6/33

﴿ فهرست الجلد الثانى من ترجمة القاموس ﴾

صحيفه		صحيفه		صحيفه	
٢	فصل الكاف	١٠٦	فصل النون	٧٣٢	فصل الواو
١١	فصل اللام	١١١	فصل الواو	٧٤٩	فصل الهاء
١٧	فصل الميم	١١٢	فصل الهاء	٧٦٦	فصل الياء التحتانية
٣٠	فصل النون	١١٤	باب الراء فصل الهمزة	٧٧١	باب الزاى المعجمة
٤٢	فصل الواو	١٣٧	فصل الباء الموحدة	٧٧١	فصل الهمزة
٦٣	فصل الهاء	١٨١	فصل التاء الفوقية	٧٧٣	فصل الباء الموحدة
٧٣	فصل الياء التحتية	١٨٨	فصل الثاء المثلثة	٧٧٩	فصل التاء
٧٣	باب الذال المعجمة	١٩٨	فصل الجيم	٧٨٠	فصل الجيم
٧٣	فصل الهمزة	٢٣٤	فصل الحاء المهملة	٧٩٠	فصل الحاء
٧٦	فصل الباء الموحدة	٢٨٣	فصل الخاء المعجمة	٨٠٠	فصل الخاء
٧٨	فصل الجيم	٣١٣	فصل الدال المهملة	٨٠٣	فصل الدال
٨١	فصل الحاء	٣٤٠	فصل الذال	٨٠٤	فصل الذال
٨٥	فصل الخاء المعجمة	٣٥٠	فصل الرآء	٨٠٥	فصل الراء المهملة
٨٦	فصل الدال	٣٥١	فصل الزاى المعجمة	٨١٠	فصل الزاء المعجمة
٨٦	فصل الذال	٣٧٦	فصل السين	٨١١	فصل السين
٨٦	فصل الراء	٤١٩	فصل الشين	٨١٢	فصل الشين
٨٧	فصل الزاى المعجمة	٤٥٨	فصل الصاد	٨١٥	فصل الضاد المعجمة
٨٨	فصل السين	٤٨٥	فصل الضاد المعجمة	٨١٨	فصل الطاء
٨٨	فصل الشين المعجمة	٤٩٤	فصل الطاء	٨١٩	فصل العين المهملة
٩٣	فصل الصاد	٥٠٦	فصل الظاء	٨٣٠	فصل الغين المعجمة
٩٣	فصل الطاء	٥١٤	فصل العين المهملة	٨٣٣	فصل الفاء
٩٤	فصل العين المهملة	٥٧١	فصل الغين المعجمة	٨٣٦	فصل القاف
٩٦	فصل الغين المعجمة	٥٩٥	فصل الفاء	٨٤٢	فصل الكاف
٩٦	فصل الفاء	٦١٤	فصل القاف مع الراء	٨٤٦	فصل اللام
٩٨	فصل القاف	٦٥٠	فصل الكاف	٨٥١	فصل الميم
١٠٠	فصل الكاف	٦٧٠	فصل اللام	٨٥٥	فصل النون
١٠١	فصل اللام	٦٧٠	فصل الميم	٨٦٢	فصل الواو
١٠٥	فصل الميم	٦٩١	فصل النون	٨٦٥	فصل الهاء

صحيفة

٨٦٨ باب السين المهملة
٨٦٨ فصل الهمزة
٨٧٤ فصل الباء الموحدة
٨٨٣ فصل التاء الفوقية
٨٨٦ فصل الجيم
٨٩٢ فصل الحاء المهملة
٩٠٣ فصل الخاء
٩١٢ فصل الدال
٩٢٦ فصل الذال المعجمة
٩٢٦ فصل الراء المهملة
٩٣٠ فصل السين المهملة
٩٣٩ فصل الشين المعجمة
٩٤٤ فصل الصاد المهملة
٩٤٤ فصل الضاد المعجمة
٩٤٧ فصل الطاء
٩٥٤ فصل العين
٩٧٠ فصل الغين المعجمة
٩٧٥ فصل الفاء
٩٨٢ فصل القاف
٩٩٧ فصل الكاف
١٠٠٨ فصل اللام
١٠١٧ فصل الميم
١٠٢٤ فصل النون
١٠٣٧ فصل الواو
١٠٤٣ فصل الهاء
١٠٤٩ فصل الياء التحتية
١٠٥١ باب الشين المعجمة
١٠٥١ فصل الهمزة
١٠٥٢ فصل الباء
١٠٥٨ فصل التاء

صحيفة

١٠٥٨ فصل الثاء المثلثة
١٠٥٨ فصل الجيم
١٠٦٦ فصل الحاء
١٠٧٧ فصل الخاء المعجمة
١٠٨١ فصل الدال
١٠٨٦ فصل الذال المعجمة
١٠٨٦ فصل الراء المهملة
١٠٩٢ فصل الزاء
١٠٩٢ فصل الشين
١٠٩٣ فصل الطاء
١٠٩٥ فصل الظاء
١٠٩٦ فصل العين المهملة
١١٠٦ فصل الغين المعجمة
١١٠٩ فصل الفاء
١١١٤ فصل القاف
١١٢٠ فصل الكاف
١١٢٤ فصل اللام
١١٢٥ فصل الميم
١١٣٠ فصل النون
١١٣٩ فصل الواو
١١٤٤ فصل الهاء
١١٤٨ فصل الياء
١١٤٨ باب الصاد المهملة
١١٤٨ فصل الهمزة
١١٥٠ فصل الباء الموحدة
١١٥٥ فصل التاء الفوقية
١١٥٥ فصل الجيم
١١٥٧ فصل الحاء المهملة
١١٦٤ فصل الخاء المعجمة
١١٧٢ فصل الدال المهملة

صحيفة

١١٧٧ فصل الراء المهملة
١١٨٢ فصل الشين المعجمة
١١٨٦ فصل الضاد
١١٨٧ فصل العين المهملة
١١٩٦ فصل الغين المعجمة
١١٩٧ فصل الفاء
١٢٠٠ فصل القاف
١٢١١ فصل الكاف
١٢١٤ فصل اللام
١٢١٧ فصل الميم
١٢٢٢ فصل النون
١٢٢٩ فصل الواو
١٢٣٢ فصل الهاء
١٢٣٤ فصل الياء
١٢٣٤ باب الضاد
١٢٣٤ فصل الهمزة
١٢٣٨ فصل الباء
١٢٤٤ فصل التاء
١٢٤٤ فصل الجيم
١٢٤٦ فصل الحاء
١٢٥٣ فصل الخاء
١٢٥٥ فصل الدال
١٢٥٦ فصل الراء
١٢٦٥ فصل الشين
١٢٦٥ فصل الضاد
١٢٦٥ فصل العين
١٢٨٠ فصل الغين
١٢٨٥ فصل الفاء
١٢٩١ فصل القاف
١٢٩٨ فصل الكاف
١٢٩٩ فصل اللام

اشبو قاموس ترجمه‌سی حکاکارده (۲۱) نومرولی دکانده
کتابجی ریزه‌لی حسن حلمی افنــدی معرفتیله

﴿ بحریه ﴾ مطبعه‌سنده طبع اولنمشدر .

فی ۱۳۰۵ ســنه

فصل الكاف

بسم الله الرحمن الرحيم

(الكأد) كافك فتحى وهمزه‌نك سكونيله غم وحزن اولمق معناسنه‌در يقال
كأد الرجل كأدا من باب [illegible] (الكآدة) الاكاد وزننده شدت وغصه
ديور يقال وقع في كآدة اى في شدة وغم وصعوبة وحزن [illegible] معناسنه‌در [illegible]
[illegible] حذار واحتراز معناسنه‌در يقال هو اهل الكاد [illegible] الحذار [illegible]
كيمه‌يه ديور وضرب بوقتنه ديور [illegible] (الكؤود) كافك ضمى وهمزه‌نك
فتحيله صعود معناسنه‌در كه [illegible] اولان آمنك [illegible] صوبى [illegible]
عقبه‌يه ديور (التكأد) تفعل وزننده برنسنه‌يه مشقت ايله [illegible]
اولمق معناسنه‌در يقال تكأد الشئ اذا تكلفه وكابده وصل به ور ادمه بر نسنه
متكلف ورنج ومشقتلو اولمق معناسنه‌در تقول تكأدني الامر اى شق علي (التكاؤد)
تفاعل وزننده بر بخى بر نسنه مشقتلو و زحمتلو اولمق معناسنه‌در تقول تكاءدني
الامر اى شق علي (الكؤود) صبور وزننده صعب بوقشه ديور يقال عقبة كؤود
وكأداء اى صعبة (الاكوئداد) اقشعرار وزننده بر نسنه‌نك قلى وجود درهمك
معناسنه‌در يقال اكوأد الشجر اذا ارعد كبرا (المكوئد) اسم فاعلدر وجودى
درهمين يه آدمه ديور (الكبد) كافك فتحى وبانك سكونيله (والكبد) كافك كسريله
(والكبد) كتف وزننده معروفدر كه جكره ديور وبو مؤنثدر قليلا مذكر اولور
جمعى اكباد كلور وكبود كلور (الكبد) حمد وزننده بر آدمك جكرينه اوزمق

معناسنه‌در كه

معناسنه‌در که حقیقتده جکر اوززینه اورمقدر : یقال کبده کبدا من الباب الثانی والاول اذا ضرب کبده و بر نسنه‌یه قصد وآهنك ایتمك معناسنه‌در یقال کبده اذا قصده وبرودت هوانك تضییق ایله زحمت ومشقته اوغراتمق معناسنه‌در یقال کبد البرد القوم اذا شق علیهم وضیق (انکباد) غراب وزننده جکر آغریسنه دینور قال الشارح ومنه الحدیث الکباد من العب وهو شرب الماء من غیر مص (الکبد) فتحتیله بر آدم جکر آغریسندن دردناك اولمق معناسنه‌در یقال کبد الرجل کبدا من الباب الرابع اذا الم یعنی من وجع الکبد وکبد قارن بیوك اولمق معناسنه‌در یقال کبد بطنه اذا عظم وکبد عنصر هوایه دینور وشدت ومشقت معناسنه‌در یقال لقی منه کبدا ای شدة ومشقة وکبد الرمل قوملوغك وسطنه اطلاق اولنور وکبد السماء فلکك وسطنه اطلاق اولنور یقال بلغت الشمس کبد السماء ای وسطها (المکبود) جکر آغریسنه مبتلا کمسه‌یه دینور یقال کبد الرجل علی بناء المجهول اذا اشتکی کبده فهو مکبود (الکبد) کتف وزننده انسان وحیوانك یکماله جوفنه دینور که اجزاء جوفیه‌سی اوله‌جقدر یورك وجکر و طلاق و سائری کبی وبر شیئك وسطنه ومعظم وفراوان اولان یرینه دینور مثلا کبد البحر دریانك انکین یرندن عبارتدر وکبد القوس یایك علاقه‌سنك ایکی طرفنك ماینینه علی قول مقبضندن یعنی ال طوتان یرندن ایکی طرفلره بر اندازه مقداری یرینه دینور شارح دیرکه امهات سائره‌ده یایك اورته یریله مفسردر که چاق اوق چقان موضعیدر یایك بغری تعبیر اولنور مؤلفك قول اولی اصمعی قولیدر یعنی علاقه‌نك ایکی طرفنك ماینیدرکه آندن برویه کلیه بعده ابهر بعده طائف بعده سیه دینورکه کوشهٔ کمانده اولان اکریدر انتهی وکبد بنی کلاب یوردنده بر قزل طاغ آدیدر وکبدیانه دینور جنب معناسنه و محدثیندن عبد الحمید بن ولیدك لقبیدر ثقلت وکرانلغی باعث تلقیبدر (دارة کبد) بنی کلاب یوردنده بر موضعدر (کبد الوهاد) واوك کسریله سماوه‌ده بر موضعدر (کبد قنه) قافك ضمیله غنی قبیله‌سی یوردنده بر موضعدر (کبد الحصاة) بر شاعر لقبیدر (الکبیداء) تصغیر بنیه‌سیله (والکبیداة) هایله (والکبداء) صحراء وزننده (والکبد) عبد وزننده بونلرده وسط سمایه اطلاق اولنورکه خط نصف نهار فرض اولنان یریدر (وکبداء) صحراء وزننده ال دکرمنه دینور وقبضه‌سی آوجی طولدیرن یایه دینور یقال قوس کبداء اذا کانت یملأ الکف مقبضها واورته‌سی ایری ویومری وسیر وحرکتی بطیء اولان خاتونه اطلاق اولنور یقال امرأة کبداء ای الضخمة الوسط البطیئة السیر بونك مذکرنده اکبد دینور وکبداء عظیم الوسط اولان قوملغه اطلاق اولنور یقال رملة کبداء ای عظیمة الوسط (التکبد) تفعل وزننده کونش فلکك اورته‌سنه وارمق معناسنه‌در یقال تکبد الشمس السماء اذا صارت فی کبیداتها وبر نسنه‌یه قصد وآهنك

[illegible]

... (کد) کاف فتحی و دالک تشدیدیله
... رنج و شدت ... مصدردر که لازمدر یقال کد الرجل في العمل کدا من
باب الاول اذا تعب و وقع في شدة ومنه یقال حصل ... بلا کد یعنی بو خصوص
سنک مساعده ... حاصل اولدی ... سعی و زحمتکله دکلدر
وکد ... طلب و الزام ... معناسنه در که یقال کد الرجل
اذا اشار بالاصبع ... معناسنه در یقال کد رأسه اذا مشطه وکد اسم
اولور ... دیرلر هاون ... کبی وکد کدان مصدر اولور

برکمسه‌دن کد طلب ایلمك یعنی آنی رنج و تعبه اوغراتق و بر خصوصده زحمت چکدرمك معناسنه یقال کد فلانا اذا طلب منه الکد پس بو معناده متعدی اولور نته که امهات سائره‌ده و کده اتعبه لازم ومتعدّ عبارتیله مصرحدر وکد برنسنه‌یی ال اله چکوب قوپرمق معناسنه‌در جامد اولسون سائل اولسون یقال کداشیٔ اذا نزعه بیده یکون فی الجامد والسائل (الاکتداد) افتعال وزننده (والاستکداد) بونلرده برآدمك برخصوصده رنج وزحمت چکمسنی ایستمك معناسنه‌درکه مراد رنج وزحمته اوغراتقدر یقال اکتد فلانا واستکده اذا طلب منه الکد واکتداد بخل وامساك اوزره اولمق معناسنه‌در یقال اکتد الرجل اذا امسك یعنی لاینال خیره الا بعسرة (الکددة) فتحاتله (والکددة) همزه وزننده (والکدادة) سلاله وزننده تنجره دبنده یاپشوب قلان طعامه دینورکه چوملك یانغی تعبیر اولنور وکداده قشده معناسنه درکه ذکر اولندی وبادیه‌ده مروت نام محلده بنو یربوع یوردنده برموضع آدیدر (الکدید) امیر وزننده ایریجه دوکلمش طوزه دینور ملح جریش معناسنه وطوز قسمی بری برینك اوزره بوشاندیلوب دوکلدکده صادر اولان صوتنه دینورکه خاشردی تعبیر اولنور تقول سمعت کدید الکدید مثل الحدید و هو الملح الجریش وکذا صوته اذا صب وکدید حرمین بیننده برصو آدیدر و ارضدن بطن واسعه دینور و طپراغی غلیظ اولان یره دینورکه مروری عسیر اولور (یوم الکدید) بین العرب بریوم معروفدر (الکده) کافك کسریله بودخی طپراغی غلیظ اولان ارضه دینور (الکداد) ثمام وزننده اشك کنکری وبغدایجق اوتی دیدکلری اوتك رعی ایتمکه صلاحیتی اولمیانه دینور وکداد برآیغر اشك آدیدرکه بعض اشکلر اکا نسبت اولنور بنات کداد دیدکلری اول اشکلر اوله‌جقدر (الاکدة) اعزه وزننده اوتلانمش اوتلاق بقیه‌لرینه دینور مفردی کداده‌در ثمامه کبی (الاکداد) همزه‌نك فتحیله (والاکادید) فرقه‌لر وسوروار وبلوکلر دیمکدر تقول رأیتهم اکداد واکادیدای فرقا وارسالا شارح دیرکه اصلی اکتاد ایدی که ذکر اولندی مفردی یوقدر و اکادید اکدادك جمعیدر (الکدکدة) زلزله وزننده (والکدکاد) زلزال وزننده افراط اوزره کولمك معناسنه‌در یقال کدکد الرجل کدکدة وکدکادا اذا افرط فی الضحك وقلجه جلا ویرن کمسه قلجك یوزینه مصقله سورمك معناسنه در یقال کدکد الصیقل اذا ضرب المدوس علی سیف اذا جلاه و آغر آغر یوریمك معناسنه در یقال کدکد الرجل اذا تثاقل فی المشی وطرد شدید ایله طرد ایلمك معناسنه‌در یقال کدکده اذا طرده طردا شدیدا (الاکداد) همزه‌نك کسریله بودخی بخیل وممسك اولمق معناسنه در یقال اکد الرجل اذا امسك (الکدود) صبور وزننده صویی زحمت ومشقتله آلنان قویویه اطلاق اولنور یقال بئر کدود اذا کانت

عبارتدر يقال كسد المتاع وكسد كسادا وكسودا من الباب الاول والخامس اذا لم ينفق (الكاسد والكسيد) آندن اسم فاعللردر كسيد باب خامسدندر و رواجى اولميان شيئه دينور يقال متاع كاسد وكسيد اى ذو كساد ويقال سوق كاسد وكسيد واكسد سوق كلمه سنك تأنيثى غالبدر وكسيد آنجق ودون اولان نسنه يه اطلاق اولنور يقال شئ كسيد اى دون (الاكساد) همزه نك كسريله بازارده بيع وشرا اولميوب كاسد اولمق معناسنه در يقال اكسدت سوقهم اذا صارت اكسد (الكسد) كافك ضميله قسط وزننده ومرادفيدركه بواسمله معروف دوايى كوك اسميدر (الانكساد) انفعال وزننده قيون وكچى سوريسى برى برينه رجوع وملتحق اولمق معناسنه در يقال انكسدت الغنم الى الغنم اذا رجعت اليها غنم ثانيدن مرادينه كندى سوروسيدر اذا اعيدت المعرفة معرفة يراد بها عين الاول قاعده سنجه آخر سورى مراد اولنمق غير محتملدر فى الاصل بيعه عرض اولنان غنملر كاسد اولديغندن چويروب ينه سوريلرينه قاتلمق معناسنه اولوب بعده مطلقا سور يدن آيرلمش اغنام ينه كندى سوريلرينه قاتلمقده استعمال اولندى (كشتغدى) كافك ضمى و شين معجمه نك سكونى وتاى فوقيه نك فتحى وغين منقوطه نك فتحيله وقصر ايله رواة حديثدن برذاتدركه كشتغدى الخطابى دينمكله معروفدر و اوغلى محمد دخى روايت ايلشدر وبزلر آنلرك اصحابندن روايت ايدرز يعنى سلسلهٔ مشايخمزدندر شارح ديركه مؤلف شيخى سراج الدين عمر البلقينى مومى اليه محمددن روايت ايلشدر وكشتغدى فى الاصل لفظ تركى اولان كونش طوغدى لفظندن متصرفدر (الكشد) كافك فتحى و شينك سكونيله برنسنه يى ديش ايله كسمك معناسنه در هاوج كسمسى كبى يقال كشد الشئ كشدا من الباب الثانى اذا قطعه باسنانه كقطع الجزر وناقه يى اوچ پرمقله صاغمق معناسنه در يقال كشد الناقة اذا حلبها بثلاث اصابع وكشد برنوع مأكول دانه آديدر (الكشود) صبور وزننده شول ناقه يه دينوركه ممه سى اوچ پرمقله صاغيلوب وسودى دلخواه اوزره ادرار ايدر اوله وممه لرى قصه ودلكلرى طار اولان ناقه يه دينور يقال ناقة كشود اى ضيقة الاحاليل القصيرة الخلف (الكشد) ضمتينله كثير الكسب اولان آدملره دينور واهل عيالى ايچون چالشوب وصلهٔ رحم ايدن كمسه لره دينور مفردى كاشد وكشود وكشددر فتحتينله (الاكشاد) همزه نك كسريله كره ياغنى اريدوب خالص صافى ياغ ايلك معناسنه در يقال اكشد الرجل اذا اخلص الزبدة (الكعد) سعد وزننده چواله دينور (الكعدة) هايله شيشه قپاغنه دينور (الكاغد) غين معجمه نك فتحى وكسريله معروفدركه اوزرينه يازو يازيلور قرطاس دخى دينور وبو فارسيدن معربدر تركيده دخى كاغد دينور (الكلد) كافك فتحى ولامك سكونيله متاع مقوله سى نسنه يى برى برينك اوزرينه يغمق معناسنه در يقال كلد الشئ كلدا من الباب الثانى اذا جمع بعضه على بعض (التكليد) كلد

(انكبدة) ضمتيله و تشديد دالله علبه وزننده آلت تناسله دينور (كرد) جعفر
وزننده سمرقندقضاسنده برقريه آديدر (انكمهدة) قنفذه وزننده ذكرك باشنه دينوركه
اوجيدر على قول كرتمكندن يوقرى يه دينور قيشله معناسنه (انكمهد) قنفذ
وزننده كمدهسى بيوك اولان كشى يه دينور(الاكمهداد) اقهدادوزننده ومرادفيدركه
ذكر اولندى يقال اكمهد الفرخ بمعنى اقمهد (كنابد) علابط وزننده چركين
چهرهيه دينور يقال وجه كنابد اى قبيح (الكنود) قعود وزننده كفران نعمت
ايمك معناسنهدركه شكر مقابليدر يقال كند النعمة كنودا من الباب الثانى اذا
كفرها (الكنود) عنود وزننده كفران نعمت ايدر اولان شخصه دينور فارسيده
ناسپاس دينور يقال هو كنود اى كافر النعمة وكنود كافره اطلاق اولنور وحاشا
طرف ربانىيه لوم واعتراض ايدن تبهكاره دينوركه مصائب و بلياتنى تعداد ايدوب
مظهر اولديغى نعم وفيوضاتنى مسامحه ونسيان ايدر وبخيل و ناكسه اطلاق اولنور
وعاصى وكنهكاره اطلاق اولنور يقال هو كنود اى كافر ولوام لربه تعالى و كذا
بخيل وعاص واصلا بر نسنه انبات ايلمز اولان ارضه اطلاق اولنور يقال ارض
كنود اى لاتنبت شيئا وطعامى مسافرسز يالكزجه اكل ايدر اولان جرى يه اطلاق
اولنور وسائل ومستحقينه رفد وعطاسنى منع ايدن لئيمه اطلاق اولنور ودائما عبدنى
ضرب ايدر اولان كسيه اطلاق اولنور يقال هو كنود اذا كان يأكل وحده وكذلك
يمنع رفده وكذلك يضرب عبده قال المؤلف فى البصائر قال الله تعالى [ان الانسان
لربه لكنود] قال الكلبى اى الكفور بالنعمة و قال الزجاج اى لكافر و قال الحسن
الكنود اللوام لربه بعد المصائب وينسى النعم وقال الخليل تفسير هذه الاية انه يأكل
وحده ويمنع رفده ويضرب عبده پس بوصورتده صفات ثلاثى مشتمل اولان كسه
اولور وكنود زوجنك حق و مودتنه كفران ايدن قارى يه اطلاق اولنور يقال
امرأة كنود اى كفور للمودة والمواصلة يعنى فى زوجها و كنود بر رجلك عليدر
(كنده) عده وزننده سمرقند قضاسنده برقريهدر (كنده) حمزه وزننده خجند
نواحيسندن بر ناحيه اسميدر نسوانى حسن و جماله موصوفهدر (الكندة) كافك
كسريله طاغك بر قطعهسنه دينور وكنده يمندن بر قبيلهنك پدرى اولان ثور بن
عفيرك لقبيدر كندى دخى ديرلر پدرينك حق ونعمتنه كفرانله ترك ايدوب دايلرينه
ملتحق اولديغيچون ملقب اولدى (كناد) كتان وزننده ابن اودع الغافقى دركه فخر
انام عليه السلام حضرتلرينك دركاهنه سفارتله وفود ايلمشدر (الكند) قند وزننده
كسمك معناسندهدر يقال كند الشئ كندا من الباب الاول اذا قطعه (الكنعد)
جعفر وزننده بر نوع دكز بالغى اسميدر نجعه صاحبى اوسقور پوت ايله بيان ايلمشدر
(الكود) كافك فتحى وواوك سكونيله منع ايمك معناسنهدر يقال كاده يكوده كوداً

ذکر اولندی یقال اکوهد الفرخ بمعنی اقهد (الکید) کافك فتحی و یانك سکونیله (والمکیدة) معیشه وزننده برآدمه مکر وخبانت ایلمك معناسنه‌در یقال کاده یکیده کیداً اذا مکره وحیله ایلمك معناسنه‌در یقال کادله اذا احتال له وحرب وقتال معناسنه‌در احتیالی مشتمل اولدیغیچون یقال کاده اذا حاربه وچقماق آتش چیقرمق معناسنه‌در یقال کاد الزند اذا اخرج النار وقوصمق معناسنه‌در یقال کاد الرجل اذا قاء وقرغه چباله‌رق اوتمك معناسنه‌در یقال کاد الغراب اذا اجتهد فی الصیاح وجان ویرمك معناسنه درکه واوی دخی بو معنایه‌در یقال کاد بنفسه اذا جاد بها و خاتون حیض کورمك معناسنه‌در یقال کادت المرأة اذا حاضت و واوی اولان کود معناسنه‌درکه فعل مقارب اولور یقال کاد یفعل کذا اذا قارب وهم و یقال کید یفعل کما ذکر فی الواویة و تقول لا کیدا ولاهما ای لا اکاد ولا اهم کما ذکر (التکاید) تفاعل وزننده سرداك و قایلق معناسنه‌در یقال فیه تکاید ای تشدد وتکاید بری برینه مکر وخدعه ایدشمك معناسنه‌در یقال هما یتکایدان ای یتماکران ولاتقل یتکاودان (الاکتیاد) افتعال وزننده مکر وخدعه ایلمك معناسنه‌در : یقال اکتاده اذا احتاله ﴿ فصل اللام ﴾ (اللبود) قعود وزننده (واللبد) فتحتینله بر یرده مقیم اولمق معناسنه‌در یقال لبد الرجل بالمکان ولبد لبودا ولبدا من الباب الاول والرابع اذا اقام به وبر نسنه‌یه یاپشمق معناسنه‌در یقال لبد به اذا لزق به (الالباد) همزه‌نك کسریله بو دخی یاپشمق معناسنه‌در یقال البد بالارض اذا لزق وآتك ایرینه تکلتو یاپمق معناسنه‌در : یقال البد السرج اذا عمل له لبدا وآتك صرتنه تکلتو قومق یقال البد الفرس اذا شد علیه اللبد ای وضعه علی ظهره وقربه‌یی چواله قومق معناسنه‌در چواله لبید دینور کما سیذکر یقال البد القربة اذا جعلها فی جوالق وقپو مقوله‌سی یره کیررکن باشی اکمك معناسنه‌در یقال البد رأسه اذا طأطأه عند الدخول و بر نسنه‌یی بر نسنه‌یه یاپشدرمق معناسنه‌در یقال البد الشیء بالشیء اذا الصقه به ونوه قسمنك موسم بهارده تویلری یکیدن ظهور ایدوب سمورمکه یوزطوتمق معناسنه‌در یقال البدت الابل اذا اخرجت اوبارها وتهیأت للسمن واصلا منفك اولمیه‌رق بصر مصلی موضع سجوده ملازم اولمق معناسنه مستعملدر یقال البد بصر المصلی اذا لزم موضع السجود ویرتغه یامه اورمق معناسنه‌در یقال البد الخرق اذا رقعه (اللبد) صرد وزننده (واللبد) کتف وزننده منزلندن هرکز آیریلیوب کسب وکار ایچون سیر وحرکت ایتمز اولان تنبل آدمه دینورکه یچه‌کی کویا که یرینه یاپشق اولور یقال رجل لبد ولبد اذا کان لایبرح من منزله ولایطلب معاشا ولبد صرد وزننده نسور لقمانك آخری یعنی التی صکره‌یه قلان نسرینك اسمیدر هلاك اولمز ظنیله تسمیه ایلشدر ونسر کرکس دیدکاری قوشدر لقمان مزبور

(اللبد) لامك كسريله امر وشان وخصوص معناسنه‌در ومنه يقال فلان لايحق امره اذا كان يتردد فيه ولبد بساط معروف اسميدركه حالا كچه تعبير ايتدكلرى دوشمه اوله‌جقدر وتكلتويه دينوركه آت ايرينك ايچنه وضع اولنور (ذولبد) هذيل بلادنده برموضع آديدر (اللبد) فتحتينله يوكه دينور صوف معناسنه فارسيده پشم ديرلر ولبد مصدر اولور دوه قسمى اشك كنكرى ديدكلرى اوتى چوق اكل ايتمكله امتلا اولمق معناسنه‌دركه كزيش كتورمز اولور يقال لبد البعير لبدا من الباب الرابع اذا دعص من الصليان (اللبادة) رمانه وزننده چوبان مقوله‌سنك كچه‌دن يغمورلقلرينه دينوركه كپنك تعبير اولنور حالا لباده ديدكلرى لباس كه قپامه و خرقه دخى ديرلر آندن مأخوذدر (اللبيد) امير وزننده چواله دينور و طوربه‌يه دينور ولبيد اسماء رجالدندر لبيد بن ربيعة بن مالك ولبيد بن عطارد بن حاجب و لبيد بن ارثم الغطفانى شاعرلردر مترجم ديركه (الا كل شئ ماخلا الله باطل * وكل نعيم لامحالة زائل) بيتى لبيد اولكدر (لبيد) زبير وزننده (و لبيد) كريم وزننده برقوش آديدر و ابو لبيد بن عبده شاعر و فارسدر (اللبد) جد وزننده برمقدار يوكى ديدوب صو ايله اصلندقدن صكره كچه كبى ديكوب آرقه‌ده اولان لباسى يرتماق ايچون قلچ قننك اوجنه صارمق معناسنه‌در: يقال لبد الصوف لبدا من الباب الثانى اذا نفشه وبله بماء ثم خاطه وجعله فى رأس الغمد وقاية للبجادان يخرقه (التلبيد) تفعيل وزننده بودخى لبد معناسنه‌در يقال لبد الصوف تلبيدا بمعنى لبده ويرتق نسنه‌يه يامه اورمق معناسنه‌در يقال لبدالكساء اذا رقعه واحرامده اولان حاجى باشنك صاچى پريشان اولميوب طوپلنمق ايچون صاچنه صمغ مقوله‌سى نسنه سوروب ياپشدرمق معناسنه‌در يقال لبد المحرم رأسه اذا جعل فيه شيئا من صمغ ليتلبد شعره (اللبدى) لامك ضمى وباى مشدده‌نك فتحى واننك قصريله بر يره مجتمع اولمش كروه انسانى‌يه اطلاق اولنور (اللبود) صبور وزننده كنه تعبير اولنان بوجكه اطلاق اولنور (الالتباد) افتعال وزننده آغاجك يپراقلرى برى برى اوزره‌در طوپ ياپشمق معناسنه‌در : يقال التبدت الورق اذا تلبدت اى تلبد بعضه على بعض و آغاجك يپراقلرى صيق وكور اولمق معناسنه‌در يقال التبدت الشجرة اذا كثرت اوراقها (اللابد والملبد) محسن وزننده (وابولبد) صرد وزننده (وابو لبد) عنب وزننده ارسلانه دينور (اللتد) لامك فتحى وتاى فوقيه‌نك سكونيله برآدمك كوكسنه يومرقله اورمق معناسنه‌در يقال لتده بيده لتدا من الباب الثانى اذا لكزه (اللثد) ثاى مثلثه ايله لتد وزننده تريدى قاب ايچره برى برينك اوزرينه دوبدوز يغمق معناسنه در يقال لثدالقصعة بالثريد لثدا من الباب الثانى اذا جمع بعضه على بعض وسواه ومتاعى استف ايلمك معناسنه‌در يقال لثد المتاع اذارثده (اللثدة) لامك كسريله بدوى

[illegible]

صبور وا سده اكرى بوكرى قرلمش قويى به اطلاق اولنور يقال ركبة خوداى بروا.

[illegible]

(الملاحدة) ملاعبه وزننده [illegible]

[illegible] يقال لاحد فلان فلانا اذا احوج كل منهما

(النحد) [illegible] اسم مكاندر قبل ولتحدق مكانه ديور بو علاقه ايله [illegible]

يره و آمه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالى [ولن اجد من دونه ملتحدا] اى ملتجأ

(الندبان) لامك فتحيله تثنيه اولەرق قولقەردن اوتهجه بويونك ايكى يانرينه ديور

هر برينه نديد ديور . يقال ضربه على نديدى عنقه اى صفحتيه دون الاذنين ونديدان

هر شيئك ايكى جانبنه اطلاق اولنور مثلا نديدى الوادى چايك ايكى قييسيدر جمعى

الدهدر اعزه كبى ونديد خوك ايله آغزك بريانه وضع اولنان دوايه اطلاق اولنور

[illegible] (التلدد) تفعل وزننده [illegible]

وحيرتدن ناشى صاغه صوله يوك چويروب باقق معناسنەدر يقال تلدد الرجل

اذا التفت يمينا وشمالا وتحير متلددا و بر يرده اكتوب قلمق معناسنەدر يقال تلدد الرجل

اذا تلبث (المتلدد) اسم مفعول بنيه‌سيله بيونه اطلاق اولنور (الملتد) مرتدوزننده خلو
وفراق معناسنه مستعملدركه تلفت عنق معناسندن مأخوذدر يقال ماله عنه ملتد
اى بد (اللدود) صبور وزننده لديدكبى آغزى آغريين آدمك خونى ايله آغزينك
بريانه وضع وسق اولنان دوايه دينور جمعى الده كلور اجله كبى و لدود
بركونه وجع اسميدركه آغزده و بوغازده حادث اولور وشديد الخصومه اولان
آدمه دينور (اللد) مد وزننده (واللدود) قعود وزننده لدود ديدكلرى ذكر اولنان
آغز دوامى ترتيب ايتمك معناسنه‌در يقال لد ّا لدود لد ّا ولدوداً من الباب الاول
اذا عمله ولد برآدمك آغزى آغريسنه خونى ايله بريانندن دوا وضع ايتمك معناسنه‌در
: يقال لد فلانا اللديد اذا صب فى احد شق فمه اللدود و بركمسه ايله خصومت ايتمك
معناسنه‌در يقال لده اذا خصمه وحبس ايتمك معناسنه‌در يقال لده اذا حبسه وشديد
الخصومه اولمق معناسنه‌در تقول لددت يافلان لدا اى صرت الد ّولد ّ جواله دينور
(الالداد) همزه‌نك كسريله بودخى آغز آغريسنه وجه مذكوراوزره دوا وضع ايتمك
معناسنه‌در يقال الده الدادا بمعنى لده (الملدود) آغزى ايچره ذكر اولنان دواوضع
اونمش كمسيه دينور يقال لد الرجل على بناء المجهول فهو ملدود (اللاد واللدود)
خصومت معناسنه اولان لد كلمه‌سندن اسم فاعلدر (الالد) همزه‌نك ولامك فتحيله
بيونك طمرلرى اوزون اولان دوه‌يه دينور يقال بعير الد اى طويل الاخدع
ومتعند ومتمرد شديد الخصومه آدمه دينوركه اصلا حق وانصاف طرفنه ميل ايتميه
جمعى لد كلور لامك ضميله ولداد كلور لامك كسريله فى الاصل الد لديدانى يعنى
صفحهٔ كردنلرى شديد اولان آدمدركه بيونى برطرفه كوچلكله چويراوله صكره
خصم متمردده استعمال اولندى (الالندد واليلندد) فتحيتله بونلرده شديد الخصومه
مصر ومتعند آدمه دينور (اللديدة) عديده وزننده چچكلر ايله مزين باغچه‌يه دينور
روضهٔ زهراء معناسنه (الملد) ميمك كسرى ولامك فتحيله عمرو بن عبدود نام كمسه‌نك
قلجى اسميدر (لد) لامك ضميله فلسطين قضاسنده برقريه آديدر حضرت عيسى
على نبينا وعليه السلام دجال ملعونى آنك قپوسى اوكنده قتل ايده‌جكدر (التلديد)
تنديد وزننده ومرادفيدركه بين الناس برآدمى تشهير ايتمك معناسنه‌در يقال لددبه
بمعنى ندد (الالتداد) افتعال وزننده لدودى يعنى آغزه وضع اولنان دواء مذكورى
يوتمق معناسنه‌در يقال التد ّالرجل اذا ابتلع اللدود و برنسنه‌دن ميل وعدول ايتمك
معناسنه‌در يقال التد ّعنه اذا زاغ ومال (اللسد) لامك وسينك فتحيله (واللسد)
قصد وزننده حيوان ياوريسى آناسنك ممه‌سنده اولان سودى بالجمله امك معناسنه‌در
يقال لسد الطلى امه ولسد لسدا ولسد من الباب الرابع والثانى اذا رضع مافى ضرعها
كله و قابى يلامق معناسـنه‌در : يقال لسد الاناء ولسده اذا لحسه (الملسد) منبر

[illegible]

[illegible] (الصد) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] یقال [illegible]

[illegible] (الكد) [illegible]

[illegible] (اللاكدة) [illegible] (والالكاد)

[illegible]

[illegible] یقال [illegible]

[illegible] (لغده) [illegible]

[illegible] (اللكد) [illegible] یقال لكد

[illegible]

(اللكد) [illegible]

[illegible] یقال لكده لكدا من الباب [illegible] (الملكد)

[illegible]

[illegible] (الالكد) [illegible]

اطلاق اولنور که کیچی کبی قوسه ملتصق اوله یعنی [illegible] جهت [illegible]

[illegible]

[illegible] یقال رجل لکدای ملتصق [illegible] (لکاد) کتان وزننده بر رجل آدیدر

(اللکد) کتف وزننده بخیل وبدخوی کمسه‌یه دینور یقال رجل لکدای [illegible] (الالاکد)

اسم فعلدر بزدسیله شول ایغی بوقاغیلی آدمه دینیرکه یوریدکن ایاقلرینی بوقاغی کیرو

حکندروب زحمت و یورمکله بوقاغی ایله اوغراشور اوله وملاکد بر رجل آدیدر

(التلکد) تفعل وزننده برآدمک یرینه صارلمق معناسنه‌در یقال تلکده اذا اعتنقه

وبرکمسه‌نک کوده‌سنک اتی قاتلوب غلیظ وطفز اولمق معناسنه‌در یقال تلکد فلان

اذا غلظ لحمه واکتنز وبرشینک بعض اجزاسی بعضنه منضم اولوب یاپشمق معناسنه‌در

یقال

يقال تلكدا الشیٔ اذا لزم بعضه بعضا (اللمد) حمد وزننده ذل ومسكنتله برآدمه تواضع ايلك معناسنه‌در يقال لمده لمدا من الباب الثانی اذا تواضع له بالذل ويوزه ثمار اورمق معناسنه‌در يقال لمده بمعنی لدمه شارحك بياننه كوره مقلوبدر (الملمدان) سكران وزننده خوار وذليل آدمه دينور (الالود) اسود وزننده شول سركش وطاغی يه دينوركه قطعا عدل وحقانيت طرفنه ميل ايلیوب وبركمسه‌نك امروفرماننه انقياد ايلز اوله يقال رجل الودای لايميل الی عدل ولا ينقاد لامر جمعی الواد كلور وشول شديد آدمه دينوركه بركمسيه اطاعت وسرفرو ايلز اوله يقال رجل الود اذا كان لاينقاد لامر والودقالين وسرد بيونه دينور (اللود) فتحتينله بركمسه الود اولمق معناسنه‌دركه اصلا عدل وانصافه ميل وفرمانه انقياد ايتمز اولمقدن عبارتدر يقال لود الرجل لودا من الباب الرابع اذا كان الود (اللهد) مهد وزننده يوك پك اغر اولمغله حاملنی بصمق معناسنه‌در يقال لهده الحمل لهدا من الباب الثالث اذا انقله ودابه‌يی پك اوزرينه واروب اتعاب ايله‌كله زار وزبون ايلك معناسنه‌در يقال لهددابته اذا جهدها واحرثها وبرنسنه‌يی يمك علی قول يلامق معناسنه‌در يقال لهد الشیٔ اذا اكله اولحسه وبركمسه‌يی ذل وحقارتندن ناشی اوته قاقشدرمق علی قول ممه‌لرينك وارقه كوركلرينك ديبلرينه اورمق ياخود كوده‌سنی ال ايله صقشدرمق معناسنه‌در يقال لهد فلانا اذا دفعه دفعة لذله اوضربه فی اصول ثدييه واصول كتفيه اوغمزه ولهددوه قسمنك كوكسنه صدمه ويوك بصمه مقوله‌سی حادثه سببيله عارض اولان چتلاغه دينور وبرورم اسميدركه طوارك يانيله اموزی آرالغنده اولان اتده حادث اونور وبرعلت اديدركه انسانك اياقلرنده وبوطلرنده عارض اولور انفراج وانشقاق كبی وثقيل ونادان واصلا برايشه يرامز عاجز وحقير كمسيه دينور (التلهيد) تفعيل وزننده لهد كبی برآدمی ذلتدن ناشی اوته قاقق ياخود ممه‌لرينك وكوركلرينك ديبلرنه اورمق ياخود ال ايله صقمق معناسنه‌در يقال لهده بمعنی لهده (الالهاد) همزه‌نك كسريله ظلم وجور ايلك معناسنه‌در يقال الهده اذا ظلمه وجاره وتحقير ايلك معناسنه‌در يقال الهدبه اذا ازری به وبرنسنه‌يه چوكوب اغرلغيله بصمق معناسنه‌در يقال الهد الی الارض اذا تثاقل اليها وقتال وجدال اوزره اولان ايكی آدمك برنی طوتوب اخرنی خصمنه شركير اوله‌رق بوشلمق معناسنه‌دركه برينه اهانت وديكرنی محافظه‌دن عبارتدر يقال الهد بفلان اذا امسك احد الرجلين وخلی الاخر عليه يقاتله (اللهيدة) عصيده وزننده كوشكچه چانمش بولماج آشنه دينور تقول اطعمنا اللهيدة ای العصيدة الرخوة (اللهاد) غراب وزننده انجقرغه دينور فواق معناسنه (اللياد) سحاب وزننده شیٔ معناسنه‌در تقول ماتركت له ليادا ای شيئا بوكونه محلرده تنوين تحقير ايچوندر ﴿ فصل الميم ﴾

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
يقال مجد [illegible] من الباب الاول اذا [illegible] ([illegible]) ميك فتحي [illegible]
سكونيله [illegible]
[illegible] معناسنده يقال مثد الرجال بين الحجارة مثدا من الباب الاول
اذا استتر ونظر بعينه من خلالها الى العدو [illegible] وصف مذكور
اوزره بيلان اوق معناسنده تقول مثدت فلانا اذا جعلته [illegible] ([illegible]) ميك
وزنده [illegible] (المجد) ميك فتحي وجيمك سكونيله نيل الشرف و الكرم
يعني بر آدم شان وشرف وكرم وجلالته نائل اولمقه ديرلر [illegible]
تعبير اولنور [illegible] والجلال [illegible]
اولان آدمه وصف اولنور [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ايسه بو معنيده سعة كرم وجلالت معناسنه استعمال اولندي و مجد و مجادة مصدر
اولور بر آدم اهل مجد اولمق معناسنه يقال مجد الرجل ومجد مجدا ومجادة من الباب
الاول والخامس اذا كان ماجدا فهو ماجد ومجيد ومجد مجود معناسنه كلور كما سيذكر
ومجد تيم بن غالب بن فهرك قزى اسميدر بنو مجد ديدكلري جماعت آنك ذريتندندر
وهو غير منصرفدر قبيلا منصرف اولور (الماجد والمجيد) صاحب مجد اولان آدمه

دینور ماجد باب اولدن ومجید باب خامسدندر وماجد چوق نسنه‌یه اطلاق اولنور یقال شیٔ ماجد ای کثیر وخوشخو ونازك مشرب وصاحب کرم آدمه اطلاق اولنور یقال رجل ماجد ای حسن الخلق سمح وماجد برجلك اسمیدر ومجید رفیع وعالی معناسنه‌در وکریم وشریف الفعال آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مجید ای رفیع عال وکذلك الکریم والشریف الفعال ومجید بن حیدة بن معد اشعریوندن بربطن پدرینك اسمیدر (الامجاد) همزه‌نك کسریله (والتمجید) تفعیل وزننده برکسه حقنده تعظیم وثنا ایلمك معناسنه‌درکه اواولمق تعبیر اولنور یقال امجده ومجده امجادا وتمجیدا اذا عظمه واثنی علیه وعطیهٔ کثیره ویرمك معناسنه‌در یقال امجد فلان العطاء ومجده اذا کثره وامجاد دوه قسمی چایری چوق مرعایه اوغرامق علی قول تازه چایردن طویمغه قریب اوتلامق معناسنه‌در یقال امجدت الابل اذا وقعت فی مرعی کثیرا ونالت من الخلی قریبا من الشبع وامجاد وتمجید دوه‌یی طویورمق علی قول قارنی طلوسی یاخود قارننك نصفی طلوسی علف ویرمك معناسنه‌درکه یاری طویورمق تعبیر اولنور یقال امجد الابل ومجدها اذا اشبعها اوعلفها ملؤ بطنها اونصف بطنها (التماجد) تفاعل وزننده برآدم کندی مجد وشرفنی یاد ایدوب ناسه طفره‌نمق معناسنه‌در یقال تماجد الرجل اذا ذکر مجده ونیجه کسه‌لر بری برینه مجد وشرف جهتیله تفاخر ایلمك معناسنه در یقال تماجد القوم اذا تفاخروا واظهروا مجدهم (المجاد) میمك کسریله مفاعله‌دن مصدردر باب مغالبه‌ده استعمال اولنورکه مجادت جهتیله یارشمقدن عبارتدر یقال ماجده مجادا اذا عارضه بالمجد فمجده ای غلبه (المجد) میمك فتحی وجیمك سکونیله (والمجود) قعود وزننده بونلرده امجاد وتمجید کبی دوه قسمی اوتلاغی فراوان یره دوشمك یاخود تازه چایردن طویمغه قریب اواق معناسنه‌در یقال مجدت الابل مجدا ومجودا من الباب الاول اذا وقعت فی مرعی کثیر اونالت من الخلی قریبا من الشبع ودوه‌یی کرکی کبی طویورمق علی قول قارنی طلوسی یاخودنصفی طلوسی طویورمق معناسنه‌درکه یاری طویورمقدر یقال مجد الابل اذا اشبعها اوعلفها ملؤ بطنها اونصف بطنها (مجید) زبیر وزننده بررجل آدیدر (مجدوان) نهروان وزننده نسف قضاسنده برقریه‌در (مجدون) میمك فتحی وکسریله بخارا قضاسنده برقریه‌در (ذوماجد) یمنده برقصبه‌در (الاستمجاد) فراوان اولمق معناسنه‌در ومنه المثل ★ فی کل شجر نار واستمجد المرخ والعفار ★ ای استکثر من النار بعض نسنه‌یی بعض دیکر اوزره تفضیل معرضنده ضرب اولنور (ابوماجدة الحنفی) تابعیندندر (المخدة) میمك فتحی وخای معجمه‌نك سکونیله مدد ومعونت معناسنه در یقال هو محتاج الی مخدته ای معونته (المد) میمك فتحی و دالك

[illegible] معناسنه در [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] یقال مد [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] معناسنه در

[illegible] من [illegible]

[illegible] معناسنه که [illegible] یقال

[illegible]

[illegible] معناسنه در یقال

مد [illegible]

[illegible] معناسنه در یقال مد [illegible]

[illegible] معناسنه در که [illegible]

یقال مد [illegible] معناسنه در که معنی موضوع

[illegible] معناسنه در

یقال مد [illegible] معناسنه در

[illegible] یقال مد [illegible]

[illegible]

[illegible]

معناسنه در یقال مد الابل اذا [illegible]

[illegible] معناسنه در [illegible] یقال مد الارض اذا جعل

فیها مدادا [illegible] [الامداد] [illegible]

[illegible] معناسنه در یقال [illegible]

[illegible] معناسنه در یقال امد [illegible]

تعیین الیه یردم ایلمك معناسنه در یقال امد فلان الجند اذا نصرهم بجماعة غیره

و ویرمك معناسنه در یقال امده بکذا اذا اعطاه واتاه معناسنه در یقال

امده اذا اتاه بعنصر عنصده ملابدن اولان مد مدده مصی شر ومکروهده و امداد مادهسی

خیر ومحمودده استعمال اولنور ومنه قوله تعالی [ونمد له من العذاب مدا وامددناهم

بفاکهة ولحم مما یشتهون] و امداد لغتده برآلمق مرکب و ویرمك معناسنه در

یقال امد الکتب اذا اعطاه مدة قلم یعنی [illegible] اولمق معناسنه در

امد

امد الجرح اذا حصلت فيه المدة وعرفج ديدكارى ميشه اغاجنه صويوريوب طراوته
بشلق معناسنه‌دركه خصايصندندر يقال امد العرفج اذاجرى فيه الماء (الامتداد)
افتعال وزننده مطاوعدر برنسنه چكيلوب اوزانمق معناسنه‌در : يقال مدالحبل
وبالحبل فامتد (الاستمداد) مدكبى بودخى ديويتدن مركب المق معناسنه‌در : يقال
استمد الكاتب من اندواة اذا اخذ منها المداد و بر آدمدن مدد و عنايت ايستمك
معناسنه‌در يقال استمدوا الامير اذا طلبوا منه المدد (التمديد) تفعيل وزننده
برنسنه‌يى پك چكوب سوندرمك معناسنه‌در (التمدد) تفعل وزننده تمديد معناسنه‌در
يقال مدت الحبل و تمدده بمعنى مده وتمدد مطاوع اولور يقال مدده فتمدد (المماده)
فى الاصل مفاعله‌وزننده (والمداد) قتال وزننده بونلرده برنسنه‌يى چكوب‌سوندرمك
معناسنه‌در يقال ماد الشئ مماده ومدادا فتمدد ومماده مماطله‌معناسنه‌دركه دين ووعده
مقوله‌سنى اوزاتمقدن عبارتدر يقال ماده مماده اذا ماطله (المديد) امير وزننده
چكيلوب سونمش نسنه‌يه دينور يقال شئ مديد اى ممدود و اوزون شيئه اطلاق
اولنور يقال شئ مديد اى طويل جمعى مدد كلور ضمتيله و مديد عروضيون
اصطلاحنده البحر عروضيه‌دن ايكنجى بحرك اسميدر بحر اول طويلدر اسباب
و اوتادينك طولى باعث تسميه‌در ومديد دوه‌يه مخصوص برعلف آديدركه صويه
اون ياخود صوصم ياارپه قارشدروب دوه‌يه ايچوررلر ومديد مكه قربنده برموضع
اديدر وطواريءنه دينور علف معناسنه (المديدان) تثنيه بنيه‌سيله عارض يمامه‌نك
اكسه‌سنده واقع ايكى طاغه اطلاق اولنور (المداد) ميمك كسريله يازو يازه‌جق
مركبه دينور نقش كبى وفشقيه وكوبره‌يه دينور سرقين معناسنه و چراغك يانمسنه
مدد ومدار اولان زيتون ياغى وشيرغان مقوله‌سى ياغه دينور واورنكه دينور
مثال معناسنه يقال هذا على مداد واحد اى على مثال واحد وطريقه واسلوب
و وتيره معناسنه‌در يقال بنوابيوتهم على مداد واحد اى على طريقة واحدة ومداد
مايه المد معناسنه‌دركه كندوسيله برنسنه چوغالوب فراوان اولان شئ اوله‌جقدر
ومنه الحديث [فى الحوض ميزابان مداد هما الجنة] اى تمدهما انهار الجنة
(مداد قيس) كتابه لميس وزننده اطفال عرب بيننده برلعب معروف اديدر (المدمد)
غبغب وزننده ايرمغه دينور نهر معناسنه واوزون قوملغه دينور حبل معناسنه
شارح جبل نسخه‌سنى تخطئه ايلمشدر (المد) ميمك ضميله ايكى رطل شئ صغان
اولچكك اسميدر على قول بررطل وثلث رطل مقدارى نسنه صغاندر وعلى رأى
معتدل الجسم اولان برآدمك ايكى آوجنك طلوسى مقدارندن عبارتدركه ايكيسنى
يردن اوزاتوب طولدرديقده استيعاب ايدر وبن بوكرنه تجربه ايتدم و صحيح وموافق
بولدم ومديه اوشديغى باعث تسميه‌در جمعى امداد كلور ومدده كلور عنبه وزننده

[illegible]

[illegible] (المرد والمرودة) [illegible] (والمرادة) [illegible] عتو وطغيان [illegible]

[illegible] يقال مرد الرجل ومرد مرودا ومرودة ومرادة [illegible]

من الباب الاول والخامس [illegible] التي [illegible] من جملة

[illegible] مؤلفك [illegible] كوره بوندن تمرد وتمريد معناسنه

موضوع اولمغله مرده ومارد جنس حیواندن متعری اولمق معناسنهدر که امرده

خصیص مستلزمدر ومبالغه ایچون بوندن تمرد صیغهسی دخی متصرفدر (المارد)

(والمريد) امير وزنده (والمتمرد) متعند وزنده آنلردن اسم فاعلدر مارد جمعی

مرده کلور کاتب وکتبه کبی ومریدک جمعی مردا کلور حنفا کبی مترجم دیرکه

مشایخ طرق مریدلرینه که صاحب اراده اولان طالب وسالکلردن عبارتدر بعض

عوامک مرده تعبیرلری خطادر زیرا مرده وجه مذکور اوزره ماردک جمعیدر

مریدك جمعی مریدوندر مثلا فلان شیخ مردەلریله کلدیلر دیرلر بوذمیەدر مدیحه
دکلدر (المرد) فرد وزننده کسمك معناسنەدر یقال مرد الشیء مردا من الباب الاول
اذا قطعه وبرآدمك عرض وناموسنی هتك وخرق ایلك معناسنەدر یقال مرد فلانا
اذا مزق عرضه ومرد ومرود برنسنه‌یه علی الدوام ادمان ایلك وخوی و طبیعت
ایدوب اکا ممارست قلق معناسنه در یقال مرد علی الشیء مردا و مرودا اذا مرن
واستمر وچوجق اناسنك ممەسنی اموب سودنی آزانتغله یومشتمق معناسنەدر یقال
مرد الصبی ثدی امه اذا مرسه واتمکی یومشتمق ایچون صویه اصلتمق معناسنەدر
یقال مرد الخبز اذا ماثه حتی یلین ومردمسواك اغاجنك تازه یمشنه دینور علی قول
بختەسنه دینور ومرد طواری پك سورمك معناسنەدر یقال مرد الدابة مردا اذا
ساقها شدیدا وقایقجی وکمیجی مردی ایله یعنی کندر دیدکلری صریق ایله کمی یی
وقایغی صغیدن یا کناردن اوتەقاقق معناسنەدر یقال مرد الملاح السفینة اذا دفعها
بالمردی (الامرد) اسمر وزننده هنوز بیغی ترلمیه بشلیوب لکن چهرەسی آیینه‌کبی
خطدن صاف اولان ساده روجوانه دینور مرد مادەسی تجردە موضوع اولدیغی
ذکر اولندی یقال شاب امرد اذا کان قدطر شاربه ولم تنبت لحیته (المرد)
فتحتینله (والمرودة) میمك ضمیله اوغلان امرد اونق معناسنەدر یقال مرد الغلام
مردا ومرودة من الباب الرابع اذا صار امردومرید اکانه مداومت ایلك معناسنەدر
یقال مرد الرجل اذا داوم علی اکل المرید کماسیذکر (التمرد) تفعل وزننده برجوان
خیلی زمان امرد قالدقدن صکره صقالی کلمك معناسنەدر یقال تمرد الغلام اذا بقی
زمانا ثم التحی وعتو وطغیان وعناد واستکبار اوزره اولمق معناسنەدر ومنه المثل
★ تمرد مارد وعز الابلق کماسیذکر ★ (المرداء) حمراء وزننده شول قومساله اطلاق
اولنورکه اصلا اوت بتورمز اوله ومرداء بلدهٔ هجر ترابنده بر مخصوص قوملق
ادیدر واصلا قاسغنده قیل بتمز اولان خاتونه اطلاق اولنور یقال امرأة مرداء ای
لااسب لها بوراده تاء فوقیه ایله است نسخەلری غلطدر صحیح اولان باء موحده
ایله اولمقدرکه شعر الرکب معناسنەدر ومرداء یپراقدن عاری اولان اغاجه اطلاق
اولنور یقال شجرة مرداء ای لاورق علیها ومرداء ونابلس قضاسنده برقریەدر الفلك
قصریلەدە زبانزدە در (مریداء) مصغر بنیەسیله بحرین قضاسنده برقریەدر (التمرید)
تفعیل وزننده بنایی یانچپن قیا کبی دوز واملس ایلك معناسنەدر یقال مرد البناء تمریدا
اذا املسه وسواه ومنه قوله تعالی [صرح ممرد من قواریر] الآیة ای مملس وبنایی
یوکسك یاپمق معناسنەدر و منه یقال بناء ممرد ای مطول یعنی الی السماء و تمرید
وتمراد تذکار وزننده کوکرجینه کومس یاپمق معناسنەدر یقال مرد للحمام تمریدا وتمرادا
اذا جعل لها اتمرادا (المارد) عاتی وطاغی‌یه دینور نته‌که ذکر اولندی ویوکسك

[illegible]

وزنده [illegible] صادق وكوتت اولمق معناسنه در يقال امر حد الشئ امر حداد

اذا استرخى (المرد) ميمك فتحى و دالك [illegible] سكونيله [illegible] ديور تقول

مرادا في هذا العام مردا اي بردا و بر كونه جماع اسميدر (المسد) ميمك فتحى

و سينك سكونيله ايپ بوكمك معناسنه در يقال مسد الحبل مسدا من الباب الاول اذا فتله

و بونده بر دوزاده جد و تعب [illegible] كتمك معناسنه در يقال مسد في السير اذا اداب

(المسد) فتحتينله دموردن اولان چرخ اوقنه وايكنه ديور و خرما يفندن على قول

مقل [illegible] يفندن بوكلمش ايپه ديور وعند البعض مطلقا بوكلمش ايپه ديور

و [illegible] محكم ومتين بوكيلوب اورلمش اولان ايپه ديور جمعى مساد كلور ميمك

كسريله و امساد كلور [illegible] كوره مسد مصدر ومسد فتحتينله اسمدر

قبض وقبض کبی ممسود معناسنه‌در که پك محکم اورلمش ایپه دینور کما فی قوله تعالی [فی جیدها حبل من مسد] یعنی جعل فی جیدها حبل حدید قدلوی لیا شدیدا (الممسود) ممدود وزننده وجودی قوندوقوی واعصاب واندامی دیرنکلو کشی یه اطلاق اولنور یقال رجل ممسودای مجدول الخلق مؤنثنده ممسوده دینور (المساد) کتاب وزننده مسئب معناسنه‌در که یاغ طلومنه دینور ومساد مسد حبل معناسندن تصرفله قوام معناسنه استعمال اونور ومنه یقال فلان احسن مساد شعرای احسن قوام شعره (المصد) قصد وزننده مه امك معناسنه‌در یقال مصد الصبی ثدی امه مصدا من الباب الاول اذا رضع وجماع ایلك معناسنه‌در یقال مصد المرأة اذا جامعها وبر نسنه‌یی اغزه الوب صورمق معناسنه‌در یقال مصد الشیء اذا مصه وکوك کورلمك معناسنه‌در یقال مصد السحاب اذا رعد وصوغوق شدید اولمق معناسنه‌در یقال مصد البرد اذا اشتد وبو معناده فتحتینله لغتدر ومصد هوانك اسیلکی شدید اولمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال مصد الحر اذا اشتد وبرآدمی تذلیل وتحقیر ایلك معناسنه‌در یقال مصد فلانا اذا ذلله ومصد یوکسك بایره دینور جمعی امصده کلور ومصدان کلور میمك ضمیله (المصد) فتحتینله (والمصاد) سحاب‌وزننده بونلرده یوکسك بایره دینور ومصاد طاغك بلند اولان یرینه دینور و مخصوص بر طاغك آدیدر ونبیسه بن حبیب نام کمسه‌نك فرسی اسمیدر وبررجل آدیدر بونده میمك ضمیله‌ده زبانزده‌در (المصدة) حمزه وزننده یغموره دینور تاء وحدت جنسی ایچوندر تقول مااصابتنا مصدة ای مطرة (المضد) میمك فتحی و ضاد معجمه‌نك سکونیله دکنکله باشه اورمق معناسنه‌در یقال مضدرأسه اذا ضمده (المضد) فتحتینله حقد وکینه معناسنه‌در یقال فی قلبه له مضدای حقد (المعد) سعد وزننده بر نسنه‌یی اوغورلین سرعتله قاپمق معناسنه‌در یقال معدالشیء معدا من الباب الثالث اذا اختلسه وبر نسنه‌یی سرعتله برویه چکوب کتورمك معناسنه‌در یقال معد الشیء اذا جذبه بسرعة وبر آدمك معده‌سنه اورمق یاطوقنمق معناسنه‌در یقال معد فلانا اذا اصاب معدته وبرسمته کتمك وسیر وسیاحت ایتمك معناسنه‌در یقال معد فی الارض اذا ذهب واوك دیش ایله برآدمك اتنی اصرمق معناسنه‌در یقال معد لحمة اذا انتهسه وبرنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در یقال معد الشیء اذا فسد و معد ومعود قعود وزننده برنسنه‌یی الوب ایلتمك معناسنه‌در یقال معد بالشیء معدا ومعودا اذا ذهب به ومعد ایری وغلیظ اولان شیئه دینور یقال شیء معدای ضخم غلیظ وقلیلمغه‌دینور یقال فیه معدای غلظ وتروتازه سبزه‌یه دینور وتازه خرمایه دینور ورونده وچاپك دوه‌یه دینور ومعد اسماء رجالدندر معد بن مالك طی قبیله‌سندن ومعد بن الحارث جشم قبیله‌سندندر ومعد تعد کلمه‌سنه اتباع اولور یقال رطب تعد معدای رخص

[illegible]

اطلاق اولنور و معد ... قبيله ... مذكردر ومونث اولور ...

... التمع بالمعيدي خير من ان تراه ...

[illegible]

يقال ... معد ... وجذبا ... جذب ... معناسندن ماخوذدر

(المغد) ميمك فتحى وغين معجمه‌نك سكونيله ياوري آناسي امك معناسنه‌در يقال
مغد ... مغدا من باب ... اذا رضعها و ... معناسنه‌در
يقال مغد الشيء اذا مصه ومغد ومغد ... بدن ... لحم و شحم ايله طولمق
معناسنه‌در يقال مغد البدن مغدا ومغدا اذا اسمن و امتلا و مزاجه موافق غدا
ومعيشت وجودى آب وتاب و طراوتيله تر و تازه قيلق معناسنه‌در يقال مغد بدنه
النعيم اذا غذاه و نعمه ونبات وسائر نسنه بويلنوب ... صاحي اولمق معناسنه‌در
يقال مغد النبت وغيره اذا طال و خوش ... ايله ذوق و صفاده

اولمق معناسنه‌در يقال مغد الرجل فی ناعم عيش اذ اعاش و تنعم و جماع ايتمك
معناسنه‌در يقال مغد جاريته اذا جامعها ومغد تر و تازه ونازك شيئه اطلاق اولنور
يقال عيش وشباب وغصن مغد ای ناعم واتنه طلو صمصق طقناز دوه‌يه دينور يقال
بعير مغد ای تار لحيم ومطلقا ايری واوزون شيئه دينور وآت قسمنك آلننده واقع
غره موضعنك قيللرنی يرينه بياض قيل بتك ايچون يولمق معناسنه‌در يقال مغد
موضع الغرة من الفرس اذا انتفه حتی يسمط و مغد تنضت نام شجرك يمشی اسميدر
و بيوك غوغه‌يه دينور ولفاح ديدكلری نباتك اسميدر كه ماده‌سنده بيان اولندی وبادنجانه
دينور بونده فتحتينله‌ده جائزدر وخياره شبيه بر ميوه آديدر (الامغاد) همزه‌نك كسريله
مشروبی پك چوق ايچمك معناسنه‌در يقال امغد الرجل اذا اكثر من الشرب
وامزرسك معناسنه‌در يقال امغدت الصبی اذا ارضعته (مغدان) ميدان وزننده
بغداد لفظنده لغتدر كه شهر معروف اسميدر نته كه ماده‌سنده بيان اولندی (انقدی)
ميمك وقافك فتحی ودالك تخفيفله بركونه شراب آديدر كه بالدن معمول اولور شام
ديارنده واقع مقدنام قريه‌يه منسوب دكلدر زيرا قريهٔ مزبوره‌نك اسمی تشديد دالله‌در
نته كه قدد ماده‌سنده ذكر اولندی جوهری وهمندن ناشی اوراية نسبت ايلمشدر
(المقدية) كذلك تخفيفله برنوع بز آديدر ثياب مقديه بين العرب معروفه‌در (المكد)
عقد وزننده (والمكود) قعود وزننده بريرده مقيم اولمق معناسنه‌در يقال مكد بالمكان
مكدا و مكودا من الباب الاول اذا اقام به وناقه‌نك مدت البانی اوزامغله سودی
اكسيلمك معناسنه‌در يقال مكدت الناقة اذا نقص لبنها من طول العهد (المكود)
صبور وزننده سودی دائم و بر قرار اولان ناقه‌يه دينور يقال ناقة مكود اذا كانت
دائمة الغزر وسودی آز اولان ناقه‌يه دخی كه اضداددن اولور يقال ناقة مكود ای
قليلة اللبن ياخود قول ثانی ليث لغوينك اغلاطندندر (المكداء) حمراء وزننده
(والماكدة) سودی چوق اولان ناقه‌يه دينور يقال ناقة مكداء وماكدة ای كثيرة
اللبن (الماكد) اصلا منقطع اولميان دائمی شيئه اطلاق اولنور يقال ماء ماكد ای
دائم لاينقطع (مكاده) جبانه وزننده اندلسده بر بلده‌در (المكد) ميمك كسريله
طراغه دينور مشط كبی (المكد) ميمك ضميله مكودك جمعيدر كه ذكر اولندی
(الاماكيد) اساليب وزننده ذمتده قلان ديت آقچه‌سنك بقيه‌لرينه اطلاق اولنور
امكود مفرديدر (الملد) ميمك فتحی ولامك سكونيله بر نسنه‌يی چكوب اوزاتمق
معناسنه‌در يقال ملد الشیء ملدا من الباب الاول اذا مده وملداملود واملید معناسنه‌در
كما سيذكر وغول بيابانی‌يه دينور (التمليد) تفعيل وزننده مشين و سختيان مقوله‌سنی
سورشديره‌رك يومشتمق معناسنه‌در يقال ملد الاديم تمليدا اذا مرنه (الملد) فتحتينله
(والملدات) فتحاتله يكيتلك و تازه‌لك معناسنه‌در و تازه نهالك بری اوته صالنمسنه

میوه [illegible]) میمك ضمیله [illegible] (والأمقوه) اسلوب وزنده [illegible] (والأمقه)
[illegible] (والأمقاق) [illegible] وزنده (والأمقاق) [illegible] مشدده ایله
([illegible]) [illegible] وزنده ([illegible]) [illegible] وزنده [illegible] حواله [illegible]
[illegible] یقال [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] یقال [illegible]
[illegible] (الامقه) [illegible]
[illegible] وموضع [illegible] (مقد) میمك ضمیله
[illegible] ([illegible]) [illegible] وزنده وموضعدر [illegible]
[illegible] میمك فتحیله [illegible]
[illegible]
[illegible] (مهد) مهد وزنده [illegible]
موضعه [illegible] یقال [illegible]
فی المهد وهو مهد له ویوطأ ومهد ارضه اطلاق اولنور جمعی مهود کلور و مهد
مصدر اولور یاتاق دوشمك معناسنه یقال مهد الفراش مهدا من الباب الثالث
اذا بسطه وکار وکسب ایتمك معناسنه در یقال مهد الرجل اذا کسب وعمل (امهاد)
کتاب وزنده بو دخی ارضه اطلاق اولنور ودوشکه ودوشمه‌یه دینور فراش معناسنه
جمعی امهده کلور ومهد کلور ضمتینله ومنه قوله تعالی [الم نجعل الارض مهادا]
ای بساطا ممکنا لسلوکه وقوله تعالی [ولبئس المهاد] ای بئس ما مهد لنفسه فی معاده
(المهد والمهدة) میمك ضمیله بنت کبی طوپراق توسمن یره دینور علی قول الچق
اولهرق دوز ویومشق یره دینور جمعی مهده کلور عنبه وزننده وامهاد کلور
(التمهید) تفعیل وزننده یاتاق دوشمك معناسنه در یقال مهد الفراش تمهیدا
اذا بسطه و بر ایشی تسویه وتنظیم واصلاح ایتمك معناسنه مستعملدر یقال مهد
الامر اذا سواه واصلحه وبر ماده ده عذر وبهانه بسط وبیان ایلمك معناسنه مستعملدر
یقال مهدله العذر اذا بسطه ومعذرتی عذری تصدیق ایله قبول ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال مهد عذره اذا قبله (الامتهاد) افتعال وزننده بو دخی امك چکوب
کسب وکار ایتمك معناسنه در یقال امتهد الرجل اذا کسب وعمل ودوه‌نك اورکجی
یوکسك اولهرق دوشکلو اولمق معناسنه در کویاکه بنك ظهرنده اولنور یقال
امتهد السنام اذا انبسط فی ارتفاع (المهید) امیر وزننده خالص وصافی کره یاغنه
اطلاق اولنور (مهدد) جعفر وزننده اسماء نساءدندر (الامهود) اسلوب وزننده

قرموص معناسنه‌در که شکار کوزتمك ایچون یاخود اتمك بشورمك ایچون ایچریسی
بول واغزی طار چقوره دینور (الممهد) معظم وزننده شول صویه اطلاق اولنور که
نه اسّی ونه صوغوق اوله ترکیده ایلی تعبیر اولنور یقال ماء ممهدای لا حارّ ولابارد
(التمهد) تفعل وزننده متمکن وبرقرار اولمق معناسنه‌در یقال تمهد الرجل اذا تمکن
(المید) صید وزننده (والمیدان) فتحاتله دپرنمك معناسنه‌در یقال ماد الشیء یمید
میدا ومیدانا اذا تحرك وبرطرفه میل ایلمك معناسنه‌در یقال ماد الشیء اذا زاغ
ونشو ونما بولمق معناسنه‌در یقال ماد الشیء اذا زکا ومضطرب اولوب چالقنمق
معناسنه‌در یقال ماد السراب اذا اضطرب وصالنمق معناسنه‌در یقال ماد الرجل اذا
تبختر وبرکمسه‌یی زیارت ایلمك معناسنه‌در یقال ماد فلانا اذا زاره وبر آدمه ذخیره
کتوروب ذخیره‌لندرمك معناسنه‌در یقال ماد قومه اذامارهم وبرآدمه سرخوشلقدن
یاخود کمی‌یه بنمکدن ناشی باش دونوب معده بولنمسی عارض اولمق معناسنه‌در یقال
ماد الرجل اذا اصابه غثیان ودوار من سکر اورکوب بحر وسبزه ونباته قیراغی
مقوله‌سی رطوبت طوقنمغله متغیر اولمق معناسنه‌در یقال مادت الحنظلة اذا اصابها
ندی فتغیرت (المائدة) فائده وزننده بغدای وآرپه مقوله‌سی ذخیره‌یه دینور طعام
معناسنه بوراده طعامدن مراد ذخیره‌در واوزرنده بالفعل طعام حاضر اولان
سفره‌یه وتبسی‌یه دینور طعام وضع اولنمیان ساده سفره‌یه وتبسی‌یه مائده اطلاق
اولنمز بلکه اکا خوان دینور مؤلفك بصائرده بیانه کوره مائده فاعله بمعنی مفعوله‌در
یاخود نسب اوزره‌در تحرك یاخود ذخیره معناسندن مأخوذدر مترجم دیرکه [ربنا
انزل علینا مائدة من السماء] الآیه کریمه‌سنك ناطق اولدیغی اوزره آسماندن مائدهٔ
عیسویه نازل اولمشدر پولی وتیکنی یوق پشمش بالق اولوب باشی طرفنده طوز
قویروغی سمتنده سرکه واطرافنده پراصه‌دن ماعدا انواع سبزه وبش دانه نان
عزیز برینك اوزرنده زیتون ودیکرنده بال وبرنده یاغ وبرنده پنیر وبرنده پصدرمه
وار ایدی مائدهٔ خضریه دخی پنیر وخرما وانار وموز وعنب ورطب وپراصه‌دن
ماعدا جملهٔ بقول موجودایدی قرق کونده برکره نازل اولور ایدی بردفعه غزوهٔ
تبوکده سرور کائنات علیه افضل الصلوات حضرتلریله ملاقی اولدقلری کون رأس
اربعین اولمغله علی العادة مائده نزول ایلدکده اصحاب کرامدن حذیفه وانس دخی مائدهٔ
مرقومه‌یه حاضر اولملریله درت نفر ذات خجسته سیر تناول ایلدکلری تصریحکردهٔ
عسقلانیدر انتهی ومائدهٔ تشبیه طریقیله سفره وسینی شکلنده اولان دائرهٔ ارضیه‌یه
اطلاق اولنور (المیدة) میمك فتحیله مائده ایله ایکی اولکی معنالرده مرادفدر (میدی)
میمك فتحی والفك قصریله من اجل معناسنه‌در که آنکچون وآندن اوتوری دیمکدر
یقال فعله میدی ذلك ای من اجله شارح دیرکه لسان العربده الفسز مید ذلك

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ابو الفضائل محمد بن [illegible] ابو الفضل

[illegible]

عبد الرحمن بن [illegible]

وحوالیسی [illegible] جوهری [illegible]

ومیدان [illegible] (النقد) [illegible] معناسنه در که اسم

فاعلدر و[illegible] معناسنه در که اسم مفعولدر یعنی [illegible]

[illegible] هم اسم فاعل وهم اسم مفعول اولور [illegible] معناسنه در وجوهری بونك

[illegible] صواب اولان [illegible] موحده ایله [illegible]

[illegible]

شارح دیرکه [illegible] خلیلك [illegible] جوهری [illegible] ویدر ﴿ فصل

النون ﴾ (النبذ) [illegible] (والنبذان) [illegible] (والنوذ) [illegible]

[illegible] (النوذ) [illegible] یردن چیقان صو صیزدیسنه

دینور [illegible] معناسنه [illegible] مصدر اولور حسد ایتمك معناسنه در یقال نبذه

نبذا من باب الثالث اذا حسده ویردن صو صیزمقله نمناك اولمق معناسنه در یقال

نبذت الارض اذا [illegible] اوغرامق معناسنه در یقال نبذت

له [illegible] فلانا اذا [illegible] (النبد) نونك [illegible] فتحیله جاری و متحرك نسنه

دیکمك معناسنه در : یقال نبد الشئ نبدا من الباب الرابع اذا سكن ورکد ویردن

[illegible] ثبت معناسنه در : یقال نبدت الكلمة اذا ثبتت (النجد) نونك فتحی و جیمك

سکونیله اطراف وحوالیسندن مرتفع اولان ارضه دینور جمعی انجد کلور و انجاد

کلور ونجود ونجد کلور ضمتینله ونجودك جمعی که جمع الجمع اولور انجده کلور

بو مناسبتله جزيرة العربده غورك يعنى ارض تهامه نك خلافى يعنى مقابلى اولان ارضه اطلاق اولنمشدر طرف اعلاسى تهامهٔ يمن و طرف اسفلى ارض عراق و شام ايله محدود وحجاز طرفندن اولى يعنى رأس سنورى ذات عرق نام موضـعدر اراضىٔ سائرهٔ مذكورهدن ارتفاعى باعث تسميهدر وبونده نجد لفظنك ضم جيميله ده زبانزد ومذكردر مترجم ديركه كتب جغرافياده مثبت اولديغى اوزره يمن اولكهسنك حدودى شرقده بلاد عمان وجنوبده بحر عرب وغربده بحر سويش وشمالده حجاز وبلاد هجردر اولكهٔ مزبوره درت قسمدر برى نفس يمن و برى تهامه و برى نجد وبرى احقافدر بحر طرفنده اولان غوردر واكا تهامه دخى ديرلر وتهامهيه ناظر اولان اماكنه سرواة ديرلر حدودى غربده بعض بحر سويش وجنوبده بحر عرب وشرقده نفس يمن وشمالده ارض حجازدر ومملكت حجاز نجدايله تهامه بيننى حاجزدر حدودى شرقدن نجد وغربدن تهامه و جنوبدن يمن و شمالدن ارض شام و بلاد مكه ومدينهدن حجر وطائف وتبوك وسائريدر ونجد مملكتى ايكى قسمدر برى نجد حجاز وبرى نجد عارضدر نجد حجاز شرقيسنده واقع ولايتدركه اوو آلتى نواحيدن عبارتدر شيخ نجدى نسبت اولنان بلد ابليس بوندهدر و نجد عارض بغايت واسع يرلردر جبل العارض ديدكلرى طاغ بوندن بحر حالا عماديه طاغى تعبير ايدرلر انجق ايكى مدخلى واردر برى عينيهدهدر وبريسى درعيهدهدر برمدتدنبرو خروج وعقايد زايغه ايله جزيرة العربه استيلا ايدن وهابى طائفهٔ درعيهدندر صحيح البخارى حديثلرندن قال النبى عليه السلام [اللهم بارك لنا فى شامنا وفى يمننا] قالو اوفى نجدنا قال [اللهم بارك لنا فى شامنا وفى يمننا] قالوا وفى نجدنا قال [هناك الزلازل والفتن وبها يطلع قرن الشيطان] حديثنده ديار نجد منبت فتن و نفاق ومعركهٔ شقاء وشقاق اولديغى مصرحدر جناب رسالتپناه عليه صلوة الاله حضرتلرى خاك مزبوردن نشئت ايليجك اصحاب شر وشقوتى معجزه اولمق اوزره اشعار بيورمشلردر واقعا بلاد مزبورهدن ابتدا شيخ نجدى صورتنده ابليس لعين ظهور ايدوب بعده آفتاب سپهر نبوتك سمت عقبايه ميلانلرى زماننده ادعاى نبوت ايدن مسيلمة الكذاب وسائر مرتدين دوز خمآب بعد زمان قرامطه طائفهسى واوتوز قرق سنهدنبرو وهابيون ديدكلرى خوارج خروج وذروهٔ بغى وطغيانه عروج ايلديلر خذلهم الله تعالى انتهى ونجد يوكسك اولهرق آچق وايشلك يوله دينور يقال اخذ النجد اى الطريق الواضح المرتفع ومعناى اولدركه عربلر هو طلاع انجد وطلاع انجدة وطلاع انجاد ديرلر ضابط للامور غالب معناسنه نتهكه مراتب عاليه و امور ساميهيه عروج ايدن آدمه طلاع الثنايا اطلاق ايدرلر و نجد خانهنك مدار زينتى وباعث رفعتى اولهجق دوشمه ومندر ومقعد ويصدق مقولهسى امتعهيه اطلاق اولنور جمعى نجود كلور ونجاد كلور

[illegible] ديمك اولور والتاج [illegible]
[illegible] يقال [illegible] الرجل [illegible]
[illegible] والتاج [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] يقال هو [illegible]
[illegible] يقال [illegible] من الباب الرابع
[illegible] معناسنه [illegible]
[illegible] يقال [illegible]
[illegible] يقال [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] معناسنه در يقال نجد الرجل
نجدة ونجد من الباب الخامس اذا كان نجيدا (النجود) مفتوح [illegible]
نجد مذكوردن مفعولدر يقال نجد الرجل على [illegible] فهو منجود اى مكروب
وهالك ومقهور معناسنه در يقال صار منجودا اى هالكا (النجد) [illegible]
معناسنه در يقال نجد الرجل نجدا من الباب الرابع اذا عرق [illegible] وكنده ذهن
اولمق معناسنه در يقال نجد الرجل اذا [illegible] اولمق معناسنه در يقال نجد الرجل
[illegible] (الانجاد) [illegible] نجد اولكه سنه
چيقمق معناسنه در يقال انجد الرجل اذا اتى نجدا او خرج اليه [illegible] معناسنه در
يقال انجد الرجل اذا عرق [illegible] معناسنه در يقال انجد فلانا اذا
اعانه [illegible] معناسنه در يقال انجد [illegible] اذا ارتفع وهو [illegible]
معناسنه در يقال انجدت السماء اذا اصحت [illegible] وقوعنه قريب اولمق معناسنه در
يقال انجد الرجل اذا قرب من اهله [illegible] معناسنه در يقال انجد
الدعوة اذا اجابها (النجود) [illegible] وزننده بيوك اورون اولان ناقه يه و ديشى اشكه
ديور على قول كبد اولمز اولنلرينه ديور يقال ناقة نجود واتان نجود اى طويلة
العنق اولا تحمل وايلك وزننده ناقه يه ديور كه يولده سائرلرى سبق و تقدم ايدن
اوله يقال ناقة نجود اى ماضية متقدمة وسودى بك چوق اولان ناقه يه ديور يقال
ناقة نجود اى مغزار ودائما يوكسك يرده چوكوب اوتورر اولان ناقه يه ديور يقال

ناقة نجود اذا كانت تبرك على المكان المرتفع وشول ناقه‌یه دینور كه كویا سائر ناقه‌لر ایله معارضه ایدر كبی آنلر سودی چوق ویرنجه بودخی چوق ویرر اوله یقال ناقة نجود كانها تجاجد الابل فتغزر اذاغزرن ونبالت ومزیت اهلی اولان عاقله ولبیبه خاتونه دینور جمعی نجد كلور كتب وزننده ونجود اسامیدندر عاصم بن ابی النجود بن بهدله قراندر وبهدله‌موسی‌الیهك‌والده‌سی اسمیدر (النجدة) سجده وزننده نجاده‌معناسنه‌در كه ذكر اولندی ونجده حرب وقتال معناسنه‌در كه اسمدر یقال وقعت بینهم نجدة ای قتال وبهادرلق شجاعت معناسنه‌در وبأس وشدت معناسنه‌در وقورقو وهول وفزع معناسنه‌در و نجده اسامیدندر نجدة بن عامر الحنفی یمامه اهلندن برخارجی اسمیدر اصحاب و اتباعنه نجدات اطلاق اولنور فتحاتله (انجاد) كتاب وزننده قلج باغنه دینور حمائل السیف معناسنه حسن كنایاتدندركه طویل القامه اولان آدمه طویل النجاد اطلاق ایدرلر (النجاد) كتان وزننده یورغانجی‌یه دینوركه دوشك ومندر ویصدق مقوله‌سنی دیكوب طولدرر اولان كمسه‌در (الناجود) كافور وزننده باده‌یه دینور خمر معناسنه‌در یقال شرب الناجود ای الخمر سبب شجاعت‌اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر وباده قونیلن قابه دینور جام وصراحی وباطیه وسائری كبی یقال روق‌الخمر فی الناجود ای فی‌اناها وزعفرانه دینور وقانه دینوردم كبی (المنجدة) مكنسه وزننده اوكندره كبی خفیف دكنكه دینوركه آنكله طواراشوب یوریمكه حث واغرا اولنور و شول تپنكی آغاجلرینه دینوركه قتیق كبی آنلر ایله دوه سمرینك اكسه‌سنده اولان هكبه طرزنده تركیسنك ایچنی طولدیررلر (المنجد) منبر وزننده كوچك طاغجغزه دینور وبر نوع نسوان پیرایه‌سنه دینوركه فصوصله مزین اولور حقیقتی برقلاده‌دركه انجو وآلتون ویوزك قاشی كبی ذی‌قیمت احجارایله یاخودقرنفل ایله تزیین ایدرلر وبرقارش قدر انلو اولور خاتونلر حمائلی بیونلرینه چوروب قلج باغی كلیجك یردن مه‌لری آلتنه‌دك نازل اولور جمعی مناجد كلور (المنجد) معظم وزننده مجرب معناسنه‌دركه اسم مفعول عنوانیله‌در تقلبات دهریه ایله احوال عالمه تجربه‌لری سبق ایلمش عارف و آكاه آدمه دینور یقال هو منجد ای مجرب (الاستنجاد) یاردم ایستمك معناسنه‌در یقال استنجده اذا استعانه وبعد الضعف قوی وتوانا اولمق معناسنه‌در یقال استنجد الرجل اذا قوی بعد ضعف وبر نسنه‌دن هیبتلندكدنصكره اكا دلیر اولمق معناسنه‌در یقال استنجد علیه اذا اجترأ علیه بعد هیبة (نجد مریع) مجد سریع وزننده (نجد خال) خای معجمه ایله (ونجد عفر ونجد كبكب) برموضع اسملریدر (نجد العقاب) عینك كسریله دمشق قضاسنده بر موضعدر (نجد الودّ) واوك ضمیله هذیل بلادنده برموضعدر (نجد برق) یمامه‌ده برموضعدر (نجد اجأ) طی قبیله‌سی یوردنده برسیاه طاغك آدیدر (نجد الشری) شین معجمهٔ مفتوحه ایله

وموضع [illegible] ([illegible]) قعود وزننده [illegible] وصعب اولمق معناسنه‌در يقال
[illegible] من باب [illegible] (الوجد) [illegible]
[illegible] (الاوجد) [illegible]
[illegible]
[illegible] (الواجد) [illegible]
[illegible] (الوجد) [illegible]
[illegible] معناسنه‌در يقال [illegible] (الواجدة) [illegible]
معاهده [illegible] معناسنه‌در يقال [illegible]
[illegible] (الند) نونك فتحى [illegible]
(والندد) نونك فتحيله (والندود) قعود وزننده (والندد) فتحتيله (والنداد)
كتاب وزننده حيوان اوركوب قچوب كتمك معناسنه‌در يقال ندّ البعير ندا ونديدا
وندودا وندادا من باب [illegible] اذا نفر وذهب [illegible] على
قول [illegible] نونك كسريله [illegible]
مركب اسمى اولوب [illegible]
وشى [illegible] مرتفع معناسنه [illegible]
[illegible] (الند) نونك كسريله مثل ونظير
معناسنه‌در يقال هذا ندّ مثل جمعى انداد كلور ويقال هى ندّ فلانة ولايقال ندة
فلان لكن مصاحبده ندّ [illegible] اطلاق اولنمق اوزره منصوصدر (النديد)
امير وزننده بودخى مثل وهمتا معناسنه‌در جمعى نداد كلور حنفاء وزننده (النديدة)
هايله نديد معناسنه‌در جمعى نداند كلور قصيده وقصائد كبى (التنديد) تفعيل وزننده
برآدمك منكشف ومعايبى آشكاره ننده [illegible] رسواى وتشهير ايتمك معناسنه‌دركه
مادۀ مرقومه‌دن مأخوذدر يقال ندد به اذا صرح بعيوبه وبرآدمه ند وفنا كلمات
[illegible] معناسنه‌در يقال نددبه اذا اسمعه القبيح وبراكنده ايتمك معناسنه‌در
يقال ندد الابل اذا فرقها (النداد) تشديد داله رزق وروزى معناسنه‌در يقال ليس
له نادّ اى رزق فى الاصل مال [illegible] اطلاق اولنوب بعده رزقده استعمال اولندى
(الندد) فتحتينله طغنق براكنده معناسنه‌در يقال ابل ندداى متفرقة الانداد
همزه‌نك كسريله براكنده قيلق معناسنه‌در يقال انددالابل اذا فرقها (الاناديد والتناديد)
براكنده‌لر و پريشانلر ديمكدر يقال ذهبوا اناديد وتناديد اذا تفرقوا فى كل وجه
وبونلر تعاشيب وشعازير كبى مفردلرى مسموع دكلدر (التناد) تشديد داله
فى الاصل تفاعل وزننده طغنق تفرق معناسنه‌در وبرى برندن اوركمك تنافر معناسنه‌در
ومنه قوله تعالى فى سورة المؤمن [يوم التناد] بالتشديد وقرأ به ابن عباس و جماعة

اى يند بعضهم من بعض نحو [يوم يفر المرء من اخيه] و قرأ الباقون بالتخفيف من النداء (يندد) جعفر وزننده بر موضعدر ومدينهٔ منوره‌نك اسميدر (المنادة) نماده وزننده مخالفت معناسنه‌در تقول ناددته منادة اى خالفته (النرد) فرد وزننده لعب معروف آديدر وبو فارسيدن معربدر ملوك فرسدن اردشير بن بابك وضع واختراع ايلمشدر آنكچون اكا اضافتله نردشير ديرلر مؤلف غريب اضافه ايلمشدر كتب تواريخده مبين اولديغى اوزره اصل لعب مزبور ايكى زاره مخصوص ايدى كه كعبتين ديدكلريدر وبو اردشير اختراعيدر بعده سائر پوللرى و لعبنده اولان شيوه‌لرى بزرجمهر اختراع ايلدى ولعب مزبور يدى كونه‌در فاردكه فريد دخى ديرلر زياد وستاره وخانه‌كير وطويل‌كه حالا طوله تعبير اتدكلريدر بو ديارلرده اول متعارفدر وده هزار ومنصوبه‌در قالديكه بو ديارلرده كل بهار وكوست ديدكلرى انواع مذكوره‌دن ايكى كونه‌سيدركه اسملرى مبدلدر ونرد بركونه چوال آديدركه دبى واسع ويوقريسى مخروطى اولور خرما يپراغندن اوريلوب ديكلدكدنصكره اطرافنه سراسر ليفدن اورلمش شريت صرتمغله طاش كبى محكم ومتين اولوب ديرككبى ديكنه طورر واصلا دوٓريلوب يقلمز خرما ديوشورمى وقتنده آنكله خرما نقل ايدرلر ونرد بركونه تركيب آديدركه طلا وجهيله آنكله مداواة اولنور بوتركيب ضمادات انواعندندر اطبانك قرص نردى ديدكلريدركه صندل احمر وفوفل و شياف ماميثا واسفيداج قلعى وكل ارمنى وبزربنج ومرداسنج وخولان مكى وبوشدر بندى وراوند وبرجزء لفاح كوكى و افيون يارمشر جزء صو ايله قارشدروب طوله زارى كبى ترتيب ايلدكدنصكره كشنش صويى وكلاب وسركه ايله ضماد ايدرلر جميع اورام حارهيه نافعدر (النردى) ياى نسبتله لعب نرده منسوب ديمكدر رواتدن عباس‌نردى‌كه هارون رشيددن حديث روايت ايلمشدر لعب مزبورده يك ماهر ايدى (النشد) نونك فتحى وشين معجمه‌نك سكونيله (والنشدة والنشدان) نونلرك كسريله ضايع و غائب اولان شيئى آرامق معناسنه‌دركه آرايوب صورشدرمقدن عبارتدر مالك ايله دلالك فعليدركه مسترشد اولور يقال نشد الضالة نشدا ونشدة ونشدانا من الباب الاول اذا طلبها وغائب اولان شيئى بولان آدم ندا ايله تعريف ايلمك معناسنه‌در يقال نشد الضالة اذا عرفها وتعريف واجدك فعليدركه بن برنسنه بولدم صاحبنى بيلم صاحبى هركيم ايسه كلوب بعد الوصف بندن اخذ ايلسون ديو بالنفس ياخود دلال واسطه‌سيله ندا ايلمكدن عبارتدر نته‌كه مزيددن انشاددخى بومعنالرده‌در شارح ديركه ائمه‌دن كراغ بو ايكى معنانك ضديتنه ذاهب اولمشدر انتهى وبرشيئى كركى كبى بيلمك معناسنه‌در يقال نشد فلانا اذا عرفه معرفة وبر ماده‌نك حقيقتنى طلب ضمننده برآدمدن يمين ايلمك ايستمك معناسنه‌در يقال نشده فلانا بالله اذا استحلفه

یعنی صاحبه [illegible] و [illegible] یعنی بر [illegible]
و [illegible] سوزن [illegible] ایچون [illegible] سوزمك [illegible] سویله
[illegible] یقال [illegible] اذا [illegible] و یقال [illegible]
[illegible]
[illegible] مصدر [illegible] و مصدر [illegible]
[illegible]
[illegible] حرف [illegible]
لا [illegible] اوله [illegible] ذکر [illegible]
[illegible] لا [illegible] قول مصدر ایله [illegible] لا [illegible]
[illegible]
[illegible] من الاشیاء [illegible] ([illegible]) (والنشد) نونك کسریله
[illegible] یقال [illegible] و [illegible] اذا حلفه (الانشاد)
همزه نك کسریله [illegible] اسم [illegible] معناسنه در [illegible]
[illegible] دخی بو معنایه
[illegible] اولندی یقال انشد الضالة اذا عرفها وضایعی کوستورمك یعنی آدمدن
دلالت طلب ایتمك یعنی آرایوب صورشدرمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال
انشد الضالة اذا استرشد عنها و شعر اوقومق معناسنه در یقال انشد الشعر اذا قرأه
و بر کیمسه یی هجو ایتمك معناسنه در یقال انشد بهم اذا هجاهم (التناشد) تفاعل
وزننده برینه شعر اوقومق معناسنه در یقال تناشد القوم اذا انشد بعضهم بعضا
(النشدة) نونك کسریله مصدردر که ذکر اولندی واسم اولور صدا دینور یقال
سمع نشدته ای صوته (النشید) نونك فتحیله رفع صوت معناسنه در و بین القوم
انشاد اولنان شعره دینور که بمعنی مفعولدر (الانشودة) همزه نك ضمیله بو دخی
انشاد اولنان شعره دینور جمعی اناشید کلور و نشید جمعی نشاید کلور (الاستنشاد)
آدمدن شعر اوقومق ایستمك معناسنه در یقال استنشده الشعر اذا طلب منه انشاده
(التنشد) تفعل وزننده خبر و مژده یی تتبع ایچون تجسس طریقیله اوندن بوندن
صورشدرمق معناسنه در یقال تنشد الاخبار اذا ارادها و تتبعها قال
في الاساس تقول تنشدت الاخبار اذا كنت تريد ان تعلمها من حيث لا يعلم بها الناس
(منشد) محسن وزننده جبل رضوی ایله ساحل بیننده بر موضع وطی قبیله سی
جبالنده بر صخره موضع آدیدر (النضد) نونك فتحی و ضاد معجمه نك سکونیله بر نسنه یی
بری بری اوزره نضم اوزره یغوب استف ایتمك معناسنه در یقال نضد المتاع
نضدا من باب الثاني اذا جعل بعضه فوق بعض فهو منضود ونضيد (النضيد)

تفعيل وزننده نضد معناسنه‌در يقال نضد متاعه تنضيدا بمعنى نضده فهو منضد
(النضد) فتحتينله برى برى اوزره استف اولمش متاعه على قول كزيده وخيارينه
دينور واوزرينه امتعه واثواب استف ايلدكلرى سريره دينور و اولولق شرف
وشان معناسنه‌در وشريف وذيشان آدمه دينور و سموز ناقه‌يه دينور جمعى انضاد
كلور و انضاد القوم كروه وجماعتنه اطلاق اولنور كذلك قومك عدد و شمارينه
دينور وانضاد الجبال طاغلرده برى برى اوزره اولان ايرى وبيوك طاشلره‌وقيالره
اطلاق اولنور و انضاد السحاب برى برى اوزره قات اندر قات بلودلره اطلاق
اولنور (النضود) صبور وزننده بو دخى سموز ناقه‌يه دينور (النضيدة) قصيده
وزننده يصدغه اطلاق اولنور وساده معناسنه وايچى طولمه اولان خانه متاعنه
اطلاق اولنور شلته و مندر كبى (نضاد) قطام وزننده عاليه‌ده بر طاغك آديدر
وبو مذكردر و مؤنث دخى اولور بنو تميم غير منصرف مجراسنه اجرا ايدرلر
(الانتضاد) افتعال وزننده بريرده مقيم اولمق معناسنه‌در يقال انتضد بالمكان اذا
اقام (النفاد) فاله كساد وزننده (والنفد) فتحتينله بر نسنه دوكنمك معناسنه‌در
يقال نفد الشئ نفادا ونفدا من الباب الرابع اذا فنى (الانفاد) همزه‌نك كسريله
بر نسنه‌يى دوكتمك معناسنه‌در يقال انفد الشئ اذا افناه وبرآدمك مال وذخيره‌سى
دوكنمك معناسنه‌در يقال انفد القوم اذا فنى مالهم وزادهم وقويينك صويى قالميوب
بتمك معناسنه مستعملدر يقال انفدت الركية اذا ذهب ماؤها (الاستنفاد) بو دخى
بر شيئى دوكتمك معناسنه‌در يقال استنفد الشئ اذا افناه (الانتفاد) افتعال
وزننده ديوندن دائن حقنى باتمام اخذ واستيفا ايلمك معناسنه مستعملدر يقال انتفد
حقه اذا استوفاه وسود صاغمق معناسنه مستعملدركه ممه‌دن سودى استيفا ايلمكدن
عبارتدر يقال انتفد اللبن اذا حلبه (المنتفد) اسم فاعل بنيه‌سيله جماعتدن الارغه
اولان آدمه اطلاق اولنور كوياكه آنلردن نفسنى استيفا ايلمش اولور يقال قعد
فلان منتفدا اى متنحيا (المنتفد) اسم مفعول بنيه‌سيله‌كه اصل انتفاددن مصدر ميميدر
سعت وفسحت معناسنه‌دركه معناى مزبوردن مأخوذدر ومنه يقال فيه منتفدعن غيره
اى مندوحة وسعة (المتنفد) تفعلدن اسم مفعول بنيه‌سيله‌كه اسم مكاندر نزاع
وتشويش واضطراب اولنه‌جق محله دينور نزاع وخصومت معناسندندر ومنه يقال
تجد فى البلاد متنفدا اى مراغما ومضطربا (النقد) نونك فتحى و قافك سكونيله
بر نسنه اشتراسنده پيشين ودرساعت ويريلن اقچه‌يه دينور معناى مصدريدن مأخوذدر
نسئه مقابليدر شارحك بيانته كوره جمعى نقود كلور يقال نقد جيد ونقود جياد
ونقد مصدر اولور اقچه وسائر نسنه‌نك زيوف وكمترنى سچوب اوكورتنك معناسنه
يقال نقد الدراهم وغيرها نقدا من الباب الاول اذا ميزها يعنى ميز جيدها من رديها

ورمق [illegible] وچقلق [illegible] وورمق معناسنه دركه بارمق ايله [illegible] ورمق تعبير
اولونور يقال نقده [illegible] اذا [illegible] ومنه [illegible] جاز وجوزه
[[illegible]] [illegible] اولنور [illegible] معناسنه دركه مراد
[illegible] اذا [illegible]
[illegible] اولور [illegible] معناسنه دركه [illegible]
اولنور [illegible] يقال [illegible] ابن [illegible]
[illegible] اولان [illegible] يقال [illegible]
[illegible] اولنور [illegible] معناسنه [illegible] الملديغ [illegible]
يقال نقد الرجل الشيء [illegible] اذا اختلس النظر نحوه [illegible] في الاساس وهو ينقد
بعينه الى الشيء اي يديم النظر اليه باختلاس حتى لا يفطن له ويقال ما زال بصره
ينقد الى كذا نقودا [illegible] النظر الى [illegible] موافق معناسنه در
يقال نقدته الحية [illegible] (التنقاد) [illegible] وزننده [illegible] مصدر [illegible]
[illegible] معناسنه يقال نقد الدراهم وغيرها
نقدا وتنقادا اذا ميزها (الانتقاد) افتعال وزننده [illegible] معناسنه در يقال
انتقد الدراهم وغيرها اذا ميزها [illegible] معناسنه دركه مراد نقد اولنور
اقچه در يقال انتقد الدراهم اذا قبضها يعني نقدا [illegible] اولنق
معناسنه در يقال انتقد [illegible] اذا [illegible] (التنقد) تفعل وزننده [illegible]
اولمق [illegible] معناسنه در يقال نقد الدراهم وغيرها [illegible] نقدها (النقد) [illegible]
كسرهله [illegible] وجوزه [illegible] اولان [illegible] ضميده ده
جائزدر يقال غلام نقد [illegible] (النقد) ضمه وفتحه
[illegible] ايله مبين در (النقد)
فتحتينله [illegible] قيون [illegible] كه قبيح الشكل اولورلر جمعي نقاد ونقده [illegible] شارح ديركه
بو قيون [illegible] مخصوصدر [illegible] شكل اولورلر [اذل من
النقد] مثلنده مراد مذكور قيونلردر انتهى ونقد مصدر اولور [illegible] ديشلر
چوروب اوفانق [illegible] معناسنه يقال نقد ضرسه نقدا من الباب الرابع اذا تكسر
وانتكل [illegible] طوارنك [illegible] صويلوب يونلمق
معناسنه دركه [illegible] اولور يقال نقد الحافر اذا تقشر ونقد اسم اولور
نقد مذكور كبي [illegible] اولان [illegible] دينوركه [illegible] ميدانه كلمه
(المنقاد) [illegible] وزننده [illegible] دينور (النقد) [illegible] وزننده
نقد ونيز دراهم [illegible] دينور ونقد [illegible] مذكور قيونلرك چوبانلرينه دينور
(النقد) [illegible] كركي [illegible] دينور [illegible] اولور كه الف حرف تعريف ادخال

اولنور

اولنور ومنه المثل [بات بليلة انقد] زيرا كربى قسمى بتون كيجه اويوميوب جولان ايدر مترجم ديركه انقد كلمه سنه حرف تعريف داخل اولمديغى افكل كبى معرفه اولديغنه مبنى دروحرف تعريفك دخولى ذكر اولنان نقد ماده سندن كه فتحتينله ديش چوريوب اوفانمق معناسنه وصف اولديغنه مبنى درحتى مستقصاده وقيل الانقد الذى تشتكى سنه من النقد وهو فساد فى الاضراس يحرقها و هولا ينام عبارتيله مرسومدر انتهى وانقد قبلوبغه يه دينور (النقدة) نونك كسريله كرويا اسميدر كه قرمان كونى ديدكلرى نباتدر (الانقدان) همزه نك كسريله قبلوبغه يه دينور (الانقاد) همزه نك كسريله اغاج يپراقلنمق معناسنه در يقال انقد الشجر اذا اورق (نوقد قريش) نونك فتحيله نسف قضاسنده برقصبه در امام عبد القادر بن عبد الخالق النوقدى اورادندر (نقد خرداخن) خاى معجمه لرك ضميله قضاى مزبورده بشقه برقصبه در اعلامدن محمد بن سليمان المعدل النوقدى اورادندر (نوقدساره) برقصبه در فقهادن ابراهيم بن محمد بن نوح النوقدى اورادندر (المناقدة) مفاعله وزننده بركسه ايله محاسبه ده تدقيق واستقصا ايلمك معناسنه در يقال ناقده اذا ناقشه (المقندة) مكنسه وزننده شول خرده سقسى يه دينوركه اوزرنده جوز ايجلرنى اويارلر آلت منزلنه منزلدر (النقردة) دحرجه وزننده بريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال نقرد بالمكان نقردة اذا ارب به وتقول مالك منقردا اى مقيما (النكد) فتحتينله برآدمك ديرلكى تنك ودشوار اولمق معناسنه دركه رغد مقابليدر يقال نكد عيشهم نكدا من الباب الرابع اذا اشتد وعسر وقويينك صويى ازالمق معناسنه در يقال نكدت البئر اذا قل ماؤها (النكد) نجد وزننده قرغه اوازى چقه بيلديكى قدر اوتمك معناسنه در مادۀ مذكوره دن مأخوذدر كويا كه عهدۀ اقتدارنده اولان اوازى افراغ ايدر يقال نكد الغراب نكدا من الباب الاول اذا استقصى فى شحيجه وبرآدمك حاجتنى منع ايلمك معناسنه دركه مراد مطلبنه مساعده و قضا ايلمامكدر يقال نكد زيد حاجة عمرو اذا منعه اياها وسائله مسئولنى دريغ ايلمك ياخود مسئولندن آزنسنه ويرمك معناسنه در يقال نكد فلانا اذا منعه ماسأله اولم يعطه الااقله و برآدمك سؤالى كثير ومنالى قليل ويسير اولمق معناسنه در يقال نكد الرجل على بناء المجهول اذا كثر سئواله وقل نائله (النكد) كتف وزننده (والنكد) فتحتينله كه تسميه بالمصدردر (والنكد) شكس وزننده (والانكد) احمر وزننده اوغورسز بى خير ومنفعت كسيه دينور يقال رجل نكد و نكد ونكد وانكد اى شئوم عسر يعنى لاخير فيه ويقال قوم انكاد ومناكيد اى مناحس قليلوا الخير (النكد) نونك ضمى وفتحيله آز ويركيه دينور يقال عطاء نكد اى قليل ونكد نونك ضميله سودى پك چوق اولان ناقه لره دينور بونده نكد نكداء كلمه سندن جمعدر و سودى اولميان ناقه لره

[illegible] اولور معناسنه در [illegible] تلقّيسى [illegible] بيوريله
[illegible] بحر الطويل [illegible] من [illegible]
[illegible] الاكثر [illegible]
[illegible] حرف [illegible] اوله يقال
[illegible] وجهله [illegible]
(النكود) [illegible] يقال [illegible] (النكيدى)
[illegible]
[illegible]
[illegible] والكوال [illegible]
[illegible] يقال [illegible]
[illegible] (النايكة) [illegible]
[illegible] يقال [illegible] (النود)
[illegible]
[illegible] و عليه سلام
الحمل حضرتى آنده الغا ايدن شخص مستحق الحمل در كيا بعض قاموس اولديغى
بنى عطى در (النود) نونك فتحى و واوك سكونيله (والنواد) نونك ضمّيله
(والنودان) فتحاتله اويقودن بشى برى اولمق معناسنه در يقال ناد الرجل
ينود نودا و نوادا و نودانا اذا تمايل من النعاس (نواده) قتاده وزننده [illegible]
[illegible] (النوود) قعود وزننده برنوعه حركت
ايتمك معناسنه در يقال نود الغصن اذا تحرّك ومنه نودان اليهود في مدارسهم
موقف و نحمه اشبو حديثه اشارت [illegible] قال في النهاية وفى الحديث (لاتكونوا
مثل اليهود اذا نشروا التوراة نادوا) اى حرّكوا رؤسهم و اكتافهم يعنى قرآن
كريم تلاوت ايدركن اطفال مكتب كبى تحريك اعضادن احتراز سكونت والميان
اوزره اولمق واجبدر (النوه) نونك اولاكى ضمّى و ثانيدنك سكونيله [illegible]
[illegible] و محمد اشيدر زوالدن عبدالله بن حمّاد النوندى
اورايه منسوبدر (باب نونه) سمرقندده بر محلّه در محمّد بن احمد النوندى اورايه
منسوبدر (النهود) قعود وزننده قيز ممه سى [illegible] كبى توموب [illegible]
معناسنه در يقال نهد الثدى نهودا من الباب الثالث والاول اذا كعب وقيز توزخ
ممه لى اولمق معناسنه در يقال نهدت المرأة اذا كعب ثديها و برآدم اوتورديغى يردن
قالقمق معناسنه در يقال نهد الرجل اذا نهض (التنهيد) تفعيل وزننده بودخى قيز
توزخ ممه لى اولمق معناسنه در يقال نهدت المرأة بمعنى نهدت (المنهد) محدّث وزننده

(والناهد و الناهدة) تورنج ممه‌لی قیز ه دینور و ناهد ارسلانه اطلاق اولنور
نهد آتیدن مأخوذدر (النهد) مهد وزننده (والنهد) طلب وزننده دوشمنه
طوغری قصد وهجوم ایلمك معناسنه‌در یقال نهد لعدوه نهدا ونهدا اذا صمد لهم
ومهدی ارمغاننی تعظیم یعنی هدیهٔ عظیمه ترتیب ایلمك معناسنه‌در رفعتدن مأخوذدر
یقال نهد الهدیة اذا اعظمها ونهد بلند ومرتفع نسنه‌یه دینور و ارسلانه دینور
وکریم آدمه دینور وشول آته اطلاق اولنورکه اندامی خوب ویاقشقلی وطاولی
و اوسته‌لکلی اوله و نهد یمنده برقبیله آدیدر (الانهاد) همزه‌نك کسریله بودخی
ارمغانی عظیم وفراوان ایلمك معناسنه‌در یقال انهد الهدیة اذا عظمها و برقابی
طولدرمق یاخود طولغه یقین ایلمك معناسنه‌در یقال انهد الاناء اذا ملأه اوقارب
ملأه (النهودة) سهوله وزننده آت قسمی نهد اولمق معناسنه‌درکه ذکر اولندی
یقال نهد الفرس نهودة من الباب الخامس اذا کان نهدا (النهد) نونك کسری وفتحیله
سفر بر اولان یولداشلرك کندی بینلرنده بروجه عارفانه علی السویة ترتیب واخراج
ایلدکلری قاتیقه دینور یقال عاملوا بالنهد وهو ماتخرجه الرفقة من النفقة بالسویة
فی السفر (التناهد) تفاعل وزننده یولداشلر قتیه ایدشمك معناسنه‌در یقال تناهد
الرفقة اذا اخرجوا النهد (النهدان) سکران وزننده شول قابه دینورکه برنسنه ایله
طبطلو اولوب لکن آغزندن طاشمز اوله ترکیده‌سیله تعبیر اولنور علی قول استیعاب
ایلدیکی نسنه آنك ایکی ثلث مقدارینه بالغ اوله یقال اناء نهدان ای ملآن لم یفض
بعد اوبلغ ثلثیه (المناهدة) مفاعله وزننده جنکده دشمنه مقابله ومقاومت ایچون
حرکت وقیام ایلمك معناسنه‌در یقال ناهد عدوه اذا ناهضه وپرمق حسابیله حصه
بوشمك معناسنه‌در یقال ناهدوا اذا ساهموا بالاصابع بوکه مخارجه دخی دیرلر
ماده‌سنده تفصیل اوزره بسط وبیان اولندی نفایسدندر (النهداء) حمراء وزننده
اطرافندن یوکسك اولان قوملغه دینور یقال رملة نهداء ای متشرفة (النهیدة)
عصیده وزننده شول طعامه دینورکه حنظل جکردکنك اوزنی تمام قینادوب نضج
بولدقدن صکره اون ایله قارشدروب اکل ایدرلر (النهید) سعید وزننده یوفقه
قایمغه دینور (النهاد) غراب وزننده مقدار معناسنه‌در یقال هذا نهاد مائة ای
زهاؤها (النهود) قعود وزننده کعب ثدی معناسنه‌درکه ذکر اولندی ونهود بچوب
کتمك معناسنه‌در نه‌حال وکیفیتله اولورسه اولسون یعنی بردوزه‌یه یاخود آرالقده
قعود وآرام ایدرك اولسون یقال نهد الرجل نهودا اذا مضی علی کل حال (نهاوند)
نونك حرکات ثلاثیله‌در فتحه وکسره صغانیدن وضمه لبابدن یعنی لباب مصنفی ابن
اثیردن منقولدر ایرانده همدان جنوبیسنده بلاد جبلدن بربلده آدیدر اصلی نوح
اوندایدی تخت ومسند نوح معناسنه زیرا اول شهر نوح بناکرده‌سیدر یاخود اصلی

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (الوبد) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

وسعودسده غله و سعت الوبت تکلی وذال ایله آغشته [illegible] اولمق معناسنه در

یقال نك فی الامر وفی منبه وتواد اذا تزرن فیه وتأنی وفعل مثل فی تؤدة وکمه

دوه [illegible]

فیته ونحت به معناسنه (الوابد) میمک فتحیله ابت ووالهی معناسنه در شارح

دیرکه اصلی ماتوت ایدی که مقلوبدر وتوده کلمه سنک دخی اصلی وءده ایدی کلاه

ووکاه کبی (الوبد) فتحتیله یزمک یوکلی ضیق وشدت اوزره اولمغه ده حال

اولمق معناسنه در وبو وجهه مذکور اولوره باب رابعک مصدرندر آنکله تلک عیش

وبد حال اولان کمسه صفته در یعنی فی الاصل مصدر اولوب مبالغة وصف بالمصدر

اولنشدر بوجهته مفرد وجمع مساویدر یقال رجل وبد ای سیئ الحال ویقال

رجال وبد وکاه اولورکه اوبد اوزره جمعلور نعت صحیح توهمنه مبنی قال

فی الاساس فلان فی وبد وهو سوء الحال وهو وبد وقوم اوبد ای محووج و وبد

یرآدمک عیالی کثیر ومالی قلیل اولمق معناسنه درکه معنی اول ایله متقاربدر یقال

وبد الرجل وبدا من الباب الرابع اذا کثر عیاله وقل ماله و دارلمق معناسنه در یقال

وبد علیه اذا غضب وامی اولمق معناسنه در یقال وبد الیوم اذا حر وعیب ونقیصه

معناسنه در یقال مافیه وبدای عیب واثواب اسکیوب یریمک معناسنه در یقال

وبد الثوب اذا بلی ووبد ضغمرده اولان خلق اوینه چقوره دینورکه آنده یغمور

صوبی ایرکیلور (الوبد) عبد وزنده بودخی ذکر اولنان چقوره دینور (الوبد)

كتف وزننده آج كمسيه دينور جايع معناسنه و بد نظر كمسيه دينوركه هرنيه نظر ايلسه معاذ الله تعالى اصابت ايدر اوله اول كوزه عين الكمالى تعبير اولنور يقال فلان وبد اى شديد الاصابة بالعين (المتوبد) متسيد وزننده بودخى نظرى شديد الاصابه اولان آدمه دينور (الايباد) همزه نك كسريله يالكز قلق و يالكز براقق معناسنه در يقال اوبدوه اى افردوه (الاوبد) احد وزننده برموضع آديدر (المستوبد) اسم فاعل بنيه‌سيله برمكانى بيلين آدمه دينور يقال هو مستوبد اى جاهل بالمكان وبدحال وتنك معاش كمسيه دينور يقال رجل مستوبد اى السئ الحال (الوتد) واوك فتحى وتاء فوقيه نك سكونيله (والوتد) فتحتينله (والوتد) كتف وزننده آغاجدن دوزيلوب يره ياخود ديواره قاقيلان شيئه دينوركه قازق تعبيراولنور ووتد عروضيون اصطلاحنده اوچ حرفى مشتمل اولان جزؤه دينور على كلمه‌سى كبى مؤلفك بيانى وتد مجموع ديدكلرينه كوره دركه ايكى متحرك بعدهما ساكندر تفاعيلده فعو جزؤيدر وبرده وتد مفروق واردركه ايكى متحرك بينهما ساكندر مفعولات جزؤندن لات كبى مابه القوام اولديغى سبب تسميه‌در ووتد انسانك هر قولغنده عذار طرفندن مقدمنده واقع خرده تومسكجه وسوريجه كرتلكه اطلاق اولنور كوياكه قولغك وتدى منزلنده در ايكيسنه وتدان دينور ووتد لفظنك جمعى اوتاد كلور (الواتد) واحد وزننده وتد لفظنى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال وتد واتداى ثابت (الاوتاد) وتد لفظنك جمعيدركه ذكر اولندى اوتاد الارض طاغلره اطلاق اولنور كما قال الله تعالى وتبارك [والجبال اوتادا] واوتاد البلاد رؤساؤسركارلرينه اطلاق اولنور و اوتاد الفم آغزده اولان ديشلره اطلاق اولنور (الوتد) وعد وزننده (والتدة) عده وزننده قازغى قاقق معناسنه‌در يقال وتد الوتد يتد وتدا وتدة اذا ثبته وقازق كندى يرلشمك معناسنه لازم اولور يقال وتدالوتد اذا ثبت والامر منه تد على زنة عد تقول تدوتدك بالميتدة (الايتاد) همزه نك كسريله بودخى قازق قاقق معناسنه‌در يقال اوتد الوتد اذاثبته (التوتيد) تفعيل وزننده بودخى متعدى ولازم اولور يقال وتدوته اذا ثبته ووتد الوتد اذا ثبت هو وتوتيد الذكر آلت تناسلى قازق كبى قوامه كتورمكدن عبارتدر يقال وتد ذكره اى انعظه (الميتد) منبر وزننده (والميتدة) هايله قازق قاقجق طوقمغه دينور (الوتدات) فتحاتله بنو عبدالله بن غطفان يوردنده برنيجه طاغلره اطلاق اولنور (يوم الوتدات) بين العرب بريوم معروفدركه آنده بروقعه اولمشدر (واتده) قائده وزننده باديه‌ده برصو آديدر (الوتدة) فرحه وزننده نجد ياخود دهناء ترابنده برموضع آديدر (ليلة الوتده) فرحه وزننده بين العرب برليلهٔ معروفه‌در آنده بنوتميم بنو عامر بن صعصعه اوزره شبخون ايلكله بينلرنده قتال عظيم واقع اولمشدر (الوجد) واوك فتحى وجيمك سكونيله (والجدة) عده وزننده (والوجد)

[illegible] اولان [illegible]
[illegible] يقال وجد المطلوب كوعد ووجد
كرم يجد بضم الجيم [illegible] ولا نظير لها [illegible] وجدا وجدة
ووجدا ووجودا ووجدانا واجدانا اذا ادركه [illegible]
[illegible]
[illegible] ووجدت [illegible]
[illegible] وجوده [illegible] ووجود [illegible] ووجود باطل
اوله اصطلاح اهل اولور [illegible] اوله كى [illegible] ولا [illegible] منسوب
اولان وجود [illegible] معناسنه استعمال اولنور [illegible] جوارح [illegible]
موصوفیتدن منزهدر كقوله تعالى [وان وجدنا اكثرهم لفاسقين] ومعدوم دخى
وجه مذكور اوزره موصوف اولور كه بو معنى [illegible] وجود [illegible] اولور
كقوله تعالى [فاقتلوا المشركين حيث وجدتموهم] اى حيث رأيتموهم و قوله تعالى
[ام تجدوا ماء فتيمموا] معناه فلم تقدروا على الماء كذلك هذا و بعضلر حده
ووجدانه تعبير اولنور و بعض محققين موجوداتى اوچ نوعه تقسيم ايلدى اولكى
شول موجوددر كه مبدا و منتهاسى يوقدر وجود الحق والملاء [illegible] مبدا ومنتهاسى
اولان موجوددر جواهر دنيويه كبى [illegible] مبداسى اولوب منتهاسى اولمين موجوددر
[illegible] كه شارح ديركه مصنفك مذكوره نحو تعميمى كه جميع ضبطلردر كه
بونلر نقليدر واو سقوطنده بحث في الاصل بن اليه و التكسره واقع اولمشدر
بعده جيمك كسره سى ضمه يه مبدل اولنوب ضمه عارضه يه اعتبار اولنديغندن واو
[illegible] اولمدى انتهى ومضموم [illegible] مثل و [illegible] مقولهسنده مسند
اولندقده مصدرى واو حركات ثلاثه ايله وجد وعده وزننده جده اولور [illegible] اولنق
معناسنه يقال وجد [illegible] وجدا ووجدا ووجدا وجدة اذا استغنى (ووجد)
وعد وزننده [وجده] عده وزننده [وموجده] موكده وزننده غاضلق معناسنهدر
يقال وجد عليه يجد بكسر الجيم ويجد بضمها وجدا وجدة وموجدة اذا غضب مؤلف
بصائرده وجدان لفظى دخى مصادردن حكايه ايمشدر (ووجد) وعد وزننده عشق
و محبت معناسنه مخصوصدر يقال وجد به وجدا اذا احبه ويقال له بها وجداى
محبة اهل طريقت اصطلاحنجه اولان وجد بو معناندندر كذلك وجد محزون وغمناك
اولمق معناسنهدر لكن بونده ماضى مكسور العين اولنور يقال وجد به وجدا اذا
حزن به بله سيدهدر ووجد واو حركات ثلاثه زنكينلك غنى معناسنه اسمدر يقال
متعه من وجده اى من غناه ووجد حركات ثلاثه سوالينك جمعى يره ديننور جمعى وجاد
كلور واو كسرهيله (الايجاد) همزه نك كسريله زنكين ايتمك معناسنهدر يقال

اوجده الله تعالى اى اغناه وبرآدمی مطلوبنه نائل ایتمك معناسنه‌دركه مطلوبنى بولدرمقدن عبارتدر يقال اوجد فلانا مطلوبه اذا اظفره به وبركمسه‌یی برخصوصه اكراه ایتمك یعنی زوراكی ایشلتمك معناسنه‌در يقال اوجده على الامر اذا اكرهه عليه وبعد الضعف قوى قلمق معناسنه‌در يقال اوجده بعد ضعف اذا قواه ويقال آجده بقلب الواو الفاووار ایتمك معناسنه‌در يقال اوجده الله تعالى اى جعله موجودا (الموجود) يوغيكن وار اولان شیئه دينور يقال وجد الشئ من العدم على بناء المجهول فهو موجود ولا يقال وجده الله وانما يقال اوجده الله فوجد فهو موجود يعنى ان اسم المفعول على زنة مفعول على خلاف القياس من المزيد مثل اجنه الله فهو مجنون (التوجد) تفعل وزننده رنجش پیدا ایتمك معناسنه‌در حزن معناسنه اولان وجددندر يقال توجد السهر وغيره اذا شكاه (الوجيد) وحيد وزننده دوز وهموارىره دينور يقال ارض وجيداى مستو جمعى وجدان كلور واوك ضميله (الواحد) حاى مهمله ايله اول عدد حسابدركه برتعبير اولنور وبعضا تثنيه قلنوب واحدين دينور جمعى واحدون كلور مؤلفك بصائرده بياننه كوره وحدت انفراد معناسنه‌در وواحد فى الحقيقة قطعا جزؤى اولميان نسنه‌در بعده هرموجوده اطلاق اولندى حتى اعداد ومراتبك جملەسنى واحد ايله وصف ايتمك صحيحدر مثلا عشرة واحدة ومائة واحدة والف واحد دينور پس واحد لفظ مشتركدر آلتى وجه اوزره استعمال اولنور اول واحد فى الجنس اوفى النوع در كقولنا الانسان والفرس واحد فى الجنس وزيد وعمر و واحد فى النوع ثانى واحد بالاتصال اولاندر بو دخى يامن حيث الخلقه اولور كقولك شخص واحد يامن حيث الصناعه اولور كقولك حرفة واحدة ثالث عديم النظير اولمق جهتيله واحد اولاندر بودخى يامن حيث الخلقه اولور كقولك الشمس واحدة ياخود من حيث دعوى الفضيله اولور كقولك فلان واحد دهره نته كه نسيج وحده دخى بوقبيلدندر رابع امتناع التجزى جهتيله واحد اولاندر بودخى ياصغرندن ناشى اولور هباء كبى كه ذره تعبير اولنان غباردر ياخود صلابتندن ناشى اولور الماس كبى خامس مبدأ اولمق جهتيله واحد اولاندر اول دخى يا مبداء عدد اولور واحداثنان كبى يامبداء خط اولور النقطة واحدة كبى بونلرك مجموعنده وحدت وعارضه‌در حق جل وعلى حضرتلرى واحد ايله وصف اولدقده معناسى تجزى وتكثردن منزهدر ديمك اولور ولصعوبة هذه الوحدة قال الله تعالى [واذا ذكرالله وحده اشمأزت قلوب الذين لايؤمنون] وواحد ايله سائر نسنه‌دخى وصفلنور لكن احد ذات اجل و اعلايه مخصوصدر وبو مناسبتله محقق صمدانى محمد امين بن صدر الدين الشروانى صدره‌الله تعالى فى‌سرادق قبره السبحانى حضرتلرينك اخلاص شريف تفسيرنده صحيفه زيب اولدقلرى نفيسه‌نك بو مقامده ثبتى مناسب كورلمشدر

علامتيدر بونكه قل هو الله احد كلام دينى الفاظنده ملزم اولان حسنى بعدن
احد اسم شريفنده وجه اولى وافقه حلال اولديغى ترتيب واحد لسانك كلمسي
بورنكه عدم موجود مستول اينه درلى متحقق ابدين مطلق وامكان المعنى محنوى
اوله كلامينه المحتجن ابتدا ايله كائن ووصف اصلى مقامى اولنقه جميع صفات
علية ذاتيه ايله وصفى ايتك مناسب اولوب لكن جهت تفصيل كه احسن دائى منفرد
وجود متصور واولمه صفت جانبه وعلاميه راجع اولمق حسبيله ابتدا جميع صفات
كلى مستجمع اولمق اعتباريله ذات حقيقت نامى اولان لفظة جلال ذكر ايله صفات
جانبيه اشرف صدد اسم احد ايله صوت علاميه اتباع ايلمدى زيرا احديت كثرت
اسمائيه نفى واسقاطله ميتدر كما قال الله تعالى [لله الواحد القهار] كويا كه
مواردنده حق من شانه جميع صفات جلال وصوت جلاله متصفدات احدى والعلاده
دينى اولمق ونواهير وعد ووعيدى متضمن در ووصفت حاله دال اولانى تقديم
صفى وصفت زمنه التزامدر فلذلكه احدى واحد اوله ايضاحات دقيقه سى بودركه
احديت ذاته فياسله مأخوذدر زيرا احديت كثرة عددى وكثرة تركيبى وتحليل وكثرة
ونوع ذاتى اولان حيثيت ولوازم حيثيت جهتيله اولمرق جميع انحاء تعدددن
ذاته بساطت صرفه در اما واحديت انحاء تعدد عدديدن عبارتدر مثلا ايد واحددر
احد دكلدر وحق سبحانه وتعالى هم واحد وهم احد در لكن احديتك اعتبارى
واحديتك اعتباريت غيريدر تفصيلى بودركه موجود حقيقى واحددركه اول جملة
اعتباردن خفا وغيب سارى اولان وجود حق مطلق وهويت غيبيه در بو اعتبار ايله
ادراكه ممتنع واشارتك تعلق ممكن دكلدر زيرا جميع مرتبه مختفيدر پس بو اعتبار ايله
معرفتنده خوض ومباشرت ومنفيه اظهار شوق وبحث تضييع وقت وطلب محالدر
بو جهته حضرت بارى عز اسمه لسان رحمت وبيان ارشاد ايله [ويحذركم الله نفسه
والله رؤف بالعباد] بيوردى فلذلكه اول وجود حق ايچون درجات تعينات ومراتب
تنزلات واردراول مراتب علية الجانبية وتفصيليه ده وعينيه وحيدوميته ده وشهوديه ده
ظهور وتجلى واعيان ثابته نك احكام وآثاريله انصباغى اولمقدر كما قال تعالى
[رفيع الدرجات ذو العرش] الايه پس اول درجات تعينى وحدت صرفه وجميع
قابلياته منفى قابليت محضه در كه جميع صفات واعتبارلردن تجرد قابليتى وكثرت
مجموعيه اتصاف قابليتى اولسون وجميع صفات واعتبارلردن تجرد حتى اعتبار
تجرددن دخى تجرد اعتبارى مرتبهٔ احديت واولوهيتدر بو اعتبار ايله ذات جليل
احد واله تسميه اولنور وبو اعتبارك متعلق بطون ذات واوليت وازليتدر وجميع
صفات واعتبارلره اتصاف اعتبارى مرتبهٔ واحديت وربوبيتدر بو اعتبار ايله ذات
عزيز واحد ورب تسميه اولنور وبو اعتبارك متعلق ظهور ذات وآخريت وابديتدر

پس احدیت کثرت نسبیهٔ وجودیه‌نك احدیت ذاتده انقطاع و استهلاکی مقامیدر اما واحدیت کثرت عینیه‌در هرنقدراوراده کثرت عینیت منتفی ایسه‌ده لکن کثرت نسبیه اوراده متعلقدر منشأ جمیع اعداد اولان واحد عدیده نصفیت وربعیت وتثنیه متعقل اولدیغی کبی وجمیع تعینات وجودیهٔ غیر متناهیه مرتبهٔ واحدیتده متعقل اولان نسبت معهوده‌نك مظاهریدر نته‌که جمیع مراتب عددیهٔ غیرمتناهیه‌نك واحده نسبتی اویله‌در بوتقدیردن اسم احدی واحد اوزره ایثارك دقیقه‌سی ظاهر اولدی وقالدیکه توحید ایچون اوچ مرتبه واردر ادناسی توحید الافعال درکه علم یقین یاخود عین یقین یاخود حق یقین ایله لاموثر فی الوجود الا الله حکمنی تحقیق ایلکدن عبارتدر بودخی یاوراء حجاب قوت فکریه‌دن یاخود مشکوة نبوتدن اقتباسله صورتپذیر اولور اشبو مرتبهٔ توحید اول فتوحات سلاك راه خدادر و بونك علامتی توکل محض‌در مرتبهٔ ثانیه مرتبهٔ توحید صفاتدرکه جمیع قدرتی قدرت شاملهٔ الهیه‌ده مستغرق وجملهٔ علمی علم کامل‌ربانیده مضمحل بیلکدن عبارتدر بلکه هر بر کمال عکوس انوار کمال هویتدن برلمعه اولدیغنی تحقیقدن عبارتدر نته‌که شمس تجلی وجمیع اعیان اوزره نشر پرتو ایلدکده متبصر اولان کمسه اول پرتو اثر شمس اولوب اعیانك قابلیتی وشمسك پرتوینه مناسبتی حسبیله شعشعه ریز اولدیغنی تحقیق ایدر بو مرتبه مرتبهٔ اولادن اعلا وانی مستلزمدر مرتبهٔ ثالثه مرتبهٔ توحید ذاتدرکه استهلاك وفناء فی الله ورجوع الی العدمیة الاصلیة مقامیدر زیرا ارباب مکاشفه لاموجود الاالله وکل شیء هالك الاوجهه امرنی بالمشاهده العیانیة رؤیت ایدرلر لانه یصیر هالکافی وقت من الاوقات بل هوکذلك ازلاوا بداوفی هذالمقام ینمحی الاشارة وینطمس العبارة [الله بس باقی هوس] و واحد متقدم معناسنه استعمال اولنور کرك علم وفضیلتده جمله‌یه سابق ومتقدم اولسون وکرك سائر ناسه متقدم اولسون یقال فلان واحد قومه بونك جمعی وحدان کلور واوك ضمیله واحدان کلور همزهٔ مضمومه ایله واو همزه‌یه مبدلدر و واحد احد معناسنه کلورکه یالکز وتك دیمکدر فریدکبی نظیر وهمتاسی یوقحتی اسماء حسنادن واحد بومعنایه‌در (الوحادة)سعاده وزننده (والوحودة) (والوحود) واولرك ضمیله (والوحد) (والوحدة) وعد و وعده وزنلرنده (والحدة) عده وزننده یالکز قالمق معناسنه‌درکه مراد بریجك اولمقدر یقال وحد الرجل کعلم ووحد ککرم یحد فیهما اوحادة و وحودة و وحدا ووحدا ووحدة اذا بقی مفردا مؤلف کعلم وککرم عنوانیله تقیید ایلمکله باب رابعه وخامسه اشارت ایلشدر لکن شراح مراحك بیانته کوره اصوب اولان وجود صیغه‌سی کبی کورم یاخود کورث عنوانیله تنظیر ایلك ایدی وباب خامسده عین مضارعك مکسور اولمسی نظائری اولان یعد ویصف صیغه‌لرینه اتباعه مبنی‌در زیرا

بعضلر اسم منصوبدر وبعضلر مصدر منصوبدر حال موضعنده وبعض اولدى
[illegible] وصفه منصوبدر وبونده وحدك اولدى كه مشاركت [illegible]
[illegible] الا [illegible] خلافا [illegible] اولوب [illegible] وحد [illegible]
[illegible] [illegible] ابن الاعرابي [illegible]
[illegible] منصوبدر [illegible] ديرلر كه [illegible]
[illegible] حال [illegible] وحده [illegible]
[illegible] وحده [illegible] منصوب [illegible]
[illegible] منصوبدر [illegible] اولوب [illegible]
[illegible] اولدى منصوبدر [illegible] وحده [illegible]
[illegible] وحده [illegible] اولوب منصوب الحال يعنى [illegible]
وحده [illegible] وحده [illegible] وحده [illegible]
ووحده [illegible] وحده [illegible] وحده [illegible]
[illegible] وحده [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] وحده [illegible] اولور [illegible]
[illegible] وحده [illegible] وحده [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] كه موضع [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] وحده [illegible] وحده المنفى عند اهل الكوفة ظرفيت اوزره
وعند اهل البصره في كل حال منصوبدر واره منصوبدر كويا كه اوحدته بروتى
ايحادا تضمين ايدر آنى يالكز اولديغى حالده كوردم ديمك اولور بعده وحده
بوجهله مقامنده وضع اولندى وبعض بصريون حالت اوزره منصوبيته ذاهب
اولدى وابن الاعرابي تمكنده قائل اولدى انتهى (التوحد) تفعل وزننده يوزخى
بريجين يكانه اولمق معناسنه در بوباب تمكلي متضمن دكلدر مبالغه جلالت جهتنه
محمولدر يقال توحد الرجل يعنى وحد قال الشارح ومنه توحد الله بالربوبية
وهو متوحد بجلاله وعزه توحده بمعنى ديرلر حق تعالى آنى مظهر عصمت
ايدوب امورنى غيره توكيل ايلسون معناسنه (التوحيد) تفعيل وزننده نسنه يى
رفيق معناسنه در يقال وحده توحيدا اذا جعله واحدا ويطرد الى العشرة يعنى
يقال ثنه وثلثه وربعه وخمسه الى عشرة والتوحيد انهى حق جل وعلانك واحد
حقيق اولوب شريك ونظيردن منزه اولديغنى ايمان ايتمكدن عبارتدر يقال
وحد الله تعالى اى امن به تعالى وحده يوندن نساتزده برملت ايله تعبير اولنور والله

الاوحـد والمتوحد اى ذوالوحدانية (الوحد) (والاحد) فتحتيله (والوحد)
كتف وزننده (والوحيد) امير وزننده (والمتوحد) يالكز يكانه ويكتا معناسنه‌در
يقال رجل وحدواحدووحـد ووحيد ومتوحد اى منفرد كتف وزننده وحدك مؤنثى
وحده‌در (الايحاد) همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى يابركسه‌يى يالكز ايلمك معناسـنه‌در
بومناسبتله اوحده للاعداء ديرلر تركه معناسـنه يعنى دشمنه مقابل آنى يالكز براقدى
ديمكدر وفلان آدم يالكزجه قالدى اهل واقرباسى قالمدى ديجك يرده اوحـدالله
جانبه ديرلر بقى وحده معناسنه وايحاد بارى تعالى برآدمى علم وفضيلت وساٸر مزيت
جهتيله فريد عصر قلق معناسـنه‌در يقال اوحدالله فلانا اذا جعله واحد زمانه
وبردانه طوغورمق معناسنه‌دركه ايكيز طوغورمق مقابليدر يقال اوحدت الشاة
اذا وضعت واحدة (الموحد) ايحاد مذكوردن اسم فاعلدر بردانه طوغورراولان
خاتونه وساٸر حيوانه دينور صفت خاصـه در مفرد كبى (موحد) ميمك و حانك
فتحيله (احادووحاد) همزه‌نك وواوك ضمه‌لريله هربرى ايكى واحد لفظندن معدوللردر
غير منصرفلردر ايكى كره ثلاثه برينه ثلاث ياخود مثلث دينوب عدولله غير
منصرف اولدقلرى كبى وبونك سببى اختصاردر واندن تركيده بر بر ايله تعبير
اولنور يقال دخلوا موحد واحاد ووحاد اى واحدا واحدا (الوحد) شكس وزننده
وصفدر يالكز باشنه اولان وحشى حيوانه دينور واصل ونسبى معروف اولميان
بيوجود آدمه اطلاق اولنور يقال رجل وحـد اذا كان لايعرف نسـبه واصله
(الميحاد) محراب وزننده برى برندن آيرو بشقه‌جه اولان تپه‌لرك هربرينه اطلاق
اولنور جمعنده مواحد دينوركه بشقه‌جه بشقه‌جه برنيجه تپه‌لر ديك اولوروجوهرى
الميحاد من الواحد كالمعشار من العشرة قوانده قدمى سنهج صوابدن زايغ اولمشدر زيرا
بوندن مرادى اشتقاقى بيان ايسه عديم الجدوادر واكر معشارعشرة عشرة ديمكدر
نته‌كه ميحاد فرد فرد ديمكدر ديمك ايسـه محض غلطدر زيرا معشار و عشرعينك
ضميله‌عشره‌دن واحددر يعنى برجزؤدر لكن ميحادده واحددن واحد يعنى برجزؤدر
ديمك صحيح دكلدر (الوحيد) امير وزننده صفتدر نته‌كه ذكر اولندى و وحيد
بر موضع آديدر (الوحيدان) تثنيه بنيه‌سيله قبيلهٔ قيس بلادنده ايكى صو آديدر
(الوحيدة) هايله مدينه نواحيسندن برناحيه‌در حرمين بينده در (الحدة) عـده
وزننده مصدردر نته‌كه ذكر اولندى وعربلر فعله من ذات حدته وعلى ذات حدته
ومن ذى حدته ديرلر من ذات نفسه ورأيه معناسنه يعنى آنى يالكزجه بشقه باشنه
ايتدى فرد واحدك مدخل ومشاركتى يوقدر (الاوحد) واحددن وصفدر بردانه
ديمكدر ومنه والله الاوحد كما ذكر اى ذىالوحدانية وعربلر اوايش بكا مخصوص
دكلدر بن آنده يالكزجه دكلم ديجك يرده لست فيه باوحدديرلر وبونك مؤنثنده وحداء

وبلی (احدی) همزهنك كسریله احد كلمه سنك مؤنثیدر وواحد معنی و معنای ایله استعمال
اولنور معانی ایکی اول معنی ... وتقول احدی عشره واحدی وعشرون
وبو ... الثلاثه والامرات ... طرفدن ... واصیل اولان اسباب وبوده
وقت مفهومنده هو ان احداها ... اولان مراد والعدد ...
واحد نامنه ... وعدد ... بو ... المسند و ... التعبیر
اولنور که ... (واحد
الاحاد) احد ... (احدی ... طرق) ... و ... ایله اطلاق
اولنور ... اطلاق اولنور وجهی طرق ... معنده مرسومدر (موالوحید)
و ... (الوحدان) واوك ضمیه ... (الوحد) واوك
فتحی ... (والوحدان) فتحیله (والوحید) وجب وزننده
دوه قوشی ... بوریجه ... قول دوه قوشی کبی ایفلری ... آت ق
بوریجه ... آلاقه ... بیت معنده در یقال وحد الطیر
وحدا ووحدانا ووحیدا من الباب الثانی اذا اسرع فی السیر ... بوفواته کتب
العام ... الخطوهو واحد ووحد ووحود (الود) (والوداد) واوك
حرکات ثلاثیله (والودادة) ... وزننده (والمودة) محبه وزننده (والمودة)
میمك کسریله (والموددة) فتح الدال ودالك کسریله (والمودودة) مفعوله وزننده
سومك حب ومحبت معناسنه در تقول وددته بکسر العین ووددته بفتحها او ده بالفتح
فیهما ... ووددا ... ومودة ومودة وموددة ومودودة من الباب الرابع
والثالث ... بعض ... کبی وحد مسروح ... ابعدن وشذوذ
... مذکور اولمسنده ... مفروغ استعمال اولنورسه
نبی معناسنه اولنور ومنه قوله سبحانه وتعالی [یود احدهم لو یعمر] الآیه ای یتمنی
معناسنده موده اسم اولنق اولدیغی ... وب ... ورودنی کتبدن نقل
... (الود) کلمه واوك حرکات ثلاثیله صفت مشبهه اولنور ... وغر و ... کبی
دوست ومحب معناسنه یقال هو ودله منه ای محب وکثیر الحب اولان آدمه دینورکه
هرکسه وهر شیئه محبتی مبذول اولنور یقال رجل ود ای کثیر الحب وود واوك
ضمیله محبون معناسنه کلور یعنی جمع اولنور غر کلمهسی اغرنك جمعی اولدیغی کبی
بودخی اود کلمهسنك الاعتبار جمع اولنور یاخود حب کلمهسی کبی اسم جمع اولنور
یاخود وصف بالمصدر اولمغله مفرد وجمعی اراده اولنور یقال قوم ود ای محبوب
(الودید) فرید وزننده بودخی دوست ومحب معناسنه در که بمعنی فاعلدر (الودود)
صبور وزننده (والمود) میمك کسری وواوك فتحیله کثیر الحب اولان آدمه دینور
وبونلر مبالغهیی متضمن در ومود کلمهسی محسذه وملعب کلمهلری کبی مبالغه ایچون

اولان اسم فاعلدر يقال رجل ودود ومود اى كثير الحب شارح ديركه ودود وديددن ابلغ اولديغنه مبنى اسماء حسناده مختار اولمشدر يعنى عباد صالحينه رضا و رحمتى كثير اولان حق جل وعلانك اسم شريفيدر وبمعنى مفعول اولمق دخى جائزدركه محبوب فى قلوب الاولياء ديمكدر (الاوداء) احباء وزننده وديدك جمعيدر (والاوداد) ودك جمعيدر واوك كسريله حب واحباب كبى (والوديد) شارحك تنصيصنه كوره سبق قلم ناشيدر (والاود) واوك كسرى وضميله ودك وودك جمعيدر قفل واقفل وذئب واذؤب كبى دوستان وياران ديمكدر (ود) واوك فتحى وضميله بربتك اسميدر كما جاء فى التنزيل [ولاتذرن ودا ولا سواعا ولايغوث ويعوق ونسرا] الايه بونلرك هر برى صنم اسميدركه قوم نوح عليه السلام پرستش ايدرلر ايدى بعده هر برينك اسملرى كفار عربه منتقل اولمغله اسماء مذكوره ايله مسمى برر صنم اتخاذ ايتديلر كلب قبيلەسى ود اسميله بر صنم اتخاذ ودومة الجندل حصننه وضع ايلديلر راغب وجه تسميەسنده كرچه لمودتهم له اولاعتقادهم ان بينه و بين البارى مودة عبارتيله عربيتنه ذاهب اولمشدر لكن وجه مذكور اوزره قوم نوحك اصنامى اولمغله هر برى اعجمى اولور (الود)واوك فتحيله قازغه دينور وتد معناسنه شارحك بيانته كوره اصلى وتدايدى تاء داله قلب وادغام اولنمشدر وود برطاغك آديدر (ودّان) فدان وزننده ابواء قربنده برقريه آديدر صعب بن جنامة الودانى آنده مساكن اولمغله اورايه منسوب اولمشدر شارحك بيانته كوره مزبور طرف رسالتمداره هجرت واغتنام صحبت ايدوب ابن عباس و شريح بن عبيد الحضرمى كنديدن روايت ايلديلر عهد خلافت شيخ اكبرده انتقال ايلدى وودان افريقيەده بر بلده آديدر ادباء و شعرادن على بن اسحق الودانى اورادندر وفيد قربنده بر اوزون طاغك دخى آديدر وسمرقند نواحيسنده بر رستاق و قصانك آديدر (الودّاه) واوك فتحى ودالك شدەسيله (وبرقة وداه) بابك ضميله (وبطن الودداء) كرماء وزننده بر موضع آديدر (التودد) تفعل وزننده بركمسەنك محبتنى كندوسنه جلب ايلمك معناسنەدركه كندوسنى عمل وتدريجله اكا سودرمكدن عبارتدر بونك بناسى عمل متكرر فى المهله ايچوندر تفهم كبى يقال توددە اذا اجتلب ودە وبرآدمه دوستلق ومحبت كوستورمك معناسنەدر يقال توددد اليه اذا تحبب (التواد) فى الاصل تفاعل وزننده سوشمك معناسنەدر يقال توادوا اذا تحابوا (المودة) محبه وزننده مصدردركه ذكر اولندى و موده كتاب ونامەيه اطلاق اولنور و به فسر قوله تعالى [تلقون اليهم بالمودة] اى بالكتب قال البيضاوى تفضون اليهم المودة بالمكاتبة پس مؤلفك تفسيرى تفسير باللازم اوبالملزوم اولور و آيت مذكوره سورۀ ممتحنەنك اوليدر حاطب بن ابى بلتعه رضى الله عنه مكه اوزره عزم وغز وحضرت نبوى پى مكتوبله قريشه آدم ارسال ايلمكله اعلام

[illegible]

ورودا اذا بلغه وورده من غير دخول ويكون دخولا والاسم الورد بالكسر ويوقت
مقابل صدر دركه صدور ... ووردده قرآن كريمك بر جزؤه اطلاق اولنور
يعني هر كون قرائتي ... [illegible]
ماحوذدر صاحب نهايه بيانه كوره قرآن كريمي على غير التأليف سور مختلفه يه
شامل مساوية الاوراق اجزايه ايدوب هر كون بر جزؤني تلاوت ايدرلر اول اجزانك
هر جزؤنه ورد دينور حتى اوراد كلور نتكه حزب واحزاب دخي بو معناده در
وورد وصورى قوشه اطلاق اولنور وعسكره اطلاق اولنور وصو حصه سنه دينور
هر نوبتده اكا وروده اولديغيچون وصو ارادسنده اولان يعني صويه متوجه اولان

جماعته

جماعته دینور مصباحك بیاننه كوره تسمیه بالمصدردر (التورد) تفعل وزننده بودخی
صویه ورود ایلك معناسنه‌در یقال تورد الماء بمعنی ورده و صـــودن حصه ایستمك
معناسنه‌در یقال تورد الرجل اذا طلب الورد بوراده تفعل استفعال معناسنه‌دركه
مطرده‌در وبرجماعت برمحله آزجه آزجه وبلوك بلوك كلوب كیرمك معناسنه‌در
حصه معناســنه اولان ورددن مأخوذ در یقال توردت الخیل البلدة اذا دخلتها
قلیلا قلیلا (الاستیراد) بودخی صویه ورود ایلك معناسنه‌در یقال استورد الماء
بمعنی تورده وبرآدمی مورده یعنی جاده طریقه یاخود صویه كلجك یره احضار ایلك
معناسنه‌در یقال استورده اذا احضره المورد (الوراد) شـداد وزننده وارد كبی
بودخی صویه كلن آدمه دینور یقال ورد الماء فهو وارد ووراد (الواردة) صو
اراده‌سنده اولان جماعته دینور یقال قوم ورد وواردة اذا كانوا یریدون الماء وواردە
جادهٔ طریقه اطلاق اولنور مفعول معناسنه‌در راضیه كبی یقال سلك الواردة ای
الجادة وبربلده آدیدر (المواردة) مفاعله وزننده برآدمله برابر صویه كلمك معناسنه‌در
یقال وارده اذا ورد معه (الموردة) منزله وزننده صویه كلجك یره دینور وجاده‌یه
اطلاق اولنور (الوریدان) سعیدان وزننده وریدك تثنیه سیدر بوینده ایكی طمره
اطلاق اولنور هربرینه ورید دینور جمعی اوردة وورود كلور مترجم دیركه مؤلفك
بصائرده بیاننه كوره وریدان بوینك ایكی طرفنده باشدن وارد ایكی طمردركه انسان
غضبناك اولدقده مسواك كبی منتفخ اولور آیت كریمه‌ده واقع حبل الوریددن مراد
بونلرك هر بریدر اضافتی بیانیه‌در زمخشری بمعنی اللام اولمغی تجویز ایلشدر واول ایكی
طمر وتین دیدكلری یورك طمرینه انوب متصل اولورلر وبونده ورید بمعنی فاعلدر
باشدن وارد اولدیغیچون یاخود بمعنی مفعولدر مورد روح اولدیغیچون و انقولی
مرحوم غریب ترجمه ایلشدر فلینظر (الوردة) واوك فتحیله ورد لفظنك مفردیدر
نته‌كه ذكر اولندی ومنه یقولون عشیة وردة اذا احمر افقها وبو تشبیه جهتیله‌در
قال المؤلف فی البصائر عشیة وردة اذا احمر افقها عند غروب الشمس وكذلك عند
طلوعها وذلك علامة الجدب پس بو تعبیره كوره حمرت شدت معناسندن كنایه اولور
اولمغله خشكئ ساله دخی تلمیحی متضمن اولور ومنه قوله تعالی [فاذا انشقت السماء
فكانت وردة كالدهان] ای كلون الورد یتلون الوانا یوم الفزع الاكبر كما یتلون
الدهان المختلفة وقیل اذا احمرت السماء كالورد قامت القیمة ویقال وقع فلان فی وردة
ای هلكة بوراده شدتدن كنایه اولان حمرتی ملاحظه‌یه مبنی در (عین الوردة)
رأس عین دیدكلری موضع اسمیدركه ماورآء نهر فراتده‌در (الاوراد) حنین قربنده
برموضعدر (ورد) فردوزننده (ووراد) شداد وزننده (ووردان) سحبان وزننده
اسامئ رجالدندر ووردان برواده آدیدر ونبی اكرم علیــه الســلام حضرتلرینك

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

اولدى (المتوسد) اسم فاعل [illegible] (الا وسد) [illegible]

[illegible] ايله [illegible]

[illegible]

وزه [illegible] ايله مرتب اولنور [illegible] اطلاق ايدرلر

[illegible] مفتوحه ايله [illegible]

[illegible] محذوفه (الوساد) كتاب وزننده مطلقا سوكنه جق [illegible]

[illegible] ووساد ووساده هايله وواوك حركات ثلاثيله خصوصا

باش يصدغنه ديرلر مخده معناسنه [illegible] يصدغه ديرلركه حد وضع

اولنور هذه مطلقا باش وضع اولنور [illegible] يصدغه اطلاق اولنسدن وساد

ووساده نك جمعى وسد كلور ضمتينله ووسائد كلور وعبارت وساده ايله نومدن

وعريض الوساده ايله كثرت نومدن كنايه ايدرلركه [illegible] وكثرت لازمه سيدر

ومنه الحديث [ان وسادك لعريض] كناية عن كثرة النوم لان من عرض وساده

وضع نومه او كناية عن عرض قفاه وعظم رأسه وذلك دليل الغباوة زيرا عريض

[illegible] آدمه عريض القفا [illegible] عظيم الرأس اطلاق ايدرلر [illegible] دخى بو

زعمه موصوفدر (التوسد) تفعل وزننده يصدغه يصدانق معناسنه در يقال توسد

الوسادة اذا اصطنعه وقوله عليه السلام فى الشيخ الحضرمى [ذاك رجل لا يتوسد القرآن]

يحتمل كونه مدحا اى لا يتهنه ولا يطرحه بل يجله ويعظمه وذما اى لا يكب على تلاوته

اكباب النائم على وساده ومن الاول قوله عليه السلام [لا توسدوا القرآن] ومن الثانى
ان رجلا قال لابى الدرد آء انى اريد ان اطلب العلم فاخشى ان اضيعه فقال لان تتوسد
العلم خير لك من ان تتوسد الجهل صاحب نهايه‌نك بيانته كوره قرآنى توسد ايتمز
يعنى وساده اتخاذ ايلزكه مراد كيجه‌لر قرآنك اوزرينه ياتمزبلكه همه شب اويوميوب
قرآن تلاوتنه مواظبت ايلر ديمكدر لسانمزده دخى فلان شيئك اوزرينه ياتدى هيچ
بركونه اسلديكى و اكا دائر مقاله‌سى يوقدر تعبيرى واردر بوكه كوره مدح اولوب
وقرآن آنى متوسد اولمش اولور وذم اولديغنه كوره كيجه‌لر قرآنى وساده‌يه بدل
اتخاذ ايتمز ديمك اولوركه نومندن كنايه اولور (التوسيد) تفعيل وزننده برآدمى
يصدغه سويكندرمك معناسنه‌در يقال وسده الوسادة فتوسد (الايساد) همزه‌نك
كسريله يوريمكده سرعت ايلك معناسنه‌در يقال اوسد فى السير اذا اغذّ وكلبى
شكاره قندروب قشقرتمق معناسنه‌در يقال اوسد الكلب اذا اغراه بالصيد و يقال
آسده مهموزا (وساده) كتابه وزننده مدينه يولنده برموضعدركه شام طرفنده‌در
ذات الوسائد نجد ارضنده برموضعدر (الوصيد) سعيد وزننده اواوكنه ويوره‌سنه
وحولويه دينور فناء معناسنه و قپونك آلت ايشكنه دينور عتبه معناسنه و آغيل
طرزنده قيون وكچى ياتورمق ايچون طاشدن ياپيلان محوطه‌يه دينوركه طاغلرده
وبيابانلرده يايدقلرى ماندره اوله‌جقدر ووصيد اصحاب كهف حضراتنك اختفا ايتدكلرى
مغاره‌نك اسميدر مؤلفك بصائرده بيانته كوره بوقول بعضدر ووصيد ايپه دينور
حبل معناسنه و كوكلرى برى برينه يقين اولان صيق نباته دينور وطار يره وطار
نسنه‌يه دينور ضيق معناسنه و آغزى قپاقله قپانمش نسنه‌يه دينور مطبق معناسنه
وايكى دفعه سنت اولمش آدمه دينور شارح ديركه حق عباره والذى ختن مرتين
عنوانده اولمقدر يقال غلام ورجل وصيد اذا صارقد ختن مرتين وآغاج داللرندن
چويرلمش آغيله دينور (الوصد) فتحتينله اورمق و طوقومق معناسنه‌در نسج كبى
يقال وصد الثوب و صدا من الباب الثانى اذا نسجه (الوصاد) شداد وزننده
اوروجى وطوقوجى كمسه‌يه دينور نساج معناسنه (الموصد) معظم وزننده پرده‌يه
دينور خدر معناسنه (الايصاد) همزه‌نك كسريله طوار ايچون آغيل ايدنمك معناسنه‌در
يقال اوصد الرجل اذا اتخذه حظيرة وتازى‌يى وسائر شكارى جانورى آوه قشقرتمق
معناسنه‌در يقال اوصد الكلب و غيره اذا اغراه يعنى بالصيد وقپويى اورتوب
قپامق معناسنه‌در يقال اوصد الباب اذا اطبقه واغلقه ويقال آصد مهموزا كما ذكر
فى محله (الاستيصاد) بو دخى طوار ايچون آغيل ايدنمك معناسنه‌در يقال استوصد
الرجل اذا اتخذ حظيرة (الوصد) وعد وزننده ثابت وپايدار اولمق معناسنه‌در يقال
وصد الشىء وصدا من الباب الثانى اذا ثبت ومقيم اولمق معناسنه‌در يقال وصد

[illegible]

الامر وبالامر عدة ووعدا وموعدا وموعدة وموعودا وموعودة ويقال وعده خيرا

[illegible]

ايله قورقو وبرمكدن عبارتدر يقال

وعده

وعده وعيدا اذا هدده ودوه كوكرەمك معناسنه استعمال اولنور كوياكه صولته
قصد ايدر يقال وعد الفحل وعيدا اذا هدر مصاحك بيانته كوره عند العرب
خلف وعد كذبدر وخلف وعيد كرمدر زيرا وعد كرمدن حاصل اولمغله آنك
تغييرى لاۤمت اولديغندن روا و لايق دكلدر لكن وعيد غضبدن حاصل اولوب
وغضب ساكن وزائل اولنور مقولەسندن اولمغله وعيدك دخى سكون وزوالى دركاردر
كذلك وعد حق العباد على المولى ووفاء حق خصوصنده حضرت بارى اولى‌در
ووعيد حق الله اولمغله عفو وصفح جهتنده اكرمدر و اكر مؤاخذه ايدرسه كناه
عباد جزاسى اولمغله عدلدر (الميعاد) ميقات وزننده اسم زماندر وقت وعد
معناسنه‌در و اسم مكان اولور ومصدر اولور مواعده معناسنه واصول سائرەده وعد
معناسيله مفسردر (الايعاد) همزەنك كسريله شره وايصال ضرره نيت ايلديكنى
اخبار ايله قورقتمق معناسنه‌در يقال اوعده اذا هدده (التواعد) تفاعل وزننده
(والاتعاد) اتفاق وزننده وعد تشمك معناسنه‌در عند البعض تواعد خيرده واتعاد
شرده استعمال اولنور يقال تواعدوا واتعدوا اذا وعد بعضهم بعضا أتعد اصلنده
اوتعد ايدى واوتايه قلب وادغام اولندى وناس يقولون ائتعد يأتعد فهو مؤتعد بالهمز
قال الشارح كما فى اتسر ائتسر يأتسر و يقال اوتعد يا تعد فهو موتعد وايتسر ياتسر
فهو موتسر واتعاد وعدى قبول ايلك معناسنه كلور تقول وعدته فاتعد (المواعدة)
مفاعله وزننده واحد واشتراك ايچون اولور وباب مغالبه‌ده استعمال اولنور يقال
واعده الوقت والموضع فوعده اى كان اكثر وعدا منه باب مبالغه وعدو بيع ورمى
بابلرندن غيريده البته باب اوله خاصدر (الواعد) اسم فاعلدر و منه يقال فرس
واعد كانه يعدك جريا بعد جرى و يقال سحاب واعد كانه وعد بالمطر و يقال
يوم واعد كانه يعد بالحر اوبالبرد اوله و يقال ارض واعدة اذا كانت رجى خيرها
من النبت (التوعد) تفعل وزننده وعيد ايله قورقتمق معناسنه‌در يقال توعده
اذا تهدده (الوغد) واوك فتحى و غين معجمه‌نك سكونيله احمق و ضعيف العقل
ودنى وفرومايه اولان كمسيه دينور على قول ضعيف الجسم كمسيه دينور يقال رجل
وغداى احمق ضعيف رذل دنئ او الضعيف جسما و چوجغه دينور صبى كبى وقوم
وجماعتك خدمتكارينه دينور خادم القوم معناسنه جمعى اوغاد كلور ووغدان كلور
واوك ضميله ووغدان كلور واوك كسريله ووغد سبزەواتدن بادنجانه دينور مغد كبى
وقمار اوقلرندن براوتك اسميدركه آنك نصيبى يوقدر و كولەيه دينور عبد كبى
(الوغادة) سعاده وزننده بركسه وغد اولمق معناسنه‌در يقال وغد الرجل وغادة
من الباب الخامس اذاكان وغدا (المواغدة) مفاعله وزننده برلعب آديدر ومواغده
برآدمى تقليد ايله بعينه آنك كبى ايشلمك معناسنه‌در يقال واغده اذا فعل كفعله

ورفود و وفاده وزنلرنده مصدرلردر وارمق معناسنه در که بو یولده برتقریبدن
[illegible]
[illegible]
وفدت سکونله (الوفود) قعود وزنده (والوفد) (والافادة)
واردیکن هر بریله ایلچیلر ... معناسنه ... و والدی تعبیر ...
امیر وسلطانه حضورینه کتمک معناسنه در یقال وفد الیه الی الامیر وعلیه وفدا
ووفودا ووفادة والفدة من الباب الثانی اذا قدم و ورد موقف کرچه ماده اطلاق
... ... ورده ترجمه اولندی و ... معناسنه ...
و هو وافد وقوم وفود کسجود ووفد کصحب جمع الصحب واوفاد ووفد کرکع جمع
واوفود اولدی بر کمسه قوم ... اولان قومعد ... که ابو فدن
[illegible]
... و ... اولنق مطرد ... ووفده ... مطرددر ...
المقدر ... الوفد ... (الوفد) واحد
[illegible]
امیر وسلطانه ... دیمکدر ... وسائره قومندن اولاجق
کیدن ... وفود اطلاق اولنور ووفد آنره هر طرفده یاقدن ... موضعه
اطلاق اولنورکه طعام ... بیرلن ... دیمکدر ...
حقورنور ایکی طرفنده واقع ... [ومن شاب ... واوفاده] مضروب امثالندندر
وفلان بر اولوب ... دوکلدی ... وافده ... ترکده اولدقی
جوکی تعبیر اولنور ووافد عرمدن برکوجک قبیله ایدر (الایفاد) همزه نک کسریله
برآدمی ایلچیلکله امیره وسلطانه کوندرمک معناسنه در یقال اوفده الیه وعلیه اذا
ارسله وفدا و برشی یوکسک ومرتفع اولمق معناسنه در یقال اوفد الشئ اذا اشرف
وارتفع ومنه سنام موفد ای مرتفع و هو قسمی قولقلرنی دیکوب باشنی یوقاری طوتمق
معناسنه در یقال اوفد الریم اذا رفع رأسه ونصب اذنیه و بو معنده اوزره حواله ومشرف
اولمق معناسنه در یقال اوفد علیه اذا اشرف علیه و ... کتمک معناسنه در یقال
اوفد الرجل اذا اسرع و ... ماخوذدر (التوافد) تفاعل وزننده ارتفاعدن
شئی الخ فیه حواله اولمق معناسنه در یقال توفد علیه اذا اشرف (التوفید) تفعیل
وزننده بر آدمی ایلچیلکله یوللامق معناسنه در یقال وفده الیه وعلیه یعنی اوفد
(المستوفد) مستوفز وزننده ومراد فید ... مطلوب اولوران آدمه دینورکه بر تعبیر
قلمق اوزره ایقنی دیکوب اوتورر یقال قعد مستوفدا ای مستوفزا بو مصدری
استیفاددر و ... آیق اوزره اوتورمق تعبیری غریبدر (ابو وفدان) سحبان وزننده

برجاعتدر (الاوفاد) وفدك جمعيدر كه ذكر اولندى وعربلرك وهم على اوفاد قوللرنده واقع اوفاد وفدك جمعيدركه وفاده معناسندن مأخوذ سرعت وعجله معناسنه اسمدر نته كه اوفاز دخى بومعنايه‌در قال المؤلف فى البصائر امسينا على اوفاد واوفاز اى على سفر قداشخصنا (الوقد) واوك وقافك فتحيله آتشه دينور نارمعناسنه بصائرك بيانته كوره بوابن فارسدن منقولدر ووقد مصدر اولور آتش يانمق معناسنه (الوقد) وعدوزننده (والوقود) قعود وزننده (والقدة) عده وزننده (والوقدان) فتحاتله بونلرده آتش يانمق معناسنه‌در يقال وقدت النار وقدا ووقدا ووقودا وقدة ووقدانا من الباب الثانى اذا اشتعلت (الاتقاد) اتفاق وزننده (والتوقد) تفعل وزننده (والاستيقاد) بونلرده آتش طوتشوب يانمق معناسنه‌در يقال اتقدت النار وتوقدت واستوقدت بمعنى وقدت وتوقد واستيقاد متعدى اولورلر آتشى ياقوب علولندرمك معناسنه‌در تقول توقدت النار واستوقدتها اى اشعلتها (الايقاد) همزه‌نك كسريله بودخى آتشى ياقمق معناسنه‌در تقول اوقدت النار اذا اشعلتها وعربلر اوقدت للصبى نارا ديرلر تركته معناسنه زيرا چوجق آتشه نظر ايدرك آيتوب كندى كنديسنه قالور وبرسمته سفر ايدن كمسه حقنده حق تعالى آنى بردخى كيرو دوندرمسون ديو بددعا موقعنده ابعدالله داره واوقدنارا اثره ديرلر لارجعه الله ولارده معناسنه شارحك بيانته كوره عربلر شر ومضرتندن هراسان اولدقلرى كمسه برجانبه سفر ايلدكده شر ومضرتى وجوديله اولمغى تفألا اكمه‌سندن آتش ايقاد ايدرلر مبناى مثل بوعادتلريدر (الوقود) صبور وزننده (والوقاد) كتاب وزننده (والوقيد) امير وزننده آتش ياقجق اوطونه و سائر چورچوبه دينوركه طوترق تعبير اولنور فارسيده آتش افروزديرلر وقرئ قوله تعالى [النار ذات الوقود] بضم اى بالوقود والوقادوالوقيد (الوقاد) شدادوزننده مبالغه‌در پك علولانك ديمكدر بومناسبتله ظريف وماضى وكاركذار آدمه اطلاق اولنوركه اصطلاحمزده آتشين وآتشپاره تعبير اولنور يقال رجل وقاد اى ظريف ماض ومضئ وتابدار اولان شيئه اطلاق اولنور الماس كبى وقلب وقاد آتش كبى حدتلو زيرك ونشاط وفهم وفراستده سريع التوقد اولان ذهن وقلبه اطلاق اولنور يقال له قلب وقاد اى سريع التوقد فى النشاط والمضاء الحاد (المتوقد) ظريف وماضى وكاركذار آدمه اطلاق اولنور (الوقدة) واوك فتحيله نهايت مرتبه‌ده شديد اولان اسيلكه اطلاق اولنور انكچون ايام باحوره ايام وقده اطلاق اولنور يقال طبختهم وقدة الصيف وهى اشدالحر (الوقيدية) سعيدية وزننده برجنس بچى اسميدر ايرى وقزل تويلو اولور تويلرى آتش كبى پارلدار (واقد ووقاد) شداد وزننده (ووقدان) سلمان وزننده اسماء رجالدندر وابوواقد الليثى كه اسمى حارث بن عوف در اصحابدندر وآنك اوغلى واقد وبشقه ابوواقد الليثى كه اسمى صالح بن محمددر تابعيندندر وواقد بن ابى مسلم الواقدى محدث مشهوردر

[illegible]

[illegible]

... (التوكيد) ... وتور هم وقصد معناسنهدر يقال ظل متوكدا بامر كذا ... [illegible]

[illegible]

... (الولد) واوك ولامك فتحيله ... (الولد) واوك ضميله (الولد) واوك كسريله (الولد) ... جمعي ... معنايه در ... حيوانك ... ديورلركه ... تعبير ... اولنور ...

... اوله اطلاق اولنور ... وجمعي ... وله ... جمعده ولاد و ولده ديور واوك كسريله ولده ديور واوك ضميله ... وولد ديور واوك ضميله و ... فتحيله ولد جمعيدر ومن لا مال ★ ولدا من دم عقيق ★

و ... حفظه در يعني ... اوك كمه دركه ... ايكي اوچلري ... آلوره ... دير ... مخصوصدر ...

... عقيل بن مالك ... عقيل ... بنت عروه بني ... عقيل اصل ... ضرب ... كمسنه ...

بنم اوغلی نیچون ضرب ایدرسن دیو استصحاب ایلکله عقیلك والدهسی کبشهیه
خطابا کلام مزبوری ایراد ایلدی وعربلر بتلم اولنه مقوله کمسهدر دیجك یرده
ماادری ای ولد الرجل هودیرلر ای الناس معناسنه شارح دیرکه زمخشری سورهٔ
لقمان اواخرنده ولد وولد وولده دخی متناول اولنور لکن مولود وولد حقیقیه خاصدر
دیوثبت ایدوب لکن قول مزبور فقهاء قوننه مخالفدر وصاحب مصباح ولدلفظی
مفرد وتثنیه وجمع ومذکر ومؤنثه اطلاق اولنور دیوتسویه ایلشدر نته که مؤلف
دخی تنبیه ایتشدر پس واقفك وقفت لولدی قوننده ولد تذکیر وتأنیثه متناول
اولنور (الولید) سعید وزننده مولود معناسنهدرکه مرادیکی طوغمش چوجقدر
ومطلقا چوجغه اطلاق اولنور صبی معناسنه وکولهیه اطلاق اولنور عبدمعناسنه
وبوایکیسنك مؤنثلرنده ولائددینور وولدان دینور واوك کسریله اساسك بیاننه کوره
ولائد ولیدهنك وولدان وایدك جمعیدر وکوله وجاریهیه ولید و ولیده اطلاقی قبل
الحلمدرکه صبیه ملحقلردر ویقال یعنی من المثل ★ هذا امر لاینادی ولیده ★ مثل مزبور
خیر وشره دائر اولان نسنهلرده ضرب اولنور یعنی شیء معهوده اول مرتبه مشتغل
ومستغرق اولمشلردرکه برچوجق اعز وانفس اشیالرینه النی اوزاتسه زجر ومنع
ایچون اکا صیحه ایلزلر پس برامر عجیبه کمال اشتغال واستغراق موقعنده ضرب
اولنور مستقصاده ایکی قول دخی مرسومدر بری مبادرت ایتدکلری ماده بغایت
زور اولمغله اکا کبارناس نداودعوت اولنوب صغاری ندا اولنمز پس برامر قوی
وشدید بابنده ضرب اولنور ثانی بغایت خصب ووفرت نعمت وغنیمته مظهر اولمریله
ولدان اعز وانفسنی تناول ایلسهلر زجر ومنع اولنمزلر بوکه کوره سعت ووفرتده
ایراد اولنور (ام الولید) دجاجهنك یعنی طاوغك کنیهسیدر (الولاد) واوك کسریله
(والولادة) هایله (والالادة) واوی همزهیه ابدالله (والدة) عده وزننده (والمولد)
موعد وزننده طوغورمق معناسنهدر یقال ولدت المرأة تلد ولادا وولادة والادة
ولدة ومولدا اذا وضعت حملها وهی والد ووالدة ویقال شاة والد ووالدة وولود
وولودك جمعی ولددر واوك ضمیله کرچه مؤلف بوراده امه والد ووالده اطلاق
ایلدیکه صفات مختصه سلسلهسنه ادخال ایتدی لکن بصائرده والاب یقال له والد
والام والدة ویقال لهما الوالدان یعنی بالتغلیب عنوانیله رسم ایلشدر شارح دیرکه
والذی کذا معناسنه یعنی نسب اوزره اولورسه والدهیه دخی اطلاق اولنور
(الایلاد) همزهنك کسریله طوغورمق معناسنهدر تقول ولدت الشاة تولیدا کماسیذکر
ولدت هی ای وضعت وهی مولد کمحسن من موالید وموالد شارح دیرکه مؤلف
کرچه موالید وموالدی مولده جمع ترتیب ایلدی لکن قیاسه مخالفدر زیرا بونلر
مولودن جمعلریدر مترجم دیرکه مولودك جمعی موالید وموالد کلدیکی کبی مولدك

[illegible] مظهرى مظهر ومطمئن مطمئن كلور ومواليد ميلادى
[illegible]
[illegible] (المولد)
[illegible] الكلمة وتحويل ايت
[illegible] مستعملدر ومنه قولهم
[illegible] والا ولدت الى ربيت [illegible]
[illegible]
[illegible] اولاق بى اوتى اوب وقت
[illegible] (الدة) لامك [illegible]
[illegible]
[illegible] جمع مفرده ولدات و ولدون [illegible]
لدات ولدون [illegible] بعض عرب غلط ايدوب [illegible]
لده [illegible] اصلى ولدايدى وعده وعده كبى كه مصدردر عده اسم فعلى تصغير
وتكبير [illegible] اصوله ارجاع ايتكله مفرده ولده ديور [illegible] لفظه نظر
ايله [illegible] مؤنث [illegible] مؤنث اشبو لده [illegible]
معنى بابنده [illegible] موضع ذكرى بوبابدر جوهرى ولد بابنده ذكر ايتكله
وهم ايتدى ديو جوهرى بى توهيم ايدوب وبوراده اكا تنبيه ايلمشدر [illegible]
اولديغى [illegible] مصغرى لدى اولنمه مؤنث حضرة تفليضه [illegible] واقع
اولمش اولور [illegible] ولادت وقته ديور [illegible] اى وقت ولادتها
(المولد) موعد وزننده (والميلاد) ميقات وزننده بونلر ده اسم زماندر ولادت
وقته ديور مترجم ديركه مولد لفظى زمان ولادت مصطفى عليه الصلوة والسلام
ايچون عرف اسلامده مخصص وميلاد كلمسى حضرت عيسى عليه السلام ايچون
مصطلح اولمشدر ومولد لفظى اسم مكان ولور (المولدة) معظمه وزننده (والوليدة)
شمول حاريه به اطلاق اولنوركه عرب ايچره تولد ايتمش اوله يعنى اصلى عجمدن
اولوب كندسى بين العرب تولد واولاد عرب ايله نشو ونما بولوب آنلرك ادابلريله
متأدب اولمش اوله كلام مولد بوندن مأخوذدر وجه شبه عدم عراقت يعنى بى بهره
اصالت اولمقدر يقال كلام مولد اى ليس من اصل لغتهم ومولده عسكرهدن محدثه
اولان هرشيئه اطلاق اولنور هذه تأنيث موصوف اعتباريله‌در و مولدون تعبير
اولنان شعرايه حدوثلرينه مبنى مولد اطلاق اولنمشدر شارح قرافى بو وجه اوزره
ترتيب طبقات ايتمشدركه شعراى عرب درت طبقه اوزره‌در اول جاهليون دركه
اسلام زماننه ادراك ايتميش امرئ القيس وعنتر كبى ذاتى مخضرمون دركه جاهليه

اولوب زمان اسلامی ادراك ایدنلردن حسان وکعب کبی بونده اسلام شرطدر زیرا
خضرمه قطع معناسنه اولمغله کفردن منقطع اولملری لازمدر پس مسلم اولمیان
جاهلیه یه ملحقدن ثالث مولدوندر فرزدق وجریر کبی رابع محدثوندر معری وابن
رومی کبی انتهی وعربلر ثابت ومحقق اولمیان شیئه کذلك واهی ومزور ومصنع
اولان شیئه مولد اطلاق ایدرلر ومنه یقال هذه بینه مولدة ای غیر محققة ویقال
کتاب مولد ای مفتعل (المولد) محدث وزننده ابه قادینه دینور قابله معناسنه
(الولودیة) واوك ضم وفتحیله که ثانی وصف اولور یاء مصدر یتدر چوجقلق حالتنه
اطلاق اولنور یقال فعل ذلك فی ولودیته ای فی صغره وستم وجفاء وقلت رفق وملایمت
معنالرینه مستعملدرکه صبیان افعالیدر (ولید) امیر وزننده (ولاد) کتاب وزننده اسماء
رجالندر (بنوولاده) کتابه وزننده برجاعتدر (الومد) واوك ومیمك فتحیله هوا اکد
اوله رق اسی پك شدید اولمق معناسنه در علی قول ومد شول رطوبته دینورکه
حرارت هوانك شدت وصمیمی هنکامنده کیجه لر دریا طرفندن ظهور ایدر وبو معناده
مصدر اولور وعند البعض ومد کیجه پك اسی اولمق معناسنه در یقال ومد اللیل ومدا
من الباب الرابع اذا اشتدت حره مع سکون الریح اوندیت فی صمیم الحر من قبل البحر
اواشتدت حره وومد طارلمق معناسنه مستعملدر یقال ومد علیه اذا غضب (الومدة)
فتحاتله کیجه نك پك اسیلکنه دینورکه اسمدر (الومد) کتف وزننده (والومدة) هایله
ذکر اولنان ومدایله متصف کیجه یه دینور یقال لیلة ومد وومدة ای ذات ومد تذکیری
اختصاصه مبنیدر (الوهدة) واوك فتحی وهانك سکونیله (والوهد) هاسز الچق
واوبرق یره دینور ارض منخفضه معناسنه جمعی اوهد کلور ووهاد کلور واوك
کسریله ووهدان کلور واوك ضمیله وبو نجد مقابلیدر یقال سار فی النجاد والوهاد
ووهده یرده اولان دره کبی درین چتوره اطلاق اولنور یقال وقع فی وهدة ای هوة
فی الارض (اوهد) احمد وزننده اثنین کونینك اسم قدیمیدرکه بازار ایرتسی کونیدر
جمعی اواهد کلور (التوهید) تمهید وزننده ومرادفیدرکه بسط ایلمك معناسنه در یقال
وهد الفراش بمعنی مهده (التوهد) تفعل وزننده اوبرق یره اتمك معناسنه در بو
مناسبتله جماع ایلکده استعمال اولندی یقال توهد المرأة اذا جامعها ﴿ فصل الهاء ﴾
(الهبد) عبد وزننده (والهبید) امیر وزننده ابوجهل قارپوزینه دینور حنظل کبی
علی قول چکردکنه دینور وهبد مصدر اولور ابوجهل قارپوزنی قیروب پشورمك
معناسنه در یقال هبد الحنظل هبدا من الباب الثانی اذا کسره وطبخه اشبو ابوجهل
قارپوزی بادیه ده اولور بغایت آجی نسنه در بدویلر دیوشوروب قیررلر وچکردکنی
چقروب بر یره وضع وبرنیجه کون اوزرینه صو دوکمکله مرارتنی ازاله ایلدکدنصکره
ضرورت هنکامنده طبخ واکل ایدرلر واساسده هبید چکردکی اولمق اوزره

اولمق محتملدر اوله کوره تیشهٔ جود ایله کندی مالنی هدم ایدر وثانی‌یه کوره سائللر
هدم ایدر وهد دوه کوکره‌مك معناسنده‌در یقال هد البعیر من الباب الثانی اذاهدر
وهد وهدد فتحتیله صوت غلیظ معناسنه‌در تقول سمعت هدا وهددا ای صوتا
غلیظا شارح دیرکه بومعناده مصدر دخی اولورلر وهد ضعیف وزبون آدمه
اطلاق اولنور ممدود معناسنه وبونده هانك کسریله‌ده لغتدر ینه محدود معناسنه
ذبح ومذبوح کبی جمعی هدون‌در هانك فتحی وکسریله وعربلر مررت برجل هدك
من رجل وهدك من رجل دیرلر حسبك من رجل معناسنه وبونده مفرد وجمع
و مذکر و مؤنث مساویدر ویقال مررت بامرأة هدتك من امرأة و برجلین هداك
وبرجال هدوك وبامرأتین هدتاك وبنساء هددنك ویقال انه لهدالرجل بفتح الدال
ای لنعم الرجل ویقال فلان یهد علی بناء المجهول اذا اثنی علیه بالجلد مؤلفك بصائرده
وزمخشرینك اساسده وسائر اصوللرك بیانلرینه کوره هدوجه مذکور اوزره هدم
شدید معناسنه‌در بومناسبتله زوروجلادت معناسنده استعمال اولندی مثلا لهد
الرجل دیرلر لام تأکید ایله پك جلادتلو دیمك یرده فی الاصل هد غیره سبکنده
اولوب بعده مثل مجراسنه اجرا ایلدیلر ومعنای مزبوردن نزع ایله مطلقا تعجب
معناسنده استعمال ایلدیلر ومنه ان ابا لهب قال لهدما سحرکم صاحبکم ای عجب وکاه
اولورکه حسب معناسنه استعمال اولنورکویاکه کمال قوت وجلادتندن اول یالکزجه
سکا اعانته کفایت ایدر سائردن استمداده حاجت یوقدر دیمك معرضنده‌در
وبونده ایکی قول واردر بری مصدر مجراسنه اجرا ایدرلر بونده تذکیر وتأنیث
و مفرد وجمع مساوی اولور مثلا مررت برجل هدك من رجل دیرسن دالك
کسریله ثانی فعل اوله‌رق تصرف ایدوب جمع وتثنیه وتذکیر وتأنیث احوالنه رعایت
اولنور مثلا مررت برجل هدك من رجل دیرسن ماضی اوله‌رق وبرجلین هداك
وبرجال هدوك وبامرأة هدتك وبامرأتین هدتاك وبنساء هددنك دیرسن وکاه اولورکه
فعل مدح معناسنه استعمال اولنور ینه معنای مزبوردن منتزعدر یقال انه لهد
الرجل ای لنعم الرجل کذلك فلان یهد دیرلر مجهول بنیه‌سیله وبو موصوفك زور
وجلادت وشدتنك وصفنده کمال مبالغه‌یی متضمن‌در شول درجه‌ده جلد وزور
منددرکه کویا کندی زور وجلادتی نفسنی هد وهدم ایتمك اوزره‌در و اصمعی بونی
ماضیٔ معلوم بنیه‌سیله نقل ایلمشدر قال یقال انه لهد الرجل اذا اثنی علیه بجلد
وشدة کویاکه اوصافی بغایت عظیم اولمق حسبیله ناقلنی هدم ایدر دیوتوجیه ایلمشدر
فخذها وکن من الشاکرین (الهاد) اسم فاعل بنیه‌سیله دکزدن کلن کورلتولی صوت
شدیده اطلاق اولنور یقال سمع اهل الساحل هادا من قبل البحر ای صوتا فیه
دوی وبو فی الاصل اسم فاعلدر بعده صوت مرقومده اسم اولمشدر (الهادة) هایله

كوكورلوجسه اطلاق اولنور (الهدء) فتحيله (والهداه) هانك فتحيله قورقق
جبان آدمه اطلاق اولنور [illegible]
[illegible] (الهدو)
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] (الهدء) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] (الهبيد) [illegible]
[illegible] (الهدهد) هانك ضميله [illegible]
اوتر قوشه ديور و خاصة معروف قوشك اسميدركه چاوش قوشی و ايبك تعبير
ايدرلر هدهدك مخففيدر كما سيذكر و التا هدهد دخی ديور هدهد وزنده
وهدهد كنيه‌سی ابو الهدهده اولان كوكرجين قوشنه ديور بونلرك جمعی هداهد وهداهيد
كلور هانك فتحيله (الهدهد) عبقب وزنده جن طائفه‌سنك اصواتنه ديورلركه
حولادی تعبير اولنور مفردی مسموع دكلدر يقال زعم انه سمع هدهد الجن ای
اصواته بونك حقيقتی حجی حولحدلردن استماع ايتمك لازمدر (التهديد) تفعيل
وزنده قورقتمق وقورقو ويرمك معناسنه‌در هد مذكوردن مأخوذدر يقال هدده
اذا خوفه (الهدهدة) زلزله وزنده دوه كوكرمك و كوكرمك معناسنه‌در يقال
هدهد البعير اذا هدر و كذا ره والحمامه قوش اوتمك معناسنه‌در يقال هدهد الطائر
اذا قرقر و چوجغی اويوتمق ايچون اناسی بزی اوته تحريك ايدوب صالمق معناسنه‌در
يقال هدهدت الام اذا حركته لينام و بو سنده‌ی يوقاريدن اشاغی‌يه طوغری
صاليورمك ويوارلمق معناسنه‌در يقال هدهد الشیء اذا حدره من علو الی سفل
و تخييل معناسنده استعمال اولنور تقول يهدهد الی كذا علی بناء المجهول ای يخيل
كوياكه نفسنه اول كونه اواز كلور بحوق عاملا بالاذن اولنجه سنح اولنور (هداهد)
علابط وزنده يعنی بر كوچك قيمه اكيدر و لطف ومنفعت معناسنه استعمال اولنور
يقال ماق وده هدا هدای لطف يعنی آنك دوستلغی هدهدده نوقوش دكلدر (الهداهد)
هانك فتحيله رفق وتأنی معناسنه‌در تقـول عليك بالهداهد ای الرفق (الهداد)
سحاب وزنده بودخی رفق وتأنی معناسنه‌دركه شدت وعنف هد وهدمك لازميدر
ومنه تقول هداديك بالتثنية ای مهلا و بو هداديك و حنانيك قبيلندندركه مهلا بعد

مهلى

مهمل دیمکدر (هد) هانك فتحی و دال مشددەنك کسریله اشك قسمی صو ایچرکن ترغیب واغرا ایچون ایراد اولنان اصواتندر سأکبی (الهدة) هانك فتحیله مکه ایله عسفان بیننده علی قول طائف قضاسنده بر موضع آدیدر وکاهجه تخفیف ایله هده دیرلر یاخود صواب اولان اده اولمقدر نته‌که فصلنده ذکر اولندی (هدید) زبیر وزننده اسم جمع درکه رجال عربدندر (انتهاد) تواد وزننده‌که تفاعلدر ناس بر برنی معاقب برمحله کلمك یاکتمك معناسنه‌در کویاکه کیروده‌کی ایلروده اولانی هد وهدم‌ایدر ومنه یقال هم یتهادون ای یتساتلون(الهدهاد) هانك فتحیله صاحب مسائل قاضی در یعنی قاضی یه مسائل سؤال ایدن کسـه‌نك اسمیدر برکیجه بربلده قاضیسی قاطرینه بنوب یالکزجه باغچه یه کیدرکن بر اوغری قاضی افندی یه شرکیر اولوب بینهماده مسائل عدیده کذران وبالاخره جهت علمیه ایله افندی‌یی افحام ایلمکله ثلاثی مجرد کبی عریان ایلمشدر مخصوص منقبه نامه‌سی وشیرین حکایه‌سی واردر (الهدبد) علبط وزننده (والهدابد) علابط وزننده پك قویو سوده دینورکه یوغرد کبی اوله بوجهتله یوغرده دخی اطلاق اولنور وهدبد خفش معناسنه‌درکه بعض کوزده اولان خلق کوچکلك وضعف بصردن عبارتدر یقال بعینه هدبد ای خفش وضعف عین بوراده وضعف عین عطف تفسیردر وهدبد برنوع سیاه صمغك اسمیدر وضعیف البصر اولان آدمه دینور وعشا معناسنه‌درکه شبکور علتیدر طاوق قراکوسی تعبیر اولنور عمش معناسنه دکلدر جوهری بونده غلط ایلمشدر شارح دیرکه جوهرینك تفسیری بعض اهل لغت قولیدر (الهرد) فرد وزننده برنسنه‌یی یرتوب پاره‌لمق معناسنه‌در یقال هرد الشیء هردا من الباب الثانی اذامزقه وخرقه واتی زیاده‌سیله پشورمك علی قول پیریوب مهرا اولنجه پشورمك معناسنه استعمال اولنور یقال هرد اللحم اذا انعم فی انضاجه اوطبخه حتی تهری وبرنسنه‌یه کوچ یتمك واکا قادر اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال هرد الشیء اذا قدرعلیه وهرد قارشقنلق هرج معناسـنه‌در یقـال وقعوا فی هرد ای هرج و برآدمك عرض و ناموسنه طوقنمق معناسـنه درکه مقراض لسانله جامهٔ عرضنی چاکچاك ایلمکدن عبارتدر یقال هرد فی‌عرضه اذاطعن فیه وبرنسنه‌یی افساد وتباه ایلمك ایچون شق ایلمك معناسنه‌در یقال هرده اذا شقه للافساد (التهرید) تفعیل وزننده بودخی اتی مهرا اولنجه پشورمك معناسـنه‌در یقـال هرد اللحم اذا طبخه حتی تهری وهرد ایله بو یانمش جامه کیمك معناسنه‌در یقال هرد الرجل اذا لبس المهرود (الهرد) فتحتینله ات مهرا اولنجه قدر پشمك معناسنه‌در یقال هرد اللحم فهرد هردا من‌الباب الرابع اذاتهری (الهرد) هانك کسریله دوه قوشـنه دینور و ساقط وعملانده آدمه دینور (الهرد) هانك ضمیله کرکم اسمیدرکه اکثر عندنده زرد چوب دیدکلری دارودر وبر نوع قرمزی

[illegible] ایسه که [illegible] کی [illegible] بونلر [illegible] اولور

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (الهمد) [illegible]

[illegible]

(الهوذان) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (الهمد) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (الهمد) [illegible]

[illegible] (الهكد) [illegible]

هكذ [illegible] اذا [illegible]

مبادر (الهمد) هانك فتحی ولامك سكونیله احمق معناسنه [illegible] اولدر

طوزلق معناسنه در یقال هذه الوعث الناس هذا من الباب الاول اذا احذهم وتهمم

(الهمود) قعود وزننده اولمك معناسنه در منتی آتشدن مأخوذدر یقال همد فلان

همودا من الباب الاول اذا مات و [illegible] سونمك یعنی قول حرارتی سونمك

اولمق معناسنه در وبو معانی موضوعلر یقال همدت النار اذا طفئت او ذهبت

حرارتها قال الشارح قال الاصمعی خمدت النار اذا سكن لهبها وهمدت اذا طفئت البتة

وهمود وهمد وزننده ثوب چوق زمان [illegible] اسكیوب

پاره‌لنق معناسنه استعمال اولنور شویله که ثوب [illegible] اولنوب اله آلندقده

پر پر دوكیله یقال همد الثوب همودا وهمدا اذا تقطع من طول الطی یعنی اذا

[illegible] تار و پر عمران وشجر ونبات مفقود اولوب [illegible] ارض موات

اولمق معناسنه مستعملدر یقال همدت الارض اذا لم یكن بها حیوة ولاعود ولانبت

ولامطر وهی هامدة (الاهماد) همزه‌نك كسریله پیروده اقامت ایتمك معناسنه در

معنای مرورده مأخوذدر گویا که ذاهمود اولور یقال اهمد بالمكان اذا اقام به

وسرعتله یوریمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال اهمد فی السیر اذا اسرع وبونده

همزه سلب ایچوندر ضدیتی ثابت دكلدر وجماعت ضعفا یكه یردن كیرشمك

معناسنه‌درکه سکوتی و اقامتی مستلزمدر یقال اهمد القوم فی الطعام اذا اندفعوا
و بر نسنه سکون وآرام بولمق معناسنه مستعملدر یقال اهمدت الریح اذا سکنت
وبر نسنه‌یی تسکین ایلك معناسنه‌در یقال اهمدت الهدیة غضبه اذا سکنته
و بر امر مکروه ونامعقول حقنده طنیوب اسم طورمق معناسنه مستعملدر
یقال اهمد فلان اذا سکت علی مایکره (الهامد) اسم فاعلدر شول نسنه‌یه دینورکه
طول مدت سببیله رنکنه تغیر و سواد کلوب چوریمش و ییریمش اوله یقال شیٔ
هامدای بال مسود متغیر وقوریمش اوتلغه اطلاق اولنور یقال نبات هامدای یابس
و اصلا نبات اثری اولمیان مکانه اطلاق اولنور یقال مکان هامد ای لانبات به
(همدان) سلمان وزننده یمنده برقبیله آدیدر (الهمید) حمید وزننده برکسه اوزره
دیوان امرا وسلاطیندن مکتوب ومرسوم اولان ماله یعنی علوفه‌یه ووظیفه‌یه دینور
یقال استوفی الهمید وهوالمال المکتوب علیك فی الدیوان (هند) فتحتینله ضبه قبیله‌سی
یوردنده برصو آدیدر (هند) هانك کسریله (والهنیدة) مصغر بنیه‌سیله خاصة
یوزمهار دوه‌نك اسمیدر علی قول یوزدن زیاده وعلی رأی یوزدن اشاغی وعندالبعض
ایکیوز دوه‌نك اسمیدر وهند برخاتونك آدیدر جمعی اهند واهناد وهنود کلور مترجم
دیرکه زمخشری مستقصاده ٭ اعمر من نصر ٭ مثلنك منشأی اولمق اوزره برغریبه نقل
ایدرکه نصر بن دهمان نام برآدم وار ایدی یوز طقسان سنه معمر اولوب بنیه‌سی
کال اوزره فرسوده اولدقدن صکره اطرافیله شبابیتی عودت ونیجه زمان کلشنسرای
عافیت اولدی نته‌که سلمة بن خرشب الانماری اشبو ابیاتله اشعار ایلمشدر .

ونصر بن دهمان الهنیدة عاشها ٭ وتسعین حولا ثم قوم فانصاتا
وعاد سواد الرأس بعد بیاضه ٭ وراجعه شرخ الشباب الذی فاتا
فعاش بخیر فی نعیم وغبطة ٭ ولکنه من بعد ذا کله ماتا

وزمخشرینك بیانینه کوره هندوهنیده مطلقا یوز عدده دینور نته‌که ابیات مذکوره‌ده
واقعدر لکن جائزدرکه ابتدا مؤلفك قولی اوزره یوز دوه‌یه موضوع اولوب بعده
علی الاطلاق استعمال اولنه وهند وجه مذکور اوزره بر خاتونك اسمی اولوب
بعده نسوانده علم جنس کبی استعمال اولنور نته‌که رجالده زید وعمرو اوبلجه مستعملدر
وهند تأنیث وعلمیتله ممنوع اولوب وخفت ایچون منصرف اولور وجمع مکسرنده
هنود وجمع سالمنده هندات دینور انتهی وهند برجل آدیدر (بنو هند) عربدن
بر بطندر وهند ناسدن برجیل وطائفه آدیدرکه اولکه‌لرینه هندستان تعبیر اولنور
نسبتنده هندی دینور رومی وترکی کبی وهم مفردیدر وبونده هندك جمعی هنودکلور
(الاهاند) (والهنادك) هانك فتحیله رجال هنده دینور اهاند هندی وهنادك هندك
لفظلرندن جمعدرکه ایکیسیده فارسیلردر اولده زوائد حذف اولنمشدر و هندك

لفظنده كه صيغه يعنى تحقيق اليهود ... اليها هو هد هدى اولدقلرندن بعده
طريقته بدل اولدقلرينه مصروف ايتمشلر (الهيدوان) هانك كسرى و ... اهتبال
هد ... بمعنى هسسته معمول ... وهاد ... ثروت ... الهيدى
الفت ويزيده كه ... وهادوه ... تغير ... ايجوز ... كبى يقال ... جبه
هدوايله مصروف ... الهيدى ... (الهيد) ... وانده
ومضمونده ... عنه ومعالى ... يقال هذه والامر ... فيه
والمؤتمر ... يقال هذه الرجل اذا صاح صياح الموت ووراده
طالب ... معناسنه در يقال ... اذا ... قوما ... هلالى
اللهيد ... ضميله ... معناسنه در يقال هذا الرجل اذا ... على
المهيد ... ومساعة من ... وقتى يعنى ... معناسنه در يقال
هد السيب اذا ... وبالمره ... ايدرك ... على قول
البلد معناسنه در يقال ... من قوال ... وناس ... تكذيب
... عن الامر معناسنه در ويكنى ... اذا والهياد ... الامساك
شيوه ... باالمه ... كيكى الهيب ... معالى ... معناسنه در
يقال هذه المرأة اذا اورثته ... هدوان (هد) ... ضميله ايله
حوالسنن ... ومر ... وبرموضع ايدى (هدهدوان) دالك فتحيله بلخ
شهرنده ومحله ايدى ... عمر بن ... الهدوانى اولزله
منسوبدر ... هدوان ... (هديد) هانك كسرى ... و ...
فتحيله ... و ... مره ... واوك ... غريب ... (كا) ... عدد
... ايكى اصلاحه ... اولمش ... الكى ... عدد ...
... ايكى قطعه ... معناسنه اولمشدر ... مرقوم
... (هذا) ... (هاده)
هاله ... (...) ... وحبره ... ايده
ايكى موضع اسميدر (الهود) هانك فتحى وواوك سكونيله برآدم ارتكاب ايتديكى
كاره استحيا اولوب ... حقه توبه ورجوع ايتمك معناسنه در يقال هاد الرجل
يهود هودا اذا تاب ورجع الى الحق مؤلفك بصائرده بياننه كوره اصل هود
بو سندن رفق وسهولتله رجوع ايتمك معناسنه موضوعدر مشى بالتأنى وسكون
وسائر معنى ايندن متفرعدر (الهود) فتحيله هودنك جمعيدر كه دوه اوركجه
دينور اصلاكنكى اولوب ... شحم اولنقله ملايم اولديغيچون (الهود)
هانك ضميله يهود طائفه سنه دينور وهود ... اسميدر ويهود لفظى بهدان
اوزره جمعدر ... ضميله مؤلف بوراده ... بصائرده بياننه كوره

هود هانك جمعيدر تائبون معناسنه عائد جمی عود اولديغی کبی بعده يهود طائفه‌سنده اسم جنس اولمشدر وتعظيم ومبالغه‌يه مبنی آنکله برنبی ذيشان مسما اولمشدرکه اول‌هود بن عامر بن‌شالح بن فالغ بن ارفخشد بن‌سام بن نوح‌عليه‌السلامدر اکثر عندنده وجه مذکور اوزره عربيدر وعند البعض نوح ولوط کبی‌اسم اعجميدر وعند البعض اصلی اسمی عابردر رفق وسکون ووقار ايله متصف اولديغيچون هود اطلاق اولندی و يهود مادهٔ مرقومه دن مضارعدر طائفهٔ يهود ده علم اولمشدر عبادت عجلدن تائب اولدقلری ملاحظه‌سنه مبنی و بو علميت ووزن فعل علتلريله ياخود امت و قبيله اعتباريله غير منصرفدر واکا حرف تعريف دخولی جائزدر جمعيت اعتباريله و تنوين دخی داخل اولور زيرا وزن فعلدر باب اسمايه نقل اولنمشدر ونسبتنده يهودی دينور زنج و زنجی کبی و واحديدر وعند البعض يهود يهوذا معربيدر کويا که اکبر اولاد يعقوب عليه السلام ايله تسميه و اکا نسبت اولنمشلردر وطائفهٔ مسفوره‌يه جحود اطلاقی رسالت حضرت محمدی يی عليه‌الصلوة والسلام عيانا بيلورلر ايکن حسده مبنی انکار ايلدکلری ايچوندر انتهی (التهويد) تفعيل وزننده برکسه‌يی يهود دينه دوندرمك معناسنه‌درکه يهودی قلمقدر يقال هوده تهويدا اذا حوله الی ملة يهود نته‌کـه اثرده [ثم ابواه يهودانه] وارد اولمشدر وجن طائفه‌سيله سويلشمك معناسنه‌در يقال هود الرجل اذا تجاوب الجن ونرم ونازك ترانه وترجيعله تغنی ايلك معناسنه‌در يهودك توراة قرائتلری کبی يقال يهود الرجل ای يرجع الصوت فی لين وبرآدمی وجد وشوقه کتوروب طربناك وهوادار ايلك معناسنه‌در يهود توراتی حزين ومؤثر صوت ومتامله قرائت ايتملريله سامعی طربناك ايتدکلری کبی يقال هود فلانا اذا طربه والهاه وآهسته آهسته يوريمك معناسنه‌در يهودك عندالقرأة حرکت خفيفه‌لری کبی يقال هود الرجل اذا مشی رويدا وشراب شاربی مست ايلك معناسنه‌در يابجه يابجه بخاری دماغه استيلا ايلديکنه مبنی ياخود شرب ابهود مشربنه مبنی‌در يقال هوده الشراب اذا اسکره و تهويد نرم وضعيف آواز ايله سسلنمك معناسنه‌در يقال هود الرجل اذا صوت بصوت ضعيف لين واياق سوريه‌رك آغر آغر يوريمك معناسنه‌در يقال هود فی‌السير اذا ابطأ وسوزی پك آهسته سکون وملايمت اوزره سويلك معناسنه‌در يقال هويهود فی المنطق ای يسکن يعنی يؤدی بسکون ورفق ومهل ودوه‌نك اورکجنی يمك معناسنه‌درکه هودهٔ مذکوردن مأخوذدر يقال هود الرجل اذا اکل السنام (الهواده) هانك فتحيله لين ورفق وملايمت معناسنه‌در يقال هو علی‌هوادة ای لين ورفق وبين القوم وسيلهٔ صلاح وموافقت اونمسی مأمول اولان شيئه دينور يقال هو بصير هوادة ای يرجی به الصلاح بين القوم ورخصت ومحاباة معناسنه‌در

(الهوان) [illegible] معناسنه‌در [illegible]
معناسنه‌در يقال [illegible] اذا [illegible]
[illegible] يقال هدم [illegible] اذا [illegible]
(التهويد) [illegible]
يقال هوده [illegible] والتهويد [illegible] معناسنه‌در [illegible]
[illegible]
معناسنه‌در يقال [illegible] (الهوادة) [illegible]
[illegible] معناسنه‌در [illegible]
هاوده اذا [illegible]
[illegible] معناسنه‌در يقال هاوده [illegible]
[illegible] معناسنه‌در يقال هاوده [illegible] (اهود) [illegible]
[illegible] (هود) [illegible] يوسف
صديق عليه السلام [illegible] اكثر اولاد يعقوب عليه السلام‌در
(الهيد) [illegible] (الهيد)
[illegible]
[illegible] معناسنه‌در يقال هاده يهيده هيدا وهادا اذا حركه [illegible]
[illegible] معناسنه‌در يقال هيده [illegible] تحريك [illegible] معناسنه‌در
يقال هيده اذا حركه [illegible] اصلاح ايتمك معناسنه‌در يقال هيده اذا
اصلحه [illegible] حركة [illegible] معنی [illegible]
اوزره توجيه اولنمق ممكن [illegible] اصلاح ايچون تحريك معناسنه رسم
اشكله [illegible] ايكيسی [illegible] حتی [illegible] تحريكه [illegible]
[illegible] [illegible] حديثنده [illegible]
التحريك [illegible] قيل له عليه السلام فی مسجده يا رسول الله هده فقال
بل عرش كعرش موسى حديثنده ای اصلحه وقيل هو الاصلاح بعد الهدم عبارتيله
محلف اولديغی اشعار اولنمشدر زيرا هدم تحريك لازميدر وسائر بعض ائمه‌دن دخی
زمخشری قول منقولی اولنقه ايكيسی معنی واحد اولمق مقايسدر وهيد برنسنه‌يی
يرندن ازاله ايتمك معناسنه‌در يقال هاده اذا ازاله وبر طرفه صرف وتحويل ايتمك
معناسنه‌در يقال هاده اذا صرفه ومضطرب وبيقرار ايتمك معناسنه‌در يقال هاده اذا
ازعجه وزجر ومنع ايتمك معناسنه‌در وبعضا يعنی يعقوب بعد كلمه‌سی انجق حرف نفی
ايله استعمال اولنور مثبتا استعمال اولنمديغی تقول ما يهيدنی ذلك ای ما ازعجنی وبوندن
مراد هيدن صيغه مستقبلدر ماده دكلدر نته‌كه حديثنده مثبتا وارد اولمشدر وهيد

و هيد هانك كسريله وهاد دوه قسمنى طورمقـدن زجر و آزاره مخصوص صوتدر ومعناى مزبوردندر عربلر بركسه نك وضع وشانندن استفهام موقعنده هيد مالك ديرلر دالك نصبيله ماشانك مقامنده اصلى اهيدك ياخود تهيدنى هيدايدى ومنه تقول ضربته فما قال لى هيد مالك اى لم يتغير وماقال ماشانك ويقـال اتى فلان القوم فماقالوا له هيد مالك اى ماحالك وبوهى مالك كبى مثل مجراسنده جارى اولمشدر وعربلر فلان ادم بيلديكنه وبيلمديكنه احسان ايدر ديجك يرده فلان يعطى الهيدان والريدان ديرلر اى يعطى من عرف ومن لم يعرف هيدان هيددن صفتدر مضطرب ايدن آدمه دينوركه بوراده مراد استعطا ايله مضطرب ايدندر وريدان راء مهمله ايله روددن مأخوذدر مشاكلة يا ايله استعمال اولندى وهيد وهاد حركت معناسنه كلور يقال ماله هيدوهاد اى حركة وهيد مضطرب اولان شيئه دينور تسميه بالمصدردر (التهييد) تفعيل وزننده هيد ايله اوج اولكى معناده مرادفدر يقال هيده تهييدا اذا افزعه وكربه وحركه واصلحه وسرعتله يوريمك معناسندهدر يقال هيدالرجل اذا اسرع فى السير (هيود) صبور وزننده بر طاغك آديدر (ايام هيد) كيد وزننده زمان جاهليهده برموت عامه اياميدركه اون ايكى بيك آدم فوت اولمشدر (هيده) هانك فتحيله بنى ابى بكر بن كلاب يوردنده منبجع نام بلدهنك يوقارى سمتنده بردرين انكبهنك آديدر ﴿فصل الياء التحتية﴾ (الايبد) باى موحده ايله احمد وزننده برنبات آديدركه شعير نباتنه شبيه اولور طوار قسمنه بغايت يرار (اليد) دالك تشديديله يدمخففهده لغتدركه اهل دينور دست معناسنه نته كه معتل بابنده مرسومدر (يرد) فرد وزننده ادريس عليه السلامك پدرلرى اسميدر (يزد) يانك فتحى وزاى معجمهنك سكونيله شـيراز ايله خراسان بينـده بربلده آديدر يزديون محدثيندن برجماعتدركه اكا منسوبلردر (يزدود) مردود وزننده بشقه بربلدهدر (يزدآباد) رى قضاسنده برقريهدر (يندد) ندد مادهسنده ذكر اولندى (ياقد) صاحب وزننده حلب قضاسنده برقريه آديدر

باب الذال المعجمة فصل الهمزه

(الاخذ) همزهنك فتحى وخاى معجمهنك سكونيله (والتأخاذ) تذكار وزننده برنسنهيى آلمق معناسنهدر يقال اخذه اخذا وتأخاذا من الباب الاول اذا تناوله مؤلفك بصائرده بيانه كوره اخذ حوز الشئ وتحصيله معناسنه موضوعدر واول كاه اولوركه تناول جهتيله اولور وآندن فارسيده ستادن وتركيده آلمق ايله تعبير اولنور يقال اخذه اى تناوله وكاه اولوركه قهر و غلبه جهتيله اولور وآندن فارسـيده كرفتن وتركيده طوتمق ايله تعبير اولنور يقال اخذته الحمى ومعانئ سائرهكه بونلردن منشعبهدر

هر برینه و آلت الحبل و برطبقه منعقد اولور والمد ... و ظ ... معناسنه
مستعملدر و منه ... معناسنه که آلت ... و ظ ... بکسر یقال
بعیر اوبل ... خبر ... و ... اوبع الفال ... من اسنه
الحلم و بکسر ... اوجهالت ... و ... و ... و ... وادى ... طوتمق
معناسنه ... او ... یقال ... اذا ... و ... الاخذ
معناسنه مستعملدر که ... (الاخذ)
هر برینه ... و ... که ... ... و ...
... حوف ... ... که ... مرض
... اولور (الاخذ) ... اطلاق اولور طوتمق معناسنه
ماخوذدر ... الاخذ ... طوتمق ... (...)
... کبابة ... و ... الماء ... و ...
جمع اولور که هر ... کسریله ... اطلاق اولور ... الاخوب طونحیه
... قال ... و منه حدیث مسروق [... الحب رسول الله علیه السلام
فوجدتهم کالاخاذ] و هو مجتمع الماء و جمعه اخذ مثل کتاب وکتب و قیل هو جمع الاخاذة
وهو مصنع ... یجتمع فیه (الاخذ) فتحتینله ... کوزلک ... شخصه و امثالی اولمق
معناسنده که طوتمق معناسندن ماخوذدر یقال اخذ الفصیل اخذا من الباب الرابع
اذا اتخم من اللبن و بو قسمی دلوره ... مستعملدر یقال اخذ البعیر اذا اعتراه
... و ... اکثرنی ... یقال اخذت ... الامعت اوبعد ... التسید
رو ... (الاخذ) همزه نک فتحیله ... و ... و ... ... فوق
... و ... (...) ای الحد ... ... القیون
... دخی ... جار ... الى ... حوت بو خلق
... یقال ... الاخذ ... الى ... و ... الخیتام
... اولان ... یعنی ... قرار ... وقته الحذة ... اطلاق ایدرلر
... مرور ... اولمغله کویا که ... اولدیغندن اندن حق
... آلتی الذی ... و منه یقال ... و ... وقت
... کوز ... که حدیث شریفده [اکتنوا ...] وارد اولمشدرکه
... (الاخیذ) ... اسیره اطلاق اولور طوتسانق
... اولور و شیخ ... اطلاق اولور (الاخاذة) همزه نک کسریله قلقان ال ایله
طوتحق یرینه اطلاق اولور مقبض ... معناسنه و شول ارضه اطلاق اولور که
کندی کمسنه یمجون جائز یعنی آخذ و ... او ... و ... دخی دینور
هم ... شول ارضه اطلاق اولور که ... ملکی اولمیه رق پادشاه جانب

میریدن برآدمه اعطا وتملیك ایلمش اوله یقال هی لك اخاذة وهی ارض اعطاکها الامام لیست ملکا لاخر واخاذ واخاذه اخذك مفردیدرکه ذکر اولندی (الاخذ) کتف وزننده شول دوه‌یه اطلاق اولنورکه سمورمکه علی قول قوجالمغه یوزطوتمش اوله یقال بعیر اخذ اذا کان قداخذ فیه السمن اوالسن وشول سوده اطلاق اولنورکه اکشیمکه یوزطوتمقله حریفیت پیدا ایدوب دلی بورر اوله یقال لبن اخذ ای قارص (الاخوذة) همزه‌نك ضمیله سود اکشیوب طعمنده حریفیت پیدا اولمق معناسنه‌در یقال اخذ اللبن اخوذة من الباب الرابع اذا حمض (التأخیذ) تفعیل وزننده سودی اکشتمك معناسنه‌در تقول اخذت اللبن تأخیذا اذا احمضته (المآخذ) مصاید وزننده ومرادفیدرکه مصیده‌نك جمعیدر دوزاغه دینور یقال صاد الطیر بالمآخذ ای بالمصاید (المستأخذ) اسم فاعل بنیه‌سیله بردردووجع سببیله باشنی یره اکوب ساکت وصامت طوراندر دناکه اطلاق اولنور وخضوع واستکانت صاحبی آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مستأخذ ای مستکین خاشع وپك اوزون صاچه اطلاق اولنور کویاکه بتون قدنی اخذ ایلمش اولور یقال شعر مستأخذ ای طویل (المؤتخذ) بودخی اسم فاعل بنیه‌سیله خضوع واستکانتلو آدمه اطلاق اولنور (المؤاخذة) مفاعله وزننده برآدمی صوچی مقابله‌سنده عقاب ایلمك معناسنه‌در یقال اخذه بذنبه مؤاخذة اذا عاقبه ولاتقل واخذه شارح دیرکه یمن لغتنده واوایله واخذه وارددر حتی قرآن کریمده واو ایله‌ده قرأت اولنمشدر (الأتخاذ) افتعال وزننده بری برنی طوتمق معناسنه درکه مشارکت ایچوندر یقال اتخذ القوم اذا اخذ بعضهم بعضا وگاه اولورکه همزه تایه قلب وادغام اولنوب اتخذ دیرلرکه مصدری اتخاذ اولور وبونده مشارکت معناسی یوقدر ترکیده ایدنمك ایله تعبیر اولنور مؤلف بصائرده دیرکه بونده اختلاف ایلدیلر بعضلر تخذ یتخذ تخذا ماده‌سندن افتعالدر دیدیلر تای اصلیه ایله تای افتعال جمع اولمغله ادغام اولندی نته که قاموسده دخی فصل آتیده ثبت ایلمشدر وعندالاکثرین مهموز اولان اخذ یأخذ ماده‌سندن مأخوذدر وبوقول عندالمؤلف مرجوحدر آکابناء بوراده ویقال اتخذوا عنوانیله رسم ایلمشدر وگاه اولورکه اتخذ ماده‌سی جعل مجراسنه اجرا اولنمغله مفعولینه تعدیه ایدر ومنه قوله تعالی [لاتتخذوا الیهود والنصاری اولیاء] الآیة نجوم اخذ منازل قمره اطلاق اولنورکه هرمنزل نیجه کوکبه مشتملدر قمر هرکیجه برمنزل اخذ ایدر علی قول استراق سمع ایدن شیاطینه فرشته‌لرك رمی ایتدکلری رجوم نجومدن عبارتدر (الاستخاذ) سینله اتخاذ معناسنه‌درکه ایدنمك تعبیر اولنور یقال استخذ ارضا ای اتخذها شارح دیرکه استخذ اصلده اتخذ ایدی تای اولایی سینه ابدال ایلدیلر وعند البعض استفعالدر تخفیفا تانك بریسی حذف اولندی (الاذ) همزه‌نك فتحی وذالك تشدیدیله کسمك معناسنه‌در یقال اذالشیء اذا من الباب الاول اذا اقطعه

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
اشماندر وگاهی کندودن [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] استغفر الله [illegible] ★ [illegible]
[illegible] ★ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] من الباب الاول [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] جاری اولور [illegible]
[illegible] ذکر اولنور
[illegible]
[illegible]
[illegible] ذکر اولندی **ونصیب وقسمت**

معناسنه‌در

معناسنه‌در يقال اخذ بذيذته اى نصيبه و بذيذه پريشان حاللق وتنك معاشلق معناسنه‌در يقال هو على بذيذة اى تقشف (الابذ) فتحتيله احذ لفظنه مؤكد اولور بو دخى يك يالكزجه ديمك اولور يقال احذ ابذ اى فرد (البذاذة والبذاذ) بالرك فتحيله (والبذاذ) كتاب وزننده (والبذوذة) عمومه وزننده بدحال وپژمرده قيافت اولمق معناسنه‌در تقول بذذت يارجل بذاذة وبذاذا وبذاذا و بذوذة من الباب الرابع اى سأت حالك وهو باذ الهيئة وبذها اى رثها كما ذكر (البذة) بالك كسريله بذيذه كبى حصه ونصيب معناسنه‌در يقال اخذ بذه وبذيذته اى نصيبه (البذيذ) بالك فتحيله بذ كبى مثل ومانند معناسنه‌در (بذاذيك) بالك وذالك فتحيله تثنيه بنيه‌سيله وارد اولان كلماتدندر نته كه هذاذيك دخى بونك كبيدر هذاذيك هذ لفظندن مأخوذ دركه قطع معناسنه‌در وبذاذيك بذ لفظندندركه فرد معناسنه‌در بو مناسبتله ايله عربلر الناس هذاذيك وبذاذيك ديرلر وههنا وههنا معناسنه كه ناس اوراده بوراده فرقه فرقه ويالكزجه يالكزجه طوررلر ديمكدر اصل هذاذيك قطعا بعد قطع وبذاذيك فردا بعد فرد ديمكدر بعده موقع مزبورده استعمال اولنمدى وبو كونه مثنى وارد اولان كلمات ايچون مزهرده سيوطى باب مخصوص عقد ايلشدر (المباذة) مفاعله وزننده مبادرت ومسابقت معناسنه‌در تقول باذذته مباذة اذا بادرته (الابتذاذ) افتعال وزننده مديوندن مطلوبنى المق معناسنه‌در تقول ابتذذت منه حقى اذا اخذته (الاستبذاذ) استبداد وزننده و مرادفيدركه مستقل وخود سر اولمق معناسنه‌در يقال استبذ بامره بمعنى استبد و بوفرد معناسنه اولان بذ مذكوردندر (البسذ) سكر وزننده مرجانه دينور وبو معربدر خفى اولميه كه مرجان ديدكلرى نسنه‌يه حجر شجرى اطلاق اولنور زيرا حجر وشجر بيننده برزخ قعر درياده نابت بر شيدر غواصلر كوكنه بر ايلكلى كمند كچروب بعده طشره‌دن زورايله چكوب چيقاررلر شمس وهوا طوقندقده جودت وحمرت پيدا ايدر هنديده اكاپتوالى ديرلر فارسى وتركيسى مرجاندر واصل عربيده مرجان انجونك خرده‌سنه دينور مؤلفك بوراده مرادى عربى صحيح اولان دكلدر وبعضلر كوكنه مرجان وشاخنه بسد دينور ديو بيان ايلشدر ومصباحده طرطوشى عربى اولديغنى اشعار ايلشدر وبو بسد فارسى معربيدركه اهماله‌در (بغذاذ) بونده يدى لغت واردر نته كه مهمله‌ده بيان اولندى (البوذ) بالك فتحى وواوك سكونيله ناسه شركير اولوب تعدى ايلمك معناسنه‌در يقال باذ الرجل يبوذ بوذا اذا تعدى على الناس ومحتاج اولمق معناسنه‌در يقال باذ الرجل اذا افتقر وتواضع ايلمك معناسنه‌در يقال باذ اليه اذا تواضع (ابن بوذويه) بالك وذالك وواوك فتحيله بركسنه‌دركه روايت حديث ايلشدر (التخذ) تانك وخانك فتحيله الق اخذ معناسنه‌در يقال تخذ الشئ تخذا من الباب الرابع بمعنى اخذه وقرى قوله تعالى

اوشنت اخذت [illegible] وقرئ لاتخذت الآية واخذ [illegible] كه
[illegible]
[illegible] ايله
[illegible]
[illegible] جوهری [illegible]
[illegible] تو جیه
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
تصریح ایلمشدر واو حیان [illegible] اصلی [illegible] وقت
صحیحدر بو اثبت ایلدی واننه مؤلف دخی هروی اتمه ایلدی نته كه اخذ
ماده‌سنده ذكر اولندی وبعض علما شو اولان غلطدر قول شهیرا ابو حیان
قولیدر لكن بصرون واخذ افتعل من تخذ كاتبع من تبع وليس من الاخذ عندالبصريين
وقرأ ابن كثير والبصريون لتخذت اى لاخذت والغير ابن كثير ويعقوب وحفص
اتخذت والهذه الباقون عنوانیله ذكر ایلدكاری قول مزبور مذهب بصریین اولدیغی
تصریح ایلمشدر (ترمذ) [illegible] ابن عمتی
السلاب [illegible] كتابنده ذكر ایلمشدر كه اهل معروف ترمذ [illegible] ومیمی مضموم الكلمه ایدر ایدی
وترمذ اهل بیت نسبتده تاك فتحی ومیمك كسریله متد اولنور وبعضا ثانی مفتوح
وبعضا مضموم وبعضا مكسورا تلفظ ایدرلر * فصل الجيم * (الجاذ) نامذ وزنده
جاد آیدن اسم فاعلدر صوبی قطع وتنی ایلیجی مجبوب یرصوقده ابجن آدمه
دیور غب معناسنه (الجاذ) جیمك فتحی وهمزه‌نك سكونیله صوبی وجه مذكور
اوزره ایجمك معناسنه در یقال جاذ الماء جاذا من الباب الثالث اذا عبه (الجبذ) جبذ
وزنده وثانی بو حركتك جذب معناسنه در یقال جبذه جبذا من الباب الثانی بمعنی
جذبه وبو جذب لفظندن مقلوب دكلدر بلكه لغت مستقله صحیحه در جوهری
وصاغانی مقلوبیت دعوا ایلدیه واهمدر (الاجتباذ) آمدن افتعالدر جذب معناسنه در
یقال اجتبذه بمعنی جذبه (الجبذة) فتحاتله هنوز بومنسوب خشوتلی اولان خرما
بنیسنه دیور (جبذ) قطعه وزنده منهیه یعنی موته یاخود بیت جالدیه دیتور
نفوسی جذب ایلدیكیچون وبیت صاحبنی مغلوبه جذب ایتدیكیچون نته كه جذاب
دخی بو معنایه در وبوفعل وزنده در سیوطی مزهرده بونلر ایچون باب مخصوص

عقد وجباذ اسم منيه اولاق اوزره رسم ايلشدر (الجنبذة) جيمك وبانك ضمى وفتحيله
ياخود بانك فتحى لحن در قبه طرزنده يعنى مرتفع ومستدير اولان شيئه دينور مؤلف
كالقبة عنوانده ذكر ايلمكله وجه مذكور اوزره اولان شئ ديمكدر ياخود جنبذه
معناده قبه كبيدر يعنى مرادفدر ديمكدر شارحك بيانه كوره بوراجقدر زيرا جنبذه
كنبد معربيدر كه قبه يه دينور هاء وحدت ايچوندر وجنبذه نيسابور قضاسنده برقريه
وفارس ايالتنده بربلده اسميدر وجنبذ بن سبع اصحابدندر وقصر الجنبذ مدينه ده بر
قصرك اديدر (الانجباذ) انجذاب وزننده و مرادفيدر يقال انجبذ اليه اذا انجذب
(الجخوذة) خاى معجمه ايله دحرجه وزننده يلمك معناسنه در يقال جخوذ الرجل اذا عدا
(الجذ) جيمك فتحى وذالك شده سيله سرعتله يوريمك معناسنه در معناى آتيدن
مأخوذدر يقال جذ فى سيره جذا من الباب الاول اذا اسرع وبرنسنه يى باتمام كسمك
معناسنه در يقال جذه اذا قطعه مستأصلا وقيرمق معناسنه در يقال جذه اذا كسره
(الجذاذ) جيمك حركات ثلاثيله آنلردن اسمدر كسيك وقريق نسنه يه دينور بمعنى
مفعولدر (الجذجذة) زلزله وزننده بو دخى برنسنه يى تمامه كسمك معناسنه در يقال
جذجذه اذا قطعه مستأصلا (الجذاذ والجذاذة) جيملرك فتحيله برشيئك شئ آخر اوزره
اولان فضل وزياده سنه دينور كويا كه مفضولى جذ وقطع ايدر يقال جذاذه وجذاذته
عليه كذا اى فضله وزيادته (الجذاذ) غراب وزننده معدندن چقان التون جرلرينه
دينور كه آنلرى ذوبله التون حاصل اولور والتونك برنوعى واردركه اوت كبى
بتر اكا عقيان ديرلر جردن حاصل اولمز (الجذاذات) قراضات وزننده ومرادفيدركه
كسنتيلره وقرينتيلره دينور تقول عندى جذاذات الفضة اى قراضاتها (الجذان)
رمان وزننده جذانه نك جمع جنسيدر برنوع كوشك طاشه دينوركه كوفكى تعبير
ايتدكلريدر كدان كبى (جذاع) جيمك فتحى وذالك شده سيله برموضع آديدر وجذاء
قطع اولنان رحم وقرابته وصف اولور يقال رحم جذّاء اى لم توصل رحم كلمه سنك
تأنيثى قرابت اعتباريله در وجذّاء اوفانمش ديشه وصف اولور يقال سن جذّاء اى
متهتمة (الجذة) جيمك ضميله شئ معناسنه مستعملدر فى الاصل كسلمش نسنه نك برپارهسنه
دينور يقال ماعليه جذة اى شئ بوراده ثوب كسنتسى معناسنه دركه اوزرنده
برپاره لباس مقوله سى يوقدر ديمكدر (الجذيذ) لذيذ وزننده (والجذيذة) هايله
سويق اسميدركه قاود تعبير اولنان نسنه در وجذيذ مكه قربنده برموضع آديدر
(التجذيذ) تفعيل وزننده برآدم ناسى كندوسنه تابع ايلك استيوب فرد واحد
اكا تابع اولميوب اباقلق معناسنه در يقال جذذ الرجل تجذيذا اذا استتبع القوم
فلم يتبعه احد (الانجذاذ) انفعال وزننده كسلمك معناسنه در يقال انجذ الشئ اذا
انقطع (الجرذ) فتحتينله طوارك آرد سكيرنده عارض اولان مطلقا ورمه دينور

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (الجرذان) [illegible]

[illegible]

هر [illegible] موضعدر (الاجراذ) [illegible] وزنده [illegible] آياق

كتلريه ديرلر (الاجراذ) همزه‌نك كسريله اخراج معناسنه‌در يقال اجرذه اذا

اخرجه و [illegible] معناسنه‌در يقال اجرذه [illegible] و [illegible]

[illegible] معناسنه‌در يقال اجرذه اليه اذا اضطره (الجرذ) معظم وزنده [illegible]

[illegible] ديرلر يقال رجل مجرذ اى جرب [illegible]

كوره [illegible] معناسنه‌در كه [illegible] اول [illegible]

[illegible] (المجرذ) [illegible]

[illegible] التي هي كالجرذان ومنه رجل مجرذ [illegible] الاسود

و شدتده (الجرذ) جيمك فتحي و رانك سكونيله بلاه ياخود حيوان جرذ ديدكلري

ورم مرضه هيئتده طوم‌طوب [illegible] معناسنه‌در كه [illegible] تعبير اولنور

يقال حدثت القرحة جرذا من الجنب الاول اذا تقعدت كالجرذ بعض نسخه‌ده كالجرذ

قولي صحيح و [illegible] مضبوط اولمغله [illegible] كوره [illegible] منعقد اولمق معناسنه

اولنور (الخرذة) دحرجه وزنده (والخرباذ) جيمك كسريله [illegible]

مخصوص بر كرنه يوريمك على قول [illegible] آغر آغر [illegible] ياخود قريب

القدم يعنى آدیملري خرده خرده [illegible] آغر آغر

[illegible] ياخود [illegible] اوجلري

طوپاق [illegible] عبارتدر كه [illegible] اوجلري [illegible]

سكرتمق اولنور (المجرنذ) اسم فاعل بنيه‌سيله على الاختلاف المذكور جرنذمي اولان

آته ودوه‌يه ديرلر يقال فرس مجرنذ القوائم اذا كان به جرنذة (الجرنبذ) غضنفر

وزنده يوغون و غليظ نسنه‌يه ديرلر (الجرنبذة) هابله والده‌سنك زوجي اولان

يعنى باباغى اولان آدمه ديرلر يقال هو جرنبذة اى لامه زوج (الجلوذ) عجول

وزنده غليظ و شديد اولان شيئه ديرلر انسان و حيوان و سائر نسنه اولسون (الجلذاء)

جيمك كسريله [illegible] اى غليظ يره ديرلر يقال ارض جلذاء اى غليظة (الجلذاءة)

هابله ارض مذكوره‌دن بر قطعه‌در هذه مخصصه‌در (جلذان) جيمك كسريله طائف

قربنده

قربنده برجمی یعنی برچایر قورولغنك اسمیدرکه طپراغی بغایت یومشق وزمینی ال
آیه‌سی کبی هموارددر (الجلذی) (والجلاذی) یالرك تشدیدیله شدید وغلیظ اولان
دوه‌یه دینور واهل کار وصنعت اولان آدمه دینور ونصاری طائفه‌سنك کلیسا
ومناسترلری خدمتکارینه دینور خادم البیعة معناسنه وپاپاسه دینور راهب معناسنه
بوراده والرهبان نسخه‌لرنی شارح تخطئه ایلمشدر و سرعتله اولان یورویشه دینور
یقال سارسیرا جلذیا وجلاذیّا ای سریعا وجلاذی لفظنك جمعی جلاذی کلور جیمك
فتحیله (الجلذ) جیمك ضمیله کوزسز صچانه دینورکه کوستبك دیدکلریدر جمعی
مفردینك غیری اوله‌رق مناجذ کلور بوخلذ لفظندن مصحف دکلدر (الاجلواذ)
افعوال وزننده آتش کبی بغایت سرعتله کتمك معناسنه‌در یقال اجلوذ الفرس اذا
مضی و اسرع فی السیر و یغمور کتمك یعنی اوزون اوزادی کسیلوب قطعا یاغمز
اولمق معناسنه‌در یقال اجلوذ المطر اذا ذهب یعنی امتد وقت تأخره وانقطاعه
(الجنبذ) قنفذ وزننده نار اغاجنك چچکنه دینور شارح دیرکه مؤلفك کالجلنار من
الرمان قولی تشبیه فی المعنادرکه جلنار دینديكی کبی جنبذ دخی دینور قالدیکه جنبذ
قبه‌یه دینمکله ارتفاعی متضمن اولدیغنه مبنی هر طومورجقلنمش چچکه وخاصة نارك
طومورجقلنمش چچکنه اطلاق اولنمق اوزره امهات سائره‌ده مرسومدر انتهی وجنبذ
کلمه‌سنك معانئ سائره‌سی جبذ ماده‌سنده مشروحدر اصالت نونه مبنی موضع ذکری
بومقامدر وجنبذ بن سبع یاخود سباع برکمسه‌درکه نبی اکرم علیه السلام حضرتلریله
برکونك وقت صباحنده کافر اوله‌رق حرب وقتال واخشامنده مسلم اوله‌رق اعداسیله
جنك وجدال ایلدی وقعهٔ مزبوره غزوهٔ حدیبیه‌ده واقع اولمشدر (الجوذی)
جیمك ضمیله کلیمه دینور کساء معناسنه (الجوذیا) جیمك ضمیله کمجی طائفه‌لرینك
کیدکلری کبه‌یه وآبایه دینور (الجهبذ) جیمك وبانك کسریله نقاد وخبیر اولان
آدمه دینور یقال هو جهبذ من الجهابذة ای نقاد خبیر شارح دیرکه جهبذ کلمه‌سی
کهبد فارسی معربیدرکه نقددر اهم خصوصنده ماهر وفایق اولان صراف ونقاده
دینور بعده غوامض اموره واقف ودقایق شناس مرد عارفده استعمال اولندی
وتصریف ایدوب جمعنده جهابذه دیدیلر واقعا برهان قاطعده بومعنایه وسمسار
معناسنه مرسومدر وسمسار بایع ومشتری بیننده اولان میانجی‌یه دینور (جیذه) جیمك
کسریله اسامیدندر محمد بن احمد بن جیذه ابن اعرابی راویسیدر ﴿ فصل الحاء المهملة ﴾
(التحبیذ) تفعیل وزننده برآدمه افعال مدحدن اولان حبذا کلمه‌سنی دیمك معناسنه‌در
تقول لاتحبذنی تحبیذا ای لا تقل لی حبذا شارح دیرکه لفظ مزبور الفاظ مولدهٔ
محدثه‌دندر ویقال حبذه تحبیذا اذا قال له حبذا کما یقال حمدل زید اذا قال الحمدلله
وسبحل زید اذا قال سبحان الله (الحذ) حانك فتحی وذالك تشدیدیله برنسنه‌یی تمامه

کسمك حذ مصدرندر یقال حذ الشیء حذا من الباب الاول یعنی جذه (الحذذ)
فتحتیله حیوانك قویروغی قیصه اولمق یعنی قیللری وتویلری از اولمق مصدردر
ومنده احذ دینور قال فی الاساس فرس احذ ای قصیر هلب الذنب اومقطوعه
وحذذ اهل عروض اصطلاحنده بحر کاملك متفاعلن جزؤنك آخرندن
وتدی ساقط اولمقدر مثلا فلوب یرینه فعلن نقل اولنمقدن عبارتدر معنای مرقومدن
مأخوذدر (الحذاء) احذ کلمه‌سنك مؤنثیدر شول قصیده‌یه وصف اولنور که بحر
کاملدن اولمغله کندیسنده حذذ زحافی جاری اولمش اوله یقال قصیدة حذاء اذا کان
فیها الحذذ وشول یمینه اطلاق اولنور که آنده ایچن کمسه اصلا توقف ایلیوب
سرعتله سرعت ادا ایتمش اوله یقال یمین حذاء اذا کانت یحلف صاحبها بسرعة
همان دعوایی قطع ایلدیکیچون اطلاق اولنمشدر ویمین قطعی مؤنثیدر وحذاء قطع
اولنان رحم وقرابته وصف اولنور یقال رحم حذاء اذا صارت لم توصل وشول
چابك ناقه‌یه وسائر دیشی حیوانه وصف اولنور که روزکار کبی سرعتله مرور ایدوب
اکا اصلا برنسنه ایلشمز اولمیه یقال ناقة وفرس حذاء ای سریعة ماضیة لا یتعلق
بها شیء بعض ادبانك دیدیکه حذاء اطلاق بو معنادندر وحذاء شول قصیده‌یه اطلاق
اولنور که حده‌دن چکلمش کبی عیب ونقیصه‌دن آزاده اولوب اصلا وضع انکشت
اعتراض ایده‌جك یری اولمامغله مثل سائر کبی السنه وبلدانده سائر اوله بو جهتله
اضداددن اولور یقال قصیدة حذاء ای سائرة لاعیب فیها کویا که تیغ بلاغتله شائبهٔ
عیبی قطع ایتمشدر یاخود ذکر اولنان حیوان سریعه تشبیه اولنمشدر (الاحذ) ذکر
اولنان حذذ لفظندن وصفدر قویرغنك قیللری وتویلری از اولان ارکك حیوانه
وحذذ جاری اولان جزؤ بحر کامله اطلاق اولنور واحذ تیز دست اولان آدمه
اطلاق اولنور یقال رجل احذ ای خفیف الید مباشرت ایتدیکی ایشی چابك قطع
واتمام ایلدیکیچون اطلاق اولنمشدر وآریق وزبون حیوانه اطلاق اولنور قلت شعر
ذنب معناسندن مأخوذدر یقال فرس احذ ای ضامر وشدید ومنکر و عظیم اولان
امر وخصوصه اطلاق اولنور جمعی حذ کلور حانك ضمیله یقال امر احذ ای شدید
منکر کمال شدت و فظاعتندن ناشی کویا که اشباه ونظائری منقطعدر که آنك کبی
شدید ومنکر نسنه‌نك وجودی متعذر یاخود آنك تدبیر وتدارك وکفایتی خصوصندن
مقدور بشر منقطع اولدیغی ملاحظه‌سنه مبنیدر واحذ خاصة خمس سریعه اطلاق
اولنور وخمس بشنجی کون صو ایچر اولان دوه‌در یقال خمس احذ ای سریع وبو
خصائصدندر (الحذة) حانك ضمیله ات پارچه‌سنه دینور قطع معناسندن مأخوذدر
تقول اعطانی حذه من اللحم ای قطعه (الحذحاذ) حثحاث وزننده سرعتله اولان
یوروشه دینور یقال قرب حذحاذ ای سریع وقرب فتحتیله تمام برکیجه یوریوب

صویه ایرشمکه دینور (الحرفذة) حانك وفانك فتحیله صوی وکریم اولوب لکن
آریق ومهزول اولان ناقه‌یه دینور جمعی حرافذ کلور (الحنذ) حانك وضاد معجمه‌نك
ضمیله حضض لفظنده لغتدرکه خولان دیدکلری دوایی دار واسمیدر (الحاذی)
غرابی وزننده شدت حر مناسنه‌درکه مراد حر شدیددر مؤلف مسامحه ایلشدر
یقال حر حاذی ای شدید (الحنذ) حانك فتحی ونونك سکونیله (والتحناذ) تذکار
وزننده قیون وقوزی وبوزاغی مقوله‌سنی بریان ایدوب کمال اوزره نضج بولمق ایچون
اوزرینه قزغین طاشلر وضع ایلك معناسنه‌در یقال حنذالشاة حنذا وتحناذا من
الباب‌الثانی اذا شواها وجعل فوقها حجارة محماة لتنضجها مؤلف بوراده‌عبارهٔ مرسومه
ایله تفسیر ایلمکله اویلجه ترجمه اولندی لکن بصائرده بیانه کوره ایکی بیوك قزغین
طاشلر ارالغنده طاشلری دکیشدرك وبریانی چویره‌رك بریان ایلمکدن عبارتدر وطاشلرك
وضعی بریانك لزوجتی منصب اولمق ایچوندر وبو معنای آتیدن مأخوذدر قال الله
تعالی [فجاء بعجل حنیذ] ای مشوی بین حجرین وانما یفعل ذلك لیتصبب عنه اللزوجة
التی فیه وهو من قولهم حنذت الفرس وقال البیضاوی الحنیذ المشوی بالرضف وقیل
الذی یقطرودکه مؤلف بصائرده وجه مذکور اوزره قولینی معنای واحد اولمق
اوزره جمع ایلشدر وصاحب اساس معنای مذکوری موضوع له ومعنای آتی‌یی
مجازعد ایلشدر بوبریانك خلاصهٔ طریقی بودرکه برفرون یاتنور یاپوب ایچنده آتش
ایقاد واوزرینه طاشلر وضع وبریانی آنك اوزرینه وبریانك اوزرینه کذلك قزغین
قزغین طاشلر وضع ایدرلر انتهی وحنذ اتی بریا ایکی باش سکرتدکدنصکره ترلمك
ایچون کونشه قرشو اوزرینه چول اورتمك معناسنه‌در یقال حنذ الفرس
اذا رکضه واعداه شوطا او شوطین ثم ظاهر علیه الجلال فی الشمس لیعرق
ویوله کیدن آدمی کونش یاقوب قاورمق معناسنه مستعملدر یقال حنذت الشمس
المسافر اذا احرقته‌وصهرته (الحنیذ) امیر وزننده ذکر اولنان فرون بریانه‌دینور
علی قول بریان اولدقدن صکره هنوز یاغلو صوبی تقاطر ایدن اسی بریانه دینور
و وجه اوزره سکردیلوب ترلمك ایچون چوللنمش اولان آته دینور و اکا محنوذ
دخی دینور وحنیذ اصنمش اسی صویه اطلاق اولنور یقال ماء حنیذ ای مسخن
وحنیذا دهاندن برنوع دهنك اسمیدر وغسل مطیب معناسنه‌در که نسوان عرب
خاتم چچکی مقوله‌سی طیب قاتوب باشلرنی غسل ایتدکلری اسی صودن عبارتدر
وحنیذ بنو سعید دیارنده برصویك آدیدر (حنذ) فتحتینله مدینه قربنده برموضع
یاخود بنی سلیم یوردنده برصو آدیدر (حناذ) قطام وزننده کونشك اسماسندندر
(الحنذة) حانك ضمیله شدید اسی‌یه دینور یقال اخذتنا الحنذة ای الحر الشدید
(الحنذوة) قنفذه وزننده طاغك برشعبه‌سنه دینور (الحنذیان) حانك وذالك کسریله

كثير الشعر اولان شيء مركبه دينور يقال هو حصباء اي اكثير الشعر (الحذبا) حالك كسريله چوق توبلي قيمه ديور يقال رجل حذباي كثير الشعر (الحذي) امر حاد معلى بحسبله دلك ويفيده بر ذلك وشتم كسبه اطلاق اولنوركه دليله جكرلرى احراق ايدر (الاحذاد) همزه نك كسريله شرابه صوبي بك چوق قاتق صلى قول آرسه قاتق معناسنه اولمغله ضد اولنور يقال احذ الرجل اذا اكثر من المزاج في الشراب اوالقل لكن بوبر قوليه معنى اوغله ضديتي غير مستبعد قال في الاساس اذا سقيته فاحذه اي اسقه صرفا قليل المزاج بحذ جوفه (الاستحذاذ) ترلك المحبون كوكسنه قارشو يانق معناسنه در يقال استحذ الرجل اذا اضطجع في الشمس ليعرق (حذ) كتف وزننده وبرجنك اسميدر (الحوذ) حانك فتحي وواوك سكونيله رعسيدي حفظ وصيانت الملك حوط معناسنه در يقال حاذه يحوذه حوذا اذا حاطه وطوارى سرعتله سورمك معناسنه در يقال حاذ الدابة اذا ساقها سريعا وبرشيئي كوزه دوب محافظه ايلك معناسنه در يقال حاذه اذا حافظ عليه (الاحواذ) همزه نك كسريله بودخي عنف وسرعتله طوارى سورمك معناسنه در يقال احوذ الدابة اذا ساقها سريعا وبركسه اوزرنده اولان ثيابي قوشديروب بركدرمك معناسنه در يقال احوذ ثوبه اذا جمعه وكاسه جي يايديغي كاسه يي خفيف يابمق معناسنه در يقال حاذ الصانع القدح اذا اخفه (حاذالمتن) ذالك تخفيفيله آتك صرتنده تكلتى كلن يره دينور كه ايكى طرفلو اولور ايكيسنه حاذين دينور يقال استوى الحصان على حاذى الفرس اي على موضع اللبد من متنها و حاذان آتك او يلقلري آردلرنده قويروغي صاندقده ايكي طرفلو دكن برلره دينور وحاذ آرقه به اطلاق اولنور خفيف الحاذ بومعنادندركه قليل المال والعيال اولان آدمه اطلاق اولنور يوكى از اولمغله آرقه سي خفيف اولور وحاذ برشجر آديدر (الاحوذي) احمدي وزننده كار وعملده حاذق وجست وچيره دست اولان آدمه دينور سوق سريع معناسندن مأخوذ در يقال رجل احوذي اي خفيف حاذق وشول كسيه اطلاق اولنوركه امور ومصالحده چالاك اولوب هرنه كونه امرو مصلحت اولور ايسه انكا غالب و قاهر اولمغله على الكمال حقندن كلوب بهمه حال آني يوروزسز رؤيت وتمشيت ايدوب واكا اصلا برنسنه حائل اولميه و برمصلحت كندوسنه تعب و شدت ويرميه مرحوم كرجي سلانيكي حسن اغا كبي يقال رجل احوذي اي مشمر للامور قاهر لها لايشذ عليه شيء (الحويذ) امير وزننده بودخي احوذي معناسنه در (الحوذان) سحبان وزننده برنبات آديدر بعض مفرداتده نيلوفر ايله مبيندر (الحوذي) حانك ضميله اوكنده اولان حيواني سير وسرعته حث والجا ايدرك قوغوب كيدن آدمه دينور (الحواذ) كتاب وزننده ايراقلق بعد معناسنه در يقال بينهما حواذ اي بعد (الاستحواذ)

غالب و مستولی اولمق معناسنه‌در یقال استحوذ علیه اذا غلب علیه و استولی
بو استحوذ العیر علی الاتان ای استولی علی حاذیها معناسندن مأخوذدر که حاذ جانب
ظهر معناسنه‌در نته که ذکر اولندی و بونده واو الفه قلب اولنمیوب استصوب کبی
اصلی اوزره وارد اولمشدر (الحاذة) حاله وزننده و مرادفیدر یقال هما بحاذة
واحدة ای بحالة حاذ کبی حال دخی آتك ارقه‌سنده تکلتی کلن یره دینور و بعده
مناسبت لفظیه ایله شان وحالت معناسنده استعمال اولندی (الحیذوان) حانك فتحی
وذالك ضمیله ورشان اسمیدر که یبانی قومری نوعندن قوسقووق تعبیر اولنان
قوشدر عربیده ساق حرد دینور که ایکیسیده صوتیله مسمادر مؤلفه کوره ساق
حرقرینك ارککنه دینور ﴿ فصل الخاء المعجمة ﴾ (الخذیذ) شدید وزننده یاره‌نك
صاری، صویی آقق معناسنه‌در یقال خذ الجرح خذیذا من الباب الاول اذا سال
صدیده (خربوذ) خانك ورای مشدده‌نك فتحی و بانك ضمیله مکی الاصل محدث
ولغوی اولان معروفك پدری اسمیدر (الخرداذی) خانك فتحیله خمر اسماسندندر
شارحك بیانه کوره خورد ادی فارسی معربیدر (الخنذیذ) خانك کسریله اوزون
شیئه دینور طویل معناسنه و یوکسك طاغك تپه‌سنه دینور و آیغره دینور فحل
معناسنه وانمش اکدیج حیوان و انسانه دینور خصی معناسنه طوارده اکدیج
و انسانده طواشی وخروسده املیق تعبیر اولنور بو صورتده اضداددن اولور
وخنذیذ مجید ومفلق یعنی فصاحت وبلاغتده یکانه وطرح مضامین و سوق معانی
وتعبیر دلنشینده مفرد زمانه اولان شاعر ماهره دینور یقال شاعر خنذیذ ای مجید
مفلق و شول بهادره دینور که جنکده اقرانی اوزره حمله و هجوم ایلیه‌جکی سمتی
اشکال وابهام ایدر اوله که حیل حربیه‌دندر شجاع بهمه معناسنه بو زمخشری یه
کوره‌در ومؤلفه کوره نیره‌دن کتوزلدیکی مبهم اولان بهادره دینور یقال هو
خنذیذای شجاع بهمة وخنذیذ سخی و جوانمرد آدمه دینور و بلاغت و طلاقت
صاحبی خطیبه دینور وحلیم ومتأنی اولان سید قومه دینور وعربك ایام وتواریخنه
وانساب واشعارینه بغایت عارف وواقف اولان آدمه دینور اصمعی کبی و بدزبان
و بذی اللسان کسیه دینور و شول یله دینور که شدتندن طوز و طپراغی هوایه
صاورر اوله اعصار ریح معناسنه وخنذیذ عقفان ضبابی نام کسه‌نك فرسی اسمیدر
(الخنذوة) خانك وذالك ضمیله بو دخی یوکسك طاغك باشنه دینور (الخنذیان)
خانك وذالك کسریله بودخی دلی زفیر بدزبان آدمه دینور یقال رجل خنذیان
ای بذیء اللسان (الخنذیة) دحرجه وزننده برآدمه فحش وفنا سوز سویلك
معناسنه‌در یقال خنذی الرجل خنذیة اذا خرج الی البذآء نته که خنظیه دخی
بو معنایه‌در جوهری خنذیه‌یی معتل و خنظیه‌یی ظاء بابنده ذکر ایلشدر حالا که

بکیسوده وارن واحدندن یعنی معنی دیکلر ون دالی وری معنی در (انحصد)
نه حرج وزننده ر حیا وغلا وری اه اومق معناسنه در که بکندن ترم وحالات
بلوب دیلمدیکنی ارتکاب ایدر اوشقدن عبارتدر یقال نحصد الرجل اذا صار
حنیفا ملیکا (الخودة) حانك ضمیله حنك اسابندن توقفیه دینورکه بشد ایلوب
مفقر معناسنه جمعی خوذ کلور غرف کبی (المخاودة) مفاعله وزننده مخالفت
معناسنه در یقال خاوده اذا خالفه وموافقت معناسنه اولمغله ضد اولور یقال
خاوده اذا وافقه (التخاوذ) تفاعل وزننده ومرادفیدر که تعهد ایتمك معناسنه در
یقال تخاوذوا اذا تعهدوا (الخوذان) حانك فتحیله حذفتکیاله دینور یقال
هو من خوذان القوم ای من خدمهم بومعنادندرکه عرب برادم اصحاب فضل
ومرتبه دن تأخیر اولندقده ذهب فلان فی خوذان الخدمل دیرلر (خواذ الحی) حانك
کسریله اقامتك وقت نامعلومده کلمسنه دینورکه موقت اولمدیغندن اولور (الخاذ)
(والخاوذ) اسم فاعل بنیه‌لریله تحت قدرتندن خارج اولان شئ عزیزه دینورکه
ذاتنده مطلوب ومحتاج الیه اوله یقال امر خاذ لاذ ومخاوذ ملاوذای معوز لاذ
وملاوذ اتباعندر ﴿ فصل الدال ﴾ (الدیوذ) دالك فتحیله ایکی ارتاج اوزره
منوقش نوبه دینور دوبوذ فارسی معربیدر نوب دونیرین معناسنه جمعی دیابوذ
ودیابیذ کلور وکاهجه دال مهمله ایلهده تعریب اولنور (الذاذی) تشدید یاله شراب
فسق اسمیدرکه باده اولمجقدر شارح دیرکه بودخی خردادی کبی معربدر ﴿ فصل
الذال المعجمة ﴾ (الذاذی) یای مشدده ایله برنوع نبات اسمیدرکه اوزون صالقمی
اولنور کرچه یای نسبیه ایله واردر لکن منسوب دکلدر ﴿ فصل الزاء ﴾ (الزبذة)
فتحتله شول یوك ویاغی پارچه‌سنه دینورکه آنکله دومیه قطران سوریلور
وشول بجاوزه‌یه دینورکه آنکله قیومجیلر ایلدکلری ایشه سوروب جلا ویررلر
رانك کسریله‌ده لغتدر وربذه مدینه قربنده برقریه آدیدرکه ابوذر غفاری رضی الله
عنه اورادمه مدفوندر محدثیندن موسی بن عبیده وبرادرلری عبیدالله ومحمد الربذی
اورادندر وربذه قامچینك اوجنه دینور وقتیلق شدت معناسنه‌در (الربذة) رانك
کسریله اصلا برایشه یرامز خیر ومنفعتسز شخصه دینور یقال هوربذة ای لاخیر فیه
وشیشه‌نك آغزنی صاردقری صارقیه دینور وزینت ایچون دوه وقیون مقوله‌سنك
قولقلرینه تعلیق ایتدکلری رنکین یوك پارچه‌سنه دینور ونسوانك حیض بزلرینه دینور
ومطلقا مردار شیئه دینور جمعی ربذ کلور عنب وزننده وربان کلور رانك کسریله
(الربذی) فتحتینله وتشدید یاله یای کریشنه دینور وقامچیه دینور فی الاصل
قریۀ مزبوره‌ده کریش وقامچی معمول اولمغله کیدرك مطلق اولمشدر (الربذ)
فتحتینله کار وعملده تیز دست اولمق معناسنه در یقال ربذت یده بالقداح ربذا

من الباب الرابع اذا خفت (الربذ) كتف وزننده رونده وسبکپا آته ودوه‌یه اطلاق
اولنور يقال فرس ربذای خفیف القوائم (ربذالعنان) جنکدن منهزم اولمغله یالکز
باشنه فرار ایدن آدمه اطلاق اولنور تقول رأیته ربذالعنان یهرب ای منفردا منهزما
(الربذه) فرحه وزننده اتسزجه دیش اتنه وصف اولور خفت معناسندن
مأخوذ در يقال لثة ربذة ای قليلة اللحم (ذوربذات) فرحات وزننده کلامنده
عثرات و سقطاتی کثیر اولان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل ذوربذات ای
کثیر السقط فی کلامه (الرباذیة) تخفیف یایله علانیه وزننده شروشور و فتنه‌یه
دینور يقال بين القوم رباذية ای شر وفتنة (المرباذ) محراب وزننده (والربذانی)
فتحاتله چوق سوزلو هرزه کووهرزه چانه آدمه اطلاق اولنور يقال رجل
مرباذ وربذانی ای مکثار مهذار (الارباذ) همزه‌نك کسریله کسمك معناسنه‌در يقال
اربذه اذا قطعه وربذنام قریهٔ مزبوره‌ده معمول قامچیلر اتخاذ ایلك معناسنه‌در يقال
اربذالرجل اذا اتخذ السياط الربذية (الربذاء) صحراء وزننده بنت جریر بن الخطفی
الشاعردر وبرجاعتك اسمیدر (ابوالربذاء) عرب کنیه‌لرندندر (الرذاذ) سحاب وزننده
ضعیف یاغشلو یغموره علی‌قول سکون وملایمتله دائمی و قطره‌لری غبار کبی بغایت
خرده اولان یغموره دینور عندالبعض چه تعبیر اولنان رطوبتدن صکره‌جه یاغان
چسنتی‌یه دینور قال الاصمعی الطل ثم الرذاذ فهو اقوى من الرذاذ ورذاذ مصدر
اولور بولودوجه مذکوراوزره یغمور یاغدرمق معناسنه‌در يقال رذت السماء رذاذا
اذا امطرت الرذاذ (الارذاذ) همزه‌نك کسریله بو دخی مطر مذکور امطار ایلك
معناسنه‌در يقال ارذت السماء بمعنی رذت وطلوم ویاره مقوله‌سنك ایچنده اولنلری
طشره رشح وسيلان ایتدکده ارذالسقاء والشجة دیرلر (المرذ والمرذوذة) اسم مفعول
بنیه‌لریله ذکراولنان چسنتی یاغمش یره دینور يقال ارض مرذوم‌رذوذة اذا صارت
قدمطر علیها (الرذاذ المرذ) اسم فاعل بنیه‌سیله رذاذ لوکونه دینور يقال يوم مرذای
ذورذاذ (الروذة) رانك فتحی وواوك سکونیله بری اوته کیدوب کلك معناسنه‌درکه
اولطه ایلك تعبیر اولنور يقال راذالرجل روذة اذاذهب وجاء (راذان) مدینه
ترابنده برموضع آدیدر محدثیندن ولید بن کثیر اورادندر وعراقده ایکی قضا آدیدر
برینه راذان اعلی و برینه راذان اسفل دیرلر محمد بن حسن الزاهد راذان اعلادندر
﴿فصل الزای المعجمه﴾ (الزباذیة) علانیه وزننده شروفتنه‌یه دینور لکن بونده صواب
اولان راء مهمله ایله اولمقدر نته‌که ذکراولندی (الزمرّذ) زانك ومیمك وراء مشدده‌نك
ضمیله اجناس جواهردن زبرجد دیدکلری جوهره دینور زمرد فارسی معربیدر
شارح دیرکه مؤلف ارسطوقولی اوزره زمرّد ایله زبرجدی برعد ایلشدر سائرلری
تفریق ایدرلر وبعضلر زمردك بیاضه مائل یشل نوعنی‌که صابونی تعبیر ایدرلر بونی

[illegible] بو [illegible] مطابقدر [illegible] اولور الملاغی [illegible] بو [illegible] که
بطلیه بذل وصف وصول [illegible] که نقص ونوع ایله [illegible] [illegible] و [illegible]
[illegible] اطلاق ایدلر و [illegible] بذل وصف اولانه [illegible] وبنفسه متنل [illegible]
اولانه [illegible] متل [illegible] بونده [illegible] الحق [illegible] بودر (الراذ)
[illegible] [illegible] ونوع [illegible] (الاذا [illegible] [illegible] و [illegible]
[illegible] ومحمد بن ابراهیم بن [illegible] الحافظ اصفهان [illegible] [illegible]
[illegible] حیرة یعنی الشکل [illegible] ﴿ فصل السین ﴾ (السبذة) [illegible]
شبه [illegible] وبومعربدر یعنی [illegible] فارسی معربیدرکه ترکیده صبت تعبیر
ایدکلریدر هاء وحدت ایچوندر (السبذ) احمد وزننده هجر ایالتنده بربلده آدیدر
(الاسابذة) اسپاهیه وزننده فرس قدیملری و جماعت آدیدر اسبذیه کلدی بلدة مرقومه‌ده
ساکن اولورلر ایدی مطرده‌ده‌ندرکه برکلمه عربیده سین وذال معجمه تجمع اولماز بناء
علیه بو کلمه معربلردر (السناذج) سینک ضمیله بلکی طاشنده دینور حجرمسن
معناسنه و بومعربدر یعنی سنبارة فارسی معربیدر وسنباره ترکیده عرفی اولان صونباره
دیدکلریدرکه حککلر قوللانورلر لکن مؤلف باب جیمده قول مزبوره منافی ثبت
ایلشدر (اسفیذبان) همزه‌نک فتحیله اصفهانده برقریه آدیدر ونیسابورده بشقه برقریه
آدیدر محدثیندن عبدالله بن الولید اورادندر (السمیذ) سمید معناسنه‌درکه ذکر اولندی
وعبدالله بن محمد اندورقی ومحمد بن علی ابن اخت طغرزد وبونلرک عمی مبارک بن علی
وابوالقاسم احمد بن احمد بن علی البغدادی السمذیون که سینک ومیمک کسریله‌در محدثلردر
﴿ فصل الشین المعجمة ﴾ (شبذ) فتحتیله ابیورد قضاسنده برقریه‌در حافظ رشید
الدین ابوبکر احمد بن ابی الخیر ابراهیم الخالدی الشبذی وحفیدی علامه شمس الدین
ابراهیم بن محمد واوغلو علامه یحیی بن ابراهیم اول قریه‌دندر (الشبرذی) حبنطی
وزننده جست وچابک دوه‌یه دینور مؤنثنده شبراذة دینور وشبرذی تغلب قبیله‌سندن
بررجل آدیدر (الشمرذة) دحرجه وزننده سرعتله یوریمک معناسنه‌در یقال شبرذ
الرجل اذا اسرع (الشجذة) شینک فتحی وجیمک سکونیله ضعیف یاغشلی ومقدارجه
چسنتی‌یه دینور یقال امطرت السماء الشجذة ای المطرة الضعیفة (المشجاذ) مقلاع وزننده
ومرادفیدرکه صباله دینور (شجاذ) قطام وزننده مشجاذ لفظندن معدولدر لکن
مزهرده شجاذ لفظی مطرة ضعیفه معناسنه مثبت اولمغله مؤلفک معدول عندقولنده
ضمیر شجذه لفظنه راجع اولمق اقتضا ایدر (الاشجاذ) همزه‌نک کسریله برنسنه
برکسه‌یه شدتلو وصعوبتلو اولمغله آنی محنته اوغراتمق معناسنه‌در یقال اشجذه الشیء
اذا اشتد علیه وآذاه ویغمور متصل یاغدقدنصکره کسیلوب ساکن اولمق معناسنه‌در
یقال اشجذ المطر اذا انجم بعد الانجام وبلودک یغموری ضعیف یاغمق معناسنه‌در یقال

اشجذت اسماء اذا ضعف مطرها (اشحذ) شینك فتحی وحای مهملهنك سكونیله قلج
وبچاق مقولهسنی بیلیوب كسكین ایلمك معناسنهدر یقال شحذ السكین شحذا من الباب
الثالث اذا احدها واجلق حرارتی معدهیی اشعال ایلمك معناسنه مستعملدر یقال
شحذ الجوع المعدة اذا ضرمها وطرد وتبعید ایلمك معناسنهدر یقال شحذ الرجل
اذا طرده وبركسهیه تیز نظر ایله قیه قیه باقق معناسنه مستعملدر معنای اولدن
مأخوذدر یقال شحذه بعینه اذا رماه بها وعنف وشدتله طوار سورمك معناسنهدر
یقال شحذ الدابة اذا ساقها شدید اوطارلمق معناسنه مستعملدر معنای اولدن مأخوذدر
یقال شحذ علیه اذا غضب وبرشینك قبوغنی صویمق معناسنهدر یقال شحذه اذا
قشره وسؤالده ابرام والحاح ایلمك معناسنه مستعملدر یقال شحذ فی السؤال اذا الح
وهو شحاذ ملح ولاتقل شحات (الاشحاذ) همزهنك كسریله بودخی كسكین ایلمك
معناسنهدر یقال اشحذ السكین بمعنی شحذها (التشحذ) تفعل وزننده بودخی طرد ایلمك
معناسنهدر یقال تشحذه اذا طرده شارح اشبو تفعل نسخهسنی استدراك له تفعیل
اولمق اوزره تصویب ایلمشدر (اشحذان) فتحاتله طواری پك سورر اولان آدمهدینور
سواق معناسنه وآج آدمه دینور جایع معناسنه وسعی وسیرنده جست وسبكپا كمسهیه
دینور (المشحاذ) محراب وزننده دكرمی تپهیه دینور وارض مستویهیه دینور وطاغك
باشنه دینور (الشحاذ) شداد وزننده مبرم دلنجییه دینور نته كه ذكر اولندی بعضلر
ثای مثلثه ایله شحاث اطلاق ایتمكله مؤلف نهی ایلمشدر لكن شهاب درّة الغوّاص
شرحنده بعض اهل لغتك تصحیحنی تصریح ایلمشدر وشحاذ القابندندر ابن ابی الفتح
الشحاذ محدثیندندر (المشحذ) منبر وزننده بیلكویه دینور مسن معناسنه وطواری
عنف وشدتله سورر اولان سوریجییه دینور (شحاذ) كتاب وزننده اسمادندر محمدبن
ابی شحاذ ضبه قبیلهسندن برشاعردر (المشاحذة) مفاعله وزننده ناقه ولادت هنكامنده
بوری زحمتدن قویرغنی قالدیروب شدتله ایكی طرفه بوروب صارمق معناسنهدر
یقال شاحذت الناقة عندالمخاض اذا رفعت ذنبها فالوته الواء شدیدا (الاشخاذ)
خای معجمه ایله اكرام وزننده كوپكی قشقرتمق معناسنهدر یقال اشخذ الكلب اذا
اغراه (الشذ) شینك فتحی وذالك تشدیدیله (والشذوذ) قعود وزننده بر طائفهنك
ایچندن چقوب بشقهجه اولمق معناسنهدر یقال شذ الشیء شذا وشذوذا من الباب الاول
والثانی اذاندر عن الجمهور معلوم اوله كه مزهرك بیاننه كوره شذوذ اطراد مقابلیدر
وكلام عربده شذوذ واطراد درت كونهدر اول قیاس واستعمالده معا مطرد اولور
وغایة مطلوبه بودر مثلا ضربت زیدا وقام عمرو كبی ثانی قیاسده مطرد واستعمالده
شاذ اولور مثلا یذرویدع كلهلرینك ماضیلری كبی ثالث استعمالده مطرد وقیاسده
شاذ اولور مثلا اخوص الرمث واستصوبت الامر كبی كه واوالفه قلب اولنمامشدر

رأيم قياس واستعمالده معاشات اولور مثلا مقوود ومعزود تعذيق كبى واويلهدر وبيلكه اصلا استخراج اولنمز ايرا بونده اصلى معقوددر وقياسده شاذ واستعمالده مطرد اولمغله استدلال صحيحدر واستعمالده شاذ وقياسده مطرد اولمغله تبيد استخراج صحيح دكلدر زيرا راسا مرفوض مترشدهدر بعضا شاعرلر اكا رجوعى جائزدر استحق تعدى كبى انتهى وشذ تعدى متعدى اولور جمهوردن آيروب يلغمق قاقى معناسنه يقال شذه شذ آنده لانبر يعنى من الباب الاول لامن الثانى اذا نحره عن جمهوره (التشديد) تفعيل وزننده (والاشذاذ) همزهنك كسريله بونلرده شذ معناسنهدر يقال شذه واشذه بمعنى شذه واشذاذ برنادر ونامطرد سوز سويلك معناسنه مستعملدر يقال اشذ الرجل اذا جاء بقول شاذ و برنسنهيى آلارغه وبر طرف ايتمك معناسنه مستعملدر يقال اشذ الشئ اذا نحاه واقصاه (الشذاذ) رمان وزننده قليل اولان جماعته اطلاق اولنور وقبيله ومنازلى اخرى اولميان كمسنهلره اطلاق اولنور مراد كندى قبيلهلرنده وكندى يوردلرنده اولميوب آخر قومك ايچنده اولان آدملردر كه يبانجى تعبير اولنور وبعض امهاتده شذاذ رجال وزننده مرسومدر كه ينه جمعدر (الشذان) شينك كسرى وذالك تشديديله نبق اعاجنه دينور سدر كبى (الشذان) شينك فتحى وضمى وذالك تشديديله متفرق ويراكنده اولان حقير طاشلرينه وسائر نسنهلره دينور يقال اصابه شذان الحصى اى ماتفرق منه شينك فتحيله اسم جمعدر كذان لفظى كبى كه كوفهكى طاشلرينه دينور وشينك ضميله شاذ لفظندن جمعدر شاب وشبان كبى (الشاذ) اسم فاعلدر جمهوردن سچيلوب چقان آدمه دينور كذلك حكم عامدن يا خود قاعدۀ كليهدن خارج ومنفرد اولانه اطلاق اولنور كه اصطلاح علومدندر نتهكه ذكر اولندى وشاذ هلال بن فياض نام محدثك لقبيدر (التشريذ) تشريد وزننده ومرادفيدر وقوله تعالى [فشرذبهم من خلفهم] الاية بالذال المعجمة قراءة الاعمش وقال ابن جنى لم يمر بنا فى اللغة تركيب شرذ وكان الذال بدل من الدال المهملة وقال البيضاوى وقرئ بالذال المعجمة وكانه مقلوب شذر (الشرنبذ) غضنفر وزننده بوغون وغليظ اولان شيئه دينور (الشعوذة) دحرجه وزننده تيز دستلك ايله برنسنهيى منظرۀ ناسده حقيقتنه مخالف صورت آخرده كوسترمك معناسنهدر كه سحره شبيه برمعنادر حقه بازلق تعبير اولنور مادهسى همان چابكلكدر كونا كون شعبدهلرى واردر نتهكه بعض مشهودمز اولمشدر شارح ديركه شعوذه وشعبذه اهل باديه لغتى دكلدر مترجم ديركه لغت فارسيده شينك ضميله شعبده مرسوم اولمغله ظاهرا شعوذ وشعبذه آندن معربدر (المشعوذ) اسم فاعل بنيهسيله (والمشعوذ) اسم مفعول بنيهسيله حقه بازه دينور اسم مفعول بنيهسى مبالغهيه محمولدر يقال هو مشعوذ ومشعوذ وعمله الشعوذة وهى خفة فى اليد واخذ كالسحر يرى الشئ بغير ما عليه اصله

فی رأی العین (الشعوذی) یای مشدده ایله امرانك برطرفه ارسال ایلدكاری پیك وبریدك اثناء راهده ومحل مأمورنده احوالنی تجسس ایچون خفیة ناظر کونه ارسال ایتدكلری آدمه دینور مؤلف والشعوذی رسول الامراء علی البرید عبارتیله تفسیر ایلمکله بیان شارح اوزره اول کونه ترجه اولندی لکن اساسده وقیل للبرید الشعوذی لخفته عنوانیله مرسوم اولمغله مطلقا پیك وبریده اطلاق اولنور سرعته مبنی (شعوذ) جعفر وزننده اسامیدندر غالب بن شعوذ وشعوذ بن عبد الرحمن و شعوذ بن خلیده محدثلردر وشعوذ بن مالك نعمان بن منذرك رهط وجماعتندندر (الشعبذة) شعوذه وزننده وآنده لغتدر یقال شعبذ شعبذة بمعنی شعوذ وهو مشعبذ ای مشعوذ شارح دیرکه شعبذهنك کنیهسی ابو العجب در سیمیا دخی بو نوعدندر آنك اهلنه کوز باغجی تعبیر اولنور اعمالنده یالکز نفس انساننك مدخلی واردر سحر وطلسم کبی افاعیل علویه‌یه تعلیقی یوقدر (الشقذان) فتحاتله (والشقیذ) امیر وزننده (والشقذ) کتف وزننده اویویه‌مز اولان آدمه دینور یقال رجل شقذان وشقیذ وشقذ اذا کان لایکاد ینام وشقذان وشقذ بد نظر آدمه دینورکه هر نیه نظر ایلسه کوزی اصابت ایدر اوله علی قول شدید البصر وسریع الاصابه اولان کمسیه دینور یقال رجل شقذان وشقذ ای یصیب الناس بالعین اوشدیدالبصر سریع الاصابة معلوم اوله‌که اویویه‌مز اولان آدم شدید البصر اولمغله باقدیغی نسنه‌یه کوزی دکر اولور سمیت چشمی موجب سهر اولمغله معاذ الله تعالی صاحبنه دخی جالب ضرردر ونظرك وقوعی اثر ایله ثابتدر العین حق کبی نته‌که کوز انسانی قبره ودوه‌یی قدره ادخال ایدر دیرلر واول کوزه عین الکمالی تعبیر ایدرلر سلفده کال نام برآدم کوزی پك دکر ایمش یاخود نظر هر شیئك کاملنه تعلق ایلدیکنه مبنی‌در وآنك اصابتی صاحبنك دناءت وخباثتنه کوره دکلدر صلحاده دخی وقوعی جائزدر حتی نفی مسئله‌سیله عمل اولنمامشدر اصحاب کرامدن بمضلرده وقوعی و انسان عین الانسان علیه صلواة الرحمن حضرتلرینك عتابی ووقت نظرده خال الذهن ومعجب بولنیوب ذاکر بولنوب بارك الله وماشاء الله کبی نیچون ذکر الله لسانکردن جاری اولمز دیو تعلیم بیوردقلری واقعدر مع الغفله ذهن حالتنه تعجب لاحق اولدیغی آنده نظر ایله عین عایندن برتیر مسموم کبی رشتهٔ باصره ممتد ومعیونه واصل اولوب درحال متاثرواول حالت ظاهر اولور وبو قوت نفسیهٔ انسان اثریدر وحسود بالطبع اولان‌کمسه جبلی بد نظر اولور حصنت نفسی وحصنتکم بالحی القیوم الذی لایموت ابدا ودفعت عنی وعنکم السوء بالف لاحول ولاقوة الا بالله العلی العظیم اثرایله ثابت برحصن معنوی‌وعقب ارنب استخوانی دائما اوزرکده بولنمق سحر ونظر اصابتنه سپر صوری اولدیغی مجربدر وپیشانی صبی‌یه بر الف یازلمق خواصدندر انتهی وشقذان

صحرا ایچنده که قیا کاری دیدکاری یاتورر جمعی شقذان کلور شینك کسریله
و قورده دینور ذئب کبی و بونده شینك کسریله ده لغتدر (الشقذ) فتحتیله برآدم
کوزدن بر ذکر اولنان معناسنه مصدر در یقال شقذ الرجل شقذا من الباب الرابع اذا ذهب
شقذانا ای عیونا و شقذ بوده معناسنه مصدر در یقال ماله شقذ ولا نقذ ای شئ و عیب
وخلل معناسنه استعمال اولنور یقال ماله شقذ ولا نقذ ای عیب وخلل و بونده
شینك و نونك حرکه‌سی ایله ده جائزدر وشقذ ابعد در (الشقذ) شینك فتحی و قافك سکونیله
بوزغی قورده دینور ذئب کبی و مصدر اولور بر محلدن کیدوب محلدن دور اولمق
معناسنه ایچه‌کن (الشقذان) شینك کسریله هموم حشرات و اهوامه اطلاق
اولنور وطوری قوشدن و بعضلری قوشده یاو بلکه دینور (الشقذ) صرد وزننده
قیا شبیت یاوریسنه دینور بو معناده شینك فتحی و کسریله ده جائزدر جمعی شقذان
کلور صردان کبی و ... کلور صحاری کبی (الشقذاء) صحراء وزننده (والشقذی)
جری وزننده بغایت آچقمش اولان طوشغل قوشنه دینور (الاشقذاذ) همزه‌نك
کسریله قوومق طرد معناسنه‌در تقول اشقذته فشقذ و شقذ شقذا من الباب الثانی
والرابع ای طردته فذهب کامر (المشاقذة) مفاعله وزننده عداوت ایتمك
معناسنه‌در یقال شاقذه اذا عاداه (الشمذ) شینك فتحی و میمك سکونیله
(والشماذ) کتاب وزننده (والشموذ) قعود وزننده که فلان ناقه کبه‌لکینی ارأت
ایچون قویرغنی یوقری قالدرمق معناسنه‌در یقال شمذت الناقة شمذا و شماذا و شموذا
من الباب الثانی اذا لقحت فشالت ذنبها لتری اللقاح وهی شامذ من شوامذ و شمذ
و شمذ و شماذ ازار و سراویل مثولری نوقی یوقری صیغیوب جمع ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال شمذا زاره اذا رفعه یعنی الی رکبتیه و خرما اغاجی آشی طوتمق
معناسنه‌در یقال شمذت النخل اذا ابرت و خاتون رحمنك خروجی خوفندن ناشی
فرجنه تجاوزه صوتمق معناسنه‌در یقال شمذت المرأة فرجها اذا حشته خرقة خشیة
خروج رحمها (الشامذ) شمذ مذکوردن اسم فاعلدر که به قالقله کبه‌لکینی ارأت
ایچون قویرغنی قالدیرن ناقه‌یه دینور وصف خاصدر جمعی شوامذ و شمذ کلور رکع
وزننده و شامذ مطلقا کبه ناقه‌یه دینور خلفه معناسنه و عقربه دینور (الشوامذ)
شامذك جمعیدر که ذکر اولندی و شوامذ آشی طوتمش خرما اغاجلرینه دینور (المشمذ)
منبر وزننده صاریغه دینور عمامه معناسنه (الاشمذة) (و الیشمذة) همزه‌نك ویانك
و میمك فتحیله چالك اوچر اولان قوشلره دینور (الیشمذان) یانك و میمك فتحیله
(والشیمذان) شینك تقدیمیله قورده دینور ذئب کبی (الاشمذاذ) افتعال وزننده
قوچ دیشی قیونك قویرغنی قالدیروب آشمق ایچون اورشدرمق معناسنه‌در یقال
یشتمذ الکبش ای یضرب الیة الانثی حتی ترتفع فیسفد (الشمذة) فتحاتله آصمه‌نك

قولنی آشیردقلری شیئه دینور معنای مزبوردن مأخوذدر ومنه یقال الحبلة فی شمذتها و ذلك انهم یدنون الا الحبلة شجرة ترتفع علیها كلام مزبور مثل مجراسنده‌در بر نسنه محل لایقنی بولدقده ایراد اولنور (الشمرذی) شبرذی وزننده و جملهٔ معانیسنده مراد فیدرکه ذکر اولندی وتغلب قبیله‌سندن بر رجلك اسمی اولان مذکور شبرذی لفظنده دخی لغتدرکه شبرذی دیدکلری کبی شمرذی دخی دیرلر (الشمهذ) جعفر وزننده کسکین نسنه‌یه دینور حدید معناسنه وجست وچالاك اولوب آزی دیشلرینك اوجلری کسکین اولان کوپکه دینور (الشمهذة) دحرجه وزننده برنسنه‌یی کسکین ایلمك معناسنه‌در یقال شمهذ السکین اذا حدده و دموری تنکه کبی یوفقلتمق معناسنه‌در یقال شمهذ الحدید اذا رققه (شنبوذ) شینك و نونك فتحیله اسماء اعجمیه‌دندر محمد بن احمد بن شنبوذ قرادن مستجاب الدعوة برذات ایدی وعلی بن شنبوذ بودخی قرادندر واحمد بن محمد بن شنبذکه جعفروزننده‌در قاضیٔ شهر دینوردر ومحدثیندندر (المشوذ) منبر وزننده (والمشواذ) محراب وزننده صاریغه دینور عمامه معناسنه جعلری مشاوذ ومشاوید کلور ومشوذ پادشاهه وبرقومك سید وسر کرده‌سنه اطلاق اولنور یقال هو مشوذ ای ملك اوسید (الشیذة) شینك کسریله بناء نوعدرکه باشه صارق صارینش حالتنه دینور عمه کبی یقال فلان حسن الشیذة ای العمة (الاشاوذ) اجانب وزننده خلق وناس معناسنه مستعملدر اشوذك جمعیدر صارق صارنمق مناسبتیله تعمیم اولنمشدر ومنه یقال فلان خیر الاشاوذای الخلق (اشوذ) احمد وزننده ابن سام بن نوح علیه السلام در (التشوید) تفعیل وزننده برآدمك باشنه صارق صارمق معناسنه‌در تقول شوذته ای عممته و کونش غروبه میل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال شوذت الشمس اذا مالت للمغیب وکونشك اطرافنی صارویه مائل یغمورسز انجه ویوفقه بولتلر احاطه ایلمك معناسنه مستعملدر وبوقوراق سنه‌لرده اولور یقال شوذ السحاب الشمس اذا عمها و صار حولها جلب سحاب رقیق لاماء فیه قال الشارح وفیه صفرة (التشوذ) تفعل وزننده (والاشتیاذ) افتعال وزننده صارق صارنق معناسنه‌در تقول شوذته فتشوذ و اشتاذ ای عممته فتعمم واعتم ﴿ فصل الصاد ﴾ (اصبهذان) همزه‌نك وبالرك فتحیله دیلم اولکه‌سنده بر بلده آدیدر (الاصبهذیة) عراق‌دیارنده برنوع رایج اقچه‌نك اسمیدر اصبهذه منسوبدرکه سپهبد فارسی معربیدر سرعسکر دیمکدر واصبهذیة بغدادده بین الدربین برمدرسه اسمیدر ﴿ فصل الطاء ﴾ (الطبرزذ) طانك وبانك فتحیله برنوع شکره دینور کویا که اطرافندن تبر ایله اوریلوب قیرلمغه محتاج اولدیغندن آنکله تسمیه ایلدیلر وبونبات شکری دیدکلری متین و مستحکم شکر اوله‌جقدر وبو تبرزد فارسی معربیدر اصمعیدن نونله و لامله طبرزن و طبرزل دخی منقولدر (الطرمذة) طانك ومیمك کسریله

(والمطرمذ) اسم فاعل بنيه‌سيله قولي فعلنه تصراح اتلر اولان لافزن كمسه‌يه ديور
يعني قولي تحقيق اموره اتلر اولان شخصه ديرلر كه كونده لفظ تعبير اولنور يقال
رجل طرمذة ومطرمذ اذا كان يقول ولا يفعل اولا يحقق في الامور (الطرمذة)
دحرجه وزننده اعتداله‌سندن خارج لاف وكزاف اتلك معناسنه‌در يقال طرمذ فلان
فهو طرماذ ومطرمذان بكسرهما اي صلف مفاخر مداح بو مقوله آدمه فضول واوبه‌د
تعبير اولنور (الطمذ) طانك فتحي وميمك سكونيله فخر و مباهاه ديمكدر فخر ايلمكده
تعدي حددن اتمكه كلور (والطمذ) مصدر اولنور مني فخره كورنك معناسنه‌در يقال
طمذ الرجل طمذا من الباب الثاني اذا رمي وفخر (طنبذ) قنفذ وزننده مصرده بر
قريه آديدر عبد الملك بن مروانك سود قرنداشي مسلم بن يسار الطنبذي كه تابعين
ومحدثيندندر اورالودر ياقوت حموي مشترك نام كتابنده ثبت ايلديكي اوزره طنبذ ايكي
موضعدر بري صعيد مصرده بر بلده‌در ديكري تونس اولكه‌سنده اقليم شموديه‌ده
بر موضعدر ﴿ فصل الغين المعجمة ﴾ (الغشجذة) شين معجمه ايله دحرجه وزننده بولودك
يغموري ضعيف اولمق معناسنه‌در يقال غشجذت السماء غشجذة اذا ضعف مطرها
(الغنذبة) سلقيه وزننده قندرمق وقشقرتمق معناسنه‌در يقال غنذي به غنذية
اذا اغرى (الغنذيان) غينك وذالك كسريله بد خوي قاري‌يه ديرلر يقال امرأة
غنذيان اي سيئة الخلق (الغاذة) چهره‌ده قولق ايله اكاك كمكنك دبنه ديورلر كه
بوقري طرفندن اولمغله ايكيسنك ديبلري بردر (العوذ) عينك فتحي وواوك سكونيله
(والعياذ) عينك كسريله (والمعاذ) (والمعاذة) ميملرك فتحيله صغنمق التجا معناسنه‌در
يقال عاذبه يعوذ عوذا وعياذا ومعاذا ومعاذة اذا التجأ ويقال عوذ بالله منك اي
اعوذ بالله منك وبر آدم بر آدمي ضربله تخويف ايدوب لكن هنوز ضرب ايتمكسزين
برتقريب يدندن صبريلوب خلاص اولسه افلت منه عوذا ديرلر بعض نسخه‌ده
بوفتحه‌يله مضبوط اولمغله اكا كوره كراهت معناسندن منشعب اولور وعوذ اسماء
رجالندندر (العياذ) كتاب وزننده مصدر در نته‌كه ذكر اولندي وعياذ صغنجق
يره اطلاق اولنور تسميه بالمصدردر تقول هو عياذي اي ملجأي و شول قوشه
اطلاق اولنور كه اخذينه مانع اولور طاغ وسائر محله پناه ايتمش اوله بونده مصدر
بمعنى فاعلدر وعياذ آهو وسائر حيوان يقينده طوغورمش اولمق معناسنه‌دركه
معاذ ولد اولمقدن عبارتدر يقال عاذت الظبية و غيرها عياذا اذا كانت حديثة
النتاج (المعاذ و المعاذة) ميملرك فتحيله مصدرلر در نته‌كه ذكر اولندي عربلرك
معاذالله ومعاذة الله قوللري اعوذ بالله معاذا ومعاذة سبكنده‌در يعني مصدري فعلدن
بدلدر هرنقدر في ذاته فعله مقارن استعمال اولنمديسه ده سبحان الله كبي ويقال
معاذة الله ومعاذ الله ومعاذ وجه الله ومعاذة وجه الله وهو مثل المعنى والمعناة والمأتى

والمأتاة

والمآتاة ومعاذ ومعاذه اسم مكان اولورلر تقول هو معاذي ومعاذتي اي ملاذي ومعاذ
اسامیٔ رجالدندر ومعاذه هايله رقيه وحرز وافسونه دینور واسماء رجالدندر وبنو
الاقيشر جماعتنه مخصوص برصويك آديدر (التعوذ) تفعل وزننده (والاستعاذة)
بونلرده صغنمق معناسنه‌در يقال تعوذت بالله واستعذت بالله اي اعتصمت والجأت به
(العائذ) قريبا طوغورمش اولان حيوانه دينوركه انسانده نفساء منزلنده‌در عياذ
مذ كوردن اسم فاعل مختص در جمعی عوذ و عوذان كلور حوران و حائر كبي
(الاعاذة و الاعواذ) اصلى اوزره عياذ كبي بودخي آهو وسائر حيوانات يقينده
طوغورمش اولمق معناسنه‌در يقال اعاذت الظبية وغيرها واعوذت بمعنى عاذت
عياذاوهى معيذ ومعوذ (العوذة) عينك ضميله بودخي‌رقيه وحرز وافسونه اطلاق
اولنور (التعويذ) عوذه معناسنه‌در تمتين كبي اسمدر جمعی تعاويذ كلور يقال‌عاذه
بالمعاذة والعوذة والتعويذاى الرقية (العوذ) فتحتينله صغنجق يره دينور ملجأ
معناسنه وكراهت وناخوشى معناسنه‌در عواذ دخی بومعنايه در سحاب كبي تقول
ماتركت فلانا الاعوذ اوعواذا منه اى كراهة (وعوذ) آغاجدن اوفانوب دوكيلن
يپراغه دينور وناسدن سفله ورذال وفرومايه‌يه دينور (العوذ) سكر وزننده
تيكنلك ديبلرنده ياخودطوار ايرشميه‌جك‌صرپ يرلرده بتمش اولان اوتلقلره اطلاق
اولنور وكيكه ياپشق اولان اته اطلاق اولنور يقال اطيب اللحم عوذه اى ماعاذ
بالعظم وشول قوشلره اطلاق اولنوركه اخذلرينه مانع اوله‌جق طاغ مقوله سى
صرپ يرلره التجا ايلمش اوله‌لر (المعوذ) معظم و محدث وزنلرنده بودخي تيكنلك
ديبلرند ياخود طوار ايرشميه‌جك‌صرپ يرلرده نابت اولان‌اوتلغه دينور (بنوعائذه)
(وبنو عوذه) (وبنو عوذى) عربدن برر بطن در (عائذ الله) برقبيله‌نك اسميدر
ياخود صواب اولان عيذ الله اولمقدر سيد وزننده (عويذة) مصغر بنيه‌سيله
برخاتونك آديدر (العاذ) تنعيم قربنده سرف نام محلده برموضع آديدر (العاذة)
هايله هذيل ياخود كنانه بلادنده برموضعدر (التعاوذ) تفاعل وزننده برى برينه
صغنمق معناسنه‌در يقال تعاوذ القوم اذا اعاذ بعضهم بعضا (المعوذ) معظم‌وزننده
بيونده قلاده چكره‌جك يره دينوركه اسم مكاندر محل تعويذدن‌عبارتدر ويرندن‌قطعا
برطرفه و برمحله آيرلمز اولان ناقه‌يه دينور يقال ناقة معوذ اذا صارت لاتبرح
فى مكان واحدواوبه‌نك حواليسنده اولان دوه مرعاسنه دينور (المعوذتان) اسم
فاعل بنيه‌سيله سورهٔ فلق وسورهٔ ناسه اطلاق اولنور هر برى تعويذى متضمندر
(العائذ) (والعائذة) (والمعوذ) محدث وزننده اسماء رجالدندر (عائذ الله)
كبار تابعيندن ابو ادريس الخولانى اسميدر (سكة معاذ) نيسابورده بر محله‌در
(عيذون) سحنون وزننده صاحب الامالى ابو على اسمعيل بن على القالى نام امام

نوعندن جنس اسمیدر (العرافذ) فلفله وزننده کوکی معموده اطلاق اولنورکه
عنقف نوعیده جرکوك و وسطارنده [illegible] دخی ولدرکه اکا [illegible]
وزننده ([illegible]) شیطان وزننده [illegible] آدمه دینور یقال رجل [illegible] ای
السیء الخلق * فصل الغین المعجمة * (الغذ) غینك فتحی وذالك تشدیدیله یاره ده
اولان جراحت و [illegible] الثانی علی قول یاره آقوب [illegible] معناسنه در یقال غذ الجرح
یغذ من الباب الاول والثانی اذا سال [illegible] اولمق واکسلمك معناسنه در یقال
منه اذا نقصه (الاغذاذ) همزه نك کسریله یاره ده اولان جراحت آقمق معناسنه در
یقال اغذ الجرح بمعنی غذ ویوریشده بیلك معناسنه در یقال اغذ السیر وفی السیر
اذا اسرع (الغذیذة) غینك فتحیله یاره ده اولان غلیظ ایرینه دینور یقال سالت
غذیذة الجرح ای مدته (الغاذ) شول جراحته دینورکه لاینقطع ایرینلوب سیلان
ایدر اوله جسدك بیر یرنده اولورسه اولسون وکوزده بیر عرق اوله که دائما طوبی
سیلان اوزره اولوب قطعا منقطع اولمز [illegible] اکا حادث وباعث اولانه غرب
دیرلر بین الاطباء ایکی جهته اولور بری اکثری کوزك بورن طرفنده اولان
بکازنده بر چبان حادث اولوب آنده ماده شقی اولدقده سیلان ایدر قرح وملأن
دیدکلری چبان کبی دائما عودت ایدر وبریسی کوزك قوه ماسکه سنك ضعفندن
یاخود رطوبتی انضاج ایدر هاضمه سنك ضعفندن اولور وغاذ بو معنالرده کاهل
وغارب کبی اسمدر وغاذ حس وادراك معناسنه در (الغذذة) هبله زماعة الصبی
معناسنه درکه کوچك چوجغك تپه سنده تقلدیق دیدکلری یومشق یره دینورکه
اکا غاذیه دخی دینور ساریه وزننده لکن مؤلف معنای یافوخده بوندن ساکت اولمشدر
(الغذ غذة) زلزله وزننده اکسلتك معناسنه در یقال غذ غذ منه اذا نقصه
(التغذ غذ) تزلزل وزننده بر اوته صیچرامق معناسنه در یقال تغذ غذ الظبی
اذا وثب (المغذ) میمك ضمیله شول صوسز دوه یه دینورکه صویی قوقلیوب
ایچمکدن امتناع ایدر اوله یقال بعیر مغذ ای عیوف یعاف الماء (الغلیذ) غلیظ
وزننده ومرادفیدر (الغنذیة) غنذیه وزننده ومرادفیدرکه ذکر اولندی یقال
غنذی به بمعنی غنذی به (الغلذ) بوغازده صوت مخرجنه دینورکه بوغازك ایچی
اولمجقدر مؤلفك الحلق ومخرج الصوت عنوانیله بیانی عادتی اوزره مسامحه یه
محمولدر (الغیذان) شیطان وزننده ظن وحدسنده مصیب اولان صاحب فراسته
دینور یقال فلان غیذان ای یظن فیصیب (المغتاذ) مغتاظ وزننده ومرادفیدرکه
صاحب غیظ وکین اولان مبطن آدمه دینور یقال رجل مغتاذ ای مغتاظ * فصل
الفاء * (الفخذ) کتف وزننده انسان وحیوانده اوجه ایله بالدر مابینی اولان عضوه
دینورکه اویلق تعبیر اولنور وبونده فخذ دخی لغتدر فانك فتحی وخانك سکونیله

وفخذ

وفخذ دخی لغتدر فانك كسريله وفخذ كلمه‌سی مؤنثدر وفخذ برآدمك اقرب عشيرتندن اولان جاعتـه اطلاق اولنوركه پك يقين خصمی اوله‌جقدر شارح ديركه بالجمله عشيرتك اولی شعب‌در بعده قبيله بعده فصيله بعده عماره بعده بطن بعده فخذدر اك اول رأس در وفخذ بومعناده مذكردر زيرا نفر معناسنی متضمن‌در انتهی وفخذك جمعی افخاذ كلور وفخذ مصدر اولور برآدمك اويلغنه اورمق ياطوقنمق معناسـنه يقال فخذه فخذا من‌الباب الثالث اذا اصـاب فخذه ففخذ بالمجهول وهو مفخوذ (التفخيذ) تفعيل وزننده برقوم وعسكری مخذول وپريشان ايلمك معناسنه مستعملدر فی‌الاصـل برقبيله‌يی فخذ فخذ تفريق ايلمك معناسـنه‌در يقال فخذ القوم تفخيذا اذا خذلهم وفرقهم وبرآدم عشيرتنی فخذ فخذ چاغرمق معناسـنه‌در يقال فخذ العشيرة اذا دعاهم فخذا فخذا (الفخذاء) حمراء وزننده شول خاتونه دينوركه بغايت قوتلو اولمغله پاچه‌سی اراسـنه كيرن آدمی اويلقلريله صقوب ضبط ايدر اوله بيچـاره منكنه‌يه دوشمشه دونر يقال امرأة فخذاء اذا كانت تضبط الرجل بين فخذيها (التفخذ) تفعل وزننده تأخر معناسـنه مستعملدر يقال تفخذ الرجل اذا تأخر (الاستفخاذ) بر آدمك بدنی طقناز واتی سـلپوك اولمق معناسـنه‌در يقال استفخذ اذا استخذی (الفذ) فانك فتحی وذالك تشديديله يالكز فردويكانه معناسنه‌در جمعی افذاذ وفذوذ كلور يقال هوفذ ای فرد وقمار اوقلرندن اولكی اوقه اطلاق اولنور برنصيبی اولمق حسبيله شارحك بيانـنه كوره مجموعی اون اوقدر فذتوأم رقيب حلس نافس مسبل معلا بونلر نصيبلودر سفيح منيح وغذبونلر بی‌نصيب‌در وفذ طاغنق خرما دانه‌لرندن هربرينـه اطلاق اولنوركه بری‌برينه ياپشق اولميه وفذ مصدر اولور طرد شـديد معناسنه يقال فذه فذا اذا طرده شديدا (المفذ) اسم فاعل بنيه‌سيله يالكز برقوزی طوغورن قيونه دينور افذاذ برطوغورمق معناسـنه‌در يقال شاة مفذ اذا صارت قدولدت واحدة (المفذاذ) ميمك كسريله بردانه طوغورمق عادتی اولان قيونه دينور يقال شـاة مفذاذ اذا كانت عادتـها ان‌تلد واحدا (الافذ) اوزرنده يلكی اولميـان اوقه اطلاق اولنور يقال سهم افذ ای ليس عليه ريش (الفذفذة) زلزله وزننده بركسـه اوزرينه علی الغفله آتيلوب صچرامق ايچون كربی كبی بوزيلوب كوچلك معناسنه‌در يقال فذفذ الرجل اذا تقاصر ليثب خاتلا (الاستفذاذ والتفذذ) تفعل وزننده برآدم برماده‌ده برأسه مستقل اولمق معناسنه مستعملدر يقال استفذ به وتفذذ اذا استبد (الفذاذی) فرادی وزننده (والفذاذ) غراب وزننده (والفذاذ) رمان وزنـنده پراكنده اولان اشخاصه اطلاق اولنور تقول اكلنا فذاذی وفذاذا وفذ اذا ای متفرقين وبونلر فاذ وفذيذك جمعلريدر فرادی وفرادكبی (الفرهذ) فانك وهانك ضميـله فرهد معناسـنه‌دركه ذكر اولندی (الفرهوذ) فانك ضميـله

(والمرتعب) بوغزده غصه معناسنه‌در علی قول بوغزده صواب اولان دال
مهمله ایله اولمقدر (الفغد) فاء فتحی وغین سکونیله بر کسه‌یی ولسه‌دن زجر
ومنع ایتمک معناسنه‌در یقال فغده فغدا من الذنب اذا زجره (الفغد)
دال فتحی ولامک سکونیله زحمه بلا تأخیر ولاوعد ویرمک وبر شی قول جوق
ویرمک ایچون براولورمق وبرمک معناسنه‌در یقال فلذله من المال فلذا من الباب
الثانی اذا اعطاه بلاتأخیر ولاعدة اواکثر منه او اعطاه بعضه (الفلذ) دال کسریله
دوهنک جگری دیدکلری جگر الجزور معناسنه (الفلذة) هاء ایله وفلذة لفظیله مرادف
ایکی ... معناسنه‌در که ... مرجوندن ماخوذدر یقال فلان ذو فلذ
ومطاعة اذا کان حالا السعة لی یقال سعی (الفلذة) دالک کسریله جگردن بر پارچه
دیمکدر کذلک التمر وکوکص وات پارچه‌سنه اطلاق اولنور جمعی افلاذدر که ذهب
وفضه اوبره‌لری ... کلور حسب وزننده وافلاذ الارض کنوز مدفونه‌یه اطلاق
اولنور مؤنث بونکله حدیث آتیده الشرط ایسه‌در قال فی النهایة وفی حدیث
[اشراط الساعة وتقئ الارض افلاذ کبدها] ای تخرج کنوزها المدفونه فیها (الفولاذ
والفولاذ) فاء ضمیله بمورد ... دیمور که حلیک وفارسی اولمدرق پولاد تعبیر
اولنور شارحک بیاننه کوره فولاذ پولاد معربیدر وفالوذ آنندن مقتبسدر انتهی
وفالوذ معروف حلوانک اسمیدر که بالوذه وتحریفله شیره پلتی پلنه تعبیر ایتدکلریدر
مترجم دیرکه زجاج امالیده دینلمشدرکه فالوذ که حلوای معروفدر مرنداله ومزعزع
ولواص دخی دیرلر اما فالوذج الحموس وفالوذق مولدندر مزهرده فالوذج بالوذة
فارسی معربی اولمق اوزره مرسومدر (المفلود) پولاددن جکلمش آلنه دینور یقال
سیف مفلوذ اذا صارفیه شیء من الفولاذ (التفلیذ) تفعیل وزننده برنسنه‌یی پاره پاره
بولمک معناسنه‌در یقال فلذه تفلیذا اذا قطعه (الافتلاذ) افتعال وزننده برآدمک مالندن
بر بولک وبر مقدار اخذ ایتمک معناسنه‌در تقول افتلذته ای اخذت من ماله فلذة
(الفانید) پانید فارسی معربیدر که قمش حلواسنه وبیر شکرینه دینور ٭ فصل القاف ٭
(قباذ) غراب وزننده اوکسری یعنی نوشروانک پدری اسمیدرکه فارسیده دال
معجمه ایله‌در (قباذیان) انا تزابنده بر موضع ادیدر (القبازینة) فنا بولمش جوقدانی
نسنه‌یه اطلاق اولنور شنه که نوحی وتادی دخی زبانزده‌در وتأنیثی موصوف اعتباریله‌در
یقال حنطة قبذینة ای عتیقة ردیئة (القذة) قافک ضمی وذالک تشدیدیله اوقک یلکنه
دینور ریش السهم معناسنه جمعی قذذ کلور غرف وزننده وبیره‌یه دینور برغوث کبی
جمعی قذان کلور قافک کسریله وقذة القدتک فرجینک برجانبنه دینور ایکی جانبنه
قذتان دینور وانسانک وآتک قولغنه دینور وقذة بر کمه‌درکه اطفال عرب بیلرنده
معهود اولان شعارلر ... یعنی بلوک بلوک اوینادقلرنده نعبنا شعارلر قذة وقذة وقذان

دیرلر قذة وقذان غیر منصرفلردر شارحك بیاننه کوره متفرقین معناسنه‌در (القذذ) صرد وزننده بودخی پیره‌یه دینور برغوث کبی (القذ) قافك فتحیله اوقه‌یلك چورمك معناسنه‌در یقال قذّ السهم اذا الصق القذذبه ویلکلك اطرافنی قرقوب دکرمی وهرطرفی دوبدوز وبرابر اولمق اوزره پرداخت ایلمك معناسنه‌در یقال قذالریش اذا قطع اطراف. وحرّفه علی نحو التدویر والتسویة وطاش واکا شبیه قاتی وغلیظ نسنه آتمق معناسنه‌در یقال قذالحجر اذا رمی‌به ویقال فی کل غلیظ واکسه طرفندن ایکی قولغك ارالغنه اورمق معناسنه‌در یقال قذّه اذاضرب مقذه (الاقذاذ) همزه‌نك کسریله بودخی اوقه یلك چورمك معناسنه‌در یقال اقذّ السهم اذا الصق القذذبه (الاقذ) یلکلی اوقه دینور و یلکسز اوقه دخی دینور یقال سهم اقذ اذاکان علیه ریش ویقال سهم اقذ ای لاریش علیه ومنه یقولون ماله اقذ ولامریش ای شیء اومال ولاقوم ویلان کبی بغایت هموار یونولمش اوقه دینورکه اصلا بربرنده وزبی وقاچقی اولیه یقال سهم اقذ ای المستوی البری بلازیغ (المقذ) میمك کسریله اوق یلکنی پرداخت ایده‌جك آلته دینور وبچاغه اطلاق اولنور (المقذ) مرّد وزننده اکسه طرفدن ایکی قولغك ماییننه دینور وباشك مؤخرندن قیل بتدیکی یرك نهایتنه دینور ومقذ برموضع آدیدر (القذاذة) ثمامه وزننده التون وسائر نسنه‌نك اطرافندن کسیلن کسنتی‌یه وقرپنتی‌یه دینور (المقذذ) معظم وزننده مزین شیئه اطلاق اولنور وصاچنك و پرچمنك اوزون یرلری قرقلوب تنظیم وتسویه اولنمش کمسیه دینور وجست وخفیف الهیئه اولان آدمه اطلاق اولنور ومطلقا تسویه وپرداختله حسن ولطافت بولمش نسنه‌یه اطلاق اولنورکه فارسیده پیراسته دینور (المقذوذ) بودخی مزین نسنه‌یه اطلاق اولنور (المقذذة) معظمه وزننده (والمقذوذة) آغرشق کبی دکرمی اولان قولغه وصف اولور یقال اذن مقذذة ومقذوذة ای مدوّرة (التقذقذ) تزلزل وزننده طاغه وبایره چقمق معناسنه‌در یقال تقذقذ فی‌الجبل اذا صعد وقویی‌یه یابر چقوره دوشوب هلاك اولمق معناسنه‌در یقال تقذقذ فی‌الرکیة اذاوقع فیهافهلك وبرآدم مرشد ورهبرسز بلارویة کندی باشنه سلوك ایلمك معناسنه‌در کرك حسی وکرك معنوی اولسون یقال تقذقذ الرجل اذارکب رأسه (القاذة) یلکلو اوقلره دینور بومناسبتله اهل جنك بهادرلره اطلاق اولنور نته‌که شاذه میانهٔ عسکرده طورەمز اولان جبان اشخاصه اطلاق اولنور بوعلاقه ایله عربلر فلان کمسه بغایت شجیع وبهادردر کوزی کوردیکی کمسه‌لری همان طعمهٔ شمشیر ایدر دیجك یرده مایدع شاذة ولاقاذة دیرلر شجاع یقتل من‌رآه معناسنه وبونفیه مخصوص تعبیراتدندر (القذّان) رمّان وزننده باشك ایکی طرفنك قیللرنده پیرلکدن ناشی ظهورایدن بیاضه اطلاق اولنور کذلك قوش قسمنك قنادلرنده اولان بیاضه دینور (القذاذات)

قومی صوبله قوردان اوق يونقدن وسائر نسنه‌لردن دوكلمش قريشلره ايدر شارح
ديركه بو اصلا ذكر اولنان قذاذه‌نك جمعی اولمغله تكراردر (القنفذة) قنفذه وزننده
وجهنك مصنوعه‌دن مراد قيدركه مجمعنده بيت اولندن و بوارده بدن منقولدر (القشعذين)
كش صون ودرمنده بن معتنده توكه ديور معنا معناسنه (القمذ) قنفذله كرپيه شبيه
بر نوع حيوان اسميدركه حاره قصقك كوده‌لرينه ياپشوب هلاك ايدنجه آيرلمز تركيده
صقرقه تعبير ايدركلريدركه كنه‌دن بشقه اولور (القلذة) فرحه وزننده صقرقه
اوشمغه مجمعه ديور يقال جمعة قمذة ارا كانت قمذمتق بها القلذ (القمعذ) قافنك ضمی
وعنك ضمی وفتحيله شبيه اسميدركه كرپی تعبير اولنان حيواندر اركلكنه ديور
مؤنثی قنفذدر هاءيله وقنفذ فاره‌يه ديور ودوه‌نك قولاقلری تونلرينه ديور وبركوش
بركشت قوم بقشه ديور وقومضمه‌نك وسطنده نابت آغاجه ديور وشول مكانه
ديوركه صيق ويری بر يره صارمشق اوتلر بتوره قنفذ اندراج ديدكلری موضع
معنانجيرودر (تقنفذ) هاءيله مؤنثدركه ذكر اولندی وقنفذه بنوتميم جماعتی يوردنده
برصو آديدر (التقنفذ) تدحرج وزننده بر آدمه دكنكله كرپی‌يه اوردكی اورمق
معناسنه‌در يقال تقنفذه بالعصا اذا ضربه كما يضرب القنفذ (القنافذ) قنفذك جمعيدر
واورون اولمان طوبراق طغيده‌ره علی قول اورنجه قوم يغيغينه ياخود بعض يولرده
اولان بالچی سيوری تپه‌لره اطلاق اولنور (قنفذ الليل) كيجه كرپيسی ديمكدر كرپی
قسمی كيجه‌لر اويومیوب هرطرفی جولان ايدر اولديغيچون عربلر قوغجی ونقشان
مقوله آدمه اطلاق ايدرلر يقولون هو قنفذ ليل ای نمام (اقباد) جمع بنيه‌سيله كه مراد
قنفذی تام شاعرك اشبو * كأنها والعهد من اقباد * آس جراميذ على وجاذ * بيتنده
واقعدر برموضع آديدر ﴿ فصل الكاف ﴾ (الكذّان) كتان وزننده بر نوع طاشك
اسميدركه كسك كبی يومشق اولور تركيده كوفكی تعبير اولنور (الاكذان) همزه‌نك
كسريله ذكر اولنان طاشلقه اوغرامق معناسنه‌در يقال اكذ القوم اذا صاروا
فی الكذان (الكذكذة) زلزله وزننده يك قرمزيلق حمرت شديده معناسنه‌در (الكذ)
كافك فتحی وذالك تشديديله بر نسنه خشونتلی صرت اولمق معناسنه‌در يقال كذ الشیء
كذا اذا خشن (الكاغذ) كاغد لغتنده لغتدر (الكلواذ) كافك كسريله موسی نبی علی
نبينا وعليه السلام حضرتلرينه نازل اولان توراة شريفك تابوتی اسميدركه صندوقه
سكينه‌در چمشير آغاجندن ومذهب طولی اوچ ذراع وعرضی ايكی ذراع مقدار ايدی
بوجهتله لفظ مزبور عبری اولور (ام كلواذ) آفت وداهيه‌نك كنيه‌سيدر (كلواذی)
كافك فتحی ولامك فتحيله ومديله بغداد اسفلنده برقريه آديدر (كلواذ) كافك فتحيله
برارضك اسميدر (الكنابذ) علابط وزننده شول آدمه ديوركه يوزی چينی ومغول
يوزلری كبی دوزه وايری وچركين اوله يقال رجل كنابذ ای جهم ضخم الوجه قبيح

(الكاذة) انسان وحيوانك اويلقلرينك طشره طرفلرندن فرجلرينك چورەسنه على قول يانجق اتلرينه دينوركه قبا ات اوله جقدر جمع جنسی کاذدر وکاذه بغداد قضاسنده برقریه آدیدر ابوالحسين بن زرقويه شيخى اولان موسوق الرواية اسحق بن محمد الكاذی اورادندر (الكاذان والكوذان) سكران وزننده بدنی یومری پك سموز آدمه دينور (التكويذ) تفعيل وزننده بدنه طوتيلن فوطه کاذه دیدکلری عضو مذكوره ایرشمك معناسنه در يقال كوذ الازار اذا بلغ الكاذة وهو اى الازار مكوّذ وتكويذ جماع ايدن انسان وحيوان فرجك کاذەلرينه يعنی یانلرینه دورتشدرمك معناسنه در يقال كوذ الناكح اذا كان طعن فی جوانب الركب ودكنكله دبره اورمق معناسنه مستعملدر يقال كوذه اذاضرب بالعصا فی دبره (الكاذی) یای مشدده ایله برشجر آديدركه چچكلريله ادهان تطييب اولنور بو شجر بلاد هند وعمانده نابت وخرما آغاجنه شبيه وچچكی بغایت خوشبو اولور یاغلر ایله تربیه ایدرلر یاغنه دهن کاذی دیرلر حجاج مكەدن صوینی کتوررلر دال مهمله ايله كادى صوبى تعبير ايدرلر ﴿فصل اللام﴾ (اللجذ) لامك فتحی وجيمك سكونيله نسنه يمك معناسنه در يقال لجذ الطعام لجذا من الباب الاول اذا اكله وطوار چایری هنوز اوتلامق معناسنه در يقال لجذ الحمار اذا رعى ابتداء وطوار چایری دللرينك اوجلريله اوتلامق معناسنه دركه چایر پك قصه اولمقدن اولور يقال الماشية تلجذ الكلاء اى تأكله باطراف اللسان وبرنسنه دن آزجه المق معناسنه در يقال لجذمنه اذا اخذمنه شيئا يسيرا اوسائل کندوسنه بردفعه ویرلدنصکره. یوزسزلك ايدوب تكرار تكرار دلنجيلك ايلك معناسنه در يقال لجذ فلان اذا اكثر من سؤال بعدان يعطى مرّة وقندرمق معناسنه در يقال لجذه اذاحضه ودل ايله يلامق معناسنه در يقال لجذه اذا لحسه (الملجاذ) محراب وزننده چایرلر قصه اولمغله ديشلرى اوجلريله قوپاروب اكل ايدن طواره دينور يقال دابة ملجاذ اذاكانت تأخذ البقل بمقدم فيها (اللجاذ) كتاب وزننده قندرمه يه دينور غراء معناسنه (اللذّة) لامك وذال مشددەنك فتحيله نقيض الالم يعنى داد وخوشلق معناسنه دركه فارسيده مزه دينور جمعی لذات كلور مؤلف نقيض الالم عبارتيله تفسير وامهات سائرەده لذالشئ صارشهيا وزمخشری مزه ايله تفسير ايلمزيله وجه متعارف اوزره لذّه داد وخوشلق وچاشنی ومزه ديمك اولور شارح دیرکه لذّه مادەسی شهوه یاخود اكا قريب معنايه موضوعدركه تركيده وجه مذكور اوزره دادوخوشلق تعبيرايتدكلريدر وبوكيفيت اوجاعدن سالمه اولوب وانجق صحيح المزاج اولانده حاصل اولمغله مؤلف ضدالالم عنوانيله تفسير ايلدی ومؤلف الى وجع ايله بيان ايلسكه لذه انك نقيضی اولمز بلكه بشاعتك نقيضی اولور ولذه بادەيه اطلاق اولنور خمر معناسنه (اللذاذ واللذاذة) لاملرك فتحيله برنسنه يی دادلو وخوشمزه

بولق معناسنه در یقال تلد ذلك الشیء وانه لتلدا وتلادة من الباب الرابع اولوجهده
تلد و تلاده و تلاد و تلوده اولمق مصدرلری لازم اولور یقال تلادتین ادا احدا
تلیدا (الاتلاد) ... (والاتلداد) بولنده ...
معناسنه در یقال اتلد ... اتلد واتلده اولوجهده تلیدا (التلد) تانك فتحه
اولوبه اطلاق اولنور (التلید) ...
بواسونی حلاوت معنوی ... نعت عام و حلاوت معناسنه ... لذت وجهده
مذكور اولدیغی و حلاوت شیرینی مراددر و هو تلذذ الاهر كه ما سبقده
باشی مرادقدر و نبیذ اسمیه اطلاق اولنور خمر معناسنه تذكیر جمعی لذ كلور
لامك ضمیله ونشاط كلور لامك كسریله یقال شرب الذ والمذ ای الخمر وبوكه لذت
استادی مقدوم ... اطلاق قیلمشدر (اللذاذ) خلاج وزننده كار و عمده حیث
وجیره دست و ... یقال رجل لذلاذ ای سریع خفیف فی عمله ولذلاذ
سرعتدن قورده اطلاق اولنور (اللذلذة) زلزله وزننده برادم لذلاذ اولمق معناسنه در
یقال تلذلذ ... (روضة ملذ) اضافتله مدینه قربنده برموضع
آدیدر (اللذة) لذه وزننده ... تلذ اعدائدن كسدرلر دیورك مراد لذتدن
دانه ذوق ونشاطیله صحاب اولان كسدلردر مؤلف الذین یأخذون لذتهم عبارتیله
تفسیر ایتدیكی عادتی اوزره ضمیر جمع تاسیه راجعدر وجوهرینك اسم موصول
اولان لذ كلمه سنی بورادهه ذكری وهمدن ناشیدر زیرا آنك موضعی معتل بابیدر
شارح دیركه لذ كلمه سی الذی لفظنده لغت اولنجه موضع ذكری بومحل اولمق
مناسبدر بوملحوظ جمع الاشباه والنظائر قیلمشدر (الذ) لامك فتحی ومیمك
سكونیله لحم لفظنده لغتدر كه اطرافی فراغله آكل ایتمك معناسنه در یقال لذالرجل
یعنی لحم مترجم دیركه مؤلف باب میمده تلام سحاب وزننده تلامیذ دیمكدر جوهری
بوماده دن غیرسنی ذكر ایلمدی وبوتلام بوماده دن یعنی تم بابندن دكلدر انجق اول باب
نامندر دیو عادتی اوزره من غیر رویة جوهری یه حرف انداز اولور ایكن هفوة
الكامل حضرتنده دوشمشدر زیرا باب دالدن اولدیغی صورتده اكرتای اصلیه ایسه
بوراده تای فصلنده ذكر اولنمق ایدی واكر زائده ایسه اشبو لذ ماده سنده ثبتی لازم
ایدی اشبو محل تلامذك برنده اصل وفرعنه تعرض ایتمیدرك جوهری یه سنك انداز
اعتراض اولمسی من العجایبدر قالدیكه لسان العربده تلذ ماده سنده بقلة التلامیذ
الخدم والاتباع واحده تلیذ عبارتیله بیان ایتمكله تانك اصلیه اولمسنی تحقیق ایلشدر
وزمخشری مقدمة الادبده دحرجه بابنده تلمذله تلذه شاكردی كرداورا عنوانیله ثبت
ایتمكله تای اصلیه اولوب وتلمذه شاكردلك معناسنه اولدیغنی تصریح ایلشدر وتلیذ
لفظی شاكرد ایله تفسیر وجمعی تلامیذ وتلامذه كلدیكنی بیاندنصكره زای معجمه ایله

و تملاز مثله عنوانده ذكر ايلمشدر پس تلميذ تلمذه‌دن مأخوذ فعليل اولور وقالديكه جمعنك هايله تلامذه دخى كلسى شاذ ياخود اسم اعجمى اولمق توهمنه مبنى‌در وفعليل فانك كسريله‌در وزمخشرينك تملاز دخى تلميذ معناسنه‌در قولى كه تانك كسرى وزاى معجمه ايله‌در اول لغت آخرى درلمزدن مأخوذ وتاسى زائده‌در اصل لمز كوز ايله اشارت معناسنه اولوب بعده آندن تلمز تصرف وبرشيئى مرة بعد اخرى طلب ايلمك معناسنده استعمال اولنمغله آندن تملاز اخذ وشاكرده اطلاق اولندى كرة بعد اخرى طلب وتحصيل علاقه‌سنه مبنى‌در بعدذا امية بن الصلت نام شاعرك قصيدهٔ داليهٔ مهمله‌سنده ★ باولى قوى فبتل ومتلد ★ مصراعنك شرحنده شارحى متلد متلاذ معناسنه‌دركه تلمذه‌دن اسم فاعلدر خادم معناسنه بوماده‌ده دالك اهماليله‌ده لغتدر ديو بيان ايلمشدر پس بوكه كوره تاء اصليه اولوب ولغت مستقله اولور وبواهمال صورتنده تايى زياده‌يه حمل ايدنه كوره لمدماده‌سندن مأخوذ اولوركه تواضع بالذل معناسنه‌در مناسبت معلومدر و ذال معجمه صورتنده تايى زياده‌يه حمل ايدنه كوره اكل باطراف الفم معناسنه اولان لمذ ماده‌سندن مأخوذ اولوب شيئا فشيئا علوم وصنايعى اطرافيله تعلم ايلمكده مستعار وبعده آندن تلميذ متصرف اولمش اولور كرچه بوكونه استعاره واقعدر لكن تانك اصليه اولمسى وجه مسرود اوزره محققدر وقالديكه كرك جوهرينك وكرك مؤلفك التلام التلاميذ حذف ذاله‌قوللرنده محذوفى همان ذاله حصر اكتفاء قبيلندندر زيرا ياء دخى محذوفدر مرادلرى بعض اشعارده تلام عنوانده وارد اولمغله تلاميذدن مرخم اولديغى اشعاردر ازانجمله غيلان بن سلمه‌نك اشبو ★ وسربال مضاعفة دلاص ★ قداحرز شكها صنع التلام ★ بيتنده ★ ومثل الجمانيج بايدى التلام ★ مصراعنده اولديغى كبى بونلرده تانك كسرى وفتحيله‌ده مرويدر كسره كوره تلام غلام وصانع معناسنه‌در وفتحه كوره تلاميذدن مرخم اولور نته‌كه اشبو درس المنابمنابع فابان ★ مصراعنده المنا لفظى المنازل مرخميدر كذلك اشبو ★ فكانما تذكى سنابكها حبا مصراعنده حبا كلمه‌سى حباحب مرخميدركه نار الحباحب ديمكدر وبوكونه ترخيملر ضرورت شعردن ناشيدر وغير مقبولدر خلاصه تلميذ لفظى ذاليدر ميمه تعلق يوقدر صورتنه رعاية جوهرى ميمده ثبت ايدوب مؤلف دخى جوهرى‌يه اعتراضى ملتزم اولمغله كمال تهالكندن ناشى باب ذالده سهو وباب ميمده ثبت ايلمشدر تجاوزالله عنه پس سياق مرسومدن مستنبط اولديغى اوزره تفعل وزننده تلمذ عنوانى خطا اولوب دحرجه وزننده تلمذه عنوانى صوابدر تقول تلمذلفلان اذا صار تلميذاله وتلاميذ لفظى اشعار قدماه وارد اولمشدر ازجمله امية بن الصلت نام شاعرك ★ وبها تلاميذ على قذفاتها ★ حبسواقيا مافالفرائص ترعد ★ بيتنده واقع وشارح ديوانى التلاميذ الخدم يعنى الملائكة عبارتيله بيان

ایلمشدر وابو حنیفة الدینوری کتاب النباتده قیدیت * ولماذة یخلو منو بهن کما * یخلو
اللاهیة لونو افنیا * بیتنده اللاهیة لفظی الصحیح اولدیغیله تصحیح ایتمشدر کذلك
مذمت مربوبه [فوجدته عاریا لیته] قولنده شارح تعریفی اللیة منم الصنعة
واللیة الخادم والجمع اللاتیة وهاهنا اسم للامیة شخصیتهم عبارتیله شرح ایلمشدر واخی
چلبی مرحوم صدر الشریعه شرحنده اللیة هو الشخص الذی یمیز نفسه الی من یعتمد
صاحبه سوال کلیت عند او ابره قیمته مدة حتی ینقضها منه فیا کل معه و یکون فی عیاله
و تعریفه اجیره معلومة عبارتیله جامعا تعریف ایلمشدرکه مراد شاکرد اولمق حقدر لکن
اکل سوال بلاده ذکر اولنان مأخذه اشارت کبی رمعا تمن اولور که مخرج اولدیغی
تعبیر اولنمدی وهذا القدر یکفی لاهل الیقین فخذها وکن من الشاکرین (اللواذ)
لامك فتحی و واوك سکونیله ولواذ لامك حرکات ثلاثیله (واللیاذ) کسرهٔ لام ایله واودن
واوی یایه ابدالیله وانده بیله کتوروب طولنمق وآرده صیغنمق معناسنه درکه
صغنمق اوله جقدر یقال لاذ بالشیء یلوذ لوذا ولواذا مثلثة ولیاذا اذا استتر به واحتصن
وبرشینك هر طرفنی قبلامق احاطه معناسنه در یقال لاذ الطریق بالدار اذا احاط بها
ولوذ طاغك برجانبه اطلاق اولنور تسمیه بالمصدردر یقال اعتصم بلوذ الجبل ای
بجانبه وطاغك دار امادار جورهسنه اطلاق اولنور ودره نك بورنجاق برینه دینور
تقول نزلنا فی لوذ الوادی ای منعطفه جمعی الواذ کلور ولوذ یمنده برطاغك آدیدر
(الملاوذة) مفاعله وزننده بودخی بربره صغنمق معناسنه در یقال لاوذ به ملاوذة یعنی
لاذبه وملاوذه ولواذ برکسه دن اوغورلنوب صاوشمق معناسنه استعمال اولنور یقال
لاوذ عنه ملاوذة ولواذا اذا راغ قال فی الاساس ولایقال راغ عن کذا الا اذا کان
عدوله عنه فی خفیة ومخالفت معناسنه در یقال لاوذه اذا خالفه وبری برینه صغنمق
معناسنه در یقال لاوذ القوم اذا لاذ بعضهم ببعض (الالاذة) همزه نك کسریله بودخی
احاطه معناسنه در یقال الاذ به اذا احاط (الملاذ) مکان وزننده (والملوذة) میمك
کسریله که آلت مرتبه تنزیل اولنمشدر حصن ومعقله اطلاق اولنورکه التجا اولنه جق
محل متیندن عبارتدر قلعه و حصار و صارپ جبال کبی (الموذانیة) لامك فتحیله
بودخی برکسه دن اوغورلنوب کیزلنمك معناسنه در ملاوذه کبی (التلواذ) تذکار
وزننده بودخی نیجه کسه لر بری برینه صغنمق معناسنه در وبونوادردندر ومعنای
مزبورده اسمدر یقال نهم تلواذ ای ملاوذة یلوذ بعضهم ببعض (لوذان) سحبان
وزننده بر موضعدر ولوذان الشیء اول نسنه نك ناحیه سنه دینور یقال نزل فی لوذان
البلدة ای ناحیتها (اللاذة) برجنس قرمزی حریر قماش اسمیدرکه چین دیارنده نسج
اولنور جمع جنسی لاذ کلور یقال جاء وعلیه لاذة وهو ثوب حریر احمر صینی
برهان قاطعده لاذ دال مهمله ایله غایتده نازك وخوشنما دیبا ایله مفسر وعربیده

دخی

دخی بو معنایه‌در دیو مصرح اولمغله ظاهرا اول بو اولوب ولاذ آندن معربدر (الملاوذ) میمك فتحیله مأزر معناسنه مستعملدرکه مئزرك جمعیدر فوطه‌یه وپشتماله دینور پس ملاوذ ملوذك جمعیدر مشوذ ومشاوذ کبی (لوذالحصی) لامك فتحیله برموضع آدیدر (لاوذ) واوك فتحیله ابن سام بن نوح علیه السلامدر (لوذان) سلمان وزننده اسمادندر خززبن‌لوذان‌برشاعردر ﴿ فصل المیم ﴾ (المذمذة) زلزله‌وزننده یلان سویلمك معناسنه‌در یقال مذمذالرجل مذمذة اذا کذب (المذمیذ) میمك کسریله (والمذیذ) امیر وزننده یلانجی‌یه دینور یقال رجل مذمیذ ومذیذ ای کذاب (المذماذ) شحاث وزننده چاغرغان آدمه دینور صیاح معناسنه (المذمذی) میمك فتحیله ظریف آدمه دینور یقال رجل مذمذی ای ظریف (المرذ) میمك فتحی ورانك سکونیله اتمکی یومشتمق ایچون صویه قومق معناسنه‌در یقال مرذالخبز مرذا من‌الباب الاول اذامرثه (الملاذ) شداد وزننده اکثر یاران زمانه کبی لافزان ومتصنع الفتی صوری وعدی موهوم حقوق ومحبتی فوق الحلقوم اولان شخصه دینور یقال رجل ملاذ ای مطرمذ متصنع لاتصح مودته اویلسی شخصه روم مشرب تعبیر اولنور وملاذ جست وچالاك حیوانه دینور یقال ذئب ملاذ ای خفیف سریع (الملوذ) منبر وزننده (والملذان) فتحاتله (والملذانی) یای مشدده ایله بونلرده ملاذ ایله معنای اول مرادفلردر (الملذ) میمك فتحی ولامك سکونیله یلان سویلمك معناسنه‌در یقال ملذ الرجل ملذا من‌الباب الثانی اذاکذب ومزراق سانجمق معناسنه‌در یقال ملذ فلانا اذا طعنه بالرمح والك اوزرنی بر نسنه ایله سیلمك معناسنه‌در یقال ملذه علی یده اذا مسحه وآت قسمی سکردرکن اللرینك موضعنه آیاقلری یتشمکه وسع مزید بولمامق وجهیله قوللرینی غایة الغایه کریملیوب سوندیرمرك سرعتله سکرتمك معناسنه‌درکه پك یوکرك آتك حالیدر یقال یملذ الفرس ای یمد ضبعیه حتی لا یجد مزید اللحاق ویسرع فی عدوه (الملذ) فتحتینله قراکولق قارشمق معناسنه‌در یقال ملذ الظلام ملذا من الباب الرابع اذا اختلط (الامتلاذ) افتعال وزننده برآدمدن بخشش آلمق معناسنه‌در تقول امتلذت منه کذا اذا اخذت منه عطیة (منذ) میمك ضمی ونونك سکونیله کلهٔ بسیطه‌در یعنی مرکب دکلدر ضم اوزره مبنی‌در ومذ کله‌سی میمك ضمیله منذ کله‌سندن محذوفدرسکون اوزره مبنی‌در وبونلرك بعضا میملری مکسور اولور و بونلر اسم مجرورولی و تعقیب ایدر وبوصورتده حرف جراولوب مابعدلرینی جر ایدرلر اکر مقام ماضی‌ایسه حرف جر اولان من‌معناسنه‌اولورکه مارأیته مذ ومنذا شهر کبی واکرمقام حاضرایسه فی‌معناسنه اولورلر مارأیته منذ اللیلة کبی واکر معدود ایسه من والی معنالرینه اولورلر جمیعا مارأیته منذ یوم الخمیس کبی‌که پنجشنبه کوندن بوکونه کلنجه کورمدم دیمك اولور وکاه اولورکه بونلری اسم مرفوع ولی ایدرکه بو حالت ثانیه‌دن منذ یومان کبی

بو صورتلرده کلمه‌لر مبتدا وما بعدلری خبر اولوب ساکنلرده ومعدودده امد وغایت
ومصاحبه‌ده اول مدت معنالرینه اولورلر وعند البعض بونلر ظرفلردر مابعدلری
کندیلرله خبر اولورلر بو صورتده یعنی معنالری مثلا لقیته مذ یومان قولی
بینی وبینه لقائه یومان مسافه‌در دیمک اولورکه بوندن جملهٔ معلومه ولی ایدرکه بو
حالت مقدردر نتکه اشعر * مولای مذ مدت یداه اره * مصراعنده واقع اولمشدر
یاخود جملهٔ اسمیه‌یه مضاف اولورلر نتکه * ولازلت ابغی المال مذانا یافع * مصراعنده
واقع اولمشدر بو صورتلرده جمله‌یه یاخود جمله‌یه مضاف اولان زمانه مضاف اولورلق
ظرف اولورلر علی قول بو صورتلرده کندیلر مبتدالردر جمله‌یه مضاف زمان تقدیر
اولنوب اول کندیلره خبر اولورلر ومذ کلمه‌سنک اصلی وجه مذکور اوزره منذ
ایدی التقاء ساکنین صورتنده مذ نعضت دالنی ضمه‌یه ارجاعلری اکا دلالت ایدر
مذ الیوم کبی اکر فی الاصل حرکه‌سی ضمه اولمسیدی قاعدهٔ مطرده موجبنجه کسره‌یه
رجوعی لازم ایدی وبونلرک بنی‌تمیم مفردده میذ دیرلر وعند البعض مذ کلمه‌سی اکر
اسم ایسه اصلی منذدر واکر حرف ایسه کندیسی اصلیدر یعنی برأسها مستقلدر
وکاهیجه ذالی فتحیله مذ الیوم ومذ الیوم دیرلر که تخفیفه مبنیدر و علی قول منذ
کلمه‌سی مرکبدر اصلی حرف جر اولان من ایله طی قبیله‌سی لغتنده الذی معناسنه
اولان ذو کلمه‌سیدر واو حذف اولنوب ضمهٔ ذاله مراوجه ایچون میمی مضموم قلنمشدر
وعلی رأی من ایله اذ کلمه‌سندن مرکبدر کثرت تداولدن ناشی تخفیفا همزه حذف
اولنوب اجتماع ساکنین ایچون ذالی مضموم قلندی و عند البعض اصلی من ایله اسم
اشارت اولان ذا کلمه‌سیدر پس مارأیته مذ یومان قولی من ذا الوقت یومان تقدیرنده‌در
واقوال مسروده‌نک مجموعی تعسف وجاده‌دن خروج و تنکبی متضمندر (الماذی)
یای مشدده ایله بک بیاض باله علی قول تازه‌سنه یاخود خالصنه یاخود جید واعلاسنه
دینور آننه بال کبی ونرم ونازک اولان زرهه دینورکه جنک لباسیدر وبالجمله سلاحه
وآلت حربه دینور (الماذیة) هایله بودخی خشونتسز نرم ولطیف اولان زرهه
دینور یقال درع ماذی وماذیة ای لینة سهلة درع لفظی مذکر و مؤنث اولمغله
وجه مذکور اوزره وصف اولنمشدر وماذیه باده‌یه دینور خمر معناسنه (الماذ)
تشدید ذال ایله نیکخو و نغز کمشرب شوخ وشنکل وپاکیزه نفس وشیرین صحبت آدمه
دینور یقال رجل ماذ ای حسن الخلق وفکه النفس (المیذ) میمک کسریله هندستانده
بر طائفه اسمیدر وبو ابن عباددن منقول ومنظور فیه‌در (میبذ) میبر وزننده
ایرانده یزد نام بلده قربنده بر بلده آدیدر ﴿ فصل النون ﴾ (النبذ) نونک فتحی
وبانک سکونیله بر نسنه‌یی اتدن اوکه طرفه علی قول اکسه طرفه آتمق علی رأی
مطلقا آتمق معناسنه‌در بو اول نسنه‌یه عدم اعتداد و اعتباردن ناشی اولور یقال

نبـذ الشیٔ نبذا من الباب الثانی اذا طرحه من یده امامه اووراءه اوهو عام ونبذ ونبذان فتحاتله بدنده طمر اویناموق معناسنه‌درکه طمر آتمق تعبیر اولنور یقال ینبذ عرقه نبذا ونبذانا ای یضرب ضربانا ونبذ شیٔ قلیل ویسیره اطلاق اولنورکه عدم اعتباردن ناشی الدن آتیلور شیٔ ناچیزدر وبو فی الاصل مصدردر اسم اولمشـدر جمعی انباذ کلور یقال اخذ منه نبذا ای شـیٔا قلیلا یسـیرا ونبذ شراب قورمق معناسنه‌درکه کوپ مقوله‌سی نسنه‌یه خرما واوزم مقوله‌سنی براقوب اوزرینه صو وضع وبرزمان ترك ایلمکدن عبارتدر یقال نبذ النبیذ اذا القی التمر والزبیب فی الجرة وغیرها وترك علیه الماء لیصیر نبیذا ویقال نبذ التمر والزبیب (النبذة) نونك فتحی وضمی وبانك سکونیله ناحیة الشیٔ معناسنه‌در کویا که اول ناحیه شیٔ مذکوردن برطرفه آتلمش کبیدر یقال جلس نبذة ونبذة ای ناحیة (النبیذ) امیر وزننده فعیل بمعنی مفعولدر الدن براقلمش وآتلمش غیر معتـبر نسنه‌یه دینور یقال شیٔ نبیذ ای ملقی لعدم الاعتداد وکوپه باصلمغله حاصلی اولان خرما واوزم شیره‌سنه وباده‌سنه دینـور شارح دیرکه وجه مذکور اوزره منبوذ فی الظرف اولدیغی وجه تسمیه‌در کرك مسکر وکرك غیر مسکر اولسون وکرك اوزمدن وخرمادن وکرك بالدن وآرپه وبغدایدن اولسون نهایت عرفده خمر اوزمك ونبیذ خرمانك شرابنده غالب اولمشدر انتهی (الانباذ) همزه‌نك کسریله (والتنبیذ) تفعیل وزننده بونلرده نبذکبی شراب قورمق معناسنه‌در یقال انبذ التمر ونبذه بمعنی نبذه (الانتباذ) افتعال وزننده بودخی انباذ معناسنه‌در یقال انتبذ التمر بمعنی نبذه وآلارغه‌یه چکلوب کناره کیر اولمق معناسنه‌درکه نبذهٔ مذکوره‌دن مأخوذدر یقال انتبذ فلان اذا تنحی واعتزل ناحیة وجنکده ایکی طرفك عسکرینی بعد الکر بر رجانبه چکلمك معناسنه‌در بونده افتعال اشتراك ایچوندر یقال انتبذ الجیش اذا تحیز کل من الفریقـین فی الحرب (المنبوذ) ولد زنایه اطلاق اولنورکه حرامزاده‌در پیچ تعبیر اولنور معنای آتیدن منشـعبدر وبو معنا امر اکثری‌یه محمولدر وشول صبی‌یه اطلاق اولنورکه والده‌سی یوله براقوب کتمش اوله اکثری فقرندن ممر الناس اولان یول اوزره یاخود حمام قپوسنه ومسجده براقوب اولادی اولمیلر یاخود اهل خـیرات اولنلر آلوب تربیـه ایدرلر وکاهجه والده‌سی طفل حرامزاده‌یی دخی القا ایدر نته‌که شاعر دیمشدر ★ اشك ریاکه زاهدان ریخت بخانهٔ خدا ★ قحبه بمسجد افکند طفل حرامزاده‌را ★ وفی الحدیث [صلی رسول الله علیه الصلوة والسلام علی قبر منبوذ] ای لقیط ویروی علی قبر منبوذ ای قبر بعید من القبور قال الشارح ویعضد الثانیة ماروی من طریق (آخرانه مر بقبر منتبذ عن القبور فصلی علیه) ومنبوذ آرقلقندن ناشی اتی اکله صالح اولمیان قیون وکچی مقوله‌سنه اطلاق اولنورکه آتلمغه لایق اولور (النبیذة) قصیده وزنـنده

طوب ایله معنای مذکورده مرادفدر هیئه اسمیدر (المنابذة) مفاعله وزننده انبادن کبی
حنکده هر طرفك عسکری بر برینه چکلمك معناسنه‌در یقال نابذه الجیش فی الحرب
اذا نحیز کل من الفریقین ومنابذه فی البیع مثلا احدهما آخره ابذالی الثوب او
ابذه الیك وقد وجب البیع بکذا وکذا دیکله معامله قلمق معناسنه‌در که انا بیع
الانبذه دخی اطلاق ایدرلر یاخود کیدی یدنده اولان مثلا ثوبی اکارمی اولدخی بو که
مقابل رمی ایله عقد ایتمکدن عبارتدر یاخود اذا نبذت الحصاة الیك وجب
البیع دیوب بعده الفای حصاة ایتمکله اولان انعقاددن عبارتدر معامله مزبوره
معرفة غیر معقوده اولمغله آندن نهی شرعی صادر اولمشدر ومنه الحدیث [انه نهی
عن المنابذة فی البیع] وهو ان تقول ابذ الی الثوب او ابذه الیك وقد وجب البیع
بکذا وکذا قال فی النهایة تجب البیع او ان ترمی الیه بالثوب و یرمی الیك بمثله اوان
تقول اذا نبذت الحصاة وجب البیع (المنبذة) مکنسه وزننده یصدغه ومدیره اطلاق
اولنور اوتورمق ایچون طرح اولندیغیچون کویا که آلت طرح ملاحظه اولنمشدر
یقال جلس علی المنبذة ای الوسادة (الانباذ) ارذال وزننده اوباش نامنه اطلاق
اولنورکه طرح وتبعید ایده‌جك ارذال ونبذه جمعیدر یقال هم الانباذ ای الاوباش
(النواجذ) نونك فتحیله آغزده دیشلرك نهایتنده اولان دورت دیشه دینورکه یکرمی
سکزدن زیاده بر دیشدر بعد البلوغ حاصل اولور فوقانی وتحتانی دورت دیشدر
علی قول نواجذ انیابدر یعنی آزی دیشلریدرکه دورت دانه سیوری دیشدر ایکیسی
فوقانی وایکیسی تحتانیدر وعلی رأی آزی دیشلرینك اوته یانلرنده یشانی اولان
دیشلردرکه آنلرده دورت دانه‌در یاخود اضراسك مجموعنه دینور مفردی ناجذدر
شارح دیرکه قول اوّل ارجحدر انتهی وعرب عض علی ناجذه دیرلر بلغ اشده
معناسنه‌که کمال قوتی هنکامنده بالغ اولدی دیمکدر زیرا ناجذ بلوغ وکمال وجود
هنکامنده ظهور ایدر انکچون اکا ضرس الحلم دخی دیرلر اکثری یکرمی یاشنده
ظهور ایدر پس قول اوّل معتبر وارجح اولور وبر دیش دخی واردر انسان
بمرنا الله تعالی یوز یاشنه وارنجه دیشلرك انتهایتنده طلوع ایدر اکا
قوزی دیشی تعبیر ایدرلر (النجذ) نونك فتحی وجیمك سکونیله نواجذ ایله
برنسنه‌یی بك اصرمق معناسنه‌در یقال نجذه نجذا من الباب الثانی اذا عضه شدیدا
بانواجذ وبرآدمه برنسنه ضمننده الحاح وابرام ایتمك معناسنه مستعملدر یقال نجذه
اذا الح علیه (المنجذ) معظم وزننده کوناکون حوادث چرخ بوقلمونه واقف
اولمغله احوال عالمه تجربه‌سی چکمش نیك وبددهره تحصیل وقوف ایلمش حقایقدان
آدمه اطلاق اولنور یقال رجل منجذ ای مجرب ویقال نجذته التجارب ای احکمته
ومنجذ بلیات کثیره‌یه دوچار اولمش آدمه اطلاق اولنور یقال فلان منجذ اذا

صارقداصابته البلايا (المناجذ) میمك فتحیله جلذ ماده‌سنده ذکر اولندیکه کوستبکه دینور زیرا لفظنك غیرندن جلذ کلمه‌سنك جمعیدر (الانجذان) همزه‌نك فتحی وجیمك ضمیله برنوع نبات آدیدرکه سمومه مقاوم و وجع مفاصله بغایت نافع وبول ولبن وحیضی جذب وادرارده عجیب التأثیردر آنك ابیض نوعنك کوکی اشترغاذدرکه دوه تیکنی دیدکلری دوایی اوتدرمقطعدر یعنی لطافتی سببیله خلط لزج ایله سطح عضوك بیننه ونفس ماده‌نك آره‌لقلرینه نفوذ واجزای صغاره تقسیمله دافعدر وملطفدر یعنی حرارت معتدله‌سی سببیله ماده‌یی ترقیق ایدیجیدر اشبو انجیذان انکذان فارسی معربیدر ترکیده بالدرغان وحلتیت اغاجی دیرلر سیاه وبیاض نوعی اولور بیاضی افضلدر (النواخذة) نونك فتحی وخای معجمه‌نك کسریله ناخذاة لفظندن جمعدرکه ناخذ ای فارسی معربیدرکه ملاك سفینه یعنی کیملرك صاحبلرینه دینور یاخود وکلاسنه دینورکه کمی اصحابنك وکیللریدر قپودان تعبیر ایتدکلریدر رئیسه‌ده اطلاق اولنور وآندن فعل اشتقاقیله تنخذ فلان دیرلر ترأس وزننده که قپودان اولدی معناسنه معلوم اوله‌که ناخذ ای کلمه‌سی وصف ترکیبی اولان ناوخد ایدن مخففدرکمی صاحبی دیمکدر فی‌الاصل خدای ناو ایدی بعده کمی متصرفنده غالب اولمشدر ومنه ⋆ موج خطردن اولمدی اسایشه مدار ⋆ تاپاننه اوتورمشیدم ناخدالرك (النذیذ) نونك فتحیله ایشه‌مك معناسنه‌در یقال نذ نذیذا من‌الباب الاول اذا بال ونذیذ برونذن چقان سموکه یاخود اغزدن کلان بلغمه اطلاق اولنور (النفاذ) نونك فتحیله (والنفوذ) قعود وزننده برنسنه براخر نسنه‌یه طوقنوب ایشلدکدنصکره اوته‌طرفنه چکوب صاوشمق معناسنه‌در یقال نفذ السهم الرمیة نفاذا ونفوذا من‌الباب الاول اذا جاز عنها وخلص منها ونفاذ ونفذ اوق طوقندیغی نشانك یاخود سائر نسنه‌نك ایچروسنه ایشلیوب کیروسی هنوز ایچروده اولدیغی حالده اوجی اوته طرفندن چقمق معناسنه‌در یقال نفذ السهم من‌الرمیة نفاذا ونفذا اذا خالط جوفها وخرج طرفه من‌الشق الاخر وسائره فیه ونفاذ نحویون اصطلاحنده اضمار ایچون اولان هاء وصلك حرکه‌سندن عبارتدر اشبو [تجرد المجنون فی‌کسائی] مصراعنده کسائه ضمیرینك کسره‌سی کبی شارح دیرکه [رحلت سمیة غدوة اجمالها] مصراعنده هانك فتحه‌سی [وبلدعامیة اعماؤه] مصراعنده هانك ضمه‌سی دخی نفاذدر وبوامام اخفشدن مأثوردر ونفوذ ونفاذ برآدم برجاعتك ارالغندن اوق‌کبی چکوب ایلرو صاوشمق معناسنه استعمال اولنور یقال نفذ فلان القوم اذا جاوزهم وتخلفهم قال الشارح وفی‌النهایة فی‌حدیث ابن مسعود [انکم مجموعون فی‌صعید واحد ینفذکم البصر] معناه انه ینفذ بصر الرحمن حتی یأتی علیهم کلهم قال الکسائی نفذنی بصره ینفذنی ای بلغنی وجاوزنی وقیل اراد ینفذهم بصر

الشيء لاشتراك المحيط (الانفاذ) همزه‌نك كسريله اوقى نشانه‌دن اوته كچورمك
معناسنه‌در وبو معناده حكم وفرمانی اجرا واورا ايتمك معناسنه‌در يقال انفذ السهم
الرمى اذا خرقه وارض الرمية وارض الدرب اوتكى على قول وقده كسدركن
ايلك بر يوب اورتالرندن يورويوب كچمك معناسنه مستعملدر يقال انفذ فلان القوم
اذا صار منهم اوخرقهم ومشى في وسطهم وبر قومك ايچلرنده اولقلى صاوشوب
ايلرويه كچمك معناسنه مستعملدر يقال انفذ فلان القوم اذا جاوزهم وخلفهم
(التنفيذ) چولدان اسم فاعلدر ايلقوب اوته كچر اولان شيئه ديرلر بو معناسنه
مسلك عام اولان طريقه وصف اولنور يقال طريق نافذ اى سالك يعنى عام يسلكه
كل احد وجميع امورنده يوروكی ماضی وموثر اولان آدمه اطلاق اولنور يقال
رجل نافذ اى ماض في جميع اموره ومطاع اولان حكم وفرمانه وصف اولنور يقال
امر نافذ اى مطاع (النفوذ) صبور وزننده (والنفاذ) شداد وزننده بولرده
جميع امورنده ثابت ماضی وجاری ونافذ اولان آدمه اطلاق اولنور (النفيذ) امير
وزننده بودخی مطاع اولان حكم وفرمانه اطلاق اولنور يقال امر نفيذ اى مطاع
(المنفذ) مقعد وزننده مخلص معناسنه‌در يقال امر منفذه اى بالطاقه ويقال قام المسمون
منفذ الكتاب اى باعثه منفذه ومنفذ مخرج ومخلص معناسنه‌در كه فعل بمعنى مفعولدر
يقال اى فلان منفذ منقال اى يابخرج منه (المنفذ) منخب وزننده بوافق سعه
معناسنه مستعملدر وبو مصدردر يقال فيه متنفذ اى سعة (النوافذ) نافذه جمعى
ونافذه فرح ياخود نرح ايصال ايدن جهة مسافته اطلاق اولنور هر برسعه يعنى
ديكه نافذه ديبوركه اصرآن وخيشان وفم وطيجه‌دن عبارتدر اصران قولاق
دلكلريدر وخيشان بورون دلكلريدر وفم آغزدر وطيجه جمله دبردر (التنافذ)
تفاعل وزننده مدعى ومدعى عليه حاكمه مرافعه ومحاكمه ايدشمك معناسنه‌در يقال
تنافذوا الى القاضى اذا خصموا اليه يعنى ارتفعوا نته كه هر برى حجت وبينه‌لرنى
اظهار ايله محاكمه‌ده صرف مقدور ايلمدلر دال مهمله ايله تنافدوا ديرلر (النقذ)
نونك فتحى وقافك سكونيله قورتارمق معناسنه‌در يقال نقذه منه نقذا من الباب
الاول اذا خلصه ونجاه وسلامت ونجات معناسنه استعمال اولنور ومنه قولهم نقذا
لك بعثر وبو اصلده نقذك الله نقذا ايدى قال فى الاساس تقول العرب نقذا لك اذا
دعوا له بالسلامة (الانقاذ) همزه‌نك كسريله (والتنقيذ) تفعيل وزننده (والاستنقاذ
والتنقذ) تفعل وزننده بولرده قورتارمق معناسنه‌در يقال انقذه منه ونقذه واستنقذه
وتنقذه اذا خلصه ونجاه (النقذ) فتحتينله قورتاريلمش شيئه ديرلر وبو فعل بمعنى
مفعولدر قبض ونقض كبی يقال هو نقذه اى ما انقذه ونقذ مصدر اولنور قورتلمق
معناسنه‌در يقال نقذ الرجل منه نقذا من الباب الرابع اذا نجا وعربلرك ماله نقذ قولی

شقذ

شقذ ماده‌سنده ذكر اولندی (الانقذ) احمد وزننده كرپی‌یه دینور قنفذ معناسنه
(النقیذة) قصیده وزننده دشمن اخذ وتملك ایلدكدنصكره تخلیص و استرجاع
اولنان آته دینور ولباس جنك اولان زرهه اطلاق اولنور بونده بمعنی فاعلدر
وذات الزوج اولان خاتونه اطلاق اولنور منقوذه معناسنه‌در یقال امرأة نقیذة ای
ذات الزوج (منقذ) محسن وزننده بررجل اسمیدر (نقذه) فتحاتله برموضع آدیدر
(اناهیذ) همزه‌نك فتحیله ابن عباد نقلی اوزره زهره یلدزینك اسمیدر علی قول
بودال مهمله ایله وفارسی غیرمعربدر بوصورتده كلام عربیده مدخلی یوقدر
شارح دیركه فارسیده ناهیددر دال مهمله ایله بعده تعریب ایدوب ناهیذ واناهیذ
دیدیلر ﴿ فصل الواو ﴾ (الموبذان والموبذ) میمك ضمی وبانك فتحیله فقیه الفرس
وحاكم المجوس اولان كمسه‌یه دینور جمعی موابذه‌در آخرنده اولان هاء عجمه ایچون
یعنی اسم اعجمی معرب اولدیغنی اشعار ایچون الحاق اولنمشدر مترجم دیركه مجوسك
قاضی القضاة مقامنده اولاننه موبد موبدان دیرلر تعریبله موبذ موبذان دیدیلر ومؤلفك
حاكم المجوس قولی عطف تفسیردر زیرا فرسدن مراد فرس قدیمدر كه آتش برست
مجوسلر ایدی عالملری حاكم اولورلر نته‌كه حالا یهودك عالم وحاكمنه عربیده حبر
ولسانلرنده خاخام ونصارانك بطریق وپاپاس دیدكلری كبی وقالدیكه آخر موابذه
الحاق اولنان هاء مذكوره مناسبتیله خفی اولمیه كه جمعك آخرنه الحاق اولنان هاء اوج
موضعده مطرده‌در اول اسم اعجمی معربدر كرك تعویض ایچون اولسون استاذ
واساتذه كبی وكرك بلاتعویض اولسون موبذ وموابذه وكیلج وكیالجه كبی ثانی مفردده
اولان یای نسبته تعویض ایچون الحاق اولنور اشعثی واشاعثه وقرمطی وقرامطه
ومهلبی ومهالبه كبی ثالث الف خامسه‌دن معوض اولور حبنطی وحبانطه وعفرنی
وعفارنه كبی ومضاعفدن جبار وجبابره كبی قسم اولدندر ومواضع مذكوره‌نك غیریده
الحاق هاء قلیلدر فحوله وجاره كبی ومؤلف كرچه اشبو موبذه ماده‌سنی فصل واوده
ثبت ایدوب لكن وجه مذكور اوزره معرب اولمغله محلی فصل میم اولدیغی
ناپوشیده‌در (الوجذ) واوك فتحی وجیمك سكونیله طاغلرده اولان خدایی اویمه
چقوره دینوركه آنده صوایركیلور وحوضه اطلاق اولنور جمعی وجذان كلور
واوك كسریله ووجاذ كلور كذلك واوك كسریله (الوجذ) كتف وزننده وجاذی
چوق یره دینور یقال مكان وجذای كثیر الوجاذ (الایجاذ) همزه‌نك كسریله برآدمی
برنسنه‌یه ناچار ایلمك معناسنه‌در یقال اوجذه الیه اذا اضطره وجبر واكراه ایلمك
یعنی برفعلی برآدمه زوراكی ایشلتمك معناسنه‌در یقال اوجذه علیه اذا اكرهه
(الوذوذة) زلزله وزننده سرعت وشتاب معناسنه‌در یقال وذوذ الرجل وذوذة
اذا اسرع ویقال مر الذئب یوذوذ ای یسرع (الوذواذ) خححاث وزننده سرعتله

بر نیچه یوزر اولان آدمه دینور یقال رجل ودوادار ای سریع المشی (الوشذ)
وعد وزننده گیتمک واویلمک معناسنه‌در یقال وشذ فلانه بر شی وشذا اذا اعطا
(الوقذ) واوک فتحی وقافک سکونیله شدتله بك اورمق معناسنه‌در یقال وقذه یقذه
وقذا اذا ضربه شدیدا الشارح دیر که مضروبك اعضاسی فرسوده اولوب موته
مشرف اولنق درجه‌سنده اورمق اولمقدر انتهی و ... یره چالمق معناسنه
مستعملدر یقال وقذه اذا صرعه و ... وساکن اللمك معناسنه مستعملدر یقال
وقذه الحلم والورع اذا سکنه و ... غالب اولمق معناسنه مستعملدر یقال وقذه اذا
غلبه و ... حسته و علیل اولمرق بر اقوب ترك ایتمك معناسنه مستعملدر یقال
وقذه اذا ترکه علیلا (الوقیذ) امیر وزننده (والموقوذة) الحجله ضرب اولنه‌رق
قتل اولنان قیونه اطلاق اولنور که جاهلیه افعالندن ایدی یقال شاة وقیذ وموقوذة
ای قتلت بالخشب فعیل بمعنی مفعول اولمغله تأنیث وتذکیری مساویدر ووقیذ یره
چالنش صریع معناسنه‌در وبطیء وثقیل آدمه اطلاق اولنور یقال رجل وقیذ ای
بطیء ثقیل وشول خسته‌یه اطلاق اولنور که شدت مرضندن اولومعلی درجه‌سنه
وارمش اوله یقال مریض وقیذ ای الشدید المرض المشرف علی الموت (الموقوذ) بودخی
اولومجك مرتبه‌سنه وارمش خسته‌یه اطلاق اولنور یقال مریض موقوذ ای شدید المرض
مشرف علی الموت (الایقاذ) همزه‌نك کسریله بودخی بر آدمی علیل اوله‌رق براقوب گیتمك
معناسنه‌در یقال اوقذه اذا ترکه علیلا (الموقذة) معظمه وزننده شول ناقه‌یه اطلاق
اولنور که صرار یعنی ولدی امنك ایچون ممه‌سنی صاردقلری ایپلر ممه‌سنه تأثیر ایلکله
بوغوندرمش اوله علی قول ولدی اموب لکن ممه‌سی بك بوك اولمغله سودی آز چقار
اولدیغندن بك چکمکدن وباشیله اورمقدن ممه‌سنده علت حادث اولمش ناقه‌یه دینور
یقال ناقة موقذة اذا کانت قداح الصرار فی اخلافها اوالتی یرضعها ولدها ولایخرج
لبنها الا نزرا العظم الضرع فیوقذها ذاك ویأخذها له داء (الموقذ) منزل وزننده
بدنده اولان اوج یره اطلاق اولنور که مراد ضرب اولندقده بغایت متأثر اوله‌جق
یر اوله‌جقدر طوپوق ودیز ودیرسك وامور باشی کبی قال فی الاساس ضرب علی
موقذ من مواقذه وهی المواضع التی یشتد علیها الضرب کالکعب والرکبة والمرفق
والمنکب جمعی مواقذ گلور (الوقائذ) واوك فتحیله دوشمش قالدرم طاشلرینه
اطلاق اولنور مفردی وقیذه‌در (الولذ) واوك فتحی ولامك سکونیله چابك یورمك
معناسنه‌در یقال ولذ الرجل یلذ ولذا اذا اسرع فی المشی وچابك دپرنمك معناسنه‌در
یقال ولذ الرجل اذا تحرك سریعا (الولاذ) شداد وزننده ملاذ معناسنه‌در که ذکر
اولندی (الومذة) واوك فتحی ومیمك سکونیله بك خالص وصاف اولان اقلغه
دینور قز کبی بیاض نقی معناسنه ﴿ فصل الهاء ﴾ (الهبذ) هانك فتحی وبانك

سکونیله

سكونيله يلمك معناسنه‌در يقال هبذالرجل هبذا من‌الباب الثانی اذاعدا وتيز تيز يوريمك معناسنه‌در يقال هبذالرجل اذا اسرع فی‌المشی وقوش سرعتله اوچمق معناسنه‌در يقال هبذ الطير اذا اسرع فی الطيران (الاهتباذ) افتعال وزننده (والاهباذ) اكرام وزننده (والمهابذة) مفاعله وزننده بونلرده مشی وطيرانده سرعت ايلك معناسنه‌در (الهابذة) پك جست وچالاك اولان ناقه‌يه دينور (الهذ) هانك فتحی وذالك تشديديله (والهذذ) فتحتينله (والهذاذ) هانك ضميله برنسنه‌يی چاپك كسمك علی قول هرنسنه‌يی كسمك معناسنه‌در يقال هذه هذا وهذذا وهذاذا من‌الباب الثانی اذا قطعه سريعا اوهو قطع كل شیٔ وچاپك چاپك اوقومق معناسنه مستعملدر يقال هذالقرأن اذا اسرع فی‌قرأته (الاهتذاذ) افتعال وزننده بودخی سرعتله كسمك معناسنه‌در يقال اهتذه بمعنی هذه (الهذوذ) صبور وزننده (والهذاذ) شداد وزننده بغايت كسيجی كسكين نسنه‌يه دينور يقال سيف هذوذ وهذاذ ای‌قطاع وهذاذ شول حيوانه اطلاق اولنور كه بغايت رونده اولمغله سائرلره سبق وتقدم ايدر اوله يقال جمل هذاذ ای‌سابق متقدم (الهذهاذ) خثحاث وزننده بودخی بغايت كسيجی قطاع معناسنه‌در وصرب وبعيد اولان مسافه‌يه علی‌قول سريع اولان دوه‌يه دينور يقال قرب هذهاذ ای بعيد صعب اوسريع بوراده قرب صويه بركيجه‌لك مسافه‌يه دينور وكاهجه صويه كتوريلن دوه‌يه اطلاق اولنور (الهذاهذ) علابط وزننده (والهذ) هانك ضميله بونلرده بغايت كسيجی قطاع معناسنه‌در (هذاذيك) تثنيه بنيه‌سيله قطعا بعد قطع معناسنه‌در اشبو هذاذيك قطع معناسنه اسم اولان هذاذك تثنيه‌سيدر هجاجيك و لبيك مثلهو تكرار وتأكيدی متضمن‌در هذًّا بعد هذ يعنی قطعا بعد قطع ديمكدر ومزهرده بونلر ايچون باب مخصوص موضوعدر واليك وحنانيك وهذاذيك وهجاجيك ولبيك وسعديك كبی وبونلر عربدن تثنيه بنيه‌لريله صادر اولمشدر (الهذاهذ) هانك فتحيله شول كمسه‌لره دينو كه هركوردكلری شخصه هذامنهم اومن خدمهم يعنی بوده آنلردندر ياخود آنلرك اتباع ومتعلقاتندندر ديرلركه سعاة ووشاة مقوله‌سی اوله‌جقلردر و بواسم اشارت اولان هذا لفظندن منصرفدر كلمهٔ مزبوره‌يی چوق تفوه ايلدكلرينه مبنی‌در (الهرابذة) موانده وزننده هند قومنك كه سالفده مجوسی وحالا بعضيسی آتش پرستلردر آتشكده‌لرينك قومه‌سنه يعنی خدامندن اولوب امور ومهماتنی رؤيت ايدن كمسه‌لره علی‌قول عظماسنه ياخود علماسنه ياخود آتشكده‌لرده يانكز آتشك خدامنه يعنی كلخنيسنه دينور مفردی هربذدر زبرج وزننده وبوهربد معربيدر (الهربذة) دحرجه وزننده دوابه مخصوص بركونه يوريمكه دينور كه خبب ديدكلری يورويشدن يواشجه اولور وخبب علی‌قول قوردلنكی ديدكلری يورويشدر (الهربذی) هانك وبانك كسريله والفك قصريله

صاير جوانی اناابله بوربجه دیور ونته كی یا بان بوربجه دیور ومنه یقال عیدن الخل الهوبعی ای دشتی شارح دیركه بوته والاصل هرابعه بوزیش كی بوربجه اولوب بعده وضع مذكورده استعمال اولنمشدی (الهروبة) میمك فتحیله وفتحه دركه هند لفل ایل واوحی منبه من التحبت اوتاها حضرت عیسی بن مریم علیه السلام آخر زمانده نازل اوله جغی بنی صاری اولان اثنو [ینزل عند المنارة البیضاء شرقی دمشق فی مهرودتین] حدیثنده مسموع اولمشدر تحدثین بین ممصرتین سواله تفسیر ایلدیلر ونمصر اسم مفعول بوسیله یوتمی آچق صاری اولان تونه دیور ومصبغ دال مهمله ایله روایت ایتكله هر دایله بمی زرده چاو ایله بویانش جامه دیمك اولور فی النهایة بین مهرودتین ای فی شقتین او حلتین قال ابن الانباری القول عندنا بین مهرودتین ای بین ممصرتین (الهدانی) هماك فتحیله سرعت معناسنه در و یوسف اوزره وارد اولان الفاظدندر و بقفه سرعتیه دیور وشدت مطر وشدت حر معناسنه در یقال یوم ذو هدانی ای ذوشدة مطر وكذا ذوشدة حر (الهمذانی) فتحاته جوق سوالنو كثیر الكلام كشی یه دیور یقال رجل همذانی ای الكثیر الكلام و بر دورمیه یوربیوب اختلاط اوزره كوناكون یوربكه دیور یقال یمشی همذانیا وهو اختلاط نوع فی نوع (الهمذان) فتحاته كوزل ونظیف یوربكه دیور رسمان فی السیر معناسنه وهمذان عجمده بر بلده در بانیسی اولان همذان بن فلوج بن سام بن نوح علیه السلام ایله مسماه در حالا دال مهمله ایله متعارفدر (الهنبذة) هنك والبك فتحیله امر شدید معناسنه در جمعی هنابذدر (الهودة) جوزه وزننده بقرتلق قوشنه دیور جمع جنسی هرددر علی قول هود معرفه اولهرق بنفسه بر قوشدر وبر رجل آیدر صاحب اجامدان علی الخوذدر (الهاذة) بر نوع شجردر جمعی هاذدر (الیهوذی) یهودیده لغتدر

ـــ باب الراء فصل الهمزه ـــ

(الابر) جبر وزننده (والابار) كتاب وزننده (والابارة) كتابه وزننده خرما اغاجنی واكینی اصلاح ایتمك معناسنه در یقال ابر النخل والزرع ابرا وابارا وابارة من الباب الاول والثانی اذا اصلحه شارح دیركه مؤلف تشویش ایلمشدر زیرا بوماده ابره دن مأخوذدركه ایكنه یه دینور مرتبه اولاده دیشی خرما اغاجنی اركك خرما طلعیله اشیلامق معناسنه استعمال اولندی كویا كه اركككدن براوره انوب دیشی یه ادخال ایدر بوجهتله دیشی خرمانی اصلاح ایتكله میوه یه قالور بعده زرع وسائر اشجار اصلاحنده استعمال اولندی انتهی وابر والبار اهلاك ایچون كوپكه اتكله ایكنه بوندرمق معناسنه دركه معنای موضوعدر یقال ابر الكلب اذا اطعمه الابرة فی الخبز

وعقرب قویرغی اوجنده اولان سمیتلو ایکنه‌سیله برآدمی صوقمق معناسنه مستعملدر یقال ابرته العقرب اذالدغت بابرتها ای طرف ذنبهـا وبرآدمی فصل وغیبت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال ابرفلانا اذا اغتابه وهلاك ایلمك معناسنه مستعملدر یقـال ابرالقوم اذا اهلکهم (التأبیر) تفعیـل وزننده بودخی خرما اغاجنی واکنی وجه مذکور اوزره اصلاح ایلمك معناسنه‌در یقـال ابرالنخل والزرع تأبیرا بمعنی ابره (الابرة) همزه‌نك کسریله ایکنه‌یه دینور مسلة الحدید معناسنه فارسیده سوزن دیرلر جمعی ابر کلور همزه‌نك کسری وبانك فتحیله وابار کلور همزه‌نك کسریله وابرة العقرب صوقدیغی ایکنه‌سیدرکه فارسـیده نیش دینور وابرة العرقوب انسانك اوکجه‌سی اوزره اولان قالین سکیردن عبارتدرکه براوجی بالدره وبراوجی اوکجه‌یه ملاصق اولور وابرة الذراع انسانك قولنك اوجنه اطلاق اولنور علی قول قولدن برمقلر طرفنه طوغری ممتد اولوب بیلکجه‌نك اوجیله مساوی اولان انجه‌رك کمیکه اطلاق اولنور وابره آت قسمنك قیج اياقلرنده اکریجه تعبیر اولنان سکیردن طپوغنه قدر منحدر اولان سکیره اطلاق اولنور ومقل اغاجنـك فدانه اطـلاق اولنور جمعی ابرات کلور همزه‌نك کسری وبانك سکونیله وابر کلور همزه‌نك کسری وبانك فتحیله وابره نمیمه معناسنه مستعملدرکه قوغ تعبیر اولنور اسمدر یقال انه لذو ابرة ای نمیمة وابره انجیر اغاجنه شبیه برشجرك اسمیدر (الابار) عطـار وزننده ایکنه پـانه وایکنه صتانه دینور علی قول همان ایکنه پانه دینور صتانه ابری دینور قبطی وزننده بونده بانك فتحی لحن وخطادر واباربره‌یه اطلاق اولنور برغوث معناسنه (اشیاف الابار) اصناف الکبار وزننده کوز ادویه‌سندن بردوانك اسمیدر مفردات طبیه‌ده مرسوم اولدیغی اوزره صفتی یانمش قورشون ویانمش باقروانمد وتوتیای هندیٔ غیر حاد وصمغ وکثیرا سکزر درهم وافیون ومرصاف یارمشر درهم کندر بش درهم صو ایله قارشدوب استعمال ایدرلر کوزده اولان قرحه‌یی اوکولدیجیدر (المئبر) منبر وزننده ایکنه موضعنه دینورکه ایکنه قودقلری ظرفدر ایکنه‌دان تعبیر اولنور وبومنبر کبی آلته مشـبه اولان اسم مکاندر ومئبر نمیمه وافسـاد بین‌الناس معناسنه مستعملدر مئبره دخی بومعنایه‌در هایله جمعی مآبر کلور یقـال انه لذو مئبر فی‌الناس ای ذونمیمة وافساد وخرما آشیسنه دینور وانجه اوزون قوملغه اطلاق اولنور (الابر) فتحتینله صلاحیت بولمق معناسـنه‌درکه معنای مذکوردن مأخوذدر یقال ابرالشیٔ ابرا من‌الباب الرابع اذاصلح (آبر) کامل وزننده سجستان ایالتنده برقریه آدیدر محدثیندن محمد بن‌الحسین الحافظ الابری اورادندر (الائتبار) افتعال وزننده برآدم برکسه‌دن کندی خرما اغاجنك آشـیلامسنی یاخود اکینـك اصلاح ایلمسنی طلب ایلمك معناسنه‌در یقال ائتبر فلانا اذا سـئله ابرنخله اوزرعه

وبو سوزك حقیقی اولمق احتمالی سمعدن منقطعدر وابار قویو قازمق معناسنه‌در
يقال ابر البئر ابرا اذا حفرها (ابر) ابر وزننده بر صو آديدر وابر اسامیدندر
ابير بن العلاء محدثیندندر وعصفان ابر ودورب ابن الاضبط وابير الخادمدر
بر ابير وقبیله‌در (ابرين) همزه‌نك فتحیله یبرین لغتنده قیدر که بر قوملق آديدر
(الابار) همزه‌نك مديله شهر واسط قصبه‌لرندن بر قصبه آديدر (ابار الاعراب)
احمر ایله قبلیه‌ده بر موضع آديدر (المئبرة) مكنسه وزننده دوم اجاجنه‌دن ابتدا
سورلوب چقان شیئه اطلاق اولنور وغیبه اطلاق اولنور نته که ذكر اولندى (المئبر)
ايكنه يوتی‌لمنه وعقرب صوقمه دینور بو مناسبتله بهتانله متهم اولمش آدمه اطلاق
اولنوردر منه قول علی كرم الله وجهه [لست بمأبور في ديني اي متهم في ديني فيتغني
النبي عليه الصلوة والسلام بتزويجي ابنته] ويروى بالثاء المثلثة اى لست ممن يؤثر
عنه الشر قال في النهاية قيل لعلي كرم الله وجهه [الا تتزوج ابنة رسول الله عليه
الصلوة والسلام فقال مالي صفراء ولا بيضاء ولست بمأبور في ديني] (الاتوور)
همزه‌نك ضمى وتاى فوقیه‌نك سكونیله تونور لغتنده قیدر كما سیذكر (التأتير)
تفعيل وزننده توتير معناسنه‌در كه يايه چله چكورمكدر ياى قورمق تعبير اولنور
يقال اتر القوس تأتيرا يعني وترها توتيرا همزه واودن مبدله‌در (اترار) همزه‌نك
ضميله تركستانده بر بلده‌در (الاثر) همزه‌نك وثاى مثلثه‌نك فتحيله بر نسنه‌نك برنده
قالان بقيه‌سنه دينور مثلا تقول رأيت اثر الدار اى بقيتها جمعى آثار وأثور كلور
وبو جنس در واحدى هنيله‌در شارحك بيانى اوزره اصل اثر بر نسنه‌نك وجودينه
دلالت ايدن نسنه‌يه موضوعدر اول مناسبتله بقيه‌سنه اطلاق اولنوب وبو مناسبتله
سائر معنى آندن متفرع اولمشدر انتهى واثر خبر وحديث معناسنه مستعملدر كه
منقول عنه‌دن بقيه‌در تقول سمعت منه الاثر اى الخبر حديث وسنته اثر اطلاقى
بو معناندر تقول وجدت ذلك في الاثر اى الحديث والسنة محدثيندن حسين بن عبد
الملك وعبد الكريم بن منصور الاثريان اكا منسوبلردر واثر واثر همزه‌نك كسريله
ايغنك بر ده قالان نشانه دينوركه ايز تعبير اولنور بو مناسبتله صكره‌جه وبعد معناسنده
استعمال اولندى يقال خرج في اثر فلان واثره اى بعده يعني عقبنده لسانمزده آندن
ايزنى بصدرق ايله تعبير اولنور واثر فتحتينله مصدر اولنور اصحاب وهمدملرى اوزره
استيثار يعني اشياء حسنهٔ معهوده‌يى يالكز كندى نفسى ايچون اختيار ايلمك معناسنه‌در كه
كندى ايچون اول نسنه‌لرى استبقا ايتمكدن عبارتدر يقال اثر الرجل على اصحابه
اثرا من الباب الرابع اذا فعل الاستيثار اى اختار لنفسه اشياء حسنة معهودة بينه
وبين اصحابه وبر نسنه‌يه بشلق شروع معناسنه‌در كه آنى ايشلمكله ابقا ايتمش اوله‌جقدر
يقال اثر يفعل كذا اى طفق وامور سائره‌يى ترك ايدوب خاصة بر خصوصده جزم

طريقيله عزم ايلك معناسنه‌دركه آنى امور سائره‌دن بقيه عد ايلمش اولور يقال اثر على الامر اذا عزم وله تفرغ واثر علامت و نشانه اطلاق اولنور مناسبتى ذكر اولندى (الايتثار) افتعال وزننده (والتأثر) تفعل وزننده بر يره كيدن آدمك ايزينه اويمق معناسـنه‌در يقال ايتثر فلانا و تأثره اذا تبع اثره (التأثير) تفعيل وزننده برنسنه‌ده اثر ونشان قومق معناسنه‌در يقال أثّر فيه تأثيرا اذا ترك فيه اثرا مثلا قلج ضربه‌ده ير ايتمك وايشلمك معناسنده اولان تأثير كذلك بر سوز آدمه تأثير ايلك بومعنادن منشعبدر (الاثار) اثرك جمعيدر علامتلره دينـور يوللرده مسافه علاماتى اولان اعلام واميال اطلاقى بو مناسـبتله‌در (الاثر) امر وزننده همزه‌نك كسريله‌ده لغتدر قلجك جوهرينه دينوركه علامت جودتى اوله‌جقدر يقال ما احسن اثر السيف اى فرنده جمعى اثور كلور واثر واثاره كتابه وزننده واثره همزه‌نك ضميله مصدر اولورلر برآدمدن بركلام وحديث نقل وروايت ايلك معناسنه يقال اثرالحديث منه اثرا و اثارة واثرة من الباب الثانى والاول اذا نقله ورواه فى الاصل اثر واثاره تتبع اثر معناسنه اولملغله كويا كه حديثك ياخود محدثك اثرينه متتبع اولور و اثر امر وزننده پوغوه‌دوه ناقه‌يه چوق آشمق معناسنه مستعملدر بودخى تتبع اثر معناسندندر يقال اثر الفحل اثرا اذا اكثر من ضراب الناقة وبرآدمه اكرام ايلك معناسنه‌در مكرمه معناسـنه اولان مأثرة آتيه‌دن مأخوذدر يقال اثره اذا اكرمه (الاثير) همزه‌نك فتحيله اثر كبى بودخى قلجك يوزنده اولان جوهرينه دينور وخالص دوسته اطلاق اولنور يقـال هو اثيرى اى من خلصائى وبوخلاصة السمن معناسنه اولان اثر آتيدن مأخوذدر وكاه اولوركه اثير كثير لفظنه اتباعا ذكر اولنور يقال شئ كثير اثير كما يقال كثير بثير (الاثرة) همزه‌نك ضميله مصدردر نته‌كه ذكر اولندى واثره استيثاردن اسم اولور فتحاتله اثر كبى كما سيذكر و اسلافدن متوارث اولان مكرمته اطلاق اولنور بقيه مناسبتيله يقال فلانله اثرة اى مكرمة متوارثة وسلفدن مأثور ومنقول اولان علم بقيه‌سنه اطلاق اولنوركه روايت وكتابتله اثرى باقى قالور يقال هم على اثرة من العلم اى بقية منه يأثرونها عن الاولين وقيتلغه اطلاق اولنور جدب معناسنه شدتى چوق زمان السنه‌ده باقى قالديغنه مبنى وحالت غير مرضيه‌يه اطلاق اولنور بودخى اختصاص للنفس معناسنه اولان استيثار آتيدن اسمدر يقال له اثرة اى حال غير مرضية (الاثر) همزه‌نك ضميله بدنده ياره اوكولدقدنصكره برنده قلان اثر ونشانه دينور وچهره انسانيده اولان آب وتاب ورونقه اطلاق اولنور قلجك جوهرينه اطلاق ايتدكلرى لفظـدن منفرعدر وبو ايكى معناده ثانك ضميله‌ده زبانزده‌در يقال مااحسن اثر وجهه اى ماؤه ورونقه واثر بركونه تمغا آديدركه دوه‌نك طبانـنك ايچ يوزينه باصيلور دوه غائب اولدقده ايزنى صوروب اول

مثاله بوتقى ايجون (الاثر) همزه‌نك كسريله اثره ديور نته‌كه ذكر اولندى و اثر
مصدرى جلا مصدره دينوركه ... سوزلنده خلاصه فلان
يعملك عبارتدر غيره مسنه ... و ... همزه‌نك ... (الاثر) همزه‌نك
فتحى وثانك ضميله ... واحده (والاثر) ... ونجده كه ... صحندر انتحاب
ورفضيى اوزره اثنيار ... يعنى ... همان ...
مسموعى ... اولان ... ديور ... استيثاردن اسم اولان امردن
مصدردر يقال رجل اثر واثراى يستاثر على اصحابه يعنى ... الشيء حسنة
(الاثرة) فتحاته (والاثرة) همزه‌نك ضميله كما سيذكر (والاثرة) همزه‌نك كسريله
(والاثرى) حسنى وزننده صفت مذكوره‌لركه استيثار معنا اسملردر ... سنه
خصوصنده ... ومتبند ... قال الشارح ومنه الحديث [سيكون
بعده اثرة] اى يستاثر بعضكم على بعض والاستيثار الانفراد بالشيء من دون غيره وقال
فى النهاية [قال للانصار انكم ستلقون بعدى اثرة فاصبروا ...] (الاثرة) بفتح الهمزة
والثاء اسم من آثر يؤثر ايثارا اذا اعطى اراد انه يستاثر عليكم فيفضل غيركم فى نصيبه
من الفيء والاستيثار الانفراد بالشيء وقال فى الاساس وفى الحديث [ستلقون بعدى
اثرة] اى تستاثر امراء الجور بالفيء واثره فتحاته مأثور ومنقول اولان علم بقيه‌سنه
اطلاق اولنور اثره كبى نته‌كه ذكر اولندى (المأثرة) ميمك وثانك فتحيله (والمأثرة)
ثانك ضميله اثره كبى اسلافدن متوارث اولان مكرمة ومفخرة يادكارينه اطلاق
اولنور جمعى مآثر كلور مفاخر وزننده يقولون مآثر العرب اى مكارمها ومفاخرها
التى تؤثر ويذكر عنها (الاثارة) سحابه وزننده اثره كبى علم بقيه‌سنه اطلاق اولنوركه
روايت وكتابتله اثرى باقى قالور قال الشارح ومنه قوله تعالى [او اثارة من علم]
الآيه قال البيضاوى او بقية من علم بقيت عليكم من علوم الاولين (الاثيرة) وقبيره
وزننده يره يوروركن آياغنك ايزى عظيم اولان دابه‌يه اطلاق اولنور يقال دابة
اثيرة اى عظيمة الاثر فى الارض بحافرها (الآثر) فاعل وزننده اثر وحديث نقل
و روايت ايدن آدمه دينور وشيء حسنى اصحابى اوزره استيثار يعنى اول امردن
كندى نفسنه تخصيص ايدن آدمه اطلاق اولنور يقال رجل آثر اذا كان يستاثر على
اصحابه كما فى مفردات الراغب اثرة مزبوره‌دن فاعلدر واثره بو علاقه ايله فضل وتقدم
معنالرينه مستعملدر پس آثر فاضل واسم فاعل اوله‌رق مقدم معناسنه استعمال اولنور
ومنه قولهم فعل ذلك آثرا ما و اثر ذى اثير كلاهما على بنية الفاعل والاثير على زنة
الامير واول ذى اثير واثيرة ذى اثير واثرة ذى اثير بضم الهمزة فى الاثرة واثر ذى
اثيرين بكسر الهمزة والاثيرين بصيغة التثنية واثر ذى اثيرين بالفتحات فى الاثر وآثر
ذات يدين وآثر ذى يدين كلاهما على صيغة الفاعل كلها بمعنى اول كل شيء يعنى

آنك فعلنى امورسائره اوزره ترجيح واختيار ايله جملهٔ افعاله تقديم ايلدم وجه مذكور
اوزره اثير فضل وتقدم معناسندن مأخوذ اولمغله بوراده قبل و مقدم معناسنه‌در
كذلك اثره واثر واثر مقدم معنالرينه‌در ومثال اوّلده آثر اما قولنده آثر اسم فاعلدر
نسب اوزره‌در ياخود فعلت وافعلت اوزره كلن افعالدن مؤثر معناسنه‌در و حاليت
اوزره منصوبدر ياخود اثر عازم معناسنه‌در وماء كلمه‌سى زائده‌در محذوفدن عوضدر
نته‌كه افعل هذا امالا ديرلركه افعل هذا ان لايفعل هذا سبكنده‌در وسائرلرى ظرفيت
اوزره منصوبلردر (المأثور) شول قلجه اطلاق اولنوركه يوزنده جوهرى وسائر
كونه مقبول و معتبرلكنه دائر اثر ونشان اوله على قول صرتى ديشى دموردن
وآغزى پولاددن چكلمش اوله ياخود جن طائفه سنك معمولى اوله يقال سيف
مأثور اذا كان فى متنه اثرا ومتنه حديد انيث وشفرته حديد ذكر او هوالذى يعمله
الجن وقول على رضى الله عنه و لست بمأثور فى دينى قد ذكر فى ابر (الايثار)
همزه‌نك كسريله بر نسنه‌يى اختيار ايلمك معناسنه‌در يقال آثره ايثارا اذا اختاره
وجه مذكور اوزره فضل معناسنه مستعار اولمغله آندن ايثار تفضل و اختيار
معنالرينه منشعب اولمشدر وايثار برنسنه‌يى بر نسنه‌يه تابع ودرپى قلمق معناسنه‌دركه
ايز معناسنه اولان اثردن مأخوذدر يقال اثر كذا بكذا اذا اتبعه اياه (الثؤثور)
عصفور وزننده شول دمورداغلغى يه دينوركه آنكله دوه‌نك طبانته تمغا اوررلر
تاكه غائب اولدقده آنكله ايزى معلوم اوله و ثؤثور جلواز معناسنه‌دركه ضابط
ومحتسب خدمتكارينه دينور قول اوشاغى تعبير اولنور قوللق بكجيسى وتفكجى
باشى سرهنگلرى وترسانه چاوشلرى وكركجى يساقجلرى مقوله‌سيدر ايزمعناسنه اولان
اثردن متصرفدر (المثثرة) مكنسه وزننده ثؤثور ايله معناى اوّلده مرادفدر
(الاستيثار) برشيئى سائره ويرميوب كندى نفسنه تخصيص واختيار ايله آنده
مستبد ومتفرد اولمق معناسنه‌در يقال استاثر بالشئ اذا استبد به وخص به نفسه
وعربلر استأثر الله بفلان ديرلر اول آدم وفات ايدوب حقنده مغفرت ربّانى مرجو
ومأمول اولسه وبوكنايه‌در اول آدمى كوياكه حق تعالى بين الورى اختيار واصطفا
ايله متفرد ايلديكنه تفألدر (ذوالآثار) اسود نهشلى نام كمسه‌نك لقبيدركه مشاهير
شعرادندر هجوده يك ماهر اولمغله برقومى هجو ايلدكده هركس هجوونى حفظ ايدر
اولمغله اول قومده كوياكه آثار ترك وابقا ايدر ايدى ياخود سائر شعرانك اشعارينه
نسبت مزبورك اشعارى سائر سباعك آثارينه نسبت ارسلانك آثارينه شبيه
اولديغيچون تلقيب اولندى (الاثير) زبير وزننده اسامئ رجالدندر اثير بن عمر
والسكونى طبيب كوفى در و مغيرة بن جميل بن اثير ابو سعيد الاشج شيخيدر
(الاجر) زجر وزننده عاملك عملى مقابلى اولان عوض وجزايه دينور جمعى

اجور واجار كلور موقعنده بصائرده بيان اولنديغنه كوره اجر واجره عامله على مقابلنده
اولان واله ديرلر كرك دنيوى وكرك اخروى اولسون لكن اجرت ثواب
ديرلريدر و اجر اجره ده خاص اولدى و اجر واجرت ماده لرى من عقد اولان
كذلك عقد مجراسنده جارى اولان عمله اطلاق اولنور و جزاء من عقد وغير عقد
اولانه اطلاق اولنور كذلك نفع وضارده اطلاق اولنور لكن اجر واجرت
نفعه مخصوصدر وگاه اولنور كه اجر ايله مهر نكاحدن كنايه اولنور انتهى
واجر مصدر اولنور عامله على مقابلنده حسن مكافات ايلمك معناسنه يقال اجره
اجرا من الباب الاول والثانى اذا جزاه و اجر ذكر حسن و نيكنام معناسنه
استعمال اولنور اجر وحسن جزايى عادتا مستلزم اولديغنه مبنى قال الشارح ومنه
قوله تعالى [وآتيناه اجره فى الدنيا] الاية قيل هو الذكر الحسن واجر مهره يعنى
نكاح مقابلهسنده منكوحهيه ويريلان اقچهيه اطلاق اولنور كه كابين تعبير اولنور
قال فى الاساس ومنه قوله تعالى (على ان تاجرنى ثمانى حجج) اى تجعلها اجرى على
التزويج يريد المهر وقوله تعالى [وآتوهن اجورهن] كناية عن المهور و اجر
واجار كتاب وزننده واجور قعود وزننده بدنده صنق كميك اكرى وعقدهلى قالديغى
حالده اوكونق معناسنهدر يقال اجر العظم اجرا واجارا واجورا من الباب الاول
اذا برأ على عثم وصنق كميكى وجه مزبور اوزره صاروب اوكونتق معناسنه در
تقول اجرت العظم اى جبرته على عثم واجر برنسنهيى اجرتله كرايه ويرمك
معناسنه در يقال اجر المملوك اجرا اذا اكراه وثواب وجزا حاصل اولمق
معناسنهدر يقال اجر فلان فى اولاده على بناء المفعول اذا ماتوا فصاروا اجره
وثوابه وقال فى الاساس اجر فلان ولده اذا ماتوا فكانوا له اجرا و صنق عضو
صارلمق معناسنهدر يقال اجرت يده على بناء المجهول اذا جبرت (الاجاره)
همزهنك حركات ثلاثيله اجر كبى عمل مقابلى ويريلان جزايه دينور كه اسمدر
(الايجار) همزهنك كسريله بودخى عامله عوض و جزا ويرمك معناسنهدر يقال
آجره يوجره ايجارا اذا جزاه وبرنسنهيى كرايه ويرمك معناسنهدر يقال اجر المملوك
اذا اكراه وايجار واوى اولان وجر افعالنده لغتدر كه مزراغله آغزه دورتمك
معناسنهدر يقال اجره الرمح ايجارا بمعنى اوجره اى طعنه فى فيه (المؤاجرة)
مفاعله وزننده بودخى برشيئى كرايه ويرمك معناسنهدر يقال آجر المملوك مؤاجرة
اذا اكراه شارح ديركه زمخشرى اساسده اجرنى فلان داره فاستأجرتها وهو موجر
ولاتقل مؤجر فانه خطأ قبيح وليس اجر هذا على فاعل ولكن افعل وانما الذى
هو فاعل قولك اجر الاجير مؤاجرة كقولك شاهره وعاومه عبارتيله معناى مزبورده
مؤجرهيى تخطئه ايتمشدر لكن ابن قطاع وسائر بعض ائمهدن ورودى مأثور اولمغله

مؤلف دخی آنلره اتباع ایلدی واقعا مصباحده دخی ورودی مرسومدر ومؤجره فاجره عورت وشخص مأبون کندوسنه اجرتله فعل شنیع ایتدیرمك معناسنه‌درکه فرج ودبرنی کرایه ویرمکدن عبارتدر یقال آجرت المرأة مؤاجرة اذا اباحت نفسها باجر واجرتله ارغاد طوتمق وارغادلغه طوتلق معنالرینـه در تقول اجرته فاجرنی مؤاجرة ای صار اجیری (الاجرة) همزه‌نك ضمیله کرایه دینورکه اسمدر فارسیده مزد دینور اجرت قدم ایاق کراسیدرکه ایاق تری تعبیر اولنور (الایتجار) افتعال وزننده اجر وثواب طلبیله تصدق ایلمك معناسنه‌در یقال ایتجر فلان ایتجارا اذاتصدق وطلب الاجر قال الشارح ومنه الحدیث [فی الاضاحی کلوا وادخروا وأتجروا] ای تصدقوا طالبین للاجر و بونده ادغامله اتجروا جائز دکلدر زیرا بو اجردن مأخوذدر تجاره‌دن مأخوذ دکلدر (الاستیجار) برکسه‌یی اجرتله ارغادلغه طوتمق معناسنه‌در تقول استأجرته ای اتخذته اجیرا (الاجیر) امیر وزننده اجرتله طوتیلان ارغاده دینور (الاجار) همزه‌نك کسری وجیمك شده‌سیله طامه دینور سطح معناسـنه جمعی اجاجیر واجاجره کلور نته‌کـه نونله انجار دخی لغتدر جمعی اناجیر کلور (الاجیری) خصیصی وزننده دأب وعادت معناسنه‌در یقال اجیراه کذا ای عادته (الاجور) فاعول وزننده (والیاجور) یای تحتیه ایله (والاجور) صبور وزننده (والاجر) همزه‌نك مدی وجیمـك ضمیله (والاجر) هاجر وزنـنـده (والاجر) صاحب وزنـنـده (والاجرون) همزه‌نك مدی و جیم و رانك ضمه‌لریله مجموعی آجر معناسنه‌درکه همزه‌نك مدی وجیمك ضمی ورانك تشـدیدیله کرمیده دینور ومجموعی معربلردر یعنی آکور فارسی معربلردر (آجر) همزه‌نك مدی وجیمك فتحیـله ام اسمعیل علی نبینا وعلیه السلام اسمیدر نته‌که هاجر ایله معروفه‌در شـارح دیرکه همزه هادن مبدلدر (درب آجر) همزه‌نك مدی وجیمك ضمیله بغدادده ایکی موضع اسمیدر (الاخر) همزه‌نك وخای معجمه‌نك ضمیله قدم لفظنك ضدیدرکه ضمنیله ایلرو معناسـنه اولمغله اخر کیرو معناسـنه‌در یقال مضی قدما وتأخر اخری وهر شیئك صوکنه دینور کماسیذکر واکسه وخلف معناسنه مستعملدر یقال شق الثوب اخرا ومن اخرای من خلف (التأخر) تفعل وزننده (والتأخـیر) تفعیل وزنـنـده (والاستیخار) کیرولنمك وکیرویه قالمق معناسنه‌در یقال تأخر الرجل واخر واستأخر ضد تقدم وتأخیر متعدی اولور کیرولمك و کیرویه قومق معناسـنه تقول اخرته تأخیرا فتأخر (الاخرة) (والمؤخرة) محسنه وزننده برشیئك کیروسنه اطلاق اولنور بو معنادندرکه کوزك قویروغنه آخرة العین ومؤخرة العین اطلاق اولنور تقول نظر الی باخرة عینه ومؤخرتها ای بماولی اللحاظ ویقال بمؤخرها بالتثقیـل قال الشارح وهذا قلیل وآخرة الرحل وآخر الرحل ومؤخر الرحل معظم وزننده

ومؤخر الرحل معناسنه ورسنده و بو لغتده تشدید و تخفیف و خانك فتحی و کسری
جائزدر ... قطعه‌سیدر که ... الا اشیاء ایدر فاحجها مقالیدر الآخر الى
تثبیه بلدسیله ... حیوانك ... اولان ایکی ... اطلاق
اولنور (الآخر) فاعل وزننده صوك معناسنه‌در که اول مقابلیدر یقال اوله کذا
وآخره كذا ويقال جاء من آخرهم مؤلفك بصائرده بیانه کوره آخر لفظی اول
مقابلی اولمق اوزره موضوعدر نته که اول کلمسی بدایته موضوعدر و بو آخر بآخر
اموزدا ... سبب اولوره اسم فاعلدر مؤنثنده آخره دینور هایله وآخر غائب
معناسنده استعمال اولنور یقال ابعدالله الآخر ای الغائب بوندن غرض حاضره
دعادر (الآخرة) هایله آخرك مؤنثیدر وآخره دار الغایه اطلاق اولنور که صفت
غالبه‌در مراد نشئه فانیه‌در نته که دار دنیا ایله نشأهٔ ثانیه‌دن تعبیر اولنور وگاه
اولنور که دار لفظی ترك اولنور کما فی قوله تعالى [ليس لهم في الآخرة الا النار]
وگاه موصوف اولمق اوزره ذکر اولنور ومنه قوله تعالى [ولدار الآخرة خير] الآية
وعربلر سكا ایکنجی دفعه‌ده کلدم دیجك یرده اتيتك آخرة مرتين دیرلر (الآخير) امير
وزننده بودخی آخر معناسنه‌در که اول مقابلیدر وغائب معناسنه‌ده استعمال اولنور آخر
کبی حضور قضیه‌لردن متأخر اولدیغیچون وهر شیئك اکسکر مسنه اطلاق اولنور کما سیذکر
(الآخر) همزه‌نك مدی وخانك فتحیله غیر معناسنه‌در که فارسیده دیکر مرادفیدر ایکی
سنه‌نك برینه نسبتله اولور بریدر جمعی آخرون کلور واو ونونله واواخر کلور همزه‌نك ضمی
وخانك فتحیله مؤنثنده اخرى دینور همزه‌نك ضمیله واخراة دینور هایله جمعنده اخریات
دینور کذلك اخر دینور همزه‌نك ضمی وخانك فتحیله شارح دیرکه آخر لفظی افعل
وزننده افعل تفضیلدر فی الاصل اشد تأخرا معناسنه اولوب بعده غیر معناسنه استعمال
اولنمشدر واخر لفظی که جمع اخری واخری درشروح کافیه‌ده معدولیتی وجمعیتی بابنده
کلمات کثیره مبسوطه‌در مؤلف وجه مذکور اوزره مذکرك دخی جمعی اخر کلور دیو
رسم ایتمشدر بو جهته بعضلر [فعدة من ايام اخر] آیت کریمه‌سنده نکته تطلبی
لازم اولنور وعربلر اتيتك آخر مرتين دیرلر ایکنجی دفعه‌ده سکا کلدم معناسنه نته که
آخرة مرتين دخی بو معنایه‌در که ذکر اولندی واخری آخره کبی دار بقایه که نشأهٔ
ثانیه‌در اطلاق اولنور وعربلر لاافعله اخرى الليالى ولا افعل اخرى المنون دیرلر ابدا
معناسنی مراد ایدرلر ای آخر الدهر سبکنده‌در ويقولون جاء اخرى القوم یعنی من كان
فی آخرهم ويقولون جاء فی اخرياتهم ای فی اواخرهم (الآخرة) فتحاتله وهمزه‌نك
ضمیله جائزدر (والآخير) امير وزننده نته که ذکر اولندی (والآخر) ضمتینله کذلك
ذکر اولندی (والآخري) همزه‌نك ورانك کسری ویانك تشدیدیله (والآخريا) همزه‌نك
ضمیله (والآخريا) همزه‌نك ورانك کسریله (والآخريا) همزه‌نك مدیله مجموعی هر شیئك

آخرینه اطلاق اولنور یقال جاء اخرة وباخرة واخیرا واخرا واخریا واخریا واخریا
وآخریا ای آخر کل شیء شارح دیرکه مؤلفك باخرة قولندن معرف باللام اوله‌رق
مستعمل اولماسی فهم اولنوب لکن جار ومجرورك مجموعی حال اولمغله معرفا دخی
استعمال اولندی (الاخرة) فرحه وزننده ویره‌سی معناسنه استعمال اولنور تقول
بعته باخرة ای بنظرة (المئخار) مصباح وزننده شول خرما اغاجنه اطلاق اولنورکه
میوه‌سی قیشك وکسیمك صوکلرینه قدر قالور اوله یقال نخلة مئخار اذا صارت یبقی
حملها الی اخر الشتاء والصرام (آخر) آنك وزننده ایرانده دهستان ایالتنده بر بلده
آدیدر اعلام رواتدن اسمعیل بن احمد وعباس بن احمد بن الفضل اورادندر (الادر)
آدم وزننده (والمأدور) مغدور وزننده ادره علتنه مبتلا اولان آدمه دینورکه عورت
برنده قیل بتن درینك جوفنده اولان انجه زار کبی دری یرتلوب بغرسقلر خایه‌نك
قابنه اینمکله خصیه‌سی قوغه کبی شیشوب قبارمش اولور ترکیده دبه طشاق تعبیر
اولنور وفتق مزبور همان صول طرفدن حادث اولور علی قول شول کمسیه دینورکه
خصیه‌لرینك برنده فتق اصابت ایلمش اوله یقال رجل آدرو مأدور وهومن ینفتق
صفاقه فیقع قصبه فی صفنه ولاینفتق الا من جانبه الایسرا ومن یصیبه فتق فی احدی
خصیبه (الادر) فتحتینله مصدردر برآدم دبه طشاق اولمق معناسنه یقال ادر الرجل
ادرا من الباب الرابع اذا صار آدر (الادرة) همزه‌نك ضمیله اسمدر دبه طشاقلغه
دینور وبونده فتحاتله‌ده جائزدر (الادراء) حمراء وزننده شول خصیه‌یه اطلاق
اولنورکه فتق اثری اولمیه‌رق بیوك اوله یقال خصیة ادراء ای عظیمة بلا فتق
(المآدیر) مأدورك جمعیدر (الادر) همزه‌نك ضمیله آدرك جمعیدر یقال قوم مأدیر
ای ادر (آذار) همزه‌نك وذال معجمه‌نك مدیله اسم اعجمیدر وشهور رومیه‌دن شهر
سادس اسمیدرکه حالا مارت تعبیر اولنور تشرین اولدن عد ایتملریله شهر سادس
اولور (الار) همزه‌نك فتحی ورانك تشدیدیله طوار سورمك معناسنه‌در یقال ار الدابه
ارا من الباب الاول اذا ساقها وطرد وتبعید ایلمك معناسنه‌در یقال ار فلانا اذا طرده
وجماع ایلمك معناسنه‌در ارکبی ار ایلمك لطائفدندر یقال ارها اذا جامعها واسهال
سبیله یورك سوروب چقرمق معناسنه‌در یقال ارالسلح اذا رماه واسقطه شارح
دیرکه بوراده وسقوطه نسخه‌لری محرفدر صواب اولان اسقاطه اولمقدر وارآتش
یاقمق معناسنه‌در یقال ار النار اذا اوقدها وار شول جبوغه دینورکه تیکنلو میشه
آغاجندن قوپاریلوب وتیکنلری ازاله واطرافی ملایم اولنجه قدریره اوردقدنصکره
صو ایله اصلادوب اوزرینه طوز اکرلر وآنی رحمی لقاح قبولندن قالان ناقه‌نك
رحمنه ادخال ایله دوا ایدرلر واکا ارار دخی دینور همزه‌نك کسریله وار کلمه‌سی
معنای مزبوردن مصدر اولور یقال ار الناقة ارا اذا فعل بها الار والارار (الارة)

هره و زنده انله دیور (الازیز) صبیر وزننده قاز اوبلارکی سنده جیقنده ماجن
وکیمیا ولاازی اولان قارحی شوق و جمنه چاغروب بغروب هیکامه ایلک علی قول
مطلقا صلمق معناسنه‌در یقال ازالقاس عند الغضار والفطة اریز ادا صات اوهو
مطلق الصوت والبرلیم اولنور اول صوته دیور (الازاز) همزه‌نک فتحیله قیون
وکچی قسمی چاغره‌جق اصواتندر (الابتزاز) افتعال وزننده استعجال معناسنه‌در
یقال ابتز الرجل اذا استعجل (المئز) میمک کسری وهمزه‌نک فتحیله کثیر الجماع اولان
آدمه دیور (الازر) همزه‌نک فتحی وزای معجمه‌نک سکونیله قولامق احاطه معناسنه‌در
یقال ازر الشیء ازرا من الباب الثانی اذا احاطه و زور وقوت معناسنه‌در وضعف
وارلوق معناسنه اولمغله ضداولور یقال رجل ذو ازر ای قوة وذو ازر ای ضعف شارحک
بیانینه کوره مادۂ مذکوره ازار ماده‌سندن مأخوذدرکه بله بغلدقلری فوطه و پشتمال
مقوله‌سنه دیور پس احاطه معناسی وشد ازاردن ملحوظ قوت معناسی کذلک ازار
ذکرنده ثوب ضعیف اولنق حسبیله ضعف معناسی وعون ونظیر معنالری آندن منشعبدر
انتهی وازر قوتلندرمک تقویه معناسنه‌در یقال ازره ازرا اذا قواه وازر ارقه‌یه
اطلاق اولنور یقال شدبه ازره ای ظهره (الازر) همزه‌نک ضمیله بلده ازار بغلیه‌جق
یره دیور معقد الازار معناسنه (الازر) همزه‌نک کسریله اصل ومبنا معناسنه‌در
یقال هو من ازر کریم ای اصل وازاره دیور کاسیذکر (الازره) همزه‌نک کسریله
بنا نوعدر بردورلو و برهیئتله ازار طوتمق معناسنه‌درکه حالته دالدر آندن لسانزده
طوتنش ایله تعبیر اولنور یقال انه لحسن الازرة ای هیئة ایتزاره (الازار) همزه‌نک
کسریله بدنه بورونجک جار وملحفه‌یه دیور وبو مذکردر مؤنث دخی اولنور
وبعضا هاء تأنیثله ازاره دخی دیور شارح دیرکه کرچه مؤلف مطلقا ملحفه ایله
تفسیر ایلدی لکن اصل ازار بلدن اشاغی طوتیلان فوطه وپشتمال مقوله‌سنه
دیور نته‌که رداء بلدن یوقری طوتیلان ثوبه دیور مثلا حاجلک بلدن یوقری
طوتندقلری احرام رداء وبلدن اشاغی طوتندقلری ازاردر انتهی وازار لفظنک
جمعی آزره کلور حمار واحمره کبی وازر کلور حمار وحمر کبی وازر کلور زانک
سکونیله وازار مطلقا آدمی ستر ایدن نسنه‌یه اطلاق اولنور انکیچون برآدمک بیتنه
ازار اطلاق ایدرلر وازار عفاف وعصمت معناسنه مستعملدر یقال انها من اهل
الازار ای العفاف ویقال هو عفیف الازار وکشینک زوجه‌سنه اطلاق اولنور
لباس کبی ودیشی قیونه اطلاق اولنور دیشی قیونی صاغمق ایچون چاغردقلری
صوتدن حکایه اولنورکه ازار ازار دیو چاغررلر سکون رایله (المئزر) منبر وزننده
بودخی ازاره دیور لحاف وملحف کبی (الایتزار) افتعال وزننده ازار طوتمق
معناسنه‌در یقال ایتزر بالازار اذا لبسه ولاتقل اتزر بادغام الهمزة فی التاء وقدجاء

فی بعض الاحادیث ولعله من تحریف الرواة مؤلفك مرادی اشبو حدیثدر قال فی النهایة وفی الحدیث [كان یباشر بعض نسائه وهی مؤتزرة فی حالة الحیض] ای مشدودة الازار وقدجاء فی بعض الروایات وهی متزرة وهو خطأ لان الهمزة لاتدغم فی التاء (التأزر) تفعل وزننده بودخی ازار طوتمق معناسنه‌در یقال تأزر الرجل بمعنی ایتزر (المؤازرة) مفاعله وزننده برآدمك احساناله حزننی دفع ایلك معناسنه‌در یقال ازره مؤازرة اذا واساه وبرنسنه مقابل اولمق معناسنه‌در یقال آزره اذا حاذاه وبرآدمه یاردم ایلك معناسنه‌در یقال آزره اذا عاونه وبومعنالرده واوایله موازره شاذدر ومؤازره اكین قوتلنوب بری برینه صرمشمق معناسنه مستعملدر یقال الزرع یوأزر بعضه بعضا اذا تلاحق والتف (التأزیر) تفعیل وزننده برنسنه‌یی بوریمك معناسنه‌در یقال ازره اذا اعطاه وقوت ویرمك وقوتلندیرمك معناسنه‌در یقال ازره اذا قواه ومنه یقال نصر مؤزر ای بالغ شدید (آزر) هاجر وزننده اهواز ایله رامهرمز بیننده برناحیه آدیدر وسلمده برصنمك اسمیدر وبعض لغات عربیه‌ده آزر كلمه‌سی ذم ودشنام كلماتندندر وآزر ابراهیم الخلیل علی نبینا وعلیه سلام الجلیل حضرتلرینك عموجه‌لری اسمیدر پدرلری اسمی ارخدر شارح دیركه قرآن كریمده آزره اب اطلاقی عادت عرب اوزره جاری اولمشدر بیضاویده بووجه اوزره مرسومدركه كتب تواریخده ذكر اولندیغی اوزره پدرلرینك اسمی تارخدر علی قول ایكیسیده علمدر اسرائیل ویعقوب كبی وعلی رای تارخ علم وازر وصفدر شیخ یاخود معوج معناسنه ومنع صرف فی العجمی اولوب موازنه محمول اولدیغنه مبنیدر یاخود نعت عربیدر ازردن یاخود وزرن مشتقدر واقرب اولان علم العجمیدر وعندالبعض آزر برصنم آدیدركه مرسوم اكاعبادت ایدر ایدی ملازمت عبادتنه مبنی اسمیله مسما اولمشدر یاخود حذف مضافله اكا اطلاق اولنمشدركه عابد آزر تقدیرنده اولور یاخود مراد صنم مزبوردر آزر كلمه‌سی مابعدینك مفسر اولدیغی فعل مضمرایله منصوبدر انتهی وآزر ازاردن وصف اولور احمر وزننده شلوارلغی بیاض اولوب آیاقلری سیاه اولان آته اطلاق اولنور علی قول شلوارلغی وآیاقلری بیاض اولانه یاخود شلوارلغی بیاض اولوب آیاقلری نه‌درلو اولورسه اولسون اطلاق اولنور یقال فرس آزر اذاكان ابیض الفخذین ولون مقادیمه اسودا وهما واحد او ای لون كان لكن اساسده وفرس آزر ابیض العجز فان نزل البیاض الی الفخذین فهو مسرول وخیل ازر بجمر یعنی جمع عنوانده مرسومدر (الموزرة) معظمه وزننده شول دیشی قیونه وصف اولوركه ایاقلری شلوارلغه قدر سیاه اولمغله كویا كه سیاه شلوار كیمش اوله یقال نعجة مؤزرة كانها ازرت بسواد (الاسر) همزه‌نك فتحی وسینك سكونیله برنسنه‌یی محكم باغلمق معناسنه‌در یقال اسر الشیء اسرا من الباب

القوى ارادنده شارح دیرکه اسری الاصل اسار ایله یعنی صیرم ایله صرمق اتماسی
طوتوب قوی معناسنه موضوعدر هده بطقنا قوی و بوسنده تدوید اوبلك وقوی
قوی واسیر اولمك معنالرى متفرع اولمشدر انهی واسر وشیئی صیره وسار صارق
مقولهسیله صارمق معناسنهدر یقال اسره اذا قصده واسرلك حلق وحلقی محکم
وقوی قوی معناسنه مستعملدر یقال اسره الله ای خلقه بالقوة وشدة فی الخلق والخلق
وبومعناده اسر اسم اولور ومنه قوله تعالى [وشددنا اسرهم] ای خلقهم قال
المفسرون ای احکمنا ربط مفاصلهم بالاعصاب وقال العوف وشددنا اسرهم ای مفاصلهم
اوالمراد مجرى البول والغائط اذا خرج الاذى تقبضا اومعناه انهما لا یسترخیان
قبل الارادة تفسیر اوله کوره حضرت حق جل وعلا بیورر که بز عظیم الشان
خلاق ایچون انلرك مفاصلنی برى برینه وصل وشدایله متین واستوار ایلدم
تفسیر ثانیه کوره بول وغائط مجرالرینی هر برنی حدنتر حقدقنسکره بوزیلوب
دیوشوریلور قدم یاخود اخراج حدثی مرادلرندن مقدم سبیللرنی کوشیوب
مسترخی اولمز ایلدم دیمکدر که حصرلی معنا اولنور (الاسر) همزهنك ضمیله بول
طوتیق معناسنهدر نته که حدث دیکرك انقاطننده حصر دینور یقال اخذه الاسر
ای احتبس البول شارح دیرکه اسر اسمدر مصدری اسردر فتحتیله یقال اسر الرجل
اسرا من الباب الرابع اذا احتبس بوله (عود اسر وعود یسر) یانی تحتیه ایله یاخود
ثانی لحن وخطادر شول آغاج پارهسنه اطلاق اولنور که بولی طوتیلان آدمك
قارنی اوزره وضع ایلکله تدبیر وتیمار ایدرلر اعراب ادویهسندندر واول آغاج
اعراب بینده معروفدر فقهرا حالا تسمیع دوز دکلری یسر آغاجی اولمق کرکدر که
معروفدر نته که کتب طبیهده عود یسر عنوانده مرسومدر قال فی الاساس عود
فلان بعود الاسر وهوالذی یوضع على بطن المأسور فیبرأ وتقول العامة عود یسر
وهو خطأ الان یقصد به التفال (الاسر) ضمتیله تخت آیاقلرینه اطلاق اولنور
قوایم السریر معناسنه (الاسر) فتحتیله صرچهیه دینور زجاج معناسنه (الاسار)
کتاب وزننده مطلقا باغه وصارقیه دینور مایشدبه معناسنه جمعی اسر کلور
ضمتیله شارح بونی اسیر بند ایدهجك قیشه تخصیص ایلمشدر واسار یسار لفظنده
لغتدر که یمین مقابلیدر (الاسیر) امیر وزننده طوتساغه دینور اخیذ معناسنه کرك
بغلو اولسون وکرك اولمسون فی الاصل اسار ایله بغلو اولان طوتساغه دینوب بعده
توسیع اولندی وخاصة بغلو اولانه دینور مقید معناسنه ومحبوس ومسجونه
اطلاق اولنور جمعی اسراء کلور امراء وزننده واساری کلور سکاری وزننده
واساری کلور همزهنك فتحیله خباطی وزننده واسری کلور مرضی وقتلی وزننده
واسیر یری برینه صارمشمش نباته اطلاق اولنور یقال نبات اسیرای ملتف (الاسرة)

عمده وزننده متين ومحكم زرهه اطلاق اولنور درع حصينه معناسنه قوت معناسندن
مأخوذدر و بر آدمك اقرب اولان رهط وعشيرتنه اطلاق اولنـور مدار تقويت
اولديغيچون يقال هو من اسرة فلان اى رهطه الادنون (التأسر) تفعل وزنـده
برآدمى بربهانه ايله اويالندرمغله مقصدندن آليقويوب كيجكدرمك معناسـنه مستعملدر
يقال تأسر عليه اذا اعتل وابطأ (اساروں) همزه نك فتحيله عقاقيردندر بين الاطباء
بو اسمله معروف نباتدر كه ادويه دندر تركيده كدى اوتى تعبير اولنور (اسير) امير
وزننده (واسير) زبير وزننده (واسـيره) جهينه وزنـنـده اسامئ رجالدندر
(اسرال) همزه نك كسريله لام بابنده مرسومدر (تأسير السرج) تباشير الفرج
وزننده آتك ايرنى صاردقلرى صريملره دينور شارحك بيانى اوزره تعاشيب كبى
مفردى نامسموعدر ياخود مفردى تأسيردركه تمتين كبى اسمدر (الاشتر) شين معجمه
وتاى فوقيه ايله طرطب وزننده كوفه ده بعض علويه نك لقبيدر مراد زيد بن جعفر
ولفظ مزبور شـتر ماده سـنده مرسـومدر (الاشر) فتحتينله شـدت ووفرت
اوزره فرحناك اولمق معناسـنه دركه طاشقنلق و بورطورلق تعبـير اولنور يقال
اشر الرجل اشرا من الباب الرابع اذا مرح (الاشر) كتف وزننده (والاشر)
ندس وزنـنـده (والاشر) شكس وزنـنـده وفتحتينله لغتـدركه وصف بالمصدر
اولور (والاشران) سكران وزننده وفرت اوزره شادان اولان كشى يه دينور
جمعلرى اشرون كلور شينك كسريله واشرون كلور شينك ضميـله واشر كلور
ضمتينله واشرى كلور سـكرى وزننده و اشارى كلور خباطى وزنـنـده واشارى
كلور سكارى وزنـنـده (المئشير) مكثير وزنـنـده كه ابنيهٔ مبالغه دن بغايت جنبشلو
وشاطر ونشاطمند انسان وحيوانه دينوركه بوطور تعبير اولنور يقال رجل مئشير
وناقة مئشير وجواد مئشير اى نشيط (الاشر) ضمتينله (والاشر) فتحتينله ديشلرده
اولان كسكنلكه ودقت ولطافتنه دينوركه خلقى واستعمالى اولور جمعى اشور كلور
يقال فى ثغرهـا اشر واشر وهو حسـنة وتحزيز اطرافه يكون خلقة ومستعملا
(اشر المنجل) زفر وزنـنـده اوراق تعبير اولنان آتك ديشلرينـه دينور (الاشر)
حشر وزننده ديشلرى كسكين ايلمك معناسنه در يقال اشرت اسنانها اشرا من الباب
الثانى اذا حززتها اكثر قوجه قاريلر احداثه تشبه ايچون بعض نسنه لر ايله ديشلرنى
تحديد وتجليه ايدرلر واشر بچق ايله كراسـته بچمك معناسنه در يقال اشر الخشب
بالمئشار اذا شقه (التأشير) تفعيل وزننده بودخى ديشلرى كسكينلتمك معناسـنه در
يقال اشرت اسنانها تأشيرا اذا حززتها (المؤتشرة والمستأشرة) اسم فاعل بنيه لريله
ديشلرى تأشير ايدر اولان خاتونه دينور (المؤشر) معظم وزننده مطلقا يوفقلنوب
كسكينلنمش نسـنه يه اطلاق اولنور يقال شئ مؤشر اى مرقق (المئشـار) منشار

وزننده ولده عصفورك نحوزنه دیرلر (الاكمة) عابره وزننده نیق ایله كمش
سدیه دیرلر تأنی موصوف اعزازلرنده ویوعینه زامنیه قیلندی یقال خشبة
آمرة ای مشوبة (التأشیر) تفعیل وزننده اسمدر چکرکلرك دیش مقامنده اولان
سیسه دیرلرکه انکله اصیرر جمعی تأشیر کلور تأشیر وزننده (الاشیر) عاصر
وزننده چکرکلرك بادرلرنده اولان انجه نکلره دیرلر کذلك چکرکلرك قویروغی
اوجنده اولان عقدهیه دیرلرکه قوش چیناقلری شکلنده اولور واکا اشره دخی
دیرلر غده وزننده ومنشار دیرلر منشار وزننده (الشیره) سفینه وزننده مغربده
بلده در عبدالله بن محمد الحافظ الصوری اورادندر (الاصر) عصر وزننده قیرمق
معناسنه در یقال اصر الشیء اصرا من الباب ضرب اذا کسره وبرنسنهیی وجانبه
طوغری اکمک معناسنه در یقال اصر الشیء اذا عطفه وبرکسهیی آلیقومق حبس
معناسنه در یقال اصر فلانا اذا حبسه وچادره ذکری آتی اصار دیدکلری ایپ
بکوزمك معناسنه در یقال اصر البیت اذا جعل له اصارا (الاصر) همزهنك
کسریله عهد وپیمان معناسنه در وبو حبس معناسندن مأخوذدرکه بو مادهنك اصل
موضوعیدر کسر وعطف معنالری دخی آندن مأخوذدر زیرا هر برنده حبس
معناسی متصوردر مثلا کسرده طول وورستنك حاللرندن آلیقومق وعطفده
استقامتدن آلیقومق ملحوظدر وعهد وپیمانده نقضنی ثواب وخیراتدن آلیقومق
متصوردر واصرك جمعی آصار کلور تقول لا اصر بینی وبینه ویقال بینهم آصار
یرعونها ای عهود واصر کناهه اطلاق اولنور مرتکبنی جنتدن آلیقومق
علاقهسیله یقال به اصر ای ذنب وآغرلق ثقل معناسنه در یقال حمل عنهم الاصر
ای الثقل بو معنالرده همزهنك ضمی وفتحیله ده جائزدر واصر برآدمی برنسنهیه میل
ایتدیرن شیئه دینور یقال هو اصره علیه ای مایعطفه وطلاق یاخود عتق یاخود
نذر ایله اولان یمینه اطلاق اولنور زیرا بونلر اثقل ایمان اولمغله کفارتله خلاص
متصور دکلدر قال فی النهایة وفی الحدیث [من حلف علی یمین فیها اصر فلا کفارة
لها] وهو ان یحلف بطلاق اوعتاق اونذر واصر قولغك دیکنه دینورکه کوبه
چکوریلور جمعی آصار کلور همزهنك مدیله واصران کلور همزهنك کسریله
(الآصرة) ناصره وزننده رحم وقرابته اطلاق اولنور سبب میلان اولدیغیچون
تقول لیس بینی وبینه آصرة ای رحم وقرابة ومنت واحسانه اطلاق اولنور تقول
عنی منه آصرة ای منة جمعی اواصر کلور وآصره چادرك اتکلرنی قازغه بند
ایتدکلری کوچك ایپه دینور (الاصار) کتاب وزننده (والاصارة) هاله بونلرده
چادرك اتکلرنی بند ایتدکلری کوچك ایپه دینور جمعی اصر کلور ضمتینله واصار
چادرك ایپنی بکرهجك قازغه دینور وزنبیله دینور واوتلغه دینور حشیش معناسنه

وشول

وشول چوله وكليمه دينوركه ايچنـه بچلمش اوتلق وضع ايدرلر جمعى اصر كلور ضمنيله وآصره كلور افعله وزننده (الايصر) همزه‌نك فتحى وصادك كسريله بودخى چادرك اتكلرنى بغلدقلرى كوچك ايپـه دينور واوتلغه وايچنـه اوتلق وضع ايلدكلرى پلاسـه دينور جمعى اياصر كلور (المأصر) مسجـد ومرقد وزنلرنده حبسخانه‌يه وزندانه دينوركه اسم مكاندر محبس معناسنه جمعى مأصر كلور مساجد وزننـده وعامه معاصر ديرلر عينله وزن ثانى شاذدر (الاصير) امير وزننـده برى برينه متقارب اولان نسنه‌لرك هربرينه دينور كوياكه اصارلرى متقارب اولان چادرلرك هربرى كبى وبرى برينـه صارمشوب طوپلنمش اولان صاچه دينور يقال شعر اصير اى ملتف وكثير وطويل اولان سچاغه دينور يقال هدب اصـير اى كثيف طويل (المؤاصر) مجاور وزننده قومشويه دينور فى‌الاصل اصار اصاره يعنى طناب طنابه همجوار اولانه دينوب بعده على الاطلاق استعمال اولندى تقول هو جارى مطانبى ومؤاصرى ومكاسرى اى جارى (المتـأصر) متناصر وزننـده برى‌برينـه همجوار اولان آدملره دينور يقال ثم حى متـأصرون اى متجاورون (الايتصار) افتعال وزننده نبات چوغالوب اوزامق معناسنه‌در يقال ايتصر النبت اذا طال وكثر ويرك نباتلرى برى برينه متصل بتمك معناسـنه‌در يقال ايتصر الارض اذا اتصل نبتها وبرنسـنه كثير العدد اولمق معناسـنه‌در يقال ايتصر القوم اذا كثر عددهم (الاطر) همزه‌نك فتحى وطانك سكونيله برنسنه‌يى اكوب ايكى بوكمك معناسـنه‌در مثلا ياىى قورمق ايچون اكمك كبى يقـال اطر القوس وغيرها اطرا من‌البـاب الثانى والاول اذا عطفها واوقه اطره قلمق يعنى اوقك كزينـه سكير صارمق معناسنه‌در يقال اطر السهم اذا جعل له اطرة واطرياىك وسحابك مقوس ومنحنى اولان يرينـه دينور منحنى القوس والسحاب معناسـنه وبوتسميه بالمصدردر واطر چادرك دائره‌سنه قصناق طرزنده قوشاق ايلمك معناسنه‌دركه اكثرى شريتدن ايدرلر يقال اطر البيت اذا اتخذ له اطارا كالمنطقة حوله (التأطير) تفعيل وزننده اطر ايله ايكى اولكى معنالرده مرادفدر يقال اطر القوس تأطيرا واطر السهم تأطيرا بمعنى اطر وتأطير قزقسمى اره وارميوب چوق زمان اناسى اونده اسكيوب قالمق معناسنه‌در يقال اطرت البنت اذا بقيت فى‌بيت ابويها زمانا (الاطير) امير وزننده كنـاهه اطلاق اولنور تقول آخذنى باطير غيرى اى بذنب غيرى وطارلغه دينور يقال فيه اطير اى ضيق وسوزه دينور كلام معناسـنه تقول سمعت منه اطيرا اى كلاما وايراقدن ظهور ايدن شره دينور يقال اصـابه اطير اى شر قداتى من‌بعيـد (الاطرة) عمده وزننده يارلماق ايچون اوق كزينك اوزرينـه صاردقلرى سكيره دينور وآلت تناسلك باشنك كردا كرد جوره‌سنه اطلاق اولنور وطرنغك اطرافنى

احاطه ایدن نه اطلاق اولنور وقت قسمت یا بعدی اشعا بونکوزلری بانجه قدر
او بیرلری ظفره اوجنه بیوی وجستی ویپوپنی قزللری کبی ایدکلرینی شبه
بیورکه قده بوکوبولمش کولان مشبه را الاظفار) کتاب وزنده چادر قوشه
بیوی وقنطور واتکه وقوبی مقولهسی قصاصه وو ... ایله اطراف چوبلاتی
ورلره و بیشه ... بیوی والظفر ذکر اولنان اظفاره ایکی معنی اوزنده مرادقدر
و ... وبازه اولمش کوه اسلیه اطلاق اولنور وکرویه یاخی ایچون بو بیلوب
بوکلی ... جوقریه دینورکه قصیق ... ایله وابنک دوداغیله یقت
قرلری ... فصل لیدن قوسه اطلاق اولنورکه ... وحمی اوبزه ... کلده
شهر اولنور ذو الشارح ... ابن عبد العزیز عن السنة وقص الشارب فقال
تقصه حتی یبدو الاطار والاطار باجمله هرنسنهنک احاطه ایدن شیئه اطلاق اولنور
(التأطر) تفعل وزنده بر یرده عوق اولنوب قالمق معناسنهدر یقال تأطر الرجل
بالمکان اذا تحبس وبر ... مقولهسی نسنه اکیلوب ایکی قات اولمق معناسنهدر یقال
تأطر الرمح اذا تثنی وقانون اصطلاحنده ... دائما خانهسنده اقامت ایلمک
معناسنهدر یقال تأطرت المرأة اذا اقامت فی بیتها وبر نسنه اکریلمك معناسنهدر یقال
تأطر الشیء اذا اعوج (الانأطار) انفعال وزنده بودخی اکریلمك معناسنهدر یقال
انأطر الشیء اذا اعوج (المأطور) مفعول وزنده شول قوییه دینورکه یانده
برقویی دخی اوله وبادیهده شول صویه دینورکه طبراغی بومشق یرده اولمغله
چوکوب یقیلمق ایچون اطرافی احشابله اوریلوب بکندرلمش اوله (المأطورة)
هایله دائر امدار قولپلو واغزی قصهقاو چولکه دینورکه اکا سود صاغیلور
(الاطیره) همزهنک ... فتحیله مفردده بربنده آدیدر (الافر) همزهنک فتحی وفانك
سکونیله (والافور) قعود وزنده سکرتمك معناسنهدر یقال افر الرجل افرا
من الباب الثانی اذا عدا واهو کبی جنبش ونشاطدن صچرایوب قالقمق معناسنهدر
یقال افر النشاط اذا وثب وبر نسنه شدتله قینامق معناسنهدر یقال افر الحر والقدر
اذا اشتد غلیانه ودوه قسمی زبون وبیتاب اولدقدنصکره سموزوب نشاطمند اولمق
معناسنهدر یقال افر البعیر اذا نشط وسمن بعد الجهد وخدمتده جست وچابك اولمق
معناسنهدر یقال افر الغلام اذا خف فی الخدمة وطرد ایلمك معناسنهدر یقال افر
اذا طرد شارح دیرکه کرچه جمله نسخهلرده طرد عنوانیله مفسردر لکن تحریفدر
صواب اولان بطر عبارتیله اولمقدر نتهکه امهات سائرهده بورسمه مرسومدر
(الافر) فتحتینله بودخی بر نسنه شدتله قینامق معناسنهدر یقال افر الحر والقدر
افرا من الباب الرابع اذا اشتد غلیانهما ودوه بیتاب اولوب زبونلدقدنصکره
محوذ بولنوب نشاطمند اولمق معناسنهدر یقال افر البعیر اذا سمن ونشط

بعد الجهد (الاستيفار) افر ايله معناى ثانيده مرادفدر يقال استأفر البعير بمعنى افر (المئفر) منبر وزننده جست وچابك خدمتكاره دينور (الافرة) ضمّيله ورانك تشديديله جماعت معناسنه‌در تقول رأيت افرة من الناس اى جماعته وبليه معناسنه‌در يقال وقع فى افرة اى بلية وقارشقلق اختلاط معناسنه‌در تقول تركتهم فى افرة اى فى اختلاط وقاتيلق شدت معناسنه‌در وافرة الصيف ياز موسمنك اوّلنه دينور وبو فعله وزننده‌در وبونلرده فتحتيله‌ده لغتدر (افران) سلمان وزننده نسف قضاسنده برقريه آيدر (افر) همزه‌نك فتحى وفانك ضمى و رانك تشديديله عراقده بربلده‌در (اقر) همزه‌نك فتحى وقافك ضميله باديه بر وادى اسميدركه دوه مرعاسى اولان شور اوتلقلر ايله وصولر ايله مملو وآباددر (الاكرة) همزه‌نك ضمى وكافك سكونيله كره لفظنده لغت غير فصيحه‌دركه طوپه دينور الده اوينارلر وشول چقوره دينوركه آنده صو ايركيلوب طورلمغله آندن صافى وطورى صو اخذ ايدرلر (الاكر) مكر وزننده (والتاكر) تفعل وزننده ذكر اولنان چقور قازمق معناسنه‌در يقال اكر الرجل اكرا من الباب الاول وتأكر اذا حفر الاكرة (الاكّار) شداد وزننده چفتجى يه دينور حراث معناسنه اكر مذكوردن مأخوذدر صبان ايله يرى سوكوب قازديغيچون تسميه اولندى واكارك جمعى اكره كلور فتحاتله كوياكه تقديرا آكرك جمعيدر ناصر وزننده (المواكرة) مفاعله وزننده مخابره معناسنه‌دركه ترلادن حاصل اولان غلالك بعضى اوزره عقد مزارعتله بالاشتراك زراعت ايلمك معناسنه‌در يقال اكر الرجل مؤاكرة اذا خابر (الامر) همزه‌نك فتحى وميمك سكونيله (والامار) كتاب وزننده (والامرة) عافيه وزننده بيورمق معناسنه‌دركه نهى مقابليدر يقال امره وامر به امرا او امارا اوآمارة من الباب الاول ضد نهاه مؤلفك بصائرده بيانه كوره امر وجه مذكور اوزره مصدر اولور اسم مصدر اولوركه فارسيده فرمان وتركيده بيورق و بيورلدى تعبير اولنور جمعى اوامر كلور وجمع مذكور خلاف مطرده اولمغله بعضلر بوكونه تصحيح ايلديلركه امر فى الحقيقه مأموربه اولمغله مفعول فاعله تحويل اولندى نته‌كه امر عارف وامر معروف وعيشة راضية ديرلر بعده قياس اوزره فاعل فواعل اوزره جمعلندى وعند البعض حال وشان معناسنه اولان امردن فرق ايچون اوامر اوزره جمعلندى زيرا امر مذكورك جمعى اموردر وحال وشان وحادثه معناسنه اولان امر افعال واقواله عام وشاملدر وعلى ذلك قوله تعالى [اليه يرجع الامر كله] ومصباحك بيانه كوره بيورمق معناسنه اولان امرك امر حاضرندن همزه حذف اولنوب مره بكذا دينور نته‌كه كل وخذ كلمه‌لرى دخى بويلجه‌در واكر حرف عطفله مذكور اولورسه همزه ردّ اولنوب وأمر بكذا دينور لكن كل وخذ كلمه‌لرنده همان تخفيفله‌دركه همزه ردّ اولنمز انتهى وامر حادثه

معناسنه استعمال اولنور كه امر وفرمان لفظنك مصدريدر يقال وقعوا في امر عظيم اي
حادثة بوننك جمعي امور كلور شارح ديركه حال وشان معناسي دخي بونلندر يقال
امره مستقيم اي حاله وشانه انتهى وامر مات وولي اولمق معناسنه كلور يقال امر
فلان علينا وامر وامر امرا من الباب الاول والرابع والخامس اداولدي شارح ديركه
مؤلف بونده اقتصار ايلمشدر زيرا باب اول ورابعك مصدرلري امردر وباب خامسك
مصدري امارەدر همزەنك فتحيله وامره وامارە همزەلرك كسريله آمدن اسملردر انتهى
(الامرة) همزەنك كسريله معناى مزبوردن اسمدر بكلكه دينور يقال له امرة علينا
اي ولاية جوهرينك امره كلمەسني مصدر ديمسي وهمدر مترجم ديركه زمخشري دخي
بونده كلمەسي كبي مصدريتنه ذاهب اولمشدر (الايمار) ايجاب وزننده بودخي بويورمق
امر معناسنەدر يقال آمره ايمارا بمعنى امره امرا وايمار حق تعالى برآدمك نسل
ومواشيسني چوق ايتمك معناسنەدر يقال امره الله ايمارا اي كثر نسله وماشيته
وقولهم امره كنصره لغية غير فصيحة وقوله عليه السلام [خير المال مهرة مأمورة
وسكة مأبورة] اي مهرة كثيرة النتاج والنسل والاصل مؤمرة كمكرمة وانما هو
للازدواج اولغية كما سيذكر (الايتمار) افتعال وزننده مطاوعدر امري قبول ايلمك
معناسنەدركه بويروق طوتمق تعبير اولنور يقال امره فأتمر ومشاوره ايلمك معناسنه
مستعملدر زيرا بري برينك امرينه امتثال ايدرلر وبونده افتعال اشتراك ايچوندر يقال
ائتمر في امره اذا شاوره وهم وقصد ايلمك معناسنه مستعملدر وبه فسر القتيبي قوله
تعالى [ان الملأ يأتمرون بك] اي يهمون بك (الامرة) همزەنك فتحي وميمك سكونيله
بناء مرەدر تقول له علي امرة مطاعة اي له علي امرة اطيعه فيها (الامير) كبير
وزننده برقوم اوزره فرمانروا اولان آدمه دينوركه اصطلاحمزده بك تعبير اولنور
يقال هو امير اي ملك بين الامارة بكسر الهمزة وبفتح مؤنثي اميرەدر هايله جمعي
امراء كلور كرماء وزننده مؤلفك امارەده كسر همزه وفتح ديديكي سابقا ذكر اولنديغي
اوزره اسم ومصدر اولديغنه مبنيدر مترجم ديركه مستقيم زاده مرحومك بياننه كوره
باي لفظي كه تركيده زنكين آدمه دينور اولاد عرب بوني بك وامير معناسنده
استعمال ايدرلر طومانباي يانباي خيرباي قايتباي كبي وامير سيد معناسنه اولمق تركيده
عرف اولمشدر اكرچه سيادت قوم امارتي مستلزمدر لكن عربده سيده شريف
وساداته اشراف ديدكلري شرفده آل عبادر انتهى وامير اعمايي يدوب كوترن آدمه
اطلاق اولنور وقومشويه اطلاق اولنور وامير موامر معناسنه دركه اسم مفعولدر
مشاور ديمكدركه كندوسيله امور مشاوره اولنان كمسەدن عبارتدر ومنه الحديث
[اميري من الملائكة جبريل] اي صاحب مشورتي (المؤمر) معظم وزننده تأميردن
اسم مفعولدر امير نصب اولنمش آدمه دينور يقال هو مؤمر علينا اي تملك وسنور

کسلمش مکانه دینورکه امارەدن مأخوذدر يقال مكان مؤمّر اى محدد وارض مؤمّرة
و علامتلنمش نسنه‌یه دینور يقال شئ مؤمّر اى موسوم وتمرن چکورلمش قارغی‌یه
اطلاق اولنور يقال قناة مؤمّر اذا صارت قد جعل فيها السنان ومسلط معناسنه
مستعملدر يقال فلان مؤمّر عليهم اى مسلط (اولو الامر) يعنی امر و فرمان
صاحبلری که مراد رؤسای قوم وعلمای عظامدر مؤلف بونکله [يا ايها الذين امنوا
اطيعوا الله واطيعوا الرسول واولى الامر منكم] الآيه کريمه‌سنه اشارت ايلشدر راغبك
مفرداتده بیانه کوره بونده اقوال عديده واردر عند البعض مرادزمن حضرت
رسول اللهده کائن امراء کرامدر وعلى قول ائمهٔ اهل بيت در ياخود مطلقا آمرون
بالمعروفدر وابن عباس رضی الله عنهما فقهاء ومطيعون الله اولان اهل دين ايله تفسير
ايلشدر اشبو اقوال مذکورەنك مجموعی صحیحدر زيرا مطلقا ناسك مرتدع اولدقلری
اولی الامر درت صنفدر اوّلی انبياء عظام در آنلرك حکمی عامّه وخاصّه‌نك ظاهر
وباطنلرينه متعلقدر ثانی ولاة کرامدر آنلرك حکمی عامّه وخاصّه‌نك همان ظاهرلرينه
متعلقدر باطنلرينه مدخلی يوقدر ثالث حکماء بنامدر آنلرك حکمی خاصّه‌نك همان
باطنلرينه‌در رابع وعّاظ ونصاح ذوی الاحترامدر آنلرك حکمی عامّه‌نك باطنلرينه در
ظاهرلرينه تعلق يوقدر پس اولوالامر اشبو اصناف اربعه‌نك جمله‌سی اولمغله اطاعتلری
واجبه‌دندر انتهى (الامر) فتحتينله (والامرة) هايله بر نسنه كثرت وكمال بولمق
معناسنه‌در يقال امر الشئ امرا و امرة من الباب الرابع اذا كثر وتم مؤلفك بصائرده
بیانه کوره بومعنا امر وامارة مذکورەدن مأخوذدر فی الاصل کثرت قوم وجماعت
معناسنه مستعملدر زيرا بر قوم و جماعت متكثر اولدقده تسويه و تعديل امورلری
ضمننده البته برامير وسايسه محتاج اولورلر بعده مطلقا كثرت وكمالده استعمال اولندی
وبر خصوص شدت بولمق معناسنددر يقال امر الامر اذا اشتد و خاصة بر آدمك
مواشيسی چوغالمق معناسنه‌در يقال امر الرجل اذا كثرت ماشيته وامر احد وفرد
معناسنه‌در کا سيذکر (الامر) کتف وزننده کثير وفراوان اولان شیئه دينور يقال
شئ امر اى كثير ومبارك و فرخنده طالع آدمه اطلاق اولنور يقال رجل امر اى
مبارك (الامّر) همزه‌نك کسری وميم مشددەنك فتحيله امّع وزننده (والامّرة)
هايله امّعه وزننده و همزەلرك فتحيله جائزدر شول ضعيف الرأى و كليل التدبير
وبی رشدورويت کمسيه دينورکه امورومصالحنده بنفسه اهل حل وعقد اولمامغله بالجمله
امر ومرادنده کیم نه ديرسه آنك رأينه تابع وتدبيرينه موافق اولور اوله يقال رجل
امّر وامّرة اى ضعيف الرأى يوافق كل احد على مايريد من امره كله قال فی الاساس
رجل امّرای لارأى له يقول لكل احد مرنی مترجم ديرکه بعض اصولده اشبو امّر
کلمه‌سی منحوت اولمق اوزره مذکوردر کويا که اصلی انی امرؤ ايدی که بن يالکز بر

كسديم يعنى رأى وتدبيره قصور يوقدر معناسنه مختص بعضيلر ديدى كه اتمم قاموس دخى
اى ممنت نعطل جنس خصوصدر كه لسانلانه تعدى اولنمغله هركيم بنى ايدرسه بنده
سنكله بعينه سكا فاز دينمكدر انتهى وقمر وآمره كوجنت قوزيه ديدر (الامرة)
قصبانه يوقارده اولان ايرى نشانسه ديدر كسان علامته يعنى يولارده و يابانده
نشان ايجون نصب اولنمش مباره ديدر ومناره كبى يوكسك ايديه ديدر نابه
معناسنه جمع جنسى امرر در هامش (الامرة و الامار) سحاب وسحاب وزننده وعدوه كاهنه
ديدر تقول ينصب امارة وامار اى موعد ووقت و ساعت معناسنه در وعلم ونشان
معناسنه در يقال نصب امارة وامار اى علما بعده مطلقا علامت معناسنه استعمال
اولنمشدر قال و الاساس قال الشاعر ✶ اذا طلعت شمس النهار فانها ✶ امارة تسليمى
عليك فسلمى (الامر) همزه نك كسريله عقد قبول ايتدكجك درجه عجيب وعظيم
ومنكر اولان شيئه اطلاق اولنور يقال امر امر اى منكر عجب قال الشارح هو من
قولهم امر الامر اذا كثر وكبر ومنه قوله تعالى [لقد جئت شيئا امرا] اى منكرا عظيما
(الامر) قصبه كه ذكر اولندى (والتأمور) تفعول وزننده (والتؤمور) عصفور
وزننده ايكيسنده دخى همزه ايله و همزه سز تابندر احد وفرد معناسنه در كه فارسيده
كس وترك ده كمسه ديدر يقال ما بالدار امر وتأمور وتؤمور اى احد شارحك
بيانه كوره فى الاصل آماره اولق حسبيله نفس وقلبه اطلاق اولنوب بعده احد
وفرد معناسنده استعمال اولندى وتأمور قلبه اطلاق اولنور وتا معناسنه يقال
وضعه فى التأمور اى فى الوعاء ونفس ناطقه يه وحيتنه اطلاق اولنور آماره وباعث
امر اولديغيچون وبوكره اطلاق اولنور قلب معناسنه و يورك حبه سنه وسويدايه
اطلاق اولنور كه دانه دن تعبير اولنور تقول اجعله فى تأمورك اى فى قلبك ويورك
حيتنه وقنه اطلاق اولنور دم القلب معناسنه قال الشارح قال فى النهاية وفى حديث
ابى موسى سعد اسد فى تأموره التامورة ههنا عرين الاسد وهو بيته الذى يكون فيه
وهى فى الاصل الصومعة فستعارها للاسد والتامورة والتامور علقة القلب ودمه
فيجوز ان يكون اراد انه اسد فى شدة قلبه وشجاعته انتهى وعند البعض تامور مطلقا
قانه ديتور دم معناسنه و زعفرانه ديتور ورحده اولان ولده وولد تكون ايدن قابه
ديتور كه مشيمه اونه جقدر و پادشاهك وزيرنه اطلاق اولنور كه امر ماده سندندر
يقال هو تأمور الملك اى وزيره وتنزه قيرلك ياخود صبيانك لعب و بازيچه لرينه
اطلاق اولنور و پاپاسلرك صومعه و ناموسلرينه ده ديتور كه و حدخنه لرى
اولنه جقدر وصويه ديتور ماء معناسنه ارسلان ياتغنه ديتور عريسة الاسد معناسنه
وباده يه ديتور خمر معناسنه وابريقه ديتور كه صو وضع اولنور وقوتويه ديتور
حقه كبى واشبو درت معنى اخيرده هايله تأموره دخى لغتدر وبونك وزنى تفعول

أولمغله موضع ذكرى بومقامدر جوهرينك توهمى كبى دكلدر يعنى تاىى زائده‌در جوهرى اصليه اعتبار ايلكله وزنى فاعول قياسيله تمر ماده‌سنده ايراد ايلمشدر فى الحقيقه اساسده دخى وهو تفعول من الامر عنوانيله مرسومدر لكن نهايه‌ده جوهرى كبى تمر ماده‌سنده مثبتدر (التاموری) تشديد يايله (والتأمرى) تانك فتحى وهمزه‌نك سكونى وميمك ضميله (والتؤمرى) تانك وميمك ضميله انسانه اطلاق اولنور تقول مارأيت تاموريا وتأمريا وتؤمريا احسن منه اى انسانا (آمر) عامر وزننده (ومؤتمر) مقتدر وزننده ايام عجوزكه شدت بردكونلريدر اك آخر كوننه دينور شارح ديركه التنجى كوننه امر ويدنجيسنه مؤتمر ديرلر مجموعى بوترتيب اوزره‌درصن وصنبرو وبر ومطفى الجمر ومكفئ الظعن وآمر ومؤتمر حرف تعريفسز وحرف تعريفله شهر محرم الحرامك اسم قديميدر جمى مآمر ومآمير كلور مساجدر ومصابيح وزننده وبونلر غير قياس اوزره‌در (امره) امعه وزننده برَبلده‌نك وبرطاغك آديدر معناى لغويسى بوندن اقدمجه بيان اولندى (وادى الامير) مصغر بنيه‌سيله برموضع آديدر (يوم المأمور) بنو الحارث جماعتنه مخصوص بريوم معروفدر (المأمورة) معموره وزننده‌كه اشبو [خير المال مهرة مأمورة وسكة مابورة] حديثنده وارداولمشدر كثيرة النتاج والنسل معناسنه‌دركه دولى دوشى فراوان ديمكدر مهره آت قولوننه دينور كرة اسب معناسنه وسكه سينك كسريله صره واردى ديكلمش نخلستانه دينور ومأبوره ابردن اسم مفعولدركه ذكر اولندى قال المؤلف والاصل مؤمرة وانما هو لازدواج اولغية كماسبق يعنى فى الاصل تكثير نسل معناسنه اولان ايمار مزبوردن اسم مفعول اولوب مأبوره‌يه مشاكله وازدواج ايچون مأموره عنواننده ايراد اولندى ياخود مأمور وجه مذكور اوزره امردن لغت ضعيفه اوله‌رق اسم مفعولدر (المؤامرة) مفاعله وزننده (والاستيمار) بونلرده ايتمار كبى مشورت ايتمك معناسنه‌در يقال آمره فى امره ووامره بالواو واستأمره اذاشاوره (التأمر) تفعل وزننده بودخى مشاوره معناسنه‌در يقال تأمر اذا شاور وبركسه اوزره تسلط ايلمك معناسنه مستعملدركه اميرلك معناسندن مأخوذدر على ايله صله‌لنور يقال تأمر فلان عليهم اذاتسلط (اليامور) يافوخ وزننده برنوع دابة بريه آديدر على قول اوعال يعنى طاغ كچيسى جنسندندر (التأمير) تباشير وزننده مفاوزده اولان اعلام يعنى يابانده سمت طريق وساعت بيلمك ايچون نصب اولنان ميلره ونشانلره دينور مفردى تؤموردر عصفور وزننده (بنوعيد بن الآمرى) كه عامرى وزننده عربدن برقبيله‌در نجائب عيديه آنلره منسوبدر (الاورا) غراب وزننده آتشك وكونشك اسيسنه دينوركه اسمدر تقول لفحنى اوارالنار واوارالشمس اى حره وصوسزلغه اطلاق اولنور يقال كاديغشى عليه من الاوار اى العطش نته كه صوسزلغه حره دخى اطلاق اولنور قال

في الاساس ويقال رجل اوارى اى شديد العطش واوار نوعه اطلاق اولنور دخان
معناسنه و آتش يالكنه اطلاق اولنور تقول شعبى اوار النار اى لهيبها وسموم
يعنى تموز يليه اطلاق اولنور حار اولدقيچون جمعى اور كلور همزه نك ضميله
(الاورة) فرحه وزننده اسيقلق شديد اولان ارضه دينور يقال ارض اورة اى
شديدالحر كذلك تموز يلى شدتله اسر اولان يره دينور يقال ارض اورة اى شديدة
السموب (الاستيوار) بو مادهدن بشكلمك معناسنهدر يقال استاور منه اذا فرغ ودوه
اومده اوركوب قاجمق معناسنهدر يقال استاورت الابل اذا نفرت فى السهل كما يقال
استوأرت بتقديم الواو اذا نفرت فى الحزن يعنى صرب ودرشت يرده اوركوب
قجيهدر استوأرت دينور لكن مؤلف وأر مادهسنده اذا تتابعت على نفار واحد
عبارتيله تعبير ايلكله بو كلامى منافى اولنور واستوار قرا كولقده عجله ايلك يعنى
عجله وشتابله كتمك معناسنهدر كه علو ودخان معنالرندن مأخوذدر يقال استاور
الرجل اذا عجل فى الخفة كما يقال استوأر بتقديم الواو لكن مؤلف وأر مادهسنده
بو معنادن ساكت اولمشدر واستيوار يك خشم وغضبه كلمك معناسنه مستعملدر يقال
استأور القوم غضبا اذا اشتد غضبهم وبو حرارت وعلو معناسندندر وچوكوب
اوتورمش دوه صچرايوب فتمقه ياخود آدجل دوه بر كسه اوزره اتلقه يابنوب
طورانق معناسنه مستعملدر يقال استأور البعير اذا تهيأ للوثوب (الاور) جور
وزننده شمال معناسنهدر كه يوپراز يليدر يقال هب الاور اى الجنوب ويقال هب الاور
اى الشمال واوز انسحاب بلودنك برى اوته جنبش واضطرابندن عبارتدر تقول العجبنى
اوار السحاب ومورها اى اضطرابها واور مصدر اولنور جماع ايلك معناسنه يقال
آر المرأة يؤورها اورا وينيرها ايرا اذا جامعها لكن مؤلف اير مادهسنده بو معنادن سكوت
ايلمشدر (الآر) همزهنك مديله عار معناسنهدر كه ننك وناموسدر شارحك بيانه كوره
همزه عيندن مبدلهدر (آره) ساره وزننده مزينه قبيلهسى يوردنده بر طاغك آديدر
(وادى آره) ينه ساره وزننده اندلسده بر دره آديدر (اواره) تمامه وزننده تميم
قبيلهسى يوردنده بر صو ياخود بر طاغ آديدر (اوريا) بورياه وزننده بر رجل
آديدر شارح دير كه رجل مزبور بنى اسرائيلدندر داود نبى على نبينا وعليه السلام
حضرتلرينك مظهر افتتان اولدقلرى خاتونك زوجيدر (الاهرة) همزهنك وهانك
فتحيله كوزل حاله دينور يقال هو فى اهرة اى حال حسنة وهيئت وشكل وقيافت
معناسنهدر واو اثوابنه دينور يقال ظعن ولم يبق اهرة اى اثاث بيت جمع جنسى
اهردر همزه وجمع صيغى اهرات درحركات وزننده (اهر) قدمر وزننده عجمده
اردبيل ايله تبريز بيننده بر بلده آديدر (الاير) خير وزننده معلومدر يعنى آلت تناسله
دينور جمعى ايور كلور وآيار كلور مدايله وآير كلور افعل وزننده واير صبايلنه دينور

يقال هب الاير اى ريح الصبا (الاير) همزه‌نك كسريله (والاير) سيد وزننده
(والاور) همزه‌نك ضميله (والاوور) صبور وزننده بونلرده صبايله دينور
(الايار) سحاب وزننده فلزات معدنياتدن توجه دينور صفر معناسنه (ايار) شداد
وزننده شهور روميه‌دن حزيران آيندن مقدم اولان آيك اسميدركه مايس دخى اطلاق
اولنور بعض نسخه‌ده بعد حزيران مرسوم اولمغله غلطدر شارحك بيانه كوره
لفظ مزبور فى الاصل رومى و يانك تخفيفيله‌در (الايار) همزه‌نك كسرى و يانك
شده‌سيله هوايه دينوركه عناصردندر (الاير) كبر وزننده ريح صبايه دينوركه
ذكر اولندى و پموغه دينور قطن معناسنه وكومش اكتيسنه دينوركه اكه‌لنوركن
دوكيلن براده‌سيدر نحاتة الفضه معناسنه وارغطفان ديارنده برطاغك آديدر
(الايارى) همزه‌نك ضميله عظيم الاير يعنى كير كبير صاحبى آدمه دينور تغيير نسبله
كويا كه اير كثيره مالكدر (المئير) منبر وزننده كثير الجماع اولان آدمه دينور
يقال رجل مئير اى نياك (ايابر) همزه‌نك ضمى و يانك كسريله حوران قضاسنده
برموضعدر ﴿ فصل الباء الموحدة ﴾ (البئر) بانك كسريله معلومدر يعنى قويى‌يه
دينور فارسيده چاه ديرلر وبئر لفظى مؤنثدر جمعى ابأر كلور همزه‌نك فتحى و بانك
سكونيله وآبار كلوركه مقلوبدر وابؤر كلور افلس وزننده وآبر كلور آمل وزننده‌كه
وزنى اعفل‌در وجمع كثرتى بئار كلور بانك كسريله (البار) كتان وزننده قويى
قازيجى كسيه دينوركه قويجى تعبير اولنور حفار البئر معناسنه (الابأر) همزه‌نك
كسريله احضار وزننده برآدم ايچون قويى قازمق وقويى پيدا ايلمك معناسنه‌در يقال
ابأر فلانا اذا جعل له بئرا (البأر) نصر وزننده قويى قازمق معناسنه‌در يقال
بأر الرجل بأرا من الباب الثانى اذا حفر البئر وبرنسنه‌يى صقلايوب كيزلمك على قول
ادخار ايلمك معناسنه مستعملدركه معناى ملزوميدر يقال بأر الشئ اذا خبأه اوادخره
وآخرته خير وحسنه تقديم ايلمك على قول كيزلوجه خير عمل ايشلمك معناسنه
مستعملدر يقال بأر الرجل الخير اذا قدمه اوعمله مستورا (الابتئار) افتعال وزننده
بودخى قويى قازمق وقويى ايدنمك معناسنه‌در يقال ابتأر الرجل بمعنى بأر كذلك
بأر ايله معانئ سائره‌ده مرادفدر (البؤرة) حفره وزننده ومرادفيدركه چقوره
دينور وآتش ياقه‌جق اوجاغه دينوركه صحراده چقور قازوب اوجاق ايدرلر وذخيره‌يه
دينوركه ادخار اولنان نسنه‌در (البئرة) بانك كسريله (والبئيرة) قصيره وزننده
بونلرده ذخيره‌يه دينور تقول ابتأرت البؤرة والبئرة والبئيرة اى الذخيرة (الببر)
صبر وزننده سباعدن برجانور معروف اسميدر بوجانور بواسمله معروفدر وهندستانه
مخصوصدر ارسلانك دشمنيدر ديرلر جمعى ببور كلور وببر كلمه‌سى اعجميدن معربدر
مترجم ديركه بوندن بشقه ببر بركوچك جانوركده اسميدركه كدى قدر اولور

دیمکدر کوفه‌ده بر [illegible] (بترویه) ترویه وزننده [illegible] نصر بن بترویه اسحق
بن شیبانک بعض محدثیندن روایت ایتمشدر (البتر) بانک فتحی وتا فوقیه‌نک سکونیله
کسمک علی قول ویا خود بر [illegible] کسمک معناسنه‌در یقال بتر الشیء بترا
من باب الاول اذا قطعه او مستأصلا شارح دیر که امهات سائره‌ده [illegible] قبل
الاتمام کسمک ایله مفسردر که ناقص بر اتمق اولنور (الابتر) [illegible] وزننده (والباتر)
[illegible] وزننده (والبتار) غراب وزننده که بو دخی صیغهٔ مبالغه‌در کسکین قلیجه
وصف اولنور یقال سیف باتر وبتار اى قاطع (الابتر) احمر وزننده قویروغی
کسلمش اولان حیوانه دینور یقال حمش ابتر اى مقطوع الذنب مؤنثنده بتراء
وجمعنده بتر دینور حمر وزننده یقال ماهم الا کالحمر البتر وابتر بر نوع
حیه یلانک اسمیدر شارحک بیاننه کوره قویروغی کوتاه اولور وابتر فن
عروضده مثمن اولان بحر متقاربک دردنجی بیتنه ومسدس اولانک ایکنجی بیتنه
اطلاق اولنور که آنلرده بتر علتی جاریدر مؤلف انجاز ایلمشدر اولا بتر عروضیون
اصطلاحنده قطع ایله حذفک اجتماعندن عبارتدر واول عند غیر الزجاج
متقارب ایله مدیده مخصوصدر ومؤلف زجاج قولنه ذاهب اولمشدر بحر متقاربک
ایکی عروضی واردر بری صحیحه وبری مجزوءه محذوفه‌در وعروض اولانک درت
ضربی واردر اولی صحیح ثانی مقصور ثالث محذوف رابع ابتردر مثالی خلیلی عوجا
علی رسم دار * خلت من سلیمی ومن میه * بیتیدر که فعولن فع قالمشدر وعروض
ثانیه‌نک ایکی ضربی واردر اولی کندوسنه مثلدر ثانی ابتردر مثالی * تعفف
ولا تبتئس * فما یقض یأتیکا * بیتیدر وجمهور عندنده مدیدده دخی جریان ایدر که فاعلاتن
فعل قالور انتهی وابتر معدم ومفلس ومفتقر آدمه اطلاق اولنور یقال رجل
ابتر اى معدم وعقبندن قطعا نسل وذریتی قلمیان کسیه اطلاق اولنور یقال رجل
ابتر اى لاعقب له قال الشارح ومنه قوله تعالى [ان شانئك هو الابتر] اى ان
من ابغضك يبغضه لك هو الابتر الذى لاعقب له اذ لا يبقى منه نسل ولاحسن ذكر
پس عقب نسل وذریته وحسن ذکر ومحمدته شاملدر وابتر خاسر وزیانیده‌یه
اطلاق اولنور یقال فلان ابتر اى خاسر وقولپسز آرپق چانطه‌سنه وقولپسز
قوغه‌یه اطلاق اولنور یقال مزادة ودلو ابتر اى لاعروة له ومطلقا خیر ونفعدن
منقطع وبی‌بهره اولان امر ومادّه‌یه وکاره وحمله اطلاق اولنور یقال امر ابتر اى
منقطع عن الخیر قال الشارح ومنه الحدیث [کل امر ذى بال لایبدأ فیه بحمد الله
فهو ابتر] ویقال خطبة بتراء اذا لم یذکر فیها اسم الله تعالى وحیواندن اشک قسمنه
وقول جنسنه ابتر اطلاق اولنور قلت خیرلردن ناشی وایکیسنه ابتران دینور قال
فی الاساس لیته اعارنا ابتریه وهما عبده وعیره لقلة خیرهما وابتر مغیرة بن سعدک

لقبیدر (البتر) فتحتینله حیوانك قویرغی کسلمك معناسنه‌در یقال بتر ذنب الحمار بترا من الباب الاول فبتر هو ای قطعه فانقطع (البترية) کردیه وزننده زیدیه کروهندن بر طائفه‌نك لقبیدرکه ذکر اولنان مغیرة بن سعده منسوبلردر بتر ابترك جمعیدر (الابتار) همزه‌نك کسریله ویرمك معناسنه‌در یقال ابتره اذا اعطاه وویرمیوب دریغ ایلك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال سئله فابتر ای منع بومعنالرده قطع معناسنه اولان بتردن مأخوذدر ایکیسیده قطعی مستلزمدر اولکیده ویرمکله لسان سائلی ونانیده مسئول وعطیه‌یی قطع ایتمش اولور وابتار کونشك شعاعی شاخ شجر کبی ممتد اولدیغی وقتده که اول نهار اوله‌جقدر قوشلق نمازی قلمق معناسنه مستعملدر وبو صلوة اشراق وقتیدر یقال ابتر المصلی اذا صلی الضحی حین تقضبت الشمس ای یمتد شعاعها کالقضیب قال فی الاساس البتیراء هی الشمس فی اول النهار لقلة ضوئها وابتار حق تعالی برآدمی ابتر قلمق یعنی نسل وذریتدن وذکر وثنا ونام ومحمدتدن بی بهره ومحروم توفی ایلك معناسنه‌در یقال ابتره الله الرجل اذا جعله ابتر (الاباتر) علابط وزننده بودور آدمه اطلاق اولنور یقال رجل اباتر ای قصیر ونسل وذریتی اولمیان آدمه اطلاق اولنور یقال فلان اباتر ای لانسل له وقطع رحم ایدن کمسیه اطلاق اولنور یقال هو اباتر اذا کان یبتر رحمه (البتراء) حمراء وزننده ابترك مؤنثیدر ماضیه ونافذه اولان حجته وحدیده‌یه وصف اولور یقال حجة وحدیدة بتراء ای ماضية نافذة وبتراء تبوك یولنده برموضع اسمیدرکه قربنده مسجد نبوی واردر وخطبهٔ بتراء اول خطبه‌دن عبارتدرکه آنده بسمله وتصلیه ذکر اولنمیه یقال خطبة بتراء اذا لم یذکر الله فیها ولم یصل علی النبی علیه السلام مترجم دیرکه اهل ادب همزه‌یه عین بتراء اطلاق ایدرلر زیرا کاسه‌سی منقطع عین شکلنده‌در (البتیراء) مصغر بنیه‌سیله کونشه اطلاق اولنور لکن اساسده وجه مذکور اوزره اول نهاره مخصوصدر (الانبتار) انفعال وزننده کسلمك معناسنه‌در یقال انبتر الشیء اذا انقطع وسکرتمك معناسنه مستعملدر یقال انبتر الرجل اذا عدا (البترة) بدره وزننده قانجق اشکه دینور اتان کبی بتیره مصغریدر (بتران) عثمان وزننده بنی عامر یوردنده برموضع آدیدر (بتر) بانك ضمیله زباله نام موضع اوزره مشرف وممتدر برنیجه طاغلره اطلاق اولنور واندلس اولکه‌سنده برموضع آدیدر (بتیر) امیر وزننده اندلسده مرسیه قضاسنده برحصن آدیدر (بتیره) سفینه وزننده قریش قبیله‌سندن ابن الحارث بن فهر اسمیدر (بتری) کبری وزننده اسمادندر عبدالله بن احمد بن بتری ومسلمة بن محمد البتری محدثلردر ایکنجی ذکر اولنان بترنام موضعه منسوبدر (البثر) بانك فتحی وثای مثلثه‌نك سکونیله وفتحتینله لغتدر چوق کثیر معناسنه‌در وآز قلیل معناسنه‌در غریبدرکه مؤلف

ضمه‌بدن سکونیله اولنور یقال شیٔ بثر ای کثیر وبقال شیٔ بثر ای قلیل و بثر بدنده
چیقان خرده سیوجه‌یه دینور جراح صغیر معناسنه جوهرینک صیغهٔ جمع ایله
صغار قولی مقطعدر شارح دیر که بثر اسم جنس اولمغله جمعله تفسیر شایع ودایمدر
حتی مؤلف جراح لفظنی مادهٔ‌سنده بثرک جمع اولان قروح ایله تفسیر ایلمشدر واقعا
اساسده خرجت به بثرة فعصرها ونخلده بثر شنی عبارتیله مرسومدر و بثر وبثور
قعود وزننده وبثر قفلیله مصدرلردر بدنده خرده سیوجه چیقمق معناسنه یقال
بثر وجهه وبثر وبثر بثرا وبثورا وبثرا من الباب الاول والرابع والخامس اذا
خرجت به بثرة وبثرة بانک فتحی وثانک سکونیله شول ارضه دینورکه طاشلری
عربلرک حره تعبیر ایتدکلری قاره طاشلغه شبیه لکن بونک طاشلری یسلامش اوله
وحه‌شبه صبق وری بری اوزره یغلی طاشلق تپه اولمیدر وبثرا ثمد تعبیر اولنان
صوبی یقین خرده قویلره دینور وذات عرق نام محلده برصوبک یاخود برموضعک
آدیدر (البثر) کتف وزننده مادهٔ مرقومه‌دن وصفدر بدننده سیوجه‌لر چیقمش
آدمه دینور (البثیر) تفعیل وزننده بودخی برآدم بدننده سیوجه‌لر چیقرمق
معناسنه‌در یقال بثر وجهه بمعنی بثر (البثیر) امیر وزننده کثیر لفظنه اتباعا ذکر
اولنور یقال شیٔ کثیر بثیر وگاه اولورکه مستقلا معنای مرقومده استعمال اولنور
بثر کلمه‌سی کبی یقال شیٔ بثیر ای کثیر (الباثر) شول صویه دینورکه من غیر حفر
یریوزنده ظاهر اوله یقال ماء باثر ای باد من غیر حفر وحسود آدمه دینور یقال
رجل باثر ای حسود (المبثور) حسد اولنان کمسه‌یه دینور یقال هو مبثور ای
محسود وبک زنکین آدمه دینور یقال فلان مبثور ای غنی جدا (الابثیرار)
اقشعرار وزننده بربلوک سواری مسابقه ایچون یارشده جد واقداملهٔ قوشمق
معناسنه‌در یقال ابثأرت الخیل اذا رکضت للبادرة (البثراء) صحراء وزننده بلاد
بجیله‌ده برطاغک آدیدرکه سلطان الزاهدین ابراهیم بن ادهم علیه رحمة الرب
الاکرم آنده تعبد ایتمشدر (الابثعرار) ابثیرار وزننده ومرادفیدرکه آنفا ذکر
اولندی یقال ابثعرت الخیل بمعنی ابثأرت (البجرة) بجره وزننده مطلقا کوبکه
دینور سره معناسنه کرک بیوک وکرک کوچک اولسون و بعض قارنده ویوزده
وبیونده دوکوم واوفق بزطرزنده ظهور ایدن بومرنجه عقده‌یه دینور جمعی بجر
کلور غرف وغرف کبی بومعنادندرکه برادم مجموع عیوبنی وکزلو وآشکاره اولان
جملهٔ امور واحوالنی کشف وبیان وذکر وعیان ایلدی دیجک برده ذکر عجره
وبجره دیرلر وعجره دخی عقدهٔ مذکوره‌یه دینور اساسده تقول القیت الیه عجری
وبجری اذا اطلعته علی معایبک لثقتک به واصل البجر العروق المتعقدة الناتیة
والبجر ما تعقدت منها علی البطن خاصة عبارتیله مرسومدر (ابن بجرة) سلغده

برمیخانه جیدرکه

برمیخانه‌جیدرکه شهر طائفده اولور ایدی وعبدالله بن عمر وبن بجره اصحابدندر وعقبة بن بجره‌که فتحاتله‌در تابعیندندر وشبیب بن بجره‌که کذلك فتحاتله‌در برنامرد وخبیث ایدی‌که ابن‌ملجم نام لعین ایله امیرالمؤمنین علی المرتضی رضی‌الله عنه حضرتلرینك شهادتی ماده‌سنده همدست مشارکت اولمشیدی لعنهماالله تعالی (الابجر) احمر وزننده کوبکی طشره چقق اولان آدمه دینور و بوعلتدن دکلدر بلکه خلقیدر اکا اصمه کوبك تعبیر اولنور صفره‌سی طشره چقق اولور یقال رجل ابجر اذا کانت قدخرجت سرته وابجر قارنی بیوك اولان آدمه دینور یقال‌رجل ابجر ای عظیم البطن وابجر کلمه‌سنك جمعی بجر و بجران کلور بالرك ضمی وجیملرك سکونیله وابجر کمی هلاطنه وپلامورینه دینور وعنترة بن‌شدادك فرسی اسمیدر وبررجل آدیدر (البجر) فتحتینله برآدم ابجر اولمق معناسنه‌در یقال بجر الرجل بجرا من‌الباب الرابع اذا کان قدخرجت سرته ویقال بجر الرجل اذا کان عظیم البطن وبرآدم قائمامق اوزره قارنی سود ایله یاخود صو ایله طلوم کبی طوپطلو اولمق معناسنه‌در یقال بجر الرجل اذا امتلأ بطنه من‌اللبن والماء فلم‌یرو فهو بجر ککثف وبرایشه مبادرتدن کوشیوب آغرلشمق معناسنه‌در تقول بجرت عن‌هذا الامر اذا استرخیت عنه وتثاقلت (البجر) بانك ضمی وجیمك سکونیله شر وکریهه‌یه دینور یقال هو اهل البجر ای الشر وامر عظیمه وخطب جسیمه کذلك تعجب اولنه‌جق امرعجیبه دینور جمعی اباجر وجمع الجمعی اباجیر کلور یقال اتی بامر بجر ای عظیم وکذا عجب (البجری والبجریة) کردی وکردیه وزننده آفت وداهیه‌یه دینور جمعی بجاری کلور بانك فتحیله قری و قاری کبی تقول لقیت منه البجاری ای الدواهی (التبجر) تفعل وزننده مشروبی ایچمکده افراط ومبالغه ایلك معناسنه‌در یقال تبجر النبیذ اذا الح فی‌شربه (البجیر) امیر وزننده کثیر کلمه‌سنه اتباعا ذکر اولنور یقال کثیر بجیر (الابجیرار) ابثیرار وزننده بودخی برایشدن پك فتور کلمکله کوشیوب آغرلشمق معناسنه‌در تقول ابجاررت عن‌الامر ابجیرارا اذا استرخیت عنه وتثاقلت (البجراء) صحراء وزننده ارض مرتفعه‌یه دینور (البجرات) فتحاتله (والبجیرات) بنیة تصغیر ایله عقیق مدینه اوزره مشرف ومنتهی اولان جبل شورانده برنیجه صویه اطلاق اولنور (الباجر) باهر وزننده ایجریسی شیشکن اولان آدمه دینور مستسق کبی یقال فلان باجر ای منتفخ الجوف (باجر) هاجر وزننده برصنم آدیدرکه ازدقبیله‌سی پرستش ایدرلر ایدی وجیمك کسریله زبانزده‌در (بجیر) زبیر وزننده ابن‌اوس الطائی‌در وبجیر بن‌زهیر کعب صحابی حضرتلرینك برادریدر وبجیر بن‌بجره حمزه وزننده وبجیر بن‌ابی بجیر وبجیر ابن‌عمران وبجیر بن‌عبدالله اصحابدندر ومحمد بن عمر بن بجیر الحافظ وحفیدی احمد

ابحار وبحور وبحار [illegible] ابحر [illegible] وجمع [illegible]
تكوينه مضاف يوقدر صوبه دنيز ديمكدر معناسنه وعند البعض لفظ طوزلو
دنيزه مخصوص اولان چوقلق صويه دينور جمعی ابحر وبحور وبحار كلور مصغرنده ابيحر
دنيور بحير دلدر شارح ديركه بوشواذ تصغيردر وبحير كرچه قياس اوزره در
لكن قابل استعمال دكلدر مؤلفك بصائرده بيانه كوره في الاصل بحر ماء كثير
جامع اولان مكان واسعه موضوعدر بعده كاهيجه صفت مكابسيه سی اعتبار اولنوب
ماء كثيره كذلك بحر اوضمه معناسنه كويا كه وسعت بحر صفتی ال توسيع
ايتدم ديمكدر ومنه بحرت الهبر اذا شققت اذنه شقا واسعا بحيره اطلاق اولنان
ناقه بو معنادندر و بومناسبتله مطلقا واسع و بروسعته متوسع اولان شيئه بحر اطلاق
اولنور حتی بوكرك وواسع الجری اولان آته دخی بحر تعبير اولنور كذلك طلوعده
متوسع اولان حيرده بحر اطلاق ايدرلر وكاهيجه بحردن ملوحتی اعتبار اولنوب
ماء بحر ديرلر ملح معناسنه وعند البعض بحر في الاصل طوزلو صويه موضوعدر
پس اشبو [بحران هذا عذب فرات وهذا ملح اجاج] كريمه سی تغليبه حمل اولنور
انتهى وبحر كريم وجوادره دخی اطلاق اولنور وصوتغلی بوكرك آته اطلاق
اولنور يقال رجل بحر اى كريم وفرس بحر اى جواد واوتلو صولو آباداں يره
اطلاق اولنور مكان ريف معناسنه ورحم نسوانك عمقنه يعنی اوغلان ياتاغنك ديبنه
اطلاق اولنور كثرت دم سببيله وبحر مصدر اولنور يارمق معناسنه يقال بحر
الارض بحرا من الباب الثالث اذا شقها وخاصة قولاق يارمق معناسنه در يقال بحر
الناقة اذا شق اذنها بحيره بوندن مأخوذدر كما سيذكر وبحر اسامئ رجالدندر
(البحيرة) عنبره وزننده شول ناقه يه ياخود ديشی قيونه اطلاق اولنوركه قولاغی
علامت ايچون شق اولنمش اوله زمان جاهليتده برناقه ياخود قيون اون بطن يعنی
اون دفعه طوغورسه قولاغنی شق ايدوب تسييب وآزاد وركوب وذبح وانتفاعی
جهتلرندن ترك ومعاف ايدرلر ايدی اكر حتف انفيا هلاك اولورسه لحمی نسوان
طائفه سنه تحريم ايدوب زمرۀ رجال اكل ايدرلر ايدی بحيره ديدكلری بودر وعند البعض
بحيره اول ناقه در كه حوائسز تخليه وتسييب اولنفله كندی باشنه صالمه اوتليوب
كزر اوله وعلى قول شول ناقه دركه بش دفعه طوغوروب بشنجيسی اركك اولورسه
اول ناقه يی ذبح ايدوب لحمندن نسوان ورجال اكل ايدرلر ايدی واكر بشنجيسی ديشی
اولورسه ناقه نك قولاغنی شق ايدوب لحم ولبن وركوب ووبری مقوله سنی نفسلرينه
تحريمله آزاد ايدرلر ايدی وحتف انفها هلاك اولدقده لحمی نسوان طائفه سنه حلال
اولورايدی وعلى رأى بحيره سائبه نك ديشی اولان ياوريسيدركه آنی دخی آناسی كبی
آزاد ومعاف ايدرلر ايدی وسائبه ماده سنده بيان اولندی وبعضلر عندنده بحيره قيون

قسمنه

قسمنه مخصوصـدركه بش بطن طوغوردقده قولغنى شق وآزاد ايدرلر ايدى مؤلف
بصائرده همان قول اوله حصر ايلمشدر نته كه بوراده تقديم ايلمشدر ومنه قوله تعالى
[ماجعل الله من بحيرة ولاسائبة] الاية وبحيره سودى فراوان اولان ديشى حيوانه
اطلاق اولنور جمعى بحائر وبحر كلور ضمتيله (الباحر) ياهر وزننده احمق وبيغز
آدمه دينور يقـال رجل باحر اى احمق وخاص الحمره قانه دينور ويلانجى كذاب
كمسيه دينور وفضول وكستاخ وهرزه كاره دينور يقـال هو باحر اى كذاب وكذا
فضولى وخاصة رحم قانته دينور وسمه ومبهوت آدمه دينور (البحرانى) بانك فتحى
وحانك سكونيله بودخى رحم قانته دينور نهايه ده كويا كه قعر رحم معناسـنه اولان
بحره منسوب ياخود غليظ وكثير اولديغندن دريايه منسوبدر ديو مرسـومدر الف
ونون مبالغه ايچون زياده قلنمشدر وبحرانى بحرين نام بلده نسبتيدر كماسيذكر (البحرة)
بلده وزننده ومرادفيدر وبحره الچق واو برق يره دينور وبحره مدينهٔ منوره نك اسميدر
وبحرين قضاسنده برقريه آديدر ومطلقا شـول قريه يه اطلاق اولنوركه آنده نهر
جارى وماء نافع وثابت اوله يعنى اوتلو صولو آبادان اوله جمعى بحر كلور هاسز وبحار
كلور (بحرة الرغاة) رانك ضمى وغين معجمه ايله طائف ترابنده برموضعدر وبحره
بارز وآشكاره معناسـنه استعمال اولنور ومنه قولهم لقيه صحرة بحرة اى بلا حجاب
وينونان يعنى منـونا منصوب اوله رق دخى استعمال اولنور وصحره كلمه سى دخى بارز
وبى حائل معناسنه در وتركيب مزبور عندالبعض حال ايله مول وعندالبعض مصدرلردر
واوله كوره مركبدر وبحره تابعيه دن صفيهٔ محدثه نك والده سى اسميدر وشعرادن يحيى
بن معاويه نك جدى اسميدر وبحرين ترابنده برموضع آديدر وطائف قضاسنده برقريه
آديدر (بحير) زبير وزننده تهامه ده برطاغك آديدر واسـد قبيلهـسندن بررجل
اسميدركه آندن سفيان بن عيينه نام فقيه وزاهد آثار واخبار حكايت ايلمشدر وعلى
ابن بحير محدثين تابعيندندر كذلك عاصم بن بحير على قول بوامير وزننده ابن بحيردر
وعبدالرحمن بن بحير محدثينـدندر على قول امير وزنـنده وجيله بجيردر (البحر)
فتحتينله خوفدن ناشى سمه كبى متحير ومبهوت اولمق معناسنه در يقال بحر الرجل بحرا
من الباب الرابع اذا تحير من الفزع وپك صوصه مق معناسنه در يقال بحر الرجل اذا
اشتد عطشه ووجودك اتى اريوب زائل ومهزول اولمق معناسـنه در يقال بحر الرجل
اذا ذهب لحمه ودوه قسمى زبون وبى تاب اولوب چهره سى سيم سياه اولنجه قدر جد
واقدامله سكرتمك معناسنه در يقال بحر البعير اذا اجتهـد فى العدو طالبـا اومطلوبا
فضعف حتى اسود وجهه (البحر) كتف وزننده بوذكر اولنان معنالردن وصفدر
وسل مرضنه اوغرامش كمسيه ده بحر دينور مرض مزبور خلق ايچنده ورم وقورى
خسته لك ديدكلرى علتدر (البحير) امير وزننده بودخى مرض سله مبتلا آدمه دينور

يقال رجل بحر وبحيرانى به السل وبحير درت بدر اصحاب وورث نفر نامى اسملريدر واحمد بن محمد بن جعفر وحفيدى سعيد بن محمد ومطهر بن بحير بن محمد واسمعيل بن عون البحيريون محدثلردر حفيدى اولان بحيره منسوبلردر (بحيرى) يائك فتحى وانفسك فتحيله (وبحير) صيقل وزننده وبحيره هابله اسماء رجالندر (البحور) صبور وزننده شول آته اطلاق اولنور كه كتدكجه سكرتمسى زياده جودت ايدوب اوزرينه قوبه يوكونه آت بك صوغلى يوكرك اولفله كتدكجه ايلرو اولنور يقال فرس بحور ارتلان يرده الجرى جودة (الباحور) آيه دينور شق ظلمات ايلديكيچون يقال مظلم الباحور اى القمر وباحور وباحورا عاشورا وزننده شهور روميه‌دن تموز آينده اولان شدت حرارته دينور كه مراد شهر مرقومده معروف يدى كوندر هوانك بغايت اسيلكى اولنور كويا كه عالمى اسيلكله ياخود اسيلكى شق ايدر مترجم ديركه امام سيوطى مزهرده بونى مولداتدن تعداد ايلشدر (بنات بحر) شول بولطه بولوطلرك كنيه‌سيدركه موسم صيفدن مقدمجه نمايان اولنور على قول صواب اولان خاى معجمه ايله اولمقدر جوهرى وهمنه مبنى حاى مهمله ايله ثبت ايلشدر لكن مؤلف ترديد ايله ذكر ايدركن جوهرى‌يى توهيمى نامستقيمدر (البحران) سلطان وزننده اطباء تعبيراتندندر مولده‌در مترجم ديركه بين الاطباء خسته‌يه امراض حاده‌ده خصوصا حما ايچره دفعة عارض اولان حدت وشدته اطلاق اولنور ولفظ يونانى اولمق اوزره مرسومدر يقولون هذا يوم بحران مضافا ويوم باحورى على غير قياس بو اصطلاح اطبادندر نيله‌ٔ بحران اول كيجه‌دركه مرض طبيعته غالب اولوب طبيعت مرض ايله مقاومت و مصارعت ايدر مثلا دشمن برقلعه‌يى محاصره ايدوب يورويش صددنده اولدقده اهل قلعه اعدايى رد ودفع وفريقينك مقاومت ومقاتلته تشبيه ايتمشلردر اول كيجه اطباء مريضه دوا ويرمكدن احتما ايدرلر تا كه طبيعت تدبير دوايه اشتغال سببيله مرض ايله كمال مقاومتده غفلت وفتور كليه بلكه اذا خليت ونفسها باجمعه قوتنى دفع مرضه توجيه ايدوب باذنه تعالى اوله كه مرضى دفع يا زبون ايليه وليالىٔ بحران ابتدا ايام مرضدن عدا اولنمق اوزره برقاچ ليالىٔ مخصوصه‌در واجود بحران يدنجى كيجه‌ده اولديغى كتب طبيه‌ده مذكوردر برامرك وجنك ياغيرى حوادثك كمال شدتى وفصلٕ طرفينى وقتنه دخى مجازا اطلاق اولنور (البحرين) تثنيه بنيه‌سيله بربلده آديدر بصره ايله عمان ميانده بربلده‌در نسبتنده بحرى وبحرانى دينور على قول بحرى ديمك مكروهدر بحره منسوب اولانه مشتبه اولمامق ايچون محمد بن المعتمر وعباس بن يزيد البحرانيان محدثلردر (الباحرة) باهره وزننده برنوع بيكنلو اغاج آديدر وصوى وكزيده ناقه‌يه اطلاق اولنور يقال ناقة باحرة اى صفية (بحر) بائك وحائك ضميله اساميدندر بحر بن ضبع اصحابدندر وضبع دخى ضمتينله‌در

وعمر بن محمود بن بحر الوازنانی که جبل وزننده‌در وعمزاده‌سی محمد وهشام بن بحران که عثمان وزننده‌در محدثلردر (الابحار) همزه‌نك كسريله دريا سفری ايلك معناسنه‌در يقال ابحر الرجل اذا ركب البحر وسل مرضنه يعنی قوری خسته‌لكه مبتلا اولمق معناسنه‌در يقال ابحر الرجل اذا اخذه السل وبلاقصد برآدمه مصادف اولمق معناسنه‌در يقال ابحر فلان اذا صادف انسانا بلاقصد ای لرؤيته وبرآدمك برونی پك قزارمق معناسنه‌در يقال ابحر الرجل اذا اشتدت حمرة انفه وبريرك صوايركيلجك محللری چوق اولمق معناسنه‌در يقال ابحرت الارض اذا كثرت مناقعها وصو شور اولمق معناسنه‌در يقال ابحر الماء اذا ملح وصويی بغايت طوزلو وشور بولمق معناسنه‌در يقال ابحر الرجل الماء اذا وجده بحرا ای ملحا لم يسغ (الاستبحار) درياكبی يايلوب منبسط اولمق معناسنه‌در يقال استبحر زيد فی العلم والمال اذا انبسط وشاعر وقصه‌خوان وخطيب مقوله‌سی سوزده بحركبی توسعله چوق سوز بولوب سويلمك معناسنه مستعملدر يقال استبحر الشاعر اذا اتسع له القول (التبحر) تفعل وزننده‌در يانمق معناسنه‌در كه كثرت ووسعتده درياكبی بيكران اولمقدن عبارتدر بوعلاقه‌ايله برآدم مال فراوانه مالك اولسه تبحر فی المال ديرلر وعلم ودانشده توسع وتعمق پيدا ايلسه تبحر فی العلم ديرلر (بحرانه) بانك فتحيله يمنده بربلده‌در (بحران) بانك فتحی وضميله جازده فرع ناحيه‌سنده بر موضعدر (يبحر) يمنع وزننده ابن عامردركه اصحابدندر (البحيرية) مصغر بنيه‌سيله يمامه‌ده برموضع آديدر (بحيرآباد) بانك فتحيله مرو قضاسنده برقريه‌در (البحار) نجار وزننده گمی‌يه دينور ملاح كبی جماعتنه بحاره دينور هاء جمعيتله يقال هو بحار وهم بحارة (بنو بحری) سلمی وزننده بربطندر (ذوبحار) كتاب وزننده برطاغك ياخود بريومشق ودوز يرك اسميدركه اطرافنی طاغلر احاطه ايلمشدر (بحار) بانك كسريله منصرف اوله‌رق ومنع صرفی دخی جائزدر بر موضع آديدر (بحار) غراب وزننده بشقه برموضعدر ياخود ذكراولنان مكسوره‌ده لغتدر (بحيره) جهينه وزننده اون بش موضع اسميدر (البحتر) تای مثناة ايله قنفذ وزننده اعضا و اندامی دير نكلو طقناز وطوپاج اولان بودوره دينور يقال هو بحتر ای قصير مجتمع الخلق وبحتر بين العرب برمعروف پوغرك آديدركه آندن دوه‌لره دول الورلر ايدی ابل بحتريه اكامنسوبدر وبحتر اسمادندر بحتر بن عبود بن عنيز طیء قبيله‌سندن برطائفه‌نك پدريدر شاعر مشهور ابوعبادة البحتری آنلره منسوبدر جوهری وهمنـدن ناشی عنيز كلمه‌سنی كه زای معجمه ايله مصـغر بنيه‌سنده‌در نونله عنين عنوانده رسم ايلمشـدر شارح ديركه بعض اصول صحاحده زايله مثبتدر وبحتر شعرای جاهليـه‌دن جدی بن‌تدول نام كسـه‌نك جدی اسميدر (التبحتر) تدحرج وزننده ذكر اولنان بحتر جماعتنه منتسب اولمق معناسـنه‌دركه انلردنم ديو ادعا ايلكدن عبـارتدر يقال تبحتر الرجل اذا انتسب الی البحترية

(البحترة) [illegible] بخترى معناسنه در بخترجه ورنده وليسه [illegible] مخلوب وضميمه انيك
معناسنه در يقال بحتر الشئ اذا بحثه وفرقه ومبحور ومبحوره معنالرى ظاهر كشف
واستخراج ايتك معناسنه در يقال بحتر الشئ اذا استخرجه وكشفه ويوده كبلوب
بالمه باله اولمق معناسنه در يقال بحتر المال اذا قطعه ونحب ويقال لي بحتر اى
متقطع ومنحب (البحتر) كحرج وزننده بحتر دن مطاوعدر يقال بحتر الشئ
فتبحتر اى بحثه وفرقه فتفرق (البحترى) بانك وداللك ضميله شول مقرفه يعنى
سوده اورمش جرحه ديورلركه بريوسى اولور فارسيده شيره ده دينور تركيده سود
سبيرمسى تعبير اولنور يقال مسى بحترى اى مقرفة لاتبذب (البخر) بانك فتحى
وخانك معجمه نك سكونيله فعل بخاردر يعنى بخار ماده سندن مصدردر بخارلنق يعنى
بوغلنق معناسنه در يقال بخرت القدر بخرا من الباب الثالث اذا شمم بخارها
(البخر) فتحتيله اغزده وسائر نسنده اولان بدومش رائحه يه دينور شارحك
بيانه كوره آغز قوقوسنده مشهوردر وبومعناده مصدر اولنور آغز وسائر نسنه
بدقوقمق معناسنه يقال بخر الفم مثلا بخرا من الباب الرابع اذا انتنت ريحه والكله
صاحبى دخى متصف اولور وبخر علاتلرى اسبابى كتب طبيه ده مبسوطه در ومطلقا
رائحه منتشره يه بخر اطلاق اولنور (الابخر) احمر وزننده اغزى بدقوقان كشى يه
دينور مؤنثى بخرآدر (الابخار) همزه نك كسريله برآدمى بدرائحه لو نسنه ياخود
مرض ابخر قلمق معناسنه در يقال ابخره الشئ اذا صيره ابخر (البخار) غراب
وزننده اسى صودن وسائر اسى نسنه دن نشئت ايدن دخانه دينوركه بوغ تعبير
اولنور تقول رايت بخارا وهو دخان من حار (المبخور) مخمور كسه يه اطلاق
اولنوركه بخار شراب دماغنى سست ايلمشدر يقال شرب فصار مبخورا اى مخمورا
(اباخر) باهر وزننده اكين صوارنجى يه دينور ساقى الزرع معناسنه (بنات بخر)
بخر وزننده حاى مهمله ده ذكر اولندى كه قبيل موسم صيفده نمايان اولان بوفقه
بلودلره كنيه سيدر مترجم ديركه مؤلف بونى ميم فصلنده بنات مخر عنوانيله ده ثبت
ايلمشدر وابن اثير مرصع نام كتابنده بنات بخر ويقال بنات مخر عبارتيله ذكر
وقبيل صيفده نجعه ايام افقلرده نمايان اولان آق واينجه بلودلر ايله تفسير ايلدكدنصكره
عنـد البعض دريا طرفندن باديه آفاقنده نشئت ايدن بلودلردن عبارتدر وآنلرك
بعضنك مطرى بعضندن اكثر اولنور وعلى قول موسم صيفده اخشامدنصكره وجه
ناحيه مشرقدن ظهور ايدن يوفقه بلودلردر ديو بيان ايلمكله بنات بخر وخاى
معجمه ايله بنات بخر وميمله بنات مخر دخى صحيح اولنور ومخرشق معناسنه در ياخود
ارسل الماء فى الارض معناسنه اولمغه انلردن مأخوذ اولنور انتهى (البخور) صبور
وزننده توتسويه دينوركه انكله بخورلنوب تطيب اولنور عود وعنبر كبى وبخور

بين‌الناس ميعۀ سائله‌ده متعارفدر كه دوه جازى آغاجنك صمغيدر عسل‌لبنى دخى ديرلر كه تحريفله عسلبند تعبير اولنور يقال تبخر بالبخور وهو مايتبخر به (بخور مريم) برنوع نبات آديدر كه جلاء يعنى ماده ايله سطح عضوك ميانه كيروب يابشمش وقوريمش رطوبتلرى زياده‌سيله ازاله ايديجيدر ومفتح يعنى مجراده سده ايراث ايدن ماده‌يى اخراج ايدوب نفوذ ايليه‌جك نسنه‌لرك نفوذنى تسهيل ايدر ومدر يعنى بول وحيض وعرق ولبن كبى مايتلى اغديه وفضول سياله‌يى اخراج ايدر ونفاعدر بونبات بواسمله معروفدر كوكنه طموز آغرشغى تعبير اولنور وبوندن ماعدا بخور الاكراد وبخور السودان نام برنبات دخى واردر (البخراء) صحراء وزننده شامده بر ارضك اسميدر وجازده قليعه قربنده بر ماء منتنه‌نك اسميدر وبرنوع نبات اسميدر كه بخره دخى ديرلر مواشى علفنندر (بخارا) بانك ضمى والفك مدى وقصريله بربلده اسميدر مترجم ديركه بلادماوراء النهردندر بخارالغت فرس قديمده مجمع علم معناسنه اولان بخاردن مأخوذدر اسم قديمى محلث ايدى (البخارية) بصره‌ده برسكه يعنى برصوقاق اسميدر كه زياد نام امير آنده بخارى الاصل بيك نفر عبداسكان ايلشيدى (بخار) غراب وزننده اسمادندر على بن‌بخار محدثيندندر واحمد بن‌محمد بن‌على البخارى كه محدثدر بخار عوده منسوبدر زيرا خانه‌لرده آنكله خلق تبخير ايدرايدى واحمد بن‌بخار وعلى بن‌البخارى محدثلردر (البخترة) تاى فوقيه ايله دحرجه وزننده (والتبختر) تدحرج وزننده بركونه كوزل يورويشله يوريمك معناسنه‌در مؤلف تفسيرده مسامحه ايلمشدر زيرا همان مشية حسنة عبارتيله بيان ايلشدر جميع اصولده مرسوم اولديغى اوزره صالنه‌رق خرام ورفتار ايله يوريمك معناسنه‌در يقال بختر الرجل وتبختر اذا مشى مشية حسنة يعنى بالتمايل ومشى المتكبر المعجب بنفسه (البخترى) اخترى وزننده دائما خرام ورفتار ايله يورر اولان آدمه دينور يقال رجل بخترى اى الحسن المشى وجسم واندامى خوب ودلبر آدمه اطلاق اولنور يقال هو بخترى اى حسن الجسم ومعجب ومختال وخودبين آدمه اطلاق اولنور وبخترى ابن‌ابى البخترى وبخترى ابن‌عبيد محدثلردر (البختير) بانك كسريله بخترى ايله ايكى معناى اخيرده مرادفدر (البخثرة) ثاى مثلثه ايله صوده ياخود ثوبده اولان بولانقلغه وكدورته دينوركه اسمدر يقال فى الماء اوالثوب بخثرة اى كدر وبخثره مصدر اولور طاغتمق وتارمار ايتمك معناسنه (التبخثر) تدحرج وزننده آدن مطاوعدر يقال بخثر الشىء فتبخثر اذا بدده وفرقه فتفرق (المبادرة) مفاعله وزننده (والبدار) قتال وزننده برنسنه طرفنه غيرىيى سبق ايچون سرعت وشتاب ايلمك معناسنه‌در بنفسه. والى ايله تعديه ايدر يقال بادره واليه مبادرة وبدارا اذعاجله (الابتدار) افتعال وزننده مبادره معناسنه‌در يقال

النجمة والبدر بدر ايله والتحويب الثوران الجزعة ظهور مسابقه واشتاق كبي
آلابدر الفور ولينه آو لابدر آخر وبكله بوبرده وليسه بو سوق ايدرايدوب
بيرمك وشتاب ايتك معنسنه در بحك بدر ايدوه بدورا وبدرا وبدر اليه الا حاجه
وركرمه معنا على الفور وايش جانب وما كه اليوه اولق معنسنه در بيعلى بدره
الامر واليه الا محل اليه واستبق وبدر يور ايله تنى اولمش آيه ديورك اوندن بت
كيجه‌سى آيه بحسان طلع البدر وهو القمر ليلة آنه مونث بسايزده البدن نقل
ايدرك بدر تحيه‌سى تمسه طلوع جهيله ملبهندن بالشيدر يا مود امتلاء جهتيله
بدر ميتسبه اولمشدر على التقديرين في الاصل مصدردر فعل معناسنه در نته كه
بدر دخي ديرلر لكن بو وجهاينده اقرب اولان بدر اصل ماده‌در بعده معاني
مجازيه اخذ اولنمشدر بعضا بو كلمه ديرلر طلع طلوع البدر معناسنه كه مبادرت
ومسارعتدر وبعضا امتلاء جهتي اعتبار ايدرلر كيسه معناسنه اولان بدر بوندن
مأخوذدر كمنك بدر دخي بوندندر اتي وبدر بر قومك سر كرده وزبدهٔ سنه اطلاق
اولنور يقال هو بدر القوم اي سيدهم وسعدنده جلالت وسكبا اولان تم الاعضاء
غلام بالغه اطلاق اولنور وطبقه اطلاق اولنور جرم بدر كبي مستدير اولديغيچون
وبدر بر موضع آديدر معرفه اولنغله مونثدر تذكيري دخي جائزدر يعني بقعه وموضع
تأويليله تأنيث وتذكيري جائزدر على قول موضع مزبورده بر قويك اسميدركه
بدر بن قريش حفر ايتمكله اسميله موسوم اولدي بوكه كوره مونثدر وبو بين الحرمين
واقعدر بدر غزوه‌سي آنده اولمشدر تحقيقه تعلق مترجم ذي نوا زيادتيله كامروا
اولمشدر وبدر ينبع علاقه‌دن بر مخلاف يعني بر ناحيه آديدر وباهلة قبيله‌سي يوردنده
بر طاغك آديدر ووارده قريه‌سنده بدر بر طاغك آديدر ويمامه‌ده بر موضع اسميدر
ومعاوية بن حفص بلادنده بر طاغك آديدر وايكي نفر صحابي اسميدر وبدري ياي
نسبتيله بدر غزاسنده حاضر اولان اصحاب كرامدركه اصحاب بدر تعبير اولنور اما
ابو مسعود عقبة بن عمرو البدري كه بودخي اصحابدندر غزوهٔ بدره حاضر اولميوب
قبل الوقعه بدر نام صو باشنه نازل اولمغله اكا نسبتله بدري ديديلر وبدر بن عمرو
وفزاره قبيله‌سندن بر بطندر علامهٔ عصر تاج الدين عبدالرحمن بن ابراهيم بن سباع
البدري الفزاري آنده منسوبدر وبدر مطلقا تام ووافر وكامل اولان شيئه اطلاق
اولنور وبدري الغيث كمنك ياي نسبتيله موسم شتادن مقدم ياغان يغموره اطلاق
اولنور مسابقتي ايچون تقول قد اخذنا بدري الغيث وهو ما كان قبل الشتاء وبدري
الفصلان سموز وضاولي دوه كوشكنه اطلاق اولنور وبدر وبدره هايله تازه قوزي
دريسندن چقان ظلومه اطلاق اولنور بوشكوه‌دن بيوجك اولور جمعي بدور كلور
وبدر كلور بانك كسري وذلك فتحيله وبدره ايچنده بيك على قول اونبيك درهم

وعلى رأى يدى بيك دينار اولان كيسه يه اطلاق اولنور وبدره برموضع آديدر وعين
بدره شول كوزه اطلاق اولنوركه حديد البصر اولمغله منظورى جملهدن اقدم
كورر اوله على قول علت ونقصانى اولميوب بدركبى تام وكامل كوزه اطلاق اولنور
يقال عين بدرة اذا كانت تبدر بالنظر او تامة كالبدر (البدرى) جمزى وزننده مبادر
ومسابق معناسنه اسمدر تقول استبقنا البدرى اى مبادرين (البادرة) نادره وزننده
بركمسهدن غضب حالنده حدتدن ناشى سبق وصدور ايدن خطا وهفوه يه اطلاق
اولنور كرك قولى وكرك فعلى اولسون تقول صدرت منه بادرة واخاف بادرته وهو
مايبد ومن حدته فى الغضب ويقال فلان حار النوادر حاد البوادر وبادره قلجك اوجنه
دينوركه ناملونك سيورى اولان اوجيدر يقال طعنه ببادرة السيف اى شباته
وبديهه معناسنهدركه حاضر جوابلق شيوهسيله بالبداهه بى تكليف سويلنن كلامدن
عبارتدر يقال ذوبادرة نادرة اى بديهة وورق حواءيه يعنى قنه نباتنك يپراغنه
دينوركه ابتدا ظهور ايدنيدر ومطلقا هر نباتك اك اول ياريلوب كورينن اوجنه
اطلاق اولنور يقال ظهرت بادرة هذا النبات اى اول ماينفطر منه وورس يعنى
يمن زغفرانى ديدكلرى دارونك پك تازه واجودينه دينور ووجودده بادره اموز ايله
بيونك ماينندە اولان اتجكزه دينور يقال احمرت بوادر الخيل وهى اللحمات بين
المناكب والعنق وبادرة الانسان ممهنك آلتى يانده رغثا ديدكلرى سكيرك اوستنده وممه
باشنك اشاغيسنده اولان اتجكزه دينور ايكى طرفلو اولمغله بادرتان ديرلر وبادرهنك
جمعى بوادردر (البادر) باهر وزننده بدر معناسنهدركه اون درت كيجهلك آيدر
(البيدر) صيقل وزننده كدس معناسنهدركه دوكولمك غله خرمنه دينور تركيده
ملاغه تعبير اولنور وخرمن يرينهده بيدر دينور يقال وضع البيدر فى البيدر اى
الكدس فى موضعه الذى يداس فيه (البيدرة) شيطره وزننده غله يى يغوب خرمن
ايلك معناسنهدر يقال بيدر الطعام اذا كومه (الابدار) همزهنك كسريله بركمسه
اوزره بدر طوغمق على قول ليله بدردە يوله كتمك معناسنهدر تقول ابدرنا اى طلع
لنا البدر اوسرنا فى ليلة البدر وسبق ومبادرت معناسنهدر ومنه قولهم ابدر الوصى
فى مال اليتيم اذا بادركبره يعنى يتيم رشد وبلوغه بالغ اولنجه قدر وصى جنابلرى
مالنه مبادرت ايلدى (البيدرى) خوزلى وزننده راست ودرست اولان لغته وصف
اولوركه خلل ونقصاندن پاكيزه وكامل اولور ومنه يقال لسان بيدرى اى مستوية
وبونك الفى تأنيث ايچوندر وتأنيثى لغت اعتباريلهدر (البدرية) قدريه وزننده
بغدادده برمحله آديدر يحيى بن المظفر السلامى البدرى اكا منسوبدر (البذر) بانك
فتحى وذال معجمهنك سكونيله مطلقا زراعت ايچون عزل وافراز اولنان حبوباته
دينوركه تخم تعبير اولنور شارح ديركه بذر فى الاصل مصدردر مبذور معناسنهدر

[illegible] مفعوللردر مضرب الامثلدر [illegible]
مستعمله‌لردر حتی بونده مخصوصدر حنطه وشعیر کبی [illegible]
وبقوله مخصوصدر واستعمالده منصرف اولان بودر لکن امام خلیل [illegible]
[illegible] ایچون اولان هر حبه‌یه اطلاق اولنور مؤلف قول آخره راجعدر
[illegible] وبذر حبوب یرندن حبوب [illegible] اولان شیئه اطلاق اولنور علی قول حبوب
قول مخصوصیه مخصوص اولنور بذر اصطلاحی [illegible] دیور مؤلف اوجوق [illegible]
[illegible] بونده دخی مسامحه ایلشدر وبذرک جمعی بذور کلور وبذار کلور
[illegible] کسریله وبذر مصدر اولنور یردن تخم وحبوب بتوب ظهور ایتمک معناسنه یقال
بذرت الارض بذرا من الباب الاول اذا خرج بذرها وظهر نبتها ویره اکین اکمک
معناسنه‌در یقال بذر الارض اذا زرعها وبذر نسل وذریته اطلاق اولنور یقال
[illegible] بذر سوء ای نسل سوء وصاچوب طاغتمق معناسنه استعمال اولنور یقال
بذر الشیء اذا فرقه ومنه (التبذیر) تفعیل وزننده بودخی یره تخم اکمک معناسنه‌در
یقال بذر الارض اذا زرعها وصاچوب طاغتمق معناسنه‌در یقال بذر الشیء اذا فرقه
ومنه وتجربه ایتمک معناسنه مستعملدر تجربه اولنه جقت احوالنی ادراک ایچون تقسیم
ایتمک مناسبتیله مبنیدر یقال بذر فلانا اذا جربه قال فی الاساس ولو بذرت فلانا لوجدته
رجلا ای لو جربته وقسمت احواله ومالی هرزه واسراف وجهیله پراکنده ایلمک
معناسنه مستعملدر یقال بذر ماله اذا فرقه اسرافا (البذارة) تمامه وزننده بودخی
نسل وذریته اطلاق اولنور یقال هو کثیر البذارة ای النسل وبرکت وزیاده وفائده
معناسنه مستعملدر یقال طعام فیه بذارة ای نزل یعنی زیادة وفائدة (البذیر) کثیر
وزننده واکا اتباع استعمال اولنور یقال کثیر بذیر (البذر) فتحتینله ذکر اولنان
تبذیردن مأخوذدر شذر کلمه‌سنه مرکبا استعمال اولنور که اوندخی تفرق معناسندن
مصوغدر متفرق معناسنه مستعملدر یقال تفرقوا شذر بذر ای فی کل وجه یعنی
متفرقین فی کل جهة وترکیب مزبور حال موقعنده‌در وجزئینی مبنیدر زیرا جزء ثانی
حرف عطف تقدیرینی متضمندر وبونلرده شینک وبانک کسریله‌ده زبانزده‌در وترکیب
مرقوم ووقعوا حیص بیص ونظیرنده کفة کفة وشحرة بحرة وتفرقوا شغر بغر
ترکیبلری ذکر اولنان وجه اوزره‌در لر وکاهجه یای میم ابدالیله شذر ومذر دخی دیرلر
(البذور) چوق نسنه‌یه اطلاق اولنور یقال مال مبذور ای کثیر (البذور) صبور
وزننده (والبذیر) امیر وزننده قوغجییه اطلاق اولنور که نشر مقال ایدر یقال
رجل بذور وبذیر ای نمام وکندی رازنی کتم واخفا ایده میوب سائره افشا ایدر
اولان آدمه اطلاق اولنور یقال هو بذور وبذیر ای لایستطیع کتم سره (البذر)
کتف وزننده (والبذار) بطار وزننده (والبذارة) هاله (والتبذار) تانك

كسريله (والبيذرانى) حيدرانى وزننده چوق سوزلو پركوى آدمه اطلاق اولنور يقال رجل بذرو بيذار وبيذارة وتبذار وبيذرانى اى كثير الكلام وبذر بركتلو نسنه‌يه اطلاق اولنور يقال طعام بذر اى فيه بذارة (التبذارة) تانك كسريله مالنى بيوجه تلف واسراف ايدن كمسيه اطلاق اولنور يقال رجل تبذارة اذا كان يبذر ماله (بيذرة) بانك فتحيله اسمادندر عبدالله بن بيذره كه شارى الفسو ايله ملقبدر فسو ماده‌سنده مذكوردر (البذرى) ضمتينله والفك قصريله كفرى وزننده باطل وبيهوده معناسنه‌در مادهٔ بذردن مأخوذدر زيرا باذر مال عملندن غافل اولمغله كويا كه تخمنى بيهوده‌يه صرف ايدر اولنور يقال اتى بالبذرى اى الباطل (البذارة) بانك فتحى وذالك تخفيفى ورانك تشديديله وكاهجه راء تخفيف اولنور (والنبذرة) نونك فتحيله تبذير مال معناسنه‌در (بذر) بقم وزننده مكه‌ده برقويى اديدر (التبذر) تفعل وزننده صوبك لونى بوزيلوب صرارمق معناسنه‌در يرالتنده‌كى بذر كبى محلنده چوق طورمق مناسبتيله يقال تبذر الماء اذا تغير واصفر (المستبذر) اسم فاعل بنيه‌سيله سرعتله كذران ايدن شيئه دينور تخم صاچمقدن مأخوذدر يقال سحاب مستبذر اى مسرع ماض (الابذعرار) اقشعرار وزننده بوزغون عسكر كبى قاچوب تارمار اولمق معناسنه‌در يقال ابذعر القوم اذا تفرقوا وفرواو بربلوك سوارى شئ مطلوبلرينه ادراك ايچون براوغوردن مسابقتله آت سوروب قوشمق معناسنه‌در يقال ابذعرت الخيل اذا ركضت تبادر شيئا تطلبه (الابذقرار) قافله ابذعرار وزننده هرطرفه پراكنده اولمق معناسنه‌در يقال ابذقر القوم اذا تبددواوتفرقوا وابذعرار معناسنه‌در يقال ابذقرت الخيل بمعنى ابذعرت ومنه يقال مابذقر الدم فى الماء اى لم يتفرق اجزاؤه فيمتزج به ولكنه مرفيه مجتمعا متميزا منه يعنى صوايچره قانك اجزاسى طاغلمدى‌كه صوايله كركى كبى ممتزج اوله لكن صوده اجزاسى مجتمع وصودن آيروجه اوله‌رق آقوب كتدى نته‌كه نهر نيل درياية ملاقى اولدقده خيلى يره‌دك قارشميوب اويلجه متميزا آقوب كيدر مؤلف بونى امدقرار ماده‌سنده دخى ذكر ايلمشدر (بردرايا) بانك فتحى ورانك سكونى ودال مفتوحه ايله سيبويه روايتى اوزره برموضع آديدر شارح ديركه كلمهٔ مزبوره كتاب سيبويهده مرسومدر مصغرنده حذف زوائد ايله بريدر دينور جعيفر وزننده (بردشير) زنجبيل وزننده كرمان ايالتنده بربلده آديدر (البر) بانك كسرى ورانك تشديديله صله وانعام معناسنه‌در يقال وصله بالبر اى الصلة مؤلفك بصائرده بيانه كوره اصل بربانك فتحيله بحر مقابلنه موضعدر بعده آندن توسع معناسى اعتبار اولنوب كسر باايله بركلمه‌سى اخذ وتوسع فى فعل الخير معناسنده استعمال اولندى طرف الهى‌يه نسبت اولنديغى كبى بعضا عباده دخى نسبت اولنور مثلا برالعبدربه ديرلر توسع فى طاعته معناسنه پس جناب باريدن ثواب

وعبادت وطاعت معناسنه اولور اولوقت ... بكره بر وجهله برّ الطاعة ونی ايدل حولكدر
وبر والدين آثاره تقدمت واحسانه توسيع المكارم ... كه عقوق مقابليدر وبر
صدق كلامده معنی استعمال اولنور نيته موسعدن اولمق حسبيله وصدق ... بوندن
منشعبدر وقبول حج معناسی ثواب الهی جيشـــدر وصنعيه ... مخصوص ديله
واطلاق عنده خصوصنده اوسع مايتفرع اليه اولمق منشعبدر انتهى وبرجنت
الوليه الطرق اولنور تقول سعطاالله من اهل البر ای الجنة وخير وفضل وحسنه
معناسنه استعمال اولنور يقال فلان اهل البر ای الخير ووسعت اولنه يعنی كثير
وبر اولان احسان ايتمك معناسنه‌در يقال فلان يبر برا من الباب الثانی ای يتسع
في الاحسان وحج ايتمك معناسنه‌در يقال بر فلان ای احج وحج مقبول اولمق معناسنه‌در
يقال وجهت حج الله ای مبنی للمفعول وبرجنت ضم الباء فهو مبرور ای مقبول
ويقال برالله حجه ای قبله يعنی بوراده بر كلمه‌سی لازم ومتعدی اولديغی مستعملدر
مصدر حدوه ايله تصيلسی دخی مرسومدر فيقال ابر الله حجه وقال فی النهاية الحج
المبرور هو الذی لايخالطه شیء من المأثم وقيل المقبول المقابل بالبر وهو الثواب يقال
بر حجه وبرحجه وبرالله واير هی قبول اول عمد طرفندن وقبول ثانی حضرت باری
طرفندن صدوره مبنيدر نته‌كم آنفا ذكر اولندی وبر كرچكلك صدق معناسنه
مستعملدر تقول بررت فی القول بر من الباب الرابع اذا صدقت فيه وطاعت وانقياد
معناسنه‌در يقال فلان يبر خالقه ای يطيعه قال الشارح وبه فسر قوله تعالى [اتأمرون
الناس بالبر] الاية ای الطاعة والعبادة ومنه الحديث [ليس من البر الصيام في السفر]
ومعنای مزبورده بر كلمه‌سنك اسم علمی برة لفظيدر بانك فتحی وآخرنده هايله كرچكلك
وطاعت وعبادت معناسنه‌در معرفه اولديغی اگرچه غير منصرفدر تعريف وتأنيث
علتلرنده مبنی وبره ومبره مصدره وزننده والدينه وسائر حقوقلری مترتب اولان اهل
واقربايه احسان ايله مهربان اولمق ايتمك معناسنه‌در كه عقوق مقابليدر كه تضييع حقوقدن
عبارتدر تقول بررت والدی وبوزنه برا ومبرة من الباب الرابع والثانی اذا احسنت
اليه ووصلته شارح ديركه باب رابعدن امر حاضری بر كلور بانك فتحيله وباب
ثانيدن بر كلور بانك كسريله وبر قيون وكچی سوزمك معناسنه‌در يقال
بر الغنم اذا ساقها وبر كوكله اطلاق اولنور تقول اكون مكان البر منه ای الفؤاد
ويقال هو مضمن البر ای الفؤاد وتلكی اينكنه دينور ولد ثعلب معناسنه وفارهيه
دينور وجرذ ديدكلری برنوع ايری فارهيه دينور وبر يمينده صادق اولمق معناسنه‌در
حنث مقابليدر كاسيذكر وبر كلمه‌سی توسعا القابدندر محمد بن علی البر اللغوی ابن
القطاع نام ادمی واينك شيخيدر وبر اسماء رجالدندر وفی الامثال ★ فلان لايعرف
هرا من بر ★ ای من يهره ممن يبره اولايعرف القط من الفار اودعاء الغنم من سوقها اودعاءها

الى الماء من دعائها الى العلف اوالعقوق من اللطف او لكراهية من الاكراه اوالهر هرة من البربرة (التبرر) تفعل وزننده بودخی طاعت وانقیاد ایلمك معناسنه‌در یقال فلان یتبرر خالقه ای یطیعه (البر) بانك فتحیله بر مذکوردن وصفدر جمله عباده بر وعطوفت واحسانی عمیم اولان ذات جلیل کریمك اسماء حسناسندندر وصادق واستکوی آدمه اطلاق اولنور یقال هو بر ای صادق وبر واحسانی فراوان اولان آدمه دینور نته که بار دخی دینور لکن بر باردن ابلغدر یقال رجل بر وبار ای کثیر البر جمعی ابرار وبرره کلور شارح دیرکه برك جمعی ابرار وبارك بررهدر یقال رجل بر من قوم ابرار وبار من بررة وبربانك فتحیله مصدراولور یمینده صادق اولمق معناسنه که حنث مقابلیدر بانك کسریله‌ده لغتدر وبومعناده برور دخی مصدردر قعود وزننده تقول بررت فی یمینك وبررت برا وبرا وبرورا من الباب الرابع والثانی ای صدقت بونده فی ایله متعدی اولور ویمینه دخی اسناد اولنور یمین صادق اولمق معناسنه یمین که یرنی بولمق تعبیر اولنور یقال برت الیمین برا وبرا وبرورا اذاصدقت وبر بحر مقابلیدرکه صحراء معناسنه‌در قاره تعبیر اولنور یقال هو مسفار رکب البر والبحر وقهر وغلبه ایلمك معناسنه مصدر اولور یقال بره براکمده مدا یعنی من الباب الاول اذا قهره بفعال اومقال وبر اسامیدندر بر بن عبدالله الداری اصحابدندر وابوعمر بن عبدالبر اندلسی علماسندندر وادیب ابومحمد عبدالله بن بری وعلی بن بری وعلی بن بحر بن بری البری وحفیدی محمد بن الحسن بن علی وبرادر زاده‌سی حسن بن محمد بن بحر بن بری محدثلردر اما حسن بن علی بن عبدالواحد وعثمان بن مقسم البریان که بونلرده محدثلردر بانك ضمیله‌درکه بره یعنی حنطه بیعنه منسوبلردر (البر) بانك ضمیله بغدایه دینور حنطه معناسنه جمعی ابرار کلور (البار) بر واحسان صاحبنه دینور نته که ذکر اولندی وبار القابدندر ابراهیم بن الفضل البار کرچه حفاظدندر لکن کذاب اولمغله موثوق‌به دکلدر (الابرار) همزه‌نك کسریله یمین ایدن آدمك یمینی تصدیق ایلمك یعنی یمینده راستدر دیو حکم وتحقیق ایلمك معناسنه‌در یقال ابر فلان یمین فلان اذا امضاها علی الصدق کما یقال احنثها وابرار قاره‌یه سفر ایلمك معناسنه‌در نته که ابحار دکزه سفر ایلمك معناسنه‌در یقال ابر فلان اذارکب البرای سافر فیه وبر آدمك اولادی چوق اولمق معناسنه‌در یقال ابرالرجل اذا کثر ولده وناس مجتمع اولوب کثرت بولمق معناسنه‌در یقال ابرالقوم اذا کثر واو غالب وزبردست اولمق معناسنه‌در یقال ابر فلان علیهم اذا غلبهم وقیونلری صودن صحرایه چویروب چقرمق معناسنه‌در یقال ابر الشاء اذا اصدرها یعنی الی البر (البریر) امیر وزننده اراك اغاجنك هنوز ظهور ایدن یمشنه دینور وبریر اسماء رجالدندر وبریره ها ایله بنت صفوان درکه صحابیه‌در (البریة) رعیه وزننده صحراء وبیابانه

دیودر و بعضیلر دیدیلر که صوت و حرکت آزلغی اولنلره دینور بنوا جمعی واردر
(البرّیت) بانك فتحی و رانك تشدیدیله کبریت وزننده صحرا و بیابانه دینور بونك
وار مقابلنده حضر و ریفده یقال نزلوا بالبرية والبريت اى الصحراء و مصدرا
ضمیله (البربور) بانك ضمیله عصفور وزننده بر دیو تقول العرب ما هی بربور وهو
الجشیش من البر (البربرة) زلزله وزننده کچی باغیرمق معناسنه در یقال
بربر المعز اذا صات و غضبله سویلنمك و غوغا و قیل و قال ایلمك معناسنه در یقال
بربر القوم اذا اکثروا الکلام و صاحوا و جلبوا (البربار) ترتار وزننده چوق
سوزلو و گورلتی ایدن و چاغرشان آدمه دینور یقال رجل بربار ای کثیر الکلام بلا
منفعة و رجل بربار ای صیاح ذو جلبة و بربار مطلقا شدید آوازلو شیئه دینور
ومنه یقال دلو بربار اذا کان لها صوت و ارسلانه اطلاق اولنور (بربر) جعفر
وزننده اصلنده جیل یعنی بر طائفه مخصوصه اسمیدر جمعی برابره در هذه البرابرة
محمد ایچوندر ضمنا بونلر مغرب زمینده اولنورلر و اکثرین بشقه بر طائفه یه
دخی بربر اطلاق اولنور که حبش ایله زنگبار میانده ساکن اولنورلر تزوج مراد
ایتدکلرنده متعرض اولدقلری رجالك آلاتنی قطع ایدوب محفوظلرینه بدل نکاح
اولمق اوزره عرض و تعدید ایدرلر و بونلرك جدلری قیس عیلان نسلندندر علی قول
فی الاصل بونلر حمیر قبیله سندن ایکی بطن ایدی که برینه صنهاجه و برینه کتامه
دیرلر ایدی افریقش نام پادشاه مغرب زمینه سفر ایدوب افریقیه نام بلده یی فتح
ایلدیکی هنگامده بونلر موکب شاهده بالتبعیه بو زمینه عزیمت و مشار الیهك
عودتنده عسکره کتدیلر اوراده اقامت ایلدیلر ابوسعید سابق و میمون مولی عقبان
ومحمد بن موسى و عبدالله بن محمد و حسن بن سعدان بربریون محدثلردر و بربر مطرب
ومغنی اسمیدر (المبر) مصر وزننده که ابرازدن اسم فاعلدر ضابط معناسنه در قهر
وغلبه معناسندن مأخوذدر یقال ابرّ لذلك ای ضابطه (البربراء) حمیراء وزننده
بنو سلیم قبیله سی یوردنده بر چشمه جبله اطلاق اولنور (البر) بانك فتحیله بر و احسان
معناسندن اسمدر نته که ذکر اولندی و بر موضع آدیدر که آنده قابیل هابیلی قتل ایلدی
و برّه زمزم صویینك اسمیدر کثرت منافعی سببیله تسمیه اولنمشدر و برّه بنت عبدالمطلب
عمه النبی علیه السلامدر و شیخ معاذ بن معاذ اولان ربعك پدری ابراهیم بن محمد
الصنعانی جدینك اسمیدر و یمنده ایکی قریه آدیدر برینه برة علیا و برینه برة سفلی
دیرلر و برّه بر رجل آدیدر (بره) بانك ضمیله ابن رئاب در که جحش بن رئاب دخی
دیرلر ام المؤمنین زینب رضی الله عنها جنابلرینك پدرلری اسمیدر (مبره) معره
وزننده مدینه منوره قربنده بر تپه نك آدیدر (البری) قری وزننده که بانك ضمی
ورانك تشدیدیله در کلمه طیبه یه دینور یقال اتی بالبری ای الکلمة الطیبة (المبرور)

اسم فاعل بنيه‌سیله بودخی ارسلانه اطلاق اولنور (الابترار) افتعال وزننده
برآدم همدملرندن بشقه‌جه دیکیلوب طورمق معناسنه‌در یقال ابترالرجل ابترارا
اذا انتصب منفردا عن اصحابه (المبرر) مکرر وزننده شول قیونه دینور که ممه‌سنده
آق وقاره الاجه‌لق اوله یقال ضأن مبرر اذا کان فی ضرعها لمع (الابر) افعل تفضیلی
بنیه‌سیله شول بدوی عربه اطلاق اولنورکه یوردی شهرستاندن پك بعید اوله‌ومنه
قولهم اصلح العرب ابرهم ای ابعدهم فی البر یعنی فی البلاد وفی‌التهذیب افصح العرب
زیرا اهل حضره اختلاط ایلدکلری حسبیله لسانلری مضبوط الفصاحه قالور پس
اصلح تعبیری فصاحت جهتنه منوطدر وابر کلمه‌سنده معنای تفضیل بریت جهتنه
مربوطدر شهرستانه قریب اولان بدویلردن زیاده بری اولانلر دیمکدر (البرانی)
ربانی وزننده غیر قیاس اوزره بر وصحرایه منسوب دیمکدر بعده بارز وعلانیه
مقامنده استعمال اولندی نته‌که جوانی بونك مقابلیدر ومنه حدیث سلمان من اصلح
جوانیه اصلح الله برانیه یعنی دروننی اصلاح ایدن آدمك خدای متعال بیرونی
اصلاح ایدر (البرانیة) بانك فتحیله بخارا قضاسنده برقریه‌در فقوادن سهل بن
محمود البرانی ومحدثیندن بجیب محمد بن محمد البرانی اورایه منسوبلردر (البرابیر)
شعاریر وزننده فریك پلاوینه دینورکه سود ایله طبخ اولنور (البربر) دلدل وزننده
کثیر الاصوات اولان شلتاق آدمه دینور جقجقهٔ آسیاب کبی یقال هو بربر ای
الکثیر الاصوات (بربر) بالرك کسریله قیون وکچی قسمنی یم یمکه چاغره‌جق
اصواتدندر (البزر) بانك فتحی وزای معجمه‌نك سکونیله مطلقا یره اکیلجك نباتك
تخمنه دینورکه مراد بقول ورياحين تخمی اوله‌جقدر نته‌که بذر ماده‌سنده بیان
اولندی جمعی بزور کلور وبزر تجره حوایجنه دینور ببر ونخود وکمون وسائری کبی
تاتل معناسنه بونك جمعی ابزار وابازیر کلور ظاهرا جمع الجمع‌در و بوایکی معناده
بانك کسریله‌ده لغتدر پس فتح افصحدر وبزر ولده اطلاق اولنور یقال ما اکثر بزره
ای ولده وبروندن اقان سموکه دینور مخاط معناسنه وبزر مصدر اولور اورمق
معناسنه یقال بزره بزرا من‌الباب الثانی اذ ضربه وتخم اکمك معناسنه‌در یقال بزر
البذور بمعنی بذرها وسومکورمك معناسنه‌در یقال بزرالرجل اذا امتخط وطولدرمق
معناسنه‌در یقال بزرالاناء اذاملاٰه وتجره‌یه حوایج قومق معناسنه‌در یقال بزرالقدر
اذا القی الابزار فیها (الابزاریون) همزه‌نك فتحیله محدثیندن برجماعتدر بیع ابزاره
منسوبلردر محمد بن یحیی الابزاری آنلردندر (البزری) جمزی وزننده که عربلرك
عزة بزری قوللرنده واقعدر ضخمة قعساء معناسنه‌درکه عظیم ورفیع ومنیع واستوار
دیمك اولور یقال عزة بزری ای ضخمة قعساء شارح دیرکه فی‌الاصل بزری کلمه‌سی
بزر مذکوردن مصوغ اولمغله عدد کثیر معناسنده استعمال اولندی بعده عزته وصفله

[illegible] جوهري [illegible]
[illegible]
[illegible] جرى و [illegible] و اللفظ [illegible]
[illegible]
[illegible] (البطن) [illegible] و اسنده [illegible]
[illegible] الى [illegible] (البز)
[illegible] و زنده (و [illegible]) [illegible] طوغمه [illegible]
(البزاز) [illegible] و زنده آلت تعبيرله اطلاق اولنور شارح ديركه والاصل بزاز
[illegible] و [illegible] مع [illegible] و البزاز [illegible] ديمكدر كه
ايچي قوش بسلين كمسه در شهعي [illegible] وحقيقتي بازي كبي كنندن بازدار قاسيده
البازي اكتخير بوده ديمكله بيزار آنمي تعريبله اكتخي ديمك اولنور مؤلفك
تنبيه ايسيله معرب بزدار وبازيار قولي اقا محمودندر (البزارة) هائله بوده وباى
دكتكه ديور صوبه ومنوبقه كبي يقال ضربه بالبزارة اى العصا العظيمة (بزار)
غراب وزنده باخود اصحاب وزنده يساوى قضاسنده برقريه آديدر (البزاز)
جرار وزنده ولدى حوق خاتونه اطلاق اولنور بزر مذكوردن ومنه يقال
امرأة بزار اى كثيرة الولد (البزور) ونده اطلاق اولنور بزر كبي يقال لها مبزور
كثيرالولد (بزره) حمزه وزنده بر موضع آديدر وعلي بن فضلان وعمر بن محمد
الحافظ البززين محدثلردر (بزويه) بائك فتحي وزانك سهسالك ضبطيله محدثيندن
احمد بن يعقوب الاصفهاني لقبيدر (البزار) جرار وزنده بقاله يعني اهل بغداد
لسانده بزر كتان يعني بيج ايتن آدمه ديور كه بزر ياغجي تعبير اولنور مؤلف بياع
بزر الكتان اى زيته عبارتيله رسم ايلكله بزر تخمي صتانه بزار ديديكي كبي لغت
بغداد بونده يعني صتانه بزار اطلاق اولنديغنه تلميح ايلمشدر محدثيندن دينار
ابو عمرو خلف بن هشام وحسن بن الصباح وبشره بن ثابت وابراهيم بن مرزوق
ويحيى بن محمد وعبيد بن عبدالواحد وصاحب المسند احمد بن عمرو واحمد بن عوف
بن جدير وجعفر بن محمد العبدي البزازون بزار مذكوره منسوبلردر (ابزر)
احمد وزنده فرس ايلنده بر بلده آديدر (التبزغر) تدحرج وزنده بر كمسه
برآدمه بخوبلق ايدوب تكبر اولمق واداسزلق ايلك معناسنهدر تقول
تبزغر فلان علينا اى ساء خلقه (بزغر) جعفر وزنده بر رجل آديدر (بسير)
جعفر وزنده برقريه آديدر غلبه ايدركه همدان قضاسنده در امام صائن الدين
عبدالله بن محمد البسيري اورادندر (البسر) كسر وزنده برايشده عجله ايلك معناسنهدر كه
تأني ايلمكدن عبارتدر يقال بسر الرجل في الامر بسرا من الباب الاول اذا عجل

فيه راغبك مفرداتده بيانه كوره مادهٔ مذكوره استعجال معناسنه موضوعدر معانى ومشتقات سائره آندن مأخوذدر و اساسك بيانه كوره خرما قورغنه موضوع بسر مادهٔ تركيبدر وبسر وبسور قعود وزننده يوز اكشمك معناسنه‌در يقال بسر الرجل بسر وبسورا اذا عبس راغبك قول مزبورينه كوره [وجوه يومئذباسرة] آيت كريمه‌سى قبل دخول النار وقوعنه محمول اولور سائر محللر دخى اكا قياس اولنور وبسر قهر ايلك معناسنه‌در ذكرى آتى ضراب فحل معناسندن منشعبدر يقال بسره اذا قهره وچبان وياره مقوله‌سنى صاغالمزدن مقدم صقوب دشمك معناسنه‌در يقال بسر القرحة بسرا اذا نكأها قبل النضج وديشى خرمايه موسمندن مقدم اركك خرمادن آشى اورمق معناسنه‌در يقال بسر النخلة اذا لقحها قبل اوانه وكوسنوك اولمزدن اقدم ناقه‌يه بوغور آشمق معناسنه‌در يقال بسر الفحل الناقة اذا ضربها قبل الضبعة و وقتى دكل ايكن حاجت طلب ايلك معناسنه‌در يقال بسر الحاجة اذا طلبها فى غير اوانها و خرما قورغنى اولمش خرمايه خلط ايله ايكيسندن قارشق نبيذ ترتيب ايلك معناسنه‌در يقال بسر التمر اذا نبذه فخلط البسر بالتمر وطلومك سودى هنوز اويوب يوغرد ياخود ايران اولمزدن اول ايچمك معناسنه در يقال بسر السقاء اذا شرب منه قبل ان يروب مافيه و قبل حلول الاجل داينى صقشدروب دين اداسنى طلب ايلك معناسنه‌در يقال بسر الدين اذا تقاضاه قبل محله وبسر اسم اولور صوغوق صويه دينور يقال شرب البسر اى الماء البارد وبرشيئه بشلمق معناسنه‌در يقال بسربه اذا ابتدأبه (الابسار) همزه‌نك كسريله بودخى‌ياره وچبان اولمزدن‌مقدم صقوب دشمك‌معناسنه‌در يقال ابسرالقرحة بمعنى بسرها وبيوقت وبيمحل حاجت طلب ايلك معناسنه‌در يقال ابسر الحاجة اذا طلبها فى غير اوانها وخرما قورغنى خرما ايله قارشدروب بردن نبيذ ايلك معناسنه‌در يقال ابسر التمر بمعنى بسره ومحلى اولميان يرده قويى قازمق معناسنه‌در يقال ابسرالرجل اذا حفر فى ارض مظلومة وكمى درياده كتميوب طورمق ياخود طورمق معناسنه‌دركه همزه‌سى سلب ايچوندر يقال ابسرالمركب فى البحر اذا وقف وانقولى بونى متعدى اولمق اوزره ترجمه ايلكله غير مصيبدر (الابتسار) افتعال وزننده بودخى ديشى خرمايه موسمندن مقدم آشى اورمق معناسنه‌در يقال ابتسر النخلة اذا لقحها قبل اوانه وبيوقت حاجت طلب ايلك معناسنه‌در يقال ابتسر الحاجة اذا طلبها فى غير اوانها وبر شيئه بشلمق معناسنه‌در يقال ابتسر به اذا ابتداء وبرنسنه‌يى تروتازه ايكن آلمق معناسنه‌در يقال ابتسر الشئ اذا اخذه طريا وآياق اويوشمق معناسنه‌در يقال ابتسرت رجله اذا خدرت و برشيئك رنكى بوزلمق معناسنه‌در يقال ابتسر لونه على بناء المجهول اذا تغير (التبسر) تفعل وزننده

بولمق یاخود طاغه چقمق صیقه معناسنه در یقال بسر الحاجة یعنی انتشرها
ولازم اولدقده معناسنه در یقال بسرت [illegible] اذا ... و بسر اوتلق
وصیرمق معناسنه در یقال بسر النهر اذا ... وصولی قورینی اوتلق کوکلری
طوب اولمق معناسنه در یقال ابسر الوبر اذا ... عروق النبت الیابسة کلها
(البسر) الباء ضمیله هر شیئك تازه سنه دینور و تازه صویه دینورکه هنوز
سبیله بدا اولان صویه دینور حتی بسار کلورلك کسریله و بسر شاب وشابه
یعنی تازه و نوجوان اوغلانه و قیزه اطلاق اولنور و رطب کرمسنده واز ماهش اولان
خرما قوروغنه دینور مفردی بسره در هایله و بونده سینك ضمیله جائزدر جوهری
خرمانك مراتبی تعداد ایتدکده اوله اول جملك اکین طلع بعده خلال بعده بلح بعده
بسر بعده رطب بعده تمر اطلاق اولنور دیمشدر جید دکلدر زیرا قدماء مدارج
اثمری شکله صواب اولان ذکر ایلدیکی اوزره اول درجه سنده طلع و انعقاده
باشلدقده سیاب دینور و بنفهوب دمکه ایلدکده جدال و سراد و خلال دینور
و بوقدارجه بیودکده بعو وار ایلدکده بسر بعده مخطم بعده موکت بعده تذنوب
بعده جسه بعده ثعده وحلم وخالع دینور تمام نضج بولدقده رطب ومعود دینورکه
تمره حرمادر انده صکره تمر دینور و بونك تفصیلی الروض المسلوف فیماله اسمان الی
الالوف نام تألیفمزده بسط و بیان ایلمشدر رطالبی اولنلر اکا مراجعت ونظر ایلیه لر
انشاء الله تعالی شارح دیرکه جوهری مراتب کلیدیی بیان ایلمشدر انتهی و بسر
بغداد قضاسنده بر قریه آدیدر اعلامدن ابو القاسم علی بن محمد البسری و زاهد
ابو عبید اورادندر و بسر اسماء رجالدندر بسر بن ارطاة و بسر بن جحاش و بسر بن
راعی العیر و بسر بن سفیان و عبد الله بن بسر اصحابدندر واحمد بن عبد الرحمن
و برادری محمد بن عبد الله واحمد بن ابراهیم و محمد بن الولید البسریون محدثلردر
و بسر بن محجن و بسر بن سعید و بسر بن حمید و بسر بن عبید الله و عبد الله و سلیمان
ابنا بسر تابعیدندر و بسر حوران ناحیه سنده بر قریه آدیدر (البسرة) هایله بسرك
مفردیدرکه ذکر اولندی و بسره هنوز طلوع ایدرکن کونشه اطلاق اولنور یقال
بدت البسرة وهی الشمس فی اول طلوعها و قضیب کابك یعنی کلب آلتنك باشنه
اطلاق اولنور و بسره بر نوع بونجق آدیدر و بسره بنت ابی سلمه ربیبهٔ رسول اکرم
صلی الله علیه وسلمدر (البسارة) بانك کسریله شول یغموره دینورکه موسم صیفده
سند و هند اولکه لرینه متصل یاغوب بر ساعت مقداری منفك اولمز شارح دیرکه
بلاد مرقومه خواصندندر بیاسره لسانده اول ایامه ایام البسار و اول یغموره
شرینغه برساه تعبیر ایدرلر و لغت مرقومه هندیدر (الباسور) ناسور وزننده بر علت
معروفه نك اسمیدر جمعی بواسیر کلور شارح دیرکه علت مزبوره ریحی و دموی

اولور طول عمره دليلدر واصلا مراقدن منفك اولمز وعلل مهلكه‌دن دكلدر ولفظ مزبور بسر ماده‌سندن مأخوذدر و عندالبعض عربی دكلدر (البياسرة) قياصره وزننده سند اولكه سنده بر عسكردركه بغايت جنكاور اولدقلرندن اول طرفك كميجيلری محاربهٔ اعدا ايچون مخصوص علوفه ايله آنلری لوند اتخاذ ايدرلر مفردی بيسری در قيصری وزننده ويزيد بن عبدالله البسری البصری محدثدر وبيسری آخرك سكونيله‌در امراء مصريه‌دن برامير اسميدركه قاهرهٔ مصرده قصربيسری اكامنسوبدر حاليا خرابه‌در (المبسار) ميمك كسريله شول خرما اغاجنه دينوركه صوی و كريم اولمامغله قورغنی پخته ايدوب يتشدرمز اوله يقال نخلة مبسار اذا كانت لاتنضج البسر (المبسرات) مبشرات وزننده شول يللره اطلاق اولنوركه هبوبلريله يغموره استدلال اولنه يغموريلی تعبير اولنور مفردی مبسره‌در يقال تهب المبسرات ای رياح يستدل بهبوبها علی المطر (البسور) صبور وزننده ارسلانه دينور عباستنه مبنی (البسرة) حمزه وزننده بنو عقيل يوردنده برصوينك آديدر (المباسرة) اسم فاعل بنيه‌سيله شول ديشی طواره دينوركه هنوز كركی كبی قيزوب كوسنوك اولمقسزين ارككه ميل ايدوب سورينور اوله يقال ناقة وفرس مباسرة اذا صارت تهم بالفحل قبل تمام وداقها (الباسرة) خاسره وزننده ذكر اولنان بسر و بسوردن اسم فاعل نسی‌در اكشی وبورتق وجه و وجوهه وصف اولور ومنه قوله تعالی [وجوه يومئذ باسرة] ای متكرهة متقطبة كما ذكر (بسكره) بانك كسری و فتحيله مغربده بربلده‌دركه بسكرة النخيل ديمكله معروفه‌در حافظ علی بن جباره ابو القاسم الهذلی اورادندر (البشتيری) بانك ضمی وشين معجمه‌نك سكونيله شيخ الاسلام عبدالقادر بن ابی صالح الجيلی نسبتيدر حفيدلری قاضی ابو صالح الجيلی بورسمه نسبت ايلمشدر مومی اليه عبد القادر كيلانی قدس سره حضرتلری اوله‌جقدر شارح ديركه محل نسبتلری نيره اولديغی بيان ايلامشدر ظاهر ابو نشتبری مصحفيدر نونك فتحيله كه بغداد نواحيسندن شهر ايان قربنده برقريه‌در (البشر) بانك وشينك فتحيله انسانه دينوركه حيوان ناطق‌در ذكر وانثی ومفرد وجمعی مساوی‌در وبعضا تثنيه قلنوب بشرين دينور فرد اراده‌سيله وجعلنوب ابشار دينور و بشر انسانك ظاهر جلدنه يعنی دريسنك طشره يوزينه دينور بعضلر تعميم ايلديلر يعنی سائر حيوانكده ظاهر جلدينه اطلاق اولنور ديديلر مفردی بشره‌در هايله وجمع الجمعی ابشاردر مؤلفك بصائرده بيانه كوره اصل بشره مطلق ظاهر جلد معناسنه موضوع اولوب بعده ظهور جلدی اعتباريله انسانه اطلاق اولندی زيرا سائر حيوانلرك صوف و شعر ووبرايله جلدلری مستور اولور و معانیٔ سائره برر مناسبتله آندن متفرعدر انتهی (البشر) بانك فتحی وشينك سكونيله درينك وسائر نسنه‌نك يوزنی قازيوب صيرمق

وصويمق معناسنه‌در يقال بشر الاديم وبشره بشرا من الباب الاول اذا قشر بشرته
ويسنه تعبير اولنه‌جق بعنى قزيقوب يابمق معناسنه‌در يقال بشر الجراد
اذا اكل نبات الارض وجرادك ييمى يوزنده اولان نبات مقوله‌سنى بالجمله
اكل ايدوب يرى چرلاق ايتمك معناسنه‌در يقال بشر الجراد الارض اذا اكل ما على
وجه الارض وير اكينى يمك كبى ايله كورمك معناسنه‌در يقال بشر الامر
اذا بشره ع سيدك ووالده برلسه ايله مژده ايتمك معناسنه‌در يقال بشره بمولود
يعنى بشره لكن تفعيل ابلغدر وبر لسه يا مژده سيله شاد اولوب يوزى كولمك
معناسنه‌در تقول بشرت به وبشرت به بشرا من الباب الرابع والثانى اذا سررت به
ويرآدمه كوزيوزى ايله بوشنق معناسنه‌در تقول بشرنى فلان بوجه حسن اى
لقينى به (الابشار) همزه‌نك كسريله بوشنى ويرمك وصاير سنده‌نك يولنى قازيوب
صويمق معناسنه‌در يقال ابشر الاديم به بمعنى بشره ومژده ايتمك معناسنه‌در يقال
ابشره به بمعنى بشره وفرحناك اولمق معناسنه‌دركه لازمدر يقال ابشره فلان به اذا
فرح ومنه قولهم ابشر بخير وعليه قوله تعالى [وابشروا بالجنة] الاية وابشار بر شيئ‌سنى
يعنى بتيجك سبز وبنى ظهور واخراج ايتمك معناسنه‌در يقال ابشرت الارض اذا اخرجت
بشرتها اى ما ظهر من نباتها وحيوان دول طوتوب كبه قالمق معناسنه‌در يقال ابشرت
الناقة اذا لقحت وبرايشى بر نسنه‌يى خوب ورونق ولطافتلو قيلمق معناسنه‌در يقال
ابشر الامر اذا حسنه ونضره (التبشير) تفعيل وزننده مژده ايتمك معناسنه‌در
يقال بشره به تبشيرا فابشر (البشور) قعود وزننده بوشنى مژده ايتمك معناسنه‌در
يقال بشره به بشر اوشورا فبشر به (الاستبشار) ثلاثى معناسنه‌دركه مژده ايتمك
معناسنه‌در يقال استبشره به بمعنى بشره وبشارتلنوب فرحناك اولمق معناسنه‌در
يقال بشره فاستبشر (البشارة) بانك كسريله (والبشرى) ضوبى وزننده اسمدر
مژده‌يه ديرلر وبشارة مبشره ويريلن عطيه‌يه ديرلركه مژده بها تعبير اولنور بوايكى
معناده بانك ضميله‌ده جائزدر (البشارة) بانك فتحيله حسن وجمال معناسنه‌در ومنه
قولهم هو ابشر منه اى احسن واجمل واسمن (البشر) بانك كسريله كولر يوزلولك
طلاقت معناسنه‌در يقال لقينى فاظهر البشر اى الطلاقة والبشاشة وبشر برموضع
آديدر وجزيره‌ده برطاغك اسميدر وقبيلهٔ تغلب يورده‌نده برصو ياخود بروادى
آديدركه احرار البقول انبات ايدر واحرار البقول تره‌كبى پشمكسزين اكل اولنان
نباته ديرلر وبشر يكرمى يدى نفر اصحاب كرام آديدر وابوالحسن صاحب سهل
بن عبدالله واحمد بن محمد بن احمد وابو عمر والبشريون محدثلردر (بشرويه) سيبويه
وزننده برجاعتك اسميدركه محدثلردر (بشرى) جزى وزننده مكهٔ مكرمه‌ده نخلهٔ
شاميه توابنده برقريه آديدر (بشرى) بانك ضميله اربى وزننده شامده برقريه آديدر

(البشار) غراب وزننده ایشه یرامیان کسنداره اطلاق اولنور سقاط الناس
معناسنه که انسان یونقه‌سی مثابه‌سنده اولنلردر قشار وخشار کبی یقال هو من بشار
الناس ای سقاطهم (بشره) بانك کسریله عون بن عبدالله‌ك جاریه‌سی اسمیدر
وماویه بن قیسك فرسی آدیدر (البشیر) امیر وزننده فعیل بمعنی فاعلدر مژده‌جی‌یه
دینور مبشر معناسنه‌در مؤلف بشیر لفظی دخی نذیر کبی مبشر معناسنه اولدیغندن
یاخود ایضاح ایچون مبشر ایله تفسیر ایلمشدر وکولر یوزلو خوب وجمیل آدمه
اطلاق اولنور که بشاره‌دن مأخوذدر مؤنثی بشیره‌در هایله وبشیر سلمی جبالندن
برکوچك طاغك آدیدر واندلسده براقلیم آدیدر ویکرمی التی نفر اصحاب کرام
اسمیدر ومحدثیندن برجماعتك اسملریدر واحمد بن محمد وعبدالله بن الحکم ومطلب
بن بدر البشیریون محدثلردر وقلعهٔ بشیر ایرانده زوزن ایالتنده برقلعه‌در وحصن
بشیر بغداد ایله حله میاننده برحصن‌در (المبشورة) خلقت واندامی ولون وبشره‌سی
خوب خاتونه دینور یقال امرأة مبشورة ای حسنة الخلق واللون (التباشیر)
تعاشیب وزننده بشری معناسنه‌درکه مژده دیمکدر شارح دیرکه بوتباشیر کلمه‌سی
بنیهٔ جمع اوزره وارد اولان کلماتدندر تعاشیب وتعاجیب وتقاطیر کبی مبالغة مژده
معناسنده استعمال اولندی‌که مفرددر وبوندن فعل متصرف اولمز اساسك بیانه
کوره تباشیر کویاکه تبشیرك جمعیدرکه مبشر معناسنه‌در مثلا تباشیر الفجر وقت
صباحك اوائلنه اطلاق اولنورکه صبحك قدومنی تبشیر ایدر انتهی وتباشیر الصبح
وقت صباحك اوائلنه اطلاق اولنور یقال طلعت تباشیر الصبح ای اوائله وهرشیئك
اوائلنه اطلاق اولنور ویریوزنده حادث اولان یول یول طریقلره اطلاق اولنورکه
یل شدتله طوقنوب صیرمقدن پیدا اولور وطوارك یانلرنده بیاض بیاض واقع اولان
باغر اثرلرینه اطلاق اولنور وتباشیر النخل خرمانك تازه طرفنده‌لرندن عبارتدر
یقال رأی الناس فی النخل التباشیر البواکیر وخرما رطب اولمغه هنوز بشلدقده
آغاجنده حادث اولان رنکارنك الوانه اطلاق اولنور یقال ظهرت تباشیر النخل
ای الوانها اول ماترطب (المباشرة) مفاعله وزننده برایشه بالذات کشی کندی
شروع ایلمك معناسنه‌درکه غیره تفویض ایلمامکدن عبارتدر بشرهٔ مذکوره‌دن
مأخوذدر یقال باشر الامر اذا ولیه بنفسه وجماع ایلمك معناسنه مستعملدر علی قول
ایکیسی ثوب واحد ایچره بشره‌لری بری برینه سورشمك معناسنه‌در یقال باشر
المرأة اذا جامعها اوصارا فی ثوب واحد فباشرت بشرته بشرتها (التبشر) تانك
وبانك ضمی وشین مشدده‌نك کسریله برقوش اسمیدرکه اکا صفاریه دخی دیرلر ترکیده
صاری آصمه دیدکلریدر جوهری بانك فتحیله تقیید ایلمشدر مفردی تبشره‌در هایله
(مبشر) محدث وزننده (بشار) کتان وزننده (بشاره) کتانه وزننده (بشر)

قل وارده اصحابندن ابو الاعور بن [illegible] وبلغ العدو وبلغ [illegible]
على قول البعض بالكل کسریله اوچنجی صحابیدر وبشیر بن کعب وبشیر بن یسار وبشیر
بن عبدالله وبشیر بن مسعود وعبدالواحد بن بشیر محدثلردر (البشر) مکرم واسده له
[illegible] نسل موزوم مثلی قولنده واهیه باب [illegible] ادم قصه‌سنده مرسوم‌در حالق
ومحرب [illegible] کنایه‌در ([illegible]) [illegible] فتحیله حلف فرسده موضع آتیدر
علامه‌دن محمد بن مبارز [illegible] اولادندر موضع مزبور مسقط رأسی اولان
[illegible] قصبه‌سنده برطاقه قبقه‌دی منسوب وقریه‌در وجه باشیدر (ابو البشر)
آدم صلوات الله على نبینا وعلیه السلام حضرتلرینک کنیه‌لریدر وعبدالله بن عبدالاحد
بن محمدک کنیه‌سیدر وروات احادیثدن [illegible] بهلوان الیزدی کنیه‌سیدرکه
[illegible] یعنی کذاب وعبد موثوقدر ومکی بن ابی الحسن بن بشیر محدثدر (البصر)
بالتحریک فتحیله حواس خمسه‌دن باصره‌نک حسی وادراکندن عبارتدرکه
کورمک کورمسی تعبیر اولنور حاسه باصره ایله شیء منظورک ادراکی اولمقدر
حس العین معناسنه اعتبار جمعی ابصار کلور مؤلفک بصائرده بیانه کوره جارحه
نظریه یعنی کوزه وکذا اولان قوت حسیه اطلاق اولنور ومن الاول قوله تعالى
[کلمح بالبصر] وقوت مدرکه قلبیه بصیرت کبی بصر اطلاق اولنورکه مجازدر
آنی لسانمزده قلب کوزیله تعبیر اولنور وبصرک جمعی ابصار وبصیرتک بصائردر
واونده یعنی کورمک معناسنده مزید اولهرق ابصره ابصارا دینور وثانیده یعنی
بصیرتده که مراد بیلمکدر افعالدن ابصره و [illegible] بصیرت به دینور باب حدس
ورابعدن [illegible] معناسنه الرؤیه وبصر القلب نظر وخاطردن عبارتدرکه قلب کوزیله
کورمک تعبیر اولنور مراد علم وادراکدر نظر وفکر ایله وبصر فتحتینله وبصاره
بالفتح وکسریله برآدم کوزلی اولمق معناسنه‌در یقال بصر الرجل به وبصر به
بصرا وبصارة من الباب الخامس والرابع اذا صار مبصرا مؤلف بوراده کرچه
کورمک معناسنه ابصار صیغه‌سنی ذکر ایلیوب لکن مبصرا عنوانیله اشارت
ایلمشدر وصائرده وجه مذکور اوزره تخصیصی بورایه منافیدر واصول سائرده بصر
وبصاره وابصار کورمک وبصیرت معنالریله مفسر اولنغله مؤلفک بونده تشویش ایلمشدر (الابصار)
همزه‌نک کسریله کوره بیلورمیم دیو برشیئه نظر ایدوب قوة باصره‌یی اکلامق ایتمک
معناسنه‌در یقال ابصر الشیء اذا نظر الیه هل یبصره وابصار بصره شهرنه کلمک
معناسنه‌در یقال ابصر الرجل اذا اتی البصرة (التبصر) تفعل وزننده بودخی برنسنه‌یی
کوره‌میم دیو صرف نظر ایتمک معناسنه‌در یقال تبصره اذا نظر الیه هل یبصره
وبرنسنه‌یی کرکی کبی تأمل وملاحظه ایله ادراک ایدوب مطلع اولمق معناسنه‌در یقال
تبصره اذا تأمل فیه وتعرف (المباصرة) مفاعله وزننده ایکی آدم قنقیمز اقدم کوررز

دیو برنسنه یه باقشمق معناسنه در یقال باصرامباصرة اذا نظرا ایهما یبصر قبل (التباصر) تفاعل وزننده بری بریله کورشمك معناسنه در یقال تباصروا اذا ابصر بعضهم بعضا (البصیر) امیر وزننده بصر وبصیرتدن فعل در کوریجی مبصر وبینا معناسنه در یقال رجل بصیر ای مبصر جمعی بصراء کلور علماء وزننده وبیلجی عالم ودانا معناسنه در یقال رجل بصیر ای عالم ویقال فلان بصیر بالتجارة ای عالم بها (البصیرة) سفینه وزننده عقیدة القلب معناسنه در ومنه قوله تعالی [ادعوا الی الله علی بصیرة] ای علی معرفة وتحقق قال الشارح ومنه حدیث عثمان رضی الله عنه [ولتختلفن علی بصیرة] ای علی معرفة من امرکم ویقین وبصیره فطنت وفراست معناسنه در که قلب کوزی کشاده اولمغله دقت نظر ایدوب برامرك ظاهر وباطننی کماینبغی ادراك ایدر اولمقدن عبارتدر واول نورالهیدر یقال له بصیرة صادقه ای فطنة ویقال له فراسة ذات بصیرة مبالغة وبصیره بیتك یعنی عرب خیمه سنك ایکی شقه سی ارالغنده کی شقه یه وآرالغنه دینورکه ایچرو یاخود طشره آندن کوریلور شهر خانه لرنده ایکی بلوکنك ارالغنه مثلا خارجیه وداخلیه میاننده اولان فاصله یه اطلاق اولنور وبصیره حجت ودلیل وبرهانه اطلاق اولنور تقول هو بصیرتی علیه ای حجتی قال الشارح قوله تعالی [بل الانسان علی نفسه بصیرة] قال الاخفش جعله هو البصیرة کماتقول للرجل انت حجة علی نفسك وبصیره زخمدار اولان شکاره کندوسیله استدلال اولنان قانه اطلاق اولنورکه برطرفه فرار ایلسه آنکله ایزلنور وبکر قیزك بعدالازاله بکارتی قانه اطلاق اولنور وقلقانه وزرهه اطلاق اولنور لمعانلریله مبصر اولدقلریچون ومدار عبرت اولان شیئه اطلاق اولنورکه دقت وامعانله آندن اعتبار اولنور تقول امالك بصیرة فیه ای عبرة تعتبر بها وشهید معناسنه درکه شاهد وکواه دیمکدر قال المؤلف فی البصائر ومنه قوله تعالی [بل الانسان علی نفسه بصیرة] ای علیه من جوارحه بصیرة تبصره وتشهد له وعلیه یوم القیمة وتأنیث البصیرة لان المراد بالانسان هنا جوارحه وقیل الهاء للمبالغة (الباصر) اسم فاعل نسبی در دقت وامعان صاحبی دیمکدر وکاه اولورکه مبالغة لمح ونظره وصف اولنور یقال لمح باصر ای ذوبصر وتحدیق (البصرة) بانك فتحی وصادك سکونیله وبانك کسری وفتحاتله وصادك کسریله ده زبانزده در برشهر معروف آدیدرکه بندرعراقدر علی قول بصره بس راه فارسی معربیدرکه چوق یوللو دیمکدر شارح دیرکه ارجح اولان بصره دیدکلری کوفه کی طاش یرنده چوق اولوب وآنلر ایله مبنی اولدیغی باعث تسمیه در خلافت فاروق اعظم زماننده بنا اولنمشدر وبصره مغربده دخی بربلده آدیدر تاریخ هجریدن درتیوز سنه مرورنده خراب اولدی وبصره ارض غلیظه یه دینورکه پوریر تعبیر اولنور ایراقدن پارلدار وبرنوع طاشه دینورکه کوشك

[illegible]
[illegible] (البصيرة) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] محمد بن محمد [illegible] البصري [illegible]
([illegible]) [illegible] شارح [illegible] قصيده [illegible]
صاحبی شرف الدين محمد بن سعيد البوصيری [illegible] اولان [illegible]
[illegible]
[illegible] (التبصير) [illegible]
[illegible] من الباب الاول اذا قطعه [illegible]
[illegible] كوروب [illegible] معناسنه در يقال بصر الاديم
اذا ضم حاشيتها [illegible] (التبصير) تفعيل وزننده [illegible] كسمك معناسنه در يقال
بصره تبصيرا اذا قطعه [illegible] ثلاث معناسنه در يقال بصر الرجل اذا اتى
البصرة و [illegible] تعريف وايضاح ايتمك معناسنه در يقال بصره الامر
اذا عرفه واوضحه [illegible] اولان [illegible] پاره پاره
كسوب [illegible] ايتمك معناسنه در يقال بصر اللحم اذا قطع كل مفصل و مفيده
من اللحم [illegible] كوزلرى آچمق معناسنه در يقال بصر الجرو اذا
فتح عينيه و باش كسمك معناسنه در يقال بصر رأسه اذا قطعه (البصر) باءك
ضميله طرف و جانب معناسنه در و هر شيئك اوجنه ديرلر و يوقه ديرلر قطن
معناسنه وقوعده ديرلر قشر معناسنه ودرى يه ديرلر جلد معناسنه بونده باءك
فتحيله ده جائزدر وصخت وغليظ نشنه ديرلر بونده باءك حركات ثلاثيله لغتدر
(بصر) صرد وزننده بر موضع آديدر (الباصر) صاحب فتحيله [illegible] آلاجنك
كوچكنه ديرلر قتب صغير معناسنه (الباصور) [illegible] ديرلر لحم معناسنه و قطعه
ديدكلرى نهايدن كوچكجه اولان دوه پالانه ديرلر (التبصر) محسن وزننده ثوبك
ومنطق وكلامك ومشى وسيرك وسط و معتدلنه ديرلر يقال ثوب ومنطق و مشى
مبصر اى وسط وچادرى قبوسنه بصيره ديدكلرى شقهٔ مزبوره تعليق ايدن خيمه نشينه
ديرلر كه ابصاردن اسم فاعلدر وارسلانه اطلاق اولنور ايراقدن فريسه‌سنى يعنى
شكارنى كوروب قصد و هجوم ايلديكيچون و مبصر كذلك ابصاردن اسم فاعل
اولنور كوريجى وكوسترجى ونبيجى و بلديريجى وواضح وآشكار معنالرينه ومنه
قوله تعالى [والنهار مبصرا] اى يبصر فيه وقوله تعالى [وجعلنا آية النهار مبصرة]
اى بينة واضحة وقوله تعالى [وآتينا ثمود الناقة مبصرة] اى آية واضحة بينة وقوله

تعالى [فلما جاءتهم آياتنا مبصرة] اى تبصرهم اى تجعلهم بصراء (ابو بصره) كه طلحه وزننده در جميل بن بصرة الغفارى در وابو بصير امير وزننده عقبة بن اسيد الثقفى و ابو بصيرة الانصارى صحابيلر در (الاباصر) بر موضع آديدر (الاستبصار) استبانه معناسنه دركه لازم ومتعدى اولور واضح وعيان اولمق وبرنسنه يى واضح وعيان قلمق معنالرينه يقال الاستبصر الامر اذا استبان واستبصره الرجل اذا استبانه شارح ديركه سينى طلب ايچونده كلور طلب بصيرت معناسنه اولور (بصار) كتاب وزننده نصر بن دهمان نام كسه نك جدى اسميدر مزبورك منقبه سى هند ماده سنده ذكر اولندى (البضر) بانك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله بظر لفظنده لغتدر قيز قسمنك سنت اولمزدن مقدم لحم زائدينه دينور (البضرة) نضره وزننده برشيئك هدر وباطل اولمسنه دينور ومنه قولهم ذهب دمه بضرا مضرا بكسر الباء والميم اى هدرا (البطر) بانك وطانك فتحيله افراط اوزره شادمان اولمق معناسنه در يقال بطر الرجل بطرا من الباب الرابع اذا نشط واشرو برآدمك نعمت ومالى پك فراوان اولمغله تحملنه بى هضم وبى حوصله اولديغندن ناشى مست كبى مدهوش وحيران اولمق معناسنه دركه نودولتان ومستمى اقبال وسامان اولنلرك شيوه سيدر يقال بطر الرجل اذا حار ودهش من قلة احتمال النعمة ومال ونعمت واقبالك وفرت وتماديسى سببيله كفران نعمتله طغيان ايلمك معناسنه در بوندن لسانمزده بوطورلق ايله تعبير اولنوركه عربيه دن مأخوذدر يقال بطر الرجل اذا طغى بالنعمة راغب مفرداته دهش يعترى الانسان مع سوء احتمال النعمة وقلة القيام بحقها وصرفها الى غير وجهها عبارتيله تفسير ايلمشدر وبطر برنسنه كراهت واستقباحه لايق دكل ايكن انى كريه وقبيح كورمك معناسنه در يقال بطر الشئ اذا كرهه من غير ان يستحق الكراهة بطر الحق حق اولان نسنه دن تكبر وتجبر سببيله اباواعراض ايلكدن عبارتدر مؤلف بو نكله اشبو [الكبر بطر الحق] حديثنه تلميح ايلمشدر قال فى النهاية ومنه الحديث الكبر بطر الحق هو ان يجعل ماجعله الله حقا من توحيده وعبادته باطلا وقيل هو ان يتجبر عند الحق فلا يراه حقا وقيل هو ان يتكبر عن الحق فلا يقبله پس مؤلف قول ثالثه ذاهب اولمشدر (البطر) بانك فتحى وطانك سكونيله يارمق معناسنه در يقال بطره بطرا من الباب الاول والثانى اذا شقه (البطير) امير وزننده بمعنى مفعولدر يارلمش مشقوق معناسنه در وبمعنى فاعل اولور نعلبند معناسنه طوارك طرنغنى كسوب وطوارى فصد ايلديكيچون يقال فلان بطير اى معالج الدواب (البيطر) حيدر وزننده (والبيطار) الفلة) والبيطر) هزبر وزننده (والمبيطر) مسيطر وزننده بونلرده نعلبنده دينور وبيطر هزبر وزننده ترزى يه اطلاق اولنور خياط معناسنه (البيطرة) دحرجه وزننده نعلبندلك صنعتنه دينوركه مراد

[illegible] البظر [illegible] وزننده [illegible]
بظره [illegible] (البظرى) [illegible]
لسانى اوزون اولمغله كنايه ديرلر يقال رجل بظرير اى صخاب طويل اللسان وفى
ومفلاقلقده [illegible] اولانه اطلاق اولنور يقال رجل بظرير اى [illegible]
موقعنده بظريره ديرلر هاپله (الابظر) احمر وزننده كسريله [illegible] مدهوش و حيوان
الفك معناسنه در يقال ابظره اذا ادهشه [illegible] وآدمى صاحب بظر ايلك
معناسنه در يقال ابظره الفال اذا جعله بظره الى الابظر والبطنان و حيوانه [illegible]
ايله [illegible] معناسنى قطع المسكه [illegible]
مستعملدر معناى [illegible] يقال ابظره [illegible] اذا حمله فوق طاقته اوقطع
عليه معناسنه [illegible] قرمه قصى من الحيف [illegible] طاقت معناسنه در
واساسده البظر صاحبت [illegible] الى لاتنطق المكانه ولا [illegible] ابن الكحمه غير المطلق
عبارتيله مرسومدر (البظر) بالك كسريله هدر وباطل معناسنه در يقال ذهب دمه
بظرا اى هدرا (البظر) كتف وزننده اعلامدندر نصر بن احمد بن البطر محدثدر
(البظر) بالك فتحى وظانك سكونيله عورت فرجنك ايكى دوداقلرينك
اراسنده اولان نجم زائده ديورلر كه ديلاق [illegible] تعبير اولنور جمعى بظور كلور
(المبظر) صيقل وزننده (والمبظر) قنفذ وزننده (والبظارة) [illegible] ضمى وفتحيله
بولرده بظر معناسنه در وبظاره [illegible] اوست دوداغك وسطنده اولان
صار قنجه ات پارچه سنه ديرلر وبظارة الشاة قيون قنجه سى فرجى اوجنده اولان كوچك
ات پارچه سنه ديرلر (البظراء) حمراء وزننده بظرى اوزون اولان خاتونه ديرلر
يقال امة بظراء اى طويلة البظر (البظر) فتحتيله اسمدر خاتونك بظرى اوزون
اولمغه ديرلر وبظر خاتونه ديرلر (الابظر) احمر وزننده سنتسز اولان آدمه ديرلر
يقال رجل ابظر اى القلف (البظرة) ثمره وزننده فوقانى اندمه اولان [illegible] قبارجه
ديرلر وكرسيه يعنى قاشمز يوزى حلقه سنه ديرلر (البظرة) غرفه وزننده
بورنى اوست دوداغك وسطنده اولان صار قنجه مرجلك دانه سى كبى اتجكزه
ديرلر (البظرير) بالك كسريله يوزه چاغرشى زبان دراز خاتونه ديرلر صخابه
معناسنه مولف [illegible] معنمه ايله بظريرى رجل صخاب ايله تفسير ايدوب مؤنثى هاپله
تقييد ايتمشيدى [illegible] ايله بوراده صخابه نك هاسى مبالغه يه حمل ايله وصف مذكورده
اولان كثيره اطلاق اولنوب مؤنثده بظريره ديمك اولنور بونده لسان بظره تشبيه
اولنشدر (البظر) بانك كسريله هدر وباطل معناسنه در يقال ذهب دمه بظرا اى
هدرا (المبظر) صيقل وزننده بظر معناسنه در كه ذكر اولندى ومنه قولهم يا بظر
شتم ئلامه يعنى جواريه مخصوص شتم ودشنام كلماتندندر (المبظرة) محدثه وزننده

سنبجی قاری‌یه دینور یقال هی مبظرة ای خافضة (التبظیر) تفعیل وزننده عورتی سنت ایلمك معناسنه‌در بناسی ازاله ایچوندر یقال بظرت المبظرة المرأة اذا خفضتها ومن‌الامثال [هو يمصه ويبظره] ای قال له امصص بظر فلانة (البعر) بانك فتحی وعینك سكونی وفتحیله ذات الخف والظلف یعنی دوه وقیون وکچی وآهو قسمنك ترسنه دینورکه قیغ تعبیر اولنور مفردی بعره‌در هایله جمعی ابعاردر وبعر قعر وزننده مصدر اولور قیغلمق معناسنه یقال بعر البعیرا والمعز بعرا من‌الباب الثالث اذا تغوط شارح دیرکه بعر الارنب قولی دخی عربدن مسموعدر وبعر فقر تام معناسنه مستعملدر یقال العجزه البعر ای الفقر التام (المبعر) مقعد وزننده (والمبعر) منبر وزننده مطلقا چارپای قسمنك دبرینه اطلاق اولنور (البعیر) بانك فتحی وقلیلا کسریله بازل علی قول جذع اولان ارکك دوه‌یه دینور وقلیلا ناقه‌یه‌ده اطلاق اولنور بازل آزی دیشنی یارمش وجذع بش یاشنه کیرمش دوه‌در وبعیر اشکه دینور حمار معناسنه ومطلقا یوك کوترن حیوانه دینور بوایکی معنا نحاتدن ابن‌خالویه روایتیدر وبعیرك جمعی ابعره واباعر واباعیر وبعران وبعران کلور بانك ضمی وکسریله (البعر) فتحتینله دوه قسمی بیوبوب بعیر اولمق معناسنه‌در یقال بعر الجمل بعرا من‌الباب الرابع اذا صار بعیرا (البعرة) بانك فتحی وعینك سکونیله برآدمه فی‌الله غضب ایلمکه دینور یقال له علی فلان بعرة ای غضبة فی‌الله (البعرة) فتحاتله ذکر باشنه دینور کره معناسنه (المبعار) میمك کسریله شول قیونه دینورکه سودنی صاغارکن قیغلر اوله (البعار) کتاب وزننده آدن اسمدر سودی صاغیلورکن قیغلمغه دینور (البعار) غراب وزننده نبق اسمیدرکه سدر اغاجنك میوه‌سیدر عربستان کراسی تعبیر اولنور (بعار) شداد وزننده برموضع آدیدر وبرمعروف رجل لقبیدر (البیعرة) حیدره وزننده برموضع آدیدر (بعرين) یبرين وزننده شامده بربلده آدیدر یاخود بوعامیه‌در صواب اولان الفله بارین‌در (باعربایا) عینك کسری وبای موحده وبای تحتیه ایله یاخود باعر بای نصیبین ناحیه‌سنده بربلده آدیدر وموصل قضاسنده برقریه آدیدر (الابعار) همزه‌نك کسریله (والتبعیر) تفعیل وزننده بغرسق ایچره اولان فضلاتی چقروب تبرا ایلمك معناسنه‌در یقال ابعر المعی وبعره اذا نثل مافیه من‌البعر باعر بای عینك کسریله ابن‌حبیب نقلی اوزره قپولرنده کلید اولمیان کسه‌لره دینور شارح دیرکه بوانجمی اولمق غالبدر واول ایکی احتماله مبنی‌در بری مضیاف وبری دیوث اولمقدر (البعثرة) ثای مثلثه ایله دحرجه وزننده برنسنه‌یه دقت واهتمامله نظر ایدوب تفتیش ایلمك معناسنه‌در یقال بعثره اذا نظر الیه وفتشه وبرنسنه‌یی طاغیدوب بری برینك اوزرینه چویرمك معناسنه‌در یقال بعثر الشیء اذا فرقه وبدده وقلب بعضه علی بعض وداخلده اولان نسنه‌یی کشف واستخراج

[illegible] يقال بقر البطن اذا شقه ... وبقر ... [illegible]
[illegible] يقال بقر الارض اذا [illegible]
[illegible] معناسنه [illegible] يقال البقارة
[illegible] معناسنه [illegible]
[illegible] وصفا اذا [illegible]
[illegible] (البقارة) [illegible] يقال بقر [illegible]
ونظر ... معناسنه در يقال بقر ... اذا ... صواب اولان
تشديد ايله در كه ... معناسنه در (البقارة) ... قلبه كحت
معناسنه در يقال ... السيف اذا قطعه به (البقر) ... معجمه ايله
(والبقر) ... سكونيله ... قسمى ... صوبى ايچوب ... اولمغله
شرب سببيله مرض ... معناسنه در يقال بقر البعير وبقر بقرا وبقرا من الباب
الرابع ... (البقر) ...
(والبقير) امير وزننده ذكر اولنان ... دوه ... حمى ...
... فتحى و... (البقر) ... فتحى و... سكونيله ... جائزدر بردن
باغلان بلن صاچاقلى يغموره ... و... اولنور بردن صاچاقلى يغمور ... معناسنه
معناسنه يقال بقرت السماء بقرا من الباب الثالث اذا امطرت دفعة شديدة ويقال
بقرت الارض على بناء المجهول وبغريزى صولاردق معناسنه در تقول بقرنا الارض
اى سقيناها (البقور) قبول وزننده بقور قبوله دلالت ايدن كوكب مغربده
ساقط اولوب يغمور احداث ايلك معناسنه در كه بو نوع نوء ديه تعبير ايدرشته كه
ماده سنده بيان اولندى يقال بقر النجم بقورا من الباب الثالث اذا سقط وهاج بالمطر
(شغر بغر) شذر مذر كبى فتح اوزره منتشر ... معناسنه مستعملدر بوكبى
شذر مذر كيدر شده كه ذكر اولندى و بوشغر ماده سنده در يقال تفرقوا شغر بغر اى
فى كل وجه و بونلرده اولنرنك كسريله ده ... (البغرة) ثمره وزننده شول
اكينه ديورلركه يغمور عقبنده زرع اولنمغله ... قليلا تخديد ... آدم ...
طيراق اوزره باقى اوله اكين اصلى بيتنده دار برتلو تعبير اولنور وبغره عطشه دائميه
اطلاق اولنور صاچاقلى يغمور معناسندن مأخوذدر يقال له بغرة من العطش اى
لا يغيض اى دائم العطش (البغر) فتحتينله شول خبيث صويه ديرلركه آدمى ايچن
طوار بغر علتنه اوغرايه وصوين بك چوق ايچمكه ديرلر على قول بر علت آديدركه
ذكر اولندى توركيده اكا دولاب وصوصدلق تعبير اولنور وبغر صوصمقه ديرلر
تقول اخذنى البغر اى العطش (البغبور) بائك ضميله شول طاشه ديرلركه
بت پرست طائفه سى بتلرى ايچون ذبح ايليه جك قربانلرى آنك اوزرنده ذبح ايدرلر

وبغبور چین پادشاهلرینك لقب مخصوصلریدر فغفور ایله مشهوردر (البغثر) ثای
مثلثه ایله جعفر وزننده احمق وضعیف العقل وثقیل وناتراش کمسیه دینور وکیرلو
پاسلو مردار ادمه دینور یقال رجل بغثر ای احمق ضعیف ثقیل وخم وکذا وسخ
وایری ودیزمان ارکك دوه‌یه دینور وبغثر بن لقیط شعراء جاهلیه‌دندر (البغثرة)
دحرجه وزننده کوکل بولانق ومعده دونمك معناسنه‌در یقال بغثرت نفسه اذا
خبثت وغثت وقاروش مورش وشوریده اولمق معناسنه‌در یقال بغثر القوم اذا
هاجوا واختلطوا ویقال وقع القوم فی بغثرة ای هیج واختلاط وطاغتمق معناسنه‌در
یقال بغثرهم اذا فرقهم (بغثر) عصفر وزننده کلب قبیله‌سندن بر رجل آدیدر
(التبغثر) تدحرج وزننده بودخی معده بولانمق معناسنه‌در یقال تبغثرت نفسه
اذا خبثت وغثت (بغشور) بانك فتحیله هراة ایله سرخس بیننده بر بلده‌در نسبتنده
غیر قیاس اوزره بغوی دینور وبوکوشور فارسی معربیدر طوزلو چقور دیمکدر
اعلامدن علی بن عبدالعزیز وبرادر زاده‌سی ابو القاسم که معمریندن اولوب مسند الدنیا
ایله ملقبدر وابراهیم بن هاشم ومحمد بن علی الدباس وصاحب التفسیر والمصابیح
محیی السنه امام حسین بن مسعود البغوی بلدهٔ مرقومه‌دندر شارح دیرکه تعریب
مذکور غریبدر مترجم دیرکه فارسیده بغ کلمه‌سی چقوره دیمکله تکلف تعریبدن
اسلم اولمق اغلبدر (البقرة) بانك وقافك فتحیله صغر قسمنه دینور فارسیده
کاو مرادفیدر مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور هایی وحدت ایچوندر جمع جنسی بقردر
هاسز وجمع صیغی بقرات‌در حرکات کبی وبقردر ضمتیله وبقاردر رمان وزننده
وابقوردر همزه‌نك ضمیله وبواقردر اما باقر وبقیر که امیر وزننده‌در وبیقور طیفور
وزننده (وباقور وباقوره) اسم جمعلردر (البقار) شداد وزننده صغر صاحبنه
دینور وبروادی آدیدر ورمل عالج نام موضعده بر محل آدیدر آنده جن طائفه‌سی
چوقدر بقار عرب صبیانسنه مخصوص بر لعب آدیدر لعب مزبور بقیری دیدکلریدر
کماسیذکر وبقار دمورجی‌یه دینور حداد معناسنه (قنة البقار) قافك ضمی ونون
مشدده ایله بنی اسد یوردنده بر دره آدیدر (عصا بقاریة) سخت وشدید صویمانتی‌یه
اطلاق اولنور یقال عصا بقاریة ای شدیدة (البقر) فتحتینله کلب معلم بقر وحشی‌یی
کوردکده کال فرحندن سمه کبی حیران اولمق معناسنه‌در یقال بقر الکلب بقرا
من الباب الرابع اذا رأی البقر فتحیر فرحا (وبقر) بانك فتحی وقافك سکونیله
(وبقر) فتحتینله کونشه یاخود سائر نسنه‌یه باقمقدن کوز قماشوب کورمز اولمق
معناسنه‌در یقال بقر الرجل بقرا وبقرا من الباب المزبور اذا حسر فلا یکاد یبصر
ویوریلوب فرومانده اولمق معناسنه‌در یقال بقر الرجل اذا اعیی (البقر) بانك
فتحی وقافك سکونیله یارمق معناسنه‌در یقال بقره بقرا من الباب الاول اذا شقه

[illegible] خارج لفظ البقم
[illegible]
[illegible]
[illegible] موضع [illegible]
[illegible] مطلع اولمق معناسنه‌در يقال بقر
فلان اذا عرف امرهم وفتشهم قال [illegible] (البقير)
[illegible] (والتبقير) [illegible] مشقوق معناسنه‌در يقال [illegible]
مشقوق (وبقيره) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] (الباقر) امام محمد بن علي بن الحسين بن ابي طالب
رضي الله عنهم حضرتلرينك لقبيدر [illegible] توسع وتبحره
مبنيدر [illegible] واشتقاق كبير [illegible]
اطلاق اولنور (التبقر) تفعل وزننده [illegible] معناسنه‌در يقال تبقر الشيء
اذا توسع ويقال تبقر الرجل في العلم اذا توسع فيه (التبقر) تفعل وزننده [illegible]
[illegible] معناسنه‌در يقال [illegible] اذا توسع (البقرة) [illegible] هلاك اولمق
معناسنه‌در يقال بقر الرجل اذا هلك وفسد [illegible] اولمق معناسنه‌در يقال بقر الشيء
اذا فسد ومتحير [illegible] معناسنه‌در يقال بقر الرجل
[illegible] ومتحير [illegible] اولمق معناسنه‌در يقال بقر الرجل اذا اعيى [illegible]
شك [illegible] معناسنه‌در يقال بقر الرجل اذا شك في الشيء واولمك معناسنه‌در
يقال بقر العدو اذا امات [illegible] معناسنه‌در يقال بقر الدار اذا [illegible]
[illegible] قومني باديه‌ده [illegible] كوچمك معناسنه‌در
يقال بقر فلان اذا نزل الى الحضر واقام وترك قومه بالبادية وبر آدم [illegible]
[illegible] كتمك معناسنه‌در يقال بقر فلان اذا خرج الى حيث لا يدري
[illegible] كتمك معناسنه‌در يقال بقر الرجل اذا اسرع
مخفضا رأسه ومالي بركمسه [illegible] جمع وادخارنده حريص اولمق معناسنه‌در
يقال بقر الرجل اذا حرص بجمع المال ومنعه وآت قسمي [illegible]
[illegible] معناسنه‌در [illegible] مخصوصدر يقال بقر الفرس
اذا [illegible] وشام اولكه‌سندن عراق ديارنه عزيمت ايلمك معناسنه‌در يقال بقر
الرجل اذا خرج من الشام الى العراق ومطلقا بر ارضدن ارض اخرايه نقل وهجرت
ايتمك معناسنه‌در يقال بقر فلان اذا هاجر من ارض الى ارض وبر آدمك مال

ومناحی

ومتاعی فراوان اولمق معناسنه‌در يقال بيقر الرجل اذا كثر ماله ومتاعه (البقيرى) بانك ضمى وقاف مشدده‌نك فتحيله سميهى وزننده عرب صبيانه مخصوص بركونه لعب آديدر عنقريب ذكر اولنسان بقار دخی بودر چوجقلر برقاج كومه طپراق ييغوب نزاكتله بركومه‌نك ايچنه برنسنه‌يى وضع وكتم ايدرلر هركيم تعيين ايدوب بولورسه اوكدله مستحق اولور طپراغه كومه اويونى تعبير اولنور (التبقير) تفعيل وزننده ذكر اولنان بقيرى اويونى اوينامق معناسنه‌در يقال بقر الصبي تبقيرا اذا لعب البقيرى (البيقران) حيزران وزننـده برنوع نبات آديدر (البقارى) بانك ضمى وقافك تشـديدى ورانك فتحيـله يلان سوزه دينور يقال اتى فلان بالبقـارى اى الكذب وآفت وداهيـه‌يه دينور يقال افزعتـه البقارى اى الداهيـه (البقر) صرد وزنـنـده بو دخی داهيه معناسـنه‌در و منه المثـل [جاء فلان بالصقر والبقر والصقارى والبقارى] اى الكذب اوالداهيـة (البيقر) صيقل وزنـنـده جلاهه دينور حايك معناسـنه (الابيقر) بنيـهٔ تصغير ايله بی‌خير وبی‌منفعت كمسـه‌يه دينوركه اصلا برايشـه يرامز اولور يقـال رجل ابيقر اى لاخير فيـه (المبقرة) ميمك وقافك فتحيله يوله اطلاق اولنور (عين البقر) عكار قصبه سـنده برچشمه آديدر (عيون البقر) صـغر كوزى تعبير اولنان برنوع اوزمه دينوركه سياه وايرى دانه‌لو ويوانق وحلاوتى آزجه اولور وفلسطين ديارنده بركونه اريكه اطلاق اولنور (البقرة) فتحاتله برنوع قوش اسميدركه رنكى آق و سـياه الاجه اولوب لكن آقلغى بوزه مائل اولور جمع جنسى بقردر هاسز وبقر كوفه‌يه قريب خفان نام محل قربنده برموضع آديدر (قرون بقر) بنى عامر ديارنده برموضع آديدر (دعصابقر) دالك كسريله حجازده شق دهناده ايكى دعصـه يعنى قومدن تپه‌نك اسميدر (ذوبقر) ربذه نام قصبه قورولغنده اخيله‌ديدكلرى موضع ازاغنده‌بروادى اسميدر (الباقرة) شق معناسندن اسم فاعلدر آيريجى ديمكدر تأنيث موصوف اعتباريله‌در ومنه يقال فتنة باقرة اى صادعة للالفتشاقة للعصا (بقيره) سفينه وزننده اندلسده برحصن آديدر و اندلس شرقيسنده بر بلده آديدر (بقيره) جهينه وزننده عمرو بن صخر بن اشنع نام كمسه‌نك فرسى اسميدر (بقير) زبير وزننده ابن عبدالله بن شهاب اسميدر محدثدر (البقطريه) بانك وطانك ضميله بياض و واسع اولان ثوبلره دينور يقال ثياب بقطرية اى بيض واسعة (بقطر) عصفر وزننده بررجل آديدر ثياب مزبوره اكا منسوبدر (بكبره) سخبره وزننده هرات اهاليسندن عبد السـلام نام كمسه‌نك لقبيدركه حديث روايت ايلمشدر (البكرة) بانك ضمى وكافك سكونيله غدوه معناسـنه‌دركه اركن وچين صباح تعبير اولنور شـارح ديركه اكر كوننى تعيين ايليوب همان اركن كلدم ديمك مراد اولنورسه اتيته بكرة ديرسـن و اكر متعين

كوكده اركزوننده آلتلو ايت مراد اولور بيت (بكرة) [illegible] بر ذكر [illegible]
وعنده نوبت اجيلور [illegible] (الكبر) [illegible] وبكرت بكرى معناسنه (الابكار)
هر نسنه كه [illegible] اصلاح [illegible] اولمق [illegible] اولور
[illegible] الكرم [illegible] بكره [illegible] معناسنه
[illegible] اولوب اولمقله [illegible] معناسنه
[illegible] اذا [illegible] اى [illegible] بكرو [illegible]
و [illegible] من [illegible] ايتمك معناسنهدر يقال ابكر [illegible]
[illegible] بكر عليهم وسبق وتقدم ايتمك معناسنه استعمال اولنور يقال ابكر فلان
اذا تقدم [illegible] معناسنهدر يقال ابكر القوم اذا اوردت
ابلهم بكرة (البكرة) [illegible] ضحى وكونك [illegible] تركيبه [illegible]
[illegible] اولوب [illegible] ابكار [illegible]
[illegible] بكر [illegible] و [illegible]
[illegible] وحقيقه [illegible] بكرده [illegible]
وعلق كبى [illegible] كوره وبكرات [illegible] قفعات [illegible] وبكره كروه وجماعت معناسنهدر
وكبير [illegible] بوجمع بكرلردر [illegible] مذكرى بكردر شارح ديركه ابوعبيده
ديدى كه دوهدن بكر انسانده كنج اولدلان وبكره كنج قيز وقلوص جاريه وبعير
انسان وجمل رجل وناقه امراة منزلهسندهدر انتهى ومن الامثال صدقنى سن بكره
برفع سن ونصبه اى خبرنى بما فى نفسه وما انطوت عليه ضلوعه يعنى سن لفظنك
رفعى ونصبيله مرويدر رفعى صورتى توسع وعلاوه مبتدادر ونصبى صورتنده صدقنى
عرفنى معناسنه حمل اولنمغله سن لفظى مفعول ثانى اولنور بكرينك سنى بلا معرف
تعريف ايلدى ديمك اولور پس معرف حال اولور ياخود مضاف تقديرى اولنور
صدقنى سن بكره ديمك اولور ياخود فى تقديرى اولنمغله حذف وايصال قبيلندن اولور
صدقنى فى سن بكره ديمك اولورتيه كه صدق فى الحديث صدقه الحديث ديركه مثل مزبورك
منشأى بودركه بر آدم بركمسهدن بر بكر يعنى بر اركك كنج دوه اشترا ايدهجك اولوب
صاحبندن ياشنى سؤال ايلدكده بازلدر ديديكده دوه قسمنك آزى بى ياروب كلده
وارديغى كرنه [illegible] اولن خلاله دوه [illegible] اوركوب فرار ايلدكده صاحبى توقيف
ايچون حسب العادة هدع هدع ديو چاغردقده مشترى كلام قومى ايراد ايلدى
زيرا هدع لفظى كوچك كوشكرى تسكين وتوقيف ايچون تكلم اولنور (البكور)
قعود وزننده برآدمه بازيره اركن كتمك معناسنهدر يقال بكر عليه واليه وفيه
بكورا من الباب الاول اذا اتاه بكرة (التبكير) تفعيل وزننده بودخى بكور معناسنهدر
يقال بكر عليه اذا اتاه بكرة وسبق وتقدم ايتمك معناسنهدر يقال بكر عليه اذا

تقدم ونمازه اول وقتنده کلمك واول وقتنده ادا ایلمك معناسنه استعمال شرعیدر یقال بکر المصلی اذا اتی الصلوة لاول وقتها و تبکیر برکسه‌یی ارکن قالدرمق ایچون برآدمی تعیین ایلمك معناسنه‌در یقالی بکره علی اصحابه اذا جعله بکر علیهم (الابتکار) افتعال وزننده بودخی ارکن کلمك معناسنه‌در یقال ابتکر علیه اذا اتاه بکرة وجمعه‌ده خطبه‌نك اولنه یتشمك معناسنه استعمال شرعیدر یقال ابتکر الرجل اذا ادرك اول الخطبة ومیوه‌نك طورفنده‌سنی اکل ایلمك معناسنه‌در یقال ابتکر الرجل اذا اکل باکورة الفاکهة وخاتون ابتدا اوغلان طوغورمق معناسنه‌در یقال ابتکرت المرأة اذا ولدت ذکرا فی الاول (المباکرة) مفاعله وزننده بودخی بربره یابرکسه‌یه ارکن کلمك معناسنه‌در یقال باکره اذا اتاه مباکرة ومنه ★ المباکرة مبارکة (ابکر) ندس وزننده (والبکر) کتف وزننده بکوردن وصفدر سحر خیز اولان آدمه دینور یقال رجل بکر وبکر ای قوی علی البکور (التبکر) تفعل وزننده سبق وتقدم ایلمك معناسنه‌در یقال تبکر الرجل اذا تقدم (البکر) فتحتینله عجله ایلمك معناسنه‌در یقال بکر الی الشیء بکرا من الباب الرابع اذا عجل (الباکور) اول بهارده یاغان یغموره دینور یقال امطرت السماء الباکور وهوالمطر اول الوسمی ومطلقا سائردن عجله وچابك یتشن نسنه‌یه دینور طرفنده میوه‌کبی مؤنثنده باکوره دینور و باکوره میوه‌یه دینور ثمره معناسنه وبومجازدر و میوه‌سی سائردن مقدم یتشور اولان خرما اغاجنه دینور یقال نخلة باکورة اذا صارت تدرك اولا (المبکر) محسن وزننده (والبکور) صبور وزننده بونلرده اوائل بهارده یاغان یغموره اطلاق اولنور و بکور میوه‌سی سائردن اقدم یتشور اولان خرما اغاجنه اطلاق اولنور جمعی بکر کلور ضمتینله مؤلف بوراده ینه تشویش ایلمشدر زیرا عادتی اوزره جمعه بکر عبارتنده کی ضمیر باکوره عائد اولمق مقتضی در اول ایسه بکوره راجعدر نته‌که مصباحده و سائر امهاتده باکورك جمعی بواکیر وبکورك بکردر رسول ورسل کبی دیو منصوصدر (البکیرة) سفینه وزننده (والمبکار) مصباح وزننده بونلرده میوه‌سی مقدم ادراك ایدن خرما اغاجنه دینور یقال نخلة بکور و بکیرة ومبکار اذا صارت تدرك اولا ومبکار سریعة الانبات اولان صوی وقوتلو ارضه اطلاق اولنور یقال ارض مبکار ای سریعة الانبات (البکر) بانك کسریله هنوز دوشیزه اولان قیزه دینور عذرا معناسنه جمعی ابکاردر مصدری بکاره درکه قیز بکر اولمق معناسنه‌در عذره کبی شارح دیرکه تقدم معناسندن مأخوذدر وباکره تعبیری غلطدر وبکر مذکر و مؤنثه اطلاق اولنور یعنی هنوز تزوج ایلامش اوغلانه‌ده دینور انتهی وبکر شول خاتونه کذلك شول ناقه‌یه اطلاق اولنورکه دوشیزه حکمنده اولور وهرشیئك اولنه بکر دینور ومسبوق بالمثل اولمیان هرعمل

ومنه [illegible] اطلاق اولنور وقولوا جمل [illegible] [illegible] [illegible]
جمله تعبیر اولنور قال الشارح ومنه قوله تعالى (لا فارض ولا بكر) الآیة الا انسه
والعبذ والمرادی چوق معناده مستعمل بعض معانیده بكر اولنور او ابوبك اند
والثور والبیه اطلاق اولنور كه ایكی بوجی لعبیر اولنور والا ابلغا اوزره برمعنی
وفاد اضعبه اطلاق اولنور بقال كرم بكر انما حمل اول حمله وضربه بكر اولمق
ضربه سنه اطلاق اولنوركه بوده كسوب قاله [illegible] بالكسر به صاحب قاموسه بقال
ضربة بكر اى اخرى قال الشارح ومنه الحديث (ان ضربة على رضى الله عنه كانت
بكرا) اى قاطعة قلة واحدة لایحتاج ان یعبدها (البكر) بفتح ضمى وفتحى وكسمت
سكونیله وفتحه وضمه علی اول حج وقتده وعلى وزنه جمهه ديونور جذع اوجه
قصر یلموردی محضنده ديونور بی اوتحه قصر یلمور ان نوبه ديونور یلمور هموا
اول اوفلاته ديونور جمعی ابكار كلور اللفی بكر و بكران كلور بالك معنيه و بكارة
كلور امك فتحى وكسريله معلوم اولدكه موه كوره فی بشی بشی بشوب آنربه
واولان معیر وبقیه ديونور وبجذع فی حدن اول اولانه ديونور احداع بقرو
اوج بائده والرمق مضاهدر واول محاض و بائنی بجوب بالفتحه به ممكیرس
اولاندر واين لبون ايليرو بجوب اوسعی به وارمش اولاندر وبازل مقوزنجی یه
وارمیدر (البكرات) حركات وزنده فلجك زنانری جمهه سندن اولان حلقه‌لره
دیونور وبكرات بو ذوبب جماعتی یوردنده اولان صو یاننده وبجعه تمانی ظفنره
اطلاق اولنور واول صوبك اسمی بكره در بالك فتحيله وبكرات جرجان نام موضعده
بسور طريق مكه‌ده وبجد سیاه وعظیم صخره‌لره اطلاق اولنور (البكرتين) تثنيه
وزنده بنی جعفر یوردنده ایکی كوجك طاغه دیونور واورده بر صو واردركه
اكا ده بكره دیونور (بكر) شداد وزنده شیرازه قریب بر قریه آدیدر وبر رجسل
اسمیدر (بكر) عنق وزنده بمده بر حصن آدیدر (بكير) زبير وزنده اسماء رجالدندر
(ابو بكرة) ثمره وزنده صحابه‌دن نفیع بن الحارث یاخود نفیع بن مسروح كنیه سیدر
ثقیف طائفه سنده حصاردن بكره ایله التاغیه نزول اتمكله فخر عالم علیه السلام
حضرتلری ابو بكره ایله تكنیه ایلدیلر (ابو بكر) اول خلفاء راشدیندر رضی الله
عنه اسمی عبدالله وپدری ابو قحافه‌نك اسمی عثماندر رجالده ابتدا شرفیاب اسلام
اولان بودر سبب كنیه سی ابتدا تكبیر اسلام ایلدیكیدر نسبتده كذلك بنی بكر بن
عبد مناة وبكر بن وائل نسبتلرنده بكری دینور و بنی ابی بكر بن كلاب جماعتنه
نسبتده بكراوی دینور (بكر) سكر وزنده طی قبیله سی یوردنده بر موضعدر
(البكران) سكران وزنده ضریه ناحیه سنده بر موضع ویر قریه اسمیدر (بكرون)
حمدون وزنده بر رجل اسمیدر (بكهور) تكفور وزنده ملوك هنددن بر پادشاهك

اسمیدر (البلور) تنور وزننده (والبلور) سنور وزننده (والبلور) سبطر وزننده جوهر معروف اسمیدر که لسانمزده دخی بلور دینور و بلور سنور وزننده عظیم الهیکل اولان بهادره دینور وسائر ملوك هنددن عظیم الشان اولان پادشاهه علم مخصوصدر رای رایان دیمکدر (بلنجر) جیمله غضنفر وزننده خزر اولکه سنده باب الابواب اکسه سنده بر بلده آدیدر واحمد بن عبید بن ناصح بن بلنجر نحویدر (بلغر) غین معجمه ایله قرطق وزننده صقالبه اولکه سنك قاعدة الملکی اولان شهرك اسمیدر شمال طرفنه دوشر صوغوقی بغایت شدید اولور عامه بلغار دیرلر صقالبه فتالیه یونانی معربیدر روس وله وچه ومجار ولایتلرنی حاویدر (البلهوز) غضنفر وزننده مکان واسعه دینور (البنور) صبور وزننده هر حالی صنانمش مجرب ومختبر آدمه دینور یقال هو بنورای مختبر (البنادرة) بانك فتحیله معدنلره ملازمت ایدن تجاره دینور علی قول پهالو صاتمق ایچون امتعه و اشیایی صاقلر اولان تجاره دینور که مطره باز تعبیر اولنور فارسیده کیسه دار دیرلر مفردی بندار در بانك ضمیله یقال هم بنادرة ای تجاریلزمون المعادن اوالذین یخزنون البضایع للغلاء وبندار محدثیندن محمد بن بشارك لقبیدر امام مالکك تخریج ایلدکلری احادیثی جمع و ضبط ایلدیکیچون ملقب اولمشدر (البندر) جعفر وزننده کمی یتاغی وکمی لیمانی اولان یره دینور مرسی ومکلأ معناسنه حالا ازمیر واسکندریه کبی اسکله اولوب بازرکان مقری اولان شهره بندر تعبیری بوملابسه ایله در (البنصر) بانك کسریله اورته پرمقله صرچه پرمق بیننده اولان پرمغه دینور که آدسز پرمق تعبیر اولنور فارسیده بی نام دیرلر وبنصر لفظی مؤنثدر جوهرینك بونی بصر ماده سنده ذکری وهمدر یعنی نونی اصلیه در شارح دیر که مصباحده صادك کسریله منصوصدر (البور) بانك فتحی وواوك سکونیله زراعت ایچون اصلاح واعمار اونمزدن مقدم علی حالها اولان یعنی سوکیلوب نطس اولنمامش و صبان کیرممش ارضه دینور که ارض میته اوله جقدر علی قول شول نطس اولمش ترلایه دینور که کلجك سنه زراعت اولنمق ایچون دکلندروب بو سنه نسنه زرع اولنمامش اوله زیرا هر سنه زرع اولنسه یورلمغله حاصلاتی ضعیف و قلیل اولور بزم دیارلرده بانك ضمیله بور تعبیر ومعنای اولی اراده ایدرلر و بور مصدر اولور بر نسنه نك کهنه واقف اولمق ایچون یوقلامق وصنه مق معناسنه یقال بارفلانا یبوره بورا اذا اختبره وبور وبوار تبار وزننده هلاك اولمق معناسنه در یقال بار الرجل بورا وبوارا اذا هلك و بازار کساده وارمق معناسنه در یقال بارت السوق اذا کسدت و بور بائرك جمعی اولور هالك و حائر معنالرینه صحب وصاحب کبی وبور کذلك مصدر اولور ناقه یی کبه میدر دکلیدر بیلمك ایچون پوغوره عرض ایلمك معناسنه زیرا اکر کبه ایسه کندیسنی پوغور استشمام

[illegible]
[illegible] ... (الابيار)
[illegible]
[illegible] (الابارة)
همزه نك كسريله هلاك ايتمك معناسنه در يقال ابار الله [illegible] اى اهلكه (البوار)
[illegible] اوليمق وبوار الايم [illegible]
[illegible]
بو معناده در (تعوذوا بالله من بوار الايم) حديث [illegible] (البور) بانك ضميله بائر
كلمه سنك جمعيدر [illegible] فاسد اولمغله هلاك اولوب [illegible] متعلق
خير وفلاحدن خالى اولان [illegible] مفرد وتثنيه وجمع ومذكر ومؤنث بر اولور زيرا
في الاصل مصدردر يقال رجل بور وامرأة بور وقوم بور اى فاسد وهالك لاخير فيه
ولا الفلاح ومنه قوله تعالى [وكنتم قوما بورا] اى هالكين عند الله تعالى لفساد
عقيدتكم وسوء نيتكم وبور [illegible] ارض [illegible] ديرلركه قرص [illegible] زراعت ايچون
سوركلميوب اصلاح واحيا اولنمامش اوله (البائر والبائرة) هذا بو معناده ارض
مذكوره يه ديرلر يقال ارض بور وبائر وبائرة اى متروكة في تعمر وبائر فاسد العقيده
اولمغله هالك اولان كمسه يه ديرلر بو ملابسه ايله حائر لفظى تأكيد ايچون اتباع اولنور
يقال رجل حائر بائر اذا كان لم يتجه لشيء ولا يأتمر رشدا اولان يطيع مرشدا
(بوار) قطام وزننده كسره اوزره مبنيدر هلاك معناسنه يقال نزلت بوار على الناس
اى الهلاك (البور) صبر وزننده شول بوغوره ديرلركه ناقه نك اوغوب اولمديغى
بغيت حس وادراك ايدر اوله يقال فحل مبور اى عارف بالملقحة انها لاقح ام حائل
(البورى والبورية) باءك ضميله (والبورياء) باءك فتحى ومد ايله (والبارى)
(والبارية) تخفيف يا ومد ايله (والبارية) تشديد يا ايله حصيره ديرلركه سازلقدن
اوريلوب فرش اولنور بوريا فارسى معربيدر حصيرجى يه وحصير صناعنه بوار
ديرلر امام بخارى وامام مسلمك شيخى حسن بن الربيع البوارى بو معنى ايله منسوبدر وبورى
وبوريا بونه اطلاق اولنور طريق معناسنه (بار) نيسابور قضاسنده برقريه در
اعلامدن حسين بن نصر البارى انده بورى اورادندر (سوق البار) [illegible] بلده در
(بارى) بانك سكونيله بغدادده برقريه در (بارة) شام اولكه سنده برسنجاغك آديدر
واعمال جزيره دن براقليم [illegible] بونلرك نسبتلرنده بارى ديرلر (بوره) بانك
ضميله مصرده بربلده در سمك بورى ديدكلرى بالق اورايه منسوبدر وعبدالله

بن معد وبرادر زادەسی محمد بن عبد العزيز و سائر بعض ذوات اورايه منسوبلردر
(بور) نور وزننده فارس دیارنده بر بلدەدر وبور اسامی رجالندندر بور بن اضرم
امام بخاری شیخیدر وبور بن محمد وبور بن عمار البلخیان وبور بن هانی وسائر بعض
محدثلرك اسمیدر (بوری) شوری وزننده عکبراء قربنده بر قریەدر محمد بن ابی المعالی
بن البورانی نام محدث اورادندر (بوری) رانك كسريله زوری وزننده که زار
فعلندن امردر اعلام علمادندر (البورانية) بانك ضميله بر نوع طعام اسمیدر که مأمون
خلیفەنك حلیلەسی اولان بوران بنت حسن بن سهله منسوبدر حالا بزم دیارلرده
بورانی تعبیر ایدرلر بر لطیف طعامدر وقاضی ابوبکر البورانی ابن جمیع الصیداوی
شیخنك شیخیدر وعبد الله بن محمد بن بورين بانك ضميله وابوبكر بن بورين محدثلردر
(البويرة) جهينه وزننده بر موضع اسمیدر که بنو نضیرك آنده خرمالقلری وارایدی
(البورّی) بانك ضميله مكان بوره منسوب دیمکدر بومعنادندر که بر غلامی کندی
باشنه بوشلیوب لاابالیانه روشله ایستدیکنی اشلر اولوب تأديب وکوشمالندن اغماض
ومسامحه اولنور اولسه ارسله بوریه دیرلر یعنی ترك ورانه ولم يؤدب بزم دیارلرده
بومقوله تأديب وتربيەسز نشو ونما بولان اوغلان حقنده بورینه کورینه بیومش
تعبیر ایدرلر (البهترة) بانك وتانك ضميله (والبهتر) هاسز بودور خاتونه دینور
مرأة قصيرە معناسنه (البهترة) دحرجه وزننده یلان سویلك معناسنەدر يقال بهتر
الرجل اذا كذب (البهدرّی) بانك ودالك ضمی ویانك شدەسیله سودچالمش چوجغه
دینورکه بیومز اولور بخدری دخی دیرلر (البهر) بانك ضمی و هانك سکونیله
(والبهرة) هایله ککیش یره دینور ارض متسعه معناسنه که کندیجه متسع اوله
ودرەنك وسطنه دینورکه خیرواطیب اولان محلیدر یایوان اولور آنده چایر وچمن
نابت اولور مؤلف سر الوادی وخيره عبارتیله تفسير ايلمکله خير مقابلەسیله اكثر
نسخه شين معجمه ایله شره صاپمشلردر غلطدر زیرا سر درەنك وسطنه ویایوان
یرینه دینورکه سائر محللرندن خوش وخيرواطيب اولور وبهر ارض محدودۀ معینەیه
دینورکه بلد معناسنه وبی تاب اولمقدن ناشی نفس کسیلوب هار هار صولومق
معناسنەدر بونده اسم ومصدر اولور حتی صولغان علتنەده اطلاق اولنور (المبهور
والبهير) امير وزننده معنای مزبوردن وصفلردر هار هار صولوين وصولغان علتنه
اوغرامش کمسیه دینور يقال بهر الرجل على بناء المفعول اذاعدا حتى غلبه البهر اى
الربو فهو مبهور وبهير (البهرة) بانك ضميله بهر ايله ایکی معنای اوّلده مرادفدر
نته که ذکر اولندی و بهره مدینه نواحیسنده بر موضع ویمامەده بر موضع آدیدر
وبهره هر شیئك اورتەسنه دینور يقال بهرة الليل وبهرة الوادي وبهرة الفرس وبهرة
الحلقة اى وسطه (الانبهار) انفعال وزننده یوریلوب نفس کسلمکله هار هار

سولومق معناسنه‌در یقال بهر الرجل اذا انقطع نفسه وتتابع من الاعیاء (البهر)
بهر وزنده (والبهور) قعود وزنده بعینه آیدین ونملو اولمق معناسنه‌در یقال
بهرت الشمس بهرا وبهورا من الباب الثالث اذا اضاءت و بر جانب اولمق معناسنه‌در
یقال بهره اذا غلبه وطولدرمق معناسنه‌در یقال بهر الاناء اذا ملأه وایراق اولمق
معناسنه‌در یقال بهر الرجل اذا بعد وعاجب اولمق معناسنه‌در یقال بهر الرجل اذا
جاء بالعجب والعجب عجائبی تلفظ ایدوب صواب اولان والخیبة اولمقدر دیو
كالاستبهار تصحیف ایتمشدر وقصه وتسعیه اوغرامق معناسنه‌در یقال بهره الامر اذا
كربه وبر آدمه قذف وافترا ایتمك معناسنه‌در یقال بهر فلانا اذا قذفه بالبهتان
ووسع وطاقتدن زائد تكلیف ایتمك معناسنه‌در یقال بهر فلانا اذا كلفه فوق
طاقته وتعب ایتمك معناسنه‌در یقال بهرا له ای عجبا ویقال بهرا له ای تعسا یعنی
هلاكا وبو قهر وزنده مصدردر فعل مضمر منصوب اولمغله منصوبدر مغلوب ومقهور
اولسون دیمكدر قال فی الاساس بهرا له دعاء علیه بان یغلب و بر ایلك ضیاسی كواكب
ستاره‌لك ضیاسنه غالب اولمق معناسنه مستعملدر یقال بهر القمر اذا غلب ضوءه
ضوء الكواكب وبر آدم امثال واقرانه فایق اولمق معناسنه‌در یقال بهر فلان اذا
برع ای فاق اقرانه (الابهر) احمر وزنده ارقه‌یه دینور ظهر معناسنه و ارقه‌ده
بر طمر آدیدر كه سائر طمرلردن عظیم اولانیدر و یبون طمرینه دینوركه شاه طمر
دیدكلریدر ورید العنق معناسنه والكحل دیدكلری طمره دینور كه قولده قان آلنه‌جق
اوج طمرك اورته‌سنده اولان طمردر اكابدن طمری تعبیر ایدرلر اطباء عرق
الخبوة اطلاق ایدر مترجم دیر كه ابن ابیرك یعنی اوزره ابهر دیدكلری طمر باشدن
نشئت ایدوب ایاغه قدر ممتد اولور و شرایین دیدكلری كوچك طمرلر اكا متصل
اولور باشده ایكن نامه و بوغازده ورید و كوكسده ابهر وآرقه‌ده وتین دیرلر كه
یورك طمریدر یورك اكا متصلدر حركت ایدر وسائر شرایین آندن منشعب
اولور اول طمرك كسبی سبب هلاكدر كه اودی قوپدی دیدكلری بودر و اول
طمره اویلقده نسا و بالدرده صافن دیرلر انتهی والابهر قوش قناتینك
جانب اقصرنده اولان یلكه دینور جمعی اباهردر قوش قناتینك یلكلری
بش مرتبه‌در اولكی یلكلره قوادم دینور بعده مناكب بعده خوافی بعده اباهر
اندن صكره كلی دینور والابهر سیة قوسك یعنی یایك ایكی باشنده اولان اكری یرلرك
آرقه‌سنه دینور علی قول ظانف ایله كلیه ارالغنه دینور ظانف یای خانه‌سیدر
وكلیه اوق دكدیكی انجه یردر معلوم اوله كه تیراندازلر یایك باشلرینه كوشه‌كمان
واوزایه صارندقلری دزی‌یه زاغ تعبیر ایدرلر طونجی اكا چكرلر آنك بربسنده كه
بوكم یریدر قبضه وآندن یری‌یه صال واك طوته‌جق یره كه یایك وسطیدر قبضه

اطلاق ایدرلر وابهر شول پاکیزه وصوی ارضه دینورکه اکاسیل صویی چقوب
نظامنه خلل وتغییر ایراث ایتمز اوله وابهر ضریع یابس اسمیدر ضریع مؤلفه کوره
شبرق دیدکلری اوتدر وسائر مفردات بیاننه کوره جوف بحرده نابت اولور
بردکرمی یپراقلو اوتدرکه موجه‌در یاطرحیله سواحلده بولنور وابهر آب‌هر فارسی
معربیدرکه ماءالرحی یعنی دکرمن صویی دیمکدر بومناسبتله قزوین ایله زنجان بیننده
واقع برشهر عظیمه تسمیه اولندی مترجم دیرکه مؤلف کرچه آب هرفارسیده دکرمن
صویی دیمك دیوب لکن مفردات فارسیده ظفریاب اولنمامشدر مؤلف البته اعلمدر
ظاهرا پهلوی یاخود شکری لسانیدر وابهر اصفهان نواحیسنده برکوچك شهرك
دخی اسمیدر وحجازده برطاغك آدیدر (بهراء) زهراء وزننده برقبیله آدیدر الفك
قصریله‌ده زبانزددر نسبتنده بهرانی وبهراوی دینور نونله غیرقیاس اوزره‌در
(البهار) سحاب وزننده برخوشنبات آدیدر پاپادیه نوعندن صغر کوزی دیدکلری
پاپادیه‌نك کوچك وصاری نوعیدرکه صاری پاپادیه دیدکلریدر وبهار مطلقا خوب
ومنیر وتابدار اولان شیئه دینور چهرهٔ محابیب کبی وآتك سینه‌سنه دینور لبب‌الفرس
معناسنه کذلك سینه‌سنده اولان بیاضه دینورکه بندطوردیغی پرده اولان بیاض
اوله‌جقدر وبهارمرو قضاسنده برقریه آدیدرکه بهارین دخی دیرلر محدثیندن رقاد
بن‌ابراهیم البهاری اورادندر (البهار) بانك ضمیله بته‌دینور صنم معناسنه وقرلغچ
قوشنه دینور خطاف کبی وبرنوع بیاض بالق آدیدر وحلاجلنمش پموغه دینور
واوزاندن اوچیوز رطل یاخود درتیوز یاخود التیوز علی قول بیك رطل اولان
وزن ومقداره دینور شارح دیرکه عمروبن‌العاص دیمشدرکه طلحه بن‌عبیدالله وفات
ایلدکده یوز بهار ترك ایلدیکه هربرنده اوچر قنطار التون وکومش وارایدی پس
عمروبهاری وزن اولنه‌جق ظرفدن عبارت ایلدی وابوعبید دیدیکه بهار اوچیوز
رطله اطلاق اولنور کلام عربده وبن‌کلهٔ مزبوره‌یی قبطیه ظن ایدرم لکن ازهری
عربی ولغت شام اولدیغنی تصریح ایلمشدر انتهی وبهاردر یامتاعنه دینورکه دریادن
ظهور ایدن امتعه‌در لؤلؤ وصدف وسائرلری کبی وشول یوك دنکنه دینورکه آنده
درتیوز رطل وزننده نسنه اوله وبهار ابریق طرزنده برکونه قابك اسمیدر (البهیرة)
امیره وزننده قومی بیننده سیده وشریفه‌اولان‌خاتونه دینورعقیله‌کبی یقال‌هی بهیرة ای
سیدة شریفة وخلقتی صغیر وضعیف وزبون خاتونه دینور وشول خاتونه دینورکه
صغریسی پك بیوك وثقیل اولمغله یوررکن چکه‌میوب ثقلتندن هارهار صولور اوله
یقال امرأة بهیرة اذا کانت ثقیلة‌الارداف فاذا مشت انبهرت (الابهار) همزه‌نك‌کسریله
برآدم برعجیب نسنه پیدا ایلمك معناسنه‌در یقال ابهر الرجل اذا اتی بالعجب وفقیر
ایکن غنی اولمق معناسنه‌در یقال ابهر فلان اذا استغنی بعد فقر ونصف النهار وقتنك

حرارتندن يوروب باشق معناسنه‌در يقال ابهر الرجل اذا احترق من حر بهرة النهار
ويرآدم اطلاق خصلتنده برنكته ادلق معناسنه‌در كه ثيبه نكحو وبكره عدوبلق
لنكشف صارشدر يقال ابهر فلان اذا تفوق في الخلاقة معناه مرة وجيئا اخرى وبرآدم
سيده وشريفه خاتون آلمق معناسنه‌در يقال ابهر فلان اذا تزوج بهيرة (الابتهار)
افتعال وزننده وكيمسه ارتكاب ايلديكى فجور مفهومندن فعل شنيعى ايتدم ديويلادن
ادعا ايتمك معناسنه‌در مثلا فلان خاتون ايله هجرتم وصال اولدم ديو ادعا وكندى نفسنه
دوزا ايلمك كبي يقال ابتهر الرجل اذا ادعى كذبا وقال فجرت ولم يفجر قال الشارح
ومنه شعر الكميت • قبيح بمثلي نعت الفتاة • اما ابتهارا واما ابتيارا • الابتهار ان يقول
فعلت بفلانة ولم يفعل والابتيار ان يقول فعلت وقد فعل وابتهال برآدم كندى مرتكب
اولديغى فعل قبيحى آخره يكنه نسبه اسناد ايله آلوده قيلق معناسنه‌در يقال ابتهر
فلانا اذا رماه بما فيه ودعايده تضرع وخلوص وتذلل اوزره ايلك على قول قطعا
مجموش اولميه‌رق هر ساعت دعا ايتمك معناسنه‌در يقال ابتهر في الدعاء اذا ابتهل
اويدعو كل ساعة لايسكت وبرآدم خيالنه آلديغى نسنه اوزره اويومق معناسنه‌در
يقال ابتهر الرجل اذا نام على ماخيل وبركيمسه‌نك حقنده بذل مقدور ايلمك معناسنه‌در
كرك آنك نفع وحمايتى وكرك ضرر واهانتى خصوصنده اولسون يقال ابتهر لفلان وفي فلان
اذا لم يدع جهدا مما له اوعليه وبركوسى سببله رسواى اولمق معناسنه‌در يقال
ابتهر بفلانة على بناء المفعول اذا شهر بها وبرنسنه يارسندن قيريلوب ايكى پاره
اولمق معناسنه‌در يقال ابتهر السيف اذا انكسر نصفين (التبهر) تفعل وزننده
طولمق معناسنه‌در يقال تبهر الاناء اذا امتلاء وهوادده سحاب ايشيليوب پارلامق
معناسنه‌در يقال تبهرت السحابة اذا اضاءت (المباهرة) مفاخره وزننده ومرادفيدر
يقال باهر فلانا اذا فاخره (الابهيرار) احميرار وزننده كيجه‌يارى اولمق على قول
قرا كونلى چوكوب بعمق ياخود اكثرى كچمك ياخود ثلثى مقدارينه يقين حصه‌سى
قالمق معناسنه‌در يقال ابهار الليل اذا انتصف اوتراكبت ظلمته اوذهبت عامته اوبقى
نحو ثلثه (الباهرات) سفينه‌لره اطلاق اولنور صويى غايه‌سندن ناشى شق
ايتدكلريچون مفردى باهره‌در (الباهر) برطمر آديدركه انسانك دماغندن بشليوب
كاسه‌سندن يوقوخه‌قدر ممتد اولنور (البهور) جرول وزننده ارسلانه دينور
(البهزر) زاى معجمه ايله جعفر وزننده راى متين صاحبى حصيف ورشيد وهو
شمند آدمه دينور وشريف وذيشان آدمه دينور يقال هو بهزر اى حصيف عاقل
وكذا شريف (البهزرة) قنفذه وزننده جثه‌سى عظيم ناقه‌يه دينور واوزون خرما
اغاجنه على قول ميوه‌سى ال ايله ديوشوريلور اولانه دينور بوايكى معناده بانك
فتحيه‌ده لغتدر جمعى بهازر كلور (بيار) كتاب وزننده بيهق ايله بسطام بينده بربلده

آدیدر ونساً قضاسنده برقریه آدیدر (البیرة) بانك كسریله سمیات قلعه‌سی قربنده بربلده آدیدر بوبلده فرات كنارنده حالا بیره‌جك دیدكلریدركه بیرة الفرات دخی دیرلر وبیره قدس ایله نابلس بیننده برقریه آدیدر وحلب وكفرطاب قضالرنده وجزیرهٔ ابن‌عمرده برقریه آدلریدر واحد بن‌عبید بن‌الفضل بن‌سهل بن‌بیری كه سار كلمه‌سندن امر اولان سیری وزننده‌در محدثیندندر (ابیار) همزه‌نك فتحیله مصر ایله اسكندریه بیننده بربلده آدیدر ﴿ فصل التاء الفوقیة ﴾ (الاتار) همزه‌نك كسریله اظهار وزننده برنسنه‌نك اردنجه باقه قالمق معناسنه‌در تقول اتأرته والیه البصر اتأرا اذا اتبعته ایاه ودكنكله اورمق معناسنه‌در تقول اتأرته بالعصا اذا ضربته بها وبرنسنه‌یه كركی كبی حدت ودقتله باقق معناسنه‌در یقال اتأر الیه النظر اذا احده الیه شارح دیركه بوماده معانئ مزبوره‌ده مزید اوله‌رق مسموعدر (التأر) تانك فتحی وهمزه‌نك سكونیله برآدمی آزارایله قووب سورمك معناسنه‌در یقال تأر فلانا تأرا من‌الباب الثالث اذا انتهره مؤلف كرچه انتهاری ماده‌سنده بیان ایلیوب لكن شارحك بیانی اوزره اساسده مرسوم ومفسردر (التأرة) تانك فتحی وهمزه‌نك سكونیله بركره دیمكدر مره معناسنه فی‌الاصل وجه‌مذكور اوزره مهموز اولوب كثرت استعمالدن ناشی همزه‌سی ترك اولنمشدر جمعی تئر كلور تانك كسری وهمزه‌نك فتحیله مؤلف بونی تورماده‌سنده دخی ثبت ایلمشدر یقال فعل ذلك تأرة وتأرة بعد تأرة ای مرة بعد مرة (التؤرور) زنبور وزننده شرطی یعنی صو باشی ومحتسب مقوله‌سی ضابطلرك تابع وخدمتكارینه دینوركه سرهنك وقول اوشاغی تعبیر اولنور وپادشاه ووالئ ولایت اعواننه دینوركه علوفه خوار اولمیه‌رق خدمتنده اوله جمعی تآریردر (التبر) تانك كسری وبانك سكونیله مطلقا التونه وكومشه دینور ذهب وفضه معناسنه علی قول هنوز صیاغت اولنمامش یعنی اریدوب برشئ یاپلمامش التون وكومش خرده‌لرینه دینور بعدالصیاغه ذهب وفضه‌یه دینور وعندالبعض معدندن مستخرج اولانه دینور صیاغت اولنمزدن مقدمكه طپراقله مختلط اولور وصرچه قریقلرینه وخرده‌لرینه دینور مكسر الزجاج معناسنه وتوج وباقردن مطلقا مستعمل اولوب نسنه یاپیلجق فلزاته اطلاق اولنور (التبر) صبر وزننده قیرمق معناسنه‌در یقال تبر الشئ تبرا من‌الباب الثانی اذا كسره وهلاك ایلك معناسنه‌در یقال تبره اذا اهلكه (التتبیر) تفعیل وزننده تبر معناسنه‌در تشدیدی تكثیر ومبالغه ایچوندر یقال تبره اذا كسره ویقال تبره اذا اهلكه (التبار) سحاب وزننده هلاك معناسنه اسمدر قال الشارح ومنه قوله تعالی [ولاتزد الظالمین الاتبارا] ای هلاكا مصباحك بیاننه كوره تتبیردن اسمدركه كلم كلاما وودع وداعا دیرلر (التبراء) حمراء وزننده خوب‌رنك اولان ناقه‌یه وصف

اولور تبرت ماسوره ... يقال ... تبرا اى اهلكه الموت (التتبور) هلاك معناسنه در
يقال رجل متبور اى هالك (التتبير) تائك فتحيله سنه ديمكدر استعمالى مقام نفيده
مخصوصدر تقول ما اصبت منه تبريا اى شيئا (التبرية) تائك وراتك كسرى وياتك
تشديديله [illegible] قيزيلجق ككك طرنده ... دينوركه قوقاق تعبير اولنور
(التتر) فتحتينه هلاك اولمق معناسنه در يقال تتر الرجل تترا من الباب الرابع اذاهلك
(الاتتار) افعال وزننده ... اولديغى ... قوله امتناع ايلمك معناسنه در
يقال اتتر عن الامر اذا انتهى (التتر) تاتار فتحيله قوم معروف اسميدر كه اوتكه لرى
ترك اولنكسنه منسوبلردر حالا تاتار تعبير اولنان طائفه اولمقدر مترجم ديركه
كتب تواريخده بورسمه مرسومدركه نوبت سلطنت تركستان ترك بن يافث خانداندن
النجه خانه انتقال ايدوب مزبورك مغول وتاتار نام ايكى اوغلى اولمغله جمله مملكتى
بينلرنده تقسيم ايلمكن مغول و تاتار اويماقلرى آنلردن منشعب ومشتهر اولدى
(التواتير) نون منقله ايله تباشير وزننده جلاوزه معناسنه دركه صوباشى وشهر
ضابطه لرينك سرهنكلرينه واعوان واتباعنه دينور (التاجر) فاجر وزننده الم
صتم ايدن آدمه دينوركه بازركان تعبير اولنور يقال هو تاجر اى يبيع و يشترى
ونحته جيه دينور ومنه التاجر فاجر جمعى تجار كلور رجال وزننده وتجار كلور
عمال وزننده وتجر كلور صحب وزننده وتجر كلور كتب وزننده وتاجر مباشرت
ايلديكى ايشده حاذق واستاذ ماهر اولان آدمه اطلاق اولنور يقال هو تاجر بالامر
اى حاذق وصاتى بازاره كلور اولان رواجلو ناقه يه اطلاق اولنور تاجره دخى
دينورهاايله يقال ناقة تاجرة اى نافقة فى التجارة وفى السوق ويغايت صوى وپاكيزه
جنس اولان آت قسمنه اطلاق اولنور ومنه يقال هو على اكرم تاجرة اى على
اكرم خيل عتاق (المتجرة) ميمك وجيمك فتحيله اسم مكاندر تجارتكاه اولان يره
دينور يقال ارض متجرة اى يتجر فيها واليها (التجر) زجر وزننده (والتجارة)
كتابه وزننده بازركانلق ايتمك معناسنه در يقال تجر الرجل تجرا وتجارة من الباب الاول
اذا كان يبيع و يشترى (التخرور) خاى معجمه ايله عصفور وزننده جلد وكثيف
اولميان يعنى نه چابك ونه ثقيل وكند اولان آدمه دينور يقال هو تخرور اى الذى
لايكون جلدا ولا كثيفا ومحمد بن على بن الحسين التخارى كه بخارى وزننده در محدثدر
مداينى نام محدثدن وكنديدن دار قطنى روايت حديث ايلمشدر (الترّ) تائك فتحى
وراتك تشديديله (والترور) قعود وزننده بدنده كيك كسيلوب برى برندن ايرلمق
معناسنه در يقال ترّ العظم ترّا وترورا من الباب الاول والثانى اذابان وانقطع ومطلقا
برنسنه كسيلمك معناسنه در يقال ترّ الشئ اذا قطع واير اقلشمق معناسنه مستعملدر
يقال ترّ عن بلده اذا تباعد وترّ وترور وترارة سحابه وزننده بدن كركى كبى لحم

وشحمله طلوب وصيقالوب كمكراته وياغه قانمق معناسنه در يقال تر الرجل تراوترورا وترارة اذا امتلأ جسمه وتروى عظمة وتر وصف اولور قويشى ودپرنشى آت كبى چاپك اولان بار كيره دينور يقال برذون تر اى سريع الركض واعضاء واندامى اويغون ومعتدل اولان آته دينور يقال فرس تر اى معتدل الاعضاء ونهايت طاقت ومجهود معناسنه در يقال بذل تره اى مجهوده ودوه قوشى چمقروب صاغنه مق معناسنه در يقال ترت النعامة ترا اذا القت مافى بطنها (الاترار) همزه نك كسريله كسمك معناسنه در يقال اتر الشئ على بناء المفعول اذا قطع وايراق ايلك معناسنه در يقال اتره اذا ابعده (المنتر) نونله انترازدن اسم فاعلدر بودخى قويشى ودپرنشى جست وچاپك اولان بار كيره دينور يقال برذون منترای سريع الركض (التر) تانك ضميله اصل وعنصر معناسنه در يقال هوكريم الترای الاصل ومعمارلرك چرپى تعبير ايتدكلرى ايپه دينوركه آنكله بناتقدير ايدرلر (الترة) كذلك تانك ضميله حسناء ورعناء اولان قيزه دينور يقال جارية ترة اى حسناء ورعناء (التراتير) شراشير وزننده رعناء وحسناء اولان قيزلره دينور مفردى ترتوردر (الترترة) زلزله وزننده ارغلامق معناسنه در يقال ترترالشئ اذا حركه ومنه حديث ابن مسعود فى الرجل الذى ظن انه شرب الخمر فقال ترتروه اى حركوه وزعزعوه وستنكهوه حتى توجد منه الريح ليعلم ماشرب وترتره سوزى چوغالتمق وپركويلق ايلك معناسنه در يقال ترتر الرجل اذا اكثر الكلام وترتره بدنده كذلك كلامده اولان سلكه وصالقيلغه دينور يقال فى بدنه اوفى كلامه ترترة اى استرخاء (الترتور) زنبور وزننده شهر ضابطنك سرهنكنه دينور جلوازكبى وترتور برقوش آديدر (الاترور) همزه نك ضميله صوباشنك وشهر ضابطنك غلامنه دينوركه قول اوشاغى تعبير اولنور وكوچك اوغلانه دينور قال الشارح ومنه المثل ★ فيه ضعف عصفور وعقل اترور ★ وهوالغلام الصغير (التترتر) تزلزل وزننده و مرادفيدركه صارصلق وارغلانمق معناسنه در يقال تترترالسرير اذا تزلزل وتقلقل (التراتر) تانك فتحيله محن وشدائد معناسنه در يقال اصابته التراتر اى الشدائد (الترّى) تانك ضمى ورانك تشديديله عوى وزننده كسلمش اله دينوريد مقطوعه معناسنه شارحك بيانه كوره اتر لفظندن مؤنثدر احسن وحسنى كبى قطع معناسندندر يدده غالب اولمشدر ويقال يد ترى اى مقطوعة (التار) حار وزننده تراره دن اسم فاعلدر اتنه طلو كوده سى صيق طقناز آدمه دينور وتار آجلقدن ياخود سائر عارضه دن ناشى صالق وسست اندام اولان كمسيه دينور يقال رجل تار اى مسترخ من جوع اوغيره (اترار) همزه نك ضميله برمعروف بلده آديدر (تستر) جندب وزننده ايرانده بربلده آديدر شينين معجمتين ايله ششتر تعبيرى لحن در بلدهٔ مزبوره نك سورى بعدالطوفان اك اول طرح وبنا

اولسانه سوزدر (التعرين) ثالث كسريله شعيره رومه‌سنه واياق آيصي ايكيسي
تعريفلردر ويقال ابريقدر كه اوله تعريف اول ايكيسي تعريف تاجيدر بانمش سعديه
بناعيه رومه آتشه احتمال العرف (تعار) كتف وزننده قيس بلادنده ومقامات ايدير
ودميده جبل اسمطيدر (النعر) نونك فتحي وعينك سكونيله حيقرمق معناسنه در
يقال نعر الرجل نعرا من الباب الثالث اذا صاح (النعار) شداد وزننده قالمقوشان
ياخود جيوز يقال جرح نعار اي نعور (النعر) فتحتينله حتى قيز يشوب آغوش حريب
مشغول اولمق معناسنه در يقال نعرت الحرب نعرا من الباب الرابع اذا اشتعلت
(نعار) قطام وزننده يمده بر جبل لحود ومصمت آتيدر (النغران) تبين معنه
ايله طلمان وزننده قيامق معناسنه در يقال نغرت القدر و نغرت نغرانا من الباب
الثالث والرابع اذا غلت وعند البعض صواب اولان بوئله غران در زيرا نغرفوقيه
ايله عربدن مسموع اولمدي بلكه بواملا حليل اولدره تصحيف اولوب جوهري
وسائرلري اكا تابع اولديلر شارح ديركه مؤلف قول احيرده ابن دريده بيرو اولوب
برالي سوينشدر ابن اعرابي وسائر ائمه نغران تايله غران نعلنده كه بوئله نقت اولديغي
تصحيح ايتمشلردر (النعور) قعود وزننده بلود يغموري چشمه كبي آقمق معناسنه در
يقال نعرت السحابة نعورا اذا انفجرت بالماء ويقال نعر الكلب اذا انفجر بالبول
(النيعار) تانك كسريله قيقال وزننده اچنه تعبيدركه كلنده شبيه بيوك طاسه وكاسه‌يه
دينور تركيده نعار تعبيري بوندن مأخوذدر (النعار) شدآد وزننده نعار معناسنه دركه
ذكر اولندي يقال جرح نعار اي نعور (النعرة) سـاره وزننده شول ناقه‌يه
دينوركه سكردركن آغزي كيوروب وكندكجه شدتلنوب واصلا ريانه صبار اولميه
يعني راست اوق كبي كيدر اوله يقال ناقة نعارة اذا صارت تزيد عند العدو وتشتد
ولا تمشي في مرها (النعر) تانك فتحي وغينك سكونيله طمردن قان فشقروب آقمق
معناسنه در يقال نعر العرق نعرا من الباب الثالث اذا انفجر وقربه‌نك وطلومك
يرتق ودليك يرلرندن صو خروج ايتمك معناسنه در يقال نعرت القربة اذا خرج الماء
من خرق فيها (النعرة) تانك كسري وضمي وقافك سكونيله (والنعرة) كلمه وزننده
(والنعرة) تؤده وزننده اوست دوداغك اورته‌سنده اولان بيوه دينور هنديده اكا
ناغه دينور ونعره كلمه وزننده بر نبات آديدر وهنوز تمكه بشلمين نباته دينور واغاج
آنلرنده بتن نباته على قول شول اوته دينوركه بك كوچك اولمغله طوار آني اوتلامغه
قدرتياب اولميه (النافر والنعر) كتف وزننده (والنعران) فتحاتله كيرلو پاسلو سفله
قيفت اولان كشي‌يه دينور مجم وكيميا گركبي يقال رجل ناقر ونعر ونعران اي وسخ
(الانعار) همزه‌نك كسريله بر آدمك بورني قيللري اوست دوداغك اورته‌سنده اولان
بيوه‌قدر چقوب صارقمق معناسنه در يقال انعر الرجل اذا خرج شعر انفه الى نعرته

ومغیلان اغاجنك ابتدا چیچكلری ظاهر اولمق معناسنه‌در یقال اتفر الطلح اذا طلع فیه نشأته (المتفرة) محسنه وزننده اوتلری هنوز کوچك ایكن رعی اولنمش ارضه دینور یقال ارض متفرة اذا صارت قد اكل كلاؤها صغیرا (التفتر) دفتر وزننده وآنده لغتدر (التقره) قافله كلمه وزننده كرویا اسمیدر كه قرمان كمونی وطتلوجه اوت دیدكلری نباتدر (النقر) كلم وزننده تنجره حوائجنه دینور طوز وبهر ونخود كبی توابل معناسنه (التكری والتكر) تالرك ضمی وكاف مشددەلرك فتحیله كرچه سائر اصول نسخه‌لرنده بورسمه مضبوطدر لكن صواب اولان تالرك فتحی وكاف مشددەلرك ضمیله جبل وزننده اولمقدر بغدادك اشاغی جانبنده بر قریه اسمیدر وتكری سند اولمكه سنده سرعسكره اطلاق اولنور جمعنده تكاكره دینور (تیكرور) تانك ضمیله مغربده بر بلده آدیدر تكرور عربلری معروفدر (التمر) تانك فتحی ومیمك سكونیله معروفدركه خرمایه دینور اسم جنس درواحدی تمره‌در هایله جمعی تمرات‌در فتحاتله وتمور وتمران‌در تالرك ضمیله شارح دیركه بوایكی صیغه ایله انواع مراد اولور زیرا جنس حقیقتی اوزره جمع اولنمز كثیر وقلیله شمولی اولدیغیچون (التمار) كتان وزننده خرماصتان آدمه دینور (التمری) یای نسبتله خرمایی پك سون آدمه دینور یقال هو تمار ای بایع التمر ویقال تمری ای محبه (المتمور) معمور وزننده زاد وذخیره‌سی خرما اولان آدمه دینور (التتمیر) تفعیل وزننده خرمانك تازه‌سی كركی كبی اولوب تمر حدینه وارمق معناسنه‌در یقال تمر الرطب تتمیرا اذا صار فی حد الرطب واغاج خرما طوتمق علی قول میوه‌سی رطب اولمق معناسنه‌در یقال تمرت النخلة اذاحملت التمرا وصار ماعلیها رطبا وبرآدمه خرما یدرمك معناسنه‌در یقال تمر القوم اذا اطعمهم التمر وبرنسنه‌یی قورتمق معناسنه مستعملدر زیرا رطبی قورتمیجه تمر اولمز یقال تمر الشیء اذا یبسه واتی تكه تكه طوغرایوب قورتمق وقدید ایلك معناسنه مستعملدر یقال تمر اللحم اذا قطعه صغارا وجففه (الاتمار) همزه‌نك كسریله بودخی رطب خرماحدینه وارمق معناسنه‌در یقال اتمر الرطب اذا صار فی حدالتمر وبرآدمك خرماسی چوق اولمق معناسنه‌در یقال اتمر القوم اذا كثر تمرهم (التمر) امر وزننده مصدر اولور برآدمه خرما یدرمك معناسنه یقال تمر فلان القوم تمرا من الباب الاول اذا اطعمهم التمر (التامر) خرماسی چوق اولان آدمه دینور یقال رجل تامر وقوم تامرون اذا كثر تمرهم (التامور) امرماده‌سنده ذكر اولندی (التماری) غرابی وزننده بر نوع بادیه شجرینك اسمیدر (التمرة) تانك ضمیله قبره وزننده یاخود ابن تمره سرچه‌دن كوچك برقوشك آدیدر شارح دیركه خرمالقلرده اولورنه‌وقت كورلسه آغزنده البته خرما اولور (تمیر) حیدر وزننده شامده برقریه آدیدر (تیمری) قصر ایله شامده برموضع اسمیدر (تیمرة الكبری) حیدره وزننده (وتیمرة

اصفری) اصفهان قطاسنده ایکی قریه آدلریدر (نمر) قنفذله یمامه‌ده بر موضعدر
(نمیر) زبیر وزننده وتمره قنفذله یمامه‌ده ایکی قریه اسملریدر . (شقیق تمرة)
شقیق جره وزننده تهامه‌ده بر موضعدر (عین النمر) معروفه قریه‌ده بر چشمه
اسمیدر (نمران) عثمان وزننده بر بلده آدیدر (تمار) تامان قنفذله بر طاغلك
اسمیدر (النمرة) فرحه وزننده نمردن مأخوذ ومصدر طیبه و پاکیزه معناسنه
مستعملدر نفیی موصوف اعتباریله در وصف یقال نفس نمرة ای طیبة وتقول
یعنی ان نفسی غیر نمرة یعنی بنی بوشله شمدی مزاجم ناخوشدر (النمرة) نانك
ضمیله شول دری پارچه‌سنه دینور که قوقنت یعنی ذکرك باشلك یاننده اولور مراد
ختنه یرنده اولان دری جکردر (الانمئزاز) اطمئنان وزننده بر نسنه پك وقتی اولمق
معناسنه‌در قوری خرما کبی یقال انمأز ازمع اذا صلب وآلت تناسل فندق کبی قوامه
کلوب قاتلمق معناسنه‌در یقال انمأز الذکر اذا اشتد نعظه (المتمئز) مطمئن وزننده
آلت تناسله اطلاق اولنور وجرذان دیدکلری فاره‌نك صلب وشدید اولانه دینور
(التومرتی) تانك ومیمك ضمیله برکسه دیمکدر احد وفرد معناسنه وبونی مقامنده مخصوصدر
یقال مابالدار تومری ای احد مؤنث بونی امر ماده‌سنده انسان ایله تفسیر ایلشدر
(التنور) تانك فتحی ونون مشدده‌نك ضمیله اتمك پشوره‌جك اوجاغه وفرونه دینور
کانون الخبز معناسنه شارح دیرکه مصباحك بیانی اوزره اشبو تنور کلمه‌سی اعجمی
اولوب عرب دخی موافقت ایلشدر وابوحاتم عربی صحیح دکلدر دیدی جمعی تنانیردر
وقرطبی دیدیکه تنور اسم اعجمی در عرب تعریب ایلدیلر زیرا اصلی بناسی ننردر
کلام عربده ایسه قبل الراء نونی مشتمل کلمه یوقدر ومزهرده فارسیدن مأخوذ اولمق
اوزره مرسومدر انتهی وتنور یر یوزینه دینور وجه الارض معناسنه وبه فسر
قوله تعالی [وفار التنور] الآیة وصو قینایوب چقان یره دینور مفجر الماء معناسنه
پیکار کوزی کبی ودره‌نك صویی واروب مجتمع اوله‌جق یره دینور محفل ماء
الوادی معناسنه وتنور شهر مصیصه قربنده بر طاغك آدیدر (التنار) شداد
وزننده تنور یبان آدمه دینور اوجاقجی تعبیر اولنور (ذات التنانیر) زباله
قرشوسنده بر عقبه آدیدر (تنینیر) مصغر بنیه سیله خابور قطاسنده ایکی قریه‌در
برینه تنینیر العلیا وبرینه تنینیر السفلی دیرلر (تنیره) حلیمه وزننده سودان
ولایتنده بر قریه اسمیدر (التور) جور وزننده آقق معناسنه‌در یقال تار الماء
یتور تورا اذا جری وتور ایلچی یه دینور رسول معناسنه وصو ایچه‌جك کوچکجه
قبك اسمیدر که طپراقدن وتوجدن دخی یاپیلور طاس وبرداق ومشربه کبی
یقال توضأ بالتور وهو اناء یشرب فیه بونده تور کلمه‌سی مذکردر (التورة) هاله
شول قیز جغزه دینور که عشاق میاننده کلام کوتروب کتورمك ایچون ارسال

اولنور كوچك پزونك اولەجقدر يقال ارسلت اليه تورة وهى جارية ترسل بين العشاق شارحك بياننه كوره تارەدن مأخوذدر لانها تارة عند هذا وتارة عند ذاك (التارة) وقت وحين وهنكام معناسنه در ومره معناسنه دركه بر كره ديمكدر جمعى تارات وتيردر تانك كسرى و يانك فتحيله مؤلف بونى مهموزا دخى ذكر ومهموز الاصل اولديغنى تنصيص ايلمشدر راغب مفرداتده بوعربلرك تارالجرح قولندن مأخوذ دركه التام معناسنه در ديو بيان مأخذ ايلمشدر ومنه يقال فعله تارة اى مرة وفعله تارات اى حالا بعد حال وشيئا بعد شئ مترجم دير كه درة الغواصده مسطوردركه اصحاب كرام بر كون مؤوده خصوصنده اختلاف ايلمريله باب مدينة علم اولان مرتضى كرم الله وجهه حضرتلرينه مراجعت ايلديلر مشار اليه حضرتلرى بورسمه حل عقدهٔ اشكال ايلمشدركه مولودەنك اوستندن تارات سبع كذران ايلمدجه مؤوده اطلاقى متحقق اولمز حضرت فاروق دخى حاضر بالمجلس اولمغله همان زبان استحسانله صدقت اطال الله بقاك ديديلر بو عنوانله دعا ابتدا انلردن صادر اولدى وتارات سبعدن مراد اشبو [ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طين ثم جعلناه نطفة فى قرار مكين ثم خلقنا النطفة علقة فخلقنا العلقة مضغة فخلقنا المضغة عظاما فكسون العظام لحما ثم انشأ ناه خلقا آخر] الاية كريمەسنده مبين اولان طبقات سبع ديمكدر مولود حياولود ايدوب استهلالندنصكره ذيرى اولەرق دفن اولنورسه مؤوده اطلاق اولنور انتهى (الاتارة) همزەنك كسريله برنسنەيى مرة بعد مرة اعاده وتكرار ايلمك معناسنه در يقال اتار الشئ اذا اعاده مرة بعد مرة و برنسنەيه حدت ودقتله نظر ايلمك معناسنه در نته كه همزه ايله اتأردخى بومعنايەدرتقول اترت النظر اليه بمعنى اتأرته (تاراء) مد ايله ارض شامده تبوك قربنده بر موضع آديدر مسجد تارا انده مسجد حضرت نبويدر عليه السلام (تاران) قلزم ايله قصبهٔ ايله ميانەسنده بر جزيره در (التارات) تارەنك جمعيدركه ذكر اولندى وعربلرك ياتارات فلان قولندەكى تارات وترمقلو بيدر يعنى او تار مقلو بيدركه انتقام مقتول معناسنەدر يا اوتار فلان ديمك اولور (توران) تانك ضميله جميع ماوراء النهر يعنى نهر جيحون وراسنده اولان اولكەنك اسميدر پادشاهنه تورانشاه دينور معلوم اوله كه فريدون شاهك اوچ اوغلى وار ايدى كه تورو سلم وايرج در ايرجى كه كوچك اوغليدرولى عهد ايدوب بيوك اوغلى تورەآب جيحونك وراسنى احاله وسلمه فراتدن اقصاى مغربەدك تفويض ايلدى اكا بناء اولكهٔ مزبوره توره نسبتله تورانا طلاق اولندى نته كه نهرك برى طرفنه ايروجه نسبتله ايران ديديلر بعده تورانشاه وايرانشاه ملوكلرينه لقب مخصوص قلندى وتوران حران قضاسنده بر قريه اديدر سعد بن الحسن العروضى التورانى ومحمد بن احمد القزاز التورانى اورادندر (غب

نوبتلرا ايلن مضمونت [illegible] فريده و
موضعدر (النائر) [illegible] وزنده شول مجرى مروركه [illegible] وعطش [illegible] وقلال
تعدكه مسكره [illegible] الا ما فنيت ومداومت ايدر اوله [illegible] رجل [illegible] مداوم على
[illegible] (النهور) مجهور وزنده [illegible] ارض
مطمئنه [illegible] الثعالبى [illegible] كلام النهم [illegible]
[illegible] كذلك [illegible] الثعالبيت [illegible] ديوركه [illegible] اوله حقدر
وسوابين [illegible] ومجمع كشى يه ديور يقال رجل نهور ان [illegible] منكر
ودرايت [illegible] بوكسك [illegible] ديور وشول قومطلقه وقومدن [illegible] ديوركه
آنده حرف [illegible] يادديغى [illegible] اوله جمعى نياهير ونياهر مقطور
(النهوهرى) جوهرى وزنده اوزون اورجكه ديور [illegible] طويل معناسنه
(النهور) [illegible] ديور سحاب معناسنه (النيار) شداد وزنده ذكر [illegible]
[illegible] مفصلنده ديوركه قوم تعبير اولنور نبر معناسندن مأخوذدر يقال بحر
متلاطم النيار وهو موجه الذى ينضح و [illegible] نهايت كبرندن باشنى يوقرى قالدران
[illegible] هوا [illegible] كشى يه ديور يقال رجل نيار اى تيه متكبر قال فى الاساس رجل
نيار اى تيه يطمح طموح الموج من تيهه اى كبره ونيار فى جابك جريان ايدن
طمره وصف اولنور يقال قطع عرقا نيارا اى سريع الجرية (النير) تاءنك كسريله
كبر ونخوت وتيه معناسنه‌در يقال اخذه النير اى التيه وخانه‌نك ايكى ديوارى
بينه آرقورى وضع اولنان آغاجه ديور مؤلفك جوز ماده‌سنده بيانه كوره نير
لفظ فارسيدر واول اوق وكرشته تعبير اولنان قلين ديرك اولمق‌دركه برباشنى
برى ديواره اوبر باشنى ديكر ديواره وضع ايدرلر كارگير بنالرده اولور
(نهر تيرى) ضيرى وزننده اهواز توابعنده بر ايرمق آديدر حميد بن تير الطويل
ياخود ابن تيرويه كه شيرويه وزننده‌در بر محدثدركه نماز ايچره قيامده ايكن وفات
ايلدى عمرو بن تيرى سيرى وزننده‌كه ساير فقهادن امر حاضردن ابن مباركك
شيخيدر * فصل الثاء المثلثة * (الثأر) ثانك فتحى وهمزه‌نك سكونيله قاتل ذمتنده
مستقر اولان دم و ديته ديوركه انتقامدر تقول ثارى عند فلان اى ذحلى و دمى
من القتيل ومقتولك قاتلدن دم وديت وقصاصنى طلب ايلمك معناسنه مصدر اولور
يقال ثأربه وثأره ثأرا من الباب الثالث اذا طلب دمه مؤلف مسامحه اوزره ثبت
ايلمشدر وثأر برآدمك حميم وقريبنى قتل ايدن كمسنه‌يه ديوركه ذمتنده دم وانتقام ثابت
اولور تقول فلان ثأرى الذى عنده ذحلى وهو قاتل حميمه جمعى اثآر كلور همزه‌نك
فتحى وثانك سكونيله وآثار كلوركه مقلوبدر بونلردن اسم ثؤره‌در ثانك ضمى
وهمزه‌نك سكونيله وثؤوره‌در ثانك ضمى وهمزه‌نك ضم ومديله مقتول ايچون قاتل

ذمتده ثابت اولوب اخذی مطلوب اولان کینه وانتقامه دینورکه اوچ تعبیر اولنور
تقول قتلت به ثأری وادرکت ثؤرتی وثوورتی ای ذحلی ویقولون یاثارات زید ای یاقتلة زید
پس ثارات ثأر لفظندن جمع اولورکه وجه مذکور اوزره قاتله دینور شارح دیرکه
جمع صددنده مؤلف بوندن سکوت ایلمشدر لکن امهات سائره ده منصوص صدر ونهایه ده
اشبو (یاثارات عثمان) حدیثنده ایکی وجهله مرسومدر اولا حذف مضافله یااهل
ثاراته تقدیرنده درکه یاایها الطالبون بدمه دیمکدر ثانی بوراده ثأر قاتل معناسنه
اولمغله قاتلری تقریع وتفظیع و تصدیع وانتقام خصوصنده شدت کینه‌لرنی اعلام
و تصریح ایچون ندا اولنمشدر وز مخشری وجه اوله ذاهب اولمشدرکه مقتولك
جانبدارلرنی اخذ کینه وانتقامه حث واغرا ایچون ندا ایدرلر نته‌که محب خاندان
اولنلر یزیدیلره داد حسین دیو فریاد ایدرلر کذلك زمخشری دیدیکه اخذ انتقام ایدن
آدمه ده ثأر اطلاق اولنور زیرا طالب ومطلوبدن هربری آخرك ثأری در بری صید
لفظی کبیدرکه مأثور معناسنه در وبری عدل کبیدرکه فاعل معناسنه در وفاعل معناسنه
اولان ثأر ثایر لفظندن محذوف یعنی مختصر اولمق جائزدر شاك وشایك ولاث ولایث
کبی پس الفی مهموز اولمز زیرا الف فاعلدر انتهی وثأر مقتولك قاتلنی قتل ایله انتقامنی
آلمق معناسنه در یقال ثأر القتیل وثأره بالقتیل ثأرا اذا قتل قاتله قال فی الاساس ثأرت
فلان بحمیمی اذا قتلته به وتقول ثأرت حمیمی وبحمیمی اذا قتلت قاتله فعدوك مثؤر
وحمیمك مثؤر ومثؤر به انتهی وتقول ثأرتك بکذا ای ادرکت به ثأری منك وعربلر
لاثأرت فلانا یداه دیرلر لانفعتاه معناسنه یعنی ثأری نفع بالید معناسنده استعمال ایدرلر
ثأرت حمیمی معناسندن مأخوذدر الاثأر اظهار وزننده برکمسه کینه و انتقامنی آلمق
معناسنه در یقال اثأر الرجل اذا ادرك ثأره (الاستثأر) انتقام آلمق ایچون آخردن
مددطلب ایلمك معناسنه در یقال استثأر ولی القتیل اذا استغاث لیثأر بمقتوله (الثؤرور)
ثؤرور وزننده ومرادفیدرکه تاء ماده سنده ذکر اولندی (الثائر) بائر وزننده منتقم
آدمه دینورکه انتقامنی المدجه برنسنه اوزره طورمیه یعنی بر ایشه مشغول اولمیه
یقال رجل ثائر اذا کان لایبقی علی شیء حتی یدرك ثأره (الاثار) همزه نك وثای مشدده نك
کسریله انتقام آلمق معناسنه در تقول اثأرت من فلان ای ادرکت منه ثأری واثار
کلمه سنك اصلی اثتأر ایدی افتعالك تاسی ثایه قلب وادغام اولندی (الثأرالمنیم) میمك
ضمیله شول انتقامه اطلاق اولنورکه آنك طالبی اکا نائل اولدقده آسوده وخوشدل
اولوب خواب راحته واره یقال اصاب الثأر المنیم وهوالذی اذا اصابه الطالب
رضی به فنام بعده (الانثجرار) اطمینان وزننده بر نسنه دن خوف ایلمکله کیرو
طوروب آندن فارغ اولمق معناسنه در یقال اثجر الرجل عنه اذا ارتدع من فزع
وانقولی دترمك ایله ترجمه ایلمکله ظاهرا نسخه سی ارتعد اولمغه محمولدر و اثجرار

مدهوش و متحیر اولمق معناسنه‌در یقال اثجر الرجل اذا تحیر و اورکوب دیکمک معناسنه‌در یقال اثجر الخاء اذا ابدر و عقل و برآدم حزم و رشد و تدبیر جهتنده ضعیف و قاصر اولمقله ذاتی درسنده و مادده‌ی فصل و قطعه بی قدرت اولمق معناسنه‌در یقال اثجر الرجل اذا ضعف عن الامر و لم یصرمه و برآدم آرقه‌سی اوزره دونمک معناسنه‌در مصدری حرکت و کرکه وقوف حالنده اولنور یقال اثجر الرجل اذا رجع علی ظهره و برمحله کیدرکن کتمیوب صبر و دونمک معناسنه‌در یقال اثجر القوم فی مسیر اذا ازدادوا ای تزاحموا و آقمق معناسنه‌در یقال انثجر الماء اذا سال (الثجارة) ثانک کسریله شول چقوره دینورکه اولومک دوکیلن صویی قروب چقورلنمش اوله (الثبر) صبر وزننده بر ایش ایله برآدمی آلیقومق معناسنه‌در یقال ثبر فلانا با لشیء ثبرا من الباب الاول اذا حبسه علیه و بر خصوصدن منع و صرف ایلمک معناسنه‌در یقال ثبر فلانا عن الامر اذا منعه وصرفه و برآدمی بر نسنه‌دن خائب و نومید ایلمک معناسنه‌در یقال ثبر فلانا اذا خیبه و لعن و نفرین ایلمک معناسنه‌در یقال ثبره اذا لعنه و قوغوب سورمک معناسنه‌در یقال ثبره اذا طرده و دریا جزر ایلمک یعنی ساحلدن چکیلوب چکلمک معناسنه‌در یقال ثبر البحر اذا جزر (التثبیر) تفعیل وزننده بودخی برآدمی برایش اوزره آلیقومق معناسنه‌در یقال ثبر فلانا بالشیء تثبیرا اذا حبسه علیه (الثبور) قعود وزننده هلاک اولمق معناسنه‌در یقال ثبر الرجل ثبورا اذا هلک و ویل و عذاب معناسنه‌در یقال ید عواهل انثاروا ثبوراه ای واویلاه و هلاک ایلمک معناسنه‌در یقال ثبره الله ای اهلکه (المثابرة) مفاعله وزننده بر نسنه‌یه مداومت و اشتغال ایتمک معناسنه‌در یقال ثابره علی الامر مثابرة اذا واظب (التثابر) تفاعل وزننده صچرامق معناسنه‌در یقال تثابر القوم اذا تواثبوا (الثبرة) طمره وزننده طپراغی یومشق دوز یره دینور ارض سهله معناسنه و برکونه طپراغه دینورکه نوره‌یه شبیه اولور و یرده اولان چقوره دینور وثبره ضبة قبیله‌سی یوردنده بر دره آدیدر (الثبرة) ثانک ضمیله صبره وزننده و مرادفیدرکه جمع خرمنه دینور (ثبیر الاثبرة) ثانک فتحیله وثبیر الخضراء وثبیر النصع نونک کسریله وثبیر الزنج وثبیر الاعرج وثبیر الاحدب وثبیر غیناء ظاهر مکه‌ده برر طاغک اسملریدر و ثبیر مزینه یوردنده بر صویک اسمیدرکه شریس بن ضمرة المزنی‌یه رسول انام علیه السلام حضرتلری اقطاع بیوردیلر ومزبورک اسمنی شریحه تبدیل بیوردیلر شراست معناسندن استکراه سببیله (المثبر) منزل وزننده محبس معناسنه‌در ومقطع ومفصل معنالرینه‌درکه کسیلجک وآیرلجق یرلردر وشول موضعه دینورکه انده عورت یاخود ناقه وضع حمل ایلیه ودوه بوغزلنه‌جق یره دینور (الثبر) فتحتینله یارمک اغزی آچلمق

معناسنه‌در

معناسنه‌در يقال ثبرت القرحة ثبرا من الباب الرابع اذا انفتحت (الانبيرار) احبيرار
وزننده برايشدن كسل وفتور سببيله آغرلشوب اويالنمق معناسنه‌در تقول اثبارت
عن الامر اذا تثاقلت عنه (الثبار) كتاب وزننده برخصوص حصولپذير اولمغله
يقلشمغه دينور يقال هو على اثبار امراى على اشراف من قضائه (الثجرة) ثانك
ضمى وجيمك سكونيله چقور و الچق يره دينور ودره‌نك واسع ومعظم اولان يرينه
دينور وسطى كبى يقال وقف السيل فى ثجرة الوادى اى فى معظمه و مجتمع اعلا
الحشا يعنى اجزاى جوفيه‌نك يوقرى طرفلرينك جمع اولديغى يره دينور كه كوكس
ايله كوبكك مابينى اولان يردر على قول اول يرك وسطنه دينور وكوكس چقورينك
چوره‌سنه دينور وثجرة البعير دوه‌نك كوكسى چقورينه صارقان تويلره دينور سبلة
البعير معناسنه ونبات وسائر نسنه‌لردن طاغنق اولان قطعه‌لرينك هربرينه دينور
جمعى ثجردر غرف وغرفه كبى (الثجير) امير وزننده اوزم وسائر صقيلور اولان
نسنه‌نك جبره‌سنه وپوصه‌سنه دينور (الثجر) فجر وزننده برنسنه‌يى آخر نسنه‌نك
پوصه‌سنه قاتمق معناسنه‌در يقال ثجر التمر ثجرا من الباب الاول اذا خلطه بثجير
البسراى تفله شارح ديركه مصباحده الثجير تفل كل شئ يعصر وهو معرب وقال
الاصمعى والثجير عصارة التمر والعامة تقول بالتاء وثجر غليظ وعريض اولان شيئه
دينور يقال ورق ثجراى غليظ عريض وثجر بحران قربنده برصويك آديدر على قول
وادى القرى ايله شام بيننده واقعدر (الأثجر) احمر وزننده بودخى غليظ وعريض
اولان شيئه دينور وقصه و دبى قالين اوقه دينور يقال سهم أثجراى غليظ الاصل
قصير (الثجر) كتف وزننده بودخى غليظ وعريض شيئه دينور (التثجير) تفعيل
وزننده بولاشمق معناسنه‌در يقال ثجره اذا وسعه وانلولتمك معناسنه‌در يقال ثجره
اذا عرضه و تثجير وجودده اولان كوشكلكه وسلپو كلكه دينوركه اسمدر يقال
فى لحمه تثجيراى رخاوة (الثجر) صرد وزننده جماعات متفرقه‌يه دينور ذكر اولنان
ثجره‌نك جمعيدر وديبلرى قالين و عريض اولان اوقلره دينور (الانثجار) انفجار
وزننده ومرادفيدركه يردن صو قينايوب آقق معناسنه‌در يقال انثجر الماء اذا انفجر
و صو فرتندن ناشى پك طاشقين اولمق معناسنه‌در يقال انثجر الماء اذا فاض كثيرا
(المثجر) معظم وزننده بوغوملرى اولان داله دينور يقال خيزران مثجراى ذوانابيب
(مثجور) ابن غيلان دركه جريرك هجو كرده سيدر (الثرة) راى مشدده ايله ذره
وزننده صويى پك فراوان اولان بيكاره وايازمه‌يه دينور يقال عين ثرة اى غزيرة
وممه‌سنك دليكلرى واسع اولان ناقه‌يه ياخود قيونه اطلاق اولنوركه سود فراوان
آقار يقال ناقة اوشاة ثرة اى واسعة الاحليل وسودى فراوان اولان ناقه‌يه وقيونه
اطلاق اولنوريقال ناقة اوشاة ثرة اى غزيرة جمعى ثرور كلور وثرار كلور ثانك كسريله

وزنه در حشفه قرنفل اولان مضغه‌یه وصف اولنور يقال مضغة نزرة اي كثيرة الدم وچوق سوزلو اولان قادينه اطلاق اولنور يقال امرأة نزرة اي كثيرة الكلام (النزارة) نزاره وزنده (والنزنزة) سلسله وزنده (والنزنورة) ثالثك ضميله بو الرده مسوری فراوان اولان جمعيه دينور يقال عين نزارة ونزنازة ونزنورة اي غزيرة ونزيره اولان وبر كوني قاديه دينور (النزور) صبور وزنده سودی پك چوق ناقه‌يه و قيونه دينور يقال ناقة نزور اذا كانت غزيرة وكذلك الشاة (النزارة) بودخی چوق سودلو قيونه دينور (النز) حز وزنده (والنزورة) ثانك ضميله (والنزارة) حزازه وزنده (والنزور) سرور وزنده معانئ مزبوره‌دن مصدرلردر يقال نزت العين والناقة والشاة نزا ونزورة ونزارة ونزورا من الباب الاول والثانی والرابع اذا غزرت ونز ثانك فتحيله پراكنده قلق معناسنه‌در يقال نزالشئ نزا من الباب الثانی اذا بدده وفرقه ونز وصف اولنور بوله سنه‌يه دينور يقال عين نز ومكان نزاى واسع وچوق سوزلو آدمه دينور يقال رجل نزاى مكثار وسوزی چوق بلوده دينور يقال سحاب نزاى كثير الماء وپرنشی چابك اولان آته دينور منزر دخی دينور منبر وزنده يقال فرس نز ومنزاى سريع الركض (النزنزة) زلزله وزنده بودخی نزمار ايتمك معناسنه‌در يقال نزنز الشئ اذا بدده و فرقه وسوزی دونه دونه چوق سويلمك معناسنه‌در يقال نزنز الكلام اذا اكثره ورده وچوق طعام يمك معناسنه‌در يقال نزنز فی الطعام اذا اكثر اكله وطعامی بری برينه قاتوب قارشدرمق معناسنه‌در يقال نزنز الطعام اذا خلطه (النزناز) سلسال وزنده ياوه‌كو كمسه‌يه دينور يقال رجل نزناز اى مهذار وچاغرتان آدمه دينور يقال رجل نزناز اى صياح ونزناز شجار ايله تكريت بيننده برايرمق ياخود بر بيوك درمنك اسميدر (الأنزارة) همزه‌نك كسريله انبر بارس اسميدر كه بو اسمله معروف دوايی نباتدر تركيده قادين طوزلغی تعبير اولنور (النزنور) ثانك ضميله ارمينيه ديارنده ايكی نهرك اسميدر برينه نزنور كبير وبرينه نزنور صغير ديرلر (النثرير) تفعيل وزنده برى نمناك ايلمك معناسنه‌در يقال نزر بالمكان اذا نداه (الثجرة) دحرجه وزنده دوكمك معناسنه‌در يقال ثجر الشئ اذا صبه (الاثعنجار) احرنجام وزنده دوكلمك معناسنه‌در يقال ثعجر الماء فاثعنجر اى نصب (المثعنجرة) اسم فاعل بنيه‌سيله شول چناغه دينوركه ايچنه قونيلان ياغی طاشوب دوكيلور اوله ظاهر اديبی چقنور اولميوب وطارلغندن اولنور تأنيثی موصوف اعتباريله در يقال جفنة مثعنجرة اذا كانت يفيض ودكها (المثعنجر) بودخی اسم فاعل عنوانيله آقيجی نسنه‌يه دينور يقال ماء اودمع مثعنجر اى سائل (المثعنجر) اسم مفعول بنيه‌سيله دكزك اورته‌سنه دينوركه پك انكين يريدر اوراده اولان صويك كثرتنه سائر محلاری بكرمز اولور (وقول ابن عباس وذكر

علیا علمی الی علمه کالقرارة فی المثعنجر) ای مقیسا الی علمه کالقرارة موضوعة فی جنب المثعنجر یعنی ابن عباس دیدیلرکه بنم علمم علم مرتضایه قیاس ونسبت اولنسه مثعنجر جنبنه موضوع اولان قراره یعنی غدیر صغیر کبیدر وجوهری وصغانی مثعنجر کلمه سنك مصغرنده مثیعج ومثیعیج دینور دیملری غلطدر صواب اولان ثعیجر اولمقدرتهکه محرنجم مصغرنده حریجم دیرسن یعنی میم ونونی زائددر (الثعر) ثانك فتحی وعینك سکونیله وثانك ضمیله وفتحتینله لغتدر شول صمغه شبیه سیال نسنه یه دینورکه سمر یعنی مغیلان آغاجنك کوکندن ظهور ایدرسم قاتلدر (الثعر) فتحتینله بدنده سکیل چوق اولمق معناسنه در یقال ثعر الرجل ثعرا من الباب الرابع اذا کثرت ثآلیله (الثعرور) ثانك ضمیله بودورکشی یه دینور یقال رجل ثعرور ای قصیر و ثعرور طرثوث دیدکلری نباته علی قول طرثوثك اوجنه دینورکه ذکر باشی کبی اولور و طرثوث قولغان تیکنی دیدکلریدر قال الشارح فی النهایه و فی الحدیث [یخرج قوم من النار فینبتون کما ینبت الثعاریر] جمع ثعرور وهی القثاء الصغار شبهو هالان القثاء ینمی سریعا و قیل هی رؤس الطراثیث تکون بیضاء و ثعرور سکیله دینور ثؤلول معناسنه وآطه صوغانك کوکنه دینور وعجور دیدکلری سبزه نك صغیرینه دینور و ذونون دیدکلری نباتك یمشنه دینور بادیه نباتندندر (الثعران) (و الثعروران) ثالك ضمی وتثنیه بنیه سیله شول ممه باشلرنه شبیه ایکی طرفلو اوزونجه سکیلره دینورکه آت قسمنك خایه لرینك ایکی طشره طرفلرنی احاطه ایدر کذلك قیون قسمنك دخی ممه لرینك طشره طرفلرنی احاطه ایدر (الثعاریر) جمع بنیه سیله قوش قونمز اوتنه شبیه برنبات آدیدر و برونده حادث اولان چتلاقلره دینور (الثعررة) جابیه وزننده برونده چتلاقلر ظهور ایلك معناسنه در یقال ثعرر الانف اذا بدا فیه التشقق (الاثعار) همزه نك کسریله یلاندن مواضعه جهتیله اخبار وحوادث تجسس ایلك معناسنه در یقال اثعر الرجل اذا تجسس الاخبار بالکذب (الثغر) ثانك فتحی وغین معجمه نك سکونی وفتحیله خیار عشبندندر یعنی برکونه اوتلق اسمیدرکه بالجمله اوتلقلرك کزیده سیدر دوه قسمنك محبوبیدر مفردی ثغره در هایله وثغر مطلقا آچلمش یرتغه ویاریغه یاخود طاغلرده و بعض یرلرده اولان کدکه و رخنه یه دینور وآغزه دینور فم معناسنه ودیشلره دینور علی قول مقدملرینه یعنی اوك دیشلره دینور قال الشارح وفی المصباح الثغر المبسم ثم اطلق علی الثنایا وعند البعض ثغر منبتلرنده ثابت اولان دیشلره دینورکه چقدقدنصکره اطلاق اولنمز ودارالحرب قربنده اولان سرحده دینورکه محل خوف اولمغله اورایه محافظ ومرزبان تعیین اولنور دشمن آغزی تعبیر اولنان یرلر اوله جقدر ومطلقا فروج بلداندن یعنی هر بلده وممکتك سرحدنده وداخلنده اولان کدکلره ودربندلره دینورکه خوفناك محللر در دشمن یاخود حرامی مقوله سنك مرورکاهلریدر واکا

نفرو رنمی ديبور بلور وبعده و نفر شهر ارمان قرينه ساحل بحر هندده بر بلده
آديدر ونفر مصدر اولور كمك ايجون ورمه ايلك معناسنه يقال نفر الرجل نفرا
من الباب النهالى اداماو وكذا نقوزق معناسنه اوزمه ضد اولور يقال نفر انه
اذاسده ها و بر آدمك ديبلرى شكستت ايلك معناسنه در يقال نفر فلانا اذا كسر
نفره و بر آدمك بر حادثه سببله ديلرى اوفاتق معناسنه در يقال نفر فلان على بناء
المجهول اذا دق فه فهو منفور وچوجغك ديشلرى على قول اول ديشلرى دوشمك
معناسنه دركه سكره يرينه تابق ثابت اولور يقال نفر الصبي على بناء المجهول اذا
سقطت اسنانه اوورواضعه فهو منفور (النفرة) نفره وزننده ايكى طرفلو يسون
سيرلرك بيننده اولان بوغاز چقورينه ديور يقال طعن في نفرته اى نفرة نحره
التي بين الترقوتين ونفرة البعير دوه‌نك بويننك نهايتنده اولان چقوره ديوركه
اورادن بغ اولنور ونفرة الفرس آت قسمنك كوكسنك اورتسنده اولان چقوردن
عبارتدر ونفره ارضك برناحيه‌سنه ديور وديوار وملايم يوله دينور طريق سهله
معناسنه (الانفار) همزه‌نك كسريله چوجق ديشلرى دوشورمك معناسنه در يقال
انفر الغلام اذا القى نفره وچوجغك ديشلرى بتمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال
انفر الغلام اذا نبت نفره وبر آدمك ديشلرى اوفاتق معناسنه در يقال انفر الرجل
على بناء المجهول اذا دق فه (الانفار) همزه‌نك ونى مشدده‌نك كسريله بو دخى
چوجغك ديشلرى بتمك معناسنه در يقال انفر الغلام اذا نبت نفره كما يقال ادغر
وبونلرك اصلى انتفر ايدى كه افتعالدندر (المنفور) ديشلرى دوشمش اولان چوجغه
دينور كما ذكر (النفور) نانك ضميله نفر كلمه‌سى مفرديدر طاقق متفرق معناسنه
مستعملدر ومنه يقال امسوا نفورا اى متفرقين (نغور) صبور وزننده يمنده
حمير قبيله‌سنه مخصوص بر حصن آديدر (نغره) صمره وزننده اعراض مدينه‌دن
بر ناحيه‌نك اسميدر اعراض نواحى مدينه‌يه اطلاق اولنور (النفر) نانك فتحى
وضمى وفانك سكونيله سباع ومخالب يعنى يرتجى وحوش وطيورك خاصة فرجنه
دينور حيا نقديه مخصوص اولدبغى كبى على قول فرجلرندن مسلك قضيب يعنى
آلت كيرمجك يرينه ديوركه احص اولنور (النفر) فتحتيله و بعضا فا ساكن
اولنور آت ايرينك كيروسنده اولان قايشه دينوركه قوسقون تعبير اولنور سمرلى
وپالانلى دابه‌لرده قوسقون اولمغله پالدم تعبير اولنور يقال شد نفره وهو السير
فى مؤخر السرج (الانفار) همزه‌نك كسريله اره وپالانه قوسقون و پالدم ياپمق
على قول قوسقون وپالدم طاقمق معناسنه در يقال انفر السرج اذا عمل له نفرا
اوشده به ودابه‌يى اكسه‌سندن سوزمك معناسنه مستعملدر يقال انفر البغل اذا ساقه
من خلفه وبومعنادندركه فلانك دبرينه ذكرى يتشدروب طپادم ديجك يرده انفرته

بيعة سوء ديرلر الزقتها باسته معناسنه بيعه سلعه‌دن كنايه‌دركه مراد سلعهٔ سوء مدنيدر واسفار كبه كچى ولادت علامتنى بلورتمك معناسنه‌در يقال أثفرت العنز اذا بينت الولادة (المثفار) مصباح وزننده شول آته وسائر طواره دينوركه ايرنى و پالاننى دائما كيرويه سلكوب آتار اوله يقال دابّة مثفار اى ترمى بسرجها الى مؤخرها ومأبون وككز كمسيه اطلاق اولنوركه مذكر سماعى تعبير اولنور (المثفر) منبر وزننده مثفار معناسنه‌در يقال هو مثفار ومثفراى مأبون (استثفار) برآدم آرد اتكنى عورتلرك طون بزى كبى اويلقلرى اراسندن اوك طرفنه چكوب كتورمك معناسنه‌در يقال استثفر بازاره اذا ادخله بين فخذيه ملويّا و كوپك قسمى قويرغنى پاچه‌سى ارالغنه قصدروب قارننه ياپشدرمق معناسنه‌در يقال استثفر الكلب بذنبه اذا ادخله بين فخذيه حتى يلزقه ببطنه (الثفر) حفر وزننده طوارى اكسه‌سندن سورمك معناسنه‌در يقال ثفر الحمار ثفرا من الباب الثانى اذا ساقه من خلفه (التثفر) قافله تفعل وزننده صبرسزلقدن ناشى تردّد واضطراب ايلك معناسنه‌در يقال تثفر الرجل اذا تردّد وجزع (الثمر) فتحتينله اغاجك يمشنه دينور فارسيده ميوه دينور يقال ادرك ثمر الشجر اى حمله وهر نوع ماله اطلاق اولنور يقال كان له ثمر اى انواع المال اسم جنس اولمغله مفردى ثمره‌در هايله وثمره‌در ميمك ضميله سمره وزننده جمعى ثماردر جبل وجبال كبى وجمع الجمعى ثمردر ضمتينله كتب وزننده ومنتهى الجموعى اثماردر اعناق وزننده وثمر فلزاتدن التونه وكومشه اطلاق اولنور يقال له ثمر اى ذهب وفضة وثمره شجره‌يه اطلاق اولنوركه مجاز مرسلدر وباشك دريسنه دينور جلدة الرأس معناسنه وثمرة اللسان دلك اوجنه اطلاق اولنور ثمرهٔ سوطدن مأخوذدر قال فى الاساس ضربنى بثمرة لسانه اى بعذبته اذا لسنك وثمرة السوط قامچينك اوجنده اولان عقده‌يه اطلاق اولنور ميوه‌يه تشبيها يقال سوط عظيم الثمرة اى العقدة فى طرفه ونسل وذريّته اطلاق اولنور يقال كثرالله ثمرة سلطاننا اى نسله وذريّته وولده (الثمار) سحاب وزننده بودخى ميوه‌يه وهر نوع ماله اطلاق اولنور (الثمور) قعود وزننده اغاج يمش طوتمق معناسنه‌در يقال ثمر الشجر ثمورا من الباب الاوّل اذا صار فيه الثمر وبر آدم مالدار اولمق معناسنه مستعملدر يقال ثمر الرجل اذا تمول وطوار اوتلامق ايچون صاحبى اغاج بركدرمك معناسنه‌در يقال ثمر للغنم اذا جمع لها الشجر (الاثمار) همزه‌نك كسريله بودخى اغاج ميوه ويرمك معناسنه‌در يقال اثمر الشجر اذا صار فيه الثمر وطلومده كره ياغنى چالقيوب ياپاركن ياغ دانه دانه اولمق معناسنه مستعملدر ثمره تشبيه اولنمشدر يقال اثمر السقاء اذا ظهر عليه تحبب الزبد قال فى الاساس ان لبنك لحسن الثمر وهو مايرى عليه اذا مخض من امثال الحصف فى الجلد وبرآدمك مالى چوغالمق

معناسنه مستعملدر یقال اثمر الرجل اذا کثر ماله (الثامر) کوزوت اسم فاعلدر
(والثمر) الاثمار اسم مصدر لاحقلری اولوره یمیشده میوه مفهومی اغاجه
دینور و عند البعض ثمر میوه‌سی هنوز ظهور ایدن اغاجه و مثمر میوه‌سی
یتیشمش درجه‌سنه قلمش اغاجه دینور یقال شجر ثامر ومثمر اذا صار فیه الثمر
او شجر ثامر اذا خرج ثمره ومثمر اذا بلغ ثمره ان یجنی (الثمراء) حمراء وزننده
ثمره‌نک جمعیدر کرچه مؤلف جمع ثمرة عبارتیله جمعیتی تخصیص ایدوب لکن اقرب
اولان شجراء کبی اسم جمع اولمق غالبدر وثمراء بوینده بر نوع اغاجک ادیدر وشهر
مخصوص سمراة جانبده واقع شقده برکوچک طاغک اسمیدر و ثمراء یمشلو اغاجه
دینور یقال شجرة ثمراء اذا صار قد خرج ثمرها وثمری چوق ارضه دینور یقال
ارض ثمراء ای کثیرة الثمر (الثمیرة) سفینه وزننده یودخی کثیر الثمر اولان ارضه
دینور ویاغده ییلوب چالقرکن هنوز طوپلنمامش دانه دانه ظاهر اولان یاغه دینور
یقال ثمرت ثمیرة الزبد وهی مایظهر منه قبل ان یجتمع وکره یاغی ظهور ایتمش علی
قول هنوز یاغی ویغی چقمامش سوده دینور یقال شرب الثمیرة ای اللبن الذی ظهر
زبده اوالذی لم یخرج زبده (الثمیر) امیر وزننده ثمیره ایله ایکی معنای اخیرده
مرادفدر (الثمر) کتف وزننده (والمثمور) مال کثیره دینور یقال ماله ثمر ومثمور
ای کثیر ومثمور کثیر المال آدمه دینور یقال رجل مثمور وقوم مثمورون ای کثیر
والمال (التثمیر) تفعیل وزننده طلومده یاغ یاپارایکن دانه دانه ظهور ایتمک
معناسنه‌در یقال ثمر السقاء تثمیرا اذا ظهر علیه حبب الزبد ونبات واشجار قسمی
چیچکلرینی دوکوب یمش طاقمق معناسنه‌در یقال ثمر النبات اذا نفض نوره وعقد
ثمره وبرآدم مالنی برکتلندیروب نشو ونما ایله چوغالتمق معناسنه‌در یقال ثمر الرجل
ماله اذا نماه وکثره وتقول ثمر الله مالک (الثامر) میوه‌لو اغاجه دینور نته‌که ذکر
اولندی وحبوبلندن بوکرجه‌یه دینور وحماض نباتنک چیچکنه دینورکه قرمزی اولور
(ابن ثمیر) امیر وزننده مهتاب کیجه‌نک کنیه‌سیدر (ثمر) ثمر وزننده بر وادی
آدیدر (ثمر) فتحتینله یمنده برقریه آدیدر (ثمیر) زبیر وزننده محمد بن عبدالرحیم
نام محدثک جدی اسمیدر (الثمرة) فرحه وزننده ثمرتک مؤنثیدر وثمر فی الاصل
نما بولمش مال مبارکه اطلاق اولنوب اول علاقه ایله ثمره نفس طیبه‌ده استعمال
اولندی ومنه تقول ماتفسی لک ثمرة ای مالک فی نفسی حلاوة مؤلف حاصل معنا
ایله تفسیر ایلشدر (الثجارة) نوله نجاره وزننده ومرادفیدرکه اولوق صویله
پیدا اولان حفره‌یه دینور (الثور) جور وزننده (والثوور) قعود وزننده
(والثوران) فتحاتله برنسنه یرندن توزوب قالقمق معناسنه‌در توزک و طاغدنک
قالقمسی کبی یقال ثار الشیء یثور ثورا وثوورا وثورانا اذا هاج وصچرامق

معناسنه‌در

معناسنه‌در يقال ثار اليه اذا وثب وتوز توزوب هوايه آغمق معناسنه‌در يقال
ثار الغبار اذا سطع وخاصة بغرتلق قوشى وچكركه يرلرندن قالقمق معناسنه‌در يقال
ثار القطار والجراد اذا نهض وبدندن قان قينايوب چقمق معناسنه مستعملدر يقال
ثار الدم اذا ظهر وثوراقط يعنى كش ديدكلرى يوغورت قوروسندن قطعهٔ عظيمه‌يه
اطلاق اولنور جمعى اثوار وثوره كلور عنبه وزننده وثور اركك اوكوزه دينور ارضى
اثاره ايتديكيچون كوياكه مصدر ايله مسمادر ثاير معناسنه‌در جمعى ثواردر وثياردر ثانك
كسريله وثوره وثيره‌در عنبه وزننده وثيره‌در وثيران‌در جيره وجيران وزننده يامجاورت
كسره‌يه مبنى‌در مؤنثى ثوره‌در (وثور) برقومك سيد ومهترينه اطلاق اولنور
يقال هو ثور القوم اى سيدهم ويوصونه دينور طحلب معناسنه وطرنغك دبنده
اولان بياضه دينور ومطلقا يوصون كبى صويك يوزينه چوكن شيئه دينور ودليلكه
دينور يقال اصابه الثور اى الجنون وافقده شفقك نشر وهيجانله تابنده اولان قزللغنه
اطلاق اولنور يقال سقط ثور الشفق اى حمرته الثائرة فيه واحمق وبيغز آدمه اطلاق
اولنور يقال هو ثور اى احمق وثور فلكده بر برجك آديدركه آنده كواكبدن ثور
صورتى مرسومدر ايكنجى برج اوله‌جقدر وثور عاص بن‌سعيدك فرسى اسميدر
ومضردن برقبيله پدرينك اسميدر امام ومحدث سفيان بن‌سعيد اول قبيله‌دندر ومزينه
بلادنده بروادى اسميدر ومكه‌ده برطاغك آديدركه تنزيل مبينده مذكور اولان مغاره
آنده‌در مراد [ثانى اثنين اذهما فى الغار] آيتنده مذكور اولان غاردر واكا ثور
اطحل دخى دينور اطحل طاغك آدى اولوب ثور بن‌عبدمناة اكا نازل اولمغله
كنديسنه منسوب اولمشدر لكن بوصورتده اطحل ثورديمك لازم ايدى وثور مدينه‌ده
دخى برطاغك آديدر ومنه الحديث الصحيح [المدينة حرم مابين عير الى ثور] واما
قول ابى عبيد بن‌سلام وغيره من اكابر الاعلام ان هذا تصحيف والصواب الى احد
لان ثورا انما هو بمكة فغير جيد يعنى مدينهٔ منوره حوزه‌سى عير نام طاغدن ثورنام
طاغه قدر حرم محترمدر ابو عبيد وساير اكابر اعلام مدينهٔ منوره‌ده ثورنام طاغ
يوقدر ثور مكه‌ده اولمغله الى ثور كلمه‌سى الى احد كلمه‌سنك مصحفيدركه راويلر تصحيف
ايلمشلردر ديملريله بوكلاملرى جيد وبجا دكلدر زيرا امام ومحدث وزاهد شيخ شجاع
البعلى حافظ ابومحمد عبدالسلام البصرى نام محدثدن روايت ايليه‌رك بكا بووجه
اوزره خبر ويرمشدركه مدينه‌ده احد طاغنك اكسه‌سنه مائل حذاسنده بركوچك
طاغ واردركه اكا ثور ديرلر ومرة بعد اخرى ارض مزبوره‌يه اكاه اولان عربلردن
سؤال ايلديكمده بالجمله اوراده ثور نامنده بركوچك طاغ اولديغنى اخبار ايلديلر
بوندن بشقه شيخ عفيف الدين المطرى كندى پدرى اولان محمددن كه حافظ وثقه‌در
روايت ايلمك اوزره بكا تحرير ايلديكه احد طاغنك شمالى اولان خلفنده بردكرمى

كوچك نتايج ويررلر كه توكجيه اولنور اهل مدينه نك باغچه لرنده حاصل اولور معلوم ثمره در
(التثوير) تفعيل وزننده بودخى ثور وثوران معنالرينه در يقال ثور الرجل بمعنى ثار
(الاثارة) همزه نك كسريله ثورانق وثور قوپورمق معنالرينه متعدى در يقال اثاره واثره
وهثره اثا هجيه شارح ديركه بوراده مؤلفك اثره قولى مغلوطدر لكن اثا اثوره
مقابله آثره اولمق لازمدر هثره قولى كه همزه دن بدلدر آمدن آثيدر اساسده
واثرت الصيد والاسد واستثرته اى هيجته عبارتيله مرسوم اولمغله كه اثاره دن
متكلمدر سائر مأخذلرده دخى بوكونه مرسوم اولديغندن ظاهرا مؤلف متكلمدن
غيبته ربوايله ثلاثى عنوانده ثبت ايتمشدر (التثوير) تفعيل وزننده اثاره معناسنه در
يقال ثوره يعنى اثاره وبر نسنه نك ايچ يوزندن بحث وتفتيش ايتمك معناسنه مستعملدر
يقال ثور عن القرآن اذا بحث عن علمه (الاستثارة) بودخى اثاره معناسنه در يقال
استثاره بمعنى اثاره (ثور الشباب) شينك كسريله (ورقة الثور) بائك فتحيله ايكى
موضعلردر (ثورى) قصر ايله وبعضا مد ايدرلر دمشق قرابنده بر نهرك آديدر
(ابو الثورين) تثنيه بنيه سيله تابعيندن محمد بن عبد الرحمن كنيه سيدر (الثورة) دوره
وزننده چوق نسنه يه اطلاق اولنور يقال ثورة من مال ورجال اى كثير (الثوارة)
مرقعه بنيه سيله خوران معناسنه مستعملدر كه حيوانك دبر ومقعدينه دينور (الثائر)
ثوراندن اسم فاعلدر بومناسبتله خشم وغضبه اطلاق اولنور يقال ثار ثائره اذا هاج
غضبه (الثير) ثانك كسريله كوزك پرده سنه دينور يقال على عينه ثير اى غطاء
(المثيرة) اثاره دن اسم فاعلدر ترلايى سوكوب طپراغنى قوپاروب توزيدن يعنى
نطس ايدن چفت اوكوزينه دينور يقال بقرة مثيرة اذا كانت تثير الارض (المثاورة)
مفاعله وزننده (والثوار) ثانك كسريله صچراشمق معناسنه در واحد وفصاعد ايچون
اولنور يقال ثاوره مثاورة وثوارا اذا واثبه (ثوير) زبير وزننده ابن ابى فاختة
سعيد بن علاقه در كه تابعيندر وثوير جزيره ده تغلب قبيله سى منازلندن برمنزلك
آديدر وضريه جبالنه قريب برطاشلق وقوملق يرك اسميدر كه جعفر بن كلاب جماعتنه
مخصوصدر ﴿ فصل الجيم ﴾ (الجأر) جيمك فتحى وهمزه نك سكونيله (والجؤار)
غراب وزننده فرياد وزارى ايله درگاه حقه دعا ونياز واستمداد ايتمك معناسنه در
معنى آيدن مأخوذدر يقال جار الى الله جأرا وجؤارا من الباب الثالث اذا رفع
صوته بالدعاء اليه وتضرع واستغاث وصغر واوكوز قسمى بوكورمك معناسنه در
يقال جار البقرة والثور اذا صاحا بقره بيان صغرنده شاملدر هاء وحدت ايچوندر
وجأر نبات بوى سوروب اوزامق معناسنه مستعملدر رفع صوت معناسندن مأخوذدر
يقال جأر النبات جأرا اذا طال نبتها قال فى الاساس كما يقال صاحت الشجرة اذا
طالت وجأر تازه وفراوان اولان اوتلغه اطلاق اولنور ارتفاع شأنندن اولديغيچون

يقال فى ارضه نبت جأر اى غض كثير وتنومند و ضخامتلو آدمه اطلاق اولنور يقال
رجل جأر اى ضخم ويقال هو اجأر منه اى اضخم (الجأر) كتان وزننده
(والجئز) كتف وزننده بونلرده ضخامتلو آدمه دينور (الجائز) اسم فاعل بنيه سيله
كوكل بولنوب غثيان كلمك معناسنه در رفع صوتله اولديغنه مبنى در يقال اخذه الجائز
اى جيشان النفس وبوغازه نسنه طيقانمغه دينور غصص معناسنه وبوغازه عارض
اولان حرارت ويانقلق كبى كيفيته دينوركه غضب مقوله سى حالات نفسيه دن حادث
اولور على قول حوضنه شبيه برحالتدركه پك ياغلو نسنه يمكدن عارض اولور
بوغازى اكشيوب ككردكجه اكشى كلور تقول اخذنى الجائز وهو حرالحلق
اوشبه حوضة فيه من اكل الدسم (الجأر) جيمك فتحى وهمزه نك سكونيله (والجأر)
كتان وزننده (والجؤر) صرد وزننده (والجور) هجف وزننده پك فراوان يغموره
دينور يقال غيث جأر وجأر وجؤر وجور اى غزير كثير بوراده جوّر واو مشدده
ايله اولمغله ظاهرا همزه دن مبدله در صحاحده جور ماده سنده مرسومدر وجأر مصدر
اولور برآدمك ايچرو كوكسنده برنسنه طقانوب قالمق معناسنه در يقال جئز الرجل
جأزا من الباب الرابع اذا غص فى صدره (الجؤار) غراب وزننده انسانه پك مستولى
اولان قئ واسهال عارضه سنه اطلاق اولنور شماطه سنه بناء يقال اخذه الجأر اى
القئ والسلاح (الجبر) صبر وزننده خلاف كسر معناسنه در يعنى قريغى بتونلمك
معناسنه در قريق كميكى صاروب بتونلمك وقريق قابى كنداد ايلمك كبى يقال جبر العظم
جبرا من الباب الاول ضد كسره اى اصلحه مؤلفك بصائرده بيانه كوره جبر ماده سى
قهردن بركونه شيوه ايله برنسنه يى اصلاح ايلمك معناسنه موضوعدر كاهجه اصلاح
مجردده استعمال اولنور ومنه قول على رضى الله عنه ياجابر كل كسير ويامسهل كل
عسير وكاهى قهر مجردده استعمال اولنور ومنه الحديث [لاجبر ولاتفويض]
وسائر معانى بوندن منشعبدر انتهى وجبر پادشاهه اطلاق اولنور ناسى كندى
مرادى اوزره قهر ياخود اصلاح ايلديكيچون وبورجل عدل قبيلندندر وقوله
اطلاق اولنور عبد معناسنه پس اضدادن اولور لكن جبر بوراده مفعول معناسنه
اولمغله ضديتى غير مسلمدر وجبر شجيع وبهادر آدمه اطلاق اولنور يقال رجل جبر
اى شجاع وجبر قدر مقابلنه دينور جبريه قدريه مقابليدر كماسيذكر وغلامه دخى
جبر اطلاق اولنور وعود يعنى قريق چقق صاره جق آغاج پارەسنه ده دينور وجبر
اسماء رجالدندر مجاهد بن جبر محدثيندندر (وجبر وجبور) قعود وزننده (وجباره)
كتابه وزننده مصدر اولور قيريق كميكى صاروب اصلاح ايلمك معناسنه در يقال جبر
العظيم جبرا وجبورا وجبارة فجبر على المجهول اذا اصلحه وفقيره احسان ايلمك
على قول فقير ايكن اعطاء مال ايلمكله زنكين ايلمك معناسنه مستعملدر يقال جبر

[illegible] الشی الیه [illegible] [illegible] جبر [illegible] [illegible] [illegible]
یعنی زوره اکی اشقق معناسنه در یقال جبر فلانا علی الامر اذا اکرهه (التجبیر)
تفعیل وزننده بوده صنق کیکی صاروب اوکرلتمق وقیر یی اغنا ایلک معناسنه در
یقال جبر العظم و الفقیر یعنی جبر (الاجبار) افعال وزننده (والتجبر) تفعل
و (الاجتبار) افتعال وزننده جبر و تجبیر معنالرینه در یقال جبر العظم والفقیر وجبره فتجبر وتجبر
وتجبر کوکلنمک معناسنه در یقال تجبر الرجل اذا تکبر وکماخ یصروب یپراقلنمق
معناسنه در یقال تجبر الشجر اذا اخضر والورق وپارپ ونیه اولانه قدر سکرمه
تکرار یصروب و منقارجه اونلامه صالح اولمق معناسنه در یقال تجبر الکلأ اذا
اکل ثم صلح قلیلا و خسته افاقت بولوب حوشحال اولمق معناسنه در یقال تجبر
المریض اذا صلح حاله و بر کیمه مالا نائل اولمق معناسنه در یقال تجبر الرجل مالا اذا
اصابه و بر آدمک اسندن کیدن نسنه یی یرینه کیرمک معناسنه در یقال تجبر الرجل
اذا عاد الیه ما ذهب عنه (الاجتبار) افتعال وزننده جبر وتجبر معنالرینه در یقال
اجتبره فتجبر وفتیر ایکن غنی اولمق معناسنه در که جبر کلمه سنک مطاوعی اولور یقال
جبر الفقیر فاجتبر (الاستجبار) اجتبار معناسنه در یقال جبره فاستجبر (الاجبار)
همزه نک کسریله جبر کبی بر آدمی بر نسنه یه اکراه ایتمک وزوراکی طوتدرمق معناسنه در
یقال اجبره علی الامر اذا اکرهه و بر آدمی جبره نسبت ایتمک معناسنه در یقال اجبر
فلانا اذا نسبه الی الجبر (الجبریة) جیمک و بانک فتحه سیله قدریه مقابلیدر بونده بانک
سکونی لحن وخطادر یاخود بانک سکونی صوابدر فتحی قدریه لفظنه مشاکله
واردواجه مبنیدر جبریه طائفه سی عبادلن قدرتی واختیاری نفی ایدرلر انساندن
صادر اولان افعال رعشه اضطراری منابه سنده در من طرف الله جبر و اکراهله
صادر اولور دیرلر (الجبار) قهار وزننده علو وعظمت وقهر وعزت صاحبی
حق جل وعلانک اسماء صفاتیه سندن بر اسم شریفدر وجبار مخلوقدن هر عاتی ومتمرده
اطلاق اولنور نته که جبیر دخی دینور سکیت وزننده وجوزاء برجنک اسمیدر
مترجم دیرکه بلکه جوزاء بر جنده بر صورتک اسمیدر آیاق اوزره واننده بر چوماق
قلدرمش برکسه یه خشمله ضرب ایدر هیئتنده در نهرادن صاغ طرفنه ملاصق جریان
ایدر وایکی باجه سی ارالغنده بر طوشان صورتی واردر وصورت مرقومه منطقه نک
جنوبیسنده واقعدر وجبار شول سنکین کوکله وصف اولنور که اصلا اکا رحم وشفقت اثری
داخل اولمیه یقال قلب جبار اذا کان لاتدخله الرحمة وداعما لحق یره قتل نفوس ایدن خونی یه
اطلاق اولنور یقال هوجبار ای قتال فی غیر حق وعظیم وقوی وبالابلند اولان
آدمه اطلاق اولنور وجبار اسامی رجالدندر جبار بن الحکم وجبار بن سلمی وجبار بن
صخر وجبار بن الحارث اصحابدندر جبار بن حارثی فخر انام علیه السلام حضرتلری

عبدالجبار ایله تسمیه بیوردیلر وجبار الطائی محدثدر وجبار کنج واوزون اولان خرما
آغاجنه اطلاق اولنور بونده ضمله‌ده لغتدر وشول خود بین ومتکبر کمسیه دینورکه
کال کبرندن برکمسه ایچون کندی اوزرنده حق وحقوق بیلمزاوله هرکس کندی عندنده
لاشی مثابه‌سنده اولوب کوجی یتشدکده جبراوقهراطوعا وکرها دیلدیکنی آلوب اجرای
مذاق ایدراوله یقال هوجبار ای متکبر لایری لاحدعلیه حقا(الجبرية والجبرياء) جیملرك
کسریله (والجبرية) کسرتینله (والجبرية) فتحتینله (والجبروة) فتحتین ورانك ضمی
وواومشدده‌نك فتحیله (والجبروتی) فتحتینله (والجبروت)عظموت وزننده(والجبرية)
صبریه وزننده (والجبروة) رانك ضمی وواوك تشدیدیله (والتجبار) تذكار وزننده
(والجبورة) جیمك فتحی وبانك تشدیدیله (والجبورة) جیمك وبای مشدده‌نك ضمیله
(والجبروة) جیمك ضمیله مجموعی اون اوچ مصدردر مبالغه‌یی متضمندر بونلردن فعل
متصرف دکلدر کبروعظمت وجلالت معناسنه‌در (جبرائیل) جیمك فتحی وبانك سکونیله
فرشتهٔ معروف اسمیدرکه ناموس اعظمدر عبدالله دیمكدر جبر عبد وایل اسم جلاله‌در
ولفظ مزبورده اون درت لغت واردر جبرئل همزه ایله ویاسز وجبرئیل یا ایله
جبرعیل کبی وجبریل حزقیل وزننده وجبرئل همزه وتشدید لامله وجبریل جیمك فتحیله
سمویل کبی وجبرائل جبراعل کبی وجبرائیل جبراعیل کبی وجبرئل جیمك فتحی وبانك
سکونی ولامك تشدیدیله جبرعل کبی جبرال خزعال کبی وجبرال طربال کبی وجبریل
همزه‌سز یای ساکنه ایله وجبریل بای مفتوحه ایله وجبرییل یائینله سلسبیل وزننده
وجبرین جیمك فتحی ونونله وجبرین جیمك کسریله‌در (الجبار) سحاب وزننده مقبره
اطرافنده اولان عرصه‌یه دینور فناء الجبان معناسنه (الجبار)غراب وزننده هدر
وباطل وبیهوده معناسنه‌در یقال ذهب دمه جبارا ای هدرا وباطلا وجبار الحرب
دیت وقصاص اولمیان قانه اطلاق اولنور وسیل صوینه دینور وهرمفسد ومهلك
اولان شیئه جبار اطلاق اولنور وبرنسنه‌دن بریٔ الذمه اولان کمسیه دینور یقال
انا منه خلاوة وجبار ای بریٔ وخلاوه فالج ماده‌سنده ذکر اولندی وجبار ثلثا
کوننك اسم قدیمیدر جیمك کسریله‌ده لغتدر وبنو خمیس بن عامر یوردنده برصویك
آدیدر (جابربن حبه) نان عزیزك اسمیدر کنیه‌سی ابوجابردر جبرجوع ایدر (الجبارة)
کتابه وزننده (والجبيرة) سفینه وزننده یارق اسمیدرکه یصی بلازکه دینور نسوان
عرب بیلکچه‌لرینه یکوررلر وجبیره بدنده قیریق وچقق اعضایی صاردقلری تخته‌لره
دینور ومنه یقال مسح علی الجبيرة وهی العیدان التی تجبر بها العظام (جباره) کتابه یاخود
ثمامه وزننده‌در ابن زراره اسمیدرکه اصحابدندر (جوبر) جوهر وزننده دمشقترابنده
برنهر یاخود برقریه آدیدر علی قول جوبره‌در اعلامدن عبدالوهاب بن عبدالرحیم
واحدبن عبدالله بن یزید الجوبریان اورادندر واکانسبتده جوبرانی دخی دینور

محدثدر عبدالرحمن بن محمد بن علی الجوزانی دخی اولادندندر وجوزجان بر قضاسنده
بر قریه آدیدر اعلامدن محمد بن علی بن محمد الجوبری انلردندر و بغداد سوادنده بر قریه
آدیدر (جوبار) جیمك ضمی وبانك سكونیله وجونك یاسی ایکیسیده مضمومدر نقط
در ...دن جوی کوچك ایرمق و اوصال جوی معناسنه اولمغله بعد الترکیب مسیل
النهر الصغیر دیمك اولور خراسانده هرات قضاسنده بر قریه یه علم اولمشدر احمدبن
عبدالله الجبی الوضاع بسکنه وضع احادیث ایله ابدی اولادندر وجوبار سمرقند
قضاسنده بر قریه آدیدر ابوعلی الحسن بن علی السمرقندی اولادندر واصف شهرنده
بر محله آدیدر محمدبن السری بن عباد که محدث که امام بخاری راویسیدر اولادندر
ومروشهرنده بر قریه آدیدر صاحب السمعانی عبدالرحمن بن محمد بن عبدالرحمن اولادندر
واصفهانده بر محله آدیدر محمدبن علی السمسار وعبدالجلیل بن محمدبن کوته الحافظ
اولادندر وجوبار جرجان قضاسنده بر موضع آدیدر اعلامدن طلحة بن ابی طلحه
اولادندر (جابروجباره) ثمامه وزننده وجباره کنانه وزننده (وجبر) صبر وزننده
(وجبار) شداد وزننده (وجبیر) زبیر وزننده (وجبره) طلحه وزننده (وجویبر)
مصغر بنیه سیله اسماء رجالندندر (جابر) یکرمی ایکی نفر صحابهٔ کرام اسمیدر (جبر)
صبر وزننده بش نفر (وجبیر) زبیر وزننده سکز نفر (وجباره) کتابه وزننده
بر نفر صحابی اسملریدر وعمران بن موسی بن جباره ومحمدبن جعفر بن جباره محدثلردر
(جبره) طلحه وزننده بنت محمدبن ثابتدر که اتباع تابعیندن راوی معروفه در که
رواة احادیثندندر وجبره بنت ابی ضیغم البلویة شاعرهٔ تابعیه در (ابوجبیر) زبیر
وزننده وابو جبیرة ابن الحصین که سفینه وزننده در اصحابدندر ابو جبیرة بن الضحاك
صحبتنده اختلاف اولنندی زیدبن جبیره محدثدر واحمدبن علی بن محمد بن جبیره که
جهینه وزننده در ابن عساکرك شیخیدر (الجبیریون) زبیریون وزننده بصره ده
محدثیندن بر جماعتدر جبیر بن حیة بن مسعوده منسوبلردر سعیدبن عبدالله بن زیادبن
جبیر واوغلو اسمعیل وعبدالله بن یوسف بن عیسی آنلردندر (جبرین) غسلین
وزننده اعزاز ناحیه سنده بر قریه در نسبتنده غیر قیاس اوزره جبرانی دینور ابن
نقطهٔ جیمك فتحیله ضبط ایتمشدر احمد بن هبة الله النحوی المقری اولادندر (المجبر)
محدث وزننده قریق وچقق صاران آدمه دینور که چقیقچی تعبیر اولنور ومحدثیندن
احمدبن موسی بن القاسم لقبیدر ومجبر بالك فتحیله عبدالرحمن بن عمربن الخطاب لقبیدر
شارحك بیانه کوره صباوتنده بریوکسك محلدن دوشوب بعض اعضاسی شکسته
اولمغله عمه سی حفصه یه انظری الی ابن اخیك المکسر دیدکلرنده تفألا بل المجبر
دیکله من بعد آنکله ملقب اولدی (جبر) بقم وزننده محدثیندن محمد بن عصام
الاصفهانی لقبیدر (المتجبر) متکبر وزننده ارسلانه اطلاق اولنور (باب جبار)

شداد وزنده بحرين قضاسنده برقريه‌در (جابار) اساميدندر محمد بن جابار زاهد معروفدر شبلی حضرتلريله صحبت ايلمشدر ومكی بن جابار محدثيندندر (الجابری) بر محدثدر علم حديثده جزؤ معروف صاحبيدر ومحمد بن الحسن الجابری قاضی عياض راويسيدر ويوسف بن جبرويه الطيالسی عمرويه وزنده محدثيندندر (جبران) عثمان وزنده برشاعردر (جبرون) جيحون وزنده ابن عيسى البلوی وجبرون بن سعيد الحضرمی وجبرون بن عبد الجبار وعبد الوارث بن سفيان بن جبرون محدثلردر (المجبورة وجابره) طيبه‌نك يعنی مدينۀ منوره‌نك اسماسندندر (الانجبار)همزه‌نك فتحيله بين الاطباء بو اسمله معروف برنفاع نباتدر اندن عصاره اتخاذ اولنور (الجيتر) تای فوقيه ايله حيدر وزنده بودور كشی يه دينور يقال رجل جيتر ای قصير (جاثر) ثای مثلثه ايله ابن ارم بن سام بن نوح عليه السلام دركه ابو ثموددر (الجثر) كتف وزنده ثول مكانه دينوركه طپراغنه چورا قلق علی قول طاشلق مختلط اوله يقال مكان جثرای فيه تراب يخالطه سبخ اوحجارة (جحار) جيمله سحاب وزنده بخارا قضاسنده برقريه آديدر صالح بن محمد بن صالح ابو شعيب الجحاری المحدث العابد كه ارباب كرامتدندر اورادندر (الجحر) جيمك ضمی وحای مهمله‌نك سكونيله حشرات وسباع مقوله‌سی جانورلرك كنديلری ياتمق ايچون حفر واتخاذ اتدكلری هرشيئه يعنی هريره دينوركه اين تعبير اولنور جمعی جحره در عنبه وزنده واجحاردر (الجحران) عثمان وزنده بودخی اينه دينور يقال دخل الضب جحره وجحرانه قال الشارح ومنه قول عايشة رضی الله عنها اذا حاضت المرأة حرم الجحران يروی بكسر النون علی التثنية يريد الفرج والدبر يعنی اجتمع الاثنان فی الحرمة بعد ما كانت الحرمة فی احدهما ويروی بضم النون يريد الفرج (الجحر) جيمك فتحی وحانك سكونيله جانور اينه كيرمك معناسنه‌در يقال جحر الضب جحرا من الباب الثالث اذا دخل الجحر وجانوری قاچروب اينه صوقمق معناسنه در يقال جحر فلان الضب اذا ادخله فی الجحر وكونش وسط سمايه طوغری يوكسلمك معناسنه مستعملدر كويا كه جحرينه قاچوب كيدر يقال جحرت الشمس اذا ارتفعت ويغمور ياغميوب حبس اولمق معناسنه مستعملدر يقال جحر الربيع ای لم يصبنا مطره وخير ومنفعت متخلف اولمق معناسنه مستعملدر يقال جحر الخير اذا تخلف وكوز چقورلنوب ايچری باتمق معناسنه مستعملدر يقال جحرت العين اذا غارت وجحر درين مغاره‌يه اطلاق اولنور وصف بالمصدردر تقول دخلنا من المطر فی جحر ای غار بعيد القعر (الانجحار) انفعال وزنده (والتجحر) تفعل وزنده مطاوعلردر يقال جحر فلان الضب فانجحر وتجحر ای ادخله فدخل فيه (الاجحار) همزه‌نك كسريله بودخی جانوری قاچروب اينه صوقمق معناسنه‌در يقال اجحر الضب اذا ادخله فی الجحر و برآدمی برنسنه‌يه ياخود بركمسه‌يه مضطر والجا ايلمك معناسنه

[illegible] احمرّه اى الجأه [illegible] [illegible]

معناسنه مستعملدر يقال احمرت الصوم اذا اشتد و [illegible] [illegible] كيرمك

معناسنه مستعملدر يقال احمر القوم اذا دخلوا في الحمط (الاحمار) افعال وزننده

جاوره ابن الملك معناسنه در يقال احمر الفرس له حمرا اذا احضه (الحمرة) طلمه

وزننده بغايت قحط وشدت اولان سنه به اطلاق اولنور حالك فتحيله ده جائزدر يقال

اصابتهم الحمرة وهي السنة الشديدة الحمط (الحمراء) حمراء وزننده ايچرى

باتيق چقور كوزه وصف اولور يقال عين حمراء اى محجرة (الحمارية) علانية

وزننده صيق و ديرنكلى كوده لى طقنار حيوانه اطلاق اولنور يقال هين حمارية

اى شقم الخلق (الخواحر) ايچرويه كيروب كزلنور اولان جانورلره ديرلر بعضلر

هوام حواحر اى الدواخل في الحجرة (الخلاء) بقيق وهسالردن دائما تعلف

ايدر اولان انسان وحيوانه اطلاق اولنور (الحمرمة) دحرجة وزننده بدخويلق

سوء الخلق معناسنه در ميمى زائده در يقال به حمرمة اى سوء الخلق (الحمر)

منظر وزننده صفه صيقيره وبوصوله جق يره ديرلر ملجأ ومكمن معنالرينه در جمعى

محاجردر يقال دخلوا في محاجرهم اى ملاجئهم ومكامنهم (الجحنبار) جيمك وحانك

كسريله وزنبات آديدر واپرى وديز مالن كثيره ديرلر كى ارسلانى كى على قول

جوفى عظيم وواسع بالخود كوده سنك وسطى يوك جوفى واسع بودور كيسه

ديرلر و انكا جحنباره ده ديرلر هايله ايكيسنده دخى ضمه ايله ده لغتدر (الجحنبرة)

فتحيله بودور خاتونه ديرلر (الجحدر) جيمك ودالك فتحيله بودور كيشي يه ديرلر

وجحدر بر رجل آديدر (الجحدرة) دحرجة وزننده يره چالمق معناسنه در يقال

جحدره اذا صرعه و يوارلق معناسنه در يقال جحدره اذا دحرجه (التجحدر)

تدحرج وزننده قوش قسمى يرندن دپروب اوچمق معناسنه در يقال تجحدر

الطائر اذا تحرك فطار (الجحادرى) جيمك ضميله عظيم الهيكل انسان وحيوانه

ديرلر (الجحاشر) شين معجمه ايله علابط وزننده كوده سى طقناز ودرنكلى

ومفصللرى ايرى بنيه سى عظيم قيال هيئت انسان وحيوانه ديرلر وقبوزغدلرى

قصه اولان يوارلق آته ديرلر مؤنثى جحاشره در هايله (الجحشر) جعفر

وزننده جحاشر معنالرينه در (جحشر) قنفذ وزننده بر رجل آديدر (الجخر)

جيمك وخاى معجمه نك فتحيله اتك رايحه سى بوزلمق معناسنه در يقال جخر اللحم جخرا

من الباب الرابع اذا تغيرت رايحته و جخر بعض عورت قسمنك فرجندن كلان

رايحه مكروهه يه ديرلر شارح ديركه بو معناده مصدر دخى اولور و جخر قويينك

ايچريسى كنكيش اولمق معناسنه در يقال جخر جوف البئر جخرا من الباب الرابع

اذا اتسع وقارن طعامدن بوش اولمق معناسنه در يقال جخر البطن اذا خلا وطوار

قسمی ایچریسی بوش ایکن یعنی آج قارننه ایکن صو ایچمکله مزاجی متغیر اولوب
وصو قارنلرنده بری اوته چالقلنوب اضطراب ایلدیکندن ناشی شکسته حال اولمغله
زبون ومهزول صورتنده کورنمك معناسنه‌در یقال جخرت الغنم اذا شربت على
خلاءٔ بطن فتخضخض الماء فی بطونها فتراها جخرة خاسفة (الجخراء) حمراء وزننده
فرجی بدبوی اولان خاتونه دینور یقال امرأة جخراء اذا كانت فی قبلها جخر ای رائحة
مكروهة وجخراء بنی شجنه قبیله‌سنه مخصوص بر بلده آدیدر وجوفی واسع بدنی
بدبوی اولان خاتونه دینور یقال امرأة جخراء ای واسعة تفلة و طار اولوب دائما
چرك وچپاقلو اولان كوزه وصف اولور یقال عین جخراء اذا كانت ضیقة وفیها
غمص ورمص (الجخر) كتف وزننده كثیر الاكل آدمه دینور و قورقق كسیه
دینور یقال رجل جخر ای جبان واویلقلرینك اتی آزجه چلیمسز آدمه دینوروفاسدالعقل
تباه مغز آدمه دینوركه هر نسنه‌دن عاجز وقاصر اوله وچركین وبد چهره وبدقیافت
آدمه دینور یقال رجل جخر ای سمج وتیز آجقان آدمه دینور یقال رجل جخر ای
سریع الجوع (الجاخر) بول دره‌یه دینور یقال وادجاخر ای واسع (الجخر) فخر
وزننده قویینك باشنی توسیع ایلمك معناسنه‌در یقال جخر الرجل جخرا من الباب
الثالث اذا وسع رأس بئره وجخر سمرقند قضاسنده برقریه آدیدر (الاجخار)
همزه‌نك كسریله (والتجخیر) تفعیل وزننده بونلرده جخر معناسنه‌در یقال اجخر
الرجل وجخر بمعنی جخر واجخار قویی اولمیان یردن اشمه قازوب چوق صو پیدا
ایلمك معناسنه‌در یقال اجخر الرجل اذا انبع ماء اكثر من غیر موضع بئروبر آدم
كركی كبی یایقنوب استنجا ایلمامكله هنوزموضع استنجاده رائحة قذره قالمغین بدبوی
اولمق معناسنه‌در یقال اجخر الرجل اذا غسل دبره ولم ینق فبقی نتنه وجخراء اولان
خاتون آلمق معناسنه‌در یقال اجخر الرجل اذا تزوج امرأة جخراء (التجخر) تفعل
وزننده حوضك ایچنده اولان چامورلری قوریمغله یاریلوب صویی چكیلوب كتمك
معناسنه‌در یقال تجخر الحوض اذا تفلق طینه و ذهب ماؤه و حوضك صویی
قینایوب آقمق معناسنه‌در یقال تجخر الحوض اذا انفجر ماؤه (الجخدر) جعفر
وزننده (والجخدری) حیدری وزننده (والجخادر) علابط وزننده بغایت ایری
وضخامتلو آدمه دینور (الجدر) جیمك فتحی و دالك سكونیله (والجدار) كتاب
وزننده دیواره دینور حایط معناسنه جمعی جدر كلور جیمك ضمی ودالك سكونیله
مخففدر وجدر كلور ضمتینله وجدران كلور جیمك ضمیله شارحك بیاننه كوره جدر
جدارك جمعیدر كتاب وكتب كبی وجدران جدرك جمعیدر بطن وبطنان كبی مؤلفك
بصائرده بیاننه كوره جدار وحایط دیواره دینوب لكن جدار نتوّ وارتفاع وحایط
احاطه اعتباریله‌در وجدار ماده‌سندن معنای نتو اعتبارینه مبنی جدر الشجر دیرلر

نخود کبی چیبان صوره که تری مهور ایلمه ده تعلق اولمقدن دال اوالان لسانه جدر اطلاق اولنور و جمعی اجدار دخی اجدار مذکور ایله کی شجره تشبیه اولنمشدر و جیدر قصیره دیمکدر جدارین مشتق در نحفا بر حرف زیاده اولنمشدر و جدر شیا معناسنه مستعملدر و شبهت جداره الشاسی کبی کویا که اوندخی شهادر لایق و حمق معناسی و کده جیدر انحی و جدرته و یقده قومسنه مخصوص بر نبات آدیدر جمعی جدور در و جدر حطیم کعبه یه اطلاق اولنور و دیوارکه دخی دیوار و دیوارکه بر جانبه دیور و جدر مصدر اولور جوحقت بدنده جمت چیقمق و جوحق جیلک چقرمق معناسیه یقال جدر الغلام فهو و جدر الصبی علی بناء المجهول و یجدر فهو مجدور و مجدر و جدر آغاجده یعنی نخود کبی باش ویروب چیقمق معناسنه مستعملدر یقال جدر الشجر جدرا من الباب الاول اذا خرج ثمره کالحمص ویر دن نباتک اوجلری جدری طرزنده چیقمق معناسنه مستعملدر یقال جدر النبت اذا طلعت رؤسه کانه الجدری وال کثرت عملدن قبارمق معناسنه مستعملدر یقال جدرت الید اذا مجلت و بر آدمی بر شیئه لایق و سزاوار قلمق معناسنه در یقال جدر الرجل له اذا جعله جدیرا الیه و بر یره دیوار چویرمک معناسنه در یقال جدر الجدار اذا جوفه و بر کمسه دیواری سپر طوب آرقه سنده کیزلنمک معناسنه در یقال جدر الرجل اذا توارى بالجدار (الاجدار) همزه نک کسریله و یرده جدر دیدکلری نبات مذکور اولمق معناسنه در همزه سی صیرورت ایچوندر یقال اجدر المکان اذا صار فیه الجدر و اغاجک یشی نخود کبی ظهور ایلمک معناسنه در یقال اجدر الشجر اذا خرج ثمره کالحمص و یر دن نباتک اوجلری جدری کبی چقمق معناسنه در یقال اجدر النبت اذا طلعت رؤسه کانه الجدری (الجدری) جیمک ضمی و فتحی و دالک ایکی صورتنده دخی فتحیله جمت تعبیر اولنان قبارجقه دینور که جوجقلرده چقر (المجدور والمجدر) معظم وزننده جمت چقرمش جوجقه دینور بری بلائیدن وبری تفعیلدندر یقال جدر الصبی وجدر فهو مجدور ومجدر کما ذکر (المجدرة) معلبه وزننده جمت علتی چوق اولان یره دینور یقال ارض مجدرة ای کثیرة (التجدیر) تفعیل وزننده جوجق جمت چقرمق معناسنه در تکثیری متضمن در یقال جدر الصبی کما ذکر واجدار ایله ایکی معنای اخیرده مرادفدر یقال جدر الشجر وجدر النبت بمعنی اجدر و دیواری بلند یاپمق معناسنه در یقال جدر الجدار اذا شیده (الجذر) جیمک کسریله بر نبات آدیدر مفردی جذره در (الجذر) فتحتینله بوم رویه دینورکه بدنده خلق یاخود ضربدن یا جراحتدن حادث اولنور واحدی جذره در هایله جمعی اجدار در و بوغازده ظهور ایدن ورمه واورمه دخی اطلاق اولنور واشتقسمنک بیونده حادث اولان قبارغه واصریق ازینه دینور وآغاجک چیچکنده ابتدا ظاهر و منعقد اولان حبه یه دینور و جذر مصدر اولنور انسانک

بدننده اوریا یومری چقمق معناسنه يقال جدر الرجل جدرا من الباب الرابع اذا خرج به جدر وآصمه يپراقلنمغه يوزطوتمق معناسنه‌در يقال جدر الكرم اذاهم بالايراق (الجدر) صردوزننده بودخی کوده‌ده ظهورایدن یومری‌یه دینور واحدی جدره‌در غرفه وغرف کبی (الجدور) قعود وزننده اشکك بیوننده اور یاخود اصریق اثری اولمق معناسنه‌در يقال جدر الحمار جدورا من الباب الاول اذا صار فی عنقه جدر (الجدير) امير وزننده ایکی طرفی دیوارلو اولان یره دینور يقال مكان جدير اذا صارقد بنى حوليه جدار ولایق وخلیق و سزاوار معناسنه‌در علاقه‌سی ذکر اولندی جمعی جديرون وجدراء کلور کرماء وزننده يقال هوجدير بكذا ای خليق (الجدارة) کرامه وزننده لایق وسزاوار اولمق معناسنه‌در يقال جدر بكذا جدارة من الباب الخامس اذا كان خليقابه قال الشارح ويقال ماجدره بالخير وهو اجدربه وجداره نباتك اوجلری جدری شکلنده کورنمکه بشلمق معناسنه‌در يقال جدر النبت جدارة اذا طلعت رؤسه كانها الجدرى (المجدرة) میمك وداك فتحیله (والمجدور) اهل لیاقت دیمکدر يقال انه لمجدرة ان يفعل ومجدوراى مخلقة اصل بوصیغه باعث وداعی ماده معناسنه موضوعدر مثلا مجبنه جبنه ومبخله بخله باعث وداعی دیمکدر پس مجدره ومخلقه آنده برخصلت واستعداد واردرکه کندیسنی عمل مرقومك فعلنه لیاقتی داعی وسزاوارلغنه باعثدر دیمکدرکه مالی اهل لیاقت دیمکدر ومجدور بوراده فعل متعدیدن مفعولدر (الجديرة) خطيره وزننده ومرادفیدرکه آغیله وماندریه اطلاق اولنور وسرشت وطبیعت معناسنه‌در يقال به جديرة كريمة اى طبيعة (الجدارة) کتابه وزننده جازده بردره آدیدرکه نجه قرایه مشتملدر (جدر) فتحتینله حمص ایله سلمیه بیننده برقریه آدیدر نسبتنده جدری دینور وغیر قیاس اوزره جیدری دینور حیدری کبی (الجدرة) فتحاتله ازد قبیله‌سندن برجماعت آدیدرکعبهٔ معظمه‌نك دیوارنی علی قول حِجر و حطیمی انلر بنا ایتملریله جدره ایله تسمیه اولندیلر و جدره قصی بن كلابك والده‌سی لقبیدر (الاجتدار) افتعال وزننده دیوار یاپمق معناسنه‌در يقال اجتدر البناء اذا بنى الجدار (الجيدر) حيدر وزننده (والجيدرى والجيدران) شیقران وزننده بودور قصير القامه کشی‌یه دینور (المجدور) برنسنه‌یه لایق قلنمش ویاقشدرلمش دیمکدرکه ذکر اولندی وبدنی قليل اللحم چلمسز کشی‌یه اطلاق اولنور يقال رجل مجدوراى قليل اللحم (ذوجدر) بدر وزننده مدینه قربنده برچراگاه آدیدر (المجدار) محراب وزننده اکینلو ترلالرده وحوش منع واخافه‌سیچون نصب اولنان طاشدن یاپلمه هیکله دینورکه اویوق تعبیر اولنور و منه فلان كالمجدار ليس له مقدار وهو ماينصب فى الزرع مزجرة للسباع (عامر بن جدره) فتحاتله اك اول خط عربی‌یی کتب ایدن کمسه‌در (عامر الاجدار) همزه‌نك فتحیله برجماعتك پدریدر

[illegible]
محليدر ([illegible]) [illegible] وزننده [illegible] اجود آرته وفرسوده معلوم
خط اولمريه قم كرمبر وب تجديد واصلاح ايتمك معناسنه‌در يقال جدر الكتاب
اذا امر القلم على ما درس منه وذلك فرسوده اولان نقش و يكلرى اعاده ايتمك
معناسنه‌در كرك نقش اصلاحه وكرك برداخته اولسون بو معناسنه اوتوليكه دخى
اطلاق اولنور يقال جدر الثوب اذا اهدوشه بعد ذهابه شارح ديركه جدره كلمه‌سى
بو معناده فارسيدن معرب من اولنور فى الواقع جنده فارسيده وحمال تعبير اولنان
التدر ديوركه آنكله قاش برداخت ايدرلر بو مناسبته مجلد جدر مصدرنده اطلاق
اولنمشدر عرب تعرب وتصرف ايلمك غير عربيدر واو فارسيده جنده‌يى ديرشه
محابيدر (الجذر) جيمك فتحى ودال معجمه‌نك سكونيله كسمك معناسنه‌در يقال
جذر الشئ جذرا من الباب الاول اذا قطعه و جذر بر نسنه‌نك كوكنه و نبادنه ديرلر
اصل معناسنه على قول نسالك وذكرك وحسابك اصل واساسنه ديوركه بو الرده
خاص اولنور اساسده تعميمله مرسومدر قال ربت النعمة فى جذر قلبه اى اصله وحائط
جذر لسانه وما حائط جذر قرن هذا الثور وبو الرده جيمك كسريله لغتدر على قول
اصل معناسنده كسريله‌در قالديكه مولفك اصل حساب ديديكى مثلا اون عددى
كبى نفسنه ضرب ايلمك يوز اولور اونكه اصلى مضروبدر جذردر حاصل
اولان يوزه مجذور وجداء دخى ديرلر كذلك اوچ عددى نفسنه ضرب ايله طقوز
اولنور اوچ جذر وطقوز مجذور وجداءدر يقال ما جذر هذا العدد ومجذوره وجداؤه
اى اصله ومبلغه وجذر برنسنه‌يى كوكندن كسمك معناسنه‌در يقال جذره اذا استأصله
وجذر بيوك كوكنه ديور مغرز العنق معناسنه جمعى جذوردر (الاجذار) همزه‌نك
كسريله بودخى برنسنه‌يى تمامه كوكندن كسمك معناسنه‌در يقال اجذره اذا استأصله
(اجذور) همزه‌ايله قنفذ وزننده وذالك فتحيله لغتدر (والجيذر) حيدر وزننده
(والجوذر) واوايله فوفل وزننده (والجوذر) كوكب وزننده (والجوذر) جيمك
فتحى وذالك كسريله بقرة وحشيه ولدينه يعنى صغير تعبير اولنان حيوانك ياوريسنه
ديرلر (المجذر) محسن وزننده ياوريلى صغنه ديرلر يقال بقرة مجذر اى ذات جوذر
(الانجذار) انفعال وزننده كسيلك معناسنه‌در يقال جذره فانجذر اى قطعه فانقطع
(الاجذيرار) اشميزاز وزننده برآدم بركمسه ايله سوكوشوب مخاصمه ايتمك ايچون
قرشوسنه عمودكبى ديكلمك معناسنه‌در يقال اجذأر الرجل له اذا انتصب للسباب
ونبات بتوب لكن بويتميوب بودور قالمق معناسنه‌در يقال اجذأر النبات اذا نبت
ولم يطل (الجيذرة) حيدره وزننده برنوع بالق اسميدركه ايرى زنكى عربلرى
شكلنده سياه اولور اوقيانوسك قدرغه بالقلرندندر (المجذر) معظم وزننده عبدالله

بن

بن زیاد البلوی لقبیدر وعلقمة بن المجذر الکنانی ایکیسیده اصحابدندر ومجذر ایری
طومرق کبی یوغون وهریانی دیزمان اولان طقناز بودوره دینور وکودهسنك اتلری
کمکلرینك ایچ طرفنده آزاولوب اطرافنده وجملرنده اولان دوهیه دینور (الجیذر)
حیدر وزننده بودخی کودهسی یوغون وهریانی ایری آدمه دینور علی قول بودال
مهملهایلهدر جوهری وهمله بوزاده ثبت ایلمشدر لکن بورسمه متردد اولان مادهده
توهیم غیرمستقیمدر (الجذمور) عصفور وزننده برشیئك اصلنه علی قول اولنه
دینور وبداق دبنه دینورکه کسلدکدنصکره اغاج اوزدکنده یومریجه کتورك کبی
قالور جمعی جذامیردر اول علاقهایله جمله وجمیع معناسنه استعمال اولنور یقال اخذه
بجذموره وبجذامیره ای بجمیعه (الجذمار) جیمك کسریله جذمورایله معنای ثانیده
مرادفدر (الجذامر) علابط وزننده عهد وحقوقی پك قطع ایدن کمسیه دینور یقال
رجل جذامر ای قطاع للعهد (الجر) جیمك فتحی ورانك تشدیدیله برنسنهیی
اوتهدنبرویه چکمك معناسنهدر یقال جرالشیء جرا من الباب الاول اذا جذبه وجر
حجازده اشجع قبیلهسی دیارنه قریب برموضع آدیدر وجرجره لفظندن جمع جنسی
اولورکه بیوك دستیلره دینور وجرطاغك دبنه دینور اصل الجبل معناسنه یاخود
صواب اولان الجر اصل الجبل اولمقدر یعنی کتب لغتده الجراصل الجبل عبارتیله
مرسوم اولمغله امام فراء الجراصل کلمهسنی که علابط وزننده جبل معناسنهدر التباس
رسمی‌یه بناء الجراصل الجبل اولمق اوزره فهم ایلمکله مصحفا ثبت وروایت ایلمشدر
وجرچقور وانکبه یره دینور وصرتلان اینه دینور جحر الضبع معناسنه وتلکی اینه
دینور وزنبیله دینورکه ظرف معروفدر ودوهسکیرینك صوینیسندن مصنوع همیان
طرزنده برکونه ظرفه دینورکه سفربر اولان خاتونلر اکاپشمش ات قویوب پالانك
کیروسنه تعلیق ایدرلر کتدیکی یرده بری اوتهصالنوب حرکت ایدر وشول ایپه
دینورکه چفتجیلر آنکله بیوندرق مقولهسی آلات وادواتی صاروب بندایدرلر
وجر مصدر اولور طواری آهستهجه سورمك معناسنه یقال جر الابل جرا اذا
ساقها رویدا ودوه اوتلیهرق کتمك علی قول راکبی ارخای مهار ایتمکله اوتارهرق
کتمك معناسنهدر یقال جرت الابل اذارعت وهی تسیر و اذا ترکها راکبها ترعی
قال فی الاساس فلان یجر الابل علی افواهها اذا سارها سیرالینا وهی تأکل ودوه
کوشکی اناسنی امسون ایچون لسانی شق ایلمك معناسنهدر یقال جرلسان الفصیل
اذا شقه لئلا یرتضع وکبه ناقه قارنده ولدنی سنهسی تمامندنصکره بریاایکی آی یاقرق
کون دخی وضع ایلیوب چکوب کوترمك معناسنهدر یقال جرت الناقة اذا لم تنتج
ولدها بعد تمام السنة شهرا اوشهرین اواربعین یوما وکبه قصراق اون برآیدن زیاده
چکروب وضع ایلمامکله چکوب کوترمك معناسنهدر یقال جرت الفرس اذا لم تنتج

وقفها صد آمده مظفر شهرا شارح ديوركه ابن قتيبه مدت حمل اوتوز آى مقداريدر
ايكى بچرسنه جر ايدوب ودم سويجه قولولوب بونلر فولادلو اولوب وجر كلمكي سوان
قرين مدت حمله مقدور اوله جر ملت معناسنه در يقال جرت الناقة اذا اجرت ولادتها
على تسعة اشهر وجرين ايت معناسنه مستعملدركه جر قنده وكلمهدن عبارتدر
يقال جر فلان على نفسه وعلى غيره جريرة يعنى بالضم وبجر بالفتح جرا من الباب الاول
والرابع اذا جنى وجريرة اسمدر كالجبذ (الاجتزار) افتعال وزننده (والاجترار)
كبى بابلده قتاله بوزنده واستعمال وچكمك معناسنه در يقال اجتر الشى واجدره
بمعنى جره واجتزار كويش كتورمك حيوان كويش كتورمك معناسنه در يقال اجتر
البعير اذا اتى بالجرة (الاستجرار) بودخى جر وجذب معناسنه در يقال استجره بمعنى
جره وچكلمك انجذاب معناسنه ثم كلمه وآدمه تسليم زمام انقياد ايله فرمانبر اولمق
معناسنه استعمال اولنور بومعنى چكلمك بره كلمك ايله تعبير اولنور تقول استجررت
لفلان اى امكنته من نفسى فانقدت له (التجرير) تفعيل وزننده بودخى جر وجذب
معناسنه در يقال جرر الشى بمعنى جره (عين الجر) فتحهله شماده ربلده ابيدر
(الجرة) جيمك فتحيله ضمه اقدن باكش بول دمنيه ديوركه الايله چكوب كوتورمسى
قابل اولنور جمع جنسى جردر هامز وجمع صيغى جرادر جيمك كسريله وجره اتمكه
ديور حجر كبى على قول حاصية كولده شمش آتمكه ديور (الانجرار) انفعال
وزننده چكلمك معناسنه در يقال انجر الشى اذا انجذب وجركى دوه اوتلايدق
كتمك على قول راكى بولارنى بوشلوب اوتلرق يوريوب كتمك معناسنه در يقال
انجرت الابل بمعنى جرت (الاجرار) همزهنك كسريله بودخى دوه ياورسنك ايلكنى
امسون ديو دلنى شق ايتمك معناسنه در يقال اجر الفصيل اذا شق لسانه لئلا يرتضع
وحيوان كويش كتورمك معناسنه در يقال اجر البعير اذا اتى بالجرة وبرنسنهيى برآدمه
چكدروب سوزدرمك معناسنه در يقال اجره الرسن اذا اجحبه بومناسبتله
امثالندركه اجر فلانا رسنه ديرلر تركه يصنع مايشاء معناسنه يعنى فلان كسهيى مطلق
العنان ايدوب كندى باشنه ترك ايلدى نه ايشلرسه ايشلسون اينى سوزويدرك كوب
يوريسون ديمكدر واجرار مديونه دين ايچون برمقدار مهلت ويروب وقت آخره
سوندرمك معناسنه مستعملدر يقال اجره الدين اذا اخره له وخوانندهاصوات متتابعه
ايله تغنى وسرود ايلك معناسنه مستعملدركه كمبوب بيدرپى اجرار ايلكدن عبارتدر
يقال اجر فلان اغانيه اذا تبعها قال فى الاساس اجرنى اغانى اذا غنانى صوتا ثم اردفه
اصواتا متتابعة ومزراق اوردبغى آدمك اوزرندن مزراغى كيرو چكميوب صانجلمش
اونهرق تركله سوزندرمك معناسنه مستعملدر يقال اجر فلانا اذا طعنه وترك الرمح
فيه كويا كه اول آدمه مزراغى كنديسى سوزندرر اوندى والقولى مرحومك اشبو

اجرار مادەسی ترجمەسنه چشم انصافله نظر اولنه (الجرور) صبور وزننده شول
کبه ناقەیه دینورکه تمام سنەدنصکره بریاایکی آی یاخود قرق کون دخی زیاده چکمش
اوله ویدکه کلمزاولان سرکش حیوانه دینورکه قوود مقابلیدر یقال فرس وجمل جرور
اذاکان یمنع القیاد وپك درین قویی‌یه دینور کویاکه درینلکندن ایپی کندیسنه جر
وجذب ایدر یقال بئر جرور ای بعیدة وکوترم خاتونه دینورکه سورینەرك کیدر یقال
امرأة جرور ای مقعدة (الجرة) جیمك کسریله بنـاء نوعدرکه هیئت وحالته دلالت
ایدر یقال مااحسن جرته ای هیئته جرەوجره کویش دیدکلری شیئه دینورکه
اشکنبەسی اولان حیوان اکل ایلدیکی نسنەیی کیرو چقروب ساقزکبی چینیوب ینه
بلع ایدر بونده جیمك فتحیـلەده جائزدر یقـال کظم البعیر جرته وهی مایفیض به
البعیر فیأ کله ثانیـة وکذا الغنم بطنلرندن کیرو جراتدکلریچون اطلاق اولنمشـدر
وجره شول چیتنی‌یه ولقمه‌یه اطلاق اولنورکه دوه قسمی علف کلنجەقدر آنی آغزنده
بری اوته چینیوب آوینور بوکویشدن بشقەدر یقال یجتر البعیر بالجرة وهی اللقمة
التی یتعلل بها الی وقت علفه وجره قونوب کوچر اولان حشم نشین اوبەسنه دینور
تقول انیت علی جرة ای جماعة یقیمون ویظعنون وناب بن ذی الجره شول کمسەدرکه
حضرت عثمـان رضی الله عنه اصحابنـدن اولمغله عجمده ریشـهر نام بلدەنك فتحی
خصوصنده اهل عجمدن سهرك نام بطالی که سرعسکر ایدی قتل ایلمشدر وسوم بنت
جره براعرابیەدر (الجرة) جیمك ضمیله وفتحیله لغتدر برذراع مقدارنده برآغاجدرکه
اوجنده آغ واورتەسنده برایپ اولور آنکله آهو شکار ایدرلر قال الشارح ومنه
المثل ناوص الجرة ثم سالمها یعنی آهو دوزاغه دوشدکده مضطرب اولوب صکره
ساکن اولور کویاکه دوزاق ایله مسالمه ایلر برمقدار تعصب ومخالفت ایدوب بعده
ناچاری انقیاد ایدن حقنده ضرب اولنور انتهی وجره شول اولچك طرزنده برکونه
قابه دینورکه دموردن اولوب ودبنده جابجاسوزکی کبی دلکلری اولمغله اکیجی قسمی
آنك ایچنـه تخم طولدیروب بری اوتەکتدیکی یرده ترلایه تخم القـا ایدر باغچوان
سقایەسی کبی برقابدر ویزید بن الاخنس بن حبیب بن جره اصحابندندر (الجری) جیمك
وراء مشـدەنك کسریله برنوع بالق اسمیـدرکه اوزون واملس یعنی یلان کبی دوز
وپولسز اولور یهود طائفەسی آنی اکل ایلمزلر مفردات صاحبلری بونی یاین بالغی
ایله بیان ایدرلر حتی تحفه مترجمی یونانیده سلورس و مصرده سلور ومازندرانده
کلیس دیرلر دیو تفصیل ایلمشدر وشارح مارما هی یعنی یلان بالغی ایله بیان ایلمشدر
وقال فی النهایة وفی حدیث ابن عباس [انه سئل عن اکل الجری فقال انما هوشیٔ
حرمه الیهود] وهونوع من السمك یشبه الحیة ویسمی بالفارسیة مارماهی (الجرّیئة)
کسرتین وتشدید یایله (والجریئة) کسرتین وهمزه ایله قورسغه دینور یقال القاء فی

جرّيه وفي جريته اي جوسانه شيء ايله مهموزدر (الجائزة) جائزه وزننده قول
دوزلره دينوركه بولنارده چكيلور اوله يقال ابل جائزة اي تجرّ . اقنها شارح ديوركه
بو تحريره معناسنه اولمغله مبنيّة باصيه وصدر واقع قبلمش اولور ومنه الحديث
[ليس في الابل الجائزة صدقة] وهي العوامل سميت جائزة لانّها تجرّ اثقالها وجاده
صويه ويولار چوبه اطلاق اولنور تقول انتهت الى جائزة اي الطريق الى الماء (الجرير)
جرير وزننده قول ايبه دينوركه دوه‌نك باشنه بولاردن بشقه بچوبدر مقدار
داره مير لهسدەدر و بولاره اطلاق اولنور قال الشارح وفي الحديث انّ الصحابة
نازعوا جرير بن عبدالله زمامه فقال النبي عليه السلام [خلّوا بين جرير والجرير]
اي دعوا له زمامه وجرير ايله بعض كمسه‌لرده تسميه اولنمشدر ابوجرير وجرير الاقطع
وجرير بن عبدالله بن جابر البجلي وجرير بن عبدالله الحميري وجرير بن اوس بن حارثه
اصحاب كرامدندر (الجرّ) مرد وزننده كه كبير بالار سطحنده جاز ديدكلري اوق
تعبير اولنان ايري ديركه دينوركه عوارض يعني كيرشلره وحاطل تعبير اولنان ديركلري
آنك اوزرينه آرقوري وضع ايدرلر (المجرّة) مدبّه بابندن السماء يعني كوك قپوسنه
دينور على قول شرح يعني فارسيده كهكشان وتركيده صمان اوغريسي ديدكلري
بياضه دينوركه كيجه‌لر فلكده خرده كواكب صغايره اجتماعندن يول شكلنده كورينن
بياضدر برطرفه طوغري چكلديكيچون اطلاق اولندي (مجرّ الكبش) مناده برموضع
آديدر (الجريرة) سفينه وزننده ذنب وجنايت يعني صوچه دينوركه كندي نفسي
ياخود غيري اوزرينه جرّ وجذب ايدر يقال جرّ على نفسه جريرة وكذا على غيره
اي ذنبا وجناية فعيله بمعنى مفعوله‌در (من جرّاك) جيمك فتحي ورانك تشديدي
وتخفيفيله (ومن جرائك) كذلك رانك تشديد وتخفيفي وهمزه ايله (ومن جريرتك)
جيمك فتحيله من اجلك معناسنه‌دركه سنكيچون وسندن اوتوري ديمكدر تقول فعلت
ذلك من جرّاك ومن جرائك ويخففان ومن جريرتك اي من اجلك جرّ وجذب
معناسندن مأخوذدر (الجارّ) حارّ لفظنه اتباعا ايراد اولنوركه حاى مهمله ايله‌در
يقال هذا الشئ حارّ جارّ (الجرجار) قرقار وزننده وبرنوع نبات آديدر وچاغرغان
دوه‌يه دينور يقال ابل جرجار اي كثير الصوت ورعد آوازينه دينور (الجرجارة)
هاء ايله ذكرمنه دينور (الجرجر) جيملرك كسريله بودخي چاغرغان دوه‌يه دينور وجرجير
معناسنه‌در كما سيذكر (الجراجر) جيمك فتحيله ايري وضخامتلو دوه‌لره دينور يقال
ابل جراجر اي ضخام مفردي جرجوردر وجرجور جماعت وكروه معناسنه‌در
وصوي وجنسي پاك دوه‌يه دينور وتامّ وكامل معناسنه‌در يقال مائة جرجور اي
كاملة (الجراجر) علابط وزننده پك بوكورجي دوه‌يه دينور يقال بعير جراجر
اي صخّاب وصوتي چوق ايچر اولان دوه‌يه دينور وچاغلغان صويه دينور يقال

ماء جراجر ای مصوت (الجرجر) عرعر وزننده شول قبکلی‌یه دینور که دموردن
وآغزی بچق کبی دیش دیش تکرلکلی اولمغله اوکوزه قوشوب آنکله خرمن
دوکرلر خرمن عربه‌سی تعبیر اولنور وبقله دیدکلری سبزه‌یه دینور جیمك کسریله‌ده
جائزدر (الاجران) تثنیه بنیه‌سیله انس وجنه اطلاق اولنور ثقلان کبی (الجارور)
سیل صوینك خرقندن پیدا اولان چایه دینور (الجرارة) مبالغه بنیه‌سیله شول
عسکره وصف اولورکه پك فراوان اولمغله سیر وحرکتلری آغر وآهسته
اوله کویا که پك چوق عده وعتادی صعوبتله چکوب کوتررلر یقال کتیبة جرارة
ای ثقیلة السیر لکثرتها قال فی الاساس جیش جرار یجر عتاد الحرب وجراره بر
جنس عقرب آدیدرکه قویرغنی سوریه‌رك یوریوب کیدر مؤلف تصغیر ایله عقیرب
عنوانده ایراد ایلمکله تصغیر وتکثیره محتملدر بوعقرب عجمده اهواز اولکه‌سنده
چوق اولور پك قتالدر وجراره بطیحه‌ده برناحیه آدیدر (الجرجر)(والجرجیر)
جیملرك کسریله معروف سبزه آدیدرکه صوتره‌سی وصوکردمه‌سی تعبیر اولنور
(المجر) ملم وزننده عبد الرحمن بن سراقة بن مالك بن جعشم نام کمسه‌نك قلجی اسمیدر
(ذوالمجر) فتحتینله محط وزننده عتیبة بن الحارث بن شهابك قلجی آدیدر (الجرجرة)
غرغره وزننده دوه قسمی آوازنی بوغازنده تردید ایلمك معناسنه‌در یقال جرجر
البعیر اذا ردد صوته فی حنجرته مؤلف مسامحه اوزره تفسیر ایلمشدر وجرجره بوغازه
صو دوکمك معناسنه‌درکه جیرجیر سسلنمکی موجبدر یقال جرجر الماء اذا صبه فی
حلقه وصو بوغازه نزول ایدرکن جیرجیر سسلنمك معناسنه‌در یقال جرجر الشراب
اذا صوت یعنی فی حلقه وبرآدمه بورسمه صو ایچورمك معناسنه‌در یقال جرجره
اذا سقاه علی تلك الصفة (التجرجر) تزلزل وزننده جرجره ایله ایکی معنای اولده
مرادفدر یقال تجرجر البعیر و تجرجر الماء بمعنی جرجر وبلا فاصله قوند قوند
سسلندره‌رك صو ایچمك معناسنه‌در یقال تجرجر الماء اذا جرعه جرعا متدارکا
(المجارة) مفاعله وزننده برآدمك حقنی اوزادوب سوندرمك معناسنه‌در علی قول
برکمسیه جنایت ایلمك معناسنه‌در یقال جاره مجارة اذا ماطله اوجاناه (الجزر) جیمك
فتحی وزای معجمه‌نك سکونیله دریاده وایرمقده صوساحله کلدکدنصکره کیروچکلمك
معناسنه‌درکه مد مقابلیدر یقال جزر البحر جزرا من الباب الثانی ضد مدای رجع
اذا خلف دریانك جزر ومدی معلومدر بحرقلزمده مشهود مترجم حقیر اولمشدر کتب
جغرافیاده کوناکون اسبابه ربط ایلمشلردر لکن اقوی واظهری مداخلهٔ قمر ایله
اوقیانوسك حرکتنه مربوطدر وجزر کسمك معناسنه‌درکه معنای موضوعیدر
یقال جزر الشیٔ جزرا من الباب الثانی وقد یأتی من الاوّل اذا قطعه وصویره
سویشوب باتمق معناسنه‌در یقال جزر الماء جزرا من البابین المزبورین ایضا اذا نضب

وجزر دکزه اطلاق اولنور دکزك معناسنه ماخوذدر واری فولسدن بل مسالق معناسنه مستعملدر يقال جزر القتيل اذا شرّ من جانبه وجزر بالدیده و موضع آدیدر وعرف قصابلره بر شیه آدیدر وجرد جزار معناسنه کلور کتاب وزننده (الجزر) فنضه شول ارضه دیدرکه اندن صویك مدی منحسر و منقطع اولور مراد نهر ابحره اولان اوضه درکه آنده دوکلك مدی کیدلور جزیره دخی دیدورکه آنکه مشهوردر ترکیده ققه تعبیر اولنور و جزر معروف بحرك ویال کوت اسمیدرکه ترکیده هوبع تعبیر اولنور کرز فرسی معربیدر بول مدر وحادی مقوی ودم حبسی محدر وقت صفای اویوقتی بوغاره دمعدر ووهه حیات کسریله ده تعبدر وجزر جمول قبویه اطلاق اولنور بو معنده حیات اولاق ملحوظنه مبنیدر مجموعنك مفردی جزره در هایله وجرره حمانهدن صالح بن محمد البغدادی لقبیدر وجزر شول اتلره دینورکه وحوش وطیور یمك ایچون قیره وضع ایدرلر جاهلیده ده مشرف ومتعارف اولمش مخصوص دوه بوغازلیوب بوراده وحوش وطیوره ضیافت ایدرلر ایدی (الجزور) صبور وزننده دوه یه دینور بعیر معناسنه على قول ناقه حزوره یه مخصوصدر جمعی جزائر وجزر وجزرات کلور شمنیله مولف الجزور البعیر اوهص بالناقة المجزورة عبارتیله رسم ایتکله اول کونه ترجمه اولندی قالدیکه امهات سائره نك بیانی اوزره جزور بوغزلنه جق دوه یه دینور ذکر وانثی مساویدر لکن لفظا جزور موئندر نعت الجزور دیرلر بعضلر بوغزلنه جق ناقه یه تخصیص ایتمشدر وبعضلر ملیوول الیه اعتبار یله مطلقا دوه یه جزور اطلاق ایدیلر مولفك قولی ایکیسنده محتملدر وجزور ذبح اولنه جق قیونلرده اطلاق اولنور مفردی جزره در تمره وزننده (الاجزار) همزه نك کسریله برآدمه بوغزلنه جق قیون ویرمك معناسنه در يقال اجزر فلانا اذا اعطاه شاة يذبحها ودوه نك بوغزلنه جق وقتی کلوب چاتمق معناسنه در يقال اجزر البعير اذا حان له ان يذبح وبیر آدمك وفاتی دمطری حلول ایتمك معناسنه مستعملدر يقال اجزر الشيخ اذا حان له ان يموت وخرمانك کسیم وقتی چاتمق معناسنه در يقال اجزر النخل اذا حان جزازه اى صرامه (الجزار) شداد وزننده (والجزير) سکیت وزننده دوه قصابنه دینور (الجزارة) کتابه وزننده دوه قصابلغی حرفته دینور (المجزر) مجلس وزننده اسم مکاندر دوه بوغزلنه جق یره دینور (الجزارة) جیمك ضمیله بوغزلنن دوه نك کسیلن الرینه و آیقلرینه وکردنه اطلاق اولنور وقصابه ویریلن اجرته دینور معنای اول بوندن ماخوذدر اجرت مقابلی قصابه ویرلدیکیچون (الجزيرة) سفینه وزننده آطه یه دینورکه قاره دن منقطع ارضدن عبارتدر وجزیره بصره قضاسنده برارضك اسمیدرکه بصره ایله بینده در (جزيرة قور) خزینة نوروزننده دجله ایله فرات اراغنده برموضع کبیردرکه نیجه

بیوك بلده‌لره مشتملدر آنك مخصوص تاریخ مدونی واردر كه ابو عروبة الحرانی تألیف ایلمشدر واكا نسبتده جزری دینور (الجزیرة الخضراء) اندلس اولكه سنده بر بلده‌در كرچه صو ایله محاط دكلدر لكن لطافت ونضارت جهتیله اطرافندن امتیازی باعث تسمیه‌در بونك نسبتنده جزیری دینور وجزیرهٔ خضراء زنكبارده بشقه بر جزیره‌در كه آنده ایكی شاه واردر یكدیكره منقاد دكلدر هربری مستقلا شاهلردر واندلس خلق جزیره اطلاق ایلسه‌لر اندلس شرقیسنده مجاهدین عبد الله بلادنی مراد ایدرلر (جزیرة الذهب) ارض مصرده ایكی موضعدر (جزیرة شكر) زفر وزننده اندلسده بر بلده‌در (جزیرة ابن عمر) موصل شمالیسنده بر بلده‌در كه قضاسنی نهر دجله هلال هیئتنده احاطه ایلمشدر (جزیرة شریك) مغربده بر ایالتدر (جزیرهٔ بنی نصر) دیار مصرده بر ایالتدر (جزیرهٔ قوسنیا) مصر ایله اسكندریه بیننده بر ناحیه‌در وجزیرهٔ یمامه‌ده بر موضع آدیدر و فسطاط مصرده بر محله آدیدر نیل طاشدقده اطرافنی احاطه ایلدكله اورته‌سنده آطه طرزنده قالور (جزیرة العرب) بحر هند ایله بحر شام وبر طرفدن نهر دجله و فرات احاطه ایدن اولكه‌در یاخود طولاعدن ابین‌دن اطراف شامه قدر وعرضا جده‌دن معمورهٔ عراقه قدر محدود اولان ارضدن عبارتدر مترجم دیر كه تحدیدین متحددر و كتب جغرافیاده شرقا بحر هرمز كه اوته‌سی بحر هنددر وجنوبا بحر هند وغربا بحر قلزم ایله محاط اولان ارضدر كه جزیره شكلنده‌در جمله سكانی عرب اولمغله آنلره مضاف اولمشدر (الجزائر الخالدات) واكا جزائر السعادات دخی دیرلر بحر محیطك جانب غربیسنده التی جزیره‌دن عبارتدر كه اهل تنجیم مبدأ طول بلادی اورادن اعتبار ایلدیلر ترابی بغایت اطیب وهواسی اعدل اولمغله شرقیه وغربیه اولان اجناس فواكه واثمار وانواع ریاحین وازهار وبالجمله حبوبات اوراده بلازرع وغرس نابت اولور بو آطه‌لر حالا قناریه آطه‌لری تعبیر ایتدكلریدر كه بحر محیطه سغر بر اولنلر اوراده صولنوب كیدرلر قناریه دیدكلری قوش اورادن نشئت ایلمشدر (جزائر بنی مرغنای) مغربده بر بلده‌در (الجزار) كتاب وزننده خرما كسیمنه دینور كه اسمدر وجزار وجزار جیمك فتحیله جزر كبی مصدر اولور خرما كسیمنده خرما كسمك معناسنه‌در یقال جزر النخل جزرا وجزارا وجزارا من الباب الثانی والاول اذا صرمه (التجازر) تفاعل وزننده سوكشمك معناسنه‌در یقال تجازرا اذا تشاتما (الاجتزار) افتعال وزننده (والتجزر) تفعل وزننده بغایت شدت اوزره جنك وقتال ایلمك معناسنه‌در شویله كه لاشه‌لری میدانده وحوش وطیوره ضیافت ایچون ترك ایده‌لر یقال اجتزروا فی القتال وتجزروا اذا تركوهم جزرا للسباع (الجزیر) امیر وزننده اهل سواد یعنی عراق لغتنده شول كسه‌یه دینور كه اهل قریه آنی اجرتله طوترلر تا كه والی وكوی آغالری

[illegible]

ايله يعنى التخفيف ولا ... كبى لعبة ... كبى كريه ويخمه كبرى معروفدر

وجسر كبرى فارسى معربيدر (جسرة) اسميه وزننده ... وموضع وكوفه ايله

قيد بينده بريره آديدر (الجسر) جيمك فتحى وكسريله اولورجيس اوته بيقله عبور

اولنه جق شيئه ديرلركه كبرى تعبير اولنور جمعى اجسر وجسور در كرچه مؤلف

قنطره يى جسر ايله تعريف ايتمشدر لكن جسر استعمالده مطلقدر كرك طاشدن

وتخته دن وكرك دولدور كرك جركسك اولسون وقنطره ... مفهومنده احكام و ارتفاع

معتبر ونعمه طاشدن ... بركسك ولابد ... ملاحظ اولنه ... اوزرنده قوريلان

كبرى يه جسر وبوب قنطره ديرلر وزمخشرى جسرى كوبك وقنطره يى بوده كبرى

ايله تفسير ايتمشدر وعرف فقهاده جسر والواحدلن اتخاذ ووضع وفقهامدن اولانه

جسر وطاشدن وكرك ... موضوعا اتخاذ اولانه قنطره اطلاق اولنور نتكه بدايه

هدايه ده مشروحدر (وجسر) عظيم الهيكل اولان دوه يه اطلاق اولنور مؤنثى

جسرة در هاء ايله وبالابله بهادر آدمه اطلاق اولنور وايشه يا... اولون اركك

دوه يه اطلاق اولنور ومطلقا ضخيم ... انسان وحيوانه اطلاق اولنور وجسر قبائلدن

قبيله ... بر جماعت آديدر وجسر بن عمرو وجسر بن شيع الله وجسر بن محارب

وجسر بن تيم كه رجال عربدندر جمله سى جيمك فتحيله در وابو جسر النحاربى وجسر

بن وهب وحميدى جسر بن زهران وجسر بن فرقد وجسر بن حسن وجسر بن

عبد الله المرادى جيمك كسريله در نتكه بعض محدثين قوليدر لكن صواب اولان

بونلرده جيمك فتحيله در و جسرة بنت دجاجه بر محدثه قادندر حضرت عائشه دن

روايت ايلمشدر (الجسور) صبور وزننده جسر كبى بالابله بهادره ديرلر يقال رجل

جسور اى شجاع طويل وديرلر ومقدام آدمه ديرلركه جسارت آيه دن مأخوذدر

(الجسر) جيمك فتحى وسينك سكونيله وفتحيله جسور كه ... جمعيدر (الجسور)

قعود وزننده (والجسارة) كرامه وزننده بقورقديه اقحمى ترك ايلك معناسنه در

يقال جسر الفحل جسورا وجسارة من الباب الاول اذا ترك الضراب و برآدم نافذ

وديرلك اولمق معناسنه دركه يوركلو اوتمه بر نسنه دن كوزنى صاقنيوب اكامصادر

اولمقدن عبارتدر يقال جسر الرجل اذا مضى ونفذ وقطع مفازه ايلك يعنى يابانى

كبرى كبى كچوب كيتمك معناسنه مستعملدر يقال جسرت الركاب المفازة اذا عبرتها

وبر يره كبرى قورمق معناسنه در يقال جسر الرجل اذا عقد جسرا (الاجتسار)

افتعال وزننده بودخى يابانى كبرى كبى كچوب كيتمك معناسنه در يقال اجتسرت

الركاب المفازة يعنى جسرتها وكمى دريا يوزنده كبرى كبى صانوب كيتمك معناسنه

مستعملدر يقال اجتسرت السفينة البحر اذا ركبته وخاضته قال فى الاساس اذا عبرته

(الجسرة) جيمك فتحى وسينك سكونيله (والمتجاسرة) ايشلك ورونده ناقه يه وصف
اولور يقال ناقة جسرة ومتجاسرة اى ماضية (التجسير) تفعيل وزننده برآدمه قوت
قلب ويرمكله دليرلندرمك معناسنه در يقال جسر فلانا اذا شجعه (جسرين) جيمك
كسريله دمشق قضاسنده برقريه آديدر (جيسور) طيفور وزننده موسى نبى على
نبينا وعليه السلام قتل ايلديكى غلامك اسميدر على قول حاى مهمله ايله در ياخود
جلبتور در ياخود حنبتور در شارح ديركه موسى لفظى سبق قلمدر زيرا جميع اصولده
حضرت خضر قتل ايلديكى غلام اسمى اولمق اوزره مرسومدركه نته كه قصه سى
قرآن مبينده مشروحدر انتهى (التجاسر) تفاعل وزننده سر كشلكدن
ياخود دبينلكدن باشنى يوقرى طوتمق معناسنه در يقال تجاسر الرجل اذا تطاول ورفع
رأسه كبرا ودليرلك اظهاريله برشديد نسنه يه جرأت واقدام ايلمك معناسنه در يقال
تجاسر عليه اذا اجترأ وبرآدمه اورمق قصديله دكنكى برى اوته دپردوب اويناتمق
معناسنه در يقال تجاسر لفلان بالعصا اذا تحرك له بها (ام الجسير) زبير وزننده جميل
عذرى نام شخص معروفك معشوقه سى اولان بثينه نام نكارك قزقرنداشى كنيه سيدر
(الجسمور) عصفور وزننده انسانك ارقه طرفندن جثه سنك محسوس اولان قوامنه
وحسن هيئت واعتدالنه دينور يقال ما احسن جسموره اى قوام ظهره وجثته (الجشر)
نشر وزننده طوارى اوتلامق ايچون اوتلاغه چقرمق معناسنه در يقال جشر الدواب
جشرا من الباب الاول اذا اخرجها للرعى وآت سوروسنى بدوى طائفه سى اوبه نك
اوكنه چقروب همان اورالقده اوتلاتمق معناسنه در يقال جشر الخيل اذا ازاها فرعاها
امام بيته وبرنسنه يى ترك ايلمك معناسنه در يقال جشر الشئ اذا تركه (التجشير)
تفعيل وزننده جشر ايله معناى اول وثالثده مرادفدر يقال جشر الدواب وجشر
الشئ بمعنى جشر وقابى بوشالتمق معناسنه در يقال جشر الاناء اذا فرغه (الجشر)
فتحتينله شول ماله يعنى دواب ومواشى يه دينوركه يانده اوتلانوب كيجه لر اوبه يه
كلميه يقال مال جشر اذا صار يرعى فى مكانه لا يرجع الى اهله بالليل ودوه لر ايله
يانده اخشامليوب اوه كلين قوم وجماعته دينور يقال اصبحوا جشرا اذا كانوا
يبيتون مع الابل يعنى لا يرجعون الى بيتهم وساحل بحرده اولان بالچقلره دينوركه طاش
كبى تحجر ايدوب خشونت ووجود پيدا ايلمش اوله لر شارح ديركه مؤلفك مصدره
قصرى قاصردر زيرا بوكونه اسم دخى اولور انتهى وجشر معناى مزبورده مصدر
اولور يقال جشر الساحل جشرا من الباب الرابع اذا خشن طينه ويبس كالحجر
وجشر اركن آدمه دينور رجل عزب معناسنه وبهار موسمنده بتشن سبزه لره دينور
يقال ما انضر جشر الربيع اى بقولها وجشر مصدر اولور كوكس صوغوق تأثيرى
كبى عارضه سببيله خشونتلنوب وسس غلظتلنوب بوغونلنمق معناسنه يقال جشر

الرجل جحرا من الباب الرابع اذا حشى صدره وملأ جوفه (الجحنبر) امير
وزننده و يخي دوملر ايله بننده قصير و بوینی قصه اولان آدمه دینور
(الجحنبرة) قدره وزننده انجبر تورکیده بعض مارسه سبیله عارض اولان خشونته
وحدته اولان بولفومه دینور تقول استشفى من الجره جحثرة اى خشونة فى صدرى
وغلظة فى صوتى ومصدره جحثر مذکورکى مصدر اولور یقال جحثر الرجل
على بناء المجهول فهو مجحثور اذا خشن صدره وغلظ صوته (الجحشور) معناى
مزبوردن اسم مفعولدر ومنه بوغونی اوتمرکلى دومبه دینور يقال عير مجحثور اذا
صار به سعل جاف (الاجتثر) احمر وزننده ذکر اولنان جحثر لفظندن صفتدر
صدرنده خشونت وصدنده غلظت اولان کیسه یه دینور مؤنثنده جحثراء دینور حمراء
کبی (الجحشور) قعود وزننده شفق سوکوب صفت یرى آچلق معناسنده در یقال جحثر
الصبح جحثورا من الباب الاول اذا طلع (الجحثرية) مطلقا صبح وقتى الجحثمات
على قول صحة دوه سودی صبح دمنده الجحثمات معناسنده در کرچه مصدردر لکن
آنده فعل متصرف اولماز و جاشریه رقیقه آیدر وبر خاتون اسميدر وبالشرية نصف
نهار وقتنه وسحر وقتنه اطلاق اولنور وبرکونه طعام آیدر (الجشیر) امیر وزننده
بانده احتلمش آدمه دینورکه ذکر اولندى وحشير دیدن اولان ترکشه دینور
وبیوك جوالة دینور (الجشار) کتان وزننده ات ایلقیسى اوتلیه‌جق چایرلق صاحبنه
دینور (المجشر) معظم وزننده اهلندن جدا قلمش آدمه دینور یقال رجل مجشر
اى مغرب (المجشرة) معظمه وزننده چایره چقریلان آت سوریسنه دینور يقال خيل
مجشرة اى مرعية (المجشر) محدث وزننده محمد بن سوار الجلى پدرینك اسمیدر
(ابو الجشر) حمیر وزننده ایکی کیمسه‌نك کنیه‌سیدر (الجخدر) منبر وزننده شول
حوضه دینورکه آنده حیوان صوارلنز اوله وجوهرینك جشر حشر وزننده سوده
ظفوی کیرلو بسلو اولمق معناسنده در ومنه يقال وطب جشر کذا في ان وضح
قول مصححدر صواب اولان حاء مهمله ايله اولمقدر شارح دیرکه مؤلف بو بابده
حمزة اصبهانی یی تقلید ایتشدر میدانى وسائر ائمة لغت ایسه مرقومى تزییف وتغليط
وصواب اولان جيمله اولمقدر دیو تخصیص ایلدیلر انتهى (المجعظر) فتای معجمه
وهمزه ايله مقشعر وزننده برآدمه شرکیر اولمغه آماده اولان کمسیه دینورکه کويا
الغاى شر ایتك ایچون دیکیلوب طورر اوله تقول مالك مجعظرا اى معدا شرك كانك
منتصب (الجعر) جيمك فتحى وعينك سكونيله دبرده قلان نجس قوريسنه دینورکه
چنقراق تعبیر اولنور على قول بنجه ومخلب صاحبى هربرنجى جانورك نجسنه دينور
وبو تسمیه بالمصدردر جمعى جعوردر يقال رمى الجمل بجعره والذئب بجعره اى نجوه
وجعر مصدر اولورکه اصلده برنجى جانور ترسلمك معناسنده يقال جعر الضبع جعرا

من الباب الثالث اذا خرئ (الجاعرة) بودخی جعر معناسنه‌درکه علی الاختلاف
المذکور نجسه دینور ودبره علی قول دبر حلقه‌سنه دینور (المجعر) مقعد وزننده
دبره دینور یقال ضرب مجعره ای مقعده (المجعار) مصباح وزننده پوست طبعی
غالب وکثیر اولان آدمه اطلاق اولنور فضلاتی سخت اولمق مناسبتیله یقال رجل
مجعار اذا کثر یبس طبیعته (الانجعار) انفعال وزننده جعر کبی یرتجی جانورتسلك
معناسنه‌در یقال انجعر الذئب بمعنی جعر (الجعراء) سوداء وزننده کوته دینور
است معناسنه وجعراء بلعنبر یعنی تمیم قبیله‌سندن بنی‌العنبر جماعتنك لقبیدر سبب
تلقیب بودرکه آنلردن دغه بنت منعج نام خاتونك زمان وضع حملی حلول ایدوب
اول خلالده نوعا اسهاله دخی اوغرامغله ولادت بوریسنی اسهال تقاضاسی ظنیله
صحرایه سرعت وبرچقوره قعود ایدوب ایکی یوزی بردن حکمنی اجرا ایلمکله همین
دفع طبیعی ایلدم قیاسیله قیام وچادره کلوب ضره‌سنه یاهنتاه هل یفغر الجعر فاه
یعنی غائط آغزنی آچارمی دیو استکناه ایلدکده ضره‌سی عاقله اولمغله ماده‌یه انتقال
ایدوب بلی آغزنی اچق دکل بلکه بدرنی بیله چاغرر دیو قالقوب اول چقوردن
چوجغی آلوب کتوردی اکامبنی جماعت مزبوره‌یه جعراء اطلاق ایلدیلر ومرقومه
دغه بلاهتده ضرب مثلدر (الجعری) زمکی وزننده بودخی کوته دینور است
معناسنه وجعری بین‌العرب سب ودشنام کلماتندندرکه لؤم وفروما یکی‌یه نسبت اولنان
کمسیه تفوه اولنور واطفاله مخصوص برلعب آدیدرکه ایکی چوجق برنی ایکی طرفلو
اللری اوزره کوتروب کیدرلر (الجاعرتان) تثنیه بنیه‌سیله اتك قسمنك دبرنده
اولان ایکی طرفلو کمکلرك موضعنه دینورکه آت قسمنده ایکی یانجق تعبیر اولنور
وآت قسمنك ایکی طرفلو اویلقلری باشندن بری اوته قویرغنی اوردیغی یرلره
دینورکه ینه یانجق اوله‌جقدر علی قول ایکی طرفلو یوج کمکلرینك اوجلرینه
دینورکه تومسك اولوب اویلقلری اوزره مشرف اولور مآل متحد وتعبیر مختلفدر
قال فی‌الاساس کوی دابته فی‌جاعرتیه وهما مضربا ذنبه (الجعار) کتاب وزننده
برکونه داغ وتمغا اسمیدرکه آتك ذکر اولنان جاعره‌لرینه باصیلور وشول ایپه
دینورکه قیودن صوچکن آدمك دوشمامك ایچون بلنه بند ایدرلر براوجی طشره‌ده
مربوط یاخود برآدمك النده اولور (التجعر) تفعل وزننده قیودن صو چکن آدم
بلنه جعار دیدیکی مزبور ایپی بغلمق معناسنه‌در یقال تجعر المستقی اذا شد وسطه
بالجعار لئلا یقع فی‌البئر (الجعرة) عمده وزننده مزبور جعارك کوده‌ده یرایتدیکی
اثره دینور وبرنوع ارپه‌یه دینورکه دانه‌سی ایری وپك آق اولور (جیعر) حیدر
وزننده (وجعار) قطام وزننده (وام جعار وام جعور) جعفر وزننده دیشی
صرتلانه اطلاق اولنو جعری کثیر اولدیغیچون ومن‌الامثال * تیسی جعار * یاخود

يعنى جعفر بومثلو وافى تكذيب وتكذيبى امثال ايلك بومضيعنه مضروب اولنور
يعنى جعفر قولى كه امر محاضرده كوزل كلدى يحمله باسم وتكذيبى اولنكده قسمى
بيّاحقر اولور قائل تصديقى اولنسان كلام منطقت حالتنده دالدر وبعض كه سى
قسمنده اولان عبدن امر حاضردر يقال هات الخبث الجرادالمسفها يعنى بلان
سوزلر ايله كوزلجه سى وصف القانه ايله مالقنده اولنور كمثل امثالدندر كه * دوعى
جعفر * ديو ز ضرب اوله و بعض ايله كه بو جى امر حاضردن قورتوفى بنسنه تدلل وقولة
اولمدر بعدنده مضروب اولنور ويقـال بوعن جعفر واعطى ايالمعر (الجعود)
صبور وزننده بو بهشل جاعتنه كلفنّا بنو عبدالله بن دارم جاعتنه مخصوص وصـو
اى تخفيف مصدده كبى بوله اعتبه ديركه آشى بجمور صوبى مقولندرقده قيون وكچى
قسمتك صوارى صـو صالده امين وفارغ البال اولنورلر (الجعر ون) الجون وزننده
بركوچك بوجك آديدر وكوتى وكمثر حرماية ديور (ابوجعران) جيمك كسريله
بوق بوجكلرك كنيه سيدر (امجعران) قرتغى قوشلك كنيه سيدر (الجعرانة)
جيمك كسريله وكاه اولور كه عينى مكسوره وراى مشدده ايدرلر لكن امام شـافعى
تشديدى تخطئه ايتمدر مكه ايله طائف بيننده برموضع آديدر جعرانه ايله ملقبه اولان
رابطه بنت سعد لقبيله مسماعدر نسعيدبالله [ولاتكونوا كالتي نقضت غزلها] الآية
كريمه سندن مراد مزبوره ريطه در دائما ايلكى اكيروب بعده نقض ايلكله حماقته
مثل اولشيدى وجعرانه ارض عراق اولنده باديه ناحيه سندن بشقه برموضع آديدر
(ذوجعران) عثمان وزنـنده اذواء تعبير اولنان اقيـال يمندن برقيل يعنى برملك
لقبيدر (الجعبر) جعفر وزننده بودور قصيرالقامه كشى به ديور مؤنثى جعبره در
وشول قواعده ديوركه قائين ودبواريلرى قصـه اولنوب واوبومى عظم اولنيه
وجعبر بنى نميردن برزجل آديدركه فرات وراسـنده قلعة جعبره مسـتولى اولنغله
كنديسنه نسبت اولنشدر (الجعبرة) دحرجه وزننده برآدمى يره چالمق معناسنه در
يقال ضربه فجعبره اذا صرعه وجعبره كمثل اسم اولور بدخلقت وبداندام اولان
بودور خاتونه ديور (الجعبرية) بو دخى ذكر اولنـان خاتونه ديور (الجعثرة)
ثاى مثلثه ايله دحرجه وزنـنده بركندرملك معناسندر يقال جعثر المتاع اذا جمعه
(الجعاجر) حضاجر وزننده جعجرمك جميدر طرطبه وزننده در شول نسنه لره
ديوركه خميردن كونا كون صورتلره دوزوب شيره وزجل مقوله سنى طبخ ايدركن
ايچنه براقوب برابر طبخ اوندقدنسكره اكل ايدرلر (الجعدر) جعفر وزننده بودور
كوتاهقد كشى يه ديور (الجعادرة) بنادره وزننده بنومرة بن مالك بن الاوس جماعتنه
اطلاق اولنور (الجعذرى) ذال معجمه ايله جعفرى وزننده اكول وايتهان كمسيه
ديور (الجعظرى) ظاى معجمه ايله جعذرى وزنـنده فظ وغليظ يعنى درشت

وبدخوی وکندهکسیه علی قول اکول وغلیظ اولان ناتراشه دینور وشول بودور
کشی‌یه دینورکه عهده‌سنده اولمیان نسنه ایله تفاخر ایدوب لاف وکزافله کورك کبی
هوایی پوفلر اوله یقال رجل جعظری ای قصیر منتفخ بما لیس عنده (الجعظارة)
جیمك کسریله جعظری ایله معنای اخیرده مرادفدر وقلیل العقل وسبکمغز آدمه
دینور (الجعنظار) کسرتینله کوپك کبی طعامه حریص اولوب صغر کبی طویز
اولان شخصه دینور یقال رجل جعنظار ای شره نهم وجثه‌سی ایری ودیزمان
اولان اکول وایهان کسیه دینور (الجعنظر) سفرجل وزننده جعنظار معناسنه‌در
(الجعظرة) دحرجه وزننده ششمان آدم کبی بطیء الحرکه اولان کسه آغرآغر یلمك
معناسنه‌در یقال جعظر الرجل اذا سعی بطیئا ویقال سعی الجعظرة اذا تثاقل
فی سعیه وجعظره ارقه ویروب قاچمق معناسنه‌در یقال جعظر الرجل اذا فرّوولی
مدبرا (الجعظر) جعفر وزننده شول آدمه دینورکه قیچی پك بیوك اولمغله یوررکن
قرامان قیونی قویرغنی بری اوته صالدیغی کبی بودخی قیناقلرنی تحریك ایدر اوله
تقول رأیت جعظرا ای ضخم الاست اذا مشی حرکها (الجعظار) جیمك کسریله
کوده‌سی یوغون اولان بودوره دینور یقال رجل جعظار ای قصیر غلیظ (الجعفر)
فایله کوچك ایرمغه دینور نهر صغیر معناسنه وبیوك وواسع اولان ایرمغه‌ده دینمکله
اضداددن اولور وصوایله طوبطلو اولان ایرمغه علی قول جدول دیدکلری کوچك
چایدن زیاده‌جه اولانه دینور وپك سودلو ناقه‌یه اطلاق اولنور وجعفر اسامیدندر
جعفر بن کلاب برقبیله پدرینك اسمیدر قال الشارح ومنه قولهم رأیت جعفرا علی
جعفر فی جعفر ای علی ناقة غزیرة فی النهر الصغیر وکذا الکبیر الواسع والنهر
الملآن اوفوق الجدول (الجعفری) یای نسبتله برقصر اسمیدرکه متوکل خلیفه
سرمن رأی نام قصبه قربنده بنا ایلمشیدی (الجعفریة) بغدادده برمحله‌در وجعفریة
دیشودالك فتحی وشین معجمه‌نك ضمیله وجعفریة الباذنجانیة مصر دیارنده ایکی
قریه‌در (الجعمرة) دحرجه وزننده ارکك اشك کندی کندیسنی کرپی کبی‌در
طوپ دیوشوروب دیشی اشك اوزره یاخود اصروب قاپمسنی قصد ایلدیکی سائر
اشك اوزره آتیلوب صالمق معناسنه‌در یقال جعمر الحمار اذا جمع نفسه وجرامیزه
ثم حمل علی العانة اوغیرها اذا اراد کدمه (الجفر) حفر وزننده شول قوزی‌یه
دینورکه بیویوب اشکنبه‌لنمکله ممه‌دن کسیلوب اوتلمغه اعتیاد ایلیه علی قول درت
آیلغه بالغ اولان قوزی‌یه دینور جمعی اجفار وجفار کلور جیمك کسریله وجفره
کلور فتحاتله شارح دیرکه مؤلف من اولاد الشاء وجوهری من اولاد المعز عبارتیله
ایراد ایلمشدر زیرا اهل لغت اختلاف ایلدیلر اکثری جوهری قولنه موافقدر انتهی
وجفر مصدر اولور قوزی ذکر اولنان کرته‌یه وارمق معناسنه یقال جفر ولدالشاء

جفرا ... الاولى الا ضبط ولبكر ... اوليه آليه وجفر كوزه سنت
الثرى ... شو ... اكل ايجر اولان مضره اطلاق اولور ايچنكده مؤنثنده
جفره ايدر قال الاصمعى ... جفرة وهى الماءة الخفيفة وجفر ... ماشى
ايله اوزقيامق على قول ... اوزمش اولان قويه اطلاق اولور يقال
جفروا جفر الى ... اوضرى ... وجفر مدينه نواحيسنده مصريه
... برموضع آديدر اوراده ... جهالتى اوغلها الجفرى اوزايه
... جفرى آيله ملاقات اولمشدر وجفر مكده ... جماعته مخصوص
... آبيدر ... برموضع ... وجفرالضاد ... وصو اي كلمات
... (جفر الفرس) برصو آديدركه اكا فرس دوشوب بوغلمغله اول آده
... واقف اولوب ... صو ... كنديكره فرس ...
... (جفر الشحم) بوغمس جالقى يوردنده برصو آديدر
(جفر ...) ... كلاب يوردنده برصو (جفر الاملاك) ... نواحيسنده
برموضعدر (جفر الهباءة) برموضعدركه آنده ... فرارلرى اولان حمل
بن حذيفه قتل اولنمشدر (جفر بنى حولى) بوعقيل يوردنده برصودر مترجم
ديركه كتب تواريخده مرسوم اولديغى اوزره جفر وجامع ايكى كتاب اسميدركه
امام على كرم الله وجهه تأليف بيوردبلر جلد حفره كتب ايلدكلرى باعث تسميه
اولمشدر (الاستجفار) (والتجفر) تفعل وزننده بو ... جفر معناسنه در يقال استجفر
ونحوه ... وتجفر يعنى جفر (الجفرة) حفره وزننده كوكسك ... ديرلر جوف
ومعناسنه على قول قارنله ايكى يانلرى قوشديغى يره ديرلر وجفور شكلنده
واسع اولوب دكرمى اولان ارضه ديرلر جمعى جفر در قال الشارح ومنه حديث
... [فوجده فى بعض تلك الجفار] وهى جمع حفرة اى الحفرة الواسعة
المستديرة وجفرة الفرس آت قصيك يلنه اطلاق اولنور يقال فرس عظيم الجفرة
اى وسطه ... جفر كلور غرف كبى وجفار كلور ... كسرله وجفره بصرده
برموضع آديدركه آنده ... تاريخده كه اموية عهدينده برجنك عظيم واقع اولمشدر
وا كثر قرآء بصره دن جعفر بن حيان العطاردى الجفرى عام الجفرده يعنى
سنه مزبوره ده تولد ايلمكله اكا نسبت اولندى (المجفر) مكرم وزننده
اوزتكى چوق وواسع اولان آته وسائر حيوانه ديرلر يقال فرس مجفر اى واسع
الجفرة (الجفير) امير وزننده شول اوق تركشنه ديرلركه يالكز دريدن اولوب
آنده آغاج اولميه على قول آغاجدن اولوب دريسى اولميانه ديرلر تقول ملأ الجفير
قبل النزع النفير وهو جعبة من جلود لاخشب فيها او من خشب لاجلود فيها وجفير
ضريه ناحيه سنده برموضع آديدر (جفير) زبير وزننده بحرين قضاسنده

بر قريه در

برقريه‌در (الجفور) قعود وزننده پغور ناقه‌يه چوق آشمقدن ناشى فتور كلوب سست ومنقطع اولمق معناسنه‌در يقال جفر الفحل جفورا من الباب الاول اذاانقطع من الضراب يعنى لكثرته و بولالمق معناسنه‌در يقال جفر الشئ اذا اتسع و بر آدم برعلت ومرضدن چقمق يعنى قورتلقله وسعت بولمق معناسنه‌در يقال جفر فلان من المرض اذا خرج يعنى برأ ونجامنه (الاجتفار) افتعال وزننده (والاجفار) افعال وزننده (والتجفير) تفعيل وزننده بونلرده پغور ديشى‌يه چوق آشمقدن سست اولوب منقطع اولمق معناسنه‌در يقال اجتفر الفحل واجفر وجفر اذا انقطع من الضراب واجفار غائب ونابديد اولمق معناسنه‌در يقال اجفر الشئ اذاغاب وجاعدن كسلمك معناسنه‌در يقال اجفر عن المرأة اذا انقطع واحبابدن دوستلغى كسوب زيارتنى ترك ايلك معناسنه مستعملدر يقال اجفر صاحبه اذاقطعه وترك زيارته (الجوفر) جوهر وزننده ومرادفيدر (الجيفر) حيدر وزننده ياوزارسلانه دينور شرزه شير معناسنه وجيفر اساميدندر جيفر بن الجلندى مملكت عمان ملكنك اسميدركه سلطان الانبياء عليه افضل التحايا حضرتلرى طرفندن نامه و سفارتله كيدن عمرو بن العاص رضى الله عنه يدنده عمانده اولدقلرى حالده بلا رؤية مرقوم وبرادرى عبدالله شرفيافتهٔ اسلام اولوب ينه ايالتلرى كنديلره تقرير اولندى وضميرة بنت جيفر صحابيه دندر (الجفر والمجفرة) ميمك وفانك فتحيله جاعك قطعنه باعث اوله‌جق شيئه دينور كثرت شرب قهوه كبى يقال طعام مجفر ومجفرة اذا كان يقطع عن الجماع ومنه قولهم الصوم مجفرة للنكاح (المجفر) معظم وزننده رايحهٔ جسدى متغير اولمغله بدبوى اولان كشى‌يه دينور يقال رجل مجفر اذاصار قدتغيرت رايحة جسده (من جفرك) جيمك فتحى وفانك سكونيله (ومن جفرك) فتحتينله (ومن جفرتك) من اجلك معناسنه‌دركه سنكيچون وسندن اوتورى ديمكدر يقال فعله من جفرك ومن جفرك و من جفرتك اى من اجلك (منهدم الجفر) قويسى يقق ديمكدر بومناسبتله معدوم العقل آدمه اطلاق اولندى يقال رجل منهدم الجفر اى لاعقل له (الجفرى) كفرى وزننده و الفك مديله جائزدر آغاجك چچكى قابنه دينوركه قبجوق تعبير اولنور (الجفار) كتاب وزننده قويلره واشمه‌لره دينور جفرك جمعيدر وجفار بنى تميم يوردنده بر صو آديدر و بك سولو ناقه‌لره اطلاق اولنور (الاجفر) احمر وزننده خزيميه ايله فيد مياننده برصواديدر (الجكيرة) جكره لفظنك مصغريدركه فتحاتله لجاجه معناسنه‌دركه اونكولكدن عبارتدر يقال ماهذه الجكرة اى اللجاجة (الجكر) فتحتينله بر آدم اونكو اولمق معناسنه‌در يقال جكر الرجل جكرا من الباب الرابع اذالج (جكار) كتاب وزننده بر رجل آديدر (الاجكار) همزه‌نك كسريله بر آدمه يدنده اولان مالنى بيع ايلمسى ضمننده ابرام

والحاج بعث معنسندر يقال الحكرة اى الحمة والسو واره جمه اخ سعدي
للقدر (الجمار) منين و ابيه بأبه فحين قاله بعي قلعي ملاق وساز ادواتبه
وصع بالمعلوي قاله ربوم قراب السجد معاسبه على قول قطعات امريه دبور
(الجمار) الحصا و بعده اصه بلده و محمد البدي (الجمار) قاله بطال و بعده
مر و قشاسده و قرية البحر منه آدن منصوردر و نهر مع بدرك كوشلو بخور
(المجمر) المجمار و بعده عظن بولمسده بر بلده اديدرك باج و بير مقوله
لشا نعرهم مرده اولان قبيس بوسه آدن حلب و نقل اولنور (الحمار) جيمك
ضمي ولام مشددهنك فتحيه كلنار فارسي معربدركه نار جيجكنه ديئور مقولدركه
بو انجم هوى اصفر ايكن اوج دانهسي قو يروب بونسه بر سنه يه قدر مشحون
الفريسي كورمك خواصندندر لكن كتب طبيه ده صاحب رمد يأخود عيوني كسه
چهارشنبه كوني مطلوع آفتابدن مقدم اجلامش شحمسندن بر قاج دانهسي آغزيله
قو بروب بوتسه تمام سنهيه دك كوزي آغريسي كورمز و تجربه در ديو مرسومدر
(الجمرة) جيمك فتحي وميمك سكونيله بر دانه آتش قورينه ديئوركه كوز دخي
تعبير اولنور نار متقده معناسنه جمع جنسي جمر در شارحك بيانه كوره جمع صيغي
جمرات وجمار كلور جيمك كسريله يقال الق الفحم على الجمار اي النار المتقدة وجمره
بيك نفر سواري يه اطلاق اولنور اعداي آتش كبي سوزان ايتدكلريچون يأخود
جمعيت معناسندن مأخوذدر يقال جمرة كالجمرة اي الف فارس كالنار المتقدة وجمره
شول قبيله يه اطلاق اولنوركه اصلا برفرده و بر قبيله يه منضم اولميوب على حدة
طور مر اولهلر شدت وشجاعتلرندن سائر مظاهرتدن مستغني اولورلر على قول
اوچيوز سواري بي حاوي اولان قبيله يه اطلاق اولنور وجمره خرده چقل طاشنه
ديئور حصاة كبي كه فارسيده سنكريزه ديئور وجمره مناسك حجدن اولان جمراتك
مفرديدركه اوج جمره در بري بريني عقبجه جمار يعني خرده طاشلر آتيلور جمرة
اولى وجمرة وسطى وجمرة العقبه تعبير اولنور وجه تسميه عنقريب ذكر اولنور
مؤلفك بو راده مسامحه ايلمشدر زيرا وجه مذكور اوزره جمره نك جمعي جمرات وجمار
كلور نهايت جمرات فعل مخصوص مناسكده غالبدر (جمرات العرب) اوچ
كروهدن عبارتدر بري بنوضبه بن اد وبري بنو الحارث بن كعب و بريسي بنو
نمير بن عامردر على قول عبس وحارث وضبه قبيله لريدر بو نلر لام برادرلردر
مقدما والده لري رؤياسنده مشاهده ايدركه فرجندن اوچ دانه جمره ظهور ايلدي
بر مدتدنصكره كعب بن المدان نام كسنه مزبوره يي تزوج ايدوب فراشندن حارث
تولد ايلدي كه بو نلر يمنك اشرافيدر بعده بغيض بن ريث نام آدمه واروب آندن
عبس تولد ايلدي كه بو نلر عربك سلحشور جنديلريدر آندنصكره ادنام كسنه تزوج

ایدوب آندن ضبه طلوع ایلدی پس ایکی جمره که عبس ایله ضبه در مضرده و بر جمره یمنده اولور و جمره بنت ابی قحافه صحابیه در وابو جمرة الضبعی که اسمی نصر بن عمران در و عامر بن شقیق بن جمره و ابو بکر بن ابی جمرة الاندلسی علماء ومحدثیندندر (التجمیر) تفعیل وزننده بر کدرمك معناسنه در یقال جمر الشیء اذا جمعه وناس برارایه کلوب برکمك معناسنه در یقالی جمر القوم علی الامر اذا تجمعوا وانضموا وخاتون صاچنی اکسه سنه طوپلمق معناسنه در یقال جمرت المرأة اذا جمعت شعرها فی قفاها وخرما اغاجندن خرما بینیسنی کسمك معناسنه در یقال جمر الرجل اذاقطع جمار النخل و باشبوغ عسکری دشمن اولکه سندن کیرو صالیورمیوب معیتنده آلیقومق معناسنه در یقال جمر القائد الجیش اذاحبسهم فی ارض العدو ولم یقفهلم (الجمر) جیمك فتحی ومیمك سکونیله بو دخی ناس بر خصوص ضمننده بر ارایه کلوب برکمك معناسنه در یقال جمر القوم علی الامر جمرا من الباب الثانی اذا تجمعوا وانضموا وایاغی بوقاغیلی آت صچرایه رق یوریمك معناسنه در یقال جمر الفرس اذاوثب فی القید و برآدمه آتش کوزی یاخود خرده چقل طاشی و یرمك معناسنه در یقال جمره اذا اعطاه جمرا و برآدمی آلارغه و برطرف ایلك معناسنه در یقال جمر فلانا اذانحاه و منه الجمار بمنی یعنی مناسك حجدن مناده رمی اولنان جمره لر بوندن مأخوذدر زیرا حضرت ابراهیم علی نبینا وعلیه التسلیم شیطانی آنلر ایله طرد وتبعید ایلدی یاخود اسراع معناسنه اولان اجماردن مأخوذدر زیرا شیطانه طاش آندقلرنده ملعون حضرت ابراهیم اوکندن سرعتله فرار ایلدی (الاجمار) همزه نك کسریله بو دخی ناس بر ارایه کلوب برکمك معناسنه در یقال اجمر القوم بمعنی جمروا وخاتون صاچنی اکسه سنه طوپلمق معناسنه در یقال اجمرت المرأة اذا جمعت شعرها فی قفاها وسرعتله یوریمك معناسنه در یقال اجمر الرجل اذا اسرع فی السیر و بوقاغیلو آت صچرایه رق یوریمك معناسنه در یقال اجمر الفرس اذاوثب فی القید وبر نسنه یی بخورلمق معناسنه در یقال اجمر ثوبه اذا بخره وآتشه عودآغاجی قومق معناسنه در یقال اجمر النار مجمرا اذا هیأها ودوه قسمنك طبانیله پرمق یرنده اولان کمکلری ارالرنده خطوط اولمیوب دو بدوز اولمق معناسنه در یقال اجمر البعیر اذا استوی خفه فلا خط بین سلامیه واغاج اوزرنده اولان تازه خرمالرك مقدارنی تخمین وتقدیر ایلدکدنصکره تخمینی جمع وحساب ایلك معناسنه در یقال اجمر النخل اذاخرصها ثم حسب فجمع خرصها ویکی آی کیجه ایچره کورنمیوب نهان اولمق معناسنه در یقال اجمرت اللیلة اذا استتر فیها الهلال و برحالت جملهیه عام وشامل اولمق معناسنه در یقال اجمر الامر بنی فلان اذاعمهم وایلغاره و چاپوله کیدنلر آنلری بر کدوب یراندرمق معناسنه در یقال اجمر الخیل اذا اضمرها وجمعها (الاستجمار)

بر یره قومق و اوله مختضب و تنگ معناسنه در یقال اجمر القوم اذا اجتمعوا
وانضموا و عسکری اعدا اولکه‌سنده سرحد عسکر معیننده حبوس اولنوب قالمق معناسنه در
یقال اجمر الجیش اذا حبسوا بارض العدو ولم یقفلوا و چلق صاچلرینی ایله اصفرا
ایلک معناسنه در یقال اجمر الرجل اذا استجلی بالخمار (اجمر) افعل وزنده
یوجی عسکری دیار بعیده‌ده حبس ایلوب اولکه اعدادنده سرحد عسکر معیننده قالمق
معناسنه در یقال تجمر الجیش یعنی استجمروا (الجمر) صبر وزنده بخور داله دیرلر
که بخور اوتنی اکثریله و بومذکرده مؤنث دخی اولنور مجمره و مدخنه بخور
کرامی ایله و مجمر عود الهاسنده اطلاق اولنورکه آنک بخوردر (الجمرة) مرحله
فعیله بر ده بخوراته دیرلر اسم مکیدر (المجمر) ملزم وزنده بو دخی بخور داله
و بخور انائه دیرلر (الاستجمار) افتعال وزنده مجمر ایله بخورلنمق معناسنه در یقال
استجمر بالمجمر اذا تبخر بها (الجمار) رمان وزنده (والجمور) خرما کوبکی و خرما
بیسی دیدکلری شیئه دیرلر که خرما آغاجلرینک تپه‌لرنده اولور اقی و لذیذ و شحمی
سوده قریبدر شحم النخل دخی دیرلر (الجمار) سحاب وزنده کروه وجماعت معناسنه در
(جماری) حباری وزنده و بو بناده استعمال اولنور هب و جمله معناسنه در یقال
جاؤا جماری وجمارا ای باجمعهم (الجمیر) امیر وزنده تاست جمیلکلرینه دیرلر
یقال هذا جمیر القوم ای مجتمعهم (الجمیرة) سفینه وزنده اورلمش صاچه دیرلر
ضفیره معناسنه (ابن جمیر) لیل و نهاره اطلاق اولنور موقع اجتماع اولدقلری ایچون
نته که ابنا سمیر دیرلر مسامره و محاکات واقع اولدیغیچون (الجمیر) زبیر وزنده
اسامیدندر خارجة بن الجمیر اهل بدردندر الصارث حلیفیدر علی قول خانی معجمه
ایله‌در یاخود حای مهمله ایله‌در و قبیله اسمی اولان حمیر کبی یاخود حمیردر حمارک
مصغری کبی یاخود اسمی حارثه‌در یاخود حمزة بن الحمیردر یاخود اسمی جاریه‌در
یاخود ابو خارجه‌در (المجمر) منبر وزنده بر طاغک آدیدر (جمران) عثمان
وزنده بر بلده‌در (المجمر) محسن وزنده (والمجمر) مکرم وزنده صلب و متین
اولان طوار طرنغنه وصف اولنور یقال حافر مجمر ومجمر ای صلب (نعیم المجمر)
محسن وزنده فاروق اعظم رضی الله عنه حضرتلرینک کوله‌سی اولان نعیم
اولمجقدر مسجد نبوی‌یی چقل طاشلریله دوشدیکیچون تلقیب اولندی (الجثورة)
ثای مثلثه ایله جمهوره وزنده یغلمش طپراق کومه‌سنه دیرلر تراب مجموع معناسنه
مترجم دیر که بو جذر بزم کمه‌زدن مبحوث اولمق محفوظدر ((الجخنور) خاوی
معجمه ایله جمهور وزنده ایچی بوش بوجغز شیئه دیرلر که قووق تعبیر اولنور
اجوف معناسنه (الجخجر) جعفر وزنده قمش کبی ایچی بوش اولان کمکه دیرلر
(الجخزرة) زای معجمه ایله دحرجه وزنده بر نسنه‌دن خوف ایتمکله اقدام ایده‌میوب

ایزی اوزره دونوب قاچمق معناسنه‌در یقال جزر الرجل اذانکص وهرب (الجعرة) دحرجه وزننده جعره معناسنه‌درکه ذکر اولندی وجعره غلیظ وسخت و بلند اولان سیاه قیایه دینور علی قول یوکسك طاشلغه دینور وجعره مصدر اولور کومه‌لنمش یوغرد قور یسنی‌دکرمیلتمك معناسنه یقال جعر الجعورة اذادورها (جعر) جعفر وزننده برقبیله آدیدر وقوی‌قاز یلورکن چقان صاری بالچغه دینور (الجعور) جهور وزننده جمع عظیم معناسنه‌در (الجعورة) هایله آغرشغه دینورکه اغاجك تپه‌سنه بچورلمش اوله چادر دیرکنك تپه‌سنده اولان اغرشق کبی وکش دیدکلری یوغرد قور یسنك کومه‌سنه دینور (الجهور) عصفور وزننده شول قوم یغننه دینورکه پك یوکسك اولمغله اطرافنه حواله ومشرف اوله وجهور الناس انساندن کروه عظیمه دینور جل الناس کبی جمعی جماهر در یقال هذا قول الجهور وشهد ذلك الجماهیر ای جل الناس وهرشیئك معظم وفراوانه دینور وجهور بنی سعد جماعتی یوردنده برقره طاشلق آدیدر وکریمه و پاك نژاد اولان خاتونه دینور (الجهرة) دحرجه وزننده برکدرمك معناسنه در یقال جهر الشیء اذا جمعه وقبر ومزاری صوا ایلیوب همان اوزرینه طپراق برکدروب اویلجه طپراقلق معناسنه‌در یقال جهر القبر اذاجمع علیه التراب ولم یطینه قال الشارح ومنه حدیث موسی بن طلحة [انه شهد دفن رجل فقال جهر واقبره] ای اجمعوا علیه التراب ولاتطینوه ولاتسوّوه وجهره بر خبرك برطرفنی سویلیوب سامعه مفید ومقصود اولان طرفنی کتم ایلمك معناسنه‌در یقال جهر علیه الخبر اذا اخبره بطرف وکتم المراد (الجهوری) یای نسبتله برنوع شراب مسکر آدیدر علی قول اوچ سندلك اوزم شرابنه دینور یقال سقاه جهوریّا وهو الشراب المسکر اونبیذ العنب اتت علیه ثلاث سنین مفرداتده اوزم شیره‌سی نصفی قالنجه قایناديلوب ترك اولنسانه اطلاق اولنور دیو مرسومدر (المجمهرة) اسم فاعل بنیه‌سیله شول ناقه‌یه دینورکه قوم یغنی کبی بنیه وترکیبی صمصق وقوندودیرنکلی اوله یقال ناقة مجمهرة اذاکانت مداخلة الخلق یعنی کانها جمهور الرمل (التجمهر) تدحرج وزننده برکمسیه شرکیرلکله بالا پروازلق ایدوب حواله اولمق معناسنه‌در یقال تجمهر فلان علینا اذاتطاول (جناره) جیمك کسریله استرآباد ایله جرجان بیننده بر بلده‌در (الجنور) تنور وزننده بغدای واربه دوکجك یره دینورکه خرمن یری تعبیر اولنور (الجنبر) بای موحّده ایله مقعد وزننده ایری ودیزمان ارکك دوه‌یه دینور و بودور قصیر القامه کمسیه دینور وطوی قوشنك یاور یسنه دینور وجنبر جعدة بن مرداسك فرسی اسمیدر (الجنبار) بانك شده‌سیله جنبار وزننده (والجنبار) سمسار وزننده بونلرده طوی قوشنك یاور یسنه دینور وجنبار وزننده اسامیدندر

شنبال بن اخبزار و شنبالیزدر (الحنز) حمى جمله ابله جعفر وزننده (والحنز) قنفذ وزننده منطقه‌لو صنور ارككی دوشیه دیرلر جمعی جنازیر در (الجنزوة) جنزيه وزننده و صبار وزننده که ذكر اولندی (الجنزة) جبذ ماده‌سنده ذكر اولندی (جنبذبور) جیمك ضمی ودالك فتحیله اهوازه ایالتنده تستر نام بلده قربنده بر بلده آدیدر یعقوب بن الصفار نام شقی فتح اولدقده تكنب ملك ایلدیکنده شاپور مصرعی و جوز صنار ولايتك قاعدة الملك اولنی اوپرده مدفوندر شاپور بن اردشیر بناسیدر (الجنابر يذ) جیمك ضمیله بصریه مخصوص بر كونه خرما اعاجیدر كه مجموعی مشار اعاجلردن بك كيچ مشهور ایدر (الجنقير) عابله جماهیر وزننده بك اسکی قبرلره دیرلر كه اسلافدن قالمش اولنور قبور عادیه معناسنه مفردی جنبوردر جنبور وزننده (الجور) دوز وزننده عدل نقیضیدر كه ظلم وستم معناسنه‌در بوكده علی ايله متعدی اولور یقال جار علیه یجور جورا ایانلم ولم يعدل وجور قصد مقابلیدر كه جادۀ متعدلۀ مستقیمه‌دن صاپمقدر كرك حسی وكرك معنوی اولسون یقال جار فلان ضد قصد ای مال عن القصد و یقال جار عن الطريق ای ازال وجور جائر معناسنه كلور كه ستمكار واعتدال وجاده‌دن منحرف كمسه‌لره دینور وبو مبالغه وصف بالمصدردر یقال رجل جور ای جائر وجائرك جمعی جوره كلور فتحتیله وجوره كلور جیمك ضمی وواوك فتحیله كه غیر قیاس اوزره‌در وجاره كلور كه اسم جمعدر یاخود اصلی جائره‌در جماعت اعتباریله‌در یقال قوم جورة وجورة وجارة ای جائرون (الجار) قومشو یه دینور مجاور وهمسایه معناسنه تقول هو جاری بیت بیت ای مجاوری وشول آدمه دینور كه برظالم اكا ظلم ایدركن بریسی داد وامدادینه یتشوب تخلیص وتأمین ایلمش اوله یقال هوجاره وهو الذی اجاره من ان یظلم وامداده یتشن آدمه دینور مجیر معناسنه تقول هو جاری ای مجیری واستمداد ایدن آدمه دینور تقول اجار المجار ای المستجیر و بر آدمك تجارت اورتاغنه دینور تقول هو جاری ای شریكی فی التجارة وخاتونك زوجنه اطلاق اولنور نته كه زوجك خاتوننه جاره دینور یقال هو جارها وهی جارته ای زوجها وزوجته وعورتك فرجنه اطلاق اولنور ومسافه‌سی قریب اولان قوناغه اطلاق اولنور وكوته اطلاق اولنور است معناسنه نته كه جاره دخی دینور مترجم دیر كه بر اعرابینك عورتی حائض اولور اوخلالده قربان ایتك داعیه‌سنده دوشمكله حالت مزبوره‌یی مشاهده ایلدكده ★ و یؤخذ الجار بذنب الجار ★ دیمشدر تخلی‌یه مباشرت ایلدیكی منقولدر وجار ملك وعقارده مقاسم اولان شریكه اطلاق اولنور وحلیفه اطلاق اولنور كه یكدیگره مدد واعانت ایتك اوزره عهد و یمین ایدن آدملرك هر برندن عبارتدر معانی مذكوره‌ده متضایفدر وناصر ومعین معناسنه مستعملدر جمعی جیران كلور جیمك كسریله وجیره كلور عنبه

وزننده واجوار كلور وجار بحر قلزم اوزره يعنى ساحلنده بر بلده آديدر آنكله مدينه ميانى برمرحله مسافه‌در عبدالله بن سويد الصحاوى الجارى اوراد‌ندر ياخود بوالحارثى اولمغله تصحيف اولنمشدر وعبدالملك بن حسن وعمر بن سعد وعمر بن راشد ويحيى بن محمد الجاريون محدثلردر وجار اصفهان قضاسنده بر قريه آديدر محدثيندن عبدالجبار بن فضل وذاكر بن محمد الجاريان اوراد‌ندر كذلك بحرين قضاسنده بر قريه آديدر وموصل شرقيسنده بر طاغك آديدر (جور) نور وزننده شيراز اولكه‌سنده فيروز آباد ايالتنك مدينه‌سى يعنى قاعدة الملكى اولان شهرك آديدر اعلا كلى اولمغله ورد جورى اكا نسبت اولنور واكا علمادن ذوات كثيره منسوبدر وجور نيسابورده بر محله آديدر اعلامدن محمد بن احمد الوليد الاصبهانى الجورى اوراد‌ندر جور كلمه‌سى مؤنث اولمغله غير منصرفدر بلده ومحله وعجمه اعتبار يله و بعضا مذكر ومنصرف اولور مترجم دير كه ماه وجور بحثى كافيه‌ده مشروحدر وجور اسماء رجالدندر محمد بن شجـاع بن جور ومحمد بن اسمعيـل كه ابن جور ديمكله مشهوردر محـدثلردر (جور) زفر وزننده اصفهان قضاسنده بر قريه‌در (الجور) جيمك كسريله هجف وزننده پك تند آواز اولان شيئه اطلاق اولنور كه حدى متجاوز اولور و منه يقال غيث جور اى شديد الرعد و يقال بازل جور اى شديد الصوت (الجوار) سحاب وزننده چوق ودبى درين اولان صويه دينور يقال فى ارضه جوار اى ماء كثير قعير وجوار الدار برخانه‌نك حد وسنورنده ممتد ودوره وحذاسنده واقع اولان عرصه وخانه مقوله‌سـنه دينور طوار كبى وجوار جوارى لفظنده لغتدر كه كميلره دينور سفن معناسنه و بوصاعد لغويدن منقول وغريبدر (شعب الجوار) مدينه قربنده برطاغ يوليدر (الجوار) كتاب وزننده اصل قومشولغه دينور بعده بر آدمه لدى الاقتضا امداد واعانت وحفظ وحمايت ايلمك اوزره عهد وامان و يرمكده استعمال اولندى شويله كه من بعد اول آدم اول كسه‌نك زير امان وزنهارنده مأمون اولور شارح دير كه مؤلف بونده مسامحه ايلدى زيرا جوار وجه مذكور اوزره اولان امان وزنهاره دينور بونده جيمك ضميله‌ده جائزدر تقول العرب هو فى جوارى وجوارى اى فى عهدى وامانى انتهى وجوار مصدر اولور امان طلب ايلمك معناسنه يقال جار الرجل جوارا اذا طلب ان يجار (الجوار) كتان وزننده چفتجى‌يه دينور اكار معناسنه (المجاورة) مفاعله وزننده (والجوار) جيمك فتحى وقليلا كسريله كه اسم اولان جواره عدم التباس ايچوندر بر آدمه قومشو اولمق معناسنه‌در يقال جاوره مجاورة وجوارا اذا صار جاره ومجاوره مسجدده اعتكاف ايلمك معناسـنه مستعملدر يقال جاور المسجد اذا اعتكف فيه مجاورة حرمين بومعناد‌ندر (التجاور) تفاعل وزننده (والاجتوار) افتعال وزننده كه مشاركت ايچوندر قومشولشمق معناسنه‌در

يقال خور و البقر و الثور جؤارا يعني بعضا شارح ديركه اجوار لفظي اطلاق
اولنمز خوار معناسنه اولمغله بو فرق خوار كلمه سنده اطلاق اولنمشدر حتى
سيبويه خاروا و الثور لا والبقر خاورا ديمشدر احدهما آخر معناسنه
اولمغي مشهور اولمغله احتمال آخر مطلوب اولديغندن وبالعكس اطلاق
اولور اختلاف دخي وارد اولمشدر (الاستجارة) امان و زنهار و حفظ و حمايت
واليجي طلب ايلمك معناسنه در يقال استجار فلان اذا طلب ان يجار (الاجارة) همزه نك
كسريله قورتارمق معناسنه در يقال اجاره فلان اذا انقذه و بوندن كنوزلي حمايت ايلمك
معناسنه در يقال اجاره اذا اغاثه ومنه يقال من استجار بالله اجاره ومتاعي ظرف
ايچره قومق معناسنه مستعملدركه حفظي مستلزمدر يقال اجار المتاع اذا جعله
في الوعاء والاجارة والجارة همزه سز غير قياس اوزره كه اسم مصدردر مصدر مقامنده
مستعملدر ياتقلق ايلمك معناسنه در يقال اجار فلانا اجارة وجارة اذا اجره (التجوير)
تفعيل وزننده يره چالمق معناسنه در يقال جوّره اذا صرعه و برادني جور وستمه
سمت ايلمك يعني حقنده جائر و ستمكر ديمك معناسنه در يقال جوّره اذا نسبه الى الجور
و برنسنه نك اثني اوستنه يعني ترسنه چويرمك معناسنه مستعملدر يقال جوّر البناء
اذا قلبه و ترسنه چويرلان شيئه مجوّر دينور معظم وزننده يقال ثوب مجوّر اي
مقلوب ومنه المثل * يوم بيوم الحفض المجور * يعني بو كون حفض مجور كونلك
بدليدر حفض فتحتينله قيل چادره واو آتوانه دينور مثلثمل بوددركه بر ير آدمك
بر صغير برادر زاده سي وار ايدي كاه بيكاه عموجه سنك اوطه سنه دخول واوزانلغي
شيا بولمقده ايچنده بولنان امتعه واشيايي اثني اوستنه دوندرر ايدي بعدمدة كنديسي
دخي عموجه سي مركزينه واردقده بعينه اكابرادر زاده لري دخي مستولي اولوب
عموجه سنه ايتديكي كنديسنه بولندرديلر چادره كيروب بو حالي كوردكده كلام مزبوري
ايراد ايلمش سوء فعليله مجازات اولنان منكوب كمسنه يه شماتت موقعنده ضرب اولنور
(التجور) تفعل وزننده دوشمك معناسنه در يقال تجوّر الرجل اذا سقط ويان اوزره
ياتمق معناسنه در يقال تجوّر زيد على فراشه اذا اضطجع و ييقلق معناسنه در يقال
تجور البناء اذا تهدّم (الجهندر) جيمك ضمي وهانك ودالك فتحيله بر نوع خرما
آديدر (الجهرة) جيمك فتحي وهانك سكونيله اسمدر ظاهر وآشكار اولان شيئه دينور
ومنه قوله تعالى [ارنا الله جهرة] اي عيانا غير مستتر يعني حائلسز آشكاره جه اراءت
قيل مؤلفك بصائرده بيانه كوره جهر مادهسي حاسه بصرت يا خود حاسه سمعك
افراطي سببيله برشيئك كمال ظهورينده موضوعدر حاسه بصر ايله اولان مثلا رأيته
جهرة وجهارا كبي كه آني عيانا كوردم ديمكدر جهر نفر و اجتهار بوندن متفرعدر
وحاسه سمع ايله اولان جهر بالقول كبيدر وجوهر كمه سي آندن فوعلدر شول عينه

دینور که کندیسی باطل اولنجه محمولی دخی باطل اولور حاسه‌یه کمال ظهوردن ناشی
تسمیه اونمشدر انتهی (الجهر) قهر وزننده (والجهار) کتاب وزننده برنسنه
عیان وآشکار اولمق معناسنه‌در یقال جهر الامر جهرا وجهارا من الباب الثالث
اذاعلن وبرسوزی اشکاره‌جه سویلمك معناسنه‌در بنفسه وبا ایله متعدی اولور یقال
جهر الکلام وبالکلام اذا اعلن ورفع صوت ایلمك معناسنه‌در یقال جهر الصوت
اذا اعلاه وعسکری چوغالتمق معناسنه مستعملدر یقال جهر الجیش اذا استکثرهم
وبرارضه سلوك ایلمك معناسنه مستعملدرکه کندیسنی اوراده اظهاری مستلزمدر
یقال جهر الارض اذا سلکها وبرآدمی بی‌حائل آشکاره‌جه کورمك علی قول برآدمه
نظر ایلدکده کوزینه بیوك کورنمك معناسنه‌در یقال جهر الرجل اذا راه بلاحجاب
اونظر الیه وعظم فی‌عینه وخوب چهره وخوشلقا انسانك وسائر نسنه‌نك هیئت
زیبا وجمال دلاراسی خاطره بدیع وعجیب کلمك معناسنه مستعملدر یقال جهره الشیء
اذاراعه جماله وهیئته وباغ چقمق ایچون یابغی چالقمق معناسنه‌در یقال جهر السقاء
اذا مخضه وعلی الغفله برجماعته شبخون ایلمك معناسنه‌در یقال جهر القوم القوم
اذاصبحتهم علی غرة وقویویی آیرتلیوب پاك ایلمك علی قول مجموع صوینی چکمك
یاخود قویی قازارکن صویه یتشمك معناسنه‌در یقال جهر البئر اذا نقاها اونزحها
اوبلغ الماء وبرنسنه‌یی کشف ایدوب ظاهره چقرمق معناسنه‌در یقال جهر الشیء
اذا کشفه وکونش برآدمك کوزنی خیره‌لندروب قاشدرمق معناسنه‌در یقال جهرت
الشمس المسافر اذا اسدرت عینه وبرکمسه‌یه تعظیم ایلمك معناسنه‌در یقال جهرفلانا
اذاعظمه وبرنسنه‌یی تقدیر وتخمین ایلمك معناسنه‌در یقال جهر الشیء اذا حزره
وجهر طپراغی غلیظ ودرشت اولان تپه‌یه وبیوکسك یره دینورویله دینورسنه
معناسنه یقال مضی علیه جهر ای سنة ودهر وزماندن برمقداره دینور تقول بعث
منه عهدا مذجهر ای قطعة من الدهر (الاجهار) اظهار وزننده بودخی سوزی
آشکاره سویلمك معناسنه‌در یقال اجهر الکلام وبالکلام اذا اعلنه فهو مجهر ویقال
اجهر بالقرأة وبرآدمك شاشی اوغلی اولمق علی‌قول موزون قدوخوب صورت
وخوشلقا اوغللری اولمق معناسنه‌در یقال اجهر الرجل اذاجاء بابن احول اوبنین
ذوی جهارة (المجهر) منبر وزننده (والمجهار) محراب وزننده سوزی جهر ایله
سویلمك عادتی اولان آدمه دینور یقال رجل مجهر ومجهار اذا کانت عادته ان‌یجهر
الکلام (الاجتهار) افتعال وزننده بودخی عسکری چوغالتمق معناسنه‌در یقال
اجتهر الجیش اذا استکثرهم وخوبلقا وخوش صورت انسان وسائر نسنه‌نك حسن
وهیئتی خاطره عجب ویرمك معناسنه‌در یقال اجتهره الشیء اذاراعه جماله وهیئته
وقویویی آیرتلیوب پاك ایلمك علی‌قول بالجمله صوینی چکمك معناسنه‌در یقال اجتهر

انظر اليه جهرا اى عيانا ويقال رأيته جهرة كوزيله كورمك اولمق معناسنه در كه كوره بوه
كورنمك معناسنه در يقال جهرت الشيء اذا كشفته ورأيته وبرنسنه يى ارالقده حاكى
اولمديغى انكار كورمك معناسنه در يقال اجهرته اذا رأيته بلا حجاب يلك وبو
(الجهر) فتحه ايله كوز كونشده كورمكدن عاجز اولمق معناسنه در كمل اولمق
معناسنه در يقال جهرت العين جهرا من الباب الرابع اذا لم تبصر في الشمس (الجهارة)
كرامه وزننده برنسنه قدر اولمق يعنى كوره بوه كورکلو اولمق معناسنه در يقال
جهر الرجل جهارة من الباب الخامس اذا فخم بين عينى الرائى وصوت بلند
اولمق معناسنه در يقال جهر الصوت اذا ارتفع وجهاره اسم اولور بر آدمك ذاتى
وقيافت واندامى خوب وملكش اولمغه دينور يقال رجل ذو جهارة اى حسن القد
والخد (الجهير) امير وزننده (والجهر) مكرم وزننده (والجهورى) يائى نسبته
كلامده وصف اولنور بلند آواز ايله سويلنمش سوزه دينور يقال كلام جهير وجهر
وجهورى اى معلن شارح دير كه جهورى صاحب آواز بلنده دخى وصف اولنور
يقال رجل جهورى الصوت وجهير خوشلقا وخوب چهره اسمه اطلاق اولنور
يقال رجل جهير اى بين الجهورة والجهارة ذو منظر ولطف واحسانه سزاوار اولان
آدمه دينور يقال رجل جهير اى خليق للمعروف جمعى جهراء كلور امراء وزننده
وصو قاريشمامش خالص سوده دينور يقال لبن جهير اى غير مذوق بالماء (الجهورة)
جيمك ضميله جهاره معناسنه در كه خوشمنظرلغه دينور يقال رجل ذو جهورة
وجهارة اى حسن المنظر (الجهر) كتف وزننده جهير معناسنه در كه خوشمنظر
وصاحب جمال آدمه دينور (المجهورة) معمور اولان قويويه دينور يقال بئر مجهورة
اى معمورة وحروف مجهوره عند الصرفيين اون سكز حرفدن عبارتدر كه اشبو
* ظل قو ربض اذ غزا جند مطيع * كلامى جمع ايدر مقابلنده حروف مهموسه دينور
شارحك بيانه كوره حروف مذكوره تلفظ حالنده مخرجلرينه اعتمادى اشباع ايدرلر
شويله كه نفسى كنديلر ايله جريدن منع ايدرلر بو جهتدن مجهوره اطلاق اولندى
اما مهموسه ده نفس بونلر ايله جريان ايدر زيرا مخرجلرينه اعتمادلرى ضعيفدر (الجهر)
جيمك ضميله بر آدمك هيئتنه وحسن منظرينه دينور كه اصطلاحمزده كوسترش تعبير
اولنور يقال ما احسن جهره اى هيئته وحسن منظره (الاجهر) احمر وزننده
خوشمنظر وخوب قيافت اعضاسى متناسب واندامى تام وموزون محبوبه دينور يقال
غلام اجهر اى حسن المنظر والجسم التامه وشاشيلغى بد اوليوب ملاحتلو اولان
شاشى يه دينور يقال رجل اجهر اى احول مليح الحولة وقاشق كوزلو آدمه دينور كه
كونش پرتونده برنسنه يى كورەمز اوله يقال رجل اجهر اذا كان لا يبصر في الشمس
وشول آته دينور كه آلننده اولان صباح الخيرى تون يوزينه شامل اولمش اوله

يقال فرس اجهر اذا كان قدغشيت غرّته وجهه (الجهراء) حمراء وزننده ذكر اولنان اجهرك مؤنثيدر وشول يره دينوركه آنده اغاج وتپه ودره وانكبه يرلر اولمامغله ال آيه‌سى كبى دوبدوز اوله يقال ارض جهراء اذا كانت مستوية لاشجر فيهاولاكام وكروه وجماعت معناسنه‌در ويوموطه‌سى بيوك اولوب طشره اوغرامش كوزه وصف اولوركه صاحبنه لقمه كوزتعبير اولنور يقال عين جهراء اى جاحظة وجهراء الحى افاضل قبيله‌يه اطلاق اولنور يقال هذا رأى جهراء الحى اى افاضلهم (الجوهر) جورب وزننده مطلقا شول حجره‌دينوركه كنديسندن انتفاع اولنه‌جق نسنه استخراج اولنور اوله مراد جواهر معدنيه اولان احجاردركه فلزاتدن عبارتدر وجوهر الشئ اول نسنه‌نك جبلتى كنديسى اوزره موضوع اولان نسنه‌يه اطلاق اولنور يعنى اول نسنه‌نك اصل مايه وماده‌سيدركه اول نسنه آندن صورتپذير حصول اوله مثلا جوهر انسانى مايهٔ جبلتيدركه نشو ونما وبالجمله اوضاع واطوارينك موضوع عليهيدر مترجم ديركه احجار معروفه‌يه جوهر اطلاقى معناى اولدن مأخوذدر ومؤلفه كوره جوهر عربيدر جهردن مأخوذدر نته‌كه ذكر اولندى لكن متعارف اولان كوهر فارسى معربيدر واهل حكمت اصطلاحنده جوهر بنفسه قائم وموضوع مقومدن مستغنى موجوددر ومتكلمين عندنده متحيز بالذاتدر مقابلى عرضدر وعرض قائم الجوهردر بومناسبتله سيد شريف قدس سرّه حضرتلرينك اشبو تقسيم منظومه‌سى فائده ملاحظه‌سيله ثبت اولندى :

موجود منقسم بدو قسمست نزد عقل ★ يا واجب الوجود ويا ممكن الوجود
لكن دوقسم كشت يقين جوهر وعرض ★ جوهر به پنج قسم شد اى ناظم عقود
جسم ودواصل او كه هيولى وصورتست ★ پس نفس وعقل اين همه را بادكيرزود
نه كشت باز جنس عرض اين دقيقه را ★ اندر خيال و نظم بمن عقل مى نمود
كم است وكيف واين متى ومضاف ووضع ★ پس يفعل است وينفعل وملك در وجود
اجناس كائنات مقولات عشر شد ★ نى كشت كم ازين نه برين ديكرى فزود

وجوهر جرئ ومقدم دلير آدمه اطلاق اولنور يقال هو جوهر اى جرئ مقدم (الجهار) قتال وزننده (والمجاهرة) مقاتله وزننده مبالغه معناسنه‌در يقال جاهرهم بالامر جهارا ومجاهرة اذا غالبهم وجهار كتاب وزننده اسم اولور جهره كبى عيان وآشكاره معناسنه جيمك فتحيله‌ده جائزدر يقال لقيه جهارا وجهارا اى عيانا (جهور) جعفر وزننده برموضع آديدر وبررجل آيدر (الجيهر) حيدر وزننده (والجيهور) طيفور وزننده اته‌قونوب تباه وافساد ايدن سينكه دينور (الجهور) صبور وزننده جهردن مبالغه‌در بومناسبتله جهور الصوت شول آته اطلاق

اولوركه بعده اوزرلرى اوروب واوتاق لكزرلن جلبوب كنسدبتى حيده كمد جلد بلد ومنسد اولوب مجالو وه دور ودرلر كبدر اوله بقال فرس جهوب انسوت الى ليس باجنى وقالمن شر بسند صوته حتى يتساعد (حهار) كنب واسده هولرلن قلبهسده بصحت اميدر (سير) جهت فتحى وبانك سكوى وبانك كسر اوزره بخسيه وماه اولوركه مموت اولور وبن ورنسده فقدركه فتح اوازه منى اولور عدالعرب قتيبيدر حقا معناسنه كه اسم اولور يقال جير لاافعل اى حقا والاسم لافعل اى لاحقا على قول حبير حروف جوابيهدر نم معناسنه در على رأى اجل معناسنه در اجل كرجه نم كبى قتة جوابدر لكن تصديقده اجل بودن احسن واستعمامده على العكس در شارح ديركه ابن هشام قول ثانى به حصر ايلمشدر واستادم ابن ابى بصدن روايت ايدركه جير كلمسى اسم فعل در اعرف معناسنه وابن هشام بوبمن غافل اولمشدر انتهى (الجبر) فتحيسه بعض آدمده اولان بودورلقه وبداملقه وحقير اخشلكه ديور يقال بهجبر اى قصر وقماة (الجبار) كتان وزنسده آنجيبه ديور صاروج معناسنه لكن مراد خراجه دركه نوره اوله جقدر وطاره ققدن ياخود آحلقدن نانى صدره يعنى فم معده به عارض اولان بالضى دادمزلقه ديوركه بوغازى وفم معده ي يافهرق براكشيلك حالتيدر واكا جابر دخى ديور تقول اخذنى جيار وجابر من الغضب اوالجوع اى حزازة وحيار بحرين نواحيسنده برموضع آديدر (جبر) بضم وزنسده مصرده برقصابات آيدر (جيره) كيسه وزنده جعارده كناله قبيلهسى يوردنده برموضع آديدر (جبرويه) نفطويه وزنده اساميدندر يوسف بن جبرويه محدثيندندر (الجبير) معظم وزنسده شول حوضه ديوركه كوجكلمش على قول قريلوب دريلمش على رأى آخرى وخرابلغيله صواتوب باداله اورلمش اوله يقال حوض مجبر اى مصغر او مقعر اومجصص (جيران) جيمك كسريله اصفهان قضاسنده برقريه در محدثيندن محمد بن ابراهيم واحمد بن محمد بن سهل وهذيل بن عبدالله الجيرانيون اورادندر وسيراف ايله عمان بينده برقضا آديدر (جيرون) جيحون وزنسده دمشق شهرى على قول جامع كبيرى قربنده اولان قبوسنك آديدر وبومظرزى قوليدر ياخود جيرون نام اميره منسوبدركه زماننده آنك حصنى ايدى وباب الحصن حالا باقيدر مهيب وهائل در لكن شملو بينده جامعك شرقيسنده اولان قبو باب جيرون ديمكله متعارفدر شارح ديركه جيرون شول عفريتك اسميدركه سليمان على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك امريله حصن مزبورى بنا ايلدى صكره اول حصن كليسا وبعده جامع اولدى تمت الجيم بعون الله المعين الكريم ﴿ فصل الخاء المعجمة ﴾ (الخبر) خانك كسرى وبانك سكونيله بارى يارمحق مركه ديبور نقص معناسنه مؤلفك بصائرده بياننه كوره

حبر اثر مستحسن معناسنه موضوعدر جمال وبها معناسی وسائر معانی آندن منشعبدر
وعالم ودانایه حبر اطلاق قلوب ناسده اثر علومی باقی قالدیغنه مبنیدر کذلك
افعاللری اسوهٔ آثار حسنه‌در نتدکه امام علی کرم‌الله وجهه بیورنیلرکه [العلماء
باقون مابقی الدهر اعیانهم مفقودة وآثارهم فی‌القلوب موجودة] انتهی وحبر عالم
ودانا آدمه علی قول صالح وپرهیزکار آدمه اطلاق اولنور بومعناده حانك فتحیله‌ده
جائزدر کعب الحبر بوندندر کسر ایله‌ده زبانزده‌در کعب الاحبار لحن اولمغله تفوهندن
مؤلف نهی ایلمشدر شارح دیرکه مرحوم کعب که ابن‌ماتع الحمیری‌در اعلم علماء اهل
کتاب ایدی خلیفهٔ اول زماننده اسلامه کلمکله تابعیندندر علم وحفظی متفق
وموثوقیتی محقق اولمغله قتی‌وافر روایت محکمه‌سی واردر زمان خلافت ذی‌النورینده
عازم سوی جنان اولدیلر وبونده حبر کلمه‌سی ایکی صورتده دخی عالم معناسنه اولمغله
کعب لفظی منون وموصوف اولور ومکسور اولوب مرکب معناسی مراد اولورسه
بلا تنوین اولورکه مضاف اولور وجه اضافت کثرت کتابت وکثرت کتب
ملابسه‌سیله‌در مؤلف کرچه کعب الاحبار اطلاقندن نهی ایلدی لکن احبار حبرك
جمعی اولمغله کعب العلماء اطلاقی مسموعدر ابوعبیده وابن‌قتیبه اطلاقنه ذاهب
اولدیلر انتهی وحبر کلمه‌سنك جمعی احبار کلور وحبور کلور شارحك بیانه کوره
احبار مکسوره‌نك جمعیدر مثل وامثال کبی وحبور مفتوحه‌نك جمعیدر فلس وفلوس
کبی وحبر کسر ایله اثر ونشانه معناسنه‌درکه معنای موضوعیدر تقول انظر الی
حبر عمله ای اثره وخاصة اثر نعمت ورفاه وسامانه دینور وحسن وجمال معناسنه‌در
قال الشارح ومنه الحدیث [یخرج رجل من‌النار قدذهب حبره وسبره] ای
حسنه وهیئته وحبر آلاجه‌یه دینور وشی معناسنه اسمدر مصدری حانك فتحیله‌در
یقال بردفیه حبر ای وشی ویقال حبر البرد اذا وشاه وحبر دیشلرك یاضنه عارض
ومختلط اولان صاریلغه دینور یقال شاب بیاض اسنانه حبر ای صفرة بومعنالرده
حبرك جمعی حبوردر ومثل ونظیر معناسنه‌در یقال لیس له حبر ای مثل ونظیر
وحبر بربلده آدیدر (المحبرة) میمك وبانك فتحیله حبر مذکوردن اسم مکاندر مرکب
قویجق حقه‌یه ودیویته دینور میمك کسری جائز دکلدر جوهری غلط ایدوب میمك
کسریله تقیید ایلدی ومیمك فتحی وبانك ضمیله لغتدر مقبره وزننده وکاه اولورکه
ضرورت ایچون رایی مشدد ایدرلر شارح دیرکه ابن‌مالك وابوحیان ایکی وجهی
دخی حکایت ایلدیلر حتی مصباحده بونده اوچ لغت واردر بری میمك وبانك
فتحیله‌درکه اجودی بودر ثانی مقبره ومأدبه وزننده‌در ثالث میمك کسریله‌در
(الحبری) حانك کسریله مرکب صتانه دینورکه مرکبجی تعبیر اولنور حبار دیمك
جائز دکلدر جبار وزننده شارح دیرکه وزن مزبور مبالغه ایچون کلدیکی کبی نسبت

يحبون و سرورلى و صلابته دالله يحبون كلمو دلى و سار وبخار كبى بو جهته اطلاقى
اكثر مسرفون تصريح ايلديلر الثاني (الحبر) حانك فتحيله ذكر اولنديغى اوزره
عالم يعنى صالح معناسنه در مكسوره كبى و بونلرك جمعى احبار اولان معرفته
بيور و سورمك فرح و سرور معناسنه حبور و حبره كبى كلمسيدكر ونعمت
و وسعت عيش و رفاه معناسنه در (الحبرة) حانك فتحيله و دخى ديشلره عارض اولان
صفرته دينور و فرح و سعت معناسنه مصدر اولور كالمسيدكر ونعمت ورفاه
معناسنه كه مصدردر و جنتده اولان سماع و نعمه و ترانه يه دينور ومنه قوله تعالى
[فهم في روضة يحبرون] اى يسرون وقيل يكرمون وينعمون وفسر الزجاج بالسماع
في الجنة و حبره هر خوب و دلكش نغمه و ترانه يه دينور تقول سمعت حبرة اى نغمة
حسنة و بر شيئى وصف جميلده مبالغه ايلمك معناسنه در ومنه يقال يحبرون اى
يكرمون اكراما يبالغ فيه (الحبرة) حانك ضميله و دخى ديشلره عارض اولان
صفرته دينور و بعض بودلقاطلرده شول طوموق كبى مذاق ديدكلرى اولان يومرى
عقده يه دينور كه قطع ايدوب قوارنده وكرسن وجناق مقولهسى معض قالبر دونرلر
(الحبر) كسرتينله (والحبرة) هايله بونلرده ديشلره عارض اولان صفرته دينور
(الحبر) فتحتينله برآدمك ديشلرى صرارمق معناسنه در يقال حبرت اسنانه حبرا
من الباب الرابع اذا قلحت و مسرور و شادمان اولمق معناسنه در يقال حبر الرجل
اذا سر واثر معناسنه در واثر ونشانه قالمق معناسنه در يقال حبر جلده على بناء
المجهول اذا ضرب فبقى اثره و مجروح اولان عضونك كمكنده عقده قالهرق اوكونلك
معناسنه در يقال حبرت يده على المجهول اذا برئت على عقدة في العظم و منبت يرك
نباتى فراوان اولمق معناسنه در يقال حبرت الارض انحبار اذا كثر نبتها و يارهنكس
ايدوب اثرى قالمق معناسنه در على قول اوكولوب يرنده اثر ونشانه لرى قالمق
معناسنه در يقال حبر الجرح اذا نكس وغفرا و برأ وبقيت له آثار (الحبور)
سرور وزننده حبر و حبره كبى شادمان اولمق معناسنه در يقال حبر الرجل حبرا
وحبرة وحبورا اذا سر (الاحبار) همزهنك كسريله شاد ايتمك معناسنه در يقال
احبره اذا سره (الحبار) سحاب وزننده (والحبار) كتاب وزننده بونلرده اثر
ونشانه دينور تقول بجلده حبار الضرب وبيده حبار العمل اى اثره (الحبر)
كتف وزننده (والحبير) امير وزننده تازه و جديد شيئه دينور يقال شيء حبر
وحبير اى ناعم جديد و حبير شول سحابه دينور كه قبلان پوستى كبى جبجا آلاجه
اوله كه بغوريث كثرتندن اويله كورينور و آلاجه و منقش قماشه دينور يقال
برد حبير اى موشي و يكى ثوبه دينور يقال ثوب حبير اى جديد حبير كمه سنك
جمعى حبر كلور حانك ضميله و حبير عربدن بربطن اديدر و برشاعر اسميدر جوهرى

حبیر دوه‌نك آغزنده اولان كپوكه‌ده دینور دیو تفسیری غلطدر صواب اولان انده
خبیر اولمقدر خای معجمه ایله شارح دیركه ابن‌سیده ایكیسنی دخی تصریح ایلیوب
نهایت انجامی ترجیح ایلشدر (الحبرة) عنبه وزننده اسامیدندر (ابوحبره)
تابعیندندر وحبرة بن نجم محدثدر وحبره برنوع قماش یمنی اسمیدر بونده حانك فتحیله‌ده
جائزدر جمعی حبر كلور عنب كبی وحبرات كلور فقرات كبی شارح دیركه قماش
مزبور پنبه‌دن وكتاندن مخطط آلاجه‌در برد حبرة دیرلر وصف اوله‌رق وبردحبرة
دیرلر اضافتله بوراده حبره وشی مذكور معناسنه‌درنته‌كه ثوب قرمز دیرلر اضافتله
(الحبری) عنبی وزننده حبر دیدكاری قماش مذكوری صتان ادمه دینور حبار
دیمك جائز دكلدر (حبیر) زبیر وزننده اسامیدندر مطرف بن ابی الحبیر ویحیی بن
المظفر بن‌الحبیر محدثلردر (الحباری) حانك ضمی والفك قصریله طوی دیدكاری
قوشه دینور مذكر ومؤنثه ومفرد وجمعه اطلاق اولنور وآخرنده اولان الف تأنیث
ایچوندر جوهری تأنیث ایچون دكلدر دیمكله غلط ایلشدر زیرا تأنیث ایچون
اولمز ایسه البته منصرف اولور بوایسه منصرف دكلدر مترجم دیركه شهاب
جوهرینك مرادنی بوكونه تحریر ایلشدركه الفی تأنیثیه دكلدر دیمك تأنیثیتی حسی
دكلدرزیرامذكره‌ده‌اطلاق‌اولنورشاةوحمامه‌نك‌تأنیثلری‌كبی اولوروچون‌مقرره‌دندركه
هر الف كه تأنیثیه‌اوله اكاهاء لاحق‌اولمزلكن حباری كلمه‌سنده حباراة مسموع‌اولمغله‌الفی
تأنیثیه‌اولمزانتهی‌وحباری‌كلمه‌سنك‌جمعی‌حباریات‌كلور(الحبرور)زنبوروزننده(والحبریر)
حانك كسریله (والحبر بر) غضنفر وزننده (والحبر بور) ضمتینله (والیحبور)یعفور
وزننده (والحبور) تنور وزننده‌طوی قوشنك یاوریسنه دینور حبرور وحبربرك
جمعلری حبابیر و حباریر كلور زنابیر و ثعاریر وزنلرنده ویحبـور برقوش آدیدر
علی‌قول طوی قوشنك ارككنه دینور (حبریل) قندیل وزننده بحرین ترابنده
برطاغك آدیدر(المحبر) معظم وزننده مالك بن نویره‌نك قاتلی اولان ضرار بن‌الازور
نام كسمه‌نك فرسی آدیدر ومحبر شول آدمه دینوركه كوده‌سـنی پیره‌لر اكل ایلمكله
جابجا پیره ینكلری قالمش اوله یقال رجـل محبر اذا صار قداكل البراغیث جلده
فبقی فیه حبر ای اثر وكوزل وموزون یونلمش اوقه دینور یقال قدح محبر اذا كان
قداجید بریه وشول قیونه دینوركه كوزلرنده اق وقاره الاجه‌لری اوله یقال شاة
محبرة اذا كان فی‌عینیها تحبیر من سواد وبیاض (المحبر) محدث وزننده شاعروفارس
اولان ربیعة بن سفیانك لقبیدر وشعرای جاهلیه‌دن طفیل بن عوف غنوینك لقبیدر
شعری كوزل نظم ایلدیكیچون (حبری) زمكی وزننده بروادی آدیدر (ناراحبیر)
كارا كسیر وزننده نارالحباحب اوله جقدركه آتش بوجكنك اوچاركن لمعان ایدن
شعله‌سندن عبارتدر (حبران) عثمان وزننده یمنده برقبیله پدرینك اسمیدر تابعیندن

ابو راشد ومحدثيندن برجماعتك لقبيدر (الحبر) ابغال وزنده قبيله مراددن برارى
اوغلان او منبه بن اود بطنيدر (الحبر) قبر وزنده (والحبور) اسم رجل وزنده
بر معدن ... مخصوصدر تغول ماصيت ... حبر اولاحمر ... اى
شيئا وزنده ... بوقدر ... بده معنى اسنده حبرة ... ماعلى راسه شعرة
معناسنه اثر معناسنه اولان حبردن مأخوذدر وحبر برنده سى كوچك اركك دوه يه
ديور وحبرة هيله ... وشت اعلام كوره جوار قرى به ديور مراة ...
معنى (حبرقبر وزنده برموضع آديدر (ابو حبران الحالى) اعران وزنده حسن
وجماله موصوف بركسه ايدى حمان حامك كسرى وميمك تشديديله وقبلهدر (ابو حبرة)
همزه وزنده ... بن ... كيمسه در كه تابعيندندر شارح ديركه مؤلف بونى تكرار
ايلشدر قريبا ذكر اولنان ابو حبرة بودر (الحبار) شراب وزنده ضياغى صورى
ويا كيزه اولمقله ... ابتدا ... ديور يقال ارض حبار اى ... سريعة
الانبات (الحابور) فسقه ... ديوركه مراد ... عندرتدر سرور معناسنه
اولان حبردن فاعول در يقال ... فى الحابور اى مجلس الفساق (حبر حبر)
مكرر ... فيون قسمى ... جامرجق صوتدن حكايه در (التحبير)
تفعيل وزنده برنسنه يى خوب ولطيف وزيبا ايلك معناسنه در شعر وكلام وكتابت
وسائرى اولسون يقال حبر الشعر والخط وغيره اذا حسنه (حبره) حامك كسريله
مدينه ده برحصار ... اسميدر وحبرة بنت ابى ضيغم شاعرهدر (حبرويه) حمدويه
وزنده اسامىدندر ليث بن حبرويه محدثيندندر (سورة الاحبار) هر ... قفحيله سوره
قرآنيه دن سورة مائده يه اطلاق اولنور [الربانيون والاحبار] آيت كريمه سنى مشتمل
اولديغيچون (حبرون) حامك فتحيله اساميدندر احمد بن حبرون بر شاعر آديدر
(حبرى) سكرى وزنده (وحبرون) زيتون وزنده بيت مقدس قربنده ابراهيم
نبى على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك مدينهلرى اسميدر (الحبتر) تاى فوقيه ايله
جعفر وزنده كوچك يه ديور ثعلب كبى وبودور آدمه ديور وقيس بن حبتر
تابعيندندر (الخبتر) عيطر وزنده بودور آدمه ديور (الخبتر) علابط وزنده
قطع رحم ايدن كمسه يه ديور يقال هو حبتر اى قاطع رحمه (الخبترة) دحرجه
وزنده بدن زبون ولاغر وضعيف اولمقه ديور (الخبترى) حيدرى وزنده تمام
بن ابى ضب الكلبى لقبيدر (الحبجر) جيمله سبطر وزنده (والحباجر) علابط
وزنده (والحبجر) مسبكر وزنده قلين وغليظ اولان شيئه ديور (الحبجر)
قنفذ وزنده (والحباجر) علابط وزنده طوى قوشنك اركگنه ديور
(التحبجر) تدحرج وزنده قرن ايچره بغرسقلر برعارضه سببيله قيوريلوب بوزلمق
معناسنه در يقال تحبجرت الامعاء اذا التوت (الاحبجرار) اقشعرار وزنده طارغنلقدن

طلوم كبی شیشوب قبارمق معناسنه‌در یقال احبجر الرجل اذا انتفخ غضبا وبر نسنه
یوغونلشمق معناسنه‌در یقال احبجر الشیء اذا غلظ (الاحبجار) احرنجام وزننده
احبجرار ایله معنای اولده مرادفدر (حبقر) حانك فتحی و قافك ضمی و رانك
تشدیدیله كه فعلل وزننده‌در كرچه صرفیون بونی ابنیه جمله‌سندن ذكر ایدوب لكن
معناسنی تفسیر ایلمدیلر كلمهٔ مرقومه فی الاصل حب قر لفظلرندن مركبدركه منحوت
اولور حب دانه و قر صوغوق معناسنه اولمغله بعد التركیب طلو دانه‌سنده علم
ایلدیلر حابی عینه ابدالله عبقر دخی دیرلر پك بارد نسنه حقنده ابرد من حبقر
وعبقر دیو ضرب ایدرلر بو توجیهه دلیل ابو عمرو بن العلاء مثل مزبوری ابرد من
عب قر عنوانیله ذكر ایلمسیدر عب لفظی برد اسمیدركه طلویه دینور (الحبوكر)
غضنفر وزننده شول قومسال یره دینوركه آنده یول و ایز اثری اولمامغله مسافر
وسلاك وجههٔ مقصودلرندن كمراه اولور اولدلر وآفت وداهیه‌یه دینور وایری جثه‌لو
كوده‌سی دیوشورملی طقناز آدمه دینور وبدنی ضعیف و زبون اولوب ادیملرنی
صیق صیق آتان آدمه دینور جمعی حباكر كلور (الحبوكری) الف مقصوره ایله
وام حبوكر وام حبوكری وام حبوكران بونلرده افت وداهیه‌یه اطلاق اولنور
وحبوكری جنك بر طرف اولدقدنصكره جنك واقع اولان میدان و معركه‌یه دینور
جنك هنكامنده اطلاق اولنمز وجثه‌سی خرده جلیز چوجغه دینوركه بویومز اولور
(الحباكری) علابطی وزننده بودخی ضخامتلو واعضاسی دیرنكلی طوپاج آدمه
دینور (الحبكرة) دحرجه وزننده بركدرمك معناسنه‌در یقال حبكر الشیء اذا
جمعه (التحبكر) تدحرج وزننده حیران اولمق معناسنه‌در یقال تحبكر الرجل
اذا تحیر (الحتر) حانك فتحی وتای فوقیه‌نك سكونیله برنسنه‌یی محكم و متین بند
ایلمك معناسنه‌در یقال حتر الشیء حترا من الباب الاول والثانی اذا شده واحكمه
وبرشیئه قیه قیه بقمق معناسنه‌در یقال حتره اذا احده النظر واهل وعیالك رزق
وانفاقنده خست وتقصیر ایلمك معناسنه‌در حتور دخی بو معنایه‌در قصور وزننده
یقال حتر فلان اهله حترا وحتورا اذا قتر علیهم النفقة وپك پك نسنه یمك معناسنه‌در
یقال حتر الرجل اذا اكل شدیدا ونسنه ویرمك علی قول آز ویرمك معناسنه‌در یقال
حتره اذا اعطاه اواقله قال فی الاساس یقال فلان اذا انفق قتر واذا اعطی حتر
واطعام ایلمك معناسنه‌در یقال حتره اذا اطعمه وحتر طولانی اولان یوكسك
ارضه دینور حانك كسریله‌ده جائزدر وآز نسنه‌یه دینور تقول اعطانی حترا ای شیئا
قلیلا واركك تلكیه دینور وداتمق ذوق معناسنه‌در تقول ماحترت الیوم شیئا
ای ماذقت (الاحتار) همزه‌نك كسریله بودخی برنسنه‌یی محكم بند ایلمك معناسنه‌در
یقال احتره اذا شده واحكمه واطعام ایلمك معناسنه‌در یقال احتر فلانا اذا اطعمه

(الحظرة) غرفه وزننده جولمق تنى فتیله دیور یقال ما اصطف حظرة ای شیئا قلیلا
وچپرنه انكلرى قسمه اولنوب يردن يوقرى اولدقده وصل ايله‌كلرى شعبه‌يه ديور
وبوراده ايكى وبرده قوشيمى يره ديور وبراپه بنياد ايدن آدمك احاطه ترتيب
والحصار ايلديكى مقعده ديور وكيره معناسنه وجمعى ... فرقه‌سى يحدور
(الحظر) حانك كسريله حظره ايله معنى تأييده مرادفدركه چادر انكلرنه اوريلان
ومصلحه‌يه ديور ونحنسنه ديور يقال احتظره حظرا اى عظيه وچادر انكلرنه وصل
ايچون شقه ايدمك معناسنه‌دركه بونده مصدردر يقال حظر الرحل حظرا اذا
شد عليه حظارا (الحظار) سحاب وزننده حظر كبى چادر انكلرنه وصل ايلدكلرى
بزچبه‌يه ديور وواسعه‌ى دائرا مادار احاطه ايلجى شيئه ديور قوللك چوره‌سنده
اولان زه وچادر شقه‌لريك يوارلرى وطرفنى احاطه ايدن ات و قلمور وانك
قمسه فرى كبى وحظار در حلقه‌سنه ديور على قول دو ايله قبل ارالقده على راى
حايلدر ارالقده اولان زه كبى اولدون جركى‌يه ديور وكوزك ايچ طرفندن قپاقلك
دائرا مادار زهنه ديوركه كوزى احاطه ايدر ودوهنك اغزينه نهايتنده اولان ارى
ديشى هيئتده اولان ات پارچه‌سنه ديور وشول ايه ديوركه قبيل چادرلك ارقورى
چوره‌سنه شريت كبى بند ايدرلركه اكا ططنابلرى بغلنور (الحظيره) وكيره وزننده
ومرادفيدركه حظره كبى يكى بنا ايچون يارانه ترتيب اولنان بقياز طعامنه ديور تقول
اطعمنا الحظيرة والحظرة اى الوكيرة (الحظرة) ضربه‌وزننده بوكره ايمك رضعه‌واحده
معناسنه‌در پس حظر ايمك معناسنه مصدر اولنوب حظره بناء مره اولور (الحظور)
شول سود امر چوجقه‌ويلورى‌يه ديوركه‌قحط سببيله انسنك سودى آز اولديغندن
آزجه امزيلور اوله يقال شب محظورا وهوالذى يرضع شيئا قليلا لجدب وقلة
اللبن (المحظر) محسن وزننده اهل وعيالنه تزييق وانفاق‌خصوصنده حست‌وتقصير
ايمن ناكسه ديوريقال رجل‌محظراى مقتر (التحظير) تفعيل وزننده يكى بنا يايدرن
آدم احبابٍ ايچون بقياز طعامى ترتيب وضيافت ايمك معناسنه‌در يقال حظر فلان
للاحباب اذا اتخذ لهم وكيرة و چادر انكلرينه وصاله اكمك معناسنه‌در يقال
حظرالبيت اذا جعل‌له حظرا (الحظر) حانك وثاى مثلثه‌نك فتحيله بدنده خرده خرده
سوجلجه‌لر چقمق معناسنه‌در يقال حظرالجلد حظرا من الباب الرابع اذا بثر و كوزك
قپاغنده كذلك قزل قزل سيولجه‌لر پيدا اولمق على قول آغريدن ناشى قپاقلر
غلظتلنوب خشونت بولمق معناسنه‌در يقال حظرت العين اذا خرج فى اجفانها
حب حرا و غلظت اجفانها من رمد و برنسنه غلظتلنوب ضخامت پيدا ايلك
معناسنه‌در يقال حظر الشئ اذا غلظ و ضخم وبال و يكمز مقوله‌سى متغير اولمغه
يوز طوتغله دانه دانه اولمق معناسنه‌در يقال حظر العسل اذا تحبب ليفسد

وبولالمق معناسنه‌در يقال حثر الشئ اذا اتسع وحثر برنسنه‌نك عكرينه وطورطوسنه
دينور يقال ما اكثر حثر الزيت اى عكره ومسواك آغاجنك يمشنه دينور بربر كبي
وحثر العنب هنوز يك واكشى اولان اوزم قورغنه دينور وسالقمك يكيجه ظهور
ايدن دانه‌سنه دينور وبرنوع قرمزى منتارلره دينوركه قومسال يرلرده بتر كيرودن
طپراق كومسى ظن اولنور قازيلوب آچلدقده قوملق آلتنده كورينور مفردى حثره‌در
هايله (الحثارة) حانك ضميله صمان اوفانتيسنه دينور حثاله معناسنه (الحوثرة) صومعه
وزنـنده ذكرك باشينه دينور حشفه معناسـنه (بنو حوثره) عبد القيس قبيله‌سندن
بربطن‌در وعبد المؤمن بن احمد بن حوثرة الحوثرى الجرجانى محدثيندندر (الحثيره)
وكيره وزننده ومرادفيـدركه يكى بنا ايچون احبابه ترتيب وضيافت اولنان طعامه
دينور (الاحثار) احضار وزنـنده خرما اغاجنك چچكارينك قبجوقلرى ياريلوب
خرده سيوبجه‌لر طرزنده دانه‌لرى ظهور ايلمك معناسنه‌دركه هنوز قورغه بشلمزدن
اوّلجه اولور يقال احثر النخل اذا تشقق طلعه وكان حبه كالحثرات الصغـار قبل
ان يصير حصلا (التحثير) تفعيل وزنـنده ادويه وسفوف مقوله‌سنى ايوجه تخمير
ايلمامكله دانه دانه ايلمك معناسنه‌در يقال حثر الدواء تحثيرا اذا حببه (الحثفر)
حانك وفانك ضميله دهن مقوله‌سنك چوكنديسنه وپوصه‌سنه دينور ومالك ايشـه
يراميوب كمتر اولاننه دينور تقـول اخذ هو من المال اجوده وابق لنا حثفره اى
سقطه ورذاله جمعى حثافير كلور وحثافير حذافير كبى جمله وجميع معناسنه‌در تقول
اخذت بحثافير الامر اى باخره يعنى بمجموعه (الحثفرة) قنفذه وزننده ياغ وبال
دستيلرينك ديبلرنده قالمش اولان تفله وطورطى‌يه دينور يقال قدبقى فى الجرة حثفرة
اى حثورة وقذى يبقى فى اسفلها (الحجر) حانك حركات ثلاثى وجيمك سـكونيله
(والحجران) حانك ضمى وكسريله منع ايلمك معناسـنه‌در يقال حجره حجرا وحجرانا
من الباب الاوّل اذا منعه ويقال حجر على الصغير القاضى اذا منعه من التصرف فى ماله
وحجر حانك فتحى وكسريله انسانك قوجاغنه دينور حضن وكنار وآغوش معناسنه‌در
يقال نشأ فى حجر فلان اى فى حضنه فقهانك حجر حضانه تعبيرلرى بوندندر وحرام
معناسنه‌دركه اسمدر شرعا محرم اولان نسنه‌دن عبارتدر يقال هذا حجر عليك اى
حرام وفى التنزيل (حجرا محجورا) اى حراما محرما وقرئ بالفتح والكسر (وحجر)
همان فتحله بياض وپاكيزه قوملغه دينور وكوزك خانه‌سنه دينور محجر العين معناسنه
وحجر يمامه ايالتنك قصبه‌سى يعنى قاعدة الملكى اولان شهرك آديدر وبنو عقيل ديارنده
بر موضع اسميدر وعذره قبيله‌سى بلاديله غطفان بلادى بيننده بر وادى آديدر وبنـو
سليمه مخصوص برقريه آديدر بونده حانك كسريله‌ده زبانزده‌در وغطفان بلادنده بر
طاغك آديدر ويمنده برموضع اسميدر وبرموضع آديدركه اوراده دوس قبيله‌سـيله

[illegible] و حجر حجر [illegible] اولور که باعره
معناسنه در يقال الحجر في حجره اى بكنفه (حجر بن زهير) ابرضه بن يرجيك نعيدن
تابعيدن مالك بن جنيد و محمد بن عقيل بن وقل وقيس بن ابي زيد وهشام بن حجر
ومرتبه ابرحشارى اول قبيله در (حجر الازد) اراه قبيله سيدن و عبدر حافظ
عبدالغنى و حافظ و امام ابوجعفر الطحاوى آنندر (الحجر) مصدر وزننده حجر
ابن حرام معنا سنه در وحجر و محجر مصدر اولور يقال حجره عليه حجرا و محجرا اذا
منعه و شمول بيانى قبيله ديورکه بو کلمه اوتمه صوبين مقتضى به منعف و سلامتدن
منع و مساكه ايليه (الحجر) حاى كسريله حجر مذكور ايله معانى اوزره مرادفه
منده ذكر اولندى وحجر عقل وهوش معناسنه در حاسدا اموردن صاحبنى منع
ايلديکيچون يقال هو من ذوى الحجر اى العقل (وحجر الكعبه) بيت شريفك بالب
غربيسنده واقع حطيم ايله مدار اولان موضعدن عبارتدر که بيت شريفدندر گويا که
بيت شريفك قوبه سندن احوذ حجر ايله محاط اولديغى ملاحظه سنه مبنيدر وحجر
وادى القرى قربنده ثمود قومنك ديارى اسود بلادى اسميدر وفيه قوله تعالى
[كذب اصحاب الحجر المرسلين] طائفه مزبوره حضرت صالح قوميدر وحجر قصيراق
آته اطلاق اولنور ارککى ضرابدن منع ايلديکيچون بونده هايله حجره ديمك خطادر
جمعى حجور وحجورة در ضمه وأحجار در وحجر خصلق قرابت معناسنه در که بکلاديى
منعه در نفول بنى وبينه حجر اى قرابة وبر آدمك قوجاسنده يا اوکنده اولان توبه
ديور وحجر الرجل وحجر المرأه ار وعورتك محرم بولرينه اطلاق اولنور وحجر
بنى صلبه نبالنده وقريه آيدر بوابکى مادده فتحله ده جائزدر وحفظ وحكنف
وحمايت معناسنه مستعملدر يقال نشأ فلان في حجر فلان وفى حجره بالفتح اى فى حفظه
وسيره ووهب بن راشد الحجرى شوا مصريدندر (الحجر) فتحتيله طاشه ديور
آنت منع اولديغيچون جمعى احجار وجمع قلتى احجر در وحجاره كلور حانك كسريله
وآخرده هايله وحجار كلور هاسز مولف بورادا حجرى صخره ايله تفسير ايلشدرکه
تفسير بالاخصدر زيرا صخره حجر عظيمه ديورکه قيا تعبير اولنور وصارده معروف
جوهر صلب ايله بيان ايلشدر وحجر معدندن چقوب هنوز ذوب وصياغت اولنمامش
كومشه والتونه اطلاق اولنور حجران النون ايله كومشدر وحجر قومه اطلاق اولنور
رمل كبى وحجر اسود كعبه معظمه جدارنده معروف سنك اسعددر كاانه مبنى بالكز
حجر دنخى اطلاق اولنور وحجر اندلسده بر شهر عظيم اسميدرکه بر جبل اوزرنده
واقعدر محدثيندن محمد بن يحيى الحجرى اورالندر وبر بشقده موضع آيدر وحجر
الذهب دمشقده بر محله آيدر وحجر شغلان شينك معجمه نك فتحيله انطاكيه قربنده
بر حصن آيدر وحجر آفت وداهيه يه اطلاق اولنور يقال رمى بحجر الارض اى

بداهية واصحابدن اوس حضرتلرينك پدرى اسميدر وشعراء جاهليه‌دن ديكر اوس
نام كسه‌نك پدرى آديدر ومحدثيندن انس جنابنك پدرى اسميدر على قول بوايكى كتف
وزننده‌در وايوب بن حجر ومحمد بن يحيى بن ابى حجر حديث روايت ايلديلر
(ذو الحجرين) ازد قبيله‌سندن بركسه‌نك لقبيدر دخترى برطاش ايله دوه‌سنه چكردك
قيروب وبر بشقه طاش ايله زوجى ايچون آربه اوكودوب اون ايلديكيچون تلقيب
اولندى (الاجر) همزه‌نك وجيمك ضمى ورانك تشديديله اردن وزننده بودخى طاشه
دينور حجر كبى (الحجرة) فرحه وزننده (والحجيرة) حظيره وزننده (والمتحجر)
طاشلق يره دينور فارسيده سنكلاخ ديرلر يقال ارض حجرة وحجيرة ومتحجرة اى
كثيرة الحجر (الحجر) ضمتيله طرنغك چوره‌سنى زه كبى احاطه ايدن اتجكزه دينور
(الحجر) صرد وزننده حجره‌نك جمعيدركه چارداغه دينور غرفه معناسنه ودوه
آغلينه دينوركه اطرافى طاشدن چويلور حجرة الداركه اوطه‌يه دينور بوندن
مأخوذدر (الحجرات) ضمتيله (والحجرات) حانك ضمى وجيمك فتحيله (والحجرات)
جيمك سكونيله بونلرده حجر كبى حجره‌نك جمعلريدر صيغهٔ اخيره زمخشريدن منقولدر
(الحاجر) شول يوكسك ارضه دينوركه اورته‌سى الچق وچقورجه اوله يقال
ارض حاجر اى مرتفعة و وسطها منخفض وشول دره وچاى كنارنه دينوركه
يوكسكجه وچايه طوغرى انكبه اولمغله صوينى طتوب طشره سيلاننه مانع اوله تقول
رأيته يقعد فى حاجر الوادى وهو شفته التى تمسك الماء و رمث ديدكلرى نباتك
دائرامادار معظم اولان منبتنه دينوركه اكا مخصوص حوزه‌در جمعى حجران كلور حانك
ضميله حائر وحوران وشاب وشبان كبى (وحاجر) باديه‌ده حجاج قوناقلرندن برقوناق
آديدر (الحجرى) كردى وزننده حانك كسريله‌ده لغتدر حق وحرمت وذمت
معناسنه‌در تقول بيننا وبينه حجرى اى حق وحرمة (حجر) حانك ضمى وجيمك
سكونى وضميله امرء القيس نام شاعر مشهورك پدرى وجد اعلاسى اسملريدر وحجر
بن ربيعه وحجر بن عدى وحجر بن النعمان وحجر بن يزيد اصحابدندر وحجر بن العنبس
تابعيندندر وحجر يمنده برقريه آديدركه نواحئ بدردندر اعلام علمادن يحيى بن المنذر
ومحمد بن احمد بن جابر الحجرى اورادندر (الحجور) صبور وزننده بنو سعد
بلادنده برموضع آديدركه عمان وراسنه دوشر ويمنده برموضع آديدر (الحاجور)
حاجر كبى صويى طشره سيلاندن منع ايدن چاى قييسنه دينور وبومبالغه‌در (الحجورة)
تنوره وزننده (والحاجوره) صبيانه مخصوص برلعب آديدر بردائره جيزوب بريسى
آنك ايچنده طورر ماعداسى مزبورى دائره‌دن طتوب چقرمق ايچون اطرافنى احاطه
ايدرلر تركيده طور طوت اويونى وفارسيده خرسك ديرلر (المحجر) مجلس وزننده
(والمحجر) منبر وزننده باغچه‌يه اطلاق اولنور حديقه معناسنه اطرافنه حاجر

وحاجر یاخود بکاه یهورع اولنور جمعی محاجردر یقال قلت میاه المحاجر ای الحدائق ومحجر العین کوزك اوبوقسه دینورکه فارسیده خانهٔ چشم دیرلر غالبا کوزلك تعبیر اولنان دائره دن اوبوقسده کورینن دائره سنان عبارتدر علی قول نقابك وجه مذکور اوزره کورینن یریدرکه عرب اسودالی نقابلرینك کوزه کلجك یرلرنده مدور دائره سنده بر دلیك ایدوب متضرمیه آلتندن نظر ایدرلر بو جمله بو دیار خاتونلرینك کوزه سیه کشاده ایدرلر قال فی الاساس امرأة بجناه المحاجر وبدا محجرها من النقاب ومحجر باشده صارقش اولدیغی حالده صارغده اطلاق اولنور وکویك وچیتلکك چوره و حوالیسنه دینور امراء یعنی مخصوص قوروقلریسه محجر ونجموعنه محاجر اطلاق بوبمعندر یقال لهذه القریة محجر فیها رمی کثیر وهو ماحولها (الاستحجار) سکون ایچون اوطه ایدنمك معناسنه در یقال استحجر الرجل اذا اتخذ حجرة ای لنفسه وبرشیه جرأت واقدام ایدوب صالدرمق معناسنه درکه طاش کبی صلابتلنمك لازمیدر یقال استحجر علیه اذا اجترأ (التحجر) تفعل وزنده بودخی حجره ایدنمك معناسنه در یقال تحجر الرجل اذا اتخذ حجرة وبر آدمه تقاضا وتضییق ایلك معناسنه مستعملدر اصل محجر طاش کبی بکشمك معناسنه در یقال تحجر علی فلان اذا ضیقه ویقال تحجر ما وسعه الله تعالی اذا ضیقه علی نفسه (الحجری) جهنی وزنده محدثیندن مظفر بن عبد الله بن بکر نسبتیدر (الاحجار) همزه نك فتحیله بنی تمیمدن بر تیره بطنه اطلاق اولنور فی الاصل اسملری جندل وجرول وصخر ایدی که هپ حجر اسملرندندر واحجار حمام بن مرة الشیبانی فرسنك اسمیدر واحجار الخیل شول صوی قصراقلره دینورکه همین دولری آلمق ایچون اتخاذ ایدرلر عربلر بونك مفردنی استعمال ایدرلر شارح ازهریدن مفردا استعمالنی حکایت ایلشدرکه مفردی حجردر حانك کسریله (احجار المرأ) میمك کسریله مدینه خارجنده قبا نام محلده بر موضعدر (احجار الزیت) داخل مدینه ده بر موضعدر (محجر) معظم وزننده ومحدث وزننده بر صویك یاخود بر موضعك آدیدر (الحجیرات) مصغر بنیه سیله اوس بن مغراء نام کسیه مخصوص بر منزل آدیدر (الحنجور) زنبور وزننده کوچك سبته دینور یقال وضعه فی حنجور ای سفط صغیر وشول شیشه یه دینورکه ایچنه کوز اوتی مقوله سی سفوفلر قورلر وحلقوم معناسنه در مؤلف کرچه حلقومی حلق ایله تفسیر ایلشدر لکن مسامحه ایلشدر وبوزاده حلقوم ایله بیانی ابهامه مشتملدر بصائرده نونك اصالته مبنی زائد بخشده ایراد ورأس غلصمه ایله بیان ایلشدر غلصمه بوغازده بوغرتلغك باشنده کی یومری یه دینور قندیکه بوغازك قفاسنده ایکی مجری واردرکه بری هوا کیروب نفس آله جق مجرادر بوکه حنجور وحلقوم وحنجره وقصبهٔ ریه دیرلر ترکیده بوغرتلق وفارسیده

نای کلو دینور بونك محلی رقبه‌نك اوکنده وضع اولنمشدر که حسا ظاهردر ودیکری
طعام تناول اولندقده معده‌یه واصل اولجق مجرادرکه بوکه مری ٔ وبلعوم دیرلر
ترکیده قزل اویکن وفارسیده کلوی سرخ دیرلر براوجی فم معده‌یه واصل اولور
(الحنجرة) حانك وجیمك فتحیله بودخی حنجور معناسنه‌درکه حلقوم‌در حنجره‌نك
جمعی حناجر کلور وحناجر بربلده آدیدر مؤلف کالحنجرة والحناجر جمعه وبلد
عبارتیله رسم ایلمکله تشویش ایلمشدر جمعه ضمیری حنجره لفظنه راجعدر وبلد اکا
معطوفدر حنجورك جمعی حناجیر وحنجره‌نك حناجر کلور قال فی البصائر قوله تعالی
[وبلغت القلوب الحناجر] الایه جمع حنجرة وهی رأس الغلصمة من خارج
(التحجیر) تفعیل وزننده آی اینجه‌رك ویوفقه‌رق پرواز کبی آغیلنمق علی قول
یوفقه‌جه بولود ایچره اولمغله چوره‌سی بلوددن هاله شکلنده اولمق معناسنه‌در یقال
حجر القمر اذا استدار بخط دقیق من غیر ان یغلظ اوصار حوله دارة فی الغیم ودوه
قسمنك کوزلرینك چوره‌سی دکرمی داغله داغلمق معناسنه‌در یقال حجر البعیر اذا
وسم حول عینیه بمیسم مستدیر (الاحتجار) افتعال وزننده سرحد وسنور اولان یره
سائری منع ایچون میل مقوله‌سی نشان نصب ایلمك معناسنه‌در یقال احتجر الارض
اذا ضرب علیها منارا ای یمنعها به عن الغیر وبرنسنه‌یی قوجاغه آلمق وقوجاغه
قومق معناسنه‌در یقال احتجر اللوح اذا وضعه فی حجره وبریره یابرآدمه پناه کتورمك
معناسنه‌در یقال احتجر به فلانا اذا التجأ الیه واستعاذ ودوه‌لرك قارنلری برعارضه
سببیله پکشمك معناسنه‌درکه اول سببله طولوب وطویماق درجه‌سنه بالغ اولور
یقال احتجرت الابل اذا تشددت بطونها (وادی الحجاره) اندلس سرحدنده
بربلده‌در محدث وشاعر محمد بن ابراهیم بن حیوان الحجاری اورادندر (حجور)
قسور وزننده بررجل اسمیدر (حجار) کتان وزننده ابن ابجردرکه حکام عربدندر
(حجیر) زبیر وزننده اسامیدندر حجیر بن الربیع وهشام بن حجیر محدثلردر وحجیر
بن سوأه جابر بن سمرة الصحابی جدیدر (الحدر) غدر وزننده (والحدور) صدور
وزننده یوکسکدن وانکبه یردن انیش آشاغی اندرمك معناسنه‌در طاغدن وتپه‌دن
اندرمك کبی یقال حدر الشیٔ حدرا وحدورا من الباب الاول والثانی اذا حطه
من علو الی سفل شارح دیرکه مطاوعی انحداردر وحدر وحدور لازم دخی اولور
یقال حدر الرجل اذا هبط انتهی وحدر برایشده سرعت ایلمك معناسنه مستعملدرکه
اول ایشی تطویلدن حط ایدر یقال حدر القرأة حدرا اذا اسرع فیها وضربه
یاخود صدمه سببیله کوده‌نك دریسی شیشوب غلظتلنمك معناسنه مستعملدرکه
شیشوب قبارمق سببیله قوام وجود محط اولور یقال حدر جلده حدرا وحدورا
اذا ورم وغلظ من الضرب وبومعناده متعدی اولور یقال ضربه حتی حدر جلده

كبى ورمه ويرومهده متورمشت صچانلرى ويوسكلرك يوكلمك معناسنه مستعملدركه
اول سببله طولاشق خط وقصير اولور يقال حدر الثوب اذا فتل هدبه وصول
دوايزمرويد القبائل ايچوب متورملك معناسنه مستعملدركه اسفله ازال ايدر يقال
حدر العود يطنه اذا امتلاء وبرلسنده في الباطه اللت معناسنه در كه استطالشن
كوزكه حد العلق اولور يقال حدر الشئ اذا اسقطه واعضاء واندام قالن
واييكلو وصمز اولديغى ممه متورملك معناسنه مستعملدر يقال حدر الزول
حدرا من الباب الاول اذا سمن وغلظ واكتناز حلقى وكوزياشى صو آقديغى كبى
صارغوب آقمق معناسنه در يقال حدرت العين الدمع حدرا من الباب الاول
والثانى اذا سالت به وحدر كوزدن اولان ياشلرده اطلاق اولنور وظرفده مقيدر
اولمقچون يقال في عينه حدر اى حول (التحدير) تفعيل وزننده يوددنى وبابنده
مزت الثالث معناسنه در يقال حدر القراءة والشئ اذا اسرع وضربه سببله كوددنك
دريسى غلظلوب شيشمك معناسنه در يقال حدر جلده يعنى حدر (الاحدار)
جيم دريسى كسريله يوددنى ضربه دن كوددنك دريسى شيشمك معناسنه در يقال احدر
جلده يعنى حدر وبومعناده متعدى اولور يقال احدر جلد فلان اذا ضربه حتى
ورمه ويرمتورمشت صچاقنى بوكلمك معناسنه در يقال احدر الثوب اذا فتل هدبه
(الحدارة) كرامه وزننده برآدمك وجودى ديريكلى واندامى قالين ومتقارب اولمرق
مترو اولمق معناسنه در يقال حدر الرجل حدارة من الباب الخامس اذا سمن في غلظ
واجتماع خلق (الحدر) فحتينه (والحدور) فعول وزننده (والاحدور) اسلوب
وزننده (والحدراء) صحراء وزننده (والحادور) آقنديلى ايش واكبه يره ديور
فارسيده نشيب ديور وحدر كوزياشى صوكبى اوب آقمق معناسنه مصدر اولور
يقال حدر الدمع حدرا من الباب الاول والثانى اذا سال (الحدورة) حائك فتحيله
(والحدورة) حائك ضميله (والحادورة) معانى مزبوره دن اعمقدر برآدمك يوقريدن
آشاغيه طوغرى اينمه ديور كذلك كوزياشنك آقنديلى صوكبى اقسنه ديور
(الاحدر) احمر وزننده شاشى كوزلو كشى يه ديور يقال رجل احدر اى احول
واويلقلرى اته طلولنوب يوقريلرى انجدك اولان دوه يه ديور يقال بعير احدر
اذا كان ممتلئ الفخذين دقيق الاعلى (الحدراء) حمراء وزننده احدرك مؤنثيدر
شاشى كوزلو خاتونه ديور وبان اتلرى واويلقلرى اته طاو اولنوب يوقريسى
انجه رك ونازكجه اولان آته ديور كه وصف حسن ونعت جيلدر (وحدراء)
برخاتون اسميدر كه فرزدق اشعارنده آنكله تشبيب وتغزل ايدرايدى (الخدرة)
بدره وزننده (والخدرى) كفرى وزننده بيوك كوزه ديور على قول قپاقلرى اتلى
صلب وغليظ اولانه يا خود حديد النظر اولانه ديور يقال عين حدرة وحدرى

ای عظیمة او غلیظة صلبة اوحادة النظر (الحادر) ارسلانه اطلاق اولنور غلظت وضخامتندن ناشی واندامی دیرنکلو سموز علی قول خوبلقا اولوب کوسشورشلی اولان دلبر جوانه وصف اولور یقال غلام حادر ای سمین اوحسن جمیل وشدید البطش وزورمند اولان جوانه دینور ومنه قوله تعالی [وانالجمیع حادرون] ای مؤدون بالکراع والسلاح حذاق بالقتال أقویاء نشیطون له اومعناه سائرون خارجون طالبون موسی علیه السلام قال الشارح وهذا قرأة ابن مسعود وقال الازهری وهو شاذ وقرأ عاصم وغیره حذرون وحاذرون بالذال المعجمة بوراده حادر تفسیر اوله کوره سمن وغلظت معناسندن وثانیه کوره هبوط معناسندن مأخوذدر که قصر طول مسافه‌یی مستلزمدر ومؤدون کلمه‌سی ادی یؤدی صیغه‌سندندر قوی ومتهیء السفر معناسنه‌در (الحیدر) صیقل وزننده (والحیدرة) هایله بونلرده ارسلانه دینور وحیدره هلکه وتهلکه معناسنه مستعملدر یقال رماه‌الله بالحیدرة ای بالهلکة (الحادور) انکبه یره دینورکه ذکر اولندی وکوپه‌یه اطلاق اولنور قرط معناسنه ومسهل دارویه اطلاق اولنور یقال شرب حادورا ای مسهلا (الحیدار) بیطار وزننده یك اولان چقل طاشنه دینور (الحدرة) حانك فتحی ودالك سکونیله برکونه یاره‌درکه کوز قپاغنك ایچ طرفنده خروج ایدر شارح دیرکه ببیاض الجفن نسخه‌لری غلطدر صواب اولان بباطن الجفن اولمقدر (الحدرة) حانك ضمیله کثرت واجتماع معناسنه‌در تقول ماهذه الحدرة فیهم ای الکثرة والاجتماع ودوه سوریسنه دینور (الحنادر) علابط وزننده بصری کسکین اولان آدمه دینورکه قوت باصره‌سی زیاده اولور یقال رجل حنادر ای حادالبصر (الحندر والحندور والحندورة) حالرك ضمیله (والحندورة) حانك کسری ودالك فتحیله هرکوله وزننده (والحندورة) حانك کسری ودالك ضمیله (والحندیر والحندارة) حالرك کسریله (والحندور) حانك کسری ودالك فتحی وواوك ضمیله (والحندیرة) حانك کسریله کوزك سیاهنه دینور حدقه معناسنه ومنه تقول العرب هو علی حندر عینه وعلی حندورة عینه ای یستثقله فلایقدر علی النظر الیه بغضا وتقول جعلته علی حندیرة عینی وحندورتها ای جعلته نصب عینی (الحدر) عتل وزننده یوغون وغلیظ نسنه‌یه دینور (الانحدار) انفعال وزننده برعضوك دریسی ضربه سببیله ششوب غلظتلنمق معناسنه‌در یقال انحدر جلده اذا تورم وغلظ وانیشه انمك معناسنه‌در یقال انحدر الرجل اذا انهبط (المنحدر) میمك ضمی وحا ودالك فتحیله‌که انحداردن اسم مکاندر (والمنحدر) دالك ضمیله‌که میمه اتباع اولنمشدر (والمنحدر) میمك وحانك ودالك فتحیله‌که میم داله اتباع اولنمشدر موضع انحداره دینور (التحدر) تفعل وزننده تنزل معناسنه‌در یقال تحدر من الجبل اذا تنزل

(الحذير والحذيرّ) حانك كسريله آبق وزننده اولان يالعمه دينور تقول يا حمى
حذار او حذيرا اى يقظة شاطرة وحذار ابل زمسنه متصف ويرو يقعه دن يلحود
كنشت قمدن اوركى محو اولق ازنمسنه وارمش يقعبه دينور وقوراق يله دينور
سنه حدته معناسنه وبحبه عل فول ابضدن مرتفع ونوميات اولان يره دينور
جمعى حدابر كلور (الحذر) حانك كسرى ودال معجمه نك سكونيله (والحذر)
فتحتيله (والمحذورة) مصدوقه وزننده مصدردر صقنمق برهيز واحتراز
معناسنه در يقال حذر الشئ حذرا وحذرا ومحذورة من الباب الرابع اذا احترز منه
(الاحتذار) افتعال وزننده بودخى صقنمق معناسنه در يقال احتذر منه بمعنى حذر
(المحذورة والمحذريان) حانك ورانك كسريله (والحذر) كتف وزننده (والحاذر)
نصر وزننده هر امردن صاقنوب احتراز ايدر اولان متيقظ واندیشه ناك آدمه دينور كه
اصلا چورك غفلته بصمز اولور حذر كلمه سنك جمعى حذرون كلور وحذارى كلور
حانك فتحى وانلك قصريله وجمع ووجاعى كبى يقال رجل حاذورة وحذريان وحذر
وحذر اى متيقظ شديد الحذر (ابن احذار) همزه نك فتحيله حزم وحذر واحتياط
صاحبى آدمه اطلاق اولنور يقال هو ابن احذار اى ابن حزم وحذر (المحذورة)
مصدردر نته كم ذكر اولندى ومحذوره قورقو يه دينور يقال وقاك الله من كل محذورة
اى فزع وحذر اوشه حق داهيه يه اطلاق اولنور يقال رماه الله بمحذورة
اى داهيـة تحذر وجنك وجداله اطلاق اولنور يقال وقعت بينهم محذورة
اى حرب (حذار حذار) مكررا قطام وزننده وقليلا ايكنجى حذار منون
اولور كه من تقديريله اسم اولور اسم فعل امردر احذر معناسنه نته كم نزال انزل
ومناع امنع معناسنه در تكرارى تأكيد ايچوندر تقول حذار حذار يافلان اى احذر
(حذار) غراب وزننده اساميدندر ربيعة بن حذار حاتم كبى برجواد معروفدر
(ذوحذار) النهان بن منث جاعتندندر وحبيبه بنت عبدالعزى بن حذار برشاعره
خاتوندر وربيعة بن حذار الاسدى حكم عربدندر كه برمادهٔ مشكلده اكا تحاكم ايدرلر
ايدى على قول بو كتاب وزننده در (الحذير) نذير وزننده ومراد فيدر كه
قورقوديجى آدمه دينور تقول انا حذيرك منه اى احذرك (الحذرية) حانك
كسرى وزانك تخفيفيله هبريه وزننده ارضدن برقطعهٔ غليظه يه دينور وبنو سليم
قبيله سنه مخصوص برحرهٔ يعنى قاره طاشلق آديدر وغليظ ودرشت اولان تپه يه
دينور وخروسك بيونى تويته دينوركه برى بريله دوكشدكده قباروب قالقر عفريه
دخى ديرلر يقال نفش الديك حذريته اى عفريته جمعى حذارى كلور حانك فتحى
وزانك كسريله وحذار كلوركه مقلوب ومحذوفدر داب وشائ كبى (الحذرى)
حانك ضميله كفرى وزننده باطل وبيهوده معناسنه در يقال وقع فى الحذرى اى الباطل

(حذران) عثمان وزننده (حذير) زبير وزننده ايكى رجلك علميدر (الحذاريات) حانك ضميله ناسى تخويف وتحذير ايدن جماعت وعسكره دينور (الاحذيرار) اقشعرار وزننده پك خشم وغضبه كلمك معناسنه‌در يقال احذار الرجل احذيرارا اذاغضب وتغيظ (حذرك) فتحاتله (وحذاريك) حانك فتحى وتثنيه بنيه سيله‌اسم فعل امردر صقن متيقظ اول معناسنه‌در تقول حذرك زيداو حذاريك اذا كنت تحذره منه ايكنجيده تثنيه تكرار وتأكيدى متضمن‌در حذرا بعد حذر سبكنده‌در و اولكيده حذ حذرك سبكيله‌ده مؤل اولور (ابو حذر) فتحتينله حرباء يعنى قيا كلرينك كنيه‌سيدر پك محترز اولور (ابومحذوره) مؤذن رسول اكرم صلى الله عليه وسلم اولان سمرة بن معيرك كنيه‌سيدر (حيذر) حيدر وزننده اساميدندر عمر بن محمد بن على بن حيذر محدثدر ابن عساكر بورسمه ضبط ايلمشدر (المحاذرة) مفاعله وزننده مشارك كت ايچوندر برى برنى قورقتمق وصقندرمق معناسنه‌در يقال حاذرا اى حذر كل واحد منهما الاخر (الحذفور) عصفور وزننده (والحذفار) حانك كسريله جانب معناسنه‌در يقال قعد فى حذفور وحذفار اى فى جانب وحذفور برقومك شريف وذيشانه دينور وحذفور جمع كثيره دينور وحذفور وحذفار جمله ومجموع معناسنه‌در جمعى حذافيردر يقال اخذالشئ بحذفوره و بحذفاره و بحذافيره اى باسره او بجوانبه اوباعاليه وحذافير جنك وقتاله متهئ وآماده اولان عسكره دينور ومنه قولهم اشدد حذافيرك اى تهيأ (الحذمر) زبرج وزننده قصه نسنه‌يه دينور (الحذامير) حذافير وزننده و مرادفيدركه هپ وجمله معناسنه‌در مفردى حذموردر يقال اخذه بحذاميره اى باسره لم يدع منه شيئا (الحر) حانك فتحى وراك تشديديله اسى‌يه دينوركه اسمدر برد مقابليدر تقول يومنابه حر شديد جمعى حرور كلور حانك ضميله واحارير كلور غير قياس اوزره وحر وحرور قعود وزننده وحراره مصدر اولور اسى اولمق معناسنه تقول حررت يايوم كملت تحر بالفتح حرا وحرورا وحرارة من الباب الرابع وحررت كمررت حرا من الباب الاول وحررت كفررت حرا من الباب الثانى ضد بردت وحردوه قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر كيدركن طوروب ياآغرلشدقده سوق ايچون ايراد اولنور نته كه قيون قسمنى الحيه صوتيله سوق ايدرلر وحر حره كلمه‌سندن جمع جنسى اولور نته كه جمع صيغى حراردر حانك كسريله وحراتدركه جمع مؤنث سالم‌در وحرين دركه جمع مذكر بنيه‌سى اوزره‌در واحرين كلور مفردى احر اولمق توهمنه مبنى وحره شول قاره طاشلق ارضه دينوركه طاشلرى آتشده يانمش صورتنده چوريوب پاره‌لنمغه يوزطوتمش اوله باديه‌ده قبائل عربدن هر برينك بر حرهٔ مخصوصه‌لرى اولوركه قيش فصلنده چادر ايله اوراده تمكن وايوا ايدرلر حرهٔ

بو محللر وحرة بنی مقبل دیدکلری بولاده حصر اولنماز وحرّا الجبل دوه یه حرّی
دیدکلری یاره دینه و حر متصل اولوب ونصب ایله اسنی وکرمك الکلف معناسنهدر یقال
حر الغلام حرارا من الباب الاول اذا عتق وحر بره دیدکلری طعام پشورمك معناسنهدر
یقال حر الرجل حرا من الباب الثانی اذا طبخ الحریرة (الحرى) یای مشدده ایله حره
دیدکلری یره دیمی وحرا الجبل دوه یه دیور یقال جمل حرى اذا کان یرعى فی الحرة
(الحر) حانك ضمیله کلفی زاده وآزاده یه دیور ضدعبدکله بخلاف • الحر ضد العبد •
والحر عبدان ضمع • وهر شیئك کزیده وافضلنه اطلاق اولنور تقول اکلنا حر الفاکهة
ای خیارها • و صوتی و پاك جنس آته اطلاق اولنور یقال فرس حر ای عتیق وحر الطین
قوموضعنی وموقوالیه مخلوط اولیوب پاکیزه اولان محله اطلاق اولنور کذلك حر
الرمل پاکیزه • وطیب الذات اولان قوممانه اطلاق اولنور یقال طین حر ای طیب
ویقال رمل حر ای طیب یعنی طیب الذات وحر ینکمسالك جمعی احرار کلور
وحرائر کلور حانك کسریله وحر کوکرجین هلازینه دیور فرخ الحمامة معناسنه
وآهو یاوریسنه دیور ویلان یاوریسنه دیور وکوزل ایش فعل حسن معناسنهدر
تقول ماهذا منك بحر ای فعل حسن واراذل دیدکلری برنوع خرمنك تازه سنه دیور
وچاقر ضفدعه دیور واسمری ضفدعه دیور بازی معناسنه که فارسیده باز سپید دیورلر
وحر الوجه انسانك یوزندن ظاهر ومنظر اولان یره دیورکه یوزلك یومری یری
اولهجقدر فارسیده رخسار دیور یقال ضرب حر وجهه وهو مابدا منه وحر الرمل
قوممعت اورتهسنه دیور یقال نزل فی حر الرمل ای وسطها وحر اسامی رجالدندر
حر بن یوسف الثقفی اول کمسهدرکه موصل دیارنده نهر الحر دیدکلری ایرمق اکا
منسوبدر مرقوم حفر ایتمشدر وحر بن قیس وحر بن مالك اصحابدندر وحر نجد
اولکهسنده بروادی آدیدر وحر یرنده بر بشقه وادی آدیدر (وحر الفرس) آت
قسمنك ظاهر اذنینده یعنی قولقلرینك طشره طرفنده اولان سیاهه دیورکه
اکثری ضوانی آنلرده اولنور (جبیل حر) قلیلا حا مکسور اولنور بر قوش آدیدر
شارحك بیاننه کوره عراق دیارنده اولنور (ساق حر) قری قوشنك ارککنك
آدیدر مترجم دیرکه سائر اصولدن منفهم اولدیغی اوزره بو قوش یبانی کوکرجین
نوعندن حکایة صوتی اولان قوسقووق تعبیر اولنان قوش اولهجقدر عربلر ساق
حر دیرلرکه بودخی حکایهٔ صوتیه معتادر بهار موسمنده باغچهلرده خصوصا طاغلرده
چوق اولنور ظاهرا مؤلف قری جنسندن عد ایلمشدر (الحران) حانك ضمیله که
تثنیهدر حر نام معروف کمسه ایله برادری ابی نام کمسه اراده اولنور (الحر) حانك
کسریله مخفف اولان حر کلمهسنده لغتدر بودخی حرح لفظندن مخففدرکه عورتك
فرجنه دیور (الحرة) حانك فتحیله قاره طاشلقه دیورکه ذکر اولندی وبدنده

چقان خرده خرده سیوجه‌یه دینور ومولم وموجع اشکنجه وعذابه دینور وظلمت کثیره‌یه دینور و برموضع اسمیدر که حنین وقعه‌سی آنده واقع اولدی وتبوك‌ترابنده برموضع آدیدر وتنده ترابنده برموضع آدیدر ومدینه ایله عقیق بیننده برموضع آدیدر ومدینه‌نك قبله جانبنده برموضعدر وعبس وفزاره وبنی القین قبیله‌لری بلادنده ودهناء نام محلده برموضع آدلریدر ونجازك یوقری سمتنده برموضعدر وفید قربنده وطیٔ قبیله‌سی جبالنده وارض بارقده ونجد بلادنده ضریه قربنده برموضعدر وبنومره یوردنده برموضعدر وخیبر قربنده برموضع آدیدرکه حرة النار دیدکلریدر وظاهر مدینه‌ده تحت واقده برموضعدرکه آنده ثانیٔ امویه اولان یزید پلید علیه مایستحق وقتنده بروقعه اولمشدرکه وقعهٔ حره معروفدر مسفور طرفندن نهب مدینه واستیصال اصحاب ایچون مسلم بن عقبه واروب خسارت کلی‌یه جسارت ایلمشدر وحر یمن طریقنده بریك نام محلده برموضع آدیدر وحرة غلاس کتان وزننده وحرة لبن لامك ضمیله وحرة لفلف غبغب وزننده وحرة شوران عثمان وزننده وحرة الحماره حانك کسریله وحرة الجفل نفل وزننده وحرة میطان میمك کسریله وحرة معشر وحرة لیلی وحرة عباد کتان وزننده وحرة الرجلاء وحرة قاه مدینه‌ده بر موضعلردر وحر مصدر اولور صوصه‌مق معناسنه یقال حرالرجل حرة من‌الباب الرابع‌اذاعطش و یقال رماه الله بالحرة تحت القرة یعنی حق‌تعالی آنی پك باردکونده اوشتدکدنصکره عطش دردینه اوغراتسون زیرا یوم بارده صوسزلق پك اشد اولور بوراده حره‌حانك کسریله تلفظ اولنور قره لفظنه مشاکله وازدواج ایچون (الحرورية) حانك فتحیله (والحرورة) حانك ضمیله (والحرار) حانك کسریله (والحرية) حانك ضمیله مصدرلردر برآدم حر اولمق یعنی کشی زاده وآزاده اولمق معناسنه یقال رجل حر ای بین الحرورية والحرورة والحرار والحرية (الحرة) حانك ضمیله کشی زاده وکریمه اولان خاتونه دینور یقال امرأة حرة ای کریمة وآزاده خاتونه دینورکه امه وجاریه مقابلیدر جمعی حرائر کلور غیر قیاس اوزره یقال هی حرة ای ضدامة (حرة الذفری) قولق توزنده کوپه‌نك اوینایجغی یره اطلاق اولنور وحرة السحاب کثیرة المطر اولانیدر (ابوحرة الرقاشی) برذات معروفدرکه بصری و اتباع تابعیندندر (اللیلة الحرة) هرآیك ابتدا کیجه‌سنه اطلاق اولنور بومناسبتله داماد چلبی حلیله‌نك ابتدا لیلهٔ زفافده دره‌سنی ثقب وحصارنی نقب یعنی بکرنی ازاله ایلامش ایسه اول حلیله حقنده باتت بلیلة حرة دیرلر اضافتله کذلك بلیلة حرة دیرلر وصفیتله نته که آخر لیالیٔ شهره شیباء دینوب ابتدا کیجه بکری ازاله اولنورسه باتت بلیلة شیباء دیرلر نته‌که شیب ماده‌سنده بیان اولندی وقال فی‌الاساس یقال باتت بلیلة حرة اذالم تمکن زوجها من‌قضها ویقال

یانك بنیه نابیه ساعلیم تزوج بالانفس كانها دهبت بامرشدیه نشیب مه الذوائب
بس حره یعنی کریه اولدیغیچون کویا که مغلوبه اولدی کمك اول کیجه کریه اولدیغیچون
مرواوبی مغلوبه قیدی (الحران) عطشان وزننده حردن صفتدر صوصز کیشی‌یه
دیرلر یقال هو حران ای عطشان مؤنثنده حری دینور عطشی کبی و حران شهراولن
احمد بن محمد المصیصی الحیدر و حروزه ابن عروه بر بلده آدیدر امام حسن بن محمد بن ابی
منعم الحرانی اورادندر و تاه اولنورکه سندنده حرنانی دیرلر غیر قیاس اوزره شارح
دیرکه فضلا وعلما اولنمی مختلف در و حران بحرین قطاسنده ایکی قریه در حران
کبری و حران صغری دیرلر و حلب قضاسنده بر قریه وغوطه دمشقده برقریه‌در
وبادیه‌ده برقومنق آدیدر (حرارة) سحابه وزننده محدثیندن احمد بن علی الرجال
نقیبدر ومحمد بن احمد بن حرارة الهرمی تحدیث ایتشدر (حرّان) رمّان وزننده
اصبهانده بر صوقاقدر آدیدر (حرّی) رئّی وزننده اسامیدندر بهشل بن حری
شاعر معروفدر ونصر بن سیار بن رافع بن حری اتباع تابعیندندر ومنك بن حری
تابعیندندر (الحریر) امیر وزننده درونی برحرارت اولان آدمه دینور کرك غیظ
وغضب وکرك سائر سبب ایله اولسون تقول رأیته حریرا ای قد داخله الحرارة
غیظا اوغیره وحریر میمون بن موسی المرّی نام کسنه‌نك فرسی اسمیدر وحریر ایکدن
نسج اولنمش قماشه واطلاق دینور شارح دیرکه حریر اصل ایکه دینور بعده
ایکدن منسوج اولان قماشه استعمال اولندی نته‌که مطرّزی مغربده الابریسم
المطبوخ سمی الثوب المتخذ منه حریرا عبارتیله تعریف ایتشدر وکتب فقهیه‌ده احکام
مخصوصه‌سی واردر حرّ وکریم اولدیغیچون اطلاق اولندی (ام الحریر) طلحة
بن مالكك جاریه‌سیدر (الحرور) حریر ایله معنای آخرده مرادفدر (الحریرة)
بریره وزننده اون وسود ایله یاحود چرویش یاغیله پشوردکلری بولماج آشنه دینور
وحریره حریرك مفردی اولنورکه ایکدن منسوج قماشه دینور (الحرور) صبور
وزننده کیجه وقتی اسن ریح حارّه‌یه دینور وبعضا کوندز دخی اسر وبوباد سمومك
غیریدر وکونشك اسیجنه دینور یقال نفحه الحرور ای حرّ الشمس ومتصل دائمی
اولان اسیلکه دینور وآتشه اطلاق اولنور (حریر) زبیر وزننده اسحق بن
ابراهیم الموصلی شیخنك اسمیدر مزبور اسحق خلفاء عباسیه زماننده سرآهنك
کروه موسیقی شناسان ایدی وقیس بن عبید بن حریر اصحابدندر (الحرّیة) حانك
ضمیله قومساجه اولوب نرم وملایم اولان یره دینور یقال ارض حریة ای لینة رملیة
(وحرّیة العرب) اشراف وساداتلرینه اطلاق اولنور (الحریرة) هریره وزننده
نخله قرینده بر موضعدر (حرین) حانك ضمی ورای مشدده‌نك کسریله آمد شهرینه
قریب بر بلده آدیدر (حروراء) جلولاء وزننده وبعضا مقصور اولنور کوفه قضاسنده

برقریه‌در (الحروریة) حانك فتحیله خوارجدن برطائفه‌درکه رئیسلری نجده نام کسنه ایدی حروراء نام قریهٔ مزبوره‌یه منسوبلردر (التحریر) تفعیل وزننده کتاب وسائر نسنه‌یی طوغری ویرلو یرنده درست وپاکیزه یازمق معناسنه‌در یقال حرر الکتاب وغیره اذا قومه بوفی‌الاصل برنسنه‌یی حریعنی خالص ایلمك معناسنه اولوب بعده یازویی کوزل وطوغری یازمق وسائر ایشی یاقشغیله کورمکده استعمال اولندی بعده کتابتده غالب اولدی قال فی‌الاساس حرر الکتاب اذا حسنه وخلصه باقامة حروفه واصلاح سقطه وتحریر قول وجاریه آزاد ایلمك معناسنه‌در یقال حرر الرقبة اذا اعتقها (محرر) معظم وزننده ابن عامردرکه اصحابدندر ومحرر بن قتاده شول کسنه‌درکه زمان خلافت صدیق اکبرده بنو حنیفه ردته شروع ایلدکده اولادینه ثبات اسلامله توصیه واغرا ایدر ایدی ومحرر بن ابی هریره تابعیندندر (محرردارم) اضافتله مکرر ظالم وزننده برکونه یلان اسمیدر (الاستحرار) حرب وقتال قیزیشوب شدتلنمك معناسنه‌در یقال استحر القتل اذا اشتد (الاحر) حر لفظندن افعل تفضیلدرکه حانك ضمیله‌در بومناسبتله حسن وجمال جهتندن ارق والطف ونازکتر اولانه اطلاق اولنور یقال هواحر حسنا منه ای ارق منه رقة حسن (الحار) اسی نسنه‌یه دینور بوعلاقه‌ایله کوج ومحنت وزحمتلو عمله استعمال اولنور تقول کلفنی حارا ای عملا شاقا شدیدا وحار برون دلکلرنده اولان قیللره دینور یقال نتف حاره ای شعر منخریه (الاحرار) همزه‌نك کسریله اسی اولمق معناسنه‌در یقال احر النهار اذا صارحاراوبرآدمك‌دوه‌لری صوسزاولمق معناسنه‌در یقال احر الرجل اذا صارت ابله‌حرارا ای عطاشا (حرحار) ثرثار وزننده‌جهینه بلادنده برموضعدر ومحمد بن خالد الحروری که عملسی وزننده‌در محدثیندندر (الحیزبور) حانك وزای معجمه‌نك فتحله حیزبون وزننده ومراد فیدرکه قوجه قاری‌یه دینور پیرزن معناسنه (الحزر) حانك فتحی وزای معجمه‌نك سکونیله برنسنه‌یی تقدیر وتخمین ایلمك ونظرایله اندازه‌یه المق‌معناسنه‌در یقال‌حزرالشیء حزرا من‌الباب الاول والثانی اذا خرصه وقدره وحزر نجد اولکه‌سنده برموضع آدیدر وحزر چهره اکشیوب بورتلمق معناسنه‌در یقال حزر وجهه حزرا اذا عبس و بسر فهو حازر (المحزرة)میمك وزانك فتحیله‌که مصدرمیمی‌در حزر معناسنه‌درکه تقدیر وتخمین ایلمکدر یقال‌حزره حزرا ومحزرة اذاخرصه‌وقدره (الحزرة)حزه وزننده برنوع شجرهٔ‌حامضه اسمیدر وکزیده واعلا اولان ماله یعنی دوه‌یه دینور تعدید وتقدیر اولنوراولدیغیچون یقال هذه حزرة المال ای‌خیارها جمعی حزرات کلور فتحاتله وحزره نبقهٔ مره‌یه‌یعنی سدر آغاجنك آجی اولان میوه‌سنه علی قول مرارتنه دینورکه اسم اولور وحزره بروادی آدیدر (بئرحزره) بین العرب برمعروف قویی اسمیدر (الحازر) زانك

کیمیه آکشی سودره و اکشی سوت ... دیرلر یقال حزر اللبن حزرا فهو حازر ای
حامض و اکشی شراب و نبیذه دیرلر یقال حزر النبیذ فهو حازر ای حامض و اکشی
ورق جسیرینه اطلاق اولنور یقال وجه حازر ای عابس الحیز والخصی ناحوش
اوله دیرلر تقول اطعمنا حزرا من حازر وهو دقیق النخیله یمخ بیت بطبیخ
الحیوان ... سودره و ... و تمر معروفک اعجمدر (الحزورة) قسوره
وزننده کثرت استعمالدن کری کری بالدو ... اولان بالقیه دیرلر تقول اشتریت
حزورة ای ... مقلّ و کوچک تپه دیرلر رابیه صغیره معناسنه جمعی
حزاور وحزاوره کلور وحزاوره کلور (الحزوّر) حانک کسریله ودخی کوچک
تپه دیرلر (الحزور) مثلی وزننده کوچک قوتلو اوغلانه دیرلر یقال غلام
حزور ای قوی ودرو ... ییکیده دیرلر وضعیف وقی دیمکی ... دیمکله ضد
اولور یقال رجل حزور ای قوی وضعیف ومحمد بن ابراهیم بن یحیی بن الحکم بن
الحزور الثقفی الحزوری الاصفهانی محدثلردندر (الحزون) میزون وزننده ترش
روی ودائما دلگیر مشارقی جیرو ... دیرلر یقال رجل حزون ای منقبض
(الحزباء) حمراء وزننده یک اکشی سوده دیرلر حمضانهسنه معناسنه (الحزفرة)
دحرجه وزننده طولدرمق معناسنهدر یقال حزفر الاناء اذا ملأه ونهایه دکی نیرت
لیه چکوب ... معناسنهدر یقال حزفر المتاع اذا شده وجنک ایچون ساز
وسلاحه حاضرلنمق معناسنهدر یقال حزفر القوم اذا استعدوا یعنی تهیأ والحرب
وحزفره دوز وهموار اولان ارضدن شول یره دیرلر که صیرتجق وطاشلو جهاوله
یقال ارض حزفرة ای مطمئنه من الارض المستویة فیها حجارة (الحزفره) اردبه
وزننده یک وشدید اولان مکانه دیرلر (الحزمر) جعفر وزننده پادشاهه دیرلر
ملک معناسنه (الحزمرة) دحرجه وزننده متعدیدر حزم واحتیاط ایلمک معناسنهدر
یقال حزمر فی امره اذا احزم وطولدرمق معناسنهدر یقال حزمر القربة اذا ملأها
وخاصة براصدن تحکیری یایلوب اوح کوسترمک معناسنهدر یقال حزمر
الکرات اذا تحنق نوره (الحزمور) عصفور وزننده (والحزامیر) حذافیر وزننده
هپ وجمع معناسنهدر حزامیر حزموره جمعیدر یقال اخذه بحزموره وبحزامیره ای
بحذافیره (الحسر) حانک فتحی وسین مهملهنک سکونیله مصدر وپوشیده اولان
نسنهیی آچوب عیان ایتمک معناسنهدر یقال حسر الشیء حسرا من الباب الاول
والثانی اذا کشفه ویقال حسر کمه عن ذراعه وحسرت المرأة خمارها مؤلفک بصائرده
بیاننه کوره کشف معناسنه موضوعدر معانی سائره بو مناسبتله آندن منشعبدر
ازا نجمله محسره مکنسه معناسنهدر سپورکهیی ارله ایلهیری کشف ایلدیکیچون
وحسور یوریلوب فروماندن اولمق معناسنهدر قوت وطاقتی منکشف اولدیغیچون

حسورعين دخی بویلجه‌در وحسرت که فوت اولان نسنه‌یه دریغ وتأسف ایلمك
معناسنه‌در فوتی سببیله مقدما ارتکابنه حامل وباعث اولان نسنه‌یی جهل کندیدن
منکشف وزائل اولدیغیچون یاخود فرط غم سببیله فوتی منکشف اولدیغیچون
یاخود فائت اولانی وکندیدن صادر اولان بادره‌یی تدارکدن عجز واعیا عروضیله
عهدهٔ اقتدارنده اولمدیغی منکشف اولدیغیچون انتهی وحسر برشینك قبوغنی
صویوب کیدرمك معناسنه‌در یقال حسر الغصن اذا قشره ودابه‌یی پك سوروب
فرومانده قلمق معناسنه‌در یقال حسر البعیر اذا ساقه حتی اعیاه وسپورمك معناسنه‌در
یقال حسر البیت اذا کنسه ویوریلوب بی‌تاب اولمق معناسنه‌درکه لازم اولور
یقال حسر الرجل والبعیر حسرا من الباب الثانی اذا اعیی (الحسور) ظهور
وزننده مسدود وپوشیده نسنه آچلوب عیان اولمق معناسنه‌در یقال حسر الشیء
حسورا من الباب الاول اذا انکشف وکوز اوزون اوزادی بردوزه‌یه باقق سببیله
یوریلوب فرسز اولمق معناسنه‌درکه طونوقلنمق تعبیر اولنور یقال حسر البصر
حسورا من الباب الثانی اذا کل وانقطع من طول مدی (الحسیر) امیر وزننده
(والمحسور) اوزون اوزادی بردوزه‌یه باقق حسبیله فری کیدوب طونوقلنمش
بصره ونظره وصف اولور یقال بصر حسیر ومحسور ای کلیل منقطع وحسیر
فوت اولمش نسنه‌یه دریغ وتأسف ایدن آدمه دینور تقول ما انا به حسیر ای متلهف
ویوریلوب فرومانده اولمش انسان وحیوانه دینور یقال رجل وبعیر حسیر ای
معیی جمعی حسری کلور قتیل وقتلی کبی وحسیر عبدالله بن حیانك فرسی اسمیدر
(الاحسار) همزه‌نك کسریله بودخی طواری چوق سورمکله یوروب درمانده
ایلمك معناسنه‌در یقال احسر البعیر اذا ساقه حتی اعیاه (الحسرة) حانك فتحی
وسینك سکونیله (والحسر) فتحتینله فوت اولمش نسنه‌یه کمال آرزودن دریغ
وتأسف ایلمك معناسنه‌در یقال حسر الرجل علیه حسرة وحسرا من الباب الرابع
اذا تلهف ویوریلوب فرومانده اولمق معناسنه‌در یقال حسر البعیر اذا اعیی
(الاستحسار) بودخی یوریلوب بی‌تاب اولمق معناسنه‌در یقال استحسر البعیر اذا
اعیی (المحسر) مجلس وزننده ومقعد وزننده لغتدرکه باب اولدندر برآدمك خلقه
خبر ویروب وصف ایده‌جك صفت وطور وکردارینه اطلاق اولنورکه بالفعل
مرئی اولمز منظر مقابلیدر یقال فلان ملیح المنظر وکریم المحسر ای المخبر
وانسانك یوزینه اطلاق اولنور یقال حسن المحسر ای الوجه وخوی وطبیعته
اطلاق اولنور (المحسر) معظم وزننده ایذا وتحقیر وتذلیل اولنمش کمسیه دینورکه
حسرت وتلهفه محمولدر یقال رجل محسر ای مؤذی محقر (حسار) سحاب وزننده
خرده دیدکلری نباته شبیه علی قول خردل نباتنه شبیه بر اوتلق ایدر مواشی

معناسنه‌در (الحصيرة) سفينه وزننده ومرادفيدركه سورگيه ديرلر (الحاصر)
شول آدمه اطلاق اولنور كه سفره‌ده ياننده طورلمه و اكنده بوهيچ ياخود حيله
ومشربى اولميه يقال رجل حاصر اى لاصبرله ولا درع اولا حيله وشول آيغره
ديورلركه ديشيه آنلفدن عدول ايدر اوله كه قوتى سكينت وضعفى ظاهر اولنور
يقال فحل حاصر اذا كان يعدل عن الضراب (التحصير) تفعيل وزننده بر آدمى
حصيرت ونشسته برالتق معناسنه‌در يقال حصر فلانا اذا اوقعه فى الحصيرة وقوش
قسمى تويى دوكمك معناسنه‌در يقال حصر الطائر اذا اسقط ريشها وبر آدمى رنجيده
وتغضير ايتمك معناسنه‌در يقال حصر فلانا اذا اذاه و حقره (بطن محسر) محدث
وزننده‌كه وادئ محسر ايله دخى دينلور مزدلفه قربنده بر واديدر ما بين مزدلفه
ومنى‌دور مترجم ديركه اصحاب فيلك فيلى اوراده چوكوب كعبه‌يه توجهدن ابا
ايلديكى باعث تسميه‌در اصحابى تحسير ايلديكنه مبنى ياخود شيطان اوراده تحسير
اولنديغنه مبنيدر وقيس بن المحسر اصحابدندر (التحسر) تفعل وزننده فوت اولمش
نسنه‌يه دريغ وتأسف ايتمك معناسنه‌در يقال تحسر عليه اذا تلهف و دوه قسمنك
افراط اوزره فرومانده‌لغندن تويلرى دوكلمك معناسنه‌در يقال تحسر وبر البعير
اذا سقط من الاعياء وبر آدمك كوده‌سنك اتلرى يرلو يرنده اويغون اولمق معناسنه‌دركه
تناسبى عيان اولنور يقال تحسرت الجارية اذا صار لحمها فى مواضعه كذلك دوه
قسمى چاير كركى كبى طاولنديروب كوده‌سى ياغلى واوركجى يوكسلوب اوزاندقدن
صكره برمدت ركوب واعمال اولنمغله خاملقدن ناشى كوده‌سنده اولان سلبو كالك
زائل و صاتق و طاغنق اولان اتلرى يرلو يرينه كلوب صيق و مستحكم اولمق
معناسنه مستعملدر يقال تحسر البعير اذا سمنه الربيع حتى كثر شحمه وتمك سنامه
ثم ركب اياما فذهب رهل لحمه واشتد ما تزيم منه فى مواضعه (الحشر) نشر وزننده
لطيف ونازك اولان قولاغه ديرلر آنده اولورسه اول آنده قيم قولاقلى تعبير اولنور
مفردى وتثنيه وجمعى مساويدر زيرا فى الاصل مصدردر يقال اذن حشر اى لطيف
ويقال اذنان حشر وآذان حشر مؤلفك بصائرده بيانه كوره حشر برجماعتى
مقر ومأوالرندن نفير اوزره ازعاج و اخراج ايلمكه موضوعدر بعده جماعت
ملابسه‌سيله جمع معناسنده استعمال اولندى ولطيف ونازك اولان قولاغه واوق يلكنه
وصف اولندى حدت وانتشارى علاقه‌سيله يعنى انجه وديك اولمغله كوياكه اوزنلغنه
يرندن منزعج اولمشدر انتهى وحشر كذلك لطيف ونازك اولان اوق يلكنه ديرلر
يقال قذة حشر اى لطيف و انجه و نازك اولان تمرنه‌ده وصف اولنور يقال سنان
حشر اى دقيق شارح ديركه مطلقا وجه مذكور اوزره لطيف ونازك شيئه حشر
اطلاق اولنور وحشر مصدر اولور تمرنى وسائر نسنه‌يى انجه ونازك قلمق معناسنه

يقال حشر السنان حشرا من الباب الثانى والاول اذا دققه و لطفه و جمع ايلمك
معناسنه‌در يقال حشر الناس اذا جمعه وبرآدمى وطنندن اجلاء وابعاد ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال حشر فلانا اذا جلاه عن وطنه جلاء ماده‌سى متعدى و لازم كلور
وقوراق وقيتلق سنه حيوانلرى سپورى قيروب چكورمك معناسنه مستعملدر يقال
حشرت السنة الشديدة المال اذا اجحفتها واهلكتها وبرآدمك ذكرى ياخود قارنى
يك ايرى وبيوك اولمغله اوكنده ديكلوب طورمق معناسنه مستعملدر يقال حشر
فلان فى ذكره وفى بطنه على بناء المجهول اذا كانا ضخمين من بين يديه كذلك برآدمك
باشى پك بيوك و شديد اولمق معناسنه مستعملدر يقال حشر فى رأسه اذا اعتراه
ذلك وكان اضخمه وحشر اساميدندر سالم بن حرملة بن حشر وعتاب بن ابى الحشر
اصحابدندر (الاحتشار) افتعال وزننده بودخى برآدمك باشى پك ايرى وشديد اولمق
معناسنه مستعملدر يقال احتشر فى رأسه على بناء المجهول بمعنى حشر (المحشر)
مجلس ومقعد وزنلرنده اسم مكاندر حشر وجمع اولنه‌جق موضعه دينور يقال يساق
الناس الى المحشراى المجمع (الحاشر) اسماء نبويه‌دندر عليه الصلوة والسلام قال
الشارح لانه يحشر الناس خلفه وعلى ملته دون ملة غيره (الحشار) كتان وزننده
برموضع آديدر (الحشرات) فتحاتله هوامه اطلاق اولنور كه متحرك ومخوف اولان
كوچك جانورلردر عقرب ويلان وفاره وكلر كبى على قول كوچك بوجكلره دينور
دواب صغار معناسنه قرنجه وچكركه كبى شارحك بيانى اوزره مفردى حشره در
قصبه وقصبات كبى جمعيتلرى باعث تسميه‌در پس مؤلفك كالحشرة قولى مسامحه
اولور وحشرات برانى اولان يمشلره اطلاق اولنور ثمار برى معناسنه صمغ وسائرى
كبى (الحشرة) فتحاتله بودخى هوامه ياخود دواب صغاره اطلاق اولنور وجه
مذكور اوزره بومفرددر زمخشرى مقدمة الادبده هامه‌يى جنبنده ايله يعنى متحرك
اولوب موذى ومخوف اولان كوچك جانور ايله تفسير ايلمشدر كلر وسوسمار وعقرب
ويلان وفاره وكوستبك كبى وحشره‌يى جنبندهٔ خرد يعنى متحرك اولان كوچك
بوجكلر ايله بيان ايلمشدر قرنجه وعنكبوت وچكركه وسلوك وچيان وخنفساء كبى
بونلر اصلا ارضدن مفارقت ايليوب دائما ارضده مجتمع اولدقلرى باعث تسميه در
انتهى وحشره حبوبات قسمنك ايچ قبوغنه دينور زيرا حبوباتده ايكى قبوق اولور
طشره قبوغنه قصره واوزرينه مقارن اولانه حشره دينور جمع جنسى حشردر
هاسز وحشره شكار اولنه‌جق حيوانك مجموعنه دينور على قول عظيمنه ياخود
مأكول اولاننه دينور طوشان وجيران كبى (الحشر) فتحتينله كپكه دينور نخاله
معناسنه وضمتينله لغت رديه‌در (الحشورة) قسوره وزننده طاولولقدن ايكى يانلرى
قباروب قالقمش اولان آته دينور وشول قوجه قارى‌يه دينوركه ذاتنده بخل ولاؤمتى

اولنه رق منظومه اوله وفرق بودرکه قرنی یه دیرلر واصمعی دیرکه وقوندن وصعصق
اولان دانه یه دیرلر مفردی حشوره یعنی جماعت اعتباریله حشوره که مؤنثدر جمع
اعتبار اولنور (الحشر) کتف وزننده شول مظلومه دیرلرکه نه بیوك ونه کوچك
اورته ومعتدل اوله کویا که ایکی طرفنده جمع اولنمش اولور یقال وطب حشر اذا کان
بین الصغیر والکبیر (الحصر) قصر وزننده برآدمی بر طاره‌جق یره صیقیشدیروب اطرافندن
صیقندیرمق معناسنه‌در یقال حصره حصرا من الباب الثانی والاول اذا ضیق علیه
والقول مرحوم منلا ایتمك واحاطه ایتمکله ترجمه‌سی غریبدر جوهری ضیق علیه
واحاط به عبارتیه ایراد ایتمکله اطرافنی چویروب صیقندیرمق دیمك اولور وحصر
برآدمی سفردن یاخود غیری ایشدن آلیقومق معناسنه‌در یقال حصر فلانا اذا حبسه
عن السفر وغیره ودوه‌نك اوزرینه ذکری آتی حصار چکوب بغلق معناسنه‌در
یقال حصر البعیر اذا شده بالحصار وقبض اولمق معناسنه مستعملدر یقال حصر
الرجل علی بناء المجهول اذا اعتقل بطنه کاسیذکر واحاطه واستیعاب ایتمك معناسنه‌در
یقال حصره اذا استوعبه وعسکر برآدمی جب چوره احاطه ایتمك معناسنه‌درکه
حصار ایتمك تعبیر اولنور یقال حصر القوم بفلان اذا اطافوا به (الاحصار)
همزه‌نك کسریله بودخی برآدمی سفردن یاخود غیری ایشدن حبس ایدوب الیقومق
معناسنه‌در یقال احصره عن السفر وغیره اذا حبسه عنه وقبض اولمق معناسنه
مستعملدر یقال احصر الرجل علی المجهول اذا اعتقل بطنه وناقه حصور اولمق
یعنی ممه‌سنك دنکلری طاره‌جق اولمق معناسنه‌در یقال احصرت الناقة اذا کانت
حصورا وبرآدمی برعلت یاخود ادرار ظهوری صقندیرمغله کندی نفسنی تضییق
ایدر قیلق معناسنه‌در یقال احصره المرض او البول اذا حمله یحصر نفسه (الاحتصار)
افتعال وزننده بودخی دوه‌یه ذکری آتی حصار چکوب بغلق معناسنه‌در یقال
احتصر البعیر اذا شده بالحصار (الحصر) حانك ضمیله قبض اولمغه دینورکه اسمدر
قبضلق تعبیر اولنور مصدری ذکر اولندی شارح دیرکه حصر غائطه وامر بوله
مخصوصدر یقال به حصر ای اعتقال بطن واعوذ بالله من الحصر والاسر
(المحصور) منقبض اولان آدمه دینور یقال حصر الرجل علی المجهول فهو محصور
ای معتقل البطن (الحصر) فحذیله برغصه وتاسه سببیله تنکدل اولمق معناسنه‌در
یقال حصر الرجل حصرا من الباب الرابع اذا ضاق صدره ویقال حصر
صدره وبخیل وناکس اولمق معناسنه‌در یقال حصر الرجل اذا بخل ویقال فی یده
حصر ای بخل وتکلمده عاجز اولمق معناسنه‌در یقال حصر فلان اذا عیی
فی المنطق وعرف شرعده قرآن کریم تلاوت ایدرکن ایدوسی خاطره کلامکله
ضوتیلوب دمسنه اولمق معناسنه مستعملدر یقال حصر الامام فی القراءة اذا عیی

ولم يقدر عليه اى على منطق القرأة وناقه حصور اولمق معناسنه‌در يقال حصرت
الناقة اذا صارت حصورا ونسوانه تقرب وجاعدن امتناع ايدر اولمق معناسنه‌در
كرك عجزو عننده‌ن وكرك ازالهٔ شهوته اجتهاد وعفتدن ناشى اولسون يقال حصر
الرجل عن المرأة اذا امتنع عن اتيانها وكتم راز ايلمك معناسـنه در يقال حصر
بالسر اذا صانه (الحصير) امير وزننده غصـه و تاسه سببيله تنكدل اولمش آدمه
دينور يقال جعله الغم حصيرا اى الضيق الصدر وحصير باريه‌يه دينور كه معروف
دوشمه‌در سازلقدن ايشلنور تركيده دخى حصـير ديرلر اجزاسى برى برنى تضييق
ايلديكيچون اطلاق اولنور وشول طمره دينوركه طوارك يانلرى اوستندن قارنى
طرفنه طوغرى آرقورى چكيلوب اوزانمشدر على قول محل مزبورده اولان اتجكزه
دينـور ياخود قيل بتن درينك آلتنده اولان درى ايله ايكو كمكلرينك آرقوريدن
ارالغنده اولور وحصيريانه دينور يقال ضرب حصيرى الدابة اى جنبيها وپادشاهه
اطلاق اولنور ناسدن محصور يعنى محتجب اولديغيچون ياخود ناسى هربار حضورينه
وصول ودخولدن حاصر يعنى مانع اولديغيچون يقال غضب الحصير على فلان اى
الملك وزندانه اطلاق اولنور يقال خلده الحصير فى الحصير على الحصـير اى الملك
فى السجن على البارية ومجلسه اطلاق اولنور ويوله و طريقه اطلاق اولنور وصويه
دينور وانساندن وسائر نسنه‌دن صره وطابوره دينور صف معناسنه ويريوزينه دينور
جمعى احصره وحصر كلور ضمتينله و حصير قلجك جوهرينه على قول ايكى جانبنه
دينور وبخيل وناكسه دينور وشول عياش مشربه دينوركه بخل ودناءتندن ناشى
شرب شراب ايلز اوله يقـال رجل حصير اذا كان لايشرب الشراب بخلا وحصير
جهينه قبيله‌سى يوردنده بر طاغك اسميـدر على قول غطفان يوردنده‌در و حصير
مطلقا معروف حصيركبى منسوج اولان شيئه دينور وشول منقش ومزين ودلكش
ثوب وقماشه دينوركه منظره‌يه حصير كبى يايلوب آچلدقده سـير وتماشا ايدنلرك
قلوبنى حسن ولطافتى جهتيله كنديسنه اخذ وحصر ايدر اوله يقال ثوب حصير
اى مزخرف موشى اذا نشر اخذت القلوب مأخذه لحسنه وحصير بر وادى آديدر
ويمنده برحصن وحصار آديدر ومدينه قربنده نملى صولردن برصو آديدر (الحصور)
صبور وزننده بودخى غم وغصه‌دن تنكدل اولمش آدمه دينور يقال رجل حصور
اى ضيق الصدر وممه‌سنك دلكلرى طاره‌جق اولان ناقه‌يه دينور يقال ناقة حصور
اى الضيقة الا حليل وشول آدمه اطلاق اولنوركه قدرتى وار ايكن نسوانله جماعه
رغبت ايلميه على قول جماعدن ممنوع اوله مثلا بعض كسه بركونه علته مبتلا اولوركه
جماع اكا مضر ياخود مهلك اولمغله اطباء آنى جماعدن منع ايدرلر وعلى رأى
حصور اصلا شهوت وتوقانى اولمامغله نسوانه قربان ايلز اولان كسيه دينوركه

مانع اولمغه محصور يقال رجل حصور اذا كان لا يأتي النساء وهو قادر على ذلك او الممنوع منهن او من لا يشتهيهن ولا يقربهن شارح ديركه يحيى على نبينا وعليه السلام حضرتلرينه حصور اطلاقي قدرت تامه‌سي وار ايكن لذائذه حاوره اولمديغندن بنفسه نفس خبيثه‌لرني ضبط ايدوب اصلا جماعه ميل واهتمام بيورمدقلري ايچوندر انتهى و حصور خليع ومقوله‌يه ديرلر محروب معناسنه وبخيل وناكسه ديرلر و شول ارمه ديرلركه ... هرنت ورهنلكله اقدام ايدميوب كيرويه چكمش اوله يقال هو حصور منه اي هيوب محجم عنه وقابت كثير وار ايدن ارمه ديرلر يقال ابل حصور اي كامل قسر (الحصيرة) سفينه وزننده خرمايي صوب قوريده‌جق يره ديرلر جرين اغل معناسنه وشول انبجكره ديرلركه آت قصماك ارقوري باغرنده اولور آرقيه‌دهن ظهره چقوب كوريلور و حصيرة اعلامدندر حارث بن حصيرة شعرانددر (ذوالحصيرين) عبد الملك بن عبد الاعلى نام كسه‌نك لقبيدر واله هرماتك ضميله عله وزنده‌در خرما دلفرمدن منسوج وافت ايله اندوده ايكي حصيري اولمغله آنكله ملقب اولمشيدي وزننده بهادر اولمغله قبيله‌سنه بر دشمن توجه ايلدكده رهكذارلرنده واقع درنده واروب او حصيرلري بيش ديسنه مترس ايدوب تير ايله بنفسه دشمنك كذرانني سد ومنع ايدر ايدي (الحصر) كتف وزننده بخيل وناكسه ديرلر (الحصراء) حمراء وزننده شول خاتونه ديرلركه فرجي بتشك اولمغله ذكر نافذ اولميه يقال امرأة حصراء اي رتقاء اول خاتونه آصلق تعبير اولنور (الحصار) شداد وزننده اعلامدن بر جماعت افرادينك اسميدر (الحصار) كتاب وزننده (والحصار) سحاب وزننده شول يصدق طرزنده مندره ديرلركه دوه نك اوزرينه چكوب اكسه‌سني هاونك آردقشي كبي بوكسلك وايلريسني قتيق وبوك مقوله‌سيله طولديروب اوك قاشي كبي يوكسلدوب اورته‌سنه سمر كبي سوار اولورلر يقال جعل على البعير حصارا وحصارا وهو وساد يرفع مؤخرها ويحشي مقدمها كالرحل يلقي على البعير ويركب ويقال بعير محصور اذا القي عليه الحصار (الحصر) منبر وزننده بو دخي حصار معناسنه‌در على قول بو كوچك دوه سمرينه ديرلر (الحصر) مقعد وزننده اوزرينه كش ديدكلري يوغرد قوريسي صريله‌جك شيئه ديرلر اسراره معناسنه (المحتصر) اسم فاعل بنيه‌سيله ارسلانه اطلاق اولنور (المحاصرة والحصار) قتال وزننده دشمنك اطراف و جوانبني احاطه ايله تضييق ايتمك معناسنه‌در يقال حاصروا الاعداء محاصرة وحصارا اذا ضيقوا عليهم واحاطوا بهم شارح ديركه حصن معناسنه اولان حصار سور ايله مسور اولديغيچوندر وقلعه باروسنه حصار اطلاقي حاصر اولديغنه مبنيدر انتهى (الحصري) كردي وزننده امام قراء شيخي اولان علي بن عبد الغني القري نسبتيدر وبرهان الدين ابو الفتوح

نصر بن ابی الفرج وسائر بعض ذوات وحسن بن حبیب الحصایری محدثلردر
(الحضور) حانك وضاد معجمه‌نك ضمیله (والحضارة) نظاره وزننده حاضر اولمق
معناسنه‌درکه غیبت مقابلیدر یقال حضر الرجل وحضر حضورا وحضارة من
الباب الاول والرابع ضدغاب مؤلف کنصر وعلم عبارتیله تقیید ایلمکله باب اولدن
ورابعدن اولمق اوزره بیان اولندی لکن شارحك تحقیق اوزره ایکیسنکده مستقبلی
مضموم العین اولمغله تداخل اللغتین قبیلندن اولور فضل یفضل کبی نته‌که وحدت
ماده‌سندن وحدیحد دخی اول قبیلدندر انتهی وحضور وحضاره متعدی اولور
حاضر ایلمك معناسنه یقال حضره اذا جعله حاضرا وخوش نشینلر صویه
وارمشکن بشقه سمته منصرف اولمق معناسنه مستعملدر تقول حضرنا عن ماء ای
تحولنا عنه بومعنا عن ایله صله‌لندقده اولور بعینه رغبت ماده‌سی کبیدر رغبه‌والیه
دیرلر میل معناسنه ورغب عنه دیرلر اعراض معناسنه (الاحتضار) افتعال وزننده
(والتحضر) تفعل وزننده بونلرده حاضر ودرپیش اولمق معناسنه‌در یقال احتضر
الرجل وتحضر بمعنی حضر واحتضار خسته محتضر اولمق معناسنه‌در یقال احتضر
المریض علی بناء المجهول اذا حضره الموت (الاحضار) همزه‌نك کسریله حاضرقلمق
معناسنه‌در یقال احضر الشیٔ اذا جعله حاضرا ویقال احضره ایاه یعنی متعدیا
للمفعولین واحضار آت قسمی اوزون اوزادی سکرتمك معناسنه مستعملدر کویا که
عهدهٔ اقتدارنده اولان سکرتمکی حاضر قلمش اولور یقال احضر الفرس اذا ارتفع
فی العدو (الحضرة) حانك حرکات ثلاثی وضادك سکونیله (والحضر) فتحتینله
(والحضره) هایله (والمحضر) مقعد وزننده بر آدمك قرب وپیشکاهنه دینورکه
محل حضور اوله‌جقدر تقول فعلته بحضرته مثلثة الحاء وبحضره وبحضرته ومحضره
ای بقربه وجنبه وفنائه اصحاب ترسیلك حضرة فلان تعبیرلری بوندندرکه کمال تعظیم
ایچون سلام وثنایی آنك مجلسنه ایصال ایدرلر (الحاضر) غائب مقابلیدر جمعی
حضر کلور رکع کبی وحضور کلور شاهد وشهود کبی (الحضرة) حانك کسریله
بناء نوعدر حضور هیئتنه وحالتنه دال اولور واستعمالی خیر مقامنه مخصوصدر
تفأل جهتیله یقال رجل حسن‌الحضرة اذاحضر بخیر (الحضر) فتحتینله (والحضرة)
ضادك سکونیله (والحاضرة والحضارة) حانك کسری وفتحیله بادیه مقابلیدرکه بلاد
وقری وقصبات دیمك اولور بدوی صحرایی دیمکدرکه خوش‌نشین طائفه‌سیدر حضری
شهری وقروی اوله‌جقدر یقال هو من اهل الحضر والحضرة والحاضرة والحضارة
ای خلاف البادیة وحضاره کتابه وزننده مصدر اولور شهرده وکویده اقامت ایلمك
معناسنه‌که شهری یاخود قروی اولمق مراددر یقال حضر فلان حضارة اذا قام
فی الحضر وبو بداوه مقابلیدر (الحضر) حانك فتحی وضادك سکونیله کوفه قربنده

صنعن نام محل قرنده بر بلده ايدر ساطرون نام شاه بنا ايلمشدر وحضر
ار وعورتك تاجرم يره اطلاق اولنور وتطفيل معناسنه دركه طفيل اولمقدر يعنى
دعل قوقنق ايتمكه ديوركه هر بر آشه باش وصبى طوقمقدن عبارتدر وحضر
اتك قاصقده ويوفريه‌سنده اولان وركى يومريجه انه ديور (الحضر) مثال
ضمیمه آت قسمی اوزون اوزادى سكرتمكه ديور يقال ما اشد حضره اى ارتفاع
عدوه (المحضير) مكثير وزنده صوتقلو بوكرك آنه ديوركه محضار ديرز ياخود محضار
لغت رديه‌در يقال فرس محضير اى شديد العدو جمعى محاضير كلور ومنه قولهم
ما السبق في المضامير الا لجرد المحاضير (الحضر) كتف وزنده (والحضر) ندس
وزنده مثال قوق آدمه ديوركه حلقت طعامى چيقه‌جق وقتى كوزه‌دوب همان
اولوقنده قوزمون كبى سفره باشنه قونر يقال رجل حضر وحضر اذا كان يتحين
طعام الناس حتى يحضره وحضر كتف وزنده اصلا سفر وغربت اراده‌سنده
اولميان آدمه ديور على قول حضرى يعنى شهرى وقروى اولان كيسه ديوركه بدوى
مقابليدر يقال رجل حضر اى لايريد السفر اوحضرى و حضر ندس وزننده
فصاحت وفقه وبيان صاحبى آدمه ديوركه اولبابده ملكات قويه‌سى اولمغله مراد
ايلديكى آنده مسائل ومعانی مطلوبه‌يى استحضار واحضار ايدر اوله يقال رجل
حضر اى ذو بيان وفقه يعنى يستحضر المسائل والمعانى حين ما اراد (المحضر)
مقعد وزنده اسم مكاندر صويه رجوع ايده‌جك يره ديور مرجع مياه معناسنه وبر
ماده ضمننده تسطير اولنان رقعه‌نك متضمن اولديغى خصوصك صحتنى اعلام ايچون
ذيلنده بطريق الشهاده حاضر بالمجلس وواقف بالماده اولنلرك رسم ايلدكلرى خطوطه
اطلاق اولنوركه امضالرى اوله‌جقدر وحالا اصطلاحمزده دخى محضر تعبير اولنور
اعلام ومحضر معلومدر كويا كه اصحاب امضا اول رقعه‌يه حاضر اولمشلردر شارح
ديركه مؤلف مسامحه ايتمشدر زيرا يالكز خطوط مرقومه‌يه يعنى امضالره محضر اطلاقى
عربدن مسموع دكلدر بلكه اول امضالرى متضمن رقعهٔ معهوده‌دن عبارتدر ومحضر
اهل بداوه‌دن مياه اوزره نازل اولان قوم وقبيله‌يه ديور قوم حضور معناسنه
وسجل ودفتره اطلاق اولنور يقال اثبته فى المحضر اى فى السجل وناسك حاضر
اوله‌جق محل وموضعلرينه ديور مشهد معناسنه ومحضرا جاذام جبل يانده بر قريه
آديدر ومحضره هنايله كوفه ايله بصره يوللرينك بيننده مكه جانبنه دوشر برصو
آديدركه بنى عجل جماعتنه مخصوصدر (حاضوراء) باديه‌ده برصو آديدر (الحضيرة)
سفينه وزنده خرما وضع اولنه‌جق يره ديوركه مراد خرمايى سروب قورويه‌جق
يره اوله‌جقدر وجماعت قوم ياخود درت يا بش يا سكز يا طقوز يا اون نفر جماعته
ديور على قول شول نفره اطلاق اولنوركه آنلر ايله غزو وجهاده عزم اولنور

يقال حضرت الحضيرة بالمحضر اى جماعة القوم او الاربعة اوالخمسة اوالثمانية او التسعة او العشرة او النفر الذين يغزى بهم وعسكرك جرقه جيسنه دينور مقدمة الجيش معناسنه وولد توليد ايدن خاتونك ولادت قانى انقطاعندنصكره القا ايلديكى نسنه‌يه دينور كه صوك تعبيراولنور جمع جنسى حضير درعلى‌قول اول قويوقانه دينور كه ولد ايله برابر چقوب ايش تعبير اولنان دريده اولور وياره‌ده مجتمع اولان قان و اريك مقوله‌سى ماده‌يه دينور (المحاضرة) مفاعله‌وزننده برى بريله اورشمق‌معناسنه دركه قوتلرنى احضار ايلمش اولورلر يقال حاضره اذا جالده واحد واشتراك ايجون‌اولور وسلاطين وكبار حضورنده زانو بزانو اوتورمق معناسنه‌در يقال حاضرا السلطان اذا جاثا عنده وبركمسه ايله برابرجه سكرديشوب قوششمق معناسنه‌در يقال حاضره اذا عدامعه وبرادم كندى حق خصوصنده بركمسه ايله مجادله ومغالبه ايلدكدنصكره اول‌كمسه غالب كلمكله اول حقى آلوب كوترمك معناسنه‌در يقال حاضره على حقه اذا غالبه فغلب عليه فذهب به (حضار) قطام وزننده بركوكب آديدر بوكوكب جنوبده سهيل يلدزندن مقدمجه طلوع ايدر حتى ناس بونى سهيل ظن ايدرلر (حضرموت) حانك وراء وميمك فتحه‌لريله وكاهجه ميم مضموم اولوركه عنكبوت وزننده اولور يمنده بربلده آديدر كذلك برقبيله آديدر فى‌الاصل ايكى كلمه اولمغله تركيبله اسم واحد قلنمشدر اسم اول فتح اوزره مبنى واسم ثانى غيرمنصرف اعرابيله معرب اولوب هذا حضرموت دينور وكاهجه مضاف اعتباريله رانك ضمى وموت كلمه‌سنك خفضيله هذا حضرموت دينور وديلرسك ثانى‌يى منون ايلمزسن نته‌كه سام ابرص ورامهرمز دخى بوقبيلدندر مصغرنده حضير موت ونسبتنده حضرمى دينور كمايقال نعل حضرمية اى ملسنة يعنى اوزونجه ولطيف ديمكدر زيرا حضر موتده يابيلان آياق قابى اول هيئت اوزره اولور وكاه اولوركه اصلى اوزره حضر موتى دينور كمايقال نعلان حضر موتيتان شارح ديركه مؤلف بوماده‌يى باب‌ميمده دخى ذكر ايلدى واعرابنده بروجه دخى واردركه ايكى جزؤى دخى مبنى اولمقدر خمسة عشر كلمه‌سى كبى حرف عطف معناسنى متضمن اولديغيچون ووجه تسميه‌سى بحرنام تفسيرده مرسوم اولديغى اوزره حضرت صالح على نبينا وعليه السلام ارض مذكوره‌يه نزول وحضورلرنده موت وانتقاللرى حاضر اولديغى باعث تسميه‌در (حضور) صبور وزننده يمنده برطاغك وبرشهرك آديدر (الحاضر) درپيش اولان شيئه دينوركه ذكر اولندى وحاضر بادى مقابليدركه شهر وقريه ساكننه دينور وعظيم اولان اوبه‌يه وقبيله وجماعته دينور حى عظيم معناسنه ودهناء طاغلرندن برطاغك آديدر وقنسرين قضاسنده برقريه آديدر وحلب خارجنده برمحلهٔ عظيمه آديدر (الحاضرة) هاىله شهر وقراره دينور باديه معناسنه يقال هو من‌اهل

الحاضرة اى خلاف البادية وحاضره قبیله دیدکلری حیوانات قوشقسنه دیرلر
(ذو حاضر) الحابيه تعبيري معروف دكلدر واو حاضر اصفهانی حسن خلق وجمال
رایقه مشهور برکشیدر وابو حاضر شیر بن ابی حازم کنیه سیدر (الحواضر)
حاضره‌نك جمعیدر که قبیل قوشقسنه دینور ومطلقا بوك قوشقلی نسه‌لره ذو حواضر
اطلاق ایدرلر یقال نعم ذو حواضر ای ذوآذان (المحضور) حاضردن اسم مفعولدر
عربلر جن طائفه‌سنك حاضر اوله‌جغی یرده استعمال ایدرلر ومنه قولهم اللبن
محضور ای کثیر الآفة تحضره الجن وکذلك الکنف محضورة ای تحضرها الجن
والشیاطین ومنه فی التنزیل [اعوذ بك رب ان یحضرون] ای یحضرون الجن
ویصیبنی بسوء (حضار) سحاب وزننده یمامه ایله بصره میاننده بر طاغك آدیدر
وحصان اولان یعنی آق تویلو یاخود قزل تویلو دوه‌لره دینور حالك کسریله‌ده
لغتدر وبونك مفردی یوقدر علی قول مفرد وجمعی برابردر (الحضار) کتاب
وزننده شول خلق دیدکلری طبیه دینورکه قیرلق جهرسنده سورلمش اوله یقال
یضوع حضارها ای خلوقها الذی فی وجهها وشول ناقه‌یه دینورکه هم قوتلی وتوانا
وهم کوزل یوروینلی اوله یقال ناقة حضار اذا صارت قدجمعت قوة وجودة سیر
(حضاره) جبانه وزننده بنده بر بلده آدیدر (الحضار) غراب وزننده دوه قسمنه
مخصوص بر مرض آدیدر (محضوراء) مد وقصر ایله بنی ابی بکر بن کلاب یوردنده
بر صو آدیدر (الحضراء) حمراء وزننده شول ناقه‌یه وسائر دابه‌یه دینورکه اکل
وشرب خصوصنده دائما سائرلره سبق وتقدم ایدر اوله یقال ناقة واتان حضراء
اذا کانت تبادر فی الاکل والشرب (الحضر) عنق وزننده طال فاوق واویوننی
تعبیر اولنان شخصه دینورکه ضیافته دعوتسز واروب حاضر اولور یقال رجل
حضر ای واغل (حضیر) زبیر وزننده اسامیدندر اسید بن حضیر صحابیدر پدرینه
حضیر الکتائب دخی دینور ایدی (الاحتضار) افتعال وزننده حاضر اولمق
معناسنه‌در ومنه قوله تعالی (وکل شرب محتضر) ای یحضرون حظوظهم من الماء
وتحضر الناقة حظها منه قال البیضاوی قوله تعالی [ونبئهم ان الماء قسمة بینهم]
خطاب لنبیهم صالح علیه السلام یعنی ان الماء مقسوم لها ای للناقة یوم ولهم یوم
وبینهم لتغلیب العقلاء کل شرب محتضر یحتضره صاحبه فی نوبته اویحضر عنده غیره
واحتضار خسته موته اقرب اولمق معناسنه مستعملدر یقال احتضر المریض علی بناء
المجهول اذا حضره الموت (محاضر) بن الموزع محدثیندندر شمس الدین الحضائری
فقیه بغدادیدر (الحضجر) حانك کسری وضادك فتحیله قارنی بیوك وواسع اولان
انسان و حیوانه دینور وصود طلومنه دینور و طب معناسنه علی قول واسع
اولانه دینور جمعی حضاجردر وحضاجر صرتلان ویالی قورد تعبیر اولنان جانورك

اسمیدر علی قول ولدینه دینور واشبو حضاجر کلمه‌سی معرفه وغیرمنصرفدر زیرا
واحدك علمیدر بنیهٔ جمع اوزره شارح دیرکه عظیم البطن اولدیغیچون تسمیه
اولنمشدر کافیه‌نك غیرمنصرف بحثنده مفصلمدر وحضاجر شول دوه‌لره اطلاق
اولنورکه شوراوت اوتلدقدنصکره اوزرینه صو ایچملریله بوکورلری قباروب
قالقمش اوله یقال ابل حضاجر اذا صارت قداكلت الحمض وشربت فانتفخت
خواصرها (الحضجرة) حانك کسری وضادك فتحیله شول دوه سوریسنه دینورکه
کثرتندن ناشی چوبان برکدرمیوب پراکنده رعی ایدر اوله‌لر (الحضجور) زنبور
وزننده ایری و دیزمان شیئه دینور یقال ضرة حضجور ای ضخمة وضره ممه‌یه
وحیوان سوریسنه دینور (الحضجرة) دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه‌در
یقال حضجر الاناء اذا ملأه (الحطر) حانك فتحی وطانك سکونیله جماع ایلمك
معناسنه‌در یقال حطر الجاریة حطرا من الباب الاول اذا نکحها ای جامعها ویایه
چله چکروب قورمق معناسنه‌در یقال حطر القوس اذا وترها ویره چالمق
معناسنه‌درکه مجهولا مستعملدر یقال حطر به علی المجهول اذا جلد به الارض
(الحاطورة) ایشلك کسکین قلجه دینور یقال سیف حاطورة ای حالوقة (الحطمرة)
دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه‌در یقال حطمر الاناء اذاملأه ویایه چله چکروب
قورمق معناسنه‌در یقال حطمر القوس اذا وترها (المحطمر) اسم فاعل بنیه‌سیله
طارغین وخشمناك آدمه دینور یقال رجل محطمر ای غضبان (الحظر) حانك فتحی
وظای معجمه‌نك سکونیله برنسنه‌یی برکمسیه ویرمیوب منع وحجر ایلمك معناسنه‌در
یقال حظره الشیء وحظر علیه حظرا من الباب الاول اذا منعه وحجره ودوه‌لر
ایچون آغیل اتخاذ ایلمك معناسنه‌در یقال حظر للمال اذا اتخذله حظیرة ودواب
ومواشی‌یی آغیلده آلیقومق معناسنه‌در یقال حظر المال اذا حبسه فی الحظیرة
وبرآدم برنسنه‌یی کندیسنه طوغری برکدرمك معناسنه مستعملدر یقال حظر الشیء
اذا حازه (الاحتظار) افتعال وزننده بودخی دوه‌لر ایچون آغیل ایدنمك معناسنه‌در
یقال احتظر الرجل اذا اتخذ حظیرة (الحظیرة) سفینه وزننده خرما سروب
قوریده‌جق یره دینور یقال نشر التمر فی الحظیرة ای الجرین وبرنسنه‌یی دائر امادار
محیط اولان شیئه دینور کرك آغاجلقدن وکرك سازلقدن اولسون ایچنه دخولدن
منع ایلدیکیچون بوجهتله چالیدن وسازلقدن چویریلوب کیجه‌لر ایچنده مواشی
یاتوردقلری یره‌که ترکیده آغیل تعبیر اولنور حظیره دینور اسم حال ایله محله تسمیه
اولنمشدر نته‌که حظار دخی دینور تقول ادخل الغنم فی الحظیرة (الحظار) حانك
کسری وفتحیله برنسنه‌نك چوره‌سنه چویرلمش دیواره دینور حایط معناسنه ودوه
قسمنی صوغوقدن محافظه ایچون چالیدن وسازلقدن یاپدقلری چویرنتی‌یه دینورکه

اصیل تعبیر اولنور (الحضر) کتف وزنده شول آتلره و یابولره دینورکه آتلر
ایله آتیشدن چویوبلور وباشی ینکنشلکه اطلاق اولنور اکثری آتکله آتیشل
ایدفریعون وبومعنادندرکه عربلر فلان کوجی بتشیدمت مهدة تاب وطاقتدن
خارج مشقته اوغرادی دیمه‌جك یرده وقع فی الحظر الرطب دیرلر فیما
لاطاقة له به معناسنه در کذلك بوده ونقل مقال وسعایتله القای فتنه
وفساد ایلدی دیه‌جك یرده اوقد فی الحظر الرطب دیرلر وقال فی الاساس
یقال جاء بالحظر الرطب للنمام والکذاب لانه یستوقد فانه نار العداوة
کذلك و اندم مال کثیر یا ناس کثیر یاخود برکذب شنیع وبشیع کتوردکده
جاء بالحظر الرطب دیرلر جاء بکثرة من المال اوالناس او بالکذب المستبشع
معناسنه (حظیرة القدس) جنته اطلاق اولنور حظیرهٔ مذکوره دن مأخوذدر
یقال احله الله فی حظیرة القدس ای الجنة و عربلر بخیل وقلیل الخیر اولان ادمه
نکد الحظیرة اطلاق ایدرلر نکد سودمز حیوانه دیمکله آغیلدن کسبه فیض
وفائده اولمدیغی حسبیله یقال هو نکد الحظیرة ای قلیل الخیر و حطیره دجیل
اعمالندن بر بلده آدیدر (الحظیری) یای نسبتله حظیره نام بلده‌یه منسوب دیمکدر
محمد بن احمد بن محمد الجبانی وعبد القادر بن یوسف الحظیری محدثلردر (الحطار)
محراب وزننده برنوع یشیل سینکه دینور بو سینکك کوزلری کوك و جثه‌سی
بیوك وقویرغنده نیشتری اولور یونارده دابه‌لره مسلط اولوب بغایت آزرده ایلر
ترکیده بوه‌نك تعبیر اولنور (حظره) ثمره وزننده اسامیدندر ادهم بن حظرة
النخعی اصحابدندر و حظرة بن عباد آلك اولادندندرکه خارجی ایدی (التحظیر)
تفعیل وزننده حظر کبی منع و حجر ایتك معناسنه در تکثیر و مبالغه ایچوندر
ومنه زمن التحظیر یعنی کتب احادیث وسیرده مسطور اولان زمان تحظیردن مراد
فاروق اعظم رضی الله عنه حضرتلری زمن خلافتلرنده دفعهٔ ثانیه‌ده یهود
طائفه‌سنی ارض حجازدن طرد واجلا ایلدکدنصکره وادی القری حوزه‌سنی مسلمین
ایله بنی عذره بینلرنده تقسیم وهربر محلنه حد وسنور حاجز تعیین ایلدکلری هنکامدر
(الحظایر) بامده‌ده برموضع آدیدر (المحظور) ممنوع معناسنه‌در بومناسبتله محرم
معناسنه مستعملدرکه مباح مقابلیدر ومنه قوله تعالی [وما کان عطاء ربك محظورا]
ای مقصوراً علی طائفة دون اخری (الحفر) حانك فتحی وفانك سکونیله مطلقا
برنسنه‌نك ایچینی اشوب قازمق وچقورلتمق معناسنه‌در یقال حفر الشیء حفرا من الباب
الثانی اذا نقاه کحفر الارض بالحدیدة وجماع ایتك معناسنه مستعملدر یقال حفر
المرأة اذا جامعها وحیوانی کثرت اعمال یاخود کثرت حلب سببیله ارقلتمق معناسنه
مستعملدرکه کودمسی چقور چقور اولور یقال حفر العنز اذا هزلها وعربلر مثلا

زيدك امور واحوالنه اطلاع ايچون كركى كبى تجسس وتفتيش ايلدى ديجك يرده
حفر ثرى زيد ديرلر فتش عن امره ووقف عليه معناسنه قال فى الاساس تقول
حفرت ثرى فلان اذافتشت عن امره للوقوف وحفر چوجغك ديشلرى دوشمك معناسنه
مستعملدركه يرى چقورلنور يقال حفر الصبى اذاسقطت رواضعه وديشلرك ديبلرنده
خرده خرده سيوجه لر چقمغله ياخود فاسد اولوب صرارمغله چوريوب تباه اولمق
معناسنه دركه من بعد اوفانوب دوكلمكله يرلرى چقور اولور يقال حفر فوه على بناء
المجهول وحفر وحفرا من الباب الثانى والرابع اذافسدت اصول اثنانه بسلاق يصيبها
او بصفرة تعلوها ويقال حفرت وحفرت اسنانه اذا تأكلت وحفر برشيئك اوته سنه
كسب اطلاع ايلك معناسنه مستعملدر ومنه قولهم غيث لايحفره احد اى لايعلم اقصاه
(الاحتفار) افتعال وزننده بودخى قازمق معناسنه در يقال احتفر الارض بمعنى
حفرها (الحفرة) غرفه وزننده (والحفيرة) سفينه وزننده چقوره دينور تقول
تبصر يامسرع قدامك حفرة وحفيرة اى محتفر وحفيره برموضع آديدر (المحفر)
منبروزننده (والمحفار) محراب وزننده (والمحفرة) مكنسه وزننده دموربله اطلاق
اولنور وقازمه تعبير اولنسان آلته دينور يقال حفر الارض بالمحفر والمحفار والمحفرة
اى بالمسحاة اوالحديدة التى يحتفر بها (الحفر) فتحتينله ككيش قويى يه اطلاق اولنور
بئر موسعه معناسنه وفانك سكونيله لغتدر وقازلمش چقوردن چقان طپراغه دينور
يقال كثر الحفر على الشط اى تراب الحفرة جمعى احفار وجمع الجمعى احافير كلور
وحفر ديشلرك ديبلرنده حادث اولان سيوجه لر سببيله حدوث ايدن چوروكلكه ياخود
صاريلغه دينور فانك سكونيله ده لغتدر يقال فى اسنانه حفر وحفر اى سلاق باصولها
اوصفرة تعلوها آنفا ذكر اولندى وحفر كوفه ده برموضع آديدركه اكامتعينان
عربدن عمر بن سعد الحفرى نازل اولور ايدى وبونده هايله حفر ديمك صحيح دكلدر
وحفر مكه ايله بصره ميانسنده برموضع آديدر وحفر ابى موسى بصره نك مكه
جاده سنده واقع اشمه قويلره دينوركه ابوموسى اشعرى حفر ايتدرمشدر وحفر
ضبه سواكن ناحيه سنده برنيچه اشمه لره اطلاق اولنور وحفر سعد بن زيد مناة
دهناء وراسنده برنيچه اشمه لردر (الاحفار) همزنك كسريله چوجق ديشلرنى دكشمك
معناسنه دركه آلتلى اوستلى درت اوك ديشلرى دوشمكدن عبارتدر يقال احفر
الصبى اذاسقطت له الثنيتان العليان والسفليان كذلك آت قسمنك طايى ديشلرنى
دكشمك معناسنه مستعملدركه ايكى ياشنى تمام ايدوب اوچنجى يه وارنجه ثناياسنى
وبشنجى يه وارنجه رباعياتنى دوشورمكدن عبارتدر يقال احفر المهر اذاسقطت ثناياه
ورباعياته وقويى حفر ايدنه اعانت ايلك معناسنه در يقال احفر فلانا بئرا اذااعانه
على حفرها (الحفير) امير وزننده چقوره دينور وقبرومزاره اطلاق اولنور وحفير

وموضع آديدركه مكه ايله بصره بينده واقعدر وبكر بن وموضع ايدر (الحافر) اسم
فاعلدر سير وعدودنده يوك حفر ايلديكيجون دابه نك طرنغنه اطلاق اولندى بعده
ذكر المحلّ وارادة الحالّ قبيلندن دابه نك كنديسنه اطلاق اولنور نته كه دوه قدمنه
خف وچتال طرنقلو يه ظلف اطلاق اولنور ومنه يقال هذا الفدن من الحافر
ومدق الحوافر جمعي حوافردر وحافر وحفره يرينده اوله اطلاق اولنور دابه نك
قدمنك طرنغى اول يرى ومنى اولنق ملابسه سيله ومنه قولهم التقوا فتقاتلوا عند الحافرة
اى اول التقوا يعنى يوز يوزه ملاقى اولدقلرنده ابتداى ملاقات آنده حملت وقتاله
باشلديلر وبرمر كلمه بكه يولندن ايرو اوله رق به عودت ايلدى ديمك يرده رجعت
على حافرتى ديرلر اى طريق الذى اصعدت فيه اى صدرت فيه ومنه حلقت اولايه
اطلاق اولنور كه مراد ابتداى حلقتدر يقال الآن قد تعسف وقد كان نجيبا
فى الحافرة اى فى حلقته الاولى ويقال رجع الى حافرته اى الى حلقته الاولى وحالته
و برنسنه آخرى اوله رد اولنور حيثيتيله برشيئه عودت ايتمكه ديرلر قال المصنف
فى البصائر ومنه قوله تعالى [ائنا لمردودون فى الحافرة] اى الى امرنا الاول وهو
الحيوة وقال مجاهد اى حلقا جديدا وقال ابن الاعرابى اى الى الدنيا كما كما يقال
عاد الى حافرته اى رجع الى حالتـه الاولى و اذا رجع من الطريق الذى جاء منه
ايضا و منـه المثل ★ النقد عند الحافرة والحافر ★ اى عنـد اول كلمة اصل مثل
بودركه عنـد العرب آت قسمى اكرم اموال اولمغله اصلا ويرمسى بيع ايلدكلر
ومشترى ظهور ايدوب عقد معامله ايلدكده بهاسى برآن تأخير اولنميوب اقچه سنى
تسليم ايلدكجه طرنغى طورديغى يردن بر خطوه زائل اولمز ديمك يرده ايراد
اولنور اصطلاحمزده دخى طرنغى دبنده تعبيرى بوندن مأخوذدر على قول حافر
آتك طرنغنه دينـديكى كبى سكرتدكده طرنغيله قازديغى چقوره ده دينـور راضيه
ومرضيه كبى بوراده مراد يارش منتهاسنده طرنغنى صاوردن مقدم بصديغى چقور
اوله حقدر بخته قوشي يه كندكلرنده النقد عند الحافرة ديرلر يعنى هركيمك آتى سبق
ايدرسه وضع اولنان اوكدوله مستحق اولور مثل مزبورك اصلى بودر بعده مطلقا
اولنده استعمال اولندى وتأنيثه حافره دن مراد ذات فرسدر كه آت الحالة هذه بنم
يانمده ايكن اقچه سى تسليم اولنق لازمدر ديمك اولور (الحفراة) حانك كسريله
بركونه نبات آديدر قوموسالرده نابت اولور جمع جنسى حفرى كلور كه هاسندر
وحفراة بغـداى صاوريجق پرمقلو آغاجه دينوركه يابا تعبير اولنور (الحافيرة)
فانك تشديديله برنوع سياه بالق آديدر (الحفار) كتان وزننده قبر قازيجى يه اطلاق
اولنور واصحابدن سراقة بن مالكك فرسى اسميدر (الحفار) كتاب وزنده شول
آغاجه دينوركه حشم نشين اولنلر آنى اكوب واورته سنى دلوب قبل چادرك اورته

ديركنك

دیرکنك اوجنی اکا ادخال واستوار ایدرلر (الحفایر) حانك فتحیله جاج کوفه‌نك
یساری‌اوزره بنی قریظ جماعتنه مخصوص برصویك آدیدر (الحفیرة) مصغر بنیه‌سیله
عراقده برموضع آدیدر (الحفری) حانك ضمیله حفره‌یه منسوب دیمکدر اعلامدن
یحیی بن سلیمان الحفری نام‌ذاتك خانه‌سی قیروان مغربده برحفره اوزره واقع اولمغله
اکا نسبت اولنمشدر (محفور) بحرروم کنارنده بر بلده آدیدر عین مهمله ایله
معفور لحن وخطادر آنده اعلا وفاخر کلیملر وقالیچه‌لر نسج اولنور (الحفیتر)
تای فوقیه ایله عمیثل وزننده بودور کوتاه قدآدمه دینور (الحاقورة) قافله سماء
رابعه‌نك اسمیدر (الحقر) فقر وزننده (والحقریة) حانك ضمیله (والحقارة)
حانك حرکات ثلاثیله (والمحقرة) میمك وقافك فتحیله خوار وذلیل اولمق معناسنه‌در
یقال حقر الرجل والشیء وحقر حقرا وحقریة وحقارة ومحقرة من‌الباب الثانی
والخامس اذاذل وحقر متعدی اولور خوارلمق وخوار کورمك معناسنه یقال حقر
فلانا حقرا من‌الباب الثانی اذاذله (التحقیر) تفعیل وزننده (والاحتقار) افتعال
وزننده (والاستحقار) بونلرده خوارلمق وخوار کورمك معناسنه‌در یقال حقره
تحقیرا واحتقره واستحقره اذا اذله وتحقیر کوچلتمك تصغیر معناسنه مستعملدر یقال
حقر الکلام اذاصغره ومنه قول النحاة حقر الاسم ای صغره و باب التحقیر ای
التصغیر (الحیقر) حانك فتحی وقافك فتحی وضمیله پك‌خوار وحقیر علی قول ضعیف
وناتوان یاخود فرومایه اولان کمسه‌یه دینور تقول مارأیت مثله حیقرا ای ذلیلا
اوضعیفا اولئیم الاصل (الحروف المحقورة) بین الصرفین جد قطب حرفلریدرکه
بش حرفدن عبارتدر حروف قلقله دخی دیرلر (المحقرات) اسم مفعول بنیه‌سیله
کوچکلر دیمکدر صغایر معناسنه (التحاقر) تفاعل وزننده اظهار ذل وحقارت
یا اظهار صغر ایلمك معناسنه‌در یقال تحاقر الرجل اذا تصاغر (الحقر) فتحتینله
بر سبیله صکره‌دن خوار وحقیر اولمق معناسنه‌در تقول حقرت ونقرت یارجل ای
صرت حقیرا نقیرا (الحکر) مکر وزننده ظلم وستم ایلمك معناسنه‌در یقال حکره
الوالی حکرا من‌الباب الثانی اذاظلمه وبر کمسه ایله حسن معاشرت وامتزاج ایلمیوب
سوء الفت ایلمك معناسنه‌در یقال فلان یحکر فلانا اذا اساءت معاشرته وحکر بال
ایله‌مختلط یاغه‌دینورکه کوچك چوجقلره یلادرلر وکوچك قواطه‌یه واغاج‌چناغه
دینور یقال وضع الحکر بالحکر ای السمن المخلوط بالعسل یلعقهما الصبی فی‌العقب
الصغیر وحکر آزنسنه‌یه دینور تقول اعطانی حکرا ای شیئا قلیلا بو ایکی معناده
حانك ضمیله‌ده لغتدر (الحکر) فتحتینله شول ماله دینورکه آغربهایه چقسون دیو
صاحبی صاتمیوب حبس وتوقیف اولنمش اوله وبومحکور معناسنه‌در عدد ومعدود
کبی یقال فی‌یده حکر ای مال محتبس انتظار الغلائه واکا حکر دخی دینور صرد

وزننده وحكر فتحتينله خ وعناد ايتمك معناسنه مصدر اولور يقال حكر الرجل حكرا
من الباب الرابع اذا لج وعوداى اولمق معناسنه مصدردر يقال حكر بالامر اذا استبد به
وحكر آزجق صويه ديور يقال فى انائه حكر اى ماء مجتمع (الحكر) كتف وزننده
زياده بهايه چيقمق ايچون حبس ملك ايدن كسه يه ديوركه مطربار تعبير اولنور يقال
انه لحكر لايزال يحبس سلعته (التحكر) تفعل وزننده (والاحتكار) افتعال
وزننده بونلرده متاعى بهايه چيقمق ايچون حبس ايتمك معناسنه در يقال تحكر المال
واحتكره اذا احتبسه انتظارا لغلائه وتحكر تحير معناسنه در يقال انه ليتحكر
عليه اى يتحير (الحكرة) حاءنك ضميله احتكاردن اسمدر مطربارلق ديور يقال
فلان حرفته الحكرة اى الاحتكار وحكره بن محلاولريندن يعنى ايالتلريندن بر ايالت
آديدر (المحاكرة) مفاعله وزننده خ وعناد ايدشمك معناسنه در يقال حاكره اذا
لاجه (الاحمر) همزه نك وميمك فتحيله قرمزى نسنه يه ديور حمرتدن صفتدر يقال
هو احمر وهو ما لونه الحمرة واوزرنده سلاحى اولميان آدمه اطلاق اولنور كويا كه
قزل انى شهردر نته كه مسلح آدمه ازرق اطلاق اولنور يقال رجل احمر اى
لاسلاح معه واحمرك جمعى حمر وحمران كلور حاءنك ضمى وميمك سكونيله شارح
ديركه اكر مصبوغ اولور ايسه جمعى حمر وحمران كلور واكر ذوالحمره مراد اولنور
ايسه جمعى احامر كلور مؤلف بوندن سكوت ايلمشدر واحمر بياض اولان شيئه ديلور
يشبه اسود وسياهه اخضر اطلاقى كبى قال الشارح ومنه الحديث (بعثت الى الاحمر)
والاسود اى العجم والعرب لان الغالب على الوان العجم الحمرة والبياض وقيل اراد
بالاحمر الابيض مطلقا فان العرب تقول امرأة حمراء اى بيضاء انتهى قال المؤلف
ومنه الحديث قال على لعائشة [اياك ان تلونيها يا حميراء] اى يا بيضاء وهو تصغير
الحمراء واحمر التونه وزعفرانه اطلاق اولنور واته وباده يه دخى اطلاق اولنور
تقول نحن من اهل الاسودين لامن اهل الاحمرين اى من اهل التمر والماء لامن اهل
الخمر واللحم واحمر بركونه خرمانك اسميدر واحمر اسامى والقابدندر احمر ابو عسيب
سرور انام عليه السلام حضرتلرينك كوله لرى اسميدر وام سلمه رضى الله عنهانك
كوله سى اسميدر واحمر بن معاوية بن سليم واحمر بن سواء بن عدى واحمر بن قطن
الهمدانى واحمر المدنى صحابه لردر (الموت الاحمر) يعنى قزل اولوم كه مراد قتلدر
سفك خون مناسبتيله على قول موت شديددركه سكرات وسائر شدايد ظهور ايدن
موتدر نعوذ بالله تعالى يقال رماه الله تعالى بالموت الاحمر اى القتل او الموت الشديد
بو مناسبتله مطلقا سخت و شديد اولان حالتده استعمال اولندى ومنه قولهم
الحسن احمر اى يلقى العاشق منه مايلقى من الحرب يعنى عاشق بيچاره اول حسن
وجمال جهتندن كورديكى شدت ومحنتى جنك وقتال جهتندن كورديكى كبيدر

(الاحامرة) احمرك جمعيدركه ذكر اولندى واحامره سلفده عجمدن برقوم ايدى كه بصره يه نازل اولمشلر ايدى واحامره جمع بنيه سيله ذكر اولندقده ات وباده وخلوق ديدكلرى طيب مراد اولور شارح ديركه اساسده خلوق يرينه زعفران مرسومدر كما قال الاعشى ★ ان الاحامرة الثلثة اهلكت ★ مالى وكنت بهـا قديما مولعـا ★ اللحم والراح العتيق واطلى بازعفران فلن ازال مردعا ★ (الحمراء) احمرك مؤنثيدر وحمراء عجم طائفه‌سنه يعنى عرب‌مقابلى اولان جنس انسانى‌يه اطلاق اولنور فرس وروم وترك وهندى داخلدر وقيتلق ايله اطلاق اولنور شدتندن‌ناشى يقال سنة حمراء اى‌شديدة واسيلكى پك شديداولان نصف نهاروقتنه اطلاق اولنور يقـال ظهيرة حمراء اى شـديدة الحر وحمراء مغربده لبله ايالتنك شهرى اسميـدر وفسطاط مصرده برموضع آديدر وقدس‌شريفده برموضع آديدر ويمنده برقريه آديدر وحمراء الاسد مدينه‌يه اوچ ميل مسافه‌ده برموضع آديدر وحمراء مصرديارنده اوچ قريه آديدر ومضر الحمراء اضافتله قريش قبيله‌سندن مضر بن نذار اوله‌جقدر پدرى وفاتنـده ميراثنى تقسيم ايدوب كنديسى التون وبرادرى ربيعه آتلرى اخذ ايلكله اكامضر الحمراء وبرادر ينـه ربيعة الفرس اطلاق ايلديلر على قول جنك هنكامنده متعلقاتيله علامتلرى قزل شـقه‌لى بيراقلر اولديغى باعث تسميه‌در (الحمـار) حانك كسريله اشكه دينور شدت معناسـندن مأخوذدر فارسيده خر ديرلر اهلى ووحشى اولور وحشيسنه حمار وحش دينوركه يبان اشكى وطاغ اشكى تعبير اولنور جمعى احمره‌در وحمردر ضمتينله وحميردر حانك فتحيله وحوردر حانك ضميـله وحمرات‌در ضمتينله جمع الجمعى اوله‌جقدر ومحمراء كلور مشيو خاء كبى وحمار حيوان سمرينك اوك طرفنده اولان تختنه‌يه دينوركه اوك قاشى آندن ياپيلور ومهره تختنه‌سـنه دينوركه اوزرنده برنسـنه‌يه مهره وسيقل اوريلور وسه‌پاى تعبير اولنان نسنه‌يه دينوركه يره ديكلمش اوچ اغاج اولوب اوزرلرندن ارقورى برآغاج دخى اوزاتدقدنصكره اوزرنده كراسته بچرلر وحمار يمن‌ديارنده بروادى آديدر وحمار اساميدندر حمار بن مالك على قول حمار بن مويلع اكفر من‌حمار مثلنك منشأيدر اصلى بودركه مرقوم اهل اسلامدن اولوب قرق سنه مدت ناسه جود وكرم‌ومروّتله امرار ايام ايلدى وصلبندن اون نفر اولاد ذكوره نائل اولمغله بركون مجموعى بردن شكاره كيدوب ناكاه بقضاى حضرت اله جوهواده برق وباران پيداوبرصاعقه صدمه‌سيله جمله‌سى عازم صوب بقا اولمريله مرسوم بوحالتى استماع ايلدكده اولادمى بورسمه نابودايدن معبوده عبادت ايلم ديو نعوذ بالله تعالى مرتد اولمغين حقنـده غضب وقهر ربانى ظهور ودار ودياريله هباء منثورايلدى (ذوالحمار) اسودعنسى ديدكلرى خرهرزه كاردركه اوائل خلافت صديق اكبرده ادعاى نبوت ايلدى يمن خلقندن وعنس

قبلهسندن ایلی برسره القرن اولمغه اشلك اوچنده‌كی لفظ الالتمدن برنكه تعبده
ایله بیدنده سنجاقن خصوصیه والروب وایر ویده اونوربیسه ، قفده اونوبرایدی
قصه‌سی مترجم حضرتلری بیر ایون كتابنده مشروحدر هصط ذوالخمار ایله منه‌ط
بالمندرله الصه‌مه‌در نقاب یوزنی اولدیغی سبب اطلاق ایالمدر (اذن الحمار) بروح
ثلث اوبدر یوزنك قضریون اولمجقدركه تركیده دخی اشك قولغی تعبیر ایدرلر
(الحمارة) هدیله فانعق الكه دیدی اذن كبی‌اس لقرونفره قبلمدن اولمرو مسادنه
كومقنصی اطرافده جب جوره دیكیلی اولان مترس مطالعتریسه اطلاق اولنور
وایون ویوك قبیه اطلاق اولنور وهودج وعمه آغاجنه دیوركه قالین اولور
وخم اوله‌ره وضع اولنان یسی والتو یوك مطالنه دیور جمی حائر كلور مترجم
دیركه فارسیده دخی هرابری وكنده اولان تینه‌جر اطلاق اولنور منلا حربط یان
ایون فره دیور انتهی وحاره بدینده بوقره مقاشلق آدیدر وحمارة القدم اینسانك
برمترینك فوقنده اولان یومری وتومسك یره اطلاق اولنور مؤلف المشرفة فوق
اصابعها عبارتیله وراغب ظهر عظمها القریب من المفصل وصاحب نهایه ماالشرف
بین مفصلها واصابعها من فوق عنوانیله بیان الاكله برمقل ایله مفصلك یعنی طبوقله
قوشدیغی یرك ارالقندن اوست طرفده اولان تومسك اولوركه شیعی طائفه‌سی
اورانك كمكنه كعب اطلاقیله غسل خصوصنده اهل سنته مخالفت ایدرلر حتی
نهایه‌ده وفی حدیث علی رضی الله عنه [یقطع السارق من حمارة القدم] وفی حدیث
آخر [انه كان یغسل رجله من حمرة القدم] حدیثلرنده وجه مذكور اوزره بیان
ایلشدر خلاصه‌سی انجك ایله ایاغك اوك طرفدن قوشدیغی اویناق یریله برمقك
مابینی اولان اورته‌سی تومسك یاصتم بر اولور حتی قهستانیده ویقطع رجله الیمنى
من الكعب عبارتی آنی مصرحدر (الحماریة) فن فرائضده فریضهٔ مشتركه مسئله‌سنك
لقبیدر مترجم دیركه صورت مسئله بودركه برخاتون فوت اولوب زوجنی ولام
اخوه ولابوین اخوه‌سنی ووالده‌سنی ترك ایلسه نصف زوج ایچون وسدس والده
ایچون وثلث لام اخوه ایچوندر لابوین اخوه بونلره مشارك اولمز زیرا مسئله
آلتیدندر اوچ زوجك و بر والده‌نك وایكی لام اخوه نكدر بومسئله‌یه مشتركه
وحماریه اطلاقنك وجهی بودركه ابوبكر رضی الله عنه منبر اوزره اولدیغی حالده
بومسئله‌یی كندیلردن سؤال واستفتا ایلدكلرنده زوج ایچون نصف وام ایچون
سدس ولام اخوه ایچون ثلث واردر لابوین اخوه ایچون نسنه یوقدر دیو جواب
ایلدیلر بعده حضرت عمره سؤال ایلدیلر ابتدای امرده حضرت ابوبكرك قولی
اوزره جواب ویردكده لابوین اخوه‌دن بریسی یاامیرالمؤمنین فرض ایدهلم كه پدرمز
حمار ایدی ایكیمز خود بر والده‌دن متولد دكلمی‌یز دیدكده حضرت عمر تفكر ایدوب

واقعا بر والده‌دندر دیو ثلثده تشریك ایلدیلر (حمار قبان) تشـدید بایله فعلان وزننده بر بوجك آدیدر فارسیده خرك زمین وترکیده یراشکی واولیا دوه‌سی واشك قوردی دیدکلری بوجکدرکه چکرکه کبی اوزون ایاقلی وقنـاتلری اولور وبوقبب ماده‌سـنده دخی ذکر اولندی (الحماران) تثنیه بنیه‌سیله شول ایکی طاشه اطلاق اولنورکه یره دیکوب واوزرلرینه آرقوری بریصی بیوك طاش‌وضع ایدوب اوزرینه کش دیدکلری یوغرد قوریسنی سررلر (الحمر) صرد وزنـنـده تمرهندی‌یه دینـور وبرقوشك اسمیدرکه حمر دخی دینور میمك تشدیدیله ترکیده قیاقوشی دیدکلریدرکه باشی وبرونی قزل اولور مفردلری حمره وحمره‌در هایله (الحومر) جوهر وزننده بودخی تمرهندی‌یه دینور (ابن‌لسان الحمره) سکره وزننده عبدالله‌بن‌حسین یاخود ورقاء بن‌الاسعر نام خطیبك کنیه‌سیدرکه اهل بلاغت وبیان وعلم انسابده نادرهٔ زمان ایدی (الیحمور) یعفور وزننده یك قرمزی‌شیئه دینور ویحمور بردابه وبرقوشك اسمیدر وبیان اشکنه دینور (الحمارة) جبانه وزننده فرس‌هجین‌یعنی بارکیره دینورکه فارسیده اسب پالانی دیرلر وحماره اشك صاحبلرینه یعنی اشکجی تعبیر اولنان قافله وجماعته دینور واکا حامره دخی دینور اسم فاعل نسـبیدر (المحمر) معظم وزننده بودخی بارکیره دینور (الحمارة) حانك فتحی ومیمك تخفیفی ورانك تشدیدیله وضرورت‌شعر ایچون‌بعضا تخفیف اولنور هواده اولان شدت حرارته دینور یقال احرقت النباة حمارة الصیف ای شدة حره‌شارح دیرکه کتاب فصیحده مذکوراولدیغی اوزره اشبو حماره کلمه‌سی فی‌الاصل تخفیفله‌در مبالغه ایچون مشدد اولدی نته که زعاره کلمه‌سی‌دخی بورسمـه‌در وبونلر فی‌الاصل مصدرلردر وبونلردن فعل متصرف دکلدر (الحمیر) (والحمیرة) حالرك فتحیله اشکز معناسنه درکه آق ترشه‌یه وصریمه دینو آنکله آت ایرنی صروب بند ایدرلر (الحمر) حانك فتحی ومیمك سکونیله قایشك‌یوزنی صیروب ترشه ایلك معناسنه‌در یقال‌حمر السیر حمرا من الباب الاول اذا سحاقشره ومذبوحك دریسنی یوزمك معناسنه‌در یقال حمر الشاة اذا سلخها وباش تراش ایلك معناسنه‌در یقال حمرالرأس اذا حلقه (الحمر) فلزوزننده شول یغموره دینورکه غایت شدتندن یرك یوزنی صیروب صویه یقال غیث حمر اذا کان یقشر الارض ویاز موسمنك پك سخت وشـدید اولان اسیسنه دینور ویك شریر اولان کمسـیه دینور (بنوحمری) زمکی وزننده برقبیله‌در (المحمر) منبروزننده دباغلرك دری قازیجق آلتلرینه دینور مخلاه معناسـنه وشول کمسیه دینورکه پك ممسك اولمغله برنسنه‌یی ویرمایسه‌ده پك کوجلك ایله ویرر اوله یقال هومحمر ای الذی لایعطی الاعلی الکدولئیم وفرومایه‌یه دینور کرك انسـان وکرك حیوان اولسون یقال رجل وفرس‌محمرای لئیم یعنی یشبه الحمـار (الحمر) فتحتینله ات قسمی اربه‌یی چوق یمکله اربه‌لمق علی‌قول آغزینـك

بالحمرة اولمق معناسنه در كه نقيضى اولان بياضله در يقال حمر الفرس حمرا
من باب الرابع الحاصل مرا كل التعبير او تغيرت رايحة فيه و براد ام افراط طعمدن
برآتك اولمق معناسنه در يقال حمر الرجل الاشرق حمشا وعوار بسطوب كرى كى
متورم سببيه اشك كبى يلهد وكمرماى اولمق معناسنه در يقال حمرت الدابة اذا
صارت من السمن كالحمار بلادة (الحامر) علاط وزننده برطاغك اسميدر وعربده
وموضعك آديدر كه حمرته خفيفه ايه امتدانه الحامر خفيفه ايله منصرفدر (الحامره)
هـاله وحوار كلجك جغورك اسميدر (الحمره) سائك ضمه قرميلغه دينور كه
بنك معروفدر اسميدر و برآماصك آديدر كه اشتك قسمى اندن ينك خوشلوبرلر
وحمره وباه بوصيدن بورم آيدر بين الاطباء بـسه حمره ايله متعارفدر وحمره
اسماميدر حمرة بن يشرح بن عبد كلال تابعيلندر وحمرة بن مالك نسب
رجال همدانيدر وحمرة بن جعفر بن ثعلبه تميم قبيلهسي نسبندهدر ومالك بن حمره
اصحابيدر ومعن بن ابي حمرة الكوفي وضحاك بن حمره وعبدالله بن علي بن عمر بن
حمره ضعيف الروايهلردر وحمره ينك مظلوطه دينور كه شدت معناسندن مأخوذ در
يقال رطب ذو حمرة اي حلوة (حمير) تشديد ميمله كويا كه حمارك مصغريدر ومالك
وزننده اسماميدر حمير بن اشجع اصحابيدر وحمير بن عدي العابد محدثدر (حمير)
زبير وزننده اسماميدر عبدالله وعبد الرحمن ابنا حمير بن عمرو جمل وقعهسنده
حضرت عائشه طرفندن اولهرق قتل اولنديلر (حمران) عثمان وزننده ديرزبانده
بر صويك آديدر ورقهده بر موضعك اسميدر (قصر حمران) باديهده بر موضعدر
وتكريت قربنده برقريه آديدر (حامر) فرات وزننده بر موضع آديدر وسماوه طرفنده
بر وادي اسميدر وبيرين وراسنده بر وادي آديدر وبو زهر بن جناب يوردنده بر وادي
آديدر وقبيلهٔ غطفان يوردنده بر موضع آديدر (الاحمار) همزهنك كسريله برآدمك
قرمزى بكزلو ولدى اولمق معناسنهدر يقال احمر الرجل اذا ولدله ولد احمر وضواره
آغزينك رايحهسنى تغيير ايدنجه قدر يم ويرمك معناسنهدر يقال احمر الدابة اذا
علفها حتى تغير فوها (التحمير) تفعيل وزننده بركمسهيه بى اشك ديمك معناسنهدر
يقال حمر فلانا اذا قال له ياحمار و برسنهيى ات تكهلرى كى كسوب طوغرامق
معناسنهدر يقال حمر الشئ اذا قطعه كهيئة الهبر و حمير قبيلهسنك لسانى اوزره
تكلم ايتمك معناسنهدر يقال حمر الرجل اذا تكلم بالحميرية منقولدر كه بركون امير قبيلهٔ
حميركه بنده اعظم ملوك ايدى خواص وندمسيله شكاره چقوب برياجين في اوزره
واقع ظفر بالشنده سايبان الجره قعود واطرافى سير وتماشا ايدركن براعرابي كلوب
ملاقات ايچون بعد الاستيذان يتكه اميره متول ايلدكده امير اول اعرابيه ثب ديو
امر ايلدي كه ثوبدن امر حاضردر حمير لغتنده جلوس معناسنهدر اعرابي عربيه

فصيحه اوزره صچرامق معناسنى فهم ايلكله امتثالا للامر همان اول يوكسك قيادن
اشاغى‌يه پرتاب ايدوب بنيان وجودى خراب وييان اولدى امير حضاردن بو كيفيتك
سببنى استفسار ايلدكده آنلر دخى ماده‌يى تفهيم ايلمريله امير مشار اليه ليس عندنا
عربيت من دخل ظفار حمر اى فليحمر ديديلر وعربيت لفظنى وقفله تكلم ايلكله
تاى طويله ايله مرسوم اولور وتحمير درى‌يى فنا وناخوش دباغت ايلك معناسنه‌در
يقال حمر الجلد اذا دبغه رديئا (التحمير) تعثير وزننده حميرلنمك يعنى تحمير كبى
حمير قبيله‌سنك لغتى اوزره تكلم ايلك معناسنه‌در يقال تحمير الرجل اذا تكلم بالحميرية
شارح ديركه حمير قبيله‌سى ازجمله حرف تعريفى ميمه تبديل ايدرلر نته‌كه لسان
مزبور اوزره [ليس من امبر امصيام فى امسفر] حديثى صادر اولمشدر و تحمير
بد خوى اولمق معناسنه‌در يقال تحمير الرجل اذا ساء خلقه (الاحمار) اصفرار
وزننده (والاحميرار) اشهيباب وزننده اوزان مبالغه‌دندر پك قزارمق معناسنه‌در
ثلاثيسى باب خامسدندر وافعيلال ابلغ اولمغله احمر قانى اولمق اولور يقال احمر الشئ
واحمار اذا صار احمر واحمرار جنك ومحنت مقوله‌سى قزيشوب مشتد اولمق معناسنه‌در
يقال احمر البأس اذا اشتد (المحمر) مضطر وزننده شول كبه ناقه‌يه دينوركه
قارننده ياوريسى بوريلوب پيچيده اولمغله هلاك اولميجه خروج ايليه يقال ناقة محمر
اذا صارت قدالتوى فى بطنها ولدها فلا يخرج حتى يموت (المحمره) محدثه وزننده
خرميه طائفه‌سندن برفرقه‌دركه مبيضه طائفه‌سنه مخالفت ايدرلر مفردى محمردر
هاء جماعت اعتباريله‌در مبيضه طائفه‌سى ثنويه‌دن بر فرقه‌دركه دائما بياض بيراق
وبياض اثواب تلبس ايدرلر ايدى ومحمره دائما قرمزى استعمال ايدرلر ايدى وخرميه
مجوسدن برفرقه‌در (حمير) درهم وزننده يمنده صنعانام شهرك غربيسنده برموضع
آديدر وبر قبيله پدرينك اسميدركه حمير بن سبأ بن يشجب بن يعرب بن قحطان در
قبيلهٔ مذكوره آنكله مشتهردر وخارجة بن حمير صحابيدر على قول بوحميردركه
حمارك مصغريدر ياخود جميله‌در نته‌كه ماده‌سنده ذكر اولندى (حمار) حانك كسريله
(وحمران) عثمان وزننده (وحمراء وحميراء) مصغر بنيه‌سيله اساميدندر (الحميراء)
حانك فتحيله مدينه قربنده برموضع آديدر (حميترة) حانك ضمى وميمك وتاى فوقيه‌نك
فتحيله عيذاب صحراسنده برموضع اديدر (الحمطرة) دحرجه وزننده طولدرمق
معناسنه‌در يقال حمطر القربة اذا ملأها وياى قورمق معناسنه‌در يقال حمطر
القوس اذا وترها (المحمطرة) اسم مفعول بنيه‌سيله اياغ اوزره قالقمش يوكلو
دوه‌لره دينور يقال ابل محمطرة اى قائمة موقرة اى محمولة (الحنبرة) نونله سفينه
وزننده كر بنانك چاتيسى‌قاويشن محدب يرينه دينور ويايه على قول كريش چكيرلمامش
يايه دينور وچاتيسى يصى اولميوب اوركج كبى مقوس اولان كره دينور قال الشارح

قال في النهاية وفي حديث ابي ذر رضي الله عنه [يوشكوا حتى تكونوا كالخبر ان يدعكم

من نفوا آل رسول الله عليه الصلوة والسلام] (الحنائر) جمع حنيرة وهي القوس

بلاوتر والطاق المعقود وكل شيء منحن فهو حنيرة وحنيره حلاج يايه دينور وبركه

نسوانك اتكله يوق حلاجلر (الحنورة) سوره وزننده بر بوجك آديدر (الحنر)

حائك فتحي ونونك سكونيله حنيره يعني كريا ايلمك معناسنه‌در يقال حنر الحنيرة

اذا بناها شارح ديركه كرجه نسخ قاموسده ثاى مثلثه ايله ثناها عنوانده مرسوم

اولوب ذكر امهات سائرده باى موحده ايله بناها عبارتيله مثبتدر (الحنبر) قنبر

وزننده بودور آدمه دينور وبر رجل اسميدر (الحنبرة) دحرجه وزننده صوغوق

شديد اولمق معناسنه‌در يقال حنبر البرد اذا اشتد (الحنبتر) تاى فوقيه ايله جردحل

وزننده شدت وسختي معناسنه‌در (الحنترة) تاى فوقيه ايله طارلق ضيق معناسنه‌در

يقال فيه حنترة اى ضيق (الحنثار) قنطار وزننده حوجه آدمه دينوركه جثه‌سي

صغير وقصير اولور يقال هو حنثار اى قصير صغير (الحنثرة) ثاى مثلثه ايله

طار شيئه دينور ضيق معناسنه وبنو عقيل يوردنده بر صويك آديدر (الحنثر)

درهم وزننده (والحنثري) ياى نسبته احمق وسكمغز كشي‌يه دينور يقال رجل

حنثر وحنثري اى احمق (الحنجرة) دحرجه وزننده بوغزلمق معناسنه‌در يقال

حنجره اذا ذبحه وكوز چقورلنوب ايچرى باتمق معناسنه‌در يقال حنجرت العين اذا

غارت وحنجره بوغازه دينوركه حجر ماده‌سنده ذكر اولندى (المحنجر) اسم فاعل

بنيه‌سيله بركونه علت آديدركه فرسه عارض اولور (الحنادر) علابط وزننده

قوت باصره‌سي زياده اولمغله نظرى حدتلو اولان آدمه دينور يقال رجل حنادر

العين اى حديد النظر (الحندورة) حائك ضميله حدر ماده‌سنده ذكر اولندى

(حندر) قنفذ وزننده عسقلان قضاسنده بر قريه آديدر محدثيندن سلامة بن جعفر

ومحمد بن احمد الحندريان اورادندر (الحنزرة) حائك وزاى معجمه‌نك فتحيله طاغك

برشعبه‌سنه دينور تقول نزلنا في الحنزرة اى في شعبة الجبل (الحنزقرة) قافله

جردحله وزننده (والحنزقر) جردحل وزننده كه هامشدر يافشقسز تصلق بودوره

دينور وحنزقره هايله يلانه دينور حيه معناسنه جمعى حنزقرات كلور (الحنصار)

صاد ايله قنطار وزننده كمكلرى خرده وانجه اولوب قارنى بيوك اولان ادمه دينور

يقال رجل حنصار اى الدقيق العظم عظيم البطن (الحنظرية) حائك وطائك

فتحيله بولوده دينور يقال ما في السماء حنظرية اى شيء من السحاب (التحنظر)

تدحرج وزننده برآدم برماده ضمننده اويله بويله دور وتردد ايلمك معناسنه‌در يقال

تحنظر الرجل في الامر اذا تردد واستدار (الحور) دور وزننده (والمحار والمحارة)

ميمك فتحيله (والحؤور) قعود وزننده كيرو دونمك رجوع معناسنه‌در يقال حار

الرجل يحور حورا ومحارا و محارة وحؤورا اذا رجع و اكسيلك نقصان معناسنه‌در
يقال حار الشئ اذا نقص وحور باشده صاريلان صاريغك كورينك يعنى طولامنك
الك‌آلت طولامنـه دينور زيرا صـارق چوزلدكده اكارجوع اولنور وبو تسميـه
بالمصـدردر قال الشـارح ومنه الحديث [نعوذبالله من‌الحور بعدالكور] معنـاه
النقصان بعد الزيادة اومن فساد الامور بعد صلاحها واصله من‌نقض العمامة بعدلفها
وحور حيران اولمق معناسـنه‌در يقال حار الرجل حورا اذا تحير وصو وقويى
مقوله‌سـنك درينلكنه ودبنه دينور يقال بئر بعيدة الحور اى القعر والعمق ومنه
يقال هو بعيـد الحور اى عاقل كمايقال بعيد الغور ويقال فلان مايحور ومايبور اى
مايزكو ومايمو يعنى نشوونما حالتنـه رجوع ايلز ومايبور كلمه‌سى اتبـاعدر زيرا
اتباع وازدواج واوايله‌ده واردر وحور قصارلق ايلك يعنى بزى چرپوب آغارتمق
معناسـنه‌در تقول حرت الثوب حورا اى غسـلته وبيضته (الحور) حانك ضميله
هلاك معناسنه‌در تقول رأيته فى‌ورطة الحور اى الهلاك واكسله نقص معناسـنه‌در
يقال فلان قداصـابه حور فى‌محارة اى نقصان فى‌نقص كماسـيذكر وحورا حور
وحوراء كلمه‌لرندن جمع اولوركه سـياه چشم محبوب ومحبوبه‌يه دينور كماسيجئ يقال
غلام احور وجارية حوراء وغلمان وجوار حور وحور اساميدندر حور بن‌خارجه
طى قبيله‌سندن بركسه‌در وحورا حاره كلمه‌سندن‌كه رد ايلك معناسنه‌در اسم اولور
رد واعاده معناسنه تقول لم‌يتيسرلى حوره اى رده وتقول العرب انه فى‌حور وبور
اى فى‌غير صنعة ولااتاوة اوفى‌ضلال يعنى فلان آدم برايش ايله كوجله مقيد دكلدر
بيكار وهرزه كرددر ياخود كمراهدر (الحور) فتحتينله برآدمك كوزينك سـياهى
دكرمى وقپقلرى انجه ونازك واطرافى برك سمن كبى آق اولديغى حالده كوزينـك
بياضنك بياضلغى وسياهلغنك سـياهلغى قويو وشديد اولمق يعنى آقى آق وقاره‌سى
قاره اولمق معناسنه‌در على قول بدنى سيم صافى كبى پك بياض اوله‌رق كوزينك بياض
وسوادى پك قويو اولمق معناسنه‌در وعلى رأى آهو كوزى كبى بتون سـياه چشم
اولمق معناسنه‌در اشبو قول ثالث بنى‌آدم كوزنده اولميوب آهو وجاموس كوزلرينك
وصفى اولمغله بعض اشعارده بروجه اسـتعاره استعمال اولنور يقـال حور الغلام
والجارية حورا من‌البـاب الرابع اذا اشـتد بياض بيـاض عينه وسواد سوادها
واستدارت حدقتها ورقت جفونهـا وابيض ماحوالیها اواشـتد بياضها وسوادها
فى‌شدة بيـاض الجسد او اسودت العين كلهـا مثل الظبـاء ولا يكون فى‌بنى آدم
بل يسـتعار لها حوراء جنـانك وجه تسميـه‌لرى وصف مذكـوره مبنى‌در
وحور شـول كل شفتـالو رنك آل سختيـانه دينوركه انكله صندوق
وسـپت وآت ايرى مقوله‌سى نسـنه‌لر قپلانور جـمعى حوران كالور حانك

ضربه قال الشارح ومنه حديث كتابه عليه السلام [لوفد همدان لهم
من الصدقة الثلب والناب والفصيل والفارض و الكبش الحوري] اي منسوب الى
الحور وهي جلود تتخذ من جلود الضأن تصبغ حمرا تغشى بها السلال وحور باطلاق
ايچون يصنعه دباغلری خشبه دينور وحور بات معنی صفری ديدكلری كواكب
شمالية سعددن اوچنجی كوكبه دينور ديدكه وقد مادهسنده تفصيل اولندی وقرمزی به
بوياش مشينه دينور ابيض اشقاری آيدن اولان خرمه جنس عود ديرلر كامبدكر
وحور صفره دينور بقر كبی جمعی احواردر ونوع نبات آديدر معرداتده كهربا
آغاجنه يان اونلمندر وشول نسنه يه دينوركه ياغش قلايدن ممنوع اولوب نسوان
مقنعهسی آنكله بوزلرينه طلايدرلر واسفيداج رومی ديدكلريدركه ونوعی قلايدن
وبر نوعی قورشوندن معمول اولور وحور شیء معناسنهدر تقول مااصبت منه حورا
ای شيئا (الاحور) احمر وزننده كوزی ذكر اولنان حور صفتيله متصف اولان
كشی يه دينور مؤنثنده حوراء وجمعنده حور دينور واحور بريلدز على قول مشتری
يلدزينه دينور واحور عقل وهوش معناسنه مستعملدر صفوت ونقاء وخلوص
علاقهسيله يقال مايعيش فلان باحور ای بعقل يعنی صاف كالطرف ای العين الاحور
الناصع البياض والسواد واحور يمنده برموضع آديدر وعبد الرحمن بن شماسة بن
ذئب بن احور تابعيندر (الاحوری) ياء نسبتله قرشی كبی تر وبغايت آق اولان
شیئه دينور مبالغه نفسنه منسوبدر يقال ثوب احوری ای ابيض ناعم (الاحورار)
احمرار وزننده برآدم مبالغه وجهيله احور العين اولمق معناسنهدر يقال احور الرجل
احورارا اذا حور مبالغة وبر نسنه بك آغارمق معناسنهدر يقال احور الثوب
اذا ابيض (المحور) معظم وزننده آنساری ذكر اولنان حور يعنی قرمزی سختيان
اولان خرمه يه دينور يقال خف محور اذا كانت بطانته من الحور (الحواريات)
حانك فتحيله شهر خاتونلرينه اطلاق اولنور چهرهلری بياض اولديغيچون زيرا حوار
آقلغه دينور وحواری ناصر ومددكاره على قول خاصة انبيای عظام عليهم السلام
حضرتلرينك انفاذ احكام شرعيهلرينه بابنده ياری ونصرت ايدنلره اطلاق اولنور
خلوص ونقاء عزم مناسبتيله و حواری چرپچی يه دينور قصار معناسنه بزلری
آغارتديغيچون وخالص ودرست دوستنه دينور حميم معناسنه مترجم ديركه مؤلف
بصائرده [قال الحواريون] الآيه كريمهسنده حواريون جمعدر وحوار بياض
معناسنهدركه اسمدر مؤنثی حواريات ديركه نسوان حضريه يه اطلاق اولنور وآيت
مرقومهده حواريون انصار عيسى عليه السلامدر خلوص عقيده ونقای علاقهلری
باعث تسميهدر على قول جماعت مرقومه قصارلر ايدی وعلى رأی صيادلر ايدی
اغفال صيد ايچون صيادلر بياض اثواب تلبس ايدرلر و عند البعض دائما افادهٔ علم

وتعليم امر دينله نفوس ناسى تطهير وتنقيه ايلدكلرى باعث تسميه دركه سبب معنوى
اولور وقصارلق اسناد ايدنلرك مرادلرى دخى بودر وصيادلق عزو ايدنلرك مرادلرى
مخبر امير دين وآخرت اولان نفوس ناسى اصطياد و طريق حقه قود ايتدكلرينه
مبنى در وعلى قول آنلر ملوك ايدى دائما بياض كيرلر ايدى قالديكه حوار وجه
مذكور اوزره زمان كبى اسمدر وحوارى منصرفدر زيرا جواره منسوبدر بختى
وكرسى جعلرى اولان بخاتى وكراسى قبيللرندن دكلدر شارح ديركه بعضلر حوارى
جعندن جنسه منقولدر ديديلر زيرا مفرد وجمعه اطلاق اولنور ومحقق تفتازانى
اصلى حور ايدى فتحيتله ونسبتنده حوارى ديديلر تغيير نسب ايچون مبالغة الف
زياده اولندى ديو تحقيق ايلمشدر انتهى (الحوارى) حانك ضمى وواوك تشديدى
والفك قصريله بغايت بياض وخالص اونه اطلاق اولنوركه خاص اون تعبير اولنور
ومطلقا آغاردلمش اونه دينور (حوارون) حانك فتحى وواوك تشديديله بربلده آديدر
(الحوراء) حمراء وزننده احورك مؤنثيدركه ذكر اولندى ودكرمى اولان داغه
وياقيه دينوركية مدوره معناسنه وحوراء مدينه قربنده برموضع آديدركه بحر قلزمده
مصر جانبندن ورود ايدن سفينه لرك اسكله سيدر حالا متروكدر وحوراء بنو نبهان
يوردنده برصو آديدر (ابو الحوراء) قنوت دعاسى حديثنك راويسى اولان محدثك
كنيه سيدر وفرددر يعنى اول كنيه ده ثانيسى يوقدر قال الشارح اسمه ربيعة قال عن
الحسن بن على رضى الله عنهما قال علمنى ابى اوجدى رسول الله عليه السلام ان اقول
فى قنوت الوتر اللهم اهدنى فيمن هديت وعافنى فيمن عافيت وتولنى فيمن توليت وبارك لى
فيما اعطيت وقنى شر ماقضيت انك تقضى ولا يقضى عليك انه لايذل من واليت
تباركت وتعاليت (المحارة) ميمك فتحيله اسم مكاندر رجوع ايليه جك ورجوع
اولنه جق مكانه دينور وقولغك ايچنه دينور جوف الاذن معناسنه و بدنده اموزباشى
دونجك يره دينور مرجع الكتف معناسنه وصدفه يه يعنى اعضاده اولان كمكلردن بازونك
نهايت بولوب اموز ايله قاوشديغى يرده اولان يومريجه كمكلره اطلاق اولنور وسائر
اولمقوله كمكلره دينوركه اويناق يرلرنده اولان بورغاج كمكلردن عبارتدر وهودج
طرزنده برنوع مركبه اطلاق اولنوركه نسوان ركوب ايدرلر ونسرايله سنبك ماببننه
يعنى آت قسمنك طرنغى ايچره چكركه هيئتنده يابس ات پاره سيله طرنغى اوجنك آره لغنه
دينور ومحاره جزكى يه دينور خط معناسنه و بعض نسخه لرده ظاى معجمه ايله حظ
مرسوم اولمغله بهره ونصيب ديمك اولور ماده نك بوكه نوعا ملايمتى واردر ومحاره
ناحيه معناسنه در ونقصان معناسنه در ومنه المثل ★ حور فى محارة اى نقصان فى نقصان
آنافانا نقض وادبارده اولان ياخود اصلا صلاح بولميان ياخود بعد الصلاح فاسد اولان
حقنده سويلنور (الحوارى) سكارى وزننده القابدندر احمد بن ابى الحوارى وابى

الحوارى كه سمك و المصدر وابو القاسم الحوارى ابنى واحد معروفدر (الحوار)
حانك ضمى وبعضا كسريله دوه قصيمك طوغورديغى آنده يا ولسينه ديرلر هلى قول
الفصدن منفصل يعنى محمدن منقطع اولنجهقدر اطلاق اولنور جمعى احوره وحيران
كلور حانك كسريله وحوران كلور حانك ضميله (المحاورة) ميمك ضميله (والمحورة)
ميمك وواوك فتحيله (والمحورة) مقبوله وزننده (والحوير) امير وزننده (والحوار)
سحاب وزننده (والحيرة) سيره وزننده (والحويرة) مصغر بنيهسيله جواب
معناسنه در سابقا اشاره اولنديغى علاقهسيله محاوره كرچه مفاعلهدن مصدر در
لكن اسم معرفه معرفه لدر ومحاوره اصل مصدر اولمرق قرشولقلى جواب دوندرمك
معناسنه در تقول حاورته محاورة اى راجعة الكلام (التحاور) تفاعل وزننده
محاوره ايدشمك معناسنه در يقال تحاوروا اذا تراجعوا الكلام بينهم وجوابلشمق
معناسنه در يقال تحاوروا اذا تجاوبوا (المحور) منبر وزننده اسم آلتدر شول
دمور ايكه ديرلركه بكره ايله خطاف ديدكلرى دمورك بيلرنى جمع ايدر يعنى
ايكيسيده آنك اوزرنده اولنور كنلن شول اناج اوقه ديرلركه چرخ آنك اوزرنده
دوران ايدر مراد بكرهنك وچرخك اوقلرى اولهجقدركه آنك اوزرنده دوران
ايدرلر وقوشاق وقولان مقولهسنك اوجلرنده اولان طوقهلرك دوران ايلدكلرى
كوچك دمور ايكجكزه ديرلر و داغلغيه ديرلر مكواة معناسنه و اتمكجيلرك خمير
آچهجق آغاجلرينه ديرلركه اوقلغى ومردانه تعبير اولنور (التحوير) تفعيل وزننده
اتمكجى خميرى اوقلاغى ايله آچوب حاضرلامق معناسنه در يقال حور الخبزة اذا
هياها وادارها ليضعها فى الملة ودوهنك كوزينك چورهسنى داغلمق معناسنه در يقال
حور عين البعير اذا ادار حولها ميسما وكيرو دوندرمك معناسنه در يقال حور الشئ
اذا رجعه وخائب وخاسر قلمق معناسنه در يقال حوره الله تعالى اى خيبه مؤلف
معناى نفيى تكرار ايتشدر (الحوير) امير وزننده عداوت ومضاره معناسنه دركه
طرفيندن اولوردر يقال بينهما حوير اى عداوة ومضارة (الحورور) سفرجل وزننده
حوركبى نسنه معناسنه در تقول ما اصبت منه حورا وحورورا اى شيئا (حوريت)
تكريت وزننده برموضع آديدر (الحائر) زبون ومهزول اولان حيوانه وانسانه
ديرلر يقال رجل وفرس حائر اى مهزول وچرويش ياغنه ديرلر وعراقده برموضع
آديدر مشهد امام حسين رضى الله عنه آندهدر اعلامدن نصرالله بن محمد الكوفى
وعبد الحميد بن غاز الحائريان اورادندر (الحائرة) اصلا قوجامق بيلين ديشى
قيونه وخاتونه اطلاق اولنور كويا كه دونه دونه كنجلنوب تازهلنورلر يقال شاة
ومرأة حائرة اذا كانت لاتشبان ابدا و قطعا خير ومنفعت مأمول اولميان شيئه
ديرلر يقال ماهو الا حائرة من الحوائر اى لاخير فيه (حوره) حانك فتحيله رقه

ايله بالس بيننده برقريه‌در محدثيندن صالح الحوری اورايه منسوبدر وقبليه‌ده بروادی
اسميدر (حوری) رانك كسريله دجيل مضافاتندن برقريه‌در زهاددن حسن بن مسلم
وسليم بن عيسى اورادندر (حوران) سلمان وزننده دمشق شام كوره‌لرندن بركوره
آديدر ونجد ترابنده برصوآديدر وباديه سماوه‌ده برموضع آديدر وحوران فيل دريسنه
دينور (الاحارة) اداره وزننده ومراد فيدركه كيرو دوندرمك معناسنه‌در يقال
طحنت الطاحونة فما احارت شيئا اى ماردت شيئا من الدقيق معناى مزبوردن حور
ضمله اسمدر نته‌كه ذكر اولندى واحاره ناقه حوار ديدكلرى ياورى صاحبى اولمق
معناسنه‌در يقال احارت الناقة اذا صارت ذات حوار وجواب دوندرمك معناسنه‌در
تقول كلمته فما احار الى جوابا اى مارد (المحاور) ميمك فتحيله محورك جميدركه بكره
وچرخ اوقلرينه وايكلرينه دينور بومناسبتله عربلر فلانك ايشى بغايت سست ومضطرب
اولدى ديجك يرده قلقت محاوره ديرلر اضطراب امره معناسنه (عقرب الحيران)
قيش وقتنده ظهور ايدن عقربه اطلاق اولنـور دوه‌نك حوار ديدكلرى ياوريلرنى
لدغ ايتدكلريچون (الحورورة) سفرجله وزننده بك بياض چهره‌لى خاتونه دينور
تقـول رأيت حورورة اى مرأة بيضاء وبو ثلاثى الاصلى اولوب خماسى‌يه ملحق
اولمشدر (المحورة) معظمه وزننده دوه‌نك اوركجى ياغيله آغاردلمش آغاج چناغه
وقواطه‌يه دينور يقال جفنة محورة اى مبيضة بالسـنام (الاستحارة) مخاطبدن رد
جواب طلب ايلمك معناسـنه‌در يقـال استحاره اذا اسـتنطقه (فاع المستحيرة)
بربلده آديدر (الحيرة والحير) حالرك فتحى ويالرك سـكونيله (والحير) فتحتينله
(والحيران) طيران وزنـنده برنسنه‌يه بردوزه‌يه بك چوق باقق سببيله كوزى
طونقلنمق معناسـنه‌دركه اول حالت صاوشمدقدنصكره برشيئى كوره‌مز اولور
اصل معناى موضوعى بودر يقال حارالرجل يحار حيرة وحيرا وحـيرا وحيرانا
من الباب الرابع اذا نظر الى الشئ فغشى عليه وبرآدم سرگشـته ودنك ومانق اولمق
معناسنه مستعملدركه نيره‌يه كيده‌جكنى ونه يپاجغنى بيلز اولور يقال حار الرجل اذا
لم يهتد لسـبيله وبريرده صو بزطرفه اقيوب برى اوته چالقنوب دونمك معناسـنه
مستعملدر يقال حار الماء اذاتردد يعنى كانه لايدرى كيف يجرى (الحيران) سكران
وزننده (والحائر) مادهٔ مرقومه‌دن وصفدر سرگشته ودنك ومانق آدمه دينـور
مؤنثنده حيراء دينور حمراء وزننده جمعنده حيارى دينور حانك فتحى وضميله وحائر
صو مجتمع اوله‌جق يرده دينـور وشول حوضه دينوركه اكا يغمور صويى آقه‌جق
مجرى ومسـيل تسييب وتسـييل اولنمش اوله ومرتفع يرلر ارالغنـده اولان دوز
واوتوراقلى مكانه دينور وبستانه دينور الفى طرحله حير دخى دينور جمعى حوران
كلور حانك ضميـله وحيران كلور حانك كسريله وآت ياغنه دينور ودك معناسـنه

وكزلن جوانبه اطلاق اولنور وكربلاده برموضع آديدر (الحيرة) الحيران وزننده
ودخی كربلا جوانبه اطلاق اولنور (حيرى الدهر) حانك فتحى وكسرى وآخرده
يانك تشديديله وحيرى دهر يانك تخفيفيله وسكونيله وحيرى دهر يانك
تخفيف ونصبيله وحارى دهر يانك تشديد ونصبيله وحير دهر عنب وزننده مدة الدهر
معناسنه مستعملدر حيرتدن مشتق متوقف تحير تشبيهه مبنيدر تقول لا آتيه حيرى
الدهر وحرى الدهر وحيرى دهر وحيرى دهر وحارى دهر وحيرى دهر اى مدة
الدهر ودوامه يعنى زمان طوردقجه بن اكا وارمم ديمكدر و يقولونه حير مافلته
اى بعارب وزاده تكثير ايچوندر معناى مزبوردن منشعبدر (التحير) تفعل
وزننده بودخی حيرت كبی حيران اولمق معناسنه در يقال تحير الرجل بمعنى حار
وصو بر يرده ايركلوب برى اونه چقوب دونمك معناسنه مستعملدر يقال تحير
الماء ادار واجتمع وبرمحل صو ايله طوبطلو اولمق معناسنه مستعملدر كويا كه
برطرفه جريانى تعذر اولور يقال تحير المكان بالماء اذا امتلاء ودلى قالمونك جوانلغى
غايت وكماله رسيده اولنفه اعضاء واندامنده قطعا نقصان شائبهسى قالميوب تام
الشباب اولمق معناسنه مستعملدر يقال تحير الشباب اذا تم آخذا من الجسد كل مأخذ
يعنى امتلاء وبلغ الغاية وتم جسده وهوا يوزنده سحاب برطرفه توجه ايليوب
اوتديغى يرده طورمق معناسنه مستعملدر يقال تحير السحاب اذا لم يتجه جهة وقاب
برنسنه ايله طوبطلو اولمق معناسنه مستعملدر يقال تحير الجفنة اذا امتلأت دسما
وطعاما (الاستحاره) تحير ايله معناى اول وثانى وثالثده مرادفدر اساسك قولنه
كوره مجموعيله مرادفدر يقال استحار الرجل واستحار المكان بالماء واستحار الشباب
بمعنى تحير (الخير) كيس وزننده قابلايى بولوده دينور غيم معناسنه (الحير)
عنب وزننده (والخير) فتحتينله مال كثيره واهل ومتعلقات كثيرهيه دينور
(الخيرة) حانك كسريله نيسابورده برمحله آديدر قاضى نيسابور محمد بن احمد بن
حفص اورادندر وكوفه قربنده بربلده آديدر نسبتلرنده حيرى دينور قياس اوزره
وحارى دخى مسموعدر غير قياس اوزره كعب بن عدى الحيرى بوحيرهدندر وفارس
اولكهسنده برقريه وعانه قربنده بر بلده آديدر اعلامدن محمد بن مكارم اورادندر
(الخيرتان) تثنيه بنيهسيله حيره ايله كوفه مراد اولنور (المستخيرة) بر بلده
آديدر وات ياغيله طوبطلو اولان قواطبه وچناغه وصف اولور (المستحير)
هامسز بيابانك ارقوزى طرفنه سالك اولان يوله اطلاق اولنور كه نيرهيه موصل
اولهجغى معلوم اولمز وشول ثقيل وكثيف سحابه اطلاق اولنور كه برطرفه سوق
ايدر يل اولمغله متردد اولهرق متوقف اوله (الخيزران) حانك كسريله برموضعدر
(حيره) كيسه وزننده يمامهده جبل نطاعده بر بلدهدر (الحير) غير وزننده

مواشی آغیلنه یاخود چایر قورولغنه شبیه اولان یره دینور وحیرسرمن رأی نام قصبه ده برقصیر اسمیدر (الحیره) میره وزننده چایرلو چمنلو سبزه‌زار یره دینور یقال اصبحت الارض حیرة ای مخضرة مبقلة (حیار بنی القینقاع) کتاب وزننده قنسرین بریه‌سنده بر ناحیه‌در (الحارة) خانه‌لری بری برینه قریب وصیقجه اولان شهر محله‌سنه دینور یقال داره فی حارة فلان وهی کل محلة دنت منازلهم (الحویرة) جهینه‌وزننده دمشق شهرنده برمحله‌در محدثیندن ابراهیم بن‌مسعود الحویری اورادندر (حیر بیر) حانك و بانك کسری وراءلرك فتح اوزره بناسیله (وحیر بیر) جر وتنوینله حور بور معناسنه‌در یقال انه فی حیر بیر وفی حیر بیرای فی حور بور کما تقدم

﴿فصل الخاء المعجمة﴾ (الخبر) فتحتینله نبأ وحدیث معناسنه‌درکه نقل وحدیث اولنان کلامدن عبارتدر فارسیده پیام‌وپیغام وترکیده صالق تعبیر اولنور جمعی اخبار وجمع الجمعی اخابیردر (الخابر والخبیر والخبر) کتف وزننده (والخبر) حِبر وزننده صفتلردر خبر بیلن‌کسیه دینور یقال هو خابر وخبیر وخبر وخبر ای عالم بالخبر (الاخبار) همزه‌نك کسریله خبر ویرمك معناسنه‌در یقال اخبره بالشیٔ اذا انبأه به وسودلو ناقه‌یی پك سودی‌چوق بولمق‌معناسنه‌درتقول اخبرت اللقحة ای وجدتها غزیرة (الخبر والخبرة) خالرك کسری وضمیله (والمخبرة) میمك وبانك فتحیله (والمخبرة) میمك فتحی وبانك ضمیله برنسنه‌یی کنه وحقیقتی اوزره بیلمك معناسنه‌در یقال خبر الرجل بالشیٔ وخبره وخبره خبرا وخبرة ومخبرة ومخبرة من الباب الرابع والاول اذا علمه یعنی بکنهه وحقیقته وبونلر اسم اوله‌رق استعمال اولنور ومنه تقول لی به خبر وخبرة ومخبرة ومخبرة ای علم وتقول لاخبرن خبرك بضم الخاء ای لاعلمن علمك وخبر خانك ضمیله وخبره خانك کسریله بر شیئی کرکی کبی بیلمك ایچون یوقلیوب صنه‌مق معناسنه‌در یقال خبره خبرا وخبرة من الباب الاول اذابلاه ومنه قول ابی الدرداء رضی‌الله عنه (وجدت الناس اخبر تقله) ای وجدتهم مقولا فیهم هذا ای مامن احد الا وهو مسخوط الفعل عند الخبرة کرچه مؤلف کلام مزبورك قائلندن سکوت ایدوب لکن کتب احادیثده ابوالدرداء حضرتلرینه معزو اولمغله اشارت اولندی بونده اخبر کلمه‌سی امر حاضردر صورت امرده خبردر وتقله کلمه‌سی اقلی لفظندن مستقبلدر مجزومدر قلی بغض معناسنه‌در وهاء سکتیه‌در اذاخبرتهم قلیتهم سبکنده‌در ناسك پك بواطن احوالنه امعان ایلمه‌که زیرا حقایق افعال ودقایق اطوارلرینه مطلع اولدیغکده اکثری ظاهرلرینه کلی مخالف اولمغله البته آنلره بغض وعداوته مجبور اوله‌جغك درکاردر خصوصا فی زماننا سلام ویره‌جك آدم بوله‌مزسن کندی نفسمز دخی اول مقوله‌دندر عصمنا الله تعالی وطهرنا من ادناس السمعة والنفاق والریاء وخبر وخبره طعامی یاغلو یاپمق معناسنه‌در یقال خبر الطعام خبرا وخبرة اذادسمه (الاختبار)

افتعال وزننده بودخی و شیئی کرکی کبی بیلمك معناسنه‌در یقال اختبر الشیء اذا عرفه
بکنهه و بر شیئی کرکی کبی بیلمك ایچون یوقلیوب صینامق معناسنه‌در یقال اختبره
اذا ابتلاه شارح دیرکه تجربه مرة بعد اخری صینامق اولمغله اختبار ایله فرق اولنمشدر
(التخبر) تفعل وزننده بودخی بالحقیقه بیلمك معناسنه‌در یقال تخبره یعنی
اختبره یعنی علمه و بر آدمدن خبر صورشدرمق معناسنه‌در بونده تخبر استخبار
معناسنه‌در یقال تخبر فلانا اذا سأله الخبر و بر قاچ کیمسه‌لر کندی بینلرنده قیون واشترا
وذبح ایدوب اتنی بولشمك معناسنه‌در یقال تخبر القوم اذا اشتروا شاة بینهم فذبحوها
واقتسموا لحمها (الخبر) خانك فتحی وبانك سکونیله بیوك آریق چانطه‌سنه دینور
قوشدیل وزننده معناسنه خانك کسریله ده جائزدر جمعی خبور کلور بو معنادندر که
عربلر فلان بلدیکی خبری اصلا کتم ایتیوب بجوصلنی فلانه نقل واخبار ایلدی دیه‌جك
یرده اخبره خبوره دیرلر انبأه ما عنده معناسنه وخبر صودی پك چوق ناقه‌یه دینور
خانك کسریله ده لغتدر بونکده جمعی خبور کلور وخبر شیرازده بر قریه آدیدر
صاحب المسند فضل بن حماد الخبری اورالیدر و یمنده بر قریه آدیدر وخبرا کینه
دینور زرع معناسنه وطاغلرده صو ایرکیلجك یره دینور وسدر آغاجنه دینورکه
عربستان کراسی تعبیر اولنور (الخبراء) صحراء وزننده بودخی بیوك آریق چانطه‌سنه
دینور مزادهٔ عظیمه معناسنه وسدر آغاجنك منبتی اولان اویه دینور جمعی خباری
کلور خانك وراثك فتحیله وخباری کلور رانك کسریله وخبراوات کلور خضراوات
کبی وخبار کلور خانك کسریله وخبراء سدر آغاجنك دیبلرنده اولان کوچك
حوض کبی صو ایرکیلجك یره دینور (الخبر) کتف وزننده بودخی سدر آغاجنه
دینور (الخبرة) فرحه وزننده بودخی سدر آغاجنك منبتی اولان اویه دینور
(الخبار) سحاب وزننده شول ارضه دینورکه طپراغی یومشق وکوشك اوله شویله‌که
دابه کیدرکن گاه کومیلوب وگاه صرصیلور اوله ومنه المثل * من تجنب الخبار امن
من العثار یعنی خبار دیدکلری ارض مذکوره‌دن بر طرف اولوب آنده کزمین آدم
توکریوب یقیلمقدن امین اولور وخبار جرائیم معناسنه درکه جرثوم جمعیدر اشجار
دیبلرنده مجتمع اولان طپراغه دینور وترلا صیچانلرینك یوه‌سنه دینور (الخبر) فتحتینله
پیام معناسنه‌درکه ذکر اولندی وخبر مصدر اولور بر یرك خباری یعنی صیچان
دلکلری چوق اولمق معناسنه‌در یقال خبرت الارض خبرا من الباب الرابع اذا کثر
خبارها (فیفاء الخبار) یاخود فیف الخبار فالك فتحیله عقیق مدینه نواحیسنده
بر موضع آدیدر (المخابرة) مفاعله وزننده ترلادن حاصل اولان غله‌نك نصفی یاخود
ثلث وربعی کبی حصهٔ معینه اوزره عقد مزارعه ایله اکین اکمك معناسنه‌در قال
الشارح ومنه الحدیث انه علیه السلام (نهی عن المخابرة) وهی المزارعة علی النصف

ونحوه

ونحوه ومخابره مواكره معناسنه دركه زراعت ايچون برآمه ترلا تخصيص ايلمكدر يقال خابره اذا آكره (الخبر) خانك كسريله مخابره‌نك معناى اولندن اسمدر يقال انعقد بينهما خبر اى عقد المزارعة على النصف ونحوه (الخبير) امير وزننده اكنجى‌يه دينور اكار معناسنه وخاصة عالم بالله اولان مرد آكاهه دينور يقال رجل خبير اى عالم بالله تعالى ودوه تويله دينور و بر معناسنه وعشب ونباته دينور ودوه‌نك آغزى كپوكنه دينور وقيلرك وتويلرك دوكنتيسنه دينور نسالة الشعر معناسنه وخبير محدثيندن احمد بن عمر انك پدرينك جدى اسميدر (الخبيرة) سفينه وزننده بدندن دوكيلن قيللرك وتويلرك برطائفه سنه يعنى بر كلچه سنه و برطوتامنه دينور هاء وحدت تخصيص ايچوندر وبرنيچه كسه‌لر بينلرنده اشترا وذبح اولنوب اتى تقسيم اولنه جق قيونه دينور وشول قيون يوكنه دينوركه ابتدا قرقده قرقلمش اولمغله پك ايو وكوزل اوله (الخبرة) خانك ضميله بودخى اتنى بولشمك ايچون برقاچ آدملرك بينلرنده مشتركا اشترا وذبح اولنان قويونه دينور وقاب ايچره ايريجه بركومه تريده دينور يقال فى الجفنة خبرة اى ثريدة ضخمة وشول حصه‌يه دينوركه حين قسمتده اخذ اولنور ات وبالق وسائر نسنه اولسون واهل وعيال ايچون اشترا اولنان شيئه دينور اتمك وطعام وات كبى وتقديم اولنان شيئه دينور و مسافر قسمنك سفره ايچره يوله كوترديكى طعامه دينور وشول چناغه و قواطه‌يه دينوركه ايچنده درت ياخود بش بينده ات واتمك اوله (المخبرة) منظره وزننده ممشى و كنيفه دينور مخراة معناسنه ومرأة ومنظره‌نك نقيضنه دينوركه انسانك خبر ويروب توصيف ايليجك صفتندن عبارتدر يقال فلان مليح المنظرة و كريم المخبرة (الخابور) كافور وزننده بر نبات آديدر ورأس عين ايله فرات بيننده برنهرك اسميدركه رقه قضاسنده در و دجلهٔ موصل شرقيسنده برنهر ديكرك اسميدر وبروادى آديدر (خابوراء) مد ايله برموضع آديدر (خيبر) حيدر وزننده مدينه قربنده حصن معروف آديدر شارح ديركه خيبر ولايتك آديدر يدى حصنى مشتملدر اعلامدن احمد بن عبد القاهر و محمد بن عبدالعزيز الخيبريان كوياكه خيبرده تولد ايلمشلردر يعنى خيبرى الاصل اولملرى محقق دكلدر و خيبر اسمادندر على بن محمد بن الخيبر محدثيندندر (الخيبرى) ياء نسبتله وبعض نسخه‌ده مقصورا واقعدر مطلقا قاره يلانه دينور (خابران) بانك فتحيله ايرانده سرخس ايله ابيورد بيننده برناحيه آديدر وبرموضع اسميدر (الاستخبار) بركسه‌دن برخبر صورمق معناسنه‌در يقال استخبره اذا سأله الخبر (التخبير) تفعيل وزننده خبر ويرمك معناسنه‌در يقال خبره تخبيرا بمعنى اخبره (خبرين) قزوين وزننده بست قضاسنده برقريه آديدر (المخبور) قاتيقلغى خوش اولانيه‌جكه دينور يقال ادام مخبور اى طيب شارحك بيانته كوره طيب الادام اولان آدمه ده

بيور (الخدور) صبور وزنده كسلانه ديرر (خدره) بقه وزنده بو لقب
بولنده بر صو آدیدر (خدراء الصدق) دال مهمله ایله خضراء الزرق وزنده صعده
نزدنده بر موضع آدیدر (الخادر) بنی حنيفه بن سواد اولادندن بر كسه در كه كلاع
قبیله سندن و بطنلت بحريه محدثیندن ابو علی الخادری و ثقه سندن سلمی بن عامر
الخادری محدثیندن عبدالله بن عبدالخادر الخادری اول بطندندر و محمد بن علی
الخادری كه مصری و اسمه سندن محدثیندندر (الخدر) حمله جعفر وزنده (والخادر)
علابط وزنده قرنی بوتن وجودی ملبوت ادمه ديرر (الخثر) خانك فتحی و ثانی
فوقیه سكونيله (والخثور) قعود وزنده بر آدمی اندایوب غدر و حیلت ایلك
علی قول الافح و اشنع وجهله غدر ایتمك معناسنه در يقال خثره خثرا و خثورا
من بابی النصر والاول اذا غدره و خدعه اوقبح الغدر و بر آدمك كوكلی دونوب
معدمسی بولانق معناسنه در يقال خثرت نفسه اذا خبثت و فسدت (الخاثر)
(والخثر) مكار وزنده (والخثير) امير وزنده (والخثور) صبور وزنده
(والخثير) سكيت وزنده معنای اولدن وصفلردر تفاوتلری بيه جهتيله در
دائما ناسه دوبازه و خدعه ايله غدر و حيلت ايدر اولان مكار و غداره ديرر
(الخثر) فتحتينه شوق اويوشقلق حالته ديرر كه بر موثر دوا ايچوب زهر تناول
اولندقده وجوده عارض اولور اعضاء حس و حركتدن قالور يقال به خثر وهو
خدر يحصل عند شرب دواء او اسم (التخثر) تفعل وزنده وجود قيرقلق پيدا
ايدوب اويوشق وسست وفاتر اولمق معناسنه در يقال تخثر الرجل اذا تفتر واسترخى
وكسل وغموم اولمق معناسنه در يقال تخثر الرجل اذا حم و بر آدمك درونی سود
مقوله سی نسنه یی چوق ايچمكدن بولانوب شوريده اولمق معناسنه در يقال تخثر فلان
اذا اختلط ذهنه من شرب اللبن ونحوه وفاتر ومتكاسل كمسه كبی يوريمك معناسنه در
يقال تخثر الرجل اذا مشى مشية الكسلان (التخثير) تفعيل وزنده بر نسنه بر آدمك
درونی تغيير و افساد ايتمك معناسنه در يقال خثره الشراب اذا افسد نفسه
(الخثعرة) دحرجه وزنده مضمحل اولمق اضمحلال معناسنه در (الخيثعور)
حيزبون وزنده بدخوی و بدمزاج قاریه ديرر يقال امرأة خيثعور اى السيئة
الخلق و سرابه ديرر كه اسمی كوزلرده ایراقدن اووده صو كبی كورينور و مطلقا
حالت واحده او زره قرار ايتميوب سرعت زوال و اضمحلالده اولان شيئه ديرر
متلون الخصلت طبع و خوی کبی و ظل و اقبال دنيا كبی و غول نسنه يه ديرر كه
بعضا اسمی كوزلرده خانه عنكبوت هیئتنده جو هوادن اینك اینك نازل اولور كبی
تخيل اولنور و بو كثافت هوادن نشئت ايدر واكا خيط باطل ولعاب الشمس ومخاط
الشيطان دخی تعبير اولنور و خيثعور دنيه اطلاق اولنور وقورده ديشی دنب

معناسنه وغول بيابانىيه وداهيه وآفته وشيطانه وارسلانه اطلاق اولنور واوزون اوزادى فرقته وجدالغه دينور وخيتعور بر بوجك آديدركه صـو يوزنده كزوب اصـلا آرام و قرار ايلمز متحرك بالضروره‌در (الختر) خانك فتحى وتاى مثلثه‌نك سكونيله (والختور) قعود وزننده (والختارة) خساره وزننده (والختورة) خانك ضميله (والختران) طيران وزننده سود وبال مقوله‌سى صويق نسنه قواملنوب وقويلنوب قاتيلنمق معناسنه‌در سودك يوغرد اولمسى كبى يقال ختر اللبن وختر وختر خترا وختورا وختارة وختورة وخترانا من الباب الاول والرابع والخامس اذا غلظ ومعده بولانوب غثيان كلك معناسنه مستعملدر يقال خترت نفسه اذا غثت واختلطت (الاختار) همزه‌نك كسريله (والتختير) تفعيل وزننده صويق نسنه‌يى قويولتمق معناسنه‌در يقال اختره وختره اذا اغلظه وكره ياغنى ارتميوب غلظتى اوزره ترك ايلمك معناسنه‌در يقال اختر الزبد اذا تركه خاثر اوذلك اذا لم يذبه ومنه المثل ★ مايدرى ايختر ام يذيب ★ يعنى ياغى نه حالى اوزره قويو اوله‌رق ترك ايده‌جكنى ونه اريده‌جكنى بيليوب اصلى بودركه برخاتون تازه ياغى طبخ واصلاح ايلدكدنصكره غليظنى رقيقه قارشدرمغله صفوت بولوب طورلمديغى حسبيله تصفيه ايچون آلتنه آتش ياقسه محترق اولمسندن خوف ايدر و آتش ياقسه كنديلكندن طورلوب مطلوبى اوزره صورت بولمز بوجهتله متحير اولمغله حقنده كلام مزبورى ايراد ايلديلر بعده مطلقا برخصوصده متردد ومتحير اولان كمسه حقنده ضرب اولنور (الختارة) ثمامه وزننده قويلنمش نسنه‌نك بقيه‌سنه دينور يقال ذهب صفوه وبقيت ختارته (الختر) فتحتينله اوتانمق معناسـنه‌در يقال ختر منه خترا من الباب الرابع اذا استحيا وبرآدم قوميله ذخيره كتورمكه بيله‌جه كتميوب اوبه‌ده قالمق معناسنه استعمال اولنور يقال ختر الرجل اذا اقام فى الحى ولم يخرج مع القوم الى الميرة (الخاثرة) فرقهٔ انسـانىيه اطلاق اولنور تجمع وكثافتى مناسـبتيله تقول رأيت خاثرة من الناس اى فرقة و جماعة وبرمقدارجه‌در دووجعى اولان خاتونه اطلاق اولنوركه وجودنده ستلك وكوشكلك اولور يقال امرأة خاثرة اذا كانت تجد الشئ القليل من الوجع (خثراء الانفس) كرماء وزننده (وخثرى الانفس) سكرى وزننده هرجنسدن قارشق جماعته اطلاق اولنور يقال قوم خثراء الانفس وخثرى الانفس اى مختلطون (الخجر) خانك وجيمك فتحيله مقعد طرفنك بد ومنتن اولان رايحه‌سنه دينور يقال ماا كره خجره وهو نتن السنفلة شارح ديركه بومعناده خجر مصدر دخى اولور (الخجر) فلزوزننده شديد الاكل اولوب قورقق اولان كشى‌يه دينور جمعى خجرون كلور (الخاجر) طاغك يوقريسندن دبنه طوغرى جريان ايدن صويك جغلديسنه دينور (الخدر) خانك كسريله (والاخدور) اسـلوب وزننده شول برده‌يه دينوركه خاتون قسمى

قوزغمنه ایچون چادرك بر طرفنده چكیلور وخدر مطلقا ستر ایدن شیئه دینور
چادر وپرده وسائر ستاره كبی جمعی خدور كلور جمع الجمعی اخادیر كلور وخدر
شول خشبلردن دوزلمش تسمیه دینوركه دوه‌نك ظهری اوستنده نصب اولنوب ثوب
مقوله‌سی نسنه‌لر ایله اورتری ستر اولنور ابتدا اولاق ستر ایلدیكیچون اطلاق
اولنمش آندن مراد هودج ومحفه وشبریه مقوله‌سیدر وخدر ارسلان یتاغی اولان
بوكه ومیشه‌یه اطلاق اولنور (الخادر) خدریده یعنی دائما یتاغنده اولان ارسلانه
دینوركه صكرمسی قنبل اولمایدر یقال اسد خادر ای مقیم فی خدره ای اجمته
(الخدر) خدر وزننده وبشنمش قیزه پرده وچادر طوتدرمق معناسنه‌دركه
بو دیارلرده قراجه‌لندرمك اولنور یقال خدر البنت خدرا من الباب الاول اذا
الزمها الخدر وبر محلده دائمی مقیم اولمق معناسنه مستعملدر یقال خدر بالمكان
اذا اقام به وسوروبدن ره‌آهو تخلف ایلمك معناسنه‌در یقال خدر الظبی اذا تخلف
عن القطیع وسركشته وحیران اولمق معناسنه‌در یقال خدر الرجل اذا تحیر
(الاخدار) همزه‌نك كسریله بودخی تازه قیزه پرده وچادر طوتدرمق وقراجه‌لندرمك
معناسنه‌در یقال اخدر البنت خدر بمعنی خدرها وبر پرده مقیم اولمق معناسنه‌در
یقال اخدر بالمكان اذا قام به وبر عضوی اویوشدرمق معناسنه‌در یقال اخدر
العضو اذا جعله خدرا وفورتنه‌لو كونده كیرمك معناسنه‌در یقال اخدر القوم
اذا دخلوا فی یوم مطر وغیم وریح وارسلان دائما میشه‌ده یتاغنده یاتمق معناسنه‌در
یقال اخدر الاسد اذا لزم الاجمة وارسلانی یتاغی ستر وپنهان ایلمك معناسنه‌در یقال
اخدر العرین الاسد اذا ستره (التخدیر) تفعیل وزننده بودخی تازه قیزه پرده وچادر
طوتدرمق معناسنه‌در یقال خدر البنت بمعنی اخدرها (المخدورة والمخدرة)
مكرمه وزننده (والمخدرة) معظمه وزننده اهل پرده اولان قیزه دینور (الخدر)
فتحتینله اعضا اویوشمق معناسنه‌دركه روح حساس ومحرك بر مرتبه غلیظ اولوركه
عضو حس وحركتدن معطل اولنور یقال خدرت رجلی خدرا من الباب الرابع اذا
فترت واسترخت فلا تطیق الحركة وكوز بر عارضه سببیله خیره وفاتر اولمق علی قول
كوزه توز وخار وخشاك مقوله‌سی اصابت ایلكله اوغوشدرمقدن ثقلت پیدا ایلمك
معناسنه‌در یقال خدرت العین اذا فترت او ثقلت من قذی واوشنكلك كسل
وتهاون معناسنه‌در تقول فی الیوم خدر ای كسل وفتور وخدر یغموره اطلاق
اولنور پرده معناسندن مأخوذدر وكیجه‌نك ظلمتنه اطلاق اولنور خانك كسریله‌ده
جائزدر ومبالغه پك قراكو اولان كیجه‌یه اطلاق اولنور تقول غشینا خدر اللیل
ای ظلمته وتقول سرنا فی لیل خدر ای مظلم ومكان مظلمه اطلاق اولنور واسینك
وصوغوقك سخت وشدید اولمسنه دینور یقال خدر الحر والبرد اذا اشتد (الخدر)

كثف وزننده اویوشق عضوه دینور یقال عضو خدر ورجل خدرة ای فاترة ومظلم
کیجه‌یه دینور یقال لیل خدرای مظلم ولیلة خدرة (الاخدر) احمر وزننده (والخدارّی)
غرابی وزننده بونلرده پك قراكو كیجه‌یه دینور یقال لیل اخدر وخدارّی
ای مظلم (الاخدری) یای نسبتله حمار وحشی‌یه دینور مؤلفك بیاننه كوره اخدر
شاهان عجمدن اردشیر بن بابك آتلرندن برآیغرك اسمی اولوب بركون طویله‌سندن
توحش ونفرت وبیابانه فرار ایلدی كاظمه صحراسنده حمار وحشیلر ایله مختلط
اولوب بر دیشی حماره آشمغله آندن برولد حاصل اولوب كتدكجه تناسل ایلدیلر
اكا منسوب اولانه اخدری دیدیلر قال وهو من الاخدریات وهی الحمر نسبت الی
اخدر خصان كان لاردشیر بن بابك توحش فضرب فیها تقول فی الاحمق هو من بنات
اخدر اومن بنات اكدر وهو فحل من حمر الوحش (الخدر) ندس وزننده بودخی
مظلم كیجه‌یه دینور (الخداریة) غرابیه وزننده طوشنجل قوشنه اطلاق اولنور
تستر ایده‌رك شكاره ترصد وهجوم ایلدیكیچون (الخدرة) خانك ضمیله ظلمت
شدیده‌یه دینور وخدره برمعروف قانجق اشكك اسمیدر وانصاردن برجماعتك
اسمیدر وخدرة بن كاهل بلی قبیله‌سندندر وحبیب بن خدره تابعیندن محدثدر (خدره)
خانك كسریله عمرو بن ذهل بن شیبان نام كسه‌نك لقبیدر (خدره) تمره وزننده
عبیده نام كسه‌نك جاریه‌سی اسمیدركه محدثه‌در وعاصم بن خدره روایت حدیث
ایلشدر (الخدری) فتحتینله محمد بن حسن نام محدثك نسبتیدر (الخدری) كردی
وزننده سیاه اشكه اطلاق اولنور (خدار) غراب وزننده كلاب قبیله‌سندن
قتال نام كسه‌نك فرسی اسمیدر (خدار) كتاب وزننده یمنده شهر صنعاء قضاسنده
برقلعه آدیدر (الاخدریة) ذكر اولنان اخدر نام آیغرك دوللرندن اولان آت
سوریسنه دینور یقال فرس اخدری وخیل اخدریة (الخدرنی) فتحتینله وقصر ایله
اورمجكه دینور پرده‌ساز اولدیغی حسبیله (خدوراء) حروراء وزننده بلحارث بن كعب
بلادنده برموضع آدیدر (التخدر) تفعل وزننده (والاختدار) افتعال وزننده پرده‌لنمك
وپرده طوتمق معناسنه‌در یقال تخدر واختدر اذ استتر (المخدر) مكرم وزننده
(والمخدر) محسن وزننده میشه ایجره دائما یتاغنده اولان ارسلانه دینور میشه كندویی
ستر وكندیسی میشه‌یه ملازمت ایلدیكیچون نته‌كه ذكر اولندی (الخدری) زفری
وزننده بك سیاه اولان دوه‌یه اطلاق اولنور یقال بعیر خدری ای شدید السواد
(الخدرة) زنخه وزننده هنوز نضج وكمال بولمقسزین آغاجندن ساقط اولان خرمایه
دینور یقال تمرة خدرة اذا كانت تقع قبل ان تنضج (الخدافر) فایله علابط وزننده
اسكی اثوابه دینور ثیاب خلقان معناسنه شارحك بیاننه كوره مفردی خدفره اولمق
ممكندر (الخذرة) خانك ضمی وذال معجمه‌نك سكونیله خذروف معناسنه‌دركه

ترکیده اطلاقات ظرفیه تعبیر ایدیجکلری اوبجاقه دیرلر (الخاذر) دائما ساقطن
وواریدن یاتوب دوروب حقوقدن نم ترکی مستغز ویهان اولان آدمه دیرلر یقال رجل خاذر
ای مستغز من ضعفه او مرضه (الخذفة) خانک وذالک فتحیله برپارچه دیرلر قطعة
الثوب معناسنه (الخذرة) غمضه وزننده شول صوته دیرلرکه تکلم ایدرکن
صوتی کویا که بروسنت دالکلرمدن چقار اوله ترکیده قا قا تعبیر اولنور یقال
امرأة خذرة ای خفافة الصوت کأنه یخرج من منخریها (الخریر) صریر وزننده
صو آقارکن یا شلاق معناسنه در یقال خر الماء خریرا من الباب الثانی والاول اذا
صات کذلک یل اسرکن ومنوشجل قوتی اویارکن فشلدمق معناسنه در یقال
خرت الریح والعقاب اذا صاتت حین حفت واویقوده خورلدامق معناسنه در یقال
خر النائم اذا غط وخریر ایکی یوکسک تپه‌لر بیننده اولان دوز واوتوراقلی یره
دیرلر جمعی اخره در وخریر یا صغیرده برموضع آدیدر (الخرخر) زمزم وزننده
اصمدر صو چاغلدیسنه ویل وقوش فشلدیسنه دیرلر (الخرخرة) زلزله وزننده
اویقوده خورلدامق معناسنه در یقال خرخر النائم اذا غط وقبلان وکدی میرلدامق
معناسنه در یقال خرخر النمر والسنور اذا صات بالخرخر (الخر) جر وزننده
(والخرور) مرور وزننده مطلقا دوشمک علی قول یوکسکدن اشاغی یه دوشمک
معناسنه در یقال خر الرجل خرا وخرورا من الباب الثانی والاول اذا سقط او من علو
الی سفل وخر یارمق معناسنه در یقال خر الشیء اذا شقه وبرآدم اوزره عقلی
وذهننه کلمز بردن آنسزین هجوم ایلک وواری ویرمک معناسنه مستعملدر یقال خر
علینا ناس من بنی فلان ای هجموا علینا من مکان لا نعرف واولمک معناسنه مستعملدر
یقال خر فلان اذا مات (الخر والخری) خانک ضمیله دکرمنک آغزینه یعنی بوغاز
دیدکلری دلیکنه اطلاق اولنورکه اورادن بغدای وضع اولنور وخر حبوباتدن
برنوع حبه اسمیدرکه مدور اولنور ترکیده هوزله وکلدچری دیدکلری غله اوله‌جقدر
وقونغت دیه دینور یقال ضرب خره ای فی اصل اذنه وسیل صویی یاردیغی یاره
وخندکه دینور جمعی خروه کلور عنبه وزننده (خره) خانک ضمیله اسامیدندر
یعقوب بن خرة الدباغ محدثیندن ضعیف الروایه‌در واحمد بن محمد بن عمر بن خره
محدثدر وبهاءالدوله خره فیروز بن عضد الدوله الدیلمی‌درکه دیالمه‌دن برشاه ایدی
(الخرارة) خانک فتحی وراءنک شده‌سیله اطفال لعبلرندن برلعب آدیدرکه نصف
نعل قدر برتختهٔ مصنوعه برایپ بغلیوب براوجنی برمغنه چکوردکدنصکره اول ایپی
اکا طولایوب کندی طرفلرینه طوغری چکدکجه جغش جغش سسلنور ترکیده
چقشاغی وبعض یرده برلاغح تعبیر ایدرلر وخرازه برقوش آدیدرکه کوچکن
قوششندن بیوک اولوب جمعی خرار کلور خانک کسریله وخرازه کوفه قربنده

برموضع آديدر (الخرار) شداد وزننده جحفه‌يه قريب برموضع آديدر (الخريان)
صليان وزننده قورقق جبان آدمه دينور (الخرخار) ثرثار وزننده چاغليه‌رق
آقان صو يه دينوركه چاغلغان تعبير اولنور (الخرخور) سرسور و زننده
(والخرخير) جرجير وزننده چوق سودلو ناقه‌يه دينور وخرخور مطعومات
ومشروبات وملبوسات ومفروشاتى خصوصنده تنعم ونزاكت ونزاهت ايدن آدمه
دينور (الخرخر) خالك كسريله خرخور ايله معناى ثانيده مرادفدر يقال رجل
خرخور وخرخر اى ناعم فى طعامه ولباسه وفراشه (الخرور) صبور وزننده
فرجى پك صولو اولان خاتونه دينور يقال امرأة خرور اى الكثيرة ماء القبل
وخرور خوارزم اولكه‌سنده برقصبه آديدر وخرور قپلانك وكدى قسمنك
مرلدامسنه دينور شارحك بيانه كوره بومعناده مصدر ووصف اولور يقال هرة
خرور وللهرة خرور (الخرخرى والخرخرية) خالك كسريله ضعيف وزبون بالدره
وصف اولور يقال ساق خرخرى وخرخرية اى ضعيفة (التخرخر) تزلزل
وزننده قارنى بيوك اولان كمسه‌نك قارنى طلوم كبى برى اوته اوينامق معناسنه‌در يقال
تخرخر بطنه اذا اضطرب مع العظم (الانخرار) انفعال وزننده صالق وساپوك
اولمق معناسنه‌در يقال انخر الرجل وانخر بطنه اذا استرخى (الخريرى) زبيرى
وزننده اجأ نام جبل يانده برصواد اسميدر (الاخرار) همزه‌نك كسريله دوشورمك
معناسنه‌در يقال ضرب يده بالسيف فاخره اى اسقطه (الخزر) خالك وزاى
معجمه‌نك فتحيله برادمك كوزلرى خلقى اوله‌رق قييق اولمق معناسنه‌كه كيرك صره
بقار اولمقدر على قول كوزطار وكوچك اولمق ياخود برطرفيله بقار شكلنده اولمق
يعنى ياقويرغى ياپيكاريله بقاركبى اولمق ياخود تيز تيز كوزلرنى آچوب قپايه‌رق بقار
اولمق ياخود كوزينك بريسى شاشى اولمق معناسنه‌در يقال خزر الرجل خزرا
من الباب الرابع اذا كان تكسر عينه بصرها خلقة اوصارت ضيقة وصغيرة اوكان
ينظر كانه فى احد الشقين اويفتح عينيه ويغمضهما اواحول احد العينين وخزر
جنس انسانيدن برطائفه‌نك اسميدركه بحرخزر ديدكلرى بحرشروان اول طائفه‌يه
مضافدر سواحلنده مقيم اولورلر كوزلرى طار وكوچك اولمغله مبالغة اطلاق
اولندى بونلر فى الاصل كفرة اتراكدن ايدى وخزر ياغلو چوربايه دينور ويوسف
بن المبارك المقرى لقبيدر ومحمد بن عمر الصوفى جدينك لقبيدركه محدثلردر وقاسم بن
عبدالرحمن بن خزر محدثدر (الاخزر) احمر وزننده خزر مذكوردن وصفدر على
الاختلاف كوزلرى وصف مذكور اوزره اولان كشى‌يه دينور مؤنثى خزراءدركه
كوزه‌ده وصف اولور جمعى خزردر حمركبى (الخزيرة) سفينه وزننده خزر كبى
ياغلو چوربايه دينور وخزيره اون واوفق قييلمش ات ايله اولان بولماج آشنه دينور

والخزرات اولنرسه مضغه دینور علی قول اك صوکنده ایکیجی اون اصلاعی
قارشودر معه اولان چوباله دینور مترجم دیرکه القبة عراق شرحنده بغداوی
مرحومك تصریحی اوزره صدیق اکبر حضرتلری بومقامله تسمیه ایدیلر
اطفالی احتضاندن حالت بولکده ایله اکله مالحرث وبرقمه تناول مقامنده حارث
قبره ایجوب ایلرلمه میرسه علی التحقیق بومقامده موجوددر دیدکده ترك اولوب
والوقع [illegible] تامنده ایکیسی دخی شبد ارحال ایلدیلر انتهی ومقام مزبوره
[illegible] دخی دیرلر هامش (الخزر) خانك فتحی وزانك سکونیله کوز اوجیله باقق
معناسنه‌درکه سوزوزمن وعدو وحقشید یقال خزر الرجل خزرا من الباب الاول اذا
نظر بمؤخر انفه وترکیده یارنسه داهیه‌لنمك معناسنه‌در یقال خزر اذا تداهی
وقاچوق معناسنه‌در یقال خزر الرجل اذا هرب (الخنزیر) خانك کسریله حیوان
معروفدرکه فارسیده خوك وترکیده طونوز تعبیر ایدرلر شارح دیرکه خزردن
مأخوذدر ضار کوزلی اولدیغیچون اطلاق ایلدیلر پس واوی فعیل اولور وعند
البعض رباعیدر نونی اصلیه‌در بوکه کوره وزنی فعلیل اولور مؤلف بو اختلافه
مبنی رباعی ذیلنده دخی اشارت ایلدی انتهی وخنزیر یمامه‌ده بر موضع یاخود جبل
آدیدر (الخنازیر) خنزیرك جمعیدر وخنازیر ترکیده صراجه وطونوز باشی تعبیر
اولنان مرضلره دینور مفردی خنزیردر واول برقی شیشدر کاهیجه چقمه چقمه
بیرده برقاچ یومری اولور اکثری بیونده ظهور ایدر (الخزرة) قصاتله
(والخزرة) حمك ضمیله همزه وزننده برکونه وجع اسمیدرکه انسانك آرقه‌سنده
حادث اولور (الخیزری والخوزری) حانك فتحی والفنك قصریله تفکك ایله
یعنی قوللری صالاپق وانکلری ظاغدرق یوروییشه دینورکه صق صق
یوریمکدن عبارتدر یقال یمشی الخیزری والخوزری ای یمشی مشیة تفکك
(الخیزران) حانك فتحی وزانك ضمیله برنوع شجر هندی اسمیدرکه تحریکله
هرزمان دپرکلیدر دالرندن چوکان واسکمه وتخت روان یاپارلر وخیزران
اغصانك دروی ارضده ممتد اولان عروقنه وشعبلرینه وقارغیه وقامشده
دینور ومطلقا تره وترم اولان نباته اطلاق اولنور ومزراقلره اطلاق
اولنور وکمیلرك کوزک تعبیر ایتدکلری صریغه دینورکه آنکله قایغی کناردن
وصیغ یرلردن دفع ایدرلر مفردی دخی دینور وکمینک دومنه دینور سکان
سفینه معناسنه مفردی خیزرانه‌در (دار الخیزران) مکه مکرمه‌ده برخانه
معروفدرکه عباسیه‌دن برخلیفه‌نك که رشید اولمجقدر جاریه‌سی خیزران بنا
ایلمشیدی مترجم دیرکه مزبوره ادبا وشعرادن اولوب خلیفه‌یه متقدمه ایدرایدی
میانلرنده مطایبات کثیره واقع اولمشدر ازجمله برکون حامدن چقوب آینه‌یه

نظر ایلدکده رخساری برگ کل کبی ژاله دار عرق اولمغله صفحهٔ دیواره اشبو ★ انا التفاحة الحمراء علیها الطل مرشوش ★ مصراعنی نقش ایدوب کتدی رشید برتقریب مصراع مرقومی کوردکده تحتنه ★ وفرج عرضها شبر علیها العهن منفوش ★ مصراعنی ترقیم ایلمکله خیلیجه ملاطفه‌یه بادی اولمشدر (الخازر) بغایت زیرك وداهیه آدمه دینور یقال رجل خازر ای داهیة وخازر موصل ایله اربل بیننده برنهرك اسمیدر (الاخزری) احمری وزننده (والخزری) جمزی وزننده شول دلبدلره وصارقلره دینور که اسکی ایپکی بوزوب یکیدن اکیروب بوکدکدنصکره حاصل اولان ایپکله نسج اولنمش اوله (خزار) غراب وزننده نسف قربنده وحش نام قصبه‌یه قریب برموضع آدیدر (دارة الخنازیر ودارة خنزر) جعفر وزننده ودارة الخنزیرین که دارة الخنزیرتین دخی دیرلر برر موضع اسملریدر (الخزنزر) سفرجل وزننده بدخوی کمسه‌یه دینور یقال هو خزنزر ای السیٔ الخلق (التخزیر) تفعیل وزننده برنسنه‌یی طارالتمق معناسنه‌در یقال خزره تخزیرا اذاضیقه (التخازر) تفاعل وزننده برنسنه‌یه دقت وحدتله باقق ایچون کوزقپاقلرنی قیصوب قیمق معناسنه‌در یقال تخازر الرجل اذاضیق جفنه لیحدد النظر (الخسر) کسر وزننده (والخسر) فتحتینله (والخسر) خانك ضمیله (والخسر) ضمتینله (والخسران) فرقان وزننده (والخسارة والخسار) خانك فتحیله برکمسه یولندن آزمق وضال وکراه اولمق معناسنه‌در یقال خسر الرجل وخسر خسرا وخسرا وخسرا وخسر اوخسرانا وخسارة وخسارا من الباب الرابع والثانی اذاضل وبیع وشراده زیان ایلك علی قول الدانمق معناسنه‌در یقال خسر التاجر اذا وضع فی تجارته اوغبن وخسر کسر وزننده وخسران برنسنه‌یی اکسلتمك معناسنه‌در یقال خسر الشیٔ خسرا وخسرانا من الباب الثانی اذانقصه (الخاسر والخسیر) امیر وزننده (والخیسری) الف مقصوره ایله ضال وکراه اولان آدمه دینور یقال رجل خاسر وخسیر وخیسری ای ضال وخاسر تجارتده ضرر وزیانه اوغرامش کمسه‌یه دینور اسم فاعل نسبیدر یقال تاجر خاسر اذا صار قدوضع فی تجارته وکاه اولورکه افعال واحواله وصف واسناد اولنور ومنه قوله تعالی [تلك اذا کرة خاسرة] ای غیر نافعة وخاسر شعرادن سلم بن عمروك لقبیدر پدرندن موروث مصحف شریفنی فروخت واچه‌سنه ابو نواس دیوانی اشترا ایلدیکی علی قول یدینه اموال کثیره کیرمشیکن تبذیر واتلاف ایلمسی باعث تلقیبدر (الاخسار) همزه‌نك کسریله بودخی برنسنه‌یی اکسلتمك معناسنه‌در یقال اخسر المیزان اذانقصه (الخنسری) خانك فتحی ونونك سکونی والفك قصریله ضلال وهلاك وغدر معنالرینه درولوم وفرومایکی معناسنه‌در (الخسار) سحاب وزننده (والخسارة) سحابه وزننده (والخناسیر) خنازیر وزننده خنسری

معناسنه‌در يقال وقعوا في خسرى والخسار والخسارة والخناسير اى الضلال والهلاك
ويقال هو من اهل الخسرى والخسار والخسارة اى لئوم (الخسروانى) خانك ضميله
بر نوع شراب آديدر وبر نوع قماش آديدر شارحك بيانه كوره نوشروانك
اوغلو خسرويه منسوبدر خسروانى كبى (خسراويه) خانك ضميله واسط
فلسطينده بر قريه آديدر (التخسير) تفعيل وزننده هلاك ايلمك معناسنه‌در يقال خسره
تخسيرا اذا اهلكه (الخناسرة) ضعفاى ناسه اطلاق اولنور يقال قوم خناسرة اى
ضعاف واهل غدر وخيانت اولان اشخاصه ديـنور يقال قوم خناسرة اى اهل الخيانة
(الخنسير) خنزير وزننده لئيم وفرومايه ديـنور يقال هو خنسير اى لئيم (الخنسر)
جعفر وزننده (والخنسرى) بالضم دائما موضع خسرانده اولان آدمه ديـنور (الخناسير)
خنازير وزننده ضلال وهلاك معناسنه‌در كه ذكر اولندى جمعيتى مبالغه‌يه محمولدر
وخناسير فلاغ چكيردنك بعض اوتلق واشجار اوزره اولان بوكلرى اثرينه ديـنور كتب
طبيه‌ده قوريسنى داروده عد ايدرلر (الخشار والخشارة) خانك ضميله هر شيئك
كوتوسنه وكمترينه ديـنور سفره سلكندسى ودوكنجك واتنجق نسنه‌لر كبى يقال
مابقى على المائدة الاخشار وخشارة اى مالاخير فيه ويقال هذه خشارة الشراب رديه
وسفله واداني ناسه اطلاق اولنور كه آدم مولوزى تعبير اولنور يقال هو من خشارة
الناس اى سفلته وخشاره اوزى اولميان اربه‌يه اطلاق اولنور يقال هذه خشارة
الشعير اى مالالب فيه (الخاشر) بودخى خرواد مقوله‌سى سفله ناسه ديـنور يقال
رجل خاشر اى دنى (الخشر) حشر وزننده بعد الطعام سفره‌ده وتبسيده توكندى
وسلكندى قومق معناسنه‌در يقال خشر الرجل خشرا من الباب الثانى اذا ابقى على
المائدة الخشارة وبر نسنه‌نك خشاره‌سنى ازاله ايله تميز وپاكيزه قلمق معناسنه اولمغله
ضد اولنور يقال خشر الشئ اذا نقى عنه خشارته وطعام مقوله‌سنه حرص واشتهاء
فرط اشتها ايلمك معناسنه‌در يقال خشر الرجل اذا شره (الخشر) فتحتينله بركمسه
بر نسنه‌دن قورقوب قاچمق معناسنه‌در يقال خشر فلان خشرا من الباب الرابع
اذا هرب جبنا (خشاوزه) خانك ضميله نيسابورده بر صوقاق آديدر (ذوخشران)
سحنون وزننده ملوك يمندن ادواء تعبير اولنان ملكلردن اليمان بن مالك نسلندن
بر ملكك لقبيدر (الخصر) خانك فتحى وصادك سكونيله انسانك وسطنه ديـنوركه
بل تعبير اولنور فارسيده ميان ديـنور يقال دق خصره اى وسطه وانسانك طبانك
كرينه اطلاق اولنوركه اورته‌سنده بره دكميان يردر دوزطبانلرده اولمز اخمص القدم
معناسنه وشول يوله اطلاق اولنوركه قوملغك بوقربسيله اشاغيسى بيننده اوله كه
بو كوزدن كيدر اولنور واوقده كزك ديله بلكك ارالغنه اطلاق اولنور وباديه نشين
اولنلرك خيمه‌لرى موضعنه ديـنوركه يورديرلرى اوله‌جقدر وخصر كلمه‌سنك جمعى خصور

كلور (الخصر) فتحتيله اوشومك وصوغوق اولمق معنالرينه‌در يقال خصرت يده خصرا من الباب الرابع اذا قرت وتقول خصر يومنا اذا برد مؤلف بوراده يك ايجاز ايتشدر (الخصر) كتف وزننده پك صوغوق شيئه دينور يقال يوم خصراى بارد (المخصر) معظم وزننده انجه بللو آدمه دينور وبله وبوكوره‌ده وصف اولور يقال رجل مخصر اى دقيق ضامر خصره ويقال كشح مخصر اى دقيق واورته‌سى انجه اولان پاپوشه وصف اولور يقال نعل مخصرة اى مستدقة الوسط ودوز طبان اولميوب طبانى كرلو اولان آدمه وصف اولور يقال رجل مخصر القدمين اذا كان يمس الارض من مقدمهما وعقبهما ويخوى اخمصها مع دقة فيه وشول اله وصف اولور كه بيلكجه‌سنك كفه قاوشديغى يرده پك انجه‌لك اولمغله كويا كه صكره‌دن مربوط كبى اوله يقال يد مخصرة اذا كان فى رسغها تخصير كانه مربوط اوفيه حز مستدير ياخود آنده بلازك يرى شكلنده كسنتيلك اوله (الخاصرة) بوش بوكوره دينور شاكله معناسنه وحرقفه ايله يعنى يان باشنده اولان كيك ايله قصيرى يعنى قصه ايكونك مابينه دينور ظاهرا ايكيسى برشئ اولمغله ثانى عطف تفسير اولور (المخاصر) ميمك فتحيله يقين يوللره دينور يقال سلكوا بمخاصر الطريق اى اقاربها مفردى مخصردر (المخصرة) مكنسه وزننده اسم آلتدر مطلقا اتكا اولنه‌جق شيئه دينور عصا وعكازه وقولتق يصديغى كبى واميروحاكملرك اللرنده طوتوب ناسه خطاب ايتدكلرنده برى اوته آنكله اشارت ايلدكلرى سردسته مقوله‌سنه دينور وكاه اولوركه خطيب قوم خطابت ايدركن اولمقوله چوپى اللرنده طوترلر چاوش دور باشلرى كبى وحالا چاوش باشى مقوله‌سى ضابطلرك اللرنده قوللندقلرى عصالر كبى (ذوالمخصره) اصحابدن عبدالله بن انيس لقبيدر مقبول بدركاه اولان برخدمتى مقابلنده رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى كنديلرينه بونكله جنتده بكا ملاقات ايدرسن تبشيريله برمخصره عنايت بيوردقلرى باعث تلقيب اولمشدر (ذوالخويصرة اليمامى) اصحابدندركه بائل بالمسجددر (ذوالخويصرة التميمى) حرقوص بن زهيردركه خوارجك اصل ومنشأى اولان كمسه‌در امام بخارى صحيحنده بركره فاتاه ذوالخويصرة فقال يارسول الله اعدل عبارتيله وبرمحلنده فاتاه عبدالله بن ذى الخويصرة عنوانيله ثبت اولنمغله تعبير ثانى وهم اولنمسى اغلبدر والله اعلم (الاختصار) افتعال وزننده بركمسه النده مخصره طوتمق معناسنه‌در يقال اختصر الرجل اذا اخذ المخصرة وكلامى موجز ومختصر قلمق معناسنه‌در كويا كه كلامى وسطندن بده ايلمش اولور يقال اختصر الكلام اذا اوجزه وقرآن كريمده سجده آيتنى تلاوت ايدركن سجده ايلامك ايچون سجده آيتنى ترك ايدوب چكمك معناسنه استعمال شرعيدر يقال اختصر السجدة اذا قرأ سورتها وترك آيتها كى لايسجد على قول سجده ايلك

ايچون بر سجده آيتى تلاوت ايتمك معناسنه‌دركه ابتداسنده نهى شرعى صادر اولمشدر يقال اختصر السجدة اذا افرد آيتها فقرأ بها ليسجد فيها واختصار الى بوكور اوزره قومق معناسنه‌در يقال اختصر الرجل اذا وضع يده على خاصرته وماده آخر سوره‌نك همان بر ياخود ايكى آيتى اوقومق معناسنه حقيقت شرعيه‌در يقال اختصر المصلى اذا قرأ آية او آيتين من آخر السورة فى الصلوة وبرنسنه‌دن فضول وبيهوده اولانى حذف وازاله ايتمك معناسنه‌در يقال اختصر الرجل فى الشئ اذا حذف الفضول منه وبولك يقين اولانه كيتمك معناسنه‌در يقال اختصر الطريق اذا سلك اقربه وبرنسنه‌يى استيصال اوزره كسوب همان بر مقداره كتمك معناسنه‌در يقال اختصر فى الحزاى ما استأصله (التخصر) تفعل وزننده الى بوكور اوزره قومق معناسنه‌در يقال تخصر الرجل اذا وضع يده على خاصرته ومنه الحديث [المتخصرون يوم القيامة على وجوههم النور] اى المصلون بالليل فاذا تعبوا وضعوا ايديهم على خواصرهم (الخصيرى) مصغر بنيه‌سى واننت قصريله برنسنه‌دن حذف وازاله اولنان زائد وفضولى شيئه ديور اسقاط اولنان حرف زائد كبى (المخاصرة) مفاعله وزننده بر آدمك اليني اله آلوب كزمك معناسنه‌در يقال خاصر فلانا اذا اخذ بيده فى المشى وايكى رفيقك هر برى بر يوله كيدوب يول قاوشديغى يرده بولشمق على قول بنى طرفنه طوغرى يوريمك معناسنه‌در يقال خاصر الرجلان اذا اخذ كل فى طريق حتى يلتقيا فى مكان اوشى الى جنبه (التخاصر) تفاعل وزننده بودخى بر آدمك اليني اله آلوب كزمك معناسنه‌در يقال ذهبت القوم يتخاصرون اذا كان بعضهم اخذ بيد بعض (الخصار) كتاب وزننده ازاره ديوركه بوكوردن طوتويلن فوطه وبشتمال اوله‌جقدر (الخضرة) خانك ضمى وضاد معجمه‌نك سكونيله لون معروفه ديوركه فارسيده سبز وتركيده يشل تعبير اولنور جمعى خضر كلور صرد وزننده وخضر كلور خانك ضمى وضادك سكونيله وخضره آت قسمنده سياهله قارشق بوزلقدركه كوكچل اولور موره قريب برلوندر تركيده قوكور تعبير اولنور يقال لون الفرس خضرة اى غبرة خالطتها دهمة وخضره تر لكه وتازه‌لكه اطلاق اولنور يقال غصن فيه خضرة اى نعومة وخضرا خضر كلمه‌سندن جمع اولوركه يشل نسنه‌يه ديور اول مناسبتله خصب ورخاى اولان نسنه‌يه اطلاق اولنور ومنه يقال هم خضر المناكب اى فى خصب عظيم (الخضر) فتحتينله برنسنه يشل اولمق معناسنه‌در يقال خضر الشئ خضرا من الباب الرابع اذا صار اخضر وبرنسنه تروتازه اولمق معناسنه مستعملدر يقال خضر الزرع اذا نعم وخضر خرما آغاجنك يشل وتروتازه دانه ديور تسميه بالمصدردر (الاخضرار) احمرار وزننده برنسنه پك يشل اولمق معناسنه‌در يقال اخضر الشئ اذا اخضر مبالغة وچاير واوتلق مقوله‌سى هنوز يشل

ايكن

ایکن بچلمك معناسنه‌در یقال اخضر الکلأ اذا انجز وانقطع وهو اخضر وکیجه پك
قرا کو اولمق معناسنه مستعملدر یقال اخضر اللیل اذا اسود (الاخضیضار)
اعشیشاب وزننده بودخی برنسنه پك یشل اولمق معناسنه‌در یقال اخضوضر الشیء
بمعنی اخضر (الاخضر) احمر وزننده خضره‌دن وصفدر (والخضور) صبور
وزننده (والخضر) کتف وزننده (والیخضیر والیخضور) یالرك فتحیله (والخضیر)
امیر وزننده بونلرده یشل رنکلو شیئه دینور واخضر سیاه نسنه‌یه دینور یقال
شیء اخضر ای اسود خضرت بیاضله سیاه بیننده سیاهه اقرب لون اولدیغندن
سیاهه‌ده اطلاق اولنور مؤلف کرچه ضدیتنه قائل اولمشدر لکن وجه مذکور
اوزره ضدیتی ناملایمدر واخضرطائفه‌ده برطاغك آدیدر (الخضر) کتف وزننده
وصفدر نته که ذکر اولندی وخضر تروتازه و یشل نهاله اطلاق اولنور وتازه
اکنه وتازه سبزه‌یه وچایره وچمنه دینور خضره‌دخی دینورهایله وچمنزاره وسبزه
زاره دینور یقال مکان خضر ای کثیر الخضرة و خضر جنبه‌دن یعنی کوکی درین
اولمغله یازموسمنده تازه‌لنن نباتدن برکونه‌یه دینور مفردی خضره‌در هایله (الخضیر)
امیر وزننده وصفدر نته‌که ذکر اولندی وخضیر تازه ویشل سبزه‌یه وچایره دینور
(الیخضور) یعفور وزننده‌اخضر معناسنه‌درکه بیان اولندی و یخضور سبزه‌زاره
وچمنزاره دینور (المخضرة) میمك وضادك فتحیله بودخی سبزه زاره دینور
(الاختضار) افتعال وزننده چایر وسبزه تر وتازه ایکن بچمك معناسنه‌در یقال
اختضر الکلأ علی بناء المجهول اذا اخذ طر یاغضا وبرآدم تازه نوجوان ایکن وفات
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اختضر الشاب اذامات فتیاو یوك کوترمك معناسنه
مستعملدر سبزه‌واتی یوکلنمك عادتنه ملایمتله‌در یقال اختضر الحمل اذا احتمله وقیزك
وبکرنی بوزمق علی قول هنوز نابالغه ایکن بکارتنی بوزمق معناسنه مستعملدر یقال
اختضر الجاریة اذا افترعها اوقبل البلوغ وچایری وسبزواتی هنوز یشل وتازه
ایکن بچمك معناسنه‌درکه معنای اولك عینی اولور نهایت اول مجهول بنیه‌سی واخذ
عنوانیله‌معبردر یقال اختضر الکلأ اذاجزّه وهواخضر (الخضراء) حمراء وزننده
اخضرك مؤنثیدر یقال بقلة خضراء وفلکه اطلاق اولنور سماء معناسنه کبودرنك
اولدیغیچون اطلاق اولندی زیرا خضرته اقرب رنکدر یقال ماتحت الخضراء اکرم
منه ای السماء وعسکرك سواد ومعظمنه اطلاق اولنور ومنه قولهم اباداالله خضراء
هم ای سوادهم ومعظمهم وقال فی الاساس ای شجرتهم التی منها تفرعوا وسبزواته
دینور پراصه وصوغان واسپناق کبی شارح دیرکه بونك جمعی خضراوات کاور
ومنه لیس فی الخضراوات صدقة قیاس اولان کرچه جمعی خضر اولمقدر حمراء وحمر
کبی لکن بونده اسمیت طرفی غلبه ایلکله اسم کبی جمعلندی صحراء وصحراوات کبی

النبي وخضراء عدي بن حصفة بن عوف وخضراء بن عدي وقطنة بن بدر الغين ثم
تسمیه‌لری قبیله‌لری اسمیدر وخضراء ابن حریم اسمیدر که حرب مذکوره‌ده بیان اولندی
وعظیم وکثیر اولان عسکر الایسه اطلاق اولنور یقال کتیبة خضراء ای عظیمة
خضرة الحدید وشول قوغه اطلاق اولنور که چوق زمان آنکله صو چکلمکله
رنکی بوزلوب بوزنش اولمش اوله یقال دلو خضراء اذا کان قد اسنق بالزمان حتی
اخضرت وعتیق کوکرجینلره اطلاق اولنور یقال حمام خضراء ای دواجن
وخضراء یمامه ایله الاثمدن بر قلعه آدیدر ویمامه‌ده بر موضع آدیدر وخضاره
قبیله‌سی یورنده بر ارضک اسمیدر (الخضارة) حانک فتحیله بودخی بستان سبزواته
دینور خضر کبی که ظرف وزننده‌در کویا که خضرونک جمعیدر ظرفه کبی وخضاره
دریایه دینور که علمدر معرفه اولمغله غیر منصرفدر یقال هذه خضارة طامیة
(الخضیرة) سفینه وزننده شول خرما اغاجنه دینور که قورغی یشل ایکن دوکیلور
اوله (الخضاری) غرابی وزننده بر قوش آدیدر شارحک بیانه کوره اخیل
دیدکلریدر که ترکیده یشیل یوراق قوشی دیدکلریدر بعضیلر آری قوشی دخی دیرلر
(الخضاری) حانک ضمی وضادک تشدیدیله شقاری وزننده بر نبات آدیدر (الخضار)
سحاب وزننده شول سوده دینور که صو قارشدرلمغله صویی سودندن چوق اوله
وانلول بتن سبزه‌یه دینور (خضار) رمان وزننده بر قوش آدیدر (خضار) غراب
وزننده بر موضع آدیدر که بغایت اشجاری فراواندر ویمنده شحر قرنده بر بلده آدیدر
(المخاضرة) مفاعله وزننده اغاجنده اولان میوه‌لری صلاحی ظاهر اولمقسزین بیع
ایتمک معناسنه‌در یقال خاضره اذا باعه الثمار قبل بدو صلاحها شارح دیر که بوندن
نهی شرعی صادر اولمشدر و بو حکمده بستان سبزواتی دخی داخلدر پس باغ
وباغچه‌یی وبستانی وقتندن مقدم ضمانه ویرمک شرعا جائز اولمز (الخضر والمضر)
حانک ومیمک کسرلریله (والخضر والمضر) کتف وزنلرنده هدر وباطل ومفت
ومجانه معنالرینه مستعملدر فی الاصل هنوز صلاحه رسیده اولمیان تازه سبزواته
دینور ومضر بک اکشی یوغرده وسوده دینور که تناوله قابل اولمیه بعده هدر
ومفت معنالرنده استعمال اولندی ومنه قولهم ذهب دم فلان خضرا مضرا وخضرا
مضرا ای هدرا ویقال اخذه خضرا مضرا وخضرا مضرا ای بغیر ثمن او غضا طریا
ویقال هو لک خضرا مضرا ای هنیئا مریئا جمله‌سی تر و تازه معناسندن اعتبار
اولنمشدر ومضرا کلمه‌سی لاجل التاکید اتباع ومزاوجه اعتبار اولنور (خضر)
کبد وزننده که بانک کسریله‌در وکبد وزننده که بانک سکونیله‌در ابوالعباس النبی علیه
السلام حضرتلریدر شارح دیر که اسمی احمد یاخود بلیا ایدی سیر وقعود ایلدیکی
محلر یشل چمزار اولنور اولمغله خضر ایله تلقیب اولندی اکثر محققین حالارنده

اولمسنه جازملردر وعلامتی مسبحه پرمغی اورته پرمغیله برابردر (خضره) فرحه وزننده خیبر قلعه‌سنك عمیدر وبعض احادیثده وارد اولمشدر که سلطان الانبیاء علیه افضل التحایا حضرتلری برارضدن کذران ایلدیلرکه اورایه عثره ثای مثلثله ایله یاخود عفرة فایله یاخود عذره دیرلر ایدی ذالله‌که اوچیده فرحه وزننده‌در محب فال اولدقلرندن تفألا خضره ایله تسمیه ایلدیلر بوخیبردن بشقه‌در (الخضیراء) مصغر بنیه‌سیله بریشل قوشجغز آدیدر (الخضر) خانك ضمیله برقبیله‌درکه جمله‌سی تیرانداز ایدی (الخضریة) کردیه وزننده برجنس خرما اغاجیدرکه خرماسی بغایت طیب وخوشمزه واوراقی پك یشل اولور (الخضریه) صردیه وزننده بغدادده برموضعدر (الاخاضر) همزه‌نك فتحیله التونه واته وباده‌یه اطلاق اولنور (خضوراء) خانك فتحیله برصو آدیدر (التخضیر) تفعیل وزننده برنسنه‌یی یشللتمك معناسنه‌در لون مزبور مبارك ومعتبر اولمق مناسبتیله تبریك واسعاد معناسنده استعمال اولندی ومنه یقال خضر لفلان فی ذلك الشیٔ ای بورك له فیه (الاخیضر) تصغیر بنیه‌سیله برنوع یشل کوچك سینکه دینور وکوز علتلرندن برعلتك آدیدر ومدینه ایله شام بیننده بردره‌نك اسمیدر (الخضر) خانك فتحی وضادك سکونیله اغاجی واوتی کسمك معناسنه‌در یقال خضر النخل خضرا من الباب الاول اذا قطعه (الاخضیر) همزه‌نك کسریله تبوك ایله مدینه میاننده برمسجد نبوی آدیدر علیه الصلوة والسلام (بنوالخضر) خانك ضمیله قیس بن غیلان قبیله‌سندن بربطن اسمیدر محدثیندن ابوشیبة الخضری آندندر وابوالعباس عبدالله بن جعفر الخضری که بودخی محدثیندندر صرد وزننده‌در ومرو شهرنده شیخ الشافعیه اولان ابوعبدالله محمد بن احمد بن الخضر المروزی وابراهیم بن محمد بن خلف وقاضی الحرم عثمان بن عبدویه الخضریون که فقهاء ومحدثلردر خانك کسریله‌در (الخضیریة) زبیریه وزننده بغدادده برمحله آدیدر اعلامدن محمد بن الطیب الصباغ الخضیری اورادندر (وخضیر) زبیر وزننده اسمادندر مبارك بن علی بن خضیر وخضیر بن زریق اعلامدندر وخضیر ابراهیم بن مصعب بن الزبیرك لقبیدر کذلك علی بن ریاحك شیخی لقبیدر وعبدالرحمن بن خضیر البصری وخضیر السلمی محدثلردر یاخود بوحاء مهمله ایله‌در (الخاطر) طانك کسریله انسانك درونه لایح اولوب جولان ایدن شیئه دینور رای وفکر وتدبیر ووسوسه کبی هاجس معناسنه‌در جمعی خواطر کلورکه هواجس نفس دیمکدر وبوذکری آتی حرکت معناسندن اسم فاعلدر قال فی الاساس علی بالی وله خواطر وهی مایتحرك فی القلب من رأی اومعنی پس خلقك محل خطور اولان قلبه خاطر اطلاقی مجازه محمول اولور وخاطر خرام ورفتار ایله یورین آدمه دینور یقال رجل خاطر ای متبختر (الخطر) کتف وزننده خاطر ایله

معناسنه جمعی مرادهدر (الخطور) قعود وزننده بر نسنه اوکوکله دوشمك
دوشمك معناسنهدر يقال خطر الامر بباله وعلى باله خطورا من الباب الثانى
والاول اذا ذكره بعد نسيان شارح ديركه امهات كتبده اطلاق اولنمشدر يعنى
كرك اول امردن وكرك بعد النسيان اولسون وبو حركت معناسندن مأخوذدر فيقال
خطر الشىء ببالى اذا مر (الاخطار) همزهنك كسريله بر نسنهيى خاطره كتورمك
معناسنهدر يقال اخطره الله تعالى ببالى اى اذكره و بر آدم تخمين كمدن همتاسيله
مباره‌ده اوكدول ايدوب اوغراشمق معناسنهدر كه خطر وتهلكهيه القاى نفس
ايتمكدن عبارتدر يقال اخطر الرجل اذا جعل نفسه خطرا لقرنه فبارزه ومباحثهده
مراهنهده اوكدول قومق معناسنهدر يقال اخطر المال اذا جعله خطرا بين المتراهنين
وبر آدم بر آخر آدمك قدر ومنزلتى جهتنده همتاسى اولمق معناسنهدر يقال اخطر
فلان فلانا اذا صار مثله فى القدر و بو تخمينده اوكدول تعيين ايدشمك معناسنهدر
يقال اخطر فلان لى واخطرت له اى تراهنا بس اخطار بوراده مخاطره معناسنه
اولور (الخطر) خانك فتحى و طانك سكونيله (والخطران) فتحاتله (والخطير)
خانك فتحيله يغور دوه قويروغنى صاغنه وصولنه اورلمق معناسنهدر يقال خطر
الفحل بذنبه خطرا وخطرانا وخطيرا من الباب الثانى اذا ضرب به يمينا و شمالا
وخطران اهل ميدان اولان دلاور قلجنى يامزراغنى يوقارى اشاغى اوينتمق معناسنهدر كه
ميدانده مبارز معجب شيوهسيدر يقال خطر الرجل بسيفه ورمحه خطرانا اذا رفعه
مرة ووضعه اخرى وقوللرنى قالدروب ايندرهرك يوريمك معناسنهدر يقال خطر
فى مشيته اذا رفع يديه ووضعهما واندك قارغى مزراقدر درتمك معناسنهدر كه
يومشق قارغى حالنيدر يقال خطر الرمح اذا اهتز (الخطاره) مكاره وزننده
قويرغنى صاغه صوله اورور اولان ناقهيه دينور ودوه آغيلنه دينور وقاهرهٔ مصر
قربنده برموضع آديدر (الخطار) شداد وزننده قارغىسى پك نرم ونازك اولديغندن
دردر دترهيجى مزراغه دينور يقال رمح خطار اى مهتز و برنوع دهن اسميدر كه
زيتون يغنه بعض داروى طيبت مزج اينكله تركيب اولنور و خطار حذيفة بن
بدر الفزارى وحنظلة بن عامر النميرى نام كمسهلرك فرسلرى اسميدر ومحدثيندن عمرو
بن عثمان لقبيدر وخطار صپانه دينور مقلاع معناسنه وارسلانه دينور ومنجنيق
ديدكلرى آلت حربيهيه دينور وشول آدمه دينوركه اوق آتمغه ادمان و مشق
ايچون اوق آتار هيئتنده اللى قالدروب اوينچومنلور اوله وعطاره دينور و مزراق
صانجمقده يد طولاسى اولان نيزه بازه دينور يقال رجل خطار اى طعان بالرمح
وخطار لقبدر ابو الخطار الكلبى شاعردر (الخطر) خانك كسريله بر نبات آديدر كه
آنكله خضاب اولنور على قول وسمهدر كه چويد اوتى ديدكلريدر مفردى خطرهدر

هايله وصويى چوق اولان سوده دينور واغاجك تازه دالنه اطلاق اولنور غصن
كبى وچوقلق دوه‌لره على قول قرق ياخود ايكيوز ياخود بيك مهار دوه‌يه دينور
خانك فتحيله‌ده لغتدر جمعى اخطاردر (الخطر) سطر وزننده بر نوع ايرى و بيوك
اولىجك آيدر شارح ديركه اهل شام بيننده متعارفدر وخطر دوه قسمنك بوطلرى
اوزره بول وبعرلرندن يچه كبى ياپيشوب منعقد اولان چاقلداغه دينور بونده خانك
كسريله‌ده جائزدر واقق اوزره ارقورى ظهور ايدوب طورن بولوده دينور
وخطر شرف معناسنه‌در بونده فتحتينله‌ده جائزدر يقال هو من اهل الخطر والخطر اى
الشرف (الخطر) خانك ضميله شرف وشان صاحبى آدملره دينور مفردى خطيردر
يقال رجل خطير وقوم خطر اى شريف واشراف (الخطر) فتحتينله هلاكه مشرف
اولمق معناسنه‌در يقال هو على خطر عظيم اى اشراف على هلكة و اوكدللى
اولان بحثه ويارشه وقوشويه دينور شارح ديركه بلكه بعينه اوكدوله دينور يقال
وضعوا لهم خطرا واحرزوا خطرا وبو معنا حقيقيدر اشراف على الهلاك معناسى
بوندن مأخوذدر انتهى وخطرك جمعى خطار كلور خانك كسريله وجمع الجمعى خطر
كلور خانك ضميله وخطر برآدمك قدر ومرتبه‌سنه دينور يقال انه لعظيم الخطر
اى القدر وعلو وشان ورفعت جهتيله اولان مثل ونظيره دينور يقال فلان ليس
له خطر اى مثل وعدل فى العلو (الخطير) امير وزننده شرف و شان صاحبى
آدمه دينور يقال رجل خطير اى شريف وخطر كبى رفعت وشان ورتبت جهتيله
اولان مثل وهمتايه دينور يقال ماله خطير اى مثل فى العلو ورفيع وعالى معناسنه‌در
يقال امر خطير اى رفيع ويولاره دينور زمام معناسنه وتار مرادفيدركه قره ساقز
ديدكلريدر عراق ديارنده بعض اسى صولردن قيناyوب چقر واپيه دينور حبل
معناسنه ولعاب الشمس اسميدركه حرارت هوا وقتنده شعشهٔ افتابدن جو هواده
اورمجك آغى كبى تل تل تخيل اولنور عوام ناس شيطان اورمجكى تعبير ايدرلر
وخطير كيجه‌نك ظلمتنه دينور ووعيد معناسنه‌در ونشاط و شطارت معناسنه‌در
(التخاطر) تفاعل وزننده ايكى طرفدن بر بحث اوزره اوكدول وضع و تعيين
ايتمك معناسنه‌در يقال تخاطروا على الامر اذا تراهنوا (الخطورة) ضمتينله رفيع
وبلند اولمق معناسنه‌در يقال خطر الرجل خطورة من الباب الخامس اذا صار رفيعا
(المخاطرة) مفاعله وزننده بر آدم كندى نفسنى بر مهلكه‌يه ياخود بر ملك و دولته
تقريب وانقا ايلك معناسنه‌در يقال خاطر فلان بنفسه اذا اشفاها على خطر هلك
اونيل ملك (الخطرة) قطره وزننده بر نوع اوتلق آيدر ودوه قسمنه مخصوص
بر كونه تمغا آيدركه بالدرينه باصيلور و خطره خطوردن وحدتدر دفعهٔ واحده
معناسنه مستعملدر بومناسبتله حينا بعد حين معناسنه‌ده استعمال اولنور و منه

تقول منه ما لقيته الا خطرة اى احيانا وتقول ما ذكرته الا خطرة بعد خطرة وكاه اولوركه
خطره ايله مس جن اراده اولنور يقال اصابته خطرة من الجن اى مس (الخطرات)
فتحتله خطره نك جمعيدر قطره وقطرات كبى حركات ودفعات معناسنه‌در وبو مناسبتله
اوتلاقده قوريوب بعده اوبلرينه جر بقموری باغنده ارالق ارالق ترهدن چاير
قطعه‌لرينه خطرات وسمى اطلاق اولنور يقال الابل ترعى خطرات الوسمى اى
اللمع من المراتع (الخطر) مكرم وزننده عهد ودور وزمان معناسنه مستعملدر يقال
آخر مخطر منه اى آخر عهد (خطريه) بلهنيه وزننده بابل ديارنده بر قريه آديدر
(خطبر) زبير وزننده عبدالملك بن عامل الخولانى نام كمسنك قلجى آديدر (لعب
الخطرة) قطره وزننده قورهيى الده فرلادوب اويناتمه اطلاق اولنور (التخاطر)
تفاعل وزننده ومخاطره ايله اوغراشوب اوته ساوشمق معناسنه دركه مخاطره اطلامق
تعبير اولنور يقال تخاطر فلان اذا تخطاه وجوره بعض نسخه‌ده تخاطرى عنوانده
مرسومدر (الخيطرة) بيطره وزننده خفت وطيش معناسنه دركه خفيف وسبكبار
اولمقدن عبارتدر يقال به خيطرة اى خفة وطيش (الخفر) خالك وفالك فتحيله
(والخفارة) سفاره وزننده بك اوتانمق معناسنه در يقال خفرت الجارية خفرا
وخفارة من الباب الرابع اذا استحيت شدة الحياء (التخفر) تفعل وزننده بودخى
اول معنايه‌در يقال تخفرت الجارية بمعنى خفرت وبر آدمه يساقجيلق ايتمك معناسنه‌در
يقال تخفر به اذا اجاره ومنعه وآمنه وبر آدمه استغاثه ايدوب كنديسنه يساقجيلق
ايتمسنى نياز ايتمك معناسنه‌در يقال تخفر بفلان اذا استجاربه وسأله ان يكون له
خفيرا (الخفرة) فرحه وزننده (والخفر) كتف وزننده (والخفار) محراب
وزننده بغايت اوتانجق اولان خاتونه دينور يقال امرأة خفرة وخفر ومخفار اى
شديدة الحياء جمعى خفائر كلور (الخفر) خفر وزننده بر آدمه يساقجيلق ايتمك
معناسنه‌در يقال خفره وخفر به وخفر عليه خفرا من الباب الثانى اذا اجاره ومنعه
وآمنه ويساقجى يساق بهاسى آلمق معناسنه‌در يقال خفر فلانا اخذ منه جعلا ليجيره
وخفر وخفور منعقد اولان عهده وفا ايليوب نقض وغدر ايتمك معناسنه‌در يقال
خفر به خفرا وخفورا اذا نقض عهده وغدره (التخفير) تفعيل وزننده بودخى
برآدمه يساقجيلق ايتمك معناسنه‌در يقال خفره تخفيرا بمعنى خفره وبر بلده‌يه ياخود
بر محله سور وحصار چويرمك معناسنه مستعملدر يقال خفره اذا سوره وحصنه
(الخفرة) حفره وزننده (والخفارة) خانك حركات ثلاثيله اسمدر يساقجيلقه دينور
وخفاره كذلك حركات ثلاثله يساق بهايه دينور (الخفير) امير وزننده يساقجى
ايله حمايت اولنمش كمسيه دينوركه بمعنى مفعولدر ويساقجى‌يه دينوركه بمعنى فاعلدر
يقال هو خفير اى مجار ويقال رجل خفيراى مجير (الخفرة) خانك ضميله همزه

وزننده بودخی یساجقی یه دینور (الخافور) کافور وزننده بغدای زوانه شبیه
بر نبات آدیدر بو نبات هر طمان دیدکلریدرکه بورجغه شبیه دانه‌لردر عندالبعض خلر
انواعندن بسیله دیدکلریدر (الاخفار) همزه‌نك کسریله بودخی عهدی بوزوب
غدر ایلمك معناسنه‌در یقال اخفره اذا نقض عهده وغدره وبر آدمك یله‌سنجه یساجقی
بوللامق معناسنه‌در یقال اخفره اذا بعث معه خفرا (الخفارة) کتابه وزننده
خرمایی اغاجنده فاسد وتباه اولمقدن صاقنمق معناسنه‌در یقال خفر النخلة خفارة
اذا حفظها من الفساد واکین قسمنی کوزدوب حفظ وحمایه ایلمك معناسنه‌در
یقال خفر الزرع اذا شرجه (الخفتار) رفتار وزننده جزیره‌نك علی قول حبشه
ملکنك پادشاهی اسمیدر یاخود صواب اولان حیقاردر حانك کسری وقافله یاخود
جیفاردر جیم وفایله (الخلر) سکر وزننده بر نبات آدیدر علی قول فول یعنی بقله وعلی
رای جلبان اسمیدرکه بورجق تعبیر اولنور یاخود ماش اسمیدرکه معروف دانه‌در
(خلار) رمان وزننده فارس دیارنده بر موضع آدیدر آنده اعلا ولطیف بال حاصل
اولمغله اعلاسی اورایه نسبت اولنور (الخمر) خانك فتحی و میمك سکونیله آدمی
سرخوش ایدن اوزم شیره‌سنه دینورکه فارسیده باده وترکیده سجی تعبیر اولنور
علی قول عامدر یعنی مطلقا مسکر اولوب سرخوش ایدن شیره‌یه دینور کرك اوزم
وکرك خرما وسائرلرینك اولسون خمره دخی دینور تاء وحدتله‌که خمردن اخص‌در
تمر وتمره کبی و خمر کلمه‌سی مؤنثدر بعضا مذکر اولور یقال خمر صرف و خمر
صافیة وعموم اوزره اطلاقی یعنی مطلقا مسکره اطلاقی اصح و اصوبدر زیرا خمر
حقنده آیت محرمه نازل اولوب استعمالندن اهل اسلام ممنوع اولدقلرنده مدینه‌ده
اوزم شیره‌سی اولمامغله شرابلری همان نبیذ خرمایه منحصر ایدی پس اوزم شیره‌سنه
مخصوص اولسه وجه مذکور اوزره تناول ایلدکلری نبیذ خرمادن منتهی اولمامق
لازم ایدی واکا خمر تسمیه‌سی عقلی خمر یعنی ستر ایلدیکیچون یاخود خمیر کبی
مایه‌لنوب شراب درجه‌سنه بالغ اولنجه قدر ترك اولندیغیچون یاخود عقلی شوریده
ومختلط ایلدیکیچون شارح دیرکه یاخود استحیا معناسنه اولان خمردندر شاربی ناسدن
حیا ایلدیکیچون اوله یاخود غلیا معناسنه اولان اختماردن اوله یاخود تغیر رایحه معناسنه
اولان اختماردن اوله یاخود خفاد معناسنه اولان خمردن اوله زیرا باده نوش اولان یارانه
احوال واشیاء مختفی اولوب کندی عالمنده اولور یاخود مایهٔ خمیر اسمی اولان خمردن
اوله زیرا شراب ام خبایث و مایهٔ فساددر یاخود ملازمه معناسنه اولان مخامره‌دن
اوله زیرا عشرته شروع ایدن بر مدت نفسنی آله‌میوب اکا ادمان ومداومت ایدر
بلکه بعضلری اصلا فراغت ایده‌من اولور انتهی وخمر اوزمه اطلاق اولنور که مجاز
اولی اولور کما فی التنزیل [انی ارانی اعصر خمرا] ای عنبا وخمر مصدر اولور

ستر ایلك معناسنه‌در كه معنای ... یقال خمر الشیء خمرا من الباب الاول
والاول اذا ستره و بر خصوصی طلوب كتم ایلك معناسنه‌در یقال خمر الشهادة
اذا كتمها و بر آدمه خمر صونمق معناسنه‌در یقال خمر فلانا اذا سقاه الخمر واوتانمق
معناسنه‌در كه اوتنجدن آغمه‌دن كندی سنی ستر ایلمكی مستلزمدر یقال خمر منه اذا
استحیی منه و خمیری و باحقی مقولهسنی مایه قاتمق معناسنه‌در یقال خمر العجین
والطین ونحوه اذا تركه حتی یجود وكاه اولوركه خمر ایله تعبیر وشول اراده اولونور
كه حل ایله خبر وسمعت قصد اولونه ومنه یقال ماهو بخل ولا خمر ای لا خیر
عنده ولا شر (الاخمار) همزه‌نك كسریله بودخی ستر وكتم ایلك معناسنه‌در
یقال اخمره اذا ستره ویقال اخمره اذا كتمه و بر نسنه ایله گزلوب تستر ایلك
معناسنه‌در یقال اخمر فلان به اذا توارى و تقـول اخمرته الارض عنى ومنى
وعلى ای وارته و بر آدم بر نسنه‌ده حقد وكینه طوتمق معناسنه مستعملدر یقال
اخمر فلان لفلان اذا حقدوه حل نه و بر آدمه بر نسنه و بر ملك یاخود تملیك ایلك
معناسنه مستعملدر كه سن شراب كبی كیف قطمش اولور یقال اخمر فلانا الشیء
اذا اعطاه اوملكه ایاه والاهمال ایلك معناسنه مستعملدر یقال اخمر الشیء اذا اغفله
بوراده فظاهر الشرح كلامی تحریف نامخدر صواب اولان الرجل اولمقدر یاخود
شیء انسان وحیواندن اعمدر و بر ماده‌یی قلبده مضمر ایلك معناسنه مستعملدر یقال اخمر
الامر اذا اضمره و بر یر كزلنمك وقوتولمجق یرلری چوق اولمق معناسنه‌در
یقال اخمرت الارض اذا كثر خمرها و اتمك خمیرینه مایه قاتمق معناسنه‌در یقال
اخمر العجین بمعنى خمره (التخمیر) تفعیل وزننده خمیر وباحق مقولهسنی مایه‌لمك
معناسنه‌در یقال خمر العجین والطین ونحوه بمعنى خمره و بر نسنه‌یی بوریوب ستر
ایلك معناسنه‌در یقال خمر وجهه اذا غطاه (الخمیر) امیر وزننده مایه قاتلمش
خمیره دینور عجین یوغورلوب هنوز مایه قاتلمش اولانه دینور ومایه‌یه دخی
دینور خمیره دخی دیرلر هاپله وخمیر اسمیدر خمیر بن محمد الذكوانى ومحمد بن خمیر
الخوارزمى و بلدیه ساعد ابن منصور بن خمیر محدثلردر (الاختمار) افتعال وزننده
خمیر وباحق مقولهسی مایه‌لنوب اوزنلمك معناسنه‌در یقال اختمر العجین والطین اذا
صار خمیرا اوشراب كوپ ایچره قیناییوب درجه‌سنی بولمق معناسنه‌در یقال اختمر الخمر
اذا غلى وادرك و خاتون باشنه چار و باشمق مقولهسی اورتی اورتنمك معناسنه‌در یقال
اختمرت المرأة اذا لبست الخمار (الخمر) خانك كسریله مزدحم اولان عسكره وجماعت
وغیریه اطلاق اولنور و درونده مضمر اولان حقد وكینه‌یه اطلاق اولنور (الخمر)
فتحتینله آدمی ستر و پنهان ایدن شیئه دینور كرك شجر وكرك سائر نسنه اولسون تقول
توارى الصید عنى فى خمر الوادى ای سترته وخمر قدس ترابنده بر طاغك آدیدر وخمر

مصدر اولور كزلنمك وطولدالنمق معناسنه يقال خمر فلان عنى خمرا من الباب الرابع اذا توارى وخمر مزدحم اولان جماعت انسانىيه اطلاق اولنور بونده خانك ضميله‌ده جائزدر وخمر برنسنه اولديغى حالدن متغير اولمق معناسنه‌در يقال خمر الشئ خمرا من الباب المزبور اذا تغير عما كان عليه ودغارجغك و آزيق چنطه‌سنك سختيانناك ايكى طرفنى برى برينه ديكدكدنصكره اوزرينه برديكش دخى چكمك معناسنه‌در يقال خمر المزادة اذا خزرنا حيتيها وعلى بخرز آخر وخمر سر وخفيه و غفلت معناسنه مستعملدر كما سيذكر (الخمرة) غرفه وزننده بودخى مزدحم اولان عسكره وجماعته اطلاق اولنور وخميره قاتيلن مايه‌يه دينور ونبيذ وباده‌نك طورطوسنه وچوكنديسنه دينور وخرما چوپلرندن اورلمش كوچك حصيره اطلاق اولنور كه سجاده ايدرلر يرى ستر ايلديكيچون ياخود خرما چوپلرى ديكش ايپلرنى ستر ايلديكيچون اطلاق اولندى وخروس اسميدركه يمن زعفرانى ديدكلرى دارودر وطيب قسمندن بركونه تركيبه دينوركه خاتونلر تحسين جمال ايچون يوزلرينه سورونورلر قزلجه كبى وانسانه مخالط اولان رايحه‌يه دينور ومطلقا رايحهٔ طيبه‌يه دينور وبونده خانك حركات ثلاثيله جائزدر وباده‌نك نشئه و كيفيتى چكدكدنصكره عارض اولان فتور وانكسار وكرانلق حالتنه دينوركه خمار ايله معروفدر كما سيذكر على قول سرخوشلق وشوريده دماغلق حالتنه دينور يقال اخذته الخمرة اى الم الخمر وصداعها واذاها وما خالط من سكرها (الخمر) كتف وزننده شول ارضه دينوركه كزلنه‌جك وقويتولنه‌جق يرلرى چوق اوله اغاجلى وقيالى يرلر كبى (الخمار) كتاب وزننده بودخى مزدحم وغلبه اولان جماعت انسانىيه دينور وخاتون قسمنك تستر ايچون باشلرينه اورتدكلرى يشمق مقوله‌سنه دينور نصيف معناسنه ومطلقا برشيئى ستر ايدن نسنه‌يه دينور جمعى اخمره وخمر كلور خانك ضميله وخمر كلور ضمتينله ومعناى اولدندركه عربلر ماشم خمارك ديرلر ما غيرك عن حالك وماصابك معناسنه يعنى سكانه اوغرادى واسكى حالكدن سنى نه شئ بويلجه تغيير ايلدى چونكه نسوان عربلر خمارلرنى طيبله آلوده ايدرلر مخدراتنك خمارلرنى بعض زند وستلر استشمام ايلدكده البته انفعال ايدرلر (الخمرة) فتحاتله بودخى انسانه مخالط اولان رايحه‌يه دينور (الخمار) غراب وزننده باده‌نك نشئه وكيفيتى چكدكدنصكره عارض اولان خميازه‌يه وثقلت وسركرانلغه دينور ومنه قول الشاعر ★ اذا قلت اهلا للكؤس ومرحبا ★ فصبرا على خير الخمار وشره ★ وهو صداع الخمر واذاها (المخمر) محدث وزننده خمر اتخاذ ايدن يعنى باده بصوب چقرر اولان آدمه دينور (الخمار) كتان وزننده خمر صاتجىيه دينور ميفروش معناسنه لسانمزده ميخانه‌جى تعبير اولنور (الخمر) طمر وزننده خمار كبى بودخى نسوانك باش اورتولرينه دينود فارسيده باشامه ديرلر

(الخمرة) حمت كسريله حمنى بوقدر ايسولت پانش اوزنوسنى اورتمك هيئته ديورلر كه
اورتو طونمنى تعبير اولنور يقال اختمرت خمرة الخمرة اى هيئة الاختمار شته كه خافان
نوع وهيئته خمه ديرلر ومنه المثل * انعوان لاتعلم الخمرة * عوان مجربه وعارفه
ديمكدر يعنى مجربه وعارفه خاتونه اورتو طونمنى تعليمه حاجت يوقدر مجرب
وعارف وكار آگاه اولان آدم تعريف وارشاد ودلالتدن مستغنيدر ديمكدر بوده
ضرب اولنور وخمر كبى سر وخفيه ومغفرت معناسنه مستعملدر تقول جانا على
خمرة وخمر اى فى سر وسعة وخفية (التخمر) تفعل وزننده خاتون باشنه كسالى
طونمق معناسنه در يقال تخمرت المرأة بالخمار اذا لبسته (المخمرة) معظمه وزننده
باشى بياض اولان قيونه وآته اطلاق اولنور كويا كه بياض بشمق اورتمش كبى
اولور يقال شاة وفرس مخمرة اى البيضاء الرأس (اليخمور) يعفور وزننده شول
ايجى قوق شيئه ديور كه مضطرب ومتحرك اوله يقال شئ يخمور اى اجوف
مضطرب وفاطر بونجقنه ديور ودع معناسنه (مخمر) منبر وزننده بر رجل آديدر
(خمير) زبير وزننده يمنده صعده دن بوقريه ده برصو آديدر وخمير اساميدندر خمير بن
زياد وخمير الرجى ويزيد بن خمير محدثلردر وابو خمير بن مالك تابعيندندر وخارجة بن
الخمير جيم ماده سنده كذران ايلدى (ذوخمر) منبر وزننده على قول ذومخبردر ملك
حبشه اولان نجاشينك برادر زاده سيدر كه خدمت نبوى عليه السلام ايله مشرفيافته
ايدى (ذات الخمار) كتاب وزننده تهامه ده بر موضعدر (ذوالخمار) كتاب وزننده
عوف بن الربيع بن ذو الرمحين لقبيدر زوجه سنك خمارينه بورينوب جنك وقتال
ايدر ايدى وذاتنده بهادر ونيزه كذار اولمغله اعدادن قتى وافر كمسه لرى نيزه ايله
زخمدار ايدوب حتى هر كيمه كه سنى بويلجه نيزه ايله كيم ايله مجروح ايلدى ديو سؤال
ايلسه لر ذوالخمار اثريدر ديرلر ايدى وذوالخمار مالك بن نويره نك كذلك زبير بن
عوامك فرسلرى آديدر زبير وقعهٔ جمله ده اول آته سوار اولمشيدى (المخامرة)
مفاعله وزننده بر محلده مدامى اقامت ايلك معناسنه در يقال خامر بيته اذا اقام به
ولزمه ولم يبرحه وحرى عبد ديمرك صاتمق معناسنه در يقال خامر الرجل اذا باع
حرا على انه عبد وبرنسنه يه يقين اولمق معناسنه در يقال خامره اذا قاربه وبرنسنه يه
قيلوب قارشمق معناسنه در يقال خامره الداء اذا خالط جوفه وكيرلمك معناسنه در
يقال خامر به اذا استتر به ومنه * خامرى اى عامرى * وبو مثلدر ام عامر ديشى
صرتلانك كنيه سيدر صيادلر جانور مزبورك دلبكنه بو كلامى ديه رك دخول ايدوب
ايقلرنى بند ايدرلر اولدخى اصلا حركت ايتيوب رام اولور صرتلان بغايت احمق
جانوردر كذلك * خامرى حضاجر اتاك ما تحاذر * ديرلر اى صرتلان من پنهان
اول كه حذر ايلديكك نسنه سكا كلدى ديمكدر مؤلف دير كه مثل ثانى به كتب

امثالده كرچه بو اسلوب اوزره بولدم لكن اوجه وانسب اولان يانك حذفيله خامر
حضاجر ياخود اثبات نونله تحاذرين اولمقدر زيرا حضاجر بنيهٔ جمع اوزره مفرد
اولديغى ماده سنده بيان اولندى (الاستخمار) برآدمى قول ايدنمك معناسنه در يقال
استخمر فلانا اذا استعبده (المستخمر) اسم فاعل بنيه سيله شريب معناسنه دركه
مدمن خمر اولان بكرى يه و شرب اليهوده مبتلا اولان مسلمانه دينور يقال رجل
مستخمر اى شريب (تخمر) تنصر وزننده نسوان اعلامندندر (باخمرى) باى
موحده ايله سكرى وزننده كوفه قربنده برقريه آديدركه ابراهيم بن حسن المثنى بن
حسن بن على بن ابى طالب رضى الله عنهم حضرتلرينك مرقدلرى آنده در (خمران)
عثمان وزننده خراسان ايالتنده برناحيه آديدر (الخمجر) جيمله جعفر وزننده (والخمجر)
علبط وزننده (والخماجر) علابط وزننده (والخمجرير) زمهرير وزننده دكز صويى
كبى شور صويه على قول يك آجيلق درجه سنده وارميوب دواب قسمى ايچر اولان
شورجه صويه دينور وعلى رأى خمجرير آجى صويه دينوركه دواب دخى ايچه مز
اوله زيادهٔ مبنا زيادهٔ معنايه دال اولديغيچون بعضلر بونى مبالغه ده استعمال ايلدى
(الخمجريرة) زمهريره وزننده فتنه وشورش وغوغايه دينور يقال بينهم خمجريرة اى
تهويش (الخمشتر) شين معجمه وتاى فوقيه ايله غضنفر وزننده لئيم وفرومايه كمسيه دينور
(الخمطرير) قطرير وزننده خمجرير معناسنه دركه ذكر اولندى (الخنتار) خانك كسريله
(والخنتور) خانك ضميله يك آجلغه دينور جوع شديد معناسنه (الخنثر) خانك
ونونك فتحى وثاى مثلثه نك كسريله (والخنثر) جعفر وزننده (والخنثر) زبرج
وزننده (والخنثر) قنفذ وزننده شول ايشه يرامز حقير وخسيس وكمتر اشياء دوكونديسنه
دينوركه برمحله نقل اولندقده يورده واوده قالور (الخنائير) جمع بنيه سيله داهيه لره
اطلاق اولنور واو اسبابنه دينور قاش البيت معناسنه كه مراد خرت مرت مقوله سى
اثاث ورثاثدر (خنثر) جعفر وزننده تميم قبيله سنك سلسلهٔ نسبلرندن بركمسه در كذلك
خزيمه وقيس غيلان قبيله لرينك نسبلرى رجالندندر وعمرو بن خنثر جاهليه شجعانندن
بردلاوردركه ام المؤمنين خديجة الكبرى رضى الله عنها جنابلرينك لام جدلرى ايدى
(الخنجر) جعفر وزننده بچاغه دينور سكين معناسنه على قول عظيم اولانه دينوركه
حالا اول نوعنه لسانمزده دخى خنجر تعبير اولنور خانك كسريله درهم وزننده دخى
لغتدر وعربلر صقالى بدهيئت اولان آدمه خنجرى اللحيه اطلاق ايدرلركه مراد
صقالنك اطرافى آز واوزون وسوبو اولانيدر خنجر شكلنده اولور يقال رجل
خنجرى اللحية اى قبيحها وخنجر سودى فراوان اولان ناقه يه دينور (الخنجرة)
هايله (والخنجورة) خانك ضميله بونلرده سودى فراوان اولان ناقه يه دينور يقال
ناقة خنجرة وخنجورة اى الغزيرة اللبن وخنجوره ايرى وعظيم الهيكل ناقه يه

دیور یقال بقلة خبورة ای منتنة (الخنبر) جعفر وزننده و صباریده که
ذکر اولنان (الخنز) لفظی معنی وصفت واصلاحی اولور اولان دوستنه
بسور که بن کیفلر حوص کور ضربه یقال رجل خاوان صدیق مصدق
شارح دیرکه صواب اولان جمع ذکر اولنده اولمقدر (الخاور) فعاله وتشدید
واو ایله عقور وزننده (والخاور) خور وزننده اوخیزه اوق چوب یدامت
ایلمسی قصدیده دیورکه مرلو یخاف کی کسکن قمش ایله چوب یدامت
ایله وهر کسکنك وسوالو شیءه دیورلر وبعضلر دیدیلر (الخور) حالك
تحریکیله طلوس وزننده (والخور) عقور وزننده دنبایه اطلاق اولنور داهیه
معناسنه در (خمره) سکره وزننده اسمیدر اسمعیل بن ابراهیم بن خمره
محدثلردن معانی الاسلار (ام خنور) تنوروزننده (وام خنور) بلور وزننده
دنبی صرتلانه ودیشی صرتلانه کنیه سیدر وآفت وداهیه نك کنیه سیدر ونعمتك
کنیه سی اولنمه اضدادن اولور ومصرملکتلرنك کنیه سیدر ومنه الحدیث [ام خنور
یسق الیها القصار الاعمار] شارح دیرکه دنیامعناسندن یاخود نعمت معناسندن
مأخوذدر اوله کوره ام الدنیا تعبیری ملایمدر وبعضلر داهیه معناسندن مأخوذدر
حدیث مذکورده یساق الیها عبارتی مقام تعلیلده در دیدیلر وام خنور بصره شهرینك
کنیه سیدر نعمت وخیرلرنك وفرتنه مبنی دزوکوتیك ومقعدك دخی کنیه سیدر داهیه دن
مأخوذدر (الخرزرة) زای معجمه ایله بوغونلق معناسنه در یقال فیه خرزرة ای
غلظ وضا خیرزه قاش قیردقلری بسوت باشنه دینورکه وارسق تعبیر اولنور
(دارة خمرز) جعفر وزننده ودارة الخمزرتین معمسرتین وزننده ودارة الخمزرین
بادیه ده معروف موضعلرك اسمیدر (الخنزیر) خزر ماده سنده ذکر اولندیکه
نونی زائده در (الخنسر) زبرج وزننده لئیم وناکس وفرومایه شخصه دینور
وآفت داهیه یه دینور (الخناسیر) تباشیر وزننده هلاك معناسنه در شارحك بیانه کوره
مفردی یوقدر وخنصائی نامنه دینور وطاغ چکیلریلك بعض اوتلقلر وآغاجلر اوزره
تبول ایلدکلری یول اورلرینه دینور بونلرك مفردی خنسیردر خنزیر کبی (الخناسرة)
قیاصره وزننده قوزقی کمسه لره دینور یقال هومن الخناسرة ای من اهل الجبانة
(الخنسر) جعفر وزننده (والخنسری) جعفری وزننده موقع خسرانده اولان
آدمه دینور یقال رجل خنسر وخنسری ای فی موضع الخسران جمعی خناسره کلور
مؤلف بونی خسر ماده سنده ذکر ایتمکله نونك زائد اولدیغنی اشعار ایلشیدی
بوراده ذکری مخالف اولنور (الخنشفیر) شین معجمه ایله قند فیر وزننده افت
وداهیه یه دینور یقال رماه الله بالخنشفیر ای الداهیة (الخنصر) خانك وصادك
کسریله وصادك فتحیله ده لغتدر اصبع صغرایه یعنی کوچك پرمغه دینورکه صرچه

پرمق تعبیر اولنور فارسیده کالوج دینورعلی قول اورته پرمغه دینور وبومذکردر مؤنث دخی اولور یقال قطع خنصره وهو الاصبع الصغری اوالوسطی (خناصره) خانك ضمیله شام دیارنده حلب اعمالندن بربلده آدیدر بانیسی اولان خناصرة بن عروة بن الحارث اسمیله مسمادر جران العود نام شاعر اطراف وحوالیسی اعتباریله اشبو ٭ نظرت وصحبتی بخناصرات ٭ مصراعنده جمع اولارق ایراد ایلشدر شامات دیدکلری کبی (خنصران) کسرتینله برآدمك علمیدر (الخنطیر) طای مهمله ایله قندیل وزننده شول قوجه قارییه دینورکه پیرلکدن کوزلرینك قپاقلری ویوزینك اتلر سلپوکلنوب بوشدری کبی صالقی وصارقق اوله (خنافر) فایله علابط وزننده بررجل آدیدر (الخوار) غراب وزننده حیواندن صغر قسمنك آوازینه دینورکه بوکورمه تعبیر اولنور وقیون وکچی وآهو قسمنکده آوازینه دینورکه مله‌مه تعبیر اولنور ویایدن چقرکن اوقك دخی آوازینه اطلاق اولنور شارح دیرکه خوار صغر آوازنده حقیق وسائرنده توسعه مبنیدر وخوار فی‌الاصل مصدردر اسم اوله‌رق دخی استعمال اولندی یقال خار البقر یخور خوارا اذاصاح ومنه قوله تعالی [عجلا جسدا له خوار] ای صوت ویقال‌له صوت کخوار الثور انتهی (الخور) خانك فتحیله غور وزننده ایکی یوکسك یرك ارالغنده اولان الچق دوزجه یره دینور ودکز کورفزینه دینور خلیج البحر معناسنه وجریان ایدن صویك دکزه دوکلدیکی یره دینور مصب الماء معناسنه وخورنجد اولکه‌سنده برموضع یاخود برجبل وراسنده برواذی آدیدر وخور مصدر اولور دابه‌نك خوارنته اورمق معناسنه کاسیدکر یقال طعنه فخاریخور خورا اذا اصاب خورانه (الخوران) خانك فتحی وواوك سکونیله‌دابه قسمنك مبعرینه یعنی فشقی چقه‌جق یرینه دینورکه اوکورغه‌لری اوجلرینك دائره‌سی اورایه مجتمع واورایی مشتمل‌اولور مراد دبری ایله اشکنبه‌سی ارالغنده فشقیلق دیدکلری یر اوله‌جقدر علی‌قول مبعره‌نك باشنه یاخود دبر اولان یرینه یعنی دبری مشتمل اولان یرینه دینورجمعی خورانات کلور وخوارین کلور (الخور) نور وزننده ریب وتهمتلری چوق اولان نسوانه دینور فی‌ذاتها اهل فساد و خیانت اولدقلرینه بناء طوغری یوریسه‌لرده ینه مظنهٔ تهمت اولدلر اشبو خور کلمه‌سی جمعدر مفردی مسموع دکلدر وخور خواره لفظندن جمع اولورکه سودی بول وفراوان اولان ناقه‌یه دینور یقال ناقة خوارة ای الغزیرة اللبن ویقال نوق خور (الخور) فتحتینله ضعیف وزبون وبی‌تاب اولمق معناسنه‌در یقال خور الرجل خورا من الباب الرابع اذا ضعف (الخؤور) ظهور وزننده بودخی اول معنایه‌در یقال خار الرجل یخور خؤورا اذاضعف (التخویر) تفعیل وزننده خؤور معناسنه‌در یقال خور تخویرا بمعنی خارخؤورا (الخوار) کتان وزننده

(والخور) سست وضعيف وبار اولان انسان وحيوانه وسائر نسنه‌يه ديني اول مبالغه‌در يقال رجل ونبي خوار وسائر اي ضعيف وخوار بك آتلي چقمانه‌ديو يقال زند خوار اي قداح وغيه واندامي نازك وخوش وتناسب اعضامي تام اولان ارككه دوه‌يه دينور يقال جمل خوار اي الرفيق الحسن بوراده رقت نزاكت معناسنه‌در جمعي خوارات‌در وخوار سلمده عزاسابده ماهر برآدم اسميدر (خوارالعنان) يوني يومشق وديزكيني انده ويوكرك وصولوقلي اولان آته اطلاق اولنور يقال فرس خوار العنان اي سهل المعطف كثير الجري (الخوارة) سياره وزنده كوته دينور است معناسنه وچوق يمش طوتمش خرما اغاجنه دينور يقال نخلة خوارة اي غزيرة الحمل (الاستخارة) بر آدمدن شفقت ومهربانلق نياز ايلمك معناسنه‌در يقال استخاره اذا استعطفه شارحك بيانه كوره بوخوار كلمه‌سندن مأخوذدركه صوت معناسنه‌در صيادلر آهو ياوريسي يتاغنده بولدقده قولغني بوررلر تاكه فرياد ايلكله انامي ايشيدوب كلمكله قوزدقلري دوزاغه كرفتار اوله واستخاره صياد اوكنه‌دوزاق نصب اولنان‌دنيكندن چقماغله دوزاغه دوشمك ايچون صرتلانك اصل يتاغنك آغزني اغاجلر ايله قپامق معناسنه‌در يقال استخار الضبع اذا جعل خشبة في ثقب بيتها حتى تخرج من مكان آخر وخانه‌يي سيلوب سپوروب پاك وپاكيزه قيلمق معناسنه‌در يقال استخار المنزل اذا استنظفه (الاخارة) اجاره وزنده برنسنه‌يي برسمته صرف وامالة ايلمك معناسنه‌در يقال اخاره اذا صرفه وعطفه (خور) نور وزنده بلخ قضاسنده برقريه آديدر اعلامدن محمد بن عبدالله بن عبد الحكم اورادندر واستر آباد قضاسنده برقريه آديدركه جعفر وزنده سفلق لفظنه اضافتله خورسفلق ديمكله متعارفدر محدثيندن ابوسعيد محمد بن احمد الخورسفلقي اورادندر (خورالسيف) خانك فتحي وواوك سكونيله (وخورالدبيل) دالك فتحي وبانك ضميله وخورفوفل قنفد وزنده وخورفكان زمان وزنده وخوربروص جوهر وزنده ياخود خوربروج بر موضع آدلريدر (خوار) غراب وزنده ري شهرينك قضاسنده برقريه آديدر اعلامدن عبدالجبار بن محمد وذكريا بن مسعود الخوارياني اورادندر وخور بن الصدف حمير ملوكندن برملكك اسميدر (الخورة) غوره وزنـده كزيده ومنتخب دوه‌يه دينور تقول نحرنا خورة ابلنا اي خيرتها (الخير) خانك فتحي ويانك سكونيله معروفدر جمعي خيوردر كلور شارح ديركه شر مقابليدر بعضلر خيري مطلقا خلقك ميل ورغبت ومحبت ايلديكي نسنه ايله تعريف ايلديلر عقل وعلم ومال وعدل واحسان كبي ومؤلفك بصائرده بيانه كوره خير وجه مشروح اوزره جمله‌نك رغبت ايلديكي نسنه‌دن عبارتدر وايكي نوع اوزره‌در بري خير مطلق دركه في كل حال وعند كل احد مرغوب ومحبوب اولاندر جنت كبي كذلك شر دخي بوكونه‌در جهنم كبي ثاني

خیر مقیددرکه برآدم عندنده خیراولان عندالاخر شر اولور مال کثیر کبی وخیر وشر
کلمه‌لری ایکی کونه استعمال اولنور بری اسم اولورلر نته‌که ذکراولندی ثانی وصف
اولوب افعل تفضیل ایله مقدر اولورلر یقال هذا خیر منه وشرمنه ای بفضله یعنی
تقدیره افعل منه واسم فاعل معناسنه مستعمل‌اولورکه تفضیل‌مراد اولمز نحوالصلوة
خیرمن‌النوم ای‌هی ذات خیر وفضل یعنی جامعة لذلك وبنوعامر لغتنده همزه ایله
افعل تفضیل اوله‌رق مستعملدر یقال هذا اخیر من هذا او شر منه انتهی
و خیر ماله اطلاق اولنور یقال خیر کثیر ای مال کثیر و آت قسمنه اطلاق
اولنور حتی جبهه‌سنده‌کی غره‌یه صباح الخیر تعبیر اولنور وکثیر الخیر والنفع
اولان آدمه اطلاق اولنور نته‌که خیر دخی دینور تشدید ایله کیس وزننده پس‌خیر
بومعناده بوندن مخففدر میت ومیت لفظلری کبی بونك جمعی اخیار وخیار کلور
خانك کسریله عندالبعض مخفف اولان جمال ومیسم وحسن قیافت مقوله‌سی صفت
ظاهره ایله ومشدد اولانی دین وصلاح وتقوی مقوله‌سی صفت معنویه ایله متصف
اولانده مستعملدر وخیر کلمه‌سنك مؤنثنده خیره دینور هایله یقال امرأة خیرة ای
فاضلة شارحك بیانه کوره‌جمعی خیرات کلور بیضه و بیضات کبی وتفسیر العیونده
ابن عباس حضرتلرندن مرویدرکه خیر ماده‌سنك معناسی علم اللهه محولدر زیرا
احاطه‌سی ممکن دکلدر انتهی وخیر اسامیدندر منصور بن خیر المالقی وابو بکر بن
خیر الاشبیلی محدثلردر کذلك سعد الخیر محدثدر وخیر مصدر اولور برآدم صاحب
خیر اولمق معناسنه یقال خارالرجل یخیر خیرا اذاصار ذاخیر وتقول خاراللهلك
فی‌الامر ای جعل‌لك فیه الخیر وخیر افعل تفضیل اوله‌رق مستعمل اولور تقول
هوخیر منك کماتقول اخیر منك همزه ایله استعمالی بنوعامر لغتیدر نته‌که ذکر
اولندی وخیر افعل تفضیل اولدیغی کبی فعل تعجب دخی اولور یقال ماخیر اللبن
کمایقال مااخیره و یقال ماشره کرك تفضیل وکرك تعجبده همزه‌لرك حذف واثباتلری
لغاته مبنی‌در نته‌که ذکر اولندی وتقول العرب انك ماوخیرا ای مع خیر ای
منصیب خیرا بونك اصلی انك ماتلبث تکون وخیرا ایدی‌که واومع معناسنه‌در
کثرت استعمالدن فعللری حذف اولندی شارح دیرکه بوراده ماتعظیم ایچوندر
وخیرا لفظنك تنوینی دخی تعظیم ایچوندر تنویع ایچون دخی‌اولور کذلك مالفظی
مبالغة فعله حمل اولنمق دخی ممکندر زیرا عربلر برکسنه‌نك کثرت فعلندن اخبار
مراد ایتدکده اکا ماکلمه‌سنی ادخال ایدرلر مثلا انزیدا ممایکتب دیرلر من‌امرکتابة
معناسنه کویا مخلوق من‌الکتابة دیمکدر پس بوراده مبالغه مخاطبك دائما خیر
سمتنده اولمسنه محمول اولور انتهی (الخیر) کیس وزننده صفتدر خیری چوق‌آدمه
دینور یقال رجل خیر ای کثیر الخیر وجه مذکور اوزره خیر بوندن مخففدر

[illegible] وجمع الخيور [illegible] والخير بن الخير [illegible] (الخير) خانك
كسريله كرم وشرف معناسنه‌در يقال هو من اهل الخير اى الكرم والشرف
واصل و [illegible] معناسنه‌در يقال ما اكرم خيره اى اصله وهيئته و [illegible] معناسنه‌در
يقال انه لطيب الخير اى الهيئة (الخيرة) خانك كسريله (والخير) ضرب وزننده
(والخيرة) سمنه وزننده مصدرلردر و بونلر ساز اوزره تفضيل و ترجيح ايلمك
معناسنه‌در يقال خار الرجل على غيره يخيره خيرة وخيرا وخيرة اذا فضله و برشيئى
محبوب ايدنمك معناسنه‌در يقال خار الشيء اذا انتقاه شارح ديركه مثلا تخير ماله
قوننده خيرة كلمسى بمعنى مخبورلك اسمى وخيرة اختياردن اسم اولور عدبه و عدة
كبى وخيره سمنه وزننده كلكك اسم اولور جبار كبى كه اختياردن اسمدر و تخيردن
دخى اسم اولور طيره و تطير كبى و بعضلر خيره و خيره اوردنونلى كريده [illegible] ديه
ديور [illegible] بمعنى مخبور معناسنه اولور نته‌كه ذكر اولندى (التخيير) تفعيل
وزننده بودخى بر [illegible] سازن اوزره تفضيل ايتمك معناسنه‌در يقال خيره على غيره
اذا فضله و برآدمى مخير قلق يعنى ايكيدن بريني ترجيح واختيارنى كندويه احاله
ايتمك معناسنه‌در يقال خير فلانا فى الامر اذا فوض اليه الخيار (التخير) تفعل
وزننده [illegible] برنسنه‌يى محبوب اوندونمك معناسنه‌در يقال تخير الشيء اذا انتقاه
(الاختيار) افتعال وزننده بودخى اورتدونمك اصطفاء معناسنه‌در تقول اخترته
الرجل واخترته منهم واخترته عليهم اى انتقيته واصطفيته من بينهم بو معانيدن اسم
خيره‌در خانك كسريله وخيره‌در عنبه وزننده نته‌كه ذكر اولندى (الاخير)
افضل وزننده افعل تفضيلدر بك خيرلو آدمه ديور نته‌كه خير دخى بو معنايه‌در
آنفا ذكر اولنمشدر يقال هو اخير منك كما يقال خير منك وقتى خير ايله تفضيل
مراد اولنسه مذكرده فلان خيرة الناس ديور هايله ومؤنثده فلانة خير الناس
ديورهمزسز ياخود فلانة الخيرة من المرأتين ديور حرف تعريفله وخير كلمسى
افعل تفضيل اولديغى صورتده تثنيه وجمع قلنمز (الخيرة) خانك فتحى و يانك
سكونيله (والخيرة) خانك كسريله (والخيرى) ضيزى وزننده (والخورى)
طوبى وزننده بونلرده افعل تفضيل مؤنثدر يقال امرأة خيرة وخيرة وخيرى
وخورى (الخيرى) خانك فتحيله حيرى وزننده (والخورى) خانك فتحى و واوك
سكونيله (والخورى) طوبى وزننده (والخيرى) ضيزى وزننده بونلر اسملردر
مبالغه‌يه دلالت ايدرلر خيرى فراوان اولان كشى‌يه ديرلر يقال رجل خيرى وخورى
وخورى وخيرى اى الكثير الخير بو زاده واوى اونلر خوردنده‌سندندر (الخايرة)
مفاعله وزننده باب مغالبه‌دندر خير ومزيتده يارشمق معناسنه‌در يقال خايره فخاره
مثلا فخره اى غلبه فكان خيرا منه (الخيار) كتاب وزننده بو اسمله معروف

سبزه‌در که عجوره شبیه اولور وخیار اختیاردن اسم اولورکه ایکی امرك خیرلوسنی طلب ایلکه دینور ومنه یقال انت بالخیار و بالمختار ای اختر ماشئت ترکیده آندن مخیرسك ایله تعبیر اولنور وخیار خیر لفظندن جمع اولور شر وشرار کبی مالك کزیده ومنتخب اولنلرینه دینور یقال فی‌یده خیار المال ای نضاره وخیار اسماندر امام نخعی راویسینك اسمیدر وخیار بن سلمه تابعیندندر (ام‌الخیار) برمعروفه خاتوندر وعبیدالله بن عدی بن الخیار فقیه معروفدر بعضلر بونی اصحابدن وبعضلر تابعیندن عد ایلدیلر (خیارشنبر) جعفر وزننده شجر معروف اسمدر ساق اولمغله شجردن عد ایلمشدر اسکندریه ومصر دیارنده کثیر اولور ترکیده خیارشنبه دیدکلری دار وآنك یمشیدر (خیربوا) بای مفتوحه وواو مشدده ایله قاقله‌یه شبیه برنوع دانه اسمیدر مفردات صاحبلری بونی قاقله‌نك صغیر نوعیله بیان ایدرلر زیرا قاقله‌نك کبیری وصغیری اولور (خیران) حیران وزننده قدس قضاسنده برقریه آدیدر اعلامدن احمد بن عبدالباقی الربعی وابو نصر بن طوق اورادندر و یمنده برحصن آدیدر وخیران ولدنوف بن همداندر (خیاره) کتابه وزننده طبریه قضاسنده برقریه آدیدر شعیب پیغمبر علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینك مرقد انورلری آنده‌در (خیره) عنبه وزننده‌شهر صنعاء قضاسنده برقریه‌در کذلك یمنده جنداعمالندن برموضعدر وخیره شاعر وادیب ابراهیم الاشبیلی پدرینك اسمیدر وعبدالله بن لب شاطبی المقری جدینك اسمیدر (الخیرة) کیسه وزننده مدینهٔ منوره‌نك اسمیدر (خیر) میل وزننده فارس اولکه‌سنده برقصبه آدیدر (خیره) هاایله محمد بن عبدالرحمن الطبری نام محدثك جدی اسمیدر (خیرین) خانك ورانك کسریله موصل اعمالندن برقریه آدیدر (خیرة الاصفر وخیرة الممدرة) خالرك فتحیله مکهٔ مکرمه جبالندن ایکی جبلدر (الاستخارة) خیر طلب ایلك معناسنه‌در یقال استخاره اذاطلب منه الخیر وتقول استخرالله یخرلك یعنی حق تعالی درکاهندن خیرلو اولانی طلب ایله که خیرلوسنی احسان ایدر (بنوالخیار) بن مالك برقبیله‌در وحسین بن ابی بکر الخیاری محدثدر وابوالخیار یسیر یاخود اسیر بن عمرو وخیر یاخود عبدخیر الحمیری وخیر بن عبد یزید الهمدانی صحابه‌لردر ابوخیرة الصنابحی خانك کسریله اصحابدندر شارح دیرکه جمیع نسخه‌لرده صنابحی عنواننده موسومدر لکن صواب اولان صباحی اولمقدر خیره بنت ابی حدر حانك فتحیله صحابیه‌در ابو خیره عبیدالله تحدیث ایلمشدر وابوخیره محمد بن هشام ابن ابی خیره محدثلردر وخیره بنت خفاف وخیره بنت عبدالرحمن روایت حدیث ایلمشلردر واحمد بن خیرون المصری ومحمد بن خیرون القیروانی ومحمد بن عمر بن خیرون المقری وحافظ احمد بن حسن بن خیرون ومبارك بن خیرون محدثلردر وابو منصور الخیرونی ابن عساکرك شیخیدر ﴿ فصل الدال

ضمه ايله (الدبر) دالك ضمـه سيله (والدبر) ضميله اردة ديورلركه اوك مقابليدر فارسيده پيش وپس وعربيده قبل ودبر ديرلر ودبر هر شيئك عقب ومؤخرينه ديرلر ويرسنه‌نك آخرى واخرينه ديرلر ومنه تقول جئتك دبر الشهر وفى دبره وعلى دبره وادباره عنى الخمس وفى ادباره اى فى آخره وقوله تعالى [ومن الليل فسبحه وادبار السجود] عن ابن عباس الركعتان بعدالمغرب وقوله تعالى [ومن الليل فسبحه وادبار النجوم] الركعتان قبل الفجر قال البيضاوى وادبار السجود بفتح الهمزة اى اعقاب الصلوة جمع دبر وقرأ الحجازيان وحمزة وخلف بالكسر من ادبرت الصلوة اذاانقضت وادبار النجوم اى اذا ادبرت النجوم من آخر الليل وقرئ بالفتح اى فى اعقابها اذا غربت اوخفيت پس همزه‌نك كسريله اولديغى صورتده مصدر اولور كه مقدم الحجاج وخفوق النجم كبى ظرف اولور ودبر كوته اطلاق اولنور است معناسنه فارسيده كون ديرلر وارقه‌يه اطلاق اولنور ظهر معناسنه وخانه‌نك صكو شه‌سنه اطلاق اولنور يقال جلس فى دبر البيت اى فى زاويته (الدبر) صبر وزننده بال آرى يسنك وسائر آريلرك سوريسنه ديرلر ايكنه‌لرى آردلرنده اولمق ملابسه‌سيله جماعة النحل والزنابير معناسنه وبواسم جمعدر دالك كسريله ده لغتدر جمعى ادبر كلور افلس وزننده ودبور كلور فلوس كبى ودبر دبره كلمه‌سندن جمع جنسى اولور كه اكنجيلر بينده ترلادن اولان تعبير اولنان برقطعه‌يه ديرلر مشارة المزرعه معناسنه بستانلرده تخته تعبير ايتدكلرى مقداردر نته كه جريب بردونم ترلايه ديرلر ودبر چكركه ياوريلرينه اطلاق اولنور دالك كسريله ده جائزدر بونلرك مفردى دبره‌در وبرنسنه‌نك اكسه طرفنه ديرلر خلف الشئ معناسنه ومنه يقال جعل كلامك دبر اذنه اى خلفها يعنى لم يصغ اليه ولم يعرج عليه ودبر مصدر اولور اولمك معناسنه يقال دبر الرجل دبرا من الباب الاول اذامات ودبر طاغه ديرلر ومنه حديث النجاشى [ماحب انلى دبر ذهبا وانى آذيت رجلا من المسلمين] ودبر هر ساعت اويومغه ديرلر يقال هوملازم الدبر اى الرقد كل ساعة و يازو يازمق معناسنه مصدر اولور يقال دبر الكتاب دبرا اذا اكتتبه ودكز ايچره شول غليظ قطعهٔ ارضيه‌يه ديرلر كه آطه طرزنده اولوب درياجزر ومد ايلدكجه كاه اوزرندن آشوب وكاه چكلدكده آچيلور اوله وچوق ماله ديرلر بومعناده دالك كسريله ده جائزدر ودبر ودبور اوق نشاندن چكوب اوته‌سنه دوشمك معناسنه‌در يقال دبر السهم الهدف اذاجاوزه وسقط ورائه ودبر ودبور برنسنه‌يه ارقه ويروب دونمك معناسنه‌در يقال دبر الرجل دبرا ودبورا اذا ولى وبرنسنه‌يى ايلتمك وكوتورمك معناسنه‌در يقال دبر بالشئ اذا ذهب به وپير اولمق معناسنه مستعملدر يقال دبر الرجل اذا شيخ وبركمسه‌دن وفاتندنصكره حديث وخبر نقل وروايت ايلمك معناسنه‌در يقال دبر الحديث عن فلان اذا حدثه عنه بعد موته

واسن

واسن یل دبوره وارمق معناسنه‌در یقال دبرت الریح اذا تحولت دبورا کاسیذکر ودبور یلنه اوغرامق معناسنه‌در یقال دبر الرجل علی بناء المجهول اذا اصابته الدبور (الدبرة) دالك فتحی وبانك سکونیله نکبت وادبارلغه دینورکه دولت واقبال متابلیدر یقال هو من اهل الدبرة وهی نقیض الدولة وعاقبت وانجام معناسنه‌در وهزیمت عسکر معناسنه مستعملدر یقال کانت الدبرة له اذا انهزم قرنه وکانت الدبرة علیه اذا انهزم هو (الدبرة) دالك کسریله قبله‌نك مقابلیدرکه اکسه جهتیدر ومنه قولهم ماله قبلة ودبرة ای لم یهتد لجهة امره یعنی تمشیت امرنده برجانبه یول بولوب سلوك ایده‌مکله متردد ومتحیر قالدی (الدبرة) فتحاتله دابه قسمنك ارقه‌سنده ایروپالان سورتمکدن حادث اولان یاغره وجداوه دینور جمع جنسی دبردر وجمع صیغی ادباردر (الدبر) فتحتینـله دابه‌نك صرتی یاغر اولمق معناسـنه‌در یقال دبر البعیر دبرا من الباب الرابع اذا اصابته الدبرة (الدبر) کتف وزننده صرتی یاغر اولان طواره دینور ومنه المثل [هان علی الاملس مالاقی الدبر] یعنی صرتی صاغ اولان دابه‌یه یاغر اولان دابه‌نك حالی آسان کلور غیرده‌کی یاره یاره‌سزه دیوار دلیکی کبیـدر مثلیله یکمانلی‌در برکسه احباب واصحابنك کرفتار اولدیغی محنته مبالات واهتمام ایلدیکی صورتده ضرب اولنور (الادبار) همزه‌نك کسریله بودخی دابه‌نك صرتی یاغر اولمق معناسـنه‌در یقال ادبر الحمار ادبارا بمعنی دبر وبو معنـاده متعدی اولور یقال ادبره القتب اذا جعله دبرا وارقه چویروب دونمك معناسنه‌در یقال ادبر منه اذا ولی ودبور یلنـه کیرمك معناسـنه‌در یقال ادبر الرجل اذا دخل فی الدبور وچارشنبه کونی یوله کتمك معناسـنه‌در ذکری آتی دباردن مأخوذدر یقـال ادبر فلان اذا سافر فی دبار کاسیذکر واولمك معناسـنه مستعملدر یقال ادبر المقبل اذا مات وبرآدم احباب واصحابنك ایشندن تغافل ایلك معناسـنه مستعملدر یقال ادبر فلان اذا تغافل عن حاجة صدیقه وبرآدمك دوه‌سی یاغر اولمق معناسـنه‌در یقال ادبر الرجل اذا دبر بغیره وبرآدم مال فراوان صاحبی اولمق معناسنه‌در یقال ادبر فلان اذا صار له مال کثیر ودوه بوغازلنورکن قولغنك اکسه‌سـنده اولان شقك بوکمی قفاسی طرفنه دونمك معناسـنه‌در یقال ادبرت النـاقة اذا انقلبت فتله اذنها الی القفاء نته‌که فتله مزبوره یوزی اوزره دونمکه اقبال دینور (الدبور) صبور وزنـنـده بادصبایه مقابل اسن یله دینور وصبا اسـتواء لیل ونهار هنکامنده مشرق طرفندن اسن یلدر عنـدالعرب اصول ریاح درت اولمغله صبادن مرادلری مطلق بویراز ودبوردن مرادلری مطلقا لدوس یلیدر لکن اصول ثمانیه اعتبارینه کوره صبا هنکام مزبورده کون طوغوسی کرته‌سنده اسن ودبور باطی تعبیر اولنان یل اولورکه قره‌یل ایله لدوس میـانندن اسر (الدبیر) امیر وزنـنـده دبردن فعیل‌در

[illegible]

[illegible]

سوال ایلدکی اکروب ... آنده طوغری چکدیکی که اطلاق اولنور شدکه
مقابله قبیل اطلاق اولور ومنه یقال فلان لایعرف قبیله من دبیره مراد کرکی
اوکی دل ... (الدابرة) ... و ... اولمق
معناسنه مستعملدر یقال دابر فلان اذا مات ومدابر مدابرهدن اسم مفعول مؤنث
اولور ... اولان قویونه دیور ... اولدقده مقابله دینور لاسیما
یقال شاة مدابرة ومقابلة ای ذات ادبارة واقبالة ومدابر کذلک مصدر اولور
قبولی ... صاحبی قلمق معناسنه یقال دابر الناقة مدابرة وقابلها اذا
... ذات الادبارة والاقبالة وخصوصت ایدشمک معناسنه در یقال دابر فلانا اذا عاداه
(الدبری) ... رأیه متعلق اولدیغی مصلحت فوت اولدقدنصکره
... آدن رأی وتدبیره اطلاق اولنور یقال لا الرأی الدبری وهو
... فوت الحاجة والحر وقنده اذا ... اطلاق اولنور
... جائزدر ... دیوی جائز دکلدر لکن ... قال
الشارح ومنه حدیث ابی الدرداء [هم الذین لایأتون الصلوة الادبرا] وفی الحدیث
الآخر [لایأتی الصلوة الادبریا] وهو من تغییرات النسب واتصابه علی الحال
(الدابر) غابر وزننده ... ومعناسنه مستعملدر یقال هو دابره ای تبعه
وهر شیئک آخر وانجامنه اطلاق اولنور یقال قطع الله دابر الاعداء وعابره ای
آخره وماتی منه ... کوکنه واصل واساسنه اطلاق اولنور یقال له دابر
قوی ای اصل ونشانه دن ایلیوب اوته کچن اوقه اطلاق اولنور یقال
سهم دابر اذا کان یخرج من الهدف وقمار اوقلرندن بی نصیب اولان اوقه اطلاق
اولنور که ... قلان اوق اولمقدر یقال مابقی فی الکنانة الا الدابر وهو قدح
غیر فائز وهو آخر القداح وقوم ساللده اولان اتمه قوپلر اوزره یدیقلری بنایه
دینور ... یقین اولان اتکلرینه اطلاق اولنور رفرف البناء معناسنه
(الدابر) مجاور وزننده ... اوقلرندن دابر مذکورک صاحبنه دینور (الدابرة)
هر شیئک آخر ونهایتنه دینور یقال نزلوا فی دابرة الرمل ای فی آخره وهزیمت
فی الحرب معناسنه در یقال جعل الله الدابرة علیهم ای الهزیمة ومشومه اولان عورته
دینور یقال امرأة دابرة ای مشؤمة و ... اوکچه سی اوستنده اولان سکیره دینور
یقال ضرب دابرته ای عرقوبه وکوز ... منسوبلرندن صارمه تعبیر ایتدکلری
منسوبه اطلاق اولنور که ایاغی خصمک ایاغنک اکسنه طولایوب زمینه صرع
ایدر یقال صرعه بالدابرة ای بالشغربیة ودابرة الحافر طوار قسمنک بالکجدار ای

مؤخرینه محاذی اولان سکیره دینور (المدبور) یاره‌لویه دینور مجروح معناسنه
وکثیر المال اولان آدمه دینور (الدبران) فتحاتله منازل قمردن بر منزل آدیدر منزل
مزبور ثور برجنده بش کوکبی مشتملدرکه اورکجی یرنده‌در ظهر معناسنه اولان
دبردن مأخوذدر ونظامك قولنه کوره برکوکب تاباندرکه یاننده برنیچه مخفی کوکبلر
دخی اولمغله ثورك اورکجی اوزره هودج شکلنده‌در بعض عرب اکا قلانص دیرلر
(الادابر) علابط وزننده قاطع رحم اولان آدمه دینور یقال رجل ادابر ای قاطع
الرحم وسوز اسلمز اولان آدمه دینور یقال رجل ادابر اذا کان لایقبل قول احد
(المدابر) اسم مفعول بنیه‌سیله ادباره‌سی اولان دوه‌یه دینور نته‌که مقابل اقباله‌سی
اولان دوه‌یه دینور بومناسبتله ایکی طرفدن جنسی پاك اولان حیوانه وانسانه
اطلاق اولنور اوکی آردی صویی دیمك اولورکه مرادعموم واشتمالدر یقال هو
مقابل ومدابر ای محض وصرف من ابویه (الادبارة) همزه‌نك کسریله بعض دوه‌نك
قولغنده اولان یاریغك پاره‌سنه دینورکه اکسه طرفنه بوکلش اوله نته‌که اوکنده
اولانه اقباله دینور یقال ناقة ذات اقبالة وادبارة وهی شق فی الاذن ثم یفتل ذلك
فان اقبل به فهو اقبالة وان ادبر فهو ادبارة وبعض قیونك وناقه‌نك قولاغندن ممه
طرزنده صالنان دری پاره‌سنه دینورکه بعض قیونك کردنلرنده زنمه دیدکلری ممه
شکلنده صالنان دری پاره‌سنه شبیه اولور اول حیوانه مقابله ومدابره دینور
جهتلری اعتباریله (دبار) غراب وکتاب وزنلرنده چارشنبه کوننك نام قدیمیدر
یوم الاربعاء معناسنه تشأملرینه مبنی اطلاق ایلمشلر ایدی پس چارشنبه ایله تشأم
افعال جاهلیه‌دندر وامام خلیل کتاب العینده بونی لیلهٔ اربعا ایله تفسیر ایلمکله
تغلیبه مبنی اولور ودبار دالك کسریله مدابره کبی مفاعله‌دن مصدردر مخاصمه
ومعادات معناسنه‌در یقال دابره مدابرة ودبارا اذا عاداه ودبار اکینلر ارالقلرنده
اولان کوچك صو خرقلرینه دینور وجنکلرده اولان وقایع هزایمه اطلاق
اولنورکه دبره‌نك جمعی اولمش اولور (الدبار) سحاب وزننده هلاك معناسنه‌درکه
قطع دابره ایلر یقال اصابه الدبار ای الهلاك (التدبیر) تفعیل وزننده عاقبت
اندیشلکله انجام کاره نظر وصرف بصر ایلمك معناسنه‌در یقال دبر الامر اذا نظر
فی عاقبته وتفکر برخصوصك تمشیتی ضمننده سعی وترتیب اسباب ایلمك معناسی بوندن
مأخوذدر وتدبیر برآدم کندینك موتنه کوله‌سنك و جاریه‌سنك عتقنی تعلیق ایلمك
معناسنه‌درکه موتندنصکره آنلری آزاد اولملرنی وصیت ایلمکدن عبارتدر اول
کوله‌یه مدبر وجاریه‌یه مدبره دینور یقال دبر العبد اذا عتقه عن دبر بوکونه عتق
مشروعدر لکن غیر معقولدر زیرا مالکنك موتنه متوجه اولوب تمنی ایدرسلسله‌لی
طریق کبی و بعضیسی فرصتنده ۰ افندیسنی هلاك ایدر سائر امرده دخی تعلیقده اول

امرنه سعوديه آراد اولور بوكا خلاف امر مذموم ايكن بو اقتضا معقول دكلدر
وتدبير بركمسه‌دن بر كلام وخبر نقل وروايت ايلمك معناسنه‌در يقال دبر الحديث
اذا رواه ونقله عن غيره (التدبر) تفعل وزنده بودخی بر ماده‌نك سرانجامنی
ملاحظه وتفكر ايلمك معناسنه‌در يقال تدبر الامر اذا نظر وتفكر في عاقبته وقوله
تعالى [افلم يدبروا القول] اي الم يتفهموا ماخوطبوا به في القرآن (التدابر) تفاعل
وزنده بجه كمسه‌لر بری برندن قطع صحبت والفت ايلمك معناسنه‌در يقال تدابروا
اذا تقاطعوا (الاستدبار) برنسنه‌یه ارقه چویرمك معناسنه‌دركه آندن یوزنی
چویرمك تعبير اولنور استقبال مقابليدركه يوزتتمك معناسنه‌در يقال استدبره ضد
استقبله وبرخصوصك اولنده بلمديكی شيئی آخرنده بلمك معناسنه مستعملدر يقال
استدبر الامر اذا رأى في عاقبته مالم ير في صدره وقال في الاساس استدبر في الامر
مالم يكن استقبل اي عرف في آخره مالم يعرف في اوله و اختبار واستثبار معناسنه‌در
يقال استدبره اذا استثاره (دبير) زبير وزنده اسد قبيله‌سندن برقبيله پدرينك
اسميدر وبرجار آديدر وكعب بن عمرو الاسدی لقبيدر (دبيره) جهينه وزننده
بحرين قضاسنده بر قريه آديدر (ذات الدبر) صبر وزننده هذيل قبيله‌سی يوردنده
بر صرب عقبه‌نك آديدر (دبر) صبر وزننده بياه ايله طی قبيله‌سنه مخصوص
ايكی طاغك آرالغنده برطاغ اسميدر (دبير) امير وزننده نيسابور قضاسنده
بر قريه آديدر محدثيندن محمد بن عبد الله بن يوسف الدبيری و محمد بن سليمان
القطان نام محدثك جدی اورادندر (دبيری) زليخا وزننده عراقده بر قريه آديدر
(دبر) جبل وزننده يمنده برقريه‌در محدثيندن اسحق بن ابراهيم بن عباد اورادندر
(الادبر) ابتر وزننده حجر بن عدی نام كمسه‌نك لقبيدر و جبلة بن قيس الكندی
لقبيدر بعضلر بونی اصحابدن عد ايلديلر (الاديبر) مصغر بنيه‌سيله بر نوع يلانك
اسميدر (الدبور) تنور وزننده بابت وشكل وكونه معناسنه‌در يقال ليس هو
من شرح فلان ولادبوره اي من ضربه وزيه (دبوريه) دالك فتحی وبای مشدده‌نك
ضميله ضريه قربنده بر بلده آديدر (الدثر) دالك فتحی وثای مثلثه‌نك سكونيله
چوق ماله دينور مفردی وتثنيه وجمعی برابردر زيرا في الاصل مصدردر يقال مال
دثر ومالان دثر واموال دثر (الدثر) فتحتينله كيره دينور يقال في ثوبه دثر اي وسخ
اساسك بيانه كوره بوماده دثاردن متفرعدر ودثر يمنده برحصن اسميدر (الدثور)
دروس وزننده ومرادفيدركه برنسنه‌نك اثر ونشانی محو ومضمحل اولمق معناسنه‌در
يقال دثر الرسم دثورا من الباب الاول اذا درس ودثور النفس هرشيئی چابك
اونوتمقدن عبارتدر ودثور القلب اذا كان الهيه‌نك صحيفه دروندن محو ونابود
اولمسندن عبارتدر مؤلف بونكله اشبو حديثه تلميح ايلمشدر قال في النهاية و في

الحديث

الحديث [حادثوا هذه القلوب بذكرالله فانها سريعة الدثور] يعنى دروس ذكرالله والمحاوه منها ودثور النفس سرعة نسيانها ودثور اغاج يپراقلنمق معناسنه مستعملدر كويا كه تلبس دثار ايدر يقال دثر الشجر دثورا اذا اورق و برنسنه چوقدانكى اولمق معناسنه‌در كه محو و اضمحلالى مستلزمدر يقال دثر الرسم اذا قدم و جامه كيرلنمك معناسنه مستعملدر يقال دثر الثوب اذا اتسخ وقلج پاسلنمق معناسنه مستعملدر يقال دثر السيف اذا صدئ (الاندثار) انفعال وزننده بودخى برنسنه اسكيمكله اثر ونشانى محو اولمق معناسنه‌در يقال اندثر الرسم بمعنى دثر (الدثور) صبور وزننده تنبل واوشنكن آدمه دينور يقال رجل دثور اى بطئ وناسله انس و الفت اوزره اولميوب ساقط وآدم مثابه‌سندن خارج دائما خانه‌سنده وكنارلرده اويقويه ملازم كسيه اطلاق اولنور وبو ايكى معناده دثاردن مأخوذدر يقال رجل دثور اى خامل نؤوم (الداثر) هالك معناسنه‌در يقال رجل خاسر داثر اى هالك وغافل معناسنه‌در يقال سيف داثر اى صدئ (الادثر) ابتر وزننده بودخى غافل آدمه دينور يقال رجل داثر وادثر اى غافل ايكنجينك مفهومى مفضل‌در (التدثر) تفعل وزننده جامه‌يه بورنمك معناسنه‌در يقال تدثر بالثوب اذا اشتمل به واركك ديشى‌يه آشمق معناسنه مستعملدر يقال تدثر الفحل الناقة اذا تسنمها ومركوب اوزره صچرايوب بنمك معناسنه مستعملدر يقال تدثر الرجل فرسه اذا وثب عليه فركبه (المتدثر) متذكر وزننده مأبون وككز شخصه اطلاق اولنور فاعلنى درپشت ايلديكيچون يقال فلان متدثر اى مأبون (الدثار) كتاب وزننده شعار اوزره تلبس اولنان ثوب وجامه‌يه دينور شعار بدنه مماس اولان لباسه دينور كوملك وفوطه وازار كبى پس دثار اوست لباسه دينور زيبون وقفتان كبى يقال جاء وعليه دثار وهومافوق الشعارمن‌الثياب ودثار اساميدندر دثار القطان الضبي وزيد بن دثار التابعى ومحارب بن دثار واوغلو دثار محدثلردر (التداثر) تفاعل‌وزننده بودخى برنسنه چوقدانكى اولمق معناسنه‌دركه محو وتباهى مستلزمدر يقال تداثر الرسم اذا قدم (الدثر) دالك كسريله مالى‌اوزره حسن تقيد وتيمار ورعايتنده دائما اهتمام ايدن آدمه دينور كويا كه مالنه دثار اولور يقال هو دثر مال اى حسن القيام به (الادثار) همزه‌نك ودال مشدده‌نك كسريله افتعال وزننده مال كثير قزانمق معناسنه‌در يقال ادثر الرجل اذا اقتنى دثرا من المال (التدثير) تفعيل وزننده قوش كندى يواسنى اصلاح ايلك معناسنه‌در يقال دثر الطائر اذا اصلح عشه و مقتول اوزره ستر ايچون طاشلر يغمق معناسنه مستعملدر يقال دثر القتيل على بناء المجهول اذا نضد عليه الصخر (الدجر) دالك حركات ثلاثى وجيمك سكونيله (والدجر) ضمتينله حبوباتدن بوكرجه‌يه دينور لوبيا كبى ودجر دالك حركات ثلاثيله چفجيلرك صپان

[illegible] (
الدحس) [illegible]
و سودکی [illegible] محصور اولمغه [illegible] نصى الا [illegible]
[illegible] (الدحر)
فتحتينه تعب اولمق معناسنه در يقال دحر الرجل دحرا من الباب الرابع اذا حار
وهرج ومرج وشورشده اولمق معناسنه در يقال دحر الناس اذا هرجوا ومرجوا [illegible]
اولمق معناسنه در يقال دحر الرجل اذا سكر (الدحر) شكس وزننده (والدحران)
سكران وزننده معناى مذكوردن وصفدر جمعى [illegible] و دحرى كلور سكرى
وسكرى كبى (الديجور) [illegible] وزننده ظلمته ديجور [illegible] كولكه ديجور [illegible]
[illegible] فى ديجور الليل اى فى ظلامه شارحك بياننه كوره بعضا مبالغه وصف اولنور
يقال ليل ديجور اى مظلم [illegible] قرانلق [illegible] اطلاق اولنور يقال
شئ ديجور اى اغبر مضارب الى السواد [illegible] چولمق اوت بيتدك قرانتيسنه
اطلاق اولنور (المدحر) منبر وزننده كوشك وسست [illegible] ديدر يقال جمل
مدحر اى دحو (المدحران) دالك كسريله اوزرينه [illegible] قوريلان
[illegible] ديدر (المداحرة) مفاعله وزننده [illegible] معناسنه در يقال داحر الرجل
اذا قر (الدحر) نهر وزننده (والدحور) قعود وزننده طرد وابعاد ايلمك
معناسنه در يقال دحره دحرا و دحورا من الباب الثالث اذا طرده و ابعده و دفع
ايلمك معناسنه در ومنه الدعاء اللهم ادحر عنا الشيطان اى ادفعه (الداحر) (والدحور)
صبور وزننده معناى مذكوردن وصفدر طرد و دفع معنالرينه در (الدحدرة)
دحرجه وزننده ومرادفيدر كه يوارلنمق معناسنه در (التدحدر) تدحرج وزننده
يوارلنمق معناسنه در يقال دحدر الحجر فتدحدر اى دحرجه فتدحرج (الدحمرة)
دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه در يقال دحمر القربة اذا ملأها (الدخمور)
عصفور وزننده بر كوچك بوجك آديدر (الدخدار) دالك فتحى وخاى معجمنك
سكونيله بر جديد ثوب وقش آديدر كه آق يخود سياه اولور يقال جاء وعليه ثوب
دخدار وهو ثوب ابيض اواسود تختدار فارسى معربيدر شارحك بياننه كوره
آقلو قارملو چبوقلى وقيلى نسج اولنان چارشف ونهالى وجامه اولمجقدر فى الاصل
تخت شاهى پوشيده سنه مخصوص ايدى وصاحب اغانى بياننه كوره مصور اولان
ثوب ونهالى اولمجقدر ودخدار آلتونه اطلاق اولنور ذهب معناسنه (الدخدرة)
دحرجه وزننده برنسنه‌يى مذهب وتزيين ايلمك معناسنه در يقال دخدر الشئ اذا
ذهبه (الدخور) قعود وزننده (والدخر) فتحتينله خوار وذليل اولمق معناسنه در
يقال دخر الرجل ودخر دخورا ودخرا من الباب الثالث والرابع اذا صغر وذل

(الادخار) همزهنك كسريله تحقير و اذلال ايلمك معناسنه‌در يقال ادخره اذا اذله
(الدخرة) دخره وزننده ومرادفيدركه طولدرمق معناسنه‌در يقال دخر القربة
اذا ملأها وبرنسنه‌يى اورتوب بوريوب صقلامق معناسنه‌در يقال دخر الشئ اذا
ستره وغطاه (الدر) دالك فتحى ورانك تشديديله نفس وذات معناسنه‌در يقال
رجل سرى الدر اى النفس مؤلفك بصائرده بيانه كوره بوماده برشينك شئ آخردن
تولد ايلسنه موضوعدر حركت واضطراب فى الشئ معناسنده دخى بالمناسبه
استعمال اولنور بوعلاقه‌لر ايله معانئ سائره آندن منشعبدر انتهى ودر سوده اطلاق
اولنور يقال غزردر الناقة اى لبنها شارح ديركه بوتسميه بالمصدردر ودر مصدر
اولور سود چوق اولمق معناسنه يقال در اللبن درا من الباب الاول و الثانى اذا
كثر وسود ذاتنده شرف ومحض اولمق مناسبتيله برآدمدن صادر اولان عمل خوب
واثر نيكويه اطلاق اولنور ومنه قولهم فى المدح والدعاء لله دره اى عمله يعنى جزاء
عمله يعنى عمل مزبور مقابلنده مكافات عهدهٔ بشريه‌دن بيرون اولمغله جزاء ومكافاتى
رب المجازاته حواله اولنمشدر ويقال فى الذم لادر دره اى لاز كاعمله يعنى عملى
خيرلواولمسون ديمكدركه بددعادر ودرّ كذلك مصدراولور نبات كركى كبى نشو ونما
بولوب فراوان اولمغله برى برينه صارمشمق معناسنه‌كه مجازدر يقال در النبات درا
اذا التف وطوار سودنى كركى كبى ويروب آقتمق معناسنه‌در يقال درت الناقة
بلبنها بمعنى ادرت ودر ودرور ظهور وزننده بدندن ترطورميوب آقق معناسنه
مستعملدر يقال در العرق درا ودرورا اذا سال كذلك درت السماء بالمطر ديرلر
بلوتدن يغمور هاريل هاريل منصب اولدقده وبونده با ايله متعدى اولمشدر وبازارك
متاع ومعامله‌سى پك رايج اولمق معناسنه مستعملدر يقال درت السوق اذا نفق
متاعها وبرنسنه پك يومشق اولمق معناسنه مستعملدر سود كبى يقال در الشئ اذا
لان ودرور اوق طرنق اوزره كركى كبى فريل فريل دونر اولمق معناسنه‌دركه
اوجنى صول باش پرمغك طرنغى اوزره قيوب صاغ باش پرمقله فر فر دوندررلر
صلابتنى وحسن استقامتنى مشتريه ارائت ايچون ايدرلر يقال در السهم درورا
اذا داردور انا على الظفر وبرنسنه پارل پارل پارلدامق معناسنه‌در صاغيلن سود
كبى يقال در السراج اذا اضاء ودر خراج وغنيمت و طيارات مقوله‌سى نسنه‌لرك
وارداتى فراوان اولمق معناسنه مستعملدر يقال در الخراج درا اذا كثر اتاوه
وبر آدم خسته اولوب چهره سى متغير اولدقدنصكره يرينه كلوب دلبرلنمك
معناسنه مستعملدر تقول درّ وجهك يدرّ ويدرّ من البابين المزبورين ويدرّ بالفتح
وهو نادر درّ اذا حسن بعد العلة شارح ديركه كرچه مؤلف عينك فتحيله نوادردن
عد ايلدى لكن باب ثالثدن دكلدركه نادر اوله بلكه مل يمل بنيه‌سى كبى باب

رابعه‌در (الدِرّة) دالك كسريله بودخى سوده ديمكدر يقال ناقة ذات درة اى لبن
و درّه اسم اولور سودك چوق اولوب تمه‌دن آقمسنه ديمكدر يقال ما اغزر درتها
اى سيلانه وكثرته و درّه تركيده تعريبي مقوره دينيلان شيئه ديمكدر كه قمچى
كبى آلتكله ضرب ايدرلر فرياجه ده اطلاق اولنور (الاستدرار) بودخى تمه‌ده
سودك فراوان اولمق معناسنه‌در يقال استدر اللبن اذا كثر وكچى تكه‌يه طالب اولمق
معناسنه مستعملدركه كوستيمك تعبير اولنور كويا كه درّ لبنه طالب اولمش اولور
يقال استدرت المعزى اذا ارادت الفحل (التدرير) دالك فتحيله يك سكرتمك
على قول رفق وسهولتله سكرتمك معناسنه‌در يقال درّ الفرس دريرا اذا عدا
شديدا اوعدوا سهلا بو معنايه درلبن معناسندن مأخوذدر (المدرار) محراب
وزننده بنية مبالغه‌در مطر كثير صب ايدن سحابه وصفدر يقال سحاب مدرار
اذا كان يدر بالمطر الكثير (الدار و الدرير) امير وزننده ضياء معناسندن
وصفدر تابنده وضيادار اولان شيئه دينور يقال در السراج فهو دار ودرير اى
مضئ (الدرّة) دالك ضميله بيوك انجو دانه‌سنه دينور لؤلؤة عظيمة معناسنه جمع
جنسى‌در در وجمع صيغى درر كلور غرف كبى ودرات كلور جمع مؤنث سالم بنيه‌سيله
ودرّه ابونهيك وابو سلمه‌نك قيزلرى اسميدركه صحابيه‌لردر اشبو ضياء معناسنه اولان
در وجه مذكور اوزره سودك پارلدامسندن مأخوذ در وانجو معناسنه اولان درّه
ضياء معناسندن منشعبدر (الدرّى) دالك ضميله نورانى ودرخشان اولان كوكبه
وصف اولنور يقال كوكب درى اى مضئ وبونده دالك حركات ثلاثيله جائزدر
شارح ديركه كوياكه رونق وصفا وضياده دره نسبت اولنمشدر ودرى كلمه‌سى همزه
ايله‌ده استعمال اولنور نته‌كه درأ ماده‌سنده بيان اولندى انتهى ودرى السيف قلجك
پارلدامسندن عبارتدر دره نسبت ياخود معناى مصدريت ياخود تشبيه طريقيله‌در
يقال ما احسن درى السيف اى تلألؤه واشراقه (الدرر) فتحتينله يولك جاده‌سنه
اطلاق اولنوركه پايكاه اولان اوزون اوزادى هموار اولان يريدر صاغيلن سودك
رشته‌سنه تشبيه اولنمشدر يقال سلك من درر الطريق اى قصده ودرر البيت خانه‌نك
قرشوسنه اطلاق اولنور تقول بنى بيتادرر بيتى اى قبالته ودرر الريح يلك اسديكى
كرته‌سنه دينور يقال توجه الى درر الريح اى مهبها (درّا) دالك فتحيله اعلام
رجالندندر وبنو سليم ديارنده بر صو كولنك اسميدر (الدرارة) دالك فتحيله يوك
اكيردكلرى آلته دينوركه تركان طائفه‌سى كرمان تعبير ايدرلر كوچك الميه شكلنده
بر نسنه‌در انده دوندره‌رك يوك اكيررلر (الادرار) همزه‌نك كسريله اوچى يايديغى
اوقى مشترى‌يه عرض ايچون باش برمغنك اوزرنده دور ايتدرمك معناسنه‌در يقال
ادرّ السهم ادرارا اذا اداره على الظفر وبوكى درارة مذكوره‌ده اكيروب محكم

بوكمك

بوكمك معناسـنه‌در يقـال ادرت المرأة لدرارة اى المغزل اذا فتلته شديدا حتى كانه واقف من شدة دورانه و سودلو طوار سودنى كركى كبى روان ايلمك معناسنه‌در يقال ادرت الناقة اذا درلبنها وبر نسنه‌يى تحريك ايلمك معناسنه‌در يقـال ادر الشئ اذا حركه وريح سحابدن سود صاغار كبى يغمور آقتمق معناسـنه استعمال اولنور يقال ادرت الريح السحاب اذا حلبته (الدرير) امير وزننده مصدردر نته‌كه ذكر اولنـدى ودرير بنيه‌سى صيق واندامى قوند وقوى على قول جست وچالاك دابه‌يه دينور يقال فرس درير اذا كان مكتنز الخلق مقتدرا او سريعا (الدرور) صبور وزنـنـده (والدار) سـودى چوق اولان حيوانه وصف اولور يقال ناقة درور و دار اى كثير الدر و يقال ابل درور جمعى درر كلور ضمتينله و درر كلور ركع وزننده ودرار كلور كفار وزننده (الدودرى) داللرك فتحى ورانك شده‌سى وقصر ايله يهيرى وزننده بيهوده وبى موجب دائما برى اوته اولطه ايدراولان كسيه دينور يقال هو دودرى اى الذى يذهب ويجئ فى غير حاجة ودبه طشاق كشى‌يه دينور آدر معناسـنه وخايه‌لرى اوزون كشى‌يه دينور (الدردرى) واو يرينه رايله ينه يهيرى وزننده دودرى معناسنه‌در (التدرة) تحله وزننده وآنك كبى اسم‌در سودى ممه‌دن پك چوق آقمغه دينـور وزنى تفعله‌در (الدردر) هدهد وزنـنـده چوجق قسمنك ديشلرى بته‌جك يرلره دينـور على قول بتمزدن مقـدم كذلك ديشـلر دوكولدكدنصكره يرلرينه دينور ومنه المثل ★ اعييتنى باشرفكيف بدردر ★ اى لم تقبل النصح شابا فكيف وقد بدت دار درك كبرا اشر ضمتينله كسكين ديشـه دينور يعنى سن بنى ديشلرك كسكين اولديغى هنكامده عاجز قلمشيدك شمدى ايسه ديشلرك دوكولمكله پير اولدق مراد كنج ايكن پندمى وارشادمى قطعا اصغا ايلمز ايدك شمدى ايسـه پير اولدق زعمكجه نصيحتدن مستغنى اولدك مثل مزبورى بركمسـنه زوجه‌سـنه ايراد ايلمكله فعل مؤنثدر وامثال متغيراولمز (الدردور) عصفوروزننده دريانك وسطنده صويى جوش وغليان اوزره اولان يره دينوركه فارسى وتركيده كرداب وكوچكنه قنـال تعبير اولنور چورنتى اولمغـله اورايه دوشن كمى خلاص اولمز يقال وقعت السفينة فى الدردور وهو موضع وسط البحر يجيش ماؤه قال فى الاساس قلما تسلم سفينة وقعت فيه ودردور ساحل بحر عمانده برطار بوغازك آديدركه خطرناكدر اويلسى يره فم الاسد دخى ديرلر (التدردر) تزلزل وزننده سموزلكدن كوده‌نك اتى دردر دترمك معناسـنه‌در يقال تدردرت اللحمة اذا اضطربت (الدردرة) زلزله وزننده ديشسزآدم برشيئى كوه‌لمك معناسنه‌در يقال دردر الشيخ البسرة اذا لاكها (الدردار) ثرثار وزننده طبل و كوس آوازينه دينور تقول سمعت الدردار اى صوت الطبل وبر شجر آديدر تركيده قاره آغاج ديدكلريدر (دريرات) مصـغر

بدسیه بر موضع آدیدر (دهدابن) دهدر مدمه‌سنده مرسومدر (اندرر) دالك فتحی ورای مهمله‌نك سکونیله دفع ایتمك معناسنه‌در یقال دره دزرا من الباب الاول اذا دفعه (درماره) دالك کسریله بر موضع آدیدر احمد بن کشاشب انظیه انه ضی اندرماری اوراده‌در (اندسر) کسر وزنده دورتمك وسانجمق معناسنه‌در یقال دسره بالرمح دسرا من الباب الاول اذا طعنه واونه قاقق معناسنه‌در یقال دسره اذا دفعه قال الشارح ومنه الحدیث [لیس فی العنبر زکاة انما هو شیء دسره البحر] ای دفعه وجماع ایتمك معناسنه مستعملدر یقال دسرها اذا جامعها وکمی یی دسار ایله اصلاح واستوار قلق معناسنه‌در یقال دسر السفینة اذا اصلحها بالدسار ودسه‌یه زور ایله اکسر صوقق معناسنه‌در یقال دسر الدسار فیه اذا ادخله به بقوة (المدسر) منبر وزنده جماع معناسندن مأخوذدر کثیر الجماعه اطلاق اولنور مبالغة آلت بیه‌سیه کلمشدر یقال رجل مدسر ای جماع (الدسار) کتاب وزنده اکسره دینور مسمار معناسنه وشول ایپه وهلاطه دینورکه لیفدن بوکیلوب آنکله کمی‌نك تخته‌لری بری برینه چاتیلوب ترتیب واستوار اولنور عرب دکزینك داو تعبیر ایتدکلری کمیلری اویله‌در جمعی دسر کلور دالك ضمیله ودسر کلور ضمتینله ودسر ضمتینه دسراء کله‌سندن جمع اولنورکه کمی‌یه دینور سفینه معناسنه بورزکن صوبی اوته‌اونه دفع ایلدیکیچون (الدوسر) جوهر وزنده دیزمان وعظیم الهیکل ازکك دوه‌یه دینور مؤنثی دوسره‌در ودوسر بر نبات آدیدرکه حاصل اولان حبه‌سنده زتن دیرلر زالك کسری ونونك شده‌سیله بودانه ترکیده چودار دیدکلریدرکه بغدای ازالغنده بتر بعض یرلرده بیان بولافی دیرلر وچودار دوسردن محرف اولمق ملحوظدر ودوسر امراء عربدن نعمان بن منذرك خاصة عسکری وآلایی اسمیدر وضخت وشدید ارسلانه دینور واسکی زماندن قالمش قدیم نسنه‌یه دینور وزوان اسمیدرکه دلوجه دیدکلری نسنه‌در بغدای ایچره اولنور محذراتدن مفسدادراکدر وبر آتك اسمیدر وایری ومقلق ذکره دینور (الدوسرة) هایله دوسرك مؤنثیدرکه ذکر اولندی وضخامه معناسنه‌درکه آغزده چتمتی یریدر (الدوامر) علابط وزنده (والدوسر والدوسری) جوهری وزنده (والدوسرانی) ایری وتند وشدید دوه‌یه دینور (الداسرة) جست وزونده ناقه‌یه دینور یقال ناقة داسرة ای سریعة (الدستور) دالك ضمیله شول دفتر دیوانه دینورکه آنده میری محللرینك وعلوفه خوار اولان عسکری طائفه‌سنك اسامیلری مرسوم اولمغله اقتضا ایتدکجه اکا مراجعتله میری تحصیل ووظیفه وعلوفه تنظیم اولنور حالا دفتردار ودفتر امینی افندینك دفترلری کبی مؤلفك النسخة المعمولة للجماعات قوننده جماعتدن مرادی طوائف مرقومه‌در بالجمله سلاطین وولاة وحکام وسائر ارباب جهتك هر برینك مقتضای مصلحتی اوزره برر اویلجه

نسخه‌لری اولور ودستور کلمه‌سی معربدر جمعی دساتیردر یعنی دالك فتحیله دستور فارسیدن معربدرکه دست ایله وردن مرکبدر دست ایله دیندیکی کبی فائده وظفر وصدر ومسند عالی وقاعده واسلوب ویکعدد معنالرینه اولوب ور کلمه‌سی صاحب ولیاقت معنالرینه اولمغله دفتره وزیره دستور اطلاق بومناسبتله متحقق اولمشدر بعده تخفیف ومزاجله واوی مد ایدوب دستور دیدیلر کنجوٗر دیدکلری کبی وتعریب ایدوب دالك ضمیله دستور دیدیلر ودستور اذن واجازت معناسنه‌ده فارسیده مستعملدر عادتا اجازت اشارت ید ایله اولدیغنه مبنیدربورسمه ترجه حاشیهٔ مطالعده الدستور الدفتر الذی جمع فیه قوانین الملك وضوابطه معرب فارسی والوزیر الکبیر الذی یرجع فی‌جمیع احوال الناس عبارتنه موافقدر واهل نجوم اصطلاحنده هرسنه‌نك حساب کواکبنی استخراجله قید ایلدکلری صحیفه ودفتره اطلاق اولنور (الدسکرة) دالك وکافك فتحیله کویه دینور قریه معناسنه وصومعهٔ رهبانه دینور وارض مستویه‌یه دینور واعاجم طائفه‌سنه مخصوص شول بیوته دینورکه ایچنده شرب شراب وچنك وچغانه وملاهی اوله‌که خرابات تعبیر ایتدکلریدر میکده‌یه‌ده اطلاق اولنور وعند البعض شول بناء وعمارته دینورکه قصر شکلنده وچوره‌سنده بیوتی مشتمل اوله جمعی دساکر کلور مترجم دیرکه حریرینك اون ایکنجی مقامه‌ده فادلجت فی‌الدسکرة عبارتنده بالجمله شراحك بیانی اوزره دسکره ماخور یعنی بابوللق دیدکلری خراباته ومیخانه‌یه دینور کذلك قلعه اطرافنده واروش دیدکلرینه دینورکه محلات وبیوتی مشتملدر پس مؤلفك مرادی بنه واروش اوله‌جقدر لکن قصره تشبیهنك چندان معناسی منفهم اولمامشدر انتهی ودسکره نهرالملك قضاسنده برقریه آدیدر رؤسای ادبادن منصور بن احمد بن الحسین الدسکری اورادندر کذلك شهر ابان قربنده برقریه آدیدر حطیب بغدای شیخی احمد بن بکرون اورادندر وبغداد ایله واسط بیننده برقریه آدیدر محدثیندن ابان بن ابی حمزه اورادندر وخوزستان قضاسنده برقریه آدیدر (الدوصر) دوسر وزننده ابن القطاع روایتی اوزره برنبات آدیدرکه اکین ارالغنده بتوب واوزایوب اکینی بصار شارحك بیانه کوره دوسر اوله‌جقدر (الدوطیرة) دالك فتحی وطانك کسریله کمینك قیچنه یاخود دومننه دینور کوثل السفینه معناسنه (الدعر) دالك وعینك فتحیله فساد و تباهی معناسنه‌در یقال فیه دعر ای فساد ودعر مصدر اولور اوطون یاش یاخود یرامز اولمغله علولنمیوب همان توتمك معناسنه‌در یقال دعر العود دعرا من الباب الرابع اذا ادخن ولم یتقد وچقماغك آتشی چقمیوب کور اولمق معناسنه‌در یقال دعر الزند اذا لم یورودعر فسق وفجور وخبث معناسنه‌در (الدعر) کتف‌وزننده (والدعر) صرد وزننده شول اوطونه دینورکه یاشلغندن

بشوده ها وتمیز ایلکمیان علو طوب همان توز اوله وچورك واولمیز کوشنك وما
نعامه دیونه کبیدر کر (الدعر) احمر وزننده آتشی چقمیان کورچقماقه دینور
(الدعارة) کرامه وزننده (والدعارة) کتابه وزننده (والدعرة) معره وزننده
بوبرده فسق وفجور وخباثت معناسنه‌در یقال هو من اهل الدعر بالفتح والدعارة
والدعارة والدعرة ای الفسق والخبث والشر (الدعر) کتف وزننده یاجوب توز
اولان اودونه دینورکه ذکر اولندی وشول اودون مقوله‌سنه دینورکه آتشده
قوجوب هنوز کرکی کبی یانمزدن سوندرلمکله کومورکبی اوله بعض حریقدن
چیقمش یارده ونیم سوخته اشیا کبی (الدعر) دالك ضمیله اناج قوردینه دینور
وصحث بن دعر یوسف پیغمبر علی نبینا وعلیه السلام حضرتلری قویدن اخراج
ایدن تاجرك اسمیدر ذال معجمه ایله مصحفدر (الدعریة) شول دوه‌لره دینورکه
داعر نام بر باکیرینه جنس بقوره منسوبلردر یاخود بنو الحارث بن کعب قبیله‌سنه
منسوبلردر که داعر بن الحماس نام کمسه‌دن منشعبلردر (الداعرة) آتی ملوثر اولان
خرما آغاجنه دینور یقال نخلة داعرة اذا کثرت ثم تقبل اللقاح وداعره‌نك جمعی
مداعیردر شاهرا عبرقیاسدر (الدعرور) عصفور وزننده لئیم وفرومایه‌یه دینور
(الدعر) معظم وزننده فیل دیدکلری جانورك لونته دینورکه قوکوز اولور
ومطلقا قبیح وبدتر اولان لونه دینور شارح دیرکه مقتضای ماده وصف اولمقدر
مکر مبالغه‌یه حمل اولنه (التدعر) تفعل وزننده برکمسه‌نك لونی وچهره‌سی مسوح
کبی بغایت بدلونب چرکینلنمك معناسنه‌در یقال تدعر وجهه اذا تبقع تبقعا سمجا
متغیرا (الدعارة) دالك فتحی ورانك تشدیدیله بدخویلق معناسنه‌در یقال فی خلقه
دعارة ای سوء شارحك بیانه کوره بدخوی وطبیعته مخصوصدر (الداعر)
اوزمز چورك وسست وکمیز کراسنه‌یه دینور یقال عود داعر ودعر کامر ای
نخر ردیء (الدعثر) ثای مثلثه ایله جعفر وزننده احمق وسبکمغز آدمه دینور
(الدعثرة) دحرجه وزننده بنایی یقوب ویران ایلمك معناسنه‌در یقال دعثر
الحوض اذا هدمه وکسره (الدعثور) عصفور وزننده شول حوضه دینورکه
یاپسنده حسن وهندسه ولطافت جهتیله تکلف اولنمامش اوله علی قول رخنه‌لنوب
چوکمش اوله ودعثور نعم کثیره‌یه دینور یقال له دعثور ای نعم کثیرة وعسکری نقلی
اوزره دعثور بن الحارث اصحابدندر (الدعشر) دالك کسریله مجل وزننده شول
تند وتوانا ارکك دوه‌یه دینورکه اوغرادیغی نسنه‌لری دل مترجم کبی هدم وخراب
ایدر اوله یقال جمل دعشر ای شدید دعثر کل شیء (الدعسرة) دحرجه وزننده خفت
وسرعت معناسنه‌در (الادعنکار) احرنجام وزننده برکمسه اوزره سب ودشنام
ایله‌رك شرکیر اولمق معناسنه‌در یقال ادعنکر فلان علیهم بالفحش اذا اندرأ علیهم

بالسوء وسيل صوبى قلج كبى سرعتله آتيلەرق يوريمك معناسـنەدر يقال ادعنكر السيل اذااقبل واسرع (الدعنكر) غضفر وزننده (والدعنكران) الف ونونله دائما ناس اوزره بدكو يلقله كلب عقوركبى شركير اولان شخصه دينور يقال رجل دعنكر ودعنكران اذا كان يندرء على الناس بالفحش (الدغر) دالك فتحى وغين معجمه نك سكونيله اوته قاقيورمك دفع معناسنه در يقال دغره دغرا من الباب الثالث اذادفعه ودايه قادين بوغازنده دلچكى دوشمش چوجغك بوغازنى قصوب پرمغيـله دلچكنى قالدرمق معناسنه در يقال دغرت حلق الصبى اذاغمزته ورفعت لهاته باصبعها قال الشـارح وفى النهاية ومن الحديث [لاتعذبن اولادكم بالدغر] وهوغمز الحلق بالاصبع وذلك ان الصبى تأخذه العذرة وهى وجع يهيج فى الحلق من الدم فتدخل المرأة اصبعها فتدفع بها ذلك الموضع وتكبسـه و دغر قارشدرمق معناسـنه در يقال دغر الشىء بالشىء اذاخلطه وچوجغى بدغدا ايله تربيه ايلمك معناسنه در يقال دغرت ولدها اذااسأت غدائه وچوجغى قاندرمق وجهيله امزرمك معناسنه در يقال دغرت الصبى اذا ارضعته فاروته و برآدمى هلاك اولنجه قدر برطاريره قصوب صقشدرمق معناسنه در يقال دغره اذا ضغطه حتى مات وكيرمك معناسنه در يقال دغر فى البيت اذا دخل و برنسنه اوزره طوپ كبى بردن هجوم ايدوب صالدرمق معناسنه دريقال دغر عليهم اذا اقتحم عليهم من غير تثبت (الدغر) فتحتينله انقياد ايلمك معناسنه در يقال دغره دغرا من الباب الرابع اذا استسلمه وبدخوى اولمق معناسنه در يقال دغر الرجل اذاساء خلقه ودغر ودغرى دعوى وزننده بونلرده برنسـنه اوزره طوپ كبى ايركيليوب بردن هجوم ايلمك معناسنه در يقال دغرعليهم دغرا ودغرى اذااقتحم عليهم من غير تثبت ويقال دغرى لاصفا ويقال دغرى بالتحريك ودغراء كحمراء اي ادغروا عليهم ولاتصافوهم يعنى اقتحموا عليهم بغتة ولاتلبثوهم يعنى عسـكر عدوا اوزره بغتة براغوردن صاعقه كبى هجوم ايدوب آنلرى الاى دوزوب طابور بغلغه ميدان ويرميه سز (المدغرة) ميمك وغينك فتحيله شعار وعلامتى دغرى يعنى يكديكره بردن حمله وهجوم اولان قارشق تندو شديد جنكه دينور يقال وقعت بينهم مدغرة اى حرب عضوض شـعارها دغرى (الدغرور) عصفور وزننده عرضى حد وقياسدن الخش اولان عريض نسـنه يه دينور (الدغرة) بغله وزننده برشيىء قاپوپ المغه دينور قال الشارح ومنه حديث على رضى الله عنه [لاقطع فى الدغرة] اى الخلسة وهى من الدفع لان المختلس يدفع نفسـه على الشىء ليختلسه (المدغر) معظم وزننده بد وزشت رنكه دينور يقال لون مدغر اى قبيح (الداغر) ذليل وحقير معناسنه در يقال ذهب صاغرا داغرا اى داخرا وصغير بن داغر قريشدن بركسه در (الدغثر) ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده احمق وبيغز آدمه دينور (الدغفر)

دالله جعفر وزننده نابری ارسلانه دینور (الدغرة) دحرجه وزننده قارشدرمق معناسنه‌در یقال دغر الشیء اذا خلطه وعیبلك معناسنه‌در یقال دغره اذا عابه وهر مسکنلك و بدخو بلق معناسنه‌در یقال فیه دغرة ای شراسة وسوء خلق (الدغمور) عصفور وزننده بدخو بلقدن ناشی بین الناس ذکر بالسوء ایله مذکور اولان کمسه دینور یقال رجل دغمور اذا کان سیء الثناء والخلق (الدغامر) دالك فتحیله اسافل واوباش تاسه دینور کویاکه دغرملك جمیدر یقال تجمع الدغامر ای الاوباش من الناس (الدغری) جعفری وزننده (والدغری) دالك ضمیله قارشق شوریده نسنه‌یه دینور یقال خلق دغری و دغری ای مخلوط (دغر) جعفر وزننده ساحل بحر عانده بر قریه آدیدر (المدغر) مزعفر وزننده کیرلو نسنه‌یه دینور یقال شیء مدغر ای حق (الدفر) جفر وزننده برآدمك کوکسنه قاقیورمك معناسنه‌در یقال دفره دفرا من الباب الاول اذا دفع فی صدره (الدفر) فتحتینله غلبه قورد دوشمکله قوقمق معناسنه‌در یقال دفر الطعام دفرا من الباب الرابع اذا وقع الدود فیه وخوار وحقیر اولمق معناسنه‌در یقال دفر الرجل اذا ذل وتقول العرب وادفراه ای واذلاه و بر نسنه بدرایحه بقمق معناسنه‌در بونده فانك سکونیله‌ده لغتدر یقال دفر الشیء دفرا ودفرا اذا انتن ویقال فیه دفر ای نتن (الدفر) کتف وزننده (والادفر) احمر وزننده منتن وبدبوی اولان شیئه دینور که مذکردر مؤنثنده دفره ودفراء دینور حمراء کبی یقال هو دفر وادفر وهی دفرة ودفراء (دفار) قطام وزننده جاریه‌یه اطلاق اولنور امه معناسنه فی الاصل خبث رایحه‌لرندن ناشی شتم وآزار موقعنده جاریه قسمنه یا دفار دیرلر ایدی که خبث مخبرونوت خبرلرندن کنایه‌در بعده بتخصیص اطلاق ایلدیلر کذلك دفار دنیایه اطلاق اولنور (ام‌دفار) سحاب وزننده (وام‌دفر) جفر وزننده بونلرده دنیانك کنیه‌لریدر یقال لعن الله ام دفار وام‌دفر ای الدنیا (اندافر) مجاور وزننده برموضع آدیدر (مدفار) محراب وزننده بنوسلیم یوردنده برموضعدر (ام دفراء) صفراء وزننده آفت وداهیه‌نك کنیه‌سیدر (الدفراء) حمراء وزننده منتنه اولان شیئه دینورکه مؤنثدر نته‌که ذکر اولندی بومناسبتله سلاحلری پاسلو اولمغله بدرایحه‌لری ساطع اولان عسکر وآلایه وصف اولنور یقال کتیبة دفراء اذا صار بها صدأ الحدید (المدفر) منبر وزننده تندو بهادر اولوب بری برنی سینه‌لرندن ضرب ودفع ایدن مردافکن عسکره دینور یقال جیش مدفر ای مصك (الدفتر) تای فوقیه ایله جعفر وزننده بری برینه ضم اولنمش صحیفه‌لر جماعتنه یعنی بری برینه ضم وپیوند اولنمش نیچه اوراقی مشتمل نسخه‌یه دینور که لسانمزده دخی دفتر تعبیر اولنور وبعضا دالنی مکسور ایدرلر جمعی دفاتر کلور شارح دیرکه دفتر کلمه‌سی عربی‌در لکن اشتقاقی معلوم دکلدر وبعض عرب دالی تایه ابدالله

تفتر دیرلر (الدقر) قافله فقر وزننده (والدقرة) هایله (والدقیرة) نقیره وزننده (والدقری) جزی وزننده بغایت خوب ودلکش ومطرا ومرغزار اولان باغچه‌یه دینور (الدقران) عثمان وزننده آصمه‌یه کروید یاپدقلری هرك دینلن آغاجلره دینور مفردی دقرانه‌در هایله (دقران) سلمان وزننده وادی الصغراء قربنده بر دره‌آدیدر (الدوقرة) دوسره وزننده طاغلر ارالغنده اولوب اصلا نبات اثری اولمیان قیر وخالی آچق عرصه‌یه دینور یقال بقعة دوقرة اذا کانت واقعة بین‌الجبال لانبات فیها (الدقر) فتحتینله برآدم طعامی پك اکثار ایلکله جوفی قفه‌کی طولمق معناسنه‌در یقال دقر الرجل دقرا من الباب الرابع اذا امتلأ من الطعام وبرمکان باغچه‌لقلی مرغزار اولمق معناسنه‌در یقال دقر المکان اذا صار ذار یاض وبرمحل نمناك اولمق معناسنه‌در یقال دقر المکان اذاندی ومعده‌نك طولغونلغندن ناشی استفراغ ایلك معناسنه‌در یقال دقر الرجل اذاقاء من‌الملء وچایر وسائر نبات فراوان ولطیف وخوشمنظر اولمق معناسنه‌در یقال دقر النبات اذا کثر وتم (الدقرارة) دالك کسریله قوغجیلغه دینور یقال جاء بالدقرارة ای‌النمیمة ومخالفت ومنافات معناسنه‌در یقال بینهما دقرارةای مخالفة وبد وناخوش داب وعادته دینور ومبالغة قوغجی‌یه دینور یقال لاتقربه مجلسك فانه دقرارة ای نمام وآفت وداهیه‌یه دینور واياغه کیدکلری ایچ طونه دینور تبان معناسنه‌درکه تحریفله طومان تعبیر اولنور وشلوار وچقشیر مقوله‌سی اوست‌طونه دینور سراویل‌معناسنه ودقراره خصومت‌معناسنه‌در یقال بینهما دقرارة ای خصومة وبودور آدمه دینور یقال رجل دقرارة ای قصیر وبد وناخوش‌سوزه دینور یقال انی بد قرارة ای بکلام قبیح ودقراره لفظنك جمعی دقاریر کلور (الدقورة) دالك ضمیله بودخی مخالفت معناسنه‌در وسر اویله دینور دقرور دخی‌دینور هاسز (الدقرار) دالك کسریله دقراره کبی ایچ طونه‌دینور یقال لبس‌الدقرارة والدقرورة والدقرور والدقرار ای التبان (دقره) دالك کسریله ام عبدالرحمن بن اذینه‌درکه تابعیه‌دندر (الدکر) دالك کسریله ربیعه لغتنده ذکر معناسنه‌درکه آکمق ویاد ایلکدر لغو بوندن‌لیث بن مظفر دیمشدرکه ربیعه قبیله‌سی ذکر لفظنده غلط ایدوب دکر دیرلر مهمله ایله وآملری معرف ومشدد اولان الدکر لفظی تغلیط ایلشدر اول ایسه حرف تعریف تلفظده داله ادغام اولنغله دادمشدد اولدی وبودکره‌نك جمع جنسیدرکه لعبة آتیه اسمیدر پس حرف تعریفدن مجرد اوله‌رق همان ذکر دینور معجمه ایله ودکر زنج وحبش طائفه‌سنه مخصوص برلعبك آدیدر (الدمور) ظهور وزننده (والدمار) (والدمارة) داللرك فتحیله هلاك ایلك معناسنه‌در یقال دمرهم دمورا ودمارا ودمارة من‌الباب الاول اذا اهلکهم مؤلف کرچه بونلری الاهلاك کالتدمیر عبارتیله تفسیر ایدوب لکن امهات سائره‌ده ثلاثی

لازم وتدمیر متعدی اولمق اوزره مرسومدر حتی مصباحده دمار هلاك معناسنه
اسم اولمق اوزره مصدردر وفی الاساس حل بهم الدمار وقد دمروا یدمرون وهو
دامر دامر ای هالك ودمور بر عهده آتن و دستورسز دخول ایلمك معناسنه‌در
ناکهان برشی وکیرمك هجومی کبی مثلا باصقین کبی وتفعیل وتراش مثال قعود
مقوله‌سندن مخلصه دخول و صوق حواجه‌لك الجمس یران عندلکارانه ناکهانی
دخول کبی یقال دمر علیهم دمورا اذا دخل بغیر اذن وهجم هجوم الشر شارحك
بیانه کوره بومعنا مجازدر زیرا اکثریا دستورسز یره داخل اولنلر معرض
هلاکده واقع اولورلر (التدمیر) تفعیل وزننده بودخی هلاك ایتمك معناسنه‌در
یقال دمرهم الله تدمیرا ای اهلکهم و صیاد شکار ایلیه‌جکی جانور کندیسنك
رایحه‌سنی حس واستشمام ایتمامك ایچون کومناسنه یونك ویاغی مقوله‌سیله توتسی
ویرمك معناسنه‌درکه بوتقریبله صیدی تام اهلاکه القا ایدر یقال دمرالصائد اذا
ادخن قترته بانوبر لئلا یجد الوحش ریحه (تدمر) تندمر وزننده حسان بن اذینه
نام امیرك قیزی اسمیدر شام دیارنده بنا ایلدیکی تدمر نام قصبه کندی اسمیله
مرسومدر (التدمری) یای نسبتله بنو ثعلبة بن سعد جماعتنه مخصوص برفرسك
اسمیدر وتدمری لئیم وناکس وفرومایه‌یه اطلاق اولنور هلاك معناسندندر وکس
واحد وفرد معناسنه مستعملدر بونده تانك ضمیله‌ده جائزدر یقال مابالدار تدمری
ای احد وبو دستورسز دخول معناسندندر وبو مناسبتله عالم دنیاده آدن خوب
ودلبر محبوبه کورمدم دیه‌جك یرده مارایت تدمریا احسن منها دیرلر ویقال اذن
تدمریة ای صغیرة زیرا کوچکجه تولق خوب ولطیف وموزون اولور (الدمراء)
حمراء وزننده سودی یك آز اولان قیونه اطلاق اولنور یقال شاة دمراء ای
القلیلة اللبن وبر محله دستورسز دخول ایدن خاتونه وجماعتنه وصف اولنور یقال
امرأة دمراء وجماعته دمراء ای الهجوم بغیر اذن (دمر) سکر وزننده ارض دمشقده
برقلعه آدیدر (المدامرة) مفاعله وزننده سهر ومحنت وکدر ایله کیجه‌یی باشه
وارمق معناسنه‌در تقول دامرت اللیل اذا کابدته وسهرته (الدیمری) دالك
فتحی ومیمك ضمیله تند ومسلط وچاقر تیکن کبی ایلشدیکی آدمدن دکه حالده آیرلمز
اولان کمسنه دینور یقال انه لدیمری ای حدید علق (دمیره) سفینه وزننده مصر
نواحیسندن سمنودیه‌ده ایکی قریه آدیدر محدثیندن عبد الوهاب بن خلف وعبدالباقی
بن حسن آنلردن برندندر (الدمثر) ثای مثلثه ایله علابط وزننده طپراغی یومشق
دوز یره دینور وکوده‌سی یك اتلو ویك طاولی ارکك دوه‌یه دینور (الدمثر)
علابط وزننده (والدمثر) سجل وزننده (والدمثر) جعفر وزننده بونلرده اتلی
وضخیم ارکك دوه‌یه دینور (الدمثرة) دحرجه وزننده وثاره معناسنه‌درکه یر

وفراش مقوله‌سی نرم و ملایم اولمغه دینور (الدمهکر) سفرجل وزننده دمه کیر
فارسی معربیدر آدمی دمبسته ایدن شیئه دینور غم وغصه کبی دمه فارسیده دم کبی
صولغه دینور وکیر کیرنده‌دن مرخمدر یقال انه دمهکرای آخذ بالنفس (اندینار)
دالك کسریله معروفدر یعنی درهمك بیوك برادری اولان سکه‌لو آلتونه دینور
وبو معربدر واصلی دناردر شدید نونله نونك بری یایه ابدال اولندی فعال وزننده
اولان مصدره ملتبس اولمامق ایچون کذاب کبی وبونك تفسیری حبب ماده‌سنده
ذکر اولندی شارح دیرکه اولا مؤلف حبب ماده‌سنده دیناره متعلق نسنه ذکر
ایلمدی ثانیا جمیع کتب لغویه‌ده دنار معربی اولمق اوزره مرسومدر لکن نه لساندن
معرب اولدیغی برنده اشعار اولنمامشدر ومؤلف دخی معروف ایله اکتفا ایلدی
مترجم فقیر دیرکه علامهٔ زمخشرینك بیانه کوره دینار بحساب شعیره قرق سکز
شعیره وزننده اولان آلتوندرکه اکا سکه اوریلوب معامله‌ده متداول اولور پس‌تبر
وذهبدن بواخص اولور بوجهتله سکه‌لنمش آلتونه‌ده اطلاق اولنور وبحساب حبه
یکرمی درت وبحساب دانق آلتی وبحساب خردل ایکیوز سکسان سکز وبحساب‌فلس
اوچبیك درتیوز اللی آلتی وبحساب فتیله یکرمی بیك یدییوز اوتوز آلتی و بحساب
نقیر یوز یکرمی درت بیك درتیوز اون آلتی نقیره وبحساب قطمیر یوز طقسان
بش بیك اوچیوز یکرمی و بحساب ذره بیك کره بیك طقوز یوز قرق اوچ کره
بیك طقوز یوز اوتوز آلتی مقداریدر وبرهان کبی کتب فارسیه‌ده دینار یایله وجه
مذکور اوزره آلتون ایله مفسر اولوب ودین اطاعت وحشمت واسلوب ودولت
و سلطنت معنالرینه اولمغله دینار لفظ مرکب اولمق اغلبدر آر لفظی فارسیده
کتوریجی و تحصیل وپیدا ایدیجی معناسنه اولمغله دین یاخود حشمت و دولت
وسلطنت پیدا ایدیجی یعنی آنلرك وسیله ومداریدر دیمك اولور ومصباحك بیانه
کوره مشهور بودرکه اصلی مشددا دنار اولوب تخفیف ایچون نون اول یایه منقلب
اولدی بوجهتدن جمعنده اصلنه رد ایله دنانیر دینور و بعضلرك وزنی فیعال در
قوللری مردود در زیرا اکر اول رسمه اولیدی جمعنده یاء ثابت اولور ایدی دیماس
ودیامیس کبی لکن کتب فارسیه‌ده دینارفارسی اولوب وعربیده دخی مرادف اولمق
اوزره مرسومدر بوجهتله یایی نونه ابدالله تعریبی تخیل اولندقدنصکره تخفیفا یایه
قلبله استعمال ایلدیلر یاخود برأسه عربیدر اصلی دنار ایدی تخفیفا یایه ابدال‌اولندی
وقول اخیر قبوله جدیردر وعند البعض دیباج لفظی کبی موهوما متصرفدر
نته‌که ماده‌سنده بیان اولندی فلینظر (الدیناری) برفرس اسمیدر ودینارالانصاری
صحابه‌در وعمرو بن دینار تابعیدر پدری صحابی اولمق منقولدر (الدینور) دالك
کسریله موصل ایله آذربیجان بیننده بربلده در (المدنر) معظم وزننده شول آته

اطلاق اولنور كه اورشمك ايچون بوك بوك بكلرى اوله يقال فرس مدنر اذا كان
فيه نكت سود فوق البرش وبكه اولمق آلتونه دينوركه تعريف اولور يقال دينار
مدنر اي مضروب والتونى چوق آدمه دينور يقال رجل مدنر اذا كثر دنانيره
(التدنير) تفعيل وزننده پارلامق معناسنه مستعملدر يقال دنر وجهه اذا تلألأ
و آدمك آلتونى فراوان اولمق معناسنه‌در يقال دنر الرجل على المجهول اذا كثر
دنانيره (الدنقرة) فتحه دحرجه وزننده امور ومصالحك دقايق و حقايقنى تفحص
وتتبع ايلمك معناسنه‌در يقال فلان يدنقر الامور اي يتتبع دقائقها و دنقره دواب
قسمينك ناخوش سكرتمه‌سندن ويورمه‌سندن كنايه دينور يقال دابته تعدو وتمشي
بالدنقرة وهي من عدوها ومشيها اذا كان ذميما (الدنقرى) دالك فتحيله (والدنقرى)
دالك كسريله قدى قصير وجثه وبايشى حقير اولان كمسه‌يه دينور يقال رجل
دنقرى ودنقرى اي قصير ذميم (دنبسر) دالك ضمى ونونك وسينك فتحيله ماردين
قريه‌سنده بر بلده‌در (الدار) بناء وعرصه‌يى جامع محله دينور يعنى اوجاق خانه‌يى وحولويى
دائرامادار جامع اولان دائره‌دركه لسانمزده قوناق و سراى تعبير اولنور واول خانه‌لره
بيت دينور دار دائره مخفف وبيت بيتوته‌دن مأخوذدر ودائره هاله دارك اخصيدر
ودار لفظى مؤنثدر بعضا مذكر استعمال اولنور جمعى ادؤر كلور افلس وزننده كه
واوى همزه‌يه مبدلدر وادور كلور واو ايله وآدر كلور همزه‌نك مديله كه مقلوبدر
وديار وديارة وديارات و ديران كلور دالرك كسريله و دوران كلور دالك ضميله
و دورات كلور تايله و ادوار كلور ابواب كبي و ادوره كلور ابوبه كبي مؤلفك
بصائرده بيانه كوره حائط ايله مدار اولديغى اعتباريله منزله اطلاق اولنمشدر باديه
نشينلرك كنديلره مخصوص اولوب سنور وعلامتله محاط اولان بقعه‌يه داره اطلاق
ايدرلر هاله كه مخصصدر دارة العرب بو اوله‌جقدر بلده‌يه وقبيله محلنده مجازا
اطلاق اولنور انتهى و دار شهر و بلده‌يه دينور وخاصة مدينهٔ منوره‌يه اطلاق
اولنور وبر موضع آديدر ودار ودارة قبيله‌يه دينوركه مراد قبيله‌نك بالفعل منزللرى
اوله‌جقدر قبيله‌نك آرامدرى ملاحظه‌سيله فارسيده بنكاه وتركيده اوبه تعبير اولنور
وبو اهلى موجود اولمق اوزره مجلسه نادى اطلاق كبيدر وايكى مرتبه ايله اصل
قبيله‌يه ده اطلاق اولنور ودار بر صنم آديدر ابو بطن اولان عبد الدار آنكله
ناماداردر ودار اساميدندر دار بن هانئ بن حبيب بر بطن پدريدر اصحابدن ابورقيه
بن تميم بن اوس وابو هند برير بن رزين الداريان اول بطندندر (الدارة) هاله
دارك اخصيدر نته كم ذكر اولندى وطاغلر آرالغنده واقع ارض واسعه‌يه اطلاق
اولنور ورنسنه‌يى چپ چوره احاطه ايدن شيئه دينور دائره كبي ودارة الرمل ذكرى
ومستدير اولان قومقله اطلاق اولنور دارة‌نك جمعى دارات ودور كلور دالك

ضميله ساحه وسوح كبى وداره خابور اعمالندن بربلده آديدر و آى آغيلنه دينور هالة القمر معناسنه (دارات العرب) ديار عربده داره ايله مصدر اولان مواضع اوله‌جقدركه يوز اوندن زياده در بندن غيرينك مؤلفنده بومرتبه‌ده مجتمع اولمامشدر سائر مؤلفين كتب لغت ايسه كمال اوزره تتبع وتنقير ايلمشلردر ولله الحمد على ذلك اشبو كتاب قاموسده حروف هجا ترتيبى اوزره بروفق آتى ذكر وايراد اولندى دارة الارأم دارة ابرق دارة احد دارة ارحام دارة الاسواط دارة الاكليل دارة الاكوار دارة اهوى دارة باسل دارة بحثر دارة بدوتين دارة البيضاء دارة التلى دارة تيل دارة الثلماء دارة الجأب دارة الجثوم دارة جدى دارة جلجل دارة الجلعب دارة الجددارة جودات دارة جولاء دارة جوله دارة جهد دارة جيفون دارة حلحل وبو جيمى اولان جلجل مصحفى دكلدر دارة حوق دارة الخرج دارة الخلاءة دارة الخنازير دارة خنزر دارة الخنزرتين دارة الخنزيرين دارة خو دارة دائر دارة دمخ دارة دمون دارة الدور دارة الذئب دارة الذويب دارة ذات عرش دارة رابغ دارة الرجلين دارة الردم دارة ردهه دارة رفرف راء مهمله‌لرك فتحه‌لريله ياخود معجمه‌لرك ضمه‌لريله‌در دارة الرمح دارة الرمرم دارة رهبى دارة الرهى دارة سعر سينك فتحى وكسريله دارة السلم دارة شبيث دارة شجا جيمله قفا وزننده‌در وبوشحى مصحفى دكلدر دارة صاره دارة الصفايح دارة صلصل دارة صندل دارة عبس دارة عسعس دارة العلياء دارة عوارض دارة عوام دارة العوج دارة عويج دارة الغبير دارة الغزيل دارة الغمير دارة فتك دارة الفروع دارة فروع جرول وزننده دارة الفروعك غيريدر دارة القداح كتاب وكتان وزنلرنده دارة قرع دارة القطقط دارة القلتين دارة القنعبه دارة القموص دارة قو دارة كامس دارة كبد دارة الكبيسات دارة الكور دارة الكور كافك ضميله دارة لاقط دارة مأسل دارة متالع دارة المثامن دارة محصن دارة المراض دارة المرومة دارة المروات دارة معروف دارة معيط دارة المكامن دارة مكمن دارة ملحوب دارة الملكه دارة منور دارة مواضيع دارة موضوع دارة النشاس دارة النصاب دارة واحد دارة واسط دارة وسط دارة وشحى دارة هضب دارة اليعضيد دارة يلغون ياخود مهمله ايله‌در بونلرك هر برى ماده‌لرنده مشروحدر وداره معرفه اوله‌رق آفت وداهيه‌يه اطلاق اولنور يقال رماه‌الله بدارة اى الداهية (الدائرة) بودخى برشيئ چپ چوره احاطه ايدن نسنه‌يه دينور جمعى دوائر كلور يقال دارت به الدوائر شارح ديركه فى‌الاصل اسم فاعلدر آخرنده‌كى تاءوصفيه‌دن اسميته نقل ايچون الحاق اولنمشدر ودائره حلقه‌يه اطلاق اولنور يقال رأيته قاعدا فى‌وسط الدائرة اى الحلقة وانسانك باشنده‌كى پرچمنك وصاچنك بربولكى اوزره اولان دكرمى صاچه اطلاق اولنور اول كونه محبوبلره طبله پرچم تعبير اولنور

على قول صاحبت بعضى يره اطلاق اولنور كه كوچك طغه طرنده اولور ودائره
هربت معنـــاسنه مستعملدر بلكه محيطنه كى دائر اولديغيچون يقال اصابتهم الدائرة
اى الهزيمة والسلك ، وره آلتنده يعنى اوست دودامنت اورتهســنده اولان دكرمى
يره اطلاق اولنور (الدبرة) كبيه وزننده بودخى مستدير الشكل اولان قوملغه
ديور (المدورة) تدمه وزننده بودخى ديره معناسنه‌در (الدور) حور وزننده
(والدوران) فعلانله دونمك وطولاشمق معناسنه‌در چرخ كبى يقال دار الشئ
يدور دورا ودورانا (الاستدارة) بودخى دونوب طولاشمق معناسنه‌در ودكرملنمك
معناسنه‌در آى‌ايچون دكرمى نسنه مستديره ديبور يقال استدار القمر وقر مستدير
(الادارة) همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى چرخ كبى چويروب دوندرمك معناسنه‌در
تقول اديرته ادارة وطولاندرمق معناسنه‌در تقول ادرت العمامة على رأسى معناى
اولدركه بركمسه‌يى برخصوصدن ترك وفراغته باعث اولسه ادار فلانا عن الامر
ديرلر حاوله الخ يعنى معناسنه كه لسانمزده فلانى اول ايشدن چويردى تعبير اولنور
كذلك برخصوصك فعلنه باعث اولسه اداره عليه ديرلر حاوله الخ معناسنه
واداره دونمك وطولاشمق معناسنه لازم اولنور تقول ادرت يعنى استدرت ودوار
مرضنه مبتلا اولمق معناسنه‌در يقال ادير به اذا اخذه الدوار كما يقال دير به
(التدوير) تفعيل وزننده بودخى برنسنه‌يى دولاب كبى دوندوروب چويرمك
معناسنه‌در تقول دورته ودورت به يعنى ادرته وبرنسنه‌يى دكرمى قلمق معناسنه‌در
كرك اولا وكرك بعد العمل اولسونكه دكرملتمك تعبير اولنور يقال دوره اذا جعله
مدورا (المداورة) مفاعله وزننده (والدوار) دالك كسريله بركمسه ايله برابرجه
مونوى كبى دونمك معناسنه‌در يقال داوره مداورة ودوارا اذا دار معه وبر مصلحتك
تمشيتنه دورشمك معناسنه مستعملدر يقال داور على الامر اذا عالج وبرنسنه‌نك
قوللرى طرفنى وتولكنى اطرافندن اراشدرمق معناسنه مستعملدر يقال داوره اذا
لاوصه (الدوار) كتان وزننده (والدوارى) مبالغة نفسنه نسبتله دونيجى ودائمى
دونر اولان شيئه ديبور چرخ ودكرمن كبى حركت دوريه‌سى اولان نسنه‌دن
عبارتدر يقال الدهر بالناس دوار ودوارى اى دائر يعنى يدور باحواله المختلفة
(الدوار) دالك ضمى وفتحيله غراب وسحاب وزننده باش چكرنمك علتنه ديبوركه
دولاب مرضى تعبير اولنور وبومعناده مصدر اولور يقال ديربه ودير عليه دوارا
اذا اخذه الدوار وهو مدور ويقال اديربه كما ذكر وهو مدار به (الدوارة) رمانه
وزننده دكرمى نسنه‌يه ديبور بوجهتدن باشك دكرمى اوله‌رق بربلوكنه دوارة
الرأس ديرلر (ودوارة البطن) قيون قسمنك قارنده‌كى بغرسقلردن قيوزم دكرمى
بغرسغه اطلاق اولنور بومعنالرده دالك فتحيله‌ده لغتدر ودوارة شول دكرمى قوملغه

دینورکه وحشی جانورلر آنك چورەسنی طولانوب اوزری پك یومشـق اولمغله آنده کشت وکذار ایدەمزلر (الدوار) کتـان وزنـنده رمان وزنـنـده دخی جائزدر کعبهٔ معظمه‌یه اطلاق اولنور مطاف اولدیغیچون وبرصنمك آدیدر بونده تخفیفله‌ده زبانزددر (الدوارة) جبانه وزننده پرکار تعبیر اولنان آلته دینورکه دائره جزیلور فرجار دخی دینورکه پرکار معربیـدر ویقال لکل مالم یتحرك ولم‌یدر دوارة وقوارة بفتحهمـا فاذا تحرك اودار فهو دوارة و قوارة بضمهما یعنی دکرمی اولوب لکن حرکتی یاخود دورانی اولمیان شیئه دواره وقواره دینور فتحله باش کبی وحرکتی یاخود دورانی اولان دکرمی‌یه دواره وقواره دینور ضمله چرخ ودکرمن کبی شارح دیرکه بو اکثریدر لکن مؤلف قواره ماده‌سـنده بوندن سکوت ایلشـدر اولدخی دکرمی نسـنه‌یه دینور ودواره اوست دوداقده برونك آلتنده اولان دکرمیجه یوه دینور (الداری) یای نسبتله عطاره اطلاق اولنور فی‌الاصـل بحرین شهرینـك ساحلنده دارین دیدکلری اسکله‌یه منسوبدر آنده بربازار واردرکه تجارهند طرفندن نافهٔ مسکی اورایه جلب وفروخت ایدرلر کیـده‌رك مطلقا عطر فروشلرده غالب اولدی وداری نعمت صاحبی آدمه اطلاق اولنور دارنده مقیم اولوب خلقه انعام ایلدیکیچون وکیده یلکن خدمتـنده اولان ملاحه دینورکه یلکنجی تعبیر اولنور یلکنی بری اوته آقداروب اداره ایدر ودائما خانه‌سـنده مقیم وملازم اولان آدمه دینور مبـالغة داریه دخی دینور وشول دوه‌یه دینورکه دائمـا اقامتکاهنه ملازم اولوب مرعایه کتمز اوله اوبه‌یه ملازمت ایلدیکیچون اطلاق اولنـدی (دوار) رمان وزنـنـده برموضع آدیدر (دوار) کتان وزنـنـده یمامه‌ده برزندان آدیدر (ابن‌داره) فرسان عربدن برکسه‌در (دارین) رانك کسریله شـامده برموضعدر وبحربنده براسکله آدیدر نته‌که ذکر اولندی (ذودوران) حوران وزننده قدیدایله جحفه بیننده برموضعدر (دارا) الف مقصوره ایله نصیبین ایله ماردین بیننده بربلده آدیدرکه شاه ایران دارا بن‌دارا بناکرده‌سیدر اسمیله مسمادر وطبرسـتان ایالتنده برقلعه آدیدر وبنوعامر دیارنده بروادی آدیدر وبحربنده برناحیه آدیدر (دارالبقر) مصرده ایکی قریه آدیدر (دارعماره) بغدادده ایکی محله آدیدر بری شرقیـه وبری غربیه‌در (دارالقطن) قافك ضمیله بغدادده برمحله‌در امام ابوالحسن علی بن‌عمرالدار قطنی اورادندر وحلبده برمحله آدیدر فنون متنوعه‌ده تصـانیف کثیرهٔ مبسوطه صاحبی عمر بن‌علی بن‌قشـام اورادندر (درنی) دالك ضمیله برموضع آدیدر موضع ذکری نون بابیـدر (الداری والدیار) کتان وزنـنـده (والدوری) دالك ضمیله (والدیور) تنور وزننده کس‌واحد وفرد معناسنه مستعملدر ومقام نفیه مخصوصدر یقال مابالدار داری ودیار ودیور ای احد ودیارك وزنی فیعال‌در (المدارة) میمك

ضميله شول دكرمنه تعبير ايدرلر ديبورلركه قوله طرزنده ديكلوب آتلكله قوييدن
صو چكرلر و لاحه موضعيه واراره دبور (اندورين) ضمومطلری ورنده بودور
قره دبورلركه ديك طرزنده بوص بوملق اولنور (اندورة) جهيه وزننده ريف
شامده بر قصبه در و بر موضع آديدر كه آنده حسون بن الهيثم المقرئ اندوری ساكن
اولمشدر (دوره) محبه وزننده بغداد قضاسنده بر قريه آديدر اعلامدن محمد بن
عبدالله بن يوسف بن خرشيد اورادندر (اندور) دالك ضميله سرمن رأى قصبه سيله
تكريت بينده ايكی قريه در بريه دور علبا وبرينه دور سفلی ديرلر اعلامدن محمد
بن ابراهيم بن دوربه اورادندر ودجيل قضاسنده بر ناحيه آديدر ومشهد ابی حنيفه
رضی الله عنه قربنده بر محله آديدر محدثيندن محمد بن مخلد بن حفص اورادندر
وبغاورده بر محله آديدر محدثيندن ابوعبدالله الدوری اورادندر واهواز قضاسنده
بر بلده آديدر و ديبده بر موضع آديدر (اندورة) دالك ضميله قدس ايله خليل
بينده بر قريه در مصرده بو اندوری جماعتی اورادندر (دوران) دالك ضميله
بر موضعدر (دوران) دالك و واو مشدده نك فتحيله صلح قضاسنده بر قريه در (داريا)
شامده بر قريه آديدر نسبتنده داراني ديرلر غير قياس اوزره (تدوره) تكمله وزننده
جبال ارانغده واقع دوزجه بقعه يه دينور غير منصرفدر (المدورة) مكرمه وزننده
شول ناقه لره دينوركه چوبان آنلری بر زبرد دور ايدهرك سودلرنی صاغار اوله كلمهٔ
مزبوره اصلی اوزره مخرجدر يعنی واوی الفه قلب اولنمامشدر (الدهر) دالك
فتحی وهانك سكونيله كاه اولنوركه اسماء حسناده عد اولنور مؤلفك بصائرده
بيانه كوره دهر زمان معناسنه در علی قول ابد غير منقطع معناسنه در وازهری قولی
اوزره دهر عندالعرب بعض زمان اطوله اطلاق اولنور كذلك بالكليه مدت دنيايه
اطلاق اولنور عندالبعض ابتدای آفرينشدن انجامنه قدر اطلاق اولنور وعلی قول
هر قوم وامتك دهری زمانلرندن عبارتدر نته كيم [لاتسبوا الدهر فان الدهر هوالله]
وفی رواية [فان الله هوالدهر] حديثنده واقع دهر عندالبعض اسماء حسناددندر
وزمخشری قولی اوزره مراد زمان طويلدر بعض كسه لر نوازل وحوادثی دهره
عزو ومضاف ايتكله دهردن شكوی وذم ونفرين ايتدكلريله رسول اكرم صلی الله
عليه وسلم حضرتلری دهره سب ايتك خالق وفاعلنه سب ايتك اولديغنه مبنی
نهی ايتمشلردر ونته كيم اولكی روايته كوره فان جالب الحوادث هوالله
سبكنده در دهر حوادث موضعنه وضع اولنمشدر كما يقال ان ابا حنيفة ابو يوسف
يعنی فقاهتده درجهٔ نهايته بالغ همين ابو يوسفدر پس ابو حنيفه كمال
فقهيله مشتهر اولديغندن ابو يوسف موضعنه وضع اولنوب مثلا قال
ابو يوسف محلنده قال ابو حنيفة دينور دهر دخی عندلرنده جلب حوادث

ایله مشتهر اولمغله حوادث محلنـه وضع اولندی وروایت ثانیـه‌یه کوره فان الله هو الجالب للحوادث تأویلنده‌در زیرا عندلرنده جالب حوادث دهردر کما یقال ان ابا یوسف ابو حنیفة یعنی ابو یوسف فقاهتده درجهٔ قصوایه بالغدر متقاصر دکلدر دیمکدر پس قصرلر افرادی اولور وعلی قول دهر ثانی اولك غیریدرکه مصدر بمعنی فاعلدر ان الله هو المصرف المدبر المفیض لمایحدث سبکنده‌در مترجم دیرکه شیخ اکبر قدس سره فتوحاتك یتمش اوچنجی بابنده بحث مزبوری سرد ایلمشدر ومؤلف علیه الرحمه شافعی متعصبندن ایکن وجه مذکور اوزره امام اعظمی وابو یوسفی کمال فقاهتده تمثیلی فیوضات دهریه‌دن معدوددر انتهی ودهر زمان طویل وامد ممدوده دینـور تقول مارأیته دهرا ای زمانا طویلا وبیك سـنه مدته دینور وحرف حلق اولمغله هانك فتحیله‌ده جائزدر جمعی ادهر ودهور کلور ودهر مجازا نازله وحادثه‌یه اطلاق اولنور یقال اقلقه دهرای نازلة وهمت معناسـنه مستعملدر تقول مادهری بکذا ای همتی وارادتی وغایت وانجام معناسـنه مستعملدر جزؤیت وکلیت مناسبتیله یقال دهره صار الی کذا ای غایته وغلبه معناسنه مستعملدرکه اعتقاد عوامده فعل زماندر یقال تطاول علیه بالدهر ای بالغلبة ودأب وعادت معناسنه مستعملدرکه مدت حیاتده باقی اولور یقال دهره کذا ای عادته ودهر بالأخذ مصدر اوله‌رق استعمال اولنور برکسیه برحادثه وکریهه اصابت ایلمك معناسـنه یقال دهرهم امر دهرا من البـاب الثالث اذا نزل بهم مکروه وهم مدهوربهم ومدهورون (الدهارير) عبادید وزنـنده اول الدهر فی الزمن الماضی معناسنه‌در وبونك مفردی یوقدر عبادید کبی وزمان سـالف وهنکام قدیم معناسـنه مستعملدر ودهور مختلفه معناسـنه مستعملدر یقال دهور دهاریر ای مختلفة شارح دیرکه جوهری شدید معناسـنه ثبت ایلمشدرکه لیل الیل وظل ظلیل قبیلندن اولور ونهایه‌ده سطیح کاهنك ٭ فان ذا الدهر اطوار دهاریر ٭ قولنـده ازهری بیانی اوزره دهاریر غیر قیاس اوزره دهورك جمع الجمعی اولمغله مرادی بؤس ونعمدن ذوحالین دیمکدر وزمخشری قولی اوزره دهـاریر تصاریف دهردن عبارتدر دهر لفظندن مأخوذدر لفظندن واحدی یوقدر پس مؤلف زمخشری‌یه موافقت ایلمشـدر وقال فی الاساس مضت دهور دهاریر ای طوال (الدهیر) امیر وزننده (والداهر) مبالغة وصف اولور یقال یمضی علیهم دهر دهیر وداهر ای شدید وتقول لا آتیه دهر الداهرین ای ابدا کما تقول عوض العائضین (الدهری) یای نسبتله دهرك بقاء وعدم فناسنی زعم واعتقاد ایدن ملحده دینورکه آخرتی منکر اولور حیوان وانسان کیاه منزلنده‌در دهر ابدی البقاء دیرلر شارح دیرکه دهری دالك فتحیله ملحد مزبوره دینـور ودالك ضمیله غیر قیاس اوزره پیر وسـاخورده کمسـیه دینور فرق ایچون نسبت متغیردر کذلك وجـه آتی اوزره دهر نام قبیله‌یه

منسوب دیمكدر ومنه یقال رجل دهری ودهری ای ملحد ومسن ومن قیده الدهر
انتهى (المداهرة) مدهمه وزننده (والدهار) قتال وزننده توقیت وتحدید ایلیوب
مدت مدیده اوزره معامله ایتمك معناسنه در یقال عامله مداهرة ودهارا ویقال استأجره
مداهرة (الدهورة) جهوره وزننده یوسمیی یر کمدوب وجفوب ودیرن یره آتمق
معناسنه در طرق دهردن مأخوذدر یقال دهور الشیء اذا جمعه وقذفه فی مهواة
وجفرمق ویقیله حدثمك معناسنه در یقال دهور الرجل والطیر اذا سلح وکلامی
رفیع الشأن اولمیرق منفصلا فصاحت وبلاغته تکلم ایتمك معناسنه در حوادث عظیمهٔ
متوالیهٔ دهر کبی یقال دهور الکلام اذا قحم بعضه فی اثر بعض ویوسمیی اوته قوب
دوشورمك معناسنه در یقال دهور الحائط اذا دفعه فسقط (التدهور) تدحرج
وزننده کیجه نك اکثر وقتی صاوشمق معناسنه در یقال تدهور اللیل اذا ادبر (الدهوری)
جهوری وزننده متین وطیانقلی آدمه دینور یقال رجل دهوری ای صلب (دهر)
نهر وزننده حضر موت یاننده بر وادی آدیدر وبرقبیله پدرینك اسمیدر نسبتنده دهری
دینور دالك ضمیله غیر قیاس اوزره ودهری پیر وسالخوردهیه اطلاق اولنور ایله
بو دخی تغییر نسبتندندر نته که ذکر اولندی (داهر) (ودهیر) امیر وزننده
اعلام رجالندندر (الداهرة) نسبت اوزره ذات دهر دیمکدر که اوزرندن دور
ودراز وقت کچمش نسنه دیمکدر تأنیثی موصوف اعتباریله در بومناسبتله قامتی
افراط اوزره اوزون اولان خاتونه داهرة انطول اطلاق ایدرلر یقال انها الداهرة
انطول ای طویلة جدا (داهر) هاجر وزننده قصبهٔ ملکت سند اولان دیبل نام
شهرك شاهی اسمیدر که حجاجك عمزاده سی محمد بن القاسم الثقفی قتل ایلمشدر (الداهری)
ناصری وزننده داهره منسوب دیمکدر عبدالله بن حکیم الداهری ضعیف الروایه در
وعبدالسلام الداهری محدثدر (دهدرین) دالك ضمی ورای مشددهنك فتحیله
بطل فعلنك اسمیدر یعنی اسم فعل ماضیدر که بطل معناسنه در سرعان وهیهات کبی که
سرع وبعد فعللرینك اسملریدر وباطل وبیهوده نك وکذب ودروغك دخی اسملریدر
نته که دهدر دخی بولغتده در یعنی اصل دهدر باطل وکذبك اسمی اولوب تثنیه
اولنه رق دهدرین عنوانده دخی استعمال اولنور ومنه المثل دهدرین سعد القین ★
ای بطل سعد الحداد بان لایستعمل لتشاغلهم بالقحط یعنی ناس قحط وغلابلیه سیله
اوغراشمغله دمورجیلك مصلحتلری قالمدیغندن ناشی سعد دیدکلری دمورجی مهمل ومعطل
قالدی پس بوراده اسم فعل ماضی اوله رق استعمال اولندی وعند البعض بر دمورجی
اسمی سعددر دینورکه برمدت امرار ایام ایلدکدنصکره برقریه یه اینمك سعد اولدیغی
بین الناس متین اولمغله اولبابده کذبی ظاهر اولدقده کندیسنه کلام مزبوری ضرب
ایلدیلر یعنی ای دمورجی سعد باطلی باطل ایله جمع ایلدك پس دهدرین تثنیه اولوب

ومضمر جعت فعليله منصوب وسعد منادى اى معرفه وحرف ندا محذوف والقين كلمه سى صفت اولور ومقدما صنعتنده حذاقت ادعا ايدوب بعده بى بهره ظهور ايلمكله كذبى ايكى دفعه متعين اولديغندن تثنيه ايله ايراد ايلديلر وبعضلر منفصلاده درين عنوانيله روايت ايلديلر كويا كه ده لفظى دها كلمه سندن فعل امر اولوب لام فعلى اولان واو عين فعلى موضعنه نقل اولنوب دوه اولدقدنصكره اجتماع ساكنين ايچون واو حذف اولندى ودرين كلمه سى دريدر دروارا صيغه سندن اسم مشادرليك وحنانيك لفظلرى كبى تأكيد ايچون ايراد اولنمشدر حاصل معنا كذب ودروغده اى سعد سن تتابع ايدرك افراط ومبالغه قيل ديمك اولور وبعضلر ديديلركه حداد مزبور عجم طائفه سندن اولوب يمن نواحيلرنده صنعتنى اجرا ايليه رك كشت وكذار ايلر ايدى ناحيه نك برنده كسادلديكى وقتده لسان فارسى اوزره ده بدرود دير ايدى ده فارسيده قريه وبدرود وداع معناسنه اولمغله اشبو قريه يه وداع ايدرم ديمكله فردا محل آخره عزم ايليه جكنى اخبار ايدر ايدى تاكه خلق بره مدد كتمه ديوب كنديسنى استعمال ايده لر عرب بوكلامى تعريب ايدوب مطلقا كذب وبيهوده موقعنده ضرب مثل ايلديلر وجه مذكور اوزره راه وروشى هركسك معلومى اولمغله برى برينه اذاسمعت بسرى القين فانه مصبح ديرلر ايدى يعنى معهود دمورجينك بوكيجه كيدرم ديديكنى تصديق ايلمه اول يارنده بونده در مؤلف كرچه بوكونه بسط وبيان ايلدى لكن ايكنجى وجهى مشوش اولمغله برخوشجه ذائقه سى مماس حواس اولمامشدر امثال ميدانيده زياده جه مبسوطدر ازجمله عرب طائفه سى عجمى اهل مكر وخديعه اولمق اوزره اعتقاد ايدرلر ايدى عجم طائفه سى عربه مخالطه ودر ايله يعنى انجو ايله تجارت ايدوب لكن عربيه بى فصاحت اوزره ادا ايده مزلر ايدى عربيده عشره ديجك يرده لسان فارسى اوزره ده و اثنين ديجك يرده دودير لر ايدى كه بونى طوغرى تكلم ايدوب سائرينه كلمات عربيه مزج ايدرلر ايدى بركون على العاده عجمدن برتاجر وافر آق وقاره بونجقلر ويلانجى انجولر كتوردى سؤال ايدنلره ده درين ايله جواب ويردى كه مرادى ايكى كونه انجو ديمك ايدى دو ديجك يرده ده ديدى بعده عيبه سنى استكشاف ايلدكلرنده كذبى ظاهر اولمغله ده درين ديه رك هزل وسعدنام حداد بين العرب كذبله مشتهر اولمغله سعدالقين لفظنى دخى اضافه ايدوب ومزدوج اولمغله من بعد ضرب مثل ايلديلر ودرلفظنه مزاوجة دالنى مضموم قلديلر بعده دهدر كلمه سنى وآندن تصرفله دهدار وبعضا راى نونه ابدالله دهدن كلمه لرنى كذب وباطل وبيهوده ده استعمال ايلديلر ومترجم فقيرك عربستانده السنة عربدن مسموعى اولديغى اوزره برآدمى هزل ايله ممتزج تكذيب موقعنده دهدرين ودهدرا عنوانيله ايراد ايدرلر حتى نسوان فلاحين تحريفله دراوديدكلرى مسموع اولمشدر دالك كسرى

ورانك تشديدى والف وواو ايله اندى (الدهشرة) شين معجمه ايله دهكره وزننده
رقته كيرمه دينور . ومصدر اولور رايشى رفق وسهولتله ايشلوب جهد ايله كورمك
معناسنه يقال دهشر الامر اذا قاله بغير رفق وكورشمى حسمى حست وچابك طوتمق
معناسنه‌در يقال دهشر الرجل اذا اسرع الاخذ والصراع كذلك جماعده چابك
دورانمك معناسنه‌در يقال دهشر والجمع اذا اسرع (الدهكر) تدحرج وزننده
ومراد فيدركه يوارلنمق معناسنه‌در يقال تدهكر الحجر اذا تدحرج وبرنسنه اوزره
سرعتله صچرايوب بتمك معناسنه‌در يقال تدهكر عليه اذا نمرى وخاتونك صغريسى
بك بيوك اولمغله يورركن برى اوته اضطراب ايلمك معناسنه‌در يقال تدهكرت المرأة
اذا اضطربت (الدهمرة) مدحرجه وزننده كودمى طفنار وصم صق وقوند
اولان خاتونه دينور (الدير) دالك فتحى و يانك سكونيله مسكن النصارى يعنى
نصرانيلرك مناسترلرينه دينوركه بو كليسادن بشقه‌در جمعى اديار‌در (الديار) شداد
وزننده‌كه وزنى فعال‌در (والديرانى) غير قياس اوزره نسبتله صاحب مناستر
اولانه دينور (رأس الدير) مناستر سكانه رئيس اولان باباسه دينور (دير ازهران)
ايكى موضع آديدر (ديوركى) خير على وزننده رها شهرنده برموضعدر ودمشق
قضاسنده برقريه‌در (دير سمعان) سعبان وزننده دمشقده برقريه آديدركه
عمر بن عبدالعزيز اوراده مدفوندر وحاليا اول قريه مجهولدر وانطاكيه
ترابنده برموضع آديدر ومعره ده برموضع آديدر عمر بن عبدالعزيزك مرقدى
كرچه بونده‌در ديرلر لكن صحيح اولان قول اولدر و حلب قضاسنده برموضع
آديدر (ديرالعاقول) اوچ موضعدر (دير عبدون) ايكى موضع آدلريدر
(دير العذارى) اوچ موضع آدلريدر (دير هند) اوچ موضعدر دير نجران اوچ موضعدر
(دير مرجش) منزل وزننده ايكى موضعدر (دير مارت مريم) اوچ موضعدر
تجز الدال بعون الله الملك المتعال ﴿ فصل الذال المعجمة ﴾ (الذأر) ذالك وهمزه‌نك
فتحيله برنسنه‌دن قورقوب استنكاف ايلمك معناسنه‌در يقال ذئر عنه ذأرا من الباب
الرابع اذا فزع منه وانف وبر نسنه‌يه جرأتلنوب اقدام ايلمك معناسنه‌در يقال
ذئر عليه اذا اجترأ وطارلمق معناسنه‌در يقال ذئر الرجل اذا غضب فهو ذئر وذائر
وبرنسنه‌يى كريه وناخوش كوروب ايكرنكله آندن منصرف اولمق معناسنه در
يقال ذئر الشئ اذا كرهه و انصرف عنه وبرايشه دادنوب عادت و ادمان ايلمك
معناسنه‌در يقال ذئر بالامر اذا ضرى به واعتاده وخاتون زوجنه نشوز وعصيان
ايلمك معناسنه‌در يقال ذئرت المرأة على بعلها اذا نشزت (الذئر) كتف وزننده
(والذائر) غضب معناسندن اسم فاعلدر طارغين وغضبان كشى‌يه دينور وزوجنه
نشوز وعصيان اوزره اولان قارى‌يه دينور يقال رجل ذئر و ذائر اى غضبان

وامرأة ذئر وذائر ای ناشز لبعلها (الاذائر) همزه نك كسريله برآدمی طارلتمق معناسنه‌در تقول اذأرت فلانا اذا اغضبته وبرآدمی بر نسنه اوزره جرأتلندروب اغرا وتحریش ایلك معناسنه‌در يقال اذرأه عليه اذا جرأه واغراه وبر نسنه‌یه مضطر وناچار ایلك معناسنه‌در يقال اذرأه اليه اذا الجأه واضطره اليه (الذئار) كتاب وزننده طپراقله قارشق فشقی‌یه دینورکه ناقه‌نك ممه‌سنه صیوارلر تاكه یاوریسنی امزرمیه وبونی یاوری‌یی سوددن كسدكلری وقتده ایدرلر (الذأر) ذالك فتحی وهمزه‌نك سكونیله ناقه یاوریسنی امزرمك ایچون ممه‌سنه ذكر اولنان فشقی‌یی صیوامق معناسنه‌در يقال ذأر الناقة ذأرا من الباب الثالث اذا طلى اطباءها بالذئار (المذاءرة) مفاعله وزننده بو دخی خاتون زوجنه نشوز و عصیان ایلك معناسنه‌در يقال ذاءرت المرأة على بعلها اذا نشزت (المذائر) آندن اسم فاعلدر يقال مرأة مذائر ای ناشزة على بعلها وياوريسنی وضع ایلدیکی حینده آندن نفرت ایدوب حنین ایلین على قول همان برونك اوجیله قوقلیوب درونسدن اوزله‌مز اولان ناقه‌یه دینور يقال ناقة مذائر اذا كانت تنفر عن الولد ساعة تضعه اوترأم بانفها ولا يصدق حبها (الذئرة) فرحه وزننده ذئر لفظندن مؤنثدركه طارغین وغضبان معناسنه‌در نته‌كه ذكر اولندی ومنه يقال شؤونك ذئرة ای دموعك فيها تنفش كتنفش الغضبان شؤون شأنك جمعیدركه باش كمیكنك چاتیسنه دینور كوزیاشنك عروقی آنده‌در تنفش تویلر اورپرمك معناسنه‌در (الذبر) صبر وزننده یازو یازمق معناسنه‌در يقال ذبر الكتاب ذبرا من الباب الثانی والاول اذا كتبه و یازویی نقطه‌لیوب اعجام ایلك معناسنه‌در يقال ذبر الكتاب اذا نقطه وخفیجه قرأت على قول سرعتله قرأت ایلك معناسنه‌در يقال ذبر القرآن اذا قرأه خفية اوسريعة وذبر حمير قبيله‌سی لساننده خرما یپراغی اوزره یازیلن یازویه دینورکه كاغد كبی اكا یازو یازارلر وذبر كذلك مصدر اولور كركی كبی فهم وادراك ایلك معناسنه‌در يقال ذبر الشئ اذا علمه وفقه به وذبر صحيفه‌یه دینور يقال ذبر فى الذبر ای فى الصحيفة جمعی ذبار‌در ذالك كسريله (التذبير) تفعيل وزننده بودخی یازو یازمق معناسنه‌در يقال ذبره تذبيرا اذا كتبه (الذبارة) سفاره وزننده برنسنه‌یه حسن دقت وامعانله نظر ایلك معناسنه‌در يقال ذبر الشئ ذبارة من الباب الثانى اذانظروا حسن النظر وبركلام وخبرك معنا ومفهومنی فهم وادراك ایلك معناسنه‌در يقال ذبر الخبر اذا فهمه وآب روان كبی سلاست وطلاقتله اوقومق معناسنه‌در ومنه يقال ماحسن مايذبر الشعراى يمره و ينشده (الذبر) فتحتینله طارلمق معناسنه‌در يقال ذبر عليه ذبرا من الباب الثالث اذا غضب (المذبر) معظم وزننده آلاجه وپرنقش ونكار اولان ثوبه دینور يقال ثوب مذبر ای منمم (الذبر) كتف وزننده

سهولت وسلاست اوزره قرائت اولنان كتاب ومكتوبه ديرلر يقال كتاب ذر
اى سهل القراءة (الامذار) عز وزننده انفت وامعان صاحبى ادمه ديرلر كه
حس وكزانه‌م اوشنون يقال رجل ذار اى منفق لها (الذخر) ذالك ضمى وخانك
معجمه‌نك سكونيله وصدى اختيار ابقت على قول الخار يعنى ابدانك معناسنه‌دركه
مراد وقت حاجتده مقتضى اولور نسنه‌يى صقلامقدر يقال ذخر الشئ ذخرا
من الباب الثالث اذا اختاره اواتخذه اى لوقت حاجته قال فى الاساس ذخره اذا
خبأه لوقت حاجته وقال فى المصباح ذخرته ذخرا من باب نفع والاسم الذخر بالضم
اذا اعددته لوقت الحاجة اليه وذخر اسم اولور وقت حاجت ايچون اتخاذ وحفظ
اولنان نسنه‌يه ديرلر ذخيره كبى جمعى اذخار كلور قفل واقفال كبى (الادخار)
همزه‌نك ودالك تشديديله كسريله آدن اوتعالدر ذخيره طوتمق معناسنه يقال ادخره
يعنى ذخره اصلى اذتخر ايدى تا ودال داله قلب وادغام اولندى نته كه اذكر كلمه‌سى
دخى بويله‌در (الذخيرة) سفينه وزننده بودخى وقت اقتضا ايچون اتخاذ وحفظ
اولنان شيئه ديرلر جمعى ذخائر كلور ومنه يقال جعل ماله ذخرا عندالله وذخيرة
وذخيره بر موضع آديدركه نهر ك اعلاسى اوراده نسبت اولنور (الذاخر) فاخر
وزننده يك سمز وطاولى انسان وحيوانه ديرلر يقال رجل وفرس ذاخر اى سمين
وذاخر بر رجل آديدر (المذخر) معظم وزننده شول آته اطلاق اولنوركه
بوكركلكندن ناشى اختيار واتخاذ اولنمش اوله يقال فرس مذخر اى منق ختيره
(الاذاخر) همزه‌نك فتحيله مكه‌يه قريب بر موضع آديدر (الاذخر) زبرج وزننده
مطلقا تونتره وسبز اولان اوتلقه ديرلر وبر نوع خوشبو اوتلغك اسميدر تركيده
مكه آيريغى ومكه صمانى ديدكلريدر (المذخر) كتف وزننده بنده برطاغك آديدر
(المذاخر) مصادر وزننده انسان وحيوانك جوفلرينه وبطنلرينه وبغرسقلرينه
وطمرلرينه واسفل بطونلرينه اطلاق اولنور مجمع ومرجع طعام وعلف اولدقلريچون
ومنه يقال تملأت مذاخر فلان اذا شبع وملأت الدابة مذاخرها وهى المواضع
التى تدخر فيها العلف والماء من جوفها (الذر) ذالك فتحى وراءنك تشديديله خرده
قرنجه‌لره ديرلر صغار النمل معناسنه واحدى ذره در آنلرك يوز دانه‌سى بر آريه
وزننده اولنقه ذرة اوزان جمله‌سندندر قال الشارح ومنه قوله تعالى [ان الله لايظلم
مثقال ذرة] اى ابدا شارح ديركه بوماده صاچمق معناسنه موضوعدر معانى سائره
آندن متشعبدر خرده قرنجه‌يه ذره اطلاقى صاچلمش دانه‌يه تشبيهلدر ووزن مزبور
آندن متفرعدر وشعاع شمس سببيله پنجره وباجه‌لر ايچره هواده مسلسل توزه
ذره تعبيرى دخى آندن متشعبدر انتهى وذر مصدر اولور تخم ودانه مقوله‌سنى
صاچمق معناسنه يقال ذر الحب والملح ونحوه ذرا من الباب الاول اذا فرقه ونثره

وكوزه

وكوزه كوز اوتى اكمك معناسنه‌در يقال ذر الذرور اذا طرحه فى العين و نشر ايلك معناسنه‌در ومنه ذر الله عباده فى الارض اذا نشرهم وذر و ذرور مرور وزننده كوده‌نك ياخودساده اتك آرقليوب ورطوبتى چكلمكله سكيل طرزنده دانه دانه صورتنده اولمق معناسنه مستعملدر يقال ذر اللحم ذر اوذرورا اذا تخددو ذره كبى يردن نبات اوج كوستورمك معناسنه مستعملدر يقال ذر البقل اذا طلع اى ادنى شئ منه كالذرة كذلك كونشك اوجى طلوع ايلك معناسنه مستعملدر يقال ذرت الشمس اذا طلعت و يقال ذر قرن الشمس اذا طلع و ذر متعدى اولور نباتى ير بتورمكه بشليوب اوجنى كوستورمك معناسنه يقال ذرت الارض النبات ذرا اذا اطلعته وبرآدمك باشنك ايلروسى اغارمغه بشلمق معناسنه‌در يقال ذر الرجل يذر بالضم ويذر بالفتح ذرا من الباب الاول والرابع اذا شاب مقدم رأسه ويذر فيه بالفتح شاذ يعنى باب رابعدن شاذدر (الذرذرة) زلزله وزننده بو دخى طوز ودانه مقوله‌سنى برنسنه اوزره طاغيدوب صاچمق معناسنه‌در يقال ذر ذر الملح والفلفل بمعنى ذره (ابوذر) ذالك فتحيله اصحابدن جندب بن جنادة الغفارى كنيه‌سيدر حليله‌سى ام ذر ايله مكنيه‌در بوراده ذرخرده قريجه اوله‌جقدر كندولرى خصوصا فرزندلرينك جثه‌لرى بغايت صغير وقصير ايديلر وابوذرة الحارث بن معاذ كذلك اصحابدندر وابو ذره الهذلى الصاهلى شعرادندر على قول بودال مهمله مضمومه ايله‌در (الذرور) صبور وزننده كوز اوتنه دينور داروى چشم معناسنه توتيا وسرمه وسائرى كبى وذرور برنوع عطر آديدركه هنددن كلور جمعى اذره كلور اجله كبى (الذريرة) سفينه وزننده بودخى ذرور ديدكلرى عطرك آديدر بواسمله معروفدر (الذرية) ذالك ضم و كسرى وراء مشدده‌نك كسرى ويای مشدده ايله برآدمك نسل وولدينه دينور جمعى ذريات كلور وذرارى كلور ذالك فتحيله وذريه نسوانه اطلاق اولنور محل نسل اولديغيچون مفرد و جمعى برابردر يعنى كرك ولد وكرك نسوان معناسنده‌مفرد وجمعه شاملدر وجمعنده ذريات وذرارى دينور شارح ديركه وزنى فعليه‌در صغارنمل معناسنه اولان ذر كلمه‌سندن مأخوذدر و بونده اوج لغت واردر افصحى ذالك ضميله‌در لغت ثانيه كسر ايله وثالثه ذالك فتحى ورانك تخفيفيله كريمه وزننده در وعند البعض ذره ماده‌سندنكه خلق معناسنه در مأخوذدر وزنى فعوله‌در نته كه همزه بابنده دخى ذكر اولندى ومجازا اصولده‌ده اطلاق اولنور (الذرذار) ثرثار وزننده اوزان وپركوكمسيه اطلاق اولنور يقال رجل ذرذاراى مكثار وبر رجل لقبيدر (الذرارة) ثمامه وزننده صاچيلن واكيلن شيئه دينوركه صاچنتى واكنتى تعبير اولنور يقال هذه ذرارة الطيب وغيره اى ماتناثر منه اذا ذر (الذرى) ذالك فتحيله برى وزننده طبان

وبر اسلان قلع كبي آلات وجوهر نار فتحه وصف اولنور يقال سيف ذو ان كثير انله
وقطعك جوهرينه اطلاق اولنوركه فلتك جوهرى بوتون صويدر ☆ خرده قرقحه
شكلنده اولنقه كويا كه اكا اسنادا ونسند بقال مالي دان سيفه الى فرنده (الفرار)
كتاب وزننده بر نسبه عظا بلوب ادن امراض ايتك معناسنده در يقال ذر عليه
دارا اذا غضب عليه واعرض (المذارة) في الاصل مماغله وزننده (والفرار)
قتال وزننده بونده مدحوي اولان معناسنده در يقال دارت الفنة مذارة وبدارا اذا
ساء خلقها وهي مذارای سيئة الخلق (المذرة) ميمك كسرى وذالك فتحيله خرمنده
حبوبات طاغيده جق آلته دينور كه يبا اوله جقدر (الذعر) ذالك ضمى وعينك
سكونيله اسمدر قورقويه دينور خوف معناسنه (الذعور) بر نسنه دن قورقش آدمه
دينور يقال ذعر الرجل على بناء المجهول فهو مذعور (الذعر) ذالك فتحيله قورقتمق
وقورقوبه دوشورمك معناسنه در يقال ذعره ذعرا من الباب الثالث اذا خوفه (الاذعار)
همزه نك كسريله بودخي قورقتمق معناسنه در يقال اذعره بمعنى ذعره (الذعر)
فتحتينله مدهوش اولمق معناسنه در يقال ذعر الرجل ذعرا من الباب الرابع اذا
دهش (الذعر) صرد وزننده قورقنج نسنه يه دينور يقال ذعره ذعر اى امر
مخوف (الذعرة) توده وزننده بر قوش آديدركه اغاجلرده اولوب دائما قويروغنى
تحريك ايدر قويرق صالان ديدكلرى قوش اوله جقدركه بلك قويرق اولور
(الذعور) صبور وزننده (والمذعر) متذكر وزننده بالطبع عيب وتهمتدن خوف
واحتراز ايدر اولان خاتونه دينور يقال امرأة ذعور ومتذعر اذا كانت تذعر
من الريبة والكلام القبيح وذعور شول ناقه يه اطلاق اولنوركه ممه سنه ال اوردیغی
كبي كمال قورقودن سودى چكر اوله يقال ناقة ذعور اذا كانت قدمس ضرعها
غارت (ذو الاذعار) همزه نك فتحيله تبابعة يمندن اذواء تعبير اولنان امرادن برينك
لقبيدر صور واشكال غريب ووحشي بر طائفه يي سبي واسير ايدوب مملكتى اولان
يمنه كتوردكده خلق انلردن خوف ايتمكله تلقيب اولنمش ايدى على قول نسناس
ديدكلرى طاغ آدملرى يمن اوزره حواله وتسليط ايلمكله ناس كنديسندن خوف
ايتمكله تلقيب اولندى (الذعاير) شعارير وزننده ومرادفيدركه طارطغان وتارمار
معناسنه مستعملدر مفردى يوقدر كوياكه ذعرودر خوف وهراسدن ناشى
پراكنده اولان عسكره دينوب بعده تارمار معناسنده استعمال اولندى يقال تفرقوا
ذعاير اى شعارير وذعاير الانف بروندن سيلان ايدن سوده شبيه سموكه اطلاق
اولنوركه بلك غلطتى اولمز (الذعرة) ذالك ضميله (والذعراء) حمراء وزننده كوتنه
اطلاق اولنور كويا كه دائما ضرطه سى خوفندن ناشيدر وعربلر بغايت شديد وقحط
ولان سنه يى ذعريه ايله توصيف ايدرلر هر كس آندن انديشه ايدر اولديغيچون

يقولون

يقولون اصابتهم سنة ذعرية اى شديدة (المذعورة والمذعرة) معظمه وزننده دلورمش ناقه‌یه اطلاق اولنور يقال ناقة مذعورة ومذعرة اى مجنونة (المتذعر) متذكر وزننده هر نسنه‌دن خوف واحتراز ايدر اولان آدمه دينور يقال رجل متذعر اى متخوف ومالك بن‌دعر دال مهمله ايله‌در نتـه‌كه محلنده ذكر اولندی (الذغور) غين‌معجمه ايله عصفور وزننده شول مبطن وكيندار آدمه دينوركه عقدهٔ حقدوكينی دكه حالله منحل وزائل اولميه دوه كينلو تعبير اولنور يقال رجل ذغور اى حقود لاينحل حقده (الذفر) ذالك وفانك فتحيـله (والذفرة) فتحاتله مطلقا رايحه‌نك بغايت حدت وشدتنه على قول منتن و بدبوى اولان قولتق رايحه‌سنك تيز لكنه مخصوصلردر يقال فيه ذفر وذفرة وهى شدة ذكاء الريح اومخنصان برايحة الابط المنتن وذفر فتحتينله مصدر اولور يقال ذفر الشئ ذفرا من‌الباب الرابع اذا ظهرت رايحته واشتدت وذفر رايحه بداولمق نتن معناسنه‌در يقال فيه ذفر اى نتن وآيغرك نطفه‌سنه اطلاق اولنور بدرايحه اولديغيچون اطلاق بالمصدردر (الذفر) كتف وزننده (والاذفر) احمر وزننده وصفلردر بغايت تيز رايحه اولان شيئه دينور ومنه يقال مسك اذفر وذفر اى جيدالى الغاية (الذفرى) ذكرى وزننده جميع حيوانك قولقلرى دبندن قذالك نصفنه وارنجه عضوه دينور على‌قول قولغك اكسه‌سنده اولان يومرى كميكه دينور على القولين قولق طوزى تعبير اولنان براوله‌جقدركه فارسيده بناكوش ديرلر وقذال سحاب وزننده قولق دبندن قفا چقورينه وارنجه يره ديرلر وذفرى لفظنك جمعى ذفريات كلور وذفارى كلور صحارى وزننده و يقال منه ذفرى اسيلة غيرمنونة وقدتنون وتجعل الالف للالحاق بدرهم يعنى آخرنده‌كى الف تأنيث ايچون اولمغله بلاتنوين اولوركه غيرمنصرفدر وبعضا الف الحاق اعتباريله درهم وزننده ملحقامنون اولور (الذفر) طمر وزننده قولغك طوزى عظيم اولان دوه‌يه دينور مؤنثى ذفره‌در يقال جمل ذفر وناقة ذفرة اى عظيم الذفرى وذفر متين وطيانقان تند وشديد دوه‌يه دينور فانك فتحيله‌ده لغتدر يقال جمل ذفر اى صلب شديد وبنيه وخلقتى عظيم اولان انسان وحيوانه دينور واوزون بويلو اولوب اندام واعضاسى تام جلد وچالاك دلوقانلويه دينور (الذفرة) جبله وزننده صوى وجلد وچالاك ناقه‌يه دينور وشام اشكى كبى غليظ وقوند اشكه دينور (الذفراء) حمراء وزننده اذفردن مؤنثدر بالمناسبة شول عسكره اطلاق اولنوركه سلاحلرى پاسلنمش اولمغله بدرايحه بغلمش اوله يقال كتيبة ذفراء اى سهكة من‌الحديد وذفراء برنوع اوتلق آديدركه قيشـه قدر قالور دوه علفنددر (المذفورة) ذفراء ديدكلرى نبات مذكورى چوق اولان يره دينور يقال ارض مذفورة اى كثيرة الذفراء (الذفرة) زنخه وزننده برنبات آديدر (ذفره)

فتحتیله اسمدر حالا یوغورده وابت حدیث اشدر [ذفران] ذالك فتحی ومك
کسریله وادی تعبیرنده قریسده ووادی آدیدر علی‌قول ذفران لفظندن مصحفدر
[ذوالمذوین] ذالك وراءك کسریله اروپ انطلاق اولنان امرا حیوندن ابوشمر بن
سلامه‌نك لقبیدر [الذکر] ذالك کسریله [والتذکار] تانك فتحیله برشیئی
اوتنموب خاطرده طوتمق معناسنه‌در یقال ذکر الشیء ذکرا وتذکارا من الباب
الاول اما حفظه مؤلفك بصائرده بیانه کوره ذکر ماده‌سیله بعضا شول هیئت
نفسیه مراد اولنورکه آنکله انسان کسب ایلدیکی معرفتی حفظ ایلمك ممکن اولور
پس بومعناده حفظ ایله مرادفدر لکن حفظ قلبده احرازی وذکر استحضاری
اعتباریله‌در وبعضا برشیئك قلبه یاخود قوله ولسانه حاضر اولمسنه اطلاق اولنور
بوجهتله ذکر ایکیدر بری ذکر بالقلب وبریسی ذکر باللساندر دیرلر وهربری ایکی
کونه‌در ذکر عن‌نسیان وذکر عن‌لانسیاندرکه ادامهٔ حفظ واردن عبارتدر
وذکر باللسان ترکیده آکمق ویاد ایتمك ایله تعبیر اولنور وعبارا صیت وشهرت
وشرف وشانده استعمال اولنور وذکری دخی مصدردر واسم دخی اولور
وبوذکردن ابلغدرکه کثرت ذکر معناسنه‌در انتهی وذکر لسانه جاری اولان
شیئه دینور شارحك بیانی اوزره بونده مؤلف مسامحه ایلمشدر زیرا مراد ذکر
لسانیدرکه آکمق ویاد ایتمك اوله‌جقدرکه آنفا بصائردن نقل اولندی یقال ذکره
بلسانه ذکرا وتقول ذکرت لفلان حدیثا کذا وکذا اذا قلته له ومنه المثل *
ماسمعت اذکره بقطع الهمزة من اذکر انکار علیه یعنی سن کیمسن بن سنی بیلمم که ذکر
ایده‌یم وذکر شهرت ونامدارلق معناسنه مستعملدر یقال له ذکر ای صیت وثناء
وستایش معناسنه مستعملدر یقال فلان ینتفع الناس بذکره ای بثنائه وشرف
وشان معناسنه مستعملدر یقال هو من اهل الذکر ای الشرف ونمازه اطلاق اولنور
محل ذکر الهی اولدیغیچون ودعا ونیاز الهی‌یه اطلاق اولنور وتفصیل دین
وتشریعی ووضع وتبیین ملك وملتی مشتمل اولان کتابه اطلاق اولنورکه مراد
کتب سماویه‌در قال الشارح ومنه قوله تعالی [ءانزل علیه الذکر من بیننا] ای
القرآن وقوله تعالی [فسئلوا اهل الذکر] ای الکتب المتقدمة وذکر ابی النفس
متمنع دلیر وبهادر آدمه اطلاق اولنور نامدار اولدیغیچون وذکر المطر صاغانقلی
شدید یغموره اطلاق اولنور تقول اخذنا ذکر المطر ای الوابل الشدید وذکر
القول ضربلو صلب ومتین کلامه اطلاق اولنور یقال فلان له ذکر القول ای
الصلب المتین وذکر الحق صك وحجته اطلاق اولنور یقال علی هذا الامر ذکر
حق ای صك وجلیل الشان وعظیم القدر شیئه اطلاق اولنور ومنه الحدیث
[القرآن ذکر فذکروه] ای جلیل نبیه خطیر فاجلوه واعرفوا له ذلك وصفوا به

وفسر

وفسر بعضهم اذا اختلفتم فى الياء والتاء فاكتبوه بالياء كما صرح به ابن مسعود رضى الله عنه (الذكرة) ذالك ضميله بودخى آوازه وشهرت ونام معناسنه‌در يقال له ذكر وذكرة اى صيت وذكره بالته مقوله‌سى آلاتك آغزلرينه يابدقلرى پولاد قطعه‌سنه دينوركه دمشق وچليكدن ايدرلر وكسكنلك حالتنه اطلاق اولنور يقال رجل وسيف ذوذكرة اى حدة ويقال هوا ذكر منه اى احد (الاذكار) همزه‌نك وذال معجمه‌نك كسريله (والاذدكار) اولده ذال معجمه وثانيده مهمله ايله كه ايكيسيده افتعالدندر برنسنه‌يى خاطره كتورمك وخاطر نشان ايلمك معناسنه‌در يقال اذكره واذدكره بمعنى تذكره اولده دالى ذاله قلب وادغامله وثانيده همان تايى داله قلبله‌در (الاستذكار والتذكر) تفعل وزننده بونلرده اذكار معناسنه‌در يقال استذكره وتذكره بمعنى وبرشيئى درس وتكرار ايله ازبرقلمق معناسنه‌در يقال استذكره اذا درسه وحفظه (الاذكار) همزه‌نك كسريله (والتذكير) تفعيل وزننده برآدمه برنسنه‌يى اكدرمق وخاطرينه كتورمك معناسنه‌در يقال اذكره اياه وذكره ذكرى بونلردن اسمدر كما سيذكر واذكار اركك ولد طوغورمق معناسنه‌در يقال اذكرت المرأة اذا ولدت ذكرا شارح ديركه اركشينك نطفه‌سى سبق ايدرسه باذنه تعالى ولد اركك وبرعكس اولورسه ديشى اولور وتذكير تأنيث مقابليدركه اصطلاح نحاتدندر بركلمه‌يى مذكر قلمق يعنى علامات تأنيثدن خالى ايلمك معناسنه‌در يقال ذكر الكلمة ضدانثها ووعظ ونصيحت ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ذكر الناس اذا وعظه قال الشارح ومنه قوله تعالى [فذكر انما انت مذكر] الآيه وبالته مقوله‌سى آلتك آغزينه ذكره ديدكلرى پولاد قطعه‌سنى ياپمق معناسنه‌در يقال ذكر الفاس اذا وضع الذكرة فى رأسه (الذكرى) ذالك كسرى وقصر ايله اذكار وتذكيردن اسمدر آكه‌يه دينوركه فارسيده يادديتور تقول ذكرته ذكرى غيرمجراة اى بلاتنوين وقوله تعالى [وذكرى للمؤمنين] اسم للتذكير اى اقيم مقامه كما تقول اتقيت تقوى وقوله تعالى [وذكرى لاولى الالباب] اى عبرة لهم وقوله تعالى [وانى له الذكرى] اى وانى يتوب ومن اين له التوبة وقوله تعالى [ذكرى الدار] اى يذكرون على صيغة المجهول من التذكير بالدار الآخرة ويزهدون فى الدنيا قال الشارح ويجوز ان يكون المعنى يكثرون ذكر الآخرة وقوله تعالى [فانى لهم اذا جاءتهم ذكراهم] اى فكيف لهم اذا جاءتهم الساعة بذكراهم والمراد بها تذكرهم واتعاظهم اى لاينفعهم يوم القيمة عند مشاهدة الاهوال (الذكر) ذالك ضمى وكسريله برنسنه‌يى درخاطر ايدوب يادايلمكه دينوركه اسمدر يقال مازال منى على ذكر اى تذكر شارح ديركه بعضلر مكسوره‌يى لسانه ومضمومه‌يى قلبه تخصيص ايلديلر مؤلفك بيانه كوره مشترك اولور وقول اول فراء قوليدر (الذكر) شكس

وزننده (والذكر) تحسن وزننده (والذكير) امير وزننده (والذكير) سكيت
وزننده صاحب ذكر يعنى صيت وناموس وشرف وشان بلند اولور قوت حافظه صاحبى
آدمه ديور صيغه‌لرى تفسير اولنان معنالرده در (الذكر) فتحيله اركك ديوركه انثى
مقابلنده در فارسيده نر ديور جمعى ذكور وذكوره كلور ذالڭ ضميله وذكار وذكاره
كلور ذالڭ كسريله وذكران كلور ذالڭ ضميله وذكره كلور عنبه وزننده وذكر آلت
تناسله اطلاق اولنور كه فوام ذكورتدر جمعى ذكور كلور ومذاكير كلور غير قياس
اوزره وذكر دمورڭ يلك ايبى واحودينه ديوركه اركك دمور وچليك ودمشقى
تعبير اولنور فارسيده پولاد ومعربده فولاذ ديرلر (الذكير) امير وزننده بودخى
ذكر اولنان دموره ديور (الذكر) ذالڭ فتحى وكافڭ سكونيله بركسنه‌نڭ آلت
تناسلنه اورمق معناسنه‌در يقال ذكره ذكرا من الباب الاول اذا ضربه على ذكره
وبر خاتونى كندى نفسنه خطبه ونكاح ايلمك على قول دوكورلكه تصدى ايلمك
معناسنه‌در يقال ذكر فلانة اذا خطبها او تعرض لخطبتها وبر آدمڭ حقنى ضايع قيلبوب
حفظ ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ذكر حقه اذا حفظه ولم يضيعه قال الشارح وبه
فسر قوله تعالى [واذكروا نعمة الله عليكم] اى احفظوها ولا تضيعوا شكرها
(الذكرة) فرحه وزننده (والمذكرة والمتذكرة) اسم فاعل بنيه‌لريله اركككسى
خاتونه ديوركه اوضاع واطوارى مردانه اولور نته‌كه عشائر نسوانلرى اويله‌در
يقال امرأة ذكرة ومذكرة ومتذكرة اى متشبهة بالذكور (المذكر) منبر وزننده
(والمذكار) مكثار وزننده دائما اركك طوغورر اولان ديشى‌يه ديور يقال امرأة
واتان مذكر ومذكار اذا كانت تلد الذكور ومذكار شول قورقنج بريه وچول
يابانه اطلاق اولنوركه اكا آنجق دلير وزهره دار بهادرلر كيدر اوله يقال فلاة
مذكار اى ذات اهوال لا يسلكها الا ذكور الرجال (الذكوره) ذالڭ ضميله ذكرڭ
جمعيدركه ذكر اولندى بو مناسبتله عربلر فيض واثرى اوليان شيئه ذكر اطلاق
ايدرلر مثلا مسك نافه وعود وعنبر مقوله‌سى اثرى ويپلاشقى اوليان طيبه ذكورة
الطيب اطلاق ايدرلر نته‌كه خلافنه مؤنث الطيب اطلاق ايدرلر خلوق وزعفران
وادهان كبى شارح ديركه ما كول اوليان بقوله‌ده ذكورة البقل اطلاق ايدرلر
نته‌كه ماكول اولانه احرار اطلاق ايدرلر يقال جاء العطار بذكورة الطيب اى
ماليس له ردع (يذكر) ينصر وزننده ربيعه قبيله‌سندن بربطن اسميدر (المذكر)
معظم وزننده آبدار وجوهردار قلجه اطلاق اولنور يقال سيف مذكر اى ذو ماء
ومذكر الايام مختلو بغايت دشوار وشديد ايامه اطلاق اولنور يقال يوم مذكر
اى صعب شديد (المذكر) محسن وزننده بودخى صرب وصعب كونه اطلاق
اولنور وقورقنج يوله اطلاق اولنور يقال طريق مذكر اى مخوف وداهية

شديده‌يه اطلاق اولنور يقال داهية مذكر اى شديدة (المذكرة) معظمه وزننده بودخى داهيهٔ شديده‌يه وصف اولور شارح ديركه عرب طائفه‌سى ناقه‌نك اركك طوغورمسندن خوشلنميوب كريه عد ايدلر يله اذكار ماده‌سنى مطلقا مكروه وشديد نسنه‌لرده مثل ايلديلر انتهى (التذكرة) تجربه وزننده مقصودى تذكره وسيله اولان شيئه دينور پرمغه بغلدقلرى ايپلك كبى دلاله واماره‌دن اعمدر وبو فى الاصل تكمله كبى مصدردر بعده اسم اولمشدر احبابه ارسال اولنان ورقه‌يه تذكره اطلاق بوندندر (الذكارة) رمانه وزننده اركك خرما آغاجلرينه اطلاق اولنور (مذكر الثنيا) ثاى مثلثه‌نك ضميله باشى اركك دوه باشى كبى بيوك اولان ناقه‌يه اطلاق اولنور وثنيايه اضافتى باشى مقامه‌ده بايعى ايچون مستثنا اولديغنه مبنى‌در (ذاكر ومذكر) مقعد وزننده اسامئ رجالدندر (الذمر) كبد وزننده (والذمر) كبد وزننده‌كه بانك سكونيله‌در (والذمر) ذالك كسريله (والذمير) امير وزننده (والذمر) فلز وزننده شجيع وبهادر آدمه دينور ودائما ناسه مدد واعانت ايدن ظريف ولبيب ودانا آدمه دينور (الذمارة) كرامه وزننده اسمدر بهادرلغه دينور يقال صاحب الذمارة اى الشجاعة (الذمر) ذالك كسريله داهيه اسماسندندر (الذمائر) علابط وزننده بودخى داهيه‌يه دينور (الذمر) امر وزننده بركسه‌يى لوم وسرزنشله برنسنه‌يه ترغيب ايدوب قندرمق معناسنه‌در يقال ذمره ذمرا من الباب الاول اذالامه وحضه قال فى الاساس ذمره على الامر اذاحضه مع لوم ليجد فيه وقورقتمق معناسنه‌در يقال ذمره اذاتهدده وارسلان حيقرمق معناسنه‌در يقال الاسد يذمر اى يزأر (الذمار) كتاب وزننده آدمه حفظ وحمايتى لازم اولان نسنه‌يه دينور عرض وناموس وآبروو حرم كبى كه مسامحه واضاعتى بين الناس لوم وفضاحتى مستلزم اولور يقال هوحامى الذمار اذاحمى مالولم يحمه ليم وعنف من حماه وحريم (التذمر) تفعل وزننده فوت اولمش نسنه ايچون برآدم كندى نفسنه لوم وتوبيخ ايلمك معناسنه‌در يقال تذمر الرجل اذالام نفسه على فائت وطارغنلق پيدا ايلمك معناسنه‌در يقال تذمر فلان اذاتغضب وبرآدمك برفعلنى انكار وتفظيعله لسانا تخويف ايلمك معناسنه‌در بوايشى نيچون ايشلدك ياخود نيچون ايشلمدك عاقبتى سكا وخيمدر ياخود بويله ايلديكك ايچون سنى شويله ايدرم ديمك كبى يقال تذمر عليه اذاتنكرله واوعده (المذمر) معظم وزننده باشك اكسه‌سنه اطلاق اولنور يقال عريض المذمر اى القفا ويقال للامر اذا اشتد بلغ المذمر كقولهم بلغ المخنق (المذمر) محدث وزننده رحم حيوانده اولان ياورى ارككميدر ديشيميدر بيلمك ايچون النى ناقه‌نك فرجنه ادخال ايدن كمسيه دينوركه اولبابده حاذق اولان آدم اوله‌جقدر (ذمار) سحاب وزننده ياخود قطام وزننده صنعاء يمنه ايكى مرحله

صدوره وقريه آديدر دمار نام مجوسك آتشكده‌سنه مدار اولمشدر (دموران
ودلان) قريه مزبوره قربنده ايكى قريه‌در ارض يمنده آلنان سوادن دنير
سوداك اولديغى منقولدر (دمرمى) سفرجل وزننده صنعاء ايالتنده برحصن آديدر
(التدمير) امير وزننده حسن وجمال صاحبى دنلر كتوريه ديدور يقال رجل دمير
اى حسن (التدمير) تفعيل وزننده رايتى تقدير وتخمين ايلمك معناسنه‌در يقال
دمر الامر اذا قدره (التدامر) تفاعل وزننده ناس جنك وقتاله برى برينى ترغيب
والزام ايله قيزدرمق معناسنه‌در تقول رأيت القوم يتدامرون اى يحض بعضهم بعضا
على القتال (الدمرة) زخمه وزننده صوت وآواره ديرلر تقول سمعت دمرة اى
صوتا (الدمرى) دالك فتحى وميمك ضميله شول شهامتلو دلير وتنقد آدمه ديرلر كه
صفت جرأت واقدام ايدوب هر كيجه امور مشكله وهائله‌يه كيرر بشوب عهده‌سندن كلور
اونه يقال رجل دمرى اى جرئ نافذ (الاندمرار) فوقله اسطرار وزننده سود
كسلمك معناسنه‌در كه پيرودن كبى اولور يقال ادمقر اللبن اذا انفلق وتقطع (الدور)
دالك ضميله طپراغه ديرلر (الذورة) هاله قوشلك قورسغى اوكسنده اولان
صولوغه ديرلر كه صواكا وارر جمعى ذور كلور صرد وزننده (الذور) دور
وزننده برآدمى قورقتمق وقورقويه دوشورمك معناسنه‌در تقول ذرته اذوره ذورا
اذا ذعرته (الاذارة) اداره وزننده ذور معناسنه‌در تقول اذرته بمعنى ذرته
(الذوذور) سفرجل وزننده شئ معناسنه‌در يقال مااعطاه ذوذورا اى شيئا
(ذوره) ثمره وزننده برموضع آديدر (الذهر) ذالك وهانك فتحيله برآدمك
بعض تمارضه سببيله ديشلرى قرارمق معناسنه‌در يقال ذهر فوه ذهرا من الباب الرابع
اذا اسودت اسنانه (الذيار) كتاب وزننده ذئر معناسنه‌در كه مهموزدر ماده‌سنده
ذكر اولندى كه ناقه‌نك ولدنى امزرممك ايچون ممه‌سنه صيوادقلرى فشقى ايله مخلوط
طپراغه ديرلر على قول طپراقله خلط ايتزدن اول اول فشقيه خثه ديرلر خانك
ضمى ونمك تخفيفيله وبعد الخلط ذيره ديرلر ذالك كسريله ومديه صيوادقدنصكره
ذيار ديرلر (التذيير) تفعيل وزننده ناقه‌نك ممه‌سى امزكلرينه ذيار صيوامق
معناسنه‌در يقال ذير الاطباء اذا لطخها بالذيار وصاردقلرى صارق تخته‌سى آزرده
ايتسون ديو ناقه‌نك ممه‌سنى ابتدا يخاوره مقوله‌سيله صارمق معناسنه‌در يقال ذير
الناقة اذا صر اطباءها لئلا يؤثر فيها التوادى وديشلرى قرارمق معناسنه‌در يقال
ذير فوه على المجهول اذا اسودت اسنانه (الذور) دور وزننده برنسنه‌يى ناخوش
كوروب بكرنمك معناسنه‌در يقال ذاره يذاره ذورا اذا كرهه ﴿ فصل الراء ﴾
(ريشهر) رانك كسرى وشينك فتحيله عجمده خوزستان ايالتنده بربلده آديدر
(الرير) رانك فتحيله صارازه ديرلر كه چوجقلرك آغزلرندن چقوب سيلان ايدر

وكوده‌نك كنكارنده اولان شول ایج یاغنه دینورکه شدت ضعف وهزالدن اریوب رقیق سیاه صواوله علی قول شدت هزالدن رقت بولوب اریمش ایلیکه دینوروریر مصدر اولور اوجوزلغه بوللغه نائل اولمق معناسنه یقال ریرالقوم علی المجهول اذا اخصبوا وانسان وحیوانی سمن وقوت بصمق معناسنه‌در یقال ریرالقوم اذاغلبهم السمن (الریر) رانك کسریله (والرار) نار وزننده ضعف وهزالدن اریوب تباه اولمش ایلیکه دینور (التریر) تفعیل وزننده بودخی اوجوزلغه و بوللغه ایرمك معناسنه‌در یقال ریرالقوم علی المجهول تریرا اذا اخصبوا وخصب ووسعت سببیله انسان وحیوانی تاب وقوت بصمق معناسنه‌در یقال ریرالقوم ودوابهم اذاغلبهم السمن وهرطرفده خصب ورفاه ونعمت فراوان اولمق معناسنه‌در یقال ریرت البلاد اذا اخصبت وقوزی واوغلاق وکوشك مقوله‌سی دواب ومواشی‌دوللری سودك وچایرك وفرتی سببیله حرکتدن قالمق درجه‌سنده تاب وتوان پیدا ایلمك معناسنه‌در یقال ریرت اولاد المال اذاسمنوا حتی عجزوا عن‌الحرکة (الارارة) اراده وزننده برکسه‌نك یاخود برحیوانك ایلیکنی رقیق ایلمك معناسنه‌درکه بغایت ضعیف وزبون قلمقدن کنایه‌در یقال اراراللہ مخه اذارققه (الرائرة) دائره وزننده شول ایج یاغی قطعه‌سنه دینورکه قیون وکچی قسمنك دیزلرنده اولوب ایلیك کبی خوش ولذیذ اولور تقـول اکلت الرائرة وهی الشحة تکون فی الرکبة طیبـة کالمخ (راران) اصفهان قضاسنده برقریه‌در محدثیندن زید بن ثابت واوغلی خلیل وبرادر زاده‌سی محمـد بن محمد بن‌بدر الرارانی اورادندر ﴿ فصل الزای المعجمـة ﴾ (الزأر) زانك فتحی و همزه نك سـکونیله (الزئیر) زانك فتحیـله ارسـلانك سـینه‌سـندن ظهـور ایدن صوته دینورکه ایکرتی وکومورذی تعبیر اولنور یقـال لیث له زأر وزئیر ای صوت من‌صدره وزأر وزئیر وتزأر تذکار وزنـنـده مصدر اولورلر ارسلان کومرذنمك وباغرمق معناسنه‌در یقال زأر الاسد وزئر زأرا وزئیرا وتزأرا من البـاب الثانی والثالث والرابع اذاصات من‌صدره واسرمش دوه ارسـلان کبی ایچریسندن اوزون اوزادی ایکرمك معناسـنه مستعملدر یقال زأر الفحل اذاردد صوته فی‌جوفه ثم مده (الازأر) همزه‌نك کسریله بودخی ارسـلان کومورده‌مك معناسنه‌در یقال ازأرالاسد بمعنی‌زأر (الزائر) (والزئر) کتف‌وزننده (والمزئر) محسن وزننده آنلردن اسم فاعلاردر کوموردنجی ارسلانه دینور شیر غران معناسنه (الزأرة) تمره وزننده اجمه معناسـنه‌درکه ارسلان یتاغی اولان میشـه‌یه دینور ترکیده بوك تعبیر اولنور تقول رأیت الاسـد فی‌زأرته ای اجمته ویقـال‌له مرزبان الزأرة وزأره صعید مصر ترابنده برقضا آدیدر وطرابلس غرب قضاسـنده برقریه آدیدر وبحرین قضاسـنده برقریه آدیدرکه آنده برمعروف چشمه واردر (الزئبر)

زوح وزنــده و معناسی مضموم ایدرلر یاخود بانت ضمی خلی در بونك درزلرندن تل تل چقان شیئه دینور که بروزل تعبیر اولنور یقال حرج زئبر الثوب وهو مایعلو من الثوب من غزله (الزئور) جوهر وزنــده (والزؤور) قمد وزنده بونلرده زئبر معناسنه‌در (الزأرة) دحرجه وزنده جامه بروزنمك معناسنه‌در یقال زأبر الثوب زأبرة اذا صار له زئبر و جامه‌نك بروزنی چقارمق معناسنه‌در یقال زأبر الثوب اذا اخرج زئبره (المزأبر) آدمن اسم فاعلدر المزأبر اسم مفعولدر (الزأبر) جعفر وزنده هپ و کونوری معناسنه مستعملدر یقال اخذه بزأبره اجمع مترجم دیرکه معاحده زئبر یکی قماشلك بورنده اولان خاو ایله مفسر اولوب مؤلفك وسائر بعض امهاتك تفسیر زینه کوره بروز اوله‌جقدر (الزبر) صبر وزنده (والزبر) کتف وزنده قوی وشدید آدمه دینور یقال رجل زبر وزبر ای قوی شدید وزبر صبر وزنده عقل وهوش معناسنه مستعملدر که تماسك انسانیه باعثدر طی بئر معناسندن مأخوذ فی الاصل مصدردر یقال ماله زبر ای عقل یعنی تماسك به وزبر طاشلره دینور واحدی زبره‌در وطاش آتمق معناسنه مصدر اولور یقال زبره زبرا من الباب الاول اذا رماه بالحجارة وقویی‌یی طاش ایله اورمك معناسنه‌در یقال زبر البئر اذا طواها بالحجارة وسوز سویلمك معناسنه‌در یقال سنلنه فازرلی بزبر ای ماتکلم لی بکلام وصبر وشکیب معناسنه‌در یقال لم یصبر وبنایی سرای وجامع بنالری کبی طاشلرنی قوزقوز یاپمق معناسنه‌در یقال زبر المعمار البناء اذا وضع البنیان بعضه علی بعض ویازو یازمق معناسنه‌در یقال زبر الکتاب زبرا من الباب الاول والثانی اذا کتبه وسائل وحاجتمند مقوله‌سنی آزار وخشونتله منع ومحروم قلمق معناسنه‌در یقال زبر السائل اذا انتهره قال الشارح ومنه الحدیث [اذا رددت السائل ثلثا فلا بأس علیك ان تزبره] ای ان تنتهره وبرآدمی برنسنه‌دن منع ونهی ایلمك معناسنه‌در یقال زبره عن الامر اذا منعه ونهاه عنه (الزبرة) تکمله وزنده بودخی یازو یازمق معناسنه‌در یقال زبر الکتاب تزبره اذا کتبه (الزبر) زالك کسریله یازلمش نسنه‌یه دینور مکتوب معناسنه‌در جمعی زبور کلور قدر وقدور کبی (المزبر) منبر وزنده یازو یازه‌جق قلمه دینور (الزبور) صبور وزنده بمعنی مفعولدر کتاب ومکتوبه دینور جمعی زبر کلور ضمتینله ومنه قوله تعالی [وکل شیء فعلوه فی الزبر] وزبور خاصة داود پیغمبر علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینه نازل اولان کتابك اسمیدر که کتب اربعه جمله‌سندندر شارح دیرکه ایکنجیده عندالبعض سریانیدر وبعضلر کتاب ایله که مراد سماویدر فرق ایدرلر کتاب حکمت عقلیه واحکام شرعیه‌یی متضمن اولانه دینور فرقان مبین کبی وزبور حکمت عقلیه‌یه مقصور اولانه دینور داود علیه السلام حضرتلرینه نازل اولان کتاب که زبوردر احکام شرعیه‌دن برحکمی مشتمل دکل ایدی

وعند البعض مطلقا صعب الوقوف اولان کتاب الهی یه زبور اطلاق اولنورانتهی
(الزبرة) زانك ضمیله آرقه ده ایکی کورکك اراسنه دینورکه یغرنی تعبیر اولنور
یقال رجل واسد ضخم الزبرة ای الکاهل ودمور قطعه سنه دینور جمعی زبر کلور
صرد وزننده وزبر کلور ضمتینله ومنه فی التنزیل [آتونی زبر الحدید] ای القطع
وارسلانك وساٸرك یغرنیسنده طوب اولان قیل وتوی کلچه سنه اطلاق اولنور
یقال اسد ضخم الزبرة وهی الشعر المجتمع بین کتفیه وزبره دمورجی اورسنه اطلاق
اولنور سندان معناسنه وفکده برکوکب آدیدرکه منازل قمردندر حقیقتی اسد برجنده
مصور اولان ارسلان صورتنك ایکی طرفلو یغرنیسنده ایکی تابان کوکب اوله جقدر
قمرا کا نازل اولور اغستوس اواٸلنده طلوع ایدر (الازبر) احمر وزننده
(والمزبرانی) مرتبانی وزننده یغرنیسی بیوك اولان آدمه دینور یقال رجل ازبر
ومزبرانی ای عظیم الزبرة وازبر یلان کبی موذی انسان وحیوانه اطلاق اولنور
یقال رجل ازبرای موذ (زبراء) صحراء وزننده تیماء قربنده بربقعه آدیدرواحنف
ابن قیسك جاریه سی اسمیدرکه بغایت سلیطه ایدی (زبران) فتحاتله جند قضاسنده
برقریه آدیدر فقهادن زید بن عبدالله اورادندر (زبار بن میسور) زانك فتحیله
وزبیر بن العوام مصغر بنیه سیله وزبیر بن عبدالله وزبیر بن عبده وزبیر بن ابی هاله
صحابه لردر مادۀ مذکوره دن مأخوذلردر (الزبیر) امیروزننده داهیه ومحنته دینور
وبرطاغك اسمیدرکه حق جل وعلا آنك اوزرنده حضرت موسایی شرفیاب عزتکلیم
ایلدی وزبیر سیاه چاموره دینور حمأ معناسنه وزبیر بن عبدالله شعرادندر وجدینك
اسمی دخی زبیردر پدری عبدالله شول کمسه درکه عبدالله بن الزبیر حضرتلرینه
مأمول ضمننده ورود ایدوب نائل نواله مأمول اولمامغله لعن الله ناقة حملتنی الیك
دیمکله عبدالله جوابنده ان وراکبها دیدیلرکه ان الله لعن الناقة وراکبها تقدیرنده در
اکتفاء قبیلندندر وزبیر ثعلبه قربنده برموضع آدیدر وزبیر مزبور معناسنه درکه
مکتوب دیمکدر وعبدالرحمن بن الزبیر بن باطی اصحابدندر (الزبیرتان) زانك فتحیله
طهیه قبیله سنه مخصوص ایکی صویك آدیدر (زوبر) جوهر وزننده مطیر بن الاشیم
نام کمسه نك وجیع ایله ملقب منقذ بن الطماح نام کمسه نك وقرنداشی عرفطه نك فرسلری
اسمیدر وزوبر وزبر فتحتینله وزبوبر صنوبر وزننده هپ وکوتری معناسنه در یقال
اخذه بزوبره وزبره وزبوبره ای اجمع ویقال رجع بزوبر بالفتح اذا لم یصب شیئا بوایکی
معنا دخی شعر مجتمع علی الکاهل معناسندن منشعبدرکه کویا تویلری طوتامیله آلمش
کیبدر وایکنجیده کویاکه النه ایشه یرامز برطوتام تویدن غیری نسنه کچمدی دیمك
اولور (زوبر) جوهر وزننده وزوبر قنفذ وزننده زئبر معناسنه درکه مؤلفه کوره
اثواب پروزیدر (الازبار) همزه نك کسریله برآدم عظیم الهیکل اولمق معناسنه در

بغرجی توپلو ارسلان کبی یقال ازبر الرجل اذا عظم جسمه ودلیر و بهادر اولمق
معناسنه در ارسلان کبی یقال ازبر الرجل اذا تنمر (الازبئرار) اسطرار وزننده
کوپک صیچرایوب تویلری قابارمق معناسنه در یقال ازبأر الکلب اذا انتفش شعره مذکور
معناسندن مأخوذدر وتویلر وقیللر دیکلوب قابارمق معناسنه در یقال ازبأر الشعر
اذا انتفش واوت وکوده ده تویی بتمک معناسنه در یقال ازبأر النبت والوبر اذا نبتا
وبر قسمیله شره کبا اولمق معناسنه مستعملدر یقال ازبأر الرجل اذا تهیأ للشر (الزوبرة)
دحرجه وزننده جامه یورتمق معناسنه در یقال زوبر الثوب اذا صار له زئبر
(الزوبر) اسم فاعل بنیه سیله (والمزبر) واوی یایه ابدالله یورتمش جامه یه
دینور (الزوابر) صنوبر وزننده توابع تابعیندن عبدالله بن العلاء لقبیدر وجابر
وحسن اسقطن بن زابر صحابیلردر ومحمد بن زیاد بن زبار الزیادی شداد وزننده اهل
اخباردندر که اشعار کثیره روایت ایتمشدر (الزبتر) تای فوقیه ایله قنفذ وزننده
بودور کوتاه قدکشی یه دینور وجوجه تعبیر اولنان بک قیصه جق آدمه دینور وآفت
وداهیه یه دینور (الزبتری) قبعثری وزننده بودخی داهیه یه دینور (التزبتر)
تدحرج وزننده تکبر ایتمک معناسنه در تقول مر یتزبتر علینا ای متکبرا (زبطره)
زانک کسریله قطره وزننده ملاطیه ایله سمیساط بیننده بر بلده آدیدر بانیه سی اولان
زبطره بنت روم بن الیفز بن سام بن نوح علیه السلام ایله مسماة در حالا بو اسمله
معروفدر (الزبعری) زانک کسری وبانک فتحی وقصر ایله بدخوی آدمه دینور
یقال رجل زبعری ای السیء الخلق ووجودی بوزغون آدمه دینور یقال رجل
زبعری ای غلیظ مؤنثنده زبعراة دینور هایله وزبعری یوزینک وقاشلرینک وصقاللرینک
قیللری کور وفروان اولان کسیه دینور یقال رجل زبعری ای الکثیر شعر وجهه
وحاجبیه ولحیته وجانوره مخصوص بر شجره آدیدر وتمساح دیدکلری صوجانورینک
دیشیسنه دینور علی قول بر کونه دابه یه دینور که بوینوزیله فیلی آلوب کوتورر کتب
جغرافیه ده کرکدن دیدکلری جانور هندی ایله مفسردر وزبعری شعرای عربدن عبدالله
القرشینک پدرینک اسمیدر (الزبعراة) هایله زبعری مؤنثیدر وغلیظ اولوب قیللری
وتویلری کور اولان قولغه وصف اولنور یقال اذن زبعراة ای غلیظة کثیرة الشعر
(زبعر) جعفر وزننده (وزبعر) درهم وزننده بر نوع خوشبو نبات آدیدر وزبعر جعفر
وزننده وزبعری جعفری وزننده مرو دیدکلری نبات معروفدن بر نوعک اسمیدر که
مرو ماحوز دیدکلری اوله جقدر (الزبعری) هرقلی وزننده بر نوع اوقه دینور که
غلیظ نوعی اوله جقدر (الزبغر) غین معجمه ایله درهم وزننده زبعر لفظنده لغتدر
یاخود صواب اولان اهمالیدر (الزجر) فجر وزننده منع ونهی ایتمک معناسنه در
یقال زجره زجرا من الباب الاول اذا منعه ونهاه مؤلفک بصائرده بیاننه کوره زجر

صوت وآواز ایله طرد ایلکه موضوعدر وکاه اولورکه یالکزجه طرد معناسنده وبعضا آزار وصیحه ده استعمال اولنور انتهی وزجر کوپك قسمنی آزارایله قوومق معناسنه مستعملدر یقال زجر الکلب وبالکلب اذانهره وقوش ایله تفأل ایدوب فالی بد کلمکله قوشی حیقروب سورمك معناسنه‌در و بوعنقریب ذکر اولنه‌جق عیافه‌دن بشقه‌در کرچه بوده اول جمله‌دندر یقال زجر الطائر اذا تفأل به فتطیره فنهره معلوم اوله‌که اجلاف عرب توره سندندرکه شرعده وارد اولمیان بعض اشیاء واحوالله تفأل وتطیر ایدرلر عرافت وکهانت دخی آنلره مخصوصدر کذلك زجر وعیافه وطیره عندلرنده امرمعتادر بواوج وضع واحددر نوعلری مختلف‌درعرافت بعض براق نسنه‌لره وصوایله قدحه وقرص آفتابه وجرم بللوره نظر ایدرلروزعملرنجه آنده جنیلری کوروب مغیباتدن خبرآلورلر حالا مسخرهٔ شیاطین اولان نسوانك اياصوفيه حرمنده برقویویه نظر ایلملری دخی اول جمله‌دندر حقیقتی شعبدهٔ قیمین جامعدندر پاره دوزاغیدر وکهانت برقاچ کونه‌در ازجمله مثلا یدی دانه طاش آلوب وهربرینه نشانلر ایدرلر وهربرینه اسامی وضع ایدرلر بعده آوجی ایچره تحریك ایدرلر وبعض کلمات سویلرلر وآوجنی آچوب اول طاشلرك وضعندن وشکلندن خیر وشره حکم ایدرلر وبوصنعته طرق دخی دیرلر وزجر وعیافه رفتار و حوش وآواز مرغان ایله بعض حوادثك وقوعنه استدلال ایلمکدن عبارتدر مثلا سفره ویاشکاره چقسه‌لر اکر وحشی صاغ طرفدن کلورسه تفأل و صولدن کلورسه تشأم ایدرلر وآواز کلاغ ایکیشر ایکیشر اولسه شوم واوچر اولسه مسعود عدایدرلر خیروشرکلمه‌لرینك حروفلری عددینه اعتبارایدرلر واکرکلاغ درخت سبز اوزره قونسه خیر وعاری اوزره قونسه شر وکریه عد ایدرلر مؤلفك مثال مزبوردن مرادی مثلا قرغه بریره قونمق صددنده ایکن آنك وجه مذکور اوزره قونجغی محلاره وقوندقدنصکره اوتمسنه بالتفأل منتظر اولورلر اکر زعملرنجه وجه مبارك اوزره اولورسه صفایاب اولوب و اکر غیر مرضی اولور ایسه انفعاللرندن آزار ایله یاخود طاش ایله اوچوروب طرد ایلدکلرینه مبنی در وعنقریب عیافه وتکهن ایله تفسیری بوندن بشقه‌در انتهی وزجر طواری طورمیوب یوریسون دیو آزار ایله حیقروب سورمك معناسنه‌در مثلا بارکیره داه واشکه چو دیمك کبی یقال زجر البعیر اذا ساقه یعنی حثه بلفظ یکون له زجرا و ناقه قارننده اولان دولنی براقق معناسنه مستعملدر یقال زجرت الناقة بمافی بطنها اذا رمت به وزجر عیافه معناسنه‌در که قوشی اوچورمقله یاخود اوتمکله تفأل وتشأم ایلمکدن عبارتدر نته‌که بیان اولندی یقال فلان یزجر الطیرای یعافها قال فی الاساس اصله ان یرمی الطیر بحصاة اویصیح به فان ولاه فی طیرانه میامنه تفأل به وان ولاه میاسره تطیر منه وزجر کاهنلك ایلمك

معناسنه مستعملدر که رقصه سببیله موت و آثار احتراقیله معینه شیء حر ویرمکدر
القبلى تعبير اولنور بعض سـارقدن اول وار ايدى يقال فلان يزجر الى يشكون
وزجر وتوبيخ يوق بالعصا آتيلر بونده قصيده‌ده تعدد جمعى ... اولور مويت
بانه کوره بوکوبانك معنى ديمكلريدر (الازدجار) فى الاصل افتعال وزنده منعدن
ومطاوع اولور منع ونهى اولنمق ومنى قبول ايلمك معناسنه يقال زجره وازدجره
فازدجر اى منعه فامتنع وزجر کبى قوش ايله تفـأل ايدوب فال ... قوش اوچرمق
قوشى طرد ايتمك معناسـنه‌در يقال ازدجر الطير يعنى زجره (الانزجار) انفعال
وزنده وبوده مطاوعدر يقال زجره فانزجر (الازجر) احمر وزنده شول دوه‌يه
دینور که ... بالرنلدن اوکورلرنده کیکلرنده کسنیکلك و شکستگى اوله
يقـال بعير ازجر اذا كان فى فقاره انخزال من داء او دبر (الزاجر) زجردن اسـم
فاعلدر مانع وطارد وسائق معنالرینه‌در ومنه قوله تعالى [فالزاجرات زجرا] اى
الملئكة تزجر السحاب اى تسوقه سوقا (الزجور) صبور وزنـده شول ناقه‌يه
اطلاق اولنورکه طوغورديغى کوشکنه نظر ايلدکده کوشکى اولديغنى حس وادراك
ايدوب استشمام ايلدکده انکار ايله امزرمکدن امتناع ايدر اوله که کوشکى ايمکدن
منع ايدر يقال ناقة زجور اذا كانت تعرف ولدها بعينها وتنكر بانفها وشول ناقه‌يه
اطلاق اولنورکه زجر وآزار اولنمدقجه سـود ويرمز اوله يقال ناقة زجور اذا
كانت لاتدر حتى تزجر وشول ناقه‌يه اطلاق اولنـورکه وندندن غيرى يه باقلدقده
اکا رام اولميوب يقلشدقده استشمام ايدوب طرد و دفع ايدر اوله يقـال ناقة
زجور اى علوق (الزحير) زانك فتحى وحاى مهمله‌نك کسريله (والزحار) زانك
ضميله (والزحارة) هاليه سـللنمك معناسنه‌در يقال زحر الشىء زحيرا وزحارا وزحارة
من الباب الثالث والثانى اذا صات شـارحك بيانه کوره بونلر بومعناده ومعنئ
آتيده اسم اولورلر انتهى وزحير وزحار وزحاره ايکلنى وصقندى ايله صـولوق
آلمق معناسـنه‌در که ايقندى تعبير اولنور طوغوردکن وقويا کى چلپى دفع طبيعى
ايدرکن صقندى ايله صـولوق آلدقلرى کبى يقال زحرت المرأة عندالولادة اذا
تنفست بانين واضطراب وزحير اسهال نوعندن برعلت اسميدرکه شـدت اوزره
بغرسـق صيرنديسى و کوبك بورنديسى ايله عارض اولوب ايچى بچوب و قارنى
بوکيلوب مستراحه وارنجه قان کلور اولور ترکيده انج اغريسى تعبير اولنور
برودت اخلاطك سميتى باعث اولور يقال رجل مزحور به زحير وهو اسـتطلاق
البطن بشدة وتقطيع فى البطن يمشى دما وزحير وزحار بومعناده مصدر اولور يقال
زحر الرجل على المجهول اذا اشتكى من الزحير و طوغورمق معناسـنه مستعملدر
لزوميت علاقه‌سيله يقال زحرت به امه اذا ولدته و زحار غراب وزنـده دوه

قسمنه مخصوص برعلت آدیدر (التزحر) تفعل وزننده (والتزحير) تفعيل وزننده بونلرده زحير علتنه اوغرامق معناسنه‌در يقال تزحر الرجل وزحر تزحيرا اذا صار مزحورا وتزحر طوغورمق معناسنه مستعملدر يقال تزحرت عنه امه اذا ولدته وتزحير اسم اوله‌رق مستعملدر بين العرب اكا دينوركه ناقه قسمنك بعدالنتاج برآيه وارنجه ارالقده ولدى هلاك اولدقده بچاوره‌دن برقونداق يابوب اول ناقه‌نك فرجندن رحمنه طوغرى ادخال وناقه‌نك برونى مسدود اوله‌رق بركيجه اول قونداق فرجى ايچره قالدقدنصكره اخراج واوخلالده برغيرى ناقه‌نك ولدنى حاضر ايلمريله كنديسنه كوستوردكده هنوز طوغوردم كندى ولدمدر ظنيله صورت ميل وحنين كوستورمكين برونى چوزوب اولوجهله اول ياورى كنديسنه و كندى ياورى يه باقملغله سودنى چكمیوب ادرار ايدر وتزحير بومعناده مصدر اولوركه وجه مذكور اوزه اكا تزحير ايله عمل قلمق معناسنه تقول زحرت الناقة تزحيرا اذا عملت لها التزحير (زحر) بحر وزننده اساميدندر زحر بن قيس وزحر بن حصين الحسن محدثلردر (الزحر) زفر وزننده (والزحران) سكران وزننده بخيل و ناكسه اطلاق اولنور زحير و ضجرتله اعطا ايدر اولديغيچون يقال رجل زحر وزحران اى بخيل (المزحور) زحير علتنه مبتلا آدمه دينور يقال زحر الرجل على المجهول فهو مزحور (المزاحرة) مفاعله وزننده معادات و مخاصمه معناسنه‌در ضجرتله منافسه‌يى مستلزم اولديغيچون يقال زاحر فلانا اذا عاداه (الزحر) نحر وزننده برآدمك باشنى يارمق معناسنه‌در يقال زحره بالرمح زحرا اذا شجه به و بخيل كسه سؤال مطلوبى استثقال ايلك معناسنه‌دركه زحير مذكوردن متصرفدر يقال زحر البخيل اذا سئل فاستثقل السؤال (الزحرة) دحرجه وزننده مشكى طولدرمق معناسنه‌در يقال زحر القربة اذا ملأها (الزخر) زانك فتحى و خاى معجمه‌نك سكونيله (والزخور) ظهور وزننده دريانك صويى وفرت بولمغله طاشغين اولمق معناسنه‌در يقال زخر البحر زخرا وزخورا من الباب الثالث اذا طما وتملأ ويقال زخر الوادى اذا مد جدا او ارتفع وطولدرمق معناسنه‌در يقال زخر الشئ اذا ملأه وعسكر نفير ياخود جنك ايچون دريا كبى جوش وخروش ايلك معناسنه مستعملدر يقال زخر القوم اذا جاشو النفير او حرب و تنجره قينامق معناسنه مستعملدر يقال زخرت القدر اذا جاشت وكذا يقال زخرت الحرب ونبات بويلنوب اوزامق معناسنه مستعملدر يقال زخر النبات اذا طال و برآدم مدار فخر اوله‌جق نسنه‌سيله فخر ومباهات ايلك معناسنه مستعملدر يقال زخر الرجل بما عنده اذا فخر وبرآدمى شوق وجنبشله طربناك ايلك معناسنه مستعملدر يقال زخر الرجل اذا طربه وچاير طوارى طاولندروب حسن وقيافت ويرمك معناسنه مستعملدر يقال

زخر العذب الخ اذا جمعه وارده واوت وكثرت مفعولنى زوركاره صلوازمق معناسنه در
يقال زخر المد اذا امتد في الزيج (التزخر) تفعل وزننده بودخى جابى ودكز
طاشقن اولمق معناسنه در يقال تزخر البحر وانولدى بمعنى زخر (التزخور)
تدحرج وزننده بودخى فخر ومباهات ايتمك معناسنه در يقال تزخور الرجل اذا
فخر (الزاخرة) مصدره وزننده ومرادفيدر نبت مقابلنده استعمال اولنور يقال
زاخره فزخره اذا فاخره فغلبه اى فغلبه فى الفخر (الزخور) جعفر وزننده
(والزخورى) جعفرى وزننده (والزخارى) غرابى وزننده تمام نشو ونما وتاب
وطراوت بولوب اطرافه صارلوب صارمشمش نباته وصف اولنور يقال نبات
زخور وزخورى وزخارى اى تم وربى ملتف ويقال اخذ النبات زخاريه اى زهره
ونضارته (الزاخر) اسم فاعلدر طاشقن دكزه وصف اولنور يقال بحر زاخر اى
طام ممتلئ ويقال فلان بحر زاخر وبدر زاهر وشرف عالى وشان متعالى معناسنه
مستعملدر يقال فلان له شرف زاخر اى عال وشاندان وطربناك آدمه اطلاق اولنور
يقال رجل زاخر اى جذلان ويقال فلان عرقه زاخر اى كريم نجى (الزخرى)
كردى وزننده بك اوزون شيئه اطلاق اولنور يقال شئ زخرى اى طويل
(الزخورى) جهورى وزننده نبات تام وملتفه اطلاق اولنور كه ذكر اولندى
ونخوت وتكبرى متضمن اولان كلامه اطلاق اولنور يقال كلام زخورى اذا كان
فيه تكبر (زخبر) جعفر وزننده بر رجل آديدر (الازدار) همزه نك كسريله اصدار
لفظنده لغتدر يقال ازدره لغة في اصدره وقرئ قوله تعالى [يومئذ يزدر الناس اشتاتا]
(الازدران) تثنيه بنيه سيله ايكى اموزه اطلاق اولنور يقال جاء يحرك ازدريه اى منكبيه
(الزر) زانك كسرى ورانك تشديديله تكمه يه دينوركه اثوابك يكنده و يقاسنده
اولنور جمعى ازرار وزرور كلور وزر بورنك آلتنده اولان خرده كميكه اطلاق
اولنوركه بورنك قواميدر يارم جوز مقدارنده در واموز باشنده اولان چقور جفره
اطلاق اولنوركه بازونك واله سى يعنى منتهاسى آنده دائر اولوركه اولدخى نصف
جوز قدر كيكدر قال فى الاساس ضربه فاصاب زره وهو عظيم كانه نصف جوزه
تدور فيه الوابلة وهى رأس العضد واوجه كميكنك نقره ده اولان تكمه جك تعبير
ايتدكلرى كيكجكزه اطلاق اولنور ايكى طرفلو اولمغله زران اطلاق ايدرلر و عرب
چادرلرينك اخشابندن برخشبه نك آديدركه مراد چادرك يوقريسنده آغرشق تعبير
اولنان كوچك ومدور تخته اولهجقدر يقال لمضارب الخباء اجعل رأس العمود فى
الزر وهو الخشبة التى فى اعلاه وزر قلجك آغزينه دينور يقال ضربه بزر السيف
اى بحده وزر اساميدندر زر بن حبيش تابعيندندر وذوازر من سفيان ملجم
يانخود ابن منجع الفردى لقبيدر وزر دوه قسمنه حسن تقيد وتيمار ايله كركى كبى

رعايت

رعایت و اهتمام ایدر اولان آدمه اطلاق اولنور که اثواب تکمه‌سی کبی علی الدوام محافظه وتیمارندن جدا اولمز یقال انه لزر من ازرار الابل ای احسن الرعیة لها ودواب ومواشی یه یرار اولان مصالحی کوزل بیلن آدمه اطلاق اولنور یقال هو زرزور مال وزره ای عالم بمصلحته و زر بر شینك قوامی و مدار ثبوتی اولان نسنه یه اطلاق اولنور یقال فلان زرالدین ای قوامه قال الشارح وفی الخبر [رای علی اباذر رضی‌الله عنهما فقال ابوذرله هذا زرالدین] ای قوامه کالزروهو العظیم الذی تحت‌القلب وهو قوامه کاذکر (الزر) زانك فتحیله جامه‌یی تکمه‌لمك معناسنه‌در یقال زر القمیص زرا من‌الباب الاول اذاشد زراره وسورمك طرد معناسنه‌در یقال هویزر الکتائب بالسیف ای یطردها وسانجمق معناسنه‌در یقال زره بالرمح اذاطعنه‌به وقیل یولمق معناسنه‌در یقال زرالشعر اذانتفه واصرمق معناسنه‌در یقال زره اذاعضه وکوزی قییوب قصمق معناسنه‌در یقال زر عینه اذا ضیقها وبرنسنه‌یی برآرایه کتوروب درطوب کرکی کبی برکدرمك معناسنه‌در یقال زرالشیء اذاجمعه جمعا شدیدا واثواب وامتعه مقوله‌سنك توزی کتمك ایچون سلکمك معناسنه‌در یقال زر المتاع اذانفضه وزر اسامیدندر اعلامدن عبدالله الخواری جدینك اسمیدر ووازم بن زر اصحابدندر وزر بن کرمان الرازی صاحب ذکر ومنقبه‌در وزر کذلك مصدر اولور برآدمك تجربه سببیله عقل ودانشی زیاده‌اولمق معناسنه‌در یقال زر الرجل زر اذازاد عقله وبرآدم دشمننه تعدی ایلمك معناسنه‌در یقال زرر فلان زرا من‌الباب الرابع اذاتعدی علی خصمه وبعدالحماقة رشد ودرایت صاحبی اولمق معناسنه‌در یقال زر فلان اذا عقل بعدحمق (الزریر) امیر وزننده ذکی ورشید وسبکروح اولان آدمه دینور یقال رجل زریر ای ذکی خفیف وبرنبات آدیدرکه آنکله بویه بویانور وبورومیده اسپرك وارجیفن وترکیده آلاچهره دیدکلریدرکه صاری بویه اقسامندندر وزریر مصدر اولور کوزپك نورانی اولمغله بلورکبی یلدرامق معناسنه‌در یقال عیناه تزران زریرا اذاتوقدتا وتنورتا (الزرازر) علابط وزننده (والزرزار) ثرثار وزننده بودخی زریر کبی ذکی ولبیب وسبکروح آدمه دینور (الزرزور) زنبور وزننده (والزرزر) هدهد وزننده صغرجق قوشنه دینورکه چکرکه قوشی دخی دیرلر وزرزور آدیمی طار اولان مرکبه دینور یقال حمار زرزور ای ضیق ودواب ومواشی‌یه یرار مصالحی اعلابیلن آدمه دینور زر کبی یقال هوزر زور مال وزره ای عالم بمصلحته (الزرزرة) زلزله وزننده صغرجق قوشی اوتمك معناسنه‌در یقال زرزر الزرزور اذاصوت وبرآدم دائما صغرجق قوشی اکل ایلمك معناسنه‌در یقال زرزر الرجل اذادام علی اکل الزرزور وبرمحلده ثابت وپایدار اولمق معناسنه‌در یقال زرزر بالمکان اذاثبت (التزرزر)

زیارت وزننده دیرلمك معناسنه‌در یقال زاره الرجل اذا فعل ذلك (الزارة) زانك
شده‌سیله ونونج سـجكه دیورکه کوکل اولور ذباب شعراء معناسنه (الزیرة)
زانك کسریله اسمیدر بر یسه دیور اوالعنسه معناسـنه وزیره اصحابدن عباس بن
مرداسك فرسی اسمیدر زانك فتحیله‌ده‌جائزدر بوجهله عباسه جاهلیده فارس الزیره
اطلاق ایدرلر ایدی وزیره شمع بن معتلك فرسی اسمیدر جوهری دوه قسمی طاوایوب
کورلدکده بازیرة دیرز دیمکله قول مروی تصحیف قبیح وتحریف شنیع‌درزیرا
اصل بو بازیره‌درکه فعله وزننده‌در وموضع ذکری بی موحده فصلیدر نته‌که
بوزیره‌ده کذران ایلدی لکن مؤلف اوراده بوزرقطف وزننده جمع بهار اولمق
اوزره ثبت ایتشیدی که جمع هاسز ایدی وهاء ایله جمعیت مجمدیه مخصوص اولدیغی
غیرمسلمدر (زنبیر) زبیر وزننده اسامیدندر عبدالله بن زنبیر تابعیندندر (الزراورة)
اساوره وزننده بطارقه دیورکه بطریقك جمعیدر روم طائفه‌سنك سرعسکرینه
دیور بعده باش پاپسلرینه اطلاق اولنمشدرکه پاتریك تعبیر اولنور وبطریق پاتریك
معربیدر وزرا وزمنك مفردی زرواره‌در زانك کسریله (زوبران) زانك فتحیله بغداد
قضاسنده برقریه آدیدر (زوبر) امیر وزننده عطارد بصری لقبیدر که اتباع تابعیندندر
(الزرارة) تمامه وزننده اول شیئه دیورکه دیواره آتوب چالدیغکده یاپشوب قالور
اونه شمدیکی انلرکبی کویاکه دیواره تکمداولور وزراره اسامیدندر زرارة بن اوفی
وزرارة بن جری وزرارة بن عمرو وزرارة بن قیس بن الحارث وابو عمرو زراره که
بر بلده وقبیله‌یه نسبتی یوقدر صحابه‌لردر وزرارة بن یزید بن عمرو که بکائی ایله ملقبدر
معروفدر وزراره کوفه‌ده بر محله آدیدر (المزارة) تشـدید رایله فی الاصل مفاعله
وزننده برآدمی قوزایوب اصرمق معناسـنه‌در مشارکت ایچون دخی اولوریقال
زاره اذا عاضه (زوزر) هدهد وزننده اسـامیدندر زوزر بن صهیب محدثیندندر
(الزعر) زانك وعینك فتحیله کودەنك وباشك قیللری کذلك قوشك تویلری آز
وآرالق آرالق طاغنق وسیرك اولمق معناسنه‌در یقال زعر الشعر والریش زعرا
من الباب الرابع اذاقل وتفرق (الزعر) کتف وزننده (الازعر) احمر وزننده آندن
وصفلردر یقال رجل وطائر زعر وازعر ای القلیل الشعر والریش والمتفرقة ونباتی
آزجه وسیرکجه اولان مکانه اطلاق اولنور یقال مکان زعر وازعر ای قلیل النبات
والمتفرق (الازعرار) احمرار وزننده (والازعیرار) احمیرار وزننده کودەنك
وباشك قیللری وقوشك تویلری پك آز وسیرك سیرك طاغنق اولمق معناسنه‌در مبالغة
فرقلری معلومدر یقال ازعر الشعر والریش وازعار بمعنی زعر علی المبالغة (الزیعر)
صیقل وزننده مالی آزیعنی ذکورد اولان آدمه اطلاق اولنور یقـال رجل زیعر
اذا کان قلیل المال (الزعرور) زنبور وزننده بدخوی کمسه دینور قلیل الخـیر

اولدیغیچون یقال رجل زعرور ای سیّ الخلق وزعرور آلج تعبیر اولنان طاغ یمشنك آدیدر (الزعراء) حمراء وزننده شفتالو نوعندن تویسز شفتالو واتشفتالو دیدکلری نه دینور وبرموضع آدیدر (الزعارة) زایك فتحی ورانك تشدیدی وتخفیفیله چتین خویلولق معناسنه‌در یقال فیه زعارة وزعارة ای شراسة شارح دیرکه بونکده اصلی تخفیفله در حماره کبی نته‌که بیان اولندی (الزعر) زانك فتحی وعینك سکونیله جماع ایلك معناسنه‌در یقال زعر الجارية زعرا من الباب الثالث اذا جامعها وزعر حجازده برموضع آدیدر (زعره) توّده وزننده برقوش آدیدرکه دائما مذعور یعنی خوفناك ومحترز کوریلور شارحك بیانه کوره ذعر اوله جقدرکه ذالله در ماده‌سنده ذکر اولندی (زعور) جدول وزننده بر بطن پدرینك اسمیدر (التزعیر) تفعیل وزننده قابلیتلو اشك صوپاسنی دیشی‌یه چکمك ایچون اغرا ایله چاغرمق معناسنه‌در یقال زعر الجحش اذادعاه للسفاد (الزعبری) جعفری وزننده برنوع اوقه دینور (الزعفران) زانك وفانك فتحیله داروی معروف اسمیدرکه عوام ترکیده صفران تعبیر ایدرلر بولندیغی خانه‌یه سام ابرص داخل اولمز جمعی زعافردر حذف زوائد ایله (زعفران الحدید) دمورك پاسنه اطلاق اولنورکه مراد دمور براده‌سنی برصفحه‌نك اوزرنده یایوب واصلدوب صرارنجه نمناك یرده ترك ایلدکدنصکره دوکوب صررمش اجزاسنی اخذ وباقیسنی ینه طرز سابق اوزره نمناك یرده ترك وبعده صرارمشنی اخذ ایدرلر اما افضل اقسامی خصوصا صنعت اکسیرده برادهٔ حدیدی ربعی قدر نوشادر ایله دوکوب نمناك یرلرده دفن ایدرلر اون کونه قدر جمله‌سی زعفران اولور وزعفران حوفران ایله ملقب حارث بن شریك وسلیل بن قیس نام کمسه‌لرك فرسلری اسمیدر (الزعفرة) دحرجه وزننده برنسنه‌یی زعفرانله بویامق معناسنه در یقال زعفر الثوب اذا صبغه بالزعفران (الزعفرانية) همدان قضاسنده برقریه آدیدرامام دار قطنی شیخی قاسم بن عبدالرحمن الزعفرانی اورادندر وبغداد قضاسنده برقریه آدیدر امام شافعی اصحابندن حسن بن محمد بن الصباح اورادندر وبغداد دروازه‌لرندن درب الزعفرانی اکا مضافدر (المزعفر) مدحرج وزننده قالوداسمیدرکه مراد زرده تعبیر اولنان طتلو طعامدر بالله وپرنجله معمول اولور فارسیده برنج شمالی دیرلر وکلکون ارسلانه اطلاق اولنور (الزغر) زانك فتحی وغین معجمه‌نك سکونیله برنسنه‌یی بغیر حق زور ایله غصب ایلك معناسنه‌در یقال زغر الشیّ زغرا من الباب الثالث اذا اغتصبه وچای ودکز چوغالوب طاشقن اولمق معناسنه‌در یقال زغرت دجلة بمعنی زخرت ومدت ومطلقا هرنسنه افراط اوزره کثرت ووفرت بولمق معناسنه‌در یقال زغر الشیّ اذا کثر مع افراط (زغر) زفر وزننده برقبیله پدرینك اسمیدرکه جمله ترکشلری زرین قرمزی سختیاندن ایدی ولوط پیغمبر علی

نبی وعلیه السلام حضرتلرینك مزارلری اسمیدر وشام دیارنده برقریه اسمیدرکه
مرقومده اولاد نبی وبعض اولاده اسمیه مشار اولنمشدر والده بر چشمه واردرکه تعین
زمزم ایله معروفدر صوینك چکلوب قوریمسی دجال ملعونك خروجنه علامتدر
دیرلرکه ابن عباس رضی الله عنهما احادیثده مصرحدر مصابحده مذکوردر (زعری
النوادی) زانك ضمیله بر نوع خرما آدیدر (الزعبر) جعفر وزننده هرشیئك مجموعنه
دینورکه هب وبوتونی تعبیر اولنور یقال اخذ الشئ بزعبره ای اجمع وزبرج ثمنه
شیئا والعبر مرودینکلری آلتی یوقفه بیراقلی اولان بوغده دینور بوکه فارسیده
مروسلیده ومروننج وترکیده شبهدرلر بوغده زانك کسریله ده ایرادولدر (الزعبر)
زبرج وزننده (والزغبر) قنفذ وزننده زئبر لفظنده لغتدرکه اثواب بوزینه دینور
(الزغبرة) دحرجه وزننده جامه بروالمك معناسنه در یقال زغبر الثوب اذا صار له
زئبر (الزغمور) زنبور وزننده بر نوع برقجی جانورك آدیدر (الزفر) حفر وزننده
(والزفير) زانك فتحیله صولوغی اوروب اوازی ایچری چکدکدنصکره تشره ویرمك
معناسنه درکه محنت زده ودردمند آدمك حالیدر کوکس بچورمك تعبیر اولنور یقال
زفر الرجل زفرا وزفيرا من الباب الثانى اذا اخرج نفسه بعدمده اياه شارح دیرکه
بوندن اسم زفره وزفيردر انتهى وزفر برنسنه یی یوكلنوب کتورمك معناسنه درکه
زفيری یعنی شدتله صولوق آلمغی مستلزمدر یقال زفر الشئ زفرا اذا حمله وقو یدن
صوچکمك معناسنه مستعملدر یقال زفر الال اذا استق وآتش علوی کورلدهمك
معناسنه مستعملدر یقال زفرت النار اذا سمع لتوقدها صوت (الازدفار) افتعال
وزننده بودخی برنسنه یی یوكلنوب کوترمك معناسنه در یقال ازدفر الشئ اذا احتمله
(المزدفر) مزدجر وزننده (والمزفر) مكرم وزننده (والزفرة) غرفه وزننده اسملردر
کوکس بچورمکه دینور یقـال رأيته يزفر مزدفر الثكلى ومزفرها وزفرتها اى
تنفسها بشدة ومبالغة کوکس بچورن آدمه اطلاق اولنور ومزدفرات قسمنك کوکسی
ایچره صولوق اخراج ایلدیکی موضعه دینور وزفره برشیئك اورته سنه دینور
یقال زفرة الشئ اى وسطه (الزفر) زانك کسریله یوکه دینورکه کوتوریلور
حمل معناسنه یقال على ظهره زفر اى حمل ابوعلى بارع نام کتابنده حمل ایله ضبط
ایلمشدرکه فتحتینلهدر قوزی دینك اولنور شارح دیرکه ایکیسیده صحیحدر وزفر
قربهیه اطلاق اولنور آرقده کوترلدیکیچون ومسافر وزهروان طاقمنه اطلاق اولنورکه
یول سامانیدر وجماعت انسانیه دینور یقال زفر من اهل السفر يجهزون الزفر اى
جماعة منهم يجهزون جهازا المسافر (الزافرة) بودخی جماعته دینور ومرتب عسکره
دینور وبناتك معتمد علیهی اولان رکن قویسنه اطلاق اولنور وزافرة الرجل کشینك
عشیرت وتبارینه اطلاق اولنـور بونلر حمل معناسندن منشعبلردر وزافره عظیم

الهيكل اركك دوه‌يه دينور وزفرة السهم اوقك يلمكنك آلتی یانجغزینه علی قول
تمرن طرفندن اوله‌رق ثلثانندن اشاغیسنه دینور وبرقومك سید وسرکرده‌سنه اطلاق
اولنور بار مصالحلرینه متحمل اولدیغیچون ویابه اطلاق اولنور زفیری اولدیغیچون
جمعی زوافردر یقال بایدیهم الزرافر ای القسی لها زفیر وزوافر المجد عز و اجلال
ودولتك مدار تقویتی اولان اعمده واسباب و ارکانه اطلاق اولنور یقال لمجدهم
زوافر ای اعمدة واسباب تقویة (الزفر) فتحتینله اغاجه اوریلان دستکه وپاینده‌یه
اطلاق اولنور حاملی اولدیغیچون (الزفر) صرد وزننده ارسلانه اطلاق اولنور
زفیردن مأخوذدر ودلیر و بهادره اطلاق اولنور و دریایه و صویی فراوان چایه
اطلاق اولنور تموجله اظهار زفیر ایلدیکیچون وزفر العطیه پك چوق ویرکیدن
عبارتدر وطلو آغر قربه‌لر کوترر اولان آدمه اطلاق اولنور وایری جثه‌لو توانا
اركك دوه‌یه اطلاق اولنور و مرتب آلایه وعسکره اطلاق اولنور وزفر اعلام
علمادن بر جماعتك اسمیدر امام زفر بن هذیل آنلرك بریسیدر علومده متبحرلردر
(الزفیر) زانك فتحیله مصدردر نته‌که ذکر اولندی وزفیر آفت وداهیه‌یه اطلاق
اولنور واشك قسمنك اوازینك اولنه دینورکه ادخالدر نته‌که آخرینه شهیق دینورکه
اخراجدر قال الشارح ومنه قوله تعالی [لهم فیها زفیر وشهیق] (المزفور) شول
دابه‌یه اطلاق اولنورکه مفاصل اعضاسنك صوقشدرملری وتلاحم وتواصللری
بغایت پك وقوی وسخت اوله یقال فرس وحمار مزفور اذا كان تلاحم مفاصله شدیدا
(الازفر) احمر وزننده ایکی یانلری عظیم اولان آته اطلاق اولنور قبورغه‌لرینك
ایری وبیوك اولمسندن اولور جمعی زفرکلور زانك ضمیله یقال فرس ازفر ای عظیم
الجنبین (الزقر) زانك فتحی وقافك سکونیله صقر لفظنده لغتدرکه چاقر طغانه
دینور (زقر) فتحتینله سقر لفظنده لغتدرکه جهنم اسماسندندر (الزكر) سكر وزننده
طولدرمق معناسنه‌در یقال زکر لاناء زکرا من الباب الاول اذا ملاه (التزکیر)
تفعیل وزننده زکر معناسنه‌در یقال زکر الاناء بمعنی زکره وچوجق قسمی قارنقاسق
بغلیوب حسن قیافتله انداملنمق معناسنه مستعملدر وبو زکرهٔ آتیه‌دن مأخوذدر یقال
زکر بطن الصبی اذا عظم وحسنت حاله (التزکر) تفعل وزننده طولمق معناسنه‌در
یقال زکر الاناء فتزکر ای ملاه فتملا و طلومده صو وسائر مشروب برکمك
معناسنه‌در یقال تزکر الشراب اذا اجتمع یعنی فی الزکرة (الزكرة) زانك ضمیله
غرفه وزننده کوچك شراب وسرکه طلومنه دینور عوام ترکیده سکره تعبیرایدرلر
(الزکریة) بکریه وزننده (والزکریة) فکریه وزننده پك قزل تویلو اولان دیشی
کچی‌یه دینورکه نوع مخصوصدر کویا که قزل تویلو زکره‌یه منسوبدر یقال عنز
زکریة وزکریة ای شدیدة الحمرة (زکریاء) فتحتینله وتشدید یاء ومد ایله بر پیغمبر

پیغمبرك اسمیدر علی نبینا و علیه السلام و بونده درت لغت واردر برى بودر وثانى
الف مقصوره ونك حذفى وثالثده رابع يانك تخفيفيله در مد وقصرده واكر ممدوده
ومقصوره ايله اولورسه غير منصرف اولور واكر مشدد اولورسه منصرف اولور
وممدودك تثنيه‌سى زكرياوان وجمعى زكرياؤن كلور و نصب وجر حاللرنده زكرياوين
ديلور ونسبتده زكرياوى ديلور وغير نسبتله مضاف ايلسك زكرياك ديرسن واوسز
وتثنيه‌سنده زكرياواى وجمعنده زكرياوى ديرسن واوك كسريله ومقصورك تثنيه‌سنده
زكريان وحالت نصبده زكريين وجمعده زكريون ديرسن و مخفف اولان زكرى
تثنيه‌سنده زكريان وجمعده زكرون ديرسن ياى مشدد ايله مؤلف بصائرده اسم
اعجمى اولوب وفق واحده لغت خامسده اولديغنى ذكر ايتشدر (زلنبور) سقنقور
وزنده ابليس خبيثك بش نفر اولادندن بريسنك اسميدر كه دائما آدمك اهل
وعيالى بينلرنده تفريق وعيوب و نقايص اهل و عيالى اراءت واظهار ملعنتنه سعى
وكوشش ايدرلر [افتتخذونه وذريته اولياء] الايه كريمه‌سنده ذريتى ذكر اولنان
اولاد خمسه ايله تفسير ايدرلر شارح ديركه اولادينك برى ثبردر جبر وزنده دائما
ثبور و شق جيوب ايله امر ايدر صاحب مصائبدر وبرى اعوردر زنا بخور ايله
امر ايدر وبرى مسوطدر كذب ايله امر ايدر وبرى داسمدر سوق وپازاره مستولى در
(الزمر) امر وزننده (والزمير) زاينك فتحيله قمش ايله تغنى ايلمك يعنى آغز ايله
نى و قوال ودودك وچفرتمه وسورنا چالمق معناسنه‌در يقال زمر الرجل زمرا
و زميرا من البـاب الاول و الثـانى اذا غنى فى القصب وزمر قربه‌يى طولدرمق
معناسنه‌در يقال زمر القربة زمرا اذا ملأها وبر كلام و خبرى فاش وشايع قلمق
معناسنه مستعملدر يقال زمر بالحديث اذا اذاعه وبركمسه‌يى بركمسه اوزره قشقردوب
اغرا ايتمك معناسنه مستعملدر يقال زمر فلانا بفلان اذا اغراه به (التزمير) تفعيل
وزننده بودخى نى چالمق معناسنه‌در يقال زمر الرجل بمعنى زمر وقربه‌يى طولدرمق
معناسنه‌در يقال زمر القربة اذا ملأها (الزامرة) نى ودودك چلان عورته ديلور
(الزمار) شداد وزننده (والزامر) نى ودودك چلان كسيه ديلور نيرزن تعبير
اولنور وزامر لفظى قليل الاستعمالدر (الزمارة) كتابه وزننده نيرزنلك صنعتنه
ديلور (المزمار) محراب وزننده چالدقلرى نايه وقواله ودودكه ديلور جمعى مزامير
كلور ومزامير داود عليه السلام ماكان يتغنى به من الزبور و ضروب الدعاء جمع
مزمار ومزمور مؤلفك بوندن مرادى اشبو حديثدر وفى حديث ابى موسى الاشعرى
رضى الله عنه [سمعه النبى عليه السـلام يقرأ فقال لقد اعطيت مزمارا من مزامير
آل داود] حضرت داود بغايت خوش آواز وصاحب نغمات خاطر نواز اولمغله
زبور قرائت ايدركن وحوش وطيور بيله استماعنه حاضر وبخود مرتبه‌سنده واله

وحایر اولورلر ایدی ساز انواعندن نای دخی ارواح سلیمه وطباع مستقیمه یه بغایت
مؤثر اولمغله تأثیر جهتیله نغمهٔ رنکینله قرائت ایلدکلری زبوری وانواع دعایی
مزامیره تشبیه ایدوب ابو موسی دخی خوش آواز اولوب قرآن کریمی تکلفسز
نغمهٔ دلکشا ومقام فرحفزا ایله تلاوت ایلدیکی مسموع شریفلری اولمغله قرأت
داوده تمثیل بیوردیلر * بشنوازنی چون حکایت میکند * انواع ساز واصوات
مؤثره‌دن نایک اختیارنده اولان دقیقه اوائل مثنویٔ شریف شرحنی مطالعه ایدن
مولوی سیرت یارانه قوال ولسان مزبوره آشنا اولنلره ناقل قال حال اولوب وآیت
مرقومه‌ده آل کلمه‌سی مقحمدر تعظیما وارددر انتهی ومزامیر مزمورك دخی جمعیدرکه
اولدخی مزمار معناسنه‌در مزمور فیه اولمق اعتباریله (الازمارة) جبانه وزننده
بودخی نایه دینور مزمار کبی کویا که کندیسی زمر ایدر وزمار ساجور معناسنه درکه
کوپك قسمنك بیونه چکردکلری ـالطه تعبیر اولنان اغاج حلقه‌در وزناکار عورته
اطلاق اولنور زنپاره‌یه اصلق چالدیغی مناسبتله ومحبوسك بیونه چکوردکلری لاله
تعبیر اولنان دمور بندك ایکی حلقه‌سی بیننده اولان عموده اطلاق اولنور دودك
طرزنده اولدیغیچون (الزمار) کتاب وزننده دوه قوشی اوتمك معناسنه‌در
مزماردن متصرفدر یقال زمر النعام زمارا من الباب الثانی اذا صوت (الزمران)
فتحاتله آهو قسمی اورکوب قاچمق معناسنه‌در یقال زمر الظبی زمرانا اذا نفر
(الزمر) کتف وزننده کوده‌سنده قیللر وتویلر پك آز اولان انسان وحیوانه
اطلاق اولنور کویا که دودك کبی قاولق اولور مؤنثی زمره‌در یقال صبی زمر ای
قلیل الشعر وشاة زمرة وغنم زمرات وزمر مروت وانسانیتی پك آز اولان شخصه
اطلاق اولنور یقال رجل زمر ای قلیل المروة وحسن وجمال صاحبی آدمه اطلاق
اولنور قامش کبی تابدار اولمق مناسبتیله (الزمر) فتحتینله انسان وحیوانك کوده‌سنده
قیل وتوی آزجه اولمق معناسنه‌در یقال زمر الرجل زمرا من الباب الرابع اذا کان
قلیل الشعر ویقال زمرت الشاة اذا کانت قلیلة الصوف و برکمسه بی مروت اولمق
معناسنه‌در یقال زمر الرجل اذا کان قلیل المروة (الزمر) طمر وزننده سخت
وشدید نسنه‌یه دینور (الزمیر) امیر وزننده بودور کمسیه دینور جمعی زمار کلور
زانك کسریله وحسن وجمال صاحبی اوغلانه دینور یقال غلام زمیر ای جمیل
(الزومر) جوهر وزننده (والزمور) صبور وزننده بونلرده خوب ودلبر اوغلانه
اطلاق اولنور (الزمرة) زایك ضمیله کروه انسانی‌یه دینورکه پك چوق اولمیه
بلوك تعبیر اولنور برمقدارجه صوت وجغلتیلری اولمق ملحوظنه مبنی تقول جاءت
زمرة من الناس ای فوج ومتفرق جماعت انسانی‌یه اطلاق اولنور جمعی زمر کلور
صرد وزننده یقال جاؤا زمرا ای جماعات متفرقة (المستزمر) اسم فاعل بنیه‌سیله

مقبض ومنقبض آدمه دینورکه مقاومت ومواجهه‌یه قدرتی اولامغله سیوب مقوزر
قلمش وچیرکین قسمتلی [illegible] یقال رجل مسزمر ای منقبض متصاغر فی
[illegible] اراصل قلیلا ضئیلا ([illegible]) [illegible] وزنده
[illegible] ([illegible]) [illegible] وزنده [illegible] وشدخ [illegible] اسمیدر
[illegible] حالنده [illegible] ([illegible]) [illegible] وزنده برموضعدر
([illegible]) [illegible] برموضع آدیدر ([illegible]) [illegible] وزنده
[illegible] آدیدر شارح دیرکه مصرده [illegible] اولور وشکلی اولندقده
[illegible] (الازمهرار) اسبطرار وزنده شدت غضبدن کوزلری قیزارمق معناسنه‌در
یقال ازمهر الرجل اذا غضب واحمرت عیناه [illegible] حالنده قیاس
اولنمدر (الزمجر) جعفر وزنده انجه واوفق اوقه دینور (الزمجرة) هاله نایه
ودودکه دینور زمره معناسنه جمعی زماجر وزماجیر کلور شارحك بیاننه کوره
وجوانبرتی چیقدقلری قوال اوله‌جقدر وزمجره قوال سسنه دینور تقول سمعت زمجرة
ان صوت ازمجرة وچوقلغه غریو وفریاد وغوغایه دینور یقال ماهذه الزمجرة ای الصیاح
والصخب الکثیر ومطلقا سسه دینور تقول سمعت زمجرة ای صوتا ومصدراولور ارسلان
کوموردیسنی ایچریسنده کوزلدتمك معناسنه‌در یقال زمجر الاسد اذا ردد زئیره (التزمجر)
تدحرج وزنده بودخی زمجره معناسنه‌در یقال تزمجر الاسد بمعنی زمجر (الزمجر)
سبطر وزنده بودخی سسه دینور صوت معناسنه (الازمجرار) اسبطرار وزنده
پك سسلنمك معناسنه‌در یقال ازمجر الشیء اذا صوت (زمجار) سنجار وزنده
ربلده آدیدر (الزمخرة) خای معجمه ایله دحرجه وزنده سس قتی اولمق معناسنه‌در
یقال زمخر الصوت اذا اشتد وقپلان اویکه‌نوب حیقرمق معناسنه‌در یقال زمخر
النمر اذا غضب فصاح وتازه نباتك بالدری بوغومتق معناسنه‌در یقال زمخر العشب
اذا برعم وزمخره اسم اولنور زناکار زوسپی عورته دینور سس معناسندن مأخوذدر
(الازمخرار) اسبطرار وزنده بودخی صوت پك قتی اولمق معناسنه‌در یقال ازمخر
الصوت اذا اشتد (التزمخر) تدحرج وزنده اسم‌در قپلانك اویکه‌نوب حیقرمسنه
دینور فی الاصل مصدردر بعده اسم اوله‌رق استعمال اولندی تقول ادهشنی تزمخر
النمر ای غضبه وصیاحه (الزمخر) جعفر وزنده نایه ودودکه دینور مزمار معناسنه
ونشان اوقنه دینور نشاب معناسنه سسلندیکی ملاحظه‌سیله وبری برینه صاریلوب
صارمشمش چوقلق اغاجلره دینورکه چتلق تعبیر اولنور یل طوقندقجه آوازه
ویردیکیچون وایچی قاوق تازه وترشینه دینور تازه نبات بالدری کبی (زماخیر)
زالك فتحیله مصرده نیل غربیسنده برقریه‌درکه صعیدادنی ناحیه‌سنده‌در (الزمخری)
جعفری وزنده اوزون شیئه دینور وایچی قاوق اجوف نسنه‌یه دینور (الزماخری)

زانك فتحيله بودخی اجوف نسخه‌یه دینور فارسیده پوچ دینور (زمخشر) شين معجمه ایله سفرجل وزننده خوارزم اولکه‌سی نواحیسنده برقصبه آدیدر براعرابی قصبهٔ مزبوره‌یه اوغرایوب برکسیه قصبه‌نك ووالیسنك اسملرنی سؤال ایلدکده قصبه‌نك اسمی زمخشر ووالینك اسمی ردّاد اولدیغنی اخبار ایلکله اعرابی لاخیر فی شر ورد دیه‌رك قصبه‌یه کیرمیوب سمت آخره منصرف اولدی وصف وشهرتی شمس نصف نهار آسا جهانکیر اولان جار الله ابوالقاسم محمود بن عمر الزمخشری اکا منسوبدر مشارالیه مدحنده امیرمکه علی بن عیسی بن وهاس الحسنی انشاد ایلدیکی قصیده جمله‌سندن اشبو ایکی بیت دلپذیر بومحله تحریر اولندی

جمیع قری الدنيا سوی القرية التی ★ تبوءها دار افداء زمخشرا

واحر بان تزهی زمخشر بامرء ★ اذا عد فی اسد الشری زمخ الشری

مستثنا اولان قریه‌دن مراد مکهٔ مکرمه‌درکه آنده مجاور اولمشیدی احر کلمه‌سی فعل تعجبدر شری جبل سلمی طریقنده ارسلانی کثیر وشدید برمحلدر زمخ کبر ونخوت معناسنه‌در شارحك بیانی اوزره اولی بودر

وكم للامام الفرد عندی من يد ★ وهاتيك مما قد اطاب واكثرا

اخی العزمة البيضاء والهمة التی ★ اناقت به علامة العصر والورا

(الزمزرة) زلزله وزننده ایچنه نسنه وضع اولنمش قابی طولدردقدنصکره کوشه‌لری طلوب یرلشمك ایچون سلکوب ارغلامق معناسنه‌در یقال زمزر الوعاء اذا حرکه بعد الملأ لیتأبط (الزمازیر) جمع بنیه سیله‌که مفرددر بوروشق وبورتشق اته دینور یقال لحمه زمازیر ای منقبض (الزمهریر) زنجبیل وزننده پك صوغق شدت برد معناسنه‌در یقال یوم فیه زمهریر ای شدة البرد شارح دیرکه بردشدید معناسنده‌ده کلور بعضلر بونی منحوتدر دیدیلرکه زمّهریر الکلب کلمه‌سندن مرکبدر وزمهریر آیه دینور قر معناسنه (الازمهرار) اسبطرار وزننده یلدز پارلدامق معناسنه‌در معنای ثانیدن مأخوذدر یقال ازمهرت الکواکب اذا لمعت وشدت غضبدن کوز قیزارمق معناسنه‌در یقال ازمهرت العین اذا احرت غضبا وچهره ترش وتعبس ایلمك معناسنه‌در یقال ازمهر الوجه اذا کلح وصوغق شدید اولمق معناسنه‌در یقال ازمهر الیوم اذا اشتد برده (الزمهرة) دحرجه وزننده بودخی غضبدن کوز قیزارمق معناسنه‌در یقال زمهرت العین اذا احرت غضبا (المزمهر) مضمحل وزننده دارغین آدمه دینور یقال رجل مزمهر ای غضبان وکولج وخندان آدمه دینور یقال رجل مزمهر ای ضاحك السن معنای اول شدت برددن ترش رووثانی دیشلری صرتارمش آدملره تشبیهله‌در (الزنر) زانك فتحی ونونك سکونیله طولدرمق

معناسنه در يقال زر الثقب زرا من الباب الاول اذا ملأه و بو معنالريه زنار قوشانمق
معناسنه در يقال زنر الرجل اذا البسه الزنار (الزنار) تفاح وزننده (والزنارة)
هايله (والزنير) قبيط وزننده نصارى و مجوس طائفه سنك شعار كلرى اولان
بركومه قوشاقدر آديدر و بو كشيده نك بلنده در بوليكدن اولور و داخله قوشاورلر
كتيرى سارحلك قوشانورلر (التزنر) تفعل وزننده بونسه انجه اوانق معناسنه در
كويا كه زنار ظريفه اولور يقال تزنر الشيئ اذا دق (الزنابير) دنانير وزننده
خرده جقل طاشلرينه ديور وخرده سبيكلره ديور ذباب صغار معناسنه مؤلف
مفردى ذكر ايتمكله ظاهرا مفردى نامسموعدر ياخود زنابردر و زنانير بنيه
بر معروف قويى آديدر و حرش نام موضع ايله بو عقيل يوردينك بيننده بر قوملق
آديدر (المزنرة) معظمه وزننده اوزون بويلو انلو جالو خاتونه ديور يقال امرأة
مزنرة اى طويلة جسيمة (زنيرة) سكينه وزننده روميه الاصل بر جاريه آديدركه
صحابيه در مقدما بر كافرك زير دست تملكنده اولوب هدايت رب الانام ايله شرفياب
اسلام اولديغندن ملعون مسفور آگاه اولدقده ارتدادى ايچون هربار كوناكون
اشكنجه ايله تعذيب و دلخكار ايلديكى صديق اكبر رضي الله عنه حضرتلرينك
معلوملرى اولمغله اشترا وآزاد ايلدى (زنبر) زبير وزننده ابن عمرو دركه خثعم
قبيله سندن وشعرادندر (الزنبور) زانك ضميله اشك آروسى ومساروجه آرو
ديدكلرى آرويه ديور مؤلف ذباب لساع عبارتيله تفسير ايدوب شارحلك و امهات
سائره نك بيانى اوزره اولكونه آرو ايله ترجمه اولندى حتى زمخشرى مقدمة الادبده
زنبور منج بيابانى ونحل منج انكبين عبارتيله رسم وبيان ايلمشدر مؤلف دخى نحل
كلمه سنى بال آروسيله تقييد ايتمشدر خلاصه نحل بال آروسنه وزنبور اشك آروسنه
ديور و انقوتى بى حلاوت ترجمه ايتمشدر وزنبور جست وظريف وسريع الجواب
آدمه اطلاق اولنور وبوك كوترمكه لياقت وقدرت پيدا ايتش اشك صويه سنه
اطلاق اولنور وغارت عظيمه يه يعنى شدت اوزره اولان شبخونه و باصقنه اطلاق
اولنور وزنبور چنار آغاجنه شبيه بر شجر اسميدر وعربلرك تين حلوانى ديدكلرى
بر نوع لذيذ انجير آديدر (الزنبورة) هايله كه مخصصدر (والزنبار) زانك كسريله
بونلرده اشك آروسنه ديور وزنبار زنبور كبى مذكور انجيره ديور (الزنبر)
زبرج وزننده بودخى اول انجيره ديور (الزنبر) قنفذ وزننده بودخى جست
وظريف وحاضر جواب آدمه ديور (المزبرة) مزبله وزننده اشك آروسى چوق
اولان يره ديور يقال ارض مزبرة اى كثيرة الزنابير (الزنبر) جعفر وزننده
ارسلانه ديور وكوچك كرپيه ديور قنفذ صغير معناسنه (الزنوبر) صنوبر
وزننده زوبر معناسنه دركه هپ وكونوزى ديمكدر يقال اخذه بزنوبره اى بزوبره

(التزنبر) تدحرج وزننده كبرونخوت ايلمك معناسنه‌در يقال تزنبر عليه اذا تكبر
(الزنبری) جعفری وزننده ثقيل وكرانجان كشی‌يه دينور وبيوك كمی‌يه دينور
(الزنترة) تای فوقيه ايله دحرجه وزننده طارلق وچپرشكلك معناسنه‌در يقال
فی‌عيشه زنترة ای ضيق وعسرة (التزنتر) تدحرج وزننده صالنی صالنی يوريمك
معناسنه‌در يقال تزنتر الرجل اذا تبختر (زنتر) جعفر وزننده اساميدندر رفاعة
ابن زنتر اصحابدندر ومبشر بن‌عبدالمنذر بن زنتر اصحابدندر وقعهٔ مزبوره‌ده شهيد
اولمشدر وابوزنتر سعيد بن‌داود بن‌ابی زنتر الزنتری جدی اوله‌جقدر واحمد بن
مسعود الزنتری محدثدر اما محمد بن‌بشر الزبيری زانك ضمی وبای موحده‌نك فتحيله‌در
زيرا بوموالیٔ آل‌زبيردندر ابن‌نقطه عليه الرحمه سرد اسناد حديثده وهم ايلمكله
زنتر عنوانده ضبط ايلمشدر (زنجار) سنجار وزننده بربلده آديدر (زنجور)
عصفور وزننده برنوع بالق آديدر (الزنجير والزنجيرة) زالرك كسريله كنج وتازه
آدملرك طرنقلری اوزره حادث اولان بياضه دينور سلسله معناسنه زنجير فارسيدر
(الزنجرة) دحرجه وزننده باش پرمقله شهادت پرمغنك طرنقلرنی بری‌برينه ضم
ايلدكدنصكره ارالغنه آخر النك پرمغيله فسكه چالمق معناسنه‌در بونی وعده اشارت
ايچون ايدرلر يقال زنجر الرجل اذا قرع بين ظفر ابهامه وظفر سبابته مؤلف بونی
فوف ماده‌سنده مافاف عنی بخير ولازنجر عنوانيله مثل اوله‌رق دخی ذكر ايلمشدر
حاصلی صول الك باش پرمغنی سبابه ايله حلقه ايدوب طرنقلری اوجی قاوشدقده
صاغ الك باش پرمغنك طرنغی ظهريله فسكه اورمقدركه وعدی مشيردر اكثری
وصالجويان اولنلره محابيك اشارت مواعيديدركه باش اوزره ديمكدر نته‌كه مجملده
اشبو شعر ايله استشهاد اولنمشدر * فارسلت الی سلمی * بان النفس مشغوفه * فما
جادت لنا سلمی * بزنجير ولا فوفه * بوراده زنجير وفوفه اسملردر فسكه‌يه دينور
(الزنجفر) زانك وجيمك ضميله لسانمزده زنجفره تعبير اولنان قرمزی بويه‌دركه
معروفدر معدنيسی ومصنوعيسی اولور (الزنخرة) خای‌معجمه ايله دحرجه وزننده
برآدم كِكِزيله اوفلمك وپوفلمق وصولومق معناسنه‌دركه ككزندن آواز ويرر كبی
اولور يقال زنخر بمنخره اذا نفخ فيه (الزنفير) فايله زنجير وزننده طرنق كسنتيسنه
دينور قلامة الظفر معناسنه وطرنق كسنتيسندن برپاره‌يه دينور وچكردكك زاركبی
انجه قبوغنه دينور وبومناسبتله ايله پك آزنسنه معناسنده استعمال اولنور تقول
مارزأته زنفيرا ای شيئا (الزنهرة) دحرجه وزننده بركمسه‌يه كوزنی بلردوب شدتله
باقمق معناسنه‌در تقول زنهر الی بعينه اذا اشتد نظره واخرج عينه (الزور)
زانك فتحی وواوك سكونيله بدنده كوكسك اورته‌سنه علی‌قول كوكسك اوستنه
دينور كتفلره قدر وعلی رأی كوكس كمكلرينك اوجلری قاوشوب بركدكلری

يره ديور يقال فرس عريض الزور وهو وسط الصدر اوما ارتفع منه الى الكتفين اولدنى اطراف عظام الصدر ولور زائر معناسنه در که زيارت ايدن كسه‌در وبو زيارت معناسنه فى الاصل مصدر اولوب بعده وصف اوله رق استعمال اولندى يقال رجل زور اى زائر ولور زاورون معناسنه اولور يعنى زائر لفظندن جمع اولور سفر وسافر وصحب وصاحب كبى نته كه زائرك جمعى زوار وزور دخى كلور زاجرور جاروراكع وركع كبى يقال رجل زور ورجال زور وزوار وزور اى زائرون وزور خرما شاخلك ديبدن يوقرى بيراق بتن يرينه ديوركه جريدى اوله جقدر بو ميل معناسندندر يقال قطع زور النخل اى عسيبه وعقل وهوشه اطلاق اولنور سمت حطادن امالهيه باعث اولديغيچون يقال ماله زوراى عقل بو معاده زانك ضميله ده لغتدر وزور مصدراولنور زيارت كبى يقال زاره يزوره زورا وزيارة كاسبذكر وبرقومك سيد ومتقضى‌اولان آدمه اطلاق اولنور كه مزور معناسنه اولور زيرا اناسنك زيارتكاهيدر يقال هوزور قومه اى سيدهم واويقوده مشاهده اولنان خيال ومثاله اطلاق اولنور طيف كبى وزور قوت عزيمت معناسنه‌در يقال له فى الامر زور اى قوة عزيمة وشول عظيم طاشه ديوركه قويك آغزنده واقع اولوب بروجهله كسرندن عاجز اولمريله حالى اوزره ترك اونمش اوله بونلرده تفألا استعمال اونمشدر وزور سوار قبه قربنده بروادى آديدر (يوم الزور) بين العرب بروقعـهٔ معروفه دركه بكر قبيله‌سى تميم اوزره سوء قصد ايله وارروب آهنك جدال ايلزدن اقدمجه ايكى دوه‌نك ديزلرنى كركى كبى بند ايلدكدنصكره تميم قومنه قرشو ✱ هذان زوزنان تفر حتى يفرا ✱ يعنى بو دوه‌لر بزم معبودمز اولغله بونلر فرار ايدنجه بزم فرارمز متصور دكلدر ديو اشعار ثبت ايلديلر بوسببدن يوم الزور ايله متعارف اولدى بوراده زور صنم معناسنه‌در كذب صرف ومائل عن الحق اولديغيچون نته كه زانك ضميله ده لغتدر (الزيارة) كتابه وزننده (والزوار) زانك ضميله (والمزار) ميمك فتحيله بركسه‌يى كورمكه وارمق معناسنه‌در يقال زاره يزوره زورا وزيارة وزورا ومزارا اذا اتاه بقصد اللقاء بو معنا صدر معناسنه اولان زوردن مأخوذدر كويا كه صدريله تلقى ياخود مزورك صدرينه قصد لقاء ايدر اوله نته كه مواجهه دخى بو رسمه‌در (الزوير) زبير وزننده (والزور) زانك كسريله حدب وزننده بونلرده قومك سيد وذيشاننه اطلاق اولنور تصغير تعظيم ايچوندر (الزور) زانك ضميله يلان سوزه ديور تقول مشايخ زماننا علمهم رياء وقولهم زوراى كذب وجه استقامتدن مائل اولديغيچون اطلاق اونمشدر وشرك بالله معناسنه استعمال اولنور كه اعظم اكاذيبدر ويهود ونصارى طائفه‌لرينك بصقليه‌لرينه اطلاق اولنور وزور كبى برقومك سيد وسركرده‌لرينه اطلاق اولنور بوزيارتدندر محل ميل اولديغى دخى سبب اوله

بیلور وطرب وموسیقی مجلسنه اطلاق اولنور ومعبود بالحق جل‌شانه حضرتلرندن
غیری معبود اتخاذ اولنان شیئه اطلاق اولنور که بت وصنم اوله‌جقدر قال الشارح
یقال ومالکم تعبدون الزور وهو کل ماعبد من دون‌الله تعالی وزور قوت معناسنه
کلور بونده فارسی ایله متفقدر زیرا فارسی لسـاننده دخی قوته زور دیرلر زورمند
قوتلو دیمکدر وزور برابرمق‌آدیدرکه دجله‌یه منصب اولور اکری جریان ایلدیکیچون
وزور عقل ورأی ورشد معناسنه مستعملدر یقال ماله زور ولاصبور ای رأی یرجع
ویمال الیه وباطل وبیهوده‌یه اطلاق اولنور وازور کلمه‌سندن که احمر وزننده‌در
جمع اولور کاسیذکر وطعامك خوش ولذیذ اولمسنه دینور تقول العجبنی زور هذا
الطعام ای‌لذته وطیبه زیرا نفس البته اکا میل ایدر ولباسك تمیز ونرم وملایم
اولمسنه دینور یقال مایلبس الاثوبا فیه زور ای لین ونقاء وزور برپادشاه اسمیدرکه
حالیا بغداد قربنده شهر زور دیدکلری بلده‌نك بانیسی‌اولمغله اسمنه مضاف اولمشـدر
(الزور) فتحتینله برطرفه اکریجـه وورب ودورك اولمق معناسـنه‌در یقال زور
الشیٔ زورا من الباب الرابع اذا مال وانسانك وسائر حیوانك کوکسی برطرفه‌طوغری
دورك یاخود کوکسنك ایکی طرفلو اتلرینك بریسی آخر اوزره چقق وباصق اولمق
معناسنه‌در یقال زور الرجل والفرس اذا عوج زوره ای‌صدره او اشرف احدجانبی
زوره علی الاخر (الازور) احمر وزننده معنای مرقومدن وصفدر یقـال عنق
ازور ای مائل وکوکسـنك قبورغه‌سی انجه واوزنجه اولان کوپکه اطلاق اولنور
یقـال کلب ازور اذا کان جوشن صدره مسـتدقا وکوزلرینك قویرغیله نظر ایدر
اولان آدمه اطلاق اولنور علی قول شول انسان وحیوانه دینورکه یکپه یوریدکده
بریانی اوزره ینکج کبی اکیله‌رك یورر اوله هرنقدر صدرنده میل واعوجاج یوق
ایسه‌ده یقال رجل ازور اذا کان ینظر بمؤخر عینیه اوهوالذی یمیل فی‌شق اذا اشتد
فی‌السیر وان‌لم‌یکن فی‌صدره میل (الزور) زانك کسریله عجف وزننده سیر شدید
معناسنه‌در وتند وشدید انسان وحیوانه دینور وسفرایچون مهیا وآماده اولمش‌دوه‌یه
دینور (الزوار والزیار) کتاب وزننده برنسـنه‌نك صلاح وعصمتنه مدار وقوام
اولان شیئه دینور یقال هوزواره وزیاره ای صلاح له وشول ایپه دینورکه دوه‌نك
کوکسی باغیله که کوکسلکی تعبیر اولنور قولانی آراسـنه بند ایدرلر تاکه قولان
سوروب مثانه‌سنی بند ایلیه بونلر تقویم وتحسین‌معناسنه اولان تزویر آتیدن‌مأخوددر
جمعی ازوره درو‌زوار مصدر اولور دوه‌نك کوکسلکنه ذکر اولنـان ایپی بغلمق
معناسـنه‌در تقول زرت البعیر زوارا اذا شددته بالزیار وعلی بن عبدالله بن بهرام
الزیاری محدثیندندر (الزوراء) حمراء وزننده احیحة بن الحلاج الانصارینك عهدهٔ
تملکنده اولان مال یعنی دواب ومواشینك اسمیدر وزوراء بك درین قویویه اطلاق

اولور اطلاقه‌دن مثل اولدیغیچون یقال بئر زوراء ای بعیدة وصوودجرت اتخذ نبال
قدحه دیور وکومش ظرفه وا به دیور وبه اطلاق اولنور یقال رمی بازوراء
ای القوس ودجلهٔ بغداده اطلاق اولنور اکری بوکری جاری اولدیغیچون وشهر
بغداده اطلاق اولنور زیرا ابواب داخلیه‌سی خارجیه‌دن منحرف وماثلدر ومدینه‌ده
مسجد شریفه قریب برموضع آدیدر وحیره شهرنده برسرایك اسمیدر وارض بعیده‌یه
اطلاق اولنور وصوندن مثل اولدیغیچون یقال ارض وفلاة زوراء ای بعیدة وزوراء
دوحیم نام موضع یاننده برارضك اسمیدر وعثمان رضی الله عنه حضرتلرینك دار
وسرایلری آدیدر (ازارة) هاله دوه سوریسنه دینور وقوش قورسغنه دینور وازاره
اردسراة قبیله سندن برجماعتك اسمیدر وبحرین قضاسنده برقریه آدیدر مرزبان
ازاره دیمکله متعارف کسه اورایه منسوبدر وصعید قضاسنده برقریه آدیدر ونابلس
غرب قضاسنده برقریه آدیدر تاجر ومقبول ابراهیم ازاری آندندر واشمونین قضاسنده
برقریه آدیدر اعلامدن یحیی بن حزینة ازاری اورادندر (الزاورة) حاضره وزننده
(وازاوورة) ناظوره وزننده بونلرده قوش قورسغنه دینور حوصله معناسنه
(ازیر) زانك کسریله زر معناسنه‌در که تکمه‌یه دینور شارحك بیانی اوزره زاء
اول یایه مبدله‌در وزیر کتانه دینور تاه تخصیصله زیره کتاندن برپاره‌یه دینور وزیر
یوك کوبه دینور دن معناسنه علی قول قونپسز بیوجك دستی‌یه دینور حب معناسنه
ودأب وعادت معناسنه مستعملدر دائما ترددی اولدیغیچون یقال هکذا زیره ای عادته
وزیر شول زندوست چلبی‌یه اطلاق اولنور که زنان ظائفه‌سیله مصاحبتدن
ومعامله‌زنجه یاخود معامله ایله انس ومجالستدن پك حظ ایدر اوله وارکك صحبتندن
وانس وانقتدن حظ ایدن عورته‌ده اطلاق اولنور علی قول ارککه مخصوصدر
وبوزیارتدن مأخوددر جمعی ازوار وزیره کلور عنبه وزننده وازیار کلور نخضه
مبنی یقال هو زیر نساء اذا کان یحب محادثة النساء ویحب مجالستهن بغیر شر اوبه ویقال
هی زیر رجال اوخاص بهم وزیر طنبورك انجه تلنه دینور که بم مقابلیدر یاخود پك
کسکین اولانسنه دینور ایکیسی بر اولنق کرکدر (ازیرة) زانك کسریله زیارتدن
بناء نوعدر زیارت هیئتنه وحالتنه دینور که زیارت ایدیشی تعبیر اولنور یقال
فلاحسن ازیرة ای هیئة زیارته (ازیر) سید وزننده بالطبع طارغین آدمه دینور
یقال رجل زیر ای غضبان (زوره) زانك ضمی وفتحیله کوفه‌یه قریب برموضعدر
(ازورة) زانك فتحیله ایراقلق معناسنه‌در یقال بینهما زورة ای بعد ویاوزلغندن
کوزلرینك قویرغیله بقار اولان ناقه‌یه دینور یقال ناقة زورة اذا کانت تنظر
بمؤخر عینها لشدتها (یوم ازوبز) امیر وزننده بین العرب بریوم معروفدر (الازارة)
همزه‌نك کسریله برآدمی برکیمسه‌نك زیارتنه واردرمق وزیارت ایتدرمك معناسنه‌در

يقال ازاره اذا حمله على الزيارة (التزوير) تفعيل وزننده يلان سوزه وسمه وارايشله ترويج ايچون حسن وزينت ويرمك معناسنه‌در يقال زور فلان اذازين الكذب ور نسنه‌يه قوام واعتدال واستقامت ويرمكله تحسين وتهذيب ايلمك معناسنه مستعملدر بونده تفعيل سلب ايچوندر كه اعوجاجنى ازاله ايلمكله اولور يقال زور الشئ اذاحسنه وقومه وكنديسنى زيارت ايدن آدمه نوازش واكرام ايلمك معناسنه‌در يقال زور الزائر اذا اكرمه وشاهدك شهادتنى ابطال ايلمك معناسنه‌در يقال زورالشهادة اذا ابطلها وبرآدمك نفسنى كذب ودروغله معلم قلمق يعنى كذبه نسبت ايلمك كه فلان مزوردر ديمكدن عبارتدر يقال زور نفسه اذا وسمها بالزور وتقول انا زورك على نفسك اى اتهمك عليها (المزور) معظم وزننده شول دوه‌يه دينوركه انيله دوه قسمنك قارنندن ياورويى چكوب چقارر اولان كسه ياورويى چقارر ايكن ياورينك كوكسى اكيلمكله اليله صيقوب طوغرلدوب لكن اثر وعلامتى قالمغله اول اثردن حالت مزبوره‌سى فهم وادراك اولنه يقال فصيل وبعير مزور اذا كان قدسله المزمر من بطن امه فاعوج صدره فغمزه ليقيمه فبقى فيه من غمزه اثر يعلم منه انه مزور (الاستزارة) بركسه‌دن كنديسنك زيارتنه كلمسنى التماس ونياز ايلمك معناسنه‌در يقال استزار فلانا اذا سأله ان يزوره (التزاور) تفاعل وزننده (والازورار) احمرار وزننده (والازويرار) احميرار وزننده برنسنه‌دن صاپوب عدول وانحراف ايلمك معناسنه‌در يقال تزاور عنه وازور وازوار اذا عدل عنه وانحرف وتزاور زيارت ايدشمك معناسنه‌در يقال تزاور القوم اذا زار بعضهم بعضا (زوران) سحبان وزننده تابعيندن ومحدثيندن محمد بن عبد الرحمن البغدادى جدينك اسميدر (زوران) عثمان وزننده بودخى اساميدندر عبدالله بن زوران الكازرونى واسحق بن زوران السيرافى محدثلردر (الزهرة) زانك فتحى وحانك سكونيله وحرف حلق اولمغله هاء مفتوح اولور نبات قسمنك چچكنه دينور على قول صارى اولاننه مخصوصدر جمع جنسى زهردر هاسز وجمع صيغه‌سى ازهاردر وجمع الجمعى ازاهيردر مؤلف النبات ونوره عبارتيله ثبت ايلمكله اعجمى زيد وكرمه قبيلندندر ونورماده‌سنده النورالزهر او الابيض منه واما الاصفر فزهر عبارتيله بيان ايلمكله قول راجح اوزره زهر ايله نورك فرقى يوقدر لكن زمخشرى نورى آغاجك چچكنه تخصيص ايلمشدر وقال فى الاساس ما احسن هذه الزهرة كانها الزهرة ويقال كان زهر النجوم زهرا لنجوم اولكى نجوم بلا ساق اولان نباتلردر انتهى وزهرة الدنيا عالم دنيانك حسن وبهجت وتاب وورونق ولطافتندن عبارتدر قال الشارح ومنه قوله تعالى [زهرة الحيوة الدنيا] الاية اى بهجتها ونضارتها وحسنها وزهرة بن جويريه اصحابدندر (الزهرة) زانك ضميله حسن وصفوته مقارن آقلغه دينور تقول اعجبنى زهرة لونه اى بياضه وحسنه شارح ديركه

معاصی اولوب آنلرده دخی اسحابدن اولور انثی وزهره اسامیدندر زهرة بن کلاب قریشدن بر جماعت پدریدر اسمیدر ومحدثه اولان ام الحبساء الانباریه نك اسمیدر (ابو زهره) حلب شهرنده شیعه‌دن بر طائفه‌در (ام زهره) حکلاب بن مره‌نك زوجه‌سیدر (الزهر) فعیله (والزهورة) قعوده وزننده رکسه‌نك تونی سمن کبی آق وخوب وبنیر اولمق معناسنه‌در یقال زهر الرجل زهرا وزهورة من الباب الرابع والخامس اذا کان ابیض واحسن (الزهرة) توده وزننده سبعهٔ سیاره‌دن بر کوکب اسمیدر که فلك ثالثده اولنور سائر نجومه نسبت متلالی وصاف اولدیغی ایچون تسمیه اولنمشدر فارسیده ناهید دیرلر وزهره مدینه‌ده بر موضع آدیدر (الزهور) ظهور وزننده تابان نسنه پلدرامق معناسنه‌در یقال زهر السراج والقمر والوجه زهورا من الباب الثالث اذا تلألأ واتش پارلدامق معناسنه‌در یقال زهرت النار اذا اضائت بو معنالردرکه هربر سنت سبکله احوال قوتلنوب مال ومنال وآماللر نشو ونما وخیر وبرکت بولدی دیجك یرده زهرت بك زنادی دیرلر قویت انا وکثرت معناسنه وزهور کونش بر نسنه‌یه تأثیر ایله چهره‌سنی بوزمق معناسنه‌در یقال زهرت الشمس الابل اذا غیرته (الازدهار) افتعال وزننده‌که تاء داله مبدله‌در بودخی بر نسنه پلدرامق معناسنه‌در یقال ازدهر السراج اذا تلألأ وتلف وضایع اولمامق ایچون بر نسنه‌یی صقنوب کوزتمك معناسنه‌در یقال ازدهر بالشئ اذا احتفظه وبر نسنه سببله فرحناك اولمق معناسنه‌در یقال ازدهر به اذا فرح وبر آدم بر نسنه‌یی کندی مالی قلمق معناسنه‌در که آنی مال ایدنمك تعبیر اولنور یقال ازدهر به اذا جعله من ماله وهمدم وخادمه امر ایلدیکی خصوصده سعی واقدام ایتمسنی تنبیه وتأکید ایتمك معناسنه‌در یقال ازدهر بصاحبه اذا امره ان یجد فیما امره بو معنالر مجازدر (الازهر) احمر وزننده بغایت حسن وصفوت اوزره آق وبراق اولان شیئه دینور مؤنثی زهرادر وازهر آیه اطلاق اولنور یقال طلع الازهر ای القمر ویوم جمعه‌یه اطلاق اولنور مؤلف بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال فی النهایة وفی الحدیث [اکثروا الصلوة علی فی اللیلة الغراء والیوم الازهر] ای لیلة الجمعة ویومها وازهر یبان اکوزینه اطلاق اولنور ثور وحشی معناسنه وتویی آق اولان ارسلانه دینور وبغایت نورانی وتابان اولان شیئه دینور وچهره‌سی سراج وهاج کبی برق واشراق ایدن آدمه دینور قال الشارح ومنه فی الحلیة [کان النبی علیه السلام ازهر اللون] ای نیرا مشرق الوجه وشول یوکسك وبجاقلری اوزون ارکك دوه‌یه دینور که اوزانوب اشجارك شاخلری اوجلرنی اوتلر اوله وصاغلدیغی آنده تازه سوده اطلاق اولنور یقال سقنی ازهرا وهو اللبن ساعة حلب وازهر اسامیدندر ازهر بن منقر وازهر بن عبد عوف وازهر بن قیس اصحابدندر وازهر بن خمیصه

تابعیندندر (الازهران) تثنیه بنیه‌سیله آی ایله کونشه اطلاق اولنور ازهر آیه دیمکله قرین کبی مغلبدر (الزاهر) پك قرمزی دیمکدر که احمر لفظنی تأکید اولور شدت حمرتده لمعان اولمق مناسبتیله‌در یقال احمر زاهر ای شدید الحمرة وزاهر مکه ایله تنعیم بیننده برصویی چوق قویی اسمیدرکه دائما آندن صو چکیلور و زاهر بن حرام وزاهر بن الاسود اصحابدندر (الازهار) همزه‌نك کسریله آتشی یارلتمق معناسنه‌در تقول ازهرت النار اذا اضأتها ونبات چیچکلنمك معناسنه‌در یقال ازهر النبات اذا نور (الزاهریة) یای مصدریتله صالنی صالنی یوریمکه دینور یقال یمشی الزاهریة وهی التبختر وزاهریه رأس العین نام محلده برچشمه آدیدرکه بغایت درین اولمغله دبنه اصلا برنسنه یتشمز (الزهراء) حمراء وزننده مغرب زمینده بر بلده آدیدر وبرموضع اسمیدر وچهره‌سی مهتاب کبی تابان اولان خاتونه دینورکه ازهرك مؤنثیدر یقال امرأة زهراء ای مشرقة الوجه فاطمه رضی‌الله عنها جنابلرینه بوجهتله وصف اولمشدر وزهراء یبان صغرینك دیشیسنه اطلاق اولنور نته‌که ارککنه ازهر اطلاق اولنور وروبه نام شاعرك شعرنده مذکور اولان زهراء لفظندن مراد شول آق وبراق سحابه‌درکه اخشامدنصکره‌جه افقلرده نمایان اوله شفقك انعکاس شعاعی سببیله ملتمع اولور شعر مزبوردن مؤلف وشارحلر ساکت اولمشلردر (الزهراوان) تثنیه بنیه‌سیله قرآن‌کریم سوره‌لرندن سورهٔ بقره ایله سورهٔ آل عمرانه اطلاق اولنور قال الشارح ومنه الحدیث [سورة البقرة وآل عمران الزهراوان] ای المنیرتان (الزهر) زانك کسریله حاجت معناسنه‌در یقال قضی زهره ای وطره (زهر) زانك ضمیله اسامیدندر زهر بن عبد الملك بن زهر الاندلسی واقربالری بالجملة فضلاء واطبالردر شارح دیرکه زمرهٔ مزبوره طبیبلرندن بریله ادباء عصرندن بریسی مباسطه وجهیله اشبو قطعه‌یی انشاد ایلمشدر ★ یاملك الموت وابن زهر ★ جاوزتما الحد والنهایه ★ ترفقا بالوری قلیلا ★ فی‌واحد منکما الکفایه ★ (زهره) زانك ضمیله‌همزه وزننده (زهران) سحبان وزننده (زهیر) زبیروزننده اسامیٔ رجالدندر (الزهیریة) زبیریه وزننده بغداد قضاسنده برقریه‌در (المزهر) منبر وزننده عود اسمیدرکه ساز انواعندندر ترکیده لاغوته وترکیٔ قدیمده قپوز تعبیر اولنور وبدوی طائفه‌سندن شول خاندان ومضیافه دینورکه کیجه ایچره ابناء سبیل کورمکله خیمه‌سنه کلوب مسافر اولمق ایچون آتش قالدرر اوله یقال فلان مزهر اذا کان یزهر النار ویرفعها للضیفان (المزاهر) منابر وزننده مزهرك جمعیدر و مزاهر بر موضع آدیدر (الازهیرار) احمیرار وزننده نبات پك چیچکلنمك معناسنه‌در یقال ازهار النبات اذا نور یعنی مبالغة (الزاهری) زاهره منسوب دیمکدر محمد بن احمد الزاهری الدندانقانی محدثدر واحد بن محمد بن مفرح النباتی الزهری که زانك فتحیله‌در حفاظدندر

(الزير) زانك كسريله كوپه يعنى (الزيارة) كتابه وزنده دور ماده‌سنده ذكر اولنـدى مؤلف بونلرى بوراده دخى ذكرى تعطفيله مراعات ايچوندر بوصـنعه بر واولردر * فصل السين * (السؤر) سينك ضمى وهمزه‌نك سكونيله اكل وشربدن باقى قالان آرتقه دينور يقال فى الاناء سؤر اى بقية وفضلة (الاسار) همزه‌نك كسريله برنسنه‌دن بقيه قومق معناسنه‌در يقال اكل الرجل فاسأر منه اى ابقى بقية (السأر) سينك فتحى وهمزه‌نك سكونيله بو دخى اسآر معناسنه‌در يقال سأر الشارب فى الاناء سأرا من الباب الثالث بمعنى اسأر (السأر) شداد وزننده ذكر اولنان مزيددن وثلاثيدن غير قياس اوزره فاعلدر زيرا قياس مزيدده مسئر اولمقدر شارح ديركه ثلاثيده دخى سائر اولمقدر زيرا سأر مبالغه‌در انتهى وسماعه متوقف اولمامق مطردسيله قياس اولنقده جائزدر (السـؤرة) هايله سؤردن اخص‌در يقال سأر فى الاناء سؤر اوسؤرة اى بقية ويقال وفى فلان سؤرة من شباب اى بقية ويقال هذه سؤرة من القرآن لغة فى سـورة (السائر) همزه‌نك كسريله باقى معناسنه‌در برنسنه‌دن كيرو قلان شئ اوله‌جقدر سؤر مذكوردن مأخوذدر نته‌كه باقى بقيه‌دن مأخوذدر جميع معناسنه دكلدر نته‌كه لغويوندن بعض جماعات اولنجه توهم ايلديلر ياخود مجازا جميع معناسنده استعمال اولنـور قلت اوزره نته‌كه احوصك اشـبو * جلتها لنا لبابة لما * وقذ النوم سائر الحراس * بيتنده جميع معناسنه مستعملدر ومن الامثال * بطنى عطرى و سائر ذرى * اصلى بودركه براعرابى برعشيرته مهمان اولمغله صاحبخانه مهمان مزبورى اكراما عطر ايله تعطير وتطييب ايتك بابنده برقيزنه امر ايتديله قيز دخى تعطيره مباشرت ايلدكده اعرابى كلام مذكورى ايراد ايلدى مرادى بنى اطعامله قارنمى اشباع ايله ديمكدر برآدمدن كندى خانه‌سنه اهم مهام اولانى استدعا موقعنده ضرب اولنور وكذا من الامثال * اسـئر اليوم وقد زال الظهر * اصلى بودركه برقبيله على الدهر برقبيله‌يه شيخون ايتمكله قريبلرنده متمكن اولان عمزاده‌لرندن استغاثه واستمداد ايدوب حركت وامداد خصوصنده تباطى ايتديله اعدالرى مزبورلرى نهب وغارت ومربوط سلسلهٔ اسر ومذلت ايدوب منازلرينه رجعت ايلدكدنصكره مرقوم عمزاده‌لرى امداد ايچـون بعد الظهر وزون ويوردده قلان بركمسه‌دن احوالى سؤال ايلدكلرنده اول كمسـه كلام مزبورى ايراد ايتمشدر يعنى بووقتدنصكره‌مى امداد قيدنده اوليور سزاوله‌دن مقدم كلمك كرك ايدى حاليا اوله وقتى صاوشدى زيرا حاجتى تمام بومده اولان آدم قبل الظهر مباشرت ايدر ظفر ايسه كذران ايلمكله يأس حاصل اولمشـدر غروب شمس حالنده يأس حاصل اولديغى كبى مثل مزبور برايشك وقتى فوت اولدقدنصكره طلب ونيل داعيه‌سنده اولان كمسه حقنده ضرب اولنور مترجم ديركه مصباحدن

و امهات سائره‌دن فهم اولندیغی اوزره ازهریدن منقولدرکه سائر کلمه‌سی باقی وبقیه معناسنه‌در سور ماده‌سندن مأخوذدر جوهری سیر ماده‌سندن اخذ ایله جمیع معناسیله تفسیر ایلمشدر کویاکه سیر ایله متصف اولان نسنه‌یه دینوب بعده تعمیم اولنمشدر و بعضلر سور بلده‌دن اخذ ایلدیلر وابن ولاد تحقیق اوزره کرچه سائر بقیه معناسنه اولوب لکن فرقی بودرکه سائر باقی کثیرده وبقیه باقی قلیلده مستعملدر مثلا کتابك برجزؤنی آلوب سائرنه ترك ایلدم دینور بقیه‌سی دیمز و حریری درة الغواصده بومبحثی تحقیق وشهاب شرحنده تدقیق انیق ایلمشدر فلیراجع (السأر) فتحتیله بر نسنه آرتوب قالمق معناسنه‌در یقال سئر الشیٔ سأرا من الرابع اذا بقی (سؤر الاسد) سینك ضمیله ابو خبیّة الکوفی نام محدثك لقبیدر بر وقتده ارسلان کندیسنی افتراس ایلمشیکن رهایاب اولمغله آنکله ملقب اولدی (التساؤر) تفاعل وزننده شراب بقیه‌سنی ایچمك معناسنه‌در یقال تساءر الرجل اذا شرب سؤر النبیذ (السبر) جبر وزننده یاره و قویی وسائر نسنه‌نك غور و غایتنی بیلك ایچون یوقلیوب دنه‌مك معناسنه‌در میل ایله یاره‌یی و صریق ایله قویی‌یی و اسقندیل ایله دکزی یوقلق کبی یقال سبر الجرح و البئر وغیره سبرا من الباب الاوّل اذا امتحن غوره لیتعرف مقداره وسبر ارسلانه دینور تسمیه بالمصدردر دائما شکار یوقلدیغیچون و بر شیئك اصل و بنیادینه اطلاق اولنور عادتا یوقلنلور اولدیغیچون یقال هو کریم السبر ای الاصل ولون وجمال وهیئت معنالرینه مستعملدر یقال اعجبنی لطف سبره ای لونه وتقول عرفته بسبر ابیه ای بجماله وهیئته اشبو معانی اربعه‌ده سینك کسریله‌ده لغتدر (المسبور) حسن هیئت صاحبی شیئه دینور یقال شیٔ ورجل مسبور ای حسن الهیئة (الاستبار) افتعال وزننده سبر معناسنه‌در یقال استبر الجرح بمعنی سبره (السبر) سینك کسریله دشمنلك معناسنه‌در یقال بینهما سبر ای عداوة و بکزه‌مك شبه معناسنه‌در یقال هو سبر اخیه ای شبهه (السبرة) تمره وزننده پك صوغوق اولان ارکن وقتنه دینور تقول زارنی فی غداة سبرة ای باردة جمعی سبران کاور فتحاتله وسبره اسامیدندر سبرة بن ابی سبره وسبرة بن عمرو وسبرة بن فاتك وسبرة بن الفاکه اصحابدندر وابو بکر بن سبرة السبری مدینه مفتیسی ایدی (سبرت) زبرج وزننده مغربده بربلده آدیدر (السابری) برنوع بز اسمیدرکه بغایت انجه واعلا اولور همایون بزی کبی ومنه المثل ★ عرض سابری ★ مثل مزبوری شول آدم ایراد ایدرکه آکاوجه محقق اوزره اولمیه‌رق بر نسنه ادنی عرض وتکلیفله عرض اولنه درساعت اول آدم آنی احرازه دل وجانله خواهشکر اولور زیرا ثوب مزبور بغایت انفس واعلا اولمغله جزئیجه عرضله هرکس اکامیل ورغبت ایدر

شارحك بيانه كوره سابور آدينه منسوبدر و سابرى بر نوع خوش و نازك خرما
اسميدر و بر كونه زرهه ديرلركه نسجى بغايت انجه و محكم و متين اولور (سابور)
كافور وزننده شاپور معربيدركه شاهان عجمدن بر شاهك اسميدر و فارس اولكه سنده
بر ايالت آديدر و منسوبى آنده شهر بندر واحمد بن عبدالله بن سابور وعبدالله بن محمد
بن سابور الشيرازى محدثلردر (السبرور) اثبور وزننده فقير و كدايه ديرلر يقال
رجل سبرور اى فقير و قطعا نبات اثرى اولميان ارضه ديرلر يقال ارض سبرور
اى لانبات بها (السبار) كتاب وزننده (والمسبار) محراب وزننده جراحلرك ياره
يوقلدقلرى ميله ديرلر يقال سبر الجراح الجرح بالسبار والمسبار وهو ما يسبر به الجرح
وسبار كتاب وزننده بخارى قضاسنده بر قريه آديدر عبدالملك بن عبدالرحمن السبارى كه
تاريخ مملكت بخارايى مؤلف اولان غنجاردن نقل و روايت ايلمشدر اورادندر (سبر)
صبر وزننده و قبره وزننده بر قوش آديدر و صرد ياخود قبره وزننده ياخود زبير
وزننده زبير الرباب عشيرتى يوردنده بر عادى يعنى قديم قويى آديدر (سبير) بقيع
وزننده بدر ايله مدينه بيننده بر قومسال تپه‌نك اسميدر (السبورة) سين‌نك فتحى
وبانك تشديديله مشق و تعليم يازمغه مخصوص اولان اطفالك تخته تعليملرينه اطلاق
اولنوركه اكا مشق ايدوب بعدالاستغناء سيلوب محو ايدرلر تكرار يازوب محو ايدرلر
بيلرنده يازبوز تخته سى تعبير ايدرلر قال الشارح وفى النهاية وفى الحديث [لا بأس
ان يصلى الرجل وفى كمه سبورة] وهى جريدة من الالواح يكتب عليها فاذا استغنوا
عنها محوها (المسبر) منبر وزننده كيجه اخرى بوله كيدن آدمه اطلاق اولنور
بوقلمه‌رق كيدر اوليغچون يقال هو مسبر اى ذاهب تحت الليل (السبادرة)
عبادله وزننده ايشسز و كوچسز هرزه كرد و بيكار آدملره ديرلر يقال جماعة سبادرة
اى فراغ ولهو ونغور و تبطل اربابنه ديرلر يقال هم السبادرة اى اصحاب اللهو
والتبطل (السبطر) هزبر وزننده امور و مصالحده ايشلك و نافذ و مقدام اولان
شهامتلو جلادتلو آدمه ديرلر يقال وجدته سبطرا اى ماضيا شهما واوزون بويلو
سروسهى كبى هموار و موزون آدمه ديرلر يقال شاب سبطر اى سبط طويل
وصچراديغى وقتده صونوب اوزانور اولان ارسلانه ديرلر يقال اسد سبطر اذا كان
يمتد عندالوثبة (السبطرات) سبطر لفظنك جمعيدر وشول اركك دوه‌لره ديرلركه
بر هيئتده كريملو واوزون اوله يقال جمال سبطرات اى طوال على وجه الارض بونده
اولان تا تأنيث ايچون دكلدر بلكه رجالات كلمه‌سنده اولان تا كبيدركه جمع مذكردر
پس تا ملفوظنه تأنيث ايچون متمحض اولميوب بلكه جمع مذكر سالمده اولان يا
و واو منزله‌سنده اولور (السبيطر) مصغر بنيه‌سيله عميثل وزننده بر نوع قوش
اسميدركه بغايت اوزون بوينلو اولور و بك اوزون شيئه ديرلر (السباطر) علابط

وزننده

وزنده بودخی یك اوزون شیئه دینور (السبطری) سینك کسری وقصرایله عرضنی وزنده برکونه یورویشه دینورکه آنده خرام ورفتار اوله یقال یمشی مشیة السبطری وهی مشیة فیها تبختر (الاسبطرار) اقشعرار وزنـده یان اوزره اوزانوب یاتمق معناسـنه‌در یقال اسبطر الرجل اذا اضطجع وامتد ودوه قسمی سرعتله یوریمك معناسنه‌درکه اوزانوب دوشه‌نرك یوررا اولور یقال اسبطرت الابل اذا اسرعت ویول وصحرا طوغرلق معناسنه مستعملدر یقال اسبطرت له البلاد اذا استقامت (السبعرة) دحرجه وزنده (والسبعار) دحراج وزنده ناقه قسمی جنبش ونشاط وشطارتندن باشنی یوقری طوتوب قویرغنی اویلقلرینه چالەرق یوریمك معناسـنه‌در یقال الناقة تسبعر سبعرة وسبعارا اذا اصارت تمشی من النشاط والحدة ترفع رأسها وتخطر بذنبها (السبعطری) قبعثری وزنده بغایت اوزون شیئه دینور (الاسبکرار) اسبطرار وزنده ومجموع معنالر یله مرادفدر وتازه اوغلان وقیز قسمی یال وبال صاحبی اولوب قدوقیافتنده اعتدال بولمق معناسنه‌در یقال اسبکرت الجاریة اذا اعتدلت واستقامت (المسبکر) مقشعر وزنده تام الخلقه ومعتدل القامه اولان نوجوانه دینور یقال شاب مسبکر ای تام معتدل وقیورجق وطوپ اولمیان صاچه دینور (الستر) سینك کسری وتای فوقیه‌نك سکونیله پرده‌یه دینور جمعی ستور واسـتار کلور وقورقویه اطلاق اولنورکه ستری مستلزمدر یقال احاطه الستر ای الخوف واوتانمغه اطلاق اولنور یقال اخذه الستر ای الحیاء وعقل وهوشه اطلاق اولنورکه انسانه اطوار ناشایسته‌دن پرده‌در یقال هومن اهل الستر ای العقل عبدالرحمن بن یوسف الستری محدثدر بیت شریفك پرده‌داری اونلشیدی ویاقوت الخادم الستری عباددندر وعلی بن الفضل السامری وعبد العزیز بن محمد الستوریان محدثلردر (السـتر) فتحتینله قلقـانه اطلاق اولنور یقال لایتی الظـالم من نصل دعوة المظلوم سـتر ای ترس (الستارة) کتابه وزنده مطلقا کندوسیله پرده‌لنوب استتار اولنه‌جق شیئه دینور جمعی سـتایر کلور وطرنغك اوزرنده اولان انجه دریجکزه اطلاق اولنورکه مراد طرنق دیبلرنده اولوب طرنغك کوکنی ستر ایدن‌در بجکزدر (السترة) سینك ضمیله (والمستر) منبر وزنده (والاستارة) همزهٔ مکسوره ایله بونلرده ستاره معناسنه درکه پرده‌لنه‌جك شیئه دینور (الستار) کتاب وزنده پرده‌یه دینور ستر معناسنه جمعی سـتردر ضمتینله وستار عالیه‌ده برطاغك آدیدر کذلك اجا وسجی نام محللرده برطاغك اسمیدر وانصاب حرمك اوسط طرفنده برنیجه ثنایا یعنی بیلاك تعبیر اولنان بورغاج یوقشه اطلاق اولنور حرم ایله حل ارالغنی ستر ایلدکلریچون ودیار ربیعه‌ده ایکی وادی اسمیدر وسلیم قبیله‌سی یوردنده برطاغك آدیدر وبحرین قضاسنده برناحیه آدیدر (السـتیر) امیر وزنده (والمسـتور) عفیف وپرهیزکار کشی‌یه اطلاق

اولور مؤنثی سنیره و سنواره در یقال رجل سنیر و سنوار وامرأة سنیرة وسنوارة
بر جمعیت (الاسنار) همزه‌نك کسریله اعداددن درت عدده دینور یقال هم اسنار
ای اربعة واورادن درت نحو مثلانه دینور تقول عندی منه اسنار وهو من ازنة
اربعة منقول ومصنف شارح دیرکه اسنار فی الاصل ربع عشر ائمی اولان مقداره
دینوب بعده انسانا جنس واحددن اولان ارعدده استعمال اولندی وبو چهار
درسیدن معرب اولمق ملقولدر (التسنر) تفعل وزننده (والاستنار) افتعال
وزننده برنسنه‌نك ایچنده یا ارقه‌سنده کبرتلمك معناسنه در یقال تسنر الرجل واستنر
ای انقضی (سانور) کافور وزننده فرعونك موسی پیغمبر علی نبینا وعلیه السلام
حضرتلری ایچون معارضه قصدیله کتوردیکی ساحرلردن برینك اسمیدر انلر درت
ساحر ایدی که صکره ایمانه کلدیلر بری سانور وبری عاذور وبری حطحط وبری
مصفیدر (استرآباد) همزه‌نك وتانك فتحیله جرجانه قریب برقصبه‌نك اسمیدر وسواد
عراقده برنیانك اسمیدر (السجر) بجر وزننده برنسنه‌یی قزدرمق معناسنه در یقال
سجر التنور سجرا من الباب الاول اذا احماه وطولدرمق معناسنه در یقال سجر النهر
اذا ملأه وصویی دوکمك معناسنه در تقول سجرت الماء فی حلقه اذا صببته وسجر
وسجور قعود وزننده ناقه قسمی یاوریسنه آرزوسیله اوزون اوزادی ناله وحنین
ایتمك معناسنه در یقال سجرت الناقة سجرا وسجورا اذا مدت حنینها وسجر کلب
بوغازینه ساجور یعنی خالطه بچورماق معناسنه در یقال سجر الکلب سجرا اذا شده
بالساجور (السجور) صبور وزننده (والمسجر) منبر وزننده فرونی وتنوری
علولندروب قزدردقلری طوترغه دینور یقال سجره بالسجور والمسجر ای احماه
بالسجر به التنور (المسجور) علولندرلمش آتشه وقزدرلمش فرونه دینور وعلوی
وقزغنلغی ساکن اولمش دیمکله ضد اولور وشول دریایه دینور که صویی کندیدن
اکثر اوله یعنی طاشقین اوله وبو طولدرمق معناسندن مأخوذدر یقال بحر مسجور
اذا کان ماؤه اکثر منه وکردنده آویزه کبی صالنمش انجو دیزیسنه دینور یقال لؤلؤ
مسجور ای منظوم مسترسل (الساجر) شول موضعه دینور که سیل اوغراغی اولمغله
ارانقده سیل صویی کلوب لبالب طولدرر اوله اساسك بیاننه کوره بالفعل
طولدرمش اولان موضعه دینور قال تقول مررنا بکل حاجر وساجر وهو کل مکان
مرّ به السیل فملأه وساجر یمامه‌ده برصو آدیدر (السجیر) امیر وزننده صادق
دوسته اطلاق اولنور یکدیکره یاقیلوب حنین ایدر اولدیغیچون نته که حمیم دخی
بوملاحظه ایله اطلاق اولنور یقال هو سجیره ای خلیله وصفیه جمعی سجراء کلور
کرماء کبی (الساجور) کافور وزننده کلب قسمنك بیوننه کچیردکلری اغاجدن
طوقه دینور که قلاده محرفی خالطه تعبیر اولنور وساجور منبج ترابنده برنهر اسمیدر

(السوجرة) حوقله وزننده كلبك بيونه خالطه چكورمك معناسنه‌در يقال سوجر الكلب اذاشده بالساجور (سجار) كتاب وزننده بخارا قربنده برقريه آديدر (السوجر) جوهر وزننده برنوع شجر على قول سكود آغاجى . دينور ياخود صواب اولان حاى مهمله ايله اولمقدر (السجورى) جهورى وزننده خفيف وچالاق على قول احمق وبى ادراك كشى‌يه دينور يقال رجل سجورى اى خفيف اواحمق (السجراء) حمراء وزننده بياضنه حمرت قارشمش كوزه دينور يقال‌عين‌سجراء اذا كانت قدخالطت بياضها حمرة (السجرة) سينك ضميله (والسجر) فتحتينله كوزك بياضننك قرمزى ايله قارشقلغنه دينور يقال ان‌في‌عينك لسجرة وسجرا وهى بينة السجرة و السجر (المسجر) معظم وزننده (والمنسجر) منزجر وزننده (والمسوجر) مجوهر وزننده شول صاچه وصف اولوركه اورلمش وطوپلنمش اولميوب چوزلمش وصارقمش اوله يقال شعر مسجر ومنسجر ومسوجر اى مسترسل ومرسل (الاسجر) احمر وزننده بالچغى پاك وصافى اولان صوكولنه دينور يقال غدير اسجر اذا كان حر الطين و ارسلانه دينور (التسجير) تفجير وزننده ومرادفيدركه صويى روان ايلمك معناسنه‌در يقال سجر الماء اذافجره (المساجرة) مفاعله وزننده دوستلشمق معناسنه‌در يقال ساجره اذاخاله (الانسجار) انفعال وزننده پيدرپى قطار اوزره يوريوب كتمك معناسنه‌در يقال انسجرت الابل اذا تتابعت فى‌السير (المسجهر) مقشعر وزننده پك آق نسنه‌يه دينور يقال شئ مسجهر اى ابيض (الاسجهرار) اقشعرار وزننده برنسنه پك آق اولمق معناسنه در نته‌كه مؤلف تلميح ايلدى ونبات اوزايوب زمين اوزره يايلق معناسنه‌در يقال اسجهر النبات اذاطال وانبسط واوه‌ده سراب جريان ايدر كبى يلدرامق معناسنه‌در يقال اسجهر السراب اذاتريه وجنكده بركسيه اعدانك مزراقلرى طوغريلوب كلمك معناسنه‌در يقال اسجهرت الرماح اذا اقبلت يعنى اليك (المسجهرة) مطمئنه وزننده ايچنده يغمور لمعان ايدن سحابه‌يه وصف اولور يقال سحابة مسجهرة اذاصارت يترقرق فيها الماء (السحر) سينك فتحى وحانك سكونى وفتحيله وسينك ضميله لغتدر آق‌جكره دينوركه رئه دخى ديرلر تركيده اويكن تعبير اولنور يقال كل ذى سحر يتنفس وهو الرئة جمعى سحور واسحار كلور ومنه المثل ★ يقال فلان انتفخ سحره وانتفخت مساحره ★ اذاعدا طوره وجاوزقدره مساحر بوراده غير قياس اوزره سحرك جمعيدر حسن ومحاسن كبى سائر احشاء اعتباريله تغليبا جمع اولمشدر لسانمزده دخى حد ومقدارنى تجاوز ايله بالا پروازلق ايدنه شيشكن تعبير اولنور لكن مؤلف بصائرده‌ده مثل مزبورى اذامل وجبن عبارتيله بيان ايلمشدر خوف سببيله آق جكره انتفاخ عارض اولمغله ايكى تفسير دخى ملايمدر وكذا من‌الامثال تقول ★ انقطع

مسه سحری ادایتمسن منه وصادز تعال طریقیله صید اولنه جق طوشان قسمنه
مقطعة السحور اطلاق ایدرلر یعنی آق جکرلری پاره پاره اولمشکه شمدی طوتیلور
دیکی قان ایدرلر وبعضا مقطعه لفظی اسم فاعل ایدرلرکه بك قاچمدن اق جکرنی پاره
پاره ایدیجی دیمك اولور مؤلفك بصائرده بیانه کوره سحر حلقومك اوجنه وآق
جکره دینور ومجازا هندن اکا محاذی اولان عضوده اطلاق اولنور وسحر سکه
جادولغه دینور فی الاصل برآدمك سحرینه یعنی آق جکرینه اوروب آنی متغیر
وبرهم ایلك معناسنه مصدر اولوب بعده جادولقده استعمال ایلدیلر وسحر اوج
کونه دربری محض خداع وتخیلاتدرکه حقیقی یوقدر شعبده وکوز باغجیلق تعبیر
اولنور حضرتی وبرهندن نشئت ایدر ایکنجی شیاطینه تقرب سببیله بعض مرتبه
معاونتلرینی استجلابله اولنور اوچنجیسی ارتکاب کفر ایله افسون ایدهرك صور وطبایعی
کویاکه تغییر ایدرلر مثلا بعض آدمی حمار ایدرلرکه بودخی کرچه مؤثردر لکن حقیقتی
یوقدر مسحور اولان آدم کندیسنی حمار اولدم قیاسیله اشکمهسنه شیوه ایدر
هرحالده سحرك وقوعی واردر نته‌که معوذتین اولبابده نازلدر واشبو سحر مادهسندن
بعضا حسن ولطافتی تصور اولنور ومنه [ان من البیان لسحرا] وبعضا دقت فعلی تصور
اولنور ومنه یقول الاطباء * الطبیعة ساحرة * وصباح غداسنه سحر اطلاق تأثیرینك
لطف ودقتی ملاحظهسیله در بعده اندن زمان غدا اولان سحر وقتی تفرع اولندی یاخود
اوقاتك الطفی وبك نازکی اولمغله دقت ولطافت تصورندن اخذ اولندی یاخود آق
جکرك حالی اولان تنفس اعتبارندن تصور اولندی زیرا وقت مزبور کیجهنك ادباری
وکوندزك اقبالی هنکامی اولمغله صولغك آلوب ویرمسنه تشبیه اونمشدر انتهی وسحر
بحر وزننده دوه قسمنك صرتنده عارض اولان یاغرك صاغالدقدنصکره یرنده قلان اثر
ونشانه اطلاق اولنورکه بیاض وآق جکر شکلنده اولور (السحور) صبور وزننده
تعبید یمکنه دینورکه وقت سحرده اکل اولنان طعامدن عبارتدر (السحر)
قدتینه صبحدن یعنی طك یری آچلمزدن مقدمجه اولان وقته دینور سحری وسحریه
دخی دینور مبالغة نفسنه نسبتله وسحریه سحره ناظردرکه هاله وقت مزبوره دینور
سحردن اخصدر تقول اتانی فی السحر والسحری والسحریة ای قبیل الصبح وسحر
بیاضی غالب اولان سیاهه دینورکه آچق سیاه اولور وقت مرقومه تشبیهدر یقال
فی لونه سحر وهو سحری اللون ای فیه بیاض قدعلی السواد وهرشیئك اوجنه
اطلاق اولنور نته‌که ذکر اولندی وسحر لفظنك جمعی اسحار کلور (السحرة)
سینك ضمیله اول سحره دینورکه فجر کاذب اولهجقدر سحر اعلی معناسنه وتقول لقیته
سحر یا هذا معرفة ترید سحر لیلتك فان اردت نکرة صرفته فقلت اتیته بسحر وبسحر
یعنی اکر بوکیجهنك سحر معهودنده ملاقی اولدیغکی افاده ایدرسك عدل ومعرفه

سببلريله غير منصرف اولمغله منصوب اولور زيرا معرف باللامدن معدولدر نته كه بعضيلر رجب لفظنك عدم انصرافنى الرجب كلمه سندن معدولیتله تعليل ايدرلر واكر لاهلى التعيين اسحاردن بر سحرده رؤيت ايلديككى اشعار ايدرسك نكره ومنصرفه اولمغله مجرور اولور وسحر. صحر. معناسنه درکه سياهه غالب اولان آقلغه دينور (الاسحار) همزه‌نك كسريله سحر وقتنده كزمك وبريره كيتمك معناسنه در يقال اسحر الرجل اذاسار فى السحر وسحر وقتنه كيرمك معناسنه در يقال اسحر الرجل اذاصار فى السحر (السحر) سينك كسريله مطلقا مأخذى لطيف ودقيق اولان شيئه دينور پس معروف جادولغه وكوز باغجيلغه اطلاق اولنور نته كه ذكر وتفصيل اولنـدى وبواسمدر يقال فلان يتعلم السحر وقوله عليه السلام [ان من البيان لسحرا] معناه والله اعلم انه يمدح الانسان فيصدق عليه حتى يصرف قلوب السامعين اليه ويذمه فيصدق فيه حتى يصرف قلوب السامعين. ايضا اليه فقره لرده واقع ضميرلر يمدح ويذم كلمه لر ينـك متضمن اولدقلرى مدح وذم لفظلرينه راجعدر وسحر مصـدر اولور جادولق ايلك معناسنه در يقال سحره سحرا من الباب الثالث اذاعمل له السحر وبرآدمه دوباره ورنك وخدعه ايلك معناسنه در يقال سحره اذاخدعه وايراقلشمق معناسنه در يقال سحر عنه اذاتباعد واركن قالقمق معناسنه در يقال سحر الرجل سحرا من الباب الرابع اذابكر (السحر) سينك ضميله جرى نحوى نقلى اوزره يوركه دينور قلب معناسنه (التسحير) تفعيل وزننده بودخى آلداتمق ورنك وخدعه ايلك معناسنه در يقال سحر فلانا اذاخدعه (المسحور) سحره اوغرامش كشى يه دينور يقال رجل مسحور اى مصاب بالسحر وتباه وافساد اولنمش طعامه اطلاق اولنور يقـال طعام مسحور اى مفسد وشـول محله اطلاق اولنوركه يغمورك كثرت ووفرتندن ياخود چايرك يوقلغنـدن تباه وخراب اولمش اوله يقال مكان مسحور اى مفسـد من كثرة المطر اوقلة الكلأ (السحير) امير وزننده قارنى آغرر اولان آدمه دينـور يقال رجل سحير اذاصارقداشتكى بطنه اصل سحير آق جكرى آغريـانه دينور بعده تعميم اولنمشدر وقارنى بيوك اولان آته اطلاق اولنور كويا كه آق جكرينك بيوكلكندن ناشـيدر يقال فرس سحير اى عظيم البطن (السحارة) ثمامه وزنـنده بوغزلنمش قيوندن قصابك قوپاروب آتديغى آق جكره وقزل اويكنه دينور يقال ذبح القصاب الشاة فرمى سحارتها وهى منها مايقتلعه من الرئة والحلقوم بصائرده مايفزع من السحر عندالذبح فيرمى به عبارتيله مرسومدر (السحارة) جبانه وزننده اطفال اويونجندن براويونجق آديدر واول برملعبه دركه آنده برخيط اولمغله برطرفدن چكسه لر برر نكده واوبرطرفدن چكسه لر برغيرى رنكده ظهور ايدر قال فى الاساس لعب الصبيان بالسحارة وهى لعبة فيهاخيط يخرج من جانب على لون ومن جانب على لون (الاسحارة

(والسحار) هرهنك كسرى وفتحى و رانك تشديديله (والسحار) مخفف اوله رق كتاب وزننده بركونه چاير اسميدركه دوه قسمى تسمين ايدر (السوحر) جوهر وزننده سكوداغاجنه ديرلر (سحار) كتان وزننده اصحابدن بر ذاتك اسميدر وعبدالله السحرى كه سينك كسريله در محدثدر (المسحر) معظم وزننده جوفى ازاله اونمش قوق سبه ديرلر يقال شئ مسحر اى مجوف بونده تفعيل ازاله ايچوندر آق جكرى ازاله اونمنه ديرلر بعده تعميم اونمشدر (الاسحار) افعال وزننده خروس قسمى سحرى اوتمك معناسنه در يقال اسحر الديك اذا صاح فى السحر (الاسحنطار) افعلال وزننده بركمسه كريلوب اوزانمق معناسنه در يقال اسحنطر الرجل اذا امتدومال ايلك معناسنه در يقال اسحنطر اليه اذامال و برنسنه عريض وطويل اولمق معناسنه در يقال اسحنطر الشئ اذاعرض وطال ويوز اوزره دوشمك معناسنه در يقال اسحنطر الرجل اذاوقع على وجهه (الاسحنفار) فايله اسحنطار وزننده برآدم سرعت وشتابله يكوب كتمك معناسنه در يقال اسحنفر الرجل اذامضى مسرعا ويول طوغرلمق معناسنه در يقال اسحنفر الطريق اذا استقام و يغمور بك چوق اولمق معناسنه در يقال اسحنفر المطر اذا كثر و بركمسه بركوى ومتكلم اولمغله سوزه بوشنمق معناسنه مستعملدر يقال اسحنفر الخطيب اذا اتسع فى كلامه (المسحنفر) اسم فاعل بنيه سيله بلد واسع معناسنه در وهرماده ده استاذ وحاذق آدمه دينور يقال رجل مسحنفر اى حاذق وطوغرى يوله دينور يقال طريق مسحنفر اى مستقيم (السخر) سينك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله (والسخر) فتحتينله (والسخرة) سينك ضميله (والمسخر) ميمك وخانك فتحيله (والسخر) سينك ضميله (والسخر) ضمتينله برآدمى استهزا ايلك معناسنه در يقال سخر منه وسخربه سخرا وسخراوسخرة ومسخرا وسخرا وسخرا من الباب الرابع اذاهزئ وقوله تعالى [ان تسخر وامنا فانا نسخر منكم كما تسخرون] اى تستجهلونا يعنى تحملونا على الجهل على سبيل الهزؤ فانا نستجهلكم كما تستجهلونا اشبو آيت كريمه ده استهزاء مجاز طريقيله استجهال معناسنه مستعملدر مشاكله وجهيله ده كرچه وارد اولمشدر كقوله تعالى [الله يستهزئ بهم] الايه (الاستسخار) بودخى سخر معناسنه در يقال استسخر منه واستسخر به بمعنى سخر (السخريه والسخرى) سينلرك ضميله اسملردر مسخره لغه دينور يقال اتخذوه سخرية وسخريا (السخرى) سينك كسرى وضميله برآدمه زوراكى برايش تكليف ايلك معناسنه در يقال سخره سخريا وسخريا من الباب الثالث اذا كلفه مالايريد وقهره شارح ديركه كرچه ياسنز سخر دخى بومعناده مصدردر لكن ياى نسبت زيادة قوتى متضمندر خصوص وخصوصيت كبى انتهى (السخرة) سينك ضمى وخانك سكونيله (والسخرى) ياايله (والسخرى) سينك كسريله اجرتسز زوراكى ايش ايشليين ازغاده كذلك طواره دينور يقال

هو سخرة لی وسخری وسخری وکذا حمار ای یعمل بالسخری وسخره شول کمسیه
دینورکه کندیسنی ناس دائما مسخره لغه آلوب هزل واستهزا ایدهلر مسخره دخی
دینورکه قشمر تعبیر اولنور یقال هو سخرة ای یسخر منه الناس و سخرة شول
کمسیه دینورکه هرکوجی یتشن آدم آنی زوراکی ایشلدر اوله یقال رجل سخرة
اذا کان یتسخر کل من قهره مؤلفك یتسخر قولنده ضمیر منصوب محذوفدر سیوطی
مزهرده بووجه اوزره تحقیق ایلشدرکه فانك ضمی وعینك فتحیله فعله وزننده
اولان نعوت فاعل ایله مؤولدر همزه ولمزه کبی وفانك ضمی و عینك سکونیله فعله
وزننده اولان مفعول ایله مؤولدر ضحکه و سخره کبی انتهی (السخرة) سینك
ضمی وخانك فتحیله دائما ناسی هزل واستهزا ایدر اولان کمسیه دینور یقال رجل
سخرة اذا کان یسخر من الناس (السخر) سینك فتحی وخانك سکونیله یل کمینك
موافق اوزره اسوب یوپاسنه کتمك معناسنه در معنای مذکوردن متفرعدر یقال
سخرت السفینه سخرا من الباب الثالث اذا طابت لها الریح والسیر (سخر) سکر
وزننده بقول انواعندن برنبات اسمیدرکه خراسانده اولور شارح سیکران ایله بیان
ایلمشدرکه بانك تخمنك نباتیدر بنج ماده سنده ذکر اولندی (التسخیر) تفعیل وزننده
رام ومنقاد ایلمك معناسنه در یقال سخر فلانا اذا ذلله وبو معنای آتیدن مأخوذدر
وبرآدمه اجرتسز مجانا زوراکی ایش تکلیف ایلمك معناسنه در یقال سخره اذا
کلفه عملا بلا اجرة (التسخر) تفعل وزننده بودخی زوراکی ایش ایشلتمك معناسنه در
یقال تسخر فلانا بمعنی سخره (السخبر) بای موحده ایله جعفر وزننده مکه ایریغنه
شبیه برشجر آدیدر مفرداتده دخی بو اسمله متعارفدر وبرموضع آدیدر (السخیبرة)
مصغر بنیه سیله بنو الاضبط یوردنده برصویك اسمیدر (سخبره) قحطبه وزننده
اسامیدندر سخبرة الازدی وسخبرة بن عبیده اصحابدندر وسخبرة بنت تمیم صحابیه در
(السدر) سینك کسری ودالك سکونیله شجر نبق اسمیدرکه عربستان کراسی تعبیر
اولنور طرابزون خرماسی اول نوعدندر مفردی سدره در جمعی سدرات کلور
وسدرات کلور کسرتینله وسدرات کلور سینك کسری ودالك فتحیله وسدر کلور
عنب وزننده وسدر کلور ضمتینله شارح دیرکه سدرات سینك کسری و دالك
فتحیله سدرك جمع الجمعی در وسدرات دالك سکونیله سدره نك جمعیدر وشجر مزبور
دخی ایکی کونه اولور بری بستانیدرکه یمشی خوش اولوب ویپراغیله غسل اولنور
وبریسی بریدرکه یمشی ککره اولور وایکیسنکده کولکه سی بغایت قویو و لطیف
وخفیف اولور انتهی وسدره تابعیندن برذاتك اسمیدر وابوسدره سحیم الهجیمی نام
شاعرك کنیه سیدر وسدرة المنتهی سماء سابعه ده در شارح دیرکه علوم مخلوق اکا
منتهی اولوب اوته سنه تجاوز ایلمز علم الله محولدر تفصیلی تفاسیرده مشروحدر

(دوسدير) فيكر وزننده (دوسدير) آدير وارسده (سدرتان) بر موضعك آديدر
(سدير) امير وزننده حيره شهرينه يقين بر قصرك اسميدر و يمنده بر ارض آديدر
بر وسديره اوزابه مضروب وقصرينه جانبينه قريبه بر موضع آديدر و سدير بن
حكيم سلفك بر ذاتك شيخي اسميدر و سدير نهر جاري ديمكدر يقال بحر ... انهار
و مرعى كثير السدير اي العشب (سدير) امير وزننده مصره ايله كوفه ارتقنده
بر صحرا آديدر شارح دير كه مؤلف اسم قصر اولان سديردن كه امير وزننده در
سكوت ايتدي اصل سدير اول قصرك متضمن اولان بيان مضمونك اسميدر كه سدير
فارسي معربيدر اوچ قات اولمغله اوكا تسميه اولنمشدر و قصر مزبورك اسمي
خورنق ايدي معمار سنمار دستيارينه نعمان بن ماء ... بنا و بعد الاتمام سن
مار سوء جزا ايله مكافات اجرا ايلدي انتهى (وسدير) زبير وزننده غطفان ديارنده
بر موضع آديدر و جاريه بر صو اسميدر سديره دخي ديرلر (السدر) فتحتينله
(والسدارة) سحابه وزننده سركشته و حيران اولمق معناسنهدر يقال سدر الرجل
سدرا وسدارة من الباب الرابع اذا تحير و شدت حرارتدن دوه قسمنك كوزلري
قماشوب كورمز اولمق معناسنهدر يقال سدر البعير اذا تحير بصره من شدة
الحر (السادر) كاتب وزننده سركشته و متحير كشي يه دينور يقال
رجل سادر وسدر اي متحير و سادر كار وكردارنده مبالات واهتمام ايتمز اولان
لاابالي آدمه اطلاق اولنور يقال رجل سادر اذا كان لايهتم ولا يبالي ماصنع وحرارت
هوانك شدتندن كوزلري قماشوب خيره اولمغله ادراكدن قالمش اولان دوه يه
دينور يقال بعير سادر اذا صار قد تحير بصره من شدة الحر و سدر كتف وزننده
دريايه اطلاق اولنور كويا كه حيرتندن بر طرفه روان اولمز (السدار) كتاب
وزننده اويوشقلغه شبيه بر حالته دينوركه وجوده عارض اولوب حس وتملدن مانده
اولنور يقال اخذه السدار وهو شبيه الخدر (السيدارة) سينك كسري و مديله نسوانك
باش اورتولرينك آلتنده اولان يشمق و سربنده مقولهسي و قايديه وآلنه بغلدقلري
چنبره و دلداده يه دينور مترجم دير كه اشبو سيداره ستارة فارسي معربي اولمق
محتملدر كه فارسيده سايبانه و شمسيه يه واوچ قات شيئه دينور آندن اخذ و معناي
مزبورده استعمالي بعيد دكلدر انتهى (سدر) سينك ضميله قبر وزننده اطفالك
لعبلرندن بر لعب آديدر (الاسدران) تثنيه بنيهسيله ايكي كوزده ايكي طمره اطلاق
اولنوركه كوز طمري اولهجقدر هر بري اسدردر وجه مذكور اوزره وهن
و ضعفلري سببيله كوزك خيرهلنمسنه سبب اولورلر وايكي اوموزه دخي اسدران اطلاق
اولنور كوزلردن كلان طمرلر اعتباريله ومنه يقال جاء يضرب اسدريه اي عطفيه
ومنكبيه اي جاء فارغا ولم يقض طلبته يعني فلان حاجت و مرامندن محروم و تهي

دست

دست کلدی دیجك یرده کلام مزبوری ایراد ایدرلر شارح دیرکه بو محلده صاد
ایله وزای معجمه ایله‌ده زبانزددر بو اوچ حرف بری برینه متعاقب اولورلر انتهی
(السدر) غدر وزننده باشده اولان صاچی و برچمی صالیویرمك معناسنه در
(الانسدار) آندن انفعالدر یقال سدر الشعر سدرا من الباب الاول فانسدر ای
سدله فانسدل وانسدار طاغ وبایر مقوله‌سی یوکسك یردن اشاغی‌یه طوغری بردوزه‌یه
سکردەرك انوب کیتمك معناسنه مستعملدر یقال انسدر یعدو اذا انحدر و استتر
(السر) سینك کسری ورانك تشدیدیله (والسریرة) سینك فتحیله درونده کتم
واخفا اولنان رازه دینور سرك جمعی اسرار وسریره‌نك جمعی سرائر کلور یقال
افشی سره وسریرته وهو مایکتم فی النفس و یقال ★ صدور الاحرار قبور الاسرار ★
وسر جماع معناسنه استعمال اولنورکه کیزلو ایشدر یقال ماطیب سرها ای
جماعها وآلت تناسله اطلاق اولنور کاسیذکر و نکاح معناسنه مستعملدر یقال
واعدها سرا ای نکاحا ونکاحی افصاح واظهار ایلمکه دینور وزنا وفجور معناسنه
مستعملدر یقال لایرجی من ولد السریر ای ولد الزنا وعورتك فرجنه اطلاق اولنور
یقال التقی السران ای الفرجان وآیك اولنه علی قول آخرینه و علی رأی وسطنه
اطلاق اولنور یقال صام سر الشهر ای مستهله اوآخره او وسطه اول و آخرنده
قرك استسرار و اختفاسی ملاحظه‌سیله‌در واوسطی کویا که شهرك جوفی اولمق
مناسبتیله‌در کاسیذکر وسر هر شیئك اصل وعنصر وبنیادینه اطلاق اولنور نمایان
اولمدیغیچون یقال هو کریم السر کثیر البر ای الاصل وطپراغی صوی و منبت
اولان ارضه اطلاق اولنور محض نسبت معناسندن مأخوذدر تقول زرعت فی سر
من الارض ای کریمة وهر شیئك جوفنه و لب ومغزینه اطلاق اولنور یقال هو
فاسد السر ای الجوف واللب وصویك ونسبك خالص وافضلنه اطلاق اولنور لب
ومغز معناسندن متصوردر یقال هو فی سر النسب ای محضه وافضله وسر اسرار
کفنك مفردی اولور یعنی الك ایه‌سنده اولان چزکی‌یه کذلك جبهه‌ده اولان
چزکی‌یه اطلاق اولنور جمعی اسرار وجمع الجمعی اساریر کلور علم کف وعلم پیشانی
اول چزکیلردن استنباط اولنور تقول نظرت الی اسرار کفه ویقال برقت اساریر
جبهته ای خطوطه وبو درینك بوکلنده مستور اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر
وسر الوادی دره‌نك بطننه و وسطنه اطلاق اولنورکه اطیب وخوشتر اولان یردر
یقال نزلوا بسر الوادی وهو بطنه واطیبه وطیب و کریم اولان ارضه اطلاق
اولنور مؤلف بونی تکرار ایلشدر وهر شیئك محض وخالص اولاننه اطلاق اولنور
تقول اعطیت سر ذلك الشیٔ ای خالصه وسر حجاج بصره یولنده بر وادی آدیدر که
طولی اوچ مرحله‌در ویمنده برناحیه اسمیدر وبلاد تمیمده بر موضع آدیدر و بطن

ايخـه‌ده بر وادى آديدر و نجد نواحيسنده قبيله‌ٔ اسد يوردنده بر موضع آديدر
(السرار) سحاب وزننده (والسرارة) سحابه وزننده بونلرده نسبت و صوبك
خالص وكزيده‌سنه اطلاق اولنور يقال هو من سرار النسب و سراره و سرارته اى
محضه وافضله وسراره بر نسنه‌نك خالص اولمسنه ديرلر يقال هو سر بين السرارة
اى خالص بين الخلوص وبوندن فعل منصرف اولمز وسرار وسراره بطن الحلله‌ده
بر وادى آديدر سر دخى ديرلركه ذكر اولندى و سرار الوادى و سرارة الوادى
سر الوادى كبى دوه‌نك بطننه اطلاق اولنوركه خوش واطيب اولان يريدر وسرار
خرما قورغنه اطلاق اولنور سياب معناسنه هنوز حنى بولوب شيهوره چيقديغى
مقدارنده وسرار الشهر آيك آخر كيجه‌سنه اطلاق اولنور كاسيذكر (السرر)
فتحتيله وضمتيله نقدر بودخى انك آيه‌سنده وجبهه‌ده اولان جزكيلره اطلاق اولنور
سر كبى وايه قادينك چوجغك كوبكندن كسوب آلديغى فضله‌يه اطلاق اولنور سره
سينك ضميله كوبكه ديرلر كاسيجئ وسرر بر علت آديدركه دوه قسمنك دوشنده
كركره يعنى دكرى مهره‌سنده ياغرنقدن عارض اولور اول دوه‌يه اسر ديرلر
كاسيجئ وبر نسنه‌نك ايچى بوش و فوق اولمغه ديرلر يقال قناة سراء اى
جوفاء بينة السرر وسرر الشهر سرار كبى آيك آخر كيجه‌سنه اطلاق اولنور (السرار)
كتاب وزننده بودخى انك آيه‌سنده وجبهه‌ده اولان جزكيه ديرلر وسرار حجازده
بر موضع آديدر ويمامه قربنده بر صو على قول تميم بلادنده بر چشمه آديدر وسرار
الشهر سرار كبى آيك آخر كيجه‌سنه اطلاق اولنور يقال هذه ليلة السرار والسرار
والسررای آخر ليلة من الشهر (السر) سينك ضميله رى نام بلده قضاسنده بر قريه
آديدر اعلامدن زياد بن على السرى اورالدندر و حجازده مزينه بلادنده بر موضع
آديدر وسر مصدر اولور فرحناك ايلك معناسنه كاسيذكر وهنوز طوغمش چوجغك
كوبكندن كسيلوب آيلمجق فضله‌يه اطلاق اولنور سرر كبى جمعى اسره كلور
تقول قطعت السرة قبل ان يقطع سرى وسررى وهو ماينقطع من السرة وبو ماده‌لر
هب سر وخفا معناسندن مأخوذدر عكن بطنده مستتر اولديغيچون اطلاق اولنمشدر
(سراء) سينك ضمى وفتحى والفك مديله وادئ سلمى يننده بر صو آديدر ووادئ
ارل قربنده بر طاشلق وقوملق يرك اسميدر وسر من رأى قصبه‌سنك اسميدر كاسيذكر
(السرير) امير وزننده بنو دارم على قول بنو كنانه ديارنده بر موضع آديدر وبلاد
الان ايله باب الابواب بيننده بر مملكت اسميدركه مخصوص بادشاهى وسكانك
بشقه‌جه دين وملتلرى واردر كتب جغرافياده سرير الان حالا طاغستان ديدكلرى
مملكتدركه دار الملكى قويوق نام قصبه‌در ولان ابزه و چركس وآچق باش
وكورجى طائفه‌لرينك ولايتلريدركه مجموعى بحر خزر ايله بحر سياه بيننده واقع

وشمالیسی روس مملکتنه مجاوردر واکا سریر تسمیه‌سی نوشروان کندی اقرباسندن برنی اورایه والی نصب واستقلال تام ایچون تخت نشین ایلدیکنه مبنی در وسریر بروادی آدیدر وسریر تخت تعبیر اولنان نشیمنه دینورکه معروفدر فارسیده اورنك دینور تخت ملوکده غالب اولمشدر جالس اولان اهل جاه رفعت مسرور اولدیغی ملاحظه‌سیله اطلاق اولنمشدر جمعی اسره وسرر کلور ضمتینله وسریر بیونك باش طوردیغی یره اطلاق اولنورکه باشك کویا که تختی وکرسیسیدر یقال ضرب سریر رأسه وهو مستقره من العنق وسریر ملك وسلطنت معناسنه استعمال اولنور لزوم علاقه‌سیله یقال زال سریره ای ملکه ونعمت ورفاه ووسعت معاش معناسنه مستعملدر یقال زال فلان عن سریرة اذا ذهب عزه ونعمته وخفض عیشه ونعش میته اطلاق اولنور هنوز جنازه حمل اولنمقسزین بعده جنازه دینور کتابه وزننده ومنشار چقدقده اوزرنده یابشق اولان قومه اطلاق اولنور ومطلقا اوزرنده اوزاتیلوب یاتیله‌جق شیئه اطلاق اولنور وحصیر اوتنك اوزرینه دینور شحمة البردی معناسنه (الاساریر) اسرارك جمعیدرکه الك آیه‌سنده وجبهه‌ده اولان چزکیلره دینور نته‌که ذکر اولندی وبومناسبتله محاسن چهره‌یه اطلاق اولنور یقال برقت اساریر وجهه ای محاسنه (السرور) ظهور وزننده (والسر) سینك ضمیله (والسری) بشری وزننده (والتسرة) تحله وزننده‌که سماعیدر (والمسرة) میمك وسینك فتحیله برآدمی سوندرمك وشادان ایلك معناسنه‌در یقال سره سرورا وسرا وسری وتسرة ومسرة من الباب الاول اذا افرحه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره قلبده منکتم اولان فرحه مخصوص اولوب بعده تعمیم اولنمشدر ویقال سر هو سرورا علی بناء المجهول اذا افرح فهو مسرور (السرور) قبول وزننده اسمدر سونج معناسنه (السر) سینك فتحیله بدوی عربلرك مرخ وعقار نام شجر تخته‌لرندن دوزدکاری چقماغك بوش اولان دلیکنه بری برینه سوروب آتش چقرمق ایچون چوی صوقق معناسنه‌در یقال سر الزند سرا اذا جعل فی طرفه عود الیقدح به وذلك اذا کان اجوف ویقال سرزندك فانه اسر ای اجوف وسر هنوز طوغمش چوجغك ابه قادین کوبکنده اولان فضله‌یی کسمك معناسنه‌درکه کوبك کسمك تعبیر اولنور یقال سر الصبی اذا قطع سره وبرآدمك کوبکی آغرمق معناسنه‌در یقال سر الرجل سرا من الباب الرابع اذا اشتکی سرته وبرآدمه خوشبو چچکلر صونوب عشقباد ایلك معناسنه‌در یقال سر فلانا سرا من الباب الاول اذا حیاه بالمسرة ای باطرف الریاحین کما سیذکر وسر صفت مشبهه اولور هرکسی دائما مسرور ودلشاد ایدن آدمه دینور یقال هو رجل بروسر ای یبر الناس ویسرهم ویقال قوم برون وسرون (السرة) سینك ضمیله بدنده کوبك تعبیر اولنان موضعه

يدور . فاعل [illegible] جمعی سرار كلور سرة و [illegible] ده وسرات كلور وسرة
اولور [illegible] اقلب وسير وحوشتر اولاننك [illegible] ه اطلاق اولنور كه
[illegible] زاويه جوانبه اولور وسرة [illegible] الى نطبه
وافضل [illegible] وسرة الحوض حوضك [illegible] سويك قرار كاهنه اطلاق اولنور
وسره شول [illegible] ولسان ايله [illegible] مسرور ايدر اوله وبونك
اصلي سرره دركه جمع سرر و [illegible] در يقال امرأة سرة اذا كانت تسر الناس (الاسرار)
همزه نك وسينك فتحيله اسوف وفاوق اولان [illegible] ديور يقال [illegible] سرائي اجوف
وشول [illegible] ديوركه كوكسده اولان [illegible] كبي [illegible] طرفندن خلات
[illegible] اولنه اول [illegible] ديور نته كه ذكر اولندی يقال [illegible] سرا [illegible] اذا
[illegible] به السرر وبرآمك [illegible] ايدوب محرم رازی اولان آدمه ديور دخيل
[illegible] (السرر) [illegible] وزنده بو دخی [illegible] كوبكندن كسيلوب آيلان
[illegible] ديور وسرر [illegible] وزنده وسرر [illegible] وزنده بدن چقارلمش متارك وير
[illegible] اولدرلنده [illegible] قوق وچمور [illegible] ديور ومكه يه قريب بر موضع
ايدركه آنده بر شجر واردر تحتنده [illegible] تولد ايدوب واورانده
كوبكلری كسيلمشدر وباعث تسميه بودر وتقول العرب ولد لفلان ثلاثة على سر
وسرر اى اشباه لا تخلطهم انثى يعنى فلانك بر كوبكندن برى برينه متتابع اوچ دانه
اركك اولادی ظهور ايلدی ديمكدر بوده ايراد ايدرلر (سر من رأى) سينك
ورانك ضميله كه سرور معناسنه در من رأى جملهسنه مضافدر وسينك ورانك فتحيله ده كه
ماضی متعديدر وسينك فتحی ورانك ضميله كه تحيه بالمسره معناسنه در (وسامرا)
ميمك فتحی والفك قصريله كه تعبير مرقومدن محوتدر وبحتری شعرنده مد ايلمشدر
ياخود ايكيسيده لغتدر وسره من رأى كه سوء لفظندن ماضيدر بغداد قربنده بر
بلده آديدر معتصم خليفه زماننده عسكری ضغطه سی دار الخلافهده مزدحم وسكانی
آزرده اولمغله عسكری يه مخصوص ايوا وتمكين ايچون بلدهٔ مزبورهنك بناسنه
مباشرت ايلدكده دورن عسكری يه بو كيفيت كران طوب بعد الاتمام والنقل تماشا
ايلدكلرنده باغچه منبسط ومسرور اولمقله اسم مزبور ايله مسما اولدی پس ساء من
رأى ديدكلری ابتدای امرده عسكريلرك [illegible] اولدقلرينه مبنيدر نسبتنده سر مرى
ديور سينك ضمی وميمك فتحيله وسامرى ديور ميمك فتحی وكسريله وسر ديور
جزو آوله نسبتله محدثيندن حسن بن على بن زيد السرى اورايه منسوبدر (السرية)
سينك ضمی وراى مشددهنك كسريله اوطهلق اتخاذ اولنان جاريه يه ديور بونك
وزنی فعليهدر سر لفظنه منسوبدركه سينك كسريله جماع معناسنده در نسبتنده سينك
ضمی تغيير نسب قبيلندندر نته كه قباطی كلمهسندن قبطی ديرلر يقال اتخذ امته سرية

وهي الامة التي بوأها بيتا مترجم دير كه زمخشري بوني سر ومادهسنده ثبت ايلمشدر
كويا نفاست معناسندن اخذ ايلمشدر وبعضلر سرور معناسنه اولان سر لفظنه منسوب
اولديغنه ذاهب اولمشدركه بونده تغيير يوقدر زيرا سريه اتخاذ ايدنلر البتده مسرور
اولورلر ومؤلفك بياني اوزره سره منسوب اولمسى عادتا عقرب بانودن يعني قيدافه
بيتدن كيرلوجه اتخاذ اولنديغنه مبنيدر فعلي التقدير ين ناسك جلية وزننده سريه
تعبيري خطادر (التسرر) تفعل وزننده (والتسري) رايي يايه ابدالله تظنن
وتظني كبي اوطهلق ايدنمك معناسنهدر يقال تسرر فلان وتسرى اذا اتخذ سرية
(الاستسرار) بو دخي تسرر معناسنهدر يقال استسر فلان اذا اتخذ سرية
وكيزلنمك معناسنهدر تقول استسر عني اذا استتر (سرير) زبير وزننده چازده
بروادي اسميدر و حبش طرفندن مدينهيه وارد اولان سفينهلره مخصوص بر ليمان
آيدركه جار قربندهدر (المسرة) ميمك وسينك فتحيله (والسرور) ظهور وزننده
مصدرلردر نتهكه ذكر اولندي و موجب نشاط اولديغيچون خوشبو چچكلرك
اوجلرينه اطلاق اولنوركه احباب بري برينه عشق ايدرلر نتهكه بو دخي ذكراولندي
(المسرة) ميمك كسريله اسم آلتدر طومارطرزنده مجوف نسنهدركه برآدمك قولغنه
تقريب ايدوب آنكله كزلو سوز تكلم اولنور ظاهرا اعرابه مخصوص بر نسنهدر
دور شنيد مسموعمزدر لكن بوتوجيه سامعه اولنهجق شئ دكلدر مترجم ديركه
مؤلف الالة التي يسار فيها كالطومار عبارتيله بيان ايدوب وسره اذا حياه بالمسرة
عبارتنك ذيلنده ايراد ايلمكله يسار كلمهسي ذكر اولنان سر كلمهسندن مأخوذ اولهكه
احباب بري برينه چچك تحفه ايلك معناسنه اولور پس مسره چچك طونادوب
اتحاف ايلدكلري چبوق مقولهسي نسنه اولوركه طومار شكلنده اولور وبووجدان
حقيرانمده اولكيدن ملايمدر (السراء) سينك فتحيله (والساروراء) سونهكه
دينوركه اسمدر ضراء مقابليدر يقال هو حيم له في السراء والضراء اي المسرة
والبؤس و سراء ذكر اولنان اسر كلمهسندن مؤنث اولور سرر ديدكلري درده
اوغرامش ناقهيه دينور يقال ناقة سراء اذا كان بها السرر و ايچي بوش قارغىيه
دينور يقال قناة سراء اي جوفاء بينة السرر وطپراغي صوي وپاكيزه ومنبت يره
دينور يقال ارض سراء اي طيبة (الاسرار) همزهنك كسريله بر نسنهيي كتم
ايلك معناسنهدر يقال اسره اسرارا اذا كتمه واظهار ايلك معناسنه اولمغله ضد
اولور يقال اسر الندامة اذا اظهرها بونده همزه سلب ايچوندر وبر آدمه بر كلام
وخبر يتشدرمك معناسنهدر يقال اسر اليه حديثا اذا افضى به اليه (السرر)
ضميتنله مطلقا نباتك بالدرندن نصفندن يوقريسنه دينور مفردي سروردر نتهكه
ذكر اولندي (السارة) دائما همدمني بر تقريبله مسرور ايدر اولان خاتونه دينور

سره دخی دیورکه مستقر اولسدی یقال امرأة سرة وسارة اذا كانت تسرة (السرور) فتحیله وزننده دانا امور ومصلحتکذار یعنی کارشناس ومصلحتکذار رشید ودانا آدمه دیورکه اشیانك مصالح ومنافعی یوا اموره دخل وتمشیت بید ایدر یقال رجل سرور ای فطن داخل دخال فی الامور واولن اکبر محبت ایلدکن نسنه دیور و وآدمك احباب واخوانی ومحب صادق ویخدی سبیله مخصوص ومقرب اولانه ده نسنه اطلاق اولنور یقال هو سرور فلان ای حبیب وخاصة له من بین اخوانه ودواب ومواشی تربیه سنده عارف اولوب تیمار وتعاهدلری خصوصنده حسن اهتمام ایدن آدمه اطلاق اولنور یقال هو سرور مال ای مصلح له (سرور) سینك ضمیله فرحنانك اسمیدر و بلده آدیدر (التسریر) تفعیل وزننده نرده یاحوضك صوینی بر آدمك کوبکنه چقمق معناسنه در سرردن مأخوذدر یقال سر الماء اذا بلغ سرته (المسارة) فی الاصل مفاعلة وزننده (والسرار) قتال وزننده بر آدمك قولغنه بر سوز فسلدمك معناسنه در یقال ساره فی اذنه مسارة وسرارا اذا ناجاه (التسار) فی اصل تفاعل وزننده فسلدشمك معناسنه در یقال تسار القوم اذا تناجوا (التسرسر) تزلزل وزننده یزودلنمك مقوله سی بز کوشنك نسج اولنمقه جابجا دورلری وورلری چقوب آیریلوب آچلمق معناسنه در یقال تسرسر الثوب اذا تهلهل (السرسرة) زلزله وزننده بچاغی بیلیوب کسکینلتمك معناسنه در یقال سرسر الشفرة اذا حددها (مسار) میمك فتحیله یمنده بر حصن آدیدر رانك تخفیفی لحندر فی الاصل اسم اولان مسرتدن جمعدر (سرجاهلا) ماضی بنیه سیله ذکر کاملا وزننده بر آدمك لقبیدر نته که تأبط شرا دخی برینك لقبیدر (زنقة السرین) رانك وقافك فتحی وسرین تثنیه بنیه سیله حلی ایله جده بیننده ساحل بحر قلزم اوزره برقریه آدیدر (ابو سریره) هریره وزننده هیبان نام محدثك کنیه سیدر ومنصور بن ابی سریره بن مبارکك شیخیدر (سری) سکری وزننده بنت نبهان الغنویه در که صحابیه در (سرین) سجین وزننده مکه ده بر موضع آدیدر شیخ الطبرانی موسی بن محمد بن کثیر اورادندر (سیسنبرلی) عنبر وزننده خوشبو بر چچك آدیدر که عربیده اکا نام دینورسیسنبر اعجمیدر ترکیده مارچمه دیدکلریدر (السطر) سینك فتحی وطانك سکونیله صره یه دینور صف معناسنه یازی واغاج وجماعت صره سی کبی فارسیده رسته دینور جمعی اسطر وسطور واسطار کلور واساطر جمع الجمع اساطیر کلور تقول کتبت سطرا من الکتاب وغرست سطرا من النخل ای صفا وکذلك بنی سطرا من بنائه ای صفا قال الشارح ومنه قوله تعالی [ان هذا الا اساطیر الاولین] ای شیئ اکتتبوه کذبا وهو جمع اسطار وقال المبرد جمع اسطورة کاحادیث واحدوثة وسطر یازویه اطلاق اولنور یقال ما احسن سطره ای خطه ومصدر اولور یازی

یازمق

یازمق معناسنه یقال سطر فلان سطرا من الباب الاول اذا کتب وبونلرده طانك فتحیله‌ده جائزدر وسطر بریللق قیونه وکچی‌یه اطلاق اولنورکه اول قیونه طوقلی وکچی‌یه چبش تعبیر اولنور صره‌یه داخل اولدقلریچون و سـطر قلج ایله کسمك معناسـنه‌در یقال سطره اذا قطعه بالسیف (الساطر) قصابه دینور (الساطور) کافور وزننده قصابك بیوك بچاغنه دینور فارسیده کوشتکوب دیرلر قطع بالسیف معناسندن مأخوذلردر (الاسـتطار) افتعال وزننده بریازویی کندی ایچون یازمق معناسـنه در یقال استطره اذا کتبه یعنی اکتتبه (الاساطیر) اسطارك جمعیدرکه ذکر اولندی واساطیر افسانه مقوله‌سی پریشان کلمانه اطلاق اولنور اسرائلیان کبی مفردی اسطار واسطاره‌در هابله واسطیر واسطیره‌در واسطور واسطوره‌در قال فی الاسـاس قص علینا فلان من اساطیرهم ای مما سـطروا من اعاجیب احادیثهم (التسطیر) تفعیل وزننده تألیف کلام ایلك معناسـنه‌در یقال سطر الا کاذیب اذا الفها وبرآدم افسانه مقوله‌سی پریشان صاچمه اخبار وکلمات پیدا ایلك معناسنه‌در تقول سطر فلان علینا ای اتانا بالاساطیر (المسیطر) مهیمن وزننده‌که سیطره آتیدن اسم فاعلدر برشیئك اوزرنده قائم اولوب احوالنی کوروب کوزه‌در اولان آدمه دینور و مسـلط معناسـنه‌در یقال هو مسیطر علیه ای رقیب حافظ و یقال هو مسیطر علیهم ای متسلط (المسطر) محدث وزننده بودخی مسیطر معناسـنه‌در شارحك بیانی اوزره بونك اصلی مسیطر ایدی یاء طایه قلب و ادغام اولنـدی وبو سطر ماده‌سندن مأخوذ اولمغله فی الاصل برکسه اوزره ناظر ومتعهد اولوب اعمال وافعالنی قلمه آلان آدمه دینور بعـده معنای مزبورلرده استعمال اولنـدی (السیطرة) بیطره وزننده (والسوطرة) حوقله وزنـنـده (والتسـیطر) تبیطر وزنـنـده مسیطر اولمق معناسنه‌در یقال سیطر علیهم وسـوطر و تسیطر اذا کان مسیطرا علیهم (المسطار) میمك ضمیله شول خمره دینورکه نوش ایدن آدمی باشدن قاره یقار اوله علی قول اکثری اولانه علی رأی تازه اوله یاران بینده موصطاریه دیمکله متعارفدر یقـال سقاه المسـطار ای الخمرة الصارعة الشار بها او الحامضة اوالحدیثة ومسطار سمایه آغمش غباره دینور (الاسطار) همزه‌نك کسریله برآدمك اسمی مکتوب اولان سطری اوقومیوب اوته صاوشمق معناسـنه‌در تقول اسطر فلان اسمی ای تجاوز السطر الذی فیه اسمی وبرشیئك قرائتنده خطا ایلك معناسنه‌در یقال اسطر فلان اذا اخطأ فی قرأته (الساطرون) شاهان عجمدن برشاهك اسمیدرکه آنی شابور ذوالاکتاف نام شاه قتل ایلشدر شارحك بیانه کوره ملوك طوایفدن ایدی (السطرة) سینك ضمیله امل و امنیه معناسـنه مستعملدر اکثری تذکره مقوله‌سیله طلب اولندیغنه مبنی تقول راجعت فلانا ولم یساعـد سطرتی ای امنیتی

اسعارن اسكرى وزننده دملق فعلنده بوغزيه آلنير (السعر) سينك كسريله
صاتيلجق نسنه نك بهاسنه مقوم اولان شيئه ديرلر كه نرخ تعبير اولنور جمعى
اسعاردر وبو اسعار نرخ معناسندن مقتبسدر يقال لحسن السعر وهو الذى يقوم
عليه الثمن وسعر اسامهميدر سعر الدولة عبد المحسن ... واو سعر معطوف
بن سعد ماليس معروفدر (الاسعار) همزه نك كسريله (والتسعير) تفعيل وزننده
والتسعير نرخ تعيين اولنمق رابح آلنوب صاتمق معناسنه در يقال اسعره وسعروه
اذا اتفقوا على سعر شارح ديركه اصل اسعار وتسعير برشيئه نرخ وضع ايلمك
معناسنه در يقال اسعر الامير اذا وضع السعر وآتشى علولندرمك معناسنه در
يقال اسعر النار وسعرها اذا اوقدها (السعر) سينك فتحى وعينك سكونيله بودخى
آتشى اوغروب علولندرمك معناسنه در يقال سعر النار سعرا من الباب الثالث
اذا اوقدها وكذا يقال سعر الحرب اذا اشعلها ومعلول اولان كسنه مقاربت سبيله
جرب وجذام كبى علت سارياسى غيره سرايت ايتدرمك معناسنه مستعملدر يقال
سعر البعير الابل جربه اذا اعداها وبرنسنه نك جوره سنى طولانمق معناسنه مستعملدر
آتش يقان كسنه آتشك اطرافنى طولاندبغى كبى ومنه تقول لاسعرن سعره اى
لاطوفن طوفه (السعر) سينك ضميله (والسعار) غراب وزننده اسيلكه ديبنور
يقال ضربه السعر والسعار اى الحر وسعر داولكه ديبنور يقال اخذه السعر اى
الجنون وسعر وسعار آجلغه ديبنور على قول قرم معناسنه دركه خاصه ات قسمنه
اولان اشتها وآرزودن عبارتدر تقول بى سعر وسعار اى جوع اوقرم وسعر
برمرضك آخره سرايت ايتمسنه ديبنور يقال جربت الابل بالسعر اى العدوى (السعر)
ضمتينله بودخى دلولكه ديبنور وبو معنالر جمله مجازدر (السعر) كتف وزننده
دلويه ديبنور يقال رجل سعر اى مجنون جمعى سعرى كلور سكرى وزننده (السعير)
امير وزننده فعيل بمعنى مفعولدر مطلقا آتشه اطلاق اولنور وآتشك علوينه
ديبنور لهب معناسنه ومسعور معناسنه دركه يانمش ياخود علولنمش آتش اوله جقدر
(الساعورة) ناعوره وزننده بودخى آتشه اطلاق اولنور (سعير) زبير وزننده
برصنمك اسميدر وسعير بن العداء اصحابدندر (المسعر) منبر وزننده (والمسعار)
محراب وزننده آتشى اوغروب علولنديره جك كوسكيه ديبنور يقال سعر النار
بالمسعر والمسعار وهو ما يسعر به وبو مناسبتله آتش جنك وقتالى اغرا واستعوا
ايدرك اشعال ايدن آدمه مسعر حرب اطلاق اولنور يقال هو مسعر حرب اذا كان
يوقدها ومسعر اوزون بيونه على قول سخت وشديد اولان بيونه اطلاق اولنور
ايكيسنده كوسكيه تشبيهدر يقال له عنق مسعر اى طويل اوشديد وشول آته
اطلاق اولنوركه سكردوب صچراديغى وقتده اياقلرنى دوز ومنتظم وضع ايليوب

طاغتمق

طاغنق وناهموار وضع ایدر اوله ینه کوسکی‌یه تشبیه اولنمشدر آتشی طاغتدیغیچون یقال فرس مسعر اذا کان یطیح قوائمه متفرقة ولا ضبرله ومسعر اسامیدندر مسعر بن کدام سفیان ثوری ایله سفیان بن عیینه‌نك شیخی اسمیدر وکاه اولور که مزبورك وهمنامنك میملرنی تفالا مفتوح ایدرلر کویا که مضاف اولدقلرینه فال ایدرلر یاخود مسعر اوزون شیئه دینمکله طول عمرلرینه تفال ایدرلر (الساعور) کافور وزننده اوجاغه وفرونه وتنوره دینور وآتشه دینور ونصاری طائفه‌سنك معرفت علم طبابتده مقدم وپیشوالرینه دینور که رئیس اطبالری اوله‌جقدر شارحك بیانه کوره فی الاصل ساعورادرکه سریانیدر خسته‌لری تفقد ایدن کمسیه دینور (السعرارة) سینك کسریله (والسعرورة) سینك ضمیله صباح وقتنه اطلاق اولنور استناره‌سی ملاحظه‌سیله تقول اتیته وقت السعرارة والسعرورة ای الصبح وکونشك پنجره‌دن وباجه‌دن ایچرویه نفوذ ایدن شعاعنه دینورکه ناس اکا ذره تعبیر ایدرلر (المسعور) شول اکول وایمهان کمسیه اطلاق اولنورکه قارنی کرکی کبی طویوب طولسه دخی ینه اکل طعامه حریص اوله معاذ الله جوع البقره مبتلادر کویا که اکل ایلدیکی طعام معده‌سنده آتش اشتهاایله محو اولور یقال رجل مسعور ای حریص علی الاکل وان ملئ بطنه (السعرة) بعره وزننده اوکسورکه دینور یقال اخذه السعرة ای السعال وبرایشك وبرنسنه‌نك اولنه ونو ظهورلغنه اطلاق اولنورکه آتش علوی کبی حدتی هنکامیدر یقال فعله فی سعرة شبابه ای اوله وحدته (السعران) فتحاتله یك سکرتمك معناسنه‌در سعر ناردن مأخوذدر یقال سعر الفرس سعرانا اذا عدا شدیدا (سعران) سینك کسریله بر رجل اسمیدر (الاسعر) احمر وزننده شول آدمه اطلاق اولنورکه بغایت نحیف وزبون وکوده‌سی لحم وشحمدن عاری اولوب جابجا سکیرلری چوب کبی نمایان اولور اوله کوسکی کبی قوپقوری آدم اوله‌جقدر یقال رجل اسعر ای القلیل اللحم الظاهر العصب الشاحب واسعر مرثد بن ابی حمران الجعفی نام شاعرك لقبیدر وزید بن صوحان نام کمسه‌نك کوله‌سی لقبیدر علی قول بومجمه ایله‌در واسعر الجعفی واسعر بن رحیل التابعی واسعر بن عمرو محدثلردر وهلال بن اسعر البصری اکال مشهوردر وصفیه بنت اسعر شاعره‌در (المساعر) میمك فتحیله مسعرك مفردیدرکه مقعدوزننده‌در انسانك وحیوانك قصیق یرلرینه اطلاق اولنورکه قولتق وبوطا ایچلری اوله‌جقدر آجشوب یاندیغیچون یقال اخذ الجرب فی مساعره ای ارفاعه وآباطه (الاستعار) افتعال وزننده ایوز مرضی دوه‌نك قصیق یرلرندن بشلق معناسنه‌در یقال استعر الجرب فی البعیر اذا ابتدأ بمساعره وآتش علولنمك معناسنه‌در یقال استعرت النار اذا اتقدت واوغری طائفه‌سی علوکی بری اوته چالوب چارپمق معناسنه مستعملدر طریق مجازده مشهودمز اولمشدر یقال استعر اللصوص

اتشى كوزلكى اشتعال وشر وفساد و حرب و جدال تعلّم كبى مشعر اولديغى معنالرده مستعملدر يقال اسعر الشر والحرب اذا اشعرها (التسعير) تفعيل وزننده بو دخى اتشى ياقمق معناسنه مصدردر يقال سعرت النار اذا اتقدت (المسعر) مقعد وزننده دوه قسمت قويمق يعنى انجه بر يره اطلاق اولنور كه ياغلو اولانك تويلرى ياغلو كبى اولور (المسعور) اسم مفعول بناسيله مسعود وزننده مسعوردر (السعير) سعير وزننده و (السعرة) همزه ايله سوزلرى چوق اولان قوللره ديرلر يقال فلان سعر وسعرة كثيرة الشر ويقال منه سعر اى كثير واحور شديده ديرلر يقال سعر سعر اى جنون (السعار) سعار جهنمك شدتى حرارتيدر كه غداء بشك الجلق مقولهسى نسنهلره دينور دوالى ودلوسه وفرموق كبى تقول نق الطعام عن السعار اى ما يخرج منه من زوان ونحوه (السعتر) ثاى دوقيه ايله صعتر ولغتده ككيك تعبير اولنان نبات معروفه دينور بو كلمه ككيك وبستانيسنه عربى اولهرق صعتر تعبير اولنور آرويهرى دخى اولان بو معنادر وصاد ايله صعتر عنوانندة رسم اولنمسى اغلالدر طب لغتنده ملتبس اولمق ايچوندر بو اعجام معتبر كلمهدر سوصاتوق اعلام اولنمش اولمه (السعترى) ياى نسبته شن وشاطر وشقراق آدمه دينور يقال رجل سعترى اى شاطر مترجم ديركه فارسى مصطلحاتدن سعترى زيلعى عوزنه دينور انتهى وسعترى كريه اولنوب شجيع وبهادر اولان آدمه دينور يقال رجل سعترى اى عسكر بهم شجاع ومحدثيندن يوسف بن يعقوب النجيرمى لقبيدر (السفر) سينك فتحى وفانك سكونيله نفى وتبعيد ايلك معناسنهدر يقال سفر الشئ سفرا من الباب الثالث اذا نفاه (السفر) سينك فتحى وفانك سكونيله سپورمك معناسنهدر يقال سفر البيت سفرا من الباب الثانى اذا كنسه مؤلفك بصائرده بياننه كوره سفر ماده‌سى بر نسنهدن غطاء وستارهيى كشف ايتمك معناسنه موضوعدر واعيانه مخصوصدر سفر العمامة عن الرأس وسفر الخمار عن الوجه كبى واسفر كه افعال بابندندر لونه مخصوصدر ومعانى سائره بو مناسبتله آنلردن متفرعدر انتهى وسفر اسامى رجالندندر فى الاصل سافر معناسنه اولنوب بعده علم استعمال ايلديلر واساميده فانك سكونى وكنيهلرده فتحيله اولمق مطرددر كه كنيهلرده علم اولمامش اولور سفر بن نسير تابعيندندر وسفر ابو الفيض ايله مكنى يوسف نام محدثك پدرى اسميدر وسفر كذلك مصدر اولنور بر نسنهيى بر شيئك يوزندن صيروب ياخود قلدروب آچمق معناسنهدر يقال سفرت الريح الغيم عن وجه السماء اذا كشطته وطاغتمق معناسنه مستعملدر يقال سفر الشئ اذا فرقه وسفر اثر ونشانه اطلاق اولنور سفر وازاله اولنان نسنهدن قالديغيچون جمعى سفور كلور وسفر سافر معناسنه اولنور كه تسميه بالمصدردر يوله كيدن آدمه دينور يقال رجل سفر اى سافر شارح ديركه بو معنادن فعل تصريفى مهجوردر مصدرى

اسم اولەرق استعمال اولندی نتەکه مؤلف دخی ذکر ایلمشدر انتهی وسفر سافر
لفظندن جمع اولور سفره کیدن کشیلره دینور وبو صحب وصاحب کبیدر یقال قوم
سفر ای ذوو سفر ویقال قوم سافرة واسفار وسفار ورجل سافر پس اسفار وسفار
سافرك جمعیلریدر وسافره جماعت اعتباریلەدر وسفر دوەنك برونه برونەلق
بچورمك معناسنەدر یقال سفر انف البعیر سفرا اذا جعل له سفارا وصباح یری
آچلوب اغارمق معناسنەدر یقال سفر الصبح اذا اضاء واشرق وجنك وقتالك شدتی
برطرف اولوب یواشلنمغه یوزطوتمق معناسنه مستعملدر یقال سفرت الحرب اذا ولت
وخاتون چهرەسنی آچمق معناسنەدر یقال سفرت المرأة اذا کشفت عن وجهها یعنی
الخمار وبرنسنەنك کزیدەسنی آیرتلیوب صاتمق معناسنه مستعملدر یقال سفر الغنم اذا
باع خیارها وسفره سفاره معناسنەدرکه ناس بیننی اصلاح ایلمکدر کماسیذکر
(المسفرة) میمك کسریله اسم آلتدر سپورکەیه دینور یقال سفر البیت بالمسفرة ای
المکنسة (السفارة) ثمامه وزننده سپورندیەیه دینور کناسه معناسنه (السافر)
سفر براولان آدمه دینور نتەکه ذکر اولندی یقال رجل سافر ای ذوسفر وبوندن
فعل تصریف اولنمز مصدری اسم اولەرق استعمال اولندی جمعی اسفار وسفار کلور
نصار وزننده وسافر کودەسی اتسزجه چلیمسز آته اطلاق اولنور کویاکه اتی کشف
وازاله اولنمشدر یقال فرس سافر ای قلیل اللحم قال فی الاساس یقال سفر شحمه اذا
ذهب وسافر دائما یوزنی کشف ایدن عورته دینور ذکر اولنان سفر الوجه
معناسندن صفت مختصەدر یقال امرأة سافر اذا کانت تکشف القناع عن وجهها
ویازیجییه دینور کاتب معناسنه کماسیذکر (السافرة) سفر براولان جماعته دینورکه
ذکر اولندی وروم طائفەسندن برفرقه اسمیدرکه اقصای مغربده توطن وتمکن
ایلمریله ناسدن پك بعید اولدقلری کویاکه باعث تسمیه اولمشدر ومنه الحدیث لولا
اصوات السافرة لسمعتم وجبة الشمس وهی امة من الروم کانه لبعدهم وتوغلهم
فی المغرب اطلق علیهم (المسفر) منبر وزننده پك چوق سفر وسیاحت ایدر اولان
کشییه دینور کویاکه سفر ایچون مخلوق آلتدر یقال رجل مسفر ای کثیر الاسفار
وسیر وسفر بابنده طیانقلی توانا کشییه اطلاق اولنور مؤنثلری مسفرەدر یقال
رجل مسفر ای قوی علی السفر (السفرة) سینك ضمیله مسافرك استصحاب ایلدیکی
یول طعامنه دینور سفرة الجلد بوندن مأخوذدر یعنی طعام صاردقلری معهود
دکرمی دری یه سفره اطلاقی حالیت ومحلیت علاقەسیله بوندن مأخوذدر مسافرلرك
طعام صاروب کوتوردکلری وطعامك آلتنه یایدقلری مشیندن اولمغله کیدرك آنده
استعمال اولنوب بعده علی الاطلاق استعمال اولندی لسانمزده صاد ایله صفره تعبیر
اولنور (السفار) کتاب وزننده دموردن یاخود دربدن دوزوب دوه قسمنك

وبونده بکوره‌لرن بعضیسنه دینورکه بونده‌ی تعبیر اولنور بولاردن ماعدا اکا
ایو بکزر و بونده درو دینورکه سفر بمعنی کشف وازاله ایله نجون
اطلاق اولندی حتی سفره کلور وسفر کلور سبك ضیاء وسطایر کلور واول
تك قسمنه دینور اولان سوتوفی بودنلر وسفار ومعاصه باعثن مصدر اولور
کلیدکر (الاسفار) همزه‌نك کسریله دونکتی وبونده ودخی بکورمك معناسنه‌در
یقال اسفر الصید اذا دخل فی اسفار وصباح یری آچلوب آیدنلق معناسنه‌در
یقال اسفر الصبح اذا اضاء والشرق قبل الاطلاع ومنه الحدیث [اسفروا بالفجر فانه
اعظم للاجر] بونده اسفاردن مراد طلوعی زمانی اولوب آیدینلق ظهوری هنگامنده
اداء صلوة صبح ایتمکدر امام اعظم حضرتلری وحدیثه عامل اولمشلردر واسفار
صباح آیدینلق هنگامنه کیرمك معناسنه‌در یقال اسفر الرجل اذا دخل فی سفر
الصبح و آغاجك یپراقلری دوکلمش اولمق معناسنه‌در یقال اسفرت الشجرة اذا اصفر
ورقها اسفیرا و[illegible] وجداك قریشوب شدت بولمق معناسنه‌در یقال اسفرت الحرب
اذا اشتدت بوك بلاجی حالت یواشق معناسنه مستعملدرکه ذکر اولندی پس
اسفارکه سك هر صبح طلب النجون اولنور یاخود الذهاب نار معناسندن مجاز بر تعبیردر
کلیدکر (التسفیر) تفعیل وزننده بودخی دوه‌یه برونده‌لق طاقمق معناسنه‌در
یقال اسفر البعیر یعنی اسفره ویا آدمی سفره یوللامق معناسنه‌در یقال سفر فلانا
اذا ارسله الی السفر ودولاب ومواشی‌یی الخشامه یتسویندکه هنوز آیدینلق اری
اولنور اوتلارمق معناسنه‌در یقال سفر الابل اذا رعاها بین العشائین وفی السفیر بوراده
سفیردن مراد وقت مزبوردر و آتشی علولندرمك معناسنه مستعملدر کویا که صبح
یری کبی آچوب یارلتمش اولور یقال سفر النار اذا الهبها (السفر) سینك فتحی
وفانك سكونیله (والسفارة) طهاره وزننده (والسفارة) کتابه وزننده قومك
مابینی اصلاح ایتمك معناسنه‌درکه مراد یکدیکره منفسدلری اولان ایکی طائفه میانه
میانجیلق وایلچیلك ایدوب وحشت ومنافرتلرنی کشف وازاله ایله خوشدل ایتمکدن
عبارتدر یقال سفر فلان بین القوم سفرا وسفارة وسفارة من الباب الثانی والاول
اذا اصلح (السفیر) امیر وزننده معنای مذکوردن وصفدرکه میانجی وایلچی تعبیر
اولنور یقال هو سفیر بین القوم ای مصلح ورسول بونده سفیر بمعنی فاعلدر
و آغاجدن یره دوکیلوب دوشمش یپراغه اطلاق اولنور بونده بمعنی مفعولدر تقول
اعلف دابتك السفیر وهو ماسقط من ورق الشجر وسفیر بر موضع آدیدر وکیجه
اولنفده اولان آیدینلق اثرینه اطلاق اولنورکه بین العشائین هنگامی اوله‌جقدر
(السفور) تنور وزننده برنوع بالق آدیدرکه پك قلچقلی اولور (السفورة) تنوره
وزننده سپوره معناسنه‌درکه یازی بوز تخته‌سیدر نته‌که محلنده ذکر اولندی (سفار)

قطام وزننده بصره ایله مدینه بیننده ذی‌قارنام موضعك قرشوسنده بنومازن بن‌مالك
یوردنده برقویی آدیدر (السفیرة) سفینه وزننده نسوان عرب زینتلرندن بركونه
قلاده‌دركه ایلكلی اولوب آلتوندن وكومشدن دخی اولور وسفیره‌طی قبیله‌سی
بلادنده برناحیه آدیدر (سفیر) زبیر وزننده برموضع آدیدر (سفیره) جهینه
وزننده برباصتم طاغك آدیدر (المسافر) مجالس وزننده مسفرك جمعیدركه اسم
مكاندر كشف اولنه‌جق یره دینور ومنه یقال ماأحسن مسفر وجهه ومسافر وجهه
ووجوههم وهومایظهر منه (التسفر) تفعل وزننده دوه بین العشائین
اوتلامق معناسنه دركه هنوز آیدینلق هنگامیدر یقال سفر الابل فتسفرت
ای رعاها بین العشائین فرعت و برآدم هنوز آیدینلق بقیه‌سی وار ایكن
كلمك معناسنه در یقال تسفر الرجل اذا اتی بسفر ای بقیة بیاض النهار
وكوده‌نك دریسی برنسنه‌دن متأثر اولمق معناسنه‌در اثر معناسنه اولان سفردن
مأخوذدر یقال تسفر الجلد اذا تأثر وبرآدم حاجتی بالكلیه فوت اولمزدن اقدم
برمقدارنی الدن قاچرمیوب تدارك ایلمك معناسنه‌در بقیهٔ بیاض نهار معناسنه اولان
سفردن مأخوذدر یقال تسفر شیئا من حاجته اذا تداركه وتزوج ایچون نسوانك
روشن چهره‌لوسنی طلب ایلمك معناسنه‌در یقال تسفر النساء اذا استسفرهن وبرادم
آخرك ذمتنه لازم كلان ضمان ودیت مقوله‌سی حق مطلوبندن نصف مقدارنی طلب
قلمق معناسنه‌در كویا كه همان نصفنه رضا ایله اول‌كسه‌نك ثقلت عظیمه‌سنی
اسفار ایلمش اولور یقال تسفر فلانا اذاطلب عنده النصف من‌تبعة كانت‌له قبله
بوراده قبل عنب وزننده‌در (السفر) سینك كسریله كتاب كبیره دینور علی قول
توراة شریف اجزاسندن برجزؤه دینور مؤلفك عادتی برماده مقید اولمیه‌رق
رسم اولنورسه البته اولی مفتوح اولور بوراده غالبا بالكسر قیدی قلم ناسخدن
ساقطدروبصائرده یالكز كتابه حصر ایدوب حقایق واشكالاتی اسفار وبیان‌ایلدیكی
باعث تسمیه اولمق اوزره رسم ایلمشدر جمعی اسفار كلور وتورات جزؤنه اطلاق
ایدنلر اشبو [مثل الذین حملوا التوریة ثم لم یحملوها كمثل الحمار یحمل اسفارا]
آیت كریمه‌سنه بناء اطلاق ایلدیلر (السفرة) بررة وزننده سافرك جمعیدركه كاتب
معناسنه‌در پس سفره كتبه دیمكدر شارح دیركه سفر حفر وزننده یازی یازمق
معناسنده مستعملدر اسفار علوم وتبیین مرام ایلدیكیچون یقال سفرالكتاب
اذا كتبه وسفره اعمال عبادی ضبط وكتب واحصا ایلكه مؤكل اولان ملائكه‌یه
اطلاق اولنور مؤلف بونكله اشبو [بایدی سفرة كرام بررة] آیت كریمه‌سنه
اشارت ایلمشدر (السفر) فتحتینله قطع مسافه معناسنه‌دركه اسمدر جمعی اسفاردر
شارح دیركه فی الاصل سفر مصدردر برسمته ارتحال ایچون مكاندن خروج ایلمك

معناسنه يقال سفر الرجل سفرا من الباب الرابع اذا خرج للارتحال بعده قطع مسافه معناسنه اسم اولهرق استعمال اولندى ملاحدن منكشف اولمسى ملاحظه‌سيله‌اعتبار اولنمشدر وسفر كلمسى غروب ايتدكدنصكره هنوز بقيه قلان بياض نهار اثرينه دينور تقول خرجنا اى سفراى بقية بياض النهار بعد مغيب الشمس وسفر بر موضع وحران قضاسنده برقريه آديدر (ابو السفر) فتحتيله تابعيندن سعيد بن يحمد كنيه‌سيدر وعبدالله بن ابى السفر اتباع تابعيندندر (ابو الاسفر) اشقر وزننده كرچه اول تابعيندن اولدى امام على رضى الله عنه حضرتلرندن روايت حديث ايتمشدر لكن مجهولدر (السفرة) غرفه وزننده كه اسفاردن اسم فاعل مؤنثيدر مضيئه معناسنه‌در يقال وجه ووجوه مسفرة اى مضيئة وبو مناسبتله قومرال تويلى ناقه‌دن كنايه اولنان ناقه‌يه مسفرة الحمرة اطلاق اولنور يقال ناقة مسفرة الحمرة وهى التى ارتفعت عن الصهباء شيئا صهباء تويلرينك ديبلرى اق واوجلرى قزل اولان قومرال ناقه‌يه دينمكله حمرتى آندن مرتفع اولنجه ازجه اولغله آخال اولمش اولور وشيئا كلمسى تمييزدر (المسفرة) معظمه وزننده اينك بومعنى اطلاق اولنور كبة الغزل معناسنه (المسافرة) مفاعله وزننده (والسفار) قتال وزننده برمكاندن مكان آخره سير وارتحال ايتمك معناسنه‌در يقال سافر الى بلد كذا مسافرة وسفارا اذا مضى مؤلفك بصائرده بياننه كوره وجه مذكور اوزره كرچه ثلاثيدن سفر دخى بومعنايه‌در لكن تصريفى مهجوردر ومفاعله‌يه تخصيصك وجهى مسافر مكانندن ومكان آندن منكشف اولمق دقيقه‌سنه مبنيدر ومسافره اولمك معناسنه مستعملدر يقال سافر فلان ازامات ومسافرة الرياح روزكارلرك مرابله‌سندن عبارتدر ومنه تقول العرب ان الرياح تسافر بعضها بعضا لان الصبا تسفر ما اسدته الدبور والجنوب تلحمه يعنى صبا وباطى ولدوس يللرى يكديكره نسبتله ارش وارغاج منزله‌سنده‌در صبايلى باطيلك سوروب كتوردكى نخنرى كيرو توسكوروب كشف ولدوس ارغاج كبى ارقوريدن كتوروب ضم والحام ايدر (الانسفار) انفعال وزننده برنسنه‌نك بوزنده اولان نسنه زائل اولغله كشاده اولمق معناسنه‌در يقال انسفر شعره عن رأسه اذا انحسر وبرطرفه غربت ايتمك معناسنه مستعملدر يقال انسفرت الابل اذا ذهبت (السفجر) جيمله جعفر وزننده كوچك نسنه‌لره دينور صغار معناسنه وبونك مفردى مسموع دكلدر يقال ذر سفجر اى صغار (السفسير) سينك كسريله سمسار معناسنه‌دركه ميانجى تعبير اولنان كمسه‌در بايع ايله مشترى بينده بازار وقوعنه سبب اولور وبو دلاّلدن بشقه‌در جويزونك مقامنده‌در ولغت مزبوره فارسيه‌در مترجم ديركه برهانده سفسار عنوانده مرسومدر وسمسار سپسار معربى كذلك سفسار سپسار معربى اولمق اوزره مشروحدر انتهى وسفسير خدمتكاره دينور خادم معناسنه

وتابع و پيرو اولانه دينور وبرايشك يابرنسنه‌نك اوزرنده قائم واصلاحی ورعايت وتيمارى خصوصنه مقدم ومداوم اولان آدمه دينور كذلك خاصة ناقه قسمنك تيمار ورعايت ونظارتنده دائما متقيد اولان آدمه دينور وظريف ونازك آدمه‌دينور وصناعتنده بغايت حاذق وماهر وچيره دست آدمه دينور يقال رجل سفسير اى ظريف ويقال هو سفسيراى عبقرى حاذق بصناعته ومدير ومدبر جليد وكاركذار وقهرمان آدمه دينور واصوات وموسقيده حاذق ودانا آدمه دينوركه اصوللرنى وشعبه‌لرنى ادوار وايقاع اوزره عالم اوله كذلك دموره متعلق اسلحه وسائر اشيايى بغايت كوزل بيلوب فرق وتمييز ايدن آدمه دينور وبريره كوندريلن پياده اولاغه دينوركه ساعى تعبير اولنور فيج معناسنه‌كه بيك معر بيدر ويونجه وچايردن بردمت اوتلغه دينوركه دوه‌يه علف ايدرلر جمعى سفاسير وسفاسره‌كلور (السفسار) سينك كسريله هرفن وخصوصده ماهر وجمله‌يه فايق ونقادوخبير آدمه دينور جهبذ معناسنه‌وبولغت روميه‌در (السقر) سينك فتحى وقافك سكونيله صقر كلمه‌سنده لغتدركه چاقر طغانه دينور سين وصاد برى برينه معاقبلردر كذلك صقر معناسنه‌دركه وجودى كونش كركى كبى چالوب ياقمقله آزرده قلمق معناسنه‌در يقال سقرته الشمس سقرا من الباب الاول اذالوحته بحرها وآذته ويزونكلك ايلك معناسنه‌مستعملدركه صاحب حرمى سقر ايدر يقال فلان يسقر على الحرم اى يقود قيادة وسقر بكمزه اطلاق اولنور تقول اكلنا السقر اى الدبس واساميدندر سقر بن عبدالرحيم وسقر بن عبدالرحمن وسقر بن حسين وسقر بن عداس‌وابوالسقر يحيى بن‌برداد محدثلردر (السقار) شداد وزننده كافره اطلاق اولنور نسبت اوزره‌در ياخود كندى نفسنى نار جهنمه ياقديغيچون ومحل ومستحق اولميانلره دائما لعن ونفرين ايدن‌كسيه دينور نته‌كه صقاردخى بومعنايه‌در كوياكه‌صاقور ايله‌ضرب وساقور ايله حرق‌ايلمش اولور يقال رجل سقار اى لعان‌لغير المستحقين (الساقور) كافور وزننده بك اسيلكه اطلاق اولنور تقول اليوم للشمس ساقور شديد اى حر وشول دمور داغلغى‌يه دينوركه آتشده قزدروب آنكله اشك قسمنك كوده‌سنه داغ بصارلر (سقر) فتحتينله جهنم اسماسندندر اعاذنا الله تعالى منها واشبو سقر كلمه‌سى معرفه‌در يعنى عليت ووزن فعل علتلريله غير منصرفدر مؤلفك بصائرده بيانه كوره‌معناى مذكوردن‌مأخوذدر بعضلر عجمه‌لكنه ذاهب اولمشلر وسقرمكه‌ده منصور خليفه‌نك قصرى اولديغى موضعه مشرف برجبل آديدر (سقران) سلمان وزننده برموضع آديدر (سقروان) نهروان وزننده طوس قضاسنده برقريه‌در (المسقار) محراب وزننده بكمزى دائما سيلان اوزره اولان خرما آغاجنه دينور يقال نخلة مسقار اذاكانت يسيل سقرها (الاسقار) همزه‌نك كسريله خرما آغاجى

[illegible] سيلان ايمك اولمق معناسنه در يقال اسفرت الخيل اذا كانت [illegible]
ارضه [illegible] وزننده [illegible] اولور [illegible] ابى الشيخ [illegible]
وكسر [illegible] وسطى وسيلان [illegible]
محلديدر (السقطرى) [illegible] وقوت فتحيله [illegible] اولوركه سواحل نمر بلده
نشت ايدر [illegible] سرحدلرنه [illegible] جاور مزبوره [illegible] منارلردر
بركلمت فتحى [illegible] اكثر اولور [illegible] موده وقرمده تعيين ايدر
(السقطرى) [illegible] وزننده (والسقطار) كسريله هر ماده نقاد وماهر وحيل
وطرح ودانا آدمه دينور حيله معناسنه (سقطر) ضمتيله واعلك مدلها (وسقطرى)
الفلك قسريله (والسقطرى) همزه نك ضميله برجزيره آديدركه بحر هندده واقعدر
وايكى اردن كلن سفينه نك جانب يسارينه دوشر اول جزيره دن صبر ودم الاخوين
بيدكارى دارو جلب اولنور بو جزيره باب المندب طوغرسنده در عامه سقوطره ديرلر
(السقعطرى) قمطرى وزننده بهايت اوزون آدمه ودوه يه دينور شده كه [illegible]
منده ايله سقعطرى دخى ديرلر وايرى ويلوز وشديد البطش دوه يه دينور (السكر)
سينك ضميله (والسكر) ضمتينله (والسكر) سينك فتحى وكافك سكونيله
(والسكر) فتحتينله (والسكران) فتحاتله سرخوش اولمق معناسنه در يقال سكر
الرجل من الخمر سكرا وسكرا وسكرا وسكرا وسكرانا من الباب الرابع نقيض صحا
(السكر) كتف وزننده (والسكران) عطشان وزننده معانى مزبوره دن صفتلردر
مست وسرخوش آدمه دينور مؤنثى سكرهدر فرحه كبى وسكرانى در عطشى كبى
وسكرانه ديركه بنو اسد لغتيدر جمعى سكارى كلور سينك ضمى وراثك فتحيله وسكارى
كلور سينك فتحيله وسكرى كلور عطشى وزننده كه مؤنث وجمع بر اولور (السكير)
سكيت وزننده (والسكر) كتف وزننده (والسكور) صبور وزننده مبالغه يه
دلالت ايدرلر اكثرى سرخوش اولان آدمه دينور يقال رجل سكير وسكر وسكور
اى كثير السكر (السكر) فتحتينله مصدردركه ذكر اولندى واسم اولوركه شرابه
اطلاق اولنور يقال شرب سكرا اى خمرا وخاصة خرمادن وكشوت يعنى باغ صرمشغى
ديدكلرى نباتدن اتخاذ ايلدكلرى نبيذه اطلاق اولنور ومطلقا مسكر اولان شيئه اطلاق
اولنور ومحرم اولان نبيذه دينور شارح ديركه مراد محرم اولان حاصل ثمراتدر كه
رزق حسن مقابليدر واول حلال اولان حاصل ثمراتدر انتهى وسكر سركه يه
اطلاق اولنور خل معناسنه وطعامه اطلاق اولنور ومصدر اولور طولمق معناسنه كه
مجازدر يقال سكر الحوض سكرا من الباب الرابع اذا امتلأ وطارلق وخشم وكين
ايتك معناسنه مستعملدر يقال سكر عليه اذا غضب وغاظ (السكرة) فتحاتله شيله
اسميدركه دنوحه ديدكلريدر بغداى ايچره اولور اختلال دماغى مورثدر

(السكر) سينك فتحى وكافك سكونيله سرخوش اولمق معناسنه‌دركه ذكر اولندى وطولدرمق معناسنه‌در يقال سكر الاناء سكرا من الباب الاول اذا ملأه وسكر احرار بقولدن يعنى پشمكسزين اكل اولنور اولان اعشابدن بر نوع سبزه اديدر وسكر نهرك وجدولك اوكنى بند ايلمك معناسنه‌در يقال سكر النهر سكرا من الباب الاول اذاسده (السكر) سينك كسريله آندن اسمدر نهرك اوكنى طوتمغه دينور وصو بند ينه دينور تقول اسكر النهر بالسكر اى مسناة جمعى سكور كلور مؤلفك وما سدبه النهر والمسناة قولنده واقع مسناة قول اولدن اخص‌در (السكور) ظهور وزننده (والسكران) فتحاتله يل ساكن اولمق معناسنه‌در يقال سكرت الريح سكورا وسكرانا من الباب الاوّل اذا سكنت (الساكرة) روزكارى ساكن ليمانلق كيجه‌يه اطلاق اولنور يقال ليلة ساكرة اى ساكنة الريح (السكران) سلمان وزننده مشارق شامده بر وادى آديدر (السيكران) ضيمران وزننده بر نوع نبات آديدركه هر دم تازه‌در حاصل اولان دانه‌لرى مأكولدر بو نبات جميع مفرداتده بنج ايله مفسردركه دانه‌سنه بانك تخمى ديرلر معروفدر و مقتضاى مادّه اول اولمق اغلبدر وسيكران بر موضع آديدر (سكر) زفر وزننده مصره ايكى مرحله مسافه‌ده بر موضع آديدر (السكر) سينك ضمى وكاف مشدده‌نك فتحيله معروفدركه شكر فارسى معربيدر لسانمزده دخى شكر تعبير اولنور مفردى سكره‌دركه اخص اوله‌جقدر بر پاره‌سنه اطلاق اولنور وسكر بر نوع تازه خرمايه اطلاق اولنوركه بغايت خوش و لذيذ اولور وبر كونه اوزم اسميدركه اكا بعضا مرق ديدكلرى عارضه‌كه مزروعاته‌ده عارض اولور اصابت ايلمكله دانه‌لرى طاغيلور انواعنك نازك واطيبيدر (السكرة) هايله قادسيه‌ده بر صوآديدر وسكر وسكره اسماء والقابدندر (ابن سكره) محمد بن عبد الله الشاعر الهاشمى الزاهد كنيه‌سيدر وعبد الله بن المبارك الصباغ كه ابن سكره ايله معروفدر محدثدر وقاضى ابو على بن سكره امام معروفدر وسكو محدثيندندر احمد بن سليمان الحربى لقبيدر وعلى بن حسن بن طاووس بن سكر محدثدر و سكر الواعظ كه امام بخارى تاريخنده محدثين عدادنده ذكر ايلشدر كتف وزننده در (السكار) كتان وزننده نباذ معناسنه‌دركه نبيذ وخمر چقاروب صتان كمسه‌در ميخانه‌جى اوله‌جقدر (السكرة) سينك فتحى وكافك سكونيله اسمدر سرخوشلغه دينور يقال به سكرة شديدة نقيض صحوة ومنه سكرة الموت وسكرة الهم اى شدته وهمه وغشيته (التسكير) تفعيل وزننده بوغمق معناسنه‌در ذكر اولنان سكر نهر معناسندن مأخوذدر بند نفس ايلديكيچون يقال سكر فلانا اذا خنقه وكوزى نظردن آليقومق معناسنه مستعملدر ومنه قوله تعالى [سكرت ابصارنا] اى حبست عن النظر وحيرت اوغطيت وغشيت وقرئ سكرت بالتخفيف اى حبست

تعبير اوله كوره سكر بردن وتازيه كوره سكر خوردن مأخوذ اولنور (المسكر)
معظم ورسنده مخمور وخمار الونده ديور بفتل تمرب ق انعشاء خورا واسمح مسكرا
مخمورا (الاسكندر) هرمزك عسكرى وقليلا قصيله ابن الفيلسوف دركه پادشاه
مشهوردر آخر ملوك فرس اولان دارايى قتل وجميع بلاده مالك اولمشدر مترجم
ديركه مؤلف بوراده الاسكندر ابن الفيلسوف ونون بابنده ذو القرنين اسكندر
الرومى عبارتيله رسم ايتكله اهل تحقيقك اسكندر بر ذات اولديغى قوللرينه موافقدر
وبو اسكندر يونانى ورومى ايله ذبارده‌در ايكيسندن مراد بردر كرچه بيضاوى
وسعدى چلبى مرحوم يونانى صاحب خضر ورومى صاحب ارسطو اولمسنى اشعار
ايدر وسعدى چلبى سائر بعض اختلاف دخى بسط ايدر لكن بو بابده احق بالقبول
اولان قول مقبول بودركه اسكندر فقط بر پادشاه در ورومیدر مقدونيادن يعنى
روم ايليدن نشأت ايتشلردر وپدريك اسمى فيلبوس دركه تعريبله فيلقوس ديرلر روم
ايليده فيليا ديدكلرى بلده‌كه حالا فيلبه تعبير ايدرلر موالى دوريه‌نك اقصاى
قضالريدر مزبوره منسوبدر حالا آثارنى نقل ايدرلر مؤلفك ابن الفيلسوف عنوانده
رسمى تحريف نساخدر واسكندر الكسندر ياخود الاساندر معربيدركه روميده
ويونانيده ابو آدم ديمكدر شاكرد افلاطون اولان معلم اول ارسطو نام فيلسوفك
شاكرديدر تاريخ هجرتدن طقوز يوز اوتوز بش سنه مقدم عسكر بيكران ايله مملكت
ايران اوزره سفر وآخر ملوك فرس اولان دارا بن داراب بن بهمن ايله جنك وبالاخره
غالب اولوب دارايى قتل وارسطو ارشاديله ملوك طوايف وضع ايتشدر دارايى
قتل ايتمسى مبدأ تاريخ اسكندرى اعتبار اولنمشدر وشهر زورده وفات ايلدى بعد
وفاته ممالك اتباعنه قالوب اسقيلنوس مقدونيا يعنى روم ايليى اندلس اولكه‌سنه
وارنجه ضبط ايدوب ايتاليه مملكتنك دار الملكى اولان روماده اقامت ايلدى
وانطقيوس شام وجزيره وبابلى ضبط ايلدى انطاكيه شهرى اكا منسوبدر ومطروس
ارمينيه وآذربيجان وديز اولكه‌لرينه مالك اولدى وبرهانده مسطوردركه اسكندروس
رومى لغتنده صرماغه دينوب اسكندرك والده‌سى ملك دارابك زوجى ايدى مبتلا
اولديغى بخر علتنى صرماغه‌له دفع ايتكله اوخلالده اسكندرى توليد ايتكين اول
اسمله تسميه ايلدى بانئ سد يأجوج اولان بو دكلدر اول يمنده حمير قبيله‌سندن
اذواء تعبير اولنان ملوكدن بر پادشاهدركه اسمى صعب ولقبى ذو القرنين ايدى
حضرت ابراهيم على نبينا وعليه التسليم ايله معانقه ايلديلر نته كه صحيحين‌ده مسطوردر
اسكندر يونانى كه رومى دخى ديرلر آندن متأخردر ميانه‌لرنده بيك طقوز يوز اللى
سكز سنه تفاوت اثبات اولنمشدر واسكندر وجه مذكور اوزره ارسطو شاكردى
اولمغله فلاسفه‌دندر وذو القرنين ايسه نبوت وولايتنده اختلاف واردر واسكندر

لفظی رومی وذو القرنین عربیدر ایکیسی دخی روی زمینی سیر وسیاحت وهر بری بنیاد شهر وولایت ایلدیلر وبعض کتب انسابده نسبی بو سلسله اوزره مرسومدر اسکندر بن فیلپوس بن حریم بن هرمس بن منظروس بن رومی بن لیطی بن ثابت ابن سرحون بن رومة بن قرمط بن نوفل بن عیصو بن اسحق بن ابراهیم علیهما السلامدر پس بعض ناسك اسکندر ذو القرنین تعبیرلری نظرة حمقا ایله کتب مشوشهٔ تواریخدن اخذ ایلمرینه مبنی‌در معتبر دکلدر زیرا بعضا رومی وبعضا یونانی نسبتیله مرسوم اولمغله هربری بشقه فهم ایدرلر مع هذا وجه مذکور اوزره ایکیسی برشخص درکاه تخت ولایتنده اولان یونان اولکه‌سنه وکاه نسبی نسبتنه عزوونسبت ایدرلر جمله‌ٔ فحولك تلقی بالقبول ایلدکلری یمن تاریخنده وسائر کتب تواریخ معتبره‌ده مؤکدا مثبت اولدیغی اوزره ذو القرنین تبابعهٔ یمندن حمیری القبیله‌در اسمی صعب بن الرایش ذی مرابد بن حمال ذی سدد بن عادذی منح بن عامر بن ملطاط ابن سکسك بن وائل بن حمیر بن‌سبا بن یشجب بن یعرب بن قحطان بن هود بن عابر بن شالخ بن ارفحشد بن سام بن نوح علیه السلام در وبو رسمه بیان ابن عباس حضرتلرندن صحیحا مرویدر حتی بیان مذکور عقبنده اسکندردن دخی سؤال ایلدکلرنده حکیم رومی ایدی ساحل بحرده برمناره بنا ایدوب و عالمی کشت وکذار ایلدی دیو جواب ایلمشدر کذلك کعب الاحباره دخی سؤال ایتدکلرنده اصح اوله‌رق ذو القرنین صعب بن الرایش ذی مرابددر و اسکندر بنو یونانذر عیصو بن اسحق علیه السلام نسلندندر دیدی وامام علی کرم الله وجهه برکون حضار مجلسه [حدثوا عن‌حمیر فان فی‌حدیثها عجایب وذوالقرنین ملك تبع] عبارتیله خطابی‌قول سابقی‌مؤیددر وحضرت خضر علیه السلام ایله ذوالقرنین ملاقی‌اولوب برابرجه غرب وشرقه خلقی ایمانه دعوت ایده‌رك سیر وسفر ونیجه آثار عظیمه وضع ایلمشدر نته‌که نسلندن تبع ابوکرب اسعد بن عدی بن صیفی بن‌سمورعش بن ناشر النعم اشبو ابیاتنده اشعار ایلمشدر

ان کان ذو القرنین جدی مسلما ★ کل الملوك لملکه کالسجد
طاف المشارق والمغارب عالما ★ یبغی علوما من کریم مرشد
و یری مسیر الشمس عند غروبها ★ فی عین حامئة لها تتوقد
فلقد اذل الصعب صعب زمانه ★ و اثار غرة عزه بالفرقد
حکم الامور فاحکمت آیاته ★ تجری الی اجل له و بموعد

کذلك حکماء و بلغاء عربدن قس بن ساعدة الایادی قصیدهٔ مشهوره‌سنده بو ابیاتله اشعار ایلمشدر .

فنك الزمان بملك حمیر فتکة ★ تسعی بکل مساو کل صباح
والصعب ذو القرنین اصبح ثاویا ★ بالحبوبین ملاعب الارياح

واقع اولان [illegible] الملوك [illegible] مرقوم قس بن ساعده سوزى
[illegible] غريب مشهورنده [illegible]
[illegible] ايها الناس هل لكم [illegible] الاولين [illegible]
ام [illegible] من [illegible] والله [illegible]
ان الصعب ذو القرنين جمع الثقلين [illegible] لم يكن [illegible] الا [illegible]
[illegible] قوم حكيم و [illegible] اولوب [illegible]
[illegible] ايدى [illegible] ذو القرنين [illegible] صعب اولوب
وايكى بيك سنه مقدم [illegible] ويونان [illegible]
اسكندر [illegible] بعده مذكور اولان
مقدونيا پادشاهى [illegible] ايران شاهى [illegible] دارا [illegible]
خراج [illegible] اولمق [illegible]
الوصول وضع حمل ايدوب [illegible] اسكندر [illegible] مرقوم
اسكندروس ايله يعنى [illegible] اسكندروس [illegible] بعده
اسكندر ايله مشتهر اولمش و [illegible] غرب طرفنه سير و سفرى اولمش بعده زمان
وارث تخت يونان اولوب لاب پدرى اولان دارا ابن دارا ايله [illegible] اولمكسزين
محاربه ودارا مقتول اولوب اول قطعه‌لرى استاذى ارسطو ارشاديله طوائف ملوكه
تقسيم ايلدى ومحاربات مذكوره هبوط حضرت آدمدن بش بيك ايكيوز سكسان سكز
سنه مرورنده واقع اولمش وبالجمله روم ويونان وعرب وفرس تواريخ موثوقه‌لرنده
اسكندر يونانى عنوانيله مشتهر اولان روم ايلى ديارندن مقدونيا نام بلده‌ده تولد
و روم تسلطندن اولمق اوزره مشهوردر وفلاسفه‌دندر وبانى سد اولان ذو القرنين
عربدن يمنى وحميريدر حضرت ابراهيم عليه السلام ايله هبوط آدمدن اوچ بيك
دوقوز سكسان اوچ سنه مرورنده مكه مكرمه‌ده ملاقات ايلديكى احاديث صحيحه‌ده
مذكوردر بعضلر قاتنده مشرق وشمال طرفلرينه سفر ايدوب اول سفرده سد يأجوجى بنا
ايلدى پس ذو القرنين نامى اسكندر ديدكلرينه اصلا التفات اولنمامق لازم (الاسكندريه)
ربع مسكونده اون التى موضعدر كه اسكندر مذكوره منسوبلردر ازانجمله هند سنتنده
بر كبير بلده‌در وارض بابلده بر بلده‌در ونهر اعظمك يعنى ايرانده نهر جيحونك ساحلنده بر
بلده‌در وصغد سمرقند سخناعنده بر بلده‌در وبلخ شهرينك اسميدر ومترجم ديركه جهان نماده
بلخ ايالتندن مرو شاهجهان نام بلده ذو القرنين بناسى اولوب اسكندر رومى دار الملكى
اولمق اوزره مرسوم اولمغله شهرا بحث نسبتى اوملابسه‌يه مبنى در انتهى واسكندريه
بلاد مصريه‌ده سرحد معروف اولان شهر مشهورك اسميدر وحما ايله حلب بينده
بر قصبه آيدر حالا اسكندرون ديدكلرى اولمجقدر كه ساحل بحرده واقعدر

وواسط قربنده دجله اوزرنده برقصبه آدیدر ادباء سلفدن احمد بن المختار بن مبشر اورادندر ومکه ایله مدینه بیننده برقریه آدیدر وهند اولکه سنه جاری و پنجاب دیمکله معروف انهار خمسه‌نك مجرالرنده بر بلده آدیدر وبونلردن بشقه بش عدد بلده اسمیدر پس ازبود اسکندریه‌سی بونلرك داخلندندر (السمرة) سینك ضمی ومیمك سکونیله الواندن بیاض ایله سواد بیننده بر منزله‌درکه مقبولدر فارسیده سپهجرده دیدکلریدرکه ترکیده بغدای رنکلولك وقره یاغزلق تعبیر اولنور انسانده خصوصا دلبرانده شیرین لون دلنشین‌در وسمره مصدر اولور قره یاغز اولمق معناسنه یقال سمر الولد وسمر سمرة من الباب الخامس والرابع اذا کان اسمر (الاسمیرار) احمیرار وزننده بك قره یاغز اولمق معناسنه‌در یقال اسمر اسمیرارا اذا کان اسمر مبالغة (الاسمر) احمر وزننده صفتدر قره یاغز کشی‌یه دینور مؤنثی سمراء‌در واسمر جیران قسمنك سودینه اطلاق اولنور بك صافی بیاض اولمدیغیچون (الاسمران) تثنیه بنیه‌سیله صو ایله بغدایه اطلاق اولنور علی قول صو ایله مزراغه اطلاق اولنور (السمراء) حمراء وزننده اسمرك مؤنثیدر حنطه‌یه اطلاق اولنور وبغدایی تنقیه وغسل اولنمیوب وکپکی آلنمامش اوندن یابدقلری اتمکه اطلاق اولنور خشکار معناسنه چارشولرده صاتیلن خرجی اتمك کبی و تأنیثی خبزه اعتباریله‌در و علبه اطلاق اولنورکه سود صاغیلجق قابدر تخته‌دن اولور کولك تعبیر اولنور و سمراء صفوان بن ابی صهبانك فرسی اسمیدر وبرناقه آدیدر ونهیك نام کمسه‌نك قیزی اسمیدرکه زمان سعادتنشان حضرت نبوی‌یه رسیده اولمشدر (السمر) امر وزننده (والسمور) ظهور وزننده کیجه اویومق معناسنه‌درکه مراد اویومیوب صحبت ولاقردی ایلمکدر یقال سمر فلان سمرا وسمورا من الباب الاول اذالم ینم یعنی تحدث لیلا وهم السمار والسامرة والسامر اسم الجمع پس سامر مفرد اوله‌رق استعمالی شایع اولوب باقر وجامل و حاج کلمه‌لری کبی اسم جمع اوله‌رق استعمال ایلمشلر اصل سامرك جمعی سماردر سینك ضمی ومیمك تشدیدیله یقال باتوا اسمارا وسامرة وسامرا وقد یقال هذا سامر الحی وسامر کیجه‌لر افسانه ومصاحبت ایدنلرك مجلسنه ده اطلاق اولنور تقول امسیت اللیلة فی سامر الحی ای فی مجلس سمارهم (السمر) فتحتینله کیجه‌یه دینور لیل معناسنه وکیجه صحبتنه اطلاق اولنور و ای قراکوسنه دینور ظل القمر معناسنه که آیك ایدینی دوشمیوب کولکه اولان یریدر ودهر وزمانه اطلاق اولنور و قراکولغه اطلاق اولنور ظلمت معناسنه وکیجه‌لر اوتوروب صحبت ایدن کمسه‌لرك مجلسنه دینور (السمیر) امیر وزننده بودخی دهر وزمانه اطلاق اولنور وکیجه بری بریله افسانه یاخود غیر صحبت ایدن آدملرك هربرینه دینور تقول کان فلان البارحة سمیری ای مسامری (ابنا سمیر) لیل ونهاره اطلاق اولنور بوراده سمیردن مراد زماندر

تقول لا افعله ماسمر السمير وابن سمير وابنا سمير وما اسمر وابن سمير وابنا سمير اى الاحدان يعنى مااختلف الليل والنهار (السمير) سكيت وزننده كيجه‌لر امثال وداستان خصوصنده سخندان وزبان آور آدمه دينور مداح كبى (دوسامر) اقبال خيردن وملكك نقيدن ادواه جمعيدر (السمر) امر وزننده كيجه صحبت ايلك معناسنه مصدردر نته‌كه ذكر اولندى كذلك مصدر اولنور بر آدمك كوزينه قزمش دمور ايله ميل چكمك على قول كوزنى اويوب چقرمق ياخود بطلاتمق معناسنه‌در يقال سمر عين فلان سمرا من الباب الاول اذا سملها اوفقأها وسودى سمار قلق معناسنه‌در يقال سمر اللبن اذا جعله سمارا وياىدن اوق صاتويرمك معناسنه‌در يقال سمر السهم اذا ارسله وطوار اوت اوتلامق معناسنه‌در يقال سمرت الماشية النبات اذا رعته وشراب ايچمك معناسنه‌در يقال سمر الخمر اذا شربها وبريره مسمار قاقوب بكشدرمك معناسنه‌در يقال سمر الشئ سمرا من الباب الاول والثانى اذا شد بالمسمار (السمار) سحاب وزننده صويى چوق اولان يوفقه سوده دينور تقول شربت لبنا سمارا اى كثير الماء وسمار برموضع آديدر (المسمار) مفتاح وزننده كندوسيله بر نسنه بند اولنوب بكشدريلن آلته دينور واكثره دينوركه فارسيده ميخ ديرلر جمعى مسامير كلور ومسمار ام المؤمنين ميمونه رضى الله عنها جنابلرينك بر كلبى اسميدركه خسته اولدقده وازحتنا المسمار ديو مبتلا اولديغى زحمته تندب ايلشدر وضبه قبيله‌سندن عمرو نام كمسه‌نك فرسى آديدر ومسمار الابل دوه قسمنك رعايت وتيمارى خصوصنده حسن اهتمام ايدر اولان آدمه اطلاق اولنور يقال هو مسمار الابل اى حسن القوام بها (المسمور) كوده‌سى حليمسز اوله‌رق عروق واعصاب وعظامى قوند وسخت وقوى اولان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل مسمور اذا كان القليل اللحم الشديد اسر العظام والعصب وصافى وهموار اوليوب مخلوط ومغشوش اولان ديرلكه اطلاق اولنور صو قارشمش سود كبى يقال عيش مسمور اى مخلوط ممذوق (المسمورة) هايله شول خاتونه اطلاق اولنوركه كوده‌سنك اتى سست وسلپوك اوليوب سكيرلرى واتلرى ديرنكلى وقوند وقوى اوله يقال جارية مسمورة اذا كانت معصوبة الجسد غير رخوة اللحم (السمر) سينك فتحى وميمك سكونيله باديه اشجارندن بر شجر معروف آديدر مفردى سمره‌در هايله جميع مفرداتده بوشجرى مغيلان نوعندن اولمق اوزره بيان ايدرلر وآنكله بعض اشخاص تسميه اولنديلر ازانجمله سمرة بن جناد ابن جندب وسمرة بن عمرو بن جندب وسمرة بن جندب بن هلال وسمرة بن حبيب وسمرة بن ربيعه وسمرة بن عمرو العنبرى وسمرة بن معاويه وسمرة بن معير صحابه‌لردر وجندب بن مروان السمرى سمرة بن جندب الصحابى نسلندندر محدثيندندر ومحمد بن موسى السمرى كه فتحتيله‌در محدثدر (السمريه) ياى نسبتله دائما شجر سمره رعى ايدن

دوه‌لره دینـور یقال ابل سمیریة اذا کانت تأکل السمرة (سمیر) زبیر وزننده اسامیدندر ابوسلیمان سمیر وسمیر بن الحصین الساعدی اصحابدندر (التسمیر) تفعیل وزننده بودخی بریری مخلمق معناسنه‌در یقال سمره تسمیرا اذا شده بالمسمار وبرنسنه‌یی الدن صالیویرمك علی قول خاصة یایدن اوقی صالیویرمك معناسنه‌در یقال سمر الشیٔ اذا سمره وارسله اویقال سمر السهم اذا ارسله (سمیراء) سینك فتحیله برموضع آدیدر وسمیراء بنت قیس صحابیه‌در (السمور) صبور وزننده جست ورونده ناقه‌یه دینور یقال ناقة سمور ای سریعة (سمور) تنور وزننده بواسمله معروف جانوردرکه دریسندن ذی قیمت کورکلر اتخاذ اولنور بوجانور ترکستانده وبلاد شمالیه‌ده اولور (سموره) تنوره وزننده (وسمره) واوسز جلالقه طائفه‌سنك شهرلری اسمیدرکه آنده ساکن اولورلر ایدی مؤلف مدینة الجلالقة عنوانیله ذکر ایدوب لکن کرك بوراده وکرك قاف بابنده بیانندن سکوت ایلمشـدر کتب جغرافیاده مرسوم اولدیغی اوزره جلالقه طائفه‌سی نصاری قومندن اولوب ودیارلری اندلس شمالیسنده اولمق اوزره مشروحدر تاریخ هجرتك اوچیوز یکرمی سکز سنه‌سنده خروج ایدوب اندلس اوزره هجوم واوحوالیده مدت مدیده اشعال نائرهٔ فساد ایلدیلر و جلالقه لفظی دانیمارقه معربی اولمغله حالا شمالده دانیمارقه اطلاق ایلدکلری طائفه اوله‌جقدر (السامرة) عامره وزننده بین الحرمین برقریه آدیدر وسامره یهود قومندن برطائفه‌یه اطلاق اولنورکه بعض احکاملرنده آنلره مخالفت ایدرلر مثلا حضرت موسادنصکره پیغمبر بعث اولنمدیغنه ذاهب اولورلر وبرکسه کندیلره طوقنجق اولسـه لامساس دیرلر ونابلس شهرنی قبله اتخاذ ایدرلر وآنلر ایکی صنف‌در برینه دوشان وبرینه کوشان دیرلر وموسی علیه السلام مناجاته کتدکدنصکره التوندن بوزاغی دوزوب واکا عبادت ایدن یهودی که سامری دیرلر ایدی کرمانی الاصل برعلج وفرومایه شخص ایدی علی قول عظمای بنی اسرائیلدن ایدی و اول سـامره نام موضعه منسوبدر شارح دیرکه فرعون اطفال بنی اسرائیلی قتل عام ایلدیکی سنه‌ده مزبور سامری که اسمی موسی بن ظفر ایدی والده‌سی طوغوروب قتل خوفندن کوهستانده برغاره وضع ایلشیدی فتنهٔ مقدره‌نك انفاذی مصلحتنه مبنی امر حضرت قادربیز والله جبریل امین مرقومك تغذیه و تربیه‌سـنه اشتغال ایدوب نشو ونما بولدقدنصکره کلوب قومنه ملتحق وبالاخره فتنهٔ معهوده‌یه قائد وسائق اولدی استادم علیه الرحمة بومعنایی اشبو قطعه‌ده ایما ایلمشدر

اذا الطفل لم یکتب نجیبا تخلفت ★ ظنون مربیه و خاب المؤمل
فموسی الذی رباه جبریل کافر ★ وموسی الذی رباه فرعون مرسل

ومحدثیندن ابراهیم بن ابی العباس السامری که میمك فتحی ورانك تشدیدیله‌در سرمن

[illegible] تصغيره [illegible] اولنان [illegible]
[illegible] ([illegible]) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] اطلاق [illegible] ([illegible])
[illegible] اطلاق اولنور [illegible] تعبير اولنور (السدر)
[illegible] فالق معناسنه در [illegible]
[illegible] ([illegible]) [illegible] معناسنه [illegible]
[illegible] عارض اولديغندن [illegible]
[illegible] حالات [illegible] ديور [illegible]
[illegible] عارض اولان باطلاق حالته ديور يقال اخذه السدار اى ضعف البصر
او هو شئ يعرض للانسان من ضعف بصره من السكر وغشى الدوار والعشى [illegible]
[illegible] وغشى الدوار [illegible]
[illegible] من السكر او الدوار معطوف اولوب معنى متحد اولور [illegible]
[illegible] (الاسدرار) [illegible] آدمك [illegible] مذكوره عارض اولمق
معناسنه در يقال اسدر بصره اذا اخذه السدير (المسدر) [illegible]
[illegible] اولان يوله ديور يقال طريق مسدر اى طويل مستقيم [illegible]
[illegible] وصف اولنور يقال كلام مسدر اى قويم (السدور) [illegible]
[illegible] اطلاق اولنور كويا كه [illegible] شوكت [illegible]
[illegible] اولديغى [illegible] مبنيدر [illegible] حالته ديور
يقال اخذه السدور اى غشاوة العين (السدر) قوله (واسيدر) [illegible]
[illegible] معرب [illegible] اكثر [illegible]
[illegible] قوش و [illegible] ديدكلرى [illegible]
[illegible] اولوب آتشدن [illegible] اولور [illegible] آتشدن
[illegible] اول [illegible] منديل [illegible] مقوله سى [illegible]
[illegible] ايدوب صابونله غسل اولنمقدن زياده [illegible]
اولور و قوش اولنسنه قائل اولنلرك قوللرى بودركه اوان و نقوش ايله مزين
و منقش و بغايت خوش آواز بر قوشدر منقارنده اوچيوز التمش دلكلرى واردر
و كمال طغيانده روزكاره قرشو اوتوروب روزكار اول دلكلره طوقندقجه كونا
كون آوازلر ظهور ايدر استماع ايدن قوشلرى احتيار باشنه مجتمع اولورلر آنلرى
[illegible] اخذ و غذا ايدر و ديرلركه بيك سنه مدت معمر اولور وقتا كه

بيلك سنه تمام اولدقده قتى وافر اوطون بركدروب اوزرينه چقار وبرمرتبه لطيف وسوزناك نغماته دمساز اولور كه كنديسى دخى متأثر اولوب عاشق شوريده كبى سرمست اولمغله كمال وجددن قنادلرنى برى برينه چالدقده چقماق كبى ارالرندن آتش ظهور واول اوطون خرمننى احراق ايدوب كنديسى دخى برابرجه محترق اولور بامره تعالى رمادندن بريمورطه حاصل ودرساعت جوفندن برياورى پيدا وقرين نشو ونما اولور وجانور مزبور هندستانه مخصوصدر عجايب قدرت ربانيدن دوز دكلدر انتهى (السمسار) سينك كسريله بايع ايله مشترى بيننده متوسط اولان آدمه دينوركه ميانجى تعبير اولنور دلالدن بشقه‌در بوپزونك منزلنده‌در جمعى سماسره‌در نته‌كه سفسير دخى ديرلركه ذكر اولندى مترجم ديركه مغربده فارسيدن معرب اولمق اوزره مرسومدر ظاهر اسيپ سار معربيدركه سركشته‌لك صاحبى ديمكدر ميانجى بايع ايله مشترى بيننده تردد وصرف انفاس ايده‌رك سركشته‌لكى باعث تسميه اولمق ملحوظدر وسمسار الشئ برنسنه‌نك مالكى اولوب حفظ ورعايت ونظارتنده كركى كبى قائم اولان آدمه اطلاق اولنور يقال هوسمساره اى مالكه وقيمه وايكى دوست ارالغنده اولان ميانجى‌يه دينوركه ميانلرنى ربط واصلاحه مدار اولور وسمسار الارض ترلا ومزارع مقوله‌سى ارضك امور واحوالنى كركى كبى بيلوب اولبابده حاذق وآكاه اولان آدمه اطلاق اولنور مؤنثى سمساره‌در هايله (السمسرة) دحرجه وزننده آنلردن مصدردر سمسارلق ايلمك معناسنه‌در يقال سمسر فلان اذاصار سمسارا (المسمقر) قافله مسلحب وزننده بغايت اسى وكرمناك اولان كونه دينور يقال يوم مسمقر اى شديد الحر (السمهدر) سفرجل وزننده سموز كشى‌يه دينور يقال رجل سمهدر اى سمين وآلت تناسله دينور وككيش وواسع ارض وبلده‌يه دينور وبعيدة الغور ارض دينور چول بيابان كبى رهبرسز كيدنلر اكثرى كمراه اولورلر اوله (السمهرى) جعفرى وزننده سخت ومتين مزراغه دينور فى الاصل سمهر نام مزراقجينك ياپديغى مزراغه دينور ايدى كه بغايت متين واعلا اولور ايدى بعده هرمحكم و بهتر مزراغى اكانسبتله رمح سمهرى ديديلر ومزبورك ردينه نام زوجه‌سى دخى مزراق ياپار ايدى اوندخى اعلا اولمغله رمح ردينى اكامنسوبدر على قول سمهرى حبشه قرالرندن سمهر نام قريه‌يه منسوبدر (الاسمهرار) اسبطرار وزننده لفظ مزبوردن متصرفدر مطلقا برنسنه سخت وشديد اولمق معناسنه‌در يقال اسمهر الشئ اذاصلب واشتد وبرنسنه مزراق كبى راست ومعتدل اوله‌رق ديكيلوب طورور اولمق معناسنه‌در يقال اسمهر العود اذا اعتدل وقام وقرا كولق پك چوكوب بصمق معناسنه مستعملدر شدت معناسندن مأخوذدر يقال اسمهر الظلام اذاتنكر وتراكم (المسمهر) مقشعر وزننده آلت تناسله اطلاق

اولنور (السمهرة) دحرجه وزنده اكثريسى اوزون وقوتلو اولهرق دوكلوب
اوجلرنده دانه‌لرى كوبك كبى بردانه اولوق معناسنه‌در معناى مذكوردن تصرف
اولنمشدر يقال سمهر الزرع اذا لم يتوالد كانه كل حبة رأسها اى برأس سنبلتها
(السمعر) جعفر وزنده وشين ايله هوحقه بلوب كيمه وحقيقته عارف واحواله
منقل اولان آدمه ديرلر وسمر الاوانى اصحابندندر ومحدثيندن هشام السنوانى
بدربنت اسميدر (السبسير) سينك كسريله سبر ماده‌سنده ذكر ايلدى (سنجار)
سينك كسريله موصل شهرينه اوچ مرحله مسافه‌ده برشهر مشهور اسميدر ودبار
مصريه‌ده برقريه آديدر (السندرة) دحرجه وزنده سرعتله كيتمك معناسنه‌در يقال
سندر الرجل اذا اسرع وسندره برنوع اولجك آديدر كه بغايت واسع اولوربركونه
شجر اسميدركه آندن ياى واوق دوزرلر بوشجر فارسيده غوش وتركيده قاين آغاجى
ديدكلرى متين آغاجدر وبرخاتون اسميدركه دائما تام ووافى اولجك ايله بغداى بيع
ايدر ايدى شارح ديركه امام على كرم الله وجهه حضرتلرينك اشبو * انا الذى
سمتنى امى حيدره * كليث غابات غليظ القصره * اكيلكم بالسيف كيل السندره *
ارجوزه‌سنده سندره لفظى ذكر اولنان ايكى معنايه‌ده محتملدر (السندرى)
جعفرى وزنده ياوز ودليرو بردل آدمه اطلاق اولنوركه دشمنك اولجكنه وافى
مكافات ايدر ياخود شجر مزبوره منسوبدر شدت وصلابتده يقال رجل سندرى اى
جرئ شديد واوزون آدمه وسائر شيئه اطلاق اولنور وارسلانه اطلاق اولنور
وبغايت آق اولان مزراق واوق تمرنه وقلج نام‌لوسنه اطلاق اولنور وسندرى برشاعر
لقبيدر وبرنوع بيوك وايرى اولجك آديدر وبوسندره دن بشقه‌در كوياكه اكا
منسوبدر وكوزلرى ايرى وبيوك اولان انسان وحيوانه اطلاق اولنور يقال
رجل سندرى اى انفخم العينين وايو وبهتر شيئه ديرلر يقال شئ سندرى اى
جيد وكوتو وكمتر شيئه ديمكله ضد اولور يقال شئ سندرى اى ردئ بومعنا
ضخامت معناسندن مصوردركه اكثرى يقنقسز اولور وسندرى برجنس قوشك
اسميدر وبغايت صاف وبراق اولان تمرنه ديرلر يقال سنان سندرى اى ازرق وبر
اينده مستعجل وشتابكار آدمه ديرلر يقال رجل سندرى اى مستعجل وسخت
ومستحكم كريشلنمش متين وزور منديابه ديرلر يقال قوس سندرية اى موترة محكمة
(سندنهور) سينك كسرى ودال ونون ثانيه‌نك فتحى وهانك ضميله مصرده شرقيه‌ده
ايكى قريه اسميدر (السنقطار) سينك ونونك كسريله سقنطار معناسنه‌دركه ذكر
اولندى (السنز) سينك ونونك فتحيله چتين خويلو اولمق معناسنه‌در يقال سنز
الرجل سنزا من الباب الرابع اذا شرس خلقه (السنور) سينك كسرى ونون
مشدده‌نك فتحيله معروفدركه كدى‌يه ديرلر فارسيده كربه ديرلر معناى مزبوردن

مأخوذدر

مأخوذدر وبرقومك سيد ومهترینه اطلاق اولنور محافظه‌سنه مبنی يقال هوسنور القوم ای سیدهم ودوه وآت مقوله‌سنك بيونلرنده اولان قبورغه‌یه اطلاق اولنور وقوبرغك كوكنه دينور جمعی سنانیرکلور (السنار) رمان وزننده بودخی کدی‌یه دينور (السنور) خرول وزننده جنك‌اسبابندن زره طرزنده برکسیم جبه‌اشمیدرکه قايشدن دوزب جنكلرده تلبس ايدرلر يقال لبس سنوره وهو لبوس من‌قد كالدرع وبالجمله سلاحه اطلاق اولنور يقال لبسوا السنور وهوكل سلاح (سنير) امير وزننده حمص ايله بعلبك بيننده برطاغك آديدر (سنقر) قاقله قنفذ وزننده‌كه سنقر الاشقر ايله معروفدر سلفده برکسه درکه دمشق شامی تغلبا ضبط وآنده تسلطن ايلدی مترجم ديرکه اصل سنقر لفظ‌تركيدر فارسیده شنقار ديدكلری آق طوغانه دينورکه عامه صونقور تعبيرايدرلر تركستانه مخصوصدر انكله سلاطين صيدايدرلر بوسببله بعض‌كسه‌لری آنكله تسميه ايدرلر ومؤلفك ذكر ايلديكی پادشاه كتب تواريخده آقسنقرعنوانده مرسومدر انتهى وعبدالله بن فتوح بن سنقر محدثيندندر وابوعبدالله محمد بن طيبرس السنقرى الصوفى امير على بن سنقرك مواليسندندركه صحيح بخاری راويسی روزبه‌دن استماع حديث ايلشدر وسنقر الزينى اعلامدندركه بزلر اصحابندن حديث روايت ايدر زيعنی اصحابی سلسله‌مز رجالندندر (السنمار) سينك ونونك كسرى وميمك تشديديله آيه دينور قمر معناسنه وكيجه‌لر اصلا ايومز اولان آدمه دينور واوغری‌یه اطلاق اولنور وبراسكاف يعنى فی‌الاصل كفشكر اولان برمعمار آديدركه ملوك عراقدن نعمان بن امرء القيس ايچون ظهر كوفه‌ده غرائبدن اوله‌رق برقصر عجيب الطرح بنا ايلشدر بعد الاتمام ملك مشار اليه‌كلوب تماشا ايلدكده شايد سلاطين سائره طرفنه‌ده كيدوب آنلره‌ده بورسمه قصر بنا ايدر ملاحظه‌سيله بيچاره معماری كنكرهٔ بامدن اشاغی‌یه القا ايلدی على قول سنمار احيحة بن الحلاج نام كسه‌نك غلامی اولوب احيحه ايچون خانه‌سی‌حواليسنده قلعه تعبير اولنور برحصن غريب بنا ايدوب بعدالاكمال متانت ولطافتنی بغايت استحسان ونوازش واحسان ايلدكده بن بوبناده برصنعت غريبه اجرا يعنی برطاشی مجموع بنايه كليدايلدم اكر اول‌طاش يرندن نزع اولنورسه جملهٔ حصار البته منهدم‌اولور ديوب بعد الاستفسار اول طاشی ارائت ايلدكده شايد بكا برغيظ وغدر ايده‌جكی طتوب ياخود برتقريبله آخر بركسه‌يه ارائتله باعث بربادیٔ خانمانم اولور ديو بالای بامدن القا وحقنده جزای سنماری اجرا ايلدی برآدمه خدمتی ياخود برجميله‌مى مقابلنده غدر واسائت ايدنلر حقنده ضرب اولنور (سنهور) سينك فتحيله مصرده ايكی قريه آديدر بری بحيره‌ده وبری غربيه‌ده واقعدر وصعيد ايالتنده اولان شين‌معجمه ايله‌در (السورة) سينك‌فتحی وواوك سكونيله (والسوار) سينك ضميله

[illegible] سورة [illegible] ويوروكنه اشه صحرايوب [illegible]
[illegible] مكوك المطلى سورة الكاز والطل وسوارها الى
حدتها موقف سوره [illegible] بو سوار وسواره بركتك صحرالق [illegible]
اولوب [illegible] مسه اسعرى الى [illegible] وسورة الحل كرانى
وسورة [illegible] او والقاسدن [illegible] بقتك سورة في الفعال اي
وهلامه والقاع فيه وسورة الزيد [illegible] شدتدن [illegible] يقال الروم سورة
سورة اى شدة وسورة السلطان پادشاهلرك قهر وعظمت واعتلا وسطوتيدن
[illegible] يقال اشتدت عليهم سورة السلطان اى سطوته واعتدائه وعلاده سورة
قيس احمد وسوره موضع آيدر واسفرين [illegible] صاحب السنن ابو عيسى
محمدبن عيسى الترمذى [illegible] وسوره بن الحكم النسابه
[illegible] كندلرى من اخذ حديث ابوالقدس (السور)
سور وزننده (والسور) مفهوم وزننده شراب معولهسى [illegible] اشـده صحر ايوب
خطرى باشته [illegible] كى دونمك معناسنه‌در يقال سار الشراب فى رأسه
يسور سورا وسوورا اذا دار وارتفع فيه وركسه وادملك يوزينه [illegible]
صحرايوب آتلق معناسنه‌در يقال سار الرجل اليك اذا وثب وثار وسور دېواره
طرمانوب چيقمق معناسنه‌در تقول سرت الحائط اذا تسلقته (السوار) شداد
وزننده شول آدمه ديورلركه شراب دماغنه تيز صحر ايوب سرسم ايده اوله
مبالغه اطلاق اولنور زيرا سواريت خمرك صفتيدر يقال هو سوار اذا كان يسور
الخمر فى رأسه سريعا واسكت دماغنه تأثير ايدن تيز وحكرك كلامه اطلاق اولنور
يقال كلام سوار اذا صار يأخذ بالرأس شارح ديركه كرچه نسخه‌لرده والكلام
عنوانده مرسوم اولوب لكن صواب اولان والكلب اولمقدركه آدمك باشندن
قوراپوب قاپار اولان كلب ديمك اولور (المساورة) مفاعله وزننده برآدمك
باشندن قوزيوب طوتمق معناسنه‌در يقال ساور فلانا اذا اخذ برأسه ومساوره
وسوار بركسه ايله دوكشمك ايچون اوزرينه صحرايوب آتيلمق معناسنه‌در يقال
ساور فلانا مساورة وسوارا اذا واثبه (السور) سينك ضميله شهرك چورهسنه
دائر اداره چكيلن باروبه وحصاره ديرلر جمعى اسوار كلور وسيران كلور سينك
كسريله وسور صوى وپاك جنس اولان دوه‌لره ديرلر يقال له سور من الابل اى كرام
(السورة) سينك ضميله درجه ومنزلته اطلاق اولنور يقال له سورة عليك اى
منزلة وسورة القرآن معلومدر معناى مزبوردن مأخوذدر زيرا هر برى اخردن
مقطوعه منزلة بعد منزلة‌در وسورة شرف وشان معناسنه مستعملدر يقال صاحب
سورة اى شرف وطرح حسن اوزره بنياد اولمش بناء رفيعه اطلاق اولنور مؤلفك ما طال

من البناء

من البناء قولی ماطال الی جانب انسماء دیکدر وسوره نشان وعلامته دینور ودیوار یاپوسنك عرقندن یعنی هر قورندن وصره‌سندن برقوره وبرصره‌یه اطلاق اولنور جمع جنسی سوردر وجمع صیغی سوردر غرف وزننده (السوار) کتاب وزننده (والسوار) غراب وزننده بیلازکه دینورکه زنان بیلکجه‌لرینه بچرلر جمعی اسوره وساوره کلور وسور کلور سینك ضم ومدیله وسوور کلور ضمتینله وسوار کتاب وزننده اسامیدندر ابوطاهر ابن سوار مقریٔ معروفدر وعبیدالله بن هشام بن سوار محدثدر (الاسوار) همزه‌نك ضمیله بودخی بیلازکه دینور سوار کبی واسوار همزه‌نك ضمی وکسریله آت یدن آدمه دینورکه یدجی تعبیر اولنور وماهر تیرانداره دینور وآت اوزرنده یکیجری اوتورشی کبی اوتور میوب صخرهٔ صما کبی ثابت واستوار اولان شهسواره دینور جمعی اساوره واساور کلور وابو عیسی الاسواری محدثیندندر اساورهٔ آتیه‌یه منسوبدر شارح دیرکه بلازك معناسنه اولان سوار دستواره معربیدر کذلك اشواره سوار معربیدر (اسوار) همزه‌نك فتحیله اصفهان قضاسنده برقریه آدیدر زهاددن محیسن ومحدثیندن محمدبن احمد الاسواریان اورادندر (المسور) معظم وزننده بیلکجه‌ده بیلازك کچوره‌جك یره دینور ومسور اسامیدندر مسور بن عبدالملك محدثدر مسور بن یزید المالکی الکاهلی اصحابدندر (المسور) منبر وزننده (والمسورة) هایله میشیندن یاپیلان طیانه‌جق یصدغه دینور ومسور بن مخرمه وابوعبدالله مسورکه برمحل وصنعته منسوب دکلدر صحابه‌لردر (مسور) مقعد وزننده یمنده ایکی حصن آدیدر بریسی بنو المنتاب ودیکری بنوابی الفتوح جماعته مخصوصدر (السور) سینك ضمیله شهر حصارینه دینورکه ذکر اولندی وصور ضیافته دینور وبولفظ فارسیدر ابتدا فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری تکلم بیورملریله شرفیاب ایلدیلر مؤلف بونکله خندق غزوه‌سنده صادر اولان اشبو [قوموا فقدصنع جابرسور] حدیثنه اشارت ایلشدر قال فی النهایة ای طعاما یدعوا الیه الناس واللفظة فارسیة کرچه سور ایله بوراده ضیافت طعامی مراد اولوب لکن خندکه ملایمتی ارباب لطافته روشندر وسور تابعیندن محمدبن خالدالضبی لقبیدر وکعب بن سور بصره قاضیسیدرکه فاروق اعظم طرفندن منصوب ایدی (ابوسویره) مصغر بنیه‌سیله شیخ سفیان ثوری اولان جبلة بن سحیم کنیه‌سیدر (التسور) تفعل وزننده دیواره طرمانوب چقمق معناسنه‌دردر تقول تسورت الحائط اذا تسلقته (سرسر) مکرر اسور لفظندن امر حاضردر برآدمه معالیٔ امور ومراتبه ارتفاع ایلك بابنده تأکیدی متضمن امر واغرا ایچون تکلم اولنور (سوریه) سینك ضمی ویانك تخفیفیله شام اولکه سنك اسم قدیمیدر علی قول حمص ارضندن خناصره قربنده برموضع آدیدر کتب جغرافیاده شام

اولنه‌سی سوریا ایله مرسومدر نفط سریانیدر سوری نام پادشاهه یاخود نمرودک اسم اصلیسی سوریوس اولنمغله اکا منسوبدر (سورین) سینک ضمیله ری نام بلده ترابنده ونهرک آدیدر یعنی بن زید بن علی بن الحسین رضی الله عنه حضرتلرینک آلت شهادتی اولان قطبی اول نهرده غسل ایتدیرلیه ری خلق نهر مزبوردن تطهیر وتشأم ایدرلر (سوری) طوبی وزننده عراقده برموضع آدیدر مقدما سریانیون بلادندن ایدی وبغداد اعمالندن برموضع آدیدر وکاه اولورکه مد ایله سوراء دخی دیرلر (الاساورة) سوارک جمعیدر شدکه ذکر اولندی واساوره عجم جنسندن برقومه اطلاق اولنورکه بصره‌یه نازل ومقیم اولمشلر ایدی شده که احامره طائفه‌سی کوفه‌یه نزول واقامت ایتمشلر ایدی بغایت استاد تیرانداز اولدقلریله اساوره اطلاق اولنمشیدی (ذوالاسوار) همزه‌نک کسریله ملوک یمندن بریتک لقبیدر دائما بلازک‌طاقنورایدی ارباب سلطنتدن اولیوب برتقریبله تسلطن داعیه‌سنه دوشوب باشنده اولان عسکر ایله بنی خلقنه اغاره وهجوم ایتمکله بینلرنده حرب عظیم واقع اولوب انجام کار منهزم وحواص ومتعلقاتیله برغاره التجا ودروندن محاربه‌یه ابتدار ایلمکله عقبکیری اولان بنو معد اطراف غاری حصار ایدوب بالاخره منبه نام کسه ایجرویه تتون ویرمکله جمله‌سی هلاک اولدیلر بو سببله مزبور منبه دخان ایله تسمیه اولندی (السهبرة) سینک وبانک فتحیله اثمه تعبیر اولنان قوی اسماسندندر (اسجعرة) دحرجه وزننده برنسنه‌دن قورقوب تجان کسه‌نک قاچمسی کبی سکردوب کتمک معناسنه‌در یقال سمجعر الرجل اذا عدا عد وفزع (السهدر) جعفر وزننده (واسمهدر) سفرجل وزننده ایراق معناسنه‌در یقال بلد سهدر وسمهدر ای بعید (السهر) فتحتینله کیجه اویومیوب اویانق طورمق معناسنه‌در یقال سهر الرجل البارحة سهرا من الباب الرابع اذا لم ینم لیلا مترجم دیرکه بین الاطباء سهر علت معروفه‌در مبتلاسی بهرکیجه او یویمز سببی صفرادن یاسودادن ومالیخولیا وسائر بومقوله حادثه‌دن عارض اولور (الساهر والسهار) کتان وزننده (والسهران) سکران وزننده (والسهرة) تؤده وزننده آندن صفتلردر کیجه‌لر یاتمیوب دائما اویانق طوران کشی‌یه دینور وساهر مبالغة لیله‌ده وصف اولور یقال لیل ساهر ای ذوسهر کما یقال لیل نائم (الساهرة) ظاهره وزننده ارضه علی قول وجه ارضه اطلاق اولنور کویا که کثرت وطیٔ اقدامدن سهر اوزره اولور یقال قطعوا ساهرة بسیطة ای ارضا او وجه ارض ودائما جریان اوزره اولان چشمه‌یه واپازمه‌یه اطلاق اولنور کویا که اصلا فاتر اولمز یقال عین ساهرة ای جاریة یعنی لاتفتر ومنه خیر المال عین ساهرة لعین نائمة وهی عین صاحبها لانه فارغ البال لایهتم بها وساهره بیابانه اطلاق اولنور تقول قطعنا ساهرة بعیدة ای فلاة واصلا انسان

وحیوان ایاغی باصوب چکنمامش ارضه اطلاق اولنور علی قول شول ارضه اطلاق اولنورکه حق جل وعلا یوم قیامتده حشر مخلوقات ایچون تجدید ایلیه‌جکدرکه ارض بیضاء دخی دینور وساهره قدس شریفده برطاغك آدیدر وجهنمه اطلاق اولنور وشام اولکه‌سنده برارضك اسمیدر قال الشارح ومنه قوله تعالی [فاذاهم بالساهرة] ای فاذاهم احیاء علی وجه الارض بعدما کانوا امواتا فی بطنها والساهرة الارض المستویة البیضاء سمیت بذلك لان السراب یجری فیها اولان سالکها یسهر خوفا وقیل اسم جهنم کذا فی البیضاوی وقال السجستانی سمیت ساهرة لان فیها سهرهم ونومهم واصلها مسهورة ومسهور فیها فصرف من مفعولة الی فاعلة کما قیل عیشة راضیة ای مرضیة وساهره قمرك غلافنه دینور ساهورکبی کما سیذکر (الاسهران) تثنیه بنیه سیله انسانك برونیله ذکرینه اطلاق اولنور دائما قائم اولدقلری ملاحظه‌سیله واسهران صرتده ایکی طمره دینورکه نطفه انلره واروب آنلردن آلته جاری ونازل اولورکه منبع نطفه اولان طمرلر اوله‌جقدر وبرونده ایکی طمره دینور رطوبت آنلردن جریان ایدر کذلك کوزده ایکی طمره دینور کذلك شول ایکی طمرلره دینورکه خایه‌لردن چکیلوب ذکرك ایچ یوزنده قاوشورلر (الساهور) کافور وزننده بودخی کیجه وقتی اویانقلغه دینور مبالغة اطلاق اولنمشدر یقال فلان یحب الساهور ای السهر وچوقلغه اطلاق اولنور کثرت معناسنه وقمرك غلافنه دینور عربلر زعم ایدرلرکه آیك غلافی اولمغله خسوف هنگامنده اکا دخولله ظلمانی اولور یقولون دخل القمر فی الساهور اذا انکسف وخرج من الساهور اذا انجلی وآیك آغیلنه دینور دارة القمر معناسنه وهرآیك آخر طقوز کیجه‌لرینه اطلاق اولنور آی کورنمز اولدیغیچون ویریوزینك کولکه‌سنه دینور ظل ساهره معناسنه حقیقتده غلاف قمر ایله بومعنا متحددر زیرا ظل ساهره شمس وقمر بیننه حیلولت ایلمکله قمر شمسدن استفاضهٔ نور ایلیوب اول ظل ایله ظلمانی اولور وساهور العین پیکارك اصل ومنبعنه اطلاق اولنور (السهار) غراب وزننده بودخی کیجه اویانقلغه دینور سهر معناسنه وبوعلت اولدیغیچون فعال وزننده دخی وارد اولمشدر (الساهریة) برنوع عطر آدیدر ترکیبی بغایت دشوار اولمغله عمله کتورن آدم کیجه‌لری اویقوسز قالدیغیچون اطلاق ایلدیلر (مسهر) محسن وزننده بررجل آدیدر (السیر) سینك فتحی ویانك سکونیله (والمسیر) میمك فتحیله (والتسیار) تذکار وزننده (والمسیرة) میمك فتحیله (والسیرورة) صیروره وزننده کزمك معناسنه‌درکه فارسیده کشت وکذار مرادفیدر نته که مؤلف بصائرده المضی فی الارض عنوانیله تفسیر ایلمشدر یقال سار الرجل یسیر سیرا ومسیرا وتسیارا ومسیرة وسیرورة اذا ذهب

في الارض ومتعدى اولور كزدرمك معناسنه يقال سار البعير وسيره يعنى سيره
(الاسارة) همزه نك كسريله كزدرمك معناسنه در يقال اساره واسار به اذا جعله
سايرا (السيرة) سينك كسريله اسمدر كزمكه وكزينه ديورد روش معناسنه وسيره
سنت وطريقه وهيئت معنالرينه مستعملدر كه انسانك معنوى طوتديغى يولدن وقائم
اولديغى حالندن عبارتدر يقال له سيرة حسنة اى سنة وطريقة ويقال له سيرة قبيحة
اى سنة وهيئة جمعى سير كلور عنب وزننده وسيره ديار آخردن جلب اولنان
ذخيره يه اطلاق اولنور ميره معناسنه (المسور) عصفور وزننده اسم مفعولدر سير
اولنان يوله كذلك سير ايتديريلن آدمه ديور يقال طريق مسور ورجل مسور به
شارحك بيانه كوره بو خلاف قياسدر زيرا قياس مسير اولمقدر ظاهرا مصدره
التباس محذورينه مبنيدر (السيرة) سينك فتحيله سيردن برضرب ونوعدر يعنى
بردرلو كزمك معناسنه دركه بناء نوع اولور شارح ديركه بو كرچه بناء مره
بيه سنده در لكن بناء نوع اوله رق مستعملدر اسم اولان سيره يه عدم التباس ايچون
(السيرة) سينك ضميله همزه وزننده كثير السير اولان آدمه ديور يقال رجل
سيرة اى كثير السير (التسيير) تفعيل وزننده بودخى كزدرمك معناسنه در تكثيرى
متعدىدر يقال سيره بمعنى اساره وآتك صرتندن جولى صيرمق معناسنه مستعملدر
يقال سير الجل عن الفرس اذا نزعه وبرسوزى يا برنسنه يى بين الناس فاش وزبانزد
قلمق معناسنه مستعملدر يقال سير المثل اذا جعله سايرا واخبار اسلافى نقل وبيان ايلمك
معناسنه مستعملدر يقال سير فلان سيرة اى جاء باحاديث الاوائل وخاتون حنا
مقوله سى خضابى صاچنه يول يول ياقق معناسنه مستعملدر يقال سيرت المرأة خضابها
اذا خططته يعنى جعلته خطوطا كانسيور (السير) غير وزننده مصدردركه ذكر
اولندى وسير دريدن انجه انجه ديلنوب ديز اولان اوزنجه قايشه دينوركه صريم
تعبير اولنور قازنشنه ترشه تعبير اولنوركه تراشه محرفيدر جمعى سيوردر محدثيندن
حسين بن محمد وعبدالملك بن احمد السيوريان اكا منسوبلردر شارح ديركه بو خلاف
قياس اوزره در زيرا نسبتده قياس اولان مفرده ارجاع اولنمقدر وبعضلر بونلرى
سيور نام بلده يه نسبت ايدرلر واكثر علماء قول ثانى يى تصحيح ايلديلر انتهى وسير
بنده جند شهرينك شرقيسنده بربلده آديدر فقه شريفده كتاب البيان والزوائد
مؤلفى يحيى بن ابى الخير السيرى العمرانى اورادندر (هبير سيار) اميرعيار وزننده
نجد اولكه سنده برقومسال آديدر آنده قرامطه رئيسى اولان ابوسعيد الجنابى نام
خارجى فتى وافر فساد ايلمشدر وسيار اساميدندر سيار بن بكر صحابه دروتابعين
ومحدثيندن سيار ايله مسمى وافر ذوات واردر (السياريون) برجماعتدركه
محدثيندن عمر بن يزيد السيارى اول جمله دندر (السيارة) طياره وزننده كاربانه

اطلاق

اطلاق اولنور قافله معناسنه يقال جاءت سيارة اى قافلة (ابوسياره) عميرة بن خالد العدوانى كنيه‌سيدر برسياه اشكى واريدى قرق سنه متصلا آنكله حاجى مزدلفه‌دن منايه طاشيوب كوتردى اياب وذهابنده منايه مشرف ثبير نام طاغه خطا بااشرق ثبير كيمانغير يعنى كيمانسرع الى النحر ديرايدى جاهليه‌ده قبل طلوع الشمس افاضه ايلدكلرينه مبنى ثبيره اشراقله امر ايدر ايدى‌كه ذبح قربانه مبادرت ايده‌لر اكا بناء بين‌العرب اصح من‌عير ابى سيار مثل اولدى (السيراء) سينك كسريله عنباء وزننده برنوع الاجه قماش آديدركه يول يول صارى قملو وچبوقلو اولور چتاره كبى على قول نسجنه يول يول ايپك مختلط اولور وخالص وبيغش التونه اطلاق اولنور سيرو رواجنه مبنى وبركونه نبات آديدركه خلهيه يعنى دوه علفى اولان خوشمزه اوته شبيه اولور وسيراء چكردكه ياپشق اولان انجه قبوغه دينورويوركك پرده‌سنه دينور حجاب القلب معناسنه وخرما جريدينه دينور (السيران) سيدان وزننده برموضع آديدر (سيروان) سينك كسرى ورانك فتحيله ماسبذان ايالتنده بركوره وقضا آديدر على قول آنك يانده بركوره آديدر لكن ماسبذان ولايتى معلوم اولمامشدر وسيروان مصرده برقريه آديدر اعلامدن احمد بن ابراهيم بن معاد اوراندر وفارس اولكه‌سنده برموضع ورى شهرينك قربنده برموضع آديدر (السائر) مهموز اولمغله سأر ماده‌سنده ذكر اولندى (المسير) معظم وزننده برنوع ثوب اسميدركه چبوقلى اولور وبرآدمك وبرنوع حلوانك اسملريدر (التسير) تفعل وزننده تويلودرى قاولمق معناسنه‌در يقال تسير الجلد اذاتقشر (الاستيار) امتياروزننده ومرادفدركه برسمتدن ذخيره جلب ايلمك معناسنه‌در يقال استارالرجل اذا امتار وبرآدمك سيرتيله سيرتلنمك معناسنه‌در يقال استار بسيرته اذا استن بسنته (سير) جبل وزننده بدر ايله مدينه بيننده برموضع اسميدركه سلطان الانبياء عليه افضل التحايا حضرتلرى غنايم بدرى اوراده توزيع وتقسيم ايلديلر تمجز حرف السين والحمدلله تعالى فى كل حين ﴿ فصل الشين المعجمة ﴾ (الشبر) شين معجمه‌نك كسرى وبانك سكونيله باش پرمغك اوجندن سرچه پرمغك اوجنه وارنجه مقداره دينوركه آچوب كردكده حاصل اولور تركيده قارش وفارسيده بدست ديرلر وشبر لفظى مذكردر جمعى اشباردر وعربلر اعضاء واندامى اوزون اولميوب ديرنكلو برى برينه يقين صيقجه اولان آدمه قصير الشبر اطلاق ايدرلر يقال هوقصير الشبر اى متقارب الخلق وپيلانه قبال الشبر اطلاق ايدرلر كتاب وزننده وشبر اساميدندر شبر بن منقذ الاعور شاعر تابعيدر (الشبر) صبر وزننده قارش ايله اولچمك معناسنه‌در يقال شبر الثوب شبرا من‌الباب الاول اذاكاله بالشبر وويرمك معناسنه مستعملدر يقال شبره اذا اعطاه نته كه كرم ونعمته باع ويد اطلاق اولنور وشبر مهر وكابينه

اطلاق اولنور نطفه معناسنه مستعملدر يقال زوجها و نعمة شبرها اى حق
نكاحها واعطاها دوهني وبرينه جكمك ايچون نطفه اولنسان كرا واسـته اطلاق
اولنور ونكاح معناسنه مستعملدر كه مراد جماعدر وقر وحيات ودكان معناسنه
مستعملدر برنده كسر ايله جايزدر وقف وقامنه اطلاق اولنور وشبر اسمادندر شبر
بن صفوان اسمادندر كه قبيله دندر وشبر بن شبر تابعيندر فاروق اعظم
اصحابيدندر وشبر بن ... تابعيندر وشبر الدارى هلال بن السرى بن يحيى المك
جدى اسميدر (الاشبار) همزه نك كسريله بوشبى ويرمك معناسنه در يقال اشبره
اذا اعطاه (التشبر) قضيه ويركيه ديور عطيه معناسنه وخير وحسنه وصدقه يه
اطلاق اولنور ونصارى نك ضنده سى بيغرده تعاطى ايلدكلرى شيئه ديور قربان كبى كه
آنى وسيله تقرب زعم ايدرلر على قول بعينه قربانه ديور وشبر احسانه وقوايه
اطلاق اولنور كه حلقت اسايده مودوع اولان قوتلردر حاسه وجاذبه وماسكه
كبى وكتب سماويه دن انجيل كتابنه ديور وشبر مصدر اولنور نشاط وسرور
جهتيله نشاطلى اولمق معناسنه يقال شبر الرجل شبرا من الباب الرابع اذا بطر
(الشبورة) مستوره وزننده مخفيه ومستوره اولان خاتونه ديور يقال امرأة
مشبورة اى مخفية (الشبور) تنور وزننده بوق اسميدركه نفير ديدكلرى بيوك بورى
اونه جقدر جنكلرده سلاطين مهترلرى چلارلر وبوتوجدن اولمغله فارسيده نای رويين
ديرلر وبوكره نايدن كوچك اولنور كرچه مؤلف بوق ايله تفسير ايلدى لكن بوق
مطلقا بورى يه ديور وبوعبرانيدن معربدر (المشابر) مشاعر وزننده ارشونده
واندازه ده اولان كرنكلره اطلاق اولنوركه هر برى بر مقدارك نشانيدر وشول يرلره
ديوركه انجق يرلرده واقع اولمغله سائر صولر آقوب اكا متعلق اولنور مفردى مشبر
ومشبره در (الاشبور) اسلوب وزننده برنوع بالق اسميدر (شبر) بقم وزننده
(وشبير) قبر وزننده (وشبير) سكيت وزننده (ومشبر) محدث وزننده
هارون على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك اوغلريلك اسملريدر منقولدركه رسول الله
عليه السلام حضرتلرى قرة عيون اسلاميان اولان حسن وحسين ومحسن جنابلرنى
اسماء مزبوره ايله تسميه ايلديلر زيرا اسماء مرقومه عبرى لساننده حسن وحسين
و محسن معنالرينه در شارح ديركه [انت منى بمنزلة هارون من موسى] حديث
شريفى صدورنده وحى ايله تسميه ايلديلر پس اسماء مزبوره حسن معناسندن مأخوذ
اولمش اولنور اصل شبر سكيت وزننده حسن وشبر بقم وزننده حسين مرادفدر
نته كه اهل محبتدن بريسى ديمشدر ٭ فداجان وسرم در چار سرور ٭ رسول ومرتضى
شبير وشبر (التشبير) تفعيل وزننده برنسنه يى اولچومك تقدير وتخمين معناسنه در
يقال شبر الشئ اذا قدره وبرآدمه تعظيم ايتمك معناسنه در يقال شبر فلانا اذا عظمه

(التشبر) تفعل وزننده اولولنمق تعظيم معناسنه‌در يقال شبره فتشبر اى عظمه فتعظم (التشابر) تفاعل وزننده جنكده برى برلرينه يقلشمق معناسنه‌در كويا كه بينلرنده برقارش مقدارى يرقالور يقال تشابرا اذاتقاربا فى الحرب (شابور) بر رجل آديدر مترجم ديركه شابور نام پادشاه ايران شاهپور معربيدركه شهزاده ديمكدر (شابر الميزان) اوغرى‌يه اطلاق اولنور يقال رجل شابر الميزان اى سارق (شبرى) سكرى وزننده اللى اوچ موضع اسميدركه جمله‌سى ديار مصريه‌ده‌دراونى شرقيه‌ده وبشى مرتاحيه‌ده والتيسى جزيرهٔ قويسناده واون برى غربيه‌ده ويديسى سمنوديه‌ده واوچى منوفيه‌ده واوچى جزيرهٔ بنى نصرده ودردى بحيره‌ده وايكيسى رمسيس نام ناحيه‌ده وايكيسى جيزه‌ده واقعدر (شبره) بقمه وزننده اعلامدن احمد بن محمد العابد النيسابورى جدينك اسميدر (الشبذر) ذال معجمه ايله جعفر وزننده يونجه‌يه شبيه برنبات آديدر لكن بونك ييراقلرى يونجه ييراغندن بيوكوايرى اولور (الشبذارة) شينك كسريله پك غيرتلو حيتلو آدمه دينور يقال رجل شبذارة اى غيور (الشبكرة) دحرجه وزننده عشا معناسنه دركه شبكور اولمق يعنى كوندوز كوروب كيجه كورمز اولمقدركه طاوق قراكوسى اولمق تعبير اولنور وبوشبكور فارسيدن تعريب وتصرفله فعلله بناسنه الحاق اولنمشدر شبكور فارسيده اول علته مبتلا اولانه دينور يقال شبكر الرجل شبكرة اذاصار اعشى (الشتر) شينك فتحى وتانك سكونيله كسمك معناسنه‌در يقال شتر الشئ شترا من الباب الثانى اذاقطعه وشترعبدالرحمن المحدث الكوفى پدرينك اسميدر وشتر كذلك مصدر اولور كوزك قپاغنى ترسنه دويرمك معناسنه يقال شتر العين اذا قلب جفنها وبرآدمك وجودنى يارەليوب آزرده ايلك معناسـنه مستعملدر يقال شتره اذا غته وجرحه (الشتر) فتحتينله كسيلك معناسنه‌در يقال شتر الشئ شترا من الباب الرابع اذا انقطع وكوزك اوست وآلت قپاقلرى دونوب دورك اولمق على قول ياريق اولمقكه يرتلاز اولمق تعبير اولنور وعلى رأى آلت قپاغى سلپوك اولمق معناسنه‌دركه كوشك اولمغله كوزنى ايوجه قپيه‌مز اولور يقال شتر الرجل اذا كان جفن عينه منقلبا من اعلى و اسفل اوكان منشقا اواسفله مسترخيا ويقال شتر على بناء المجهول ويقال شترت عينه وشتر آلت دوداق يريق اولمق معناسـنه‌در يقال شتر الرجل اذا كانت شفته السفلى منشقة وشتر عروضيون اصطلاحنده بحر هزجك اجزاسنه‌كه مفاعلين‌در خرم ايله قبض علتنك دخوللرندن عبارتدر پس ميم و يايى كيتمكله فاعلن قالور و شـتراران ولايتنده بردعه ايله كنجه ميانده برقلعه آديدر وشتربرآدمه سوكمك معناسنه مستعملدر قطع معناسندندر يقال شتربه شترا اذا سبه (الانشتار) انفعال وزننده بودخى برآدمك كوزى يرتلاز اولمق معناسنه‌در يقال انشترت عينه بمعنى شترت (الاشتار)

هرهنك كسريله (والشتير) تصغير وزننده برآدمك كوزلى يرتلمق ايمك معناسنه‌در
يقال شتر عينه وشتره اذا جعلها شتراء (شتير) امير وزننده اساميدندر شتير
ابن شكل وشتير بن نهار تابعيدندر (الشتر) هرهنك ضمى وتانك شده‌سيله اردن
وزننده برآدمك لقبيدر علويوندن زيد بن جعفرك لقبى اوله‌جقدر (الشنير) فسيق
وزننده بدخوى وزشت مشرب ومجموعه شر وعيوب اولان كمسه‌يه ديور يقال
لاتصاحب فلانا فانه شنير اى كثير الشر والعيوب سيئ الخلق (الشنترة) شينك ضميله
ايكى برمقك اراغنده اولان آچقلغه وفرجه‌يه ديور قطع معناسنه‌در (الشذورة)
جوهره وزننده صغريسى وقيچى يوك اولان خاتونه ديوركه بنى العرب معتبره‌در
يقال امرأة شوترة اى عوراء (الاشتر) احمر وزننده ذكر اولنان شتر علّه‌سندن
وصفدر كوزى يرتلمش آدمه ديور مؤنثى شتراءدر حمراء كبى مرأه‌يه وكوزه وصف
اولنور والاشتر مالك بن الحارث النخعى الشاعرك لقبيدر اصحاب حيدر كراردن
وبغايت بهادر ايدى كندوسيله اوغلو ابراهيمه اشتران اطلاق اولنور واحمد بن
الاشترى وعمر بن على الصوفى الاشترى روايت حديث ايلديلر (ابن الشتراء)
حمراء وزننده برمشهور اوغرينك كنيه‌سيدر (نقب شتار) كتاب وزننده مدينه
ايله بلقاء بيننده برموضع آديدر (الشبعور) شينك وتانك فتحى وعينك اهماليله
آرپه‌يه ديور شعير معناسنه (الشبغور) غين معجمه ايله بودخى آرپه‌يه ديور وبو
ابن جنى دن منقولدر (الشثر) شينك كسرى وثاى مثلثه‌نك سكونيله طاغلك برطرفندن
برون كبى چقان سيورى اوجنه ديور جمعى شثوردر وشثر برطاغك آديدر
(الشثير) امير وزننده ايننده برامبان آغاج وكراسته قيرقنتيه وپارچه‌لرينه ديور
قماش العيدان معناسنه ونبات واشجارك ديبلرندن سورن تازه كوچك فليزلرينه
وفدانلرينه ديور (الشثرة) فرحه وزننده قيمقلو اغاج وقامش مقوله‌سنه ديوركه
بوزراقلو تيكن كبى اله وطرنق ايچلرينه باتوب آزرده ايدر يقال قناة شثرة اى
متشظية (الشثر) فتحتينله كوزك قپاقلرى برعارضه سببيله غلظت كسب ايلك
معناسنه‌در يقال شثرت عينه شثرا من الباب الرابع اذا خثرت (الشجر) شينك
وجيمك فتحه‌لريله (والشجر) عنب وزننده (والشجراء) صحراء وزننده (والشير)
ياى تحتيه ايله عنب وزننده كه اصلى ياخود جيمدن مبدله‌در نباتات ارضيه‌دن بنفسه
ساق اوزره قائم اولانه ديور على قول بنفسه يوكسلوب نما بولانه ديوركرك خرده
وكرك اولو اولسون وكرك شتايه مقاوم اولسون وكرك شتايه مقاومتدن عاجز اولسون
مفردلرى هايله‌در بوايكى تعريفه كوره ده فارسيده درخت وتركيده آغاج تعبير
اولنور ايكى تعريفه كوره ده بادنجان وباميه واوزون قباق ومصر بغدايى وموز
مقوله‌سى شجر اقسامندندر مؤلف بصائرده ماله ساق من النبات ايله تفسير ايلمكله

اکا کوره بغدای وآرپه نباتنه ده اطلاق اولنور واول تخم مقابلیدرکه ساق اولمیاندر
آنلره غلبه ایله نبات اطلاق اولنور یوخسه شجر دخی نبات قسمندندر پس یقطین که
ساق اولمیان نباته وخاصة قباغه دینور ارومهٔ کبیره‌سی اولدیغندن ناشی من شجرة
من یقطین آیتنده شجره جمله‌سنه الحاق اولنمشدر (الشجرة) فرحه وزننده (والمشجرة)
معصره وزننده (والشجراء) حمراء وزننده‌که صفتدر اغاجی چوق یره دینور که
آغاجلق تعبیر اولنور درختستان معناسنه‌در یقال ارض شجرة و مشجرة وشجراء
ای کثیر الشجر (المشجر) مقعد وزننده آغاج بتن یره دینور اسم مکاندر (الاشجر)
احمر وزننده‌که وصفدر (والشجیر) امیر وزننده (والمشجر) محسن وزننده کذلك
آغاجلق وقوریلق یره دینور یقال واداشجر وشجیر ومشجر ای کثیر الشجر واشجر
افعل تفضیل اولور یقال هذا المکان اشجر منه ای اکثر شجرا (الشجری) یای
نسبتله شجر یبعنه وشجر غرسنه منسوب دیمکدر بعض ذوات نسبت اولنمشدر ازجمله
ابراهیم بن یحیی الشجری امام بخاری شیخیدر وابو السعادات هبة الله بن علی بن
الشجری العلوی عراق اولکه‌سنك نحاتندندر (الاشجار) همزه‌نك کسریله آغاج
بتورمك معناسنه‌در یقال اشجرت الارض اذا انبتت الشجر (المشاجرة) مفاعله
وزننده طوار آغاج اوتلامق معناسنه‌در یقال شاجر المال اذا رعی الشجر وبرکسه
ایله منازعه ایلك معناسنه‌درکه آغاجله اورمقدن متفرعدر یقال شاجر فلان فلانا
اذا نازعه (المشجر) معظم وزننده شول تصویر مقوله‌سنه وسائر نسنه‌یه دینورکه
شجر صنعتی اوله وشجر هیئتی اوزره اوله خط مشجر کبی وشول قاشه دینورکه نقش وزمانی
شجر هیئتنده مصنوع اوله یقال دیباج مشجر اذا کان منقشا بهیئة الشجر (الاشتجار)
افتعال وزننده نیجه کمسه‌لر بری برینه مخالفت ومنازعت ایدشمك معناسنه‌درکه
بورادهٔ افتعال مشارکت ایچوندر یقال اشتجر القوم اذا تخالفوا وبرکسه النی چکه‌سی
آلتنه قویوب دیرسکی اوزره طیانمق معناسنه‌در متفکر وملول حالتیدر شجراتیدن
مأخوذدر یقال اشتجر الرجل اذا وضع یده تحت ذقنه اتکأ علی مرفقه و سبق
وتقدم ایلك نجأ معناسنه مستعملدرکه ایلری چکمکله کویا که شجر کبی اوزامش اولور
یقال اشتجر علیه اذا سبقه وتقدم علیه شارح بوراده نجأ کلمه‌سنی سبق وتقدم ایله
تفسیر ایلشدر واویقو قاچمق معناسنه مستعملدر یقال اشتجر نومه اذا تجا فی عنه
ویقال بات النوم مشتجرا اذا تجافی عنه صاحبه (التشاجر) تفاعل وزننده بودخی
آغاج کبی بری برینه کیریشوب نزاع ایدشمك معناسنه‌در یقال تشاجر القوم اذا
تخالفوا یعنی تشبکوا فی النزاع اشتباك الاشجار (الشجور) ظهور وزننده نیجه
کمسه بیننده برماده مختلف اولوب محل نزاع اولمق معناسنه‌درکه هر بری بر سمته
چکر یقال شجر بینهم الامر شجورا من الباب الاول اذا تنازعوا فیه (الشجر)

زجر وتشده وتشدیق وتشدید ربط ایتمك معناسنه‌در یقال شجر الشیء اذا شجره من باب الاول اذا ربطه ایله و بر آدمی بر نسنه‌دن صرف وتحویل ایلمك معناسنه‌در یقال شجر الرجل عن الامر اذا صرفه والا رعد فاق معناسنه‌در یقال شجره اذا خلاه وسع ودفع ایلمك معناسنه‌در یقال شجر فلانا اذا صده ودفعه وآغزی آیروب آچمق معناسنه‌در یقال شجر الفم اذا فتحه ومرکوب اولان دابه‌یی آلیقومق ایچون کمی کیرویه چکمك معناسنه‌در که صولق دیدکلری چالمله ضربدن دابه آغزینی آیروب آچار یقال شجر الدابة اذا ضرب لجامها لیکفها حتی فتحت فاها وچادره واوه دیرك و دیرمك ویکمك معناسنه مستعملدر یقال شجر البیت اذا عمده بعود وآغاجك یره صارقان دالرینی یوقری قالدرمق معناسنه‌در یقال شجر الشجرة اذا رفع ماتدلی من اغصانها ورکبه مزراق صانجمق معناسنه مستعملدر یقال شجر فلانا بالرمح اذا طعنه به ومشجر اوزره برنسنه آتمق معناسنه‌در یقال شجر الشیء اذا طرحه علی المشجر کامیذکر وشجر طارغ فیه اولان ماده‌یه دینور یقال بینهم شجر ای امر مختلف ودوه واشك سمرینك اوك قاشیله آرد قاشنك ماینده دینور وبدنده ایکه دینور ذقن معناسنه وشجر الفم آغزك آیرلجق یرینه دینور مخرج ومفرج فم معناسنه علی قول مؤخرینه یاخود آغزك ایکی جانبنه دینورکه آورد طرفندن دوداقلرك قاوشدیغی یر اولدجقدر صامغ معناسنه‌که ایکی طرفنه صامغان دینور یاخود آغزك قپاندیغی وقاوشدیغی یردن آچلجق یرینه دینورکه بو معنای اوندن اخص اولور یاخود قولقدن اشاغی چکه‌نك نهایت بولندیغی یره اولان ایکی سیوری کیکلرك قاوشدیغی یره دینور ملتقی اللهزمتین معناسنه یاخود ایکی چکه کیکلرینك ماینده دینور بونلرك مجموعنده آیرلوب آچلدی ملحوظدر جمعی اشجار وشجور وشجار کلور شینك کسریله (الحروف الشجریة) الحروف الزجریه وزننده اوچ حرفدن عبارتدرکه شفتی کلمه‌سی جمع ایدر یعنی شین وضاد معجمتین وجیم حرفلریدر شجر مذکوردن خروج ایدرلر (المشجر) منبر ومقعد وزنلرنده (والشجار) کتاب ومحراب وزنلرنده هودج آغاجلرینه وتختلرینه علی قول هودجدن صغیر برکونه مرکبه دینورکه اوستی آچق اولور غناهر اشمریه دیدکلریدرکه طریق حجازده جواری مقوله‌سنی ارکاب ایدرلر و شجار کتاب وزننده سریرك وکرویدك آلتلرینه استوار اندکلری آغاجه وتخته‌یه دینورکه آنکله سریر مستحکم طورر فارسیده متوس دیرلر وقوپینك آغزینه واستحکام ایچون ایچنه طوغری چویردکلری آغاجه وتخته‌لره دینور ودوه قسمنه مخصوص برکونه تنغا اسمیدرکه شجر هیئتنده اولور واتسنی امسون‌دیو اوغلاق قسمنك کم کبی آغزلرینه اوردقلری آغاج پارچه‌سنه دینورکه ترکیده اسنك تعبیر اولنور وشجار بر موضع آدیدر

(الشجار) كتان وزننده اسمادندر غلاثة بن شجار صحابيدر امام ذهبى تخفيفله ضبط ايلكله وهم ايلشدر وابو شجار عبدالحكم بن عبدالله بن شجار محدثيندندر (الشجير) امير وزننده قلجه اطلاق اولنور يقال ضربه بالشجير اى السيف و غريب اولان آدمه ودوه‌يه اطلاق اولنور وشول اوقه اطلاق اولنوركه كندى آغاجندن اولميان اوقلر اراغنه دوشمش اوله و شجير صاحب معناسنه‌در بوراده صاحب غالبا صحبتدندر زيرا اساسده صديق ايله مبين‌در وشجير كوتو وكمتر شيئه دينور يقال شئ شجير اى ردئ (الانشجار) انفعال وزننده اشتجار كبى اويقو قاچمق معناسنه‌در يقال انشجر نومه اذا تجافى عنه و سبق وتقدم ايلك معناسنه‌در يقال انشجر اذا تقدم (الشجرة) تمره وزننده كوچك تازه اوغلانك ذقننه وضع ايلدكلرى نقطه‌جغه دينوركه نظر ايچون اناسى وضع ايدر وناقه‌نك ممه‌سنك هيئت ومقدارينه اطلاق اولنور على قول ممه‌سنك طمرلرينه وجلد ولحمنه اطلاق اولنور يقال مااحسن شجرة ضرعها اى‌قدره وهيئته اوعروقه وجلده ولحمه (التشجير) تفعيل وزننده خرمانك ميوه‌دار اولان دالى اكيلوب قرلماق ايچون جريد اوزره قومق معناسنه‌در يقال شجرالنخل بمعنى شحره كما سيذكر (الشحر) حاى مهمله ايله بحر وزننده آغز آچمق معناسنه‌در يقال شحر الرجل شحرا من الباب الثالث اذا فتح فمه وشحر اقصاى جزيرة العربده شهر عمان ايله عدن بيننده واقع ساحلك اسميدركه ولايت مخصوصه‌در شينك كسريله‌ده زبانزددر نيجه بلاد وقصباته مشتملدر عنبر شحرى اكا منسوبدر محدثيندن محمد بن معاذ الرحال وشعرادن محمد بن عمر والاصغر الشحريان اورادندر وشحر دره‌نك وسطنه دينور وصو مجراسنه دينور ودره‌نك ياغرى صاغالدقدنصكره برنده قلان اثرونشانه دينور (شحير) امير وزننده برنوع شجر آديدر (والشحور) قسور وزننده (والشحرور) عصفور وزننده برقوش آديدر قاره طاوق تعبير اولنان قوشدر (الشحرة) شينك كسريله طارجه اولان نهر وبحروروادى قييسنه دينور ذوشحرابن وكيعه‌دركه اذواء تعبير اولنان امراء يمندن برينك لقبيدر (المشحنزر) نون وزاى معجمه ايله مستنفر وزننده برآدمه شتم ودشنام ايلكه اماده اولان كمسيه دينور على قول هنوز شبابلغى وجوانلغى آزجه اولانه دينوركه كمال اوزره يال وبال پيدا ايدوب يكيت اولمامش اوله يقال رجل مشحنزر اى مستعد لشتم الانسان او هوالذى شب قليلا (الشحسار) شينك فتحيله اوزون شيئه دينور (المشحنظر) ظاى معجمه ايله مستغفر وزننده لقمه كوز آدمه دينور يقال رجل مشحنظر اى جاحظ العينين (الشخير) شينك فتحيله (والشخر) فخر وزننده بوغازك ايچندن ياخود ككزدن سسلنمك معناسنه دركه بعضلر بوكونه تكلم ايدرلر يقال شخر الرجل شخيرا وشخرا من الباب الثانى اذاصات من الحلق او الانف وآت كشنمك ياخود.

آغزندن صیغت معنا سنه در که مراد اوغرامقدر یقال شغر الفرس اذا سهل اوصاف
مرفه بو معنا زده شغیر اسم دخی اولنور و تشغیر ری اوته کروب چکمکدن ناشی
قدمدن و یا یردن اوقاتوب طاغیتمق طبراق و جقل مقوله سنه دینور و شغر شرح لی
جوالنق هنگامت اولنه دینور یقال هو لشغر الدیاب ای اوله ظاهر الشرح مقلوبدر
و شغر الرحل مبرك اوغ قاشیله آردقاشینك مابیننه دینور و منه یقال لا یزال فلان بین
شغری الرحل وهومابین القادمة والاخرة اذا كان مسفار او شغر الاست کوتك
بریغنه دینور شرح الاست گبی و شغر کذلك مصدر اولنور دابه قسمی انجده
مع و عقب اولان حراری و جوانی آغزیله بر توب طاغتمق معناسنه یقال شغر
المعیر مای انغرارة شغرا اذا بددها و فرقها (التشغیر) سکیت وزننده اکثری
کیکرندن سلوب سوبلر اولان آدمه دینور یقال رجل شغیر ای کثیر الشغیر
وعدالله بن الشغیر اصحابدندر (الاشغر) اشقر وزننده شجر العشر اسمیدر که سکر
العشر و ترکیده تیغانه دیدکلری صمغك شجریدر (التشغیر) تفعیل وزننده دابه نك
صرتنده اولان سمری ایلرو چکمك ایچون اوزرنده اولان چولی و پلانی قالدرمق
معناسنه در یقال شغر اخلس اذا رفعه حتی یستقدم الرحالة و خرمانك میوه دار اولان
دالرنی اکیلوب قرلمق ایچون جریدی اوزره وضع ایلمك معناسنه در یقال
شغر النخل اذا وضع عذوقیها علی الجریدة لئلا تنکسر (شغذر) ذال معجمه ایله
جعفر وزننده بر رجل آدیدر (الشذر) شینك فتحی و ذال معجمه نك سکونیله شول
التون پاره لرینه دینور که خرده خرده معدندن دوشوریلور که خدایی اولور طاشی طبراغی
ازابه ایدوب قال ایتمکسزین ظهور ایدر علی قول شول بونجقلره دینورکه دیزلمش
دیزینك فاصله ایچون ارالقرینه بچوردلر علی رأی خرده انجولره دینور مفردی
شذره در هاء ایله زمخشری اساسده قول اولی اختیار ایتمشدر قال النقط الشذر
من المعدن والشذور و شذره اسامیدندر ابو شذرة الزبرقان بن بدر صحابیدر و شذرة بن
محمد بن احمد بن شذره محدثدر (شذرمذر) فتحتینله و شین و میمك کسریله ده جائزدر
وآخرلرینك فتحی اوزره بنا ایله طاغیتمق وتارمار معناسنه در شذر ذکر اولنان
شذره دن و مذر بذردن مأخوذدر که باء میمه ابدال اولنمشدر یقال تفرقوا شذر مذر
اذا ذهبوا فی کل وجه و بونك ترکیبی شغر بغر و صحرة بحرة ترکیبلری کبیدر نته که
بحر ماده سنده بیان اولندی (الشنذارة) شینك کسریله پك غیرتلو نك و ناموس
صاحی آدمه دینور یقال رجل شنذارة ای غیور (الشیذر) حیدر وزننده بر بلده
اسمیدر علی قول بر فقیر ماه آدیدر یعنی بر دوز و طپراغی یومشق یر اسمیدر که جابجا
آنده اشعه لر حفر اولنوب صولر چقار اوله (الشوذر) جوهر وزننده چارشبه
دینور ملحفه معناسنه و تومعر بدر یعنی چادر فارسی معربیدر واتب اسمیدر که نسوان

عربك يكسز ويقاسز كوملكلرينه دينور همان اورته‌سنی یاروب بیونلرندن چکوررلر وباديه‌ده برموضع آدیدر واندلس دیارنده بربلده آدیدر (التشذر) تفعل وزننده‌جنك وقتاله حاضرلنمق معناسنه‌در يقال تشذر الرجل اذا تهيأ للقتال وبرآدمه لسانله قورقو ويرمك معناسنه‌در يقال تشذر فلانا اذاتوعده وغضب بيدا ايلك معناسنه‌در يقال تشذر الرجل اذاتغضب وجنبش ونشاطه كلك معناسنه‌در يقال تشذر الرجل اذانشط وبرایشه سرعت وشتاب ايلك معناسنه‌در يقال تشذر الرجل اذاتسرع الى الامر مؤلف بوراده تهدد كله‌سيله‌ده تفسیر ایلکله تکرار ایلشدر زیرا توعد وتهدد برمعنایه‌درکه عقوبتله قورقتمقدن عبارتدر ودابه قسمی ایوجه چاپرکورمکله فرح ونشاطندن جنبشه کلوب باشنی بری اوته صالوب اوينامق معناسنه‌در يقال تشذرت الناقة اذارأت رعيا فحركت رأسها فرحا وقامچی برطرفه اكيلوب بری اوته‌دونوب اوينامق معناسنه‌در يقال تشذر السوط اذامال وتحرك وناس طاغلمق معناسنه‌در يقال تشذر الجمع اذاتفرقوا وجنكده بری برنی قهر وارغام ايلك معناسنه‌در يقال تشذروا فى الحرب اذا تطاولوا وآرد اتکی بوطلر آرالغندن آلوب قوشغه صوقق معناسنه‌در يقال تشذر بالثوب اذا استثفر ودابه‌يه اكسه‌سندن بنمك معناسنه‌در يقال تشذر فرسه اذا ركبه من ورائه (المتشذر) متعذر وزننده ارسلانه اطلاق اولنور (الشر) شينك فتحی وضمی ورائك شده‌سيله خير مقابلیدركه خير ماده‌سنده بسط اولندی جمعی شروردر يقال هورجل لايرجى منه الاالشر اى السوء والفساد والظلم وخيروشر كله‌لرينك افعل تفضيل اولدقلری دخی خير ماده‌سنده بيان اولندی وشروشراره شينلرك فتحيله كوتولك ويرامزلق ايلك معناسنه‌در يقال شر الرجل شرا وشرارة من الباب الاول والثانى وتقول شررت يافلان مثلثة الراء يعنى من البابين المزبورين والرابع و الخامس وشر كله‌سی افعل تفضيل اولور يعنى وصف اولوب افعل تفضيل ايله مقدر اولور تقـول هو شر منك واشر قليلـة اوردیئة وبنی عامر لغتنده همزه ايله افعل تفضيل اوله‌رق استعمال اولنور يقولون هواشرمنك واخيرمنك مؤنثنده شره وشرى شينك ضمی وقصر ايله ومنه قول امرأة اعيذك بالله من نفس حرى وعين شرى اى خبيثة وشر ابليس ملعونه اطلاق اولنور وحما عارضه‌سنه وفقر وفاقه‌يه اطلاق اولنور وشر كذلك مصدر اولور ات وكش واثواب مقوله‌سنی قوريتق ایچون کونشـه سرمك معناسنه‌در يقال شرالحم والاقط والثوب ونحوه شرا من الباب الاول اذاوضعه على خصفة اوغيرها ليجف يعنى سپت مقوله‌سی نسنه اوزرینه وضع ايدوب كونشه سردى (الشرير) اميروزننده (والشرير) سكيت وزننده شر و شراره‌دن وصفلردر يقال رجل شرير وشرير من قوم اشرار وشريرين (المشارة) فى الاصل مفاعله وزننده برکسيه شركير اولوب

مصدوت ويوقا ايتمك معناسنه‌در يقال شره صدرة اذا حسده (الشر) شينك ضميله
شكروه ويوشى لسنه‌يه ديرلر ومنه يقول منقت وانا شرنا ای شرا تنكرهه ومنر
مصدر اولور عيبلمك معناسنه يقال شره شرا اذا عابه (الشرير) امير وزننده
ومصدر شده ذكر اولندى وشرير دوزينك فيسنه اطلاق اولنور يقال يمشى من شرير
البحر ای جانبه و و شخص آيديركه دروده ثبت اولنور (الشريرة) سفينه وزننده
جوالدوزه ديرلر مسله معناسنه (شريره) هريره وزننده غش اخبارندرلد
تصحيحدر واو شريره ثعبيددن حنظلة بن مثجم كتبه‌سيدر (الشرة) شينك كسريله
شرو شرارده‌ن احمدر شربونلكه ديرلر وبو معناسنه شرة الشباب حو الذى هنكامنده
اولان حيش ونشاط وسرمستلك حالنه اطلاق اولنور يقال اين شرة الشباب ای
نشاطه (الشرار) كتاب وزننده (والشرير) حبل وزننده قفلجمه ديرلر
مفردى شراره وشروه‌در (الاشرار) همزه‌نك كسريله بودخى برنسنه‌يى قورتمق
ايجون سرمك معناسنه‌در يقال اشر اللحم والاقط والثوب يعنى شره واظهار ايلك
معناسنه‌در يقال اشر الشئ اذا اظهره وركمسه‌يى شره نسبت ايلك يعنى شرير آدمدر
ديمك معناسنه‌در يقال اشر فلانا اذا نسبه الى الشر (التشرير) تفعيل وزننده
(والتشرية) رابى يايه ابدالله بودخى برشيئ قورتمق ايجون كونشه سرمك
معناسنه‌در يقال شرره وشراه يعنى اشره وتشرير برآدمى ناس ارامنده ذكر قبيحله
رسوا وتشهير ايلك معناسنه‌در يقال شره اذا اشهره فى الناس (الاشرارة)
همزه‌نك كسريله يصدرمديه ديرلر قديد معناسنه وكونشده قورتمق ايجون اوزرينه
كش سردكلرى سبت وطبله مقوله‌سنه ديرلر وكثرت اوزره اولان دوه سوريسنه
ديرلر (الاستشرار) برآدم كثرتلو دوه سوريسنه مالك اولمق معناسنه‌در يقال
استشر فلان اذا صار ذا اشرارة من الابل (الشران) كتان وزننده سينكه شبيه
برجانور آديدر بونى شارح اذى الله ييان الطمدركه تاتارحق ديدكلريدر مفردى
شرانه‌در (الشراشر) شين اولينك فتحى وثانيه‌نك كسريله نفس وذات معناسنه‌در
يقال القى عليه شراشره اى نفسه حرصا ومحبة ويقال بانشربه بشراشره اى بنفسه
واحمل واثقال معناسنه‌در وسوكى‌يه ديرلر محبت معناسنه وجسدك مجموعنه ديرلركه
باشدن اياغه‌دك قالبدر وآت ودوه مقوله‌سنك قويرقلرى اوجنه ديرلركه زائده‌النان
قيلر وتويلر اوله‌جقدر مفردى شرشره‌در وشراشر برموضع آديدر (الشرشرة)
زلزله وزننده كسمك معناسنه‌در يقال شرشره اذا قطعه وبرنسنه‌يى ديش ايله
اصيروب قيدقدنصكره برى اوته سلكمك معناسنه‌در آزغين دوه‌نك كاريدر يقال
شرشراشئ اذاعضه ونفضه ويلان صوقمق معناسنه‌در يقال شرشرت الحية اذاعضت
وضوار عنف بمك معناسنه‌در يقال شرشرت الماشية النبات اذا اكلته ويحساق

مقولەسنی طاشه سوروب بيلك معناسنه‌در يقال شرشر السكين اذا احدها على حجر (الشرشور) عصفور وزننده برقوش آديدر بونی پيغمبر قوشی ايله بيان ايدرلر كه سرچه‌دن بيوجكدر (الشرشرة) كسرتيله برنوع اوتلق آديدر وهر نسنه‌دن بربلوكه وبرقطعه‌يه دينور تقول فرق شرشرة منه ای قطعة (شراشر) علابط وزننده (شريشر) مسيجدوزننده (شريشير) محيريب وزننده (شرشره) كلكله وزننده اسماء رجالدندر (شرير) زبير وزننده برموضع آديدر (شری) حتی وزننده همدان قضاسنده برناحيه اسميدر (شروری) فوعلی وزننده بنی سليم يوردنده برطاغك آديدر (المشرشر) اسم فاعل بنيه‌سيله ارسلانه دينور (الشرشر) فدفد وزننده برنبات آديدركه ايپ كبی تل‌تل يراوزره اوزانوب كيدر شينلرك كسريله‌ده لغتدر واوزرندن ياغی تقاطر ايدن بريانه وصف اولور يقال شواء شرشر اذا كان يتقاطر دسمه (الشزر) شينك فتحی وزای معجمه‌نك سكونيله بركمسيه روبرو باقيوب بغض وهيبت باقشيله برطرفدن وبر ياندن طوغری باقق معناسنه‌در على قول اغراضی متضمن خصمانه باقق ياخود كوز قويرغيله طارغين باقشی كبی باقق ياخود طوغری باقيوب صاغدن صولدن باقشدرمق معناسنه‌دركه بودخی غضبدن ناشی اولور خلاصه اقوال مذكوره‌نك مجموعنده محبت ونوازش نظری اولميوب بغض وغضب نظری دركاردر زمانه‌نك ارباب كماله نظری كبی يقال شزره واليه شزرا من الباب الثانی اذانظره منه ای من نفسه فی احد شقيه اوهو نظر فيه اغراض اونظر الغضبان بمؤخر العين اوالنظر عن يمين وشمال وبركمسيه مزراق سانجمق معناسنه‌در يقال شزر فلانا اذاطعنه وكوز دكورمك معناسنه‌در يقال شزره اذا اصابه بالعين واپی صولنه بوكمك معناسنه‌دركه شديد الفتل اولور على قول طشره‌سندن بوكوب ايچنه چويرمك معناسنه‌در يقال شزر الحبل اذافتله عن اليسار اوفتل من خارج ورده الی بطنه وشزر طوغری بوكليوب ترسنه بوكلمش ايپه واورغانه دينور وصف بالمصدردر يقال غزل شزر اذا كان مفتولا على غير استواء وال دكرمنی صاغنه طوغری چويرمكه دينور نته‌كه مقابلنده بت دينور يقال طحن بالرحی شزرا اذا اداريده عن يمينه وشزر شدت وصعوبت معناسنه‌در تقول كلفنی امرافيه شزر ای شدة وصعوبة (الاستشزار) بودخی ايپ وصاچ مقوله‌سنی قوی اولمق ايچون صولدن صاغه طوغری بوكمك معناسنه‌در وبومعناده لازم اولور يقال استشزر الحبل فاستشزر هو ای فتله عن اليسار فتفتل (التشزر) تفعل وزننده طارلمق معناسنه‌در يقال تشزر عليه اذا غضب وجنك وقتاله حاضرلنمق معناسنه‌در يقال تشزر للقتال اذاتهيأ (شيزر) حيدر وزننده حما قربنده بربلده آديدر (التشازر) تفاعل وزننده بری برينه خشمانه وخصمانه باقشمق معناسنه‌در يقال تشازر القوم

اذا نظر بمؤخر عينه (الاشزر) احمر وزننده قرمزى اولان سوده ديورلر كه
حيوانات مقدمه سنت ايدر فلان كبي كلور يقال بعير اشزر اى احمر (الشزراء)
حمراء وزننده قزل كوزلو وصف اولنور ارسلان وعجون كوزلو كبي يقال عين شزراء
اى حمراء (الشزر) فتحتينله كوز قزل اولمغه ديرلر يقال فى لحظها شزر اى حمرة
(الشزرة) شينك ضميله احمر كوزده اولان قزللغه ديرلر يقال بعينه شزرة اى حمرة
(الشصر) نصر وزننده ديكنلى سيرتى سيرلرده ديكمك معناسنه دركه او بوقلمق
ولك سيركه ايلك تعبير اولنور يقال شصر الثوب شصرا من الباب الاول اذا
خاطه متباعدة وصفر بويـنوزيله سوقمك معناسنه در يقال شصر الثور اذا نطح
بغرنه ودورتمك وسانجمق معناسنه در يقال شصره بالرمح اذا طعنه واوته جانبه
آغلامق معناسنه در يقال شصر الى جانب الخرق اذا نظر وكوديه تيكن باتمق
معناسنه در يقال شصرته الشوكة اذا شاكته بو معنادن اسم شصير در شينك فتحيله كه
كوديه تيكن باتمغه ديرلر وشصر تزنيد ناقه معناسنه دركه زند ماده سنده بيان اولندى
تقول شصرت الناقة شصرا من الباب الاول والثانى اذا زندتها تزنيدا وناقه نك
بورونلرى دلكلرينك ارالقنه شصار پچورمك معناسنه در يقال شصر الناقة اذا جعل
بين منخريها شصارا (الشصار) كتاب وزننده شول تخته پارچه سنه ديرلر كه
ناقه نك بورونلرى دلكلرينك ارالقنه ادخال ايدرلر وشصار بر رجل وبر جنى اسملريدر
وتزنيد خلالنه ديرلر كه بودخى زند ماده سنده ذكر اولندى (التشصير) تفعيل
وزننده بودخى ناقه نك بورونلرى دلكلرينك ارالقنه شصار صوقشدرمق معناسنه در
يقال شصر الناقة بمعنى شصرها (الشصر) شينك كسريله بودخى تزنيد خلالنه
ديرلر شصار كبي (الشصر) فتحتينله شول كيك ياوريسنه ديرلر كه سوسمك
كرتسنه بالغ اولمش اوله على قول بر آيلق اوله ياخود هنوز بر خوشجه قوتلنمامش
اوله ياخود كرچه وجودينه قوت كلوب لكن برى اوته هنوز صچرايوب كزمكه
لياقتى اوليه مؤنثنده شصره ديرلر جمعى اشصار كلور وشصر بر كوچك قوش اديدر
(الشاصر والشوصر) جوهر وزننده شصر ايله معناى اولده مرادفدر (الشصور)
قعود وزننده كال خوف وحيرتدن بر آدمك كوزى دونوب اويلجه بلروب قالمق
معناسنه در يقال شصر بصره عند الموت شصورا من الباب الاول اذا شخص وانقلبت
العين على قول بونده صواب اولان شصا اولمقدر كه معتل در (الشاصرة) بر تچى
جانور صيد ايده جك بر كونه دوزاق اسميدر (الشطر) سطر وزننده بر شينك
نصفنه وجزؤينه ديرلر كه مراد ايكى جزوندن بر جزوى اوله جقدر فى الاصل منفصل
اولانه موضوع اولنوب بعده غير منفصل اولان نصفده دخى استعمال اولندى ومنه
حديث الاسراء [فوضع شطرها] اى الصلوة اى بعضها جمعى اشطر وشطور

کلور وشطر جهت وسمت وناحیه معناسنه‌در بومعناده آندن فعل متصرف اولمز یاخود شطر شطره دینور قصد قصده معناسنه وشطر ناقه‌نك وسائر مواشینك ایکی ممه‌سنی صاغوب ایکی آخر ممه‌سنی ترك ایلمك معناسنه‌در زیرا ایلرو وکیرو درت ممه‌لری اولمغله هرایکی ممه‌یه برشطر اطلاق اولنوب وآندن فعل تصرف اولندی یقال شطر الناقة اذاحلب شطرا من خلفها وترك شطرا بوشطرك دخی جمعی اشطر کلور ومنه المثل ★ حلب فلان الدهر اشطره اذا جرّبه خیره وشره ★ یعنی دهرك خیر وشرنی تجربه ایلمش تقلبات کونیه‌یه اوغرامش کرم‌وسرد کشیده ونیك وبدچشیده کمسه دیمکدر ناقه‌نك بر دفعه ایکی اوك ممه‌لرنی وبردفعه ایکی آرد ممه‌لرنی صاغمقدن مستعاردر واشطره کلمه‌سی الدهر لفظندن بدلدر وقوله صلی الله علیه وسلم [من منع صدقة فانا آخذوها وشطر ماله] هکذا رواه بهزو وهم وانما الصواب وشطر ماله کعنی یعنی علی بناء المجهول ای جعل ماله شطرین فیتخیر علیه المتصدق فیأخذالصدقة من خیر الشطرین عقوبة لمنعه الزکوة حدیث مذکور مانع الزکاة حقنده وارداولوب رواتدن بهز شطر کلمه‌سنی شینك فتحی وطانك سکونی ورانك نصبی وماله کلمه‌سنك جریله روایت ایلمکله مؤلف آنی توهیم ایلدی زیرا اکا کوره جبراهم زکاتنی وهم نصف مالنی مصادره ایله آلمق اقتضا ایدر وجه صواب اوزره عباره مجهول بنیه‌سیله اولمغله عامل اول مالی اعلا وادنا اوله‌رق ایکی بلوك ایدوب عقوبة لصاحبه زکاتی اعلا بلوکندن اخذ ایلمکده متخیردر دیمك اولور نهایه‌ده بعض وجوه سائره واشبو حدیثك عند البعض منسوخیتی مرسومدر (التشطیر) تفعیل وزننده ناقه‌نك ممه‌سنك ایکی امزکنی صاروب ایکیسنی ترك ایلمك معناسنه‌در یقال شطر الناقة اذاصر خلفیها وترك خلفین وبرنسنه‌یی یاریسندن ایکی بولمك معناسنه‌در یقال شطر الشیٔ اذانصفه (الشطور) صبور وزننده شول قیونه دینورکه ممه‌لرینك بریسی قوریوب صوغشمش اوله علی قول ایکی امزکنك بریسی آخرندن اوزون اوله یقال شاة شطور اذا کانت یبس احد خلفیها اوکان احد طبییها اطول من الآخر وشول ثوب ودوشمه مقوله‌سنه دینورکه عرضی طرفندن اولان کوشه‌لرینك بریسی دیکرندن اوزون اوله فارسیده اکاکوس دینور یقال ثوب شطور اذاکان احد طرفی عرضه اطول من الآخر (الشطور) ضمتینله (والشطورة) هایله معنای مذکوردن مصدردر یقال شطر الشاة وشطرت شطورا وشطورة من الباب الاول والخامس اذاصارت شطورا وشطور برآدم برکمسیه بقار ایکن آنك غیریسنه بقار کبی باقق معناسنه‌در کو یا که نظرنی ایکی بلوك ایلمش اولور یقال شطر بصره شطورا من الباب الاول اذاصار کأنه ینظر الیك والی آخر یعنی کأنه نصف بصره وشطور وشطوره شطاره معناسنه

طور كوستره ز (الشطرة) شطره وزننده اصبع برآدمك اولادلرندن بعضى اركك وبعضى دیشی اولمه سنه دیرلر مثلا بريسى اوغلان ايكيسى قيز اولوب ويا ايكيسى اوغلان وايكيسى قيز اولوق كبى يقال ولده شطرة اى نصف اناث ونصف ذكور (الشطران) سكران وزننده بارمقى طوتمش قابه دیرلر يقال اناء شطران اى ملأ الى نصفه ويقال قصعة شطرى (الشاطر) شطر وزننده ومضرب كسديه ديورلر اهل حصمت واجبالريه موافقت اولنه اولدوب لوم وخباثت ولاابالى وضع وحركاتله آبرو نامزابيد اوله يقال هو شاطر وهو من اعيى اهله خبثا (الشطارة) اطاره وزننده وبكسه شاطر اولمق معناسنه در يقال شطر الرجل وشطر شطارة من الباب الاول والخامس اذا كان شاطرا وهو من اعيى اهله خبثا الانسان بره شاطر وشطارتلو آدم بومعنادن مأخوذدر لكن شطارت عنوانى استعمال مدحيه ناملايمدر (الشطور والشطورة) شينلر ضميله (والشطارة) كرامه وزننده برقوم وجماعتدن رغم وانفعال سببيله آيريلوب برطرف اولمق معناسنه در نصف معناسندن مأخوذدر يقال شطر فلان عنهم شطورا وشطورة وشطارة من الباب الاول اذا نزح عنهم مراغما لهم (الشطير) امير وزننده بعيد معناسنه در يقال منزل شطير اى بعيد وغريب آدمه اطلاق اولنور يقال رجل شطير اى غريب (المشطور) كاغد ديدكلرى قانق سورلمش اتمكه دينور وكاغد ماده سنده بيان اولندى يقال خبز مشطور اى مطلى بالكامخ ومشطور اهل عروض اصطلاحنده بحر رجز مسدسدن اجزاء ثلاثه سى تنقيص اوتنقيله مثلث قالمش اولان بيته دينوركه بر مصراع قالمش اولور اكثر ارجوزه لر آندن منظومه در عند البعض بواشعاردن معدود دكلدر (الشطر) ضمتينله بورخى بعيد معناسنه در يقال نوى شطر اى بعيدة بوراده بعيده نك تأنيثى نيت ياخود فرقت تأويليله در (شطاطير) قناطير وزننده مصرده صعيدادنى ولايتنده بركوره آديدر (المشاطرة) مفاعله وزننده بركسه ايله برنسنه نى يارى بوشمك معناسنه در تقول شاطرته مالى اذا ناصفته (المشاطر) اسم فاعل بنيه سيله اوبه سى ياخود خانه سى متصل اولان قومشويه دينور تقول هم مشاطرونا اى دورهم تتصل بدورنا (الشعر) شينك كسرى وعينك سكونيله (والشعر) شينك فتحيله (والشعرة) شينك حركات ثلاثيله (والشعرى) ذكرى وزننده (والشعرى) رجعى وزننده (والشعور) ظهور وزننده (والشعورة) شطوره وزننده (والمشعور) ميسور وزننده (والمشعورة) هاايله (والمشعوراء) مشيوخاء وزننده كه اون ايكى مصدردر برنسنه يى خوشجه فهم ايدوب ذكا وذهن وفطانتله مزايا ودقيقه سنه واروب ايوجه ادراك ايتمك معناسنه دركه علمدن اخص اولور بوندن تدقيق ايله تعبير اولنور يقال شعر به وشعر شعرا وشعرة مثلثة وشعرى وشعرى وشعورا و شعورة ومشعورا

ومشعورة و مشعوراء من الباب الاول والخامس اذا علم به و فطن له وعقله مؤلفك
بصائرده بيانه كوره اصلى شعر شينك فتحيله قيله موضوعدر آندن دقت وجهيله
اولان علم معناسى اخذوتصرف ونيجه معانى تفرع قلندى انتهى و منه قولهم ★ ليت
شعرى فلانا ولفلان وعن فلان ماصنع اى ليتنى شعرت ★ يعنى نوليدى فلانك ياپديغنى
بيلىدم وشعر شينك كسريله كلام منظوم وقول موزونده غالب استعمال اولمشدر
كرچه هر علم شعر اولوب لكن منظومه‌نك وزن و قافيه سببيله شرف و امتيازى
باعث اطلاق اولدى نته كه علم شر يعتده فقه وثرياده نجم استعمال غالب اولمشدر
جمعى اشعار كلور شارح ديركه وجه مذكور اوزره شعرك ماخذنده اعمال ذهن
وفطانت معتبر اولوب اولدخى قصدك اثرى اولمغله اتفاقى ايات و احاديث موزونه‌يه
شعر اطلاق اولنمز وشعر وشعر شينك فتحيله غزل و قصيده كبى موزون و منظوم
ومقفى كلام سويلمك معناسنه‌در يقال شعر فلان وشعر شعرا وشعرا من الباب الاول
والخامس اذا قال شعرا على قول باب خامسدن شعرى كوزل و رنكين و مطبوع
سويلمك معناسنه‌در يقال شعر فلان اذا اجاد الشعر مترجم ديركه باب خامس افعال
غريزيه وسجايايه متعلق اولمغله قول اخير مرتضاى جماهيردر يعنى قالدرم شاعرلرى
حقنده باب خامسدن تصريف اولنمز بلكه مادرزاد اولوب بالطبع شاعر حقنده ايراد
اولنور بو مناسبتله شو مطايبه‌نك ثبتى روا كورلدى سلفده دعبل نام شاعرك
بردوستى وار ايدى كه زعمنجه شاعر بى نظير كچنور ايدى هميشه تفوه ايلديكى بيت
غلط وخطادن سالم اولمز ايدى بركون اشبو ★ ان ذا الحب شديد ليس ينجيه الفرار ★
ونجا من كان لايعشق من ذل المخازى ★ بيتنى انشا ودعبله عرض ايلدكده دعبل
ديدى كه اى عزيز بيت مزبور مقفى اولمامش زيرا مصراع اول راء وثانى زاى معجمه
اوزره مبنى‌در وبو مقبول دكلدر شاعر افندى ديدى كه نقطه وضع ايله كه اولدخى
مهمله اولمغله يكقافيه اوله دعبل بو محذورك دفعنه بارك الله چاره بولدك لكن مصراع
اولك آخرى مرفوع وثانينك مجرور اولمغله بودخى معايبندر ديدكده شاعر اوله‌جق
يادكار دعبله خطابانه عجب احمق آدم ايمش سن بن نقطه وضع ايله ديورم سن
اعجام واعراب ايده‌يم ديرسن ديو تحميق ايلمشدر انتهى وشعر عورت ايله بر شعار
ايچره ياتمق معناسنه‌در يقال شعر المرأة اذا نام معها فى شعار (الشاعر) شعر
كلمه‌سندن وصفدر شعر سويلين آدمه دينور جمعى شعراءدر علماء كبى مصباحك
بيانه كوره فاعل فعلاء اوزره جمعلنمك نادردر عاقل و عقلاء و صالح و صلحاء
وعند البعض بارح بر حاء شذوذ اوزره كلديلر وشاعر باب خامسدن ايكى قياس
وصفى فعيل اوزره كلمكدر شريف وشرفاء كبى لكن حبهٔ معهوده اسمى اولان شعيره
التباس شائبه‌سنه مبنى فعلاء اوزره ايراد اولندى انتهى وشاعرك عندالعرب مراتب

معنیده‌در و اردر معانی بعیده فصیح و بلیغ ومشهور اولان شاعره مفلق دیرلر که شعرای
مراتبده آندن دون اولانه شاعر دیرلر بعده مصقع بعده‌سنه شویعر دیرلر شاعر حاک
دیمکدر بعده شعرور دیرلر خویلد بنده ایله مصغور و بعده بعده متشاعر دیرلر بعده
لغو دیرلر که بعرون ملفوظدر یوقسه دیمکدر وشاعر نعطی کاه اولورکه شعر کلمه‌سنی
تأکید ومبالغه ایچون وصف ایراد اولنور یقال شعر شاعر ای جید کما یقال لیل لائل
ومثل ظلیل (الشویعر) مصغر بادیه‌ده شعرادن محمد بن حمران الجعفی وربیعة بن عثمان
الکنانی وهانئ بن توبة الشیبانی نام شاعرلردر (الاشعر) بلا قیدهمدن برشاعره اسمیدر
وعمرو بن حارثة الاسدی لقبیدر وسبا اولادندن نبت بن ادد نام کسه‌نک لقبیدر کوده‌سی
قیللو طوغدیغیچون ملقب اولمشدر واول یمنده بر قبیله‌نک پدریدرکه قبیلهٔ اشعر که قبیلهٔ
عظیمه‌در آندن منشعبدر ابو موسی الاشعری اول قبیله رجالندندر جمع اشعرنده
اشعریون دینور یائک حذفیله اشعرون دخی دیرلر یقال جاءتک الاشعرون بحذف
یاء النسب واشعر کوده‌سی چوق واوزون قیللو کشی‌یه دینور یقال رجل اشعر
اذا کان کثیر الشعر وطویله واشعر طوار قسمنک طرنقلک نهایت بولدیغی چوره‌سی
دریسنه دینورکه قیل وتوی بتدیکی یرنه مبدأیدر بوقرینه نسبت بالی قیللو اولور
وفرجک برجنینه اطلاق اولنور وسکیل طرزنده شول خرده نسنه‌لره دینورکه
قیون قسمنک بقنه‌قدری ارالقرنده ظهور ایدر واشعر برطاغک آدیدر وطرنقلک
آلتنده چقان آته دینور جمع شعر کلور ضمتینله (الاشعار) همزه‌نک کسریله
برآدمه بر نسنه‌یی بیلدرمک وآگاه ایلمک معناسنه‌در یقال اشعره الامر وبه اذا اعلمه
وجزمه مقوله‌سی نسنه‌نک قونجی ایچره قیل دوشدرمک معناسنه‌درکه بدوی اعرابک
اصطلاحلری یرنده‌در یقال اشعر الخف اذا بطنه بشعر والمی قارننده اولان یاوری
قیللنمق وتویلنمک معناسنه‌در یقال اشعر الجنین اذا نبت علیه الشعر وحیوان قسمی
تویلنمش یاوری دوشورمک معناسنه‌در یقال اشعرت الناقة اذا القت جنینها وعلیه
شعر وبرکسه‌یه شعار کیدرمک معناسنه‌در یقال اشعره الشعار اذا البسه غیره ودرونه
غم وتاسه یاپشمق معناسنه مستعملدرکه کویا بدنده اولان قیلی مثابه‌سنده اولور
یقال اشعر الهم قلبی اذا لزق به وبرشیئی برشیئه یاپشدرمق معناسنه متعدی اولور
یقال اشعر به اذا الزقه به وجنکده هر فرقه شعارلریله ندا ایلک علی قول هر فرقه
برینی بیلوب تانیمق ایچون کندیلرینه شعار وضع وتعیین قلمق معناسنه‌در یقال
اشعر القوم اذا نادوا بشعارهم اوجعلوا لانفسهم شعارا وحج مناسکندن قربان
دوه‌سنه اعلام ایچون علامت ونشان ایلک معناسنه‌درکه مراد اورکجنک صاغ طرفنی
مجروح بر مقدار شق ایدوب یاخود برنسنه ایله دورتوب قانادرلر تاکه قربانلق
اولدیغنه نشان اوله یقال اشعر البدنة اذا اعلمها وهو ان یشق جلدها اوبطعنها حتی

يظهر الدم وتمرنه ويچاغه پرازوانه چورمك معناسنه‌در يقال اشعر النصاب والنصل اذا جعل لها شعيرة (الشعر) شينك فتحى وعينك سكونى وحلقيه اولمغله فتحيله جسمده نابت اولان شيئه دينور يوكدن وتويدن ماعداسيدر كه فارسيده موى وتركيده قيل تعبير اولنور نته‌كه يوكه صوف وتويه وبر ديرلر جمعى اشعار وشعور كلور وشعار كلور شينك كسريله مفردى شعره‌در هايله وكاه اولور كه شعره ايله جعدن كنايه اولنور جماعت اعتباريله وشعر نبات واشجاره وزعفرانه اطلاق اولنور (الشعر) كتف وزننده (والشعرانى) صنعانى كبى كوده‌سنده چكى كبى قيللرى چوق واوزون اولان كشى‌يه دينور نته‌كه اشعر دخى دينور يقال رجل اشعر وشعر وشعرانى اى كثير الشعر وطويله (الشعر) فتحتينله برآدم كوده‌سى كور قيللو اولمق معناسنه‌در يقال شعر الرجل شعرا من الباب الرابع اذا كثر شعره وكوله صاحبى اولمق معناسنه‌در كه بوشعوردندر كويا كه اول امتياز ايله بين الناس معلوم اولور يقال شعر الرجل اذا ملك عبيدا (الشعرة) شينك كسريله قاسيق قيلنه دينور خاصة يقال نبتت شعرته اى شعر عانته وكوبكك آلتنده قيل بتن يره دينور وقاسيغه دينور محليت علاقه‌لريله وبربلوك قيللره دينور (الشعراء) شينك كسرى ومد ايله بودخى قاسيق قيلنه دينور (التشعير) تفعيل وزننده اشعار كبى ياورى اناسى رحمنده تويلنمك معناسنه‌در يقال شعر الجنين اذا نبت عليه الشعر وجزمه‌نك آسطارى يرينه ياخود طبانه قيل دوشه‌مك معناسنه‌در يقال شعر الخف اذا بطنه بشعر (الاستشعار) (والتشعر) تفعل وزننده بونلرده ياورى اناسى رحمنده تويلنمك معناسنه‌در يقال استشعر الجنين وتشعر اذا نبت عليه الشعر واستشعار شعار كيمك معناسنه‌در يقال استشعر الرجل اذا لبس الشعار مترجم ديركه اساسده استشعار كلمه‌سنى مجاز اوله‌رق درونده اضمار خوف معناسنه‌ده رسم اولنمشدر الزاق هم وتاسه معناسنه مستعمل اولان اشعردن مأخوذدر انتهى (الشعرة) فرحه وزننده شول قيونه وصف اولور كه بقنه‌قلرى ارالقلرنده دائما قيللر بتوب طرنقلرى قانار اوله على قول ديزلرنده دائما بچيك علتى عارض اولان قيونه دينور يقال شاة شعرة اذا كانت ينبت الشعر بين ظلفيها فتدميان اوهى التى تجدا كالا فى ركبها (الشعراء) حمراء وزننده اشعر كلمه‌سندن مؤنثدر كور قيللو عورته دينور ودرشت و خشن اولان شيئه دينور تأنيثى موصوف اعتباريله‌در شارح ديركه خشنة نسخه‌لرنى تغليط وخبيثه اولمغى تصويب ايلمشدر لكن خشونت دخى ماده‌يه ملايم اولمغله اطلاقى بعيد دكلدر وشعراء عقل قبول ايليه‌جك مرتبه‌ده عظيم و منكر اولان آفته وصف اولور نته‌كه وبراء دخى بومحلده مستعملدر يقال داهية شعراء وداهيةو براء اى منكرة وشعراء كورك اطلاق اولنور تقول رأيته و عليه شعراء اى الفروة و پك جعيتلو انسان

کروهنه اطلاق اولنور یقال جماعة شعراء ای کثیرة وبر نوع سینك اسمیدر که توکلی
بجسور قزل اولور دوه واتك وکوپك قصه اوشوریر ایدر بول بومنك تعبیر
ایندکلری بودر وبعضلر سینك ایله بیان ایدرلر وشعراء دوه قصینك محفوظه اولدیغی
حمض انواعندن برشجره اسمیدر وبر کونه شفتالو آغاجیدر توبلو اولان تومیدر بواکیلك
جمع ومفردی برابردر وشعراء آغاجلو على قول آغاجی چوق درختستان ارضه وصف
اولنور یقال ارض شعراء ای ذات الشجر او کثیرته وآغاج بوردومش یعنی چنلی وقورولق
اولمش باجه‌یه ومرغزاره دینور یقال روضة شعراء اذا کانت یقمر واسمها الشعر وشعری
منورهسی اونلق یتوزن قومسنه اطلاق اولنور وشدید وعظیم داهیه‌یه وصف اولنور
نته که ذکر اولندی جمعی شعر گلور شینك ضمیله (الشعار) سحاب وزننده بری بره
آمیخته اولمش چنلق اغاجلغه دینور یقال روضة کثیرة الشعار ای الشجر الملتف ومنیراغی
ملایم وبرده اولان یرده نابت شول آغاجلره اطلاق اولنور که بر ناسده واقع
اولمغله انی سیل اورایه نزول ایدوب قیش ایسه آنده کیروب نوعا رد وباراندن
قورونمغه وآنلردن اوطون ایدنمکله اصنورلر ویاز ایسه کولکه لنورلر (المشعر)
مقعد وزننده بودخی ذکر اولنان آغاجه دینور ومشعر مناسك حجك ادا اولنه جق
موضعنه اطلاق اولنور جمعی مشاعردر نته که شعیره وشعاره دخی دینور کما سیذکر
مؤلف بصائرده المشاعر الحواس ومشاعر الحج معالمه الظاهرة للحواس عبارتیله
تفسیر ایلمکله مشعر هر حاسهٔ انسانی‌یه وهر محل مناسك حجه اطلاق اولنور بوراده
معظمها نسخه‌لری غلطدر صوابی موضعها اولمقدر که ضمیر مناسکه راجعدر ومشعر
حرام که بونده میمك کسریله‌ده جائزدر مزدلفه‌یه اطلاق اولنور که حالیا اوزرنده
بناء واردر آنك قربنده برکوچك طاغه اطلاق اولنور ظن ایدنلر وهم ایلدیلر
شارح دیرکه بعض نسخه‌ده المزدلفة وبعضنده بالمزدلفة عنوانده مرسوم اولمغله
بوکه کوره مزدلفه‌ده بر محل اسمی دیمك اولنور وصحیح اولان بویلجه اولمقدر
ومصباحده المشاعر مواضع المناسك والمشعر الحرام جبل باخر مزدلفة واسمه قزح
ومیمه مفتوحه على المشهور وبعضهم یکسرها على التشبیه باسم الآلة عبارتیله مبین اولمغله
نسخهٔ ثانیه‌یی تأیید ایدر وبیضاوینك بیانه کوره امامك واقف اولدیغی جبل
اولمه‌جقدرکه اکا قزح دخی دیرلر وبو قولی حدیث شریفله تأیید ایتمشدر ومشعر
تسمیه‌سی معلم عبادت اولدیغنه وحرام ایله وصفی حرمتنه مبنی‌دروآیت کریمه‌ده
[عند المشعر الحرام] ورودی زیرا اکا قریب اولان محلده ذکر افضلدر والا
مزدلفه‌نك وادئ محسردن ماعدا مجموعی موقف در پس بو بیانه کوره المزدلفة
نسخه‌سی دخی صحیح اولنور لکن وادئ محسر مستثنا اولمق لازم اولمغله نسخهٔ ثانیه
بنه راجعدر انتهی (الشعار) کتاب وزننده آت قسمنك چولنه اطلاق اولنور اصل

شعار انسانك كوملكنه دينور ومطلقا بدنه مماس اولان لباسنه دينور قيللره مماس اولديغيچون بعده آت چولنده اولمقولهده استعمال اولندی وجنك وسفر هنكاملرنده بری برنی تانيوب بيلك ايچون بينلرنده تعيين ايتدكلری علامته دينوركه بوشعوردندر مترجم ديركه اصحاب كرامك اكثری جنكلرده شعارلری امت امت كلمه‌سی ايدی كه اماته‌دن فعل امردر تفألا بونی شعار ايلشلرايدی انتهی وشعار نسوانك باش‌اورتولرنی ويشمقلرنی يغموردن حفظ ايده‌جك بورندكلری اوست اورتولرينـه دينور وكوك كورلتوسنه اطلاق اولنوركه علامت مطردر وآغاجه اطلاق اولنور بونده شينك فتحيله‌ده لغتدر نته‌كه ذكر اولندی جمعی اشعره كلور وشعر كلور ضمتينله وشعار اولمكه اطلاق اولنور هركسك معلومی اولديغنه مبنی موت معناسنه و دثار آلتندن كيلن لباسه دينوركه كوملك كبی ساده ات اوزره كيلن لباسدر قيللره مماس اولديغيچون بونده شينك فتحيله ده جائزدر (المشاعرة) مفاعله وزننده ايكی شـاعر بری بريله شعر سويلشمك معناسنه‌در وباب مغالبه‌ده استعمال اولنور يقال شاعره فشعره ای كان اشعر منه وعورتله برشعار ايچره ياتوب اويومق معناسنه‌در يقـال شاعرالمرأة اذا نام معها فی شعار (الشعيرة) سفينه وزننده حج ايچون اولان علامتلو قربان دوه‌سنه اطلاق اولنور بدنهٔ مهداة معناسـنه جمعی شعاير كلور قال الشارح ومنه قوله تعالی [لاتحلوا شعائرالله] الايه ای مايهدی الی بيت‌الله وسمی بذلك لانهاتشعر ای تعلم بان تدمی بشعيرة ای حديدة تشعر بهاوشعيره شول نسنه‌يه دينوركه كومشدن ياخود دموردن آرپه شكلنده دوزوب تمرنه و پچاق صاپنه ضبط ايچون اسـتوار ايدرلر تركيده پرازوانه تعبيراولنور وشعيره مشعر وشعاره كبی مناسك حجك موضعنه يعنی ادا ايده‌جك محلنه اطلاق اولنور شعائر الحج كه مفردی شـعيرهٔ مزبوره در مناسك وعلامات و اثارندن عبارتدر طواف و سعی و رمی جمار ووقوف و ذبح قرابين كبی علی قول معالم حجه اطلاق اولنوركه حق تعالی‌نك عبادينه اورالرده قيام واداء مناسكله امر ايلدكلری مواضع معلمه ومعينه‌دن عبارتدر صفا و مروه و منا و عرفات كبی ومنه قوله تعالی [و من يعظم شعائر الله] الايه وهی مناسـكه وعلاماته اومعالمه التی ندب الله اليها وامر بالقيام بها (الشـعاره) شينك كسريله مشعره كبی بو دخی موضع مناسك حجه اطلاق اولنور (الشـعير) امير وزننده حبوبات جنسـندن آرپه‌يه دينور فارسيده جو دينور كويا كه بغدايدن علامتله ممتاز اولمشدر مفردی شعيره‌در وشعير برآدمك عشير ومصاحب وهمدمنه اطلاق اولنور وبو امام نوويدن منقولدر وبغدادده بر محـله آديدر صلحادن شيخ عبدالكريم بن الحسن بن علی اورادندر واندلس اولكه‌سنده بر اقليم اسميدر و هـذيل بلادنده برموضع آديدر (الشعرورة) شينك ضميله قثاء صـغيره دينوركه خيارك برادری

اولان بعوضه‌نك جرده توعبدر جمعی شعاردر تلور وشعارير براكنده وتارمار معناسنه مستعملدر يقـال ذهبوا شعارير شعذان اولقده جره اى متفرقين مثل الذبان يعنى سينكلر كبى ال ايافى پشمه پراكنده تارمار اولوب كتديلر وشعارير اطفـال عرب بازنده بر اويون آديدر و ثقة مرقومه‌نك مفردى يوقدر شعابيب كبى (شـعرى) ذكرى وزننده حرة بنى سليم يانده بر طاغك آديدر و شـعرى فلكده ايكى كوكب اسميدركه بريسنه شعرى العبور وبرينه شعرى الغميصا ديرلر زعم عرب اوزره سهيل نام كوكبك قيز قرنداشلريدر مترجم ديركه عبور صبور وزننده‌در وغميصاء مجهول بنيه‌سى اوزره‌در اونلكى شعراى يمانى وثانى شعراى شامى ديدكلريدر و سهيل كذلك يمن قطرنده مرئى بركوكبدر شعراى يمانى‌يه عربدن بنو خزاعه پرستش ايدرلر ايدى وبونلر جوزادن صكره طلوع ايدرلر ماينلرى ايكى نيزه مقداريدر برى جنوبه مائل بيوك وروشن وديكرى شماله مائل كوچك سرخ رنكدر جنوبه مائل اولان شعراى عبور و شعراى يمانى اوله‌جقدر و شماله مائل اولان غميصاء و شامى ديدكلريدركه صور جنوبيه‌دن كلب اصغرك آغزنده‌در ويمانى كلب اكبرك آغزنده‌در فارسيده بونلره دوخواهران اطلاق اولنور بين الكواكب الجنوبيه معروف اولدقلرى باعث اطلاقدر شويله زعم ايدرلركه بركيجه عبور خفية سهيل ايله مجره‌يى عبور واغتراب ايتمزيله شعراى شامى آنلرك فرقتدن بكا ايليه‌رك مبتلاى غمص العين اولمشدر انتهى (شعر) شينك فتحى وعينك سكونيله غير منصرف اوله‌رق بنو سليم ياخود بنو كلاب يوردنده برطاغك آديدر شارح ديركه منع صرفنك علتى معلوم دكلدر مكركه اسماء اناثدن منقول اوله (شعر) شينك كسريله بنو جشم بلادنده بر طاغك آديدر (شعران) سلمان وزننـده دوه مرعالرندن رمث ديدكلرى شور اوتلق نوعندن بوزه مائل بشـل نوعنه دينور وموصل قربنده بر طاغك آديدر اشجار و فواكه و انواع طيور ايله مالا مال اعمر جبالدر (شعران) عثمان وزننـده ابن عبد الله الحضرمى اسميدر (شـعارى) كسالى وزننده برطاغك وتهامه‌ده برصويك اسميدر (الشعريات) فتحاتله قرتل ديدكلرى قوشك ياوريلرينه دينور تويلرى قيل طرزنده اولديغيچون (الشعور) صبور وزننده حبطات قبيله‌سنده برفرس اسميدر (الشعيراء) حيراء وزننده برشجر آديدر و اسماء نسـواندندر شعيراء بنت ضبة بن ادبر قبيله وانده‌سيدر على قول اول خاتونك فرزندى اولان بكر بن مرك لقبيدر (ذوالمشعار) ميمك كسريله مالك بن نمط الهمدانى الخارفى لقبيدركه اصحابدندر وذوالمشـعار حمزة ابن ايفع الناعطى الهمدانيكه يمنده قومى بيننده شريف وذيشان ايدى زمان خلافت فاروقيده شام ديارينه هجرت ايدوب دائره‌سنده يالكز درت بيك نفر عبد مملوكى وار ايدى جملـه‌سنى آزاد ايلدى بوجهتله بالولاء همدان قبيله‌سنه منتسـب اولديلر

(المتشاعر) نفسنده شاعر وقوت نظميه يه مالك ومقتدر دكل ایکن شاعرلك ادعا
ایدن قواله دینور يقال هو متشاعر مايشـاعر ای یری من نفسـه انه شاعر
(الشعصور) عصفور وزننده جوز بری اسمیدر كه يبان جوزی دیمکدر شـارحك
نسخه‌سنده جوز هندی ایله مرسومدر كه نارجیل اوله‌جقدر (شعفر) جعفر وزننده
برخاتون آدیدر وبنو ثعلبه‌دن بربطن اسمیدركه بنو السعلاة ایله متعارفدر وسمیر بن
الحارث الضبی نام کسه‌نك فرسی اسمیدر (شعفره) هایله كلب قبیله‌سندن برشاعردر كه
مرعش نام شاعر آنكله مهاجات ایلشدر (الشغبر) غین معجمه ایله جعفر وزننده
ابن آوی اسمیدركه چقال دیدكلری جانوردربونی زای معجمه ایله رسم ایدنلر تصحیف
ایلدیلر (التشغبر) تدحرج وزننده یل بوریله‌رق اسمك معناسنه‌در يقال تشغبرت
الريح اذا التوت فی هبوبها (الشغر) شینك فتحی و عینك سـكونیله كوپك قسمی
برایاغنی قالدرمق معناسنه‌در كرك تبول ایلسون كرك ایلسون علی قول تبول ایچون
قالدرمغه مخصوصدر يقال شغر الكلب شغرا من البـاب الثالث اذا رفع احدی
رجلیه بال اولم یبل اوقبال وبركسه‌یی برموضعدن اخراج ایلك معناسنه‌در يقال
شغر فلانا عن الارض اذا اخرجه ومطلقا بعید اولمق معناسنه‌در يقال شغر الرجل
اذا بعد وخاصة بربلده امیر و والی و حاكم طرفندن بعید اولمق معناسنه‌در يقال
شغر البلد اذا بعد من القاضی والسلطان وپراكنده اولمق معناسنه‌در يقال شغر الناس
اذا تفرقوا وپغور باشیله چوكش ناقه‌نك مه‌لری طرفنـدن آلتنه آلتنه اورمق
معناسنه‌در تاكه قالدروب اوزرینه آته يقـال شغر الفحل اذا ضرب برأسه تحت
النـوق من قبل ضروعها فيرفعها فيصرعها و عربلرك شـغرت برجلی فی الغريب
قوللری كه علوت الناس بحفظه معناسنی اراده ایدرلر معنای اولـدن مأخوذدر
غریبلرك حفظ وحمایتی سببیله یعنی غرباء زمره‌سنی محافظه ایچون ناسه تعلی ایلدم
دیمكدر (الشغور) قعود وزننده جماع ایدن آدم جماع ایچون خاتونك ایاقلرنی علم
كبی یوقری قالدرمق معناسنه‌در يقال شغر الرجل المرأة شغورا من الباب الاول اذا
رفع رجلیها للنكاح و خاتون هنكام مزبورده ایاقلرنی كندی قالدرمق معناسـنه
كلور يقـال شغر الرجل المرأة اذا رفع رجلیها فشغرت هی وبرارض یاخودبلده
ضبط وحمایت ایدن متصرفدن خالی قالمق معناسـنه‌در يقال شغرت الارض اذالم
يبق بها احد يحميها ويضبطها (الاشغار) همزه‌نك كسریله بودخی جماع ایچون خاتونك
ایاقلرنی یوقری قالدرمق معناسنه‌در يقال اشغر الرجل المرأة بمعنی شغرها و صواد
یولدن صاپه اولمق معناسنه‌در يقال اشغر المنهل اذا صار فی ناحية من المحجة ویولجیلر
جاده‌دن الارغه اولوب تنهاجه كيتمك معناسنه‌در يقال اشغرت الرفقة اذا انفردت
عن السابلة وحساب چوغالوب طاغنق اولمغله ضبط ومحاسبه‌دن قالمق معناسـنه‌در

يقال اشغر الخطب هنا اذا انتشر وكثر يعني فرو بندله (الشغار) شينك كسريله
(والمشاغرة) مفاعله وزننده جاهليتده اولان نكاحلردن بر كونه نكاح ايدیكدر
واول بر آدمك بر آخر آدمه سن بكا بر خاتون زوج ایله بندخی مقابلده سكا بر خاتون
زوج ايدهیم ديو آرمقله طرفين بر خاتون زوج ايلكدن عبارتدر طرفينه مهر
ويرلميوب هر بر بنك مهرى آخرك بضعى اولوب كويا كه مهر عد اولنور على قول
وجه مشروح ومشروط اوزره زوج ايلدكلرى هر بريك اقرباسى اولمقله مخصوص ومصدر
قيزى وهمشيره سى وسائر حرمه سى كبي يقال شاغر الرجل فلانا شغارا ومشاغرة
اذا زوج كل واحد صاحبه امرأة على ان يزوجه اخرى بغير مهر صداق كل واحدة
بضع الاخرى اويخص بها القرائب مؤلفك بهما قولنده كى ضمير منا كحه يه راجعدر
مصباحت ونهايه وسائرك بيانه كوره قول ثانى اصحدر وبو رفع رجل الكلب
معناسندن مأخوذدر زيرا ميانه لرنده مهر مرتفعدر ياخود بعد ياخود اتساع معناسندن
مأخوذدر وبو [لاشغار في الاسلام] حديثيله منهى در وحالا اعراب وعشائر
اكراد وتراكمه بينلرنده بو رسمه نكاح واقع اولنور بيلرنده دكشك تعبير ايدرلر انتهى
وشغار ايكي كمسه بر كمسه اوزره عدو وهجوم ايلك معناسنه در مؤلف اقتصار ايلمشدر
مراد ميدان جنكده دلاورلر بر بر حمله مقابللرينه طرف دشمندن دخى بر پهلوان
چقوب بريسى زبون اولنجه اول غالب اوزره زبونك طرفدارلرندن برى دخى
خروج وايكيسى بردن اكا صتاشمق اوله جقدر اولوقتده لاشغار لاشغار ديو ندا ايدرلر
(الشاغرة) شول بلده يه وصف اولنور كه والى وحاميدن خالى اولمقله هر كس
آنى يازده نهب وغارت ايلكه مقتدر اوله رفع رجل كلب معناسندن مأخوذدر
يقال بلدة شاغرة برجلها اذا كانت لاتمتنع من غارة احد خلوها اى عن يحميها وشاغرة
بر موضع آديدر (شاغر) بر بغور دوه نك اسميدر (شغور) صبور وزننده سماوه ده
بر موضع آديدر وشغور شول يوكسك بويلو ناقه يه اطلاق اولنوركه اوزرينه
بنمكه مباشرت اولندقده اياقلرنى قلدرر اوله يعنى ركاب كبي اياقلرينه بصوب
سهولتله بنمك ايچون اياقلرنى قالدرر اولان تعليملو ناقه يه دينور يقال ناقة شغور
اى طويلة تشغر بقوائمها اذا اخذت لتركب مؤلفك طويله قولى طويلة في السماء
ديمكدركه مراد يوكسك ديمكدر نته كه اكثر مواضعده مرادى بودر (الشغرور)
عصفور وزننده بر نوع اوتلق آديدر (الشغر) شينك ضميله انطاكيه قربنده بر قلعه
حصينه آديدر (الشغرى) سكرى وزننده بر بلده يا بر موضع آديدر ومكه قربنده بر حجر
اسميدركه ناس بنك طاشي كبي اكا بصوب دابه لرينه بنرلر (الشغار) سحاب وزننده
ايچنده كى بوشالمش بوش نسنه يه دينور يقال ظرف شغار اى فارغ وصويى پك چوق
اولان قويى يه دينور مفرد وجمعى مساويدر يقال بئر شغار وآبار شغار اى كثيرة الماء

وارقك دوه‌نك يان جانبنده بر طمر آديدركه ايكى يانده‌كى طمرلره شـغاران ديرلر (الشـغارة) سحاره وزننده چقماغه دينور قداحه معناسـنه (الشوغر) جوهر وزننده شول انسان وحيوانه دينوركه اعضاء واندامى قوند وديرنكلو وصمصق اوله (الشوغرة) حوصله وزننده خرما دنكنه دينور دوخله معناسنه (شغار) قطام وزنـنده بنى فزاره قبيله‌سنك لقبيدر (الشـاغور) دمشق شـامده برمحله آديدر (شغربغر) فتحاتله واولك كسريله ده جائزدر طارطغان وتارمار معناسنه مستعملدر يقال تفرقوا شغر بغر اى فى كل وجه يعنى هر برى برسمته تارمار اولوب كتديلر بونلر فى الاصل اسملردر شغر تفرق وبغر سقوط نجم معناسنه اولوب بعد التركيب اسم واحد وآخرلرى فتح اوزره مبنى قلنمشـدر نته‌كه بغر ماده‌سـنده بسط اولندى وصحرة بحرة وشذر مذر تركيبلرى دخى بوقبيلدندر (الاشـتغار) افتعال وزننده ايراق كتمك معناسنه‌در يقال اشتغر فى الفلاة اذا ابعد وبرآدمه بالا پروازلقله فخر ومباهات ايده‌رك طفره فروشلق ايلمك معناسـنه‌در تقول اشتغر علينا اى تطاول وافتخر وبركسه‌نك دوه‌لرى فراوان ومجتمع اولنغله برى اوته تردد واختلاف اوزره اولمق معناسنه‌در يقال اشتغرت الابل اذا كثرت واختلفت وبرنسنه‌نك صايسى پك فراوان اولمق معناسنه‌در يقال اشتغر العدد اذا كثر واتسع وبرخصوص قارشق وشوريده اولمق معناسنه‌در يقال اشتغر الامر اذا اختلط (التشغر) تفعل وزننده برقبيح وناسزا ايشده توغل وتمادى ايلمك معناسـنه‌در يقال تشغر فى امر قبيح اذا تمادى فيه وتعمق ودوه قسمى يوريمكده صرف مقدور ايلمك معناسـنه‌در يقال تشغر البعير اذا بذل الجهد فى سيره وپك يلمك معناسـنه‌در يقال تشـغر البعير اذا اشـتد عدوه (الشاغران) تثنيه بنيه‌سـيله بدنده كوبك طمرلرينك منقطع اولديغى يرلره دينوركه ايكى طرفلو اولور (الشغير) سكيت وزننده بدخوى آدمه دينور يقال رجل شغير اى سئ الخلق (الشغفر) جعفر وزنـنده كوزل ودلبر خاتونه دينور و معرف اولميه‌رق شغفر ابو الطوق الاعرابى نام كسـه‌نك زوجه‌سى اسميدر (الشفر) شينك ضمى وفانك سـكونيله كوز قپاغنده كرپك بتن يرك كوكنـه دينوركه كرپك بتن ير اوله‌جقدر شينك فتحيله‌ده جائزدر ولفظ مذكور مذكردر وهر شيئك ناحيه‌سنه دينوركه اصل معناى موضوعدر وفرجك كنارينـه دينور وشفر احد وفرد معناسـنه‌دركه كمسه ديمكدر كاسيذ كر ودره‌نك وچايك يوقرى جانبندن كنارينه وناحيه‌سنه اطلاق اولنور (الشـفير) امير وزننده شفر ايله ايكى اولكى معنـالرده مرادفدر ودوه قسمنك دوداغنك كنارينه دينوركه بچاق آغزى كبى يوفقه اولور وشفر كبى دره‌نك وچايك اوست طرفدن كنار وناحيه‌سـنه دينور يقال قعد على شفر الوادى وشـفيره اى ناحيته من اعلاه (الشـافر) بودخى فرجك كنارنه دينور (الشفرة) فرحـه

وزنـده (والشعيرة) سفينه وزنـده شـول خاتونه اطلاق اولنور كه همان ذكر
ورمنك كنارينه سورنديكده شهوتنه تلوب في الحال انزال ايدر اوله على قول آرتمه
جماعه قابل اوله يعنى عرب مراغى كبى چوقده ايشلكده حاجت اولميوب كال يسير ايله
استيفاى حظوظ ايدر اوله يقال امرأة شعرة وشعيرة اذا كانت تجد شهوتها فى شعرها
فتنزل سريعا اوهى قاطعة من النكاح بايسره (الشعر) حمر وزنده جماع ايدركن
ذكرى خاتونك فرجى كنارلرينه چالمدرمق معناسنه‌در يقال شعر المرأة شعرا
من الباب الاول اذا ضرب شعرها فى الجماع وشعر احد وفرد معناسنه‌در كاسيذكر
(الشعارة) سعاره وزنده خاتونك شهوتى قريب يعنى سريعا انزال ايدر اولمق
معناسنه‌در يقال شعرت المرأة شعارة من الباب الرابع اذا قربت شهوتها واكملت
معناسنه‌در يقال شعر الشئ اذا نقص (الشعرة) تمره وزنده شعر وشعر كبى
احد وفرد معناسنه‌در كه كس وكمسه ديمكدر يقال مابالدار شعرة وشعر وشعر اى
احد قال فى الاساس هو من شعر العين اى ذاشعر كقولهم مابها عين تطرف (المشعر)
منبر وزنده ومقعد وزنده جائزدر خاصة دوه قسمنك دوداغنه دينور جمعى مشافردر
وگاه اولنور كه انسانك دوداغنده دخى استعمال اولنور ومنه المثل * اراك بشر
ما احارك مشفر * اى اغناك الظاهر عن سؤال الباطن لانك اذا رأيت بشره سمينا
كان اوهزيلا استدللت به على كيفية اكله فظاهر حال باطندن مغنى اولمغله كيفيت
باطنيه‌سنى سؤاله حاجت يوقدر ديجك يرده ايراد اولنور بومثل الظاهر عنوان
الباطن مثلنك مفهومنه اقربدر ومشفر منعت وقوت معناسنه مستعملدر يقال هو
ذومشفر اى منعة وياوزلق شدت وتندى معناسنه مستعملدر يقال رجل ذومشفر
اى شدة وارضدن وقوملقدن برقطعه‌يه اطلاق اولنور (التشفير) تفعيل وزنده
برآدمك دواب ومواشيسى ازالوب قنا بولمق معناسنه‌در يقال شفر ماله تشفيرا اذاقل
وذهب وكونش غروبه وارمق معناسنه‌در يقال شفرت الشمس اذادنت للغروب
وبركمسه مباشر اولديغى ايشى بتورمك اوزره اولمق معناسنه‌در يقال شفر الرجل
على الامر اذا اشفى وعورتك فرجى كنارينه چلازق جماع ايلمك معناسنه‌در يقال
شفر المرأة اذا جامعها على شفر فرجها (الشفرة) تمره وزنده بيوك بچاغه دينور
بتانان كبى بونى فارسيده كوشتكوب ايله بيان ايدرلركه قصاب صاتورى اوله‌جقدر
ومطلقا انلو وكسكين ناملويه دينور جمعى شفار كلور شينك كسريله وتمرنك كنارينه
وقلجك آغزينه دينور يقال سيف كليل الشفرة اى حده وپاپوشجى بچقيسنه دينور
(المشفر) محدث وزنده طازجه وآزجه اولان ديرلكه دينور يقال عيش مشفر
اى ضيق قليل (الشفارية) زلابيه وزنده ايرى وبيوك قولغه وصف اولنور يقال
اذن شفارية اى عظيمة (الشفارى) غرابى وزنده شول عرب طوشانى وترلا صيچانى

دیدکلری جانوره دینورکه قولقلری ایری اوله‌علی قول قولقلری اوزون وپنچه‌لری
یوکسك و بغایت چابك اولمغله اکسه‌سندن یتشلمز اوله یاخود ایاقلری اوزون واتی
کوشك وسلپوك وپك یاغلو اوله یقال یربوع شفاری اذا کان ضخم الاذنین
اوطویلهما العالی البراثن ولایلحق سریعا اوالطویل القوایم الرخوالحم الدسم
(شفار) غراب وزننده اوال ایله قطر میاننده برآطه‌نك اسمیدر (ذوالشفر)
شینك ضمیله خزاعه قبیله‌سندن ابن ابی سرح نام کسه‌نك لقبیدر وتاجه نام عورتك
پدری اسمیدر امام فن سیراولان ابن هشام نقل ایلمشدرکه یمن‌دیارنده بروقتده برسیل
ناکهانی ظهور ایدوب برقبری حفر ایلمکله ایچندن برخاتون جنازه‌سی ظاهر اولدی
کردننده انجودن دیزلمش یدی دانه کردانجلق واللرنده وپازولرنده وطپوقلرنده
یدیشر زرین ومرصع بلازکلر وبازوبندلر وخلخاللر وهر پرمغنده ذی قیمت مجوهر
خاتملر اولوب و باشی طرفنده نفایس وتفاریق اموال کرانبها ایله مملو برتابوت
وبرلوح واول لوحده اشبوعباره مسطوردر * باسمك اللهم اله حمیر اناتاجة بنت ذی
شفر بعثت مایرنا الی یوسف فابطأ علینا فبعثت لاذتی بمد من ورق لیأتینی بمد من طحین
فلم تجده فبعثت بمد من ذهب فلم تجده فبعثت بمد من بحری فلم تجده فامرت به فطحن فلم
انتفع به فاقتفلت فن سمع بی فلیرحمنی وایة امرأة لبست حلیا من‌حلیی فلاماتت
الامیتتی * مزبوره حمیر امراسندن ذوالشفرنام امیرك دختری اولوب معاذالله تعالی
آچلقدن فوت اولدیغنی اول لوحه‌یه تسطیر ایلمش مفهوم کلام بودرکه قرار کاهمز
اولان مملکتده برقحط عظیم‌استیلا ایلمکله ذخیره جلب ایلمك‌ایچون ذخیره‌جیمزی عزیز
مصراولان یوسفه‌که حضرت یوسف علیه السلام اوله‌جقدر ارسال ایلدك کیجکوب
اکلنمکله بعض خواصمزه برمد کومش ویروب بر محلدن برمداون بولوب کتورمك
ایچون تعیین ایلدیکمزده بر وجهله ظفریاب اوله‌میوب تهی دست عودت ایلمریله
مجددا برمد آلتون تسلیم و اطرافه ارسال ایلدك ینه مأیوسا رجعت ایلمریله بالاخره
برمد اعلا وانفس بحری یعنی انجوو یروب تکرارا ارسال وینه نومید عودت ایلمکله
اول برمد انجویی دکرمنده اون‌کبی اوکوتدیروب تناول‌ایلدم قطعا علت جوعمه دوا
اولمامغله انجام کار بوقدر اموال بیشماره مالك ایکن آج اوله‌رق دیار آخرته نقلی کار
وبارحیات‌ایلدم بنم بوقصهٔ پرغصه‌می کوش ایدنلرحالمه رقتله ترحم ایلملری نیازاولنور
آیا قنقی عورت اشبو پیرایه‌لرم کبی پیرایه‌لر طاقنوب بنم صورت هلا کم کبی هلاکه
دوچار اولمشدر نعوذ بالله تعالی من‌غضبه وابتلائه (شغر) زفر وزننده مکهٔ مکرمه‌ده
برطاغك‌آدیدر (الشفترة) دحرجه‌وزننده پراکنده اولمق‌معناسنه‌در یقال‌شفتر القوم
اذاتفرقوا (الاشفترار) اسبطراروزننده بودخی شفتره معناسنه‌در یقال اشفتر الشیٔ
اذاتفرق وآغاجك داللری وکراسته‌لری قیریلوب پاره پاره اولمق معناسنه‌در یقال

الشمقز العود الى الكثير وجراغك نشعشعت معناسنه در يقال الشمقز السراج اذا انشعث ناره (الشمقز) مقشعر وزننده ومرادفيدر صكحه صو اوقدن يقورقودن تويلرى اوربروب قاراق كسيه دبور وقارا ان قيله وتويدده ديور ومتغير معناسنه در كه جرنه تعبير اولنور ومنقبض معناسنه در كه ديكلوب طوران شيئه ديور (الشمقز) مقشعر وزننده يوزك كوده سنتقبالرى دوكلوب كتمش قوناق آدمه ديور (الشمقزى) مقشعرى وزننده طقيق متفرق معناسنه در (الاشقر) فعله احمر وزننده شقرتدن وصفدر دواب واناسانه صفت اولور دواب قسمنده كه مراد آت قسميدر رنكى صاف قرمزى اولوب يليسى وقويروغى دخى قرمزى اوله تركيده آل تعبير اولنور يليسى وقويروغى سياه اوله كيت ديرلر كه طورى تعبير اولنور وانسانده بشره سنك بياضنه قرمزيلق غالب اوله كه قرال تعبير اولنور قزل بكزلو آدم اوله جقدر واشقر اوبوشمش فنه اطلاق اولنور واشقر مروان بن محمد وقتيبة ابن مسلم ونقيط بن زرارهنك فرسلرى اسميدر (الشقر) قفلله (والشقرة) شينك ضميله مصدرلردر آت وآدم اشقر اولق معناسنه در يقال شقر الفرس والرجل وشقر شقرا وشقرة من الباب الرابع والخامس اذا كان اشقر (الاشقرار) احمرار وزننده بك اشقر اولق معناسنه در يقال اشقر الفرس اذا كان اشقر يعنى مبالغة (الشقراء) حمراء وزننده اشقرك مؤنثيدر وشقراء رقاد بن منذر الضبى وزهير بن جذيمه يا خود خالد بن جعفرك فرسلرى اسميدر بين العرب زبانزد اولان ★ شيئا ما يطلب السوط الى الشقراء ★ مثلك منشأيدر صاحبى اولان مزبور فرس مرقومه به سوار وسمت مقصدينه عازم اولوب خلال راهده تعجيل ايجون قامچى ايله اوردقجه جرى وعدوى زياده ايدر ايدى بر مطلب اوزره اولان آدم مطلبنى تحصيل وقضا ايله آندن فارغ اولمغه قريب اولدقده ضرب اولنور قال الشارح قوله متفيه شيئا ماصلة وقوله يطلب اى يطلب العدو منها وقيل فى المستقصى يضرب فيمن يعنف لاستخراج المطلوب من يده و شقراء اسيد بن حناءهنك قصراغى اسميدر وشيطان بن الاحظم نام كمسه نك قصراغى اسميدر ومنها المثل ★ اشأم من الشقراء ★ بر معركده كنديسى وصاحبى قتل اولنمغه شأمتده مثل اولمشدر على قول بر محله كيدركن سردنك ايدوب بردرلو باشى ضبط اولنمغله صاحبنى خودسر آلوب چقارايكن رهكذارلرينه بر بعيد الغوردره كلمكله اوته طرفه برقاوايدوب لكن بتشدرهمكله ايكيسى بردن دره يه ساقط اولدقده قصراغك بيونى شكست وهلاك اولوب صاحبى سلامتله نجات بولدى شقراء نجه اولدى ديو سؤال ايدنلره ان الشقراء لم يعد شرها رجليها كلاميله وقعه يى نقل ايلدى على قول شقراء عزية بن جشم نام كمسه نك اوغلنك قصراغى اسميدر بر غلامه تمك ايچون قيجه آتدقده كنديسى قونونه راست كلوب هلاك ايلمسى باعث ضرب مثل

اولدی وشقراء مهلهل بن ربیعه‌نك وحوط الفقعسی نام کمسه‌نك قصراقلری اسمیدر ومعاویة بن اسدك زیت نام قصراغنك قصراق قولونی آدیدر وعریمه‌ده بین‌الجبلین برصو اسمیدر وبادیه‌ده بشقه برصویك آدیدرکه عمرو بن سلمة بن سکن الکلابی رضی‌الله عنه حدیثنده مذکوردر مومی الیه حضرت سلطان الانبیاء علیه افضل التحایا درکاهنه وفود وسعدیه وشقراء نام صولر میاننده اولان اراضی‌یی استقطاع ایلمکله نائل مقصود اولمشیدی وشقراء یمامه ناحیه‌سنده برقریه آدیدر (الشقر) کتف وزننده شقایق النعمان اسمیدرکه کلنجك چچکی دیدکلریدر آل رنك اولور مفردی شقره وجمعی شقرات کلور (الشقار) رمان وزننده (والشقران) عثمان وزننده (والشقاری) سمانی وزننده قافك تخفیفیله‌ده جائزدر بونلرده کلنجك چچکنه دینور علی قول شقره بشقه برقرمزی نبات آدیدر وشقار رمان وزننده برکونه بالق آدیدرکه صرتنده اوزون اوریجی اولور (الشقرة) زنخه وزننده سنجرف اسمیدرکه زنجفره تعبیر اولنان قرمزی بویه‌در وشقره القابدندر شقرة بن الحارث بن تمیم ضبه قبیله‌سندن بر بشقه قبیله‌نك پدری لقبیدر نسبتنده شقری دینور حرکات ایله (الشقور) شینك ضمیله شقرکلمه‌سندنکه صقر وزننده‌در جمعدر حاجت ومطلبه ودرونه ملاصق وملازم اولان امرمهمه دینور تقول اخبرته بشقری وبشقوری ای‌حاجتی وامری اللاصق بقلبی المهمله (الشقر) صرد وزننده خروسه دینور دیك معناسنه ویلانه دینور کذب معناسنه (شقرون) عصفور وزننده برآدمك علمیدر (شقران) عثمان وزننده نبی اکرم علیه السلام حضرتلرینك صالح نام‌مملوکلرینك لقبیدر وقضاعه‌دن برکمسه‌نك لقبیدر (الشقری) ذکری وزننده برکونه اعلاواجود خرما اسمیدر وقبیلهٔ خزاعه یوردنده برموضع ادیدر (المنقر) معظم وزننده بحرین دیارنده برحصن قدیم ادیدر وسجستاندن اولان قریه‌یه دینور وبیوك قدح وکاسه‌یه دینور (شقور) صبور وزننده اندلس اولکه‌سنده بر بلده آدیدر (شقر) صقر وزننده اندلس اولکه‌سنده برآطه‌نك اسمیدر (شقر) شینك ضمیله برصویك و بر بلده‌نك اسمیدر (شقره) تمره وزننده اسامیدندر شقرة بن نبت بن ادد وشقرة بن ربیعة بن کعب رجال عربدندر (شقره) بقره وزننده ابن نکرة ابن لکیزدر (شقر) ضمتیله یمن دریاسنده احور ایله ابین بیننده بر لیمان آدیدر (المشاقر) میمك فتحیله‌که ذوالرمه نام شاعرك قولنده واقعدر برموضع آدیدر مؤلفك مرادی اشبو بیت‌در ★ کان عری المرجان منها تعلقت ★ علی ام خشف من ظباء المشاقر ★ ومشاقر شول قومساله دینورکه یره طوغری یاتق وهموار ومطمئن اولوب آنده کزوب یوریمك سهولتلی اوله علی‌قول جلادتلو اوله ومشاقر عرفج نام‌شجر منبتلرینه دینور مفردی مشقردر (الشقیر) امیر وزننده برارض مخصوصه‌نك

ایدر (الشـکور) کثیر و یسیره شکر ایدنه دیرلر و نوع حکر که بده دیور
(المنفاق) حیات ویسیره یلان سوزه دیور (الاشـکر) هر رمك فضله بده
ر کوجك ... ایدر و بر الحرمی و نیجه حالده اطلاق اولنور (الشـکر) شبات
ضمیله احسان بیلوب ونشر ایلمك یعنی محسن ومنعمك تفضل ایلدیکی نعمت واحسانی
وقدر وقیمتی بیلوب ناسه نشر واشاعه و محسن ومنعمی مدح وثنا ایلمکدن عبارتدر که
کفران مقابلیدر عندالبعض شکر جوارحدن همان یده مخصوصدر وحق تعالی طرفندن
استعمال اولندقده اثابت حسنه عباده مجازات اراده اولنور وشکر ثناء جمیل معناسنه
استعمال اولنور مؤلفك بصائرده بیانه کوره شکر منعمك انعام ایلدیکی نعمتی تصور
ایدوب ناسه اظهار ایلمکدن عبارتدر بعضلر عندنده کشر لفظندن مقلوبدر که کشف
معناسنه در نته که ضدی اولان کفر ستر معناسنه در و عندالبعض عربلرك عین شکری
قولندن مأخوذدر که ممتلئة معناسنه در پس شکر امتلاء من ذکر المنعم علیه معناسنه
اولنور وشـکر اوچ ضرب اوزره در بری قلب ایله اولنور که منعم طرفـندن نائل
اولدیغی نعمتی تصور وعرفاندن عبارتدر ثانی لسان ایله اولنور که منعم ومحسنه ثنا
وستایش ایلمکدن عبارتدر ثالث جوارح سائره ایله اولنور که بقدر الاستحقاق منعمه
مکافات ایلمکدن عبارتدر و بش قاعده اوزره مبنیدر که شاکر مشکوره خضوع
وابتهال وتواضع ایلمك ومشکوره محبت ایلمك وانعام ایلدیکی نعمتی کتم ایلیوب اقرار
واعتراف ایلمك واکا ثنا وستایش ایلمك واول نعمتی منعمك خوشنودیغی یرلره صرف
واستعمالندن مجانبت ایلمکدن عبارتدر وارباب حقایقدن حمدون القصار دیدیکه شکر
سکا انعام اولنان نعمته نفسکی طفیلی عد واعتبار ایلمکدن عبارتدر وجنید دیدیکه
شکر کندی نفسکی سکا ارزان اولان نعمته اهل ومستحق عد ایلیوب محض تفضل
اعتبار ایلمکدن عبارتدر وابوعثمان دیدیکه شکر اداء شکردن عجز وقصوری بیلمکدن
عبارتدر وقتیکه ذکر اولنان قواعد خمس شکرك اساس وبنیادی اولمغله آنلردن
بری منعدم اولدقده بنای شکر منهدم اولنور وشکر بابنده هر نقدر اقوال وار ایسه
مجموعنك مدار ومرجعی قواعد مذکوره در شـکرك ثمره سی نعم موجوده یی قید ونعم
مفقوده یی صید اولوب وعوامك شکری مطعم وملبس وقوت ابدان اوزره اولوب
خواصك شکری توحید وایمان وقوت قلوب اوزره واقع اولنور داود نبی علیه
السلام دیدیلر که یارب بن درکاهکه نیجه شکر ایده یم که شـکرم دخی موجب شکر
اولنور بر نعمت عظیمه در جناب باری تعالی جوابنده [الآن شـکرتنی یا داود]
بیوردیلر و عند حمد وشکرك بری برندن افضلیتی بابنده تکلم ایلدیلر لکن حدیثده
[الحمد رأس الشکر] واقع اولمغله حمد ایلین البته شـکر ایلامش اولنور واسماء
حسنای الهیه دن بر اسم سامی شکوردر حق تعالی جانبندن شـکر عباده مغفرت

ومجازاتدن

ومجازاتدن عبارتدر وحمد ایله شكرك فرق بودركه شكر انواع واسباب جهتندن اعم
ومتعلقات جهتندن اخص‌در وحمد متعلقات جهتندن اعم واسباب جهتندن اخص‌در
وشكر في الاصل مصدر اولوب بعده اسم اوله‌رق استعمال اولندی انتهی وشكر
وشكور وشكران مصدر اولورلر يقال شكره وشكر له شكرا وشكورا وشكرانا
وشكر الله وشكر لله وشكر بالله وشكر نعمة الله وبنعمة الله شارح ديركه لام ايله تعديه‌سی
افصح‌در وبا ايله تعديه‌سی مقابله‌يه مبنی‌در وبنفسه تعديه‌سی اصمعی عندنده منكردر
اشعاره مخصوصدر ودعای قنوتده نشكرك ولانكفرك قولی اولا حضرت عمردن
منقول روايتده ثابت دكلدر ثانيا ازدواجه محمولدر (التشكر) تفعل وزننده بودخی
شكر وسپاس ايلك معناسنه‌در يقال تشكر له بلاءه بمعنی شكر (الشكور) صبور
وزننده مبالغه وصفدر چوق شكر وسپاس ايدن آدمه دينور يقال رجل شكور ای
كثير الشكر وآزجه علف ايله اكتفا ايده‌رك قوت وسمن بولور اولان دابه‌يه
اطلاق اولنور يقال دابة شكور اذا صارت تسمن علی قلة العلف (الشكر) شينك
فتحی وكافك سكونيله عورتك فرجنه علی قول فرجنك لحمنه دينور شينك كسريله ده
لغتدر وجماع معناسنه‌در قال الشارح وفي النهاية انه عليه السلام نهی عن شكر البغی الشكر
بالفتح الفرج اراد مايعطی علی وطئها وشكر سراة ارضنده متمكن برجماعتك پدری اولان
والان بن عمروك لقبيدر ويمنده برطاغك آديدر وشكر مصدر اولور خرما آغاجنك
ديبلرندن كوچك فدانلر سوروب چقمق معناسنه‌در يقال شكرت النخلة شكرا من
الباب الاول اذا نبت شكيره (الشكر) فتحتينله حيوانك ممه‌سی سود ايله طولمق
معناسنه‌در يقال شكر الناقة شكرا من الباب الرابع اذا امتلأ ضرعها وطوار سمورمك
معناسنه‌در يقال شكرت الدابة اذا سمنت وبرآدم جوانمردلك ايلك علی قول بعد
البخل ويركيسی چوق اولمق معناسنه‌در يقال شكر فلانا اذا سخا بماله اوغزر عطاؤه
بعد بخله وآغاجك دبندن خرده فدانلر وفليزلر سوروب چقمق معناسنه‌در يقال
شكرت الشجرة اذا خرج منها الشكير (الشكرة) فرحه وزننده (والمشكار) مكثار
وزننده ممه‌سی سود ايله ممتلی اولان ناقه‌يه دينوركه شكره‌نك جمعی شكاری كلور سكاری
وزننده وشكری كلور سكری وزننده وشكرات كلور فرحات وزننده (المشكرة)
ميمك وكافك فتحيله پك سودلو اولان اوتلقلره وصف اولور يقال عشب مشكرة ای
مغزرة اللبن (الاشكار) همزه‌نك كسريله حيوانك ممه‌سی سود ايله طولمق معناسنه‌در
يقال اشكر الضرع اذا امتلأ لبنا وبرآمك دوه‌لری طاولنمق معناسنه‌در يقال اشكر
القوم اذا شكرت ابلهم وآغاجك دبندن تازه فدانلر سوروب چقمق معناسنه‌در
يقال اشكر النخل اذا خرج شكيره (الاشتكار) افتعال وزننده بودخی ممه سود
ايله طوپطلو اولمق معناسنه‌در يقال اشتكر الضرع اذا امتلأ وبولودك يغموری

صاحبلری یاغلی معناسنه‌در یقال اشکرت الضرة اذا جد ضرعها یعنی ایسد وقوها
ویل یغمور کثیر یغمق معناسنه‌در یقال اشکرت الریاح اذا اتت بالمطر وهوا داخی
یاغمور صوغوق مقامنده اولق معناسنه‌در یقال اشکر الحر والبرد اذا اشتد ویلوب
سکرلنده چالیوب صرف مقدور ایمک معناسنه‌در یقال اشکر الرجل فی عدوه
اذا اجتهد (الشکیر) امیر وزننده آت قیصه‌لک بلیسی دیبلرنده اولان حرده تویه
دیبور واصمه بواینك وقدسنك قولغه ویونه طوغری اولان قیله دیبور وحرده
تویه دیبور وقیل وتوی وقوش یلکلرینك واوتلغك دیبلرنده وارالقلرنده اولان
حرده‌سنه دیبور وصولوب قوریدقدنصکره مجدداً هنوز تازه‌سی اوتلمه دیبور
وقوریمش یبشلر ارالقنده اولان تر وتازه نهاله دیبور ویبوت اغاجلرك دیبلرنده نی
فدانه دیبور وخاصه خرما اغاجنك دیبلرنده واوزدکلری اشاغیسنده بتن فلبر وفدانه
دیبور وخرما اغاجنه اطلاق اولنور وخرما دالاریلك دیبلرنده وایری یپراقلرینك
دیبلرنده بتن حرده یپراغه دیبور وتازه آغاج دالنه دیبور وآغاجنك قوغنه دیبور
مجموعنك جمعی شکر کلور ضمتینله وآصمه‌نك یره یاتوب بتنه یردن چقردقلری قونانه
دیبورکه طاقدرمه تعبیر اولنور بونك جمله‌سی باب افعالدن وباب رابعدن وافتعالدن
متصرفدر (الشکریة) فتحتینله ذکر اولنان شکر لغطندن مأخوذدرکه ناقه‌نك ممه‌سی
سود ایله طولمق معناسنه‌در یقال هذا زمن الشکریة اذا حفلت الابل من الربیع (یشکر)
ینصر وزننده اسامیدندر یشکر بن علی بن بکر بن وائل ویشکر بن مبشر بن صعب
ایکی قبیله‌نك بدریدر (شکیر) زبیر وزننده اندلس اولکه‌سنده برطاغ اسمیدرکه
تپه‌سندن یاز وقیش قار مفارقت ایلمز (شکر) زفر وزننده اندلسده براطه‌نك آدیدر
(شکر) بقم وزننده حفاظدن محمد بن المنذر لقبیدر (شکر) شینك ضمیله (شوکر)
جوهر وزننده اعلام رجالدندر (الشاکری) کافك فتحیله چاکر فارسی معربیدر
اجیر وارغاده دیبور وخدمتکاره دیبور (الشکایر) نواصی معناسنه‌درکه ناصیه‌نك
جمعیدر وشکایر جمع اولنه‌رق مستعملدر کویا که شکیره‌نك جمعیدر (المشتکرة) مشتهره
وزننده سخت وشدید ریاحه وصف اولنور یقال هبت الریاح المشتکرة ای الشدیدة
(الشبکران) شینك وکافك فتحیله وکافك ضمیله زبانزده‌در برنوع نبات آدیدر یاخود
صواب اولان مهمله ایله اولمقدر اعجامله ضبطنده جوهری وهم ایلشدر یاخود صواب
اولان شوکران اولمقدر بونبات جمیع مفرداتده شوکران عنوانده مرسوم فارسیده
دورس وتفت بزدی وترکیده بالدران ایله مفسردر (المشاکرة) مفاعله وزننده
برکسه ایله هازل هازل سوزه بوشانوب کیرشمك معناسنه‌در امتلاء لبن معناسندن
مأخوذدر تقول شاکرته الحدیث اذا فاتحته وبر آدم کندی نفسنی شکر وسپاس
ایدر کوستورمك معناسنه‌در تقول شاکرته ای اریته انی له شاکر (الشکری)

سکری وزننده سموز ویا غلوات کلمه‌سنه وصف اولور یقال قدرة شکری من اللحم ای سمینة (اشمر) شینك فتحی ومیمك سکونیله جد وحدتله علی قول خرام ورفتار ایله مرور ایلك معناسنه‌در یقال شمر الرجل شمرا من الباب الاول اذا مر جادا اومختالا وبرنسنه‌یی چکوب بوزمك معناسنه‌در یقال شمر الشیٔ اذا قلصه وآغاجدن کسیم وقتی خرما کسمك معناسنه‌در یقال شمر النخل اذا صرمه ای صرم ثمرته (التشمیر) تفعیل وزننده شمر ایله ایکی معنای اولده مرادفدر یقال شمر تشمیرا بمعنی شمر وبالدردن وباجاقدن اثوابی یوقری صیغیوب چرمه‌لمك معناسنه‌درکه باجاقلری صیغه‌مق تعبیر اولنور سکرتمکه واقدامه تهیؤ شیوه‌سیدر یقال شمر الثوب اذا رفعه وبر ایشده جست وچابك دپرنمك معناسنه مستعملدر یقال شمر فی الامر اذا خف وبرنسنه‌یی صالیورمك معناسنه‌در یقال شمر السفینة وغیرها اذا ارسلها (الانشمار) انفعال وزننده (والتشمر) تفعل وزننده تشمیر ایله معنای اولده مرادفدر یقال انشمر الرجل وتشمر بمعنی شمر وتشمر برایشه حاضرلنمق معناسنه مستعملدرکه معنای لازمیدر یقال تشمر للامر اذا تهیأ (الشمر) شینك کسریله (والشمیر) سکیت وزننده (والشمری) شینك ومیم مشدده‌نك فتحی ویانك شده‌سیله (والشمری) کسرتینله (والشمری) ضمتینله (والشمری) قنبی وزننده (والمشمر) محدث وزننده تقلبات دهره وطباع امور ومصالحه تجربه‌سی مسبوق کاردان وکارکذار آدمه اطلاق اولنور یقال رجل شمر وشمیر وشمری وشمری وشمری وشمری ومشمر ای ماض فی الامور مجرب (الشمر) قنز وزننده شدید ودشوار اولان ایشه اطلاق اولنور کویا که آنده بالدرلر صغنور یقال شر شمر ای شدید (شمر) کتف وزننده ابن افریقیس اسمیدرکه ماوراء النهر اولکه‌سنده سغد مملکتنك مدینه‌سی یعنی قاعدة الملکی اولان شهره غزا ایدوب مدینهٔ مزبوره‌یی قلع وتخریب ایلمکله شمرکند اطلاق ایلدیلر علی قول شهر مزبوری مرقوم بنا ایلمکله شمرکند تسمیه ایلدیلر زیرا کنت کلمه‌سی ترکیده قریه‌یه دینور تعریب اولنوب سمرقند دیدیلر میمی اسکان ورایی فتحله تلفظ لحن‌در مؤلف یك ایجاز ایلشدر اولا مزبور شمر افریقیه منسوبی اولان تبابعهٔ یمندن افریقس نام پادشاهك اوغلو اولوب ماوراء النهره‌که بلاد ترکستاندر سفر وشهر مرقومی زیر وزبر ایلمکله شمرکند دیدیلر کند لفظی قلع معناسنه اولان کندندن ماضی‌درکه فارسیدر یاخود وصف ترکیبی‌در وبعضلر عندنده اصل کنت ایدی که تایله‌در وترکیدر قریه معناسنه‌در تعریبله سمرقند دیدیلر وحالا معربیله مشهور بلدهٔ عظیمه‌در وبرهان قاطعده بووجهله مرسومدرکه سمر سین مهمله ومیمك فتحیله ترکستان شاهلرندن برینك اسمیدر وکند فارسیده قریه‌یه دینور شهر مزبوری ابتدا شاه مسفور قریه اوله‌رق اعمار ایدوب رفته رفته شهر عظیم اولمشدر انکچون وصف ترکیبی اوزره

سمرقند ومصرده سمرقند دیدکلری انحیی وشمر بن حمدویه نحوی معروفدر (الشمیر)
شینک کسریله مغیر وجوانمرد آدمه اطلاق اولنور وعقد ومصیر وخرده دان وآگاه
آدمه اطلاق اولنور وبر رجل آدیدر (الشمرة) بو دخی شینک کسریله فاسد وتباه
کسنه‌نک یوریشنه اطلاق اولنور مراد بالذی جلاق مقوله‌سی سفهانک واهل شر
اولانک برامیزلک یوریشی اولمقدر یقال یمشی الشمرة ای مشیة الفاسد (الشمار)
مصاب وزننده مصرده لبسانده رابع اسمیدر که تعریبله رابعه دیدکلری داغدر (شمیر)
امیر وزننده یمنده بر طائفه‌نک آدیدر وارمینیه‌ده بر موضع اسمیدر (شمیران) حمزیان
وزننده ارمینیه‌ده بر بلده‌در وشهر مرو قضاسنده بر قریه‌در وجولان قبیله‌سندن
بر بطندر که جماعتنه شمیریون دیرلر (الشمور) تنور وزننده الماس دیدکلری جوهر
معروفه دینور (شمر) بقم وزننده شعرادن جمیل بن عبدالله بن معمرک حدیقه‌فرسی
اسمیدر وبرناقه وبر رجل اسمیدر (التشمیر) سکیت وزننده امور ومصالحده بغایت
جست ومقدام آدمه اطلاق اولنور یقال رجل شمیر ای مشمر مجد وجست وبو وزنده
ناقه‌یه اطلاق اولنور یقال ناقة شمیر ای سریعة (الشمریة) بونده درت لغت
واردر شینک ومیم مشدده‌نک کسری وشینک کسری ومیم مشدده‌نک فتحیله وایکیسنکده
ضمی وایکیسنکده فتحیله بو دخی جست وچالاک ناقه‌یه اطلاق اولنور (الاشمار)
همزه‌نک کسریله برکسه‌یی قلج ایله چالوب اوندرمک معناسنه‌در یقال اشمره بالسیف
اذا ادرجه وطواری پک سرعت وتعجیل ایله سوروب ایلتمک معناسنه‌در یقال اشمر
الابل اذا اکمشها واعجلها وبغور آشدیغی ناقه‌یی کبه قیلق معناسنه‌در یقال اشمر الجمل
طروقته اذا الحقها (الشامر والشامرة) ممه‌سی چکیلوب قرنینه یاپشمش اولان قیونه
اطلاق اولنور یقال شاة شامر وشامرة اذا کان قد انضم ضرعها الی بطنها وشامره
ومتشمره دیشلرینک دیبلرینه پک یاپشق اولان دیش آتنه وصف اولنور یقال لثة شامرة
ومشمرة اذا کانت لازقة باصول الاسنان (الشمجرة) زمجره وزننده قورقوب بجانان
آدمکی سکردوب قاچمق معناسنه‌در یقال شمجر الرجل اذا عدا عدو فزع (الشمخرة)
خاء معجمه ایله شمجره وزننده تکبرلک ایلک معناسنه‌در یقال شمخر فلان اذا تکبر
وتقول ماهذه الشمخرة ای الکبر (الاشمخرار) اسبطرار وزننده پک اوزامق
معناسنه‌در یقال اشمخر الشیء اذا طال (المشمخر) مقشعر وزننده یوکسک طاغه
وصف اولنور یقال جبل مشمخر ای عال (الشماخیر) جماهیر وزننده حجازده طائف ایله
جرش میاننده بر نیجه جباله اطلاق اولنور (الشمخر) شینک کسری ومیم مشدده‌نک
فتحیله خودبین ومتکبر کمسه‌یه دینور (الشمختر) سفرجل وزننده شوم اختر فارسی
معربیدر که بدبخت ومنحوس الطالع کمسه‌یه دینور ولئیم وفرومایه‌یه اطلاق اولنور
(الشمیذر) ذال معجمه ایله سفرجل وزننده جست وروننده دوه‌یه دینور وجست

وچالاك وسبكپا وسبكروح غلامه دينور وپك سرعتله اولان يوريشه دينورسيرناجى معناسنه (الشمذارة) شينك كسريله بودخى جست وچالاك اوشاقه دينور (الشمذر) جعفر وزننده (والشمذر) درهم وزننده (والشمذار) دينار وزننده بونلرده سرعتله اولان يورويشه دينور (الشمصرة) دحرجه وزننده بركسه يه برماده ضمننده تضييق وتقاضا ايلمك معناسنه‌در يقال شمصر عليه اذا ضيق (شمنصير) فتحتينله ياخود شماصير هذيل ديارنده برطاغك آديدر (الشنار) شينك فتحيله پك بدوقبيح اولان عيب وعار ونقيصه يه دينور وشناعت وفظاعتله مشهور اولان ايشه دينور يقال اتى بالشنار وهو اقبح العيب والعار وكذا الامر المشهور بالشنعة (التشنير) تفعيل وزننده بركسه‌يى عيبلك على قول برنقيصه ايله تشهير ورسواى ايلمك معناسنه‌در يقال شنر عليه اذاعابه اوسمع به وفضحه (الشنير) سكيت وزننده (والشنيرة) هايله بدخوى وبدمزاج آدمه دينور يقال رجل شنير وشنيرة اى سئ الخلق وشر وعيوبى كثير اولان كمسيه دينور (بنوشنير) سكيت وزننده عربدن بربطن آديدر (الشنزة) شينك فتحى ونونك سكونيله صالح ومتدين آدمك يورويشنه دينوريقال يمشى الشنزة وهى مشية الرجل الصالح (شنارى) حبارى وزننده كدى‌يه دينورسنور كبى (شنزى) جمزى وزننده مصر اولكه‌سنده سمنوديه ناحيه‌سنده برقريه وبهنسى ناحيه سنده برقريه اسملريدر (شنباره)شينك فتحى ونونك سكونيله مصرك شرقيه‌سنده ايكى قريه اسميدر (خيار شنبر) خيار ماده‌سنده ذكر اولندى (الشنترة) شينك وتانك ضمى وتانك فتحيله ضعيفدر پرمغه دينور اصبع معناسنه جمعى شناتر كلور وايكى پرمغك ارالقلرينه دينور (ذوالشناتر) شينك فتحيله ملوك يمندن برملك لقبيدركه اسمى لختيعه ايدى زائد پرمغى اولمغله آنكله ملقب اولمشيدى مزبور خاندان ملوكدن اولميوب على طريق التغلب نشئت ايلمكله خانمان ملوكيته مخصوص اولان حمير دودمانلرندن ادراك ايدن جوانلرى دست قهر ايله احضار ولواطه ايله احتقارايدر ايدى تا كه بينلرنده دركار اولان قانون معتبر مقتضاسنجه مسند ملوكيته سزاوار اوليه‌لر شارحك بياننه كوره بركون ينه خاندان حميردن ذونواس نام برجوان مستثنا پيدا اولديغنى استماع ايلدكده على العاده لواطه ايچون طرفنه احضاروخلوتكاهه دخول وكارتبهكارينه مباشرت هنكامنده جوان مزبور تيز دستكله مسفورك ذكر وسرنى قطع وطشره خروج ايلدكده ناس كيفيته واقف اولمغله كريبانمزى پنجهٔ مرسومدن تخليص ايلدك ديو اظهار شادى و شاباش ايدرك تخت سلطنته اجلاس ايلديلر (الشنترة) دحرجه وزننده اثوابى پرتوب پاره‌لمق معناسنه‌در يقال شنتر ثوبه اذامزقه (الشنجار) شينك كسريله شنكار فارسى معربيدركه عربيده خس الحمار وكحلاء وحيراء ورجل الحمام دخى ديرلر تركيده اشك مارولى وهواجوا

بیننده‌یی بت اوله‌جقدر که اروپه‌لیلر لیکن زمینه ملاصق سیاه بچقلی تویلی وتوزلی برمحل حفظنده وقت کبی قرمزی اولور آل سودلی کده ال ریکین ایدر مضرات بت طب اولان بلاده یعنی (الشذارة والشذرة) شینک کسریله غیور وعلی قول فحش آدمه دیرلر یقال رجل شذارة وشذرة ای غیورا وفحش (الشمرزة) زای معجمه ایله دحرجه وزننده درشت وغلیظ اولمق معناسنه‌در یقال شمرز الرجل اذا غلظ وحنق (شمزر) جعفر وزننده بر رجل آدیدر وبر موضع اسمیدر بونده شیرین معنی اولمق گرکدر (الشمصرة) شمرزه وزننده بر نسنه یوموشن اولمق معناسنه‌در یقال شمصر الشیء اذا غلظ وقلّ وشدید اولمق معناسنه‌در یقال شمصر الشیء اذا صار شدیدا (الشمصیر) بودخی غلظت وشدت معنالرینه‌در ویقال هم وشمصرة وشمصیر ای فی شدة وشمصیر حصن ومعقل وملاذ معناسنه‌در (الشنظرة) ظای معجمه ایله سوکمک سب ودشنام معناسنه‌در یقال شنظر بهم اذا شتمهم (الشنظیر والشنظیرة) شینلرک کسریله بدخوی وبدمزاج وبدزبان کمسنه‌یه دیرلر یقال رجل شنظیر وشنظیرة ای سیء الخلق فحاش وشول قیاپارچه‌سنه دیرلر که طاغدن زکی اولان یوجین قیاده چتلایوب آشاغی‌یه یووارلنوب دوشمش اوله وشنظیره هایله طاغک سیوری اوجنه دیرلر (الشنظورة) شینک ضمیله بودخی ذکر جبلدن آیریلوب دوشن قیاپارچه‌سنه دیرلر (بنوشنظیر) شینک کسریله عربدن بر بطن‌در (الشنفیر) غین معجمه ایله شنظیر وزننده بدخوی وبدزبان ودلازار کمسنه‌یه دیرلر (الشنفرة) دحرجه وزننده (والشنفیرة) شینک کسریله آتدن اسملردر (الشنفیرة) هایله شنظیره وزننده (والشنفارة) شینک کسریله ناقه قسمنک حدت ونشاط وجنبشله بوریمسنه دیرلر (وشنفیرة) بدخوی کمسه‌یه دیرلر (الشنفری) فنعلی وزننده ازد قبیله‌سندن بر شاعر لقبیدر بغایت بوکرک اولمغله * اعدی من الشنفری * ضرب مثل اولمشدر شارحک بیانه کوره اسمی عمرو بن مالک‌در قصیدهٔ لامیة العرب صاحبیدر (الشنفار) قنطار وزننده جست وخفیف آدمه دیرلر یقال هو شنفار ای خفیف (الشنهبر) سفرجل وزننده (والشنهبرة) هایله بت قوجه قاری‌یه دیرلر (الشیفور) حیزبون وزننده کرچه امیة بن ابی الصلت نام شاعرک شعرنده واقع اولنوب لکن تفسیرینه کمسه تعرض ایلامشدر (الشور) دور وزننده (والشیار والشیارة) کتاب وکتابه وزننده (والمشار والمشارة) میملرک فتحیله قوغاندن بال صاغمق معناسنه‌در یقال شار العسل یشور شورا وشیارا وشیارة ومشارا ومشارة اذا استخرجه من الوقبة وشور صاغلمش باله اطلاق اولنور تسمیه بالمصدردر یقال ما اکثر شوره ای عسله المشور وشور حسن وجمال وهیئت معنالرینه مستعملدر کما سیذکر وشور وشوار قوام وزننده

دابه‌یی تعلیم یاخود بازارده مشتری‌یه عرض ومایه‌سنی ارائت ایچون دیزکین ایدوب سکرتدرمك ویورتمك یاخود مشتری کندی بنوب یورتمك وسکرتمکله دنه یوب یوقلامق یاخود ایلرو کیرو چویروب یورتمك معناسنه‌در کویا که قواندن بال استخراج ایدر کبی اول نحل ایله دابه‌نك مایه‌سنی استخراج ایدر وصاتیلق جاریه قسمنده دخی استعمال اولنور یقال شار الدابة شورا وشوارا اذا راضها اورکبها عندالعرض علی مشتریها اوبلاها ینظر ماعندها اوقلبها وکذا الامة وشور اسامیدندر شور بن شوربن شور بن شورکه اسمی دیوآشتی ایدی ابن درید نام ادیبك مقصوره نام اثرنده ممدوحی اولان عبدالله بن میکال نام کمسه‌نك جدی اولمق اوزره مبین‌در بونلرك مجموعی ملوك فارس ایدی وبونلر یزدجرد بن بهرام نسلندندر ودیواشتی فارسیده مصاخ الجن دیمکدر و قعقاع بن شور تابعیندندر (الاشارة) همزه‌نك کسریله ذکر اولنان شور وشوار ایله‌ایکی معناده دخی مرادفدر یقال اشاره واشار الدابة بمعنی شار وبرنسنه‌یی برآدمه تعیین وجهیله کوسترمك معناسنه‌در یقال اشار الیه اذا اومأ واشارت ال ایله‌وکوز ایله وقاش ایله اولور یقال اشار الیه بیده وبعینه وبحاجبه وعلی ایله صله‌لنسه امرمعناسنه اولور بوراده امردن مراد حکم طریقیله اولان امراولمیوب بلکه مثلا برخصوص ایچون برآدم برآدم ایله مشاوره ایدوب عجبا آنی ایشلیه‌یمی یوخسه ایشلیه‌یمی دیدکده اول آدم ایشله یاخود ایشلمه دیمکدن عبارتدرکه رأی و ارشاد مفهومیدر یقال اشار علیه بکذا اذا امره وبونلر ذکر اولنان استخراج عسل معناسندن مأخوذدر امرکویا که استخراج فعل مأمور ایدر یاخود مأمور آمرك رأیني استخراج ایدر وآتش قالدرمق معناسنه‌درکه مراد مضیاف اولان بدویلر کیجه وقتنده کذلك شبخون مقوله‌سنه دوچار اولنلر اطراف قبائله اشعار ایچون رفع نار ایلرلیدر یقال اشار النار و بالنار ویقال اشور بها علی الاصل اذارفعها واشاره بال صغان آدمه یاردم ایلمك معناسنه‌در تقول اشرنی عسلا ای اعنی علی جنیه (الاستشارة) استخاره وزننده بودخی بال صاغمق معناسنه‌در یقال استشار العسل بمعنی شاره وطوار قسمی سموروب اندام ومنظره‌سی کوزللنمك معناسنه‌درکه شاره وهیئت خلقیسنی اخراج ایلمکدن عبارتدر یقال استشارت الابل اذاسمنت وحسنت ویغور دوه ناقه کبه‌میدر دکلیدر فهم ایچون بولنی استشمام ایلمك معناسنه مستعملدر یقال استشار الفحل الناقة اذا کرفها فنظر الاقح هی املا وبرآدم خوب وفاخر جامه کیمك معناسنه‌در یقال استشار فلان اذا لبس لباسا حسنا و برآدمك کار وکرداری ظاهره چقوب عیال اولمق معناسنه مستعملدر یقال استشار امره اذا تبین وبرآدمدن برخصوص ایچون مشورت طلب ایلمك معناسنه‌در یقال استشار فلانا اذا طلب منه المشورة (الاشتیار) افتعال وزننده

بودخی بال صاغمق معناسنه‌در یقال اشتاره العسل بمعنی شاره (المشار) میمك
ضمیله آری قوانه دینور خلیه معناسنه (المشوار) محراب وزننده قوناقدن کوتوی
کسوب بالنی صاغمق آلتنه دینور که اکیش تعبیر اولنور وبرآدمك حسن وبروجهك
صفتنه اطلاق اولنور مخبر معناسنه یقال فلان حسن المشوار ای المخبر وجهره
ومنظر معناسنه مستعملدر یقال لیس لفلان مشوار ای منظر ویقال اخذت الدابة
مشوارها اذا سمنت وحسنت هیئتها ومشوار الخضوار طرسی معربی اولنور که دوه
وقیون ویکلی مقوله‌سنك معده‌سی ایلیوب آره‌لق آره‌لق چقروب چیکدکلرینی
علف یقیه‌سنه دینور ترکیده کویش تعبیر اولنور وبیع ایچون دواب عرض اولنه‌جق
مکانه دینور که آت بازاری تعبیر اولنور ومنه المثل * ایاك والخطب فانها مشوار
کثیر العثار مثل مزبور اکثار کلامدن تحذیر معرضنده ضرب اولنور ومشوار
صلاح یاپیشنه کیریشنه دینور (المشورة) شینك ضمیله بودخی مخبر ومنظر
معنالرینه‌در وبال کومجنه دینور وسموز وطولی ناقه‌یه دینور (المشوارة) میمك
کسریله بودخی بال کومجنه دینور (ماذی مشار) ذال معجمه‌نك کسری ومیمك ضمیله
شول باله دینور که برآدمك اعانتیله صاغلمش اوله ماذی باله دینور ومشار اشاره‌دن
اسم مفعولدر (الشورة) تمره وزننده (والشارة والشور) کما ذکر (والشیار)
کتاب وزننده (والشوار) سحاب وزننده حسن وجماله دینور یقال فلان
ذوشورة وشارة وشور وشیار وشوار ای حسن وجمال وهیئت و قیافت
معناسنه مستعملدر ولباس وکسوه‌یه اطلاق اولنور وسموزلکه اطلاق اولنور
سمن معناسنه وبرآدمك تزین ایلدیکی زینت وآرایشه اطلاق اولنور وشور خجل
اولمغه دینور خجلت وشرمساری معناسنه یقال اخذته الشورة ای الخجلة (المشورة)
مقوله وزننده بودخی بال کومجنه دینور (المشارة) میمك فتحیله بودخی صورت
ومنظر معناسنه مستعملدر ومنه یقال اخذت الدابة مشوارها ومشارتها اذا سمنت
وحسنت و مشاره دبره معناسنه‌درکه بردونم ترلایه دینور جمعی مشاور وکسره
سببیه مشایر کلور مؤلف دبره‌یی مشاره ایله ومشاره‌یی دبره ایله تعریف ایلمشدر
امهات سائره‌دن منفهم اولدیغی اوزره التمش ذراع طول والتمش ذراع عرضی
مشتمل مزرعه‌یه جریب دینور که ترکیده دونم تعبیر اولنور و فرق آدیمدن اون
آدیمه کلنجه قدر ترلایه وبستان قطعه‌سنه دبره ومشاره دینور اکنجیلر بینده اولك
تعبیر اولنور فارسیده اوله‌کری وثانی‌یه خوید دیرلر (الشیار) شینك کسریله سموز
وخوب هیئت آتلره وصف اولنور یقال خیل شیار ای سمان حسان شارحك بیاننه
کوره مفردی شیردر سید وزننده (التشویر) تفعیل وزننده بودخی صاتلق دابه‌یی
آت بازارنده کوستورمش اینك معناسنه‌در یقال شور الدابة بمعنی شارها وبرآدمه

عار وحيا ايده‌جك وخجل وشرمسار اوله‌جق برايش ايشلمك معناسنه‌در عورت
يرنی كشف ايلمك كبی يقال شوربه اذا فعل به فعلا يستحيي منه واشارت معناسنه‌در
يقال شور اليه بيده اذا اومأ اليه (المستشير) شول آدمه اطلاق اولنور كه حيوانك
كبه اولوب اولمديغنی ادراك ايدر اوله وبو اركك حيوانده دخی مستعملدر ذكر
اولنان استشاره‌دن اسم فاعلدر يقال رجل وفحل مستشير اذا صار يعرف الحائل
من غيرها (الشوار) شينك حركات ثلاثيله اواسباب ومحملانه اطلاق اولنور
تقول منزلی خال عن الشوار ای متاع البيت وانسانك ذكرينه وخايه ودبرينه
اطلاق اولنور كه عورت يريدر وشوار سحاب وزننده نرم ولطيف سرين يله وصف
اولنور يقال ريح شوار ای رخاء (التشور) تفعل وزننده تخجيل معناسنه اولان
تشوير مذكوردن مطاوعدركه شرمنده اولمق معناسنه‌در يقال شوربه فتشور
(الشوری) طوبی وزننده (والمشورة) ميمك فتحی و واوك ضميله امر معناسنه
اولان اشارت مذكوره‌دن اسملردر ومشوره‌نك وزنی مفعله‌در مفعوله دكلدر يعنی
اصلی مشووره دكلدر مصباحك بيانه كوره مشوره كلمه‌سنده ايكی لغت واردر بری
ميمك وواوك فتحيله‌در وبريسی ميمك فتحی وشينك ضميله معونه وزننده‌در وكرمانينك
نقلنه كوره ميمك و واوك فتحی و واوك ضمی ومعونه وزننده دركه بوكه كوره
اوج اولور پس مؤلفك قولی بونلره مخالفدر (الشوران) حوران وزننده عصفر
اسميدركه تحريفله آصپور ديدكلری نباتدر وشوران عقيق مدينه قربنده برطاغك
آديدر آنده قتی وافر يغمور صولری ايركيلور وحرة شوران حجاز قاره طاشلقلرندن
برينك اسميدر (المشور) معظم وزننده شوران ايله يعنی آصپور ايله بويانمش نسنه‌يه
دينور يقال ثوب مشورای مصبوغ بالشوران (الشوری) سكری وزننده برنبات
بحری اسميدر (الشير) سيد وزننده برآدمك دائما مشورتكزينی اولان كمسيه دينور
احدهما آخرك همشورتيدر يقال فلان شيرك ای مشاورك و وزيره اطلاق اولنور
پادشاهك مشورتكاری اولديغيچون جمعی شوراء كلور شعراء وزننده (الشيرة)
سيده وزننده ذكر اولنان شوره وشاره‌دن صفتدر حسن و جمال صاحبی شيئه
دينور تأنيثی موصوف اعتباريله‌در يقال قصيدة شيرة ای حسناء (المشيرة) ميمك
ضميله سبابه‌يه يعنی شهادت پرمغنه اطلاق اولنور آنكله اشارت اولنديغيچون
(شيروان) شينك كسريله بخارا قضاسنده برقريه آديدر (بنوشاور) واوك كسريله
همدان قبيله‌سندن بر بطن‌در (المشور) مقول وزننده ذكر اولنان شورة وشاره‌دن
اسم مفعولدر زينتلو واراسته نسنه‌يه دينور يقال شیء مشور ای مزين (الشير)
شينك اماله‌سيله فارسيده ارسلانه دينور شريف نسابة عمری شجاعتنه مبنی آنكله
ملقب اولمشدر (الشهرة) شينك ضمی وهانك سكونيله برنسنه قبح وشناعت جهتيله

بين الناس واضح وظاهر اولمغه دينوركه رسوا لقى اولمغه شهرت واشاعت ويرمك معناسنه در وحسن حقنده استعمالى مجاز اولور ومنه قولهم الشهرة آفة (الشهر) فتحك ويقال وزنده وشهور شهرلنمك معناسنه در يقال شهره شهرا من الباب الثالث اذا اشهره و شنعه لكن مؤلف بصائرده نعيم ايتمشدر وشهر اهل عرفده ايسه اطلاق اولنور بعنى معلومدر يقال رجل شهر اى عالم وعارف كشى شكلنده اولان ثابته اطلاق اولنور معنى آبعده عنين اولمشدر و يكى آيه اطلاق اولنور شهرنده صوره يقال طلع الشهر اى الهلال و آيه اطلاق اولنور قوم ملاقسينه دن معناسنه در قول ثابت و شيح و صاف اولنوب يعنى كامل اولمغه مقرب اولمقده اطلاق اولنور و ايمدن عدد معروفه اطلاق اولنور كه ايله مشهور اولديغيچون مراد اوتوز ايكى جزو اعشار اولنان برسنه نك بر جزوى اولمشدر كه قرق بكرمى مستكره صرلى قديم ايمشيكى ايمدن عبارتدر كاه اولنور وكاه يكرمى طقوز كون اولنور ترسكه مذنبه صحى و آن شهير اولنور جمعى اشهر وشهور كلور و شهر كتفك مصدر اولور كلش اوزره قلچ صيرو ب بس سيف ايمك معناسنه يقال شهر سيفه شهرا من الباب الثالث اذا انتضاه فرفعه على الناس وشهر ابا ميددر وشهر بن حوشب محدث ومتروك الروايه در (التشهير) تفعيل وزننده بو دخى شهرتلدرمك معناسنه در يقال شهره تشهيرا يعنى شهره وكس اوزره قلچ صيرمق معناسنه در يقال شهر سيفه يعنى شهره (الاشتهار) افتعال وزننده برنسنه يى شهرتلندرمك و اول نسنه شهرتلنمك معناسنه متعدى ولازم اولنور يقال اشتهره فاشتهر (الشهير) امير وزننده (والمشهور) بين الناس قدر ومنزلتى معروف وذكر بالخير ايله السنه ده مذكور وموصوف اولان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل شهير ومشهور اى المعروف المكان المذكور وشرف وشان صاحبى نامدار آدمه اطلاق اولنور يقال رجل شهير و مشهور اى نبيه (المشاهرة) مفاعله وزننده (والشهار) فعال وزننده اجير و خدمتكار مقوله سنى آيلقله طوتمق معناسنه در نته كه مياومه كونلكله و مسانهه يللقله طوتمقدر يقال شاهره مشاهرة وشهارا اذا استأجره للشهر (الاشهار) همزه نك كسريله برآى يكجمك معناسنه در يقال اشهر القوم اذا اتى عليهم شهر وخاتون طوغرمجغى آيه كيرمك معناسنه در يقال اشهرت المرأة اذا دخلت فى شهر ولادها (الاشاهر) همزه نك فتحيله نرجسك يعنى زرين ديدكلرى شكوفه نك بياضنه دينوركه مراد آق آق يپراقلر اولمجقدر فى الاصل اشهرك جمعيدر (الشهيرة) سفينه وزننده كودهسى اتلو وقورومى واسع خاتونه وساير ديشى حيوانه وصف اولنور يقال اتان و امرأة شهيرة اى عريضة واسعة (الشهرية) شينك كسريله بركونه بارگيره دينور اساسلك يانند كوره جنسى بت كحيل ايله بارگير بيننده اولان قصراق بارگير اولمجقدر (شهران) سحبان وزننده

ابن عفرس اسميدركه خشعمدن برقبيله پدرينك اسميدر مشهور ثعلبة بن شهاب الجدلی نام كسه‌نك فرسی اسميدر (الشهورة) هايله بنو كنانه‌نك اعظم ايامندن بريوم معروف اسميدركه آنده بروقعهٔ عظيمه اولمشدر (المشهرة) معظمه وزننده مهلهل بن ربيعه‌نك قسراغنك اسميدر (ذوالمشهره) اصحاب كرامدن ابو دجانه بن سماك بن اوس حضرتلرينك لقبيدر برمشهره‌سی وار ايدی آنكله ميدان حربه خروج ايلدكده بين الصفين صالنی صالنی يورويوب و ذاتنده بهادر اولمغله اوكنه كلن اعدايی عالم حياتده ترك وابقا ايلز ايدی ظاهرا مشهره دن مراد سيفدر هاء اسميه‌در زيرا كتب سيرده مسطوردركه احد غزوه‌سنده سلطان انبياء عليه افضل التحايا حضرتلری ابو دجانه‌يه برسيف اعطا وحقنی ادا ايله توصيه بيوروب اولدخی سيف مزبوری اخذ ورفتار ايده‌رك ميدانه خروج ايلكله رسول اكرم حضرتلری رفتار وخرامنی كوردكده [انها لمشية يبغضها الله تعالى الا فى هذه المواطن] بيورديلر وسيف مرقومك صفحه‌سنده ★ فى الجبن عاروفى الاقبال مكرمة ★ والمرء بالجبن لاينجو من القدر ★ بيتی مرسوم ايدی (الشهبرة) بای موحده ايله دحرجه وزننده دوه‌نك ارقه‌سنده ياغری آغارمق معناسنه‌دركه مراد صاغالدقدنصكره يری آغارمقدر يقال شهبر دبر البعير اذا اشهاب وبكا ايلكه حاضرلنمق معناسنه‌در يقال شهبر الرجل لكذا اذا اجهش للبكاء (الشهبر) جعفر وزننده (والشهبرة) هايله (والشهيبور) حيزبون وزننده (والشنهبرة) سفرجله وزننده پير وساخورده اولوب لكن هنوز وجودنده بقيهٔ قوت قالمش آدمه دينور كرك ار وكرك عورت اولسون يقال رجل شهبر وامرأة شهبرة وشهيبور وشنهبرة اى مسنة وفيها بقية قوة على قول بو ماده نسوانه مخصوصدر رجال صفتلنمز وشهبر ايری باشلو كشی‌يه دينور يقال رجل شهبر اى ضخم الرأس وشهبر اساميدندر عصام بن شهبر حيره ملكی اولان نعمان بن منذرك دربانی اسميدر (المشهبر) مدحرج وزننده ذكر اولنان شهبردن متصرف اسم مفعولدر باشی ايری اوله‌رق يصی اولان كسيه دينور يقال رجل مشهبرالرأس اى كبيره مفطوحه (الشهاجر) شينك فتحی وجيمك سكونيله قرتال قوشلرينه دينور مفردی يوقدر (الشهدار) دحراج وزننده اوچ ياشنده اولان چوجق التی ياشنه قدر مشی وحركت ايلك معناسنه‌دركه وقت مرقومه مخصوصدر يقال شهدرالجارية والغلام شهدارا اذا تحركا مابين ثلاث سنين الى ست (الشهدر) جعفر وزننده اوچ ياشندن آلتی ياشنه قدر يوريوب كزن اوغلانه دينور مؤنثی شهدره‌در هايله وثروت وسامان ونعمت ورفاه صاحبی عاليشان آدمه دينور يقال فلان شهدر اى عظيم مترف (الشهدارة) شينك كسريله فاحش وبدزبان وبين الناس نقل مقال ونميمه ونفاقله ميانهٔ ناسی شوريده وافساد ايدن شخصه دينور يقال رجل شهدارة

کی قاضی و امام محمد بن الحسن و بودور قصبر الفامه اومه دیبور و دورشت و ملبط
تشبیه دیبور (الشهدارة) شهداره وزننده و مرادفیدر که ذکر اولنـدی و شب
وشدنه بوله اولنان تمیه دیدی (شهرزور) شیلان وزننده قصبه دوربن انصبات
یم کیدنک محیه‌سیدر بغداددن اوته اربل ایله همدان بیننده بر بلده در که زور
نام امیرنه یا کردیسی اولغله اسمنه مضاف اولمشدر (شبار) کتاب وزننده سبت
کوننک اسم قدیمیدر جمعی اشبر کلور افلس وزننده و شبر کلور عنقله و شبر کلور
شینک کسریله ❁ فصل الصاد المهملة ❁ (صوبر) همزه ایله جعفر وزننده بر موضع
آدیدر (صوار) خراب وزننده مدینه‌ده بر موضع اسمیدر (الصبر) صبر وزننده
وکتمیه یرسه‌دن آلیقومق معناسنه‌در یقال صبر فلانا عنه صبرا من الباب الثانی
اذا حبسه عنه مؤلفک عبارتنده یانده کوره صبر امساک فی الضیق معناسنه موضوعدر
تقول صبرت الدابة اذا حبستها بلا علف پس صبر فعلی لفظ عامدر اختلاف وقایع
حسبیله اطلاق مختلف اولنور اکر بر مصیبت وقوعنده جزع و اضطرابدن حبس
نفس ایدرسه اکا همان صبر اطلاق اولنور مقابلنده جزع دینور و اکر محاربه‌ده
اولنور ایسه اکا شجاعت ومقابلنده جبن دینور و اکر بر حادثهٔ مضجره وقوعنده
اولنور ایسه اکا رحب الصدر و مقابلنده ضجرت دینور و اکر امساک کلام بابنده
اولنور ایسه اکا کتمان و مقابلنده مذل دینور قرآن کریمده بونلرک جملسنه صبر
اطلاق اولنمشدر انتهی وصبر الانسان علی القتل برآدمی بعض کسه‌لر طوتوب
طاش واوق مقوله‌سی مهلک نسنه‌لر آتوب اورمغله هلاک ایلمکدن عبارتدر که جاهلیه
تورەلرندندر یقال قدقتله صبرا ویقال صبره علیه قال الشارح ومنه الحدیث فی رجل
امسک رجلا وقتله آخر فقال علیه السلام [اقتلوا القاتل واصبروا الصابر] یعنی
احبسوا الذی حبسه للموت حتی یموت کفعله به وکذلک لوحبس الرجل نفسه علی
شیٔ یریده قلت صبرت نفسی و یمین الصبر شول یمینه اطلاق اولنور که یمین ترتب
ایدن آدمی یمین ایلدکجه حاکم صالیورمیوب حبس و امساک ایلیه علی قول حکم
جهتیله صاحبنه لازم اولمکله یمین ایلمک ضمننده حاکم جبر وزور ایلیه یمین قصاص
کبی پس برآدم خود بخود یمین ایلمسه اکا یمین الصبر اطلاق اولنمز وصبر برآدمه
یمین صبر لازم قلمق معناسنه‌در یقال صبرت الرجل یمین الصبر اذا الزمته وصبر جزع
مقابلیدر که برآدمه بر مصیبت وبلیه حدوثنده تلاش وفریاد واضطراب ایلیوب
زوالنه مترقب اولەرق سکون وتحمل ایله قتلمقدن عبارتدر یقال اصبر الرجل
نقیض جزع فهو صابر وصبیر وصبر وصباره سفاره وزننده کفیل اولمق معناسنه‌در
یقال صبر به صبرا وصبارة من الباب الاول اذا کفل به وکفیل ویرمک معناسنه‌در
تقول اصبرنی علی صیغة الامر ای اعطنی کفیلا (الصبورة) صادک فتحیله ذکر

اولنان صبر جهتيله مقتول آدمه دينور يقال رجل صبورة اى مصبور للقتل قال
الشارح ومنـه الحديث [نهى عن المصبورة] وهى النفس المحبوسـة على الموت
(المصبورة) شول يمينه اطلاق اولنوركه يمين ترتب ايدن آدم آنك اوزرينه حبس
اولنمش اوله كه اول يمينى ادا ايدنجه قدر محبوس اولور مراد ذكر اولنديغى اوزره
صبر طريقيله اولان يمين‌در شارح ديركه كرچه اول يمينك صاحبى مصبوردر لكن
يمين مزبوره ضمننده حبس اولنغله مجازا صبر ايله موصوف اولمشدر قال وفى النهاية
وفى الحديث [من حلف على يمين مصبورة كاذبا] الحديث وفى آخر [من حلف على
يمين صبر] اى الزم بها وحبس عليها وكانت لازمة لصاحبها من جهة الحكم وقيل
لها مصبورة وان كان صاحبها فى الحقيقة هو المصبور لانه انما صبر من اجلها اى حبس
فوصفت بالصبر واضيفت اليه مجازا (الصابر والصبير والصبور) مصيبت وحادثه‌يه
جزع و فرياد ايليوب ساكن ومتحمل اولان آدمه دينور وصابر اسامئ رجالدندر
وصبير كفيل معناسـنه‌در يقال صار صبير اله اى كفيلا وبرقوم وجماعتك مرجع
امور ومصالحى اولان رئيس وپيشـوالرينه اطلاق اولنور يقـال هو صبيرهم اى
مقـدمهم فى امورهم وصبير طاغه اطلاق اولنور جمعى صبراء كلور كرماء وزننده
وصبير بياض سحاب پاره‌سـنه دينور على قول يوفقه سحاب اوزره اولان صيق
و كـثيف سحابه ياخود برى برى اوزره قاتلنمش صيق سحـابه ياخود يوريميوب
سكونت اوزره اولان سحاب پاره‌سنه ياخود مطلقا بياض اولان سحابه دينور جمعى
صبر كلور ضمتيله وصبير شول يوفقه اتمكه دينوركه اكل اولنه‌جق طعامك آلتنه
بسط ايدرلر كباب آلتنه بسط ايتدكلرى يوفقه كبى على قول شول يوفقه‌يه دينوركه
اوزرينـه دوكونلرده آشجى طعام قوتاروب هركسـك اوكنه ياخود النه ويررلر
عربلرك صحن وطبق اولمامغله طعامى خصوصا ات مقوله‌سنى اتمك اوزره وضع ايدرلر
وصبور عصاة عباد حقلرنده انتقامنى تعجيل ايليوب بلكه فضلندن عفو ايله معامله
ياخود تأخـير وتوقيف ايدن ذات اجل واعلانك اسم شريفيدر ومنه الحـديث
[ان الله تعالى قال انى انا الصبور] اى الحليم الذى لايعـاجل العصاة بالنقمة بل
يعفو اى يؤخر وصبور نافع بن جبله‌نك فرسى اسميدر (التصبر) تفعل وزننـده
(والاصطبار) فى الاصل افتعال وزننده (والاصبار) همزه‌نك وصاد مشـدده‌نك
كسريله بونلرده صبر ايلمك معناسنه‌در لكن تكلفى متضمندر يقال تصبر عليه واصطبر
واصبر بمعنى صبر اصطبرنك اصلى اصتبر واصبرنك اصلى اصطبر ايدى طاى صاده
قلب وادغام اولندى واصطبار قصاص آلمق معناسـنه مستعملدر يقال اصطبر منه
اذا اقتص منه (الاصبار) همزه‌نك كسريله برآدمه صبر ايله امر ايلمك معناسنه‌در
يقال اصبر فلانا اذا امره بالصبر وبرادمه تسليتله ياخود انجلاى عاقبتى تذكير ايله

صبر وتحمل ایتدرمك معناسنه در یقال اصبر فلانا اذا سأله صبرا و بركزى آنى
صبره اكل ایتمك معناسنه در یقال اصبر الرجل اذا اكل الصبرة و بر آفت وداهیه یه
دوچار اولمق معناسنه در یقال اصبر الرجل اذا وقع فى ام صبور و صبور اوازه یعنی
نازلك نهایتسنه چقوب اوتورمق معناسنه در یقال اصبر الرجل اذا قعد على الصبیر
چمبطلر وشیشمش آدمی صاروب طوتمق معناسنه در یقال اصبر الرجل اذا شد رأس
الخوجلة اى القارورة الصغار وصودك مقصى آجلمغه قریب ایكن اكشمك معناسنه در
یقال اصبر اللبن اذا اشتد حموضته الى المرارة و بر نسنه اوزره جرأت و بلیغ
ایتدرمك معناسنه مستعملدر ومنه قوله تعالى [فما اصبرهم على النار] اى فما اجرأهم
على اقال اهل النار اوما اصبرهم على اهلها شارح دیركه بو معنا مجازدر (التصبیر)
تفعیل وزننده بودخی آدمه صبر وتحمل ایله امر ایلمك معناسنه در یقال صبره اذا
امره بالصبر و صبره یی اولچومسز وظفریز خرمن ایلمك معناسنه در یقال صبر
الطعام اذا جعله صبرة و بر آدمدن صبر وتحمل ایلمسنی طلب قلمق معناسنه در یقال
صبر منه اذا طلب منه ان یصبر (الصبارة) صادك فتحیله كفالة معناسنه مصدردر
نته كه ذكر اولندی و صباره طاشلره دینور حجاره معناسنه صادك حركات ثلاثیله
لغتدر شارح دیركه صباره صبارك جمیدر هاء تأنیث جمع ایچوندر مؤلف دیركه
جوهری صبار كلمه سی سحاب وزننده صبره نك جمیدر ثمره وزننده قتی وشدید
طاشلره دینور دیوب واعشى نام شاعرك اشبو * قبیل الصبح اصوات الصبار *
مصراعیله استشهادی غلطدر لغتده و بیت مذكورده صواب اولان صیار اولمقدر
یای تحتیه ایله كتاب وزننده كه زیل تعبیر اولنان سازك آوازینه دینور و بیت مزبور
اعشی نك دكلدر و مصراع مرقومك صدری كان ترنم الهاجات فیها * مصراعیدر
شارح دیركه مؤلف بو تغلیطده صغانی یه تقلید ایتمشدر لكن صاحب محكم جوهری
كبی بیت و بینی اعشی یه نسبت ایتمشدر و صباره دموزدن وطاشدن بر پارچه یه دینور
(الصبیرة) سفینه وزننده صبر كبی شول یوفقه یه دینور كه اوزرینه ولیمه طعامی
قونلور اوله (الاصبرة) همزه نك فتحی و بانك كسریله شول قیون و كچی و دوه لره
دینوركه اوتلامق ایچون صباح وقتی اوبه دن چقوب اخشام ینه كلهلر لكن
كندكلرنده اوبه دن بعید وغائب اولمیه لر وبونك مفردی مسموع دكلدر (الصبر)
صادك كسری وضمیله بر شیئك اوجنه وناحیه سنه دینور جمعی اصباردر ومنه یقال
ملأ الكأس الى اصبارها اى رأسها ویقال اخذه باصباره اى بجمیعه وصبر كذلك
صادك كسری وضمیله آق سحاب پارچه سنه دینور بوكده جمعی اصبار كلور
(الصبر) صادك ضمیله غسان قبیله سندن بر بطن اسمیدر وصبر وصبر ضمتینله چقل
طاشلو اولان ارضه دینور (الصبر) فتحتینله بوزه دینور جمد معناسنه (الصبرة)

صادك ضميله اولبچوسز وطارتيسز غلال يغننه دينور لسانمزده آندن كوترى ايله تعبير اولنور يقـال اخذ صبرة من الطعام وهى ماجمع منه بلا كيل ووزن وتميز نمش وقلبورلنمش غله خرمننه دينوركه چيچ تعبير اولنور وايرى ايرى طاش يغننه دينور جمى صـبار كلور (الصبارة) صادك فتحى ورانك تشـديديله وبعضا تخفيفيله بك شديد صووغد دينور (الصبرة) تمره وزننده بودخى بردشديده دينور وحوضلرك ديبلرنده برى برينه ياپشوب درطوپ قلان دواب فشقيسنه وبول وزبيل مقولەسنه دينور وصبرة الشتاء قيش ايامنك وسطنه دينور شدت بردهنكاميدر وصبره مغربده بر بلده آديدر (ام صبار) كتان وزنـنده (و ام صبور) تنور وزنـنده حره ديدكلرى قاره طاشلغه اطلاق اولنور يقال سلكوا ام صبار وام صبور وهى الحرة وآفت وداهيـەيه اطلاق اولنور يقـال وقعوا فى ام صبار وام صبور اى الداهية وحرب شديدەيه اطلاق اولنور (الصبر) كتف وزننده وبانك سكونيله ضرورت شعره مخصوصدر برنوع آجى شجرك عصارەسـنك اسميدركه ادويەدندر بين الناس بواسمله متعارفدر تركىٔ قديمده آزواى تعبير اولنور وصبر يمنده تعز نام شهراوزره مشرف برطاغك اسميدر (صبره) فرحه وزننده اسمادندر لقيط بن عامر بن صبره اصحابدندر (الصبار) كتاب وزننده شيشه طقاجنه دينور سداد معناسنه وصبار مفاعلەدن مصدر اولور مصابره معناسـنه تقول صابرته على كذا مصابرة وصبارا شـارح ديركه مؤلفك بصائرده بيانه كوره اشبو [اصبروا وصابروا ورابطوا] الايه كريمەسـنده مصابره ومرابطه كرچه برمعنايەدر لكن حسب الحقيقه ادنادن اعلايه ترقى جهتيلەدركه سزلر نفوسكز ايله صبر وقلو بكز ايله بلاء وامتحاناته تحمل واسراركز ايله شوق لقـاى الهى يه مرتبط اولەسز ديمكدر انتهى وصبار برنوع طعمى اكشى شجرك يمشـنه دينور (الصبار) غراب وزننده (والصبار) رمان وزننده تمر هنـدى ديدكلرى ميوەيه دينور (ابو صبيره) جهينه وزنـنده برنوع قوشك كنيەسـيدركه قارننك التى قرمزى وآرقەسى وباشى وقويرغى سياه اولور (الاستصبار) برنسـنه كثافت پيدا ايلمك معناسـنەدر يقال استصبر الشئ اذا استكثف قال الشارح ومنه الحديث فى قوله تعالى [وكان عرشه على الماء] قال كان يصعد الى السماء بخار من الماء فاستصبر فعاد صبرا اى استكثف وتراكم فصار سحابا فذلك قوله تعـالى [ثم استوى الى السمـاء وهى دخان] الايه (شهر الصبر) شهر رمضانه اطلاق اولنور قال الشار ح ومنه الحديث [صم شهر الصبر] وهو شهر الصوم (الصبارة) جبانه وزننده شول ارضه اطلاق اولنوركه باير كبى يوكسك وطپراغى پور وغليظ اولوب آنده اصلا اوت بتمك متصور اولميه يقال ارض صبار اى غليظ مشرفة شأسـة (صابر) هاجر وزنـنده مروشهرنده برصوقاق آديدر

(الصحور) [illegible] وزننده بول اصابت اولمغه بوزن [illegible] گلور انشاالله تعالى
(الصحراء) صادك فتحى وحاء مهملەنك سكونيله كوچمده يدى محل اسميدر وشول
دوز وهموار ارضه ديورلركه اصلا اير واغاجه ونوعسلر برى اولميوب وطپراغى
ملايت وغلظت ايله متصف اوله على قول شول فضاى واسعه ديورلركه ال آيەسى كبى
دوز واصلا آنده نبات اثرى اولميه فارسيده دشت وتركيده اوه تعبير اولنور واشبو
صحراء كلمەسى غير منصرفدر لزوم حرف تأنيث ايچون پس صحراء واسعة ديو
صحراة واسعة ديمك صحيح دكلدر زيرا تأنيثين توارد ايلمش اولور جمعى صحارىدر
صادك وراءنك فتحيله وصحارىدر راءنك كسريله وصحراوات در واشبو * وقد اغتدوا
على اشقر يجتاب الصحاريا * مصراعنده تشديد ايله گلمشدر ضرورت وزن ايچون
(الاصحار) همزەنك كسريله صحرايه چيقمق معناسنەدر يقال اصحر القوم اذا برزوا
فى الصحراء وبر مكان صحرا كبى وسعت پيدا ايلمك معناسنەدر يقال اصحر المكان اذا
اتسع يعنى صار كالصحراء وبركسه بالحشم اوتمق معناسنه مستعملدر يقال اصحر الرجل
اذا اعور (الصحرة) صادك ضميله قره طاشلق ارالقده اولان آچق فرجەيه ديورلر
جمعى صحر گلور زفر وزننده وصحراء اصحر كلمەسندن اسم اولور كاسيذكر (صحرة
بحرة) صادك و بانك فتحەلريله پردەسز ومانع وحائل يوق آشكاره وآچق ديمكدر
تقول لقيته صحرة بحرة بالفتح وصحرة بحرة بالتنوين وصحرة بحرة بضم الصاد والباء
وفتح الآخر وصحرة بحرة بالتنوين اى بلاحجاب تركيب مزبور وعجز بجر وشذر مذر
تركيبلرى كبيدر نتەكه مادەلرنده بيان اولندى (الاصحر) احمر وزننده اصهبه
قريب يعنى آله مشرب آغل اولان نسنەيه ديورلركه قزلبوز تعبير اولنور يقال
حمار اصحر اى قريب من الاصهب قال فى الاساس حمار اصحر وفيه صحرة وهى غبرة
فى حمرة (الصحار) كتاب وزننده بودخى آچق وآشكاره معناسنەدر يقال ابرزله
الامر صحارا اى جاهره به جهارا (الصحر) فتحتينله (والصحرة) غرفه وزننده
اصحر مرقومدن اسملردركه آل چلار الخالق لونه ديورلركه قزيلسى بوزلق اولەجقدر
على قول شول بوزلغه ديورلركه خفيجه يعنى نوعا بياض چلار قرمزيلغى اوله ظاهرا
ايكيسى بر كيدر وصحر معناى مرقومدن مصدر اولور (الاصحيرار) احميرار
وزننده نبات قزارمق على قول اوائلى اغارمق معناسنەدر يقال اصحار النبت اذا
احمار او ابيضت اوائله (الصحور) صبور وزننده شول ديشى مركبه ديرلركه
لوننده قارشق بياض وحمرت يعنى قزيلسى بوز اوله على قول اياغيله تپه اورر اوله
يقال اتان صحور اى فيها بياض وحمرة اوتنفح برجلها (الصحيرة) سفينه وزننده
اعرابه مخصوص بر نوع طعامدركه قينامش تازه سوده صافى ياغ قتوب تناول ايدرلر
تقول اطعمنا صحيرة اى اللبن الحليب يغلى ثم يصب عليه السمن (الصحير) صرير

وزننده .

وزنده اشك قسمنك صوتندن بركونه صوته دينوركه مراد شديد اولان صوتيدر يقال لهذا الحمار صحير اى صوت شديد (الصحيراء) حيراء وزنده بركونه سود اسميدر مراد پك قينامش اولانيدر (صحير) زبير وزنده فيد قربنده برموضع آديدر وقطن نام محلك شماليسنده برطاغك آديدر (الصحار) غراب وزنده آت قسمنك ترينه على قول حماسنه يعنى حرارت شديده سنه دينور وصحار عبدالقيس قبيله‌سندن بررجل آديدر وابنا صحار عربدن ايكى بطن‌در (الصحر) بحر وزنده سودى پك قينادوب طبخ ايلمك معناسنه‌در يقال صحر اللبن صحرا من الباب الثالث اذا طبخه وبر آدمه كونش پك تأثير ايلكله دماغنى آزرده ايلمك معناسنه‌در يقال صحرته الشمس اذا آلمت دماغه (صحر) صادك ضميله لقمان بن عادك قزينك اسميدر وصحر كلمه‌سى غير منصرفدر انصرافى دخى جائزدر مزبور لقمان اوغلو لقيم ايله نهانى بعض اعدا طرفنه نهب وغارت قصديله چقوب هر برى برجانبه عزيمت ايلدى لقيم برسورى دوه‌يه تصادف ايلكله سوروب اوه‌لرينه كتوردى صحر مزبوره دوه‌نك برنى بوغازليوب طعام طبخ ايدوب لقمانه مترقب اولديلر بروقتدنصكره لقمان تهى دست عودت وكيفيته واقف اولدقده رشك وانفعالندن بى اختيار بلاسبب صحرى ضرب ايلكله مالى ذنب الاذنب صحر بين العرب مثل اولدى احسان مقابلنده عقاب اولديغى موقعده كذلك بى جرم مظهر اسائت اولان حقنده ضرب اولنور بوراده اخت لقمان نسخه‌لرى غلطدر (الاصحر) احمر وزنده (والمصحر) محسن وزنده ارسلانه اطلاق اولنور (الصخرة) صادك فتحى وخاى معجمه‌نك سكونيله پك وعظيم اولان طاشه دينوركه قيا تعبير اولنور حرف حلق اولديغيچون فتحيله‌ده جائزدر جمعى صخردر تمره وزنده وصخر كلور فتحتينله وصخور كلور وصخرات كلور فتحاتله (الصخر) كتف وزنده (والمصخر) محسن وزنده قيالق يره دينور يقال مكان صخر ومصخر اذا كان كثير الصخر (الصاخر) اسم فاعل وزنده دمور قسمنك برى برينه طوقنوب يابوشالدقده ظهور ايدن چاتردیسنه دينور وبواسم اوله‌رق مستعملدر تقول ازعجنى صاخر الحديد وهو صوت بعضه على بعض (الصاخرة) هايله ساقسيدن ياپيلور بركونه قابك اسميدركه مشربه انواعندن تركيده تحريفله صاغراق وبعض دياره قوپه تعبير ايدرلر (صخيرة) جهينه وزنده حجازده برقريه آديدر (صخير) امير وزنده برنوع نبات آديدر (الصخرات) فتحاتله عرفاتده برموضع آديدر (صخيرات اليمام) صادك فتحيله برمنزل اسميدركه شهسوار ميدان رسالت عليه الصلوة والسلام حضرتلرى بدر غزاسنه عزيمت ايلدكلرنده اورايه تشريف نزول ايلديلر (صخر) فخر وزنده ابن عمر ودركه خنساء نام شاعره‌نك برادرى اسميدر (صخره) تمره وزنده اساميدندر (التصخير) تسخير وزنده ومرادفيدر

صدر سينه معناسنه در صدراط و سراط كبي يقال صعره بمعنى سقره (الصدر) صدرك فتحى ووادي تكوينه هر شيئك مقدمت املاسنه واوله ديورلركه باشى طرفنك واورته جانبدن فتحسى وانقضاسي مبداسندن عبارتدر ومنه يقال صدر النهار وصدر الصيف ويقال اخذ الامر بصدره اي باوله ومثلا بر آدمك مواجهه سنه كلن شيئه اطلاق اولنور ومسنده اوقدنى اوق طرفى اولور وصدر السهم اوقك وسطندن اوته التقدينه يعني طوغرى اطلاق اولنور زيرا آتلدقده اوراسي متقدم اولور وصدر اهل عروض عندنده عروضده واقع فاعلن جزوئنك الفي حذف ايلكدن عبارتدر وصدر الانسان بارجه معهوده در كه كوكس تعبير اولنور وبومذكردر وبرنسنه دن بر بلوكه و بر طنفديه ده صدر اطلاق اولنور تقول اخذت صدرا منه اي طائفة وصدر مصدر اولنور رجوع ايتمك معناسنه مصدر دخى بو معنايه دركه مصدر ميمي در يقال صدر عنه صدرا ومصدرا من الباب الاول والثاني اذا رجع بودن اسم صدردر فتحتيله ومنه طواف الصدر وصدر متعدى اولور ارجاع معناسنه يقال صدر الرجل غيره اذا ارجعه وبركمسه نك كوكسنه طوقنمق ياورمق معناسنه در يقال صدر فلانا اذا اصاب صدره وبر آدمك كوكسي آغريق معناسنه در يقال صدر الرجل على بناء المجهول اذا اشتكى صدره ومنه المصدور (المصدر) مقعد وزننده مصدر ميمي در نته كه ذكر اولندى واسم مكان اولوركه علم تصريفده اولان مصدر بو معنيه در (الصدر) فتحتيله رجوع معناسنه اولان صدردن اسمدر دونش ودونك حالتنه دينور طواف الصدر بومعنادندر وصدر ايام نحردن يوم رابعه اطلاق اولنوركه حجاج سمت اماكنلرينه رجعت ايدرلر وصدر صادر كلمه سندن اسم جمع اولور راجعين معناسنه (الاصدار) همزه نك كسريله ارجاع ايلك معناسنه در يقال اصدر فلانا اذا ارجعه پس لسانمزده فرمان اصدار اولندى تعبيرى خن اولور مكركه سلفده تكرار اعادة امر مقامنده ايراد اولنوب كيده رك عموم موقعنده استعمال اولنه نته كه جواب دخى دفعهٔ ثانيه ده قطع كلام مخاطب ايچون ايراد اولنان كلامدن عبارت اولنوب كيده رك عموما كلامده استعمال اولندى (التصدير) تفعيل وزننده بو دخى ارجاع معناسنه در يقال صدره اذا ارجعه وآت قسمى كوكس قاقه رق ساو آتلردن ايلرى چكوب كتمك معناسنه در يقال صدر الفرس اذا تقدم الخيل بصدره وكاتب ومؤلف مقوله سى مكتوبنه سرنامه وكتابنه ديباجه وضع ايلك معناسنه در يقال صدر كتابه اذا جعل له صدرا ودوه يه كوكسلك بغلق معناسنه دركه اول كوكسلكده تصدير دينور تنبين كبي اسم اولمشدر واول قولان آرقه يه قايمق ايچون قولاندن چكروب كوكسندن طولانى بغلدقلرى ايبدن عبارتدر كه حقب مقابليدر يقال صدر بعيره اذا شد حبلا من حزامه الى ماوراء الكركرة وتصدير قوشى آتى ياخود آلاي آتى

ساز

سائر آتلر ارالغندن سچیلوب چقوب جملەسنی سبق ایلمك معناسنەدر یقال صدر الفرس اذابرز برأسه وسبق (الصدرة) صادك ضمیله بودخی كوكسه دینور صدر معناسنه علی قول كوكس تختەسنك یوقریسنه دینوركه بلندجه اولور یقال ضرب صدرته ای صدره اوماأشرف مناعلاه وصدره ثوب معروف آدیدركه مراد عجم كوملكی ونیمتن وكوكسلك دیدكلری ایچلك قصەجامەدر (الاصدر) اسم وزننده كوكسی بیوك اولان آدمه دینور یقال رجل اصدر ای العظیم الصدر (المصدر) معظم وزننده قوی الصدر آدمه دینور یقال رجل مصدرای القوی الصدر وكوكسنه قدر ترچقمش آدمه دینور یقال رجل مصدر اذابلغ العرق صدره وشول قیونوكچی وآت قسمنه اطلاق اولنوركه كوكسلر ینك بوغازه طوغری اوستلری بیاض اوله علی قول صغر اینكی ودیشی قیوندن كوكسلری سیاه اولوب سائر عضولری بیاض اولانه اطلاق اولنور ودائما سائر آتلری سبق ایدر اولان رونده ودونده اته اطلاق اولنور وشول اوقه اطلاق اولنوركه نصفندن آشاغی تمرن طرفنه طوغری قالینجه اوله یقال سهم مصدر ای غلیظ الصدر مؤلف آنفا صدر سهمی وسطندن انجلدیكی یره طوغری ایله تفسیر ایلدیكه اكا كوره تمرنه طوغری اولان یری اولوروجهنی دخی بیان ایلدی لكن اساسده مافوق النصف الی مراشه عبارتیله تفسیر ایلمكله اكا منافی اولور ومصدر نصیبسز اولان قار اوقلرندن اولكی اوقه دینور وارسلانه وقورده مصدر اطلاق اولنور قوی الصدراولدقلریچون (التصدر) تفعل وزننده برآدم اوتورركن كوكسنی دیك طوتمق معناسنەدر یقال تصدر الرجل اذانصب صدره فی الجلوس وصدر مجلسه اوتورمق معناسنەدر یقال تصدر الرجل اذاجلس فی صدر المجلس وآت كوكسیله قاقەرق سائرلری سبق وتقدم ایلمك معناسنەدر یقال تصدر الفرس اذاتقدم الخیل بصدره (الصدور) صادك ضمیله صدرك جمعیدر ومنه صدور الوادی ای اعالیه ومقادمه (الصدائر) صداره وصدیره نك جمعیدركه بودخی درەنك یوقاریلرینه دینور (الصادر) رجوع معناسنه اولان صدر دن اسم فاعلدر راجع معناسنه بعده صودن رجعت ایدنده غالب استعمال اولنمشدر نتەكه صویه وارانه وارد اطلاقی غالب اولمشدر ومنه المثل ★ ماله صادر ولا وارد ★ ای لاشیء له یعنی فلانك صولانمق ایچون صویه كیدوب كلجك دواب ومواشیسی یوقدركه اصلا مال وملكی یوقدر دیمكدن كنایەدر زیرا اعرابك مالی دواب ومواشیدن عبارتدر وصادر صودن كیرو كتورن یوله اطلاق اولنور یقال طریق صادر ای یصدر باهله عن الماء (الاصدران) تثنیه بنیەسیله صدغینك یعنی جبهه ایله قولق بیننده طولون تعبیر اولنان عضوك آلتنده واقع ایكی طمره اطلاق اولنور ومنه المثل ★ جاء یضرب اصدریه ★ ای فارغا یعنی برخصوصدن

تویی دستی عودت ایلدکده ضرب اولنور دیانا یوس اولان کسه مادة محسل
مرجوزلرلد ضرب ایلدملاکلور لکن امثال میدانیده جاه بمضرب اصـدریه ای
مطلبه مدارنیه مرجوعدر (صادر) قدر وزنده بر موضع آدیدر (مصادره) نادره
وزنده بر معروف صدر امامت اسمیدر (مصـدر) محسن وزنده سلمده جمادی
الاولی آیت اسمیدر (اصدار) کتاب وزنده بر کوه نوب اسمیدر که سوانعرب
نشریبه اولنورلر اوجی مقعده طرزنده اولوب اشاغیسی جون کوکسلری اماطه
ایدر (صداره) کتابه وزنده یامعده بر قریه آدیدر (المصادرة) مفاعله وزنده
ومن یاحوده بر بسه ایچون بر آدمی صقشدروب مطالبه ایلک معناسنه دریقال صادره
علی کذا اذا طالبه به و بوبه رجوع والجاء معناسنه در حتی شهاب صادره
علی مال فارقه علی ان یؤدیه عبارتیله رسم ایلشدر (صدر) محل وزنده یاحود زفر
وزنده بیت المقدس قضاسنده بر قریه آدیدر (صدار) غراب وزنده مدینه قربنده
بر موضع آدیدر (الصرة) صادک کسری و رانک تشدیدیله صوغوقک شدتنه علی قول
صوغوقه دینور هامز صر دخی بو معنایه درکه اسملردر یقال مضت الصرة والصر
ای شدة البرد اوالبرد و بك شدتله حیقرمقه وفریاده دینور یقال اقبل فی صرة
ای اشد صیاح (الصر) صادک کسریله صره ایله معنای اولده مرادفـدر و منه
الحدیث [انه نهی عما قتله الصر من الجراد] ای البرد وصر پك کورلتولی علی قول
پك صوغوق اولان یله دینور یقال ریح صر ای شدیدة الصوت اوالبرد (الصرة)
صادک فتحیله شدید اولان تاسه یه و غم و غصه یه دینور یقال اخذته صرة الکرب
ای شدته کذلك جنك وقتالك و حرارت هوانك شدتنه دینور یقال افنی جدالهم
الی الصرة ای شدة الحرب و یقال مضت صرة القیظ ای شدة الحر و صرة عطشه
معناسنه درکه جاه ومشرب اولان نسوانك تسخیر ایچون افسونلدقلری بونجقه دینور
مؤلف بو معنایی تکرار ایلشدر اصل مادة مذکوره پك بغلمق معناسنه موضوع
اولوب معانی سائره آندن متفرعدر وصره جماعته اطلاق اولنور انعقاد وانضمامی
تشبیه وتعبسه یوز کوز بورتوروب بورشدرمغه اطلاق اولنور تقول قابلنی بصرة
الوجه ای بتقطیبه وتعبسی صاریلوب بغلنمقله سودی یغلوب طولاش قیونه دینور
یقال شاة صرة ای مصراة (والصرة) صادک ضمیله کیسه یه اطلاق اولنورکه ایچنه
اقچه والتون وضع اولنور یقال صر الدراهم فی الصرة وهی شرج الدراهم ونحوها
(الصرصر) عرعر وزنـنده پك کورلتولی علی قول پك صوغوق اولان یله دینور
یقال ریح صرصر کما ذکر وصرصر ای شدیدة الصوت او البرد وصرصر اغسنوس
بوجکنه دینور وخروسه دینور وبغداد قضاسنده ایکی قریه آدیدر وبرینه صرصر
علیا وبرینه سفلی دینور وبو علیادن بیوکدر (الصر) صادک فتحیله نبات وشجر

مقولەسنی باد صرصر چالنق معناسنەدر يقال صر النبات علی المجهول صرا اذا
اصابه الصر وصرير سلنمك معناسنەدر يقال صر الشیٔ صرا وصريرا من الباب
الثانی اذا صوت وصرير بومعناده اسم اولور كه سسه دينور بو سسدن تركيده
بجردی تعبير اولنور وصرّ وصرير پك حيقرمق معناسنەدر يقال صرّ الرجل صرا
وصريرا اذا صاح شديدا وصرير صوسزلغك شدتندن قولق چكرەمك معناسنەدر
يقال صر صماخه صريرا اذا صاح من العطش قال فی الاساس صرّت الاذن اذا
سمع لهاطنين وصرّ سودلو ماشيەنك ممەسنی صاروب بغلمق معناسنەدر يقال صرّ
الناقة وبالناقة صرا من الباب الاول اذا شد ضرعها وآت واشك مقولەسی برسس
ديكلمك ايچون قولقلرنی طوغورلدوب ديكمك معناسنەدر يقال صر الفرس والحمار
باذنه واذنه صرّا اذا سواها ونصبها للاستماع وصر شول قوغەيه اطلاق اولنوركه
قويی‌يه صالندقده برطرفه صالقی نزول ايلمكله تعديل ايچون اكا مسمع بند اولنمش
اوله و مسمع منبر وزننده بيوك قوغەنك اورتەسنده اولان قولپه دينوركه قوغه
طوغريلوب معتدل اولمق ايچون اكا ايپ بغلنوراوله بوراده صر تسميه بالمصدردر
مفعول معناسنەدر (الاصرار) همزەنك كسريله بودخی آت واشك مقولەسی سس
ديكلمك ايچون قولقلرنی قباردوب ديكمك معناسنەدر يقال اصرّ الفرس والحمار
باذنه اذا سواها ونصبها للاستماع وسنبله صرر اولمق معناسنەدر يقال اصر السنبل
اذا صار صررا كاسيذكر وسرعتله يلمك معناسنەدر يقال اصر الرجل يعدو اذا
اسرع وبرايشه فارغ اولمامق اوزره التزام تامله عزم وعقد قلب ايلمك معناسنەدر
يقال اصر علی الامر اذا عزم عليه (الصرار) كتاب وزننده باغه و صارقی‌يه
دينور جمعی اصره كلور وصرار مدينه قربنده برموضع آديدر (المصرات) اسم
مفعول بنيەسيله شول سودلو قيون وناقه مقولەلرينه دينوركه ممەلری صاريلوب
بغلنمغله سودلری يغلمش اوله محفله معناسنه وبو صرار مذكوردن مأخوذدر علی‌قول
صری يصری تصريه صيغەسندن مأخوذ اولمغله محل ذكری معتل بابيدر وتصريه
قيونك سودنی برقاچ كون صاغيوب بركدرمك معناسنەدر (المصرة) اسم فاعل
بنيەسيله سود ويرمز اولان ماشيەيه اطلاق اولنور يقال ناقة مصرة اذا كانت
لاتدر (الصرر) فتحتينله صاپی قامشلنوب پكشمش اولان علی قول هنوز دانه
بغلمامش اولان سنبله وخوشەيه دينور مفردی صررەدر (الصری) كسرتينله
(والاصری) همزة مفتوحه ايله (والصری) صادك كسری ورانك فتحيله (والاصری)
همزەنك زيادەسيله (والصری) صادك ضمی ورانك كسريله (والصری) صادك ضمی
ورانك فتحيله عزيمت وجد وحقيقت معناسنەدر تقول هو منی صری واصری
و صری واصرّی وصرّی وصری ای عزيمة وجد (الصراء) ضراء وزننده يالچين

بن قبايه ديبور يقال صخرة صراء اي صماء (الصرور) صبور وزننده (والصرورة)
هاليه (والصرارة) صحابه وزننده (والصارورة) قاروره وزننده (والصارور)
قانون وزننده (والصروري) بى منقدره ايله (والصاروراء) عاشوراء وزننده
حج ايلر اولان كمسنه اطلاق اولنور جمعي صراره وصرارا كلور على قول تزوج
ايلر اولان آدمه ديبور مفرد وجمعي متساويدر شارحك بيانه كوره صرور وصروره
جمعي اولهجقدر لكن خلاف قياسدر وقال في النهاية وفي الحديث [لاصرورة في
الاسلام] قال ابو عبيد هو التبتل وترك النكاح لانه فعل الرهبان والصرورة ايضا
الذي لم يحج قط واصله من الصر وهو الحبس والمنع وقيل وجه التشبيه صر الصرة
عن اخراج النفقة يقال رجل صرور وصرورة وصرارة وصارورة وصارور
وصروري وصاروراء اي لم يحج اولم يتزوج (المصرور) (والمصطر) شول
طوار طرنقه وصف اولنوركه يوزلمش هيئتنده على قول طار اوله يقال حافر
مصرور ومصطر اي منقبض اوضيق (الصارة) حاره وزننده حاجته ديبور تقول
لي فيك صارة اي حاجة وصوسزلغه ديبور تقول اصابني صارة اي عطش جمعي
صرائر كلور حرائر وزننده وصوار كلور (المصار) ميمك فتحيله بغرسقلره ديبور
امعاء معناسنه مؤنث وساز لغويون مصر ماده سنده بغرسقي مصير ايله رسم ايلمكله
بوراده مصارك وجه تسميه سي ومفردي معلوم اولمامشدر كرچه بند وعقد مناسبتيله
وجه بولنق ممكندر (الصرارة) سحابه وزننده برنهر اسميدر (الصراري) ذراري
وزننده كيمجي طائفه سنه ديبور ملاح معناسنه جمعي صراريون كلور (التصرير)
تفعيل وزننده ناقه تقدم ايلمك معناسنه در يقال صررت الناقة اذا تقدمت (صرين)
كسرتينله شامده بربلده آديدر (الصر) صادك كسريله سرچه يه شبيه لوني صاري
بر قوش آديدر (الصرصور) زنبور وزننده (والصرصر) هدهد وزننده
(والصرصر) فدفد وزننده آغستوس بوجكنه ديبور وصرصور عظيم الجثه اولان
دوه يه ديبور وبختي نوعنه ديبوركه عجمي وخراساني ديدكلري دوه در (الصرصرانيات)
صادلرك فتحيله شول دوه لره ديبوركه بختي ايله عربي دوه بينلرنده يعني آنلردن حاصل
اولمش اوله على قول ايكي اوركجلو اولنلرينه ديبور (الصرصراني والصرصران)
هامزيركونه يولسز املس بالغك اسميدر (الصري) صادك فتحي وكسريله صايلودركن
چاقرديسي ظهور ايدن اقچه يه ديبور يقال درهم صري اذا كان له صرير اذا نقد
(صرار الليل) جرار الكيل وزننده اوجاق چكركه سنه ديبوركه كيجه لر دورودراز
آواز ايدر (الصراصرة) شام ديارنده متمكن اولان نبطي ديدكلري طائفه يه ديبور
(صرر) فتحتينله يمنده برحصن آديدر (الاصرار) همزه نك فتحيله يمنده برقبيله آديدر
(صرار) سحاب وزننده ياخود كتاب وزننده حجازده بر وادي آديدر (الصريرة)

سفینه وزننده کیسه‌لنمش اقچه‌لره دینور یقال دراهم صریرة ای مصرورة (الصویرة) مصغر بنیه‌سی و تشدید یایله دویبه وزننده خلق ورأیی طار تنکحوصله و تنکمشرب آدمه اطلاق اولنور یقال رجل صویرة ای ضیق الخلق والرأی (المصارة) مفاعله وزننده جبر واکراه ایلمك معناسنه‌در تقول صاررته علی کذا مصارة اذا اکرهته علیه (الصران) صادك ضمیله ساقز کبی صمغ حاصل اولان آغاجلرك یك و درشت یرلرده نابت اولانه دینور (الصار) سائر آغاجلره صارمشق اولمغله پك قویو کولکه‌لی اولان آغاجلره دینور مفردی صاره‌در (الصطر) صادك فتحی و طانك سکونیله وفتحتینله سطر معناسنه‌در که یازی یازمقدر صاد و سین متعاقبدر یقال صطره صطرا بمعنی سطره (التصیطر) تسیطر وزننده‌ومرادفیدرکه مسلط اولمق معناسنه‌در یقال تصیطر بمعنی تسیطر (المصطار) میمك ضمیله باده یه دینور خمر معناسنه‌در شارح کسانیدن بونك لغت ردیه اولدیغنی نقل ایدر زیرا ابنیهٔ عربه منافی کبیدر لکن لفظ مزبور رومیدن مأخوذ اولمق کرکدر زیرا رومیه‌ده شیره‌یه موسطور دیرلر ومسطار لسان ناسده طتلو شیره‌ده متعارفدر (الصطر) فتحتینله بریلاق قیونه وکچی‌یه دینورکه توقلو وچبش تعبیر اولنور تقول اشتریت صطرا ای عتودا من الغنم (الصعر) صادك و عینك فتحیله انسانك یوزی بر طرفه طوغری مایل یعنی دورك اولمق علی قول بر یوزی دورك اولمق و علی رأی دوه قسمنه مخصوص برعلتدرکه بیونی برجانبه طوغری اکریلوب دورك اولور پس صعر لفظی اسمدر ومصدر اولور یقال فی‌وجهه اوفی خده صعر ویقال فی‌عنق البعیر صعرای میل ویقال صعر وجهه صعرا من الباب الرابع اذا مال الی احد الشقین وبومیلان خلق وکبر ونخوتدن ناشی جعلی اولور وصعر آدمك باشی کوچك اولمق معناسنه‌در یقال صعر رأسه اذا صغر وصعاریر اکل ایلمك معناسنه‌در یقال صعر الرجل اذا اکل الصعاریر کما سیذکر (التصعر) تفعل وزننده بودخی انسانك یوزی یاخود دوه‌نك بیونی برطرفه طوغری دورك اولمق معناسنه‌در یقال تصعر وجهه اذا صار مائلا (الاصعر) صعر مذکوردن وصفدر دورك یوزلو آدمه دینور قال‌الشارح ومنه الحدیث [یأتی علی الناس زمان لیس فیهم الاالاصعراوابتر] العصر المعرض بوجهه کبرا واصعراسامیدندر (التصعیر) تفعیل وزننده(والمصاعرة) مفاعله وزننده (والاصعار) همزه‌نك کسریله کبر وخودبینلکدن ناشی قرشوسنده‌کی آدمه بقمیوب یوزی برطرفه طوغری دویروب اکمك معناسنه‌در یقال صعر خده وصاعره واصعره اذا اماله عن النظر الی الناس تهاونا من کبر وربما یکون خلقة (المصعر) مکرم وزننده تند و شدید اولان دوه‌یه اطلاق اولنورکه سردلکندن بیونی چویرمك دشوار اولور یقال قرب مصعر ای شدید (الصیعریة) صیقلیه

وزنده ارقوان ارقوانك بريلكه اطلاق اولنور كه برطرفه ميلان اوزره بوريلكدر
بغم كبي بشنك باشي صعبوبه وهو اصغرانس في التبر وصعبريه نافه قسمات كردنه
مخصوص بركونه داغ ونقطه اسميدر مطلقا دوه يه مخصوص دكلدر جوهري تعميم
ايلمشدر وجوهريده مسيب بن علس ثم شعرندن انشاد • وقد اتناسي الهم عند
احتضاره • بناج عليه الصيعرية مكدم • يعني وهمه الفا ايلشدر طرفه نام شاعر
ايسه بيت مرقومي كوش ايتدكده مرقوم مسيب حقنده على وجه الهزل قد استنوق
الجمل مثلني ايراد ايلدي مثل مزبورك تمامي نوق مادهسنده مرسومدر (الصيعري)
صيقلي وزننده بك قرمزي ديمكدر كه احمر لفظني تأكيد ايچون ايراد ايدرلر يقال
احمر صيعري اي قانئ وجنسي بوز نسنه يه وصف اولنور يقال سام صيعري اي
عظيم (الصعبراء) حمراء وزننده صعبي نام محل قارشوسنده بر موضع آديدر
(صعران) عجلان وزننده بر ارضك آديدر وصعران بر رجل اسميدر (صعارى)
قصارى وزننده بر موضع آديدر (الصعرور) زنبور وزننده (والصعرر) صادك
وعينك وراي مشددهنك ضميله اغاجلردن سيلان ايدن بوصمغك منجمد اولانه دينور
كثير اوكوتك كبي واوزون اوزادى ويوفقهجه بوريلهرق سيلان ايلشنهده دينور
وبركونه صمارى وغليظ ويابس نسنه يه دينوركه خمير كبي كوشك اولور ومهمك
امزكلري دنيكلرندن چيقان شول رطوبته دينوركه صمغ كبي لزوجتلي اولور سود
آغزى تعبير ايدرلر على قول يكي طوغرمش حيوانك آغوزندن اك اول صاغيلانه دينور
وارديج وفلفل آغاجلرى كبي صلابتلو آغاجلرك يمشنه وحاصلنه دينور على قول مطلقا
صمغه دينوركه آغاج بوصى تعبير اولنور جمعى صعارير كلور (الاصعرار) افعلال
وزننده (والاصعرار) افعلال وزننده بركسه ضربه ياخود سانجو كبي بر وجع سببيله
اولديغي يرده بوزيشوب بوزولهرق دكرمن كبي دونمك معناسنهدر يقال ضربه
فاصعرر واصعرر اي استدار من الوجع مكانه وتقبض (صعير) زبير وزننده ابو
ذر الغفاري رضي الله عنه حضرتلرينك جدى اسميدر واصحابدن ثعلبهنك پدرى
اسميدر ومحدثيندن عقبهنك پدرى آديدر (الصعرورة) صادك ضميله بوق بوجكنك
يوالديغي يوالغه دينور (الصعررة) دحرجه وزننده بر نسنه يي كره كبي مدور قلمق
معناسنهدر (التصعرر) تدحرج وزننده آندن مطاوعدر تقول صعررت الشيء
فتصعرر اي استدار (الصعبور) باى موحده ايله عصفور وزننده باشي كوچك
اولان آدمه دينور (الصعبر) جعفر وزننده (والصنعبر) سمندر وزننده وكاه
اولنوركه عيني تقديمله صعنبر دخي ديرلر سدر اغاجنه شبيه بر نوع شجر آديدر
(الصعتر) سعتر وزننده ومراد فيدركه يبانى نوعنه ككيك تعبير اولنور بر محله
فرش اولنسه اورادن هوام وحشرات مقولهسي فرار ايدرلر شارح ديركه شعير

لفظنه ملتبس اولمامق ایچون صاد ایله رسم ایدرلر (الصعترة) دحرجه وزننده
آری قسمی ککیك اوتی اوتلامق معناسنه‌در یقال صعتر النحل اذا رعی الصعتر و بر
نسنه‌یی تزیین ایلمك معناسنه‌در یقال صعتر الشیء اذا زینه (الصعاتر) صادك فتحیله
شدید ودشوار اولان نسنه‌لره دینور یقال امور صعاتر ای صعاب شداد (صعتر)
(وابو صعتره) ایکی رجل آدیدر (الصعتری) سعتری وزننده و مرادفیدرکه
ماده‌سنده ذکر اولندی (المصعنفر) اسم فاعل بنیه‌سیله ایشلك ماضی و نافذ انسان
وحیوانه دینور یقال رجل مصعنفر ای ماض (الاصعنفار) اسحنفار وزننده انسان
یاحیوان کروهی سرعتله فرار ایلیه‌رك تارمار اولمق معناسنه‌در یقال اصعنفرت
الحمر اذا تفرقت واسرعت فرارا وابذ عرت و بیون بورلمق معناسنه‌در یقال
اصعنفرت العنق اذا التوت (الصعفرة) دحرجه وزننده (والتصعفر) تدحرج
وزننده بونلرده بیون برطرفه بورلمق معناسنه‌در یقال صعفرت العنق وتصعفرت
اذا التوت و صعفره تارمار ایلمك معناسنه‌در یقال صعفر الخوف الحمر اذا فرقها
(الصعقر) قافله برقع وزننده هاویاره وبالق یمورطه‌سنه دینور فارسیده اشپل‌دیرلر
یقال اکل الصعقر ای بیض السمك (الصمعور) زنبور وزننده قویی چرخنه دینور
دولاب معناسنه علی قول قوغه‌سنه دینور نته‌که عصمور دخی بومعنایه‌در (الصغر)
عنب وزننده (والصغارة) کرامه وزننده اسملردر عظم مقابلیدر یعنی کوچکلکه
دینورکه فارسیده خردی ومقابلنه بزرکی دینور علی قول صغر کلمه‌سی جرم وجثه
جهتیله اولان وصغاره قدر وشان جهتیله اولان کوچکلکه مخصوصدرکه مراد
حقارت قدردر وصغاره و صغر و صغر فتحتینله و صغران صادك ضمیله مصدرلردر
کوچك اولمق معناسنه‌در یقال صغر الشیء وصغر صغارة وصغرا وصغرا وصغرانا
من الباب الخامس والرابع ضد عظم (الصغیر) امیر وزننده (والصغار) غراب
وزننده (والصغران) سلطان وزننده وصفلردر کوچك شیئه دینور صغیرك جمعی
صغارکلور وصغراءکلور کرماء وزننده ومصغوراء کلور مشیوخاء وزننده (الاصاغر)
(والاصاغرة) تأنیث جمعیله اصغرك جمعیدرکه افعل تفضیلدر (التصغیر) تفعیل
وزننده (والاصغار) همزه‌نك کسریله بر نسنه‌یی کوچلتمك معناسنه‌در وبو ابتداء
وتدریجا اولور یقال صغر الشیء واصغره اذا جعله صغیرا واصغار ارضك نباتی
صغیر اولمق معناسنه‌در یقال اصغرت الارض اذا صار نباتها صغیرا و برکسه‌یی
خوار وحقیر ایلمك معناسنه‌درکه خوارلمق تعبیر اولنور یقال اصغره اذا جعله
صاغرا ای ذلیلا وکوچك قربه دیکمك معناسنه در یقال اصغر القربة اذا خرزها
صغیرة و کوچك اولاد پیدا ایلمك معناسنه‌در یقال ارتبعوا لیصغروا ای یولدوا
الاصاغر (الصغیر) صادك ضمی و یاء مشدده‌نك کسریله (والصغیر) زیادة یایله

صغير لفظندن مصغردر (الصغرة) همزه وزننده جرده بالتلو يره وصف
اولنور يقال ارض مصغرة اذا صار نبتها صغيرا (الصغرة) صادك كسريله احوالك
ياخود قومك اك كوچكنه دينور يقال هو صغرتهم اى اصغرهم ويقال فلان صغرة
ابويه وصغرة ولد ابويه اى اصغرهم وتقول انا من الصغرة اى الصغار وتقول
ماصغرنى الا بسنة صغرا من الباب الاول اى ماصغر عنى يعنى فلان بندن همان بر ياش
كوچكدر (الصاغر) ذل وحقارته راضى ومتحمل آدمه دينور جمعى صغره كلور
كتبه وزننده قال الشارح يقال صغر الرجل صغرا من الباب الرابع اذا ذل وهان
فهو صاغر (الصغر) عنب وزننده (والصغار) سحاب وزننده (والصغارة)
سحابه وزننده (والصغر) (والصغران) مصدرلر ضميله برآدم ذل وحقارته راضى
ومتحمل اولمق معناسنه در كوچى يتشديكدن ناشى يقال صغر الرجل صغرا وصغارا
وصغارة وصغرا وصغرانا من الباب الخامس اذا رضى بالذل و كونش غروبه ميل
ايتك معناسنه استعمال اولنور يقال صغرت الشمس اذا مالت للغروب (التصاغر)
تفاعل وزننده كوچكلنمك وكوچك كورنمك معناسنه در يقال تصاغرت اليه نفسه
اى صغرت وكندى نفسنى حقير كوسترمك معناسنه در يقال تصاغر الرجل اذا
تحاقر (الاصغران) تثنيه بنيه سيله قلب ايله لسانه اطلاق اولنور قال الشارح ومنه
المثل * المرء باصغريه * (صغران) سحبان وزننده بر موضعدر (صغران) عثمان
وزننده بر رجل آديدر (الاستصغار) بر نسنه يى كوچكسنمك معناسنه در يقال
استصغر الشئ اذا عده صغيرا (صغير) (وصغيره) جبيل وزننده اساميدندر
(الصفرة) صادك ضمى وفانك سكونيله معروفدر يعنى الواندن صاريلق لونه دينور
وسياهه دخى كه اضداددن اولنور و صفره يمامه ده برموضع آديدر و صفره معرفه
اولهرق يكى قسمنك علميدر كه عير جنس اولنور اسامه كبى (الاصفرار) احمرار
وزننده (والاصفيرار) احميرار وزننده بر نسنه صارارمق معناسنه در يقال
اصفر الشئ واصفار اذا صار ذاصفرة (الاصفر) صفره دن وصفدر صارى شيئه
دينور (الصفرة) تمره وزننده آجلقه دينور قال الشارح ومنه الحديث [صفرة
فى سبيل الله خير من حمر النعم] وهى الجوعة وخلو البطن مؤلفك بعبارده بيانه
كوره بومعنا و سائر خلو معنالرى صفيردن مأخوذدر (المصفور) (والمصفر)
معظم وزننده آج وجايع معناسنه در (الاصفران) تثنيه بنيه سيله زعفران ايله التونه
على قول زعفران ايله ورس يعنى يمن زعفرانى و الاجهره ديدكلرى صارى بويديه
ياخود زعفران ايله قورى اوزمه اطلاق اولنور (الصفراء) التونه اطلاق اولنور
قال الشارح ومنه الحديث [انه صالح اهل خيبر على الصفراء والبيضاء والحلقة]
اى على الذهب والفضة والدروع واخلاط اربعه دن خلط معروفه دينوركه مره در

لسانمزده دخی صفرا تعبیر اولنور فارسیده زرداب دینور ویورطلش چکرکه‌یه دینور ودوه علفلرندن براوتلق آدیدرکه سهل وقومسال یرلرده نابت اولور یپراغی مارول یپراغنه شبیه اولور وحارث بن اضجم نام کمسه‌نك ومجاشع السلمی نام‌کمسه‌نك فرسی اسمیدر وحرمین بیننده بروادی آدیدر حالا وادی الصفراء ایله معروفدروقاین آغاجندن یاپیلان یایه اطلاق اولنور (التصفیر) تفعیل وزننده بر نسنه‌یی صاری‌یه بویامق معناسنه‌در یقال صفر الثوب تصفیرا اذا صبغه بصفرة وبریری خالی قلمق معناسنه‌در یقال صفر البیت اذا خلاه وصقلق چالمق معناسنه‌در یقال صفر للدابة اذاصات بشفتیه (المصفرة) محدثه وزننده علامت ونشانلری صاری اولان کمسه‌لره دینور یقال قوم مصفرة ای علامتهم الصفرة (الصفریة) صادك ضمیله یمن دیارینه مخصوص برکونه خرما اسمیدر هنوز بسر ایکن قوریدوب سویق ایچره شکر یرینه وضع ایدرلر وصفریه صادك ضمی وکسریله حروریه طائفه‌سندن برفرقه‌یه اطلاق اولنور عبدالله بن صفار یاخود زیاد بن الاصفر نام رئیسلرینه منسوبلردر یاخود بکزلری صاری اولمغله صاری‌یه نسبت اولندیلر یاخود دین وشریعتدن خالی اولدقلری یچون اطلاق اولندی بوخلو معناسندن مأخوذدر ومهالبه جماعتی‌که کرم وسماحتله مشتهرلردر آنلرده‌ده صفریه اطلاق اولنور جدلری اولان ابوصفره‌یه منسوبلردر (الصفار) غراب وزننده بهمی یعنی پسی پسی دیدکاری کدی اوتنك قوریسنه دینور وقارنده تکون ایدن قوربجغزلره دینور وقارنده مجتمع اولان صاری صویه دینور استسقا ماده‌سی کبی وکنه تعبیر اولنان بوجکه دینور قراد کبی ودابه‌نك دیشلری دیبلرنده قلان علف بقیه‌سنه دینور بومعناده صادك کسریله‌ده جائزدر وبرکوچك بوجك آدیدرکه آت وقاطر ودوه مقوله‌سنك طرنقلرنده حادث اولور (الصفارة) صادك ضمیله صولمش پژمرده نباته اطلاق اولنور (الصفر) حفر وزننده برآدمك علتدن ناشی قارنده صفار یعنی صاری صو مجتمع اولمق معناسنه‌در یقال صفر الرجل علی بناء المجهول فهو مصفور اذا اجتمع فی بطنه الصفار (الصفر) فتحتینله برعلت آدیدرکه انسانك قارننه عارض اولوب بکزنی کهربا کبی صارار‌در وصفر محرم آینی صفر آینه تأخیر ایلکه دینور جاهلیتده اشهر حرمدن اولان محرم آینده مبادر اولدقلری حرب وغارتی اجرا ایچون تحریمی صفر آینه تأخیر یعنی صفری محرمه بدل ایدرلر ایدی ومنه الحدیث [لاصفر] علی قول حدیث مذکورده منفی اولان صفردن مراد علت مرقومه‌درکه غیره ساری زعم ایدرلر ایدی والمراد من الحدیث قوله علیه السلام [لاعدوی ولاهامة ولاصفر] وصفر عقل وهوش وعقد وجزم وکوکل وقلب ولب القلب معنالرینه‌در وعربلر زعمنده بریلان آدیدرکه انسانك قارننده متکون واضلاعه ملتصق اولوب آجقدقده

انسانك ایچر یمی ذوبانوب اصفر على قول بشفه بر جانوردر که کفدن انسانك صوفنده اولنوب اجفدفده ابکنو کنکلریك طرفدرن اصفر انسان اجفدفده ایجر یسنك صرلندیجی کوباکه بو شمر وعفی یاْی بر نوع قورنجفردر که انسانك قرنده عارض اولنور صفاردخی دیرلر شار حك یانده کوره مراد صو الجاق اوله خفدرکه بطلانی مندفع اولنورلر وصفر آجلفه دیور حوع معناسنه ونمر صفر معروفدکه محرم عقبده اولان آیدر وبو منصرفدر وبعضا ممنوع اولنور علیت وتغلیب ایله امثاریله تأنیث علتلرینه مبنی جمعی اصفاردر شارح دیرکه شهر مزبوره صفر تسمیه سی خلو معناسنه در زیرا شهر مذکورده اهل مکه اطرافه جلب ذخایر ایچون منتشر اولنوب مکه خالی قالور ایدی وصفر ملل طالعلرندن وطالعات آیدر وصفر وصفور خالی اولمق معناسنه در یقال صفر الاناء صفرا وصفورا من الباب الرابع اذا خلی ویقال صفرت وطاب فلان اذا مات (الصفران) تثنیه بابیله سیله سنه دن ایکی شهره اطلاق اولنور که عهد اسلامده آنلرك برینی محرم ایله تسمیه اولندی مراد محرم ایله صفردر جاهلیه ده ایکیسنه صفران اطلاق ایدرلر ایدی (الصفر) صادك ضمیله نحاس اقسامندندر یعنی فلزات تسعه دن توجه دینور که معروفدر فارسیده روی دیرلر والتونه ده اطلاق اولنور وبوش نسنه یه دینور بومعنده صادك حرکات ثلاثیه ده جائزدر (الصفار) عطار وزننده توج بیان ادمه دینور (الصفر) کتف وزننده (والصفر) زبر وزننده بونلرده بوش نسنه یه دینور جمعلری اصفار کلور یقال اناء اصفار کمایقال برمة اعشار ای خال ویقال آنیة صفر بضم الصاد (الاصفار) همزه نك کسریله فقیر ومحتاج اولمق معناسنه در یقال اصفر الرجل اذا افتقر وخالی قلمق معناسنه در یقال اصفر البیت اذا اخلاه (الصفر) کتف وزننده خلو معناسنه اولان صفردن وصفدر خالی معناسنه یقال اناء صفر ای خال (الصفریة) فتحاتله کوز موسمنك اوائلنده بتن نباتلره دینور علی قول حرارت هوانك چکیلوب برودتك باندریج کلمکه بشلدیغی هنکامده نابت اولنلره دینور یاخود اول ازمنه یه یعنی هر موسمك اوائلنه دینور که ابتدا آنلك مدتیدر مثلا یازك وکوزك ابتدا آیلری کبی وصفریه قیون وکچی قسمنك سهیل یلدزی طلوعی وقتنده طوغوردقلری دوللره اطلاق اولنور که اول موسم شتاء اولور (الصفری) بودخی صفریه معناسنه در (الصافر) اوغری یه اطلاق اولنور صفیردن مأخوذدر یقال هو صافر ای لص وبرنوع قوش اسمیدرکه بغایت جبان وبی زهره اولنور ومطلقا صیصلق چلاز کبی اوتن قوشه اطلاق اولنور وشکاری اولمیان هر قوشه اطلاق اولنور وصافر احد وفرد معناسنه مستعملدر که کس وکمسه دیمکدر یقال ما بالدار من صافر ای احد (الصفارة) سجاره وزننده کوتنه اطلاق اولنور

صفیری ضرطه‌در وصفاره باقردن ایچی بوش دودك طرزنده برنسنه‌درکه اطفال آنکله کوکرجین‌قوشلرینه صفیر ایدرلر یاخود اشك قسمی صو ایچسون دیو آنکله صفیر ایدرلر (الصفیرة) سفینه وزننده ایکی ارض بیننده اولان صفیره‌یه یعنی ایکی طرفه ملاصق قوم یغننه دینور (الصفیر) صریر وزننده صیصلغه دینورکه دوداق ایله چلارلر دودك سسی کبی سس چقاررلر فارسیده هشپلك دیرلر وبوخلو معناسندن مأخوذدر وصفیر مصدر اولور صیصلق چالمق معناسنه‌یقال صفر الرجل صفیرا من‌الباب الثانی اذاصات بفیه واشك قسمنی صوایچمکه چاغرمق معناسنه‌در سببیت مناسبتیله یقال صفر بالحمار اذادعاه للماء (التصغیر) تفعیل وزننده بودخی صیصلق چالمق معناسنه‌در یقال صفر الرجل بمعنی صفر (بنوالاصفر) ملوك رومدرکه آنلر صفر بن روم بن یعصو بن اسحق علیه‌السلام اولادیدر علی‌قول‌سلفده حبش قومندن‌برطائفه آنلر ایله محاربه ایدوب غالب اولمرله مملکتلرینه مالك‌اولوب واولاد وعیاللرنی سبی ایلمریله آنلردن حاصل اولان اولاد صاری بکزلو اولدقلری باعث تسمیه اولمشدر زیراسواد ایله بیاض بیننده متولد اولدیلر مترجم دیرکه سلفده نصاری جمله‌سی روم ایدی افرنج وسائر طوایف نصاری صکره‌دن منشعب اولدیلر حتی زمان سعادته قدر بلادشام ومصر روم یدنده ایدی وزمان سعادتده قیصرروم‌که جمیع نصاری پادشاهی ایدی تختکاهی شام ایدی اسمی هرقل ایدی حضرتدن عظیم الروم عنوانیله‌اکا نامه ارسال اولندی ویرموك غزاسنده بوعزیمتز بنی الاصفر اوزره‌در تدارك کثیره لازمدر دیو بیوردیلر پس علی‌التقدیرین بنی الاصفر مطلقا روم طائفه‌سی اولورکه مسقوو انکلیز وفرانسه وسائری داخلدر طائفهٔ واحدیه مخصص یوقدر انتهی (مرج الصفر) سکر وزننده شامده برموضعدر (الصفاریت) عفاریت وزننده فقراء وکدایانه اطلاق اولنور شارحك بیاننه کوره مفردی صفریت‌در وتاء زائده‌در وخلو معناسندندر (المصفر) محدث وزننده تصفیردن اسم فاعلدر صیصلق چالیجی دیمکدر ومنه یقال هو مصفراسته ای ضراط (صفوریه) یانك تخفیفیله عموریه وزننده اردن سنجاغنده بربلده آدیدر (الصفوریة) صادك ضمی ویانك تشدیدیله برجنس نبات آدیدر (صفوراء) صادك فتحیله‌علی‌قول صفوره یاخود صفوریاء شعیب علیه‌السلام حضرتلرینك کریمه‌لری اسمیدرکه حلیلهٔ موسی علیه‌السلام‌در (الاصافر) برنیچه جباله اطلاق اولنور (الصفراوات) بین الحرمین مرالظهران نام محل قربنده برموضع آدیدر شارحك بیاننه‌کوره‌برموضع وبرنیچه قریه‌دن عبارتدرکه وادی الصفراء وجدیده آنلرك داخلندندر (الصقر) صادك فتحی وقافك سکونیله هرصید وشکار ایدن قوشه دینور شاهین وطغان‌جنسندن جمعی اصقر وصقور وصقوره کلور وصقار کلور صادك کسریله وصقاره کلور

حسابله وسقر كلور صاعقه معناسنه شارحك بيانى اوزره صقر ضرب معناسندن
مأخوذدر وجه مذكور اوزره كرك شاهين وكرك عقاب انواعندن مطلقا شكارى
قوشه دينور لكن استعمالده چرغ فارسى مقابلنده غالب اولديغى كه تركيده چاقر
تعبير ايدهلريدر يقال يصيد بالصقور وهى كل طير يصيد من البزاة والشواهين
وبعضلر صقر صاقر اى حديد البصر وصقر يامنده يعنى سياه قبا اسميدر
واكثرى سوره دينور يقال جاء بصقر يروانوسه اى باللبن الحامض ودواب قسمنك
نكانو كلان يرلرينك ايكه‌لرنده توبدن وداوه‌يه دينوركه صاغلو صولو ايكى دائره
اولنور حيان چنده ...عد اولنور ايكيسنه صقران دينلور وصقر بكمزه دينور
تقول اكلت صقرا اى دبسا وقزه حرمانك وقورى اوزملك شيره‌لرينه دينور تقول
زنت عليه فعلى بالصقر اى عسل الرطب اوالزبيب بومعناده فتحتيله‌ده جائزدر
وصقر مصدر اولنور صقره كى كونشك اسيسى شدتله وجودنى ياقمق معناسنه يقال
صقرته الشمس صقرا وصقرة من الباب الاول اذا آذته بحرها وصقر چوق طورمقدن
تاتى متغير اولمش سويه دينور يقال ماء صقر اى آجن وديوثلغه دينوركه اسمدر
يقال فى طبعه صقر اى قيادة على الحرم ومستحق اولميان كسيه لعن ونفرين ايتمكه
دينوركه اسمدر جمعلرى صقور كلور وصقار كلور صقار وزننده قال الشارح
ومنه الحديث [لايقبل الله من الصقور يوم القيمة صرفا ولا عدلا] وهم الديوث
القواد على حرمه وكذا فى الحديث [كل صقار ملعون] وهو اللعان لمن لايستحق
وروى بالسين بوكه كوره صقر مصدر اولمش اولنور وصقر اورمق معناسنه‌در يقال
صقره بالعصا صقرا اذا ضربه وصقور ايله طاش قيرمق معناسنه‌در يقال صقر
الحجر اذا كسره بالصاقور وسود بك اكشيمك معناسنه‌در يقال صقر اللبن اذا
اشتدت حموضته وآتش ياقمق معناسنه‌در يقال صقر النار اذا اوقدها وبرآدمى
يارنسندنى يره چالمق معناسنه‌در يقال صقر به الارض اذا ضرب به وصقر اسماء
رجالدندر (التصقر) تفعل وزننده چاقر جنسيله آوايلمك معناسنه‌در يقال تصقر
الرجل اذا صاد بالصقر وآتش يانوب علولنمك معناسنه‌در يقال تصقرت النار اذا اتقدت
وبريرده اويلنوب اكلنمك معناسنه‌در يقال تصقر بموضع كذا اى تلبث فيه (الصقر)
فتحتينله بيوك ميشه آغاجلرينك يره دوكيلان يپراقلرينه دينور وصقر سقر لفظنده
لغتدركه جهنم اسماسندندر (الصاقورة) باشك كاسه‌سندن دماغ اوزره مشرف اولان
يرينك ايچ طرفنه دينور وصاقوره اوچنجى فلكك اسميدر (الصاقور) طاشجيلرك
طاش قيردقلرى بيوك كلنكه دينوركه واريوز تعبير اولنور واكا صوقر دخى دينور
جوهر وزننده وصاقورلسانه اطلاق اولنور ضرب معناسندن مأخوذلردر (الصقارة)
كتان وزننده هر كسه لعن ونفرين ايدر اولان بدزبان كسيه دينور يقال رجل صقار

ای لعان وفیه الحدیث کما ذکر وقونجی‌یه اطلاق اولنور تمام معناسنه وکافره اطلاق اولنور طعن اسلام ایلدیکیچون وپکمزجی‌یه دینور دباس معناسنه (الصقور) تنور وزننده دیوث وقورمساغه دینور (الاصقر) افعل تفضیلدر شیره معناسنه اولان صقردندر یقال هذا التمر اصقر من‌هذا ای اکثر صقراشارح دیرکه فعلی اولمیه‌رق وارد اولمشدر (الصقر) کتف وزننده شیره‌لو خرمایه وصف اولور یقال رطب صقر مقر ای ذوصقر مقر کلمه‌سی اتباعدندر (الصاقرة) داهیهٔ نازله‌یه اطلاق اولنور یقال ازعجته صاقرة ای داهیهٔ نازلة (الاصقرار) افعلال وزننده (والاصمقرار) اضمعلال وزننده سود زیاده‌سیله اکشیمك معناسنه‌در یقال اصقر اللبن واصمقر اذا اشتدت حوضته (التصقیر) تفعیل وزننده بودخی آتش یاقمق معناسنه‌در یقال صقر النار اذا اوقدها (الاصتقار والاصطقار) افتعال وزننده بونلرده آتش یانمق معناسنه‌در یقال اصتقرت النار واصطقرت اذا اتقدت (الاصقار) همزه‌نك کسریله کونشك حرارتی آتش کبی پك اسی اولمق معناسنه‌در یقال اصقرت الشمس اذا اتقدت (الصقر والبقر) زفر وزنلرنده (والصقاری والبقاری) سمانی وزنلرنده بین‌الناس معروف اولمیان کذب فاحشك واراجیف واباطیلك اسملریدر ضرب معناسندن مأخوذدر نته‌که بقر ماده‌سنده ذکر اولندی ومنه یقال جاء بالصقر والبقر وبالصقاری والبقاری ای بالکذب الصریح (صقاری) سمانی وزننده بر موضع آدیدر (الصوقریر) زمهریر وزننده زمزمه‌ونغماتله اوتن‌قوشك آوازه‌سنی حکایه‌در (الصوقرة) دحرجه وزننده قوش قسمی ترجیع وزمزمه ایله اوتمك معناسنه‌در یقال صوقر الطائر اذارجع صوته (الصقرة) فتحاتله شول صویه دینورکه پك چوق طورمش اولوب وایچنه کلب وتلکی‌مقوله‌سی جانورلر بول‌ایلکله متغیر ومتعفن اولمش اوله (الصقرة) فرحه وزننده بغایت تیزفهم وچالاکنظر وشدیدة البصر اولان خاتونه وصف اولور یقال امرأة صقرة ای ذکیة شدیدة البصر (صقیر) زبیر وزننده اسامیدندر (الصقعر) قنفذ وزننده ماء‌بارده‌دینور وآجی وغلیظ صویه دینور وبرمحلده پك چوق طورمقله متغیر اولمش صویه دینور (الصقعرة) دحرجه وزننده برآدمك قولغنه حیقرمق معناسنه‌در یقال صقعر فی اذنه‌اذاصاح فیها (الاصقعرار) اقشعرار وزننده چکرکه قسمنه‌کونش تأثیرایلکله اولدقلری یردن برطرفه کتمك معناسنه‌در یقال اصقعر الجراد اذا اصابته الشمس فذهب (الصنقعر) جردحل وزننده کش دیدکلری یوغورت‌قوریسنه دینور وصمغ کلیجه‌سنه دینور (الصلور) سنور وزننده یلان بالغنه دینور جری کبی فارسیده مارماهی دیرلر (الصمر) صادك فتحی ومیمك سکونیله (والصمور) قعود وزننده برآدمه نسنه ویرمیوب بخل ودریغ ایلمك معناسنه‌در یقال صمر فلان صمرا وصمورا

من الباب الاول اذا بخل ومنع وبر كسنك آقمقدن صو دورلوب اوالمقدنصكره آهسته‌جه
جريان ايدوب سكون اوزره اولمق معناسنه‌در يقال صمر الماء اذا جرى من حدور
وصب وفيكي وهو سائل وصمر كاشه رائحه‌سی كبی منتن رائحه‌يه دينور وتازه مسك
رائحه‌سنه دينور وسود پك اكشيمك معناسنه‌در يقال صمر اللبن صمرا من الباب الثالث
اذا صار صامورة كالصبار كبی (الاصمار) همزه‌نك كسريله بودخی نسنه‌ده وز مجبوب
بخل ومربع ايلمك معناسنه‌در يقال اصمر الرجل اذا بخل ومنع وسود پك اكشيمك
معناسنه‌در يقال اصمر اللبن اذا صار صامورة وشمس وقت غروبه داخل اولمق
معناسنه‌در يقال اصمر القوم اذا دخلوا فی الصمير (التصمير) تفعيل وزنده اصمار ايله
معنای اوله وزنده مرادفدر يقال صمر الرجل وصمر القوم بمعنی اصمر (الصمر) صادك
كسريله بر كسنك آقمقدن قال وسلای اولان صويك قرار كاهی اولان دوله يره
دينور (الصمر) صادك ضميله صمر وزنده ومرادفدر برشينك اوجنه وباشنه
دينور جمعی اصمار كلور ومنه تقول ادهقت الكأس الی اصمارها واصبارها كامی
(الصمير) امير وزنده اتی كيكنده يا تمش زبون وضعيف وهدی كبی وجودی
قوتقوری آدمه دينوركه وجودندن دائما توقوقوسی كلور يقال رجل صمير ای اليابس
اللحم علی العظام يفوح منه رائحة العرق (الصعاری) حباری وزنده (والصماری)
حبالی وزنده (والصماری) عشاری وزنده ديره دينور است معناسنه (صيمر)
حيدر وزنده وبعضا ميمی مضموم اولور خوزستان ايله بلاد جبل ميانه‌سنده بر بلده
آديدر وبصره‌ده بر نهر اسميدركه اوزرنده نيجه قريه‌لر واردر آنلردن بر نيه فقهای
شافعيه‌دن عبدالواحد بن حسين بن محمد منسوبدر (الصيمرة) هيثمه وزنده ايرانده
دينور قربنده بر بلده آديدر اعلامدن ابراهيم بن احمد بن الحسين اورادندر وبصره
قضاسنده بر ناحيه آديدركه نهر معقل آغزنده واقعدر قاضی ابوعبدالله حسن بن علی
بن محمد الخفی وعلمادن وجماعت اورايه منسوبلردر بونلرك زماننده‌نصكره اوراده
عاصم نام بركمسه ظهور ايلكله ادعای الوهيت ايدوب نيجه بيغزان دخی عبوديتنده
بولنان اولديلر مرد اولدقدنصكره ولدينه دخی پرستش ايلديلر قصه‌لری توارنخنده
مسطوردر (الصومر) جوهر وزنده شجر بادروج اسميدركه تره‌خراسانی ديدكلری
نباتدر (الصمرة) تمره وزنده اصلا حلاوتی اولميان دادسز سوده دينور تقول سقانا
صمرة ای لبنا لا حلاوة له (الصامورة) بغايت اكشی سوده دينور تقول شربنا
صامورة ای لبنا حامضا جدا (الصمر) فتحتينله سود پك اكشی اولمق معناسنه‌در
يقال صمر اللبن صمرا من الباب الرابع اذا صار صامورة (المتصمر) متشمر وزنده دائما
كونشه قرشو طوروب اوتورر اولان آدمه دينور متشمس معناسنه وحبس نفس ايدر
اولان كشی‌يه دينور محبس معناسنه (الصمير) زبير وزنده كونش غروب ايده‌جك

وقته دینور (الصمعری) جعفری وزننده تند وشـدید اولان شیئه دینور بومادهیی
جوهری صعر ذیلنده ذکر ایلکله وهم ایلشدر شـارح دیرکه بعض ائمهٔ جوهری
کبی میمك زیادهسـنه ذاهب اولدیلر وصمعری فرومایه وناکسه دینور یقال رجل
صمعری ای لئیم وشول کمسهیه دینورکه اکا بروجهله سحر وافسون کار ایلمز اولهیقال
رجل صمعری اذا کان لایعمل فیه سحر ورقیة وقرمزیسی خالص اولان قرمزیشیئه
دینور یقـال شیٔ صمعری ای خالص الحمرة وخبیث وموذی یلانه دینور (الصمعر)
جعفر وزنندهشدید شیئه دینور وبررجل آدیدر وجراح بن وفی ویزید بن حذاقنام
کمسهلرك فرسلری اسمیدر وبرناقه آدیدر وطپراغی قالینیره دینور وبرموضعاسمیدر
(الصمعور) زنبور وزننده قصیر القـامه اولهرق بهادر آدمه دینور یقـال رجل
صمعور ای قصیر شجاع (الصمعرة) صادك فتحی ومیمك سکونیله حیوان قسمنك
تویلو اولهرق باشنك دریسنه دینور فروة رأسمعناسنه وغلیظ اولان نسنهیه دینور
تأنیثی موصوف اعتباریلهدر (الصمقرة) دحرجه وزننده (والاصمقرار) اسبطرار
وزننده سود بغایت اکشیمك معناسنهدر یقال صمقر اللبن واصمقر اذا اشتدت حوضته
واصمقرار کونش آتش کبی پك اسی اولمق معناسنهدر یقالاصمقرت الشمس اذا اتقدت
(المصمقر) مقشعر وزنـنـده پك اسی کونه وصف اولور یقال یوم مصمقر ای حار
(الصنار) کتاب وزننده دلب اسمیدرکه چنار آغاجنه دینور وبوچنار فارسـیدن
معربدر بونده نونك تخفیفی اکثردر وصنار ایپلك اکیرهجك ایکك اوجنه دینور
(الصنارة) کتابه وزننده قولغه دینور اذن معناسنه وبدخوی آدمه دینور بونده
سحاب وزننده جائزدر ودریدن اولان قلقانك ال طوتجق قولپنه دینور جمعی صنانیر
کلور وبدادب کستاخ آدمه دینور هرنقدر نبیه یعنی قدر وشانصاحبی ایسهدهیقال
هوصنارة ای سیٔ الادب وانکان نبیها (الصنور) عجول وزنـنـده بخیل اولوب
بدخوی اولان کمسـیه دینور یقال هوصنور ای بخیـل سیٔ الخلق (الصنبور)
زنبور وزننده شول خرما آغاجنه دینورکه اشاغیسی انجلوب وبداق دیبلری برك
وشـاخدن مجرد ومیوهسی قلیل اوله بوراده قلت عدمدن کنـایهدر ویالکزجه
وبشقهجه اولان خرما آغاجنه دینور و بیوك خرما آغاجنك دبندن سوروبچقان
فلیزلره وفدانلره دینور وخرما آغاجنك کوکنه دینور وشول کمسیه دینورکه قوم
وقبیلهسی واهل واولادی اولمیوب یالکزجه ضعیف الحال وذلیل وحقیر اوله قال
الشارح ومنه الحدیث [انکفار قریش کانوا یقولون فیالنبی علیه الصلوة والسلام
محمد صنبور فاذامات انقطع ذکره] فانزلالله تعالی [انشانئك هوالابتر] وصنبور
فرومایه ولئیم وناکسه اطلاق اولنور ومجرای ماء اولان کنك واولوق مقولهسنك
آغزینه دینورکه صوآندن ایچرویه داخل اولور فم القناة معناسنه و بردق وابریق

وصفيره صفوهسى اولىيده اولان امركه ديوركه آندن صو ايچلور دمورون وتكه دن
وصو دن اولور كمك چشمه زده اولان موصلعه اطلاق اولنور يقال شرب من
الصنبور وهو قصبة فى الاداوة يشرب منها حديدا اورصاصا اوغيره وحوضك
اولوغنه على قول حوض باشنده مقبره آقه جق دليكه اطلاق اولنور وكوچك
چوجغه ديور واقت وداهيه يه اطلاق اولنور وريح بارده يه وريح حاره يه ديكله
اضداددن اولور (الصنبرة) دحرجه وزننده خرما آغاجى صنبور اولمق معناسنه در
يقال صنبرت النخلة اذا صارت صنبورا وصنبره اسم اولور شول كوكوره وفشق
مقولهسى زبيله وقفز ورانه ديورركه يرده علطلوب قلمش اوله (الصنور)
سفرجل وزننده شجرادر على قول نر بك اسميدركه چام آغاجى اوله جقدر انواع
عديده سى واردر ارزاندن برنوعدر نر بنه فستق وكوكنار ايچى تعبير ايدرلر
(الصنبر) صادك كسرى ونون مشدده نك كسرى وفتحيله بارد كونه ووقته وهوايه
كذلك حار اولانه ديكله ضد اولور صنبور مر بوردن مأخوذ در يقال غداة
صنبر اى باردة وحارة وصنبر حسوم تعبير اولنان ايام عجوزك ايكنجى كونـنه
ديور صنابر جمعيدر ومنه صنابر الشتاء اى شدة برده وشاعرك اشو ٭ نطم الشحم
والسديف ونسق ٭ الحجلى فى الصنبر والصراد ٭ بيتنده نونك وراك تشديدى وباك
كسرهسى ضرورت وزن ايچوندر (الصنبر) جعفر وزننده انجه وضعيف اولان
شيئه ديور (صنبر) زبرج وزننده بر طاغك آديدر وبوضبر لفظندن مصحف
دكلدر (الصخر) خاى معجمه ايله جردحل وزننده (والصخر) خنصر وزننده
(والصناخر) علابط وزننده (والصخر) علط وزننده بغايت ايرى جثه لو اركك
دوه يه ديور وكى ارسلانى كبى عظيم الوجود طويل القامه آدمه ديور
(وصخر) خنصر وزننده قورىش خرما قورغنه ديور وصخر جردحل وزننده
احمق وبون آدمه ديور (الصنبعر) جردحل وزننده بدخوى آدمه ديور يقال
هو صنبعر اى السيئ الخلق (الصنافر) قابله علابط وزننده هر شيئك بيغش صرف
وخالصنه ديور (الصنافرة) هايله بدرى نامعلوم اولان ولده ديور يقال ولد صنافرة
اى لايعرف له اب بومعنادندركه عربلر الحقه الله بصنافرة ديرلر الحقه بمنقطع الارض
بالخافق معناسنه يعنى حق تعالى آنى اقصاى مغربده منتهاى ارضه الحاق ايلسونكه
معدوم وكمنام ايلسون ديمكدن كنايه در (الصورة) صادك ضميله شكل معناسنه دركه
فارسيده پيكر ديور تركيده قيلق تعبير اولنورجمعى صوردر صرد وزننده وصوردر
عنب وزننده وصوردر صادك ضميله كه بوجمع جنسيدر يقال شئ حسن الصورة
اى الشكل مؤلفك بصائرده بيانه كوره صورت اعيان اشيانك مابه الانتقاش اولوب
وسائردن مابه الامتيازى اولان نسنه دن عبارتدر وبوايكى كونه در برى محسوسدركه

خاصه وعامه بلكه مطلقا انسان واكثر حيوان آنى ادراك ايدر انسانك وحمار وفرسك بالمعاينه صورتلرى كبى وبريسى معقول دركه آنى خاصه ادراك ايدوب عامه ادراك ايلمز انسانك مختص اولديغى عقل ورويت وهر شيئك مخصوص اولديغى معانى كبى واشبو ايكى نوعه اشبو [خلقناكم ثم صورناكم] الايه كريمه‌سنده اشارت ربانى واقعدر واشبو [انالله خلق آدم على صورته] حديثنده صورتدن مراد انسانك مختص اولديغى هيئت وقيافتدركه بصر وبصيرتله مدركه در وحق‌تعالى آنكله انسانى مخلوقات كثيره اوزره تفضيل ايلشدر وبوراده حق‌تعالى‌يه اضافتى على سبيل الملك اولوب حاشا على وجه البعضية والتشبيه دكلدر نته‌كه بيت الله وناقة الله دخى على سبيل التشريف‌در انتهى وصوره نوع وصفت معنالرينه استعمال اولنور قال‌الشارح ومنـه الحديث المذكور [ان الله خلق آدم على صورته اى صفته] ومنه يقـال صورة الفعل كذا اى هيئته وصورة الامر كذا اى صفته (الصير) كيس وزننده صورتى يك خوب اولان شيئه دينور يقال شئ صبر اى‌حسن الصورة (التصوير) تفعيل وزننده برنسـنه‌يه صورت ويرمك وصورتلو قلمق وبرشـيئك صورتنى رسم ونقش ايلمك معناسـنه‌در (التصور) تفعل وزنـنـده آندن مطاوعدر صورتلنمك معناسنه‌در يقال صوره صورة حسنة فتصور اى تشكل تصديق مقابلى اولان تصور مرتبهٔ ثانيـه‌ده بوندن مأخوذدر ويره دوشمك معناسـنه‌دركه هدواماله معنالرندن مأخوذدر يقال ضربه فتصور اى سقط (الصورة) صادك فتحى وواوك سـكونيله كيجيك علته شبيه برعارضه‌دركه انسانك باشنه عارض اولمغله دائما باشى بتلنمك كبى قاشنوب قارشدرلمغه اشتها ايدر تقول اجد فى رأسى صورة وهى شـبه حكة فيه حتى يشتهى انيفلى بعض امهاتده تأثير بخاردن باشـده عارض اولان قوكاق ايله‌ده مفسردر (الصور) دور وزننده سسلنمك معناسنه‌در يقال صار الرجل يصور صورا اذا صوت وبرنسـنه‌يى برطرفه طوغرى اكمك على قول اكـوب دوشورمك معناسـنه‌در يقال صار الشئ اذا اماله اوهده قال فى‌الاساس صارعنقه الى وتقول صرت الغصن لاجتنى الثمر وبرشـيئه اماله وجه ايلمك معناسـنه‌دركه يونلمك تعبير اولنور يقال صار وجهه اليه يصوره ويصيره اذا اقبل به وبرنسنه‌يى فصل وقطع ايلمك معناسنه‌در يقال صارالشئ اذاقطعه وفصله ويقال صارالحاكم الحكم اذاقطعه وفصله وصور اسم اولور خرده وصغير خرما آغاجلرينه على قول بريرده درطوپ مجتمع اولنلرينه دينور جمعى صيران كلور نيران وزننده وبونك مفردى يوقدرونهرك قييسـنه دينور يقال قعد فى‌صور النهر اى شطه وخرما آغاجنك كوكنه دينـور وصور ماردين قربنده برقلعه آديدر وبيونك صفحه‌سنه اطلاق اولنور ميل معناسندن بمعنى مفعولدر يقال ضرب صوره اى لبته يعنى صفحة عنقه (بنوصور) عربدن

بر نوعدر (الصوار) كتاب وزننده سمن معناسندن مبالغه در بك چوق اوتن قوشه
وصف اولونور يقال عصفور صوار اى صوات لكن شارح بونى بيان ايله وارانلر ايلدن
قوش ايله بيان ايلمشلردر حتى لسانده دخى عصفور صوار اى مجيب اراده عبارتيله
مرسومدر (الاصارة) همزه نك كسريله بو دخى بر نسخه ده بر طرفه اكلمك على قول
اكوب دوشورمك معناسنه در (الانصيار) انفعال وزننده آمدن مطاوعدر يقال
اصار الشئ فانصار اى اماله اوهده قال اوايهد (الصور) فتحتيله بر طرفه
اكلمك معناسنه در يقال صور الشئ صورا من الباب الرابع اذا مال (الاصور)
صوردن وصفدر بر طرفه مائل اولان شيئه ديور يقال شئ اصور اى مائل
(الصور) صادك ضميله دونك كبى يالدكلرى بوجوده ديور نته كه قلمدر مقابلنده سى
قوللوار صوت معناسندن مأخوذدر يقال نفخ فى الصور وهو قرن ينفخ فيه وصور
ساحل بحر شامده بر بلده آديدر وعبدالله بن صوريا كه بوريا وزننده در يهود احبارندن
وكيشه دركه بعد الاسلام مرتد اولدى (الصوار) كتاب وزننده (والصوار)
غراب وزننده صغر سوريسنه ديور قطيع البقر معناسنه ورائحه طيبه به ديور
ومقدارجه مسكه تعبير اولنان عطره ديور جمعى اصوره كلور البسه وزننده
(الصيار) بو دخى كتاب وزننده (والصوار) رمان وزننده بونلرده صغر سوريسنه
ديور وصوار بن عبد شمس بر رجلدر (الصارة) طاغك بوقريسنه ديور يقال
صعد وقعد صارة الجبل اى اعلاه وصارة المسك فارة المسك اولهجقدركه مسكى
آندن صيرزلر وصاره بر موضع آديدر (الصور) معظم وزننده بحير بن اوس نام
كسه نك قلجى اسميدر (الصواران) تثنيه بنيه سيله آغزك ايكى جانبنده اولان چكه
كمكلرينه ديورلركه قولق دبنه قدر وارمشدر (صوره) صادك ضميله بر صدرندن
بر موضع آديدر (صارى) قصر ايله بر شعب جبل آديدر وبوغير منصرفدر صرفى
دخى جائزدر (صورى) سكرى وزننده بلاد مزينه ده بر صو آديدر ومدينه قربنده
بر صو اسميدر (صوران) سحبان وزننده يمنده بر قريه آديدر وعقيق مدينه قربنده
بر موضع آديدر (صوران) صادك وواو مشددهنك فتحيله حمص قضاسنده بر سنجاق
آديدر (صور) سكر وزننده خابور كنارنده بر قريه آديدر (ذو صوير) زبير
وزننده عقيق مدينه ده بر موضع آديدر (الصهر) صادك كسريله خصلغه ديور قرابت
معناسنه در يقال بينهما صهر اى قرابة وختونت جهتيله اولان حرمته ديورلركه
زوجه نك اناسى وقز قرنداشى وبكنى كبى اقرب اولان اقرباسيله زوج بينده اولان
حرمت قرابتدن عبارتدر يقال بينهما صهر اى حرمة ختونة وختن معناسنه دركه
قاين اتا وقاين آنا وبالدز اولهجقدر جمعى اصهار وصهراء كلور كرماء وزننده ومنه
الاصهار اختان شارحك بياننه كوره صهر ماده سنده مقالات عديده واردر امام

ليث قولی اوزره ختن صهر درکه برقوم ایچره متزوج اولان کشیدن عبارتدر پس ابوان اول آدمك ختن وصهریدر وبعضلره کوره اختان اهل بیت الرجل واصهار اهل بیت المرأه‌دن عبارتدر وعند بعض العرب مجموعی اصهاردر واصمعی‌یه کوره احماء من قبل الزوج واختان من قبل المرأه واصهار بونلری جامعدر وامام فرایه کوره نسب نکاحی حلال اولمیان وصهر نکاحی حلال اولان اقربادر بنات عم وخال کبی وقال الزجاج حرم الله تعالی من النسب سبعا فی قوله تعالی [حرمت علیکم امهاتکم الی وبنات الاخت ومن الصهر سبعا فی قوله العزیز وامهاتکم اللاتی ارضعنکم الی وان تجمعوا بین الاختین ولا تنکحوا مانکح آباؤکم] وازهری بوقولی تصحیح وتصویب ایلدی ومصباحك بیانه کوره امام خلیلدن منقولدرکه صهر اهل بیت المرأه‌دن عبارتدر وبعض عرب احماء واختانك مجموعنی صهر عد ایدرلر وازهری دیدیکه صهر قرابات نسایه مشتملدر کرك ذوی الارحام وکرك ذوات المحارم اولسون ابوین واخوه واولاد اخوه واعمام واخوال وخالات کبی بونلر اصهار الزوجدر کذلك قرابات زوجه مشتملدر ذوی قرابة المحارم اولنلردن وبونلر اصهار المرأه‌در وابن السکیت دیدیکه زوج طرفندن اب واخ وعم کبی قریبلر احماءدر ومرأه طرفندن اولنلر اختاندر وصنفینی اصهار جمع ایدر مؤلف دخی بووجه اوزره عمومه‌ذاهب اولمشدر انتهی وصهر قبر ومزاره دینور وبرآدمك قزینك زوجنه دینورکه داماد اوله‌جقدر یقال هو صهره ای زوج بنته وقز قرنداشنك زوجنه دینورکه انشته افندی اوله‌جقدر یقال هو صهره ای زوج اخته قال الشارح قال علی کرم الله وجهه

سبقتکم علی الاسلام طرا ★	غلاما مابلغت اوان حلم
محمد النبی اخی وصهری ★	وحمزة سید الشهداء عمی
وجعفر الذی یصبح ویمسی ★	یطیر مع الملائکة ابن امی
وبنت محمد سکنی وعرسی ★	مشوب لحمها بدمی ولحمی
وسبطا احمد ولدای منها ★	فمن ذا یدعی سهما کسهمی

بوراده صهر قاین‌آتا دیمکدر (المصاهره) مفاعله وزننده (والاصهار) همزه‌نك کسریله برقوم وقبیله‌دن قز آلمقله داماد اولمق معناسنه‌در یقال صاهر القوم وصاهر فیهم واصهر بهم واصهر الیهم اذا صار فیهم صهرا واصهار برعسکر آخر عسکره یقلشوب چاتمق معناسنه مستعملدر یقال اصهر الجیش للجیش اذا دنا بعضهم من بعض (الصهر) قهر وزننده برآدمه کونش پك تأثیر ایدوب یاقق معناسنه‌در یقال صهرته الشمس صهرا من الباب الثالث اذا صحرته وبرآدم باشنی صهاره ایله یغلمق معناسنه‌در یقال صهر فلان رأسه اذا دهنه بالصهارة وبرنسنه‌یی آتشده ارتمك معناسنه‌در یقال صهر الشیء اذا اذابه وصهراسی نسنه‌یه اطلاق اولنور یقال شیء صهرای حار

وجرویش وقوپرق یاغی اریدوب قوردالق ایتمك معناسنه‌در یقال صهر الشحم اذا اذابه (الاصهار) افعال وزنده اریتمك معناسنه مطاوعه‌در یقال صهر الشیء فاصهر ای اذابه فذاب (التصهیر) امیر وزنده اریدیلوب صیزدرلمش یاغه وسائره دینور (الاصطهار) افتعال وزنده بو دخی یاغ یاغی اریدوب صیزدرمق معناسنه‌در یقال اصطهر الشحم اذا اذابه وایلیك یمك معناسنه‌در یقال اصطهر الرجل اذا اصطکل الصهارة وقیا کارینك صرتی کونش شعاعندن اینجلدامق معناسنه‌در یقال اصطهر الحرباء اذا تلألأ ظهره من حر الشمس (الصهر) صادك ضمیله صهورکلمه‌سنك جمعیدرکه صهور وزنده‌در ای قاوروب یاغنی اریدوب صیزدران آدمه دینورکه قاورمجی و یاغجی اوله‌جقدر یقال رجل صهور ای شاوی اللحم ومذیب الشحم (الصهارة) صادك ضمیله کناسه وزنده ذوب اولمش نسنه‌یه دینور وذوب اولمش جرویش و قوپرق پارچه‌لرینه دینورکه قوردالق تعبیر اولنور وایلیکه دینورکه کیك ایجره اولور (الاصهیرار) احمیرار وزنده بو دخی قیا کارینك آرقه‌سی شمسك شعشعه‌سندن پرلدامق معناسنه‌در یقال اصهار الحرباء اذا تلألأ ظهره من حر الشمس (الصهری) صادك کسریله صهریجه اسمیدرکه صو ایرکله‌جك مصنعه‌در صهریج تعبیر اولنور (الصیهور) طیفور وزنده منبر شکلنده برنسنه‌درکه عربلر چاموردن یاپوب اوزرینه یاقر مقوله‌سی اواسبابی وضع ایدرلر (الصاهور) ساهور وزنده ومرادفیدرکه غلاف قره دینور نه‌که ماده‌سنده ذکر اولندی (الصیر) صادك فتحی و یانك سکونیله (والمصیر) میمك فتحیله (والصیرورة) شخوخه وزنده رجوع وتحول متضمن اوله‌رق اولمق یعنی برنسنه صکره‌دن بردرلو دخی اولمق معناسنه‌در یقال صار الامر الی کذا صیرا ومصیرا وصیرورة اذا رجع الیه شارح دیرکه اشبو صار ماده‌سی ایکی کونه مستعملدر بری بلوغ فی الحالدر صار زید رجلا کبی‌که بونده کان بابی کبیدر وبریسی بلوغ فی المضافدر صار زید الی عمرو کبی‌که بونده رجوع وتحول متضمندر یعنی صکره‌دن اولمقدر مصباحك بیاننه کوره برحالندن برحالته انتقالی متضمندر مثلا صار زید غنیا کبی‌که ابتداء فقیر ایکن غنی اولدی دیمکدر وصار الامر الی کذا کبی‌که عاقبت ایش اکا واروب اوبلجه اولدی دیمکدر انتهی وصیر وصیروره ناسك موردلری اولان صویه وارمق معناسنه‌در یقال صار الناس الصیر اذا حضروه وصیر کسمك معناسنه‌در یقال صار الشیء صیرا اذا قطعه و اوتجیلر و چایرجیلر یرلرینه دونوب کتمك معناسنه‌در یقال صار المنتجعون اذا رجعوا الی محاضرهم (التصییر) تفعیل وزنده (والاصارة) اجاره وزنده برنسنه‌یی برصورته واردروب اوخشده اوندرمق معناسنه‌در جاهلی تعلیمله عالم وفقیری اغنا ایله غنی قیلمق کبی

يقال صيره اليه واصاره اليه (المصير) ميمك فتحيله مصدر ميمی درکه ذکر اولندی واسم مکان اولور عرفده صولرك آقوب واردیغی موضعه دینور (الصیر) صادك کسریله شول صویه دینورکه دائما ناس اکا واروب حاضر اولورلر وبرایشك عاقبت وسر انجامنه دینور بونده صادك فتحیله‌ده لغتدر و بر شیئك براوجنه وبرناحیه‌سنه اطلاق اولنور تقول انا علی صیر من امر کذا ای علی ناحیة منه وقپو یاریغنه دینور یقال نظر من صیر الباب ای من شقه وبالق صلاموره‌سنه دینور تقول اکلت صیرا ای صحناة وعند البعض صلاموره‌یه شبیه بر نسنه اسمیدر وصلاموره یابله‌جق طوزلنمش خرده بالقلره دینور و یهود طائفه‌سنك خاخاملرینه دینور اسقف الیهود معناسنه وصیرطی بلادنده جبل اجاعندنده برطاغك آدیدرکه سیراف ایله عمان بینده‌در ونجد اولکه‌سنده بر موضع آدیدر (الصیور والصیورة) صادك فتحی ویانك تشدیدیله بودخی برایشك عاقبت وسرانجامنه دینور وبو فیعول وزننده‌در یقال رجع صیور وصیورته الی کذا ای ماله وعاقبته وصیور عقل وهوشه اطلاق اولنور که رأی ورشد ایله برامرك عاقبتنی ادراك واول امری سرانجامنه ابلاغ ایدر یقال ماله صیور ای عقل و یقال ماله بذم ولاصیور وهو مایصیر الیه من رأی وشول قوریمش چایره اطلاق اولنورکه یغمور یاغوب تازه‌لندکدنصکره ینه دواب ومواشی برزمان دخی رعی ایدرلر (الصائرة) بودخی ذکر اولنان چایره اطلاق اولنور یقال المواشی ترعی الصیور والصائرة وهو الکلاء الیابس یؤکل بعد خضرته زمانا (الصیرة) صادك کسریله قیون وکچی وصغیر آغیلنه اطلاق اولنور جمعی صیر کلورکه جنسی‌در وصیر کلور عنب وزننده وصیره یمنده عدن ابین ترابنده برطاغك آدیدر و جوف نام محلده بنو فهم جماعتندن برخاتمان آدیدر یوم صیره ایام عربدن بریوم معروفدر (الصیارة) کتابه وزننده بودخی صغر وقیون وکچی آغیلنه دینور (ام صیور) سفود وزننده شول مشتبه وملتبس و پیچیده خصوص ومادهیه اطلاق اولنور که رأی وتدبیره منفذ ومدخلی اولمیه (صبره) تمره وزننده یمنده بر موضع آدیدر (الصیر) کیس وزننده جماعته اطلاق اولنور و قبر و مزاره اطلاق اولنور (الصیار) دیار وزننده زیل آوازینه دینور تقول سمعت الصیار ای صوت الصنج (التصیر) تفعل وزننده برکمسه خلق یاخلق جهتیله پدرینه بکزه‌مك معناسنه‌درکه پدرینه چکمك تعبیر اولنور یقال تصیر اباه اذا نزع الیه فی الشبه تجز بحمد الله تعالی

﴿ فصل الضاد المعجمة ﴾ (الضبر) صبر وزننده (والضبران) فتحاتله دابه یاخود ایاغی بوقاغیلو آدم ایاقلرنی برارایه کتوروب صچرامق معناسنه‌در یقال ضبر الفرس والمقید ضبرا و ضبرانا من الباب الثانی اذا جمع قوائمه ووثب و ضبر کاغدلری ویازلمش اوراق کتابلری برکدروب دسته ایلمك معناسنه‌در مثلا اون قطعه کاغدی

برآلایه گتوروب جرز ایتمک معناسنه یقال ضبر الکتب ضبرا اذا جعلها اضبارة
وضبره‌ری وقبارئ اسنف ایدوب دیرمک معناسنه‌در یقال ضبر الحجر اذا نضده
وضبر ره‌یو ومحاربه‌یه عازم اولان جماعته اطلاق اولنور محاربه‌یه مبنی وسلطه
محاصرهٔ قلعه اسبابندن برآلتدر که سقف ودوه کوملرندن یولا چوال طرزنده
دوزوب ایچی مجوف واطرافی احشابله تعبیه واحاطه ایدوب حصار هنگامنده
ایچنه بهادرلر دخول وآهسته آهسته حصاره دك قدر یوریدوب اهل حصار ایله
محاربه ایدرلر وبو دبابه اولمحقدر جمعی ضبوردر یقال قدموا الضبور الى الحصون
وهی جلود یغشی خشبا فیها رجال تقرب الى الحصون للقتال وضبر یبان جوزی
آغاجنه دینورکه یبان ناری کبی چچکی اولوب یمش طوتمز وجوز بوابه دینورکه
معروفدر (الضبر) فلس وزننده بك صچرایجان آته دینور یقال فرس ضبر ای
وثاب (التضبیر) تفعیل وزننده برکدرمك معناسنه‌در تقول ضبرت الشئ اذا جمعته
ووجودك کمکلری بك دیرنکلی وای قوتلو وصمصق وقوی قوی اولمق معناسنه‌در
ومنه یقال هو مضبر الخلق ای ملززه وموثقه (الضبور) بودخی مضبر معناسنه‌در
یقال هو مضبور الخلق ومضبره ای ملززه (الضبارة) ضادك فتحیله وجود دیرنکلو
وقوتلو وقوی اولمق معناسنه‌در یقال رجل ذو ضبارة ای مجتمع الخلق وموثقه
(الضبارم) علابط وزننده (والضبارمة) هایله خلقتی قوی ودیرنکلی وصمصق
ارسلانه دینور تأکید ایچون میملر زائده‌در یقال اسد ضبارم وضبارمة ای مضبر
الخلق (الاضبارة) همزه‌نك کسریله وفتحیله صحف واوراق دسته‌سنه دینورکه جرز
وسپاره تعبیر اولنور جمعی اضابیردر یقال عنده اضابیر من الصحف (الضبار)
کتاب وزننده والضبار غراب وزننده کتابلره دینور کتب معناسنه مفردی مسموع
دکلدر (الضبر) کتف وزننده بودخی یبان جوزینك شجرینه دینور (الضبر)
ضادك کسریله قولتقه دینور رابط معناسنه (الضبار) رمان وزننده برنوع شجر
اسمیدر که بلوط آغاجنه شبیه اولور مفردی ضبارةدر هایله (ضبیره) جهینه وزننده
برخاتون آدیدر (الضبار) کتان وزننده برکلبك اسمیدر (الضبور) صبور وزننده
(والضبر) قنز وزننده (والمضبر) معظم وزننده ارسلانه دینور (الضبیر) امیر
وزننده شدید نسنه‌یه دینور یقال شئ ضبیر ای شدید وآلت تناسله اطلاق اولنور
(ضبیر) حیدر وزننده حجازده برطاغك آدیدر (ضباری) ضادك کسری والفك
قصریله تمیم قبیله‌سندن بررجل آدیدر (ضباری) حباری وزننده رباب قبیله‌سندن
برکمسه آدیدر (ضباره) ثمامه وزننده اسامیدندر عمرو بن ضباره ربیعه قبیله‌سندن
برفارس معروفدر وضبارة بن السلیك ثقات محدثیندندر وضباره برطوتام وبردسته
شیئه دینور خزمه معناسنه ضادك کسریله‌ده لغتدر (الضبطر) هزبر وزننده سخت

وشديد شيئه دينور وجثه‌سی ايری وبنيه‌سی ديرنكلی وطقناز انسان وحيوانه دينور و بغايت چابك وچالاك ارسلانه دينور (الضبيطر) ضادك وبانك فتحيله بودخی جریٔ وچابك وماضی ارسلانه دينور (الضبغطری) غين معجمه ايله قبعثری وزننده پك اوزون آدمه دينور وتند وشديد كسه‌يه دينور واحمق و بيغز آدمه دينور وضبغطری لسان عربده بركلمه‌دركه آنكله كوچك چوچقلری قورقودوب اسكات ايدرلر لسانمزده بوجو واوجه لفظلری كبی وشول نسنه‌يه دينوركه برآدم آنی باشنده كوتروب ودوشمامك ايچون اللريله طوتمش اوله سميدجی طبله‌سی كبی وايوق تعبير اولنان شكله دينوركه اكين كنارلرينه‌و بستانلر ايچره نصب ايدرلر وحوش وطيور آنی انسان قياس ايدوب اكينه كيرمزلر وصرتلان ديدكلری جانوره دينور علی قول ديشيسنه دينور تثنيه‌سنده ضبغطران ديرلر يقال هما ضبغطران ورأيت ضبغطرين (الضجر) ضادك وجيمك فتحيله غم وغصه‌دن ناشی اضطراب درون ايله تنكدل اولمق معناسنه‌در يقال ضجر الرجل منه وبه ضجرا من الباب الرابع اذا تبرم وقلق وناقه صاغيلوركن زحمتلنوب باغرراولمق معناسنه مستعملدر يقال ضجرت الناقة اذا صارت ترغو عند الحلب (الضجر) كتف وزننده وصفدر تاسه وغصه سببيله مضطرب وتنكدل آدمه دينور يقال رجل ضجر ای متبرم قلق وطاريره اطلاق اولنور نته كه جيمك سكونيله‌ده بومعنايه‌در تخفيفا جيم اسكان اولنوب ياخود شكس كبی بنفسه صفتدر يقال مكان ضجر وضجر ای ضيق (الضجرة) ضادك ضميله اسمدر قلب صقنديسنه دينور يقال فيه ضجرة ای ضيق النفس (التضجر) تفعل وزننده بودخی برغصه سببيله تنكدل اولوب اضطراب درون پيدا ايلمك معناسنه‌در يقال تضجر الرجل اذا تبرم وقلق (الاضجار) همزه‌نك كسريله برآدمی متضجر ايلمك معناسنه‌در تقول انا اضجرته فانا مضجر من مضاجر ومضاجير پس مضاجر ومضاجير جمعی اولور (الضجور) صبور وزننده سودی صاغيلوركن مضطرب اولوب باغرر اولان ناقه‌يه اطلاق اولنور يقال ناقة ضجور اذا كانت ترغو عند الحلب (الضجرة) ضادك ضميله برقوش آديدر (الضجحرة) ثانيه‌ده حای مهمله ايله دحرجه وزننده قربه مقوله‌سنی طولدرمق معناسنه‌در يقال ضجحر القربة اذا ملأها (الاضجحرار) اقشعرار وزننده پك طولمق معناسنه‌در يقال اضجحر السقاء اذا امتلأ (الضر) ضادك فتحی وضميله زيانه دينوركه نفع وفائده مقابليدر فارسيده كزند ديرلر علی قول ضادك فتحيله مصدر در زيان ايلك معناسنه يقال ضره وضربه ضرا من الباب الاول ضد نفعه وضادك ضميله اسمدر زيانه دينور يقال اصابه ضر ای نفع مؤلفك بصائرده بياننه كوره ضر ضادك ضميله اسمدر سوء حال معناسنه‌در اولدخی فی نفسه اولور قلت علم وفقه وفضل كبی يافی بدنه اولور نقص وعدم جارحه

ومصدر كبي بلغت ضاهرده اولور وقت مال وجاه كبي اشبو [فكشفنا ما به من ضر] آية كريمه سنده معنى بلا يه محتملدر ﴿و ضارت﴾ فعيله مصدردر يقال ضره ضرا اذا خالف ابيه ضرا اتهى ﴿ومضر﴾ ضادك ضميله سوء حال وفقر وفقه معناسنه مستعملدر يقال اصابه ضر اى سوء حال وبرسنه به داخل اولان نقصانه اطلاق اولنور يقال في بدنه ضر اى نقصان في برحنه من ذهاب عين او يد ورزوجه اوزره وزوجه اتفهده ديوركه اسمدر كويا كه زوجه اولايه ضرر ايدر كبي كه ﴿وضر﴾ ومسو آذيدر (الاضرار) همزه نك كسريله برآدمه زيان ايلك معناسنه در يقال اضره اضرارا اذا جلب اليه الضرر ويقال اضر السيل من الحائط واضر انحداب الى الارض اذا دنا و برشيه به سرعت ايلك معناسنه مستعملدر اصابه ضرر كبي يقال اضر انبعادا اسرع و برآدمي برنسنه اوزره زوراكي جبر واكراه ايلك معناسنه مستعملدر يقال اضره على الامر اذا اكرهه (المضارة) في الاصل مفاعله وزنده (والضرار) قتال وزنده بودخي برآدمه زيان ايلك معناسنه در يقال ضاره مضارة وضرارا بمعنى اضره ومخالفت ايلك معناسنه مستعملدر يقال ضار فلانا اذا خالفه وناس بري برينه يك يقين اولوب احدهما آخره صقشوب منضم اولق معناسنه مستعملدر اصابت ضررن مأخوذدر ومنه الحديث انه قيل [انرى ربنا يوم القيمة فقال اتضارون في رؤية الشمس في غير سحاب قالوا لا قال فانكم لاتضارون في رؤيته تعالى] اى لاتضامون تضاما يدنوا بعضكم من بعض وقيل هو من ضاره مضارة وضرارا اذا خالفه كانه كريس اوله كوره رؤيت ديدار الهى رزقنا الله تعالى هركسه منفردا ميسر اولور ديمكدر وثانيه كوره عيانا واضح وآشكاره ميسر اولمغله صحت مشاهده بابنده احدهما آخره مخالفت ومنازعت ايلز اولوركه هركس اوبابده متفق القول اولور ديمكدر (الضاروراء) مد ايله قحط وشدت معناسنه در يقال اصابتهم منه فيها ضاروراء اى قحط وشدة وحاجت ومايحتاج اليه معناسنه در ضروره كبي (الضرر) فتحتينله بودخي اسمدر بدحالنغه ديثور ضر كبي تقول شاهدت فيه ضرا وضررا اى سوء حال و برشيه داخل اولان زيان ونقصانه ديثور يقال اصاب في ماله ضرر اى نقصان وطارلغه اطلاق اولنور يقال في معاشه ضرر اى ضيق وطاريره اطلاق اولنور يقال مكان ضرر اى ضيق وطاغلرده اولان غارلرك كنارنه اطلاق اولنوركه اشاغي قيوب دوشجك مهلكه يرلردن عبارتدر تقول رأيته يمشي في الضرر اى في شفا الكهف (الضرة) تحله وزنده (والضرة) ضادك ضميله بونلرده ضرر كبي سوء حال معناسنه در شارح ديركه مؤلفك سوق كلامنه كوره بونلر اسمدر تهلكه كبي كه مايؤدي الى الهلاك معناسنه در لكن سيبويه كوره بونلر مصدرلردر تله كه تسره وتحله دخي مصدرلردر انتهى (الضراء) سراء وزنده كوتولكه اطلاق

اولنور

اولنور يقال به ضراء لايقدران يمشى و يقوم اى زمانة وسختى وشدت ومحنت معناسنه مستعملدر يقال مسته الضراء اى الشدة وانفس وامواله عارض اولان نقص وزيانه دينور يقال اصابتهم الضراء اى النقيصة فى انفسهم واموالهم (الضرة) ضادك ضميله (والضرارة) خساره وزننده بونلرده انفس وامواله اصابت ايدن نقصان وخسارته دينور تقول حفظنا الله من الضراء والضرة والضرارة اى النقص فى الانفس والاموال (الضرير) امير وزننده كوز سزه دينوركه مراد اعمى اولهرق متولد اولاندر نقص عضو معناسندن مأخوذدر تقول ابو العلاء المعرى كان ضريرا اى ذاهب البصر جمعى اضراء كلور وضرير يك زبون ومهزول وناتوان خستهيه اطلاق اولنور يقال رجل ضرير اى مريض مهزول مؤنثى ضريرهدر وضرر وزيانه مختلط اولمش نسنهيه دينوركه زيانديده تعبير اولنور يقال شئ ضرير اذاصارقد خالطه الضر وقسقانمغه دينوركه بعدالمصدر اسم اولهرق مستعملدر يقال ماشد ضريره عليها اى غيرته وايكى زوجه بيننده اولان اورتاقلمغه اطلاق اولنور يقال بينهما ضرير اى مضارة ودرهنك قييسنه اطلاق اولنوركه صويك ضرر ايلديكى محلدر يقال يمشى فى ضرير الوادى اى فى حرفه ونفس وذاته اطلاق اولنور هميشه موقع ضرر اولديغيچون يقال هوسليم الضرير اى النفس و بقية جسم وجسده اطلاق اولنور يعنى برحادثه سببيله زيانديده اولان وجودك بقيهسنه دينور وصبر وشكيب معناسنه مستعملدر يقال انه لذوضرير اى صبر وصبور ومتحمل آدمه اطلاق اولنور يقال رجل ضرير اى صبور (المضرور) بودخى زيانديده شيئه دينور يقال شئ ضرير ومضرور اذاصار قد خالطه الضرر (الاضطرار) افتعال وزننده برنسنهيه محتاج وناچار اولمق معناسنهدر يقال اضطراليه اذا احتاج و برآدمى برنسنهيه محتاج وناچار ايلمك معناسنه متعدى اولور يقال اضطره اليه اذا احوجه والجأه فاضطره هوعلى بناء المجهول (الضرة) ضادك فتحيله اضطراردن اسمدر ناچارلغه واحتياجه دينور يقال فيه ضرة اى احتياج والجأ وضره ايكى زوجهنك هربرينه اطلاق اولنوركه احدهما آخرك ضرهسيدر اورتق وقومه تعبير اولنور جمعى ضرائردر و بو فى الاصل فعلهدر يعنى مصدردر احدهما آخره ضرر ايلمك معناسنهدر بعده مبالغة هربرينه اطلاق اولندى قال الشارح ومنه المثل ★ بينهم داء الضرائر ★ اى الحسد وضره انسانك قيناقلرينك كيك جانبندن يعنى ايچ طرفندن هربرينه اطلاق اولنور ايكيسنه ضرتان دينور وضيق معاش وشدت وعسرت حال معناسنه مستعملدر يقال سهل الله ضرته اى شدة حاله واشكنجهيه اطلاق اولنور يقال ازعجته الضرة اى الاذية وممهنك باشنه دينور خلف معناسنه وممهنك كوكنه دينور اصل الثدى معناسنه و باش برمغك آلتنده اولان اتجكزه على قول ال اياسنك ايچنده اولان اتجكزه

دینورکه بعض یرمعنی الشدة اوله‌جقدر وندن مجموعه‌ده دینور کل اضرع
معناسنه ویاقده طرافین اشی برمق طرفنده اولان انجکره دینورکه یوریدکده یره
مس ایدر جمعی ضرائر کلور والرة مجموعی ضرة زوجه‌دن مأخوذدر ویکدیکره
ضد اولدقلریدر وضره شول مته دینورکه سن اکا اعتماد اوزره اوله‌سن حالا که
اول غیرت اوله ومالدن ودوه وقیون ویکی حسندن بر بلوکه و برقطعه‌یه دینور
(الضرورة والضارورة والضارور) بوتلرده حاجت وناچاری معناسنه‌در یقال
الجأته الیه الضرورة والضارورة والضارور ای الحاجة ویقال قاتل الله الضرورة
مؤلفک بصائرده بیاننه کوره ضروره که حاجت وناچاری معناسنه‌در یا مسئله ضروری که
ناچار اولان شیئدر اوچ وجه اوزره‌در بری اختیار یعنی قهر وقسر طریقیله
اولور رنج شدیده‌نک تحریک ایلدیکی شجر کبی وبری مدار حصول وجود اولان
نسنه‌در حفظ بدن خصوصنده انسانک ناچار اولدیغی غذا کبی وبری خلافنک
وقوعی ممکن اولمیان نسنه‌در مثلا مکانده آن واحده حصولی ممکن اولمیان جسم واحد
کبی انتهی (الضر) ضادک کسریله اسم مصدردر ضرر معناسنه ومنه یقال فلان ضرا
ضراران داهیة وزاید وضر وضر ضادک ضمیله بر خاتون اوزره بر خاتون آلمغه دینور
یقال تزوج علی ضر وضر ای مضارة بین امرأتین اوثلاث (المضر) اسم فاعل بنیه‌سیله
بر نسنه‌یه پک یقین کلوب چاتمش نسنه‌یه دینور یقال صار مضرا الیه ای دانیا
وزوجه‌سی اوزره اورتق آلان آدمه دینور یقال رجل مضر وامرأة مضر ومضرة
(الاضطرار) محراب وزننده افراط جنبش ونشاطلندن کمی آزوب آلوب توحش
ونفور صورتنده سرکشلکله برین اوته قاچوب کمز اولان خاتونه ودوه وآت مقوله‌سنه
دینور یقال امرأة مضرار وناقة وفرس مضرار اذا کانت تندو وترکب شدقها من النشاط
(ضرار) کتاب وزننده اسمیدر ضرار بن الازور وضرار بن الخطاب وضرار بن
القعقاع وضرار بن مقرن اصحابدندر (الضوطر) جوهر وزننده (والضیطر)
صیقل وزننده (والضیطار) بیطار وزننده جثه‌سی عظیم اولان علی قول جثه‌سی
ایری وصغریسی یوق لئیم وفرومایه شخصه دینور ضیطر وضیطارک جمعلری
ضیاطر وضیاطره وضیطارون کلور وضیطار شول تاجره دینورکه اولدیغی محلدن
آخر یره کیتمز اوله (الضیطری) الف مقصوره ایله (والضوطار) شول کمسه
دینورکه بازاره سرمایه‌سز داخل اولوب بری اوته دوباره ایله وآخر طریقلر ایله
اکتساب ایدر اوله (بنو ضوطری) قصر ایله آجلغک کنیه‌سیدر تقول قد حلنا
بنو ضوطری ای الجوع شارحک بیاننه کوره ابو ضوطری اولمق صوابدر
وبنو ضوطری عربدن بر جماعتدر (الضغادر) دفاتر وزننده طاوقلره دینور دجاج
معناسنه مفردی ضغدره‌در قنفذه وزننده (الضغر) حفر وزننده صچرامق معناسنه‌در

يقال ضفر الرجل ضفرا من الباب الثانى اذا وثب وصاچ وقيطان مقوله‌سنى اورمك معناسنه‌در يقال ضفر الشعر اذا نسج بعضه على بعض وايپ واورغان بوكمك معناسنه‌در يقال ضفر الحبل اذا فتله ويلوب يوپورمق معناسنه‌در يقال ضفر الرجل اذا عد اوسعى وضفر شول اورلمش ايپه دينوركه آنكله دوه‌يى بند ايدرلر بمعنى مفعولدر جمعى ضفور وضفر كلور ضمتينله وبرطوتام وبردسته اورلمش صاچ وقيل مقوله‌سنه دينوركه اوركو تعبير اولنور وشول قوملغه اطلاق اولنوركه اطرافدن بركمكله عظيم اولمش اوله على قول برى برى اوزره صمصق بيغلوب اورلمش ايپ كبى متعقد اولان قوملغه اطلاق اولنـور جمعى ضفور كلور وضفر جبسين وكرج وبالچقسز ياپو ياپمق معناسنه مستعملدر عرصهٔ محترقه كنارينه چويريلان ديواركبى كه ديوار اورمك تعبـير اولنور يقال ضفر البناء اذا بناه بحجارة بلا كلس وطـين ودابه‌نك آغزينه علف القا ايلك معناسنه مستعملدر يقال ضفر العلف فى فم الدابة اذا القاه وصاچى بركدرب طوپلمق معناسـنه‌در يقال ضفر الشعر فى رأسـه اذا جمعه (الضفار) سحاب وزننده ضفركبى دوه بند اولنه‌جق ايپه دينور (الضفيرة) سفينه وزننده اورلمش بردسته صاچه دينور وضفيره وادى العقيق نام محلده برارضك اسميدر (الضفرة) فرحـه وزننده بودخى برى برى اوزره بيغلوب متعقد اولان قوملغه ديـنور (التضافر) تفاعل وزننده ياردملشمق معناسـنه‌در يقال تضافروا على الامر اذاتظـاهروا (الضفير) امير وزننده دكزك قييسـنه دينور يقال قعد فى ضفير البحراى شطه وشامده برطاغك آديدر (الضنطار) قنطار وزننده شول قوجه كلره دينوركه بدخلقت وموحش هيئت اوله (الضمر) ضادك ضميله (والضمر) ضمتينله اسمدر انسان وحيوان آريقلميوب قارنلرى ايچرى چوكوب ياپشمغه دينور يقال فيه ضمر وضمر اى هزال ولحاق بطن (الضمور) قعود وزنـنده مصدردر آريقلقله بل انجلوب قارن ايچرى ياپشمق معناسنه‌در يقال ضمر الفرس وضمر ضمورا من الباب الاول والخامس اذاهزل ولحق بطنه مؤلفك بصائرده بيانه كوره حيوان قسمنك ضمورى هزالدن اولميوب بلكه اعماللله اولور تركيده پراندرمق ويراق ايلك تعبير ايتـدكلريدر مثلا برابراجه سمته كيتمك مراد ايلدكلرنده پرورده اولان آتلرك يملرنى چند روز مقدم تدريجله تقليل ايدوب وهرصباح اخشام بنوب كزديررلر وسـكرديررلر اولوجهله شيشكن اتلرى چكيلوب زاغلنمش قلجـه دونرلر پس بوراده مؤلفك الهزال تعبيرى مأول اولور (الاضطمار) افتعال وزننده ضمور معناسنه‌در يقـال اضطمر الفرس بمعنى ضمر (الضامر) ضمورى اولان حيـوانه دينور يقال جمل ضامر وناقة ضامر اذا كان فيه ضمور وصويى چكيلوب قوريمغه يوزطوتمش چبوغه وداله وصف اولور يقـال قضيب ضامر اذا ذهب ماؤه (الضمر) شكس

واینده شول آدمه دینور که قارنی دوز وموزون وبلی انجه‌رك وبدن واندامی نازك
ونظیف اوله صروصو کبی یقال رجل ضمر ای المهضم البطن اللطیف الجسم مؤنثده
ضمره دینور وقش کبی انكلری انجه‌رك اولمغه یقنقلی اولان آته وصف اولنور یقال
فرس ضمر اذا کان دقیق الحاجبین شارح دقیق الحاجبین عبارتنی رد ایتمشدر
وضمر ضادك ضمی ومیمك کسریله دینور یقال مکان ضمر ای ضیق وضمیر معناسنه‌در که درونده اضمار
اولنان سره دینور کتمیه کبی وبو وجهله دیارنده بر مقامك آدیدر (الضمیر) امیر وزننده
صوولمش اوزمه اطلاق اولنور ضمورندن ناشی یقال عنب ضمیر ای ذابل ودرونده
اضمار اولنان سره وداخل خاطره اطلاق اولنور درون قلبده اولمغله دقیق الوقف
اولمق علاقه‌سنه مبنی جمعی ضمائر کلور سریر وسرائر کبی تقول فی ضمیری کذا ای
فی سری وداخل خاطری وضمیر عمان دیارنده بر بلده آدیدر (الاضمار) همزه‌نك
کسریله قلبده بر شیئی کزلمك معناسنه‌در یقال اضمر الشیء اذا اخفاه وبو معناده‌در که
ارض بر آدمی ستر وغیبته باعث اولمقله غائب ونابود ایلدکده اضمر الرجل الارض
دیرلر غیبته اما بسفر او بموت معناسنه واضمار آتی پراندرمق معناسنه‌در یقال اضمر
الفرس اذا جعله ضمارا وبر خبری وبر نسنه‌نك اوته‌سنی کرکی کبی اراشدرمق معناسنه
مستعملدر تفتیش وتنقیر ایله کویا که آنی ضمار ایدر یقال اضمر الشیء اذا استقصاه
واضمار عروضیون اصطلاحنده بحر کامل اجزاسی اولان متفاعلن جزؤینك تاسنی
اسکان ایتمکه اطلاق اولنور تا که مستفعلن جزؤینه منقول اولور شارح دیرکه
اضماری کامله تخصیص موجه دکلدر (المضمر) مکرم وزننده اضماردن اسم مکاندر
واسم مفعول اولورکه درونده اضمار اولنان سره دینور (المنضمر) انفعالدن اسم
فاعلدر بودخی آب وتابی چکیلوب قوریمغه یوز طوتمش نهاله وصف اولنور یقال
قضیب منضمر اذا ذهب ماؤه (التضمیر) تفعیل وزننده آت قسمنی پراندرمق وپراق
ایتمك معناسنه‌در که وجه مذکور اوزره اپراق محله کیده‌جك اولدقده مقدما
علفنی زیاده ایله کرکی کبی طاوندرمش اولدیله تدریجله تقلیل ایلیه‌رك اسکی
علفنه رد ایدوب وهر کون کزدروب سکرتمکله ایدرلر یقال ضمر الخیل تضمیرا اذا
علفها القوت بعد السمن یعنی اذا علفها حتی تسمن ثم ردها الی القوت بعد السمن
(المضمار) محراب وزننده آت پراندره‌جق موضعه دینور آلت منزلنده تنزیل
اولنمشدر وقوشی میدانه اطلاق اولنور یقال جری الفرس فی المضمار ای الغایة
فی السباق بوراده غایه جزؤیت وکلیت علاقه‌سیله میدان اوله‌جقدر (المضطمر)
اضطماردن اسم فاعلدر بری برینه پیوسته اولمش انجویه دینور که پك صیق دیزلشی
اوله‌جقدر یقال لؤلؤ مضطمر ای منضم (التضمر) تفعل وزننده کوده‌نك دریسی
بك آرقلق سببیله صالقیلوب بری برینه قاوشقلق معناسنه‌در یقال تضمر وجهه اذا

انضمت

انضمت جلدته هزالا (الضمار) كتاب وزننده شول زائل اولان ماله دینورکه
بردخی صاحبنه عودتی مأمول اولمیه یقال مال ضمار اذا کان لایرجی عوده وعوق
وتأخیری متضمن وعده یه وصف اولوریقال عدة ضمار اذا کان ذاتسویف وکیرلویه
دینورکه عیان وآشکار مقابلیدر یقال شیء ضمار خلاف عیان ومدت محدوده سز
اولان بورجه وصف اولور یقال دین ضمار اذاکان بلااجل وضمار برمکانك آدیدر
وبربتك اسمیدرکه قبل الاسلام عباس بن مرداس ایله قومی اکا پرستش ایدرلرایدی
(ضمر) ضادك ضمیله بنوقیس بلادنده برطاغك آدید (ضمیر) زبیر وزننده
دمشق قربنده برموضع وشام اولکه سنده برطاغك اسمیدر (بنوضمره) تمره وزننده
عمرو بن امیة الضمری جماعتیدرکه پیك حضرت رسول الله ایدی علیه الصلوة
والسلام ورضی الله عنه (الضیمران والضومران) ضادلرك ومیملرك فتحیله ریحان بری
نوعندندرکه بیان فسلکنی اوله جقدر علی قول ریحان فارسی اسمیدرکه فسلکن
دیدکلریدر فارسیده شاهسفرم دینور (ضمران) سکران وزننده نجد اولکه سنده
بروادی آدیدر وبرنوع نبات آدیدرکه شجری اشجار دقیقه دندر (ضمران) عثمان
وزننده برکلب اسمیدر جوهری غلط ایلمکله بردیشی کلبك اسمیدر دیو رسم ایلمشدر
واستشهاد ایچون ایراد ایلدیکی بیت بودر ★ فهاب ضمران منه حیث یوزعه ★
طعن المعارك عند المحجر النجد (الضمخر) ضادك ضمی ومیم مشدده نك فتحیله شمخر
وزننده خودبین ومتکبر آدمه دینور وجثه سی ایری ششمان آدمه دینور (الضمزر)
زای معجمه ایله جعفر وزننده طپراغی پك یره دینور پور تعبیر اولنور ووجودی
قالین خاتونه دینور وبرناقه آدیدر وارسلانه دینور (الضمزر) زبرج وزننده
قوی وتواناناقه یه دینور (الضمازر) علابط وزننده توانا ارکك دوه یه دینوریقال
بعیر ضمازر ای قوی (الضمزرة) دحرجه وزننده برمحل غلیظ وخشن اولمق
معناسنه در تقول ضمزر علی البلد اذاغلظ (الضماطیر) قناطیر وزننده دوه نك
اشاغی طرفلرینه دینورکه سیلی نهایت بولدیغی یرلریدر (ضنبر) جعفر وزننده
بررجل آدیدر (الضور) دور وزننده پك آجقمق معناسنه در یقال ضار الرجل
یضور ضورا اذاجاع شدیدا (الضور) ضادك ضمیله سیاه سحابه دینور (الاستضوار)
صغر اینکی کوسنیك معناسنه در یقال استضورت البقرة اذا استحرمت (بنوضور)
دور وزننده برجماعتدر (الضهر) قهر وزننده قبلوبغه یه دینور سلحفاة معناسنه
وطاغك یوقری یورہ سنه دینور وطاغك اصل خلقت وجبلتنه مخالف قیالق اولان
بقعه سنه دینور مؤلفك معقد تفسیرنی لسان العرب الضهر البقعة من الجبل یخالف
لونها سائر لونه عبارتیله واضحا بیان ایلمشدروضهر یمنده برطاغك آدیدر (الضاهر)
بودخی طاغك یوقری یوره سنه دینور ودره یه دینور (الضور) جور وزننده

(والضير) ضير وزننده ضرر وزيان ايلمك معناسنه‌در يقال ضاره الامر يضوره
ضورا ويضيره ضيرا اذا ضره شارح ديركه مؤلف واوي يائيه خلط ايلمشدر
(التضور) تفعل وزننده وجع ضربه‌دن ياخود شدت جوعدن ناشي قيو يلووب
بورلنق معناسنه‌در يقال تضور الرجل اذا تلوى من وجع الضرب او الجوع وكلب
وقورد و ارسلان مقوله‌سي حيوان آجلق حسبيله فرياد ايلمك معناسنه‌در يقال تضور
الذئب والكلب والاسد والثعلب اذا صاح عند الجوع (الضورة) ضاد مضمومه ايله
انسك قدر واعتبار و بى وقع وشان و حيثيت اولان حقير وذليل آدمه دينور
(فصل الطاء المهملة) (الطؤورى) طانك ضمى وهمزه‌نك سكونيله كس وكيسه معناسنه‌در
ونفى مقامنده مخصوصدر يقال ما بالدار طؤورى اى احد (الطبر) صبر وزننده برنه‌يى ايلتمك
معناسنه‌در يقال طبر الرجل طبرا من الباب الاول اذا قفز وكيز اتلمك معناسنه‌در يقال
طبر الرجل اذا اختبأ وآيغر قسراغه آشمق معناسنه‌در يقال طبر الحصان الفرس اذا ضربها
(الطبر) طانك كسريله كوشككك بركنه دينور (طبار) رمان وزننده انجير
اغاجنه دينيه بر نوعه شجر اسميدر مفردات ساره‌ده انجيرك كبير وقرمزى نوعيله
مبيندركه غير ماكولدر (طبريه) فتحاتله اردن ايالتنك قصبه‌سى اسميدر نسبتنده
طبرانى دينور حافظ ابو القاسم سليمان بن احمد الطبرانى اورادندر وطبريه واسط
قضاسنده بر قريه آديدر بوكا نسبتنده طبرى دينور (طبرك) كاف زبلنده مرسومدر
(طبران) بانك فتحيله طوس ايالتنده واقع ايكى شهرك بريسيدركه ديكرينه نوقان
ديرلر (طبران) فتحاتله قومس سنورنده بر بلده آديدر (طبرستان) ايران
اولكه‌سنده بر ايالت واسعه آديدر (بنات طبار) طانك فتحى ورانك فتحى وكسريله
آفات ودواهى‌يه اطلاق اولنور وثوب معناسندن مأخوذدر (الطبرى) عربى وزننده
لغت شاميه‌ده بر درهمك ثلثى مقدارينه اطلاق اولنور يقولون زن طبريا وهو ثلثا
الدرهم (الطبندر) سفرجل وزننده شر وشور معناسنه‌در يقال بينهم طبندر اى
شر (الطباشير) طانك فتحيله بر دوا اسميدركه هند قامشلرينك جوفلرنده تكون
ايدر على قول كوكلرنى ياقدقدنصكره حاصل اولان كولى اوله‌جقدر وقامشنك ايچنده
اولان بوغلرى وبوغومارنى درهم شكلنده مستدير اولنور شدت رياحله قامشلر برى برينه
تصادمدن محترق اولدقده اول بوغلرى تفريق ايدرلر عندالبعض طباشير بودر وبعضا
اكا قيون باشنك محترق كمكلرنى خلط ايدرلر (الطثرة) طانك فتحى وثاء مثلثه‌نك
سكونيله سودك چالقاندقده وقيناندقده يوزينه كلان انجه قيمغنه دينوركه هنوز تخمير
اولنمغله كره‌ياغى اولمز بوكه سود يوزى تعبير اولنور فارسيده سرشير ديرلر وطثره
سياه چاموره دينور و يوصونه دينور وغليظ صويه دينور ورفاه ووسعت معاش
معناسنه‌در ومنه انهم لفى طثرة من الرياش وطثرة من المعاش اى سعة العيش وقيونك

وچكينك

وچکینك یوکنه و یاغنه دینورکه اهل بادیه نك مدار معیشتلریدر (الطثر) حصر وزننده (والطثور) قعود وزننده سود یوز باغلق معناسنه در یقال طثر اللبن طثرا وطثورا من الباب الاول اذا صار ذا طثرة (الطیثار) بیطار وزننده ارسلانه دینور وسینکه دینور ذباب کبی نانك تقدیمیله طثیار دخی بو معنایه در (طثر) قصر وزننده ازد قبیله سندن بر بطن در (طثریه) عربیه وزننده قشیر قبیله سندن یزید بن الطثریه نام شاعرك والده سی اسمیدر (الاطثار) همزه نك کسریله چوغالتمق معناسنه در یقال اطثروا الشئ اذا اکثروا (طیثره) حیدره وزننده بر رجل آدیدر (الطحر) حای مهمله ایله بحر وزننده کوزه دوشن چرك وخار وخاشاك مقوله سنی کوز طشره آتمق معناسنه در یقال طحرت العین قذاها طحرا من الباب الثالث اذا رمت به وجماع ایلمك معناسنه در یقال طحر المرأة اذا جامعها واذعانسز بر برختان ایلدیکی چوجغك دریسنی بتون کسمك معناسنه در یقال طحر الحجام اذا استأصل القلفة فی الختان وطحار علتنه اوغرامق معناسنه در یقال طحر الرجل طحرا من الباب الثانی اذا صار فی نفسه طحار (الطحورة) ضروره وزننده شول کوزه دینورکه ایچنه دوشن خار وخاشاك مقوله سنی طشره آتار اوله یقال طحرت العین قذاها فهی طحورة (الاطحار) همزه نك کسریله بو دخی سنت اولان چوجغك دریسنی بتمامه کسمك معناسنه در یقال اطحر الحجام اذا استأصل القلفة (الطحیر) زخیر وزننده (والطحار) سعال وزننده زحیر صدر علتندن برنوعك اسمیدرکه رنج وشدتله یوقریدن صولق آلور ضیق نفس انواعندندر یقال اصابه طحیر وطحار وهو نوع من الزحیر یعلو فیه النفس (الطحور) صبور وزننده چابك وچالاك انسان وحیوانه دینور یقال رجل طحور ای سریع واوقی ایراق کیدن یایه دینور یقال قوس طحور ای البعیدة الرمی (المطحر) منبر وزننده بو دخی اوقی ایراق سورن یایه دینور وارسلانه دینور وایراق سورن اوقه اطلاق اولنور مبالغة یقال قوس مطحر ای البعیدة الرمی و یقال سهم مطحر ای البعید الذهاب المطحرة مکنسه وزننده شول جنکه اطلاق اولنورکه عسکری کیرو پوسکورب دفع ایدر اوله یقال حرب مطحرة ای زبون (الطحر) بحر وزننده (والطحر) فتحتینله (والطحرة) هایله (والطحرورة) طانك ضمیله (والطحور) ظهور وزننده (والطحریة) عفریه وزننده بغایت انجه وآزجه بلود پارچه سنه دینور یقال ما فی السماء طحر وطحر وطحرة وطحرورة وطحور وطحریة ای لطخ من السحاب (المطحر) مکرم وزننده اوزادلمش نسنه یه دینور یقال نصل مطحر ای مطول (الطحمرة) دحرجه وزننده صچرامق معناسنه در یقال طحمر الرجل اذا وثب وطولدرمق معناسنه در یقال طحمر السقاء اذا ملأه و یای قورمق معناسنه در یقال طحمر القوس اذا وترها (الطحمیر) قطمیر

وزنده در (والطمرة) طانك ومیمك كسریله (والطمریرة) قنفذیره وزنده
بك آرجه واتجه بولنور بر جنسه دینور یقال ما فی السماء طمیر وطمر وطمرة وطمریرة
ای شیء من سحاب (الطماحر) علابط وزنده بك بیوك قارینلی كشی یه دینور یقال
رجل طماحر ای عظیم البطن (الطمحرة) طانك ومیمك كسریله بك آرجه شیئه دینور
یقال ما فی رأسه طمحرة ای شعرة (الطمحرور) حای مهمله ایله طمرور وزنده
ومرادفیدر كه ذكر اولندی جمعی طماحیر در وغریب آدمه دینور وشول كیسه یه دینور كه
نه حسبی ونه ذاتی ونه كدی وكرانجان اوله یقال رجل طمحرور اذا لم یكن جلدا ولا كیّسا
(الطمحرر) مدحرج وزنده ضعیف وناتوان آدمه دینور (الطاخر) فاخر وزنده
سیاه بولوده دینور (الطخر) صقر وزنده بك یوفقه بولوده دینور (الطخاریر)
طخرورك جمعیدر كه ذكر اولندی واجناس مختلفه‌دن مجتمع اوباش ناسه اطلاق اولنور
یقال جاء طخاریر ای اشابة من الناس (الطخاریة) طانك ضمیله صوی واشكین
دیشی مركبه وصف اولنور یقال اتان طخاریة ای فارهة عتیقة (طخارستان) طانك
ضمیله بر بلده آدیدر بو بلده تركستانده واقعدر (الطر) طانك فتحی ورانك تشدیدیله
دوه‌لری بك سوروب كوتورمك معناسنه‌در یقال طر الابل طرا من الباب الاول اذا شلها
وساقها شدیدا وطاغنق كیدن دوه‌لری طوپلیوب یوننه قومق معناسنه‌در یقال طر الابل
اذا ضمها من نواحیها وطر وطرر بچاق مقوله‌سنی بیلیوب كسكین ایلمك معناسنه‌در
یقال طر السكین وغیره اذا احدها وبنایی تجدید ایلمك معناسنه‌در یقال طر البنیان
اذا جدده ویردن نبات بتمكه باشلیوب اوجلری كورنمك معناسنه‌در یقال طر النبات
طرا من الباب الاول والثانی اذا طلع كذلك تازه اوغلانك بیغی ترلمك معناسنه
مستعملدر یقال طر شارب الغلام اذا طلع ویارمق معناسنه‌در یقال طر ثوب اذا شقه
وكسمك معناسنه‌در یقال طر الشیء اذا قطعه یان كسیجی یه طرار اطلاقی بوندن
مأخوذدر وبر نسنه‌یی بر نقریله قیوب آتمق معناسنه‌در یقال طر الشیء اذا خلسه
وچهره‌یه شمار اورمق معناسنه‌در یقال طر فلانا اذا لطمه ودوشمك معناسنه‌در یقال
طر من السطح طرا من البابین المزبورین اذا سقط وطر دوه واشك مقوله‌سی حیوانك
دوكلدكدنصكره یكیدن نابت اولان توییلرینه دینور بمعنی فاعلدر یقال طفق ینشأ
طر البعیر والحمار ای وبره وشعره الناسل (الطریر) امیر وزنده بیلنوب كسكنلنمش
ناملو یه دینور یقال سنان طریر ای محدد وطریر وطار هنوز بیغی ترلین اوغلانه
اطلاق اولنور یقال غلام طریر وطار اذا صار قد طر شاربه وخوش لقا وخوب
منظر محبوبه اطلاق اولنور یقال غلام طریر ای ذو منظر ورواء (الاطرار)
همزه‌نك كسریله دوشورمك معناسنه‌در یقال اطر فلانا اذا اسقطه وقندرمق معناسنه‌در
یقال اطر فلانا علیه اذا اغراه وكسمك معناسنه‌در یقال اطر الشیء اذا قطعه ومحبوب

قسمی ناز وشیوه ایلمك معناسنه‌در یقال اطر المحبوب اذا ادل وطرة وادی‌یی یعنی دره‌نك کنارنی صیروب کتمك معناسنه‌در ومنه المثل ★ اطری اوطری فانك ناعلة ★ ای خذی طرر الوادی اوادلی اواجمی الابل فان علیك نعلین یرید خشونة رجلیها بومثلك منشأی بودرکه برآدمك برراعیه‌سی وارایدی دائما دوه‌لری دوزیرلرده رعی ایدوب صرپ وچقوریرلره وارمز ایدی دوه‌صاحبی برکون اکا کلام مزبوری ایراد ایلدی یعنی سن دوه‌لری دره کنارلرنده اولان صرپ یرلرده دخی رعی وچرا ایله که سنك ایاقلرکده پاپوشلرك اولمغله آزرده اولمزسن مرادی چوبانك ایاقلرینك درشت وغلیظ وشدید اولدیغنی اشعاردر وبعضلر اطراری نازوشیوه ایلمك و بعضلر دوه‌لری طوپلیوب برکدرمك معنالرینه حمل ایلمشلردر لکن اقرب واصوب اولان معنای اولدر ومثل مرقوم امرشدیده مقتدر اولان آدمی اقتدارنی اشعار ایله اکا سوق واغرا ایلمك موقعنده ضرب اولنور (الطرة) طانك فتحیله بدنده بوش بوکور تعبیر اولنان عضوه دینور وآیغر دیشی‌یه بردفعه آشمقله کبه ایلکه دینور یقال القحها بطرة ای بقرعة واحدة (الطرة) طانك ضمیله ثوبك صچاقسز اولان جانبنه دینور قطع معناسندن مأخوذدر یقال ثوبله طرة حسنة وهی جانبه الذی لاهدب له وچایك ودره‌نك قییسنه دینور یقال اخذ یمشی طرة النهر والوادی ای شفیره وهر شیئك اوجنه وکنارنه دینور یقال قطع طرته ای طرفه وحرفه وجبهه‌ده اولان مطلقا صاچه اطلاق اولنور اوزادجه کسیلوب پرداخته اولدیغیچون یقال جاریة لها طرة لطیفة ای ناصیة وثوب وقاشك کنارلرنده قلابدان مقوله‌سیله چکیلان نشانه‌یه‌واطرافنه چوپریلان اطلس مقوله‌سی سنجفنه دینور وآزیق چانطه‌سنه‌دینور مزاده معناسنه وطرة الحمار اشك قسمنك کورکلری اوزرندن بلنه طوغری خلقی چکلمش خطه دینورکه لوننه مخالف اولور ایکی طرفنده اولان خطلره طرتان دینور یقال حمار ذوطرتین وهما خطتان علی کتفیه وبوکه جده دخی دیرلر وطرة السحاب طولانی سحاب طریقه‌سنه اطلاق اولنور وطرة تازه قیزلرك جبهه‌لرنده کیسولرندن کسلمش کاکل تعبیر اولنان زلف قطعه‌سنه دینورکه تقیه وفس مقوله‌سی کسوت آلتلرندن تمغای قاش کبی نمایان اولور وکاهجه رامك دیدکلری خوشبو ومسك ترکیبدن نزاکتله یاپه ایدرلر واکا طرور دخی دینور وطره‌نك جمعی طرر کلور درر ودره کبی وطرار کلور طانك کسریله (الطرطور) سر سور وزننده انجه واوزون آدمه دینور یقال رجل طرطورای دقیق طویل و برکونه باش کسوتنه دینورکه انجه واوزون اولور مولوی وبعض تراکمه کلاهی کبی وبوغازی طوقلغنه خدمت ایدن ضعیف وبیوجود کسه‌یه دینور (الطریان) کسرتینله صلیان وزننده طعام تبسیسنه دینورکه سینی دخی دینور خوان معناسنه (المطرة) میمك ضمی طانك

فتحیله داب و خوی معناسنه‌در یقال هم مطرة حسنة ای عادة (الطرمذة) زلزله
وزننده بوش و طارمه بیهوده لاف و گذاف ایتمك معناسنه‌در یقال طرمذ الرجل
اذا طرمذ وفودن فصحی سانق ایچون یحرمق معناسنه‌در یقال طرطر بضأنه اذا
اشلاها (طرطر) طانك ضمیله ثقه امر مؤکده در بر آدمه بیت مکرمه مجاورت
اوزره دوام ایله دیگدر لکن بو عدمده صواب اولان مطور ماده‌سنده رسم اولنقدر
مع ازهری و غیرلری اشبو مضاعف ماده‌سنده نعت ایلمکله بنده دخی آنلره اتباع
و بوگونه تنبیه وابداع ایلدم (الطری) طانك ضمی و الفك قصریله اركك اشکلك
اكمسنه دوشوب طرد ایلدیکی دیشی اشکه دینور یقال اتان طردی ای مطرودة
(طره) طانك ضمیله افریقیه‌ده بربلده آدیدر (الطر) مصدر وزننده محمد بن شعنه
نه کمیتك فرسی اسمیدر و مطر بلا موجب ناحیا اولان حشم وغضبه وصف اولنور
یقال غضب علیه غضبا مطرا ای فی غیر موضعه وفیما لایوجب (طرطر) فدفد
وزننده شامده بر موضعدر (اطریره) همزه‌نك کسریله مغربده بربلده‌در (الاطریراء)
احلیلاء وزننده خشمه‌دن یاخود غضبدن ممتلی اولمق معناسنه‌در یقال اطروری
الرجل اذا امتلاء من بطنة او غضب (الطرجهارة) طانك و جیمك فتحیله کاسه
طرزنده برگونه مشربه اسمیدر (الطرمذار) ذال معجمه ایله زعفران وزننده بالطمع
لاف وكذاف یعنی یه بجول بوش بوغاز شخصه دینور تقول لاتسمع فانه طرمذار
ای صلف (الطزر) طانك فتحی و زانك سکونیله بر آدمك کوکسنه یومرق ایله
اوروب اوته قاقق معناسنه‌در یقال طزره طزرا من الباب الاول اذا دفعه باللکز
(الطزر) فتحتینله صیفیه اوطه‌یه دینور تزر فارسی معربیدر (الطیسر) جعفر
وزننده چوق صویه دینور طیسل دخی بومعنایه‌در (الطعر) طانك فتحی و عینك
سکونیله جماع ایلمك معناسنه‌در یقال طعر المرأة طعرا من الباب الثالث اذا جامعها
وقاضی وحاکم بر آدمی حکمه مجبور ایلمك معناسنه‌در که بغیر حق جبر و اکراهله
محکوم ایلمکدن عبارتدر یقال طعره القاضی اذا اجبره علی الحکم (الطغر) تغر
وزننده بر مجلس وجمعیته دستورسز بی پروا دخول واقتحام ایلمك معناسنه‌در یقال
طغر علیهم طغرا من الباب الثالث اذا دغر (الطغر) صرد وزننده برقوش آدیدر
جمعی طغران کلور طانك کسریله ظاهرا ترکیده طویغار آندن محرفدر شارح دیرکه
بو ماده‌یه ملایم اولان طغرا کلمه‌سی که اعجمیه‌در مناشیر سلطانیه اوزره مرسوم
علامت مخصوصه‌دن عبارتدر که سلطانك اسم ولقبنی متضمن اولور (الطفرة)
طانك فتحی وفانك سکونیله (والطفور) قعود وزننده دیوار کبی یوکسك نسنه‌یی
صچرایوب اطلامق معناسنه‌در یقال طفر الحائط طفرة و طفورا من الباب الثانی
اذا وثب الی ماوراءه شارح دیرکه مصباحك وسائرك بیانلرینه کوره طفره وثوبدن

اخص در وعنـد البعض و ثوب يوقريدن اشاغى يه و طفره اشـاغيدن يوقرى يه
صچرامقدر يقال وثب الرجل اذا كان من فوق و يقـال طفر اذا كان الى فوق
كالحائط وطفره طثره معناسنه دركه سودك يوزنده اولان اىجه قيمغه دينور (التطفير)
تفعيل وزننده برنى يوكسك يردن صچراتمق معناسنه در يقال طفر الفرس تطفيرا
اذا جعله طافرا (الطيفور) ديجور وزننده بركوچك قوش اسميدر و طيفور شيخ
الصوفيه ابايزيد البسطامى جنابلرينك اسمليدر (الاطفار) شارحك تصويبى اوزره
افتعال وزنـنـده آته راكب اولان آدم ركوب ايدركن اياغنى آتك قولتغى آلتنه
كتوروب بتمك معناسنه دركه عجملرك شيوه سيدر جندى قسمنه معايبدندر يقال اطفر
الراكب فرسه اطفارا اذا ادخل قدميه فى رفغيهما و هو عيب للراكب (الطمر)
غمر وزننده برنسنه يى زير ترابه دفن ايلمك معناسنه در يقال طمر الشئ طمرا من الباب
الاول اذا دفنه وكيزلمك معناسنه در يقال طمره اذا خبأه وطمر و طمور و طمار
كتاب وزننده اشاغى يه صچرامق على قول يوكسكه صچرامق معناسـنه در يقال
طمر الرجل طمرا وطمورا وطمارا اذا وثب الى اسفل اوفى السماء اى العلوى وطمر
مطموره يى برنسنه ايله طولدرمق معناسنه در تقول طمرت المطمورة طمرا اذا ملأتها
وياره شيشوب قبارمق معناسـنه مستعملدر كويا كه يوقرى صچرامش اولور يقال
طمر الجرح اذا انتفخ و ديش آغريسى شدتلنمك معناسـنه در يقال طمر الرجـل
فى ضرسه على بناء المجهول اذا هاج وجعه وطمور سير وسياحت ايلمك معناسـنه
مستعملدر يقال طمر الرجل طمورا اذا ذهب فى الارض (طمار) قطام وزننده رانك
فتحيله ده جائزدر مكان مرتفعه دينور يقال هوى من طمار اى مكان مرتفع (المطمورة)
سرداب ومخزن مقوله سى يرالتنده اولان زير زمينه دينوركه بعض حبوبات مقوله سى
نسنه حفظ ايدرلر يقال خبا الطعام فى المطمورة وهى الحفيرة تحت الارض (الطامر)
صچرايجى ديمكدر بومناسبتله پيره يه اطلاق اولنور طامر بن طامر دخى ديرلر مبالغة
يقال اسهره طامر بن طامر اى البرغوث وپدرى وكنديسى بعيد ومجهول وبيوجود
كمسيه اطلاق اولنور يقال هو طامر بن طامر اى بعيد مجهول هووابوه (بنات طمار)
قطام وزننده داهيه نك كنيه لرندندر يقال وقع فى بنات طمار اى الداهية (ابنا طمار)
ايكى يصتم طاغه اطلاق اولنور (الطمر) فتحتينله برعضو شيشوب قبارمق معناسنه در
يقال ظمرت يده طمرا من الباب الرابع اذا ورمت (الطمر) طانك كسريله اسكى
ثوبه على قول يوكدن نسج اولنمامش اولان كهنه ويبرك ابا وكليم واحرام مقوله سنه
دينور جمعى اطمار كلور (الطمرور) عصفور وزننده بودخى طمر معناسـنه در
وبر شيئه مالك اولميان بى نوا آدمه دينور يقال رجل طمرور اذا كان لايملك شيئا
وآرى قوشنه دينور شـقراق كبى و صوى ويوكرك كحيلان آته على قول آياقلرى

اوزوسا حسنت وجالاك اولانه ديور على رأى سكر نمقه يابوب آماده اولانه ديور
يقال فرس مطرور اى جواد اوالطويل القوائم الخفيف اوالمستعد للعدو (المطر)
فتر وزنده (والمطرور) ابريج وزنده (والمطرير) قطمير وزنده (والاطر)
اردن وزنده بوبقرده صوبى وبوكرلا آنه ديور (المطرار) محراب وزنده
(والمطر) منبر وزنده بنا ومعمارلك بنا تقدير ايلدكارى ايبه ديورك چريى ايبى
تعبير اولنور يقال قدر البناء انبه بالمطمار والمطر اى الخيط الذى يقدره به
بومعنادندركه عربلر فلان حلفا وحلقا بدربسه تاغلمدر ديدكلرينده هو على مطمار
ايبه ديرلر يشبه خلفا و حلقا معناسنه كه بدريت چربچسنده ديمكدر ونيز حديث
راويسنه روايت ايلديكك حديثى تقويم وتنقيح والمحفظ وعبارتنى وجه استقامت
اوزره تصحيح قيلن ديجك يرده انه المطمار يا محدث ديرلر قوم الحديث وصحح الفاظه
معناسنه ومطمار دائما كيمه انواب كبير اولان آدمه ديور يقال رجل مطمار اذا كان
لابس الاطمار (الطامور والطومار) درى يا خود كاغذ صحيفه سنه ديور كه يازو
يازيلور مراد طولانى صحيفه اوله جقدر كه دوروب بوكرلر روزنامه ووقفيه كاغدلرى
كبى اخفا معناسندن مأخوذدر طومارك جمعى طوامير كلور (الطمر) سكر وزنده
(والطمور) سنور وزنده اصل وعنصر معناسنه در (التطمير) تفعيل وزنده
برنسنه يى طومار كبى دوروب بوكمك معناسنه در يقال طمر الشئ اذا طواه وپرده يى
صاليويرمك معناسنه در يقال طمروا بيوتهم اذا ارخوا ستورهم (الطمرة) ضمتيله
ورائك شده سيله جوانلق هنگامنك اولنه اطلاق اولنور يقال كان ذلك فى طمرة
الشباب اى اوله ويقولون انت فى طمرك الذى كنت فيه اى فى غرتك وجهالك
وبونلر اخفادن مأخوذدر كه احوال تمام اول هنگامده آنلره مجهول ومخفى اولور
وبوراده وجهلك لفظلرى غلطدر غرب غين معجمه ايله حدت وشطارت معناسنه در
(المطمرات) محدثات وزنده مهلكات معناسنه يقال ازعجتهم المطمرات اى
المهلكات (ابن طمر) قنز وزنده ايكى طاغه اطلاق اولنور (الاطمار) همزه نك
كسريله فرجه آنت صوقق معناسنه دركه اخفاء معناسندن مأخوذدر يقال اطمر الفرس
غرموله فى الحجر اذا اوعبه (مطامير) ميمك فتحيله قعقاع بن شور نام كمسه نك
فرسى اسميدر (الاطمار) تشديد طا ايله افتعال وزنده دابه يه اكسه سندن صچرايوب
بنمك معناسنه در يقال اطمر على فرسه اذا وثب عليه من ورائه وركبه (المطمرة)
معظمه وزنده شول ديشى حيوانه ديور كه قورييى كرپملو اوزونجه وكوده سى
دير نكلو وقوند ومحكم اوله يقال اتان مطمرة اى مديدة موثقة الخلق (الاطمعرار)
اقشعرار وزنده برنسنه يى معده سى مثلى اولنجه قدر ايچمك معناسنه در يقال
اطمعر الرجل اذا شرب حتى امتلأ (الطماحر) علابط وزنده (والطمحرير)

زمهریر وزننده عظیم الجوف اولان انسان و حیوانه دینور که طویمق بیلمز اولور
(المطمحر) مضمحل وزننده لبالب طولمش قابه دینور یقال اناء مطمحر ای ممتلیٔ
(الاطمخرار) خای معجمه ایله اطمحرار وزننده و مرادفیدر که ذکر اولندی
(الطمخریر) زمهریر وزننـده قارنی بیوك آدمه دینور بطین معناسنه (الطماخر)
علابط وزننـده دوه‌یه اطلاق اولنور بعیر معناسنه (الطنبور) زنبور وزننـده
(والطنبار) سنجار وزننده معروف سازك اسمیدرکه فتحله طنبور تعبیر اولنور دنبهٔ
بره معربیدرکه فارسیـده قوزی قویرغی دیمکدر بطریق التشبیه اطلاق اولنمشدر
وطنبار آندن‌تصرف اولنمشدر (طنبوره) طانك فتحی‌ونون مشدده‌نك ضمیله اندلس
اولکه‌سنده بربلده آدیدر (الطنثرة) ثای مثلثه ایله دحرجه وزننده وجوده ثقلت
عارض اولنجه قدر پك یاغلو طعام یمك معناسـنه‌در یقال طنثر الرجل اذا اکل
الدسم حتی یثقل جسمه وطنثره بررجل آدیدر (التطنثر) تدحرج وزننده پك یاغلو
نسنه یمکدن وجود آغرلشمق معناسنه‌در یقال تطنثر جسمه اذا تثقل عن اکل الدسم
(الطنجیر) طانك کسریله معلومدر و بو معربدر فارسیـسی پاتیله‌در یعنی تنجره‌یه
دینور لکن مؤلف ندن معرب اولدیغنی بیان ایلمامشدر (الطور) جور وزننده تاره
معناسنه درکه برکره وبردفعه دیمکدر فارسیده یکبار مرادفیدر تقول اتیته طورابعدطور
ای تارةبعدتارة جمعی اطوارکلور وبرشیئك حدومقدارنجه اولان نسنه‌یه علی‌قول‌راست
وهموار حذاسنده‌اولان شیئه‌دینور طوروطوار دخی بومعنایه‌درکماسیذکر وایکی‌نسنه
ارالغنده اولان حد وفاصله‌یه‌دینور وقدر ومقدار معناسنه‌در یقال عدوی طوره ای
قدره و طور مصـدر اولور بر نسنه‌نك چوره‌سنی چرکنمك معناسـنه یقال طار
حول الشیٔ یطور طورا اذا حام (الطور) طانك ضمیـله (والطوار) سحاب
وزننده بونلرده برشیئك حد ومقدارنجه اولان علی قول راست و هموار محاذیسی
اولان شیئه دینور تقول رأیت جبلا بطور هذا الحائط وطوره وطواره ای بحده
یعنی بطوله و یقال هذه الدار بطور هذه الدار و بطوارها ای حائطها متصـل
بحائطها علی نسق واحد او بحذائها وکل شیٔ سـاوی شیئا فهو طوره و طوره
وطواره ویقال هو من طوار الدار وهو مایمتد معها من فنائها وغیرها من حدودها
و بونده طانك کسریله ده جائزدر (الطوران) جولان وزنـنـده طور کبی بو دخی
برنسنه‌نك چوره‌سنده چرکنمك معناسنه‌در یقال طار حول الشیٔ طورا و طورانا
اذا حام (الطوری) طانك ضمیله وحشی‌یه اطلاق اولنور کویا که طوره یعنی طاغه
منسوبدر یقال فلان طوری ای وحشی لسانمزده طور طای تعبیری بوندن مأخوذدر
وطوری وتأکید نسبتله طورانی کس وکسه معناسنه مستعملدر نفی مقامنه‌مخصوصدر
یقال مابالدار طوری وطورانی ای احد (طوران) طانك ضمیله خراسانده هراة

بم بلده قصبه‌سنده برقریه آدیدر و مداین ناحیه‌سنده برقریه و سد اولکه‌سنده برقریه آدیدر (الطور) طانك ضمیله حد ومقدار معناسنه‌درکه ذکر اولندی وطور طاغه دینور یقال صعد الطور ای الجبل وطاء داره دینورکه فناسز اولان عرصه و حوالیسندن عبارتدر تقول بأفنیته فعد طور داره ای فناه وطور قصبه ایله قریبده مخصوص برطاغك اسمیدرکه سیناء وسینین کلمه‌لرینه اضافتله طور سیناء وطور سینین ایله یاد اولنور کما فی قوله تعالی [من طور سیناء] و فی قوله تعالی [وطور سینین] الآیه جبل مرقوم شام ایله مدین بیننده واقعدر سویش دکزندن ینبع طرفنه کیدنلره کورینور وطور شام اولکه‌سنده بنفسه برطاغك دخی اسمیدر علی قول طور سیناء بودرکه مناجاتگاه حضرت موسی علیه السلام‌در و قدس شریفده مسجد اقصانك جانب یمینده برطاغك دخی اسمیدرکه طور زیتا دیدکلریدر و بری دخی مسجدك قبله جانبنه دوشرکه هارون نبی علیه السلام حضرتلرینك مرقدلری آنده‌در حالا طور هارون تعبیر ایدرلر ورأس العین نواحیده برطاغك دخی اسمیدر و طبریه اوزره مشرف برطاغك دخی آدیدر و مصرده اقلیم قلیه‌سنده برسنجاق آدیدر ونصیبین نواحیسنده بربلده آدیدر (طورین) طانك ضمیله ایرانده ری شهرینك قضاسنده بربلده آدیدر (الطورة) طانك کسری وواوك فتحیله طیره معناسنه‌درکه برامر فال طوتمقدن عبارتدر کما سیذکر پس واوی و یائی اولور (الاطورین) رانك کسریله آفت وداهیه‌یه اطلاق اولنور فی الاصل حد و سنور معناسندن افعل تفضیلدر ابلغ فی الحد معناسنه‌در بعده مطلقا غایت و نهایت معناسنده استعمال اولندی وشدتله متناهی اولمق علاقه‌سیله آفت وداهیه‌یه اطلاق ایلدیلر ومبالغة جمع عاقل اوله‌رق استعمال ایلدیلر نته‌که اقورین و امرین کلمه‌لری دخی بورسمه‌در یقال لقی منه الاطورین ای الداهیة یعنی العظیمة ومن امثالهم بلغ فلان فی العلم اطوریه بفتح الراء علی التثنیة و قدتکسر علی الجمع ای اوله و آخره فلان درجهٔ علم ودانشك اول و آخرینه بالغ دیمکدرکه مراد هر طرفنی محیط ومستوعب اولمقدر دیمك اولور مأخذی آنفا بیان اولندی (الطوطرة) دحرجه وزننده برنسنه‌یی رمی ایلدکدنصکره تکرار رمی ایتمك معناسنه‌در طور و تاره‌دن مأخوذدر تقول طوطرنی فلان ای رمانی مرمی بعد مرمی (الطهر) طانك ضمیله (والطهارة) طانك فتحیله پاك اولمق معناسنه‌در یقال طهر الشیء وطهر طهرا وطهارة من البابین الاول والخامس ضدنجس شارحك بیانه کوره طهر اسم دخی اولور پاکلك معناسنه جمعی اطهار کلور قفل واقفال کبی یقال امرأة ذات طهر وهن ذوات اطهار وطهر وطهارة خاتون قسمی حیض و نفاسدن غسل ایدوب آری اولمق معناسنه مستعملدر یقال طهرت المرأة وطهرت اذا انقطع دمها واغتسلت

من الحيض و غيره (الطاهر و الطهر) كتف وزنـنده (والطهير) امير وزننده صفتلردر پاك نسنه‌یه دینور تفاوت صیغه‌لری معلومدر جمعلری اطهار وطهاری كلور رانك فتحیله وطهرون كلور مؤلف تشویش ایلشدر اطهار طاهرك وطهاری طهیرك جمعیدر ندیم وندامی كبی وطهرون طهرك جمعیدر فرح و فرحون كبی (الاطهار) همزه‌نك فتحیله طهرك جمعیدركه ذكر اولندی واطهار خاتونلرك حیض ونفاسـدن پاك اولدقلری كونلره اطلاق اولنور يقـال تقربها فی اطهارها ای فی ایام طهرها (التطهر) تفعل وزننده پا كلنمك معناسـنه‌در يقال تطهرت المرأة بمعنى طهرت ويقال تطهرت الرجل اذا تنزه وكناه ایشلمكدن تبری و امتناع ایلمك معناسـنه مستعملدركه تطهر باطنی‌در يقال تطهر من الاثم اذا كف نفسه (التطهير) تفعيل وزننده بر نسنه‌یی پیقیوب پاك ایلمك معناسنه‌در يقال طهره بالماء اذاغسله به (الطهرة) طانك ضمیله اسمدر پا كلك معناسـنه يقال هو ذوطهرة ای نقاء (المطهره) میمك كسری وفتحیله كندوسیله تطهر اولنه‌جق قابه دینور ابريق وسطل كبی و خاصة اداوه‌یه یعنی تحریفله مطره تعبیر اولنان معروف قابه دینوركه غالب استعمالدر يقال عنده مطهرة ای مایتطهر به والاداوة اوله‌كوره اسم آلت اولور ومیمك فتحنه‌كوره مجلبه ومبخله قبیلندن اولوركه باعث طهارت دیمك اولور و منه يقال السـواك مطهرة للفم ای حامل للطهارة ومطهره میمك كسری وفتحیله آبدستخانه‌یه وغسلخانه‌یه اطلاق اولنور ایكنجی‌یه‌كوره اسم مكان‌اولور (الطهور) طانك فتحیله ذكراولنان طهر وطهاره كبی مصدردر پاك اولمق معناسـنه نته‌كه قبول و وقود كلمه‌لری دخی مصدردرلردر يقال طهر الشیء وطهر طهرا و طهورا و طهارة ضد نجس و طهور اسم اولور مابه التطهر اولان شیئه دینور علی قول ذاتـنـده پاك اولوب سائری دخی پاك ایدر اولان شـیئه دینور يقال شیء طهور ای مایتطهر به اوطاهر مطهر مؤلفك بصائرده بیاننه كوره طهور اوچ كونه استعمال اولنور مصدر اولور قبول و وقود كبی وبو سیبویه قولیدر و اسم اولور مایتطهربه معناسنه نته‌كه غسـول مایغسل به وفطور مایفطر به معناسنه وصف اولور رسول كبی [وانزلنا من السماء ماء طهورا] الاية كریمه‌سنده اصحاب شافعی مطهر معناسیله‌تفسیر ایلدیلر وبعضلری حنفی كبی طهارت مبالغه ایله بیان ایلدیلروبعضلری‌طاهر ومطهر ایله تفسیر ایلدیلر پس بوراده قول ثالث اشبو بعضك قولی اولور (الطهر) قهر وزننده ابعاد ایلمك معناسنه‌در يقال طهر الشیء طهرا من‌الباب الثالث اذا ابعده (طهران) طانك‌كسریله اصفهان ایالتنده بر قصبه آدیدر وری سنجاغنده برقصبه آدیدر (الاطهر) همزه‌نك كسری وطای مشدده‌نك فتحی وهای مشدده‌نك ضمیله اصلی تطهردر يقال‌اطهر الشیء اطهرا اصله تطهر تطهرا تاء طایه قلب اولنوب ابتدا ساكن وسكون ایله متعذر

اولدیغچون اوننده الف وصل مکسوره جلب اولنوب اطهر اولندی (مطهیر) ز بیر وزننده اسماندر احمد بن حسن بن مطهیر الموصلی محدثلردندر (المطیران) حولان وزننده والمطیر صبر وزننده (والمطیرورة) صیرورة وزننده اوچمق معناسنه‌در یقال طار الطائر یطیر طیرا وطیرانا وطیرا وطیرورة اذا تحرك فی الهواء وهو له فی الجو کمشی الحیوان فی الارض ورنسنه اوزامق معناسنه استعمال اولنور یقال طار الشعر اذا طال (الاطارة) همزه‌نك کسریله (والتطییر) تفعیل وزننده اوچورمق معناسنه‌در یقال اطار الغراب وطیره اذا طاربه ومالی توزیع وتقسیم ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اطار المال وطیره اذا قسمه و تطییر یقوردوه آشدیغی ناقه‌لرك بچوهنی که قنق معناسنه مستعملدر یقال طیر الفحل الابل اذا القحها کلها (المطایرة) مفاعله وزننده بودخی اوچورمق معناسنه‌در یقال طایره بمعنی اطاره (الطیر) عیر وزننده طائر لفظنك جمعیدر صحب وصاحب و رکب و راکب کبی و بعضا واحده دخی اطلاق اولنور بونك جمعی طیور واطیار کلور و من الامثال * کان علی رؤسهم الطیر * ای ساکنون هیبة بونك اصلی بودرکه قرمه قوشی بعض دوه‌نك باشنه قونوب توبلری ایمره اولان کنه و صقرنه مقوله‌سی بوجکلری دیو شورمکه بشلدقده‌دوه بغایت خوشلنوب مسترخ اولمغله شاید قرغدبی اورکودوب قاچررم دیو اصلا باشنی قملداتمیوب اوبلجه ساکن طورور بعده اول هیئت اوزره سکون وآرام ایدن کمسه حقنده ضرب اولندی (الطائر) وجه مذکور اوزره طیرك مفردیدر ومنه المثل یقال فلان ساکن الطائر * ای وقور کویا که باشنه برقوش قونمغله کال تمکین ووقاردن ناشی آنی‌جاد نقلبله متوحش اولمز ویقال طار طائره اذا غضب کما یقال ثار ثائره وطائر دماغه اطلاق اولنور یقال ماقعشعر رأسه طائر ای دماغ وانسانك یمن وتشأم ایلدیکی شیئه اطلاق اولنور فی الاصل اعراب برامور مبادرتلرنده اطارهٔ طیر ایدر اولنوب اکر صاغ طرفه طوغری اوچارسه تفأل وصول طرفه اوچارسه تشأم ایدرلر ایدی بعده مطلقا تیمن و تشأم ایلدکاری نسنه‌ده استعمال ایلدیلر قال الشارح و منه قوله تعالی [الا انما طائرهم عندالله] و قوله تعالی [قال طائرکم عندالله قالوا طائرکم معکم] الایه وطائر حظ وبخت ونصیبه اطلاق اولنور یقال هو وافر الطائر ای الحظ وحکم قضاء وقدر ایله انسانك عهده‌سنه الزام وتقلید اولنان خیر وشر عمله اطلاق اولنور قال الشارح ومنه قوله تعالی [وکل انسان الزمناه طائره فی عنقه] ای عمله الذی طار عنه من خیر وشر و نحن قسمنا مطبخندن معین اولان رزق وروزی‌یه اطلاق اولنور وطائر قتادة بن جریر السدوسی نام کمسه‌نك فرسی اسمیدر (التطایر) تفاعل وزننده پراکنده و پریشان اولمق معناسنه مستعملدر یقال تطایر الشیء اذا تفرق واوزامق معناسنه مستعملدر

يقال تطاير الشئ اذا طال وبولود هوانك هر طرفنه يايلوب عام وشامل اولمق معناسنه مستعملدر يقال تطاير السحاب فى السماء اذا عمها (الاستطارة) بودخى پراكنده اولمق معناسنه مستعملدر يقال استطار الشئ اذا تفرق وشفق آيدينلغى آفاقه يايلق معناسنه مستعملدر يقال استطار الفجر اذا انتشر وبرشيئك ياريغى وچتلاغى اوجنه قدر وارمق معناسنه مستعملدر يقال استطار الشق اذا ارتفع شارح استطار السوق نسخه‌لرنى تغليط ايلمشدر وبرنسنه باشدن باشه يارلمق معناسنه مستعملدر وبو معناى مذكورك غيريدر يقال استطار الحائط اذا انصدع يعنى من اوله الى آخره وقلجى تيز دست صيرمق معناسنه مستعملدر يقال استطار السيف اذا سله مسرعا وديشى كلب ارككه قيرمق معناسنه‌در يقال استطارت الكلبة اذا ارادت الفحل واوچورمق معناسنه‌در يقال استطير الطائر على المجهول بمعنى طير وبرنسنه‌دن على الغفله قورقمق معناسنه مستعملدر يقال استطار الرجل اذا ذعر وبك سرعتله يوريمك وسكرتمك معناسنه مستعملدر يقال استطار الفرس اذا اسرع فى الجرى فهو مستطار (الطيرة) (والطورة) عنبه وزنلرنده كندوسيله تشأم اولنان يرامز فاله دينور شارح ديركه فال اعمدر وطيره اخص دركه فال ردى‌يه مخصوصدر وبعضا فال نيكوده دخى استعمال اولنور وكاهجه طيره جنس وفال نوع محلنده استعمال اولنور ومنه الحديث [اصدق الطيرة الفال] (التطير) تفعيل وزننده برآدم طوتديغى فالى يرامز اوغورسز عد ايلمك معناسنه‌در يقال تطير بالشئ ومنه اذا تشأم (المطارة) مناره وزننده قوشلرى كثير اولان يره دينور يقال ارض مطارة اى كثيرة الطير وآغزى واسع اولان قويى‌يه وصف اولور يقال بئر مطارة اى واسعة الفم (الطيور) طانك فتحى وياءنك تشديديله شول آدمه اطلاق اولنوركه پك تيز مشرب اولوب برماده ضمننده همان سود كپوكى كبى قباروب لكن ينه چابك صاويشور اوله يقال هو طيور فيوراى حديد سريع الفيئة (المطار) ميمك ضميله (والطيار) صياد وزننده بغايت يوركى حدتلى ياوز وايشلك آته اطلاق اولنور يقال فرس مطار وطيار اى حديد الفؤاد ماض وطيار ريسان الخولانى نام كمسه‌نك فرسى اسميدر (المستطير) اطرافه يايلوب منتشر اولان شيئه اطلاق اولنور يقال صبح مستطير اى ساطع منتشر وقزغين كوپكه ودوه‌يه اطلاق اولنور يقال بعير وكلب مستطير اى هايج (المستطار) بغايت رونده ودونده آته اطلاق اولنور صورت مفعولده متصوردر يقال فرس مستطار اى سريع جار (المطير) معظم وزننده قيرلمش آغاج پاره‌سنه دينور على قول تازه ومطراسنه دينور ويارلمش وقيرلمش نسنه‌يه دينور يقال شئ مطير اى مشقوق مكسور وبركونه قماش اسميدر (الانطيار) انفعال وزننده يارلمق معناسنه‌در يقال انطار الشئ اذا انشق (المطيرة) مدينه وزننده سرمن

رأى نام بلده قربنده و شهرزاده آبادر (مطيره) ميمك كسريله دمشق قصاصه‌سنده
رقريه آديدر (مطير) منبر وزننده بر موضع آديدر (مطيرى) منبرى وزننده
اصفهان قصاصه‌سنده بر قريه آديدر سنده مطيرى ديرلر (المطيرة) مبيره وزننده
(والمطيرورة) صيروره وزننده جمت وصفت مشبه‌لك معناسنه مستعملدر يقال فيه
مطيرة ومطيرورة اى حدة وطيش ﴿ فصل الظاء المعجمة ﴾ (الظئر) ظانك كسرى
وهمزه‌نك سكونيله شول خاتون وسائر حيوانه دينوركه غيرك ولدينه باقلوب امزيرر
اوله انسانده اولانه دايه وسود انامى تعبير اولنور لكن سود انا‌سندن اعمدر زيرا
مذكر ذكر وانثايه اطلاق اولنور جمعى اظؤر كلور افلس وزننده واظآر كلور ايبار
وزننده وظؤور وظؤوره كلور فتحانك ضميله وظؤار كلور رجال وزننده وظؤور
كلور ضمتك ضميله قال الشارح وفى النهاية ومنه حديث [سيف القين ظئر ابراهيم
ابن النبى عليهما السلام] وهو زوج مرضعته ومنه حديث عمر رضى الله عنه [اعطى
ربعة يتبعها ظئراها] اى امها وابوها وظئر كوشكك ركننه اطلاق اولنور يقال
شيد ظئر القصر اى ركنه وسائرده كرشله واوق تعبير اندكلرى بوته ديركه اطلاق
اولنوركه اوزرينه ديركلر وضع اولنمق ايچون ديوارك بريانته استوار اولنور
(الظأر) ظانك فتحى وهمزه‌نك سكونيله (والظئار) كتاب وزننده بر خاتونى
ياخود بر حيوانى امزرمك ايچون غيرك ولدينه باقمق معناسنه‌در وبو معناده لازم
اولنور يقال ظأر المرأة والناقة على ولد غيرها ظأرا وظئارا من الباب الثالث
فظأرت هى اى عطفها عليه فعطفت وفى المثل * الطعن ظئار قوم اى يعطفهم على
الصلح فاخفهم حتى يحبوك يعنى دشمنه مزراق سانجمق ايله صلحه آنلرى باقوب موم
ايدر همان سن مزراغكى سلكوب اخافه قيل كه طرفكه ميل وانقياده مضطر اولورلر
جوهرينك مثل مذكورى الطعن يظأره عبارتيله ايرادى سهودر صواب يظأر
عنوانندهه اولمقدركه ضمير مفعولدن عارى اولمقدر يعطف على الصلح ديمك اولور
موقف ابتدا مثل ظئار عنوانده وارد اولوب مستقبل عنوانده ايراد اولندقده
ضميردن مجرد اولمه‌رق صحيح اولوب مع الضمير صحت معنا اولمديغنى اشعار ايدر ومثل
مزبور بخيلدن اخافه ايله استحصال مال اولنه‌جغنى ايماضمننده ايراد اولنور وظئار
ناقه‌يى آخرك ولدينه باقمق ايچون بورننه غمامه ايله علاج ايلمكه دينور نته‌كه درج
ماده‌سنده تفصيل اولندى يقال ظأر الناقة بالظئار وهو ان تعالج الناقة بالغمامة
فى انفها كى تظأر (الاظئار) همزه‌نك كسريله (والمظاءرة) مفاعله وزننده بونلرده
ظأر معناسنه‌در يقال اظأر الناقة على ولد غيرها وظاءرها بمعنى ظأرها ومظاءره
طرفيندن برى برينه ظئر اولمق معناسنه‌در يقال بينهما مظاءرة اى كل منهما ظئر
صاحبه يعنى برى برينك ولدينه باقيلوب امزرر اولديلر وامزرمك ايچون دايه اولمق

معناسنه‌در يقال ظاءرت المرأة اذا اتخذت ولدا ترضعه وبرآدمك برخصوص ايشلمسنى
ديلك على قول اول خصوص ضمننده جبر واكراه ايلك معناسنه‌مستعملدر تقول
ظاءرنى على الامر اى راودنى اواكرهنى عليه بعض نسخه‌ده بوثلاثى عنوانيله
مرسومدر (الاظآر) همزه‌نك وظاى مشدده‌نك كسريله افتعال وزننده غيرك
ولدينه ياقلمق معناسنه‌در يقال ظأرها فاظأرت (الظؤورة) ظانك ضميله غيرك
ولدينه وولد غيره ياقلمغه دينور (الاضطئار) بودخى افتعال وزننده برآدم ولدينه
دايه طوتمق معناسنه‌در يقال اضطأر لولده ظئرا اذا اتخذها (الظؤار) غراب
وزننده ساج آيغنه اطلاق اولنور ثانى‌معناسنه (الظؤرى) بشرى وزننده‌اركككه
قيزمش صغر اينكنه دينوركه كوسنوك تعبير اولنور يقال بقرة ظؤرى اى ضبعة
(الاستظئار)قانجق حيوان اركككه قيزمق معناسنه‌در يقال استظأرت الكلبة
اذا استحرمت (الظأر)ظانك فتحى وهمزه‌نك سكونيله مصدردرنته‌كه ذكراولندى
وشول شيئه اطلاق اولنوركه كندوسيله برابرجه مثل وعديلى اوله يقال عد وظأر
اذا كان مثله معه (الظر) ظانك كسرى ورانك تشديديله (والظرر) صرد
وزننده (والظررة) هايله مطلقا طاشه دينور حجر معناسنه على‌قول مدور اولوب
تيز ومحدد اوله يعنى اوجلرى بچاق كبى كسكين اوله جمعى ظران كلور ظانك ضميله
وظران كلور ظانك كسريله (الاظرور) اسلوب وزننده (والظرظور) سرسور
وزننده (والمظرور) ميمك فتحيله بونلرده اول معنايه‌در مظرورك جمعى مظارير
كلور (المظرة) اظراردن اسم‌فاعل بنيه‌سيله ذكر اولنان وجهله طاشلق يره دينور
يقال ارض مظرة اى كثيرة الظر (الظرير) امير وزننده مظره معناسنه‌در يقال
ارض ظرير اى مظرة وظرير يول بولنمق ايچون نصب اولنان ميل مقوله‌سى نشانه
دينور جمعى ظرار كلور ظانك كسريله واظره كلور اجله كبى (المظرة) ميمك
كسريله چقماق طاشنه دينور (المظرة) ميمك وظانك فتحيله ذكر اولنان كسكين
طاشى قيرمق معناسنه‌در يقال ظر الرجل مظرة اذا كسر الظر شارح قطعها
نسخه‌سنى رد ايلمشدر وذكر اولنان كسكين طاش ايله حيوان بوغزلمق معناسنه‌در
يقال ظر الناقة اذا ذبحها بالظر (الاظرار) همزه‌نك كسريله ذكر اولنان كسكين
چقماق طاشلغى يرده يوريمك معناسنه‌در يقال اظر الرجل اذامشى على الظرورومنه
المثل ★ اظرى فانك ناعلة ★ وهو بالطاء المهملة اعرف كما ذكر (ظر) ظانك فتحى
وضميله برصو اسميدر (الظفر) ظانك فتحيله (والظفر) ضمتيله (والظفر)
شاذ اوله‌رق ظانك كسريله طرنغه دينور انسانك وسائر طرنق وپنچه صاحبى
حيوانك اولسون فارسيده ناخن دينور ظفرك جمعى اظفار واظافير كلور وقوله تعالى
[وعلى الذين هادوا حرمنا كل ذى ظفر] الاية دخل فيه ذوات المناسم من الابل

والاسم لانها لا تنصرف لها (الاظفور) اسلوب وزننده بودخی طرنق دیمکدر جوهرینك
اظفور دخی معرفتی حسبیله دیمسی غلطدر زیرا اظفور مفرددر نتهکم شاعرك اشبو
• ما بين لقمتها الاولى اذا انحدرت • وبين اخرى تليها قيد اظفور • بيتنده مفرد
اوله‌رق واردر مصباح صاحبی جوهری بی مقبلان قیده حمل ایله انصاف ایتامشدر
اظفر تعبیر ایده‌جك ایکن زیع قبله واو زیاده اولنمشدر وتقول العرب رجل مقلم
الظفر اوكليل الظفر اى مهين يعنى فرد واحده ايرات ضرر ايدر مقوله‌سى دكلدر
زبون وذليلدر وظفر وزنجكه دیرلر که معداله تعالی كوزده حادث اولوب كوزی
اورتنکه رؤیتنه مانع اولور صلابتده طرنغه تشبیه اولنمشدر کتب طبیه‌ده بو ظفره
صواسنده مرسوم وعلماندرکه طبقة ملتحمه‌ده باخود کوزی احاطه ایدن جبابده
حادث اولور بوز باده لکدر اکثری کوزك بیکارنده ظهور ایدر کاه صاری وکاهی
قزل وکاهیجه مثوبق اولور وکاهیجه ممتد اولوب طبقة قرنیه‌یه طوغری یوریوب
کوزك بیکنی اورتر وکورمکه ضرر ایدر دیو مشروحدر وبو پرده تعبیر ایلدکلری
علت اوله‌جقدر وظفر یایك کریش دوکلندیکی یردن اوجنه واریجه علی قول یایك
اوجنه اطلاق اولنور یقال قوس لطیفة الظفر وهو ماوراء معقد الوتر الى طرف
القوس اوطرف القوس وظفر یمنده برحصن آدیدر ونفی مقامنده کس وکسه معناسنه
استعمال ایدرلر یقال ما بالدار ظفر اى احد ونفس وذات معناسنه مستعملدر تقول
مارأيته بظفره اى بنفسه علاقه جزئيت وكليتدر (الاظفر) احمر وزننده طرنقلری
اوزون واتلو اولان کمسه‌یه دینور یقال رجل اظفر اى الطويل الاظفار العريضها
(الظفر) حفر وزننده برآدمك یوزنی طرملیوب طرنقلرنی باتورمق معناسنه‌در
یقال ظفر فلانا ظفرا من الباب الثانی اذا غرز فی وجهه ظفره وکورمك معناسنه
مستعملدر تقول ما ظفرتك عینی ای ما رأتك (التظفیر) تفعیل وزننده بودخی ظفر
معناسنه‌در یقال ظفر فلانا اذا غرز فی وجهه ظفرا واظفار دیدکلری عطر ایله برنسنه‌یی
تطییب ایتمك معناسنه‌در یقال ظفر بالاظفار ثوبه اذا طیبه وبرآدمه ظفر ونصرتله
دعا ایتمك معناسنه‌در یقال ظفر فلانا اذا دعاله بالظفر وعرفج دیدکلری شجر یپراقلنمغه
بشلدقده طرنقلره شبیه نسنه‌لری ظهور ایتمك معناسنه‌در یقال ظفر العرفج اذا اخرج
منه شبه الاظفار ویر نباتندن طرنقلر ایله قازیلوب چقرمسی تمکن اوله‌جق
مقداری نبات چقرمق معناسنه‌در یقال ظفرت الارض اذا اخرجت من النبات
ما یمکن احتفاره بالاصابع والما وامرودو قربوز مقوله‌سنه طرنق کومك معناسنه‌در
یقال ظفر فی التفاحة وغیرها اذا غرز الظفر فیها ودرینك طرنق طرنق
پروزلری وقیورقلری دوزنك ایچون دری‌یی اوغشدرمق معناسنه‌در یقال ظفر
الجلد اذا دلكه لتملاس اظفاره واظفار الجلد ما تكسر منه فصارت له غضون

(الاظفار) همزه‌نك كسريله بودخی بر آدمك يوزينه طرنق باتورمق معناسنه‌در يقال اظفر فلانا اذا غرز فی وجهه ظفره (الظفرة) حفره وزننده برنوع نباتدركه حريفيتلو يعنی لسانه ملاقی اولدقده اجزاسنی بری برندن تفريق ايدوب اصر يجيدر قروح خبيثه‌يه نافع و ضمادی كوده‌ده چيقان سكيللرك ازاله‌سنده مفيددر بو نباته تركيده طرنق اوتی تعبير ايدرلر ورقی مدور وطرنغه شبيه ويريوزينه منبسط اولور (ظفرة العجوز) ثمر الحسك اسميدركه دمورتيكنی وچوبان قالقيدان ديدكلری تيكنلك ثمرينه دينور قتی مثلث ونخوددن اصغر اولور (ظفر النسر) برنبات آخر آديدر تركيده طوشنجل اوتی وسوكی اوتی ديدكلری نبات اوله‌جقدر يونانيده قاطانيق ديرلر (ظفر القط) قافك ضميله برنبات ديكردر تركيده كدی چيناغی ديدكلريدر ساقی بقله ساقی كبی مربع وورقی سكرلی ورقنه شبيه اولور (الاظفار) همزه‌نك فتحيله (والظفار) سحاب وزننده منصرفدر وبعضا ممنوع اولنور عطر اقسامندندر دبندن دريسی صويلش طرنق طرزنده اولور و اشبو اظفار كلمه‌سی جمع صورتنده اولوب لكن مفردی يوقدر وبعضا مفردنده اظفاره دينور هايله‌كه مقتضای قياس اوزره جائز دكلدر واظافير اوزره جعلنور واكر آنده مفرد سبك اولنسه قياس اولان مفردی ظفر اولمقدر فوه وافواه كبی كه فوه دخی عطرياتدندر اشبو اظفار مفردات طبيه‌ده اظفار الطيب عنواننده مرسومدركه تركيده ابليس طرنغی وطرنق بخوری ديدكلری خوشبو دارودر واظفار قطب شمالی طرفنده نسر وعقاب صورتنك اوكنده برنيچه خرده كواكبه اطلاق اولنور وكنه تعبير اولنان بوجكك بيوكلرينه اطلاق اولنور (الظفرة) فتحاتله ذكر اولنان ظفر ديدكلری دريجكه دينوركه كوزده حادث اولور نته‌كه تفصيل اولندی (الظفر) فتحتينله كوزده ذكر اولنان ظفر علتی پيدا اولمق معناسنه‌در يقال ظفرت العين ظفرا من الباب الرابع اذا نبتت فيها الظفرة وظفر اطرافنه نسبت دوز واوتوراقلو ارضه دينور وظفر كذلك مصدر اولور مطلوبه دسترس اولمق معناسنه كه طرنق ايلشدرمك لازميدر يقال ظفر المطلوب وظفر به وظفر عليه ظفرا من الباب المزبور اذافاز (الاظفار) همزه‌نك وظای مشدده‌نك كسريله افتعال وزننده بودخی مطلوبه ظفرياب اولمق معناسنه‌در يقال اظفر فلان اذا ظفر مطلوبه وبرنسنه‌يه طرنق ايلشدرمك معناسنه‌در يقال اظفر عليه اذا اعلق ظفره به وشكاری قوش پنجه‌سيله شكار آلمق معناسنه‌در يقال اظفر الصقر الطائر اذا اخذه بيراسمه (الظفرة) فرحه وزننده ذكر اولنان ظفره علتنه مبتلا كوزه دينور يقال عين ظفرة اذا اصابتها الظفرة (المظفور) ذكر اولنان ظفر علتنه مبتلا آدمه دينور يقال ظفر الرجل علی بناء المجهول فهو مظفور (المظفر) معظم وزننده (والظفر)

كتف وزننده (والظفير) امير وزننده (والظفير) سكيت وزننده (والمظفار) محراب وزننده شول آدمه دينور كه ظفره حريص اولديغي مطلوبه دائما ظفر ياب اولور اوله مظفر واقبالي يورتمكدن اولور يقال رجل مظفر وظفر وظفير وظفير ومظفار اذا كان لايحاول امرا الاظفر به (ظفار) قطام وزننده يمنده شهر صنعا قربنده بر بلده آديدر جزع ظفاري كه كوز بونجغي ديدكلريدر اوراية نسبت اولنور ويمنده مرباط قربنده بر شهر آخر اسميدر قسط ظفاري اكا منسوبدر زيرا هندستاندن طوغري اورايه كلوب ديار آخره اورادن منتشر اولور ويمنده شهر صنعا جانب يمنده وجانب شماليده بر حصن اسميدر اولكي ظفار زيد وايكنجي ظفار الظاهر ايله مشهوردر (بنو ظفر) قحبيله انصاردن بر بطن دينور وسليم قبيله سنده بر بطن در (الظفار) منقاش وزننده ومراد قيدر كه بر برلرك جنس تعبير ايتدكلري قيل ديوشورجك آلتلرينه دينور (ظفر) جفر وزننده (ومظفر) معظم وزننده (ومظفار) محراب وزننده (وظفير) امير وزننده اسامي رجالدندر (الاظفور) اسلوب وزننده ظرنقه دينور كه ذكر اولندي وشول صارمشق طرزنده انجه قليره دينوركه آصمه نك جبوغنه صارمشور (ظفران وظفر وظفير) فالرك كسريله يمنده بر حصن اسميدر (ظفر) جبل وزننده مدينه ايله شام ميانده حواب قربنده بر موضع آديدر وحجازده بر قريه آديدر (ظفر الغبغ) سفر الزغ وزننده يمنده شهر زبيد اعمالندن بر حصن آديدر (الظفرية) تفريه وزننده (وقراح ظفر) سحاب مطر وزننده بغداده بر محله اسميدر (المظفرة) معظمه وزننده ايكي اوجلرندن بر مقدار جمسي كسلش اولان يايه دينور يقال قوس مظفرة اذا صارت قد قطع من ظفريها اى من طرفيها شيء (الظهر) نهر وزننده آرقه يه دينوركه قارن مقابليدر فارسيده پشت دينور وظهر لفظي مذكردر جمعي اظهر كلور وظهور كلور وظهران كلور فتانك ضميله ومنه يقال اعطاه عن ظهر يدای ابتداء بلا مكافات يعني عوض ومكافاتسز ابتدا اعطا ايلدي ويقال فلان خفيف الظهر اى قليل العيال ويقال فلان ثقيل الظهر اى كثير العيال ويقال هو على ظهر اى مزمع للسفر يعني سفره عزيمت اوزره در وجنكده آرقه طرفندن كلان دشمنلره اقران الظهر اطلاق ايدرلر يقال هم اقران الظهر اى يجيؤنك من ورائك وبر آدم ازبردن قرأت ايلسه قرأه من ظهر القلب ديرلر حفظا بلا كتاب معناسنه وسال واديهم ظهرا ديرلر من مطر ارضهم معناسنه نته كه واديلري ارض غيره ياغان يغموردن جريان ايلسه سال واديهم درءا ديرلر دالك ضميله وفلاندن خير كثيره نائل اولدم ديجك يرده اصبت منه ظهر ديرلر اضافتله ولص عادي ظهر ديرلر عدا في ظهر فسرقه وفلان بنم نفقه وارزاقله تعيش ايدر ديجك يرده هو يأكل على

ظهر بدی دیرلر ویقال هو بین ظهری القوم وظهرانیهم بالتثنیة ولاتکسر النون وبین
اظهرهم ای وسطهم وفی معظمهم کویا که اوکی وآردی قومك آرقه‌لرینـه کلمکله
هرجانبدن مکنوف ومحاط اولمشدر بعده مطلقا بین القوم اقامتده استعمال اولندی
و ظهرانیهم کلمه‌سـنده الف ونون تأکید ایچون زیاده قلنمشـدر وتقول لقیته
بین الظهـرین وبین الظهرانین ای فی الیومین اوالثلاثة وظهر تنبلیت دوه‌سنه اطلاق
اولنورکه سفرده اکا اغرلق یوکلنور یقال لهم ظهر ینقلون علیه ای رکاب واسکی
تنجره‌یه وچوملکه اطلاق اولنور تقول طبخنا الطعام فی ظهرای قدر قدیمة وظهر
برموضع آدیدر ومال کثیره‌یه اطلاق اولنـورکه مراد دواب ومواشی درو ظهر
مصدر اولور برنسنه ایله فخر ومباهات ایتمك معناسـنه‌در یقـال ظهر فلان بذلك
الشیٔ ظهرا من الباب الثالث اذا فخر به وقوش یلمکنك قصه طرفنه‌ده ظهر دیرلر
جمعی ظهران کلور وقاره یولنه اطلاق اولنور یقال سلك من الظهر ای من طریق
البر وغلیظ ومرتفع اولان ارضه اطلاق اولنور نته‌که ملایم وهموار اولانه بطن
اطلاق اولنور وظهر قرآن کریمك لفظ شریفنه اطلاق اولنور نته‌که تأویلنه بطن
اطلاق اولنور ومنه الحدیث [مانزل من القرآن آیة الا ولها ظهر وبطن] قال الشارح
وقیل اراد بالظهر ماظهر بیانه وبالبطن مااحتاج الی تفسیره وظهر حدیث وخبره
دینور وبر آدمك غائب ایلدیکی شیئه اطلاق اولنورکه حاضر مقابلیدر ومنه یقـال
تکلم عن ظهر غیب بوراده ظهر غیب لفظنه مضافدر لفظین مختلف اولدقده تأکید
ایچون شیٔ نفسـنه مضاف اولور نسیم الصبا وحق الیقین کبی وظهر کذلك مصدر
اولور برکسه‌نك آرقه‌سنه اورمق معناسنه یقال ظهر فلانا اذا ضرب ظهره ولاجل
الاقتضاء احتیاطا حفظ اولنه‌جق دوه اتخاذ ایتمك معناسنه‌در یقال ظهر الرجل اذا
اتخذ ظهریا وبرکسـه‌نك حاجتنه مبالات ایلیوب اهمال ومسامحه ایتمك معناسـنه
مستعملدر تقول ظهرفلان بحـاجتی ای جعلها بظهر یعنی وراء ظهر و اتخذ ظهریا
(المظهر) محسن وزننده تنبلیت دوه‌سی اتخاذ ایدن آدمه دینور یقال هم مظهرون
اذا کان لهم ظهر کما یقـال منجبون اذا کانوا اصحاب نجایب ومظهر شـول دوه‌یه
دینـورکه آنی زوال وقتنك اسیسی برباد ایلمش اوله یقـال بعیر مظهر اذا هجمته
الظهیرة (الظهار) غراب وزنـنـده بودخی قوش یلمکنك قصه طرفنه دینـور
وجماعت انسـانی‌یه اطلاق اولنور (الظهر) فتحتینله برآدمك ارقه‌سی آغریمق
معناسـنه‌در یقال ظهر الرجل ظهرا من الباب الرابع اذا اشتکی ظهره (الظهیر)
امیر وزننده آرقه آغریسنه مبتلا کشی‌یه دینور وآرقه‌سی قوی ومتین اولان انسان
وحیوانه دینـور یقـال رجل وفرس ظهیرای قوی الظهر وظهیر معین ویاوره
اطلاق اولنور تقول اللهم کن لنا ظهیرا ای معینا وظهیر اسامیدندر محمد بن ظهیر

الاربلی ومحمد بن اسمعیل بن المظهر الخونی محدثلردر (المظهر) معظم وزنـنده بو دخی قوی الظهر اولانه دینور مترجم دیرکه اهل مغرب حبر وبغدادیه مظهر اطلاق ایدرلر انتهی و مظهر عبدالملك بن قریب الاصمعی حضرتلرینك اسمیدر (الظهارة) کرامه وزننده بر آدم قوی الظهر اولمق معناسنه‌در یقال ظهر الرجل ظهارة من الباب الاول اذا کان قوی الظهر (الظهرة) ظالمك کسریله اسمدر عونت ومدد معناسنه‌در تقول انا ظهرتك علی کذا ای عونك و بر آدمك قوم و عشیرتنه اطلاق اولنور و هم احراب بن اسید الظهری اصحابدندر و حارث بن عمر الظهری تابعیندندر ومعاذ بن ابان الظهری ضعیف الروایه‌در (الظهرة) فتحاتله اوضافنده دینور که اثاث البیت تعبیر اولنور و بر آدمك عشیرت وتبارینه اطلاق اولنور یقال هو من ظهرته ای عشیرته (الظاهر) عیان و آشکاره دینلدرکه باطن مقابلیدر وظاهر اسماء حسنادندر قال الشارح وفی النهایة هو الذی ظهر فوق کل شیء وعلا علیه و قال الراغب الظاهر والباطن فی صفة الله تعالی و لا یقال الامر دوجهین کالاول والاخر فالظاهر اشارة الی معرفتنا البدیهیة فان الفطرة تقتضی فی کل ما نظر الیه الانسان انه تعالی موجود والباطن اشارة الی معرفته الحقیقیة وهی التی اشار الیها ابوبکر رضی الله عنه بقوله یامن غایة معرفته القصور عن معرفته وقیل ظاهر بآیاته باطن بذاته (الظاهرة) هایله دوه قسمی صو ایچمك ایچون صواده هر کون نصف نهار وقتنده کلمکه دینور لکن امهات سائره‌ده نصف نهارده صویه ورود ایدن دوه‌لر ایله مفسر اولمغله مؤلف یننده مسامحه ایتمشدر یقال ابل ظاهرة ای واردة کل یوم نصف النهار وظاهره یوزطه‌سی طشره اوغرامش کوزه اطلاق اولنورکه صاحبنه شمه کوز تعبیر اولنور یقال عین ظاهرة اوجاحظة و بر آدمك قوم وعشیرتنه اطلاق اولنور (الظواهر) بلند وبوکسك یرلره اطلاق اولنور اشراف ارض معناسنه سلعده قریش قبیله‌سندن دائما ظهر جبال مکه‌یه نازل اولان جماعته قریش الظواهر اطلاق بوجهتله‌در نته‌که بطاح مکه‌یه نازل اولنلره قریش البطاح دیرلر ایدی (الظهری) ظالمك کسریله اقتضا ملاحظه‌سیله احتیاطا حفظ واتخاذ اولنان دوه‌یه اطلاق اولنور یقال بعیر ظهری ای معد للحاجة جمعی ظهاری کلور یای مشدده ایله غیر منصرفدر زیرا واحدنده یای نسبت ثابتدر وظهری شول نسنه‌یه اطلاق اولنورکه مبالات اولنمامغله وراء ظهره آتیلوب ترك واهمال اولنمش اوله یقال اتخذه ظهریا ای لم یلتفت الیه ونسیه اشبو ظهری کلمه‌سنده ظالمك کسری تغییر نسب قبیلندندر (الاستظهار) ذکر اولنان ظهری دیدکلری حاجت دوه‌سی ایدنمك معناسنه‌در یقال استظهر الرجل اذا اتخذ ظهریا للحاجة و بر کسه‌دن یاردم طلب ایتمك معناسنه‌در یقال استظهر به اذا استعان وازبر ایلك وازبردن اوقومق معناسنه‌در

یقال

يقال استظهر القرآن اذا حفظه وقرأه ظاهرا (التظهير) تفعيل وزننده برنسنه‌یه مبالات ايتامكله ترك واهمال ايلك معناسنه‌در تقول ظهر فلان حاجتى اذا جعلها بظهر وظهيره وقتنده بريره كتمك معناسنه‌در يقال ظهر القوم اذا ساروا فى الظهيرة وزوجه‌يه ظهار ايلك معناسنه‌در كما سيذكر يقال ظهر الرجل من امرأته بمعنى ظاهر (الاظهار) همزه‌نك كسريله تظهير ايله معناى اولده مرادفدر تقول اظهر حاجتى اى جعلها بظهر وبرنسنه‌يى عيان وآشكاره قلق معناسنه‌در يقال اظهر الشئ اذا بينه وظهيره وقتنده كيرمك معناسنه‌در يقال اظهر القوم اذا دخلوا فى الظهيرة وظهيره وقتنده كزمك وبرسمته كتمك معناسنه‌در يقال اظهر القوم اذا ساروا فى الظهيرة وازبردن اوقومق معناسنه‌در تقول اظهرت على القرآن واظهرته اذا قرأته على ظهر لسانك ويقال حمل فلان القرآن على ظهر لسانه كما يقال حفظه على ظهر قلبه (الاظهار) همزه‌نك وظاى مشدده‌نك كسريله افتعال وزننده بودخى برنسنه‌يه مبالات ايلميوب نسيا منسيا ترك واهمال ايلك معناسنه‌در تقول اظهر فلان حاجتى بمعنى ظهرها (الظهور) قعود وزننده برنسنه روشن وعيان اولمق معناسنه‌در يقال ظهر الشئ ظهورا من الباب الثالث اذا تبين وبرآدمه ياردم ايلك معناسنه‌در تقول ظهر على ظهرا وظهورا اى اعاننى وغالب اولمق وفرصت بولمق معناسنه مستعملدر يقال ظهر به وظهر عليه اذا غلبه وبرنسنه‌يى آشكاره قلق معناسنه‌در يقال ظهر بفلان اذا اعلن به شارح نونله اشبو اعلن نسخه‌لرينى تغليط وامهات سائره‌ده مثبت اولديغى اوزره اعلى اولمغى تصويب ايلشدركه برآدمك درجه‌سنى ترفيع ايلك وعالى رتبه‌يه اصعاد ايلك معناسنه اولور نته‌كه بفلان قيدى دخى مؤيددر (الظهر) ظانك ضميله شمسك نصف نهار دائره‌سندن زائل اولديغى ساعته ديتوركه اويله وقتى تعبير اولنور ظهر نهاردن متصرفدر تقول دخلنا الظهر اى ساعة الزوال پس ظهر ساعت اعتباريله مؤنث ووقت اعتباريله مذكر اولور (الظهرة) غرفه وزننده قبلو بغه‌يه اطلاق اولنور ومعين ومدد كاره اطلاق اولنور تقول هو ظهرتى اى معينى وبرآدمك قوم وعشيرتنه اطلاق اولنور تقول جاءنا فى ظهرته وفى ظهرته بالكسر وفى ظهرته بالتحريك وفى ظاهرته اى فى عشيرته وقومه (الظهارة) ظانك كسريله برنسنه‌نك طشره يوزينه ديتور بطانه مقابليدر مثلا بطانة الثوب جامه‌نك آستارى وظهاره طشره قاشيدر (المظاهرة) مفاعله وزننده (والظهار) قتال وزننده ايكى نسنه‌يى برى برينه مطابق ايلك معناسنه‌در مثلا ثوبك آستارينه يوز چكورمك كبى يقال ظاهر بينهما اذا طابق وظهار زوج زوجه‌سنه انت على كظهر امى ديمك يعنى سنك آرقه‌ك والده‌مك آرقه‌سنه بكزر ديمكدركه [والذين يظاهرون من نسائهم] الايه كريمه‌سى آنى ناطقدر كفارت ايلديجه قربان حرام اولور اكرچه نكاح فاسد ومنفسخ اولمز وبوتسميه‌يه سبب

اعضادن ظهر سائر اعضالر کبی بر وجه مثال ظرفیدن زیاده مقاربتی اولدیغنه مبنیدر
و سائر نکاحی حرام اولانلر بونده تشبیهی اولنه کوره همشیره وعمه وخاله
کبی بونده کفارت لازم کلور کفارت دخی کتابلرده مرسوم کبیدر نته کم کتب فقهیه‌ده
مرسومدر یقال ظاهر من امرأته مظاهرة وظهارا اذا قال لها انت علی کظهر امی
(التظهر) تفعل وزنده بو دخی زوجه‌سنه ظهار ایتمک معناسنه‌در یقال تظهر
من امرأته بمعنی ظاهر (المظهر) مقعد وزنده ومرادفیدرکه صعود محلیدر (الظهار)
سحاب وزنده حره دیدکلری قره طاشلقلق یره ظرفنه دینور یقال نزلوا الظهار
ای ظاهر الحرة (الظهاریة) غرابیه وزنده کورشجیلر مصطلحاتندن برمنصوبه‌در
علی قول صارمه دیدکلریدر یعنی خصمی آرقه‌سی اوزره یقمقدن عبارتدر یقال
صرعه بالظهاریة وهی نوع من اخذ الصراع اوهی الشغزبیة او الصرع علی الظهر
ویا کونه جماع ایلمکه دینورکه خاتونی اوغلان کبی طوماندوب آرقه طرفندن جماع
ایتمک اوله‌جقدر و اسیرک الینی آرقه طرفنه چویروب بند ایلمکه دینور یقال اوثقه
الظهاریة اذا کتفه (ظهران) سکران وزنده بحرین قضاسنده بر قریه آدیدر وقنان
اطرافنده بر طاغک اسمیدر ومکه قربنده بر وادی آدیدرکه مر لفظنک اضافتیله
مر الظهران دیمکله مشهوردر (ظهیر) زبیر وزنده ابن رافع الحارثی اسمیدر
وبر جماعت آدیدر وابوظهیر عبدالله فارس بن النمری ابو عبد الرحمن الاسلمی شیخیدر
﴿ فصل العین المهملة ﴾ (العبر) صبر وزنده (والعبارة) کتابه وزنده دوش
یورمق معناسنه‌در یقال عبر الرؤیا عبرا وعبارة من الباب الاول اذا فسرها واخبر
بآخر مایؤول الیه امرها مؤلفک بصائرده بیاننه کوره مادهٔ مذکوره برحالدن برحاله
تجاوز ایلمکه موضوعدر آندن عبور ماده‌سی صوبی تجاوز ایلمکده غالب اولدی
کرک سباحت وکرک سفینه ودواب وقنطره ایله اولسون وعبر العین ودمعه معناسنه
اولان عبره آندن منشعبدر وعبارهٔ که لسان متکلمدن سمع سامعه عابر اولان کلام
اوله‌جقدر وعبرت که معرفت مشاهده‌دن مشاهد اولمیانه وسیلهٔ توسل اولان حالتدن
عبارتدر وعبر رؤیا وتعبیر که رؤیانک ظاهرندن باطننه عبوردر آندن متفرعلردر
انتهی وعبر وعبور قعود وزنده چایک ودره‌نک بری یقاسندن اوته یقاسنه کچمک
معناسنه‌درکه معنای موضوعیدر یقال عبر الوادی والنهر عبرا وعبورا اذا قطعه
من عبره الی عبره کاسیذکر واولمک معناسنه مستعملدر یقال عبر القوم اذا ماتوا
وسرعتله یولی یاروب کتمک معناسنه مستعملدر یقال عبر السبیل اذا شقها ای مر کانه
شقها وباء حرفیله متعدی اولور برآدمی بر طرفه کچورمک معناسنه یقال عبر به الماء
اذا جاز وعبر مکتوب مقوله‌سنی رفع صوت ایلیوب آهسته‌جه تأنی ایله قرائت
ایدرک معنا ومفهومنی تدبر وتأمل ایلمک معناسنه مستعملدرکه منطوقندن مفهومنه

عبور ایلمکدر یقال عبر الکتاب عبرا اذا تدبره ولم یرفع صوته بقرائته ومتاع وآقچه مقوله‌سنك قماش وعیاری نه کونه‌در ووزنی نه‌مقداردر دیو نظر ودقت وامعان ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اعبر المتاع والدراهم اذا نظر کم وزنها وماهی وقوچ قسمنك یوکنی برسنه قرقیوب اویلجه ترك ایلمك معناسنه مستعملدر یقال عبر الکبش اذا ترك صوفه علیه سنة وقوشی اورکیدوب قالدرمك معناسنه مستعملدر یقال عبر الطیر عبرا من الباب الاول والثانی اذا زجرها ومحزونلقدن ناشی کوزیاشی آقمق معناسنه مستعملدر یقال عبر الرجل عبرا من الباب الاول اذا جرت عبرته وحزن وعبر چوق شیئه دینور کماسیذکر (التعبیر) تفعیل وزننده بودخی دوش یورمق معناسنه‌در تثقیل مبالغه ایچوندر یقال عبر الرؤیا بمعنی عبرها ودرونده جایکیر اولان معنانی الفاظله اظهار وبیان ایلمك معناسنه‌در یقال عبر عما فی نفسه اذا اعرب ای بین وبرآدمك مافی الضمیرنی افصاح وبیان قلمق معناسنه‌در یقال عبر عنه غیره اذا اعرب عنه وبرآدمی برطرفدن اوته طرفه کچورمك معناسنه‌در یقال عبر به الماء اذا جاز والتونی بربر بشقه‌جه وزن ایلمك علی قول وزنی خصوصنده مبالغه ایلیوب مساهله ایلمك معناسنه مستعملدر اولده حقیقتده عبور وثانیده مسامحه ایله عبور ایلمك اولور یقال عبر الذهب اذا وزنه دینارا دینارا ولم یبالغ فی وزنه وبرآدمه کوزینك عبرنی کوستورمك معناسنه‌در یقال عبر به اذا اراه عبر عینه کما سیذکر وبرایش بغایت صعب ومشتد اولمق معناسنه‌در عبر عیندن مأخوذدر یقال عبر به الامر اذا اشتد علیه وبرکمسه‌یی هلاك ایلمك معناسنه مستعملدر تقول عبرت به اذا اهلکته (الاستعبار) برآدمه رؤیا تعبیر ایتدرمك معناسنه‌در یقال استعبره الرؤیا اذا سأله عبرها وحزن واندوه سببیله کوز یاشی آقمق معناسنه‌در یقال استعبر الرجل اذا جرت عبرته وحزن (العبرة) تمره وزننده (والعبارة) کتابه وزننده اسملردر مافی الضمیر بیان ایدن کلامه دینور تقول اعربت عما فی الضمیر بالعبرة والعبارة وهو حسن العبرة والعبارة وهو الکلام العابر من لسان المتکلم الی سمع السامع وعبره هنوز کوز ایچره اولوب طشره جریان ایلمامش اولان کوز یاشنه دینور علی قول درون سینه‌ده متردد اولان بکایه دینور وعلی رأی بکاسز اولان حزن واندوهه دینور قول اوله کوره مایؤول الیه واخیرلره کوره سببیت عادیه مناسبتیله‌در جمعی عبرات کلور فتحاتله وعبر کلور عنب وزننده قال فی الاساس تحلبت عبرته ای دمعته وتقول لاعبرة بعبرة مستعبر مالم یکن عبرة معتبر (العبر) عینك کسری وفتحیله‌درهنك وچایك قییسنه اطلاق اولنورکه اوته کچه‌جك یریدر یقال الفرات یضرب العبرین بالزبد وهما شطاه وناحیتاه وعبر حرکات ثلاثله شول حیوانه وانسانه اطلاق اولنورکه بغایت قوی وتوانا اولمغله مرور ایلدیکی یری کویاکه شق ایدوب اویلجه عبور ایدر اوله وبونك مفرد وجمعی مساویدر یقال

[illegible] عبر [illegible] [illegible] وكذا رجل [illegible]

[illegible] وصف اولنور [illegible]

[illegible] عبر [illegible] الاعل [illegible]

[illegible] (العبر) [illegible]

[illegible] الكل [illegible]

[illegible] بالمو [illegible]

[illegible] ايچمك [illegible]

[illegible] الى ان [illegible]

[illegible] ومنه [illegible]

[illegible] الكلام [illegible] اولنور [illegible]

حاوره الحلال اولنور يقال امراة عبر الى الكلام [illegible]

الحلال ولنور [illegible] اولنور [illegible] الحلال اولنور (العبر)

[illegible] اولان [illegible] وكوبى

وكذلك [illegible] يقال عبر الامر بالعبر وهو [illegible] (العبر) [illegible] اسم

[illegible] اولنور [illegible] تعبير اولنور ومنه

[illegible] (العبار) [illegible] اولان عبر كى [illegible]

[illegible] شى [illegible] اولنور يقال جمل عبر

[illegible] (العبرة) عينك كسريله عجب معناسنه در كه اسمدر

(الاعتبار) افتعال وزننده تعجب ايلمك معناسنه در يقال اعتبر منه اى تعجب قريبا

ذكر اولنديغى اوزره مؤلف بصائرده عبرتى معرفت مشاهده دن ماليس بمشاهد معرفته

وسيله توصل اولان حالت ايله بيان ايلمشدر بس بوراده تعجب ايله بيانى تجوز اولنور

ومنه قوله تعالى [ان فى ذلك لعبرة لاولى الابصار] وامهات سائره ده اعتبار تعجب ايدرك

متعظ اولمق ايله مفسردر كه عبرت آلمق تعبير اولنور وعبره آندن اسمدر كه موعظه

كيدر بس امر معتبر كه يدن تعجبله اتعاظ اولنديجق امر ديمك اولور تفيس و ماخر

معناسى مجاز اولنور (العابر والعبرى) سكرى وزننده (والعبرة) فرحه وزننده

حزين وقتد وهدن [illegible] كوز ياشى دوكر اولان خاتونه وصف اولنور يقال امراة عابر

وعبرى وعبرة اى باكية حزين عبرى كلمه سنك جمعى عبارى كلور سكارى وزننده

وعبرى كوزه دخى وصف اولنور يقال عين عبرى اى باكية ويقال رجل عبران كسكران

وعبر ككتف (المستعبرة) اسم فاعل واسم مفعول بنيه لريله زوجى عندنده قدر

وحرمتى اولميان خاتونه ديرلر يقال امراة مستعبرة ومستعبرة اى غير حظية (العبير)

امير وزننده چوق شيئه ديرلر يقال قوم عبير اى كثير ويلكى وافر اولان اوقه

وصف

وصف اولور معبر كبى كه آسيذ كر وعبير زعفران على قول انواع طيبدن مركب بركونه تركيب آيدر تحفة طيبه ده مرسوم اولديغى اوزره عبير ديدكلرى تركيب مخصوصدر صفتى صندل ابيض اوچ جزؤمو ديدكلرى كونه وسنبل كوكى وكل احمر وسنبل هندى وايرسا وترنج چچكى وايكده چچكى وطو پالق ونارنج هر برندن برر جزؤ ومقدار قليل مسك بغايت انجه سحق ايدوب تركيب ايدرلر (الاعبار) همزه نك كسريله قيونك يوكنى قرقيوب اوزرنده چوغالتمق معناسنه در يقال اعبر الشاة اذا وفر صوفها (المعبر) مكرم وزننده توبى چوق اولان اركك دوه يه دينور يقال جمل معبر اى كثير الوبر و بوندن صيغه تصريف اولنوب اعبرته دينلك جائز دكلدر نتدكه قيون قسمنده مستعملدر ومعبر يلكى وافر اولان اوقه وصف اولور عبير كبى يقال سهم معبر وعبير اى موفور الريش وشول اوغلانه دينوركه بلوغه قريب اولوب لكن هنوز ختان اولمامش اوله يقال غلام معبر اذا كان قدكاد يحتلم ولم يختن بعد و يا ابن المعبرة شتم اى العفلاء يعنى كلمة مذكوره بين العرب سب ودشنام كلماتندندر ابن العفلاء دينكدر وعفلاء آصلق خاتونه دينمكله كويا كه آناسنك دبرندن حاصل اولديغنى كنايه ايدر ومعبره شول ناقه يه دينوركه اوچ سنه متصل طوغورمامقله وجودينه مدار صلابت يعنى اول سببله صلب ومتين اوله يقال ناقة معبرة اذا صارت لم تنتج ثلاث سنين فكان اصلب لها (بنات عبر) عينك كسريله كذب و باطل كنيه سيدر عبر كنار وادى معناسنه دركه ذكر اولندى يقال اتى ببنات عبر اى بالكذب والباطل (العبرى والعبرانى) عينلرك كسريله يهود طائفه سنك لغتلريدر شارح ديركه عبر نهرينه منسوب اولمق بعيد دكلدر يعنى چون حضرت آدم عليه السلام تعليم ربانى ايله جميع لغاته عارف اولوب حتى عنداهل التحقيق جنتده خاصة لسان عربى ايله تكلم ايدر اولوب عنداززله سلب و بعد قبول التوبه ينه الهام اولنمشيدى والحاصل بعد النزول اولادلريله هر لسان اوزره مكالمه ايلديلر وحياتنده اولاد واحفادى متكثر اولوب هر برى كندو اولاديله برطرفه احتياز ايلديلر نيل كنارينه نقل وايوا ايدن عبرى تكلم ايلديلركه نهر قيدينه منسوب اولديلر اقليم شامك اسمى سوريا اولمغله اوراده مقيم اولنلرك لسانلرينه سريانى ديديلر و برمقدارى دخى يمن طرفنى وسائر بعض اراضى يى اختيار وآنده قرار ايلديلر (العبر) فتحتينله عبرت آلمق اعتبار معناسنه در يقال عبر منه عبرا من الباب الرابع اذا اعتبر ومنه قول العرب اللهم اجعلنا ممن يعبر الدنيا ولايعبرها اولكى باب رابعدن وايكنجى باب اولدندر حاصل معنا الهى بنى دنيادن عبرت آلمقسزين جانب آخرته عبور ايليوب بلكه اعتبار ايله رضاى شريفكه موافق عباداته موفق اولان عبادكدن اولمغى ميسر ايله ودعاى مرقوم بالاقتضاء طول عمر وعافيت نيازنى متضمندر (ابوعبره) فتحاتله

(وابو العبر) فتحه‌لرله وكسرلرله اولوب دائما حزن وهذيان ايدر اولان كمسه‌يه
اطلاق اولنور يقال هو ابو عبرة وابو العبر اى هالك حليم (العبور) صبور
وزننده متوفى تعبير اولنان قيونه وجنس تعبير اولنان كچى‌يه ديورلركه ايكى ياشنده
اولورلر جمعى عبائر كلور وختنه اولنمش آدمه ديرلر يقال رجل عبور اى اقلف
بونك جمعى عبر كلور عينك ضميله (العبراء) حمراء وزننده بر نبات آديدر
(العبور) جوهر وزننده پارس ديدكلرى جانورك ايكيسنه ديورلر والفهد معناسنه
(المعابير) ميمك فتحيله سفينه‌ده تعبير اولنان دمورلى هلالطر ايله صاروب
بغليه‌جق الكسنه اطلاق اولنور (عابر) هاجر وزننده ابن ارفخشد بن سام بن
نوح عليه السلام‌در (معبر) معظم وزننده دهناء ترابنده بر طائفت آديدر (المعبرة)
معظمه وزننده هر ظرفى تام وكامل اولان ايه وصف اولنور يقال قوس معبرة اى
تامة (العبران) سحبان وزننده بر موضع اديدر (عبرى) جبرى وزننده نهروان
قريبنده بر قريه‌در (العبيرة) عينك ضميله بر خرزه يعنى بعض ذى قيمت جوهرلردن
مصنوع بر تاج اسميدركه امراى عربدن ربيعة بن الحريس تلبس ايدر ايدى بو سببله
ذو العبير ايله ملقب اولمشيدى (يوم العبيرات) فتحاتله بين العرب بر يوم معروفدر
(العابرة) جائزه وسايره معناسنه مستعملدر يقال نفقة عابرة اى جائزة (العبوثران
والعبيثران) عينلرك فتحى وثاى مثلثه ايله بونده درت لغت واردر برى واو و برى
ياايله‌در وثاى مثلثه‌نك ضمه وفتحه‌سيله‌در بر نبات آديدر مفردات طبيه‌ده بونى وارانقه
ايله بيان ايدرلر بزم ديارده عيطران تعبير ايدرلر خوشبو بر نباتدر حجاج كعبه‌دن
سپتلر ايچره كتوروب هديه ايدرلر وتطييب ايچون اثواب ارالغنه وضع ايدرلر
اكا كعبه ريحانى دخى ديرلر مسحوق عسل ايله تعجين اولنوب فرزجه اولنسه احبال
خصوصنده نافعدر وعبيثران شديد ودشوار ايشه ديرلر وشر ومكروهه ديرلر
ثانك فتحيله‌ده جائزدر وبر نوع شجر آديدركه تيكنلرى وچاليلرى پك چوق اولمغله
ايليشن نسنه دكمه حالده آندن آيرلنوب برطرف اولمز انكيچون امر شديد ودشوارده
ضرب مثل اولمشدر (عبيثر) غضنفر وزننده بر رجل آديدر (عساثر) عينك
فتحيله برصارمجك طاغ بولنك اسميدركه جزيرة العربده اصنام نام محلدن چقوب
ينبع اسكله‌سنه آندن سلوك اولنور (العبنجر) غضنفر وزننده قالين وغليظ شيئه
ديرلر (العبدرى) جعفر وزننده عبد الدار قبيله‌سنه منسوب ديمكدر بلحارث كبى
مخففيدر يقال رجل عبدرى اى منسوب الى بنى عبدالدار (العبسور) عصفور
وزننده يوزنده وشديد ناقه‌يه ديرلر وچابك ورونده ناقه‌يه ديرلر (العبسر) قنفذ
وزننده عبسور معناسنده‌در (عبقر) قافله جعفر وزننده باديه عربده بر موضع
اسميدركه آنده طائفه جن كثيردر ويمنده بر قصبه آديدركه آنده بغايت اعلا ونازك

ثیاب نسج اولنور ثوب عبقری مشهوردر مؤلف بصائرده اختلاف اوزره رسم ایلشدر یعنی بعضلر عندنده بلاد جن وعندالبعض برقریه درکه آنده جن طائفه سی ساکن اولورلر وعلی قول برارض اسمیدرکه انسان وحیوان وثوب ومطلقا نادر وفائق وغریب اولان اشیاء اکا نسبت اولنورانتهی وعبقر برخاتون اسمیدر (العبقری) جعفری وزننده مطلقا نقص وقصوری اولمیان کامل شیئه دینور یقال شیء عبقری ای کامل وبرقومك سید وشریف وذیشاننه دینور یقال هوعبقری قومه ای سیدهم وحسن ولطافت وسائر مزیت جهتیله نهایت درجه یه بالغ نسنه یه دینورکه فوقنده برشیء اولمیه کو یا که اول صنایع بشریه دن اولمیوب بلکه جن و پری صنعتیدر دیو تعجب اولنور اوله یقال هوعبقری ای لیس فوقه شیء وتند وشدید انسان وحیوانه وبرکونه فاخر دوشه مه وبساط اسمیدر وکذب خالصه اطلاق اولنور یقال کذب عبقری ای خالص (العباقری) عینك ضمیله بودخی برنوع فاخر بساط آدیدر (العبقره) عنتره وزننده اتلو جانلو کوزل خاتونه دینور یقال امرأة عبقرة ای تارة جیلة وعبقره مصدر اولور بیابانده سراب یلدرامق معناسنه یقال عبقر السراب اذاتلألأ (العبوقر) سفرجل وزننده برموضع یاخود برطاغك آدیدر (عبیقر) عینك فتحی وقافك ضمیله برموضع آدیدر (عباقر) عینك فتحیله بنو فزاره جماعتنه مخصوص برصو آدیدر وابردمن عبقر مثلی حبقر ماده سنده بیان اولندی (العبهر) جعفر وزننده اتنه طلو طقناز آدمه دینور وعظیم الجثه آدمه دینور ومطلقا وجودی تر ونازك ورم اوله رق اوزنجه اولان شیئه دینور تازه محبوب وتازه نهال کبی ونرجس یعنی نرکس وزرین تعبیر اولنان شکوفه یه دینور ویاسمینه دینور وبشقه برشکوفه اسمیدرکه فارسیده اکابستان افروز دیرلر ترکیده بستان کوزلی ومیر عاشقان تعبیر ایدرلر (العباهر) علابط وزننده عبهر ایله ایکی معنای اولده مرادفدر العبهرة عبقره وزننده بشرهٔ وجودی نازك ولطیف وسیم صافی کبی بغایت آق وبراق اولان محبوبهٔ دلارامه دینور یقال امرأة عبهرة ای الرقیقة البشرة الناصعة البیاض وعبهره وهاسز عبهر اتنه طلو خاتونه دینور وخلقا وخلقا مجموعهٔ اجزای حسن وجمال اولان محبوبهٔ دلارایه دینور یقال امرأة عبهرة ای جامعة للحسن خلقا وخلقا (العتر) عینك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله (والعتران) فتحاتله مزراق وسائر نسنه قاتیلنوب سخت وشدید اولمق معناسنه در یقال عتر الرمح وغیره عترا وعترانا من الباب الثانی اذا اشتد ومزراق الده دترمك معناسنه در یقال عتر الرمح اذا اضطرب واهتز وعتر وعتور قعود وزننده آلت تناسل قوامه کلمك معناسنه دریقال عتر الذکر عترا وعتورا اذا انعظ وعتر بوغزلمق معناسنه در یقال عتر الشاة اذا ذبحها وعتر آلت تناسله دینور عینك کسریله ده جائزدر (العتار) کتان وزننده بودخی آلت تناسله دینور

[illegible] دینور یقال عتر الرجل عتارا اذا شجع [illegible] عتار ای قوی [illegible] وشدت [illegible] عتار ای شخص
[illegible] (العاتر) [illegible] فنحی [illegible] یقال هو کریم العتر ای
الاصل [illegible] کوکنی [illegible] کراه [illegible] عتر [illegible]
و [illegible] ایله [illegible] و عتر الاوزاع [illegible]
[illegible] جاهلیتده
[illegible] اصنام [illegible] شهر
رجبده [illegible] و عتر و لیله [illegible] عتر بن [illegible]
ابن [illegible] عبد الرحمن بن [illegible] العنزی [illegible] و عتر بن معاذ [illegible]
[illegible] و [illegible] و محمد بن موسی و [illegible] بن سلام
و [illegible] بن [illegible] و [illegible] محدثلردر [illegible]
[illegible] و [illegible] بن عتر التجیبی مصر [illegible] و [illegible]
[illegible] بن مرزوق [illegible] و عتر [illegible] و [illegible] و [illegible]
[illegible] دینور [illegible] اولان [illegible] دینور که
[illegible] ایله بر [illegible] وضع ایله [illegible] ایدرلر و هذیان [illegible]
یقال اتی بالعتر ای الهذیان (العتیرة) سفینه وزننده بو دخی اهل جاهلیتک
اصنامیچون ذبح ایلدکلری قیونه دینور (العتر) ضمتینله عاتر وعتورک جمعیدر که
قوامه کمش آلته دینور (العتر) فتحتینله شدت وقوت معناسنه‌در یقال فیه عتران
شدة وقوة وعتر اعتدندر عتر بن عامر ابو موسی الاشعری رضی الله عنه حضرتلرینک
جدی اسمیدر (العترة) عینک کسریله شول قلاده‌یه دینور که نسوان عرب مسک
وسائر خوشبو نسنه‌لر ایله تخمیر ایدوب کردنده طاقنورلر و عتره بر آدمک نسل
وذریتنه کذلک کرک معنی و کرک باقی قلانلردن بک یقین اولان اقربا و عشیرتنه
اطلاق اولنور اصل معناسندن مأخوذدر قال الشارح و منه حدیث ابی بکر
رضی الله عنه نحن عترة رسول الله علیه السلام و بیضته التی تفقأت عنهم قال ابن
الاثیر لانهم کلهم من قریش وکذا فی الحدیث خلفت فیکم الثقلین کتاب الله وعترتی
عترة الرجل اخص اقاربه وعترة النبی علیه السلام بنو عبد المطلب وقیل اهل بیته
الاقربون وهم اولاده و علی و اولاده و عتره دیشک کسکینلکنه دینور و کسکین
اولمرق انجه و نازک انجو کبی آبدار اولمسنه دینور یقال فی سنه عترة ای اشر
ودقة فی غروبه ونقاء و ماء یجری علیه وعتره مرزنجوش اسمیدر که تخریفه
مرجانکوش دیدکلری خوشبو نباتدر وکبره تعبیر اولنان نباتک خیارینه دینور که
بلیدن اخفول اولور محبوبک آغزندن سیلان ایدن لذیذ وخوشکوار سالیایه دینور

يقال تجرى من فه العتر اى الريقة العذبة و بر پارچه خاص مسكه دينور و عتره اسـاميدندر عترة بن عمر و بن الحارث و عترة بن غاريه ايكى متعين كمسـه لر ايدى (العتوارة) عينك كسريله بودخى مثلك پارچهسـنه دينور و بودور آدمه دينور يقال رجل عتوارة اى قصيرة وعربدن بركوچك قبيله آديدر بونده عينك ضميله ده زبانزددر (التعتور) تدحرج وزننده اطوار وافعالده ذكر اولنان عتواره قبيلهسنه بكزمك على قول آنلره نسبتلنمك معناسنهدر يقال تعتور الرجل اذا تشبه بالعتوارة اوانتسب اليهم (عاتر) ساتر وزننده بر خاتون آديدر (عتره) غرفه وزنـنـده ابن عامر بن كعبدر (عتر) زفر وزننده اسمادندر عتر بن حبيب هوازن قبيلهسـندن بربطندر ومحمد بن عتيره سفينه وزننده محدثيندندر قلعة عمارة بن عتير زبير وزننده فارس اولكهسـنده برقلعهدر وعتير اصحاب بدردندر على قول ثاى مثلثه ايلهدر (عثور) درهم وزننده بروادى آديدر (العثر) عينك فتحى وثى مثلثهنك سكونيله (والعثير) صرير وزنـنـده (والعثار) كتاب وزننده انسـانك و حيوانك اياغى سورچوب وتوكزيوب يره قپانمق معناسنهدر يقال عثر الرجل والفرس وعثر وعثر عثرا وعثيرا وعثارا من الباب الثانى والاول الرابع والخامس اذا كبا بومعنادندركه فلانك بخت واقبالى برزده و برباد اولدى ياخود اولسون ديجك يرده عثر جـده ديرلر تعس بخته معناسـنى اراده ايدرلر و عثر بر نسنديه مطلع اولمق معناسـنه مستعملدر كماسيذكر و يلان سويلك معناسـنه مستعملدركه كرچكدن قايقدر يقال عثر فلان اذا كذب وبدنده طمر آتمق معناسنهدر يقال عثر العرق اذا ضرب وعثرى معناسنهدركه يغمور صوبى سق ايلديكى زرع و اشجاره دينور كماسـيذكر وعثار كتاب وزننده شر ومكروهه اطلاق اولنور يقـال وقع فى عثار اى شر ومكروه (التعثر) تفعل وزننده بودخى اياق قايوب سورجمك معناسـنهدر يقال تعثر الرجـل بمعنى عثر (الاعثار) همزهنك كسريله برآدمك اياغنى قايدروب يره قپاتق معناسنهدر يقال اعثر فلانا اذا اتعسه وبرآدمى برشيئه مطلع قلمق معناسنهدر يقال اعثره عليه اذا اطلعه وبرآدمى برورطهيه القا ايچون سلطان و والى حضورنده قدح وفصل ومذمت ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اعثر به عند السلطان اذا قدح فيه يعنى طلب توريطه و ان يقع به فى عاثور (التعثير) تفعيل وزنـنـده بودخى برآدمى سورچديروب يره قپاتمق معناسنهدر يقال عثر فلانا بمعنى اعثره (العاثور) كافور وزننده بعض يره اولان ورطه ومهلكهيه دينور يقـال وقع فى عاثور اى مهلكة من الارض وبرآدمىيابر جانورى دوشورمك ايچون حفر وتهيئهقلنمشچقوره دينور وقويىيه اطلاق اولنور (العثور) قعود وزننده عثر كبى بر نسنهيه مطلع وآكاه اولمق معناسـنهدر من غير طلب ناكهانى مطلع اولمقدن عبارتدر كوياكه

آگاه اولمغه طوغرو دوشمش كبيدر يقال عثر على سر الرجل عثرا و عثورا من الباب
الاول اذا اطلع عليه (العثير) منبر وزننده طپراغه و هوايه آغان غباره دينور
ومنه يقال منقذها لانفخ فى العثير الغبن و بو زمينده اياق بر منقلبلك اوجلريله
دوندريلوب صريلان چامور وكيلك مقولهسنه دينور وآثر خفى معناسنه دركه ايلاو
بلونمز اولنوركه نتهكم عيثر دخى بو معنايه در صيقال وزننده ومنه المثل لا ارى له
اثرا ولا عثيرا اولا عيثرا * اى اثرا خفيا و بو ايكيده عينك كسره وفتحهاريله جائزدر
(العبثرة) بعثرة وزننده كوچك قزلر قال ايچون قوشى اوركدوب قاچرمق
معناسنه در يقال عبثرت الجارية الطير اذا رأها فزجرها (العبثر) عينك ضميله
مقو شغل قوشنه دينور و يلان سوزه دينور يقال يقول عثرا اى كذبا بو نده فتحتيله ده
جائزدر (العثرى) عربى وزننده عثر كبى بو دخى محضا يغمور ايله سقى اولنان زرع
و اشجاره دينور شارح ديركه كويا كه صاحبى اعمال وانتعاب ايلهيوب بنفسه صو
اوزره دوشمش كبى اولنور پس فتحتيله عثرى تغيير نسب قبيلندندر ومنه فى حديث
الزكاة [ما كان بعلا او عثريا ففيه العشر] هو من النخيل الذى يشرب بعروقه من ماء
المطر وكذا الزرع وعثرى دنيا وآخرت طلبندن معطل و فارغ اولان بى همت
كمسنهيه اطلاق اولنور يقال رجل عثرى اذا لم يكن فى طلب دنيا ولا آخرة بو معناده
بعضا يايى مشدد ايدرلر لكن صواب اولان مخفف اولمقدر قال الشارح ومنه الحديث
[ابغض الناس الى الله تعالى العثرى] وهو الذى ليس فى امر الدنيا ولا فى امر
الآخرة (عثر) بقم وزننده بر ارسلان يتاغى محل اسميدر (عثر) بحر وزننده يمنده
بر بلدهدر (عثارى) سكارى وزننده بر وادى آديدر (العثير) جعفر وزننده برشيئك
شخص و عينه اطلاق اولنور تقول رأيته بعثيره اى بعينه و شخصه شارح ديركه
بونده صواب اولان صيقل وزننده اولمقدر (عثره) زنخه وزننده كه اشبو [انه
عليه الصلوة والسلام مر بارض تسمى عثرة] حديثندن وارد اولمشدر بر ارضك آديدر
نتهكم حضر مادهسنده ذكر اولندى (عيثر) حيدر وزننده ابن القاسم دركه
محدثيندندر (عثير) زبير وزننده عثر مادهسنده ذكر اولندى (عثران) عمران
وزننده (وعثير) امير وزننده و (وعثير) خديم وزننده اساميدندر (العثمرة) قنفذه
وزننده صويى صوزيلوب قبوغى قالمش اولان اوزم دانهسنه دينور تقول ناولنى
عثمرة وهى من العنب ما امتص ماؤه وبقى قشره وعثمر هاشم طى قبيلهسى بلادنده
بر دوز قومسال اسميدر (العجر) فتحتينله بر آدمك وجودى ششمان و غليظ اولمق
معناسنه در يقال عجر الرجل عجرا من الباب الرابع اذا غلظ وسمن و بر آدمك قارنى
پك بيوك اولمق معناسنه در يقال عجر الرجل اذا ضخم بطنه و برنسنه پك وصلابتلو
اولمق معناسنه در يقال عجر الفرس اذا صلب (الاعجر) احمر وزننده وصفدر

کودەسی قالین وششمان اولان کشی یە وبیوك قارنلو کشی یە دینور یقال رجل
اعجر ای غلیظ سمن ویقال اعجر ای ضخم البطن (العجر) کتف وزننده (والعجر)
ندس وزننده صلب ومتین اولان شیئه دینور یقال وظیف عجر و عجر ای صلب
(العجرة) عینك ضمیله بدنده موضع عجره دینورکه حجم وغلظت اولان یریدر مراد
غلظت سببیله تومپ قباران یری اوله جقدر وآغاج مقوله‌سنده اولان دوکومه
وعقده‌یه دینور جمعی عجر کلور زفر وزننده ومنه المثل ★ یشکو عجره و بجره ★
ای عیوبه واحزانه وما ابدی وما اخفی (العجر) فجر وزننده‌بیون بوکمك‌معناسنه‌در
یقال عجر عنقه عجرا من الباب الثانی اذا ثناه و عجر و عجران خوفدن یاخود پك
عجله بر خصوصدن ناشی سرعتله مرور ایلمك معناسنه‌در یقال عجرالرجل عجرا
وعجرانا اذا مرسریعا من خوف ونحوه و اشـك قسمی ایکی اللرنی بردن قالدروب
واندروب واایاقلرنی خبیر یوغورر کبی کومك معناسنه‌در یقال عجر الحمار اذااقص
وحمله وهجوم ایلمك معناسنه‌در یقال عجر علیه بالسیف اذا حمل علیه و بر آدمی
بر نسنه‌دن منع ایلمك معناسنه‌در یقال عجر علیه اذا حجر والحاح و ابرام ایلمك
معناسنه‌در یقال عجر علی فلان اذا الح علیه (المعاجرة) مفاعله وزننده بودخی
سرعتله مرور ایلمك معناسنه‌در یقال عاجر الرجل اذا مرسریعا من خوف ونحوه
(الاعتجار) افتعال وزننده‌باشه دلبندی چکه‌آلتندن کتورمیه‌رك صارنمق‌معناسنه‌در
یقال اعتجر الرجل اذالف عمامة دون‌التلحی وتلحی دلبندك بعض‌طولانی‌چکه آلتندن
کتوره‌رك‌صارنمقدرکه عربلرك صارنشیدروا‌عتجار خاتون قسمی معجر طوتمق‌معناسنه‌در
یقال اعتجرت‌المرأة اذاتلبست‌المعجر ویقال خرجن معتجرات‌ای‌محتمرات بالمعاجر وخاتون
ولادتدن نومید اولدقدنصکره ولد طوغورمق معناسنه‌در یقال اعتجرت المرأة بغلام
اوجاریة اذاولدته بعدیأسها من‌الولد (المعجر) منبر وزننده نسوان عربه‌مخصوص
برنوع باش اورتوسنه دینور شارحك بیاننه کوره سربند دیدکلریدرکه جاردن
کوچك ومقنعه‌دن بیوك اولوب خاتونلر طولانی باشلرینه صارینورلرآنکله باشلری
قبالنور ومعجر یمنه‌مخصوص برکونه ثوب‌اسمیدر وچوالەشیه برطرزه ظرف آدیدرکه
لیفدن نسج اولنور (المعجور) معذور وزننده شول آدمه دینورکه ناس کندیدن
سؤال‌وجرایده‌رك اموالی توکنوب قالمامش اوله مثمود کبی‌الحاح معناسندن مأخوذدر
یقال رجل معجور علیه اذاکان قداخذ ماله کله بالسؤال (العجیر) امیر وزننده
عنین و بی‌رجولیت اولان آدمه وآته دینور یقال رجل وفرس عجیر ای عنین‌ترکیده
اکا پولوج تعبیر اولنور (عاجر وعجیر) زبیر وزننده (وعوجر) جوهروزننده
(واعجر) احمر وزننده (وعجر) بحر وزننده (وعجره) غرفه وزننده اسماء
رجالدندر وعجره برقبیله پدرینك اسمیدر وغنی قبیله‌سندن نافع نام کمسه‌نك فرسی

الجهر واصحاب كتب مصدرلر [illegible] الجهر [illegible] وزنسنده بر موضع
الجهر ويقول فيها [illegible] برشاعر [illegible] ([illegible]) كرمى وزنسنده [illegible] سوزه
ديرلر يقال كلام عجرى اى كثب [illegible] والداهيه ديرلر يقال [illegible] عجرى في
داهية ([illegible]) [illegible] وزننده [illegible] بر مطرحه ديرلر [illegible] الحين [illegible]
خارجدر كه [illegible] اول [illegible] وقاليس [illegible] اقل
[illegible] ([illegible]) [illegible] وزننده [illegible] آچلدقى [illegible] اقل ايدن
آدمه ديرلر [illegible] ديرلر كه [illegible] اوغلى [illegible] اونلر [illegible]
[illegible] اسلاف [illegible] يقال [illegible] اى [illegible]
لايضرني صيده في الصراع [illegible] (العجراء) حمراء وزننده دوز اوغوب
[illegible] دكنكه [illegible] يقال عصا عجراء اى ذات الابن (العجارى)
عجيب قحيه دواهي وآفته ديرلر يقال [illegible] اى الدواهي وكلكلره
[illegible] ديرلر كه [illegible] اوزره مقرنق [illegible] وبعض [illegible]
[illegible] (العجيرة) سفرجله وزننده [illegible] ديرلر كه
[illegible] اوله يقال امرأة عجيرة اى مكتنزة [illegible] الزوج (العجاهير) [illegible]
جمعيدركه عصفور وزننده‌در بوزكطار سببيله قوموقلرده حادث اولان يول يول
اوزون خطلره ديرلر (العجوجر) صنوبر وزننده كمكلرى ايرى قوموقلو آدمه ديرلر
(العجرة) حجره وزننده دوداغى اوزادوب قشيره دوندرمك معناسنه‌در يقال
عجره الرجل اذا مد شفتيه وقلبهما اشبو عجره دوداغنه وزنجيره برمقه مخصوصدر
(العجورة) عينك ضميله شيشمك قلاقنه ديرلر (العجرة) عينك وهانك فتحيله
اعضا واندام يقشقسز غليظه وناهموار اولمغه ديرلر يقال فيه عجرة اى جفاء وغلظ
الخلق بو راده جفاء يقسزلق معناسنه‌در (عجهور) جيحون وزننده بر حيوان
آيدر (العدر) عدر وزننده جرأت واقدام ايلمك معناسنه‌در يقال عدر عليه
عدرا من الباب الاول اذا اجترأ عليه وعدر صاتما نقلى چوق يغموره ديرلر بونده
عينك ضميله ده جائزدر تقول اصابنا عدر اى مطر شديد كثير (العدر) فتحتينله
كثرت مطر سببيله برمحلك صويى چوق اولمق معناسنه‌در يقال عدر المكان عدرا
من الباب الرابع اذا كثر ماؤه يعني بالعدر (الاعتدار) افتعال وزننده عدر معناسنه‌در
يقال اعتدر المكان بمعنى عدر وبر يغموردن اصلاق اولمق معناسنه‌در يقال اعتدر
المكان اذا ابتل من المطر (العادر) يلانجى آدمه ديرلر يقال رجل عادر اى كذاب
(العدار) كتان وزننده كميجى طائفه‌سنه ديرلر ملاح معناسنه (عدار) غراب
وزننده ارض يمنه مخصوص بر نوع دابه اسميدركه انسان قسمنه راست كلدكده همان
اوزرينه دوشوب نواحنه ايدرلر ونطفه‌لرى خرده خرده قورتجغزلردر بوجهتله بك

لوطی حقنده انوط من عذار ضرب مثلدر (وعدار وعدار) شداد وزننده اسامی
رجالدندر (انعندرة) دحرجه وزننده یغمور مشتد اولمق معناسنه‌در یقال عندر
المطر اذا اشتد فهو معندر (العیذهور) حیزبون وزننده جست ورونده ناقدیه دینور
(انعذر) عینك ضمی وذالك معجمه‌نك سکونیله اسمدر معروفدر یعنی بهانه‌یه دینورکه
برامرك اجراسنی ترك ایلمکه سبب ووسیله اولاندر جمعی اعذار کلور مؤلفك بصائرده
بیاننه کوره اشبو عذر ماده‌سی اصل عذره‌دن متفرعدرکه شیء نجس معناسنه‌در
قلفه ذکر ومرأة عذره وسائرلری آندن متصرفدر قلفه‌یه تشبیهاً جلد بکارت کذلك
حلق صبیانده اولان عارض وکبدك بالعموم عارض آنکله تسمیه اولندی وانسانك
محو ذنوبی ضمننده ایراد ایلدیکی بهانه دخی آندن اخذ اولندی کو یا که انکله نجس
کناهنی محو ایدر وانقطاع میاه معناسنه اولان اعتذارده ودروس منازل معناسنه
اولان اعتذارده وضوح عذر ایله ذنبی منقطع ومندرس اولانه تشبیه تصور اولنمشدر
وبدخویه عذور اطلاقنده مردارلق متصوردر وقالدیکه عذر اوچ کونه‌در بری
اول ایشی ایشلدم دیمکله حاصلدر ثانی شونسنه‌یه مبنی ایشلدم دیمکله‌درکه اول
نسنه‌یی ذکر ایله موقع ذنبدن خروج ایدر ثالث کرچه آنی ایشلدم لکن من بعد
ایشلمم دیمکله‌در وبوتوبه‌در پس هر توبه عذر اولوب امر بالعکس دکلدر بینلرنده
عموم وخصوص مطلق اولور انتهی وعذر وعذر ضمتینله (وعذری) بشری وزننده
(ومعذره) منقبه وزننده (ومعذره) مکرمه وزننده مصدرلردر بر آدمك ایراد
ایلدیکی عذر وبهانه‌یی قبول ایلمك معناسنه‌درکه معذور طوتمق تعبیر اولنور یقال
عذره فیما صنع عذرا وعذرا وعذری ومعذرة ومعذرة من الباب الثانی اذا قبل عذره
ورفع عنه اللوم فیه وعذر فوز وظفر معناسنه مستعملدر ومنه یقال فی الحرب لمن
العذر ای النجح والغلبة (المعذرة) میمك فتحی وذالك حرکات ثلاثیله (والعذرة)
عینك کسریله اسملردر ایراد اولنان عذر وبهانه‌یی قبول ایلمکه دینور (الاعذار)
همزه‌نك کسریله بودخی معذور طوتمق معناسنه‌در یقال اعذر فلانا فیما صنع بمعنی عذر
وبرماده ضمننده عذر وبهانه پیدا ایلمك معناسنه‌در یقال اعذر الرجل اذا ابدی عذرا
وحدث ایلمك معناسنه‌درکه عذره‌دن مأخوذدر یقال اعذر فلان اذا احدث وبر آدم
ایچون عذر ثابت اولمق معناسنه‌درکه معذور اولمقدر یقال اعذر من انذر ای ثبت له
عذر وبرآدم برخصوصده جد ومبالغه ایلیوب تقصیر ایلمك معناسنه‌در حال بوکه
کندیسنی مبالغه وامعان ایدر صورتنده ارأت ایلیه یقال اعذر الرجل فیه اذا قصر
ولم یبالغ وهو یری انه مبالغ قال الشارح ومنه حدیث ابن عمر [اذا وضعت المائدة
فلیأکل الرجل مما عنده ولا یرفع یده وان شبع ولیعذر فان ذلك یخجل جلیسه] ای لیبالغ
واعذار برخصوصده جد ومبالغه ایلمك معناسنه کلمکله معنای سابق ایله بینلرنده شبه

نصار اولور يقال اعذر الرجل فيه اذا بالغ و برآدمك عيوب وذنوبى كثير اولمق
معناسنه‌در يقال اعذر الرجل اذا كثرت ذنوبه وعيوبه ومنه الحديث [لن يهلك
الناس حتى يعذروا من انفسهم] يعنى انهم لا يهلكون حتى تكثر ذنوبهم وعيوبهم
فيعذروا من انفسهم و يستوجبون العقوبة ويكون لمن يعذبهم عذر كانهم قاموا بعذره
فى ذلك و يروى بفتح الياء من عذرته وهو بمعناه كما سيذكر واعذار آته اويان يچورمك
على قول كمنه باشلق طاقمق معناسنه‌در يقال اعذر الفرس اذا ألجمه او جعل له عذارا
واوغلانى ختان ايتمك معناسنه‌در يقال اعذر الغلام اذا ختنه وسنت دوكونه
احبابى ايچون طعام ترتيب ايتمك معناسنه‌در يقال اعذر للقوم اذا عمل طعام الختان
وانصاف ايتمك معناسنه‌در يقال اعذر الرجل اذا انصف و بركسه‌يه اويوب اثر
ايندير مك معناسنه‌در يقال اعذر فى ظهره اذا ضربه فاثر فيه و بر يرده فضلات
ومزبلات چوق اولمق معناسنه‌در يقال اعذرت الدار اذا كثرت فيها العذرة و بريكى
بنا يابدروب ياخود چوجق ختان ايلدكده ياخود برشئ جديد استفاده ايلدكده
احباب ايچون تهنيه طعامى ترتيب وضيافت ايتمك معناسنه‌در يقال اعذر الرجل
للاحباب اذا عمل طعام البناء او الختان او الاستفادة بشئ جديد وهلاكه مشرف اولمق
معناسنه‌در يقال ضرب زيد فاعذر على المجهول اى اشرف على الهلاك (العذر)
نذر وزننده (والعذر) عينك ضميله بونلرده برآدمك عيوب وذنوبى كثير اولمق
معناسنه‌در يقال عذر الرجل عذرا وعذرا من الباب الثانى اذا كثرت ذنوبه وعيوبه
ومنه الحديث المذكور قدروى حتى يعذروا من انفسهم بفتح الياء وچوجغى سنت
ايتمك معناسنه‌در يقال عذر الغلام اذا ختنه ودابه‌يه عذار يچورمك معناسنه‌در
يقال عذر الفرس عذرا وعذرا من الباب الثانى والاول اذا شد عذاره وچوجغى
عاذور يعنى بوغاز آغريسى انجتمك معناسنه‌در يقال عذر الصبى العاذور اذا اصابه
واوجعه فعذر على المجهول فهو معذور اى مصاب بالعاذور (التعذير) تفعيل
وزننده عذر ايراد ايدن آدمه عذر ثابت اولمامق معناسنه‌دركه مراد عذر كاذب
ايراد ايتمكدر يقال عذر الرجل تعذيرا اذا لم يثبت له عذر وذلك اذا لم يأت بعذر
صدق وبه فسر قوله تعالى [وجاء المعذرون] الآية كما سيجيئ وتازه اوغلانك خد
عذارى بتمك معناسنه‌در يقال عذر الغلام اذا نبت شعر عذاره و برنسنه‌يى نجس
ومردار ايله آلوده قلمق معناسنه‌در يقال عذر الشئ اذا لطخه بالعذرة وخانه وسرايك
رسوم وآثارنى بالكليه محو ومضمحل ايتمك معناسنه‌در يقال عذر الدار اذا طمس
آثارها وسنت دوكونى ياخود برجديد بنا و برجديد نسنه اتخاذ ايلمكله احبابه
ضيافت ايچون طعام ترتيب ايتمك معناسنه‌در يقال عذر فلان اذا اتخذ طعام العذار
وخلقى ذكر اولنان طعامه دعوت ايتمك معناسنه‌در يقال عذر الناس اذا دعاهم الى

طعام العذار (المعاذرة) مفاعله وزننده بو دخی عذر کاذب ایراد ایلمك معناسنه‌در
یقال عاذر الرجل اذا لم یثبت له عذر (التعذر) تفعل وزننده بر ایشدن کیرولنمك معناسنه‌در
یقال تعذر عن الامر اذا تأخر وبرماده بغایت دشوار اولمغله یولنه کیرمیوب حصولی
عدیم الامکان اولمق معناسنه‌در که عذر قوی ومانع عظیمی سببیله دائرهٔ حصوله دخولی
ممتنع اولور یقال تعذر الامر اذا لم یستقم و ذلك اذا صعب وتعسر مصنفلرك متعذری
ممتنع محلنده استعماللری بو معنادندر ابتداء بالساکن کبی وبر شیئك رسم واثری محوونابود
اولمق معناسنه‌در یقاله تعذر الرسم اذا درس ونجس ومرداره بیلاشمق وآلوده
اولمق معناسنه‌در یقال تعذر الشیء اذا تلطخ بالعذرة وبرآدم کندی نفسی ایچون برماده
ضمننده عذر وعلت ایلمك معناسنه‌در که دلیل ایله اعتذار ایلمك اولور یقال تعذر
الرجل اذا احتج لنفسه وفرار ایلمك معناسنه‌در یقال تعذر الرجل اذا فر (العذیر)
امیر وزننده عاذر معناسنه‌در عذر وبهانه‌یی قبول ایدن آدمه دینور ومنه قول علی
کرم الله وجهه وهو ینظر الی ابن ملجم * ارید حیاته ویرید قتلی * عذیرك
من خلیلك من مراد * ویقال عذیرك من فلان بالنصب ای هات من یعذرنی وعذیر
برآدم برنسنه‌یی ایشلدکده معذور اولمق ایچون طلب وتشبث ایلدیکی حالته دینور که
باعث اعتذاری اولور وعذیر معین ونصیره اطلاق اولنور تقول من عذیری من فلان
ای نصیری (العذار) کتاب وزننده آتك اویانندن ویولارندن یکاقلرینه کلان یرینه
دینور که باشلق صالنتیسی اوله‌جقدر باشلغه دخی اطلاق اولنور جمعی عذر کلور
ضمتینله ایکی طرفنه عذاران دینور وصقالك ایکی جانبنه اطلاق اولنور اصل قولق
یومشغنه طوغری بیاض اولان یرز اولوب بعده صقاله سرایت ایلدی وعذار بر بنای
جدید وختان صبی وبرشیء جدید استفاده ایلدکده احباب ایچون تهیئه وترتیب اولنان
ضیافته دینور تقول کنا فی عذار فلان وهو طعام البناء الجدید والختان والاستفادة
بالشیء الجدید وشول غلیظ یره دینور که بر واسع وهموار صحرانك اورته سنده یاخود
بعض یرنده معترض اوله وعذار العراق کوفه ناحیه‌سنده طف نام محلدن آچلوب
متوسع اولان ارضك اسمیدر وعذارین که تثنیه‌در ذوالرمه نام شاعرك شعرنده واقع
اولمشدر ایکی اوزون اوزادی قوملق یاخود ایکی طریق مراددر وعذار شرم وحیایه
اطلاق اولنور عذار دابه‌دن مأخوذدر که مسبب ایلز بو معنادندر که خلیع العذار
بی شرم وحیاء دیمکدر که لسانمزده صیبریق تعبیر اولنور کویا که صیبرلقله مسبب
وصالمه اولمشدر وعذار برکونه تمغا اسمیدر که طوارك عذارینه باصیلور که باشلق
صالنتیسی کلان یره اوزون اوزادی اوریلور وعذار النصل ناملونك وتمرنك آغزینه
اطلاق اولنور ایکی آغزینه عذاران دینور یقال شحذ عذاری النصل ای شفرتیه
وچهره‌ده یکاغه اطلاق اولنور یقال غلام لطیف العذار ای الخد وکندوسیله دونك

[illegible] (العذار) [illegible]

وعذار [illegible] (العذرة) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

وعذار [illegible] اولان قبیله [illegible] (المعذور) [illegible]

علته دینور (المعذور) [illegible] (العذراء) [illegible]

وزننده بكر قیزه دینور [illegible] عذارى [illegible]

[illegible] وعذراء [illegible] وعذراء [illegible]

مقوله‌سی [illegible] اقرار و [illegible]

قوملغه وصف اولنور كه اصلا ایاق بصوب چكلنمش اوله یقال رملة عذراء اذا

صار لم توطأ ودلخ النجوید وصف اولنور یقال درة عذراء ای غیر مثقوبة وسنبله

برجنه على قول جوزاء برجنه اطلاق اولنور قیز صورتنده اولدیغیچون وعذراء

مدینهٔ منوره‌نك اسیدر ودمشق شامده بر برید مسافه‌ده بر موضع آیدركه آنده معاویه

بن حجر قتل اولندى على قول شامده بر معروف قریه‌در (العاذر) عذر و بهانه قبول

ایدن آدمه دینور و خاتونلرده اولان استحاضه طمرینه دینور ویاره صاغالدقدنصكره

قلان ازینه دینور و نجس و غائطه دینور عاذره دخی دیرلر هایله (العذرة) زخمه

وزننده بودخی غائطه دینور (العذرة) ثمره وزننده اواوكنه وحوالیسنده اولان

عرصه‌یه دینور فناءدار معناسنه و ناسك مختتم اولدیغی محلسه دینور و بغدانی اتخندن

چقان آتيلەجق كمتر نسنەيە دينور (المعاذير) معذارك جميدركە پردەيە دينور قال الشارح قال ابوعبيد عن الضحاك فى قوله تعالى [ولوالقى معاذيره] الاية اى ستوره ومعذار حجت ودليلە اطلاق اولنور يقال اتى بالمعذار اى بالحجة (العذور) عملس وزننده ايچريسى واسع اولمغله طويمق بيلمز اولان حشارى اشكە دينور وبدخوى وشديدالنفس اولان آدمە دينور وملك شديدە دينوركە تملك واستيلاسى هركسە ممكن اولميە (الاعتذار) افتعال وزننده برآدم عذر وبهانە سرد ايلەكله قصورنى ديلك معناسنەدر يقال اعتذر عنه اذا طلب قبول معذرته وبرمحلك رسم واثرى محو ومضمحل اولمق معناسنەدر يقال اعتذر الرسم اذا درس واعتذار اشتكاء معناسنەدر يقال اعتذر عنه اذا شكا وباشده صارلمش صارغه اكسەدن ايكى اوج صاليورمك معناسنەدر يقال اعتذر العمامة اذا ارخى لها عذبتين من خلف وصو كسلمك معناسنەدر يقال اعتذرت المياه اذا انقطعت (عذر) حسن وزننده ابن وائل دركە ابوموسى الاشعرى جنابلرينك جدى اسميدر (عذر) زفر وزننده ابن سعدركە همدان قبيلەسندندر (المعذر) محدث وزننده كە اشبو [وجاء المعذرون] الايه اصلى معتذر ايدى كە اعتذاردندر تاء ذاله قلب وادغام وفتحەسى ماقبلنه نقل اولنمشدر فالمعنى المتعذرون الذين لهم عذر وقديكون المعذر غير محق فالمعنى المقصرون بغير عذر وقرأ ابن عباس بالتخفيف من اعذر وكان يقول والله لهكذا انزلت وكان يقول لعن الله المعذرين كان المعذر عنده انما هو غير المحق وبالتخفيف من له عذر تفسير بيضاويدە تعذيردن دخى اسم فاعل اولمق مرويدر يقال عذر فى الامر اذا قصر فيه موهما ان له عذرا ولا عذر له (العذافر) فايلەعلابط وزننده ارسلانە دينور و ياوز عظيم الجثه دوەيە دينور مؤنثنده عذافره دينور وعذافر بر رجل اسميدر (العذوفر) غضنفر وزننده عذافر ايلە معناى ثانيدە مرادفدر (التعذفر) تدحرج وزننده پك دارغنلق پيدا ايلمك معناسنەدر يقال تعذفر الرجل اذا تغضب (العذمهر) سفرجل وزننده كنكيش وميدانلى يره دينور يقال بلد عذمهر اى رحب واسع (العر) عينك فتحى ورانك تشديديله (والعر والعرة) عينلرك ضميله اويوز علتنه دينور جرب معناسنه على قول عينك فتحيله اويوزلغه دينور وضميله بركونه قرحەيە دينوركە دوە كوشكلرينك بيونلرنده عارض اولور وبرنوع علت اسميدركە دوە قسمنه مخصوصدر مبتلا اولان دوەلرك اويوزكبى تويلرى قاوليوب دوكيلور سائره سرايت ايلمامك ايچون اول دوەلره داغ اوررلر وعر عينك فتحيله مصدر اولور دوە قسمى اويوز اولمق كذلك علت مذكورەيە اوغرامق معنالرينه يقال عرت الابل عرا من الباب الاول والثانى اذا جربت ويقال عرت الابل على المجهول ويقال عرت الابل وعرت اذا اصابه داء العرة وهى داء يتمعط منه وبر الابل وهى معرورة وعر برآدمى بحضور ومغموم ايلمك معناسنه مستعملدر يقال

عر فلانا اذا لطخه و بر آدمه و نسوه كريهه اسناديله آلوده قلمق معناسنه مستعملدر يقال
عره بشر اذا لطخه به و بر آدمدن من غير سؤال احسان اميديسنه تمشت معناسنه در يقال
عر فلانا اذا اتاه معترا و بر آدمى بر وجهله ومكروهه دوچار ايلمك معناسنه در يقال
عر فلانا اذا اصابه بمكروه و دوه نك اوزنجى صغير ياخود قليل ياخود كثرت اولمدن
بر مرضدن زائل اولمق معناسنه در يقال عر سنام البعير عرا من الباب الرابع اذا صغر
اوقل اوذهب وعرعار كبى وقتدن مقدم سوددن كسلش ولده دينور كاسبذ كر
بونده وصف اولنور (المعرورة) جرب علتنه كذلك ذكر اولنان عره علتنه
اوغرامش دوه لره دينور يقال عر البعير وعرت الابل فهو معرور وهى معرورة
(التعرعر) تزلزل وزننده بودخى دوه قسمى ذكر اولنان عره علتنه اوغرامق
معناسنه در يقال تعرعرت الابل بمعنى عرت (الاستعرار) اويوز علتى دوه لره يايلق
معناسنه در يقال استعرهم الجرب اذا فشا فيهم (العرار) فعليله (والعرور)
فعول وزننده اويوز علتنه اوغرامغه دينور و دوه نك اوزنجى صغير ياقليل ياخود زائل
اولمغه دينور (الاعر) امر وزننده وصفدر اويوز دوه يه دينور يقال بعير اعر
اى بين العرر والعرور يعنى اجرب وكوكسى ويونى سموز اولان اشكه دينور يقال
حمار اعر اى سمين الصدر والعنق واوزنجى صغير ياقليل ياخود بر عارضه سببيله زائل
اولمش اركك دوه يه دينور يقال جمل اعر اى بين العرر (المعرار) معيار وزننده
شول خرما آغاجنه اطلاق اولنور كه اويوزه اوغرامش دوه كبى انجقلقندن برك وبارى
دوكيلور اوله يقال نخلة معرار اى جرباء (المعرة) ميمك وعينك فتحيله عر كلمه سندن
مأخوذدر اويوزلغه دينور يقال فيه معرة اى جرب بو مناسبتله كناهه اطلاق اولنور
واذى واشكنجه معناسنه مستعملدر تقول لاتفعل هذا لا تصبك منه معرة اى اثم اواذى
وغرامت وديت وجنايت معنالرينه مستعملدر ومعره بر كوكب آديدركه كهكشان
قربنده اولور اساسك بيانه كوره معره فلكده جهت شاميه ده بر محل اسميدر كه
نجومى كثير ومشتبكدر اويوز دوه يه تشبيه اولنمشدر اكا مبنى فلكه جرباء ديرلر ومنه
سئل اعرابى عن منزله فقال نزلت بين المجرة والمعرة اراد بين حيين كثيرى العدد
ومعره امير وسر عسكرك اجازتى اولميه رق عسكرك جنك وقتال ايلمسنه دينور قال
الشارح ومنه حديث عمر [اللهم انى ابرأ اليك من معرة الجيش] وهو قتال
الجيش دون اذن الامير ومعره غضبدن ناشى چهره نك لونى دونمكه دينور (العرار)
كتاب وزننده دوه قوشى اوتمك معناسنه در يقال عر الظليم عرارا من الباب الثانى
اذا صاح (المعارة) فى الاصل مفاعله وزننده (والعرار) قتال وزننده بودخى اول
معنايه در يقال عار الظليم معارة وعرارا اذا صاح ومعارره فك ادغامله بر يرده اكلنوب
قالمق معناسنه در تقول عاررت فى المكان معاررة اذا تمكثت (التعارر) فى الاصل

تفاعل وزننده کیجه اویومیوب فراش ایچره کندی کندیسنه سویلنه‌رك تقلب ایلك معناسنه‌در یقال هو یتعار ای یسهر ویتقلب علی الفراش لیلا مع کلام لکن اساسده و نهایه‌ده تعار اویقودن کلامله اویانوب قالقمق معناسنه مرسومدر قال فی الاساس وفی الحدیث [کلما تعاررت ذکرت الله تعالی و کان سلیمان اذا تعار من اللیل قال سبحان رب النبیین واله المرسلین] وهوان یهب من النوم مع کلام وبو صباح معناسنه اولان عرار ظلمیدن مأخوذدر (العر) عینك ضمیله یمنده عدن ایالتنده واقع جبل مشهورك آدیدر وتازه اوغلانه دینور وقوش قسمنك صاغمسنه وچقرمسنه دینور (العرة) هایله تازه قیز ه دینور وقوش ترسنه وانسان نجسنه دینور ودوه‌اورجکنك یاغنه دینور وبرشر وکریهه‌یه اوغرامغه دینور و جرم و جنایته دینور و شول کمسیه اطلاق اولنورکه قوم وعشیرتنك شین وقبحی یعنی لکه‌سی اوله یقال هو عرة قومه ای شینه (العرار) سحاب وزننده عرکبی وقتندن مقدم سوددن کسلمش ولده دینور یقال ولد عرار و عرای معجل عن الفطام مؤنثنده عراره و عره دینور وعرار قودوقصاص معناسنه‌در وشول شیئه دینورکه حسی یاخود معنوی شیئ آخره مقابل کله مثلا قاتلك دمی کبی که مقتولك دمنه مساوی ومقابل اوله یاخود برمقتولك دمی که قبیله‌ قاتلدن برمقتول آخرك دمنه مساوی کله وعرار بروادی اسمیدر وبهار البر اسمیدرکه پاپادیه‌نك صغر کوزی دیدکلریدر بهار دخی دیرلر مفردی عراره‌در هایله وعراره قاتیلق شدت معناسنه‌در ورفعت وسودد وعزت معناسنه‌در وداءما اوغلان طوغورر اولان خاتونلره دینور وبد خویلق معناسنه‌در یقال فیه عرارة ای سوء الخلق (المعتر) مضطر وزننده فقیر وکدایه دینور یقال رجل معتر ای فقیر وفقر واحتیاجی سببیله من غیر سؤال احسان وعطیه‌یه معترض اولان آدمه دینورکه جنابندن یاخود حیاسندن سؤاله نفسنی مطاوع اولمیوب لکن لسان حالله متعرض اوله وبوقانع ایله سائل بیننده اولان فقیردر یقال جاءه معترا ای متعرضا للمعروف من غیر ان یسأل (الاعترار) افتعال وزننده معتر مذکوردن مصدردر یقال اعتره وبه اعترار اذا اعترض للمعروف من غیر ان یسأل (العریر) امیر وزننده برقوم وعشیرت ایچره غریب اولان آدمه دینور یقال هو عریر ای غریب فی القوم (المعرور) اوشومش آدمه دینور یقال رجل معرور ای مقرور وشول آدمه دینورکه اوزرنده برقرار اولمیوب برحادثه‌یه دوچار اولمش اوله یقال رجل معرور اذا کان قد اصابه مالا یستقر علیه ومعرور بن سوید محدثیندندر (المعرورة) هایله سودینه نظر اصابت ایلمش خاتونه دینور یقال امرأة معرورة اذا صارت قد اصابت فی لبنها عین (العرة) عینك فتحیله جنکده اولان سختی و شدت حالتنه دینور یقال اخذتهم عرة الحرب ای شدتها وخصلت قبیحه‌یه دینور (الاعرار) همزه‌نك کسریله برمحل کوبره‌لواولمق

معناسنه‌در يقال اعرت الدار اذا صارت ذات عرة (العراء) غراء وزننده ذكر اولنان اعر لفظندن مؤنثدر اويلجى صغير يا قليل يا خود زائل اولان نافه‌يه ديرلر وبكر قيزه ديرلر (العراعر) علابط وزننده شريف وجليل الشان آدمه ديرلر جمعى عراعر كلور عينك فتحيله و برقومك سركرده سنه ديرلر يقال هو عراعر القوم اى سيدهم وصمول وطاولو دوه‌يه ديرلر وبرموضع آديدركه آندن طونز حلب اولنور (العرعرة) عينلرك ضميله هرشينك تپه‌سنه ومعظم اولان يرينه ديرلر يقال عرعرة الجبل والسنام وكل شئ اى رأسه ومعظمه وبرون دلكلرينك مابينه ديرلر وصاتوتك قرجنه ديرلر وتقول العرب ركب فلان عرعره اذا ساء خلقه يعنى خويلنك وخودرايلق ايلدى ديمكدر معناى اولدن مأخوذدركه كبر وترفع جهتيله موافقت ايتيوب سركشلك ايلديكندن كنايه‌در (العرعرة) زلزله وزننده برآدمك كوزنى اويوب چقارمق معناسنه‌در يقال عرعر عينه اذا اقتلعها وشيشه‌نك طپاسنى چقارمق معناسنه‌در يقال عرعر صمام القارورة اذا استخرجه وعرعره اسم اولور شيشه‌نك آغزنده اولان طپه‌يه ديرلر بو معناده عينلرك ضميله‌ده جائزدر و باشنك دريسنه ديرلر وعرعره اضطرابلانمق معناسنه‌در يقال عرعر الشئ اذا حركه وصبيان عربه مخصوص برنوع لعب اسميدر (العرعر) فدفد وزننده شجر سرو اسميدركه فارسى الاصلدر لكن مشهورى طاغ سرويسى اوله‌جقدركه تيكنلو آردج تعبير اولنور (عرعار) عينك فتحى وآخرينك كسرى اوزره بناسيله عرعره ديدكلرى لعب مذكورك اسميدر (عرار) قطام وزننده براوكوزك آديدر ومنه المثل ★ باءت عرار بكحل ★ كحل نخل وزننده بشقه براوكوزك آديدركه بركون برى بريله سوسشدكلرنده ايكيسيده هلاك اولديلر ايكى نسنه برى بريله برابر اولدقده ضرب اولنور (العارورة) قارورة وزننده اوغورسز مشئوم آدمه ديرلر يقال هو عارورة اى مشئوم واورلجى اولميان دوه‌يه ديرلر ظاهرا برعلت يا كثرت استعمال سببيله زائل اولمشدر (العرى) عينك ضميله زوجى غائب اولان خاتونه ديرلر وجوهرينك عراره ماده‌سنده وعراره برفرسك اسميدر ديمسى تصحيفدر زيرا اول فرسك اسمى عراده‌در داله كذلك استشهاد ايلديكى بيتده دخى تصحيفدر ظاهرا ابن فارسك مجمل نام كتابندن اخذ ايتمشدر مع هذا ابن فارس صحيح اولمق اوزره آنى دال مهمله بابنده رسم ايتمشدر شارح ديركه ابو منصور دخى جوهرى كبى را ايله رسم ايتمشدر (معره) فتحاتله حما ايله حلب بيننده بربلده آديدر نعمان لفظنه اضافتله معرة النعمان ايله مشهوردر نعم ماده‌سنده مذكوردر ومعرة علياء آنده برمحله‌در و معره حلبه برمرحله مسافه‌ده برسنجاق اسميدركه حالا معرة مصرين ايله متعارفدر وكفرطاب قربنده برقريه آديدر وافاميه قربنده برقريه آديدر ومعرهاسر شام اولكه‌سنده اون

برقریه اسمیدر (معرین) کسر رای مشدده ایله نصیبین نواحیسنده بربلده در وشیرز قضاسنده برقریه در وحما قضاسنده برقریه درکه آنده اولان طاغده برمشهد واردر زیارت اولنور واعزاز شمالیسنده برقریه آدیدر (العزر) عینك فتحی وزای معجمه نك سکونیله لوم وسرزنش ایلك معناسنه در یقال عزره عزرا من الباب الثانی اذالامه ویاردم ایلك معناسنه در یقال عزر فلانا اذا اعانه ومنع ایلك معناسنه در یقال عزره اذا منعه وجماع ایلك معناسنه در یقال عزر جاریته اذا جامعها وبرآدمه برایش اوزره جبر واکراه ایلك معناسنه در یقال عزره علی الامر اذا اجبره وبرآدمی باب دین وملت وفرائض وسائر احکام شرعیه اوزره توقیف وتمکین ایلك معناسنه در یقال عزر فلانا اذا وقفه علی باب الدین والفرائض والاحکام وعزر اکینی بچیلان ترلاده باقی آکیز وچاپر مقوله سنی طوار اوتارمق ایچون صاتدقده منعقد اولان ثمن وبهاسنه دینور (التعزیر) تفعیل وزننده بو دخی لوم وتوبیخ ایلك معناسنه در یقال عزر فلانا اذا لامه وتأدیب ایلك معناسنه درکه حد شرعیدن ناقص ضرب ایتمکدن عبارتدر وعلی قول اشد ضرب ایله ضرب ایلك معناسنه در یقال عزر الجانی اذا ضربه دون الحدا وهو اشد الضرب وبو نصرت یاخود منع معناسندن مأخوذدر وبرکسه یی اولولمق توقیر وتعظیم معناسنه در یقال عزر فلانا اذا فخمه وعظمه بو صورتده اضداددن اولور وبرآدمه برخصوصده یاردم ایلك معناسنه در یقال عزره اذا اعانه وتقویت ایلك معناسنه در یقال عزره اذا قواه وبرمغلوبه نصرت ایلك معناسنه در یقال عزره اذا نصره نصرت اعانتدن اخص در (العزیر) امیر وزننده بو دخی اکین بچلدکدنصکره یرنده قلان صاتلمش اوتلق بهاسنه دینور (العزایر والعیازر) عینلرك فتحیله مغیلان مثللو ایری میشه آغاجلرندن وعرفج وثمام مقوله سندن کبیر اولان اشجاره دینور وکراسته لك قوری کسلمش آغاجلره دینور وکسیلوب وقوپدقدنصکره یرنده قلان آغاج بقیه لرینه دینور وبونلرك مفردلری مسموع دکلدر (العیزار) بیطار وزننده صلب وشدید اولان شیئه دینور وجست وخفیف الروح غلامه دینور وبرکونه صرچه قدحه دینور اکا عیزرانه دخی دیرلر (ابوالعیزار) برنوع قوشك کنیه سیدرکه بیونی اوزون اولور صولرده کزر علی قول طورنا قوشنه دینور (العوزر) جوهر وزننده اشك کنکری دیدکاری اوتك جبلی نوعیدر (عیزار) بیطار وزننده (وعیزاره) هایله (وعزره) طلحه وزننده (وعزرار) سلسان وزننده (وعزران) سحبان وزننده اسامی رجالدندر (العزور) جعفر وزننده بدخوی آدمه دینور ودیوث وقورمساق کسیه دینور یقال هو عزور ای السیء الخلق وکذا الدیوث وعزور مدینه دن اوته جحفه نام موضعك عقبه سی اسمیدرکه اوزرندن مکه یه عزیمت اولنور (العزورة) حیذره وزننده تپه یه دینور

اثنه معناسنه وعبوره مكه قربنده برموضع آديدر اهل مدينه دن بعضاء مكه يه [illegible]
بوقربده رحلت ايمشدر (عاذر) هاجر وزننده عيسى بن على نبينا وعليه السلام
حضرتلرينك احيا ايلدكلری رجلك آديدر (عزير) امير وزننده كه اسم اعجمى در
علميت ايچون منصرف اولور يعنى لوط ونوح قبيلندن اولور بو بر عزرك مصغری
وانصره در شارح ديركه عزير اسم عبرانيدر وتصغيرده احيد ايدی بنی اسرائيلدندر
(العبواره) عينك فتحيله قيس نام شاعرك والده سى آديدر (العسر) عينك ضميله
(والعسر) ضمتيله (والعسر) فتحتيله (والمعسور) مفعول وزننده بر ايش كوج
ودشوار اولمق معناسنه در يقال عسر الامر عسرا وعسرا وعسرا ومعسورا من الباب
الرابع ضد يسر ويقال عسر الامر عسرا وعسارة من الباب الخامس (العسرة)
عينك ضميله (والمعسرة) ميمك وسينك فتحيله (والمعسرة) سينك ضميله (والعسرى)
بشرى وزننده اسملردر كوجلك وچاره سزلق معناسنه در يقال فى هذا الامر عسرة
ومعسرة ومعسرة وعسرى خلاف الميسرة وفقر واحتياج معناسنه اطلاق اولنور
نته كه مقابلری ثروت وغنايه اطلاق اولنور شارح ديركه يسرى ايسرك دخى مؤنثى
اولنور (العسر) كتف وزننده باب رابعدن (والعسير) امير وزننده باب خامسدن
صفتلردر دشوار اولان ايشه دينور يقال امر عسر وعسير ضد يسير وسخت وشديد اولان
على قول شوم ومنحوس اولان وقته اطلاق اولنور اعسر كبى كاسيد كه وچيره شت اولان
ايشه اطلاق اولنور يقال حاجة عسر وعسير اى متعسرة وعسر كتف وزننده طبيعتى
چتوز بد مزاج آدمه اطلاق اولنور يقال رجل عسر اى بين العسر شكس
وعسير امير وزننده شول عجمى ناقه يه اطلاق اولنوركه هنوز باش چكلمكله تعليم ايچون
بونده لق چكوز يلوب ايلكه شروع اولنه وعسر عسير كبى هنوز باش چكلمش اركك
دوه يه دينور وعسير كه اونه جق سنه سنده قصير قالمش ناقه يه دينور وسكردركن
قويرغنى قالدرر اولان ناقه يه دينور يقال ناقة عسير اذا كانت ترفع ذنبها فى عدوها
(الاعسر) احمر وزننده بو دخى سخت وشديد ياخود اوغورسز وقته وصف اولور
يقال يوم عسر وعسير واعسر اى شديد اوشوم واعسر صولاق آدمه دينور يقال
رجل اعسر اذا كان يعمل بشماله مؤنثنده عسراء دينور واعسر يسر يانك وسينك
فتحيله صاغيله وصوليله ايشلين آدمه دينور يقال رجل اعسر يسر اذا كان يعمل بيديه
جميعا (التعسر) تفعل وزننده (والتعاسر) تفاعل وزننده برايش صرپلنوب
كوجلنمك معناسنه در تقول تعاسر على الامر وتعاسر اذا اشتد والتوى وتعسر بركلام
چيره شت ومشتبه اولمق معناسنه مستعملدر يقال تعسر القول اذا التبس (الاستعسار)
بو دخى برايش چتوزلنغله كوجلك معناسنه دريقال استعسر الامر اذا اشتد والتوى
وبرشينك عسرته دوچار اولمسنى ايستمك معناسنه دريقال استعسره اذا طلب معسوره

(العسر) كسر وزننده (والعسر) عينك ضميله بورجلونك يك تنكدستلكي حالنده تقاضا ومؤاخذه ايلك معناسنه‌در يقال عسر الغريم عسرا وعسرا من الباب الاول والثانى اذاطلب منه على عسرة وزمان سخت ودشوار اولمق معناسنه مستعملدر يقال عسر الزمان اذا اشتد وقبض اولمق معناسنه مستعملدر يقال عسر عليه مافى البطن اذالم يخرج وبرآدمه مخالفت ايلك معناسنه مستعملدر يقال عسر عليه اذا خالفه وبرآدمك صول جانبندن كلك معناسنه‌در تقول عسرنى فلان اى جاء عن يسارى وعسر وعسران فتحاتله ناقه سكردركن قويرغنى قالدرمق معناسنه‌در يقال عسرت الناقة عسرا وعسرانا من الباب الثانى اذارفعت ذنبها فى عدوها (الاعسار) همزه‌نك كسريله بودخى فقير وبى‌نوا اولمق معناسنه‌در يقال اعسر الرجل اذا افتقر وبورجلويه بغايت تنكدستلكى وقتده مؤاخذه وتقاضا ايلك معناسنه‌در يقال اعسر الغريم بمعنى عسره و ولادت حالتى صربلنوب دشوار اولمق معناسنه‌در يقال اعسرت المرأة اذا عسر عليها ولادها وناقه‌سنه‌سنده طوغورميوب قصيرقالمق معناسنه‌در يقال عسرت الناقة اذا اعتاطت فى عامها فلم تحمل (المعاسرة) مفاعله وزننده برآدمه چتينلك ايلك وچپارزلقله معامله قلمق معناسنه‌در يقال عاسره اذا عامله بالعسرة (التعسير) تفعيل وزننده بودخى برآدمه مخالفت ايلك معناسنه‌در يقال عسر عليه اذا خالفه وبرآدمك صول طرفندن كلك معناسنه‌در تقول عسرنى فلان اذاجاء عن يسارك (العسر) فتحتينله بدخويلق شكاسه معناسنه‌در وبرآدم صولاق اولمق معناسنه‌در يقال عسر الرجل والمرأة عسرا من الباب الرابع اذا كان اعسر (العسراء) حمراء وزننده صولاق خاتونه دينور وقنادلرى اوجلرنده آق يلكلرى اولان طوشنجل قوشنه دينور وصول قنادينك يلكلرى صاغندن چوق اولان طوشنجله دينور وقنادك مقدمنده اولان بياض يلكلره دينور قادمة بيضاء معناسنه وعسراء ضعيف الروايه على بن محمد بن عيسى الخياط نام محدثك والدهسى اسميدر (الاعتسار) افتعال وزننده هنوز باش اوكرنمدك طور ناقه‌يه برونده‌لق ويولارطاقوب نمك معناسنه‌در يقال اعتسر الناقة اذا اخذها ريضا فخطمها وركبها وبرآدم كره وجبر ايله اوغلنك مخصوص مالندن آلمق معناسنه در يقال اعتسر فلان من مال ولده اذا اخذ منه كرها (العوسرانة والعيسرانة) عينلرك فتحيله باش اوكرنمدن ركوب اولنان ناقه‌يه دينور يقال ناقة عوسرانة وعيسرانة اى عسير (العيسران) سينك ضميله (والعيسرانى) ياى مشدده ايله باش اوكرنمدن بنلن اركك دوه‌يه دينور وعيسران برنبات آديدر (العاسر) سكردركن قويرغنى قالدرر اولان ناقه‌يه دينور يقال ناقة عاسر اذاكانت ترفع ذنبها فى عدوها (العسرة) فتحاتله بودخى قادمة بيضا معناسنه‌دركه مقدم جناحده اولان آق يلكلردر (العسرى) سكرى وزننده وبشرى وزننده

و تبوك ماكول بر اسمدر (جيش العسرة) كوچك عسكرى ديمكدر تبوك غزوه‌سنه عازم اولان عسكر سلطان الانبيايه اطلاق اولنمشدر عليه الصلوة والسلام زيرا هوالك كال حرارتى هنگامنده مدينة المنورة‌ده سفر مزبور غايت دشوار اولمشيدى (العسر) عين كسريله بنى طائفه‌سندن برقبيله‌نك يا خود بر صنف آدمدركه آنده بنى طائفه‌سى ساكن اولورلر وبعضا عينى مفتوح ايدرلر (العسارات) عينك ضميله (والعسارى) سكارى وزنده برى برينك عقبنده يوريوب كيدن جماعته دينور يقال جاء القوم عسارات وعسارى اى بعضهم فى اثر بعض (التعسير) شارحك تصويبى اوزره امير وزنده برقوبى اسميدركه فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى اكا يسيره تسميه ايلديلر (العوسرانية) عينك ضميله سكرديكن قويرغنى قالدرمق عادتى اولان ناقه‌يه دينور يقال ناقة عوسرانية اذا كانت من دأبها تعسير ذنبها اذا عدت ورفعه (العساريات) عينك ضميله طاغلغان وناروطار جماعته دينور يقال ذهبوا عساريات اى متفرقين فى كل وجه (المعسر) منبر وزنده يورجلويه تضييق وتقاضا ايدر اولان آدمه دينور يقال رجل معسر اى مقعط على غريمه (غزوة ذى العشيرة) شين معجمه ايله اعرف واشهردر (العسبر) باى موحده ايله قنفذ وزنده قبلانه دينور نركى مونثنده عسبره دينور (العسبور) زنبور وزنده (والعسبورة) هايله اركك كوپك قورد ايله چفتلشدكده بيلرندن متولد اولان اينكه دينور وعسبر وعسبوره صوى وجست ورونده ناقه‌يه دينور (الاعسجور) جيرنبون وزنده صلب وخفيفتقان ناقه‌يه دينور وجست ورونده‌اولانه دينور وجن طائفه‌سنك پك خبيثنه دينور سعلاة معناسنه قونجلوز تعبير اولنور (العسجرة) دحرجه وزنده ديكه ديكه شدتله بقمق معناسنه‌در يقال عسجر اليه اذا نظر اليه نظرا شديدا ودوه‌لر دوزه‌به يوريوب كيتمك معناسنه‌در يقال عسجرت الابل اذا استمرت فى سيرها وآتى طوزلمق معناسنه‌در يقال عسجر اللحم اذا ملحه وخبث وفساد معناسنه اسم اولور يقال فى نحيته عسجرة اى خبث وفساد (العسجر) جعفر وزنده طوزه دينور وبر موضع آديدر (المتعسقر) قافله متدحرج وزنده هر حادثه‌دن بناى صبر وثباتى متزلزل اولميان جلادتلو ثابت وصبور آدمه دينور يقال رجل متعسقر اى جلد صبور (العسكر) جعفر وزنده جمع معناسنه‌دركه مجتمع اولان بنى آدمه دينور تركيده چرى تعبير اولنور ومطلقا كثير اولان شيئه دينور ولفظ مزبور فارسيدر وعسكر الليل كيجه‌نك ظلمتنه اطلاق اولنور يقال هزم النهار عسكر الليل اى ظلمته (العسكران) عرفات ايله منايه اطلاق اولنور (العسكرة) دحرجه وزنده بغايت شدت وقحط ومضايقه‌يه دينور وعسكره مصدر اولور كيجه‌نك ظلمت بصوب چوكمك معناسنه يقال عسكر الليل اذا تراكمت ظلمته وناس اطرافدن

کلوب برکمك علی قول قحط وشدته اوغرامق معناسنه‌در یقال عسکر القوم اذا تجمعوا اووقعوا فی شدة (المعسکر) مدحرج وزننده اسم مکاندر لشکرگاه معناسنه‌در (عسکر) جعفر وزننده نیسابورده بر محله آدیدر ومصرده بر محله‌در محدثیندن محمد بن علی و حسن بن رشیق العسکریان اورادندر ورمله ده و بصره ده بر محله‌در وخوزستان ولایتنده بر بلده در ادبادن حسین بن عبد الله و حسن بن عبدالله اورادندر و نابلس ترابنده بر موضع آدیدر وقریتین نام قضاده بر حصن آدیدر ومصرده بر قریه‌در وسرمن رآی شهرینك اسمیدر زیرا معتصم خلیفه آنی عسکر ایوا ایلك ایچون بنا ایلدی ابوالحسن علی بن محمد بن علی بن موسی بن جعفر الصادق و والد امجدلری حسن الامامان العسکریان اوراده وفات ایلملریله اورایه نسبت اولندیلر وعسکر المهدی وعسکر المنصور بغدادده بر موضعدر وعسکر وعساکر اسامیدندر (العشرة) عینك و شینك فتحیله عقود اعدادك اولنك یعنی اول مرتبه‌سنك اسمیدر که اون تعبیر اولنور فارسیده ده دینور مترجم دیرکه مصباحدن وسائر اصولدن مستفاد اولدیغی اوزره اکر معدود مؤنث اولورسه اسم عدد تجرید اولنور استقبالا واکر مذکر اولورسه هاء الحاق اولنور ثلثة رجال وعشرة رجال و ثلث نسوة وعشر نسوة کبی و ثلاثه‌دن اونه قدر معدودك مفردی مذکر ایسه هاء الحاق ومؤنث ایسه حذف اولنور وعشره‌دن ثلثة عشره قدر مذکرنده احد عشر واثنا عشر دینور شینك فتحیله وهاسز ومؤنثنده احدی عشرة واثنتا عشرة دینور هایله وشینك فتحیله وثلثة عشردن تسعة عشره قدر مذکرده عشره‌دن هایی حذف وصدرینه الحاق وشینی مفتوح واسمینی فتح اوزره مبنی اوله‌رق اسم واحد اولور ومؤنثنده هاء صدردن حذف وعشر لفظنه الحاق وشینی ساکن اولور مکسوراولمق دخی جائزدر مثلا تم الکتاب فی عام سبعة عشر وفی سنة تسع عشرة عنواننده رسم اولنور وبعض لغت عربده عشر لفظنك شینی مطلقا اسکان ایدرلر طول اسم وکثرت حرکاته مبنی تخفیف ایچون وعربلرك مثلا سرنا عشرا قوللرندن مراد عشر لیال مع الایام‌در بوراده مؤنث مذکر اوزره تغلیب اولندی عددك السنه ده کثرت دورانه مبنی ومنه قوله تعالی [یتربصن بانفسهن اربعة اشهر وعشراً] انتهی (العشر) عینك فتحی وشینك سکونیله اون عددن برنی آلمق معناسنه‌درکه عشر آلمق وده‌یك آلمق تعبیر اولنور یاخود طقوزه برعدد زیاده ایدوب اون ایلك معناسنه‌در یقال عشره عشرا من الباب الثانی اذا اخذ واحدا من عشرة اوزاد واحدا علی تسعة وبرجماعتك اونجیسی اولمق معناسنه‌در یقال عشر القوم اذا صار عاشرهم (العاشر) برعددك اونجیسنه دینور نته‌که تاسع وثامن طقوزنجی وسکزنجی دیمکدر فارسیده عددك آخرلرینه میم زیاده ایدرلریکم وهشتم ودهم کبی (العشاری) غرابی وزننده

طول اولان رماح اوله‌جق شیئه دینور یقال ثوب عشاری اذا کان طوله عشرة
اذرع (العاشوراء والعشوراء) الفك مدّی وقصریله (والعاشور) کافور
وزننده محرم الحرامك اوننجی کونی قول مشهوره کوره دینور دیگری آنی یوم
ورد تعبیرندن مأخوذ اولمغله برحسابه بش اونجی اولور یقال صام العاشوراء
والعشوراء بالمد والقصر والعاشور ای عاشر المحرم او تاسعه (العشرون) عینك
کسریله عشرینك اسمیدر یعنی ایکی کره اون عددنك اسمیدر که یکرمی تعبیر اولنور
ذکری آتی عشر کلمه‌سنه ماسنیچون عینی مکسور اولمشدر یاخود آحادی
اولان اثنان لفظنك اولی مکسور اولمغله اطرادا مکسور قلنمشدر نته‌که ثلثون
واربعون وخمسون وستون وثمانون کلماتنده آحادلرینه موافقة مفتوح قلنمشدر
وسبعون وتسعون کلماتنده مکسور قلنمشدر وعشرون یکرمی عددنك مجموعنه
ویکرمنجی‌یه اطلاق اولنور ملحقی وجمع صیغه‌سیله ورودیندن وجهی غریب
مسموعدر (العشرنة) دحرجه وزننده برعددی یکرمی قیق معناسنه‌در وبو
تصریف نوادردندر عشرینده اخذ وتصرف اولنمشدر یقال عشرن الشیء
عشرنة اذا جعله عشرین (العشیر) امیر وزننده عشرینك اجزاسندن برجزوه
دینورکه اونده بر تعبیر اولنور جمعی اعشراء کلور نصیب وانصباء کبی شارح دیرکه
بورادده تشویش یاخود اسقاط واردر زیرا مقتضای سیاق عباره عشور واعشار
عشیرك جمعی اولمغی مقتضیدر بونلر ایسه عشرك جمعلریدر عشیرك جمعی اعشراءدر
انتهی وعشیر برآدمك قریب وصدیقنه اطلاق اولنور عشرندن مأخوذدر جمعی
عشراء کلور کرماء وزننده یقال هو عشیره ای قریبه وصدیقه وزوجه‌نك زوجنه
اطلاق اولنور یقال هو عشیرها ای زوجها و برآدمك همدم وهم الفتی اولان کمسه‌یه
دینور یقال هو عشیره ای معاشره وعشیر مساحة ارض حسابنده قفیزك اونده بر
بلوکنه دینور قفیز بردونم ترلایه دینورکه التمش ارشون طول والتمش ارشون
عرضی مشتمل اولور وعشیر صرتلان دیدکلری جانورك آوازینه دینور (المعشار)
عشیر ایله معنای اونده برادفدرکه اونده بر دیمکدر یقال اخذ العاشر المعشار وهو
جزؤ من العشرة شارح دیرکه کورده مرباع ایله معشاردن غیری مفعال یوقدر
وعند البعض معشار عشر عشیره دینور وعشیر عشر العشردر بوکه کوره معشار
بیکده بر اولور انتهی ومعشار سودی فراوان اولان ناقه‌یه دینور یقال ناقة معشار
اذا کان یغزر لبنها (العشر) عینك ضمیله ودخی عددنك اونده برینه دینور یقال
اخذ العاشر عشر امواله وهو جزؤ من عشرة جمعی عشور واعشار کلور وعشر شول
ناقه‌لره دینورکه ممه‌لرنده سود برخوشجه برکمکسزین آزجه ادرار ایدرلر اوله‌لر
بونده کویا که عاشرمنك جمعیدر یقال نوق عشر اذا صارت تنزل الدرة القلیلة من

غیر ان تجمع (العشر) نشر وزننده (والعشـور) ظهور وزننده عشر اموال آلمق معناسـنه‌در یقال عشر القوم عشرا وعشورا من الباب الثانی اذا اخذ عشر اموالهم (التعشیر) تفعیل وزننده بودخی مالك عشرنی آلمق معناسنه‌در یقال عشر القوم اذا اخذ عشر اموالهم واشـك قسمی بر صولقده اون کره وصل وترديد ایله آکیرمق معناسـنه مستعملدر یقال عشر الحمار اذاتابع النهیق عشر اوالغراب نعق کذلك ای عشر نعقـات متوالیات وناقه عشراء اولمق معناسـنه‌در یقال عشرت الناقة اذاصارت عشراء کما سیذکر (العشـار) عطار وزننده عشر اموال ناسی قبض ایدن و یوده‌یه اطلاق اولنور یقـال هوعشار القوم ای قابض عشر اموالهم (العشر) عینك کسریله دوه قسمی صو ایجدیکی کونك اونجی کونی‌صو ایچمك ایچون‌صو یه کلمکه دینـور یاخود طقوزنجی کونی کلمسنه دینورکه دوه‌یی سکزکون طقوزکیجه صودن آلیقو یوب طقوزنجی کونی صو یه کتوررلر بس ایچدیکی‌کوندن حسابله ینـه اونجیسی اولور و عشر اونجی یاخود طقوزنجی کونی صو یه کلمکه اطلاق اولندیغیچون عدد معهوده یعنی یکرمی عدده تثنیه بنیه‌سیله عشرین اطلاق ایلیوب بلکه علی کلا التقدیر بن ایکی طقوزدن حاصل اولان اون‌سکزه عشران‌اعتبار واوچنجی صو یه کلك مدتی‌که ایکنجی‌یه ضم ایله یکرمی التی اوله‌جقدر آندن اون طقوزی و یکرمی‌یی‌که عدد مذکورك بعضلری اوله‌جقدر عشر تمام اعتبار یله اوچ عشر عدایدوب مجموعنه جمع صیغه‌سیله عشرین اطلاق ایلدیلر نته‌که [الحج اشهر معلومات] آیت کریمه‌سنده شهرك برمقدارکوننده‌که اون‌کون اوله‌جقدر شهر اطلاق اولنمشدر پس اشبو قول ثانی‌یه کوره یکرمی عدده موضوع اولان عشرین لفظی مفرد اولمیوب بلکه دوه‌نك طقوز کونده برصو یه کلمسنك اسمی اولان عشر لفظنك مأخوذ اولمغله عـدد مزبور آندن فرع ومقیدی مطلقده استعمال قیلنـدن اولور قاموسك بومحلی دخی معدود مطرح انظار اولان مقـاملردن اولمغله برمقدار دخی بسط اولندی معلوم اوله‌که عربلر دوه قسمنی صو یه هرکون کتوروب‌صوارلرسه سقیناها رفها دیرلر واکرکون آشوری کتوررلرسه سقیناها غبادیرلر واکراوتلاقده ایکی‌کون اقامه واوچنجی کونی کتوررلرسه سقیناها ربعا دیرلر مقدم ومؤخر ایچدیکی ایکی کونی دخی حساب ایدرلر آنکچون ثلثـا دیمزلر حتی برکون طوتوب ایکی کون بوشلیوب اوچنجی کونی طوتان سـتمه‌یه حی الربع اطلاق ایدرلر قالدیکه دوه قسمنك صوسزلغی مدتك تمـامی غالبا سـکز کون اولور طقـوزنجی کونی‌که شرب اولك اونجسی اولورصویه کتوررلرسه سقیناها عشرا دیرلر پس‌دائما طقوز کون اولور واون سکزه قدر سـقیناها رفها بعدعشر دیرلر پس مؤلفك العشر وردالابل الیوم العاشر قولنـده مرادی صو یه کلمـدیکی سـکز کون ومقدم ایچدیکی بر کـوندن

عبارت اولنه جموعی طقسوز کون اولوب اونجی کون قمیی اولسور واونجی کون بر اعتبار ایله طقوز و بر اعتبار ایله اون اولنور آنکچون بو راده اوالتاسع قولنده کی او کلمه سی تخییره محمولدر قوله [والعشر ورد الابل] ای ورودها الماء تقديره اليوم العاشر والتاسع اى في اليوم العاشر او التاسع فالترديد للتخيير ولهذا اى ولكونه عبارة عن تلك الايام التسعة لم يقل بصيغة المجهول عشرين اى لعدم تعين العاشر لورود الابل واحتمال التسع ايضا لم يسموا العدد المعهود بصيغة التثنية فلم يقولوا عشرين بفتح الراء وقالوا عشرين بصيغة الجمع بكسر الراء جعلوا ثمانية عشر يوما عشرين بفتح الراء يعنى اعشروا ورود الابل للماء فى كل تسعة ايام جمعوا وردين فحصل ثمانية عشر يوما والتاسعة عشر والعشرين طائفة من الورد الثالث فقالوا عشرين جمعوه بذلك اى جعلوا التاسعة عشر والعشرين طائفة يعنى اعتبروه فسموهما ايضا عشرا الذي قد يسمى بعض الشئ باسم الكل كما قال تعالى [الحج اشهر معلومات] الآية مع ان زمن الحج شهر شوال وذى القعدة وعشرة ايام من الثالث فصار المجموع ثلثة اعشار عشران كاملان و يومان من العشر الثالث فقالوا عشرين بصيغة الجمع بوراده بعض نسخه لرده لم يقولوا عبارتيله واقعدر و شارح ديركه صاحب مجمع بيانه كوره عشرين ابتداى امردن يكرمى عدده موضوع اسمدر مذكر ومؤنثى مساويدر تثنية عشره اوزره جارى دكلدر وعشردن جمعدر ديو بعض ايراد ايلدكلرى مقالات صحيح الثبوت دكلدر انتهى (العواشر) عاشره نك جمعيدر وصف مذكور اوزره اون كونده ياخود طقوز كونده بر صويه كلان دوه لره دينور وعواشر القرآن شول آيت كريمه يه اطلاق اولنور كه كنديلرى ايله اون آيت تمام اوله كه اونجيسى اولنور مفردى عاشره در (عشار) عينك ضميله (ومعشر) مثلث وزننده عشره كلمه سندن معدولدر اونر اونر ديمكدر نته كه ثلاث و مثلث اوچر ديمكدر يقال جاء القوم عشار عشار ومعشر معشر اى عشرة عشرة (العشراء) نجباء وزننده اوزرندن اون آى كچن كبه ناقه يه دينور على قول سكز آى كچنه دينوركه ورد الماء معناسنه اولان عشر مذكوردن اولنور و على رأى ناقه دن عشراء نسواندن نفساء منزلنده در جمعى عشروات كلور عينك ضمى وشينك سكونيله و عشار كلور عينك كسريله شارح ديركه عشراء ونفساء كلمه لرى جمع صورتنده وارد مفردلردر وعشراء اسماء رجالدندر زبان بن سيان بن العشراء شعرادندر و بنو العشراء فزاره قبيله سندن بر جماعتدر وابو العشراء تابعيدن اسامة الدارمى كنيه سيدر وعشراء قله معناسنده در كه صبيانك چليك و چومق اويونلرينك دكنكيدر (العشار) عينك كسريله كبى طوغورمش وكيمسنك هنوز طوغورمسى منتظر اولان ناقه سوريسنه اطلاق اولنور اسمدر وبر موضع آديدر (الاعشار) همزه نك كسريله ناقه عشراء اولمق معناسنده در

يقال اعشرت الناقة اذا صارت عشراء (الاعشار) همزه نك فتحيله عشرك
جمعيدر نته كه ذكر اولنـدى و قيريلوب اون پارچه اولان شيئه وصف اولور
يقال قلب اعشار وقدر اعشار وقدور اعاشير اى مكسرة على عشر قطع وعند
البعض شول قزغانه وصف اولور كه پك عظيم اولمغله انجق اون آدم قالدروب
كوترر اوله يقال قدر اعشار اى عظيمة لا يحملها الا عشرة شارح ديركه اوّله
كوره جمعيتى اجزاء اعتباريله اولور و اعشار الجزور ذبح اولنان دوه‌نك اتنـدن
حصه‌لره اطلاق اولنور يقال اقتسموا بينهم اعشار الجزور اى الانصباء (العشر)
عينك كسريله (والعشارة) خلاصه وزننده تنجره‌دن وسائر نسنه‌دن منكسر اولان
پارچه‌يه دينـور كويا كه اون پارچه‌دن بر پارچـه‌در (العشرة) عينك كسريله
معاشرت آتيـدن اسمدر خلطت و الفت معناسـنه‌در يقال بينهما عشرة اى
خلطة (المعاشرة) مفاعله وزنـنـده (والتعاشر) تفاعل وزننده ناس برى بريله
انس واختلاط ايدوب خوشجه چكنمك معناسـنه‌در يقال عاشره معاشرة وتعاشروا
اذاتخالطوا (العشيرة) سـفينه وزننده برآدمك اقرب اولان بنواجدا دينه دينور
على‌قول قبيله‌سنه دينور يقال‌هم عشيرته اى بنوابيه الادنون اوقبيلته جمعى عشـاير
كلور (المعشر) مقعد وزنـنـده جماعته دينور وبرآدمك اهل وعيال واولادينـه
دينور وجن كروهنـه وانس كروهنه اطلاق اولنور شـارح ديركه اصل معشر
متحد الشان اولان جماعته دينور پس برآدمك‌اهل ومتعلقاتى ونوع جن ونوع انس
وسائر شانلرى واحد اولان جماعت آنك تحتنده داخلدر مثلا انس معشردر وجن
معشر وانبياء معشروفقهاء معشردر [يامعشر الجن والانس] آية كريمه‌سنده اضافت
بيانيه‌در پس مؤلفك هر برنى معناى مخصوص‌عدادنده ذكرى‌مسامحه‌در انتهى (عشر)
صرد وزننده بر نوع شجردركه شجر غضا كبى آتشناك اولمغله‌آندن دوزيلان چقماق
مرخ وغفار كبى سائر اغاجلر چقماقلرندن اجود و بهتر اولور و برك وشـاخلرندن
يصدقلره حشو ايدرلر وچچكلرندن ودالّرندن سكر العشر ديدكلرى معروف نسنه
ظهور ايدركه طعمنده نوعا مرارت واردر شجر مزبور هنـد ويمند وحجازده
نابت‌اولور هنديلر اكا آك ديرلر آنده منعقد اولان رطوبته‌كه طوزپاره‌لرينه شبيه‌اولور
تركيده تيغاله ديرلر كثير الدواء برنسـنه‌در (عشوراء) عينك فتحيله (وتعشار)
تانك كسريله‌بر موضع آديدر ذوالعشيرة مصغر بنيه‌سيله صمان ترابنده بر موضع‌آديدركه
آنده ذكر اولنان شجره عشر اولور وينبع ناحيه‌سنده بربشقه موضع اسميدر كه
آنده غزوة حضرت نبوى واقع اولدى (العشيرة) يمامه‌ده بر موضعدر عاشره
ديشى صرتلانك عليدر جمعى عاشرات‌در (المعشر) محدث وزننده دوه‌لرى طوغرمش
اولان آدمه دينـور ودوه‌لرى عشار اولان آدمه دينور (الاعشر) احمر وزنـنـده

اوخور والحق ارمه دیور (العویشرات) جینه تصغیر ومد ایله قله معناسنه‌درکه
صهوت جلمك بوموق دیدکلری آلت تعبیر (العصاریات) عینك ضمیله عصاریات
ورنده ومرادفیدرکه پراکنده وتارمار دیمکدر یقال ذهبوا اعصاریات یعنی عصاریات
(العاشرة) مصحف شریفده عشر بریه نشان ایچون وضع اولنان حلقه‌یه دینور
(العنضرز) زای معجمه ایله عضفر وزننده مطلقا حلقی عظیم وشدید اولان
شیئه دینور مؤنثی عنضرزه در (العصر) عینك حرکات ثلاثی وصادك سکونیله
(والعصر) ضمتیله دهر وزمان معناسنه‌در جمعی اعصار وعصور واعصر کلور
ومنه یقولون جاء فلان ثکن لم یجئ لعصر ای لم یجئ حین المجئ یعنی کلدی اما
وقتنده کلمدی ویقال نام فلان وماتام لعصر ای لم ینم حین النوم یعنی اویودی لکن
وقتنده اویومدی (والعصر) قصر وزننده کوندز کذلك کیجه‌یه اطلاق اولنور
عصران کیجه وکوندزدر وایکندی وقتنه دینور کونش قزارنجه‌یه قدر بونده
فتحتینله ده جائزدر وصباح وقتنه اطلاق اولنور غداة کبی وعصر آلیقومق حبس
معناسنه‌در یقال عصره عصرا من الباب الثانی اذا حبسه وعصر برآدمك رهط
وعشیرتنه دینور ومعصرات اولان سحابدن یاغان یغموره دینور وبرنسنه‌یی منع
ایلك معناسنه‌در یقال عصر الشیء عنه عصرا اذا منعه وویرکی ویرمك معناسنه‌در
یقال عصره اذا اعطاه العطیة وایچنده‌کی چقمق ایچون رطوبتلی نسنه‌یی صقمق
معناسنه‌در یقال عصر العنب والثوب المغسول ونحوه اذا استخرج مافیه (العصر)
فتحتینله پناه کتوره‌جك یره دینور ملجأ ومنجاة معناسنه وتوزه دینور غبار معناسنه
(العصر) عینك ضمیله بودخی پناه ایده‌جك یره دینور (المعصر) معظم وزننده
عصر معناسنه‌در (الاعصار) همزه‌نك کسریله ایکندی وقتنه کیرمك معناسنه‌در
یقال اعصر الرجل اذا دخل فی العصر وقیز قسمی یتشوب کایلك اولمق علی قول
بکی بالغه اولوب حیض کورمك یاخود یکرمی یاشنه طوغری وارمق یاخود خاتون
طوغورمق یاخود حیض وقتنده خانه‌سنده قالمق معناسنه‌در یقال اعصرت المرأة
اذا بلغت شبابها وادرکت اودخلت فی الحیض اوراهقت العشرین اوولدت اوحبست
فی البیت ساعة طمثت واعصار یغموره اوغرامق معناسنه‌در یقال ان القوم اعصروا
علی بناء المجهول اذا امطروا واعصار شول یله دینورکه شدتندن سحاب توزیدوب
کوتورر اوله علی قول آتشی یعنی صاعقه‌سی اوله یاخود یردن دیرك کبی هوایه
قالقه‌که قاصرغه تعبیر اولنور یاخود غبارشدیدی اولان یله دینور شارح دیرکه
مصدر ایله مسمادر کویاکه سحابی یاخود غباری عصر ایدر واعصار مذکردر
(العصرة) فتحاتله بودخی اعصار دیدکلری ریح مذکوره‌یه دینور (التعصیر)
تفعیل وزننده اعصار ایله معنای ثانیده علی الاختلاف المذکور مرادفدر یقال

عصرت المرأة بمعنی اعصرت واكينك سنبله‌لرينك قبجوغی بتمك معناسنه‌در يقال
عصر الزرع اذا نبتت اكمام سنبله (المعصر) محسن وزننده ذكر اولنان اعصاردن
اسم مفعولدر ذات اعصار اولان قيزه دينور جمعی معاصر كلور (المعصور)
(والعصير) امير وزننده شيره‌سی ياخود دهنی آلنمق ايچون صقلمش نسنه‌يه دينور
وعصير عصاره كبی صقلمش نسنه‌نك صقنديسنه دينور بومعنادندركه عربلر كريم
النسب وطاهر العرق آدمه كريم العصير اطلاق ايدرلر وضع وكرم ومعامله‌سنه
مبنی كرچه نسخه‌لرده كريم العصر عنواننده مرسوم اولوب لكن شارحك تصويبی
العصير اولمقدر (الاعتصار) افتعال وزننده عصر كبی رطوبتلو نسنه‌يی صقمق
معناسنه‌در علی قول عصر برآدم برشیء بنفسه صقمق واعتصار كنديسی ايچون
صقلمق معناسنه‌در يقال اعتصرالثوب اذا استخرج مافيه اوعصره اذاولی ذلك
بنفسه واعتصره اذا عصرله واعتصار برآدمه ويرديكی عطيه‌يی استرداد ايلمك
معناسنه استعمال اولنور يقال اعطی فلانا عطية فاعتصرها ای ارتجعها نسخه‌لرده
الاعتصار انتجاع العطية عنوانيله مرسوم اولوب لكن شارح آنی پسند ايليوب
ارتجاع نسخه‌سنی تصويب ايلمشدر وانتجاع برآدمدن لطف واحسان استفاده قلمق
معناسنه اولمغله اولدخی ماده‌يه ملايمدر وشارح مثال مذكور ايله تمثيلدن بشقه
اساسك ونهايه‌نك عباره‌لريله استدلال ايلمشدر فی‌الاساس يقال اعطاه شيئا ثم اعتصره
ای ارتجعه وفی‌حديث الشعبی [يعصر الوالد علی الولد فی‌ماله] قال ابن الاثير انما
عداه بعلی لانه فی‌معنی يرجع عليه وبرآدمك بوغازينه طعام طقانمغله هضم ايچون
آزجه آزجه صو ايچمك معناسنه‌در يقال اعتصر بالماء ماغص به من‌الطعام اذاشربه
قليلا قليلا ليسيغه وبركسه‌دن غرم وجريمه ياخود عطيه مقوله‌سيله برمقدار مال
چقرمق معناسنه مستعملدر يقال اعتصرمنه اذا استخرج منه مالالغرم اوغيره وبخل
ايلمك معناسنه‌در يقال اعتصر عليه اذا بخل ومنع ايلمك معناسنه‌در يقال اعتصره
اذا منعه وصغنمق معناسنه‌در يقال اعتصر بفلان اذا التجأ وبرنسنه‌دن برمقدارجه
شیء اخذ ايلمك معناسنه‌در يقال اعتصر من‌الشیء اذا اخذمنه (التعصر) تفعل
وزننده بودخی صقلمق معناسنه‌در يقال عصر العنب فتعصر وصغنمق معناسنه‌در
يقال تعصربه اذا التجأ (الانعصار) انفعال وزننده بودخی صقلمق معناسنه‌در يقال
عصره فانعصر (العصارة والعصار) عينلرك ضميله برنسنه‌نك صقنديسنه دينور يقال
عصارة الشیء وعصاره وعصيره ای ماتحلب منه (المعصرة) ميمك وصادك فتحيله
اوزم وصوصم مقوله‌سی نسنه‌لری صقه‌جق يره دينور (المعصر) منبر وزننده شول
تكنه وصال وحوض مقوله‌سی نسنه‌يه دينوركه آنده صقلجق نسنه صقلور
(المعصار) اوزم وصوصم مقوله‌سی نسنه صقه‌جق آلته دينور منكنه تعبير اولنور

(العواصر) شول اوج طاشه دینورکه صقلنجق نسنه اوزرینه وضع اولنور
(المعصرات) اسم فاعل بنیه‌سیله یغمورلی بولوطلره اطلاق اولنور ومفردی معصره‌در
(العصار) کتاب وزننده شدید اولان غباره دینور وضرطه‌یه اطلاق اولنور
وپنده وملجایه دیرلر وعصار وقت وزمانه دینور یقال جاء علی عصار من الدهر ای
حین (المعصر) مقعد وزننده (والمعتصر) مختصر وزننده اسم مکانلردرکه نسنه
صقلنجق یره دینور (والعصارة) ثمامه وزننده صقندی‌یه دینورکه ذکر اولندی
بومناسبته اصل وعرق ونسب معناسنده استعمال اولنورلر یقال رجل کریم المعصر
والمعتصر والعصارة ای جواد عند المسألة ومعتصر هرم وکبر معناسنه مستعملدر
(یعصر) ینصر وزننده علی قول اعصر اکرم وزننده بر قبیله پدریدر اسمیدرکه
باهله نام عشیرتک واندهسی اولان باهله آنلردندر (العوصرة) حوصله وزننده
بر رجل آدیدر (عوصر) جوهر وزننده (وعیصر) حیدر وزننده (وعنصر)
جعفر وزننده بر موضع اسملریدر (عصر) عینک کسریله مدینه ایله وادی الفرع
بیننده بر طاغک آدیدر (العصرة) بره وزننده بر نوع بیوک شجرک آدیدر (العصرة)
غرفه وزننده قورتیلوب خلاص اوله‌جق یره دینور منجاة معناسنه (المعتصر)
اسم فاعل بنیه‌سیله دفع طبیعی ایدن آدمه اطلاق اولنور ومنه الحدیث [امر بلالا
ان یؤذن قبل الفجر لیعتصر معتصرهم] اراد قاضی الحاجة فکنی عنه بالمعتصر
(بنو عصر) فتحتینله عبدالقیس قبیله‌سندن منشعب بر جماعتدر اشراف عربدن
مرحوم العصری آنلردندر (العنصر) عینک وصادک ضمیله وصادک فتحیله لغتدر
اصل وحسب معناسنه‌در یقال کریم العنصر ای الاصل والحسب قال الشارح
ومنه الحدیث [یرجع کل ماء الی عنصره] ای اصله (عصنصر) غضنفر وزننده
بر طاغک آدیدر (العصفر) قنفذ وزننده بر نبات آدیدرکه لحم غلیظی مهرا ایدر
وتخمنه قرطم دیرلر ترکیده تحریفله آصبور وتخمنه اصبور تخمی دیدکلریدر حین
طبخده لحمه اضافه اولنسه سریعا مهرا ایدر وآنکله صاری بویانور (العصفرة)
دحرجه وزننده اصبور ایله نسنه بویامق معناسنه‌در (التعصفر) عصفره‌دن
مطاوعدر یقال عصفر ثوبه فتعصفر اذا صبغه بالعصفر فانصبغ وتعصفر بیون
بیوزلمق معناسنه‌در یقال تعصفرت العنق اذا التوت (العصفور) زنبور وزننده
سرچه قوشنه دینور مؤنثنده عصفوره دینور جمعی عصافیردر بو معنادندرکه عربلر
فلانک قارنی اجقدی دیجک یرده نقت عصافیر بطنه دیرلر وعصفور ارککلک چکرکه‌یه
دینور وهودجده ومحفه‌ده شول خشبه‌یه دینورکه سائر اخشابک اوجلری آنک
اوزرینه استوار اولورکه محفه‌نک وهودجک ماده‌سی اوله‌جقدر ودوه سمرنده
اولان شول اغاجلره دینورکه سمرک خانه‌لرینک اوجلری سکیلر ایله اکابند اولنور

واول درت خشبه درکه سمر اغاجنك قاشنده اولور هر سمرك قاشنده ایکی خشبه اولور وبنه دوه سمرنده اولان شول آغاج پارەسنه دینورکه اکا قنبلرك اوجلری بند اولنورکه سمرك اوك قاشنك آرەیرنده مشدود اولور وعصفور جبهەده صاچك اصل منبتنه دینور وشول يومربجه کمیکه دینورکه آت قسمینك آلننده اولور وبوایکی دانه اولورایکیسنه عصفوران دیرلر ودماغك برقطعه سنه دینورکه اصل دماغدن منفصلجه اولوب آرالرنده برانجەرك دریحکز اولور وآنك آلتنده برون دلکلرینه قدرنازل اولمش غرەیه دینور وکتابه دینور وکمی میخنه دینور مسمار السفینه معناسنه وپادشاهه ووالی وسید وسر کردەیه دینور (العصافیر) عصفورك جمیدرکه ذکر اولندی وعصافیر برکونه شجر آدیدرکه عربلر من رأی مثلی دخی دیرلر آنده خلق سرچه صورتلری اولور فارس اولکەسنده کثیردر وعصافیر المنذر ملوك وامرای عرب عندلرنده کزیده وصوی واعلا دوەلره اطلاق اولنور امرای عربدن نعمانك پدرینه مضافدر (العصفری) قنفذی وزننده جاجك برادری اولان محمد بن یوسفك فرسی اسمیدرکه حرون نام فرس نسلندن ایدی (العصفوری) تشدید یایله ایکی اوربجلاو ارکلك دوەیه دینور (العصیفرة) مصغر بنیەسیله صاری شبوی تعبیر اولنان چچکه دینور (العصمور) عصفور وزننده دولابه دینور یاخود قوغەسنه دینور (العضر) عینك فتحی وضاد معجمەنك سکونیله بنده برکوچك قبیله آدیدر وعضر مصدر اولور آشکارجه سوزسویلمك معناسنه در یقال عضر بکلمة اذا باح بها (العضرة) غرە وزننده خبر وپیام معناسنه در تقول سمعت عضرة ای خبرا (العاضر) مانع ورادع معناسنه در (العضوبر) صنوبر وزننده کودەسی ایری وعظیم اولان آدمه دینور وشول ایری قیایه دینورکه آنکله قیا قیرارلر وارکك قورده دینور دیشیسنه عضوبره دینور (العضبارة) عینك کسریله دکرمن طاشنه دینور وچریجی طاشنه دینورکه اوزرنده اثواب چرپیلور (العضبرة) دحرجه وزننده کوپك قسمی یاوزلنوب صالدرر اولمق معناسنه در یقال عضبر الکلب اذا استأسد (العضمر) عملس وزننده بغایت بخیل وناکس وبی خیر کسیه دینور یقال هو عضمر ای بخیل ضیق (العضمور) عصفور وزننده دولابه دینور وبو عصمور مصحفی دکلدر (العطر) عینك کسریله خوش رایحەلو نسنەیه دینور طیب معناسنه جمعی عطور کلور یقال جائت وعلیها ینفح العطر ای الطیب (العاطر) عطری سون آدمه دینور یقال رجل عاطر ای محب العطر جمعی عطر کلور ضمتینله (العطار) عطر صاتان آدمه دینور بویفروش معناسنه وسالم بن وابصەنك فرسی اسمیدر (العطارة) عینك کسریله عطارلق حرفتنه دینور (العطر) کتف وزننده دائما عطر سور ینور اولان آدمه دینور مؤنثنده عطره دینور وعطره شول ناقەیه اطلاق اولنورکه صاتلق ایچون بازاره

واررفده قضها ايشيبوب رايح ومرغوب اوله معطاره كبى يوسف ڭز كندى صوى وكريم اولان ناقه‌يه ديور (المعطارة) ميمك كسريله دائما طيب استعمال ايدن خاتونه ديور وهنسر معطار دخى ديور ومعطاره صوى وكريم اولان ناقه‌يه ديور يقال ناقة معطرة ومعطارة اى كريمة (المعطرة) محسنه وزننده (والمتعطرة) بو ايكيده دائما عطر سورينور اولان خاتونه ديور (المعطير) مكثير وزننده (والمعطار) بو ايكيده دائما عطر سورينن زنه وخاتونه ديور ومعطير شول قرمزى تويلو ناقه‌يه ديورلر كه كوره‌نك رايحه‌سى طيب اوله ومعطار متين اولوب و اندام و معطرى خوش و نظيف اولان ناقه‌يه ديور (المعطر) محسن وزننده بودخى خوشعطر قوى ومتين اولان ناقه‌يه ديور ومعطره هايله صوى اولان ناقه‌يه ديور (المعطارة) بودخى خوبلغندن نانى رايح ومرغوب اولان ناقه‌يه ديور (التعطر) تفعل وزننده خاتون قسمى ارەوارميوب پدرى خانه‌سنده كبلك آرايشندن معطل اوتورمق معناسنه‌در يقال تعطرت المرأة اذا اقامت عند ابويها ولم تتزوج [وكان صلى الله عليه وسلم يكره تعطر النساء وتشبههن بالرجال] اى تعطلهن من الحلى اشبو تعطر كلمه‌سنك راسى لامدن مبدله‌در كه اصلى تعطل ايدى وعربلرك بطنى عطرى مثلى سائر ماده‌سنده ذكر اولندى (عطير) زبير وزننده (وعطران) سلمان وزننده اسامى رجالندندر (العطر) عينك وظاى معجمه‌نك فتحيله برنسنه‌دن ايكرنمك معناسنه‌در يقال عظر الرجل الشئ عظرا من الباب الرابع اذا كرهه وطولدرمق معناسنه‌در يقال عظر السقاء اذاملأه (الاعظار) همزه‌نك كسريله برادمك ايچديكى نسنه ايچريسنه ثقلت وزحمت ويرمك معناسنه‌در يقال اعظره الشراب اذا كظه وثقل فى جوفه (العظور) صبور وزننده ايچريسى شرابله طولمش آدمه ديور نه كونه مشروب اولورسه اولسون جمعى عظر كلور ضمتينله (العظارة) عينك كسريله اسمدر برآدمك معده‌سى شرب ايلديكى مشروبله طولمغه ديور (العظارى) عينك فتحيله اركك چكركەلره ديور (العظير) رانك تشديديله اردب وزننده تخفيفله جائزدر بودور كشى‌يه ديور قصير معناسنه وجاموس كبى وجودى قوى وغليظ آدمه ديور وكوده‌سى طقناز طوپاج آدمه ديور وبدخوى كمسه‌يه ديور (العظرة) فرحه وزننده كبه ناقه‌يه ديور و قسير ناقه‌يه دخى كله ضد اولور يقال ناقة عظرة اى لاقح ويقال ناقة عظرة اى حائل وكاه اولوركه ناقه‌ده عرق العظر ديدكلرى طمر اولمغله آنى كسدكده كبه اولور (العفر) عينك وفانك فتحيله طپراغك يوزينه ديور فانك سكونيله‌ده جائزدر يقال ازقه على العفر اى وجه التراب جمعى اعفاردر واكينى اك اول صوارمغه ديور يقال اكتنى هذا الزرع بالعفر وهواول سقية سقيها الزرع وشول اورمجك آغى شكلنده موهوم ومستطيل نسنه‌يه ديوركه يك اسى كونده

تكاثف هوا سببیله منظره‌ده تخیل اولنور عربلر اکا مخاط الشیطان دخی دیرلر اصطلاح جزده جرة حسیه تعبیر اولنوز وعفر مصدر اولور آهو قسمی اعفر اولمق معناسنه یقال عفر الظبی عفرا من الباب الرابع اذا کان اعفر (العفر) جفر وزننده برنسنه‌یی طپراغه بیله‌مك علی قول طپراغه کومك معناسنه‌در یقال عفره فی التراب عفرا من الباب الثانی اذا مرغه فیه اودسه وبرنسنه‌یی یره اورمق معناسنه‌در یقال عفره اذا ضرب به الارض و تقول العرب کلام لاعفر فیه ای لاعویص فیه وبو معنای اولدن مأخوذدرکه کلام مزبورك آسانلغندن ناشی طپراغه بیلر کبی بری اوته بحث وتنقیره محتاج دکلدر دیمکدر (التعفیر) تفعیل وزننده عفر ایله معنای اولده مرادفدر یقال عفره فی التراب بمعنی عفره و برآدم سیاه قیونلرنی بوز قیونلره قاتوب قارشدرمق معناسنه‌در یقال عفر فلان اذا خلط سود غنمه بعفر ووحشی قسمی کندی یاوریسنی سوددن کسمك اراده‌سیله برنیجه کون امزرمیوب بعده آجیوب برمدت دخی امزردکدنصکره بتون بتون کسمك معناسنه‌در یقال عفرت الوحشیة ولدها اذا قطعت عنه الرضاع ثم ردته ثم قطعته ارادة للفطام (الانعفار) انفعال وزننده عفردن مطاوعدر طپراغه بلنمك یاخود طپراغه کوملك معناسنه یقال عفره فی التراب فانعفر (التعفر) تفعل وزننده بوده تعفیردن مطاوعدر یقال عفره فی التراب فتعفر وعورت عفریت اولمق معناسنه‌در یقال تعفرت المرأة اذا صارت عفریتا کاسیذکر و وحشی حیوان سمورمك معناسنه‌در یقال تعفر الوحش اذا سمن (الاعتفار) افتعال وزننده برنسنه‌یی یره اورمق معناسنه‌در یقال اعتفره اذا ضرب به الارض وارسلان کبی برکسه اوزرینه آتیلوب قاورمق معناسنه‌در یقال اعتفره اذا ساوره (الاعفر) احمر وزننده ذکر اولنان عفردن وصفدر شول آهویه دینورکه بیاضنه حمرت عارض اوله‌که بوزمتق قزل اولور علی قول ظاهرنده قزللق اولوب بوکورلرندن قارننه قدر بیاض اوله‌یاخود شدید البیاض اولمیه‌رق آق اوله‌که آجق بوز اولور یقال ظبی اعفر وهو مایعلو بیاضه حمرة اوالذی فی سراته حمرة واقرابه بیض اوالابیض لیس بالشدید البیاض مؤنثنده عفراء دینور و عفراء آق اولان نسنه‌لره اطلاق اولنور بیضاء معناسنه تأنیثی موصوف اعتباریله‌در و شول بیاض ارضه وصف اولورکه اصلا پایمال اولمامش اوله یقال ارض عفراء ای بیضاء لم توطا وعفراء برارضك اسمیدر وفلسطین قضاسنده برقلعه آدیدر وبرخاتون اسمیدر وقصر عفراء شامده برموضعدر نوی قربنده‌در (العفرة) حمره وزننده اسمدر آهو اعفر اولمق حالتنه دینورکه بوزمتق قزللق تعبیر اولنور وعفرة البرد صووغك ابتدا هنگامنه دینور تقول جاء نافی عفرة البرد ای اوله (التعافر) تفاعل وزننده ثریداغارمق معناسنه‌در یقال تعافر

الترجمه انتهى (العفر) عينك ضمه هر ايكي جانبي و عسكرجي و طفرانجي
كيمه لرينه دينور واحدي و جمعي و مذكر و مؤنثي برابردر و غليظ و شديد آدمه دينور
جمعي اعفار و عفار كلور (العفر) عينك كسريله وسعي يدنده قيس بلادنده برجمع قومدر
اولياء و عفر جمع اولور (العفر) شكلو قوزيه دينور مفردي اعفردر و آلش ويرش
اوزلال جشوبه ويرلرنه دينور سوق كلسنده معناسنه (اليعفور) ياى تحتيه نك
فتحيله شول آهويه دينور كه تويى طبراق رنكنده اوله كه بو اولور على قول
عامه مطلقا آهويه دينور بك ضعيفه ده جاريدر و آهو يوزيسنه دينور حنفي
كبي و كيمه نك اجزاسندن بر جزوه دينور خمس و سدس كبي يقال جاء و قدمضى
يعفور من الليل اى جزء من اجزائه و يعفور طويله حليمه نوقه عليه افضل التحيه
دوابسندن و حمارلرندن آكيدر شارح ديركه خيبر وقعه سنده دسترس اولنشيدي و اهو
لونلده ايدي حضرت عزيز مركب خاصلري اولان حمار اشرف ذيق ايدى وفات
حضرت مصطفوى هنكامنده حزن و اندوهدن كندوسنى بر قويويه القا و آنده فوت
اولدى رحمة الله عليه انتهى على قول آنك اسمى عفيردر بير وزننده (العفارة)
خساره وزننده خبث و شيطنت معناسنه در (العفر) عينك كسريله (والعفرية)
نمرانه وزننده (والعفريت) كبريت وزننده (والعفر) ظفر وزننده (والعفرى)
ياى مشدده ايله (والعفرية) قذعمله وزننده (والعفارية) علابطه وزننده نهايت
درجه ده خبيث و شرير و مكاره دينور يقال رجل عفر و عفرية و عفريت و عفر
و عفرى و عفرية و عفارية اى خبيث منكر و عفريت و عفرين بونلره عفريتوزننده
و عفنا عفرين دخى ديرلر عينك و فانك كسرى و رانك تشديديله شول آدمه دينور كه
نهايتده اولوب امور و مصالحده نافذ و كاركذار و بلا فتور پهلوان كبي جد و اقدام
صاحبى اوله توقوزجه جلاد امور تعبير اولنور يقال رجل عفريت و عفرين
و عفرين اى نافذ في الامر مبالغ فيه مع دهاء مؤنثنده عفريته دينور و عفر و عفرية
و عفريت و عفارية و عفرنى فعلى وزننده كه عو رجل كلمه سنه ملحقدر تند و شديد
ارسلانه وصف اولور شير درنده معناسنه يقال اسد عفر و عفرية و عفريت و عفارية
و عفرنى اى شديد تركيده الا نقلك ارسلان تعبير اولنور و يقال لبوة عفرناة
في مؤنثنه لبوه ديشى ارسلانه دينور (العفرين) عينك و فانك كسرى و رانك
تشديديله ارسلان ياتاغنه دينور بوته ومنه كبي عرب لر ليث عفرين ديدكلرى شديد
ارسلان ديمكدر ليث العرين كبي زيرا بونده ميشه يرلرك ارسلانى يابان ارسلانلرندن
شديد اولور ومنه المثل * اشجع من ليث عفرين * و ليث عفرين بر بوجكدر كه
ديوار ديبلرينك طبراقنى يومشق يرلرنده ساكن اولور على قول قيا كلرينه شبيه
بر جانوردر كه بعض سوارلرينه تعرض ايدوب قويرغيله ضرب ايدر و كاملي و ضابط

وقوى

وقوى آدمه اطلاق اولنور شارح ديركه جاحظك بيانى اوزره ليث عفرين برنوع اورمجكدركه التى كوزى واردر ذباب صيدنده بغايت چابك اولور و معلوم اوله كه آدمك مراتب سننه نظرا برر اسم اطلاق اولنمشدر مثلا اون ياشنده اولان غلامه لعاب بالقلين ديرلر چليك چوماق اويناىجى ديمكدر ويكرمى يه بالغ اولنجه باغى نسين ديرلر طالب نسوان ديمكدر واوتوزه بالغ اولنجه اسعى الساعين ديرلر وقرق ياشنده ابطش الباطشين ديرلر اللى ياشنه بالغ اولنجه ليث عفرين ديرلر وآلتمش ياشنده مونس الجليسين ديرلر يتمش ياشنده احكم الحاكمين ديرلر سكسان ياشنده اسرع الحاسبين ديرلر طقسان ياشنده احد الارزلين ديرلر وميدانى ديديكه يوز ياشنده لاحاء ولاساء ديرلر نه رجل ونه امرأه درديمكدر صاحب تكلمه نه محسن ونه مسىء ديمكدر ديدى و بعضلر نه قيونه حاء ونه حماره ساء ديو زجره قادر دكلدر ديمكله تفسير ايلدى انتهى (العفرية) زبرجه وزننده (والعفرة) تمره وزننده خروس قسمنك بيوننده اولان اوزون تويلره دينوركه برى بريله دوكشور ايكن قباروب قالقار وانسانك قفاسنده اولان قيللره دينور ودابه نك ناصيه سنده اولان پرچه دينور وانسانك وسط رأسنده اولان پرچه دينور (العفرات) عينك كسريله (والعفرنية) قذعمله وزننده بونلرده وسط رأسده نابت پرچه دينور (العفر) عينك كسريله اركك خنزيره دينور عينك ضميله ده جائزدر على قول مطلق خنزيره ياخود ولدينه دينور (العفر) ضمتينله وقت وحين معناسنه در على قول آيه دينور شهر معناسنه (العافور) كافور وزننده سختى وشدت معناسنه در يقال وقع فى عافور شر اى فى عاثوره يعنى شدته (العفار) سحاب وزننده ديشى خرمايى آشيلامق تلقيح النخل معناسنه دركه اسمدر وعفار بركونه شجر آديدركه آتشناك اولمغله آندن عربلر چقماق اتخاذ ايدرلر نته كه مرخ ومجد ماده لرنده بيان اولندى مفردى عفاره در تحفه ترجه سنده عفار قوجه يمشى اغاجيله مفسر اولمغله ظاهرا بيانى نوعى اولور شارح ديركه [افرأيتم النار التى تورون ءانتم انشأتم شجرتها] آيهٔ كريمه سنده شجره دن مراد ذكر اولنان مرخ وعفار اولديغى بعض مفسرلرك قوليدر وعفار مكه ايله طائف بيننده برموضع آديدر وقاتقسزساده جه مرتب اولان سويقه دينور وقاتقسز اتمكه دينور تقول اكلت عفارا اى خبزا بلا ادام (العفير) امير وزننده كونشده قوم اوزره قوريد يلان بصدرمه يه دينور وقاتقسز سويقه وقاتقسز اتمكه دينور (العفرة)غرفه وزننده (والعفرة)عتله وزننده صووغك اوائل هنگامنه دينور يقال ارتحل القوم فى عفرة البرد وعفرته اى اوله وعفره تشديد ايله اجناس مختلفه دن مجتمع اوباش ناسه دينور يقال تجمعت عفرة من الناس اى الاخلاط (العفارى) غرابى وزننده جيد و بهترنا ملويه وصف اولور يقال نصل عفارى اى جيد (معافر) ميمك فتحيله بر بلده آديدر وهمدان قبيله سندن

رجالدنت بدوی اسمیدر ذکر اولندیغی وجهله لفظ حالنده غیر منصرفدر زیرا غیر منصرف اولان جمع صیغه‌سی اوزره در ثیاب معافریه یولیله بریه منسوبدر مثلث ضمه‌سی غیر جائزدر (المعفر) مصاحب وزننده شول آدمه دینورکه یالکز ویره کنمبوب دائما رفیق و یولداشلر ایله کیدر اوله حسندن ناشی آنلرك فضلاتندن اکل ایتمك ایچون یقال رجل معافر اذا کان یمشی مع الرفق ینال من فضلهم (المعیرة) سفینه وزننده یوق بو حکمت یوارلندیغی یوارلغه دینور (العفرفرة) سفرجله وزننده خبث و مکار کیشیه دینور یقال رجل عفرفرة ای خبیث و ارسلانه دینور (العفرن) هزبر وزننده بودخی ارسلانه دینور (العفاریت) عبلك ضمی وراثك فتحیله عقیق مدینه بواجیسنده ریجه قوم یقفلرینه دینور (عفربلا) قفندیله بستان قریه‌ده و بلده آدیدر (عمیر) زبیر وزننده بر رجل آدیدر و جهینه قبیله‌سنده بر فرسك اسمیدر (المعفورة) کمانده وارمش بازاره دینور یقال سوق معفورة ای کاسدة (عفاره) سحابه وزننده بر خاتون آدیدر (عفار) سحاب وزننده (عفیر) زبیر وزننده (وعفراء) حمراء وزننده اسامی رجالدندر (عفیره) جهینه وزننده حکماء جاهلیه‌دن بر خاتون آدیدر (العقار) کتان وزننده خرما آشلایجی آدمه دینور یقال هو عقار ای ملقح النخل (العفرناة) قحطبله دیشی ارسلانه دینورکه ذکر اولندی و غول بابانیه دینور (العفزر) زای معجمه ایله جعفر وزننده غایت چابك اولمغله سائرلری دائما سبق وکذارش ایدن انسان وحیوانه دینور و بیهوده و باطل عربده و شماتمه‌سی کثیر اولان شلتاق و یکشاق قسوله دینور یقال هو عفزر ای سابق سریع وکذا الکثیر الجلبة فی الباطل و عفزر اهل حیره‌دن برکیسه ایدی که بر چنکی و دنبرقزی وار ایدی امرء القیس بعض اشعارنده آنکله تشبیب ایتمشدر وسالم بن عامره فرسی اسمیدر (العقرة) عینك فتحی و ضمی و قافك سکونیله اسمدر طوغورمزلق که قسیرلق تعبیر اولنور یقال حملت بعد عقرة ای عقم (العقارة) خساره وزننده (والعقارة) عینك ضمیله خاتون وسائر حیوان قسیر اولمق معناسنه‌در یقال عقرت المرأة عقارة وعقارة من الباب الخامس علی بناء المجهول اذا صارت عاقرا (العقر) فقر وزننده (والعقر) عینك ضمیله (والعقار) غراب وزننده بونلرده قسیر اولمق معناسنه‌در یقال عقرت الناقة عقرا وعقرا وعقارا من الباب الثانی اذا صارت عاقرا (العاقر) طوغورمز اولان خاتونه و حیوانه دینورکه قسیر تعبیر اولنور جمعی عقر کلوز سکر وزننده فارسیده نستروند دیرلر وعاقر وعقیر ایله رجال وصفلنور اصلا کندیدن ولد متولد اولمیان یعنی چوجغی اولمز اولان کشی‌یه دینور یقال رجل عاقر وعقیر اذا کان لایولد له ولد وعاقر اصلا بر نسنه انبات ایلمز اولان قومسانه اطلاق اولنور یقال رمل عاقر اذا کان لاینبت وعظیم اولان قوملغه اطلاق

اولنور قسیر حیوان سموز اولمغله تشبیه اولنمشدر یقال رمل عاقر ای عظیم وعاقر برمعروف قوملق آدیدر وحسن وجالده مثل ومانندی اولمیان خاتونه اطلاق اولنور یقال امرأة عاقر ای لامثل لها (العقیر) امیر وزننده چوجغی اولمیان رجله دینورکه ذکر اولندی وپاره‌لنمش وسکیرلنمش انسان وحیوانه دینور معقور معناسنه جمعی عقری کلور جریح وجرحی کبی وشول آدمه دینورکه بغتة عارض اولان برخوف سببیله یاخود مدهوش اولمغله برقدم ایلرویه کتمکه قدرتی اولمیه عقر آتیدن مأخوذدر یقال قدصار فلان عقیرا اذا صار قدبخبه الروع فلم یقدر ان یتقدم او یتأخرا ودهش (العقرة) عینك ضمیله همزه وزننده شول بونجغه دینورکه نسوان عرب حامل اولمامق ایچون اوچقوریرنده کوتوررلر وطوار ارقه‌سنی یاغر ایدن تکلتی‌یه وپالانه دینور یقال سرج عقرة ای غیر واق یعقر الظهر وشول آدمه دینورکه دوه‌نك اوزرینه چوق واروب اتعاب ایلمکله یاغر ایدر اوله و بعضلر عندنده عقره جارح اولان جماداته دینور تیکنلو آغاج کبی کاسیذ کر ورحمنده علت اولان خاتونه دینور (العقر) عینك ضمیله برمصلحت نتیجه ویرمز اولمق معناسنه مستعملدر یقال عقر الامر عقرا من الباب الخامس اذالم ینتج عاقبة وعقر فرج مغصوبك بدلی ویریلن دیته دینور قال الشارح ومنه حدیث الشعبی [لیس علی زان عقر وهو للمغتصبة من الاماء کالمهر للحرة] قال ابن الاثیر العقر ماتعطاه المرأة علی وطأ الشبهة واصله ان واطیء البکر یعقرها اذا افتضها فسمی ماتعطاه للعقر عقرا ثم صارعا مالها وللثیب وعقر منکوحه‌نك مهرینه دینور صداق معناسنه ومحله‌یه دینورکه شهرلرده اولور بونده عینك فتحیله ده جائزدر وعقر حوضك کیروسنه دینورکه دوه صیواده واردقده اوراده طورر علی قول حوضدن صوایچه‌نك طوردیغی یره دینور وعقر النار آتشك معظم وجمعیتکاهنه دینورکه قورلری جمع اولان یریدر عقر النار دخی بومعنایه در ضمتیله وعقر الدار اصل ووسط داره اطلاق اولنور داردن مراد کرك سرای وکرك شهر ومحله اولسون بونده فتحله ده لغتدر قال الشارح وبه فسر حدیث [عقر دار الاسلام الشام] ای اصله کانه اشاربه الی وقت الفتن یعنی یکون الشام یومئذ آمنا منها واهل الاسلام به اسلم وعقر طعمه‌یه دینور وچایرك کزیده‌سنه دینور وابیات قصیده‌نك برجسته واحسن اولان بیتنه دینوریقال فی ما الطف عقر هذه القصیدة وهواحسن ابیاتها وخاتونك بکر اولوب اولمدیغنی استبرا ایلمکه دینوروخرما آغاجنك لفلرنی صیروب و بینیسنی چکوب چقرمغه دینورکه آندنصکره آغاج قوریمغه یوزطوتار وبیضة العقر شول یمورطه‌یه دینورکه آنکله بکارت اختبار وتجربه اولنور علی قول طاوق قسمنك ابتدا طوغوردیغی یاخود اك صکره طوغوردیغی یمورطه‌یه دینور یاخود خروس یمورطه سیدرکه سنه‌ده بردفعه طوغورر کککلك

بر نظمه سندن بوینك ومفولانی اولور و بیضة العقر ولد وقیری اوغلان ابتر آدمه
دیرلر (العقر) فقر وزننده یارمق معناسنه در یقال عقره عقرا من الباب الثانی
اذا جرحه وطوارك آیاقلرینی سکرتمك معناسنه در یقال عقر الفرس والابل اذا قطع
قوائمه بالسیف ویقال عقر الناقة اذا نحرها وخرما آغاجنك باشنی کسمك
معناسنه در که باشی کسلدکده حیوانلر کبی هلاك اولوب قورور ایدی بیوی الشدة
اونلغه و ار کسلك حسنه مانه حالی منقطع اولور یقال عقر النخلة اذا قطع راسها
فیبست وشکار اورمق معناسنه در یقال عقر الصید اذا وقعه و طوار چاپر اولمق
معناسنه در یقال عقر الحمار الکلا اذا اکله وعقر اکی سنه مات کنکده اولان ارا ضه
دیرلر باچه ... کبی و هر بلده مخصوص آدنی مقام تسبیت الاقر ... ارا ضه
دیرلر قال الشارح قال الخلیل * رایت اعرابیا وضع یده علی قائمة المائدة ونحن نتغدی
فقال ما اسمها عقر * وعقر معرك ومنوالده دیرلر وکوشکه دیرلر قصر معناسنه بودخی
دیمك صحیحده جائزدر علی قول حراله ومنهدم اولان کوشکه دیرلر ومحاب اینده
یاغور شول سیاه سحابه دیرلرکه کونشك مغربدن اشنك ایدوب کونشك جرمنی
والطراف عن یوب سنز والحاصله ایله یاغور هوانك برطرفنده پیدا اولنه و جانب
جنکلوب کرچه جرمی نظردن غائب لکن رعدی ایراقدن مسموع اولنه و بلده مرتفع
ناحیه دیرلر ومطلقا آق نسنه یه دیرلر وعقر کوفه قربنده بر موضع آدیدر و محل
زرابنده بر قریه آدیدر وسکون ناحیه سنده بر قریه در ابو النمر لؤلؤ بن ابی الکرم بن
لؤلؤ اورادندر وجبل حمرین دیبنده بر قریه در و قبیلهٔ قیس الاذنده ارضنك اعتیاد
ونجیه بلادنده بر موضع آدیدر وموصل قضاسنده بر قلعه آدیدر فقیه ومحدث
محمد بن فضلون العدوی اورادندر (التعقیر) تفعیل وزننده بودخی طوارك سکیرلرین
معناسنه در یقال عقر الابل بمعنی عقره (المعاقرة) مفاعله وزننده طوارلرك سکیرلرینی
اوده برکسه ایله محاسنه ومفاخره ایتمك معناسنه در یقال عاقر فلانا اذا فاخره وعقر
الابل ومسفره ومفاخره معناسنه در یقال عاقره اذا نافره وشرابه ووزننده ادمان
وملازمت قلق معناسنه در یقال عاقر الشیء اذا لازمه (التعاقر) تفاعل وزننده
ایکی کمسنه طوارلر سکیرلرینی باینده مفاخرلرنی اظهار ایچون هر بری دوهلرنی سکیرمك
معناسنه در یقال تعاقر الشاعران الصعالیکان اذا عقرا ابلهما (العقیرة) سفینه وزننده
عقر وجرح اولنان شکاره وسائره دیرلر فعیل بمعنی مفعولدر جمعی عقرای کلور
جریح وجرحی کبی وخواننده ومغنی آوازه سنه دیرلر وبکا ایدن وقرائت ایدن کمسه لرك
آوازینه دیرلر ومقتول اولان شریف ومتعین آدمه اطلاق اولنور وخاصة قطع
ونقش باینده دیرلر ساق مقطوعه معناسنه وبعضی کسلمش خرما آغاجنه وصف
اولنور یقال نخلة عقیرة ای معقور الرأس (الاعتقار) افتعال وزننده طوارك عصرق

یاغر اولمق معناسنه‌در یقال اعتقر الظهر من الرحل والسرج اذا دبر وقوش قسمی اولدیغی یردن اورکیدوب قالدرمیوب حالی اوزره طوردرمق معناسنه مستعملدر کویا که برنده سکیرلیوب الیقومش کبیدر تقول اعتقرت الطیر ای لم ازجرها (الانعقار) انفعال وزننده بودخی طوارك آرقه‌سی یاغر وجداو اولمق معناسنه‌در یقال انعقر ظهر الدابة اذادبر (المعقار والمعقر) منبر وزننده (والمعقر) محسن وزننده (والعقرة) همزه وزننده کاذکر (والعقر) صردوزننده (والعاقور) شول ایره وسمره دینورکه دابه‌نك صرتنی یاغر ایدر اوله یقال سرج معقار ومعقر ومعقر وعقرة وعقر وعاقور ای غیر واق بعقر الظهر وعقره همزه وزننده وعقر صرد وزننده ومعقر منبر وزننده شول آدمه دینورکه دوه‌نك اوزرینه یك وارر اولمغله صرتنی یاغر ایدر اوله یقال رجل عقرة و عقر و معقر اذا کان یعقر الابل من اتعابه لها ومعقر محسن وزننده عقار و املاکی چوق آدمه دینور یقال رجل معقر ای کثیر العقار (العقور) صبور وزننده یرتجی جانوره وصف اولورکه هرکوردیکنی قاوریوب عقر ایدر یقال کلب عقور وکذا فهد ونمر عقور جمعی عقر کلورعینك ضمیله بعضلر عندنده عقور ذی‌روح اولاند وعقره همزه وزننده جماداته مخصوصدر چانی وتیکنلو آغاج کبی (العقار) سحاب وزننده (والعقار) رمان وزننده شول اوتلغه دینورکه اوتلیان مواشی‌یی هلاك ایدر اوله یقال کلأ عقار وعقار اذا کان یعقر الماشیة (وعقار) سحاب وزننده منزل ومأوایه دینور وچفتلك وترلا وباغ وبستان مقوله‌سی ملکه دینور ودهناء قربنده برقوملق آدیدر وبنوضبه جماعتنه مخصوص برارضك اسمیدر وباهله قبیله‌سی یوردنده برارضك آدیدر ویمنده برقلعه آدیدر وبنو قشیر دیارنده برموضع آدیدر وقرمزی بویه‌یه دینور وخرمالغه دینور واواسبابنه دینورکه اثاث‌البیت تعبیر اولنور وشول فاخرا ومتاعنه دینورکه همان عید کونلری کبی ایام مخصوصده‌ده فرش واستعمال اولنوب ایام سائره‌ده برمحفوظ محلده استف ایدوب حفظ ایدرلر وبعضا بونده عینی مضموم ایدرلروتوریش نسنه‌یه دینور یابس معناسنه (العقری) جرحی وزننده‌که اشبو عقری حلق کلامنده واقعدر وتنوینله عقرا وحلقا دخی دیرلر عقرها الله وحلقها یاخود تعقر قومها وتحلقهم بشومها معناسنه‌در شارح دیرکه نهایه‌ده بووجهله مسطوردر ومنه حدیث [صفیة لماقیل انها حائض فقال عقری حلق] ای عقرها الله واصابها بعقر فی جسدها بونك ظاهری بددعادر لکن عادت عرب اوزره معناسی مقصود دکلدر ابوعبید ایتدیکه صواب اولان تنوینله عقرا حلقا اولمقدرکه مصدرلردر وسیبویه دیدیکه بونلر سقیا ورعیا بابندندر وزمخشری دیدیکه بونلر مرأة مشومه‌نك صفتلری اولمغله هی عقری وحلقی تقدیرنده‌در اوغورسزلغی سببیله قومنی عقر وحلق واستیصال

الدر دیمکدر وعقور وشکور کبی مصدر اولمری شاذلردر انتهی وعقری حائض
خاتونه دینور یقال امرأة عقری ای حائض (العقر) کتف وزننده شول قوشه
دینور که قانادی یلکنمیه و آقمقدن اصابت ابتلاه دوکیلوب وردخی یرده چکلمش اوله
یقال طائر عقر اذا اصابه قاصب فی ریشه آقمقدن قریبت وعقره هایله نخوبت اولنمقده
سو ایجمر اولان حقدیه دینور (العقار) غراب وزننده چاپوك کریده و بحریده
دیرلر وخمر وحدوبه دینور کویه ملازم اولدیغیچون یاخود شاربنی یوربکدن عقر
ایلدیکیچون وعقار بر نوع قرمزی بز آدیدر (الاستعقار) جاوی قسمی نودیدن
و تطریب صوتله اوزمك معناسنه‌در یقال استعقر الذئب اذا رفع صوته بالتطریب
فی العواء (العقری) قمری وزننده بودخی چتلکده ومرزعه‌یه دینور عقار کبی
ضیعه معناسنه (العقار) شداد وزننده کندو سیله تداوی اولنور اولان نباته علی
قول کوکنه دینور شارحك بیانی اوزره ادویه‌دن اولان کوکه دینور مریضی عقر
ایلدیکیچون حتی عقاقیر کلور ومنه یقال حدید جید العقاقیر ای کریم الطبع وعقار
شجره اطلاق اولنور و برکلك اسمیدر (العقیر) سکیت وزننده بودخی شجره
دینور (العقر) فتحتینله برآدمه ناکهانی برحول عارض اولمغله اولدیغی محلدن
برخطوه ایلرو کیرو کیتمکه قادر اولمیوب اولجه قالمق علی قول مدهوش اولمق
معناسنه‌در یقال عقر الرجل عقرا من الباب الرابع (عقارا) عینك فتحیله (والعقاراء)
حرف تعریفله (والعقور) عینك ضمیله (والعواقر) بر موضع آدیدر (عقیر)
زبیر وزننده هجر اولکه‌سنده ساحل بحرده بر بلده آدیدر ویمامه‌ده نوذهل
جماعته مخصوص بر حرمانق آدیدر کذلك یمامه‌ده بنو عامره مخصوص برخرمانق ادیدر
(معقر) مقعد وزننده یمنده بر وادی اسمیدر صاحب کتاب صحیح مسلم علیه الرحمه‌نك
شیخی احمد بن جعفر المعقری اورالیدر (معقر البارقی) محدث وزننده برشاعردر
(عقار) شداد وزننده (وعقران) عثمان وزننده اسامی رجالدندر (التعقر)
تفعل وزننده یغمور دائمی اولمق معناسنه‌در یقال تعقر الغیث اذا دام وخوارك
کونده‌ی یاغی برنو برنده صیقیلوب طولغولنمق معناسنه‌در یقال تعقر شحم الناقة
اذا اکتنز کل موضع منها شحما ونبات اوزامق معناسنه‌در یقال تعقر النبات اذا
طال (الاعقار) همزه‌نك فتحیله برشجر آدیدر (العقراء) حمراء وزننده بلند
اولان قولمغه دینور (عقری) سکری وزننده برصو آدیدر (الاعقر) احمر وزننده
شول ارکك دوه‌یه دینور که آرقه دیشلری قیریلوب اوفانمش اوله یقال جمل اعقر اذا
نقضت انیابه (الاعقار) همزه‌نك کسریله خاتونی عقره قیلق یعنی رحمنی علیل ایلمك
معناسنه‌در یقال اعقرها الله تعالی ای جعلها عقرة وبرآدمه عقره یعنی طعمه بدرملك
معناسنه‌در یقال اعقر فلانا اذا اطعمه عقرة ای طعمة (غب العقار) غینك معجمه‌نك

وعنك

وعینك ضمیله جزیرة العربده مهره بلادینه قریب برموضعدر (العقیصیر) صاد مهمله ومصغر بنیه‌سیله شول دابه‌یه دینورکه‌یك بدا كل ایدر اولمغله تلوثندن استكراه اولنور اوله (العنقفیر) زنجبیل وزننده آفت وداهیه‌یه دینور وحشاری وسلیطه عورته دینور وعقربه دینور وشول دوه‌یه دینور كه بغایت سموزلنوب جثه‌سی عظیم اوله شویله‌كه یوكلكندن قفاسی اموزلرینه دكوب طوقنمق درجه‌سنه بالغ اوله (العقفرة) دحرجه وزننده (والاعقنفار) احرنجام وزننده برآدمی داهیه وآفت یره چالوب هلاك ایلك معناسنه‌در (التعقفر) تدحرج وزننده آندن مطاوعدر یقال عقفرته الدواهی وعقفرت علیه واعقنفرته فتعقفر ای صرعته فاهلكته (العكر) مكر وزننده (والعكور) قعودوزننده دونه‌دونه حمله‌وهجوم ایلك معناسنه‌در یقال عكر علی الشیء عكرا وعكورا من‌الباب الثانی اذا كر وانصرف ویقال فرمن قرنه ثم عكره بالرمح اذا كر وحمل (العكار) عطاروزننده دونه‌دونه اعدا اوزره حمله وهجوم ایدن آدمه دینور یقال هوعكار ای كرار عطاف قال‌الشارح ومنه الحدیث [قلنا یارسول‌الله نحن الفرارون فقال بل انتم العكارون] (الاعتكار) افتعال وزننده جنكده عسكر بری برینه قارشمق معناسنه‌در یقال اعتكروا فی‌الحرب اذا اختلطوا وعسكر بری برینه رجوع واختلاط ایلمریله‌صایلمسی نامكن اولمق معناسنه‌در یقال اعتكر العسكر اذا رجع بعضه علی بعض فلم یقدر علی عده وكیجه‌نك ظلمتی پك مشتد اولمق معناسنه‌در یقال اعتكر اللیل اذا اشتد سواده والتبس ای اختلط بعضه فی بعض ویغمور كثرت ووفرت بولمق معناسنه‌در یقال اعتكر المطر اذا اشتد ویل طوزكتورمك معناسنه‌در یقال اعتكرت الریح اذاجاءت بالغبار وجوانلق برقرار اولمق معناسنه‌در یقال اعتكر الشباب اذادام وثبت (الاعكار) همزه‌نك كسریله بودخی كیجه‌نك ظلمتی بری برینه كیریشوب پك بصمق معناسنه‌در یقال اعكر اللیل اذا اشتد سواده والتبس وبرنسنه‌یی طورطولی قیلمق معناسنه‌در یقال اعكر الشیء اذاجعله عكرا وبرنسنه‌یه طورطو وپوصه قاتمق معناسنه‌در یقال اعكره اذاجعل فیه العكر ودوه‌نك اورکچی یاغلو اولمق معناسنه‌در یقال اعكر السنام اذاصار فیه شحم (التعاكر) تفاعل‌وزننده جنكده عسكر شبكه كبی بری برینه كرشمك معناسنه‌در یقال تعاكر الجیش اذاتشاجروا فی‌الخصومة (العكر) فتحتینله بشیوزدن زیاده اولان دوه سوریسنه دینور علی قول التمش یاخود اللیدن یوزه وارنجه دوه‌لره دینور كافك سكونیله‌ده جائزدر وعكر بررجل آدیدر وقلجك پاسنه دینور وهرنسنه‌نك طورطوسنه دینور وعكر مصدر اولور برنسنه طورطولی وپوصه‌لی اولمق معناسنه‌در یقال عكر الماء والنبیذ عكرا من‌الباب الرابع اذاصار عكرا (التعكیر) تفعیل وزننده برنسنه‌یی طورطولی وپوصه‌لی قلمق

ویرلسه بولانق صو قومق معناسنه‌در یقال عکر الشیء اذا احدثه عکرا و عکل فیه العکر (العکر) کتف وزننده بولانق صو و بو معنایه شبیه دیرلر (العکرة) فتحاتله دوه سوریسنه دینور بللوکه دیرلر والتمشدن یتمشه وارنجه اولور جمع عکر گلور (العکر) عینک کسریله اصل و بنیاد معناسنه‌در یقال رجع الی عکره ای الاصل (العکرکر) [illegible] رجل وزننده یعنی بولانق صووه دیرلر (عاکر والعکیر) [illegible] (و معکر) منبر وزننده اعلای المنبر (تعکر) تمع وزننده [illegible] آبیار ومعدن جبالیدن برجبل آدیدر (العکرة) [illegible] وزننده دوماتک اوریجی یاغلو اولمق معناسنه‌در یقال عکر الیوم اذا اصلد فهو عکر (عکار) شداد وزننده بو عطش ایدر (العکرة) قبطه وزننده بیه واندامی تمامیله بوکون یقلقه دیدی‌که دیرلر یقال هی عکرة ای باقیة اعلامها (عکبرلد) عینک ضمی وبالک فتحی و عد وقصریله سواد عراقده برقصبه آدیدر عکبراوی دیرلر واو ایله وعکبری دیرلر (عکبر) جعفر وزننده عبدالله بن محمدک جدی اسمیدر (العکبر) زنبور وزننده برنسنه‌درکه بال آریسی اوغلنده بیلو آیاقلرنده آلوب کوتوروب کومع ایتره بال ایدیجی یره وضع ایدر بولسانی عسلر بال آریسی قوانده بولدور حرفی عسل ایله ممزوج بالموم ایدر بیان ایدرلرکه فارسیده دارو ترکیده دوال تعبیر اولنور و اکثر مفرداتده وضع الکوارله تعبیر ایدرلر که فارسیده موم وترکیده موم دیرلر و بعض بلادده اکر موسی دیرلر (العکار) عینک فتحیله آنده بولونان ارکک بایه دیرلر (العمر) عینک فتحی وضمی وضمتیله دیرلك حیات وزندگی معناسنه‌در حتی الصالحه تقول اطال الله عمرك ای حیاتك بولندن صلوه‌ده [illegible] بومعنادن اصلی عماره‌درکه خراب مقابلیدر زیرا انسان عمر ایدر که بدنک حیات ایله عماری معنی‌اک اسمیدر سائر معانی دخی بوندن ملاحظه اولنان منشعبدر (العمر) عینک ضمیله مسجده دیرلر تقول رأیته فی العمر ای فی المسجد و معبد وکلیسایه وصومعه‌یه دیرلر (العمر) عینک فتحیله دین وملت معناسنه مستعمل اولور قیل ومنه لعمرك وبحرك یعنی مقتضی الشی قسم معرضنده ایراد اولنان لعمرك کلامنده عمر دین وملت معناسنه‌در دیدی لکن اکثر علماء حیات وبقاء معناسنی اراده ایدرلر پس لعمرك قولی سنك باقیك و حیاتك وعندمده اعز واشرف اولان حیاتك‌که آنده انجو دیمك اولور و عمر عمر ایله مقسمت کذا دیرلرکه نصبه‌در اقسیماری متروك اولان فعل اضماریله منصوب مصادر موضعنه وضع اولنان اسماء جمله‌سندندر زیرا اصلی عمرتك الله تعمیرا ایدی‌که زیاده‌لر حذف اولنوب اصلی فعل اوزره قلندر خدای متعالدن سنکچون عمر وبقا نیاز ایدرم دیمکدر کذلك عمرك الله مقعلت کذا دیرلر بو دخی منصوبدر واپکیسنده دخی لفظة جلاله منصوبدر بونک اصلی اعمرك الله ان

تفعل ایدی کویا که مخاطبـه یمین ویروب ومخاطب ایچون رب لایزالدن عمر و بقا
استدعا ایدر حاصلی حق تعالی سکا عمر طویل احسان ایلسون اول عمر وبقا حقیچون
بویله ایلدکمی یاخود بویله ایله دیمك اولور یاخود اصـلی لعمر الله ایدی که وبقاء الله
معناسنه‌در یعنی لعمر الله قسمی یاخود ما اقسم به تقدیرنده‌درکه خدای متعالك بقاء
ودوامنه قسم در لام ساقط اولمغله مصادر نصبی کبی منصوب قلنمشدر عند البعض
اصلی عمرك الله ایدی که اذکر الله تذکیرا دیمکدرکه حاصلی حق‌تعالی‌نك بقاء ودوامنه
اقراره قسم‌در شارح دیرکه کاهجه یمین اراده اولنمیه‌رق همان دعا ایچون استعمال
اولنور نته‌که اشبو ★ ایها المنکح الثریا سهیلا ★ عمرك الله کیف یلتقیان ★ وبو سالت
الله عمرك سبکنده‌در اصلی عمرتك الله تعمیرا ایدی که سؤالی متضمن‌در مصدر مقام‌فعله
قائم اولدیغیچون فعل حذف اولنوب بعده زوائد دخی حذف اولندی تعمیر الفظی
کبی عمرا دخی منصوب اولدی ایمدی مصدر مفعولنه مضافدر و لفظهٔ جلاله مصدر
ایله یاخود مصدری ناصب فعل ایله منصوبدر پس معنای بیت ای ثریایی کوکب سهیله
نکاح ایلك قیدنده اولان آدم حق تعالی سکا عمر ویرسون آنلر نه کونه بری برینه
ملاقی اولورلرکه ملاقاتی ممکن دکلدر انتهی وجاء فی الحدیث النهی عن قول لعمرالله
زیرا عمر وجه مشروح اوزره بدنك روحله عمارت بولدیغی مدتدن عبارت اولمغله
بقاء ودوام ایله بینلرنده فرق اولوب عمر بقاءدن دون اولمغله شان الوهیته اضافه‌سی
ناسزادر وعمر عینك فتحیله لحم مابین الاسنان یعنی دیشلرك ارالقلرنده اولان اتلره
دینور علی قول لحم اللثه یعنی دیشلرك منبتلرنده اولان اته دینورکه دیش اتی تعبیر
اولنور بونده شینك ضمیله‌ده لغتدر وعمر شنف معناسنه‌در که صالقم کوپه‌یه دینور
قولاغه طاقنورلر و هرایکی دیشك ارالغنده سائل و مستطیل اولان اته دینور
قاموسـده بومحل دخی مطرح نظردر نهایه‌ده بووجهله مرسومدر و فی الحدیث
[اوصانی جبریل بالسواك حتی خشیت علی عموری] العمور منابت الاسنان واللحم
الذی بین مغارسها الواحد عمر وقیل کل مستطیل بین سنین قالدی‌که مؤلفك لحم
مابین الاسنان ایله تفسیرندن مراد لحم مابین مغارس الاسناندرکه دیشلرك منبتلرنده
اولان اتلرك مابینلرنده اولان ات اوله‌جقدرکه دیش ارالغنه کیرن ات اولمز ومعنای
ثانیده‌که وکل مستطیل بین سنین عبارتیله مفسردر مراد هر ایکی دیشك ارالغنده
صارقان‌اوزونجه اتجکزاولوربعض انسان وحیوانك پك اوزون‌اولورخلاصه‌دیش‌اتی
اوچ کونه اولور بریسی دیشلرك منبتلرنده وکوکلرنده اولور وبری دیشلرك اوستنده
وآلتنده اولورکه دیش اتی دیدکلریدر وبری دیشلرك ارالقلرنده اولور مجموعنه عمر
اطلاق اولنور وقالدی‌که جمیع نسخه‌لرده تا ایله بین سنتین عنوانده مرسومدر سن
کلمه‌سی ایسه مؤنثدر اولا تأنیثی دلاله علی الجمع ایچون اولمغله واحدنده تاء دخولی

جائز اولور که نه وحدت اولمغه‌در نتکه زنخ و زنخه دخی صمانغه‌در نابا ضرس
عمرانیله نه ایکی مخففدر انری وفی اوازون آتماسغه دیور فعل طوال معناسنه
مصدردر عمره مد وسکر دیدکاری لغیه وحید حرمانک آتماجنه دیور بونده عینک
ضمیله اعلادر (العمری) یای مشدده ایله وبفتحه نوع خرما اسمیدر (العمر) فتحتیله
(والعمر) ضم وزننده (والعمر) عینک ضمیله (والعمارة) اماره وزننده چوق
زمان بقایوب فانی معناسنه‌در که معمر اولمق تعبیر اولنور یقال عمر الرجل و عمر
عمرا وعمرا و عمارة من الباب الرابع والاول والثانی اذا بقی زمانا ای طویلا و معمر
ایتمک معناسنه‌در یقال عمره الله ای ابقاه وبرآدمه بر نسنه‌یی عمری و حیاته یعنی
کندیسی باقی اولدقجه اول آدمک مدت حیاتنه تعلیقله بخش واعطا ایتمک معناسنه‌در
تقول عمرته ایاه اذا جعلته له عمره او عمرت وعماره وعموره عینک ضمیله برآدم مالنه
وخانه‌سنه ملازمت ایتمک معناسنه‌در یقال عمر الرجل ماله وبیته عمارة و عمورة اذا
لزمه وعماره برآدمک مالی اوکوب ابادان و فراوان اولمق معناسنه‌در یقال عمر المال
نفسه وعمر وعمر عمارة من الباب الاول والخامس والرابع اذا صار عامرا ای کثیرا
وافرا وعماره باش کسوننه دیور تقیه وقلنسوه کبی و عماره قبیله‌دن کوچکه
دیور که مراد قبیله‌دن منشعب اولان کوچک قبیله اوله‌جقدر عینک کسریله ده
جائزدر علی قول حی عظیم یعنی قبیله‌دن کوچک و بطندن بیوک اولوب کندی باشلرینه
قونوب کوچر اولان چوقلق جماعتدر ترکمانلر بوی تعبیر ایدرلر وشعب ماده‌سنده
بیان اولنمشیدی که رأس وشعب بعده قبیله بعده عماره آندن بطن و آندن فخذ
اطلاق اولنور وعماره بین العرب شول مرصع ومزین رقعه‌یه دینور که سرکردهٔ
قوم وقبیله اولان آدمک کندیلرینه مخصوص سایبانلرینه علامت ریاست ایچون ترقیع
اولنور کویا که شمسهٔ خیمهٔ وزراء منزلنده اولور و عماره تحیت و تسلیم معناسنه‌در
فی الاصل عمرك اوزون اولسون دیو دعا معناسنه اولوب بعده مطلق تحیت وتسلیمده
استعمال اولنمشدی عمار دخی بو معنایه‌در هاسز و عمر خمر وزننده و عماره صوم
وصلوة کبی حق تعالی درکاهنه عبادت ایتمک معناسنه مستعملدر که اعمار دین ایتمکدر
یقال عمر ربه عمرا وعمارة اذا عبده وصلی وصام (التعمیر) تفعیل وزننده معمر
ومستدام ایتمک معناسنه‌در یقال عمره الله تعالی ای ابقاه وبرآدم کندی بقای نفسی
ایچون مقدار محدود ومعین تقدیر ایتمک معناسنه‌در یقال عمر فلان نفسه اذا قدر لها
قدرا محدودا قال الشارح قوله تعالی [وما یعمر من معمر ولا ینقص من عمره
الا فی کتاب] فسر علی وجهین وبر محلی ابادان ایتمک معناسنه‌در تقول عمر الله
منزلك ای جعله اهلا و بز و قماش مقوله‌سنک غزل ونسجنی کوزل و نازک ایتمک
معناسنه‌در یقال عمر الثوب اذا اجاد نسجه وغزله (العمری) بشری وزننده

برآدم برمالی برکمسیه کندیسنك یاخود اول کمسه‌نك حیاتنه تعلیقله تفویض و تملیك واعطا ایلکه دینورکه اسمدر مثلا عمرم اولدنجه یاخود عمرك اولدجه بوخانه سنکدر بعد الوفاة بندر دیو تملیك ایلك کبی تقول اعمرته الدار إلعمری ای جعلتهاله یسکنها مدة عمری اوعمره ومنه قولهم ★ ما الدنیا الا عمری ولاخلود الا فی الاخری ★ شارح دیرکه عمری و رقبی معاملات جاهلیه‌دن ایدی نته‌که رقب ماده‌سنده ذکر اولندی وقال فی النهایة فاذا مات عادت الی و کذا کانوا یفعلون فی الجاهلیـة فابطل ذلك واعلمهم ان من اعمر شـیئا او ارقبه فی حیاته فهو لورثته من بعده و قد تعاضدت الروایات علی ذلك والفقهاء فیها مختلفون فنهم من یعمل بظاهر الحـدیث و یجعلها تملیکا ومنهم من یجعلها کالعاریة ویتأول الحدیث (الاعمار) همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی برآدمه ذکر اولنان عمری وجهیله ویرمك معناسنه‌در تقول اعمرته ایاه ای جعلته له عمره اوعمری وبر یری اباد ایلك معناسـنه‌در تقول اعمرالله منزلك اذا جعله اهلا وبریری برآدمه معمور واباد ایتدرمك واباد ایدر قیلمق معناسنه‌در یقال اعمره المکان اذا جعله یعمره وبر یری معمور و آبادان بولمق معناسـنه‌در یقال اعمر الارض اذا وجدها عامرة وبر آدمی زنکین ایلك معناسنه‌در یقال اعمر علیه اذا اغناه وبرآدمه جده عمره کتورمك خصوصنده اعانت ایلك معناسـنه‌در یقال اعمر فلانا اذا اعانه علی اداء العمرة وکشی منکوحه‌سنه اهل واقرباسی‌یوردنده کردك ایلك معناسنه‌درکه ایج کویکولکه کیرمك اوله‌جقدر یقال اعمر فلان علی امرأته اذا بنی علیها فی اهلها (العمری) کردی وزننده عمره منسوب دیمکدرکه مراد زمان طویلدن قالمش نسنه‌در و منـه یقال عمری الشجر ای قدیـه وعلی قول عمری الشجر انهار اوزره نابت اولان سدر آغاجنه اطلاق اولنور (العمارة) کتابه وزنـنده معمور و آباد ایلك معناسـنه‌در تقول عمرالله بك منزلك عمارة من الباب الاول اذا جعله اهلا وعماره کندیسیله برمکانك معمور وآباد اوله‌جنی شیئه دینور وعماره بادیه‌ده سلیله نام محلده برصـویك آدیدر (الاستعمار) بویری برآدمه آبادان ایتدرمك وآبادان ایدر قیلمق معناسـنه‌در یقال استعمر فلانا فیه اذا جعله یعمره ومنه قوله تعالی [هو انشـأ کم من الارض و استعمرکم فیها] ای اذن لکم فی‌عمارتها واستخراج قومکم منها وجعلکم عمارها (المعمر) مسکن وزننده صـوبی و چایر و چمنی فراوان اولان منزله دینور و معمر اسامیدندر (العماره) ثمامه وزنـنده بر یری عمارت ایلك ایچون و یریلان اجرته دینور وعماره اسامیدندر (العمرة) تمره وزننده باش کسوتنه دینور و شول بونجق مقوله‌سنه دینورکه آنکله انجو و تسبیح وسائر نسنه دیزیسـنك آرالقلری فصل اولنور بومناسبتله آنکله بعض نسوان تسمیه اولنمشدر (العمرة) عینك ضمیله زیارت معناسنه اسمدر حج افعالندن اولان فعل معهود بوندندر وعمره برآدم‌زوجه‌سنی

اهل و حوبشاوندی باشنده زوال اولمغه دیورکه ایچ کویکولمش اولور نته که کندی
ماده سنده کچدی و تکه عرس دیور (الاعفار) افعال وزننده باشه غمره یعنی کدوت
کتمک معناسنه در یقال اعفر الرحل اذا نمس رأسه الغمرة و بارت ایلمک معناسنه در
یقال اعفره اذا باره (المعفر) اسم فاعل بنیه‌سیله راز معناسنه در وقاصد لشی
معناسنه در یعنی اعفار قصد وآهنک معناسنه ده اولمش اولور (العمار) سحاب
وزننده قاره کبی تحیت وتسلیم معناسنه در وشول خوشبو چیچکه دیورکه انکله
مجلس مشرت تزیین اولنور (العومرة) جوهره وزننده قسلمق شریو و موما
وشماطه‌سنه دیور تقول ترکت القوم فی عومرة ای فی اختلاط وصیاح و جلبة وعومره
مصدر اولور فاحی و یرده برکدروب آلیقومق معناسنه تقول مالك معومرا بالناس علی
بابی ای جامعهم وحابسهم (العمیران) مصغر بنیه‌سیله (والعمرتان) عینك ومیمك فتحه‌سیله
(والعمیرتان) تصغیر بنیه‌سیله (والعمیمرتان) بودخی مصغر بنیه‌سیله شول
ایکی داره کوچك شیئه دیورکه بوینك کوکنده اولور و آرالرنده ایکی شعره‌لری واردرکه
بوغازده اولان بومرتبه اتی اتبع بوزندن احاطه ایتمشدر (العمور) یعمور وزننده
اوغلاغه دیور جدی معناسنه (الیعمورة) هاء ایله برنوع شجر اسمیدر جمعی یعامیردر
(العمران) ثمران وزننده که تثنیه‌در اتوالك ایکی یکا یننك ایکی اوجنه دیور
(عمیره) سفینه وزننده بربطن بدینك اسمیدر وکوارة النحل معناسنه‌درکه
ماده‌سنده اختلاف اوزره مرسومدر بعضلر قوانه و بعضلر کومجه اطلاق ایلدیلر
کلمسیدرکر (عمر) ثمر وزننده اسماء رجالدندر جمعی اعمر کلور وعمور کلور مترجم
دیرکه بوواوایله عمرو صورتنده رسم اولنور عمر ایله بیننی فرق ایچون وحالت نصبده
واو ترك اولنور انف نصب فارق اولدیغیچون وعمر کلمه‌سنده واو رسم اولنیوب عمرو
کلمه‌سنده مرسوم اولمق زیرا عمرو کلمه‌سی اولی مفتوح ووسطی ساکن ومنصرف
اولمق جهتیله خفیفدر وعمر وفرزدق نام شاعرك شیطانی اسمیدر (عامر) اسماء
رجالدندر وکاه اولنورکه آنکله قبیله تسمیه اولنور یعنی برقبیله جدینك اسمی اولمغله
اول قبیله آنکله مسمادر وعامر صرتلان ایکنه دیور (عمر) زفر وزننده برکشی‌یی
آنکله تسمیه حالنده عامردن معدولدر زیرا صفت حالتده معدول اولسه العمر
دیورکه عامر اراده اولنور (عمیر) زبیر وزننده (وعویمر وعمار) کتان وزننده
(وعمران) عینك کسریله (ویعمر) یعلم وزننده اسامیدندر (العمران) عینك فتحی
وتثنیه بنیه‌سیله عمرو بن جابر ایله عمرو بن بدر مراد اولنور (وعمران) بوغازده کوچك
دل اوزره صارقمش ایکی ات پاره‌جکنه دیور (العامران) عامر بن مالك ایله عامر
بن الطفیل نام کسه‌لردر (العمران) عینك ضمی ومیمك فتحیله ابوبکر الصدیق
وعمر الفاروق رضی الله عنهما حضرتلری اراده اولنور علی قول عمر الفاروق ایله

خلفای

خلفای امویه‌دن عمر بن عبدالعزیز مراد اولور (عمرویه) عینك فتحی ومیمك سكونی وواو مفتوحه ویای ساكنه ایله اسم اعجمی‌در شارح دیركه بوایكی لفظدر لفظ واحد حكمنده قلنمشدر سیبویه ونفطویه كبی مجموعنده هاء مكسور اولور زیرا بونلرك آخرلری اعجمی اولمغله اصواته شبیهدرغاق كبی واكر نكره قیلرسك منون ایدرسن امام مبرد تثنیه‌سنده وجمعنده عمرویهان وعمرویهون دینور دیدی انتهی (ابوعمره) بنو جره وزننده مفلسلكك كنیه‌سیدر تقول قدتعلق بی ابوعمرة اللهم اقهره وهو كنیة الافلاس وآجلغك دخی كنیه‌سیدر یقال اخذه ابوعمرة ای الجوع وبركشینك دخی كنیه‌سی ایدی‌كه بغایت شوم قدم اولمغله قنغی قوم وقبیله‌یه نزول وحلول ایلسه اوراده البته جنك وقتال وسائر كونه بربلاوفتنه ظهور ایدرایدی (حصن ابن عماره) ثمامه وزننده ارض فارسده برحصن آدیدر (الیعمریة) برصو آدیدر (الیعامیر) برموضع یاخود برشجر آدیدر وبوقطرب اللغوی روایتیدر لكن تخطئه اولنمشدر (ام‌عمرو وام‌عامر) دیشی صرتلانك كنیه‌سیدر انیكنه عامر اطلاق اولنور (العمار) شداد وزننده صلوة وصیامی كثیر اولان مسلمه دینور اعماردن ایلدیكیچون وایمان واعتقادی قوی اولوب امردیننده ثابت وپایدار آدمه دینور وهركسی ذكر بالخیر ایله یاد ایدن لسانی پاك طیب الثناء آدمه دینور یقال هو عمارای الطیب الثناء ودائما رایحه طیبه استعمال ایدن آدمه دینور وشول كمسیه دینوركه فی‌نفسه مجتمع الامر اولوب دائما جماعته ملازم وسلطان ووالی طرفلرینك اداره وتمشیتی لازم امورلرنده ومصالح ناسك وجه اعتدال اوزره رؤیت واداره‌سنده اقدام وهمت ایدر اوله شارحك بیاننه كوره بومعنا باش كسوتنك اسمی اولان عماره‌دن مأخوذدر یقال هو عمارای المجتمع الامراللازم للجماعة الحدب للسلطان وحلیم النفس اولوب كلام ومحاوراتنده وقار وتمكین صاحبی اولان آدمه دینور ودائما اولاد وعیالنی وقوم واصحابنی ادب نبوی وسنت مصطفوی اوزره جمع وارشاد ایدر اولان آدمه دینور والی الوفاة امرمعروف ونهی منكر اوزره قائم ومداوم اولان آدمه دینور وبونلر اطلاقات شرعیه‌دندر یقال رجل عماراذا كان كثیر الصلاة والصیام ورجل عمارای القوی الایمان الثابت فی‌امره ورجل عمارای الطیب الثناء ورجل عمار ای الطیب الروایح ورجل عمارای المجتمع الامر اللازم للجماعة الحدب علی السلطان ورجل عمار ای حلیم وقور فی‌كلامه ورجل عمار اذا كان یجمع اهل بیته واصحابه علی ادب رسول الله صلی الله علیه وسلم ورجل عمارای القائم بالامر والنهی الی ان‌یموت (عموریه) عینك فتحی ومیمك تشدیدیله روم اولكه‌سنده بربلده آدیدر كتب جغرافیاده حالا اناطولیده انكوری دیدكاری بلده اولمق اوزره مرسومدر سلفده اناطولی‌روم عد اولنور ایدی ظاهرا

عوريه معربدر (العمارة) جبانه وزننده جاهليه‌ده بر صنمك آديدر ومناده بر قويي
اسميدر (العماريه) يمامه‌ده بر قريه آديدر (العمرانية) موصل شرقيسنده بر قلعه
آديدر (العمريه) ثمريه وزننده بغداد اولكه‌سنده بر صو آديدر (العمرية) زفريه وزننده
بغدادده بر محله‌در (بستان ابن عامر) نخله جهتنده مقابل اولان ذات عرق نام محل
ايله مكة مكرمه بيننده اولان نخله نام موضعدر بستان ابن معمر ديمك جائز دكلدر
زيرا عبدالله بن عامر بن كريزه منسوبدر [illegible] ([illegible]) فتامله بر موضع آديدر
(عمر الزعفران) [illegible] بر موضع آديدر جزيره‌ده واقعدر (عمر) سكر وزننده
واسط قربنده بر موضعدر ([illegible]) سكر وزننده سر من رأى قصبه‌سي
قربنده بر موضعدر (العمير) زبير وزننده مكه‌يه قريب بر موضعدر وحنظله بن
سيارك فرسي آديدر ([illegible]) [illegible] جماعتنه مخصوص بر ارض مرتفعه‌ده
بر قويي آديدر (ام عمير) آلت [illegible] كنيه‌سيدر (جلد عميرة) تجلق واستمنادن
كنايه‌در شارح ديركه [illegible] اطلاق اولونور (العماري) صحارى وزننده
ابرهة بن صباح حميرينك قلبي [illegible] (العمر) قنفذ ايله شول منديله ديولنده
دينور كه احرار اولان [illegible] آنكله باشلرني اورترلر على قول بشمني وجاري
اولمغله باشلرني اورتوب بوريدكلري كوملكلري يكنه دينور عرب كوملكلرينك
يكلري بيوك و واسع اولمغله آنكله‌ده پرده‌لنورلر مؤلفك اوان لايكون لها خمار
عبارتي على عادته مسامحه‌يي متضمن‌در يعني ان ايله مأول اولان مصدري اسم فاعل
اولمق اوزره اعتبار ايلشدر شارح ديركه صكره مطلقا يك اوجلرنده استعمال
اولندي كما قال في النهاية ولا بأس ان يصلي الرجل في عمريه هما طرفا الكمين فيما فسره
الفقهاء وعمر بر طاغك آديدر كه آندن حرا ايلدن غور صويي مكه‌نك سيلنه منصب
اولنور (العمير) امير وزننده صيق وتخته‌لو نسج اولنمش توبه دينور يقال ثوب
عمير اي صفيق وعمير كثير كلمه‌سنه اتباع اولنور يقال كثير بجير عمير (البيت المعمور)
حالا آسمانده كعبهٔ مكرمه‌نك راست ارا و براز نده واقع بيت شريفك اسميدر
احوالي كتب تفاسير واحاديثده مبسوطدر (العميدر) سفرجل وزننده بدني بر كل
كبي تر وتازه ونازك اولان اوغلانه دينور تقول رأيت عميدرا وهو الغلام الناعم البدن
ومال چوق آدمه دينور (العميطر) سفرجل وزننده عباسيه‌دن محمد امين خلافتي
هنكامنده دمشق شامده خروج ايدن مردسفيانك اسميدر (العنبر) قنبر وزننده
طيب معروف اسميدر بونك ماده‌سي بر دابهٔ بحريه‌نك روث وفضله‌سيدر يا خود درياده
كائن بر پيكارندن زفت كبي قيناوب چيقر يعني دهنيتي سببيله صويك اوزرينه چيقوب
منجمد اولدقده موج سوروب ساحل درياده بولنور مترجم ديركه اشبو عنبر
ماده‌سنده متقدمين ومتأخرين اختلاف ايلديلر مؤلفك بياني متقدمينه كوره‌در حتي

دیرلر که کاهجه اول منجمد اولان نسنه‌یی بالقلر یودوب کندیلرینه مضر اولمغله هلاك اولوب ضرب امواجله ساحلده بولدقدنصکره قارنلرنی یاروب چیقاررلر ایمش ومتأخرینه کوره بعض جزائر هند جبالنده اولان بال آریلری خوشبو نباتاتدن رعی ایله حاصل ایلدیکی عسل درکه کثرت باران سببیله آریلرك قوانلرنی سیل صویی دریایه کتوردکده اجزای عسلیه‌سی محو اولوب اجزای شمعیه‌سی باقی قالدقده موج ساحله آتوب آنده بولنور وبوقول طبعه ملایمدر زیرا بعض عنبرلرده آری قنادی وآیاغی وقویرغی مشاهده اولنور وعنبرك اجودی اشهبی نوعیدرکه آقلغی قاره‌لغنه غالب اولاندر انتهی وعنبر کلمه‌سی مذکردر مؤنث دخی اولور وعنبر تمیم قبیله‌سندن برجاعتك پدری اسمیدر بنوالعنبر وتخفیفله بلعنبر دیدکلری آنلردر وعنبر برنوع سمك بحری اسمیدر مترجم دیرکه مزبور بالق بغایت عظیم الجثه اولوب لحمندن حضرت رسول اکرم علیه الصلوة والسلام اکل ایلدکلری کتب سیرده مسطوردر وعنبر زعفرانه دینور ویمن زعفرانه دینورکه ورس دخی دیرلر وذکر اولنان عنبر نام بالغك دریسندن دوزیلان قلقانه دینور (عنبره) هایله یمنده برقریه آدیدر (عنبرة الشتاء) قیش فصلنك سختی وشدتنه اطلاق اولنور مستلزم برکت اولدیغیچون تقول اتیته فی عنبرة الشتاء ای شدته (عنبرة القدر) صوغانه اطلاق اولنور قدور اعرابك عنبری مثابه‌سنده‌در (عنبر القوم) میانه قومده نسبی خالص وصافی اولانه اطلاق اولنور (عنبری البلد) رشد وهدایت خصوصنده مثل سائردر زیرا ذکر اولنان بنوالعنبر بالجمله اصحاب هدایت اولمریله اهل هدایت آنلره نسبت اولنور یقال هو عنبری البلد وهو مثل فی الهدایة (عنیبره) مصغر بنیه‌سیله بررجل آدیدر (العنتر) تای فوقیه ایله جعفر وزننده (والعنتر) جندب وزننده سینکه دینور ذباب معناسنه (العنترة) دحرجه وزننده سینك وزردامق معناسنه‌در یقال عنتر العنبر اذا صات وبومعناده اسم اولور وزردی‌یه دینور تقول آذانی عنترة الذباب ای صوته وشدید وسخت اولان احوال وافعاله سلوك واقتحام ایلك وجنکده بهادرلق ایلك معناسنه‌در تقول اعجبنی عنترته ای سلوکه فی الشدائد وشجاعته فی الحرب ومزراق سانجمق معناسنه‌در یقال عنتره بالرمح اذا طعنه وعنترة بن معاویه عبس قبیله‌سندن برمعروف کسه‌درکه جاهلیه‌دن وشعرادن ایدی (العنجرة) حنجره وزننده جرأت واقداملودلیر خاتونه دینور یقال امرأة عنجرة ای جریئة (عنجوره) عینك ضمیله برکسه ایدی که عنجر وعنجوره دیمکدن خویلنمش ایدی هرکیم کندیسنه عنجره یاخود عنجوره دیسه پرآتش اولورایدی وعنجوره عجر ماده‌سنده ذکر اولندی (العنصر) عینك ضمی وصادك ضمی وفتحیله آفت وداهیه‌یه دینور وهمت وحاجت معناسنه‌در یقال ماله فیه عنصر ای همة وحاجة واشبو عنصر کلمه‌سی عصر ماده‌سنده

ذكر اولندی یعنی قول زائد اولان عنصرك معنای محل مزبورده بیان اولندی (العقر) عینك ضمی وقافك فتحی وضمیله قامشك كوكنه دینور علی قول ابتدا بتن تازه و یومشق نباته دینور و قوندقلق و حصیر اوتی دیدكلری نباته دینور كی علی قول بیاض اولدیغی حالده اطلاق اولنور كه مراد تازه سیدر وحرما جنبسه دینور ور آدمك اصل وعرق ونسبنه دینور یقال كریم العقر ای الاصل و دهقانلرك یعنی كویلو و اكنجی مقوله سنك اولادلرینه اطلاق اولنور زارت وحقارتلرینه مبنی كویاكه حصیر اوتنه تشبیه اولنمشدر وقافك ضمیله عقر برمعروف صویك بتن نافه سنك اسمیدر (العقرة) حجره وزننده آتماجه دیدكلری قوشك دیشیسنه دینور و برخاتونك آدیدر (العكرة) حجرة وزننده ایری جثه لو نافه یه دینور (العور) فتحتینله بر كوزك حسی یعنی قوت باصره سی زائل اولمقكه مراد بكچشم اولمقدر یقال عور الرجل عورا من الباب الرابع ویقال عار یعار كخاف یخاف اذا ذهب حس احدی عینیه لكن مصباحده عورت العین اذا نقصت اوغارت عبارتیله مرسوم اولمغله مؤلفك تفسیرینه مخالف اولور (الاعورار) احرار وزننده (والاعویرار) احمیرار وزننده بونلرده بكچشم اولمق معناسنه در لكن مبالغه یی متضمنلردر یقال اعور الرجل واعورار بمعنی عور (الاعور) احمر وزننده عوردن وصفدر بكچشم كشی یه دینور جمعی عور كلور عینك ضمیله وعیران كلور عینك كسریله وعوران كلور عینك ضمیله واعور قرغه یه اطلاق اولنور ضدیله تسمیه در زیرا قرغه حدت بصر ایله موصوفدر اعمایه ابو البصیر وحبشی یه ابو البیضاء دیدكلری كبی بركوزلونك كویاكه ایكی كوزی نوری متحد اولمغله حدت بصره مالك اولور واعور كوتو وكمتر نسنه یه اطلاق اولنور یقال شیء اعور ای ردیء وشول قورقق وضعیف وقابران شخصه اطلاق اولنور كه فی نفسه بی خیر وبی فائده اولمغله نه بی خیر ومنفعت سمتنه دلیل اولور ونه بركمسه آنك طرفنه برنی دلالت ایدركه جماد قبیلندن اولمش اولور یقال رجل عور ای ضعیف جبان بلید لایدل ولایندل ولاخیر فیه وحذاقتی اولمیان بددلالت قولاغوزه اطلاق اولنور یقال دلیل اعور ای سیئ الدلالة وپك كهنه وفرسوده كتابه اطلاق اولنور یقال كتاب اعور ای مندرس واوزرنده قامجیسی اولمیان آدمه اطلاق اولنوركه مراد سلاحسز دیمكدر یقال رجل اعور اذا صار لاسوط معه وابوین جهتندن قرنداشی اولمیان آدمه اطلاق اولنور پس بالكز بر جهتدن اولانه اطلاق اولنور یقال رجل اعور اذا لم یكن له اخ من ابویه وشول كمسیه اطلاق اولنوركه برمطلبی سمتنه عزم ایدوب لكن حاجتی مساعده یه مظهر اولمامغله مأیوس ونامراد اولمش اوله یقال رجل اعور اذا صار قد عور ولم نقض حاجته ولم یصب ماطلب وباشده اولان كیله سركه سنه دینور صواب معناسنه جمعی اعاور كلور

واعور الطريق نشان وعلامتی اولمیان یوله اطلاق اولنور یقال خذوا اعور الطريق ای الذی لاعلم له (العور) جور وزننده برآدمی اعور قلمق معناسنه‌در یقال عاره یعوره عورا اذا صیره اعور وبرنسنه‌یی آلوب کوتورمك علی قول تلف ایلمك معناسنه‌در یقال عار الشیٔ عورا اذا اخذه وذهب به اواتلفه (الاعوار) همزه‌نك کسریله بودخی برآدمی اعور ایلمك معناسنه‌در یقال اعور فلانا اذا صیره اعور ویرنسنه ممکن وظاهر اولمق معناسنه‌در یقال اعور الشیٔ اذا ظهر وامکن وجنکده خصم اولان سوارك ضربه محل اولان برکدك وتولك یری بلورمك معناسنه‌در یقال اعور الفارس اذا بدا فیه موضع خلل للضرب (التعویر) تفعیل وزننده بودخی اعور قلمق معناسنه‌در یقال عور فلانا بمعنی اعوره وبرحاجتلو کمسه‌نك حاجتنه مساعده ایلیوب رد ایلمك معناسنه مستعملدر یقال عور فلانا اذا رده ولم یقض حاجته واولچکی واولچولمشی تقدیر وتخمین ایلمك معناسنه‌در یقال عور المکائیل اذا قدرها وچوبان مواشی‌یی خوشجه کوزتمیوب عرصهٔ تلف ایلمك معناسنه مستعملدر یقال عور الراعی الغنم اذا عرضها للضیاع (العویر) زبیر وزننده بودخی قرغه‌یه اطلاق اولنور وایکی موضع وبررجل آدیدر (العائر) کوزی علیل ایدر اولان شیئه دینور وکوز آغریسنه اطلاق اولنور وکوزه دوشن خار وخاشاك مقوله‌سنه اطلاق اولنور وبرکونه سیوجه اسمیدرکه کوزك آلت قپاغنده حادث اولور وشول آتلمش اوقه اطلاق اولنورکه ناکهان کلوب وکلدیکی یر وآتان آدم معلوم اولمیه یقال سهم عائر اذا کان لایدری رامیه (العوار) رمان وزننده بودخی کوزه دوشن خار و خاشاك مقوله‌سنه دینور یقال وقع فی عینه عائر وعوار ای قذی وقرلنقچ قوشـنه دینور وکوزده حادث اولان شول اتجکزه دینورکه کوز اتی اکیلوب تیمار اولنمغله چیقاریلور اوله وشول آدمه اطلاق اولنورکه طریق خصوصنده اصلا هدایتی اولمیه یعنی یول احوالنی بیلز اوله وقورقق وضعیف القلب آدمه اطلاق اولنور جمعی عواویر کاور وحاجتلری دیرلرنده اولان اشخاصه دینورکه مراد ککز ومأ بونلر اوله‌جقدر بونده عائرك جمعیدر یقال هم عوار وهو عائر ای الذین حاجاتهم فی ادبارهم یعنی المأ بونون وعوار برکونه شجر آدیدرکه نسوان مکه آندن کردبلند اتخاد ایدرلر (العائرة) (والعیرة) سیده وزننده شول ماله اطلاق اولنورکه کثرت ووفرت جهتیله ناظرك کوزنی طولدرر اوله کرچه بنی آدمك کوزنی برآوج طپراق طولدرر یقال علیه من المال عائرة عینین وعیرة عینین ای کثیرة تملأ بصره شارح دیرکه زمان جاهلیتده برآدمك دوه‌لری بیك مهاره بالغ اولنجه فحلك کوزلرنی چیقاررلر ایدی بعده مطلقا مال فراوانده استعمال ایلدیلر حتی مال کثیر ایله کلدی دیجك یرده جاء بمال تعور به عینا الفحل دیرلر (العوار) عینك حرکات ثلاثیله عیب ونقیصه‌یه اطلاق اولنـور

يقال سلعة ذات عوار مثلثة اى عيب وآنوابده اولان يارىغه ويرتغه اطلاق اولنور
يقال ثوب فيه عوار اى خرق وشق (العوارى) سكارى وزننده عوار كبى بودخى
مأبولنره دينور (العوراء) حمراء وزننده اعورك مؤنثيدر وكلة قبيحه ياخود فعلة
قبيحه يه وصف اولنور يقال بدت منه كلة اوفعلة عوراء اى قبيحة وشاشى كوزلو
خاتونه اطلاق اولنور حولاء معناسنه شارح ديركه عربلر شاشى آدمه احول وحولاء
ديدكلرى كبى اعور وعوراء دخى ديرلر (العوائر والعيران) عينك كسريله فرقه
فرقه اولان چكركه سوريلرينه دينور (العورة) عينك فتحى وواوك سكونيله سرحدلرده
ودربندلرده ومحل محاربه‌لرده اولان كديكه اطلاق اولنوركه جاى خوفناك اولور
وقرأ ابن عباس رضى الله عنهما وجماعة من القراء [ان بيوتنا عورة] الايه اى
ذات عورة يعنى بزم خانه‌لرمزده رجالدن خالى اولمغله سارقلردن خوف اولنه‌جق
محللر وكدكلر واردر وعوره يوصولنوجق يره اطلاق اولنور مكمن معناسنه وانسانده
سترى واجب اولان اعضايه اطلاق اولنوركه رجالده مابين السرة والركبه دراوديرى
تعبير اولنور وعوره ليل ونهاردن اوچ ساعته اطلاق اولنوركه هربرى عورت
برينك كشاده اوله‌جق وقتيدر برى صلوة فجردن مقدمجه اولان ساعتدركه ياتاقدن
قالقوب كيجه‌لك لباسنى نزع ايليه‌جك هنگام اولمغله بركسه على الغفله سروقتنه
دخول ايلسه اكثرى مكشوف العوره اولمغله امر محظوره دوچار اولور وبريسى
نصف نهار وقتيدركه قيلوله ساعتيدر وبريسى ياتسو نمازندن صكره وقتدركه صويونوب
ياتاجق هنگامدر شارح ديركه ساعات مزبوره‌يه عورت اطلاقى اطلاقات شرعيه‌دندر
ظرفيت ومظروفيت علاقه‌سنه مبنيدر مأخذى سورهٔ نورده [ياايها الذين آمنوا
ليستأذنكم الذين ملكت ايمانكم والذين لم يبلغوا الحلم منكم ثلاث مرات من قبل
صلوة الفجر وحين تضعون ثيابكم من الظهيرة ومن بعد صلوة العشاء ثلث عورات
لكم] الايه كريمه‌سيدر بعض مفسرين سبب نزولنى بو وجه اوزره بيان ايلديكه بركون
نصف النهار وقتنده فخر عالم عليه السلام حضرتلرى فاروق اعظمى احضار ايچون
ابناء انصاردن مدلج بن عمرو نام غلامى ارسال ايدوب مكر حضرت فاروق اول
هنگامده قيلوله‌يه مشغول وعورت يرندن ثوب برطرف اولمغله غلام مزبور بغتة
دخول وايقاظ وتبليغ امر همايون ايلدكده صورت مرقومه‌دن منفعل وآزرده دل
اوله‌رق قيام وكاشكى حضرت خداى متعال بووقتلرده بى اذن واعلام برآدمك سروقتنه
دخول اولنمامق بابنده امر سماوى انزال بيوره ايدى ديو تمنا ايده‌رك خاكپاى نبوى يه
عازم اولوب لدى الوصول آيت مرقومه شرفيافتهٔ نزول اولمش بولمغله سجده كذار
دركاه قاضى الحاجات اولديلر انتهى وعورت مطلقا شرم واستحيا اولنه‌جق شيئه
اطلاق اولنور يقال هو عورة لايليق ان يفعل اى امر يستحيي منه وعورات الجبال

طاغلرده اولان يارقلر وچتلاقلردن عبارتدر وعورتی الشمس مشرق ومغربدن عبارتدر (العارية) يانك تشديديله وبعضا مخفف اولور (والعارة) ساره وزننده بين الناس متداول اولان شيئه دينــور که مراد هبه اولميه‌رق برى برينه حاجتى بيتنجه‌يه‌دك ويردكلرى نسنه‌در جمعى عوارى كلور يانك تشديدى وتخفيفيله شارح ديركه مؤلف بونك بياننده اقتصار ايلدى بوتداول معناسنه اولان اعتواردن مأخوذدر وزنى فعليه‌در عينك فتحيله وازهرى ايتدى كه بونك نسبتى عاره‌يه‌دركه اعاره‌دن اسمدر وليث ديدى كه عاريه اطلاق طالبنه عيب وعار اولديغنه مبنيدر وبعضيلر ديدى كه بونده اولان ياء معنايه دال دكلدر كرسى لفظنده اولان ياء كبيدر لكن مؤلف عور ماده‌سندن اولديغنه ذاهب اولدى ظاهرا ستر ومحافظه معناسندن تصوير اولنمشدر عار ماده‌سندن اولسه معتل يائى اولور ايدى وعاره لفظنك اصلى عاريه‌دن مقلوب عائره ايدى واو محذوف اولدى وبعضيلر عاريه كلمه‌سى فاعوله اولوب عاوره‌دن مقلوب اولمسنه ذاهب اولدى وعريان ماده‌سندن مأخوذ اولمق دخى محتملدر (الاعارة) همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى برآدمه عاريت وجهيله ويرمك معناسـنه‌در يقال اعاره الشئ و اعاره منه اعارة (المعاورة) مفاعله وزننده بودخى برنسنه‌يى برآدمه عاريت ويرمك معناسنه‌در يقال عاوره اياه بمعنى اعاره واولچكلرى تقدير وتخمين ايلك معناسنه‌در يقال عاور المكائيل وعايرها معاورة ومعايرة اذا قدرها ومعايره ايكى اولچكى چاقشدروب عيارلمق معناسنه‌در يقال عاير بين المكيالين معايرة اذا قدرهما و نظر ما بينهما (التعور) تفعل وزننده (والاستعارة) برآدمه عاريت ويرديكى نسنه‌يى كيرو ايستمك معناسنه‌در يقال تعور العارية واستعارها اذا طلبها و استعاره بركسه‌دن برنسنه‌يى عاريته ويرمكى ايستمك معناسنه‌در يقال استعار الشئ منه اذا طلب اعارته (الاعتوار) افتعال وزننده (والتعور) تفعل وزننده (والتعاور) تفاعل وزننده برنســنه‌يى الدن اله ويرمك والدن اله كزدرمك معناسـنه‌در يقال اعتور القوم الشئ وتعوروه وتعاوروه اذا تداولوه (المعار) ميمك ضميله يراق اولمش آته دينــور على قول قويرغنك قيللرى يونمش ياخود طاولى سموز آته دينور يقال فرس معار اى مضمر اوالمنتوف الذنب اوسمين (عورتا) فتحتينله نابلس قربنده بربلده آديدر آنده بتمش پيغمبر ذيشان مرقدى اولوب حتى عزير ويوشع على نبينا عليهم السـلام مرقدلرى دخى آنده اولديغى منقولدر (الاســتعوار) بركسه يالكز يكانه اولمق معناسنه‌در يقال استعور الرجل اذا انفرد (العوران) عينك ضمـيله يقق و ويرانه اشمه‌يه و قويى‌يه دينور مفرد وجمعنه اطلاق اولنور يقال ركية وركايا عوران اى متهدمة (عوران قيس) بش نفر شعرايه اطلاق اولنور برى تميم بن ابى ثانى راعى كه اسمى عبيد ايدى ثالث شماخ رابع ابن احمركه اسمى عمرودر خامس حميد بن ثور ايدى (العور) كتف وزننده

مدرون ومدبروث اولان کمسه وصف اولنور یقال رجل مدور ای الردیء المدبرة (منعبر الخلق) سانك ضمیله و فوش اسمیدر (العهر) فهر وزننده و عیانك کسریله و ضمیله (والعهور والعهورة) عبارة ضمیله (والعهارة) خساره وزننده کیجه‌ده یا کوندزده زنا ایچون بر خاتونك اوینه وارمق معناسنه‌در یقال عهر الرجل المرأة عهرا وعهرا وعهرا وعهورا وعهورة وعهارة من الباب الثالث اذا اتاها لیلا للفجور اونهارا شارح دیرکه بو ماده بو معنایه موضع اولنوب صکره زیاده غالب اولدی ویرکسه شر و شهوانه تابع اولمق معناسنه مستعملدر کرك زنا و کرك سائر فسق و سفاهت اولسون یقال عهر الرجل اذا تبع الشر وزنا ایلك علی قول خرمزلق ایلك معناسنه‌در یقال عهر فلان اذا زنی اوسرق (العهار) قتال وزننده بودخی بر خاتونك زنا ایچون اوینه وارمق معناسنه‌در یقال عاهر المرأة عهارا بمعنی عهرها (المعاهرة والمعاهرة) مجاوره وزننده وجه مزبور اوزره زنا ایدن خاتونه دینور شارح دیرکه هامش عاهر نسخه‌سی غلطدر زیرا عاهر وجه مذکور اوزره زنا ایدن کشی‌یه دینور نته‌که اشبو [الولد للفراش وللعاهر الحجر] حدیثندن وارد اولمشدر بعض عرب زنادن اثبات نسب ایدر اولمغله شرع نهی ایلدی لصاحب الفراش تقدیرنده‌در (العیهرة) شیطره وزننده باشی طشره روسپی عورته دینور یقال هی عیهرة ای زقفة خفیفة بلاعلة وغول بیابانی‌یه دینورکه قونجلوز تعبیر اولنور جمعی عیاهیردر وعیهره مصدر اولور قاری روسپی اولمق معناسنه یقال عیهرت المرأة اذا صارت عیهرة (التعیهر) تفیعل وزننده عیهره معناسنه‌در (العیهران) شیقران وزننده غول بیابانینك ارککنه دینور وبونلر اعراب تخیلاتندندر ویاوز و شدید ارکك دوه‌یه دینور (ذومعاهر) مجاور وزننده حمیر ملوکندن برینك لقبیدر (العیر) غیر وزننده مطلقا اشکه دینور حمار کبی بعده حمار وحشیده غالب اولدی جمعی اعیار کلور وعیار کلور عینك کسریله وعیور و عیوره کلور عینلرك ضمیله و معیوراء کلور مشیوخاء کبی جمع الجمعی عیارات کلور عینك کسریله وعیراورته‌سی یومری وطومالج اولان کیکه اطلاق اولنور شارح دیرکه بورادهٔ و العظم الناتی واسطها نسخه‌لری غلطدر زیرا عظم مذکردر صواب اولان وسطه اولمقدر وسائر امهاتده والعظم الناتی وسط الاعضاء عنوانیله مرسومدر مثلا کفك وسطنده اولان تومسك کیکه عیر الکف وآیاغك اوزرنده اولانه عیر القدم وقولاقده اولانه عیر الاذن وتمرنك وسطنده اولان یومری‌یه عیر النصل وقیانك یومری وطومالج یرینه عیر الصخره اطلاق اولنور انتهی و عیر مطلقا دوز وهموار اولان نسنه‌ده واقع یومری‌یه وطومالجه اطلاق اولنور و کوزك بیکاریه علی قول قباغنه یاخود بکنه یاخود کوز قویر غیله باقغه دینور وقولاق کرتلکنك

ایج یوزنده اولەرق اوست طرفندن اشاغیجەیه کلان سـیوریجه و تومسکجه سنه دینـور و بروادی اسمیدر وبرموضع آدیدرکه سلفده بغایت اوتلو و صولو معمور وآبادان اولوب صکره حوادث کردونله متغیر و خراب و بی آب و تاب قالمغـله بین العرب بلدوحش حقنده ضرب مثل اولمشـدر وعیر حمار بن مویلع نام کافرك لقبیدرکه کندیسنه مخصوص برمعمور وادی اولوب ارسال الهی ایله آتش اصابت ایلمکله محترق وبرباد اولدی بودخی خیر ومنفعتدن خالی اولان محل حقنده ضرب مثل اولوب ★ اخلی من جوف العیر ★ ایله زبانزد اولمشدر و حمار مسـفور حر ماده‌سنده دخی ذکر اولندی وعیر هودجك و محفه‌نك اوکنده اولان خشـبه‌یه دینور وقازغه دینور وطاغه دینور وبرقومك سید ومهترینه دینور وپادشاهه دینور ومدینه‌ده مخصوص برطاغك آدیدر وآرقه کمیکینك برطرفنه دینور ایکی‌طرفنه عیران دینور وتقول العرب مادری ای من ضرب العیر هوای ای الناس وبوانسان‌العین معناسـندن مأخوذ کنایه‌در ومن الامثال ★ عیر بعیر وزیادة عشرة ★ بونك اصلی بودرکه بنو امیة ملوکندن هر بریسی وفات ایلسه جانشینی اولان کمسه عسکرك علوفه‌سنه اون اقچه ترقی ضم ایدر ایدی کیدرك سلفدن خلف انفع اولان ماده‌ده مثل اولدی ویقولون فعلته قبل عیر وماجری ای قبل الحظ العین بومعنا قریباذکر اولندی وعیر مصدر اولور برنسنه‌دن صیریلوب چقمش کبی کتمك معناسـنه یقال عار الفرس والکلب یعیر عیرا اذا ذهب کانه منفلت وبری اوته کیـدوب کلمك معناسنه‌درکه اولطه چالمق تعبیر اولنور یقال عار الرجل اذا ذهب وجاء مترددا و قو برغنی قالدروب اماده اولان ناقه‌یی پوغور ترك ایدوب آخر ناقـه‌یه آشمق معناسنه‌در یقال عار البعیر اذا ترك شولها وانطلق الی اخری شول رکع وزننده‌در ضمیر ناقه‌یه راجعدر وقصیده واشعار بین الناس روان ومنتشر اولمق معناسنه‌در یقال عارت القصیدة اذا سارت (العیر) عینك کسریله کاربانه دینور قافله‌معناسنه وبومؤنثدر علی قول ذخیره کوترن دوه‌لره دینور مفردی لفظندن‌یوقدر وعلی رأی مطلقا ذخیره کوترن دابه‌لره دینور کرك دوه و کرك سائر دواب اولسـون جمعی عیرات کلور عنبات وزننده یانك سکونیله‌ده جائزدر (عییر وحده) مصغرا ومضافا کندی رأینی بکنور خود رأی وخودبین آدمه علی قول دائما یالکزجه طعام ایدر اولان کمسـیه اطلاق اولنورکه مسافردن خوشلنمز اولور یقال هو عییر وحده ای معجب برأیه اویأ کل وحده (العیار) کتاب وزنـده ذهاب و انفلات معناسندن اسمدر برنسنه‌دن صیریلوب چقر کبی کتمکه دینور (الاعارة) اجاره وزننده دابه مقوله‌سنی الدن بوشاندروب‌یاخود اورکیدوب قاچرمق معناسنه‌در یقال اعار الفرس صاحبه اذا افلته (المعار) میمك ضمیله آتدن اسم مفعولدر بشر بن حازمك بیت

آیتسنده واقع معار لفظی بو معنایه اولدیغی بعضلردن منقولدر (العیارة) کتابه
وزننده ذکر اولنان سیر قصیده معناسنهدر اسمدر قصیدهنك بین الناس انتشاری
حالنه دینور (العیار) طیار وزننده دائما بری اوته کزینوب اولطهیی کثیر اولان
آدمه دینور معنای مذکوردن مأخوذدر یقال رجل عیار اذا کان کثیر المجیء
والذهاب وهریری کزوب طولاشی چوق اولان جست و تیز فهم وذکی آدمه
دینور یقال رجل عیار ای ذکی کثیر التطواف وارسلانه دینور وخالد بن ولیدك
فرسی اسمیدر ورجل علیدر (العیرانه) سکرانه وزننده بغایت جنبشلو ونشاطلو
جست و چالاك دوهیه دینور (عیران الجراد والعائرة) عور مادهسنده ذکر
اولندی (العار) عیب وفضیحه لازم کلمك شیئه دینور یقال به عار وهو کل شیء
لزم به عیب (التعییر) تفعیل وزننده برآدمی برفعلی سببیله عارلندرمق معناسنهدرکه
بر فعل ناسزا صادر اولان آدمك قباحتنی یوزینه اورمغله اکا عار لاحق ایلمکدن
عبارتدر یقال عیره الامر اذا قبحه علیه ونسبه الی العار ولا تقل بالامر یعنی باء
حرفیله تعدیه ایلمی جائز دکلدر شارح دیرکه مصباحده جوازی مصرحدر نهایت
بنفسه تعدیهسی مختاردر وتعییر الجه والثونی برر برر طارتوب عیارلمق معناسنهدر
یقال عیر الدنانیر اذا وزنها واحدا بعد واحد شارح دیرکه اصل عیار عینك
کسریله ومعایره مفاعله وزننده اولچکی یاخود ترازویی صحتنی بیلمك ایچون برآخر
ایله چاقشدرمق معناسنهدر بعده عیار مطلقا بر نسنهنك نظامنده استعمال اولندی
یقال هو عیاره ای نظامه وازهری تفعیلدن ورودنی تخطئه ایلدی ومغربك بیانی
دخی بومنوال اوزرهدر پس عیار برنسنهنك مقیاسی اولور ومنه عیار الدراهم
والدنانیر وهو ماجعل فیهما من الفضة الخالصة اوالذهب الخالص و صویك یوزی
یوصون طوتمق معناسنهدر یقال عیر الماء اذا طحلب (التعایر) تفاعل وزننده
بری برینك قباحتلرنی یوزلرینه اورمغله عارلندرشمق معناسنهدر یقال تعایر القوم
اذاعیر بعضهم بعضا (ابنة معیر) منبر وزننده داهیهنك کنیهسیدر ومعیر اسامیدندر
ابو محذورة اوس یاخود سمرة بن معیر صحابیدر (المعار) میمك کسریله راکبنی دائما
یولدن صاپدرر اولان آته دینور یقال فرس معار اذا کان یحید عن الطریق
راکبه ومنه قول بشر بن ابی حازم لاالطرماح وغلط الجوهری * وجدنا فی کتاب
بنی تمیم احق الخیل بالرکض المعار * ابو عبیده وسائر لغویون بونی میمك ضمیله
روایت و عار بهدن مأخوذ ظن ایلدیلر واول خطادر شارح دیرکه اولا شطر
ثانی طرماحك بیتنده دخی واقع اولمغله جوهرینك غلطدن سالمدر وثانیا اکثر فحول
میمك ضمیله روایت وفرس مضمر ایله تفسیر ایلدیلرکه واوی اولور مقامه دخی
بوملایمدر (الاعبار) همزهنك فتحیله برنجه کوکب تابان اسمیدرکه سهیل نام کوکبك

مجرای قدمنده واقعلردر (الاعيار) همزه‌نك كسريله تمره‌نك اورته‌سنی يومريجه ايلك معناسنه‌در يقال اعير النصل اذا جعل له عيرا (برقة العيران) بانك فتحی وعينك كسری ويانك فتحيله برموضع آديدر (عير السراة) برقوش آديدر (تعار) تانك كسريله قيس بلادنده برطاغدر (المعاير) ميمك فتحيله معايب معناسنه‌در (المستعير) خلقنده ييان اشكنه شبيه اولان شيئه دينور ﴿ فصل الغين المعجمة ﴾ (الغبور) قعود وزننده بريرده مكث ايلك معناسنه‌در يقال غبر الرجل غبورا من الباب الاول اذا مكث وكيتمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال غبر الرجل اذا ذهب و برنسنه توز رنكنده اولمق معناسنه‌در يقال غبر الشیٔ اذا كان اغبر (الغابر) ايكی معنای اولدن اسم فاعلدر ماكث وباقی وذاهب وماضی شيئه دينور جمعی غبردر ركع كبی (الغبر) غينك ضميله برنسنه‌نك بقيه‌سنه دينور معنای اولدندر لكن دم حيضك وممه‌ده قلان سودك بقيه‌لرنده غالب اولمشدر جمعی اغبار كلور (الغبرة) سكره وزننده بودخی برشيئك بقيه‌سنه دينور (التغبر) تفعل وزننده ممه‌ده قلان سود بقيه‌سنی صاغمق معناسنه‌در يقال تغبر الناقة اذا احتلب غبرتها وخاتوندن ولد استفاده ايلك معناسنه مستعملدر يقال تغبر من المرأة ولدا اذا استفاده منقولدركه عثمان بن حبيب نام كمسه رقاش بنت عامر نام بير زنی تزوج مراد ايلكله احبابی كندويه مزبوره‌نك مسنه اولديغنی خبر ويردكلرنده لعلی اتغبر منها ولدا ديدی بعده مزبوره‌نك فراشندن براوغلو ظهور ايلكله اسمنی غبر وضع ايلدی زفر وزننده ومرقوم نشو ونما بولوب وبرقبيله كنديدن منشعب اولدی محدثيندن قطن بن نسير ومحمد بن عبيد اول قبيله‌دندر وشارحك تصحيحی اوزره ذيل ماده‌ده مؤلفك الغبريون بالضم عنواننده ثبت ايلديكی محدثلركه عباد بن شرحبيل وعمر بن بنهان وعباد بن الوليد وسوار بن محشر وعباد بن قبيصه‌در اول قبيله‌دندر (المغبار) محراب وزننده شول ناقه‌يه دينوركه كندوسيله برابر طوغورمش ناقه‌لرك سودلری چوغالوب ادرار ايلدكدن صكره آنك سودی چوغالوب ادراره بشليه يقال ناقة مغبار اذا كانت تغزر بعد ماتغزر اللواتی ينتجن معها ودائما توزلنور اولان خرما آغاجنه دينور يقال نخلة مغبار اذا كانت يعلوها الغبار (داهية الغبر) فتحتينله شول داهيه‌يه اطلاق اولنوركه مثل ونظيرنی بولمق ممكن اولميه علی قول شول كمسيه اطلاق اولنوركه ابتدا سكا عناد وتمرد ايدوب انجامكار كلامكه رجوع ايدر اوله يقال انه لاحدی الكبر وداهية الغبر وهی داهية لايهتدی لمثلها اوالذی يعاندك ثم يرجع الی قولك معنای اول كويا مرتفع اولان توزه تشبيه اولنمشدركه مثلنه اهتدا ممكن دكلدر ومعنای ثانی بقيه معناسندن مأخوذدركه توز كبی يرنده قالور (الغبر) فتحتينله طپراغه اطلاق اولنور وغبر مصدر اولور ياره آزيدوب تباه اولمق معناسنه يقال غبر الجرح غبرا من الباب الرابع اذا فسد وغبر برعلت آديدركه دوه قسمنك

مدينه‌نك ايچ يوزنده حادث اولور ومنی قبيله‌سی يوردنده سلمی نام جبلده بر موضع آديدر (الغبار) غراب وزننده توزه ديرلر زايدن نقيه اولديغيچون (الغبرة) فعاله بودخی توزه ديرلر غبار كبی شارحك بيانه كوره برنسنه‌يه چوكمش توزه ديرلر واغاجلق يره ديرلر غبراء كبی (الغبرة) غينك ضميله بودخی توزه ديرلر وتوز رنككنه ديرلر كه بورلق اولمقدر يقال فی لونه غبرة ای لون الغبار (الاغبرار) احمرار وزننده برنسنه بك توزلولنمق معناسنه‌در يقال اغبر اليوم اذا اشتد غباره و برنسنه توز رنككنده بوز اولمق معناسنه‌در يقال اغبر الشیء اذا صار اغبر (التغبير) تفعيل وزننده برنسنه‌يی توزه بولمق معناسنه‌در يقال غبر الشیء اذا لطخه بالغبار و توز توزتمق معناسنه‌در يقال غبر الرجل اذا اثار الغبار (الاغبار) همزه‌نك كسريله بودخی توز رنككنده بوز اولمق معناسنه‌در يقال اغبر الشیء اذا صار اغبر وبرنسنه‌نك طلبنده بك جد واهتمام ايلمك معناسنه مستعملدر كويا كه توزه بولنمش اولنور يقال اغبر فی طلبه اذا جد وبلود شدتله يغمور انزال ايلمك معناسنه مستعملدر كويا كه توز توزيدر كبی اولور يقال اغبرت السماء اذا جد وقع مطرها وتوز توزتمق معناسنه‌در يقال اغبر الرجل اذا اثار الغبار (الاغبر) احمر وزننده وصفدر توز رنكلو بوز شيئه دينور وقورده اطلاق اولنور ذئب كبی وپايدار اولميوب غبار كبی زائل وذاهب اولمق شانندن اولان شيئه اطلاق اولنور تقـول لايغرنك عز الدنيا فانه اغبر ای ذاهب (الغبراء) اغبرك مؤنثيدر وغبراء ارضه اطلاق اولنور يقال جاء علی ظهر الغبراء ای علی ظهر الارض يعنی راجلا وككلك قوشنك ديشيسنه اطلاق اولنور لونه مبنی پس اركككنده اغبر اطلاق اولنمق ملايمدر وغبراء اشجاری فراوان يره وصف اولنور يقال ارض غبراء ای كثيرة الشجر وعامه‌ده بر موضع آديدر ودوز ويومشق يرلرده نابت اولان نباتلره اطلاق اولنور وحمل بن بدر وقدامة بن مصاد نام كمسه‌لرك فرسلری آديدر وبر نبات آديدر كه غبيراء دخی ديرلر كما سيذكر (الوطأة الغبراء) يكی ايزه علی قول بوزيلوب محو اولمق درجه‌سنده اولان ايزه اطلاق اولنور يقال فی هذه الطريق وطأة غبراء ای جديدة اودارسة (السنة الغبراء) قوراق سنه‌دن عبارتدر قلت امطار سببيله آفاق واراضی مغبر اولديغيچون يقال اصابتهم السنة الغبراء ای الجدبة (بنو غبراء) فقرايه علی قول شول غربايه اطلاق اولنور كه يكديكری بيلميه‌رك مجلس شرابده مجتمع اوله‌لر يقال هم بنو غبراء ای الفقراء اوالغرباء المجتمعون للشراب بلا تعارف معنای اول كويا كه فقر وفاقه جهتيله تراب وغباره ملتصق اولوب ومعنای ثانی هر بری كويا كه بر ارضك آدمی اولديغی تصوريله‌در (الغبيراء) مصغر بنيه‌سيله بر نبات آديدر كه مراد ايكده تعبير اولنان شجردر غبراء دخی دينور علی قول غبراء آنك

يمشنه وغبيراء شجرينه ياخود برعكس اطلاق اولنور وغبيراء سكركه يه دينوركه بوزه تعبير اولنان شرابدر مصر بغداينده معمول اولور حالا بوديارده داريدن اعمال ايدرلر وغبيراء غبراء لفظندن مصغردر توزلوجه نسنه‌يه دينور ومنه يقال تركه على غبيراء الظهر وغبرائه اذا رجع خائبا قال فى الاساس طلب حاجة فرجع على غبيراء الظهر اى خائبا (الغبر) غينك كسريله حقدوكين معناسنه مستعملدر يقال وقع منه فى قلبه غبر اى حقد (الغبر) كتف وزننده غبر مذ كوردن وصفدر فاسد وتباه اولمش ياره‌يه دينور يقال جرح غبر اى فاسد (الغبر) صرد وزننده (والغوبر) جوهر وزننده بر جنس بالق آديدر (الغباره) ثمامه وزننده بنوعبس يوردنده برصو آديدر (الغبارات) غينك ضميله يمامه‌ده برموضع آديدر (الغبران) غينك ضميله بر قبحوقده اولان ايكى خرمايه اطلاق اولنور جمعى غبارين كلور (الغبرون) سحنون وزننده بر قوش آديدر (المغبرة) محدثه وزننده شول طائفه‌يه اطلاق اولنوركه ذكر اللهله تغبير يعنى تهليل ايدوب و آوازه‌لرنى قرأت و مناجات و الهياتله ترديد و ترجيع ايدر اوله‌لر ناسى غابره يعنى آخرته ترغيب ايلدكلرى يچون بو اسمله تسميه اولنديلر ذكر اللهله تغبير ناسى غابره‌يه تشويق ديمكدر مراد اذكار جهريه ايله تسبيح وتهليل ومؤثر آواز ايله قرأن وقصائد نعتيه والهيات قرأت ايدر اولان جماعت اوله‌جقدر يقال قوم مغبرة اى يغبرون بذكر الله اى يهللون ويرد دون الصوت بالقراة وغيرها زمخشرينك مذهب ومشربى صوفيه‌يى انكار اولمغله اساسده بو عبارتله رسم ايلمشدر ويقال للذين يتناشدون الشعر بالالحان فيطربون فيرقصون ويرهجون المغبرة ولتطريبهم التغبير كوياكه سامعينى غبار كبى برپاى رقص وجنبش ايدرلر وعن الشفعى ارى الزنادقة وضعوا هذا التغبير ليصدوا عن ذكر الله وقرأة القرأن وقيل سموا مغبرة لتزهيدهم فى الفانية وترغيبهم فى الغابرة خلاصه‌سى بعضيلر عندنده جهرا اذكار ايدن صوفيه وبعضيلر عندنده خواننده زمره‌سى اوله‌جقدر (المغبير) امير وزننده برنوع خرما اسميدر ومحارب قبيله‌سى يوردنده بر صو آديدر (الغبرور) عصفور وزننده بر كونه بوزمترق كوچك سرچه قوشنه دينور (المغبور) ميمك ضميله مغثور معناسنه‌در كما سيذكر (غبار) غراب وزننده (وغابر وغبره) فتحاتله اساميدندر (غبر) زفر وزننده بصره ايله واسط بطايحه متصل بر بطيحه آديدر (دارة غبير) زبير وزننده بنو الاضبط يوردنده برموضعدر (الغباشير) تباشير وزننده كيجه ايله كوندز اراالغنده اولان آيدنلغه دينوركه سحر ايله اخشام وغروب ايله عشاء آراالغنده اولان روشنلكدر (الغثرة) غينك وثاى مثلثه‌نك فتحيله (والغثراء) صحراء وزننده (والغثر) غينك ضميله (والغيثرة) حيدره وزننده سفله وارزال ناسه دينور (وغثراء) غبراء

معناسنه‌دركه توز رنكلو اولان شيئه على قول الا قريب بوزمتق شيئه دينور نابتى
موصوف اعتباريله‌در وديشى صرتلانه دينور وبوك چوق اولان كلبه وبچه‌يه دينور
يقال كساء عثراء اذا كانت كثيرة الصوف واحناس ناسدن مجتمع جماعت مختلطه‌يه
دينور (عثار) قطام وزننده معرفه اوله‌رق بودخى ديشى صرتلانه دينور (الاغثر)
احمر وزننده بودخى بوك چوق اولان كلبه وآنا مقوله‌سنه دينور ونوع قوش
آديدركه بسوى اوزن اولور شارحك وصفنه كوره صو قوشلرندن قره بناق
ديدكلرى قوشدر والمغثر ارسلانه دينور (الغيثرة) وجه مذكور اوزره مصدر
ناسه دينور ومصدر اولور لسانيله برآدمى تخويف ايلمك معناسنه يقال غيثره اذا اوعده
وتهدده (الغثرة) كثرة وزننده اوجوزلق وبوللق خصب وسعه معناسنه‌در يقال به
غثرة اى خصب وسعة (الغثرة) غينك ضميله قزلسى اولان بوزلغه دينور غبشه كبى
يقال فى لونه غثرة او غبشة يخالطها حمرة (المغثور) ميمك ضميله (والمغثر) منبر
وزننده تمام وعشر ورمث ديدكلرى اشجاردن بال كبى ترشح ايدن شيره‌يه دينور
جمعى مغاثيردر (الاغثار) همزه‌نك كسريله ذكر اولنان نباتده شيره پيدا اولوب
سيلان ايلمك معناسنه‌در يقال اغثر الرمث اذا سال منه المغثور (التمغثر) تدحرج
وزننده ذكر اولنان شيره‌يى ديوشورمك معناسنه‌در يقال تمغثر الرجل اذا اجتنى
المغثور (الغثوثر) سفرجل وزننده بودخى ارسلانه دينور (الغثرة) نونله دحرجه
وزننده (والتغنثر) تدحرج وزننده صوصامش اوليه‌رق صو ايچمك معناسنه‌در
يقال غنثر الرجل وتغنثر بالماء اذا شربه بلا عطش وغنثره باشك قيلى چوق اولمق
معناسنه‌در يقال غنثر رأسه اذا ضفى شعره وغنثره اسم اولور كوكچل سينكه دينور
ذباب ازرق معناسنه (الغنثر) جعفر وقنفذ وزنلرنده بون واحمق آدمه دينور يقال
هو غنثر اى احمق (الغثرى) عثرى وزننده ومراد فيدركه يغمور ايله سقى اولنان
اكينه دينور يقال زرع غثرى اى عثرى (الغثر) فتحتينله لباسك پروزينه دينور
زبئر معناسنه (الاغثيرار) احيرار وزننده لباس پك پروزلنمك معناسنه‌در يقال
اغثار الثوب اذا كثر غثره (الغثر) حصر وزننده بهار وقتنده روى زمين نباتات
ظهوريله هيجانه كلوب تاب وطراوت اظهار ايلمك معناسنه‌در يقال غثرت الارض
بالنبات غثرا من الباب الاول اذا مادت به (الغثرية) مسلقيه وزننده نبات سببيله
هيجانه كلمش ارضه دينور وبو غثرى لفظندن اسم فاعلدر (المغثرى) بودخى اسم فاعل
بنيه‌سيله‌در صكره‌دن چوغالن شيئه دينور يقال وجد اناه مغثريا اى مكثورا عليه
(الغثمرة) دحرجه وزننده برنسنه‌يى تباه ايلمك معناسنه‌در يقال غثمر ماله اذا افسده
(المغثمر) مدحرج وزننده قالين وقناوبدتر نسج اولنمش ثوبه دينور يقال ثوب مغثمر
اذا كان ردئ النسج خشنا وآيرتلنوب تميز نتمامش والثوب يا كلنمش بغدايه

دینور یقال طعام مغثر اذا صار لم ینق ولم ینخل (المغثر) اسم فاعل بنیه‌سیله
حقوق کسر وپامال ایدن کمسیه دینور یقال رجل مغثر ای حاطم الحقوق ومهتضمها
(الغدر) قدر وزننده (والغدران) فتحاتله وفاء مقابلیدرکه عهده طورمیوب
وفاسزلق وخیانت ایلمك معناسنه‌در یقال غدره وغدر به غدرا من الباب الاول والثانی
وهو ضد الوفاء ای نقض عهده مؤلفك بصائرده بیاننه کوره غدر الاخلال بالشئ
وترکه معناسنه موضوعدر ترك ونقض عهد معناسی آندن منشعبدر کذلك سائر
معنالرده ترکه ملحوظلدر مثلا صوکولنه غدیر دیدکلری سیل اول محلده صویی ترك
وابقا ایلدیکی مناسبتیله‌در وحالی اوزره ترکله اوزامش اولان صاچه غدیر دیرلر
انتهی وغدر کولدن صوایچمك معناسنه‌در یقال غدر الرجل اذا شرب ماء الغدیر
(الغدور) صبور وزننده (والغدر) صردوزننده (والغدار والغدارة) معنای
اولدن وصف مؤنثلردر (الغادر والغدار والغدیر) سکیت وزننده (والغدور)
صبور وزننده (والغدر) صرد وزننده بونلرده رجاله وصفلردر نسوان قسمی
بالطبع غدار و بد عهد وخیانتکار اولدقلری حسبیله مؤلف خلاف عاده مؤنث
اوصافنی تقدیم ایلدی وعربلر خاصة نداء ایله رجال قسمنه یاغدر دیرلرکه عمر وزننده‌در
غادردن معدولدر ویامغدر دیرلر مقعد وزننده ویامغدر دیرلر منزل وزننده که کویا
مبالغة محل ومنشأ غدر دیمکدر و یابن مغدر دیرلر مجموعی معرفه اوله‌رق غدر
وخیانتله سب ودشنامی متضمندر ونسوانه خطابا یاغدار دیرلر قطام وزننده یامکاره
وخائنه دیمکدر وبونلر حرف ندا ایله استعمال اولنورلر (الاغدار) همزه‌نك کسریله
برنسنه‌یی حالی اوزره ترك وابقا ایلمك معناسنه‌در یقال اغدر الشئ اذا ترکه وابقاه
(المغادرة) مفاعله وزننده (والغدار) قتال وزننده اغدار معناسنه‌در یقال
غادره مغادرة وغدارا بمعنی اغدره (الغدرة) غینك ضمی وکسریله حالی اوزره
ترك وابقا اولنان شیئه دینور جمعی غدارت کلور (الغدارة) ثمامه وزننده
(والغدرة) فتحاتله (والغدر) فتحتینله بونلرده غدره معناسنه‌در (الغدر) صرد
وزننده (والغدیر) امیر وزننده سیل ترك وابقا ایلدیکی صویه دینورکه کول تعبیر
اولنور غدیرك جمعی غدر کلور صرد وزننده وغدران کلور تمران وزننده وغدیر
قلجه دینور وبر رجل آدیدر ومضر قبیله‌سی بلادنده بر وادی آدیدر (الغدیرة)
سفینه وزننده نبات قطعه‌سنه دینور یقال ارض فیها غدیرة ای قطعة من النبات جمعی
غدران کلور تمران وزننده واوزون کیسوبه دینور ذؤابه کبی جمعی غدائردر وسود
بولماجی دیدکلری طعامه دینور رغیده کبی وچوبانك کیروده ترك ایلدیکی ناقه‌یه دینور
اکر کندوسی تخلف ایلمش ایسه غدور دیرلر یقال ناقة غدیرة اذا ترکها الراعی
وناقة غدور اذا تخلف هی (الاستغدار) بریرده کوللر اولمق معناسنه‌در یقال

استغدر المكان اذا صارت فيه غدران (الاغتدار) افتعال وزننده غديره ديدكلرى طعام مزبور اتخاذ ايتمك معناسنه‌در يقال اغتدر الرجل اذا اتخذ غديرة (الغدر) قنديله بقور صوبى ايچمك معناسنه‌در يقال غدر الرجل غدرا من الباب الرابع اذا شرب ماء السماء وكيجه قراكو اولمق معناسنه‌در يقال غدر الليل اذا اظلم وناقه سوريدن كيرولوب قالمق معناسنه‌در يقال غدرت الناقة عن الابل اذا تخلفت وقيون وبكى قسمى اوتلاقده ابتدابتن چايردن طويمق معناسنه‌در يقال غدرت الغنم اذا شبعت فى المرتع فى اول نبته وغدر شول صرب يره دينور كه دابه قسمى اورايه وارمز اولهو چاقر جقور يارقلرى ويرتقلرى ودلكلرى اولوب وطاشلق اولان يره دينوركه سالكنه كويا غدر ايدر اولنور وطاشلره اطلاق اولنور وغدر كذلك مصدر اولنور بريرده سلوكى دشوار ذكر اولنان ياريق ويرتق وطاشلق چوق اولمق معناسنه يقال غدرت الارض غدرا من الباب المزبور اذا كثر بها الغدر وتقول العرب رجل ثبت الغدر اذا كان يثبت فى القتال والجدل وفى جميع ما يأخذ فيه يعنى ارض مذكوره كبى دشوار اولان قتال وجدالده وسائر مباشرت ايلديكى امر مشكلده ثابت وپايداردر (الغندرة) خنجره وزننده شر وكريهه يه دينور يقال وقع فى غندرة اى شر (الغيدار) بيطار وزننده شول آدمه دينوركه ذاتنده بدكمان اولوب لكن كمانده اصابت ايدر اوله يقال رجل غيدار اى السيئ الظن فيظن فيصيب (آل غدران) عثمان وزننده بر بطندر (الغدراء) صحراء وزننده ظلمت معناسنه‌در (غدر) بدر وزننده شهر انبار قضاسنده برقريه‌در (غدر) زفر وزننده يمنده بر ناحيه‌در (غندره) قنفذه وزننده بر معروف وادى آديدر (الغذيرة) ذال معجمه ايله سفينه وزننده (والغيذر) حيدر وزننده بر كونه اعراب طعامنه دينوركه اون اوزرينه سود صاغوب بولماج ايلدكدنصكره ايچنه قزغين طاشلر براقغله طبخ وترتيب ايدرلر (الاغتذار) افتعال وزننده غذيره ديدكلرى طعام مزبورى ترتيب ايلمك معناسنه‌در يقال اغتذر الرجل اذا اتخذ الغذيرة (الغيذار) بيطار وزننده حماره دينور جمعى غياذيردر (الغيذرة) حيدره وزننده شر وكريهه يه دينور ومجلسده سوز چوغالوب شوريده ومختلط اولمسنه دينور يقال وقعوا فى غيذرة اى فى شر وكذا كثرة الكلام والتخليط (الغذمرة) دحرجه وزننده بر نسنه‌يى كيل ووزن ايلمكسزين كوترى صاتمق معناسنه‌در يقال غذمر الشيء اذا باعه جزافا وسوزى بى فاصله برى برينه تابع ومتصل سويلمك معناسنه‌در يقال غذمر الكلام اذا اتبع بعضه بعضا وبر كلامى كبر لوجه سويلمك معناسنه‌در كرك نفيس وفاخر وكرك وعيد وتهديد اولسون وبر نسنه‌يى پراكنده وتفريق ايلمك معناسنه‌در يقال غذمر الشيء اذا فرقه وبر شيئى قارش مورش ايلمك معناسنه‌در يقال غذمر الشيء اذا خلط بعضه ببعض وطارلمق معناسنه‌در يقال غذمر الرجل اذا

غضب وغذمره اسم اولور قارشق سوزه وشماطه‌یه وغریو وفریاده دینور جمعی غذامیردر یقال ماهذه الغذمرة ای الصخب واختلاط الكلام والصیاح (التغذمر) تدحرج وزننده سوزی قارشدروب غریو وفریاد ایلمك معناسنه‌در یقال تغذمر فی‌المجلس اذاصاح وصخب واختلط كلامه (المغذمر) اسم فاعل بنیه‌سیله شول آدمه دینوركه امور ومصالحه متشبث اولوب بوندن آلوب اكاویره وآندن آلوب بوكه ویره وآرالقده بعض استحقاقی اولنلرك حقنی ویرمیوب ترك ایدر اوله علی‌قول اهل‌واربانه هبهٔ حقوق ایدراولان آدمه دینور وعندالبعض شول سركرده‌وسركاره دینوركه زیر حكمنده اولنلره دلخواه اوزره حكومت ایدوب اصلا حكمی رد اولنمز اوله یقال رجل مغذمر وهومن ركب الامور فیأخذ من‌هذا و یعطی هذا ویدع لهذا من‌حقه اوهو من‌یهب الحقوق لاهلها اومن‌یحكم علی قومه بماشاء فلایرد حكمه (الغذمرة) علبطه وزننده قارشق بتمش نباته دینور (الغذامر) علابط وزننده چوق‌صو یه دینور یقال ماء غذامر ای كثیر (الغر) غینك فتحی ورانك تشدیدیله (والغرور) ظهور وزننده (والغرة) غینك كسریله برآدمی باطل وبیهوده نسنه اطماعیله الداتمق‌معناسنه‌در یقال غره غرا وغرورا وغرة من‌الباب الاول اذاخدعه واطمعه بالباطل (المغرور والغریر) امیر وزننده آندن وصفلردر بی‌اصل وباطل نسنه اطماعیله فریفته اولمش كمسیه دینور وغریر برآدمی برنسنه‌دن تحذیر ایدن كمسیه اطلاق اولنور تقول اناغریرك منه ای احذرك شارح دیركه كلام‌مزبور مثلدرغفلت معناسنه اولان غره‌دن مأخوذدر بركمسه غفلتله برحالته اوغرایوب كماهی وقوف تحصیل ایلدكدنصكره برآخر كمسه دخی اول حالته هوسناك اولدقده اولكی كمسه كلام مزبوری ایراد ایدر یعنی بن‌اكا دوشدم سن آنك كیفیتنی بندن سؤال ایله سكا محذوراتنی بیان ایده‌یم وسنده اكا میل وهوسدن فراغت قیل پس برنسنه‌یه كركی كبی علمی محیط اولان آدم ضرب ایدر انتهی وغریر كوزل خویه اطلاق اولنور ناسی مغرور ایلدیكی اعتباریله یقال خلق غریر ای حسن وكفیل معناسنه‌مستعملدر یقال صار غریرا له ای كفیلا وغریر العیش شول دیرلكه اطلاق‌اولنوركه صاحبنی خوف واندیشه‌یه دوشورمیوب امن وفراغ اوزره اوله جمعی غران كلور غینك ضمیله یقال عیش غریر ای لایفزع اهله‌وغریر شول جوانه اطلاق اولنوركه دهرك احوال وكیفیاتنه وامور دنیویه‌یه اصلا تجربه‌سی مسبوق اولمیه جمعی اغراء كلور اجلاء كبی واغره كلور اجله كبی یقال شاب غریر ای لاتجربة له (الاغترار) افتعال وزننده برآدمك بیهوده اطماعنه‌الدانمق معناسنه‌در یقال غر فلانا فاغترهو وغافل اولمق‌معناسنه‌در یقال اغتر الرجل اذاغفل (الغرور) صبور وزننده دنیایه اطلاق اولنور صفت غالبه‌سیدر وآغزده غرغره اولنور اولان دوا وداروبه دینور

[illegible]

غره كبي وشريف وذيشان آدمه اطلاق اولنور (الاغر) غره‌دن وصفدر جبهه‌سنده
غرهسي اولان آت كه قاشقه‌لو ديرلر مؤنثي غرادر يقال فرس اغر وفرس غراء اذا كانت
في جبهته غرة والاغر مطلقا آق اولان شيئه اطلاق اولنور واغر الايدين اسمي اولان
كوه اطلاق اولنور واغر الغفاري واغر الجهني واغر المزني صحابيلردر على قول

اوچن

اوچی شخص واحددر یاخود ایکی اخیری برذاتدر واغر ایکی نفر تابعی اسمیدر
وبرنیچه محدث اسمیدر واغر جبهه‌سی اغرك واضح اولان کریم وواضح وآشکار اولان
آدمه اطلاق اولنور هر ایشی کونلك اولدیغی میدانده اولنور یقال رجل اغر ای
اشکر ... الوضح وشول کمسنه‌یه اطلاق اولنور که یوزی صقال قاپلیوب جلدن
غره کبی بر مقدار جلدی آچیق یر قلمش اوله یقال رجل اغر اذا کانت قد اخذت اللحیة
جمیع وجهه الا القلیل ونحوه وتعریب آدمه اطلاق اولنور جمعی غر کلور غرنه وغرف
کبی وغران کلور غرنه فیدله ضیله واغر ضبیعة بن الحارث وعمرو بن ابی ربیعة وشداد بن
معاویة العبسی ومعاویة بن ثور البکائی وعمرو بن الاشعر الکنانی وطریف بن تمیم العنبری
وعمرو بن حمار وبلعاء بن قیس الکنانی ویزید بن سنان المری والشعر الجعفی نام کمسنه‌لر
فرسانی اسمیدر (الغراء) اغرك مؤنثیدر جبهه‌سی صباح الخیرلو قسراغه دینور ویك
ابیض ایام وساعاته وصف اولنور یقال هاجرة غراء وظهیرة غراء وودیقة غراء ای
شدیدة الحر وغراء مدینهٔ منوره‌نك اسمیدر فیوضات انوار تقدیسه واشعهٔ اسرار انسیه
ایله تابدار اولدیغیچون وبرنوع خوشبو نبات آدیدر عربی قول غیری دیدکلری نباتدر
کاسیذکر وبنواسد دیارنده برموضع آدیدر وامویه‌دن هشام بن عبد الملك قزینك
قسراغی اسمیدر وبر نوعه قوش اسمیدر که باشی آق اولور ارککنه وديشيسنه اطلاق
اولنور جمعی غر کلور غینك ضمیله (ذو الغراء) عتیق مدینه یاننده برموضعدر
(الغرر) فتحتینله (والغرة) غینك ضمیله (والغرارة) خساره وزننده برآتك
یوزی صباح الخیرلو کذلك برآدمك یوزی بیاض ونورانی اولمق معناسنه‌در یقال
غر وجهه یغر بالفتح غررا وغرة وغرارة من الباب الرابع اذا صار ذاغرة وبرنسنه
آغارمق معناسنه‌در یقال غر الشیء اذا ابیض وغراره وبرآدم احوال وامور دنیویه‌ده
تجربه‌سز غافل وناپخته اولمق معناسنه‌در یقال غر الرجل وغررت المرأة غرارة
من الباب الزبور اذا صار غرا کاسیذکر (الغر) غینك کسریله غریر کبی امور
دنیویه‌یه تجربه‌سی مسبوق اولمیان آدمه دینور که چوتلق احوال عالمه اطلاعی
اولمیوب ساده لوح اولغله چالك آلداتوب وهرنه سویلسه‌لر اینانور اولور مؤنثنده
کذلك غر دینور وغره دینور هایله وغریره دینور که غریرك مؤنثیدر قال الشارح
ومنه الحدیث [المؤمن غر کریم والمنافق خب لئیم] ای المؤمن لیس بذی نکر فهو
ینخدع لانقیاده ولینه یرید ان المؤمن المحمود من طبعه الغرارة وقلة الفطنة للشر
وترك البحث عنه ولیس ذلك منه جهلا ولکنه کرم وحسن خلق (الغار) غرورك
مفردیدرکه ذکر اولندی وغافل آدمه دینور وقویی قازیجی‌یه دینور شارح دیرکه
غر قویی قازمق معناسنه‌ده کلور (الغرة) غینك کسریله اسمدر غفلت معناسنه‌در
(الغرار) کتاب وزننده مزراق وتمرن وقلج مقوله‌سی آلاتك آغزینه دینور وآز

وبقوبه دیمور وسائر آزاجه بسنسه‌یه دیمور و نمازی منهاسنده یاخود رکوع
وسجود کبی ارکاننده اولان نقصانه اطلاق اولنور که تمام اجرا اولنمامقدن عبارتدر
وتحیت وتسلیم خصوصنده جمع اولهرق سلام علیکم عنوانیله دیمیوب بلکه مفرد
دیه‌رك سلام علیك یاخود رد سلامده کمافی علیکم دیمیوب علیك دیمکدن عبارتدر
اصل غرار نقصان معناسنه‌در و بونلر اطلاقات مجرده‌دندر قال فی النهایة وفی الحدیث
[لا غرار فی صلاة ولا تسلیم] فالغرار النقصان وغرار النوم قلته ویرید بغرار
الصلوة نقصان هیئتها وارکانها وغرار التسلیم ان یقول المجیب وعلیك لا وعلیکم
وغرار چارشو وبازارك کساده وارمسنه دینور وناقه‌نك لبنی قلیل اولمغه دینور
وشول بونه واورنکه دینور که اوق تمرنی آنك اوزرینه اینلور ومطلقا اورنکه
دینور مثل معناسنه یقال ضرب نصله علی غرار ای مثال وغرار مفاعله‌دن مصدر
اولور ناقه‌نك سودی آزالمق معناسنه‌در یقال غارت الناقة غرارا اذا قل لبنها
(المغار) میمك ضمیله سودی آز اولان ناقه‌یه دینور جمعی مغار کلور میمك فتحیله
ومناسبتله بخیل وممسکه مغار الکف اطلاق اولنور یقال رجل مغار الکف ای بخیل
شارح دیرکه المغار الکف البخیل نسخه‌لری غلطدر (الغرارة) غینك کسریله
فتحی جائز دکلدر چواله دینور جوالق معناسنه لکن قیلدن اورلمش بیوك چوالده
مشهوردرکه تعریبله غرار تعبیر اولنور (الغر) غینك فتحیله (والغرار) کتاب
وزننده دوه‌یی اوتلاتمق معناسنه‌در یقال غر الراعی غرا وغرارا من الباب الاول
اذا رعی ابله وصو چکیلوب یره باتمق معناسنه‌در یقال غر الماء اذا نضب وغرغر
دیدکلری اوتمق یمك معناسنه‌در یقال غر الرجل والدابة اذا اکل الغرغر وقوش
آغزیله یورینی تملك معناسنه‌در یقال غر الطائر فرخه اذا زقه وغر اسم اولور قوشك
یاوریسنه آغزیله ویردیکی یمه دینور ویرده اولان یاریغه وچتلاغه دینور ویرده اولان
انجه نهره دینور جدول تعبیر اولنور وثوبده ودریده اولان بوکومه وقیوریمه
دینورکه آندن دیو شوریلور ومنه المثل ★ اطوه علی غره ★ یعنی بوکومنه
قیوریرنسنه‌یی قولاینه واولدیغی حالده ترك ایله دیجك محلده ضرب اولنور
وغر بادیه‌ده برموضع آدیدر وقلجك آغزینه دینور وغر وغراره برنسنه محکم
اولمدقدنصکره برطرفه میل ایلمك معناسنه‌در یقال غر الشیء غرا وغرارة من الباب
الثانی اذا تصابی بعد حنکة (الغر) غینك ضمیله برنوع صو قوشنك اسمیدر
(الغرباء) حمراء وزننده برنوع خوشبو نبات آدیدر دوه مرعاسندندر ومصرده
برموضع آدیدر (الغرغر) کسرتینله برنوع نبات آدیدر چوبان دکنکی دیدکلری
نباتك صغیر نوعیدر وغرغر حبش طاوغنه علی قول یبان طاوغنه دینور (الغرغرة)
زلزله وزننده صویی بوغازده چالقمق معناسنه‌در یقال غرغر الرجل اذا ردد الماء

فی حلقه و بوغوق بوغوق سسلنمك معناسنه‌در يقال غرغر الرجل اذا صات معه بحح
وتجره قيناركن ظهور ايدن سسه دینور وچهره‌ده بورنك قصبه‌سنی و شیشه‌نك
تپه‌سنی کسر ایلك معناسنه‌در يقال غرغر انفه اذا كسر قصبه ويقال غرغر القارورة
اذا كسر رأسها وغرغره قورسغه دينور حوصله معناسنه بو معناده غينلرك ضميله‌ده
لغتدر وغرغره چوبانك آوازندن حكايه اولورکه قيون سسنه مشابه آواز ايله
چاغرمسندن عبارتدر وغرغره جان چکشدرمك معناسنه‌در يقال غرغر الرجل
اذا جاد بنفسه عند الموت وبوغازلمق معناسنه‌در يقال غرغره اذا ذبحه وبرآدمك
بوغازينه مزراق سانجمق معناسنه‌در يقال غرغره بالسنان اذا طعنه فی حلقه وات
قيناوب پشمر ايكن هارل هارل سسلنمك معناسنه‌در يقال غرغر اللحم اذا سمع له
نشيش عند الصلی (التغرغر) تزلزل وزننده صويی بوغازده چالقمق معناسنه‌در
يقال تغرغر الماء اذا ردده فی حلقه (الغـارة) حاره وزننده بر كونه اوزون بالق
آديدر (الغران) غينك ضميله صويك يوزنده اولان قبرجقلره دينور (غران)
غينك فتحيله برموضع آديدر (غرار) غراب وزننده تهامه‌ده برطاغك آديدر
(الاغران) تثنيه بنيه‌سيله مكه يولنده ايكی طاغه اطلاق اولنور (الاستغرار)
الدانمق معناسنه‌در يقال استغر الرجل اذا اغتر وبريره ناكهانی كليورمك معناسنه‌در
يقال استغر فلانا اذا اتاه علی غفلة (المغارة) ميمك ضميله مفاعله وزننده قری
قوشی ديشيسنه آغزيله يم ويرمك معناسنه‌در يقال غار القمری انثاه مغارة اذا زقها
(اغر) فتحتينله (وغرون) غينك فتحيله (وغرير) زبير وزننده اساميدندر
(بطن الاغر) طريق مكه‌ده برمنزل آديدر (الغری) حبلی وزننده شول خاتونه
دينوركه قبيله‌سنده سيده وسركار اوله يقال هی غری ای سيدة فی قبيلتها (غرغری)
ضمتينله ورای ثانيه‌نك تشديدی والفك قصريله كچی قسمنی صاغمق ايچون چاغره‌جق
صوتدن حكايه‌در (الغزير) زای معجمه ايله چوق نسنه‌يه دينور يقال شیٔ غزير
ای كثير (المغزورة) چوق يغمور اصابت ايلمش يره وصف اولور يقال ارض
مغزورة اذا اصابها مطر غزير (الغزيرة) سودی فراوان اولان حيوانه دينور
يقال شاة وناقة غزيرة اذا كانت كثيرة الدر وصويی چوق قويی‌يه وپيكاره دينور
يقال بئر وعين غزيرة ای كثيرة الماء ويقال عين غزيرة ای كثيرة الدمع (الغزارة)
خساره وزننده (والغزر) غينك فتحيله (والغزر) غينك ضميله حيوانك سودی
و پيكارك صويی فراوان اولمق معناسنه‌در يقال غزرت الناقة مثلا غزارة وغزرا
وغزرا من الباب الخامس اذا كثردرها ومطلقا برنسنه چوق اولمق معناسنه‌در يقال
غزر الشیٔ اذا كثر وحيوان سودنی كثرت ووفرتندن ناشی ادرار ايلك معناسنه‌در
يقال غزرت الماشـية اذادرت البانها (المغزرة) محسنه وزننده حيوانك سودنی

وشدايد اسنه يتمك معناسنه‌در يقال تغضره اذا اخذه قهرا و قارلق معناسنه‌در
يقال تغضر عليه اذا غضب عليه (الغضارة) غينك فتحيله اوزلو ياپشقان خالص
چاموره دينور و نعمت و وسعت و خصب و وفرت معيشته دينور يقال هو في غضارة
اي نعمة وسعة و خصب و بفرتلق قوشنه دينور (الغضار) سحاب وزننده بودخي
خالص اوزلو ياپشقان بالچقه دينور و بر كونه يشل خرقه‌ايه دينوركه بريلر دفع
نظر ايچون استصحاب ايدرلر (الغضراء) حمراء وزننده شول ارضه دينوركه
طپراغي ابيض وطيب واوزلو و يلشك اولوب وچاير وچمنله پرسبز و لطافت اوله
يقال ارض غضراء اي الطلكة الطيبة الخضراء وشول ارضه دينوركه آنده
ص باتيق اوله و حفر اولنمجق خرما نابت اولميان ارضه دينور يقال ارض
غضراء اذا كانت لا ينبت فيها النخل حتى يحفر (الغضيرة) سفينه وزننده بودخي
خالص ياپشقو ارضه دينور يقال ارض غضراء وغضيرة اذا كان فيها طين حر
(الغضور) جهور وزننده اوزلو ياپشقان بالچقه دينور وباديده برنوع شجر آديدر
وطي قبيله‌سي يوردنده برصو اسميدر (الغضور) عملس وزننده ارسلانه دينور
وبرموضع آديدر (الغضر) فتحتينله برآدم قلت مال ايله مضايقه‌ده ايكن رفاه و وسعته
خوشحال اولمق معناسنه‌در يقال غضر الرجل بالمال غضرا من الباب الرابع اذا
اخصب بعد اقتار (الغضر) غضر وزننده مضايقه‌ده اولان آدمي حق جل وعلا
رفاه ونعمت احسانيله خوشحال ايلك معناسنه‌در يقال غضره الله تعالى غضرا
من الباب الاول اذا جعله في خصب بعد اقتار و برنسنه‌دن عدول وانصراف ايلك
معناسنه‌در يقال غضر عنه غضرا من الباب الثاني اذا عدل وانصرف و برآدمي منع
ايدوب آليقومق معناسنه‌در يقال غضر فلانا اذا حبسه ومنعه و كسمك معناسنه‌در
يقال غضره اذا قطعه و برنسنه‌يه ميل و محبتله ميل ايلك معناسنه‌در يقال غضر
عليه اذا عطف و برآدمه اعطا ايچون برمقدار مال بولمك معناسنه‌در يقال غضر
لفلان من ماله اذا قطع له قطعة (المغضور) منصور وزننده اوغورلو مبارك على
قول وسعت معاشي اولمغله خوشحال اولان آدمه دينور يقال رجل مغضور اي
مبارك اوفي غضارة من العيش (المغضر) محسن وزننده مغضور معناسنه‌در
(التغضر) تفعل وزننده بودخي برنسنه‌دن عدول وانصراف ايلك معناسنه‌در يقال
تغضر عنه اذا عدل وانصرف (الغاضر) حاضر وزننده كوزل واعلا دباغت
اولنمش دري‌يه دينور يقال جلد غاضر اذا صار جيد الدباغ وامور ومصالحنده
اركن دبرنور اولان آدمه دينور يقال رجل غاضر اي مبكر في حوائجه (الغضير)
امير وزننده تروتازه وسبزوخرم اولان چايره واكينه دينور يقال كلأ وزرع
غضير اي خضير ومطلقا تازه ونرم ولطيف اولان شيئه دينور (الغضرة) كتف

وزننده بودی نوکره و حرم شبنه دینور یقال تحت غضر وجمعی غضر غضران
نعم واو مورلو و حیزلو منابته اولان انسان وحیوانه غضر الناصیه اطلاق اولنور
یقال رجل غضر الناصیه وراية غضرة الناصیة ای مقرنة (الغضرة) تره وزننده
ونبات آدیدر (الغضار) غراب وزننده وظلمت آدیدر (الاغضرار) افعلال وزننده
روزکار هبوب ایدوب وحدت صائق وصافی ایکن قوت اولمق معناسنه‌در یقال اغضر فلان
علی بنی المجهول اذا صارت شانا متعجبا (الغضبر) ابیر وزننده (والغضران) سودان
وزننده اسلامیدر (غاضره) خاضره وزننده اسد قبیله‌سندن منشعب برکوچك
قبیله آدیدر وصعصعه قبیله‌سندن برجماعت اسمیدر (الغضنورة) دحرجه وزننده
غضبلنمق معناسنه‌در یقال غضنور علیه اذا غضب (الغضنفر) غلیظ وزننده (والغضنفر)
علابط وزننده شدید وغلیظ اولان انسان وحیوانه دینور (الغضنفر) سفرجل
وزننده ارسلانه دینور وغلیظ اخته وجبهنلو تغضنلو انسان وحیوانه دینور
(الغضنفر) علابط وزننده ارسلانه دینور (الغضنفرة) دحرجه وزننده برنسنه ثقیل
اولمق معناسنه‌در یقال غضنفر الشیء اذا ثقل (الغضنفر) جعفر وزننده (والغضنفر)
نونك تشدیدیله سفرجل وزننده وجودی غلیظ ویقنقمز تصلق آدمه دینور (الغطر)
سطر وزننده برکسه قولارینی قلدیروب صالنه‌رق یوریمك معناسنه‌در یقال
غطر الرجل بیدیه غطرا من الباب الثانی اذا خطر (الغطیر) اردب وزننده وغینك
ضمیله لغتدر وجودی طومرق کبی غلیظ وبوغون اولان بودوره علی قول کوده‌سنك
اثری صیق وتیزنکلی اولان اورته بویلو آدمه دینور (الغفر) جفر وزننده ستر
ایتمك معناسنه‌در یقال غفر الشیء غفرا من الباب الثانی اذا ستره وبرنسنه‌یی برظرف
ایچره وضع واخفا ایلمك معناسنه‌در یقال غفر المتاع فی الوعاء اذا ادخله وستره
وصقالی تمامه بویامق معناسنه استعمال اولنور یقال غفر الشیب بالخضاب اذا غطاه
وغفر وغفره غینك کسریله ومغفره وغفور قعود وزننده وغفران وغفیر غینك
فتحیله وغفیره هایله حضرت حق جل وعلا عبادینك جرم وکناهینی ستر وعفو ایلمك
معناسنه‌در که یارلغمق تعبیر اولنور یقال غفر الله ذنوبنا غفرا وغفرة ومغفرة
وغفورا وغفرانا وغفیرا وغفیرة ای غطی علیه وعفی عنه وغفر اصلاح ایلمك
معناسنه مستعملدر کاسیذکر وغفر قازنه اطلاق اولنور بطن معناسنه واثواب
بورورزینه دینور زئبر معناسنه بونده فانك فتحیله‌ده لغتدر وطاغ کچیسنك یاوریسنه
دینور بونده غینك ضمیله اکثردر جمعی اغفار کلور وغفره کلور عنبه وزننده
وغفور کلور غینك ضمیله وغفر منازل قمردن برمنزل آدیدرکه اوچ کوکب صغیری
مشتملدر منزل مزبور میزان برجنده وقوس عجمی نظامنده‌در وغفر چوال طرزنده
برظرف اسمیدر وغفر کذلك مصدر اولنور خسته‌نك علتی نکس ایلمك معناسنه یقال

غفر المريض وغفر على بناء المجهول غفرا من الباب الثانى اذا نكس وعاشقك معتاد اولديغى دردواندوهى عودت ايلمك معناسنه‌در يقال غفر العاشق اذا اعاد عيده ويا ره آزتمق معناسنه‌در يقال غفر الجرح اذا انتقض وبر مالك وفرت وكثرتى بازارى اوجوزتمق معناسنه‌در يقال غفر الجلب السوق اذا رخصها (الاغفار) همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى برظرف ايچره صوقوب ستر ايلمك معناسنه‌در يقال اغفر المتاع اذا ادخله وستره ورمث وعرفط مقوله‌سى اغاجلر مغفر ديدكلرى صمغ آتى الذكر ويرمك معناسنه‌در يقال اغفر الرمث اذا خرجت مغافيره وخرما قورغنه قشره شبيه برنسنه چوكمك معناسنه‌در يقال اغفر النخل اذا ركب البسر شئ كالقشر اهل مدينه اكا غفار اطلاق ايدرلر (الاستغفار) برآدم حق تعالى‌دن كناهنه مغفرت نياز ايلمك معناسنه‌در يقال استغفر الله من ذنبه واستغفره اياه بحذف الجار من المفعول الثانى سماعا اى طلب منه غفره واياه (الغفور) صبور وزننده (والغفار) جبار وزننده ذنوب عبادنى ستر ايدوب عيوب وخطاياسنى يارلغيجى حضرت مولاى متعالك اسماء حسناسندندر (الغفرة) عرفه وزننده (والغفيرة) عقيره وزننده مدار اصلاح اوله‌جق شيئه دينور يقال غفر الامر بغفرته وغفيرته اى اصلحه بماينبغى ان يصلح به (المغفر) منبر وزننده (والمغفرة) هايله (والغفارة) كتابه وزننده شول زره كلاهنه دينوركه باش كسوتنك آلتندن كيلوراشق تعبير اولنور على قول باشى ويوزى اموزلره كلنجه بوروين زره كلاهنه دينوركه باشه يالكز كيلور فارسيده سرپناه وتركيده توغلغه تعبير اولنور ومغفر ثمام مقوله‌سى اغاجلردن حاصل اولان صمغه شبيه شيره‌يه دينور (وغفاره) كتابه وزننده شول خرقه‌يه دينوركه نسوان باشلرنده اولان خمارى ادهاندن محافظه ايچون تلبس ايدرلر وكريشه ضرر ايلمسون ديو يايك طونجنه صاردقلرى درى پارچه‌سنه دينور وبرآخر سحاب اوستنده اولان سحابه‌يه دينور وطاغك تپه‌سنه دينور وبرطاغك اسميدر (الغفر) فتحتينله (والاغفيرار) احميرار وزننده ثوب پروزلنمك معناسنه‌در يقال غفر الثوب غفرا من الباب الرابع واغفار اغفيرارا اذا ثار زئبره وغفر خرده چايرلره دينور وپونده وچكه آلتلرنده وقفاده اولان تويلره دينور (الغفر) غينك كسريله بوزاغى‌يه دينور وبربوجك آديدر (الغفار) غراب وزننده (والغفير) اميروزننده بونلرده پيونده وبوغازده وقفاده اولان تويلره دينور (غفر القفا) كتف وزننده قفاسى تويلو اولان آدمه دينور مؤنثى غفره‌در يقال رجل غفر القفا وامرأة غفرة الوجه (الجماء الغفير) جيمك فتحى وميمك شده‌سيله شول بيضه‌يه دينوركه رأسى جمع وضم ايليه بوندن مراد باشه كيدكلرى مغفر مذكورك بيضه سيدركه قطعه قطعه اولان صفحات واجزاسنى خرده مسمارلر ايله برى برينه جمع وبندواستوار ايلمكله كنديسى مادة مغفر اولور نته كه باشده قبيله تعبير اولنان پاره پاره كمكلرى

قريه اسميدر (الغمازية) شداديه وزننده مصرده بر قريه در (غمر) تمر وزننده
يمامه ده بر حصن آديدر (الغمر) تمر وزننده چوق صويه ديننور جمعى غمار گلور
وغمور گلور يقال دخل في غمر اى ماء كثير وغمر كريم وواسع الخلق دريا دل آدمه
اطلاق اولنور يقال رجل غمر اى الكريم الواسع الخلق ودريادلك انكين بريندر
وچكركن جنس آته اطلاق اولنور بحر گبی يقال فرس غمر اى جواد وهر طرفى
واسع ووافر لباسه اطلاق اولنور يقال ثوب غمر اى سابغ ومزدحم اولان جماعت
انبوهنه اطلاق اولنور تقول دخلت في غمار الناس وغمرهم اى جماعتهم ولفيفهم
واصلا امور واحواله جهتنده تجربه سى سبق ايتامش نادان ونابكار آدمه اطلاق
اولنور يقال فلان غمر اى غير مجرب للامور بو معناده غينك حركات ثلاثى وفتحتينه
غمردر وغمر خلف بن يزيد بن معاويه نك لقبى اسميدر وجعفر بن حكيم نام كمسه نك
فرسى اسميدر ومكه ده بر قديم قويى آديدر ومكه يه ايكى مرحله مسافه ده بر موضع
آديدر ويمامه ده بر صو آديدر وطى قبيله سى يوردنده بر موضعدر وبر رجل اسميدر
وغمر الرداء وغمر الخلق خانك ضميله بخيت سخى وكريم وكثير الاحسان آدمه اطلاق
اولنور يقال رجل غمر الرداء وغمر الخلق اى كثير المعروف سخى بين الغمورة من قوم
غمار وغمور شارح ديركه مؤلف بونده تشويش ايلمدى زيرا غمر الرداء سخى وكثير
الاحسان وغمر الخلق دريادل واسع الخلق آدمه اطلاق اولنور وغمر مصدر اولور
بيرى ياخود برنسنه يى صو باصوب بورمك معناسنه يقال غمره الماء غمرا من الباب
الاول اذا غطاه (الغمير) امير وزننده بودخى چوق صويه ديننور وبسى اوتنك
يعنى چوجقلرينك بسى ديدكلرى كيدى اوتنك دانه سنه ديننور على قول بشقه
بر اوتك آديدر ياخود بر يوزنده اولان بر مقدارجه سبز وخضره يه ياخود اوزرى
تورن اوتلق بوريمش اولان سبز وتازه اوتلغه ياخود بر بشقه نبات دبنده نابت
اوتلغه ديننور جمعى اغمراء گلور (الغمر) فتحتينله (والغمرة) تمره وزننده (والغمارة)
غينك ضمى وفتحيه بونلرده مزدحم ناسه اطلاق اولنور تقول دخلت في غمر الناس
وغمرتهم وغمارتهم وغمارتهم اى في جماعتهم ولفيفهم (وغمر) فتحتينله ات رايحه سنه
ديننور واله بيلاشن زفيرينه ديننور وبو معناده مصدر اولور تقول غمرت يدى غمرا
من الباب الرابع اذا علق بها دسم اللحم وغمر دروننده منعقد حقد وكينه يه ديننور
غينك كسريله ده جائزدر جمعى غمور گلور يقال في قلبه غمر وغمر اى غل وحقد
وغمر مصدر اولور دروننده كين طوتمق معناسنه يقال غمر صدره غمرا من الباب
الرابع اذا غل (الغمر والغمرة) غينلرك ضميله زعفرانه ديننور (الاغتمار) افتعال
وزننده زعفران سورنمك معناسنه در يقال اغتمرت المرأة بالغمر اذا طلت به
وجهها ليصفو لونها وبرنسنه يى صو بورمك معناسنه در يقال اغتمره الماء اذا غطاه

وصويه طالمق معناسنه‌در يقال غمّر الرجل اذا انغمس (التغمّر) تفعّل وزننده
يوزينى زعفران سورمك معناسنه‌در يقال تغمّرت المرأة يعني اتغمّرت وصويي قانق
درجه‌سندن آز ايچمك معناسنه‌در يقال تغمّر العير اذا لم يروَ وغمر ذكر اولنان
غمير ديدكلرى اوت اوتلامق معناسنه‌در يقال تغمّرت الماشية اذا اكلت الغمير
وغمر ديدكلرى قدح ايله صو ايچمك معناسنه‌در يقال تغمّر الرجل اذا شرب بالغمر
(الغمر) صرد وزننده بر كونه قدح صغيره على قول بك كوچكنه ديور (الغمارة)
ديمك قضيه (والغمورة) ضمله صو كثير اولمق معناسنه‌در يقال غمر الماء غمارة
وغمورة من الباب الاول اذا كثر (المغمّر) اسم فاعل بنيه‌سيله غمرى چوق صودن
اولان ناحيه ديور يقال نخل مغمّر اذا كان يشرب في الغمرة وسرخوشه اطلاق
اولنور يقال رجل مغمّر اى سكران وشول بغدايه ديوركه تنقيه اولنموب هنوز
كركيله قالمش اوله يقال طعام مغمّر اذا كان بقشره يعني لم ينق وكان بقشره المغمور
بين الناس نام وشهرت وشانى اولميان كمنامه وبى وجود آدمه اطلاق اولنور يقال
رجل مغمور اى خامل (الغامر) عامر مقابليدركه خرابه ويرانه‌يه ديور على قول
شول ارضه دينوركه هنوز صو كيلموب صبان كيرمامش اوله كه بور تعبير اولنور
(الغامرة) هايله صو ارمغه محتاج اولميان خرما اغاجنه دينور يقال نخلة غامرة
اذا كانت لاتحتاج الى السقى (الغمرة) ثمره وزننده شدت ومحنت معناسنه‌در يقال
هو يضرب في غمرة الفتنة اى شدته وبرنسنه‌نك مزدحم ومعظم اولان يرينه دينور
بحرك انكينى كبى جمعى غمرات كلور فتحاتله وغمار كلور غينك كسريله (المغامر)
اسم فاعل بنيه‌سيله (والمغمّر) محدث وزننده نفسنى شدته وضرب ايشلره القا ايدر
اولان آدمه دينور يقال رجل مغامر ومغمّر اذا كان يلقى بنفسه في غمار الامور
(الانغمار) انفعال وزننده صويه طالمق معناسنه‌در يقال انغمر الرجل اذا انغمس
(غمره) جمره وزننده طريق مكه‌ده بر منهل وچشمه آديدركه تهامه ايله نجد ميانده
حد فاصلدر (غمير) زبير وزننده ذات عرق قربنده بر موضع آديدركه وبنو كلاب
ديارنده بر موضعدر واجأ نام جبلده بر صو آديدر (الغمار) كتاب وزننده نجد ديارنده
بر وادى آديدر (ذوالغمار) بر موضعدر (الغمران) سلمان وزننده بنو اسد بلادنده
بر موضعدر (الغمرية) خمريه وزننده عبس قبيله‌سى يوردنده بر صو آديدر (الغمرة)
فرحه وزننده ات زفيرى بيلاشمش اله دينور وبر نوع سياه ثوب آديدركه كوله
وجاريه قسمى كيرلر (التغمير) تفعيل وزننده برنسنه‌يى دفع ياخود رمى ايلمك
معناسنه‌در يقال غمّر الشيء اذا دفعه اورماه وصويك قلتندن ناشى دابه‌يى كوچك
قواطه مقوله‌سيله صوارمق معناسنه‌در يقال غمّر فرسه اذا سقاه في الغمر لضيق الماء
(ذوغمر) صرد وزننده بر موضع آديدر (الاغمار) همزه‌نك كسريله هوانك يك

اسیلکی سکونت بولدقده یوله کیتمك معناسنه‌در تقول العرب فی الحرای فتر فاجترأت علیه ورکبت الطریق (هضب الیغامر) بر موضعدر (الغمجار) غینك کسریله شول طوتقاله دینورکه یای اسکیوب چتلامغه بشلدقده آنکله چتلاق یرلری یاپشدرلمش اوله (الغمجرة) دحرجه وزننده یایك چتلاق یرلرنی طوتقالملق معناسنه‌در یقال غمجر القوس اذا جعل علیها الغمجار وبر محلی یغمور صویی طولدرمق معناسنه‌در یقال غمجر المطر الروضة اذا ملأها وصویی یودم یودم اوله‌رق پیدرپی ایچمك معناسنه‌در یقال غمجر الماء اذا تابع جرعه (الغمیذر) سفرجل وزننده دائما اقوال وافعالی شوریده ومختلط ونا منتظم اولان کمسیه دینور وکند ذهن ونادان اولوب برشیٔ فهم ایلمز اولان کمسیه دینور یقال هو غمیذر ای مخلط فی کلامه وفعاله وکذا من لایفهم شیئا وتر وتازه واتلو جانلو نازك ونرم تن پرآب و تاب نوجوانه دینور (الغمذرة) دحرجه وزننده برنسنه‌یی وافر اوله‌رق اولجك معناسنه‌در یقال غمذر الشیٔ اذا کاله فاکثر (غنجار) دمدار وزننده محدثیندن عیسی بن موسی التیمی البخاری وتاریخ بخارا صاحبی محمد بن احمد البخاری لقبلریدر (الغنافیر) علابط وزننده یوجغز مغفل ونادان کمسیه دینور یقال رجل غنافر ای مغفل وپك تویلو صرتلانه دینور (التغنثر) ثای مثلثه ایله تدحرج وزننده اشتها یوغیکن صو ایچمك معناسنه‌در یقال تغنثر بالماء اذاشربه بلاشهوة (الغنثرة) دحرجه وزننده باشك قیللری چوق اولمق معناسنه‌در یقال غنثر رأسه اذاضفی وکثر شعره (الغنثر) جعفر وزننده (والغنثر) جندب وزننده (والغنثر) قنفذ وزننده بین العرب کلمات سب ودشنامدندر یقولون یاغنثر و یاغنثر ویاغنثر ای یاجاهل اواحمق اوثقیل اوسفیه اولئیم ظاهرا بو غنثره ماده‌سندندرکه سفالت ورزالت معناسنه‌در (الغندر) جندب وزننده (والغندر) قنفذ وزننده اتلو و جانلو تر ونازکبدن کنج ایریسی جوانه دینور یقال غلام غندر وغندر ای سمین غلیظ ناعم ویقال للبرم الملح یاغندر وغندر حفاظدن محمد بن جعفر البصری لقبیدر اعلام مشایخدن ابن جریجك مجلس املاسنده اکثار سؤال ایلمکله مومی الیه ماتر ید یاغندر عنوانیله مرامندن استفسار ایلدیکنه مبنی من بعد غندر ایله ملقب اولدی (الغور) جور وزننده برنسنه‌نك دبنه دینور قعر معناسنه فارسیده بن دیرلر یقال بحر لایدرك غوره ای قعره وغور تهامه ایله نجد بینی حد فاصل اولان ذات عرق نام محلدن بحره قدر ارضه اطلاق اولنورکه حالا غور تهامه تعبیر اولنور ومطلقا تهامه‌دن غرب طرفنه طوغری انیش وانکبه اولان ارضه اطلاق اولنور وقدس ایله حوران بیننده براوچق ومنخفض موضعك اسمیدرکه ایکی فرسخ عرض واوچ مرحله مسافه طولی مشتمل‌در وبنوسلیم دیارنده بر موضع آدیدر و بنو العدویه یوردنده برصو آدیدر (وغور وغؤور) قعود وزننده مصدر اولور غوردیدکلری

[illegible]

... (التغوير) تفعيل وزننده ...
معناسنه در يقال غور الرجل اذا اتى الغور وصويره ياقوب صو غشتق معناسنه در يقال
غور الماء اذا ذهب فى الارض وكونش غروب ايتمك معناسنه در يقال غورت الشمس اذا
غربت ونصف نهار وقتنده اويومق معناسنه در يقال غور الرجل اذا دخل فى نصف النهار
ونصف نهار وقتنده قيلوله ايچون ينه نزول ايلمك معناسنه در يقال غور السابل اذا نزل

في نصف النهار يعني القائلة ونصف نهارده اويومق معناسنه‌در يقال غور الرجل اذا نام
في نصف النهار ووقت مزبورده يوله كتمك معناسنه‌در يقال غور فلان اذا سار
في نصف النهار وعسكري بوزوب سوروب قوغمق معناسنه‌در يقال غور الجيش اذا
هزمهم وطاردهم (التغور) تفعل وزننده بودخي ارض غوره كتمك معناسنه‌در يقال
تغور الرجل اذا اتى الغور (المغارة والمغار) ميملرك فتحي وضميله مغاره‌ده لسانمزده
دخي مغاره تعبير اولنان كسه‌لك حره طرفنه يه ديرلر كه اكثري اوده اولور
خلق جبلاتنده دخي استعمال اولنور قعر معناسنه غوردن مأخوذدر اسم مكانلردر
مربيده كيمك دخي ديرلر (الغار) بودخي مغاره‌يه ديرلر كهف كبي على قول غار
چتلاند اطلاق اولنيوب همان طاغده قيادن ازيد اوطه شكلنده يره ديرلر ياخود
طاغده بك چقور وانيق يره ديرلر ياخود يوكسك يرلر ارالغنده اولان دوز
واو اوراتلي مطمئن يره ديرلر ياخود وحشي جانور اينه وديكنه ديرلر جمعي اغوار
وغيران كلور جار وجيران كبي وغار آغزك ايچريسنك طماق تعبير اولنان اوست
ستننه اكسه طرفنه اطلاق اولنور على قول ايكي چكه كمكلرينك ارالغنده اولان
اوزوغنه يوه ياخود آغز ايچنه اطلاق اولنور وغار ناسدن جمع كثيره ديرلر يقال
تجمع من الاطراف الغار اي الجمع الكثير من الناس وآصمه يپراغنه ديرلر ودفنه
آغاجنه ديرلر كه آندن ياغ چقاريلور دفنه ياغي معروفدر دانه‌لرني صوايله قيناذوب
اوزرينه كلن آلورلر ياخود تازه وبقلرينك ودانه‌لرينك عصاره‌سني زيتون ياغيله
عصاره محو اولنجه قيناذرلر وغاره توزه ديرلر غبار معناسنه وغار بن جبله بر محدث
اسميدر على قول زاء معجمه ايله‌در واهل نسب عندنده بر معروف اونيك اسميدركه
يوزقفيز نسنه استيعاب ايدر وغار عسكره ديرلر جيش معناسنه ورشك وغيرت
معناسنه‌در يقال فلان شديد الغارة على اهله اي الغيرة (الغاران) تثنيه بنيه‌سيله
آغز ايله فرجه اطلاق اولنور يقال فلان يسعى لغاريه اي فمه وفرجه وكوزلرك
موضعي اولان ايكي كميكه اطلاق اولنور (الاستغارة) بودخي غارت وشبخون ايلمك
معناسنه‌در يقال استغار على القوم بمعنى اغار وكوده‌يه ياغ ياپلوب قوتلنوب كركي
كبي سمن پيدا ايلمك معناسنه مستعملدر يقال استغار الشحم في الجسم اذا استطار وسمن
ويارەشيشوب قبارمق معناسنه‌در يقال استغارت الجرحة اذا تورمت وچقور وآنجق
يره انمكي مراد ايلمك معناسنه‌در يقال استغار الرجل اذا اراد هبوط ارض غور
(الغوار) كتاب وزننده (والغـارة) اسملردر شبخون وتاراجه ديرلر مؤلف
غاره‌يي مصدر موقعنده رسم ايلديكي ذكر اولندي وغاره كوبكه ديرلر سره معناسنه
(المغوار) محراب وزننده اكثري غارت وشبخون ايدر اولان آدمه ديرلر يقال
رجل مغوار اي بين الغوار كثير الغارات (الاستغرار) اصلي اوزره حق تعالى

دركاهدن ادوات حيره وارد ايلمك معناسنه‌در يقال استغيروا الله تعالى اى اسألوه الغيرة اى الميرة وقد غارهم غيارا بمعنى (الغائرة) قيلوله اويقوسنه دينور قائله معناسنه ونصف نهار وقتنه دينور (مغيره) محسنه وزننده اسامیدندر مغيرة بن الاخنس ومغيرة بن الحارث ومغيرة بن حبان ومغيرة بن شعبه ومغيرة بن نوفل ومغيرة ابن هشام صحابه كرامدندر ومغيره نامنده محدثيندن ذوات كثيره كلديلر (الغورة) ثمره وزننده كونشه دينور يقال طلعت الغورة اى الشمس وقيلوله اويقوسنه دينور وبر موضع آديدر (غوره) غينك ضميله هرات شهرينك دروازه‌سى يانده برقريه آديدر نسبتنده غورجى دينور غير قياس اوله‌رق (غور) سور وزننده عجم اولكه‌سنده بر ناحيه آديدر واهل جوارلرى عندنده براولكه اسميدر كه اون ايكى مح مقدار مسافه آلور وصح عينك ضميله يكرمى درت من مقدارينه دينور (التغاور) تفاعل وزننده بربرينه شبخون ايتمك معناسنه‌در يقال تغاور القوم اذا اغار بعضهم على بعض (الغوير) زبير وزننده بنوكلب يوردنده برصو آديدر ومنه قول الزباء * عسى الغوير ابؤسا * مثل مزبور قديمده جزيره حاكمى حيره اميرى اولان جذيمة الوضاح قتل ايلدكده بر بنه قزى كه اسمى نائله ولقبى زباء ايدى جزيره‌يه حاكمه اولدى وبدرينك انتقامى قيدينه دوشوب هزار مكر وآل ايله جذيمه‌يى كندى نفسنه اطماع وزفاف ايچون طرفنه جلب وقتل ايلدكده يكنى اولان عمرو بن عدى حيره‌ده جانشين اولدى جذيمه‌نك وزيرى اولان قصير افنديسنك انتقامى خصوصنه مباشرت ايدوب زبايى فريفته ايتمك ايچون كندى اختياريله انفنى قطع وكويا كه عمرو كنديسنى قتل واعدام ايتمك قصدنده اولديغنه مبنى فرار صورتيله زباء طرفنه التجا وشاهد مجروح اولان انفيله اثبات مدعا ايتمكله زبايه اطمينان تام حاصل اولوب كنديسنه مقرب ايلدى ذاتنده كار كذار اولمغله زباء ماليله اطرافدن تجارته بشليوب قتى وافر فوائد ومرابح ايراد وارائت ايلدى فوائد مزبوره‌يى نهانجه عمرو جانبندن جلب وربح صورتنده زبايه عرض واعطا ايدر ايدى بعده تمام ايشك قافيه‌سى كلدكده بيك صندوقه ايچره مسلح عسكر تعبيه ايدوب دوه‌لره تحميل وامتعه صورتنده اجتلاب ايدوب بودفعه ره راستدن غوير نام صو سمتنه عدول ايلمكله زباء مكر بازوى حصاردن قافله‌نك ورودنى تماشا ايدر اولمغله وضع مرقومى مشاهده ايلدكده درونه وهم وخدشه عارض اولمغين قول مزبورى تفوه ايلدى والحاصل شهره داخل وزبايى قتل ايله اخذ كينه وانتقام شرفنه واصل اولديلر ابؤس كلمه‌سى بأس لفظندن جمعدر شدت ومحنت معناسنه‌در عندالبعض مثل مرقومده واقع غوير غار لفظنك مصغريدر اصلى بودركه برمقدار آدملر بركوچك غار ايچره متمكن ايكن اوزدلرينه چوكوب على قول ناكهانى دشمن هجوم ايتمكله جمله‌سى هلاك اولملريله ضرب مثل اولدى

کندیسندن شر و مضرت ظهوری خوف اولنان نسنه حقنده ضرب اولنور (الاغتیار) افتعال وزننده انتفاع ایلمك معناسنه در یقال اغتار الرجل به اذا انتفع به (الغوارة) سحابه وزننده ظهران نام محل یاننده برقریه در (غورین) غینك ضمیله بر ارضك آدیدر (غوریان) غینك ضمیله مروشهرینك قضاسنده برقریه اسمیدر (ذوغاور) هاجر وزننده بنوالنهان بن مالکدن بر امیر لقبیدر که اذواء اقیال یمندندر (الغور) عنب وزننده دیت معناسنه در که دم مقابلنده ادا اولنور یقال اعطی غوره ای دیته (الغیرة) غینك کسریله ذخیره یه دینور یقال جلب لقومه الغیرة ای المیرة (غیر) غینك فتحیله سوی معناسنه در که ماعدا دیمکدر فارسیده جز وترکیده اوزکه ایله تعبیر اولنور ولاء نافیه معناسنه اولور کقوله تعالی [فمن اضطر غیر باغ ولاعاد] الایه ای جایعا لاباغیا والا معناسنه اولورکه استثنا ایچون اولور کقولك ماجاءنی احد غیرك واشبو غیر کلمه سی معناده اضافته ملازمدر وکاهجه لفظا اضافتدن منقطع اولور اگر معناسی فهم اولنوب وکندیسنه لیس کلمه سی تقدم ایدر ایسه وبعضلر دیدیلرکه ناسك لاء نافیه تسلیطی ایله لاغیر قوللری لحن وخطادر بعض مذکورك بوقولی یعنی ترکیب مزبوری تلحینی غیر جیددر زیرا شاعرك اشبو ★ جوابابه تنجو اعتمد فو ربنا ★ لعن عمل اسلف لاغیر تسأل ★ بیتنده وارد ومسموع اولمشدر وابن مالك شرح تسهیلك قسم بابنده بیت مرقوم ایله احتجاج ایلدی کویا که بعض مزبور تلحین مذکوری سیرافی مرحومك اشبو ★ الحذف انما یستعمل اذا کانت الاوغیر بعد لیس ولوکان مکان لیس غیرها من الفاظ الجحد لم یجز الحذف ولایتجاوز بذلك موردالسماع ★ عبارتندن اخذ ایلمشدر کرچه سیرافینك مفهوم کلامندن غیر کلمه سنه لیس لفظندن ماعدا الفاظ نافیه مسلط اولدیغنك عدم مسموعیتی منفهمدر لکن وجه مذکور اوزره شعر مرقومدن مسموع اولمغله کلام مزبور التفاته سزا دکلدر ومثلا قبضت عشرة لیس غیرها دینور غیرك رفعیله که لیس کلمه سنك خبری محذوفدر لیس غیرها مقبوضا تقدیرنده در ولیس غیرها دینور غیرك نصبیله که لیس کلمه سنك اسمی مضمردر لیس المقبوض غیرها تقدیرنده در ولیس غیرها دینور فتحیله که مضاف الیهك لفظا حذفی ونیة ثبوتی وکذلك اسمك اضماریله در ولیس غیر دینور ضمله بلاتنوین بوصورتده ضمه سی ضمهٔ بنائیه واعرابیه اولمق محتملدر یعنی آنده اوچ مذهب واردر مبرد ومتأخرون ضمه نك بنائیه اولمسنه ذاهبلردر زیرا غیر کلمه سی غایاته مشابه اولمشدر قبل وبعد کلمه لری کبی واخفش اعرابیه اولمسنه ذاهبدر زیرا قبل و بعد کلمه لری کبی اسم زمان وفوق وتحت کبی اسم مکان اولمیوب بلکه کل وبعض کلمه لری منزله سنده در وابن خروف وجهینك احتماله ذاهب اولدی ولیس غیر دینور رفعله ولیس غیرا دینور نصبله پس بوصورتلرده حرکه سی اعرابیه در

واشو غير كلمه‌سنك ابهامده توغلى وشدتى اولمغله اضافته كسب تعريف ايتمز وشديدن
بيننده واقع اولندقده ابهامه ضعف عارض اولور وبونكله زائل اولمغله متعرف اولور
نته‌كه [غير المغضوب عليهم] آيه كريمه‌سنده واقع اولمشدر واستثنا ايچون اولندقده
الا كلمه‌سى كبى اولان نكره‌دن اعرابيله معرب اولور پس جاء القوم غير زيد كلامنده
غيرى منصوب ايدرسن زيرا غير فى الاصل صفت اولوب استثنا ايچون اولمسى
عارضيدر وما جاءنى احد غير زيد كلامنده نصب ورفعى تجويز ايدرسن استثنا يه ووصفيه
اوزره غير كلمه‌سى متمكن مضاف اولندقده فتح اوزره مبنى اولمسى جائزدر نته‌كه اشبو
* لم يمنع الشرب منها غير ان نطقت * حمامة فى غصون ذات اوقال * بيتنده واقع
اولمشدر مترجم ديركه بومناسبتله حسان بن ثابت رضى الله عنه حضرتلرينك اشبو
بيت منكلى نقل اولنق روا كورلدى * اتانا فلم نعدل سواه بغيره * نبى بدا فى ظلمة
الليل هاديا * كرچه غير كلمه‌سنى سوا ايله ارجاعده مرام حاصلدر لكن سوى لفظى غير
وعين معنالرينه اضداددن اولمغله بوراده عين معناسنه حمل ايله مرام متعين اولور
(التغير) تفعل وزننده برحالدن برحاله دونمك معناسنه‌دركه بوزلمق تعبير اولنور
يقال تغير الشئ عن حاله اذا تحول شارح ديركه تغيير وتغير ايكى وجهله اولور
برى برشينك صورتى تغيير اولنوب ذاتنه عارض اولمامق وجهيله اولور ومنه تقول
غيرت دارى اذا بنيتها بناء غير الذى كان وبرى غيره تبديل ايله اولور ومنه تقول
غيرت غلامى ودابتى اذا ابدلتهما بغيرهما (التغيير) تفعيل وزننده برنسنه‌يى
اولكى صورتندن بوزمق معناسنه‌در يقال غير الشئ اذا جعله غير ما كان وبرآخره
تحويل وتبديل قلمق معناسنه‌در يقال غير الشئ اذا حوله وبدله يعنى بغيره تركيبده
بوندن دكشمك ايله تعبير اولنور (الغير) سير وزننده تغيير وتغيردن اسمدر وغير
مصدر اولنور ديت ويرمك معناسنه يقال غاره يغيره غيرا اذا وداه (الغيرة)
غينك كسريله اسمدر ديته دينوركه خونبها تعبير اولنور جمعى غير كلور عنب وزننده
مبادله‌يى متضمن اولديغندن اطلاق اولنمشدر يقال قبل منه الغيرة اى الدية (الغير)
عنب وزننده تغييردن اسمدر بوزمغه وبوزلمغه دينور ومنه الدهر ذوغير اى
ذو احداث مغيرة قال الشارح وفى النهاية وفى حديث [الاستسقاء من يكفر الله
يلق الغير] اى تغير الحال وانتقالها عن الصلاح الى الفساد والغير الاسم من قولك
غيرت الشئ فتغير (المغيرة) مسيره وزننده (والمغيورة) مسقى اولان ارضه دينور
يقال ارض مغيرة ومغيورة اى مسقية وبوذخيره واحسان معناسنه‌در كما سيذكر
(الغيرة والغير) غينك فتحيله (والغار والغيار) كتاب وزننده نام وناموسه
خلل ويرمجك حالتدن حميت ايتمك معناسنه‌دركه قسقانمق تعبير اولنور يقال غار
الرجل على امرأته وهى عليه تغار غيرة وغيرا وغارا وغيارا من الباب الرابع اذا

انف من الحمية وغيار حق تعالى عبادينه رحمت انزال وخير ورزق كثير احسان
ايلك معناسنه‌در يقال غارهم الله بمطر يغيرهم غيارا من الباب الثانى اذا سقاهم ويقال
غارهم بخير اذا اعطاهم وايصال نفع ايلك معناسنه‌در يقال غار فلانا اذا نفعه
(الغيران) حيران وزننده غيرتدن وصفدر پك غيرتلو حيتلو قسقانج كشى‌يه دينور
جمعى غيارى كلور سكارى كبى وغيارى كلور كسالى كبى (الغيور) صبور
وزننده بودخى وصفدر جمعى غير كلور ضمتيله قال الشارح وفى الحديث [فان الله
غيور] معناه لا يرضى بالفواحش (المغيار) مصباح وزننده بودخى وصفدر جمعى
مغايير در مؤنثنده غيرى دينور سكرى وزننده جمعى غيارى‌در سكارى وزننده
كذلك غيور دينور ينه جمعى غيردر (الاغارة) همزه‌نك كسريله برآدم زوجه‌سى
اوزره بر زوجه دخى آلمق معناسنه‌در كه زوجهٔ اولايى غيرته دوشورمكى مستلزمدر
يقال اغار الرجل اهله اذا تزوج عليها فغارت (المغايرة) مفاعله وزننده بيع
وشرا معامله‌سنده مبادله ايلك معناسنه‌در كه دكش ايلك تعبير اولنور يقال غايره
اذا عارضه بالبيع وبادله (الاغتيار) افتعال وزننده ذخيره ايدنمك معناسنه‌در
يقال اغتار الرجل اذا امتار (بنات غير) اكاذيبه اطلاق اولنور يقال جاء
بنات غير اى باكاذيب (الغيار) جدال وزننده بدال معناسنه‌در كه مفاعله‌دن
مصدرلردر مؤلفك بونى افراد ايلسنك وجهى نامعلومدر وغيار اسم اولور سلفده
اهل ذمت طائفه سنه مخصوص امتياز ايچون برعلامت اسميدر زنار وسائرى كبى
بعض امهاتده ذكر اولنديغنه كوره اوست لباسلرينك دوشنه رنك لباسه مخالف
برمقدارجه نسنه ديكرلر ايدى حالا باش كسوتلرينه ومست وپاپوشلرينه اطلاق
اولنور (غيره) تمره وزننده حارث بن يزيدك فرسى اسميدر (غيره) عنبه وزننده
بر رجل اسميدر ﴿ فصل الفاء ﴾ (الفأر) فانك فتحى وهمزه‌نك سكونيله معلومدر كه
صچانه دينور فارسيده موش دينور جمعى فئران كلور فانك كسريله وفئره كلور عنبه
وزننده وفؤر كلور صرد وزننده وفأر لفظى مذكره مخصوصدر هايله فأره مذكر
ومؤنثنه اطلاق اولنور حمامه كبى لكن مذكر اولان فأره‌ده هاء وحدت ايچون
اولمق اغلبدر شارحك بيانه كوره تخفيفا همزه‌سنك تركى جائزدر وفأره دابه
قسمنك بلكيجه‌سنه عارض اولور برجنس ريحك اسميدر كه صغنوب صقلدقده
طاغيلوب ترك اولندقده ينه مجتمع اولور وبرنوع شجر آديدر وفأره مسك كوبكنه
دينور نافجة المسك معناسنه وهاسز فأر بنفسه مسكه دينور ياخود صواب اولان
بونى فور ماده سنده ذكر ايلكدر كه رايحه‌سنك فورانندن ناشى اطلاق اولنمغله
اجوف اولور على قول مهموز اولماسيده جائزدر زيرا فأر هيئتنده واقعدر ولطايفدندر كه
بر اعرابيدن اتهمز الفأر يعنى فأر كلمه‌سنى مهموز تفوه ايدرميسن ديو سؤال

ایلدکلری حالده سواقیده اجرا ایدرلر جمعها یعنی فارسی کدی قسمی همز ایدر دیدی که هر
صغیر مقابله‌سنده اولنمق اکامدر ایلدی (الفؤارة) فانک ضمیله بودخی داخله قسملن
شکمسنده عارض اولان اوغ مخصوصه دیور (الفئر) کتف وزنده ایچنده فاره
دوشمش صمغه دیورلر یقال شیء فئر اذا وقعت فیها الفأرة (الفئرة) فر حدوزننده
(والمفأرة) مفسده وزنده حرمسی جوق یره دیورلر یقال ارض فئرة ومفأرة ای
کثیرة الفأرة (الفأر) فانک فتحی و همزه‌نک سکونیله یری قازمق معناسنه‌در یقال
فأر التراب فأرا من الباب الثالث اذا حفره وویره [illegible] دفن واخفا ایلمک
معناسنه‌در یقال فأر الشیء اذا دفنه واخفاه [illegible] اولنان فاره [illegible] مدفون
ومخفی‌در (الفأرة) فانک کسریله (والفؤارة) ثمامه وزنده (والفئیرة)
کبیره وزنده (والفئرة) عنبه وزنده و ناهی همزه‌لری تخفیف اولنور وبر نوع
اعراب طعامه دیورلر که سودی حلبه ایله مزج ایلدکدنصکره طبخ ایدوب [illegible]
ایدرلر [illegible] سوله مخصوصدر (فئر) فانک فتحیله اسامیدندر سعیدبن فئر بن
[illegible] هرون دم محدثلرک شیخیدر وفئر ارمینیه بلادندن بر بلده آدیدر (الفتور) قعود
وزنده (والفتار) غراب وزننده حدتدنصکره سکونت و شدتدنصکره ملایمت
بولوب سست و [illegible] اولمق معناسنه‌در کوشه‌ملک و [illegible] تعبیر اولنور یقال
فتر الشیء فتورا وفتارا من الباب الاول والثانی اذا سکن بعد حدة ولان بعد شدة
وفتر [illegible] صویک حرارتی [illegible] اولمق معناسنه‌در یقال فتر الماء اذا سکن
حره بو معنا معنای اولده داخل ایکن مؤلف تخصیص ایلمشدر وبونسخه‌ده فتر ایله
[illegible] ایله اولنمق معناسنه‌در یقال فتر الشیء اذا کانه [illegible] وفتور آدمک مفاصل
واعضاسی کوشیوب [illegible] اولمق معناسنه‌در یقال فتر جسمه فتورا اذا لانت
مفاصله وضعف (التفتیر) تفعیل وزنده بونسخه‌ده فاتر قلمق معناسنه‌در یقال فتره الله ای
جعله فاترا وهواده سحاب بولندیغی یرده جوکوب بر مقدار یاغدیرمغه آماده اولمق
معناسنه‌در یقال فتر السحاب اذا تحیر وسکن وتهیأ للمطر (الفتر) فتر وفتوردن اسم
فاعلدر یقال ماء فاتر اذا سکن حره وفاتر سست [illegible] کوزه وصف اولنور که جشم خسته
تعبیر اولنور دیده محبوب اوصافندندر کندی خسته ایکن صاحبلری علیل ایدر یقال
طرف فاتر ای لیس بحاد النظر یعنی فیه فتور وضعف مستحسن (الفاتور) بودخی
حدت حرارتی ساکن اولمش صویه دیورکه بو مبالغه‌یی متضمندر (الفتر) فتحتینله
ضعیفلمکه دیور تقول فی جسمی الیوم فتر ای ضعف وفتر بدنده اولان بارمق آنده
[illegible] دیور [illegible] بر مقدار معلومه دیور (الافتار) همزه‌نک کسریله بونسخه‌ده فاتر
وضعیف قیلمق معناسنه‌در یقال افتره الدواء اذا اضعفه واوغلان خسته جشم اولمق
معناسنه‌در یقال افتر الغلام اذا انضعفت جفونه فانکسر طرفه ووجود شارشه تراب

قرقلق وكوشكلك و يرمك معناسنه‌در يقال افتر الشراب اذافتر شاربه (الفتار) غراب وزننده باده‌نك وسائر استعمال اولنان نسنه‌نك دماغه واصل اولان ابتدا نشئه وكيفيتنه دينوركه دماغى هنوز قاوره‌يوب صارديغى نشئه‌در تقول اختبرت فتاره اى ابتداء نشوته (الفتر) فانك كسريله باش برمقله كشاده اولان شهادت برمغى اوجنك مابيني اولان مقداره دينوركه سره تعبير اولنور يقال قاسه بالفتر وهو مابين طرف الابهام وطرف المشيرة (الفترة) غرفه وزننده شول صفره طرزنده نسنه‌يه دينوركه خرما يپراغندن اوريلوب اكا اون اله نور تركيده تپسى تعبير اولنور (الفترة) ثمره وزننده ايكى پيغمبر ذيشان مابيننده اولان زمانه اطلاق اولنور وحى واحكام سماو ينك وقت سكونتى اولديغيچون قال الشارح ومنه قوله تعالى [على فترة من الرسل] اى سكون حال عن مجئ رسول وفتره برجنس بالق آديدر كه اوزرينه برآدم اياغيله بصدقده اياغنه البته سستلك عارض اولور ترلمينجه زائل اولمز شارح ديركه بو بعينه رعاده ديدكلرى بالقدر حالا نهر نيلده موجوددر (الفتر) قنب وزننده بو دخى ذكر اولنان بالغه دينور (الاستفتار) آت قسمى دكلمك معناسنه‌در يقال استفتر الفرس اذا استجم بوراده استجر نسخه‌لرى غلطدر (التفتر) دفتر وزننده ومرادفيدركه دفتر تعبير ايلديكيمز كتاب مفرداتدر (فتر) ستر وزننده برخاتون آديدر جوهرى وهمنه مبنى فانك كسريله ضبط ايلمشدر شارح ديركه ابن برى دخى كسر ايله ضبط ايلدى (الفتكر) خنصر وزننده (والفتكر) خضجر وزننده (والفتكرين) فانك حركات ثلاثى وكافك فتحيله (والفتكرين) فانك كسرى وتانك سكونى وكافك فتحيله آفت وداهيه‌يه على قول امر عجيب وعظيمه دينور (الفاثور) ثاى مثلثه ايله كافور وزننده لكن تعبير اولنان قابه دينور طشت معناسنه على قول طشتخان اسميدركه طعام تپسيسى اوله‌جقدر سينى دخى دينور طشتخان تشتخوان فارسى معربيدر ياخود شول تپسى‌يه دينوركه آق مرمردن ياكومشدن يا آلتوندن دوزلمش اوله مؤلف بونكله اشبو حديثه تلميح ايلمشدر قال فى النهاية وفى حديث اشراط الساعة [وتكون الارض كفاثور الفضة] وفاثور ناجود مرادفيدركه مطلق شراب وضع اولنان قاب اوله‌جقدر وباطيه‌يه دينوركه ظرف معهوددر وفاثور برموضع آديدر وسرحدلرده اولان كوزجى عسكره ودربند بكجيلرينه دينوركه حرامى مقوله‌سى دشمن ظهور ايلدكده طرد ودفعلرى ضمننده اكسه‌لرندن سوروب كيدرلر وجاسوسه دينور وپايه ومنزلت ومرتبه معناسنه‌در ودوشمه‌يه دينور بساط معناسنه شارح ديركه نشاط نسخه‌سى غلطدر فلهذا يقولون هم على فاثور واحد كانهم يعنون على بساط واحد وفاثور كوكسه دينور صدر معناسنه وآغاجدن دوزلمش چناغه وقواطه‌يه دينور (الفجر) زجر وزننده ضوء الصباح يعنى صباح يرينك روشنلكنه دينوركه

سواد ظهور ايدن شبهه شفقدر وبو مشرقده ظاهر اولان حمرتدن عبارتدر شفقه فجر
دنسه ور وفجر ايكيدر بري فجر كاذبدركه شكل مستطيل اوزره ظهور ايدر ذنب
السرحان ديدكلري بودر و بري آندن صكره ظهور ايدر صكره آفاقه منتشر اولور
اولوقتده صائمه اكل وشرب حرام اولور واكا فجر صادق ديرلر مؤلفك بصائرده
بيانه كوره بوتسميه انفجاردندر وبعضيلر دمدر كيجه يي فجر يعني شق ايلدكيچون تسميه
اولندي (الانفجار) انفعال وزننده صباح بري آچلق معناسنهدركه شفق سوكلك
تعبير اولنور يقال انفجر الصبح وانفجر عنه الليل اذا انكشف و يردن صو قيناوب
آقق معناسنهدر يقال انفجر الماء اذا سال بوتركيب مفهومنده شق معتبر اولمغله يارلوب
آقق معناسنه اولور كرك قيايه رق يارمق وكرك يري يارهرق آقق اولسون ومجازا
بريردن آقمقده دخي استعمال اولنور وانفجار هر طرفدن آفات ودواهي ظهور
وتوجه ايتمك معناسنه مستعملدر يقال انفجرت الدواهي عليهم اذا اتتهم من كل وجه
و برآدمك مالي كثير وعطا و بذلي وفير اولمق معناسنه مستعملدر يقال انفجر الرجل
اذا صار ذا فجر (التفجير) تفعل وزننده بودخي شفق سوكلك معناسنهدر يقال تفجر
الصبح بمعنى انفجر وصو يردن قيناوب آقق معناسنهدر يقال تفجر الماء اذا سال
و برآدمك عطا واحساني مبذول وبديع اولمق معناسنه مستعملدر يقال تفجر بالكرم
اذا تكرم وصار ذا فجر (الافجار) همزهنك كسريله فجر وقتنه داخل اولمق معناسنهدر
يقال افجر الرجل اذا دخل في الفجر وبركمسهيي فاجر بولمق معناسندهدر يقال افجر فلانا
اذا وجده فاجرا و برآدم مال فراوان كتورمك معناسنه مستعملدر يقال افجر فلان
اذا جاء بالمال الكثير ويلان سويلك معناسندهدر يقال افجر الرجل اذا كذب وزنا ايلك
معناسندهدر يقال افجر فلان اذا زنا وكافر اولمق معناسندهدر يقال افجر الرجل اذا كفر
وحقدن صاپمق وطريق مستقيمدن عدول ايلك معناسندهدر يقال افجر فلان اذا مال
عن الحق و يردن بيكار قيناتمق معناسندهدر يقال افجر الينبوع اذا انبطه (المفجر)
محسن وزننده فجر هنكامندن طلوع شمسه قدر اوزاندن وقت چكن آدمه ديرلر تقول
انت مفجر اي ذوالافجار (الفجار) كتاب وزننده يوللره دينور طريق معناسنه
ومفاعلهدن مصدر اولور ارتكاب فجور ايلك معناسنهدر يقال فاجرها فجارا اذا
ارتكب الفجور معها وايام الفجار اربعة افجرة في الاشهر الحرم كانت بين قريش
ومن معها من كنانة و بين قيس غيلان وكانت الدبرة على قيس فلما قتلوهم قالوا فجرنا
حضرها النبي عليه السلام وهو ابن عشرين وفي الحديث [كنت انبل على عمومتي
يوم الفجار ورميت فيه باسهم وما احب اني لم اكن فعلت] كتب سيرده بياني اوزره
بين العرب درت دفعه فجار واقع اولديكه جمعسي اشهر حرمده واقع اولمغله
كويا كه هتك حرمت ايلدكلرندن ناشي ارتكاب فجور يعني حقدن عدول ايلديلر

اعظمى

اعظمی فجار مذکوردرکه نبی اکرم علیه الصلوة والسلام حضرتلری اولوقتده یکرمی یاشنده اولوب معرکه یه عموجه‌لریله برابر حاضر اولمشلر ایدی قرشودن آتیلان اوقلری دیو شوروب عموجه‌لرینه و یررلرایدی واول معرکه‌ده بولندقلرندن محظوظلر ایدی وقیس طرفی منهزم اولمشدر (الفجر) زجر وزننده صو آقمق معناسنه‌در یقال فجر الماء فجرا من الباب الاول فانفجر اصل فجر برنسنه‌یی شق واسع ایله شق ایلمك معناسنه موضوعدر (وفجر وفجور) قعود وزننده معاصی وآثامه دورشمك معناسنه‌درکه طریق حقی شق ایلمش اولور یقال فجر الرجل فجرا وفجورا اذاانبعث فی‌المعاصی وزنا ایلمك معناسنه‌در یقال فجرالرجل اذازنا وفجور فسق ایلمك معناسنه‌در یقال فجر الرجل اذافسق وفجر وفجور یلان سویلمك معناسنه‌در یقال فجر فلان اذا کذب و برآدمی تکذیب ایلمك معناسنه‌در یقال فجره اذا کذبه وعصیان ومخالفت ایلمك معناسنه‌در یقال فجره اذاعصاه وخالفه وخسته صاغالمق معناسنه‌در یقال فجر من مرضه اذابرأ و برآدمك بصری خیره وضعیف اولمق معناسنه‌در یقال فجرالرجل اذاکل بصره و برماده فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در یقال فجر امرهم اذافسد وفجور راکب بندیکی ایردن برطرفه قایمق معناسنه‌در یقال فجر الراکب اذامال عن سرجه وحقدن عدول ایلمك معناسنه‌در یقال فجر عن‌الحق اذاعدل (الفجور) صبور وزننده (والفاجور) بغایت آثام ومعاصی‌یه منهمك وزناکار آدمه دینور جمعی فجردر ضمتینله (الفاجر) فاسق وزانی‌یه دینور جمعی فجاردر تاجر وتجار کبی وفجره کلور طلبه کبی وفاجر پك زنکین مالدار آدمه اطلاق اولنور وجادو وساحره دینور یقال رجل فاجر ای متمول وکذا ساحر (التفجیر) تفعیل وزننده صویی آقتمق معناسنه‌در یقال فجر الماء فانفجر (المفجرة) مسخره وزننده صویك قینایوب آقان یرینه دینور حوضده اولسون سائر یرده اولسون منفجر معناسنه‌در وشول ارضه دینورکه دوز ومطمئن اولمغله آندن آقندیلر ودره‌لر منفجر اولور (الفجرة) فانك ضمیله بودخی صویك قینایوب آقان یرینه دینور وفجرة الوادی دره‌نك وسعتلنوب یایوانلنان یرینه دینورکه اوراسنه اطرافدن صولر کلوب منفجر اولور (الفجر) فتحتینله عطاء وکرم وجود واحسانه اطلاق اولنور وچوق ماله اطلاق اولنور (فجار) قطام وزننده فجور وزنانك اسمیدر وفاجره‌دن معدول اولمغله نسوان قسمنه یافجار دیو سب و دشنام ایدرلر یازانیه دیمکدر (ذوفجر) فتحتینله بر موضع آدیدر (الفجیرة) جهینه‌وزننده برموضعدر (فجره) تمره وزننده کذب معناسنه اسمدر یقال رکب فلان فجرة ممنوعة من‌الصرف اذا کذب (المتفجر) متحجر وزننده حارث بن دعله‌نك فرسی اسمیدر (الافتجار) افتعال وزننده برآدم آخرکمسه‌دن ایشیدوب یاخود اوکرنیه‌رك کندی قریحه‌سندن برکلام اختراع ایلمك معناسنه‌در یقال افتجر

والكلام اذا استنزفه من قولهم استنفده من واحد ومنه (الافحار) حاء مهمله ايله
افعال وزننده قيوغه مناعت ايليه جق وجهله برآدم تلقاء نفسندن بر كلام ياخود بر
رأى بدا ايلك معناسنه در يقال افحر فلان الكلام والرأى اذا اتى به من قبل نفسه
ولم يتابعه عليه احد (الفخر) فانك فتحى وخانك سكونيله وحرف حلق
سببيله فتحيله (والفخار والفخارة) فانك فتحيله (والفخيرى) خليقى وزننده
(والفخيراء) مد ايله برآدم متصف اولديغى خصال وفضائل ايله ماهدمكله ابدوب
اوكنمك معناسنه در يقال فخر الرجل فخرا وفخارا وفخارة وفخيرى وفخيراء
من الباب الثالث اذا تمدح بالخصال و بر كمسنه يى فخر جهتيله بر آخر كمسنه اوزره
تفضيل وترجيح ايلك معناسنه در يقال فخره عليه اذا فضله عليه بالفخر (الافتخار)
افتعال وزننده بو دخى فخر ومباهات ايلك معناسنه در يقال افتخر الرجل بمعنى
فخر (الفاخر) فخر ومباهات ايديجى آدمه دينور وجيد ونفيس وبهتر شيئه اطلاق
اولنور كويا كه لسان حاله نفاستى جهتندن فخر ايدر يقال شئ فاخر اى جيد ولبنى
اولنوب چكردكى اولميان خرما قورغنه اطلاق اولنور يقال بسر فاخر اذا صار يعظم
ولا نوى له (الفخور) صبور وزننده مبالغه در فخر ومباهات ايلكه مجبول آدمه
دينور وشول ناقه يه وصف اولنور كه ممه لرى بيوك وسودى آز اوله يقال ناقة فخور
اذا كانت عظيمة الضرع قليلة الدر وبومرى اولنوب دلكلرى طار وسودى آزجه
اولان ممه يه دينور يقال ضرع فخور اى الغليظ الضيق الاحاليل القليل اللبن وشول
خرما آغاجنه صفت اولنور كه اوزدكى ايرى وداللرى بوداقلى قلين اوله يقال نخلة
فخور اى العظيمة الجذع الغليظة السعف وحايه سى بيوك و اوزون اولان آته اطلاق
اولنور يقال فرس فخور اى العظيم الجرزان الطويلة (التفاخر) تفاعل وزننده
بعضيسى برى بريله فخر ايدشمك معناسنه در يقال تفاخر القوم اذا فخر بعضهم
على بعض (المفاخرة) مقاتله وزننده (والفخار) قتال وزننده بر آدمه فخر ايله
مباحثه وكرم وجود وعز وحسب مقوله سى فضائل ومزايايى تعداد ايدرك مجادله
ايتمك معناسنه در يقال فاخره مفاخرة وفخارا اذا عارضه بالفخر وباب مغالبه ده
استعمال اولنور يقال فاخره ففخره اذا غلبه وكان افخر منه (الافخار) همزه نك
كسريله بر آدمى فخر وشرف جهتيله سائر بر آدم اوزره ترجيح وتفضيل ايلك معناسنه در
يقال افخره عليه اذا فضله عليه فى الفخر (الفخير) امير وزننده بر آدمه فخر ايدن
كمسنه يه دينور تقول هو فخيرك اى مفاخرك يكديكره فخير در وفخر جهتنده آخرك مغلوبى
اولان آدمه دينور يقال هو فخيره اى مغلوبة فى الفخر (المفخرة) ميمك فتحى وخانك فتحى
وضميله مايه الفخر اولان شيئه دينور يقال ما مفخرته حتى يفخر اى ما فخر به (الاستفخار)
فاخر ونفيس اوله رق نسنه اشترا ايلك معناسنه در يقال استفخر الشئ اذا اشتراه

فاخرا (الفيخر) صيقل وزننده بودخی خایه‌سی بیوك واوزون آته دینور جمعی فیاخر
کلور (الفخارة) جبانه وزننده طپراقدن یاپلمش بیوك دستی‌یه دینوز جره معناسنه
جمع جنسی فخاردر علی قول سقسی‌یه دینور خزف معناسنه بونلر نقر اولندقده
کویا که تفاخر ایدن شخص کبی سسلندکلری ملاحظه‌سنه مبنی‌در یقال جاء وفی یده
فخـارة ای جرة اوهو الخزف (الفخر) فتحتینله برنسـنه‌دن عار واستنکاف ایلك
معناسنه‌در یقال فخر الرجل منه فخرا من الباب الرابع اذا انف (الفاخور) ریحان
الشیوخ اسمیدرکه قوجه یارپوزی دیدکلری نباتدر (الفدر) غدر وزننده (والفدور)
قعود وزننده آیغر آت وبوغور دوه قسمی دیشی‌یه چوق وارمقدن سست اولوب
یورشومقله ابا ایدر اولمق معناسنه‌در یقال فدر الفحل فدرا وفدورا من الباب الثانی
اذا فتر عن الضراب وعدل وپشمش ات صوغومق معناسـنه‌در یقال فدر اللحم
اذا برد وهو طبیخ (الفادر) معنای اولدن اسم فاعلدر یقـال فحل فادر ای فاتر
عن الضراب جمعی فدر کلور فانك ضمیله وفادر وفدر فتحتینله صرب وبوکسك طاغلرده
ایوا ایدن طاغ کچیسنه دینور کذلك قوجه علی قول کنج اولوب وجودی تام اولان
طاغ کچیسنه دینور جمعی فوادر کلور وفدر کلور ضمتینله وفدور کلور جالس وجلوس
کبی ومفدره کلور مشیخه کبی وفادر دائما سوریدن بشقه‌جه کزوب طوران ناقه‌یه
دینور یقال ناقة فادر اذا کانت تنفرد وحدها عن الابل (التفدیر) تفعیل وزننده بودخی
آیغر دیشی‌یه چوق وارمقدن یورشویوب قالمق معناسـنه‌در یقال فدر الفحل بمعنی
فدر وبرنسنه‌یی کوچك بیوك بلوك بلوك بولمك معناسنه‌در یقال جارة تفدر تفدیرا
ای تکسر صغارا وکبارا (الافدار) همزه‌نك کسریله تفدیر ایله معنای اولده مرادفدر
یقال افدر الفحل بمعنی فدر (المفدر) محسن وزننده (والمفدرة) میمك ودالك فتحیله
آدمی جماعدن قطع ایدن شـیئه دینور افیون کبی یقال طعام مفدر ومفدرة اذا کان
یقطع عن الجماع ومفدره اسم مکان اولور طاغ کچیسی کثیر اولان یره دینور یقال
مکان مفدرة ای کثیر الفادر (الفدور) صبور وزننده بودخی صرب طاغلرده ایوا
ایدن طاغ کچیسنه دینور (الفادرة) طاغ تپه‌لرنده اولان بیوك یاپچین قیایه دینورکه
طاغك ماده‌سندن اولمیوب بشقه‌جه اوله (الفدرة) فدیه وزننده برنسـنه‌نك پاره
وقطعه‌ســنه دینور یقال فدرة اللحم وفدرة اللیل والجبل مثلا ای قطعته (الفندیرة
والفندیر) فانك کسریله فدره‌دن دون اولان قطعه‌یه دینـور بوراده زیادهٔ مبانی
مادون طرفنه مصروفدر (الفدر) کتف وزننـده بون واحمق آدمه دینور وتیز
قیریلور اولان آغاج وکراسته مقوله‌سنه دینور یقال عود فدر ای سریع الانکسار
(الفدر) عتل وزننده کومشه دینور فضه کبی واتلو جانلو علی قول بلوغه متقارب
اوغلانه دینور (الفدرة) فانك ضمیله همزه وزننده دائما یالکزجه کزر اولان آدمه

دينور يقال رجل فدرة اذا كان يذهب وحده (فربر) سجنل وزننده بخارى ايالتنده
وقصبه شهيدر مترجم ديركه امام بخارى راويسى ابوعبدالله محمد بن يوسف بن مطر بن
صالح بن بشر الفربرى اورادندر حالا فربر بلده‌دن اعلا سند بوقدر بحمده تعالى
مترجم حقيرك جلد سندنده نائل اولنمشدر فربرى مرقومدن امام بخارى ايله بينلرنده
اوچ نفر شيوخ عظام واردر عليهم الرحمه (الفر) فانك فتحى وراءنك تشديديله
(والفرار) كتاب وزننده (والمفر) ميمك وفانك فتحيله (والمفر) فانك كسريله
قاچمق معناسنه‌در يقـال فر الرجل فرا وفرارا ومفرا ومفرا من الباب الثانى اذا
راغ وهرب وفر وفرار فانك حركات ثلاثيله دابه قسمنك قاچ ياشنده اولديغى بيلمك
ايچون آغزنى آچوب ديشلرينه باقمق معناسنه‌دركه آره‌لق تعبير اولنان ديشى طوره‌يور
ايسه كشف اولنوب والافوجه اولور يقال فر الدابة فرا وفرارا مثلثة الفاء اذا كشف
عن اسنانها لينظر ما سنها مؤلفك بصائرده بيانه كوره اصل بوماده كشف معناسنه
موضوعدر مثلا فرار عن الحرب نفسنى عسكردن كشف ايلمكدن عبارتدر وسائر
معانى بو معناسندن متفرعدر ومنه المثل * ان الجواد عينه فراره * مثلثة الفاء يعنى
جنس آتك نمايش اندامنده علامات جودت ظاهر اولمغله اختباره حاجت يوقدر
ونسنه‌نك ظاهرى باطننه دلالت ايدوب احوالنى بحث وتفتيش وتجربه‌يه محتاج دكلدر
ديجك موقعده ايراد اولنور وتقول العرب * فر الامر جذعا اذا رجع عود البدئه *
يعنى اولكى كرته‌سنه دونوب كلدى بوراده فر مجهول بنيه‌سيله‌در وجذع فتحتينله
تازه وحادث ديمكدر وفر برنسنه‌دن بحث وتفتيش ايتمك معناسنه مستعملدر يقـال فر
عن الامر اذا بحث عنه (المفر) ميمك فتحى وفانك كسريله مصدردركه ذكر اولندى
واسم مكان اولور يقال اين المفر اى موضع الفرار قال الشارح قوله تعالى [اين المفر]
اى الفرار وقرئ بالكسر وهو المكان (الفرور) صبور وزننده (والفرورة)
هاءيله (والفرزة) فانك ضميله همزه وزننده (والفرار) كرار وزننده (والفر)
صحب وزننده صفتلردر (الافرار) همزه‌نك كسريله قاچورمق معناسنه‌در تقول
افررته اذا حملته على الفرار وآت ودوه مقوله‌سنك قولون ديشلرى دوشوب يرينه غيرى
ديش بيتمك معناسنه‌در يقال افرت الخيل والابل للاثناء اذا سقطت رواضعها وطلع
غيرها واثناء اوت ديشلرى براقمغه دينور وافرار برآدمه فرار ايده‌جك ايش ايشلكله
آنى فراره باعث اولمق معناسنه‌در يقال افر فلانا اذا فعل به ما يفر عنه وقلجله برينك
باشنه اوروب آيرمق معناسنه‌در يقال افر رأسه بالسيف اذا افراه اى شقه مؤلف
بونى تكرار ايتمشدر (الفراء) غراء وزننده ومرادفيدركه ديشلرى انجو كبى پرآب
وتاب اولان خاتونه دينور يقال امرأة فراء اى غراء (الافترار) افتعال وزننده
نازكانه كولمك معناسنه‌در نازنده دلبرلرك تبسملرى وشكرخنده‌لرى كبى كشف معناسندن

مأخوذ اولمغله ديشلر ظاهر اولق وجهيله نازكانه صرتمق اولور يقال افتر المحبوب
اذا ضحك ضحكا حسنا وتابنده نسنه يلدارمق معناسنه‌در يقال افتر البرق اذا
تلألأ وبرونه نسنه چكمك معناسنه‌در يقال افتر الشئ اذا استشقه (الفرير) امير
وزننده (والفرار) غراب وزننده (والفرور) صبور وزننده (والفرفور) زنبور
وزننده (والفرفر) هدهد وزننده (والفرافر) علابط وزننده قيون وكچى وبيان
صغرى قسمنك ياوريلرينه على قول همان اوغلاقلره قوزيلره دينور فريرك جمعى
فرار كلور فانك ضميله ندور اوزره ومنه المثل ★ نزوالفرار استجهل الفرارا ★ يعنى
بقرهٔ وحشيه ياوريلرى رسيده اولوب ديشلرى اوزره صچرامغه بشلدقده نارسيده
اولنلر دخى آنلرى كوروب تقليد ايله صچرامغه بشلرلر استجهال حمل على الخفه
معناسنه‌در مثل مزبور صحبت والفتدن اجتناب اولنه‌جق بدكاركسه حقنده ضرب
اولنور يعنى اولمقوله‌يه مقارن اولنجه لامحاله افعالنه متابعت اولنمغله بودخى بدكاراولور
وفرير امير وزننده آغزه اطلاق اولنور فم معناسنه وآت قسمنك آغزنده آريه‌لق تعبير
اولنان ديشنه اطلاق اولنوركه ياشلرى آندن يوقلنوب ادراك اولنور وفرير اساميدندر
بنو سلمه‌دن قيس نام كسه‌نك پدرى اسميدر (فرير) زبير وزننده ابن عنين بن سلامان
اسميدر (الفرفر) هدهد وزننده (والفرفر) زبرج وزننده (والفرفور) عصفور
وزننده برقوش اسميدر شارحك بيانه كوره بوقوش مصر ديارنده اولور اوردكدن
كوچكدر وفرفر هدهد وزننده سرچه قوشنه دينور وقرن وهمتاسنى پاره پاره ايدن
ياوز ارسلانه دينور (وفرفور) عصفور وزننده سوددن كسيلوب اوتلامغه بشلامش
قوزى‌يه دينور شارح الجمل اذا اكل واجتر نسخه‌لرنى تخطئه ايلشدر كما سيذكر
فى الفرافر وبدويلرك كچى بوينوزندن دوزدكلرى سويقه دينور ونوجوان اوغلانه
دينور وطولى اركك دوه‌يه دينور وسرچه قوشنه دينور (الفرة) فانك ضميله
(والافرة) ضمتينله وبعضا همزه مفتوح اولور حرارت هوانك اول هنكامنه دينوركه
شدتى زمانيدر يقال جاء فى فرة الحر وافرته اى فى شدته واوله وقارشقلق وشدت
ومحنت معناسنه‌در يقال وقع القوم فى فرة وافرة اى فى اختلاط وشدة (الفر) فانك
ضميله (والفرة) غره وزننده برقوم وجماعتك كزيده وسركرده وخاندانه اطلاق
اولنوركه ناس آنك سايهٔ فيض وبركتنده ذوق وصفا ومسرتله هميشه خنده‌ناك
اولەلر يقال هو فر القوم وفرتهم اى من خيارهم ووجههم الذى يفترون عنه
(الفرفرة) زلزله وزننده بركسه‌يه حيقرمق معناسنه‌در يقال فرفره اذا صاح
به وسوزى چوغالدوب خلط كلام ايلمك معناسنه‌در يقال فرفر فى كلامه اذا
خلط وبرنسنه‌يى قيرمق معناسنه‌در يقال فرفره اذا كسره وكسمك معناسنه‌در
يقال فرفره اذا قطعه وچالقيوب ارغلامق معناسنه‌در يقال فرفره اذا حركه

و سلكوب صارصمق معناسنه‌در يقال فرفره اذا نفضه و آرمق عرض و ذمومه
طعن ويرمك امتزاضنه رخصت معناسنه‌در يقال فرفر فلانا اذا نال من عرضه
و برنسنه‌يي پاره پاره ايتمك معناسنه‌در يقال فرفر الذئب الشاة اذا مزقها و حيوان
قسمي وجودني سلكمك معناسنه‌دركه سلكنمك تعبير اولنور يقال فرفر البعير اذا
نفض جسده وآدملري صيق صيق آتمق تيز تيز كتمك معناسنه‌در يقال فرفر
الرجل اذا اسرع وقارب الخطو و حبه‌لك وسكسرلك ايتمك معناسنه‌دركه وقار
وتمكن مقابليدر يقال فرفر الرجل اذا طاش و خف و آت قسمي باشندن باشلغي
صيرمق ايچون كمك ضملقني ديشلريله چالقلرق باشني يلديرو سلكمك معناسنه‌در
يقال فرفر الفرس اذا ضرب بفأس لجامه اسنانه وحرك رأسه و فرفار ديدكلري
مركب سوان دورلمك معناسنه‌در يقال فرفر الرجل اذا عمل الفرفار و شجر فرفار
ايله آتش يقمق معناسنه‌در يقال فرفر الرجل اذا اوقد بشجر الفرفار و برنسنه‌يي
يروب آچمق معناسنه‌در يقال فرفر الرفاق وغيرها اذا خرقها (الفرفار) فانك
فتحيله خفيف وسكسرلك آدمه دينوركه شلعه وپي قوان تعبير اولنور و چوق
سوزلو يكتاق آدمه دينور مكثار معناسنه موفرنده فرفاره دينور و هرشيئي كسر
وشكست ايدر اولان آدمه دينور وبر جنس شجر آديدركه آغاجندن قواطله دوزيلور
و نسوانه مخصوص هودج كبي بر مركب آديدر واقران و امثالني پاره پاره ايدر
اولان ارسلانه دينور بونده فانك كسريله ده جائزدر (الفرافر) علابط وزننده
بودخي هرشيئي كسر وهدم ايدن ياوز آدمه دينور وكچي بوينوزي ثمرندن يابديقلري
قووه دينور و نوجوان اوغلانه دينور (وفرافر) عامر بن قيس الاشجعي نام
كمسنه‌نك فرسي اسميدر وعامر بن يزيد الكنانينك قلجي آديدر و نادان و بيغز آدمه
دينور يقال رجل فرافر اي اخرق و شول آته دينوركه باشلغني صيرمق ايچون
كمك ضملقني ديشلرينه چالوب دائما باشني سلكر اوله واقرانني پارهلر اولان ياوز
ارسلانه دينور وسوددن كسيلوب اوتلامغه باشلامش قوزويه دينور شارح بوراده
والحمل اذا اكل واستجر نسخه‌لرني تخطئه والحمل اذا اكل واستجفر عبارتيله اولمغي
تصويب ايتمشدر (الفرفير) فانك كسريله الوانندن بردرلو رنك آديدر (الفرافرة)
علابطه وزننده بودخي همتاسني پارهلر اولان ياوز ارسلانه دينور (فرين) غسلين
وزننده بر موضع آديدر (الايام المفرات) اسم فاعل بنيه‌سيله اخبار و حوادث اشتهار
ايدن كونلره اطلاق اولنور (التفار) تفاعل وزننده قاچشمق معناسنه‌در يقال
تفار القوم اذا تهاربوا (المفر) ميمك كسريله شول آته دينوركه اوستنه بنوب فرار
ايتمكه صالح وروا اوله على قول فراري خوش و مطبوع اوله يقال فرس مفر
اذا كان يصلح للفرار عليه اوجيد الفرار وقرئ قوله تعالى (اين المفر) بكسر الميم

عبرعن الموضع بلفظ الالة (فرفر) هدهد وزننده اساميدندر عمرو بن فرفر الجذامى
بنو وائل سيديدر (الفرى) عرى وزننده بوزغون عسكره دينور يقال كتيبة
فرى اى منهزمة (التفرر) تفعل وزننده كولمك معناسنه‌در يقال تفر الرجل
اذا ضحك (فارسكور) مصر ديارنده برقريهٔ كبيره اسميدر (الفزر) جزر وزننده
يارمق معناسنه‌در يقال فزر الثوب فزرا من الباب الاول اذا شقه و برآدمك
آرقه‌سنه دكنكله اورمق معناسنه‌در يقال فزر فلانا بالعصا اذا ضربه على ظهره
وبرآدمك آرقه‌سنده ياخود كوكسنده قنبورلق ظهور ايلك معناسنه‌در يقال فزر
فلان اذا خرج على ظهره اوصدره فزرة اى عجرة عظيمة فاحدب (التفزر) تفعل
وزننده (والانفزار) انفعال وزننده يارلمق معناسنه‌در يقال فزر الثوب فتفزر
وانفزر اى انشق (الفزرة) غرفه وزننده آرقه‌ده ياخود كوكسده ظهور ايدن بيوك
يومرى يه دينور و طريق واسعه دينور يقال اخذ بالفزرة اى الطريق الواسع
(الافزر) احمر وزننده (والمفزور) آرقه‌سنده ياخودكوكسنده يومرى چقمغله قنبور
اولان كشى‌يه دينور (الفزر) عنب وزننده يارقلره و چتلاقلره دينور شقوق
معناسنه (الفزراء) حمراء وزننده اتنه طلو على قول بلوغه تقارب ايتمش اولان
قيزه دينور يقال جارية فزراء اذا كانت ممتلئة لحما وشحما اوقاربت الادراك (الفزر)
فانك كسريله ايكى وايكيدن زياده‌جه كچى‌يه دينور بومناسبتله سعد بن زيد مناة ملقب
اولدى زيرا موسم حجه برسنه برسورى كچى ايله واروب يغما ايتدردكده ★ من اخذ
منها واحدة فهى له ولايؤخذ منها فزر ★ يعنى بركچى آلان كمسيه صفاى خاطر ايله حلال
اولسون ايكى وايكيدن زياده آلنمسون ديمكله فزر ايله ملقب اولدى وبو ملابسه
ايله لا آتيك معزى الفزر كلامى مثل اولدى‌كه فزرك يغما كرده اولان كچيلرى مجتمع
اونجه قدر سكا كلم ديمكدر آنلرك جمعى ممكن اولمامغله كلامكى تأييد موقعنده ضرب
اولنور وفزر اصل وبنياد معناسنه‌در وانسانك قاسقلرينك نهايتنه قريب يرده چبان
بزى كبى چيقان يومريجه بزه دينور كه قاسق طاشى تعبير اولنور و اون عدد
قيوندن فرقه ياخود اوچدن اونه وارنجه قيونه دينور واوغلاغه دينور و فزر بن
النبير عربدن بركسه‌در قزينك اسمى فزره و والده‌سنك اسمى فزاره‌در سحابه وزننده
وفزاره ديشى قبلانه دينور وغطفاندن برقبيله پدرينك اسميدر (الفازز) برنوع
قرنجه‌يه دينوركه رنكى قزلسى قرامتق اولور وواسع يوله دينور (الفازرة) هايله
يره متصل قوملقده اولان يوله دينوركه يومشق وخلقة اوزون اوزادى اوله
(الافزار) همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى اوفاتمق معناسنه‌در يقال افزر الجلة اذا افتها
(فزز) نزز وزننده اساميدندر فزر بن اوس بن الفزر مقرى مصريدر و خالد بن
فزر تابعيندندر (بنو الافزر) بربطندر (فزير) زبير وزننده برآدمك عليدر

(الفسر) کسر وزنده اوزون ایمدی کشف و بیان ایتمك معناسنه‌در یقال
فسر الشیء فسرا من البابين الثانی والاول اذا ابانه وکشفه عن مضانه وطبیب علتنه
استدلال ایچون خسته‌نك قاروره‌سنه بقمق معناسنه استعمال اولنور یقال فسر
الطبیب اذا نظر فی بول المریض (التفسرة) تکمله وزنده بودخی طبیب مریضك
بولنه بقمق معناسنه مصدردر علی قول اسمدر خسته‌نك طبیب نظر ایده جك بولنه
اطلاق اولنور یاخود بوکه مولّددر قال فی الاساس نظر الطبیب فی تفسرة المریض
وهو مولّد المستدل به علی علته (التفسیر) تفعیل وزنده فسر کبی پوشیده و مستور
شیئی روشن و عیان ایتمك معناسنه‌در یقال فسره اذا کشفه و ابانه و مفسرین
عرفنده تفسیر امام مطلب قولی اوزره تأویل ایله مرادفدر و عند البعض تفسیر لفظ
مشکلدن معنای مرادی کشف و بیان و تأویل ایکی محتمل اولان معنالك برینی ظاهر
کلامه مطابق اولان معنایه رد ایتمکدن عبارتدر (فسدران) فانك ضمیله اصفهان
قصبه‌سنده بر قریه آدیدر (الفاشری) حاشری وزنده بر نوع دوا اسمیدر که یلان و سائر
حشرات اصردیغی یره نافعدر کتب طبیه‌ده بانك قصریله سریانی اولدق اوزره
مرسوم و اوزون کلی وآق اصمه دیدکلری دوانك بیانه مفسردر (الفشار) غراب
وزنده بر لفظدر که عامه هرزه و هذیان موقعنده استعمال ایدرلر کلام عربدن دکلدر
مترجم دیر که لفظ مزبور فارسیدر صاچمه معناسنه‌در (الفیصور) قیصوم وزنده
نشاطلو خنازی حماره دینور (الفطر) سطر وزنده اسمدر یاریغه دینور شکاف
معناسنه جمعی فطوردر یقال فیه فطر ای شق و فطر مصدر اولور یارمق معناسنه
یقال فطر الشیء فطرا من البابين الثانی والاول اذا شقه و حیوانك ممه‌سنی باش برمق
و شهادت برمقلریله صاغمق علی قول برمقلری اوجلریله صاغمق معناسنه‌در یقال
فطر الناقة اذا حلبها بالسبابة والابهام او باطراف اصابعه و خمیر مایه‌لنمکسزین ایتمك
یاپمق معناسنه‌در یقال فطر العجین اذا اختبزه من ساعته ولم یخمره و دری‌یی دباغته
قالدرمیوب بوقدجه یاپمق معناسنه‌در یقال فطر الجلد اذا لم یروه من الدباغ و فطر
و فطور ظهور وزنده دابه قسمینك آزی دیشی ظهور ایتمك معناسنه‌در که آزیسنی
یارمق تعبیر اولنور یقال فطر ناب البعیر فطرا و فطورا اذا طلع و فطر یراتمق
معناسنه‌در یقال فطر الله الخلق ای خلقهم و برنسنه‌یی ابتدا ایجاد ایتمك معناسنه‌در
یقال فطر الله الخلق ای بدأهم شارح براهم نسخه‌لرینی تخطئه ایتمشدر واقعا بصائرده
دخی شارحه موافقدر و فطر برنسنه‌یه بشلمق معناسنه‌در یقال فطر الامر اذا ابتدأه
و برنسنه‌یی انشا و احداث ایتمك معناسنه‌در یقال فطر الشیء اذا انشأه و بو ذکر اولنان
ایجاد معناسندن اعمدر فطر و فطر فانك کسریله اوروجلو اوروجنی بوزمق معناسنه‌در
یقال فطر الصائم فطرا و فطرا اذا اکل و شرب و اوروجلونك اوروجنی بوزدرمق

معناسنه‌در تقول فطرت الصائم اذا جعلته (مفطرا الفطر) فانك ضميله (والفطر) ضمتيله برنوع منار اسمیدرکه قتالدر دلوجه منار دیدکلریدر یورکی شق ایلدیکیچون اطلاق اولندی وفطر سود صاغلدیغی آنده ممه‌ده قلان سود فضله‌سنه دینور وممه‌نك دلكلری اوزره نمایان اولان سوده دینور و منه ماروا النضر قول عمر رضی الله عنه و قدسئل عن المذی هو الفطر بوحدیثده فطر لفظنی نضر بن شمیل فانك ضمیله روایت ایلكله حضرت عمر مذی‌یی قلتدن ناشی ممه آغزنده ظاهر اولان سود رشحه‌سنه تشبیه ایلمش اولور ونضردن ماعدا رواة فانك فتحیله‌روایت ایلدیلرله ایکی پرمقله صاغیلان سوده یاخود ظهورنی دوه‌نك آزی دیشینك ظهورینه تشبیه ایلمش اولور (الفطر) فانك كسریله هنوز اوج كوستورمش اوزمه دینور فانك ضمیله‌ده جائزدر وفطر اورجنی آچان آدمه اطلاق اولنور فی الاصل مصدر اولمغله مفرد وجمعی برابردر یقال رجل فطر ورجال فطر ای مفطر وفطر اسم اولور اورج آچغه دینور (الانفطار) انفعال وزننده (والتفطر) تفعل وزننده یارلمق معناسنه‌در یقال فطر الشیٔ فانفطر وتفطر ای شقه فانشق (الافطار) همزه‌نك كسریله بودخی دری‌یی دباغته طویورمیوب خفیفجه چلاچه یاپمق معناسنه‌در یقال افطر الجلد اذا لم یروه واورجلو اورج آچمق معناسنه‌در یقال افطر الصائم اذا اكل وشرب و اورجلویه اورجنی آچدرمق معناسنه‌در تقول افطرت الصائم اذا جعلته مفطرا واورج آچه‌جق وقت كلوب چاتمق معناسنه‌در یقال افطر الصائم اذا حان له ان یفطر و افطار وقتنه كیرمك معناسنه در یقال افطر الرجل اذا دخل فی وقت الافطار (التفطیر) تفعیل وزننده بودخی صائمه افطار ایتدرمك معناسنه‌در تقول فطرته بمعنی افطرته (المفطر) محسن وزننده افطار ایدن كسه‌در جمعی مفاطیر در (الفطور) صبور وزننده (والفطوری) یای نسبتله كویا كه نفسنه منسوبدر اوروج آچه‌جق نسنه‌یه دینور یقال فلان یفطر الصوام بفطور و فطوری حسن و هو مایفطر علیه (الفطیر) امیر وزننده هنوز مایه‌سنی آلمامش خمیره دینور خبز الفطیر مایه‌سز اتمكدركه پك آلچغیدر و مطلقا كرته‌سنی ادراكه عجله اولنمش اولان شیئه دینور (الفطری) سكری وزننده فطیر معناسنه در یقال اطعمه فطری ای فطیرا شارح دیركه جمیع امهاتده فطری فطیرك جمعی اولمق اوزره مرسومدر وفطری آفت وداهیه‌یه دینور (فطیر) زبیر وزننده تابعیندن برذات آدیدر و برفرس اسمیدركه قیس بن ضرار انی رقاد بن منذره بخش ایلمشیدی (الفطرة) فانك كسریله صدقهٔ فطره دینوركه رمضان صومنك تشكری ضمننده فقرایه ویریلن صدقه‌دن عبارتدر شارح دیركه مضاف محذوف اولوب واكا دلالت ایچون آخرینه هاء الحاق اولندی پس الحاندن

وموافقت ایلمك وفطره خلق معناسنه اولان فطردن اسم اولور بر اننده دینور
ملت وشریعت واوریش معناسنه شریعت جانبه کوره بو بیت بومقدر ومنه الحدیث
[كل مولود یولد علی فطرة الاسلام] قال فی النهایة الفطرة الحالة من الفطر كالجلسة
والركبة والمعنى انه یولد علی نوع من الجبلة والطبع المتهیئ لقبول الدین فلو ترك علیها
لاستمر علی لزومها وفطره دین ومذهب معناسنه مستعملدر ومنه الحدیث [عشر من الفطرة]
قال فی النهایة ای من السنة یعنی سنن الانبیاء (الفطار) غراب وزننده شول قلجه
دینور که آغزنده چنلاقلر اولمغله کسر اوله یقال سیف فطار اذا کان فیه تشقق ولا یقطع
(الفطاری) غرابی وزننده اندن خیر وشر گلز اولان آدمه دینور یقال رجل
فطاری ای لاخیر فیه ولا شر (الافاطیر) افطوره جمعیدر وافطوره تازه جوالق
یوزرنده چیقان قابارجق اولان چیلاقلره دینور (الفاطر) بونك فتحیله مفطوره نك
جمعیدر بونك منوسی ایله ومفطوره جانجا طالدیق بتت اولان اوتلقلره دینور علی
قول اول یارده یتن اوتلره اوتلقلره دینور (الفطیرة والفطورة) فالك فتحیله یوم
فطرده کسیلن قیونه دینور تقول ذبحنا فطیرة وفطورة ای شاة یوم الفطر (الفعر)
فانك فتحی وعینك سکونیله دابه فعاریر اكل ایتمك معناسنه در یقال فعر الحمار فعرا
من الباب الثالث اذا اكل الفعاریر علی قول فعر فعاریر معناسیدر وفعاریر فانك
فتحیله دآنین اسمیدر که بر نوع اوتلق آدیدر علف دوابدندر (الفغر) فغر وزننده
بر آدم آغزینی آچمق معناسنه در یقال فغر فاه فغرا من الباب الثالث والاول اذا فتحه
وآغز آچمق معناسنه لازم اولور یقال فغرفوه اذا انفتح ومنه یقال هو واسع فغر
الفم ای بابه یعنی آغزینك یرنجی واسعدر وفغر هنوز آچلان كله وشکوفه یه دینور
غنچه نوشکفته معناسنه (الافغار) همزه نك کسریله بودخی آغز آچمق معناسنه در
یقال افغر فاه اذا فتحه (الانفغار) انفعال وزننده آغز آچمق معناسنه در یقال انفغر
فوه اذا انفتح (الفغرة) معصره وزننده ارض واسعه یه دینور وطائفده کائن
معدندن کوچك آزلق یره وچنلاقلره دینور (الفغار) شداد وزننده علی قول
غراب وزننده فرسان عربدن هبیرة بن نعمتك لقبیدر (الفاغر) بر بوجك آدیدر
(الفاغرة) دابه بر نوع طیب علی قول کبابه دیدکلری دارو ویاخود نیلوفر
کوکلرینه دینور مفرداتده آغزی آچق دیدکلری دوا ایله مفسردر (فغری)
صغری وزننده بر موضع آدیدر (الفغرة) تمره وزننده ثریانك ابتداء طلوعنه دینور که
ابتداء شنکام طلوعیدر شتا موسمنده اولور اول خلالده وسط سمایه کلدکده ثریایه
کوزنیکلر نظر ایدنلر باشلرینی قلدیروب نظر ایتمکله البته آغزی آچلور اولور
(الفغرة) غرفه وزننده دره نك آغزینه دینور جمعی فغر کلور صرد وزننده (فغار)
قطام وزننده اوته جانبه نقل اولمش ضغنه وضبیه دینور که یاره نك آغزی آچلور

یقال

يقال طعنة فغار اى نافذة (الفقر) فانك فتحى وقافك سكونيله فانك ضميله‌ده‌لغتدر يوخسوللق معناسنه‌در غنا مقابليدر مؤلفك بصائرده بيانه كوره ثلاثيدن فقر صيغه‌سى هرنقدر قياس ايسه‌ده استعمال اولنمامشدر لكن مصباحده فقر يفقر من باب تعب اذاقل ماله عبارتيله مرسوم اولمغله باب رابعدن مصوغ اولديغى مصرحدر وقال الفقر بفتح الفاء وضمها اسم من افتقر پس فقر مصدر متروك اولوب اسم اوله‌رق مستعملدر (الفقير) فقر وفاقه صاحبى كشى‌يه دينور جمعى فقراء كلور مؤنثى فقيره‌در جمعى فقائردر معلوم اوله كه فقرك مقدار درجه‌سى همان عيالنه كفايت ايليه‌جك قدر نسنه‌سى اولمقدن عبارتدر بعض نسخه‌ده ان لايكون عنوانيله منفيا مرسوم اولمغله عيالنى اداره ايده‌جك نسنه‌يه اقتدارى اولمامق ديمك اولور ظاهرا بومرجحدر واهل عربيه فقير ايله مسكين بينلرنى فرق ايدرلر بعضلر ديديلر كه فقير شول كمسه‌دركه سدرمق ايده‌جك قوت وغدا بولور اوله ومسكين اصلا برنسنه‌سى اولميه وعند البعض فقير محتاج وكدا ومسكين ذليل وحقيره دينور ذلت وحقارتى كرك فقر وفاقه سببيله وكرك احوال سائره سببيله اولسون امام شافعى عليه الرحمه ديديكه فقراء كوترم ومقعد اولوب اصلا حرفت وصنعتلرى اولميانلره كذلك كرچه اهل حرفت اولوب لكن حرفتى حوايج ضروريه سنى اداره ايلز اولانلره دينور ومساكين شول كمسه‌لره دينوركه كرچه حرفتلرى اولوب لكن نفقهٔ عيالنه مغنى اولمامغله سؤال ايدر اوله‌لر ياخود فقير كفايت مقدارى معاشى اولانه ومسكين اصلا نسنه‌سى اولميانه دينور وعندالبعض مسكين فقيردن حالى احسن اولانه دينور وعلى قول ايكيسيده برابردركه زوكورد وكدا اولانه دينور وفقير اوكورغه كمكلرى قرلمش انسان وحيوانه دينور شارحك بيانه كوره اصل فقر بومعنايه موضوعدر يقال رجل فقير اذا كان مكسور الفقار وخرما فدانى ديكجك قويى كبى درين چقوره دينور جمعى فقر كلور ضمتينله على قول فقر برى برينه چكيلوب اولان قويلره دينوركه هربرى فقيردر وفقير مخصوص براشمه قويى اسميدر وشول طپراغى بومشق دوزيره دينوركه آنده جابجا نظام اوزره قويلر قازيلور اوله وصو مجراسى اولان كونكك آغزينه دينور وشول ذوه‌يه دينوركه سركش اولمغله برونى ياريلوب كريش پكورلمش اوله كه بولارى اول كريشه بند ايلكله آت قسمنك لجامى يرنده اولور (الفقارة) خساره وزننده فقير وكدا اولمق معناسنه‌در يقال فقر الرجل فقارة من الباب الخامس اذا كان فقيرا وفقاره اسم اولور ارقه‌ده ياغرنيدن قويرق صوقنه كلنجه ارقه كمكنه دينوركه اوكورغه تعبير اولنور جمع جنسى فقاردر (الافتقار) افتعال وزننده بودخى فقير ومحتاج اولمق معناسنه‌در مقتضاسى صكره‌دن فقير اولمقدر يقال افتقر الرجل اذا صار فقيرا (الافقار) همزه‌نك كسريله فقير قلمق معناسنه‌در يقال افقره الله تعالى اى جعله فقيرا وصيد

صيدلر امكنت نوتدقده تمكن معناسنه مستعملدر تقول افقرك الصيد اى امكنك من
جانبه وبرادم كندى دوه‌سنى بونى بوكلمق ياخود نتلمك ايچون آخره اعاره ايتمك
معناسنه مستعملدر تقول افقرته بعيره اى اعرته ظهره للحمل او الركوب (الفاقر)
محاسن وزننده شارحك بيانه كوره غير قياس اوزره فقرك جمعيدر حسن ومحاسن وملمح
وملامح كبى ياخود مفقرك جمعيدر وجوه فقر اولان امور واحواله دينور ومنه يقال
سداه مفاقره اى اغناه وسد وجوه فقره (الفقرة) فانك كسريله (والفقرة)
فتحاتيله (والفقارة) سحابه وزننده كه ذكر اولندى ارقه‌ده بغريدن قويرق صوقمه
قدر اسنف ديزيلى اولان اوكورجه كمكلرينك هر برينه دينور فقره‌نك جمعى كه
كسريله‌در فقر كلور عنب وزننده وفقرات كلور كسر ايله ياخود كسرتيله وجمع الجمع
فقرات كلور عنبات وزننده وفقاره‌نك جمعى فقاردر سحابه وسحاب كبى (الفقر)
كتف وزننده (والفقير) بونلرده اوكورغه كمكلرى قيرلمش انسان وحيوانه
دينور ومفقور برونى يريلوب كريش بچورلمش سركش دوه‌يه دينور (التفقير)
تفعيل وزننده خرما فدانى دكمك ايچون چقور قازمق معناسنه‌در يقال فقر للفسيلة
اذا حفر لها حفرة للغرس ومطلقا چقور قازمق معناسنه‌در يقال فقر الرجل اذا حفر
(فقير) زبير وزننده بر موضع آديدر (الفاقرة) آفت وداهيه‌يه اطلاق اولنور كه
كمر فقرات ايدر يقال فقرته الفاقرة اى الداهية (الفقر) فانك فتحى وقافك
سكونيله چقور قازمق معناسنه‌در يقال فقر الرجل فقرا من الباب الاول والثانى اذا
حفر وايلك بچورمك ايچون بونجق دلمك معناسنه‌در يقال فقر الخرز اذا ثقبه
لتنظم وسركش دوه رام اولمق ايچون برونني كيكه قدر يرتوب كريش بچورمك
معناسنه‌در كه بولارى اول كريشه بند ايدوب آنكله استديكى كبى قوللنورلر يقال
فقر انف البعير اذا حزه بحديدة حتى يخلص الى العظم ثم جعل على موضع الحز
وترا فلوى عليه جريرا لتذليله وفقر تسميه اطلاق اولنور جمعى فقور كلور (الفقر)
فلك ضميله جانب معناسنه‌در جمعى فقر كلور صرد وزننده (الفقرى) صغرى
وزننده افقار مذكوردن اسمدر حمل وركوب ايچون اعاره اولنان دوه‌يه دينور
مطيه اعتباريله‌در (المفقر) محسن وزننده قوى وزورمند انسان وحيوانه اطلاق
اولنور فقرة قويه صاحبى ديمكدر ونتلمك زمانى تقرب ايلمش طايه اطلاق اولنور
يقال مهر مفقر اذا حان له ان يركب وبر ماده‌نك كركى كبى عهده‌سندن كلوب ضابط
ومقتدر اولان آدمه اطلاق اولنور يقال انه لمفقر هذا الامر اى مقرن له ضابط
(ذو الفقار) سحاب وزننده عاص بن منبه نام كافرك قلجى اسميدر كه ملحمة بدرده
طعمه شير شمشير اولمغله طرف حضرت نبويه عائد اولدقده حيدر كرار كرم الله
وجهه حضرتلرينه احسان بيورديلر متننده فقره‌لر اولمغله ذو الفقار ايله تسميه اولندى

وذوالفقار معشر بن عمرو الهمدانى لقبيدر (المفقر) معظم وزننده شول قلجه دينور كه صرتنده فقره شكلنده دوزجه كدكلرى اوله‌رق مصنوع اوله تركيده قرق نربان ديدكلر يدر ومفقر عهده‌سنه احاله اولنان هراموری كاينبغى اجرا ايدر اولان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل مفقر اى مجرئ لكل ماامربه (الفقرة) فانك ضميله يقينلق معناسنه‌در يقال‌هومنى فقرة اى قر با وچقوره دينور يقال افقرفقرة اى حفرة وكوملكك باش‌كچه‌جك يرينه‌دينور (الفقرة) فانك كسريله اوكورغه‌ككنه دينوركه ذكراولندى وفقره علم ونشانه دينوركرك طاغدن وكرك هدف مقوله‌سى نسنه‌دن اولسون وبرقصيده‌نك محتوى اولديغى اياتك الطف واجودينه اطلاق اولنوركه بيت القصيد وشاه بيت تعبير اولنور وشول ترلايه دينوركه آكين اككك ايچون سوريلوب اصلاح اولنمش اوله (الففرة) تمره وزننده برنبات آديدر جمع جنسى فقر كلور (الفقرن) رعشن وزننده ابوالخير بن‌عمر والكندى قلجنك اسميدر (فقاز) سحاب وزننده برطاغك آديدر (الفيقر) صيقل وزننده آفت وداهيه‌يه اطلاق اولنور (المتنقرة) متفكره وزننده چقورلرى چوق اولان يره دينور يقال ارض منفقرة اذاكانت فيهـا فقر كثيرة اى حفر (الفكر) فانك كسرى وفتحيله (والفكرة) فانك كسريله (والفكرى) ذكرى وزننده برنسنه‌ده اعمال نظر ايلمك معناسنه‌دركه دوشونمك تعبير اولنور فارسيده انديشه دينور فكرك جمى افكاردر شارح ديركه فكره‌نك جمى فكردر فقره وفقر كبى ومنه يقـال لفلان فكر كلها فقر وفكر مصدر اولور دوشونمك معناسـنه يقال فكر فيه فكرا من‌الباب الاول اذا اعمل النظر فيه (الافكار) همزه‌نك كسريله (والتفكير) تفعيل‌وزننده (والتفكر) تفعل وزننده بونلرده دوشونمك معناسنه‌در يقال افكر فيه وفكر وتفكر بمعنى فكر (الفكير) سكيت وزننده (والفيكر) صيقل وزننده كثير الفكر آدمه دينور يقال هو فكير وفيكر اى كثير الفكر (الفكر) فانك فتحى وقليلا كسريله حاجت معناسنه‌در تقول مالى فيه فكر اى‌حاجة (الفلاورة) فانك فتحيله صيادله معناسه‌دركه چرچيلره ومخفجيلره دينـور وكلهٔ مزبوره معربدر صيادله صيدلانى جمعيدركه چرچى‌يه ومخفجى‌يه وخرده‌جى‌يه دينـور وفلاوره پيلور فارسى معربى وآندن متصرفـدر (الفنخيرة) خاى‌معجمه ايله انجيره وزننده كثير الافتخار اولان آدمه‌دينور وشول قياطرزنده پارچه‌يه دينـوركه طاغك تپه‌سـندن قوپمش اولوب وكوشكجه اوله (الفنخر) زبرج وزننده سوسشجى حيوانك چوق سوسشمكدن جبهه‌سنده قلان يكلكه ونصرلغه دينور (الفنخر) قنفذ وزننده (والفناخر) علابط وزننده عظيم الجثه انسان وحيوانه دينور مؤنثى فنخره وفناخره‌در وفناخر برونك دليكى واسع آدمه دينور (الفنخرة) دحرجه وزننده برونك دليكى واسع اولان آدمك برونى

دبرکـه اوفورمق معناسـنه‌در یقال فغر فلانا اذا شم مغفره الواسـع (الفدير) قنديل وزننده (والفديرة) هاله يوك خرما کومه سنه دینور وطاغك تپه‌سندن قوبوب آیرلمش عظیم قیایه دینور (الفمزر) زای معجمه ایله جعفر وزننده شول بکمجی قولبه‌سـه دینورکه طول النمش ذراعه قریب اخشاب اوزره بنا اولنمش اوله انقبن کوشکنه وبالقجی دالیانه‌ده بومناسبتله اطلاق اولنور (الفنفورة) عصفوره وزننده (والفنفور) هامز مقعدك دلیکنه دینور نقف الفقحه معناسنه (الفور) جور وزننده (والفؤور) ظهور وزننده (والفوران) دوران وزننده چشمه‌دن ونجره‌دن صوقیناپوب فشقرمق معناسنه‌در یقال فار الماء والقدر یفور فورا وفؤورا وفورانا اذاجاش ومتعدی اولور تقول فرته انا وفوران طمردن قان فشقروب چقمق معناسـنه‌در یقال فار العرق فور انا اذا هاج ونبع مؤلف بوراده وضرب کلمه‌سنی تسبق ایلکله شارح دیرکه مؤلف محکم نام مأخذده نبع قولندنصکره وضرب فوار ای رغیب واسع عبارتنی اشکال ایتکله بی رویت کندیلری دخی ضرب لفظنی رسم ایلمشدر وفور ترازویه قیار دیدکلری دمور یچورمك معناسنه‌در تقول فرت المیزان فورا اذاعملت له الفیار (الافارة) همزه‌نك کسریله قیناد وب فشقرتمق معناسـنه‌در تقول افرت القـدر اذا جعلته فائرا (الفوأر) غراب وزننـده (والفوران) فحاله رایحه اطرافه یایلق معناسنه‌در یقال فار المسك فوأرا وفور انا اذا انتشر ومهموزا فأرته فارا ماده‌سی فار ذیلنده ذکر اولندی (فارة الابل) دوه قسمندن ظهور ایدن خوش رایحه‌یه اطلاق اولنورکه خوشبو نبات اوتلایوب اوزرینه صو ایچوب بدننه رطوبت کلدککده حاصل اولور الف واودن منقلبه‌در (الفائر) قیناپوب فشقران نسـنه‌یه دینور نسب اوزره اسم فاعلدر بومناسبتله خشم وغضبی مشتد ومنتشر اولان انسـان وحیوانه اطلاق اولنور ومنه یقال فار فائره کما یقال ثار ثائره اذا اشـتد غضبه (الفور) جور وزننده مصدردر نتـه‌که ذکر اولندی بومناسبتله برآدمك وزود ایلدیکی سمت وجهته اطلاق اولنور کویاصویك فشقردیغی جهت کیدر کذلك فی الحال ودرساعت وهمان معناسنه استعمال اولنورکه تأخیری اولمیان وقت حاضرده مسـتعار اولوب بعده بطؤ ومکثدن بری اولان حالتده استعمال اولندی ومنه یقال اتوا من فورهم ای من وجههم اوقبل ان یسـکنوا قال الشارح ومنه قول ابحنیفة رحمه الله الامر علی الفور لاعلی التراخی مصدر فارت القدر اذا غلت استعیر للسرعة ثم سمیت به الحال التی لاریث فیها (الفورة) دوره وزننده اسمدر فشقرمغه دینور بومناسبتله طاغك مرتفع ومعظم اولان صرتنه فورة الجبل اطلاق اولنور تقول صعدت حتی استویت الی فورة الجبل ای سراته ومنه (ابوفوره) جدیرة السلمی نام کمسه‌نك کنیه‌سیدر (الفار) انسانك کوده‌سنده اولان

بالق اتلرینه دینور متحرك اولدیغیچون (الفوارتان) فانك فتحی وواوك تشدیدیله فورەنك تثنیەسیدرکه فوردن مبالغەدر زیادەسیله قینایوب فشقر یجی دیمکدر بومناسبتله پیکاره اطلاق اولنورکه صویك منبعیدر وتثنیه اولەرق شول ایکی صره کمیکه اطلاق اولنورکه ایکی قیناغله دبری احاطه ایدن کمیکك بیننده اولور اومەجه کمیکی طرفنه طوغری‌که یوررکن ایکیسیده حرکت واضطراب ایدر علی قول فواره اومەجه کمیکنك جوفه طوغری بوش‌خرقنه دینورکه اوکنده کمیك قسمی اولمز ایکی طرفنه فوارتان اطلاق اولنور وفواره طهران یاننـده برقریه آدیدر (الفوارة) ثمامه وزننده چوملکك پك قزغنلغندن ناشی قینایوب فشقران نسخەسنه دینور یقال فارت فوارة القدر وهو مایفور من حرها (الفیرة) فانك کسریله لوخسه خاتون ایچون ترتیب اولنان سـود بولماجنه دینور نته‌که فأر مادەسـنده بیان اولندی (التفویر) تفعیل‌وزننده لوخسه‌خاتون ایچون فیره دیدکلری بولماج یاپمق‌معناسنەدر یقال فور للنفساء اذا عمل لها الفیرة (فیره) کسریله محدثیندن ابراهیم بن محمدبن‌حسین الاصبهانی جدینـك اسمیدر ورای مشددهٔ مضمومه ایله ابو القاسم بن فیره الشـاطبی فن قرأتده منظومهٔ معروفه صاحبیدر (الفـور) فانك ضمیله فأرك جمعیدر آهویه اطلاق اولنور (الفورة) هایله وبعضا مهموز اولور آت قسمنك بلکجەسنه عارض اولان یله دینورکه صغایجه طاغیلوب وترك اولنورسـه مجتمع اولور (الفیاران) فانك کسریله شول ایکی دموره دینورکه ترازو دلجکنك ایکی طرفنی چویرمش‌اولور (الفیور) عیوق وزننده حدتلو تند وتیز آدمه اطلاق اولنور یقال انه لفیورای حدید (فور) جور وزنـنـده یمامەده برموضع آدیدر ضمله‌ده زبانزددر وبحر هند سـاحلنده بر بلده آدیدرکه پور معربیـدر (فور) نور وزنـنـده بررجل اسمیدر (فوران) توران وزننده همدان‌قضاسنده برقریەدر وبررجل آدیدر (فوفاره) فانك ضمیله سغد قضاسنده برقریەدر (الفهر) فانك کسریله شول طاشه دینورکه جوز قیرەجق مقدار علی قول ال آیەسنی طولدیرەجق مقدار اوله‌که آیامله تعبیر اولنور وبومذکردر مؤنث دخی اولور جمعی افهار وفهور کلور تأنیثی صخره اعتباریله‌در یقال‌رماه بالفهر وهو الحجر قدر مایدق به الجوز اومایملأ الکف وفهر قریشـدن برقبیله اسمیدرکه فهربن‌مالك بن نضر بن کنانه‌دن‌منشعبدر قریشك‌مجموعی اکا منتسبلردر (الفهر) قهر وزننده وحرف حلق ایچون فتحتینله جائزدر برخاتونله جماع ایدوب قبل الانزال آخرخاتونه واروب آنده انزال ایلك معناسـنەدر یقال فهر الرجل فهرا من الباب الثالث اذا نکح المرأة ثم تحول الی غیرهـا فانزل بوندن نهی شرعی صادر اولمشدر (الافهار) همزەنك کسریله فهر معناسنەدر یقال افهر الرجل بمعنی فهر ویهود طائفەسنك بیراملری کوننه حاضر اولمق علی قول هاورەلر ینه وارمق

معناسنه‌در فهر آنیدن مأخوذدر یقال افهر الرجل اذا شهد عید الیهود اولی
مدراسهم وکورمك انی جانجا کلیجه کلیجه ومثوب مثوب اولق وجهیله صمورمك
معناسنه‌در بو صورت صمورلکك بلك جرکن حالتیدر یقال افهر الرجل اذا اجتمع
لحمه وتکتل وهو اقبح السمن هر معناسنه اولان فهردن مأخوذدر ورادمك
اوزرینه چوق وارمغله بلك بوروب درمانده وعاجز اولمق معناسنه‌در یقال افهر
بعیره اذا ابدع وابدع به وبرادم براخر جاریه‌سی حسبلدی‌یی ایشیدورك برجاریه‌سیله
جماع ایتمك معناسنه‌در بودخی منهیدر یقال افهر الرجل اذا جامع جاریته وجاریته
الاخری تسمع حسه وفیز ختان اولمق معناسنه‌در یقال افهرت الجاریة علی بناء
المجهول اذا ختنت (الفهر) فانك ضمیله یهود طائفه‌سنك هاورەلرینه دینورکه ایام
عیدلرنده اوراده مجتمع اولورلر علی قول فهر یهودك اکل وشرب وعیش وعشرت
ایلدکلری یوم معروفلرینه دینورکه عیدلری اوله‌جقدر قال الشارح فی النهایة
وفی حدیث [علی رضی الله عنه رأی قوما قدسدلوا ثیابهم فقال کانهم الیهود خرجوا
من فهرهم] ای موضع مدراسهم وهی کلمة نبطیة اوعبرانیة عربت واصلها بهرة
بالباء (التفهر) تفعل وزننده برآدمك مال ومنالی فراوان اولمق معناسنه‌در یقال
تفهر الرجل فی المال اذا اتسع فیه (الفهیر) تبطر وزننده تفهر معناسنه‌در یقال
تفیهر فی المال بمعنی تفهر ودابه قسمنه یورلمقدن ناشی صولویوب خشلدەمق کملك
علی قول ضعفندن یاخود سکرتمسنك حکمی چکمك سببیله خورغنلق کملك معناسنه‌در
یقال تفیهر الفرس اذا اعتراه بهر اوتراد عن الجری من ضعف اوانقطاع فی الجری
شارح دیرکه ات قسمنك سکرتمسنك حیزنی چکدکده نقصانك ابتدا حالنه تراد بعده
فتور آندنصکره تفیهر دینور (التفهیر) تفعیل وزننده (والفیهرة) بیطره وزننده
تفیهر ایله معنای ثانیده مرادفدر یقال فهر الفرس وفیهر بمعنی تفیهر (المفاهر)
میمك فتحیله کوکس اتلرینه دینور (الفیهرة) حیدره وزننده (والفیهر) هامزبان
وطیانقلی اولوب عظیم الخلقه اولان ناقه‌یه دینور یقال ناقة فیهرة وفیهر ای صلبة
عظیمة (فهیره) جهینه وزننده اسامیدندر عامر بن فهیره حضرت ابو بکرك
موالیسندندر (الفهیرة) سفینه وزننده بدوی‌یه مخصوص بردرلو بولماج آشندر دینورکه
یاغی آنمش سود ایچره قزغین طاشلر براقوب قیناتدقدنصکره اون چالوب بولماج
ایدرلر (الفهدر) قنفذ وزننده اتنه طلو وجودی تر ومطرا تازه جوانه دینور یقال
غلام فهدر ای ممتلی ریان وبو فرهد مقلوبیدر نجز الفاء مع الراء بعونه تعالی ﴿ فصل
القاف مع الراء ﴾ (القبر) قافك فتحی وبانك سکونیله انسان قسمنك بعد الوفاة
مدفننه دینورکه کور ومزار ترکیده سین تعبیر اولنور جمعی قبوردر (المقبرة) میمك
فتحی وبانك حرکات ثلاثه‌سیله (والمقبرة) مکنسه وزننده موضع قبوره دینورکه

مزارلق تعبير اولنور (المقبريون) محدثيندن بر جماعتدر (القبر) جبر وزننده
(والمقبر) ميمك وبانك فتحيله كه مصدر ميميدر ميتى دفن ايلمك معناسنه‌در يقال
قبر الميت قبرا ومقبرا من الباب الاول والثانى اذا دفنه (الاقبار) همزه‌نك كسريله
بركمسه ايچون مزار حاضرلمق واكا مزار يرى كوستورمك ومزار يرى ويرمك
معناسنه‌در يقال اقبر فلانا اذا جعل له قبرا وبرجماعته دفن ايچون مقتوللرنى ويرمك
معناسنه‌در يقال اقبر القوم اذا اعطاهم قتيلهم ليقبروه (القبور) صبور وزننده
درين وچقور يره دينور ارض غامضه معناسنه وچابك ميوا طوتر اولان خرما
اغاجنه على قول ميوه‌سى داللرنده حاصل اولانه دينور يقال نخلة قبور اذا صارت
سريعة الحمل اوالتى يكون حملها فى سعفها (القبر) قافك كسريله عود اغاجنده
اولان چورك يره دينور (القبرى) زمكى وزننده برونه دينور انف معناسنه وبرونى
بيوك آدمه دينور يقال ضرب قبراه اى انفه و يقال رجل قبرى اى عظيم الانف
(القبرات) كسرتين و تشديد رايله ذكر باشنك اوجنه دينور مصغرى قبيره در
حذف زوائد اوزره (قبار) رمان وزننده مكه‌ده برموضع آديدر وقبار ايچنده صيد
اولان آغى چكمك ايچون مجتمع اولمش آدملره دينور بونده قابرك جميدر و صيادك
كيجه ايچره ياقديغى چراغه دينور بالقجيلرك جراموزى كبى (قبار) همام وزننده
شعبان بن عمرو الحبيرى قلجنك اسميدر (القبر) صرد وزننده بركونه اوزم اسميدركه
آق واوزون اولور اعلا قوريسى اولور (القبر) سكر وزننده (والقبر) صرد
وزننده طويغار قوشنه دينور ابوالمليح كنيه‌سيدر مفردى قبره وقبره‌در واكا قنبراء
دخى دينور عنصلاء وزننده جمعى قنابردر قنفذه وزننده قنبره ديمك جائز دكلدر
ياخود لغت رديه‌در (قبره) تمره وزننده اندلسده برايالت آديدر اعلامدن عبدالله
ابن يونس وعثمان بن احمد القبرى اورادندر (خيف ذى قبر) عسفان قربنده برموضعدر
(قبريان) قافك ضميله افريقيه‌ده برقريه‌در (قبرين) قافك كسرى و تثنيه بنيه‌سيله
تهامه‌ده برعقبه‌در (المقبور) مدفون معناسنه‌در ابن عباس رضى الله عنهما حضرتلرينك
دجال حقنده [ولد مقبورا] حديثنك معناسى بودر كه دجالى والده‌سى برياريغى
ودليكى يوق دغارجق ايچره وضع ايلمكله قابله‌سى بواور و يومرى تعبير اولنان
نسنه‌در بونك ايچنده ولد بوقدر ديدكده والده‌سى بوش دكلدر آنده ولد مقبور يعنى
مستوردر ديمكله شق ايلدكلرنده سسلنوب استهلال ايلدى (القبارى) شدادى
وزننده زاهد اسكندريه ابوالقاسم منصور لقبيدر (القبثر) ثاى مثلثه ايله عصفر
وزننده (والقباثر) علابط وزننده بودور آدمه دينور (القبثر) جعفر وزننده
(والقباثر) كذلك علابط وزننده خسيس وبى وقع وخامل كمسيه دينور (القبجر)
جيمله غضنفر وزننده قارنى بيوك آدمه دينور (القشور) عصفور وزننده اصلا

حبش كورمز اولان سنوره ديبور (القطربة) فتحله و طانك ضمیله ربوع آق
كنان ويه ديبور (القعرور) سلفور وزننده كنز وردی خرمايه ديبور (القمعز)
تای مثلثه ايله سفرجل وزننده بيوك وحلقی عظيم اولان آدمه ديبور (القمعزی)
الف مقصوره ايله اعضا واندامی ايری وجثه سی عظيم كوه پيكر وارككه دوه يه
ديبور وزبون ومهزول دوه كوشكنه ديبور ورداءه اديدركه درياده اولور وعطلقا
عظيم و شديد اولان انسان وحيوانه ديبور وبولك الفی تأنيث ايچون دكلدر زيرا
مؤنثده قمعزاة ديبور وصداسی يه الحاق ايچون دكلدر زيرا اسم سداسی بوقدر كه
اكا الحاق اولنه بلكه قسم ثالثدر يعنی تكثير ومبالغه ايچون زياده قلنمشدر شارح
دير كه كرچه مؤلف جوهری يه تعريض ايتشدر لكن جوهری مبرد قولنه تابع
اولمشدر انتهی وقمعزی كلمه سنك جمعنده قامث ديبور شارح دير كه زيرا رباعی يه زائد
اولاندن جمع وتصغير رباعی يه رد اولنور مكر كه حرف رابع حرف مداوله اسطوانه
وحانوت كبی (القتز) قافك فتحی و تانك سكونيله سدرمق ايده جك قدر عيش
وزندكانی يه ديبور يقال لاينفق على عياله الاقترا وهوالرمقة من العيش وبوفی الاصل
مصدردر اسم اولهرق مستعملدر تقتير دخی بومعنايه در (وقتر وقتور) قعود وزننده
نفقهٔ عيالی خست وقلت اوزره كوروب طارقوللمق معناسنه در يقال قتر على عياله
قترا وقتورا من الباب الاول والثانی اذا ضيق عليهم فی النفقة فهوقاتر وقتور وات
مقوله سی نسنه لك رايحه سی ياتلق معناسنه در يقال قتر اللحم اذا سطعت رايحته
وقدر وتخمين معناسنه در يقال قتر بين الامرين اذا قدر بونده قعينيله ده جائزدر
ونسنه يی بری برينه يناشدرمق معناسنه در يقال قتر الشیء اذا ضم بعضه الى بعض
وزرهی مسمارليوب اوجلريله برچيلمك معناسنه در يقال قتر الدرع اذا جعل لها
قتيرا وبر نسنه يی دائمی ملازمت ايتمك معناسنه در يقال قتر الشیء اذا لزمه (التقتير)
تفعيل وزننده بودخی اسم اولهرق مستعملدر كه سدرمق ايده جك قدر ديرلكه
ديبور ونفقهٔ عيالده تضييق وتقصير ايتمك معناسنه در يقال قتر على عياله اذا ضيق
عليهم فی النفقة وات وبخور مقوله سنك رايحه سی ياتلق معناسنه در يقال قتر اللحم
اذا سطعت رايحته وارسلان آوجيسی رايحه استشماميله ارسلان كلوب حفره يه
دوشمك ايچون كومنه ايچره ات قومق معناسنه در يقال قتر الصائد للاسد اذا وضع له
لحما يجد قتاره و وحشی جانور آوجيسی جانور كنديتك رايحه سنی حس و اخذ
ايتامك ايچون دوه تويله تونسی ويرمك معناسنه در يقال قتر للوحش اذا دخن
باوبار الابل لئلا يجد ريح الصائد وبرآدمی كوبره وقشقيلق اوزره يقمق معناسنه در
يقال قتر فلانا اذا صرعه على قترة وامتعه مقوله سی نسنه لری بربرينه يناشدرمق
معناسنه در يقال قتر المتاع وغيره اذا ادنی بعضه الى بعض ويقال قتر بينهما

اذا قارب (القاتر والقتور) صبور وزننده (والاقتر) احمر وزننده قتر مذكوردن صفتلردر نفقهٔ عيالنى تضييق وتقصير اوزره رؤيت ايدن آدمه دينور (الاقتار) همزه‌نك كسريله بودخى نفقهٔ عيالده تضييق ايلك معناسنه‌در يقال اقتر على عياله اذا ضيق فى النفقة وصياد كوملته‌سى ايچره سپرلنمك معناسنه‌در يقال اقتر الصياد اذا استتر فى القترة وبر نسنه‌يه دائمى ملازمت ايلك معناسنه‌در يقال اقتر الشئ اذا لزمه وفقير اولمق معناسنه‌در يقال اقتر الرجل اذا افتقر وعود اغاجيله بخورلنمق معناسنه‌در يقال اقترت المرأة اذا تبخرت بالعود (القتر) فتحتينله (والقترة) فتحاتله (والقترة) تمره وزننده برنسنه اوزره چوكمش توزه دينور يقال بوجهه قتر وقترة اى غبرة (القتار) همام وزننده بخور وتمجره وكباب وبريان يانمش كميك مقوله‌سنك رايحه‌سنه دينور شارح ديركه بوماده بومعنايه موضوعدر معانئ سائره بر علاقه تصوريله بوندن متشعبلردر (القتر) فتحتينله برنسنه‌نك رايحه‌سى يايلمق معناسنه‌در يقال قتر البخور قترا من الباب الرابع اذا سطعت رايحته (القتر) قافك ضميله (والقتر) ضمتينله ناحيه وجانب معناسنه‌در جمعى اقتاردر (التقتر) تفعل وزننده پك طاريلوب قبارمق معناسنه‌در يقال تقتر الرجل اذا غضب وتنفش وبرخصوصه يايتوب حاضرلنمق معناسنه‌در يقال تقتر للامر اذا تهياله وبركمسه‌ايچون منصوبه وحيله قورمق معناسنه‌در يقال تقتر فلانا اذا حاول ختله وبرنسنه‌دن آلارغه اولمق معناسنه‌در يقال تقتر عنه اذا تنحى (التقاتر) تفاعل وزننده برى برينه حيله ومنصوبه‌لر قورمق معناسنه‌در يقال تقاتروا اذا تخاتلوا (القتر) قافك كسريله نشان اوقى ديدكلرى اوقك تمرننه دينوركه خرده اولور على قول سازلقدن وقامشدن دوزلمش خرده اوقلره دينوركه نشانه آتيلور (القتر) كتف وزننده خودبين ومتكبر آدمه دينور يقال رجل قتر اى متكبر (القتير) امير وزننده قوجه‌لغه دينور على قول قوجه‌لغك اول حالتنه دينور يقال لاح به القتير اى الشيب اواوله وزره چويلرينك اوجلرينه دينوركه برچين ايدرلر (القاتر والمقتر) محسن وزننده شول پلانه وآت ايرينه دينوركه دابه‌نك صرتنه كوزل برلشوب اويغون براشور اوله على قول لطيف ودلپذير اولانه دينور يقال رجل وسرج قاتر ومقتر اذا صار جيد الوقوع على الظهر او اللطيف منهما (القترة) غرفه وزننده آوجى كوملته‌سنه دينور يقال بات الصائد فى قترته اى ناموسه وكبره وفشق كومه‌سنه على قول مولوز كومه‌سنه دينور يقال صرعه على القترة اى كثبة البعرا والحصى (ابن قتره) قافك كسريله بركونه يلانه اطلاق اولنوركه كوچكجه وبغايت خبيث اولور شارحك بيانه كوره اوق يلانى اوله‌جقدر قال فى الاساس عضه ابن قترة وهى حية خبيثة لاينجو سليمها كان لها قترة ترمى بها (ابوقتره) قافك كسريله ابليس

معروف شبه‌سیدر علی قول فقره شیطانك آبدر اوق ترینه تنبیه اولنمشدر (القفور) صبور وزننده بخیل و ناکس دینور (قنبره) جوهره وزننده بر رجل آدیدر و نجیب قبیله‌سندن منتجب و نوجیت قبیله بدرینك اسمیدر و محمد بن محمد ابن روح و حسن بن العلاء القنبریان آنلردر (القنبرة) قنفذ و یای مثلثه‌نك فتحیله اولمقده دینورکه حرث مرث و اوفق تفك اشیادن عبارتدر مصغری قنیبره‌در (الاقتفار) افتعال وزننده برشیئی او مقاملی ایدنمك معناسنه‌در تقول اقتفرت الشیء اذا اتبعته قاشینمك (التقفر) تفعل وزننده و حادثه و قوعنده صبرسزلقله تلاشیدن بری اوته اولمق انست معناسنه‌در یقال تقفر منه اذا تردد و جزع (القحر) بحر وزننده بك ساخورده پیر آدمه دینور شیخ هرم معناسنه و هنوز وجودنده قوت بقیه‌سی اولان قوجه دوه‌یه دینور جمعی اقحر و قحور گلور والشبو قحر لفظنك مؤنثنده قحره دینمز بلکه ناب دینور یاخود قحره لغت ردیه‌در (الاقحر) نونله جردحل وزننده (والقحاریة) علابطه وزننده برنفرده وصف مذکور اوزره اولان قوجه دوه‌یه دینور و قحاریه و قحوره قافك ضمیله بیه و خلقتی عظیم اولان انسان و حیوانه دینور و طارغین و غضوب آدمه دینور و انجه بللو بودور آدمه دینور (القحارة) حجاره وزننده اسمدر هنوز بقیه قوتی اوله‌رق دوه قسمنك قوجه‌لغنه دینور (القحثرة) ثای مثلثه ایله برنسنه‌یی الدن صاچوب پراکنده قلمق معناسنه‌در یقال قحثر الشیء من یده اذا بدده (القحطرة) دحرجه وزننده یای قورمق معناسنه‌در یقال قحطر القوس اذا اوترها و جماع ایلمك معناسنه‌در یقال قحطر المرأة اذا جامعها (القحز) فخر وزننده برقوری نسنه‌یی برآخر قوری نسنه‌یه اورمق معناسنه‌در یقال قحز الشیء الیابس علی الیابس قحزا من الباب الثالث اذا ضرب به (القدر) فتحتینله قضا و حکم معناسنه‌در که حق تعالینك حاضر ایلدیکی ظهوراتده حکم و قضاسیدر که تعریف اصطلاحیسی ازلدن ابده‌دك جاری اولان احوال و شئوناتك صورت و قوعی اوزره اعیان موجوداتده عادة الله اوزره وقوعه گلان حکم کلیء الهیدر شارح دیرکه قدر فی الاصل مصدردر و بعضلر قدر ایله قضانك فرق ایلدیلر یعنی قدر باری تعالی اموری قبل الایقاع تقدیر و قضا اول تقدیری انفاذ ایله عدمدن فعل حدینه اخراج ایلمکدن عبارتدر و بو صحیحدر کما جاء فی الحدیث [ان النبی علیه الصلوة والسلام مر بکهف مایل للسقوط فاسرع المشی حتی جاوزه فقیل له اتفر من قضاء الله یا رسول الله فقال افر من قضائه الی قدره] وقدر برنسنه‌نك مبلغ و اندازه‌سنه دینور مقدار کبی بونده قافك ضمیله ده زبانزددر یقال هم قدرمائة وقدرها ای مبلغها و تاب و طاقت معناسنه‌در یقال ماله قدر ای طاقة جمعی اقدار گلور وقدر مصدر اولور تقدیر معناسنه کما سیذکر و برنسنه‌یه گوج یتوب قادر اولمق

معناسنه‌در يقال قدر على الشئ قدرا من الباب الرابع اذا اقتدر وبرآدمك بيونى
قصه اولمق معناسنه‌در يقال قدر الرجل اذا قصر عنقه (المقدار) بودخى برنسنه‌نك
مبلغ واندازه‌سنه دينور يقال هو على مقداره اى مبلغه (القدر) بدر وزننده
بودخى مقدار ومبلغ معناسنه‌در وتاب وطاقت معناسنه‌در بونكده جمعى اقداردر
وقدر وقدر فتحتيله تقدير معناسنه‌در يقال قدر الله ذلك عليه قدرا وقدرا من الباب
الاول والثانى بمعنى قدره وتقسيم رزق ايلمك معناسنه‌در يقال قدر الرزق اذا قسمه
وقدر غنا ويسار معناسنه استعمال اولنور يقال فلانا ذو قدر اى ذو غنى ويسار وزور
وقوت معناسنه‌در يقال ما به قدر اى قوة وبرنسنه‌يه كوج يتمك معناسنه‌در يقال
قدر على الشئ قدرا من البابين المزبورين اذا اقتدر عليه وصقشدرمق معناسنه‌در يقال
قدر عليه اذا ضيق عليه وپشورمك معناسنه‌در يقال قدر اللحم اذا طبخه وتعظيم
ايلمك معناسنه‌در يقال قدره اذا عظمه ومنه قوله تعالى [وماقدروا الله حق قدره]
اى ما عظموه حق تعظيمه وتدبير خصوص ايلمك معناسنه‌در يقال قدر الامر قدرا من
الباب الثانى اذا دبره وبرنسنه‌يى برنسنه‌يه قياس ايلمك معناسنه‌در يقال قدره به اذا
قاسه به وقدرنه بيوك ونه كوچك اولوب اورته ومعتدل اولان پالانه وايره اطلاق
اولنور يقال هذا رحل قدر وسرج قدر اى وسط واموزك باشنه دينور يقال
ضرب على قدره اى رأس كتفه (القدرية) فتحتيله معتزله‌دن قدر الهى‌يى انكار
ايدن طائفه‌يه اطلاق اولنور عبادى افعالنك خالقيدر ديرلر جبريه مقابليدر وكنديلرينه
اهل عدل وتوحيد اطلاق ايدرلر بو امتك آنلر مجوسلريدر يقال هم قدرية اى جاحدوا
القدر (التقدير) تفعيل وزننده حضرت حق جل وعلا ازلدن ابده قدر خلق
وايجاد ايليه‌جكى موجودات وكائناتى قبل الايقاع لوح محفوظده اوله‌جغى اوزره
رسم ايلمك معناسنه‌در نته كه قضا اول امور مرسومه‌يى اوقاتى حلولنده انفاذ وايقاع
ايلمكدن عبارتدر يقال قدر الله عليه وله تقديرا ثم قضى على تقديره وتضييق ايلمك
معناسنه‌در يقال قدر عليه اذا ضيق عليه وبرنسنه‌يى ترتيب وتسويه ضمننده اعمال
فكر وانديشه ايله اورانلق وتعيين مقدار ايلمك معناسنه‌در يقال قدر الامر اذا روى
وفكر فى تسويته وبرآدمى قدريه طائفه‌سندن قلمق معناسنه‌در يقال قدر فلانا اذا جعله
قدريا (الاستقدار) دركاه الهيدن برآدم كندى ايچون خير مقدور ايلمكى نياز
ايلمك معناسنه‌در يقال استقدر الله خيرا اذا سأله ان يقدر له به (القدرة) قافك ضميله
(والمقدرة) ميمك فتحى ودالك حركات ثلاثيله (والمقدار والقدارة) قافك فتحيله
(والقدورة) ضمتيله (والقدور) قعود وزننده (والقدران) قافك كسريله
(والقدار) قافك فتحى وكسريله غنا ويسار معناسنه‌درلر يقال هو ذو قدرة ومقدرة
ومقدار وقدارة وقدورة وقدور وقدران وقدار اى ذو غنى ويسار وبونلر زور وقوت

معناسنه کلورز بو معناده مصدر اولنورلر یقال قدر علیه وقدر قدرة ومقدرة وقدارة وقدورة وقدورا وقدرانا وقدارا من الباب الاول والثانی والرابع اذاقوی علیه وهوقادر وقدیر (الاقتدار) افتعال وزنـــده بونـــده به صاحب قدرت وقوت اولمق معناسنه درکه کوچی یتك تعبیر اولنور یقال اقتدر علیه اذاقوی علیه (الاقدار) همزه نك کسریله برآدمی برنسنه اوزره قادر قلمق معناسنه در یقال اقدره الله تعالی علیه ای جعله قادرا (الاقدر) احمر وزنده بویی قیصه آدمه دینور قدر مذکوردن وصفدر یقال رجل اقدر ای قصیر العنق وشول آته دینور که یوررکن آیاقلرینی اثر یلك بصدیغی یره بصار اوله علی قول لایق ومناسب اولان یره بصار اوله که بومدیحه در یقال فرس اقدر اذاسار وقعت رجلاه مواقع یدیه اوالذی یضع رجلیه حیث ینبغی (القدر) قافك کسریله معلومدرکه چوملکه وتجره یه دینور وبومؤنثدر علی قول مذکر ومؤنث اولنور جمعی قدوردر (القادر والقدیر) قدرت ومقدرتدن وصفلردر وقدیر ابلغدر وقادر وقدیر چوملك ایچره طبخ اولنمش شیئه دینور (القدار) همام وزننده اورته بویلو آدمه دینور واشچی یه دینور علی قول دوه قصابنه دینور جزار معناسنه وچوملکده طعام طبخ ایدر اولان آدمه دینور وقدار ابن سالف صالح پیغمبر علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینك ناقه سنی عقر ایدن بدبختك اسمیدر وقدار بن عمر وبن ضبیعه رئیس قبیله ربیعه در وقدار بیوك اژدرهایه دینور یقال فی الطریق قدار ای ثعبان عظیم (المقتدر) اسم فاعل بنیه سیله بودخی چوملکده طعام طبخ ایدن آدمه دینور ومطلقا وسط یعنی معتدل اولان شیئه دینور یقال شیٔ مقتدر ای وسط ویقال رجل مقتـــدر الخلق ای وسطه لیس بالطویل والقصیر (قدار) سحاب وزننده برموضع آدیدر (بنوقدراء) حمراء وزنـــده اغنیاء ومیاسیره اطلاق اولنور (المقدرة) فعاله کوچك قاروره یه وهرایکی خرما آغاجنك ارالغی مقدار معلوم ومعین اولمق وجه اوزره خرما آغاجی دیکمکه دینور ومنه تقول کم قدرة نخلك و یقال غرس علی القدرة وهی ان یغرس علی حد معلوم بین کل نخلتین (المقادرة) مفاعله وزننده برعملی برآدمك عملنه قیاسله آنك قدر واندازه سنه موافق ایشلك معناسنه در تقول قادرته ای قایسته وفعلت مثل فعله (التقدر) تفعل وزننده حاضرلنمق معناسنه مستعملدر یقال تقدرله اذاتهیأ (الانقدار) انفعال وزننده قدر وتقدیره مطاوعدر تقول قدرت الثوب فانقدر ای جاء علی المقدار (القادرة) سیری آسان وبی زحمت اولان مسافه قریبه یه اطلاق اولنور تقول بیننا لیلة قادرة ای هینة السیر لاتعب فیها (قیدار) بیطار وزننده بررجل آدیدر (القدراء) حمراء وزننده نه کوچك ونه بیوك اولمغله معتدل اولان قولغه وصف اولنور یقال اذن قدراء ای لیست بصغیرة ولا کبیرة (المقادرة) میمك ضمی ودالك فتحیله طاره جق

اولان‌خانه‌یه دینور یقال‌دار مقدارة ای ضیقة (القدارة) خساره وزننده‌حاضرلمق معناسنه‌در تقول قدرت الشیٔ قدارة من‌الباب الثانی اذاهیأته وتوقیت وتحدید معناسنه‌در تقول قدرت الشیٔ اذاوقته (القیدحور) حای مهمله ایله حیزبون وزننده بدخوی و بدمشرب آدمه دینور (القندحر) جردحل وزننده دائما ناسه متعرض اولان فضول وکستاخ آدمه دینور یقال هوقندحر ای متعرض للناس (الاقدحرار) اقشعرار وزننده ناسه شرکیر اولوب شتم وقتاله آماده اولمق معناسنه‌در یقال اقدحر الرجل اذاتهیأ للشر والسباب والقتال (القدحرة) قافک کسری ودال مشددهنک فتحیله (والقندحرة) جردحله وزننده اقتداردن خارج صعوبته‌دینورومنه یقال‌ذهبوا بقدحرة وقندحرة ای‌بحیث لایقدرعلیهم (القیذحور) ذال معجمه ایله قیدحور وزننده‌وجمیع تراکیبنک مشتمل اولدقلری معانی ایله‌مرادفدر (القذر) قافک وذال معجمه‌نک فتحیله (والقذارة) خساره وزننده برنسنه مردار اولمق معناسنه‌در یقال قذرالشیٔ وقذر وقذر قذرا وقذارة من‌الباب الرابع والاول والخامس ضدنظف (القذر) صعب وزننده (والقذر) کتف‌وزننده (والقذر) رجل وزننده (والقذر) جبل وزننده صفتلردر مردار شیئه دینور (القذر) نذر وزننده (والقذر) فتحتینله مصدرلردر برشیئی مردار قلمق معناسنه یقال قذر الشیٔ وقذره قذرا وقذرا من‌الباب الرابع والاول اذاجعله قذرا (التقذر) تفعل وزننده (والاستقذار) برنسنه‌یی مردار صنمق معناسنه‌در یقال تقذره واستقذره اذا عده قذرا (المقذر) مقعد وزننده دائما مردار ونایاک اولان کمسیه علی قول ناس کندیدن اجتناب وتباعد ایدر اولان کمسیه دینورکه مردار معنویدر یقال رجل مقذر ای‌متقذر او یجتنبه الناس (القذور) صبور وزننده دائما رجالی طائفه‌سندن تباعد ایدر اولان خاتونه دینور یقال امرأة قذور ای متجنبة من‌الرجال وفواحشدن ومواقع تهمتدن پرهیز ایدر اولان خاتونه دینور یقال امرأة قذور ای متنزهة عن الاقذار ای الریب والفواحش وشول کشی‌یه اطلاق اولنورکه بدخوی و بدمزاج اولمغله ناسله الفت واختلاط ایلز اوله قاذور کبی کاسیذر وشول دوه‌یه اطلاق اولنورکه دائما سوریدن آلارغه‌ده یاتوب آنلره اختلاط ایلز اوله وقذور برخاتون اسمیدر (القاذور والقاذورة) هابله (وذوالقاذورة) بونلرده‌ناس ایله‌الفت وامتزاج ایده‌مز اولان بدخوی وبدمزاج کشی‌یه دینور یقال رجل قذور وقاذور وقاذورة وذوقاذورة اذا کان‌لایخالط الناس لسوء خلقه وقاذوره بغایت قسقانج اولان‌بدخوی آدمه دینورکه بدخویلغندن قسقانمغی افراط اوزره وبی‌نمک ایدر اوله یقال رجل قاذورة ای سیٔ الخلق غیور وقاذوره زنا وفجوره اطلاق اولنور قال الشارح ومنه الحدیث [من اصاب من‌هذه القاذورات شیئا فلیستتر بستر الله] اراد مافیه

حد كارنه والشرب وقذوره قذور كبي دوه سور بسه قاذعيوب دائما الار مدده
بنيان اولان دوه به اطلاق اولنور يقال بعير قذور وقذورة اما ناقه يه رنا جيه
ورسه يى كريه كورمكله اتل لبنان آدمه اطلاق اولنور قال الشارح ومنه الحديث انه
مثيه اسلام كان قذورة لا يأكل الدجاج حتى تعلف القاذورة هنا الذى يقذر
الاشياء والمراد هنا ان تطعم الشئ القذر وانها للمبالغة (قيذار) بطار وزنده
ابن اسمعيل بن ابراهيم على نبينا وعليهما السلام در كه ابو العرب در (القذرة) قافك
ضمه هرزه وزننده ملامت كلمات اقال واعمالدن دائما پرهيز واجتناب ايدن آدمه
ديرلر يقال رجل قذرة اى متنزه عن الملائم يعنى مايلام عليه (الاقذار) همزه نك
كسريله محافظه سوزى جوقالمق معناسنه مستعملدر كه محافظات مفعول واستكراهى
مستلزمدر ومنه يقولون يا ابن ام قد اقذرتنا اى اكثرت الكلام (القذعر)
مقدحر وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى (الاقذعرار) اقشعرار وزننده بر كمسه
طرفنه بيدارى حرف اندازلق ايتك معناسنه در يقال اقذعر نحوهم اذا رمى بالكلمة
بعد الكلمة (القذمور) عصفور وزننده كومش تپسيه ديرلر يقال يأكل الطعام
على القذمور اى الخوان من الفضة (القر) قافك ضمى وراك تشديديله صوغوقه
ديرلر بردمعناسنه على قول قيش صوغوقنه مخصوصدر يقال يومنا ذو قر اى برد وهو
بخص بالشتاء وقرار ومبلغ معناسنه در كه بر شيئك اك صوغ بر لشديكى مركزدن عبارتدر
ومنه يقال عند المصيبة الشديدة وقعت بقرها اى صارت بقرارها اى الى قرارها ومبلغها
ومستقرها (القرة) قافك كسريله بر آدمه اصابت ايدن صوغوقه ديرلر كه اول آدم
صوغوق يكمش اولنور تقول آذتنى قرة وهى ما اصابك من القر (القرة) قافك
ضميله قورباغه يه ديرلر قافك حركات ثلاثيله ده لغتدر يقال يقر قر القرة اى الضفدع
وقره قادسيه قربنده بر قريه آديدر وبر آتم شيئه ديرلر دفعه معناسنه ومنه يقال قررت
الناقة تقريرا اذا رمت ببولها قرة قرة اى دفعة دفعة كاسيذكر قرة العين صوترمسى
ديدكلرى نباته ديرلر جرجير الماء دخى ديرلر وقرة العين انسانك كوزينك آيدين
اولهجغى نسنه يه اطلاق اولنور تقول هو قرة عينى اى ما تقر به عينى وقره چوملك
دبنه يابشوب قلان طعام بقيه سنه اطلاق اولنور كه چوملك يانغى تعبير اولنور
(التقرير) تفعيل وزننده ناقه قسمى بولنى آتم آتم آتق معناسنه در يقال قررت الناقة
تقريرا اذا رمت ببولها قرة قرة اى دفعة دفعة وبر نسنه يى بريره يرلشدرمك معناسنه در
يقال قرر فلانا فى المكان اذا ثبته واسكن فيه وبر آدمى بر نسنه ضمننده اقراره كتورمك
معناسنه در يقال قرر فلانا على الحق اذا جعله مقرا عليه (القر) قافك فتحيله بر كمسه
صوغوق طوقنمق معناسنه در يقال قر الرجل على بناء المجهول قرا وقر صفت اولنور
صوغوق شيئه ديرلر يقال يوم قر اى بارد ويقال ليلة قرة اى باردة وبر نسنه صوغوق

اولمق معناسنه‌دز تقول قر يومنا قرا من الباب الاول والثانى والرابع والخامس اذا برد وقينيان تجربه‌يه صوغوق صودوكمك معناسنه‌در يقال قر القدر اذا صب فيها ماء باردا ودوه قسمى صوبى بردفعه ايچوب ايكنجى دفعه‌دن١ كتفا ايلمك معناسنه‌در يقال قرت الناقة قرا من الباب الثانى اذا انهلت ولم تعل وطاوق قسمى شماطه‌سنى كسمك معناسنه‌در يقال قرت الدجاجة اذاقطعت صوتها وبرآدمك قولغنه اكيلوب برنسنه بوشالدر كبى كلامى بتمامه سويلمك على قول فسلده‌مك معناسنه‌در يقال قر الكلام فى اذنه اذا فرغه اوساره وبرنسنه اوزره صودوكمك معناسنه‌در يقال قر عليه الماء اذاصبه وبربرده سكون وآرام ايلمك معناسنه‌در يقال قر بالمكان اذا ثبت وسكن وقر پالان ايله سمر بيننده برشيئك آديدركه اكارجال طائفه‌سى ركوب ايدرلر وهودجه ومحفه‌يه اطلاق اولنور وطاوق بلجنه دينور فزوجه معناسنه وبرموضع آديدر (وقر الثوب) بزك وجامه‌نك بوكنه اطلاق اولنور ومنه يقال اطو الثوب على قرة اى غره يعنى بوكنه قيور ديمكدر (الاقرار) همزه‌نك كسريله صوغوق پچورمك معناسنه‌در يقال اقره الله تعالى اى اصابه بالقر وهو مقرور ولاتقل قره يعنى بومعناده ثلا ثيدن كليوب بلكه افعالدن كلور واسم مفعولنده غير قياس اوزره مقرور دينور مقر ديمز واقرار صوغوقه كيرمك معناسنه‌در يقال اقر الرجل اذا دخل فى القر و بريرده ثابت وپايدار قلمق معناسنه‌در يقال اقره فى المكان واقره عليه اذا اثبته وسكنه وبرنسنه‌يى صوغتمق معناسنه‌در يقال اقر الله عينه وبعينه اى ابرده ابراد العين قلى مسرور ايلمكدن كنايه‌در زيرا سرور سببيله كوزدن اقان ياش بارد وحزن سببيله اقان ياش حار اولمغله ارد الله عينه قولى خدا آنى مسرور ايلسون واسخن الله عينه محزون ايلسون ديمكدن كنايه‌در واقرار برحق اعتراف ايلمك معناسنه‌در يقال اقر بحقه اذا اذعن واعترف وبرنسنه‌يى برنده برلشدرمك معناسنه‌در يقال اقره فى مكانه اذا ثبته وحيوانك كبه‌لكى ثابت اولمق معناسنه‌در يقال اقرت الناقة اذاثبت حملها (المقرور) وجه مذكور اوزره صوغوق پچمش آدمه دينور وبوخلاف قياس اوزره‌در زيرا قياس اقراردن مقر اولمقدر ومقرور صوغوق نسنه‌يه اطلاق اولنور يقال يوم مقرور اى بارد (القرارة) ثمامه وزننده چوملكده قلان طعام بقيه‌سنه دينوركه چوملك دبى تعبير اولنور على قول چوملك دبنه ياپشوب قلانه دينور كرك ات وكرك حوايج وساير اولسونكه چوملك يانغى تعبير اولنور وقرارة قافك حركات ثلاثيله طعام طبخ اولدقدنصكره دبنه ياپشمسون ديو وضع اولنان صويه دينور (القرورة) قافك ضميله بودخى چوملك دبنه ياخود چوملك يانغنه دينور وبعد الطبخ طعام تجربه‌يه ياپشمامق ايچون دوكيلن صويه دينور (القرة) ضمنيله (والقررة) قافك ضميله

هره وزننده بونلرده جوملك دمه باخود بعضه دینور (القررة) فعاله بودخی
طعام یندکدنصکره یاتشمامق ایچون جوملکه دوکیلن صویه دینور (التقرر)
تفعل وزننده دوه قسمی بولی قنفروب جوکدر میوب ایاقلر یـه دوتفردك ایشه‌ملك
معناسنه‌در یقال تقررت الابل اذا صبت بولها علی ارجلها ودوه قوری اوتلق اکل
ایلکله بول قویلمق معناسنه‌در یقال تقررت الابل اذا اکلت الیبیس فغثرت
ابوالها (القریر) صریر وزننده یلان سسلنمك معناسنه‌در یقال قرت الحیة قریرا
من الباب الاول اذا صوتت وقر وقریر طاوق سسنی کسمك معناسنه‌در یقال قرت
الدجاجة قرا وقریرا اذاقطعت صوتها (القرة) قافك فتحی وضمیله (والقرور)
ظهور وزننده کوزك آغلمی منقطع اولمغله سرینلك معناسنه‌درکه دلشاد اولمقدن
کنایه‌در علی قول مشتاق وارزومند اولدیغنی کورمك معناسنه‌در ایکیسیده سرور
قلبی مستلزمدر یقال قرت عینه قرة وقرة وقرورا من الباب الثانی اذابردت وانقطع
بکاؤها اورأت ما کانت متشوقة الیه (القرار) قافك فتحیله (والقرور) ظهور
وزننده (والقر) قافك فتحیله (والتقرة) شذوذاوزره تحله وزننده ثابت وساکن
اولمق معناسنه‌در یقال قر بالمکان قرارا وقرورا وقرا وتقرة من البـاب الثانی
والرابع اذاثبت وسکن وقرار وقراره هایله آرام وسکون اولنه‌جق یره اطلاق
اولنور آرامکاه معناسنه قال الشارح ومنه قوله تعالی [جعل لکم الارض قرارا]
ای مستقرا وفی صفة النار قال تعالی [فبئس القرار] وقرار وقراره دوز واوتورقلی
یره اطلاق اولنور ارض مطمئنه معناسنه وقیون وکچی قسمنه علی قول همان قیون
قسمنه یاخود نقد دیدکلری برجنس قیونه اطلاق اولنور ونقدماده‌سنده بیان اولندی
وقراره قصه‌نسنه‌یه دینور ودوز دکری ارضه دینور (الاستقرار) (والتقار)
بونلرده بریرده ثابت وساکن اولمق معناسنه‌در یقال استقر بالمکان وتقار اذاثبت
وسکن (التقریر) برنسنه‌یی بریرده ثابت وپایدار ایتمك معناسنه‌در یقال قرره فیه
اذاثبته واسکنه وبرآدمی برحق ضمننده اقرارایتدرمك معناسنه‌در یقال قرره علیه
اذا جعله مقرا (القرور) صبور وزننـده صوغوق صویه دینور تقول شربت
قرورا ای ماء باردا وشول خاتونه اطلاق اولنور که کندیسندن بوسه وقربان طلبنه
دائر معامله‌ده ممانعت ایلیوب آرام وسکونت اوزره اولور اوله یقـال امرأة قرور
اذا کانت تقر لما یصنع بها لا ترد المقبل والمراود (القریرة) سریره وزننده (والقارة)
حاره وزننده بشارت ومسرت سببیله روشن اولان کوزه اطلاق اولنور یقال عین
قریرة وقارة ویقال رجل قریر العین ای مسرور کما ذکر آنفا (یوم القر) قافك
فتحیله یوم نحرك فرداسی اولان کوندن عبارتدر حجاج اول کونمناده آرام ایلدکلریچون
ذی الحجه‌نك اون برنجی کون اولور قال الشارح ومنه الحدیث [افضل الایام یوم

انحر ثم يوم القر] (المقر) ميمك وقافك فتحيله اسم مكاندر قرارگاهه دينور ومقر الرحم بطن مادرده رحمك نهايتنه اطلاق اولنور كه جنين آرامگاهيدر ومقر بر موضع آديدر (القارورة) گوزك سياهنه اطلاق اولنور حدقة العين معناسنه وايچنه شراب مقوله‌سی وضع اولنان مطلقا ظرفه على قول شيشه وصراحيدن اولانه مخصوصدر قوارير جمعيدر ومنه قوله تعالى [قوارير من فضة] اى من زجاج فى بياض الفضة وصفاء الزجاج (الاقترار) افتعال وزننده اركگك منيسى ديشينك رحمنده قرار ايلك معناسنه‌در يقال اقترماء الفحل اذا استقر فى رحم الناقة ودابه قسمى درهنك اورته‌لرنده تازه اوتلق بقيه‌سى اراشدرمق معناسنه‌در يقال اقترت الناقة اذا تتبعت مافى بطن الوادى من الرطب وطويمق معناسنه مستعملدر يقال اقتر المال اذا شبع وسمورمك على قول نهايت مرتبه‌ده سمورمك معناسنه‌در يقال اقترت الناقة اذا سمنت اونهايته و قراره‌يى يعنى تنجره دبنى ياخود يانغنى قاتيق ايلك معناسنه‌در يقال اقتر الرجل اذا ائتدم بالقرارة وصوق صوايله يونمق معناسنه‌در يقال اقتر الرجل اذا اغتسل بالقرور (المقر) اسم فاعل بنيه‌سيله اركگك منيسنى رحمنده عقد وامساك ايلمش اولان حيوانه وصف اولور يقال ناقة مقر اذا صارت قد عقدت ماء الفحل فامسكته فى رحمها (القرتان) قافك فتحى وتثنيه بنيه‌سيله صباح ايله اخشامه اطلاق اولنور سرين اولدقلرى يچون (القرر) صرد وزننده چوربايه دينور وهر ايچملى اولان شيئه دينور (القرى) قافك ضمى و الفك قصريله توقى وتحفظ ايلدكدنصكره واقع ومصيب اولان شدت ومحنته دينور وبعض نسخه‌ده بعد توقتها عنوانيله اولمغله وقت بوقت كلدكدنصكره واقع ومستقر اولان شدت ديمك اولور وقرى بر موضع ياخود بر وادى اسميدر (قران) قافك ضميله بررجل وبين الحرمين بر وادى اسميدر ويمامه‌ده برقريه و مكه‌يه قريب مر الظهران نام محلده بر قريه آديدر وآذربيجان ايالتنده برقصبه آديدر (القرقرة) زلزله وزننده شدتله قيرقير ايده‌رك ترجيعله كولمك معناسنه‌در يقال قرقر فى ضحكه اذا استغرق ورجع فيه ودوه قسمى كوكره‌يه‌رك بوكورمك معناسنه‌در يقال قرقر البعير اذا هدر قرقار آندن اسمدر وقرقره كوكرجين اوتمك معناسنه‌در يقال قرقرت الحمامة اذا صاتت وقرقره طپراغى يومشق دوز و اوتوراقلى يره دينور قرقر دخى دينور هاسز وقرقره سعد نام كمسه‌نك لقبيدركه نعمان بن منذر نام اميرك مضحك وهازلى ايدى وقرقرة الوجه يوزك ظاهرينه على قول محاسنندن منظره‌ده نمايان اولان يرلرينه دينور يقال ما احسن قرقرة وجهه اى ظاهره اوما بدا من محاسنه (القرقار) ثرثار وزننده اسمدر دوه‌نك ترديد ايله باغرمسنه دينور وبركونه قاب اسميدر يارانك صراحى تعبير ايلدكلرى شيشه اوله‌جقدر (القرقرير) زمهرير وزننده اسمدر كوكرجين سسنه دينور ترديد ايله اوتدكده

(القرقر) هدهد وزننده بودخی مثبرامی ملایم دور واوتورافلی یره دینور وارقه‌یه دینور ظهر معناسنه ودوهدوران ایچی کبی املس اوه‌یه دینور ونسوان لباسنه دینور وقرقر البلد شهرك نواحی ظاهرسنه دینور (القرقارة) قافك فتحیله دوه اسریدیکی وقتده آغزندن چقان قرمزی مقفار جفه دینور شقشقه معناسنه (القراقر) علابط وزننده خوش صدا وخوب نغمه اولرق نعمانله دوه سوروب آدمه دینور قراقری دخی دینور وقراقر عامر بن قبیصك فرسی وابن عامر بن یزید الکنانیك قلبی والجعم بن ربت بن غطفانك فرسی وکوفه ایله واسط بیننده برموضع ودهنا نام محلده بردوز اومه‌لك آدیدر (القراقرة) علابطه وزننده بودخی دوه‌نك اسریدکده آغزندن چقان مقفار جفه دینور ونجد دیارنده برصو آدیدر وچوق سوزلو اوزان آدمه دینور (قراقری) قافك ضمیله برموضع آدیدر (قراقر) قافك فتحیله مدینه ناحیه‌سنده برموضع آدیدر (القرقور) عصفور وزننده فرقته کبی اوزون کمی‌یه علی قول بیوك اولاسه دینور (القرقری) قفلرك کسری ورالك تشدیدی وقصر ایله فعللی وزننده آرقه‌یه دینور ظهر معناسنه (القریة) جریه وزننده قورسغه دینور حوصله معناسنه وقریه فصاحتله معروف ایوب بن یزیدك والده‌سی جامعه بنت جشمك لقبیدر (القراقری) قافك فتحیله ترزی‌یه دینور کثیر السکون اولدیغیچون ومنه یقال لیس من شان القراری ان یدور فی البراری و اهل حضره اطلاق اولنورکه کوچر اولمامغله اوتلاق طلبنده اولمزلر ومطلق اهل صنعته قراری اطلاق اولنور (قرقار) قافك فتحی وآخرینك کسر اوزره بناسیله اسم فعل امر مؤنثدر آرام واستقرار قبیل معناسنه یقال قرقاریا هند ای استقری شارح دیرکه رباعیدن عرعار وقرقار کلمه‌لرندن غیری مسموع دکلدر (المقرة) معره وزننده کوچك حوضه دینور وقوبلو کوچك دستی‌یه دینور وبویمن لغتیدر (القرورة) قافك فتحیله حقیر نسنه‌یه دینور (القروری) فتحتینله وقصر ایله ایاقلری اوزون اولان کریلو آته دینور وبادیه‌ده حاجز ایله نقره بیننده برموضع آدیدر (المقارة) مفاعله وزننده برکسه ایله برابرجه قرار ایتمك معناسنه‌در یقال قاره مقارة اذا قر معه ومنه قول ابن مسعود قاروا الصلوة وهو من القرار ای اسکنوا فیها ولاتحرکوا (قروراء) جلولاء وزننده برموضع آدیدر (قرار) سحاب وزننده یمنده برقبیله آدیدر وروم اولکه‌سنده برموضع آدیدر (قره) غره وزننده (وقرقر) هدهد وزننده (وقریر) زبیر وزننده (وقرار) امام وزننده (وقرار) غمام وزننده اسامیدندر (قرار) همان وزننده برموضع آدیدر (القزبر) زای معجمه ایله قنفذ وزننده (والقزبری) یای مشدده ایله اوزون وایری آلت تناسله دینور (القزبرة) دحرجه وزننده جماع ایلمك معناسنه‌در یقال قزبر المرأة اذا جامعها (القسر) کسر وزننده بر آدمی برنسنه‌یه قهر واکراه ایلمك

معناسنه‌درکه زورا کی ایشلتمك تعبیر اولنور یقال قسر فلانا علی امر قسرا من الباب الاول اذا قهره ای اکرهه علیه وقسر بجیله قبیله‌سندن بر بطن اسمیدر وبنده سراة طاغنك اسمیدر (الاقتسار) افتعال وزننده بودخی برآدمی برنسنه‌یه زور ایله مضطر قلمق معناسنه‌در یقال اقتسره علی الامر بمعنی قسره (القسورة) قافك وواوك فتحیله عزیز وغالب وزبردست آدمه دینور قسردن مأخوذدر یقال هو قسورة ای عزیز وارسلانه اطلاق اولنور قسور دخی دینور هاسن وکیجه‌نك نصفنه علی قول اولنه یاخود معظمنه دینور یقال مضی قسورة اللیل ای نصفه اواوله اومعظمه وقسوره برکونه نبات آدیدرکه سهل یرلرده بتر دوه علفندندر جمع جنسی قسوردر وقسوره کوزل تیر انداز اولان ماهر صیاده اطلاق اولنور مفردی قسوردر وناسك اصوات خفیه‌سنه‌دینور وقوی وزورمند جوانه دینور یقال شاب قسورة ای قوی وبررجل آدیدر (القیسری) صیقلی وزننده یاشلو کبیر آدمه دینور وبرنوع بوق بوجکی اسمیدرکه قزل نوعیدر وعظیم الجثه دوه‌یه دینور جمعی قیاسر وقیاسره‌در (قیساریه) تخفیف ایله فلسطین ایالتنده بربلده آدیدر کذلك روم اولکه‌سنده بربلده آدیدر ایکیسیده قیصری اوله‌جقدرکه قیصر روم بنا کرده‌سیدر اولکی حالا خرابه‌درایکنجی اناطولیده حالا معموردر اوله نسبتده قیصرانی وثانی‌یه نسبتده قیصری دینور (القوسرة) رانك تشدید وتخفیفیله قوصره وزننده ومرادفیدرکه قوصره ایله معروف ظرفدر (القسورة) دحرجه وزننده بریرك اوتلغی فراوان اولمق معناسنه‌در یقال قسور النبت اذا کثر وقوجه‌لمق معناسنه‌در یقال قسور الرجل اذا اسن (المقیسرة) مسیطره وزننده قوجه دوه‌لره دینور یقال هذه مقیسرة بنی فلان وهی الابل المسان (اقیسر) همزه‌نك ضمیله ابن الخفیف اسمیدرکه قضاعه قبیله‌سنك نسبی رجالندندر (القسبری) قزبری وزننده (والقسبار) قافك کسریله (والقسابری) علابطی وزننده اوزون اولان ذکره دینور (القسبرة) دحرجه وزننده جماع ایلمك معناسنه‌در یقال قسبر المرأة اذا جامعها (القسطری) جعفری وزننده جسیم وتنومند آدمه دینور ونقاد وخبیر وآکاه آدمه دینور جهبذ معناسنه وصیرفی ومنتقد الدراهم اولان کمسیه دینور جمعی قساطره‌در (القسطر) جعفر وزننده (والقسطار) قافك فتحیله بونلرده جهبذ وخبیر آدمه‌دینور (القسطرة) دحرجه وزننده اقچه‌یی صرافلمق معناسنه‌در یقال قسطر الدراهم اذا انتقدها (القشر) حشر وزننده برنسنه‌نك قبوغنی یاخود دریسنی صویمق وصیرمق معناسنه‌در یقال قشرالشیٔ قشرا من الباب الثانی والاول اذا سحاحاه اوجلده واوغورسز وبیقدم کمسه برآدمی دخی‌شأمته‌اوغراتمق معناسنه‌در یقال قشرهم فلان اذا شأمهم (الانقشار) قشردن مطاوعدر یقال قشره فانقشر (التقشیر) بودخی قشر معناسنه‌در تضعیف سلب ایچوندر (التقشر) تقشیردن

منه ومنه يقال قشره فتقشر (المقاشرة) قوت مفاعله بر نسنه نك صويلمسنى قوشمه
ودريسه ديوركه صويمق تعبير اولنور يقال هذه قشارته اى ما قشر منه (القشر)
قوت كسريله وشينك سكونيله صويلمش شيئك قوق ودرى مقوله سى پوششه
واورتوسنه ديور ومنه ملبوسه قشر اطلاق اولنور جمعى قشوردر يقال قشر
الشجر وقشر الحية وعليه قشر حسن اى ملبوس (القشر) كتف وزننده قشرى
چوق اولان شيئه ديور يقال ... قشره كثير القشر (الاقشر) احمر وزننده قوقى
صويلمش نسنه يه ديور يقال لوز مقشور و مقشر واقشر اى منقشر اللحاء وهوانك
اسيلكندن يوزينك درسى صويلوب قوپلمش كيشيه ديور يقال رجل اقشر
اذا صار قد انقشر انفه من الحر ويك قزل بكزلو آدمه اطلاق اولنور كويا كه دريسى
صويلوب قيزل اتى ظاهر اولمشدر يقال رجل اقشر اى شديد الحمرة (القشراء)
حمراء وزننده شول آغاجه وصف اولنور كه كويا بعض يرلرى صويلمش طرزنده اوله
ويوخه‌لق اولنور يقال شجرة قشراء كان بعضها قد قشر وقاولمش يلانه ديور يقال
حية قشراء اى سالخ (القشرة) غرفه وزننده (والقشرة) همزه وزننده يرك يوزنى
صويوب كوتورن تند وشديد يغموره وصف اولنور يقال مطرة قشرة وقشرة اى
شديدة تقشر وجه الارض وقشره همزه وزننده اوغورسز بدبخت آدمه اطلاق اولنور
يقال رجل قشرة اى مشئوم (القاشور) شول سنه يه وصف اولنور كه يلك قوراق
وقيتلق اولمغله هر شيئى صيروب يعنى ذى روحلرى اهلاك واموال واشيالرى بوغازه
صرف واتلافده مضمحل ايليه يقال عام قاشور وسنة قاشورة اى جدب شديد يقشر
كل شيء وقاشور اوغورسز بدبخت كسيه اطلاق اولنور قدومى ايرشديكى محلى قحط
وساير شامتله برباد ايلديكيچون يقال لاتقربه الى دائرتك فانه قاشور اى مشئوم
واك صكره كلان قوشى آتنه اطلاق اولنور كويا كه ساير آتلرى صيرمش اولور
(القاشر) بودخى اك صكره كلان يارش آتنه اطلاق اولنور (القشور) صبور
وزننده شول داروه ديوركه آنكله چهره نك قيللرى وقاتنجه بشره سى صيريلوب
نزاكتلنور بشره صاف وشفاف اولمق ايچون نته كه بعض يولوق كذشتكان اباشه لرى
پرورده متمع يابشدرمقله يوزلرينك قيللرنى يولوب چهره لرنى صاف ايدرلر (القشور)
جرول وزننده اصلا حيض كورمز اولان خاتونه ديور (القشران) قافك ضمى
وتثنيه بنيه سيله خاصة چكركه نك ايكى قنادينه اطلاق اولنور (قشير) زبير وزننده
ابن كعب بن ربيعه دركه برقبيله پدريدر (الاقيشر) اخيضر وزننده اقشرك مصغريدر
مغيره نام شاعرك لقبيدر واصحابدن اسامه بن عميرك پدرينك جدى اسميدر (القاشرة)
باش يازيغنك اول يعنى ادنى مرتبه سنه ديوركه همان دريه صيروب اته كيكه
نفوذ ايلامش اوله يقال شجة قاشرة وهى اول الشجاج تقشر الجلد وشول عورته

دینورکه یوزنی قشور دیدکلری داروی مذکور ایله دائما تقشیر ایدر اوله صاف ورنکین قلمق ایچون (المقشورة) ذکر اولنان دارو ایله معالجه اولنمش عورته دینور قاشره ایله مقشوره حقلرنده لعنتی متضمن حدیث شریف صادر اولمشدر (القشورة) دحرجه وزننده دکنکله اورمق معناسنه‌در یقال قشوره بالعصا اذا ضربه بها (القشر) قافك ضمیله برجنس بالق اسمیدر که برقارش مقدارنده اولور (قشر) نشر وزننده برطاغك آدیدر (القشرة) قافك کسریله برجنس خرده چچیلره دینورکه طوپ کبی یوارلق اولور (المقتشر) مقتدر وزننده چبلاق آدمه اطلاق اولنور یقال جاء مقتشرا ای عریانا (المقشر) منبر وزننده مبرم دلنجی‌یه اطلاق اولنور یقال هو مقشر ای ملح فی السؤال (قشار) همام وزننده برموضعدر (القشبر) زبرج وزننده ایشه یرامز اولان یوك ویپاغی یولنتیسنه دینور (قشبر) قنفذ وزننده اندلس اولکه‌سنده طلیطله نواحیسنده بربلده آدیدر (القشبر) اردب وزننده یوغون شیئه دینور (القشابر) علابط وزننده بدنك هریرینه یایلمش اویوزلق علتنه دینور و اوزون صقاللو آدمه دینور (القشبار) قافك ضمیله خشن ودرشت دکنکه دینور وصقالی اوزون آدمه دینور یقال رجل قشبار اللحیة وقشابرها ای طویلها (قشاسار) قافك ضمیله روم اولکه‌سنده بربلده آدیدر علی قول شام ایله روم بیننده واقعدر آندن اعلا طوز چقار ملح قشاساری معروفدر بوبلده حالا سیواس قربنده قوچحصار دیدکلری بلده اوله‌جقدر که سلفده شام ایله روم بیننده اولمش اولور برقوچحصار دخی اقسرای قربنده واقعدر (القشعر) قنفذ وزننده عجوره دینورکه خیار نوعندندر (القشعریرة) قافك فتحیله اسمدر کوده‌نك تویلری دترەیوب اورپرمکه دینور که خوف محلنده یاخود اسمته مقدمه‌سنده حادث اولور یقال اخذته قشعریرة ای رعدة (الاقشعرار) اسبطرار وزننده برآدمك خوفدن یاصوغوقدن کوده‌سی دتریوب تویلری اورپرمك معناسنه‌در یقال اقشعر جلده اذا اخذته قشعریرة وقیتلق اولمق معناسنه‌در یقال اقشعرت السنة اذا امحلت (القشاعر) علابط وزننده شول نسنه‌یه دینورکه اله خشونتلی طوقنور اوله پلید قبوغی کبی (القصر) حصر وزننده (والقصر) عنب وزننده (والقصارة) خساره وزننده برنسنه قصه اولمق معناسنه‌در یقال قصر الشیء قصرا وقصرا وقصارة من الباب الخامس ضد طال شارح دیرکه عنب وزننده قصر اسم دخی اولور قصه‌لق معناسنه (القصیر) امیر وزننده وصفدر قصه نسنه‌یه دینور جمعی قصراء وقصار کلور کبراء وکبار کبی مؤنثی قصیره‌در جمعی کذلك قصاردر وقصاره‌در هایله علی قول قصاره قصیره معناسنه‌در ونوادردندر و یقال سیل قصیر اذا کان لایسیل وادیا مسمی یعنی یوکسکجه دره‌یه چقامیوب انکبه و دوزجه یرلره صپان سیل صویدر وعربلر پدری معروف و نامدار اولمغله تعیین ذات و نسبنده

همان بدريله اكثرا ايدوب حدى تعداد ايلمكدن مستغنى اولان آدمه قصير النسب اطلاق ايدرلر وبوبين العرب مدار افتخاردر مؤنثنده قصيرة النسب دينور وقصيره شول خاتونه ديوركه خانه سنده حفظ وحبس اولنوب طشره چقارلميه قصردن مأخوذدر وقريب موقعده استعمال اولنور ومنه تقول هو ابن عمى قصرة بالفتح وبضم ومقصورة وقصيرة اى دانى النسب ومن الامثال * قصيرة من طويلة * قصيره دن مراد تمره وطويله دن مراد نخله در اختصار كلام موقعنده ايراد اولنور وقصير بن سعد ملك جبره اولان جذيمة الابرش نام كمسنه نك صاحبى يعنى وزيرى ايديكه زباء نام ملكه ايله ماجراسى مشهوردر جذيمة الابرش زباء طرفنه كتمكه عزم ايلدكده زباء بوكونه تسليم نفس ايلك صورتى البته خيرلو دكلدر ديه رك جذيمه يى منع وتعويق ضمننده نصح وپند ايلدكده جذيمه سودمند اولمامغله لايطاع لقصير امر ديمكله بين العرب مثل اولدى اتهام نصحاء معرضنده ضرب اولنور وقصير شول آته اطلاق اولنوركه نفاستى ايچون صاحبى يانده اوتلامغه قومبوب دائما كندى يانده بسلر اوله (الاقاصر) اقصرك جمعيدركه افعل تفضيلدر (القصر) حصر وزننده بر نسنه يى قصه قيلق معناسنه در يقال قصر الشئ قصرا من الباب الثانى اذا جعله قصيرا وصاج وصقالك اوزون يرلرنى قرقوب قصالتمق معناسنه در يقال قصر الشعر اذا كف منه وبر نسنه يى قاصمق معناسنه دركه اوزادوب سوندرمك مقابليدر يقال قصر الشئ ضدمده واختلاط ظلام معناسنه دركه اخشام قرا كوسى ايرشمكدن عبارتدر يقال قصر الظلام اذا اختلط قال الشارح تقول جئت قصرا ومقصرا وذلك عند دنو العشى قبيل العصر ويقال قصر العشى اذا امسيت وقصر آليقومق حبس معناسنه در يقال قصره فى بيته اذا حبسه وقصر بوغون وكنده اوطونه ديوركه طومرق تعبير اولنور يقال جاء بقصر كثيراى حطب جزل ومنزل ومقام على قول مطلقا طاشدن ياپلمش كاركير اوطه يه ديوركه كوشك اوله جقدر وقصر شهر وقريه وقلعه ودار اولهرق اللى يدى موضعك اسميدركه جمله سنك اعجب واغربى قصر بهرام كور ايديكه همدان قربنده ايدى يكپاره حجر واحددن مبنى ايدى حالا خرابه در وقصر برآدمى برخصوصه تخصيص ايلك معناسنه در يقال قصره على الامر اذا رده اليه ونقول قصرت الشئ على كذا اذا لم تجاوز به غيره وتقول قصرت نفسى على هذا الامر اذالم تطمح الى غيره وبر ايشده تكاسل وتقصير ايلك معناسنه در يقال احب القصر فى الامر اى ان يقصر بو معناده فتحتينله ده جائزدر واخشاملمق معناسنه در تقول قصرنا اى دخلنا فى القصر اى العشى وقصر بت ومبلغ معنالرنه مستعملدركه برامرك نهايت كرندسندن عبارتدر كما سيذكر (القصار) كتاب وزننده صاج وصقال قرقيق معناسنه اولان قصردن اسمدر وبركونه

تمغا اسميدركه دوه قسمنك بيونلرينك كوكنه باصيلور (التقاصر) تفاعل وزننده
قصه‌لق كوستورمك معناسنه‌در يقال تقاصر الرجل اذا اظهر القصر وبرخصوصى
ايشلمكده قدرتى وار ايكن امتناع ايلمك معناسنه‌در يقال تقاصر عن الامر اذا
انتهى (التقوصر) تفوعل وزننده بودخى قصه‌لق كوستورمك معناسنه‌در يقال
تقوصر الرجل اذا اظهر . القصر وناس ياخود سائر نسنه قوصره سپتى كبى برى
برينه كيروب صوقشمق معناسنه‌در يقال تقوصر الناس والشئ اذا دخل بعضه
فى بعضه (القصور) ظهور وزننده بودخى برايشى ايشلمكه قدرتى وار ايكن امتناعله
ال چكمك معناسنه‌در يقال قصر عن الامر قصورا من الباب الاول اذا انتهى
وبرنسنه‌دن عاجز اولمق معناسنه‌در يقال قصر عن الامر اذا عجز وبر شديد نسنه
يواشيوب ساكن اولمق معناسنه‌در تقول قصر عنى الوجع والغضب اذا سكن
وبرنسنه بركتلنوب آرتمق معناسنه‌در يقال قصر الطعام اذا نمى وبرنسنه اغرپهايه
چقمق معناسنه‌در يقال قصر اللحم اذا غلا واكسلمك واجوز اولمق معنالرينه اولمغله
ايكى جهتدن ضد اولور يقال قصر الشئ اذا نقص ويقال قصر الشئ اذارخص
(الاقصار) همزه‌نك كسريله بودخى برنسنه‌يه قادر ايكن كيرولنوب امتناعله ترك
ايلمك معناسنه‌در يقال اقصر عن الامر اذا انتهى و اخشاملمق معناسنه‌در يقال
اقصرنا اى دخلنا فى المقصر اى العشى و خاتون قصير القامه ولد طوغورمق
معناسنه‌در يقال اقصرت المرأة اذا ولدت قصارا ومنه قولهم الطويلة قدتقصر
والقصيرة قدتطيل جوهرى و همندن ناشى بوكلامى حديث ديه‌رك ايراد ايلمشدى
واقصار قيون ياخود كچى قوجالمق معناسنه‌در يقال اقصرت النعجة اوالمعزاذا اسنت
(التقصير) تفعيل وزننده بودخى برنسنه‌يه مقتدر ايكن ال چكوب امتناع ايلمك
معناسنه‌در يقال قصر عن الامر اذا انتهى وبرشدتلو نسنه آرام وسكون بولمق
معناسنه‌در يقال قصر عنى الوجع والغضب اذا سكن وبرنسنه‌يى كوجى يتشمامكله
ترك ايلمك معناسنه‌در يقال قصر عنه اذا تركه و هو لايقدر عليه و دوه‌نك بيونى
كوكنه قصار ديدكلرى تمغا بصمق معناسنه‌در يقال قصر قصرة الابل اذا وسمها
بالقصار فعل مزبور دوه قسمنك بيونلرى كوكنه مخصوص اولمغله ابل مقصرة ديمز
بلكه قصرة مقصرة دينور و تقصير بر آدمه عطيه اوله‌رق ناچيز نسنه ويرمك
معناسنه‌در يقال قصر فى العطية اذا اخس و تقصير دابه قسمنه مخصوص بر كونه
داغك اسميدر (القصرة) قافك ضميله قصر كبى برايشده تكاسل و تقصير ايلمكه
دينوركه اسمدر يقال احب القصر والقصرة اى ان يقصر (المقصورة والقصورة)
قافك فتحيله (والقصيرة) سفينه وزننده شول خاتونه اطلاق اولنوركه خانه ده
حبس و حفظ اولنوب طشره‌يه خروجه رخصت ويرلميه يقال امرأة مقصورة

وقصورة وقصيرة اى محبوسة فى البيت لاتترك ان تخرج و مقصوره شول دار واسعه يه دينوركه اطرافى محكم ديوار ايله محصن اوله على قول داردن اصغر اولوب وهمان آنك صاحبى داخل اولور اوله قصاره دخى دينور جامعلرده اولان مقصوره كمى مقصوره لر اول سلاطينه مخصوص ايدى معاويه احداث ايتمشدر و مقصوره و قصاره يه دينور حجله معناسنه و قريه معناسنه منضمدن كاسدكر و قصوره و قصاره يه دينور (المقصارة) مفعله وزننده بودخى مقصوره ديدكلرى حجره يه دينور والقصرى قلبورلندقدنصكره قلبورده قلان دانه يه على قول بوكره دوكولدكدنصكره سنبلده باقى قالنجه صكره دن چقان دانه يه ياخود دانه نك اوسست قبوغنه دينور شارح ديركه مشهورى قمحه تخصيصدر صكره ترلاده قلان صمانه دينور تركيده اكين تعبير اولنور وقصارة الارض شول ترلا قطعه سنه دينوركه مقدارى اكلى ازشون دخى ايچره اولوب وترابى خفيف يا كيرنه وصت اولمغله ذى قيمت اوله (القصرى) هندى وزننده (والقصر) فتحتينله (والقصرة) فتحاتله (والقصرى) كسرى وزننده بونلرده قصاره كبى حبه قلبورلندقدنصكره قلبورده قلان دانه بقيه سنه على قول دوكولدكدنصكره سنبلده قالنجه صكره دن چقان دانه ياخود اوسست قبوغنه دينور وقصر فتحتينله كسلدكدنصكره يرده قلان آغاج كوكنه و بقيه سنه دينور وانسانك ودوه نك بيونلرينه دينور وقصر مصدر اولور بيونه قوريلق عارض اولمق معناسنه كلمشدر يقال قصر البعير قصرا من الباب الرابع اذا يبس عنقه فهو قصر وقصره فتحاتله پاره لنمش دمور پارچه سنه دينور وتخته و كراسته پارهسنه دينور وكسل وتوانى معناسنه در يقال ماهذه القصرة اى الكسل وبيون كوكنه دينور جمعى اقصار كلور (الاقتصار) افتعال وزننده برنسنه اوزره قصر ايلمك معناسنه دركه آنكله قناعت و اكتفا ايلمكدن عبارتدر يقال اقتصر عليه اذالم يجاوزه يعنى الى غيره (القاصر والمقصر) محسن وزننده شول صويه اطلاق اولنوركه دواب ومواشى آنك چوره سنده اوتلايوب غيرى يره كيتمز اوله على قول چايرلقدن بعيد اوله ياخود صوغوق اوله يقال ماء قاصر ومقصر اذا كان يرعى المال حوله او بعيد عن الكلأ اولارد ومقصر قوجه قيونه ياخود قوجه كچى يه دينور (القصار) سحاب وزننده بودخى اوشنمكه دينور تقول ماهذا القصار اى الكسل (القصرى) زمكى وزننده بر قوش آديدر (القصر) كتب وزننده قصر مذكوردن وصفدر بيونه يبوست عارض اولان آدمه ودوه يه دينور (الاقصر) بودخى آندن وصفدر مؤنثنده قصراء دينور حمراء كبى (القصار و القصارة) ثالثك كسريله نسوانك كردانلرينه طاقندقلرى كردانلغه دينور قلاده معناسنه جمعى تقاصيردر شارح ديركه فى الاصل قصير قلاده يه دينور بعده تعميم اولندى (المقصر) مقعد وزننده (والمقصر)

منزل وزننده (والمقصرة) مرحله وزننـده اخشام وقتنه دینور یقال جاءنا مقصرا ومقصرا ومقصرة ای عشیا (المقاصر والمقاضیر) یاتسو وقتنه دینور عشاء اخیر معناسنه شارح دیرکه بونلر لغات مذکوره نك جمعلری اولوب امهات سائره‌ده مطلق عشایاه ایله مفسر اولمغله مؤلف اخلال ایلشـدر ومقاصیر الطرق یوللرك جوانب ونواحیسنه اطلاق اولنور شارحك تحقیق اوزره الطبق نسخه‌لری غلطدر (القصریان والقصیریان) قصیرادن مصغردر وایکیسیده تثنیه اوله‌رق بدنده ایکی طرفلو بوکورلردن اشـاغیجه اولان ایکو کمکلرینه دینورکه بوش بوکور اتلرینك اشاغیجه یانلرنده اولانلردر علی قول بیون چنبرلرندن اشـاغیجه اولانره دینور عند البعض قصیریانك مفردی اولان قصیری اك اشـاغی اولان ایکو کمیکنه یاخود یانده اولان ایکو کمکلرینك اك آخرینه دینور مراد قصه ایکو دیدکلری اوله‌جقدر (وقصیری) بیون کوکنه دینور وبر نوع انکرك یلاننه دینورکه قصه وقتال اولان نوعیدر (القصری) جمزی وزننـده (والقصری) بشری وزننده بونلرده قصیری کبی برنوع انکرك یلاننه دینـور (القصار) شداد وزننـده (والمقصر) محدث وزننده چرپجی‌یه دینور محور الثیاب معناسنه فارسیده کازر دینور (القصارة) کتابه وزننده چرپجیلك حرفتنه دینور (المقصرة) مکنسه وزننده چرپجی طوقمغنه دینور شارح دیرکه قصر الثوب تبییض معناسـنه‌دِر فی الاصل صو یه اصلاتمغه البته ثوب قصالمقدن ناشی معنای مزبور و متفرع اولدی (القصرة) تمره وزننده وقافك ضمیله جائزدر مقصوره وقصیره کبی یقینلق ویقین معناسنه مستعملدر تقول هو ابن عمی قصرة ومقصورة وقصیرة ای دانی النسب (القوصرة) قافك فتحی ورانك تشدید وتخفیفیله معروف خرما قویجق ظرفدر که لسانمزده قوصره سپتی تعبیر اولنور وقوصره کشینك زوجه‌سندن کنایه اولور یقال اتخذ قوصرة ای امرأة (قیصر) صیقل وزننده روم اولکه‌سنك پادشاهلرینه لقب خاصدر عجم شـاهلرینه کسری وهند پادشاهلرینه رای وچین پادشاهلرینه فغفور دیدکلری کبی معلوم اوله‌که ابتدا قیصر ایله ملقب اولان اغستوس نام قرال ایدی حین ولادتده والده‌سی فوت اولمغله بطننی شـق ایله اخراج ایلدیلر روم لغتنده اول رسمه تولد ایدنه قیصر دینـور (الاقیصر) احیمر وزننده برصنم اسمیدر (ابن اقیصر) برکمسه ایدی که آت علمنده ماهر وبصیر ایدی (قاصرون) بر موضع آدیدر (القصار) قافك فتحی و ضمیله (والقصیری) مصغر ومقصور اوله‌رق (والقصاری) قافك ضمی وقصر ایله نهایت طاقتك مبلغ وانجامنه اطـلاق اولنورکه عاقبة العاقبه اورایه منتهی اولور قصر دخی بو معناده استعمال اولنور تقول قصرك ان تفعل کذا وقصارك وقصیراك وقصاراك ای جهدك وغایتك یعنی آخر امرك وبو حبس معناسندن متصرفدر زیرا برامرك غایتنه

مانع اولدقده اسنه اوراده عامل حمص وتوقيف ايدر (المقاصر) مخاور وزننده كونشك آخرت كونشكه مقابل اولان آدمه ديور تقول هو مقاصرى اى قصره محذاه قصرى (القصير) زبير وزننده برنه مصردن ساحل بحرده بر بلده آديدر حالا فنه وقصير شهرلرى معروفدر جبل ايله بحر قلزم بيننده واقعدر تقور تسمة مصريه دندر وقصير دمشق قضاسنده برقريه وبعده جند مناهرنده برقريه وجزيرة هكام قربنده برجزيرة صغيره اسميدركه آنده مقام ابدال واردر (قصران) تثنيه بنيه سيله مجمده شهرى قضاسنده ايكى ناحيه در وقاهرة مصرده ايكى سراى آديدر قصرين معروفدر فاطميونك بنالريدر (التقصر) تفعل وزننده برنسنه ايله آويوب اوياشق معناسنه در تقول تقصرت به اذا تعلقت به (قصاره) علابطه وزننده برطاغك آديدر (القاصرة) حابسه معناسنه در ومنه يقال امرأة قاصرة الطرف اى لاتمد عينه الى غير بعلها (سورة النساء القصرى) بشرى وزننده سورة الطلاق اسميدر زيرا سورة نسايه نسبت قصيره در فرق ايچون قصرى ايله توصيف اولنمشدر (القصطير) زنجبيل وزننده آلت تناسله ديور (القطر) سطر وزننده (والقطور) خطور وزننده (والقطران) فتحاتله طامرق معناسنه در يقال قطر الماء والدمع قطرا وقطورا وقطرانا من الباب الاول اذا سقط قطرة و يقال قطرت اسنه اذا مصلت يعنى اسهاله اوغرادى وقطر متعدى اولور طامتمق معناسنه در يقال قطره الله قطرا وقطر طاملين شيئه ديوركه طامله تعبير اولنور مفردى قطره در جمعى قطاردر قافك كسريله وقطر واسط ايله بصره بيننده برموضع آديدر و قطر كذلك مصدر اولور دوه لرى قطارلمق معناسنه يقال قطر الابل قطرا اذا قرب بعضها الى بعض على نسق و قطور بك سرعتله كيتمك معناسنه مستعملدر يقال قطر فى الارض قطورا اذا ذهب واسرع وقطر برآدمى عنف وشدتله يره چالمق معناسنه مستعملدر يقال قطر فلانا اذا صرعه صرعة شديدة واثواب ديكمك معناسنه مستعملدر يقال قطر الثوب اذا خاطه وبر سمته آثوب كتورمك معناسنه مستعملدر و نفى مقامنده مخصوصدر تقول مادرى من قطره و من قطربه اى اخذه (الاقطار) همزه نك كسريله طاملتمق معناسنه در يقال اقطر الماء اذا سال به قطرة قطرة وبرنسنه طاملغه قريب اولمق معناسنه دركه همان طامتمق اوزره اولمقدر يقال اقطر الشئ اذا حان ان يقطر وبرآدمى بريانى اوزره آقداروب يره دوشورمك معناسنه در يقال طعنه فاقطره اذا القاه على قطره اى شقه وجانبه و دوه لرى قطارلمق معناسنه در يقال اقطر الابل بمعنى قطرها (التقطير) تفعيل وزننده بودخى طاملتمق معناسنه در يقال قطر الماء اذا اساله قطرة قطرة وبرنسنه يى عود اغاجيله بخورلمق معناسنه در يقال قطر ثوبه اذا بخره بالقطر اى العود وبرآدمى يانى اوزره اقداروب دوشورمك

معناسنه‌در يقال قطر فلانا على فرسه اذا القاه على قطره ودوه‌لرى قطاره وديزمك
معناسنه‌در يقال قطر الابل اذ قرب بعضها الى بعض على نسق وتقطير سلس
البول علتنك اسميدركه مبتلا اولان بولنى طوتمز اولور فى‌الاصل مصدردر يقال‌به
تقطير اى لم يستمسك بوله علت مزبوره بولك سيلانيله احتباسى بيننده برحالتدر
كاهجه سلس البول كبى كندى كنديسنه اقار وكاهجه حبس البول كبى زور ايله
چقار وچقديغى وقتده درد ايله قطره قطره چقار (قطرو) قافك و رانك ضميله
شيراز ايله كرمان بيننده بربلده آديدر (القطور) صبور وزننده (والمقطار) مكثار
وزننده كثير القطر اولان سحابه وصف اولور يقال سحاب قطور و مقطار اى
كثير القطر (القطار) غراب وزننده عظيم القطر اولان سحابه دينور (المقطورة)
يغمور اصابت ايلمش يره دينور يقال ارض مقطورة اى ممطورة و قطاره ديزلمش
دوه‌لره دينور يقال ابل مقطورة اى مقربة بعضها الى بعض على نسق (الاستقطار)
بر نسنه‌نك طمله طمله سيلانى قيدينه دوشمك معناسنه‌در يقال استقطره اذا رام
قطرانه (القطارة) ثمامه وزننده برشيئك طاملانديسنه دينور و يك آزجه صويه
اطلاق اولنور (القطران) قافك فتحى وكسريله (والقطران) ظربان وزننده‌ابهل
وارز مقوله‌سى آغاجلرك عصاره‌سنه دينوركه تركيده دخى قطران ديرلر و قطران
ظربان وزننده برشاعر آديدر وعمر بن عباد العدوى و عباد بن زياد بن ابيه نام
كمسه‌لرك ايكى رأس ياغز آتلرينك اسميدر (المقطور والمقطرن) قطرن صيغه‌سندن
اسم مفعول اوله‌رق قطران سورلمش نسنه‌يه دينور يقال شئ مقطور و مقطرن
اذا كان مطليا بالقطران (القطر) قافك كسريله اريمش باقره دينور نحاس ذائب
معناسنه على قول باقردن برنوعك اسميدر و برنوع قماش آديدر قطريه دخى دينور
شارحك بيانته كوره فتحتينله قطر نام بلده‌يه منسوبدر كسره‌سى تغيير نسب ايچوندر
تخفيفله قطر دخى دينور وبو معنادن عربلر پدريمك مالنى اكل وبلع ايتدم ديجك
يرده بذرت قطرابى ديرلر اكلت ماله معناسنه (القطر) قافك ضميله ناحيه وجانب
معناسنه‌در جمعى اقطاردر اقطار السموات كوكلرك كنارلرى وناحيه‌لرى ديمكدر
فن هيئتده قطر دائره بوندن مأخوذدر بردائره توصيف وتنصيف قلندقده حاصل
اولان ايكى قوسك ميانتى فصل ايدن طوغرى جزكيدركه ايكى طرفك ناحيه‌سى
اولور وقطر عود آغاجنه دينوركه طيب معروفدر يقال تبخر بالقطر اى العود
(التقطر) تفعل وزننده عود آغاجيله بخورلنمق معناسنه‌در يقال تقطرت المرأة
اذا تبخرت بالقطر وبرآدمى يانى اوزره آقداروب دوشورمك معناسنه‌در يقال
تقطر به اذا القاه على قطره اى جانبه وحرب وقتال ايچون حاضرلنمق معناسنه‌در
يقال تقطر الرجل اذا تهيأ للقتال وبرآدم بربوكسك يردن كندى كنديسنى آتمق

معناسنه‌در يقال تقطر الرجل اذا رمى بنفسه من علو و آلماسنه دخى قوربوب دوشمك
معناسنه‌در يقال تقطر الجذع اذا انجعف و اتيوربه قارشى معناسنه‌در يقال تقطر
الرجل اذا تحلب (القطر) قنفذ وزننده منلا سيد بخور ورشك بغدادى ولان
لبوب تبخر و قطرى ولان الثوب اذا قبض و تحيره اخذ ايلمك معناسنه‌در كه
مقاطره دخى ديرلر اسم موقعده مستعملدر قال الشارح ومنه الحديث ابن سيرين
[انه كان يكره القطر وهوان يزن الرجل حقة اوعدلا من حب فيأخذ ما زاد على
حساب ذلك ولا يزنه] و يقال له المقاطرة وكان مأخوذ من قطار الابل لاتباع بعضه
بعضا و قطر قنفذ ايله حين يتشده بلده آيدر ذكر اولنان ثياب قطريه اكا
منسوبدر غير قياس اوزره كذلك نجائب قطريات ديدكلرى صوى دوه‌لر اورايه
منسوبدرلر (المقاطرة) مفاعله وزننده قطر ايله معناى اولده مرادفدر يقال اخذه
قطرا و مقاطرة كما ذكر و دلالى بره كيدوب كلمك وجه اوزره مكرر ايدوب ويرمك
معناسنه‌در يقال اكراه مقاطرة اى ذاهبا وجائيا (التقاطر) تفاعل وزننده احدهمانك
قطرى آخرك قطرينه مقابل اولمق معناسنه‌در يقال تقاطر اذا تقابل اقطارهما
(القطاريه) غرابه وزننده (والقطارى) غرابى وزننده قاره يلانه دينور
على قول شول يلانه دينوركه خرما دالرنده ايوا ايدر اوله ياخود زهرى پك چوق
اولمغله طوردیغی يرده وكنديكى يرده زهرى تقاطر ايدر اوله يقال حية قطاريه
وقطارى اى سوداء اوتأوى الى جذع النخل اويقطر منها السم لكثرته (الاقطيرار)
احميرار وزننده اوت صاراروب قوريمغه باشلق معناسنه‌در يقال اقطار النبت
اذا ولى واخذ يجف وطارلق معناسنه‌در يقال اقطار الرجل اذا غضب ودوه
قسمى اوركمك معناسنه‌در يقال اقطارت الناقة اذا نفرت (الاقطرار) احمرار
وزننده بو دخى اوت قوريمغه باشلق معناسنه‌در يقال اقطر النبت اقطرارا اذا ولى
واخذ يجف و بعضلر ديديكه اقطرار ناقه كه اوگلـه قويرغنى قالديروب وباشنى
يوقرى طوتمق معناسنه‌در يقال اقطرت الناقة اذا لقحت فشالت بذنبها وشمخت
برأسها (المقطرة) مصطره وزننده ذكر اولنان وصف اوزره ناقه‌يه دينور
(القطار) كتاب وزننده نسق واحد اوزره ديزلمش دوه‌لره دينوركه لسانمزده
قتر قف ايله تعبير اولنور يقال جاءت الابل قطارا اى مقطورة مقربة بعضها الى
بعض على نسق (المقطرة) مكنسه وزننده (والمقطر) منبر وزننده بخوردانه
دينور مجمره معناسنه ومقطره محبوس اياغنه اوريلان طومرق ديدكلرى كتوكه
دينور فارسيده كنده ديرلر (المقطئر) مطمئن وزننده طارغين آدمه دينور
غضبان معناسنه (القطراء) صحراء وزننده برموضع آديدر (القطار) شداد
وزننده برصو اسميدر (القاطر) قرداش قنى تعبير اولنان داروبه دينوردم الاخوين

دخی دیرلر وسلس البول اولان دوه‌یه دینور ومطلقا شجردن تقاطر ایدن صمغه وپوصه دینور (قطوراء) جلولاء وزننده بر نبات آدیدر (قطری) حضری وزننده مری بن قطیری تابعیندندر وقطری بن الفجاءة شعرادندر (القطرة) غرفه وزننده بغایت آز و ناچیز نسنه‌یه دینور (القطیرة) جهینه وزننده قطره معناسنه‌در تقول اعطنی منه قطرة و قطیرة ای تافها یسیرا خسیسها (القطریة) زجریه وزننده یمامه‌ده بر ناحیه آدیدر (قطرونیه) قافك فتحی و یانك تخفیفیله‌ده روم اولکه‌سنده بر بلده آدیدر (قطابر) علابط وزننده یمنده بر موضع آدیدر (الاقطعرار) اقشعرار وزننده (والاقعطرار) عینك تقدیمیله یورلمقدن ناشی صولق کسلمك معناسنه‌در یقال اقطعر الفرس واقطعر اذا انقطع نفسه من بهر (القطمیر والقطمار) قافلرك کسریله خرما چکردکنده اولان خلقی یاریغه دینور علی قول چکردکنك قبوغنه یاخود چکردکله خرما بیننده اولان انجه زاره یاخود چکردکك ظهرنده اولان انجه اثر ونکته‌یه دینورکه خرما اندن بتر وقطمیر اصحاب کهف حضراتنك کلبلرینك اسمیدر ابن کثیردن کلب مزبورك اسمی قطمور اولدیغی منقولدر عصفور وزننده وجوهری ترکیب مرقوم ذیلنده قطر ماده‌سنی ثبت ایلکله نامناسبدر بلکه صواب اولان قسر ماده‌سی ذیلنده ذکر اولنمقدر (القعر) قافك فتحی وعینك سکونیله هر شیئك اقصاسنه یعنی نهایت اسفلنه دینورکه فارسیده بن وترکیده دیب ودرین تعبیر اولنور قوینك ودکزك دیبلری کبی جمعی قعوردر تقول انتهیت قعر البئر ای اقصاها وقعر مصدر اولور برنسنه‌نك دیبنه ایرشمك علی قول درین ایلك معناسنه یقال قعر البئر قعرا من الباب الثالث اذا انتهی الی قعرها اوعمقها وقابده اولان شیئك مجموعنی ایچمك معناسنه‌درکه سومورمك ودیب کوستورمك تعبیر اولنور یقال قعر الاناء اذا شرب ما فیه وطعامی تابك دبندن اکل ایلك معناسنه‌درکه اکال آدملر یاغلوجه یری اولمغله اوراسنه صالدررلر یقال قعر الثریدة اذا اکلها من قعرها ویره چالمق معناسنه‌در یقال قعره اذاصرعه وآغاجی دبندن کسمك معناسنه مستعملدر یقال قعر النخلة اذا قطعها من اصلها وحیوان غیر تام الخلقه یاوری دوشورمك معناسنه‌در یقال قعرت الشاة اذا القت مافی بطنها لغیر تمام وقعر قواطه‌یه اطلاق اولنور جفنه معناسنه وقعر وقعره تمره وزننده شول‌دره طرزنده یره اطلاق اولنورکه زمیندن آیریلوب آچلمغله انوب چیقمسی یك دشوار اوله وقعر بلد معناسنه مستعملدر یقال مافی هذ القعر مثله ای البلد (القعیر) امیر وزننده (والقعور) صبور وزننده پك درین شیئه دینور یقال واد قعیر وقعور ای بعیدالقعر (القعارة) جساره وزننده درین اولمق معناسنه‌در یقال قعر الماء قعارة من الباب الخامس اذا کان قعیرا (الاقعار) همزه‌نك کسریله درین ایلك معناسنه‌در یقال اقعر البئر اذا جعل لها قعرا (التقعیر)

تفعیل وزننده سوالی آوردن بوده رق بوقارمدن جفارار هینده تکلم ایتمك معناسنه‌در یقال فهر فی کلامه اذا تشدق وتکلم باقصی فمه امهات سازده قعر فی کلامه اذا اخرجه من قعر حلقه کما یقال شدق فی کلامه اذا اخرج من شدقه عبارتیله مرسوم اولمغله مؤلف بوراده تشدق دخی مزج ایتشدر تشدق ایسه تقعیره ملایم دکلدر وبو رسمه تکلم بعض کسه‌ده خلق اولنور و بعضلر متکلم بکنمکله فضولانه اول کونه تکلف و ادا ایله تکلم ایدرلر وبو معنا معنوی دخی اولنورکه کلامی پك غور و دقیقه جهتیله تکلم ایتمکدن عبارتدر سوزده پك درین کیتدی تعبیری رازده‌در وتقعیر حیفرمق معناسنه‌در یقال قعر الرجل اذا صاح (التقعر) تفعل وزننده تقعیر ایله معنای اولنده مرادفدر یقال تقعر فی کلامه یعنی قعر (القیعر) حیدر وزننده (والقیعار) بیطار وزننده (والمقعار) مکثار وزننده کلامی وجه مذکور اوزره تشدق وتقعیر ایله تکلم ایدر اولان آدمه دینور ومقعار واسع اولوب دیبی درین وچقور قابه دینور یقال قعب مقعار ای واسع بعید القعر (القعران) سکران وزننده سنه دینده اولان قابه دینور یقال اناء قعران اذا کان فی قعره شیء اساسده اذا کان الشیء فی قعره کما تقول قربان اذا کان قریبا من الملء عبارتیله مرسومدر (القعرة) فرحه وزننده (والقعری) سکری وزننده ایچنده دیبی ستر ایده‌جك نسنه اولان قابه دینور یقال قصعة قعرة وقعری اذا کان فیها مایغطی قعرها وقعره فرحه وزننده وقعیره شریفه وزننده شول خاتونه اطلاق اولنورکه شهوتی کیج کلور اوله علی قول شهوتنی فرجنك قعرنده بولور اوله یعنی آلت تا فرجنك دبنه طیامدقجه شهوتی هیجان ایتز اوله یاخود جماعده افراط ومبالغه‌یه خواهشکر اوله یقال امرأة قعرة وقعیرة اذا کانت بعیدة الشهوة او التی تجد الغلمة فی قعر فرجها اوالتی ترید المبالغة (القعرة) تمره وغرفه وزنلرنده برقابك ایچنده دیبی اورته‌جك قدر اولان شیئه دینور (وقعره) تمره وزننده زمیندن آیرلمش دره کبی یره دینورکه هبوط و صعودی مشکل اوله (الانقعار) انفعال وزننده بر نسنه دیندن قوپوب دوشمك معناسنه‌در یقال قعر النخلة فانقعرت ای قطعها من اصلها فسقطت وانجعفت (القعراء) صحراء وزننده برموضع آدیدر (بنوالمقعار) مکثار وزننده بر بطن اسمیدر (القعر) فتحتیله عقل وهوش معناسنه مستعملدر یقال فلان بعید القعر وفلان مافیه قعر ای عقل (القعور) تنور وزننده پك درین قویی‌یه دینور یقال فی البادیة قعور ای بئر عمیقة (قعار) غراب وزننده برطاغك آدیدر (القعرة) غرفه وزننده چقوریره دینور (قعیر) زبیر وزننده بررجل آدیدر (القعبری) جعبری وزننده شدید وبخیل وبدخوی آدمه دینور علی قول اهل وعیالنه یاخود همدم واصحابنه شدت اوزره اولان بد معامله کسیه دینور یقال هو

قعبری ای شدید بخیل سیّ الخلق او الشدید علی اهله اوصاحبه اوعشیرته (قعبر) قنفذ وزننده اسامیدندر علیم بن قعبر تابعیندندرکه سلمان حضرتلرندن روایت ایلمشدر بونی بعضلر قعیر ایله که قعر مصغریدر ضبط ایلمکله تصحیف ایلمشدر (القعثرة) ثای مثلثه ایله دحرجه وزننده برنسنه‌یی کوکندن چکوب قوپرمق معناسنه‌در یقال قعثر الشیٔ اذا اقتلعه من اصله (القعسری) جعفری وزننده ایری کوده‌لو تند وشدید حیوانه دینور وال دکرمنك صاپنه دینور (القعسر) جعفر وزننده بودخی ایری کوده‌لو یاوز وشدید حیوانه دینور وقدیم اولان شیئه دینور یقال مکان قعسر ای قدیم وابتدا چقان خرده قاونه دینورکه دولك تعبیر اولنور (القعسرة) دحرجه وزننده برنسنه‌یه کوج یتوب اکا غالب اولمق معناسنه‌در یقال قعسر علیه اذا تقوی و صلب وشدید اولمق معناسنه‌در یقال قعسر الشیٔ اذا صلب و اشتد (الاقعنصار) احرنجام وزننده یره طوغری چکیلوب سینمك معناسنه‌در یقال اقعنصر الرجل اذا تقاصر الی الارض (القعطرة) دحرجه وزننده یره چالمق معناسنه‌در یقال قعطره اذا صرعه و باغ وبند مقوله‌سنی پکشدیروب محکم قیلمق معناسنه‌در یقال قعطره اذا اوثقه وطولدرمق معناسنه‌در یقال قعطر الاناء اذاملأه (الاقعطرار) اقطعرار وزننده ومراد فیدرکه ذکر اولندی یقال اقعطر الرجل بمعنی اقطعر (القفر) جفر وزننده (والقفرة) تمره وزننده (والمقفار) معیار وزننده خالی ارضه یعنی اوتسز وصوسز قیر وخالی یره دینور قفرك جمعی قفاردر قافك کسریله وقفوردر وقفر قاتقسز اتمکه وصف اولور کما سیذکر وقفر مصدر اولور برآدمك ایزنه اویوب آردنجه کتمك معناسنه‌در یقال قفر الاثر قفرا من الباب الاول اذا اقتفاه وتبعه و قفر شول اکوز طانه‌سنه دینورکه چفته قوشولمق ایچون اناسندن عزل وتفریق اولنمش اوله (الاقفار) همزه‌نك کسریله بریر قیر اولمق معناسنه‌در یقال اقفر المکان اذا خلا یعنی من الماء والکلأ والناس وبر آدم اهل و عیالندن آیریلوب یالکزجه قالمق معناسنه‌در یقال اقفر الرجل اذا خلا من اهله ای انفرد عنهم وبقی وحده وبرآدمك یاننده قوت وغداسی توکنوب آج قالمق معناسنه‌در یقال اقفر الرجل اذا ذهب طعامه وجاع وبرمحلی اسسز خالی بولمق معناسنه‌در تقول اقفرت البلد اذا وجدته قفرا ای خالیا عن الناس (القفر) فتحتینله برآدمك مالی توکنمك درجه‌سنده آزالمق معناسنه‌در یقال قفر ماله قفرا من الباب الرابع اذا قل وطعام قاتقسز اولمق معناسنه‌در یقال قفر الطعام اذا صار قفارا ای بلا ادم وقفر صاچه وقیله دینور (القفر) کتف وزننده کوده‌سنك قیللری آز اولان آدمه دینور یقال رجل قفر ای قلیل القفر ای الشعر وشول قورده دینورکه ارض قفرده ایوا ایدر اوله (القفار) سحاب وزننده شول قاوده دینورکه اکا آخر

سنه داخل اولمه یقال سویق قفر ای غیر ملتوت یعنی بالادم و قتغمز انسانه دینور
شکه قفر دخی دینور یقال خبز قفر وقفار ای غیر مأدوم وقفار حفقد بن عامر
نام شخصک لقبیدر بو کیمسه تزویج ایدوب همان نامی کتف ولن ایله مساووب قیون
ویکی ودوه قسمی ذبح ایلمسکله قفار ایله تلقب ایلدیلر (التقفیر) تفعیل وزننده
طبراق وسائر نسنه‌یی دیکمک معناسنه‌در یقال قفر التراب وغیره اذا جمعه
(القفیر) امیر وزننده زنبیله دینور که نسنه طاشیرلر و قتغمز پیمانه‌که دینور تقول
اطعمنا قفیرا ای طعاما غیر مأدوم ویوک سپنه دینور وعقرب قبیله‌سی اراضیده بر صو
آدیدر که شام بولنده واقعدر (الاقتفار) افتعال وزننده (والتقفر) تفعل وزننده
برآدمک ایزینه اویوب کتمک معناسنه‌در کرک حسی وکرک معنوی اولسون یقال
اقتفر اثره وتقفره اذا اقتفاه وتبعه واقتفار کمکده اولان اتک مجموعنی کمیروب اکل
ایتمک معناسنه‌در یقال اقتفر العظم ای تعرقه (القفور) تنور وزننده خرما چچکلک
قبوغنه دینور وبر اوت آدیدر که بغرتلق قوشی اوتلار (القافور) کافور وزننده
قفور ایله معنای اولده مرادفدر (قفیره) جهینه وزننده فرزدق نام شاعرک والده‌سی
اسمیدر (القفاخری) خان معجمه ایله علابطی وزننده (والقفاخر) یامزایری
جثه‌لو تومند آدمه دینور وقفاخری مطلقا نوعی ایچره فایق وممتاز اولان شیئه
دینور یقال شیء قفاخری ای فائق فی نوعه واتنه طلو بدنی ترونازک آدمه دینور
(القفاخریة) بدیله وعظیمه خاتونه دینور (القفاخرة) علابطه وزننده حلقت
واندامی خوب خاتونه دینور یقال امرأة قفاخرة ای الحسنة الخلق (القفخر)
جردحل وزننده بودنجی ایری جثه‌لو آدمه دینور وحصیر اوتی دیدکلری نباتک کوکنه
دینور (القفندر) سمندر وزننده بدمنظر وزشت چهره آدمه دینور وشدید الرأس
آدمه دینور وصغیر الرأس آدمه دینور وایری ایاقلو آدمه دینور و طقناز بودوره
دینور وبیاض بکزلو آدمه دینور (القمرة) حمره وزننده الواندن شول رنکه دینور که
بشـه مائل اولهکه هوایی رنك اولور علی قول بولانقسی اقلغه دینورکه کومشی
وشکر رنك اوله‌جقدر یقال فی لونه قمرة ای لون الی الخضرة اوبیاض فیه کدرة
(الاقمر) احمر وزننده آندن وصفدر یقال حمار اقمر واتان قمراء واقمر ماه پیکر اولان
چهره‌یه دینور یقال وجه اقمر ای مشبه بالقمر وآق نسنه‌یه دینور یقال شیء اقمر ای
ابیض (القمراء) حمراء وزننده اقمرک مؤنثیدر وآیك آیدنلغنه دینور تقول قعدنا فی القمراء
وهذه لیلة القمراء ای ضوء القمر وقمراء برقوش آدیدر ومهتاب کیجه‌یه دینور یقال
لیلة قمراء ای فیها القمر (القمر) فتحتینله آیه دینور ماه معناسنه اوچنجی کیجه‌دن محاقه قدر
اطلاق اولنور اوچنه قدر هلال دینور (المقمرة) محسنه وزننده (والمقمر) محسن
(والقمرة) فرحه وزننده بونلر ده مهتاب کیجه‌یه دینور یقال لیلة مقمرة ومقمر وقمرة

اذا كان فيها القمر (الاقمار) همزه‌نك كسريله آيك طلوعنه منتظر اولمق معناسنه‌در يقال اقمر الرجل اذا ارتقب الى طلوع القمر وميوه قسمى وقت معهودنده كالنى بولميوب صوغوق دوشنجه قدر قالمق معناسنه‌در يقال اقمر الثمر اذا تأخر اينامه حتى يدركه البرد ودابه قسمى اوتى فراوان علفزاره اوغرامق معناسنه‌در يقال اقمرت الابل اذا وقعت فى كلأ كثير (التقمر) تفعل وزننده ارسلان قسمى مهتاب كيجه‌ده شكار طلبنده اولمق معناسنه‌در يقال تقمر الاسد اذا طلب الصيد فى القمراء آهو قسمنك مهتابده كوزلرى قاشور اولمغله صيادلر وسائر وحوش مهتابلرده انلرك صيدى قيدنده اولملريله ارسلانه تخصيص ناموجهدر بلكه عموم اوزره‌در وتقمر برخاتونى خدعه ايله دوباره‌يه كتورمك على قول مهتابده آنكله جماع ايلمك معناسنه‌در يقال تقمر المرأة اذا اختدعها وابتنى عليها فى القمراء وبرآدمله قمار اوينامق معناسنه‌در يقال تقمره اذا قامره كاسيذكر وتزوج ايلمك معناسنه‌در يقال تقمر المرأة اذا تزوجها (القمر) فتحتينله آيه دينوركه ذكر اولندى فى الاصل مصدردر بياض معناسنه كذلك مصدر اولور قربه‌نك بشره‌سندن ايچ طرفنك دريسى آچغه چقمق معناسنه‌دركه مهتاب تأثيريله چوريمكله محترق اولمش هيئتده اولوب خارجيله داخلى بيننده صيرلمش كبى وهن ونزارلق عارض اولور يقال قمر السقاء قمرا من الباب الرابع اذا بانت ادمته من بشرته وقاره باقمقدن كوزقرارمق معناسنه‌در يقال قمر الرجل اذا تحير بصره من الثلج ومهتابده اويوميوب اويانق طورمق معناسنه‌در يقال قمر الرجل اذا ارق فلم ينم فى القمر ودوه صويه قانمق معناسنه‌در يقال قمرت الابل اذا رويت من الماء وصووچاير وسائر نسنه فراوان اولمق معناسنه‌در يقال قمر الماء والكلأ وغيرهما اذا كثر (القمر) كتف وزننده چوق نسنه‌يه دينور يقال ماء قمر اى كثير (المقامرة) مفاعله‌وزننده (والقمار) قتال وزننده كاغداويونى كبى ايكى طرفلو بحثله اويون اويناشمق معناسنه‌دركه قمار اوينامق تعبير اولنور وباب مغالبه‌ده استعمال اولنور يقال قامره مقامرة وقمارا فقمره اى راهنه فغلبه قمار فى الاصل مصدراولوب بعده وجه مذكوراوزره اولان لعبه اطلاق اولندى (التقامر) تفاعل وزننده قماراويناشمق معناسنه‌در وبوخدعه معناسندن مأخوذدر يقال تقامروا اذا تراهنوا (القمير) امير وزننده برآدم ايله قمار اوينيان كمسه‌يه دينوركه احدهما آخرك قميريدر يقال فلان قميرك اى مقامرك جمعى اقماردر وقمير بنت عمرومسروق بن الاجدع نام كمسه‌نك زوجه‌سى اسميدر (القمر) امر وزننده قمار اوينامق معناسنه‌در يقال قمر الرجل قمرا من الباب الثانى بمعنى قامر (القمرية) كرديه وزننده حمامه قسمندن برنوع اسميدركه قومرى تعبير اولنان معروف قوشدر ايكى كونه اولور برى صاروية مائل .وبريسى بياض اولوركه صوت حزين ايله اوترحق قرأن تعبير اولنور جمعى قمارى كلور قافك فتحى ورانك كسريله لاينصرف‌در وقمر كلور قافك ضميله وعندالبعض ديشيسنه قمريه واركگنه

صاف حریر بودرکه اوکا صبغه معصفر دینلور صاف حریر زکیده قوسقووق دیدکلری بیاض
قوشدرکه بو دخی اوکا صبغه معصفر دیمکدر موجعنده باشجه‌لره تلوب قوسقووق دیدیلر
اوزره شارح دیرکه قرق نفسنی قره مسودرکه ذکر اولنان قوشلرك وجدن عبارتدر
یاخود اقرادن جمع اولان قره نسنه یاخود قریدن جمعدر روم ورومی وزنج وزنجی
کبی وکتب تواریخده ذکری آتی جبل قره منسوب اولوب منشأی اورادن وسالا
آمده کثیر اولمق اوزره مرسومدر (القمار) معمار وزننده قورعی آق اولان خرما
آغاجنه دینور یقال نخلة قمارای بیضاء البسر (القمور) شرو کریهه‌یه اطلاق اولنور
ومنه المثل * وضعت یدی بین احدی مقمورتین * ای بین احدی شرتین (بوقر) قنفذ یه
مهر قبیله‌سندن بر جماعت آدیدر (ذنب القمر) یمن مجمعه‌نك ضمیله یمنده قمار ایله شحر
بینده بر موضعدر (بوقیر) زبیر وزننده بر بطن در (قار) قطام وزننده بر موضع آدیدرکه
عود قماری اورایه منسوبدر کتب جغرافیاده مشروح اولدیغی اوزره هندستانده
بر بلده‌در عود آغاجی کسلدکدنصکره صفت مخصوصه ایله متصف اولنجه قدر زمینده
دفن ایدرلر و طبراقده حددن زیاده طورانی سست وخفیف ومنتشر اولور وعود
قماری که شهر مرقومده حاصل اولور دفن اولنمغه محتاج دکلدر عنبر اشهب ومرغ
طاوس دخی اول شهردن مجلوب اولور (قرالمقنع) اثر المصنع وزننده شول ای
صورتی ایدی که بعض کونه حیله و نیرنکله مقنع دیدکلری کسه جوهواده اظهار
ایتمشیدی یاخود زیبق ایله ترتیب ایلدیکی صورتك عکس شعاعی ایدی بونك تفصیلی
بودرکه مزبور مقنع که اسمی حکیم بن عطا یاخود نور بن عمیره ایدی مهدیٔ عباسی
خلافتی زمانده ماوراء النهرده نواحیٔ سغد وایلاقده ظهور ایدوب حلول وتناسخ
اعتقادنده اولمغله ادعای الوهیت ایلدی فن سحر ونیرنجاتده مهارتی اولمغله قومی انکا
اتباع وعبادت ایلدیلر واعلاء کلمه‌سنه باجمله جانلرنی فدا ایلدیلر ایدی سمرقند ایله
تاشکند اراسنده سیام نام طاغك دامنده واقع نخشب نام چاهدن شعبده ونیرنکله
بر آی صورتی اظهار ایلدی ماه آسمان غائب اولدقده اول طاغك اکسه‌سندن نمایان
اولوب هر طرفدن درت فرسخ یره قدر پرتوافشان اولور ایدی آنك مادۀ اعظمی
زیبق ایدی اون درت سنه مدت بو منوال اوزره فساد وشوکت اوزره اولوب ورفته
رفته متزاید اولدی تاکه ایکیوز التمش تاریخنده مهدی خلیفه مسفورك ازاله‌سنه
عزیمت ایدوب باندفعات محاربه وقوعندنصکره مقهور اوله‌جغنی تیقن ایدیجك بر بیوك
قزغانده قطران قینادوب کندیسنی ایچنه القا ایتمکله درحال طوز کبی اریوب محو
ومضمحل اولدی بغایت بدچهره ویك چشم اولمغله چهره‌سنی قناع یعنی نقابله تستر
ایلدیکندن مقنع ایله ملقب اولمشیدی (قمر) قافك ضمیله زنکبار بلادینك وراسنده
بر موضع آدیدر ورق قماری دیدکلری دارو آندن جلب اولنور واول حریفیلو

طيب الطعم بر ورقدر ورق مزبور تانبول تعبير اولنان نباتك يپراغى اوله‌جقدر
صرمشق يپراغنه شبيه وتدويره مائل وطعمى قرنفله قريبدر وذكر اولنان قرنام
موضعك طاغلرينه جبال قرديرلر خط استواوراسنده‌در نهرنيلك منبعى اوراده‌در
(القمدر) جعفر وزننده اوزون شيئه دينور طويل معناسنه (القمطر) سجل
وزننده ايرى كوده‌لو قوى وتوانا اولان اركك دوه‌يه دينور وبودور آدمه دينور
وكتاب وقايه‌سنه دينوركه ايچنده كتاب حفظ اولنه‌جق ظرفدر محفظه دخى دينور
نته‌كه اشبو ليس بعلم مايعى القمطر ٭ مالعلم الاماوعى الصدر ٭ بيتنده واقع اولمشدر
تشديد ميمله قطر جائز دكلدر وقطر محبوس اياغنه اوريلان طومرغه دينور وقطر
الرجل شول كوپكه وصف اولوركه انجكلرى اكرى اولمغله ياغلو كبى اولديغندن
سرعتله سكردەمز اوله يقال كلب قطر الرجل اذا كان به عتال من اعوجاج ساقيه
(القمطرى) زبعرى وزننده بودخى بودور آدمه دينور واياقلرى قاوشديروب
بركدره‌رك يورويشه دينور يقال يمشى القمطرى وهى مشية فى اجتماع (القمطرة)
سجله وزننده بودخى كتاب محفظه‌سنه دينور (القماطر) علابط وزننده پنيرمايه‌سى
تأثيريله سودك طعمنده اولان دادسزلق كيفيتنه دينور يقال اخذاللبن قاطراى خبث
يأخذه من الانفحة وقاطر سخت وشديد نسنه‌يه دينور قطرير كبى كما سيذكر
(القمطرة) دحرجه وزننده سودك طعمى پنيرمايه‌سى تأثيريله دادسز اولمق معناسنه‌در
يقال قطر اللبن على بناء المجهول اذا خبث بماخذه من الانفحة وبركمك معناسنه‌در
يقال قطر الشئ على بناء المعلوم اذا اجتمع وجماع ايلمك معناسنه‌در يقال قطر الجارية
اذا جامعها وقربه‌نك آغزنى باغله بغلمق معناسنه‌در يقال قطر القربة اذا شدها بالوكاء
(القمطرير) زمهرير وزننده سخت وشديد اولان شيئه دينور يقال يوم قاطر وقطرير اى
شديد (الاقطرار) اقشعرار وزننده برنسنه پك شدت بولمق معناسنه‌در يقال اقطر
اليوم اذا اشتدوعقرب قسمى بوزيلوب قويروغنى قيورمق معناسنه‌در يقال اقطرت
العقرب اذا اجتمعت وعطفت ذنبها جوهرى وهمندن ناشى اشبو قطر ماده‌سنى قطمر
عقبنده ذكر ايلمشدر (ألقنور) قافك ونونك وواو مشدده‌نك فتحيله هبخ وزننده ايرى
باشلو انسان وحيوانه دينور وسركش چتين خويلو شراستلو انسانه وحيوانه
دينور (القنور) سنور وزننده كوله‌يه دينور عبد معناسنه واوزون شيئه دينور
طويل معناسنه (القنور) تنور وزننده باديه‌ده بر طوزله آديدركه طوزى بغايت
اعلا اولور (المقنر) محدث وزننده (والمقنور) اسم فاعل بنيه‌سيله ايرى كوده‌لو
اولوب اندامى تصلق وناز يبا آدمه دينور ويا قشقسز تصلق صارق صاريور اولان
آدمه دينور يقال رجل مقنر ومقنور اى ضخم سمج وكذا معتم عمامة جافية
وعبدالرحيم بن احمد القنارى كه شدادى وزننده‌در محدثدر (القنبير) عفريت وزننده

(والقبير) قنبيط وزننده بر اوت آديدر (القبيرة) قنفذه وزننده طاوقلق نسبتنده اولان بر جنس بجوندر (القبرّاية) قنفذانيه وزننده بجدسى بر چاقو طاوقلق دينور يقال دجاجة قبرّاية اذا كانت على رأسها قبرة (القفارى) قافك ضمى وبائك و رانك فتحيله بغدادلو اميد بولات اسمه اشد شبيه بر مقدار آجى وحدتلى بر قارش قدر وساق انجه و چچكى آق و سرزه ونعمى نحودقدر خلاف ايچره اولور تركجده آرميد بارى ونفس وسلوكلى نجاردبار جمله سير و آندن اقدم ظهور ايدر اومى قسمى بولندن بك سوشلولو وبادبق بار (قنبر) عنبر وزننده اسامدندر جوهرى بوك وهمنه مبنى قنبر ماده‌سنده ذكر ايلمدى وقنبر امام على كرم الله وجهه حضرتلرينك كوله‌سى اسميدر محدثيندن عباس بن حسن واحمد بن بشر القنبريان انكا منسوبلردر (القنبز) عنتز وزننده قصه انسيه دينور (القنثر) ثاى مثلثه ايله قنتر وزننده و مرادفيدر (القنجور) زنبور وزننده باشى كوچك وعقلى ضعيف آدمه دينور يقال رجل قنجور اى الصغير الرأس الضعيف العقل (القنخر) نون مشدده وخاى معجمه ايله جردحل وزننده بورونلرينك دلكلرى وآغزى واسع اولوب وشديد الصوت اولان آدمه دينور وشول كسيه دينوركه باشى بغايت صلب وسخت اولمغله قوح كبى سوسنوب طوقشور اوله يقال رجل قنخراى الواسع المنخرين والفم الشديد الصوت وكذا الصلب الرأس الباقى على النطاح وشول قيا طرزنده طاغ پارچه‌سنه دينوركه ضخامتيه سندن آيريلوب انمش اوله لكن قيا كبى سخت اولميوب كوشكجه اوله وعظيم الجثه آدمه دينور (القناخر) علابط وزننده بو دخى عظيم الجثه آدمه دينور (القنخرة) زبرجه وزننده (والقنخور) زنبور وزننده صخرة عظيمه‌يه دينور (القندفير) زنجبيل وزننده پك قوجه قارى‌يه دينور وبو كنده بير فارسى معربيدر (القنفسر) سينله تدحرج وزننده انسانك پك بير اولوب عروق و اعصابنه وهن تام كلكله بل بوكيلوب كرپى كبى وجودى بوزيلوب طوبلنمق معناسنه‌در يقال تقنفس الرجل اذا شاخ و تقبض وعسا (القنفسرة) دحرجه وزننده انسانك پيرلك ياخود زمانك محن وشدائدى بلنى بوكوب سنجاج بوجكى كبى درطوب قنق معناسنه‌در يقال قنفرته السن او الشدائد اذا شيبته وجعلته متقنفسرا (القنفسر) جعفر وزننده (والقنفسرى) جعفرى وزننده (والقنفسر) جردحل وزننده پك بير وساخورده آدمه دينور وقديم اولان شيئه اطلاق اولنور (قنسرين) قافك كسرى ونون مشدده‌نك فتحيله (وقنسرون) واو ايله ونونلرينك كسريله زبانزده‌در شام اولكه‌سنده بر ايالت آديدر نسبتنده قنسرى وقنسر بنى دينور شارح ديركه بونلرك اعرابلرى فلسطين ونصيبين لفظلرينك اعرابلرى كبيدر (القناسر) علابط وزننده سخت وشديد اولان شيئه دينور جوهرى اشبو قنسرين ماده‌سنى وهمنه مبنى قنسر ذيلنده ذكر

ایلشدر (القنشورة) شـین معجمه ایله خرنوبه وزننده اصلا حیض کورمز اولان
خاتونه دینور وبو قنشـور لفظندن مصحف د کلدر یقال هی قنشورة ای لاتحیض
(القناصر) علابط وزننده سخت وشدید نسنه‌یه دینور یقال شیٔ قناصر ای شدید
(قناصرین) قافك ضمیله شـامده بر موضع آدیدر (القنصعر) جرد حل وزننده
بیونی قصه وارقه‌سی قنبور کبی طوپاج و کوتوز اولان آدمه دینور قبلوبغه کبی
یقال هو قنصعر ای قصیر العنق والظهر المکتل (القنطعر) جردحل وزننده ادویه
قسمندن بر نوع آغاج پاره‌سنك اسمیدر که جسمی متخلخل و آجی بقله وجهود بقله‌سی
دیدکلری بقله‌نك مقشرینه شبیه اولور مقوی معده ومفتح سده‌در (القنطرة) قافك
وطانك فتحیله کوپری‌یه دینور جسر معناسنه تقول مررنا علی القنطرة ای الجسر
شارح دیرکه مشهوری جسر اعمدر وقنطره کر اوزره مبنی اولان کوپری‌یه مخصوصدر
وز مخشری جسری صغیر ایله وقنطره‌یی کبیر ایله بیان ایلمشدر وقنطره مرتفع بنایه
دینور (قنطرة اربك) همزه‌نك فتحیله خوزستان اعمالندن بر قریه‌در (قنطرة البردان)
بانك ورانك فتحیله بغدادده بر محله‌در شـیوخ امام بخاریدن علی بن داود التمیمی
القنطری اورادندر (قنطرة خرذاذ) خای معجمه‌نك ضمیله سمرقندده ایدج ایله رباط
نام محل بیننده بر کوپریدر که عجایب دنیادندر طولی بیك ذراع وارتفاعی یوز اللی
ذراع مقداریدر واکثری قورشون ودمور ایله بری برینه کلیدلنه‌رك بنا اونمشدر
وخرذاذ ملوك سالفهٔ ایراندن اردشـیرك مادری اسمیدر مزبور کپری آنك بنا
کرده‌سیدر (قنطرة السیف) سینك کسریله اندلسده بر موضعدر محمد بن احمد ابن
مسعود المالکی القنطری اورادندر (قنطرة بنی زریق) زبیر وزننده (وقنطرة الشول)
شینك فتحیله (وقنطرة) المعیدی بغدادده بر کوپری آدیدر (رأس القنطره) سمرقند
اعمالـندن بر قریه‌در اعلامدن جعفر بن الصادق بن الجنیـد القنطری اورادندر
و نیسابورده بر محله آدیدر محدثیندن حسن بن محمد بن سـنان القنطری اورادندر
(القناطر) قافك فتحیله کوفه‌یه قریب بر موضع آدیدر حذیفة بن الیمان رضی الله
عنه اورایه قونمغله کندیسـنه اضافتله قناطر حذیفه برله متعارف اولدی وقناطر
سواد بغدادده بر موضعدر نعمان بن المنذر بنا ایلمشدر و اصفهانده بر موضع یاخود
بر محله آدیدر احمد بن عبدالله بن اسحق القناطری اورادندر واندلس اولکه‌سنده
بر بلده آدیدر احمد بن سـعید بن علی القناطری اورادندر (القنطرة) دحرجـه
وزننده بدویلکی یعنی صحراده خوش نشینلکی ترك ایدوب شهرده یاخود قریه‌ده اقامتله
حضری اولمق معناسـنه‌در یقال قنطر فلان اذا اقام الامصار والقری وترك البدو
وقنطار ایله مالدار مالك اولمق معناسـنه‌در یقال قنطر الرجل اذا ملك مالا بالقنطار
وجماع ایلك معناسنه‌در یقال قنطر الجاریة اذا نکحها وبر یرده کپری کبی مدت

مرجه القوب قاتی معناسنه‌در تقول قنطر فلان علينا اى طول واقام لايبرح
(القنطار) قافك كسريله ثروت عظيمه‌يه دينوركه تعبير اولنور وقنطار اوزانه‌در
قرق اوقيه آلتون وزننده دينور على قول بيك ايكيوز عدد دينار ياخود بيك ايكيوز
اوقيه آلتون ياخود يتمش بيك دينار ياخود سكسان بيك درهم ياخود يوز رطل
آلتون ياخود اول مقدار كومش ياخود بيك دينار ياخود بر اوكوز درسيسنك مملوسى
آلتون ياخود كومشه اطلاق اولنور شارح ديركه راغبك بيانه كوره قنطار
قنطره‌دن مأخوذدر اسانه كويا كه مدار عبور حيات اوله‌حق مقدار ماله اطلاق
اولنور. اوت ايسه امر اضافيدر غنا كبى بعض ارباب قناعت قليل ايله مستغنى اولور
وبعض اصحاب حرص كثير ايله‌ده مستغنى اولمز آنكچون حد وتعريفى خصوصنده
اختلاف ايلديلر انتهى (المقنطر) اسم مفعول بنيه‌سيله مكمل معناسنه مستعملدر
(القنطر) زبرج وزننده دبسى اسميدركه آلا فاخته وقوسنوق تعبير اولنان قوشدر
وقنطر وقنطير قنفير وزننده آفت وداهيه‌يه دينور (بنو قنطوراء) قافك فتحيله
ترك طائفه‌سنه على قول سودان يعنى زنكى قومنه اطلاق اولنور وعندالبعض
قنطوراء ابراهيم الخليل على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك بر جاريه‌لرى اسميدركه
ترك طائفه‌سى آنك نسلندن منشعب اولديلر مترجم ديركه ترك طائفه‌سى جميع تواريخده
حضرت نوح اولادندن اولمق اوزره مرسوم اولنغله اول قولك قول مزبورى اغربدر
ومنه حديث حذيفة [يوشك بنو قنطوراء ان يخرجوا اهل العراق من عراقهم
كانى بهم خزر العيون خنس الانوف عراض الوجوه] اهل تحقيقك بيانلرينه كوره بنو
قنطوراء تتار ومغول طائفه‌سيدر ترك اوله‌حقدر صفت مزبوره اوزره‌درلر
جنكيزيدن هلاكو خان ايله عراقه استيلا ايلدكلرى مشهوردر ترك بن يافث
نسلندندر (القنعار) سنجار وزننده سموز وبيوك طاغ كچيسنه دينور (القنغر) غين
معجمه ايله جعفر وزننده بر شجر آديدركه كبر اغاجنه شبيه واغاجى آندن قالين اولور
دوه قسمى اكلنه بك حريص اولور (القنفر) فايله جعفر وزننده آلت تناسله دينور
(القنفير) قنديل وزننده (والقنافر) علابط وزننده بودور آدمه دينور (القنفور)
زنبور وزننده دبرك دليكنه دينور ثقب الفقحه معناسنه (القنهور) سمندل وزننده
شول اوزون آدمه دينوركه جلادتى مدخول يعنى كوشكلك ايله معيوب اوله على
قول ضعيف وجبان اولان كمسه‌يه دينور يقال رجل قنهور اى طويل مدخول الجلد
او الخوار الضعيف (القور) جوز وزننده بر كمسه اياغنك سسى ايشيدلمامك ايچون
ايقلرينك اوجلرى بصه‌رق يورمك معناسنه‌در يقال قار الرجل يقور قورا اذا امشى
على اطراف قدميه لئلا يسمع صوتهما وصياد صيد ايچون منصوبه قورمق معناسنه‌در
يقال قار الصائد الصيد اذا ختله وبر نسنه‌يى اورته‌سندن دكرمى اوله‌رق اويه‌رق

کسمك معناسنه‌در قرپوزك ابتدا باشندن د کرمیجه کسمك کبی یقال قار الشیٔ اذا قطعه من وسطه خرقا مستدیرا وختان ایلك معناسنه مستعملدر یقال قار المرأة اذا ختنها وقورتازه بوقدن بوکلمش ایو و کوزل ایپه واورغانه دینور وتازه بوغه دینور علی قول سنه‌سنده ذرع اولنمش اولان بوغه دینور (التقویر) تفعیل وزننده بو دخی بر نسنه‌یی وسطندن د کرمیجه اویوب کسمك معناسنه‌در قرپوزك باشنی د کرمی کسمك کبی و کوملك یقاسنی اویوب د کرمی چقارمق کبی یقال قور الشیٔ اذا قطعه من وسطه خرقا مستدیرا ومنه قورالجیب (الاقتیار والاقتوار) افتعال وزننده تقویر معناسنه‌در یقال اقتاره واقتوره بمعنی قوره ومحتاج اولمق معناسنه‌در یقال اقتارالرجل اذا احتاج (القارة) شول کوچك طاغه دینورکه سائر طاغلردن منقطع ومنفرد اوله علی‌قول صخرهٔ عظیمه‌یه دینور یاخود قره طاشلق یره یاخود سیاه قیایه دینور جمعی قارات کلور وقار کلورکه جمع جنسیدر وقور کلور قافك ضمیله وقیران کلور جیران کبی ودیشی آیویه دینور دبه معناسنه وبرقبیله آدیدرکه بالجمله تیراندازلردر ومنه المثل* قدانصف القارة من راماها* شارحك بیاننه کوره اصلی بودرکه قاره قبیله‌سندن برآدم اسد قبیله‌سندن برکسه‌یه مصادف اولوب بینلرنده مبارزته دائر مناسبت آچلمغله قاری اسدی‌یه دیدیکه سنکله مبارزت امتحان ایدەلم اکر مرادایدرسك اوق یاریشه‌لم یاخود کورش طوتالم یاخود مسابقه ایدەلم اسدی اوق یارشمغی اختیارایلدکده مردقاری تیراندازلغنه اعتناء واعتمادی اولمغله کلام مزبوری ایراد ایلدی وقاره‌شام اولکه‌سنده برقریه آدیدر حالا قاره‌لر تعبیر ایلدکلریدرکه حمس جاده‌سنده واقعدر وقاره بحرین قضاسنده برقریه ودومه قربنده برحصن آدیدر واطیط ایله شعباء بیننده برکوچك طاغك آدیدر (القار) نار وزننده قره ساقزه دینور قیروزفت کبی ود وه‌لره علی قول عظیم اولان دوه سوریسنه دینور وبرنوع آجی شجراسمیدر مفرداتده یونانیده سطاخینس وسریانیده ارمیان دیدکلری نباتله مفسردرکه کیاه ایله شجر بیننده وطعمی آجی وحدتلی برنباتدر وقارمدینهٔ شریفه‌ده برقریه آدیدر (القوارة) ثمامه وزننده ثوبدن وسائردن د کرمی کسیلان کسنتی‌یه دینور قرپوزك ابتدا تپه‌سندن کسیلن کسنتی ویقا اویونتیسی کبی علی قول میشین وسختیان کسنتیسنه مخصوصدر کذلك برنسنه‌نك جوانبندن کسیلن کسنتی‌یه دینور واطرافندن کسلمش اولان شیئه دینمکله ضداولورلکن ضدیتی منظور فیه‌در وقواره بصره ایله مدینه بیننده برموضع آدیدر (القوراء) حمراء وزننده واسع اولان شیئه دینور تأنیثی موصوف اعتباریله‌دریقال دارقوراء وصحراء قوراء ای واسعة (الاقورار) احمرار وزننده آرقلیوب زبون اولمق معناسنه‌در یقال اقورالرجل اذاضمر وبوزلمق معناسنه‌در یقال اقورالشیٔ اذا تغیر ودری بوریشوب بورترمق معناسنه‌در یقال اقور الجلد اذاتشنج وسمورمك

معناسنه اولنمغله معنای اوله بسنت صدا اولور يقال اقور الرجل اذا اسن وير ... يالك اولمق معناسنه در يقال اقورت الارض اذا ذهب نبته (الاقورين) همزه‌نك فتحی و واوك كسريله (والاقوريات) آفت و دواهی‌يه اطلاق اولنور نوع ... مفخم معناسندن ملحوظدر وبلعين كسری ... شدته ايله ابراث عاقبه ايله جمله‌سنده قول ... منه الاقورين والاقوريات اى الدواهى (القور) قافك فتحيله كچمش اولمق معناسنه در يقال قور الرجل قورا من الباب الرابع اذا مور (قارات الجبل) ... مجيه ايله صحرا وزنده بر ماده ده بر موضع آديدر (قوره) ثمره وزنده ادلبه ده شولابه قضاسنده بر قريه آديدر (قورين) قافك ضميله حرجه ده بر بلده در (قوريه) سوريه وزنده اندلسده بر موضعدر (قورى) سكرى وزنده مدينه ده بر موضعدر (قوران) سكران وزنده بر موضعدر (المقور) معظم وزنده زفت سورلمش وزفتلنمش سفينه‌يه دينور يقال دن مقور اى مطلى بالقير (الانقيار) انفعال وزنده بر موضعك ... معناسنه در يقال انقار الشئ اذا وقع و بر نسنه‌يه طوغرى ميل ايدوب اكلمك معناسنه در يقال انقار به اذا مال (التقور) تفعل وزنده كيجه‌نك اكثرى كچوب بر مقدار حصه‌سى قالمق معناسنه در يقال تقور الليل يعنى تهور ويلان قيوولمق معناسنه در يقال تقورت الحية اذا تثنت (ذوقار) كوفه ايله واسط بيننده بر موضعدر وبرى قضاسنده بر قريه‌در (يوم ذى قار) بين العرب ويوم معروفدركه شاه عجم اولان پرويز ذوقار نام محلده بنى شيبانى نهب ايچون كلمكله لشكر عجم منهزم اولوب عربك عجم اوزره غالب اولدقلرينك ملحمة اولاسيدر (الاقير) افضل وزنده بك اجى ديكدر زفت معناسندن افعل در يقال هذا اقير منه اى اشد مرارة (القهر) قافك فتحى وهانك سكونيله بركسيه غلبه ايتمك معناسنه دركه بطريق التذليل اخذ ايتمكدن عبارتدر يقال قهره قهرا من الباب الثالث اذا غلبه وقهر بر موضع آديدر (القهار) غالب مطلق اولان حضرت حق جل وعلانك اسماء صفاتيه‌سندندر (الاقهار) همزه‌نك كسريله بر آدمك قوم واصحابى مقهور ومغلوب اولمق معناسنه در يقال اقهر الرجل اذا صار اصحابه مقهورين وبركسنه‌يى مقهور بولمق معناسنه در يقال اقهر فلانا اذا وجده مقهورا (القهرة) فرحه وزنده انى ازجه اولان اويلغه وصف اولنور يقال فخذ القهرة اى قليلة اللحم (القهيرة) فهيره وزنده ومرادفيدركه ذكر اولندى (القاهرة) قاعدة ديار مصريه اولان شهر معروفدر مترجم ديركه عبيديوندن المعز لدين الله نام سلطان اسكى مصرى تخريب ايدوب شهر مزبورى بنايه مباشرت ومريخ ساعتنده وضع اساس ايتمكله قاهره ايله تسميه اولندى زيرا عرب منجملرى مريخه قاهره اطلاق ايدرلر وقاهره مطلقا بادزه معناسنه مستعملدر وكوكس تختة سنه وكوكسه اطلاق اولنور (القهرة) قافك ضميله همزه وزنده بغايت شريره اولان قارى‌يه اطلاق

اولنور

اولنور يقال امرأة قهرة اى شريرة (القهقور) عصفور وزننده صبيانك اوزون اوزادی طاشدن یابدقلری بنایه دینورکه ملاعبدلری جملهسندندر (القهقر) قافلرك فتحی ورانك تشدیدیله کچی تکهسنه دینور تیس معناسنه ویاشلو حیوانه دینور ویك طاشه دینور (القهقار) ثرثار وزننده بودخی پك طاشه دینور (القهقر) قافلرك ضمی ورانك تشدیدیله خرما بینیسنك اوزرنده اولان انجه وقرمزی زاره دینور و آغاج پوصنه دینور صمغ معناسنه (القهقر) جعفروزننده قابلره دیزلمش طعام کثیره دینور وکندیسیله نسنه سحق اولنان شیئه دینور هاون الی کبی ویك سیاه قرغهیه دینور (القهاقر) علابط وزننده بودخی نسنه سحق ایدهجك شیئه دینور (القهقری) قافلرك فتحی والفك قصریله قهقرکی قابلره دیزلمش طعام کثیره دینور وقهقری اکسهیه دونمك رجوع الی خلف معناسنه مؤلفك تفسیرنه کوره مثلا برسمته کیدرکن علی‌الفور اکسهیه دونمك اولورکه ایزاوزره دونمك تعبیراولنور تثنیهسنده قهقران دینور یانك حذفیله ونهایهده وهوالمشی الی خلف من غیران یعیدوجهه الی جهة مشیه وقد قهقر وتقهقر والقهقری مصدرومنه قولهم رجع القهقری ای رجع الرجوع الذی یعرف بهذا الاسم لانه ضرب من الرجوع عبارتیله مفسراولمغله آردین آردین کتمك دیمك اولور وبناء نوع اولور اکا بناء تثنیهسنده قهقران دینورمترجم دیرکه بونده یانك تشدیدیله اکثرعوام قهقری دیرلرکه غلط فاحشدر (القهقرة) زلزله وزننده (والتقهقر) تزلزل وزننده رجعت قهقری ایله دونمك معناسنهدر یقال قهقر الرجل وتقهقر اذا رجع القهقری وقهقره ترلاده شول بغدایه دینورکه یشللندکدنصکره قرارمش اوله (القهیقران) زعیفران وزننده برجنس بوجك آدیدر (القیر) قافك کسریله قارمعناسنهدرکه کندیسیله کمی قلفاتلنوب ودوه یاغلنان سیاه نسنهدن عبارتدر یاخود ایکیسیده زفت دیدکلری نسنهدر مفرداتده قاروقیر قاره ساقز دیدکلری نسنهایله مبین درکه اصلی عراق سمتنده اسی صولردن قینایوب چقار منعقداولدقده زفت کبی نسنهاولور (التقییر) تفعیل وزننده برنسنهیه قاره ساقز یاخود زفت سورمك معناسنهدر یقال قیرالجب والزق اذاطلا هما بالقیر (الاقیر) افضل وزننده افعل تفضیلدر پك آجی دیمکدر یقال هذا اقیر منه ای اشدمرارة (القیور) تنور وزننده نسبی معروف اولمیان آدمه دینور یقال رجل قیورای خامل النسب (القیار) عیار وزننده زفتجی‌یه دینور تقول اشتریت القیر من القیار وقیار اسامیدندر قیار بن حیان الثوری جریرنام شاعرك اصحابندندر وقیار ضابی بن الحارث نام کسهنك دوهسی یاخود فرسی اسمیدر ورقه ایله رصافه بیننده برموضع آدیدر وواسط قربنده بنی عجل جماعتنه مخصوص برقویی آدیدر (مشرعة القیار) مزرعة العیار وزننده فرات اوزرنده برموضعدر (درب القیار)

بغدادده بر موضعدر محمد بن عبد السلام بن مكي القباري بوندندر و بنه منسوبدر
(مقبر) معظم وزننده بر رجل آدیدر و عراقده بر موضع آدیدر (الاقتبار) افتعال
وزننده بر کلام و خبردن بحث و تفتیش ایلمك معناسنه‌در یقال اقتبر الحدیث اذا بحث عنه
(القنبر) هجن وزننده بلك نیر انداز آدمه دیورلر که آتدیغی اصلا شاشرمز فارسیده
قدر اندازدیرلر (القیروان) قافك وراثك فتحیله کاروان فارسی معربیدر که قافله‌یه
دیورلر ومغربده بر بلده آدیدر تم القاف مع الراء بعونه تعالى ﴿ فصل الكاف مع الراء ﴾
(الكبر) عنب وزننده (والكبر) كافك ضمیله (والكبارة) جساره وزننده
بیوك اولمق و بیومك معناسنه‌در كه كوچكلك مقابلیدر یقال كبر الشيء كبرا وكبرا
وكبارة من الباب الخامس نقیض صغر واولو و بیوك اولمق معناسنه‌در یقال كبر الشيء
اذا اعظم وجسم و كبر عنب وزننده ومكبر منزل وزننده یاشلولق معناسنه‌در یقال
كبر الشيء كبرا ومكبرا من الباب الرابع اذا طعن في السن شارح دیركه معلوم اولدیكه
وجود وشان جهتلریله اولان بیوكلك باب خامسدن ویاشلولق باب رابعدن مصوغدر
وبوراده اوچ كونه بیوكلك جمع اولنمشدر بری كوچك ایكن بیومك و كوچك
اولمیوب بیوك اولمق وبری اولو اولمق كه حسی ومعنوی اولور جسامت وجلالت كبی
وبری سن جهتیله اولان بیوكلكدر كهولت وشیخوخت كبی لطائف ادبیه‌دندركه
حضرت عباس رضي الله عنه جنابندن رسول انام علیه السلام حضرتلریمی اكبر
یوخسه سزلرمی دیو سؤال ایتدكلرنده كمال تأدبدن ناشی انا اسن منه وهو اكبر مني
بیوردیلر انتهی (الكبير) امير وزننده (والكبار) رمان وزننده (والكبار) غراب
وزننده وصفلردر بیوك واولو اولان شیئه دیرلر كبيرك جمعی كبار كلور كافك كسریله
وكبارك جمعی كبارون كلور كذلك كبيرك جمعی مكبوراء كلور مشیوخاء كبی مؤنثنده
كبيره وكباره دیرلر وكبير یاشلو سالخورده آدمه دیرلر یقال فلان كبير ای اسن
(المكابر) اولو كبير معناسنه‌در وبو باب مغالبه‌دن كابرته فكبرته اكبره صیغه‌سندندركه
باب اولندر ومنه ورثوا المجد كابرا عن كابر ای كبيرا عن كبير (التكبير) تفعیل وزننده
(والكبار) كافك كسری وبانك تشدیدیله كه بنو الحارث لغتیدر تعظیم النهی ضمننده الله
اكبر دیمك معناسنه‌دركه حضرت باری‌یی عظمت وكبریا ایله یاد ایلمكدن عبارتدر یقال
كبر زید تكبيرا وكبارا اذا قال الله اكبر شارح دیركه تركیب مذكورده اكبر فعيل موضعنه
موضوع اولمغله الله اكبر كبير سبكنده‌در جلالت ربانیه‌یه افعل صیغه‌سی ملایمدر نته كه
[وما ربك بظلام للعبيد] كریمه‌سنده دخی بو نكته مرعیدر یاخود الله اكبر كبير
تقدیرنده‌دركه مضاف الیه محذوفدر یاخود اكبر من كل شيء سبكنده‌در وضوحنه
مبنی حذف اولندی یاخود اكبر من ان یعرف كنه كبریائه تقدیرنده‌در والله اكبر
كبيرا تركیبنده كبيرا تكبيرا معناسنه‌دركه مقدر اكبر فعلیله منصوبدر اسم مصدر

مقامنه اقامت اولنمشدر انتهى وتكبير برنسنه‌يي بيوتمك واولولتمك معناسنه‌در يقال كبر الشئ اذا جعله كبيرا (الاستكبار) برنسنه‌يي اولو وبيوك بيلك وعظيم عد ايلك معناسنه‌دركه بيوكسنمك تعبير اولنور يقال استكبره اذ اراه كبيرا وعظم عنده وبيوكلنمك واولولنمق معناسنه‌در يقال استكبر الرجل اذا تعظم (الاكبار) همزه‌نك كسريله بودخى برنسنه‌يي اولو كورمك وبيوكسنمك معناسنه‌در يقال اكبر الشئ اذراه كبيرا وعظم عنده وچوجق تغوط ايلك معناسنه مستعملدر يقال اكبر الصبى اذا تغوط وخاتون حيض كورمك معناسنه مستعملدر يقال اكبرت المرأة اذا حاضت قال الشارح وروى عن ابن عباس انه قال فى قوله تعالى [فلما رأينه اكبرنه] اى حضن فان صحت الرواية فالهاء هاء وقفة لاهاء كناية (الكبر) جبر وزننده برآدم آخردن ياش جهتيله زائد اولمق معناسنه‌در يقال كبر فلانا بسنة كبرا من الباب الاول اذا زاد عليه (الكبرة) كافك فتحيله (والمكبرة) ميمك فتحى وبانك فتحى وضميله (والمكبر) منزل وزننده اسملردر ياشلولغه دينور يقال علت فلانا كبرة ومكبرة ومكبرا اى اسن قال فى الاساس علته الكبرة والمكبرة اى علو السن (الكبر) كافك ضميله (والكبرة) كافك كسريله (والاكبرة) همزه‌نك وبانك كسرى ورانك تشديديله وبعضا همزه مفتوح اولور (والكبر والكبرة) كافلرك وبالرك ضمى ورانك تشديديله اكبر معناسنه‌درلر كرك سن وكرك قدر جهتيله اولسون على‌قول‌قوم واقاربنه نسبت نسب جهتيله اقعد يعنى جد اكبرينه آباء قلتيله وساطتيله منتسب اولانه دينوركه مفاخردندر يقال هو كبرهم وكبرتهم اى اكبرهم واقعدهم بالنسب (الكبر) كافك كسريله برشيئك معظمنه دينور يقال فى يده كبر امرهم اى معظمه وشرف وشان معناسنه مستعملدر بوايكى معناده كافك ضميله‌ده جائزدر وبيوك كناهه اطلاق اولنور اثم كبير معناسنه كبره دخى دينور هايله وشرف وشان جهتيله اولان رفعت وعزته اطلاق اولنور واولولق عظمت وتجبر معناسنه‌در (الكبرياء) جرياء وزننده بودخى اولولق عظمت وتجبر معناسنه‌در يقال به كبر وكبرياء اى عظمة وتجبر شارح ديركه كبرياء مبالغهٔ عظمت معناسنه‌دركه همان صفت ربانيه‌در (التكبر) تفعل وزننده (والتكابر) بيوكلنمك معناسنه‌دركه نفسنى بيوك كورمكدن عبارتدر ابليس صفتيدر يقال تكبر الرجل وتكابر اذا تعظم (الكبر) صرد وزننده كبرى لفظنك جمعيدركه اكبرك مؤنثيدر قال الشارح ومنه قوله تعالى [انها لاحدى الكبر] (الاستكبار) بودخى بيوكلنمك تكبر معناسنه‌در يقال استكبر الرجل اذا تعظم (الكبر) فحتينله كبره تعبير اولنان نباته دينور اصف كبى كبره يمشى معروفدر عامه كبار ديرلر رمان وزننده وكبر طبل وكوسه دينور جمعى كبار كلور جمل وجمال وابكار كلور سبب واسباب كبى وكبر برجبل عظيم آديدر وخوزستان ايالتنده برناحيه آديدر (ذوكبار)

عرابه وزننده بر صحابی اسمی ابو حبل اولدر (دوكاك) كتاب وزننده جمیز

امرلسندركه الوله لعیب اولنور و اصدقا جیده (الاكبران) ابو بكر وعمر رضی الله

عنهما حضرتلرینه اطلاق اولنور (الكبرة) سمیه وزننده بر مجمون قریه در قریه

البیره الاكبا كبه وزننده (والاكبه) احمد وزننده بر مولا نصیر اولنان نسنه یه

دیورلركه ایکی تکنوزمکه قوچالره بولنور قوری اوت حلواسنه شبیه اولوب

ویجه حلاوتی اولور بعض بلاده الاكبر تعبیر ایدرلر (الاكبره) هابله بر موضع آدیدر

(الكثر) كافك فتحی و ثانك سكونیله حسب وقدر و شرف معناسنه در یقال فلان

يوم الكثر ای الحسب والقدر وهر شيئك وسطنه ديرلر و صوحونش چوروينى كى

چورمكه ديرلر يقال يمشى الكثر اى مشية شبهة السكران وكوچك هودجه ومحفه يه

ديرلر وجرما درختك غلافنه دخى دييرلر ديورلر حافظ الحرين معناسنه ويوكسك اونجه

ديرلر بومعده كافك كسريله و فتحيله جائزدر يقال لقد كان سنامها كثرا اى مرتفعا

(الكثرة) غرفه وزننده بودخی یوکسك اونجه دیرلر (الاكثار) همزه نك كسریله

دوه نك یوكسك اونجی منصب اولمق معناسنه در یقال اكثرت الناقة اذا عظم كثرها

(الكثر) كافك كسريله تاء قومدن قلنش قفره ديرلركه يوكسك اوزكي ظرزنده

اولنور اوت زمنده قبورك اوزلرلنى خرلز مذكور اوزره بيارلر ايش بحود قبه

شكلنده سايه ديورلركه اوصفى اوركع كي چاتلش اولنور حالا چاتی قورلش سطوح

كي قل في الاساس لقد كان سنامه كثر وهو بناء شبه القبة يشبه بها السنام ويستعار

(الكثرة) كافك فتحی وثانی مثلثه نك سكونيله وكافك كسريله جائزدر چوقلغه ديورلركه

قلت مقابليدر وكثره وكثاره مصدر اولنور بر نسنه چوق اولمق معناسنه يقال كثر

الشيء كثرة وكثارة من الباب الخامس نقيض قل (الكثر) كافك ضميله بودخى

چوقلغه ديرلر كثره كى ومنه يقال الحمدلله على القل والكثر اى على القلة والكثرة

وبر شيئك اكثر ومعظمنه ديرلر يقال له كثر المال اى معظمه اكثره (الكثر)

عدل وزننده (والكثير) امير وزننده (والكثار) غراب وزننده (والكاثر)

صاحب وزننده (والكيثر) صيقل وزننده چوق نسنه يه ديرلر (وكثار) غراب

وزننده جماعات معناسنه مستعملدر يقال في اندار كثار من الناس اى جماعات

بورانده كثرته باب مبالغه دندركه باب اولدن متصرفدر يقال كاثر وهم فكثر وهم

اى كانوا اكثر منهم (وكثير) امير وزننده بر رجل آديدر وكيثر صيقل وزننده خير

واحسانى پك چوق آدمه ديرلر يقال هو كيثر اى خير معطاء (التكثير) تفعيل وزننده

چوغالتمق معناسنه در يقال كثر الشيء اذا جعله كثيرا (الاكثار) همزه نك كسريله

بودخى چوغالتمق معناسنه در يقال اكثر الشيء بمعنى كثره وبر آدم چوق نسنه كتورمك

معناسنه در يقال اكثر الرجل اذا اتى بكثير وخرما آغاجى يمش ويرمك معناسنه در

يقال اكثر النخل اذا اطلع وبرآدمك مالى فراوان اولمق معناسنه‌در يقال اكثر الرجل اذا كثر ماله (المكثر) محسن وزننده مال فراوان صاحبى آدمه دينور يقال رجل مكثر اى ذومال كثير (المكثار والمكثير) چوق سوزلو اوزان كشى‌يه دينور يقال رجل مكثار ومكثير اى كثير الكلام (المكاثرة) مفاعله وزننده باب مغالبه‌دندر كثرت و وفرت خصوصنده معارضه ايلمك معناسنه‌در يقال كاثر و هم فكثر وهم اى غالبوهم فى الكثرة فغلبوهم ذكر اولنان كاثر بوندن مصوغدر وبرنسنه‌دن چوق آلمق قيدنده اولمق معناسنه‌در يقال كاثره الماء اذا اراد لنفسه منه كثيرا ليشرب منه (الاستكثار) مكاثره ايله معناى ثانيده مرادفدر يقال استكثره الماء اذا اراد لنفسه منه كثيرا ليشرب منه وبرنسنه‌يى چوغالتمق ايستمك معناسنه‌در يقال استكثر من الشئ اذا رغب فى الكثير منه (الكوثر) جوهر وزننده چوق شيئه دينور يقال اعطاه الكوثر اى الكثير وبرى برينه صاريلوب بورلمش چوق غباره اطلاق اولنور واسلام ونبوت معنالرينه اطلاق شرعيدر وطائف قضاسنده برقريه آديدركه حجاج ظالم اوائل حالنده آنده معلم صبيان ايدى وخير وحسناتى وانعام ومبراتى چوق آدمه دينور وسيد وذيشان آدمه اطلاق اولنور يقال هو كوثر اى خير معطاء وكذا سيد وايرمغه دينور نهر معناسنه وجنتده مخصوص برنهر آديدركه جميع انهار جنان آندن منفجر ومنشعب اولور نته‌كه سورهٔ كوثر آنى اشراب ايدر (الكثر) كافك فتحى وثانك سكونيله وفتحتينله جائزدر خرما بينيسنه دينور على قول چچكنه دينور (كثير) زبير وزننده شاعر مشهوردركه عزه نام نگارك صاحبى يعنى عاشق افتاده‌سيدر اشعارنده آنكله تغزل ايدر (كثيره) سفينه وزننده (ومكثر) محدث وزننده اسامى رجالدندر (كثرى) سكرى وزننده جديس وطسم قبيله‌لرينه مخصوص برصنم آديدر نهشل بن الربيس آنى كسر ايدوب طرف حضرت رسول اكرمه لحوق واسلامله مشرف اولدى (الكثيراء) كافك فتحيله بركونه رطوبت يعنى شئ رطب اسميدركه شام اولكه‌سنده بيروت ولبنان طاغلرنده نابت برنوع شجرك كوكندن ظهور ايدر اشبو كثيراء جيع مفرداتده قتاد نام شجردن حاصل اولان صمغ ايله مفسردركه تحريفله كثره تعبير اولنان نسنه‌در (الكثرى) بشرى وزننده نبيذشر تنى چوغه كتمكه دينور (الكاخرة) فاخره وزننده حيوانك جاعره‌دن يعنى خلقهٔ دبرينك اشاغيسنه دينور (كيخاران) كافك فتحى وياى تحتيه‌نك سكونيله يمنده برموضع آديدر رواتدن عطاء ابن يعقوب الكيخارانى اورادندر (الكدارة) خساره وزننده (والكدر) فتحتينله (والكدور والكدورة) كافلرك ضميله (والكدرة) كافك ضمى ودالك سكونيله برنسنه بولانق اولمق معناسنه‌دركه صفوت مقابليدر يقال كدر الماء مثلا وكدر وكدر كدارة وكدرا وكدورا وكدورة وكدرة من الباب الثانى والرابع والخامس نقيض

صفا وعند العمى كدره كلمك معينه يرنده اولنمه مخصوص صدركه فى امنق يورو اوول
رنكى اولمقدر و كدوره صفا وعين ومعينده ومصدر حيثيله استعمال اولنور
(الاكدرار) احمرار وزننده (والتكدر) تفعل وزننده بولانمق معناسنه در
يقال اكدر الشيء اكدرارا وتكدر يعنى كدر (الاكدر) احمر وزننده (والكدر)
كافك فتحى ودالك كسريله (والكدر) دالك سكونيله فخذ وفخذ كبى (والكدير)
ومصغردر بولانق شيئه ديرلر واكدر برجل آديدر وشول سيل صويه اطلاق
اولنور كه اوغرادبغى يره صيرويب كتورر اوله اول وجهله كدورت پيدا ايدر يقال
سيل اكدر اذا صار غثر الوجه الارض واكدر بركلب آديدر (التكدير) تفعيل
وزننده وصويى بولاندرمق معناسنه در يقال كدر الماء اذا جعله كدرا (الكدرة)
فتحه‌له صوغانك ياموريه على قول بولنده اولان يومروت منولهسنه ديرلر وبوفقده جه
بلوره اطلاق اولنور ولك قسمى يورركن وسكردركن آياغى التندن قوپوب صچرايان
اوبغنه كسك پارچه‌سنه اطلاق اولنور وبعض اكين دمتنه ديرلر جمعى كدردر هامش
(الكدرى) كردى وزننده (والكدارى) غرابى وزننده بونلرده بوفقده جه بلوده
اطلاق اولنور (الانكدار) انفعال وزننده سرعتله يوريمك معناسنه دركه كدورت
بشرويى مستلزمدر يقال انكدر فى سيره اذا اسرع وقوش قسمى هوادن سوزيلوب
اينمك معناسنه در يقال انكدر الصقر اذا انقض وناس براوغوردن دشمن اوزره اوشوب
دوكلمك معناسنه در يقال انكدر القوم عليهم اذا انصبوا وفلكده كواكب صاچلوب طاغلق
معناسنه در يقال انكدرت النجوم اذا تناثرت (الكدراء) حمراء وزننده اعرابه
مخصوص بردرلو ييه‌جك آديدر نسوان تسمين بدن ايچون تازه صاغلمش سود ايچره
برنى تبدكارى خرمايى اصلدوب اكل ايدرلر (الكندر) ضمتيله (والكندر) قنفذ
وزننده (والكنادر) علابط وزننده بوغون وغليظ نسنه‌يه ديرلر يقال حمار
كدر وكندر وكنادر اى غليظ وبو اكثرى حمار قسمنده مستعملدر (بنات الاكدر)
يبان اشككرينه اطلاق اولنور اكدر نام اشككرينه نسبت اولنمشدر (اكيدر)
احيمر وزننده دومة الجندل نام قلعه‌نك صاحب ووالى‌سى اولان كسه‌نك اسميدر
(الكدراء) حمراء وزننده يمنده بر بلده آديدر اديم كدرانى اورايه منسوبدر (كودر)
جوهر وزننده ملوك حميردن برملك آديدر على قول مهاجر بن عبدالله الكلابى نام
كسه‌نك عرينى اسميدر (كدير) زبير وزننده بر صحابى اسميدر وبصرى الاصل بر محدث
اسميدركه كنيه‌سى ابو يحيى ايدى (كديره) جهينه وزننده ابن صالح دركه تابعيندندر
(الكدر) غدر وزننده صو دوكمك معناسنه در يقال كدر الماء كدرا من الباب
الاول اذا صبه (الاكدرية) احمرية وزننده علم فرائضده برمسئله‌نك لقبيدر صورتى
بر خاتون فوت اولوب زوجنى وامنى وجدنى ولاب وام اختنى ترك ايلمكدر اصل

مسئله آلتیدن اولوب طقوزه عول ویکرمی یدیدن تصحیح اولنور امویه‌دن عبدالملك
بن مروان مسئلهٔ مرقومه‌یی اکدر نام برآدمدن سؤال ایدوب حلنی بیلمامکله تلقیب
اولندی علی قول وفات ایدن خاتون اکدریه یعنی بنو اکدردن ایدی یاخود زید
ابن ثابت صعوبتی سببیله مکدر اولدیغی سبب تلقیبدر زیرا بومسئله‌دن ماعداده اخت
لابوینی جد ایله سهم فریضه‌یه ادخال ایلدی (الکدر) عتل وزننده قوی وشدید
اولان کنج ایریسنه دینور یقال شاب کدر ای حادر شدید (الکدارة) ثمامه وزننده
کداده معناسنه‌درکه چوملك دبنده قلان یاغ پوصه‌سنه دینور (المنکدر) منزجر
وزننده بنی العدویة جماعتنه مخصوص بر فرس اسمیدر (طریق المنکدر) یمامه‌دن
مکه‌یه وارد طریق اوله‌جقدر (إلکدر) بدر وزننده مدینه‌یه قریب برموضعدر
(الاکادر) اکابر وزننده جبال معروفه‌در واحدی اکدردر (الکدری) ترکی
وزننده بغرتلق قوشندن بر نوعك اسمیدرکه لونی بوز وصرتی منقش وبوغازی
صاری اولور بغرتلق قوشی اوچ کونه‌در بری کدری وبری جونی‌که قارنی وقنادلری
سیاه اولور وبری غطاطدرکه آرقه‌سی وقارنی بوز اولور (الکر) کافك فتحی
ورانك تشدیدیله (والکرور) غرور وزننده (والتکرار) تذکار وزننده برنسنه‌دن
بعد الرجوع مجددا اوزرینه میل وتوجه ایدوب سور صالمق معناسنه‌در یقال کر
علیه کرا وکرورا وتکرارا من الباب الاول اذا عطف وعنه رجع مؤلفك عادتی
اوزره معطوف علیه اوزره مترتبدر نته‌که جنکده مبارزلر دشمن اوزره
هجوم ایدوب اللرنده‌کی سلاحی آتدقدنصکره کیرو عسکری طرفنه رجوع ایدوب
بعده مجددا حمله ایلك وچاموق کوستوردکدنصکره دونمك کبی قال فی المصباح کر
الفارس اذا فر للجولان ثم عاد للقتال وکرلیفدن یاخود خرما داللرینك قبوغندن
اورلمش باغه دینور وبو فی الاصل مصدردر اسم اولمشدر اول باغ قت قت
اورلدیکیچون تسمیه اولنمشدر و شول ایپدن کمنده دینورکه آنکله خرما اغاجنه
صعود اولنور علی قول هلاط تعبیر اولنان قالین ایپه دینور یاخود هر کونه ایپه
دینور وشول ایپ وقایش مقوله‌سی باغه دینورکه پالانك ایکی طرفندن اتکلرینی
دوشوروب برکدرمك ایچون چکیلور وکر قوییه دینور بونده کافك ضمیله‌ده
جائزدر واشمه تعبیر اولنان خرده ویقین قوییه دینور علی قول شول موضعه
دینورکه آنده صوطورلمق ایچون: ایرکیلوراوله جمعی کراردر کافك کسریله وکر شول
مندیله دینورکه آنی سجاده ایدوب اوزرنده ادای نماز ایدرلر جمعی اکرار وکرور
کلور (الکرار) شداد وزننده (والمکر) میمك کسریله وکافك فتحیله دونه‌دونه حمله
ایدن مبارزه دینور یقال هوکرار ومکرمابفرار (التکریر) تفعیل وزننده (والتکرار)
تفعال وزننده که ثلاثی اولان تکرارك غیریدر (والتکرة) تحله وزننده برنسنه‌یی مرة

بعد اخرى اعاده ایلك معناسنه در یقال کرر الکلام تکریرا وتکرارا وتکرة اذا
اعاده مرة بعد اخرى (الکرکرة) زلزله وزننده بو دخی بر نسنه یی مرة بعد اخری
اعاده قیلق معناسنه در یقال کرکره بمعنی کرره ونعمه اوکوتلك معناسنه در یقال
کرکر الحب اذا طحنه وزیرجله یعنی کرکر کرکر کولمك على قول مطلقا کولمك
معناسنه در یقال کرکر الرجل اذا قرقر وضحك وقیل یلوردی ظاهه فقد کرکره
یه دوندرمك معناسنه مستعملدر یقال تکرکرت الریح السحاب اذا صرفته ای
جمعته بعد تفرق وتعکیر بوراق معناسنه در یقال کرکر الخیل اذا اعوم وتفاوق
بالغرق معناسنه در یقال کرکر بالدجاجة اذا صاح بها وبر نسنه یی ترکه ملك
معناسنه در یقال کرکر الشیء اذا جمعه ودوم ایلك معناسنه در یقال کرکره عنه اذا
دفعه وحبس ایلك معناسنه در یقال کرکره اذا حبسه ودکرمن چویرمك معناسنه در
یقال کرکر الرحى اذا ادارها (المکرر) معظم وزننده حروف هجادن راء حرفنه
اطلاق اولنور زیرا وقف حالنده طرف لسانده تکرار شأنیدر حس اولنور
(الکریر) امیر وزننده صدرده اولان شول آوازه دینورکه بوغیلان آدمك
آوازینه شبیه اولورکه خرلدی تعبیر اولنور یقال له کریر وهو صوت فی الصدر
کصوت المختنق وبو معناده مصدر اولنور یقال کر الرجل یکر ویکر کریرا من الباب
الرابع والثانی اذا صات من الصدر کصوت المختنق وکریر شول بوغوق سسه
دینورکه بوغازه غبار کتمکدن عارض اولنور یقال اخذه کریر ای بحة تعتری من
الغبار وکریر بر نهرك اسمیدر (الکر) کافك ضمیله بر نوع اولچك اسمیدرکه عراق
دیارینه مخصوصدر وآلتی اشك یوکی مقدارنده اولان شیئه دینور وآلتمش قفیز على
قول قرق اردب مقدارینه دینور قال الشارح قال فی النهایة وفی حدیث ابن سیرین
اذا کان قدر ثم تحمل القذر وفی روایة اذا بلغ الماء کرا لم یحمل نجسا الکر بالبصرة
ستة اوقار وقال الازهری ستون قفیزا والقفیز ثمانیة مکاکیك والمکوك صاع
ونصف فهو على هذا الحساب اثنا عشر وسقا وکل وسق ستون صاعا وکر کلمه دینور
کساء معناسنه وبر نهر آدیدرکه تفلیس شهرینه اوغرایوب کذران ایدر حالا کاف
عجمیله کر دیدکلریدرکه قبیقان طاغلرندن چقوب لوری واخسقه یه اوغرایوب
بعده تفلیسه واروب ایکی عظیم صخرة ثابته آراسندن کذران ایدر وفارس
اولکه سنده بر موضع آدیدر وموصل ناحیه سنده بر ایالت آدیدر (الکرة) کافك
فتحیله مره وزننده ومرادفیدرکه دفعه وباره معناسنه در تقول قلت له کرة ای مرة
وحمله وهجوم معناسنه در یقال لایطاق الی کرته ای حملته جمعی کرات کلور وکره
صباح واخشامدن هر برینه اطلاق اولنور ایکیسنه کرتان دینور تقول آتیه
فی الکرتین ای الغداة والعشی (الکری) بشری وزننده بو دخی حمله وهجوم

معناسنه‌در (الكرة) كافك ضميله شول چوريمش دوه قيغنه دينوركه آنكله زرهلرك
پاسنی اچارلر (المكر) مفر وزننده جنكاهه دينور معركه معناسنه (كرار)
قطام وزننده برنوع بونجق اسميدركه نسوان عرب اخذ وتسخير ايچون افسونله
استعمال ايدرلر وافسون وسحرلرى بوكلامدن عبارتدر ياكرار كريه ويا همزة اهمزيه
ان اقبل فسريه وان ادبر فضريه (الكركرة) كافلرك كسريله دوه قسمنك كوكسنده
اولان دكرمی مهره‌يه دينوركه چوكركن آنی يره ويروب اوزرنده قرار ايدر على
قول مطلقا خف صاحبی حيوانك كوكسنه دينور يقال برك البعير على كركرته
وهی رحى زوره اوهی صدر كل ذی خف وكركره جماعت انسانيه‌يه دينور يقال
عنده كركرة ای جماعة من الناس وكركره ائمة لغتدن ابومالك عمروك پدری اسميدر
(المكرة) ميمك كسريله كونده ايكی دفعه صاغيلور اولان ناقه‌يه اطلاق اولنور
يقال ناقة مكرة اذا كانت تحلب كل يوم مرتين (كران) كافك فتحيله اصفهانده
برمحله آديدر وتركستانده تبت نام بلده ناحيه‌سنده بر بلده آديدر و مغربده بر حصن
آديدر (الكركر) عرعر وزننده دوه وتكه وصغر قسمنك ذكرلرى قابنه دينور
و بيلقان قربنده بربلده آديدركه نوشروان بناكرده‌سيدر وبغداد ايله قفص بيننده
بر قريه آديدر (الكركورة) كافك ضميله بغايت درين دره‌يه دينور (التكركر)
تزلزل وزننده قوش كذلك سحاب هوداه تكركلنمك معناسنه‌در يقال تكركر الطائر
والسحاب اذا تردی فی‌الهوی و صو آقديغی يره رجوع ايتمك معناسنه‌دركه انافور
ايتمك وكيرو قارمق تعبير اولنور يقال تكركر الماء اذا تراجع فی‌مسيله وبر آدم
برخصوصده تردد ايتمك معناسنه‌در يقال تكركر فی امره اذا تردد (كربز) بای
موحده ايله زبرج وزننده بوكلمه‌يی كرچه ابن جنی حكايت ايلدی لكن تفسير ايلمدی
بنم ظنمه كوره مصحفدر صواب اولان كربز اولمقدر آخرده زای معجمه ايله
(الكردار) كافك كسريله شول بناء واشجاره وكبس مقوله‌سنه دينوركه برآدم
كندی ملكی اولان مكاندن تراب نقليله اورايی طولدروب ترلا ايتمش اوله ومنه قول
الفقهاء يجوز بيع الكردار ولاشفعة يعنی مثلا امام المسلمين بر ارض ميريه‌يی بر آدمه
لاجل المزراعه تفويض ايليوب اول آدم دخی ارض مملوكه‌سندن تراب نقليله آنده
اولان بعض حفره وخرق مقوله‌سی يرلری كبس ايله يعنی طولدروب ترلا اتخاذ ايلسه
ياخود اورايه اشجار غرس ياخود بنا طرح ايلسه اول ترلا وبناء و اشجار كردار
اولمغله آنك بيعی صحيح وارض مذكوره‌نك بيعی باطلدر زيرا كردار مرقوم اول
آدمك حق القراريدر لكن آنده شفعه جاری اولمز زيرامنقولات جمله‌سندندر وكردار
لفظ فارسيدر عمل معناسنه‌در فقهاء اخذ واستعمال ايلديلر كبس وبناء وغرس
اشجار اول آدمك على اولوب معمولده استعمال ايلديلر قال فی‌البزازية ولا شفعة

في الكردار وهي نحو الجزم حتى اطرافه لانه نقل وذلك كالارضين اي جارها السلطان لبيت المال ويدفعها مزارعها الى الناس بالنصف فصار لهم فيها كردار كالبناء والغرس اذا كبسه من التراب حتى صار لهم كردار وبيع هذه الاراضي باطل وان بيع الكردار لكن لا شفعة فيه (كردر) جعفر وزننده بلاد عجمده بر شهر آديدر (كاذرا) زاى معجمه ايله هاجر وزننده عجم اولكه سنده بر قريه اسميدر وفارس ايالتنده شاپور ناحيه سنده بر موضع اسميدر (كيزر) حيدر وزننده فيروزآباد قصبه سنده بر قريه آديدر (كرز) قنفذ ايله بر رجل اسميدر (كازرون) زالك فتحيله ايالتده بر شهر معروف آديدر (الكرزرة) كافك ضمى وزانك ضمى وعصا فتحيله الرى حلقه سندر يعنى كشنش تعبير اولنان نحملك اسميدر كه نجم حوالجمدر (الكسر) كافك فتحى وسينك سكونيله قيرمق معناسنه در فارسيده شكستن مرادفيدر يقال كسر الشئ كسرا من الباب الثانى فانكسر وكوز قيمق معناسنه مستعملدر يقال كسر من طرفه اذا غض وبرآدم كندى مانه تقيد ورعايت واهتمامى قليل اولمق معناسنه مستعملدر يقال كسر الرجل اذا قل تعاهده ماله وكسر وكسور قوش قسمى يره اينك صددنده قناتلرنى دوشوروب قسمق معناسنه مستعملدر يقال كسر الطائر كسرا وكسورا اذا ضم جناحيه يريد الوقوع لكن اساسده كسر الطائر جناحيه كسرا اذا ضمهما للوقوع ويقال كسر كسورا اذالم يذكر الجناحين وهذا يدل ان الفعل اذا نسى مفعوله وقصد الحدث نفسه جرى مجرى الفعل الغير المتعدى عبارتيله مرسوم اولمغله مؤلفك تعبيرينه مخالف اولنور وكسر برآدم متاعنى ثوب ثوب يعنى برر مقدار بر مقدار صاتمق معناسنه مستعملدر زيرا جملة ودفعة صاتمق رواج حاشيدر يقال كسر الرجل متاعه اذا باعه ثوبا ثوبا ويصديغى طيغمق ايچون بوكمك معناسنه مستعملدر يقال كسر الوسادة اذا ثناه واتكأ عليه وكسر كافك فتحى وكسريله عضوك برجزؤنه على قول عضو وافره ياخود اتلو كمكك نصفنه ياخود اوزرنده اتى چوق اولميان كمكه دينور شارح ديركه مؤلف بونكله اشبو حديثه تلميح ايتمشدر قال فى النهاية وفى حديث عمر قال سعد بن الاخرم [اتيته وهو يطعم الناس من كسور ابل] وهو جزء من العضو والعضو الوافر اونصف العظم بما عليه من اللحم اوعظم ليس عليه كثير اللحم وكسر وكسر چادرك اشاغى شقه سنه دينوركه كاهجه قندريلوب اندريلور على قول يره طوقنور اولمغله بوكيلوب قيوريلان اتكنه دينور تقول ارفع كسر الخباء اى شقته السفلى اوما تكسر وثنى على الارض منها وهر شيئك ناحيه وجانبنه اطلاق اولنور جمعى اكسار وكسور كلور وكسر الحساب سهم تامه بالغ اولميان جزؤدن عبارتدر يعنى اجزاء واحددن جزء غير تامدركه كسور تسعه تعبير اولنور نصف وعشر وخمس وتسع كبى ومنه يقال انكسرت السهام على رؤس اذالم تنقسم انقساما صحيحا وكسر بك آز شيئه

اطلاق اولنور نزر قليل معناسنه (الاكتسار) افتعال وزننده بودخی قيرمق معناسنه‌در يقال اكتسر الشیء يعنی كسره (الانكسار) انفعال وزننده مطاوعدر قيرلمق معناسنه‌در يقال كسره فانكسر (التكسير) تفعيل وزننده چوق قيرمق ياخود پك قيرمق معناسنه‌در (التكسر) تفعل وزننده مطاوعيدر يقال كسره فتكسر ومعنای مزبوردندركه عربلر فلان سكاپك طارغيندر ديجك يرده هويكسر عليك الفوق اوالارغاظ ديرلر فوق فاك ضميله اوق كزينه دينور وارغاظ رعظك جمعيدر ضم رايله اوقك تمرن لچچك دليكنه دينور (الكاسر) اسم فاعلدر جمی كسردر ركع وزننده مؤنثی كاسره‌در جمی كواسردر وكسردر ركع وزننده وكاسرهوادن نزول ايدركن قنادلرنی قصوب ديوشورر اولان قوشه وصف اولور يقال عقاب كاسر اذا ضم جناحيه يريد الوقوع وصف مزبور عقابده غالب اولمغله اسم اوله‌رق كاسر دخی اطلاق اولنور (الكسير) امير وزننده مكسور معناسنه‌در بو جهتله وجودينه ضعف وقوتنه وهن وخلل عارض اولمش ناقه‌يه كسير وصف اولور يقال ناقة كسير ای مكسورة جمی كسری كلور مرضی كبی وكساری كلور كافك فتحی والفك قصريله (الكواسر) كاسره‌نك جمعيدركه ذكر اولندی وكواسر شول دوه‌لره اطلاق اولنوركه قوتلرندن ناشی آغاجلری كسر ايدر اوله‌لر (الكسار والكسارة) كافلرك ضميله قيريلان شیئك قيرنتيسنه دينور يقال هذا كسار الزجاج وكسارته ای ماانكسر منه (الاكسار) همزه‌نك فتحيله كسرك جمعيدركه ذكر اولندی ومنه يقال جفنة اكسار عظيمة موصلة يعنی بيوك اولوب برقاچ پارچه‌دن اكلنمش قواطه‌در وبوثوب اسمال وبرمة اعشار قبيلندندر هرجزئی بركسر اعتبار اولنمشدر (المكسر) منزل وزننده اسم مكاندر نسنه قيريلجق يره وبرنسنه‌نك قيريلجق يرينه دينور موضع كسر معناسنه وآدمك وصف اولنوب خبر ويريلجق صفتنه اطلاق اولنور ومنه يقال عود طيب المكسر ای المخبر يعنی محمود عند الخبرة واصل وبنياد معناسنه مستعملدر يقال هو طيب المكسر ای الاصل (المكاسر) مجاور وزننده ناحيه معناسنه اولان كسردن مأخوذدر ديوار برقومشويه اطلاق اولنور تقول هوجاری مكاسری ای كسر بيته الی كسر بيتی يعنی جانبه الی جانبه (الكسر القبيح) بلك كمكنك ديرسك طرفنه طوغری نصفنه يعنی نصفندن ديرسكه وارنجه اطلاق اولنور تقول ضرب كسری القبيح وهو عظم الساعد ممايلی النصف منه الی المرفق (كسور الاودية) دره‌لرك بورغاج يرلری واطرافه آيريلان چتاللرندن عبارتدر بونك مفردی يوقدر (المكسر) معظم وزننده شول دوه‌يه وصف اولوركه صو ذكر اولنان كسورلرندن جريان ايدر اوله يقال وادمكسر اذا سالت كسوره ای معاطفه وشعابه ومكسر بربلده آديدر وعتيبة بن الحارث بن شهابك فرسی اسميدر

(المکسر) مجلس وزننده بر مجلس اسمدر ودیسانی مرتبت بریکسك ایدر (کسری)
کافك کسری وفتحی قصری والحق فتحیله فرس پادشاهلرینه مخصوص لقبدر معرب
معربدر جمعی اکاسره وکساسره واکاسر کلور وکسور کلور غیر قیاس اوزره
زیرا قیاس اولان کسرون کلمکدر حسون کبی نسبتده کسری و کسروی دیرلر
(المکسر) کافك کسریله یده واق قریه اسمیدر (الکسور) صبور وزننده
اورکجی یوقه ناقه یه دینور کیم کلکی اشهار ایچون قوبرقلی یرابکی سکون
فاسد دقه مسکره ایدر اولان ناقه یه دینور یقال ناقة کسور اذا کانت تضع ابنتها
اونکسر دیه بعدان شنده (الاکسیر) همزه‌نك کسریله کیمیایه دینورکه ثالث مقادیر
شارح دیرکه الحلاط واجراء کیمیایه منجمورو در مثلا کبریت احمر کبی (الکلسور)
کونی بفانه دینور یقال انفری معناسنه (المکسرة) کافك کسریله قبیلان ستدن
وبر جه‌سنه دینور جمعی کسردر عنب وزننده یقال هذه کسرة منه ای قطعة منه
(المکسر والمکسرات) فتحتله هریج وشراره دائما مفتون اولور اولان مفتوش
آدمه دینور یقال رجل ذوکسرات وهنزات اذا کان یغبن فی کل شیء (جمع المکسیر)
شول جمعدرکه مفردینك بناسی تغییر اولنمش اوله کویا که بناسی کسر اولنمشدر دراهم
ودراهم ورجل ورجال کبی (کسیر) زبیر وزننده بیوکسك طاغ اسمیدرکه اقصای
بحر عمان اوزره مشرفدر (الکسبرة) کافك وبانك ضمی وفتحیله جلجلان نباتیدرکه
سمسم یعنی صوصم دیدکلری غله‌در و بوکزره اوله‌جقدر (الکسمر) جندب وزننده
فیل دیشندن اولان بلازکه دینورکه عرب نسوانلری بلکجلر بیله‌زیکلر جمعی کسابر
کلور (کسکر) جعفر وزننده عراقده بر ولایت آدیدرکه واسط آنك قصبه‌سی یعنی
قاعده‌سیدر حاصل اولان خراجی اصفهان خراجی کبی اون ایکی بیك کره یوز
مثقال آلتوندر (الکشر) حشر وزننده دیش صرتمق معناسنه‌در یقال کشر الرجل
عن اسنانه کشرا من الباب الثانی اذا ابدی یکون فی الضحك وغیره وکشر
برکونه جماع ایتمکه دینور کاشر دخی دینور وبونلردن فعل تصرف اولنمز وکشر
تبسم ایتمك معناسنه مستعملدر تقول نظرالی کشر ای تبسم وکشر یمن ایله مکه
بیننده جرش نام موضع جانبندن برجبل آدیدر (المکاشرة) مفاعله وزننده برآدمك
یوزینه صرتمق معناسنه‌در یقال کاشره اذا ابدی اسنانه فی وجهه (الکشرة)
عشره وزننده کشر ومکاشره‌دن اسمدر صرتقه دینور (الکشر) فتحتینله قوری
اتمکه دینور خبز یابس معناسنه واوزی صیریلوب اکل اولنمش صاتمه دینور
تقول اعطانی کشرا ای عنقودا اکل ماعلیه وکشر مصدر اولور قورقوب
قاچمق معناسنه‌در یقال کشر الرجل کشرا من الباب الرابع اذا هرب (کشر)
زفر وزننده صنعاء یمن توابعنده بر موضع آدیدر (کشور) درهم وزننده صنعا

قضاسنده برقریه آدیدر (المکاشر) مجاور وزننده خانه‌لری بری برینه قارشواولان قومشویه دینور هربرینه مکاشر البیت اطلاق اولنور تقول هوجاری مکاشری ای بحذائی کانه یکاشرنی (الکشمزة) دحرجه وزننده برآدمك برونی اوروب ازمك معناسنه‌در یقال کشمر انفه اذا کسره واغلق ایسمتك و اغلمه یاپمق معناسنه‌در یقال کشمر الرجل اذا اجهش للبکاء (الکشامر) علابط وزننده زشت وبدلقا آدمه دینور یقال رجل کشامر ای قبیح (الکصیر) قصیر وزننده و مرادفیدرکه قصه نسنه‌یه دینور شارحك بیانه کوره کاف قافدن مبدلدر یقال شیٔ کصیر ای قصیر (الکظر) کافك ضمی وظای معجمه‌نك سکونیله فرجك دوداغنه دینور وایچریسنه طوغری اولان انجکزه دینور وکلیتین یعنی بوبرکلر اوزرنده اولان یاغه دینورکه بوبرك یاغی تعبیر اولنور علی قول بوبرکلر صیرلدقدنصکره یاغنه اطلاق اولنور واول یاغك برینه‌ده کظر وکظره دینور کافلرك ضمیله وکظر یایك ایکی باشنده کریش خلقه‌لری یکره‌جنك کرتکه دینور شارح دیرکه جمعی اکظار کلور یقال رد حلقة الوتر فی کظر القوس ای محزها وفرضتها یقع فیه حلقة الوتر ویقال ردوا حلق الاوتار فی الاکظار (الکظر) کافك فتحیله یایك باشلرینه کریش یکه‌جك کرتك ایلك معناسنه‌در یقال کظر القوس کظرا من الباب الاول اذا جعل لها کظرا کذلك مرخ وعفار مقوله‌سی آغاجلردن دوزیلان چقماغه کرتك کرتمك معناسنه‌درکه شراره اورادن ظهور ایدر یقال کظر الزندة اذا حزفیها فرضة (الکظر) کافك کسریله اوق کزینك دبنه صاردقلری سکیره دینور (الکعر) کافك و عینك فتحیله چوجوق سموروب قارن قاصق صالمق معناسنه‌در یقال کعر الصبی کعرا من الباب الرابع اذا امتلأ بطنه وسمن فهو کعروا کعر ودوه قسمی پك سموزلکدن اورکجی یاغ بغلمق معناسنه‌در یقال کعر البعیر اذا اعتقد فی سنامه الشحم (الکعر) کتف وزننده (والاکعر) احمر وزننده سموروب قارن قاسق صالمش آیالق چوجغه دینور (الاکعار) همزه‌نك کسریله (والتکعیر) تفعیل وزننده بونلرده دوه‌نك اورکجی سموزلکدن یاغ باغلمق معناسنه‌در یقال اکعر البعیر وکعر بمعنی کعر (الکوعرة) حوقله وزننده اورکج یاغ بغلمق معناسنه‌در یقال کوعر السنام اذا اعتقد فیه الشحم (الکیعر) حیدر وزننده سموز وطاولی یاورییه دینور یقال شبل کیعر ای سمن (الکعورة) جهوره وزننده بیوك برونلی آدمه دینور (الکعرة) تمره وزننده کوده‌ده جابجا زکی منعقد اولان یومریجه عقده‌یه دینور (الکعر) کافك ضمیله برنوع تیکنلك اسمیدرکه یپراقلری ذراع کبی آچق و اوزون اولوب قرمزی وپرلاق چچکلری اولور آری قسمی رعی ایدر (المکعر) محسن وزننده سرعتله سکردوب کیدن آدمه دینور یقال مر فلان مکعرا

اي مربعه ومربعا (الكعبرة) ثاوب وزنى قصبه شبول حتوه ديورلر اندامى
سمين وقنبا وبودوب وطفلى وبه هيكل اوله شيشان امراة كعبرة اي جافية غليظة
(الكعبرة) قيمه ولمده اكثر بوقوميرمن لكعبره ديورلر كه كعك تعبير
ايدرلر وخمانى ايرقوب اوكوزلدكده آريلان ها سـه به ديورلر يومها الرأه
يابغه نسبهده جايز وهمانا صوق وقوب اولان ننه ديورلر وبالكعبرة بالش
وبق مقرده اولان كتكه ديورلر وبلجه اكه ديورلر يقال اعطاه كعبرة من الشحم
اي قطعة وقت شديه ومفقد اولان كتكه ديورلر وباشلى كوكه ديورلر واياق ويوز
قيامه ديورلر وبر ضخم معناسنه وبومعنا قوبي عمده قوربوب فاملى فيه ديورلر
(الكعبورة) كاعت ضبله بودخى صدق ملواح وبر لكعو ثانه ديورلر يقال فى
كعبرة وكعبورة اي محتمع (المكعبر) اسم مفعول بنه سيه ايكى ثابر اسهبدر (المكعبر)
اسم فاعل بنه صيغه عرق الاصل اولان آدمه ديورلر وعجمى الاصل اولانه ديلكله
اضداددندر يقال هومكعبر اي عربي وكذا عجمى (الكعترة) اى فوقيه ايله دحرجه
وزننده سرخوش كبى ايكى طرفه مايل ايدرك يورمك معناسـنهدر يقال كعتر
ومشيه اذا تمايل كالسكران وشدتله سكرتمك معناسنهدر يقال كعتر الرجل اذا عدا
شديدا و يوريكده سرعت ايتمك معناسنهدر يقال كعتر الرجل اذا اسرع فى المشى
(الكعتر) قنعذ وزننده سرجيه شبيه برقوش آديدر (الكفر) كافك فتحى وضميله
(والكفور والكفران) كافرك ضميله ايمانك ضديدر كه وحدانيت باريدن جحود
وشريعتى انكار ايلكدن عبارتدر يقال كفر الرجل كفرا وكفورا وكفرانا من الباب
الاول ضدامن مؤمنك صانرده بيانه كوره اصل كفر ستر معناسنهدر كافر حقى
ستر ايلديكيچون اطلاق اولنـدى وكفر مادهسى دين و شريعت وكفران نعمت
انكارنده وكفور ايكيسنده غالب مستعملدر وكفور و كفران منعمك نعمتنى ستر
وانكار ايتمك معناسـنهدر كه شكر مقابليدر يقال كفر نعمة الله و نعمتها كفورا
وكفرانا اذا جحدها وسترها شارح ديركه كفر اسم اولهرق دخى مستعملدر ودرت
نوع اوزرهدر برى كفر انكاريدركه اصلا جناب بارى تعالى يى بيلوب واقرار
واعتراف ايتمكدن عبارتدر ثانى كفر جحودى دركه قلبله بيلوب لكن لسانله اقرار
ايتمكدن عبارتدر كفر ابليس عليه اللعنه كبى ثالث كفر عناديدر قلبله بيلوب
و لسانله اقرار ايدوب لكن حسدا و بغيا دين اسلامله متدين اولمامقدن عبارتدر
ابو جهلك كفرى كبى وعند البعض حقيتى بيلوب و اقرار ايدوب لكن قبولدن
امتناع ايلمكدر ابوطالبك كفرى كبى كه اكا كفر عنادى دخى ديرلر قومندن عار
ايلديكيچون تقبيل ايمدى رابع كفر نفاقيدر كه لسانله اقرار ايدوب قلبـله معتقد
اولمامقدن عبارتدر ابن ابى بن سلول نام جهـولك كفرى كبى انتهى (المكفرة)

مفاعله وزننده بر آدمك حقنى انكار ايلمك معناسنه‌در يقال كافره حقه اذا جحده (المكفر) معظم وزننده شول آدمه دينوركه انعام و احسانى دركار ايكن نعمتى ستر وانكار اولنوب مقابلنده شكر اولنميه يقال رجل مكفر اى مجحود النعمة مع احسانه (الكافر) مؤمن اولميان خاسردر ومنه حقيق جلت نعمته حضرتلرينك نعمتلرنى انكار ايدن كمسيه دينور جمعى كفار وكفره كلور بجره كبى وكفار كلور كتاب وزننده مؤنثنده كافره وجمعنده كوافر دينور يقال رجل كافر وامرأة كافرة اى جاحد لانعم الله تعالى وكافر كيجه‌يه اطلاق اولنور ظلمتيله هرشيئى ستر ايلديكيچون يقال جاء فى جوف الكافر اى الليل و دريايه اطلاق اولنور يقال غابت الشمس فى الكافر اى البحر وبيوك دره‌يه وبيوك ايرمغه اطلاق اولنور ومظلم ومقسى سحابه اطلاق اولنور يقال سحاب كافر اى مظلم واكنجى‌يه اطلاق اولنور تخمى زمينده ستر ايلديكيچون يقال هو كافر اى زراع وزرهه اطلاق اولنور يقال ليس كافرا اى درعا وانسان قسمندن بعيد اولان ارضه اطلاق اولنور ودوز و هموار ارضه دينور وچكنانمش پك چقور يره دينور ونبات قسمنه اطلاق اولنور وكافر هذيل قبيله‌سى بلادنده برموضع آديدر وقرا كولغه اطلاق اولنور و سلاحله آراسته آدمه اطلاق اولنور ومنه الحديث [ان النبى عليه السلام قال فى حجة الوداع لاترجعوا بعدى كفارا يضرب بعضكم رقاب بعض] اومعناه لاتكفروا الناس فتكفروا يعنى بندنصكره برى بريكز ايله بى وجه شرعى قتال ايچون سلاحه كيروب آماده اولنلره التحاق ايلمكز ياخود اهل اسلامدن اولان آدمى تكفير ايلمكزكه كافر اولورسز قال الشارح وفى النهاية [الا لاترجعن بعدى كفارا يضرب بعضكم رقاب بعض] قيل اراد لابسى السلاح كانه اراد بذلك النهى عن الحرب و قيل معناه لاتعتقدوا تكفير الناس كما يفعله الخوارج اذا استعرضوا الناس فيكفرونهم (الكفار) شداد وزننده (والكفور) صبور وزننده پك كافر كمسيه دينور يقال رجل كفار وكفور اى كافر مبالغة كفور جمعى كفر كلور ضمتينله (الكفر) حفر وزننده (والكفر) كافك ضميله بر نسنه‌نك اوزرنى اورتوب بورتمك معناسنه‌در يقال كفر على شئ كفرا وكفرا من الباب الثانى اذا غطاه وبرنسنه‌يى ستر ايلمك معناسنه‌در يقال كفر الشئ اذا ستره وكفر ناسدن بعيد اولان ارضه دينور وفرس يعنى عجم طائفه‌سنك شاه وواليلرينه تعظيم ايلمرينه دينوركه ديز بوكوب سجوده قريب انحنا ايله تعظيم ايدرلر حالا تركستانده معتاددر طاپو تعبير ايدرلر يقال يكفر كفر العلج اى تعظيم الفارسى ملكه وكفر كيجه‌نك سواد وظلمته دينور بونده كافك كسريله ده جائزدر وقبر مزاره اطلاق اولنور وطپراغه اطلاق اولنور وكويه دينور قريه معناسنه حالا عربستانده كفر طاب وكفر جبل وكفر غنى مقوله‌سى قريه‌لر مشهوردر وقالين

واجب قصه اولان صدقه‌یه دیور علی قول قصه دکلکه دیور (التکفیر) تفعیل وزننده بودخی و استه‌یی ستر ایلمك معناسنه‌در یقال کفّر الشیء اذا ستره وکناهی سترولر ایله قبل معناسنه‌در که ثواب سترولر ایله احاطه دیور ومنه قوله تعالی [لکفّرنا عنهم سیئاتهم] ای سترناها حتی تصیر کأن لم تکن وبرکسه‌یه ال ایله تعظیمه خضوع ایلمك معناسنه‌در یقال کفّر له اذا خضع شارح دیرکه خضوع هیئتی واسته‌یی ستر ایدر هیئته شبیه اولدیغیچون یاخود بوکلمك ساقی سلب ایتدیکندن کویا که تعظیم وخضوعله سلف کفران ایلش اولور و وادی شاه نصب ایلدکلرنده باشنه تاج کیدرمك معناسنه‌در یقال کفّر الملك علی بناء المجهول ای توج اذا رؤی وتکفیر ثالث اسمیدر تثبیت ملك اسمی اولدیغی کبی وحشت لازم کلدن بینلیچون کفارت ویرمك معناسنه‌در یقال کفّر عن یمینه اذا اعطی لها الکفارة (التکفرة) ثمره وزننده قلت معناسنه‌در (المکفّر) محدث وزننده سلاحپوش آدمه دیور (الاکفار) همزه‌نك کسریله برآدم کویه ملازمت ایلمك معناسنه‌در یقال اکفر الرجل اذا لزم الکفر ای القریة وبرکسه‌یی کفره نسبت ایدوب کافردر دیمك معناسنه‌در یقال اکفر فلانا اذا دعاه کافرا (الاکتفار) افتعال وزننده بودخی کویه ملازمت ایلمك معناسنه‌در یقال اکتفر الرجل اذا لزم الکفر ای القریة (الکفر) کافك ضمیله زفته دینورکه آنکله کمی قلفاتلنور (الکفر) کتف وزننده عظیم اولان طاغه علی قول بوزتاج یوقش اولانه دیور (الکفر) فتحتینله عقاب معناسنه‌درکه عقبه‌نك جمعیدر وخرما چیچکنك قابنه دیور (الکافور والکفری) ضمتینله و رانك تشدیدی وقصر ایله وبونده کافك و فانك حرکات ثلاثیه تقدیر خرما چیچکنك قبجوغنه دینور وکافور بر نوع نبات خوشبو اسمیدرکه چیچکی بابادیه چیچکنه شبیه اولنور مفردات ضبه‌ده ریحان الکافور ایله مرسومدرکه کافور اوتی تعبیر اولنور کافور بو اسمله معروف طیب اسمیدر بحر هند و چین جبالنده نابت برشجردن حاصل اولنور یعنی آنك صمغیدر شجر مزبور بغایت کبیر اولمغله سایه سنده خلق کثیر متمکن اولنور اول مکانك حرارتی سببیله قپلانلر شجر مزبور اطرافنده ایوا ایدرلر وکافورك قلتنه سبب بودر و اخشابی آق و ملایم اولور کافور آنلرك جوفنده بولنور وکافورك انواعی واردر ولونی ابتدا قرمزی اولمغله تصعید ایله بیاض اولنور وکافور آصمه‌نك ابتدا چبوغی یاروب چقارکن قبجوق برنده اولان پك خرده یپراغنه دینور جمعی کوافیر وکوافر کلور وکافور جنتده بر پیکار آدیدر تقول اللهم اسقنا من الکافور وهو عین فی الجنة (الکفاری) غرابی وزننده قولقلری بیوك آدمه دینور یقال رجل کفاری ای عظیم الاذنین (الکفارة) کافك فتحی وفانك تشدیدیله کندوسیله تکفیر ذنب وجنایت اولنان شیئه دینور یعنی خطیئه‌نك ستر

وازالەسنە توسل اولنان نسنەیە دینور صـدقە وصوم کبی کفارۀ یمین وکفارۀ ظهار وکفارۀ قتل خطایی معلومدر ستر ذنب ایلدیکیچون اطلاق اولندی (کفریه) طبریه وزننده شامده برقریه آدیدر (کفرین) عفرین وزننده دهاندن اولان آدمه دینور یقال رجل کفرین ای داه (الکفرنی) عفرنی وزننده احمق و نادان وکمنام وبیوجود آدمه دینور یقال رجل کفرنی ای خامل احمق (الکوافر) کوپلره اطلاق اولنور دنان معناسنه مفردی کافرەدر (الکافرتان) تثنیه بنیه سیله ایکی اویلغه علی قول اویلقلرك خارجنده اولان یانجق اتلرینه اطلاق اولنور (المکفهر) مطمئن وزننده غلیظ وکثیف سیاه بلوده دینور یقال سحاب مکفهر ای غلیظ اسـود ومطلقا بری بری اوزره متراکب اواوب قاتلنمش کثیف شـیئه دینور. و منه یقال ظلام مکفهر ای متراکب وشول یوزه دینورکه اتی آزجه ودریسی غلیظ اولوب شرم وحیاسی اولمیه که اول وصفك خاصه سیدر صیریق تعبیر اولنور یقال وجه مکفهر اذا کان قلیل اللحم غلیظ الجلد الذی لایستحیی بعضلر عندنده غلیظ اولوب لونی بوزمتق اولان یـوزه دینور وترش رووممتعبس آدمه دینور یقال رجل مکفهر ای متعبس وصلابتلو بغایت صرپ وعالی طاغه دینور (الاکفهرار) اقشعرار وزننده یلدزك وجهی وبرتوی یك قرا کولقده روشن وعیان اولمق معناسنەدر یقال اکفهر النجم اذابداوجهه وضوءه فی شدة الظلمة (الکمرة) فتحاتله ذکرك باشنه دینورجمع جنسی کمردرومنه المثل ★ الکمر اشباه الکمر ★ برنسنه‌یی برنسنه‌یه تشبیه موقعنده ضرب اولنور (المکمور) شول آدمه دینورکه ختان ایدن جراح کمرەسنه ضرر ایرشدرمش اوله وکمرەسی بیوك آدمه دینور جمعی مکاوراه کاور مشیوخاه کبی (التکامر) تفاعل وزننده بیوکلکنی یوقلمق ایچون بری برینك کمرەلرینه باقق معناسنەدر یقال تکامرا اذا نظر ایهما اعظم کمرة (المکامرة) مکابره وزنـنـده باب مغالبه‌دندر عظم کمره خصوصنده مباحثه ایلمك معناسنەدر یقال کامره فکمره کمرا اذا غالبه فی عظم الکمرة فغلبه (الکمر) کافك کسریله شول خرما قورغنه دینورکه هنوز بسر ایکن دیو شـورلمکله برده رطب اولمش اوله (الکمری) زمکی وزننده بودور آدمه دینور وبرموضع آدیدر وکمرەسی بیوك آدمه دینـور (الکمرة والکمر) عتله وعتـل وزنلرنده بونلرده کمرەسی بیوك آدمه دینور (المکمورة) جماع اولنمش خاتونه دینور (کمیر) حیدر وزننده فرزدق نام شاعرك جدی اولان غالبك لقبیـدر (الکمترة) دحرجه وزننده آدیملری صیق صیق آتەرق یوریمك معناسنەدر یقال کمتر الرجل اذا مشی مشیة فیها تقارب وبودور آدمك سکرتمسنه دینور (الکمترة) کافك وتانك کسریله وجودی یصی ویوغون آدمك یورویشنه دینور (الکمتر) قنفذ وزننده (والکماتر) علابط وزننده ایری فیل هیئت آدمه دینور وبودور کیسه دینور وصلب وشدید آدمه دینور (الکمترة)

تدحرج وزننده صوارلمق معناسنه در يقال كنز السقاء اذا ملأه وفريه اقربه
ايله صاروب بالامق معناسنه در يقال كنز القربة اذا شدها وكاتها (الكمرة)
كافك ضمه ايله وميمك فتحيله هر نسنه نك چوقلغى وباشقه نسنه قاتلمغى معناسنه در بعضلر
ونك معناسنه در يقال كنز الشئ اذا اجتمع وتداخل بعضه فى بعض (الكنفرى)
كافك ضمى ونونك سكونى وفانك فتحيله اصلده كسك ديدكلرى ميوه دمك وفد
كنفرت اعتبارله هر برنده كنفراة وجمعنده كنفريات ديرلر وكاه اولوركه مذكر
واو بعيده هرننده دخى هاء ذكر اولنور فيقال هذه كنفرى اى واحدة ويقال هذه
كنفرى اى كثيرة ومصغرنده كنيفرة وكنيفرى وكنيفرة وكنيفراة ديرلر (الكنار)
علابط وزننده بودور آدمه ديرلر (الكمرة) تمرجه وزننده دومك اوزنجى
صورلمك ياخود بمعنى معناسنه در يقال كمر السنام اذا صار فيه شحم (الكبهدر)
كافك ضمى ومجمله هردو منك وبانك فتحيله ذكر اولنه ديدكلرى معناسنه (الكلبار)
غراب وزننده بر اسميدركه سدر اغاجنك ميوه سيدر عربيدن كيرامى تعبير
اولنور متزجم ديركه كنار فارسيدر (الكنارة) كافك كسرى ونونك تشديديله
كتان بزينك پارچه سنه ديرلر (الكنارات) كافك كسرى وفتحى ونونك تشديديله
(والكنابير) دنانير وزننده ساز انواعندن لاغوتلره ياخود دفلره ياخود طلاره
ياخود طبولره ديرلر شارحك بيانى اوزره مفردى كنارهدر وقوله فى النهاية
وفى صفته عليه السلام فى التوراة [بعثت نمحو المعازف والكنارات و منه حديث
على امرنا بالكسر الكوبة والكنارة والشياع (المكمر) محدث وزننده (والمكنور)
ايرى كودهلو تصلق وقريا آدمه ديرلر وباشده صارغى تصلق ويقتضر صاران
آدمه ديرلر يقال رجل مكمر و مكنور اى ضخم سمج وكذا معتم عمامة جافية
(الكنبار) قنطار وزننده جوز هندى اغاجينك ليفندن بوكلش ايپه ديرلركه كمى
هلاطى ايدرلر (الكمبرة) زبرجه وزننده بادنجان كبى ايرى اولان زون بومشانقه
ديرلر اربية ضخمه معناسنه (الكنفر) ثاى مثلثه ايله عنصر وزننده (والكنثر)
علابط وزننده وجودى ديزنكلى غولياخ آدمه ديرلر وذكرك حشفه سنه ديرلر
(المكنفر) اسم فاعل بنيه سيله غليظ يوزه ديرلر يقال وجه مكنفر اى غليظ
(الكنثرة) كافك وثانك فتحيله انفك قسمت زونت ايلروسنه ديرلر غره معناسنه
(التكنثر) تدحرج وزننده برنسنه قبازوب ايريلنمك معناسنه در يقال تكنثر الشئ
اذا ضخم وانتفش (الكندر) قنفذ وزننده صاقزدن برنوع اسميدركه آق كونلك
تعبير اولنور بلغمى بغايت قطعدر و كندر قتين كودهلو بودوره ديرلر وايرى
وديرمان حماره ديرلر (الكنادر) علابط وزننده كندر ايله ايكى معناى اخيرده
مرادفدر (الكندرة) جندره وزننده غليظ ومرتفع ارضه ديرلر و طوغان

قوشلرینك اوتراغنه دینـورکه کنده تعبیر اولنور (الکندر) جعفر وزننده فن نجومده حساب رومیدن برکونه حساب اسمیدر (الکندارة) کافك کسریله برنوع بالق اسمیدرکه اورکجلو اولور (الکنیدر) قنیفذ وزننده (و الکنیدر) سمیدع وزننده غلیظ نسنه‌یه دینور (الکندیر) قندیل وزننده‌کوده‌سی قالین حماره دینور وبررجل آدیدر (الکندیرة) هایله غلظت وضخامت معناسنه‌در یقال انه لذوکندیرة ای غلظ وضخامة (الکنعرة) جندره وزننده ناقهٔ عظیمه‌یه دینور جمعی کناعردر (الکنفیرة) فایله کندیره وزننده بورنك اوجنه دینور (کنکور) کافلرك کسری وواوك فتحیله وبعضا کاف ثانیه مفتوح اولور ایرانده قیرمیسـین ایله همدان بیننده برشهر اسمیدر قصرلصوص دخی دیرلر وجزیرهٔ ابن عمر قربنده برمتین ومعمور قلعه آدیدر (الکنهدر) سفرجل وزننده شول تسکره طرزنده شیئه دینورکه اوزرنده کریچ واوزم مقوله‌سی نسنه طاشرلر تکنه تعبیر اولنور (الکنهور) سفرجل وزننده طاغ کبی عظیم اولان بلوت قلغدسـنه دینور علی قول بری بری اوزره قات قات صیقشوب متراکم اولانه دینوروایری ودیزمان کشی‌یه‌دینور (الکنهورة) هایله ناقهٔ عظیمه‌یه دینور وقوجه ناقه‌یه دینور (کنهره) مرحله وزنـنده دهناء نام محلده جبلین بیننده بر موضع آدیدرکه آنده نیجه حفره‌لر واردر آنلرده یغمور صوبی ایرکیلور (الکور) کافك ضمیله دابه‌نك سمرینه وپالانه دینور علی قول هر طاقنه اطلاق اولنور جمعی اکوار واکور وکیران کلور کافك کسریله ودمورجینك چاموردن اولان اوجاغنه دینور ترکیده کوره دینور وآری قوواننه دینـورکه ایچنده بال یپارلر وبر طاغك اسمیـدر (الکور) ثور وزننده دوه قسمندن عظیم سوری‌یه دینور علی قول یوزاللی یاخود ایکیوز دخی زیاده‌یه دینور وصغر سوریسنه دینور جمعی اکوار کلور وکور زیاده معناسـنه‌در کور عمامه‌دن مأخوذدر ومنه الحدیث [کان علیه السلام یتعوذ من الحور بعد الکور] ای من النقصان بعدالزیادة وباشه صارق صارمق معناسنه‌در یقال کار العمامة علی رأسه یکور کورا اذا لاثها وادارها علیـه وصارغلك هر طولامنه وهر قولاننه‌ده کور اطلاق اولنور مکور معناسـنه یقال هذه العمامة عشرون کورا وکور بلحارث بلادنده بر جبل آدیدر ویمامه ده ونجران قضاسنده برارضك اسمیدر وکور طبیعت وجبلت معناسـنه مستعملدر یقال له کورکریم ای طبیعة ویر قازمق معناسـنه‌در یقـال کار الارض کورا اذا حفرها وسرعت ایلك معناسـنه‌در یقال کار الرجل اذا اسرع وکاره کوترمك معناسنه‌در کما سیذکر یقال کار الحمال اذا حـل الکارة (التکویر) تفعیل وزننده بو دخی باشه صارق صارمق معناسنه‌در یقال کورالعمامة علی‌رأسه اذا لاثها وادارها ویره چالمق معناسنه‌در یقال کوره اذاصرعه ومتاعی برکدروب بوغچه کبی صاروب

یعنی معناسنه‌در یقال کور المتاع اذا جمعه و شده و شکده سوارینی‌یی مرادفه
دورتوب طوپه کبی در مقولب یره انما ایتمک معناسنه‌در یقال کوره فلانا اذا طعنه
فالقاه مجتمعا وحق سن و فلا نی و برده ن هر برل کوره عامه کبی برن یرین ایچنه
صوقمقدر و معناسنه مستعملدر که حسب الموسم بقدیکری زیاده وقصان ایتمکدن
عبارتدر یقال کور الله اللیل علی النهار ای ادخل هذا فی هذا (الكارة) قاره
وزننده طعامدن مقدار معلومه دیورکه مراد و آرقه یوکی مقداردر فارسیده
پشتواره دیور (الاستكارة) بودخی سرعت ایتمک معناسنه‌در یقال استكار الرجل
اذا اسرع وآرقه‌ده کاره یوکلنوب کوتورمک معناسنه‌در یقال استكار الرجل اذا
حمل الكارة علی ظهره (المكور) منبر وزننده (والمكورة) هاءله (والمكوارة)
کتابه وزننده بشه صارنجق صارغیه دیور عمامه معناسنه وکواره سوان عربه
مخصوص بر کونه باش اورتوسنه دیورکه صارق کبی باشلرینه طوولارلر (المكور)
مقعد وزننده دوه پالانه دیور میمک کسریله‌ده جائزدر (المكوری) مقعدی وزننده
لئیم ونا کس کمسنه‌یه دیور ویعنی کوده‌لو بودوره دیور ویوك برون اوجنه دیور
رونه عظیمه معناسنه شارح دیرکه سیبویه بونی بومعناده صفت اعتبار ایلکله
بروسك اوجی یوك آدم ایله تفسیر ایلدی بومعنازده میمك کسریله‌ده لغتدر مؤنثنده
مكوریه دیور (الكورة) کافك ضمیله مدینه وصقع یعنی قضاسیله شهره اطلاق
اولنورکه بزم اصطلاحزده ایل وولایت تعبیر اولنور مترجم دیرکه بوخوره فارسی
معربیدر مثلا شام بش ایالتدرکه سنجاق دخی تعبیر اولنور ایالت فلسطین وایالت
حلب و ایالت نابلس کبی نته‌کم بند ماده‌سنده بسط اولندی و کوره‌نك جمع
جنسی کوردر تقول دخلت کورة من کور خراسان (الكوارة) کافك ضمی
وواوك تخفیف وتشدیدی ایله کتابه وزننده دخی لغتدر شول آری قوانه دیورکه
چیقدن وچبوقدن یاخود چاموردن دوزیلور ینه‌ی ظار برظرفدر علی قول مومده
یعنی کومجده اولان بانه دیور جمعی کوارات در وعلی رأی اهلیه یعنی شهرلرده
معهود قوانه‌یه دیور (الكوائر) بو دخی کواره‌نك جمعیدر (الكار) نار وزننده
ذخیره یوکلو اونوب آغزلغندن صویه باصق اولان کیلره دیور مفردی کاره‌در
وکار موصل قضاسنده برقریه آدیدر فتح بن سعید الموصلی الزاهد الكاری اورادندر
وبو مشهور فتح کبیرك غیریدر ومحدثیندن محمد بن الحارث الكاری دخی اورادندر
وکار اصفهان قضاسنده برقریه‌در محدثیندن عبد الجبار بن الفضل وعلی بن احمد
ابن مرده اورادندر وآزربیجان اولکه‌سنده بر قریه آدیدر (کاره) هاءله بغداد
قضاسنده بر قریه آدیدر (التكور) تفعل وزننده تكویر مذکوره مطاوعدر یره
چالنوب یقیلق معناسنه‌در یقال کوره فتكوره ای صرعه فسقط ویقلمق معناسنه‌در

يقال تكور الشئ اذا تفطر وصغنوب چرنمك معناسنه‌در يقال تكور الرجل اذا تشمر ودوشمك معناسنه‌در يقال تكور الشئ اذا سقط (الاكتيار) افتعال وزننده بودخى يره چالنوب يقلق معناسنه‌در يقال كوره فاكتار اى صرعه فسقط وصارق صارنمق معناسنه‌در يقال اكتار الرجل اذا تعمم وسرعتله يوريمك معناسنه‌در يقال اكتار الرجل اذا اسرع فى مشيه وآت سكرتديكى حالده قويرغنى يوقرى طوتمق معناسنه‌در يقال اكتار الفرس اذا رفع ذنبه عند العدو كذلك ناقه قسمى كبه اولديغى حينده قويرغنى قالدرمق معناسنه‌در يقال اكتارت الناقة اذا رفعت ذنبها عند اللقاح وبر آدمه سب ودشنام ايلمكه يابنمق معناسنه‌در يقال اكتار الرجل اذا تهيا للسباب (دارة الكور) كافك فتحيله برموضع آديدر (المكورى والمكور) ميملرك حركات ثلاثى ونانيده رانك تشديديله يكشاق خش كوى آدمه على قول لئيم وفرومايه‌يه ياخود يصى كوده‌لو بودوره دينور (دارة الاكوار) داربنى ربيعه ايله دارنهيك قاوشديغى يرده برمنزل آديدر (الاكوار) همزه‌نك فتحيله موضع مزبورده نيجه جباله اطلاق اولنور (كوير) زبير وزننده برطاغك آديدر (كورين) كافك ضميله برقريه آديدر (عبدالكورى) كافك ضميله بحرهندده برليمان آديدركه فيلك قربنده‌در (الكويرة) جهينه وزننده قبليه ترابنده برطاغ آديدر (الاكارة) همزه‌نك كسريله برآدمى استذلال واستضعاف ايلمك معناسنه‌در تقول اكرت عليه اذا استذللته واستضعفته (الكهر) قهر وزننده ومرادفيدر يقال كهره كهرا من الباب الثالث بمعنى قهره قال الشارح وقرأ ابن مسعود [فاما اليتيم فلا تكهر] اى فلا تقهر وبرآدمى آزارايله قوومق معناسنه‌در يقال كهره اذا انتهره وكولمك معناسنه‌در يقال كهر الرجل اذا ضحك وبرآدمى تحقير وازدراء وجهيله ترش روايله مقابله ايلمك وچهره كوستورمك معناسنه‌در يقال كهر فلانا اذا استقبله بوجه عابس تهاونابه ولهوولعب ايلمك معناسنه‌در يقال كهر الرجل اذا لهى ونهار مرتفع اولمق معناسنه‌دركه قوشلق وقتنه وارمقدن عبارتدر يقال كهر النهار اذا ارتفع واسيلك مشتد اولمق معناسنه‌در يقال كهر الحر اذا اشتدوياغ مقوله‌سنى ارتمك معناسنه‌در يقال كهره اذا صاهره (الكهرورة) كافك ضميله (والكهرور) هاسز ترش رولق تعبس معناسنه‌در وشول ترش رووبد چهره كمسيه دينوركه بدزبان اولمغله دائمانا‌سى زجروآزارايله آزرده ايدر اوله يقال رجل كهرورة وكهرورای متعبس ينتهر الناس (الكير) كافك كسريله دمورجى كوروكنه دينوركه طلومدن مدور ياخود سختياندن كوشه‌لو اولور نته‌كه چاموردن اولان اوجاغنه كور دينوز جمعى اكيار وكيره كلور عنبه وزننده وكيران كلور جيران وزننده وكيربادیه‌ده برموضع آديدر وتبريزايله بيلقان بيننده بربلده آديدر (الكير) سيد وزننده شول آته دينوركه

بكر دركى قورقلى ظهاز اوله (الحابل) كتب وزننده لك صكره دركى قورقمى
خلاص ومق معناسنه‌در يقال كان الخبر بكراً فحاز الاربع ... فصل اللام
(اللهزة) ... وزننده اللهزه دخي دينور ... اولنكمسنده بلده آديدر
عدنيه محمد بن صفوان اللهزي اورادندر واكابريدن دخي ديرلر (اللهمزة) ...
وزننده ... دينور ... على قول ... مقلوبدر كه كلامى
... اوله‌رق ... اعن آخر ... اولان ... دينور
فصل الميم (المئرة) ميمك كسريله وهمزه‌نك سكونيله كين ودحل وحقد وعداوت
معناسنه‌در يقال بينهم مئرة اى دحل وعداوة ويقال وقلبه مئرة اى دحل وحقد
وفوعلنه دينور يقال اصبح بينهم المئرة اى النميمة (المأر) فتحيله ياره آزمق
معناسنه‌در يقال مئر الجرح مئرا من الباب الرابع اذا انتقض وركسيله دروننده كين
وعداوت طوتمق معناسنه‌در يقال مئر عليه اذا اعتقد عداوته (المأر) ميمك فتحى
وهمزه‌نك سكونيله قربه‌يى طولدرمق معناسنه‌در يقال مأر السقاء مأرا من الباب الثالث
اذا ملأه ونمامت يولى افساد ايله بري برينه دوشورمك معناسنه‌در يقال مأر بين
القوم اذا افسد واغرى (المماءرة) مفاعله وزننده (والمئار) قتال وزننده بونلرده
مأر معناسنه‌در يقال ماءر بينهم مماءرة ومئارا بمعنى مأر ومفاخره معناسنه‌در يقال
ماءرة اذا فاخره وبر آدمك فعلنده مساوات ايلك يعنى اول نه ايشلرسه ونه كونه عمل
ايدرسه برابرنده ايلك معناسنه‌در يقال ماءره فى فعله اذا ساواه (المئر) كتف
وزننده نمامى بريرينه دوشوروب بينلرنى افساد ايدر اولان فتنه كاره دينور يقال
رجل مئر اى مفسد بوراده وغيث مئر اى مفسد عبارتيله واقع اولنغله شارح اول
نسخه‌يى تخطئه ايدوب صواب اولان وهو مئر ككتف وعنب عنوانده اولمقدر ديو
تنصيص ايلشدر پس اكا كوره عنب وزننده مئر دخى اول معنايه اولور لكن غيث
مئر نسخه‌سى دخى مجازا ملايم اولور ومئر ومئير امير وزننده شديد اولان شيئه
دينور يقال امر مئر ومئير اى شديد (التماءر) تفاعل وزننده برى برينه فخر
ومباهات ايلك معناسنه‌در يقال تماءر القوم اذا تفاخروا (الامتئار) افتعال وزننده
دروننده كين طوتمق معناسنه‌در يقال امتأر على فلان اذا احتقد (المتر) سطر وزننده
كسمك معناسنه‌در يقال متر الشئ مترا من الباب الاول اذا قطعه وايب مقوله‌سى
نسنه‌يى چكوب اوزاتمق معناسنه‌در يقال متر الحبل ونحوه اذا مده وجماع ايلك
معناسنه‌در يقال متر المرأة اذا جامعها وبورك سورمك معناسنه‌در يقال متر بسلحه
اذا رمى به (التماتر) تفاعل وزننده برنسنه‌يى چكشمك معناسنه‌در يقال تماتروه اذا
تجاذبوه وآتشدن ياخود چقماقدن قغلجم صچرايوب دوشمك معناسنه‌در تقول رأيت
الشرار من الزند تماتر اى تترامى وتتساقط (الامتار) همزه‌نك وميم مشدده‌نك كسريله

افتعال

افتعال وزنـنده برنسنه اوزانوب سونمك معناسـنه‌در يقال امتراجلبل امتارا اذا امتدو بوامصرامصارا كبى افتعال بابنـدن اولوب غير قياس اوزره تاى اولى ميمه قلب اولنمشـدر (المجر) ميمك فتحى وجيمك سكونيـله دوه وقيون وچكى قسمنك بطنلرنده اولان ياورى‌يه ديـنور وكبه ناقه‌نك وقيون وچكينك بطنلرنده ياورى‌يى اشترا ايلمكه دينور كذلك ناقه‌نك هنوز قارنـنده اولان ياورى‌يه بدل بردوه اشترا ايلكه دينور قال الشارح وفى الحديث انه عليه‌السلام [نهى عن المجر] اى عن بيع المجر وهومافى البطون كنهيه عن بيع الملاقح وكان من بياعات الجاهلية بومعنـاه ره فتحتينله مجر لغت رديه ياخود لحن وخطادر ومجربيع وشراده اولان فضـله وربا معناسنه‌در وعقل وهوش معناسنه‌در وچوق نسنه‌يه دينور وعسكر عظيمه ديـنور وقار معناسنه‌در وهنوز سنبله‌ده اولان غله‌يه‌در انبار اولان غله‌يه واغاجده اولان تازه‌رطبى خرمايه بدل بيع ايلمكه ديـنور محاقله ومزابنـه معناسـنه وصوصه‌مق معناسنده‌در يقال مجرالرجل مجرا من الباب الاول اذا عطش (المجرة) تمره وزننده آريق وزبون قيونه دينور يقال شاة مجرة اى مهزولة (الامجار) همزه‌نك كسريله (والمماجرة) مقاتله وزننده والمجار قتال وزننده برنسنه‌يى وجه شرعيدن زياده‌يه صاتمق معناسنه‌در يقال امجر فى البيع وماجر مماجرة ومجارا اذا رابى وامجار برآدمك آغزينه آغز اوتى كبى برنسنه آقتمق ودوكمك معناسنه‌در يقال امجره اللبن اذا اوجره وقيون وچكى قسمنك قارنلرنده ياوريلرى ايريلنمك معناسنه‌در يقال امجرت الشاة اذا عظم ولدهافى بطنها (المجر) فتحتينله قارن صـودن طوپطلو اولمشـيكن هنوز قانمايوب تشنه قالمق معناسنه‌در يقال مجر من الماء مجرا من الباب الرابع اذا تملأ بطنه ولم يرووقيونك ياوريسى قارننده پك بيويوب ايريلنمك معناسنه‌در يقال مجرت الشاة اذا عظم ولدها فى بطنها (الممجار) محراب وزنـنده شول قيونه دينوركه بطننده ولدى پك ايريلنمك معتادى اوله وبو وقتنى چكورمكله اولوركه قيونه ضررى مورثدر (المجار) كتاب وزننده دوه‌نك ديزباغنه وكوستكه دينور عقال معناسنه (ذومجر) تمر وزننده سوارقيه ناحيه‌سنده برموضع آديدر (ماجر) هاجر وزننده ضرايه ايله ازاق ميانده بربلده آديدر وبوحالامجار تعبير اولنان طائفه‌نك ولايتلرى اوله‌جقدر وضرايه ديديكى دراوه اوله‌جقدر تحديدى تقريبى‌در (الممجرة) محسنه وزننده شول سنه‌يه وصف اولوركه قوراق اولمغله مواشى زبونلقدن وقتنده طوغره‌ممقله ولدلرى قارنلرنده پك ايريلنوب عظيم اوله‌لر يقال سنة ممجرة اذا كانت يمجر فيهاالمال وداعما ايكبز طوغوررر اولان خاتونه دينور يقال امرأة ممجرة اى متئم (المحارة) حاى مهمله ايله مناره وزننده حورماده سنده ذكر اولندى (المخر) ميمك فتحى وخاى معجمه‌نك سكونيله (والمخور) قعود وزننده كمى درياده آقوب كتمك على قول روان اولوب

كيمرتك روزكارى استقبال ايتمك معناسنه در يقال مخرت السفينة مخرا ومخورا من الباب
الثالث اذا جرت او استقبلت الريح فى جريها مؤنثت بصائرده ياسه كوره مخر شق
ايتمك معناسنه موضوعدر يقال مخرت السفينة اذا شقت الماء بجؤجؤها جريان شق
دريلو ويرنى اسفل آلتنى ريمى شق ايتمك معناسنه در وعريوركي آدم صويى
الليه يارمق معناسنه در يقال مخر السابح اذا شق الماء بيديه وجرحت ومفرمت ايك
كلان يرى ايك آشمروب بولانق معناسنه در يقال مخر المور الغب اذا اكله فاتسع
فيه ويره مضنب اولمق ايچون صو صالورمك معناسنه در يقال مخر الارض اذا ارسل
فيها الماء لتصور اى لتطيب واوت وكريده اولان اعمد واشياسنى اخذ ايلمك معناسنه در
يقال مخر انيت اذا اخذ خيار ما فيه وسودك كثرت ووفرتى دفعه يى چوق صاغمقه
باعث اولمه معنف ورنو بطمه اونو آلمق معناسنه در يقال مخر الغزر الناقة اذا كانت
غزيرة فلم تحلبها جهد هارتك وزلا صوصالنمغه مضب اولمق معناسنه در يقال
مخر الارض اذا ارسل فيها الماء لتجود تحرث الارض اى جادت (المواخر) ماخرمك
جمعيدر آقوب كيدركن هوانديسى مسموع اولان كيلره على قول كوكسلريله صويى
شق ايدن كيلره يا خود ريح واحده ايله اقبال وادبار ايدن كيلره اطلاق اولنور يقال
فلك مواخر وهى التى يسمع صوت جريها او تشق الماء بجآجئها او المقبلة والمدبرة بريح
واحدة (الامتخار) افتعال وزننده برنسنه يى اوكوزتليوب آلمق معناسنه در يقال
امتخره اذا اختاره وكميكدن ايليك چقرمق معناسنه در يقال امتخر العظم اذا استخرج
مخه وآت قسمى استراحت ايچون روزكاره قرشو طورمق معناسنه در يقال امتخر
الفرس الريح اذا قابلها ليكون اروح لنفسه (الاستمخار والتمخر) تفعل وزننده
بونلرده امتخار ايله معناى اخيرده مرادفلردر يقال استمخر الفرس وتمخر بمعنى
امتخر وفى الحديث [اذا اراد احدكم البول فليتمخر الريح] وفى لفظ استمخروا
الريح اى اجعلوا ظهوركم الى الريح كانه اذا ولاها ظهره اخذت عن يمينه
ويساره وقد يكون استقبالها تمخرا غيرانه فى الحديث استدبار يعنى سزلر آب افشان
اولمحق وقتنده روزكاره قرشو مقابل اولمكزكه اوزركزه رشاشه لرى سربلوب
صچرامسنكه روزكاره آرقه كزى ويره سز بو كوياكه مخر سفينه دن مأخوذدركه
روزكارى آرقه ايله ياروب ايكى طرفه آتمق اولنور مع هذا روزكارى مقابله ايلمكده
اطلاق اولنور نهايت تغير قرينة حاليه سيله بوراده مراد روزكاره آرقه ويرمكدر
زيرا روزكارى شق ايلمك آرقه ويرمكله ومقابله ايله ده اولنور نهايت بوراده استمخاردن
مراد ابتدا ادراك وتميز ايچون مجراى ريحه مقابله ايدوب بعده استدبار ايله
آب افشانلغه مباشرت ايلمكدر (اليمخور) يعفور وزننده يانك ضميله ده جائزدر
اوزون كشى يه دينور واوزون كردنه دينور (الماخور) ماخور وزننده خرابته

وبابوللق تعبير اولنان موضعه وميكدهيه دينور بيت الريبه معناسنه وبابوخانهجىيه وپير مغانه دينور وبومخور فارسى معربيدركه اوله كوره حالك اسمى محله اطلاق اولنمشدر ياخود لفظ عربيدر مخر سفينه معناسندن مأخوذدركه اقبال وادبارى متضمن در خرابات اهلنك مقام مزبوره ترددلرى علاقهسيله اطلاق اولنمشدر جمعى مواخر ومواخير كلور قال فى الاساس لان يطرحك اهل الخير فى المأخير خير من ان يصدرك اهل المواخير (بنات مخر) نبات صخروزننده شول بياض بلودلره دينوركه ايام صيفك اوكنجه ظهور ايدرلر جوهوايى مخروشق ايلدكلريچون اطلاق اولندى واكا بنات بحر دخى اطلاق اولنور يقال نشأت بنات مخروهى سحائب بيض يأتين قبل الصيف (المخرة) تمره وزننده جوف انساندن چقان ريح خبيثهيه دينور يوقريدن اولسون اشاغيدن اولسون ومخره ميمك حركات ثلاثيله اختيار اولنان شيئه دينور يقال ذاك مخرته اى مختاره (المخير) مصير وزننده صوايله قارشق سوده دينور (مخرى) سكرى وزننده حجازده بر وادى اسميدركه نيچه قلاع وقرايه مشتملدر (المدر) ميمك ودالك فتحيله قورى بالچق قطعهلرينه دينوركه كسك تعبير اولنور فارسيده كلوخ دينور على قول شول اوزلو ياپشقان بالچغه دينوركه آنده قوم شائبهسى اولميه مفردى مدرهدر هايله ومدر شهرلره وقريهلره اطلاق اولنور اكثر ابنيهلرى مدر ايله اولديغنه مبنى نتهكه خوش نشينلرك خانهلرينه وبر اطلاق اولنور دوه تويندن اولديغنه بناء تقول مارأيت فى الوبر والمدر مثله اى فى البدو والحضر ومدر مصدر اولور برآدمك قارنى ايرى وبيوك اولمق معناسنه يقال مدر الرجل مدرا من الباب الرابع اذا ضخم بطنه ومدريمنده برقريه آديدر (الامدر) احمر وزننده مدر مزبوردن وصفدر بيوك قارنلى كشىيه دينور مؤنثنده مدراء دينور وامدر اثوابنه يستهلر اولان كشىيه دينور على قول كثير الرجيع اولمغله حدثنى طوتهمز اولان كشىيه دينور يقال رجل امدر اى خارئ فى ثيابه اوالكثير الرجيع العاجز عن حبسه وسنتسز كشىيه دينور يقال رجل امدر اى اقلف وتوز وطپراق ايله آلوده اولور اولان كمسيه دينور اغبر معناسنه نتهكه سفاره اشعث دينور وايكى يانلرى قباروب قبالنمش كمسيه دينوركه سموزلكدن اولور يقال رجل امدر اى منتفخ الجنبين ويانلرى مدر ايله اوغرشمقدن آلوده خاك اولمش كمسيه دينور وكودهسنده نجاستدن برمقدار بيلاشق اولان صرتلانه دينور يقال ضبع امدر اذا كان فى جسده لمع من سلحه (المدارة) كتابه وزننده حجاره لفظنه اتباع اولور يقال مافى الارض من حجارة ومدراة (الامتدار) افتعال وزننده يردن كسك آلمق معناسنهدر يقال امتدر المدر اذا اخذه (المدر) غدر وزننده بريرى چامورلمق معناسنهدر يقال مدر المكان مدرا من الباب الاول اذا طانه وحوضك دلكلرنى وارالقلرنى كسك ايله سدايلمك معناسنهدر يقال امدر الحوض اذا

حسبه شخص جاريه يعنى الفتى يعنى شخص واسنده بو دخى بر بلى جمع المذ
معناسنه در يقال مذر الماء كرير اذا مذه وبو سبو صوت معناسنه در يقال مذ
الرجل اذا ظهر شيء بجرده كوره الكرى مع لاحد مذكلمدر (المذرة) مكنسه
وزننده ومذكه فتحيله بر شخص اولوب اولاد يو مدر (المذرة) فتحيله
مصدر مثل بقر كبي ياروشى ومسير وابو معناسنه او بدين بلمسه والخود
قريه اطلاق اولنور يقال هو من اهل مذ ئت اى بمذ اوق ذلك ومدره مذ
قريه بر ... بونده ... محل البحر ... طرفه دوشر (بومدان)
حمرى وزننده اهل حضره اطلاق اولنور (مذر) ... وزننده مخارق نام كسمك
قيليس ... ابن ... ابن صعصعة ... وبو كلمه شخص ابن ... اونسبو
... صول ... ... دوشدي كلوب
الحسوب ... بشهوب الظرفى آتخته مبو ... بو سمه ملك ايله نحوب
يلد ايد ٭ الخل من ملدر ٭ والام من مذر ٭ مثل سائرد ... قال فى الاساس انهم
مخصص من هولاء المدرة زيد جمع المدر وهو الذى يمرحونه ... الذى يبق
فيه نبيره ومشتق الخل من مدر (مدارك) حمرى وزننده حول عمالدن وحمل
آديدر (الحذمدان) ميمك كسريله ... ايله ... سيلمه حضرت نوحك
... (المدراء) الحمراء وزننده مدرلره اطلاق اولنور داخا خاصه يه
وصيفه ... آنده اونخجون ومدرات ... بو مقوله بونده
بر صوآديدر (المدرة) معظمه وزننده ... اطلاق اولنور يقال ابن مدرة
اى ... (المذر) ميمك ونال معجمه نك فتحيله بوزلمق وبوزلوب ايكلدين اولق
معناسنه در يقال مذرت البيضة مذرا من الباب الرابع اذا فسدت ومعده بوزلوب
بولانمق وحولق وفسق مقولهمى كذلك وبولوب ... اولمق معناسنه در يقال مذرت
نفسه ومعدته اذا خبثت والجوزة اذا فسدت (المذرة) فرحه وزننده ايكلدين بوزلمش
يمور يقال بيضة مذرة اى فاسدة ومرداد وبوزلمش جوزه اطلاق اولنور يقال امرأة
مذرة اى قذرة (التمذر) تفعل وزننده بو دخى بوزلمه ايكلدين اولمق ومعده بولانوب
مقولهمى فاسد ومبتلا اولمق معناسنه در يقال تمذرت البيضة والمعدة والجوزة اذا
فسدت وخبثت وبر ... اولمق معناسنه در يقال تمذر الشيء اذا تفرق وبودو ...
كسمك معناسنه در يقال تمذر الحبل اذا تقطع (شذر مذر) شذر مذر ... معناسنده ذكر اولنمشدر
(الامذر) احمر وزننده اكثر اولق ... ايدن آدمه دينور يقال
هو امذر اى كثير الاختلاف الى بيت الماء (المذار) سحاب وزننده ... بصره
مياننده بر بلده آديدر (التمذير) تفعيل وزننده ... معناسنه در يقال مذر الشيء
فتمذر اى فرقه فتفرق (المذار) كتاب وزننده بر قوشكى ... دينور

يقال امرأة مذاراى نموم (الامذقرار) قافله اقشعرار وزننده يوغرد كبي قويلوب اويوش سود كلكله سود برطرفه وصويي برطرفه آيرلق معناسنه‌در على قول صو ايله قارشمق معناسنه‌در يقال امذقر اللبن ازائب اذا صار اللبن ناحية والماء ناحية اواختلط بالماء وعند البعض مذقر شول سوده دينوركه كسلمش كبي پارچه‌لنوب لكن يايقده چالقدقده دوزلور اوله ومذقر مخلوط النسب اولان كسنه‌يه اطلاق اولنور يقال رجل مذقر اى مخلوط النسب (التمذقر) تمسخر وزننده صو متغير اولمق معناسنه‌در يقال تمذقر الماء اذا تغير (المر) ميمك فتحى ورانك تشديديله (والمرور) قعود وزننده يچوب كتمك معناسنه‌در يقال مر الرجل مرا ومرورا من الباب الاول اذا جاز وذهب ومفعول به ايله وبا ايله وعلى ايله صله‌لندقده اوغرامق معناسنه استعمال اولنور يقال مره وبه وعليه اذا جاز عليه وقوله تعالى [فلما تغشاها حملت حملا خفيفا فمرت به] اى استمرت به ومر ايپه دينور حبل معناسنه ودموريله دينور مسحاة معناسنه على قول صابنه دينور ومر بر آدمه صفرا غلبه ايتمك معناسنه‌در كاسيذكرو رسنديه ايپ چكوب بغلق معناسنه‌در يقال مر بعيره مرا اذا شد عليه المرار اى الحبل (الاستمرار) بودخى صاوشوب كتمك معناسنه‌در يقال استمر الرجل بمعنى مر ورودوزه‌يه اوزون اوزادى چكاوب كتمك معناسنه‌در يقال استمر الشئ اذا مضى على طريقة واحدة وبر شئ يوكلنوب كوترمكده كوج يتمك معناسنه‌در يقال استمر بالشئ اذا قوى على حمله ومتين ومستحكم اولمق معناسنه مستعملدر يقال استمرت مريرته عليه اى استحكم عليه وقويت شكيمته (الامترار) افتعال وزننده بودخى اوغرامق معناسنه‌در يقال امتر به وعليه بمعنى مر (الامرار) همزه‌نك كسريله يچوروب صاوشدرمق معناسنه‌در يقال امر فلانا على الجسر اذا سلكه فيه ومروايدر قلمق معناسنه‌در يقال امر به اذا جعله يمر به وبر نسنه آجى اولمق معناسنه‌در يقال امر الشئ اذا صار مرا وآجتمق وآجى قلمق معناسنه‌در يقال امر الشئ اذا جعله مرا بو معناده‌در كه فلان نه ضرر ونه نفع ايده‌ميه‌جك يرده هو مايمر وما يحلى ديرلر ماينفع ومايضر معناسنه وامرار بغداى ايچره مريراء ديدكلرى نسنه اولمق معناسنه‌در كاسيذكر يقال امر الطعام اذا صار فيه المريراء وبرآدم كنج وسركش ونارام دوه‌نك قويرغندن طوتوب رام اولنجه قدر برى اوته صالپوب دوندرمك معناسنه‌در يقال امر البكرة الصعبة بذنبها اذا صرفها شقا لشق حتى يذللها بذلك (الممارة) في الاصل مفاعله وزننده بركسه ايله برابرجه مرور ايتمك معناسنه‌در يقال مار فلانا اذا مر معه وبر آدمى يره يقمق ايچون يپشوب صاريله‌رق برى اوته دوندرمك معناسنه‌در يقال مازال فلان يمار فلانا اى يلتوى عليه ويديره ليصرعه ومماره ومرار قتال وزننده بر نسنه‌يى دوزه‌يه چكاوب كتمك معناسنه‌در يقال مار الشئ

مرة ومرارا اذا امر (المرة) كره وزننده بركره ايتمك قصدنه واحده معناسنه‌در
جمع جنسی مره كلور هادر وجمع صيغی مرار كلور تكرار كبی و مرر كلور عنب
وزننده ومرور كلور ميمك ضميله (ذات مرة) بركره ديمكدر يقال لقيته ذات
مرة ولا يستعمل الا ظرفا ويقال لقيته ذات المرار و جئته مرا او مرين اى مرة
او مرتين شارح ديركه فعلنه ذات مرة عبارتنده فعلنه فعلة ذات مرة سكلنده
اولمغله فعلة مقدره‌نك صفتی اولوب فعلة هی صاحبة هذا الاسم ديمك اولور ولقيته
ذات مرة عبارتی لقية ذات مرة سكلنده اولور (المر) ميمك ضميله آجی نسنه‌يه
ديرلر حلو مقابليدر يقال شیء مر ضد حلو و بر داروی معروف آديدركه مر صافی
تعبير اولنور مغيلان آغاجنه شبيه وتيكانلی بر شجرك صمغيدر اوچ قسم و بغايت آجی
اولور معده‌يه نافع وغلاملری عقرب نسمه وصوغوق صوغجانلر اخراجنه مفيددر جمعی
امرار كلور ومر اساميدندر تميم بن مر بن اد بن طابخه ومر بن عمرو طئ قبيله‌سندندر
(المرارة) حراره وزننده بر نسنه آجی اولمق معناسنه‌در يقال مر الشیء يمر بالفتح
ويمر بالضم مرارة من الباب الرابع والاول اذا صار مرا (المرة) ميمك ضميله بر نوع
شجر ياخود بر نوع بقله آديدر جمع جنسی مردر هادن وجمع صيغی امراردر ومره
اساميدندر مرة بن كعب قريشدن بر قبيله پدريدر ومرة بن قيس عيلان قبيله‌سندن
بر قبيله پدريدر (ابو مره) ابليسك كنيه‌سيدر صورتيله متمثل اولديغی شيخ نجدينك
كنيه‌سی ابو مره اولديغی جهتيله مكنی اولمشدی ومره حنظل و شيح كنيه‌سی ديرلر
(المری) دری وزننده كامخ ديدكلری ادامه يعنی قاتيغه شبيه بر درلو قاتيق اديدر
كامخ ترشی تعبير اولنان قاتيق اولمجقدر سلفده بك دادسز چارلر ايدی كيدوكنه كوره
كون ولطيف ايلرلر اولمغله مطلقا ترشی وصلاطه وچاجق مقوله‌سنه اطلاق اولندی
ومری كندی بر درلو قاتيقدر كويا كه مرارته منسوبدر فارسيده آبكامه ديرلر سركه
وسذاب وفوذنج وبورق ايله ترتيب ايدرلر ومعد ذات ضميه‌ده مری بين الاطباء دوای
معروف اولمق اوزره مرسومدر يعنی بر معروف دوانك مايه‌سيدر وبعض ترشيلرده
مايه اولنور صنعتی آرپه يا بغدای اونی ايی صو ايله طوزسز خمير اولنوب انجير
ورقنه صارلدقدنصكره بر ظرفده متعفن اولنوب قوروينجه سايه‌ده حفظ ايدرلر
(الامرين) همزه‌نك وميمك فتحی ورانك كسری وفتحيله (والمريين) ميمك ضمی ورای
مشدده‌نك وياتك فتحلريله شر وكريه وامر عظيم معناسنه مستعملدر رانك كسری
بلغين كبی عاقل منزلنه تنزيل اولنمشدر وفتحی صورتنده تثنيه اراده اولنور تقول
لقيت منه الامرين والامرين والمريين ای الشر والامر العظيم (المرار) ميمك ضميله بر
نوع مرارتلو شجر اسميدر عشب قسمنك افضل واخضمندندر دوه قسمی يپراغندن
رعی ايلدكده دوداقلری چكيلوب بوزيلور آنكچون امرء القيسك جدينه آكل المرار

دیرلر ایدی زیرا دوداقلری دیوشـورملی اولمغله دائما ضربدر کبی دیشلری آچق طورر ایدی وشجر مزبور آخر بهارده یتشور بر تیکنلکدر دوه تیکنی نوعندندر مصرده بعضلر مریر وبعضلر درددریه دیرلر ورقی چکندر ورقنه شبیه وسواده مائل ویره ملاصق اولور (ذوالمرار) کذلك میمك ضمیله بر ارضك آدیدر (ثنیةالمرار) حدیبیه یه هبوط ایده جك صرپ بیلك آدیدر (المرارة) سحابه وزننـده جوفده جکره یاپشق بر نسنه در ترکیده اود وفارسیده زهره دینور دوه قوشیله دوه دن ماعدا جمیع حیواناتده وانسانده اولور یقال لیس فی النعام مرارة وهی هنه لازقة بالکبد لکل ذی روح الا النعام والا بل (المریراء) حمیراء وزننده قره موق تعبیر اولنان سیاه دانه جکلردرکه بغدای ایچنده اولمغله آیرتلنوب آتیلور (المرة) میمك کسریله امزجهٔ بدندن بر مزاج اسمیدرکه صفرا تعبیر اولنور ومره مر کبی مصدر اولور برآدمه صفرا غلبه ایلك معناسنه تقول مررت به علی بناء المجهول امرمراومرة ای غلبت علی المرة ومره خلقك قوت وشـدتنه دینور جمعی مرر کلور عنب وزننده وامرار کلور یقال رجل ذومرة ای قوی شـدید جبریل امین حضرتلرینه ذومرة اطلاق بو جهتله در کما فی قوله تعالی (ذومرة فاستوی) الایه ومره عقل وهوش معناسنه مستعملدر واصالت واحکام ومتانت معناسنه در وزور وقوت معناسـنه در یقال به مرة ای عقل و کذا اصالة واحکام و کذا قوة وبو کلمش ایپ کلبنه وقنقالنه دینور طاقةالحبل معناسـنه (المریرة) سـفینه وزننده بودخی بو کلمش ایپ کلبنه وقنقالنه دینور وبغایت محکم بو کلمش ایپه دینور علی قول انجه واوزون اولان ایپه دینور وعزت نفس معناسـنه مستعملدر یقال هو ذومریرة ای عزة نفس وعزیمت معناسنه در یقال له مریرة صادقة ای عزیمة (المریر) هاسز بو دخی عزیمت معناسنه در بعضلر عندنده مریر جبلاق ارضه دینور مریره نك جمعی مرائر کلور ومریر لطیف ونازك ایپه دینور (الممرورة) مشهوره وزننده طولمش قربه یه دینور یقال قربة ممرورة ای مملوءة (الامر) همزه نك ومیمك فتحیله کودن بغرسقلرینه دینورکه فرث ولوث انلرده مجتمع اولور وبو اعم لفظی کبی اسم جمعدر (مران شـنوءه) میمك فتحیله یمنده بر موضعدر (بطن مر) میمك فتحیله مکه یه بر مرحله مسافـه ده بر موضعدرکه حالا مرالظهران دیمکله متعارفدر (التمرمر) تزلزل وزننده بری اوته صالنوب ایرغنمق معناسنه در یقال تمرمر الرجل اذا مارو کوده رم ونازکلکدن دردر دتره مك معناسنه در یقال تمرمر جسم الجاریة اذا اهتز وترجرج (المرمر) عرعر وزننده رخام اسمیدرکه لسانمزده دخی مرمر تعبیر اولنان متین طاشه دینور ونسوان ثیابنه مخصوص کسیملردن برکونه کسیمه دینور (الامران) تثنیه بنیه سیله فقر ایله پك پیرلکه اطلاق اولنور یقال نزل به الامران ای الفقر والهرم وصبر دیدکلری آجی

و كنديسنه فتور وملال عارض اولمز (المزر) ميمك فتحى وزاى معجمه‌نك سكونيله
بر نسنه‌نك چاشنيسنى بيلك ايچون جزؤيجه سورر كى ايچمك معناسنه‌در يقال مزره
مزرا من الباب الاول اذا خسااللذوق ومزر ظريف آدمه دينور و پرمقله يواشجه
چدكلك معناسنه‌در يقال مزره مزرا وهودون القرص وقربه‌نك اصلا بوش وبوكرى
يرنى قوميوب كركى كى طولدرمق معناسنه‌در يقال مزر القربة اذاملم يدع فيها
امتا وبركمسيه غيظ وعداوت ايلك معناسنه‌در يقال مزر الرجل اذا غاظه وبرنسنه‌يى
آزجه ايچمك معناسنه‌در يقال مزر من اللبن اذا شرب منه قليلا (المزير) امير
وزننده بودخى ظريف آدمه دينور يقال رجل مزر ومزير اى ظريف ويوركلوشديد
انقلب اولوب امور ومصالحنده شهاب كبى نافذ ودلير وكار كذار آدمه دينور جمعى
امازدر يقال رجل مزير اى شديد انقلب نافذ (المزر) ميمك كسريله اوغوز واحمق
آدمه دينور ودارين وآرپه‌دن ومصر بغدايندن معمول نبيذه دينوركه بوزه وآرپه
صويى تعبير اولنور يقال تمزر المزر المزراى الرجل الاحمق نبيذ الذرة اوالشعير
ومزر اصل واساس معناسنه‌در يقال هو كريم المزر اى الاصل (المزارة) كرامه
وزننده بر آدم مزير اولمق معناسنه‌دركه ذكر اولندى يقال مزر الرجل مزارة
من الباب الخامس اذصار مزيرا وميوه پكشمك معناسنه‌در يقال مزر التمر اذا
استحكم (التمزير) تفعيل وزننده بودخى قربه‌نك بوش وبوكرى يرنى قوميوب كركى
كبى طولدرمق معناسنه‌در يقال مزر القربة بمعنى مزرها (التمزر) تفعل وزننده
ميده باقى قلان سودى صاغمق معناسنه‌در يقال تمزر اللبن اذا تمصره وبرنسنه‌يى
آزجه آزجه صوروب امك معناسنه‌در يقال تمزره اى تمصصه وبرنسنه‌يى آزجه
ايچمك على قول بردفعه‌ده ايچمك معناسنه‌در يقال تمزره اذا شربه قليلا اوشربه
بمرة (مازر) هاجر وزننده مغربده بربلده‌در شارح صحيح مسلم محمد بن على المازرى
اورادندر واصفهان ايله خوزستان بيننده برقريه‌در صوفيوندن عياض بن محمد بن
ابراهيم الابهرى المازرى اورادندر مزرين قزوين وزننده بخارى قضاسنده برقريه
آديدر (المسر) كسر وزننده برنسنه‌يى بر طارجق نسنه‌دن صيروب چقارمق
معناسنه‌در يقال مسر الشئ مسرا من الباب الاول اذا سله واستخرجه من ضيق
وناسى برى برينه غمز وسعايت ايلك على قول برى برينه قشقرتمق معناسنه‌در يقال
مسر الناس اذا غمز بهم وسعى اواغراهم (المشرة) ميمك فتحى وشين معجمه‌نك
سكونيله خرما يپراغنه شبيه شول نسنه‌يه دينوركه سلم ومغيلان كبى يبوك ميشه
اغاجلرده وسائر اكثر اغاجلرده ظهور ايدر تركيده توزاق تعبير اولنوركه كوز
موسمنده بعض اغاجلرده تكون ايدر على قول شول تازه ويشل اغاج چبوقلرينه
دينوركه هنوز برلونله متلون وپكشوب مشيد اولمامش اوله ومشره لباس وكسوه‌يه

دینور یقال اشتری لاهله مشرة ای کسوة و برقوش ایدر و هنوز شهه اولوب منبسط اولمامش بپراغه دینور یقال بدت مشرة الشجر ای ورقها قبل ان تنبسط ونظیف وموزون قوقعه دینور یقال اذن حشرة مشرة ای لطیفة حسنة و اندامی یموشاق و وزن خوبه وصف اولنور یقال امرأة مشرة الاعضاء ای ریّا (المشر) فتحتیله آغاج تومورجقلنمق معناسنه در یقال مشرت الشجرة مشرا من الباب الرابع اذا خرجت فیها المشرة و مشت پاره صرور و نشاط اولمق معناسنه در یقال مشر الرجل اذا اشر ویقولون اذهبه مشرا ای شتمه و هجاه اوسمع به یعنی فلانه شتم وقدح ایلدی یاخود تشهیر و رسوا ایلدی رنجانب پرده اذهبه مشرا دیرلر و بو تولاق معناسندن مأخوذدر معنای اوله کوره چال تحقیق منشر مدرکه تولاق کی تحقیب ایلدی ونانیه کوره تولاق کی هر طرفه اوچوروب صاوردی دیمك اولنور (التمشیر) تفعیل وزننده بودخی آغاج تومورجقلنمق معناسنه در یقال مشر الشجر یعنی مشر وجامعه نشاط واقبال ایدا ایلك معناسنه در یقال مشر الرجل اذا نشط للجماع و برنسنه یی تفریق وتقسیم ایلك معناسنه در یقال مشر الشیء اذا قسمه وفرقه وبرآدمی کوتلندرمك معناسنه در یقال مشر فلانا اذا کساه (الامشار) همزه‌نك کسریله بودخی آغاج تومورجقلنمق معناسنه در یقال امشر الشجر یعنی مشر وکرکی کبی اوزون اوزادی سکرتمك معناسنه در یقال امشر الرجل اذا انبسط فی العدو وشیشوب قابارمق معناسنه در یقال امشر بدنه اذا انتفخ وبرنبات اخراج ایلك معناسنه در یقال امشرت الارض اذا اخرجت نباتها (التمشر) تفعل وزننده بودخی آغاج تومورجقلنمق معناسنه در یقال تمشر الشجر یعنی مشر وبرآدمك ظاهر حالنده غنا وثروت اثر وعلامتی کورینور اولمق معناسنه در یقال تمشر الرجل اذا رأی علیه اثر غنی ویپراقلر یشللنمك معناسنه در یقال تمشر الورق اذا اکتسی خضرة ولباس کیمك معناسنه در یقال تمشر القوم اذا لبسوا الثیاب ورنج وتکلفله آزجه آزجه کسب وکار ایلك معناسنه در یقال تمشر لاهله اذا تکسب لهم شیئا وکسوت اشترا ایلك معناسنه در یقال تمشر لاهله اذا اشتری لهم مشرة ای کسوة (المشر) حشر وزننده اظهار ایلك معناسنه در یقال مشر الشیء مشرا من الباب الاول اذا اظهره (المشر) میمك کسریله قزل چهره‌لو آدمه دینور یقال رجل مشر ای شدید الحمرة (بنو المشر) مذحج قبیله‌سندن بربطندر (المشارة) میمك فتحیله کرده معناسنه درکه بردونم اکلمش تارلادن عبارتدر غرائبدندرکه مؤلف ابتدا کرده‌یی دبره ایله ودبره‌یی بقعهٔ مزروعه ایله بعده شور ماده‌سنده مشاره‌یی دبره ایله واشبو مشر ماده‌سنده کرده ایله تفسیر ایدوب واصلا فرقلرینی بیان ایلامشدرتته‌که دبره ماده‌سنده افصاح اولندی وامهات سائره‌ده مشاره‌یی اشارهدن اخذ ومزروع اوله‌رق بردونم تارلا وبستان ایله بیان ایتشلردرکه حالا

باغچوانلرك تحته تعبير ايلدكلريدر (الماشرة) شول ارضه دينوركه نباتى كركى كبى صويه قانوب قوتلنمش اولمغله موجة بحر كبى حركت واهتزاز ايدر اوله يقال ارض ماشرة اذا صارت قدا هتز نباتها وذلك اذا استوت ورويت من المطر (المصر) حصر وزننده اوچ برمغك اوجلريله سود صاغمق على قول همان باش برمق و مسبحه برمغيله صاغمق معناسنه‌در يقال مصر الناقة او الشاة مصرا من الباب الاول اذا حلبها باطراف الاصابع الثلاث اوبالابهام والسبابة فقط وآت قسمنك يوكر كلكى هنزنى خارجه چقرمق معناسنه مستعملدر يقال مصر الفرس على بناء المجهول اذا استخرج جريه (التمصر) تفعل وزننده مصر ايله معناى اولده مرادفدر يقال تمصر الناقة بمعنى مصرها وبرنسنه آزالمق وآزاولمق معناسنه‌در يقال تمصر الشئ وتمصرعطاؤه اذا قل وبرنسنه‌يى تتبع ايلمك معناسنه‌در يقال تمصر الشئ اذا تتبع وطاغلمق معناسنه‌در يقال تمصر القوم اذا تفرقوا وممه‌ده قلان بقيه سودى صاغمق معناسنه‌در يقال تمصر الناقة اذا حلب بقايا اللبن فى ضرعها وبرير شهر اولمق معناسنه‌دركه تمصيرك مطاوعيدر كما سيذكر (الامتصار) افتعال وزننده تمصر ايله معناى اولده مرادفدر يقال امتصر الناقة بمعنى تمصرها (الامصار) همزه‌نك وميم مشدده‌نك كسريله كه بودخى افتعال وزننده‌در غير قياس اوزره ميمه قلب وادغام اولنمشدر امتار كلمه‌سى كبى ايپلك فتله فتله طاغيلوب پاره‌لنمك معناسنه‌در يقال امصر الغزل اذا تمسخ اى تقطع (الماصر والمصور) صبور وزننده سودى آزجه آزجه چقديغندن كيچ صاغيلور اولان ناقه وقيون مقوله‌سنه دينور يقال ناقة وشاة ماصر ومصور اى بطيئة خروج اللبن ومصورك جمعى مصار كلور ميمك كسريله ومصائر كلور وماصر ايكى نسنه بيننده حاجز وحائل اولان شيئه دينور يقال بينهما ماصر اى حاجز (التمصير) تفعيل وزننده آزالتمق معناسنه‌در يقال مصر عطيته اذا قطعها قليلا قليلا وقال فى الاساس اعطاه قليلا قليلا وبريرى شهر ايلمك معناسنه‌در يقال مصروا المكان فتمصر اى جعلوه مصرا (المصارة) ميمك ضميله شول محله دينور آنده آت سكرتدرمكله يوكر كلكى هنزى استخراج اولنور اوله يقال ركض الفرس فى المصارة اى الموضع الذى تمصر فيه الخيل (المصر) ميمك كسريله بودخى ايكى نسنه بيننده حاجز وفاصل اولان شيئه دينور وايكى ارض بيننده اولان حد وسنوره دينور وقابه دينور وعاء معناسنه وكوره معناسنه‌دركه شهر وقضاسندن عبارتدركه ولايت وسنجاق تعبير اولنور وآشى تعبير اولنان قرمزى چاموره دينور ومصر شهر معروفك اسميدركه ام الدنيا ايله مكنادر تمصر وتمدنى ايچون تسميه اولنمشدر ياخود بانيسى اولان مصر بن نوح يعنى مصر بن حام بن نوح عليه السلام اسميله مسمادر شارح ديركه اشهرى مصر بن بيصر بن حام ايله مسمادركه قبط طائفه‌سنك نسبت اولندقلرى

[illegible] كبى ... ويقال مضر ... الا حمر كما ... مضر ...
الاحمر حتى والابيض حتى اولوب ... اسمى ... احمر اللون ... مضر
مضر بن مضرلرى ومؤنثى بشه ... ومضرف اولور
... وليشه مضرى ... ويقال ... مضر ... ويقال له
... اولور يقال ... مضر ومضارى (المضراى) ... مضروفه الله
... اولور (...) مضر (...) معظم ... ايله
... يقال ... اى ... المضر (المضر) ... ويقال
... مضر ... مضره ... ضمه ... ويجمع المضر
مضارى ... شارح ديركه ... والمضارى (المضراى
...) ميمك ضمه ... (المضيرة) ... وموضع ايكى
(المصور) المصول ... حدود ... يقال المضرى
... اى محدوده (المضمرة) ... اولان
شول غريبه ... ويقال له
مضيرة ... من موضع ... من موضع ... ديدى
يقال ابل مضرة اى متفرقة (المضطر والمضطارة) ... الكى
... معناسنه ... وفقط ... لكن
... ديو (المضر) ميمك فتحى ... وضاد معجمه نك سكونيله وفتحيله
(والمضر) ... معناسنه ... اولوب
يوغرد ... كيدر ... اولور ...
وبيانده عارض اولور يقال مضر اللبن او النبيذ ومضر ومضر اومضرا
ومضورا من الباب الاول والرابع والخامس اذا حمض وابيض (المضير) امير وزننده
(والمضر) ... وزننده (والمضر) ... اولان ... ديو
(المضيرة) سفينه وزننده شول چورباده ديركه لبن مضرايله طبخ وترتيب اولنه
... (المضارة) ميمك ضميله لبن ... سلان
... ديو (مضر) زفر وزننده ابن نزاردر كه ... اكا
مضر الحمراء دخى ديرلر ... ماده سنده بيان اولندى لبن ماضرى ... حريص
اولدقلرى ... اولدقلرى ... (التمضر) تفعل وزننده
مضر قبيله سى كبى تعصب ايتمك معناسنه در شارح تغضب ... ايلمكدر
يقال تمضر فلان ... تغضب لكن ... تغضب دخى ملايمدر وتمضر مضر
قبيله سنه انتسابت معناسنه در (التمضير) تفعيل وزننده برآدمى مضر قبيله سنه
نسبت ايتمك معناسنه در تقول مضرته فتمضر اى نسبته الى مضر فتنسب وهلاك

ايلك

ايلك معناسنه‌در يقال مضرها اى اهلكها (تماضر) تانك ضميله برخاتون اسميدر كه لقبى
خنسادر (المضر) ميمك كسريله (والمذر) كتف وزننده هدر وباطل معناسنه‌در
يقال ذهب دمه خضرا مضرا وخضرا مضرا اى هدرا بونلرده اتباع دكلدر واتباع
اولدرق تازه وطرى محلنده استعمال اولنور تقول خذه خضرا مضرا وخضرا مضرا
اى غضا طريا (مضره) فرحه وزننده قيس جانبنده بر باده آديدر (المطر)
فتحتيله يغموره ديرلر ماء السحاب معناسنه جمعى امطاردر ومطر اساميدندر مطر
الليثى ومطر بن هلال ومطر بن عكامس اصحابدندر ومطر الطفاوى ومطر بن ابى
سالم ومطر بن عون ومطر بن طهمان ومطر بن ميمون محدثلردر (المطر) سطر
وزننده وفتحتيله جائزدر يغموره اوغراتمق معناسنه‌در يقال مطرتهم السماء مطرا
من الباب الاول اى اصابتهم بالمطر وبوماده خير ومنفعتده مستعمل اولمغله مطرنى
فلان بخير ديرلر اصابنى بخير معناسنه ومامطر منه خيرا وبخير ديرلر ما اصابه منه
خير معناسنه (المطور) قعود وزننده كتمك معناسنه‌در يقال مطر الرجل مطورا
فى الارض اذا ذهب ومطر ومطور سرعت ايلك معناسنه‌در يقال مطر الفرس
مطرا ومطورا اذا اسرع ومطر قربه‌يى طولدرمق معناسنه‌در يقال مطر القربة
اذا ملأها وقوش قسمى هوادن سرعتله نزول ايلك معناسنه‌در يغمور كبى يقال
مطرت الطير اذا اسرعت فى هويها وبرنسنه‌يى آلوب كوترمك معناسنه باايله
استعمال اولنور تقول لاادرى من مطر به اى اخذه (التمطر) تفعل وزننده بودخى
كتمك معناسنه‌در يقال تمطر الرجل اذا ذهب وقوش قسمى يغمور كبى يره سرعتله
نزول ايلك معناسنه در يقال تمطرت الطير اذا اسرعت فى هويها وبارش آتلرى
برى برنى سبق ايده‌رك كلمك معناسنه مستعملدر يقال تمطرت الخيل اذا جاءت يسبق
بعضها بعضا ويغموره طوتلق على قول سرينلك ايچون يغموره چقمق معناسنه‌در
يقال تمطر الرجل اذا تعرض للمطر اوبرزله لبرده (المطار) عطار وزننده سرعت
معناسندن مأخوذدر يوكرك آته ديرلر يقال فرس مطار اى عداء (الامطار)
همزه‌نك كسريله يغدرمق معناسنه‌در مطر خيره مخصوص اولديغى كبى
امطار عذابه مخصوصدر يقال امطرهم الله ومنه قوله تعالى [و امطرنا
عليهم مطرا فساء مطر المنذرين] و برآدمك جبهه‌سى ترلمك معناسنه مستعملدر
يقال امطر الرجل اذا عرق جبينه وبرآدم باشنى يره ديكوب سكوت ايلك معناسنه
مستعملدر تقول كلمت فلانا فامطر اى اطرق وسكت وبريرى يغمور ياغمش بولمق
معناسنه‌در يقال امطر المكان اذا وجده ممطورا (الممطر) محسن وزننده (والماطر
والمطر) كتف وزننده يغمورلى كونه ديرلر يقال يوم ممطر و ماطر ومطر اى
ذومطر (الممطور) يغمور ياغمش مكانه ديرلر يقال مكان ممطور اى مطير ومسواكى

بوق اسعمال ایدن آدمه دینور یقال رجل نمطور ای کثیر السؤال (المتماطر)
متمطر وزننده بر بیوری کبی وساعت بساعت یاغوب وساعت کسیلور اولان یغموره
دینور یقال مطر متماطر اذا کان یمطر ساعة ویکف اخری (الممطر) منبر وزننده
(والممطرة) مکنسه وزننده یغمورلق تعبیر اولنان اوست لباسه دینور فارسیده
بارانی دینور تقول بردت وماعلی ممطر وممطرة وهو ثوب صوف یتوقی به من المطر
(المستمطر) اسم فاعل بنیه سیله یغموره محتاج مکان واکین مقوله سنه دینور یقال
مکان وزرع مستمطر ای محتاج الی المطر وساکت وخموش آدمه دینور یقال
رجل مستمطر ای ساکت وطالب خیر واحسان آدمه دینور یقال جاءه مستمطرا
منه ای طالبا خیره و یغموره اوغرامش نسنه یه دینور یقال شیء و رجل مستمطر
اذا صارقد اصابه المطر (المستمطر) اسم مفعول بنیه سیله آچیق و بارز یره دینور
یقال موضع مستمطر ای بارز ظاهر (المتمطر) متمطن وزننده برفرس و بر رجل
آدیدر (المطرة) تمره وزننده (والمطرة) کلمه وزننده (والمطر) قفل وزننده
دأب وعادت معناسنه در یقال هذا مطره ای عادته (المطرة) فعاله قربه یه دینور
یقال شرب من المطرة ای القربة ومطرة الحوض وسطنه اطلاق اولنور (المطر)
میمک ضمیله داری تعبیر اولنان غله نک سنبله سنه یعنی صارقان سنبله سنه دینور
(المطرة) فرحه وزننده سواک استعمالنه یاخود اغتسال و نظافته مداومت ایدن
خاتونه دینور یقال امرأة مطرة ای لازمة للسواک اوللاغتسال والتنظف (مطار)
غراب وزننده (ومطار) قطام وزننده طائف قربنده بر وادی آدیدر علی قول
بوغراب وزننده در وقطام وزننده اولان بنو تمیمه مخصوص بر موضع آدیدر یاخود
بو تمیله بنو یشکر میاننده واقعدر (المطیرة) سفینه وزننده سرمن رأی قصبه سی
نواحیسنده بر قریه آدیدر یاخود صواب اولان مطریه اولمقدر زیرا مطر بن
فزارة الشیبانی الخارجی بنا کرده سیدر (ومطریه) قاهره مصر ظاهرنده بر قریه
آدیدر (ذوالمطارة) سحابه وزننده بر طاغک آدیدر (ذوالمطارة) ثمامه وزننده
نابغه نام شاعرک ناقه سی لقبیدر (مطاره) سحابه وزننده بصره ده بر قریه در (المطار)
سحاب وزننده (والمطارة) هاله اغزی بیوک قویی یه اطلاق اولنور یقال بئر مطار
ومطارة ای واسعة الفم (المطریر) قطمیر وزننده زفیر سلیطه و کستاخ عورته
دینور یقال امرأة مطریر ای سلیطة (المطیری) میمک ضمی وطانک تشدیدیله سمیهی
وزننده استسقاء هنکامنده صبیان اعرابه مخصوص دعادر (ماطرون) شامده بر قریه
آدیدر جوهری ناطرون وهم ایلکله نطر ماده سنده ثبت ایلمسی غلطدر (ممطور)
رواتدن ابوسلام الاعرج الحبشی الدمشقی لقبیدر (مطیر) زبیر وزننده تابعیندن
ایکی ذات اسمیدر (مطران) قطران وزننده میمک کسریله ده زبانزددر نصاری

طائفه سـنك كبيرلرينه اطلاق اولنور و بوعربى محض دكلدر معلوم اوله كه ملت نصارا ده پاپ كه پاپا تعبير اولنان پاپاس خناس التباسدر خليفهٔ حضرت عيسا مقامنده‌در و پطريق مجتهد و سر مذهب ومطران قاضى واسقف مفتى وقسيس واعظ ومقرى وجاثليق امام وشماس مؤذن موقعنده‌در (المعر) ميمك وعينك فتحيله برنسنه طوقنمق سببيله طرنق يرندن آيريلوب چقمق معناسـنه‌در يقال معر الظفر معرا من الباب الرابع اذا نصل من شئ اصابه وكوده‌ده قيل وتوى و يلك مقوله‌سى آزجه اولمق معناسـنه‌در يقال معر الشعر والريش ونحوهمو اذا قل و ناصيه ده اولان صاچك مجموعى دوكيلوب كيتمك معناسنه‌در يقال معرت الناصية اذا ذهب شعره كله (المعر) كتف وزننده برنسـنه‌يه طوقنمغله يرندن چقان طرنغه دينور يقال ظفر معر اذا كان ناصلا من شئ اصابه وكوده‌سنده قيللرى وتويلرى وقوش ايسه ياككرى آزجه اولانه دينور يقال رجل وطائر معر اى القليل الشعر والريش ودونكى طبان صاحبى حيواندن تويلرى دوكلشنه دينور يقال بعير معر اذا صارقد ذهب وبره وقليل الخير اولان بخيل وناكسه دينور يقال رجل معر اى بخيل قليل الخير ويره چوق دكوب طوقنور اولان شيئه دينور ومعارتلو يعنى بد و درشـت خويه دينور يقال خلق معر زعر اى فيه معارة اى سوء و شـكاسه (الامعار) همزه‌نك كسريله بودخى كوده‌ده قيل وتوى مقوله‌سى آز اولمق معناسـنه‌در يقال امعر الشـعر والريش اذا قل وبرآدمك زاد و زوادى قالميوب فقير و بينوا اولمق معناسنه‌در يقال امعر الرجل اذا افتقر وفنى زاده ويرده نبات اثرى اولمامغله قير اولمق ياخود آزجه اولمق معناسنه‌در يقال امعرت الارض اذالم يكن فيها نبات اوقل نباتها وبرآدمك مالنى سلبله زوكورد ايلك معناسـنه‌در يقال امعر فلانا اذا سلبه ماله ومواشى يريرى بتمامه اوتلايوب كل باش كبى قير قومق معناسنه‌در يقال امعرت المواشى الارض اذا رعتها فلم تدع بها مرعى (الامعر) احمر وزننده بودخى قيللرى وتويلرى آزجه اولان انسان وحيوانه دينور ودوكلش قيللره وتويلره دينور وذات الخف اولان حيواندن تويلرى دوكلشنه دينور معر كبى و شول آت وقاتر مقوله‌سى بتون طرنقلى دابه‌نك طرنغنه دينوركه بيلكجه‌سنك يوقريسندن طرنغى اوزره صچاق كبى تويلر صارقوب بوريمش اوله (المعراء) حمراء وزننده بالجمله قيللرى دوكلش ديزلاق ناصيه‌يه دينور يقال ناصية معراء اى الذاهبة شعرها كله (التمعير) تفعيل وزننده بودخى برآدمك زادومعاشى قالميوب فقير اولمق معناسنه‌در يقال معر الرجل اذا افتقر وفنى زاده وبرآدم غيظ و عداوت سببيله چهره‌سـنى تغيير ايلك معناسنه‌سنه‌در (التمعر) تفعل وزننده غيظ وعداوت سببيله چهره‌نك رنكى متغير اولمق معناسنه‌در يقال معر وجهه فتمعر اى غيره غيظا فتغنى (المعرة)

میمک ضمیله و غینک سکونیله ... که مغره کبی کومانی اصیر اولنان رنکه
دنیلور بونده الفاظ مغره و ... قویجه اولور یقال به مغرة وهی لون یضرب
الی الحمرة (ممغور) مفعول وزننده ... الکوپ ... اوزرینه
اولان کلیه ... یقال ... ممغورا ای مغطا (المغرة) میمک فتحیله
و ... اولنمه دیمکدر یقال به مغرة ای حمرة (المغرة) میمک فتحی و غینک
سکونیله و ... فتحیله ... اولنان قرمزی چامورده دیدکلری
... قول ... اولاسه دیر و شرحده ... حاشیه مخصوص ... موضع آدیدر (المغر) مغره وزنینده آتی الله ... دیدکلری
... یقال ثوب مغر ای مصبوغ بالمغرة (المغر) محدث وزنینده آتی دیدکلری
اولان ... دیمکدر یقال ... اذا کان لونه کلون المغرة (المغر) فتحیله
(والمغرة) میمک ضمیله ... قرمزی اولمق ... دیمکدر ... قول بولاشق
اولوب صاف اولمیان رنکه دیمکدر ... کومانی تعبیر اولنان ... الحمرة
مغره ... کورونور ... یقال فی لونه مغر ومغرة ای لون یاصع
الحمرة والمغرة ... (الامغر) احمر وزنینده قیزیل ... قزل اولان آدمه
دیورلر ... تعبیر اولنور و ... یقال رجل امغر ای الاحمر الشعر والجلد وکذا الذی فی وجهه حمرة فی بیاض صاف
(المغیر) امیر وزنینده ... قان ... دیمکدر یقال لبن مغیر
اذا کان احمر قد خالطه الدم (الامغار) ... کبی ... سودی
قانله مختلط اولمغله قرمزی ... معناسنهدر یقال امغرت الشاة اذا احمر لبنها
وهی ممغر ... اوق ... معناسنهدر تقول امغرته بالسهم
ای امرقته (المغر) ... وزنینده سودی قانله مختلط قزل ... ایدن حیوانه
دیورلر (المغار) غراب وزنینده سودی قانله ... قرمزی ... معتادی
اولان حیوانه دیورلر ... قزل اولان ... یقال ... اذا اصابت
... (المغر) میمک فتحی و غینک سکونیله ... معناسنهدر یقال
مغر فی الارض مغرا من الباب الثالث اذا ذهب واسرع (مغرا) ... و ... اوس
السعدی ... که شعرای ... والنوح (...) ... و ...
... آدیدر (...) ... موضع آدیدر (المغیرة) فعیل وزننده
... اوس بن مغراء ... معناسنهدر ... بن مروان ... شاعر ... جریر ... که ... ان مغراء دیرلر
(المغر) میمک فتحی و غینک سکونیله ... حیوانک ... بولنمق ... اوروب
... صاف اولمق ... اولمق معناسنهدر یقال مغرنته

مقرا من الباب الاول اذا ضربها بالعصا حتى تكسر العظم والجلد صحيح و طوزلو بالغى سركه ايچره باصوب سردله و صلاموره ياپمق معناسنه‌در يقال مقر السمكة المالحة اذا نقعها فى الخل و مقر زهره دينور سم معناسنه يقال قتله بالمقر اى سم (الامقار) همزه‌نك كسريله بو دخى طوزلو بالغى سركه‌يه باصوب صلاموره ايلك معناسنه‌در يقال امقر السمكة المالحة بمعنى مقرها و برنسنه آجى اولمق معناسنه‌در يقال امقر الشئ اذا صار مرا وسودك طعمى بالكليه كيدوب دادسز اولمق معناسنه‌در يقال امقر اللبن اذا ذهب طعمه (المقر) فتحتينله آجيلغه ياخود اكشيلكه دينور يقال فيه مقر اى مرارة اوحموضة (الممقر) محسن وزننده پك اكشى ياخود پك آجى شيئه دينور يقال شئ ممقر اى بين المقر حامض اومر وصويى آز اولان سوده دينور يقال لبن ممقر اذا صار قليل الماء كذلك صويى آز اولان اثمه‌يه دينور يقال ركية ممقر اذا صارت قليلة الماء (المقر) كتف وزننده ممقر ايله معناى اولده مرادفدر ومقر صبر ديدكارى معروف آجى دارويه دينور على قول صبره شبيه بركوند آجى نسنه‌يه دينور ياخود زهره دينور سم معناسنه (الامقراز) احمرار وزننده كوده‌نك طمرلرى اوقلاغو كبى طومالوب قالقمق معناسنه‌دركه اكثرى غضب حالنده اولور يقال امقر الرجل امقرارا اذا نتأ عرقه (اليمقور) يعفور وزننده آجى شيئه دينور يقال هو يمقور اى مر (الامتقار) افتعال وزننده اثمه قويينك صويى چكيلوب دوكندكده اشاغيسنى يكيدن قازمق معناسنه در يقال امتقر الركية اذا احتفرها حين نزح ماؤها وفنى (المكر) ميمك فتحى وكافك سكونيله برآدمى حيله ايله الداتمق معناسنه‌در يقال مكره ومكر به مكرا من الباب الاول اذا خدعه مؤلفك بصائرده بيانته كوره مكر برآدمى حيله ايله مقصدندن صرف ايلك معناسنه‌در و بو ايكى نوعدر مكر محموددركه اول صرف ايله آنك حقنده فعل جميل تحرى اولنور وعلى ذلك قال تعالى [والله خير الماكرين] وبرى مكر مذموم‌دركه آنكله فعل قبيح تحرى اولنور وعلى ذلك قال عز وجل [ولايحيق المكر السئ الاباهله] ومكر آشى تعبير اولنان قرمزى چاموره دينور مغره معناسنه‌در وانسانك بالدرلرى اتى حسن ونزاكت اوزره طلو اولمق معناسنه‌دركه طلو طوپقلى اولمقدن عبارتدر ومنه يقال امرأة ممكورة الساقين اى خدلتهما حسنا وصيصلق چالمق معناسنه مستعملدر يقال مكر به اذا صفر و ارسلانك دموزجى كوركى كبى هارل هارل پوفلديرق خارلديسنه دينور تقول ادهشنى مكر الاسداى صوت نفخه و ترلايى صوارمق معناسنه‌در يقال مكر ارضه مكرا اذا سقاها (الماكر) مكر وحيله ايدن كمسيه دينور وقيورى اوزم يوكلو قفله‌يه ياخود ذخيره حيوانه دينور يقال عير ماكر اى حملى الزبيب (المكار والمكور) صبو وزننده مبالغه‌درلر (المكور والممتكر) محنكر وزننده

آنی ایله بویانمش نسنه‌یه دینور بغله نوب نكور ونكر ای مصبوغ بالنكر وشول
ارسلانه اطلاق اولنور كه اسد واكل ایلدیكی شكارلری دمیله آلوده اولنغله
كویا كه آنی ایله بویانمش اوله یقال اسد نكور اذا صار ملطخا بدماء الفرایس كانه
صبغ بالنكر (المكوری) میمك ورانك فتحه‌لریله مفعل وزننده لئیم ونادان كسه‌یه
دینور یاخود صواب اولان كور ماده‌سنده ذكر اولنغدر نته كه اوراده بیان اولندی
بعضیلر میمك اصالتنه وبعضیلر زیاده‌سنه ذاهب اولنغله مؤلف ایكی محلده دخی ثبت
ایلشدر (المكرة) تمره وزننده برنوع بورنق اوت اسمیدركه دواب علفیدر
جمع جنسی مكردر وجمع صیغی مكوردر و مكره فاسد وتباه اولمش تازه خرمایه
دینور وطلوجه وقامه اولمرق خوب ولطیف وموزون بالدیره دینور یقال ما احسن
مكرتها ای ساقها الغلیظة الحسناء ورطب اولنغه بشلامش خرما قورنجه دینور كه
هنوز بكمه اوله (المكارة) میمك كسریله شول خرما آغاجنه دینور كه ذكر
اولنان مكره دیدیكی قورغی فراوان اولنور اوله یقال نخلة مكارة اذا كانت تكثر
مكرتها (المكورة) تیه‌سی بك دیرنكلی ودیوشورملی اولان خاتونه دینور علی قول
بالدیرلری قناق طولسی كبی تكرلنجه ودكرمیجه اولانه دینور یاخود اتلری قونده
واندام واعضاسی صقناز و صیق و كركین اولانه دینور یقال امرأة مكورة ای
المطویة الخلق اوالمستدیرة الساقین اوالمدمجة الخلق الشدیدة البضعة (المكر) فتحیله
قزارمق معناسنه‌در یقال مكر الشیء مكرا من الباب الرابع اذا احمر (التمكیر)
تفعیل وزننده حبوبات احتكار ایدوب خانه‌لرده صقلامق معناسنه‌در یقال فلان
یمكر تمكیرا ای یحتكر الحبوب فی البیوت (الامتكار) افتعال وزننده خضاب ایدنمك
معناسنه‌در یقال امتكر الرجل اذا اختضب وزلابه غلال اكلمك معناسنه‌در یقال
امتكر الحب اذا حرثه (مكران) سحبان وزننده ایرانده برشهر معروفدر (المور)
جور وزننده برنسنه عرضی جهتندن ایكی طرفه طوغری طالغه كبی سرعتله واروب
كلمك معناسنه‌در چلار ساعتك دقیقه‌لری ایبی كبی یقال مار الشیء یمور مورا اذا
تردد فی عرض وبرآدم نجد اولنكه سنه كلمك معناسنه‌در یقال مار الرجل اذا اتی
نجدا وآقمق معناسنه مستعملدر یقال مار الدم اذا جری وچالقنمق معناسنه‌در یقال
مار الماء اذا ماج واضطرب وصو یر یوزینه اقق معناسنه مستعملدر یقال مار الماء
اذا جری علی وجه الارض وبری اوته دبرتمك معناسنه‌در یقال مار الشیء اذا
تحرك ومور مسلوك ومستوی آسان یوله اطلاق اولنور تسمیه بالمصدردر بمعنی مفعولدر
محل تردد اولدیغیچون تقول سلكت المور ای الطریق الموطوء المستوی و یومشق
نسنه‌یه اطلاق اولنور شیء لین معناسنه شارح المشی اللین عبارتیله اوننی تصویب
ایلشدر و ذكری اتی مواره قول شارحی مؤیددر و مور حیواندن یوك یولمق

معناسنه‌در يقال مار الصوف اذا نتف ومور يمنده شهر زبيد شماليسنده واقع قرالرك
ساحلی اسميدر ومور هوايه طپراق توزوب صاورلنق معناسنه‌در يقال مار التراب
مورا اذا ثار (الامارة) همزه‌نك كسريله آقتمق معناسنه‌در يقال امارالدم اذااساله
ويل هوايه طپراق صاورمق معناسنه‌در يقال امارت الريح التراب اذا اثارته
(المور) ميمك ضميله هواده برى اوته متردد اولان‌غباره دينور وهوايه صاوريلوب
توزمش طوپراغه دينور (الموارة) دواره وزننده آسان وملايم يورويشلى چابك
ناقه‌يه دينور يقال ناقة موارة اى سهلة السير سريعة (المائر) دائر وزننده خفيف
ونافذ واجسامه داخل ومؤثر اوقه دينور يقال سهم مائر اى خفيف نافذ داخل
فى‌الاجسام (المارية) تشديد ياله بدنى سيم‌صافى كبى آق وبراق خاتونه دينور يقال
امرأة مارية اى بيضاء براقة (الانميار) انفعال وزننده حيواندن يوك وتوى‌مقوله‌سى
يولنمق معناسنه مطاوعدر تقول مرت الوبر فانمار اى‌نتفته فانتتف وحيوان تويى
دوكيلوب قاوله‌مق معناسنه‌در يقال انمار وبر الدابة اذاسقط (المورة) (والموراة)
ميملرك ضميله قيون يوكنك يولنتيسنه دينور كرك ديرى وكرك اولو اولسون
(مارسرجس) رانك وسينك فتحى وجيمك كسريله برموضع اسميدر فى الاصل
رامهرمز كبى ايكى اسم اولوب اسم واحد قلنمشدر (التمور) تفعل وزننده برآدم برى
اوته كلوب كتمك واولطه اورمق معناسنه‌در يقال تمور الرجل اذا جاء و ذهب
وبدنده قيل وتوى مقوله‌سى صاغه صوله اوينايوب صالنمق ياخود دابه‌نك تويى
قاوله‌مق معناسنه‌در يقال تمورالشعر اذا ذهب يمنة ويسرة اويقال تمور وبر الدابة
اذاسقط (الامتيار) افتعال وزننده قلجى قيندن صيرمق معناسنه‌در يقال امتار
السيف اذا استله (موريان) حوريان وزننده خوزستان نواحيسنده برقريه آديدر
منصور عباسى وزيرى سليمان بن ابى ايوب الموريانى اورادندر (خوريان موريان)
خانك وميمك ضميله بحريمنك هندستان جانبنده برجزيره آديدر (المهر) نهر وزننده
صداق معناسنه‌دركه خاتون تزوجنده تعيين اولنان بدل نكاحدر كابين تعيين‌اولنور
جمعى مهوردر يقال عين لها المهر اى‌الصداق ومهر مصدر اولور نكاح عقدنده
زوجه ايچون كابين تعيين ايلك على قول كابين ويرمك معناسنه يقال مهرالمرأة مهرا
من الباب الثالث والاول اذا جعل لها مهرا او اعطاها مهرا (الامهار) همزه‌نك
كسريله بودخى خاتون ايچون مهر تعيين ايلك معناسنه‌در يقال امهر المرأة اذاجعل
لها مهرا عندالبعض مهرها مهرا ديرلر اعطاها مهرا معناسنه وامهرها امهارا ديرلر
زوجها من‌غيره على مهر يعنى مهر اوزره برآدمه برخاتون تزويج ايلدكده وامهار
بردوه‌يى مهريه قبيله‌سنه نسبت ايلك يعنى مهريه‌در ديمك معناسنه‌در يقال امهرالناقه
اذا جعلها مهرية (الممهورة) مهرى ويرلمش خاتونه دينور ومنه المثل ★ كالممهورة

احمدی حدمطبوعا • يعنی خط شريعت ويله مهری ويرلمش خاتون كی بو مثلك معناسی بودركه برآدم براحمق خاتون تزوج ايليوب زفده داخل اولدقده مهر مطالبه‌سيله تسليم‌دن امتناع ايلديكه همان زوجی مرقومه‌نك اياقلرنده اولان خلخالی برنی چكوب انلره سكا مهر ديو اعطا ايلدكده رضادار اولوب نفسنی تسليم ايلدی حالبوكه حماقته بلع كيمه حقنده ضرب اولنور يوقسه مهری اولمق اولوب وكيمه براحمقه بر مقدار مال اعطا ايدوب اولدخی مال مزبوره ايله مال ويرن اول آدمك قزينی تزوج ايلدی وكون مزبوره‌يه اعطا ايلديكی مهر ايله امتنان ايلدكه بالجمله امتنان اولنان يرده • كالمهورة من ماله ايها • قولی ضرب مثل اولدی (المهيرة) سفينه وزننده مهرينك مالی ويازه اولان حره خاتونه ديرلر (والماهر) وهركار وعمده استاد وحاذق وماهر آدمه ديرلر يقال رجل مهيرة ای ماهر حاذق بتكلفه عمل وبات ماهر وجيره يوزنجه ديرلر يقال هو مهيرة ای سابح مجيد جمعی مهره كلور فعله (المهر) فهر وزننده (والمهور) قهور وزننده والمهار والمهارة مهارت فعله حاذق واستاد اولمق معناسنه‌در يقال مهر الشیء وفی الشیء وبالشیء مهرا ومهورا ومهارا ومهارة من الباب الثالث اذا حذق (المهر) ميمك ضميله دوه‌نك كوكسی اورته‌سنده اولان كميكه ديرلركه كركره دخی ديرلر واكا مهره دخی ديرلر هاله ومهر ابوجهل قربوزيلك نرينه ديرلر جمعی مهره‌در عنبه وزننده ومهر آت قسمنك ونديمه ديرلركه كوچكنه قولون ويبوجكنه طای تعبير اولنور علی قول آتك وسائر دابه‌نك اك اولكی دولنه ديرلر جمعی امهار ومهار كلور ميمك كسريله ومهارة كلور هاله مؤنثنده مهره ديرلر ومهره بونجقه ديرلر نسوان طائفه‌سی آندن بك خوشلنوب تزين ايدرلر علی قول بوفارسيدر مترجم ديركه واقعا برهانده فارسی اوله‌رق مرسومدر عرب دخی استعمال ايدرلر وحالا لسان تركيده خاتمه مهر تعبيری بوندن مأخوذدر بعض بونجق انواعندن عقيق وسليمانی مقوله‌سی احجاردن اتخاذ اولنديغنه مبنی پس مهر لفظی عربی اوله‌رق تصرف واستعمالده مثلا مكتوبی تمهير ايلدم ديدكلری مولددر بلكه ختم تعبير اولنمق فصاحتدر (المهر) صرد وزننده مهره‌نك جمعيدر كوكسده اوسطوج كبی برى برينه كيرشمش صوقشدرمه مفصللره علی قول قبورغه‌لرك اوجلرنده قطرداق تعبير اولنان بومشقجه كمكلره ديرلر وبومعناده فارسی ظن اولنور مهره تمره وزننده ابن حيدان‌در برجماعت پدريدر آنكله متعارفلردر مهريه ديدكلری دوه‌لر اول جماعته منسوبدر جمعی مهاری كلور سكاری وزننده ومهار ومهاری كلور ومهريه قزل بغدايه ديرلر (الممهر) محسن وزننده طايی اولان قسراغه ديرلر (ماهر ومهيره) جهينه وزننده ايكی رجل اسملريدر (مهور) قشور وزننده برموضع آديدر (نهر مهران) ميمك كسريله سند اولكه‌سنده برچای آديدر (مهران) ميمك كسريله اصفهان قضاسنده

برقریه آدیدر واحد بن الحسین المقری جدینك اسمیدر (المهار) کتاب وزننده بختی دوه‌لرك بورونلرینه چکوریلان اغاج بروندلغه دینور (المهرة) عنبه وزننده مهره‌نك جمعیدرکه ذکر اولندی ومهره صداق معناسنه اولان مهردن متصرف اسم اوله‌رق ینه مهر معناسنه مستعمل اولور ومنه یقولون لم تعط هذا الامر المهرة ای لم تأته من وجهه یعنی سن شو مصلحتك راست ومناسب یرندن مباشرت ایلمدك (التمهیر) تفعیل وزننده طای طلب ایلمك معناسنه‌در یقال مهر الرجل اذا طلب المهر وطای ایدنمك معناسنه‌در یقال مهر فلان اذا اتخذ مهرا (المتمهر) متبصر وزننده شکار خصوصنده حاذق واوز ارسلانه دینور یقال اسد متمهر ای حاذق بالافتراس (التمهر) تفعل وزننده اوز وحاذق اولمق معناسنه‌در یقال تمهر الرجل اذا حذق (المیرة) میمك کسریله برمحلدن مجلوب اولان ذخیره‌یه دینور یقال اتی بالمیرة ای جلب الطعام (المیر) سیر وزننده محل آخردن ذخیره کتورمك معناسنه‌در یقال مارفلان عیاله یمیر میرا اذا اتاهم بمیرة ودواء مقوله‌سنك چاشنیسنی بیلمك ایچون طاتمق معناسنه‌در تقول مرت الدواء اذا ذقته ویوکی ویپاغی‌یی دتمك معناسنه‌در تقول مرت الصوف اذا نقشته (الامارة) همزه‌نك کسریله بودخی برمحلدن ذخیره کتورمك معناسنه‌در یقال امار عیاله بمعنی مارهم وطمر کسمك معناسنه‌در یقال امارا وداجه اذا قطعها وبرنسنه‌یی ارتمك معناسنه‌در یقال امار الشیء اذا اذابه و زعفران مقوله‌سنه صو دوکوب اصلاتمق معناسنه‌در یقال امار الزعفران اذا صب فیه الماء ثم دافه (الامتیار) افتعال وزننده بودخی محل آخردن ذخیره چکمك معناسنه‌در یقال امتار لعیاله بمعنی امارهم (المیار) سیار وزننده دائما آخر محللردن ذخیره جلب ایدن آدمه دینور یقال فلان میار ای جالب المیرة و میار شرسفه بن حلیف المازنی نام کمسه‌نك فرسی اسمیدر (المیار) زوار وزننده مایرك جمعیدر نته‌که رجاله وزننده میاره دخی آندن جمعدر ذخیره جالبلرینه دینور (التمایر) تفاعل وزننده میانهٔ ناس فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در نته‌که مهموزاتماء ردخی بومعنایه‌در یقال تمایر بینهم اذا فسد (الموارة) ثمامه وزننده دیدیلن یوك ویپاغی یولنتیسنه ودوکندیسنه دینور (الممایرة) مفاعله وزننده برآدمه ذخیره کتورمك معناسنه‌در یقال مایره اذا اتی به المیرة ویقولون سایره ومایره ای حکاه ففعل مثل مافعل شارح دیرکه کرچه مؤلف بونی مجاز اوله‌رق ثبت ایلدی لکن ممایره معارضه معناسنه لغتدر وقال فی الاساس سایرته ومایرته ای عارضته تمجز المیم

﴿ فصل النون ﴾ (النأر) نونك فتحی وهمزه‌نك سکونیله هیجان ایلمك معناسنه‌در یقال نأرت نائره ای هاجت هایجه (النؤر) صبور وزننده نورماده‌سنده مذکوردر (النبر) صبر وزننده برکلمه‌یی مهموز ایلمك یعنی همزه ایله ادا ایلمك معناسنه‌در مثلا

و بر نطقی همزه ایله ادا ایتمك کبی یقال نبر الحرف نبرا من الباب الثانی اذا همزه
دن الخارج ومنه الحدیث قال رجل للنبی علیه السلام یا نبیء الله فقال [لا تنبر باسمی]
ای لا تهمز وفی روایة [انا معشر قریش لا ننبر] و بر نسنه‌یی یوقاری قالدرمق
معناسنه‌در یقال نبر الشیء اذا رفعه ومنه المنبر و بر کسنه‌یی آزار ایله زجر ومنع
ایتمك معناسنه‌در یقال نبر فلانا اذا زجره وانتهره وتازه غلام بك بل صاحبی
اولمق معناسنه‌در یقال نبر الغلام اذا ترعرع و بر آدمی سوء ذکر ایله لسانه آلمق
و غیبت معناسنه‌در یقال نبر فلانا بلسانه اذا نال منه و بر نسنه‌یی سرعتله قاپمق
معناسنه مستعملدر رفعی مستلزم اولدیغیچون ومنه یقال نفس نبر ای مختلس کأنه
ینبر الزبع عنه ای یرفعه بسرعة یعنی مزاجی سرعتله قالدیرکی او دوداقلی ساچانجق
یوزلره نبرلر معناسنه‌در و نبر قلیل الحیا کسیه دینور یقال رجل نبر ای قلیل
الحیاء (المنبر) مسطر وزننده معروفدر که جامعده خطبه کاه خطیبدر رفعت
معناسنه اولان نبردن اسم آلتدر رفع خطیب ایلر (النبار) شداد وزننده فصیح
وسخنور آدمه دینور یقال رجل نبار ای فصیح و بلند آواز آدمه دینور یقال
رجل نبار ای عالی الصوت (النبرة) نبره وزننده دوداغك طشره یوزنده اولان
چقورنه اورته‌سنه دینور وهمزه‌یه دینورکه حرف معهوده یعنی الف قصر کدر
و بدنده اولان شیشه وقبارغه دینور واطرافنه نسبت تومسك وطوماخ اولان
شیئه دینور ونبره اندلس اولکه‌سنده مارده اعمالندن براقلیم آدیدر وخوف وفزعدن
ناشی اولان صیحه وفریاده دینور تقول سمعت نبرة ای صیحة الفزع و خواننده‌نك
نغمه پرده بسنده ایکن تیز ایلمسنه دینور یقال ما الطف نبرة المغنی ای رفع صوته
عن خفض (الانتبار) افتعال وزننده کوده‌ده شیش پیدا اولمق معناسنه‌در یقال
انتبر الجسد اذا تورم وکثرت عملدن ال قبارمق معناسنه‌در یقال انتبرت یده اذا
تنفطت و یوکسکه چقمق معناسنه‌در یقال انتبر الخطیب اذا ارتقی (النبر) صرد
وزننده ایری لقمه‌لره دینور مفردی نبره‌در غرفه وزننده یقال ابتلع النبر ای اللقم
الضخام (النبیر) زبیر وزننده پك زیرك آدمه دینور یقال رجل نبیر ای کیس
(نبر) امیر وزننده بغداد قضاسنده برقریه آدیدر (النبیر) امیر وزننده پنیره
دینورکه معروفدر سوددن چالنور جبن معناسنه تقول اکلنا النبیر ای الجبن
(النبور) صبور وزننده کوته دینور است معناسنه (النبر) نونك کسریله کنه
تعبیر اولنان بوجکه دینور قراد معناسنه وکنه‌یه شبیه بر نوع بوجکه دینورکه
دوه‌نك اوزرنده یوریسه یوریدیکی یرلر شیشوب قبارر علی قول بر نوع سینك
یاخود برنجی بر جانور آدیدر وفاحش وشنیع اولان بودوره دینور جمعی انبار و نبار
گلور نونك کسریله ومنصور بن محمد الواسطی النبری ابی اوله‌رق بر شاعر سخنوردر

(الانبار) همزه‌نك فتحيله شول اوطه‌لره و مغازه‌لره دينور كه تجار قسمى آنلره امتعه واشيالرنى وضع ايدرلر مفردى نبردر نونك كسريله و انبار عراقده بر شهر قديم اسميدر وغلال ييغيلن يره دينوركه تركيده دخى انبار دينور وانبار بريه ايله ريف ميانه‌ده معروف بر قاچ موضعلرك اسميدر وبلخ قضاسنده برقريه آديدر محدثيندن محمد بن على الانبارى اورادندر (سكة الانبار) مروشهرنده بر صوقاق آديدر اعلامدن محمد بن حسين بن عبدويه الانبارى اورادندر نيجه كسه‌لر وهملرندن ناشى مومى اليهى ذكر اولنان انبار نام شهر قديمه نسبت ايلشلردر (الانبار) همزه‌نك كسريله انبار ياپمق معناسنه‌در يقال انبرالانبار اذابناه (المنبورة والمنبرة) معظمه وزننده مهموز اولان كلمه وقصيده‌يه دينور يقال قصائد منبورة ومنبرة اى مهموزة يعنى همزية كبى قافيه‌سى همزه اولان قصيده‌لردر (النبذرة) فعلله وزننده حق ومحلى اولميان يرلره مالى اسراف واتلاف ايلمك معناسنه‌در يقال نبذر فلان ماله اذا بذره فى غير حقه بونك نونى اصليه‌در عند البعض زائده‌در پس وزنى نفعله اولوب بذردن مأخوذ اولور (النتر) نونك فتحى وتانك سكونيله بر نسنه‌يى پك زور وزحمتله چكمك معناسنه‌در يقال نتر الشئ نترا من الباب الاول اذا جذبه بجفاء وقوة وثوبى برمقلر ايله ياخود ديشلر ايله يرتمق معناسنه‌در يقال نتر الثوب اذا شقه بالاصابع اوالاضراس وياىى زور وشدتله قوروب چكمك معناسنه‌در يقال نتر القوس اذا نزعها وضعف ووهن معناسنه‌در يقال فيه نتر اى ضعف و وهن و مزراغى كركى كبى سانجمق معناسنه‌در يقال نتره الرمح اذا طعنه مبالغا و غليظ سوزلر سويلمك معناسنه‌در يقال نتر الكلام اذا غلظ فيه و شدد و بر نسنه‌يى اوغورلين قاپمق معناسنه‌در يقال نتره اذا خلسه و عنف و تشديد ايلمك معناسنه‌در يقال قابله بنتر اى بعنف (النتر) فتحتينله بر نسنه بالكليه فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در يقال نتر الشئ نترا من الباب الرابع اذا فسد وضاع (الانتثار) افتعال وزننده جذب معناسنه اولان نتردن مطاوعدر يقال نتره فانتتراى جذبه فانجذب (الاستنتار) تبول حالنده بالتمام بولك خروجنه صقندى ايله اقدام و اهتمام ايلمك معناسنه‌در يقال استنتر الرجل من بوله اذا اجتذبه واستخرج بقيته من الذكر عند الاستنجاء حريصا عليه مهتمابه قال الشارح وفى الحديث [ان احدكم يعذب فى قبره فيقال انه لم يكن يستنتر عند بوله] (الناترة) نادره وزننده شول ياىه دينوركه پك صلب اولمغله قورلدقده صلابتندن كيرى يشى چاتليوب پاره‌لنور اوله يقال قوس ناترة اذا كانت تقطع وترها لصلابتها (النترة) تمره وزننده طعنة نافذه معناسنه (المناترة) مجاهره وزننده ومرادفيدر تقول كلمته مناترة اى مجاهرة (النثر) نونك فتحى وثاى مثلثه‌نك سكونيله (والنثار) كتاب وزننده صاچمق معناسنه‌در يقال نثر الشئ

نثرا ونثارا من الباب الاول والثانى اذا رماه متفرقا و بر نسنه يى جوره نفق معناسنه
مستعملدر يقال نثر الكلام والولد اذا اكثره (التنثير) تفعيل وزننده بو دخى
صاچمق معناسنه در يقال نثر الشئ بمعنى نثره (الانتثار) افتعال وزننده نثردن
مطاوعدر صاچلمق معناسنه در يقال نثره فانتثر وصويى بورنه چكدكدنصكره نفسله
كيرو چيقارمق معناسنه دركه سمكرمك تعبير اولنور يقال انتثر المتوضئ اذا استنشق
الماء ثم استخرج ذلك بنفس الانف وبورنه صو چكمك معناسنه در يقال انتثر الرجل
اذا ادخل الماء فى انفه (التنثر) تفعل وزننده بو دخى صاچلمق معناسنه در يقال
نثره فتنثر (التناثر) تفاعل وزننده بو دخى صاچلمق معناسنه در يقال تناثر اللؤلؤ
بمعنى تنثر ونخيل حيننده اولوب چاغنا وفات ايتمك معناسنه مستعملدر يقال تناثر
القوم اذا مرضوا فماتوا (النثارة) ثمامه وزننده (والنثر) قتيله صاچيلان شيئه
دينوركه صاچنتى تعبير اولنور على قول نثاره ضيافتدن صاچيلان خصوصنده
دوكلوروب نوالى ايچون اكل اولنور ونثر آندن اعمدر تقول ماصبت من نثر
فلان شيئا والتقط نثارة الخوان اى ما تناثر منه (النثور) صبور وزننده اولادى
چوق خاتونه دينور يقال امرأة نثور اى الكثيرة الولد و شول قيونه اطلاق
اولنوركه طشقريجى اولوب و طشقردقده بورندن قورتجغز طرزنده فضله القايدر
اوله يقال شاة نثور اذا كانت تطرح من انفها كالدود وممهلك دلكلرى واسع
اولان قيونه دينور يقال شاة نثور اى الواسعة الاحليل (النثر) نثور ايله معناى
ثانيده مرادفدر (النيثران) ضيمران وزننده (والنثر) كتف وزننده (والمنثر) منبر
وزننده چوق سوزلو اوزان آدمه اطلاق اولنور (النثرة) ثمره وزننده بورنك
دماغه قريب ايچنه دينوركه كنكز تعبير اولنور خيشوم معناسنه واكا قريب اولان
يريه دينور وبورون ديركنه طوغرى بيقلرك ارالغنده اولان فرجه يه دينور وبو
انسان ايله ارسلانه مخصوصدر ديرلر ونثره منازل قردن بر منزل اسميدر واول
ايكى كوكبدن عبارتدركه ميانه لرى برقارش مقدارى اولوب و جرملرنده بياض بلوت
پارهسنه شبيه اللمع اثرى واردر اسدصورتنك بورنده واقعلردر ونثره تلبسى سهل
وملايم اولان زرهه على قول واسع زرهه دينور (التنثير) تفعيل وزننده دواب قسمنك
آقسرمسنه دينوركه صمقرمه تعبير اولنور نته كه انسانك اقسرغنه عطاس دينور
وبو معناده مصدر اولور يقال نثرت الدابة من الباب الثانى اذا عطس (الاستنثار) بورنه
صويى چكدكدنصكره كيرو بسقرمق معناسنه دركه بورنى تطهير ايچون ايدرلر يقال
استنثر المتوضئ اذا استنشق الماء ثم استخرج ذلك بنفس الانف وبورنه صو چكمك
معناسنه در يقال استنثر الرجل اذا ادخل الماء فى انفه (المنثار) محراب وزننده
قورقلرى آغاجندن دوكيلور صاچلور اولان خرما آغاجنه دينور يقال نخلة منثار

اذا صارت يتنـاثر بسرها (الانثار) همزه‌نك كسريله بر آدمك برونني قناتمق
معناسـنه‌در يقال طعنه فانثره اى ارعفه و بركسـه‌يى كـكزى اوزره يره قپاتمق
معناسـنه‌در يقال انثرفلانا اذا القاه على خيشومه و پسقرمغله برونده اولان خلطى
چقارمق معناسنه‌در يقال انثرالرجل اذا اخرج مافى انفه و صولغى بروندن چقرمق
معناسنه‌در يقال انثرالرجل اذا اخرج نفسه من انفه و برونه صوچكمك معناسنه‌در
يقال انثرالرجل اذا ادخل الماء فى انفه (المنثر) معظم وزننده اصلا كنديده
خير ومنفعت اولميان يعنى برايشـه يراميان ضعيف و زبون آدمه دينور يقال رجل
منثراى ضعيف لاخيرفيه (النجر) نونك فتحى وجيمك سـكونيله اصل وبنياد
معناسـنه‌در يقال هوكريم النجراى الاصل و نجرمصدر اولور الك اورته برمغنك
بوغومنى بوكوب آنكله برآدمك باشنه اورمق معناسنه‌در يقال نجره نجرامن الباب
الثانى اذاضم من كفه برجمة الاصبع الوسطى فضرب بها رأسـه و آغاج يونمق
معناسنه‌دركه دولكرلك ايلمكدر يقال نجرالخشب اذانحته ومنه النجار وقصد وآهنك
ايلمك معناسـنه‌در يقال نجره اذاقصـده واسى اولمق معناسـنه‌در تقول نجر يومنا
اذاحرو دوه‌يى عنف وشدتله سوروب كوترمك معناسنه‌در يقال نجرالابل اذاساقها
شديدا ونجرمكه ايله مدينه ارضلرينك عليدر حرارت معناسنه‌در ونجرجماع ايلمك
معناسنه‌در يقال نجرالمرأة اذاجامعها و نجيره ديدكلرى طعام ياپمق معناسنه‌در يقـال
نجرت المرأة اذا اتخذت نجيرة (النجار) كتاب وزننده (و النجار) غراب وزننده
بونلرده اصل وحسب معناسنه‌در ومنه المثل * كل نجارابل نجارها * اى فيه كل لون
من الاخلاق و لايثبت على رأى معناى مثـلى هرجنس دوه‌نك صويلرى بودوه‌ده
موجوددر ديمكدر منشأى بودركه بر آدم بردوه سرقه ايدوب بيعه عرض ايلدكده
بركسـه دوه‌نك اصلندن يعنى صويندن سؤال ايلدكله سارق كلام مزبورايله جواب
ويردى بعده رأى واخذ اوزره ثابت اولميوب متلون مشرب اولان كسـه حقنده
مثل اولدى (النجر) فتحتينله دوه و قيون قسمنه بعض يـبانى ناموافق تخملر اكلندن
ناشى عارض اولان صوصه‌لق علتنه دينوركه هرنقدر صوايچسه‌لر قانميوب وآندن
عاقبت خسته وهلاك اولورلر وعارضهٔ مزبوره بعضا انسانه اكشى سود ايچمكدن
حادث اولوركه اصلا صويه قانمز اولور (النجرى) سكرى وزننده (و النجارى)
سـكارى وزننده (و النجرة) فرحه وزننده ذكراولنان نجرعلتنه مبتلا قيونلره
ودوه‌لره دينو يقال ابل وغنم نجرى و نجارى ونجرة اى مصابة بالنجر (النجارة)
نونك ضميله دولكر يونتيسنه دينوركه تلاش ونشاره تعبير اولنور (النجار) عطار
وزننده دولكره دينور ودولكردر ودكر فارسى محرفيدر (النجارة) كتابه وزننده
دولكرلك حرفتنه دينور (النجران) سـكران وزننده قپو اوكجه‌سى طوردجق

غضبه دینورکه قوتك برواحدى اوچ صف دلیك اعده اولور سووه تعبير اولنور
يقال النار بجور على نجرانه وهو خشبة فيها رجل الباب و نجران صومعه دينور
يقال رجل نجران اى عطشان و نجران يمنده برموضع آديدر هجريتك اوننجى
سنه‌سنده فتح اولنمشدر نجران بن زيدان بن سبا نامنه مسمادر و بحرين نواحيسنده برموضع
آديدر و حورانده برموضع آديدركه دمشقه قريبدر اعلامدن يزيد بن عبدالله بن ابى
يزيد و حبيد اعرابيه اولادندر على قول جبهه نجران آخر ديدر و كوفه ايله واسط
بيننده برموضعدر (النوجر) جوهر وزننده شول خشبه‌يه دينوركه انكله
نوكاسو قليبور بوستان ديدكلرى اوله جقدر شارحك بيانه كوره بورج مقلوبيدر
(النجور) شول بوز مغرفه‌يه دينوركه صودوهى انكله قويودن صو چكر
(النجيرة) سفينه وزننده اخشبه‌دن اولان اوسى اورتولى صفه‌يه دينوركه آنده
سوارلق و ساير قاتش اسنه اولنه وسود و دقيق ايله پشورلمش سود و ياغ پشده
مرتب اولان بولماج آشنه دينور ومنه قولهم لانجرنك نجيرتك اى لاحزنك حزانه
ونجيره بوندور اوتلقه دينور يقال ماق الارض رعى الا النجيرة اى النبت الصغير
النابت رجب على قول صفر آيه دينور و يا آيلرندن هرآيه دينور و بو حرارت
معناسندندر دوه قسمنك شدت عطشلرى هنكامدر تقول حرجنا في شهرنا جر وهو كل
شهر من شهور الصيف (الانجر) عنبر وزننده كمى دمورينه دينوركه ليمانه كلدكده آنى
دريايه واقوب كمى يى اسكان ايدرلر لنكر فارسى معربيدر ومنه يقال اثقل من انجر اى
المرساة (انجار) محراب وزننده صبيان عربه مخصوص بر لعب آديدر على قول
صواب اولان مجار اولمقدر ياى تحتيه ايله بنو انجار عطار وزننده انصاردن برقبيله‌در
(المنجر) مقعد وزننده طريقدن صاپه اولميان مقصده دينور (الانجار) همزه‌نك
كسريله طامه دينور آجار معناسنه (انجير) زبير وزننده حضرموت قريه‌ده
برحصن آديدر و يانبعده صفينه قريبنده برصو آديدر (النجارة) كناسه وزننده ما
مزبور قرشوسنده بشقه برصو آديدر ايكيسيده چورالجقدر (نجار) كتاب وزننده
برموضعدر (نجار) غراب وزننده بلاد تميمده برموضعدر وجبل النسار قرشوسنده
برصو آديدر (انجراء) صحراء وزننده برموضع آديدركه آنده امويه‌دن وليد بن
يزيد بن عبدالملك قتل اولندى (النحر) نحر وزننده كوكسك يوقريسنه دينور
سرسينه معناسنه على قول قلاده موضعنه دينوركه بيونه قلاده چكلدكده صارقوب
طوقنديغى يردن عبارتدر ونحر لفظى مذكردر جمعى نحوردر يقال ضرب نحره
وهو اعلا الصدر او موضع القلادة ونحر و نحار تذكار وزننده برآدمك نحرينه اورمق
ياخود قيقنق معناسنه‌در يقال نحره نحرا ونحارا من الباب الثالث اذا اصاب نحره
و كوكسك يوقريسندن بوغاز ظاهر اولنجق يره بچاق صوقمق معناسنه‌دركه بوغاز

چقوری اولور بعده اورادن ذبح ایلکده غالب اولدی زیرا دوه‌یی ابتـدا اورادن
ذبح ایدرلر یقال نحر البعیر اذا طعنه حیث یبدو الحلقوم من اعلی الصدر یوم النحر معنای
اخیردن مأخوذدرکه عاشر ذی الحجه‌در ونحر النهار کوندزک اولنه ونحر الشهر کذلك
آیك اوّلنه اطلاق اولنور یقال جاء فی نحر النهار وفی نحر الشهر ای اولهما بونکده
جمعی نحوردر ونحر ایکی نسنه بری برینه کوکس کوکسه مقابل اولمق معناسنه‌در یقال
نحرت الدار الدار اذا استقبلتها ومصلی قیامده کوکسنی کره‌رك دیك طورمك علی
قول صاغ النی صول الی اوزره قومق یاخود نحرنی قبله‌یه قرشو طوته‌رق دیکیلوب
طورمق معناسنه اطلاق شرعیدر یقال نحر المصلی فی الصلاة اذا انتصب ونهد صدره
اووضع یمینه علی شماله اوانتصب بنحره ازاء القبلة (المنحور) میمك ضمیله نحر کبی
بودخی کوکسك یوقریسنه دینور یقال ضرب منحوره ای اعلا صدره (النحیر) امیر
وزننده نحر اولنمش یعنی ذبح اولنمش دوه‌یه دینور جمعی نحری کلور مریض ومرضی
کبی ونحراء کلور امراء کبی ونحار کلور ذخار وزننده (الانتحار) افتعال وزننده
برآدم کندی نفسنی قتل ایلمك معناسنه‌در یقال انتحر الرجل اذا قتل نفسه وبرنیجه
کمسه‌لر برنسـنه اوزره بری برنی قتل ایلمك درجه‌سـنده حرص وضنت ایدشمك
معناسنه‌درکه بناسی مشارکت ایچوندر یقال انتحر القوم علی الامر اذا تشاحوا علیه
فکاد بعضهم ینحر بعضا (التناحر) تفاعل وزننده انتحار ایله معنای ثانیده مرادفدر
یقال تناحروا علی الامر بمعنی انتحروا وایکی نسنه بری برینه مقابل اولمق معناسنه‌در
یقال الداران یتناحران ای یتقابلان وابناء سبیل یولدن صاپمق معناسـنه‌در یقال
تناحروا عن الطریق اذا عدلوا عنه (الناحرتان و الناحران) چکه‌ده ایکی طمره
اطلاق اولنور علی قول زورده یعنی کوکسك اورته‌سنده اولان قبورغه‌لردن ایکی
قبورغه‌یه یاخـود ایکی طرفده اولان ایکی قصـه ایکویه یاخود ایکی طرفلی بیون
چنبرلرینه دینور (النحیرة) سـفینه وزننده (والناحرة) نادره وزننده آیك اول
کوننه علی قول آخرینه یاخود آخر کیجه‌سـنه دینور ناحره‌نك جمعی ناحرات
و نواحر کلور (النحر والنحریر) نونلرك کسریله حاذق و ماهر و عاقل وامور
دیده‌کار آزموده متقن وفطن وحقایقه آگاه آدمه اطلاق اولنور کویاکه جنس علم
ومعرفتی ضبطنه آلوب نحرو ذبح ایلمشدر یقال رجل نحر ونحریر ای حاذق ماهر عاقل
مجرب متقن فطن بصیر بکل شیء (برق نحره) فی الاصل برق فعل ماضی ونحره فاعلی
اولوب تأبط شره کبی برآدمه تلقیب اولندی (المتنحر) متنخب وزننده انتحاردن اسم
مکاندر بو مناسبتله یولك وسطنه متنحر الطریق اطلاق ایدرلر (المنحار) منشار
وزننده چوق دوه ذبح ایدن آدمه دینور ومنه یقولون انه لمنحار بوائکها ای ینحر
سمان الابل بو کلام کثرت جود وضیافتله وصف معرضنده ایراد اولنورکه کنایه‌در

(المنخر) مقعد وزننده اسم مكاندر جمع قريش وسائرى ذكر اولندیغی موضعده دیرلر
(مسعد النخر) مقعده ... مصعد معروفدر (الاخرة) نخره وزننده منخره مخره لغتدر ماثنیا
ذكر اولنور نخرل فتحله منخرة بمخرة بالتنوين اي ... (المخير) دحير وزننده
السلاك وصيوان صورتى كبكره جكلك معناسنه دركه عينه كبي كيكردن سسلنمكدن
عبارتدر نخر نخيراً ... صاتك كبي يقال نخر الانسان والفرس نخيرا من الباب الثانى
اذا مدّ الصوت فى خياشيمه (النخر) ميلك وصاتك فتحيله (والنخر) ميلك وصاتك كسريله
(والنخر) ميمك وصاتك ضميله (والمنخر) مجلس وزننده (والمنخور) ميمك ضميله بورنه
بورنك معناسنه (نخرة الانف) نخره وزننده بورنك مقدمنه يعنى ايكى دلكى فهده ديرلر
... دوشمسى اول محل انضمامى ابلدر على قول دليكنه باخود ايكى دليكلك ميانه
باخود اوجنه ديرلر ونخرة الريح روزكارك شدت هبوبنه اطلاق اولنور (النخر)
فحر وزننده ناقه صاغلدقده مقدما اوكنى انحون بورنداك صوقوب او مشلدرمق معناسنه در
يقال نخر الناقة نخرا من الباب الثالث اذا ادخل يده فى منخرها وذلك انسدر
(النخور) صبور وزننده نخر اولنمدقجه سود ويرمز اولان ناقه يه ديرلر يقال ناقة نخور
اذا كانت لاتدر الا على النخر (النخر) كتف وزننده (والناخر) چوروب اوفانمش
كميكه ديرلر على قول نخره چوروش كميكه وناخره مجوف اولوب ايكى طرفنده دليكى
اولان باخود كوز كوز دلنمش كميكه ديرلر ايكيسيده چوروش اولوب لكن
نخره ده نخرة زمنه صاو ايلور اولديغى وناخره ده چوركلكدن جابجا دلنمكله صوت
ريح مرورى ملاحظه سنده در يقال عظم نخر وناخر وعظام نخرة وناخرة اى بالية
متفتتة اوالنخرة البالية والناخرة المجوفة التى فيها ثقبة ونخر ايكدى طوموزه ديرلر
خنزير خنازير معناسنه جمعى نخردر نخيتيله وكسه معناسنه استعمال اولنور صوت
منسيله يقال ما بالدار ناخر اى احد وبو نفى مقامنده مخصوصدر (النخر) فتحيله
كميك چوروب اوفانمق معناسنه در يقال نخر العظم نخرا من الباب الرابع اذا بلى
وتفتت (نخير) زبير وزننده (ونخار) شداد وزننده ايكى رجل آديدر (النخوار)
نونك كسريله خودبين ومتكبر اولان شريف ومتعين وذيشان آدمه ديرلر وقورقق
كمسه ديرلر وضعيف وزبون آدمه ديرلر جمعى نخاوره كلور (النخورى) جهورى
وزننده آغزى واچرسى واسع آدمه ديرلر يقال رجل نخورى اذا كان واسع الفم
والجوف وذكرينك دليكى بول اولان آدمه ديرلر (المنخار) منشار وزننده شول
خاتونه ديرلركه مجنونه كبى جماع اولنوركن كيكردن سسلنور اوله يقال امرأة
منخار اذا صارت تنخر عند الجماع كانها مجنونة (التنخير) تفعيل وزننده سوز سويلك
معناسنه مستعملدر يقال نخره اذا كلمه (المنخر) مقعد وزننده بنى ربيعة بن عبدالله
جماعتى يورندده برهضبه آديدر (المنتخر) منتظر وزننده مدينه قربنده قريش مالك

ناحيه سنده برموضع آديدر (النخار) شداد وزننده اساميدندر نخار بن اوس انسب عربدندر وعداء بن نخار يوم بالغه ده بنى القين جماعتنك چرقه باشبوغلريدر (نخره) حمزه وزننده نونك ضميله ده زبانزده‌در اساميدندر ابراهيم بن الحجاج بن نخره محدثدر (الندور) ظهور وزننده برنسنه برشيئك جوفندن دوشمك على قول اشياء متعدده بيندن دوشوب ظاهره چقمق معناسنه‌در يقال ندر الشئ ندورا من الباب الاول اذا سقط من جوف شئ اومن بين اشياء فظهر وضرطه لمق معناسنه‌در يقال ندر الرجل اذاخصف وتجربه ايلك معناسنه‌در يقال ندر الشئ اذا جربه واولمك معناسنه‌در يقال ندر الرجل اذامات ونباتك وآغاجك يپراقلرى ظهور ايلك معناسنه‌در يقال ندر النبات اذاخرج ورقه ويقال ندرت الشجرة اذا ظهرت خوصتها وعندالبعض آغاج يشرمك معناسنه‌در يقال ندرت الشجرة اذا اخضرت (الاندر) همزه‌نك ودالك فتحيله خرمن يرينه دينور على قول بغداى خرمنه دينور جمعى انادر كلور واندر حلبه بركوننك مسافه‌ده برقريه آديدر عمرو بن كلثوم نام شاعرك اشبو ★ ولاتبقى خمور الاندرينا ★ مصراعنده خمر قرية مذكوره‌نك اهلنه نسبت اولنمغله اندريين كلمه سنده يأت ثلاث مجتمع اولديغندن ناشى ضرورت ايچون يانك بريسى تخفيف اولندى على قول اندرى لفظنك جمعى اندرون‌در نته‌كه اشعرى واعجمى كلمه‌لرينك جمعلرنده اشعرون واعجمون دينور (الاندرى) احمرى وزننده قالين ايپه دينور (الاندرون) احمرون وزننده عشرت باده ايچون مجتمع اولمش متفرق جوانلره دينور (نوادر الكلام) جمهوردن شاذ وخارج اولان كلمه‌يه اطلاق اولنور وفى الاساس يقال كلام نادر اى غريب خارج عن المعتاد امام سيوطينك مزهرده بيانى اوزره نادر كه شاذ دخى دينور مطرد مقابليدر درت كونه اولور برى قياس واستعمالده جميعا مطرد اولور قام زيد كبى ثانى قياسده مطرد واستعمالده شاذ اولور يدع ويذر كلمه‌لرينك ماضيلرى كبى ثالث استعمالده مطرد وقياسده شاذ اولور اخوص الرمث واستصوبت الامر كبى رابع قياس واستعمالده جميعا شاذ اولور واوى العين ويائى العين اولان كلمه‌نك مفعوللرنى تميم كبى فرس مقوود ورجل معوود من مرضه كبى انتهى (الندرة) تمره وزننده (والندرى) جزى وزننده نادر وقليل معناسنه‌در بومعنادندر كه لقيه ندرة وفى الندرة وندرى وفى ندرى ديرلربين الايام معناسنه يعنى دائما ملاقى اولميوب احيانا ملاقى اولور وندره معدنده بولنان آلتون قطعه سنه اطلاق اولنور وعجله ايله ظهور ايدن ضرطه‌يه اطلاق اولنور (نادرة الزمان) يكتاى دهر ووحيد العصر ديمكدر هاء مبالغه ايچوندر يقال هو نادرة الزمان فى العلم اى وحيد العصر (نوادر) جمع بنيه سيله برموضع آديدر (نادر) بررجل اسميدر (الندر) ركع وزننده نادرك جمعيدر وعتبة بن الندر اصحابدندر امام طبرى تصحيف ايلمكله باى موحده وذال معجمه ايله

ضبط اولنمشدر (الامدران) همزه‌نك و دالك فتحیله که جمعی کلنشی معنوسی دیدکلری
شدید البیاض معنوره وصف ایدرلر بو غلطدر صواب اولان میم ایله اولمقدر دال
مهمله و همزه ایله شدیده قره مدمسده بیان اولندی وقونیم امدرانی ملقط صواه
برانی ای شدید البیاض والامدرانی ایدی و بونك دخارجنده اطلاق اولنور یقال جراب
امدرانی ای ضخم (بدرا) حیدر وزننده مدینه منوره اعماسندندر علی قول دالمه
بدر اولمقدر (النذر) نونك فتحی و ذالك معجمه‌نك سكونیله نحب معناسنه‌درکه آدم
برواجب اولمیان شیئی کندی نفسنی اوزره واجب ایلمکه دیورلرکه احمددر یقال اوق
قدره ای غمه ونذر دینه دیورلر شارحك بیانی اوزره اهل حجاز لغتیدر اهل عراق
ارش دیورلر یقال قضی بالنذر ای الارش جمعی نذوردر علی قول نذور مطلقا یاره‌لرده
اولورکه آدمك معنوی یعنی دیتلریدر کرك یاره کوچك وکرك بیوك اولسون تقـول
فی عبد فلان نذر اذا کان جرحا واحدانه عقل ونذر ونذور نصوص وزنـنده مصدر
اولنور وآدم برنسنه‌یی کندی نفسنه واجب ولازم قلق معناسنه یعنی الله ایچون
برعبادتی عهده‌سـنه کتی آنقدرکه بو طریقله عندالله دخی واجب اولوب اداسی
لازم کلمکله ندی الاداء [یوفون بالنذر] کریمه‌سیله موصوف اولنور یقـال نذره
علی نفســه نذرا ونذورا من البابین الثانی والاول اذا اوجبه ویقال نذر ماله ونذر
الله سبحانه کذا ای اوجبه علی نفسه تبرعا من عبادة او صدقة اوغیر ذلك وبعضلر
دیدیلرکه نذر شرط وتعلیقه مقارن وعددن عبارتدر پس فعلی ان شفا الله مریضی
کذا قولی نذردر وبلاشرط همان علی ان اتصدق بدینار قولی نذر اولمز (الانتذار)
افتعال وزننده نذر معناسنه‌در یقال انتذر علی نفسه بمعنی نذر (النذیرة) سفینه
وزننده نذر ایچون اذا اولنان شیئه دینور یقال اعطی نذیرته وهو مایعطیه للنذر
وشول نصرانی ولدینه اطلاق اولنورکه والدینی اکر ولدیمز اولورسه کلیسایه
قیم یاخـود خادم ایدهم دیو نذر ایتش اولمرله ظهورنده حسب النذر کلیسایه قیم
یاخود خادم تعیینیله تفرغ ایدهلر کرك ذکور وکرك اناث اولسون حضرت مریم
قصه‌سی کبی ونذیرة الجیش عسکرك قراغولنه وچرقه‌جیسنه اطلاق اولنورکه عسکری
عدونك وضـع وکیفیتیله تحذیر وانذار ایدرلر بو معنای آتیدن مأخوذدر (النذر)
فتحتینله برنسنه‌یی بیلوب حذر ایتمك معناسنه‌در یقال نذر بالشیٔ نذرا من الباب الرابع
اذا علمه فحذره (الانذار) همزه‌نك کسریله (والنذر) نونك فتحی وذالك سکونیله
ونونك ضمی وضمتینله (والنذیر) صریر وزنـنده برآدمه برماده‌یی اعلام وابلاغله
تحذیر وتخویف ایتمك یعنی اول ماده‌نك قورقنج اولدیغنی اخبار واعلامله اکا قورقو
ویروب آگاه ایتمك معناسنه‌درکه تبشیر مقابلیدر یقـال انذره بالامر انذارا ونذرا
ونذرا ونذیرا اذا اعلمه وحذره وخوفه فی ابلاغه والاسم النذری بالضم کبشری

والنذر بضمتين ومنه قوله تعالى [فكيف كان عذابى ونذر] اى انذارى پس ضمتينله نذر مصدر واسم اولور وقالديكه صيغهٔ مزبوره افعال بابندن اولوب مصدرى قياس اوزره افعال وقياسه مخالف سماعى اولەرق ثلاثيدن دخى وارد اولمشدر عربدن بووجهله مسموعدر (النذير) صرير وزننده مصدردركه ذكر اولندى واسم اولوركه قورقمغه دينور وبونك اسم اولمسى امام شافعيدن مرويدر (النذارة) كتابەوزننده بودخى اسمدر يقال صده عنه نذيره ونذارته اى انذاره ونذير منذر معناسنه كلوركه انذار ايديجى كسەدر زيراوجه مذكور اوزره باب افعالك مصدرى ثلاثيدن دخى وارد اولمشدر بونك جمعى نذردر ضمتينله ونذير يايك چكلدكده ظهور ايدن صوتنه اطلاق اولنور مخوف اولديغيچون تركيده چكرمه وچكردى تعبير اولنور ونذير جانب الهيدن عباده مبعوث پيغمبر ورسوله اطلاق اولنور قال تعالى [وجاءكم النذير] اى الرسول وشيب وپيرى‌يه اطلاق اولنور وخاصة نبى اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينه اطلاق اولنور كما قال عزوجل [انا ارسلناك شاهدا ومبشراونذيرا] (النذير العريان) خثعم قبيلەسندن بركسەدركه ذى الخلصه معركەسنده عوف بن عامر مزبورك اوزرينه حمله واخذ ايلدكدنصكره كنديسنك وخاتوننك اللرنى قطع ايلمشدر على قول مطلقا حقله منذراولان كسيه اطلاق اولنور زيرا عربلرك عادتندندركه برآدم قومنى شبخون واغاره حدوثندن آكاه وتخويف حالنده ثيابندن مجرد اولەرق كلوب اخبار وايقاظ ايدر بيتلرنده حالت مزبوره‌يه اشارتدر (التناذر) تفاعل وزننده برى برينه قورقو خبرى ويرمك معناسنه‌در يقال تناذر القوم اذا انذر بعضهم بعضا (نذير) امير وزننده (ونذير) زبير وزننده (ومنذر) محسن وزننده (ومناذر) مجاور وزننده (ومنيذر) مصغر بنيه‌سيله اسامئ رجالدندر جديع بن نذير المرادى تصغير بنيه‌لريله خادم نبى اكرم عليه السلامدر (ابن منذر) ملك حيره اولان نعماندر ومنه يقال بات بليلة ابن منذر اى بليلة شديدة ومزبورك برقصهٔ شديده‌سندن ناشيدر (ناذر) مكه‌نك اسماسندندر (المتناذر) ارسلانه اطلاق اولنور (ابن مناذر) ميمك فتحى وضميله برشاعر بصريدر اسمى محمد بن المنذر بن المنذر اولمغله جميع صيغه‌سنده‌در بوكه كوره غير منصرفدر وضمله اولديغنه كوره منصرف اولور (المناذرة) ميمك فتحيله آل منذره اطلاق اولنوركه ملوك حيره‌دندر (مناذر) مساجد وزننده اهواز ناحيه‌سنده ايكى بلده‌در برينه مناذر الكبرى وبرينه مناذر الصغرى ديرلر (النزر) نونك فتحى وزاى معجمه‌نك سكونيله آزنسنه‌يه دينور يقال مال نزر اى قليل ومنه حديث ام معبد الخزاعية فى صفة كلامه عليه الصلوة والسلام [فصل لانزر ولا هذر] اى ليس بقليل فيدل على عى ولا بكثير فاسد ونزر مصدر اولور سؤالده الحاح وابرام ايلك معناسنه‌در سؤال مزبور كرك

الحفا وكزاز مراجعه‌ايله اولسه‌ون يقال نزر فلانا نزرا من الباب الاول اذا الح
عليه في السؤال ويقال نزر فلانا اذا الح عليه في مسئلة العلم ويقال فلان لايعطى
حتى ينزر اى يلح عليه ويهان ويكسديلر و مخصوص اليحول قدروب استعجال
ايتمك معناسنه‌در يقال نزره اذا استحثه واستعجله ونزر؛ كوبه ورم اسميدركه ناقه‌نك
ممه‌سنده عارض اولور و نزر؛ بورمق معناسنه‌در يقال نزره اذا امره و برآدمى
بالواسطه حقير كورمك معناسنه‌در يقال نزره اذا احتقره كذلك قليل كورمك
معناسنه‌در يقال نزره اذا استقله وكيج و غنى؛ معناسنه مستعملدر نفسول
مانحنت الاز ... اى بطيئه (النزير) امير وزننده (والمنزور) بونلرده آز نسنه‌يه
ديرلر و بونك جمعى نزر كلور ضمتيله (النزر) نونك فتحى و زانك سكونيله
(والنزرة) كرامه وزننده (والنزورة) (والنزور) بونلر ضميله بر نسنه آز
اولمق معناسنه‌در يقال نزر الشئ نزرا ونزارة ونزورة ونزورا من الباب الخامس
اذاقل (التنزير) تفعيل وزننده بر نسنه‌يى آز ايتمك معناسنه‌در يقال نزر الشئ اذاقلله
(الانزار) همزه‌نك كسريله بودخى تقليل معناسنه‌در يقال انزر عطاءه اذا قلله
(التنزر) تفعل وزننده آزلمق معناسنه‌در يقال تنزر الشئ اذا تقلل و بركسنه
نزار قبيله‌سنه منتسب ياخود كنديسنى اول قبيله حلقنه اوضاع واطوارده تمثل
ايتمك ياخود اول قبيله‌دن دكل ايكن كنديسنى آنلره ادخال ايتمك معناسنه‌در يقال
تنزر الرجل اذا انتسب الى قبيلة نزار او تشبه بهم اوادخل نفسه فيهم (النزور)
صبور وزننده (والنزرة) فرحه وزننده قليلة الولد خاتونه ديرلر على قول نزور
سودى آزجه اولان خاتونه ديرلر يقال امرأة نزور اى قليلة الولد اولقبن ومطلقا
قليلدور اولان شيئه ديرلر وشول ناقه‌يه ديرلركه ولدى هلاك اولمغله سائرك ولدينه
يلمش اوله يقال ناقة نزور اذا صارت قدمات ولدها وترأمت ولد غيرها ودائما
كارهة كبه اولان ناقه‌يه ديرلر يقال ناقة نزور اذا كانت لاتكاد تلقح الا كارهة
جمعى نزر كلور ضمتيله ومنه يقال نفحت الحرب عن نزر اى عن حيال بو اراده نزر
جمع واسم اولمق محتملدر معناسى جنك قسيرلقدن كبه اولدى ديمكدركه بلاسبب
قزشدى ديمك مراددر (نزار) كتاب وزننده ابن معددركه برقبيله پدريدر (النسر)
نونك فتحى و سينك كسريله برقوش اسميدر جيفه مقوله‌سى نسنه‌يى ديدوب
قوپاردىغيچون مبالغة تسميه اولندى وبوقوش كركس ديدكلرى قوشدركه اسبع
جوارحدر بوتركيده تحريفله كركنز ديدكلريدر طغان وشاهين مقوله‌سنى دخى آلور
بوجهته چقرجيلرك دشمنيدر عقابكه طوشنجل قوشيدر بوجنسدندر وبعضلر عقابى
قره قوش ايله ونسرى طوشنجل ويلانجل ديدكلريله بيان ايلديلر وآق بابا ديدكلرى
بوندن آيجى اوليان بطال نوعيدر ديديلر لكن صحيح اولان كركنز ديدكلريدركه

قره قوش نوعندندر وكركنز كركس محرفيدر جمعى انسر كلور ونسور كلور ونسر
ذى الكلاع قبيله سنه مخصوص بر صنم آديدركه ارض حميرده اولور ايدى شارح
ديركه يغوث ديدكلرى صنم مذحج ويعوق همدان قبيله لرينك صنملرى ايدى ونسر
قطب شمالى سمتنده ايكى كوكب آديدركه برينه نسر واقع وبرينه نسر طائر ديرلر
بونلر ايكى صورت كوكبيه دن مركب نسر صورتلريدر برى زمينه نازل وبرى طائر
صورتنده در ونسر آت قسمنك طرنغى ايچره برپابس ات پاره سنه دينوركه چكركه
طرزنده اولور على قول طرنغنك ايچ يوزينك اوست طرفنده اولان تومسك
نسنه يه دينور جمعى نسوردر ونسر مصدر اولور برنسنه يى برنسنه نك اوزرندن
كيدروب ياخود صيروب آچمق معناسنه در يقال نسره عنه نسرا من الباب الاول
اذا كشطه وياره يى دشمك معناسنه در يقال نسر الجرح اذا نقضه وقوش قسمى
منقاريله ات دتمك معناسنه در يقال نسره البازى نسرا من الباب الثانى والاول اذا
نتف لحمه بمنسره ونسر عقيق مدينه ده برموضع آديدر وغنى بلادنده ايكى جبل
آديدركه ايكيسنه نسران دينور ونسر اساميدندر سفيان بن نسر وتميم بن نسر
اصحابدندر ويحيى بن ابى بكير بن نسر على قول بشردر واول قاضئ بلدهٔ كرمان
ايدى ومزبور امام مالك شيخى اولان يحيى بن بكيردن اكبردر ونسر برآدمى فصل
ومذمت ايلك معناسنه مستعملدر يقال نسر فلانا اذا وقعه (المنسر) مسجد وزننده
(والمنسر) منبر وزننده ايجى قوش قسمنك برونه دينور منقار معناسنه اولكى
اسم مكان منزلنه منزلدر ومنسر ومنسر اوتوزدن قرقه دك على قول قرقدن اللى يه دك
ياخود التمشه قدر ياخود يوزدن ايكيوزه قدر سوارى يه اطلاق اولنور عادتا عدوى
نسر ايتدكلريچون وبربلوك عسكره اطلاق اولنوركه عسكر كبير اوكنده عازم اوله لر
چرقه جى اوله جقدر عسكر كبيرك منقارى برنده در (التنسر) تفعل وزننده ايپك
بوكومى چوزيلوب سوكلك معناسنه در يقال تنسر الحبل اذا انتقض وياره دشيلوب
چركى اطرافنه يايلق معناسنه در يقال تنسر الجرح اذا انتشرت مدته لا نتقاضه
وثوب وكاغد مقوله سى اسكيوب ييريملكه رفته رفته تباه اولوب كتمك معناسنه در يقال
تنسر الثوب والقرطاس اذا ذهبا شيئا بعدشئ وطاغلمق معناسنه در يقال تنسرت
النعمة عنه اذا تفرقت (الناسور) شول طمره دينوركه ايچى فاسد اولمغله سيلانى
اصلا منقطع اولميه وبوعلتدر مؤلف الناسور العرق العبر عبارتيله بيان ايلكله
غبرغين معجمه وباى موحده ايله كتف وزننده در وفاسد معناسنه در و مصباحده
عرق غبر فى باطنه فساد كلمابرأ اعلاه رجع غبرا عنوانيله مبين اولمغله عبارت
مذكوره دن اوضحدر وبرعلت اسميدركه كوزك پيكارلرنده حادث اولور دائما ياشى
منقطع اولمز وحوالئ مقعدده دخى وديش اتلرنده دخى حادث اولوركه دائما سيلان

بر اوزره اولور سوالڭ مقصده نیجه ورسنکدر که بر شیئک دشیسندن ویا کرکی
کبی علاج وتحف وپرمت اولور واول بلان دخی به مقصدی کلمه ده اولور بمقصده
قریب مصلحه اولور وآست ایرکلی سوالڭ وناحیه امعاء مستهمده اولور وکه
بش و اولور وکه وداح اولور وناحیه مثانه جانبده دخی اولور (الشسار)
کتب وزننده بن عامر ایجون بر صو آیدرکه بجز العرب آنده بروقعه اولمشدر
(الاشتار) کرکسی کبی قوتی ونورهمد اولمق معناسنه در یقال استسر النفار
اذا صار کالنسر قوة (نسیر آ تیر وزننده اسامیدندر نسیر بن دعلوق تابعیدندر
وقطن وعائذ ونسر نام تحدثین پدرلری اسمیدر وعبدالملك بن محمدنام محدثك جدی
اسمیدر وقلعة نسیر بن دیسم بن ثور نهاوند قریه سنده بر قلعه در (ناسیه) ناجیه وزننده
جرجان قضاسنده بر قریه در محدثیندن حسن بن احمد الناسری اورادندر کذلك محمد
بن محمد الفقیه الحنفی الناسری اورادندر (النسرین) نونك کسریله وردی معروف
اسمیدر که مصرکلی دیدکلریدر ظاهر لفظ مزبور فارسی الاصل در زیرا بوهاده
نسرین نونك فتحیله مرسومدر واول ایکی کونه در بریسی کل مشکی و دیکرینه کل
عنبری درلر پس کسر نونله تعریب اولنمشدر (النساریة) غرابیه وزننده طوشجل
قوشنه دینور عقعق کبی (نستر) تای فوقیه ایله جعفر وزننده فرس قدیم ملتندن
بر زاهد مجوسی اسمیدر نوشیروانله معاصر ایدی ونستر ونسترن زیادة نونله ریحان
معروف اسمیدرکه آغستوس کلی وبیاض کل دیدکلری چیچك اولهجقدر بیاضنه بیاض
آق کل وصاریسنه بیاض صاری کل دیرلر (نستر) درهم وزننده عراقده بر ناحیه
آدیدر قرای کثیره یه مشتملدر (نسترو) نونك فتحی وآخرده واوایله دمیاط ایله
اسکندریه بیننده بر آطه نك آدیدر (منستیر) میمك ضمی ونونك فتحیله افریقیه ده
بر بلده آدیدر زهاد ومنقطعون معبدلریدر مترجم دیرکه ظاهر امنستیر مناستیر رومی
معربیدرکه تکیه وخانقاه نصارایه دینور بعده بلده آنك اسمیله مسما اولمشدر نته که
روم ایلیده مناستر دیدکلری بلده دخی فی الاصل خانقاه نصاری اولوب بعده بلده
اولدیغی کتب جغرافیاده مرسومدر ومنستیر کذلك افریقیه ده بر بلدۀ اخری اسمیدر
اهلیسی قریشدن بر قومدر شهر قیروان ایله میانه سی التی قوناق مسافه در واندلس
شرقیسنده بر موضع اسمیدر (النسطوریة) نونك ضمی وفتحیله نصاری ملتندن
بر طائفه در که سائر اهل ملته مخالف اوزره درلر یعنی مذهبلری آنلره مخالفدر
نسطور نام فیلسوفه منسوبلردر واول مأمون عباسی عصرنده ظهور وانجیلده رأی
خودی حکمیله تصرف ایلدی وآنك زعمی بودرکه حق تعالی واحد واقانیم ثلاثه
صاحبیدر بونلره لسان رومیده نسطورس دیرلر مترجم دیرکه ایکی طائفه دخی
واردر بری ملکائیه وبری یعقوبیه در تفصیللری ملل ونحل نام کتابده مشروحدر

(نشتبر) شین معجمه ایله تجردحل وزننده خراسان طریق اوزره برقریه آدیدر
(النشر) حشر وزننده رایحهٔ طیبه‌یه دینور علی قول اعمدر وعلی رأی نسوان
قسمی اویودقدنصکره ظهور ایدن آغزینك ویانلرینك رایحه‌سنه دینور وبویایلق
معناسندن مأخوذدر ونشر ونشور ظهور وزننده مصدر اولور میتی احیا ایلك
معناسنه وبومعناده لازم اولورلر دیرلمك حیات معناسنه یقال نشرالله الموتی فنشر
وانشرا ونشورا من الباب الاول ای احیاهم فحیوا ونشر شول چایره اطلاق
اولنورکه یرنده قوریمش اولوب عقب صیفده یغمور سببیله تازه‌لنوب یشرمش اوله
صکره‌دن حیات بولدیغی سببیله ونشر اغاجك یپراغی هرطرفه طاغلمق معناسنه‌در
یقال نشرت اوراق الشجر بمعنی انتشرت واغاج یپراقلنمق معناسنه‌در یقال
نشر الشجر اذا اورق وایوز اولمق معناسنه‌در یقال نشر نشره ای جربه وجامه
مقوله‌سی نسنه‌یی یایوب اچمق معناسنه‌درکه طی مقابلیدر یقال نشرالثوب ونحوه
اذا بسطه واغاج یونمق معناسنه‌در یقال نشر الخشب اذا نحته وطاغتمق معناسنه‌در
یقال نشر الشیء اذا فرقه ونشر شول پراکنده قوم وجماعته اطلاق اولنورکه
برسرکرده‌نك زیر جمع وضبطنده اولمیه بونده فتحتینله‌ده لغتدر وبوراده نشر منشور
معناسنه‌در یقال جاء القوم نشرا ونشرا ای متفرقین لایجمعهم رئیس ونشر نبات
بتمکه بشلمق معناسنه مستعملدرکه حیاتیدر یقال ماحسن نشر النبت ای بده نباتها
وبرخبری فاش وشایع قلمق معناسنه مستعملدر یقال نشر الخبر نشرا من الباب
الثانی والاول اذا اذاعه ونشر اسامیدندر محمد بن نشر محدثیندندرکه آندن لیث بن
ابی سلیم روایت حدیث ایلدی ونشر بلوتلی کونده یل اسمك معناسنه‌درکه بلودی
نشر ایدر یقال نشرت الریح اذا هبت یوم غیم ومجنونه یاخود خسته‌یه رقیه وافسون
ایلك معناسنه درکه علتنی نشر وازاله ایدر یقال نشرعن المجنون والمریض اذارقاه ونشوریره
یغمور یاغمقله نبات بتورمك معناسنه‌در یقال نشرت الارض نشورا اذا اصابها الربیع
فانبتت (الانشار) همزه‌نك کسریله بودخی اولویی دیرلتمك معناسنه‌در یقال انشرالله
المیت اذا احیاه (التنشیر) تفعیل وزننده بودخی ثوب مقوله‌سی نسنه‌یی یایوب
اچمق معناسنه‌در یقال نشر الثوب و نحوه اذا بسطه و منه قوله تعالی [صحفا
منشرة] شدد للکسرة و مجنونه یاخود مریضه رقیه ایله تعویذ ایلك معناسنه‌در
یقال نشر عن العلیل اذا عوذ بالنشرة (النشر) ضمتینله نشورك جمعیدر رسول
ورسل کبی وقری قوله تعالی [ویرسل الریاح نشرا] الایة بضمتین و نشرا بسکون
الشین ونشرا بفتح النون و نشرا بالتحریك فالاول جمع نشور والثانی سکن الشین
استخفافا ای طلبا للخفة والثالث معناه احیاء بنشر السحاب الذی فیه المطر الذی
هو احیاة کل شیء والرابع شاذقیل معناه وهو الذی یرسل الریاح منشرة نشرا قال

الشارح وفرقى بشرا ايله جمع بشيرة ونشر ضميله اسم اولور اسنمك دكرندن مذى چقمه ديمكدر يقال لايجب الغسل بالنشر اى خروج المذى (النشرة) نونك فتحيله وزنده رقيه وافسونه ديمكدر كه مخون ومريض مقولهسنه معالجه اولنور عليل غمر وندن چيقر ايلمكجيون (الانتشار) افتعال وزنده يرسنه يايلوب آچلمق معناسنهدر يقال انتشر النهار اذا انبسط ويرسنه سوكوب اورامق معناسنه مستعملدر يقال انتشر الخبر اذا انتاع وبراكنده اولمق معناسنهدر يقال انتشرت الابل اذا افترقت عن غرة من راعيها قيد مزبور اتفاقيدر ركن تفسير دكلدر و وآدمك آتى قوامه كلك معناسنهدر يقال انتشر الرجل اذا انعظ وبورنق سبيه كودهنك سكيرلرى شيشوب قبارمق معناسنهدر يقال انتشر العصب اذا انتفخ واناحت داماري هرطرفه يايلمق معناسنهدر يقال انتشرت النخلة اذا انبسط سعفها (المنشار) محراب وزنده بچقيه ديمكدر يقال نشر الخشبة بالمنشار وهو ما نشر به وحرمجيلرك يبا تعبير ايلدكلرى بش يرمقلو آلته ديمكدر كه آنكله خرمن صاوررلر (النواشر) نوادر وزنده قولك داخل و خارجنده اولان سكيرلره على قول ايچ يوزنده اولان سكيرلره و طمرلره ياخود انجق ظهره يوزنده اولان سكيرلره ديمكدر مفردى ناشرهدر و ناشره اسامیدندر ناشرة بن اغوات همام نام كمسهيى قتل ايدن كمسهدر و مالك بن زيد و عباس بن الفضل ومحمد بن عنبس وعبد الرحمن بن مزهر الناشريون محدثلردر حدلرى اولان ناشره نام كمسيه منسوبلردر (التناشير) تاى فوقيهنك فتحيله مكتب صبيانك يازدقلرى يازويه اطلاق اولنور مفردى يوقدر يقال ماشبه خطه بتناشير الصبيان وهى خطوطهم فى المكتب (النشوار) نونك كسريله دحراج وزنده دابه قسمى علفى يدكدنصكره آرترمق معناسنهدر يقال نشورت الدابة نشوارا اذا ابقت من علفها مترجم ديركه نشوار نشخوار فارسى معربيدركه دوابك آخورده وطوربه ده وزمينده اولان چايرده ابقا ايلديكى علف بقيهسنك اسميدر بعده تصرف اولنمشدر (النشير) امير وزنده بشتماله وفوطهيه اطلاق اولنور يقال اذا دخلت الحمام فعليك بالنشير اى المئزر وهنوز دوكوليوب يرنده يغين اولان اكين خرمنه ديمكدر (المنشور) امورى طاغنق و پريشان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل منشور اى المنتشر الامور وشول مكتوب ونامهٔ سلاطينه ديمكدر كه مختوم اولميه حالا فرمان وبرات تعبير اولنان نامهٔ شاهيدركه طغراى غرا ايله موشح اولور (المنشورة) مزبوره وزنده سخيه وكريمه اولان خاتونه ديمكدر (النشارة) ثمامه وزنده كراسته بچلدكده چقيدن دوكلن تلاشه ديمكدر (النشرى) جمزى وزنده جرب علتى يايلمش دوهلره ديمكدر يقال ابل نشرى اذا انتشر فيها الجرب (النشر) فتحتينله دوهلره

جرب علتی یایلمق معناسنه در یقال نشرت الابل نشرا من الباب الرابع اذا انتشر
فیها الجرب ونشر طاغنق نسنه یه دینور منتشر معناسنه ومنه الحدیث [اللهم اضمم
نشری] ای ماانتشر من امری ونشر قیون وکچی سوریسی کیجه ایچره اطرافه رعی
ایچون طاغلمق معناسنه در یقال نشرت الغنم نشرا من الباب المزبور اذا انتشر باللیل
فترعی (المنتشر) انتشاردن اسم فاعلدر طاغنق شیئه دینور ومنتشر اسامیدندر
منتشر بن وهب اعشی باهله نام کمسه نك لامی برادریدر (نشور) ظهور وزننده
دینور قضاسنده برقریه آدیدر (النصر) حصر وزننده (والنصور) ظهور وزننده
یاردم ایلك معناسنه در یقال نصر المظلوم نصرا ونصورا من الباب الاول اذا اعانه
ویغمور عموم اوزره یری صوارمق معناسنه مستعملدر یقال نصر الغیث الارض اذا
عمها بالجود وبرآدمی برنسنه دن قورتارمق معناسنه مستعملدر یقال نصره منه اذانجاه
وخلصه ونصر وصف اولور مفرد وجمعی برابر اولور عدل کبی یقال رجل نصر
وقوم نصر ای ناصر و ناصرون و نصر بن قعین برقبیله پدریدر جوهرینك رؤبه
نام شاعره نسبتله استشهاد موقعنده انشاد ایلدیکی اشبو ★ لقائل یانصر نصر انصر ★
مصراعی غلطدر وبو جوهرینك خود بخود انشادی دکلدر بلکه سیبویه و تیرهٔ
مزبوره اوزره انشاد ایلکله کندیسنه سابقدر و روایت صحیحه یانضر نضر انضرا
اولمقدر ضاد معجمه ایله ونضر مزبور امویه طرفندن خراسان والیسی اولان نصر
بن سیار نام نابکارك دربانی ایدی مترجم دیرکه شواهد بغدادیه ده و شواهد مغنی
اللبیبده مصراع مزبورك اعرابنه دائر اقوال شتا اولمغله خواهشکر اولنلر آنلره
مراجعت ایده لر (الناصر والنصر) صرد وزننده معین و مددکاره دینور ناصرك
جمعی نصاردر زائر وزوار کبی وانصاردر و نصر کلور صحب و صاحب کبی
وناصر دره یه صو آقه جق مجرایه اطلاق اولنورکه اسم اولمشدر جمعی نواصردر
وناصر تلعه دن اعظم وبرمیل واکا قریب مقدارجه اولور وشول شعبه دینورکه
بعید یرلردن یار کبی کلوب دره یه منتهی اولور کویاکه صویله دره نك سیلابنه
نصر وامداد ایدر (النصیر) امیر وزننده ناصر ومعینه دینور مبالغه ایچوندر یقال
الله نصیره ای ناصره (الانصار) همزه نك فتحیله فی الاصل ناصرك جمعیدر مدینه
سکاننده اوس وخزرج قبیله سندن طرف حضرت مصطفویه یه نصرت و اعانت
ایدن ذواته وصف نصرت غلبه ایلکله اسم مجراسنه اجرا اولنوب اول زمرهٔ
جلیله یه اسم خاص قلندی (النصرة) نونك ضمیله اسمدر حسن معونه معناسنه ونصره
ابو بیه دن غازی سلطان صلاح الدینك اوغلنك اسمیدر حدیثده روایت صاحبیدر
(الاستنصار) مدد ونصرت ایستمك معناسنه در یقال استنصره اذا استمده وسؤال
ایلك معناسنه مستعملدر یقال استنصره اذا سئله سائله منتصر اطلاق اولنور

گویا که غضبه ایله بغر اولنه نصرت بالر ایدر و برنسنه امداسی، دفع ایتمك بابنده
وآمدن یاردم ایستمك معناسنه‌در و بو معنی اولندن الخص‌در یقال استنصره علیه
اذا سئله ان ینصره علیه (التنصر) تفعل وزننده یاردم برکمسه ایچون نصر ومدد
ایلکه دورشمق معناسنه‌در یقال هو یتنصرله ای یبالغ النصرله شارحك بیاننه
کوره بوتنور و نحو بابندن دکلدر و تنصر نصاری دینه کیرمك معناسنه‌در یقال
تنصر الیهود اذا دخل فی دین النصاری (التناصر) تفاعل وزننده بری بریه
نصرت ایتمك اوزره یاردملشمق معناسنه‌در یقال تناصر القوم اذا تعاونوا علی
النصر و خبرلر بری برنی تصدیق ایتمك معناسنه استعمال اولنور یقال تناصرت
الاخبار اذا صدق بعضها بعضا (الانصر) همزه‌نك وصادك فتحیله سنتسز آدمه
دینور یقال رجل انصر ای اقلف شارحك بیانه کوره نصاری ماده‌سندن مأخوذدر
(بخت نصر) بانك ضمی وخانك معجمه‌نك سکونی ونونك وصاد مشدده‌نك فتحیله
بوخت نصر عجمی معربیدر بوخت ابن معناسنه‌در ونصر بقم وزننده بر صنم اسمیدر
برکونسادن صنمخانه ایچروبه کیروب کوردیکه صنم مرسوم یاننده بر طفل شیرخواره
یاتور اتوب تربیه و ابن نصر معناسنه بوخت نصر ایله تسمیه ایلدی بعده شاه
ایران لهراسب کیانی طرفندن مرزبان اولنوب طغاة بنی اسرائیل اوزره تعیین
وقتل عام وقدس شریفی خراب ایلدی (نصر) فتحیله اسامیدندر ابراهیم بن
نصر الفضی وعبدالله ابن محمد بن عبدالله بن نصر محدثلردر (نصیر) زبیر وزننده
اسامیدندر ابو المنذر نصیر النحوی کسائی حضرتلرینك تلمیذیدر (نصره) فتحاتله
برقریه اسمیدر که آنده صلحاء اولنور ایدی (نصیر) امیر وزننده (وناصر ومنصور
ونصار) شداد وزننده اسامی رجالندر (الناصریة) افریقیه‌ده برقریه آدیدر
(ناصره) طبریه‌ده برقریه ادیدر (نصرانه) نونك فتحیله شامده برقریه آدیدرکه
اکا ناصره ونصوریه دخی دیرلر نصاری طائفه‌سی اکا منسوبلردر یعنی ابتدا
اورادن نشئت ایلدیلر دلی قول نصاری نصران لفظندن جمعدر ندامی و ندمان کبی
یاخود نصری کلمه‌سنك جمعیدر مهری ومهاری کبی ونصرانیه و نصرانه نصاری
لفظنك مفردیدر شارح دیرکه نصرانه قریه‌سنی نصاری طائفه‌سی مولد عیسی
علیه السلام زعم ایدوب ونصاری اسمنی آندن اخذ ایلدیلر لکن انجیلده مسطور
اولدیغی اوزره حضرت عیسی بیت لحم نام قریه‌ده تولد ایدوب اول عصرده ملك
مجوس اولان هاروس طرفندن احتراز ایلدیله بعض اقربالری واندهسیله کندیسنی
مصره نقل ایدوب ملك مسفور مرد اولدقدنصکره ناصره نام قریه‌یه کلدیلر
وانجیلده ایسوع الناصری عنوانیله مرسوملردر ونصرانیه نصاری لفظنك مفرد
اصلیسیدر مفرد استعمالیسی دکلدر زیرا یای نسبتله استعمال اولنوب رجل نصرانی

وامرأة

وامرأة نصرانية ديرلر بعض اشعارده اصلی اوزره یاخود ضرورت ایچون نصرانه واقع اولمشدر انتهى ومفرد وجمعنده نصرانی وانصار دخی دینور ونصرانیه نصاری طائفه‌سنك دین وملتلرینه اطلاق اولنور یقال هو علی النصرانية ای علی دین النصاری وملتهم (التنصیر) تفعیل وزننده بر آدمی نصرانی قلمق معناسنه‌در یقال نصره الراهب اذا جعله نصرانيا (الانتصار) افتعال وزننده برآدم برکمسه‌دن داد آلمق انتقام وانتصاف معناسنه یقال انتصر منه اذا انتقم (المنصورة) سند اولکه‌سنده بر بلدهٔ اسلامیه‌در وواسط نواحیسنده بر بلده‌در وشهر خوارزم قدیمك اسمیدر که نهر جیحون شرقیسنده ایدی ومغربده شهر قیروان قربنده بر بلده‌درکه منصوریه دخی دیرلر ودیلم بلادنده بر بلده‌آدیدر وقاهرهٔ مصر ایله دمیاط بیننده بر بلده‌در عجایبندرکه بوذکر اولنان منصوره‌لرك هر برنی بر پادشاه عظیم الشان وجلیل السلطان بناو نصر ودوام تفألیله منصوره تسمیه ایلمشلر ایکن جمله‌سی ویران وبی اثر و بی نشان اولدیلر (بنوناصر وبنونصر) عربدن برر بطن‌در وعبدالرحمن بن حمدان ومحمد بن علی بن محمد بن نصرویه النصرویان محدثلردر (النصریون) محدثیندن برجماعتدر (النضرة) نونك فتحی وضاد معجمه‌نك سکونیله اسمدر تازه‌لکه وترلکه دینور یقال له نضرة ای نعمة وعیش وزندکانی معناسنه‌در یقال زاد الله نضرته ای عیشه وغنا ویسار معناسنه‌در وحصن وورونق ولطافت معناسنه‌در (ونضره ونضور) قعود وزننده (ونضاره) کرامه وزننده (ونضر) فتحتینله مصدرلردر تر و تازه وخوش وورونقدار اولمق معناسنه یقال نضر الشجر والوجه واللون ونضر نضر نضرة ونضورا و نضارة ونضرا من الباب الاول والخامس والرابع اذا نعم وحسن ولطف ونضر بو معناده متعدی اولور یقال نضره الله نضرا من الباب الاول ای جعله ناضرا (الناضر والنضیر والانضر) خوب وورونقدار نسنه‌یه دینور یقال عود ووجه ناضر ونضیر وانضر ای ذو نضرة وناضر قویی یشل شیئه دینور یقال ورق ناضر ای الشدید الخضرة ومطلقا الوانه مبالغة وصف اولور یقال اخضر ناضر واصفر ناضر وصویك یوزنده اولان پوصونه اطلاق اولنور یقال علی الماء الناضر ای الطحلب (التنضیر) تفعیل وزننده (والانضار) همزه‌نك کسریله بر نسنه‌یی نضارتلو قلمق معناسنه‌در یقال نضره الله وانضره ای جعله ناضرا وانضار لازم اولور یقال انضره فانضر (النضر) نونك فتحی و ضادك سکونیله (والنضیر) امیر وزننده (والنضار) غراب وزننده (والانضر) احمر وزننده آلتونه دینور ذهب کبی علی قول کومشه دینور فضه کبی نضرك جمعی نضار کلور نونك کسریله وانضر کلور افلس کبی (ونضر) اسامیدندر نضر بن کنانه ابو قریش در و عباس بن الفضل بن زکریا بن یحیی بن النضر النضروی محدثدر وحسین بن حسن بن النضر

ابن حکیم النضری وابومنصور قاسم بن عبدالله وشیخ الاسلام یونس بن مظاهر النضری
محدثلردر (والنضار) غراب وزننده نبر جنسندن جوهر خالصه دینور وخشبه
ونخلیه وکرامتیه دینور وبعض وبر ایلغون آغاجنه دینور اثل کبی علی قول
قبوز صوریله شجر وخود بوننده یاغودر اوزون ودالاری طوغری وهموار اولانه
یاغوده ... بو وجهه دینور والنضار بر نوع خشب اسمیدرکه آندن بعض قوائده
مخولمسی اوانی دولدار ومنبر نبوی علیه السلام آندن معمول ایدی شارح دیرکه
بو معنی ایچون بو عبدندر (النضیر) زبیر وزننده ذکر اولنان نضیرین کنانه نك
ولدی اسمیدر ابو نضرة المنذر بن مالك وام نضره تابعیه‌لردر (نضار) کتاب وزننده
اسمیدر عبد بن نضار محدثدر (النضر) نونك کسریله زوجه‌یه اطلاق اولنور
یقال هذه نضر الرجل ای امرأته (النضیر) امیر وزننده یهود جنسندن بر طائفه‌دور
نسبنده نضری دینور فتحتیله امام واقدی شیخی بکر بن عبدالله النضری فی الاصل
ضخما مرسومه‌دندر وابو النضیر بن تیهان الصحابه‌دندر احد غزوه‌سنده حاضر اولمشدر
(نضیره) سفینه وزننده ام سعد حنابلرینك جاریه‌لری اسمیدر (نضار) غراب
وزننده ابن حذیق درکه همدان نسبت سلسله‌سندن ایدی (النضارات) نونك ضمیله
نضارت بن کعب دیارنده بر نجعه وادی‌یه اطلاق اولنور (النضرة) ثای مثلثه ایله
دحرجه وزننده برآدم معده‌سی بولانوب ثقیل اولنجه قدر یاغلو طعام یمك معناسنه‌در
وبو نضره‌دن مقلوب درتنه‌که ذکر اولنه‌دی (الناطر والناطور) باغ وباغچه
وخرمالق بکجیسنه دینور باغبان معناسنه یقال هو ناطر الکرم والنخل وناطورها
ای حافظها حمر نطری بو شعبه‌دندر وبو نبط اعجمیدر ناطرك جمعی نطار کلور
رمان وزننده ونطراء کلور کرماء وزننده ونطره کلور فعاله وناطورك جمعی
نواطیر کلور شارحك مصباحدن نقلی اوزره کلمه نبطیه‌در ظای معجمه ایله نظر
ماده‌سندندر لکن ازهری بر اعرابیدن ایشتدیکنی روایت ایتمکله اکا کوره عربی
اولنور (النطر) سطر وزننده (والنطارة) کتابه وزننده باغ وباغچه بکلمك
معناسنه‌در یقال نطر فلان الکرم والنخل نطرا ونطارة من الباب الاول اذا
حفظه (ابن الناطور) قیصر روم اولان هرقل وایلیا صاحبی یعنی هرقل طرفندن
قدس شریف حاکمی ایدی ومنجم ایدی هرقل کندیسنی جمله نصارای شام اوزره
اسقف نصب ایتمشیدی وبو ظای معجمه ایله‌ده زبانزده‌درکه نظردن مأخوذدر
(النطرون) نونك فتحیله بورق ارمنی اسمیدرکه قیومجی بوره‌سی دیدکلری نسنه‌در
لکن نطرون آندن بر نوعدرکه عامه نطرول دیرلر (النطر) زبرج وزننده آفت
وداهیه‌یه دینور (النطار) رمان وزننده اویوق تعبیر اولنان تمثاله دینورکه
اکین ارالقلرنده جانورلری توحیش ایچون نصب ایدرلر فارسیده تندیسه دینور

وجوهری ناطرون شامده برموضع اسمی اولمق اوزره ثبت ایلمشدر لکن غلطدر صواب اولان میمله ماطرون اولمقدر (النظر) نونك و زای معجمه‌نك فتحیله (والنظر) مقعد وزننده والنظران فتحاتله (والمنظرة) مرحه وزننده (والتنظار) تذکار وزننده برنسنه‌یه صرف باصره ایلمك معناسنه‌درکه باقمق تعبیر اولنور یقال نظره ونظره والیه نظرا ومنظرا ونظرانا ومنظرة وتنظارا من الباب الاول والرابع اذاتامله بعینه‌شارح دیرکه نظرده بصیرت دخی معتبردر فی کلمه‌سیله استعمال اولندقده فکر معناسنه والی ایله وبنفسه اولورسه رؤیت ولام ایله اولورسه رحمت وعلی ایله اولورسه غضب وبین ایله اولورسه حکم معناسنه اولور تقول نظرت بین القوم اذا حکمت انتهی ونظریر نباتنی اظهار ایله کوزه کوسترمك معناسنه استعمال اولنور یقال نظرت الارض اذا ارت العین نباتها وبرآدمك حالنه آجیوب اعانت ایلمك معناسنه‌در یقال نظر لهم اذا رثی لهم واعانهم وبین الناس حکم وفصل دعوا قلمق معناسنه مستعملدر یقال نظر بینهم اذا حکم وبرنسنه‌یی تقدیر وتقییس ایده‌رك فکر وتامل ایلمك معناسنه‌در یقال نظر فیه اذا فکر فیه یقدره ویقیسه و منتظر اولمق معناسنه مستعملدر یقال نظر فلانا اذا انتظر ونظر بری برینه مجاور اولان قوم وجماعته اطلاق اولنور دائما بری برینه نظرلری درکار اولدیغیچون یقال حی نظر ای متجاورون ینظر بعضهم الی بعض وکهانت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال نظر الرجل اذا تکهن مؤلف بوراده حکم ایله اعانت معنالرنی تکرار ایلمشدرونظر برسوزه قولق طوتمق معناسنه مستعملدر تقول انظرنی ای اصغ الی وامهال وتانی معناسنه مستعملدر یقال نظره اذا تانی علیه وبرنسنه‌یی مهلتله یعنی ویره‌سی‌یه صاتمق معناسنه مستعملدر یقال نظر الشئ اذاباعه بنظره (التنظر) تفعل وزننده برنسنه‌یه فکر وتامل ایده‌رك دقتله باقمق معناسنه‌در کتاب مطالعه ایدر کبی یقال تنظره اذا تامله بعینه وبرنسنه‌یی آهسته‌جه تانی ایده‌رك معامله ایلمك معناسنه‌در یقال تنظره اذا تانی علیه ومنتظر اولدیغی شیئك وقوعنی اومك وکوزتمق معناسنه مستعملدر یقال ینتظر فلان ای یتوقع ما ینتظره (الناظر) نظردن اسم فاعلدر و ناظر کوزه علی قول کوزك ایچنده اولان سیاه نقطه‌یه اطلاق اولنورکه ببك تعبیر اولنور یاخود نفس بصره یاخود برونده برطمره اطلاق اولنورکه کوزك یاشی آنده اولور وجبهه‌دن ککزه طوغری جاری ونازل اولان کیکه دینور وناظر خوزستان ایالتنده برقلعه آدیدر وناطور معناسنه‌درکه باغ وباغچه بکجیسنه دینور (الناظران) تثنیه بنیه‌سیله برونك ایکی جانبنده واقع ایکی طمره دینورکه کوزلرك پیکارلرندن سیلان ایتشلردر (التناظر) تفاعل وزننده بری برینه باقشمق معناسنه‌در یقال تناظروا اذا نظر بعضهم بعضا و تناظر النخلتان آندن عبارتدرکه خرما آغاجنك ارککیله

دیشیسی کرچه بری برینه قریب اولمغه دیشیسنک ارککه مجرد منظری لقاح حصولنده کفایت ایدوب نا که ارککدن آنی تعبیه ایدنجه میوه طوتمز اولور یقال تناظرت النخلتان اذا نظرت الاُنثی منهما الی الفحل فی جنبها فتلقح حتی تلقح منه وایکی نسنه بری برینه مقابل اولمق معناسنه مستعملدر یقال تناظرت الداران اذا تقابلتا وبر ایشی خصمده برینه مدارا ایتمك معناسنه مستعملدر یقال تناظرا فی الامر اذا تراوضا (المنظر) میمك ومانك فتحیله (والمنظرة) هاءیله شكل وقیافه‌دن نظر تعلق ایده‌جك یره دینورکه خوب ایسه نظر استحباب و بد ایسه استقباح ایدر مخبر ومعهوده مقابلیدر فارسیده اکا دیدار دیرلر یقال له منظر حسن ومنظرة حسنة وهو ما نظرت الیه فاعجبك اوساءك (المنظری) یای نسبتله والمنظرانی تأکید نسبتله خوب منظر اولان آدمه دینور یقال رجل منظری ومنظرانی ای حسن المنظر (النظور) صبور وزننده (والنظورة) هاءیله (والناظورة والنظیرة) شول سید وذیشان آدمه اطلاق اولنورکه امری جاری واحسانی مأمول اولمغله هرکس کندیسنه نظر ایدر اوله یقال فلان نظور ونظورة وناظورة ونظیرة ای سید ینظر الیه وبونلك مفرد وجمعی ومذکر ومؤنثی برابردر علی قول نظیره ونظوره نظائر اوزره جملنور ونظور صبور وزننده شول کمسیه اطلاق اولنورکه کندیسنه مهم اولان کمسه طرفندن دائما نظرنی اغفال ایلمز اوله یقال رجل نظور اذا کان لا یغفل نظره الی من اهمه کرچه نسخه‌لرده من عنوانیله اولوب لکن اساسده الی ما اهمه عبارتیله که ما عنوانیله‌در مرسومدر و بو اصوب اولمق کرکدر پس کندوسنه مهم اولان نسنه‌یه ادامهٔ نظر ایدر دیمك اولور ونظوره و نظیره عسکرك قراغوللرینه اطلاق اولنور یقال هم نظورة الجیش ونظیرتهم ای طلیعتهم (سدید الناظر) شول آدمه اطلاق اولنورکه شائبهٔ تهمتدن بری انساحه اولمغله بر نسنه‌یی کرکی کبی دقتله نظر ایدر اوله یقال هو سدید الناظر اذا کان بریئا من التهمة ینظر بملء عینیه (بنو نظری) جمزی وزننده وبعضا ظا مشدد اولور زند وست چلبیلره اطلاق اولنورکه دائما زمرهٔ زنانه نظر ایدوب وآنلر ایله انس والفت وتحبب ایدر اوله‌لر یقال هم بنو نظری وقد تشدد الظاء ای اهل النظر الی النساء والتغزل بهن (المناظر) میمك فتحیله یوکسك یوکسك یرلره اطلاق اولنور حواله اولدقلری سمته آنلردن نظر اولندیغی حسبیله ومناظر بریهٔ شامیه‌ده عرض قربنده بر قلعه وبر موضع آدیدر وشهر هیت قربنده بر موضع آدیدر (الناظور والناظر) ناطور معناسنه‌درکه باغ وباغچه بکجیسنه دینور (ابن الناظور) نظر ماده‌سنده بیان اولندی (الانتظار) افتعال وزننده تأنی ایتمك معناسنه‌در یقال انتظره اذا تأنی علیه وبر نسنه‌یه نظر دیکوب مترقب اولمق معناسنه‌در یقال انتظره اذا ترقبه (النظرة) فرحه

وزننده اسمدر بر خصوصده امهال وتأخير ايلكه دينوركه مهلت ويرمه تعبير اولنور ومنه قوله تعالى [فنظرة الى ميسرة] الايه يعنى عسير الحال اولان مديونه تقاضا ايليوب وقت يسيره قدر مهلت ويرمك لازمدر (الاستنظار) بر خصوصده مهلت ايستمك معناسنه‌در يقال استنظره اذا طلب النظرة منه (الانظار) همزه‌نك كسريله امهال و تاخير معناسنه‌در يقال انظره اذا اخره وبر نسنه‌يى بر نسنه‌يه نظير قلمق معناسنه‌در يقال انظره له اذا جعله نظيراله ويقال انظر به على بناء المجهول ويقال ماكان هذا نظيرا لهذا ولقد انظر به على بناء المجهول يعنى شو نسنه شوكه بكزه‌مز ايدى لكن بكزه‌دلدى (النظير) امير وزننده (والمناظر) مجاور وزننده (والنظر) نونك كسريله مثل ومانند معناسنه‌در كويا كه احد هما آخره نظر ايدر يقال هذا نظيره ومناظره ونظره اى مثله و نظيرك جمعى نظراء كلور كرماء كبى (النظرة) تمره وزننده عيب ونقيصه‌يه اطلاق اولنور يقال فيه نظرة اى عيب و هيبت معناسنه مستعملدر يقال له نظرة اى هيئة و چركنلكه وسوء هيئته اطلاق اولنور يقال ان فيه لنظرة اى سوء هيئة وتغير جسم وشحوب معناسنه‌در و بايغنلغه دينور غشى معناسنه على قول جن طائفه‌سنك نظرينه اوغرامغه دينور قال الشارح ومنه الحديث [انه عليه السلام رأى جارية بهاسفعة فقال ان بها نظرة فاسترقوالها] اى بهاعين اصابتها من نظر الجن و يقال نظر الرجل على بناء فهو منظور ونظره رحمت وشفقت معناسنه‌در يقال نظره بعين النظرة اى الرحمة (المنظور) نظردن اسم مفعولدر ومنظور اساميدندر منظور ابن حبه راجز مشهوردر حبه والده‌سنك اسميدر پدرينك اسمى مرثد ايدى ومنظور ابن سيار بر معروف كمسه‌در (ناظره) بنى عبس يوردنده بر طاغ يا بر صو يا بر موضع آديدر (نواظر) ارض قبيلهٔ باهله‌ده بر قاچ تپه‌لره اطلاق اولنور (المنظورة) عيبلو خاتونه دينور نظره‌دن مأخوذدر يقال امرأة منظورة اى معيوبة وآفت وداهيه‌يه دينور (النظار) شداد وزننده شهامتلو ياوز وپولاد دل اولوب حدت و شهامتدن دائما يوقرى يوقرى نظر ايدر اولان آته دينور يقال فرس نظار اى شهم حديد الفؤاد طامح الطرف (بنو النظار) عكل قبيله‌سندن بر قوم و جماعتدر ابل نظاريه آنلره نسبت اولنور على قول نظار بر يغور آديدر (النظارة) سياره وزننده شول جماعته دينوركه بر نسنه‌يه نظر ايدر اوله‌لر هلاله نظر ايدنلر كبى (المنظرة) ميمك و ظانك فتحيله بو دخى نظاره معناسنه‌در (النظارة) كرامه وزننده تنزه وتفرج معناسنه كرچه بعض فقهاء استعمال ايدرلر لكن لحن وخطادر (نظارِ) قطام وزننده اسم فعل امردر منتظر اول معناسنه تقول نظار يافلان اى انتظر (المنظار) ميمك كسريله اينه‌يه دينور مرآة معناسنه

(النظر) اماثل و امثله اطلاق اولنور يقال هم نظراء اى اماثل و امثل
و نظائر ايكيشر ايكيشر موقعده استعمال اولنور تقول عددت الابل نظائر اى
مثنى مثنى (المناظرة) مفاعله وزنده بر نسنه يه مثل و نظير اولمق معناسنه در
يقال ناظره اذا صار نظيراً له و بر شيئى شئ آخره نظير قلمق معناسنه در يقال ناظر
فلاناً بفلان اذا جعله نظيره و منه قول الزهرى لاتناظر بكتاب الله ولا بكلام
رسول الله صلى الله عليه وسلم اى لاتجعل شيئاً نظيراً لهما او معناه لاتجعلهما مثلاً
لشئ يعرض كقول القائل جئت على قدر يا موسى لمن يجيء اذا جاء فى وقت
مطلوب مترجم ديركه اكثر وبلكه مرحوم يحيى نام بر آدمه يا يحيى خذ الكتاب
بقوة ديمك جائز دكلدر ديمشلردر زيرا ابتذال وامتهان قرآن مستلزمدر و اصطلاح
اربابنده مناظره ايكى كمسه برى برينه ياخود بر نسنه يى باقشمقدن مأخوذدر كه ايكى
شئ مابينده اولان نسبتده ايكى جانبدن بصر وبصيرتله اظهار الصواب نظر ايلمكدن
عبارتدر (النظار) كتاب وزنده فراست معناسنه در يقال هو اهل النظار اى
الفراسة (النظرنه) نونك ضمى وظانك سكونى وراء مضمومه ونون مشدده ايله
ونونك كسرى وراءنك فتحيله ونونك وراءنك كسريله لغتدر شول عورته دينور كه
بد سكال وبدگمان اولمغله برنسنه يه نظر ايلسه آنده بر شائبۀ سيئه كورميدن سوء
ظن ايدر اوله نته كه سمعنه دخى وزن مزبور اوزره برنسنه استماع ايلسه ظن وكمانه
دوشن عورته دينور وبوحالتلر بددرون وفاسد القلب اولمقدن نشأت ايدر يقال
امرأة سمعنة نظرنة اذا تسمعت اوتنظرت فلم ترشيئاً تظنته تظنياً مترجم حقير ديركه
برقاچ دفعه بالمناسبه محللرنده دخى ذكر اولنمشدركه عربلر بر معناده مبالغه قصد
ايتدكلرنده لفظنه بر زياده حرف ضم ايدرلر اكثرى ميم ونون وياء مبالغه اراده سنده
مشددا زياده ايدرلر مثلا دائما خلقك سوزنى دكلر اولان بددرون عورته كه ديكيجى
تعبير اولنور سمعنه ديرلر كذلك دائما نسك امور واحوالنه نظر ايدن ملعونه يه
نظرنه ديرلر كذلك ايشتديكى سوزلرده وباقديغى نسنه لرده بدگمان اولان كافرديده
سمعنه ونظرنه اطلاق ايدرلر خلقك كمالنى ديكيوب واحوال واوضاعلرينه باقوب
برينك اوزرينه بش دخى قتوب ابليس كبى ميانه لرنى افساد ايدر خذلهن الله تعالى
(انظور) همزه نك فتحيله بعض عرب عندنده انظر كلمه سنده لغتدركه متكلم وحده
صيغه سيدر ضمه يى اشباع ايدرلر نته كه اشبو * واننى حيثما يثنى الهوى بصرى
من حيثما سلكوا ادنو فانظور * بيتنده واقع اولمشدر ظاهرا ضرورته مخصوصدر
(النعرة) نونك ضمى و عينك سكونيله (والنعرة) همزه وزننده ككزه دينور
خيشوم معناسنه (ونعره) همزه وزننده خودبينلكه وكبر ونخوته دينور تقول لاقيمن
نعرتك اى خيلاءك وكبرك و مهم اولان امر و مصلحته دينور وبيان اشكى قسمنك

رحمده عقد ایلدیکی جنینه دینورکه هنوز تام الخلقه اولمیوب یکیجه مضغه‌دن متحول
اوله علی قول مطلقا کبه انسان وحیوانك رحملرنده صورت بغلمش ولدلرینه دینور
وشول ریحه دینورکه ککز ایچره تحدث ایلمکله ککزی ودماغی مضطرب ایلیه
ومسواك اغاجنك ابتدا یمشنه دینور وبرنوع سینکه دینورکه کوکجل اولوب
قویرغنده نیشتری اولمغله حمار مقوله‌سی دوابی صوقوب مضطرب ایدر وکاهجه
حمارك بورننه کیروب اذا ایلمکله حمار باشنی آلوب تلاشندن فرار ایدر بر نسنه
دونده‌مز ترکیده بوه‌لك واکریجه تعبیر اولنور (النعیر) نونك فتحیله (والنعار)
نونك ضمیله حیقرمق معناسنه‌در یقال نعر الرجل نعیرا ونعارا من الباب الثالث
والثانی اذا صاح وککزدن سسلنمك معناسنه‌در یقال نعر الرجل اذا صوت
بخیشومه وبومعناده باب ثانیدن ورودی اکثردر ونعر ونعیر طمردن قان فشقرمق
علی قول قان چقارکن طمر چترداموق معناسنه‌در یقال نعر العرق نعرا ونعیرا
من الباب الثالث اذا فار منه الدم اوصوت لخروج الدم واقطار وبلادی کشت
وکذار ایلمك معناسنه‌در یقال نعر فلان فی البلاد اذا ذهب وابا ومخالفت ایلمك
معناسنه‌در یقال نعره اذا خالفه وابی وعسکر جمعیت وهیجان ایلمك معناسنه‌در
یقال نعر القوم اذا هاجوا واجتمعوا وبرخصوصه قیام وسعی واهتمام ایلمك معناسنه‌در
یقال نعر فی الامر اذا نهض وسعی وتوجه واقبال معناسنه مستعملدر تقول من این
نعرت الینا ای اقبلت وبرکسه‌یه کلمك معناسنه‌در یقال نعر الیه اذا اتاه (النعیر)
نونك فتحیله مصدردر نته که ذکر اولندی ونعیر جنك وجدال یاخود شروفتنه
هنکامنده ناسك غریو وغوغا وفریادینه دینور تقول سمعت نعیرهم وهو الصیاح
فی حرب وشر (النعارة) شداده وزننده شماته‌جی چاغرغان فاحشه وبد زبان عورته
دینور یقال امرأة نعارة ای صخابة فاحشة (الناعور) قانی کسلمین طمره دینور
یقال عرق ناعور اذا کان لایرقأ دمه ودکرمن پرینه دینور جناح الرحی معناسنه
(الناعورة) هایله باغچه دولابنه دینور وباغچه صواردقلری بیوك قوغه‌یه دینور
جمعی نواعیردر یقال ما اکثر النواعیر علی شط الفرات ای الدوالیب وکذا الدلاء
یستقی بها (النعرة) فتحاتله کبر ونخوت وخیلاء معناسنه‌در ومصلحت مهمه‌یه اطلاق
اولنور (النعر) صرد وزننده بودخی بیان اشکنك رحمنده منعقد اولان یاوری‌یه
دینور که هنوز خلقتی ناتمام اوله (الانعار) همزه‌نك کسریله مسواك اغاجی یکیجه
یمش ویرمك معناسنه‌در یقال انعر الاراك اذا اثمر (النعر) فتحتینله مرکبك بورننه
بوه‌لك کیرمکله مضطرب اولمق معناسنه‌در یقال نعر الحمار نعرا من الباب الرابع
اذا دخل النعرة فی انفه فاضطرب (النعر) کتف وزننده بورننه بوه‌لك کیرمش
اشکه دینور مؤنثی نعره‌در (النعور) صبور وزننده بعید معناسنه‌در یقال نیة

نعورا او نعيرة ويقال سفر نعور اى بعيد وشول يله دخى سويلنور كه سموم حرارت ايچره
يكن بوكبهن سهرلكه مشهور ايلمه ياخود بر انعكس اوله يقال ريح نعور وهي
ما جائت ببرد واتت فى حرا وعكسه (النعار) شداد وزننده سركش وعاصى ومانعى
كسيه اطلاق اولنور يقال صار نعارا اى عاصيا ودائما فتنه واختلال احداثنه سعى
وخروج ايدر اولان فتنه ارباشيسى كسيه دينور يقال رجل نعار اى خراج سعاء
فى الفتن وچاغرغان آدمه دينور يقال رجل نعار اى صياح (النعرة) تمرة وزننده
كوكلردن اولان سسه دينور ونعرة النجم ريح و حرارته دال اولان بر كوكبك
طلوعيله هبوب ريح واشتداد حرارتدن عبارتدر يقال هذا من نعرة النجم الفلانى
وهو هبوب الريح واشتداد الحر عند طلوعه (التنعير) تفعيل وزننده اوقك
طوغريلغنى بيلمك ايچون طرنق اوزره چويروب فرلدرمق معناسنه‌در يقال
نعر السهم اذا اداره على الظفر ليعرف قوامه (بنو النعير) امير وزننده بر بطن
آديدر (نعير) زبير وزننده اساميدندر نعير بن بدر وعطية بن نعير محدثلردر
(النعر) كتف وزننده بر يرده بر قرار اولميوب يوريه بوملك كيرمش مركب كبى
برى اوته حركت ايدر اولان كسيه دينور (النعرى) سكرى وزننده چاغرغان
عورته دينور يقال امرأة نعرى اى صخابة واشبو نعرى كلمه‌سى نعران لفظنك
مؤنثى دكلدر زيرا فعلان وفعلى وزنلرى باب رابعدن كلور باب ثالثدن كلز (النغر)
نونك وغين معجمه‌نك فتحيله (والنغران) فتحاتله بر آدمك افراط غضبدن درونى جوش
وخروش ايلمك معناسنه‌در يقال نغر الرجل ونغر عليه نغرا ونغرانا من الباب
الرابع والثانى والثالث اذا غلا جوفه غضبا وناقه اكسه‌سنى قصوب ديرنشدروب
كتمك معناسنه‌در يقال نغرت الناقة اذا ضمت مؤخرها فمضت وتنجره قينامق
معناسنه‌در يقال نغرت القدر اذا فارت (التنغر) تفعل وزننده بو دخى غضبدن
درون جوش وخروشه كلمك معناسنه‌در يقال تنغر الرجل اذا غلا جوفه غضبا وبر كسيه
انفعال سببيله چهره‌سى دكشمك على قول طارغنلق پيدا ايلمك معناسنه‌در يقال تنغر
عليه اذا تنكر اوتدمر (النغر) كتف وزننده نغر مزبوردن وصفدر طارغنلقدن
ايچريسى قينامش آدمه دينور (النغرة) فرحة وزننده قسقانچ خاتونه دينور يقال
امرأة نغرة اى غيرى (التنغير) تفعيل وزننده چاغرمق معناسنه‌در يقال نغر بالناقة
اذا صاح بها وجقلمق وقوجوندرمق معناسنه‌در يقال نغر الصبى اذا دغدغه (النغر)
صرد وزننده بلبل قوشنه دينور وسرچه ياوريسنه دينور وقيانقوشنك بر نوعنه على
قول ازكنكه دينور جمعى نغران كلور صرد وصردان كبى مصغرى نغيردر كما جاء
فى الحديث [ان النبى عليه الصلوة والسلام قال لبنى كان لابن طلحة الانصارى وكان له
نغر فمات يا اباعمير ما فعل النغير] ويحيى بن نغير اصحابدندر ابن نغير دخى ديرلر قابله

ونغر صرد وزننده كبه انسان وحيوانك اولادينه اطلاق اولنور هنوز سملنديكى وقتده ظاهرا كرك قارن ايچره وكرك طشره‌ده اولسون زيرا هنوزقارنده ايكن سملندكلرى منقولدر (النغر) فتحتينله صويى چوق ايچمك معناسنه‌در يقال نغر الرجل من الماء نغرا من الباب الرابع اذا اكثر (الانغار) همزه‌نك كسريله يمورطه بوزيلوب ايكدين اولمق معناسنه‌در يقال انغرت البيضة اذا فسدت وقيون قسمنك علت سببيله سودى قزارمق على قول سوداله مخلوط قان چقمق معناسنه‌در يقال انغرت الشاة اذا احمر لبنها اونزل مع لبنها دم (المنغر) محسن وزننده صاغيلوركن سوديله مخلوط قان چقان قيونه دينور (المنغار) محراب وزننده وجه مذكور اوزره سودى دماله مخلوطه چقمق عادتى اولان قيونه دينور (النغار) شداد وزننده دائما قان سيلان ايدن ياره‌يه دينور يقال جرح نغار اذا كان يسيل منه الدم (النغر) فتحتينله شورصويبكارينه دينور تقول سقيت دابتى من النغراى من عين الماء الملح (التناغر) تناكر وزننده ومرادفيدر يقال تناغر الرجل اذا تناكر (النفر) نونك فتحى وفانك سكونيله طاغلمق معناسنه‌در يقال نفر القوم نفرا من الباب الثانى اذا تفرقوا ونفر نافر لفظندن جمع اولور صحب وصاحب كبى يقال قوم نفر وهو جمع نافر وغالب اولمق معناسنه‌در يقال نفره نفرا اذا غلبه ونفر حاج منادن اوركمش قيون سوريسى كبى بوشانوب مكه جانبنه روان اولمق معناسنه‌در كاسيذكرونفر شول قوم وجماعته دينوركه برآدمه برحادثه عارض اولسه بالجمله آنكله كيدوب وحرب وقتال خصوصنده برى برنى اولرنده قوميوب سوروب كوترر اولدلر على قول هرخصوصده تقدم ايدر اولان جماعته دينور وبواسم جمعدر يقال جاء نفرهم وهم القوم ينفرون معك ويتنافرون فى القتال اوهم الجماعة يتقدمون فى الامر (النفور) قعود وزننده (والنفار) كتاب وزننده دابه قسمى برنسنه‌دن اوركمك معناسنه‌در يقال نفرت الدابة نفورا ونفارا من الباب الثانى والاول اذا جزعت وتباعدت (ونفور ونفر) حجاج منادن اوركمش قيون كبى بوشانوب مكه طرفنه روان اولمق معناسنه‌در يقال نفر الحاج من منى نفورا ونفرا من الباب الثانى اذا اندفعوا الى مكة وهو يوم النفر والنفر محركه والنفور والنفير ونفار ونفور ونفير ناس برخصوص ايچون بردن كتمك معناسنه‌در يقال نفر القوم للامر نفارا ونفورا ونفيرا من الباب المزبور اذا ذهبوا وكذلك للقتال ونفور برعضو شيشوب قبارمق معناسنه مستعملدر يقال نفرت العين وغيرها نفورا اذا هاجت وورمت (النافر والنفور) صبور وزننده اوركك دابه‌يه دينور ونافر شول قيونه دينوركه طسقردجغه برونده قورتجغز كبى خلط وفضله القا ايدر اوله يقال شاة نافر اى ناثر (النفر) حفر وزننده (والنفران) فتحاتله وحشى حيوان اوركوب قاچق

معناسنه‌در یقال نفر الظبی نفرا ونفرانا اذا شرد (الاستنفار) و دخی اورکوب
قاچمق معناسنه‌در یقال استنفر الظبی یعنی نفر ومتعدی اولور اورکتمك معناسنه نقول
استنفرته یعنی نفرته ویقال استنفره هم فنفروا منه (النیفور) یای تحتیه‌نك فتحیله
بك اورکك حیوانه دینور یقال فرس نیفور ای الشدید النفار (التنفیر) تفعیل
وزننده اورکتمك معناسنه‌در تقول نفرته اذا جعلته نافرا و احدهما علی صاحبه
آخر اوزره حکم ایلمك معناسنه‌در یقال نفره علیه اذا قضی له بالغلبة و برآدمه
بر مکروه ومستهجن لقب وضع ایلمك معناسنه مستعملدر یقال نفر فلانا اذا لقبه لقبا
مکروها عرب طائفه‌سی شویله زعم ایدرلر که بر ولد تولد ایلدکده اکا بر مکروه لقب
وضع اولنسه جن طائفه‌سی آندن اورکوب فرار ایدرلر واکا سوء نظر اصابت
ایلز ایمش و بر ولد تولد ایلدکده نفر عنه دیرلر یعنی ولدکه بر لقب مکروه وضع
ایدوب جن طائفه‌سنی آندن تنفیر قیل شارح دیر که بر اعرابی بکا روایت ایلدیکه
بن تولد ایلدیکمده پدریمه نفر عنه دیمشلر پدرم دخی بکا قنفذ دیو تلقیب ایلمش
(الانفار) همزه‌نك کسریله بودخی اورکتمك معناسنه‌در تقـول انفرته یعنی نفرته
وبرآدمك دوه‌لری اورکوب قاچمق معناسنه‌در یقال انفر القوم اذا نفرت ابلهم واحد
همالی آخر اوزره غلبه ایله حکم ایلمك معناسنه‌در یقال انفره علیه الحاکم اذا قضی له علیه
بالغلبة ومدد ونصرت ایلمك معناسنه‌در یقال انفروه اذا نصروه ومدوه (یوم النفر)
حفر وزننده (ویوم النفر) فتحتیله (ویوم النفیر) امیر وزننده حاجیلر منادن مکه
جانبنه یوشانوب واوغوردن روان اولدقلری کونه اطلاق اولنور (التنافر) تفاعل
وزننده بودخی ناس بر خصوص ایچون بردن روان اولمق معناسنه‌در یقال تنافر القوم
للامر اذا ذهبوا و برنده فصلی ایچون حاکم حضورینه مرافعه کیتمك معناسنه‌در یقال
تنافرا اذا تحاکما (النفر) فتحتیله ناسك مجموعنه دینور علی قول اوندن اشـاغی
اولان رجاله دینور جمعی انفاردر (النفیر) امیر وزننده بودخی نفر معناسـنه‌در
یقال جاء نفر من الناس ونفیر ای الناس کلهم وکذا مادون العشرة من الرجل شارح
دیرکه مصباحك بیانـنه کوره نفر اوچدن اونه قدر علی قول یدی یه قدر جماعت
رجاله دینور اوندن زیاده‌یه اطلاق اولنمز ونفیر ونفره تمره وزننده نفر مذکور کبی
قتاله سـنکله برابر چقوب کیدن یاخود بر خصوصـده تقدم ایدن جماعته دینـور
(النفرة) طفره وزننده (والنفارة والنفورة) نونلرك ضمیله منافرین بیننده اولان
حکم وقضایه دینور ونفاره غالبك مغلوبه‌ده آلدیغی نسنه‌یه علی قول حاکمك تحاکمدن
حکمی جهتیله آلدیغی نسـنه‌یه دینـور (النفریة) نونك کسریله عفریه وزننـده
(والنفریت) عفریت وزننده (والنفاریة) عفاریه وزننده (والنفر) عفر وزننده
(والنفریه) عفریه وزننـده مجموعی موازین مزبوره‌یه تأکید اتباع وجهیله ذکر

اولنـور يقال رجل عفرية نفرية و عفريت نفريت وعفـارية نفارية وعفر نفر
وعفرية نفرية اى منكر خبيث مارد (بنونفر) جفر وزننده بربطن‌در (ذونفر)
اذواء تعبير اولنان ملوك حميردن برينك لقبيدر (نفير) زبير وزننده اسامیدندر
نفير بن مالك اصحابدندر وجبير بن نفير تابعيندندر (النفرة) غرفه وزننده (والنفرة)
تؤده وزننده شول نسنه‌يه دينوركه اصابت نظر خوفندن ناشى چوجقلره تعليق
اولنـور يقال ماعلى الصبى نفرة ونفرة اى شئ يعلق عليهم لخوف النظرة بوراده
صيغهٔ اولى بمعنى مفعولدركه جنيلرك نفرت ايلديكى نسنه ديمكدر وصيغهٔ ثانيه بمعنى
فاعلدر (نفره) نونك كسريله امع وزننـده بابل اعمالندن برقريه آديدر اعلامدن
احمد بن الفضل النفرى اورادندر (النفارير) شعارير وزننـده سرچه قوشلرينه
دينور عصافير معناسنه نفرور مفرديدر عصفور وزننده (المنافرة) مفاعله وزننده
حسب وشرف جهتنده حكم تعبير اولنان حاكمه مراجعت ايلمك معناسنه‌در على قول
برى بريله مفاخره ايلمك معناسـنه‌در يقال نافر الرجل اذا حاكما فى الحسب اوفاخرا
و تقول نافرته الى الحاكم فنفرنى عليه اى قضى لى عليـه (النافرة والنفرة) تمره
وزنـده (والنفورة) نونك ضميله برآدمك يقين اقرباسـنه اطلاق اولنوركه آنك
برخصوص ضمننده هيجان ايدن غضبيله غضبناك اولهلر تقول جاء نافى نافرته ونفرته
ونفورته اى فى اسرته وفصيلته التى تغضب لغضبه (النفراء) صحراء وزننده برموضع
آديدر (النيلوفر) نونك وفانك فتحيله وبونده نينوفر دخى دينور لام بدلى نونله رياحين
نوعندندر عوام تركيده لوفر ديدكلرى چچكدر ميـاه‌راكده‌ده نابت اولور درجهٔ
ثالثه‌ده بارد وثانيه‌ده رطبدر ملين وخشونت صدرى وسعالى مصلح وبان وآق جكرده
حادث اولان اوجاعه مفيد وصوايله معجون اولمش كوكنى دفعاتله طلاىهق علتنى مزيل
وزفت ايله معجون اولنمشـنى طلاداء الثعلب علتنى ازاله‌ده بيعديل در مترجم ديركه
مفردات فارسيه‌ده نيلوفر نيلوپر معربى اولمق اوزره مرسومدر (النفاطير) اساطير
وزننده نفطوره‌نك جمعيدر نونك ضميله ونونى زائده‌در پراكنده بتمش چايرلره دينور
واول بهارده ابتدا نابت اولان نباتاته دينور (النقر) فقر وزننده اورمق معناسنه‌در
يقال نقره نقرا من الباب الاول اذا ضربه وبرآدمى عيبلمك معناسـنه‌در يقال نقره
اذا عابه وقوش ياورى چقرمق ايچون يمورطه‌سنى دلمك معناسنه‌در يقال نقر الطائر
البيضة عن الفرخ اذا نقبها وبورى‌يى اوفلمك معناسـنه‌در يقال نقر فى الناقور اذا
نفخ وطاشه اويماجيلقله يازو يازمق معناسـنه‌در يقال نقر فى الحجر اذا كتب وقوش
اورادن بورادن دانه ديوشورمك معناسـنه‌در يقال نقر الطائر اذا لقط من ههنا
وههنا وطاش وآغاج مقوله‌سنى اويمق معناسنه‌در يقال نقر الحجر والخشب اذا نقبه
ودلك اوجنى طماغه يابشدرمقله اصلق چالمق معناسنه‌دركه مصدردر على قول اسمدر

دلك آخرده اصطراب ايله دينور و على رأى شول اصلق كى انجه سك صوته دينوركه
آتكله آت قصيني ازعاج ايدرلر و منه النقرى ثم تشنيت الشو • انا ابن ماوية
اذ جد النقر • مصراعنده نقر لفظى كه فتحيله در فى الاصل نقردر فقط سكونيله
آنى ضرورت ايچون وجه مذكور اوزره اصلق چالنقه دينور لكن مصراع مزبور
لفظ مرقوم اوزره وقف اولنمغه رائك حركه سى قافه نقل اولندى نته كه هذا بكر
ومررت ببكر ديرسن و بو حال نصب حالنده مخصوصدر شارح ديركه حركه نك نقل
المنقوب ساكن اوزره وقف اولنمق دخى جائزدر نهايت حرف اوله بر حركه مختلسه
اعطا اولنور و نقر باش برمغى اورته برمغه اوزمقله سسلندرمك معناسنه در يقال
نقر فلان اذا قرع الابهام على الوسطى و صوت و بو معناده اسم اولنور اول صوته
دينور و برادمى بر جماعتى خاصة دعوت ايلمك معناسنه مستعملدر كويا كه جمعيتدن
مدعوى نقر ايدر يقال نقر بهم اذا دعاهم خاصة (النقرى) جمزى وزننده تعييب معناسندن
اسمدر عيبلمكه دينور ودعوت خاصه يه دينور تقول دعوته النقرى اى دعوة خاصة شارح
مصباحدن نقل ايدركه نقرى جفلى مقابليدر زيرا جفلى من غير اختصاص دعوت
عامه يه دينور يقال دعا فلان فى الجفلى لا فى النقرى اى الدعوة الخاصة (الناقور)
بورى يه دينوركه آغزايله چالنور يقال نقر فى الناقور اى الصور (المنقار) منشار
وزننده طاش يونه جق ودكرمن طاشى ديشيه جك و طاشده اويماجيلق ايليه جك
آلته وطاشجيلرك دمور قلمنه دينور يقال نقر النقار الرحى بالمنقار وهو حديدة
كالفاس ينقربها ومنقار الطائر قوش برونه دينور يقال نقر الطائر الحب بمنقاره اى
بمنسره و جزمه نك برونه اطلاق اولنور يقال ضرب الارض بمنقار خفه اى بمقدمه
(النقير) نونك فتحيله خرما چكردكنك ظهرنده اولان بياض چقوره دينوركه فدان
ونبات آندن بتر كويا كه رحم يرنده در بك خرده بر چقورجقدر نته كه فتيل چكردكك
يارغنده اولان ايلكه دينور و قطمير چكردكه يابشق اولان انجه قبوغه دينور
واصح اولان بودر تقول ما اثابنى نقيرا و هو نكتة فى ظهر النواة قال الراغب
فى المفردات قوله تعالى [ولا يظلمون فتيلا] وهو مايكون فى شق النواة و قوله تعالى
[ما يملكون من قطمير] اى الاثر فى ظهر النواة وفسر الموضع على الاختلاف وقوله تعالى
[ولا يظلمون نقيرا] وهو نقبة فى ظهر النواة و اويلان و اويماجيلقله نقش اولنان
طاشه و تخته يه دينور و شول خرما اوزدكنه دينوركه آنى جابجا اويوب بصدمق
ايدرلر و آنكله يوكسك قاعده لره چقارلر اويمه نردبان تعبير ايدرلر و شول آغاج
كوكنه دينوركه اويوب ايچنه نبيذ بصارلر آنده حاصل اولان نبيذك نشئه سى شديد
اولور و نقير بر آدمك اصل و عرق و حسبنه اطلاق اولنور يقال هو كريم النقير اى
الاصل والنجار و بغايت فقير و بينوا كمسه يه دينور و بر كونه سياه سنبك اسميدر و نقير

حقیر لفظنه اتباع اولنور یقال حقیر نقیر (النقرة) غرفه وزننده (والنقیر) نونك
کسریله (والانقور) اسلوب وزننده بونلرده خرما چکردکنك ظهرنده اولان بیوه
دینورکه فدان نابت اولور ونقره یرده اولور دکرمی خلق اویمه چقوره دینورکه
آنده صوایر کیلور و بعض قیالرده دخی اولور جمعی نقر کلور صرد وزننده ونقار
کلور نونك کسریله ونقره قفا چقورینه دینور واریدلمش آلتون وکومش پارهسنه
دینور جمعی نقاردر نونك کسریله وخانهٔ چشمه دینور وقب العین معناسنه وکوت
دلیکنه دینور نقب الاست معناسنه قوش یمورطلیه‌جق چقوره دینور (المنقر) میمك
و قافك ضمیله منخل وزننده (والمنقر) منبر وزننده آغاجدن اولان اویمه مشربه‌یه
دینور جمعی مناقیر کلور شاذ اولەرق و منقر منخل وزننده طوپراغی پك یرده قازلمش
کوچك اولەرق آغزی طارقویی‌یه دینورکه کویاکه طاشدن اویولمش کبی اولور
علی قول صوبی چوق اولان قویی‌یه دینور وحوضه دینور (التنقیر) تفعیل
وزننده قوش قسمی یمورطلق ایچون یری اویوب چقورلمق معناسنه‌در یقال
نقر الطائر فی الموضع اذا سهله لیبیض فیه وبرآدمی برجماعت ایچره خاصةً اسمیله یاد
وتعیین ایلك معناسنه مستعملدر یقال نقر باسمه اذا سماه من بین الجماعة وبرنسنه‌یی
کرکی کبی تفتیش ایلك معناسنه مستعملدر یقال نقر الشیء ونقر عنه اذا بحث عنه
واصلغه شبیه سس چقارمق معناسنه‌در یقال نقر بدابته اذا اخرج شبه الصفیر
(المناقرة) (والنقار) نونك کسریله (والناقرة) (والنقرة) نونك کسریله بری
برینه سوز دوندرمك معناسنه‌در ایکی اخیرا اسملردر یقال بینهما مناقرة ونقار وناقرة
ونقراة ای مراجعة فی الکلام (الانتقار) افتعال وزننده اورندولمك اختیار
معناسنه‌در فارسیده کزیدن مرادفیدر یقال انتقره اذا اختاره وبرشییء صورشدروب
کرکی کبی تفتیش ایلك معناسنه‌در یقال انتقر الشیء اذا بحث عنه ودعوت خاصه ایلك
معناسنه‌در یقال انتقر القوم اذا دعا بعضا دون بعض وآت قسمی طرنغیله یری چقورلمق
معناسنه‌در یقال انتقر الخیل بحوافرها نقرا اذا احتفرت (التنقر) تفعل وزننده
بودخی برنسنه‌یی تفتیش ایلك معناسنه‌در یقال تنقر الشیء اذا بحث عنه (الانقار)
همزه‌نك کسریله برایشدن کیروطوروب فراغت ایلك معناسنه‌در یقال انقر عنه اذا
کف ویقال ضربه فما انقر عنه حتی قتله ای ما اقلع عنه (النقر) فتحتینله طارلمق
معناسنه‌در یقال نقر علیه نقرا من الباب الرابع اذا غضب وقیونه نقره دیدکاری
مرض اصابت ایلك معناسنه‌در یقال نقرت الشاة اذا اصابتها النقرة وبرآدمك مال
ومنالی قالمیوب زائل اولمق معناسنه‌در یقال اعوذ بالله من العقر والنقر ای ذهاب
المال (النقره) نونك ضمیله همزه وزننده قیون قسمنك ایاقلرینه مخصوص بچلغان
مرضنه دینور (الناقرة) برموضع آدیدر وآفت وداهیه‌یه اطلاق اولنور وجته یعنی

دليل و رهنما اطلاق اولنور يقال ما هو له بناقرة اى انداهية ويقال ان ناقرة اى الحجة ومصيبه اطلاق اولنور شرح واوايله والمصيبة عباراتى تخطئه ايلمشدر وتخطئه‌سى ذكرى آتى نواقر دلالتيله نحلدر (النقرة) تمره وزننده ادن سنه موقعده استعمال اولنور يقال مالانه نقرة اى شيء (الناقر) نشانه اصابت ايدن اوقه اطلاق اولنور يقال سهم نقر اذا اصاب الهدف (المنقر) محسن وزننده پك انجى سوده ديرلر (المنقر) منبروزننده كلنك ديدكلرى آلته ديرلر معول كبى و تبع فيلهسندن بعض آيدر (النقرة) همزه‌نك فتحى وقافك كسريله حبره‌ده برموضع آيدر وروم اولكه‌سنده بربلده آيدر انكوريه معرب اولديغى ملقولدر اكر و عجم ابسه عموريه ديدكلرى بلده اولهجقدركه معتصم غزاسى اكا غزا ايلدى وآنده امرؤ القيس مسموما هلاك اولمشدر بلدهٔ مزبوره حالا آناطوليده انكورى ديدكلرى شهر مشهوردر (النفيرة) سفينه وزننده تاج ايله كاشمه بيننده برانبه‌قوبى اسميدر (نفيره) سفينه وزننده عين التمرنام موضعده برقريه آيدر (نقير) زبير وزننده اسامى‌دندر ضريب بن نقير معروف كسه‌دركه تابعيندن اولهجقدر على قول نفيره‌دن قايله ونفيل دخى ديرلركه بواصحابدندر (النقارة) تمامه وزننده اويونتى‌يه ديرلر بومناسبتله نسنه موقعنده استعمال اولنور تقول مالك عندى نقارة الانقرها اى مالك عندى شيئا الا كتبه ونقاره قوش منقاريله نقر ايليه‌جك قدرجه شيئه ديرلر تقول مانذكرنى بنقارة وهى قدر ماينقره الطائر (منقر العين) معظم وزننده (ومنقر العين) منتخب وزننده باطقين كوزلو كشى‌يه ديرلر يقال انه لمنقر العين ومنقر العين اى غائرها (النقرة) تمره وزننده اضاح ايله مأوان نام موضع بيننده حجاج عراقه مخصوص برمنزل آيدر واكا معدن النقره دخى ديرلر قافك كسريله زبانزددر (النقرة) فرحه وزننده مطلقا آقديل آنكه اولان ارضه ديرلر بنى فزاره يوردنده ايكى نقره واردركه بينلرى برميل مسافه‌در (بنات النقرى) جمزى وزننده شول نسوانه اطلاق اولنوركه بريرده اوتوروب كذران ايدن آدملرى برعيب ونقيصه ايله تعييب ايدراوله‌لر يقال هن بنات النقرى وهى النساء اللواتى يعبن من مر بهن (النواقر) آدمى آززده دل ايدوب جكركاهه تأثير ايدن سوزلره على قول مصيب اولان دليل وحجتلره اطلاق اولنور تقول اتنى عنه نواقر اى كلام يسوءنى اوهى انجع المصيبات (نقر) صرد وزننده برموضع آيدر (والنكر) نونك فتحى وكافك سكونيله (والنكارة) نظاره وزننده (والنكراء) صحراء وزننده (والنكر) نونك ضميله پك زيركلك دهاء و فطنت معناسنه‌در يقال فلان فيه نكر ونكارة ونكراء ونكراى دهاء وفطنة مؤلف مصدرايله اسمى تخليط ايلمشدر (النكر) كتف وزننده (والنكر) عضد وزننده (والنكر) جنب وزننده

وصفلردر بك زيرك جن فكرلو آدمه دينور يقال رجل نكر ونكر ونكر اى داه فطن جعلرى انكار كاور همزه نك فتحيله (المنكر) مكرم وزننده بودخى اول معنايه‌در جمعى مناكيردر يقال رجل منكر من مناكير اى من دهاة ويقال امرأة نكر بضمتين اى داهية فطنة (النكر) نونك ضميله (والنكر) ضمتينله منكر اولان يعنى عقل قبول ايليه‌جك مرتبه‌ده اعجب و اغرب اولان شيئه دينور و شديد ودشوار اولان ايشه دينور يقال وقع فى نكر اى امر شديد (النكراء) صحراء وزننده بودخى عقل قبول ايليه‌جك منكر شيئه دينور ومسهل دارويه دينور يقال استمشى فلان نكراء اى لونا مما يسهل عند شرب الدواء شارح كرماء وزننده نكراء ضبط اولنان نسخه‌لرى تخطئه ايلشدر استمشا مسهل ايچمك ولون بوراده صنف معناسنه‌در ونكراء آفت و داهيه‌يه دينور يقال اصابتهم من الدهر نكراء اى داهية (النكرة) فرحه وزننده معرفه‌نك خلافيدركه نحويون اصطلاحندندر وشول قان واريك مقوله‌سى چركه دينوركه چوجقله برابركذلك چبان و ياره مقوله‌سندن وزحير علتنه اوغرايان كسه‌دن خروج ايدر ومنه يقال اسهل فلان نكرة و دما و بوندن فعل مشتق يوقدر (نكره) غرفه وزننده اساميدندر نكرة بن لكيز وعمور بن مالك و اوغلى يحيى و حفيدى مالك بن يحيى ويعقوب بن ابراهيم و برادرى احمد بن ابراهيم و برادرزاده‌سى عبدالله بن احمد وابو سعيد وخداش النكريون محدثلردر (النكارة) نظاره وزننده برماده دشواراولمق معناسنه‌در يقال نكر الامر نكارة من الباب الخامس اذا صعب (الينكور) يعفور وزننده راست ومعروف اولميان يوله اطلاق اولنور يقال طريق ينكر اى على غير قصد (التناكر) تفاعل وزننده بيلزلنمك معناسنه‌در يقال تناكر فلان اذا تجاهل وبرى برينه عداوت ايلك معناسنه‌در يقال تناكر القوم اذا تعادوا وبر نسنه‌يى بيلمامك جهل معناسنه اولور يقال تناكره اذا جهله (المنكر) مكرم وزننده شرع شريفك تقبيح وتحريم ايلديكى شيئه دينوركه معروف مقابليدر مؤلفك بصائرده تعريفنه كوره منكر شول فعل وعملدن عبارتدركه عقول صحيحه آنك قبحنه حكم ايليه ياخود استقباح واستحسانى جهتنده عقول متوقف اولوب قبحيله شريعت حكم ايليه ومنكر ونكيرفتان قبراولان ايكى ملكك اسميدر (النكر) فتحتينله (والنكر والنكور) نونلرك ضميله (والنكير) نونك فتحيله بيلمامك جهل معناسنه‌در يقال نكر الشئ نكرا ونكرا ونكورا ونكيرا من الباب الرابع اذا جهله (الانكار) همزه‌نك كسريله بودخى بيلمامك جهل معناسنه‌در يقال انكره اذا جهله مؤلفك بصائرده بيانه كوره اصل انكار درونه تصور ايلديكى نسنه وارد اولمقدن عبارتدركه جهلدن برنوعدر خلاصه‌سى بيلديكندن ناشى اويله دكلدر ديمكدن عبارتدر كه‌معناى لازميدر (الاستنكار) انكار معناسنه‌در يقال

[illegible]

من اي لون كان (الانمر) الحمر ... [illegible] ... طالع

... [illegible] ... حوبه مكحى و امر

قبلان آلاجه‌سى اولان آته و سائر حيوانه اطلاق اولنور يقال فرس انمر اى

اذا كان على شية نمر (النمر) كتف وزننده (والنمر) نونك كسريله سبع معروف

اسميدر كه قپلان تعبير اولنان يرتجى جانوردر فارسيده پلنك ديـرلر نونك سكونيله

اولنمسى آسيده اولنمشدر جمعى انمر كلور افلس وزننده وانمار ونمر كلور ضمتينله ونمر

كلور نونك ضميله ونمار ونماره كلور نونلرك كسريله ونمور كلور (النمرة) وحده

وزننده كوچك بلوط پارچه‌سنه اطلاق اولنور كويا كه جو هوايه مخلوط نسجدر

جمعى نمردر هاسز وآلاجه قاشه اطلاق اولنور وآق وقره چوقلى وقپلى اولان

احرامه دينور على قول بوكين معمول ورولج بردسيه دينور كه اعراب تلبس ايدرلر

يقال جاء وعليه نمرة اى حبرة وكذا شملة فيها خطوط بيض وسودا وبردة من صوف

يلبسها الاعراب ونمره قورد دوزاغنه ديـور دموزه كبى ونمره عرفاتده برموضع

على قول برجبل اسميدر كه علامت حرم اولان ميللر آنده نصب اولنمشدر كويا كه

جانبا سيكى نسنه‌در موئث قصديله مأزميندن چقلدقده صاغ طرفه كلور ومسجد

نمره اوراده مسجد معروفدر كه يوم عرفه‌ده آنده نماز اقامت اولنـور ونمره قديد

نواحيسنده برموضع آديدر وعقيق نمره ارض تباله‌ده برموضع آديدر ونمره قپلان

الاجه‌سى اولان بلوده دينور كه عادتا يغمورلى اولنور قياس اولان نمراء اولمقدر

زيرا انمرك مؤنثيدر ومنه المثل ★ ارنيها نمرة اركها مطرة ★ يعنى سن سحابه‌يى

بكا نمره اولهرق كوستر كه بن دخى سكا يغمور ياغديره‌رق كوسترەيم مثل مزبور

برنسنه‌نك آثار ومخايل وتباشيرى نمودار اولدقده وقوعى متيقن اولەجغى محلده

ضرب

ضرب اولنور (النمر) كتف وزننده (والنمير) امير وزننده پاك وپاكيزه طورى
صويه دينور يقال حسب نمر ونمير اى زاك ومطلقا هاضم وناجع اولان چوق صويه
دينور كرك عذب اولسون كرك اولمسون اشمه صويى كبى (ونمر) كتف وزننده
اساميدندر نمر بن قاسط برقبيله پدريدر نسبتنده نمرى دينور ميمك فتحيله تخفيفا ومنه
المثل ★ اسق اخاك النمرى يصطبح ★ برحاجتدن صكره برحاجت طلب ايدن آدم
حقنده ضرب اولنور وشيوخدن حاتم بن عبيد الله وحافظ يوسف بن عبدالله بن
عبد البر النمرى اول قبيله‌دندر ونمر بن تولب شاعر مخضرميدر دركاه حضرت
رسالتپناهله شرفياب اولمشدر وبونده نونك فتحى وميمك سكونى ونونك كسريله
زبانزده‌در (النامرة والنمرة) فرحه وزننده (والناموره) سباعدن قورد دوزاغنه
دينور كه ايچنه برقيون تعبيه ايدوب قورد اكا كلمكله دوزاغه دوشر على قول
اول دمووردن قپاندر كه چنكاللرى واردر آنلره ات پارچه‌لرى ايلشدررلر ات
رائحه‌سيله كلوب قپانجه‌يه قصيلور (الناموره) قانه دينور دم معناسنه (النمر)
فتحتينله قپلان كبى بدخوى وخشمناك اولمق معناسنه‌در يقال نمر الرجل نمرا من الباب
الرابع اذا غضب وساء خلقه وسحاب پول پول قپلان الاجه‌سى اولق معناسنه‌در
يقال نمر السحاب اذا صار على لون النمر (التنمير) تفعيل وزننده (والتنمر) تفعل
وزننده بونلرده قپلان كبى بدخوى وخشمناك اولمق معناسنه‌در يقال نمر الرجل وتنمر
اذا غضب وساء خلقه وتنمر برآدمى لسانله تهديد ايدركن غضبندن كومره‌نور كبى
صوتنى اوزادوب كتمك معناسنه‌در يقال تنمر فلان اذا تمدد فى الصوت عند الوعيد
وصولت وشراستده ياخود چاپكلكده قپلانه بكزنمك معناسنه‌در يقال تنمر الرجل
اذا تشبه بالنمر وبرآدمه آزغين چهره كوستوروب لسانله تخويف ايلمك معناسنه‌در
يقال تنمر فلان لفلان اذا تنكر وتغير واوعده (النمر) امر وزننده بایر وطاغ مقوله‌سى
يوكسكه چيقمق معناسنه‌در يقال نمر فى الجبل نمرا من الباب الاول اذا صعد (ذونمر)
كتف وزننده نجد اولكه‌سنده بروادى اسميدر (نمار) كتاب وزننده سليم قبيله‌سى
يوردنده برطاغك آديدر (نمار) غراب وزننده جشم قبيله‌سى يوردنده بروادى
ياخود شق يمامه‌ده برموضع آديدر (النمارة) عمارة وزننده برموضع اسميدر كه آنده
بروقعه اولمغله بين العرب يوم النماره معروفدر وبررجل اسميدر (نميرة بيدان)
جهينه وزننده نجد ايله بصره بيننده برطاغ ياخود بريوكسك تپه اسميدر ياخود جواب
قربنده ايكى تپه اسميدر كه نميرتان اطلاق اولنور (انمار) همزه‌نك فتحيله ابن مزاردر كه
انمار الشاة دخى ديرلر حمر ماده‌سنده بيان اولندى (الانمرانية) عثمانيه وزننده غوطه
دمشقده برقريه‌در (نمير) زبير وزننده ابن عامردر كه برقبيله پدريدر (الانمار)
همزه‌نك كسريله ماء نميره يعنى پاكيزه صويه مصادف اولمق معناسنه‌در يقال انمر

الرجل اذا صادف منه نيرا (انارت) انارات وتاره ده استعمادر (الانار) هررونك
قصبه يعنى اگولرينك تحققرنده اولان الاجه خطوطنه دينور (نير) ذكرى
وزننده مصر بولاحيه سنده برقريه در (نور) نونك ضميله هذيل بلادنده برموضعدر
(النور) نونك ضميله آيدينلقه دينور ضوء وضياء معناسنه هرنه اولورسه اولسون كه
قوتك ضدى اولور فارسيده روشنايى دينور على قول پرتو وشعاعنه دينوركه داعى
قوتك اولان شعه در اشق نمير اولنور جمعى انوار ونيران كلور نونك كسريله مؤلفك
بصائرده بيانه كوره ضياء نوردن اخص در ومخشرينك بيانه كوره ضياء نوردن
اقوادر كما قال الله تعالى [وجعل الشمس ضياء والقمر نورا] ينه مؤلفك بصائرده
بيانه كوره نور ايكى نوعدر دنيوى واخرويدر دنيوى دخى ايكى نوعدر برى عين
بصيرت ايله معقول اولنوركه انوار الهيه دن منتشر اولان نوردر نور عقل ونور
قرآن كبى وبرى عين بصر ايله محسوس دركه اجسام نيره دن عبارتدر شمس وقمر
ونجوم كبى ونور اخروى [يسعى نورهم بين ايديهم] الآية كريمه سنده منصوص
اولان نوردر وبعض مفسرين اشبو ابيات آتيه ده اقسام انوارى درج ايلمشدر
* ثلثة انوار تضئ من السماء * وفى سر قلبى مثلهن مصور * فاوله بدر وثانيه
كوكب * وثالثه شمس منير مدور * علومى نجوم القلب والعقل بدره * ومعرفة
الرحمن شمس منور * امامى كتاب الله والبيت قبلتى * ودينى من الاديان اعلى
واطهر * شفيعى رسول والله غافر * ولارب الا الله والله اكبر * انتهى ونور
باعث روشنايى عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينه اطلاق اولنور كما قال الله تعالى
[قدجاءكم من الله نور وكتاب مبين] ونور حقايق اشيايى كماهى كشف وبيان
ايدن نسنه يه اطلاق اولنور ونور بخارى قصبه سنده برقريه آديدر اعلامدن حافظ
ابو موسى عمران وحافظ حسن بن على النوريان اورادندر وواعظ مشهور حسين
النورى يه نور ايله تلقيبك وجهى بودركه مجلس وعظ وتذكيره مباشرت ايلسه عالم
غيبدن نور برق ولمعان ايدر ايدى (جبل النور) جبال مكه دن جبل حرا اوله جقدر
(ذوالنور) طفيل ابن عمرو الدوسى رضى الله عنه لقبيدر فخر عالم عليه السلام
حضرتلرى [اللهم نورله] عبارتيله كنديسنه دعا ايلدكلريله ايكى كوزينك اراسنده
برنور ظهور ولمعان ايلمشدر شهرتدن احتراز ايله موضع ديكره تحويلنى نياز ايلدكله
تازيانه سنك اوجنه انتقال ايلدى مظلم كيجه لرده برق كبى تابان اولور ايدى (ذوالنورين)
عثمان بن عفان رضى الله عنه لقبيدر ايكى كريمهٔ نبويه يى تزوج ايلدكله ملقب
اولديلر (النور) جوز وزننده روشن وآيدين اولمق معناسنه در يقال نار ينور نورا
اذا اضاء وداغ ونقشا اورمق معناسنه در تقول نرت البعير نورا اذا جعلت عليه
نارا اى سمة ونور ونوره نوار كبى آغاجك ونباتك چيچكنه دينور زهر معناسنه

على قول بياض اولانه دينور صاريسنه زهر دينور جمعى انوار كلور ونور ونوار نونك فتحى وكسريله خاتون قسمى باعث سوء ظن وسبب تهمت اولان نسنه‌دن نفور وپرهيز ايلمك معناسنه‌در يقال نارت المرأة نورا ونوارا ونوارا اذانفرت من الريبة وبو معناده متعدى اولور خاتونى موقع تهمتدن انفار ايلمك معناسنه‌در يقال نار الواعظ المرأة اذا نفرها عن الريبة ونور جنكده بوزلمق معناسنه‌در يقال نار القوم نورا اذا انهزموا واپراقدن آتش كورمك معناسنه‌در يقال ناروا النار من بعيداذا تبصروها (الانارة) همزه‌نك كسريله بودخى روشن وآيدين اولمق معناسنه‌در يقال انار الشئ اذا اضاء واغاج قسمى چچكلنمك معناسنه‌در يقال انار الشجر اذا خرج نوره وبرنسنه حسن ولطافت پيدا ايلمك معناسنه مستعملدر يقال انار الشئ وانورعلى الاصل اذا ظهر وروشن وآيدين قلمق معناسنه‌در يقال انار البيت اذا اضاءه (الاستنارة) بودخى روشن اولمق معناسنه‌در يقال استنار البيت اذا اضاء وبر شيئك پرتوندن ضياء استمداد ايلمك معناسنه‌در يقال استنار به اذا استمد شعاعه وبرخاتونى موقع تهمتدن تنفير ايلمك معناسنه‌در يقال استنار المرأة اذا نفرها من الريبة وبركمسيه ظفر بولوب غالب اولمق معناسنه‌در يقال استنار عليه اذا ظفر به وغلبه (التنوير)تفعيل وزننده بودخى روشن اولمق معناسنه‌در يقال نور الشئ اذا اضاء وبرايشى برآدمه شعبده كبى تخييل ايلكله مشتبه وملتبس قلمق ياخود ذكرى آتى نوره نام جادونك عملى كبى عمل كوسترمك معناسنه‌در يقال نور على فلان اذا لبس عليه امره اوفعل فعل نورة الساحرة وخرما چكردكلنمك معناسنه‌در يقال نور التمر اذا خلق فيه النوى وصباح يرى روشن اولمق معناسنه‌در يقال نور الصبح اذا ظهر نوره واغاج چچك اچمق معناسنه‌در يقال نور الشجر اذا اخرج نوره وبرنسنه‌يى منور قلمق معناسنه‌در كما قال النبى عليه السلام لطفيل الدوسى اللهم نور له اى اجعل له نورا واكين يتشمك معناسنه‌در يقال نور الزرع اذا ادرك وبرآدم قولنه نعل كسدكدنصكره اوزرينه چويت ياخود ايج ياغى اسى دوكمك معناسنه‌در يقال نور زراعه اذا غرزها بابرة ثم ذرعليها النؤورة كماسيذكر وخاتونى سوء ظن موقعنده تنفير ايلمك معناسنه‌در يقال نور المرأة اذا نفرها عن الريبة (التنور) تفعل وزننده روشن وايدين اولمق معناسنه‌در يقال تنور المكان اذا اضاء وحمام اوتى سورنمك معناسنه‌در يقال تنور الرجل اذا تطلى بالنورة وعسكر بوزلمق معناسنه‌در يقال تنور القوم اذا انهزموا واپراقدن آتش كورمك معناسنه‌در يقال تنوروا النار من بعيد اذا تبصروها (المنارة) ميمك فتحيله اسم مكاندر اصلى منوره‌در مفعله وزننده نور موضعنه دينور ومسرجه معناسنه‌دركه اوزرينه چراغ وضع ايده‌جك اوزون نسنه‌در فارسيده چراغپايه دينور طشره مملكتلرده وكويلرده قوللنورلر تركيده چراغقه ديرلر يقال

وشمع السراج [illegible]
[illegible]
[illegible] حرف اصليدر [illegible]
[illegible] (النار) [illegible]
[illegible] منصب اولان [illegible]
[illegible] يقال [illegible] الارض اى [illegible]
[illegible]
وصف اولنان [illegible] وشاهد لهده اطلاق اولنور
[illegible] الطريق اى من [illegible] (النار) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] اطلاق اولنور يقال [illegible]
[illegible] اطلاق اولنور [illegible]
الحديث [لاتستضيئوا بنار اهل الشرك] اى بآرايهم (النورة) نونك ضميله [illegible]
كورهيه باصلان داغ وتغايه دينور و حمام اوتنه دينور كه كرجدن و [illegible]
معمول اولور [illegible] مؤلف البصائر [illegible]
[illegible] اعتبار المصدر حرف
تعريف عهد خارجى [illegible] المعهود [illegible] اولور زيرا
نوره تعبيرى [illegible] عند البعض [illegible] وعند الآخر
[illegible] (النورة [illegible]
وزننده (والنوار) [illegible] نور كبى [illegible] قول
[illegible] اولاته دينور [illegible] (الانور) افعل وزننده افعل تفضيلدر
[illegible] اطلاق اولنور يقال وجه انور اى حسن (الانتيار)
افتعال وزننده حمام اوتى سورنمك معناسنه در يقال انتار الرجل وانتور على الاصل
اذا تطلى بالنورة (النور) صبور وزننده [illegible] دينور [illegible] معناسنه [illegible]
[illegible] حاصل اولان [illegible] دينور [illegible]
[illegible] كبى دوكوب [illegible]
[illegible] خاتونه دينور يقال امرأة نوور اى نفور جمعى نور در نونك ضميله
اصلى نورد ضمتيله واو اوزره ضمه استثقال اولندى (النوار) سحاب وزننده
[illegible] اولان خاتونه دينور شارح ديركه [illegible] جمعيدر
مؤلف تشويش [illegible] اولان [illegible] جمعى

نور کلور نونك ضمیله یقال بقرة نوار اذا صارت تنفر من الفحل ویقال فرس ودیق نوار اذا استودقت وهی ترید الفحل وفی ذلك منها ضعف ترهب صولة الناكح یعنی قصراق کرچه کوسنك اولوب لکن ضعف سببیله ایغرك صولتله هجومندن خوف ایلمه (منور) معظم وزننده بنی سلیم حرمسنك ظهرنده بر موضع یاخود بر جبل اسمیدر (ذوالنویرة) جهینه وزننده عامر بن عبدالحارث نام شاعرك لقبیدر وذوالنویرة مکمل بن دوس بر قواس ایدی ومتمم بن نویره اصحابدندر کندیسی وبرادری مالك شاعرلر ایدی ونویره مصرده بر ناحیه آدیدر (ذوالمنار) تبابعه دن ابرهه بن الرایش نام ملکك لقبیدر ابتدا غزا ایلدیکی سمترك یوللرینه حین رجعتده اهتدا ایچون نشانلر نصب ایلدیکندن آنکله ملقب اولدی (بنو النار) عمرو بن ثعلبه نام کسه نك قعقاع وضنان وثوب نام اوغللرینه اطلاق اولنور اوچیده شاعر ایدی امرء القیس بر وقتده آنلره اوغرایوب صحبت ایتدکده اثنای صحبتده هر بری زادهٔ طبعی اولان بعض اشعار گزیده لرنی انشاد ایلدکده کمال استحسان واستعظامندن ناشی انی لاعجب کیف لایمتلی علیکم بیتکم نارا من جودة شعرکم دیمکله بنو النار ایله مکنی اولدیلر (المناورة) مفاعله وزننده بری بریله سوکشمك معناسنه‌در یقال ناوره اذا شاتمه (النیرة) کیسه وزننده (وذات منور) مقعد وزننده جمله یه روشن وظاهر اولان حالتده استعمال اولنور یقال بغاه الله نیرة وذات منور ای ضربة اورمیة نیر ای تظهر فلاتخفی علی احد بورادهٔ بغاه کلمه سی طلب معناسندن مجازدر اصابه معناسنه‌در (النهر) نونك فتحی وهانك سکونیله وعینی حرف حلق اولمغله فتحیله‌ده جائزدر صو مجراسنه دینورکه چای وایرمق تعبیر اولنور فارسیده جوی ورود دینور جمعی انهاردر ونهر کلور نونك ضمی وهانك سکونیله ونهور کلور وانهر کلور افلس وزننده شارح دیرکه مصباحك بیاننه کوره نهر ماء جاری متسع معناسنه اولوب بعده مجاورت علاقه سیله اخدوده یعنی مجراسی اولان دره‌یه ویاریغه اطلاق اولندی پس جری النهر کلامنده جریانی نهره اسناد حقیقی اولمش اولور سال المیزاب قبیلندن اولمز (النهریون) محدثیندن عبدالله بن علی واحمد بن عبیدالله ایله شعرادن علی بن حسن بن میمون نام ذواتدن عبارتدر ونهر قهر وزننده مصدر اولور ایرمغی آقتمق معناسنه یقال نهر النهر نهرا من الباب الثالث اذا اجراه وبرآدمی آزار ایله سورمك معناسنه‌در یقال نهر الرجل اذا زجره وقوییی حفر ایدن کمسه صویه وارمق معناسنه‌در یقال حفر البئر حتی نهر ونهر نهرا من الباب الثالث والرابع اذا بلغ الماء (الانتهار) افتعال وزننده بودخی برآدمی آزار ایله سورمك معناسنه‌در یقال انتهر السائل بمعنی نهره وطمرك قانی دیکمیوب همیشه آقمق معناسنه‌در یقال انتهر العرق اذالم یرقادمه واسهاله اوغرامق معناسنه مستعملدر یقال انتهر بطنه

اذا استطلق (الاستنهار) ایرمق آقه آقه یرنی قازلدرمق معناسنه‌در یقال استنهر
النهر اذا اخذ لمجراه موضعا مکینا (الناهور) ملعب وزننده ایرمقك انجنده صو
قارشمی اولان موضعه دینور و حصن و حصار بارو زنده واقع شول باریقه دیوارکه
دفعه اونمله آتمق مقتضیه حصارك صویی اقار اوله (المنهرة) مزبله وزننده خانه‌لر
اوکلرنده اولان بوش وآچیق یره دینورکه اورایه سپوروندیلری دوکرلر (الانهار)
قازمق کسریله بودخی حفار صویه وارمق معناسنه‌در یقال حفر البئر حتی انهر
ای بلغ الماء وایرمقی توسیع ایتمك معناسنه‌در یقال انهر النهر اذا وسعه واجرادن
قانی شقهره جیقروب آقتمق معناسنه مستعملدر یقال انهر الدم اذا اظهره واساله
وطرك قانی دیکیلمیوب آقمق معناسنه‌در یقال انهر العرق اذا لم یرقأ دمه و برآدم
مأمول ایلدیکی خیر ومنفعته نائل اولمیوب خائب ومحروم اولمق معناسنه‌در وبو مجرد
معناسنه‌در یقال انهر فلان اذا لم یصب خیرا وسمورمك معناسنه‌در یقال انهرة
المرأة اذا سمنت وکجکمك معناسنه‌در یقال انهر فی العدو اذا ابطأ وآقمق
معناسنه‌در یقال انهر الدم اذا سال ونهاره داخل اولمق معناسنه‌در یقال انهر الرجل
اذا صار فی النهار (النهر) فتحتینله بولق سعه معناسنه‌در (النهر) کتف وزننده
نهردن اشتقاقله مبالغه‌یی متضمن اولمغله وسعتی افاده ایدر یقال نهر نهر ای واسع
ونهردن اخذ ایله دائما چته وچاپل کبی غارت اعدایه کوندز کیدن آدمه وصف
اولنور یقال رجل نهر ای صاحب نهار یعنی یغیرفیه و نهر نهار لفظنه تأکید
اولنور یقال نهار نهر مبالغة مثل لیل لیل والیل یعنی پك روشن کوندز و نهر
بیاض اوزمه دینور تقول اطعمنی عنقودا من النهر ای العنب الابیض (النهیر)
کثیر وزننده ومرادفی اوله‌رق مستعملدر یقال شیء نهیر ای کثیر (النهیرة) سفینه
وزننده سودی چوق ناقه‌یه اطلاق اولنور یقال ناقة نهیرة ای غزیرة (النهار)
سحاب وزننده طلوع فجر ایله شمسك غروبی بیننده اولان آیدنلغه دینور علی
قول شمسك طلوعندن غروبنه قدر دینور ترکیده کوندز و فارسیده روز دینور
عند البعض ضیاء بصرك انتشار وافتراقندن نشئت ایدن وقتدن عبارتدرکه ظلامك
مندفع اولوب افقك روشنلکندن عبارتدر جمعی انهر کلور ونهر کلور ضمتینله وعند البعض
نهار لفظی سراب وعذاب کلمه‌لری کبی جمعلنمز تقول فعلته نهارا وهو ضیاء مابین
طلوع الفجر الی غروب الشمس اومن طلوع الشمس الی غروبها اوانتشار ضوء
البصر وافتراقه پس قول اوله کوره یوم ایله مرادف اولورکه کون تعبیر
ایتدیکمزدر و ثانیه کوره کوندز دیدیکمزدر ثالثه کوره‌ینه قول اوله راجعدر
شارح دیرکه مطرزی مغربده دیدیکه نهار مجرای واسع معناسنه اولان نهردن
مأخوذدر زیرا نهار اول ضوء واسعك اسمیدرکه طلوع شمسدن غروبه‌دك ممتد

اولور و صاحب مصباح دیدیکه نهار یوم مرادفیدر که طلوع فجردن معتبردر مؤلفك قول راجحی دخی بودر وعرف ناسده طلوع شمسدن معتبردر ونهار بغرتلق قوشنك یاوریسنه دینور علی قول بایقوشك ارککنه یاخود چاغرغان طوی دیدکلری قوشك یاوریسنه یاخود طوی قوشنك ارککنه دینور جمعی انهره کلور اجوبه وزننده ونهر کلور ضمتینله ودیشیسنه لیل اطلاق اولنور و نهار اسامیدندر نهار بن توسعه بکر بن وائل قبیلهسندن برشاعردر (الانهر) احمر وزننده نهر کبی نهاری تأکید ایچون ایراد اولنور یقال نهار نهر وانهر مبالغة مثل لیل الیل والیل (النهروان) نونك فتحی ورانك حرکات ثلاثیله نونك ورانك ضمیله جائزدر واسط ایله بغداد بیننده اوچ قریه اسمیدر برینه نهروان اعلی و برینه نهروان اوسط وبرینه نهروان اسفل دیرلر (الناهور) بلوده دینور سحاب معناسنه (الانهران) تثنیه بنیهسیله منازل قمردن عواء ایله سماك نام منزللره اطلاق اولنور قمر آنلره نزول ایلدکده اکثری یغمور یاغدیغی ایچون (الناهر) بودخی بیاض اوزمه دینور (النهرة) نونك فتحی وهانك سکونیله دعوت وخلسه معناسنهدر شارح دیرکه امهات سائره عبارتلرینه کوره صواب اولان دغره و خلسه اولمقدر که بر نسخهیی اوغورلین قاپمغه دینور و خلسه عطف تفسیردر نتهکه صاغانی النهرة الدغرة وهی الخلسة عبارتیله ثبت ایلشدر (النهابر) نونك فتحی و بانك کسریله (والنهابیر) زنابیر وزننده مهلکه اولان یرلره دینور مهالك معناسنهدر قال الشارح ومنه الحدیث [من اصاب مالا من مهاوش اذهبه الله فی نهابر] المهاوش جمع مهوش وهو کل مال اصیب من غیر حله ولایدری ماوجهه والنهابر مقصور من النهابیر اومستقل بمعنی المهالك یعنی وجوه نا مرضیهدن لاابالیانه کسب و جمع اولنان مالك صاحبنه دوام وبرکتی وخیر ومنفعتی اولمیوب عن قریب عرضهٔ هدر وتلف اولوب ★ ازباد هوا آمد برباد هوا رفت ★ هواسنجه برباد و هبا اولهجغی بیرادر و اطرافندن بلند اولان یرلره و قوملقلره دینور علی قول تپهلر اراغلنده اولان چقورلره دینور مفردی نهبره ونهبورهدر نونلرك ضمیله ونهابر جهنمه اطلاق اولنور اعاذنا الله تعالی منها (النهبرة) حیدره وزننده اوزون ولاغر و زبون علی قول هلاکه مشرف خسته وناتوان خاتونه دینور ومنه الحدیث [لاتتزوجن نهبرة] ای طویلة مهزولة اوهی التی اشرفت علی الهلاك (النهترة) تای فوقیه ایله دحرجه وزننده یلان خبر سویلك معناسنهدر تقول نهتر فلان علینا اذا تحدث بالکذب (النهثرة) ثای مثلثه ایله دحرجه وزننده برکونه یوریمکه دینور (النهسر) سینله جعفر وزننده قورده دینور ذئب کبی علی قول صرتلان ایله قورد امتزاجندن متولد یاوریه دینور وجست وچالاك آدمه دینور روایت یمکه حریص واکول

[illegible] (التبيين) [illegible] الى الثوب [illegible]
[illegible]
([illegible]) [illegible] كسريله [illegible]
[illegible] الثوب [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
كسريله [illegible] على قول [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] بث الثوب بيرا من الباب
[illegible] ([illegible]) [illegible]
بر معناسنه در تقول بيرت الثوب واورنه [illegible]
معناسنه در يقال [illegible] اذا صارت (البير) معظم [illegible] النتاج [illegible]
[illegible] يقال ثوب [illegible] مسوح على [illegible]
[illegible] ([illegible]) [illegible]
كسريله [illegible]
لكن هنوز [illegible] ذات [illegible] يقال
ناقة ذات [illegible] اذا صارت مسنة وفي [illegible] ([illegible]) [illegible]
اسامندندر [illegible] بن [illegible] بن مسعود بن [illegible]
بن مكرم الاسلمى صحابيلردر (الابير) افضل وزننده [illegible] واضح واشكار [illegible]
ديرلر يقال هذا ابير منه اى اوضح (المنابرة) مفاعله وزننده [illegible]
معناسنه در [illegible] مستعملدر ومنه
يقال بينهم منابرة اى شر

* فصل الواو * (الوأر) واوك فتحى وهمزه نك سكونيله برآدمى قورقتمق معناسنه در
يقال وأر الرجل وأرا من الباب الثانى اذا افزعه وذعره وبرآدمى برشره وكريهه يه
القا ايلك معناسنه در يقال وأر فلانا اذا القاه فى شر وآتش ياقق ايچون اوجاق
يابمق معناسنه در يقال وأر النار ووأر للنار اذا عمل لها ارة (التوئير) تفعيل
وزننده بودخى برآدمى برشره ومكروهه القا ايلك معناسنه در يقال وأر فلانا اذا
القاه فى شر (الاستيئار) دوهلر سوروى ايله اوركمكله برى برينه اويوب قاچمق
معناسنه در يقال استوأرت الابل اذا تتابعت على نفار (الارة) عدة وزننده آتشه

ديوز

دینور وآتش یاقه‌جق اوجاغه دینور موقد النار معناسنه جمعی ارات گلور واورون کلور همزه‌نك کسریله واره اشکنبه ایچره طبخ اونمش اته دینور تقول اکلت ارة ای لحما طبخ فی کرش (الوآرة) غرفه وزننده بودخی آتش یاقه‌جق یره واوجاغه دینور جمعی وآر کلور صرد وزننده واور کلور همزه‌نك ضمیله‌که مقلوبدر (الایئار) همزه‌نك کسریله اورکیتمك معناسنه‌در یقال اوأره ایئارا اذا نفره و بیلدرمك معناسنه‌در یقال اوأره اذا اعلم . (الوأر) کتاب وزننده چامور قازنتیلری اولان چقورلره دینور (الوأرة) فرحه وزننده اسیسی پك چوق یره دینور یقال ارض وئرة ای کثیرة الأوار وهو الحر واشبو وئره کلمه‌سی اوره‌دن مقلوبدر (الوأر) دار وزننده قورقویه دینور فزع معناسنه (الوبر) فتحتینله دوه وطوشان وتلکی مقوله‌سنك تویته دینورکه قیونك یوکی مثابه‌سنده‌در جمعی اوبار‌در (الوبر) کتف وزننده (والاوبر) احمر وزننده پك تویلو حیوانه دینور مؤنثلرنده وبره و وبراء دینور فرحه وحمراء وزنلرنده (بنات اوبر) احمر وزننده برنوع منتاره دینور که خرده وطبراقلونده اولوب اوزنده خرده خرده تویلری اولور وآفت وداهیه‌یه اطلاق اولنور تقول لقیت منه بنات اوبر ای الداهیة (التوبیر) تفعیل وزننده دوه قوشی یاوریسی صاریجه تویلنمك معناسنه‌در یقال وبرأل النعام اذا ازلغب وبرآدم ناسدن توحش وتنفر ایلمك علی قول برمدت خانه‌سنده انزوا ایله اقامت ایلمك معناسنه‌در یقال وبرفلان اذا تشرد وتوحش اواقام فی منزله حینا لایبرح و طاغ کچیسی یاخود تلکی ایزنی بلدورتمامك ایچون پك و صرب یرلرده کزمك معناسنه‌در یقال وبر الابل اوالثعلب اذا مشی فی الحزونة لیخفی اثره عند البعض بومعناده توبیر دواب قسمندن طوشانه وقره قولغه یاخود اطه‌طوشانه مخصوصدر وتوبیر دیشی خرمایه ارککدن آشی قلق معناسنه‌در یقال و برت النخلة علی بناء المجهول ای لقحت وبریرده اقامت ایلمك معناسنه‌در یقال وبر الرجل اذا اقام (انوبر) صبر وزننده برد عجوز کونلرنده برکونك اسمیدر وکدی یه شبیه برجانور اسمیدر ترکیده آق طوشان واطه طوشانی تعبیر اولنور مؤنثنده وبره دینور جمعی وبور کلور واوك ضمیله ووبار ووباره کلور واولرك کسریله ووبر مصدر اولور بریرده اقامت ایلمك معناسنه یقال وبر الرجل یبر وبرا کوعدیعد وعدا اذا اقام (ام الوبر) برخاتونك کنیه‌سیدر (الوبراء) صحراء وزننده برنبات آدیدر (وبار) قطام وزننده غیر منصرفدر وبعضا منصرف اولور یمن ایله رمان یبرین بیننده بر ارضك اسمیدر وبار بن ارم بن سام بن نوح علیه السلام ایله مسمادر سلفده عاد قومنك محللری ایدی مظهر آتشپارهٔ غضب الهی اولغله ارض مذکوره‌یی جن طائفه‌سنه توریث ایدوب من بعد اورایه انسان قسمی داخل اولمز اولدی وقرآن کریمده [امدکم

باضم وسين وجيم وهبون] الابه قريه سنده منصوص اولان ارض مرقومه در
(الوبار) کتاب وزننده بر نوع تیکنلی وجوشنلی شجر اسمیدر که ارض نجلده
نابت اولنور (ووره) فتحله بامده بر قریه آدیدر ووره اسامیدندر ورقاء بن مشهر
ووره بن محصن یاخود ان بحش اصحابندندر (ور) فتحیله وبائک سکونیله ابار دندر
ان ال دلیله در که امام بخاری شیخیدر (وبیر) زبیر وزننده یامده بر وادی اسمیدر
ورمین بن وبیر که ایردخی دیوان سالم بن دارمک قائلیدر (اوتر) واوک کسری
وفتحیله یالکز فرد معناسنه در علی قول عدددن جفت اولمیان دیوره که تک تعبیر
اولنور قال الشارح وقرئ فی السبعة [والشفع والوتر] بالکسر علی لغة الحجاز
وتمیم و بالفتح فی لغة غیرهم ووتر عرفه کونه اطلاق اولنور که قربان بیرامندن
بر کون مقدم اولان کوندر سنه ده بر اولدیغیچون اطلاق اولندی زیرا رمضان
بیرامنک عرفه سی اوتز ووتر یامده بر وادی آدیدر ووتر دم وانتقام کینه سی علی قول
دم یعنی قتل جهتیله اولان ظلم وتعدی یه دینور (التره) عده وزننده بو دخی دم
وانتقام کینه سی یاخود اول جهتله اولان ظلم وتعدی یه دینور ووتر ووتره وعد
وعده کبی مصدر اولور برآدمی دم جهتیله کینه دار ایلمک یاخود اول جهتله ظلم
ایلمک معناسنه در یقال وتره یتره وترا وترة اذا اصابه بدحل وبر نسنه نک عددینی
تک قلمق معناسنه در یقال وتر القوم اذا جعل شفعهم وترا و برآدمی قورقتمق
معناسنه در یقال وتر الرجل اذا افزعه وبرآدمی بر کریهه یه اوغراتمق معناسنه در
یقال وتره اذا ادرکه بمکروه و برآدمک حق ومالنی نقصان ویرمک معناسنه در یقال
وتره ماله اذا نقصه ایاه وصلاة وتر ادا ایلمک معناسنه در کا سیذکر و یایه کریش
بکورمک معناسنه در یقال وتر القوس اذا علق علیها وترها (الوتیرة) سفینه
وزننده بو دخی دم وانتقام یاخود اول جهتله اولان ظلم وتعدی یه دینور وتر وتره
وتره کبی یقال طلب منه وتره وترته ووتیرته ای ذحله ووتیره طریقه معناسنه در
کرک حسی و کرک معنوی اولسون علی قول طاغه ملاصق اولان طریقه یه دینور
بعده نسق و اسلوب معناسنده مستعمل اولمشدر یقال هم علی وتیرة واحدة ای
طریقة وسجیة وبر ایشده اولان فترته دینورکه اراسی آچلهرق ایشلنمکدن عبارتدر
یقال مافی عمله وتیرة ای فترة و مسامحه و تکاسل و توانی معناسنددر یقال ما هذه
الوتیرة فیه ای الغمیزة والتوانی و کیجکدرمک حبس و ابطاء معناسنه در و برون
دنکلرینک ارالقلرنده اولان پرده یه دینورکه برون دیرکی تعبیر اولنور یقال خرم
وتیرة انفه وهی حجاب مابین المنخرین وقولغک اوست یانده اولان کوچک کرتلکه
دینور و باش پرمقله سبابه بیننده اولان درنجکزه دینور و هر پرمغک ارالقلرنده
اولان درنجکزلره دینور وکریشله تعبیر اولنان دیرکه ارقوری کریشلنمش اولان

اوه دینور و مزراق هوسکارلرینك تعلیم خلفدلریه دینورکه دریئه دخی دیرلر و شول ارض قطعه‌سنه دینورکه کندجه انجلوب اوزون اوزادی بردوزه‌یه قالینلشه‌رق سهل ومنقاد اولور اوله وقبر ومزاره اطلاق اولنور وطپراغی بیاض ارضه دینور وقرمزی کله علی قول آق کله دینورکه وان کلی تعبیر اولنور وبعض آتك آلننده اولان دکرمی غرمیه دینور آق کله تشبیهیله ومطلقا کل غنچه‌سنه دینور ووتیره مکه‌نك طرف اسفلنده خزاعه قبیله‌سی یوردنده برصو آدیدر وعقد عشره‌نك اسمیدرکه عدد اونه بالغ اولدقده وتیره اطلاق اولنور (الایتار) همزه‌نك کسریله بودخی برنسنه‌نك عددنی تك ایلك معناسنه‌در یقال اوتر القوم اذا جعل شفعهم وترا وبرنسنه‌یی بری بری آردنجه قلمق معناسنه‌در یقال اوتر بین اخباره اذا تابعه ویایه کریش چکورمك معناسنه‌در یقال اوتر القوس اذا جعل لها وترا وصلاة وتر قلمق معناسنه‌در یقال اوتر المصلی اذا صلی الوترا ووتر الصلوة ووترا وواترها ایتارا ووترها توتیرا بمعنی یعنی صلی الوتر وبر نسنه‌یی یالکز منفرد قلمق معناسنه‌در یقال اوتر الشیء اذا افذه ای جعله فذا (التواتر) تفاعل وزننده امور متعدده بری بری آردنجه ظهور ایلك علی قول اشیاء متابعه بینلرنده برر مقدار فصل وفترتله اوله‌رق پیدر پی ظهور ایلك معناسنه‌در یقال تواترت الابل اذا تتابعت اومع فترات (المتواتر) تواتردن اسم فاعلدر اهل عروض اصطلاحنده شول قافیه‌یه دینورکه آنده متحرك بین ساکنین واقع اوله مفاعیلن کبی (المواترة) مفاعله وزننده (والوتار) قتال وزننده بودخی اشیاء متعدده‌یی بری بری آردنجه قلمق معناسنه‌در یقال واتره مواترة ووتارا اذاتابعه عند البعض اشیاء بینلرنده‌مواتره مابینلرنده نوعا فصل وفترت اولمدقجه متصوراولمز واکر بلا فاصله متابع اولورسه اکا مدارکه ومواصله دینور مواتره اطلاق اولنمز ولهذا مواترة الصوم برکون امساك وبرکون یاخود ایکی کون افطار ایله صائم اولمقدن عبارتدرکه وتر وترا ادا اولنور آنکله هرکون اولان صوم مراد اولمز زیرا وتردن مأخوذ اولمغله تك تك اولمق اقتضا ایدر کذلك مواترة الکتب مکتوبلرك اکسه‌سنی کسمیوب ارالق ارالق دائما ارسال ایلکدن عبارتدر مترجم دیرکه تتابع ماده سنده اتصال ملحوظ اولمغله صوم متابع روزهٔ هرروزه‌درکه مابیننه افطار تخلل ایلیه حریرینك درده بیانه کوره تتابع ایله تواتری برمعنایه استعمال اوهامندر زیرا وجه مشروح اوزره تتابعك مفهومنده اتصال معتبردر مثلا جاءت الخیل متابعه دیرلر بلا فصل بری برینك آردنجه کلسه‌لر وجاءت متواترة دیرلر بینلرنده فاصله اوله‌رق مثلا حقا کلسه‌لر زیرا تواتر وتردن مأخوذ اولمغله یالکز کلمك معناسنی متضمندر لکن تبع البته متبوعه مقارن اولمق مقتضی اولمغله اتصالی مشعردر وشرحنده شهابك بیانه کوره

[illegible]

نعل وزننده ... معناسنه يقال وتر القوس اذا شد وترها (الوتر)
نحو وزننده سكرلر و طمرلر وكرلمك معناسنه در يقال توتر العصب والعرق اذا
اشتد يعنى صار كالوتر شارح والعصب مخصوص بخطه والعرق مخصوص تصويب
المشدد (الوتير) امير وزننده بر موضع آديدر وحبل عرفه الامام لسنده اولان
بر ضعه ديدر (الموترة) ... شول ناقه‌يه ديرلركه ...
... بعده ... وضع ايدر اوله ... يقال
ناقة مواترة اذا كانت تضع الحصى ركبتها اولا في البروك ... الاخرى لامعا فيشق على
الراكب (الوترات) فعلاته هيبل بلاده بر بلده آديدر (الوتر) وصل وزننده
مقعد ايله عظم بينده بر موضع آديدر (الوتور) شول آدمه ديتوركه اقرباسندن
برى قتل اولنوب هنوز انتقامنى آلمامش اوله يقال هو موتور اى قتل له قتيل فلم
يدرك بدمه (الوتيرة) ... وزننده حوالنده بر قريه آديدر (الوتر) واوك فتحى
وتانك سكونيله دوشك ومندر مقوله‌سنى دوزلتدوب يومشق معناسنه در
يقال وتره وترا اذا وطاه ووتر وصف اولنور يومشق دوشك مقوله‌سنه ديتور
ووتر كورنجى كسوتى كبى دريدن معمول شول كسوه‌يه ديتوركه اوزون اوزون
صريم كبى ديلوب وهر دليمك عرضى دردر پرمق ياخود بر قارش اولنوب ياخود
صريم كبى اوزون قيشلر ايله صرتغله معمول اولنور وآنى كوچك اعراب
قزجغزلرى كيرلر عنى قول وتر سراويل طرزنده اولنوب لكن آغى و پاچه‌سى اولمز
ونسوان عربك اوستنيت تعبير اولنان يازلرنده شبيه ثوبه ديتور ووتر ازلك منبسنه

ديتوركه

دینور که رحم ناقه‌ده مجتمع اولوب لکن کبه اولیه وجماع ایلك معناسنه‌در کاسیذکر
وارکك دوه دیشی‌یه چوق آشوب لکن کبه ایلیوب قسیر قالمق معناسنه‌در یقال
وثر الفحل الناقة وثرا اذا اکثر ضرابها فلم تلقح (التوثیر) تفعیل وزننده بو دخی
دوشك ومندر مقوله‌سنی ال ایله یا چکنمکله پك دوزلتمك معناسنه‌در یقال وثر الفراش
توثیرا اذا وطأه (الوثارة) واوك فتحیله دوشك مقوله‌سی نسنه یومشق معناسنه‌در
یقال وثر البساط وثارة من الباب الخامس اذا وطؤ وکوده‌نك اتی چوق اولمغه
دینور یقال وثر لحمه اذا کثر (الوثر) کتف وزننده (والوثیر) امیر وزننده
یومشق مندر دوشك مقوله‌سنه دینور مؤنثنده وثیره دینور (الوثارة) واوك
کسری وفتحیله اسمدر دوشك و مندر مقوله‌سی نسنه‌نك یومشق اولمسنه دینور
(الوثیرة) سفینه وزننده کوده‌سنده اتی چوق اولان علی قول سموز اولمغله جماعه
پك اویغون کلان یانی یانجغی طلو خاتونه دینور جمعی وثایر کلور ووثار کلور
واوك کسریله (الوثیر) امیر وزننده (والوثر) واوك کسریله (والمیثرة) مکنسه
وزننده که اصلی مؤثره‌در شول ثوبه دینورکه سائر اثواب اوزره کیلکله آنلردخی
قباروب یوکسلور مراد اوستلك لباسی اوله‌جقدر ومیثره اکر یصدیغنه دینورکه
اکر بالدری انجتمسون دیو اتخاذ اولنور بعض دیارده اکا کوپچك تعبیر ایدرلر
جمعی مواثر ومیائر کلور و میاثر پرتجی جانور پوستلرینه دینور وحریر ودیبادن
اولان اکر وپالان مندرلرینه دینور (التوائیر) تمائیل وزننده تأثیر معناسنه‌درکه
ضابط وصو باشی خدمتکارلرینه دینورکه قول اوشاقلری تعبیر اولنور مفردی
تؤثوردر تانك ضمیله (وثیر) زبیر وزننده ابن المنذردرکه محدثیندندر (الاستیثار)
استکثار وزننده و مرادفیدر یقال استوثر منه اذا استکثر (الوثر) واوك
کسریله یومشق دوشکه ومندره دینور ومنه یقال اعجب الاشیاء وثر بالفتح علی وثر
بالکسر ای نکاح علی فراش وثیر (الاوثر) همزه‌نك فتحیله عداوت وخصومت
معناسنه اسمدر (الوجور) صبور وزننده دردناك اولان آغزه دوکدکلری دوایه
دینورکه آغز اوتی تعبیر اولنور نته‌که برونه چکیلان دوایه سعوط دیرلر (الوجر)
اجر وزننده آغریسی اولان آغزه آغز اوتی دوکمك معناسنه‌در یقال وجره وجرا
کوعده وعدا اذا جعل الوجور فی فیه ووجر طاغلرده اولان مغاره طرزنده
چتلاغه وشکافه دینور وبر آدمه خوشلنمدیغی سوز ایشتدرمك معناسنه‌در تقول
وجرته اجره وجرا اذا اسمعته ما یکرهه ووجر اجأ ایله سلمی نام طاغلرك بیننده بر
طاغك آدیدر و هجر قضاسنده برقریه آدیدر (الایجار) همزه‌نك کسریله بر آدمك
آغزینه آغز اوتی دوکمك معناسنه‌در یقال اوجر الوجور اذا جعله فی فیه وبر
کسه‌نك آغزینه مزراق سانجمق معناسنه مستعملدر یقال اوجره الرمح اذا طعنه فی

وبه (التوجير) تفعيل وزنده دوا مقوله‌سنی تكلمه آزجه آزجه یوتمق معناسنه‌در
يقال توجر الدواء اذا بلعه بمرة شيئا بعد شيء و بر نسنه‌یی توکلمه اسنز اسنز
ایچمك معناسنه‌در يقال توجر الماء اذا شربه كارها (الميجر والميجرة) ميملرك
كسريله حوقنه طرزنده برقابدرکه آنکله آغزه دوا دوکیلور برون طاسی تعبیر
ایندکلریدر يقال اوجره بالميجر والميجرة وهو كالمسعط توجر به الدواء (التوجر)
فتحتينله برنسنه‌دن بنکیلوب حذر ایتمك معناسنه‌در يقال وجر منه وجرا من الباب
الرابع اذا اشفق (التوجر) ككتف وزنده (و الاوجر) احمر وزنده معنای
مزبوردن وصفلردر مؤنثده وجره ووجراء دینور جوهری مؤنثده وجراء دیمز
دیکله وهم ایتمشدر (الوجار) واوك كسری و فتحیله صرتلان مقوله‌سی جانور
اینه دینورکه طاغلرده اولور جمعی اوجره كلور امثله کبی ووجر كلور ضمتینله
وسیل صوینك دره‌لرده قازوب یاردیغی یاره دینور (وجره) تمره وزنده مكه
ایله بصره بیننده برموضع اسمیدرکه قرق میل مقدار یردر اوراده اصلا شـلاك
وقوناق یری یوقدر وحوش مجمعی جای خطرناکدر (الوجود) واوك فتحیله ذکر
اولنان اسماع بامکروه معناسندن اسمدر بر آدمه اسماع اولنان ناخوش سوزه
دینور (الاوجار) همزه‌نك فتحیله شول چقورلره دینورکه وحوش صیادلری
قازوب ایچلرنده یوصونسورلر جانورلر اوزرینه اوغرایجه چابك قلج ایله چالوب
سکیرلر مفردی وجره‌در جفره کبی وجره دخی دینور فتحتینله (الایجار) افتعال
وزنده دوا استعمال ایتمك معناسنه مستعملدر يقال ايجر الرجل اذا تداوى شارح
آغز اوتنه تخصیص ایتمشدر وبونك اصلی اوتجر ایدی تجاراندن اولان اتجار تجردن
مأخوذدر (وجری) سکری وزنده ارمینیه قربنده بربلده‌در (الميجار) ميزان وزنده
چوکانه شبیه برنسنه‌درکه طوب وچوکان اوینانلر آنکله چوکان کبی طوب اورورلر
(الوحرة) واوك وحای مهمله‌نك فتحیله سام ابرص کبی بشلی وزهرناك کلره شبیه
برنوع کلر اسمیدر بعض قول کرتنکله‌دن برنوعك اسمیدرکه بصوب کزدکی یری زهرناك
ایدر ووحره قصه بیلو دومیه دینور وسیاه وچرکین بداندام بعض قول قزل
چهره‌لو بودوز خاتونه دینور يقال امرأة وحرة اى سوداء دميمة او حمراء
قصيرة (الوحر) فتحتینله وحره دیدکلری جانور مزبورك اوغرایوب یوریدیکی
طعامی بر آدم اکل ایتمکله زهرنمك معناسنه‌در يقال وحر الرجل وحرا من الباب
الرابع اذا اكل ما دبت عليه الوحرة فأثر فيه سمها و طعامه ذکر اولنان جانور
دوشمك معناسنه‌در يقال وحر الطعام اذا وقعت فيه الوحرة ودرونده کین طوتمق
معناسنه‌در تقول وحر على صدره يحر ويوحر وبيحر من الباب السادس والرابع اذا
استضمر الوحر (الوحر) بحر وزنده اسمدر حقد وکینه‌یه یاخود غیظ و غش

واغبراره دینور (الوحر) کتف وزننده آندن وصفدر یقال انه لوحر الصدر ای فیه حقد اوغیظ وغش (الایحار) همزه‌نك كسريله وحره دیدکلری جانور مزبون برطعامه اوغرایوب زهرناك ایلمکله اکل ایدن کمسه‌یی قیٔ واسهاله مضطر قلمق معناسنه‌در یقال اوحرت الوحرة الطعام اذا جعلته بحیث یأخذ آکله القیٔ والمشی (التودیر) تکدیر وزننده برآدمی برمهلکه‌یه دوشورمك علی قول تشویق و اغرا ایلمکله مهلکه‌یه ایقاع ایلیه‌جك نسنه‌یه متکلف و مرتکب ایلمك معناسنه‌درکه پرنده‌دن آتمق و یاردن اوچورمق تعبیر اولنور یقال ودرفلانا تودیرا اذا اوقعه فی مهلکة اواغراه حتی تکلف ماوقع منه فی مهلکة و برسمته ایلچی یوللمق معناسنه‌در یقال ودر رسوله اذا بعثه وبرشر و کریهه‌یی برطرف ایلمك معناسنه‌در یقال ودرالشر اذا نحاه وبعده وبرآدمه اغوا ویروب کراه ایلمك معناسنه‌در یقال ودرفلانا اذا اغواه وبیهوده اسراف مال ایلمك معناسنه‌در یقال ودرفلان ماله اذا بذره و اسرف فیه (التودر) تفعل وزننده معنای اخیردن مطاوعدر یقال‌ودرماله فتودر وبرورطهٔ خطرناکه دوشمك معناسنه‌در یقال تودر فی‌الامر اذا تورط وبرآدمی برمهلکه‌یه دوشورمك معناسنه‌در کرك صداقت و کرك کذب و خیانت وجهیله اولسون یقال تودر صاحبه اذا اورده فی مهلکة (الودر) غدر وزننده بیهوش اوله‌جق درجه‌ده سرخوش اولمق معناسنه‌در تقول ودرت ادرودرا ای سکرت حتی کاد یغشی علی وبرشیئ آلارغه ایلمك معناسنه‌در تقول در وجهك عنی ای نحه وبعده (الوذرة) واوك فتحی وذال معجمه‌نك سکونیله وفتحاتله جائزدر کمکسز کوچك ات پاره‌سنه دینور علی قول انلودر طوپ کسلمش پارچه‌یه دینور یقال عنده وذرة من لحم ای قطعة صغیرة لاعظم فیها اوهی ماقطع منه مجتمعا عرضا ونسوان فرجنده دیلاق دیدکلری لحم زائده دینور جمعی وذردر هاسز فتحتینله‌ده جائزدر (الوذر) نذر وزننده کسمك معناسنه‌در یقال وذره یذره وذرا من‌الباب الثانی اذاقطعه ویاره‌لمق معناسنه‌در یقال وذره اذا جرحه شارح دیرکه بوراده سقطهٔ نساخ واقع اولمشدر اصل عباره وجرحه شرطه عنوانده درکه یاره‌یی یارمق معناسنه‌در ووذرات پارچه‌سنی تکه تکه کسوب طوغرامق معناسنه‌در یقال وذر الوذرة اذا بضعها وقطعها وقول العرب یاابن شامة الوذر قذف وهی کنایة عن‌المذاکیر والکمر بوراده وذروجه مذکور اوزره وذره‌نك جمعی جنسیدرکه ات پاره‌لرینه دیمکله عربلر ذکرلردن و حشفه‌لردن کنایه ایله سب ودشنام ایدرلر وتعبیر مذکور قذف اولمغله حدی موجبدر کونا کون الات شم ایدن عورتك اوغلی دیمکدر (التوذیر) تفعیل وزننده بودخی ات پارچه‌سنی تکه تکه کسوب پاره‌لمك معناسنه‌در یقال وذر الوذرة اذا بضعها وقطعها (الوذرتان) تمرتان وزننده ایکی

بوراده اطلاق اولنور یقال امرأة ذیلة الوذرة وهی القبیحة (الوذرة) فرجه
وزنده دیلمی یونه اولان حاتونه دینور یقال امرأة وذرة ای الکبیرة الوذر
و وجوهی یحیوی اولان حل فول قلبی دوداقلو خاتونه دینور یقال امرأة وذرة
ای مترکبها الرائحة اواحلطة المنتنة (ذره) دالک فتحی و زانک سکونیله محل امیدر
ضمیر مفعولیدر دعه معناسنه درکه ای ترکه ایت دیکدر (یذر) یالک و ذالک فتحیله
مضارعیدر بترک معناسنه در یدع و یسع صیغه لری کبی باب رابعدندر عربلر بونک
ماضی و مصدر واسم فاعلی نطق واستعمال ایلیوب ترکه یذره ترکا فهوتارک
عوضیه ترک تعبیر ایلدیلر عند البعض شاذ اولهرق وذرته دیلمشدر (وذره) تمره
وزنده اکنوبیة اهلی قضاسنده بر موضع آدیدر (الوذارة) کنامه وزنده
دیگبرنه لباس یقاسندن اویوب جقر دفتری اوینی یه دینور (وذار) سحاب وزنده
سمرقند قضاسنده برقریه در واصفهانده برقریه در (الورة) واوک وراء مشدده نک
فتحیه قزلمش جقوره دینور واستنک فی عنه واومحه باشنه دینور (الوز)
هاسربو دخی قباعه دینور واوجوزلق خصب معناسنه در یقال ضرب وزنه و وزه
ای ورکه وبلدفیه وزای خصب (الوزوزی) بربری وزنده ضعیف البصر آدمه
دینور یقال رجل وزوزی ای ضعیف البصر وابوعبدالله نام نحویک لقبیدر که
ابوتمام ایله معاصر ایدی (الوزوزة) زلزله وزنده برنسنه یه دیکد دیکه باقق
معناسنه در یقال وز وزنظره اذا احده ونیرنیر سویلک معناسنه در یقال وز وز
فی کلامه اذا اسرع (الوزوز) اسم فاعل بنیه سیله دائما نامی اتداوب تقریر ایدر
اولان آدمه دینور نته که زای معجمه ایله موزوز دخی بومعنایه در یقال رجل موزوز
ای مغزر (الوزر) واوک وزای معجمه نک فتحیله بغایت صرب طاغه دینور جبل
منیع معناسنه و مطلقا حصن ومعقله وقله وبلاتقه مقوله سنه دینور وصغنه جق یره
دینور تقول انت وزری ای حصنی وملجای ومعتصمی (الوزر) واوک کسریله کناه
واثم معناسنه در یقال لیس فیه وزرای اثم وآغرلق ثقل معناسنه و یوک ارقه
یوکنه دینور کارة کبیره معناسنه وسلاحه دینور و آغریوکه دینور حمل ثقیل
معناسنه جمعی اوزار کلور و وزر مصدر اولور یوک کوترمک معناسنه در یقال وزره
یزره وزرا کوعده یعده وزرا اذا حمله ووزرا ووزر واوک فتحیله وزره عده وزنده
کنهکار اولمق معناسنه در یقال وزر الرجل یزر کوعدیعد ووزر یوزر کوحل یوجل
ووزر یوزر علی بناء المفعول وزرا ووزرا وزرة اذا اثم ووزر وعد وزنده کذلک
قیامق معناسنه در یقال وزراثقة کوعد اذا سدها و غالب اولمق معناسنه در یقال
وزره اذا غلبه وکناه تهمته اوغرامق معناسنه در یقال وزر الرجل علی بناء المجهول
اذا رمی بوزر (الوزور] مجهول مزبور صیغه سندندر مرتکب کناه اولان آدمه

دینور واما قوله علیه السلام لزائرات القبور [ارجعن مأزورات غیر مأجورات] فانه للازدواج یعنی اصل موزورات ایکن مأجورات لفظنه مزاوجه ایچون همزه ایله وارد اولدی افراد حالنده بنه موزورات دینور (الوزیر) امیر وزننده خواص پادشاهیدن شول مقربه اطلاق اولنورکه پادشاهك ثقلتنی تحمل وامور و مصالح ملکیه سنده رأی و تدبیری ایله مدد واعانت ایدراوله‌که حالا دستور اعظم وصاحب مهر تعبیراولنور وزراء سائره دخی بالقوه یاخود عهده‌لرینه موکول اولان امور ولایتی رؤیت ایلدکارینه مبنی‌در اشتقاقی حمل ثقل معناسنه‌در جمعی اوزار کلور شریف واشراف کبی ووزراء کلور امراء کبی و وزیر معاون معناسنه کلور جلیس مجالس معناسنه کلدیکی کبی یقال هو وزیره ای موازره و معاونه و برآدمك علیدر (الاستیزار) پادشاه برآدمی وزیر ایدنمك معناسنه‌در یقال استوزرالملك فلانا اذا جعله وزیرا و برنسنه‌یی آلوب کوترمك معناسنه‌در یقال استوزرالشیء اذا ذهب به (التوزر) تفعل وزننده پادشاهه وزیر اولمق معناسنه‌در یقال استوزره فتوزرله (الموازرة) مفاعله وزننده بودخی وزیراولمق معناسنه‌در یقال وازره بمعنی توزر (الوزارة) واوك کسری وفتحیله اسمدر وزیرلك حالنه دینور (الایزار) همزه‌نك کسریله احراز ایلمك معناسنه‌در یقال اوزرالشیء اذا احرزه و برنسنه‌یی آلوب کوترمك معناسنه‌در یقال اوزرالشیء اذا ذهب به و بر یری کندیسنه ملجأ وملاذ ایدنمك معناسنه‌در یقال اوزره اذا جعل له وزرا یعنی یأوی الیه ویلجأ و برنسنه‌یی محکم واستوار ایلمك معناسنه‌در یقال اوزر الشیء اذا اوثقه و کیزلمك معناسنه‌در یقال اوزرالشیء اذا خبأه (الاتزار) افتعال وزننده کناه ارتکاب ایلمك معناسنه‌در یقال اتزر الرجل اذا رکب الوزر (الوشر) شین معجمه ایله نشر وزننده اشر لفظنده لغتدرکه بچقی ایله بچمك معناسنه‌در یقال وشرالخشبة بالمیشار بمعنی اشرها بالمنشار اذا نشرها و نسوان قسمی دیشلرینك اوجلرنی بچق آغزی کبی یوفقلدوب کسکین ایلمك معناسنه‌در یقال وشرت المرأة اسنانها اذا حددتها ورققتها (المؤتشرة) اسم فاعل بنیه‌سیله کندی دیشلرینك وشراولنمسنی استین خاتونه دینور بونی عربلرده قوجه قاریلرایدر تازه‌یه تشبه ایچون قال الشارح ومنه الحدیث [لعن الله الواشرة والمؤتشرة] واشبو مؤتشر لفظی اکر همزه ایله تلفظ اولنورایسه اشردن مأخوذ اولوب وشردن اولمز واکر مهموز قلنمزایسه موجه کلام متشره‌در متجره کبی (المستوشرة) بودخی متشره معناسنه‌در (موشرالعضدین) معظم وزننده اسورغان بوجکنه دینور همزه‌ایله مؤشردخی لغتدر (الوشر) ضمتینله اشرلفظنده لغتدرکه ذکراولندی (الوصر) واوك کسریله عهد وپیمان معناسنه‌در یقال اخذمنه الوصرای العهد و سجلات تحریر

اولان صلب وحتت حالندر دیر (الوصیرة) سفینه وزننده (والوصرة) فتحتیله وراءنك شدهسیله بو ایکی مادده صك وحجت دیمكدر یقال کتب له الوصر والوصیرة والوصرة ای الصك (الاوصر) همزهنك وصادك فتحیله اسمدر مرتفع ارضه دیرلر (الوضر) واوك وضاد معجمهنك فتحیله یاغلولق و سودلك و شوكا علی قول قربه وچناق مقولهسنك یاغلنمسنه دیرلر یقال الماء فیه وضر وهو وسخ الدسم واللبن اوهو غسالة السقاء والقصعة ونحوهما وقشده فلان قطران یقیمسنه دیرلر و قوقش و بوزلمش طعام رائحهسنه دیرلر و زعفران مقولهسنك بلاشقه دیرلر جمعی اوضاردر کلور (ووضر) مصدر اولور برنسنه یاغ و سود بلاشقه لك کیرلنمك معناسنه یقال وضر الاناء وضرا من الباب الرابع اذا اتسخ بالدسم اواللبن (الوضر) کتف وزننده آندن وصفدر مؤنثی وضره ووضری در فرحه وسکری کبی (الوضراء) صحراء وزننده بنو فزاره یه مخصوص برکونه نقا اسمیدر که دوه‌لرینك بوینرینه اوورلر قرنده‌نك بقچه‌سی شکلنده اولور (الوضری) سکری وزننده ومدایله جائزدر کوته دیرلر دوره معناسنه (وضره) ثمره وزننده یمنده بر طاغ اسمیدر که آنده نیچه قلعه‌لر واردر (الوطر) فتحتیله کرکلو حاجت وغرض علی قول بغایت مهم اولان حاجته ومطلبه دیرلر که اکا همت باب ونجه قضای وطر ایلمش اولورسن جمعی اوطاردر شارحك بیاننه کوره بوندن فعل متصرف اولمز (الوظر) واوك وظاء معجمه‌نك فتحیله کرکی کبی سموزوب طلوم کبی طولمق معناسنه‌در یقال وظر الرجل وظرا من الباب الرابع اذا سمن وامتلأ (الوظر) کتف وزننده وصفدر یاك سموز علی قول اویلقلری وقرنی قاصقی اتیله طوبطولو کمسیه دیرلر (الوعر) واوك فتحی وعینك سکونیله (والوعر) کتف وزننده (والواعر والوعیر) امیر وزننده (والاوعر) احمر وزننده صرب ودرشت یره دیرلر یقال مشی فی الوعر والوعر والواعر والوعیر والاوعر وهو ضدالسهل جوهرینك ولاتقل وعر بکسر العین قولی بر شیء دکلدر ووعر کلمه‌سنك جمعی اوعردر فلس کبی ووعور واوعاردر (ووعر ووعر) فتحتیله ووعوره واوك ضمیله ووعاره خساره وزننده ووعور قعود وزننده برصرب ودرشت اولمق معناسنه‌در یقال وعر المکان ککرم ووعر کوعد ووعر کولع وعرا ووعرا ووعوره ووعارة ووعورا من الباب الخامس والثانی والرابع اذا صار وعرا ووعر برآدمی ایشندن آلیقومق معناسنه‌در یقال وعره وعرا من الباب الثانی اذا حبسه عن حاجته ووعر برجبل آدیدر ووعر آز نسنه‌یه دیرلر یقال جعل معروفه وعرا ای قلیلا ویقال شیء وعر ای قلیل ویقال شعر معر وعر وقلیل وعر اتباع (التوعیر) تفعیل وزننده یری صرب ودرشت قلمق معناسنه‌در تقول وعرت المکان اذا جعلته وعرا وبرآدمی ایشندن آلیقومق معناسنه‌در یقال وعر فلانا اذا حبسه عن حاجته (التوعر) تفعل وزننده

يرصرپ ودرشتلنمك معناسنه‌در يقال توعر المكان اذاصار وعرا وبرماده كوجلنوب صرپلنمق معناسنه مستعملدر يقال توعر الامر اذا تعسر وبرآدم برخصوصده تعصب وتشدد ايلك معناسنه مستعملدر يقال توعر الرجل اذاتشدد ومتكلمك كلامی چپرشكلنمك ايله مخاطب فهم ايده‌ميوب متحير اولمق معناسنه مستعملدر يقال توعر فی الكلام اذا تحير وبومعناده متعدی اولور تقول توعرته فی الكلام ای حيرته (الايعار) همزه‌نك كسريله يول سالكه صرپلنمك معناسنه‌در يقال اوعربه الطريق اذا وعر عليه ويول كندنجه صرپ يره چكمك معناسنه‌در يقال اوعربه الطريق اذا افضی به الی وعر وصرپ يره دوشمك معناسنه‌در يقال اوعر السالك اذا وقع فی وعر من الارض وبرآدمك مالی آزالمق معناسنه مستعملدركه صاحبنك عسرت حالنی مستلزمدر يقال اوعر الرجل اذا قل ماله وبرنسنه‌يی آزالتمق معناسنه مستعملدر يقال اوعر الشیء اذاقلله ويولی صرپ بولمق معناسنه‌در يقال اوعر الطريق بمعنی استوعره (الاستيعار) بريری صرپ ودشوار كورمك معناسنه‌در يقال استوعر القوم الطريق اذا رأوه وعرا (وعيره) جهينه وزننده كرك قلعه‌سی قربنده برحصن آديدر (الاوعار) همزه‌نك فتحيله برموضع آديدر (الوعر) فتحتينله وغر لفظنده‌كه اعجامله‌در لغتدر كماسيذكر (الوغرة) واوك فتحی وغين معجمه‌نك سكونيله اسيلك شدتنه دينور يقال جاء فی وغرة القيظ ای فی شدة الحر (الوغر) واوك فتحی وغينك سكونيله هوانك اسی اولمق معناسنه‌در يقال وغرت الهاجرة وغرا كوعد وعدا اذا رمضت واشتد حرها ووغر حقدوكين وعداوت معناسنه‌در بونده فتحتينله‌ده لغتدر يقال عقدله فی قلبه وغرا ای حقدا وضغنا وعداوة ويقال وغر عليه صدره ووغر وغرا كوعد ووجل اذا حقد و غاظ و افراط اوزره خشم وغضبدن درون پرآتش اولمق معناسنه‌در يقال وغر صدره ووغر وغرا من البابين المزبورين و يغر بكسر اوله اذا توقد من الغيظ (ووغر) عسكرك جغلتی وشماطه وغريونه دينور بونده فتحتينله‌ده جائزدر (الايغار) همزه‌نك كسريله اسی وقتنه كيرمك معناسنه‌در يقال اوغر القوم اذا دخلوا فی الوغرة وبرآدمی آخر حقنده سعايتله قيزدروب اكاكين طوتدرمق معناسنه‌در يقال اوغرفلانا اذا غاظه وسودی وغير قلمق معناسنه‌در يقال اوغراللبن اذا صنعه وغيرا كماسيذكر وصويی قينادوب قيزدرمق معناسنه‌در يقال اوغرالماء اذا سخنه واغلاه وبعض طائفهٔ نصاری عادتی اولمق اوزره صويی بغايت قيزدروب ايچنده ديری خنزيری خشلدقدنصكره ذبح ايلك معناسنه‌در يقال اوغرالنصاری الخنزير اذا اغلوا له الماء وسمطوه وهو حی ثم ذبحوه و فی الاساس ومنه المثل ★ كرهت الخنازير الماء الموغر ★ وبرآدمی برنسنه‌يه مضطر قلمق معناسنه‌در يقال اوغره اليه اذا الجأه ويوده ومحصل ميری وخراج

آنی معتمد در بر قول سلطان بر ارضی بر آدمه من غیر خراج بروجه مقاطعه
تفویض ایتمك و بو زمانده مقاطعه ده خراج ویرن اولان کسه ویرودن و تحصیلدن
قاجوب الخص پادشاه طرفنه ادا ایتمك معناسنه‌در یقال اوغر العامل الخراج ادا
استوفاه اوهو ان یوغر الملك الرجل الارض فیجعلها له من غیر خراج اوهو ان
یؤدی الخراج الی السلطان الاکبر فرارا من العمال وکاه اولور که ضمان خراجده
ایغار اطلاق اولنور وبوکلمه مولده‌در وایغار میقات ومیعاد تعیین ایتمك معناسنه‌در
کما سیذکر (التوغیر) تفعیل وزننده بودخی برآدمی برکسنه حقنده قزدروب کیندار
اولمغه اغرا ایتمك معناسنه‌در یقال وغره علیه اذا اغراه بالحقد علیه وسودی
وغیر قوق معناسنه‌در یقال وغر اللبن اذا صنعه وغیرا (الوغیر) امیر وزننده
قزغین طاش اوزره پیشان اولمش آنه دینور که اعراب بادیه کاربردر کذلك ایچنه
قزغین طاشلر القا ایتمکله قزمش سوده دینور وآتشده قیناديلوب طبخ اولمش سوده
دخی دینور (التوغر) تفعل وزننده خشم وکینه‌دن پرآتش اولمق معناسنه‌در یقال
توغر الرجل اذا تلهب غیظا (المتوغر) اسم فاعل بنیه‌سیله عمرو بن ربیعة بن
کعب نام شاعرك لقبیدر زاده طبعی اولان اشبو ینش الماء فی الربلات منها * نشیش
الرضف فی اللبن الوغیر * بیتی باعث تلقیبیدر (المیغر) منبر وزننده میقات ومیعاد
معناسنه‌در یقال اوغروا بینهم میغرا ای میقاتا ومیعادا (الغرة) عده وزننده
ومرادفیدر یقال وغره یغره غرة بمعنی وعده یعده عدة (الوفر) واوك فتحی وفانك
سکونیله زنکینلکه دینور یقال له وفر ای غنی وواسع وفراوان مال ومتاعه دینور
علی قول فراوانلقدن ناشی مطلقا عام وشامل شیئه دینور جمعی وفور کلور یقال له
وفر من المال ای کثیرا وهو العام من کل شیء (الوفاره) خساره وزننده (والوفر)
حفر وزننده (والوفور) قعود وزننده (والفرة) عده وزننده مال ومتاع فراوان
اولمق معناسنه‌در یقال وفر المال والمتاع ووفر وفارة ووفرا ووفورا وفرة من الباب
الخامس والثانی اذا کثر ووفر وفره مالی چوغالتمق معناسنه‌در یقال وفر له المال
وفرا وفرة من الباب الثانی اذا کثره (ووفر) برآدمك ناموسنه شتم وازدرا ایله
کسر ونقصان ویرمیوب مدح وثنا ایله محافظه ایتمك معناسنه مستعملدر کویا که عرض
وناموسنی تام ووافر اوله‌رق ابقا ایدر یقال وفره عرضه وفرا ای لم یشتمه یعنی
کانه ابقاه له کبیرا طیبا لم ینقصه بشتم وعیب وبرآدمك احسانی بعدالقبول ثنا ووجه
رضا ایله رد ایتمك معناسنه‌در یقال وفره عطاءه اذا رده علیه وهوراض ووفر
شول قربه‌یه اطلاق اولنور که تماميله بتون برکوندن چقوب قطعا بر یردن کسیلوب
اکسلمش اوله واکا اوفر دخی دینور یقال سقاء اوفر ووفر اذا صارلم ینقص من
ادیمه شیء (الاتفار) همزه‌نك وتای مشدده‌نك کسریله مال ومتاع چوغالمق معناسنه‌در

يقال انفر المال والمتاع اذا كثر (الوفراء) حمراء وزننده نباتی چوق ارضه اطلاق اولنور يقال ارض وفراء اذا كانت فی نباتها وفرة ای كثرة وكركی كبی طلوشيئه وصف اولور تأنيثی موصوف اعتباريله‌در يقال قصعة وفراء ای ملأى وتمام دريدن مصنوع طلومه وصف اولور يقال مزادة وفراء ای الوافرة الجلد وبيوك قولغه وصف اولور يقال اذن وفراء ای عظيمة ووفراء برموضع آديدر وشول ارضه اطلاق اولنوركه اصلانباتندن برنسنه نقصان بولمامش اوله يقال ارض وفراء اذا كانت لم ينقص من نباتها شیء (التوفير) تفعيل وزننده برنسنه‌يی چوغالتمق معناسنه‌در يقال وفر المال اذا كثره ووفر كبی برآدمك ناموسنه نقصان ويرمجك شتم وتعييب مقوله‌سی حالتدن اجتناب ايلمك معناسنه مستعملدر نته‌كه ذكر اولندی يقال وفرله عرضه اذا لم يشتمه وبرنسنه‌يی تام وفراوان قلمق معناسنه‌در يقال وفر الشیء اذا كمله وجعله وافرا وثوبدن برپارچه آرترميوب طوپنی كسمك معناسنه‌در يقال وفر الثوب اذا قطعه وافرا ومديوندن حقنی تماما آلمق معناسنه‌در يقال وفر حقه اذا استوفاه (الوفرة) تمره وزننده باشده طوپ اولان علی قول قولقلره قدر صارقان ياخود قولغك يومشغنی صاوشان صاچه دينور آندن اشاغی صارقانه جمه واموزلره قدر صارقانه‌لمه دينور جمعی وفاردر واوك كسريله يقال جارية ذات وفرة وهی الشعر المجتمع علی الرأس اوماسال علی الاذنين منه اوماجاوز شحمة الاذن (الوافرة) بيوك قوچ قويرغنه وصف اولنور يقال كبش له وافرة ای الية عظيمة ودنيايه وحياته اطلاق اولنور ومطلقا شحمهٔ مستطيله‌يه اطلاق اولنور تقول اكلت من الوافرة وهی الشحمة المستطيلة (الوافر) ابحر عروضيه‌دن بحر رابعك لقبيدركه وزنی التی كره مفاعلتن‌در وفرت حركاتی سبب تسميه‌در (الموفور والموفر) معظم وزننده ذكر اولنان بحر وافردن شول جزؤه اطلاق اولنوركه كنديده خرم علتنك جريانی جائز ايكن اجرا اولنمامش اوله خرم مفاعلتن جزئنك ميمنی اسقاط ايلمكه دينور بوجهتله اوتادی وافر اولور (ام وافره) دنيانك كنيه‌سيدر (التوفر) تفعل وزننده برآدمك عرض وناموسنه تماما حرمت ورعايت ايلمك معناسنه‌در يقال توفر عليه اذا رعی حرماته (المتوافر) توافردن اسم فاعلدر چوغالمش نسنه‌يه دينور يقال هم متوافرون اذا كانت فيهم كثرة (الاستيفار) مديوندن حقی تماما اخذ وقبض ايلمك معناسنه‌در يقال استوفر حقه اذا استوفاه (الوقر) واوك فتحی و قافك سكونيله قولق آغرلشمق علی قول قوة سامعه بالكليه كتمك معناسنه‌دركه صاغر اولمقدر يقال وقرت اذنه ووقرت كوعد ووجل ووقرت علی بناء المجهول وقرا اذا ثقلت اوذهب سمعه كله كرچه باب رابعدن قياس اولان فتحتينله اولمقدر لكن غير قياس اوزره وارد اولمشدر و وقر متعدی اولور يقال وقر الله اذنه وقرا

من الباب الثانى اى نفد او ذهب جمعه و وقر ووقوره واوك ضميله اوتورمق جلوس معناسنه در يقال وقر يقر وقرا ووقورا من الباب الثانى اذا جلس ووقر يندرده اولان جتلاعه ديتور يقال فى ساقه وقراى صدع و بعض طاشده وكوزده وكمكده اولان رخنه طرزنده باصقلق وچوكلك ياخود صنقلق صورتنه ديتور يقال فى هذا الحجر والعين وقر اى وكتة اوهزمة وقره دخى ديتور هايله ويقال وقر العظم على بناء المفعول اذا اصابه وقرة ورنسهلى رخنهلت معناسنه در يقال وقر العظم اذا صدعه ووقر بغض وحقد وكينه معناسنه در يقال فى صدره وقر اى وغر (الوقر) واوك كسريله آغر يوكه ديتور على قول اعمدر خفيف اولسون ثقيل اولسون جمعى اوقاردر (الايقار) همزهنك كسريله آغر يوك يوكلتمك معناسنه در يقال اوقر الدابة ايقارا وقرة اذا حلها اشبو مصدر ثلاثى اولان قره لفظى افعالدن مصدر ثانى اولهرق سماعا وارد اولمشدر نتهكه امثالى كثيردر ودابه نك طرنغى طاشه طوقندرمغله رخنهدار ايلمك معناسنه در يقال اوقر الله الدابة اى اصابها بوقرة (الوقرى) سكرى وزننده آرقه سنده آغر يوكى اولان دابه يه ديتور يقال دابة وقرى اى موقرة (الموقر) مكرم وزننده حمل ثقيلى اولان آدمه ديتور يقال رجل موقر اى ذو وقر (الموقرة) محسنه وزننده (والموقرة) مكرمه وزننده (والموقر) محسن وزننده (والموقرة) معظمه وزننده (والميقار) محراب وزننده (والموقر) مكرم وزنند وبو شاذدر ميوه سى فراوان اولوب شاخلرى آغرلشمش خرما اغاجنه وصف اولنور ميقارك جمعى مواقردر شارح ديركه صيغهٔ آخيره نك شاذ اولمسنك سببى فعل نخله ايچون مبنى اولنيوب محسن وزننده موقر ديديكى وصف مخصوص نسا اولان حامل و طالق كمهلرينه قياسا اولنوب لكن مكرم وزننده موقرنه حقيقتا و نه قياسا اداة تأنيثدن عارى اولمسنه مجال اولمامغله ترك تأنيث شاذ اولمشدر (الاستيقار) بوك طوتمق معناسنه در يقال استوقر وقره طعاما اى اخذه وسمورمك معناسنه مستعملدر يقال استوقرت الابل اذا سمنت (الوقار) سحاب وزننده آغر مشربلولكه ديتور كه تمكينلو اولمق تعبير اولنور رزانه معناسنه در شيمهٔ مقبوله در خفت مقابليدر محافظهٔ ناموسى موجب خصلتدر و وقار محدثيندن ذكريا بن يحيى المصرى لقبيدر و وقار و وقره مصدر اولورلر برآدم تمكينلو وسنكين اولمق معناسنه يقال وقر الرجل وقرة ووقارا من الباب الخامس اذا رزن و وقار مبالغة تمكينلو آدمه اطلاق اولنور يقال رجل وقار اى وقور ذو رزانة (الوقار) شداد وزننده محدثيندن ابن الحسين الكلابى اسميدر (القره) عده وزننده بودخى تمكينلو ووقارلو اولمق معناسنه در يقال وقر الرجل قرة من الباب الثانى اذا رزن و قره شول قيون

سوریسنه دینورکه یاننده کوپکی وچوبانی ومرکبی برابر اوله بونلردن بریسی اکسك اولسه اطلاق اولنمز وقره عیاله اطلاق اولنور و آغرلق ثقل معناسنه‌در تقول ماعلی منك قرة ای ثقل ویك پیر وسالخورده آدمه دینور وخسته‌لق ومرض وقتنه دینورکه آغرلق هنکامیدر یقال اثقله القرة ای وقت المرض وقیونه وسائر مال ومواشی‌یه دینور (التوقر) تفعل وزننده (والاتقار) انصال وزننده برآدم وقار وتمکین پیدا ایلمك معناسنه‌در یقال توقر الرجل واتقر اذا صار وقورا (التیقور) طیفور وزننده وقار معناسنه‌در بونك اصلی ویقور ایدی واوك یایه مقارنتی کریه اولمغله واوتایه منقلب اولدی یقال هو صاحب التیقور ای الوقار (الوقور) صبور وزننده (والوقر) عضد وزننده وصفلردر صاحب وقار و تمکین اولان آدمه دینور مؤنثنده دخی و قور دینور یقال رجل وقور و وقر و امرأة وقور (التوقیر) تفعیل وزننده برآدمه تعظیم و احترام ایلمك معناسنه مستعملدر طشره ترکیسنده آغرلمق تعبیر اولنور یقال وقر الشیخ اذا بجله وکیدن دابه‌یی طوردرمق معناسنه مستعملدر یقال وقر الدابة اذا سکنها ویاره‌لمق معناسنه‌در یقال وقره اذا جرحه وبرنسنه‌یی آغر وسنکین ایلمك و آغرلشدرمق معناسنه‌در یقال وقره اذا رزنه وبرنسنه‌ده آثار ایلمك معناسنه‌درکه بعض یرنی رخنه‌لیوب نشانلمقدن عبارتدر یقال وقرله اذا صیرله وقرات ای آثارا (الوقرات) فتحاتله وقرك جمعیدرکه فتحتینله‌در اثر و نشانه دینور (الوقرة) تمره وزننده طاش وکمیك مقوله‌سنده اولان رخنه‌یه دینور (الموقور والوقیر) امیر وزننده رخنه‌لنن شیئه دینور یقال وقر العظم علی بناء المجهول فهو موقور ووقیر ووقیر بعض قیالرده اولان خلق اویمه بیوك چقوره دینورکه آنده صو ایرکیلور اکا وقیره دخی دینور هایله وعربلرك فقیر وقیر قوللری خرده قیونلره تشبیهله در یاخود اتباع وجهیله در (الوقیره) سفینه وزننده بودخی قیالرده اولان اویمه‌یه دینور وقیون سوریسنه دینور علی قول خرده‌لرینه یاخود بشیوز یاخود اعم یعنی مطلقا قیون قسمنه دینور وکوپکی و چوبانی و حماری بیله‌جه اولان قیون وکچی سوریسنه دینور وبرموضع یاخود بر جبل آدیدر (الوقری) جمزی وزننده ذکر اولنان وقیره چوبانته علی قول قیون بسلین آدمه دینورکه تجارت ایچون اولمیه و اشکلری اولان آدمه دینور وشهرده ساکن اولان کمسه‌لره دینورکه بدوی مقابلیدر یقال هم الوقری ای ساکنوا المصر (الموقر) معظم وزننده شول آدمه دینورکه ذاتنده عاقل ودرایتمند اولوب تقلبات دهر دخی کندیسنی کونا کون تجاربیله حقایق رازنامهٔ روزکاره آکاه ایلمش اوله یقال رجل موقر ای مجرب عاقل قدحنکته الدهور و موقر ارض بلقاده دمشق اعمالندن بر موضع آدیدر (وقر) ضمننده

وموضع آديدر (الوقر) عطس وزنـنده طاغ اتكنده اولان دوز و ملايم يره
ديور تقول نزلنا الوقر وهو الموضع السهل عند سفح جبل (واقره) بر موضع
آديدر (الوكر والوكرة) واوك فتحى وكافك سكونيله قوش يواسنه ديور ايچنده
هر نقدر قوش يوق ايسه ده وكره دخى ديور هايله جمعى اوكر واوكار و وكور
ووكر كلور صرد وزنـنده يقال بيت كوكر الطائر و وكرته اى عشه صاحب
مصباحك بيانه كوره وكر عشدن اعمدر زيرا عش آغاجلرك داللرنده چوپ چوپدن
ياپدقلرى يوايه ديور ووكر اشجار و جبال و جدارنده اولانه و الحوص ارضـنده
اولانه مخصوصدر ووكر مصدر اولور يومرق ايله برآدمك بورننه اورمق معناسنه‌در
يقال وكره يكره وكرا اذا ضرب انفه بجمع يده ويو زاى معجمه ايله وكزدن مصحف
دكلدر لغت مستقله‌در (ووكر ووكور) قعود وزنـنده قوش يوايه كلك على قول
يوايه كيرمك معناسنه‌در يقال وكر الطائر وكرا ووكورا اذا اتى الوكر او دخله
وصچرامق معناسنه‌در يقال وكر الظبى وكرا اذا وثب شارح الظبى نسخه‌سنى
مخطئه ايتشدر وطولدرمق معناسنه‌در يقال وكر الاناء اذا ملأه ووكيره ديدكلرى
طعام ترتيب ايلمك معناسنه‌در يقال وكر للاحباب اذا اتخذلهم الوكيرة و وكر
حيوان قسمنه مخصوص بر كونه سكرتمكه ديور كه اسمدر مراد صچرايه‌رق سكرتمكدر
ويو معناده مصدر اولور يقال وكرت الناقة اذا عدت الوكر وناقه چابك اولمق على
قول قصير ولحيم اولمق معناسنه‌در يقال وكرت الناقة اذا كانت وكرى كما سيذكر
(الوكرة) تمره وزنـنده بودخى يوايه ديور كه وكرك واحديدر (التوكير) تفعيل
وزنـنده (و الايكار) همزه‌نك كسريله بونلرده طولدرمق معناسنه‌در يقال وكر
الاناء واوكره اذا ملأه (التوكر) تفعل وزنـنده چوجغك قارنى كذلك قوشك
قورسغى طوبطلو اولمق معناسنه‌در كه طولمش يوايه دوز يقال توكر الصبى اذا
امتلأ بطنه و يقال توكر الطائر اذا امتلأت حوصلته (الوكرة) تمره وزنـنده
(والوكرة) فعاله (والوكير) امير وزنـنده (والوكيرة) سفينه وزنـنده شول
ضيافت طعامنه ديور كه يكى بنا ياپدرمش آدم احباب ايچون ترتيب ايدر (الوكر)
فعنيله (والوكرى) جمزى وزنـنده وكركبى صچرايه‌رق سكرتمكه ديور يقال هو
يعدو الوكرى والوكرى وهو ضرب من العدو يعنى بالوثبات ووكرى چابك
على قول قصير ولحيم اولان ناقه‌يه ديور يقال ناقة وكرى اى سريعة او قصيرة
لحيمة و يره شدتله بصـوب چكنيان خاتونه ديور يقال امرأة وكرى اذا صارت
شديدة الوطئ على الارض (الاتكار) اتصال وزنـنده قوش كنديسنه يوا ايدنمك
معناسنه‌در يقال اتكر الطائر اذا اتخذ وكرا (الوكراء) صحراء وزنـنده بر موضع
آديدر (الوكزة) جمزه وزنـنده صوبه وارهجق كدكه وارالق فرجه‌يه ديور (وكاز)

كتاب وزننده برموضع آديدر (التونير) نونله تفعيل وزننده برنسنه‌يي يوكسكه قالدروب قومق معناسنه‌در تقول ونرته تونيرا اذا علّيته (الوهر) واوك وهانك فتحيله كونشك اسى وقتلرده زمينه علو چلار كبي كال شدتله طوقنمسنه دينور كه تف وتابندن بخار طرزنده اضطراب حس اولنور يقال ماهذا الوهر وهو توهج وقع الشمس على الارض حتى ترى له اضطرابا كالبخار (التوهر) تفعل وزننده تهور معناسنه‌دركه برنسنه‌نك چوغى كيدوب آزى قالمقدن عبارتدر يقال توهر الليل والشتاء والرمل بمعنى تهور وبرآدمى كلامده متحير ومبهوت درجه‌سنده مضطر ايلك معناسنه‌در يقال توهر زيد فلانا اذا اضطره الى مايبقى فيه متحيرا (وهران) سلمان وزننده برقومك پدرى اسميدر واندلسده بربلده آديدر حافظ ابو عمر ابن عبد البر النمرى شيخى عبد الرحمن الوهرانى اورادندر و وهران فارسده برموضع آديدر (الوهر) قهر وزننده (والتوهير) تفعيل وزننده برآدمى خروج وخلاصى ممكن اولميان يره دوشورمك معناسنه‌در كرك حسى وكرك معنوى اولسون يقال وهره وهرا من الباب الثانى ووهره توهيرا اذا اوقعه فيما لامخرج منه (المستوهر والمستيهر) واو يايه ابدالله و اسم فاعل بنيه‌لريله مستيقن معناسنه‌در تقول انا مستوهر به ومستيهر اى مستيقن (وهره) تمره وزننده اساميدندر يوسف بن ايوب بن وهره محدثيندندر

﴿ فصل الهاء ﴾ (الهبرة) هانك فتحى وبانك سكونيله برنوع بونجق آديدركه جادو عورتلر رجالى تسخير ايچون آنكله افسون ايدرلر وكمكسز صوم ات پاره‌سنه على قول طوپاق اولان پاره‌سنه دينور يقال قطع هبرة من اللحم اى بعضة لحم لاعظم فيها اوقطعة مجتمعة منه وهبره بررجل آديدر (الهبر) صبر وزننده اتى ايرى ايرى طوغرامق معناسنه‌در يقال هبر اللحم هبرا من الباب الاول اذا قطعه قطعا كبارا و آندن بربيوك پارچه كسمك معناسنه‌در يقال هبر له من اللحم هبرة اى قطع له قطعة وهبر مبالغة وصف اولور هابر معناسنه كه اتى بولوب كسيجى ديمكدر و منه يقال ضرب هبر و هبير كماسيذكر اى هابر و دوز و اوتوراقلو يره‌دينور كذلك دوز واوتوراقلو قوملغه دينور جمعى هبور و هبر كلور هانك ضميله و هبر فن قرأتده هر آيت كريمه باشلرنده وقف ايلمكه دينور كه مكروهدر يقال هو يتلو القرآن بالهبر و هوان يقف على رأس الآى وهو مكروه (الهبير) امير وزننده بودخى اتى بولوب كسيجى هابر معناسنه در يقال ضرب هبير اى هابر وهبيرشول دوز و اوتوراقلى يره و قوملغه دينوركه اطرافى يوكسك اولمغله اطرافنه نسبت حولو طرزنده اوله جمعى هبر كلور هانك ضميله و اهبره كلور اشربه كبي و هبيرفرجه اطلاق اولنور و هبير سيار طريق

مقدمه زرور قربنده وقوملق دبیدر (الهبار) شداد وزننده بغایت کسجی قلیجه دینور یقال سیف هبار ای نحاذ وتوی چوق میوه یه دینور و هبار اسامیدندر هبار بن الاسود و هبار بن سفیان اصحابدندر (الهبر) هالك ضمیله کتان طراشیسنه دینور واوزم دانه سنه دینور (الهبر) فلز وزننده کسانش منقطع معناسنه (الهبر) کتف وزننده (والاهبر) احمر وزننده صکوده سی اتلوارکلك دوه یه دینور یقال جمل هبر واهبرای کثیر اللحم ویقال ناقة هبرة و هبراء ومهبورة ای کثیرة اللحم (الهبر) فتحتینله دوه سمیروب اتلو اولمق معناسنه در یقال هبرالبعیر هبرا من الباب الثالث اذا صار هبرا (الهبریة) شرزمه وزننده بوغداق وقوشلک یلکنلك اوجوننی توزاغنه دینور و باش قیللرینك دیبلرنده وصخدن ونجاردن حاصل اولان صکبك طرزنده نسنه یه دینورکه قوکاق تعبیر اولنور یقال مال الدنیا هباء اوهبریة و هوما طار من الریش و کذا مایعلق باسفل الشعر مثل النخالة من وسخ الرأس (الهباریة) علابطه وزننده بودخی بوق وتوی ویلك اوجوننی توزاغه دینور (الهبور) جوهر وزننده پارس دیدکلری جانوره دینور علی قول ایکنه دینور وسوسن اسمیدرکه زانبق تعبیر اولنان شکوفه در یاخود قرمزی نوعنه دینور وتوبی چوق میوه یه دینور وبر موضع اسمیدرکه آنده قتاد یعنی کونکن تعبیر اولنان چالی بك چوقدر ومنه المثل * ان دون الظلمة خرط قتاد هوبر * بوراده الظلمة نسخه لری غلطدر صواب اولان ظلمه اولمقدر طانك فتحی ولامك سکونیله که اتمکه دینور خبز معناسنه یعنی نان عزیز تحصیل ایتك کونکن چالیسنی صیرمق کیدرکه بغایت دشواردر وهوبر اسامیدندر یزید بن هوبر الحارثی رؤسای عربدن برکسه ایدی که عاقبت مقتول اولدی (هبیره) جهینه وزننده ابن سبل درکه اصحابدندر وهبیرة بن سعد والوة بن هبیره عربدن ایکی کسه در ایکیسیده مفقود وبی نام ونشان اولمغله ضرب مثل اولدیلر مثلا ابدی بن سکاکلم دیمجك یرده لا آتیك هبیرة بن سعد ولا آتیك الوة بن هبیرة درلر حتی یؤوب هبیرة وحتی یؤوب الوة سبکنده در هبیره والوه لفظلرنی دهر مقامنه اقامه ایتدریله ظرفیت اوزره منصوب اولدیلر (هبار) شداد وزننده (و هابر) غابر وزننده ایکی رجل آدیدر (الاهبار) همزه نك کسریله حسن ولطافت اوزره یقشقلو سمورمك معناسنه در یقال اهبرالرجل اذا سمن سمنا حسنا (الاهتبار) افتعال وزننده دوه نك کوده سنك اتی اریوب توکنمك معناسنه در یقال اهتبرالبعیر اذا فنی لحمه وکسمك معناسنه در یقال اهتبره بالسیف اذا قطعه (انهوبرة) هوبره دن اسم فاعل واسم مفعول بنیه لریله اوزری تویلو وقیللو اولان قولغه دینور یقال اذن مهوبرة ومهوبرة اذا کان علیها وبر شعر (الهباران) شدادان وزننده شهور رومیه دن کانون اول ایله کانون ثانی یه اطلاق اولنور موقع ثلج اولمق مناسبتیله

(الهبور) صبور وزننده اورمجك ديدكلرى بوجكه اطلاق اولنور عنكبوت كبى (الهبور) تنور وزننده خرده قرنجه‌يه دينور (الهبيرة) جهينه وزننده ديشى صرتلانه على قول صغيريسنه دينور (ام هبيره) جهينه وزننده ديشى قوربغه‌نك كنيه‌سيدر ارككنه ابوهبيره‌درلر (الهبارية) غرابيه وزننده توزلو طپراقلوبله وصف اولور يقال ريح هبارية اى ذات غبار (الهنبر) زبرج وزننده لفظ رباعى اولمغله بجلى همزماده‌سيدر جوهرى وهمندن ناشى بوراده رسم ايلمشدر (الهبير) جعفر وزننده بودور كشى‌يه دينور (الهبر) سبر وزننده برآدمك عرض وناموسنه خلل ويره‌جك قول وفعل ايله خرق وبرباد ايلمك معناسنه‌در يقال هبرعرض فلان هبرا من الباب الثانى اذا مزقه وبرآدمى پيرلك فرتوت وشوريده دماغ ايلمك معناسنه‌در يقال هبره الكبر اذا جعله مهترا (الهتر) هانك كسريله يلان سوزه دينور يقال هواهل الهتراى الكذب وآفت وداهيه‌يه دينور جمعى اهتاردر ومنه يقال انه لهتراهتاراى داهية من الدواهى ويقال هترهاتر مبالغة وامر عجيب معناسنه‌در يقال اتى بهتراى امر عجب وخطا وسقط وبيمعنى سوزه دينور يقال جاء بهترمن القول اى بسقط وخطأ وكيجه‌نك نصف اولنه دينور داهيه‌يه تشبيها (الهتر) هانك ضميله پيرلكدن ياخود بر علت ياحزن وكدر مقوله‌سى عارضه‌دن ناشى عقل وشعوره عارض اولان زوال واختلاله دينوركه اسمدر يقال عرض له الهتر وهوذهاب العقل من كبراومرض اوحزن (الاهتار) همزه‌نك كسريله برآدم پيرلكدن ياخود مرض وكدردن شعورى زائل اولمق معناسنه‌دركه پيرلكده بونامق تعبير اولنور يقال اهترالرجل اذا فقد عقله من الكبرا والمرض اوالحزن فهو مهتر بفتح التاء شاذ وقدقيل اهتر على بناء المفعول ولم يذكرالجوهرى غيره واهتار كورديكى واشتديكى مسنه حقنده ضرب كلامه حريص ومجبول اولمق معناسنه‌در يقال اهترالرجل على بناء المفعول اذا اولع بالقول فى الشئ فهومهتر (المهتر) مكرم وزننده پيرلك ياخود مرض وحزن سببيله فرتوت ومختل الدماغ اولمغله بيمعنى وهذيان سويلر اولان آدمه دينور وبوشاذ در زيرا بناء فاعلدندر لكن وجه مذكور اوزره بناء مفعولدن دخى كلمكله اكا محمول اولديغى حينده مؤلفك شذوذه حملى موجه دكلدر (ومهتر) كوروب ايشتديكى نسنه حقنده سوز سويلمكه حريص ودوشكون آدمه دينور (التهتار) تذكار وزننده حمق وجهل معناسنه‌دركه حماقت سببيله نادان اولمقدن عبارتدر (التهتر) جعفروزننده بودخى حمق وجهل معناسنه‌در يقال فيه تهتار وتهتراى حمق وجهل (الهترة) تمره وزننده نهايت درجه‌ده اولان حمق وبلاهته دينور يقال به هترة اى حمقة مستحكمة (المستهتر) اسم مفعول بنيه‌سيله شول آدمه دينوركه بر نسنه‌يه بغايت حريص ومفتون اولمغله دائما آنكله

دیرلر اوطراشوب اولنانه سفاهت ایدنلر شتم وتعییب وزجر وجفا مقوله‌سی اقوال
وهذیانه مبالغت ایلیوب بغنلر هو مستهتر به ای مولع به لا یبالی بما قیل فیه وشتم له
وشول کمسنه‌یه دیرلر که دائما هرزه کار اوله باطل وبیهوده اقوال وافعالی کثیر
اوله یقال رجل مستهتر اذا کثرت اباطیله (الاستهتار) صیغهٔ مذکوره‌دن مصدردر
یقال استهتر الرجل بهذا علی بناء المجهول اذا صار مستهترا به (التهاتر) تفاعل
وزننده احدهما آخره بیهوده وباطل ادعا ایدشمك معناسنه‌در یقال تهاتر الرجلان
اذا ادعی کل علی صاحبه باطلا (المهاترة) مفاعله وزننده برآدمه هرزه وجمنی ادا
ایله سوکمك معناسنه‌در یقال هاتره اذا سابه بالباطل (التهاتر) تای اولانك فتحی
وتایه‌نك کسریله بری برینی مکذب اولان شهادتلره دیرلر کویا که تهترلنمك جهتیدر
هجر وزننده (الهیتکور) حیز بوت وزننده کیجه کوندز کوزی او یقودن آچلیان
ات یعنی آدمه دیرلر یقال هو هیتکور ای لا یستیقظ لیلا ولا نهارا (الهتمرة)
دحرجه وزننده اوزاتق ویکشاقلق ایتمك معناسنه‌در یقال هتمر الرجل اذا اکثر
فی الکلام (الهجر) اجر وزننده (والهجران) هانك کسریله برآدمدن دوستلغی
وانسی کسمك معناسنه‌در که وصل مقابلیدر یقال هجره هجرا وهجرانا من الباب
الاول اذا صرمه وبر نسنه‌یی ترك ایلمك معناسنه‌در یقال هجر الشیء اذا ترکه وصوم
حالتنده جماعدن اعتزال ایلمك معناسنه مستعملدر یقال هجر فی الصوم اذا اعتزل
فیه عن النکاح ویقال هجر الشرك هجرا وهجرانا وهجرة حسنة ونقول لقیته عن
هجر ای بعد حول او بعد ستة ایام فصاعدا او بعد مغیب ویقال ذهبت الشجرة هجرا
ای طولا وعظما یعنی آغاج اوزنلقده یاخود ایریلکده افراط اوزره نشو ونما بولسه
کویا که بری یاخود قوجالق درجه‌سنی ترك ایلمك اولنور وهجر یك خوب ونیکو
نسنه‌یه اطلاق اولنور کمال حسندن کویا که نوعنی ترك ایله ممتاز اولمشدر یقال
کبش هجر ورجل هجر ای حسن کریم جید هجر بوراده هاجر معناسنه‌در ودوه‌نك
بوینه یکردکلری بولاره اطلاق اولنور سائر دوه‌لردن یاخود سرکشلکدن هاجر
اولدقلریچون وهجر هاجره معناسنه‌در که صیغ کر ودوه‌یه هجار دیدکلری ایپ بغلق
معناسنه‌در یقال هجر البعیر هجرا اذا شده بالهجار وهجر بر موضع آدیدر (الاهجار)
همزه‌نك کسریله بودخی ترك ایتمك معناسنه‌در یقال اهجره اذا ترکه وقیز حسن
ونظافتله بل وبال پیدا ایدوب یتشمك معناسنه مستعملدر کویا که امتیاز جهتیله بنات
نوعنی ترك ایتمش اولور یقال اهجرت الجاریة اذا شبت شبابا حسنا شارح الناقة
نسخه‌سنی تغلیط ایتمشدر واقعا جمیع امهاتده الجاریة مرسومدر واهجار هرزه
وهذیان سوز سویلمك معناسنه‌در یقال اهجر فی منطقه اهجارا وهجرا اذا تکلم
بالهذی بوراده هجر هانك ضمیله اسم مصدردر بورسمه مستعملدر وبرآدمی استهزا

ایلك معناسنه‌در یقال اهجر بفلان اذا استهزأبه و برآدمه فحش وناسزا سویلك معناسنه‌در یقال اهجر بفلان اذاتکلم بالمهاجر ای الهجر واهجار هاجره وقتنده یوله کیتمك معناسنه‌در تقول اهجرنا ای سرنا فی الهاجرة (الاهجار) افتعال وزننده (والتهاجر) تفاعل وزننده بری برندن آیریلوب کسلمك معناسنه‌در یقال هما یهجران ویتهاجران ای یتقاطعان (الهجرة) هانك کسریله قطع وترك معناسندن اسمدر برآدمدن و برمحلدن آیریلوب کسلمکه دینور وهجره وهانك ضمیله هجره برارضدن ارض اخرایه خروج ایلمکه دینور (الهجرتان) تثنیه بنیه‌سیله ایکی هجرت دیمکدرکه مراد بعض اصحاب کرامك اذیت قریشه تحمل ایده‌میوب اذن نبوی ایله حبش دیارینه وبعده حضرت رسول‌الله‌ایله مکه‌دن مدینه‌یه هجرتلریدر (ذوالهجرتین) وجه مذکور اوزره ایکی هجرت صاحبی اولان اصحاب کرامدر (المهاجرة) مفاعله وزننده بر ارضدن ارض اخرایه هجرت ایلمك معناسنه‌در یقال هاجر من بلدة اذا خرج منها الی بلدة اخری (الهجر) فلز وزننده خاصة قریه‌لره هجرت ایلمکه دینور (المهجر) محسن وزننده (و المهجرة) محسنه وزننده پك اوزون وایری اولان خرما آغاجنه وصف اولور یقال نخلة مهجر و مهجرة ای طویل عظیمة ومهجر صوبی پاك وبنیه واندامی کوزل دوه‌یه دینور ومطلقا ایو وبهتر اولان شیئه وصف اولور یقال شیٔ مهجر ای جید وسائرلردن فضل ومزیتله فائق اولان نسنه‌یه اطلاق اولنور بومعنالر نوعی امتیاز جهتیله ترك ایلمك ملاحظه‌سنه مبنی‌در ومهجر چوق نسنه‌یه اطلاق اولنور کویاکه عد وحسابی اهجار ایلشدر یقال شیٔ مهجر ای کثیر و مهجره هایله سمن و سیر جهتلریله سائردن فایق اولان ناقه‌یه اطلاق اولنور یقال ناقة مهجرة ای فائقة فی الشحم والسیر (الاهجر) افضل وزننده سائره نسبتله اطول یاخود اضخم اولان نسنه‌ده استعمال اولنور کویاکه اول ایکی وصفله آخری ترك ایلشدر یقال هذا اهجر منه ای اطول او اضخم (الهجر) کتف وزننده (والهاجر) تاجر وزننده بونلرده سائردن فایق وفاضل اولان شیئه اطلاق اولنور یقال شیٔ هجر وهاجر ای فائق فاضل علی غیره وهجر آغر آغر ضعیف و آهسته یورر اولان انسانه و حیوانه دینور یقال رجل وحمار هجر اذا کان یمشی مثقلا ضعیفا وهاجر برقبیله آدیدر (الهاجری) یای نسبتله بودخی کوزل وکریم وجید واعلا نسنه‌یه اطلاق اولنور یقال شیٔ هاجری ای حسن کریم جید و هاجری هجر ولایتنه منسوب دیمکدر کما سیذکر وهاجری بناء ومعماره اطلاق اولنور یقال هو هاجری ای بناء مترجم دیرکه عربلر دمورجی‌یه هالکی اطلاق ایدرلر فی الاصل هالك قبیله‌سندن استاد دمورجی پیدا اولدیغنه مبنی کذلك شهر هجردن استاد بناء ظهور ایلمکله بناء ومعماره‌ده

هاجرى اطلاق ايدرلر اذى وهاجرى حدمره يعنى آدم وقرابه ملازمت ايدن آدمه اطلاق اولنور يقال رجل هاجرى اذا صار يلازم الحدر (الهجر) هانك ضميله فحش وقبيح وبيهوده سوزه ديور يقال تكلم الهجر اى القبيح من الكلام وهجر مصدر اولور صايقلامق معناسنه در يقال هجر الرجل فى نومه و مرضه هجرا اذا هذى (الهجراء) هجراء وزننده بودخى فحش وبيهوده كلامه ديور (الهجير) هانك كسريله سازلره فائق و راجح اولان ديشى وارككه دوه يه ديور (الهاجر) محاسن وزننده هجرتك جمعيدركه فحش وقبيح كلامه ديور وبو غير قياس اوزره در نتكه محاسن حسن لفظندن جمعدر (الهاجرات والهجرات) محسنات وزننده بموسمه محل اولان عار وفضيحه بى مستلزم اولان كلماته اطلاق اولنور يقال رماه بهاجرات ومهجرات اى بفضائح (الهجيرى) خليفى وزننده (والاهجيرى) مصدرلردر بونلرده هجر كبى صايقلامق معناسنه در يقال هجر فى نومه ومرضه هجرا وهجيرى واهجيرى اذا هذى وهجيرى واهجيرى واهجيراء وهجير سكيت وزننده واهجوره اضحوكه وزننده وهجرى يائى اولامك تشديديله عادت وقانون معناسنه در يقال هذا هجيراه واهجيراه واهجيراؤه وهجيره واهجورته وهجرياه اى دأبه وشأنه (الهجراء) هانك كسريله غناء وكفايت معناسنه در يقال ما عنده غناء ذلك ولا هجراؤه بمعنى (الهجير) امير وزننده (والهجيرة) سفينه وزننده (والهاجرة) زوال شمس وقتنده قيصر ايله بيله نصف نهار زمانه على قول شمسك زوالندن عصره قدر زمانه اطلاق اولنور زيرا ناس اولوقتده شدت حرارتدن خانه لرنده آرام ايتكله كويا كه يرى يرندن هجرت ايدرلر عندالبعض بك اسى اولان نصف نهار وقته ديورك اصطلاحمزده اويله اسيجقى تعبير اولنور وهجير امير وزننده بيوك وواسع اولان حوضه ديور جمعى هجر در ضميله و قوريش اولان شور اوتلقه ديور وكوده سى غليظ اولان يان اشكنه ديور وبيوك چناغه ديور وهجير كوفه ايله بصره بيننده بنو عجل جماعتى يوردنده برصو آديدر وشول سموز اركك دوه يه ديورك ديشى يه چوق آشمقدن بيقغين اوله وبك قوى سوده ديور (التهجير) تفعيل وزننده هاجره وقتنده كزمك ويريه كيتمك معناسنه در تقول هجرنا اى سرنا فى الهاجرة واشبو [المهجر الى الجمعة كالمهدى بدنة] حديثنده واقع مهجر كلمه سى كه تهجيردن اسم فاعلدركه تبكير معناسنه در جمعه نمازينه سرعت ايدوب اركن واران آدم قربان هدى ايدمنك ثوابنه نائل اولنور ديمكدر كذلك [لو يعلمون ما فى التهجير لاستبقوا اليه] حديثنده واقع تهجير دخى تبكير معناسنه دركه مراد اوائل اوقاتده نمازلره سبق وابتدار ايتمكدر وبونلرده تهجير هاجره دن مأخوذ دكلدر شارح ديركه تهجير لغت حجازيه ده برايشه سبق وتبكير ايتمك معناسنه اولمغله

حدیثین مذکوربنده لغت مستقله اولور (التهجر) تفعل وزننده بودخی وقت هاجره ده یوله کیتمك معناسنه در تقول تهجرنا ای سرنا فی الهاجرة و مهاجرینه بکزتمك معناسنه در یقال تهجر الرجل اذاتشبه بالمهاجرین (الهجار) کتاب وزننده کریشه دینور یقال قوس قویة الهجارای الوتر و شول خاتمه دینورکه عجم تیر اندازلری وتیرنه کذارلری آنی نشان ایدوب حلقه‌سندن چکوررلر وطوق وتاجه ده اطلاق اولنور طوقدن مراد ملوك سالفهٔ فرسك کردنلرینه چکوردکلری التون طوق اوله‌جقدر وهجار شول ایپه دینورکه دوه‌نك بلکجه‌سنه بغلیوب عریان ایسه براوجنی بلنه و پالانلو ایسه پالانه بند ایدرلر (الهجر) زجر وزننده (والهجور) قعود وزننده دوه‌نك ایاغنه هجار بغلق معناسنه‌در یقال هجر بعیره هجرا وهجورا اذا شده بالهجار (هجر) فتحتینله یمن اولکه‌سنده بر بلده آدیدر عثر نام بلده ایله مابینی بر مرحله‌در وهجر کلمه‌سی مذکر ومنصرفدر وبعضا بلده تأویلیله مؤنث ولا ینصرف اولور نسبتنده هجری دینور وغیر قیاس اوزره هاجری دینور وهجر بحرین ارضنك مجموعنك اسمیدر آنده پك چوق خرما حاصل اولور ومنه المثل ★ کمستبضع تمر الی هجر ★ مثل مزبور انواع هنر وفضائل ایله متحلی اولان آدمه اظهار فضل وهنر ایلمك موقعنده ایراد اولنور وقول عمر رضی الله عنه [عجبت لتاجر هجر] کانه اراد لکثرة وبائه اولرکوب البحر مترجم دیرکه نهایه ده بوعباره ایله مرسومدر [عجبت لتاجر هجر و راکب البحر] و انما خصها لکثرة وبائها ای ان تاجرها و راکب البحر سواء فی الخطر وهجر مدینه قربنده برقریه آدیدر قلال هجریه اورایه علی قول هجر یمنه مخصوصدر و یمنده ماذن ناحیه‌سندن برحصه آدیدر وهجران تثنیه بنیه‌سیله شهر حضر موت قربنده برجبل حسین تپه‌سنده بری برینه قرشو ایکی قریه‌لردر برینه خیدون و برینه دمون وایکیسنه بردن هجران دیرلر وهجر اوجوزلق وبوللق یره اطلاق اولنور محال مزبوره خصب ورخا ایله موصوف اولدیغنه مبنی ومنه یقال مابلده الاهجر من الاهجار ای خصب (هاجر) جیمك فتحیله حلیلهٔ حضرت خلیل وام جناب اسمعیل علیهما السلامدر وآکا آجر دخی دینور همزه ایله (هجیر) زبیر وزننده برموضع آدیدر (الهجوری) صبوری وزننده نصف نهار وقتنده اکل اولنان طعامه دینور اوزون کونلرده اکل ایدرلر اوله یمکی تعبیر اولنور تقول اکلنا هجوریا وهو الطعام یؤکل فی نصف النهار (هجرة الشریح) زجرة الشریح وزننده یمنده شهر صنعا قربنده بر موضعدر (هجرة ذی غیب) کذلك یمنده شهر ذمارقربنده برموضعدر (ذوهجران) فتحاتله اذواء اطلاق اولنان ملوك یمندن ابن نسیمی لقبیدرکه بنو میثم بن سعد قبیله‌سندندر (المتهجر) متفجر وزننده عبد یغوث بن عمرو بن مرهنك فرسی اسمیدر

(الهيمرة) ثمرة وزننده صفت مشبهه در ... بعض ... تاريخلك ... كوره
ذاتـه القامه ... تصحيف قبيلندن صواب اولان (الهيمرة) القامه اولمقدر كه هر
اعضاسى ... تام ... اوله ديمكدر (الهدر) هانك ودالك فتحيله لغو وباطل
اولوب هدر كيدن شيئه ديرلر كرك دم وكرك غيرى اولسون يقال ذهب دمه
اومه اوليه هدرا اى باطلا وبفتحتينده هم هدر اى مهدرة يعنى قتلى اولوركه
دمنى ابطال اولنمغله ديت وقصاص وجهيله قاتلى مؤاخذه اولنمز و هدر هدر
وزننده وهدر فتحتينله مصدر اولور بر نسنه مطلقا مضروب لغو وباطل اولمق
معناسنه يقال هدر الشئ هدرا و هدرا من الباب الثانى والاول اذا بطل وبو
معناده متعدى اولور تقول هدرته اذا ابطلته وهدر هدر وزننده ساقط وبى
اعتبار اولان نسنه يه ديرلر هدره دخى ديرلر وهدر هدير كبى دوه اشتره‌ى معناسنه در
كه ... وهدر وتهدار تكرار وزننده كوكرجين اوتمك معناسنه در يقال
هدر الحمام هدرا وتهدارا اذا صوت وقينامق معناسنه مستعملدر يقال هدر الشراب
هدرا وتهدارا اذا غلى وآغاجدن جمكر قبوغى يارلاق معناسنه در يقال هدر الغضل
اذا اشتق كافوره (الاهدار) همزه نك كسريله بودخى بر نسنه يى لغو وهدر ايلمك
معناسنه در بوده لازم ومتعدى اولوركه فعلت وافعلت لغتلرندر يقال اهدره بمعنى
هدره (التهادر) تفاعل وزننده برى بريلك دملرنى هدر ايلمك معناسنه در يقال
تهادر القوم اذا اهدر وادماه هم (الهادر) هدر كبى ساقط و بى اعتبار اولان
نسنه يه ديرلر يقال شئ هدر و هادر اى ساقط وشول سوده ديرلركه اوستى قويو
وانى يوفقه اوله بوحالت اكشيدكدنصكره اولور يقال لبن هادر اذا صار قدخثر
اعلاه و اسفله رقيق (الهدرة) فتحتينله (والهدرة) غنه وزننده (والهدرة)
همزه وزننده ساقط وبى اعتبار اولوب اصلا برشئ عدادنده اولميان نفوس زائده يه
اطلاق اولنور يقال هم هدرة وهدرة وهدرة اى ساقطون ليسوا بشئ وكذا الواحد
والانثى (الهدر) غدر وزننده (والهدير) صرير وزننده دوه آغزندن دغارجغى
چقريمدرق بوكورمك معناسنه در يقال هدر البعير هدرا وهديرا من الباب الثانى
اذا صوت فى غير شقشقة ونبات كركى كبى اوزايوب وچوغالوب كالنى بولمق
معناسنه در يقال هدر العشب هديرا اذا طال جد اوكثر وتم (التهدير) تفعيل
وزننده بودخى دوه آغزندن دغارجغنى چقريمدرق بوكورمك معناسنه در يقال
هدر البعير بمعنى هدر ومنه المثل ★ كالمهدر فى العنة ★ يعنى ضرابدن منوعا آغيل
ايچره محبوس اولديغى حالده بوكورن دوه كبيدر قول وفعلنده نفوذى اولميوب
بيهوده باغروب چاغران عاجز حقنده ضرب اولنور (الهدور) قعود وزننده هدير
كبى نبات كركى كبى اوزايوب وچوغالوب كالنى بولمق معناسنه در يقال هدر العشب

هديرا وهدورا اذا طال جدا وكثر وتم وضربه سببيله برآدمك آق جكرى يرندن اويناپوب دوشمك معناسنه مستعملدر يقال ضربه فهدرت رئته هدورا اى سقطت (الهادرة) نهايت درجه‌ده چايرى فراوان اولان يره دينور يقال ارض هادرة اى كثيرة العشب متناهية (هدار) سحاب وزننده يمامه‌ده بر موضع ياخود بر وادى آديدر ادعاى نبوت ايدن مسيلمة الكذاب اوراده تولد ايلدى (ابوالهدار) شداد وزننده بر شاعردر و نعيم بن هدار ياخود هبار ياخود همار ومنكدر ابن عبد الله بن الهديركه زبير وزننده در ايكيسيده اصحابدندر (الهدراء) صحراء وزننده نجد ديارنده بنو عقيل و بنو الوحيد قبيله‌لرينه مخصوص بر صو آديدر (الهدر) هانك كسريله ثقيل وكرانجان آدمه دينور يقال رجل هدر اى ثقيل (الاهدر) احمر وزننده شيشكن وجوده دينور يقال جسم وجوف اهدر ورجل اهدر اى منتفخ (المهدرة) ميمك ودالك فتحيله اوك ديشلرك كوچك اولانه دينور (الاهديدار) اقشعرار وزننده يغمور طلومدن بوشانور كبى بوشانوب آقق معناسنه‌در يقال اهدودر المطر اذا انصب وانهمر (الهدكر) علبط وزننده شول خاتونه دينوركه اتلرنى كمكلرنى يعنى وجودنى ارغليه‌رق يورر اوله ويوغرد كبى پك قويو سوده دينور (الهيدكر) هانك و دالك فتحيله (والهدكورة) هانك ضميله (والهيدكور) حيزبون وزننده (والهيدكورة) هايله كوده‌سى پك اتلو تنومند خاتونه دينور وهيدكور وهدكوره عز ومناعت صاحبى مدافع آدمه دينور متدرئ معناسنه وبنيه‌سى ايرى شيوه وناز ورفتارى كوزل خاتونه دينور ويوغرد كبى پك قويو سوده دينور وهيدكور حارث بن عدى بن المنذرك لقبيدركه شريف وذيشان كمسه ايدى وكنده قبيله‌سندن بر رجل لقبيدر وهدكوره هيدكور كبى بنيه‌سى ايرى ادا وشيوه‌سى خوب نازنده خاتونه دينور (اتهدكر) تدحرج وزننده سودى پك چوق ايچوب قائمقله رطوبتندن اويومق معناسنه‌در يقال تهدكر الرجل من اللبن اذا روى حتى نام وناس اوزره ترفعلنوب بالالنمك معناسنه‌در يقال تهدكر على الناس اذا تنزى (المتهدكر) اسم‌فاعل بنيه‌سيله برى برينه قارشمش سودلره دينور (الهيدكور) حيزبون وزننده معناى سابق ذكر اولندى وهيدكور ثابت وپايدار نسنه‌يه دينور يقال بيت هيدكور الاساطين اى ثابت العمد لايزاحم ركنه (المتهدكرة) متدحرجه وزننده شول كره‌ياغنه دينوركه ياز موسمنده چقارلمغله صويق اولديغندن ياغيدر سودميدر فرق اولنمامغله طوكمق ايچون اوزرينه صو دوكرلر بعضا اصلاح اولوب ياغ كرته‌سنى بولور (الهذر) هانك فتحى وذال معجمه‌نك سكونيله برآدمك كلامنده خطأ و هذيان كثير اولمق معناسنه‌در يقال هذر كلامه هذرا من الباب الرابع اذا كثر فى الخطأ والباطل وهذر اسم اولور بيهوده وبيمعنى چوق سوزه دينور على

قول معناسنه عث وسقط سوزه دیو. یقال کلام هذر ای کثیر ردی ٔ او سقط (الهذر) کتف وزنده (والهذار) شداد وزنده هرزه وهذیان سویلن وصاچاقلی معناسنه در یقال هذر الرجل فی منطقه هذرا وتهذارا من الباب الثانی والاول اذا هذی وکوپ لجاجلی اولمق معناسنه در یقال هذر الیوم هذرا اذا اشتد حره (الاهذار) همزه‌نک کسریله بودخی هرزه وهذیان سویلمک معناسنه در یقال اهذرلی فی منطقه اذا هذی (الهذر) کتف وزنده (والهذر) ندس وزنده (والهذرة) همزه وزنده (والهذرة) عنبة وزنده (والهذار) شداد وزنده (والهیذار) بیطار وزنده (والهیذارة) هابله (والهذریان) سندیان وزنده (والمهذار) مکثار وزنده (والهیذارة) هابله (والمهذر) منبر وزنده دائما داغما هرزه وهذیان سویلین یاوه‌کو وهرزه‌چانه کیسه دیو. فرحه وزنده ومهذار دیو. (الهاذر) پک اسی کونه دینور یقال یوم هاذر ای شدید الحر (الهذخرة) خای معجمه ایله دحرجه وزنده (والتهذخر) تدحرج وزنده خاتون ناز ورفتار ایله یوریمک معناسنه در یقال هذخرت المرأة وتهذخرت اذا تبخترت (التهذکر) تهدکر وزنده ومرادفیدر که بالاشاره ذکر اولندی یقال تهذکر فی المشی بمعنی تهدکر ومسرور ودلشاد اولمق معناسنه در تقول تهذکرت له ای ابتهجت وسررت (الهر) هانک فتحی وراانک شده‌سیله (والهریر) صریر وزنده بر نسنه‌دن خوشلنمیوب کریه کورمک معناسنه در یقال هر الشیء هرا وهریرا من الباب الاول والثانی اذا کرهه وهر یکنلو شجر ونباتک یکنلری قوریمغله اوریوب دیکلمک معناسنه در یقال هر الشوک هرا اذا یبس وتنفش و طاغنش اوزم دانه‌لری اکل ایتمک معناسنه در یقال هر الرجل اذا اکل هرور العنب واسهاله یورتق سورمک معناسنه در که قوش قسمنده صاغنمق وچترمق وتعبیر اولنور یقال هر بسلحه اذا رمی به وبدخوی اولمق معناسنه در یقال هر الرجل هرا من الباب الرابع اذا ساء خلقه ودوه قسمی هرار علتنه اوغرامق واسهاله اوغرایوب هلاک اولمق معنالرینه در کاسیذکر ان وهر دوه قسمنه مخصوص بر کونه زجر وآزار حکایه‌سیدر وبر آدمک یوزینه کوپک کبی حیقرمق معناسنه در یقال هر فی وجهه کما یهر الکلب اذا صوت وهریر کوپک قسمی صووغه تحمل ایلامکدن ناشی اورومکدن اشاغیجه سسلنمک معناسنه در که صیزلنق وسیزلنمک وقغردمق تعبیر اولنور یقال هر الکلب هریرا من الباب الثانی اذا صات دون نباح من قلة صبره علی البرد وبو معناده متعدی اولنور یقال هر الکلب البرد اذا صوته ویای چکرمک معناسنه در یقال هرت القوس اذا صوتت (الاهرار) همزه‌نک کسریله کوپکی صزلدوب سیزلتمک وقغردتمق معناسنه در یقال اهر الکلب اهرار اذا صوته ومنه المثل ★ شر اهر ذا ناب ★ یعنی آزی صاحبینی که مراد کلبدر بر شر عظیم قغرداتدی بر شر و کریهه امارتلری ظهوری حینده

ضرب اولنور اصلی بودرکه کلب قسمنك وقت غیر معهودده غیر معروف اولان هریرنی ایشتدکده برشر ناکهانی حدوثندن احترازا ایلکله کندی نفسنه وياننده اولان کسه‌لره کلبك بووقتده هریری بوش دکلدر البته برطارقه‌یه مبنیدر دیو اعظام حالله آکاه وآماده اولمغی تنبیه ایدر کلام مزبور اصلده ما اهر ذاناب الاشر ایدی که تقوی‌یی متضمن معنای نفیه عائددر فلهذ انکره ایله ابتدا موجه اولمشدر واهرار قیون قسمنی صو ایچمکه چاغرمق یاخود کتورمك معناسنه‌در یقال اهر بالغنم اذا دعاها الی الماء اواوردها (الهر) هانك کسریله کدی‌یه دینور سنور کبی جمعی هرره کلور قرد وقرده کبی مؤنثنده هره دینور جمعی هرر کلور عنب وزننده وهر قیون وکچی سورمك یاخود صوایچمکه چاغرمق صوتندن حکایه‌در ★ ولا یعرف هرا من برمثلی بر ماده‌سنده بیان اولندی وهر برخاتون آدیدر وایرانده بربلده آدیدر (الهر) هانك ضمیله ارض یمامه‌ده برقیالق طاغك آدیدر وچوق صویه وچوق سوده دینور وارسلانه دینور (الهرار) غراب وزننده دوه قسمنه مخصوص برعلت آدیدر ورم کبی برعارضه‌در آتیله دریسی بیننده حادث اولور اول ذوه‌یه مهرور دینور علی قول دوه قسمنك یورك سورمسی عارضه‌سیدر نه کونه علتدن اولورسه اولسون وهرار هر کبی مصدر اولور دوه مرض مزبوره اوغرامق معناسنه یقال هرت الابل هرا وهرارا اذا صارت مهرورا واسهاله اوغرایوب هلاك اولمق معناسنه‌در یقال هر سلحه اذا استطلق حتی مات واسهاله اوغراتمق معناسنه‌در یقال هره اذا اطلق بطنه (الهراران) شدادان وزننده نسر واقع وقلب عقرب دیدکلری ایکی کوکبه اطلاق اولنور طلوعلرنده شتاء شدید اولوب کلابی صیرلندقلری ایچون وشهور رومیه‌دن کانون اول وثانی‌یه اطلاق اولنور (الهرار) شداد وزننده معاویه بن عساده‌نك فرسی اسمیدر (الهرهور) سرسور وزننده (والهرهار) ثرثار وزننده (والهراهر) علابط وزننده پك چوق صویه وپك چوق سوده اطلاق اولنور وهرهور برکونه کمی‌یه دینور وطاغنق اوزم دانه‌لرینه دینور وپك قوجه قیونه دینور وچاغلغان چوق صویه اطلاق اولنور که اقارکن هرهر دیو چاغلدیسی اوله یقال ماء هرهار ای کثیر اذا جری سمعت له هرهر وهرهار بیهوده یره دائما خنده ایدن آدمه اطلاق اولنور یقال رجل هرهار ای ضحاك فی الباطل وزبون اته دینور یقال لحم هرهار ای غث وارسلانه دینور وهراهر دخی ارسلانه دینور (الهرهر) زبرج وزننده شول ناقه‌یه دینور که پك یاشلو اولمغله رحمنده نطفه‌یی امساك ایده‌میوب القا ایدر اوله وپك قوجه قیونه دینور (الهرور) صبور وزننده بودخی طاغنق اوزم دانه‌لرینه دینور (هرهر) بربر وزننده چاغلغان صویك چاغلدیسندن حکایه‌در تقول سمعت هرهر الهرهار ای صوته (الهرهرة) زلزله وزننده قیون وکچی قسمنی

صو اچنده چالقانمق یاخود صویه کیرمک معناسنه‌در یقال هرهر بالماء اذا
دعا به ایله اولورده و بر نسنه‌یی اوزانمق معناسنه‌در یقال هرهر الشیء اذا حرکه
و آدمه تعدی ایلمک معناسنه‌در یقال هرهر الرجل علیه اذا تعدی وهرهره هندیلرک
بعض هنگامنده اولنان هربور وقیلارندن حکایه‌در و قیوت قبی بوق ملهمك
معناسنه‌در یقال هرهر انصات اذا صات و بیهوده کولمک معناسنه‌در یقال هرهر
الرجل اذا ضحک و انصف (الهرهیر) هانک کسریله بر نوع بالق آدیدر و بر جنس
خبیث بالق اسمیدر که قیلو قفالیه اسود سالخ تعبیر اولنان یلان بنده اولور انی
آی مدت ... اولوب اولدقده ... صوقدیغی انسان و حیوان
هپسی البته هلاک اولور یقال رماه الله بالهرهیر وهو جنس من اخبث الحیات مرکب
بین السلحفاة وبین الاسود سالخ تمام سنة اشهر ثم لا یسع ... تلدغه الاقتله علیم تعبیر
اولنور (هرور) صبور وزننده موصل اعمالندن بر حصن آدیدر و بر موضع اسمیدر
(هریره) جهینه وزننده هره‌نک مصغریدر بر کون انتخاب کرامدن عبد الرحمن بن
صخر رضی الله عنه حضرتلرینک یکننده بر کدی یاوروسی ایدی فخر عالم علیه السلام
حضرتلری کوردکده یا اباهریرة تعبیریله نوازشانه خطاب بیورملریله کنیهٔ مرقومه
ایله شهرتیاب اولدی واسمی خصوصنده اوتوزدن زیاده اختلاف اولندی شارح
دیرکه اصحی مؤلفک تعیین ایلدیکیدر وهریره اعلام نسادندر وآخر دهناده بر موضع
آدیدر (رأس هر) هانک کسریله ارض فارسیده بر موضعدر (هران) هانک کسریله
یمنده شهر ذمار قربنده بر حصن آدیدر (یوم الهریر) امیر وزننده بکر بن وائل
قبیله‌سیله تمیم قبیله‌سی میاننده بر معرکه کونیدر سید تمیم اولان حارث بن بیبه اول
کون قتل اولندی (المهارة) مفاعله وزننده بر آدمک یوزینه کلب کبی چاغروب
آزار ایلمک معناسنه‌در یقال هاره مهارة اذا هر فی وجهه کما یهر الکلب (الهزر)
هانک فتحی وزای معجمه‌نک سکونیله بر آدمک یا بر حیوانک یانینه و صرتنه پات پات
اورمق معناسنه‌در یقال هزره بالعصا هزرا من باب ضرب اذا ضربه بها علی جنبه
وظهره شدیدا و بر آدمک وجودنی پك چکلیوب صقمق معناسنه‌در یقال هزره اذا
غمزه غمزا شدیدا و سوروب قوومق معناسنه‌در یقال هزره اذا طرده ونفاه فهو
مهزور وهزیر و یره چالمق معناسنه‌در یقال هزر به الارض اذا صرعه وچوق ویرکی
ویرمك معناسنه‌در یقال هزر له اذا اکثر له من العطاء وکولمك معناسنه‌در یقال
هزر الرجل اذا ضحك و بر ایشده چابك دیرنمك معناسنه‌در یقال هزر الرجل
اذا اسرع فی الحاجة و بر نسنه‌یی قحط وغلا هنگامی کبی تصرف ایدرك پهالو صاتمق
معناسنه‌در یقال هزر الرجل اذا اغلی فی البیع وتحکم فیه (المهزور والهزیز) امیر
وزننده مطرود و منفی آدمه دینور (الهزر) منبر وزننده (ذو هزرات) فتحاتله

هرماده‌ده الداثوب مغبون اولور اولان آدمه دینور یقال رجل مهزر وذوهزرات اذا کان یغبن فی کل شیء هزرات هزره‌نك جمعیدر ثمره وزننده الدائمغه دینور (الهزر) هانك کسریله هرماده‌ده مغبون اولان احمق وبیغز آدمه دینور وتند وشدید کسیه دینور یقال رجل هزر ای مغبون احمق وکذا شدید (الهزرة) ثمره وزننده زانك فتحیله‌ده لغتدر طپراغی یوفقه ارضه دینور (هزر) صرد وزننده یمنده برقبیله آدیدرکه دشمنلری طرفندن شبخون اولنغله جمله‌سی قتل اولندیلر علی قول برموضع آدیدرکه قوم ثمود آنده هلاك اولدیلر یاخود هذیل‌قبیله‌سنه مخصوص بربلده آدیدرکه برکیجه اعدا طرفندن شبخون اولنوب استیصال اوزره قتل اولندیلر یاخود برموضع آدیدرکه آنده جاهلیه‌دن برقومك قبرلری واردر (مهزور) بروادی آدیدر (هیزر) حیدر وزننده بررجل آدیدر (الهزور) عملس وزننده ضعیف وناتوان آدمه دینور یقال رجل هزور ای ضعیف (الهزیرة) جهینه وزننده هزره‌نك مصغریدرکه پك اوشنکلکه دینور جمعی هزرات کلور فتحاتله یقال انه لذو هزرة وهزرات وفیه هزرات ای کسل تام (الهزار) سحاب وزننده برقوش اسمیدرکه فارسیده هزار دستان دینور مفردات فارسیه بیانلرینه کوره بلبل اوله‌جقدر وهزار فارس اولکه‌سنده برکوره آدیدر (الهزبر) سبحل وزننده (والهزبر) درهم وزننده (والهزابر) علابط وزننده ارسلانه دینور وایری ودیزمان ویوغون شیئه دینور وصلب وشدید شیئه دینور جمعی هزابر کلور هانك فتحیله (الهزنبر) سفرجل وزننده (والهزنبران) الف ونون زیاده‌سیله تیزدماغ وتیزفهم اولان شهاب ذهن زیرك آدمه دینور جوهری بونلری سیء الخلق ایله تفسیر ایتکله وهم ایلشدر صواب اولان زائین مجمتین ایله اولمقدر ماده‌سنده کلور (الهزبرة) دحرجه وزننده کسمك معناسنه‌در یقال هزبرالشیء اذا قطعه (الهزمرة) دحرجه وزننده حرکت شدیده معناسنه‌در ورنسندیی عنف وشدتله صرصوب ارغلامق معناسنه‌در یقال هزمره اذا عنف به وتعتعه (هزمیر) ازمیر وزننده مغربده بربلده آدیدر (الهسیرة) سینله جهینه وزننده هسره لفظنك مصغریدر وهسره هانك ضمیله اعمام واخواله دینور کویاکه اصلده اسره اولوب همزه هایه ابدال اولندی (الهشر) حشر وزننده برنسنه‌ده اولان یکلولکه دینور خفت معناسنه‌در یقال فیه هشر ای خفة ورقة وهشر مصدر اولور مدده اولان سودك مجموعنی صاغمق معناسنه یقال هشرالناقة هشرا من الباب الاول اذا حلب مافی ضرعها اجمع (الهیشر) حیدر وزننده صالق وکوشك وضعیف شیئه دینور یقال هوهیشر ای رخو ضعیف وبرنبات ضعیف آدیدر علی قول کنکر بری اسمیدر یاخود قومسالرده نابت اولور برشجر آدیدر یاخود خشخاش اسمیدر (المهشار) محراب وزننده شول ناقه‌یه دینورکه چکیلورکن

دبسی کرکی کبی ویروب تسفیر فرح لنطفه انداء ضربه ده حامل اولوب اصلا
اندادوب نخصف ایدیه یقال ناقة مهشار اذا صارت تضع قلما وتنفع فی اول ضربة
ولاتاحن (الهشور) آق حکری یانی دومیه دیورکه علفدن وبك اتعابدن اولور
یقال بعیر مهشور ای محترق الزنة (الهشور) صبور وزننده (والهشرة) فرحه
وزننده بر اغاجی چالی دوکیلور اولان آغاجه دیرور یقال شجرة هشور وهشرة
اذا کانت یسقط ورقها سریعا (الهشیرة) جهینه وزننده هشرهنك مصغریدر
(وهشره) هانك ضمیله فرح وصرنده قاشقلق ایلك بطر معناسنهدر کویاکه
اصنده اشره ایدی همزه هایه مبدل اولدی (الهیشور) قیصوم وزننده جوهری
کرحه وشجر ایله تفسیر ایتشدر لکن مصحفدر صواب اولان هیشوم اولقدهدر
واستشهاد ایلدیکی اشو نابتة من همق هیشور * مصراعی دخی مصحفدر زیرا رجز
مرسوم میمیهدر (الهصر) حصر وزننده برنسنهیی کندی طرفنه چکوب اکلك
معناسنهدر یقال هصر الشیء هصرا من الباب الثانی اذا جذبه وامانه وقیرمق
معناسنهدر یقال هصر الشیء اذا کسره وبرنسنهیی اوته قاقق معناسنهدر یقال هصره
اذا دفعه وبرنسنهیی کندیسنه یقلشدرمق معناسنهدر یقال هصره اذا ادناه وآغاج
دالی کبی ترونرم نسنهیی اکوب چتلاتمقسزین قیرمق علی قول مطلقا برنسنهیی
اکمك معناسنهدر یقال هصر الغصن وبالغصن اذا عطفه وکسره من غیر بینونة اوهو
عطف ای شیء کان (الانهصار) انفعال وزننده معنای اخیردن مطاوعدر یقال
هصره فانهصر ای عطفه وکسره فانعطف وانکسر من غیر بینونة (الاهتصار)
افتعال وزننده بودخی برنسنهیی اکوب چتلاتمقسزین قیرمق معناسنهدر وبو معناده
لازم ومطاوع اولور یقال اهتصر الغصن فاهتصر یعنی هصره فانهصر وآغاجك
دالرنی وچبوقلرنی دوزلدوب طوغرلتمق واویغون ایلك معناسنهدر یقال اهتصر
النخلة اذا ذلل عذوقها وسواها (الهصور) صبور وزننده (والهیصر) حیدر
وزننده (والهیصار) بیطار وزننده (والهصار) شداد وزننده (والمهصر) منبر
وزننده (والهصرة) همزه وزننده (والهاصر والهصورة) قسوره وزننده
(والهصور) جعفر وزننده (والمهصار والمهصیر) مکثیر وزننده (والهصر)
کتف وزننده (والهصر) صرد وزننده (والمهتصر) مقتصر وزننده جملهسی
ارسلانه دینور کسر معناسندندر (مهاصر) اسامیدندر مهاصر بن حبیب برشاعردر
ومهاصر بن مالك تابعیندندر عروة بن حزام نام کسهنك عمیدرکه حب نام کسه یدنده
مقتول اولدی الهاصری بردورلو یمن قماشنك اسمیدر وابو المهاصر ریاح بن عمرو
ویزید بن مهاصر محدثلردر (الهصرة) تمره وزننده وصادك فتحیله لغتدر برکونه
بونجق آدیدرکه تسخیر وتأخیذه دائر سحر وافسون ایله استعمال ایدرلر (الهطر)

هانك فتحی وطانك سكونيله كوپكی دكنكله اوروب اولدرمك علی قول مطلقا اورمق معناسنه‌در يقال هطر الكلب هطرا من الباب الثانی اذا ضربه بالخشبة اوهو مطلق الضرب (الهطرة) قطره وزننده سائل وفقير قسمنك سؤال هنكامنده زنكين آدمه تذلل ومسكنت ايلمسنه دينور يقال‌له هطرة الفقير ای تذلله للغنی اذا سأله (هاطری) طانك فتحی وقصر ايله بر رجل عايدر وسر من رأی قضاسنده بر قريه آديدر وارض ميسانده برقريه آديدر (التهطر) تفعل وزننده قويی چوكوب يقلمق معناسنه‌در يقال تهطرت البئر اذا تهورت (الهيعرة) حيدره وزننده غول بيابانی‌يه دينور وروسپی وفاجره علی قول بغايت خفت وطيشی اولان عورته دينور وهيعره مصدر اولور خفت وطيش معناسنه يقال هيعر الرجل اذا طاش وخف وعورت قسمی برمحلده آرام ايلميوب چالی قوشی كبی دائما اوراپه بورايه كزوب يوريمك معناسنه‌در يقال هيعرت المرأة اذا كانت لاتستقر بمكان (الهيعرون) حيزبون وزننده داهيه وآفته دينور وپك قوجه قاری‌يه دينور (التهيعر) تشيطن وزننده هيعره ايله معنای اخيرده مرادفدر يقال تهيعرت المرأة بمعنی هيعرت (الهقور) قافله عزور وزننده كوده‌سی ايری بويی اوزون احمق آدمه دينور يقال فلان هقور ای طويل ضخم احمق (الهقرة) غرفه وزننده قيون وكچی قسمنه مخصوص بروجع اسميدر (الهكر) مكر وزننده وهانك كسری وفتحتيله لغتدر عجبلمك معناسنه‌در يقال هكر الرجل منه وهكر هكرا وهكرا وهكرا من الباب الثانی والرابع اذا عجب اواشده (وهكر وهكر) فتحتيله اويوقلمق علی قول درين اويقويه وارمق معناسنه‌در يقال هكر الرجل هكرا وهكرا من الباب الرابع اذا اعتراه النعاس اواشتدومه (المهكر) مقعد وزننده (والمهكرة) معصره وزننده مدار تعجب اولان شيئه دينور يقال مافيه مهكر ومهكرة ای معجب ومعجبة (الهكر) كتف وزننده (والهكر) ندس وزننده دائما اويوقليان آدمه دينور (وهكر) كنف وزننده يمنده بربلده آديدر علی قول روم طائفه‌سنه مخصوص بركليسا ياخود برقصر اسميدر (هكران) سلمان وزننده مران حذاسنده برموضع ياخود برجبل آديدر (الهكارية) شداديه وزننده موصل شهرندن يوقريجه‌ده برناحيه اسميدر (التهكر) تفعل وزننده تعجب ايلمك معناسنه‌در يقال تهكر الرجل اذا تعجب وتحير اولمق معناسنه‌در يقال تهكر الرجل اذا تحير (الهمر) امر وزننده صو مقوله‌سنی دوكمك معناسنه‌در يقال همر الماء همرا من الباب الثانی والاول اذا صبه ودوكلمك معناسنه‌در يقال همر الماء اذا انصب وممه‌ده اولان سودك مجموعنی صاغمق معناسنه‌در يقال همر مافی الضرع اذا حلبه كله وسوزی چوغالتمق معناسنه‌در يقال همر الكلام اذا اكثر منه وآت طرنغيله يری پك پك اورمق معناسنه‌در يقال همر الفرس الارض اذا ضربها بحوافره

شديد اولمغه صودى قراوان اولمغه ساحبى چوق صاغوب اوزمك معناسنه در يقال همر الضرع اذا حلبه كله وهمر الشيء همرًا اذا جمعه وبو معنى دخى وارد در يقال همرة من ماله اذا اعطاه و يابى هدم ايتمك معناسنه در يقال همر البناء اذا هدمه (الانهمار) انفعال وزننده صو دوكلوب آقق معناسنه در يقال انهمر الماء اذا انسكب وسال وآغاجلك يپراقلرى صيورلكى اوغلوب دوكلمك معناسنه در يقال انهمرت الشجرة اذا انحتت فتساقط ورقها و يقلمق معناسنه در يقال همر البناء فهو همر اى هدمه فانهدم (الاهتمار) افتعال وزننده ودخى ات طرنغيله يره يك اورمق معناسنه در يقال اهتمر الفرس الارض اذا ضربها بحوافره شديدا و آت سكرتمك معناسنه در يقال اهتمر الفرس اذا جرى (الهمار) شداد وزننده (والهامر) يغمورى يك سيلان ايدن بلوطه ديور يقال سحاب همار وهامر اى سيال وهمار بك اوران يكشاق ياوه كو آدمه ديور يقال رجل همار اى الكثير الكلام مهذار و همار اسلافيدر هنيئ بن همار اصحابدندر (الهمر) مكثار وزننده (والهمر) منبر وزننده (والهمور) يعفور وزننده بو نلرده چوق سوزلو هرزه كو آدمه ديور (الهمرة) همصره وزننده ومرادفلرنده ذكر اولندى وبر اوغوردن دوكيلان يغموره ديور تقول اصابته الهمرة اى الدفعة من المطر و حشم وغضبله كومورديكه ديور يقال ما هذه الهمرة اى الدمدمة بغضب و بر كونه يوتمق اسميدر كه تأخيذ و تسخير ايچون نسوان عرب قوللنورلر بهمرة اهمريه ديدرك افسون ايدرلر (بنو همره) بر بطن آديدر (الهمير) امير وزننده بدن و اندامى خوب و لطيف و دلكش آهويه ديور يقال ظبية همير اى حسنة الجسم و بك عجوز قاريه ديور (الهمر) كتف وزننده وجودى غليظ و سمين آدمه ديور يقال رجل همر اى غليظ سمين و چوق قوملقه ديور يحمور دخى ديور (الهمرى) جمزى وزننده چاغرتيلى شلاق عورته ديور يقال امرأة همرى اى صخابة (الهميرة) حيدرة وزننده همير كبى عجوز قاريه ديور (بنو همير) زبير وزننده بر بطن اسميدر (المهامرة) مفاعله وزننده برنسنه يى كوتورى آلمق معناسندر يقال هو يهامر الشئ اى يجرفه (الهمزة) هانك فتحى و نونك سكونيله قوبغك دليكنه ديور وبو شاذدر زيرا نون بعد هارا بوتنق كلام عربده نادردر (الهنبر) صنبر وزننده (والهنبر) سجل وزننده (والهنبر) زبرج وزننده صرتلانه على قول ابو الهنبر اركنكنه وام الهنبر ديشيسنه ديور وهنبر صنبر وزننده اوكوزه ديور وآته ديور وفنا وكمتر سختيانه ديور وميشينه ديور على قول كنارليه ديور (الهنبرة) زبرجه وزننده (وام الهنبر) زبرج وزننده قنجق اشكه ديور (الهنبر) خنصر وزننده اشك صويه سنه ديور هنبره مؤنثيدر (الهنابير)

نهایر وزننده ومرادفیدرکه ذکر اولندی (الهور) جور وزننده برآدمه برنسنه ایله تهمت ایلك معناسنه‌در یقال هار فلانا بالامر یهور هورا اذا ازنه و برآدمه برنسنه ایله کمان ایلك معناسنه‌در یقال هاره بکذا اذا ظنه به و برآدمی برنسنه‌دن صرف وتحویل ایلك معناسنه‌در یقال هاره عن الشیء اذا صرفه عنه وبرآدمی برنسنه اوزره سوق وحمل ایلك معناسنه‌در یقال هاره علی الشیء اذا حمله علیه وناسی قتل ایدوب کشته‌لری بری برینك اوزرینه دوشورمك معناسنه‌در یقال هار القوم اذا قتلهم وکب بعضهم علی بعض وبرآدمه دك وغش و خیانت ایلك معناسنه‌در یقال هار فلانا اذا غشه وبرنسنه‌یی تقدیر وتخمین ایلك معناسنه‌در یقال هار الشیء اذا حزره ویره چالمق معناسنه‌در یقال هار فلانا اذا صرعه وبنایی یقمق معناسنه‌در یقال هار البناء اذا هدمه وبنا کندیسی یقلمق معناسنه لازم اولور یقال هار البناء اذا انهدم و هور شول بحیره‌یه دینورکه کندیسنه بعض میشه‌لردن و بوکلردن ودره‌لردن صولر آقوب کلمکله ککیشوب طاشقین اوله جمعی اهواردر و هور قیون وکچی سوریسنه اطلاق اولنور کثرت وازدحامندن بری بری اوزره یقیلوب یاتدقلری ملاحظه‌سیله (الهورة) هانك ضمیله ایکی معنای اولدن اسمدر تهمت وکمان معنالرینه‌در یقال فیه هورة ای تهمة وظن (التهویر) تفعیل وزننده بودخی یره چالمق معناسنه‌در یقال هوره اذا صرعه (الهائر) حائر وزننده (والهار) انهدام معناسنه اولان هوردن اسم فاعلدر اشاغی‌یه اوچوب یقلمغه یوز طوتمش بنایه دینور تپه‌دن اشاغی‌یه اوچان قوم وطپراق کبی وهار ضعیف وساقط وناتوان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل هار بالجر وهار بالرفع ای ضعیف شارح دیرکه جر صورتنده همزهٔ هائر عقب رایه نقل اولنور هاریء اولدقدنصکره اسقاط اولندی و رفع حالتنده همزه حذف اولندی و هار فلاکت زده آدمه دینور یقال رجل هار ای ضعیف ساقط من شدة الزمان (التهور) تفعل وزننده (والتهیر) یائی اولەرق (والانهیار) انفعال وزننده بنا چوکوب یقلمق معناسنه‌در یقال تهور البناء وتهیر وانهار اذا انهدم وتهور برآدم قلت اندیشه و مبالات سببیله برایشه بی‌روا صالدرمق معناسنه‌درکه انجامی کریهه‌یی موجب اولور یقال تهور الرجل اذا وقع فی الامر بقلة مبالات وبرعلت ناسه عموماوزره مستولی اولمق معناسنه‌در یقال تهور الوعك الناس اذا اخذهم و عمهم وکیجه چکوب کیتمك علی قول چوغی کیدوب آزی قالمق معناسنه‌در یقال تهور اللیل اذا ذهب اوولی اکثره مجموعی سقوط معناسندن مأخوذدر (الهیار) شداد وزننده بودخی ضعیف وناتوان آدمه اطلاق اولنور (الهورة) تمره وزننده مهلکه‌یه دینور جمعی هورات کلور و منه الحدیث [من اتقی الله وقی الهورات] ای المهلکات (الهورورة) سفرجله وزننده

هلاکه مشرفه دوشمکه دیرلر (الاهوار) افعال وزننده هلاکه اوغرامق معناسنه در
یقال اهور الرجل اذا هلک (التهور) تفعل وزننده یار کبی چوکوب یقلمش
قوملغه دیرلر و اطرافنه سیلت دوشمش و اوتوراقلو ارضه دیرلر وصف و شدید
اولان دشت و یابانه دیرلر (الهوارة) سحابه وزننده هلاکک معناسنه در و منه
الحدیث [من یتق الله فلا هوارة علیه ای لا هلکة] (الهیر) کیس وزننده شول
آدمه دیرلرکه هر شیئه اعتمادی و میلانی الهمدن صاقنوب کیرو دوران اوله یقال رجل
هیر اذا صار یتهور فی الاشیاء (المهور) مقعد وزننده هاروده بر موضع آدیدر
(الهیرة) هانک فتحی و یانک سکونیله بولور ویومشق یره دیرلر (الهیر) هانک کسری
وفتحیله (والهیر) سید وزننده ایکیدمال بعض اولاد دیرلر هنز معناسنه و یوزلر
یانه دیرلر تغونلجاه هیر الجبل ای هنزه ویقال هبت الهیر ای ریح الشمال (الهیرون)
جیرون وزننده بر نوع خرما اسمیدر (الیهیر) یانک فتحی ورانک تشدیدیله بیک طاشه
دیرلر علی قول الف اینی مقدارنده اولان طاشلره دیرلر و صمغ قطعه‌لرینه دیرلر
و سراب دیرلرکه یبانده ایراقدن صو کبی کورینور و منه المثل * فلان اکذب
من الیهیر * و لجاجه و عناد معناسنه در و یلان سوزه دیرلر یقال ماهذا الیهیر ای
اللجاجة وکذا الکذب و حشراتدن بر نوع جانور اسمیدر که قاره‌دن بیوک اولور
وابو جعل قربوزینه دیرلر و آغوبه دیرلر سم معناسنه یقال سقاه الیهیر ای سما
وطلح آغاجنک صمغنه دیرلر شارحک بیاننه کوره اشبو یهیر کلمه‌سنک وزنی یفعیل در
زیرا کلام عربده فعیل یوقدر (الیهیرة) هایله شول ناقه‌یه دیرلرکه سودی بک
چوق اولمغله دائما ممه‌سندن سیلان ایدر اوله یقال ناقة یهیرة اذا کانت یسیل لبنها
کثیرا (الیهیری) الف مقصوره ایله چوق صویه دیرلر و بیهوده و باطل نسنه‌یه
دیرلر یقال ذهب ماله فی الیهیری ای الباطل و ربات یاخود بر شجر آدیدر و بونک
وزنی یفعلی یاخود فعیلی در (هیر) هانک کسریله بادیه‌ده بر موضع
آدیدر (الهیار) سحاب وزننده شول نسنه‌یه دیرلرکه اوپ وقمش قوم کبی دائما
چوکوب یقلور اوله یقال شیء هیار اذا صار ینهار ویسقط

* فصل الیاء التحتیة * (یبرین) یانک فتحیله جزیره‌دن کون طوغریسی یمامه‌نک
صاغ طرفنده واقع بر قوملق آدیدر که بک عظیم اولمغله اطرافنه ادراک اولنمز
واکا ابرین دخی دیرلر همزه ایله و حلب قربنده بر قریه آدیدر و بونک حالت رفعنده
یبرون دیرلر واو ایله شارحک بیاننه کوره تعریف و تأنیثله غیر منصرفدر (التیاجر)
تفاعل وزننده بر نسنه‌دن عدول و انصراف ایتمک معناسنه در یقال تیاجر عنه اذا
عدل عنه (المیجار) حای مهمله ایله میزان وزننده چوکانه دیرلر صولجان
معناسنه ابن سیده بونی محجر ماده‌سی ذیلنده ذکر ایتمشدر (یدر) نصر وزننده محمد

ابن يحيى السبتى نام محدثك جدى اسميدر (اليرور) فتحتينله بر نسنه قتى و سخت
و شديد اولمق معناسنه‌در يقال يرّ الشئ يبرّ يررا من الباب الرابع اذا كان شديدا
لغت مزبوره شدت معناسنه اولمغله صو و بانچق كبى ملايم نسنه‌لرده استعمال
اولنميوب بلكه طاش كبى صلابتلو نسنه‌لرده استعمال اولنور واسى اولمق معناسنه‌در
يقال يرّ الشئ يررا اذا كان حارا (الاير) همزه‌نك و يانك فتحيله معناى اولدن
وصفدر قتى وشديد نسنه‌يه دينور مؤنثى يراءدر يقال حجر اير اى شديد وصخرة
يراء اى شديدة (اليار) حار كلمه‌سنه اتباعا ذكر اولنور يقال شئ حار يار و يقال
حران يران اتباع لكن اتباعده معنا متصور اولميوب بونده ايسه مؤلف وقديرر
عبارتيله حرارت معناسنه رسم ايلشدر خصوصا يره آتشه دينور مكر بعضا مرادف
دخى اتباع اوله (اليرة) ذره وزننده آتشه دينور (اليرّ) شرّ وزننده واكا
اتباع كونه ذكر اولنور يقال هذا اليرّ والشرّ كانه اتباع (يزر) كتف وزننده
خراسانده خوارزم ناحيه‌سندن بر قضا آديدر (اليسر) يانك فتحى وسينك سكونيله
وفتحتينله بر نسنه چتين اولميوب يواش وقولاى اولمق معناسنه‌در يقال يسر الرجل
يسرا ويسرا من الباب الثانى اذالان وانقاد وقولايلق معناسنه اسم اولور يقال
ولدته يسرا اى فى سهلة وخاتون قولايقلقله طوغورمق معناسنه مصدر اولور يقال
يسرت المرأة يسرا اذا سهلت عليها الولادة و يسر ايپ مقوله‌سى نسنه‌يى الى
اشاغى طرفه چكرك بوكمك معناسنه‌در كه بوكركن صاغ الك جسدكه طوغرى
توجه ايدر شزر مقابليدر يقال فتله يسرا وهو الفتل الى اسفل و هوان تمديتك
نحو جسدك و طعن يسر مزراغى يوزك حذاسندن سانجمقدر نته‌كه شزر صاغ
وصول طرفلركدن سانجمغه دينور يقال طعنه يسرا اى حذو وجهه ويسر برآدمك
صاغ طرفندن كلمك معناسنه‌در تقول يسرنى فلان يسرا اى جاء عن يسارى واوق
ايله قمار اوينامق معناسنه‌در يقال يسر الرجل اذا لعب بالقداح (اليسر) فتحتينله
قولاى ويواش نسنه‌يه دينور يقال رجل وفرس يسر اى سهل وقولايلنوب حاضر
ومهيا قلنمش نسنه‌يه دينور يقال شئ يسر اى ميسر معد و قمار اوزره مجتمع ناسه
دينور تقول رأيت يسرا اى قوما اجتمعوا على الميسر وقمار اوقلرى اوزره مؤكل
اولان آدمه دينور ضريت كبى (الياسر) بو دخى سهل ومنقاد اولان شيئه دينور يقال
رجل وفرس ياسر اى سهل وياسر اساميدندر ياسر بن سويد وياسر بن عامر اصحابدندر
وابو بكر بن كلاب قبيله‌سى يوردنده ياسره نام صويك آلت طرفنده بر طاغك آديدر
وتبابعه‌دن بر شاهك اسميدر وذو الحاجتين محمد بن ابراهيم بن ياسر اول خلفاء عباسيه
اولان عبد الله السفاحه ابتدا بيعت ايدن كسه‌در مسند آراى خلافت اولدقدنصكره
كل يوم ايكى حاجت رجاسنه مرقومه مساعده ايلمكله لقب مزبور ايله ملقب اولدى

[illegible] و اول [illegible]
آنکه موافق و صول اولان الیه دیرلر ضدی الیمنی در (المیاسرة) مفاعله وزنده
و آلمه یه ایشلق و ملاینت ایتمك معناسنه در یقال یاسره اذا لاینه و یسر بك
صول جانبه آلمق معناسنه در یقال یاسر الشیء اذا اخذه فی جهة الیسار و وفق
و سهولتله معامله ایتمك معناسنه در یقال یاسره اذا ساهله (الموفق الیسری)
تفعیله حالا شاهدن وکلمه در (الایسار) همزه نك كسریله خاتون سهولتله
طوغورمق معناسنه در یقال ایسرت المرأة اذا سهلت علیها الولادة و زنکین
اولق معناسنه در یقال ایسر الرجل ایسارا و یسرا اذا صار ذا غنی فهو موسر
و راده یسریه صعوبتدن اوله رق استعمال اولنمشدر (التیسیر) تفعیل
وزنده و آتمك دوه لری و قیون و کچی لری سلامتله طوغورمق معناسنه در
یقال یسر الرجل اذا سهلت ولادة ابله وغنمه و مواشیك سوتی علی قول دوللری
چوق اولق معناسنه در یقال یسرت الغنم اذا كثر لبنها او نسلها و بر شیئی
آسان قیلق معناسنه در یقال یسر الشیء اذا سهله و بو خیر و شرده مستعملدر فمن الاول
قوله تعالی [فسنیسره للیسری] ومن الثانی [فسنیسره للعسری] (الیسر) یانك
ضمیله (والیسر) ضمتینله (والیسار) سحاب وزنده [والیسارة والمیسرة] میمك
فتحی و سینك حرکات ثلاثیله اسملردر آسانلق معناسنه در یقال فیه یسر ویسر
ویسار ومیسرة ضد العسر ای سهوله وزنکینلکه دینور غنا معناسنه و یسر قولایلغه
دینور که عسر مقابلیدر و یسر بر موضع آدیدر (الیسار) سحاب وزنده یسر ایله
مرادفدر که ذکر اولندی و یسار صول جانبه دینور یانك کسریله ده لغتدر یاخود
کسری افصحدر و کتان وزننده دخی لغتدر جوهری و همزدن ثانی یانك کسرنی منع
ایتمشدر جمعی یسر گلور ضمتینله و یسر گلور سینك سکونیله و یسار غلام نبی اکرم
علیه السلام اسمیدر که عرنی قبیله‌سی اشقیالری آنی شهید ایلدیلر و یسار بن عبد
یاخود یسار بن عمرو و یسار بن سبع و یسار بن سوید یاخود یسار ابن عبدالله
و یسار بن بلال و یسار بن ازیهر و یسار الراعی و یسار الحفاف صحابه‌لردن و یسار
ابوالحسن البصری مرحومك اسمیدر وعطاء و برادرلری سلیمان وعبدالملك نام اعلام
تابعینك پدرلری اسمیدر و سعید بن الحباب نام کسه‌نك پدری اسمیدر ومسلم بن یسار
الطنبذی ومسلم بن یسار البصری و یسار بن ابی مریم اعلام علمادندر و یسار نامنده
بر کبادن واو ذوات کلمندر وزهیر بن ابی سلمی نام شاعرك چوبانی اسمیدر وذوالقصة
حسین بن یزیدك فرسی اسمیدر و بنده بر طاغك آدیدر (الیسرة) سینك حرکات
ثلاثیله سهولت وغنا معنالرینه‌در که ذکر اولندی (ومیسره) سینك فتحیله صول
جهته و صول طرفده اولان کسه‌لره و صول قول جانبنده اولان عسکره دینور

میمنه مقابلیدر ماده عسکر بشـدر که خمیس تعبیر اولنور مقدمه قلب ساق میمنه میسره‌در (الموسر) ایسار مذکوردن اسم فاعلدر زنکین آدمه دینور جمعی میاسیردر (التیسر) تفعل وزنده برنسنه قولایلنمق معناسـنه‌در یقال تیسرالامر اذا تسهل وهوا سرین اولمق معناسنه مستعملدر یقال تیسرالنهار اذا برد (الاستیسار) بودخی برنسنه قولایلنمق معناسنه‌در یقال استیسرالامر اذاتسهل وحاضر ومهیا اولمق معناسـنه مستعملدر یقال استیسر لهالامر اذا تهیأ (المیسور) آسان قلنمش نسنه‌یه دینور یقال شیٔ میسورای یسر عندالبعض میسور مفعول وزننده کلان مصادردندر معقول ومجلود کبی (الیسیر) امیر وزننده آزنسـنه‌یه اطلاق اولنور یقال شیٔ یسیر ای قلیل وقولای شیئه دینور یقال شیٔ یسیرای هین ویسیر ابوالنصیر النعشمی فرسـنک اسمیدر وقمار اوینیان آدمه دینور وابو الیسیر محمد بن عبدالله وابوالیسیر علوان بن حسین محدثلردر وابوجعفر محمدبن یسیر شـعرادندر یسیر زبیر وزننده اصحابدندر ویسیر بن عمرو مخضر میندندر ویسیر بن عمیله ویسیرکه سلیمان الکوفی پدرینک اسمیدر تابعیلردر (ویسیر) بن موسی محدثدر علی قول بوامیر وزننده‌در (الیسور) صبور وزننده بودخی دائما قمار اوینیان آدمه دینور یقال رجل یسرای قامر (الیسری) بشری وزننده یمنی مقابلیدرکه صول اله دینور یدیمنی ویدیسری تعبیر اولنور (الیسرة) یانک فتحیله صول جانبه دینور یمنه مقابلیدر یقال جاء من یسرته ضدیمنته [عسر یسر] عسر ماده‌سنده بیان اولندی (المیسر) میمک فتحی وسینک کسریله بین‌العرب اوق ایله اوینادقلری قمار اویونه دینور قولایلقله کسب مال اولدیغیچون علی قول قمار ایچون ذبح اولنان دوه‌یه دینور صورتی بودرکه قمار مراد ایدن کمسه‌لر ویره‌سی‌یه بردوه آلوب ذبح واتنی یکرمی‌سکز یاخود اون پای ایلدکدنصکره اول پایلرک بعضیسنه نشان ایدرلر بعده بر بر اول کمسه‌لرک اسمی نیتنه اخراج ایدرلر علامتلو اولان هرکیمک اسمنه چقرسه اول فائز اولوب علامتسزی چقان مظهر غرامت اولور عندالبعض میسرنرد دیدکلری لعبدرکه حالا طاوله تعبیر اولنان آندن برنوعدر یاخود مطلقا قماره میسر دینور کاغد اویونی وسائری کبی (میسر) مقعد وزننده برموضع اسمیدر وبرنبات آدیدر (الیسرة) فتحاتله ال آیه‌سنده اولان جزکیلره دینور بری برینه بتشک اولمزسه که ممدوح اولان بودر یقال فی‌یسرته میمنة وهی اسرار الکف اذا کانت غیر ملتصقة ودوه قسمنک اویلقلرینه مخصوص برتمغا آدیدر جمعی ایساردر ویسرة بن‌صفوان محدثدر (التیاسر) تفاعل وزننده ذکراولنان میسر دیدکلری دوه‌نک اتنی بولشمک معناسنه‌در یقال تیاسر القوم اذا اقتسموا بینهم لحم المیسر وبری برینه رفق وسهولتله معامله ایلمک معناسنه‌در یقال تیاسروا اذا تساهلوا وصول طرفه بکمک وصول قوله وارمق معناسنه‌در یقال تیاسرالرجل ضدتیامن

وركسه يه صوك حالده آلمق وصوك طرفده كتورمك معناسنه در يقال ياسرهم اذا اخذ بهم في جهة اليسار (الايسار) اشجع وزننده (والايسار) قابل بايله قلمه وبرله يسر بركرى دومك اي يوقمت معناسنه در يقال ايسر القوم واليسر واليسور والميسور التسار واليسار اذا افتقر وااخ الايسر (الميسور) فيعور وزننده (والميسر) تأنك فتحي وسينك كسريله دايمه سولك وطرفنه ال والمي آسه وقبضه ديدور يقال داره حسن الميسور والميسر اي حسن نقل القوائم مؤلف بوراده اسم موضع اولان ميسرى نقلا ايلمشدر (ياسور ين) موصلك بو قربنده رموضع آيدركه بلد ديكله مشهوردر (الميسر) معظم وزننده زموره ديمكدركه قدين بوقى تعبير اندكارى شمامه ديور فارسيده بوله ديرز تقول افتحي ميسرا اي زموره (الايسر) بو محمت نقيدر كه مستخدمي ابن سعددن وكميدرن حسن الحلال روايت ايلشدر (اليستعور) يفتعول وزننده رموضع آيدر وباطل وبيهوده شعبه ديور يقال ذهبه يستعور اي باطل ودومك الديدسه اورتدكرى جانحيه ديور وبر شجر اسميدركه آندن بت اعلا مسواكار اولور ارمس سرانده نابت اولور (اليعر) يانك فتحي وعينك سكونيله شول اوغلاقه ديوركه صياد اني قورت ياخود ارسلان دوزاغنه بند ايدر على قول مطلقا اوغلاقه ديور بعره دخي ديورکه واحدي اولمجقدر ومنه المثل هواذل من اليعر * ويرشجر آديدر و برطاغك اسميدر و بربلده آديدر (اليعار) غراب وزننده قيون ياخود بچى آوازينه ديوركه ملهمه تعبير اولنور على قول قيون قصمنك شدتلو آوازينه ديور تقول سمعت يعارا اي صياح الغنم اوالمعزى اوالشديد من اصوات الشاء ويعار مصدر اولور قيون ياخود بچى مهمهك معناسنه در يقال يعرت الشاة اوالمعزى يعارا من الباب الثاني والثالث اذا صاحت (اليعور) صبور وزننده شول قيونه ديوركه دائما سودى صاغيلورکن تبول اتمكله سودى مردار ايدر اوله يقال شاة يعور اذا كانت تبول حتى حلبها فتفسد اللبن و چاغرغان قيونه ديور يقال شاة يعور اي كثيرة اليعار (اليعارة) يساره وزننده ضراب وقتنده ناقه يغوردن نفور اتمكله يغور آرقه سندن بنوب چوكر دكدنصكره آشيغه على قول ناقه بك صوى اولمغله دومز ايجره ضرابدن امتناع ايدر اولمغين تهاجه يرده چوكروب يغورى اكا كوتروب آشدرمغه ديور يقال اعترض الفحل الناقة يعارة اذا عارضتها فتنوخها اوهى ان لاتضرب مع الابل بل يقاد اليها الفحل لكرمها (اليامور) كيك تعبير اولنان حيوانك اركككنه ديور ذكر الابل معناسنه بوراده ابل نسخه لرى غلطدر (يبار) شداد وزننده حمدان ابن عارم الزندي البخاري نام محدثك جدي اسميدر (اليبر) نهر وزننده ودالك فتحيله جائزدر واسع موضعه ديور واونكولك

لجاج معناسنه‌در يقال ماهذا الیهر ای اللجاج (الاستیهار) برنسنه‌یه اوزون اوزادی مشغول ومتوغل اولمق معناسنه‌در يقال استیهر فی الامر اذا تمادی فيه وبرآدمك عقلی زائل اولمق معناسنه‌در يقال استیهر الرجل اذا ذهب عقله وبرنسنه‌يه يقين حاصل ايلمك معناسنه‌در يقال استیهر الرجل اذا استيقن بالامر ويقال استوهر بالواو وبرشيئی شیء آخر ايله مبادله ايلمك معناسنه‌در تقول استیهر بابالك ای استبدل بها ابلا غيرها (ذویهر) يانك وهانك فتحی وسكونيله ملوك حميردن برينك لقبيدر (اليهير) هبر ماده‌سنده ذكر اولندی تم حرف الراء بفضل الله ذی الآلاء والحمدلله الذی بنعمته تتم الصالحات والصلوات على افضل الموجودات وعلى آله واصحابه اولی الكرامات اللهم انی اسئلك ان توفقنی باتمام مابقی من هذا على احسن الحال واتم المنوال انك على كل شیء قدير وبيدك قلم التقدير والتصوير

باب الزای المعجمة * فصل الهمزة

(الابز) همزه‌نك فتحی وبای موحده‌نك سكونيله (والابوز) قعود وزننده (والابزی) جمزی وزننده آهو صحرايه‌رق سكرتمك على قول اصلا بريرده ايلشميوب سرعتله اوق كبی طوغری سكردوب كيتمك معناسنه‌در يقال ابزا لظبی ابزا وابوزا وابزی من الباب الثانی اذا وثب اوتطلق فی عدوه عندالبعض ابزی مصدر دكلدر بلكه اسم مصدردر وابز وابوز انسان آرادہ دكلنه‌رك سكردوب كيتمك معناسنه در يقال ابز الانسان اذا استراح فی عدوه ثم مضی وبجاءة اولمك . معناسنه مستعملدر يقال ابز الرجل اذا مات مغافصة وبغی وطغيان ايلمك معناسنه‌در يقال ابز بصاحبه اذا بغی عليه (الابز) كتف وزننده (والاباز) شداد وزننده (والابوز) صبور وزننده معنای اولدن وصفلردر صحرغان آهويه دينور يقال ظبی وظبية ابز واباز وابوز ای وثاب وابوز سكرتمك خصوصنده پك طيانقان اولان صوی ناقه‌يه وقصراغه دينور يقال نجيبة ابوز اذا كانت تصبر صبرا عجيبا يعنی فی العدو (الاجز) همزه‌نك فتحی وجيمك سكونيله بررجل آديدر (الاستيجاز) يصدغه كركی كبی طيانه‌رق وجه اوزره سويكنمك معناسنه‌در شويله كه يصديق ديرسكی آلتنده يا آرقه طرفنده ايسه چكلدككده دوشمز اوله نته كه عربلر احتباء ايليه‌رق اول رسمه سويكنورلر يقال استأجز على الوسادة اذا تحنی عليها ولم يتكئ (الاروز) قعود وزننده كربی كبی طورطوب بوزيلوب طورمق معناسنه‌در نته كه لدی السؤال بخيلك صفتيدر يقال ارز الرجل وارز اروزا من الباب الاول والثانی والرابع اذا تقبض وتجمع وثبت ويلان قسمی كبرو اينه التجا ايله كيروب

یره طورمق معناسنه‌در یقال ارزت الجبهة وارزت اذا الارت ثمرها ورجعت
الیه ولجئت و ملکها وتجمعت سوکولمق اولنق معناسنه‌در یقال ارزت الحیة اذا
رزت (الارز) اتماس وزننده (والاروز) صبور وزننده معنای اولدن وصفدر
کچی کبی طورطوب بوزلمز اولان آدمه دیورر (الارزا) همزه‌نک فتحی وزانک
سکونیله انتظام کلام معناسنه‌در که بیکلن وهلهان اولموب بری برینه ملایم ومناسب
و منتظم اولمسندن عبارتدر تقول هذا من ارز کلامه ای انتظامه وارزا صنوبر
آغاجنه اسمیدر علی قول ارکک اودنه دیورر یاخود شجر عرعر اسمیدر که طاغ
صنوبری وبعضلری بنو تعبیر اولنور همزه‌نک ضمیله ده لغتدر (الارزة) حاصره
وزننده قوی وتوانا اولان ناقه‌یه دیورر یقال ناقة آرزة ای قویة شدیدة وموثوق
تحمیه دیورکه آدمی بوشنمز یقال ابة آرزة ای باردة وبرده کوك متانتی
ثابت واستوار ناقه‌یه دیورر یقال شجرة آرزة ای ثابتة (الاریز) امیر وزننده
فیرحو تعبیر اولنان زمقوته دیورر صقیع معناسنه و بر قوم وقبیله‌نك سید و رئیسنه
دیورر یقال هو اریز القوم ای عمیدهم و صوغوق کونه دیورر یقال یوم اریز ای
بارد (الارزة) تمره وزننده ارزکی چام آغاجنه یاخود ارزکلمه دینور هاء وحدت
ایچوندر (الارز) فتحتینله شجر ارزن اسمیدرکه آجی بادم آغاجیدر (المارز) مجلس
وزننده صغنجق یره دینور ملجأ معناسنه تقول هو مارزی ای ملجئی (الارز)
همزه‌نك فتحی و رانك ضمی وزانك تشدیدیله اشد وزننده (والارز) عنق وزننده
(والارز) قفل وزننده (والارز) طنب وزننده (والرز) همزه‌نك اسقاطیله
(والرز) رانك ضمی ونونك سکونیله که راء نونه مبدلدر (والآرز) کابل وزننده
(والارز) عضد وزننده بواینکی احبوار کراع لغوی نقلیدر مجموعی حب معروف
اسمیدرکه پرنج تعبیر اولنان ... محدثیندن ابوروح ثابت بن محمد الارزی که رزی
دخی دینلنددر بونه منسوبدر (الاز) همزه‌نک فتحی وزانك تشدیدیله (والازیز)
(والازاز) همزه‌نك فتحیله چوملك بك بك قینامق معناسنه‌در علی قول شدید
اولمیه‌رق قینامق معناسنه‌در یقال ازت القدر ازا و ازیزا و ازازا من الباب الاول
والثانی اذا اشتد غلیانها او هو غلیان لیس بالشدید و آتش یاقق معناسنه‌در یقال
ازالنار اذا اوقدها و ایراقدن کوك کورلدمك معناسنه‌در یقال ازت السحابة اذا
صوتت من بعید و برنسنه‌یی بك بك دپره‌دوب ارغلامق معناسنه‌در یقال از الشیء
اذا حرکه شدیدا (الائتزاز) افتعال وزننده (والتأزز) تفعل وزننده بونلرده
چوملك شدتله قینامق یاخود شدتسز قینامق معناسنه‌در یقال ائتزت القدر وتأززت
بمعنی ازت وائتزاز استعجال معناسنه‌در یقال ائتز الرجل اذا استعجل (الازز)
فتحتینله مجلس ناس ایله طلو اولمغه دینور یقال فی مجلسه ازز ای امتلاء و تطارق

ضیق معناسنه‌در و طلو مجلسه دینور تقول اتیت الوالی والمجلس ازز ای ممتلیٔ من الناس وازز مجاریٔ قردن بر کونه حساب اسمیدرکه شهور ایله سنین بینه تداخل ایدن اوقاتك فضولندن عبارتدر مراد دورهٔ قرده عدد ایامك اختلافی مقتضاسنجه دورهٔ شمسیه ایله بینلرنده متفاوت اولان حسابدر زیرا دورهٔ قراعتباریله محسوب اولان سالکه سنهٔ قریه دینور شهورك بعضنده یکرمی طقوز کون کاملکله ناقص اولدیغندن اوچیوز اللی درت کون اولور و دورهٔ کاملهٔ آفتابکه سنهٔ شمسیه دینور اوچیوز آلتمش بش وربع یومدر بو جهتله سنهٔ شمسیه قریه‌دن اون بر کون و یوم واحدك یکرمی برجزوندن برجزو کون زیاده اولور وازز جمع کثیره دینور (الازیز) مصدردر نته‌که ذکر اولندی و ازیز صوغوقه دینور تقول فی یومنا ازیز ای برد و صوغوق نسنه‌یه دینور بارد معناسنه و پك یوریمکه دینور (الاز) همزه‌نك فتحیله چوملك قینامق معناسنه‌درکه ذکر اولندی و از طمر اتمق معناسنه‌در یقال از العرق اذا ضرب و چبان مقوله‌سی قرحه وخراج آجیوب آغریمق معناسنه‌در وجماع ایلمك معناسنه‌در یقال از الجاریة اذا جامعها وناقه‌یی پك پك صاغمق معناسنه‌در یقال از الناقة اذا حلبها شدیدا وصو دوکمك معناسنه‌در یقال از الماء اذا صبه وصویی قیناتمق معناسنه‌در یقال از الماء اذا اغلاه (الافز) همزه‌نك فتحی و فانك سکونیله صچرامق معناسنه‌در کویا که وفز لفظندن مقلوبدر یعنی واوی همزه‌یه مبدلدر (الافاز) کتاب وزننده سرعتله کتمك وفاز معناسنه‌در تقول انا علی افاز ووفاز کاشاح ووشاح یعنی وشاح لفظنده اشاح لغت اولدیغی کبی وفازده دخی افاز لغتدر (الالز) همزه‌نك فتحی ولامك سکونیله بر شیئه مداومت معناسنه‌در یقال الز الشیٔ و الزبه الزا من الباب الثانی اذالزمه (الالز) فتحتینله مضطرب وبیقرار اولمق معناسنه‌در یقال الزالرجل الزا من الباب الرابع اذا قلق (الاوز) حوز وزننده ذکر اولنان ازز معناسنه‌درکه مجاریٔ قردن حساب معهوده دینور یاخود احدهما آخردن مصحفدر (الاوز) همزه‌نك کسریله حدب وزننده کوده‌سی قالین بودوره دینور یقال رجل اوز ای غلیظ قصیر وقاز تعبیر اولنان صو قوشنه دینور بط معناسنه جمعی اوزون کلور زیرا معنای مذکوردن مأخوذدر مترجم دیرکه زمخشری وسائرلری اوردك ایله تفسیر ایلمشلردر (المأوزة) مأسده وزننده قازی چوق یره دینور یقال ارض مأوزة ای کثیرة الاوز (الاوزی) همزه‌نك کسریله و الفك قصر ومدیله جنبشلو آت یورویشی کبی اوینیارق یوریمکه دینور علی قول کاه برجانبه وکاه اوبر جانبه اعتماد ایدرك یوریمکه دینور یقال یمشی الازوی وهی مشیة فیها ترقص او یعتمد علی احد الجانبین

﴿فصل الباء الموحدة﴾ (الباز) بانك فتحی وهمزه‌نك سکونیله بازی لفظنده لغتدرکه

مفضلى اولشته دينور جمعى ابزار كلور افلس وزننده وبزور كلور مضمومه وبذران
كلور بانك كسريله (البزر) بانك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله بومرغله اورمق
معناسنه در يقال بزره بزرا من الباب الثالث اذا وكزه (البزر) بانك فتحى وزاى
معجمه نك سكونيله كوزجيه دلك معناسنه در يقال بزر عينه بزرا من الباب الثالث اذا
فقأها (البزار) اصحاب وزننده اسد نرجيل يعنى بر طائفه اسمدر مترجم ديركه
ابجد تركيبنده ونحو اولوب اهاليسى اكثر مجوس وحسارى اولمق اوزره كتب
مطولاته مرسومدر (البراز) سحاب وزننده آچيق صحرايه دينوركه يابى تعبير
اولنور يقال خرج الى البراز اى الفضاء شارحك بيانه كوره شول آچيق صحرايه
دينوركه انده قوينجه حق سا وطلش واغاج مقوله سى اوليه اعراب باديه سبين
اولمغله قضاى حاجت ايچون امكنه خاليه يه خروج ايلدكلرندن حاجت وغايت
علاقه سيله قضاى حاجتده استعمال ايلديلر انتهى وبراز اسمدرندر (البروز)
قعود وزننده صحرايه چقمق معناسنه در يقال برز الرجل بروزا من الباب الاول اذا
خرج الى البراز اى الفضاء وكيزلندكدنصكره ظاهر وآشكاره اولمق معناسنه در يقال
برز الرجل اذا ظهر بعد اخفاء (البرز) فتحتيله بروز معناسنه در يقال برز الرجل
برزا من الباب الرابع يعنى برز بروزا فى التعدين (التبرز) تفعل وزننده بودخى
بيابانه چقمق معناسنه در يقال تبرز الرجل اذا برز الى الفضاء ووجه مذكور اوزره
مجاز اولهرق قضاى حاجت ايچون چقمق معناسنه مستعملدر يقال تبرز الرجل اذا
خرج الى البراز (المبارزة) مفاعله وزننده (والبراز) قتال وزننده اوغراش
ايچون صفلردن خصمه قرشو ميدانه چقمق معناسنه در يقال بارز القرن مبارزة
وبرازا اذا برز اليه يعنى فى الحرب (التبارز) تفاعل وزننده جنك ايچون ايكى
خصم بر برينه قرشو ميدانه چقمق معناسنه در يقال هما يتبارزان ويقال تبارزا
اذا انفرد كل منهما عن جماعته الى صاحبه (الابراز) همزه نك كسريله مكتوبى آچمق
معناسنه مستعملدر يقال ابرز الكتاب اذا نشره فهو مبرز كمكرم ومبروز وابراز خالص
آلتون آلمق معناسنه در يقال ابرز الرجل اذا اخذ الابريز وسفره عزم وآهنك ايلمك
معناسنه مستعملدر يقال ابرز الرجل اذا عزم على السفر وبرنسنه يى ظاهره اخراج
ايلمك معناسنه در يقال ابرز الشئ اذا اخرجه يعنى الى الظاهر (المبرز) مكرم وزننده
(والمبروز) آچلش مكتوبه دينور يقال كتاب مبرز ومبروز اى منشور ابرازدن
مفعول اولمغله صيغهٔ ثانيه غير قياس اوزره در (البرزة) ثمره وزننده محاسنى
ظاهر وآشكاره اولان خاتونه دينور على قول شول خاتونه دينوركه قومى بيننده
عقيله ومدبره وفى ذاتها عفيفه اولوب ومسنه اولمغله تسويهٔ امور وتمشيت مصالح
ايچون خارجه چقوب ناس كنديسنه امورلرنى عرض واحوالرينه دائر صحبت

ایدر اولەلر یقال امرأة برزة ای بارزة المحاسن اومتجاهرة کهلة جلیلة تبرز للقوم یجلسون الیها ویتحدثون وهی عفیفة وبرزه طاغده اولان عقبەیه اطلاق اولنور واصحابدن عباس بن مرداسك فرسی اسمیدر ودمشق قضاسنده برقریه آدیدر محدثیندن عبدالعزیز بن محمد وام عمرو بن الاشعث بن لجأ اورادندر وبرتابعیه خاتون اسمیدرکه دجاجه بنت اسمانك معتقەسی ایدی ونیسابور نواحیسندن بیهق ناحیەسنده برقریه آدیدر نسبتنده برزهی دینور هایله صاحب التصانیف حمزة بن الحسین البیهقی اورادندر (ابوبرزه) برجماعت کنیەسیدر (البرز) طرز وزننده (والبرزی) طرزی وزننده شول آدمه اطلاق اولنورکه عفیف وبیغرض وهوشمنده اولمغله عقل ورای وتدبیری جمله عندنده موثوق ومعتمد اوله یقال رجل برز وبرزی ای عفیف موثوق بعقله ورأیه (البرازة) کرامه وزننده برآدم عفیف وبیغرض اولمغله موثوق الرأی اولمق معناسنەدر یقال برزالرجل برازة من الباب الخامس اذا کان برزا بومعنا اصل ماده معناسندن رفعت معناسنه انتقالله مرتبۀ ثانیەده مأخوذدر (التبریز) تفعیل وزننده برآدم فضل وعلم یاخود شجاعت وشهامت جهتیله اقران واصحابنه غالب وفایق اولمق معناسنەدر یقال برزالرجل تبریزا اذا فاق اصحابه فضلا اوشجاعة وآت سائر آتلری سبق وتقدم ایلك معناسنەدر یقال برزالفرس علی الخیل اذا سبقها وآت بغایت یوکرك اولمغله راکبنی محل خطردن قورتاروب سلامته چقرمق معناسنەدر یقال برزالفرس راکبه اذا نجاه وظاهر و آشکاره ایلك معناسنەدر یقال برزالشیٔ اذا اظهره وبینه (الابریز) همزەنك کسریله (والابریزی) مبالغة یای نسبتله خالص آلتونه دینورکه غش اثری اولمیه یقال ذهب ابریز وابریزی ای خالص (برازالروز) بانك فتحی ورانك ضمیله بغداد قضاسنده برناحیه آدیدر (البارز) بیهس الجرمی نام کسەنك فرسی آدیدر وکرمان قربنده بربلده آدیدر (برز) بانك ضمیله مروقضاسنده برقریه آدیدر محدثیندن سلیمان بن عامر الکندی اورادندر (برزه) غرفه وزننده برشعبه آدیدرکه بئرالرویثیه نام محله منتهی اولور علی قول ایکسی ایکی شعبەدرهربرینه برزه دینور (یوم برزه) ایام عربدن بریوم معروفدروبرزه عبدالجبار ابن عبدالله نام محدثك جدی اسمیدر (برزی) کردی وزننده اصحاب حدیثدن ابوحاتم محمد بن الفضل المروزی لقبیدر (برزی) بشری وزننده واسط قضاسنده برقریەدر راویٔ صحیح مسلم اولان امام رضی الدین بن البرهان اورادندر و بغداد اعمالندن برقریۀ دیگر آدیدر (الاستبراز) برنسنەیی ظاهره چقرمق معناسنەدر یقال استبرزالشیٔ اذا اخرجه یعنی الظاهر (تبریز) تانك فتحیله وکاه اولورکه مکسور اولور آذربیجان قاعدەسی اولان شهر مشهور اسمیدر (البراز) بانك کسریله غائطه اطلاق اولنور شارح بانك فتحنی ترجیح ایدرتەکه اول مادەده بیان اولندی

(بروبه) عروبه وزننده موسى بن الحسن الاماطى نام محدثك جدى اسميدر
(ابرويز) بانك فتحى وكسريله و را و واو دخى كلاردهدر پرويز فارسى معربيدر ملوك
فرسدن برشهنشاه اسميدر مراد پرويز بن هرمز بن نوشروان دركه لقبى خسرو ابدى
(البرعز) ابن مصعد الله جعفر وزننده (والبرعز) قنفذ وزننده (والبرعوز)
عصفور وزننده (والبرعاز) طرياك وزننده صغر باويسنه ديرلركه يونانى
تعبير اولنور على قول انسانه پوپوب گزاونق كزنهسنه وارمقده اطلاق اولنور
شارحك بيانه گوره بلان صغر يك اوزيسى اولمهحقدر . مؤنثنده برعزه و برعازه
ديرلر وبرص قنفذ وزننده بدخوى آدمه ديرلر على قول بومصحفدر صواب اولان
برغواولمقدر رانك تقديميله (البز) بانك فتحى وزانك شدهسيله مطلقا ثيابه يعنى
لباس مادهسنه ديرلركه لسانمزده دخى بز تعبير اولنور على قول ثيابدن وثياب
مقولهسندن اولان اومتاعنه ديرلر يقال خرج زيد وعليه البز اى الثياب اومتاع
البيت من الثياب ونحوها و برسلاحه ديرلر فتح وزننده كى يقال غزى فى بز كامل اى
سلاح وبز وبزيزى خليفى وزننده مصدر اولور غالب اولمق معناسنه يقال بزه بزا
وبزيزى اذا غلبه و برنسنهيى بركسهدن نزع وسلب ايلمك معناسنهدر يقال بزثوبه
اذا نزعه وسلبه و برنسنهيى برآدمدن قهر وجفا ايله اخذ ايلمك معناسنهدر يقال
بزالشئ منه اذا اخذه بجفاء وقهر و بزعراقده برقريه آديدر وأخرالبز على القلوص
مثلى ختع مادهسنده مرسومدر و زالتهرجانك نهايتنه ديرلر (البزاز) شداد وزننده
بزصتان آدمه ديرلركه بزجى تعبير اولنور يقال هوبزاز اى بايع البز و بزاز محدثين
زمرهسندن برجماعتدر ابوطالب غيلان آنلردندر وعيسى بن ابى عيسى بن بزاز القابسى
روايت حديث ايتمشلردر و بزاز مذارايله بصره بيننده بربلده آديدر (البزازة)
كتابه وزننده بزازلق حرفتنه ديرلركه بزجيلك تعبير اولنور (البزة) بانك كسريله
بودخى سلاحه ديرلر و هيئت وقيافته ديرلر يقال انه لذو بزة حسنة اى هيئة
(البزز) فتحتينله بودخى براغه وسلاحه ديرلر (الابتزاز) افتعال وزننده بودخى
نزع وسلب ايلمك معناسنهدر يقال ابتز ثوبه اذا نزعه وسلبه و بركسهدن برنسنهيه
زورايله آلمق معناسنهدر يقال ابتزه منه اذا اخذه بجفاء وقهر (البزباز) ثرثار
وزننده سير وسفرده جست و چالاك اولان اوغلانه ديرلر على قول كثير الحركه
اولان آدمه ديرلر و آتش اوفليهجك كوروكك آغزنده اولان دمور لولهيه
ديرلركه آنكله آتش اوفلنور و فرجه ديرلر و بردواى معروف اسميدركه بسباسه
تعبير اولنان دارو اولهجقدر (البزبز) قنفذ وزننده (والبزابز) علابط وزننده
بونلرده چالى قوشى كبى آرامسز كثيرالحركه اولان آدمه ديرلر وشول آدمه ديرلركه
وجودى قوى وشديد اولوب لكن زهره وشجاعتى اولميهكى ارسلانى كبى (البزبزة)

زلزله وزننده دابه‌یی عنف وشدتله سورمك معناسنه‌در يقال بز بز الدابة اذا ساقها شديدا وسرعتله يوريمك معناسنه‌در يقال بز بز الرجل اذا سار سريعا و قاچمق معناسنه‌در يقال بزبز الرجل اذافر وسرعتله كثرت حركت معناسنه‌در يقال هو يبزبز اى يتحرك كثيرا بالسرعة و برنسنه‌يه دوريشوب اصلاح ايلمك معناسنه‌در يقال بزبزه اذا عالجه واصلحه وبرنسنه‌يى شدتله صارصوب ارغلامق معناسنه‌در يقال بزبزه اذا تعتعه وبرنسنه‌يى برآدمدن سلب ايلمك معناسنه‌در يقال بزبزالشئ منه اذا سلبه و برنسنه‌يى الدن آتوب آندن قطع رغبت ايلمك معناسنه‌در يقال بزبزالشئ اذارمى به ولم يرده (بز) بانك ضميله محدثيندن ابراهيم بن عبدالله النيسا بورى لقبيدر بزفارسى معربيدركه كچى‌يه دينور وقاسم بن بزة المخزومى كه محدث مشهوردر بانك فتحيله‌در مجموع اولادى قراء ايدى احمد بن محمد البزى كه ابن كثيرك راويسيدر جمله‌ٔ اولادندر ومحمد بن احمد بن عبدالله بن على بن بزه كه محدثدر بانك ضميله‌در (ابن بزبزه) سفينه وزننده مالكى مغربيدر تصانيف كثيره صاحبيدر (البغز) بانك فتحى وغين معجمه‌نك سكونيله تپه ايله ياخود دكنكله اورمق معناسنه‌در يقال بغزه بغزا من الباب الثالث اذا ضربه بالرجل اوبالعصا وجنبش ونشاطه دينور يقال فرس ذوبغز اى نشاط ودوه‌يى شوق و جنبشه كتوروب تحرك نشاط ايلمك معناسنه‌در يقال بغز الناقة باغزها اذا حركها محركها من النشاط (الباغز) غينك كسريله شوق ونشاطه دينوركه شنلك تعبير اولنور وبواسمدر كاهل وغارب كبى على قول دوه قسمنده اولان نشاطه مخصوصدر وحدت وتيزى معناسنه‌در يقال فيه باغز اى حدة ودائما زنا وفجور اوزره اولان ياخود اولبابده مقدم ومتهالك اولان كمسيه دينور يقال رجل باغز اى مقيم على الفجور او مقدم عليه وفاحش وبدكار آدمه دينور يقال رجل باغز اى فاحش (الباغزية) ثياب خزيه‌دن بردرلو قماشه دينور على قول حريره شبيه اولور (البلأزة) دحرجه وزننده قاچمق معناسنه‌در يقال بلأز الرجل اذا فر وسكرتمك معناسنه‌در يقال بلأز اذا عد اوطعامى طويجه قدر يمك معناسنه‌در يقال بلأز الرجل اذا اكل حتى شبع (البلئز) بلعز وزننده شيطان اسماسندندر وبودور آدمه دينور واعضا واندامى صلب وغليظ اوغلانه دينور (البلئز) زبرج وزننده بودنى صلب وغليظ غلامه دينور (البلز) كسرتينله بودور آدمه دينور يقال رجل بلز اى قصير وايرى كوده‌لو على قول خفيفه خاتونه دينور (الابتلاز) افتعال وزننده برآدمدن برنسنه‌يى اخذ ايلمك معناسنه‌در يقال ابتلزه منه اذا اخذه (المبالزة) مفاعله وزننده مؤلف وهى المبالزة عنواننده ايراد ايلمكله عادتى اوزره اسم اولمق اقتضا ايدر لكن بعض مفرداتدن استنباط اولنديغى اوزره مفاعله بابندن اشتراك ايچوندركه برى برندن نسنه آلمق

مصدردر (الجزاز) جيم وزاي مشدده‌نك كسريله ابو القاسم عبدالله بن احمد
الاصفهاني كه مفرق لقبيله معروفدر كتاب البارعده زايي فوقيه ايله ضبط اتمشدر
(مفرق الاقليم) همزه‌نك كسريله مفرق مصدردركه بل چقه‌جق يره ديركه مفاشـديغي
يرلره فلان چاودر اونه‌حقدر عامه مفرق الجيس تعبير ايدرلر والجبز لفظ العامي در
(الخبز) كسريله ودنده خلفه وشـدته اولنان از لك دومبه ديرلر (الخبز)
باء فتحي وهنك سكونيله برآدمي دمب وشدتله اوته قاقق معناسنه‌در يقال جبزه
جبزا من الباب الثالث اذا دفعه عنيفا و برآدمك كوكسنه ال و اياق ايله دفع قول ابكي
ك ايله اورمق معناسنه‌در يقال بزملا اذا ضرب صدره باليد والرجل اوبكاتي
البدن وعريض بوسطي فيلهسـدن بر حامت آديدر الحمادن حجاج بن علاط وضمره
بن ثعلبة البهزيان آنك ابنادر (الحماز) غراز وزننده ثميدن عبدالرحمن الحمازي
بمونك اسميدر (الخلاز) براز وزننده لغتي عظمده قبز كه طوغان ديدكلري
شكاري قوشـه ديور جمعي ابواز وبيزان كلور وازي لغتنك جمعي براة كلور
قضاة كبي ان شـاء الله تعالى بري مادده‌سـنده اعاده اولنور ويقال باز بالرفع و بازان
وابواز و باز الخز والزين و بواز كرام وباز اسامي‌در حسين بن نصر بن باز
وابراهيم بن محمد ابن باز محدثلردر وحسين بن عمر البازي كه محدثدر حديثه منسوبدر
وزيد بن ابراهيم وسلام بن سليمان ومحمد ابن الفضل واحمد بن محمد بن اسمعيل ومحمد
بن حمويه البازيون محدثلردر ومجموز العين اولان بازلفظي مادده‌سـنده ذكر اولندي
مترجم ديركه غريبدركه اشبو باز مادده‌سنده تلاش واقع اولمشدر بر دفعه عيني همزه
اولمرق و بر دفعه واو اولمرق وبر دفعه‌ده معتل يائي اولمرق رسم اولنمشدر و معتل
بابنده تطاول معناسـندن مأخوذ اولديغنه تصريح اوتخمله اول نه كولدر اما صكره
مجموز العين و كـل معتله العين اولانك مأخوذلرندن سكوت اولنمشـدر قالديكه
فارسيده دخي طوغانه باز ديرلركه بازي عرفي مخصوص اولوب باز فارسيدن مأخوذ
اولمق اغلب محتملدر (الخزباز) خاي معجمه وزالك كسر اوزره بناسيله (والخازباز)
قرطاس وزننده (وخازباز) زالك فتحيله (وخازباز) زاي اولانك فتحي وثانيه‌نك
ضميله (وخزباز) اولانك ضمي وثانيه‌نك كسريله (وخازباز) اولانك كسري
وثانيه‌نك ضميله (وخزباء) قاصعاء وزننده زانك حركات ثلاثيله (وخزباء) حرباء
وزننده (وخزباز) مضاف اولمرق اولانك ضمي وثانيه‌نك تنويني ايله برنوع سينكه
ديورلركه باغچه و چمنزارده اولنور على قول وزردبلرندن حكايه‌در شـارح ديركه
الخازباز اخصب امثالندندر زيرا اوسينك بهار ايامي ظهور وخصب ساله دلالت ايدر
وخازباز بركونه مرض آديدركه دوه‌نك وانسانك بوينلرنده وبوغازلرنده عارض اولنور
وايكي كونه نبات آديدر وكديه دبنـور سنوركبي (البيز) بانك فتحي وبانك

سكونيله والبيوز قعود وزننده هلاك اولمق معناسنه‌در يقال بازالرجل يبيز بيزا وبيوزا اذا هلك وحياتده اولمق معناسنه‌در يقال بازالرجل اذا عاش ويقال فلان لاتبيز رميته اى لاتعيش يعنى اورديغى شكار ياسازى ياشه‌مز همان فى الفور هلاك اولور ويقال فلان لم تبز رميته اى لم يفلت يعنى اول رتبه نشانجيدركه او كندن شكار بوتقريبله قاچوب قورتلمز

﴿فصل التاء﴾ (التأز) تانك فتحى وهمزه‌نك سكونيله ياره اوكولوب بتشمك معناسنه‌در يقال تأز الجرح تأزا من الباب الثالث اذا التأم وعسكر جنگده برى برينه يقلشوب چاتمق معناسنه‌در يقال تأزالقوم فى الحرب اذا تدانوا (التئز) كتف وزننده اعضاسى ديرنكلو صيصيق قوندكوده لواشكه دينور يقال عبر تئز اى معصوب الخلق (تبريز) اذربايجان ايالتنك دارالملكى اولان شهردر نته‌كه ماده‌سنده بيان اولندى ابن دريد رباعى ماده‌سنده ثبت ايلمشدر (التارز) عاجز وزننده شول يابس نسنه‌يه دينوركه آنده روح ورطوبت اثرى اولميه يقال شئ تارزاى يابس لاروح فيه وميته اطلاق اولنور (الترز) غرز وزننده تارز مذكوردن مصدردر يقال ترزالشئ والرجل وترز ترزا من الباب الثانى والرابع اذا يبس ومات وآجقمق معناسنه‌در يقال ترز الرجل اذا جاع ويره چالمق معناسنه‌در يقال ترزه اذا صرعه وقيون وكچى قسمى قيراغو تعبير اولنان طوبتلو چاير اوتلامغله ايچريسى پاره‌لنمك معناسنه‌در يقال ترز الغنم اذا اكل حشيشا فيه الندى فتقطع اجوافها (التراز) غراب وزننده قيون وكچى قسمنه عارض اولان قرغنلغه دينوركه همان طوردقلرى يرده دوشوب هلاك اولورلر يقال اصاب الغنم التراز اى القعاس (الترز) فتحتينله صو بوز كسوب طوكمق معناسنه‌در يقال ترز الماء ترزا من الباب الرابع اذا جمد وبرعلتدن ناشى دوه‌نك قويرغى تويلرى بتون دوكيلوب قاوله‌مق معناسنه‌در يقال ترزت اذناب الابل اذا ذهبت شعورها من داء اصابها (التروز) قعود وزننده برنسنه غليظ وپك اولمق معناسنه‌در يقال ترز الشئ تروزا اذاغلظ واشتد (الاتراز) همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى صلب ويابس قلمق معناسنه‌در يقال اترز الشئ اذا صلبه وايبسه (الترعوزى) تانك فتحيله ترع عوز لفظنه منسوبدر عين بابنده مرسومدر (الترامز) علابط وزننده قوتى كماله ايرشمش اركك دوه‌يه دينور على قول پك قوجه اولمغله علف اكل ايدركن باشى دترر اوله اولانه دينور (تلبيزه) تانك فتحى ولام مشدده‌نك كسريله ابو القاسم الاصبهانى لقبيدر سمعانى بورسمه وسائرلرى باى موحده ايله ضبط ايلمشدر نته‌كه مرور ايلدى (التوز) تانك ضميله طبيعت وخلق وسجيت معناسنه‌در يقال له توز حسن اى طبيعة وخلق وبرشجر آديدر واصل وبنياد معناسنه‌در يقال هو من توز كريم اى اصل وشول تخته‌يه

دیبور که جیم مضموم ایکن بجه بدنکاری نصب اولنور وتونس مضافاتیله قریه بیننده
و موضع آدیدر محدثیندن محمد بن مسعود النوری اورایه منسوب اولمغله معروفدر
(الانور) اصفر وزننده کریم الاصل آدمه دینور یقال رجل انور ای کریم الاصل
(نورین) ثانک ضمیله (نور نیرین) ثانک فتحیله حلف قضاسنده بر قریه و سخاوی
آدیدر (النور) سور وزننده غلیظ اولمق معناسنهدر یقال ثار الشیء یثور نورا
اذا غلظ (نور) نهم وزننده فارس اولکهسنده بر بلده آدیدر نوح دخی دیرلر
نیوب نوربه اورایه منسوبدر محدثیندن محمد بن عبدالله النوری و ابو یعلی محمد بن
الصلت و ابراهیم بن موسی و احمد بن علی النوریون اورادندر (النثار) شداد
وزننده و سوداء غلیظ و شدید اولان بودوره دینور و اکثریه دینور یقال رجل
نثار ای حرات (النیران) فتحتیله اوقنک معناسنهدر یقال ثار الرجل یثور نیرانا
اذا مات (النثیر) تفعیل وزننده ایاقلری سورینرک بورییوب یردن قوپارر طرزنده
یورمک معناسنهدر یقال تثیر فی مشیه اذا تقلع (المثاورة) مفاعله وزننده مغالبه
معناسنهدر یقال ثاوره اذا غالبه (الثبر) ثانک فتحی وبانک سکونیله بو دخی مغالبه
معناسنهدر (الثبر) ثانک کسریله ضعف وزننده کمکلری وقمورغهلری صیق شدید
و متین اولان انسان وحیوانه دینور یقال رجل و فرس ثبر ای الشدید الالواح
﴿ فصل الجیم ﴾ (الجأز) جیمک فتحی وهمزهنک سکونیله اسمدر بوغزده برنسنهنک
طیقانوب طورمسنه دینور علی قول خاصه صویک طورمسنه دینور یقال اخذه
الجأز وهو اسم الغصص اوانما یکون بالماء (الجأز) فتحتینله مصدردر بوغزده برنسنه
یاخود صو طیقانوب طورمقله بوغلق معناسنهدر یقال جئز جأزا من الباب
الرابع اذا غصص به (الجبز) جیمک کسریله قوزی وقالین کودهلو آدمه دینور
وبخیل ولئیمه دینور و ضعیف وزبون آدمه دینور لئیم وفر وماینه دینور
(الخبیز) امیر وزننده مایهسز اتمکه دینور یاخود قاتقسز قوری اتمکه دینور
تقول اکلت جبیزا ای خبزا فطیرا اویابسا قفارا (الجبازة) کرامه وزننده اتمک
جبیز اولمق معناسنهدر یقال جبز الخبز جبازة من الباب الخامس اذا کان جبیزا
(الجبز) نبز وزننده کسمک معناسنهدر (الجبزة) تمره وزننده قطعهیه دینور
یقال جبزله من ماله جبزة ای قطع له منه قطعة (الجأیزة) دحرجه وزننده سعی
و فرار معنالرینهدر شارحک بیاننه کوره ایکیسی برمعنادر یقال جأیز الرجل اذا
فر و سعی (الجرز) جیمک فتحی و رانک سکونیله تیز تیز یمک معناسنهدر یقال
جرز الرجل جرزا من الباب الاول اذا اکل اکلا وحیا وقتل ایلمک معناسنهدر
یقال جرزه اذا قتله و دکنکله یاخود اغاجله دورتمک معناسنهدر یقال جرزه اذا نخسه
وکسمک معناسنهدر یقال جرزه اذا قطعه وجرزا ونسنیره اطلاق اولنور کاسیذکر

(الجروز) صبور وزننده اكول على قول سريع الاكل اولان انسان و حيوانه دينور مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور يقال رجل وناقة جروز اى اكول اوسريع الاكل (الجرازة) كرامه وزننده جروز اولمق معناسنه در يقال جرز جرازة من الباب الخامس اذا كان جروزا (الجرز) ضمتينله (والجرز) رانك سكونيله (والجرز والجرز) فتحتينله (والمجروزة) اصلا نابت اولميان يره ياخود نباتى اكل اولنان ياخود قطعا يغمور طوقنميان يره دينور يقال ارض جرز وجرز وجرز وجرز ومجروزة اذا كانت لاتنبت او انتى اكل نباتها اولم يصبها مطر جمعلرى اجراز كلور ويقال ارض احراز كما يقال ارضون اجراز (الاجراز) همزه نك كسريله قيتلغه اوغرامق معناسنه در يقال اجرز القوم اذا المحلوا ودواب ومواشى زبون اولمق معناسنه در يقال اجرزت الناقة اذا هزلت وهى مجرز (الجارزة) شول يوسنلو طپراغى غليظ يره دينوركه آنى قومسال ياخود طپراغى ملايم دوز اوه احاطه ايلش اوله يقال ارض جارزة اى يابسة غليظة قد اكتنفها رمل اوقاع (الجرزة) فتحاتله هلاك معناسنه در يقال رماه الله بجرزة اى هلاك (الجرزة) غرفه وزننده بردمت شيئه دينور يونجه وسائر نسنه اولسون يقال جاء بجرزة من القت ونحوه اى خرمة (المجرز) محسن وزننده مهزول ناقه يه دينور (الجرز) جيمك ضميله دمور چوماغه دينور جمعى اجراز وجرزه كلور عنبه وزننده مترجم ديركه كرز فارسى معربيدر (الجرز) جيمك كسريله نسوان عربه مخصوص بر كونه لباس آديدركه دوه توينه ن وقيون پوستندن ايدرلر قوزى كوركى طرزنده اولور جمعى جروز كلور ضمتينله (الجرز) فتحتينله قوراق يله دينور سنة جدبه معناسنه وجسم وبدنه دينور جمعى اجراز كلور ومنه يقال طوت الحية اجرازها اى جسمها يعنى يلان بدننى قيوردى هربر قيورمى برجسم مخصوص اعتبار اولنمشدر و جرز انسانك كوكسنه ياخود دبلنه دينور يقال ضربه جرزه اى صدره او وسطه واركك دوه نك آرقه سى اتنه دينور (الجراز) غراب وزننده كسكين قلجه دينور يقال ضربه بالجراز اى السيف القاطع (ذوالجراز) ورقاء بن زهيرك قلجى اسميدركه اول قلجله خالد بن جعفرى اوروب لكن كسديرمدى (الجراز) سحاب وزننده برنوع اوتلق آديدركه نباتى قبق نباتنه شبيه اولدرق ظهور ايدوب لكن يپراغى اولمز كيدرك برانسان قاعد قدر اولدقدنصكره تپه سى انجلوب اوجلرنده دفنه چچكى كبى چچكلر آچلور بغايت خوشمنظر اولغله منابتى اولان جبال آنكله برزيب وجمال اولور قطعا رعى و سائر جهتله منتفع دكلدر همان خوشمنظردر و جراز غلظت و صلابت معناسنه در يقال رجل ذوجراز اى غليظ صلب (الجارز) اوكسركى شديد انسان وحيوانه دينور يقال رجل وفرس جارز اى الشديد السعال

ومعدودی مرادلرندن دیر حاویه بیلنور. یقال جرز اذا جاوز ای طاول (جرز) قرطق
وزننده بصره ده بر موضع آدیدر (الجرز) غراب وزننده اوتسز قوراق چالیه
دینور یقال مفازة جراز ای نفنفة (المجارزة) مفاعله وزننده سوکشمکه دینور بر ده
بر وجه لطیفه و مزاح ایتمک معناسنه که قرل شقه و شوخلق تعبیر اولونور
یقال جارزه اذا لاعبه مداعبة غیر الرفث (التجارز) تفاعل وزننده سوکشمک
معناسنه در یقال تجارزوا اذا تسابوا و فی لا یجوز مثلا بر بریله سوکشمک ایلمک
معناسنه در یقال تجارزوا اذا اسا کل واحد منهم قولا او فعلا (جرزان) عثمان
وزننده ارمینیة الکبرى نواحیسندن بر ناحیه آدیدر (الجرزة) غرفه وزننده کفت
علی قدر بولنوب بوغوغنی باغلو بونجه یونجه معناسنه در یقال جرز الرجل اذا
ذهب واضمحل اوسانمق و غایت ضعیف دوشمک و هلاک اولمق معناسنه در
یقال جرز الرجل اذا صار جرزا (الجارز) قنفذ وزننده بغایت دوشمش زبون
وباهد آدمه دینور یقال هو جرز ای خب خبیث و بو مثله فارسی معربدر
مترجم دیر که جرزه بودن مقصود حکایت ظرفی ایراد ایدر که ظالمشدن ظرفیدر
جرزه اطلاق اولنور وظرف تعبیرنده که نفسانی ظرفیدر خود و بلامت اطلاق
اولنور پس عقل حکیمانه رتبه عدالتدر (الجرامز) قبله علاقه وزننده ایری
ونیزه‌دن وعظیم اولان شیئه دینور (الجرمزة) جرزه وزننده کرپی کبی دیوشوب بلوب
دزطوب اوتق معناسنه در یقال جرمز الرجل اذا انقبض واجتمع بعضه الی بعض
ودزعقب دونوب قاچمق معناسنه در یقال جرمز الرجل اذا نکص وفر (الاجرمار)
تشدید میم ایله اصل احرنجام اولمغله افعلال وزننده بو دخی دیوشوب بلوب کرپی کبی
دزطوب اوتق معناسنه در یقال اجرمز الرجل اذا انقبض واجتمع بعضه الی بعضه
وکیجه چکوب کیتمک معناسنه در یقال اجرمز اللیل اذا ذهب (الجرامز) جیمک
فتحیله وحشی جانورلرک الی ایاقلرینه وجسدلرینه دینور والسانک بدنه دینورکه مجموع
اعضاسندن عبارتدر (الجرامیز) جرماز وجرموزک جمعیدر که جمع کثیر معناسنه در
بو معناسنه جرامیز کوزی هب ومجموع معناسنه مستعملدر یقال اخذه بجرامیزه
ای بجذافیره ای اجمع (التجرمز) تدحرج وزننده دوشمک معناسنه در یقال تجرمز
علیهم اذا سقط وکیجه صاوشوب کیتمک معناسنه در یقال تجرمز اللیل اذا ذهب
(الجرموز) جعفر وزننده شول حوضه دینور که دیوارلری یوکسک اوله علی
قول حوض صغیره دینور کذلک قلوبه کبی بیت صغیره دینور و قورد ایکنک
ارککنه دینور و انجربسی بلغامش اشمه طرزنده قویویه دینور وجرموز اسامیدندر
بنو جرموز بر بطندرکه جرامیز دخی دیرلر وعمرو بن جرموز قاتل زبیر بن العوامدر
(الجرامز) جرمازدن اسم فاعلدر شول سنه‌یه اطلاق اولنور که اوائلنده یغمور

اولمیوب وسطنده زیادهسیله کثیر وارزان اولمریقال عام مجرمز اذالم یجعل بالمطر ای فی اوله ثم یجتمع الماء فی وسطه (الجز) جیمك فتحی وزایك شدهسیله (والجزة) هایله (والجزة) جیمك کسریله بنای نوع اولهرق یوك قرقق واوت بچمك معناسنهدر یقال جز الشعر والحشیش جزا و جزة و جزة حسنة من الباب الاول اذا قطعه فهو مجزوز وجزیز واکینك بچمی و خرمانك کسمی وقتی اکلوب چاتمق معناسنهدر یقال جز النخل اذا حان لها ان یجز ای یقطع ثمره وجز اصفهانده بر قریه آدیدر و کیجهدن بربارهیه اطلاق اولنور یقال مضی جز من اللیل ای قطعة منه (المجزوز والجزیز) امیر وزننده توبی قرقلمش حیوانه واتی بچلمش مکانه دینور (الاجتزاز) افتعال وزننده بودخی یوك قرقق واوت بچمك معناسنهدر یقال اجتز الشعر والحشیش بمعنی جزه (الاجزاز) همزهنك کسریله خرمانك کسم وقتی کلوب چاتمق معناسنهدر یقال اجز النخل اذا حان لها ان یجز تأنیث ضمیری نخله تاویلنه مبنیدر وخرما قوریمق معناسنهدر یقال اجز التمر اذا یبس وبرآدمك قیون وکچیلرینك قرقم وقتی کلوب چاتمق معناسنهدر یقال اجز القوم اذا حان جزاز غنمهم وبرآدم برآدمه قیون وکچی قرقندیسنی ویرمك معناسنهدر یقال اجزازجل اذا جعل له جزة الشاة وپیرفانی اولان آدمك وفاتی یقلشمق معناسنه مستعملدر یقال اجز الشیخ اذا حان له ان یموت (الجزوز) قعود وزننده بودخی خرما قوریمق معناسنهدر یقال جز التمر جزوزا من الباب الثانی اذا یبس (الجزز) فتحتینله (والجزاز) غراب وزننده (والجزازة) ثمامه وزننده (والجزة) جیمك کسریله یوکك قرقندیسنه دینور علی قول جزه سائر حیوانك تویلری تارشمامش خالص قیون یپاغیسنه یاخود بر یللق یپاغی یه یاخود قرقلدقدنصکره اصلا استعمال اولنمامش یپاغی یه دینور جمعی جزز کلور عنب وزننده وجزائز کلور ومنه یقال للحیانی کانه عاض علی جزة ای صوف شاة جزت یعنی اول مناسبتله صقالی یپوك آدمك صقالنی قرقلمش یپاغی کلجهسنه تشبیه ایدرلر (الجزوز) صبور وزننده (والجزوزة) هایله توبی قرقلهجق قیونه وکچی یه دینور ارککنه ودیشیسنه اطلاق اولنور حلوبه ورکوبه کبی (الجزاز) سحاب وزننده (والجزاز) کتاب وزننده حصاد معناسنهدر که اکین بچمی وخرما کسمی وسائر میوه دیرمی اولهجقدر یقال حان وقت الجزاز ای زمن حصاد الزرع اوصرام النخل وغیره (الجزاز) غراب وزننده یوك قرقندیسنه دینور نتهکه ذکر اولندی وکسیلان میشین وسختیان وکاغد مقولهسنك کسندیسنه وقرپندیسنه دینور تقول اعطنی جزازة ادیمك وهی ما فضل منه اذا قطع (مجزز) محدث وزننده اسامیدندر مجززالمدلجی و علقمة بن مجزه اصحابدندر (الجزیزة) سفینه وزننده (والجزجزه) جیملرك کسریله برطوتام یوکه

و پارچه دیرلر تقول هذا جزء من جزور وجزرة اى حصة منه (الجزاز)
جيمك فتحيله ذكر اولنان معنايه معناسنه ظاهرا معربدر جزرهدر (جزره)
قوه و ... ارض ... دیدیکلری مفهوم آلمق ... ایدهجکدر شتالمك
یانه کوره اصطلاحده فریبدر (الاستجزار) الکین مطلوب ... کلمك معناسنهدر
يقال استجزره اذا اقتصده (الجمز) جيمك فتحى وميمك سكونيله جار معناسنهدر كه
ذكر اولندی (جاجمیزان) جیمك فتحی و جیمك ضمیله ... آدیدر (الجمز)
جيمك فتحى وقافك سكونيله سرعتله يوريمك معناسنهدر يقال جمز الرجل جمزا
من الباب الاول اذا اسرع فى المشى (الجلز) جيمك فتحى ولامك سكونيله بر نسنهيى
بورمق معناسنهدر يقال جلز الشئ جلزا من الباب الثانى اذا لواه و بورملمك
معناسنهدر يقال جلزه اذا لواه و بو معنادن چكوب ... معناسنهدر يقال جلزه
... شارح دیر که جميع نسخلرده كرچه والمدعو اسنده مرسوم اولوب لكن
جملهٔ امهاتدر والعقد عبارتيله مثبت اولنغله دوكولمك معناسنه اولور و نزع اثاث
معناسنهدر يقال جلزه اذا نزعه وجلز سوط اصبحى يعنى اصبح نام اميره منسوب
اولان بر نوع قمچيك اوجنه صاريلان سكيره ديرلر وبچاق وقمچى مقولهسنك صابنى
دوه سكريله صاروب بغلمق معناسنهدر يقال جلز مقبض السكين وغيره جلزا اذا
حزمه بعلباء البعير وجلز قمچيك معظمنه ديرلر ومزراق تمرنك دبنده اولان دكرمى
حلقهيه ديرلر وجلز وجليز سرعتله يوروب كتمك معناسنهدر يقال جلز فى الارض جلزا
وجلزا اذا ذهب مسرعا وقمچينك صابنه ديرلر كه ال ياپشهجق يريدر (التجليز)
تفعيل وزننده جلز ايله دورت معنالرنده مرادفدر يقال جلزه يعنى جلزه وسرعتله
كتمك معناسنهدر يقال جلز فى الارض اذا ذهب مسرعا واوقك تمرى يايك قبضهسنه
كلنجه قدر كريشى چكمك معناسنهدر يقال جلز الرجل اذا اغرق فى نزع القوس
حتى بلغ النصل (الجلاز) كتاب وزننده بودخى قمچيك اوجنه صاريلان سكيره
ديرلر (الجلائز) جيمك فتحيله يايك هر يرينه صاريلان سكيرلره ديرلر مفردى
جلاز وجلازهدر جيمك كسريله (الجلوز) سكير صارلمغله متين ومحكم اولمش
قمچيه ديرلر بو مناسبتله كودهسنك اتى صمصق قوند وقوى اولان آدمه مجلوز
اللحم ورأى وعقل وتدبيرى محكم واستوار اولانه مجلوز الرأى اطلاق اولنور يقال
رجل مجلوز اللحم والرأى اى محكمه (الجلواز) جيمك كسريله شرطى معناسنهدر
شحنه وصوباشى واستانبولده يكيچرى اغاسى و بستانجى باشى مقولهسى ضابطلردن
عبارتدر على قول تورزور معناسنهدر كه سرهنك وقول اوشاغى وقوللق نفرى
وموبجى وحربهجى وساير ضابط خدامندن عبارتدر جمعى جلاوزهدر سرعت
معناسندن مأخوذدر (الجلوز) سنور وزننده بندق اسميدر كه فندق تعبير اولنان

ميوهدر

میوه‌در مترجم دیرکه کلوز فارسی معربیدر وجلوز تنومند اوله‌رق بهادر آدمه دینور (مجلز) منبر وزننده عمرو بن لؤی التیمی فرسنك اسمیدر (وابومجلز) تابعیندن لاحق بن حمیدك کنیه‌سیدر (الجلنز) زبرج وزننده بودور خاتونه دینور (الجلوزة) دحرجه وزننده سرعتله کیدوب کلمك معناسنه‌در یقال جلوزالجلواز اذا خف فی الذهاب والمجیء (جالز) بررجل آدیدر (الجلبز) علبط وزننده صلب وشدید آدمه دینور (الجلحز) حای مهمله ایله جعفر وزننده (والجلحاز) قرطاس وزننده زیاده‌سیله بخیل وناکس کمسیه دینور یقال رجل جلحز وجلحاز ای ضیق بخیل (الجلفزیز) فایله زنجبیل وزننده دریسی بورشمش قوجه قاری‌یه علی قول هنوز بقیهٔ قوتی اولان قوجه قاری‌یه دینور تقول رأیت جلفزیزا وتشأمت بها ای عجوزا متشنجة اوهی التی فیها بقیة وشول ناقه‌یه دینورکه کرچه یاشلو اولوب لکن هنوز توانا اولمغله حمول وعمول اوله وآفت وداهیه‌یه دینور ویك آغر نسنه‌یه دینور وبنیه واندامی صلب وغلیظ اولان ناقه‌یه دینور (الجلفز) جعفر وزننده جلفزیز ایله معنای اخیرده مرادفدر و جلفزو جلافز علابط وزننده مطلقا صلب وشدید اولان شیئه دینور (الجلمزیز) جلفزیز وزننده ومرادفیدرکه ذکراولندی (الجلنزی) علندی وزننده غلیظ وشدید اولان ارکك دوه‌یه دینور یقال جمل جلنزی ای غلیظ شدید (الجلهزة) دحرجه وزننده بر نسنه‌دن بیله‌رك متغافلانه مسامحه واغضا ایلمك معناسنه‌در یقال جلهزعنه اذا اغضی عنه وهوعالم به (الجمز) غمز وزننده برکونه یلمك معناسنه‌درکه حضر ایله‌که سکرتمکدر عنق بینده اولورکه سرعتله کریله‌رك یلمکدر مراد قوردلنکی تعبیراولنور یلمکدر یقال جمزالانسان والبعیر جمزا من الباب الثانی اذا عدادون الحضر وفوق العنق وبریره کتمك معناسنه‌در یقال جمزالرجل اذا ذهب فی الارض وهزل واستهزا ایلمك معناسنه‌در یقال جمزه اذا استهزأبه وجمزخرماسالقمنك چوپی کسلدکدنصکره دبنده قلان بقیه‌یه دینور بومعناده جیمك ضمیله‌ده جائزدر جمعی جموز کلور (الجمزی) فتحاتله والفك قصریله اسمدر قوردلنکی یلمکه دینور یقال هویعد والجمزی وهو عدودون الحضر وفوق العنق مؤلف مصدرثانی صورتنده رسم ایلمشدر لکن اسمدر وجمزی اشکن جست وچابك اشکه دینور یقال حمار جمزی ای سریع (الجماز) شداد وزننده دائما قوردلنکی یلراولان دوه‌یه دینور یقال بعیرجماز وناقة جمازة اذا کان له الجمز وجماز صچراغان حیوانه دینور یقال حمار جمازای وثاب وجمازه شول دراعه‌یه یعنی نسوانه مخصوص اوست لباسنه دینورکه یوکدن منسوج اولور وجمازه عبدالله ابن خیثم نام کمسه‌نك فرسی اسمیدرکه خیول عربك اکرمی ایدی (الجمزة) غرفه وزننده برکلچه خرمایه دینور وکش تعبیر اولنان یوغورد قوریسنه دینور ودانه‌سی

وزلك سلك و لوسه دیور (الخبر) امیر وزننده و سفر اولان مدو وجر
معناسندن فعیل در و صفتنه بعینه دی وسریع الذهن آدمه جمعی انقواد اطلاق
اولنور یقال رجل جبر انقواد ای سریع الانقواد (الخبر) قبط وزننده (والخبرى)
قصریله ارکك الخبره دیورکه الوان و بوما حلاوتلو اولنور معربات سنارمنك
واحد اوده انجیرت بو عدرکه ا کاشیلر نن الاحق دیرلر مسوممی ی مردن
زکره عربسنن انجیری دیرلر (الجبر) عدت وزننده داغا جبر دیدکلری مذکور
داغه بونی آدمه دیور یقال رجل نحر اذا کان یرکب الجبار (الخبر) کبر وزننده
اوزنمت معناسنده در یقال جبر الشئ جبرا من باب الثانی اذا سنرة و کلدرمك
معناسنده در یقال جبر الشئ اذ جمعه وجبر کنجدن وبالجقدن یاتش عضو اوه
دیور (الخنازة) جیمك کسریله میته دیور جیمك فتحیله ده جائزدر علی قول جیمك
کسریله میته وفتحیله سریره یعنی تابوته دیور علی قول نعکس اورده در یاخود
کسریله اوسنده میت اولمرق تابوته دیور وبوستر معناسندن ماخوذدر مترجم
دیرکه فضلانك برندن ما الفرق بین الخنازة والخنارة دیوسؤال اولندقده الفتح للاعلى
والکسر للاسفل عبارتیله جواب ویرمشدر فتحه ثمدان اوسنده اولمغله مفتوح جیمه
و کسره آلنده اولمغله مکسوره سریره اطلاق او دیفی تلمیح ایلشدر وجنازه جیمك
کسریله مطلقا ناس اوزره ثقیل اولنوب آنك سببیله مغموم و مکدر اولنه جق شیئه
دیور یقال اصابتهم الجنازة وهی کل ما ثقل علی قوم واغتموا به و جنازه خسته
ومریضه اطلاق اولنور وشراب ظلومنه دیور زق الخمر معناسنه (جبزه) غزه
وزننده ایران اولکه سنك اعظم بلادی اولان بلده نك اسمیدر شارحك بیانه کوره
کنجه معربیدر واصفهانده برقریه آدیدر اعلام محدثیندن ابوالفضل اسمعیل الجبزونی
آنلردن برندر ویزید بن عمرو بن جبزه محدثیندندر (الجنیز) تفعیل وزننده که
حسن بصری مرحومك کلامنده واقع اولمشدر میتی سریر اوزره وضع ایلك
معناسنده در وقولی احضرت انوار اوصت ان یصلی علیها الحسن البصری فقیل له
فی ذلك فقال اذا جبز توها فذنونی ای اذا وضعتموها علی السریر فاعلمونی (الجوز) جیمك
فتحی وواوك سکونیله (والجووز) قعود وزننده (والجواز) سحاب وزننده (والمجاز)
میم مفتوحه ایله بریری سیر وسلوك ایله کچوب کتمك معناسنه در یقال جاز الموضع یجوز
جوزا وجووزا وجوازا ومجازا ویقال جازبه اذا سار فیه وحلفه (الجواز) جیمك
کسریله مفاعله دن مصدردر بو دخی جوز وجواز معناسنه در یقال جاوز الموضع
بمعنی جازه وبر آدمی بریردن اوته طرفه کچورمك معناسنه در یقال جاوزه ای اجازه
(الاجازة) همزه نك کسریله بر آدمی بریردن اوته یه صاوشدرمق معناسنه در یقال
اجاز غیره اذا جعله مجاوزا وترلایی یاخود مواشی یی صوارمق ایچون صو ویرمك

معناسنه‌در تقول استجزت فلانا فا جازنی اذا سقی ارضك اوماشیتك کما سیذ کر وبر
نسنه‌یی روا ومعقول کورمك ودستور ویرمك ومناسب طوتمق معناسنه مستعملدر
یقال اجازله ذلك اذا سوغله ورأی وامری انفاذ ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اجاز
رأیه اذا انفذه وبر ماده‌نك جوازینه امضا وتقریر ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اجازله
البیع اذا امضاه وبریردن چکوب کیتمك معناسنه‌در یقال اجاز الموضع اذا خلفه واجازه
فن قرض شعرده روی حرفندنصکره کلان حرفك حرکاتی مختلف اولمقدن عبارتدر
مثلا بیتك برنده مضموم ودیکرلرنده مکسور ومفتوح اولمق کبی علی قول قافیه ظاء
مهمله ایکن دیکرنده دال کبی حرف ایرادندن عبارتدر که بو خلیل قولیدر سائرلر
بوکه اکفاء دیرلر علی‌رأی غیرك نظم ایلدیکی مصراعی اتمام ایلمکدن عبارتدر واجازه
مجروحی چابك قتل ایلمك معناسنه مستعملدر تقول اجزت علی الجریح اذا اجهزت
(الجتیاز) مختار وزننده اجتیازدن اسم فاعلدر سالك ورهروه دینور وچابك قطع
مسافه ایدن آدمه دینور و سبق وسرعتی سور اولان آدمه دینور (الجواز)
سحاب وزننده مرور تذکره‌سنه دینور تقول خذ جوازك ای صك المسافر ومواشی
و زروع سقی اولنان صویه دینور یقال سقاه جواز المواشیه و ارضه ای الماء
(الاستجازة) برکمسه‌دن ترلا یاخود مواشی سقی ایده‌جك صو ایستمك معناسنه‌در
تقول استجزته فاجاز اذا سقی ارضك اوماشیتك‌واذن ودستور ایستمك معناسنه‌در
یقال استجازه اذا طلب منه الاجازة ای الاذن (التجویز) تفعیل وزننده دوه‌لری
بر بر یده‌رك برمحلدن چکورمك معناسنه در یقال جوزلهم ابلهم اذا قادهالهم
بعیرا بعیرا حتی تجوز ورأی وامری انفاذ ایلمك معناسنه‌در یقال جوز رأیه اذا
انفذه وطواری صوارمق معناسنه‌در یقال جوزابله اذا سقاه وبرایشی روا ومعقول
کوروب امضا و تقریر ایلمك معناسنه‌در یقال جوز الامر اذا سوغه و امضاه
وبر نسنه‌یی جائز قلمق معناسنه‌در یقال جوز الامر اذا جعله جائزا (الجوائز)جائزه‌نك
جمعیدر که چکوب کیدجی دیمکدر بومناسبتله جمله عندنده مرغوب ومطبوع اولدیغندن
ناشی دیار بدیار سیر وکذران ایدن اشعار وامثاله اطلاق اولنور یقال اتی بجوائز
الاشعار والامثال وهی ماجاز من بلد الی بلد وجائزه ویرکی‌یه اطلاق اولنور یقال
اجازه بجائزة سنیة ای عطیة شارحك بیانی اوزره وجه تسمیه بودر که ملوکدن
بری دشمن اوزره عزم ایدوب اتفاق بینلرینه بر نهر حاجز اولمغله هرکیم بونهردن
اوته یقایه عبور ایدرسه اکا شوقدر عطیه احسان ایده‌رم دیمکله عبور ایدنلره
وجه موعود اوزره اعطا ایدوب بعده مطلقا عطیه‌ده استعمال اولندی و جائزه
تحفه نسنه‌یه دینور و لطف و حسنه‌یه دینور وقویی کنارنده صو چکن آدمك
طوراغنه دینور وبرایچم صویه دینور (التجوز) تفعل وزننده سائرده جائز اولمیان

شیئی ویسه حقنده اغماض ایله جائز كورمك معناسنه در یقال تجوز فی هذا اذا
احتمله واغمض فیه و بر آدمك جرمه و كناهندن كچوب مؤاخذه سندن عفو و تجاوز
ایلمك معناسنه در یقال تجوز عن ذنبه ای لم یؤاخذه به و اقچه‌نك جید و ربوقه‌باقیوب
قبول ایلمك معناسنه در یقال تجوز الدراهم اذا قبلها على ما فیها من الداخلة و نماز ده
تخفیف و تسهیل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال تجوز فی الصلاة اذا خفف و كلامی
مجاز طریقیله تكلم ایلمك معناسنه در یقال تجوز فی كلامه اذا تكلم بالمجاز (المجاز)
میمك فتحیله اسم مكاندر بو معناسنه بر اوجدن اوبر اوجنه قطع مسافه ایله حقیقة
اوتلان یوله اطلاق اولنور و مجاز اهل علوم اصطلاحنده حقیقت مقابلیدر كه
موضوع له اولمیان معناده بر علاقه و مناسبت سببیله استعمال اولنان كلمه‌دن عبارتدر
و مجاز یمن قریه‌سنده بر موضوع آدیدر (المجازة) مفازه وزننده طبرانی جوراق برده
واقع یوله اطلاق اولنور و بر موضع علی قول دهناء قوملغنك ابتداسی اولان یره
دینور (الجائز) شول آدمه اطلاق اولنور كه صوصز اوله‌رق برجماعت اوزرینه
اوغرامش اوله كرك سقی اولنسون و كرك اولنمسون و بستانه دینور و كارگیر بنالرده
اوق و كرشله تعبیر اولنان قالین دیركه دیوركه خانه‌نك ایكی دیوارینك ارالغنه
آرقوری وضع اولنوب دانه و حاطل تعبیر اولنان خرده دیركلر آنك اوزرینه
وضع اولنور فارسیده اكا تیر دیرلر جمعی اجوزه كلور و جوزان كلور جیمك
ضمیله و جوائز كلور (التجاوز) تفاعل وزننده (والمجاوزة) مفاعله وزننده بر آدمك
جرمه و كناهیله مؤاخذه ایلیوب جرمندن اغماض ایله عفو و مسامحه ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال تجاوز عن ذنبه و جاوز اثامه لم یؤاخذه به واغمض و بر نسنه‌ده حد اعتدالی
كچمك معناسنه در یقال تجاوز الرجل فیه اذا افرط (الجوز) لوز وزننده هر
نسنه‌نك اورته‌سنه دینوركه چوق و معظم اولان یریدر یقال مضى جوز اللیل ای
وسطه و معظمه و جوز ثمر معروف اسمیدركه قوز تعبیر اولنور كوز فارسی معربیدر
جمعی جوزات كلور و جوز مجموع حجاز اولكه‌سنه اطلاق اولنور وسط دنیا اولدق
اعتباریله و اهلنه جوزی اطلاق اولنور و جوز بنو صاهله‌یه مخصوص بر نیجه جبال
آدیدر و جبال الجوز تهامه وادیلرندن بر وادی آدیدر (الجوزاء) حمراء وزننده
بروج فلكیه‌دن بر برجك اسمیدر جوزاء بیضاء الوسط قیونه دینمكله اكا تشبیها
برج مرقومه اطلاق اولندی و بر خاتون اسمیدر و شول سیاه قیونه دینوركه وسطی
بیاضه مائل اوله نته‌كه آنفا ذكر اولندی (المجوزة) معظمه وزننده بو دخی وسطی
بیاضه مائل سیاه قیونه دینور (الجوزة) ثمره وزننده بر صوارم صویه علی قول
بر ایچیم صویه دینور و بر نوع اوزم اسمیدركه بغایت خرده اولور (الجواز) غراب
وزننده صوسزلغه دینور (الجیزة) جیمك كسریله ناحیه معناسنده در جمع جنسی

جیرذر وجیرز کلور عنب وزننده وجیره دره‌نك برجانبنه دینور ومصر اولکه‌سنده برقریه آدیدر (الجیز) هاسز بودخی دره‌نك برجانبنه دینور و قبر و مزاره دینور (ذوالمجاز) میمك فتحیله عرفاته برفرسخ مسافه‌ده برپازار یعنی بر پنایر آدیدر که کبکب ناحیه‌سنده واقعدر (ابوالجوزاء) حماد بن سلمه‌نك شیخی کنیه‌سیدر و امام مسلم شیخی اولان احمد بن عثمانك کنیه‌سیدر وتابعیندن اوس بن عبد اللهك کنیه‌سیدر (جوزه) جیمك ضمیله موصل قضاسنده برقریه آدیدر (جویزه) جهینه وزننده بنت سلمه‌درکه نسوان عربدندر وبرمحدث آدیدر (جیزان) جیمك کسریله یمنده برناحیه آدیدر (جوزبوی) ترکیده دخی جوزبوی تعبیر اولنور معروف دارودر هندستانده نابت بر شجرك ثمریدر (جوزماثل) ثای مثلثه‌نك کسریله تاتوله تعبیر اولنان نبات اسمیدر (جوزالقیء) یمنه مخصوص برشجرك ثمریدر فندق قدر وجوفنده پرده‌لری ایچره حب صنو بر مقداری ونوعا کریه الرائحه دانه‌لری اولور ادویه جمله‌سندندر (المجیز) اجازه‌دن اسم فاعلدر ولی‌یه دینورکه برماده‌ده جهت ولایتی اولان کمسه‌در ولی مخطوبه کبی یقال امرأة لیس لها مجیز ای ولی ویتیمك امورینه وصی وقیم آدمه دینور وشول کوله‌یه اطلاق اولنورکه افندیسی اکا تجارت ایلمکه اذن ویرمش اوله نفسنی افندیسی خدمتندن سمت تجارته اجازه ایلدیکی ملاحظه‌سنه مبنی‌در (التجواز) تانك کسریله برنوع الاجه قماش آدیدر جمعی تجاویزدر (جوزان) جیمك ضمیله اصفهانده ایکی قریه آدیدر (جوزان) سلمان وزننده یمنده برقریه آدیدر (الجوزات) جیمك فتحیله ایکی چنه‌نك بری برینه قاوشدیغی پرده اولان بز کبی یومریجه یرلره دینور (الجواز) شداد وزننده القابدندر محمد بن منصور الجواز محدثیندندر (المجوز) محدث وزننده القابدندر حسن بن سهل بن المجوز محدثدر (الجهاز) جیمك کسری وفتحیله میت وعروس ومسافر مقوله‌سنك محتاج اولدقلری اسباب ومهمانه دینور جمعی اجهزه و جمع الجمعی اجهزات کلور وجهاز جیمك فتحیله راحله اوزره اولان پالان وسائر اسبابه دینور ومنه المثل ★ ضرب فی جهازه ★ نفور وغیبت ایدوب بردخی عودت ایلین حقنده ضرب اولنور اصلی بودرکه دوه قسمنك ادواتیله پالانی صرتندن قایوب ایاقلری ارالغنه دوشدکده آندن تلاش واضطرابله اورککله مقدوری مقداری قاچوب کیدر بوراده ضرب کلمه‌سی سار معناسنه‌در فی حرفی ضرب کلمه‌سنك مضمنی اولان معنانك صله‌سندن اولمغله سار عائرا فی جهازه تقدیرنده زمخشری ضرب قوائمه عند النفار فی جهازه تقدیریله قید ایلمشدر وجهاز نسوانك فرجنه اطلاق اولنور (التجهیز) تفعیل وزننده بر آدمك مهماتنی ترتیب وتنظیم ایلمك معناسنه‌در کلینی جهازلمك و مسافرك ساز و سامان طریقنی وسفینه‌نك ادواتنی تهیئه وتنظیم ایلمك کبی (التجهز) تفعل وزننده معنای

تجهيزدن مطاوعدر يقال جهز الميت فتجهز اى هيأ اداته فتهيأ وتجهز وايتهيه حاضرلق معناسنه مستعملدر تقول تجهزت للامر اذا تهيأت له (الجهز) زنبور وزننده مجروحك قتلنده سرعت ايدوب بتورمك تمام ايتمك معناسنه‌در يقال جهز على الجريح جهزا من الباب الثالث اذا اثبت قتله واسرعه وتمم عليه (الاجهاز) همزه‌نك كسريله جهز معناسنه‌در يقال اجهز على الجريح بمعنى جهز (المجهز) محسن وزننده (والجهيز) امير وزننده موت سريع معناسنه‌در يقال موت مجهز وجهيز اى سريع وجهيز يوكرك آته اطلاق اولنور يقال فرس جهيز اى خفيف (جهيزة) جهينه وزننده بر شاشقين رعنا خاتون آديدر قطعت جهيزة قول كل خطيب * مثلنك منشأيدر * اصلى بودركه ايكى قبيله ميانده دم وديته دائر بر ماده اولمغله قبيلهٔ اخرادن بعضه كسه‌لر مقتول طرفنه كلوب ديته ارضا ايتمك بابنده نسدى متضمن خطبه انشاديه آغاز ايلديلر جهيزة مزبوره قبيلهٔ مذكوره نسواندن اولمغله مستمعين كروهنده ايدى اثناء خطبه‌ده عجايبدندركه مقتولك وليسى قاتله ظفرياب اولمغله قتل ايلدى ديمكله جمله‌سى دايدن اوصلو خبر خواجه قطعت جهيزة قول كل خطيب ديوب طرح ماده ايلديلر وجهيزة سباعدن قورده على قول ديشى قورده ياخود ديشى صرتلانه ياخود ديشى آيويه ياخود ايكنك عنايدر وبشقه بر اوغور خاتونك اسميدركه شبيب خارجينك والده‌سى ايدى سبايادن اولمغله شبيبك پدرى اشترا واستفراش ايدوب شبيبه حامل اولدى رحمنده حركته بشلدقده نه اولديغنى ادراك ايتامكله اقربالرينه قارنمده برنسنه حركت ايدييور قارنمى دلمك استيور ديو شكايت ايدر ايدى بو جهتله بينلرنده احمق بن جهيرة مثل اولدى ياخود جهيزة مذكوره‌دن مراد ديشى قورددر زيرا كندى ياوريسنى ترك ايدوب صرتلانك ياوريسنى امزيرر آنكچون ياوريلو صرتلان صيد اولندقده ياوريسنه قورد كفيلدر ديو مبالات ايتزلر (الجهزاء) حمراء وزننده يوكسك يره دينور يقال ارض جهزاء اى مرتفعة ويوزنده‌سى قشره اوغرامش تمه كوزه دينور يقال عين جهزاء اى خارجة الحدقة وبوزاء مهمله ايله اعرفدر نتهكه ذكر اولندى (الاجهيزار) احميرار وزننده برايشه هر تداركنى كوروب كلى حاضرلنمق معناسنه‌در تقول اجهازرت للامر اذا تهيأت له

* فصل الحاء المهملة * (الحجز) حانك فتحى وجيمك سكونيله (والحجيز) صرير وزننده (والحجيزى) خصيصى وزننده (والحجازة) كتابه وزننده منع ايتمك معناسنه‌در يقال حجزه حجزا وحجيزى وحجازة من الباب الاول والثانى اذا منعه وكفه وايكى شيئك اراسنى فصل ايتمك معناسنه‌در يقال حجز بينهما اذا فصل و دوه‌يى چوكروب اياقلرينك طبانلرى ديبلرينه يردن حجاز ديدكلرى ايپى چكوزدكدنصكره

اول ایپی دوه‌نك آلتندن چکوب پالانك ایکی یانلرینه بغلق معناسنه در دوه‌نك
یاغرینه تیمار ایده‌جك وقتده قلدامسون دیو ایدرلر یقال حجز البعیر اذا اخذه ثم
شد حبلا فی اصل خفیه جمیعا من رجلیه ثم رفع الحبل من تحته فشد علی حقویه
لیداوی دبرته (الانحجاز) انفعال وزننده معنای اولدن مطاوعدر یقال حجزه
فانحجز ای منعه فامتنع وحجاز اولکه‌سنه کلك معناسنه‌در یقال انحجز الرجل اذا
اتی الحجاز (الحجاز) کتاب وزننده یاغر دوه‌نك یاغرینه تیمار ایده‌جك وقتده
ایاقلرینه بغلدقلری ایپه دینور نته‌که آنفا ذکر اولندی ومطلقا اثوابی جمعیوب
بغلق ایچون قوشاق کبی بله بغلنان شیئه دینور وحجاز جزیرة العربده مکه ومدینه
وطائف ومخلافلرندن یعنی ناحیه وقضالرندن عبارت اولان اولکه‌نك اسمیدر نجد
ایله ارض تهامه بیننی یاخود نجد ایله ارض سراة بیننی حاجز وفاصل اولدیغیچون
یاخود حرار خمس ایله محجوز یعنی مصون اولدیغیچون اطلاق اولندی وحرار
خمس که بش حر یعنی بش قره طاشلق تپه‌در بونلردر حرة بنی سلیم و حرة واقم
وحرة لیلی و حرة شوران وحرة النار (الحجزة) عجزه وزننده ظالمره دینور
حقوقی منع وابطال ایلدکلریچون وشول کسه‌لره دینورکه ناسك منازعه‌لرنی قطع
وبینلرنی حق ایله فصل ایلمریله بری برینه تسلط وهجومدن منع ایدر اوله‌لر مفردی
حاجزدر یقال هم حجزة مصیطرون علی الحجزة ای ظلمة ویقال انهم حجزة یذبون
عن الحجزة ای یمنعون بعض الناس من بعض ویفصلون بینهم بالحق (المحجوز)
بدننده ازار بغلنه‌جق یرندن مصاب اولمش آدمه دینور وحجاز دیدکلری مذکور
ایپ ایله بند اولنمش دوه‌یه دینور یقال رجل محجوز ای مصاب فی محجزه و یقال
بعیر محجوز ای مشدود بالحجاز (الحجزة) غرفه وزننده بلده چپ چوره فوطه
بغلنه‌جق یره دینور مقعد ازار معناسنه وطون وشلوار مقوله‌سنك اوچقورلغنه
دینور بو مناسبتله شدة الحجزه یك صبر و تحملدن کنایه اولور یقال هو شدید
الحجزة ای صبور علی الشدة والجهد وحجزة الفرس آتك قارننك اسفلنده قیل بتن
درینك آلتنده اولان بوفقه درینك نهایتیله بوکورلرینك قاوشدیغی یره دینور ومنه
یقال هودانی الحجزة ای ممتلی الکشحین وبو معایب دوابدندر و حجزه قوجاغه
اطلاق اولنور و یقال وردت الابل ولها حجز ای شباعا عظام البطون (حجز)
غرف وزننده حجزه‌نك جمعیدر (الحجز) حانك کسریله و ضمیله اصل و بنیاده
معناسنه‌در یقال هو کریم الحجزای الاصل و عشیرت و تبار معناسنه در
وناحیه معناسنه‌در (الحجز) فتحتینله یك صوسز قالمقدن ناشی المجروده بغرسقلر
بوریشوب بورتشمق معناسنه‌در یقال حجز الرجل حجزا من الباب الرابع اذا زنج
(حجزی) ذکری وزننده دمشق قضاسنده بر قریه آدیدر نسبتنده حجزاوی دینور

بر قیاس اوزره (الاحتجار) افتعال وزننده حجر اوتلمسنه تلك معناسنه در یقال احتجر الرجل اذا اتی الحجار و تحتم اولق معناسنه در یقال احتجر الشیء اذا احتمع و برنسنه‌یی قوجاغنده کوتورمك معناسنه در یقال احتجر الشیء اذا حمله فی حجره وقوجاغه صقمق معناسنه در یقال احتجر بالازار اذا شد علی وسطه (الاحجار) همزه‌نك کسریله بو دخی حجر ولابنه تلك معناسنه در یقال احجر الرجل اذا اتی الحجار (محجرة) اسم مفعول بنیه‌سیله صاقغلری بینسنده اولان حرمه اتاجنه اطلاق اولنور یقال نخلة محجرة اذا کانت عذق وفیها فی قلبها (المحاجرة) مفاعله وزننده تخاصم معناسنه در یقال حاجروا عدهم اذا ماتموهم (التحاجر) تفاعل وزننده تخاصم معناسنه در یقال تحاجرا اذا تخاصما (الحجاز) حانك فتحیله چامده بر موضع آدیدر (جازیك) حانك فتحی وتثنیه بنیه‌سیله حبایك وحذاذیك کلمه‌لری کبی مرة بعد اخری معناسنی متضمندر واعرابی مشتملدر اصلی احجرانت جاذین ایدی قومك میانه کیروب مرة بعد اخری فصل واسکانلرینه اهتمام قیل دیه‌جك برده مستعملدر تقول حجازیك ای احجز بین القوم حجزا بعد حجز (الحرز) حانك کسریله بعض آفات دفعی ایچون اتخاذ والتزام اولنان نسخه وطلسم وهیکل مقوله‌سنه دینور که محافظهٔ نفسه وسیله اوله‌جق نسنه‌دن عبارتدر تقول عملت له حرزا ای عوذة شارحك بیانه کوره بوماده حفظ معناسنه موضوع اولمغله معنای مزبور مجازدر وحرز قلعه کبی محکم ومتین ودسترس اولمسی مشکل محفوظ موضعه وبنا کاهه دینور یقال لاذبحرز ای موضع حصین ویقال هذا حرز حریز للتاکید ای حصین منیع لایقدر علیه (الحرازة) کرامه وزننده برمکان قلعه کبی متین ومحفوظ اولمق معناسنه‌در یقال حرز المکان حرازة من الباب الخامس اذا کان حرزا (الحرز) فتحتینله اوکدوله دینور یقال اخذ الحرز ای الخطر وشول محکوك جوزه دینور که چوجقلر آنکله اویون اوینارلر تقول رأیته یلعب بالحرز وهوالجوز المحکوك یلعب به الصبیان ومطلقا محرز ومحفوظ اولان شیئه دینور بونده فعل فتحتینله بمعنی مفعلدر ومنه المثل ☆ واحرزا وابتغی النوافلا ☆ یعنی وای بنم محرز اولان قدیم مالمه که حالا بن آندن فوائد وزوائد دخی مأمول ایده‌رم مثل مرقوم ربح طلب ایدرکن سرمایه‌یی تلف ایدن کمسه حقنده ضرب اولنور واحرزا کلمه‌سی اصلده واحرزاه ایدی هاء حذف اولندی والف یای اضافتدن منقلبه‌در (الحرزة) فتحاتله مالك کزیده ومختارینه اطلاق اولنور صاحبی حرز وصیانت ایدر اولدیغیچون ومنه الحدیث [فی الزکوة لاتأخذ وامن حرزات اموال الناس] ای من خیارها شارح دیرکه روایت مشهوره زای معجمه‌نك تقدیمیله‌در (الحراز) نفایس وزننده شول دوه‌لره اطلاق اولنورکه نفاستلرینه بناء صاحبی بیع ایلمز اولەلر یقال عنده ابل

حرائز ای لاتباع نفاسة بها مفردی حریزه‌در (حراز) سحاب وزننده مکه‌ده برجبل آدیدر عامه‌نك ظن ایلدکلری کبی جبل حراء دکلدر وحراز اسمادندر حراز بن عوف بن عدی ذوالکلاع قبیله‌سندن بربطن پدریدر حرازیون جماعتی آنك نسلندندر ویمنده برناحیه آدیدر وعلی ابن ابی حرازه که هایله‌در عباس الدوری آندن حکایه ایلمشدر (حراز) شداد وزننده اسامیدندر حراز بن عمرو و حراز ابن عثمان محدثلردر (محرز) محسن وزننده اسامیدندر محرز بن عون امام مسلم مشایخندندر (ابو حریز) امیر وزننده اصحابدندر (ابو محیریز) که عبدالله بن محیریزدر تابعیندندر (المحرزی) محسنی وزننده اسفل بصره‌ده برقریه‌در (الحرز) حانك فتحی ورانك سکونیله حفظ ایلمك معناسنه‌در یقال حرزه حرزا من الباب الاول اذا حفظه علی قول بونك اصلی حرس ایدی سین زایه ابدال اولندی (الحرز) فتحتینله نیجه معنالری بیان اولندی وحرز مصدر اولور برآدمك ورع وتقواسی کثیر اولمق معناسنه‌در یقال حرز الرجل حرزا من الباب الرابع اذا کثر ورعه (التحریز) تفعیل وزننده برنسنه‌نك حفظی خصوصنده مبالغه واهتمام ایلمك معناسنه‌در یقال حرز الشیء تحریزا اذا بالغ فی حفظه و برمحل برآدمه پناه وملجأ اولمق معناسنه‌در یقال حرز المکان الرجل اذا الجأه (الاحراز) همزه‌نك کسریله برکسنه برنسنه‌یی کندوسی آلوب بایلمق معناسنه‌در یقال احرز الاجر اذا حازه و برنسنه‌یی وجه متانت اوزره حفظ ووقایه ایلمك معناسنه‌در یقال احرزت المرأة فرجها اذا احصنته و برمحل برآدمه ملجأ و پناه اولمق معناسنه‌در یقال احرز المکان الرجل اذا الجأه (المحارزة) مفاعله وزننده حدادبدن خارج مشاتمه‌یه شبیه ملاطفه ومفاکهه ایلمك معناسنه‌در یقال حارزه محارزة اذا فاکهه مفاکهة تشبه السباب (الاحتراز) افتعال وزننده (والتحرز) تفعل وزننده صاقنمق وتحفظ ایلمك معناسنه‌در یقال احترز منه وتحرز اذا توقی (حریز) امیر وزننده اسمادندر حریز بن عثمان خارجیدر وحریز یمنده برقریه آدیدر (الاحرنفاز) افعنلال وزننده ناس برکمك معناسنه‌در یقال احرنفز القوم للخروج اذا اجتمعوا (المحرنفزات) اسم فاعل بنیه‌سیله جمعیت معانی‌یه مشتمل اولان برجسته و نازك ابیات واشعاره وصف اولور یقال ابیات محرنفزات ای جیاد (الحرمزة) حانك ومیمك فتحیله جزیره وزننده ذکا وفطنت معناسنه‌در تقول اعجبنی حرمزته ای ذکاءه ولعن ونفرین ایلمك معناسنه‌در یقال حرمزه اذا لعنه (الاحرماز) تشدید میمله که افعنلال وزننده درنونی میمه ابدال وادغام اولنمشدر (والتحرمز) تدحرج وزننده برآدم ذکی وزیرك اولمق معناسنه‌در یقال احرمز الرجل وتحرمز اذا صار ذکیا مترجم دیرکه برهان قاطع اواخرنده تحرمز ماده‌سی حرامزاده‌دن تصرف فارسی

اوتنق اوزره ده مربوط ومشدود (حزاء) حرباء وزنده وقیصه بر نبات اسمیدر (سوالحرمازا)
فاء مضموم وزنده نیم قیصه‌دن برجاده‌در (الحز) حانك فتحی وزانك تشدیدیله کسمك
معناسنه‌در یقال حز الشیء حزا من الباب الاول اذا قطعه وجزه واماج مقوله‌سنه کرتك
کرتمك معناسنه‌در یقال حز الخشبة اذا فرضها ویقال حز فی رأس القوس اذا فرض
فیه وحز اول کونه کرتیکه دینور یقال رد الوتر الی حز القوس ای فرضها ودی
حز وقت وزمانه اطلاق اولنور مقطوع ومعهود اولدیغی حسبیله یقال
هذا حز فلان ای حینه ووقته وشرف وشان وکرم واصالت اوزره فضل
وزیاده اولمق معناسنه‌در یقال لیس فی القبیلة من یحز علی کرم فلان ای یزید
ودوزن دره معنی الحق وچقور یره دینور وحز مراة ارضنده برموضع آدیدر
ودرشت سوزلو غلیظ الکلام آدمه دینور یقال رجل حزای غلیظ الکلام (الاحزاز)
افعال وزنده بودخی کسمك معناسنه‌در یقال احز من کذا اذا قطعه (الاحزاز)
همزه‌نك کسریله بودخی شرف وکرم اوزره فضل وزیاده اولمق معناسنه‌در یقال
احز فلان علی شرف فلان اذا زاد (المحز) میمك کسریله مکر وزنده بودخی
درشتکوی آدمه دینور یقال رجل محز ای غلیظ الکلام (الحاز) اسم فاعلدر
کسیجی وکرتیجی نسنه‌یه دینور بومناسبتله دوه‌نك کوکسنده اولان کرکره یعنی دکرمی
مهره‌سنه دیرسکی اوجی یوروکن طوقنوب قنادر اولسه اکا حاز اطلاق اولنور
واکر قناتمزایسه اکا ماسح دینور دوه‌نك ضعف وبی تابلغندن نشئت ایدر ومنه المثل
★ حزت حازة من کوعها ★ کوع کافك ضمیله بلکجه‌نك باش برمقدن طرفه دینور
ضمیر خاتونه راجعدر برقوم امورساره‌دن منصرف اولوب کندی امور ومصالحلریله
مشتغل اولدقلرنده ایراد اولنور (الحزة) حانك ضمیله صون اوجقورلغنه دینور
حزه معناسنه وبیونه دینور یقال اخذ بحزته ای بعنقه وطولانی کسلمش ات پارچه‌سنه
دینور علی قول جکره مخصوصدر (حزه) حانك فتحیله غزه وزنده نصیبین ایله
رأس عین بیننده برموضع آدیدر وموصل قربنده بربلده آدیدر وحجازده برموضع
آدیدر (الحزاز) کتاب وزنده (والمحازة) مفاعله وزنده برنسنه‌نك اوته‌سنی
اراشدرمق وکرکی کبی تفتیش ایلمك معناسنه‌در یقال حازه حزازا ومحازة اذا
استقصاه ومنه یقال بینهما شر که حزازا اذا کان لایثق کل بصاحبه فیستقصی احدهما
الآخر (الحزز) فتحتینله شدت معناسنه‌در (الحزازه) سحابه وزنده باشك
قیللری اراسنده کپك طرزنده حادث اولان شیئه دینورکه قوناق تعبیر اولنور
هبریه دخی دینور جمع جنسی حزازدر یقال الخطمی تذهب بحزاز الرأس ای
الهبریة وحزازه غیظ وغضب وغم کبی حالاتدن درونه عارض اولان وجع وخراش
کونه طرماقیه دینورکه آدمك یورکنی قزیوب رنجیده ایدر تقول فی صدری حزازة

وهی وجع فی القلب یحدث من غیظ ونحوه. وحزازة بن ابراهیم بن سلیمان الکوفی محدثیندندر (الحزاز) شداد وزننده قلبی وخاطری طرملیوب حك ایدن عارضه یه دینور کدر وغیظ وغضب کبی خانك ضمیله ده جائزدر یقال فی صدره حزاز وهو کل ما حزفی القلب وحك فی الصدر وحزاز شول آدمه اطلاق اولنور که طوارسورمسی وسائر عمل وحرکتی شدید اوله یقال رجل حزاز ای شدید السوق والعمل وشول طعامه اطلاق اولنور که فاسد اولدیغیچون معده ده اکشیوب قالوراوله وحزاز اسامیدندر اصحابدن خالد بن عرفطه وحمزه بن النعمان وعبدالله بن ثعلبه‌نك جدلری اسمیدر (الحزیز) امیر وزننده (والحزاز) سحاب وزننده (والحزازی) یای مشدده ایله بونلرده سوق وعملی شدید اولان آدمه دینور وحزیز صرب اولمیان پك یره دینور یقال مکان جززای غلیظ منقاد جمعی حزان کلور حانك ضمی وزایك تشدیدیله واحزه کلور اعزه وزننده وحزز کلور ضمتینله وحزیز اسمیراء نام صو محلك جانبنده برصواسمیدرکه مکه‌یه کیدن کسنك دخی صول طرفنه دوشر وقبیله‌ٔ کلب دیارنده برموضع آدیدر وضبه دیارنده برموضع آدیدر وبصره طریقنده ومحارب وغنی وعکل قبیله‌لرینه مخصوص بر موضع آدلریدر وبنواسد یوردنده برصوآدیدر حزیز تلعه وحزیز رامه وحزیز غول برموضعدر (الحزحزة) زلزله وزننده خوفدن یاروجعدن درونه عارض اولان الم وغصه دغدغه‌سه واضطراب ویرمك معناسنه‌در تقول فی قلبی حزحزة ای الم من خوف اووجع وتقول یحزحزالالم فی قلبی وحزحزه جنك هنکامنده سرکردهٔ عسکر آلای تعبیه ایدوب کیمنی کیرو کیمنی ایلرو ویرلو یرنجه یصامق معناسنه‌در یقال یحزحزالرئیس الجیش ای یعبی الصفوف بتقدیم بعض وتأخیر بعض (التحزیز) تفعیل وزننده دیشلرده اولان کسکینلکه دینورکه اسمدر یقال فی اسنانه تحززای اشر ومصدر اولور دیشلری کسکین ایلك معناسنه یقال حزز اسنانه تحزیزا نته‌که اشرماده‌سنده بیان اولندی (التحزز) تفعل وزننده پاره‌پاره کسلمك معناسنه‌در یقال تحززالشیٔ اذا تقطع (حواز القلوب) حوز ماده‌سنده مذکوردر (الحفز) حانك فتحی وفانك سکونیله برآدمی اکسه‌سندن قاقیورمك معناسنه‌در یقال حفزه حفزا من الباب الثانی اذا دفعه من خلفه ومزراغله دورتمك معناسنه‌در یقال حفزه بالرمح اذا طعنه وبرآدمی برایشه حث وتعجیل ایله یرندن تحریك وازعاج ایلمك معناسنه‌در یقال حفزه عن الامر اذا اعجله وازعجه قال الشارح ومنه حدیث ابی بکر رضی الله عنه [انه دب الی الصف راکعه وقد حفزه النفس] ای اعجله وسوق ایلمك معناسنه‌در یقال حفزاللیل النهار اذا ساقه وجماع ایلمك معناسنه‌در یقال حفزالمرأة اذا جامعها (الحوفزان) حانك وفانك فتحیله حارث بن شریك الشیبانی لقبیدر قیس بن عاصم رضی الله عنه فرصت فوت اولمقدن خوف ایلمکله مزراغله حفزایلدیکندن

مقابل اولنمدر (الحفز) فتحیله غایت وقت واجل وامد معناسنه در تقول جعلت
بینی و بین فلان حفزا ای امدا و اجلا (الاحتفاز) افتعال وزننده مستعجل کبی
برشیئه عجله قالقار کبی ایاقلرینی دیکوب اوتورمق یعنی دیزلری یره قویوب دیبنی یره قومامق
وجهیله اوتورمق معناسنه در یقال احتفز الرجل اذا استوفز و بو محلده چالشوب
اقدام ایلمك معناسنه در یقال احتفز فی مشیته اذا احتث واجتهد و قعود و جلوس
حالنده کرکی کبی دوشوریلوب دیرلشمك معناسنه در یقال احتفز الرجل اذا تضام
فی قعوده وجلوسه و جمع اولوب اوتورمق معناسنه درکه دیبنی یره قویوب ایاقلری
اکمه سی صفتده یره رق اوتورمقدر یقال احتفز الرجل اذا استوی جالسا على وركیه
(التحفز) تفعل وزننده احتفاز ایله معنای اولده مرادفدر یقال تحفز الرجل اذا
استوفز (المحافزة) مفاعله وزننده برکسه ایله دیز دیزه بتالی اوتورمق معناسنه در
یقال حافزه اذا جاثاه ودانا (الحوفزی) حانك فتحی وقصریله برادم برجوجقی
آیاقلرینك اوجلرینه بصدروب قالدیره رق اویناتمقه دینورکه اسمدر (الحوفزة)
دحرجه وزننده معنای مزبوردن مصدردر طشره ترکیده جوجقی هوپاجه ایلك
تعبیر اولنور یقال حوفز الصبی اذا علاه بالحوفزی و هوان تلقی الصبی على اطراف
رجلیك فترفعه (الحافز) حاجز وزننده چهره ده آوردك یوزندن برطرفه دونوب
جوزینور اولان یرینه دینور یقال ضرب حافزه وهو حیث تثنی من الشدق (الحافزة)
قافله وزننده شول دابه یه دینورکه آیاقلریله تمه اوروراوله کویاکه قاحزه
لفظندن مقلوبدر یقال دابة حافزة اذا كانت تحفز برجلها ای حفز آندن مصدراولور
(الحلز) حانك فتحی و لامك سكونیله برنسنه نك قبوغنی صویمق و یونمق
معناسنه در یقال حلز الادیم والعود حلزا من الباب الاول اذا قشرهما (الحلز)
حانك ولام مشدده نك كسریله جلق وزننده بدخوی آدمه دینور یقال هو حلز ای
سيء الخلق وبخیل وناکسه دینور وبودوز آدمه دینور وبرنبات آدیدر و بایقوشه
دینور مجموعسی مؤنثنده حلزه دینور هایله وحلزه برکوچك بوجك آدیدر وحارث
بن حلزة الیشکری شعرادندر (الحالز) لامك كسریله طار و صقندیل قلبه وصف
اولنور یقال قلب حالز ای ضیق (الحلزة) فرحه وزننده پاره لو جکره دینور یقال
کبد حلزة ای قرحة (التحلز) تفعل وزننده برنسنه دن آرتوب باقی قالمق معناسنه در
یقال تحلز الشیء اذا بقی و کوکل برعارضه سببیله دردناك اولمق معناسنه در یقال
تحلز القلب اذا توجع وبرخصوص ایچون صیقلوب حاضرلنمق معناسنه در یقال
تحلز للامر اذا تشمر (الاحتلاز) افتعال وزننده برآدم بورجلوسندن حق ومطلوبنی
المق معناسنه در یقال احتلز منه حقه اذا اخذه (التحالز) تفاعل وزننده ایکی کسه
بری برله محاوره ایتمك معناسنه در تقول تحالزنا بالكلام ای تقاولنا وقلت له (الحلزون)

حانك ولامك فتحيله بردابه يعنى بربوجكدركه رمث ديدكلرى شوراوتلق ارالغنده
اولور على قول صدف جنسندندر مفردات طبيه‌نك بيانلرينه كوره قبوقلى سموكلى
بوجك ديدكلريدر بريسى وبحريسى اولور بريسى بستانلرده واوتلق ارالقلرنده اولور
وبحريسى صدف جنسندندركه قابنى مهره ايدرلر (الحلجز) جلجز وزننده ومرا
دفيدركه محلنده بيان اولندى (الحمز) غمز وزننده برنسنه‌نك طعمى حرافتلو اولمق
يعنى لسانه ملاقى اولدقده اجزاسنى برى برندن تفريق ايدوب زياده اصريجى اولمق
معناسنه‌در خردل طعمى كبى يقال شراب يحمز اللسان حمزا من الباب الثانى وفيه
حمز وحمزة اى حرافة وبرنسنه‌يى كسكين ايلمك معناسنه مستعملدر يقال حمز حديدته
اذا حددها و قبض ايلمك معناسنه مستعملدر تقول كأنه بكلمة فحمزت فؤاده اى
قبضته وحريفيتلو نسنه لسانى اصروب ياقق معناسنه‌در يقال حمز الشراب اللسان
اذالذعه (الحمازة) كرامه وزننده برنسنه صلب و شديد اولمق معناسنه‌در يقال
حمز الشئ حمازة من الباب الخامس اذا اشتد وصلب ومنه فلان حميز الفؤاد وحامزه
اى نزجفيف الفؤاد ظريف بونلرده حماره شدت ذكا جهتندن مأخوذدر و حامز
حموضتلو اولان شيئه اطلاق اولنور يقال رمانة حامزة اذا كانت فيها حموضة
و حامز برموضع آديدر (الاحمز) افعل تفضيلدر اشد اولان شيئه دينور
وبومناسبتله بغايت متين وقوى اولان نسنه‌يه اطلاق اولنور ومنه الحديث سئل النبى
عليه السلام اى الاعمال افضل فقال احمزها اى امتنها (حماز) كتاب وزننده
اساميدندر حبيب بن حماز تابعيندندر وعمرو بن زالف بن عوف بن حماز مصر فتحنده
حاضر اولمشدر بعضلر بونى مهمله ايله ثبت ايلمشدر (الحمزة) تمره وزننده ارسلانه
دينور وبربقله آديدركه طعمى تيزدر (الحموز) صبور وزننده شدت معناسندن مأخوذدر
اخذ وقبض ايلديكنى ضبط ايدن آدمه اطلاق اولنور يقال انه لحموز لما حمزه اى
ضابط لماضمه ومنه اشتقاق حمزة اومن الحمازة يعنى اسمادن اولان حمزه‌نك اشتقاقى بونلدر
ياخود حمازه‌دندر (حمزان) صليان وزننده نجران يمن قضاسنده برقريه‌در (محموز البنان)
برمقلرينك اوجلرى شديد وبرزور اولان آدمه اطلاق اولنوركه قوى وزورمند ديمك
اولور يقال رجل محموز البنان اى شديد البنان (الحوز) جوز وزننده (والحيازة) كتابه
وزننده برآدم برنسنه‌يى كندى نفسنه اخذ وجمع ايدوب طرفنه ضم ايلمك معناسنه‌دركه
بركمسه‌يه ويرميوب كندو پايلمقدن عبارتدر يقال حاز الشئ يحوز حوزا وحيازة اذا
جمعه وضمه يعنى الى نفسه وطوارى آهسته‌جه سورمك وعنف وشدتله سورمك
معنالرينه اولمغله اضداددن اولور يقال حاز الابل اذا ساقها سوقا لينا و يقال حازها
اذا ساقها شديدا ونرم وآهسته يوريمك معناسنه‌در يقال حاز الرجل اذا سار لينا
وحوز شول موضعه اطلاق اولنوركه اطراف اربعه‌سى تومسك سنور كسلمش اوله

حوالى حوطه‌لى ترلا و بستان كبى يرلرى حوطه‌در وحوطه‌لنمش اولمق معناسنه‌در
يقال حوّط اذا حفظه وجوانب ايتمك معناسنه مستعملدر يقال حاز المرأة اذا جمعها
اى جامعها وبر نسنه‌يى بوروب چكمك و شدته چكمك معناسنه‌در يقال حاز القوس
اذا اغرق فى نزعها و حوز مصادره‌ده معلومات اوست طرفده بر محله اديدر محله‌دن
ابن محمود الفراش ابراهيم الحوزى اورادندر وواسط قضاسنده برقريه آديدر ابوطاهر
السمح الاسدى شيخى حبيس بن على اورادندر وكوفه قضاسنده برقريه‌در محمد بن
حسين بن ابى بن الهيثم الحوزى اورادندر ودبگر برقريه آديدر (الاحتياز) افتعال
وزننده بودخى برنسنه‌يى بركمسه كندوسى اخذ واحراز ايتمك معناسنه‌در يقال
احتاز الشئ اذا جمعه وضمه (الحوزة) روضه وزننده ناحيه معناسنه‌در وبيضة
الملك معناسنه‌در كه بلده‌نك مجموع قضا و نواحيسيدن و پادشاهلك اقليم و ملكندن
عبارتدر ومنه يقال سلطان الامام يحمى حوزة الاسلام وهى الناحية وكذا بيضة
الملك و حوزه بركوه اوره اسميدر و سوالك قرينه اطلاق اولنور و طبيعت
و سنت معناسنه‌در وجبارده بروادى اسميدر (ليلة الحوز) دوه قسمى ابتدا صويه
سوردكلرى گيجه‌يه اطلاق اولنور يقال هذه ليلة الحوز وهى اول ليلة توجه
الابل الى الماء (التحويز) تفعيل وزننده دوه قسمنى ليلهٔ مذكوره‌ده صويه ايلتمك
معناسنه‌در يقال حوز الابل اذا وجهها الى الماء ليلة الحوز (المحاوزة) مفاعله وزننده
مخالطه معناسنه‌در يقال حاوزه اذا خالطه وچكشمك معناسنه‌در يقال حاوزه اذا
وطئه (الاحوزى) احوذى وزننده ومرادفيدركه امور ومصالحنده جد وبصيرت
اوزره اولان كاركذار آدمه ديرلر احوز دخى ديرلر يقال رجل احوزى واحوز
اى احوذى وسياه آدمه ديرلر وامور ومصالحى احسن وجهله سوق وتنظيم ايدن
آدمه ديرلر يقال رجل احوزى اذا كان حسن السياقة يعنى يسوق الامور احسن
سياق (الحوز) حثث ضميله احوزى ايله معنى ثالثده مرادفدر على قول شول
آدمه ديرلركه آخره قارشيوب يالكزجه قونوب كوچر اوله وشول آدمه ديرلركه
رأى وعقلى مدخر يعنى ذاتنده اهل رأى و رشاد اولوب هرماده‌يى رأينى مبتذل
ايتميوب امور عظيمه‌يه صرف ايدر اوله يقال رجل حوزى اذا كان رأيه وعقله
مدخرا (الانحياز) انفعال وزننده برنسنه‌دن عدول وانصراف ايتمك معناسنه‌در
يقال انحاز عنه اذا عدل وبركمسه طورديغى مركزى دكشوب آلارغه اولمق معناسنه‌در
يقال انحاز القوم اذا تركوا مركزهم الى آخر شارح ديركه محاربه‌ده انكسار احباء
طرفنده واقع اولنور ايسه ادباء انحازوا عن العدو ديرلر واعداء جانبنده اولنور ايسه
انهزموا يا خود ولوا مدبرين ديرلر (التحاوز) تفاعل وزننده جنكده ايكى عسكر
برى برندن چكيلوب آلارغه اولمق معناسنه‌در يقال تحاوز الفريقان اذا انحاز كل

واحد منهما عن الاخر (حواز القلوب) شداد وزننده كه ابن مسعود رضى الله عنه حضرتلرندن مروى اولان اشبو [الاثم حواز القلوب] حديثنده وارد اولمشدر ملاك معناسنه اولمغله كناه قلوبه مالك وغالب اولمقدن ناشى ناسزا اولان افعال واحوالك ارتكابنه سوق وبعث ايدركه اول قلوب انجابى كتدكجه منهيات ومحظوراته متوغل ومتهالك اولور وبعضلرزاى مشدده ايله حواز عنواننده روايت ايلديلركه حازه نك جمعى اولور طرملايوب قازيجى ديمكدر پس حواز القلوب شول اموردن عبارت اولوركه قلوبده اطمينان اولمامغله معاصى اولملرى ملاحظه سى جهتندن خدشه و خراش ايراثيله دغدغه و خلجان ويرر اوله لرّ (التحوز) تفعل وزننده قيورلمق معناسنه در يقال تحوزت الحية اذا تلوت نته كه يايله تحيز دخى بومعنايه در وبرمكاندن چكيلوب الارغه اولمق معناسنه در يقال تحوز الرجل اذا تنحى ويقال دخل عليه فاتحوزله عن فراشه (الحوزية) حانك ضميله شول ناقه يه دينوركه سورى يه قارشميوب دائما الارغه ده اولور اوله على قول سير مذخورى اولان ناقه يه دينور يعنى ذاتنده رونده ودونده اولوب لكن مايه سنى بردن مبتذل ايليوب كتدكجه آرتورر اولمغله سائرلرى ادرا كندن عاجز ايدر اوله ياخود خلقت وفراهت يعنى بنيه واشكنلك جهتلريله سائر دوه لردن ممتاز و منقطع اوله نته كه اولمقوله يه منقطع القرين دخى اطلاق اولنور يقال ناقة حوزية اى محازة عن الابل اوالتى عندها سير مذخور اوالتى لها خلقة انقطعت عن الابل فى خلقتها وفراهتها (الحويزاء) مصغر بنيه سيله شول زاد وذخيره يه اطلاق اولنوركه رفيق وهمدمندن صاحبى كتم ايدر اوله كوياكه آنى مستقلا كسب ايلمش اولمغله ديكرى قارشدرميه (حوزان) سلمان وزننده برقريه در (حويزه) دويره وزننده ايرانده خوزستان ايالتنده برقصبه در فقيه وشاعر احمد بن محمد بن محمد الحوزى واوغلو حسن كه شعرادندر اورادندر ومحدثيندن عبدالله بن الحسن و احمد بن العباس الحوزى دخى اورادندر وخطيب ومحدث محمود بن اسمعيل الحوزانى دخى اورادندر كوياكه امتياز ايچون تغيير نسبت اولندى و حويزه امام حسين رضى الله عنه حضرتلريله مقاتله ايدن بدكارلرندن برنابكار آديدر عليه مايستحق و بدر بن حويزه محدثيندندر (حواز) شداد وزننده بررجل آديدر (الحواز) رمان وزننده ايرى بوق بوجكلرينه دينور (الحوزاء) حمراء وزننده شول جنك و محاربه يه وصف اولوركه قوم كثيرى جائز وجامع اوله يقال حرب حوزاء اذا صارت تحوز القوم يعنى الكثير (احوز) احمد وزننده اسمادندر هلال بن احوز جهم بن صفوانك قاتليدر (الحيز) حانك فتحى و يانك سكونيله حوز كبى طوارى عنف و شدتله سورمك و آهسته جه سورمك معنالرينه اولمغله اضداددن اولور يقال حاز الابل يحيز حيزا اذا ساقها شديدا

وسقيها رويدا (الخبر) تمعن وزننده قوراق معناسنه‌در نخرو كبي يقال نخبرت الخيفة اذا تغوت (حبرن) حبر وزننده‌كه دانك كسريله دراشتن قسمنه مخصوص زمر وآثار اصوانندر (سوحيار) شداد وزننده طي قبيله‌سندن بربطندر (حبران) حانك كسريله ديار بكر ايالتنده بربلده‌در فقيه وشاعر محمد بن اسمعيل وارنادن محمد بن ابي عقيل الخبراني اورادندر

فصل الخاء المعجمة (الخبز) خانك ضمي وبانك سكونيله معروفدركه نان تعبير ديبور ومنه المثل * كل اداة الخبز عندي غيره * يعني اتمك ياپيق آلات واداتك مجموعي بنده موجوددر لكن اتمك يوقدر اصلي بودركه نيجه كيمه‌لر برآدمه مهمان اولديلر ترحيب وخوش آمدي مراسمي بعدالاداء ميدانه برسفره القا واوستنه بر ال دكرمني وضع وابكارني تسويه وطشلرني بري بري اوزره اويديرەرق قيادي مهمانلر آلات خبزك بورسمه حضورندن تعجب ايلديلر بعده دكرمنك صاپندن طوتوب بوشنه چويرمكه بشلدي مهمانلر برادرنه ايشليورسن ديو استفسار ايلدكلرنده كلام مزبوري ايراد ايلدي (الخبز) خانك فتحي وبانك سكونيله دوه آتمك يپار كبي اليله يره اورمق معناسنه‌در يقال خبز البعير خبزا من الباب الثاني اذا ضرب بيده الارض وطواري عنف وشدتله سورمك معناسنه‌در يقال خبز الدابة اذا ساقها شديدا واورمق معناسنه‌در يقال خبزه اذا ضربه واتمك پشورمك معناسنه‌در يقال خبز الخبز اذا صنعه واتمك يدرمك معناسنه‌در يقال خبز فلانا اذا اطعمه الخبز (الخبز) فتحتينله وجود صالق وسلبوك اولمغه ديبور تقول في جسمي اليوم خبز اي رهل وخبز اطرافنه نسبت آلچق اولوب دوزواوزاقلي اولان مكانه ديبور (الخبازى) خانك ضمي وبانك تشديد وتخفيفي والفك قصريله (والخباز) رمان وزننده (والخبازة) هاله (والخبيز) قبيط وزننده ابه‌كومجي تعبير اولنان نباته ديبور (حبزون) خانك وبانك فتحيله غير منصرف اولەرق يوزي صوموق كبي شيشكن اولان آدمه ديبور مؤنثي خبزونه‌در يقال رجل خبزون وامرأة خبزونة اي منتفخ الوجه (الخابز) اتمك صاحبي يعني اتمكي اولان آدمه ديبور تامر ولابن قبيلندندر يقال رجل خابز اي ذوخبز (الخبازة) كتابه وزننده اتمكجيلك حرفته ديبور (الخباز) كتان وزننده اتمكجي‌يه ديبور نسبتنده خبازي ديبور ابو بكر محمد بن الحسن الخبازي مقرئ خرساندر (الخبزة) خانك ضميله اسي كوله كونمكله پشوريلان اتمكه ديبور تقول اطعمني خبزة اي طلمة وخبزه ينبع اوزره مشرف برجبل اسميدر وسلام ابن ابي خبزه ومحمد بن الحسن ابن ابي خبزه واحمد بن عبدالرحيم ابن ابي خبزه محدثلردر (ام خبزه) طائف قضاسنده برقريه‌در (خبزه) عنبه وزننده بودخي طائف قضاسنده برقريه‌در (الخبيز) امير وزننده پشمش اتمكه ديبور يقال خبز خبيز اي مخبوز

وثريده دينور تقول اكلت خبيزا اى ثريدا (الانخباز) انفعال وزننده بر مكان آلچق اولمق معناسنه‌در يقال انخبز المكان اذا انخفض (الخبيزات) خانك فتحيله برموضع آديدر (الاختباز) افتعال وزننده بركمسه كندى نفسيچون اتمك ياپمق واتمك ايدنمك معناسنه‌در يقال اختبز الخبز اذا خبزه لنفسه (الخرز) خانك فتحى ورانك سكونيله ميشين وسختيان مقوله‌سنى ديكمك معناسنه‌در خياطه ثيابه مخصوص اولديغى كبى يقال خرز الخف خرزا من الباب الاول والثانى اذا كتبه (الخرزة) غرفه وزننده ديكلمش سختيان وميشين مقوله‌سنك ديكشنه دينور فارسيده درز دينور يقال دوال بين الخرزة اى الكتبة جمعى خرزدر غرف كبى (المخرز) منبر وزننده كندوسيله سختيان ديكيلن ايكنه‌يه دينور (الخرازة) كتابه وزننده وجه مذكور اوزره ديكيجيلك حرفتنه دينور (الخرز) فتحتينله بر آدم طوتديغى ايشنى دائما قوى ومحكم ايدر اولمق معناسنه‌در يقال خرز الرجل خرزا من الباب الرابع اذا احكم امره (الخرزة) فتحاتله مطلق جوهر دينور لعل وياقوت والماس كبى و بونجغه دينوركه ديزيلور مهره معناسنه جمع جنسى خرزدر يقال كلام فلان كخرز الاماء اى متفاوت درة وودعة وشوراوت نوعندن برنبات آديدركه تپه‌سندن دبنه قدر بونجق ديزيسى كبى مدور دانه‌لردن ديزيسى اولور وخرزه فزاره قبيله‌سى يوردنده برصوآديدر (المخرز) معظم وزننده مطلقا شول قوشه اطلاق اولنوركه قنادلرنده بنك بنك بونجق كبى نقش ونكارى اوله يقال طائر مخرز اى على جناحيه نممة كالخرز (الخرزات) فتحاتله خرزه‌نك جمعيدركه جواهره دينور ومنه خرزات الملك اى جواهر تاجه سلفده بر پادشاهك مدت سلطنتندن برسنه حولاننده تاجنه برجوهر وضع ايدرلر ايدى سنين سلطنتنك اعدادى آنكله بيلنور ايدى (الخربز) خانك و بانك كسريله قاونه دينور بطيخ معناسنه وبوعربى صحيحدر على قول اصلى فارسيدر يعنى فارسيده خانك فتحيله قاونه وقارپوزه دينور خانك كسريله معربدر (الخز) خانك فتحى وزانك سكونيله ثياب جنسندن ثوب معروف اسميدر جمعى خزوز كلور مؤلف ثوب معروفله اكتفا ايدوب لكن مشتبه برنسنه‌در نهايه‌ده بورسمه مسطوردركه بعبارته ايراد اولندى وفى حديث على رضى الله عنه [انه نهى عن ركوب الخز والجلوس عليه] الخز المعروف اولا ثياب تنسج من صوف وابريسم وهى مباحة وقد لبسها الصحابة والتابعون فيكون النهى عنها لاجل التشبه بالعجم وزى المترفين وان اريد بالخز النوع الاخر وهو المعمول الان فهو حرام لانه جميعه معمول من الابريسم يعنى سلفده خز ديدكلرى بين العرب برثوب معروفدركه يوكدن وتفتكدن وايپكدن معمول اولور ايدى‌كه ارشى ايپك و ارغاجى يوكدن ياخود تفتكدن ايدى حالا ارغاجى ايپلكدن اولانه حلالى وقطنى تعبير اولنور اولدنى بونلر كبى برثوبدر مباح اولمغله اصحاب

وتعبون تبرز ایدی بعده خم مقامنده ودبا مخترعه اینده ضمنده مولی بی مصادر
اولدی والتعبیی ارنبی وارعامی ایبت اولاترکه صکره دن اکا دخی خز اطلاق
ایلدیلر بوحرامدر زمخشری مقدمة الادبده نوع نمر ایله بیان ایلمشدر ومصباحك
ومعربك بیانته کوره خز اصل برجانور اسمی اولوب بعده آنك تفتکندن معمول
اولان توبه اطلاق اولنمشدر وهدایه شرحی نهایه‌نك بیانه کوره خز بر نوع ثوب
اسمیدرکه ارنبی حریر وارعامی بحری بر حیوانك تفتکندن معمول اولنور ونهایه‌نك
بیانه کوره برجانور اسمی اولوب بعده آنك تفتکندن مصنوع اولان توبه اطلاق
اولندی حتی اسکیدکده تکرار بوزوب مجددا اکیروب بنه نسج اولنور اولدیغی
مفهوملر خلاصه خز ایکی کونه فاشه اطلاق اولنور برنی ارنبی وارعامی ابلك
اولنورکه بوحرامدر ودیکری وجه مذکور اوزره ابیات ایله برجانور بحری
تویندن معمول اولانلرکه بوحلالدر واول جانور بحری دکر قیوبی دیدکلری حیوان
اولمبوی تصحیحکرده مترجم حقیردر واول حیوان بعض انهارده مشهوددر اولمندر
بوصورتده آندن معمول ثوب شال نوعندن اولور ومؤلف اشبو مجدده طوشان
اسمی اولان خزدن مشتق اولدی دیو برمبهم کلام دخی ایراد ایلشدر ظاهرا حیوان
مزبورك تویی طوشانه شبیه اولدیغندن یاخود ثوب معهود طوشان تویی کبی یومشق
اولدیغندن اکا دخی خز اطلاق اولندیغنی مراد ایتمش اوله انتهى الكلام وخز مصدر
اولنور دیوار اوزره کسه صیریلوب چقماق ایچون تپه‌سنه تیکنلی چالی وضع ایلمك
معناسنه یقال خز الحائط بالشوك خزا من الباب الاول اذا وضع عليه لئلا يتسلق
وعدولری اوقه ومزراغه دیزمك یعنی بری بری اردنجه اوق ایله یامزراقله اورمق
معناسنه‌در یقال خزه بسهمه اوزمحه اذا انتظمه وطعنه (الاختزاز) افتعال
وزننده بودخی عدولری اوقه ومزراغه دیزمك معناسنه‌در یقال اختزه بسهمه
اوزمحه اذا انتظمه وطعنه قال فى الاساس اختزته اى اصبته واتخذته وطعنته
وبرجماعتده کلوب ایچلرندن همان مقصودی اولانی کسدیبی اخذ ایلمك معناسنه‌در تقول
اختززته اى اتيته فى جماعة فاخذته منها وتقول اختززت البعير من الابل اى
استقته وتركتها (خزاز) سحاب وزننده تغلب قبیله‌سندن بر بطن آدیدر وبررجل
اسمیدر وواسط ایله بصره میاننده برنهر آدیدر (خزاز) قطام وزننده براشمه قویی
آدیدر (الخزز) صرد وزننده ارکك طوشانه دینور جمعی خزاز کلور خانك
کسریله واخزه کلور اعزه وزننده (الخزة) میمك وخانك فتحیله ارکك طوشانی
فراوان اولان موضعه دینور ومنه اشتق الخز كما ذكر وخزز بنى يربوع قبیله‌سنه
مخصوص برفرس آدیدر وخزز اسامیدندر خزز بن لوذان شعرادندر وخزز بن
مصعب محدثیندندر وحسان بن عتاهیة بن خزز التجيبى مخضرمیندندر ومحمد

ابن خزالطبرانی تاریخ کبیر صاحبیدر (خزازی) حبالی وزننده علی قول سحاب وزننده‌در بر طاغڭ علمیدرکه عربلر غارت ایلدکلری کیجه‌نڭ صباحنده آنڭ باشنده آتش یقارلر (الخزخز) هدهد وزننده کوده‌سنده بالق اتلری قالین وغلیظ اولان آدمه دینور یقال رجل خزخز ای الغلیظ العضل (الخزخز) علبط وزننده (والخزاخز) علابط وزننده قوی وشدید آدمه دینور (الخزیز) امیر وزننده عوسج یعنی سنجان تیکنی وموسی آغاجی دیدکلری شجرڭ بغایت کنده وتصلق وناموزون اولانه دینور (التخزبز) تدحرج وزننده بیوکلنمك معناسنه‌در یقال تخزبز الرجل اذا تعظم وبوز اکشمك معناسنه‌در یقال تخزبز اذا تعبس ودوه قسمی اوکنه کلنلری الریله اورمق معناسنه‌در یقال تخزبز البعیر اذاضرب بیده کل من لقی (الخزباز) بوز ماده‌سنده ذکر اولندی (الخامیز) میمڭ کسریله صوغومش ویاغی سوزلمش اکشی آش چورباسنه دینور وبولفظ اعجمیدر تقول اطعمنا الخامیز وهو مرق السکباج المبردالمصفی (الخنوز) قعود وزننده (والخنز) فتحتینله ات قوقق معناسنه‌در یقال خنز اللحم خنوزا و خنزا من الباب الرابع اذا انتن فهو خنز ککتف وخنز بفتحتین پس خنز تسمیه بالمصدر اولور (الخنزوان) خانڭ فتحی وزایڭ ضمیله میمونه دینور قرده معناسنه وارکك خنزیره دینور (الخنزوان) عنفوان وزننده (والخنزوانة) هایله (والخنزوانیة) یای مشدده ایله (والخنزوة) قنفذ وزننده بیوکلنمکه دینور یقال رجل ذوخنزوان وخنزوانة و خنزوانیة و خنزوة ای کبر (الخناز) رمان وزننده آلاجه کلره دینور وزغه معناسنه وشول یهود طائفه‌سنه دینورکه ات قسمنی متعفن اولنجه‌یه‌دك حفظ ایدر اوله (الخنوز) تنور وزننده صرتلانه دینور وصف و طابورڭ مؤخرینه دینور کیول معناسنه (خناز) قطام وزننده کوده‌سی بدبوی اولان عورته دینور (الخنیز) امیر وزننده مایه‌سز اتمك تریدینه دینور تقول اکلت خنیزا ای ثریدا من الخبز الفطیر (الخوز) جوز وزننده دشمنلك ایلمك معناسنه‌در یقال خازه یخوزه خوزا اذا عاداه و ناسدن بر طائفه اسمیدرکه بلاد عجمده اولورلر و خوزستان بلادینڭ مجموعنڭ اسمیدر (سکة الخوز) اصفهانده برکوچه آدیدر محدثیندن احمد بن الحسن الخوزی اورادندر (شعب الخوز) مکه‌ده بر شعب آدیدرکه شاعب المصطلق دخی دیرلر محدثیندن ابراهیم بن زید الخوزی اورادندر (خوزان) عثمان وزننده اصفهانده بر قریه‌در وهراة قضاسنده برقریه‌در وپنجده نواحیسنده بر قریه‌در (خوزیان) خانڭ ضمیله برحصن آدیدر و نسف قضاسنده بر قریه آدیدر (الخازباز) بوز ماده‌سنده ذکر اولندی

﴿فصل الدال المهملة﴾ (الدحز) دالڭ فتحی وحانڭ سکونیله جماع ایلمك معناسنه‌در

يقال دحز المرأة دحزا من الباب الثالث اذا جامعها و صلب شديد آدمه ديرلر
يقال رجل دحز اى صلب شديد (الدرز) فرز وزننده دنيانك نعيم ولذاتنه ديرلر
يقال ابطره الدرز اى نعيم الدنيا ولذاتها و ديكش ييونه ديرلر فارسيدن معربدر
جمعى دروزدر (الدرز) فتحتيله نعم ولذات دنيويه متمكن يعنى دائما اكله منعم
اولمق معناسنه‌در يقال درز الرجل درزا من الباب الرابع اذا تمكن من نعيم الدنيا
ولذاتها (بنات الدروز) كهنه‌لره اطلاق اولنور ديكش ييرلرنده ايوا ايلدكلريچون
وصبيانه اطلاق اولنور (اولاد درزه) قرده وزننده سفله وآداني مقوله‌سنه ديرلر
ودرزيلره ديرلر خياطلرك معناسنه وحلاجلره ديرلر (الدعز) دالك فتحى وعينك
سكونيله اوته قاقق معناسنه‌در يقال دعزه دعزا من الباب الثالث اذا دفعه وجماع
ايتمك معناسنه‌در يقال دعز المرأة اذا جامعها (الدلمز) سجل وزننده صلب وشديد
شيئه ديرلر (الدلامز) علابط وزننده شيطانه ديرلر وقوى و ماضى ونافذ آدمه
ديرلر وبراق آدمه ديرلر (الدلمز) علبط وزننده دلامز ايله ايكى معناى اخيرده
مرادفدر (الدلمزة) دحرجه وزننده لقمه‌يى بيوك الق معناسنه‌در يقال دلمز الرجل
اذا ضخم اللقمة (الدلمزان) دالك ضميله احمق وسبكمغز اولان سموز وتنومند
اوغلانه ديرلر (الدلامزة) دالك ضميله پك خبيث وعيار وطرار اوغريلره ديرلر
يقال لصوص دلامزة اى خبثاء منكرون ظاهرا مفردى دلمز در (التدلمز) تدحرج
وزننده بر خصوصه عزم ايتمك معناسنه‌در يقال تدلمز على الامر اذا اجمع عليه
(الدهدموز) عضرفوط وزننده شديد الاكل آدمه ديرلر (الدهليز) دالك
كسريله قپو ايله خانه‌نك اراليغنه ديرلركه تركيده فتح دالله دهليز و قپو اراليغى
تعبير اولنور شارحك بياننه كوره دليز فارسى معربيدر ودهليز جيبه معناسنه‌در
جيمك فتحى وبانك سكونيله شارح ديركه بعض نسخه‌ده بو رسمه و بعضنده خنيه
عنوانده مرسومدركه خاى معجمه‌نك فتحى ونونك كسرى وياى مشدده ايله‌در نسخهٔ
اولايه كوره صو ايركيلان موضع اولور وثانيه‌يه كوره فحش وهذيان كلمات ديمك
اولور مترجم ديركه برهانده دهليز بمعنى وهرزه وهذيان كلمات ايله مفسر اولمغله
نسخهٔ ثانيه مرجح اولور ودهليزك جمعى دهاليزدر (ابناء الدهاليز) صوقاقدن
ياخود جامعدن قالدرلمش اطفاله اطلاق اولنور يقال لا خير فى ابناء الدهاليز وهم
الذين يلقطون

﴿ فصل الذال المعجمة ﴾ (الذرز) فتحتينله درز معناسنه‌دركه ذكر اولندى يقال
ذرز الرجل ذرزا من الباب الرابع بمعنى درز (الذرمازى) ذالك فتحيله محدثيندن
محمد بن الفضل نسبتيدركه ابو حفص عمر بن شاهين السمرقندى آندن روايت حديث
ايلدى شارح ديركه ذرماز صواب اولان دال مهمله و زائين معجمتين ايله اولمقدر

نته كه ائمهٔ انساب اول رسمه ضبط ایلدیلر لکن جهت نسبتنی بیان ایلمدیلر مترجم دیرکه غالبا اصوب اولان دزمار اولمقدر دال مضمومه وزای معجمه وآخرده مهمله ایله زیرا برهانده دزماز کلزار وزننده شرقده بر موضع اولمق اوزره مرسومدر

﴿ فصل الراء المهملة ﴾ (الربیز) امیر وزننده کیاستلو فطانتلو ظریف وزیرك آدمه دینور یقال رجل ربیز ای ظریف کیس وکوده‌سی صمصق قویریغی پك بیوك قوجه وصغریسی بیوك وسائر حیوانه دینور یقال کبش ربیز ای مکتنز اعجز وکذا غیره و فننده کبیر و بزرکوار اولان آدمه دینور یقال رجل ربیز ای کبیر فی فنه (الربازة) کرامه وزننده ربیز مذکوردن مصدردر ربیز اولمق معناسنه یقال ربز الرجل ربازة من الباب الخامس اذا کان ربیزا (التربیز) تفعیل وزننده قربه‌یی طولدرمق معناسنه‌در یقال ربز القربة اذا ملأها (الارتباز) افتعال وزننده برنسنه تام وکامل اولمق معناسنه‌در یقال ارتبز الشیء اذا تم وکمل (الرجز) رانك کسری وضمیله نجس ومرداره دینور قذر معناسنه یقال تلطخ بالرجز ای القذر وبته طاپغه دینور عبادة اوثان معناسنه واشکنجه و عذاب معناسنه‌در وشرك معناسنه‌درکه حاشا واحد بیچون جل شانه طرفنه شریك اسناد ایلکدر یقال اتقوا من الرجز ای عبادة الاوثان والشرك ویقال کشف الله عنك الرجز ای العذاب (الرجز) فتحتینله شعردن بر نوعدرکه وزنی التی کره مستفعلن در حروفی آز واجزاسی متقارب اولدیغیچون رجز ایله تسمیه اولندی ذکری آتی دوه‌یه مخصوص علت رجزدن مأخوذدر زیرا دوه قسمی اول علت سببیله متعاقبا مرتعش الاقدام اولور امام خلیل عندنده رجز شعردن معدود دکلدر بلکه انصاف و اثلاث ابیاتدن عبارتدر و رجز دوه قسمنه مخصوص برعلت آدیدرکه دوه‌نك اکسه طرفنه و صغریسنه عارض اولور حرکت ایلدکده ایاقلری صیق صیق رعشه‌دار اولور صکره آچلور (الارجوزة) ارجوفه وزننده بحر رجزدن قصیده کبی اولان شعره دینورکه هرمصراعی مفرد اوله‌رق قصیده اولور جمعی اراجزدر (الرجز) عجز وزننده ارجوزه انشاد ایلك معناسنه‌در یقال رجز الراجز رجزا من الباب الاول اذا انشد الارجوزة ویقال رجزبه اذا انشده الارجوزة (الارتجاز) افتعال وزننده بودخی ارجوزه انشاد ایلك معناسنه‌در یقال ارتجز الراجز اذا انشد الارجوزة و کوك کورلده‌مك معناسنه در یقال ارتجز الرعد اذا صات (الترجیز) تفعیل وزننده برآدمه ارجوزه انشاد ایلك معناسنه‌در یقال رجزه اذا انشده الارجوزة (الارجز) احمر وزننده ذکر اولنان رجز علتنه اوغرامش ارکك دوه‌یه دینور مؤنثی رجزآءدر (الرجاز) شداد وزننده (والرجاز) رمان وزننده بروادی اسمیدر (الرجازة) رانك کسریله هودجدن کوچرك برکونه نسوان

مركبه دينور على قول شول بلاسه دينوركه ايچنه طاش يا خود بر مقدار قيل
ويوك قويلوب وشيع ايدوب دكه اولمق ايچون محمدلك حقيب طرفنه تعلق ايدرلر
(الازعر) اسم فاعل بنيه‌سيله رسول اكرم عليه السلام حضرتلرينك فرسلرى
اسميدر بلسك اسمى ملاءدر سواد بن حارث بن ظالم نام اعرابيدن اشترا بيوردقلر
بغايت خوب صهيلى اولمغله مرتجز ايله تسميه بيوردقلر (الترجز) تفعل وزننده
يدوك كوك كورلدمك معناسنه‌در يقال ترجز الرعد اذا صات يعنى متتابعا وسحابك
يغمورى پك چوق اولمغله آغر آغر آهسته‌جه حركت ايلمك معناسنه‌در يقال ترجز
السحاب اذا تحرك بطيئا لكثرة مائه ودوه سورت كبه دوه‌يى ارجوزه اوقويه‌رق
سورمك معناسنه‌در يقال ترجز الحادى اذا حدا بالرجز (التراجز) تفاعل وزننده
بعضه شعر ارجوزه انشاد ايدشمك معناسنه‌در يقال تراجزوا اذا تنازعوا الرجز
بينهم اى تعاطوا (رجحر) ثانى معجمه وراى موحده ايله جعفر وزننده بر رجل اسميدر
(الرز) رانك فتحى وزانك تشديديله چكركه قسمى بورطه كومك ايچون قويرغنى
يره صوقمق معناسنه‌در يقال رزت الجرادة رزا من الباب الاول والثانى اذا غرزت
ذنبها لتبيض ودوره توب سانجمق معناسنه‌در يقال رز فلانا اذا طعنه وقپويه
ويچره‌يه رزه ديدكلرى دمور يابمق معناسنه‌در يقال رز الباب اذا اصلح عليه
الرزة كه سيذكر وبرنسنه‌يى بر نسنه‌ده يرلشدروب ثابت واستوار قلمق معناسنه‌در
يره قازق وديواره اكسر استوار ايلمك كبى يقال رز الشيء اذا اثبته وسحاب يغمور
ياغدروكن قشلده‌مق معناسنه‌در يقال رزت السماء اذا صوتت من المطر (الارزاز)
همزه‌نك كسريله بونده چكركه بورطه كومك ايچون قويرغنى يره صوقمق
معناسنه‌در يقال ارزت الجرادة بمعنى رزت (الرزة) رانك فتحيله شول دموره
دينوركه قپويه كليد پچورمك ايچون ايدرلر تركيده تخفيفله رزه تعبير اولنور
(الرز) رانك ضميله برنجه دينوركه غله معروفدر ارز ماده‌سنده لغتلرى بيان
اولندى (المرزز) معظم وزننده برنجله پشمش طعامه دينور يقال طعام مرزز اى
معالج بالرز (الرز) رانك كسريله (والرزيزى) خصيصى وزننده ايراقدن مسموع
اولان سسه دينور على قول اعمدر يعنى كرك ايراقدن وكرك يقيندن اولسون وعلى
رأى رعد سسنه وامرمش اركك دوه سسنه مخصوصدر (الترزيز) تفعيل
وزننده كاغدى مهرلمكله مصيقل ايلمك معناسنه‌در يقال رزز القرطاس اذا صقله
وبرخصوصى توطئة وتمهيد ايله تسهيل ايلمك معناسنه‌در يقال رزز امره اذا وطأه
ومهده (الارتزاز) افتعال وزننده بخيل قسمى سؤال هنكامنده قازق كبى يرنده
سكوت ايله يركلوب امساك ايلمك معناسنه‌در يقال ارتز البخيل عند المسئلة اذا
بقى وبخل واوق نشانده برشمك معناسنه‌در يقال ارتز السهم فى القرطاس اذا ثبت

(الرزیز) امیر وزننده برنبات آدیدرکه آنکله نسنه بویانور ترکیده آلا جهره دیدکلری صاری بویه اوله‌جقدر (رزیز) زبیر وزننده اسمادندر ابو البرکات مسلم ابن البرکات بن الرزیز دمیاطی مرحومك شیخیدر (الارزیز) همزه‌نك کسریله دتره‌مکه دینور یقال اخذه الارزیز من البرد ای الرعدة ودورتوب ساننجغه دینور تقول نفذا رزیزه فی جوفه ای طعنه وقاره شبیه خرده طلو دانه‌سنه دینورکه دپی وقرمسی تعبیر اولنور و طویل الصوت اولان شیئه دینور (الرزاز) رصاص رصاص وزننده ومرادفیدرکه قلایه وقورشونه شاملدر (الرزاز) شداد وزننده القابندر ابو جعفر البحتری وعثمان بن احمد بن سمعان وعلی بن احمد ابن محمد بن بیان وبغدادده مدرسهٔ نظامیه مدرسی اولان سعید بن محمد بن سعید وحفیدی سعید واحمد بن محمد ابن علویه ومحمد بن النفیس بن منجب الرزازون محدثلردر (الرززة) زلزله وزننده ارغلامق معناسنه‌در یقال رزرز الشیء اذا حرکه ویوك دنکلرنی برابرلشدرمك معناسنه‌در یقال رزرز الحمل اذا سواه (الرطز) رانك و طانك فتحیله ضعیف اولان قیللره وسائر نسنه‌لره دینور (الرطازات) خرابات وزننده حزه نامه کبی بی اصل وواهی حکایاته دینور خرافات معناسنه یقال ماهذه الرطازات ای الخرافات (الرعز) رانك فتحی و عینك سکونیله جماع ایلك معناسنه‌در یقال رعز الجاریة رعزا من الباب الاول اذا جامعها (المرعز) میمك وعینك کسری وزانك تشدیدیله (والمرعزی) الف مقصوره ایله (والمرعزاء) زانك تخفیفی والفك مدیله بونلرك مجموعنده میمك فتحیله‌ده لغتدر کچی قسمنك قیللری دبنده اولان خرده و یومشق تویلره دینور که تفتك تعبیر اولنور (الممرعز) مدحرج وزننده ذکر اولنان تفتکله نسج اولنمش جامه‌یه دینور شال کبی یقال ثوب ممرعز ای منسوج بالمرعز (المراعز) اسم فاعل بنیه‌سیله دائما هرکسه لوم وعتاب ایدن آدمه دینور یقال رجل مراعز ای معاتب (المراعزة) مفاعله وزننده منقبض اولمق معناسنه‌در یقال راعز الرجل اذا انقبض (الاسترغاز) غین معجمه ایله برنسنه‌یی ضعیف ولین عد ایلك معناسنه در یقال استرغزه اذا استضعفه واستلانه (الرفز) رانك فتحی وفانك سکونیله اورمق معناسنه‌در یقال رفزه رفزا من الباب الثانی اذا ضربه (الرافز) آتیجی طمره دینور عرق ضارب معناسنه ویقال مایرفز منه عرق ای مایضرب (الرقز) رقص وزننده و مرادفیدر یقال رقز الغلام بمعنی رقص (الراقز) رافز وزننده ومرادفیدر ومنه یقال مایرقز منه عرق ای مایضرب (الرکز) رانك فتحی وکافك سکونیله یره مزراق مقوله‌سی نسنه صانجمق معناسنه‌در یقال رکز الرمح رکزا من الباب الاول والثانی اذا غرزه فی الارض و طمر سکریمك معناسنه‌در یقال رکز انعرق اذا اختلج (الترکیز)

تفعیل وزننده بودخی بر مزراقی ممولهسنی صنجمق معناسنهدر یقال رکز الرمح
یعنی رکزه (الارتکاز) افتعال وزننده طوپراغه صنجیلمق معناسنهدر یقال ارتکز
الحرف اذا انغلغ ویرنده یرینده ثابت وپایدار اولمق معناسنهدر یقال ارتکز الشیء
اذا ثبت یعنی و محله وپایك رکوشهسنی بره قیوب اوستنه طیانمق معناسنهدر یقال
ارتکز علی القوس اذا وضع سیتها علی الارض ثم اعتمد علیها (المرکز) مقعد
وزننده دائرهنك حاق وسطنه اطلاق اولنورکه نقطه دائره تعبیر اولنور یقال
زاغ انعرجار من المرکز ای وسط الدائرة وبرآدمك موضع وقرار گاهنه اطلاق
اولنور یقال حل فلان بمرکزه ای موضعه ومحله وعسکرك مامور اولدقلری مقر
وآرامگاهلرینه اطلاق اولنور یقال ان الجند احلوا مرکزهم ای حیث امروا
بلزمومه (الرکز) رانك کسریله صوت خفیه دینور قال الشارح ومنه قوله تعالی
[اوتسمع لهم رکزا] ای حسا وصوتا خفیا وبرکز عالم وعاقل اولهرق سخی وکریم
آدمه دینور یقال هو رکز من الارکاز ای عالم عاقل سخی کریم (الرکزة)
رانك کسریله ثبات عقل ورشد معناسنهدر تقول کلمته فارأیت له رکزة ای ثباتا
من عقله ورکاز لفظندن مفرد اولنورکه حق حل وتعالینك معدنلرده رکز واحداث
ایلدیکی فلزات وجواهردن عبارتدر وجاهلیت اهلینك زیر زمینه دفن ایلدکلری
کنز وماله اطلاق اولنور ومعدندن ظهور ایدن کومش وآلتون قطعهلرینه دینور
(الرکیزة) سفینه وزننده بودخی معدنده ید قدرتله مرکوز ومحدث اولان جواهره
دینور ورمال اصطلاحنده عتبهٔ داخله تعبیر اولنان خانهیه اطلاق اولنورکه بر زوج
ایله طولانی اوج فرددن عبارتدر اشبو صورتدهدر دلیل کنوز اولدیغیچون اطلاق
اولنور (الارکاز) همزهنك کسریله دفینه بولمق معناسنهدر یقال ارکز الرجل اذا
وجد الرکاز ومعدنده رکاز اولمق معناسنهدر یقال ارکز المعدن اذا صار فیه الرکاز
(الرکزة) ثمره وزننده شول خرما اغاجنه دینورکه اوزدکدن آیریلوب دیکلمش
اوله (مرکوز) میمك فتحیله بر موضع آدیدر (الرمز) غمز وزننده ورانك ضمی
وفتحیله لغتدر مطلق اشارت ایلك علی قول دوداقلر ایله یاخود کوز ایله یاخود
قاش ایله یاخود آغز ایله یاخود ال ایله یاخود دل ایله اشارت ایلك معناسنهدر یقال
رمزالیه رمزا ورمزا من الباب الاول والثانی اذا اشار وهو الایماء بالشفتین او العینین
او الحاجبین او الفم او الید او اللسان وتقلدن یاخود ششمانلکدن یورکن مضطرب
ومتلاشی اولمق معناسنهدر کاسیذکر وبرآدم اسکی چوبانك رعیندن خشنود اولمغله
قیوننی وکچیسنی آخر چوبانه قاتمق معناسنهدر یقال رمز غنمه رمزا من الباب الاول اذا
لم یرض رعیة الراعی فحولها الی راع آخر وقربه طولدرمق معناسنهدر یقال رمز
القربة اذا ملأها (الرمازة) غمازه وزننده سافلهیه یعنی دبره اطلاق اولنور ودوسی

صورته

عورته اطلاق اولنور وديز كوزنده اولان شحمه يه اطلاق اولنور اضطرابندن
ناشى و شول عسكر عظيمه اطلاق اولنوركه كثرت وازدحامى سببيله اطرافندن
دريا كبى چالقنور اوله يقال كتيبة رمازة اى كبيرة ترتمز من جوانبها اى تتحرك
و تضطرب (الارتماز) افتعال وزننده مضطرب و بيقرار اولمق معناسنه‌در يقال
ارتمز الشئ اذا اضطرب وبرآدم يرندن دپرنمك معناسنه‌در يقال ارتمز الرجل اذا
تحرك فى مجلسه لقيام اوخصومة (الرميز) امير وزننده كثير الحركه آدمه دينور
وعظيم القدر وجليل الشان آدمه دينور مرموز ومشاراليه اولديغيچون يقال رجل
رميز اى مجل معظم و عاقل ودانا آدمه دينور وچوق شيئه دينور يقال درهم
رميز اى كثير واصل وعريق ونجيب آدمه وسائر حيوانه دينور ووقار وتمكين
صاحبى رزين آدمه دينور وطار قلبه اطلاق اولنور صاحبنك اضطرابنى مستلزم
اولور يقال رجل رميز الفؤاد اى ضيقه (الرمازة) كرامه وزننده ذكر اولنان
رميز كلمه‌سندن مصدردر يقال رمز رمازة من الباب الخامس اذاصار رميزا فى الكل
(الراموز) قاموس وزننده دريايه دينور اضطرابندن ناشى واصل و بنياده دينور
صاحبنى مشير اولديغيچون واورنكه دينور نموزج معناسنه بودخى تمثالنى مشيردر
(الارميزاز) اقشعرار وزننده برآدم يابرنسنه يرندن زائل اولمق معناسنه‌در يقال
ارماز الرجل اذا زال عن مكانه ويرندن ايرليوب ملازم اولمق معناسنه اولمغله ضد
اولور يقال ارماز الرجل اذا لزم مكانه وبوزيلوب منقبض اولمق معناسنه‌در يقال
ارماز الرجل اذاانقبض (الترمز) تفعل وزننده مضطرب وبيقرار اولمق معناسنه‌در
يقال ترمز من الضربة اذا اضطرب و يرندن دپرنمك معناسنه‌در يقال ترمز القوم
اذا تحركوا فى مجالسهم لقيام اوخصومة وحاضرلنمق معناسنه‌در يقال ترمز الرجل
اذا تهيأ وشدتله ضرطه‌لمق معناسنه‌در يقال ترمز اذا ضرط شديدا (الترامز)
علابط وزننده قوتى تام وكامل اولان قوى وشديد دوه‌يه دينور (الرمز) رانك
ضميله بك طاولى سموز دوه‌لره دينور يقال ابل رمز اى سحاح سمان ظاهرا مفردى
رميزدر و يقال هذه ناقة ترمز اى لا تكاد تمشى من ثقلها وسمنها (الرمزان) فتحاتله
پرتاو ايلمك معناسنه‌در يقال رمز الظبى رمزانا اذا نقز واغرا ايلمك معناسنه‌در
يقال رمز فلانا بكذا اذا اغراه به (الرميز) زبير وزننده دكنكه دينور عصا
معناسنه (المرمهز) مشمئز وزننده جست وچالاك وخفيف آدمه دينور يقال رجل
مرمهز اى خفيف (المرمهز) هانك فتحيله طمع اوله‌جق محله دينور يقال فيه مرمهز
اى مطمع (الارمهزاز) اشميزاز وزننده نسنه ويرمك معناسنه‌در يقال هولايرمهز
لشئ اى لايعطى شيئا بو طمع معناسندن مأخوذدر (الرز) رانك ضمى ونونك
سكونيله ارز لفظنده لغتدركه برنج مأكوله دينور (الروز) رانك فتحى و واوك

سكوبه تجربه ايمك معناسنه در يقال زاره يزوره زورا اذا جربه و بر آدم حالندن
اويله قائم اولوب داما تخمين واصلاح ايلك معناسنه در يقال زار الرجل صحبته
اذا قام عليها واصلحها و بر آدم بر كسه حقنده اولان سعيى امكلى اولمق معناسنه در
يقال راز ملحمد فلان اذا عقله واراده (الرازة) بايو جيلرك رئيسه ديرو كه معمار
اولمسندر اونلرك فعل اولوب كارلرك تخمين واصلاح ايلديكيچون معدنى
بازمدر ملحق وصنعتده كى شارحك يازديغنه كوره اصلى رازدر شائل و شنـائن كبى
(الرازة) كتابه وزنـنده معمارلق حرفته ديرلر شارح ديركه هر كار و صنعتده
معمار مالمسنده اولان سركرده يه و رايه راز اطلاق اولنور كما فى الحديث [كان
راز سفينة نوح جبريل عليهما السلام والعامل نوح] (رويز) زبير وزنـنده
واسامبدندر محمد بن رويز محدثيندندر (الرويزى) ياى مشدده ايله طيلسانه ديرلر
يقال عليه رويزى اى طيلسان شارحك يازديغنه كوره رازى مصغريدركه عمده رى
شهرينه منسوب ديمكدر فى الاصل آنده معمول اولديغنه مبنيدر (المزار والمزارة)
ميمك فتحيله روزدن اسم مكاندر مقدار وميزان معناسنه مستعملدر يقال هو خفيف
المزار والمزارة اذا رازه لينظر ماثقله عربلر راز الحجر روزا ديرلر طاشك اغرلغنى
بيلمك ايچون وزن ايلدكلرى وقتده ويقولون راز الدينـار اذا وزنه ليعلم قدره
مذكور مراز ومرازه بو معنادن مأخوذدر (المرازان) تثنيه بنيه سيله عنزه اطلاق
اولنور (الترويز) تفعيل وزننده بر نسنه دن صكره آخر نسنه يه قصد و عزم
ايمك معناسنه دركه اولكيسنى ترك ايدوب ايكنجيسنه عزم ايلكدن عبارتدر يقال
روز رأيه اذا هم بشئ بعد شئ (رازان) اصفهان قضاسنده بر قريه در مهملتين
ايله رازاندن مصحف دكلدر صقين شبهه ايلمه محدثيندن خالد بن محمد الرازانى
اورادندر و يزدجرد شهرنده بر محله آديدر محدثيندن بدر بن صالح ابن عبد الله
الرازانى اورادندر

﴿ فصل الزاى المعجمة ﴾ (الزبازاة) زانك فتحيله (والزبازاء) مد ايله بودور خاتونه
ديرلر (الزبازية) كراهيه وزننده ناس بيننده واقع شر وشور وفتنه يه ديرلر يقال
وقعت بينهم زبازية اى شر (الزويز) عزيز وزننده جست و سبكروح اولهرق
نظيف آدمه ديرلر يقال رجل زويز اى خفيف نظيف ورأى ورشد وتدبيرى متين
ومحكم عاقل ودانا آدمه ديرلر يقال رجل زويز اى عاقل محكم الرأى (الزز)
زانك فتحى وثانيدنك تشديديله بو ماده يى جمهور مصنفين تأليفاتلرنده ترك واهمال
ايلديلر لكن بسط النحو نام كتابده ززه يززه ززا اذا صفعه عبارتيله مرسومدر
نص زز كلمه سى شمار اورمق معناسنه اولوب وباب اولدن مصوغدر (الزز) فتحتينله
(والزز) كتف وزننده آغرلق اثاث واثقال وبار وبنكاه معناسنه در يقال احتمل

القوم بزلزهم وزلزهم اى اناثهم وبر آدمك كلدبكى يوله دينور يقال رجع الى زلزه
اى الطريق الذى جاء منه وزلز فتحتينله مصدر اولور مضطرب وبيقرار اولمق
معناسنه يقال زلز الرجل زلزا من الباب الرابع اذا قلق (الزلزة) فرحه وزننده
شول عورته دينوركه بغايت خفيفه وشلفه اولمغله دائما قومشو اولرنى طولاشور
اوله يقال امرأة زلزة اى طياشة دائرة فى بيوت جاراتها (الزلزاء) صحراء وزننده
امر و مصلحته دينور يقال جمع القوم زلزاء هم اى امرهم (زوزان) زالك ضميله
حفاظدن محمد بن ابراهيم الانطاكى جدينك اسميدر (زوزن) زالك فتحيله خراسانده
شهر هراة ايله نيسابور بينده بربلده آديدر (الزوازية) علابطه وزننده ايرى
و بيوك تجرهيه دينور يقال قدر زوازية اى ضخمة و يومرى كودهلو بودور
آدمه دينور جماعتهده وصف اولور يقال رجل وقوم زوازية اى قصار غلاظ
(الزونزى) حبنطى وزننده (والزوزى) تشديد زايله حد وقدرتندن ازيد رشد
وكياست وحذق ومهارت ادعاسنده اولان آدمه دينور يقال رجل زونزى وزوزى
اى متكائس متحذلق (الزوزاة) زانك فتحيله برآدمى خوارليوب قوغمق معناسنهدر
تقول زوزيت به زوزاة اذا استحقرته وطردته شارح ديركه مادۀ مزبوره معتل
اولمغله جوهرى معتل بابنده ثبت ايلدى (الزيزاء) زايك كسريله (والزيزاء) زايك
فتحيله (والزيزى) قصر ايله (والزازية) تخفيف يايله طپراغى غليظ يره دينور
وكوجك تپهيه دينور وقوش يلكننه على قول اوجلرينه دينور جمعى زيازى كلور
(الزيزاة) زانك كسريله (والزيزاة) قصر ايله زيزاء ايله ايكى معناى اولده
مرادفدر (الزيازية) كراهيه وزننده عجله معناسنهدر (زى زى) زالرك كسريله
جن طائفهسنك صوتلرندن حكايهدر (زيزى) ضيزى وزننده شامده برموضع آديدر
﴿ فصل السين ﴾ (السجزى) سينك فتحى وكسرى وجيمك سكونيله ايرانده سجستان
اقليمنه منسوب ديمكدر امام مشهور صاحب السنن ابو داود سليمان بن الاشعث
وابو سعيد عثمان بن سعيد الدارمى وصاحب التصانيف ابوحاتم محمد بن حبان وخليل
ابن احمد القاضى ودعلج وابو نصر عبيدالله الوائلى المجاور ومسعود بن ناصر الركاب
ويحيى بن عمار الواعظ وعلى بن بشر الليثى وعبد الكريم بن ابى حاتم و عبدالله بن
عمر بن مأمور وابو الوقت عبد الاول السجزيون اورايه منسوبلردر (السلغزه)
غين معجمه ايله دحرجه وزننده پك سكرتمك معناسنهدر يقال سلغز الرجل اذاعدا
عدوا شديدا (سينيز) سينين وزننده فارس اولكهسنده بر قريهدر احمد بن
عبد الكريم السينيزى المقرى وعلى بن المعلى المحدث اورادندر (سنانيز) سينك
فتحيله يزد قضاسنده بر قريهدر (سهريز) سينك ضمى وكسريله تمر لفظنه نعت
اولهرق ومضاف اولهرق زبانزدهدر برنوع خرمادركه بصره ديارنده كثير اولور

(سيلزه) سينك ضمّيله غازا فتحيله قريه‌در محمدبن علان الطويل دينلكه
معروف على بن الحسن السيلزى اوراندندر علمك نهايتده كاف تصغير ايچوندر
﴿ فصل الشين المعجمة ﴾ (الشأز) فتحيله (والشؤوزة) شينك ضمّيله بر مكان يوكسك
اولهرق غلظتلو و خشونتلو اولمق معناسنه‌در يقال شئز المكان شأزا وشؤوزة
من الباب الرابع اذا غلظ و ارتفع واشتدّ و بر آدم يرندن قورقوب مضطرب
وبيقرار اولمق معناسنه‌در يقال شئز الرجل اذا قلق وذعر و يقال شئز الرجل
على بناء المجهول فهو مشئوز ومشؤوز (الشئز) كتف وزننده (والشأز) شمس
وزننده معناى اولدن وصفلردر غلظتلو خشونتلو يوكسك مكانه دينور يقال مكان
شئز وشأز اى غليظ شديد مرتفع (المشئوز) مفعول وزننده (والمشؤوز) مقبول
وزننده يرندن قورقمغله مضطرب و بيقرار اولمش كسه‌يه دينور يقال شئز الرجل
على بناء المجهول فهو مشئوز ومشؤوز اى قلق وذعر فهو مذعور وقلق (الاشآز)
همزه‌نك كسريله برآدمى قورقودوب مضطرب ايلمك معناسنه‌در يقال اشأزه غيره
اذا ذعره واقلقه (الشأز) شينك فتحى وهمزه‌نك سكونيله جماع ايلمك معناسنه‌در
يقال شأز المرأة شأزا من الباب الثالث اذا جامعها (الاشتئاز) افتعال وزننده
اوركمك معناسنه‌در يقال اشتأز اذا نفر (الشأزة) شينك فتحى وهمزه‌نك
سكونيله طاولى آتلره اطلاق اولنور يقال خيل شأزة اى سمان (الشحز)
نحس وزننده جماع ايلمك معناسنه‌در يقال شحز الجارية شحزا من الباب
الثالث اذا جامعها وبر نسنه‌دن بلكلنوب قورقمق معناسنه‌در يقال شحز الرجل
شحزا من الباب الرابع اذا افزع وخاف (الشخز) خاى معجمه ايله شحز وزننده
اضطراب معناسنه‌در يقال شخز الرجل شخزا من الباب الثالث اذا جعله
مضطربا وبرآدمى محنت ومشقته اوغراتمق معناسنه‌در يقال شخزه اذا اوقعه فى المشقة
والعناء ودورتوب سانجمق معناسنه‌در يقال شخزه بالرمح اذا طعنه به و كوز چقارمق
معناسنه‌در يقال شخز عينه اذا افقأها وناس بيننى افساد ايدوب فتنه براقمق معناسنه‌در
يقال شخز بين القوم اذا اغرى (التشاخز) تشاخس وزننده ومرادفيدركه برى بريله
عداوت وخصومت ايدشمك معناسنه‌در يقال تشاخزوا بمعنى تشاخسوا (الشرز)
شينك فتحى وزانك سكونيله غليظ اولمق معناسنه‌در يقال فيه شرزاى غلظ وكسمك
معناسنه‌در يقال شرزه شرزا من الباب الاول اذا قطعه وشدت وصعوبت معناسنه‌در
يقال فيه شرزاى شدة وصعوبة وسخت و شديد شيئه دينور يقال امر شرزاى
شديد وزور وقوت معناسنه‌در يقال هوذو شرزاى قوة (الشرزة) تمره وزننده
هلاك ومهلكه معناسنه‌در يقال رماه الله بشرزة اى هلكة (المشارزة) منازعه وزننده
ومرادفيدر يقال شارزه اذا نازعه و بدخويلق ايلمك معناسنه‌در ومنه يقال رجل

مشارزای سیء الخلق (التشریز) تعذیب وزننده ومرادفیدر یقال شرزه اذا عذبه وسوکمك معناسنه‌در یقال شرزه اذاسبه (الشراز) کفار وزننده دائما ناسی تعذیب ایدن کسه‌لره دینور یقال هم شرازای معذبواا الناس (الشیراز) شینك کسریله سوزمه یوغرده دینور تقول اتانی بشیراز ای اللبن الرائب المستخرج ماؤه جمعی شواریز کلور وشراریز کلور اصلی شرازاولمق اعتباریله دنارودنانیرکبی وشآریز کلور همزه‌ایله مفردنده مهموز اشئراز دیین لغته مبنی وشیراز بیشداد یان تعبیر اولنان سلاطین عجمدن طهمورثك اوغلی اسمیدرکه فارسده شهرشیرازك بانیسی اولمغله اسمیله مسمااولمشدر (شروز) صبور وزننده برقلعهٔ حصینه اسمیدر (شرز) جلق وزننده دیلم بلادنده برطاغك اسمیدر (الاشراز) همزه‌نك کسریله برکسه‌یی خروج وخلاص ممکن اولمیان بر مکروهه القا ایلمك معناسنه‌در یقال اشرزه الله ای القاه فی مکروه لایخرج منه (المشرز) معظم وزننده شول شیئه دینورکه بعض اجزاسی بعضنه بند اولنوب وایکی طرفی دیو شوریلوب بری برینه پناشدرلمش اوله شیرازه لنمش کتاب کبی واشبو مشرز کلمه‌سی لفظ فارسی اولان شیرازه‌دن اخذ وتصرف اولنمشدر یقال شیء مشرزای المشدود بعضه الی بعض المضموم طرفاه (المشارزة) اسم فاعل بنیه‌سیله شول بچاق و قلج مقوله‌سنه دینورکه نیه اوغراسه فی‌الحال قطع ایدر اوله تأنیثی موصوف اعتباریله‌در یقال حدیدة مشارزة اذا کانت تقطع کل شیء مرت علیه (شیرز) شینك کسری ورانك فتحیله سرخس قضاسنده برقریه آدیدر محدثیندن محمد بن محمد بن سعید وعمر بن محمد بن علی الشیرزیان آندندر (الشززازة) زای‌ایله کرامه وزننده برنسنه‌یك قوری اولمق معناسنه‌در یقال شزالشیء شزازة من الباب الرابع اذا یبس شدیدا (الشز) شینك فتحیله (والشزیز) امیر وزننده وصفلردر پك قوری نسنه‌یه دینور یقال شیء شزوشزیزای یابس جدا (الشغیزة) غین‌معجمه ایله سفینه وزننده چوالدوزه دینور مسله معناسنه (الشغز) شینك فتحی وغینك سکونیله برآدمه استیلا وجهیله شرکیر اولمق معناسنه‌در یقال شغز علیه شغزا من الباب الثالث اذ تطاول وناسی بری برینه قشقردوب فتنه اولچرمك معناسنه‌در یقال شغز بین‌القوم اذا اغری (جرالشغزی) عطشی وزننده برطاشدرکه مکه‌یه قریب برمحلده اولورناس طوارلرینه اکا بصوب بنزلرکه بنك طاشیدی (الشغبز) شغبر وزننده و مرادفیدرکه ذکراولندی (الشفز) شینك فتحی و فانك سکونیله برآدمه آیاغك کوکسیله تپه اورمق معناسنه‌در یقال شفزه شفزا من‌الباب الثانی اذا رفسه بصدرقدمه (الشکز) شینك فتحی وکافك سکونیله پرمقله دورتمك معناسنه‌در یقال شکزه شکزا من‌الباب الاول اذا نخسه بالاصبع وبرآدمی لسانله آزرده قلمق معناسنه‌در یقال شکزه اذا اداه بلسانه ودورتوب سانجمق معناسنه‌در یقال شکزه

بزرع اذا ملأه وجماع ايتمك معناسنه در يقال شكر المرأة اذا جامعها وشكر وصف
اولور مصدری تسميه دينور كماسيجی (الشكار) شداد وزننده شول آدمه دينور كه
سؤال ايله كزركی مخالطت الاكثرين هنوز صحبت ايدركی ازال ايدر اوله يقال
رجل شكار اذا حدث المرأة انزل قبل ان يخالطها وتبنه معناسنه در جماع ايدركن
يستهلمان باخوده هنوز ادخال ايتمكدن ازال ايدن آدمه دينور يقال رجل شكران
بنه وبالة محلى عشرتده عربده وسوقا ايدر اولان بدمست آدمه دينور تقول
لاتقربوا فلانا من مجلسكم فانه شكران معربد عندالشرب (الشكاره) غداره وزننده
شول غشيه قالمش يادكاره دينوركه بر دنبر محبوب كوردكده همان قارشوسنده
مضروب تحلق ايدر اوله بوطيانجيدن اشجعدر يقال جل شكارة اذا رأى مليحا
ونف تجلبه غلط عبره (الشكر) شكس وزننده (والشكر) كتف وزننده بدخوی
آدمه دينور يقال رجل شكر وشكران سيئ الخلق (الاشكر) طرطب وزننده آق تصعيد
وصريه دينوركه آتنكله آت ايرى وقلناق صاريلور (الشمر) عمر وزننده
نفس انسانی مكروه كورديكی نسنه دن ايكرنمك معناسنه در تقول شمرت منه شمرا
من الباب الاول اى نفرت منه لكراهته (التشمر) تفعيل وزننده بكز بوزلمق
معناسنه در يقال تشمر وجهه اذا تمعر وبوزيشوب بورشمق معناسنه در يقال تشمز
اذا تقبض (الاشمئزاز) اقشعرار وزننده منقبض اولمق معناسنه در يقال اشمأز
الرجل اذا انقبض وعلى الغفلة دترهدوب تويلراوربرمك على قول بر نسنه دن دروننه
قورقو دوشمك معناسنه در يقال اشمأز الرجل اذا اقشعر وذعر وبر نسنه يی كريه
كوروب ايكرنمك معناسنه در يقال اشمأز الشئ اذا كرهه (الشمأزيزة) شينك
وهمزه نك فتحيله اسمدر اشمئزاز حالتنه دينور (الشمئز) اشمئزازدن اسم فاعلدر
بر نسنه يی كريه كوروب نفرت ايدن آدمه دينور يقال صار مشمئزا منه اى نافرا كارها
منه وبر نسنه دن بلكيلوب قورقمش آدمه دينور يقال رجل مشمئز اى مذعور (الشمزی)
صرفی وزننده شمزدن نسبتدر احمد بن ابراهيم الشمزی وعمر بن عثمان الشمزی كه
بونلر محدثلردر معتزليلردر (الشمخز) شينك ضمی وكسری وميم مشدده نك فتحی
وحای معجمه نك سكونيله دائما كوزنی قانديروب كورديكی نسنه لره دقتله نظر ايدن
آدمه دينور وايری وديرمان دوه يه وآدمه دينور (الشمخزة) هايله (والشمخزيزه)
شينك ضمی وميم مخففه نك فتحيله كبر ونخوت معناسنه در يقال ان الشمخزة
والشمخزيزة لا ينبغی لنفس العزيزة اى الكبر (الشينيز) شينك ونونك كسريله
(والشونيز) شينك ضميله (والشهنيز) شينك كسری وهايله چورك اوتنه دينور
حبة السوداء دخی دينور عندالبعض بو فی الاصل لغة فارسيدر (الشونيزية)
بغدادده صلحای امته مخصوص بر مقبره در (الشناهز) شينك فتحيله حضرت موت

ايالتنده برقلعه‌در (الاشوز) اسوده وزننده خود بين ومتكبر كمسيه دينور يقال
هواشوزاى متكبر (الشوز) جوز وزننده كرميتلو عاشق افكنده اولمق معناسنه‌در
يقال شيز به شوزا على المجهول اذا شعف به (المشوز) مقول وزننده تلاش
واضطرابه اوغرامش آدمه دينور نته‌كه مهموزا مشؤوز دخى لغتدر يقال جاء
وهومشوز اى قلق (شهريز) سهريز وزننده ومراد فيدركه ذكراولندى (الشهنيز)
شينيز وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى مؤلف شونيز ماده‌سنده اطرادا
ذكر ايلشدر (الشيز) شينك كسريله (والشيزى) ضيزى وزننده برنوع سياه
آغاجدركه آندن قواطه وچناق مقوله‌سى دوزيلور على قول آبنوس ياخود ساسم
يعنى زاج آغاجيدر على رأى جوز اغاجى اوله‌جقدر وشيز آذربيجان اولكه‌سنده
برناحيه آديدر (المشيز) معظم وزننده قرمزى قرمزى يول يول خطوطى اولان
قاشه دينور يقال برد مشيز اى مخطط بحمرة (التشييز) تفعيل وزنند قاشى مشيز
نسج ايلمك معناسنه‌در يقال شيز البرد اذا جعله مشيزا

﴿ فصل الضاد المعجمة ﴾ (الضأز) ضادك فتحى وهمزه‌نك سكونيله (والضأز)
فتحتيله بر آدمه جور وستم ايلك معناسنه‌در يقال ضأزه ضأزا وضأزا من الباب
الثالث اذا جار عليه وبر آدمك حقنى ناقص ويرمك معناسنه‌در يقال ضأز فلانا
حقه اذابخسه ونقصه (الضأزى) ضادك حركات ثلاثى وقصرايله ضيزى لفظنده
لغتدركه ناقصه ديمكدر يقال قسمة ضأزى اى ناقصة (الضبارز) علابط وزننده
كوده‌سى ايرى واعضاء واندامى صمصيق قوند وقوى اولان انسان وحيوانه دينور
يقال رجل وحمار ضبارزاى المضبز الخلق الموثق (الضبيز) امير وزننده سباعدن
ياوز وحيله‌كار اولان قورده دينور يقال ذئب ضبيز اى شديد محتال وضبز كتف
وزننده وضبيز اميروزننده معناى آتيدن مأخوذ دركه كوزلرى شمعه‌كبى پارلده يان
قورده دينوريقال ذئب ضبز وضبيزاى متوقد اللحظ (الضبز) قبض وزننده
كوز قويرغيله پك‌پك باقمق معناسنه‌در يقال ضبزه ضبزا من الباب الثانى اذا لحظه
شديدا (الضخز) خاى معجمه ايله ضبز وزننده كوزى اوروب ياخود اويوب
شحمه‌سيله‌بيله چقرمق معناسنه‌در يقال ضخزعينه ضخزا من الباب الثالث اذابخصها
(الضرز) فلز وزننده بخيل وناكسه دينور يقال رجل ضرز اى بخيل وپك سخت
وصلب اولان قيايه دينور وارسلانه دينور (الضرزة) هايله فرومايه اولان
بودور عورته دينور يقال امرأة ضرزة اى قصيرة لئيمة (الضرز) طرز وزننده
برارضك دوزلرى آز وتومسك وديش ديش يوكسكلرى چوق اولمق معناسنه‌دركه
سلوكى صعب اولور تقول اعيانى ضرزتلك الارض اى كثرة هبرها وقلة جددها
(المضرئز) مطمئن وزننده نفسنه بيله شحيح وبخيل ونامهربان اولان كمسيه دينور

يقال هو مضمئز اى متجمع منه (الاضمئزاز) اقشعرار و ... مده و ... مه‌یه ملوطوری
دیکوب ... اولمقده کیدرکی دوروب کلمك معناسنه‌در يقال اضمأز
اى كذا ازادب اليه مستتر (الاضز) همزه‌نك وضادك فتحيله بدخوی وبد مزاج
اولان کمسه‌یه دینورکه الفت و امتزاجی یوق ... ایله یقال رجل اضز ای
السیئ الخلق العسر و بالمطلع طارغین وخشمناك آدمه دینور یقال رجل اضز ای
غضبان و شول آدمه دینورکه آوردلری طار اولمغله اوست دیشلری آلت
دیشلریله یاپشق کبی اولدیغندن تکلمده کلامنی خوشجه ادا و بیانه مقتدر
اولیه عنی قول چنه‌لری حلقه بنشك کبی اولدیغندن تکلم ایدرکن ... کبی
آیرمغه مقتدر اولمیه یاخود شول آدمه دینورکه مخرج کلام تکلمده کندیسنه
مضایقه ویرمکله ضاد حرفیله استعانه یعنی هر کلمه‌ده ضاد حرفنی اضافه ایلدکجه
تکلم ایده‌مز اوله یقال رجل اضز ای الضیق الشدق الذی التقت اضراسه العلیا
والسفلی فلم یبن کلامه اوالذی اذا تکلم لم یستطع ان یفرج بین حنکیه حلقة اومن
یضیق علیه مخرج الکلام حتی یستعین بالضاد وهم الضزاز کالقطاع و اضزفلان
وصمصق محکم اولان عورت فرجنه دینور یقال رکب اضز ای شدید ضیق (المضز)
مضر وزننده بودخی طارغین آدمه دینور (الضزز) فتحتینله برکمسه‌یه اضز اولمق
معناسنه‌در یقال ضزالرجل ضززا من الباب الرابع اذا کان اضز (الاضزاز)
همزه‌نك کسریله بخل وامساکله برآدمی مضایقه‌ده قومق معناسنه‌در تقول اضزفلان
علی فایعطینی ای ضاق یعنی بخل وامسك وآت قسمی کمی چیکنمك معناسنه‌در که کمی
کومك تعبیر اولنور یقال اضزالفرس علی اللجام اذا ازم (الضعز) ضادك فتحی
و عینك سکونیله برنسنه‌یی شدتله بصوب چکنمك معناسنه‌در یقال ضعز ضعزا
من الباب الثالث اذا وطأه وطئا شدیدا (الضغفز) ضادك کسری وغین معجمه‌نك
سکونیله ارسلانه دینور ومطلقا بدخوی اولان یرتجی جانوره دینور قبلان کبی
(الضغفز) ضادك فتحی و فانك سکونیله دوه‌یه بر نسنه‌یی یومق ایدوب یوتدرمق
علی قول زوراکی یوتدرمق معناسنه‌در یقال ضفزه البعیر ضفزا من الباب الاول اذا
لقمه اومع کراهة ذلك واوته‌یه قاقیورمك معناسنه‌در یقال ضفزه اذا دفعه وجماع
ایتمك معناسنه مستعملدر یقال ضفزالمرأة اذا جامعها و سکرتمك معناسنه‌در یقال
ضفزالرجل اذا عدا و صیچرامق معناسنه‌در یقال ضفز اذا وثب وقالتیمق معناسنه‌در
جیران وشاطر کبی یقال ضفز اذا قفزوال ایله یاخود اباغله اورمق معناسنه‌در یقال
ضفزه اذا ضربه بیده اوبرجله وآتك آغزینه کم اورمق معناسنه‌در یقال ضفزالفرس
اذا ادخل اللجام فی فه (الضفیز) هزبز وزننده اویویان آدمك موشلتیسنه دینور
تقول نام فلان حتی سمعت ضفیزه ای غطیطه (الضفیزة) سفینه وزننده بیوك

لقمه‌یه دینور (الاضطفاز) افتعال وزننده برنسنه‌یی استر استمز یوتمق معناسنه‌در
یقال اضطفزه اذا التقمه کارها (الضفاز) شداد وزننده قوغجی‌یه دینور یقال
رجل ضفازای نمام (الضفز) فتحتینله شول اربه بلغورینه دینورکه دوه‌یه علف
ایدرلر قوغجی‌یه ضفاز اطلاق بوندن مأخوذدر زیرا اربه‌یی علف ایلك ایچون
دوکوب حاضر ایلدکلری کبی نمام دخی مقاله‌ٔ زور وملعنتی حاضر ایدر (الضکز)
رکز وزننده ال ایله برنسنه‌یی بك صقمق معناسنه‌در یقال ضکزه ضکزا من الباب
الاول اذا غمزه شدیدا (الضمز) رمز وزننده خاموش اولمق معناسنه‌در یقال
ضمزالرجل ضمزا من الباب الاول والثانی اذا سکت ولم یتکلم ودوه کوشنی آغزنده
چینیوب طوتوب طورمق معناسنه مستعملدر یقال ضمزالبعیر اذا امسك جرته فی
فیه ولم یجتر وبرآدمك مالنه دائما نظارت وتقید واهتمام ایلك معناسنه مستعملدر
تقول ضمز علی مالی اذا جد علیه ولزمه وبرآدم کندی مالنه بخل وامساك ایلك
معناسنه مستعملدر یقال ضمز علی ماله اذا شح علیه ولقمه‌یی یوتمق معناسنه‌در یقال
ضمزاللقمة اذا التقمها وضمزمکان غلیظه اطلاق اولنور وباصق تپه‌یه دینور وشول
منفرد طاغه دینورکه طاشلری قزل وپك اولوب اصلا چامور اثری اولمیه مفردی
ضمزه‌در هایله (الضامز والضموز) صبور وزننده معنای اولدن وصفدر خاموش
وساکت آدمه دینور وضموز ضمز کبی منفرد وطاشلری قزل وپك اولوب اصلا
چامور اثری اولمیان طاغه دینور مفردی ضموزه‌در وارسلانه دینور وضامز دائما
ناسی تعییب ایدر اولان حرفکیر آدمه دینور یقال رجل ضامزای عیاب للناس
(الضمخز) ضادك ضمی وکسری ومیم مشدده‌نك فتحیله ایری ودیزمان آدمه ودوه‌یه
دینور وتنومند بوغور دوه‌یه وآیغر آته دینور (الضمرز) زبرج وزننده
(والضمارز) علابط وزننده قوجه ناقه‌یه علی قول قوجه اولوب سودی اولمیان
ناقه‌یه دینور وضمارز یومری کوده‌لو غلیظ الجثه بوغور دوه‌یه دینور یقال فحل
ضمارز ای غلیظ (الضمرز) جعفر وزننده ارسلانه دینور وصلابتلو شدید ارضه
دینور (الضمرزة) دحرجه وزننده برمکان درشت وغلیظ اولمق معناسنه‌در یقال
ضمرز علیه البلداوالقبر اذا غلظ وضمرزه اسم اولور شول درشت وغلیظ قاره
طاشلق تپه‌یه دینورکه صرپلغندن آنده کیجه کیدلمز اوله وغلیظة الجثه اولان خاتونه
دینور یقال امرأة ضمرزة ای غلیظة (الضهز) ضادك فتحی وهانك سکونیله
برنسنه‌یی شدتله چکنمك معناسنه‌در یقال ضهزالشیٔ ضهزا من الباب الثالث اذا وطأه
وطئا شدیدا وجماع ایلك معناسنه‌در یقال ضهزالمرأة اذا جامعها ودابه برنسنه‌یی
دیشلرینك اوجیله اصرمق معناسنه‌در یقال ضهزته الدابة اذا عضته بمقدم فیه
(الضوز) جوز وزننده برنسنه‌یی آغزده بری اوته کوه‌لیه‌رك چینمك معناسنه‌در

يقال ضارنى الامر يضورنى ضورا اذا لم يوافقنى و ضور مسواكك امرده فلان حرده‌لريله
ديور و ضرر ومنت حقى نقص ويرمك معناسنه‌در يقال ضاره حقه ضورا اذا نقصه
(الضوارة) ثمامه وزننده بو دخى مسواكك امرده فلان حرده‌لريله ديور (الضيز)
ضادك فتحى ويانك سكونيله اكسيلتمك نقص معناسنه‌در يقال ضازه حقه يضيزه
ضيزا اذا نقصه و جور و جفا ايتمك معناسنه‌در يقال ضازه اذا جاره (الضيزى)
ضادك كسرى و قصر ايله ناقصه معناسنه‌در ضئزى كبى كه مهموزدر انده ذكر
اولندى ومنه قوله تعالى [تلك اذا قسمة ضيزى] اى ناقصة مترجم دركه شهاب
درة الغواص شرحنده بو وجه اوزره بيان ايتمشدركه ضيزى كلمه‌سى فعلى وزننده
مصدر ناقصه معناسنه‌كه فانك ضميله يايه مجاورت سببيله ضادك ضمه‌سى كسره‌يه
مبدل اولندى اجوف يائى اولان ضيزدن مأخوذدر اكر ضوزدن اوليدى همان ضوزى
ديور ايدى فنديكه كلام عربده صفت اولدرق فانك كسريله فعلى وزننده كلمه
يوقدر وزن مزبور بنية اسماءدندر شعرى و ذكرى كبى و قرئ ضئزى بالهمزة
وحاشية سعديه‌نك بيانه كوره قول مرقوم سيبويه قوليدر سائرى صفاتدن فعلى
وزننده‌كه فانك كسريله‌در ورودنى نقل وحيكى و كيصى ايله تمثيل ايلديلر يقال
مشية حيكى اى يحيك فيها يعنى يتبختر ويقال رجل كيصى اى يأكل وحده وينزل
وحده تجز بعونه تعالى

﴿ فصل الطاء المهملة ﴾ (الطبز) طانك كسرى و بانك سكونيله طاغك بركنه
دينور وايكى اوركجلى اركك دوه‌يه دينور (الطبز) قبض وزننده جماع ايتمك
معناسنه‌در يقال طبز المرأة طبزا من الباب الاول اذا جامعها و مطلقا طولدرمق
معناسنه‌در يقال طبزه اذا ملأه (الطنبريز) زنجبيل وزننده نسوان فرجنه
دينور (الطحز) طانك فتحى وحاى مهمله‌نك سكونيله جماعدن كنايه‌در پس لغت
مستقله اولمز (الطخز) طانك كسرى و خاى معجمه‌نك سكونيله يلان سوزه دينور
يقال جاء بالطخز اى الكذب (الطرز) طانك فتحى ورانك سكونيله شكل وهيئت
معناسنه‌در يقال ماحسن طرزه اى هيئته (الطراز) طانك كسريله ثوب ولباسك
سجفنه وال آنتيسنه وبت قباغنه دينوركه قاشدن ايدرلر تراز فارسى معربيدر علم
الثوب معناسنه وطراز ثياب فاخره نسج اولنان كارخانه ودستكاهه دينور يقال
عمل هذا الثوب فى طراز فلان وهو الموضع الذى تنسج فيه الثياب الجيدة و نمط
واسلوب معناسنه‌در يقال هو على طراز ذات اى نمطه و خاصة پادشاه ايچون
نسج اولنان جامه‌يه دينور ومرو واصفهان شهرلرنده بر محله آديدر واسبيجاب
قربنده بر بلده آديدر طانك فتحيله‌ده زبانزده‌در (التطريز) تفعيل وزننده جامه‌يه
طراز ايتمك معناسنه‌در يقال طرز الثوب اذا اعلمه (التطرز) تفعل وزننده

تطريزدن مطاوعدر يقال طرز الثوب فتطرز (الطرازدان) طانك كسريله ترازو قوبجق ظرف وغلافه دينور ترازودان فارسى معربيدر (الطرز) فتحتينله بر نسنه ياقشقسز ايكن حسن هيئت وزيبا قيافته كيرمك معناسنه‌در يقال طرز الشئ طرزا من البـاب الرابع اذا تشكل بعد ثخن و بركسه بد خوى ايكن كوزل خويلو اولمق معناسنه‌در يقال طرز الرجل اذا حسن خلقه بعد اساءة ولباس خصوصنده تكلف و اهتمام ايدوب دائما نفيس وفاخركير اولمق معناسنه‌در يقال طرز الرجل فى الملبس اذا تانق فلم يلبس الافاخرا (الطعز) طانك فتحى و عينك سـكونيله قاقيورمك معناسنه‌در يقال طعزه طعزا من الباب الثالث اذا دفعه و جماع ايلمك معناسـنه مستعملدر يقال طعز المرأة اذا جامعها (الطنز) طانك فتحى ونونك سكونيله برآدمى هزل وسخريه ايلمك معناسـنه‌در يقال طنزبه طنزا من الباب الاول اذا سخر به وطنز برنوع بالق آديدر (الطناز) شداد وزننده دائما ناسى هزل و سخريه ايدن كمسيه دينور يقال رجل طناز اذا كان يسخر بالناس (طنزه) تمره وزننده برقريه آديدر (المطنزة) ميمك و نونك فتحيله شول كسه‌لره دينور كه كندى قدر و ناموسـلرينه حرمت ايليوب خفيف ولاابالى اولمريله بى وقع وحيثيت اولمريله مسخره كونه بى خير وهرزه‌كار اوله‌لر يقال هم مطنزة اى لاخير فيهم هينة انفسهم عليهم (الطواز) شداد وزننـده لين المس اولان شيئه دينور يومشق قوم يعنى كبى نجز بعونه تعالى

﴿ فصل العين المهملة ﴾ (العجز) عينك حركات ثلاثى و جيمك سكونيله (والعجز) كتف وزننده كه بش لغتدر برنسنه‌نك كيروسنه دينور مؤخر الشئ معناسنه دابه‌نك صـغريسى كبى وبو مذكردر ومؤنث اولور جمعى اعجازدر يقال ركب عجز البعير اى مؤخره (العجز) ضرب وزننده (والمعجز والمعجزة) ميملرك فتحى وجيملرك كسرى وفتحيله (والعجزان) فتحاتله (والعجوز) قعود وزننده ضعف معناسنه‌در كه مراد درمانده اولمقدر يقال عجز عنه وعجز عجزا ومعجزا ومعجزة وعجزانا وعجوزا من الباب الثانى والرابع اذا ضعف اى لم يقتدر وعجز قلجك بالچغنه دينور مقبض السـيف معناسـنه وبر علت آديدركه دابه‌نك صغرى طرفنده ظهور ايدر شارح بو ايكى معناده فتحتينله تصويب ايلشدر وعجز سبق ايلمك معناسـنه‌در كما سيذكر مؤلفك بصائرده بيانه كوره بوماده تأخر معناسنه موضوع اولوب معانئ سائره بر رمناسبتله آندن منشعبدر (العاجز) برنسنه‌يى قدرتى اولميان فروماندهيه دينور جمعى عواجزدركه نوادردندر (العجوز) قعود وزننده خاتون عجوز يعنى پير اولمق معناسـنه‌در يقال عجزت المرأة وعجزت عجوزا من الباب الاول والخامس اذا صارت عجوزا (التعجيز) تفعيل وزنـنـده بودخى قارى عجوز اولمق معناسنه‌در يقال عجزت المرأة اذا صارت

عجزا وعجوزا عجیزه سی یعنی کچی بوی اولمق معناسنه‌در یقال عجزت المرأة
علی بناء المفعول اذا عظمت عجیزتها و برآدمی بر نسنه‌دن تأخیر ایله آلیقومق
معناسنه‌در یقال عجزه عن الامر اذا ثبطه وبرآدمی عجزه نسبت ایلمك یعنی عاجز
وقاصر دیمك معناسنه‌در یقال عجزه فلانا اذا نسبه الی العجز وعدم الاقتدار
(العجز) فتحتینه (والعجز) عینك ضمیله بونلرده قاتون بیوك کچی اولمق معناسنه‌در
یقال عجزت المرأة عجزا وعجزا من الباب الرابع اذا عظمت عجیزتها (العجیزة)
سفینه وزننده خاصة نسوان قسمنك قیچ طرفنه دینورکه فارسیده سرین وکونه
دینور عجز اعمدر ورجالك صغریسنه ردف دینور و بعضا عجیزه اطلاقی تشبیه
جهتیله‌در (العجوز) صبور وزننده قوجه قاری‌یه دینور عمری آخرلندیکیچون یاخود
اکثر اموردن عاجز اولدیغیچون وبو وصف خاص در (ایام العجوز) شتان
سنده حسوم تعبیر اولنان یدی کوندن عبارتدر برد العجوز معروفدر هر برینك
وتیرهٔ آتیه اوزره اسم مخصوصی واردرکه بونلردر ١ صن‌در صادك کسریله ٢
صنبردر جردحل وزننده ٣ وبردر صبر وزننده ٤ آمردر عامر وزننده ٥ مؤتمردر
مقتدر وزننده ٦ معللدر محدث وزننده ٧ مطفیٔ الجمر یاخود مکفیٔ الظعن در
شارح دیرکه آخر فصل شتاده اولدقلری باعث تسمیه اولمق وجوه سائره‌دن ارجح‌در
انتهی و عجوز یتمش یدی معنایه کلورکه حروف هجا اوزره مرتبا مرسومدرکه
بونلردر ★ الالف ١ الابرة یعنی ایکنه‌در ٢ الارض یعنی یر ٣ الارنب یعنی طوشان
٤ الاسد یعنی ارسلان ٥ الالف من کل شی یعنی مطلقا بیك عدده دینور هزار
معناسنه ★ الباء ٦ البئر یعنی قویی ٧ البحر یعنی دکز ٨ البطل یعنی بهادر ٩
البقر یعنی صغر ★ التاء ١٠ التاجر یعنی بازرکان ١١ الترس یعنی قلقان ١٢ التوبة
یعنی کناهدن رجوع ★ الثاء ١٣ الثور یعنی اوکوز ★ الجیم ١٤ الخابع ١٥
الجعبة یعنی ترکش ١٦ الجفنة اغاج قواطه وچناق ١٧ الجوع آجلق ١٨ جهنم
★ الحاء ١٩ الحرب یعنی جنك ٢٠ الحربة قصه مزراق ٢١ الحمی استمه علتی ★
الخاء ٢٢ الخلافة ٢٣ الخمر ٢٤ الخیمة ★ الدال ٢٥ دارة الشمس یعنی کونشك
آغیلی ٢٦ الداهیة یعنی آفت ٢٧ درع المرأة یعنی نسوان قسمنك اوستلکی
وفراجه‌سی ٢٨ الدنیا ★ الذال ٢٩ الذئب ارکك قورد ٣٠ الذئبة دیشی قورد
★ الراء ٣١ الرایة یعنی سنجاق ٣٢ الرخم قرتال قوشی ٣٣ الرعشة دترەمك
٣٤ الرمکة قصراق بارکیر ٣٥ رملة معروفة یعنی بر معروف قوملق آدیدر ★ السین
٣٦ السفینة یعنی کمی ٣٧ السماء ٣٨ السمن صاقی یاغ ٣٩ السموم سام یلی ٤٠
السنة یعنی ییل ★ الشین المعجمة ٤١ شجر معروف آدیدر ٤٢ الشمس ٤٣ الشیخ
بیر کشی ٤٤ الشیخة قوجه قاری‌یه دینور عجوزه دیمز یاخود لغت ردیه‌در جمعی

مجازدروعاجزدرضمننده ★ الصاد ٤٥ الصحيفة ٤٦ الصحة چكی طاشی ٤٧ الصومعة ★ الضاد المعجمة ٤٨ ضرب من الطيب يعنی بركونه طيب اسميدر ٤٩ الضبع صرتلان ★ الطاء ٥٠ الطريق ٥١ برنوع طعام اسميدركه بحری نباتلردن ترتيب اولنور ★ العين ٥٢ العاجز ٥٣ العافية ٥٤ عانة الوحش حمار وحشينك ديشيسی ٥٥ عقربه دينور ★ الفاء ٥٦ الفرس ٥٧ الفضة كومش ★ القاف ٥٨ القبلة يعنی وجهه كه تركيده يون تعبير اولنور ٥٩ القدر تنجره وچولمك ٦٠ القرية يعنی كوی ٦١ القوس ٦٢ القيمة يعنی بر نسنه‌نك دكری وبهاسی ★ الكاف ٦٣ الكتيبة يعنی عسكر وآلای ٦٤ الكعبة بو قبله‌دن اخص‌در ٦٥ الكلب ★ الميم ٦٦ المرأة يعنی عورت كنجنه وياشلوسنه دينور ٦٧ مسافره دينور ٦٨ المسك يعنی مشك ازفر ٦٩ المسمار فی قبضة السيف يعنی قلج بالچغنده اولان ميخه وپرچينه دينور ٧٠ الملك يعنی پادشاه ٧١ مناصب القدر يعنی تنجره اوتورتدقلری طاشلر ★ النون ٧٢ نار يعنی آتش ٧٣ ناقه يعنی ديشی دوه ٧٤ نخله يعنی خرما اغاجی ٧٥ نصل السيف يعنی قلج يلمانی ★ الواو ٧٦ ولايه يعنی والی اولمق الياء ٧٧ يديمنی يعنی صاغ ال (العجزة) عينك كسريله برآدمك آخر ولدينه دينور عينك ضميله‌ده لغتدر يقال هو عجزة ابيه ای اخر ولده (العجزاء) حمراء وزننده بيوك كچلی عورته دينور يقال امرأة عجزاء ای العظيمة العجز ويوكسك قوملق يغننه دينور وقويرغی قصه اولان طوشنجل قوشنه دينور وقويرغنده آق يلكی اولان طوشنجل قوشنه دينور وپنجه‌سنك دائره‌سی سخت وشديد اولان طوشنجل قوشنه دينور (العجاز) كتاب وزننده قلج بالچغی صاريلوب بند اولنان سكيره دينور (العجازة) كتابه وزننده (والاعجازة) همزه‌نك مكسوره ايله شول بوغچه‌يه دينوركه نسوان عرب صغريلرينه بند ايدرلر بيوك كوستورمك ايچون زيرا عربلر بيننده صغريسی بيوك عورت بغايت مقبولدر فرجنك ضخامت وجسامتنه دلالت ايلديكيچون (وعجازه) قوش قسمنك پرمقلرينك اكسه‌سنده اولان مهميز كبی زائد پرمغه دينور دابرةالطائر معناسنه (الاعجاز) همزه‌نك كسريله برنسنه برآدمی فوت ايلك معناسنه‌در كه اول آدمی كويا كه عاجز ايدر يقال اعجزه الشیء اذا فاته و برآدمی عاجز بولمق معناسنه‌در يقال اعجز فلانا اذا وجده عاجزا وعاجز قلمق معناسنه‌در يقال اعجزه اذا صيره عاجزا (المعجزة) محسنه وزننده انبيای عظام عليهم السلام حضراتندن صادراولان خارق عادهيه اطلاق اولنوركه خصم منكر تحدی وانكاره مبادرت ايلدكده عاجز قلمق ايچون اظهار ايدرلر آخرنده كی هاء مبالغه ايچوندر (تعجز) تنصر وزننده اعلام نسادندر (ابن عجزه) غرفه وزننده بنو لحيان بن هذيلدن بر رجلدر (بنات العجز) عينك فتحی وجيمك سكونيله اوقلره اطلاق اولنور سهام معناسنه

ور جنس قوشه اطلاق اولنور شارح دیرکه مقتضای سیاق عبارت مذکوره بنات
هر اطلاق اولنمق لکن جمیع اصولده بنات اوزره عبارت مرقومك اسمی هر در
وصبادر هم دیدکلری قوش اولمق گرکدر که ماده سنده بیان اولندی پس مؤلف تغلیط
ایلمشدر انتهی (العجیر) امیر وزننده مجامعته مقتدر اولمیان کشی یه اطلاق اولنورکه
عنین اولمق گرکدر یقال رجل عجیر ای لایأتی النساء (العجوز) شول آدمه دینورکه
سؤالنده الحاح اولنمش اولهکه مراد ماملکی سؤال وحصر اولندرق نهایت بولمش
اوله اما معمود دخی دیرلر یقال انه لعجوز وهو الذی الح علیه فی المسئلة (الاعجاز)
همزهنك فتحیله عجزك جمعیدر که هر نسنهنك کیروسنه دینور اعجاز النخل خرما
اغاجنك کوکلرینه اطلاق اولنور وعربلر فلان مطلوبی اولان شیئك طلب وتحصیلی
ضمننده ارتکاب ذل ومحنت وصبر ایلدی دیمك یرده رکب فی الطلب اعجاز الابل
دیرلر رکب الذل والمشقة والصبر معناسنه زیرا اعجاز ابل راکبه ذل ومشقتلودر
(عجز هوازن) بنو نصر بن معاویه و بنو جشم بن بکر جماعتلریدر (المعجار)
محراب وزننده بوله اطلاق اولنور طریق معناسنه (المعاجزة) مفاعله وزننده
برآدم آردندن یتشهمامك وجه اوزره کیتمك معناسنهدر یقال عاجز فلان اذا ذهب
فلم یوصل الیه وباب مغالبهدن مسابقه معناسنه کلور یقال عاجز فلانا ای سابقه
فعجزه ای سبقه وسائرك عجزینی موجب اولان ثقه ومعتمد طرفنه میل ومراجعت
ایلمك معناسنهدر یقال عاجز الی ثقة اذا مال الیه و قوله تعالی [والذین سعوا فی
آیاتنا معاجزین] ای یعاجزون الانبیاء واولیاء هم یقاتلونهم و یمانعونهم لیصیروهم
الی العجز عن امرالله تعالی اومعاندین مسابقین اوظانین انهم یعجزوننا (التعجز)
تفعل وزننده طوارك آردینه بنمك معناسنهدر تقول تعجزت البعیر اذا رکبت عجزه
(العجروز) عصفور وزننده قوملقده روزکاردن پیدا اولان خط مستطیله دینورکه
یول شکلنده اولنور جمعی عجاریزدر (العجلزة) عینك کسری وفتحی ولامك کسریله
باوز وتند وتوانا اولان قسراق آته دینور ارکك آته عجلز دینمز یعنی بوماده
قسراغه خاصدر انجق ارکك توانا دوهیه عجلز وناقهیه عجلزه اطلاق اولنور یقال
فرس عجلزة وجمل عجلز وناقة عجلزة ای شدیدة وعجلزه عینك کسریله بادیهده حفر
ابی موسی قرشوسنده برقوملق آدیدر وعجلزه لفظنك جمعی عجالزدر (العرز)
عینك ورانك فتحیله ثمام دیدکلری نباتك خرده وانجه نوعندن برشجر آدیدرکرچه
اهل لغت بورسمه ذکر ایلدیلرلکن مصحفدر صواب اولان غین معجمه ایله اولمقدر
وعرز مصدر اولنور برنسنه یکشوب صلابتلنمك معناسنه یقال عرز الشیٔ عرزا
من الباب الرابع اذا اشتد وصلب (العرز) عینك فتحی ورانك سکونیله برنسنهیی
عنف وزور ایله یرندن چکوب چقرمق معناسنهدر یقال عرز الشیٔ عرزا من الباب

الثانى اذا انتزعه انتزاعا عنيفا و برآدمه لوم و عتاب ايتمك معناسنه‌در يقال
عرز فلانا اذا لامه وعتبه وبرنسنه غليظ ومشتد اولمق معناسنه‌در يقال عرز الشئ
اذا اشتد وغلظ وبرآدمه نمونه كوستورمك ايچون برنسنه‌يى آوجله آلوب پرمقلرنى
صقه‌رق مجموعنى كوستورميوب بر مقدارنى كوستورمك معناسنه‌در يقال عرز
لفلان اذا قبض على شئ فى كفه ضاما عليه اصابعه يريه منه شيئا لينظر اليه
و لايريه كله وبوريشوب بورتشمق معناسنه‌در يقال عرز الشئ اذا انقبض
(التعرز) تفعل وزننده برنسنه كوجلنمك معناسنه‌در يقال تعرز الشئ عليه اذا
استصعب (الاستعراز) تعرز معناسنه‌در يقال استعرز عليه اذا استصعب وبرنسنه
شدتلنوب صلابتلنمك معناسنه‌در يقال استعرز الشئ اذا اشتد وصلب (التعريز)
تفعيل وزننده كزلمك معناسنه‌در يقال عرزه اذا اخفاه وخصومت ياخود خطبه
يعنى دوكورلك مقوله‌سى خصوصلرده تصريح ايليوب تعريض وكنايه كونه اشراب
و ايما ايلمك معناسنه‌در يقال عرزه فى الخصومة والخطبة اى قال له كالتعريض
وبوزيلوب بورشمق معناسنه‌در يقال عرز اذا انقبض (التعارز) تفاعل وزننده
(والمعارزة) مفاعله وزننده بونلرده منقبض اولمق معناسنه‌در يقال تعارز الشئ
وعارز اذا انقبض ومعارزه معانده ومجانبه ومخالفه ومغاضبه معنالرينه‌در يقال عارزه
اذا عانده ويقال عارزه اذا جانبه ويقال عارزه اذا خالفه ويقال عارضه اذا غاضبه
(الاعراز) همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى فاسد وتباه ايلمك معناسنه‌در يقال اعرزه اذا
افسده (العراز) قطاع وزننده دائما ناسى فصل وغيبت ايدن كسه‌لره دينور مفردى عارزدر
يقال هم عراز اى مغتابون للناس (العرطزة) دحرجه وزننده عرطسه لفظنده لغتدركه
الارغه اولمق معناسنه‌در يقال عرطز الرجل اذا تنحى (الاعرنفاز) فاىله افعنلال وزننده
صووغك شدتندن اولو مجل اولمق معناسنه‌در يقال اعرنفز الرجل اى كاد يموت
من البرد (العز والعزة) عينلرك كسريله (والعزازة) عينك فتحيله بر آدم عزيز
وشريف وعاليقدر اولمق معناسنه‌در يقال عز الرجل عزا وعزة وعزازة من الباب
الثانى اذاصار عزيزا وبركسه ذليل ايكن قوى وذى قدرت اولمق معناسنه‌در يقال
عز فلان اذا قوى بعد ذلة وبرنسنه بولنمز درجه‌سنده قليل و نادر اولمق معناسنه
مستعملدركه كياب اولمق تعبير اولنور يقال عز الشئ اذا قل فلا يكاد يوجد وصو
وسائر نسنه سيلان ايلمك معناسنه مستعملدركه مسيل اوزره تغلبى مشعردر يقال
عز الماء اذا سال و يقال عزت القرحة اذا سال ما فيها وبرنسنه برآدمك زياده‌سيله
كوجنه كلمك معناسنه مستعملدر تقول عز على ان تفعل كذا يعز كيقل ويمل يعنى
من الباب الثانى والرابع اى حق و اشتد ومنه يقولون للرجل اذا احببتنى فيقول لعزما
اى لشدما يعنى لحق وصعب على ماقلت يعنى سكا محبتم عيان ومستغن عن البيان

ایکن بری سورمیجی دیو سؤالنی بنی کوجه کلدی و لزم جوابنه عبیره زائد و راجح اولمق معناسنه‌در تقول عززت علیه عزا من الباب الثانی ای کرمت ومعازه جهتنده مرادعنه غالب اولمق معناسنه‌در یقال عزه عزا من الباب الاول اذا غلبه فی المعازة ویقال عزه اذا غلبه فی الخطاب ای غلبه فی الاحتجاج ومن الامثال * اذا عزا خوك فهن * ای اذا غلبك ولم تقاومه فلن له یعنی اول آدم سکا غلبه ایدوب مقاومت ایتمککی تحقیق ایلدکده اکا مدارا وملایمتله معامله‌یه ابتدار ایله شارح دیرکه مثل مزبورده هن کلمه‌سی که امرحاضردر هانك کسریله‌در زیرا هانك ضمیله اولسه هواندن اولور ذلت معناسنه عرب قسمی فی ذاتهم ابیة النفس اولملریله ذلتله امر واشارت ایلزلر انتهی ومن الامثال ایضا من عزبز ای من غلب سلب و عربلر البته خواه ونا خواه فلان شیئی آل کنور دیجك یرده‌جی به عزا بزا دیرلر لا محاله موقعنده (التعزز) تفعل وزننده برآدم عززتلنمك یعنی صکره‌دن عزیز و شریف اولمق معناسنه‌در یقال تعزز الرجل اذا صار عزیزا وناقه‌نك ممه‌سی دلیکی طار اولمق معناسنه‌در یقال تعززت الناقة اذا صارت عزوزا و کوده‌نك اتی صمصیق صلب وشدید اولمق معناسنه‌در یقال تعزز لحمه اذا اشتد وصلب (الاعزاز) همزه‌نك کسریله برآدمی عزیز قلمق معناسنه‌در یقال اعزه الله تعالی ای جعله عزیزا ور نسنه برآدمه پك عظیم وشدید کلمك معناسنه‌در تقول اعززت بما اصابك علی بناء المجهول ای عظم علی وناقه طار ممه‌لی اولمق معناسنه‌در یقال اعزت الناقة اذا کانت عزوزا وضراغی پك وشدید اولان یره اوغرامق معناسنه‌در یقال اعزالرجل اذا وقع فی العزاز وبرآدمه محبت ایلمك معناسنه‌در یقال اعز فلانا اذا احبه وقیون قسمنك کبه‌لکی بلوروب ممه‌لری بیومك معناسنه‌در یقال اعزت الشاة اذا استبان حملها وعظم ضرعها وحیوانك وضع حملی کوج اولمق معناسنه‌در یقال اعزت البقرة اذا عسر حملها ای وضعه (التعزیز) تفعیل وزننده بودخی برآدمی عزیز ایلمك معناسنه‌در یقال عززه اذا جعله عزیزا قال الشارح ومنه قوله تعالی [فعززنا بثالث] ای قوینا وشددنا ویغمور یری بکشدرمك معناسنه‌در یقال عزز المطر الارض ومن الارض اذا لبدها (العزة) عینك کسریله مصدردرنته‌که ذکر اولندی واسم اولور جمیع معنالرنده (العزیز) امیر وزننده شریف وبزرکوار آدمه دینور ونادر وکمیاب شیئه دینور جمعی عزاز کلور عینك کسریله واعزه واعزاء کلور اجله واجلاء کبی یقال شیء عزیز ای قلیل لایکاد یوجد و عزیز پادشاهه اطلاق اولنور یقال هو عزیز ای ملك وسلفده اسکندریه ایله معا مصر سلطاننك لقب مخصوصلری ایدی قیصر روم کبی (العزوز) صبور وزننده ممه‌لرینك دلیکلری طار اولان ناقه‌یه دینور جمعی عزز کلور ضمتینله یقال ما العزوز کالفتوح ای الناقة الضیقة الاحلیل

كالواسعة (العزوز) قعود وزننده (والعزاز) كتاب وزننده ناقه عزوز اولمق معناسنه‌در يقال عزت الناقة عزوزا و عزازا من الباب الاول اذا كان عزوزا (العزازة) كرامه وزننده عزوز معناسنه‌در يقال عززت الناقة عزازة من الباب الخامس اذا كانت عزوزا (المعازة) مفاعله وزننده عزت جهتيله مباحثه ايلمك معناسنه‌در يقال عازه اذا عارضه فى العزة و مباحثه ومجادله‌ده غالب اولمق معناسنه در يقال عازه اذا غلبه فى الخطاب (العزعزة) زلزله وزننده معازه معناسنه‌در يقال عزعزه بمعنى عازه و خاصة كچى قسمنى آزارليوب سورمك معناسنه‌در (التعزعز) تزلزل وزننده عزعزه‌دن مطاوعدر يقال عزعز بالعنز فلم تتعزعز اى زجرها فلم تتنح (عزعز) فدفد وزننده كچى قسمنه مخصوص زجر وآزار حكايه‌سيدر (العزة) عينك فتحيله آهونك ديشى اولان ياوريسنه دينور عزه بنت جيل انكله تسميه‌اولندى (العزاز) سحاب وزننده پك يره دينور ارض صلبه معناسنه وعزاز يمنده برموضع آديدر وحلب قربنده بربلده‌در طپراغى عقرب اوزره اكيلسه درساعت هلاك‌اولور (العزاء) عينك فتحى وزاينك شده‌سيله قحط و قوراق سنه‌يه دينور يقال سنة عزاء اى شديدة (المعزاز) پك شديد نسنه‌يه دينور و منه يقال هو معزاز المرض اى شديده (العزى) عينك ضمى وقصر ايله عزيزه وشريفه خاتونه دينوركه اعز لفظندن مؤنثدر وبرصنم اسميدر على قول سمره ديدكلرى برشجر ايدى‌كه غطفان قبيله‌سى اكا طپرلر ايدى شجر مزبورى ابتدا معبود اتخاذ ايدن ظالم بن اسعد نام شخص ايدى ذات عرق نام محلدن بستانه طوغرى طقوز ميل مقدار يوقريجه‌ده واقع ايدى آنك اوزرينه بيت احداث ايدوب بس ايله تسميه ايلمشيدى واكا شيطان حلول ايلمكله آندن صوت استماع ايدرلر ايدى تاكه حضرت رسول اكرم عليه السلام خالد بن وليدى مأمورا ارسال اولدخى بيت مرقومى هدم وشجرهٔ مرسومه‌يى احراق ايلدى (العزيزى) مصغر بنيه‌سى وقصر ومد ايله آت قسمنك اويلغى اوجنه دينوركه يانجغى تعبير اولنور على قول قويرق صوقيله يانجق اتلرنده اولان يومرى يرك ارالغنه دينور (عزان) عينك كسريله (واعز) فتحتينله (وعزازه) سحابه وزننده (وعزون) حمدون وزننده (وعزيز) امير وزننده (وعزيز) زبير وزننده اسامىٔ رجالدندر اعز بن عمر بن محمد السهروردى واعز بن على الطهيرى واعز بن العليق و ابو الاعز قراتكين محدثلردر (عزان) عينك فتحيله فرات اوزرنده برحصن آديدر (وعزان خبت) وعزان ذخر يمنده ايكى حصن آديدر (تعز) تقل وزننده يمن اولكه‌سنك قاعدة الملكى اولان شهرك اسميدر (الاعتزاز) افتعال وزننده برآدم آخر بركسه سببيله كندى نفسنى عزيز عد ايلمك يعنى اكا انتساب ومجاورت مقوله‌سى حالتله عزيزلنوب عز تفروش اولمق معناسنه‌در

يقال اعزز بعد الذل اذا عددته عزيزاً (الاستعزاز) بر نسنه شدتلوب تغلب ايتمك معناسنه‌در يقال استعز عليه المرض اذا اشتد عليه وغلبه واولدرمك معناسنه مستعملدر شدته اوغراتق معناسندن منشعبدر يقال استعز الله به اى اماته قال في الاساس استعز بالرجل اذا اصابه بعزاء وهى الشدة من مرض اوموت وقوم وضبراق يرى يرى طونقمه يكشوب شدتلنمق معناسنه مستعملدر يقال استعز الرمل اذا تلبدت فلم يسل اى لم يجر (عزوزى) عينك فتحى وزايك ضميله حرمين بيننده برموضع آديدر (العزة) ميمك وعينك فتحيله ضمام بن حنظلك فرسى اسميدر (عز) عينك كسريله اران ناحيه‌سنده رستاق يزدعده‌ده برقلعه آديدر وهر مطر شديده ديبور (الاعز) افعل تفضيلدر عزيز معناسنده استعمال اولنور كه اصل فعل مقصوددر اكبر كبير يرنده مستعمل اولديغى كبى قال الشارح وبه فسر قوله تعالى [ليخرجن الاعز منها الاذل] اى العزيز ذليلا (المعزوزة) شديده معناسنه‌در تأنيثى موصوف اعتباريله‌در يقال ارض معزوزة اى شديدة ويغمور ياغمش يره ديبور يقال ارض معزوزة اى ممطورة (عزيز) زبير وزننده اساميدندركه ذكر اولندى محمد ابن عزيز السجستانى غريب القرآن مؤلفيدر علماء بغداد راء مهمله ايله تكلم ايدرلر لكن مصحفدر حتى بعضلرى مدعاسنى اثبات ايچون ناسك كلاملرنى جمع ايله اولبابده رساله تأليف ايلديلر لكن صوغوق دمور دوكديلر و عزيز بر نوع كحل معروف اسميدر (حفر عزى) عينك كسريله موصل قضاسنده برناحيه آديدر (العزيزة) سفينه وزننده‌كه ابو كبير الهذلى نام شاعرك اشبو ★ حتى انتهيت الى فراش عزيزة ★ سوداء روثة انفها كالمخصف ★ بيتنده واقعدر مراد طوشنجيل قوشيدر وفراش آنك يوه‌سيدر روثة انف منقاريدر مخصف پابوشجى بيزيدر و لفظ مزبور غريبه عنوانيله‌ده مرويدركه مراد سياه ديمك اولنور (العشزان) شين معجمه ايله جولان وزننده ايغى كسلمش كمسه‌نك يورويشى كبى يكديرمرك يوريمك معناسنه‌در يقال عشز الرجل عشزانا من الباب الثانى اذا مشى مشية المقطوع الرجل وعصايه طيانمق معناسنه‌در يقال عشز على عصاه اذا توكأ (العشوز) جعفر وزننده (والعشوز) تشديد واويله عذور وزننده پك يره ديبور ارض صلبه معناسنه على قول باوز وشديد اولان دوه‌يه ديبور وخشونتلو درشت يوله ديبوركه سلوكى دشوار اوله وخشونتلو ارضه ديبور و چوق آته ديبوركه مراد بدنده اولان آتدر (العشز) عينك فتحى وشينك سكونيله جسم غليظ اولمق معناسنه‌در وبونك فعلى ممات يعنى مهجوردر آندن تصرف افعال مسموع دكلدر (العشوزن) غضنفر وزننده غليظ الجثه دوه‌يه ديبور عشز مزبوردن مأخوذدر (العضز) عينك فتحى وضاد معجمه‌نك سكونيله منع ايتمك معناسنه‌در يقال عضزه عضزا من الباب الثانى

اذا منعه و آغزده نسنه چینمك معناسنه‌در یقال عضز اللقمة اذا مضغها بعضلر
كرچه كوفیوندن بولغتی بورسمه نقل ایلدیلر لكن بصریون عندنده مجهولدر
وذاتنده لفظ ثقیل ومستنكردر (العضمز) قلمس وزننده ارسلانه دینور و مطلقا
شدید اولان شیئه دینور یقال شیٔ عضمز ای شدید وبخیل وناكسه دینور یقال رجل
عضمز ای بخیل (العضمزة) هایله مؤنثیدر وجكه كمكلری قالین وكندیسی داهیه وآفت
اولان قوجه قاری یه دینور علی قول زشت چهره بدلقا قوجه قاری یه دینور ولئیمه
اولان بودور خاتونه دینور وكذا لئیمة قصیرة (العیضموز) حیزبون وزننده قوجه
قاری یه دینور وشول ایری وتنومند ناقه‌یه دینور كه پك سموز اولمغله كبه لكنه مانع اوله
علی قول كریملو وعظیم الجثه اولانه یاخود اعضاسی دیرنكلو واتلری غلیظ یاخود
شول كوده‌سی دیرنكلو وكندیسی یاوز وشدید ناقه‌یه دینور كه دئما خشمناك هیئتنده
یعنی طارغین چهره‌لی اوله واوزون و بیوك قیایه دینور (العیطموز) حیزبون
وزننده طویله وعظیمه اولان ناقه‌یه وصخره‌یه دینور علی قول اصلی عیطموس
اولمغله زایی سیندن مبدله‌در (عفرزاز) عینك وفانك وراء مشدده‌نك فتحیله
برمخنث اسمیدر كه بصره‌ده اولورایدی (العفز) عینك فتحی وفانك سكونیله جوز
اسمیدر كه ثمر معروفدر وعفز مصدر اولور كشی كندی زوجه‌سیله ملاعبه ایلك
معناسنه‌در یقال عفز الرجل زوجته عفزا من الباب الاول اذا لاعبها ودوه‌یی
چوكرمك معناسنه‌در یقال عفز بعیره اذا اناخه (العفاز) سحاب وزننده بودخی
جوزه دینور (المعافزة) مفاعله وزننده بودخی كشی اهلیله ملاعبه ایلك معناسنه‌در
یقال بات یعافز زوجه ای یلاعبها (العفازة) سحابه وزننده تپه‌یه و بایره دینور
(العفازة) ثمامه وزننده پموق قوزه‌سنه دینور جوزة القطن معناسنه (العقز)
عینك فتحی وقافك سكونیله خرده قرنجه مقوله‌سی خرده خرده یوریمك معناسنه‌در
شارحك بیانی اوزره بونك فعلی مهجوردر (العنقز) جعفر وزننده اشك قسمنك
ذكرینه دینور و مرزنجوش اسمیدر كه تحریفله مرجانكوش دیدكلری خوشبونباتدر
(العنقزة) هایله بیراغه دینور رایه معناسنه و آفت وداهیه‌یه دینور و آغویه
دینور سم معناسنه (ابو العنقز) بركمسه‌نك كنیه‌سیدر كه بعض قضاة آنك كنیه‌سی
سببیله شهادتنی ردایلدیلر وعمرو بن محمد العنقزی واوغلو حسین محدثلردر مرزنجوشه
منسوبدر (دارة العنقز) دیار بكر بن وائل توابنده برموضعدر (العكز) ركز
وزننده بوزیلوب بورشمق معناسنه‌در یقال عكز الرجل عكزا من الباب الرابع
اذا تقبض وعكازه‌یه طیانمق معناسنه‌در یقال عكز علی عكازته عكزا من الباب الاول
اذا توكا ویره مزراق سانجمق معناسنه‌در یقال عكز الرمح اذا ركزه وبرنسنه دلالتیله
طوغری یوله سلوك ایلك معناسنه‌در یقال عكز به اذا اهتدی به (العكز) عینك

کسریله اوغورسز و بخیل و بدخوی کشی‌یه دینور تقول لانعمه ماه عکر عکرای
اسیء الخلق البخیل المشؤوم (العکر) تدهل وزننده بو دخی عکره‌یه مطابق معناسنه‌در
یقال عکل الرجل اذا توکأ علی عکازته (العکوز) جرول وزننده اوجی حربه‌لی
عصایه دینور و دموردن زره مقرزنده طوربه کبی قبه دینورکه اباغی کتانش کسه
اباغی آلت ایچنه وضع ایدر (العکاز) رمان وزننده بو دخی اوجی حربه‌لی عصایه
دینور مفردی عکازه‌در واوجنده اولان حربه‌یه دینور (العکبز) تدهیل وزننده
عصا ومزراقه حربه بچورمک معناسنه‌در یقال عکز انکاز اذا انبت فیه الزج
(العکبز) قنفد وزننده انسانک ذکری باشنه دینور (العکبر) عکبز وزننده
(والعکبوز) عصفور وزننده بونلرده عکبز معناسنه‌در وانلو جانلو کوده‌سی صمصق
خاتونه دینور عکبر وعکبوزه دخی دینور هایله وایری وصمصق آلت تناسله دینور
(العلز) فتحتینله خسته واسیر ومحتضر وبرنسنه‌یه بغایت حریص اولان کمسه تلاش
واضطراب وخفتله بیقرار اولمق معناسنه‌در یقال علز المریض و الاسیر والحریص
والمحتضر علزا من الباب الرابع اذا اخذه القلق والخفة والهلع (العلز) کتف
وزننده صفتدر درد وتلاش واضطرابندن ایوبه‌مز اولان کشی‌یه دینور یقال بات
فلان علزا ای وجعا قلقا لاینام (العلوز) سنور وزننده قارن آغریسنه دینور
بورنتی ایله عارض اولان قارن آغریسی اوله‌جقدر وجنون علتنه دینور یقال اخذ
العلوز ای وجع البطن و کذا الجنون وفی الحال اولمکه دینور موت وحی معناسنه
و نسوانک غلیظ اولان لحم زائدینه دینور (عالز) لامک کسریله برموضعدر
(الاعلاز) همزه‌نک کسریله عاجزقلمق معناسنه‌در یقال اعلزه اذا اعجزه (العلکز)
زبرج وزننده (والعلکز) جعفر وزننده (والعلنکز) غضنفر وزننده کوده‌سی
قایین وشدید وصلب وعظیم اولان آدمه دینور مانده کبی (العلهز) زبرج وزننده
ایری کنه‌یه وصقرغه‌یه دینور قرادخم معناسنه وبرنوع طعام اسمیدرکه اعراب
ضغطه‌سی بك قحط ایاملرده دوه‌نک تویلرنی قانله یوغوروب اکل ایدرلر و شول
قوجه ناقه‌یه دینورکه هنوز بقیهٔ قوتی اوله وبرنوع نبات آدیدرکه بنوسلیم دیارنده
نابت اولور (المعلهز) اسم فاعل بنیه‌سیله هنوز نضج بولمامش تاتاری چیك اته
دینور (المعلهزة) هایله آریق قیونلره دینور (العنز) کنز وزننده دیشی
کچی‌یه دینور جمعی اعنز وعنوز کلور وعناز کلور عینک کسریله ایکی کمسه شرف
وشانده بری برینه متساوی اولسه‌لر عربلر هما کرکبتی العنز دیرلر زیرا کچی قسمی
چوکوب اوتورنجه ایکی دیزلری یره بردن کلور وبرکمسه سبب هلاکی اوله‌جق شیئه
تصادف ایتسه‌لق فلان یوم العنز دیرلر (یوم العنز) شول کوندرکه برقصاب
برعنزی ذبح قصدیله یاتوروب اکن بچاغنی بوله‌مغله اول غافله‌ده ایکن کچی تلاشندن

ایاقلریله یری تپوب قازیمغله ناکاه طپراغك آلتندن بر بچاق ظهور ایدوب آنکله ذبح اولنمشدر کالبا حث عن حتفه بظلفه مثلندن دخی مراد بودر شارحك بیانه کوره عنز بیان چکیسنك دیشیسنه ده اطلاق اولنور انتهی وعنز سنان بن شریط نام کسه نك فرسی یاخود قلجی اسمیدر وطپراغی سیاه اولان تپه یه دینور وطوشنجل قوشیسنك دیشیسنه دینور وبرنوع بیوك بالق آدیدرکه بردانه سنی برقاطر چکوب کوتورمز وبرکونه صوقوشنه دینور وطوی قوشنك وکرکس قوشنك دیشیلرینه دینور وعنز طسم قبیله سندن برخاتون آدیدر ★ هذاشریومی ★ مثلی آندن نشئت ایلدی مزبوره بی برقبیله خلق سبی واسیرایدوب برمحفه یه ارکاب وبولده غم ووحشتنی ازاله ضمننده قولا وفعلا تطییب ونوازشنه ابتدار ایلدکلرنده کلام مرقومی ایراد ایلدی غوائلی مراد اولنان کسه حقنده قولا وفعلا حسن معامله اولندیغی حینده ضرب اولنور کلام مرسومده واقع شرلفظی ظرفیت اوزره منصوب اولمغله رکبت بحدج فی شریومیها سبکنده در وعنز عدول ایلك معناسنه در یقال عنز عنه عنزا من الباب الاول اذا عدل وعنزه ایله سانجمق معناسنه در یقال عنزه اذا طعنه بالعنزة وعنز بن وائل بن قاسط برجماعت پدریدر (العنزة) فتحاتله حربه تعبیر اولنان قصه مزراغه دینور یقال طعنه بالعنزة وهی رمح بین العصا والرمح فیه زج وبرکونه جانور اسمیدر کلبدن کوچکجه اولور دوه قسمنك دبرندن قاپوب اکثری هلاك ایدر علی قول کلنجك دیدکلری جانوره شبیه اولور چوکمش ناقه نك فرجنه کیروب دورتشدیره رك رحمنه قدر وارمغله ناقه اوتوردیغی یرده هلاك اولوروعنزه الفاس بالته نك وتبرك آغزینه اطلاق اولنور وعنزه اسامیدندر عنزه بن اسد ابن ربیعه علی قول عنزة بن عمرو بن عوف ازد قبیله سندن برجماعتك پدریدر (عنیزه) جهینه وزننده برسیاه آلجق بایر اسمیدرکه بطن فلج نام محلده واقعدر وبرجاریه آدیدر (عنیزتان) تصغیر وتثنیه بنیه لریله برموضعدر (الاعناز) همزه نك کسریله برنسنه یی برطرفه اماله ایلك معناسنه در یقال اعنز الشیء اذا اماله (المعنز) معظم وزننده کوچك باشلو آدمه دینور یقال رجل معنز ای الصغیرالرأس ومعنز الوجه یوزینك اتی آزجه اولانه دینور یقال رجل معنز الوجه ای قلیل لحمه ومعنز اللحیة تکه صقاللی آدمه اطلاق اولنور یقال رجل معنز اللحیة اذا کانت لحیته کالتیس (الاعتناز) افتعال وزننده (والاستعناز) برطرفه چکیلوب الارغه اولمق معناسنه در یقال اعتنز عنه واستعنز اذاتنحی (العنیز) امیر وزننده (والمعنوز) داهیه وآفته اوغرامش آدمه دینور یقال رجل عنیز ومعنوز ای مصاب بداهیة (بنوالعناز) کتاب وزننده برقبیله در (العنقز) عقزماده سنده ذکراولندی مؤلف نونك زیاده سنه وساترلری اصالتنه ذاهب اولدیلر (العوز) جوز وزننده اوزم

دالمسنه دیور مفردی عوله‌در (العوز) فتحیله حاجت واحتیاج معناسنه‌در یقال اصابه عوز ای حاجة وفقیر شارح دیرکه * سداد من عوز * مثلی فقر واحتیاجدن خلاص بولمغه مقدار اولی نسنه‌ده ضرب اولنور انتهی و عوز مصدر اولور ونسنه بولنمز اولمق معناسنه‌در یقال عوز الشیء عوزا من الباب الرابع اذا لم یوجد وفقیر ومحتاج اولمق معناسنه‌در یقال عوز الرجل اذا افتقر وبر خصوص صعبلنوب متعذر اولمق معناسنه‌در یقال عوز الامر اذا اشتد واذا لم تجد شیئا قلت عازنی الشیء یعنی بو معناده باب اوندن مصوغ اولنور کویاکه اول نسنه بو معامله ملالنی شدت وعسرته اوغراتمش اولنور شارح دیرکه بو معناده غیر معروف اولدیغنی ازهری تصریح ایلمشدر انتهی (الاعواز) همزه‌نک کسریله بودخی فقیر وکذا اولمق معناسنه‌در یقال اعوز الرجل اذا افتقر و بر نسنه‌یه محتاج اولمق معناسنه‌درکه اول نسنه افتقار سببیله اول کمسه‌یی محتاج ایلمش اولنور یقال اعوزه الشیء اذا احتاج الیه وفقیر ومحتاج قلمق معناسنه‌در یقال اعوزه الدهر اذا احوجه وتقول العرب مایعوز لفلان شیء الاذهب به ای مایشرف کما تقول مایوهف له شیء الااخذه ای مایشرف یعنی مایرتفع بوراده ارتفاع احتیاجک لازمیدر زیرا برآدمک بک محتاج اولوب وصولی دشوار اولان نسنه کویاکه الی یتشه‌جک یرده مرتفع اولور (المعوز) منبر وزننده (والمعوزة) هایله مبتذل اولان کهنه لباسه دینور معوزین یعنی محتاجین لباسی اولدیغیچون جمعی معاوزدر یقال جاء وعلیه معوز ومعوزة ای ثوب خلق مبتذل (العوز) کتف وزننده محتاج و کدایه دینور وکاه اولنورکه تأکید اعوز کلمه‌سنی اتباع ایچون ایراد ایدرلر یقال انه لعوزلوز ای محتاج (عوز) عینک ضمیله بر رجل آدیدر (عیز عیز) عینلرک کسری وفتحی وزالرک فتحی اوزره بناسیله قیون قسمنه مخصوص زجر وآزار حکایه‌سیدر ترک چوبانلرینک عی عی دیدکلری منزلنده‌در

* فصل الغین المعجمة * (الغرز) غینک فتحی وزانک سکونیله اکنه وییکن مقوله‌سی نسنه‌یی صانجمق و باتیرمق واثواب تکنده تلک معناسنه‌در یقال غرزه بالابرة غرزا من الباب الثانی اذا نخسه وغرز دیدکلری اولان اوزنکی‌یه دینور اگر معدنی اولنورسه رکاب دیرلر یقال علق نفرسه غرزا ای رکابا من جلد وذکر اولنان اوزنکی‌یه ایاق بصمق معناسنه‌در یقال غرز رجله فی الغرز اذا وضعها فیه وتقول العرب الزم غرز فلان ای امره ونهیه یعنی هر امر ونهینده امتثال ایله ویقولون اشدد یدیک بغرزه ای حث نفسک علی التمسک به یعنی فلانه کرکی کبی یاپشوب ملازمت ورضا و مطاوعتنه دائما نفسکی حث وتشویق ایله اصطلاحمزده دخی بو مقامده فلانک اوزنکیسنه یاپشمق تعبیری واردر وغرز برآدم والی وپادشاهه عاصی

وسركش ايكن مطيع ومنقاد اولمق معناسنه‌در يقال غرز الرجل غرزا من الباب الرابع اذا اطاع السلطان بعد عصيان وغرز وغراز كتاب وزننده ناقه‌نك سودى آزالمق معناسنه‌در يقال غرزت الناقة غرزا وغرازا اذا قل لبنها وهى غارز وغرز غروزك مفردى اولور كما سيذكر (الاعتزاز) افتعال وزننده بودخى ذكر اولنان اوزنكى‌يه بصمق معناسنه‌در يقال اعتزز الراكب بمعنى غرز و برآدمك برسمته سير وسفرى هنكامى كلوب چاتمق معناسنه مستعملدر كه پادر ركاب اولمق تعبير اولنور يقال اغترز السير اذ ادنا وانقولى مرحوم عجيب ترجمه ايلمشدر حتى اساسده‌اغترزت السير اذ ادنا مسيرك عبارتيله مرسومدر ونهايه‌ده ان رجلا ساله عن افضل الجهاد فسكت عنه حتى اغترز فى الجرة الثالثة اى دخل فيها كما يدخل قدم الراكب فى الغرز عنوانى اعتراز اوزنكى معناسنه اولان غرزدن مأخوذ اولديغنى تأييدايدر (الغارز) سودينه قلت كلان ناقه‌يه دينور وغارز وغارزه هايله يورطه كوممك ايچون قويرغنى يره صوقان چكركه‌يه وصف اولور يقال جرادة غارز وغارزة اذاصارت قدرزت ذنبها فى الارض لتسرأ وتقول العرب هو غارز رأسه فى سنته اى جاهل يعنى فلان طوغديغى سنه‌دنبرو بهر سنه باشنى كوميجيدركه برنسنه‌دن بيخبر جاهل ونادان ديمكدن كنايه‌در (الغروز) غينك ضميله غرزك جمعيدركه آصمه‌يه اوريلان آشى قلمنه دينور عربلر آصمه‌دن غيرى آشى اوريلان آغاجى بيلدكلرندن ناشى اكا حصر ايلمشلردر (المغرزة) محدثه وزننده بودخى يورطه كوممك ايچون يره قويرغنى صوقان چكركه‌يه وصف اولور (الغرز) فتحتينله ثمام ديدكلرى اوتلقدن برنوع على قول نباتى مكه آيريغنك نباتنه شبيه اولانه دينوركه دوه اوتلاغنك پك يرامزيدر مفرداتده چوبان دكنكى ديدكلرى اوتك صغير نوعيله مبين‌در (المغرز) محسن وزننده ذكر اولنان نباتلى مكانه دينور يقال وادمغرز اى به الغرز (الاغراز) همزه‌نك كسريله برمكان غرز ديدكلرى نباتلى اولمق معناسنه‌در يقال اغرز الوادى اذا صار ذاغرز (التغاريز) تعاشيب وزننده تغريزك جمعيدر تانك كسريله آخر محله نقل وغرس اولنمش فدانلره دينور (الغريزه) سفينه وزننده انسانك مجبول اولديغى طبيعته اطلاق اولنور مغر وزيد قدرت اولديغيچون يقال‌هو حسن الغريزة اى الطبيعة (غرزه) تمره وزننده مكه ايله طائف بيننده برموضعدر (غريز) زبير وزننده ضريه نام محلده على قول بلاد ابى بكر بن كلابده برصو آديدر (غراز) قطام وزننده وسحاب وزننده برموضع آديدر (التغريز) تفعيل وزننده ناقه‌نك صاغمسى ترك اولنمق على قول سودى چكيلوب كسيلك ايچون ممه‌سنه صوغوق صو اورلمق ياخود ايكى صاغم ارالغنده برصاغمى ترك اولنمق معناسنه‌در يقال غرزت الناقة على بناء المجهول اذا ترك حلبها اوكسع ضرعها بماء بارد لينقطع لبنها اوتركت حلبة بين

حلبنى (الغرز) فتحيله و سكونيله برآدم اغيارك ايدوب يدينه مخصوص ايدنمك
معناسنه‌در يقال غرز فلان بفلان اذا اختصه من بين اصحابه و حيوان وصبی مقوله‌سنه
اصابت ايتمسين ديو صرف ايچون دنكين بوك آصمق معناسنه‌در يقال غرز الابل والصبی
اذا علق عليها العيون (الاغتراز) افتعال وزنده بودخی اختصاص معناسنه‌در
يقال اغترزه اذا اختصه (الغز) غينك ضميله (والغرغز) هدهد وزنده آورده
ديو شدق معناسنه و غزه لك جنسندن برصنف طائفه‌نك اسميدر حالا اوغوز عشيرتی
ديدكلريدر (الاغزاز) همزه‌نك كسريله آغاجك تيكنلری چوق وقتی اولمق معناسنه‌در
يقال اغزت الشجرة اذا كثر شوكها واشتد واينك قسمنك وضع حملی دشوار اولمق
معناسنه‌در يقال اغزت البقرة اذا عسر حملها ای وضعه (المغز) اسم فاعل بنيه‌سيله
وضع حملی عسير اولان اينكه ديور (الغزيز) زبير وزنده بوده بر يوردده برصو
آديدر (المغازة) مفاعله وزنده مبادره معناسنه‌در تقول غازرته ای بادرته (التغازز)
تفاعل وزنده تنازع يعنی برنسنه‌يی چكشمك معناسنه‌در تقول تغاززناه ای تنازعناه
(الغزاز) رمان وزنده شول آدمه ديوركه دائما اقرباء واولادينه وقومشولرينه
بر واحسان ايدر اوله يقال هم غزاز ای بررة بالقرابات والاولاد والجيران (غزه)
غينك فتحيله فلسطين ايالتنده بربلده‌دركه امام شافعی رحمه الله آنده تولد ايلدی
وجد رسول اكرم عليه السلام اولان هاشم بن عبد مناف اوراده وفات ايلدی
مطرود بن كعب اشبو ٭ وهاشم فی ضريح عند بلقعة ٭ تسفی الرياح عليه وسط
غزات ٭ بيتنده جمع بنيه‌سيله ايراد ايلمشدر مترجم ديركه هر ناحيه‌سنی برغزه اعتبار
ايلمشدر ضرورت ايچون الفنی اشباع ايلمك دخی محتملدر وغزه بنو سعد بلادنده
برقوملق آديدر وافريقيه‌ده بربلده آديدر (الاغز) اسماندر كسبيل الاغز البربری
بررجل معروف آديدر (الغمز) غينك فتحی وميمك سكونيله برآدمی برمقله ياخود
ال ايله دوزتركی چدكليوب صقمق معناسنه‌در يقال غمزه غمزا من الباب الثانی شبه
نخسه وكوز ايله ياخود كوز قپاغنی قيمق ايله ياقاش ايله اشارت ايلمك معناسنه‌در
يقال غمزة بالعين والجفن والحاجب اذا اشاره بها وبرآدمی سعايت ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال غمزه بالرجل اذا سعى به شرا وبرانسانك يابرحيوانك مرضی ياخود
عيبی آشكار اولمق معناسنه مستعملدر يقال غمز داؤه اوعيبه اذا ظهر وطوارك
برطرفه اياغی آقسيوب يكه‌مك معناسنه‌در يقال غمزت الدابة اذا مالت من رجلها
ای ظلعت وحيوانك سموزلكنی بيلمك ايچون آرقه‌سنی ال ايله بالتشديد وب يوقلشدرمق
معناسنه‌در يقال غمز الكبش اذا غبطه (الغمازة) طنازه وزنده شول محبوبه‌يه
اطلاق اولنوركه اعضاء واندامی حسنة الغمز اوله يعنی بركمسه‌نك وجودنی برمقنريله
صقوب جدكلمسی نازك ولطيف اوله كه عشقبازدلرقيبرلك ملاعبه وملاطفه‌سندندر

يقال جارية غمازة اى الحسـنة الغمز للاعضاء (المغمز) مسكن وزننده (والغميزة)
سفينه وزننده طعن وتعييب على قول طمع وآرزو اولنه‌جق نسنه‌يه اطلاق اولنور
يقال مافيه مغمز وغميزة اى مطعن اومطمع (الغموز) صبور وزننده آرقلغى وسموزلكى
بيلنمك ايچون ال ايله يوقلنور اولان ناقه‌يه دينور يقال ناقة غموز اى عروك (الغمز)
فتحتينله ضعيف وناتوان كشى‌يه دينور يقال رجل غمز اى ضعيف ودوه وسائر مواشى
مقوله‌سى مالك دوكنديلرينه وآلچقلرينه دينور (الاغماز) همزه‌نك كسريله مالك آلچغنى
كسب ايلمك معناسنه‌در يقال اغمز الرجل اذا اقتنى الغمز وهوانك شـدت حرارتى
سكون بولمق معناسنه مستعملدر وبورجل ضعيف معناسنه اولان غمزدن مأخوذدر
هواكويا كه ضعفنى اشارت ايلمشدر ياخود اشارت معناسندن مأخوذ اولمغله كويا كه
سكوننى اشعار ايله سير وسلوكه ابتدار ايلمسنى اشارت ايدر تقول اغمزنى الحر اى
فتر فاجترأت عليه وسرت فيه وبرآدمى تعييب وتحقير ايلمك معناسنه مستعملدر يقال
اغمز فى فلان اذاعابه وصغره ودوه‌نك اوركجى سموروب ياغ باغلمق معناسنه مستعملدر
يقال اغمزت الناقة اذا صار فى سنامها شحم (المغموز) متهم آدمه اطلاق اولنور يقال
رجل مغموز اى متهم (غمازه) امامه وزننده بنى تميم يوردنده برصو آديدر ياخـود
بصره ايله بحرين بيننده برقويى آديدر (التغامز) تفاعل وزننده برى برلرينه كوزلريله
اشارت ايدشمك معناسنه‌در يقـال تغامز القوم اذا اشار بعضهم الى بعض باعينهم
(الاغتماز) افتعال وزننده برآدمه طعن وتشنيع ايلمك معناسنه‌در يقال اغتمزه اذا
طعن عليه (غمير الجوع) امير وزننده رمان نام محل طرفنده برايوك آديدر (الغوز)
جوز وزننده قصد ايلمك معناسنه‌در يقال غازه يغوزه غوزا اذا قصده (الاغوز)
احمر وزننده اهل وعيالنه بغايت بر واحسان ايدر اولان آدمه دينور يقال رجل
اغوز اى بار باهله وحذيفة ابن اسيد بن خالد بن الاغوزكه اغوس دخى ديرلر
وربيعة بن الغاز صحابيلردر (غيزان) غينك كسريله شهر هراة قضاسنده برقريه‌در
محدثيندن محمد بن احمد بن موسى الغيزانى آندندر تجز بحمده تعالى

﴿ فصل الفاء ﴾ (الفجز) عجز وزننده نجس لفظنده لغتدر تكبر ايلمك معناسنه‌در يقال
فجز الرجل فجزا اذا تكبر (الفخز) فانك وخاى معجمه‌نك فتحيله (والفخز) فانك
فتحى وخانك سكونيله تكبرلك ايلمك على قول كنديسنك وغيرك فضيلتنى لاف اوله‌رق
اظهار ايله طفره فروشلق ايلمك معناسـنه‌دركه اوكونمك تعبير اولنور يقال فخز
الرجل فخزاوفخز فخزا من الباب الرابع والثالث اذا تكبر اوجاء بفخزه وفخزغيره كاذبا
فى مفاخزته وفخز فضل وافضال معنالرينه‌در يقال له فخزاى فضل وافضال (التفخز)
تفعل وزننده تكبر وتعظم معناسنه‌در يقال تفخز الرجل اذا تكبر (الفاخز) چكردكسز
اولان خرمايه دينور على قول بوراء مهمله ايله‌در وصحيحى بودر (الفيخز) حيدر

وزننده دابه قسمنك دكريده على قول دشكرى ايرى اولان آنه وآدمه دينور
(الفحور) صبور وزننده دشكرى نفار اولان حيوان معناسنه دينور يقال ضرع
فحور اى ضيق الاحاليل (الفرز) فانك فتحى وزانك سكونيله اطرافنه نسبت دوار
واوزاقلى ارضه دينور وفرز مصدر اولور برنسنه‌يى آخر نسنه‌دن آيريلوب بشقه
فرق معناسنه يقال فرز الشيء فرزا من الباب الثانى اذا عزله عن غيره ومازه (الافراز)
همزه‌نك كسريله فرز معناسنه‌در يقال افرزه بمعنى فرزه وصيد صيادك تولكنه كلك
معناسنه مستعملدر يقال افرزه الصيد اذا امكنه عن كثب اى قرب كويا كه حصه‌سنه
افراز ايلمش اولور (التفرزة) تفرقه وزننده برنسنه‌يى كسوب آيرمق معناسنه‌در
تقول فرز على برأيه تفرزة اى قطع على به (الفرزة) فانك كسريله برنسنه‌دن آيرلمش
قطعه‌يه دينور (الفرزة) غرفه وزننده نوبت وفرصت معنالرينه‌در يقال فاتت
فرزته اى نوبته وكذا فرصته وتپه‌ده وايرده اولان يوله اطلاق اولنور يقال اخذ
الفرزة اى الطريق فى الاكمة ويمامه‌ده بر طاغك آديدر (الفرز) فانك كسريله بودخى
تپه‌ده وايرده اولان يوله دينور (الفارز) ايكى شيئك بينى قطع وفصل ايدن شيئه
دينور يقال لسان وكلام فارز اى بين فاصل وفارز سياه قرنجه‌نك جدى اسميدر نته كه
عقفان عثمان وزننده قزل قرنجه‌نك جدى اسميدركه ابتدا خلق اولنانلرى اوله‌جقدر
هربرى نوعلرى اعتباريله ابوالنمل اولور ابوالبشر كبى يقال ومن مخلوقه تعالى الفارز
وهو جد السود من النمل وعقفان وهو جد الحمر (المفارزة) مفاعله وزننده برنسنه‌دن
كسيلوب آيرلمق معناسنه‌در يقال فارز شريكه اذا فاصله وقاطعه (فرزان) فانك كسريله
سطرنج آلاتندن فرز تعبير اولنسان مهره‌در فرزين فارسى معربيدركه فتحله‌در
(الفرز) عتل وزننده صحيح كوله‌يه دينور عبد صحيح معناسنه على قول اتلو
جانلو حر صحيحه دينور يقال هو فرز اى عبد صحيح اوحر صحيح تار (فرزين)
فانك كسريله برموضعدر (فرزن) جعفر وزننده برقريه‌در (الفروز) اطرافى
سجف كبى پروازه‌لمش ثوبه دينور جوره واويه كبى شارحك بيانه كوره پرواز
معربى اولان فروازدن مأخوذدر (الفروزة) دحرجه وزننده اولمك معناسنه‌در
يقال فروز الرجل اذا مات (الافريز) همزه‌نك كسريله صوندرمه‌يه و صچاقه
دينوركه قاپويى وديوارى يغموردن حفظ ايچون ايدرلر و بوپروز فارسى معربيدر
(الفارزة) يره‌يابشق انجه وبومشق قوملقده اولان يول شكلنده اوزون طريقه‌يه
دينور (فيروز) فانك فتحيله پيروز فارسى معربيدر سعيد وخرم معناسنه بومناسبتله
بعض كمسنه‌لره تسميه اونمشدر ازانجمله فيروز الديلمى اصحابدندر كنديسندن اوغللرى
ضحاك و سعيد و عبدالله روايت حديث ايلديلر وفيروز الهمدانى الوادعى جاهليت
واسلامى ادراك ايلدى بعضلر صحابه‌دن عد ايلديلر (فيروزآباذ) فانك فتحى وكسريله

فارس اولکه سنده بر بلده درکه مؤلفك شهریدرو ینه فارسده مردشت قربنده بر قریه در وآذربیجان اولکه سنده بر قلعهٔ حصینه در وظاهر شهرهراتده ومکران قربنده بر قریه وهندستانده بر بلده آدیدر (فیروزقباد) باب الابواب قربنده سلفده بر بلده ایدی وبغداد نواحیسندن برناحیه آدیدر (فیروز کوه) هراة ایله غزنین بیننده بر قلعهٔ حصینه آدیدر وجبل دنباوند قربنده برآخر قلعه آدیدر (الافتراز) افتعال وزننده برآدم کندی مصلحتنی قطع وفصل ایدنمك معناسنه در یقال افترزامره دون اهل بیته اذا قطعه (الفز) فانك فتحی وزاینك تشدیدیله عدول وانصراف ایلك معناسنه در تقول فزفلان عنی فزا من الباب الاول ای عدل وبرآدم یالکز کندی باشنه اولمق معناسنه در یقال فزالرجل اذا انفرد وبلکلیوب قورقق معناسنه در یقال فزالظبی اذا فزع وبرکسه نك درونه خوف القاسیله یرندن ازعاج ایلك معناسنه در یقال فز فلانا عن موضعه اذا ازعجه وافزعه وفز وصف اولور خفیف کشی یه دینور یقال رجل فز ای خفیف وبقرهٔ وحشیه یاوریسنه دینور جمعی افزازدر (الفزازة) فانك فتحیله (والفزوزة) فانك ضمیله برآدم برنسنه سببیله علوکبی مضطرب وبیقرار اولمق معناسنه در یقال فزالرجل فزازة وفزوزة من الباب الثانی اذا توقد (الفزیز) ازیز وزننده یاره صولنوب چرکی سیلان ایلك معناسنه در یقال فزالجرح فزیزا من الباب المزبور اذا سال وندی (الاستفزاز) بر آدمك تمکین ومتانتنی ازاله ایله مضطرب وبیقرار ایلك معناسنه در یقال استفزه الخوف اذا استخفه وبرآدمی یرندن قوپاروب اخراج ایلك معناسنه در یقال استفزه اذا اخرجه من داره وازعجه (الافزاز) همزه نك کسریله برکسه یی قورقویه دوشورمك معناسنه در تقول افززته ای افزعته (فز) فانك ضمیله نیسابورده برمحله آدیدر (فزان) حسان وزننده فیوم مصرایله طرابلس غرب ارالغنده برواسع ولایت آدیدر فزان بن حام بن نوح علیه السلام ایله مسمادر (التفرز) تفعل وزننده برزحمته اوغرایوب محنته دوشمك معناسنه در یقال تفرزالرجل اذا عنی (الافتراز) افتعال وزننده غالب اولمق معناسنه در یقال افترز علیه اذا غلب (الفزفزة)زلزله وزننده طرد وتبعید ایلك معناسنه در یقال فزفزه اذا طرده انسانا اوغیره (التفازز) تفاعل وزننده تبارز وتغالب معناسنه در تقول تفاززنا ای تبارزنا (الفطز) فانك فتحی وطانك سکونیله اولمك معناسنه در یقال فطزالرجل فطزا من الباب الثانی اذامات علی قول فطس لفظنده لغتدر (الفقز) فانك فتحی وقافك سکونیله فقس لفظنده لغتدر که اولمك معناسنه در یقال فقز الرجل فقزا من الباب الثانی اذا مات (الفلز) کسرتینله وتشدید زایله (والفلز) هجف وزننده (والفلز) عتل وزننده شول بیاض باقره دینور که آندن دوکمه تنجره لر وقزغانلر دوزیلور عندالبعض دمور بوقنه دینور خبث الحدید

معناسنه در قول مخلفره دینور جمعی معناسنه وعلی رأی مطلقا جواهر ارضیه یه
دینور آلتون وکومش وبقر و سائر معدنیات کبی قرات نسخه معروفه در الجود
جواهر ارض اذابه اولندقده منیز اولان خبث وحثالسه دینور و غلیظ و شدید
اولان آدمه دینور وقلع تجربه ایده جک سندیه دینورکه اکا اورمقله تجربه ایدرلر
وخبیث و ناکسه دینور بونلر تشبیه طریقیله در (الفوز) جوز وزننده خوف
وخطردن نجات وسلامت بولوب خیر ومأموله ظفر وفرصت بولمق معناسنه در
یقال فاز الرجل اذا نجی وظفر بالخیر وینکر نجات وبالکر ظفر معناسنه کلور یقال
فازمنه اذا نجی منه ویقال فاز بالثواب اذا ظفر به وهلاک اولمق معناسنه اولمغله ضد
اولور یقال فاز الرجل اذا هلک اساسده بیان اولندیغی اوزره مفازه تفأل جهتیله
مهلکه یه و بیابانه اطلاق اولنمغله آنی فوزمادهسی اخذ وهلاک معناسنده استعمال
اولنمشدر پس ضدیتی حقیق اولمز واولمک معناسنه در یقال فاز الرجل اذامات وفوز
حمص قضاسنده برقریه آدیدر (الافازة) همزه نک کسریله ظفریاب ایلمک معناسنه در
یقال افازه الله بکذا وافازبه ای اظفره به فذهب به یعنی فعاز وذهب به (المفازة)
میمک فتحیله اسم مکاندر قورتلجق محله دینور یقال هو بمفازة منه ای منجاة ومهلکه یه
دینورکه هلاک معناسنه اولان فوزدندر یقال هو بمفازة ای مهلکة وصوسز چول
بیابانه دینور معنای اوله وثانی یه کوره ده تفأل جهتیله در یقال رکب المفازة ومضی
فیها ای الفلاة لاماء بها (التفویز) تفعیل وزننده اولمک معناسنه درکه مفازه یه زخمه
وارمش اولور یقال فوز الرجل اذامات ویول بلاو عیان اولمق معناسنه درکه
سالکنی فائز ایدر یقال فوز الطریق اذا بدا وظهر وچوب کتمک معناسنه در یقال
فوز الرجل اذا مضی وچوله دوشمک معناسنه در یقال فوز الرجل بابله اذا رکب
بها المفازة (الفازة) ایکی دیرکلی سایبانه دینورکه مراد احشامک آلاجق دیدکلریدر
یقال ضرب الفازة فی المفازة وهی مظلة بعمودین وفازه ساحل بحریمندن اهواب
توابنده برموضع آدیدر (الفاز) سعید بن زید بن عمرو بن نفیل رضی الله عنه
جنابنک قلیجی اسمیدر (الفیز) هجف وزننده کودهسنده بالق اتلری صلب وشدید
اولان آدمه دینور یقال رجل فیز ای الشدید العضل (الانفیاز) انفعال وزننده
انفراد معناسنه در یقال انفاز الرجل اذا انفرد

﴿ فصل القاف ﴾ (القبز) قافک کسری وبانک سکونیله بخیل وناکس بودور آدمه دینور
(القحز) قافک فتحی وحای مهملهنک سکونیله صچرامق معناسنه در یقال قحز الرجل
قحزا من الباب الثالث اذا وثب ومضطرب وبیقرار اولمق معناسنه در یقال
قحز الرجل اذاقلق شارح بو ایکی معنایی برعد ایتمکله مضطرب اولوب یرندن
صچرامق دیمک اولور ودکنکله اورمق معناسنه در یقال قحزه بالعصا اذا ضربه بها

ویره چالق معناسنه‌در یقال قحزبالرجل اذا صرعه ورد ایلك معناسنه‌در یقال قحزالرجل علی المجهول اذارد (انقحوز) قعود وزننده بیجان کبی یره دوشمك معناسنه‌در یقال ضربه فقحز قحوزا ای سقط کالمیت وآتیلان اوق ایلری کتمیوب آتانك اوکنه دوشمك معناسنه مستعملدر یقال قحزالسهم اذا رماه فوقع بین یدیه وقحز قافك فتحی وحانك سکونیله وقحوز وقحزان فتحاتله کوپك قسمی سیمك معناسنه‌در یقال قحزالکلب ببوله قحزا وقحوزا وقحزانا اذا رمی به (التقحیز) تفعیل وزننده بودخی دکنکله اورمق معناسنه‌در یقال قحزه بالعصا اذا ضربه بها و برآدمه غلیظ غلیظ سوزسویلك معناسنه مستعملدر یقال قحزالکلام له اذا غلظه وصچراتمق تنزئه معناسنه‌در یقال قحزه اذا نزأه (التقحز) تفعل وزننده بودخی تغلیظ کلام معناسنه‌در یقال تقحزالکلام اذا غلظه (القاحزات) محن وشدائده اطلاق اولنور یقال اصابته القاحزات ای الشدائد (القحاز) غراب وزننده برمرض آدیدرکه قیون وکچی قسمنه عارض اولور علی‌قول دوه قسمنه مخصوص اوکسورك عارضه‌سنه دینور (القحزی) جمزی وزننده اوق آتارکن الدن قایوب صچراغان اولان یایه دینور (القحازة) رمانه وزننده برکونه قوش دوزاغنك اسمیدرکه برتقریبله صچرایوب قوشی بندایدر (القحفزة) دحرجه وزننده برآدمه غلیظ ودرشت سوزلر سویلك معناسنه‌در یقال قحفزله الکلام اذا غلظه وسرعتله یوریمك معناسنه‌در یقال قحفز فی المشی اذا اسرع و هکبه و یصدق مقوله‌سنه یومشق حشوی بصوب طولدرمق معناسنه‌در یقال قحفزالحقیبة اذا حشاها حشوانا عما (القحفلیز) زنجبیل وزننده فرجه دینور (القحلزة) دحرجه وزننده بودور آدمك یورویشنه دینور و یقال هویقحلز ای یمشی مشیة القصیر وتغلیظ کلام معناسنه‌در یقال قحلزالکلام له اذا غلظه (التقحلز) تدحرج وزننده یره قپانمق معناسنه‌در یقال ضربه فتقحلز ای انجدل (القخزة) قافك فتحی وخای معجمه‌نك سکونیله برقوری نسنه‌یی برآخر قوری نسنه‌یه اورمق معناسنه‌در یقال ماالشد صوت قخزته وهوضرب شیء یابس بمثله (القرز) فرز وزننده پرمقلرك اوجلریله یردن طپراق آلمق معناسنه‌در یقال قرزالتراب قرزا من الباب الاول اذاقبضه باطراف الاصابع و چمدکلك معناسنه‌در یقال قرزه اذاقرصه وقرز تپه‌یه و بایره دینور وغلیظ یره دینور (القرز) قافك ضمیله چاملرك یاغدانته دینور (القرزة) غرفه وزننده برقبضه‌یه شبیه نسنه‌یه دینورکه تمام آوج طلوسی اولمز یقال اخذ قرزة منه وهی شبه القبضة (القربز) جربز وزننده ومرادفیدرکه دوبازه‌جی خبیث وداهیه کمسیه دینور کربز معربیدر یقال رجل قربزای خب بجربز (قرغز) قافك و غین معجمه‌نك کسریله ترك زمره‌سندن برآدمك اسمیدرکه غزنه شهرنده برمدرسه بناء ایلمشدر (القرمز) زبرج وزننده برکونه بویه اسمیدرکه بلاد

ارمنیه یه مخصوصدر حتی بلاد مزبوره میشه‌لرنده تکون ایدر بر نوع کوچك
قورتجغزدر عصاره‌سیدر و بعضا مرجان قدر وبك قزل دانه‌لردر که شجرلر
رومیده یه کبی بر نوع پلود اغاجنده اولنور دیوشورلمسنده غفلت واهمال اولنورسه
قنادلنوب پروازایدرلر قرمزیه کلری بویه اول دانه‌لر ایچلرنده اولنور آنکله حیوان
اولان یعنی یوك وایلك مقوله‌سنی بویارلر پوق بویامز مترجم دیر که مفردات طبیه‌ده
یورسه‌مرسومدر که قرمزدیدکلری که ناس اکا قرمز دیرلر معروفدر بویه‌جیلر استعمال
ایدرلر اوراق اشجار اوزره خصوصا چیدار نام شجر هندی اوزره تکون ایدر بغایت
احمر ومخود قدر ومدور وکریه الرائحه بر بوجکدر وقرمز لغت رومیه‌در عربیده
اکا دود الصباغین دیرلر و بو نوع حبه‌یه‌ده قرمز دینور که ترکیده قیر تخمی
دیرلر اولنکی ایله ایلك بویانور بر جزوی اون ایکی جزو ایپکی بویار و بو تکلده
بویارلر لکن اولنکنه اویماز وبلاد ارمنه مخصوص دکلدر بزم صمتلرده دخی متکون
اولنور امی صوده خشلیوب هلاك ایدرلر آنکچون اصحاب ورع آندن و بویه‌سندن
استنکاف ایدرلر وترکیده قرمزی اکا منسوبدر (القرمیز) قافك کسریله ضعیف
وناتوان کشی‌یه دینور (القرماز) قرطاس وزننده کوله کومکله طبخ اولنمش
اتمکه دینور تقول اکلنا قرمازا ای خبزا محوزا (القز) قافك فتحی وزای معجمه‌نك
سکونیله صچرامق علی قول صچرامق ایچون دیوشوریلوب طورطوب اولمق
معناسنه‌در یقال قز الرجل قزا من الباب الاول والثانی اذا وثب اوانقبض للوثب
وقز ایکه دینور ابریسم معناسنه لکن متعارف اولان خام ایپك اولمقدر که ککز
فارسی معربیدر وقز نفس بر نسنه‌یی قبول ایلیوب آندن ایکرنمك معناسنه‌در
تقول قزت نفسی عنه ای ابته وعافته (القز) قافك ضمیله آلوده ومردار ووسخناك
مقوله‌سندن احتراز ایدوب بر طرف اولمق معناسنه‌در یقال هو یقز من الدنس
قزا ای یتباعد وقافك حرکات ثلاثیله آلوده ومردار ووسخناك مقوله‌سندن دائما
حذر ومجانبت ایدن پاکیزه مشرب آدمه دینور مؤنثی هایله‌در یقال رجل قز
بالتثلیث ای متقزز وهی قزة (التقزز) تفعل وزننده بو دخی مردار و وسخناك
نسنه‌لردن صقنوب تنزه وتباعد ایلك معناسنه‌در یقال هو یتقزز ای یتباعد عن
الدنس (القازوزة) قاروره وزننده برکونه مشربه‌یه دینور قاقوزه وقاقزه دخی
دینور تشدید زایله علی قول قدح وکاسه‌یه دینور یاخود کوچك قاروره‌یه دینور
وطاس تعبیر اولنان قابه دینور (القاز) شیطانه اطلاق اولنور قال الشارح وفی
الحدیث [ان ابلیس لیقز القزة من المشرق فیبلغ المغرب] ای یثب الوثبة (القزز)
فتحتینله شول ظریف ونازکطبع آدمه دینور که نزاهتدن و پاکیزه مشرب
اولدیغندن ناشی عیوب ونقایصدن متوقی و متحاشی اوله کذلك الواث معاصی

ومعايبدن متجانب اولان آدمه دينور (القزاز) رمان وزننده قرز معناسنه در
يقال رجل قرز وقزاز اى ظريف متوق للعيوب وكذا متقرز من المعاصى والمعايب
لا كبرا يعنى بل من النزاهة (القزاز) سحاب وزننده بيوك اژدرهايه دينور على
قول قيصه يلانلره دينور (القزاز) شداد وزننده ايپك صتانه دينور بايع القز
معناسنه (ابن قزقز) هدهد وزننده احمد بن محمد نام محدث كنيه سيدر (قزقز)
عرعر وزننده برموضعدر (القزاقز) قافك فتحيله برنسنه دن برنبذه يه دينور تقول
اخذت منه قزاقزا اى نبذا (القاقزان) قزوين قضاسنده بردربند آديدر (القشنيزة)
قافك فتحى وشين معجمه نك سكونيله برنوع نبات آديدركه ورقى خرده هندبا ورقنه
شبيه وبك يشيل و سودلو اولور مأكولدر قيون وكچى قسمى آندن بك خوشلنور
ظاهرا كشنيز كوهى در (القعز) قافك فتحى وعينك سكونيله قابى طولدرمق معناسنه در
يقال قعز الاناء قعزا من الباب الثالث اذا ملأه شرابا اوغيره وقاب ايچره اولان
نسنه يى شدتله ايچمك معناسنه در يقال قعز مافى الاناء اذا شربه شربا شديدا
(الاقعنفاز) افرنقاع وزننده ذكرى آتى قعفزى وجه اوزره اوتورمق معناسنه در
يقال اقعنفز الرجل اذا جلس القعفزى (القعفزى) قافك فتحى وقصر ايله استيغاز
معناسنه دركه عجله قالقوب كيدر شكلنده چوملوب اوتورمغه دينور يقال جلس القعفزى
اى مستوفزا (القعفزة) دحرجه وزننده باشدن صاومق ايچون برآدمه غلظت وخشونتله
سوز سويلك معناسنه در يقال قعفزله الكلام اذا ارادان يدفعه عن نفسه وآديملرى
صيق صيق آتاراق يوريمك معناسنه در يقال قعفز فى المشى اذا مشى مشيا ضيقا
وبر خصوصه قصد قيام ايدر شكلنده ديزلرى و اويلقلرى صقه رق برشميوب
چوملوب اوتورمق معناسنه در يقال قعفز الرجل اذا جلس جلسة المحتبى ضاما
ركبتيه وفخذيه كالذى يهم لامر (التقعفز) تدحرج وزننده بريرده چكوب ثابت ومقيم
اولمق معناسنه در يقال تقعفز الرجل اذا برك (المتقعفزة) اسم فاعل بنيه سيله
شاخلرى اشاغى يه صارقش سرنكون آغاجه وصف اولور صالقم سكود كبى
يقال شجرة متقعفزة اى متكبية (القعفوز) عصفور وزننده برنوع نبات آديدر
(القفز) قافك فتحى وفانك سكونيله (والقفزان) فتحاتله (والقفاز) قافك ضميله
(والقفوز) قعود وزننده صچرامق معناسنه در يقال قفز الظبى قفزا و قفزانا
وقفازا وقفوزا من الباب الثانى اذا وثب واولمك معناسنه مستعملدر يقال قفز
فلان اذا مات (القفزى) جمزى وزننده اسمدر صچرامغه و صچرايشه دينور
(القفيز) امير وزننده برجنس اولچك آديدركه سكز مكوك استيعاب ايدر ومكوك
بربچق صاع آلور وقفيز يوز قرق درت ذراع مقدارنده اولان ارضه دينور
جمعى اقفزه و قفزان كلور قافك ضميله يقال اعطاه قفيزا من البر و هو مكيال

كنايه مكانت ومن الارض دمرمانه و نزع والرجين دوانا (الفغر) زمان وزنده ادواله دیرلرکه اچنه یغد قورویب دیکر ریاك صفوق صودبلهرده ادوات اثرینه بکوردر حلا بودیارلرده بوله کیدر المغن ابجار حدیده دننوانه دیرلر علی دون فمار اسوات حلانمن و کومه ریعت امبدرکه الاربه و ایقلربه بکوربلر والده شکلی فوش اوبوتقلری ادواله ده ایسور که عیلی صوقندمه دمور تورندن اسی ابدار وات فصعت الرحده دیشلریه قدر اولان یاغه یعنی بکیه دیسور (الفغر) نسمن وزنسده خاتون قسی اثربه و ایاقلریه قنه ایله ادوات شکلنده نقش ایدمك معناسنه‌در یقال تفغرت المرأة بالحناء اذا نقشت یدیها و حلیها (الافغر) احمر وزننده (والمقفر) معظم وزننده شول آته دیرلرکه بالکز الری دیشلرینه قدر صکیل اولوب ایاقلرنده اولیه یقال فرس افغر ومقفر اذا کان بیاض تحجیله فی یدیه الی المرفقین دون الرجلین (القفیزی) ققلك ضمیله سمیری وزننده صبیانه مخصوص برلعب اسمیدرکه براغاجی دیکوب اوزرندن صچراشورلر (القوافز) قافزه‌نك جمعیدر قورقمقله انفلاق اولنور صچراغان اولدیغیچون وقوره دکرلرکن آهو کبی یرتاو ایدن یوکرك آته دینور تأنیثی موصوف اعتباریله‌در یقال خیل قفزة وقوافز ای نزاع تثب فی عدوها (قفیز) امیر وزننده نبی اکرم علیه السلام حضرتلرینك غلاملری اسمیدر (القفافز) ققله قرز ماده سنده ذکر اولندی که مشربه دینور (القلز) قافك فتحی ولامك سکونیله برکونه صواشمك معناسنه‌در شارح دیرکه بعضلر بردن اشچمك و بعضلر صوزه‌رق اچمك ایله بیان ایلدیلر یقال قلز الرجل الماء قلزا من الباب الاول والثانی وهو نوع من الشرب واورمق معناسنه‌در یقال قلزه اذا ضربه وآتمق معناسنه‌در یقال قلز بسهمه اذا رمی و جنبش و نشاطلنمق معناسنه‌در یقال قلز اذا نشط وصچرامق معناسنه‌در یقال قلز اذا وثب وضو يالنمق معناسنه‌در یقال قلز الرجل اذا عرج و قلز ضعیف وخفیف آدمه دینور یقال رجل قلز ای ضعیف خفیف وقلز دکنکله یری دورتمشدرمك معناسنه‌در یقال قلز بعصاه الارض اذا نکتها بها و بر آدمه کاسه کاسه صواچورمك معناسنه‌در تقول قلزته اقداحا ای جرعته وچکرکه یورطه کومك ایچون قویرغنی یره صوقمق معناسنه‌در یقال قلز الجراد ذنبه اذا رزذنبه فی الارض (التقلز) تفعل وزننده بوزخی نشاط وجنبشده کلمك معناسنه‌در یقال تقلز الرجل اذا نشط وآهو و جیران مقوله‌سی سکردوب قاچمق معناسنه‌در یقال تقلز الوعل اذا عدا (القلز) حبس وزننده زوم دیارنده سمیساط قربنده برمرج آدیدر (القلز) عتل وزننده (والقلز) قلز وزننده شول صاری باقره دینورکه بغایت سرد اولمغله اکا دمور یعنی آلت کار ایتز اوله وتند وشدید کشی‌یه دینور (الاقتلاز) افتعال وزننده کاسه کاسه

صو ایچمك معناسنه‌در تقول قلزته اقداحا فاقتلزها ای جرعته اقداحا فتجرعها (الاقلاز) همزه‌نك كسريله (والتقليز) تفعيل وزننده بونلرده چكركه قويرغنی يره كومك معناسنه‌در يقال اقلز الجراد وقلز اذا رز ذنبه فی الارض (القلحزة) دحرجه وزننده بودور آدمك يوريمسنه دینور يقال يمشی القلحزة ای مشية القصير (القلحز) جردحل وزننده شول خودبين ولافزن شثمانه دينور كه قولی فعلندن يعنی اجرا وايفاسی وعد ولافندن اكثر اوله يقال رجل قلحز ای سمين تائه قوله اكثر من فعله (القلمزة) هبنقه وزننده لئيمه اولان بودور خاتونه دينـور يقال عجوز قلمزة ای لئيمه قصيرة (القمز) قافك ضميله همقع وزننده (والقمرز) علبط وزننده خرده قولقلی آدمه دينور وبودور كسـيه دينور (القمز) غمز وزنـنـده بركدرمك معناسنه در يقال قمز الشیء قمزا من الباب الاول اذا جمعه و برنسنه‌يی برمقلرك اوجلريله آلمق معناسـنه‌در يقال قمز الشیء اذا اخذه باطراف الاصابع (القمز) فتحتيله اصلا ايشه يرامز اولان مال كثره دينور يقال اعطاه قمزا ای رذالالا خير فيه (الاقماز) همزه‌نك كسريله وجه مذكور اوزره اولان مال‌قزانمق معناسنه‌در يقال اقمز الرجل اذا اقتنی القمز (القمزة) غرفه وزننده برتيجه شيئه دينـور يقال اخذ قمزة من التمر وغيره ای قبضة واوتك دانه‌لو وتخملو اولان بوغومنه دينـور (القمز) صرد وزنـنـده قمزه‌نك جمعيدركه برقبضه اولان شيئه دينـور ومنه يقال الكلاءها قمزقمز ای منقطع غير متراص يعنی بوراده چاير بری برينه پيوسته اولميوب پارچه پارچه‌در (القمهزية) بلهنيه وزنـنـده پك بودور خاتونه دينور يقال هی قمهزية ای قصـيرة جدا (القنز) قافك كسری و نونك سكونيله (والاقنيز) ازميل وزنـنـده دبی سبوری كوچك كوپه دينور و قنز كير ومرداردن صاقنور اولان پاكيزه مشرب آدمه دينور بونده ضمله‌ده لغتدر يقال هو قنز ای متقزز (الاقناز) همزه‌نك كسريله اقنيز ايله صو ايچمك معناسـنه‌در يقال اقنز الرجل اذا شرب بالاقنيز (القنز) فتحتيله ساقسی يه دينور خزف معناسنه و شـكاره دينور قنص معناسنه (القانز) قاص وزننده ومرادفيدركه آوجی‌يه دينور (المقنز) محدث وزننده (والقناز) شداد وزنـنـده بونلرده آوجی‌يه دينور (القوز) جوز وزننده دكرمی قوملغه دينور و يوكسـك قوم يغننه دينور جمعی اقواز وقيزان واقاويز واقاوز كلور (التقوز) تقلز وزننده ومرادفيدركه ذكر اولنـدی يقال تقوز الرجل بمعنی تقلز و دره ايچی كبی انكبه وچقوره طوغری انوب كتمك معناسـنه‌در يقال تقوز اذا تهوی و بنا چوكوب يقلمق معناسـنه در يقال تقوز البيت اذا تهدم و تقوض و آهو و جـيران مقوله‌سی سكردوب كتمك معناسـنه‌در يقال تقوز الوعل اذا عدا (القواز)

شمعد وزننده منوار معناسنه در که ذکر اولندی (الافتهار) افتعال وزننده بر آدمی یار وحبوبی برنجی جور احد واکل ایتك معناسنه در یقال افتهر اذا اکله (التفوه) تفعل وزننده اوت فراوان اولمق معناسنه در یقال فوه النبت اذا کثر (الفهر) فهت فتحی و کسری وهانك سکونیله (والفهری) یای نسبتله برکونه پابه دیرلرکه ندنت کبی نزك و نظیف قرمزی بوکدن نسج اولنوب بعضا حریر دخی خلط والقاشنه ابدرلر شال کبی برپاچه اولنور قال الشارح فی النهایة وفی حدیث علی رضی الله عنه [ان رجلا اتاه وعلیه ثوب من فهر] قال الزمخشری الفهر ضرب من الثیاب تتخذ من صوف کالمرعزی وربما خالطه الحریر وفهر نمز وزننده مصدر اولور صچرامق معناسنه یقال فهز الظبی فهزا من الباب الثالث اذا وثب (الفهیز) امیر وزننده سام ابرکه دیرلر قز معناسنه (الفهفزات) فقفزك فتحیله صوبی باك وجنه سی عظیم اولان دوهلره دیرلر مفردی قبهقزه در (الفهفز) جعفر وزننده سیاه آدمه دیرلر مؤنثی قبهقزه در (الفهفزیة) بودور خاتونه دیرلر (الفهمزة) دحرجه وزننده صچرامق معناسنه در یقال قبهمز الرجل اذا وثب وقبهمزه اسم اولور بودور کشی یه وبودور عورته دیرلر یقال رجل وامراة قبهمزة ای قصیر وجثه سی بیوك اولوب ایاغی آغر اولان ناقه یه دیرلر (الفهمزی) قبهقری وزننده پرنوزه یه سکردوب کتمکه دیرلر وسرعت ونشاط معناسنه در یقال انطلق الرجل بالقبهمزی ای الاحضار وکذا السرعة والنشاط (قهندز) قنفذ وهانك ودالك ضمیله درت موضع اسمیدر وبو معربدر زیرا کلام عربده دالدن صکره بلا فاصله زای معجمه بولنمز اشبو قهندز کهندز فارسی معربیدرکه اسکی قلعه دیمکدر مراد شهر ایچره اولان قلعه اوله جقدر بومناسبتله نیجه قلاع آنکله تسمیه اولندی از جمله بدخشنده برمشهور قلعه مسمادر دز کلمه سی دالك کسریله اولوب تعریبده مضموم اولندی

﴿ فصل الکاف ﴾ (الکروز) بروز وزننده کیرمك معناسنه در یقال کرز الیه کروزا من الباب الثانی اذا دخل وکیزلنمك معناسنه در یقال کرز الرجل اذا استخفی وبرکمسه یه التجا ایتك معناسنه در یقال کرز الیه اذا التجأ ومیل ایتمك معناسنه در یقال کرز الیه اذامال وارکك حیوان دیشینك بولنی قوقلمق معناسنه در یقال کرز الفحل البول اذا تشممه ودائما کش تعبیر اولنان یوغرد قوریسی اکل ایدر اولمق معناسنه در یقال کرز الرجل کرزا من الباب الرابع اذا دام علی اکل الاقط (الکراز) غراب وزننده (والکراز) رمان وزننده قاروره یه علی قول آغزی دار بر داغه دینور جمعی کرزان کلور کافك کسریله یقال شرب بالکراز والکراز ای القارورة او الکوز الضیق الرأس (الکراز) حماد وزننده شول

قوچه دینورکه بیوك وقوتلو اولمغله چوبان هکبه‌سنی اکا تحمیل ایدوب اولدخی مرکب کبی کوترر اوله وکراز سلیمان الطفلوی نام محدثك پدری اسمیدر (الکرز) سکر وزننده (والمکرز) معظم وزننده لئیم و فرومایه کمسیه دینور و کرز خبیث ومکارآدمه دینور بو ایکی معناده کرزی دخی دینور نفسنه نسبتله وکرزاوزو حاذق واستاذ آدمه دینور یقال رجل کرز ومکرز وکرزی ای لئیم وکذا کرز وکرزی ای خبیث و یقال کرز ای حاذق وکلامی افاده وبیاندن عاجز آدمه دینور یقال لا احوجك الله الی کرز ای غیبی وبریاشنده طوغانه وسائر قوشه دینورکه توله‌مش اولمغله تولك تعبیر اولنور جمعی کرارزه‌در (الکریز) امیر وزننده کش دیدکاری یوغرد قوریسنه دینور تقول اکلت الکریز ای الاقط (الکرز) برج وزننده چوبانك خرجنه دینورکه ایچنه زادنی قور جمعی کرزه کلور غصن وغصنه کبی (کراز) سحاب وزننده حصین بن علقمه الذکوانی فرسنك اسمیدر یاخود زائین معجمتیله‌در (کارز وکریز) زبیر وزننده (ومکرز) منبر وننده اسماء رجالدندر وکارز نیسابورده برقریه آدیدر عبد الرحمن بن السراج شیخی ابو الحسن الکارزی اورادندر (المکارزة) مفاعله وزننده برمحله شتابله سکرده‌رك واروب آنده اختفا ایلك معناسنه‌در یقال کارز الی المکان اذا بادر الیه واختبأ فیه وبرکسه‌دن برخوفله قاچوب کیتمك معناسنه‌در یقال کارز عنه اذا هرب وبرکسه ایله مسابقه ایلك معناسنه‌در یقال کارز فلانا اذا عاجزه (کارزین) بارزین وزننده فارس اولکه‌سنده بر بلده‌در مقرئ الحرم محمد بن الحسین اورادندر ومؤلفك بیانی اوزره مولدلری بلدهٔ مزبوره‌در واورایه وافر علماء ومحدثین منسوبلردر (التکریز) تفعیل وزننده طوغان و شاهین قسمی توله‌مك معناسنه‌در یقال کرز البازی علی بناء المجهول اذا سقط ریشه (کرزین) کافك ضمیله بر قلعه آدیدر (کرز) کافك ضمیله اسمادندر کرز بن علقمة علی قول بوکوزدر واو ایله وکرز بن جابر وکرز بن اسامه ودیکر کرزکه جهت نسبتی بوقدر صحابیلردر (الکریز) زبرج وزننده ایری وبیوك خیاره و عجوره دینور (الکزازة) زای معجمه ایله کرامه وزننده (والکزوزة) کافك ضمیله بر نسنه قوریمقله جکیلوب بوزلمك وبورتشمق معناسنه‌در طراوتی چکلمش ات ودری کبی یقال کز الشئ کزازة وکزوزة من الباب الاول اذا یبس و انقبض (الکز) کافك فتحیله صفتدر قوریمقله بوریشوب بورتشمش نسنه‌یه دینور یقال شئ کز ای یابس منقبض ویقال رجل وجسم کز ای یابس منقبض جمعی کز کلور کافك ضمیله یقال هو کز وهم کز وکز چرکین چهره‌یه اطلاق اولنور یقال وجه کز ای قبیح وبخیل وناکسه کز الیدین اطلاق اولنور جعد الیدین کبی یقال رجل کز الیدین ای ذوکزز ای بخل وکز مصدراولور برنسنه‌یی طارالتمق معناسنه‌در

يقال كز الشئ كزا اذا صبه ويبوسلك آنيه صيق اولمق معناسنه در يقال كزت
سلته اذا تقارصت وكز بحاوبته يت وقالى سسسمه ديدر يقال ذهب كز اى صلب
جدا (الكزاز) غراب وزنده (والكزاز) رمان وزنده بركونه علتدر بوركه
شدت صوغوقدن آنيرمتن عارض اولور كه بدن بوزيلوب قيوقلى دالور على قول
صوونك شدتندن عارض اولان دتركه ديرلر (المكزوز) شكر اولنان كزاز
علته اوغرامش كشيه ديرلر يقال كز الرجل على المجهول فهو مكزوز اى اصابه
الكزاز والكزاز وهوداء من شدة البرد او الرعدة منها (وكزاز) غراب وزنده
محدثيندن محمد بن احمد بن ابى اسد الهروى لقبيدر (كزاز) قطام وزنده حسين
بن علقمة النسلى فرسنك آديدر (الكزه) بره وزنده شول يايه ديرلر كه آغاجى
يك قورى اولمغله اكيلمى يك زور وعسير اوله يقال قوس كزة اذا كان فى عودها
يبس عن الانعطاف ونكر نكارى ارالغى يك دار اولمغله حدقى قصير دار اولان بكره به
ديرلر يقال بكرة كزة اى ضيقة شديدة الصرير (الاكزاز) همزه نك كسريله برآدمى
كزاز مذكور علتنه اوغراتمق معناسنه در يقال اكزه الله اى رماه بالكزاز
(الاكتزاز) افتعال وزنده بوزيلوب بورشمق معناسنه در يقال اكتز الرجل
اذا تقبض جوهرينك كلازه ماده سنى بوراده ذكرى وهمندن ناشيدر زيرا لامى
اصليه در پس صواب اولان كلز رسمنده ايراد اولنقدر شارح ديركه لامك زياده
واصالتى مختلف فيها اولمغله مولفك امضاسى ذاجعلدر انتهى (الكعز) كافك فتحى
وعينك سكونيله برنسنه‌يى برمقلر ايله بركدرمك معناسنه در يقال كعز الشئ كعزا
من الباب الثالث اذا جمعه باصابعه (الكلز) كافك فتحى ولامك سكونيله بركدرمك
معناسنه در يقال كلز الشئ كلزا من الباب الثانى اذا جمعه (التكليز) تفعيل وزنده
كلز معناسنه در يقال كلزه بمعنى كلزه (كلاز) شداد وزنده اعلامدندر (الكلز)
حدب وزنده شول آدمه ديرلركه بالق اندرى شديد وقوى و اعضاسى دير نكلى
و صقناز اوله (كلز) كسريله چلق وزنده حلب ايله انطاكيه بيننده برقريه
آديدر حالا كلس تعبير ايدكلرى قصبه اوله جقدر كه عزاز ناحيه سندندر ظاهرا
عزاز قديم اولوب كلز قصبه سى صكره دن حادث اولمغله اهاليسى اطراف
واكنافدن مجتمع اولديغى باعث تسميه در و ارض مذكوره بلاد عربدندر
(كليز) امير وزننده رى نام بلده يه بر قوناق مسافه ده بر موضع آديدر
(الكوانيز) كانوزك جمعيدر شول جاعته ديرلركه صولك قلتنه مبنى برى
برندن دريغ وضنت ايلدكلريچون صو باشنه سلاحله چقر اولهلر (الاكيزاز)
اشميزاز وزنده بوزيشوب بوزشمق على قول دابه مركوبه نك اوزرنده خوشجه
تمكن واستقرار ايتين كمسه نك ساره يلدرمنك وجه اوزره خفجه مطمئن وهموار

اولمیدرق بوزیلوب دوشورلمسی طرزنده اولان بوزلمك معناسنه‌در یقال اکلأز الرجل اذا انقبض اوهو انقباض فی خفائیس بمطمئن بمنزلة الراکب اذا لم یتمکن من ظهر الدابة وشکاری قوش شکاره صالمق وقتنده طورطوب دوشورلمك معناسنه‌در یقال اکلأز البازی اذا هم باخذ الصید ای تجمع له علی قصده (الکلنز) جعفر وزننده اعضاسی دیرنکلو آدمه دینور یقال رجل کلنز ای متقارب الخلق وسوبو اولمیه‌رق اتلری شدید اولان یوزه دینور یقال وجه کلنز ای شدید العضل فی غیر امتداد (المکلنز) اسم فاعل بنیه‌سیله متشدد معناسنه‌در یقال رجل مکلنز ای متشدد (المکلهز) مکلنز وزننده و مرادفیدر که منقبض نسنه‌یه دینور (الکمز) غمز وزننده برنسنه‌یی ایکی الیله دکرمیجه کومه کبی برکدرمك معناسنه‌در یقال کمز الشیء کمزا من الباب الثانی اذا جمعه بیدیه حتی یستدیر (الکمزة) غرفه وزننده برطوپاق وبرکلجه شیئه دینور وبریغن وبرکومه قوم وطپراق مقوله‌سنه دینور جمعی کمز کلور غرف وزننده (الکنز) کافك فتحی ونونك سکونیله مال مدفونه دینور فارسیده کنج دینور یقال وجد کنزا ای مالا مدفونا وکنز مصدر اولور یره مال دفن ایلمك معناسنه‌در یقال کنز المال کنزا من الباب الثانی اذا دفنه فی الارض وکنز آلتونه وکومشه اطلاق اولنور ومال حفظ اولنه‌جق شیئه دینور مخزن و صندوقه کبی وکنز یره مزراق دیکمك معناسنه‌در یقال کنز الرمح کنزا اذا رکزه فی الارض ومطلقا برقابه یاخود بریره برنسنه‌یی قصوب صوقشدرمق معناسنه‌در یقال کنز الشیء فی وعاء او ارض اذا غمزه و قیشلق ایچون خرمایی قوصره‌یه بصمق معناسنه‌در یقال کنز القوم التمر اذاجعلوه کنیزا (الاکتناز) افتعال وزننده برنسنه برقاب ایچره صمصق درطوپ طولمق معناسنه‌در یقال اکتنز التمر فی الوعاء اذا اجتمع و امتلأ (الکنیز) امیر وزننده قیشلق ایچون قوصره‌یه باصلش خرمایه دینور وبجر نام محدثك پدری اسمیدر (الکناز) کافك فتحی و کسریله شتا ایامنه صقلق ایچون خرمالك قوصره‌لره باصمنه دینور یقال دناز من الکناز ای اوان کنز التمر (الکناز) کتاب وزننده کوده‌سی سموز اولوب اتلری صمصق پك وقوند اولان ناقه وخاتونه دینور یقال ناقة وجارية کناز ای کثیرة اللحم صلبة جمعی کنز کلور ضمتینله و کناز کلور مفردی کبی که حرکتینك والفك اختلافی تصورینه مبنی (کنزه) تمره وزننده یمامه‌ده بروادی اسمیدر وام شملة بن بردالمنقری اسمیدر و محمد بن علی الاهوازی نام محدثك جدی اسمیدر و مقعد بن شماس السعدی فرسنك اسمیدر (کناز) کتان وزننده ضبه قبیله‌سندن بررجل آدیدر و کناز بن حصن یاخود ابن حصین الغنوی صحابیدر کناز بن صریم و کناز بن نعیم شاعرلردر (کنیز) زبیر وزننده اسمادندر

كبير الخادم و محدندر (وكبير دية) دالك ضمه برخواسددر (الكور) كافك ضميله معروفدر كه برداغه ديلور جمعى اكوار و كيران و كوزه كلور اهوادو هيدان وعوده كبي و كور اصنامدر كوز بن كعب بنو منهددن بربطن درو كوز بن علقمه اهضاهندر بامود بوكرزدر وبو كوز بنى اسددن بر بطن در (الكور) جوال وزنده بركرمك معناسنه‌در يقال كاره يكوزه كوزا اذا جمعه و برداقله صواچمك معناسنه‌در يقال كاز الرجل اذا شرب بالكوز (التكوز) تفعل وزنده بركمك معناسنه‌در يقال تكوزوا اذا اجتمعوا (كويز) زبير وزنده (ومكوز) منبر وزنده (ومكوزه) ميمك فتحيله اسامئ رجالندر (كاره) مروفضاسنده برقريه‌در سنده كازق ديرز قفه (كوزكنان) كاف اولانك ضمى وثانيه‌نك فتحيله آذربيجان ولايتنده برقريه آديدر (كورى) طوبى وزنده طبرستان اولكه‌سنده بر قلعه آديدر شول درجه‌ده بلند وعاليدركه قوش قسمى هرنقدر هواتمه وسحاب ذكلو بولكسله طبقه‌سنده صعود ايده‌ميوب آنجق يورمسنده وقوف ايده‌بيلور (الاكتياز) افتعال وزنده صويه برداغى طالديروب آلمق معناسنه‌در يقال اكاز الماء اذا اغترفه بالكوز (المكوز) معظم وزنده برداقلنمش ديمكدر بومناسبتله باشى برداق كبى صوبو اولان آدمه مكوز الرأس اطلاق اولنور يقال رجل مكوز الرأس اى طويله

﴿ فصل اللام ﴾ (اللبز) لامك فتحى وبانك سكونيله برنسنه‌يى شدتله اكل ايتمك معناسنه‌در يقال لبزه لبزا من الباب الثانى اذا اكله شديدا ويوتمق معناسنه‌در يقال لبزه اذا لقمه وال ايله بر آدمك صرتنه اورمق معناسنه‌در يقال لبزه اذا ضرب ظهره بيده وشدتله اورمق معناسنه‌در يقال لبزه اذا ضربه شديدا ولبز معناسنه‌در كما سيذكر وناقه قسمى طبانى مشتيله يره اورمق معناسنه‌در على قول آهسته آهسته لطافتله اورمق معناسنه‌در يقال لبزت الناقة الارض اذا ضربه بجميع خفها اوضربا لطيفا فى تخامل (اللبز) لامك كسريله يارديه مرهم وياقى صارمق معناسنه‌در ابوعمرو فنك كسريله فعل مثالنده بورسمه ذكر ايلدى يقال لبز الجرح لبزا اذا ضمده بالدواء (اللتز) لامك فتحى وتانك سكونيله لكز معناسنه‌در على قول وكز معناسنه‌در كما سيذكران يقال لتزه لتزا من الباب الاول والثانى اذا لكزه اووكزه (اللجز) جيمله كتف وزنده لزج لفظندن مقلوبدركه يابشق نسنه‌يه ديلور جوهرى بونى ابن مقبلك بيتيله استشهاد ايلكله بواستشهادى تصحيف واضحدر صواب اولان لجن اولمقدر نونله زيرا قصيده نونيه‌در مؤلفك مرادى اشبو بيتدر ★ يعلون بالمرد قوش الورد ضاحية ★ على سعابيب ماء الضالة اللجن ★ (اللحز) لامك فتحى وحاى مهمله‌نك سكونيله ابرام والحاح ايتمك معناسنه‌در يقال لحزه لحزا من الباب الثالث اذا الحه (اللحز) لامك كسريله (واللحز) كتف وزنده تنكخوى

وتیز مشرب اولان بخیل وناکسه دینور صمانی زاده افندی کبی یقال رجل لحز
ولحز ای بخبل ضیق الخلق (اللحز) فتحتینله برکسه بخیل تنکخوی اولمق معناسنه در
یقال لحز الرجل لحزا من الباب الرابع اذا کان لحزا (التلحز) تفعل وزننده لحز
معناسنه در یقال تلحز عنه اذا تاخر وبرکسه اکشی یه متعلق نسنه اکل ایدرکن آخر
کسه نك آغزی صولنمق معناسنه در یقال تلحز الرجل اذا تحلب فوه من اکل رمانة
حامضة ونحوها شهوة لذلك بومناسبتله تنشیط قلوب قصدیله اطایدندر برنوبالغه
قیز برکون تخته پوشلرندن نهانیجه قومشو خانه سنه نظر ایدرکن مکر اول قومشو
اول هنکامده کندو تخته پوشلرنده عیالیله مجامعت ایدرلر ایمش قیزجغز بومعامله یی
کوردکده همان والده سنه شتاب ایدوب جانم والده بزم قومشو تخته پوشلرنده اهلی
ایله غایة الغایه برا کشی نسنه تناول ایده یور دیدکده والده قادین دخی آهسته جه
کلوب نواله یه مطلع اولدقده دونوب اقیزم اول تناول ایلدکلری اکشی دکلدر
عالمده آندن طتلو نسنه یوقدر دیدی قیز سوزه کلوب آوالده چونکه اول اکشی
دکلدر کوربجه نیچون آغزم صولندی دیدکده قیزم اوسنك اکشیلکلکدن نشئت
ایلشدر دیو طتلوجه مطایبه ایلدکلری محکیدر وبرآدم حرب وقتال یاخود سیروسفر
قصدیله اثوابنی صیغیوب چرمه لك معناسنه در یقال تلحز الرجل اذا شمر ثیابه
للقتال او السفر (الملاحز) میمك فتحیله طار وصیق یرلره دینور یقال وقعوا
فی الملاحز ای المضایق (اللحیزاء) غبیراء وزننده ذخیره یه دینور (التلاحز) تفاعل
وزننده کوج سوزلر سویلشمك معناسنه در یقال تلاحزوا فی القول اذا تعاوصوا
شارح تعارض وتقارض نسخه لرینی پسند ایلیوب تعارض نسخه سنی ترجیح ایلکله
معارضه فی الکلام معناسنه اولور وتلاحز بری بریله مسجع ومقفی منثور ومنظوم
سویلشمك معناسنه در یقال تلاحز الصبیان اذا ناقلوا بالقوا فی عرب اشعاره قوافی
اطلاق ایدرلر رکن اعظم ایله تسمیه در (المتلاحز) اسم فاعل بنیه سیله داللری بری
کیریشوب صیق وصوقشدرمه اولان آغاجلره دینور یقال شجر متلاحز ای متضایق
داخل یعنی بعضه فی بعض (اللخز) لامك فتحی وخای معجمه نك سكونیله بیلنمش
کسكین بچاغه دینور یقال قطعه باللخز ای السکین المحددة (اللز) لامك فتحی
و زایك تشدیدیله (واللزز) فتحتینله بر نسنه یی بر نسنه یه ربط ایدوب یاپشدرمق
معناسنه در یقال لزه لزا ولززا من الباب الاول اذا شده والصقه ودورتمك معناسنه در
یقال لزه اذا طعنه وبر نسنه آخر نسنه یه ملازم اولمق معناسنه در یقال لز الشیء
بالشیء اذا لزمه وبرنسنه یی آخر نسنه یه لازم قلمق معناسنه در یقال لزه به اذا لزمه به
ولزز رفین اسمیدرکه قاپو و پنجره چرچوه لرنده وسپت وصندوق قپاقلرنده کلید
وزنجیر یکورلمك ایچون یایدقلری حلقه یه ورزه یه دینور ولز بحر هرمزده قیس

جزیره مده و موضع قرینه ور ز لفظنده اتباع اولور یاره سینه نسلك دیکلر
یقال رجل کز لز ای قبض نسك (اللزاز) همزه‌نك کسریله بودخی برشیئی تیز
آمره مطلوب اولوب ... ملازمه‌ده باشمرمق معناسنه‌در یقال الزه الزازا اذا شدده
والصقه (اللز) لامك کسریله و ... یاپشق اولان شیئه دینور یقال هو لز شر
ای لصقه (اللزیز) امیر وزننده بودخی یاپشق ... دینور یقال هو لزیز شر
ای لصقه وازیز آت قسمنك کوکسندن بوقرینه‌دك اولان یره دینور (اللزاز)
لامك کسریله و ... ملاصق اولق معناسنه‌در یقال لازه لزازا ای لاصقه
واللزاز قپو دکلنه‌سنه و طرفنه دینور که قپونك اکلنه‌سنه وضع اولنور ولزاز
رجل ... ونبی اکرم علیه السلام حضرتلرینك فرسی اسمیدر که اسکندریه
والیسی مقوقس طرفندن جناب رسالتپناهه اهدا اتمشلر ایدی (اللزوز) عجوز لفظنده
اتباع اولور یعنی قوجه‌لق سببیله اعضا و اندامی بربرینه یاپشمش دیمك اولور
یقال عجوز لزوز (الملز) میمك کسریله شدید الخصومه آدمه اطلاق اولنور یقال
رجل ملز ای شدید الخصومة (اللزز) فتحتینله بودخی قپو طرفنه و سور کوسنه
ومنداله دینور (الملزز) معظم وزننده اعضاسی دیرنکلی و صیق و عروق واعصابی
توند و قوی آدمه دینور یقال رجل ملزز ای المجتمع الخلق الشدید الاسر
(التلزیز) تفعیل وزننده برآدمی حق تعالی ملزز خلق ایلمك معناسنه‌در یقال لززه
الله ای خلقه ملززا (التلزز) تزلزل وزننده ارغشق معناسنه‌در یقال تلززالشیء
اذا تحرك (اللصوز) لصوص وزننده ومرادفیدرکه لص لفظندن جمعدر (اللطز)
لامك فتحی وطانك سکونیله جماع ایلمك معناسنه‌در یقال لطز المرأة لطزا اذا
جامعها و دقه دایله یوزیسنی بلامق معناسنه‌در یقال لطزت الناقة فصیلها اذا
لطعته شارح دیرکه کرچه نسخه‌لرده لطز عنوانیله مرسوم اولوب لکن صحیح اولان
لعز اولمقدر عین مهمله ایله واقعا مؤلفك کالمنع قولیله تقییدی‌که عادتی اوزره باب
ثالثه اشارتدر شارحی تأیید ایدر (اللغز) لامك فتحی و غین معجمه‌نك سکونیله
برشیئی جهت ووجهه‌سندن صرف و اماله ایلمك معناسنه‌در یقال لغزه لغزا
من الباب الاول اذا مال به عن وجهه (اللغز) لامك ضمیله (واللغز) ضمتینله
(واللغز) فتحتینله (واللغز) صرد وزننده (واللغیزاء) حمیراء وزننده
(واللغیزی) غینك تشدیدیله سمیهی وزننده (والالغوزة) اضحوکه وزننده
مراد تعمیه اولنمش یعنی مستور المرام اولان کلامه دینور فارسیده چیستان وترکیده
بیلمجه تعبیر اولنور نته‌که ادباء وشعراء نظما ونثرا برکسه‌یی نازکانه ستر وتعمیه
ایله ترتیب ایدرلر معمادن فرقی لغز سؤال طریقیله اولور و درت اولکیلرك جمعی
الغاز کلور ولغز لامك ضمی وفتحیله ولغز صرد وزننده کلر وفاره وعرب طوشانی

تعبیر اولنان بیان فارەسنك یوەلرینه دینور توریه وتعمیه ایله حفر ایلدکلرینه مبنی فی الاصل عرب طوشانك یوەسنه اطلاق اولنور ایدی که نافقاء ایله قاصعاء ارالغنی قعر زمینه طوغری مستقیما حفر ایلدکدنصکره یمینا وشمالا عرضی یلان ایکوسی کبی بورغاج اولەرق حفر ایدر تاکه بولنمسی دشوار اوله بعده بوطرز اوزره بورغاج اولوب صعب السلوك اولان یولەده اطلاق اولنور لغملرده اولان صچان یولی آندن مأخوذدر ونافقاء اوته طرفده یریوزینـه خروجـه طپراغی پك آز ویوفقه قالمش یوەسـنه دینورکه بروطرفدن تضییق اولندقده همان اورادن فرار ایدر وقاصعاء مدخلی اولان یوەسنه دینور (الالغاز) همزەنك کسریله کلامده مرادی ستر وتعمیه ایلك معناسنەدر یقال الغز کلامه وفی کلامه اذا عمی مراده (ابن الغز) احمدوزننده بنو ایاد قبیلەسـندن برکمسه ایدی که اسمی سـعد یاخود عروه یاخود حارث ایدی ⋆ انکح من ابن الغز ⋆ مثلنك منشأیدر بغایت کبیر الذکر وکثیر الجماع ایدی منقولدرکه صحراده ارقەسی اوزره مکشـوفا یاتوب اویورکن آلتی قوامه کلوب اول اثناده بعض دوه کوشکلری اوغرادقده اویوزدوەلرسورنمك ایچون نصب اولنان طومرق ظنیله اکا سـورنورلر ایدی (اللغاز) شـداد وزننده دائما ناسی تعریض وکنایه ایله فصل وقدح ایدن بد زبان کمسیه اطلاق اولنور یقال رجل لغاز ای وقاع فی الناس (الالغاز) همزەنك فتحیله وجه مذکور اوزره لغزك جمعیدرکه بیان فارەسـنك یوەسنه دینور بومناسبتله سلوکی مشکل یوله اطلاق اولنور یقال سلکوا فی الالغاز ای الطرق الملتویة المشکلة علی سالکها (اللقز) لامك فتحی وقافك سکونیله برآدمك کوکسنه یاخود هر یرینه یومرق ایله اورمق معناسـنەدر عند البعض لکز ولقز یومرق ایله بیونه وکوکسه اورمق وهز تمەلر ایله وبهز دیرسکله ولهز بیونه اورمغه مخصوصـدر (اللکز) لامك فتحی وکافك سکونیله وکز معناسـنەدرکما سیذکر یقال لکزه لکزا من الباب الاول بمعنی وکزه وچکەیه وکوکسـه یومرقله اورمق معناسنەدر یقال لکزه اذا وجأفی صدره وحنکه و لکز بحر حزز قربندەدر بند شروان اکسەسنده بربلده آدیدر شارحك وجغرافیانك بیانلرینه کوره بلده اولیوب حالا لزکی تعبیر اولنان طائفەنك اسمی اولەجقدر (اللکز) کتف وزننده بخیل وناکسه دینور یقال رجل لکز ای بخیل (اللکاز) کتاب وزنـنده قویی بکرەسنك نخاسەسنه دینورکه بکرەنك دلیکی آشنوب بولامغله برآغاجی دلوب اکا صوقدقدنصکره آرقوری طوران بکرەنك آغاجنی اول دلنمش آغاجه چکوررلر (لکیز) زبیر وزنـنده برکمسەنك اسمیدرکه ⋆ یحمل شن ویفدی لکیز ⋆ مثلنك منشأیدر اصلی بودرکه اقصی بن عبد القیس نام کمسەنك شن ولکیز نام ایکی اوغلو وار ایدی بر وقتده والدەلری لیلی بنت قران نام خاتونله سفرده بولنوب کشت

وتكرار ايلديكي دوشنوبى تم محله روش وارام واتمدن تهضت وارتحاله مبادرتلرنده واندهلرى لنكيز مرقومى تندبه يعنى واندهنه سكا فدا اولسون ديو اظهار مهر ومحبت ايلديكلرندن شى مرقومى چالقروب يى زاحلهكه ارتحاله بولده اقتضا ايدن تدماتيه سعى واهتمام قبل ديوب مرقوم دخى تنديدى لنكيز تخصيصدن مدمول اولديغى حسبيله معضت اولهرق والدهسى اركاب وراوحه كيدركن بر دفعهده والدهسى دوهدن الغا ابتكله في الحال هلاك اولدى اول حينده شى اولحق تمثيل كلام مزبورى ايراد ايلدى بعده سوز مذى ضبط اولهرق لكيز متوجه اولوب عقبنك نيمرات املك بالكيز يعنى والدهلك لاشه سه مقيد اول ديدى مثل مزبور بر سنه موضعلك ضربيه وضع اولندقده ضرب اولنور (اللمز) غمز وزننده وكسه يى عيبنك معناسنهدر يقال لمزه لمزا من الباب الثانى والاول ادا عابه وكوز ايله يافاشه بر آدمه اشارت ايلك معناسنهدركه مراد بر آدمى هزل ومذاق واستخفاف جهتيله بشقه بر آدمه كوسترمرك اشارتدر يقال لمزه اذا اشاره بالعين ونحوها واورمق معناسنهدر يقال لمزه اذا ضربه واوته قاقق معناسنهدر يقال لمزه اذا دفعه وبر آدمك صاچنده صقالنده بيرلك نشانى بلورملك معناسنه مستعملدر يقال لمزه القتير اذا ظهر فيه (اللماز) سحاب وزننده (واللمزة) لامك ضميله همزه وزننده دائما ناسى تعييب ايدن على قول يوزينه قرشو تعييب ايدر اولان كمسيه دينور نتهكه همزه ناسى غيابنده تعييب ايدن كمسيه دينور ياخود همزه دائما فسل وغيبت ايدن ولمزه ناسه عيب ونقيصه عزو ايدن ياخود ايكيسيده بر معنايهدر ياخود همزه يوزه قرشو ولمزه غيابده فسل ومذمت ايدن ياخود همزه ناسك نفسنه متعلق عيوب ونقايصنى ذكر ايله طعن وتعييب ايدن ولمزه نسبنه متعلق حالات جهتيله طعن وتشنيع ايدن ياخود همزه كوز ايله اشارت ايدمرك ولمزه لسانله طعن ايدن ياخود على العكس در يقال رجل لماز ولمزة اى عياب للناس اوهوالذى يعيبك فى وجهك والهمزة من يعيبك فى الغيب اوالهمزة المغتاب واللمزة العياب اوهما بمعنى واحد اوالهمزة المغتاب فى الوجه واللمزة فى القفا اوالهمزة الطعان فى الناس واللمزة الطعان فى انسابهم اوالهمزة بالعين واللمزة باللسان اوعكسه (التلمز) تلمس وزننده ومرادفيدركه بر نسنهيه پيدر پى ال سوروب يوقلامق معناسنهدر يقال تلمزه بمعنى تلمسه وتيز تيز يورمك معناسنهدر يقال تلمز فى السير اذا اسرع (اللوز) جوز وزننده بادم تعبير اولنان معروف ميوهيه دينور مفردى لوزهدر وبو ايكى نوع اولوركه طتلو بادم وآجى بادم ديرلر (الملازة) ميمك فتحيله بادمى چوق يره دينور يقال ارض ملازة اى كثيرة اللوز (اللواز) شداد وزننده بادم صتان آدمه دينور (الملوز) معظم وزننده شول خرمايه دينوركه چكردكنى چيقروب يرينه بادم ايچى طولدرلمش اوله يقال تمر ملوز اى

محشو باللوز وبغايت خوب ودلبر چهره یه اطلاق اولنور یقال وجه ملوز ای حسن ملیح (اللوزیة) بغدادده بر محله آدیدر (اللوز) لامك فتحی وواوك سكونیله صغنمق معناسنه‌در لوز كبی یقال لاذ الیه یلوذ لوذا اذا التجأ واكل ایتمك معناسنه‌در یقال لاز الشیء اذا اكله وقورتلق معناسنه‌در یقال مایلوز منه ای مایتخلص (الملاز) میمك فتحیله صغنه‌جق یر ملجأ معناسنه (اللوزینج) لامك فتحیله بادم حلواسنه دینور لوزینهٔ فارسی معربیدر (اللوز) كتف وزننده عوز لفظنه اتباعا ذكر اولنور یقال انه لعوز لوز ای محتاج (اللهز) لامك فتحی و هانك سكونیله برجماعته دخول واختلاط ایتمك معناسنه‌در یقال لهز فلان القوم لهزا من الباب الثالث اذا خالطهم ومشت ایله كوكسه اورمق معناسنه‌در یقال لهزه بمعنی لكزه ودوه یاوریسی اناسنی امر ایكن باشیله ممه‌سنه اورشدرمق معناسنه‌در یقال لهز الفصیل ضرع امه اذا ضربه برأسه عند الرضاع (التلهیز) تفعیل وزننده بودخی مشت ایله اورمق معناسنه‌در یقال لهزه اذا لكزه (دائرة اللاهز) دوائر مخصوصهٔ خیولدندر یعنی آت قسمنده نشان و چعته تعبیر اولنان دائره‌لردن بعضیسنك قولغی طرزنده اولان دائره‌یه دینور كه خیال بینلرنده بو ممدوح دكلدر و لاهز سلوك اولنه‌جق طریقه مضر اولان طاغه وتپه‌یه دینور (اللاهزان) تثنیه بنیه‌سیله شول ایكی طاغه اطلاق اولنوركه بری برینه قاوشمق رتبه‌سنده اولمریله اراقلری بغایت طار قالمش اوله (الملهوز) تنومند اولوب اعضا و اندامی صیق وقوند و قوی اولان انسان وحیوانه دینور یقال رجل وفرس ملهوز ای مضبر الخلق و صاچ وصقالنه قیر سرپمش آدمه دینور یقال رجل ملهوز اذا صار قد خالطه الشیب وقولغی طوزندن داغلنمش دوه‌یه دینور (اللهاز) كتاب وزننده دلیكی بولانمش بكره‌یه چكوریلان چوی‌یه وچوپه دینور (اللهزة) فتحاتله قولاق طوزنده چكه كیكنك نهایتنده اولان سیوریجه كیكه دینور یقال ضرب لهزته ای لهزمته (اللهزة) فرحه وزننده آوردلرینك طشره یوزلری اتلو ویومری اولان خاتونه دینور یقال امرأة لهزة ای السمینة ظهور الشدقین (الملهز) منبر وزننده دائما قولاق طوزلرینه وبیون كوكلرینه یومرقله ضرب ایدن كمسیه دینور یقال رجل ملهز ای ضارب بالجمع فی اللهازم والرقبة وملهز بر كشینك علمیدر (اللیز) میز وزننده صغنمق معناسنه‌در یقال لاز الیه یلیز لیزا اذا لجأ پس واوی ویائی اولور (الملیز) مكیل وزننده صغنه‌جق یر ملجأ معناسنه‌در ملاز كبی تقول انت ملیزی وملازی ای ملجأی

﴿ فصل المیم ﴾ (المتز) میمك فتحی وتای فوقیه‌نك سكونیله یورك سورملك معناسنه‌در یقال متز الرجل بسلحه متزا من الباب الاول اذا رمی به (المحز) میمك فتحی وحای مهمله‌نك سكونیله (والمحاز) كتاب وزننده جماع ایتمك معناسنه‌در یقال

محز الخاریة محزا ومحازا من الباب الثالث اذا نكحها ومحز برآدمك كوكسنه منفت
ایله اورمق لهز معناسنه‌در یقال محزه یعنی لهزه معطلر دیدیكه محز ومحز ونحز
ونهز ولهز ومهز ونهز ونكز ووكز ووهز ونقز ولعز جمله‌سی اخواندندر (الماحوز)
ریاحین جنسندندر یعنی بر خوشبو نباتدركه مروماحوزی ومرماحوزی دخی دیرلر
وبو خرسلش دیدكاریدر حرش ماده‌سنده مرسومدر بونبات فارسیده مرو خوش
وتركیده قوجه یاربوزی دیدكاریدركه یاربوز انواعندندر (المرز) درز وزننده
برآدمی برمق اوجلریله آجتمیه‌رق آهسته‌جه چمدكلك معناسنه‌در آجیدمرق بكجه
چمدكمكه قرص دینور یقال مرزه مرزا من الباب الاول اذا قرصه باطراف الاصابع
رفیقا غیر موجع فاذا اوجع فقرص وبركسه‌نك عیبلك وشین ونقیصه ایرات ایلك
معناسنه‌در یقال مرز فلانا اذا عابه وشانه وال ایله اورمق معناسنه‌در یقال مرزه اذا
ضربه بالید ومرز بحرین قضاسنده برقریه ودیكر برقریه آدیدر ومرز كسمك معناسنه‌در
یقال مرزه اذا قطعه (المرزة) میمك كسریله برپاره خمیره دینوركه مراد برمق
اوجلریله آلنمش برطوباق خمیردر تقول امرزلی من عجینك مرزة ای اقطع لی منه
قطعة (المرزة) میمك ضمیله چیلق قوشنه دینور علی قول طوشجله شبیه برقوش
آدیدر (المرزتان) میمك فتحی وتثنیه بنیه‌سیله قولق یومشقلرینك یوقریجه‌لرنده
اولان تومسكجه كرتكلره دینور یقال اذن ملحجة المرزتین وهما الهنتان الناتئتان
فوق الشحمتین (المرزة) میمك فتحیله (والمرزة) میمك كسریله‌پاره وقطعه معناسنه‌در
(الامتراز) افتعال وزننده برآدمك عرض وناموسنه لساناً طوقنمق معناسنه‌در
یقال امترز عرضه اذا نال منه ومال مشتركی آیرمق معناسنه‌در یقال امترز شریكه
اذا عزل عنه ماله وبرآدمك بر مقدار مالنه نائل اولمق معناسنه‌در یقال امترز
من ماله مرزة بالكسر ومرزة بالفتح اذا نال منه قطعة (التمرز) علبط وزننده
ومیمك تشدیدیله جائزدر بودور كشی‌یه دینور یقال رجل تمرز وتمرز ای قصیر
(الممارزة) ممارسه وزننده ومراد فیدركه ورزش وادمان ایلك معناسنه‌در یقال
مارزه ای مارسه (المز) میمك فتحی وزانك تشدیدیله برنسنه‌یی ممه كبی امووب
صورمق معناسنه‌در یقال مزه مزا من الباب الاول اذا مصه ومز وصف اولور
كوج نسنه‌یه دینور یقال امرمز ای صعب (المزة) مره وزننده بناء مره‌در بركره
صورمق معناسنه‌در یقال مزه مزة اذا مصه مصة وخوشمزه اولان بادیه وصف
اولور یقال خمر مزة ای اللذیذة الطعم (المزاء) میمك ضمیله بودخی خوشمزه بادیه
وصف اولور (المز) میمك ضمیله بودخی مزاء معناسنه‌در ومزلوفان تعبیر اولنان
میخوش نازه دینور یقال رمان مز ای بین الحامض والحلو (مزه) میمك كسریله
دمشق قضاسنده برقریه آدیدر (المزة) میمك ضمیله طعمنده اكشیلك اولان ترشمزه

باده‌یه وصف اولور یقال خمر مزة اذا کانت فیها حموضة (المز) میمك کسریله قدر
و فضل و مزیت معناسنه‌در تقول له مز علیك ای فضل (المزازة) میمك
فتحیله فضل و مزیت صاحبی اولمق معناسنه‌در تقول مززت یاهذا مزازة
من الباب الرابع ای صرت مزیزا (المزیز) امیر وزننده فضل و مزیت صاحبی
آدمه دینور یقال رجل مزیز ای فاضل و آزنسنه‌یه دینور یقال شیٔ مزیز ای قلیل
وکوچ شیئه دینور یقال امر مزیز ای صعب وعزیز لفظنه اتباع اولور یقال عزیز
مزیز (الأمز) اعز وزننده پك کوچ نسنه‌یه دینور (المزمزة) زلزله وزننده
ارغلامق معناسنه‌در (التمزمز) تزلزل وزننده ارغلانمق معناسنه‌در یقال مزمزالشیٔ
فتمزمز ای حرکه فتحرك وقاعد قیام ایچون یرندن دپرنمك معناسنه‌در یقال تمزمز للقیام
اذا نهض وناس بری برندن تنافر ایله پراکنده اولمق معناسنه‌در یقال تمزمز بنوفلان
اذا انحاشوا وتفرقوا (الممازة) مفاعله وزننده ایراغ ایلمك معناسنه‌در تقول مازززت
بینهما ای باعدت (التمازز) تفاعل وزننده تباعد معناسنه‌در یقال تمازت به النیة ای
تباعدت (التمزز) تفعل وزننده برنسنه‌یی آغزده صورشدرمق و صورشدیره‌رق
ایچمك معناسنه‌در یقال تمززالشراب اذا تمصصه (المزز) فتحتینله رفق وسکینه
معناسنه تقول افعله علی مزز ای مهل وچوقلق معناسنه‌در یقال فیه مزز ای کثرة
(المشلوز) میمك کسری ولامك فتحیله‌لی طتلو اولان زردالویه دینور تقول اکلنا
المشلوز ای المشمشة الحلوة الخ ازهری بونی شلز ماده‌سنده رسم ایلدی لکن احق
اولان مواقع ثلاثه‌نك برنده ذکر اولنمقدر اولا مضاعف الشین موقعیدر زیرا صدری
مضاعفدرکه مرادمش لفظیدر ثانیا معتل الزای موقعیدر زیرا عجزی که مرادلوزدر
اجوفدر ثالثا رباعی الشین موقعیدر وبوانسبدر زیرا کلمهٔ مزبوره مرکبدر یعنی مشمش
ایله لوزدن منحوته اولمغله شقحطب وحیعل کلمه‌لری کبی اولمشدر (المضوز) ضادمعجمه
ایله صبور وزننده قوجه ناقه‌یه دینور یقال ناقة مضوز ای مسنة (المطز) میمك
فتحی و طانك سکونیله جماع ایلمك معناسنه‌در یقال مطزالجاریة مطزا من الباب
الاول اذا نکحها (المعز) میمك فتحی وعینك سکونیله (والمعز) فتحتینله (والمعیز)
امیر وزننده (والامعوز) اسلوب وزننده (والمعاز) کتاب وزننده (والمعزی)
میمك کسری وقصر ایله ومد ایله‌ده جائزدر غنم صنفندن قیونك مخالفنه دینور که
ترکیده کچی تعبیر اولنور اسم جنس‌در ومعزی کلمه‌سی که قصرایله‌در مذکر ومنصرفدر
مؤنث و غیر منصرف دخی اولور (الماعز) معزك مفردیدر ارککنه ودیشیسنه
اطلاق اولنور جمعی مواعزدر وماعزکوده‌سنك سکیرلری قوی وشدید اولان آدمه
دینور یقال رجل ماعز ای الشدید عصب الخلق وکچینك دریسنه دخی دینور یقال
سلخ الماعز ای جلدالمعز وسواد عراقده برقریه آدیدر وشول آدمه اطلاق اولنورکه

عنده صاحب شهامت اولنه ويا اسـدن قصد ايدن بدخواهلرى دفع ومنع ايدر
اوله يقال رجل ماعز اى شهم منع ماوراءه وماعز بر طفل يد بيسك اسميدر وماعز
ان مالك الاسلمى زمان سعدتده رجم اولندى وماعز بن خالد وماعز بن ماعز وماعز
تميمى كه وعلها ميلى نامعلومدر صحابيدر (الامعور) اسلوب وزنده بكى يه دينور
نه كه ذكر اولندى وآهو سورسنه دخى قول فاتح بكيسك سوريسنه دينور جمعى
اماعيز وامعز كلور يقال صادوا امعورا اى سربا من الظباء اوجماعة الاوعال
(المعار) شداد وزنده بكى صاحبنه دينور (المعرى) غربى وزنده شول بخيل
وماكسه اطلاق اولنور كه دائما جمع مال اوزره اولوب وبركسيه برشيء ويرمز اوله
يقال رجل معرى اى بخيل يجمع ويمنع (المعر) فتحتيله بكى يه دينور كه ذكر اولندى
ومعز مصدر اولنور صلابت معناسنه يقال معز الشيء معزا من الباب الرابع اذا صلب
وبرآدمك بكيلرى فراوان اولمق معناسنه در يقال معز الرجل اذا كثرت معزاه
(الامعز) احمر وزنده صلب وسخت اولان مكانه دينور مؤنثى معزاءدر يقال مكان
امعز وارض معزاء جمعى معز كلور ميمك ضميله ويقال فى التعجب ماامعزه من رجل
اى ماأشده (التمعز) تفعل وزنده برآدمك چهرهسى بوريشوب بورشمق معناسنه در
يقال تمعز وجهه اذا تقبض ودوه شدتله سكرتمك معناسنه در يقال تمعز البعير اذا
اشتد عدوه (الامعاز) همزهنك كسريله برآدم چوق بكى صاحبى اولمق معناسنه در
يقال امعز الرجل اذا كثرت معزاه (الاستمعاز) برايشده جد وجهد ايلمك معناسنه در
يقال استمعز الرجل اذا جد فى الامر (معيز) زبير وزنده اساميدندر عبدالله بن
معيز تابعيندندر (الممعز) معظم وزنده كودهسنك دريسى پك اولان آدمه دينور
يقـال رجل ممعز اى صلب الجلد (المعز) ميمك فتحى وعينك سكونيله بكى قسمنى
قيون قسمندن برطرفه آيرمق معناسنه در نته كه ضأن قيونى بكيدن آيرمغه دينور
تقول معزت المعزى معزا من الباب الثالث وضأنت الضأن اى عزلت هذه من هذه
(الملز) ميمك فتحى ولامك سكونيله برنسنهيى ايلتمك معناسنه در يقال ملز بالشيء ملزا
من الباب الاول اذا ذهب به وكيرونمك معناسنه در يقال ملز عنه اذا تأخر (الاملاز)
همزهنك كسريله (والتملز) تفعل وزنده بونلرده برنسنهيى ايلتمك وآلوب كوتورمك
معناسـنه در يقـال املزه وتملزه اذا ذهب به وتملز برنسـنهدن صيريلوب قورتلمق
معناسـنه در يقال تملز عنه اذا تخلص (التمليز) تفعيل وزنده برآدمى برنسنهدن
صيروب قورتارمق معناسنه در يقال ملزه فتملز اى خلصه فتخلص (الامتلاز) افتعال
وزنده برنسنهيى چكوب آلمق معناسنه در يقال امتلز الشيء اذا انتزعه (الانملاز)
انفعال وزنـده بودخى برنسنهدن صيريلوب قورتلمق معناسنه در يقال انملز منه اذا
افلت (الملز) كتف وزنده كودهسنده يالق اتلرى چوق واپرى اولان آدمه دينور

يقال رجل مئزاى عضل (الملاز) شداد وزننده سباعدن قورده دينور (الملزى)
جزى وزننده قطعى اولوب فسخ وافساد ورجوعه مجال اولميان بيع وشرا
معاملەسنه اطلاق اولنور تقول بعته الملزى اى البيعة الملسى (الموز) جوز وزننده
ثمر معروف اسميدر طبيعتى ملين و بولى مدر وجماعى محرك ونطفەيى وبلغم وصفرايى
مكثردر واكثار اكلى هاضمەيى پك مثقل ومضعفدر آغاجنك هرشاخنده اوچدن
بشيوزه قدر ميوه حاصل اولور ثمر معروف مصر وحجاز طرفنه مخصوصدر مفردى
موزەدر (المواز) كتان وزننده موزصاتيجى آدمه دينور ومواز بن حويه محدثدر
(المهز) بهز وزننده دفع ايلمك معناسنەدر يقال مهزه مهزا من الباب الثالث اذا دفعه
(الميز) ميمك فتحى و يانك سكونيله برنسنەيى بشقەدن آيروب جداقلمق معناسنەدر
يقال مازه يميزه ميزا اذا عزله وفرزه و برنسنەنك بعضنى بعض اوزره تفضيل
وترجيح ايلمك معناسنه مستعملدر يقال مازالشئ اذا فضل بعضه على بعض وبر محلدن
محل آخره انتقال ايلمك معناسنەدر يقال مازفلان اذا انتقل من مكان الى مكان وميز
وصف اولور بالق اتلرى قوى وشديد اولان آدمه دينور بومعناده ميز مخففيدر
ميت وميت كى يقال رجل ميز وميز اى شديد العضل (الامازة) همزەنك كسريله
(والتمييز) تفعيل وزننده بونلرده برنسنەيى آخردن آيروب وسچوب بشقەجه قلمق
معناسنەدر (الامتياز) افتعال وزننده (والانمياز) انفعال وزننده (والتميز) تفعل
وزنندە برنسنەدن آيريلوب جدا اولمق معناسنەدر يقال مازه وامازه وميزه فامتاز وانماز
وتميز اى عزله فانعزل و تميز غيظ و غضبدن اعضالرك بندلرى سوكيلوب آيرلمق
درجەسنه كلمك معناسنه مستعملدر يقال تميز فلان من الغيظ اذا تقطع (الاستمازة)
بودخى امتياز معناسنەدر يقال ميزه فاستماز وآلارغه اولمق معناسنەدر يقال
استماز الرجل اذا تنحى وقول القاتل للمقتول ماز رأسك وقديقول ماز و يسكت
معناه مدعنقك قال الازهرى لاادرى ماهوالاان يكون بمعنى ماز فاخر الياء فقال
مازى وحذف الياء للامر وقال ابن الاعرابى اصله ان رجلا اراد قتل رجل اسمه
مازن فقال ماز رأسك و السيف ترخيم مازن فصار مستعملا و تكلمت به الفصحاء
ومترجم ديركه امثال ميدانيده اصمعيدن منقولا مرسومدركه مازن نامنده برآدم
بركمسەيى اسير ايدوب آخر بركمسەنك اول اسيره حقد وكينەسى اولمغله تجسس
ايدەرك مازن قتنده بولدقده همان سل سيف ايدوب خشمله مازنه خطابا مرخم
اولەرق ماز رأسك والسيف ديمكله مازن دخى كندى باشنى صاقنوب حريف
مزبورقلجله اول مأسورك كردننه ضرب وقتل ايلدى كيدەرك جلاد وقتال زباننده
امثالدن اولدى

﴿ فصل النون ﴾ (النيز) نونك كسريله خرماآغاجنك اوست قبوغنه دينور (النيز)

نونك فتحيله نز معناسنه دركه ذكر اولندی يقال نبزه نبزا من الباب الثانی بعنی لمزه
ور آدمه لقب قومق معناسنه در يقال نبز فلانا اذا لقبه شارحك بيانه كوره
بدومستهجن تلقيبده شايعدر (التنبيز) تفعيل وزننده بو دخی تلقيب معناسنه در
يقال نبزه اذا لقبه (النبز) فتحتينله اسمدر لقب معناسنه در يقال بئس النبز ای
اللقب (النبز) كتف وزننده شول كمسه يه دینوركه لئيم الحسب و الخلق اوله يقال
رجل نبز ای لئيم فی حسبه وخلقه (النبزة) نونك ضميله همزه وزننده ناسه دائما
وضع لقب ايدر اولان كمسه يه دینور يقال رجل نبزة اذا كان يلقب الناس كثيرا
(التنابز) تفاعل وزننده بری برينه عار ونقيصه ویره جك القابله ندا ايدشمك معناسنه در
يقال تنابزوا اذا تعايروا وتداعوا بالالقاب (النجز) نونك وجيمك فتحيله برنسنه
توكنوب بتمك معناسنه در يقال نجز الشیء نجزا من الباب الرابع اذا انقضی وفنی
وموعود اولان نسنه حاضر اولمق معناسنه در يقال نجز الوعد اذا حضر وكلام
منقطع اولمق معناسنه مستعملدر يقال نجز الكلام اذا انقطع (النجز) نونك فتحی
وجيمك سكونيله بو دخی برنسنه توكنوب بتمك معناسنه در يقال نجز الشیء نجزا
من الباب الاول اذا انقضی وفنی ووعد حاضر اولمق وسوز كسلمك معنالرينه در يقال
نجز الوعد اذا حضر ونجز الكلام اذا انقطع وبر آدمك حاجتنی روا ايلمك معناسنه در
يقال نجز حاجته اذا قضاها وحاجت روا اولمغه مشرف اولمق معناسنه در نونك
ضميله ده لغتدر تقول انت علی نجز حاجتك ونجزها ای علی شرف من قضائها (الانجاز)
همزه نك كسريله بو دخی بر آدمك حاجتنی روا ايلمك معناسنه در يقال انجز حاجته اذا
قضاها ومجروحك قيدنی چابك كوروب علی الفور قتل ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال انجز علی القتيل اذا اجهز ووعده وفا قلمق معناسنه در يقال انجز الوعد اذا
وفا به ومنه المثل ٭ انجز حر ما وعد ٭ يعنی كريم واصيل اولنلر وعدينه
وفا ايدرلر اصلی بو دركه حارث بن عمرو نام كمسه متعينان عربدن صخر
ابن نهشله بر كون سكا بر غنيمت عظيمه يه دلالت ايلسم دسترس اولديغك اموالك
خمسنی بكا ويررميسن ديدكده اولدخی اقرار وتعهد ايلكله مزبورك دلالتيله صخر سكان
يمنده بر طائفه يی شبخون واموال واشيالرنی انتهاب ايلدكدنصكره سالما غانما عودنده
ايجاب ايلدكده حارث مرقومه كلام مزبوری ايراد ايلدی من بعد مثل اولوب وعده
وفا اولندقده ضرب اولنور وبعضا وعده وفا ايلكه تحريض و استنجاز موقعنده
ضرب اولنور (الناجز والنجيز) امير وزننده حاضر اولان نسنه يه دينور يقال شیء
ووعد ناجز ونجيز ای حاضر (المناجزة) مفاعله وزننده مقاتله معناسنه در ومنه
المثل ٭ المحاجزة قبل المناجزة ٭ يعنی مسالمه ومصالحه يه مبادرت حرب وقتاله
مباشرتدن مقدمدر بو مثل مقاومته مقتدر اولميان كمسه تعجيل فرار ايله حزم واحتياط

ایلدکده کذلك قتالدنصکره مصالحه طلبنده اولدقده ضرب اولنور (التناجز) تفاعل وزننده قتال ایدشمك معناسنه‌در یقال تناجزوا اذا تقاتلوا (الاستنجاز) برکسه آخردن ایشنی بتورمك ایستمك معناسنه‌در یقال استنجز حاجته اذا استنجحها ووعده وفا ایستمك معناسنه‌دور یقال استنجز العدة اذا سأل انجازها (التنجز) تفعل وزننده بودخی برکسه‌دن ایشنی بتورمك ایستمك معناسنه‌در یقال تنجز حاجته اذا استنجحها و برنسنه‌یی ایچمکده مبالغه وشدت ایلك معناسنه مستعملدر یقال تنجز الشراب اذا ألح فی شربه (نجاویز) نونك فتحیله یمنده بر بلده‌در (النحز) نونك فتحی وحای مهمله‌نك سكونیله اوته قاقق معناسنه‌در یقال نحزه نحزا من الباب الثالث اذا دفعه و برنسنه ایله دورتمك معناسنه‌در یقال نحزه اذانخسه وبیر مقوله‌سی نسنه‌یی هاونده دوكمك معناسنه‌در یقال نحز الفلفل اذا دقه بالمنحاز (المنحاز) مصباح وزننده هاوون یعنی قرنفل و بیر کبی نسنه‌لر دوكه‌جك هاونه دینور آلت مقامنه قائمدر و منه المثل ★ دقك بالمنحاز حب الفلفل ★ اصمعی فلفل کلمه‌سی قافلر ایله‌در فالر ایله مصحفدر دیدی وابو الهیثم عکسنه قائل اولدی زیرا حب القلقل دق اولنور مقوله‌دن دکل دیدی وفلفل فالر ایله معلومدرکه بیره دینور وقلقل قافلر ایله آق بیر کبی دخی بیوجك وطعمی اجیترق کوزل قوقولیجه اونی بیاض شکل اولور حب القلقل دیمکله معروفدر بعضلر یبان ناری تخمیدر دیرلر ومثل مزبور بخیل وجری کسه‌یی طبیعتنه قومیوب کندیدن ابرام والحاحله یاخود جبر واذلالله نسنه اخذ واستحصال اولندقده ضرب اولنور (النحاز) غراب وزننده برعلت آدیدرکه دوه‌نك آق جکرینه عارض اولمغله شدتله اوکسرك حادث اولور (الناحز والنحیز) امیر وزننده (والنحز) کتف وزننده (والمنحوز) نحاز علتنه اوغرامش دوه‌یه دینور یقال بعیر ناحز ونحیز ونحز ومنحوز اذا صار به نحاز وهوداء الابل فی رئتها تسعل به شدیدا (ونحاز ونحاز) کتاب وزننده اصل و بنیاد معناسنه‌در یقال هو کریم النحاز ای الاصل (النحزة) فرحه وزننده (والمنحزة) محدثه وزننده نحاز علتنه اوغرامش ناقه‌یه دینور یقال ناقة نحزة و منحزة اذا صار بها نحاز (الانحاز) همزه‌نك کسریله برآدمك دوه‌لری نحاز مرضنه اوغرامق معناسنه‌در یقال انحز القوم اذا اصاب ابلهم النحاز (النحیزة) سفینه وزننده طبیعت معناسنه‌در یقال هوکریم النحیزة ای الطبیعة وبعض ارضده واقع طریقة خشنه‌یه علی قول ارضدن اوزون اوزادی چکلمش قطعه‌یه دینورکه بعض درهلرده اوز تعبیر ایتدکلریدر وشول یصی وانلو شریده دینورکه قولان طرزنده جادر شقه‌لری قاوشدیغی یرلره چکوب دیکرلر ونحیزه غطفان دیارنده بروادی آدیدر (الانحزان) تثنیه بنیه‌سیله نحاز علتیله قرح علتنه اطلاق اولنورکه دوه علتلرندندر (المنحاز)

میمك كسریله نمار بن الخمس نام كسه‌نك فرسی اسمیدر (النخز) نونك فتحی وخای معجمه‌نك سكونیله نجاق مقوله‌سی نسنه ایله دورتمك معناسنه‌در یقال نخزه نخزه نخزا من الباب الثالث اذا وجأه بها و رادی سوز ایله رنجیده ایلمك معناسنه مستعملدر یقال نخزه بكلمة اذا اوجعه بها (النزر) مرز وزننده بوقورقو واندیشه‌دن كیر تمك معناسنه‌در یقال نزر الرجل نزرا من الباب الاول اذا استخفى من فزع ونزز وموضع آدیدر (نزره) تمره وزننده (ونازره) اسامی رجالدندر (نریز) امیر وزننده آذربیجان ایالتنده برقریه‌در احمد بن عثمان الحافظ المرضی النریزی اورایه منسوبدر (نیریز) نونك فتحیله فارس اولكه‌سنده برقصبه آدیدر (النیروز) نونك فتحیله نوروز فارسیسی معربیدركه یكی كون دیمكدر سنه‌نك یعنی سنهٔ شمسیه‌نك ابتدا كونه دینور مراد فروز دیمكدن اول كونیدركه نیر اعظمك نقطهٔ اول حمله تحویل ایلدیكی كوندر مرویدركه امام علی رضی الله عنه حضرتلرینه یوم مزبورده حلویاته دائر نسنه تقدیم اولنمغله سببندن سؤال ایتدكلرنده نیروز رسمی اولدیغنی افاده ایتدكلرنده نیروزونا كل یوم دیدیلر جمع امر بنیه‌سیله كذلك روز مهرجانده بنه رسم مزبور اجرا اولندقده مهرجونا كل یوم دیدیلر یعنی سزلر بزه هر كون نوروز وهركون مهرجان قاعده‌سنی اجرا ایلیه‌سز ومهرجان سابع شهور شمسیه‌دركه شمسك میزانه تحویلی هنكامدر فرس قدیمده ایكی عید عظیم وار ایدی بری نوروز وبری مهرجان كونی ایدی ظاهرا امام علی عراق طرفنده اولدقلری ایامده واقع اولمشدر وابن نیروز الانماطی محدثدر (النز) نونك فتحی وكسری وزانك تشدیدیله یردن ترشح ایدن صو صیزندیسنه دینور یقال فی ارضه نز ونز وهو ما یتحلب منها من الماء وچوق نسنه‌یه دینور یقال شیء نز ای كثیر وذكی الفؤاد چابكذهن اوله‌رق چست وسبكروح ظریف آدمه دینور یقال رجل نز ای ذكی الفؤاد ظریف خفیف وجوانمرد آدمه دینور یقال رجل نز ای سخی وچالی قوشی كبی بریرده قرار ایتمز اولان یل قوان آدمه دینور یقال رجل نز ای طیاش كثیر التحرك وخاصهٔ بریرده آرام ایتمین اركك دوه قوشنه دینور یقال ظلیم نز ای لایستقر فی مكان (المنز) میمك كسریله بو دخی خفیف وكثیر الحركه و بی تمكین آدمه دینور و بشكه اطلاق اونور مهد معناسنه (النزیز) ازیز وزننده سكرتمك معناسنه‌در یقال نز الظبی نزیزا من الباب الثانی اذا عدا وسسلنمك معناسنه‌در یقال نز الظبی اذا صوت شارح بو ایكی معنایی آهویه تخصیص ایلمشدر و یردن صو صیزمق معناسنه‌در علی قول یرده جابجا صو منبعلری ظاهر اولمق معناسنه‌در یقال نزت الارض اذا تحلب منها النز اوصارت ذات منابع و منفرد اولمق معناسنه‌در تقول نزنی فلان اذا انفرد ونزیز كثیر الشهوه آدمه دینور یقال رجل نزیز ای شهوان وظریف آدمه دینور

واوق اتارکن کریش اوینامق معناسنه‌در یقال نزا الوتر اذا اضطرب عند الرمی ونزیر ونزاز کتاب وزننده لزن ولزازه معناسنه‌درکه ذکر اولندی یقال هو نزیز شر ونزازه ای لزیزه ولزازه (النزة) نونك کسریله شهوت معناسنه‌در یقال ذو نزة ای شهوة (الانزاز) همزه‌نك کسریله برنسنه بغایت پکشوب قاتیلنمق معناسنه‌در یقال انز الشیء اذا تصلب وتشدد (المنازة) معازه وزننده ومراد فیدرکه ذکر اولندی یقال نازه منازة ای عازه (النزنزة) زلزله وزننده برآدم باشنی بری اوته اوینا تمق معناسنه‌در یقال نزنز رأسه اذا حرکه (النزانز) علابط وزننده چوق آشجی‌یی وهن وفتور اولان کزیده آیغر آته وپوغور دومه دینور (النمزیز) تفعیل وزننده تمزیه معناسنه‌در یقال نززه عن کذا اذا نزهه وآهو کندی یاوریسنی بسلیوب بیوتمك معناسنه‌در یقال نززت الطبیة ولدها اذا ربته طفلا (النشز) نونك فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله (وانشاز) سحاب وزننده (والنشز) فتحتینله تومسك یره دینور تقول علوت نشزا من الارض ونشازا ونشزا ای مرتفعا اولکینك جمعی نشوز کلور اوچنجینك جمعی انشاز ونشاز کلور سبب و اسباب وجبل وجبال کبی ونشز نونك فتحی وشینك سکونیله مصدر اولور بریرده یوقری اوتورمق معناسنه‌در یقال نشز الرجل فی مکانه نشزا من الباب الاول والثانی اذا ارتفع وبرکسه‌یی قالدیروب یره چالمق معناسنه‌در یقال نشز بقرنه اذا احتمله فصرعه و معده بولانوب کوکل دونمك معناسنه مستعملدر یقال نشزت نفسه اذا جاشت (النشوز) قعود وزننده خاتون زوجنه بغض وعداوت ایدوب عصیان ایله معامله ایلمك معناسنه‌در طاعتندن کویاکه نفسنی رفع ایلمش اولور یقال نشزت المرأة نشوزا من الباب الاول والثانی اذا استعصت علی زوجها وابغضته ونشوز زوج طرفندن دخی اعتبار اولنورکه زوجه‌یه بیوجه ضرب وجفا ایلمك اولور یقال نشز بعلها علیها اذا ضرب بها و جفاها (الناشز) شول طمره اطلاق اولنورکه برعلت سببیله دائما قالقق اولوب آتار اوله یقال عرق ناشز ای منتبر یضرب من داء وبرقورقو سببیله یرندن اوینایوب قالقمش یورکه وصف اولور یقال قلب ناشز اذا صار قد ارتفع عن مکانه رعبا (الانشاز) همزه‌نك کسریله حضرت مبدیء ومعید جل شانه میتك متفرق ورمیم اولان کمکلرنی قالدروب یرلو یرینه وضع وترکیب ایلمك معناسنه‌در یقال انشز الله عظام المیت اذا رفعها الی موضعها ورکب بعضها علی بعض وبرنسنه‌یی یرندن یوقری قالدرمق معناسنه‌در یقال انشز الشیء اذا رفعه عن مکانه (النشز) فتحتینله شول آدمه دینورکه کرچه پیر اولوب لکن هنوز کوجلو وقوتلو اوله یقال هو نشز ای مسن قوی (التنشز) تفعل وزننده برکسه ایله دوکشمکه قالقوب دیکلمك معناسنه‌در یقال تنشز له اذا تشزن

(مطرز) نوله جعفر وزنده همده‌ده نام بلده ایله اصفهان بیننده برشهر آدیدر مطرزه دخی دیرلر هایله (النغر) نونك فتحی وغین معجمه‌نك سکونیله ناس بیننه فتنه براقوب بری برینه قشقرتمق معناسنه‌در یقال نغر بین القوم نغرا من الباب الثالث اذا اغری بعنی حمل بعضهم علی بعض و اضلال و اغوا ایتمك معناسنه‌در یقال نغرهم النغار اذا نزعهم النزاغ ونغز غغلمق معناسنه‌در یقال نغز الصبی اذا دغدغه (النغاز) رمان وزننده دائما نامی شیطان کبی اغوا و اضلال ایدن کسیه دینور یقال هو نغاز ای نزاغ (النغزان) فتحاتله آهو صچرامق معناسنه‌در یقال نغز الظبی نغزانا من الباب الثانی اذا وثب (الینغوز) یعفور وزننده صچراغان آهویه دینور یقال ظبی ینغوز ای وثاب (التنغیز) تفعیل وزننده خاتون چوجغی داندین ایدوب اویناتمق معناسنه‌در یقال نغزت المرأة ولدها اذا رقصه وطوغریلغنی اکریلکنی بیلك ایچون اوق طرنق اوزره چویرمك معناسنه‌در یقال نغز السهم اذا اداره علی ظفره لیبین له اعوجاجه من استقامته (الانغاز) همزه‌نك کسریله تنغیز ایله معنای ثانیده مرادفدر یقال انغز السهم بمعنی نغزه (النغیز) امیر وزننده (و النغیزة) هایله یایقده طاغیلوب مجتمع اولمامش کره یاغنه دینور (النوافز) طوار قسمنك ایاقلرینه اطلاق اولنور مفردی نافزه‌در (نغزه) تمره وزننده مغربده بر بلده آدیدر (التنافز) تفاعل وزننده بری بری اوزره صچراشمق معناسنه‌در یقال تنافزوا اذا تثاوب بعضهم علی بعض (النفاز) رمان وزننده اطفال عربه مخصوص برکونه اویون اسمیدرکه بری برینه صچراشورلر (النقز) قافله کتف وزننده لذیذ وصاف وخوشکوار صویه دینور یقال ماء نقز ای صاف عذب و لقب معناسنه‌در بونده فتحتینله‌ده جائزدر (الانقاز) همزه‌نك کسریله دائما صاف ولذیذ وخوشکوار صو ایچمك معناسنه‌در یقال انقز الرجل اذا داوم علی شرب النقز وکثر وبی قیمت مال قزانمق معناسنه‌در یقال انقز الرجل اذا اقتنی النقز کما سیذکر وبرآدمك مواشیسنه نقاز علتی اوشمق معناسنه‌در یقال انقز الرجل اذا وقع فی ماشیته النقاز وبرکمسه‌یی چابك وعلی الفور قتل ایتمك معناسنه‌در یقال انقز عدوه اذا قتله قتلا وحیا (النقز) نونك ضمیله قوییه دینور بنزه معناسنه (النقز) نونك فتحی وقافك سکونیله (والنقزان) فتحاتله صچرامق معناسنه‌در یقال نقز الظبی نقزا ونقزانا من الباب الثانی اذا وثب (النقز) فتحتینله مالك کمترینه دینور یقال اعطاه النقز ای رذال المال نونك کسریله‌ده لغتدر (الناقز) خسیس وناچیز شیئه دینور یقال عطاء ناقز ای خسیس (النقاز) غراب وزننده مواشی‌یه مخصوص برعلتدرکه طاعونه شبیهدر هلاك اولنجه قدر تلاشندن بری اوته صچرایوب آتیلور چالق مرضی تعبیر اولنور (المنقوزة)

نقاز علتنه اوغرامش قیونه دینور تأنیثی موصوف اعتباریله‌در یقال شاة منقوزة ای بها نقاز وهوداء للماشیة شبیه بالطاعون تنقز منه حتی تموت (النقاز) رمان وزننده (والنقاز) شداد وزننده برقوش آدیدر علی قول سرچه‌نك کوچکنه دینور (الانتقاز) افتعال وزننده مواشی نقاز علتنه اوغرامق معناسنه‌در یقال انتقزت الشاة اذا اصابها النقاز وبرکمسه مالك کمترندن ویرمك معناسنه‌در یقال انتقزله من ماله اذا اعطاه خسیسه (نقیزه) سفینه وزننده مصرده برکوره وقضا آدیدر (النواقز) دابه قسمنك ایاقلرینه اطلاق اولنور یقال وثب علی نواقزه ای قوایمه (التنقیز) تفعیل وزننده رقص اتدرمك معناسنه‌در یقال نقزت الصبی اذا رقصته (النكز) نونك فتحی وکافك سکونیله قویینك صویی توکنمك معناسنه‌در یقال نکزت البئر نکزا من الباب الاول اذا فنی ماؤها و یلان برکمسه‌یی برونیله صوقمق معناسنه‌در کاسیذکر یقال نکزته الحیة اذا لسعته بانفها واورمق معناسنه‌در یقال نکزه اذا ضربه ودفع معناسنه‌در یقال نکزه اذا دفعه وبرنسنه‌دن چنلیوب دونمك معناسنه‌در یقال نکزه عنه اذا نکص واوجی یلمانلو نسنه ایله دورتمك معناسنه‌در یقال نکزه اذا غرزه بشیء محدد الطرف (النكز) فتحتینله بودخی قویینك صویی توکنمك معناسنه‌در یقال نکزت البئر نکزا من الباب الرابع اذا فنی ماؤها (الانكاز) همزه‌نك کسریله قویینك صوینی توکتمك معناسنه‌در تقول انکزت البئر اذا افنیت ماءها (الناكز والنكوز) صبور وزننده صویی توکنمش قویی‌یه دینور جمعلری نواکز ونکز کلور ضمتینله (النكوز) قعود وزننده صو چکیلوب یره باتمق معناسنه‌در یقال نکز الماء نکوزا من الباب الاول اذا غار (النكز) نونك کسریله آلچق وکمتر نسنه‌یه دینور یقال هو نکز ای رذل وکمکده قلان ایلیکه دینور (انکاز) شداد وزننده شول یلانه دینورکه برونیله صوقار اوله وبو برنوع یلاندرکه باشی قویرغندن فرق اولنمز درجه‌سنده انجه اولوب آغزی یوق کبی اولور یلان قسمنك بغایت اخبثیدر جمعی نکاکز ونکاز کلور یقال لدغه النكاز ای حیة لاتنکز الابانفه لیس له فم لایعرف ذنبه من رأسه لدقته من اخبث الحیات (النهز) نونك فتحی وهانك سکونیله اورمق معناسنه‌در یقال نهزه نهزا من الباب الثالث اذا ضربه و دفع ایلمك معناسنه‌در یقال نهزه اذا دفعه وقریب اولمق معناسنه‌در یقال نهز الشیء اذا قرب و باشی برو اوته دیره‌دوب اویناتمق معناسنه‌در یقال نهز رأسه اذا حرکه وطوار قسمی یوریمك هنکامنده کوکسنی ایلری قاقوب دیرتمك معناسنه‌در یقال نهزت الدابة بصدرها اذا نهضت به للسیر وقویده قوغه‌یی طولمق ایچون بری اوته چالمق معناسنه‌در یقال نهز بالدلو فی البئر اذا ضرب بها فی الماء لتمتلیء ونهز مقدار معناسنه‌در نهاز دخی دینور

كلمسیدر كه (النهزة) غرفه وزننده فرصت معناسنه‌در تقول هذه نهزة فانتهزها
ای فرصة (الانتهاز) افتعال وزننده فرصتی فوت ایتدیوب غنیمت بیلمك معناسنه‌در
یقال انتهز النهزة اذا اغتنمها و كولكده افراط ایدوب بولنمه وارمق معناسنه‌در
یقال انتهز فی الضحك اذا افرط وفحش (المناهزة) مفاعله وزننده رتبه‌سنه یقلشوب
یاقلاشمق معناسنه‌در یقال ناهزه اذا داناه و سبق و مبادرت ایتمك معناسنه‌در یقال
ناهز الصید اذا بادره (التناهز) تفاعل وزننده مبادرت ایلشمك معناسنه‌در
یقال تناهزوا اذا ابتدروا (النهاز) غراب وكتاب وزنلرنده قدر ومقدار معناسنه‌در
قرب معناسندن مأخوذدر نهز كذا ونهازه ونهازه ای قدره وزهائه
(النهوز) كتف وزننده ارسلانه دینور (النهاز) شداد وزننده شمول اشكله
دینور كه یوروركن دائما كوكسی ایلری ایلری قاقوب اویناتیر اوله یقال حمار نهاز
اذا كان ینهز بصدره كثیرا (المنهز) مكرم وزننده دولاب قوغه‌سنك ظهرندن
صو چكن دابه‌نك طوردیغی یردن برو قویونك آغزینه یقین اولان آچیق یره
دینور (ناهز ونهار) شداد وزننده اسامی رجالدندر (التنویز) تفعیل وزننده
آز آلمق معناسنه‌در یقال نوزه اذا قلله (نوز) ضم نونله بر قریه آدیدر

* فصل الواو * (الوتز) واوك فتحی وتای فوقیه‌نك سكونیله لغت یمانیه‌ده
بر شجر آدیدر (الوجز) واوك فتحی وجیمك سكونیله سریع الحركه آدمه دینور
مؤنثی وجزه‌در یقال رجل وجز ای سریع الحركه وامرأة وجزة و سریع العطاء
آدمه دینور وچست وخفیف اولان سوزه وسائر ایشه دینور یقال رجل وجز
ای سریع العطاء ویقال كلام وامر وجز ای خفیف ومختصر نسنه‌یه دینور ووجز
مصدر اولور كلهسیذكر (الواجز والوجیز) امیر وزننده بونلرده مختصر نسنه‌یه
دینور یقال شئ وجز و واجز و وجیز ای موجز (الوجز) عجز وزننده
(والوجازة) كرامه وزننده (والوجوز) قعود وزننده برآدمك كلامی مختصر
اولمق و كلامی مختصر سویلمك معناسنه‌در یقال وجز الرجل و وجز فی منطقه
وجزا و وجازة و وجوزا من الباب الخامس والثانی اذا كان وجیزا (الموجز)
میمك فتحیله بر موضع آدیدر (الایجاز) همزه‌نك كسریله كلام آزجه ومختصر اولمق
معناسنه‌در یقال اوجز الكلام اذا قل و كلامی مختصر سویلمك معناسنه‌در یقال
اوجز الكلام اذا قصره وعطیه‌یی تعجیل ایتمك معناسنه‌در یقال اوجز العطیة اذا
عجلها (المیجاز) میمك كسریله دائما كلامی مختصر سویلین آدمه دینور (التوجز)
تفعل وزننده بر كمسه‌دن بر نسنه‌نك حصولنی طلب ایتمك معناسنه‌در یقال توجز
الشئ اذا تنجزه والتمسه (وجزه) تمره وزننده یزید بن سنانك فرسی اسمیدر
(ابو وجزه) سعد قبیله‌سندن یزید بن عبید یاخود ابو عبید نام شاعرك كنیه‌سیدر

(الوخز) واوك فتحى وخاى معجمه‌نك سكونيله اوته طرفه چكمیه‌رك بركسیه مزراق وسائر نسنه ایله دورتمك معناسنه‌در یقال وخزه وخزا من الباب الثانی اذا طعنه بالرمح وغیره ونشتر ساںجمق معناسنه‌در یقال وخزه اذا بزغه ووخز آزجه شیئه دینور یقال شیٔ وخز ای قلیل وآرالق آرالق قیر سرپمش قیللره دینور كه باشك كیرو قلان یرلری هنوز سیاه اوله وبومعناده مصدر اولور یقال وخزه القتیر وخزا من الباب المزبور اذا شمط شعرة بعد شعرة ووخز وخیز دیدكلری طعام یاپمق معناسنه‌در یقال وخز الرجل اذا عمل الوخیز ومعنای اولدندز كه عربلر جماعت دردر دردر كلدیلر دیجك یرده جاؤا وخزا وخزا دیرلر اربعة اربعة معناسنه (الوخیز) امیر وزننده بال ایله یاپیلان تریده دینور یقال عمل لنا الوخیز ای ثرید العسل (ورز) درز وزننده برموضع آدیدر وابراهیم بن محمد بن بشرویه ابن ورز محدثدر (ورزة) تمره وزننده مقاتل بن ولیدك لقبیدر (الوریزة) سفینه وزننده معده‌دن چكره واران طمرك اسمیدر و غسان قبیله‌سندن بر رجل آدیدر (الوز) واوك فتحی وزایك شده‌سیله اوز كلمه‌سندن لغتدركه اوردكه وعندالمؤلف قازه دینور (الوزین) زای معجمه‌نك كسریله بودخی اوز معناسنه‌در (الموزة) میمك و واوك فتحیله اوردكی چوق یره دینور یقال ارض موزة ای كثیرة الوز (الوزواز) واوك فتحیله برقوش آدیدر و پك خفیف یل قوان آدمه دینور وزاوزه دخی دینور علابطه وزننده یقال رجل وزواز ووزاوزة ای طیاش خفیف ووزاوز چفنی بوروب چویره‌رك یورر اولان آدمه دینور یقال رجل وزواز اذا كان یوزوز ای یلوی استه اذا مشی وبودور آدمه دینور (الوزوز) فدفد وزننده اولومه دینور موت معناسنه وتخته‌دن یصیجه برآلت آدیدركه آنكله یوكسك یردن آشاغی‌یه طپراق صیروب اندررلر تركیده كلبری دیدكلری كورك اوله‌جقدر (الوزوزة) وسوسه وزننده یورركن چفنی بری اوته بوروب چویرمك معناسنه‌در یقال یوزوزاسته اذا مشی ای یلوی وخفت وطیش معناسنه‌در تقول ماهذه الوزوزة ای الخفة وسرعتله صچرامق معناسنه‌در یقال وزوز الرجل اذا وثب سریعا وبدنی اوینادەرق وآدیملری صیق صیق آتارق یوریمك معناسنه‌در یقال یمشی موزوزا ای مقار بالخطو مع تحریك الجسد (الموزوز) موسوس وزننده مطرب وخوانده‌یه دینور یقال رجل موزوز ای مفرد (الاوزاء) اوز ماده‌سنده بیان اولندی (الوشز) واوك فتحی وشین معجمه‌نك سكونی وفتحتینله نشز ونشز معناسنه‌دركه مكان مرتفعه دینور وعیش وزندگانی سخت وشدید اولمغه دینور یقال فی عیشه وشز ای شدة ویوریمك خصوصنده قوی وتوانا دوه‌یه دینور یقال بعیر وشز ای قوی علی السیر وعجله ایلك معناسنه در یقال وشز الرجل

و شزا من الباب الثانى اذا عجل و مغلوب طيانمجق نسنه يه دينور كه تركيده سويكه تعبير اولنور يقال فى ظهره و شزر اى الذى يسند اليه و يلجأ (الاوشاز) همزه نك فتحيله اعوان وانصاره دينور وسفله ٔ ناسه دينور ؛ انذال معناسنه و بنده اولان اكلره دينور اوساك معناسنه يقال هم اوشازه اى اعوانه ويقال هم اوشاز اى انذال ويقال تقطعت اوشازه اى اوصاله بونلرك مفردلرى و شزدر ونحن وشدائده دينور وعجله معناسندن جمع اولنور تقول لقيته على اوشاز اى على اوفاز (التوشز) فتحتيله عجله معناسنه دركه جمعى اوشازدر تقول لقيته على اوشاز ووشز اى على اوفاز ووفز (الوشايز) ايجى بك چوق طونمش قولتق يصدقلرينه دينور مفردى وشيزه‌در (التوشز) تفعل وزننده شر و شور و كريهه يه متهئ اولوب حاضرلنمق معناسنه‌در يقال توشز للشر اذا تهيأله (الوعز) واوك فتحى وعينك سكونيله بر خصوصنده بركسه‌يه سبق وتقدم ايلك معناسنه‌در يقال وعزاليه فى كذا ان يفعل اويترك وعزا من الباب الثانى اذا تقدم وبيورمق معناسنه‌در يقال وعزه بكذا اذا امره (الايعاز) همزه نك كسريله (والتوعيز) تفعيل وزننده بونلرده سبق وتقدم معناسنه‌در يقال وعز اليه فى كذا ووعز اذا تقدم (الوفز) واوك فتحى وفانك سكونيله وفتحتيله عجله معناسنه‌در جمعى اوفازدر ومنه تقول نحن على اوفاز ووفزاى على حد عجلة جمع بنيه‌سى مبالغه‌يه محمولدر ووفز مرتفع مكانه دينور يقال مكان وفزاى مرتفع (الايفاذ) همزه نك كسريله ايودرمك معناسنه‌در يقال اوفزه اذا اعجله (الاستيفاز) برلشميوب اياقلرى ديكه‌رك اوتورمق على قول قياقلرى يره قوميه‌رق ديزلرى يره قيوب اوترمق ياخود صچرايوب قالقمغه متهئ اولمغله هنوز قيامه طوغرلميه‌رق اياقلرى اوزره چوملوب اوتورمق معناسنه‌دركه بجموعى عجله معناسندندر يقال استوفز فى قعيدته اذا انتصب فيها غير مطمئن او وضع ركبتيه ورفع اليتيه اواستقل على رجليه ولما يستو قائما وقد تهيا للوثوب (المتوفز) اسم فاعل بنيه‌سيله كيجه فراشنده برى‌اوته مضطرب ومتقلب اوله‌رق اويوميان آدمه دينور يقال بات متوفزا من الغم اى متقلبا لاينام (التوفز) تفعل وزننده برنسنه‌يه حاضرلنمق معناسنه‌در يقال توفز للشر اذا تهيأ (المتوقز) قافله متوفز وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى (الوكز) ركز وزننده اوته‌يه قاقيورمك معناسنه‌در يقال وكزه وكزا من الباب الثانى اذا دفعه ودورتوب سانجمق معناسنه‌در يقال وكزه بالرمح اذا طعنه‌به ويومروقله اورمق معناسنه‌در يقال وكزه اذا ضربه بجمع الكف وطولدرمق معناسنه‌در يقال وكزه القربة اذا ملاها ويره‌مز راق ديكمك معناسنه‌در يقال وكز الرمح فى الارض اذا ركزه وبلك معناسنه‌در يقال وكزالرجل اذا عدا ووكز برموضع آديدر (التوكز) توشز وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى

يقال

يقال توكز للشر بمعنى توشز وعصايه طيانمق معناسنه‌در يقال توكز على عصاه اذا توكا عليها وكركى كبى طولمق معناسنه‌در يقال توكز من الطعام اذا تملا (الومز) رمز وزننده بركسه برونى اويناتمق معناسنه‌در اكثر غضب حالنده اولور يقال ومز بانفه ومزا من الباب الثانى اذا رمع به (التومز) تفعل وزننده سرعتدن ناشى صچرایه‌رق وآتیله‌رق یوریمك معناسنه‌در يقال يتومز فى المشى اى يتنزى سرعة واركك دابه ديشى‌يه آشمق صددنده ذكرينك باشى قوت شهوتدن ناشى برى اوته دپرنمك معناسنه‌در يقال يتومز رأس جردانه اى يتحرك عند النزاء وقيامه حاضرلنمق ويكنمك معناسنه‌در يقال تومز الرجل اذا تهيأ للقيام (الوهز) واوك فتحى وهانك سكونيله بودور آدمه‌دينور وخلقت وبنيه‌سى قوى وشديد على قول وجودى قالين اولوب اورته بويلو اولان آدمه دينور يقال رجل وهزاى شديدالخلق اوالغليظ الربعة ووهز مصدر اولور اياقله چكنمك وبصمق معناسنه يقال وهزه وهزا من الباب الثانى اذا وطئه وقاقيورمك معناسنه‌در يقال وهزه اذا دفعه وقندرمق معناسنه‌در يقال وهزه على كذا اذا حثه وكهله‌يى صيقوب اولدرمك معناسنه‌در يقال وهزالقملة اذا قصعها (الاوهز) احمر وزننده كوزل يورويشلو كشى‌يه دينور يقال رجل اوهزاى الحسن المشية (الوهازة) كرامه وزننده اهل پرده وحيا اولان خاتونلرك يورويشنه دينور يقال تمشى الوهازة وهى مشية الخفرات (الموهز) معظم وزننده (والمتوهز) اسم فاعل بنيه‌سيله يوروركن يره شدتله بصان آدمه دينور يقال رجل موهز ومتوهزاى شديد الوطء (التوهز) تفعل وزننده شدتله صچرايوب آتلمق معناسنه‌در يقال توهز خلفه اذا توثب

﴿ فصل الهاء ﴾ (الهبوز) قعود وزننده (والهبزان) فتحاتله اولمك على قول آنسزين اولمك معناسنه‌در يقال هبز الرجل هبوزا و هبزانا من الباب الثانى اذامات اوفجاة (الهبز) هبر وزننده و مرادفيدركه اطرافى يوكسلك اولان دوز واوتراقلى يره دينور تركيده آلاك تعبير اولنور (الهبرزى) هانك ورانك كسريله فرس يعنى عجم اساوره سندن بر اسواره يعنى برجندى و شهسواره دينور نته‌كه سور ماده‌سنده بيان اولندى شارح ديركه اصلى ابرزى ايدى‌كه مبارزتدندر همزه هايه مبدله‌در وهبرزى دينار جديده دينور ومطلقا خوش ودلكش لطيف وجميل شيئه دينور و ارسلانه دينور وايو واعلا جزمه‌يه دينور وخالص آلتونه دينور (ام الهبرزى) حمانك كنيه‌سيدر ام ملدم كبى (الهجز) عجز وزننده هجس معناسنه‌دركه كزلوجه خبر وحديثه دينور (المهاجزة) مفاعله وزننده فسلده‌مك معناسنه‌در يقال هاجزه اذا ساره (الهرز) درز وزننده ال ايله پك صقمق معناسنه‌در يقال هرزه هرزا من الباب اول اذا غمزه شديدا واورمق معناسنه‌در يقال هرزه

اذا ضربه وهلاك اولمق معناسنه‌در يقال هرم الرجل هرما من الباب الرابع اذا
هلك (الهرورة) دحرجه وزننده (والتهرور) تدحرج وزننده بو لفظ ده هلاك
اولمق معناسنه‌در يقال هرور الرجل وتهرور اذا هلك (الهرمزة) دحرجه وزننده
آغزده لقمه‌يي ويا اونه كوملمك معناسنه‌در يقال هرمز اللقمة اذا لاكها في فيه وآتش
سونمك معناسنه‌در يقال هرمزت النار اذا خمدت ونوم ودوامت معناسنه‌در تقول
ما هذه الهرمزة اي النوم ولقمه‌يي اغزده آهسته‌جه چيكنمك معناسنه‌در يقال هرمز اللقمة
اذا مضغها مضغا وهمدم وبرقيقدن كثر واحما اولنان كلامه دينور (هرمز) قنفذ
وزننده شعر عجم احوالرندن بر حوزه اوزره واقع بر بلده اسميدر وقدس ايله كرك
بلده وبرقلعه آديدر وهرمز اعلام رجالدندر وملوك عجمدن شهنشاه اولانه اطلاق
اولنور هرمزان وهارموز دخي ديرلر رايت ضبطه (رامهرمز) ميم اولانك فتحيه
بولرشاهده بر بلده‌در شارح ديركه اكثري رام همسي وجوه ثلاثه يعني رفع ونصب
وجر حالاتنده فتح اوزره مبني ايدرلر وبعضلر معرب منصرف وبعضلر مضاف اضافه‌يله
ثاني لا ينصرف ايدوب اونده اعرابك وجوه ثلثه‌سني اجرا ايدرلر (الهرمز)
سفرجل وزننده (والهرموزان والهرموزاني) غايت بكار واليكي وتنب معناسنه‌در
وتيز وحديد انسان وحيوانه دينور (الهز) هانك فتحي وزاينك تشديديله بر شيئي
ديرتمك معناسنه‌در يقال هزه وبه هزا من الباب الاول اذا حركه (الهزيز) امير
وزننده دوه سوزن كسه طرب ونشاطله دومي شوق وجنبشه كتورمك معناسنه‌در
يقال هز الحادي الابل هزيزا اذا نشطها بحدائه وبلدز دوشمك معناسنه‌دركه يلدز
آقمق تعبير اولنور يقال هز الكوكب اذا انقض وهزيز سسه دينور تقول سمعت هزيزه
اي صوته وبيان خشلدسنه دينور يقال للريح هزيز اي دوي وكورول كورل كوك
كورلتوسنه دينور يقال للرعد هزيز اي تردد صوت (الهزة) هانك كسريله جنبش
وشوق ونشاطه دينور تقول حصلت منه لي هزة اي نشاط وارتياح وقيليان تجرمك
سسنه دينور وترديد ايله كوك كورلتوسنه دينور وبركونه دوه يوريشنه دينوركه
شوق وجنبشله يوريشي اونه جقدر وكشايش خاطره وفرح ومسرته دينور يقال به
هزة اي اريحية (الهزهز) علبط وزننده (والهزاهز) علابط وزننده (والهزهز)
هدهد وزننده (والهزهاز) صفصاف وزننده فراوان اولان ماء جاري‌يه دينور يقال
ماء هزهز وهزاهز وهزهز وهزهاز اي كثير جار وهزهز علبط وزننده جست
وچالاك آدمه دينور يقال رجل هزهاز اي خفيف سريع وهزهز هدهد وزننده ديبي
درين قويي‌يه دينور يقال بئر هزهاز اي بعيدة القعر وهزهاز ناملوسي صاف ومجلا
ودرخشان قيلجه دينور يقال سيف هزهاز اي صاف بتاع وهزهاز بر كلبك اسميدر
(التهزيز) تفعيل وزننده تحريك ايتمك معناسنه‌در (الاهتزاز) افتعال وزننده

(والتهزز) تفعل وزننده مطاوعدر دپرنمك معناسنه‌در يقال هزز وتهززاى حركه فتحرك واهتزاز فرح ومسرتدن شوق وجنبشه كلمك معناسنه‌در ومنه الحديث [اهتز عرش الرحمن لموت سعد] اى ارتاح بروحه واستبشر لكرامته على ربه سعددن مراد سيد الانصار سعد بن معاذدر رضى الله عنه (الهزهزة) زلزله وزننده (والهزاهز) هانك فتحيله فتنه وبليه وجنك مقوله‌سى حالات مزعجه‌ناسى دريا كبى اوينادوب دپرتمكه دينور يقال شهدالهزهزة والهزاهز وهى تحريك البلايا والحروب الناس وهزهزه مصدر اولور تذليل معناسنه يقال هزهزه اذا ذلله ودپرتمك معناسنه‌در يقال هزهزه اذا حركه (التهزهز) تدحرج وزننده فرح وسروردن ناشى كوكل كشايش بولوب وجد وجنبشه كلمك معناسنه‌در تقول تهزهز اليه قلبى اى ارتاح للسرور (الهقز) هانك فتحى وقافك سكونيله قهز معناسنه‌دركه ذكر اولندى لبيدك اشبو فصوابق ان ايمنت فطنة ★ منها وخاف القهز او طلخامها ★ بيتى هقز ايله‌وقهز ايله‌ده روايت اولندى (التهلز) تشمز وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى (الهمز) غمز وزننده ومرادفيدركه ال ايله يا پرمق ايله صقمق معناسنه‌در يقال همز الشئ همزا من الباب الاول والثانى اذا غمزه وبر طاريره قصدروب صقشدرمق معناسنه‌در يقال همزه اذا ضغطه همزه حرفى بومعنادن مأخوذدركه مخرجندن صقندى ايله خروج ايدر وبرنسنه ايله دورتمك وباترمق معناسنه‌در يقال همزه اذا نخسه واوته‌يه قاقيو يرمك معناسنه‌در يقال همزه اذا دفعه واورمق معناسنه‌در يقال همزه اذا ضربه واصرمق معناسنه‌در يقال همزه اذا عضه وقيرمق معناسنه‌در يقال همزه اذا كسره واشبو [كان النبى عليه السلام اذا استفتح الصلوة قال اللهم انى اعوذ بك من الشيطان الرجيم من همزه ونفثه ونفخه] حديثنده واقع همز شيطانى رسول اكرم عليه السلام حضرتلرى موته ايله يعنى جنون ايله تفسير ايلديلر زيرا جنون شيطانك قلب انسانى دورتوب صقمسندن عارض اولور وهمزيزه چالمق معناسنه‌در تقول همزت به الارض اى صرعته (الهامز) (والهمزة) لمزه وزننده غمازه دينور صيغهٔ اخيره دوامى متضمندر (المهمز) منبر وزننده (والمهماز)تحريفله ماهميز تعبير اولنان اوجى سيورى كوچك دموره دينوركه جزمه‌نك اوكجه‌لرينه نصب ايدوب ايكى طرفلو آتك قارننه دورترلر تاتار سواريلرنده خصوصا جانبازلرده متعارفدر جمعى مهامز ومهاميز كلور (المهمزة) مكنسه وزننده چكجه دينور مقرعه معناسنه و دكنكه على قول اوكندره و بز لنكج تعبير اولنان باشى اكسرلى دكنكه دينوركه آنكله اشك سوررلر همزالفؤاد ذكى وذهين وزيرك آدمه اطلاق اولنور كوياكه ادراكى پريشان اوليوب مجتمعا صقلشدرلمش اولور يقال رجل همزالفؤاد اى ذكى (همزى) جمزى وزننده برموضع آديدر وهمزى پك كورلتولى يله وصف اولور

يقال ريح هزرى اذا صار لها صوت شديد واوفى بك عبدالموسودن بابه دينور يقال
قوس هزرى اى شديدة الدفع للسهم (هبر) زبير وزننده (وهبار) قنار وزننده
لسانيدندر (الهابرز) هنك فتحيله ملوك عجمدن برملك اسميدر (الهنبرزة)
سفينه وزننده اشكنبه واذيت معناسنهدر يقال مضت ابلمه بالهنبزة اى الاذية
(الهنداز) هانك كسريله حدوقياس معناسنهدر اندازه فارسيدن معربدركه اولچى يه
دينور يقال اعطاه بلاهنداز ولاحساب (المهندز) اسم فاعل بنيهسيله هنداز
مرقومدر منه مرفدر صويولرى وبنالرى قياس وتقدير ايدن استاده دينور عربلر ايي
سينه ابدالله مهندس ديرلر زيرا كلام عربده مقبلى دال اولهرق زاى معجمه يوقدر
واندازهدن معرب ايكن هاى مكسور ايلديلر زيرا مضاعفلك عربده فانك فتحيله
بنايى فعلال عزيز ونادردر (الهوز) هانك ضميله حلق و ناسه دينور تقول
مافى الهوز مثلك اى فى الخلق وتقول مادرى اى الهوز هو اى اى الناس (الاهواز)
همزهنك فتحيله بصره ايله فارس بيننده واقع طقوز قضايه اطلاق اولنوركه هر برينك
اسم مخصوصى واردر مجموعنه اهواز دينور هر برينه مفرد اولهرق هوز اطلاق
اولنمز اول طقوز قضا بونلردر ١ رامهرمز ٢ عسكرمكرم ٣ تستر ٤ جنديسابور
٥ سوس ٦ شرق ٧ نهرتيرى ٨ ايدج ٩ مناذر (التهويز) تفعيل وزننده
اولمك معناسنهدر يقال هوزالرجل اذا مات (هوز) هانك وواو مشددهنك فتحيله
حساب جل ايچون وضع اولنان حروف مرتبهيه اطلاق اولنور ذكرالجزء واراده
الكل قبيلندندر

﴿ باب السين المهملة ❊ فصل الهمزة ﴾

(الابس) حبس وزننده بركسهيه لوم وعتاب ايدوب خوف واندیشهيه دوشورمك
معناسنهدر يقال ابسه ابسا من الباب الثانى اذا بخه وروعه وقهر وتذليل ايلك
معناسنهدركه غلبه ايله يواشيدوب رام وذلول قلمقدن عبارتدر يقال ابس به اذا
ذلله وقهره وحبس ايلك معناسنهدر يقال ابس فلانا اذا حبسه وبركسهيى امر
مكروه ايله قرشولمق معناسنهدر دلاز ارلقله قرشولاق كبى يقال ابسه اذا قابله
بالمكروه وبرآدمى خوارلمق معناسنهدر يقال ابسه اذا صغره وحقره و ابس قيلغه
وقوراقلغه دينور يقال اصابهم ابس اى جدب ودرشت وخشن مكانه دينور بونده
همزهنك كسريلهده جائزدر واركك قبلوبغه يه دينور (التأبيس) تفعيل وزننده
بودخى خوارلمق معناسنهدر يقال ابسه اذا صغره وحقره (الابس) همزهنك
كسريله فنا وكمتر اصل ونسبه دينور يقال هو من ابس اى اصل سوء (الاباس)

غراب وزننده بدخوی عورته دینور یقال امرأة اباس ای سیئة الخلق (التابس) تفعل وزننده بوزلمق معناسنه‌در یقال تأبس الشئ اذا تغیر یاخود بوابن فارس ایله جوهری تصحیفیدر صواب اولان تابس اولمقدر یای تحتیه ایله یعنی اشبو ★ تطیف به الایام مایتأبس ★ مصراعنده مصحف قلدیلر (الارس) همزه‌نك کسریله یاك و طیب اولان اصل و نسبه دینور یقال هومن ارس ای اصل طیب (الاریسی) (والاریس) همزه‌لرك فتحیله (والاریس) سکیت وزننده چفتجی‌یه واکنجی‌یه دینور اکار معناسنه جمعی اریسیون واریسون واریسون وارارسه واراریس وارارس کلور واریس سکیت وزننده امیر و حاکمه دینور یقال هواریس القوم ای امیرهم (الارس) غرس وزننده برکمسه چفتجی اولمق معناسنه‌در یقال ارس الرجل ارسا من الباب الثانی اذا صار اریسا (التأریس) تفعیل وزننده ارس معناسنه‌در یقال ارس الرجل بمعنی ارس و برکمسه‌یی ایشده و خدمتده قوللنمق معناسنه‌در یقال ارسه اذا استعمله واستخدمه شارح دیرکه نهایة ابن اثیرده بوماده‌یه متعلق کلمات مفیده مرسومدر (بئر اریس) جلیس وزننده مدینه‌ده مسجد قبایه قریب برقویی آدیدر (الاس) همزه‌نك حرکات ثلاثی و سینك تشدیدیله (والاساس) سحاب وزننده (و الاسس) سبب وزننده بنانك تملنه دینور یقال بنی بیته علی اسه و اساسه واسسه ای علی اصله واسك جمعی اساس کلور همزه‌نك کسریله عس و عساس کبی واساسك جمعی اسس کلور ضمتینله قذال وقذل کبی واسسك جمعی اسأس کلور سبب و اسباب کبی وهرشیئك اصل ومبناسنه اطلاق اولنور ومنه یقال کان ذلك علی اس الدهر بحرکات الثلاث ای علی قدمه ووجهه یعنی زمان قدمدنبرو اولدیغی طرز وجهت اوزره اولدی (الاس) همزه‌نك فتحیله برنسنه‌یی فساده ویرمك معناسنه‌در وبونده همزه‌نك حرکات ثلاثیله لغتدر یقال اس بینهم اسا و اسا و اسا اذا افسد واعضاب معناسنه‌در که قیروب اوفتمق معناسنه‌در بعض نسخه‌ده غین معجمه ایله اغضاب واقعدر که طارلتمق معناسنه اولور شارح عین وصاد مهملتین ایله اعصاب نسخه‌لرنی تغلیط ایلمشدر واس بال آریسی بال کومجی یاپمق معناسنه‌در یقال اس النحل اذا سلح واویاپمق معناسنه‌در یقال اس الدار اذا بناها وقیون قسمنی اس اس دیو آزارلمق معناسنه‌در یقال اس الشاة اذا زجرها باس اس واس الطریق اياق ایزیله یاخود طوار ترسی مقوله‌سی نشانه‌لرایله اهتدا اولنان طریقه اطلاق اولنور کویا که آنلر طریقك اساسی اولمش اولور نته‌که بالو وعیان اولانه شرك الطریق اطلاق اولنور تقول خذ اس الطریق وذلك اذا اهتدیت بأثر اوبعر فاذا استبان الطریق تقول خذ شرك الطریق (الاس) همزه‌نك ضمیله تمله دینورکه ذکراولندی و ساج ایاقلری ارالقلرنده قلان کول بقیه‌سنه اطلاق اولنور وانسانك قلبنه اطلاق اولنور رحمه

اذا منكوس والمقلوب بقلبه اس مثله ابن قلب وقد اطلق عليه لانه اول متكون
في الرحم وهر نسنه نك ازو بنائه اطلاق اولنور (اس اس) همزه لرك كسريله قيون
قيمه مخصوص زجر واوازى حكايه سيدر (الاسيس) امير وزننده عوض و مكافات
ايچون ويريلان شيئه ديور يقال اعطاه اسيسا اى عوضا وهر شيئك اصل
ومستسنه ديور (اسيس) زبير وزننده دمشق قربنده بر موضعدر (التأسيس)
تفعيل وزننده بنا اوسنه سنى تنبه سنك حدودنى بيان ايله تمكين ايلوب قالديرمق
معناسنه دركه ثمل بر تقى تعمير اولنور يقال اسس داره اذا بين حدودها ورفع
قواعدها وبنى اصلها و تأسيس اهل عروض اصطلاحنده قافيه واقع اولان كلمده
ثانى شول الف حرفنه ديور كه آنكله روى اولان حرفك بيننده حرفت و حرف
واقع اوله نته كه نابغة الذبيانى نام شاعر اشعر * كليني لهم يا اميمة ناصب * وليل
اقاسيه بطئ الكواكب * بيتنده واقع ناصب وكواكب كلمه لرنده اولان الف كبى
وعند البعض تأسيس قافيه حرفنه اطلاق اولنور كه كلمه نك مقدم ذكر اولنور
ذكر اولنان الف صنفى (الس) همزه نك ضمى وسينك سكونيله برشيدر كه يلان
نوتكن كسيلرل بلاى طوتور ايكن تكلم ايدرلرله يلان قسمى اكا حنذوع ومطبوعت
ايدرلر (الالس) همزه نك فتحى ولامك سكونيله عقل شاشيرمه و عقل اوينمق
معناسنه در يقال الس الرجل على بناء المجهول الس اذا اختلط عقله فهو مألوس
وخيانت ايلك معناسنه در يقال السه اذا خانه والدالق معناسنه در يقال السه اذا
خدعه ويلان سويلمك معناسنه در يقال الس الرجل اذا كذب وخرسزلق ايلك
معناسنه در يقال الس المال اذا سرقه ورأى وتدبيرده خطا ايلك معناسنه در يقال
الس فى رأيه اذا اخطأ وتهمت وريبه معناسنه دركه سوء ظن ايراث ايدوحكى نسنه در
تقول اعوذ بالله من الالس اى الريبة وخرخدن ياخود سوء خلقنه دن ناشى خلقت
وجود متغير اولمق معناسنه در تقول ماهذا الالس اى تغير الخلق ودلو زمك معناسنه در
يقال اصابه الالس اى الجنون واصل سوء معناسنه در يقال هو من الس اى اصل
سوء (الالاس) همزه نك ضميله بودخى دلو زمكه ديتور جنون معناسنه (المألوس)
شوريده عقل اولان آدمه ديتور وشول سوده ديتور كه ياغى چقارلميوب قالمغله طعمى
اكشيمش اولور يقال لبن مألوس اذا كان لم يخرج زبده وقد تغير طعمه (الياس)
همزه نك كسرى وفتحيله عبرانى در مؤلفك بصائرده بياننه كوره بر پيغمبر كزين
اسميدركه بنى اسرائيل پيغمبرلرندندر واول الياس بن ياسين بن فنحاص بن عيزار
بن هارون بن عمران در بعلبك اهاليسنه مبعوث ايدى اذيت ونقض عهودلرندن متنفر
اولمغله حضرت حقه نياز ايدوب مفارقتلرينه مأذون وشهوت اكل وشرب كنديدن
مسلوب اولمغين خضر ملائكه ايله منتظم اولوب خضر عليه السلام كبى انسى وملكى

وارضى وسماوى وشرقى وغربى وبرى وبحرى اولديلر (اليس) قبيط وزننده انبار ناحيه‌سنده بر قريه اسميدر (آلس) صاحب وزننده بلادر ومدن طرسوس شهرينه بر قوناق مسافه‌ده دريايه قريب بر نهر اسميدر (التالس) تفعل وزننده‌در دو وجع اظهار ايلك معناسنه‌در يقال ضربه فتالس اى ماتوجع (المؤآلسة) مفاعله وزننده الدادوب خيانت ايلك معناسنه‌در يقال هولايدالس ولايؤالس اى لايخادع ولايخون (الامبرباريس) همزه‌نك فتحى وميمك سكونيله (والانبرباريس) ميم بدلى نونله (والبرباريس) باى مفتوحه‌ايله لغت روميده زرشك اسميدركه بين الاطباء امبرباريس وتركيده قادين طوزلغى ديدكلرى لذيذجه دانه‌نك اسميدر (امس) همزه‌نك فتحى وسينك حركات ثلاثيله مبنى اوله‌رق ظروف زمانيه دندر دونكى كون ديمكدر فارسيده دوش دينور اشبو امس كلمه‌سى معرفه اوله‌رق مبنى ومعرب اولور وچون حرف تعريف داخل اولسه معرب اولور وبعض عربدن شاذ اوله‌رق تنوينله امس عنوانده دخى مسموع اولدى اصواته مشابه اولديغيچون غاق كبى جمعى آمس كلور همزه‌نك مديله فلس وافلس كبى واموس كلور وآماس كلور اصحاب كبى (الانس) همزه‌نك كسريله بشر معناسنه‌دركه آدم اوغلانى تعبير اولنور جن وملك مقابليدر مفردى انسى‌در جن وجنى كبى وانسى‌در همزه‌نك ونونك فتحيله تخفيفا جمعى اناسى كلور همزه‌نك فتحى ويانك تشديديله واناسيه كلور هايله وآناس كلور آجال وزننده وقرأيحيى بن الحارث [واناسى كثيرا] بالتخفيف وانسى هر شيئك ايسر طرفنه اطلاق اولنور شارحك بيانه كوره اصمعيدن منقولدركه انسانك جفت اولان عضوندن صاغنه يعنى انسانك ننسى ووجودى كلان طرفنه انسى واوته طرفنه وحشى اطلاق اولنور مثلا الك ايچ يوزينه واياغك اوستنه وبيلكجه‌لرك ايچرى طرفنه انسى ومقابلارينه وحشى دينور وازهرى بونك عكسنه ذاهب اولدى ظاهرا اصمعينك قولى ارجحدر زيرا بصر معناسنه اولان انسدن مأخوذدر پس يمين ويسار تعبيرى انسانك وجودينه نسبتله اولور انتهى وانسى القوس ياى طوتان كسه‌يه قرشو كلان يرينه اطلاق اولنوركه يايك بغرى اولور صيد جانبنه كلان يرينه وحشى دينور وانس وابن انس آدمك خالص يار وهمدمنه اطلاق اولنور تقول هوانسك اى صفيك وخاصتك (الانسان) همزه‌نك كسريله بودخى انس كبى بشر معناسنه‌در رجل ومرأيه اطلاق اولنور ومرأيه انسانه اطلاقى لغت عاميه‌در كرچه اشبو ★ لقد كستنى فى الهوى ★ ملابس الصب الغزل ★ انسانة فتانة ★ بدرالدجى منها خجل ★ اذا زنت عينى بها ★ فبالدموع تغتسل ★ شعرده مسموع اولدى لكن مولد اولمق ظن اولنور مؤلفك بصائرده بيانه كوره انس جمع جنس‌در مفردى انسى‌در روم ورومى كبى وانسان فعلان وزننده‌در من حيث اللفظ جمعى اناسين‌در سرحان وسراحين كبى لكن اشبو جمع

اصلی غیر مستعملدر جمع معروفی انس واناس وانس در ضمیله واناسی لفظنده اختلاف
واردر بعضلر انسی لفظنك جمعیدر دیدیلر کرسی وکراسی کبی وعند البعض انسانك
جمعیدر اصلی اناسین ایدی ونون کلمه‌سی انس عوضیدر وانسان کلمه‌سنك الف ونونی
عند البعض زائده‌در وعند اهل التحقیق والاصل تثنیه‌در زیرا انسان ایچون ایکی
انس واردر بری انس الخلق وبری انس بالحق‌در زیرا بالروح انس بالحق وبالجسم
انس بالخلق ایدر وعند بعضهم انس بالعقبی وانس بالدنیا ایله مأنوسلردر وبعضلر
عندنده ایناس ماده‌سندن مأخوذدرکه ابصار واحساس معناسنه‌در زیرا اشیایه بطریق
العلم واقف وبواسطة الرؤیه واصل وبوسیلة الحواس مدرك اولورلر وعلی قول
تحرك معناسنه اولان نواسدن مأخوذدر وعلی قول ناسدن اصلی ناسی ایدی وانسان
آندن مشتق اولندی ومصباحك بیانه کوره انسان اسم جنسدر اشتقاقنده اختلاف
اولندی لکن نون اخیره‌نك زیاده‌سنده متفقلردر عند البصریین انسدن مأخوذدر
پس همزه‌سی اصلیه ووزنی فعلاندر وعند الکوفیین نسیاندن مأخوذدر همزه‌سی
زائده ووزنی افعاندر نقص اوزره زیرا اصلی انسیان ایدی افعلان وزننده اکا
مبنی مصغرنده اصلنه رد اولنوب انیسیان دینور واناس لفظنك وزنی فعالدر انسدن
مأخوذدر تخفیفا همزه‌سی حذف اولنوب ناس دخی دینور انتهی وانسان پرمقلرك اوجلرینه
دینور انمله معناسنه وآدمك کوزلکه‌سنه اطلاق اولنور وطاغك باشنه دینور واکین
اکلمك بوزیره دینور وکوزك بکنه دینورکه انسان العین دخی دیرلر وانسانك دخی
جمعنده اناسی دینور همزه‌نك فتحیله (الاناس) همزه‌نك ضمیله ناس معناسنه‌در نته‌که
ذکر اولندی واناس اسماندر انس بن ابی اناس شعرادندر (الانوس) صبور
وزننده عقور اولمیان کلبه اطلاق اولنور یقال کلب انوس ای غیر عقور جمعی انس
کلور ضمتینله (مئناس) محراب وزننده بر خاتون اسمیدرکه اوغلی مراد قبیله‌سنه
منسوب بر شاعر ایدی (المأنوس) انس والفت اولنمش نسنه‌در ومأنوس اسامیدندر
اعز بن مأنوس الیشکری شعراء جاهلیه‌دندر ووهب بن مأنوس اتباع تابعیندندر
(الانیس) جلیس وزننده خروسه اطلاق اولنور کیجه‌لر اوازیله انس وآرام ایراث
ایلدیکیچون وانس والفت ایدن آدمه دینور تقول هوانیسی ای مؤانسی وانس
والفت اولنان شیئه دینور یقال هوانیسه ای مأنوسه وکس وکمسه معناسنه استعمال
اولنور یقال مابالدار من انیس ای احد وانیس بن عبد المطلب رجال جاهلیه‌دندر
(الانیسة) سفینه وزننده (والمأنوسة) آتشه اطلاق اولنور یقال بانت الانیسة
والمأنوسة انیستی ای النار (الآنسة) جالسه وزننده پاکیزه ذات وخوشسمات
اولان محبوبه‌یه وصف اولنور یقال جاریة آنسة ای طیبة النفس (الانس) همزه‌نك
ضمیله (والانس) فتحتینله (والانسة) هایله اسملردر برنسنه‌یه یاخود برکمسه‌یه اولان

آلشقلغه دینور فارسیده رامش والفت دینور تقولی به انس وانس وانسة ای
ضد الوحشة وانس وانس مصدر اولورلر یقال انس به وانس انسا وانسا من الباب
الثانی والرابع والخامس ضد توحش ای سکن به قلبه ولم ینفر وانس فتحتینله ناسدن
جماعت کثیره یه دینور وبریرده مقیم اولان قبیله یه دینور تقول رأیت انسا قدجاؤا
ای جماعة کثیرة وبالبلد انس ای حی مقیمون وانس اسمادندر انس بن مالك خادم
رسول اکرم صلی الله علیه وسلم جنابلریدر وانس بن ابی اناس ذکر اولندی
(الایناس) همزه نك کسریله برآدمی رام وانیس ایلك معناسنه در یقال آنسه ایناسا
ضد اوحشه وکورمك معناسنه در یقال آنس الشیٔ اذا ابصره وبیلمك معناسنه در
یقال آنسه اذا علمه وبرنسنه یی حس ایلك معناسنه در یقال آنس منه رشدا اذا احس
به وایشتمك معناسنه مستعملدرکه حس سمعیدر یقال آنس الصوت اذا سمعه (التأنیس)
تفعیل وزننده بودخی رام ومونس قلمق معناسنه در یقال آنسه ضداوحشه وکورمك
معناسنه در یقال آنسه اذا ابصره (المونسة)مکرمه وزننده نصیبین قربنده برقریه در
(المونسیة) صعید ناحیه سنده برقریه در (یونس) یانك ضمی ونونك حرکات
ثلاثیله یونس دخی زبانزددر همزه ایله علمدر مؤلفك بصائرده بیاننه کوره علم
اعجمی در غیر منصرفدر یونس بن متی برپیغمبر کزین وعند البعض عربیدر ایناسدن
مأخوذدر (الاستیناس) برآدمك یا برحیوانك وحشتی زائل اولمغله آلشوب انس
والفت طوتمق معناسنه در یقال استأنس الرجل الیه اذا ذهب توحشه والف ووحشی
جانور بریرده انسان حس ایلك معناسنه در یقال استأنس الوحشی اذا احس
انسیا و برکسه دن برنسنه یی اعلام ایلسنی طلب ایلك معناسنه در یقال استأنس
الرجل اذا استأذن وبرنسنه یه دقت وامعانله نظر قلمق معناسنه در یقال استأنس الشیٔ
اذا تبصره (المتانس) اسم فاعل بنیه سیله ارسلانه اطلاق اولنور علی قول ایراقدن
طعمه وشکارنی حس وادراك ایدر اولان ارسلانه اطلاق اولنور تقول رایت متانسا
ای اسدا اوهو الذی یحس بالفریسة من بعد (المونسات) موبقات وزننده اسلحه
واداة حربه علی قول مزراغه وتوغلغه یه وچوقال وکجیم تعبیر اولنان جنك لباسنه
وبتون زرهه وقلقانه اطلاق اولنور قلبه اطمینان ویردکلریچون یقال لبس المونسات
ای السلاح کله اوالرمح والمغفر والتجفاف والنسعیة والترس (مونس) محدث وزننده
ابن فضاله درکه صحابیدر (انیس) زبیر وزننده اعلام رجالدندر (ابواناس)غراب
وزننده ارباب خیردن عبد الملك بن جویه نك کنیه سیدر (ام اناس) بنت ابی موسی
الاشعری کنیه سیدر وعبد المطلب بن هاشمك جده سی اولان قرط نام خاتونك
کنیه سیدر واسماء بنت ابو بکر الصدیق رضی الله عنهك جده سی کنیه سیدر ونیجه
نسوانك کنیه لریدر (الاوس) همزه نك فتحی وواوك سکونیله ویرمك معناسنه در

يقال آسه يؤسه اوسا اذا اعطاه واستاده ايس قمس دخى مصدر ثانى اولهرق
ذكر اتمشدركه اصلى اولس اولوب سكسره مجاورتيله واو ياء مقلب اولمشدر
وتشديد ... حل اولهرق عوض وبرمك معناسنه‌در يقال آسه اذا عوضه
... واوس قوردده ديور ذئب معناسنه و تحره و فرصت معناسنه‌در يقال اغتنم
اوسا اى تحره واوس بر قبيله‌نك پدرى اسميدركه خزرجك برادريدر انصار كرام
بونلردن منشعبلردر (الأويس) مصغر بنيه‌سيله بودخى سباعدن قوردده ديور
واويس بن عامر القرنى سادات تابعيندندر (الآس) ناس وزننده شجر معروف
اسميدركه مرسين اغاجيدر مفردى آسه‌در وآس اوجاقده قلان كول بقيه‌سنه ديور
وبال اريسى عسل معناسنه على قول قوانده قلان بقيه‌سنه ديور وقبر ومزاره ديور
وصاحب وهمدمه ديور شارحك بيانه كوره اصلى آيس ايدى بعد القلب آيى
ساقط اولدى ياخود آس ايدى كه مقلوبدر تعكه اثر وخبة دار معناسنده كلور پس
... ايراد اولنمش اولور يقال هو اسهاى صاحبه وخ ادمهك
... اثر وعلامتنه ديوركه آسكله بيلور ومطلقا خفى اولان اثر ونشانه ديور
(المؤاسة) مفاعله وزننده ومرادفيدر عوض ويرلمسى مطلوب اولان شيئه
ديورلر آنى موصوف اعتباريله‌در يقال سلعة مؤاسة اى مستعاضة ومستعجلة
ومستعطاة ومستعاله معناسنه‌در (اوس اوس) همزه‌نك فتحى وواو وسينك سكونيله
قيون وكچى وصغر قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر (الايس) كتاب
وزننده نوميد اولمق معناسنه‌در يقال ايس منه ايسا من الباب الرابع اذا قنط
(الايئاس) همزه‌نك كسريله (والتأييس) تفعيل وزننده نوميد ايتمك معناسنه‌در
تقول آيسته ايئاسا وايسته تأييسا اذا اقنطته وتأييس بسنه‌يى آزاسمق معناسنه‌در
تقول ايسته اذا استقللته وبرشيئده تأثير ايتمك معناسنه‌در يقال ايسه اذا اثر فيه
ويومشتمق معناسنه‌در يقال ايسه اذا لينه (الأيس) همزه‌نك فتحى وياءنك سكونيله
قهر معناسنه‌در يقال آسه يئيسه ايسا اذا قهره ويومشتمق معناسنه‌در تقول ايسته
ايسا اى لنته (الايسان) انسان وزننده ومرادفيدر جمعى اياسين كلور ظاهرا ياء
نوندن مبدله‌در (التأيس) تفعل وزننده يومشمق معناسنه‌در يقال تأيس الشئ اذا
لان (اياس) سحاب وزننده ارمن دياريده بر ليمان آديدركه اول ديارك اسكله‌سيدر
اهل اسلامه نصيب اولمشدر (اياس) كتاب وزننده اون يدى نفر صحابى ونيچه
محدثلر اسميدر

﴿ فصل الباء الموحدة ﴾ (البأس) بانك فتحى وهمزه‌نك سكونيله عذاب معناسنه‌در
يقال له بأس شديد اى عذاب وشدة فى الحرب معناسنه‌در يقال هو ذو بأس اى
ذو شدة فى الحرب ويقال حرب فيها بأس اى شدة وشدتله جنك ايدجى دلاوراولمق

معناسنه‌در يقال بوس الرجل بأسا من الباب الخامس فهو بئيس اذا صار شجاعا ذاشدة فى الحرب وبشدت فقر وفاقه‌دن بدحال اولمق معناسنه‌در كاسيذكر (البئس) كتف وزننده شدتله جنك ايديجى شجيع ومحارب دلاوره دينور (البؤس) بانك ضميله (البؤوس) قعود وزننده (والبأس) يأس وزننده (والبؤسى) بشرى وزننده (و البئيسى) خليفى وزننده بر آدم بغايت فقر و احتياجله بد حال اولمق معناسنه در يقال بئس الرجل بؤسا و بؤوسا و بأسا و بؤسى و بئيسى من الباب الرابع اذا اشتدت حاجته (البأساء) بانك فتحيله (والابوس) افلس وزننده آفت و داهيه‌يه دينور و منه المثل * عسى الغوير ابؤسا * اى داهية شارح ديركه صواب اولان الدواهى اولمقدر زيرا ابؤس بؤسك جميدر و مثل مزبور غور ماده سنده بيان اولندى (البيئس) فيعل وزننده شديد نسنه‌يه دينور يقال وقع فى امر بيئس اى شديد و ارسلانه دينور (البئس) بانك كسريله (والبئيس) امير وزننده (و البيئس) جيال وزننده بونلرده سخط و شديد معناسنه‌در يقال عذاب بئس وبئيس وبيئس اى شديد (بئس) بانك كسرى وسينك فتحى اوزره بناسيله كلمهٔ ذم و قدحدر فعل مدح اولان نعم مقابليدر تقول بئس رجلا زيد و بوفعل ماضئ غير منصرفدر يعنى مضارع و مصدرى كلمز زيرا اصل فعلى كندى موضعندن زائل اولمشدر زيرا بئس فعلندن منقولدركه شدته اوغرايوب بدحال اولدى معناسنه‌دركه خلاصه اول شخص نه فنا وبه كوتو كمسه‌در ديمكدر بو صورتده حرفه شبيه اولمغله متصرف اولمز نته‌كه نعم كلمه‌سى دخى بويله‌در وبونده لغات عديده واردر تفصيلى نعم ماده‌سنده مذكوردر (بنات بئس) بانك كسريله آفات ودواهى‌يه اطلاق اولنور يقال رماه الله ببنات بئس اى الدواهى (المبتئس) ابتاس لفظندن اسم فاعلدر برنسنه‌ده نفسك قبول ايليه‌جكى كراهت مشاهده‌سيله محزون و غمكين اولان آدمه دينور يقال اقبل غير مبتئس منه اى غير كاره حزين (التباؤس) تفاعل وزننده ناسه ذلت و مسكنت وجهيله فقراء صورتنده عرض بؤس ومذلت ايلمك معناسنه‌در يقال تباءس الرجل اذا تفاقر اى ارى تخشع الفقراء اخباتا وتضرعا (البابوس) كابوس وزننده ناقه‌نك كوچك ياوريسنه دينور يقال حنت الناقة الى بابوسها اى ولدها وسود امر صبى‌يه على قول مطلقا ولده دينور وبولغت روميه‌در يقال جائت وفى حجرها بابوس اى صبى رضيع اوولد (البجس) بانك فتحى وجيمك سكونيله صويى ويارەيى ياروب آقتمق معناسنه‌در يقال بجس الماء والجرح بجسا من الباب الاول والثانى اذا شقه مؤلفك بصائرده بيانه كوره بجس متعدى و لازم اولور طاريردن وطار نسنه‌دن خروج و سيلانده مستعملدر لكن انفجار اعمدر وبجس وصف اولور قينايوب آقان صويه دينور يقال ماء بجس اى منبجس

(البجوس) قعود وزننده بارمقه سوزلمك معناسنه‌در يقال بجس فلان بجوسا اذا
شقه (التبجيس) تفعيل وزننده صويى منبعدن آقيتمق معناسنه‌در (الانبجاس)
انفعال وزننده (والتبجس) تفعل وزننده مطاوعلريدر يقال بجس الماء فانبجس
وتبجس اى فجره فانفجر وتفجر على قول انبجاس يردن قيناييوب آقمغه مخصوصدر
وعلى رأى اعمدر (بجسه) ثمره وزننده بر موضع ياخود بر بيكار آديدر
(البجيس) امير وزننده صويى فراوان بيكاره و ايلا مديه ديرلر يقال عين بجيس
اى غزيرة (البحلس) حاء مهمله ايله تدحرج وزننده بوش وتهى دست اولمق
معناسنه‌در يقال جاء يتبحلس اى جاء فارغا يعنى لاشئ معه (البخس) بانك فتحى
وخاء معجمه‌نك سكونيله برنسنه‌يى اكسلتمك معناسنه‌در يقال بخسه بخسا من الباب
الثالث اذا نقصه وظلم و تعدى ايلمك معناسنه‌در يقال بخسه اذا ظلمه مؤلفك
بصائرده بيانه كوره بخس على سبيل الظلم نقص ايلمكه مخصوص اولمغله بوراده
البخس النقص و الظلم عطفيله تفسير ايلمكه معناى واحد اولمش اولور برآدمك
حقنى نقصان ويرمك كبى وشارحك بيانه كوره هر برنده دخى استعمال اولنور ومنه
قوله تعالى [ولا تبخسوا الناس] اى لا تظلموهم و كوز چقرمق معناسنه‌در يقال
بخس عينه اذا فقأها بالاصبع وغيرها و بخس شول زرعه اطلاق اولنور كه زروعى
همان يغمور ايله حاصل اولنور اوله كه مسق مقابليدر صودن نصيبى مبخوس اولديغندن
مبنيدر وبخس مال ومتاعدن باج و كرك آلمق معناسنه‌در يقال بخس الناس اذا
مكسهم (الباخس) نقص ايديجى معناسنه‌در ومنه المثل تحسبها حمقاء وهى باخس
اوباخسة مثل مزبور تظاهرا بلاهت وحماقت اظهار ايدوب لكن نفسنده مكر ودها
صاحبى كمسه حقنده ضرب اولنور اصلى بودركه بر آدم برمالدار خاتونى كوروب
تظاهر حالندن حمقاء اولمق ظنيله بن مالى بونك مالنه خلط ايدوب بعد زمان تقسيم
ايلديكمزده مالك كزيده‌سنى بن آلورم ياخود بونك بعض مالنى تقدر ديدرك حصه‌مه
افراز ايدرم ملاحظه‌سيله مالنى مزبوره‌نك مالنه خلط ايلدى لكن تقسيم وقتنده
خاتون بالجمله مالنى استيفا ايلدكدنصكره ضرر دخى ادعا ايتمكله مرقومدن كنديسنه
برمقدار مال دخى آليوير ديلر ومرقومه بوبابده لوم وتوبيخ اتدكلرنده كلام مزبورى
ايراد ايلدى (الاباخس) همزه‌نك فتحيله بتون برمقلره دينور ديبلريله برابر وكوده‌ده
اولان سكيرلره دينور يقال تقطعت اباخسها وهى الاصابع واصولها والعصب
(التبخيس) تفعيل وزننده (والتبخس) تفعل وزننده كوده‌ده اولان ايلكلر
اكسيلوب همان برمق كمكلرنده وكوزك ايچنده قالمق معناسنه‌در يقال بخس المخ
وتبخس اذا نقص ولم يبق الا فى السلامى والعين بو ايكى اعضاده ايلك سائر اعضادن
صكره قالور (التباخس) تفاعل وزننده برى برنى الدادوب مغبون ايلمك معناسنه‌در

يقال تباخسوا اذا تغابنوا (بدليس) بانك كسريله شهر خلاط قربنده بركوزل
بلده اسميدر (باذغيس) ذال وغين معجمتين ايله خراسانده شهر هراة قضاسنده
بر قريه على قول قصبات و قراى كثيره‌يى مشتمل بر ناحيه آديدر بادخيز فارسى
معربيدركه مهيج الريح ديمكدر ارض مذكوره بغايت هوادار اولمغله بو اسمله مسما
اولمشدر (البرس) بانك كسريله پموغه دينور قطن معناسنه على قول پموغه شبيه
بر نسنه‌در ياخود حصير اوتى وقوغه‌لق تعبير اولنان سازلغك ايچنده اولان اوز
پموغنه دينوركه سابقا مصرده آندن كاغد ياپارلر حتى بين الاطباء قرطاس اطلاق
ايتدكلرى اول كاغد اوله‌جقدر بومعناده بانك ضميله‌ده لغتدر وبرس بانك كسريله
حذاقت دليل معناسنه‌در بانك فتحيله‌ده جائزدر يقال هذا الدليل ماابجب برسه
اى حذاقته وبرس كوفه ايله حله بيننده برقريه آديدر (برسان) عثمان وزننده
اسمادندر برسان بن كعب بن الغطريف الاصغر ازد قبيله‌سندن بر قبيلهٔ صغيره
پدرينك اسميدر (البرس) بانك فتحى ورانك سكونيله بورجلو شدت وتقاضا ايلك
معناسنده‌در يقال برس الرجل برسا من الباب الرابع اذا اشتد على غريمه (التبريس)
تفعيل وزننده يرى دوزلدوب طپراغنى سهل و ملايم قلمق معناسنه‌در يقال
برس الارض اذا سهلها و لينها (البرساء) صحراء وزننده (و البراساء) ناس
معناسنه‌در تقول ما ادرى اى البرساء والبراساء هو اى اى الناس (بر بروس)
بالرك فتحيله جريرك شعرنده واقع اولمشدر بر موضع آديدر (البربسة) دحرجه
وزننده طلب ايلك معناسنه‌در يقال بربسه اذا طلبه (البرباس) قرطاس
وزننده درين قويى‌يه دينور (التبربس) تدحرج وزننده كلب يوروبشى كبى
يوريمك على قول آهسته‌جه يوريمك ياخود سرعتله چوب كتمك معناسنه‌در يقال
تبربس الرجل اذا مشى مشية الكلب اومشى خفيفا اومرمر سريعا (البرجيس)
قنديل وزننده بر يلدز على قول مشترى يلدزينك اسميدر و سودى فراوان اولان
ناقه‌يه دينور (البرجاس) بانك ضميله مزراق تپه‌سى مقوله‌سى يوكسك يرلره ديكيلان
اوق نشانه دينوركه هوايه آتار كبى اكا آتارلر ولفظ مزبور مولددر وبر نوع
حجر اسميدركه قويينك كوزلرى آچلوب وصويى طيب ونازك اولمق ايچون قويى‌يه
براقورلر وطاشلردن اويوق طرزنده نصب اولنان هيكله دينور يقال هو كالبرجاس
ليس من جنس الناس وهوشبه الامرة ينصب من الحجارة (البردس) زبرج وزننده
خبيث ومكار كمسيه دينور ومتكبر وخود بين شخصه دينور و بغايت داهى و منكر
كمسيه دينور يقال هو بردس اى خبيث وكذا متكبر وكذا منكر (البرديس) ابليس
وزننده بردس ايله ايكى معناى اولده مرادفدر (بردس) سرجس وزننده بررجل
اسميدر (المبرطس) اسم فاعل بنيه‌سيله دوه واشك كيراجيسنه دينور يقال هو

مترضّی ای یتفرّق طلس الابل واخبر ویأسد علیه جعلا (وطاس) بابك ضمیله و رجل طاهدر و ر طاهده الساق احیدرکه دوم ارضده متبابنم اوله‌رق بلاد واصعدلری وارلدر کتب جم اولوده وطاس ترکستانده برولایت آدی اولوق اوزره مرسومدر آمدن املاء و وار مشهور ایدر وروس حدودنده دخی برشهر اسمی اولوق اوزره مسطوردر ور طاس قدس قصباسنده برقریه آدیدر (الترعبس) عین مهمله ایله قندیل وزننده شدت و غلظه بغایت صبور و متحمل اولان آدمه دینور یقال هو ترعبس ای صبور علی الاثواه و ترعبس درج وزننده و ترعبس شکل و هیئتی خوب و اعضاء و اندامی تام صوی تقدیه دینور یقال ناقة ترعس و ترعبس ای حبلة تامة الخلق کریمة (الترعوس) عین معجمه ایله ترعبس وزننده هر برشیئه صبور و متحمل اولوب اصلا عوارض شقفده اونسه ملالت ایلر اولان آدمه دینور یقال هو ترعبس ای صبور علی الاشیاء لایبالیها (الترامیس) صوی دوه‌لره دینور (ترنس) باء و رالك ولام مشدده‌ده ت ضمه‌لریله سواحل مصرده برقریه آدیدر (البرنس) قنفذ وزننده برکسیه باش کسوتی احیدرکه مولوی کلاهی کبی اوزون اولور علی قول مطلقا تپسی کنیدن بعنی اثوابی وتحمی برخیم اولان البسه‌یه دینور کرک دراعه و کرک جبه و کرک یغمورلق اوسون جوالقی ذکر ایلدی که کیدکلری و ابلری کبی جرابر تبلایب خرجه بونلر دیدکلری البسه‌لری بونلرن مأخوذ اولور شارحك بیاننه کوره اصل برنس سلفده مولوی کسوتی کبی بر اوزون قلنسوه ایدی که عبادیه مخصوص ایدی یقال جاء وعلیه برنس ای قلنسوة طویلة اوهو کل ثوب رأسه منه دراعة کان او جبة او مطرا (البرنساء) بانك و نونك فتحی ورالك سکونیله‌وراك فتحی و نونك سکونیله‌ده لغتدر (والبرنساء) الناس معناسنه‌در قول ماادری ای البرنساء هو وای برنساء ای ای الناس وبر نساء ای اقوام صانیه‌رق طوغریجه بورویشه دینور یقال یمشی البرنساء ای من غیر صیعة (البس) بانك فتحی وسینك سکونیله طوارلی آهسته سورمك معناسنه‌در یقال بس الابل بسا من الباب الاول اذا ساقها سوقالینا و بسیسه دیدکلری طعام ایدنمك معناسنه‌در یقال بس الرجل اذا اتخذ البسیسة وبس بس دیو دوه قسمنی آزار ایله تسکین ایلك معناسنه‌در یقال بس الرجل اذا زجر الابل بس بس ومواشی بی اطراف و اکنافه پراکنده و ارسال ایلك معناسنه‌درکه رعی ایچون ایدرلر یقال بس المال اذا ارسلها فی البلاد وفرقها وطلب ایتمك معناسنه‌در یقال بسه اذا طلبه وجهد وطاقت معناسنه‌در یقال جاء به من بسه ای من جهده ویقولون جاء به من حسه وبسه مثنی الاول یعنی حانك و بانك حرکات ثلاثیله ای من جهده و طاقته یعنی فلان شیئی مبلغ قدرتندن کتوردی که کوجی آنجق اکا یتشدی وتقول لااطلبنه من حسی وبسی ای

من جهدی وطاقتی یعنی قدرتم یتشدیکی قدر البته آنی طلب ایدرم و بس اهلی اولان
کدی‌یه دینورکه یبان کدیسنه دیمز عامه بانك کسریله تلفظ ایدر مفردی بسه‌در
وبس بانك فتحی وسین مشدده‌نك ضمیله حسب معناسنه‌درکه یتشور وکفایت ایدر
دیمکدر علی قول بولغت مستزدله‌در یقال اعطاه حتی قال بس ای حسب شارح
درکه لفظ فارسی اولان بس کلمه‌سندن مأخوذدر وبس حمیردن بربطن آدیدرقاضی
مصر اولان ابو محجن توبة بن نمر البسی آندندر وبس برآدمك برمقدار مالنی کتمك
معناسنه‌در یقال بس فی ماله بسا اذا ذهب شیء من ماله وبرنسنه‌یی ریزه ریزه‌خرد
خشخاش ایلمك معناسنه‌در و منه قوله تعالی [و بست الجبال بسا] ای فتتت
فصارت ارضا (البسیسة) سفینه وزننده برطعام اسمیدرکه سویق یاخود دقیق
یاخود ازلمش کشی صاقی یاغله یازیتون یاغیله بولایوب طبخ ایلمکسزین اکل ایدرلر
فارسیده چنکالی وترکیده اوماج دیدکلریدر کذلك برنوع یه‌جکه دینورکه اتمکی
قورتدقدنصکره دوکوب صو ایله قارشدروب سویق کبی ایچرلر وبسیسه بین الناس
ایقاع اولنان نمیمه وسعایته اطلاق اولنور یقال اوقع بینهم البسیسة ای النمیمة
والشر والسعایة (الابساس) همزه‌نك کسریله بودخی دوه‌یی تسکین ایچون بس
بس دیمك معناسنه‌در یقال ابس البعیر اذا زجره لیسکن بس بس و کچی‌یی صو
ایچمکه چاغرمق معناسنه‌در یقال ابس بالمعز اذا اشلاها الی الماء (البسوس)
صبور وزننده شول ناقه‌یه دینورکه سودنی صاغارکن ابساس ایتمدیجه یعنی بس
بس دیو اوخشایوب تلطیف ایلمدکجه سود ویرمز اوله یقال ناقة بسوس ای لاتدر
الاعلی الابساس ای التلطف بان یقال لها بس بس تسکینا لها و بسوس بر مشئومه
عورت آدیدر ★ اشام من بسوس ★ مثلنك منشأیدر اصلی بودورکه مزبوره‌نك
زوجی برکیجه رؤیاسنده اوچ مستجاب دعا ایله تبشیر اولنمغله بعد الانتباه کیفیت
رؤیایی زوجه‌سی اوله‌جق مزبوره‌یه تقریر ایلدکده دعانك برنی البته بکا بخش
وصرف ایله دیو الحاح ایلدی اولدخی اظهار صورت رضا واقرار ایله مطلبنی
استنطاق ایلدکده اسرائیلیه‌دن اولمریله جمله نسوان بنی اسرائیلدن حسن وجماله
ممتاز و مستثنا اولمق مطلوبی اولدیغنی افاده ایلدی پس بد بخت حریف ابتدا
خصوص مزبور ایچون دعا ایلدکده درساعت حوری صفت برنکار پری‌صورت
اولدیکه تعبیر حسن وجمالی بیرون حوزهٔ تقریردر النه آینه آلوب حسن وجمالنی
مشاهده ایلدکده بن بوصفت بدیعه ایله سنك کبی هیئت بشیعه‌یه بر وجهله لیاقت
ومناسبتم یوقدر دیو مفارقت داعیه‌سنه دوشمکله مزبور دخی غضبناك اولوب
همان برقانجق کوپك اولمسنی نیاز ایتدکده درحال برقانجق کوپك اولدی اول
هنکامده طشره‌دن اولادلری کلوب بو کلب ندر دیو سؤال ایلدکلرنده قضیه‌یی

بين ابلكله بين الناس يره بو كلمات موجب نار وغيظدر الله نيره و فلان دعا
ابله واندهمرلة هيئت اصفهسنه رجوعى نيار قبل ديو ابرام ايلديله بالاخره اول
اوجاغى دعايه دخى ملعونه بهسرف ايله حالب و خاسر قالمدى (بس بس) بانك
حركات ثلاثيه قيون وكچى قسمنى چاغرمحق اصواتندر (بس) بانك ضمى وسينك
تشديديله ذات عرق نام محلده بر مقامك آديدر وبو مصر بن معاويه يه مخصوص
بر ارضك اسميدر و غطفان قبيلەسنه مخصوص بر بيت اسميدركه كعبه يه نظير اولمق
ايچون بنا ايلديلر قبيلهٔ مزبوره اهاليسندن ظالم بن اسعد نام كسنه قريشك كعبهٔ
مكرمه يى طواف و صفا و مروه بينى سعى ايتدكلرينى كوربجك متعجبانه طول
وعرضنى عد المساحه صفا و مروه دن بر حجر آلوب رجوع ايلدى قبيلهسنه
كلدكده اول مساحه اوزره بر بيت بنا و صفا و مروه ناميله اول ايكى حجرى وضع
ايليوب من بعد قبيلهسى اهاليسى كعبه يه كتميوب بيت مزبورى طواف ايدر اولديلر
زهير بن جناب الكلبى نام كسنه مزبورك بو وضعنه تحمل ايدهميوب بر كون على
الغفله شبخون وكنديسنى قتل وبيت مرسومى هدم ايلدى (البسبس) غرغر وزننده
اوتسز وصوسز چول يره دينور يقال اخذ وابسبسا اى قفرا خاليا و بر نوع شجر
آديدركه آندن دوه سمرلرى اتخاذ اولنور ياخود بونده صواب اولان سبسب
اولمقدر و بسبس بن عمرو اصحابدندر (الترهات البسابس) صفت اوله رق واضافتله
ترهات البسابس دخى زبانزددر بيهوده و باطل ديمكدر بسابس بسبسك جمعيدركه
اوتسز صوسز چوله دينور ترهات كلمهسنى تأكيد اولنور كه پك بيهوده و بيمعنى ديمك
اولنور يقال جاء بالترهات البسابس وبترهات البسابس اى الاباطيل (البسباسة)
بانك فتحيله بر شجر آديدركه عرب بينده متعارفدر انسان ومواشى اكل ايدرلر
طعمى و رايحى هاوجك طعم و رايحنى مذكردر و بسباسه بر نوع صارى بپراغك
اسميدركه ادويه دندر هندستاندن جلب اولنور تركيده دخى بسباسه ايله متعارفدر
اطبانك استعمال ايلدكلرى بودر و بسباسه بنى اسددن بر خاتون اسميدر (الباسة
والبساسة) حساسه وزننده مكهٔ مكرمه نك اسميدر ذنوبى بس ايلديكيچون يعنى
ريزه ريزه هبا ايلديكيچون (البسيس) امير وزننده آزجه طعامه دينور تقول
اكلنا بسيسا اى طعاما قليلا (البسبس) هدهد وزننده اصلنوب قارشدرلمش
قاودله دينور وانيس ورام اولان ناقهلره دينور و چوبانلره دينور (البسبسة)
زلزله وزننده تيز تيز كيتمك و ايشى چابك چابك طوتمق معناسنهدر يقال بسبس
الرجل اذا اسرع وقيون وكچى ياخود ناقه قسمنى بس بس ديو چاغرمق معناسنهدر
يقال بسبس بالغنم او الناقة اذا دعاها فقال بس بس و ناقه بر نسنه اوزره مداومت
ايتمك معناسنهدر يقال بسبست الناقة اذا دامت على الشئ (بسيس) زبير وزننده

اسامیدندر بسیس الجهنی اصحابدندر (التبسبس) تزلزل وزننده صو آقق معناسنه‌در یقال تبسبس الماء اذا جری (الانبساس) انفعال وزننده یلان کبی آقوب کتمك معناسنه در یقال انبس الرجل اذا انساب (بطیاس) جریال وزننده دروازهٔ حلب الشهبا قربنده برقریه آدیدر (بطلیوس) بانك وطانك فتحی و یای مثناة ایله اندلسده بربلده آدیدر (بطلیموس) بانك ولامك فتحیله بر حکیم یونانی اسمیدر (البعوس) صبور وزننده شول ضعیف و زبون ناقه‌یه دینورکه سودی اولمدیغندن ممه‌لری یوقری چکیلوب قالقمش اوله جمعی بعایس کلور وبعاس کلور بانك کسریله (البعنس) جعفر وزننده حمقاء جاریه‌یه دینور (البعنسة) دحرجه وزننده بر آدم برکمسیه خدمت سببیله یاخود غیر سببله ذلیل اولمق معناسنه‌در یقال بعنس الرجل اذا ذل بخدمة اوغیرها (البغس) بانك فتحی وغین معجمه‌نك سکونیله یمن لغتنده سواد وسیاه معناسنه‌در (بغراس) بانك فتحیله شام دیارنده جبل لکام دبنده بر بلده آدیدر مسلمة بن عبد الملك بن مروانك عهده‌سنده ایدی (البقس) بانك فتحی وقافك سکونیله برشجر آدیدرکه یپراغی و دانه‌سی مرسین اغاجنه شبیه اولور علی قول شمشاد یعنی چمشیر آغاجیدر قابض وبلل امعایی مجفف ونشاره‌سنی عسل ایله ضماد شعری مقوی ومکثر وصداعی مانع و یمورطه آقیله مفاصل ووثی وکسر ایچون نافعدر واکا بقسیس دخی دیرلر (البکس) بانك فتحی وکافك سکونیله دشمنی قهر ایلمك معناسنه‌در یقال بکس الخصم بکسا من الباب الاول اذا قهره (البکسة) غرفه وزننده شول ساقسی پاره‌سنه دینورکه صبیان آنکله برنوع اویون اوینارلر واکا بجه دخی دیرلر نته‌که محلنده ذکر اولندی (بکاس) شداد وزننده انطاکیه قربنده برقلعهٔ حصینه اسمیدر (البلس) فتحتینله شول کمسیه دینورکه آنده اصلا خیر و منفعت اولمیه یعنی هیچ برایشه یرامیوب جماد قبیلندن اوله علی قول شر ومضرت و ابلاس اهلی اوله وبلس انجیره شبیه برمیوه آدیدر وانجیرك دخی اسمیدر مفرداتده بیاض انجیر ایله مشروحدر (البلس) ضمتینله قبیلهٔ محارب بلادنده برقزل طاغك اسمیدر و بلس مرجمکه دینور نته‌که بلسن دخی دینور آخرنده نونله (البلس) کتف وزننده شول نومید یاخود محزون ومتحیر آدمه دینورکه بت کبی خاموش واپسم طورر اوله یقال رجل بلس ای ساکت علی مافی نفسه (البلاس) سحاب وزننده مسح معناسنه‌درکه پلاس تعبیر ایتدکلریدر جمعی بلس کلور ضمتینله شارحك بیانه کوره پلاس معربیدر وپلاس دمشق ترابنده برموضع آدیدر وواسط ایله بصره بیننده بربلده‌در (بلاسه) سحابه وزننده بجیله ترابنده برقریه آدیدر (البلاس) شداد وزننده پلاس صتان آدمه دینور (البلسان) فتحاتله حنا آغاجنه شبیه برنوع شجر صغیر اسمیدرکه

همان مناهر قهرة مصرده واقع عين الشمس نام موضعده نابت اولور آغاجدن حاصل اولان دهن بغایت مرغوب ومشهوردر عامه بلسانك یاغی تعبیر ایدرلر (المبلاس) محراب وزننده بغایت کوشمش ناقه یه دینور یقال ناقة مبلاس ای انعکسة الضبعة (الابلاس) همزه‌نك کسریله نومید اولمق معناسنه‌در یقال ابلس الرجل اذا یئس ومتحیر اولمق معناسنه‌در یقال ابلس الرجل اذا تحیر عزازیل علیه اللعنه یه ابلیس اطلاق بومعناردندر یاخود اسم اعجمی‌در وابلاس ناقه‌یه تك کوشمکدن ناشی صسقمر اولمق معناسنه‌در یقال ابلست الناقة اذالم ترغ من شدة الضبعة (البلوس) صبور وزننده علوس کلمه‌سنه مزاوجه ایچون ذکر اولنورکه طعام ناچیزه دینور تقول ماذقت علوسا ولابلوسا ای شیئا (بولس) بانك ضمی ولامك فتحیله جهنمده برسجن اسمیدر اعاذنا الله تعالی منها (بالس) صاحب وزننده فرات کنارنده بربلده‌در محدثیندن احمد بن بکر البالسی کذلك محدثیندن برجماعت اورادندر (بلبیس) غرنیق وزننده وبعضا بای اولی مفتوح اولور مصر دیارنده بربلده آدیدر (البلعس) جعفر وزننده کوده‌سی ایری اولوب وجودی صالق وصولبوث واپاغی‌اغراولان ناقه‌یه دینور (البلعوس) جردحل وزننده(والبلعوس) حلزون وزننده بون وشاشقین خاتونه دینور (البلعبیس) بای اولینك ضمی ولامك فتحیله اعجوبه نسنه‌لره دینور یقال اتی بالبلعبیس ای الاعاجیب (بلقیس) بانك کسریله یمنده سبا مملکتنك ملکه‌سی اولان خاتونك اسمیدرکه حضرت سلیمان علی نبینا وعلیه السلام ایله قصه‌سی معروفدر (بلنسیه) بانك ولامك فتحی وسینك کسری ویای مخففه ایله اندلس شرقیسنده بربلده آدیدرکه اطراف اربعه‌سی انهار جاریه وباغ وباغچه‌لر ایله محفوف اولوب هرنره‌یه نظر اولنسه چشمه‌لر وآب روانلر وانواع اشجار پر اثمار کورینوب وبلبل وقمری کبی کونا کون طیور خوش الحان نغماتی مسموع اولور (بلنباس) سرطراط وزننده حمص سواحلنده بربلدهٔ دلکشا آدیدر (البلهسة) دحرجه وزننده تیز تیز یوریمك معناسنه‌در یقال بلهس الرجل اذا اسرعه فی مشیه (البنس) فتحتینله برشر وکریهه‌دن قاچمق معناسنه‌در یقال بنس الرجل بنسا من الباب الاول اذا فرمن الشر (الابناس) همزه‌نك کسریله بنس معناسنه‌در یقال ابنس بمعنی بنس (التبنیس) تفعیل وزننده کیرولنمك معناسنه‌در یقال بنس الرجل اذا تاخر (ابناس) همزه‌نك کسریله مصرده برقریه آدیدر (البناقیس) قنفله دنانیر وزننده هنوز خرده وفندق وجوز کبی مدور چچکدن ظهور ایلمش قاون وقرپوز دولکلرینه دینور مفردی بنقوس در عصفور وزننده وبناقیس الطرثوث شول نسنه‌لردرکه طرثوث ایله یعنی قوتغان تکنی ایله یاننده برابرجه نابت اولور (البوس) بانك فتحی وواوك سکونیله اوپمك معناسنه‌در یقال باسه یبوسه بوسا

اذا قبله وبو فارسیدن معربدر یعنی اصلی بانك ضمیله فارسی ایدی که اسمدر اوپوش معناسنه بعده تعریبله بابی مفتوح ایدوب آندن صیغه تصریف ایلدیلر واسم اولهرق دخی مستعملدر وبوس قاتوب قارشدرمق معناسنهدر یقال باسهبه بوسا اذا خلطهبه ودرشت وخشن اولمق معناسنهدر یقال باس الشیٔ اذا خشن وحسن بن عبدالاعلی البوسی الصغانی محدثیندندر (التبهرس) تدحرج وزننده صالنمق معناسنهدر نتهکه تبهرس دخی بومعنایهدر یقال مربتبهرس ویتبهرس ای یتبختر (البهس) بانك فتحی وهانك سکونیله جرأت ایلك معناسنهدر یقال بهس علیه بهسا من الباب الثالث اذا جرأ (البیهس) حیدر وزننده ارسلانه دینور وبهادر و شجاع آدمه دینور یقال هوبیهس ای شجاع و کوزل یورویشلی خاتونه دینور تقول رأیت بیهسا ای امرأة حسنة المشی وبرکسه اسمیدرکه بین العرب ادراك ثاریعنی اخذ انتقام خصوصندهضرب مثل ایدی (ابوبیهس) خوارجدن هیصم بن جابرك کنیهسیدر بیهسیه اطلاق اولنان طائفهٔ خوارج اکا منسوبلردر (التبیهس) تفیعل وزننده صالنمق معناسنهدر یقال تبیهس الرجل اذا تبختر ومنه یقال جاء یتبیهس ای لاشیٔ معه یعنی الی بوش صالنی صالنی کلدی (بهیس) زبیر وزننده اسامیدندر قرفة بن بهیس تابعیندندر (التبهلس) تدحرج وزننده برآدم بربلدهدن صفر الید اولهرق ناکهان چقه کلك معناسنهدر یقال تبهلس فلان اذا طرأ من بلد لیس معه شیٔ (البهنس) جعفروزننده وجودی قباوثقیل وکرانجان آدمه دینور یقال هوبهنس لایأنس ای ثقیل ضخم وارسلانه دینور ورام وذلول ارکك دوهیه دینور ومحمد بن بهنس المروزی محدثدر (البهینس) مصغر بنیهسیله (والمتبهنس) اسم فاعل بنیهسیله بونلرده ارسلانه دینور (البهانس) علابط وزننده بودخی رام وذلول ارکك دوهیه دینور (التبهنس) تدحرج وزننده صالنمق معناسنهدر یقال تبهنس الرجل اذا تبختر (بهنسی) قهقری وزننده صعید مصر ناحیهسنده برقضا آدیدر (بیس) لیس وزننده اندلسده شهر سرقطه قضاسنده برناحیه آدیدر (بیسان) میدان وزننده شامده برقریهدر ومرو قضاسنده برقریهدر قاضیٔ فاضل دیمکله معروف عبدالرحیم بن علی البیسانی اورادندر ویمامهده برموضع آدیدر (بیسك) ویسك وزننده ومرادفیدرکه کلمهٔ رأفت ورقتدروای سکا ویازق سکا دیمکدر (البیس) بانك فتحی ویانك سکونیله ناسی کبروطفره ایله آزرده قلمق معناسنهدر یقال باس الرجل یبیس بیسا اذا تکبر علی الناس وآذاهم (بیاس) سحاب وزننده برقریه آدیدر حالا ساحل بحر شامده بیاس دیدکلری قصبه اولهجقدر نجز بعونه تعالی

﴿ فصل التاء الفوقیة ﴾ (التخس) خای معجمه ایله صرد وزننده دریا جانورلرندن برجانور آدیدرکه بعض غریق اولان کسهنك یوزوب خلاص اولمسیچون آرقه ویروب

بارسه معاونت ایلکله باتورمر اتاذنمین دخی دیرلر لکن دنمین مرادنده حلفت
نفمیی دیدکلری بیوك بانق اولمق اوزره مرسومدر (التّرس) تانك ضمیله معلومدركه
قلقانه دینور جمعی اتراس کلور وترسه کلور عنبه وزننده وتراس کلور تانك
کسریله وتروس کلور تانك ضمیله وترس ارضدن یك درشت وخشن وغلیظ اولان
قطعه‌یه اطلاق اولنور تقول واجهنا ترس من الارض وهی من حدالارض وغلیظها
(التّرّاس) شداد وزننده قلقان صاحبنه یعنی قلقانلو آدمه دینور وقلقان ایشلین
کسبه دینور (التّراسة) کتابه وزننده قلقانجیلق صنعتنه دینور (التّتریس) تفعیل
وزننده (والتّترّس) تفعل وزننده قلقان اکسه‌سنده صپرلنمك معناسنه‌در یقال ترّس الرجل
وتترّس اذا تستر بالترس (المتْرس) منبر وزننده قپو آرقه‌لق ایچون آردینه وضع
اولنان قالین سورکویه ومنیاغنه اطلاق اولنور بو اصلده فارسی اوله‌رق مترس
ایدی میمك وتانك فتحی ورانك سکونیله که ترسیدندن نهی حاضردر قورقمه معناسنه‌در
کویا خانه صاحبنه بو آغاج قپونك آرڤنده اولدقجه سارق وسائر موذیلردن سن
قورقمه دیو خطاب ایدر بعده تعریب ایدوب مترس دیدیلر حالا جنکاهده مترس
تعبیر اولنان وقایه بوندن مأخوذدر (المترسة) مکنسه وزننده مطلقا کندوسیله
صپرلنوب تستر اولنان شیئه دینور میمك فتحیله‌ده جائزدر (التّرمس) قنفذ وزننده
بر نوع شجرك یمشنه دینورکه نصای تسبیحی کبی هر طرفی کوشه‌لو وچزکیلو اولور
علی قول باقلاء مصری اسمیدرکه مصر بقله‌سی وآجی بقله تعبیر اولنور وترمس بنی
اسد یوردنده بر صو آدیدر تانك فتحیله‌ده مسموعدر (ترمسان) عنفوان وزننده
حمص قضاسنده بر قریه‌در (التّرامس) تانك فتحیله کومش تکمه‌لره وقباره‌لره دینور
جمان معناسنه ترمس مفردیدر (الترمسة) قنفذه وزننده یرآلتنده اولان سردابه
دینور یقال حفر ترمسة تحت الارض ای سردابا (الترمسة) دحرجه وزننده حرب
وفتنه مقوله‌سی شورش وغوغادن کیزلنوب غیبوبت ایتمك معناسنه‌در یقال
ترمس فلان اذا تغیب عن حرب اوشغب (التّنس) ضمتینله اصول ردیه معناسنه‌در
یقال هم من التنس ای الاصول الردیة (التّعس) تانك فتحی وعینك سکونیله
هلاك اولمق معناسنه‌در یقال تعس الرجل و تعس تعسا من الباب الثالث والرابع اذا
هلك ویقال تعساله ای هلاکا اصل بوماده اباق قایوب یوز اوزره یقلمق معناسنه
موضوعدر جمیع معنالرنده خطاب صورتنده باب ثالثدن تعست تعسا دیرسن وحکایه
وغیبت صورتنده باب رابعدن تعس دیرسن وتعس متعدی اولور یقال تعسه الله
ای اهلکه واباق قایوب یوز اوزره دوشمك معناسنه‌در یقال تعس الرجل اذا عثر
وسقط وشر معناسنه‌در یقال هو اهل ان تعس ای الشر واپرق اولمق معناسنه‌در
یقال تعس الرجل اذا بعد ورتبه‌دن ساقط اولمق معناسنه‌در یقال تعس من منزله اذا

انحط (الاتعاس) همزه‌نك كسريله هلاك ايلمك معناسنه‌در يقال اتعسه‌الله اى اهلكه (التاعس والتعس) كتف وزننده هالك وساقط اولان كسه‌لره دينور يقال رجل تاعس وتعس اى هالك وساقط (التغس) تانك فتحى وغين معجمه‌نك سكونيله هواده برمقدارجه سحاب پارچه‌سنه دينور (تفليس) تانك فتحيله وعامه مكسورايدرلر كرجستانك دار الملكى اولان بلدهٔ مشهوره‌در دائره‌سنى ايكى حصار محيطدر وحماملرنده خدايى ايليجه‌لر قينايوب چقمغله آتش تكلفندن آزاده‌در (تلمسان) تانك وميمك كسريله مغرب اولكه‌سنك پاى تختى اولان شهر مشهوردر باغ وباغچه وانهار جاريه لرايله هريرى نمونهٔ جنت اولوب ونيجه حصون وقلاعى مشتمل ومتعدد ترسانه‌لرى وليمانلرى محتوى بربلدهٔ وسيعة الاكناف‌در (التليسة) سكينه وزننده خايه وخصيديه دينور وخرما يپراغندن اورلمش بركوچك نسنه‌يه دينوركه مراد شربتجيلرك فقعه تعبير ايتدكلرى بوغازى‌اوزون وانجه صرچه‌يه شيشه‌يه شبيه زنبيلجكدر ايچنه نسنه‌قورلر ودفتركيسه‌سنه دينور يقال وضع الدفتر فى‌التليسة اى كيسه تانك فتحيله جائز دكلدر (تنيس) سكين وزننده جزائر بحر رومدن برجزيره‌دركه دمياط قربنده واقعدر اكاثياب فاخره نسبت اولنور (تونس) مونس وزننده بلاد افريقيه‌نك قاعدة الملكى اولان بلده‌در قرطاجنه نام خرابه بلده‌نك انقاضندن بناء و تعمير اولنمشدر ومحمد بن محمد التنسى حركاتله كه محدثيندندر اسكندرى دروحالانسلى باقيدر شارحك بياننه‌كوره ساحل افريقيه‌ده اسكندريه نام برقريه‌يه منسوبدر (التوس) تانك ضميله خلق و طبيعت معناسنه‌در يقال كريم التوس اى الطبيعة والخيم وصوى واصل معناسنه‌در يقال هومن توس صدق اى اصل صدق وبوس وجوس معناسنه‌در يقال توساله وجوسا دعاء عليه اى بؤساله (التيس) ليس وزننده آهونك و كچينك و طاغ كچيسنك اركككنه دينوركه تكه تعبير اولنور على قول برياشنده اولان اركككنه دينور يعنى آندن كوچك ايكن اطلاق اولنمزجمعى تيوس و اتياس كلور وتيسه كلور عنبه وزننده ومتيوساء كلور مشيوخاء كبى (التياس) شداد وزننده تكه‌جى‌يه دينوركه صاتمق ايچون تكه اتخاذ ايدر وتياس محدثيندن وليد بن دينارك لقبيدر (التيساء) حمراء وزننده شول كچى‌يه دينوركه بوينوزلرى طاغ كچيسنك بوينوزلرى كبى اوزون اولمغله تكه طرزنده اوله يقال عنز تيساء اى بينة‌التيس وهى التى قرناها كقرنى الوعل طويلين (التيسية) سيفيه وزننده (والتيسوسية) كيفوفيه وزننده تكه‌لك شيوه‌سنه دينوركه تكه‌سى اولمق تعبيراولنور يقال فيه تيسية وتيسوسية اى كونه مثل التيس (تياس) كتاب وزننده باديه‌ده برموضع آديدركه آنده بنوعمروايله بنوسعدمحاربه ايدوب بنوعمرو مظفراولدى (تياسان) كتابان وزننده باديه‌ده ايكى طاغه اطلاق

اولور هر برینه تیس دیرلر (التیاسان) شدادان وزننده ایکی کوکبه اطلاق اولنور (تیسی) تانك وسینك کسریله وتكه دركه برنسه‌یی ابطال وتكذیب موقعنده ایراد اولنور بوسوزك لغو وكذب وباطلدر دیمكدر علی قول لعن وسب وتحقیر اداتیدر ویقال للضبع تیسی جعار یعنی تكه كبی دناك ودیلك اول هی مردار دیمكدر یس تیسی كن كالتیس فی حمقه دیمك اولور بومناسبتله موقع مزبورده دخی استعمال اولندی (تس تس) تانك كسریله تكه‌یی دوندرمكه مخصوص صوت آزار حكایه‌سیدر (التتییس) تفعیل وزننده آتی كركی كبی تعلیمله رام وذلول ومعز قلق معناسنه‌در كویا كه تكه كبی مونس ایدر یقال تلبس فرسه اذا راضه و ذلله (الاستتیاس) دیشی یكی تكه‌لك صاتمق معناسنه‌دركه تكه‌لنمك تعبیر اولنور یقال استتیست العنز اذا صارت كالتیس وهومثل یضرب للذلیل اذا تعزز (المتایسة) مفاعله وزننده (والتیاس) فعال وزننده بر نسنه‌یه ادمان ایلمك معناسنه‌در یقال تایسه متایسة وتیاسا اذا مارسه و بركمسه‌یه زبر كالك بابنده معارضه ایلك معناسنه‌در یقال تایسه اذا كایسه ومدافعه معناسنه‌در یقال تایسه اذا دافعه

﴿ فصل الجیم ﴾ (الجبس) جیمك كسریله جامدوبی خیر وثقیل وكرانجان كمسه‌یه دینوركه اصلا برایشه یرامزاوله وفاسق وفاجره دینور وآنجق وكنزوردی كمسیه وقورقق وجبان آدمه ولئیم وفرومایه‌یه دینور یقال هوجبس ای جامد ثقیل الروح وكذا الفاسق وكذا الردی وكذا الجبان وكذا اللئیم وآیو یاوریسنه دینور وآلچی‌یه دینور جص معناسنه جمعلری اجباس وجبوس كلور یقال طلاه بالجبس ای الجص (الجبیس) امیر وزننده بودخی لئیم وفرومایه‌یه وآیو یاوریسنه دینور (الجبوس) صبور وزننده دنی وناكس بی خیر ومنفعت شخصه دینور یقال رجل جبوس ای فسل (الاجبس) احمر وزننده ضعیف وزبون كمسیه دینور (المجبوس) مابون كمسیه دینوركه ككز تعبیر اولنور یقال سمعت ان هذا المنحوس مجبوس ای یؤتی ظایعا یعنی مأبون جاهلیتده ابنتله متصف همان ابوجهل وزبرقان بن بدر وطفیل بن مالك وقابوس بن المنذر ایدی كه ملك حیره اولان نعمان بن منذرك عمی ایدی مترجم حقیر دیركه علت مذكوره اك اول فرعون علیه اللعنه‌ده تحدث ایلدیكی بعض كتب معتبرآنده رسیدهٔ نظرمز اولمشدر ملعون چونكه فرط تكبر وتجبرایله مجبول اولمغله حق جل وعلا حضرتلری اول كافری تذلیل وبوزنی یره سورتدرمكله ارغام وتنكیل ایلشدر العیاذبالله تعالی كبر وغرورك برنوع عقابی دخی بودر (التجبس) تفعل وزننده صالنی صالنی یوریمك معناسنه‌در یقال تجبس الرجل اذا تبختر (الجحس) جحس وزننده كیربمك معناسنه‌در یقال جحس فیه جحسا من الباب الثالث اذا دخل وطرملامق معناسنه‌در یقال جحس جلده اذا كدحه وخدشه وقتل ایلك معناسنه‌در

يقال جحس فلانا اذا قتله وكيد ومكر معناسنه‌در يقال ذاك من جحسه ودحسه اى مكره (الجحاس) قتال وزننده مدافعه معناسنه‌در يقال جاحسه جحاسا اى جاحشه يعنى دافعه ومزاحمه معناسنه‌در يقال جاحسه اذا زاحمه (جديس) امير وزننده برقبيله آديدر (جدس) فتحتينله لخم قبيله‌سندن بربطن آديدر على قول مصحفدر صواب اولان حاى مهمله ايله اولمقدر (الجادسة) حرث وزرع وعمارت اولمامش يوريره دينور جمعى جوادس كلور يقال ارض جادسة اذا كانت لم تعمر ولم تحرث واكا جادس دخى دينور وصف خاص اعتباريله وجادس بنانك منهدم ومندرس اولان اثر وعلامتنه دينور يقال مابقى من الدار الاجادس اى دارس ويكشوب شدت بولمش نسنه‌يه دينور يقال شئ جادس وهوكل ماشتد من شئ وقوريمش قانه دينور (الجرجس) زبرج وزننده اوفق سيورى سينكه دينور وبال مومنه دينور ومهر مومنه دينور وصحيفه‌يه دينور يقال جاء وفى يده جرجس اى شمع وكذا الطين الذى يختم به وكذا الصحيفة (جرجيس) قنديل وزننده برپيغمبر ذيشان اسميدر على نبينا وعليه السلام (الجرس) جيمك فتحى وراءك سكونيله سسه على قول كيزلو ويواشنه دينور جيمك كسريله‌ده لغتدر وعند البعض منفردا ذكر اولنورسه جيم مفتوح اولور مثلا ماسمعت له جرسا ديرلر جيمك فتحيله ومرادف مقوله‌سى لفظه مقارن اولور ايسه جيم مكسور اولور مثلا ماسمعت له حسا ولاجرسا دينور وجرس برنسنه‌يى يلامق معناسنه‌در يقال جرسه جرسا من الباب الاول والثانى اذ لحسه وبرنسنه‌دن بربلوكه دينور تقول عندى جرس منه اى طائفة ويقال مضى جرس من الليل اى طائفة و تكلم ايلك معناسنه‌در يقال جرس الرجل اذا تكلم (التجرس) تفعل وزننده بودخى تكلم معناسنه‌در يقال تجرس الرجل اذا تكلم (الجرس) جيمك كسريله اصل وبنياد معناسنه‌در يقال هو من صدق جرس اى اصل (الجرس) فتحتينله چاك تعبير اولنان نسنه‌يه دينوركه دوه‌نك بيوننه اصارلر وچالدقلرى چاكه دخى دينوركه مرادنصارى چاكلرى اوله‌جقدر تقول سمعت صوت الجرس وهوالذى يعلق فى عنق البعير وكذا الذى يضرب به وجرس بركلبك اسميدر وجرس بن لاطم بن عثمان بن مزينه اتباع تابعندن صاحب روايتدر (جريس) زبير وزننده عبدالرحمن ايله عوفك پدريدركه ايكيسيده اتباع تابعندندر (الجاروس) اكول آدمه دينور يقال رجل جاروس اى اكول (جروس) صبور وزننده هراة ايله غزنه بيننده بربلده آديدر ونجدديارنده بنى عقيل يورنده برصو آديدر (الجاورس) واوك فتحيله معروف غله اسميدركه تركيده قره‌جه دارى وصورت داريسى و جواز دارى ديدكلرى خرده دارى اوله‌جقدر ظاهر اكاورس فارسى معربيدر (جاورسه) مروقضاسنده برقريه‌در تابعيندن عبدالله بن بريدة بن حصيبك

مزارى اورادهدر (جاورسان) واوك فتحيله رى قضاسنده برقريه آديدر
(فهجاورسان) فخك ضميله اصفهان قضاسنده برقريه دروقه قلعه‌سى كوه معروفدر
(الخريسة) سفينه وزننده كيجه وقتنده اوغرلنمش قيونه وكچىيه دينور اهمنه جرس
ايله اخذ وسوق اولنديغيچون (الاجراس) همزه‌نك كسريله قوش اوچاركن
قنادلرى صسلدرمك معناسنه‌در تقول اجرس الطائر اذا سمعت صوت مرة ودوه
سورن كمسه نغمات ايلمك معناسنه‌در يقال اجرس الحادى اذا حدا وحيوانات بيرايه‌سى
قشقيرمق معناسنه‌در يقال اجرس الحلى اذا صات ويرتجى جانور انسان سسنى
ايشتمك معناسنه‌در يقال اجرس السبع اذا سمع جرس الانسان (التجريس)
تفعيل وزننده امور وحوادث برآدمى صاحب تجربه ايلمكله رأى وعقل وتدبيرنى
محكم قلمق معناسنه‌در يقال جرسته الامور اذا جربته وحكمته اى جعلته خبيرا ومجربا
ومحكم الرأى و برآدمى تشهير ورسوا قلمق معناسنه‌در يقال جرس بالقوم اذا سمع بهم
(الاجتراس) افتعال وزننده اكتساب معناسنه‌در يقال اجترسه اذا اكتسبه
(الجرفس) قرطاس وزننده (والجرافس) علابط وزننده ايرى وشديد آدمه
دينور وبيوك جثه‌لو اركك دوه‌يه دينور و شكار افكن اولان ارسلانه دينور اسد
هصور معناسنه (الجرفسة) دحرجه وزننده يره چالمق معناسنه‌در يقال جرفسه اذا
صرعه وبرشينك مجموعنى صيروب آلمق معناسنه‌در يقال جرفسه اذا صرعه وشدته
اكل ايلك معناسنه يقال جرفسه اذا اكله شديدا (الجرنفس) سمندل وزننده
ايرى و شديد آدمه دينو يقال جاء جرنفس اى رجل ضخم شديد (الجرهاس)
قرطاس وزننده جسيم وتنومند آدمه دينور وغليظ و شديد ارسلانه دينور (الجس)
جيمك فتحى وسينك تشديديله برنسنه‌يى ال ايله يوقلمق معناسنه‌در يقال جس الشئ
جسا من الباب الاول اذا مسه بيده وخبر آراشدرمق معناسنه‌در يقال جس الاخبار
اذا تفحصها وكوزايله برنسنه‌يى ادراك ايچون اراشدرمق معناسنده مستعملدر يقال
جسه بعينه اذا احدالنظر اليه ليستثبت اى يستبين (المجسة) ميمك وجيمك فتحيله ال
سوروب يوقلنه‌جق موضعه دينور جمعى مجاس كلور وفى المثل ★ احنا كبها وافواهها
مجاسها ★ يعنى دوه‌لرك چنه‌لرى ياخود آغزلرى سموزلكلرنى بيلك ايچون يوقلنه‌جق
يرلريدر زيرا دوه كركى كبى اكل و شرب ايلديكى سمن وقوتنه دلالت ايلمكله
كوده‌سنى ال ايله يوقلمغه حاجت قالمز ظاهر حال باطننه دلالت ايدن نسنه حقنده
ضرب اولنور وعربلر فلان كمسه‌نك قلبى طاردر ديجك يرده فلان ضيق المجسة
ديرلر (التجسس) تفعل وزننده خبراراشدرمق معناسنه‌در يقال تجسس الخبر
اذا تفحصه وقوله تعالى [ولاتجسسوا] اى خذوا ماظهر ودعوا ماستر الله تعالى
اولا تفحصوا عن بواطن الامور اولا تبحثوا عن العورات (الجاسوس والجسيس)

امیر وزننده شره دائر اولان سری تجسس ایدن کمسیه دینور (الجواس) حواس وزننده ومرادفیدرکه حواس خمسه معروفدر (الجساسة) جیمك فتحی وسینك تشدیدیله برجانور اسمیدرکه جزائر بحرده اولور دائما اخبار تجسس ایدوب دجال ملعونه نقل ایدر شارحك بیاننه کوره تمیم داری حضرتلرندن روایت اولنان حدیثده مذکوردر (الجساس) شداد وزننده شول ارسلانه اطلاق اولنورکه اخذ ایلدیکی شکاره پنجه‌سیله مؤثر اوله یعنی پنجه‌سنی ایشلدوب یرتار و پاره‌لر اوله وجساس بن قطیب برراجز معروفدر وجساس بن مره قاتل کلیب بن وائل در وعبدالرحمن بن جساس اتباع تابعیندندر مترجم دیرکه تمیم داری رضی‌الله عنه قصهٔ مشهوره‌سنده مذکور اولان جساسه‌یی مؤلف ترك ایلشدر فورتنه ایله براطه‌یه دوشدکلرنده برباغلو جانوره تصادف ایدوب بعینه انسان کبی تکلم ایدرایدی کندودن نفسنی صوردقلرنده اسمی جساسه اولدیغنی بیان ایلشیدی کتب احادیثك هربرنده بوقصه مثبتدر مزبور دجالك خبرصوریجیسی ایدی (جساس) کتاب وزننده ابن نشبة بن ربیع التیمی درکه برقبیله پدریدر (جس) جیمك کسریله دوه قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندنده (الاجتساس) افتعال وزننده حیوان چایری آغزیله اراشدیره‌رق اوتلامق معناسنه‌در یقال اجتست الابل الکلاء اذا رعته بمجاسها (جشنس) جیمك ونونك کسری وبینهما شین‌معجمه‌نك سکونیله ابوبکر محمدنام محدثك جدی اسمیدرکه اول ابوبکر محمد بن احمد بن جشنس در (الجعس) جیمك فتحی وعینك سکونیله غائط ونجاسته دینور جیع معناسنه و بومولددر علی قول نجاست دوکدکلری یره دینور (الجعسوس) عصفور وزننده یاقشقسز تصلق بودوره دینور یقال رجل جعسوس ای قصیر دمیم (التجعس) تفعل وزننده نجاسته بیلاشمق معناسنه‌در یقال تجعس الرجل اذا تقذر وبرکمسیه فحش و مردار سوزسویلك معناسنه‌در یقال تجعس الرجل‌له اذا بذا بلسانه (الجعبس) عصفر وزننده (والجعبوس) عصفور وزننده سمه وشاشقین آدمه دینور مائق معناسنه یقال هو جعبس وجعبوس ای مائق (الجعموس) عصفور وزننده نجاسته دینور رجیع معناسنه (الجعمسة) دحرجه وزننده مجموع فضلهٔ طبعیه‌یی بردن وضع ایلك معناسنه‌در یقال جعمس الرجل اذا وضع الجعموس بمرة واحدة (الجعامس) علابط وزننده اهل جعمسه اولان آدمه دینور (الجعامیس) هذیل لغتنده خرما اغاجلرینه دینور (الجعموسة) جیمك ضمیله بنی ضبینه یوردنده برصو آدیدر (الجعانس) عجانس مقلوبیدرکه بوق بوجکلرینه دینور (الجفس) فتحتینله (و الجفاسة) کتابه وزننده تخمه و امتلا اولمق معناسنه در یقال جفس الرجل جفسا و جفاسة من‌الباب الرابع اذا اتخم (الجفس) جیمك کسریله

(والخفس) خسف وزنده ضعيف و عاجز وچونیه آدمه دینور يقال هو خفس وخفس ای ضعيف قدم ولئيم وفرومايه يه دینور (الخفيس) امير وزنده بودخی لئيم وفرومايه يه دینور (الجلوس) قعود وزنده (والمجلس) مقعد وزنده اوتورمق معناسنه‌در يقال جلس الرجل جلوسا ومجلسا من الباب الثانى اذا قعد وقعود ايله بينلرنده اولان مقابله قعود فصلنده ذكر اولندى مؤلفك بصائرده بيانه كوره اصل جلس ارضك غليظ اولان يرينه موضعدر بعده غلظت سببيله نجد بلادى جلس ايله مسما اولدى واول مناسبتله ارض مذكوره‌ده اوتورمق بعده مطلقا اوتورمقده استعمال اولندى (الاجلاس) همزه‌نك كسريله اوتورتمق معناسنه‌در تقول اجلسته اى اقعدته (المجلس) لامك كسريله (والمجلسة) اسم مكاندر اوتوره‌جق يره دینور (الجلسة) جيمك كسريله بناء نوع و حالتدر كه آندن لفظ فعل اوزره زائد برمعنا منفهم اولنور لسانمزده آندن اوتورش ايله تعبير اولنور يقال انه لحسن الجلسة و هى الحالة التى يكون عليها الجالس (الجلسة) تؤده وزنده كثير الجلوس آدمه دینور يقال رجل جلسة اى كثير الجلوس (الجلس) جيمك كسريله برآدم ايله همنشين اولان كمسيه دینور تقول هو جلسك اى مجالسك وعاجز وچونیه آدمه اطلاق اولنور يقال رجل جلس اى قدم وجلس بن عامر بن ربيعه عربدن بررجلدر (الجليس) انيس وزنده بودخی همنشين معناسنه‌در يقال هو جلسك وجليسك اى مجالسك و قاضى جليس عبد العزيز بن حباب نام اديب ومحدثك لقبيدر (الجلاس) قطاع وزنده همنشين اولان آدملره دینور يقال هم جلاسك اى جلساؤك (الجلس) جيمك فتحى و لامك سكونيله ارضك غليظ اولان يرينه دینور وقوى باله دینور تقول اكلنا جلسا اى عسلا غليظا و يوغون آغاجه دینور وكوده‌سى صيق وقوند وغليظ اولان ناقه‌يه دینور وقابده قلان بال بقيه‌سنه دینور يقال فى الاناء جلس اى بقية العسل ودائما خانه‌سى فناسنده اوتورر اولان خاتونه دینور يقال امرأة جلس اذا كانت تجلس فى الفناء لاتبرح و عند البعض قومى بيننده شرف وشان صاحبه‌سى اولان خاتونه دینور كه اكثرى خانه‌سنده اقامت اوزره اولور يقال امرأة جلس اى شريفة و جلس نجد اولكه‌سنه دینور واهل مجلسه دینور يقال قام الجلس اى اهل المجلس و صو كولنه دینور غدير معناسنه وطاغلرده صو ايركيلجك دليكه وچقوره دینور وقب معناسنه و اوزون اوقه دینور وباده‌يه دینور خمر معناسنه ويوكسك طاغه دینور (الجلسى) جيمك كسريله كوزك سياهنك چوره‌سنه دینور يقال ما احسن جلسية اى ماحول حدقته (الجلاس) غراب وزنده اساميدندر جلاس بن عمرو وجلاس بن سويد صحابيلردر (الجلسان) جيمك ضمى ولام مشدده‌نك فتحيله كلشن فارسى معربيدركه كل باغچه‌سنه

دینور (مجالس) میمك ضمیله بنی عقیل یاخود بنی قصیم قبیله‌سنه مخصوص برفرسك
اسمیدر (الجاموس) کاومیش فارسی معربیدر که صو صغرینه دینور جمعی جوامیس
کلور مؤنثی جاموسه‌در (الجموس) جلوس وزننده یاغ طوکمق معناسنه‌در یقال
جمس الودك جموسا من الباب الاول اذا جمد وبعضلر دیدیلرکه جمد اکثری صویك
طوکسنده ویاغ وسائر نسنه‌ده جمس استعمال اولنور فیقال جمد الماء و جمس السمن
(الجامس) تاب وطراوتی چکمش نباته دینور یقال نبات جامس اذا کان قدذهبت
غضوضته (الجمسة) غرفه وزننده بربلوك دوه‌یه دینور وبر بلوك قوری خرمایه
دینور وشول خرما قورغنه دینورکه هر یری اولمق درجه‌سنه واروب لکن
هنوز پك وقاتی اولمغله تناول وهضمه صلاحیتی اولمیه (الجمسة) جره وزننده
آتشه دینور یقال اوقد الجمسة ای النار (الجماسیة) خماسیه وزننده شول صوغوق
کیجه‌یه دینورکه آنده صولر منجمد اوله یقال لیلة جماسیة ای باردة یجمس فیها الماء
(الجامیس) جیمك فتحیله برنوع مناره دینور مفردی مسموع دکلدر (الجامسة)
برنده ثابت وپایدار اولان قیایه دینور یقال صخرة جامسة ای ثابتة فی موضعها
(الجنس) جیمك کسریله اشیادن برصنف وقسمه دینور وبو نوعدن اعمدر مثلا
دوه قسمی بهایمدن برجنسدر وتویلو دوه مطلقا دوه جنسندن برنوعدر جمعی
اجناس کلور وجنوس کلور (الجنس) فتحتینله طوکمق معناسنه‌در یقال جنس
الماء جنسا من الباب الرابع اذا جمد (الجنیس) جلیس وزننده جنسی ایچره صوی
وعریق اولان انسان وحیوانه دینور یقال هو جنیس ای عریق (الجنیس) سکیت
وزننده برکونه بالق اسمیدرکه لونی بیاضله صفرت بیننده یعنی شکری اولور
(المجانس) میمك ضمیله مشاکل ومشابه معناسنه مستعملدر یقال هذا مجانس ذاك
ای مشاکله (الجنس) جیمك فتحی ونونك سکونیله تازه خرمانك هر یری اولوب
کمال بولمق معناسنه‌در یقال جنست الرطبة جنسا من الباب الاول اذا نضج کلها
یعنی کانها صارت جنسا واحدا (التجنیس) تفعیل وزننده جنس ماده‌سندن
تفعیلدر ایکی شیئی بری برینه مشاکل قلمق معناسنه‌در یقال جنسه به اذا شاکله
جوهری ابن دریددن اصمعی جنس ومجانسه ماده‌سی لغت عامیه‌در دیدی دیو نقل
ایلمکله کلام مزبور غلطدر زیرا اك اول اجناس لقبنی احداثله کتاب الاجناس
نام کتاب وضع وتألیف ایدن اصمعی ایدی شارح دیرکه اصمعی مادهٔ مزبوره‌یی
رأسا انکار ایلیوب بلکه جامد وبلکه غیرعربی اولمغله تصریف واشتقاق خصوصنه
رضاداده اولمامشدر (الجوس) جیمك فتحی و واوك سکونیله (والجوسان) فتحاتله
برشینك اوته‌سنی اراشدیره‌رق طلب ایلمك معناسنه‌در یقال جاس الشیئ یجوس
جوسا وجوسانا اذا طلبه بالاستقصاء وغارت ایچون اوبه‌لرك و اولرك ارالقلرنی

بری اوتنه کروب طولانمق معناسنه‌در یقال جاسوا حلال اندوز والبیوت ای زددوا بینها ثغرة وضمنه‌ن جوس تعبیدندر (الاجتباس) افتعال وزننده جوس معناسنه‌در یقال احتناسه بمعنی جاسه (الخواس) شداد وزننده ارسلانه اطلاق اولنور وخواس بن قعطل وخواس بن قطبه و خواس بن حیان و جواس بن نعیم ابن الحارث که بنی الهجیم جماعتندن بریدر وجواس بن نعیم که بنی حرمان جماعتندندر شعرادندر (الخوس) جیمک ضمیله جوع لفظنه اتباعا ذکر اولنور یقال جوعاله وجوسا شارح دیرکه جوس هذیل لغتنده جوع معناسنه‌در (جوسیه) جیمک ضمیله شامده حمص قربنده بر قریه‌در محدثیندن ابن عثمان الجوسی اورادندر (جبیس) زبیر وزننده اسمادندر جبیس بن اوس النخعی صحابیدر علی قول جهیش بن یزیددر که شبین مجمه ایله‌در (جبسان) جیمک فتحیله بر رجل آدیدر (الجیسوان) جیمک فتحیله بر جنس خرما آغاجنه دینورکه جمیع خرمالرک افخریدر کیسوان فارسی معربیدرکه ذوائب معناسنه‌در بالتشبیه نخل مرقومه اطلاق اولندی تجز بعونه تعالی

﴿ فصل الحاء المهملة ﴾ (الحبس) حانک فتحی و بانک سکونیله (والمحبس) مقعد وزننده منع ایتمک معناسنه‌درکه آلیقومق اوله‌جقدر یقال حبسه حبسا و محبسا من الباب الثانی اذا منعه یعنی ضد خلاه وحبس شجاعت معناسنه‌در یقال به حبس ای شجاعة وبرموضع یاخود برجبل آدیدر بونده حانک کسریله‌ده زبانزددر ویوک طاغده دینور وغزاة ایچون فی سبیل الله آت وقف ایتمک معناسنه‌در یقال حبس الفرس اذا جعله موقوفا فی سبیل الله تعالی ویتاجق فراشی چارشب ایله اورتمك معناسنه‌در تقول حبست الفراش بالمحبس اذا سترته (الحبس) حانک کسریله شول آغاجلره وطاشلره دینورکه صویی آلیقومق ایچون اوکنی آنلر ایله سدایدرلر حانک فتحیله‌ده جائزدر و مصنعه طرزنده اولان یره دینورکه آنده صو ابرکیلور وهودج ومحفه قوشاغنه دینور ودستماله ومقرمه‌یه دینور یقال مسح وجهه بالحبس ای المقرمة ویتاق فراشی اوزره طرح اولنان چارشبه دینور که آنك اوزرینه یاتوب اویورلر وشول صویه دینورکه ماده‌سی اولیوب اورادن بورادن کلوب برکش اوله یقال هذا الماء حبس ای مجموع لامدة له وشول کومش بلازکه دینورکه عربلر برمقدار صریبی طویلوب آنی وسطنه یچوهرلر کیجه‌لر چادرك درونی نوعا آنك پرتوله روشنجه اولق ایچون (الحبس) ضمتینله پیاده کروهنه اطلاق اولنور سواریلردن کیرو قالدقلریچون یقال فی الجیش حبس کثیر ای رجالة و تقرب الهی قصدیله وقف اولنمش نسنه‌لره دینور اشجار وباغات وعقار کبی که اصلی بیع وارث ورهن مقوله‌سی حالاتدن حبس وغلات و حاصلاتی تسبیل اولنور یقال احتبس

حبسا

حبسا وهو كل شئ وقفه صاحبه من نخل اوكرم وغيرها يحبس اصله و يسبل غلته (الحبس) ركع وزننده بودخی پیاده‌لره دینور رجاله معناسنه (الحبسة) غرفه وزننده لسانده اولان طوتقنلغه دینورکه طلاقت و بیان اوزره تکلم متعذر اولور یقال فی لسانه حبسة وهی تعذر الكلام عند ارادته (الحبیس) امیر وزننده بودخی غزاة ایچون فی سبیل الله موقوف اولان آته دینور یقال فرس حبیس ای موقوف فی سبیل الله وحبیس رقه قضاسنده بر موضع آدیدر (ذات حبیس) مکه‌ده بر موضعدرکه ظلم ایله ملقب اولان جبل سیاه اوراده‌در (المحبوس والمحبس) مکرم وزننده بونلرده فی سبیل الله غزاة ایچون موقوف اولان آته دینور (الاحباس) همزه‌نك کسریله غزاة ایچون آت وقف ایلمك معناسنه‌در یقال احبس فرسه اذا جعله موقوفا فی سبیل الله (التحبیس) تفعیل وزننده یتاجق فراشی چارشب ایله اورتمك معناسنه‌در تقول حبست الفراش بالمحبس اذا سترته به وبرنسنه‌یی فی سبیل الله وقف ایلمك معناسنه‌در یقال حبس الشئ اذا بقی اصله وجعل ثمره فی سبیل الله (الحابسة) نسب اوزره (والحبایس) حبیسه‌نك جمعیدر شول صوپی باك دوه‌لره اطلاق اولنورکه استعمال اولنیوب همان دوللرنی آلمق ایچون خانه‌ده بسلنوب محبوس اوله‌لر (حبسان) عثمان وزننده کوفه قربنده برصو آدیدر (الاحتباس) افتعال وزننده متعدی ولازم اولور حبس ایلمك و حبس اولنمق معنالرینه یقال احتبسه ای حبسه فاحتبس (التحبس) تفعل وزننده برکسه برنسنه اوزره نفسنی حبس ایله بغلنوب طورمق معناسنه‌در یقال تحبس علی کذا اذا حبس نفسه علیه (المحابسة) مفاعله وزننده برآدمی حبس ایلمك وبری برنی حبس ایلمك معناسنه‌در یقال حابس صاحبه اذا حبسه اوجعل كل واحد منهما الاخر محبوسا (حبوس) صبور وزننده اسامیدندر قانون بنت ابی غالب بن مسعود بن الحبوس محدثه‌در (الحبرفس)سفرجل وزننده خیره وجوره اولان قوزیلره ودوه کوشکلرینه دینور (الحبلبس) سفرجل وزننده دائما تقاعد سپاهیسی کبی یرینه ملازم اولوب برطرفه کیتمز و قلدانمز اولان آدمه دینور یقال رجل حبلبس ای مقیم بالمكان لایبرحه (الحدس) حانك فتحیله ظن و تخمین ایلمك معناسنه در یقال حدس فیه حدسا من الباب الاول والثانی اذا ظن و خمن فیه و بر کلامك معنا و مفهومنده کذلك برخصوصك وضع واسلوبنده بشقه کونه وهم وخیال ایلمك معناسنه‌در یقال حدس فی معانی الكلام والامور اذا توهم فیها وتقول بلغنی عن فلان امر وانا احدس فیه ای اقول بالظن والتوهم وحدس قصد ایلمك معناسنه‌در یقال حدسه اذا قصده وایاقله بصوب چکنمك معناسنه‌در یقال حدسه اذا وطئه وکورش طوتمقده غالب اولوب خصمنی بصمق معناسنه‌در یقال حدسه اذا غلبه

فى الصراع وتيز تيز يورمك معناسنه‌در يقال حدس فى السير اذا اسرع و مثو غريلقده اوروب اوزارى كتمك معناسنه‌در يقال حدس فلان اذا مضى على طريقة مستمرة و قيوني ذبح ايچون ياتورمق معناسنه‌در يقال حدس الشاة اذا اضجعها للذبح و منه يقولون حدس لهم بمطفئة الرضف اى ذبح لهم شاة مهزولة تطفئ النار ولا تنضج يعنى فلان مهمانلرينه بركوكنه زبون ومهزول قيونلر ذبح ايلديكه كمال هزالندن اصلا يشمبوب بلكه آتشى سوينديررلر وحدس ناقه‌يى چوكرمك معناسنه‌در يقال حدس الناقة اذا اناخها (حدس) فتحتيله بر كلمه‌دركه دوابدن قاطر قسمنى زجر وآزار ايچون تلفظ اولنور فى الاصل حضرت سليمان على نبينا وعليه السلام زماننده بر قومك اسمى اولوب دائما قاطر استعمال وبغايت تعنيف وتشديد ايدر اولدقلرندن قاطر قسمى آنلردن دلكير وبيزار ايديلر شويله‌كه بركسه حدس لفظنى ذكر ايلسه نفرت ايدرلر ايدى كيده‌رك زجر و آزار موقعنده استعمال ايلديلر وبعضلر عينله عدس ايدرلر (بنو حدس) عربدن بر بطن عظيمدر (حدس) ضمتينله اسماددركه وكيع بن حدس على قول عدس تابعيندندر (الحداس) كتاب وزننده قوشى ميدانك نهايتنه دينور ومنه تقول بلغت به الحداس اى الغاية التى يجرى اليها (المحدس) مجلس وزننده مطلب معناسنه مستعملدر يقال فلان بعيد المحدس اى المطلب (التحدس) تفعل وزننده بيلنميه‌جك يعنى بر فرد بيلميه‌رك وطويميه‌رق اخبار و حوادث ادراك ايتك قيدنده اولمق معناسنه‌در يقال تحدس الاخبار وعن الاخبار اذا تخبرها واراد ان يعلمها من حيث لا يعلم به (الحرس) حانك فتحى ورانك سكونيله (والحراسة) فراسه وزننده حفظ ايتك معناسنه‌در يقال حرسه حرسا وحراسة من الباب الاول اذا حفظه فهو حارس وحرس دهر وزمانه دينور جمعى احرس كلور افلس كبى يقال مضى عليه حرس اى دهر وبر نسنه اوغورلمق معناسنه‌در يقال حرس الشئ حرسا من الباب الثانى اذا سرقه وچوق زمان معمر اولمق معناسنه‌در يقال حرس الرجل حرسا من الباب الرابع اذا عاش زمانا طويلا (الحارس) حافظ ونكهبانه دينور جمعى حرس كلور فتحتينله واحراس وحراس كلور خدام وزننده (الحرسى) فتحتينله پاسبانه دينوركه سلاطين وامراء دائره‌لرينك حفظ وحراستنه مؤكللردر حرس لفظنك مفرديدركه اسم جنسدر روم وروى كبى اولور جمعنده حراس دينور خدام وزننده شارح ديركه اسم جنس اولديغندن ياى نسبت داخل اولدى وبونك مفردنده حارث ديمز مكركه معناى حراست ملاحظه اولنوب وصفيت اعتبار اولنه‌كه اسم جنس معناسى اراده اولنمز (الحرسان) حانك فتحيله بنى عامر بن صعصعه بلادنده ايكى طاغه دينور هر برينه حرس ديرلر (الاحتراس) افتعال وزننده بر نسنه اوغورلمق معناسنه‌در

يقال احترس الابل اذا سرقها وبر نسنه‌دن كنديسنی محافظه ايدوب صقنمق معناسنه‌در تقول احترست منه ای تحفظت فهو محترس ومنه المثل ★ هو محترس من مثله وهو حارث مثل مزبور بغايت اخبث كمسه برخبيثی تعييب ايلدكده ضرب اولنور (الحريسة) سفينه وزننده اوغورلنمش نسنه‌يه دينور سريقه معناسنه جمعی حرائس كلور و قيون وكچی قسمنی حفظ ايچون آغيل طرزنده طاشدن چويرلمش ديوارجغه دينور (الاحرس) اقدم وزننده اوزرندن زمان‌مديد مرور ايلمش قديم نسنه‌يه دينور يقال شیء احرس ای قديم عادی اتی عليه الحرس ای الدهر (حروس) صبور وزننده برموضعدر (حريس) زبير وزننده ابن بشير البجلی اسميدركه سفيان الثوری شيخيدر (حرسی) فتحتينله والفك قصريله دمشق قاپوسنه قريب بر قريه آديدر و حلب قضاسنده برحصن آديدر (التحرس) تفعل وزننده بودخی برنسنه‌دن صقنمق معناسنه‌در تقول تحرست منه ای تحفظت (الحرماس) قرطاس وزننده دوز واملس يره دينور يقال بلد حرماس ای املس وپك يره دينور يقال ارض حرماس ای صلبة (الحرامس) حرمس لفظندن جمعدركه زبرج وزننده‌در قوراق وقيتلق يللره دينور يقال سنوان حرامس ای شداد مجدبة (الحس) حانك فتحی و سينك تشديديله مكروحيله معناسنه‌در تقول احسست منه حسا ای حيلة وقتل معناسنه‌در يقال حسه حسا من الباب الاول اذا قتله و استيصال معناسنه‌در يقال حسهم اذا استأصلهم و طواری قشاغی ايله قشاغيلق معناسنه‌در يقال حس الدابة اذا نفض ترابها بالمحسة و صوغوق نباتاتی ياقق معناسنه‌در يقال حس البرد الكلأ اذا احرقه و حس وحس حانك كسريله بركمسه‌نك حالنه آجيوب رقت وشفقت ايلك معناسنه‌در تقول حسست له وحسست له حسا وحسا من الباب الثانی والرابع اذا وقفت له وبر نسنه‌يی ادراك ايدوب شعور حاصل ايلك معناسنه‌در تقول حسست الشیء اذا علمته وشعرت به وپشورمك ايچون آتش قوری اوزره ات قومق معناسنه‌در تقول حسست اللحم اذا جعلته علی الجمر وكوله كوميلن اتمك ياخود ات پشمك ايچون اوزرينه دكنكله آتش دويرمك معناسنه‌در تقول حسست النار اذا رددتها بالعصا علی خبز الملة وبر نسنه‌يه يقين حاصل ايلك معناسنه‌در تقول حسست به حسا من الباب الرابع اذا ايقنت وكاه اولوركه سين ثانيه يايه قلب ايله حسيت ديرلر وتقول العرب ايت به من حسك وبسك ای من حيث شئت مؤلف بس ماده‌سنده من‌جهدك وطاقتك عبارتيله تفسير ايلمشيدی شارحك بيانه كوره بوراده حس استقصاء وبس رفق فی الطلب معناسنه اولمغله كرك چوق وكرك آز تجسس ايله نه يپارسك ونيرده بولورسك بول همان آلوب كتور ديمك اولور (المحسة) ميمك كسريله قشاغی‌يه دينور فرجون معناسنه (الحس) حانك كسريله

حركت معناسنه‌در يقال ما سمع له حسا ولا جرسا اى حركة ولا صوتا وحس
وحسيس اسمدر ولغتده برنسنه قربندن مرور ايدركن كلدينى كورنيوب مرورينك
ايشيدلمسى حيثيله كيزلوجه سسه دينور تقول قدمر شخص من قريبى ولم اره
ولكن سمعت حسه وحسيسه اى صوته الخفى و مطلقا سسه دينور تقول ما سمعت
له حسا اى صوتا ونفساء خاتونه بعد الولاده عارض اولان درد ووجعه دينور
يقال تشتكى النفساء حسا اى وجعا يأخذها بعد الولادة ونباتى چالوب احراق
ايدن صووغه دينور يقال حس الحس الكلاء اى احرقه البرد وحس مناسبتله سسه
معناسنه استعمال اولنور ومنه تقول الحق الحس بالأس اى الشئ بالشئ اى اذا جاء
شئ من ناحية فافعل مثله اس بر نسنه‌نك اثر ونشانه وحس كيزلو سسه دينلكله
كويا كه بر طرفدن سكا ظهور ايدن آزجه نسنه‌يه سندخى آزجه مجازات ايله مفهوم
كلامدن چوق اولورسه سندخى چوق ايله ديمك منفهم اولور وحس مصدر اولور
شعور ايلك معناسنه نته‌كه ذكر اولندى شارحك بياننه كوره اسم اوله‌رق دخى
مستعملدر يقال هو سليم الحس اى الادراك (الحسة) حانك كسرى وفتحيله حالت
معناسنه‌در يقال بات بحسة سوء اى بحالة سوء (الخاسوس) جاسوس وزننده
ومرادفيدر على قول حا ايله خيره متعلق وجيم ايله شره دائر اولانده مستعملدر
وحاسوس اوغورسز كسيه دينور يقال رجل حاسوس اى مشئوم وقيتلق يله
دينور (الحسوس) صبور وزننده بو دخى قيتلق يله دينوركه مواشى يى استيصال
ايدر يقال سنة حاسوس وحسوس اى شديدة (المحسة) ميمك وحانك فتحيله دبره
اطلاق اولنور محل صوت خفى اولمق مناسبتيله (الحواس) حانك فتحيله حاسه‌نك
جميدركه مدركه معناسنه‌در انسانده سمع وبصر وشم وذوق ولمس تعبير اولنان
قواى خمسه و مشاعر ظاهره‌دن عبارتدر هر برندن مودوع اولان قوت سببيله
انسان شئ محسوسك كيفيتنى ادراك ايدر وحواس الارض صوغوق وكوكدن
ياغان طلو وبل وچكركه ومواشيدن عبارتدركه يرك نباتاتنى استيصال ايدرلر
(الحسحسة) زلزله وزننده پشمك ايچون آتش قورى اوزره ات قومق معناسنه‌در
تقول حسحست اللحم اذا جعلته على الجمر وبر عضو آغريمقله ناله وزارى قلمق
معناسنه‌در يقال حسحس الرجل اذا توجع (حسان) حانك فتحى وسينك تشديديله
بر رجل علميدر حسان بن ثابت رضى الله عنه شعراى اصحابدندر شارح ديركه
اكر حس لفظندن مشتق ايدوب فعلان وزنيدر دينورسه غير منصرف اولور واكر
حسن كلمه‌سندن فعال دينورسه منصرف اولور زيرا نونى اصليه اولور و حسان
واسط ايله دير العاقول ميانده بر قريه آديدر حالا قرية حسان وقرية ام حسان
ايله معروفدر و مكه قربنده بر قريه آديدركه ارض حسان دينمكله متعارفدر

(الحسحاس) حانك فتحيله بغايت كسكين قلجه دينوركه ضربه‌ده ايلشك اثرى قومز يقال سيف حسحاس اى مبير و جوانمرد آدمه دينور يقال رجل حسحاس اى جواد وبر رجلك عليدر (بنو الحسحاس) عربدن بر جماعتدر (الحساس) غراب وزننده برنوع خرده بالغه دينوركه قوريدوب صلاموره ايدرلر وحساس خرده طاش قريقلرينه وبر نسنه‌نك كسنتلرينه وقرپنديلرينه دينور (حساس) قطام وزننده بركلمه‌دركه برآدم مطلوبنى بولمديغى وقتده تلفظ ايدر كويا كه اظهار توجع ايدر ياخود نبرده . قالدك محسوس ومشهود اول ديمك سبكنده‌در (الاحساس) همزه‌نك كسريله ظن وكمان ايلك و بولمق وكورمك وبيلك وبر نسنه‌نك حركتنى ياخود صوتنى حس ودرك ايلك معناسنه‌در تقول احسست الشئ اذا ظننته ووجدته وابصرته وعلمته ووجدت حسه وكاه اولوركه سين ثانيه‌يى يايه قلب ايدوب احسيت ديرلر وبعضا تخفيف ايدوب احست ديرلر سين واحده ايله وبو شواذ تخفيفدندر (التحسس) تفعل وزننده ناسك كلامنه قولق اوروب ديكلمك معناسنه‌در ديكجيلك ايلك تعبير اولنور اويلسى كمسه‌يه ديكجى تعبير اولنور يقال فلان يتحسس اى يستمع حديث القوم و ناسك حوادث و اخبارنى آراشدرمق معناسنه‌در لكن خيره متعلق اخباره مخصوصدر قال الشارح ومنه فى تنزيل [يابنى اذهبوا فتحسسوا من يوسف واخيه] الآيه‌اى تطلبوا خبرهما (الانحساس) انفعال وزننده بر نسنه قوپوب اوفانمق معناسنه‌در يقال انحسست اسنانه اذا انقطعت وتحاتت (التحسحس) تزلزل وزننده برى اوته دپرنمك معناسنه‌در يقال تحسحس للقيام اذا تحرك و دوه‌نك تويلرى اوفانوب دوكلمك معناسنه‌در يقال تحسحست اوبار الابل اذا تحاتت (حسه) حانك ضميله اسماندر فاطمه بنت احمد بن عبدالله بن حسنة الاصبهانيه محدثه‌در (الحسانيات) حانك فتحيله باديه‌ده برنيجه صولره اطلاق اولنور (الحسحس) عرعر وزننده فى الاصل كلمهٔ توجع اولان حس لفظندن مركبدر عربلر مثلا على الغفله برآتشه باصوب عضوى آجيسه حس ديرلر حانك فتحى وسينك تشديدى وتخفيفيله آه ديمكدر بعده تركيب ايدوب حسحس ديديلركه آه واه ديمك اولور وبوندن تصرف ايدوب حسحس حسحسة ديديلر اظهار توجع معناسنه قبل التصرف آه واه ديمك معناسنه نظر ابن فلانك جميع اموال واشياسنى نهب وغصب ايدوب كنديسنى صفر اليد اولدرق همان آه واه ايله ابقا ايدرم ديجك يرده لاخلفنه بحسحسة ديرلر بذهاب ماله حتى لايبقى منه شئ معناسنه (حسنس) قنفذ وزننده على بن محمد بن صغدان نام محدثك لقبيدر (الحيفس) هزبر وزننده شول كمسيه دينوركه كمى ارسلانى كبى تنومند وغليظ الجثه اولوب اصلا الندن برهنر كلمز وبرايشه يرامز اوله وا كول وبطين آدمه دينور

وشوف سركش آدمه دينوركه بهوده يردن مضطرب وبهوده يردن خشود اولور اوله يقال هو حبفس اى مضطرب ومتضجر لاخير فيه وكذا اكول وبطين وكذا الذى يغضب ويرضى من غير شئ (الحبفساء) مد ايله (والحبفساء) حانك وفانك فتحيله (والحبفسى) الف ولرنده (والحبفسى) هزبرى وزننده بولرده حبفس ايله معانى اولده مرادفلردر (الحبفس) صيقل وزننده شول كسيه دينوركه دائما ناس كنديسنى اغضاب ايدر اوله كه هركس خويني اوكرنمكله قوجه‌دبغى سوز ايله اغضاب ايدرلر يقال رجل حبفس اى مغضب (التحبفس) تفعلل وزننده يتغده بى آرام اولوب برى اوته اويابوب حركت وانقلاب ايتك معناسنه‌در يقال تحبفس الرجل على المضجع اذا تحرك عليه وتحلحل (الحمس) حانك فتحى وفانك سكونيله اكل ايتك معناسنه‌در يقال حمس الرجل حمسا من الباب الثانى اذا اكل (الحفداس) سفرجل وزننده سياه عورته دينور (الحفس) زبرج وزننده بى حياء وبدزبان عورته دينور وجوره آدمه دينور يقال امرأة حفس اى القليلة الحياء البذئة اللسان ويقال رجل حيفس اى الصغير الخلق (الحفنسأ) سفرجل وزننده قارنى بيوك بودوره دينور (الحلس) حانك كسريله چوله دينوركه كاه دوه‌نك سيرى آلتندن صرتنه وضع ايدرلر وكاه حصير كبى بساط جيده آلتنه بسط ايدرلر فتحتيله‌ده جائزدر جمعى احلاس وحلوس كلور وحلسه كلور عنبه وزننده يقال قعد على الحلس وهو كساء على ظهر البعير تحت البردعة ويبسط فى البيت تحت حر الثياب وقار اوقلرينك دردنجيسنه دينور وكبير آدمه اطلاق اولنور ودائما خانه‌سنده قرار ايدوب غيرى محله كيتمز اولان كسيه اطلاق اولنور يقـال هو حلس بيته اذا لم يبرح مكانه (بنو حلس) ازد قبيله‌سندن بربطندر (ام حلس) قانجق اشـك كنيه‌سيدر (الحلس) كتف وزننده بودخى قمار اوقلرينك دردنجيسنه دينور وبهادر آدمه دينور يقال رجل حلس اى شجاع وحريص كسيه دينور يقـال رجل حلس اى حريص (حليس) زبير وزننده اساميدندر حليس الحمصى وحليس بن يزيد بن صيفى صحابيلردر وحليس بن علقمه احابيش طائفه‌سنك سيد وسركرده‌سى ايدى وحليس بن يزيد كنانه رجالندندر (الحليسه) حسينيه وزننده بنو حلس يوردنده برصو آديدر (الحلس) حانك فتحى ولامك سكونيله طوازه چول اورتمك معناسنه‌در يقال حلس البعير حلسا من الباب الثانى اذا غشاه بحلس وبولت چوق زمان يغمور ياغدرمق معناسنه مستعملدركه هر يره چول قبلار كبى احاطه ايدر يقال حلست السماء اذا دام مطرها وحلس عهد وپيمانه دينور حانك كسريله‌ده لغتدر يقال بينهم الحلس اى العهد والميثاق ومواشى زكاتنى آلان عامل فريضه يرينه نقد اقچه آلمق معناسنه‌در يقال حلس المصدق اذا اخذ النقد مكان الفريضة وبرنسنه‌يه اصـلا منفك اولمامق اوزره ملازم اولمق

معناسنه‌در یقال حلس فی هذا الامر اذالزمه ولصق به (الحلسم) اردب وزننده
بودخی حریص آدمه دینور تأکید ایچون میم مشدده زیاده قلنمشدر یقال رجل حلس
وحلسم ای حریص (الحلس) فتحتینله دوه‌نك صرتنده چول کلجك یرینك اونی
دوه‌نك لون اصلیسنه مخالف اولمق معناسنه‌در یقال حلس البعیر حلساً من الباب
الرابع اذا کان موضع حلسه مخالفا للونه (المحلوس) اتی آزجه اولان فرجه اطلاق
اولنور یقال حرح محلوس ای القلیل اللحم (الحلساء) حمراء وزننده شول دیشی
قیونه دینور که آرقه‌سنك تویلری جابجا قزل ایله قارشق سیاه اوله مذکرنده احلس
دینور یقال ضأن احلس وشاة حلساء اذا کان شعر ظهرها اسود وقد اختلطت به
شعرة حمراء (الحلاساء) حانك ضمیله شول دوه‌لره دینور که حوضه اوتلاغه
ملازمت ومداومت اوزره اوله‌لر لزوم ولصوق معناسنه اولان حلس مذکوردن
مأخوذدر (ابو الحلاس) غراب وزننده طلحة بن ابی طلحة بن عبد العزی نام
کمسه‌نك اوغلنك کنیه‌سیدرکه احد محمسنده کافر اوله‌رق قتل اولندی ام الحلاس
یعلی بن امیه‌نك وخالدك قزلری کنیه‌سیدر (الحوالس) عرب اطفالنه مخصوص
براویوندر برطپراغی یومشق ودوز یرده طقورجون خانه‌سی کبی بش خانه جزوب
وهرخانه‌ده بش عدد بعرة بعیر وضع ایلدکدن‌صکره اول خانه‌لرك ارالقلرینه بش
بوش خانه دخی جزرلر بعده بینلرنده معهود اولان وضع اوزره اول بعره‌لری‌خانهٔ
مزبوره چکرلر اول خانه‌لرك هربرینه حالس اطلاق ایدرلر (الاحلاس) همزه‌نك
کسریله طواری چوللامق معناسنه‌در یقال احلس البعیر اذا البسه الحلس وسحاب
خرده خرده دائمی یغمور یاغدرمق معناسنه‌در یقال احلست السماء اذا امطرت
مطرا دقیقا دائما ومشتری‌یی آلداتمق معناسنه‌در یقال احلسه اذا غبنه فی البیع
ومفلس اولمق معناسنه‌در یقال احلس الرجل اذا افلس ویقال رجل محلس ای
مفلس ونبات زیاده‌سیله چوق اولغله یرك یوزنی بوریمك معناسنه‌در یقال احلس
النبات اذا غطی الارض بکثرته (الاستحلاس) دوه زیاده‌سیله سمورمکله اورکجنی
بتون چول طرزنده یاغ بوریوب قپلامق معناسنه‌در یقال استحلس السنام اذا رکبته
وادف الشحم ونبات پك چوق اولمغله یریوزنی چول کبی بوریمك معناسنه‌در یقال
استحلس النبات اذا غطی الارض بکثرته وبرآدمه قورقو مفارق اولمامق وجه‌اوزره
عارض اولمق معناسنه‌در یقال استحلس فلانا الخوف اذا لم یفارقه وبرکمسه صویی
ترلاسنه وباغچه‌سنه صرف ایلیوب سائره صاتمق معناسنه‌در یقال استحلس الماء اذا
باعه ولم یسقه (المحلسة) محسنه وزننده شول یره دینورکه آنده نبات وفرتندن
چول دوشنمش طرزنده اوله یقال ارض محلسة اذا صار النبات علیها کالحلس کثرة
(الاحلساس) احرار وزننده برنسنه احلس اولمق یعنی لونی سیاه ایله قرمزی

يشده اولق معناسنهدر كهقويى كوهرلى اولور يقال احلس الشئ احلاساً اذا صار
احلس (التحلس) تفعل وزننده برنسنهيه جوره سى طولاشق معناسنهدر يقال
تحلس لكذا اذا طاف له وحام به وبر يرده اقامت ايلمك معناسنهدر يقال تحلس
بالمكان اذا اقام (الحلس) مكرم وزننده اصلا قبو ر عارض اولميان يوروشهدينور
يقال سير محلس اذا صار لايبتز عنه وبرنسنه اوزره الزام والصاق اولنان شيئه
اطلاق اولنور ومنه يقال ماهو الامحلس على اندبر اى الزم هذا الامر الزام الحلس
اندبر (الحلبس) جعفر وزننده (والحلبس) علبط وزننده (والحلابس) علابط
وزننده بهادر ودلاور آدمه دينور ونسنه يه دائمى ملازم اولان كسيه دينور وارسلانه
دينور وحلبس جعفر وزننده اساميدندر حلبس بن عمرو شعرادندر وحلبس الحنظلى كه
حارث بن ابى اسامهنك شيخيدر ويونس بن ميسرة بن حلبس الحارثى ومحمد بن حلبس
البضورى محدثلردر ابو حلبس تابعيندندر ومحدثيندن برينك كنيه سيدر كه معاوية بن
قرهدن روايت ايلمشدر (الحبلبس) سفرجل وزننده بودخى بهادر آدمه دينور
(الحلبيس) قنديل وزننده ارسلانه دينور (الحلبوس) عصفور وزننده چوق
حيوانه دينور يقال ضأن وابل حلبوس اى كثيرة (الحلبسة) دحرجه وزننده
كتمك معناسنهدر يقال حلبس الرجل اذا ذهب (الحلفس) هزبر وزننده سموز
قيونه دينور ومطلقا انلو وملحم انسان وحيوانه دينور يقال رجل وفرس حلفس
اى انكثير انهبر والبضع (الحمس) فتحتينله بركمسه دين ياقتال خصوصلرنده شدت
وصلابت اوزره اولمق معناسنهدر يقال حمس الرجل حمسا من الباب الرابع اذا اشتد
وصلب فى الدين او القتال (الحمس) كتف وزننده (والاحمس) احمر وزننده معناى
مزبوردن وصفلردر يقال رجل حمس واحمس اى متشدد ومتصلب فى الدين والقتال
احمسك جمعى حمس كلور حانك ضميله واحمس حماسهدن دخى وصف اولور بهادر
وشجيع آدمه دينور وبك وصلابتلو مكانه دينور بونكده جمعى حمس كلور حانك
ضميله يقال مكان احمس اى صلب وامكنة حمس اى صلاب واحمس قوراق وقيتلق
يله دينور يقال عام احمس اى شديد ويقال سنة حمساء اى شديدة جمعى احامس وحمس
كلور يقال اصابتهم سنون احامس وحمس اى شديدة (الحمس) حانك ضميله احمسك
جمعيدر كه صلابتلو مكانلره دينور بونكله جاهليتده قريش وكنانه وجديله وآنلره
تابع اولنلر ملقب اولديلر امر دينده متصلب اولدقلريچون ياخود حمسايه يعنى كعبهيه
ملتجى اولدقلريچون تلقيب اولنديلر (الحمساء) حمراء وزننده سياهه مائل بياض
طاشلر ايله ياپلمش بنايه دينور كعبهٔ مكرمهيه حمساء اطلاق اكا مبنيدر وحمساء قيتلق
يله دينور نته كه ذكر اولندى (الحميس) امير وزننده (والحمس) كتف وزننده
بهادر آدمه دينور (الحماسة) كرامه وزننده بهادر اولمق شجاعه معناسنهدر يقال

حمس الرجل حماسة من الباب الخامس اذا شجع (الاحامس) احمسك جعيدر كه
ذكر اولندی وقولهم وقع فی هند الاحامس ای الداهية اومات شارحك بيانه كوره
بنو هند بين العرب شدت وحماستله معروف بر طائفه اولمغله احامسه اضافتی شجعانلرينه
اضافتدر وكثرت تداولدن بنی لفظی تخفيف اولندی وبعضلرك بيانه كوره هند
الاحامس بر شجيع قومك سركردهسی ايدی سائر قبائل آنلرك شرلرندن دائما احتراز
ايدرلر ايدی كيدەرك داهيەدن كنايه ايلديلر (حماس اللبثی) كتاب وزننده
عربدن بركمسەدركه عهد نبويده تولد ايلدی وحماس بن ثامل شعرادندر (ذوحماس)
بر موضعدر (الحمس) امس وزننده ات قاورمق معناسنەدر يقال حمس اللحم
حمسا من الباب الاول اذا قلاه وطارلتمق معناسنەدر يقال حمس فلانا اذا اغضبه
وحمس انسانك آهستهجهسنه دينور تقول سمعت حمسه ای جرسه (حمس) حانك
كسريله بر موضع آديدر (الاحماس) همزەنك كسريله (والتحميس) تفعيل وزننده
بونلرده بر آدمی طارلتمق معناسنه در يقال احمسه وحمسه اذا اغضبه و تحميس
دوا مقولهسی نسنهيی آتش اوزره طاولهمق معناسنەدر يقال حمس الدواء اذا
وضع على النار قليلا وبوشدت معناسندندر لبلبو وقهوه قاورمسنه تحميس وكيدەرك
محلنه اطلاقی بو معنايه مبنيدر (الحميسة) سفينه وزننده قاورمهيه دينور تقول
اكلت الحميسة ای القلية (الحميس) امير وزننده بهادره دينور نته كه ذكر اولندی
وتنوره دينور يقال القاه فی الحميس ای التنور و قاتی و شديد نسنهيه دينور يقال
شیء حميس ای شديد (الحمسة) غرفه وزننده حرمت معناسنەدر يقال فلان لايعرف
الحمسة ای الحرمة (الحمسة) فتحاتله بر دريا جانوری على قول قبلوبغهيه دينور جمع
جنسی حمس در فتحتينله (الحومسيس) زنجبيل وزننده مهزول انسان وحيوانه دينور
يقال انه حومسيس ای مهزول (الاحتماس) افتعال وزننده جنك ايچون شدتلنوب
خروش وهيجان ايلك معناسنەدر يقال احتمس الديكان اذا هاجا (الاحيماس)
افعيعال وزننده خشم و غضبه كلك معناسنەدر يقال احومس الرجل اذا غضب
(ابن ابی الحمساء) حمراء وزننده بر سعادتمندركه مبعث حضرت نبويدن مقدم ايمان
وتبعيت ايلمشيدی (بنو احمس) ضبيعه قبيلهسندن بر بطندر (الحمارس) علابط
وزننده شديد آدمه دينور وارسلانه دينور و جریء و دلير و مقدام كمسهيه دينور
يقال رجل حمارس ای شديد وكذا جریء مقدام (ام الحمارس البكريه) بر معروفه
خاتوندر (الحماقيس) حانك فتحيله شدائده وآفات ودواهييه دينور يقال وقعوا
فی الحماقيس ای الشدائد والدواهی (التحمقس) تدحرج وزننده خباثت پيدا ايلك
معناسنه در يقال تحمقس الرجل اذا تخبث (الحندس) زبرج وزننده مظلم كيجهيه
دينور وقرا كولغه دينور ظلمت معناسنه يقال سروا فی الحندس الليل و هو الليل

النعل والحلقة جمعى حلاحس كلمدر و حلحس هر قيت اولقرنده اولان اوج حلقه
أبعديه اطلاق اولنور (الحلحس) انعسرج وزننده كيچه قراكو اولمق معناسنه در
يقال تحلحس الليل اذا اظلم و بركسنه قورقدن دوشوب صحصب ويرونق اوولمق معناسنه در
يقال تحلحس الرجل اذا سقط وضعف (الحلحلس) حاتك و دالك فتحى و لامك
كسريله بوريمى الحه و بطيء اولان نقه به ديور و جموز اولوب وسوودى صالق
وسوولك اولان ناقه يه ديور وغايت سمين وكريه اولان ناقه يه ديور (الحلس)
قتحيله بانركسه قرط شجاعتدن دخى دائما عارنده حلاحلك كوم اولان
وسطنده ملازم اولمق معناسنه در يقال فلان يحلس وسط القوم كذا حسا من الباب
الرابع اذا لزمه شجاعة (الحلس) ضمتيله وزح وتقوى صاحلريه ديور يقال هم
حلس اى ورعون متقون (الحواس) الحس وزننده شول شهامت و صحت
صاحبى آدمه ديوركه بركسه كنديسنه جور وتعدى ايدمز اولوب وبهادرلقندن
دخى مقامندن برقدم متقك ايدمز اوله يقال هو حواس اى الايهجيه احد واذا
اقام في مكان لايخلفه احد (حموس) تنور وزننده اى مفارقدركه مقرى ايدى
(الخفس) زوج وزننده بدلان وبحيله عورته ديور ته كه حفس دخى بومعنايه در
(الحوس) حوس وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى يقال حاسوا خلال البيوت
بمعنى جاسوا قال المدرج وقرئ قوله تعالى [فحاسوا خلال الديار] الاية وحوس
بورودكى اتكى سوريمك معناسنه در يقال حاست المرأة ذيلها اذا سحبته وقصاب
اول اول بوسنى يوزوب صيريق معناسنه دركه مراد برذن صيروب چقارميوب
تدريجى يوحوزنه صيرمقدر يقال حاس الغزال الاهذب اذا كشطه فى سلخه اولا
فاولا ونس ارالقده طولاشوب سنده حيى وطلب ايتمك معناسنه مستعملدر ومنه
تقول تركت فلانا يحوس بنى فلان اى يتخللهم ويطلب فيهم (الحواس) شداد
وزننده دائما كيجه وقنى كزوب نسنه طلب ايدر اولان آدمه ديور يقال انه لحواس
قواس اى طلاب بالليل (الحوس) ركع وزننده شول امور واحوال عظيمه يه
اطلاق اولنوركه برقاشريه وقوع وجمهرسنى احاطه ودار وديارلرنده متخلل اوله
شجون كبى يقال نزلت عليهم الخطوب الحوس اى امور نزلت بهم فتغشاهم وتخللت
ديارهم (الحوساء) حمراء وزننده اكول اولان ناقه يه وشديدة النفس اولان
ناقه يه ديور (الحوس) حمت ضميله مرعادن حركتلرى بطىء اولان دوه لره ديور
يقال ابل حوس اى بطيئات التحرك من مرعيها (الاحوس) افضل وزننده
جرىء وذلير آدمه ديور يقال رجل احوس اى جرىء و سباعدن قورده ديور
(الخواسة) حالك ضميله يقيقق قرابت معناسنه در ودم وقصاصه متعلق مادة
مطلوبه يه ديور يقال بينهما حواسة اى قرابة وكذا طلبة من الدم شجون

وغارته دینور واجناس مختلفه‌دن قارشق جماعته دینور و اول مقوله اجناسـك جمعیتگاهنه دینور (الحواسات) حانك ضمیله برکش دوه‌لره دینور و اکول دوه‌لره دینور (الحویساء) مصغر بنیه‌سیله قرابته دینور (التحوس) تفعل وزننده اظهار شجاعت ایلمك معناسنه‌در یقال تحوس الرجل اذا تشجع وبر نسنه ایچون آجیوب دردناك اولمق معناسـنه‌در یقال تحوس له اذا توجع و سفر اراده‌سـنه مقارن واقامت ایلمك معناسـنه‌در كه كرچه سفر قصدنده اولوب لكن هنوز بر نسنه ایله مشغول اولمغله نهضت اوزره اولمامقدن عبارتدر یقال تحوس فلان اذا اقام مع ارادة السفر (الحوسی) سـكری ‌اوزننده چوق دوه‌لره دینور (الاستحواس) برایشه طوتیلوب یاخود اویالنوب كیجكمك معناسـنه‌در یقال مازال یستحوس ای یتحبس و یبطی (الحیس) لیس وزننده قاتوب قارشدرمق معناسـنه در یقال حاس الشی‌ء یحیس حیسا اذا خلطه وحیس بین العرب برطعام اسمیدركه چكردكی چقارلمش خرمایی صافی یاغ وكش تعبیر اولنان یوغورد! قوریسنه كركی كبی قاتوب مزج وكاهی ایچنه سـویق دخی اضافه ایله ترتیب ایدرلر و حیس طعام مزبور اتخاذ ایلمك معناسنه مصـدر اولور یقال حاس الحیس اذا اتخذه و حیس ردی‌ء وكثر وغیر محكم اولان امر ومصلحته دینور ومنه المثل ★ عاد الحیس یحاس ★ ای عاد الفاسـد یفسد ★ بونك منشأی بو در كه بر خاتون بر كمسه‌یی زنا ایدركن كورمكله تعییر وتعییب ایدوب بعد زمان اول كمسه مزبوره‌یی دخی حالت مرقومه ارتكابنده كورمكله كلام مزبوری ایراد ایلدی عند البعض بركمسـه بر مصلحته مأمور اولوب احكام ایده‌مكله برشخص آخر مزبوری تعییب وملام ایلدكدنصكره مصلحت مزبوره‌نك احكامی خصوصـنه قیام ایدوب لكن آندن ازید توهین ایلمكله اول مصلحتی امر ایدن كمسه كلام مرقومی ایراد ایلدی وحیس هلاك معناسنه مستعملدر ومنه یقال حیس حیسهم ای دنا هلاكهم و ایپ بوكمك معناسـنه‌در یقال حاس الحبل اذا فتله (المحیوس) شول كشی‌یه دینـور كه اب وام جهتلرندن جاریه ولدی اوله یقال رجل محیوس اذا كان قد ولدته الاماء من قبل ابیه و امه شارح دیركه نهایه‌ده اناسی عبد واناسی جاریه اولمق عنوانیله مرسومدر (حیوس) تنور وزننده اسامیدندر ابو الفتیان حیوس بر شاعردر تجز بحمده تعالی

﴿ فصل الخاء ﴾ (الخبس) حبس وزنـنده بر نسنه‌یی آوجله آلمق معناسنه‌در یقال خبس الشی‌ء خبسا من الباب الاول اذا اخذه بكفه وظلم وتعدی ایلمك معناسنه‌در یقال خبسه فلانا حقه اذا ظلمه وغشمه (الخبوس) عبوس وزننده بك ظالم كمسیه دینور یقال رجل خبوس ای ظلوم وارسلانه دینور (الخباسة والخباساء) خالرك ضمیله غنیمته دینور یقال اخذ الخباسـة و الخباساء ای الغنیمة (الخبس) خانك

تعریبه دوه‌یه مخصوص اولان سومه‌لقلردن برسومه‌لک اسمیدر (خباس) غراب
وزننده قیس بن حریثك فرسی اسمیدر (خباسه) ثمامه وزننده عبدبون ملوکلاردن
برینك برمر عسکری اسمیدر (الاختباس) افتعال وزننده برنسنه‌یی قهر و تغلب
حیثیله آلمق معناسنه‌در یقال اختبسه اذا اخذه مغالبة و برکسه‌نك مالنی آلوب
کوتورمك معناسنه‌در یقال اختبس ماله اذا ذهب به (الخنبس والخابس والخباس)
ارسلانه دینور (التخبس) تفعل وزننده اغتنام معناسنه‌در تقول ماتخبست من شئ
ای ما اغتنمت (الخندریس) زنجبیل وزننده بادیه دینور خمر معناسنه هرچند که
بو حروفدن مشتق اولوب لکن تفسیرینه تعرض اولنمشدر عند البعض لغت
رومیه‌دن معربدر یقال شرب الخندریس ای الخمر و خندریس قدیم معناسنه دینور
یقال حنطة خندریس ای قدیمة شارح دیرکه لغت رومیه‌ده خندریس قدیم
معناسنه اولنمغله اسکی شرابه عرب ایلیوب بعده عرب اخذ ومطلق شرابده استعمال
ایلدیلر (الخندلس) خندلس وزننده ومرادفیدرکه سموز اولوب سلبوك اولان
ناقه‌یه دینور (الخرس) خانك فتحی وکسری و رانك سکونیله کوپه دینور دن
معناسنه جمعی خروس کلور یقال شرب حتی انتفخ کالخرس ای الدن (الخراس)
شداد وزننده کوپجی‌یه دینور (الخرس) خانك ضمیله ولادت طعامنه دینورکه
ضیافت اولنور یقال دعوا الی الخرس و هو طعام الولادة (الخرسة) غرفه
وزننده همان لوخسه ایچون تهیئه قلنان طعامه دینور یقال اطعموا النفساء
خرستها وهی طعامها خاصة (الخروس) صبور وزننده اك ابتدا کبه‌لکی اولان
ناقه‌یه دینور و کندیسی ایچون خرسه دیدکلری طعام ترتیب اولنمش لوخسه‌یه
دینور و سودی آز اولان خاتونه دینور یقال امرأة خروس ای القلیلة الدر
(الخرس) فتحتینله برنسنه‌یی کوپ ایله ایچمك اولمق معناسنه‌در یقال خرس الرجل
خرسا من الباب الرابع اذا شرب بالخرس وبرآدم دلسز ولال اولمق معناسنه‌در
یقال خرس الرجل اذا صار اخرس (الاخرس) احمر وزننده دلسزه دینور
جمعی خرس کلور و خرسان کلور خانك ضمیله یقال رجل اخرس ای منعقد
اللسان عن الکلام واخرس قویلغندن ناشی قابده چالقنوب سسلنمز اولان سوده
اطلاق اولنور یقال لبن اخرس ای خاثر لاصوت له فی الاناء وشول بول نشانی
اولان میله اطلاق اولنورکه طاغدن بعید اولمغله یاخود صداعکس ایلین طاغ سمتنده
اولمغله آنده عکس صوت مسموع اولمیه یقال علم اخرس اذا کان لم یسمع فیه صوت
صدی (الاخراس) همزه‌نك کسریله دلسز قلمق معناسنه‌در یقال اخرسه الله ای جعله اخرس
(الاخیرس) صیغهٔ تصغیر ایله حارث بن هشامك که صحابیدر قلیجی اسمیدر
(الخرساء) حمراء وزننده اخرسك مؤنثیدر وشول عسکره اطلاق اولنورکه جمله‌سی

اهل وقار اولمغله محاربه هنگامنده غریو وآوازلری مسموع اولمیه علی قول زرهلری وکیملری اکثری خرده حلقه‌لو اولمغله سلاحلرینك آوازی چقمز اوله یقال کتیبة خرساء اذا کانت لایسمع لها صوت لوقارهم اوصمتت من کثرة الدروع لیس لها قعاقع و داهیه وآفته اطلاق اولنور صداسز وقوعندن ناشی یقال رماه بخرساء ای الداهیة ورعد وبرقی اولمیان سحابه‌یه اطلاق اولنور یقال سحابة خرساء ای لیس فیها رعد ولابرق (الخرس) کتف وزننده کیجه‌لر اصلا اویومز اولان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل خرس اذا کان لاینام باللیل (الخرسی) حبلی وزننده اصلا بوکورمز اولان ناقه‌یه دینور یقال ناقة خرسی اذاصارت لاترغوا (خراسان) خانك ضمیله ایرانده بر ولایت آدیدر بلاد عدیده‌یی مشتملدر نسبتنده خراسانی وخراسنی دینور الفك حذفی وسینك کسریله وخرسی دینور صردی وزننده (التخریس) تفعیل وزننده لوخسه‌یه اکل ایلك ایچون طعام مخصوص ترتیب ایلك معناسنه‌در یقال خرس علی المرأة اذا اطعم فی ولادتها (التخرس) تفعل وزننده لوخسه کندی نفسی ایچون طعام اتخاذ ایلك معناسنه‌در یقال تخرست النفساء اذا اتخذت الخرسة لنفسها ومنه المثل ★ تخرسی یانفس لامخرسة لك ★ منشأی بودرکه بر لوخسه خاتون خرسه طبخ ایلیه‌جك کمسه‌سی اولمامغله کندیسی طبخ ایدرك کلام مزبوری ایراد ایلدی بنفسه امورینه سعی و اعتنا ایدر کمسه‌سی حقنده ضرب اولنور (الخربسیس) زنجبیل وزننده صلب و سخت یره دینور یقال ارض خربسیس ای صلبة ونسنه معناسنه در نفی مقامنده مستعملدر یقال مایملك خربسیسا ای شیئا (الاخرنماس) احرنجام وزننده ساکت اولمق معناسنه‌در یقال اخرنمس الرجل اذا سکت کالاخرماس مدغمة النون واخرماس ذل وتواضع وخضوع ایلك معناسنه‌در یقال اخرمس له اذا ذل وخضع له (الخرمس) زبرج وزننده قراکو کیجه‌یه دینور یقال سری فی الخرمس ای اللیل المظلم (الخس) خانك فتحی وسینك شده‌سیله مارول تعبیر اولنان سبزه‌یه دینور (خس الحمار) اسم شنجاردرکه هواجوا واشك مارولی واکلك تعبیر اولنان داروپه دینورکه موجیلر آنکله موم دیبی بویارلر (الخس) خانك ضمیله ابن حابس درکه ایاد قبیله‌سندن برکمسه‌در هند بنت الخس الایادیه‌نك پدریدر علی قول مزبوره عمالقه‌دندر ایادیه اولان جمعه بنت حابس‌در وایکیسیده دهاة فصحادندر (الخسان) رمان وزننده اصلا غروب ایتمز اولان یلدزلره دینور جدی وقطب وبنات النعش وفرقدان کبی (الخس) خانك فتحیله برکمسه‌نك حصه‌سنی پك حقیر وکمتر وناچیز قلمق معناسنه‌در یقال خس نصیبه خسا من الباب الاول اذا جعله خسیسا دنیا حقیرا (الخسیس) امیر وزننده دنی وفرومایه نسنه‌یه دینورکه اصلا اعتبار ومبالاته لایق اولمز یقال شئ خسیس

ای دون لا یعبأ به (الخسة) خانك کسریله (والخساسة) خانك فتحیله دون و خسیس
اولمق معناسنه در تقول خسست یا فلان خسة وخساسة من الرابع ای کنت فی فعلك
خسیسا (الخسیسه) سفینه وزننده رقعه اوزره دیشلریك یازلدقده اولان دیشلره
دیرلر وبو النحو بلشمه تجروب اوزه ابقلری زالدیجی وقتده اولور وناقه
معهودده اولوقت عید و حج قرانلرینه صالح اولور یقال جذوت الناقة خسیستها
وهی نصفها دون الاثناء و خسیسه حقلت دنیه و رذیله دیرلر ومنه تقول رفعت
من خسیسته اذا فعلت فعلا یکون فیه رفعته و یقال رفع الله خسیسة فلان اذا رفع
حاله بعد انحطاطها بوراده حقلت رذیله دیمك اولور (الخساسة) ثمامه وزننده
اثث قسمت جقلری ایدوب آرمه حقی قلمه دیرلر ومقدارجه عمران واوفاق معنی
ملاته الفرس معناسنه واز و حقیر و کثر مبه دیرلر یقال اعطاه خساسة من المال
ای قلیلا (الخسس) کتب وزننده الدن اله تداول اولنمق معناسنه دیرلر
یقال هذه الامور خسس بینهم ای دول یعنی تداولونه (الاخساس) همزه نك
کسریله خسیس ایش ایشلمك معناسنه در تقول اخسست یا فلان ای فعلت فعلا خسیسا
و برآدمی دنی و ناکس بولمق معناسنه در تقول اخسست فلانا اذا وجدته خسیسا
(الاستخساس) بر نسنه یی خسیس عد و اعتبار ایلمك معناسنه در یقال استخسه
اذا عده خسیسا (المستخس) خانك کسری و فتحیله آلحق و دون شیئه دیرلر و درشت
چهره کشی یه دیرلر مؤنثی مستخسه در یقال رجل مستخس وامرأة مستخسة ای
القبیح الوجه (التخاس) تفاعل وزننده بر نسنه یی الدن اله تداول قلمق معناسنه در
یقال تخاسوه اذا تداولوه و بر نسنه یه قوشوب سبق ومبادرت ایلمك معناسنه در
یقال تخاسوه اذا تبادروه (الخفس) خانك فتحی و فانك سکونیله هزل واستهزا ایلمك
معناسنه در یقال خفسه خفسا من الباب الاول اذا استهزأ به و برجه یمك معناسنه در
یقال خفسه اذا اطعمه قلیلا و بنانی یقمق معناسنه در یقال خفس البناء اذا هدمه
و برآدمه و چرکین سوز سویلمك معناسنه در یقال خفسه اذا نطق بالکلام القبیح
وکورشده خصومنده همتاسنه غالب اولمق معناسنه در یقال خفسه اذا غلبه
فی الصراع و صویی آز علی قول چوق ایچمك معناسنه در یقال خفس الماء اذا
شربه قلیلا او کثیرا (الاخفاس) همزه نك کسریله بو دخی چرکین سوز سویلمك
معناسنه در یقال اخفس الرجل اذا نطق بالقبیح من الکلام و صویی آز علی قول
چوق ایچمك معناسنه در یقال اخفس من الماء اذا اقل او اکثر فی شربه (التخفیس)
تفعیل وزننده اخفاس ایله معنای اخیرده مرادفدر یقال خفس من الماء بمعنی
اخفس (التخفس) تفعل وزننده یره چوکوب اوزانمق معناسنه در یقال تخفس
الرجل اذا انجدل واضطجع (الانخفاس) انفعال وزننده بر نسنه بوزلمق معناسنه در

يقال انخفس الماء اذا تغير (الخفيس) اميروزننده صويي چوق شرابه دينور يقال
شراب خفيس اذا كان كثير المزاج (المخفس) مفلس وزننده چابك سرخوش ايدن
شرابه دينور يقال شراب مخفس اى سريع الاسكار (الخلس) خانك فتحى ولامك
سكونيله شول قورى چايره دينوركه دبندن تازه چاير بتمكله برى برينه مختلط اوله
يقال فى المرعى خلس وهو الكلأ اليابس ينبت فى اصله الرطب فيختلط وخلس مصدر
اولور قاپمق معناسنه نته كه خصيصى وزننده خليسى دخى بو معناده مصدردر
يقال خلس الشئ خلسا وخليسى من الباب الثانى اذا سلبه شارح ديركه خلس
على غفلة قاپمق و خطف شاهين كبى سرعتله قاپمق معناسنه در (الخليس) امير
وزننده خلس ايله معناى اولده مرادفدر وصاچ وصقالنه قيرسپمش آدمه دينور
يقال رجل خليس اى اسمط وصراروب قوريغه يوز طوتمش نباته دينور يقال
نبات خليس اى هايج وشول قزل بكزلو كشى يه دينوركه بياضى اسمرى اوله
يقال رجل خليس اى الاحمر الذى خالط بياضه سواد مؤنثى خلساءدر كما سيذكر
(الاختلاس) افتعال وزننده بودخى قاپمق معناسنه در خلس كبى على قول بونك
مفهومنده سرعت معتبردركه چابك قاپمق اولور يقال اختلسه بمعنى خلسه اوهو
اوحى من الخلس (الخلسة) فرصه وزننده اسمدر قاپمه وقاپش معناسنه در يقال هو
سريع الخلسة اى السلب و اخلاس معناسندن دخى اسم اولور نباتك ياش وقورى
قارشقلغنه دينور (الاخلاس) همزه نك كسريله نباتك ياشى قوريسيله قارشق اولمق
معناسنه در يقال اخلس النبات اذا اختلط رطبه بيابسه (الخلس) خانك ضميله
بياضى سمرتله مختلط اولان قزل بكزلو خاتونلره دينور خلسا مفرديدر تقديرا ياخود
خليس در فعيل وزننده كه مذكر ومؤنثه شاملدر ياخود خلاسيدر زائدنى يعنى با
ايله هايى حذف تقديرى اوزره كوياكه خلاس لفظنى جمع ايلمش اولور كتاب
وكتب كبى (الخلاسى) خانك كسريله شول والده دينوركه والدينك برى آق
وبرى سياه اوله عرب جاريه سندن بياض آدمك والدى كبى كه اصطلاحمزده حبشى
تعبير اولنور تقول رايت ولدا خلاسيا وهو بين ابوين ابيض واسوده وهندى
وفارسى دجاجه بيننده حاصل اولان خروسه دينور فارسى ديديكى حالا متعارف
اولان دجاجه در مؤنثلرى خلاسيه در (خلاس) كتاب وزننده اسمادندر خلاس
بن عمرو وخلاس بن يحيى تابعيندندر (خلاس) شداد وزننده اسمادندر سماك بن
سعد بن خلاس اصحابدندر (ابو خلاس) شعراى جاهليه دندر وقومنك مهتر
وسركرده سى ايدى (خليس) زبير وزننده اساميدندر عباس بن خليس اتباع تابعيندن
محدثدر (مخالس) ميمك ضميله بنى هلال ياخود بنى عقيل ياخود بنى فقيم جماعتنه
مخصوص برآيغر آت اسميدر (التخالس) تفاعل وزننده قاپشمق معناسنه در

یقال خلبسوه اذا استمالوه (الخلابس) علابط وزننده رقیق وهزل وملایم سوزه
دینور یقال اخذ قلبه بالخلابس ای بالحدیث الرقیق وصرف یلان سوزه دینور
یقال غره بالخلابس ای الکذب (الخلابس والخلابیس) حالک فتحیله باطل
وبیهوده معناسنه‌در یقال وقعوا فی الخلابس والخلابیس ای الباطل و خلابیس
هر بری بر سمتدن گلش متفرق نسنه دینور وبونک مفردی معروف دکلدر یاخود
مفردی خلبیس‌در حانک فتحیله و خلابیس یلان کلامه دینور وشول دوه‌لره دینورکه
صویه قندقدنصکره چوبانی ادراکلرندن عاجز ایده‌جک مرتبه شدتله روان اوله‌لر
مؤلف بوراده دخی بو مسامحه طریقیله تفسیر ایلشدر وسوق وطعام واسقو اوزره
جاری اولمیان پریشان صورت نسنه‌لره دینور ولئیم وسفله و انذال کسه‌لره دینور
(الخنبوس) عصفور وزننده چقماق چاقمق طاشه دینور حجر قداح معناسنه
(الخلبسة) دحرجه وزننده برکسه‌یی دلکش کلامله مفتون ایدوب کوکلنی آلمق
معناسنه‌در یقال خلبس فلانا وخلبس قلبه اذا فتنه وذهب به (الحلابیس)
حلابیس وزننده دوه قسمنه مخصوص صوسزلقدن بریدرکه درت کون متصل اوتلاقده
قالدقدنصکره صباح یاخود اخشام وقتی صویه کلدکلری اوله‌جقدرکه ورد واحد اوزره
متفق اولور یعنی صوسز قالدیغی اوچ کون اولورکه صو ایچدیکی کون محسوب
اولور بخن دوه‌یی بورسمه اوتلاقده ابقا ایلمه‌لر رعیت خلوسا دیرلر خانک ضمیله
(الخمسة) خانک فتحیله بش عددینه اسمیدر یقال خمسة رجال وخمس نسوة والتذکیر
بالهاء (الخامس) بشنجی اولان نسنه‌در یقال جاء فلان خامسا و سینی یایه
ابدالیله خامی دخی لغتدر (المخموس) طولی بش اندازه اولان شیئه دینور یقال
ثوب ورمح مخموس اذا کان طوله خمس اذرع وبش قات ایپه وارغانه دینور یقال
حبل مخموس اذا کان من خمس قوی (الخمیس) امیر وزننده بو دخی طولی بش اندازه
اولان شیئه دینور یقال ثوب مخموس وخمیس اذا کان طوله خمس اذرع وخمیس
مرتب عسکره اطلاق اولنور بش ارکاندن مرکب اولدیغیچون که مقدمه وقلب
ومیمنه ومیسره وساقه‌دن یعنی دمداردن عبارتدر یقال غزاهم بالخمیس ای الجیش
وخمیس بر رجل آدیدر وخمیس الحوزی و ابن خمیس الموصلی محدثلردر و جماعت
انسانیه اطلاق اولنور تقول ماادری ای خمیس الناس هو ای جماعتهم (یوم الخمیس)
پنجشنبه کونیدر جمعی اخمساء واخمسه کلور (الخمس) لمس وزننده قومک مالرینک
خمسنی یعنی بشده برنی آلمق معناسنه‌در تقول خمستهم خمسا من الباب الاول اذا
اخذت خمس اموالهم وبرجماعتک بشنجیسی اولمق علی قول کندی نفسیله انلری
تمام بش نفر قلمق معناسنه‌در تقول خمستهم خمسا من الباب الثانی ای کنت خامسهم
او کملتهم خمسة بنفسی معنیین مزبورین بیننده فرق خفیجه‌در زیرا معنای اخیرده

تراخیٔ زمانی لازم دکلدر (الخمس) خانك کسریله دوه قسمنك صوسز قالدیغی کونلردن برکونه دینورکه اوج کون اوتلاقده قالوب دردنجی کون صویه کلمکدر شرب اول محسوبدر نتهکه عشر مادهسنده دخی بویلجهدر یقال الخمس شرالاظماء وهوان ترعی ثلاثة ایام وتردالربع وهی ابل خوامس وخمس بررجل آدیدر وین ملوکندن برینك آدیدرکه خمس دیدکلری قماشی ابتدا کندیسی ایچون اختراع ایلدیلر وشول بیابانه دینورکه صویی بعید اولمغله دوهلرك صویه کلمری یوم شربلرندن بشقه درنجی کونده اوله (الاخماس) همزهنك فتحیله خمس لفظنك جمعیدر یقولونه هما فی بردة اخماس ای تقاربا واجتمعا واصطلحا اوفعلا فعلا واحدا یشتبهان فیه کانهما فی ثوب واحد و یقولون هو یضرب اخماسا لاسداس ای یسعی فی المکر و الخدیعة یضرب لمن یظهر شیئا ویرید غیره لان الرجل اذا اراد سفرا بعیدا عودابله ان تشرب خمسا سدسا وضرب بمعنی بین یعنی مکر وخدیعه جهتنده سعی وکوشش ایدر خلق اغفال ایچون برخصوصی اظهار ایدوب لکن غیری خصوص ارادهسنده اولان کمسه حقنده ضرب اولنور وجه مذکور اوزره دوه صوسزلغندن نوع مخصوصدر زیرا برکمسه سفر بعید مراد ایلدکده دوهسنه خمس وسدس شربلرنی اعتیاد ایدر ویضرب کلمهسی اظهار معناسنه اولان ضربدن مأخوذ اولمغله یظهر اخماسا لاجل اسداس دیمکدر یعنی دوه سنی خمسدن سدسه مرتقی ایلرکه مرادی سدس اولمغله خمسه آلشدیرهرق سدس وارردیمك اولور (الخمس) خانك ضمیله (والخمس) ضمتینله بشده بره دینور بنجیك معناسنه یقال اخذ خمس اموالهم وخمسها ای جزءا من خمسه (خماس) خانك ضمیله (ومخمس) میملرك فتحیله خمسه خمسه لفظلرندن معدوللردر بشر بشر دیمکدر یقال جاؤ اخماس ومخمس ای خمسة خمسة کما قالو اثناء ومثنی و ثلاث و مثلث (خماساء) خانك فتحیله براکاء وزننده برموضع آدیدر (الاخماس) همزهنك کسریله جماعت بش اولمق معناسنهدر یقال اخمس القوم اذا صار واخمسة وبرآدمك دوهسی دردنجی کون صویه کلمك معناسنهدر یقال اخمس الرجل اذا وردت ابله خمسا (التخمیس) تفعیل وزننده برنسنهیی بش رکنلو و بش کوشهلو قلمق معناسنهدر یقال خمس الشیٔ اذا جعله ذاخمسة ارکان (الخماسی) غرابی وزننده مقدار قامتی بش قارش اولان غلامه دینور آلتی و یدی قارش اولسه سداسی وسباعی دینمز زیرا اولوقتده رجل اولور یقال غلام خماسی اذا کان طوله خمسة اشبار (الخنابس) علابط وزننده بدچهره وکریه المنظر کمسیه دینور یقال رجل خنابس ای الکریه المنظر و ارسلانه دینور جمعی خنابس‌در خانك فتحیله وقدیم وشدید وثابت اولان شیئه دینور یقال شیٔ خنابس ای قدیم شدید ثابت وبك مظلم کیجهیه دینور وکودهسی ایری و یوغون

اولان قصبه يه يقين آرمه دينور جمعى خنابيس در (الخنس) جعفر وزننده ورد دخى
قسمه ويقولايون كوده نو آرمه دينور وهدبة بن خنبس شاعر وطارمه (خنبس)
درج وزننده هدبة بن خشرم وزيادة بن زيد نام شاعرلرك جدلرى اسميدر
(الخنسة) درجه وزننده صغرى بوشندرمك معناسنه در يقال خنس الرجل
اذا قسم الصبة وجنسه ارسلانك بفتال على قول بوزويشه دينور (الخنس)
جمك فتحى و بوسكون (الخنوس) جلوس وزننده كيرو قالمق معناسنه در
يقال خنس عنه خنسا وخنوسا من الباب الاول والثانى اذا تأخر وكيرو قالمق معناسنه
متعدى اولور يقال خنس زيدا اذا اخره ووباش بارمغى بوكمك معناسنه در يقال
الشاء بارمغ وخنس ابهامه اذا قبضها وبلورمز وناپديد قلق معناسنه در يقال خنس
بفلان اذا غاب به (الانخناس) انفعال وزننده كيرو قالمق وصوكه قالمق معناسنه در
يقال انخنس عنهم اذا تأخر وتخلف (الاخناس) همزه نك كسريله كيرو قالمق
معناسنه در يقال اخنسه اذا اخره (التخنس) تفعل وزننده غائب وناپديد اولمق
معناسنه در يقال تخنس بفلان اذا غاب به مؤلف انخناس ايله تخنس ماده لرنى تكرار
ايتمشدر (الخناس) شداد وزننده شيطانه اطلاق اولنور عبادتدن تأخير ايدوب
ياخود ذكر الهى وقتنده رجعت وتأخر وغيبت ايلديكيچون قال الشارح ومنه
قوله تعالى [من شر الوسواس الخناس] اى الشيطان قال الراغب اى الشيطان
الذى يخنس اى ينقبض اذا ذكر الله تعالى (الخنس) ركع وزننده خانسك جمعيدر
مطلقا كواكبه اطلاق اولنور كوندز غائب كيجه ظهوره راجع اولدقلريچون على
قول سبعة سياره يه ياخود خمسة متحيره يه اطلاق اولنوركه زحل و مشترى ومريخ
وزهره وعطارددر استقامتلرى كبى سيرلرنده تأخر ورجعتلرينه مبنى (الخنس)
فتحتينله برونك اوجى آزجه قالقق اولوب كيروسى باصيق اولمغه دينوركه
بوقطعه دن يايشقلوجه اولور يقال فى انفه خنس وهو تأخر عن الوجه ارتفاع
قليل فى الارنبة وبو صفت صغر قسمنك برونلرنده اولور (الاخنس) احمر وزننده
برونى وصف مذكور اوزره اولان كشى يه دينور خنساء مؤنثيدر واخنس كنه
وصغرغه تعبير اولنان بوجكه دينور وارسلانه دينور واخنس بن غياث بن عصمه
واخنس بن العباس بن خنيس واخنس بن نجبه بن عدى شاعرلردر واخنس بن شهاب
بن شريق واخنس بن جناب السلمى صحابيلردر وابو عامر ابن ابى الاخنس شاعردر
(الخنساء) حمراء وزننده اخنسك مؤنثيدر و خنساء بنت خذام و خنساء بنت عمرو
بن الشريد صحابيه لردر وخنساء بنت عمرو صخرك قزقرنداشيدركه شاعره معروفه در
اكا خنساس دخى ديرلر غراب وزننده وخنساء بقرة وحشيه يه يعنى صغن ديدكلرى
حيوانك ديشيسنه وصف اولنور وعميرة بن طارق اليربوعى نام كسه نك فرسى اسميدر

(الخنوس) سنور وزننده ارسلانه دینور (خناس) غراب وزننده یمنده برموضع آدیدر ومنذر بن سرحك جدی اسمیدر واوغللری یزید ومعقل وعبدالله بن النعمان بن بلدهه بن خناس وام خناس مظهر شرف صحبت اولدیلر وهمام بن خناس تابعیندندر (خنیس) زبیر وزننده اسامیدندر وخنیس بن خالد وخنیس بن ابی السائب وخنیس بن حذافه وابو خنیس الغفاری صحابیلردر (الخنس) ضمتیله آهولره اطلاق اولنور وینالقلرینه‌ده اطلاق اولنور و صغرلره دینور بقر معناسنه (الخنعس) جعفر وزننده صرتلانه دینور ضبع معناسنه (الخنفسه) دحرجه وزننده برجماعتدن دلکیر وناخوش اولمغله آنلردن عدول ومفارقت ایلمك معناسنه‌در یقال خنفس عن القوم اذا کرههم وعدل عنهم (الخنافس) علابط وزننده ارسلانه دینور (الخنافس) خانك فتحیله انبار نام بلده قربنده برموضعدر وخنافس خنفساءدن جمع اولور (دیر الخنافس) دجله‌نك غربیسنده واقع برجبل شاهقك تپه‌سنده برموضع آدیدرکه سنه‌ده اوچ کون آنده برمرتبه خرده خنفساء جمع اولورکه دیوارلری وسقوف واراضیسی مرکب صوانمش کبی سیم سیاه اولوب اوچ کوندنصکره بردانه بولنمز اولور (یوم الخنفس) جعفر وزننده ایام عربدن بریوم معروفدر (الخنفسه) قرطقه وزننده (والخنفسه) علبطه وزننده شول دوه‌یه دینورکه آزجه اوتلاغه راضی و قانع اوله (الخنفساء) خانك ضمی و فانك فتحیله (والخنفس) جندب وزننده (والخنفس) خندف وزننده (والخنفسة) قنبعه وزننده (والخنفسة) قرطقه وزننده اوصورغان بوجکنه دینور کراهت معناسندن مأخوذدر (الخوس) جوس وزننده غدر وخیانت ایلمك معناسنه‌در یقال خاس به یخوس خوسا اذا غدربه وخان ولاشه تعفن ایلمك معناسنه‌در یقال خاست الجیفة اذا اروحت وبرنسنه کاسد اولمق معناسنه‌در یقال خاس الشیْ اذا کسد وعهد و پیمانه خلف ایلمك معناسنه‌در یقال خاس بالعهد اذا اخلف (مخوس) منبر وزننده معدی کرب الکندی اوغلیدرکه قرنداشی مشرح و جد وابضعه‌که دوردی دخی امرادن ایدی وعمرده نام برهمشیره‌لری وار ایدی جمله‌سنك حقنده رسول اکرم علیه السلام حضرتلری لعن ونفرین ایلدیلر مقدما اشعث الکندی ایله درکاه رسالتپناهه وفود وشرفیاب اسلام اولوب بعده مرتد اولدیلر عاقبت عهد خلافت صدیق اکبرده حضرموت قضاسنده واقع نجیر ملحمه‌سنده دلالت سیوف اسلامیه ایله عازم بئس المصیر اولدیلر مرثیه خوانلری اولان قارینك اشبو ★ یاعین بکی للملوك الاربعه ★ مصراعی ترتیب ایلدیکی مرثیه سندندر (التخویس) تفعیل وزننده دوه‌لری صوباشنده ازدحام اولمامق ایچون صویه برر برر یوللامق معناسنه‌در یقال خوس ابله اذا ارسلها الی الماء بعیرا بعیرا ولایدعها تزدحم (المخوس) اسم

داخل بیه سیه شول دومبه دیرلرکه بغایت سمورلکلمدن لحم وشحمی متاهر واتکار اوله (الخبس) خانک کسریله بری وبیه صارمشمش کور وصیق اغاجلقه دینورکه قوریلق تعبیر اولنور علی قول حلفاء صازلق وقمشلق اولانه دینورکه بوکه تعبیر اولنور وارسلان بنغی اولان یره دینور خبسه دخی دینور هالیه جمعی اخباس وخبس کلور عنب واسده و خبس سوده دینور وخیر وفیض و برکت معناسنه‌در ومنه یقال افل‌الله خبسه ای دره وخیره و بر موضع آدیدر (الخبس) ایس وزننده‌لم وقسمه به دینوریقدنا اخذه‌الخبس ای اثم وخطاء وضلال معنالرینه‌دریقال‌اهتدی من خبسه ای خطائه وکذا ضلاله ومصر کورهلرندن حوف غربی کورهسندن بر موضع اسمیدر خانک کسریله‌ده مسموعدر محدثیندن محمد بن ایوب الخبسی اورادن اولمسی کرکدر وخبس یلان سویلمک معناسنه‌در یقال خاس یخبس خبسا اذا کذب وخبس وخبسان فصاله نقض عهد ایمک ووفاسزلق ایتمک معناسنه‌در یقال خاس بالعهد خبسا وخبسانا اذا غدر ونکث وبرکسه بریدن آیرلیوب ملازمت ایمک معناسنه‌در یقال خاس فلان اذا لزم موضعه ولاشه قوقمق معناسنه‌در یقال خاست الجیفة اذا اروحت ورغم وذل وحقارت معناسنه‌در ومنه یقال ان‌فعل فلان کذافانه یخاس انفه‌ای برغم ویذل (الاخیس) افعل وزننده چنلق وقوریلق معناسنه اولان خیسدن کویا که‌افعل تفضیل اونقله بك چوق نسنه‌ده استعمال ایلدیلر یقال هو فی عیص احیس اوعدد اخیس ای کثیر العدد (التخییس) تفعیل وزننده تذلیل ایلمک معناسنه‌دریقال خیسه اذا ذلله (المخیس) معظم وزننده (المخیس) محدث وزننده زندانه دینور وخاصة برزندان اسمیدرکه امیر المؤمنین امام علی رضی الله عنه بنا ایلدی مقدما سازلقدن صلاج وقونوبه طرزنده بنا ونافع ایله مسما ایلمشلر ایدی برکیجه آنده محبوس اولان اوغریلر نقب وفرار ایلرندن ناشی حصانت ومتانتله زندان مزبوری بنیاد واشبو ٭ اماترانی کیسا مکیسا ٭ بنیت بعد نافع مخیسا ٭ بابا حصینا وامینا کیسا ٭ ارجوزه‌سنی انشاد ایلدیلر وسنان بن المخیس که محدث وزننده‌در سهم بن برده‌نك قاتلیدر وابو المخیس السکونی ومخیس بن ظبیان الاوابی تابعیندندر علی قول بومجاز وزننده‌در (المخیسة) معظمه وزننده شول دوه‌لره دینورکه مرعایه صالیورلمیوب نحر ایچون یاخود قسم ایچون خانه‌ده حبس اونمش اوله‌لر یقال ابل مخیسة اذا کانت لم تسرح ولکنها حبست للنحر اوالقسم

﴿ فصل الدال ﴾ (الدبس) دالك کسری وکسرتینله خرما بکمزینه دینورکه تازه خرمادن سیلان ایدر عسل التمر معناسنه وباله دخی دینور عسل النحل معناسنه حالا بکمز دیدیکمزه عسل العنب دیرلر فارسیده دوشاب وعربیده صقر دینور یقال اتدموا بالدبس ای عسل التمر وکذا عسل النحل شارح دیرکه بعده اوزم بکمزنده

شایع اولمشـدر ودبس انساندن جمع کثیره اطلاق اولنور دالك فتحیله ده جائزدر (الدبس) دالك فتحیله مطلقا لونی سیاه اولان شیئه دینور (الدبش) دالك ضمیله ادبس لفظندن جمعدرکه لونی سواد ایله حمرت بیننده اولان قوشه دینورکه قرامتق قزل اولور دبسی دیدکلری قوش اکا منسـوبدرکه لونی قرامتق قرمزیجه اولور وکوکرچین کبی الحان ایدر مؤنثی دبسیه‌در بوقوش فارسیده موسیجه دیدکلریدرکه بودیارلرده اکاقری دیرلر بغایت انیس برقوشدر خانه‌لرك پنجره‌لرنده ورفلرده آشیانه یپارلر (الدبوس) صبور وزننده شول خرما خلاصه‌سنه دینورکه یاغی اریدرکن ایچنه آتارلر یاغك طعمنی پك خوش ایدر (الدبوس) تنور وزننده طپوزه وبوز طغانه دینور کویاکه معربدر واقعا صبور وزننده دبوس فارسی معربیدر طپوز دخی دبوس محرفیدر جمعی دبابیس‌در (دبوسیه) بانك تخفیفی وتشـدیدیله صغد سمر قند ناحیه‌سنده برقصبه‌در (دباس) غراب وزنـنـده جبار بن قرط نام کمسه‌نك فرسی اسمیدر (دری دبس) دالك ضمیله‌در لفظندن فعل امر مؤنثدر ودبس صرد وزننده‌در یقال للسماء اذا اخالت المطر شحابك یغمور علامتنی اطفال عرب کوردکده سحابه‌یه خطابا کلام مزبوری تفـوه ایدرلر نته‌کـه بزم اطفاللر یاغدر اللهم یاغدر دیرلر یغمورلی بلود قرامتق اولدیغندن دبس ایله تعبیر ایدرلر (الدباساء) دالك کسریله دیشی چکرکه‌یه دینور دباساة مفردیدر (الدبساء) حمراء وزننده اصحابدن مجاشع ابن مسعودك برقصراغی اسمیدرکـه سـباقدن ایدی (الادباس) همزه‌نك کسریله برنباتات اظهار ایلمك معناسنه‌درکه اولوقتده یرك یوزی قرامتق اولور یقال ادبست الارض اذا اظهرت النبات (التدبیس) تفعیل وزنـنـده برنسنه‌یی ستر ایلمك وستر اولنمق معنالرینه متعدی ولازم اولور یقال دبس الشیء فدبس هوای واراه فتواری وبرنسنه‌یی یمایوب مرمت ایلمك معناسنه‌در یقال دبس خفه اذالدمه (الادبساس) افعلال وزننده سیاه اولمق معناسنه‌در یقال ادبس الشیء اذا صاراسود (الدبحس) دالك ضمی وبای مشدده‌نك فتحی وحای مهمله‌نك سکونیله شمخر وزنـنـده فیل کبی عظیم الهیکل ضخامتلو آدمه دینور وارسلانه دینور (الدبخس) خای معجمه ایله دبحس وزنـنـده ومرادفیدر (الدحس) نحس وزننده ناس بیننده فتنه القاسـیله افساد ایلمك معناسنه‌در یقال دحس بین القوم دحسا من الباب الثالث اذا افسـد وقصاب بوغزلنمش قیونك دریسنی یوزوب چقاررکن النی کوده ایله درینك اراسنه صوقمق معناسنه‌در یقال دحس الجزار اذا ادخل الیدین جلدالشاة وصفاقها للسلخ وطولدرمق معناسنه‌در یقال دحس الشیء اذااملاه وسنبله‌نك قبجوقلری دانه‌لر ایله طولمق معناسـنه‌در یقال دحس السنبل اذا امتلاءت اکمته من الحب واپاقله تپمك معناسنه‌در مذبوحك تپمسی کبی یقال دحس برجله اذا دحص وبرکمسه‌دن برسوزی

بارحمری صقلامق وکزم ایلمک معناسنه در یقال دحس عنه الحدیث اذا خبئه وراینی فرد واحده نقلیه حتی جهتدن ه بت کبر لو ایلمک معناسنه در اکثری شرو امرضی امور واقعالده مستعملدر یقال دحس بالشر اذا دسه من حیث لا یعلم ودحس شیون اتیه دیورکه سنه‌لری خون دامار ایله طولمش اوله مصدر ایله تسمیه اولنمشدر یقال ازرع دحس ای امتلأ حبا (داحس) حاتک کسریله عبس قبیله‌سندن قیس بن زهیرک فرسی اسمیدر * وقع بینهم حرب داحس * مثلدر واشام من داحس مثلی متنابدر صورتی بودرکه قیس ایله ذبیان قبیله‌سندن حذیفة بن بدر نام کمسنه آتلرینی قوشوب یرشدرمق خصوصنده یکرمی مهار دوه اوکدول اوزنق اوزره بحث ایدوب آتلری فرق کون براندر دفدهسکره یوز اوق آتمی مقدارنده میدان تعیین ایلدیلر قیسک داحس وغبراء نامنده ایکی آتی وار ایدی وحذیفه‌نک خطار وحنفاء نامنده ایکی آتی وارایدی هر بری آتلرینه سوار ودیکرلرینی یدکلرینه آلوب بلاد بنی فزاره‌دن ذات الاصاد نام محلدن ارسالی عنان ایلدیلر لکن بنو فزاره حذیفه‌نک جماعتندن اولمریله غیرتنه مبنی رهکذرلرنده بر بوصویه کیرلوجه برقاح کمسه‌لر تعیین ایتمشلر ایدی قیس غبراء اوزرنده حذیفه‌یی سبق وتقدم ایدوب کیدرکن ناکاه بوصودن مزبورلر خروج وغبرانک چهره‌سنه ضرب ایله تعویق ایتدیلر قبیلتین مرقومتین بینلرنده آتش حرب وقتال مشتعل وقرق سنه مدت ممتد ومتصل اولدی وفرس مزبوره‌یه داحس تسمیه‌سنک وجهی بودرکه فرس مزبوره‌نک اناسی که جلوی الکبری نامنده ایدی قرواش بن عوف نام کمسه‌نک اولوب برکون صاحبی انده یدوب ذوالعقال نام آیغرک اولدیغی قبیله سمتندن کذار ایدر ایکن اتفاق ایکی قیز ذوالعقالی بر محلده اوتلامقده مشغول ایدی سمتنه یقین کلوب قصراغی کوردکده پرانقه بشلدی مکر اوخوالیده قبیلهٔ مزبوره اهالیسندن برجوان دخی حاضر بولنمغله کیفیت مذکوره‌یی کورنجه خنده‌ناک اولمغین قیزلر اوتاندقلرندن شوریده دل اولمریله برتقریب الرندن بوشانوب جلوایدیی منازعه آشدی بعده قیزلر ذوالعقالی اوبه‌لرینه کتوردکده صاحبی اولان حوط آتک کوزندن قصراغه آشدیغنی ادراک ایتکله بعدالسؤال واقف حال اولدقده ذاتنده برشریر وبدمزاج کمسه اولمغله مزبور قرواشک اوبه‌سنه کلوب ماء فحلنی مطالبه وتشدید ایلدکده شرکه نعنت وارآل دیو جواب ایتمریله همان اننی چاموره بولایوب قصراغک قرجنه ادخال ورحمندن کندی زعمجه نطفه‌یی نزع واخراج ایلدی مکر قصراغک رحمی نطفه‌یی اخذ واشتمال ایتمش اولمغله حامل اولوب مدتی انقضاسنده بر طوری طوغوردی قرواش آنی داحس ایله تسمیه ایلدی کویاکه ذوالعقال آنک بدریدر بو جهتله اشأم من داحس مثل اولدی من حیث لا یعلم دس ایلمک معناسندندر

ورداحوس

وداحوس کابوس وزننده بریاره یاخود برسیوجه اسمیدرکه طرنقلہ اتك بیننده حادث اولوب کاهجه اول سببله طرنق یرندن قوپوب آیریلور قورلغان وات یران دیدکلریدر بونك خفیف نوعنه طانه بورنی وطولامه تعبیر ایدرلر (المدحوسة) ذکر اولنان داحس علتنه اوغرامش پرمغه دینور یقال اصبع مدحوسة اذا اصاب بهاالداحس (الدحاس) رمان وزننده (والدحاس) شداد وزننده برنوع صاری بوجك اسمیدرکه چوجقلر آنی دوزاغه بغلیوب سرجه صید ایدرلر دائما یرآلتنده کیرلندیکیچون تسمیه اولندی (المدحوس) (والدحاس) کتاب وزننده اهل وسکانله مملواوه وصف اولور یقال بیت مدحوس ودحاس ای مملوّة کثیرة الاهل بوراده دار اعتباریله مؤنث وارد اولمشدر (الدیحس) صیقل وزننده مطلقا شیء کثیره دینور (الدحمس) جعفر وزننده (والدحمس) زبرج وزننده (والدحمس) برقع وزننده مطلقا سیاه نسنه‌یه دینور ومنه یقال لیلة دحمسة ولیل دحمس ای مظلم ودحمس جعفر وزننده ودحامس علابط وزننده ودحمسان ودحمسانی داللرك ضمیله کوده‌سی غلیظ وسمین اولان قاره یاغز آدمه دینور یقال رجل دحمس ودحامس ودحمسان ودحمسانی ای آدم غلیظ سمین ودحمس سرکه طلومنه دینور ودحمسان بون واحق آدمه دینور ودحامس بهادرکسیه دینور (الدحامس) دالك فتحیله حنادس معناسنه‌درکه هرآیك اواخری اولان اوج مظلم کیجه‌یه دینور (دختنوس) خای معجمه ایله عضرفوط وزننده دخترنوش فارسی معربیدرکه بنت الهنی یعنی خوشکوار قیز دیمکدر نوشروان کندی قیزینه تسمیه ایلدی بعده تعریب ایدوب لقیط بن زرارة التمیمی کندی قیزینه‌ده تسمیه ایلدی وبرکوچك قبیله‌نك دخی اسمیدر ودخدنوس دخی دیرلر دالله (الدخیس) امیر وزننده کوده‌ده اولان صیقی وطقناز چوق اته دینور ودابه‌نك بیله‌کیجه‌سنده اولان خرده‌لرك اشاغیلرنده‌کی اك واویناق یرینه دینورکه کوستك اورایه بکریلور وطرنقلرینك ایچنده اولان کمکجکزه دینور وانسانك آوجی ایچنده اولان اته دینورکه آیه‌اتی تعبیر اولنور وپك چوق عدده یعنی معدود نسنه‌یه دینور وتپه‌لری بوکری یومشق چوق قوم یغنلرینه دینور وچوق اواثوابنه دینورکه خردمرد مقوله‌سی اوله‌جقدر وبری برینه صارمشمش اوتلقلره دینور (الدیخس) صیقل وزننده بودخی بری برینه صارمشق اوتلقلره دینور (الدخس) دالك فتحی وخانك سکونیله اتنه طلوطقناز واعضاسی دیرنکلی آدمه‌دینور یقال رجل دخس ای تار مکتنز وکنج آیویه دینور وبرکسه طبراغه کوملمك معناسنه مصدر اولور صاج ایاغنك کوله کوملسی کبی یقال دخس الشیء فی التراب علی بناء المجهول ای اندس اکا مبنی صاج ایاقلرینه دواخس اطلاق اولنور (الدخس) صرد وزننده نخس معناسنه‌درکه دلفین دیدکلری دابهٔ بحریه‌در (الدخس) فتحتینله

رمك ايدركه مقوله‌ طرحه قريب كز لفظنده حادث اولور ومصدر اولور مقوله
علت مزبوره‌يه اوغرامق معناسنه يقال دخس الحمار دخسا من الباب الرابع اذا
اصابه الدخس (الدخاس) غراب وزننده چوق نسنه‌يه دينور يقال عدد دخاس
اي مكثر ومضيق حلقه‌لي زرهه دينور يقـال درع دخاس اي متقاربة الحلق
(الدخامس) علابط وزننده ايري كوده‌لو سياه آدمه دينور (الدخمسة) دحرجه
وزننده مكر وخدعه ايله آلداتمق معناسنه‌در يقال دخمس فلانا اذا خدعه ومكر
وحيله‌سندن مقصودني بيان واظهار ايليوب ستر وتوريه ايلمك معناسنه‌در يقال
فلان يدخمس عليك اي لايبين لك ما يريد (المدخمس) مدحرج وزننده مستور نسنه‌يه
دينور يقال امر مدخمس اي مستور (الدخشن) جعفر وزننده تند وشديد آدمه
ودوه‌يه دينور على قول شديد اولوب عموز وطاوي اولان دوه‌يه دينور (الدرباس)
قرطاس وزننده ارسلانه دينور وكلب عقوره دينور (الدرابس) علابط وزننده
ايري وتند وشديد دوه‌يه دينور (التدربس) تدحرج وزننده تقدم ايتمك معناسنه‌در
يقال تدربس الرجل اذا تقدم (الدردبيس) زنجبيل وزننده داهيه وآفته دينور
وپير فانيه وعجوز فانيه‌يه دينور كه بكجين قوجه‌لردر يقال رماه بالدردبيس اي
الداهية ويقال شيخ وعجوز دردبيس اي فان وبر نوع بونجق آديدركه تحبير ومحبت
ايچون آنكله افسون ايدرلر (الدرداقس) دال مضمومه وقاف مكسوره ايله رومي
لغتنده باش ايله بيون ارالغنده وصاله اولان كيكك اسميدر (الدروس) جلوس
وزننده بر نسنه‌نك اثري محو ومضمحل اولمق معناسنه‌در يقال درس الرسم دروسا
من الباب الاول اذا عفا مؤلفك بصائرده بيانه كوره بو ماده بقاء الاثر معناسنه
موضوع اولوب وبر شيئك اثرينك بقاسي اول شيئك في نفسه انمحاسني مستلزم
اولمغله معناي لازميسي اولان انمحا ايله تفسير ايلديلر ودرس كتاب ودرس علم
آندن منشعبدر كه حفظ ايله اثرني تناولدن عبارتدر وتناول اثري مداومت قرائته
حاصل اولديغندن ناشي درس ادامۀ قرأت ايله تعبير اولندي وبطريق الكنايه
حيض مرأه‌يه دخي اطلاق اولندي كذلك جرب بعير آندن منشعبدر كه اثر صحتي
محو اولور انتهى ودرس معناي مزبورده متعدي اولور درست رسم الدار الريح
اذا عفته ودرس ودروس خاتون حيض كورمك معناسنه‌در يقال درست المرأة
درسا ودروسا اذا حاضت ودرس ودراسه كتابه وزننده كتاب اوقومق معناسنه‌در
يقال درس الكتاب درسا ودراسة من الباب الاول والثاني اذا قرأه وجماع ايلمك
معناسنه‌در يقال درس الجارية اذا جامعها وبونلر تناول اثر معناسندن مأخوذلردر
ودرس ودراس كتاب وزننده خرمنده غله دوكمك معناسنه مستعملدر يقال درس
الحنطة درسا ودراسا اذا داسها ودوه يك اويوز اولمغله قطرانلنمق معناسنه‌در يقال

درس البعير اذا جرب جربا شديدا فقطر ولباسى اسكيمك ولباس اسكيمك معناسنه متعدى ولازم اولور يقـال درس الثوب اذا اخلقه فدرس هو اى خلق ودرس كيز لوجه يوله اطلاق اولنور يقال سلك فى الدرس اى الطريق الخفى (اندارس) حائض خاتونه دينور (الادراس) همزه‌نك كسريله (والتدريس) تفعيل وزننـده بونلرده كتاب اوقوتمق معناسنه‌در يقال ادرسـه الكتاب ودرسـه اذا اقرأه له (ابوادراس) خاتونك فرجى كنيه‌سيدر (المدروس) مجنونه اطلاق اولنوركه عقلى مضمحل‌در واسكيمش ثوبه دينور يقال رجل مدروس اى مجنون ويقال ثوب مدروس اى خلق (الدرسة) دالك ضميله رياضه معناسنه‌دركه عجمى دابه‌يه باش دوكرتمكدن كذلك تقليل اكل وشربله نفسى زبون وتربيه قلمقدن عبارتدر ومنه يقال فى العفو درسة اى رياضة (الدرس) دالك كسريله وفتحيله‌دوه‌نك قويرغنه‌دينور واسكى لباسه دينور (ادريس) همزه‌نك كسريله برپيغمبر ذيشاندر على نبينا وعليه السلام وبوا كثر ناسك توهم ايلدكلرى كبى دراستدن مشتق دكلدر زيرالفظ مزبور اعجميدر واسمى حنوخ‌در صبور وزننده ياخود اخنوخ‌در همزهٔ مضمومه ايله مؤلفك بصائرده بيانه كوره اخنوح اسم سريانيسدر همزه‌نك ضمى وفتحى مرويدر واشبو قاموسده اولان كلامى ضيق ومضطربدر كتب متعدده مرسـوم اولديغى اوزره حضرت آدمدن زمان ادريسـه قدر لغت متداوله عبرانى ايدى حضرت حق جـل وعلا ادريس پيغمبره سريانى تعبير ايلدى پس ادريس لفظ سريانى ياخود لفظ عربى اوله‌رق اخنوخ لفظنك تفسيرى اولوركه مؤلفك بوراده مرادى دخى بودر فلينظر لكن برهان قاطعده اخنوح اسم پدر ادريس اولمـق اوزره مرسومدر بوصورتده دخى ادريس اسم سريانى اولوب واقع اولان اشكال مندفع اولور (ابوادريس) ذكر انسانى كنيه‌سيدر (المدرس) منبر وزننـده كتابه دينور (المدراس) محراب وزننده قرآن قرأت اولنان موضعه دينورمدراس اليهود بوندن مأخوذدركه توراة قرأت ايلدكلرى محلدر اهل اسـلام مدراسى مدرسه‌يه تحويل ايلديلر ومدراس ذنوب وعصيانله آلوده اولان كسيه دينورجرب معناسـندن مأخوذ در يقـال رجل مدراس اذا كان قارف الذنوب وتلطخ بها وهميشه بالنفس ياخود غيره قرأت ايدر اولان آدمه دينور يقال هو مدراس اى مقارئ (الدرواس) قرطاس وزننده بركلبك آديدر وباشى بيوك كلبه دينورويبونى قالين اولوب رام وذلول اولان دوه‌يه دينور وبهادر آدمه دينور وارسلانه دينور (الدرياس) دالك كسريله بودخى ارسلانه دينور (المدرس) محدث وزننده كتابى چوق اوقيوب تكرار ايدن كسيه دينور (المدرس) معظم وزننـده اهل تجربه اولان كسيه دينور يقال هو مدرس اى مجرب (المدارسة) مفاعله وزننـده برى

وبه اوقومق معناسنه‌در ومنه قوله تعالى [وليقولوا دارست] الآيه على قراءة ابن
كثير وابى عمرو اى قرأت على اليهود وقرأوا عليك (الاندراس) انفعال وزنده
واضمحلال رسم واثرى يالوامق اوقمق معناسنه‌در يقال اندرس الرسم اذا انطمس
(الدرعوس) قرشب وزنده كولى طويل دوه‌يه ديرلر يقال بعير درعوس اى
حسن الخلق (الدرفس) جعفر وزنده عظيم الهيكل دوه‌يه ديرلر واورى جنكلو
آرمه ديرلر ويوك سنجاقه ديرلر علم كبير معناسنه مترجم ديركه ظاهر ادرفش
معربيدر شين معجمه ايله فى الاصل فريدونشاهك على ايدى حكمده درفش كاويان
ديدكلريدر بعده مطلق علم كبيرده استعمال ايلديلر انتهى ودرفس حريره ديرلر
(الدرفاس) قرطاس وزنده بيوك دوه‌يه واورى آرمه واورى ارسلانه ديرلر
(الدرفسة) دحرجه وزنده بيوك دوه‌يه نك اخود بيوك سنجق جكمك معناسنه‌در
يقال درفس الرجل اذا ركب الدرفس او حمل العلم الكبير (الدرومس) فدوكس
وزنده يلانه ديرلر حيه معناسنه (الدرمسة) دحرجه وزنده طغابوب سكوت
ايتمك معناسنه‌در يقال درمس الرجل اذا سكت وستر ايتمك معناسنه‌در يقال درمس
الشئ اذا ستره (الدرانس) علابط وزنده ايرى وبوز آدمه ودوه‌يه ديرلر
(الدرناس) قرطاس وزنده ارسلانه ديرلر (الدرهوس) فردوس وزنده شديد
معناسنه‌در يقال شئ درهوس اى شديد (الدراهس) دالك فتحيله شدائده ديرلر
يقال وقعوا فى الدراهس اى الشدائد (الدراهس) علابط وزنده مطلقا كوده‌سنده
آتى چوق اولوب وشديد اولان انسان وحيوانه ديرلر (الدس) دالك فتحى
وسينك تشديديله (والدسيسى) خصيصى وزنده برنسنه‌يى برنسنه‌نك آلتنه دفن
ايله اخفا ايتمك معناسنه‌در يقال دس الشئ فى التراب دسا ودسيسى من الباب الاول
اذا اخفاه ودفنه تحته (الدسيس) دالك فتحيله شول قولتق رايحه‌سنه ديرلركه
اصلا بردارو ايله دفع وزائل اولميه يقال مالتك دسيسه وهو الصنان الذى لايقلعه
الدواء وكيزلوجه برخبر آلوب كتورمك ايچون ارسال اولنان جاسوسه اطلاق
اولنور يقال هذا دسيس قومه لمن يبعثونه سرا ليأتيك بالاخبار وكوله كومكله بريان
اولنمش اته اطلاق اولنوركه كون بصدى كبابدر تقول اطعمنا دسيسا اى مشويا
فى الرماد (الدسس) ضمتينله قولتق رايحه‌لرينه ديرلركه ضمره اوغرايه دسيس
مفرديدر وشول مرائى وزراقلره اطلاق اولنوركه قراء وعباد كروهنه ظاهر
اعماللريله داخل وباطنا خارج اوله يقال هم دسس اى مراؤن باعمالهم يدخلون مع
القراء وليسوا منهم (الدساسة) سياره وزنده چامورلرده اولان صوغلجانه اطلاق
اولنور (الدساس) شداد وزنده بركونه خبيث يلانه ديرلر كيناز دخى ديرلر
(الدسة) دالك ضميله اطفال عربه مخصوص برنوع لعب آديدر (التدسيس)

تفعيل وزننده برنسنه‌یی پك اورتوب كيزلمك معناسنه‌در ومنه قوله تعالى [وقد خاب من دسيها] اى دسسها ابدلت سينها ياء كتظنيت فى تظننت لان البخيل يخفى منزله وماله اومعناه دس نفسه مع الصالحين وليس منهم اومعناه خابت نفس دساها الله تعالى (الاندساس) انفعال وزننده طپراق آلتنه كومولمك معناسنه‌در يقال اندس الشئ اذا اندفن (الدعس) دالك فتحى وعينك سكونيله برقابه حشويات تپوب طولدرمق معناسنه‌در يصدق وچوال وغرار مقوله‌سنه پوق ويوك وقيتق مقوله‌سنى طولدرمق كبى يقال دعس الوعاء دعسا من الباب الثالث اذا حشاه وانقولى مرحوم حشو كلمه‌سنى مصحف وهم ايلمشدر ودعس برنسنه‌يى شدتله بصوب چكنمك معناسنه‌در يقال دعسه اذا وطئه ودحس معناسنه‌دركه قصاب قيونى يوزركن النى درى ايله كوده‌نك ارالغنه صوقعقدن عبارتدر يقال دعس القصاب بمعنى دحس ودعس ايزه اطلاق اولنور تسميه بالمصدردر وطئ معناسنه‌ندر تقول مشيت فى دعسه اى اثره ومزراق سانجمق معناسنه‌در يقال دعسه بالرمح اذا طعنه ودعس شول يوله اطلاق اولنوركه آنده يولجيلر پك چوق كيتمكله ايزلر اوله يقال طريق دعس اى كثير الاثار (التدعيس) تفعيل وزننده مزراق سانجمق معناسنه‌در يقال دعسه بالرمح اذا طعنه (الدعس) دالك ضميله پوغه‌دينور ودعص لفظنده لغتدركه دكرى قوم يغنه دينور (المدعاس) محراب وزننده اقرع بن حابس رضى الله عنه حضرتلرينك فرسى اسميدر واصلا اكيلوب بوكلمز اولان مزراغه دينور يقال رمح مدعاس اى لاينثنى وشول ايشلك يوله دينوركه چوق چكنانمكله سردلكى كيدوب ملايم اولمش اوله (المدعس) منبر وزننده بودخى ناسك چكنمليله ملايم اولان يوله دينور يقال طريق مدعاس و مدعس اذا لينته المارة و تيز سانجيلور اولان مزراغه دينور ومزراق سانجمقده چيره دست اولان آدمه دينور يقال رمح مدعس اى يدعس به ويقال رجل مدعس اى طعان (المدعس) مقعد وزننده برنسنه‌نك طمع اولنه‌جق يرينه كذلك طمع تعلق ايده‌جك نسنه‌يه دينور يقال هو ليس بمدعس اى مطمع وجاع معناسنه‌در پس بونده مصدر ميمى اولور (المدعس) مدخر وزننده صحراده اهل باديه‌نك اتمك پشوره‌جك وبوغاجه كومه‌جك و ات بريان ايده‌جك يرلرينه دينوركه فرون ايدندكلرى ير اوله‌جقدر (المداعسة) مفاعله وزننده مزراق دورتشمك معناسنه‌در يقال بينهم مداعسة اى مطاعنة (الدعوس) صبور وزننده جرئ ومقدام آدمه دينور يقال رجل دعوس عطوس اى مقدام (الدعبوس) عصفور وزننده احمق آدمه دينور يقال هو دعبوس اى احمق (الدعفس) زبرج وزننده شول دوه‌يه دينوركه صويه كلدكده سائر دوه‌لرك ايچملرينه منتظر اولور تاكه جمله‌سى ايچدكدنصكره بقيه‌لرنى كنديسى ايچر اوله (الدعكسة)

دالك وبادك فتحيله عروس مقابله‌سنده مخصوص برلعب ادیدرکه انا طارسیده دینیلور بولر بری برینه الرلى طوتوب رقص ایدر صنعتى دوران ایدرلر صکره رقصى اوله‌جقدر ومحوصدن مراد قرص قدیدر ودعکسه مصدر اولور صکره رقصى اویناماق معناسنه‌در (الادعفس) تدحرج وزننده دعکسه معناسنه‌در یقال دعکسوا وتدعکسوا اذا فعلوا الدعکسة (الدعس) سین مهمله ایله (والمدعس) شین معجمه ایله مدحرج وزننده کیرلو نسنه‌یه دینور یقال امر مدلس ومدلس و مدخمس ومدهمس ومغمس ای مستور (الدعفسة) فاءیله دحرجه وزننده برکمسه مالنى ضایع قیلمق معناسنه‌در یقال دعفس الرجل اذا ضیع ماله (الادفاس) همزه‌نك کسریله برآدمك من غیر علة چهره‌سی سیاهلنمق معناسنه‌در یقال ادفس الرجل اذا اسود وجهه من غیر علة (الدفنس) زبرج وزننده شنشقین اوغور خاتونه دینور ودنیء واحمق کشی‌یه دینور وثقیل وکرانجان خاتونه دینور (الدفناس) قرطاس وزننده بونجى دنى واحمق آدمه دینور وثقیل وناکسه دینور وشول تنبل چوبانه دینورکه دائما کندیسی اویوب دوه‌لر صیب اوتلر اوله (المدفنس) مدحرج وزننده اصلا یرندن ایرلماز اولان تنبل وثقیل آدمه دینور یقال رجل مدفنس ای ثقیل لایبرح (الدقاریس) قافله تقاریق وزننده تلکولره دینور ثعالب معناسنه (الدقوس) جلوس وزننده اقطار بعیده‌یه کتمك معناسنه‌در یقال دقس فلان فى البلاد دقوسا من الباب الاول اذا اوغل فیها ویقال مادرى ابن دقس هو وابن دقس به اى ذهب و ذهب به وقازق زمینه چکوب کتمك معناسنه‌در یقال دقس الوتد فى الارض اذا مضى و دشمن ارقه‌سندن حمله وهجوم ایلك معناسنه‌در یقال ادقس خلف العدو اذا حمل حملة وقویی‌بی طولدرمق معناسنه‌در یقال دقس البئر اذا ملأها (المدقس) منبر وزننده یانندەکمسه‌یی طوردرمز اولان تند وشدید ارکك دوه‌یه دینور جمعى مداقیس کلور یقال جمل مدقس اى شدید دفوع و ابل مداقیس اى شدیدة دفوعة (الدقسة) غرفه وزننده صورت داریسنه شبیه برنوع غله اسمیدر وبر بوجك آدیدر بونده دالك فتحیله‌ده جائزدر یاخود صواب اولان مفتوح اولمقدر (دقیوس) دالك فتحیله سلفده بر پادشاه اسمیدرکه اصحاب کهف حضراتنك مرقدلرى اوزره مسجد بنا ایلمشدر (دقیانوس) دالك فتحیله کذلك برپادشاه ایدی‌که اصحاب کهف آندن فرار وکهفه انجا ایلدیلر قنده کیدن دقیانوس مثلی آندندر (الدمقس) قمطر وزننده ایکه دینور ابریشم معناسنه نته‌که مدقس دخى دینور تقدیم میمله (الدکس) نکس وزننده طپراق صاچمق معناسنه‌در یقال دکس التراب علیه دکسا من الباب الاول اذا حثا (الدکس) فتحتینله برنسنه برى برینك اوزرینه قات قات بکشیوب متراکب اولمق معناسنه‌در یقال دکس الشیء دکسا من الباب

الرابع

الرابع اذا تراكب بعضه على بعض (الدكاس) غراب وزننده امزغمغه دینور
تقول اخذنی الدكاس ای النعاس (الدوكس) جوهر وزننده ارسلانه دینور
و چوق مواشی یه دینور و دوکس و دوکسه هایله بری برینه صارمشمق اوتلق
قطعه‌سنه دینور یقال لمعة دوكس ودوكسة ای ملتفت (الدیكس) ضیغم وزننده
(والدیكس) قطر وزننده بونلرده چوق مواشی یه دینور (الدیكساء) دالك
كسری ویانك فتحیله عظیم اولان مواشی بلوكنه دینور (الداكس) كافك كسریله
كادس معناسنه‌دركه كندیسیله یرامز فال اولان نسنه‌در عربلرك آقسرق مقوله‌سی
واهی نسنه‌لرده ایتدكلری فال كبی یقال هو یتطیر بالداكس ای الكادس و هو
یتطیر به من العطاس ونحوه (الدكیسة) سفینه وزننده جاعته دینور (الادكاس)
همزه‌نك كسریله بر نباتات اظهار ایلمك معناسنه در یقال ادكست الارض اذا
اظهرت نباتها (المتداكس) اسم فاعل بنیه‌سیله جوق شیئه دینور یقال شیٔ
متداكس ای كثیر وچنین وچپارز خویلو آدمه دینور یقال رجل متداكس ای
شكس (الدلس) فتحتینله (والدلسة) دالك ضمیله قراكولغه دینور یقال اتانادلس
اللیل ودلسته ای ظلمته ودلس قراكولق قارشمسنه دینور تقول اتیته دلس الظلام
ای فی اختلاطه ویاز موسمنك اواخرنده یشروب یبراقلنان اوته دینور علی قول
بعد الرعی قلان اوتلق بقیه‌سنه دینور جمعی ادلاس كلور (الادلاس) همزه‌نك
كسریله ذكر اولنان دلس دیدكلری اوتلقلره اوغرامق معناسنه‌در تقول ادلسنا
ای وقعنا فی الادلاس وبر ذكر اولنان اوتلقلر ایله یشللنمك معناسنه در یقال
ادلست الارض اذا اخضرت بالادلاس (الدلس) دالك فتحی و لامك سكونیله
رنك وخدعه معناسنه‌در تقول مالی فیه دلس ای خدیعة (التدلیس) تفعیل‌وزننده
بایع حیله ایدوب حین بیعده متاعنك عیبنی مشتریدن كتم ایلمك معناسنه‌در یقال
دلس له فی البیع اذا كتم عیب السلعة عن المشتری و فن حدیثده تدلیس بوندن
مأخوذدركه محدث روایت ایلدیكی حدیثی مثلا شیخنك شیخنه اسناد ایدوب كندی
شیخنك اسمنی طی ایدر كویا آندن بلا واسطه روایت ایدر مع هذا شیخ‌مزبوری
كورمش یاخود كورمش اولوب آندن اخذ حدیث ایلامشدر بلكه آندن متاخر
اولاندن یاخود آندن تلقی ایدندن اخذ ایلمشدر وبو اسناد اوزره ثقاتدن برجماعت
روایت حدیث ایلمشلردر مترجم دیركه اصول حدیثده تدلیس وارسال خفی فرقلری
دقیقدر زیرا ارسال خفی صورتنده دخی لقیان محتمل اولان صیغه ایله روایت ایلمك
متعبردر لكن عند الحذاق عدم لقیانلری وراوی ایله محدث بیننده واسطه اولدیغی
ثابتدر وتدلیس لقیانی معروف اولاندن روایته مخصوصدر ومرسل خفی معاصردن
روایت ایدندن روایته مخصوصدركه ایكیسنده‌ده اول واسطه ساقط اولملودر

خلاصه تدلیسده نفس معاصرت کافی دکلدر بلکه تلاقی محتمل اولملیدر لکن ارسال
خفیده معاصرت کفایت ایدر و نقلی معتبر اولان صیغه مثلا حدثنا و اخبرنا
دیمیوب قال و عن کلمه‌لریله ایراد ایتمکدر و جزری مرحوم تدلیسی ایکی‌یه تقسیم
ایتمشدر بری تدلیس الاسناد و بری تدلیس الشیوخ در تدلیس الاسناد وجه مذکور
اوزره تلاقی محتمل اولامدن بالذات مسموعی اولمیان حدیثی سماعنی موهم اولان
تعبیرات مزبوره ایله روایت ایتمکدر وتدلیس الشیوخ اخذ وسماع ایلدیکی شیخک
اسمنی ستر ایدوب معروف اولمیان اسم و وصف ایله تسمیه ایتمکدر اشبو ایکی
صورت دخی کذبدن بری و مبرّادردر انتهی (التدلس) تفعل وزنیده تکلمله
کیزلنمک معناسنه‌در یقال تدلس الرجل اذا تکتم و طعامی آز آز آلمق
معناسنه‌در یقال تدلس الطعام اذا اخذه قلیلا قلیلا و اوتلاقده چایر قالامقله
دابه کثرتسنه ایله یلانمق معناسنه‌در یقال تدلست الدابة اذا اخذت الشیء القلیل
فی المرتع (الادلیناس) افعلال وزنیده اوتلاقده طوار یلانه‌جق جزئی نسنه
قانق معناسنه‌در مؤلف لازمیله تفسیر ایتمشدر یقال ادلاست الارض اذا اصاب
المال منها شیئا قلیلا فتدلس (المدالسة) مفاعله وزنیده ترکیبه ظلم و خیانت ایتمک
معناسنه‌در یقال هو لایدالس ولا یوالس ای لایظلم ولایخون (الدلعس) جعفر
وزنیده (والدلعس) حضجر وزنیده (والدلعوس) فردوس وزنیده (والدلعیس)
برطیل وزنیده (والدلعاس) قرطاس وزنیده (والدلاعس) علابط وزنیده وجودی
ایری اولهرق سلبوت وصالق اولان ناقه‌یه دینور ودلعوس فردوس وزنیده ودلعوس
حلزون وزنیده شول خاتونه دینورکه نفسنه متعلق امور و مصالحنده دلیر اولوب
لکن زوجنه عصیانی اوله یقال هی دلعوس و دلعوس ای جریئة تملی امرها
عصیة لاهلها وشول ناقه‌یه دینور که کیجه وقتنده یول یوریمکده دلیر اولوب
ووجودی سموز ومتین وتوانا اولدیغی حالده کلبن کبی ایکی طرفنه صالنه‌رق یوریر
اوله ودلعاس قرطاس وزنیده ودلاعس علابط وزنیده رام و ذلول اولان ارکک
دوه‌یه دینور یقال جمل دلعاس ودلاعس ای ذلول (الدلمس) علابط وزنیده آفت
و داهیه‌یه دینور و پك مظلم کیجه‌یه دینور (الدلمس) زبرج وزنیده بودخی
داهیه‌یه دینور (الدلامس) علابط وزنیده بودخی داهیه‌یه و پك مظلم کیجه‌یه
دینور (دلمس) جعفر وزنیده بر رجل اسمیدر (الادلماس) احرماز وزنیده
کیجه پك مظلم اولمق معناسنه‌در یقال ادلمس اللیل اذا اشتدت ظلمته (الدلهمس)
سفرجل وزنیده جریء و دلیر و نافذ وکار کذار آدمه دینور یقال هو دلهمس
ای جریء ماض و ارسلانه دینور و مصرح و مبین اولمیوب باشی اورتولو غامض
ومشکل ایشه دینور یقال امر دلهمس ای مغمض غیر مبین وپك قرا کوکیجه‌یه دینور

وجثه‌سی ایری اوله‌رق جلد وچالاك آدمه دینور یقال رجل دلهمس ای ضخم جلد
(الدموس) جلوس وزننده کیجه‌نك ظلمتی مشتد اولمق معناسنه‌در یقال دمس الظلام
دموسا من الباب الثانی والاول اذا اشتد (الدامس والدموس) اسلوب وزننده
مظلم کیجه‌یه دینور یقال لیل دامس وادموس ای مظلم (الدمس) لمس وزننده
زیر زمینه دفن ایلمك معناسنه‌در کرك دیری‌یی وکرك اولویی اولسون یقال
دمسه فی الارض دمسا من الباب الاول اذا دفنه حیا کان اومیتا و برمحل خراب
و مضمحل اولمق معناسنه‌در یقال دمس الموضع اذا درس و ناس بیننی اصلاح
ایلمك معناسنه مستعملدرکه شقاق و نزاعی دفن ایتمش اولور یقال دمس بینهم
اذا اصلح و بر خبری کیزلمك معناسنه مستعملدر یقال دمس علی الخبر اذا کتمه
و جاع ایلمك معناسنه مستعملدر یقال دمس المرأة اذا جامعها و پوستکی‌یی
تویلری یولنمق ایچون بر نسنه ایله اورتوب بوریمك یاخود طپراغه کومك معناسنه
مستعملدر یقال دمس الاهاب اذاغطاه لیمرط شعره ودمس شخص وشبح معناسنه‌در
تقول رأیت دمسا ای شخصا (التدمیس) تفعیل وزننده بودخی برنسنه‌یی دفن ایلمك
معناسنه‌در یقال دمسه فی الارض اذا دفنه (الدموس) صبور وزننده شول
پوستکی‌یه دینورکه یومشیوب تویی آسان یولنمق ایچون بریره دفن اولنمش یاخود
کرجلنوب اوزری اورتولمش اوله جمعنده دمس دینور ضمتینله (الدیماس) دالك
فتحی وکسریله کیزلنوب تستر و تحفظ ایده‌جك نسنه‌یه ویره دینور پرده وایز به
وقولوبه وقویتو یرلر کبی یقال دخل فی الدیماس ای الکن وسر دابه ولغم کبی
زیر زمینه سرب معناسنه وحمامه دینور جمعی دیامیس کلور ودمامیس کلور یایی میمه
تبدیل ایله یقال بالدیماس ناس ای بالحمام ودیماس حجاج ظالمك بر زندانی اسمیدرکه
یر آلتنده ویك مظلم ایدی (الاندماس) انفعال وزننده دیماسه کیرمك معناسنه‌درکه
معانیٔ مذکوره‌یه شاملدر یقال اندمس الرجل اذا دخل فی الدیماس (الدمس)
فتحتینله (والدمیس) امیر وزننده اورتیلوب بورنمش نسنه‌یه دینور یقال شیٔ
دمس و دمیس ای مغطی (الداموس) آوجی کوملته‌سنه دینور قتره معناسنه
(الدماس) کتاب وزننده برنسنه‌یی اورتوب بوریجك شیئه دینور (الدودمس)
دال اولانك ضمی و ثانیه‌نك فتحی و میمك کسریله برنوع یلان اسمیدرکه بوغازی
کورك کبی شیشکن اولوب نفسیله اوغرادیغی یری آتش اصابت ایدر کبی احراق
ایدر جمعی دودمسات کلور و دوامیس کلور حذف زائد ایله (المدمس) معظم
وزننده کیرلو ومردار نسنه‌یه دینور کیرلو طی کبی یقال شیٔ مدمس ای مدنس
(التدمس) تفعل وزننده بیلاشمق معناسنه‌در یقال تدمست المرأة بکذا اذا تلطخت
(المدامسة) مفاعله وزننده برکسه‌دن بر شیئی ستر ایلمك معناسنه‌در یقال دامسه

اذا والراه (دومیس) دالك ضمیله اران فضاسنده بر ناحیه آدیدر (الدمس) دالك ضمیله عظیم ایشلره دینور یقال جاءنا بامور دمس ای عظام (الدماحس) حای مهمله ایله علابط وزننده ارسلانه دینور (الدعمی) دالك ضمیله سیاه آدمه دینور وسمین وشدید آدمه دینور یقال رجل دعمی ای سمین شدید (الدمقس) هزبر وزننده ایبکه دینور علی قول خام ایبکه دینور قز معناسنه یاخود دیبایه دینور دیباج معناسنه یاخود کتانه دینور (الدمقاس) قرطاس وزننده دمقس معناسنه‌در (المدمقس) مدحرج وزننده دمقس ایله نسج اولنمش قاشه دینور یقال ثوب مدمقس ای منسوج بالدمقس (الدمالس) علابط وزننده مصرده بر بلده و تنلیس قضاسنده بر قریه اداریدر (الدنحس) حای مهمله ایله جعفر وزننده کوده‌سنك اتی شدید ومحکم اولان تنومند آدمه دینور یقال رجل دنحس ای شدید اللحم الخسیم (الدنس) فتحتینله کیر وپاسه دینور وسخ معناسنه ودنس ودناسه کیرلنمك معناسنه مصدر اولورلر حقیق و معنویدن اعمدر یقال دنس ثوبه و عرضه و خلقه دنسا ودناسة من الباب الرابع اذا اتسخ (الدنس) کتف وزننده کیرلو پاسلو آدمه دینور یقال رجل دنس وقوم ادناس ومدانیس (التدنیس) تفعیل وزننده برنسنه‌یی کیرلتمك معناسنه‌در یقال دنس ثوبه اذا وسخه و بر آدمك عرض وناموسنه شین وخلل ویره‌جك ایش ایشلمك معناسنه مستعملدر یقال دنس عرضه اذا فعل به مایشینه (الدنفاس) دفناس وزننده ومراد قیدیکه ذکر اولندی (الدنافس) علابط وزننده بدخوی آدمه دینور یقال رجل دنافس ای السیئ الخلق (الدنفس) زبرج وزننده احمق عورته دینور یقال هی دنفس ای حمقاء (الدنفسة) قافله دحرجه وزننده ناس بینی افساد ایلك معناسنه‌در یقال دنفس بینهم اذا افسد و بر آدمه ذل وتواضع جهتیله سرفرو قلق معناسنه‌در یقال دنفس الرجل اذا طاطا راسه ذلا و خضوعا و کوزی قیدرق باقق معناسنه‌در یقال دنفس اذا نظر بکسر العین (الدنکسة) دحرجه وزننده برکمسه خلقك امور ومصالحنی کورمك ایچون وایشلرنده بولنمق ایچون خانه‌سندن طشره چیقمیوب اختفا ایلك معناسنه‌در یقال دنکس الرجل اذا اختفی ولم یبرز لحاجة القوم وهو عیب (الدوس) دالك فتحی وواوك سکونیله (والدیاس والدیاسة) دالك کسریله‌که اصللری واوی اولوب لاجل انکسره یایه منقلب اولمشدر برنسنه‌یی ایاقله بصوب چکنمك معناسنه‌در یقال داس الشیٔ یدوس دوسا ودیاسا ودیاسة اذا وطئه بالرجل وشدت ومبالغه وجهیله جماع ایلك معناسنه مستعملدر یقال داس المرأة اذا جامعها بمبالغة و رام وذلول قلق معناسنه‌در یقال داسه اذا ذله ودوس بن عدنان بن عبد الله برقبیله پدریدر ودوس فلج و آینه مقوله‌سنه جلا ویرمك معناسنه مستعملدر یقال داس السیف

اذا صقله (الدوس) دالك ضميله دانسك جعيدركه صيقل ويريجيلره دينور
(المدوس) منبر وزننده قلج مقولهسنه جلا ويرهجك نسنهيه دينور مصقله معناسنه
يقال داس السيف بالمدوس اى المصقلة وخرمن دوكجك آلته دينور دوكن وخرمن
عربهسى كبى يقال داس الطعام اى الحنطة بالمدوس وهو مايداس به (المدواس)
محراب وزننده مدوس معناسنهدر (المداس) سحاب وزننده پاپوشه دينوركه معروف
اياق قابيدر (المداسة) مناره وزننده خرمن دوكهجك يره دينور (الدواس) شداد
وزننده ارسلانه دينور وبهادر آدمه دينور وكار وپيشهسنده حاذق وماهر آدمه دينور
يقال رجل دواس اى شجاع وكذا ماهر (الدواسة) حساسه وزننده برونه اطلاق
اولنور انف معناسنه (الدواسة) سحابه وزننده (والدويسة) سفينه وزننده جماعت
انسانىيه دينور (الديسة) كيسه وزننده صيق وكوراورمانه وبوكه دينور جمعى ديس
كلور عنب وزننده وديس كلور كيس وزننده كه جمع جنسيدر (الدايس) يانك كسريله
خرمنه دينور نصب اوزرهدر (الدوايس) برى برينك آردنجه ايزلرنى چكنيهرك روان
اولان جماعته اطلاق اولنور ومنه يقال اتتهم الخيل دوايس اى يتبع بعضها بعضا
(الدهس) دالك فتحى و هانك سكونيله شول نباته دينوركه لونه يشلك غالب
اولميه كه كوف وپاس رنككنده اولور وچامورلى وقومسال اولميان دوز وطپراغى
ملايم يره دينور (الدهاس) سحاب وزننده دهس ايله معناى ثانيسده مرادفدر
وكوتى بيوك عورته دينور كاسيذكر (الادهاس) همزهنك كسريله ذكر اولنان
دهس ديدكلرى يرده كتمك معناسنهدر يقال ادهس القوم اذا سلكوا الدهاس
اى ساروا فيه (الدهس) فتحتينله يرچامورلى وقومسال اولميوب دوز وملايم
اولمق معناسنهدر يقال دهس المكان دهسا من الباب الرابع اذا كان سهلا ليس
برمل ولاتراب اى وحل (الادهس) احمر وزننده دوز وملايم اولان قوملغه
دينور يقال رمل ادهس اى بين الدهس (الدهسة) غرفه وزننده (والدهاسه)
حماسه وزننده اسملردر برآدمك خويى سهل وملايم اولمغه اطلاق اولنوركه يواش
خويلولق تعبير اولنور يقال له دهسة ودهاسة اى سهولة الخلق (الدهاس)
شداد وزننده ملايم خويلو آدمه دينور يقال هودهاس اى سهل الخلق (الدهساء)
حمراء وزننده ملايم خويلو خاتونه دينور وكوتى بيوك خاتونه دينور دهاس كبى
يقال امرأة دهساء ودهاس اى عظيمة العجز وشول كچىيه اطلاق اولنوركه لونى
قزل چلار قرامتق اوله صدءاء كبى لكن بونك قزللى آندن آزجه اولور يقال عنز
دهساء كالصدءاء الا انه اقل حمرة (الدهوس) صبور وزننده ارسلانه دينور
(الادهيساس) اشميراز وزننده يرك ترابى قزله مائل قرامتق اولمق معناسنهدر
يقال ادهاست الارض اذا صارت دهساء اللون (الدهرس) جعفر وزننده آفت

و داهیه دیو ر جمعی دهارس کلور وخفت و جستی و نشاط معناسنه در یقال
ما فیه دهارس ای خفة ونشاط (الدهمسة) دحرجه وزننده قیلدهمق معناسنه در
یقال دهمسه اذا شاوره ومشاوره ایلك معناسنه در یقال دهمسه اذا شاوره وشدتله
بیشوب طوتمق معناسنه در یقال دهمسه اذا بطشه (المدهمس) مدحرج وزننده
پنهان ومستور معناسنه در یقال امر مدهمس ومدهمس ای مستور (الدیبس)
لیس وزننده ستون تمسه دیورلر که معصیه وبوقفت مرادفیدر عربیه دکلدر
(دیسان) احسان وزننده شهر هراة قضاسنده بر قریه آدیدر

* فصل الذال المعجمة * (الذیبطوس) همزه نك کسریله ادویه دن بر دارو آدیدر
لغة مزبوره رومیه دن معربدر شارح دیرکه صاحب منهاجك بیانه کوره ایارج
نیادر بطوس اکبر دیدکلریدر که زمان جالینوسدن اقدم تألیف و اول عصرك
پادشاهی اولان نیادر بطوس اسمیله مسما اولمشدر ایارج مزبور سائر ایارجلردن
اقوادر یکرمی بش اجزادن ترکیب اولنور (الذفطسة) دفطسه وزننده ومرادفیدر که
برکمسه مالنی ضایع ایلك معناسنه در یقال دفطس الرجل اذا ضیع ماله

* فصل الراء المهملة * (الرأس) رانك فتحی وهمزه نك سکونیله اعضاء حیوانیه دن
باشه دینور فارسیده سر دیرلر وهر شیئك یوقریسنه واعلاسنه یعنی باش طرفنه
اطلاق اولنور کوده نك باشی کبی یقال رأسه مستطیل ای اعلاه وبر قومك سید
وسر کرده سنه اطلاق اولنور یقال هو رأس القوم ای سیدهم جمعی ارؤس کلور
افلس وزننده ورؤس کلور ضمتیله ورأس کثرت سببیله عزت بولان طائفه
انسانیه اطلاق اولنور یقال هم رأس ای قوم کثیر عزیز ورأس مصدر اولور
برکمسه نك باشنه اورمق یا طوقنمق معناسنه در یقال رأسه رأسا من الباب الثالث
اذا اصاب رأسه وعربلر برکمسه یه بو خصوصده درکار اولان رأی وتدبیرك بد وفنا
اولدی دیه جك یرده رمیت منك فی الرأس دیرلر بناء مجهول اوزره زیرا باشنه
ضرب اولنان کمسه بغایت مضطرب ودردناك اولمغله باشنی یوقری قالدرمغه قدرتی
اولمز (الرئیس) کیس وزننده (والرئیس) امیر وزننده برقومك باشبوغنه وسرور
وسرکرده سنه دینور رئیس الکتاب کبی یقال هو رئیسهم ورئیسهم ای سیدهم
ورئیس باشنه اورلمش یاخود باشنده بر علت حادث اولمش قیونه دینور یقال شاة
رئیس اذا صارت قد اصیب رأسها جمعی رآسی کلور رانك فتحی وهمزه نك مدی
وآخرنده الفك قصریله ورئیس القابندر ورئیس بن سعد محدثیندندر (المرأس)
مقعد وزننده قوی وشدید اولان باشه دینور یقال رأس مرأس ای مصك جمعی
مرائس کلور (الرؤس) رکع وزننده قوی وشدید اولان باشلره دینور یقال رؤس
مرائس ورؤس ای مصاکك (بیت رأس) شام اولکه سنده بر موضعدر اکا خمر

نسبت اولنور (رأس عين) جزيرەده برقصبەدر شارح ديركه نسبتنده رسعنى دينور عبشمى كبى (رأس الاكل) يمنده برقريەدر (رأس الانسان) مكەده برطاغدر (رأس ضان) دوس قبيلەسى يوردنده برطاغدر (رأس الحمار) حضرموت قربنده بربلدەدر (رأس الكلب) قومس قضاسنده برقريەدر وبرعقبه آديدر (رأس كيفى) جزيرەده ديارمضردن برموضعدر (ذوالرأس) جرير بن عطيه نام شاعرك لقبيدر (ذوالرأسين) خشين بن لاى وامية بن جشم نام كمسەلرك لقبلريدر (رأس المال) سرمايەيه دينور تقول مالى رأس مال اى اصله (الاعضاء الرئيسه) درت عضوه اطلاق اولنوركه قلب ودماغ وجكر وخايەدن عبارتدر (الرئيس) سكيت وزننده چوق رياست ايدن آدمه دينور يقال رجل رئيس اى كثير الترؤس (المرآس) محراب وزننده شول آته دينوركه قوشى‌يه كيدركن برابرنده كيدن آتلرك باشلرنى اصرر اوله على قول سبق وتقدم جهتيله رئيسلرى اولور اوله يقال فرس مرأس اذا كان يعض رؤس الخيل فى المجاراة اوالذى يرءس فى تقدمه وسبقه وباشندن غيرى يرده شحم وقوتى قالمامش دوەيه دينور كما سيذكر (الرأس) شداد وزننده قيون وكچى باشلرى صتان آدمه دينور عامه رواسى ديرلركه لحندر حفاظدن عمر بن عبدالكريم الدهستانى الرواسى اوجهتندر (المرأس) معظم وزننده (والمرأس) مصباح وزننده (والرؤس) صبور وزننده شول دوەيه اطلاق اولنوركه باشندن غيرى عضونده شحم وقوت قالمامش اوله يقال بعير مرأس ومرأس ورؤس اذالم يبق له طوق الا فى رأسه (المرأس) محدث وزننده ارسلانه دينور (الروائس) درەلرك اوست طرفلرينه اطلاق اولنور اعالئ اوديه معناسنه رائس مفرديدر وسحابلردن ايلرى ايلرى اولان قطعەلرينه دينور (الرائس) برطاغك وبرقويينك اسملريدر ووالى وحاكمه اطلاق اولنور (المرؤس) رعيت وزيردستانه اطلاق اولنور يقال هورائس اى وال وهومرؤس اى رعية وشهوتى همان باشنده اولان آدمه دينور يقال رجل مرؤس اذا كانت شهوته فى رأسه لاغير وباشى بيوك آدمه دينور (الرياسة) كتابه وزننده برجاعته باشبوغ اولمق وسرور وسركار اولمق معناسنەدر يقال رأس فلان القوم رياسة من الباب الثانى اذا صار رئيسا (الارأس) افضل وزننده بيوك باشلو كشى‌يه دينور يقال رجل ارأس اى كبيرالرأس (الرئاس) كتاب وزننده قلج قبضەسنه على قول برازوانەسنه دينور يقال احكم رئاس السيف اى مقبضه اوقبيعته ورئاس الامر برايشك اولنه اطلاق اولنور يقال اخذ رئاس الامر اى اوله (الرأساء) حمراء وزننده باشى ويوزى سياه وكودەسى بياض اولان قيونه دينور يقال نعجة رأساء اذا كانت سوداء الرأس والوجه (بنورواس) غراب وزننده برجاعتدر محدثيندن ابوداود يزيد بن معاويه

ووكيع بن الجراح ومحمد بن عبدالرحمن بن محمد الرؤاسيون انلردندر (الرؤاسى) غراب وزننده بيوك باشلو اولان انسان وحيوانه دينور (الترؤس) تفعل وزننده برآدمى باشبوغ وسردار ايلمك معناسنه در يقال رأسه اذاجعله رئيسا (الارتئاس) افتعال وزننده رئيس اولمق معناسنه در يقال ارتأس الرجل اذا صار رئيسا و بركمسه يى مشغول قلمق معناسنه مستعملدر يقال ارتأس زيد اذا اشغله والاصل و بركمسه نك بوينندن طوتوب باشنى يره اكمك معناسنه اولوب بومناسبتله اشغال معناسنده استعمال اولندى (الترأس) تفعل وزننده بودخى رئيس اولمق معناسنه در يقال ترأس الرجل اذا صار رئيسا (المرائس) مجادل وزننده حرب وقتالده غالب ايدر اولان آدمه دينور يقال رجل مرائس اى مغلب فى القتال (الربس) حبس وزننده ال ايله اورمق معناسنه در يقال ربسه بيده ربسا من الباب الاول اذا ضربه بها وطولدرمق معناسنه در يقال ربس القربة اذا ملاءها و ربس آفت و داهيه يه دينور (الربساء) حمراء وزننده شديد اولان داهيه يه وصف اولنور يقال داهية ربساء اى شديدة (ربسى) سكرى وزننده برقصراق آديدر (الربيس) امير وزننده بهادره دينور يقال رجل ربيس اى شجاع و دانه لرى صيق اوزم صالقمنه دينور و طقناز قوچه دينور يقال كبش ربيس اى مكتنز ومضروب معناسنه در ومال ياخود سائر جهتله مصيبته اوغرامش كمسه يه دينور يقال هو ربيس اى مصاب بمال اوغيره و آفت وداهيه يه دينور وچوق شيئه دينور يقال مال ربيس اى كثير (ام الربيس) زبير وزننده انكرك يلاننك كنيه سيدر (ابو الربيس) شعرادن عباد بن طهفة الثعلبى كنيه سيدر (ربيس) جعفر وزننده ابن عامر الطائى دركه اصحابدندر شارح ديركه تاء فوقيه ايله ربتسدر كما سيذكر (ربيس) سكيت وزننده يهود قومندن سامره طائفه سنك كبيرلرينه دينور (الربسة) خجله وزننده چركين ووسخناك اولان عورته دينور يقال امرأة ربسة اى قبيحة وسخة (الريباس) رانك كسريله بواسمله معروف نباتدر فارسيده اشغون ديرلر اندن شربت ياپارلر ريباس شربتى معروفدر حصبه يى وچيچكه وطاعونه نافع وعصاره سنى اكتحال تحديد نظر خصوصنده مفيددر (الارتباس) افتعال وزننده شوريده ومختلط اولمق معناسنه در يقال ارتبس الشئ اذا اختلط و بر نسنه صمصق وطقناز اولمق معناسنه در يقال ارتبس اللحم وغيره (الاربساس) افعلال وزننده برسمته طوغرى كيتمك معناسنه در يقال اربس الرجل اذا ذهب فى الارض وبرآدمك ايشى سنست وضعيف اولمق معناسنه در يقال اربس امرهم اذا ضعف حتى تفرقوا ومراغمه وتذليل معناسنه در شارح ديركه بومعناده صواب اولان ارباس اولمقدر افعال بابندن نته كه نهايه ده بورسمه مرسومدر وارببساس تصرف معناسنه در يقال يربس فى امره اى يتصرف و كبر و قالمق

معناسنه‌در يقال اربس امره اذا استأخر (ربتس) تای فوقیه ایله جعفر وزننده
ابن عامر الطائی درکه درکاه رسالتپناهه وفود ایدوب کندی ایچون نامهٔ سعادت
تحریر اولندی آنفا مؤلف ربیس عنوانیله‌ده ثبت ایلمشدر (الرجس) رانك فتحی
وجیمك سکونیله بلوتلردپرنوب کوك پك کورلده‌مك معناسنه‌در يقال رجست السماء
رجسا من الباب الاول اذا رعدت شديدا وتمخضت ودوه کوکره‌مك معناسنه‌در
يقال رجس البعير اذا هدر و مرجاس ایله صوتقدیر ایلمك معناسنه‌در يقال رجس
فلان اذا قدر الماء بالمرجاس وبرآدمی ایشندن عوق وتأخیر ایلمك معناسنه‌در يقال
رجسه عن الامر من الباب الاول والثانی اذا عاقه (الارجاس) همزه‌نك کسریله بودخی
مرجاس ایله صوتقدیر ایلمك معناسنه‌در يقال ارجس الرجل اذا قدر الماء بالمرجاس
(الراجس والرجاس) شداد وزننده پك کورلده‌یجی سحابه وصف اولور يقال سحاب
راجس ورجاس ای شديد الصوت ورجاس ورجوس صبور وزننده ومرجس منبر
وزننده چاغرغان دوه‌یه وصف اولور يقال بعير رجاس ورجوس ومرجس ای صوات
ورجاس دریایه اطلاق اولنور (المرجوسة) برایشه شورش واختلاط عارض اولمغله
قارش مورش اولمق معناسنه‌در که قرشقنلق تعبیر اولنور شارحك بیاننه کوره
تاء مصدریه‌در يقال هم فی مرجوسة ای اختلاط و التباس (المرجاس) محراب
وزننده شول طاشه دینور که برایپه بغلیوب قویی‌یه صارقدرلر وآنکله قویینك
دبنده اولان بولانق صویی کرکی کبی چالقارلر بعده اول بولانق صویی چکوب
چقرمغله قویی پاکلنور علی قول صوتیله قویینك صوینك درینلکنی بیلمك ایچون
قویی ایچره براقیلان طاشه دینور وعلی رأی قویی ایچره صویك اولوب اولمدیغنی
بیلمك ایچون آتدقلری طاشه دینور (الراجس) قویی‌یه ذکر اولنان رجس
دیدکلری طاشی آتان آدمه دینور (الرجس) رانك کسریله نجس ومرداره دینور
قذر معناسنه وفتحتینله ورانك فتحی وجیمك کسریله لغتدر وکناه و مأثم معناسنه‌در
يقال هو رجس يتلطخ بك ای قذر وفيه رجس ای مأثم ومطلقا مردار ومستهجن
ومکروه کار وعمله دینور وعذابی مؤدی اولان ایشه دینور يقال عمله رجس ای
مؤد الی العذاب وشك وکمان معناسنه‌در واشکنجه وعقاب معناسنه‌در وخشم وغضب
معناسنه‌در يقال فيه رجس ای شك و هو علی الرجس ای العقاب وکذا الغضب.
مؤلفك بصائرده بیاننه کوره رجس نجس و مردار معناسنه موضوعدر واول درت
وجه اوزره اولور من جهة الطبع اولور نجس صرف کبی ومن جهة العقل اولور
شرك وشك وکمان کبی ومن جهة الشرع اولور خمر ومیسر و لحم خنزیر کبی
ومن جهة الکل اولور میته کبی که طبعا و عقلا و شرعا مرداردر سائرلری بونلره
قیاس اولنه (الرجاسة) نجاسه وزننده یرامز وچرکین ایش ایشلمك معناسنه‌در

يقال رجس الرجل و رجس رجاسة من الباب الرابع والخامس اذا عمل عملا قبيحا
(المرجس) راءك كسرى وفتحيله معروف شكوده دركه ذرين كجى اولور استنجى
ورندن خارج اولان ... وصدالمه رفع وصو ... ابكى تعبه لبن انجره عدم
ابلدكدنصكره حتى ابدوب راسندن ماعدا ذكره ... اوليه آلت عين قوامه
كتوروب ... ابراندن ضرب المقم ... كس فارسى معربيدر * ...
جلنبه ديمه ... * ابنبدنر ديدى وفيه نظر * (الارتجاس) افتعال وزننده
... معناسنه‌در يقال ارتجس البناء اذا رجف و ... كورلدمك معناسنه‌در
يقال ارتجست السماء اذا رعدت (الرجاس) حاء مهمله‌ايله غلاظ وزننده دلو
... دينور يقال رجل رجاس اى حريص شجاع (الارتحاس) حاء مهمله‌ايله
... وزننده برنسنه‌نك ... معناسنه‌در يقال ارتحس
... (رحس) نخس وزننده اسامیدندر عقبه بن سعيد بن رحس
محدثدر (الردس) كمس وزننده بر آدمه طاش آتمق معناسنه‌در يقال ردس القوم
ردسا من الباب الاول اذا رماهم بحجر ومردس ومرداس ديدكلرى يسه‌ايله ديوارى
بايرى دوزلتمك ايچون ديزه ديزه ايلك معناسنه‌در يقال ردس الحائط والارض اذا
دكه بشىء يقال له المردس والمرداس و برنسنه‌يى قيروب پاره پاره اوفاتمق معناسنه‌در
يقال ردس الحجر بالحجر ردسا من الباب الاول والثانى اذا كسره و برنسنه‌يى ايلتمك
معناسنه‌در يقال ردس بالشىء اذا ذهب به (المردس) منبر وزننده (والمرداس)
مصباح وزننده بر آلتدركه يعنى ومتين اولور آنكله ديوارلر وارضلك طاشلرينى
هدم وكسر ايله زمينه برابر ايدرلر و مرداس باشه اطلاق اولنور راس معناسنه
و عباس بن مرداس اسلمى اصحابدندر شاعر و شجيع و كريم ايدى (الرديس)
سكيت وزننده (والرديوس) صبور وزننده بغايت طاش آتيجى آدمه دينور يقال
رجل رديس ورديوس اى دفوع (المرادسة) مفاعله وزننده طاشلاشمق معناسنه‌در
يقال رادسه اذا رامه (الترديس) تفعل وزننده اشاغى يه يوارلنوب دوشمك
معناسنه‌در يقال تردس من مكانه اذا تردى (رودس) رانك ضمى ودالك كسريله
بحر رومده اسكندريه حذاسنده بر جزيره آديدر (رودس) رانك ضمى و ذال
معجمه‌نك كسريله رودس لفظنك معربيدركه جزيرهٔ مزبوره‌در اسكندريه حذاسنده
بر مرحله‌در حضرت معاويه اكا غزا ايلمشدر مؤلف بوراده تشويش ايلمشدر
(الرس) رانك فتحى وسينك شده‌سيله (والرسيس) دنيز وزننده مطلقا برنسنه‌نك
اول وابتداسنه دينور ومنه رس الحمى و رسيسها اى ابتداؤها قبل ان يشتد يعنى
صيتمه‌نك ابتدا كرينوب وتويلرى قبارمق حالتى اوله‌جقدر و رس ايچريسى طاشله
اورلمش قويويه دينور يقال وقع فى الرس اى فى البئر التى طويت بالحجارة ورس

مخصوص برقوبی اسمیدرکه ثمود قومنك بقیه‌لری آنی استعمال ایدرلر ایدی کندیلره مبعوث اولان پیغمبری آنك ایچنه القا و آغزنی طاشله اوردیلر و منه قوله تعالى [واصحاب الرس] الایه ورس مصدر اولور میانهٔ ناسی رفع نزاعله اصلاح ایلك معناسنه یقال رس بین القوم رسـا من الباب الاول اذا اصلح ومیانهٔ ناسه فتنه القاسیله افساد ایلك معناسـنه اولمغله اضداددن اولور یقال رس بینهم اذا افسد ورس آذربیجان اولکه‌سنده بروادی آدیدرکه اوزرنده بیك قدر شـهر واردر ورس قویی قازمق معناسنه‌در یقال رس البئر اذا حفرها وطپراق آلتنده برنسنه‌یی پنهان ایلك معناسـنه‌در یقال رس الشیء اذا دسه و میتی دفن ایلك معناسنه‌در یقال رس المیت اذا دفنه ورس عروضیون اصطلاحنده الف تأسیسدنصکره واقع اولان حرفك حرکه‌سنه علی قول الف تأسیسدن مقدم اولان حرفك حرکه‌سنه یاخود الف تأسیسدن مقدم اولان فتحه‌یه دینور ورس برقومك امور واخبارینه کرکی کبی طلب و سؤال وفکر و اندیشه اعمال ایدرك مطلع اولمق معناسـنه در یقال رس فلان امور القوم وخبرهم اذا تعرب ورس رز معناسنه‌درکه زای معجمه‌ده بیان اولندی (الرسی) یای نسبتله رس نام موضع مزبوره منسـوب دیمکدر محمد ابن اسمعیل الرسی علویوندندر (الرسیس) رزیز وزننده هرنسنه‌نك ابتداسنه دینور نته‌که ذکر اولندی وخاصة حمانك ابتدا عارض اولان حالتنه دینور ویرنده ثابت وپایدار اولان نسنه‌یه دینور یقال شیء رسیس ای ثابت وعاقل ودانا وزیرك آدمه دینور یقال رجل رسیس ای فطن عاقل وصحتی اولمیان خبره دینـور یقال خبر رسیس اذالم یصح وعشق ومحبتك ابتدا ومقدمه‌سنه اطلاق اولور یقال به رسیس الحب ای ابتداؤه (الرسة) پرده محکم دیکلمش ستونه وصف اولور یقال ساریهٔ رسة ای محکمة (الرسة) رانك ضمیله (والارسوسة) ارجوزه وزننده باش‌کسوتنه دینور قلنسوه معناسـنه (الرسی) حمی وزننده آلچق و یصیجه طاغه دینور (الرسارس) علابط وزنـنـده اسمادندر رماحس بن رسارس انساب کنانه دندر (الرسرسة) زلزله وزننده دوه قالقمق ایچون دیزلرنی یره قویوب دپرنوب یکینمك معناسنه‌در یقال رسرس البعیر اذا تمکن للنهوض (التراس) فی الاصـل تفاعل وزننده فسلدشمك معناسـنه‌در یقال یتراسون الخبر ای یتسارون (الارتساس) افتعال وزننده برخبر ناس ایچره فاش وشایع اولمق معناسنه‌در یقال ارتس الخبر فی الناس اذا جری وفشا (المراسة) فی الاصل مفاعله وزننده مفاتحه معناسنه‌در یقال راسه اذا فاتحه (الرطس) رانك فتحی وطانك سکونیله ال ایاسـنك ایچیله اورمق معناسنه‌در یقال رطسـه رطسا من الباب الثانی اذا ضربه بباطن کفه (الارطساس) افعلال وزننده برنسنه اوزره بعض نسنه‌لر بری برینك اوزرینه

قپانق معناسنه‌در یقال ارعشت علیه الحجارة اذا انثالت بعضها فوق بعض (الرعص) رانك فتحی وعینك سکونیله دوزمك معناسنه‌در یقال رعص الرجل رعصا من الباب الثالث اذا ارتعش وانتفض وبوبلوبلقدن اهسته اهسته اویون اویون یوریمك معناسنه‌در یقال یرعص فلان ای یمشی ضعیفا من الوباء (الارعصان) قصاله یله برلکدن باشی بقل دوزمك معناسنه‌در یقال یرعص رأسه رعصانا ای یهزه من الکبر (الرعوس) صبور وزننده اویوقلق سببیله باشی متصل صوب حرکت ایدن آدمه دینور یقال هو رعوس ای یرجف رأسه نعاسا و حیثی و شاشقندن باشی بری اوته اویه یوب دبرمنور اولان ناقه‌یه دینور یقال ناقة رعوس ای یرجف رأسها شدیدا وبوردکن الاری دبوشوروب آلمسی چابك اولان ناقه‌یه دینور یقال ناقة رعوس ای سریعة رجع الیدین وقدرتی مرد اولمقله انده دترا اولان مزراقه دینور یقال رمح رعوس ای لدن مهتز (الرعاس) شداد وزننده بودخی ذکر اولنان مزراقه دینور (الرعیس) امیر وزننده شول دوه‌یه دینورکه ایکه الاری ایاغنه بغلنمش اوله علی قول یورویشی مضطرب و ناهموار اوله یقال بعیر رعیس اذا صار قد شدت یده الی رجله اوهو المضطرب فی سیره (المرعس) منبر وزننده شول خسیس شخصه دینورکه مزبله‌لردن حبوبات سقاطه‌سی دیرشورر اوله یقال رجل مرعس ای خسیس یلتقط الطعام من المزابل (الارعاس) همزه‌نك کسریله برآدمی دترتمك معناسنه‌در (الارتعاس) افتعال وزننده دترمك معناسنه‌در یقال ارعسه فارتعس ای ارعشه فارتعش (الراعسة) شوق و نشاطلو اولان ناقه‌یه دینور یقال ناقة راعسة ای نشیطة (الرغس) رانك فتحی وغین معجمه‌نك سکونیله نعمته دینور جمعی ارغاس در و خیر و برکت ونماء وکثرت معناسنه‌در یقال به رغس ای نعمة وکذا خیر وبرکة ونما و رغس مصدر اولور مال و نعمتی برکتلندروب چوق ایلك معناسنه‌در یقال رغسه الله مالا ای اکثره و بارك فیه (المرغوس) مبارك و مسعود معناسنه‌در وکثیر الخیر آدمه دینور یقال رجل مرغوس و شیء مرغوس ای مبارك وکذا کثیر الخیر (المرغوسة) مرجوسه وزننده و مرادفیدرکه اختلاط والتباس معناسنه‌در یقال هم فی مرغوسة ای مرجوسة وطوغورغان خاتونه دینور یقال امرأة مرغوسة ای ولود (الارغاس) همزه‌نك کسریله مال ونعمتی فراوان ونمادار قلمق معناسنه‌در یقال ارغسه الله مالا ای اکثره وبارك له فیه (المرغس) محسن وزننده کندی نفسنی منعم ایدن آدمه دینور یقال رجل مرغس ای ینعم نفسه وواسع دیرلکه دینور بونده غینك فتحیله‌ده جائزدر (الاسترغاس) برنسنه‌یی سهل ولین عد ایلك معناسنه‌در یقال استرغسه ای استلانه (الرفس) رانك فتحی و فانك سکونیله (والرفاس) کتاب وزننده

تمه ایله تپمك معناسنه‌در یقال رفسه رفسا ورفاسا من الباب الاول والثانی اذا رکضه برجله ودوه‌یی رفاس ایله بغلمق معناسنه‌در یقال رفس البعیر اذا شده بالرفاس (الرفاس) رانك کسریله اباض معناسنه‌در که دوه‌نك بیلکینی قولنه بند ایده جك ایپه دینور (الرفسه) تمره وزننده ایاقله کوکسه اوریلان تمه‌یه دینور فارسیده لکد دیرلر (مرقس) قافله مقعد وزننده طی قبیله‌سندن برشاعرك لقبیدر اسمی عبد الرحمن ایدی بنو معن بن عتودك بریسیدر (الرکس) عکس وزننده بر نسنه‌یی ترسنه چویرمك معناسنه‌در یقال رکس الشئ رکسا من الباب الاول اذا رده مقلوبا وبرشیئك اولنی آخرینه دوندرمك معناسنه‌در یقال رکسه اذا قلب اوله علی آخره ودوه‌یی رکاس دیدکلری ایپ ایله بغلمق معناسنه‌در یقال رکس البعیر اذا شده بالرکاس (الرکاس) کتاب وزننده شول ایپه دینورکه براوجنی دوه‌نك برونه ودیکر اوجنی صیقیجه بیلکنه بغلیوب کروب چکملریله دوه‌نك باشی معلقده قالور زیرا راکبی یولاردن چکوب اولدخی اشاغیدن چکمکله باشی معلق قالور بو ایپی سرکش دوه‌لره بند ایدرلر (الرکس) رانك کسریله رجس معناسنه‌در که مرداره دینور وچوق جماعت انسانی‌یه دینور یقال جاء رکس من الناس ای کثیر (الراکس) بردره‌نك اسمیدر وشول اوکوزه دینورکه دوکیلان خرمنك اورته‌سنده اولوب سائر اوکوزلر آنك چوره‌سنده دور ایدرلر مؤنثی راکسه‌در (الرکوسیة) رانك فتحیله برطائفه‌درکه ملتلری نصاری ایله صابئین بیننده اولور (الرکاسـة) رانك فتحی وکسریله آخیه کبی بره صوقیلان شیئه دینور وآخیه همزه‌نك مدی ویانك تشدیدیله ایکی طرفی قازقلو طویله ایپنه دینور (الارکاس) همزه‌نك کسریله بودخی رکس معناسنه‌در ومنه قوله تعالی [والله ارکسهم بما کسبوا] الایه ای نکسهم وردهم فی کفرهم وقیزك ممه‌لری ظهور ایلمکه بشلمق معناسنه‌در یقال ارکست الجاریة اذا طلع ثدیها نته‌که تورنج ممه‌لی اولسه نهدت الجاریة دیرلر (الارتکاس) افتعال وزننده سرنکون اولمق انتکاس معناسنه‌در یقال ارتکس الشئ اذا انتکس وبرحادثه‌یه دوشمك معناسنه‌در یقال ارتکس الرجل اذا وقع فی امر وزدحم اولمق معناسنه‌در یقال ارتکس الشئ اذا ازدحم (الرماحس) حای مهمله ایله علابط وزننده دلیر وبهادره دینور نته‌که رحامس دخی دینور وارسلانه دینور ورحامس بن عبدالعزی بن رماحس امراء امویه‌دن مروان بن محمدك صو باشیلری اوزره مؤکل ایدی (الرمس) رانك فتحی ومیمك سکونیله بر خبری کتم ایلمك معناسنه‌در معنای آتیدن منشعبدر یقال رمس الخبر رمسا من الباب الاول اذا کتمه وطپراغه دفن ایلمك معناسنه‌در یقال رمس الشئ اذا دفنه ورمس قبر ومزاره اطلاق اولنور ومنه یقال غدا الی الرمس کان لم یغن بالامس وهو القبر

جمعی الرامس و رموس کلور و رمس قبره طوپراغنه دینور یقال حل الی رمسه
الرمس وهو ترابه وآنی صقلمسی یقال رمسه یرمسه اذا دفنه (الرامس) مقعد
وزننده (والراموس) صبور وزننده قبر ومزاره دینور (الروامس والرامسات) طوپراغی
صوروروب ایزلری اورتوب بصان یللره دینور یقال الریح الروامس والرامسات
ای الریاح الدوافن للآثار و روامس کیجه وقتنده اوچان قوشلره دینور قول مطلقا کیجه
وقتنده یورر وحشی وحیوانات لیلا اولان نامه‌ره یا ... اطلاق اولنور (الرمس) ضرب
وزننده مقابرده یورر ... وادی اسمیدر (الارتماس) افتعال وزننده صویه طالوب
کیزلنمک معناسنه‌در یقال ارتمس فی الماء اذا انغمس (رومانس) رانك ضمی و بونك
سکونیله منذر کلبی نام شاعرله ونعمان بن منذرك ندماسی اسمیدر که مزبورلر لام
قرنداشلریدر (الروس) روس وزننده صالنه‌رق یوریمک معناسنه‌در یقال راس
الرجل یروس روسا اذا مشی متبخترا وسیل صوبی خار و خاشاکی کوتوروب کتمك
معناسنه‌در یقال راس السیل الغثاء اذا احتمله واکله چوق طعام ییمك معناسنه‌در
یقال راس فلان اذا اکل کثیرا وجود ودروس رجل مقامنده استعمال اولنور
یقال انه لروس سوء ای رجل سوء (روس) رانك ضمیله بر طائفه‌در که اولکه‌لری
صقالبه وترك اولکه‌لریله سنورداشدر حالا مسقولو که روسی اوله‌جقدر موسقه
نام شهر قدیملرینه منسوبلردر روسیه‌لو دخی دیرلر قهرهم الله تعالی (رویس) زبیر
وزننده یعقوب بن اسحق الحضرمی راویسی محمد بن المتوکل القاری لقبیدر (الرهس)
رانك فتحی وهانك سکونیله ایاقله برنسنه‌یی باصوب چکنمك معناسنه‌در یقال
رهس الشیء رهسا من الباب الثالث اذا وطئه شدیدا (الرهوس) جرول وزننده
اکول آدمه دینور یقال هو رهوس ای اکول (الارتهاس) افتعال وزننده دره
صو ایله طولمق معناسنه‌در یقال ارتهس الوادی اذا امتلأ وناس مزدحم اولمق
معناسنه‌در یقال ارتهس القوم اذا ازدحموا ویوریرکن طوبوقلری چالمق معناسنه‌در
یقال ارتهست رجلا الدابة اذا اصطکتا وچکرکه کثرتندن بری برینك اوزرینه
بینمق معناسنه‌در یقال ارتهس الجراد اذا رکب بعضه بعضا (الترهس) تفعل
وزننده بری اوته چالقنوب اوغلانمق معناسنه‌در یقال ترهس الشیء اذا تمخض
وتحرك واوینایوب مضطرب اولمق معناسنه‌در یقال ترهس الشیء اذا اضطرب
(الرهمسة) دحرجه وزننده فسلده‌مك معناسنه‌در یقال رهمسه اذا ساره و برآدمه
شر وکریهه ایله تعریض ایتمك معناسنه‌در یقال رهمس له اذا عرض له بالشر
(المرهمس) مدهمس وزننده ومرادفیدر که مستور معناسنه‌در یقال امر مرهمس
مدهمس ای مستور (الریس) رانك فتحی ویانك سکونیله (والریسان) فعلانله
صالنه‌رق یوریمك معناسنه‌در یقال راس الرجل یریس ریسا وریسانا اذا مشی متبخترا

وبرنسنه‌یه

وبرنسنه‌یه غالب اولوب ضبط ایلمك معناسنه‌در یقال راس الشیٔ اذا ضبطه وغلبه وبرطائفه‌یه سرکار وصاحب حکم اولمق معناسنه‌در یقال راس القوم اذا اعتلی علیهم کما یقال رأس بالهمزة (ریسون) جیحون وزننده ارون قضاسنده برقریه آدیدر

﴿ فصل السین المهملة ﴾ (سابس) کابل وزننده واسط قضاسنده برقریه‌درکه نهر سابس اکا مضافدر (السجس) سینك وجیمك فتحیله صو بولانوب متغیر اولمق معناسنه‌در یقال سجس الماء سجسا من الباب الرابع اذا تغیر وکدر (السجس) کتف وزننده (والسجیس) امیر وزننده وصفلردر بولانوب متغیر اولمش صویه دینور ومنه تقول لاآتیك سجیس اللیالی وسجیس الاوجس بفتح الجیم وسجیس الاوجس بضم الجیم وسجیس عجیس ای ابدا یعنی وجه مذکور اوزره سجیس برپرده چوق طورمقله متغیر اولمش صویه دینمکله بومناسبتله همیشه وابدی ودائمی محلنده استعمال اولندی حاصل معنا کیجه‌لر ودهر موجود اولدقجه بن سکا وارمم دیمکدر کیجه‌لرك ودهرك وجوده کلدیکی بوقدر پس بندخی وارمم دیمك اولور و عجیس لفظی آخر معناسنه اولمغله تأکید اولور (الساجسی) بنو تغلب قبیله‌سنه مخصوص برجنس قیونه اطلاق اولنور وشول قوچ قیونه دینورکه بغایت بیاض وصوی اولوب دولنی المق ایچون پرورده اولنه (التسجیس) تفعیل وزننده صوی بولاندرمق معناسنه‌در یقال سجس الماء اذا کدره (سجستان) سینك وجیمك کسریله سیستان معربیدرکه ایرانده بلدهٔ معروفه‌در نسبتنده سجزی دینور وسجستانی دخی دینور (سجاس) کتاب وزننده همدان ایله ابهر بیننده بربلده‌در (سجلاطس) کسرتینله وتشدید لام وضم طا ایله روم دیارنه مخصوص منقش نهالی وپرده اسمیدرله وساقز چیتلری وبصمه‌لری کبی وکلهٔ مزبوره رومیه اولوب تعریب اولنمشدر (سجلماسه) کسرتینله مغرب زمینده بر ولایتك قاعدة الملکی اولان شهرك اسمیدر انهار کثیره واشجار وفیره‌یی مشتمل معمور وآبادان برولایتدر اهالیسی کلاب قسمنی قیون بسلر کبی بسلیوب تاولندقدن صکره اکل ایدرلر (السدس) سینك ضمیله (والسدس) ضمتینله (والسدیس) سینك فتحیله التی حصه‌دن برحصه‌یه دینورکه آلتیده برتعبیر اولنور یقال طرح سدسه وسدسه وسدیسه ای جزءا من ستة وسدیس بازلدن مقدم بتن دیشه دینور وبازل دوه قسمی طقوز یاشنه بالغ اولنجه چیقان دیشنه دینور وسدیس مکوك تعبیر اولنان اولچك انواعندن برنوع اسمیدر والتی یاشنه وارمش قیونه دینور یقال شاة سدیس اذا اتت علیها السنة السادسة وطولی التی ذراع اولان ازاره وفوطه‌یه دینور یقال ازار سدیس اذا کان طوله ستة اذرع (السدس) سینك کسریله دوه‌نك درت کون صویه کلمیوب بشنجی کون صویه کلسنه دینورکه صوبی ایچدیکی کون محسوب اولور نته‌که عشر وخمس دخی بویلجه‌در یقال وردت الابل

سدسا وهو ان تطعم اربعة وترد فى الخمس (السدس) فتحتيله سديس ايله
معنادر كه بر مرادفدركه قارندن مقدم بر دينده ديور جمعى سدس كلور سينك
ضميله وسدس كلور ضمتينه (السدلى) سينك ضميله ودخى طول الى ذراع الراره
ديور (السدوس) سينك ضميله بالمى معناسنه دركه بدنه تعلق كسمك توتوسو
ايلمبى ايل ياغى توتوسنه ديور وبعض ظيلسانه ديور ونده سينك فتحيله ده
جائزدر (وسدس) ظفر قبيله‌دن بر رجل آديدر (سدوس) صبور وزننده
شيبان وتميم قبيله‌لرندن بر آدمك اسميدر وحارث بن سدوس عربدن بركسه‌دركه
يكرمى بر نفر اركك اولادى اولمشدر (سدوسان) سينك فتحيله سد اولنمسنده
وزنده آبيدر مخصب وكثير الخير بلده‌در (السدس) سينك فتحى ودالك سكونيله
قومك آلتيده برينى آلمق معناسنه‌در يقال سدس القوم سدسا من الباب الاول
اذا اخذ سدس مالهم وبر جماعتك آلتيجيسى اولمق معناسنه‌در يقال سدس القوم
سدسا من الباب الثانى اذا كان لهم سادسا (الاسداس) همزه‌نك كسريله بر آدمك
دوه‌سى درت كون مرعاده اكلوب بشنجى كونى كه صو ايچديكلك آلتنجى كونيدر
صويه كلمك معناسنه‌در يقال اسدس الرجل اذا وردت ابله سدسا ودوه قسمى
رباعيه‌دن اوته اولان ديشلرنى راقق معناسنه‌در ورباعيه اوك ديشلرك يانلرنده
اولان درت ديشلردر يقال اسدس البعير اذا القى السن بعد الرباعية (الست) سينك
كسرى وتانك تشديديله آلتى عدده ديور اصلى سدس ايدى تتمه‌كه ست فصلنده
ذكر اولندى (سرخس) فتحتينله وحاى معجمه‌نك سكونيله خراسانده بر نهر عظيم
اسميدر قصاسنده نهر جاريسى يوقدر (السرس) كتف وزننده (والسريس) امير
وزننده عنين آدمه على قول اصلا نسوانه تقرب ايلز اولانه يخود ولدى اولماز
اولانه ديور نسوانه عدم تقربى وغلامن ياخود عدم محظوظيت مقوله‌سى حالاتدن
اولور يقال رجل سرس وسريس اى عنين او الذى لا يأتى النساء او من لا يولد له
وشول آيغره ديوركه آشديغنى كبه قلماز اوله يقال فحل سرس وسريس اذا كان
لا يلقح وضعيف وناتوان آدمه ديور يقال رجل سرس وسريس اى ضعيف وشول
زيرك وهوشمند آدمه ديوركه انده اولان مالى حفظ ايدوب تلف ايلمز اوله جمعى
سراس كلور سينك كسريله وسرساء كلور كرماء وزننده يقال رجل سرس وسريس
اى كيس حافظ لما فى يديه (السرس) فتحتينله بر آدم سريس اولمق معناسنه‌در يقال
سرس الرجل سرسا من الباب الرابع اذا كان سريسا وبدخوى اولمق معناسنه‌در
يقال سرس الرجل اذا ساء خلقه وبعد الجهل عاقل وحازم اولمق معناسنه‌در يقال
سرس الرجل اذا عقل وحزم بعد جهل (المسرس) معظم وزننده شيرازه‌لنمش
كتابه ديور يقال مصحف مسرس اى مشرز (سروس) صبور وزننده افريقيه

قربنده بر بلده‌در اهالیسی بالجمله اباضیه مذهبنده‌در (سمسویه)سینلرك ضمی وثانیه‌نك تشدیدیله اسامیدندر ابونصر محمد بن احمد بن عمر بن ممشاد بن سمسویة الاصطخری محدثیندندر (اسفس) فایله اثمد وزننده مروقضاسنده بر قریه‌در محدثیندن خالد بن رقاد بن ابراهیم الدهلی الاسفسی آندندر وجزیرة ابن عمرده بر قریه آدیدر بساتین کثیره‌یی مشتملدر (السلس) سینك فتحی ولامك سکونیله شول ایپه دینورکه اکا کوچك قیزلر بیاض بونجق دیزوب قلاده ایدرلر علی قول کوپه‌یه دینور(السلس) کتف وزننده سهل وملایم ومنقاد اولان شیئه دینور انسان وحیوان وسائرنسنه اولسون یقال هوسلس ای سهل لین منقاد (السلس) فتحتینله (والسلاسة) سینك فتحیله اسملردر انقیاد وملایمته دینورکه ککزلك ویواشلق تعبیر اولنور یقال فیه سلس وسلاسة ای سهولة وانقیاد (السلاس) سینك ضمیله عقل زائل اولمق معناسنه‌در (المسلوس) مجنونه دینور یقال سلس الرجل سلاسا علی بناء المجهول فهو مسلوس ای ذهب عقله فهو مجنون .(السلس) فتحتینله خرما آغاجنك اموز باشی کبی قلان بداق دیبلری کیدوب دوبدوز اولمق معناسنه‌در یقال سلست النخلة سلسا من الباب الرابع اذا ذهب کربها وتحته واغاج پیریوب چوریمك معناسنه‌در یقال سلست الخشبة اذا نخرت وبلیت (الاسلاس) همزه‌نك کسریله سلس ایله معنای اولده مرادفدر یقال اسلست النخلة بمعنی سلست وناقه اکسك طوغورمق معناسنه‌در یقال اسلست الناقة اذا اخدجت الولد قبل تمام الایام (المسلاس) محراب وزننده شول خرما آغاجنه دینورکه بداق دیبلرنده قلان اوموز باشی کبی اومچه‌لری کیدوب دوبدوز اولمش اوله یقال نخلة مسلاس ای ذاهبة الکرب (السلسة) خجله وزننده اشك کنکرینه شبیه براوتلق آدیدر (المسلس) محسن وزننده کونندن اول اکسك طوغوران ناقه‌یه دینور (التسلیس) تفعیل وزننده خاتونلر پیرایه‌لرنی جوهر ایله ترکیب وتزیین ایلمك معناسنه‌در بونجقدن اولان زینتده استعمال اونمز یقال سلست الحلی اذا رصعته والفته بالجوهر سوی الخرز (السلس) کتف وزننده سهل ومنقاد اولان شیئه دینور بومناسبتله بولنی طوته‌میوب دائما بی اختیار سیلان ایدن آدمه سلس البول اطلاق اولنور یقال فلان سلس البول ای لایستمسکه (سلعوس) سینك ولامك فتحیله طرسوس وراسنده بربلده آدیدر (سلماس) فتحتینله آذربیجان ایالتنده بربلده آدیدر(سنبس) زبرج وزننده ابن معاویة بن جرول‌درکه طی قبیله‌سندن برجماعتك پدریدر وجابر بن رالان السنبسی شاعردر وسنبس جست وچالاك انسان وحیوانه دینور (السنبسة) دحرجه وزننده سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال سنبس الرجل اذا اسرع (سنبوس) سلعوس وزننده روم دیارنده سمندوه قربنده برموضعدر (سنیس) زبیر وزننده

اسمیدر محمد بن حبش ابو الاصبع السوسی ایله مکنی محدثدر (السندس) فتحله وبنده بر نوع انجه وطرفه اطلسه دل قول انجه ولطیف وطرفه دیبایه دیبور بونلر معرب اولمسنده خلاف یوقدر شارح دیرکه تعریبی خصوصی محققدر خصوصا امام شافعی الفاظ معربهنك قرآن کریمده وقوعینی رد اولنمله توافق لغاتدن اولمق اقربدر یقال لبس سندسا وهو ضرب من البزیون اوضرب من رقیق الدیباج (السوس) سینك ضمیله طبیعت معناسنهدر یقال الکرم من سوسه ای طبیعته واصل ونژاد معناسنهدر یقال کریم السوس ای الاصل وسوس برشجر معروف اسمیدر که عروقنده حلاوت وفروعنده مرارت اولور ترکیده میان وکوکه میان کوکی تعبیر اولنور رم دیارلرنده آندن شربت یاپارلر وسوس کوه تعبیر اولنان بوجکه دینورکه صوف وشال مقولهسی اثوابه دوشر وشعل خمه ودیش قورتنه دخی اطلاق اولنور وسوس اهواز ایالتنده برقصبه آدیدر دانیال پیغمبر علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینك مرقدی آندهدر آنك شهریله تستر شهرینك سوارلری طوفاندنصکره بنا اولنان سورلرك اقدمیدر شهر مرقومی سوس بن سام بن نوح علیه السلام بنا ایلدی وسوس مغربده دخی بر بلدهنك اسمیدرکه سوس اقصی تعبیر اولنور بینلری ایکی آیلق مسافهدر روم اولکهسنده دخی بربلدهدر وبرموضعك دخی اسمیدر (السوس) سینك فتحی وواوك سکونیله برنسنهیه کوه دوشمك وکوهلنمك معناسنهدر یقال ساس الطعام یساس سوسا کخوف یخاف وسوس یسوس کسمع یسمع وسیس کقیل اذا وقع فیه السوس وقیون قسمنه کهله اوشمق معناسنهدر یقال ساست الشاة سوسا کخاف یخاف اذا کثرت قملها (الاساسة) همزهنك کسریله بو دخی سوس معنالرینهدر یقال اساس الطعام بمعنی ساست ویقال اساست الشاة بمعنی ساست (التسویس) تفعیل وزننده بو دخی برنسنه کوهلنمك معناسنهدر یقال سوس الطعام بمعنی ساس وبرنسنهیی برکسهیه ترغیب وتحبیب ایچون خوب وزیبا کوستورمك معناسنهدر یقال سوس لها مرا فرکبه کاتقول سول له وزین وناس اوزره والی وحاکم اولمق معناسنهدر یقال سوس فلان امر الناس علی بناء المفعول اذا صیر ملکا (السوسه) سینك ضمیله نعمان بن منذرك فرسی اسمیدر ومغربده دریا اوزنده برشهر آدیدرکه کوزة جزیره ایله قیروان اولکهسی بینلرنده حد فاصلدر (سیواس) سینك کسریله روم دیارنده بر بلدهدر (سوسیه) سینك ضمیله اردن ایالتنده برقصبا اسمیدر (السواس) غراب وزننده برعلت آدیدر آت قسمنك بونلرنده وبوغازلرنده ظهور ایدوب آنی آغاج کبی قوریدوب هلاك ایدر (سواس) سحاب وزننده برجبل یاخود برموضع آدیدر وبرشجر آدیدرکه عربلرك چقماق اتخاذ ایلدکلری اشجارك افضلیدر مفردی سواسهدر هابله (السیاسة) حراسه وزننده والی وحاکم اولمق معناسنهدر تقول

سست الرعية سياسة اى امرتها ونهيتها شارح ديركه فى الاصل سياسه بر نسنه يه تقيد وصلاحى خصوصنه اهتمامله كوروب كوزتمك معناسنه اولوب بعده امور رعيته محافظه ايله والى وحاكم اولمق معناسنده استعمال اولندى بومعنا اوزره والى وحاكمه سايس اطلاق اولنور آت قسمنه تيمار ايدن حاجى غنومه سايس اطلاقى بوملابسه يه مبنى در انتهى وفلان حاكم ومحكوم ومؤدب ومؤدب اولمغله وقايع دهريه وتقلبات كونيه يه تجربه سى سبق ايتمش اهل وقوف وصاحب اطلاعدر ديجك يرده فلان مجرب قدساس وسيس عليه ديرلر ادب وادب معناسنه (سس) سينك ضميله كوياكه سياستدن فعل امردر اساميدندر محمد بن مسلم بن سس محدثيندندر (السوس) فتحتينله برعلت آديدركه دابه قسمنك صغريسى سمتلرنده حادث اولور وسوس مصدر اولور دابه ذكر اولنان علته اوغرامق معناسنه‌در يقال سوست الدابة سوسا من الباب الرابع اذا اصابها السوس (الاسوس) احمر وزننده وصفدر سوس علتنه اوغرامش حيوانه دينور (ساسان) اسماء اعجميه‌دندر (ابو ساسان) كسرى نوشروان بن قبادك كنيه‌سيدر وساسان الاكبر ابن بهمن بن اسفنديار‌در وساسان الاصغر بن بابك‌دركه ابوالاكاسره‌در (ذات‌السواسى) سينك فتحيله بنى جعفر يوردنده برطاغك ياخود برنيجه دره يوللرينك آديدركه تنوف نام محلنه منصب اولور (الساس) ناس وزننده ديشلرده تكون ايدن قورتجغزه دينور وقورديمش ديشه دينور بونك اصلى سايس درهار وهائر كبى (سهنساه) سينك وهانك كسرى وآخرده هانك ضم وكسريله بركلمه‌دركه هرشيئك آخر وانجامنده استعمال اولنور ومستقبل موقعنه مخصوصدر يقال افعل ذلك سهنساه اى افعله آخر كل شئ بس فعلته سهنساه ديمز (السيساء) سينك كسريله آرقه‌ده اوكورغه كمكلرينك ديزلديكى يره دينور وسيساء الفرس آتك كوركى باشنه دينور وسيساء الحمار اشكك صرتنه دينور جمعى سياسى كلور وسيساء حد معناسنه‌در يقال حمله على سيساء الحق اى حده (السيساة) هايله زميندن انجه اوزون اوز كبى قطعه‌يه دينوركه طپراغى سهل ومنقاد اوله يقال سلك السيساة اى المنقادة من الارض المستدقة (السيس)فتحتينله بودغى برنسنه كوه‌لنمك معناسنه‌در يقال سيس الطعام سيسا وسأسا من الباب الرابع اذا سوس اى وقع فيه السوس (سيسه) سينك كسرى وهايله انطاكيه ايله طرسوس بيننده بربلده آديدر مؤلف هاسز سيس ديمكدن نهى ايلمشدر حالا سيس ايله متعارفدر (سيس) هاسز اساميدندر سمرة بن‌سيس تابعيندندر وسنان ابن‌سيس اتباع تابعيندندر وسلمة بن سيس ابو عقيل المكى دركه تابعيندندر تجز السين بعون الملك المعين

﴿ فصل الشين المعجمة ﴾ (الشأس) شينك وهمزه‌نك فتحيله برنسنه پك اولمق معناسنه‌در يقال شئس الشئ شأسا من الباب الرابع اذا صلب (الشئس) كتف وزننده

او شخص و شخيص وزننده و مصدرلرى بنايه مسميه دينور يقال مكان شخص وشاخص
اى مرتفع وشخص مقطعده جمع شخيص كلور ضخام وضخيم كبى كه امير وزننده در
وشاخص عبيرله مدينه بينده برطريقك اسميدر والحسن بن لهاد والعبد قبيله سندن
بر شاعردركه عرف ايله مقيددر عطفة ابن هنده ناثر شاعرة بر آديدر (التشخيص)
تفعيل وزننده شين معجمه نك سكونيله بر شئى اسميدر كه ديزون صاليه شبيه لكن
بر آدمك اولدن اولوب وبعدت حنيك اولمغله آدمن ياى اتخلا اولنور (التشخص)
تفعل وزننده معجمه نك سكونيله بر شئى اونه مضطرب ومختلف اولمق معناسنه در
يعنى كى ناهموار برى اونه كرشمكدن عبارتدر يقال تشخص الرجل تشخصا من الباب
الخامس اذا اضطرب واختلف وباب قصر امسى ايكى آغزيني اچوب آيرمق
معناسنه در يقال شحص الحمار اذا فتح فمه عند التثاؤب (التشاحص) تفاعل وزننده
بو دخى الثالث امسى ايكى آغزيني آجمق معناسنه در يقال تشاحص الحمار بمعنى شخص
وبر آدمك اضطرابدن كيمى اكيلوب وكيمى دوشمكله ناهموار وبى نظام اولمق معناسنه در
برنك هيكلنده اولنور اضطراب واختلاف معناسنه در يقال تشاخصت اسنانه اذا
اختلفت ومال بعضها هرما وبر جماعتك آرا واموراري شيرازه دن چقوب پراكنده
اولمغله ميانه لرى فاسد وتباه اولمق معناسنه در يقال تشاحس مابين القوم اذا فسد
امرهم وافترق وبرنسنه ايكى آيرلمق معناسنه در تقول تشاخس رأسه من ضربى اذا
افترق فرقتين (الشخيس) امير وزننده پراكنده نسنه يه دينور يقال امر شخيس
اى متفرق ويقال منطق شخيس اى متفاوت (الاشخاس) همزه نك كسريله بدونا خوش
سوز سويلمك معناسنه در يقال اشخس فى المنطق اذا تجهم وبركمسه يى فصل وغيبت
ايتمك معناسنه در يقال اشخس فلانا اذا اغتابه (المشاخسه) مفاعله وزننده كندجى
كنه ايلديكى قابك يازيغى برجانبه ميل كندنك معناسنه در كه كلا فى الاول تشعيوب
ناهموار اولنور يقال شاخس الشعب الصدع اذا مايله فبقى غير ملتئم (الشرس)
فتحتينله (والشراسة والشريس) امير وزننده چتين خويلو بد مزاج وناس ايله
دائما نزاع ومخالفت اوزره اولمق معناسنه در يقال شرس الرجل شرسا وشراسة
وشريسا من الباب الرابع اذا كان سيئ الخلق وشديد الخلاف وتحريش يكدكى اشا جلرك
صغير اولانه دينوركه چالى تعبير اولنور تسميه بالمصدردر شرس دخى دينور سينك
كسريله يقال رعى المال الشرس والشرس اى ماصغر من شجر الشوك وشرس مواشى
دائما ذكر اولنان چاليلرى اوتلامق معناسنه در يقال شرس المال شرسا من الباب
الرابع اذا دام على رعى الشرس وناسه دوستلق ومحبت كوسترمك معناسنه در
يقال شرس فلان اذا تحبب الى الناس وشراسه مواشى علفى شدتله اكل ايتمك
معناسنه در يقال شرست الماشية شراسة من الباب الاول اذا اكل شديدا (الاشراس)

احمر وزننده والشرس كتف وزننده (والشريس) امير وزننده معناى اولدن وصفلردر چتين خويلو بد مزاج وبد مشرب اونكو آدمه دينور يقال رجل اشرس وشرس وشريس اى سيئ الخلق وشديد الخلاف شريس كلمه سى مصدر وصفت اولور ومن المثال * عثربا شرس الدهر * اى اطلع بشدة الدهر و اشرس حرب وقتالده جرئ ودلير آدمه دينور يقال رجل اشرس اى جرئ فى القتال وارسلانه اطلاق اولنور و اشرس بن غاضرة الكندى اصحابدندر وشرس كتف وزننده شديد الاكل اولان حيوانه دينور يقال انه لشرس الاكل اى شديدة و شريس دخى ارسلانه اطلاق اولنور (الشرساء) حمراء وزننده (والشراسى) ثمانى وزننده (والشراس) رمان وزننده قاتى سخت وشديد ارضه وصف اولور يقال ارض شرساء يوفقه وبياض سحابديه وصف اولور يقال سحابة شرساء اى رقيقة بيضاء (الشراس) شينك كسريله پاپوشجيلرك قايش ياپشديره جق نسنه لرينك افضليدركه اطباء عرب اكا اشراس ديرلر همزهٔ مكسوره زياده سيله تركيده تحريفله چريش ديدكلرى اولهجقدر (الشرس) شينك فتحى ورانك سكونيله طوارى يولار ايله چكمك معناسنه‌در يقال شرس الدابة شرسا من الباب الاول اذا جذبها بالزمام و درى يى اصلتمق ايچون صويه براقق معناسنه در يقال شرس الجلد اذا مرسه وبرآدمى درشت وجكرسوز كلماتله سوزنك ايلك معناسنه‌در يقال شرس صاحبه اذا مضه بالكلام الغليظ ودوه يه باش قيچ اوكرتمك معناسنه‌در يقال جمل لم يضرس على بناء المجهول اذا لم يرض (الشرس) شينك ضميله دوه قسمنك دوداقلرنده حادث اولان اويوزلغه دينور (المشروسة) دوداقلرنده اويوزلق تحدث ايلش دوه‌لره دينور يقال ابل مشروسة اى فى مشافرها شرس اى جرب (المشارسة) مفاعله وزننده (والشراس) قتال وزننده برآدمه شدت وعسرتله معامله ايلك معناسنه‌در يقال شارسه مشارسة وشراسا اذاعامله شديدة (التشارس) تفاعل وزننده برى برينه چتينلنوب خصومت ايدشمك معناسنه‌در يقال تشارس القوم اذا تعادوا (الشس) شينك فتحى وسينك تشديديله شول پك يره دينوركه جرمى كويا كه برحجردن يكپاره ويكلخت اوله جمعى شساس كلور شينك كسريله وشسوس كلور وشسيس كلور ضأن وضئين كبى وشس شث كلمه سنده لغتدركه ثاى مثلثه ايله برنبات اسميدر (الشاس) بغايت نحيف ونزار و زبون آدمه دينور نال قلم كبى يقال رجل شاس اى ناحل ضعيف (الشسوس) قعود وزننده يابس اولمق معناسنه‌در يقال شس الشئ شسوسا من الباب الاول اذا يبس (الشطس) بطش وزننده بغايت زيرك اولوب هرشيئه كما هوعالم وواقف اولمق معناسنه‌در يقال رجل ذوشطس اى دهاء وعلم به وبرسمته كيتمك معناسنه‌در يقال شطس فى الارض

شغصا من الباب الاول اذا اتعب وابلا (التشغيص) شيئك ضربه جمعى و اسنده
منع وطرد و حبس و منعه اولق معناسنه در مشتقدر (الشغصة والشغص)
شينك ضمیله خلاف و عناد معناسنه در تقول هذه الشغصة والشغص اى الخلاف
والعناد (الشغوص) صبور وزننده مفهوم اولدیغی اوزره دائما عناد و مخالفت
اوزره اولان آدمه دینور یقال رجل شغوص اى مختلف الامر و مائدر ارقه
وهمدمندن کناره کیر اولان آدمه دینور یقال هو شغوص اى بائس فی ناحیة
(الشغس) شینك فتحى و کافك سکونیله هلالك بعض غرة شهردن بر کون یا ایکی
کون مقدم اولان کونه دینور که شهر کیتدیکی محاق اولنمقدر (الشکس) کتف
وزننده که کتف وزنی اولنمقدر (والشکس) عدس وزنى که دالك ضمیله در چرکین
خویلو حرکتی طبیعت انسان و حیوانه دینور جمعى شکس کلور شینك ضمیله یقال
رجل وفرس شکس وشکس اى الصعب الخلق وشکس کتف وزننده بخیل و بدخوی
اخلاق اولنور (الشکاسة) شکراسه وزننده چرکین خویلو اولمق معناسنه در یقال
شکس الرجل شکاسة من الباب الخامس اذا کان شکسا (التشاکس) ورى ارباه
عسرت و اختلاطه سوء معاشرت ایدن اشخاصه دینور یقال هم متشاکسون اى
مختلفون عسرون (التشاکس) تفاعل وزننده برى برینه چکشان ایدوب مخالفت
ایتمك معناسنه در یقال تشاکسوا اذا تخالفوا (المشاکسة) مفاعله وزننده
برکمسه چکشمك وچارزلق ایتمك معناسنه در یقال شاکسه اذا عاسره (الشمس)
امس وزننده کونشه دینورکه جمله یه روشن در و بو مؤنثدر جمعى شموس کلور
کویاکه هر جزوی بر شمس یاخود هر کون طالع اولانی بر شمس اعتبار اولنور
وشمس بر کونه ظرافه دینور و برنوع قلادهٔ نسوان آدیدر وسلفده بر صنم قدیم
آدیدر و بر چشمه آدیدر و عربدن بر بطن پدرینك اسمیدر قریشدن عبد شمس دیدکلری
بطن اکا اضافتله تسمیه اولندی ابوعلی تذکره سنده عبد شمس لفظنده شمسك تعریف
وتأنیث علتلریله مبنی عدم انصرافی تشبیهی ایلمشدر زیرا شمس سابقا عبادت
ایدر اولدیغی عبد اکا مضاف اولندی نسخنده عبشمی دینورکه منحوتدر اما عبشمس که
ابن سعد ابن زید منادر بونك اصلی عب شمس در حب شمس معناسنه که ضیاء
شمس دیمکدر عینی حادن مبدلهدر نته که حب قر لفظنده که کوکدن یاغان طلویه
دینور عب قر دیرلر وکاهجه تخفیف اولنور یاخود اصلی عب شمس ایدی همزه
ایله که نظیر شمس دیمکدر شارح دیرکه مصباحك بیاننه کوره عبد شمس لفظی
تأنیث و علمیت و معرف باللامدن عدل سببلریله غیر منصرفدر انتهى وعین شمس
مصرده مطریه ده بر موضع آدیدرکه شجر بلسانك منبت اولیدر وشمس مصدر اولنور
کوندز کونشلو اولمق معناسنه در تقول شمس یومنا و شمس شمسا من الباب الاول

والثانی والرابع اذا صارذا شمس وبركسیه خصومت اظهار ایلمك معناسنه‌در یقال شمس لفلان اذا ابدی له العداوة (اشمستان) بنو غاضره یوردنده واقع جبل طرفنده عریض نام قلهٔ جبل جوفنده ایکی کوچك صویه اطلاق اولنور ویمامه‌ده فردوس نام باغك حذاسنده ایکی باغچه‌یه اطلاق اولنور (الشماس) شداد وزننده طائفهٔ نصاری پاپاسلرندن برینه اطلاق اولنورکه باشلرینك اورته‌لرینی تراش ایدرلر ودائما کلیسایه ملازمت اوزره اولورلر جمعی شمامسه‌در معلوم اوله‌که نصاری طائفه‌سنده بطریق که پاتریك معربیدر مجتهد وصاحب مذهب یرنده‌در وپاپ خلیفه یرنده‌در ومطران قاضی واسقف مفتی وقسیس مقری وجاثلیق امام وشماس مؤذن یرلرنده‌در وشماس اصحابدن ثابت بن قیسك جدی اسمیدر (الشماسیة) دمشق شامده برمحله‌در ورصافهٔ بغداد قربنده بر موضعدر (الاشماس) همزه‌نك کسریله بو دخی کوندز کونشلو اولمق معناسنه‌در تقول اشمس یومنا اذا صارذا شمس (الشموس) جلوس وزننده (والشماس) کتاب وزننده دابه قسمی سرکش اولمغله اوزرینه آدم بندرمز اولمق معناسنه‌در یقال شمس الفرس شموسا وشماسا من الباب الاول اذا منع ظهره شارح دیرکه زمخشری لایکاد یستقر عبارتیله تفسیر ایلمکله شمس سما بوندن مأخوذ اولور انتهی (الشامس والشموس) صبور وزننده اوزرینه آدم بندرمز اولان سرکش وبدخو حیوانه دینور ترکیده تحریفله چاموش تعبیر اولنور شموسك جمعی شمس کلور وشمس کلوز ضمتینله وشموس باده‌یه اطلاق اولنور یقال هو یشرب الشموس ای الخمر وشموس اسامیٔ نسواندندر شموس بنت ابی عامره عبد عمر والراهب وشموس بنت عمرو بن حزام وشموس بنت مالك بن قیس وشموس بنت النعمان صحابیه‌لردر شموس اسود بن شریك ویزید بن حذاق وسوید ابن حذاق وعبدالله بن عامر القرشیٔ وشبیب بن جرادکه وحیدا بناسندندر فرسلری اسمیدر وشموس بغایت صعب الصعود بر بایرك اسمیدر (التشمیس) تفعیل وزننده بر نسنه‌یی کونشه سرمك معناسنه‌در یقال شمس الشیٔ اذا بسطه فی الشمس وکونشه طاپمق معناسنه‌در یقال شمس الکافر اذا عبد الشمس (المتشمس) اسم فاعل بنیه‌سیله قوی وشدید وتوانا آدمه اطلاق اولنور یقال رجل متشمس ای قوی شدید وبغایت بخیل وناکسه اطلاق اولنور عطیه‌سی کویاکه شمس کبی دسترس اولنمق ناقابل اولدیغیچون یقال هو متشمس ای بخیل غایة ومتشمس تابعیندن اسیدك پدری اسمیدر (شماسه) ثمامه وسحابه وزنلرنده بررجل آدیدر (شمستان) بلخ قضاسنده برقریه‌در (جزیرهٔ شامس) جزائر یونانیه‌دن برجزیره‌در اوچیوز جزیره‌نك فوقنده وقومی منقولدر (اشناس) همزه‌نك فتحیله اسم اعجمیدر وساحل بحر فارسده بر موضع آدیدر (الشوس) فتحتینله کبر ونخوتدن یاخود برکسیه غیظ وغضبدن ناشی کوزك

قوبرقمه الشئ على قوش كوكلى قوب كوجندوك [illegible] معناسنه‌در يقال شوص
الرجل شوصا من الباب الرابع اذا نظر بمؤخر العين تكبرا او تغيظا او صغر العين
وضم الاجفان للنظر و يقال شاص يشاص كخاف يخاف (الاشوص) معناى مذكوردن
صفتدر جمعى شوصدر شين فتحيله (التشاوص) تفاعل وزننده بودخى [illegible]
وماقدن يا خود [illegible] كوزنه قويرقيله باقمق معناسنه‌در يقال تشاوص
الرجل يعنى غمص (الشوس) شينك فتحى وواوك سكونيله آدى صوالك
معناسنه‌در يقال شلس فاه بالسواك يشوص شوصا اذا شاصه (ذوشويس) زبير
وزننده بر موضعدر (المشاوس) مقاود وزننده قوى ايمره اولان شول صويه
دينور كه حيث فلتندن يا خود بعدندن كوزنيه‌حك دره‌جه‌ده اوله يقال ماء مشاوس
ای قليل لم تكد تراه فى البئر قلة او بعدا

♦ فصل الصاد المهملة ♦ (صطاقس) صادك فتحى و طاك فتحيله او يقيد اولنمشدر
ذكر اولنه‌ جق بلده آدیدر انهار وعيونى اولنامغله صولرى قويلره مخصوصدر

♦ فصل الضاد المعجمة ♦ (الضبس) فتحيله بر آدم بدخوى وخبيث النفس ممسك
ومرور اولمق معناسنه‌در يقال ضبست نفسه ضبسا من الباب الرابع اذا لقست
وخبثت (الضبس) كتف وزننده چتين خويلو بدمزاج و بد معاشرت كمسه‌يه
دينور يقال رجل ضبس اى شكس عسر وآفت وداهيه‌يه دينور ودائما نامى
آنلاوب دوباره ورنك ابدن خداعه دينور يقال هوضبس اى خب (الضبيس)
امير وزننده بودخى امتزاجسز چبارز خويلو بد مشرب كمسه‌يه دينور يقال هو
ضبيس اى شكس عسر وشرير ومفسد كمسه‌يه دينور كما سيذكر و جسم وجانى ثقيل
هضمى كوج آدمه دينور يقال رجل ضبيس اى الثقيل البدن والروح وقورقق
جبان آدمه دينور وعقلى ضعيف و بدنى خفيف احمق وچغز آدمه دينور يقال
رجل ضبيس اى الاحمق الضعيف البدن (الضبس) ضادك كسريله بودخى هركسه
شركبر اولنور اولان شرير آدمه دينور يقال هوضبس شر وضبيسه اى صاحبه
شر اضافتى تجربه يا خود مبالغه وجهيله‌در (الضبس) حبس وزننده بوزجلويه
الحاح وتقاضا ايلمك معناسنه‌در يقال ضبس على الغريم ضبسا من الباب الاول
اذا الح عليه (الضرس) ضادك فتحى و راك سكونيله ديشلريله برنسنه‌يى يك
اصرمق معناسنه‌در يقال ضرس الشئ ضرسا من الباب الثانى اذا عضه شديدا
بالاضراس وزمان بر آدمه سخت وشديد اولوب آزرده ورنجيده ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال ضرسهم الزمان اذا اشتد عليهم وبر كون اخشامه قدر خاموش
طورمق معناسنه مستعملدر كويا كه لسانى اصرمقله تكلمدن عاجز اولمش اولور
يقال ضرس الرجل اذا صمت يومه الى الليل و سركش دوه رام وذلول اولمق

ایچون برونی طاشله جرح ایلدکدنصکره برونه کریش یاخود بر قایش یچورمك معناسنه مستعملدر یقال ضرس البعیر اذا اقفر انفه بمروة ثم وضع علیه وترا وقد الیذلل به وضرس نباتاتی سیرك سیرك پارچه پارچه اولان ارضه اطلاق اولنورکه دیش دیش اولور بوراده ضرس مضروس معناسنه‌در یقال ارض ضرس اذا صار نباتها هیهنا وههنا وضرس قوینك ایچریسنی طاشله اورمك معناسنه مستعملدر یقال ضرس البئر ضرسا من الباب الثانی اذا طواها بالحجارة (الضرس) ضادك کسریله دیشه دینور سن معناسنه و بومذکردر جمعی ضروس واضراس کلور شارح دیرکه بعض امهاتده بعدالبلوغ ظهور ایدن ایکی دیش ایله مفسردرکه ضرس الحلم و ضرس الرحی دخی دیرلربس بوکوبك دیشندن که آزی تعبیر اولنور بشقه اولور لکن مؤلفه وسائر بعض لغوینه کوره مطلق دیشه دینور وبومذکردر بعضا سن تأویلیله مؤنث اولور نته‌که سن دخی ضرس تأویلیله مذکر اولور انتهی وضرس درشت وخشن تپه‌یه اطلاق اولنور کویاکه ارضك دیشیدر یقال فی‌الارض ضرس ای اکمة خشنة و آزجه یغموره اطلاق اولنور که ارالق ارالق پراکنده نزول ایدرجمعی ضرس کلور یقال وقعت فی‌الارض ضرس من‌المطر ای القلیل المتفرق ونمازده اوزون اوزادی قیامه اطلاق اولنورکه دیش کبی دیکیلوب طورمش اولور یقال اعجبنی ضرسه فی‌الصلاة ای طول قیامه مؤلف بوراده مسامحه ایلمشدر ونقابك کوزیرلرنده اولان طرۀ مستطیله‌یه اطلاق اولنور ویاوشان اوتنك و آجی ایلغنك شاخ وحطبلرنی دوه رعی ایلدکدنصکره قلان نباتنه اطلاق اولنورکه دیش هیئتنده قالور وقوبی اوردکلری طاشه اطلاق اولنور جمعی ضروس کلور (ضرس البعیر) علقمه بن ذی قیفانك قلجی اسمیدر (ذوضروس) اذواء تعبیراولنان امراء حمیردن ذوکنعان نام امیرك قلجی اسمیدرکه صفحه‌سنده انا ذوضروس قاتلت عادا وثمود باسست من کنت معه و لم ینتصر عبارتی مرسوم ایدی (ضراس) کتاب وزننده جبال یمنده برقریه‌در (المضروسة) شول قره طاشلغه اطلاق اولنورکه آنده کلاب دیشلری کبی سیوری سیوری بیوك طاشلراوله یقال ارض مضروسة اذا کانت فیها حجارة کاضراس الکلاب وایچریسی طاشله اورلمش قویی‌یه اطلاق اولنور یقال بئر مضروسة ای مطویة بالحجارة (الضرس) فتحتینله اکشی نسنه یمکله دیشلری کونکولنوب قاشمق معناسنه‌در یقال ضرست اسنانه ضرسا من‌الباب الرابع اذا اکلت من‌تناول‌حامض (الاضراس) همزه‌نك کسریله دیشی قاشدرمق معناسنه‌در یقال اضرس‌اسنانه‌الحامض اذا اکلها وبرنسنه‌یه دیش کومك ودیشلك معناسنه‌در کاسیذکر ومضطرب وبیقرار ایلك معناسنه مستعملدر یقال اضرسه اذا اقلقه وبرآدمی سوزایله اسکات وابکات ایلك معناسنه

مستعملدر يقال اضرسه بالكلام اذا اسكته (الضرس) كتف وزننده شول آدمه
دينوركه اخلاقنده صعوبت وتندلق بيدا ايدر اوله يقال رجل ضرس اذا كان يغضب
من الخروج وحينئذ حويلو آدمه اطلاق اولنور يقال رجل ضرس اى الصعب الخلق
وضروس اسميدركه بنى اسرائيل عليه السلام حضرتلرى برقاريدن اشترا واسمنى
تعبير ايله سكب ايله مسما ايتديلر (الضروس) صبور وزننده شول صعب ناقه‌يه
اطلاق اولنوركه سودين صغارن اصيرر اوله يقال ناقة ضروس اذا كانت سيئة الخلق
تعض حالبها (الضريس) امير وزننده بودخى اخريسي مقاشله اورلمش قويه
دينور وارقده اولان اتكو رده كليكريه اطلاق اولنور وبغايت آجقمش آدمه
دينور جمعى ضراسى كلور جرين وحراى كبى يقال رجل ضريس اى جايع جدا
وديشلمه جك وديشلمكه صالح اولان شيئه دينور بسرونمر وكمك كبى تقول اضرسنا
من ضريسك اى التمر والبسر والكعك (ضريس) زبير وزننده بر رجل عليدر
(التضريس) تفعيل وزننده وقايع زمان وحوادث دوران بر آدمى اهل تجربه
ومحكم الرأى ايتمك معناسنه مستعملدر يقال ضرسته الحروب اذا جربته واحكمته
(المضرس) محدث وزننده شول ارسلانه دينوركه طعمه وشكارينك لحمنى چينيوب
لكن يوتمز اوله يقال اسد مضرس اذا كان يمضغ لحم فريسته ولايبتلعه ومضرس
ابن سفيان صحابيدر ومضرس بن ربعى شاعردر (المضرس) معظم وزننده برنوع
قماش منقش اسميدركه جابجا ديش ديش صورت ونمانلرى اولور (التضارس)
تفاعل وزننده بنانك قوزنرى ناهموار اولمق معناسنه مستعملدركه ديش كبى كيرشيلى
چقشلى اولمسندن عبارتدر يقال تضارس البناء اذا لم يستو (المضارسة) مفاعله
وزننده محاربه ومخاصمه معناسنه مستعملدر يقال ضارسوا اذا تحاربوا وتعادوا
(الاضرس) اخرس وزننده واكا اتباع اولنور يقال رجل اخرس اضرس اتباع
كما يقال ضرس شرس بعنى (الضغابيس) ضادك فتحى وغين معجمه ايله ضغبوسك
جمعيدر وضغبوس عصفور وزننده عجور ديدكلرى سبزه‌نك خرده نوعنه دينوركه
غريسنده اولنور صغارقثاء معناسنه‌در وثمام ديدكلرى نباتك وتيكنلو نباتك مأكول
اولان شاخلرينه اطلاق اولنور على قول قوش قونمز اوتنه شبيه بر نبات آديدر
وتيلكوانيكنه دينور وضعيف ونحيف وبيمجال آدمه اطلاق اولنور وياشلو
وضاولو اولنيان دوه‌يه اطلاق اولنور (المضغبة) مسغبه وزننده عجورى چوق
اولان يره دينوركه عجور بستانى اوله‌جقدر يقال ارض مضغبة اى كثيرة
الضغابيس اشبو مضغبه ارض معقره ومثعله قبيلندندر نتكه محلنده بيان اولندى
(الضغرس) جرول وزننده بغايت حرص وشره صاحبى طويمز آدمه دينور يقال
هو ضغرس اى نهم حريص (الضغس) ضادك فتحى وقافك سكونيله دابه قسمند

اشك كنكرى ديدكارى نباتك قوريسنى آوجله طوتامليوب يوتورمك معناسنه‌در يقال ضفس البعير ضفسا من الباب الثانى اذا جمع من حلى فالقمه اياه (الضمس) لمس وزننده برنسنه‌يى آغزده آهسته‌جه چينمك معناسنه‌در يقال ضمس الشئ ضمسا من الباب الثانى اذا مضغه خفيا (الضنبس) زبرج وزننده ضعيف البطن اولوب فتور وانكسارى سريع اولان آدمه دينور شارحك بيانه كوره البطش نسخه‌لرى غلطدر وكوشك وسست اوله‌رق لئيم وبى‌مايه كمسيه دينور يقال رجل ضنبس اى الضعيف البطن السريع الانكسار وكذا الرخو اللئيم (الضنفس) فايله ضنبس وزننده ومرادفيدر (الضوس) قوس وزننده طعام يمك معناسنه‌در يقال ضاس الطعام يضوس ضوسا اذا اكله (الضهس) ضادك فتحى وهانك سكونيله برنسنه‌يى اوك ديشلرينك اوجلريله اصروب كرمك معناسنه‌در يقال ضهس الشئ ضهسا من الباب الثالث اذا عضه بمقدم فيه (الضاهس) نسب اوزره اسم فاعلدر شول آزجه وخرده نباته اطلاق اولنمشدركه دابه‌نك ديشنه كلامكله اوك ديشلرينك اوجلرينه قاوره يوب ناچيز اولديغندن مضغ تكلفنده اولمز عربلر بدعا موقعنده لااطعمه الله الا ضاهسا ولاسقاه الا قارسا ديرلر وقارس بغايت صوغوق صويه ديمكله حق تعالى انى نعمت ناچيزه ولين وادامسز ايجاز درجه‌سنده صوغوق صويه مبتلا ايلسونكه مراديجك نسنه بولسون ديمكدر (الضيس) ضادك فتحى و يانك سكونيله نبات صولوب صرارمغه بشلمق معناسنه‌در يقال ضاس النبت يضيس ضيسا اذا ادبر واراداني يبج وضيس وضيس كيس وزننده وضائس صفت اولورلر صراروب قوريمغه بشلامش نباته دينور

﴿ فصل الطاء ﴾ (الطبرس) زبرج وزننده (والطبرس) جعفر وزننده كذاب ودروغكو شخصه دينور (الطبس) حبس وزننده مطلقا سياه نسنه‌يه دينور (الطبس) طانك كسريله سباعدن قورده دينور (الطبس) فتحتينله (والطبسان) فتحاتله خراسانده ايكى ولايت آديدر كلمات اعجميه‌دندر (التطبيس) تفعيل وزننده برنسنه‌يى چامورلمق وچامورايله صوامق معناسنه‌در يقال طبسه اذا طينه (الطبيس) امير وزننده صوبى پك فراوان دريايه وصف اولور يقال بحر طبيس اى كثير الماء (الطحس) نحس وزننده جماع ايلك معناسنه‌در يقال طحس الجارية طحسا من الباب الثالث اذا جامعها (الطخس) طانك كسرى و خاى معجمه‌نك سكونيله اصل وبنياد معناسنه‌در يقال هوكريم الطخس اى الاصل ومنه يقال هو طخس شراى نهاية فيه كويا كه شرك اصل ومنشأيدر (الطرس) طانك كسريله يازو يازه‌جق صحيفه‌يه على قول يازوسى سيلنوب صكره يازيلان صحيفه‌يه دينور جمعى اطراس وطروس كلور يقال كتب فى الطرس اى الصحيفة اوالتى محيت ثم كتبت

(التطريس) تفعيل وزننده يازيلمش نسنه‌يى محو ايتمك معناسنه‌در يقال طرس الكتاب طرسا اذا محاه (التطرس) تفعل وزننده قيون سياهه بويامق معناسنه‌در يقال طرس الباب اذا سوده ويازلدقدن‌صكره سيلنمش صحيفه‌يه تكرار يازمق معناسنه‌در يقال طرس الرجل اذا عاد الكتابة على المكتوب (التطرس) تفعل وزننده يالڭز طيب ونظيف اكل وشرب ايدر اولمق معناسنه‌در يقال فلان يتطرس اى لا يطعم ولا يشرب الا طيبا و پيسدن تنزه واستنكاف ايتمك معناسنه‌در يقال تطرس عنه اذا تكرم اى تنزه ورفع نفسه عن الاثام به وتجنب ايتمك معناسنه‌در يقال تطرس عنه اذا تجنب (المتطرس) اسم فاعل بنيه‌سيله شول آدمه ديرلر كه دائما امور واحوال واكل وشرب والبسه خصوصنده دقت واهتمام صاحبى اولوب گزيده وپسنديده ولطيف وپاكيزه‌يى اختيار واستعمال ايدر اوله يقال هو متطرس اى متنوق مختار (طرسوس) حلزون وزننده بر بلدهٔ اسلاميه‌در كه بغايت خصب وزيبا موقعى بر شهر آباداندر مقدما ارمنيلر تصرفنده اولوب بو عصرده ايدى اسلامه اعاده اولندى حالا سكون را ايله طرسوس ديدكلريدركه بلاد شاميه‌دندر (طرابلس) فتحٔ فهى وبانك ولامك ضميله ديارشامده بر بلده‌در كذلك مغربده بر بلده‌در عندالبعض شامده اولانك اسمى همزه ايله اطرابلس در وبعضلر كلمهٔ مزبوره الفاظ روميه‌دندر اوچ شهر ديمكدر (الطردسة) دالمه دحرجه وزننده بر نسنه‌يى محكم واستوار قلمق معناسنه‌در يقال طردسه اذا اوثقه (الطرطيس) زنجبيل وزننده چوق صويه ديرلر وسابو كلمش صاغلق قوجه قاريه ديرلر وسودى صاغيلوركن قيغلر اولان ناقه‌يه ديرلر (الطرفاس) قافله قرطاس وزننده (والطرفسان) تمسان وزننده قوملق قطعه‌سنه على قول اشجار يانلرينه بغمش اولان قوم كومه‌سنه ديرلر وطرفسان ظلمت معناسنه‌در يقال ماشهد طرفسان الليلة اى ظلمتها (الطرفساء) طانك كسريله قرانكو كيجه‌يه ديرلر يقال ليلة طرفساء اى ظلمة (الطرفسة) دحرجه وزننده تيز تيز نظر ايتمك على قول كوزلرى قيبوب نظر ايتمك معناسنه‌در يقال طرفس الرجل اذا حدد النظر اونظر وكسر عينيه وثياب كثيره كيمك معناسنه‌در يقال طرفس الرجل اذا لبس الثياب الكثيرة وكيجه مظلم اولمق معناسنه‌در يقال طرفس الليل اذا اظلم وصواد بولانمق معناسنه‌در يقال طرفس المولد اذا تكدر وصواده صواچمكه كلنلر كثير اولمق معناسنه‌در يقال طرفس الماء اذا كثر وراده (المطرفسة) اسم فاعل بنيه‌سيله سحابه قابلى بورنمش هوايه اطلاق اولنور نته كه مطنفسه دخى بو معنايه‌در لبس ثياب كثيره معناسندن مأخوذلردر تأثيرلرى موصوف اعتباريله‌در يقال السماء مطرفسة ومطنفسة اى مستغمدة فى السحاب (الطرمساء) طانك وميمك

كسريله ظلمت على قول تراكم ظلمت معناسنه‌در يقال ماهذه الطرمساء اى الظلمة اوتراكمها ويوفقه‌جه سحابه دينور وتوزه وغباره دينور (الطرموس) عصفور وزننده كولده پشمش اتمكه دينور بوديارلرده پوغاچه ديدكلريدر تقول اطعمنا الطرموس اى خبز الملة (الطرمسة) دحرجه وزننده بوزيلوب بورتشمق معناسنه‌در يقال طرمس الشئ اذا انقبض وبرنسنه‌دن قچينليوب كيرو قاچمق معناسنه‌در يقال طرمس عنه اذانكص وهرب وصحيفه‌دن يازويى سيلوب محو ايلك معناسنه‌در يقال طرمس الكتابة اذا محاها ويوز اكشتمك معناسنه‌در يقال طرمس وجهه اذا قطب وتعبس (الاطرماس) اجلواذ وزننده كيجه پك قراكو اولمق معناسنه‌در يقال اطرمس الليل اذا اظلم (الطس) طانك فتحى وسينك تشديديله (والطسة) هايله (والطسة) طانك كسريله طست معناسنه‌دركه لكن تعبير اولنان قابدر فارسيده طشت دينور جمعى طسوس وطساس كلور طانك كسريله وطسيس كلور ضأن وضئين كبى وطسات كلور (الطساس) شداد وزننده لكن پيان آدمه دينور (الطساسة) كتابه وزننده لكنجيلك حرفتنه دينور و طس مصدر اولور بركسه‌يه مخاصمه ومباحثه‌ده غالب اولوب الخام ايلك معناسنه يقال طسه طسا من الباب الاول اذا خصمه وابكمه وصويه باتورمق معناسنه‌در يقال طسه فى الماء اذا غطسه فيه وكتمك معناسنه‌در تقول مادرى اين طس اى ذهب (التطسيس) تفعيل وزننده بودخى كتمك معناسنه‌در يقال اين طسس هواى ذهب (الطاسة) شول اوق ومزراق طعنه‌سنه وصف اولوركه مطعونك جوفنه نافذ اولمش اوله صويه طالدرمق معناسندن مأخوذدر يقال طعنة طاسة اى جائفة الجوف (الطسان) كتان وزننده ثوران ايدن غبار عظيمه دينور يقال ثارالطسان وهوالعجاج حين يثور (الطعس) طانك فتحى وعينك سكونيله جماع ايلك معناسنه‌در يقال طعس الجارية طعسا من الباب الثالث اذا جامعها (الطغموس) عين معجمه ايله عصفور وزننده شيطان مارده وغول خبيثه دينور وسائر خبيث ومارد انسان وحيوانه دينوركه غول‌در تركيده قونجلوز ديدكلريدر ومنه يقال فلان جليس جلوته دعبوس وانيس خلوته طغموس اى المارد من الشياطين والخبيث من الغيلان وغيرها (الطغرس) زبرج وزننده ملايم مشرب وسهل الطبع نازك آدمه دينور (الطفص) طانك فتحى وفانك سكونيله جماع ايلك معناسنه‌در يقال طفس الجارية طفسا من الباب الثانى اذا جامعها (الطفوس) جلوس وزننده اولمك معناسنه‌در يقال طفس فلان طفوسا من الباب الاول اذا مات (الطفاسة) نجاسه وزننده (والطفس) فتحتينله انسان تنزه وتوقى ايليوب سونه‌يه اولمق حسبيله دائما مردار ووسخناك اولمق معناسنه‌در يقال طفس الرجل طفاسة وطفسا من الباب الرابع اذا قذر ولم يتعهد نفسه

(الطلس) كذب وزننده معنده مرداد وملوث كيرلو پاسلو كسه يه دينور يقال رجل طلس اى قذر نجس (الطلس) طانك فتحى ولامك سكونيله صحيفه دن يازويى سيلوب محو وناپديد ايلمك معناسنه در يقال طلس الكتاب طلسا من الباب الثانى اذا محاه وطلس طولسك اسوده بياض ورقه صحيفه كاغد كبى و وسمه يى فى الخال فرشوسه كتورمك معناسنه در يقال طلس بالشىء على وجهه اذا جاء به ومكارهدن اغرى اولمق معناسنه در يقال طلس بصره اذا ذهب ويقلق معناسنه در يقال طلس بالمرأة اذا حسق بها عرفا فراش واحد اعتباريله دائما منزلمه يه نسوانى هدف ايدرلر وبعده انقا اونمق معناسنه در يقال طلس به فى انحجر على بناء المجهول اذا رمى به (التطليس) تفعيل وزننده بودخى يازويى سيلوب ناپديد ايلمك معناسنه در يقال طلس الكتاب اذا محاه (الطلس) طانك كسريله يازو يرنجق صحيفه يه على قول يازوسى سيلنمش صحيفه يه دينور يقال كتب بالطلس اى الصحيفة اوالممحوة وكيرلو پاسلو ثوبه دينور يقال عليه طلس اى ثوب وسخ ودوملك ثوبى دوكيلوب قوندينى وقنده اويلقرلك دريسنه دينور وثوبى دوكمش قولاق قورده دينور ذئب امعط معناسنه (الطلاسة) طانك فتحى ولامك تشديديله صحيفه دن يازو سيلجك بچاوره يه دينور يقال محا اللوح بالطلاسة اى الخرقة التى يمسح بها اللوح (الاطلس) احمر وزننده اسكى يرك لباسه دينور يقال ثوب اطلس اى خلق ولونى قرامتق بوز اولان قورده دينور يقال ذئب اطلس اذا كانت فى لونه غبرة اى السواد ومطلقا لون مزبورده اولان شيئه اطلاق اولنور يازوسى سيلنمش صحيفه يه تشبيهله در وبرقبيح ونامعقول قول وفعل ايله متهوم ياخود متكدر اولمش كمسه يه اطلاق اولنور يقال رجال اطلس وهو الذى رمى بقبيح وحبشى كبى سياه چهره آدمه دينور يقال جاء رجال اطلس اى اسود وكيرلو پاسلو آدمه دينور يقال رجل اطلس اى وسخ وبركلمت اسميدر واوغرى يه اطلاق اولنور قورده تشبيها ياخود كيجه كزديكى ايچون يقال هو اطلس اى سارق (الطلس) سكيت وزننده اعمايه اطلاق اولنور (الطيلس) صيقل وزننده (والطيلسان) لامك حركات ثلاثيله كه قاضى عياض وسائر اعلامدن منقولدر تالسان فارسى معربيدر مؤلف تعريفنه تعرض ايتامشدر تال فارسيده بيوك نسنه يه دينور وسان اداة تشبيهدر شال وسائر نسنه دن باشه واموزه اورتدكلرى جاز كبى ثوبه اطلاق اولنمشدر حالا بزم باش وبيون شالى اوله جقدر رداء بلدن يوقرى يه استعمال اولنان ثوبه دينوركه اموزى وآرقه يى احاطه ايدر وطيلسان باشى واموزلرى احاطه ايدر خلاصه حالا باشمزه اورتديكمز شال اوله جقدر وبعضلر طره سان معربيدر ديديلر طره صچاغه و صوندرمه يه دينور و صوفيلرك صالندردقلرى صارق اوجنه اطلاقلرى تشبيه طريقيله در انتهى وطيلسان عجمه

مخصوص اولمغله عربلر شتم موقعنده یاابن الطیلسـان دیرلر اعجمی اولدیغنه کنایه ایدرلر وطیلسـانك جمعی طیالسـه‌در هایی عجمه ایچون یعنی ازالهٔ عجمه ایچوندر وطیلسان ایرانده دیلم نواحیسندن براقلیم واسع اسمیدر (الانطلاس) انفعال وزننده نهان اولمق معناسنه‌در یقال انطلس امره اذا خفی (الطلساء) طانك کسریله شول ارضه دینورکه آنده یول بیلدیره‌جك میل ونشـان مقوله‌سی اولمیه یقـال ارض طلساء ای لیس بها منار ولاعلم وظلمت معناسنه‌در یقال لیلة ذات الطلساء ای الظلمة (الطلسانة) طانك کسریله مظلم کیجه‌یه دینور یقال لیلة طلسانة ای مظلم وصوسز یره دینـور یقال ارض طلسانة ای لاماء بها (الطلسة) دحرجه وزنـنده تعبس ایدوب یوزا کشمك معناسنه‌در یقال طلس الرجس اذا قطب وجهه (الطلهیس) یای تحتیه ایله سفرجل وزننده چوق‌عسکره دینور وکیجه‌نك ظلمتنه‌دینور (الطلهیس) قندیل وزننده بودخی‌چوق عسکره دینور (الاطلنساء) افعنلاء وزننده ترکترتندن بتون کوده‌یه آقق معناسـنه در یقال اطلنسی العرق اذا سال علی الجسـد کله (الطمرس) زبرج وزننده کذاب کسـیه دینـور ولئیم ودنی شخصه دینور یقال رجل طمرس ای کذاب وکذالئیم دنی (الطمروس) عصفور وزنـنده پوغاچه‌یه دینور وقوزی‌یه دینور خروف معناسـنه تقول اطعمنا طمر وسامشویا بالطمروس ای خروفا بخبز الملة (الطمرساء) طرمساء وزننده کوندز تحدث ایدن انجه غباره دینورکه مراد یوفقه‌جه سحاب اوله‌جقدر (الطمرسة) دحرجه وزننده منقبض اولمق معناسنه‌در یقال طمرس الرجل اذا انقبض وقورقوب چکنلمق معناسـنه‌در یقال طمرس عنه اذانکص (الطموس) جلوس وزننده برنسنه بلورسز اولمق معناسنه‌در یقال طمس الشیٔ طموسا من الباب الاول والثانی اذا درس وامحا (الطمس) لمس وزننده بلورسز ایلك معناسـنه‌در تقول طمست الشیٔ اذا استأصلت اثره و منه قوله تعالی [واذا النجوم طمست] واهلاك معناسـنه مستعملدر ومنه قوله تعـالی [ربنا اطمس علی اموالهم] ای اهلکها وبرنسـنه‌یه نظر بعید ایله باقق معناسـنه مستعملدر کویاکه بعد نظر سببیله باصره‌سنی ازاله ایدر یقال طمس بعینه اذانظر نظرا بعیدا وایراقلشمق معناسنه مستعملدر کویاکه قریبدن بعدایله نفسنی ازاله ایدر یقال طمس الرجل اذا تباعد (طمیس) امیر وزنـنده یاخود طمیسـه‌درکه جهینه وزننده‌در یاخود سفینه وزنـنده‌در طبرستان اولکه‌سنده بربلده‌در (الطامس) بعید معناسه‌در جمعی طوامس‌در یقال بلدطامس ای بعید وطامس القلب جامدالقلب اولوب حفظ وفهم وتعلمدن بریٔ اولان بلیدومرده‌دله اطلاق اولنور نسب اوزره‌در یاخود مطموس معناسـنه‌در یقال رجل طامس القلب ای میته یعنی لایعی ولایفهم شیئا (الطمیس) امیر وزننده (والمطموس) صکره‌دن بصری زائل اولمش آدمه

اطلاق اولنورکه مراد مشکوکلری حلمنی کبی دوشمور اولان افعالدر یقال رجل
طلس ومطلوس ای ذاهب البصر (الطلسة) جیمده ولیده برسمی اولدوغلنك
معناسنه در یقال طلس الکتاب طلسة من الباب الثانی اذا محاه ای قدره
(الاطلس) افعال وزننده (والتطلس) تفعل وزننده برسمه باشلیه محو
وتمیه اولنق معناسنه در یقال اطلس الشئ وتطلس اذا امحی واندرس (الطلس)
طلس وزننده قوزی اتیکه دل قول یوفقه وضعیف اولانه دینور یقال رغیف
طلس ای جاف او ضعیف رقیق (الطلمسة) دحرجه وزننده جد وجهد ایله سعی
ایتمك معناسنه در یقال طلمس الرجل اذا دأب والسعی والقائف الخیل ودسیسه
الفال ایتمك معناسنه در یقال طلمس فیه اذا تعطف وتحسس و دورونده کبی طوتق
معناسنه در یقال ما هذا الطلمسة ای الفل (الطلس) فتحتینله ظلمت شدیده یه
دینور (الطلنفسة) قافله دحرجه وزننده بر آدم خوشخوی ایکن مسکرمدن
بدخوی اولنق معناسنه در یقال طلفس الرجل اذا ساء خلقه بعد حسن وثیاب
کثیره کیمك معناسنه در یقال طلفس الرجل اذا لبس الثیاب و طلفسه طانك
و فانك حرکات ثلاثیله و طانك ولامك فتحیله و طانك فتحی و فانك
کسریله طنفس لغتنك مفردیدرکه قتیفه تعبیر اولنان دوشمه یه وکچه یه وهاولی
واحرامه وحتم دوشمه لرینه دینور وخرمادالندن اورلمش حصیره دینورکه بر ذراع
عرضنده اولنور مترجم دیرکه طلفسه تبسه فارسی معربیدر (الطلنفس) ازوج
وزننده ردئ وزشت وبی اندام و نازیبا کسیه دینور یقال رجل طلنفس ای
ردئ سمج قبیح (الطوس) طانك فتحی و واوك سکونیله آیه اطلاق اولنور
قمر معناسنه حسن ونظارت معناسنه در یقال طالع الطوس ای القمر و مصدر
اولنور ایانه بصمق و چکنمك معناسنه یقال طاس الشئ یطوس طوسا اذا
وطئه و بعد العلة چهره کوزلنوب پر آب وتاب اولنق معناسنه در یقال طاس
وجهه اذا حسن و نضر بعد علة (الطوس) طانك ضمیله بر نسنه نك دوام
وامتدادینه دینور یقال لاطوس له ای لادوام و بردارو اسمیدرکه قوت حافظه
ایچون شرب اولنور بواندر یطوس دیدکلریدر کما قال فی الاساس شرب فلان
الطوس ای الاذریطوس نته که ماده سنده بیان اولندی وطوس بلد معروف اسمیدرکه
خراسان اولکه سنده در (طواس) سحاب وزننده بر موضعدر ومحاق کیجه لرندن
بر کیجه یه دینور (الطاس) صو ایچه جك معروف مشربه یه دینورکه ترکیده دخی
طاس دینور (الطاووس) طاغوت وزننده بو اسمله معروف قوشدر حسن
ونضارتی سبب تسمیه در مصغرنده طویس دینور حذف زیادتله جمعی اطواس
وطواویس کلور وطاووس حسن وجمال صاحبی آدمه اطلاق اولنور یقال ان

فلانا لطاووس ای جمیل و کومشه دینور شارحك بیاننه کوره یمن لغتیدر یقال
عنده الطاووس ای الفضة وشول یره اطلاق اولنورکه آنده انواع نباتات موجود
اولوب کمخای سبز دوشنمش کبی یم یشل اوله تقول ارض طاووس ای مخضرة فیها
کل ضرب من النبت وطاووس بن کیسان الیمانی تابعیندندر طواویس جمع بنیه‌سیله
بخاراده برقریه‌در (طویس) زبیر وزننده بر مخنث اسمیدر ومقدما اسمی طاووس
اولوب بعد التخنث تحقیرا طویس اطلاق ایلدیلر کنیه‌سی ابوعبد النعیم ایدی
اسلامده اك اول طرب وتغنی ایدن مزبوردر * اشأم من طویس * مثلنك منشأیدر
والده‌سی بغایت نمامه و مفسده اولمغله نسوان انصار بینلرنی دائما غمز ونمیمه ایله
افساد وتحریش ایدر ایدی اول حال اوزره کذا رندهٔ لیال ایکن فخر انام علیه
السلام حضرتلری ملأ اعلایه اعتزاملری کیجه‌سنده مزبوری وضع وتولید ایلدی
وابوبکر الصدیق رضی الله عنه وفات ایلدیکی کون سود دن کسیلوب و فاروق
اعظم رضی الله عنه وفات ایلدیکی کون بالغ اولوب وحضرت عثمان رضی الله
عنه شهید اولدیغی کون تزوج ایدوب وامام علی کرم الله وجهه شهید اولدقلری
کون برولدی دنیایه کلدیکنی کندیسی نقل و فن مثلی دیدرك اوغورسزلقده یکانه
اولدیغنی اعتراف ایدر ایدی (المطوس) معظم وزننده رونق و لطافتلو خوب
و دلبر نسنه‌یه دینور یقال شیٔ مطوس ای حسن و مطوس بر صحابی اسمیدر
(التطویس) تفعیل وزننده بر سمته ایلتمك معناسنه‌در فی الاصل بر نسنه‌یی تزیین
ایلك معناسنه اولوب عادتا مزین نسنه‌یی براقیوب آلوب کوتردکلری ملاحظه‌سنه
مبنی‌در تقول مادری این طوس به ای این ذهب به (التطوس) تفعل وزننده
خاتون طووس کبی زینتلنمك معناسنه‌در یقال تطوست المرأة اذا تزینت (طهرمس)
طانك وهاء ومیمك ضمه‌لریله مصرده برقریه‌در محدثیندن اسحق بن وهب الطهرمسی
آندندر (الطهس) طانك فتحی وهانك سکونیله بر آدم کندی آرضندن چقوب
ارض دیکره داخل اولمق معناسنه‌در کرك آنده ثابت اولمق و کرك بعید اولوب
کتمك جهتیله اولسون یقال طهس فی الارض طهسا من الباب الثالث اذا دخل
فیهار اسخا اوواغلاوباه حرفیله ایلتمك معناسنه در تقول ما ادری این طهس به
وطهس به علی المجهول ای این ذهب به و ذهب به (الطهلس) زبرج وزننده
عسکر کثیره دینور نته‌که لامك تقدیمیله ویاء زیاده‌سیله طلهیس دخی بو معنایه‌در
(الطیس) طانك فتحی ویانك سکونیله عدد کثیره دینور ومطلقا یر یوزنده اولان
نسنه‌لره دینور طپراق و خار وخاشاك کبی علی قول کثیر النسل اولان مخلوقه
دینور سینك وبالق وقرنجه وسائر هوام کبی یاخود خرده طپراغه یاخود دریایه
دینور نته‌که طیسل دخی علی الخلاف بو معنالره‌در یاخود مطلقا کثیر و فراوان

شبنه دبور قوم وصو وصاوزلی کبی مؤلف بوراده یه مسامحه ایلشدر و برنسنه
فراوان اولمق معناسنه مصدر اولور یقال طفس الشیء یطفس طفسا اذا کثر
(طبسه یه) ضمت وسکونک فتحه‌لریله اندلسده بر بلده در

﴿ فصل العین ﴾ (عبدوس) حرفوس وزننده عینک فتحه‌سیله زاهددر اعلام
اسماسندندر سین زائده اولدیغی دخی منقولدر (عبوس) جوهر وزننده بر سودلو
دوشمک اسمیدر (العبس) عینک فتحی وبانک سکونیله (والعبوس) جلوس وزننده
بتصوریقدن یوز بورشدروب اکشیمک معناسنه در یقال عبس وجهه عبسا وعبوسا
من الباب الثانی اذا کلح شارح دیرکه عبس متعدی اوله رق دخی مستعملدر
وعبس بر نبات آدیدرکه فارسیده شابانک دیرلر یاخود سیسنبر دیدکلریدر مصریلر
انا برنوف دیرلر مفرداتده شابانک وبرنوف ایت مکشه‌سی دیدکلری و سیسنبر
مرزنجوش دیدکلری نباتله مفسردر وعبس بر طاغک آدیدر ونجد اولکه‌سنده بنو اسد
دیارنده برصو آدیدر وکوفه‌ده بر محله آدیدر وعبس بن بغیض بن ریث بر قبیله
جدیدر وعابس بن عبس یاخود عبس بن عابس صحابیدر (التعبیس) تفعیل وزننده
بودخی یوز اکشیتمک معناسنه در یقال عبس وجهه اذا کلح (العابس) عبدالرحمن
بن سلیم الکلبی نام کسه‌نک قلجی اسمیدر وعابس ارسلانه اطلاق اولنور و عابس
حویطب ابن عبد العزانک کوله‌سی اسمیدر و عابس بن ربیعه معمریندندر صحابیدر
وعابس طائف قربنده برقریه‌در (العبوس) صبور وزننده (والعباس) شداد
وزننده بونلرده ارسلانه اطلاق اولنور وعبوس شدید وکریه وناخوش نسنه‌یه
اطلاق اولنور که شدت وکراهتدن چهره‌لر متعبس اولور و منه قوله تعالی
[یوما عبوسا] ای کریها تعبس منه الوجوه (العباسیة) نهر الملک فضاسنده
برقریه‌در ومصرده بربلده‌در عباسة بنت احمد بن طولونه نسبتله تسمیه اولندی
(العبس) فتحتینله دومنک قویرغنده یاپشوب قلان فشق قوریسنه دینور ومصدر
اولور اعتاده کیر وپاس قوریوب قالمق معناسنه‌در یقال عبس الوسخ فی یده
عبسا من الباب الرابع اذا یبس وعبس اسمادندر علقمة بن عبس عثمان ذی النورین
حضرتلرنی تولیه ایدن آلتی نفرک بریسیدر شارح دیرکه مؤلف ولوا عثمان عنوانیله
رسم ایدوب لکن ولوا لفظی وازوا کلمه‌سندن محرفدر نته‌کم تبصیرده وابن قتیبه‌نک
غریبنده وازواو دفنوا عبارتیله مثبتدرکه حضرت عثمانی دفین تراب ایدن آلتی
نفرک بریسیدر دیمک اولور وعمرو بن عبسه اصحابندندر (عبیس) زبیر وزننده
اسمادندر عبیس بن بهس وعبیس بن میمون محدثلردر وعبیس بن هشام شیخ الشیعه‌در
(عبوس) تنور وزننده برموضع آدیدر (العبوس) جرول وزننده جمع کثیره
دینور (التعبس) تفعل وزننده ترش روکوستورمک معناسنه‌در یقال تعبس

الرجل

الرجل اذا تجهم (عبقس) جعفر وزننده (وعبقوس) عصفور وزننده ربوجك آديدر (العبنقس) سفرجل وزننده بد خوی آدمه دینور یقال رجل عبنقس ای السیء الخلق واوزون بویلو بدنی تر ونازك آدمه دینور یقال رجل عبنقس ای ناعم طویل وشول کمسیه دینور که ایکی جده‌لری یعنی پدرینك والده‌سی ووالده‌سنك والده‌سی اعجمیه اوله‌لر یقال هو عبنقس وهو الذی جدتاه عن قبل ابویه اعجمیتان (العبقسی) عینك وقافك فتحیله عبد القیس قبیله‌سنه منسوب دیمکدر عبشمی کبی منحوتدر (العبنقساء) عینك ویائك فتحیله بالطبع جنبشلو نشاطمند شوخ وشن آدمه دینور یقال هو عبنقساء ای نشیط (العباقیس) عینك فتحیله عقب و انجام اشیاده قلان بقایایه دینور عقابیل کبی (عناس) تای فوقیه‌ایله شداد وزننده‌اسمعیل بن حسن بن علی نام محدثك جد والدی اسمیدر (العترس) جعفر وزننده (والعتریس) عذور وزننده اعضاسی دیرنکلی وصیق وتنومند و جسیم اولوب اعصاب ومفاصلی ایری اولان آدمه دینور یقال رجل عترس وعتریس ای الحادر الخلق العظیم الجسیم العبل المفاصل ویانلری ویانجقلری قبا وصمصق طقناز اولان دابه‌یه دینور وارسلانه دینور وخروسه دینور (العترسان) عنفوان وزننده بودخی خروسه دینور دیك معناسنه (العتریس) عفریت وزننده جبار و غضبان آدمه دینور وغول بیابانینك ارککنه دینور یقال رجل عتریس ای جبار غضبان وكذا الغول الذکر وآفت وداهیه‌یه دینور (العنتریس) زنجبیل وزننده بودخی آفت وداهیه‌یه دینور یقال رماه الله بالعتریس والعنتریس ای الداهیة و جثه‌سی غلیظ واعضاء و اندامی قوند وقوی و محکم ناقه‌یه دینور (العترسة) دحرجه وزننده برشیء یابرکمسه‌یی عنف و شدت و جفاء وغلظتله اخذ ایلمك معناسنه‌در یقال عترسه اذا اخذه بالشدة والجفاء والعنف والغلظة (العجس) عینك حرکات ثلاثی وجیمك سکونیله (والمجس) مجلس وزننده یایك قبضه‌سنه دینور و عجس کبجه‌نك وسطندن علی قول آخرندن برمقداره دینور و عجس عینك فتحیله مصدر اولور برکمسه‌یی ایشندن آلیقومق معناسنه یقال عجسه عن حاجته عجسا من الباب الثانی اذا حبسه عنها و برنسنه‌یی آوجله قبض ایلمك معناسنه‌در یقال عجسه اذا قبضه ودابه کمال جنبش ونشاطندن بوطورلق ایدوب راکبی یولدن بری اوته صاپتمق معناسنه‌در یقال عجست به الناقة اذا نکبت به عن الطریق من نشاطها وعجس برنسنه‌نك وسطنه دینور (العجوس) صبور وزننده ثقیل و کثیف سحابه دینور یقال سحاب عجوس ای ثقیل و کثرتله طلومدن بوشانور کبی صاغانقلی یغموره دینور یقال مطر عجوس ای منهمر (الاعجس) افضل وزننده وسطی شدید وقوی اولان نسنه‌یه دینور یقال شیء اعجس ای شدید العجس ای الوسط (العجاساء)

عينك فتحي و الفك مد و قصريله دوه نك يسدن قطعة معتبره دينور كلمتك
تعددن ومقلدن قطعة معظمه دينور جمعده عدي كبي عساه دينور وشارح
ديركه الرمو جمع قصر ايله تقييد اتمشدر وامور ومصالحه مانع اولنلره دينور (العجس)
نقول عجس عساه الامور عجت اي حبسني موانعها وشاغلها ومعظم قومالق آديدر
تمس وزنده قبح طرفه دينور كه معاسنه جمع العاسي كلور (العجسة) ارفه وزنده
كيجه دن بر ساعته دينور يقال مضت عجسة من الليل اي ساعة منها و ساعة سحر وقتك
ابتدا هنگامه دينور يقال خرج عجسة من الليل اي بسحرة (العجوس) جلوس
وزنده عساه يعني جوق دوه بلوكي يوريوب گتمك معناسنه در يقال عجست
العشاء عجوسا اذا مشت (العجوس) جلوس وزنده عجول معناسنه در كه عجله
اكل ايچون آلات براو ج ماليه دينور (العجيس) حبيس وزنده آشدينفي
دياري سككه اغراولان نخستر اركك دينور يقال جمل عجيس اذا كان لايلقح
وعجيس عجس عجيس ماده سنده بيان اولندي (العجيسي) خليق وزنده اغراغر
آهسته يورويشه دينور يقال يمشي العجيسي اي المشية البطيئة (التعجس) تفعل
وزنده بر نسنه نك آردينه دوشوب ايشني اراشدمق معناسنه در يقال تعجس امره
اذا تتبعه وتعقبه وبره مرة بعد اخرى يغمور ياغمق معناسنه در يقال تعجست الارض
غيوث اذا اصابها غيث بعد غيث وابتداي سحرده چقوب گتمك معناسنه در يقال
تعجس فلان اذا خرج بعجسة من الليل اي بسحرة و بركسه يي ايشندن آليقومق
معناسنه در يقال تعجس بهم اذا حبسهم و بركسه يي عزيمتندن اويالندوب كيجكدرمك
معناسنه در يقال تعجس بهم اذا ابطأبهم وكبر ونخوت معناسنه در يقال تعجس الرجل
اذا تكبر و برآدمي برماده ضمننده تعيير وتقريع ايتك معناسنه در يقال تعجس فلان
اذا عيره على امر و بركسه يي محامد ومكارم جهتندن قاصر ايتك معناسنه مستعملدركه
حبس وابطاء معنالرندن منشعبدر يقال تعجسه عرق سوء اذا قصربه عن المكارم
(المتعجس) اسم فاعل بنيه سيله مدمغ و خودبين و صاحب پنداره دينور يقال
رجل متعجس اي متشمخر (العجنس) نوناله عملس وزنده جثه سي ايري ووجودي
صلب و شديد وقوي اولان اركك دوه يه دينور (العجانس) عينك فتحيله جعانس
مقلوبيدركه اوصورغان بوجكلرينه دينور (العدبس) باي موحده ايله عملس وزنده
تند وشديد اونوب بنيه وخلقتي ديرنكلو ومحكم وتوانا اولان دوه يه وسائر حيوانه
دينور جمعي عدابس در عينك فتحيله وچنين خويلو سركش انسان وحيوانه دينور
وجثه سي ايري وقلين انسان وحيوانه دينور بر رجل كنانى لقبيدر و ابوالعدبس
رواة تابعيندن منيع بن سليمانك كنيه سيدر (العدس) عينك فتحي ودالك سكونيله
بركسه يه خدمت ايتك معناسنه در يقال عدسه عدسا من الباب الثاني اذا خدمه

وعدس وعدسان فتحاتله وعداس كتاب وزننده وعدوس جلوس وزننده ذهاب
فی‌الارض معناسنه‌در يقال عدس فی‌الارض عدسا وعدسانا وعدوسا اذا ذهب
وعدس طواری اوتلاتمق معناسنه‌در يقال عدس المال اذا رعاه وعدس حدس
معناسنه‌درکه ظن وتخمين وتوهم ايله سوز سويلمكدر يقال هواهل العدس ای
الحدس وشدتله بصوب چكمك معناسنه‌در يقال عدسه اذا وطئه شديدا وكسب
وكار جهتنده امك چكمك معناسنه‌در يقال فلان يعدس ای يكدح وقاتر قسمنی
عدس ديوزجر وآزار ايلك معناسنه‌در تقول عدست بالبغل ای قلت له عدس
(عدس) زفر وزننده ياخود ضمتينله در برحل آديدر علی قول عدس بن زيد
ابن عبدالله بن دارم ضمتينله‌در ماعداسی زفر وزننده‌در (العدوس) صبور وزننده
جرأت واقدام صاحبه‌سی خاتونه دينور يقال امرأة عدوس ای جريئة ويقال
رجل عدوس السری ای قوی عليه يعنی كيجه وقتی يوله كيتمك بابنده دلير وتوانادر
شدت وطئ ياخود ذهاب معناسندن مأخوذدر (العدس) فتحتينله مرجمكه
دينوركه معروف غله‌در مفردی عدسه‌در وعدسه برنوع سيوجه‌دركه انسانك
بدننده چيقر وهلاكه مؤدی اولورشارحك بيانه‌كوره جدری كبی بدنك هر يرنده
تحدث ايدر طشره تركيسنده قاره حصبه تعبيرايدرلر طاعون جنسندندر ابولهب
بوعلتله هلاك اولدی (المعدوس) عدسه علتنه اوغرامش آدمه دينور يقال
عدس الرجل علی بناء المجهول فهومعدوس ای اصابته العدسة (عدس) فتحتينله وسينك
سكونيله دوابدن قاتر قسمنه مخصوص كلمهٔ زجر وآزاردر وبرقاترك اسميدر
وبرقاتر جينك اسميدركه سليمان نبی علی نبينا وعليه السلام زماننده ايدی دائما قوللنديغی
قاترلره زور وتعنيف ايدر ايدی علی قول بوحای مهمله ايله حدس‌در نته‌كه ماده‌سنده
ذكراولندی (عديس) زبير وزننده اسمادندر عبدالله وعبدالرحمن ابنا عديس
صحابيلردر (عداس) شداد وزننده بررجل اسميدر (بنوعدسه) فتحاتله طی
وكلب قبيله‌لرنده بررجاعتلردر (العدامس) علابط وزننده بريرده پك چوق
اولان قوری اوتلغه دينور يقال كلأ عدامس ای كثيريبيس (العربس) زبرج
وزننده (والعربسيس) عينك فتحی وقليلا كسريله ياخود كسری وهمدريردن
سهل وهموار وملايم اولان صرته دينوركه اكا تعريس اولنور يعنی سحره قرشو
يولجيلر نزول وآرام ايدرلر (العرندس) سفرجل وزننده تند وشديد اولان دوه‌يه
دينور يقال جمل عرندس وناقة عرندس وعرندسة ای شديد وچوق سيل صوينه
دينور وارسلانه دينور (العراديس) عينك فتحيله انسانك وحيوانك كوده‌لرنده
هرايكی كمكلرك قاوشدقلری يره دينور يقال عراديسه صلبة وهی مجتمع كل عظمين
(العردسة) دحرجه وزننده يره چالمق معناسنه‌در يقال عردسه اذا صرعه

[illegible] عروس [illegible] ار و عورته اطلاق اولنور مادامكه [illegible]
ایکیسنده اعراس [illegible] كلينه وكويكويه اطلاق اولنور كويكويه اطلاق اولنان
عروسك جمعى عرس كلور ضمتينله و كلينه اطلاق اولنانك جمعى عرائس كلور يقال
هو عروس وهم عرس وهى عروس وهن عرائس شارحك بيانه كوره ملازمت
معناسندن مأخوذدر وعروس يمنده بر حصن ايدر وبر مثلدر [illegible] اصمعيدركه
عذره قبيله‌سندن اسماء بنت عبدالله نك زوجى و ابن عمى ايدى * لا عطر بعد
عروس * مثلى مزبوره اسماء تكلم ايتمسندن اصلى بودركه عروس مزبور وفات
ايلدكدنصكره مزبوره‌يى بربد مزاج و بدخوى و اغزى بدبوى بخيل و زشت چهره
كمسه تزوج ايلمكله كندى اوبه‌سنه نقل ايتمكه مباشرت ايلدكده اسماء زوج اول
اولان عروس حقنده مرثيه انشاد ايتمك ضمننده استئذان ايدوب اولدخى روى
رضا اظهار ايلدكده * ابكيك يا عروس الاعراس * يا ثعلبا فى اهله واسدا عند الباس
* مع اشياء لا يعلمها الناس * ارجوزه‌سيله ندبه ايلدى زوج ثانى فقرهٔ اخيره‌نك
مضمونندن سؤال ايلمكله كان عند الهمة غير نعاس * ويعمل السيف صبيحات الباس *
فقره‌لريله بيان مجمل ايلدكدنصكره يا عروس الاغر الازهر الطيب الخيم الكريم
المحضر * مع اشياء لا تذكر فقراتيله مرثيه‌يه آغاز ايلدكده ينه زوجى اشياء
مبهمه‌دن استفسار ايلمكله كان عيوفا للخنا والمنكر * طيب النكهة غير ابخر *
ايسر غير اعسر * فقره‌لريله تحرير مراد ايلدكده زوجى كنديسنه تعريض ايلديكنى
ادراك ايلدى بعده سوار اولوب عزيمت مبادرتلرنده اسماء عطر قوطوسنى يرنده براقمغله
زوجى عطركى يانكه آل ديدكده مثل مزبورى ايراد ايلدى بعضلر مثل مزبورى
لا مخبأ لعطر عروس عنوانيله روايت و اصلنى بو وجهله بيان ايلديكه بر وجودى
بدبوى كمسه بر خاتون تزوج ايدوب ليلهٔ زفافده خاتون رائحهٔ كريهه‌سنى استشمام
ايلدكده عطرك يوقيدر ديو استفسار ايلمكله اولدخى صاقلدم ديو جواب ايتدكده
مثل مزبورى تكلم ايلدى يعنى عروس كچدكدنصكره عطرى پنهان ايلمك نابجادر
مثل مزبور شئ نفيس كنديسندن صكره‌يه ابقا اولنميه‌جق كمسه حقنده ضرب
اولنور (العروسين) عينك فتحيله يمنده بر حصن آديدر (وادى العروس) مدينه
قربنده بر موضعدر (العرس) عينك كسريله زوج و زوجه‌دن هر برينه اطلاق
اولنور يقال هى عرسه اى امرأته ويقال هو عرسها اى زوجها وديشى ارسلانه
دينور جمعى اعراس در (ابن عرس) بر كوچك جانوردركه كوزينك قپاقلرى
دوزك وكسيك قوتقلى اولور تركيده كلنجك ديدكلريدر جمعى بنات عرس در مذكر
ومؤنثك جمعى بويلجه‌در شارح ديركه بوراده مؤنث تغليب اولنمشدر واخفشدن
بنات عرس وبنو عرس تعبيرى منقولدر (العرسى) عينك كسريله بر كونه بويايه

دینور ابن عرس لونده اولان بویه اولهجقدر (العرس) عینك فتحی ورانك سکونیله دوهنك بیوننی ایپ ایله قولنه بغلق معناسنه‌در یقال عرس البعیر عرسا من الباب الاول اذا شد عنقه الی زراعه وعدول وانصراف ایلك معناسنه‌در تقول عرس عنی ای عدل وعرس قره چادرك وآلاجغك اورته دیرکنه دینور ودائما فرح ومسرت اوزره اولمق معناسنه‌در یقال یعرس فلان ای یقیم فی الفرح و عرس ایپه واورغانه دینور یقال اوثقه بالعرس ای الحبل و دوه کوشکنك کوچکنه دینور فصیل صغیر معناسنه بونده عینك ضمیله‌ده جائزدر جمعی اعراس‌در وعرس شول دیواره دینور که قیش اولرینك ایکی دیواری ارالغنه جکیلوب براوجنی تمام دیواره ابلاغ والصاق ایلمزلر دهلیز کبی قالور بعده اوزرنی اورتوب مسقف ایدرلر تا که صیجق اوله بعینه حمام جامکانی کبی مصندره شکلنده برچقمه اوطه اولور قیش ایامنده اوراده تمکن ایدرلر ووضع مزبور بلاد بارده‌یه مخصوصدر اول اوطه‌یه معرس دیرلر (العراس) کتاب وزننده دوه‌نك بیوننی قولنه بند ایلدکلری ایپه دینور (العراس) شداد وزننده (والمعرس) محدث وزننده عرس یعنی کوچك دوه کوشکلر صاتیجی آدمه دینور (المعرس) معظم وزننده ذکر اولنان عرس دیدکلری دیوار ایله یاپلمش قیش اوطه‌سنه دینور تقول بتنا فی المعرس وهو بیت بنی بالعرس وهو حائط بین حائط البیت الشتوی لایبلغ به اقصاه و یسقف لیکون ادفأ و کیجه یوله کیدن کسه‌نك سحر هنکامی استراحت ایچون قوندقلری موضعه دینور (العرس) فتحتینله دهشتلنمك معناسنه در یقال عرس الرجل منه عرسا من الباب الرابع اذا دهش فهو عرس ککتف وافراطله مسرور ودلشاد اولمق معناسنه‌در که شادمرك درجه‌سنده اوله یقال عرس الرجل اذا بطر وبر نسنه‌یه مداوم اولمق معناسنه در یقال عرس علی ماعنده اذا امتنع (العرس) کتف وزننده معنای اولدن وصفدر یقال هو عرس ای دهش وارسلانه دینور (العرس) عینك ضمیله (والعرس) ضمتینله ولیمه طعامنه دینور که‌دوکون‌آشی تعبیر اولنور جمعی اعراس وعرسات کلور ضمتینله تقول حضرنا العرس والعرس ای طعام الولیمة وعرس‌نکاح یعنی جماع معناسنه‌در که اسعدر شارح دیر که مصباحده زفاف ایله تفسیر اولندی که اخص اولور وبومعناده تذکیر وتأنیثی جائزدر وطعام معناسنه اولان عرس مذکردر انتهی (العرساء) شهراء وزننده برموضع آدیدر (الاعراس) همزه‌نك کسریله بودخی برنسنه‌یه ملازم اولمق معناسنه در یقال اعرسه اذا لزمه وولیمه طعامی ترتیب ایلك معناسنه در یقال اعرس الرجل اذا اتخذ عرسا وبرکسه اهلنه زفاف ایلك معناسنه‌در یقال اعرس باهله اذا بنی علیها ومسافر کیجه‌نك آخرنده استراحت ایچون برمحله قونمق معناسنه در یقال اعرس القوم اذا نزلوا فی آخر اللیل

للاستراحة (المعرس) معظم وزننده شول دلیل وسفر سوریجیله دینورکه مصلحت
مرورنده حاذق اولمغله سوروب کتوردکلری اثناسنده شوق ونشاط حس
ایلدکده بریدوب وکسل وفتور مشاهده اتدکده قوندروب آرام واستراحت ایدرر
اوله کاربان ایلنلرنه ومنه قول یقال هو معرس ای سائق حاذق السیاق اذا نشطوا
سار بهم واذا کسلوا عرس بهم (العریس) سکیت وزننده (والعریسه) هاله
ارسلانك یتاغی اولان یره دینور یقال امنع من الهزبر فی عریسه وعریسته ای من
الاسد فی مأویه (ذات العرائس) برموضعدر (التعریس) تفعیل وزننده یولجی
مسافر کیجه‌نك آخرنده استراحت ایچون برمحله قونمق معناسنه‌در اعراس دخی
لغتدر لکن استعمالی اکثردر اول محله معرس ومعرس دینور یقال عرس القوم
یعنی اعرسوا (لیلة التعریس) شول کیجه‌یه اطلاق اولنمشدرکه آنده فخر عالم
صلی الله علیه وسلم حضرتلری اویوب قالدقده وقت صباح کذران ایتمشیدی
بر غزاده واقع اولمشدر (الاعتراس) افتعال وزننده پراکنده اولمق معناسنه‌در
یقال اعترسوا عنه اذا تفرقوا (التعرس) تفعل وزننده زوج زوجه‌سنه اظهار
محبت ایلمك معناسنه‌در یقال تعرس لامرأته اذا تحبب الیها (العرطسة) دحرجه
وزننده برکمسه قوم وجماعتیله اوغراشمقدن ذلیل وبی نوا اولمغله آنلردن مفارقت
ایدوب برطرف اولمق معناسنه‌در یقال عرطس فلان اذا تنحی عن القوم وذل
عن مناوأتهم ومنازعتهم (العرفاس) فایله قرطاس وزننده روندملك بابنده بغایت
صبور ومتحمل ناقه‌یه دینور وارسلانه دینور علی قول بونده صواب اولان
عنفراس اولمقدر فانك تقدیمیله (العرفیس) زنجبیل وزننده جثه‌سی ایری ویاوز
وتند وشدید اولان ناقه‌یه وخاتونه دینور (العرکسة) دحرجه وزننده نسنه‌یی
بری برینه اوزره برکدرمك معناسنه‌در یقال عرکس الشیء اذا جمع بعضه علی بعض
(الاعرنکاس) احرنجام وزننده برنسنه بری بری اوزره قات قات برکلمك معناسنه‌در
یقال اعرنکس الشیء اذا ارتکم وقیلار وصاچ وصقال پك سیاه اولمق معناسنه‌در
یقال اعرنکس الشعر اذا اشتد سواده (العرمس) زبرج وزننده قیایه دینور
صخره معناسنه وصلب ومتین ناقه‌یه دینور (العرمس) عملس وزننده ایشلك
وظریف وکارکذار آدمه دینور یقال رجل عرمس ای ماض ظریف (العرمسة)
دحرجه وزننده برآدمك بدنی صالق وسست ایکن صلب ومتین اولمق معناسنه‌در
یقال عرمس الرجل اذا صلب بدنه بعد استرخاء (العرناس) نونله قرطاس وزننده
کوکرجینه شبیه برقوش آدیدر ایاغك التندن علی الغفلة قالقوب اوچدیجه اورکده
قوش اولدیغی بیلنمزسن وطاغك برونه دینورکه برطرفندن چقان سیوری اوجیدر
وخاتونك یوق دوروب بوکادکلری موضعه دینور (العس) عینك فتحی وسینك

تشديديله (والعسس) فتحتينله كيجه كزوب طولاشمق معناسنه‌در يقال عس الرجل عسا وعسسا من الباب الاول اذا طاف بالليل وخاصة كيجه وقتنده مكاردن واهل فساددن بر محلى محافظه ايچون هر طرفنى كزوب طولشمق معناسنه‌دركه صوباشى وضابط كاريدر يقال بات يعس فلان اى ينفض الليل من اهل الريبة وخبر كيجكمك معناسنه‌در يقال عس خبره اذا ابطأ وبر آدمه آزجه نسنه اطعام ايلمك معناسنه‌در يقال عس القوم اذا اطعمهم شيئا قليلا وناقه يالكزجه اوتلامق معناسنه‌در يقال عست الناقة اذا رعت وحدها وعسك وبسك كلمه‌سى حس ماده‌سنده بيان اولندى تقول جئ بالمال من عسك وبسك لغة فى حسك يعنى نيره‌دن اولورسه اولسون همان كتور (الاعتساس) افتعال وزننده بودخى كيجه كزوب طولشمق معناسنه‌در يقال اعتس الرجل اذا طاف بالليل ومنه المثل كلب اعتس خير من كلب ربض برآدمى كسب وسعى جهتنه تشويق واغرا محلنده ضرب اولنور واعتساس اكتساب معناسنه مستعملدر يقال اعتس الرجل اذا اكتسب وناقه سوريسنك ايچنه كيروب سودلرنى ادرار ايچون ممه‌لرنى پرمقله صغه‌مق معناسنه‌در يقال اعتس الرجل اذا دخل فى الابل ومسح ضرعها لتدر (العاس) عس وعسس مذكوردن اسم فاعلدر شهرى وبر محلى اوغريدن ويرامزدن حراست ايچون كيجه وقتى دقت ايده‌رك كزوب طولاشيجى آدمه دينور صوباشى واوسته كبى جمعى عسس كلور خادم وخدم كبى وعسيس كلور حاج وحجيج كبى (العسوس) صبور وزننده دائما يالكزجه اوتلار اولان ناقه‌يه دينور وسود ويرمسى آز اولان على قول ناسدن متباعد اولمدجه سود ويرمز اولان ناقه‌يه دينور يقال ناقة عسوس اذا كانت قليلة الدر اوهى التى لاتدر حتى تباعد الناس وشول ناقه‌يه دينوركه سودنى صاغمق ايچون قالديرلدقده براز طولاشدقدن صكره ادرارلبن ايدر اوله يقال ناقة عسوس اذا ابيرت طوفت ثم درت وصاغيلوركن خويسزلق ايدن ناقه‌يه دينور يقال ناقة عسوس اذا كانت سيئة الخلق عند الحلب وشول ناقه‌يه دينوركه هلاك اولمش دوه كمكلرنى طولشوب آنلره رقت و حنين ايدر اوله يقال ناقة عسوس اذا كانت تعتس العظام و تريمها و ممه‌سنده سودى وارميدر يوقيدر ديو ممه‌سى صغنوب يوقلنمش ناقه‌يه دينور يقال ناقة عسوس اذا كانت تزارا بها لبن ام لا و شول قارى‌يه دينور كه اركك قسمنه قريب اولمقدن و انلر ايله الفت و مخالطت ايلكدن مبالات ايلمز اوله يقال امرأة عسوس اذا كانت لاتبالى ان تدنو من الرجال وخيرى آز يعنى بى خير ومنفعت كمسه‌يه دينور يقال رجل عسوس اى القليل الخير و شكار طلبنده اولان انسان وحيوانه دينور (العسيس) امير وزننده (والعساس) كتان وزننده (والعسعاس) ثرثار وزننده سباعدن قورده اطلاق اولنور كيجه‌لر كزوب طولشديغى ايچون

(العساس) الذئب واشنده عس لفظنك جمعیدر كه عسك جمعیدر بوده قدحه دینور يقال ضربوا بالعساس اى الاقداح العظام وعساس مفرد اولور ناقه كرها سود ويرمكه دينور يقال درت الناقة عساسا اى كرها (يوعساس) ضربدن بر بطن آدیدر (العس) عسك جمعيه بوده قدحه دینور كه ذكر اولندی وآلت تناسله دینور (العسس) ضمتيله حريص ومضمكار ذكرله دينور يقال تجار عسس اى حرصاء و بوده قالپره دینور (عسعس) جعفر وزننده باديه ده بر موضع آدیدر وورای ضریه ده براودون طاغلك آدیدر وعسعس بن سلامه بر جوان معروفدر (دارة عسعس) حوالى شهر يلك غربيسنده بر موضعدر (العسعاس) ترتار وزننده سرابه دينوركه چوللرده ايراقدن صو كبی كورينور (العسعسة) زلزله وزننده كيجه نك ظلامی توجه واقبال ايلمك يعنى قرا كولغه باشلق ياخود قرا كولغى كيتمكه باشلق معناسنه دركه طرف ايلده اولورلر يقال عسعس الليل اذا اقبل ظلامه اوادبر وقورد قسمی كيجه كزوب طولاشمق معناسنه در يقال عسعس الذئب اذا طاف بالليل وقبلانى سحاب سيس وطومان كبی بر يوزينه ياقمق معناسنه در يقال عسعس السحاب اذا دنا من الارض و بر ايشی باشی اوزلی كورمك معناسنه در يقال عسعس الامر اذا لبسه وعماه و بر نسنه يه ارغلامق معناسنه در يقال عسعس الشیٔ اذا حركه (التعسعس) تزلزل وزننده بر نسنه يی قوقلق معناسنه در يقال تعسعس الشیٔ اذا شمه و شكار اراشدرمق معناسنه در يقال تعسعس الذئب اذا طلب الصيد (المعس) ميمك و عينك فتحيله مطلب معناسنه در يقال هو قريب المعس اى المطلب (العساعس) عينك فتحيله كربی تعبير اولنان جانورلره دينور كيجه لری كزدكلری ايچون ظاهرا مفردی عسعس در (العسطوس) حلزون وزننده على قول سينى مشدده در جزيره يه مخصوص بر آغاج اسميدر خيزران اغاجنه شبيه اولور وروم لسانده رئيس نصارايه دينور (العضرس) ضاد معجمه ايله جعفر وزننده يبان اشكنه دينور حمار وحش معناسنه وصووغه دينور برد معناسنه وبارد وخوشكوار صويه دينور وكوكدن ياغان طلويه دينور وقاره دينور و اوزرينه چه ياغمش يپراغه دينور على قول صو ايچنده اولان طاشلرده بوصون كبی ياتمش اولان يپراقلره دينوركه جريانله ياوستنه دوكلمكله يشوب قلور وبرنوع نبات اسميدركه آچيق يشل اولور رطوبتی بغايت متحملدر على قول بو زبرج وزننده دركه خطمی اغاجنه دينور مراد يسانی خاتم چيچكنك اغاجی اوله جقدركه اطباء اكا شحم المرج اطلاق ايدرلر (العضارس) علابط وزننده عضرس ايله جميع معانيده مرادفدر جمعی عضارس در عينك فتحيله جوالق وجوالق كبی (عطروس) عصفور وزننده كه خنساء نام شاعره نك اشبو ⋆ اذا تخالف ظهر البيض العطروس ⋆ مصراعنده واقعدر وتفسير اونمامشدر كرچه ابن عباد

بورسمه نقل ایلمش لکن مزبورەنك دیوانندە ظفریاب اولمدم (العطسة) عینك فتحی وطانك سکونیله اسمدر آقسریغە دینور ومنه یقال هوعطسة فلان ای یشبهه خلقا وخلقا (العطس) عینك فتحی وطانك سکونیله (والعطاس) عینك ضمیله مصدرلردر آقسرمق معناسنه یقال عطس الرجل عطسا وعطاسا من الباب الثانی والاول اذا اتته العطسة شارح دیرکه عطاس عطیسه علتندە اسم دخی اولور مترجم دیرکه عطاس ظهورندە پرمغیله برونی نفسی منقطع اولنجه قدر طوتمق مزیلدر انتهی وعطسه و عطاس شفق سوکمك معناسنه مستعملدر یقال عطس الصبح اذا انفلق واولمك معناسنه مستعملدر کویاکه روحی عطس ایدریقال عطس فلان اذا مات و یقال عطست به اللجم اذا مات لجم صرد وزننده لجامك جمعیدر کندیسیله تطیر و تشأم اولنان شیئه اطلاق اولنور ذهاب حاجتدن منع ایلدیکیچون وعربلر آقسریقدن تشأم ایدرلر مثلا برسمته عزیمت نیتیله خانه‌سندن خروج ایلدکده برآقسریق ایشتسه تطیر ایدوب رجعت ایدرلر پس برکمسیه برشوم اصابت ایلسه یاخود وفات ایلسه عطست به اللجم دیرلر (التعطیس) تفعیل وزننده برکمسه‌یی اقسرتمق معناسنه‌در یقال عطسه غیره اذاجعله عاطسا (العاطوس) برون اوتی کبی آقسردیجی نسنه‌یه دینور یقال عطسه بالعاطوس ای مایعطس منه وبرجانور آدیدرکه عربلر آنکله تشأم ایدرلر (المعطس) مجلس وزننده (والمعطس) مقعد وزننده برونه اطلاق اولنور یقال هواشم المعطس والمعطس ای الانف (العاطس) (والعطاس) غراب وزننده صبح وقتنه اطلاق اولنور تقول جاء نا قبل العاطس والعطاس ای الصبح وقرشودن ظهور ایدن آهویه اطلاق اولنورکه عربلر آنکله تطیر ایدرلر (المعطس) معظم وزننده برونی یره سوریلوب تذلیل وتحقیر اولنمش کمسیه دینور تقول رددتی معطسا ای راغم الانف یعنی مرغما (اللجم العطوس) صرد وصبور وزننده اولومه اطلاق اولنور نته که بیان اولندی ومنه قولهم عطست به اللجم ای مات (العطلس) عملس وزننده یك اوزون شیئه دینور (العیطموس) حیزبون وزننده بنیه‌سی تام وکامل اولان ناقه و خاتونه دینور وخوب ودلبر خاتونه علی قول کوزل اولوب بالابلند واتنه طلو قسیر خاتونه دینور یقال امرأة عیطموس ای التامة الخلق وکذا الجمیلة اوالحسنة الطویلة التارة العاقر ویك قوجه ناقه‌یه دینور جمعی عطامیسدر وعطامسدر یاسز شذوذ اوزره (العطموس) عصفور وزننده عیطموس ایله ایکی معنای اولده مرادفدر (العفرس) قایله زبرج وزننده (والعفریس) عفریت وزننده (والعفراس) قرطاس وزننده (والعفروس) عصفور وزننده (والعفرنس) سفرجل وزننده یاوز ارسلانه دینور (العفرسة) دحرجه وزننده خصمنه غالب اولوب یره چالمق معناسنه‌در

يقال عفرس فلانا اذا صرعه وغلبه (العفريس) حذريق وزننده ارسلانه دينور كه
ذكر اولندى وبيوك قنفذ دوه يه دينور (ابن العفريس) قنديل وزننده ابو سهل
احمد بن محمد ابيوردى الشافعى در كه جمع الجوامع نام كتابك صاحبيدر امام شافعينك
كتابلرندن اختصار ايتشدر (العفس) عينك فتحى و فانك سكونيله بر كمسنه يى
ايشدن آليقومق معناسنه در يقال عفسه عفسا من الباب الثانى اذا حبسه
وبر نسنه يى خوار ومبتذل طوتمق معناسنه در يقال عفس ثوبه اذا ابتذله ودوه يى
شدتله سورمك معناسنه در يقال عفس الابل اذا ساقها شديدا وميشين وسختيان
مقوله سنى اوغمق معناسنه در يقال عفس الاديم اذا دلكه واياقله بر آدمك كوكسنه
اورمق معناسنه در يقال عفسه اذا ضرب عجزه برجله و بر آدمى يا بر نسنه يى زور
وشدتله يره قيدروب صقشدرمرق يره طوغرى چكمك معناسنه در يقال عفسه
اذا جذبه الى الارض فى ضغط شديد (المعفس) مجلس وزننده بدنده اولان ايك
واوپناق يرينه دينور يقال شديد المعفس اى المفصل (العيفس) حيفس وزننده بودور
آدمه دينور (الانعفاس) انفعال وزننده يره سورنكله طپراغه بلانمق معناسنه در
يقال انعفس الشئ فى التراب اذا انعفر (التعافس) تفاعل وزننده كورشجيلر برى
بريله كورشمكده دورشوب چباليق معناسنه در يقال تعافسوا اذا تعالجوا فى الصراع
(المعافسة) مفاعله وزننده دورشمك معناسنه در يقال عافسه اذا عالجه (العفاس)
كتاب وزننده فساد معناسنه در يقال فيه عفاس اى فساد وعفاس بر ناقه نك
اسميدر (الاعتفاس) افتعال وزننده مضطرب ومتلاشى اولمق معناسنه در يقال
اعتفس القوم اذا اضطربوا (العفنقس) سمندل وزننده چتين حويلو چيرشك
مزاجلو آدمه دينور ولئيم و فرومايه شخصه دينور يقال رجل عفنقس اى العسر
الاخلاق وكذا اللئيم (العفنقسة) دحرجه وزننده بر آدمى بدخوى ايلمك معناسنه در
يقال ما عفنقسه اى اى شئ اساء خلقه بعد ان كان حسنه (العقنبس) قافله سمندل
وزننده بدخوى آدمه دينور (العقابيس) عينك فتحيله دواهى و آفاته دينور
(عقرس) جعفر وزبرج وزنلرنده يمنده بر قبيلهٔ صغيره آديدر (العقنقس) قافك
تقديميله عفنقس وزننده ومرادفيدر ويقال ما عقنقسه اى ما عفنقسه (العكبس)
علبط وزننده (والعكابس) علابط وزننده چوق دوه لره على قول بيك عدده
قريب اولان دوه لره دينور (التعكبس) تدحرج وزننده بر نسنه كثرتندن برى
برينك اوستنه يغليوب متراكم اولمق معناسنه در يقال تعكبس الشئ اذا ركب
بعضه بعضا (العكس) عينك فتحى وكافك سكونيله كلام مقوله سنه قلب ايلمك
معناسنه در يقال عكس الكلام ونحوه اذا قلبه بو جمله دندر كه قاضئ فاضل آت
اوزرنده كيدركن عماد كاتبه تصادف ايلدكده عماد بالبداهه سر فلا كبا بك الفرس

ديدى كه

دیدی که مقلوبی دخی یکساندر همان قاضی فاضل دخی دام علا العماد قولیله مقابله ایلدی وعکس برنسنه‌نك آخرنی اولنه وآلتنی اوستنه چویرمك معناسنه‌در یقال عکس الشیٔ عکسا من الباب الثانی اذا رد آخره الی اوله ودوه‌یی یواشتمق ایچون بروند‌ه‌لغنه ایپ چکروب براوجنی قوللرینه بند ایلمك معناسنه‌در یقال عکس البعیر اذا شد حبلا فی خطمه الی یدیه لیذل و طعامه عکیس دوکوب قاتمق معناسنه‌در یقال عکس فی الطعام اذا اصب العکیس فیه (العکاس) کتاب وزننده دوه‌یی یواشتمق ایچون بروند‌ه‌لغنه چکروب قوللرینه بند ایلدکلری ایپه دینور وعکاس مفاعله‌دن مصدر اولور ایکی کمسه بری برینك پرچمندن طوتوب اوغراشمق معناسنه‌که منازعه حالتیدر ومنه یقال دون هذا الامر عکاس ومکاس وهو ان تأخذ بناصیته و یأخذ بناصیتك اوالمکاس اتباع (العکیس) امیر وزننده شوربایه سود دوکمکله مرتب اولان طعامه دینور وشول آصمه چبوغنه دینورکه اخر یردن بتمك ایچون یره طالدرلمش اوله ترکیده اکا طالدرمه تعبیر اولنور وشول تازه سوده دینورکه اوزرینه چرویش یاغی دوکلمش اوله عربلر اوبلجه ایدوب تناول ایدرلر (العکیسة) سفینه وزننده قراکو کیجه‌یه دینور یقال لیلة عکیسة ای ظلماء وچوق دوه‌لره دینور یقال ابل عکیسة ای کثیرة (التعکس) تفعل وزننده انکرك یلانك یورویشی کبی یوریمك معناسنه‌درکه مراد چکین سرخوش یورویشیدر یقال تعکس الرجل فی مشیته اذا مشی مشی الافعی (الانعکاس) انفعال وزننده (والاعتکاس) افتعال وزننده مقلوب اولمق معناسنه‌در یقال انعکس الشیٔ و اعتکس اذا انقلب (العکمسة) دحرجه وزننده کیجه مظلم اولمق معناسنه‌در یقال عکمس اللیل اذا اظلم (العکموس) عصفور وزننده اشکه دینور حمار معناسنه (العکمس) علبط وزننده (والعکامس) علابط وزننده چوق دوه‌لره علی قول بیك عدده قریب دوه‌لره دینور یقال ابل عکمس وعکامس ای کثیرة اوقاربت الالف وعکامس مظلم کیجه‌یه دینور یقال لیل عکامس ای مظلم (العکندس) سمندل وزننده صلب وشدید دوه‌یه دینور مؤنثی عکندسه‌در و یاوز قفان ارسلانه دینور (العلس) فتحتینله کنه وصقرغه تعبیر اولنان بوجکه دینور قراد معناسنه وبرنوع بغدایه دینورکه قشر واحده ایکیشر دانه‌سی اولور یمنده صنعاء شهرینك طعامیدر یعنی اورایه مخصوصدر ومرجمکه دینور وبرنوع قرنجه‌یه دینور ومسیب بن علس بر شاعردر (العلسی) فتحتینله قوی وشدید کشی‌یه دینور یقال رجل علسیّ ای شدید و برنوع نبات اسمیدرکه چچکی سوسن چچکنه شبیه اولور بو نبات صبر تعبیر اولنان دارونك نباتی اوله‌جقدر (العلس) عینك فتحی ولامك سکونیله اکل و شرب اولنه‌جق نسنه‌یه دینور و ایچمك معناسنه‌در یقال علس الماء علسا

من الباب انسان اذا شربه (العلوس) صبور وزنـده اكل وشرب اونه‌جق
حرف نسنه‌یه دینور ومنه تقول العرب ما علسنا علوسا ای ما ذقنا شيئا (العلاس)
غراب وزنـده طعام معناسـنه‌در تقول ما اكلت علاسا ای طعاما (علوس)
تنور وزنده اكراد مقاطعه‌سنده مخصوص بر قلعه اسمیدر (علیس) زبیر وزنده
بر رجل آدیدر (التعلیس) تفعیل وزنده نسنه یدیرمك معناسنه‌در یقال ما علسوه
تعلیسا ای ما اطعموه شيئا ومرض متشدد اولق معناسنه‌در یقال علس الداء اذا
اشتد وزاری وفریاد ایلمك معناسنه‌در یقال علس الرجل اذا صخب (المعلس) معظم
وزنـده احوال عالمه تجربه‌سی مسبوق مرد آكاهه دینور یقال رجل معلس ای
مجرب (المعلسة) معظمه وزنده اركك دوه كبی شدید وتوانا اولان ناقه‌یه دینور
یقال ناقة معلسة ای مذكرة معاوزة و یابانلرده چوق تردد ایلكله كویا كه تجربه
صاحبی اولمغین اركك دوه كبی یول یوریمكدن اصلا ملالت ایلزاولور (العلطبیس)
زنجبیل وزنده بك دوز واملس اولوب براق اولان شیئه دینور تمیی ومهره كبی
(العلطوس) فردوس وزنده صوی و كزیده و رونده ناقه‌یه دینور و اوزون
كشی‌یه دینور (العلطسه) دحرجه وزنده یولدن صبارق سكرتمك معناسـنه‌در
یقال علطس الرجل اذا عدا فی تعسف (العلطمیس) زنجبیل وزنده شدید وتوانا
اولوب یوكسك اولان ناقه‌یه دینور وتویسز وقیلسز اولان ایری باشـه دینـور
مدور قزغان دیبی كبی یقال هامة علطمیس ای ضخمة صلعاء واتنه طلو قامت
واندامی خوب وموزون وزیبا قیزه دینور تقول رأیت علطمیسا ای جاریة تارة
حسنة القوام وطعامی بك بك بلغ ایدن اكول آدمه دینور یقال هو علطمیس ای
الكثیر الاكل الشدید البلع (علكس) جعفر وزنده یمن اهالیسندن بر رجل آدیدر
(المعلنكس) اسم فاعل بنیه‌سیله كثیر ومجتمع اولان قوری نسنه‌یه دینور ودرطوب
بركش قوملغه دینور و كوز وصیق اولوب بغایت سیاه اولان صاچه دینور یقال
شعر معلنكس ای الشدید السواد الكثیف ودائما بری اوته تردد یعنی اولطه ایدر
اولان آدمه دینور (المعلكس) نونسز وینه اسم فاعل بنیه‌سیله معلنكس معنالرینه‌در
(العلهسة) دحرجه وزنده بر نسنه‌یه شدتله دورشمك معناسـنه‌در یقال علهس
الشیء اذا مارسه بشدة (العمرس) علمس وزنـده قوی وشدید وزورمند كشی‌یه
دینور یقال رجل عمرس ای شـدید و حیوان قسمی صو ایچمك ایچون صواده
چابك كلمكه دینور یقال ورد عمرس ای سریع وسیر شدید معناسنه‌در یقال سیر
عمرس ای شدید و محنتلو سخت و شدید كونه دینور یقال یوم عمرس ای شـدید
وچتین خویلو اولوب وجودی قوی وتوانا انسان وحیوانه دینـور یقال رجل
ودابة عمرس ای الشرس الخلق القوی (العمروس) عصفور وزنـده قوزی‌یه

دینور جمعی عماریس‌در وشاذ اوله‌رق عمارس کلور واتلو جانلو طقنار اوغلانه دینور یقال غلام عمروس ای حادر ومحمد بن عبید الله بن احمد بن عمروس المالکی محدثدر عینک فتحیله استعمال بعض محدثینک لحنلرندندر (العماس) سحاب وزننده حرب شدیده دینور یقال وقع بینهم عماس ای حرب شدید وسمت وجهتی ویوره‌سی بولنمیام پك چیره‌شك مشکل‌ماده‌یه دینور یقال‌امرعماس ای لایقام له ولایهتدی لوجهه وبغایت مظلم کیجه‌یه دینور یقال لیل عماس ای المظلم الشدید جمعی عمس کلورضمتینله وعمس کلورمیمك سکونیله ویاوز ارسلانه دینور (العمیس) امیر وزننده عماس ایله ایکی معنای اولده مرادفدر (العمس) شکس وزننده بودخی اوجی بولنمیان مشتبه ومشکل ایشه دینور ومصدر اولور کون سخت وشدید اولمق معناسنه کماسیذکر و برنسنه محو ونابود اولمق معناسنه‌در یقال عمس الکتاب عمسا من الباب الاول اذا درس و برنسنه‌یی کیزلمك معناسنه‌در یقال عمس الشیء اذا اخفاه و تجاهل ایلك معناسنه‌در یقال عمس فلان فی‌الامر اذا اری انه لایعرفه وهو یعرفه (العموس) صبور وزننده بودخی جهتی بولنمیان دشوار ایشه دینور ویاوز ارسلانه دینور وشول کسیه دینورکه هرخصوصده نادان کبی تعسف ایدوب یولسز سویلیوب ویولسز ایشلراوله یقال رجل عموس اذا کان یتعسف الاشیاء کالجاهل (العماسة) حماسه وزننده (والعموس) جلوس وزننده (والعمس) لمس وزننده‌که ذکراولندی (والعمس) فتحتینله کون سیاه وشدید اولمق معناسنه‌در کرك حسی وکرك معنوی اولسون تقول عمس یومنا وعمس عماسة عموسا وعمسا من‌الباب الخامس والرابع اذا اشتد واسود واظلم (عمیس الحمائم) نفیس العمائم وزننده بین‌الحرمین بدر یولنده بروادی اسمیدرکه فخرعالم علیه‌السلام بدر غزاسنه عزیمتلرنده نزول بیوردقلری منازلك بریدر (عمیس) زبیر وزننده ابواسماء ابن معدرکه صحابیدر (الاعماس) همزه‌نك کسریله بودخی برشیی کیزلمك معناسنه‌در یقال اعمس الشیء اذا اخفاه (العمیسة) سفینه وزننده (والعمیسیة) یای‌مشدده ایله حق اوزره اولمیان یمینه اطلاق اولنور یقال حلف علی‌العمیسة والعمیسیة ای‌علی یمین‌غیرحق (التعامس) تفاعل وزننده تغافل معناسنه‌در یقال تعامس عنه اذا تغافل و برایشی قولا اوفعلا باشی اورتلو قلمغله ناسی شبهه‌ده قومق معناسنه‌در تقول تعامس علی ای تعامی علی وترکنی فی‌شبهة من امره (المعامسة) مفاعله وزننده عداوتی آچقلیوب زیر پردهٔ خفاده قوللنمق معناسنه‌در یقال عامس فلانا اذا ساتره ولم یجاهره بالعداوة و برکسه‌نك قولغنه فسلده‌مك معناسنه‌در یقال عامسه اذا ساره (المعامسة) اسم فاعل بنیه‌سیله شول قاری‌یه دینورکه هوای نفسانیه‌سنه سلوکده تستر ایدوب پرده بیرون اولمیه یقال امرأة معامسة اذا کانت تتستر فی‌شبیبتها ولاتتهتك (المعمسات)

نميدن اسم فاعل بابندن مستنبطه نوع ونامدن تمت و جهتن بونلر متصل ومشابه
اوموره اطلاق اولنور تقول بنه غابور عمسات اى مظلمة ملوية من وجوهها
(العمكوس) مصغوره وزنده اشده دینور حمار معناسنه نه که عكوس و كعسوم
و كعسوم دخی دینور (العملس) عینك و میمك ولام مشدده نك فتحیله یورمك خصوصنده
بغایت قوی وتوانا اولان جست وزرنده انسان و حیوانه دینور و ساعدن خبیث
قورده دینور وكلب شكاریه دینوركه تازی تعبیر اولنور یقال ساده بالعملس
ای كلب الصید و بر رجل اسمیدركه والده سك حقنده بغایت مراعات ایدر ایدی
حتی ارقه سنده حج شریفه کوتورر ایدی ومنه المثل * ابر من العملس * (العملوسة)
عینك ضمیله شول یایه دینوركه قوی وشدید اولوب اوقی سرعتله چقوب كیدر اوله
(العملسة) دحرجه وزنده سرعت ایلمك معناسنه در یقال عملس فى السیر اذا
اسرع (عمیانس) عینك ضمی ونونك كسریله خولان قبیله سنه مخصوص بر صنم
ایدی كه مواشی ومزروعاتلرندن اكا حصه افراز ایدرلر ایدی (العنبس) جعفر وزنده
(والعنابس) علابط وزنده ارسلانه دینور وعنبس كلمه سی اسم اولەرق اطلاق
اولندقده غیر منصرف اولەرق عنبسه دینور اسامه كبی كه علم جنس در وعنبس
اسامیدندر عنبس بن ثعلبه واوغلو خالد اصحابدرلر وعنبسة بن ربیعة الجهنی صحابی
على قول تابعیدر (العنابس) جمع بنیه سیله قریش قبیله سندن امیة بن عبدشمس
نام كمسەنك آلتی نفر اولادنه اطلاق اولنوركه بونلردر ١ حرب ٢ ابو حرب ٣
سفیان ٤ ابو سفیان ٥ ابو عمرو ٦ ابو عمرودر بهادرلقلرنی تلمیحه اطلاق اولندیلر
(العنس) عینك فتحی ونونك سكونیله صلب ومتین ناقەیه دینور وطوشجل قوشه
دینور و مصدر اولنور اغاجی اكوب ترسنه چویرمك معناسنه یقال عنس العود
عنسا من الباب الثانی اذا عطفه وقلبه و عنس یمندن برقبیله پدری اولان زید بن
مالك بن اودنام كمسەنك لقبیدر یمنده مخلاف عنس اكا مضافدر (العنوس) جلوس
وزنده (والعناس) كتاب وزنده قیز حد بلوغه واردقدنصكره اصلا اره
وارمیوب ابكار عدادن خروج درجه سنده پدر و مادری یاننده اكلنوب
قالمق معناسنه یقال عنست الجاریة و عنست عنوسا و عناسا من الباب الرابع
والاول والثانی اذا طال مكثها فی اهلها بعد ادراكها حتی خرجت من عداد
الابكار ولم تتزوج قط و هی عانس (الاعناس) همزەنك كسریله (والتعنیس)
تفعیل وزنده بونلرده عنوس معناسنه در یقال اعنست الجاریة وعنست وعنست
على المجهول بمعنی عنست واعناس بر نسنەیی تغییر ایلمك معناسنه در یقال اعنسه
اذا غیره و چهرەیه پیرلك نشانەسی قارشمق معناسنه در یقال اعنس الشیب وجهه
اذا خالطه وتعنیس قیزی پدر ومادری اره ویرمیوب پیرزن اولنجه قدر آلیومق

معناسنه در

معناسنه‌در يقال عنسها اهلها اذا حبسوها عن التزويج (العانس) عنوس
مذكوردن صفتدر اصلا اره وارميوب پدری خانه‌سنده عجوز اولان قيزه دينور
جمعی عوانس وعنس كلور عينك ضميله و عنس كلور ركع وزننده وعنوس كلور
عينك ضميله وعانس وصف مشتركدر دائما اركن قالوب تأهل ايلامش ارككه
اطلاق اولنور شارحك بيانته كوره بوقليلدر وعانس سموز واندام واعضاسی تام
اولان اركك دوه‌يه دينور مؤنثی عانسه‌در (العناس) كتاب وزننده مصدردركه
ذكر اولندی وعناس آيينه‌يه دينور يقال رأيتها تنظر الى العناس ای المرآة
(العنس) فتحتيله هرساعت آيينه‌يه بقمق معناسنه‌در يقال هويعنس عنسامن الباب
الرابع ای ينظر فی الناس ای المرآة كل ساعة (عناس) شداد وزننده بر رجلك
علميدر (عنيس) قصير وزننده برمعروف قوملق آديدر شارح رجل نسخه‌لرنی
تخطئه ورمل اولمغی تصويب ايلامشدر (الاعنس) افضل وزننده ابن سليمان دركه
شعرادندر (الاعنيناس) اعشيشاب وزننده ناقه‌نك قويرغينك صچاقلری
و صالقملری طويل و فراوان اولمق معناسنه‌در يقال اعنونس ذنب الناقة اذا
وفرهلبه وطال (العنفس) زبرج وزننده لئيم و فرومايه اولان بودوره دينور
يقال رجل عنفس ای لئيم قصير (العنقس) قافله جعفر وزننده آفت كبی خبيث
وداهی وفتان كسيه دينور يقال هوعنقس ای داه خبيث (عنكس) جعفر وزننده
بر نهرك اسميدر (العوس) عينك فتحی وواوك سكونيله (والعوسان) فتحاتله كيجه
كزوب طولشمق معناسنه‌در يقال عاس الرجل يعوس عوسا و عوسانا اذا طاف
بالليل وبرآدم عيالنی اداره بابنده چالشوب امك چكمك معناسنه‌در يقال عاس علی
عياله اذا كد عليهم وكدح و عيالنی نفقه‌لندرمق معناسنه‌در يقال عاس عياله اذا
قاتهم وعوس وعياسه كتابه وزننده بركسه مالنه كركی كبی تقيد ايدوب خوشجه
كوروب كوزتمق معناسنه‌در يقال عاس ماله عوسا وعياسة اذا احسن القيام عليه
وقورد قسمی كيجه طعمه طلبيله كزمك معناسنه‌در يقال عاس الذئب اذا طلب
شيئا يأكله بالليل (العوس) عينك ضميله بر جنس قيون آديدر ويقال هوكبش
عوسی شارحك بيانته كوره تويلری پك بياض اولانيدر (العوس) فتحتيله ضحك
واكل وتكلم ايدركن آوردلرايچری چكك اولمق معناسنه‌در يقال عوس الرجل عوسا
من الباب الرابع اذاكان يدخل شدقاه عندالضحك وغيره (الاعوس) احمر وزننده
عوس مذكورن صفتدر مؤنثنده عوساء دينور حمراء كبی واعوس قلج و آيينه
مقوله‌سنه جلاويرن آدمه دينور صيقل معناسنه وبرنسنه‌يی پك وصف ايدر اولان
آدمه دينور يقال هواعوس ای صيقل و كذا وصاف للشیء (العواساء) عينك
فتحيله براكاه وزننده اوصورغان بوجكنك خاصة كبه‌سنه دينور (العواسة)

نمه وزنده اخمصك ضربنه دینور سود و سائری اوتسون (التعبیس) تفعیل
وزنده بو معنایه مبسه دینور ماء الفحل معناسنه بونی سم قاتلدر دیدیلر وعبس
مصدر اولور بوغور ناقه یه آشمق معناسنه یقال عبس الفحل الناقة یعبس عبسا اذا
ضربها (العبس) عینك كسریله شول یاش دومنه دینورکه باشقلریله نوبها
قومراقی قارشـق اوله مفردی اعبس ومؤنثی عبساءدر وعبساء برخاتون اسمیدر
ودبشی جکرکیه دینور (عیسی) عینك کسریله اسم عبرانی یاخود سریانیدر
جمعنده عیسون دینور سینك فتحیله وضمیله ده جائزدرکه کوفیون سینلرنی قولیدر
تقول جاءنی العیسون ورأیت العیسین ومررت بالعیسین بو ایکیسنده سینلرك فتحیله در
و کوفیون سینلرنی مکسور ایدرلر و نسبتنده عیسی دینور یانك حذفی و سینك
کسریله مرمی وملهی کبی و عیسوی دینور عینك و واوك کسریله که یاء واوه منقلب
اولمشدر مترجم دیرکه کتب اسلافده عیسی ایشوع سریانی معربی اولدیغی اوزره
مسطوردرکه سید ومبارك معنالرینه در بیضاوی عبرانیده ذاهبدر وصاحب تیسیر
عیشی معربی اولمسنی قائلدرکه شین معجمه ایله در و بعضلر عوس وعیس ماده لرندن
عربیته ذاهب اولدیلر لکن صرف مرجوحدر (الاعیاس) همزه نك کسریله
اکین سنبله لرینك یاشی قالمیوب هپ قوریمق معناسنه در یقال اعیس الزرع اذا
لم یکن فیه رطب (التعیس) تفعل وزننده دوه قسمی قرامتق آق اولمق معناسنه در
یقال تعیست الابل اذا صارت بیاضا فی سواد (ابو الاعیس) محدثیندن عبدالرحمن
بن سلمان الحمصی در

﴿ فصـل الغین المعجمه ﴾ (الغبس) غینك وبانك فتحیله (والغبسة) غینك ضمیله
ظلمت معناسنه در علی قول کول رنکنده اولان القلغه دینورکه بوز اوله جقدر
یقال به غبس و غبسـة ای ظلمة اوبیاض فیه کدرة رماد و غبس حرملة بن المنذر
الطائی نام شاعرك ناقه سی اسمیدر (الاغبس) غبس و غبسـه دن وصفدر بوز
قورده دینور یقال ذئب اغبس اذا کان فیه غبسـة جمعی غبسـدر غینك ضمیله
(ابورد الاغبس) قوله آته دینور سمند معناسنه (ابن الاغبس) احمد بن بشیر
التجیبی نام محدثدر (الغبیس) زبیر وزننده که بنیهٔ تصغیردر وعربلرك اشبو لا آتیك
ماغبا غبیس کلامنده واقع واید اقوالیله مفسردر بونك اصلی معلوم اولمدی بعضلر
عندنده اغبس لفظندن که بوز قورده دینور مرخما تصغیر اولندی پس کلام مزبور
بن سکا قورد قسمی قیونلره ارالق هجوم ایدر اولدقجه کلم دیمك اولور
قوردك قیونه هجومدن انقطاعی اولمامغله تأبید ودوامدن کنایه اولمش
اولور بوکه کوره غبا کلمه سنك اصلی غب اولور بانك بریسی یایه مبدل اولمشدر
مترجم دیرکه بو صورتده ذئب تعمیم اولنمشدر لکن زمخشرینك بیاننه کوره غبیسدن

مراد زماندر ناس اوزره عدو واضرارندن ناشی قورده تشبیه اولندی وعلی قول غبیسدن مراد جدی نام کوکبدر خفاً وتستر جهتیله قورده تشبیه اولنمشدر وغباغبی معناسنه‌درکه خفی معناسنه‌در (الغبس) حبس وزننده (والاغبساس) احمرار وزننده (والاغبیساس) احمیرار وزننده کیجه مظلم اولمق معناسنه‌در یقال غبس اللیل غبسا من الباب الاول واغبس اغبساسا واغباس اغبیساسا اذا اظلم مبالغه معنالری معلومدر (ابو الغیداس) غینك فتحیله آلت تناسلك کنیه‌سیدر (غدامس) غینك ضمی وفتحی وذالك اعجامیله مغربده بربلده آدیدرکه سودان بلادی سمتنه دوشر جلود غدامسیه اورادن ظهور ایدر (الغرس) غینك فتحی ورانك سکونیله یره اغاج دیکمك معناسنه‌در یقال غرس الشجر غرسا من الباب الثانی اذا اثبته فی الارض وغرس مغروس معناسنه اولورکه دیکلمش فدانه دینور جمعی اغراس وغراس کلور غینك کسریله ومنه یقال هو غرس یمینه (بئر غرس) مدینه‌ده برقویی آدیدرکه فخر عالم علیه الصلوة والسلام آنك صویله غسل اولندی ومنه الحدیث [غرس من عیون الجنة] ظاهرا غسل اولنه‌جقلری سرینه اشارت بیوردیلر (وادی الغرس) فدك قربنده بروادی آدیدر (الاغراس) همزه‌نك کسریله بودخی یره اغاج دیکمك معناسنه‌در یقال اغرس الشجر بمعنی غرسه (الغرس) غینك کسریله مولود ولودنده بیله‌جه چیقان سموك طرزنده غلیظ نسنه‌یه دینور علی قول شول یوفقه زار کبی دریجکه دینورکه دوه یاوریسی طوغدقده یوزنده صارلمش چقرا کر ساعتنده ازاله اولنمز ایسه بوکلوب هلاك اولور جمعی اغراس کلور وغرس قره قارغه‌یه دینور (الغراس) سحاب وزننده مسهل تناول ایدن آدمك فضلهٔ طبیعتنه دینور (الغراس) غینك کسریله فدان دیکمك وقتنه دینور یقال هذا زمن الغراس ای وقت غرسه ودیکلمش فدانه دینور (المغروسة) قارشقنلق معناسنه‌در یقال هم فی مغرسة ومرغوسة ای فی اختلاط (الغریسة) سفینه وزننده هنوز بتمش اولان خرما فدانه دینور علی قول هنوز دیکلمش خرما فدانه دینور برنده پکشوب طونجه قدر (الغریس) امیر وزننده دیشی قیونه دینور وغریس غریس قیونی صاغمق ایچون چاغره‌جق کلماتندر (غریسه) سفینه وزننده جاریه‌لره علم مخصوصدر (الغس) غینك فتحی وسینك تشدیدیله مسافر بلاد وقصباته اوغرایوب چکمك معناسنه‌در یقال غس فی البلاد غسا من الباب الاول اذا دخل فیها ومضی وبرآدمك قول وفعلنه حرف اندازلقله دخل وتعییب ایلك معناسنه‌در یقال غس الخطبة اذا عابها وصویه طالدرمق معناسنه‌در یقال غس فلانا فی الماء اذا غطه فیه وکدی قسمنی غس دیو آزارلمق معناسنه‌در یقال غس القط اذا زجره فقال غس (الانغساس) انفعال وزننده صویه طالمق معناسنه‌در یقال غسه فی الماء فانغس (غس) غینك فتحی وسینك سکونیله

كدى قسمنه مخصوص زجر واراده خطابيدركه لسانمزده پس پس ديرز (الغسغسة) زلزله وزننده كدى قسمنى پس پس ديو آزارلمق معناسنه‌در يقال غسغس القط اذا زجره فقال غس غس (الغسوسة) شول خرما اغاجيدركه خرماسى دوكوب لكن حلاوتى اولمز اوله يقال نخلة مغسوسة اذا كانت ترطب ولا حلاوة لها وكذلك ديرلر هره كبى (الغسوس) صبور وزننده شول طعامه ديورلركه لذيذ اولوب واسع الحلقوم كبى چيكنمكسزين يوديلور اوله صويه طالدرمق معناسنه‌در يقال هذا الطعام غسوس صدق اى طعام صدق (الاغساس) همزه‌نك كسريله غسوس اولان اطعمه‌دن يدرمك معناسنه‌در تقول انا اغس واسق اى اطعم يعنى الغسوس (الغساس) غراب وزننده دوه‌يه مخصوص بر مرض آديدر (الغسوس) غساس علتنه اوغرامش دوه‌يه ديور يقال بعير مغسوس اذا اصابه الغساس وفاسد وتباه اولمش خرمايه ديور كاسيذكر (غسان) كتان وزننده يمنده بر قبيله پدرينك اسميدر ملوك غسان آنلردندر ويمنده زمع ايله زبيد بيننده برصو آديدر ازد قبيله سندن اول صويه نزول ونوش ايدن جماعت غسان ايله مسمى اولوب نوش ايلدكن تسميه اولندى (الغس) غينك ضميله ضعيف ولئيم اولان كسيه ديور اساسده وسائر امهاتده لئيم ضعيفه وصف اولمرق مرسومدر كما قال فى الاساس فلان غس من قوم اغساس وهوالضعيف اللئيم (الغبيس) خبيص وزننده (والمغبس) معظم وزننده مغسوس كبى فاسد وتباه اولمش تازه خرمايه ديور يقال رطب غبيس ومغسوس ومغبس اى فاسد (الغضس) غينك وضاد معجمه‌نك فتحيله يمن لغتنده بر نبات يخود كويا اسميدركه قرمان كيونى ديدكلرى نباتدر (الغطرس) زبرج وزننده (والغطريس) عفريت وزننده ظالم ومتجبر ومتكبر شخصه ديور جمعى غطارس وغطاريس كلور يقال هوغطرس وغطريس اى ظالم متكبر (الغطرسة) دحرجه وزننده خود بينلك وعجب وپندار ايلمك معناسنه‌در يقال فلان يغطرس اى يعجب بنفسه واقرانه وامثاله بالا پروازلق وطفره فروشلق حواله اولنق معناسنه‌در يقال هو يغطرس اى يتطاول على الاقران وكبر ودماغ ايلمك معناسنه‌در يقال غطرس عليه اذا تكبر و برآدمى دارلتمق معناسنه‌در يقال غطرسه اذا اغضبه (التغطرس) تدحرج وزننده برآدمه كوجنوب دارغنلق پيدا ايلمك معناسنه‌در يقال تغطرس له اذا تغضب و صالندرق يوريمك معناسنه‌در يقال تغطرس فى مشيته اذا تبختر ويولدن صاپوب يولسز كتمك معناسنه‌در يقال تغطرس فلان اذا تعسف الطريق و بخل وامساك ايلمك معناسنه‌در يقال تغطرس الرجل اذا بخل (الغطس) غينك فتحى وطانك سكونيله صويه طالدرمق معناسنه‌در يقال غطسه فى الماء غطسا من الباب الثانى اذا غمسه وصويه طالمق معناسنه اولنغله متعدى ولازم اولور يقال غطس فى الماء اذا انغمس ومنه تقول

العرب غطست به اللجم ای ذهبت به المنية نته كه عين مهمله ايله عطس به اللجم دخی ديرلر ولجم مادهسی اورادە بيان اولندی وغطس صويی اكيلوب آغزيله ايجمك معناسنهدر يقال غطس فی الاناء اذا كرع (الغطوس) صبور وزننده حروب وخطرات ومهالكه طالوب صالدريجی دليره دينور يقال رجل غطوس ای مقدام فی الغمرات والحروب (التغاطس) تفاعل وزننده تغافل معناسنه مستعملدركه طالغنلق كوستورر يقال تغاطس الرجل اذا تغافل وايكی كسه بری برنی صويه طالدرمق معناسنهدر يقال تغاطسا اذا تماقلا (المغنطيس) ميمك كسری ونونك فتحيله (والمغنيطس) نونك كسر ومديله (والمغناطس) ميمك كسريله تحريفله مقناطس ديدكلری طاشه دينوركه بالخاصه دموری جذب ايدر وبو معربدر يعنی يونانيدن معربدركه يونانيده مغناطيس دمور قاپجی طاش ديمكدر (الغطلس) عملس وزننده سباعدن قورده دينور ابو الغطلس ايلهده مكنی اولور (الغلس) فتحتينله كيجهنك آخرنده اولان قراكولغه دينوركه صباح قراكولغی اولهجقدر يقال ذهب فی الغلس ای ظلمة آخر الليل (الاغلاس) همزهنك كسريله كيجهنك آخرنده اولان قراكولغه كيرمك معناسنهدر يقال اغلس القوم اذا دخلوا فی الغلس (التغليس) تفعيل وزننده كيجهنك آخرنده كيدوب صويه وارمق معناسنهدر يقال غلسوا اذا ساروا ووردوا بغلس شارح ديركه تغليس مطلقا وقت مذكورده برايش طوتمق معناسنهدر (الغليس) امير وزننده حمار قسمنك اعلامندندر (تغلس) ضمتينله ولام مشددهنك كسريله تجيب وتهلك كبی اشد ومنكر داهيهيه اطلاق اولنور فی الاصل باصقن صباح قراكولغنده اولمغله معنای مزبوردن تسبيك وتصرف اولندی وبو غير منصرفدر عليت ووزن فعل ايچون يقال وقع فی وادی تغلس ای فی داهية منكرة (المغلس) محدث وزننده اسمادندر جبارة بن المغلس بر محدث كوفيدر (الغمس) لمس وزننده صويه طالدرمق معناسنهدر يقال غمسه فی الماء غمسا من الباب الثانی اذا مقلهويلدز باتمق معناسنهدر يقال غمس النجم اذا غاب (الغموس) صبور وزننده طالدريجی شيئه دينور بومناسبتله بيلهرك قصده مقرون ناحق يره اولان يمينه وصف اولدی صاحبنی كناهه بعده نار جهنمه طالدرديغيچون علی قول غيرك حقوقنی قطع وابطال ايچون اولان يلان يمينه اطلاق اولنور قال الشارح ومنه الحديث [اليمين الغموس تذر الديار بلاقع] وهی التی تغمس صاحبها فی الاثم ثم فی النار اوالتی تقطع بها مال غيرك وهی الكاذبة التی يتعمد صاحبها عالما بان الامر بخلافه وغموس شدت ومحنته طالدريجی امر شديده اطلاق اولنور يقال امر غموس ای شديد غامس فی الشدة وطوغورمسی تقرب ايدنجه قدر كبهلكی بللو اولميان ناقهيه اطلاق اولنور شبهه به طالدرديغيچون ياخود ولدی بطننده كتم ايلديكيچون

يقال ناقة غموس اذا كانت لايستبان حملها والبلغ اريوب تهمی اولمش بوجسه فوزیشمیه دیو شتی واشتباه اولنان ناقه‌یه اطلاق اولنور یقال ناقة غموس اذا كانت ينك فی حملها ام لم قسیده وشول ناقه‌یه اطلاق اولنور كه بطنده كرچه ولد اولوب لكن علامتی اولمق اوزره فوروغنی قالدرمیه اونفله كه‌لكز بلاو اولیه وبومعنای اوله مغایردر یقال ناقة غموس اذا كان فی بطنها ولد وهی لاتشول فیبن والمجرویه ایمنی مفعمه‌یه وصف اولنور یقال مفعمة غموس ای نافذة (الغميس) امیر وزننده قوری اوالمق ایچنده مستور اولان تازه اوته دینور یقال نبات غميس ای غير و مظر كیجه‌یه و شنه اطلاق اولنور وهنوز ظاهره مخرج وعند الناس معروف اولمامش نسنه‌یه اطلاق اولنور یقال شیٔ غميس اذا كان لم يظهر للناس ولم يعرف بعد ومنه قصيدة غميس واورماه ومبیق سازلقه وبوكه اطلاق اولنور كه ومطلقا صیق و كور اغاجلق واوتلق وسازلق مفوله‌سنه اطلاق اولنور كه ایچنه دخول واختفا اولنور اوله وسبزوات ونباتات ارالقده اولان كوچك صو حرقنه اطلاق اولنور (الغميس) زبير وزننده تعليه‌يه طقوز ميل مسافه‌ده بر يركه اسميدركه آنده بر خرابه قصر واردر عربلرك اوراده بروقعه‌لری اولمغله يوم الغميس بينلرنده معروفدر (وادی الغميسة) جهينه وزننده بروادیدر (الغماسة) غينك فتحی ومیمك تشديديله قره بتاق تعبير اولنان صوقوشنه دينور جمع جنسی غماس‌دز (التغميس) تفعيل وزننده شربی آزالتمق معناسنه‌در يقال غمس الشرب اذا قلله (الاغتماس) افتعال وزننده خاتون الی نقش وتصويرسز قبلایی قنه‌لمق معناسنه‌در یقال اغتمست المرأة اذا غمست يدها خضابا مستويا من غير تصوير (المغمس) معظم وزننده (والمغمس) محدث وزننده طائف يوننده بر موضعدر كه كعبه‌يی هدم قصديله ورود ايدن ابرهه‌نك دليلی اولان ابی رغال نام شخصك قبری انده‌در حالا كلوب كيدنلر عره يوننده قبرنی سنكسار ايدرلر (الغملس) عملس وزننده خبيث وجریٔ اولان شخصه دينور انكيچون بونكله خبيث اولان قوردصفتلنور يقال ذئب غملس ای خبيث جریٔ (الغملاس) قرطاس وزننده اصرمش دوه‌نك بوغزندن چقان قزل دغارجغك قوغه كبی ايری اولانه دينور يقال شقشقة غملاس ای ضخمة (الغواس) سحاب وزننده عسكرك دوشمندن منهزم وسبی و غارت اولنديغی كونه دينور يقـال يوم غواس ای فيه هزيمة وتسليح (المغوس) معظم وزننده تيكنلری قيريلوب تميز واصلاح اولنمش خرده خرما اغاجنه دينور يقال اشاء مغوس اذا كان قد شذب عنه سلاؤه (الغيسانی) غينك فتحی ويانك سكونيله شول دلبره دينـور كه قامتی نهال سنبی كبی خوب وموزون ومعتدل اوله يقال هو غيسانی ای جميل كانه غصن فی حسن قامته (الغيسان والغيساة) تابه يكنلك

اولنه دینور که حدت وطراوت هنکامیدر یقال فعله فی غیسان الشاب و غیسانه ای اوله وحدته ونعمته وصنف و کونه معناسـنه‌در یقال انه لیس من غیسانه ای من ضربه (الغیس) لیس وزننده کوده‌ده اولان چوق ووافر اوله‌رق تروتازه اته دینور یقال لحم غیس ای اثیثة وافرة ناعمة نجز بعونه تعالی

﴿ فصل الفاء ﴾ (الفأس) فانك فتحی وهمزه‌نك سکونیله معروفدر که بالته‌یه دینور اوطون قیرارلر جمعی افؤس وفؤوس کلور وفأس اللجام اویان بالته‌سی که کم طمناغی تعبیر اولنور وفأس الرأس باشك اکسه‌سنده قفا اوزره مشرف اولان یومریجه کمکه اطلاق اولنور و فأس مصدر اولور یارمق معناسنه یقال فأس الخشبة فأسا من الباب الثالث اذا شقها و بالته ایله اورمق معناسـنه در یقال فأسه اذا ضربه بالفأس و باشك اکسه‌سنده فأس دیدیکی مزبور کمکه اورمق یاطوقنمق معناسنه‌در یقال فأسه اذا اصابه فأس رأسه وطعام یمك معناسنه‌در یقال فأس الطعام اذا اکله وفأس مغربده برشهر معروف آدیدر که کثرت استعماالله همزه‌سی ترك‌اولنمشدر (الفجس) فانك فتحی وجیمك سکونیله کبر وتعظم ایلك معناسـنه‌در یقال فجس الرجل فجسا من الباب الاول اذا تکبر وتعظم وقهر ایلك معناسنه‌در یقال فجسه اذا قهره وخاصة برشر و کریهۀ نامسبوق اختراع ایلك معناسـنه‌در یقال فجس الرجل اذا ابتدع فعلا ولایکون الاشرا (التفجس) تفعل وزننـده بودخی تکبر وتعظم معناسنه‌در یقال تفجس علیه اذا تکبر وتعظم (الافجاس) همزه‌نك کسریله بیهوده وبیمعنی نسنه ایله افتخار ایلك معناسـنه‌در یقال افجس الرجل اذا افتخر بالباطل (الفحس) حای مهمله ایله نحس وزننده الده اولان نسنه‌یی دل ایله یا آغز ایله آلمق معناسـنه‌در یقال فحس الشیء فحسا من الباب الثالث اذا اخـذه من یده بلسـانه اوفه من الماء وغیره وپیغمبر آرپه‌سی دیدکلری آرپه‌نك قلچقلری آیرلمق ایچون الده اوغوشدرمق معناسنه‌در یقال فحس السلت اذا دلکه حتی‌تقلع عنه السفاء (التفحس) تبیطر وزننده صالنه‌رق یوریمك معناسنه‌در یقال‌تفحس فی مشیه اذا تبختر (الفدس) فانك ضمیله اورمجکه دینور عنکبوت معناسـنه‌در جمعی فدسه کلور قرده وزننده (الفدسی) عربی وزننده نه‌یه منسوب اولدیغی معلوم اولمیان آدمه دینور یقال فلان الفدسی اذا کان لایعرف الی ماذا نسـب شارح دیرکه مؤلف بو بابده صـغانی‌یی تقلید ایلمکله آنك محرفنی ماده اوله‌رق ثبت ایلمشـدر ابتدا ازهری مرحوم رأیت بالخلصاء دحلا یعرف بالفدسی قال ولا ادری الی ای شیء نسب عبارتیله نقل ایلمشیدی یعنی خلصـاء نام محلده فدسی دینمکله معروف بر چقور کوردم لکن منسوب الیهی اوله‌جق فدس معلوم اولمدی صغانی عبارت مزبوره‌ده اولان دحل کلمه‌سنی رجله تصحیف ایدوب بعده

مرة مخصوصه به تعريف ايلدى مؤلف دخى نظر جلال اليه اخذ و وجه مرقوم اوزره نعت ايلمشدر لسان العرب دخى تقرير شارحه مطابقدر (الفاديس) حيدر وزننده اهل مصر لغتنده دريا صيقرلرى يعنى اهل سفينه‌نك استصحاب ايلدكلرى حجرهٔ كبيره يه ديرلر كه منجنيق تعبير اولنان صو فى اولمشدر (الافداس) همزه‌نك كسريله فاء اوزره كثرتك اوشمق واوغلانق معناسنه‌در يقال افدس الرجل اذا صار فى ابله الفدالك (الفدوكس) سمندل وزننده ياوز ارسلانه ويلوز آدمه ديرلر واحطل تقبيله معروف غياث بن غوث التغلبى نام شاعرك جدى اسميدر (الفردوس) فانك كسرى ودالك فتحيله شول واديه ديرلر كه هر جنس نباتات ايدر يعنى آنده انواع نباتات نابت اولور اوله بو راده جميع نسخه‌لرده من اعلى ساقطدر بالجمله امهات سائره‌ده من الاوديه انبى تعبو انده متبتدر نسخه‌لر تصحيح اولنه وفردوس شول بستانه و باغچه يه ديرلر كه بستانلرده نابت اولان اشجار وسبزواتك مجموعنى جامع اولوب وانده اوزم آصمه‌لرى دخى اوله قال المؤلف الفردوس من الاوديه انبى تنبت ضروبا من النبت والبستان يجمع كل مايكون فى البساتين يكون فيه الكرم شارح ديركه مؤلف فقرهٔ ثانيه‌يى وصل طريقيله ثبت ايلكله تشويش ايلمشدر زيرا اسم بلر ذكر اولنان بستانه وخاصة اوزم باغنده فردوس اطلاق ايدرلر وفردوس مذكردر بعضا مؤنث اولور جنت تأويليله و بو عربيه‌در على قول روميه‌دن ياخود سريانيه‌دن منقولدر و فردوس يمامه قربنده بنى يربوع يوردنده برجمزار اسميدر وكوفه قربنده بنو تميم يوردنده برصو آديدر (وقلعة فردوس) قزوين ايالتنده برقلعه‌در (الفردوس) عصفور وزننده كثير و فراوان اولان اولان طعامه ديرلر مؤلف بونده دخى مسامحه ايلمشدر (الفراديس) فردوسك جمعيدر دمشق قربنده برموضع اسميدركه ابواب دمشقدن باب الفراديس اكا مضافدر وحلب قربنده بريه خساف ايله حاضر قبيلهٔ طى بيننده برموضعك آديدر (الفرادس) علابط وزننده كمكلرى ايرى اولان آدمه ديرلر يقال رجل فرداس اى ضخم العظام (الفردسة) دحرجه وزننده سعه ووسعت معناسنه‌در ومنه يقال صدر مفردس اى واسع فردوسك عربيته ذاهب اولنلر بو معنادن مأخوذدر ديديلر وفردسه برآدمى قاپوب يره چالمق معناسنه‌در يقال فردسه اذا صرعه وضرب به الارض وچوال وسپت وقوصره مقوله‌سى صيمصيق بصوب طولدرمق معناسنه‌در يقال فردس الجلة اذا حشاها مكتنزا (الفرس) فتحتينله آته ديرلر ارككنه و قسراغنه شاملدر على قول قسراغنه فرسه ديرلر هايله جمعى افراس وفروس كلور وعربلر ايكى كسه برايشه بردن شروع و مبادرت ايدوب نهايته قدر يكديكره برابر اولسه‌لر هما كفرسى رهان ديرلر يعنى يارش آتلرى كبى وبو تشبيه ابتدار ايلدكلرى خصوصك ابتداسنده

ضرب اولنور زیرا نهایت البته سابقدن تجلیه ایدر یعنی لامحاله بربسی نهایتده سابق
اولور (الفارس) آتلو یه دینور سوار معناسنه تقول رایت فارسا ای راکب
فرس و بولا بن و تامر کبی نسبیه‌در که صاحب فرس دیمکدر جمعی شاذ اوله‌رق
فوارسدر زیرا مذکر عاقلده فواعل فاعله‌نك جمعی اولور وفارس عموم اوزره
مستعملدر یعنی همان راکب فرس اولانه مخصوص دکلدر بلکه قاطر و سائر
ذی حافر اولانلرك مجموعنده استعمال اولنور فیقال مر فارس علی بغل وعلی کل
ذی‌حافر پس بو تغلیب اوزره اولور وبعضلر آته تخصیص ایلدیلر وفارس ارسلانه
اطلاق اولنور و فوارس جمع بنیه‌سیله دهناده نیجه قومساله اطلاق اولنور
(ربیعة الفرس) حمر ماده‌سنده بیان اولندی (فرسان) تثنیه بنیه‌سیله بحر یمنده
برجزیرهٔ آبادان اسمیدر وبرقبیله‌نك لقبیدرکه نه پدرلرینك ونه والده‌لرینك اسمیدرکه
آندن منشعب اولمش اوله‌لر بلکه تغلب قبیله‌سندن اخلاط ناس آیریلوب بینلرنده
بولقبی کندیلره تلقیب ایلدیلر عبد ید الفرسانی نام کمسه آنلردندر (الفروس)
صبور وزننده (والفراس) شداد وزننده فارس کبی ارسلانه اطلاق اولنور
(الفریسة) سفینه وزننده ارسلانك صید ایلدیکی شکاره دینور فرس آتیدن
مأخوذدر (الفرس) فانك فتحی ورانك سکونیله بیونی قطع ایلمکسزین قیروب
خرد ایلك معناسنه‌در یقال فرس الاسد فریسته فرسا من الباب الثانی اذا دق
عنقها بوملابسه ایله مطلقا قتل ایلمکده استعمال اولندی یقال فرسه اذا قتله
وفرس هذیل قبیله‌سی یوردنده برموضع یاخود بربلده آدیدر وفرس دائما فراس
دیدکلری خرما اکل ایدر اولمق معناسنه‌در یقال فرس الرجل من الباب الرابع
اذا دام علی اکل الفراس وطوار قسمی فرس دیدکلری نبات اوتلامق معناسنه‌در
یقال فرس الحمار فرسا اذا رعا الفرس (الفریس) امیر وزننده مقتوله دینور
یقال هو فریسه ای قتیله جمعی فرسی کلور قتیل وقتلی کبی و قولان مقوله‌سی
ایپلرك وشریتلرك اوجلرنده اولان آغاجدن حلقه‌یه دینورکه فارسیده چنبر دینور
وفریس ابن ثعلبه تابعیندندر (ابو فراس) کتاب وزننده فرزدق نام شاعرك
کنیه‌سیدر و ارسلانك کنیه‌سیدر واصحابدن ربیعة بن کعب کنیه‌سیدر وفراس
ابن یحیی الهمدانی کوفی‌الاصل برمحدث ومکتب یعنی معلم املاء وکتابتدر (فارس)
رانك کسریله فرس اهلنه علی قول بلاد وممالکنه یعنی اولکه‌لرینه دینور مترجم
دیرکه پارس عجمی معربیدر (الفرسة) تمره وزننده برکونه ریحدرکه آرقه‌یه
عارض اولوب آرقه‌یی دق ایلدیکیچون اطلاق اولندی (الفرس) فانك کسریله
برنوع نبات آدیدر علی قول قصقاص یاخود حبن یاخود بروق دیدکلری نباتدر
(فراس) سحاب وزننده برنوع خرمادرکه پك قرامتق اولور بوشهریزدیدکلری

حرماده‌لمدر (الفراسة) كتابه وزننده تفرسدن اسمدر كه رأى وظن و ادراكده دقت نظر ايدرك مصيب اولمقه دينور قال الشارح ومنه الحديث [اتقوا فراسة المؤمن فانه ينظر بنور الله] يقال بمعنيين احدهما مادل ظاهر هذا الحديث عليه وهو مايوقعه الله تعالى فى قلوب اوليائه فيعلمون احوال بعض الناس بنوع من الكرامات واصابة الظن والحدس والثانى نوع يعلم بالدلائل و التجارب والخلق و الاخلاق فيعرف به احوال الناس (الفراسة) كرامه وزننده (والفروسة) عمومه وزننده (والفروسية) يائى مشدده ايله بجيلك قتنده وآت قسمنه مخصوص احوالده حاذق وماهر اولمق معناسنه‌در يقال فرس الرجل فراسة و فروسة وفروسية من الباب الخامس اذا حذق بركوب الخيل وامرها (الفرسن) زبرج وزننده دوه قسمنك بقه‌غنه دينوركه طوارك طرنغى يرنده‌در و بو مؤنثدر نونى زائده‌در (الفرناس) قرطاس وزننده دهقانلرك سركرده‌سنه دينور كوى كتخداسى وبوى بكلرى كبى وعرب فلاحلرينك شيخلرى وروم ايلى رعايالرينك قوجه باشيلرى كبى جمعى فرانسه كلور وارسلانه دينور وياوز وبهادر آدمه دينور وبنوسليط جماعتندن بر رجل آديدر (الفرانس) علابط وزننده بودخى ارسلانه دينور (الافراس) همزه‌نك كسريله برنسنه‌دن برمقدارنى آلوب كيروسنى آليقومق معناسنه‌در يقال افرس عن بقية مال اذا اخذه وترك منه بقية و چوبان غفلتله سوريدن برقيونى قورده قابدرمق معناسنه‌در يقال افرس الراعى اذا غفل فاخذالذئب شاة من غنمه وبركمسه نفسنى تخليص ايچون دابه‌سنى يرتجى جانوره فداوسبر قضا ايلك معناسنه‌در يقال افرس الرجل الاسد حماره اذا تركه له ليفترسه وينجوهو (التفرس) تفعل وزننده برنسنه‌يى دقت وتأمل ايدرك وجه مصيب اوزره ادراك ايلك معناسنه‌در يقال تفرس فيه اذا تثبت ونظر فراست بوندن اسمدر وجنديلك ونجيلك صاتمق معناسنه‌در يقال تفرس الرجل اذا ارى الناس انه فارس (الافتراس) افتعال وزننده آولمق معناسنه‌در يقال افترسه اذا اصطاده (الفرنسة) دحرجه وزننده خاتونه اموربيتى كوزلجه تمشيت وتنظيم ايلك معناسنه‌در تقول اعجبتنى فرنسة فلانة اى حسن تدبيرهاالامور بيتها (فرسيس) فانك فتحيله مصرده ايكى قريه‌در برينه فرسيس الصغرى وبرينه فرسيس الكبرى ديرلر (الفرطوسه) فانك ضميله (والفرطيسة) فانك كسريله خنزيرك برونه على قول ذكرينه دينور وفرطيسه مطلقا برونك اوجنه دينور ارنبه معناسنه ومنه يقال هومنيع الفرطيسة اى منيع الحوزة يعنى بغايت حميت وعصبيتلودر (الفرطسة) دحرجه وزننده خنزير فرطيسه‌سنى اوزاتمق معناسنه‌در يقال فرطس الخنزير اذا مدفرطيسه (الفرطاس) قرطاس وزننده عريض نسنه‌يه دينور (الفراطيس) غليظ اولان ذكر باشلرينه دينور (فرطس) جعفر وزننده بغداد قضاسنده برقريه‌در احمد بن

ابى الفضل المقرئ الفرطسى اورادندر (فرطسه) هايله مصرده برقريه‌در (انفسفاس) نسناس وزننده نهايت درجه‌ده احمق اولان آدمه دينوركه سمه تعبير اولنور وكسمز كندقلجه دينور يقال هوفسفاس اى الاحمق النهاية فيه ويقال سيف فسفاس اى كهام وبغايت بدرايحه برنبات آديدر (الفسيس) خسيس وزننده عقلى ياخود بدنى ضعيف آدمه دينور جمعى فسس كلور (الفسيفساء) فاى اولانك ضمى وثانيه‌نك كسريله الوان فصوص خزردن بيوك اولرك ديوارلرينه استوار ايلدكلرى نسنه‌يه دينور مؤلف تعريفده ايجاز ايلمشدر بوتپه جامى ديديكمز اوله‌جقدركه الوان فصوص زجاجيه‌دن معمول وكونا كون نقوش ايله منقوش اولوب جوامعك وبيوك قوناقلرك بالاى ديوارينه استوار ايدرلر لفظ مزبور عندالبعض رومى لغتيدر (الفسفسة) فالرك كسريله فصفصه وزننده وآنك مرادفيدركه يونجه اوتنه دينور (الفسفسى) فالرك فتحى والفك قصريله عربلره مخصوص بركونه اويون آديدر (فطرس) قطرب وزننده بررجل آديدر رمله قربنده جريان ايدن نهر فطرس اكا مضافدر منبعى نابلس قربنده برجبلده‌در واكا نهر ابى فطرس دخى دينور (الفطس) فانك فتحى وطانك سكونيله مرسين آغاجنك دانه‌سنه دينوركه يمشى اوله‌جقدر (الفطسة) تمره وزننده فطس لفظنك مفرديدر وذبح اولنميه‌رق هلاك اولان حيوانك پوستنه دينور وبرنوع بونجق آديدركه عرب نسوانى تسخير ضمننده آنكله اخذته بالفطسة بالثوباء والعطسه ديه‌رك افسون ايدرلر (الفطس) فتحتينله برونك قصبه‌سى دوز اوله‌رق يايوان اولمق على قول ايكى طرفه طوغرى دوشكلى يعنى يصتم اولمق معناسنه‌در اكثر زنجى عرب برونلرى كبى يقال فطس الرجل فطسا من الباب الرابع اذا تطا من قصبة انفه اوانفرش انفه فى وجهه (الفطسه) عطسه وزننده آندن اسمدر (الافطس) احمر وزننده آندن صفتدر يصى برونلى آدمه دينور مؤنثنده فطساء دينور (الفطوس) جلوس وزننده اولمك معناسنه‌در يقال فطس الرجل فطوسا من الباب الثانى اذا مات (الفطيس) سكين وزننده بيوك چكيجه دينور دمورجى چكيجى كبى فطس آتيدن مأخوذدر يقال فطس الحداد الحديد بالفطيس وهوالمطرقةالعظيمة على قول بولغت روميه ياخود سريانيه‌در (الفطيسة) سكينه وزننده خنزيرك برونه دينور نته‌كه فنطيسه دخى دينور نونله على قول خنزيرك بتون برونيله‌دائرا مادارچوره‌سنه‌دينور وانسانك ودوه‌نك وفيلك دوداغنه دينور وبرنجى جانورك برونه دينور (الفطس) فانك فتحى وطانك سكونيله برآدمك يوزينه سوزسويلك يعنى فظاظتله سوزى يوزينه اورمق معناسنه‌دركه معناى آتيدن مأخوذدر يقال فطس فلانا بالكلمة فطسا من الباب الثانى اذا قالها فى وجهه ودمورى چكچ ايله يصيلتمق معناسنه‌در يقال فطس الحداد الحديد اذا

عرضه (الفطیس) فطس ایله معنای اولده مراددر یقال فطسه بالفطیس یعنی
فطسه (الفاعوس) عین مهمله ایله یلانه دینور حیه معناسنه وذکرلی باشنه دینور
وآفت وداهیه معناسنه در وطاغ کچیسنه دینور ویاتق تعبیر اولنان بردانه دینور
ومطلقا قلاده قدم وتقبل و پیردانه یه دینور وعربلره مخصوص براویون آدیدر
(الفاعوسة) هایله خونلرله فرجه دینور کمه آیه دن مأخوذدر اشتقاق کبیر
جهتیله (الانفعاس) انفعال وزننده برنسنه ایکی آیرلق معناسنه در یقال انفعس
الشیء اذا انفرج (الفقوس) جلوس وزننده اولمق معناسنه در یقال فقس الرجل
فقوسا من الباب الثانی اذا مات (الفقس) حبس وزننده قوش یومورطه یی قیروب
ایچنده اولان یاورییی چیقارمق علی قول یومورطه یی جلق ایتمك معناسنه در یقال
فقس الطائر بیضه فقسا من الباب الاول اذا کسرها واخرج مافیها اوافسدها وقتل
ایتمك معناسنه در یقال فقس الحیوان اذاقتله وبرکسه یی ایشدن زوراکی دوندرمك
معناسنه در یقال فقسه عن الامر اذاوقفه وبرکسه نك صاچندن یاصقاللدن طوتوب
اشاغی یه چکمك معناسنه در یقال فقس فلانا اذا جذبه بشعره سفلا علی قول بو اوج
معناده قافك تقدیمیله در (التفاقس) تفاعل وزننده ایکی کسه بری برینك صاچندن
یاصقاللندن طوتوب اشاغی یه طوغری چکشمك معناسنه در یقال هما یتفاقسان ای
یتجاذبان بشعورهما سفلا (الفقاس) غراب وزننده مفاصله مخصوص برعلت آدیدر
(الفقوس) تنور وزننده بطیخ شامی یه یعنی حجبه دینورکه قربوز اوله جقدر
(فاقوس) مصرده بربلده آدیدر (فقیس) زبیر وزننده بررجل علمیدر (الانفقاس)
انفعال وزننده برطرفه دونمك معناسنه در یقال انفقس الشیء اذا انقلب (المفقاس)
محراب وزننده قوش طوتجق قپانده وفقده اولان اکریجه اغاجه دینورکه قوش
اکاباصدقده اوزرینه دوریلوب آلتنده قصیلوب قالور (فقعس) جعفر وزننده اسم
ابن طریفدرکه اسد قبیله سندن برجماعتك پدری ایدی وبوعلم مرتجلی وقیاسیدر
(الفلحس) حای مهمله ایله جعفر وزننده حریص کسیه دینور وکلبه دینور وقوجه
آیویه دینور وناسك طعام وقتنی کوزه دوب بی تکلیف طرح ثقلت ایدن اوبونتی یه
دینور وبنوشیبان جماعتنك رئیسی اسمیدرکه دسترس اولدقلری غنیمتدن کندیسنه
عائد حصه یی قبض ایلدکدنصکره زوجه سی ایچون وناقه سی ایچون دخی برر حصه
استر اولمغله ★ اسأل من فلحس ★ مثل اولمشدر (الفلحسة) هایله صغریسی کوچك
وانسز خاتونه دینور یقال امرأة فلحسة ای رسحاء صغیرة العجز (الفلحاس)
قرطاس وزننده چرکین وتصلق ونازیبا کسیه دینور یقال رجل فلحاس ای قبیح
سمج (التفلحس) تدحرج وزننده طائل قاوقلق ایتمك معناسنه در یقال تفلحس الرجل
اذا تطفل (الفلس) فانك فتحی ولامك سکونیله معلومدرکه پوله ومنغره دینور

سلفده مسکوك ومتعامل ایدی جمعی افلس وفلوس کلور وذمیلرك بوغزلرنده اولان
جزیه مهرینه دینورکه سلفده جزیه‌سنی ادا ایدن ذمیلر جزیه‌دار مهری ایله مختوم
اولان کاغدی بیونلرینه تعلیق ایدرلر ایدی افتخار ایچون ومطالبه‌دن تحفظ ایچون
نته‌که حالا چوبان مقوله‌لری دخی جزدان کبی برظرفه وضع ایدوب حمائل وار
بیونلرنده طاشرلر (الفلاس) کتان وزننده پول صاتیجی‌یه دینور (الفلس) فانك
کسریله طی قبیله‌سنه مخصوص برصنم آدیدر (الفلس) فتحتینله مالی بتروب پوله
محتاج اولمغه دینور افلاس آتیدن اسمدر یقال صارامره الی الفلس ای عدم‌النیل
(الافلاس) همزه‌نك کسریله برآدمك مالی توکنمك معناسنه‌درکه مفلس اولمق تعبیر
اولنور همزه‌سی سلب ایچوندر کویاکه اقچه‌لری فلوس اولدی یاخود برحاله
واردیکه یاننده بریولی یوق دیمکه محل اولدی یقال افلس الصراف اذا لم یبق له
مال کانما صارت دراهمه فلوسا اذا صاربحیث یقال لیس معه فلس (التفلیس)
تفعیل وزننده قاضی برآدمك مفلس اولدیغنه حکم ایلك معناسنه‌در یقال فلسه
القاضی اذاحکم بافلاسه (مفالیس) میمك فتحیله یمنده بربلده آدیدر (تفلیس) تانك
فتحی وقلیلا کسریله بربلده‌درکه حضرت عثمان رضی‌الله عنه خلافتنده فتح اولندی
فقیه معروف عمر بن بندار التفلیسی اندندر حالا اخسخه‌دن اوته بربلدهٔ آباداندر
(المفلس) معظم وزننده شول نسنه‌یه دینورکه بشره‌سنده پول پول ابرص کبی
بنکلری اوله یقال شئ مفلس اللون اذا کان علی جلده لمع کالفلوس (الفلطاس)
قرطاس وزننده (والفلطوس) جردحل وزننده (والفلطیس) زنبیل وزننده
(والفلطوس) زنبور وزننده قالین ذکر باشنه علی قول یصی اولان اوجنه دینور
(الفلطیسة) فانك کسریله خنزیرك برونه دینور (التفلطس) تدحرج وزننده
آدمك برونی کنکیش ویایوان اولمق معناسنه‌در یقال تفلطس انف الانسان اذا اتسع
(الفلنقس) سمندل وزننده شول آدمه دینورکه پدری مولی یعنی عبد معتق اولوب
والده‌سی عربیه اوله علی قول پدر ومادری عربی اولوب ایکی جده‌لری دخی جاریه
اوله علی رأی والده‌سی عربیه اولوب پدری اولمیه بواولکیدن بشقه‌درکه اعمدر
یاخود پدری ووالده‌سی قول جنسندن اوله‌لر یقال هوفلنقس وهومن ابوه‌مولی وامه
عربیة اوابواه عربیان وجدتاه امتان اوامه عربیة لاابوه اوکلاهما مولی وفلنقس بخیل
وردیء وکمتر کسیه دینور نته‌که فلقس دخی دینور جعفر وزننده (الفنجلیس)
خندریس وزننده کرهٔ عظیمه‌یه دینور ووصف اوله‌رق استعمال اولنور فیقال کرة
فنجلیس ای عظیمة (الفندسة) دحرجه وزننده یلمك معناسنه‌در یقال فندس الرجل
اذا عدا نته که قافله قندسه بعدالمعصیه توبه ایتمك معناسنه‌در کماسیجیء (الفنس)
فتحتینله معاذالله تعالی آدمی خاکسار ایدن فقروفاقه‌یه دینور تقول نعوذبالله‌من الفنس

ای المقر اندفع (الفانوس) قوشی‌یه دینور و بو امام ابو عبد الله المازری روایتیدر يقال رجل فانوس اى نمام كويا كه فانوس الشمع كه فنار در بوندن مأخوذدر (الفنطيس) قندیل وزننده ذکره دینور و ولادتی جهتندن یعنی مادرزاد اولان لئیم و ناکسه دینور و یعنی بروتلی کشی‌یه دینور يقال رجل فنطيس اى لئيم من قبل ولادته وكذا العريض الانف و دنکلری بول اولوب اوجی یصتم و یایوان برونه دینور جمعی فناطیس کلور (الفنطيسة) هاله خنزیرک و قوردک برونه دینور و منه قولهم هو منبع الفنطيسة اى منبع الخوزة حمى الانف (الفنطاس) قرطاس وزننده کمینک حوضنه دینور که صو صیزندیلری آنده مجتمع اولور سنتنه تعبیر اولنور و فچی‌یه و مانجنه‌یه دینور که کیده ایچه‌جک صو آنکله طاشنور و کیده ایچه‌جک صو تقسیم ایتدکلری چناغه دینور (الفنطليس) خندریس وزننده کمرهٔ عظیمه‌یه دینور (فاس) مغربده بر بلده‌در نته که فاس ماده‌سنده بیان اولندی (الفهرس) زبرج وزننده شول کتابه یعنی صحیفهٔ مکتوبه‌یه دینور که آنده کتب یعنی اسامئ کتب جمع و ثبت اولنمش اوله فهرست معربیدر و بونده فعل تصریف ایلدیلر يقال فهرس كتابه اذا جعل له فهرسا شارح دیرکه حالا کتب اوائلنده مشتمل اولدیغی ابواب و فصولی ثبت اولنان مفردات تفصیلیه‌ده متعارفدر . و فهرست لغة رومیه در جامع الاشیاء معناسنه‌در (الفهنس) عملس وزننده بر رجل علمیدر نجز بعونه تعالى

﴿ فصل القاف ﴾ (القبرس) قنفذ وزننده باقر قسمنك يك ايوسنه دينور اجود النحاس معناسنه وقبرس بحر رومده بر جزيرهٔ عظیمه اسمیدر حضرت انسک خاله‌سی و عباده‌نك زوجه‌سی اولان ام حرام بنت ملحان اوزاده وفات ایلمشدی (القبس) فتحتینله (والمقباس) میمك كسریله عظیم آتشدن اخذ اولنان شعله‌یه یعنی برلاق آتش كوزینه دینور تقول خذلی قبسا ومقباسا اى شعلة نار تقتبس من معظم النار (القبس) حبس وزننده اوجاقدن وعظیم آتشدن برلاق آتش كوز آلمق معناسنه‌در يقال قبس من معظم النار قبسا من الباب الثانى اذا اخذ منها شعلة نار (الاقتباس) افتعال وزننده قبس معناسنه‌در يقال اقتبس بمعنى قبس واستفادهٔ علم ایلمك معناسنه مستعملدر يقال اقتبس العلم اذا استفاده (قابس) ناصر وزننده مغربده طرابلس غرب ایله سفاقس بیننده بر بلده‌در (القابوس) چهره‌سی خوب ولون و بشره‌سی دلبر آدمه اطلاق اولنور يقال رجل قابوس اى الجميل الوجه الحسن اللون ابو قابوس ملك غرب اولان نعمان بن منذرك كنیه‌سیدر وقابوس كاووس اعجمی معربیدر عجمه ومعرفه علتلریله غير منصرفدر (ابو قبيس) زبير وزننده مكهٔ مكرمه جنبنده بر طاغدر مذحج قبیله‌سندن بر دمورجینك اسمیله مكتنی اولمشدر زيرا ابتدا آنده قبه بنا ایدن مزبور ایدی اوائلده اول طاغه امين اطلاق ایدرلر ایدی زیرا

حجر اسود آنده مستودع ایدی وابو قبیس اعمال حلبدن برحصن آدیدر و یزید بن قبیس شامیّ الاصل محدثدر (قبیس) قافك کسریله زیرك وزننده عبد الله بن قیس نام محدثك جدی اسمیدر (القبس) قافك کسریله اصل و بنیاد معناسنه‌در یقال کریم القبس ای الاصل (القبیس) امیر وزننده (والقبس) کتف وزننده شول آیغره وبوغوره اطلاق اولنور که آشدیغی دیشی‌یی چابك کبه ایدر اوله سرعتده ناره تشبیه اولنمشدر یقال فحل قبیس وقبس ای سریع الالقاح و منه المثل ★ لقوة صادفت قبیسا ★ اولقوة واب قبیس ★ لقوه تمره وزننده ارککك منیسنی چابك تلقی ایلکله همان کبه اولان دیشی‌یه دینور ایکی متفقك اجتماعلری وقتده ضرب اولنور (القبس) فتحتینله (والقباسة) کرامه وزننده ارکك دیشی‌یی چابك کبه ایدر اولمق معناسنه‌در یقال قبس الفحل قبسا وقبس قباسة من الباب الرابع والخامس اذا کان قبیسا (الاقباس) همزه‌نك کسریله برآدمه علم اوکرتمك معناسنه مستعملدر یقال اقبسه اذا اعلمه وبرآدمه آتش پاره‌سی ویرمك معناسنه‌در یقال اقبسه اذا اعطاه قبسا وبرکسه ایچون آتش پاره‌سی طلب ایلمك معناسنه‌در یقال اقبس فلانا نارا اذا طلبهاله افعال بابنك بناسی استفعال معناسنه‌ده کلور (قنبس) عنبروزننده بررجل اسمیدر (الاقبس) اخرس وزننده شول آدمه دینورکه قبل الختان حشفه‌سی ظاهر اولمش اوله مراد سنتلو طوغمش اولاندر یقال هو اقبس وهو من تبد وحشفته قبل ان یختن (القداحس) حای مهمله ایله علابط وزننده بهادر آدمه دینور یقال رجل قداحس ای شجاع وبد خوی کمسیه دینور یقال رجل قداحس ای سیّ الخلق وارسلانه دینور (القدس) قافك ضمیله (والقدس) ضمتینله پاك کلکه دینورکه اسمدر یقال فیه قدس وقدس ای طهر وپاك اولمق معناسنه مصدر اولور یقال قدس الشیّ قدسا من الباب الخامس اذا طهر وقدس نجد اولکه‌سنده برجبل عظیم آدیدر وبیت المقدس اسمیدر آنده لوث ذنوبدن تطهر اولندیغیچون وجبریل علیه السلامه اطلاق اولنور نته‌که روح القدس دخی دینور طرف الهیدن قدس ایله یعنی نفوس عبادی مطهر اولان قرآن وحکمت وفیض ربانی ایله نازل اولدیغیچون و حجازده ایکی طاغك اسمیدر برینه قدس الاسود و برینه قدس الابیض دیرلر (القداس) غراب وزننده کومشدن تکمه طرزنده یاپدقلری شیئه دینورکه قوزه تعبیر اولنور اکثری رختلره استوار ایدرلر وعرب نسوانلری دیزی ایدوب قلاده ایدرلر و شول طاشه دینورکه حوضه صو دوکیلجك یره نصب ایدرلر بونده قافك فتحی ودالك تشدیدیله‌ده قلیلا جائزدر علی قول شول طاشه دینورکه دوه صواریلان حوض ایچره براقوب آنکله صو حصه‌سنی تقدیر ایدرلرکه آنی بوریوب اورتجك مقداری صویی حصه عد ایدرلر ومنیع وعظیم وعالی اولان شرف و شانه اطلاق

اولور يقال شرف قداس اى منيع ضخم (المقدس) محدث وزننده (والمقدس)
ضميله كتب وزننده در ديدكلرى نامنه مثرلده بركونه نامه نك اسميدركه آنكله
امهر ايدرلر (التقديس) امير وزننده انجويه ديئور (القدس) حبل وزننده
سطل ويغراج تعبير اولنان قابه ديئور يقال اغتسل بالقدس اى السطل وقدس
حمص قرينده بربلده آديدر بحيرهٔ قدس اكا مضافدر (القادس) دالك كسريله
بيوك كميه ديئور سفينهٔ عظيمه معناسنه و قادس اندلسده برجزيره آديدر خارج
دركه حالا قادس ديدكلريدركه خارج سنده در وخراسانده شهرهرات قضاسنده
برقصبه آديدر (القادسيه) كوفه قربنده برقريه در حضرت ابراهيم عليه السلام
اورايه مرور ودر عجوزه مسافر اولوب بعد الاكرام سر وكيسولرنى صاودن غسل
وتنظيف ايتدكله قدست من ارض كلاميله ارض مزبوره نك نظافتنى اشعار ايله
حجاج محل اولمق بابنده دعا ايلديلر اكا بناء قادسيه تسميه اولندى لسان ابراهيم
عربى اولمامغله ظاهرا نقل بالمعنى اولنور (القدوس) قافك ودال مشددهنك ضميله
وفتحى جائزدر شائبهٔ نقايصدن پاك ومنزه اولان حق جل وعلى حضرتلرينك اسماء
حسناسندندر عيوب ونقائصدن پاك و مبرا ياخود مبارك معناسنى مفيد صيغهٔ
مبالغه دركه فعول وزننده در وكلام عربده فعول وزننده اولان كلمه لك مجموعى فانك
فتحيله در الا اشبو قدوس وسبوح وذروح وفروج كلملرى فانك ضميله در وبعضا
بونلرده مفتوح اولورلر (القدوس) صبور وزننده قلج ايله بركسه اوزرينه حواله
اولان آدمه ديئور يقال هو قدوس عليه بالسيف اى قدوم به (قيداس) قافك
فتحيله (ومقداس) ميمك كسريله اسامى ناسدندر (التقديس) تفعيل وزننده
تطهير معناسنه در تقديس الهى جناب بارى بى عيوب وشرك و نقايصدن تنزيهه
دال اولان تعبيراتله ذكر ووصف واعتقاد ايلكدن عبارتدر ومنه الارض المقدسة
وبيت المقدس كمجلس ومعظم ارض شام وبيت مذكور موقع انبياء اولمغله تقديس
ايله موصوف اولدى (المقدس) محدث وزننده راهب و متعبده اطلاق اولنور
(التقدس) تفعل وزننده زيادهسيله پاك اولمق معناسنه در يقال تقدس الرجل
اذا تطهر (قديسه) جهينه وزننده اسماء نسواندندر قديسة بنت الربيع عبدالرحمن
بن ابراهيم بن الزبير بن سهيل بن عبد الرحمن بن عوفك والدهسيدر (قداس)
غراب وزننده اسماء رجالدندر حسين بن قداس محدثدر (القدموس) عصفور
وزننده چوقدانكى نسنه يه ديئور يقال حسب قدموس اى قديم و عظيم الشان
پادشاهه ديئور تقول سلطانا قدموس اى ملك ضخم وعظيم الهيكل دوهيه ديئور
جمعى قداميس كلور (القدموسة) هايله جثه سى ايرى وبيوك اولان قيايه وقارىيه
ديئور يقال صخرة ومرأة قدموسة اى ضخمة عظيمة (القربوس) فتحتيله حلزون

وزننده

وزننده آت اکرینك قاشـنه دینور اوك وآرد قاشلرینك هربرینه اطلاق اولنور ایکیسنه قربوسان دینور وبونك آنجق ضرورت شعرده رایی اسکان اولنور جمعی قرابیس کلور یقال کسر قربوس السرج ای حنوه (قردوس) عصفور وزننده ابن الحارث بن مالك بن فهم بن غنم بن قردوس ازد یاخود قیس قبیلهسـندن برجاعتك پدریدر محدثیندن هشام بن حسان القردوسی آنلردندر که خیار اتباع تابعیندندر علی قول انلرك موالیسندندر وسعید القردوسی قتیبة بن مسلمك قاتلیدر (القردسة) دحرجه وزننده برنسنه‌یی متین ومحکم قلمق معناسـنه‌در یقال قردس الشیٔ اذا اوثقه وکوپك انیکنی چاغرمق معناسنه‌در یقـال قردس جر والکلب اذا دعاه وشدت وصلابت معناسنه‌در یقال فیه قردسة ای شدة وصلابة (درب القرادیس) دالك فتحیـله بصره ده بر دروازه آدیدر (القرس) درس وزنـنده شدید صووغه دینور تقول ماهذا القرس ای البرد الشدید و صوغوق نسـنه‌یه دینور یقال ماء قرس ای بارد وبغایت بارد وکثیف اولان قیراغویه دینور یقال نزل فی هذا الصبح قرس ای صقیع اکثف و ابرد وقرس مصـدر اولور طوکمك معناسنه یقال قرس الماء قرسا من الباب الثانی اذا جمد و صوغوق مشتد اولمق معناسنه‌در یقال قرس البرد اذا اشتد (انقارس والقریس) امیر وزننده مؤلفك عادتی اوزره بونلرده برد شدید معناسـنه‌در لکن شارحك و اصول سائره‌نك بیانلرینه کوره وصفلردر بارد نسنه‌یه دینور کما قال فی الاساس ماء قارس وقریس ای بارد و قدیم نسـنه‌یه دینور یقال شیٔ قارس وقریس ای قدیم و قریس پختی تعبیراولنان طعامه دینور که بالقـدن پیارلر و پاچه‌دن دخی اولور طوکدرمق حسـبیله یقال سمك قریس اذا طبخ و عمـل فیه صباغ و ترك حتی جمد وقال فی الاسـاس قرسـوا قریسا وهو مرق بلحم بقرا و باکارع یبرد (القرس) فتحتینله طوك وطوکمش نسنه‌یه دینور یقال شیٔ قرس ای جامد و قرس مصـدر اولور صوغوق مشتد اولمق معناسـنه‌در یقال قرس البرد قرسا من الباب الرابع اذا اشتد (القرس) قافك کسریله (والقرقس) زبرج وزننده خرده سینکلره دینـور (قراس) کتاب وزننده ابن سـالم الغنوی‌درکه شعرادندر (القراسیه) قافك ضمی ویانك تخفیفیله ایری وشدید اولان دوه‌یه دینور (قورس) قافك ضمی ورانك کسریله حلب نواحیسنده برقضا اسمیدر حالا خرابه‌در (الاقراس) همزه‌نك کسریله (والتقریس) تفعیل وزننده صوغوتمق واوشوتمك معناسنه‌در یقال اقرسه البرد وقرسه اذا برده (آل قراس) سراب وزننده سراة ناحیه‌سنده برنیچه بارد جبال اسمیدر یاخود تپه‌لرك اسمیدر شارح دیرکه آلدن مراد اطراف وحوالیسیدر (القرطاس) قافك حرکات ثلاثیله (والقرطس) جعفر وزنـنده (والقرطس)

درهم وزننده قاعده دیمور (وقرطاس) قافك كسريله شول ارككدوه‌يه ديوركه
دیزی زیرده آق اولوب كوزلری سیاه اوله وبالا بلند اولوب مدنی بدنكی بیاض اوله
ومطلقا صحیفه‌یه دیور هر نه شیئك اولورسه اولسون ومیشندن وصفیاندن اولان
اوق نشانه دینور ومطلقا نشانه دخی مستعملدركه طابه ودونه تعبیر اولنور
(القرطاسیة) یای مشدده ایله سود قیر اولان دابه‌یه دینوركه قطعا الاحمری
اولیه یقال دابة قرطاسیة اذا كانت لایخالط بیاضها شیة (القرطسة) دحرجه
وزننده اوق نشانه اورمق معناسنه‌در یقال رمی فقرطس اذا اصاب القرطاس
(التقرطس) تدحرج وزننده هلاك اولمق معناسنه‌در یقال تقرطس الرجل اذا
هلك (قرطس) جعفر وزننده مصر دیارنده برقریه‌در (القرعوس) عین مهمله
ایله فردوس وزننده (والقرعوس) زنبور وزننده ایری اوركجلو اركك دوه‌یه
دیور (القرقوس) حلزون وزننده شول طپراغی صلب واملس وغلیظ اولان
اووه‌یه دینوركه آنده اصلا نبات اثری اولمیه وبعضا آنده آتش كبی محرق وخبیث
صو قیار اوله وصحرای مزبوره‌نك مرتفع ومطمئن یرلری دخی اولور (القرقس)
جرجس وزننده ومراد فیدركه ذكر اولندی (قرقیسا) قافك فتحی وكسریله
وانك مدی وقصریله نهرفرات اوزره بربلده‌در بانیسی اولان قرقیسا بن طهمورث
اسمیله مسمادر (قرقسان) تلسان وزننده بودخی بربلده‌در (قرقوس) قافك فتحیله
كوپكی چاغره‌جق صوتدن حكایه‌در واوغلاق قسمنی دخی صو ایچمكه چاغردقلرنده
قرقوس دیو چاغرزلر (القرقسة) دحرجه وزننده كوپكی قرقوس دیه‌رك چاغرمق
معناسنه‌در یقال قرقس الكلب اذا دعاه فقال له قرقوس (قرمس) جعفر
وزننده اندلسده بربلده‌در (قرمیسین) قافك كسریله عجمده دینور قربنده بربلده‌در
كرمانشاهان معربیدر (القرناس) قافك ضمی وكسریله طاغدن برون كبی چقان
سیوری‌یه دینور وشول ناقه‌یه دینوركه هر طرفی قالقق وبوكسك اوله كویاكه
هر یرندن برون چقمش كبی وخاتونلرك یوق بوكه‌جك یرلرینه دینور (القرنس)
درهم وزننده قرناس ایله معنای ثانیده مرادفدر (القرانیس) قافك فتحیله سبل
صوینك اوانلنه دینوركه خار وخاشاكی یرلرندن قوپاروب كوزمكه بشلمش اوله
(المقرنس) مدحرج وزننده چاتمه تواله دینوركه نردبان هیئتنده اولور اخشاب
خانه‌لرك تاونلری بوزسمه‌در یقال سقف مقرنس اذا كان قد عمل علی هیئة السلم
شارح سیف مقرنس نسخه‌لرنی تخطئه ایلمشدر وسیف نسخه‌سنه كوره قرق نردبان
تعبیر اولنان قلج اولوركه آغزی قدمه قدمه اولور (القرنسة) دحرجه وزننده
شكاری صوغانی ابتدا الده شكاره آلشدیره‌جق هنكامده تولدوب وكوزلرنی دیكمك
معناسنه‌در یقال قرنس البازی وقرنس علی بناء المجهول اذا كرز وخیطت عیناه

مؤلفك تفسيرنه كور. فعل لازمدر وقرنسه خروس باشنك تويلرنى قبارده‌رق بر آخر خروسدن قاچمق معناسنه‌در يقال قرنس الديك اذا فر وقنزع (القس) قافك حركات ثلاثى وسينك تشديديله بر نسنه‌نك آردنه دوشوب آراشدرمق معناسنه‌در يقال قس الشئ قسا مثلثة من الباب الاول اذا تتبعه وطلبه وقوغجيلق ايلمك معناسنه‌در ومنه يقال هو قساس اى نمام (التقسس) تفعل وزننده بر نسنه‌نك كركى كبى اردنه دوشوب آراشدرمق معناسنه‌در يقال فلان يتقسس الاخبار اى يتتبعها ويطلبها (القس) قافك فتحيله شول دوه صاحبنه دينوركه دوه‌لردن اصلا مفارقت ايلمز اوله وعلم جهتيله نصارى طائفه‌سنك رئيسلرينه دينوركه كشيش اوله‌جقدر قسيس دخى دينور كما سيذكر جمعى قسوس كلور مصدرى قسوسه وقسيسه‌در كما سيذكر وقس قيراغويه دينور صقيع معناسنه وتابعيندن عبد الرحمن ابن عبدالله الملكى نام عابدك لقبيدر عنفوان شبابنده سلامه نام چنكى‌يه مفتون اولمشيدى وقس دوه‌يى كوزل اوتارمق معناسنه‌در يقال هو يقس الابل اى يحسن رعيه وطوار سورمك معناسنه‌در يقال قس الابل اذا ساقه وقس ارض مصردن عريش ايله فرماء بيننده بر موضع آديدر ثياب قسيه آندن چقر وبعضا قافى مكسور ايدرلر على قول اصلى قزبه ايدى كه قزه يعنى حريره منسوب ايدى زايى سينه ابدال ايلمديلر وقس هندستانده بر ساحل آديدر (دير القس) دمشقده بر موضع آديدر ودرهم قسى سينك تشديدى وتخفيفيله زيوف ديمكدر يقال درهم قسى اى ردى وقس بر كسه‌يى بد سوز ايله رنجيده ايلمك معناسنه‌در يقال قسهم اذا اذاهم بكلام قبيح وكمكده اولان اتى وايليكى بالجمله صيروب اكل ايلمك معناسنه‌در يقال قس ماعلى العظيم اذا اكل لحمه وامتخخه وناقه يالكزجه اوتلامق معناسنه‌در يقال قست الناقه اذا رعت وحدها (القسوسة) قافك ضميله (والقسيسة) قافك كسريله مصدرلردر نصارادن برى كشيش اولمق معناسنه‌در يقال قس فلان قسوسة وقسيسة اذا صار قسا (القسيس) سكيت وزننده قس كبى نصارى طائفه‌سنك علم و دين جهتنده رئيسلرينه دينوركه كشيش تعبير اولنور جمعى قسيسيون و قساوسه كلور مهالبه كبى اصلى قساسه اولوب سينلرنده كثرتندن ناشى سين ثانيه واوه ابدال اولندى (التقسيس) بودخى دوه‌يى كوزل اوتارمق معناسنه‌در يقال قسس الابل اذا احسن رعيه (القسة) قافك فتحيله كوچك كويه دينور قرية صغيرة معناسنه (القسقسة) زلزله وزننده بو دخى كمكده اولان اتى وايليكى بالجمله صيروب سلكوب يمك معناسنه‌در يقال قسقس ماعلى العظم اذا اكل لحمه وامتخخه ودكنكى اوينا تمق معناسنه‌در كما سيذكر و سرعتله كتمك معناسنه‌در يقال قسقس الرجل اذا اسرع وكوپكى قوس قوس ديو چاغرمق معناسنه‌در يقال قسقس الكلب اذا صاح به

مثل قوس قوس شاعرده بو اوش اوش اولهجقدر وبر شعبه از ملامق معناسنهدر
يقال قنقس الشی اذا حركه ودور ودوار نصب وعبث چكوب بوريلك معناسنهدر
يقال قنقس الرجل اذا دأب السير (القنقوس) صبور وزننده دائما بالكزجه
اوتلار اولان ناقهيه دينور يقال ناقة قنقوس اذا كانت ترعى وحدها وسويسزلق
ايدن على قول سودی چكلمكه بشلامش ناقهيه دينور يقال ناقة قنقوس اذا ضجرت
وساء خلقها او نحولـ لبنها (قس) فائك ضميله ابن ساعدة الايادی دركه بليغ وحكيم
ايدی وفيه الحديث [يرحم الله قسا انی لارجو يوم القيمة ان يبعث امة وحده]
(قس الناطف) كوفه قربنده بر موضعدر (قسيس) زبير وزننده بر موضعدر
وعبد الله بن يافوث نام محدثك جدی اسميدر (قساس) سحاب وزننده ابن ابی شمر
ابن معدی كرب اسميدركه شعرادندر (قساس) غراب وزننده ارمينيهده بر دمور معدنيدر
سيوف قساسيه اكا منسوبدر وبنو نمير ديارنده بر طاغك اسميدر (القسقاس)
خشخاش وزننده اياغی چابك انسان وحيوانه دينور يقال رجل وفرس قسقاس
ای سريع واوز وحاذق قولاغوزه دينور يقال هو قسقاس ای دليل هاد وشديد
صوغه وشديد آچلغه دينور يقال بر دوجوع قسقاس ای شديد مؤلف بنه مساعده ايله
تفسير ايتمشدر وايو ومحكم قوی اينه دينور وكسمز كند قلجه دينور وبك مطلق
كيجه يه دينور على قول صعب السير اولان متعب كيجه يه دينور يقال ليلة قسقاس
ای مظلم او هی ما اشتد السير فيها وكرفسه شبيه بر اوت اسميدر وارسلانه دينور
(القسقس) عرعر وزننده (والقساقس) علابط وزننده بونلرده ارسلانه دينور
(القسقاسة) قافك ضميله دكنكه دينور على قول قسقاسة العصا وقسقسة العصا
دكنكی اويناتمغه دينور قسقاسه اسم وقسقسه مصدر اولور (القسس) ضمتينله عقلا
وهوشمندانه دينور يقال هم قسس ای عقلاء وطوار سورمكده حاذق اولان آدملره
دينور يقال قوم قسس ای ساقة حذاق (التقسقس) تزلزل وزننده سسه قولاق
اوروب ديكلمك معناسنهدر يقال تقسقس الصوت اذا تسمعه (القسطاس) قافك
ضمی وكسريله ترازويه دينور على قول سائر ميزانلردن اقوم اولانه يعنی كفتينی
بس برابر اولوب بك طوغری اولانه دينور ياخود قسطاس ميزان عدل اولهجقدركه
يوم قيامتده كندوسيله وزن اعمال اولنهجق ترازودر بس دنيا ترازوسنه اطلاق
تشبيه جهتيله اولور قسط لفظندن مأخوذ اولور عند البعض لفظ مزبور روميهدن
معربدر واولكی قوللره كوره نه كونه ميزان اولورسه اولسون يعنی كرك كوچك
وكرك بيوك اولسون وكرك آلتون وكومش ترازوسی وكرك قپان اولسون يقال
فلان يقيس بمقياسه ويزن بقسطاسه وهو الميزان او اقوم الموازين وهو ميزان العدل
قال الشارح وفی مفردات الراغب ومنه قوله تعالى [وزنوا بالقسطاس المستقيم]

الميزان ويعبر به عن العدالة كما يعبر بالميزان عنها (القسطناس) قافك ضميله وطانك فتحيله عطارلرك طيب ازه‌جك سماق طاشلرينه دينور وبرشجر آديدر وبونك اصلى قسطنس اولوب مد و اشباع اولندى (القسطاس) قافك ضمى وكسريله قسطاس لفظنده لغتدر (القرطبوس) قافك فتحى وقليلا كسريله صوقسى شديد اولان عقربه دينور وچاپك على قول ياوز و شديد ناقه‌يه دينور (القنطريس) زنجبيل وزننده ايرى وياوز فاره‌يه وناقه‌يه دينور (القعس) فتحتينله كوكس طشره چقوب آرقه ايچرو كيرمك وجهيله قنبور اولمق معناسنه‌در يقال قعس الرجل قعسا من الباب الرابع ضد حدب (الاقعس) احمر وزننده (والقعس) كتف وزننده وصفلردر كوكس طشره چقوب آرقه‌سى ايچرو كيرمش قنبوره دينور واقعس شول آته اطلاق اولنور كه صرتى چوكك اولوب صغريسى ويانجقلرى قالقق اوله يقال فرس اقعس اى المطمئن الصهوة المرتفع القطاة و شـول دوه‌يه اطلاق اولنوركه باشى و بيونى ارقه طرفندن صرتنه طوغرى مائل اوله يقـال بعير اقعس اى المائل رأسه وعنقه نحو ظهره شـارح ديركه نسخه‌لردن نحو لفظى ساقط اولمشـدر صحيحى نحوظهره اولمقـدركه اقعس شكلنده اولور واقعس بك اوزون كيجه‌يه اطلاق اولنور كويا كه قنبورلنوب يرندن قلده‌مز اولور يقال ليل اقعس اى طويل يعنى كانه لايبرح وديار ربيعه‌ده برطاغك اسميدر ذوالهضاب ايله مكنـادر وعلو شان ومناعت ومكانت صاحبى آدمه اطلاق اولنو يقال رجل اقعس اى منيع وثابت و بايدار و متمكن عز وشانه اطلاق اولنـور يقال عز اقعس اى ثابت ويمامه‌ده برخرمالغك وبرارضك اسميدر (الاقعسان) تثنيه بنيه‌سيله ضمضم نام كمسه‌نك اقعس و هبيره نام اوغللرينه اطـلاق اولنور و اقعس و مقاعس ضمرة بن ضمره‌نك ايكى اوغلاريدر (القعساء) حمراء وزننده اقعسـك مؤنثيدر وشـول قرنجه‌يه وصف اولوركه كوكسنى وقويرغنى قالديره‌رق كيدراوله يقال نملة قعساء اذا كانت رافعة صدرها وذنبها ومعاذالهندى نام كمسه‌نك فرسى اسميدر (القعوس) جرول وزننده بك پيروسالخورده آدمه دينور (قعاس) كتاب وزننده برطاغك آديدر (قعاس) غراب وزنند قيون وكچى قسمنه مخصوص برعلت آديدر كثرت اكلدن حادث اولوب عاقبت هلاك اولور تخمه تعبير ايتدكاريدر (قعسـان) سلمان وزنـنده برموضعدر (القوعس) جوهر وزننده مطلقا بيونى يوغون وصرتى شديد ومحكم اولان حيوانه دينـور (القعس) قافك فتحى وعينك سـكونيله منتن و بدبوى طپراغه دينـور (القعسوس) عصفور وزننده برچركين وتصلق عورتك لقبيدر (قعيسيس) مصغر بنيه‌سيله بررجل اسميدر (الاقعاس) همزه‌نك كسريله بك زنكين ومالداراولمق معناسنه‌در يقال اقعس الرجل اذا صار غنيا مكثرا (التقاعس)

تفاعل وزننده اركلوب كيرو قالمق معناسنه‌در يقال تقاعس عنه اذا تأخر وآت
بركه ثلوب سكيرو چكمك معناسنه‌در يقال تقاعس الفرس اذا لم ينقد لقائده
(الاقعنساس) برنسنه كيدركن كيرولوب اكسه‌يه دوكمك معناسنه‌در يقال اقعنسس
الرجل اذا تأخر ورجع الى خلف (المقعنسس) اسم فاعل بنيه‌سيله شديد اولان
انسان وحيوانه دينور مصغرنده مقيعس ياخود مقيعيس دينور ياء زياده‌سيله
ياخود قعيس دينور ميمك وسينك برى حذفله جمعى مقاعس ومقاعيس كلور
(مقاعس) مجاور وزننده تميم قبيله‌سندن بر جماعتك پدريدر قومى بينده
واقع بر يمين خصوصنده تأخر ايلديكيچون تلقيب ايلديلر (التقعوس) تدحرج
وزننده بك پيرفانى اولمق معناسنه‌در يقال تقعوس الشيخ اذا كبر وخانه خراب
اولوب يقيقه يوز طوتمق معناسنه مستعملدر كه بل ويرمك تعبير اولنور يقال تقعوس
البيت اذا تهدم (القفس) قافك فتحى وفانك سكونيله (والقفوس) جلوس وزننده
اولمك معناسنه‌در يقال قفس الرجل قفسا وقفوسا من الباب الاول اذا مات
وآهونك الّرنى واياقلرنى باغلمق معناسنه‌در يقال قفس الظبى اذا ربط يديه ورجليه
وبركسه‌نك صاچندن قاوريوب طوتمق معناسنه‌در يقال قفس فلانا اذا اخذ بشعره
وبرنسنه‌يى بركسه‌يدن غضبله چكوب الوروجهله آلمق معناسنه‌در يقال قفس الشئ
اذا اخذه اخذ انتزاع وغضب (القفس) فتحتينله برآدمك برونك بومشنى بيوك
اولمق معناسنه‌در يقال قفس الرجل قفسا من الباب الرابع اذا عظمت روثة انفه
(الاقفس) مقرف معناسنه‌دركه پدرى قول جنسى اولوب والده‌سى احراردن
اولان كسيه دينور وفرس جنسنده مقرف اناسى عربيه اولوب باباسى يوز آت
اولاندر يقال رجل وفرس اقفس اى مقرف ومطلقا اوزون اولوب كمان كبى
منحنى وخيده اولان شيئه دينور (القفساء) حمراء وزننده معده‌يه دينور وقارنه
دينور بطن معناسنه وكوتو وفرومايه اولان عورته دينور يقال امرأة قفساء اى
لئيمة رديئة (قفاس) قطام وزننده بودخى لئيمه ورديئه اولان عورته دينور
(القفس) قافك ضميله كرمان مملكتنده متمكن برصنف اكراد طائفه‌سنه اطلاق
اولنور (التقفس) تفعل وزننده صچرامق معناسنه‌در يقال تقفس الظبى اذا وثب
(التقافس) ايكى كسه برى برينك صاچندن قاپوب طوتمق ايچون برى برينك
اوزرينه صچراشمق معناسنه‌در يقال هما يتقافسان بشعورهما اى يتواثبان يعنى حتى
ياخذ كل واحد منهما بشعر صاحبه (المقوقس) اسم فاعل بنيه‌سيله برنوع قوش
اسميدركه بوغزنده كوكرجين كبى بياضه مائل قرامتق طوقى اولور وقبط زمره‌سندن
جريج بن مينا نام كسه‌نك لقبيدركه زمان سعادتده مصر واسكندريه‌نك صاحبى يعنى
ملكى ايدى وآنى صحابه‌دن عد ايلديلر وسلفده مطلقا مصر واسكندريه ملكلرينه

لقب خاص ایدی وهند پادشاهلرینه‌ده لقب اولدیغی ابن عباددن منقولدر لکن غلط اولمق کرکدر وقاقیس بن صعصعة بن ابی الخریف محمدندر شارح دیرکه ذکر اولان مقوقس شرف لقابله مشرف اولمدیغندن بشقه ملکنه ضمتله نصرانی اوله‌رق فوتی متفقدر (القلحاس) حای مهمله ایله قرطاس وزننده چرکین وتصلق وبداندام کشی‌یه دینور یقال رجل قلحاس ای سمج قبیح (اوقلیدس) همزه‌نك ضمی وزیادهٔ واوایله علم معروفده یعنی هیئت وهندسه وحساب فننده ابتدا کتاب وضع و تصنیف ایدن کسه‌نك اسمیدر ابن عباد اول کتابك اسمیدر دیمکله غلط ایلدی مترجم دیرکه برهان قاطعده مرسوم اولدیغی اوزره اقلیدس لفظ یونانیدر مفتاح معناسنه اولان اقلی ایله هندسه معناسنه اولان دس لفظندن مرکبدر ارقام ریاضیه‌ده وضع اولنان کتابه تسمیه اولنمشدر مصنفنك اسمی اولمق دخی منقولدر (القلس) قافك فتحی ولامك سکونیله کمینك هلاط تعبیر اولنان یوغون اپنه دینورکه لیفدن یاخود خرماقبوغندن وسائر نسنه‌لردن بوکرلر جمعی قلوس کلور یقال جروا السفینة بالقلس و السفین بالقلوس وهوحبل ضخم من لیف اوخوص اوغیرهما مؤلف بنه مسامحه ایلمشدر وقلس بوغازدن آغزطلوسی و آندن آزجه چقان نسنه‌یه دینور وبوقیء ذکلدر اکزعودت ایدرسه اکا قیء اطلاق اولنور قال الشارح قال فی النهایة و فی الحدیث [من قاء اوقلس فلیتوضأ] (القلس) بالتحریك و قیل بالسکون ماخرج من الجوف ملء الفم اودونه و لیس بقیء فان عاد فهوالقیء و قلس طرب وتغنی ایده‌رك رقص ایلمك معناسنه‌در یقال قلس فلان قلسا من الباب الثانی اذا رقص فی غناء ولطیف ونازك نغمات ایلمك معناسنه‌در یقال قلس المطرب اذا غنی غناء جید اوچوق نبیذ ایچمك معناسنه‌در یقال قلس الرجل اذا اکثرشرب النبیذ و معده بولانوب کوکل دونمك معناسنه‌در یقال قلست نفسه اذا غثت وکاسه لبالب طولدیغیچون شرابی طشره پوسکورمك معناسنه‌در یقال قلس الکأس بالشراب اذا قذفه امتلاء ویقال قلس البحر بالماء اذا قذفه امتلاء ومنه یقال بحر قلاس ای زخار (قالس) صاحب وزننده برموضع آدیدرکه فخر عالم علیه السلام حضرتلری آنی غذره قبیله‌سندن بنوالاحب جماعتنه بروجه مقاطعه توجیه بیوردیلر (قلوس) صبور وزننده ری شهری قربنده برقریه‌در (قلیس) قافك ضمی ولام مشدده‌نك فتحیله قبیط وزننده یمنده صنعاء شهرنده برکلیسا آدیدر بوکلیسایی ابرهة نام یمن و الیسی کعبه یه نظیر اولمق زعمیله بنا وخلقی حج ایچون اکا صرف قصدنده اولوب اول اثناده عربدن برکسه برکیجه نهانی کلوب کلیسایه تغوط ایلدی صباحدن کیفیت ابرهه‌یه منعکس اولدقده فیل محمودی استصحابیله کعبه‌یی هدم قصدینه عزیمت ایدوب مکه‌یه قریب یرده عسکر ابابیل ایله نمونهٔ عصف مأکول اولدیلر (القلیس) امیر وزننده بخیل

و ماضيه ديمور يقال رجل قلبس اى بخيل (الاقلبس) همزه نك و لامك فتحه
و كسره‌لريله برنوع باقلى آديدركه بلاد شامده اولور مفرداتده بازوده بولى بلان
باقلى ايله بيان ايتمشلردر (القلنسوة و القلنسية) قافك مفتوح ايدرسك سينلرى
مضموم و اكر قافلرى مضموم ايدرسك سينلرى مكسور ايدرسين باش كيوننه ديرلر
نه كونه اولنورسه اولنسون جمعى قلانس و قلابس كلور و قلاسى كلور فتحيله
و بونك اصلى قلنسو ايدى كلام عربده آخرى حرف علت اولوب ماقبلى مضموم
كلمه اولمديغنه مبنى واو حذف اولنوب واخرنه ماقبلى مكسور ياء الحاق اولندى پس
اسمك آخرى ياء اولنوب ماقبلى مكسور اولمغله قاض كلمه‌سنك اعلالى كبى اعلال
اولندى وجمعنده قلاسى دخى ديرلر ياء تعويضيله وقلاس ديرلر حذفيله ومصغرنده
قلينسه ديرلر و قلينسيه ديرلر اشباعيله و قليسه ديرلر نونك حذفى و يانك قابدلك
تخفيفيله (التقلسيه) دحرجه وزننده (والتقلنسة) نوله باشه كسوت كيدرمك
معناسنه (التقلسى والتقلنس) مطاوعلريدر تقول قلسيت فلانا وقلنسته فتقلسى
وتقلنس اى ألبسته القلنسوة فلبس (قلنسوه) فتحتينله وسينك ضميله فلسطين
ايالتنده برحصن آديدر (التقليس) واليلر شهره كلدكلرنده دف چالوب آهنك
ونغماتله شنلكلر ايدرك وقلج و حربه‌لرايله اوينايه‌رق استقبال ايلمك معناسنه‌در
قال الشارح ومنه حديث عمر رضي الله عنه [لما قدم الشام لقيه المقلسون بالسيوف
والريحان] وهم الذين يستقبلون الولاة عند قدومهم بضرب الدف والغناء واصناف
اللهو و تقليس بركمسه بر ذيشان آدم حضورنده اللرينى سينه‌سنه وضع ايدوب
اكلوب تواضع وخضوع و تعظيم ايلمك معناسنه‌در يقال قلس له الذمى اذا وضع يديه
على صدره وخضع له (القلقاس) قافلك ضميله برنوع نبات كوكيدركه طبخ وما كل
اولنور جماعه مقوى و ادمانى سوداى مولددر بونبات مصر و شامده چوقدر
بنجاركبى آنكده طعامنى پيارلر (القلمس) عملس وزننده صويى پك فراوان وطاشقين
اولان قويويه ونهر وبحره ديرلر يقال بحر وركية قلمس اى الكثير الماء وخير وفضل
وعطاسى كثير آدمه اطلاق اولنور يقال رجل قلمس اى الخير المعطاء وعظيم الشان
سيد ومتعين آدمه اطلاق اولنور و بغايت زيرك رشد ودها صاحبى دورانديش
وبعيدالغور آدمه اطلاق اولنور يقال هو قلمس اى سيد عظيم وكذا داهية منكر
بعيدالغور وكنانه قبيله‌سندن برجل جاهل آديدركه شهورده نسيئه اعتبار ايدنلرك
بريدر حتى موسم حجده جمرة العقبه عندنده طوروب اللهم انى ناسئ الشهور
و واضعها مواضعها ولا اعاب ولا اجاب اللهم انى قد احللت احد الصفرين وحرمت
صفر المؤخر و كذلك فى الرجبين انفروا على اسم الله ديه‌رك ناسه ندا ايدرلر ايدى
صفريندن مراد محرم وصفردر ورجبين رجب و شعباندر بعد حضرت رب

متعال نسیٔ مذکوری ابطال ایلدی نته که [انما النسیٔ زیادة فی الکفر] آیت کریمه‌سی آنی ناطقدر (القلهبس) شمردل وزننده پیان اشکینك قوجه‌سنه دینور قلهبسه مؤنثیدر وقلهبسه انسان ذکرینك حشفه‌سنه دینور ودکرمی اولان باش تپه‌سنه اطلاق اولنور یقال هامة قلهبسة ای مدورة (القلهمس) سفرجل وزننده اعضاسی کربی کبی طوپ و دیرتکلی بودوره دینور (القمس) لمس وزننده صویه طالمق معناسنه‌در وطالدرمق معناسنه لازم ومتعدی اولور یقال قس الرجل فی الماء قسا من الباب الاول والثانی اذا غاص ویقال قسه فی الماء اذا غمسه وباب مغالبه‌ده استعمال اولنور تقول قامسته فقمسته ای غلبته بالغوص وچوجق والده‌سی قارننده اوینامق معناسنه‌در یقال قس الولد فی البطن اذا اضطرب (الاقماس) همزه‌نك کسریله صویه طالدرمق معناسنه‌در یقال اقمسه فی الماء اذا غمسه (القماس) کتاب وزننده اسمدر صویه طالمغه دینور (القموس) صبور وزننده شول قویی‌یه دینورکه صویی پك چوق اولمغله قوغه آنده اورتلوب بورینور اوله یقال بئر قموس اذا کانت تغیب فیها الدلاء من کثرة مائها بینة القماس (القمیس) سکین وزننده دکزه دینور جمعی قامیس کلور (القومس) جوهر وزننده بکه دینور یقال هو قومس قومه ای امیره ودکزك انکین یرینه دینور یقال غرق فی قومس البحر ای معظمه (القمس) سکر وزننده شریف وذیشان آدمه دینور یقال هو قس ای شریف (القمامسة) قافك فتحیله بطارقه‌یه دینورکه بطریقك جمعیدر نصاری پاتریکی اوله‌جقدر (القوامس) آفات ودواهی معناسنه‌درکه انسانی محنته طالدرر یقال وقعوا فی القوامس ای الدواهی (قومس) قافك ضمی ومیمك فتحیله خراسان ایله بلاد جبل بیننده بربیوك قضانك اسمیدر واندلسده بر اقلیم آدیدر (قومسه) هایله اصفهان قضاسنده برقریه‌در (قومسان) همدان قضاسنده برقریه‌در (المقامسة) مفاعله وزننده صویه طالشمقده مجادله ومعارضه ایدشمك معناسنه‌درکه باب مغالبه اوله‌جقدر یقال قامس فلانا اذا فاخره بالقمس بو معناده‌درکه کندیدن اعلم ایله برکسه مناظره ومباحثه ایلدکده هو یقامس حوتا دیرلر یناظر من هو اعلم منه معناسنه (الانقماس) انفعال وزننده کوکب باتمق معناسنه مستعملدر یقال انقمس النجم اذا غاب (القاموس) دریانه علی قول پك درین یرینه دینورکه انکین تعبیر اولنور یقال غرق فی القاموس ای البحر اوهو ابعد موضع فیه غورا (قنبس) قنبر وزننده اعلام نسواندندر (القندسة) دحرجه وزننده معصیتدنصکره توبه وانابت ایلمك معناسنه‌در یقال قندس الرجل اذا تاب بعد معصیة وبرطرفه متحول اولمیه‌رق اوزون اوزادی برسمته طوغری یوریوب کتمك معناسنه‌در یقال قندس فی الارض اذا ذهب علی وجهه ضاربا فیها (القنس) قافك فتحی وکسریله اصل ونهاد معناسنه‌در یقال

وفيه شيء من قبص اى امتلأت (القبص) قافك كسريله بالشك بر قريه در ديور
جمعى قوس كلور (القوس) صوص وزننده بودخى بالشك بر قريه در ديور يقال
ضرب قبصه وقوصه اى اسفل راسه وقوس وقونس وقونسيه دخى قمحدوه سنك كوبنده باشده
كليجك ديو بوشه ملك يوسه ديور يقال ضرب بالسيف قونس بيضته وقونوسها
اى اعلاها وقونس آت قسمنك قولقلرى ارا سنده اولان صجوری كبیده ديور يقال
ضرب السوط قونس الفرس وهو عظم ناتئ من ادبه وبونك جده وسطنه اطلاق
اولنور تقول حذ قونس الطريق اى جادتها (القنس) قنعه وزنده قاتل معناسنه در كه
آر قوسونیه ديور يقال خلت نفسه وجنت النفس اى الظلمه وقنس بر جوشو
نبات اسميدر كه فارسیده راسن ديور تركيده آندز تعبير ايدرلر جميع آلام واوجاع
باردهيه ومالیخوليا ووجع ظهر ومفاصله نفع وجالى ومدرح ومنبی وقلب ومعده يى
مقوى وعسل ايله لعوق سعال وعسر تنفس مزيل ومعط وحلحان خاطرى وآفات
وهو اى مبعد ودافع در (القبنس) حيدر وزننده اكوزه ديور كوز معناسنه
(القناسة) قناسه وزننده ومرادفيدر كه قوشك قورسغنه ديور (الاقناس)
همزه نك كسريله بر فرومایه كسنه بر اصل شريفه انتساب يعنى اصيلزاده لك ادعا ايتلك
معناسنه در يقال اقنس الرجل اذا ادعى الى قنس شريف وهو خسيس (القنطريس)
قنطرس ماده سنده ذكر اولندى (القنعاس) قافك كسريله عظيم الهيكل دوه يه
ديور يقال بعير قنعاس اى عظيم واى النفس شديد ومنيع آدمه ديور جمعى
قناعيس كلور يقال رجل قنعاس اى شديد منيع (القناعس) علابط وزننده عظيم
الخلقه آدمه ديور جمعى قناعيس كلور قافك فتحيله جوالق وجوالق كبى (القنعسة)
دحرجه وزننده بيون قنبور بيونى كبى قصد وشديد ومحكم اولمق معناسنه در يقال
فى عنقه قنعسة اى شدة فى قصرها كالاحدب (القوس) قافك فتحى وواوك سكونيله
معلومدر كه يايه ديور مؤنثدر قليلا مذكر اولور مصغرنده قويسه وقويس ديور
جمعى قسى كلور قافك كسريله وقسى كلور قافك ضميله ايكيسنده قووس لفظندن
مقلوبدر واقواس وقياس كلور وقواس ارشونه واندازه يه ديور ذراع معناسنه
مذروع كنديسيله تقدير وقياس اولندیغیچون ومنه قوله تعالى [فكان قاب قوسين
اوادنى] اى قدر قوسين عربيتين اوقدر ذراعين وقوس قوصره ده ودخى دبده
فلان خرما بقيه سنه اطلاق اولنور كه جوانبنده قوس شكلنده قالور يقال مافى الجلة
الاقوس وهى مابقى من التمر فى اسفلها وفلكده بر برجك اسميدر كه قوس برجى
تعبير اولنور وقوس مصدر اولور سبق وتقدم ايتلك معناسنه در يقال قاسهم يقوسهم
قوسا اذا سبقهم وتقدير وقياس ايتلك معناسنه در يقال قاس الشئ بغيره قوسا اذا
قدره على مثاله كما يقال قاسه يقيسه قيسا (القوس) قافك ضميله راهب صومعه سنه

دینور واوجی کوملمه سنه دینور وقوس کلب قسمنی زجر وآزار ایده جك صوتدن حکایه در مکررا قوس قوس دیرلر اوش اوش یرنده در چاغرنجه قس قس دیرلر وقوس بروادی اسمیدر (القوس) فتحتینله پیر لکدن یاغلمقدن بل بوکلمك معناسنه در یقال قوس الرجل قوسا من الباب الرابع اذا انحنی ظهره (الاقوس) معنای مذکوردن وصفدر یقال شیخ اقوس ای المنحنی الظهر ویوکسك قوملغه دینور صرتی قوس شکلنده اولور ومختلو شدتلو مشکل زمانه اطلاق اولنور تقول صادفنا دهرا اقوس ای صعبا وبلدهٔ بعیده یه اطلاق اولنوربونلر شیخ هرم کبی ممتد اولدقلری ملاحظه سیله در واوزون کونه اطلاق اولنور یقال یوم اقوس ای طویل واقوس داهیه یه اطلاق اولنور پك شدیدینه اجنی اقوس اطلاق ایدرز اجنی پك اکری دیمکدر یقال رماه الله باجنی اقوس ای بداهیة (القویس) زبیر وزننده قوسك مصغریدر وفی المثل ★ هو من خیر قویس سهما ★ اوصار خیر قویس سهما ★ روایت اولی لسان العربده وثانیه مستقصاده مرسومدر یعنی فلان کسه اوقی خیرلی اولان یای قسمندندر یاخود اوقی خیرلو اولان یای قسمندن اولدی مثل مزبور ابتدار برکسیه مخالفت اوزره اولدقدنصکره ترك مخالفتله رضا وخوشنودلغی جهتنه عودت ایدن کسه حقنده ضرب اولنور وقویس سلمة بن الحوشب نام کسه نك فرسی اسمیدر (ذوالقوسین) حسان ابن حصن الفزاری نام کسه نك قلجی اسمیدر (ذوالقوس) سرکردهٔ تمیم اولان حاجب ابن زراره نك لقبیدر کندی قومیله بدعای حضرت نبوی یه دوچار اولملریله برقحط عظیمه مبتلا اولوب ناچار کسرای عجم اولان کسیه التجا و شدت مرقومه مندفع اولنجه قدر عجم اولکه سندن برناحیه ده تمکن ایلملرنی استدعا ایلدکده کسری سزلر طائفهٔ اعراب اولوب مقتضای طینتکز اوزره غدار وحریص وطمعکار اولدیککز حسبیله فساددن خالی اولمیوب ناسك اموالنه تعرض وایصال خسارت ایدر سزدیو امتناع ایلدکده حاجب برفردك اولمقوله فساده مجاسرت ایلیه جکنه تکفل ایدرم دیمکله نوشروان عهد مزبورك وفاسی ضمننده رهن طلب ایلدی حاجب مستصحبی اولان یاینی رهن اولمق اوزره وضع ایده جك اولدقده حاضر بالمجلس اولنلر خنده نالك استخفاف اولدیلر کسری بوآدم مقدما یایتی برکسیه تسلیم ایدر مقوله دن دکلدر دیوب رهن مزبوری قبول وکندیلره برمحل تعیین ایلدی بعده بنه دعای حضرت رسول اللهله بلیهٔ قحط وغلا اوزرلرندن زائل اولوب محل قدیملرینه مراجعت ایده جك اولدقلرنده حاجب مزبور فوت اولمش اوغلی عطارد نام اوغلو کسرایه واروب پدرینك رهن ایلدیکی یایی طلب ایلدکده یایدن ماعدا خلعت فاخره یه ده نائل اولدی بعدالرجعه طرف حضرت نبوی یه بطریق الهدیه عرض ایلدکه قبول بیورلمامغین بریهودی یه درت بیك درهمه بیع ایلدی شارح دیرکه اشبو بیت اکا اشارتدر

• تقول العرب يقوس حاجبها • يعني تقوّس حاجبها • وذوالقوس سنان بن عامر
دخی لقبیدر قوسی نعمان اکبر یانه حارث بن ظالمی قتل ایلمك ایچون بلك مهار
دوه مقابلی رهن ایلدیکنده منی ملقب اولدی (القوس) کتف وزننده (والقوسی)
قافك ضمیله بونلرده صعب وشدید اولان زمانه اطلاق اولنور یقال دهر قوس
وقوسی ای صعب (المقوس) منبر وزننده بای قوشیق طرفه دیورلرکه کدوخ تعبیر
اولنور ومیدانه اطلاق اولنور وخاصة قوشی میدانه دیورلرکه آنده آت سکردرلر
وشول اوزون ایپه دیورلرکه طوله ایپی کبی قوشی‌یه کیده‌جکلری اوکلرینه کیررلر
تاکه مجموعی هموار طاغور اولوب یرلرندن بردوزیه حرکت ایلیه‌لر (قاسان)
ماوراء النهرده بر بلده‌در واصفهان قضاسنده بر ناحیه‌در شهرقم ایله مذکور اولان
قاشانك بوغیریدرکه اول معجمه ایله‌در (التقویس والتقوس) تفعل وزننده یای
کبی اکیلوب ایکی قات اولمق معناسنه‌در یقال قوس الشیئ تقویسا وتقوس تقوسا
اذا انحنی (الاقتیاس) افتعال وزننده برشیئی شیئ آخره قیاس وتطبیق ایلمك
معناسنه‌در تقول تقتاس الشیئ بغیره ای تقیس ومنه یقال یقتاس فلان بابیه ای
یسلك سبیله ویقتدی به (المتقوس) اسم فاعل بنیه‌سیله یاننده یای طاشیان آدمه
دینور وقوروغی یایه شبیه اولان قاشه دینور (المستقوس) متقوس ایله معنای ثانیده
مرادفدر یقال حاجب متقوس ومستقوس ای مشبه بالقوس (المقاوس) معارض
وزننده (والمقیاس) کتان وزننده میدانده یارش آتلرینی قوشی‌یه صالیویرمکه موکل
اولان آدمه دینورکه ترتیب وتسویه ایدوب ارسانه اذن واشارت ایدر
(قوسی) سکری وزننده حجازده سراة بلادنده بر موضعدر آنده بر معرکه
اولمغله یوم قوسی معروفدر (قوسان) سنان وزننده واسط اعمالندن بر ناحیه‌در
اعلامدن حسن بن صالح القوسانی اورادندر (قوسان) فتحاتله واسط قربنده
بر قریه‌در خطیب مشهور منتخب بن مصدق القوسانی اورادندر (القهبسة) قافك
وبانك فتحیله کودهسی قلین قانجق اشککه دینور (القهبلس) جحمرش وزننده
انسمك آلت تناسلنه علی قول عظیم وغلیظ اولانه دینور وخرده کهنایه دینور
وجثه‌سی ایری خاتونه دینور وبوزمتق اولان آق نسنه‌یه دینور (قهوس) جرول
وزننده بر بوغون دومنك اسمیدرکه دونی آلونلر ایدی و نعمان التیمی نام کسنه‌نك
پدری اسمیدر وبك اوزون آدمه دینور وشول یچی تکه‌سنه دینورکه ایاقلری
سیاه وسائر یرلری بیاض وبوینوزلری اوزون وایری اوله (التقهوس) تدحرج
وزننده (والقهوسة) دحرجه وزننده سرعت ایتمك معناسنه‌در یقال تقهوس
الرجل وقهوس اذا اسرع وتقهوس انحناء واضطراب ایده‌رك یورمك معناسنه‌در
یقال فلان یتقهوس ای یمشی منحنیا مضطربا (القیس) قافك فتحی ویانك سکونیله

والقباس

(والقياس) کتاب وزننده برنسنه‌یی مثالی اولان نسنه‌یه تقدیر ایدوب اویدرمق معناسنه‌در یقال قاس الشیٔ بغیره وعلی غیره یقیسه قیسـا و قیاسا اذا قدره علی مثاله وقیس القاب واسمادندر قیس غیلان برقبیله پدریدرکه اسمی الناس بن مضردر نونله وقیس صالنمق معناسنه‌در یقال قاس قیسا اذا تبختر وقیتلق شدت معناسنه‌در وآجلق معناسنه‌در یقال اصابهم قیس ای شدة وجوع وآلت تناسله دینور وقیس مصرده برقضا آدیدر فاتحی اولان قیس بن حارث ایله مسمادر وبحر عمانده برجزیره آدیدر کیش معربیدر (القیسان) تثنیه بنیه‌سیله طی قبیله‌سندن قیس بن عناب ایله قیس بن هذمة بن عناب نام کمسه‌لردر وعبد القیس بن اقصی اسد قبیله‌سندن منشعب برقبیله پدریدر وامرء القیس بن عابس الکندی وابن الاصبغ الکلبی وابن الفاجر ابن الطماح صحابیلردر و ملك ضلیل امرء القیس سلیمان بن حجر الکندی شـاعر مشهوردر وارد اولان حدیث مشهور موجبنجه لوای شعرای کفاری سعیره رافع وقائد اوله‌جقدر وامرء القیس بن بحر و ابن حمام بضم الحاء و ابن بکر و ابن ربیعه وابن عدی وابن کلاب بضم الکاف وابن مالك شاعرلردر نسـبتلرنده مرءی دینور مرعی وزننده الامسفور ابن حجرك نسبتنده مرقسی دینورمرعشی وزننده (الاقتیاس) افتعال وزنـــده بودخی برشییٔ مثالنه قیاس ایلك معناسـنه‌در یقال اقتاس الشیٔ بغیره بمعنی قاسه به وولد پدری مسلکنه سلوك و اقتفا ایلك معناسـنه مستعملدر واوی و یائی‌در یقال هو یقتاس بابیه ای یسلك سـبیله و یقتدی به (الانقیاس) انفعال وزننده مطاوعدر بر نسنه مثالی اوزره قیاس اولنمق معناسـنه‌در یقال قاسه فانقاس (المقیاس) مقدار وزنـــده ومرادفیدرکه تقدیر و قیاس اولنه‌جق آلته دینور یقال قاسه بالمقیاس ای المقدار ومنه مقیاس نهر النیل (القیس) قافك کسریله (والقاس) اولچو وقدر معناسـنه‌در یقال بینهما قیس رمح وقاس رمح ای قدره (التقیس) تفعل وزنـــده قیس غیلان قبیله‌سنه تشبه ایلك یاخود معاهده ویا جوار یاخود ولا یعنی موالیلرندن اولمق سببنه تمسکله آنلره نسـبت قیدنده اولمق معناسنه‌در یقال تقیس فلان اذا تشبه بقبیلة قیس غیلان اوتمسك منهم بسبب حلف او جوار او ولاء (قیسون) بر موضع آدیدر (مقیس) منبر وزنـــده ابن حبابه‌درکه کندیسنی قومندن نمیلة بن عبد الله قتل ایلدی (المقایسة) برنسـنه‌ده قیاسلشمك معناسـنه‌درکه هربری کندی قیاسنك موافقتی باینده معارضه ایلکدن عبارتدر تقول قایست فلانا اذاجاریته فی‌القیاس و ایکی نسـنه بیننی تقدیر و قیاس ایله احدهمایی آخره تطبیق ایلك معناسنه‌در تقول قایست بین الامرین ای قدرت

﴿ فصل الکاف ﴾ (الکأس) کافك فتحی و همزه‌نك سـکونیله صو و شربت ایچه‌جك قابه دینـور علی قول ایچنده مشروباتدن نسـنه اولمدقجه کأس اطلاق

اوزره اصحاب صناعت بالنه كوره كأس همزه ايله وتخفيفله ده مستعملدر معروف
وظرفدر مؤنثدر كه فارسيده جام ديرلر ايچنده صو وسائر مشروب بولنديغي حالده
والا اكا قدح ديرلر وكأس لفظى مهموز ومؤنثدر وكأس ايچيلنجكده ده اطلاق
اولنور يقال كأس طيبة وشربت كأسا وكأس طيبة اى شراب جمعى اكؤس
كلور افلس كبي و كؤوس كلور و كأسات كلور تخفيف همزه ايله و كئاس كلور
كافك كسريله وكأس اسم بيت للعبد العربي در (الكبس) حبس وزننده قويو
وچقور وبونك مثوله سي طبراقله طولدروب اورتمك معناسنه در يقال كبس النهر
والبئر كبسا من باب الضرب اذا طمهما بالتراب و بر آدم باشني خرقه يه چكوب
ستر ايتمك معناسنه مستعملدر يقال كبس الرجل رأسه في ثوبه اذا اخفاه و ادخله
فيه وكبس طاغلك دبنده اولان مغاره يه ديرلر يقال دخل الظبي بالكبس وهو غار
في اصل الجبل و بر آدم اوزره شبخون ايدوب اطرافني عسكر ايله چويرمك
معناسنه مستعملدر يقال كبس داره اذا هجم عليه و احتاط و دفعة جماع ايتمك
معناسنه مستعملدر كه فرجني بردن طولدرمش اولور يقال كبس المرأة اذا جامعها
مرة بوراده مرة عد واحده ديمك دكلدر (الكبس) كافك كسريله قويو و خرق
مقوله سني طولدردقلري طبراغه ديرلر يقال استخرج كبس الوادي اى ترابه
المطموم و بيوك باشه اطلاق اولنور يقال رأس كبس اى كبير و بانيجقدن ياپلمش
او، اطلاق اولنور يقال دخل في كبسه وهو بيت من طين واصل وبنياد معناسنه
مستعملدر يقال كريم الكبس اى الاصل ويقال هو في كبس غنى اى في اصله (الاكبس)
اخس وزننده توسك وبومرى فرجه اطلاق اولنور يقال فرج اكبس اى ناتئ
و تپه سى ايلرو چيقق و جبهه سى ايچنه چوكك اولان آدمه اطلاق اولنور يقال
رجل اكبس اذا كان قد اقبلت هامته وادبرت جبهته (الكباس) غراب وزننده
ايرى ذكره اطلاق اولنور وباشي بيوك آدمه اطلاق اولنور يقال رجل كباس
اى العظيم الرأس ودائما باشني خرقه سنه چكوب اويور اولان آدمه اطلاق اولنور
يقال رجل كباس اذا كان يكبس رأسه وكباس بن جعفر بن ثعلبه و على بن قسيم
ابن كباس محدثلردر (الكباسة) كافك كسريله بوتون خرما سالقمنه دينور (الكبيس)
امير وزننده برنوع خرما اسميدر وعرب نسوانئه مخصوص بركونه زينته دينوركه
مجوف اولوب ايچني طيب ايله طولدردقدنصكره طاقنورلر يقال لها كبيس وهو
حلي مجوف محشو طيبا (الكبيسة) كبس اولنمش يعني طولدرلمش نسنه يه دينور
تأنيثي موصوف اعتباريله در سنه كبيسه بومعنادندركه كندى ايچون بركون سرقت
اولنمش سنه يه اطلاق اولنور وبو هر درت سنه ده براولور سنه شمسيه نك اوچيوز
آلتمش آلتي كونه كلديكي سنه در درت سنه ده بركسور ايامني جمع ايدوب شباط

آخرينه زياده ايدرلركه اكا فضل السنه تعبير اولنور سنهٔ شمسيه اوچيوز آلتمش
بش كون وربع كون اولمغله دوراله درت سنه‌ده بر اوچيوز آلتمش آلتى كون
كامل اولور خلاصه‌سى روزنامه وتقويم حسابنده تاريخ رومى اسكندريده
تشرين ثانيدن درت اوتوزر كون و شباط اوچ سنه بسيطه‌ده يكرمى سكزر
اولوب دردنجى سنه‌ده يكرمى طقوز اولوب بركون زياده اولور اول يوم زائده
واول سنه‌يه‌ده كبيسه اطلاق اولنور مؤلف والسنة الكبيسة التى يسرق منها يوم
وذلك فى كل اربع سنين عبارتيله بيان ايلكله بوراده التى يسرق منها نسخه‌لرى
غلطدر صواب اولان لها اولمقدر مكر من لفظى لام معناسيله تأويل اوله (كبيس)
زبير وزننده بر موضعدر (كبيسه) جهينه وزننده هيت قربنده برية انسماوه
طرفنده برچشمه آديدر (الكابوس) اويقوده عارض اولان آغرلغه دينوركه آغر
بصمه حالتى تعبير اولنور انسان حركته مقتدر اولمز وبو صرع مقدمه‌سيدر كبس
لفظندن مأخوذ مبالغه‌در يقال وقع عليه الكابوس وهو مايقع على الانسان بالليل
اى بالنوم لايقدر معه ان يتحرك كتب طبيه‌ده سببى مشروحدر اكثرى صوسز
ياتمقدن تحدث ايدر وكابوس بركونه جماعه اطلاق اولنوركه اوزرينه كركى كبى
چوكرك اولان جماعدر نته كه كبس بردن جماع معناسنه كلديكى ذكر اولندى
(الكابسة) شول برون يومشغنه وصف اولوركه اوست دوداق اوزره حواله
وچوكك اوله يقال ارنبة كابسة اى مقبلة على الشفة العلياء (الكابس) حمله
وهجوم ايديجى معناسنه مستعملدر ومنه يقال جاء كابسا اى شادا وقولهم رجل
عابس كابس اتباع وكابس بن ربيعه تابعيندن برذاتدركه حليه‌سى حلية نبويه
مشبه ايدى (الكبس) ركع وزننده صلب و شديد اولان طاغلره وصف اولور
يقال جبال كبس اى صلاب شداد (المكبس) محدث وزننده دائما باشنى يره
ديكوب طوريجى آدمه دينور على قول دائما ناس اوزره هجوم واقتحامله شبخون
وحصار ايدر اولان كمسيه دينور يقال رجل مكبس اى مطرق اوهو من يقتحم
الناس فيكبسهم ومكبس عتيبة بن الحارث وعمرو بن صحارك فرسلرى اسميدر (الكدس)
كافك فتحى و دالك سكونيله آغر يوكلو دابه‌يى سرعتله يورتمك معناسنه‌در يقال
كدس الدابة كدسا من الباب الثانى اذا اسرعها فى السير مثقلة وكدس وكداس
كافك ضميله بهايم قسمى آغسرمق معناسنه‌در قليلا انسانده دخى استعمال اولنور
يقال كدس الضأن كدسا وكداسا اذا عطس ويره يقمق معناسنه‌در يقال كدس به
اذا صرعه (الكدسة) عطسه وزننده اسمدر بهايم قسمنك اقسريغنه دينور بعضا
انسانده دخى مستعملدر يقال اخذه الكدسة اى العطسة (الكادس) كنديسيله
تشأم اولنوب اوغورسز عد اولنان شيئه دينور كرك فال وكرك آقسريق و كرك

ساز حالت اولسون عربلر آقسرقدن دخی حظ ایدرلر یقال قال کادس ای یتطیر به
وکادس قعید اولان یعنی آرقه جهتدن ظهور ایدن آهویه اطلاق اولونور که آنکله ده
تشأم ایدرلر (الکدس) کافك ضمیله (والکداس) رمان وزنـنده دوکولمش
غله خرمنه دینورکه هنوز ترلادن یغیلوب صاپ اولهرق یغین اولور یقال جعل
الحصید کدسا وکداسا وهو الحب المحصود المجموع (الکداس) غراب وزننده
ذر یغنه دینور (الکداسة) ثمامه وزننده خرمن کبی بری بریك اوزرینه یغلمش
یغنه دینور (الکندس) قنفذ وزنـنده ترکیده قوندز تعبیر اولنان نباته دینورکه
داخلی صاری وخارجی سیاه مغبر ومسهل وطلاسی چوق عطاسی مزیل ومسحوقی
سعوطی بغایت معطس وضعف باصره یه مفید و شبکور علتی دافعدر (التکدس)
تفعل وزننده سرعتله یورمك معناسنه‌در یقال تکدس الرجل اذا مشی مسرعا ویوردکی
کوکس شخصنی ایلرو دیکوب اموزلری اویندرهرق یورمك معناسنه‌در یقال فلان
یتکدس ای یمشی یحرك منکبیه وینصب مابین ثدییه (الکرباس) قرطاس وزننده خام
بزه دینورکه بوق ایپلکندن نسج اولنور معروفدر کافك فتحیله کرباس فارسیدن
معربدر تعریبنده کافی مکسور اتمکله تغییر ایلدیلر زیرا کلام عربده فتح فایله فعلال
وزنی عزیز ونادردر نسبتنده کرابیسی دینور کرچه قیاس اولان کرباسی دیمکدر
کویا که انصاری یه تشبیه وقیاس اولندی یعنی مفرد اعتباریله نسبت ایدرلر (المکربس)
اسم مفعول بنیه‌سیله طوب باشلو آدمه اطلاق اولنور بر طوپی کبی یقال هو مکربس
الرأس ای مجتمعه (الکربسة) دحرجه وزننده ایاغی بوقاغیلو کمسه‌نك یورویشی کبی
یورمك معناسنه‌در یقال فلان یکربس اذا کان یمشی مشی المقید (الکردوسة) کافك
ضمیله عظیم اولان سواری بلوکنه دینور یقال جاءت الخیل کردوسة بعد کردوسة وهی
قطعة عظیمة منها وات واویناق یرلرنده بری برینه قاوشان کمکلرك هر برینه دینورکه
مراد اوجلریدر اموز باشلری ودیز کمیکلری ویوج کمکلری کبی یقال ضخم
الکردوسة وهی کل عظمین التقیا فی مفصل واتی قبا اولان کمیکه دینور شارحك
بیانته کوره جمعی کرادیس کلور (الکردوسان) کافك ضمیله مالك بن حنظله‌نك
اوغللری قیس ایله معاویه‌یه اطلاق اولنور (الکردسة) دحرجه وزننده سرعسکر
سواری لشکری آلای وبلوك بلوك قلق معناسنه‌در یقال کردس القائد الخیل
اذا جعلها کتیبة کتیبة وکردسه باغه و بوقاغویه دینور وثاق معناسنه شارح
دیرکه کردسه بو معاده دخی مصدردر یقال قردسه وکردسه اذا اوثقه وایاغی
بوقاغیلو کمسه کبی آدیملری خرده خرده آتهرق یورمك معناسنه‌در یقال فلان
یکردس ای یمشی فی تقارب خطو کالمقید وطواری عنف وشدتله سورمك معناسنه‌در
یقال کردس الحمار اذا ساقه عنیفا وبر کمسه‌نك اللرنی وایاقلرنی برابره قاوشدروب

طكوز طوپی ایلك معناسنه‌در يقال كردس الرجل على المجهول اذا جمعت يداه ورجلاه (المكردس) مدحرج وزننده كوده‌سی صمصق طقناز و طوپاج قورملی آدمه دینور يقال رجل مكردس اى الملز ز الخلق (التكردس) تدحرج وزننده كرپی كبی بوز ينوب در طوپ اولمق معناسنه‌در يقال تكردس الرجل اذا انقبض واجتمع (الكرس) كافك كسريله براز آدملر بريره كلوب يورد اتخاذ ايلدكلری اولرك مجموعنه بردن دینوركه تركانلر اوبه تعبير ايدرلر جمعی اكراس وجمع الجمعی اكارس كلور واكاريس كلور وكرس كوچك اوغلاقلری ياتمق ايچون حام خلوتی طرزنده ياپلمش قولبه‌يه دینور و الچی‌يه دینور صاروج معناسنه وبونده صواب اولان كلس اولمقدر لامله وكرس بنو عدی جماعتنه مخصوص برخرمالق آديدر ودوه وقيون مقوله‌سنك بول و فشقيلری بری برينه قارشوب كريج كبی بری بری اوزرينه قاتيلنوب پكشمش قالبه دینور و اكراس القلائد والوشح لفظندن مفرد اولوركه بری برينه ضم والصاق اولنمش قلاده ووشاحه وسائره دینور هربرينه كرس دینور يقال قلادة ذات كرسين وذات اكراس اذا ضممت بعضها الى بعض (الاكراس) همزه‌نك كسريله كوچك اوغلاقلری كرس مذكوره صوقق معناسنه‌در يقال اكرس طلميان المعزى اذا ادخلها فى الكرس وطوار بول ايله قارشق قالب قالب فشق ييغار اولمق معناسنه‌در يقال اكرست الدابة اذا صارت ذات كرس (الكروس) عملس وزننده وبعضا واوی مضموم ايدرلر بيوك باشلو آدمه دینور يقال رجل كروس اى العظيم الرأس وسياه آدمه اطلاق اولنور وبيوك طبانلو بوغون اياقلو اركك دوه‌يه دینور (كرسی) سكری وزننده سنجارك ايكی طاغی بيننده برموضعدر (الكرسی) كافك ضمی وكسريله تخته دینور سرير معناسنه حالا اسكمله وصندلی‌يه اطلاقی اول مناسبتله‌در يقال رأيته يقعد على الكرسی ای السرير وعلم شريفه اطلاق اولنور جمعی كراسی كلور يقال هو من اهل الكرسی ای العلم شارحك بيانه كوره يانك تشديده تخفيفيله‌در مترجم ديركه مفسرينك تحريرلری اوزره كرسی كافك كسريله كرس مذكوره منسوبدركه بری برينك اوزرينه قاتلنوب قالب اولمش فشقی‌يه دینور سريرده وصندليده استعمالی بری بری اوزره اخشابك انضمامی ملاحظه‌سيله در بعده نسبت مذكوره‌یی استكراه سببيله كسره‌يی ضمه‌يه تبديل برله نسبی تغيير ايلديلر وقليلا اصلی اوزره‌ده استعمال ايدرلر بعده امر معتمد عليه اولمق مناسبتيله علم و دانشه‌ده كرسی اطلاق اولنور كذلك پادشاهه وعالمه وملكه دخی حاليت ومحليت علاقه‌سيله كرسی اطلاق اولنور ياخود پادشاه وعالم سائر ناسك معتمد ومستندلری اولمق ملاحظه‌سيله‌ده محتملدر پس آية الكرسيده واقع كرسيه لفظ شريفنك ضمير جلاله

[illegible] كرابيه بخود ملك و سلطنت ارادهسنده ايدى
عاقبت مرحلۀ طريقتده در حصول اولنور اثرى وحضرمى شهريه فضاسنده بر قريهدر
حضرت عيسى على نبينا وعليه السلام حواريون اوراده جمع وناسى دعوت دين
ايتمكون القطا وواحدينه ارسال ايلدى (الكراسة) رساله وزننده مفرددر جمع
معنى كراسدر وجمع صحيحى كراريسدر مصحفدن بر جزوه يعنى اوراق متعددهدن
جمع اولنمش بر جزوه ديرلركه مثلا اون مصحفه بر جزودر تقول قرأت كراسة
من الكتاب اى جزءا من مصحفه (الكرابيس) ياى تحتيه ايله كرابس وزننده مقام
اوزره يعنى فوقى اولان كتيب و تشابه ديرلركه كمك ايله رتبه اولاشدرلمش
اوله مثلا فوقانى اوست قاتنده اولان كتيب اولهجقدر و لفظ مزبور كرس
لفظندنكه متلبد اولان فشقيه ديرلر ايدى فمقالدر (المكرسة) مكرمه وزننده
(والمكرسة) معظمه وزننده شول قلادهيه وصف اولنوركه انجو وبونجق ايله
دزلديكده صكره برى برينه ياپشدرلوب ايكيسى بردن آچق آچق ايرى بونجقلره
بكزرلر يقال قلادة مكرسة ومكرسة اذا كانت منظومة من اللؤلؤ والخرز فى خيط
ثم ضمتا بشول خرز كبار (المكرس) معظم وزننده انسه ظلو وصمصق طقناز
بودوره ديرلر يقال رجل مكرس اى القار القصير الكثير اللحم (التكريس) بنايه
ثلى براقق معناسنهدر يقال كرس البناء اذا اسسه (الانكراس) انفعال وزننده
برنسنه اوزره يوزى قوين قپانمق معناسنهدر يقال انكرس عليه اذا انكب ويرينه
يوز اوزره سورينهرك صوقلمق معناسنهدر يقال انكرس فى الشئ اذا دخل فيه منكبا
(الكرفس) كافك وراءنك فتحيله سبزة معروف اسميدر تركيده كرويز دولر
عظيم المنافع مدر البول محلل الرياح وكلى وكبد ومثانهيى منقى وسدهلرى مفتح وجماعى
مقوىدر خصوصا محقق اولنمش تخمى شكر وسمن ايله تزوجا اوچ كون على الريق
ايچلسه اونلابده عجيب الاثردر لكن رحمده اولان جنينلره وكبه خاتونلره ومصروعلره
مضردر (الكرفس) قنفذ وزننده بوغه ديرلر قطن معناسنه (الكرفسة)
دحرجه وزننده اياغى بوقاغيلو كمسه كبى يورمك معناسنهدر يقال هو يكرفس اى
يمشى مشية المقيد ويقال فى مشيته كرفسة و دوهنك اياقلرنه صمصق محكم بغلمق
معناسنهدر يقال كرفس البعير اذا قيده وضيق عليه (التكرفس) تدحرج وزننده
كربى كبى بغايت بوز يلوب درطوب اولمق معناسنهدر يقال تكرفس الرجل اذا
انضم ودخل بعضه فى بعض (الكركسة) دحرجه وزننده برنسنهيى برى اوته
واروب كلدرمك معناسنهدر يقال كركس الشئ اذا ردده وبر آدمك يا حيوانك
اياغنى بوقاغيلمق معناسنهدر يقال كركسه اذا قيده (المكركس) مدحرج وزننده
شول كمسهيه ديرلركه آنى جاريهلر طوغورمش اوله يعنى سلسلهٔ نسبنده اصلا

احرار نسا اولميه على قول ايكى جاريه طوغورمش اوله اناسى و اناسـنك اناسى ياخود باباسـنك اناسى جاريه اوله وعلى رأى اوچ جاريه طوغورمش اوله يعنى اناسى واناسـنك اناسى وباباسنك اناسى جاريه اوله وعند البعض يالكز باباسـنك اناسى جاريه اوله وعلى قول اناسنك اناسى واناسنك اناسـنك اناسى وباباسـنك اناسنك اناسى جاريه اوله كويا كه جماعت مذمومه يه رد اولنمشـدر يقال رجل مكركس اذا ولدته الاماء وامتان اوثلاث او ام ابيه او ام امه وام ام امه وام ام ابيه اماء (الكرناس) نونله كريْس لفظنده لغتدركه ياى تحتيه ايله دراوست قاتده اولان ممشايه دينور (الكس) كافك فتحى وسينك تشديديله برنسنه يى كركى كبى دوكوب خرد ايلك معناسـنه در يقال كس الشئ كسا من الباب الاول اذا دقه دقا شـديدا (الكسكسة) زلزله وزننده كس معناسـنه در البته بومكرر اولمغله تأكيدى مشتملدر يقال كسكس الشئ بمعنى كسه (كس) كافك كسرى وفتحيله سمرقنده قريب برقريه اسميدر بونى شين معجمه ايله تلفظ ايلمك اول بشقه اولمغله عنقريب ذكر اولنور وعجمده ارض مكرانده بربلده آديدر (الكس) كافك ضمى وسينك تشديديله خاتون فرجنه دينور وبو عربيه دكلدر انجق مولده در لكن فارسيده سـكون سينله اول معنايه اولمغله تشديد تعريبى اغلاط ملحوظ مترجمدر (الكسيس) امير وزننده خرما نبيذنه دينـور يقال شرب الكسيس اى نبيذ التمر وطاشلر اوزره قوريدلدقدنصكره دوكيلوب سويق طرزنده اولان اته دينوركه سفرلرده آزق ايدينورلر وخرده خرده طوغرانمش اتمكه دينور نته كه مكسـوس دخى دينور تقول ماعندى الا الكسيس والمكسوس اى الخبز المكسور (الكس) فتحتينله انسـانك ديشلرى قصه على قول كوچك ياخود ديبلرنه ياپشق اولمق معناسنه در يقال كس الرجل كسا من الباب الثانى اذا قصرت اسـنانه او صغرت اولصقت بسنوخها فهو اكس (الكسكاس) كافك فتحيله قالين كوده لو بودوره دينور يقال رجل كسكاس اى قصير غليظ (التكسس) تكلف وزننده ومرادفيدر يقال تكسس فيه اذا تكلف (الكسكسة) زلزله وزننده تميم قبيله سى لسانيدركه وقف حالنده كاف مؤنثه سـين مهمله الحاقيله تكلف ايدرلر مثلا مؤنثه خطاب اولان اكرمتك وبك كلمه لرنده اكرمتكس وبكس ديرلر وبو قبيله بكر لسـانى دكلدر (الكعس) كافك فتحى و عينك سـكونيله پرمقلرك على قول بوغوملرينك كمكلرينه دينور يقال كعسه غليظ اى عظام السلامى او عظام البراجم فى الاصابع واحدى كعسه در كذلك قيـون و صغر مقوله سـنك بوغوم يرلرينـك كمكلرينه دينور و اللرده واياقلرده اك و اوبناق يرلرنده برى برينه قاوشـور اولان كمكه دينور جمعى كعـاس كلور كافك كسريله يقال كعسه رخو وهو العظـام التى تلتقى فى مفاصل اليـدين و الرجلين (الكعسوم) عصفور وزنـنـده اشكه

دیبور حمار معناسنه‌در جمعی رانده‌در (الكمس) كافك وهانك فتحیله بر كسه‌نك
ایاغی اكسكلری اوغنی حنف معناسنه‌در یقال كمس الصبی كمسا من الباب
الرابع اذا حنف (الاكمس) معنای مزبوردن صفتدر ایاغی اكری كشی‌یه دیبور
كمساء مؤنثیدر یقال رجل اكمس ای احنف وامرأة كمساء (الكماس) كتاب
وزنده دثار معناسنه‌درکه شعار اوزره كیدكلری اثوابدر یقال جاء وعلیه كماس
ای دثار و بعضلره چوجق صاردقلری بغرلغه دیبور قماط معناسنه (الانكماس)
انفعال وزنده بوزیلوب قورلمق معناسنه‌در یقال انكمس الرجل اذا التوی
(الكلس) كافك كسریله آهكه دیبور صاروج معناسنه (الكلسة) كافك
ضمیله طلمسه كبی بر گونه لوندر كه مراد قرامتق بوزلقدر ومنه یقال ذئب اكلس
(انكلاس) كتمان وزنده بغایت كسجی نسنه‌در یقال سیف كلاس ای قطاع
(الانكلیس) انقلیس وزنده ومرادفیدر كه ذكر اولندی (التكلیس) تفعیل
وزنده بركسه اوزره حدت وشدتله حمله وهجوم ایلك معناسنه‌در یقال كلس
علیه اذا حمل علیه وحد وجنكده خصم و همتاسندن قورقوب قاجق معناسنه
اولمغله ضد اولور یقال كلس عن قرنه اذا جبن وفر وصویه قانق معناسنه‌در
كما سیذكر (التكلس) تفعل وزنده بودخی صویه قانق معناسنه‌در یقال كلس
من الماء تكلیسا وتكلسا اذا روی (المتكلس) اسم فاعل بنیه‌سیله سكرتمسی شدید
اولان انسان و حیوانه دیبور یقال رجل وفرس متكلس ای الشدید العدو
(الكلمسة) دحرجه وزنده كیتمك معناسنه‌در یقال كلمس الرجل اذا ذهب كم یقال
كلسم (الكلهسة) دحرجه وزنده برمجهول نسنه‌دن بلمكلیوب قورقمق معناسنه‌در
یقال كلهس الشیء اذا فرق منه و خافه و برایشه مكب ومتوغل اولوب جد وجهد
ایلك معناسنه‌در یقال كلهس علی العمل اذا اكب وجد فیه و آچقدن روبرو جنكه
واروب دشمنه حمله وهجوم ایلك معناسنه‌در یقال كلهس فلان اذا واجه القتال
وحمل علی العدو وبرآدم باشنی اشاغی اكوب وكوكسی اوزره چوكوب اموزلرینك
اراسنی قصدیرمق یوریمك معناسنه‌در یقال فلان یكلهس اذا كان یمشی راكبا
صدره خافضا رأسه مقرّ بابین منكبیه (الكموس) جلوس وزنده ترش رو اولمق
معناسنه‌در یقال كمس الرجل كموسا من الباب الاول اذا عبس (الاكمس) قوت
باصره‌سی اولمیان آدمه دیبوركه كورمز كبی اوله یقال رجل اكمس اذا كان لایكاد
یبصر (الكیموس) جیحون وزنده لغت سریانیده خلط طبیعت معناسنه‌در معلوم
اوله كه اطباء لساننده كیلوس وكیموس دیدكلری الفاظ یونانیه دندر كیلوس
فی الاصل مطبوخ ومنضوج معناسنه‌در واصطلاح اطباده معده‌یه واصل اولان
اغذیه‌نك طبخ اولندن عبارتدر كه هضم اول تعبیر اولنور كرچه فی الحقیقه هضم

اولك ابتداسی مضغ حالنده حاصل اولور لكن انتهاسی معدەده صورت بولور غدابعينه كشكك صغتنده اولور بوهضمك فضلەسی امعاطريقندن مقعده واصل اولوب خارجه مندفع اولور وكيموس تكرار طبخ ونضج معناسنەدر واصطلاح اطباده غدانك مرتبه ثانيەده كبدده طبخ ونضج بولمسندن عبارتدر كه هضم ثانی تعبيراولنور چونكه هضم اول ايله هضم اولنوب كيلوس اولان غدانك لطيفی معدەدن ماساريقا ديدكلری طمرلره كيروب متجزی اولور وماساريقا انجه طمرلردر كه برطرفی نهايت معدەيه واصل و طرف آخری مقعره نازل يعنی قره جكرك چقور طرفنه متصل اولور پس لطيف كيلوس ماساريقادن كبده واصل اولنجق كنديده تكرار طبخ ونضج بولوب برهضم دخی اولور كه بدل مايتحلل بواولەجقدر اجزای وجوديه بوندن علی قدرها حصه مند اولورلر ايشته بومرتبەده اخلاط اربعه متميز و متكون اولور پس مؤلفك سريانيەيه حلندن بشقه همان خلط ايله بيانی قاصردر (كامس) ميمك كسريله برقريەدر كامسه هايله برموضعدر (الكندس) قنفذ وزننده كدس مادەسنده ذكراولندی (الكناس) كتاب وزننده آهو قسمنك اغاجلق واورمانلق ارالغنده كزلنديكی يتاغنه دينور آنده اولان قومی طپراغه وارنجه سپوروب آچديغی ايچون اطلاق اولنمشدر پس كنس لفظندن مأخوذ اولور جمعی كنس كلور ضمتيله وكنس كلور صرد وزننده وا كناس برموضع آديدر (الكنوس) جلوس وزننده آهو قسمی ذكراولنان يتاغنه كيرمك معناسنەدر يقال كنس الظبی كنوسا من الباب الثانی اذا دخل فی كناسه (التكنس) تفعل وزننده بودخی آهو قسمی يتاغنه صوقيلوب كيرمك معناسنەدر يقال تكنس الظبی بمعنی كنس و برآدم چادر ايچره دخول ايلمك معناسنه مستعملدر يقال تكنس الرجل اذا دخل فی الخيمة ويقال تكنست المرأة اذا دخلت الهودج (الكنس) ركع وزننده كانس لفظندن جمعدر يتاغنه كيروب كيزلنجی آهويه دينور ومنه قوله تعالی [فلا اقسم بالخنس الجوار الكنس] الايه فالجوار الكنس هی الخنس لانها تكنس فی المغيب كالظباء فی الكنس اوهی كل النجوم لانها تبدوا ليلا وتخفی نهارا اوالملئكة اوبقرالوحش وظباؤه (الكناسة) كافك ضميله سپوروندی‌يه دينور قمامه معناسنه شارح ديركه غريبدركه مؤلف كناسەيی ذكرايدوب مأخذندن مسامحه ايلدی مأخذی كنس دركه كافك فتحی ونونك سكونيلەدر سپورمك معناسنه يقال كنس البيت كنسا من الباب الثانی اذا كسحه انتهی وكناسه كوفەده برموضع آديدر وعربلر بونكله بعض كسەلره تسميه ايلديلر (الكنيسة) سفينه وزننده يهود قومنك ياخود نصارانك ياخود كفارك يعنی مشرك طائفەسنك عبادتكاهنه دينوركه مسجد اسلام منزلندەدر يقال دخلوا فی كنيستهم وهی متعبد اليهود

والقصابی اولنمغله مزجج دیوله کبیست [illegible] معربدر وکابسا کبیسه تعریبیدر
وکبیسه صوری اونق دخی تخفیفله انتهی و کبیسه تخربنده [illegible] ترکیده ونیمان
آدیدر و کبوش [illegible] اطلاق اولنور کوبا که وسودی قلم و کمدورمدن سیوریلمشدر
یقال امرأة کبیسة ای حسناء و کبیسة السوداء [illegible] و بلده آدیدر
(الکابسة) [illegible] و [illegible] کبیسه [illegible] موضع اسمیدر
انتهی [illegible] (المکبوسة) شول دومقه
یه اطلاق اولنورکه ایچ یوزی [illegible] دوز واملس اوله علی قول [illegible] اوله
یقال فرس مکبوسة ای ملساء الباطن او [illegible] (مکباسة الزیتون) میمک
کسریله مغرمه و [illegible] ومکباسه [illegible] آدیدر (الکوس) کافک
فتحی وواوک سکونیله وایاغی سکیرنمش دوه اوچ ایاغیله سکرایوب یورمک معناسنهدر
یقال کاس البعیر یکوس کوسا اذا مشی علی ثلاث قوائم وهو معرقب و فلان قیمی
ایله طوغری دوروب کتمک معناسنهدر یقال کاست الخبة اذا نحوت فی مکانها
ی مکانها و برکمسهیی قالدیروب یره چالمق معناسنهدر یقال کاس فلانا اذا صرعه
وحانوتک فرجه دورنمک جماع ایلمک معناسنهدر یقال کاس فلانة اذا طعها
والجماع وتجارتده متاعی دکرندن اشاغی صاتوب ضرر ایلمک معناسنهدر یقال کاس
فی البیع اذا انتقص ثمنه ووکس فیه ومنه لاتکسنی فی البیع یا فلان کاسید کار و آهسته
آهسته یورمک معناسنهدر یقال یکوس فی السیر ای یهود و کشیشلر دیدکلری
روزکار قرشودن اسمسنه دینور یقال [illegible] من مجراها کوس الازیب ای
نحتها ولیث نقوی کوس برلفظدر که اهل دریا غرق اولمغه مشرف اولدقده
خوفلری هنکامنده تلفظ ایدرلر یعنی اوو قتده کوس کوس دیرلردیو نقلی رجم بالغیب
یعنی تخمینات قبیلندندر شارح دیرکه ابن سیده دخی بو رسمه ثبت ایدوب ولیث کلمه
اعجمیه اولدیغنی تصریح ایلمشدر انتهی (المکاس) میمک فتحیله بلالک ایله دینور
(الاکاسة) اقامه وزننده بو دخی برآدمی یره یقمق معناسنهدر یقال اکاس فلانا اذا
صرعه وتجارت معامله‌ده بهایی اکسک ویروب ضرر ایتدرمک معناسنهدر ومنه تقول
لاتکسنی یا فلان فی البیع ای لاتنقص الثمن و برایاغی سکیرنمش دوهیی اوچ ایاغیله
سکرتوب یورتمکله اقدام ایلمک معناسنهدر یقال اکاس البعیر اذا حمله علی ان یکوس
بعرقبته (الکوس) کافک ضمیله طبل اسمیدرکه تعریفنده طاول تعبیر اولنور
فارسیدن معربدر و کوس دولنکرلک کراسته تربیعنی قیاس ایده جکلری آلته
دینورکه مثلث الشکل تخته‌دن برنسنه‌در زاویه حرفی زیوه تعبیر ایدرلر یقال
قس انجار الخشبة بالکوس وهو خشبة مثلثة یقیس بها النجار تربیع الخشبة
(الکوسی) کافک ضمیله قصه آیقلو آته دینورکه قولی قصه تعبیر اولنور چقور

اوه آتلری کی یقال فرس کوسی ای قصیر الدوارج (کوسین) کافك ضمیله برقریه‌در (مکوس) معظم وزننده برحمار آدیدر جوهری وهندن ناشی بونی کندی قلمیله مفعل یعنی مقعد وزننده ضبط ایلشدر (کاسان) ماوراء النهرده بربلده‌در (الکوساه) حمراء وزننده شول چایر پارچه‌سنه دینورکه بنایت فراوان اولوب بری برینه صارمشق اوله جمعی کوس کلور کافك ضمیله یقال لمعة کوساه ای ملتفة کثیرة النبت و یقال لماع کوس وکذا یقال رمال کوس ای متراکمة و کوساه برموضع آدیدر (التکویس) تفعیل وزننده ندس دوندرمك معناسنه‌در یقال کوسه اذا قلبه (التکاوس) نسنه بری برینك اوزرینه قات قات یغلق معناسنه‌در یقال تکاوس لحم الغلام اذا تراکب واوتلق کثیف وفراوان اولمق معناسنه‌در یقال تکاوس العشب اذا کثر و کثف (المتکاوس) اسم فاعل بنیه‌سیله عروضیون اصطلاحنده ایکی سببك ترکیلری حسبیله اربع حرکات متوالیات مجتمع اولان قافیه‌یه دینور ضربنی کبی مترجم دیرکه ضربنی کلمه‌سنده سببین ترکبی اولمدیغی ظاهردر بلکه سبب ثقیل ایله وتد مجموعدن مرکبدر کتب عروضده فجبر کلمه‌سیله تمثیل اولنمشدر و بوقافیه معایبدندر (الاکتیاس) افتعال وزننده برآدمی ایشندن آلیقومق معناسنه‌در یقال اکتاس فلانا عن حاجته اذا حبسه (التکوس) تفعل وزننده باشی اشاغی سرنکون اولمق معناسنه‌در یقال تکوس الرجل اذا تنکس (الکهمس) جعفر وزننده ارسلانه دینور و چرکین چهره‌لو آدمه دینور وبیوك اورکجلو ناقه‌یه دینور وکهمس الهلالی اصحابدندر وکهمس بن الحسن التمیمی اتباع تابعیندندر وکهمس ربیعة بن حنظله قبیله‌سندن برجاعتك پدریدر (الکهمسة) دحرجه وزننده پاچه‌لرك اراللی بتشك کبی یقین اولمغله پاچه‌لری ایوجه آیره‌میوب آدیملری صیق صیق آتوب طپراق صاویره‌رق یوریمك معناسنه‌در یقال فلان یکهمس اذا کان یمشی بحثی التراب لتقارب مابین رجلیهما (الکیس) کافك فتحی و یانك سکونیله (والکیاسة) فراسه وزننده ذکا و فطنت معناسنه‌درکه حمق و بلاهت مقابلیدر یقال کاس الغلام یکیس کیسا وکیاسة ضد حمق و جماع ایلك معناسنه‌در یقال کاس المرأة اذا جامعها ومنه الحدیث الاتی و طب یعنی طبابت معناسنه‌در لکن شارح طب نسخه‌سنی تغلیط و طیب اولمغی تصویب ایلشدر وکیس جوانمردلك معناسنه‌در یقال هو اهل الکیس ای الجود وعقل وهوش معناسنه‌در یقال صاحب الکیس ای العقل ورشد وفطانتده برآدمه غالب اولمق معناسنه‌درکه باب مغالبه‌ده مستعملدر یقال کایسه فکاسه کیسا ای غلبه فی الکیاسة ومنه الحدیث انه علیه السلام [قال لجابر اترانی انما کستك لاخذ جملك لك الثمن ولك الجمل] ای غلبتك بالکیس وفیه ایضا قال علیه السلام [لجابر

دن ومت فالكيس (الكيس) وهو امرها الجماع او هى من النادرة اى الجماع باستعمال
العقل و استنزاله لا بحمه انشق على تميزها حائضا يعنى جماع منزل سهو دن
كلابكزده همان زوجه‌كز ايله اولاد مثلى انجون جامعه مبادرت ايلمه‌مز ووجه
تجربه كوره همان سهو دن كلابكز كى عقلكز حائضيدر بوجهه پاكيدر تحرى
ايدوب استعمال عقل ايله تحقيق ايلدكدن جامعه مبادرت ايلمه‌مز تاكه شدت
شهوت سزين تجربت حائضه دوچار اولمه يس بوكه كوره كيس عقل معناسنه
مأخوذدر (الكيس) جيد وزننده ظريف وزيرك آدمه ديثور يقال رجل كيس
اى ظريف جمعى كيسى كلور حتى كبى وزيد بن الكيس النمرى علم انسابده ماهر
بركمسه‌در و كيس بن ابى الكيس محدثدر وكيسة بنت ابى بكر كه اسمى نفيع در
تابعيه‌در وكيسة بنت الحارث مسيلمة الكذاب نام شخصك زوجه‌سيدر كه عاقبت
اسلامه كلمشدر وابو كيسه براء بن قيس نام محدثك كنيه‌سيدر ياخود بو معجمه ايله
وباى موحده ايله ابو كبشه‌در وامام على بن كيسة الفزرى بوكسر و سكون ايله‌در
وكيسة بنت ابى كثير تابعيه‌در (الكيسى) كافك كسريله (والكوسى) بشرى
وزننده اكوس لفظندن مؤنثلردر نسخه‌لر كرچه اكوسدر لكن اساسده اكيس
عنوانده مؤسسدر (كيسان) سبحان وزننده غدر ويوفالق اسميدر وايوب السختيانى
نام محدث مشهورك پدرى اسميدر ومختار بن ابى عبيد نام كمسه‌نك لقبيدر رافضيلردن
كيسانيه طائفه‌سى اكا منسوبلردر بونلر يهود كبى بدايه قائللردر (ام كيسان)
ركبه‌نك يعنى ديزك لقبيدر وقنعر قدم ايله انسانك كيروسنه اورمغه اطلاق اولنور
(الكيس) كافك كسريله اغه كيسه‌سنه ديثور جماع معناسندن مأخوذدر الخدبى
جمع ايلديكيچون جمعى اكياس كلور وكيسه كلور عنبه وزننده وكيس مشيمه‌يه
اطلاق اولنور كه رحمده اولان چوجق يتاغنه ديثور (الاكياس) همزه‌نك كسريله
(والاكاسة) اقامه وزننده بر آدم ظريف وزيرك اولاد صاحبى اولمق معناسنه‌در
يقال اكيس الرجل والناس اذا ولدت له اولاد كيسى (التكييس) تفعيل وزننده
بر آدمى ظريف وزيرك قلق معناسنه‌در يقال كيسه الله تعالى اى جعله كيسا
(التكيس) تفعل وزننده ذكا وظرافت صاتمق معناسنه‌در يقال تكيس فلان اذا
تظرف (المكايسة) مفاعله وزننده ذكا وظرافت خصوصنده مغالبه ايلمك يعنى
زيركلكده ادعا ايلمك معناسنه‌در يقال كايسه اذا غالبه فى الكيس

* فصل اللام * (اللبس) لامك ضميله اثواب كيمك معناسنه‌در يقال لبس الثوب
لبسا من الباب الرابع اذا استتر به مؤلفك بصائرده بياننه كوره لبس ماده‌سى ستره
معناسنه موضوع اولمغله معانى سائره آندن متفرعدر وبر كمسه بر خاتون ايله
برمدت انس وعشرت اولمق معناسنه مستعملدر لباس دائمى كبيوب استكدكدن

صكره طرح اولنديغى تصورينه مبنى‌در يقال لبس فلان امرأة اذا تمتع بها زمانا وبر جماعت ايله وافر زمان برلكده اوله‌رق انس وزندكانى ايلمك معناسنه مستعملدر يقال لبس قوما اذا تملى بهم دهرا وبرآدم بتون جوانلغى هنكامنى برخاتونله امرار ايلمك معناسنه مستعملدر يقال لبس فلان فلانة عمره اذا كانت معه شبابه كله بونده عمره قيديله مقيد اولور (اللباس) كتاب وزننده كيلجك جامه‌يه دينور يقال عليه لباس حسن وهو ما يلبس وزوج و زوجه‌دن هر برينه اطلاق اولنور هر برى آخرى تعاطىٔ قبيحدن منع ايلديكيچون وقوله تعالى [ولباس التقوى] الاية اى الايمان اوالحياء اوستر العورة وكذا قوله تعالى [فاذا قها الله لباس الجوع] الاية لما بلغ بهم الجوع الغاية ضرب له اللباس مثلا لاشتماله كوياكه لباس كبى آجلق آنلرى محيط ومستوعب اولمشدر ولباس اختلاط واجتماع معنالرينه در يقال بينهم لباس اى اختلاط واجتماع (اللبوس) صبور وزننده بودخى جامه‌يه دينور يقال عليه لبوس فاخر اى لباس وزرهه اطلاق اولنور يقال عليه لبوس اى‌درع (اللبس) لامك كسريله بودخى جامه‌يه دينور و سمحاق معناسنه مستعملدركه جلد ايله لحم ارالغنده اولان زار كبى يوفقه دريجكزه دينور و لبس الكعبه كسوتندن عبارتدر وبرنوع ثوبه دينوركه لبسه دخى دينور (الملبس) مقعد وزننده بودخى جامه‌يه دينور يقال جاء وعليه ملبس انفس اى لباس و عربلر فلانده كبر و نخوت صفتى يوقدر متواضعدر ديجك يرده ان فيه لملبسا ديرلر مابه كبر معناسنه بوراده ملبس مستمتع معناسنه مستعاردر تواضعدن كنايه‌در زيرا متكبردن تمتع و انتفاع متصور دكلدر و منه الامثال ★ اعرض الثوب الملبس ★ يضرب لمن كثر من يتهمه يعنى برآدمك اتهام ايلديكى كمسه‌لر چوق اولدقده ضرب اولنور وبونده منبر ومفلس وزنلرنده دخى وارد اولمشدر بوراده اعرض كلمه‌سى صار ذاعرض معناسنه‌در يعنى متهمك لباسى عريض اولديكه كندى تهمتلو ايكن هركسه عزو و اسناد ايدر ملبس مغطى معناسنه‌دركه مراد تهمتله محاطدر ديمكدر منبر و مفلس وزنلرنده مغطى معناسنه‌دركه اسم فاعلدر و بعضلر اعرض فعلنى ظهر معناسنه حمل ايلمكله متهمك تهمتى ظاهر اولدى ديمك اولور بوكه كوره كنديسنى اتهام ايدنلر كثير اولدقده ضرب اولنور و زمخشرى مستقصاده بشقه كونه ضرب ايلمشدر (الملبس) منبر وزننده بودخى جامه‌يه دينور (اللبسة) لامك كسريله بناى نوعدركه لباس كيمك حالاتندن برحالتدر لسانمزده آندن كيش ايله تعبير اولنور يقال ماحسن لبسته وهى حالة من حالات اللبس و لبسه بركونه ثوبك اسميدر (اللبسة) لامك ضميله شبهه معناسنه مستعملدر يقال فى حديثه لبسة اى شبهة (اللبيس) امير وزننده شول جامه‌يه دينوركه چوق كيلمكله كهنه‌لنمش اوله يقال عليه لبيس اى ثوب قد اكثر

لبسه طاملق ومثل ونظير معناسنه مستعملدر يقال لبس له لبس اى نظير (اللبسة)
حرك وزننده ورأى عقلده اولان مكر ونظير داهيه به وصف اولنور يقال داهية
لبسة اى منكرة (البسة) فعاله وزننده بر نوع سعره اسميدر (اللبس) حبس وزننده
وشبهة معنانه فني ايچون خلط ايتمك معناسنه در يقال لبس عليه الامر لبسا
من الباب الثانى اذا خلطه (الالتباس) همزه نك كسريله بر سنه بى اوزره توب بوريمك
معناسنه در يقال البسه اذا غطاه (الملبس) محسن وزننده (والملتبس) مختبس
وزننده مشتبه ومختلط نسنه به دينور يقال امر ملبس وملتبس اى مشتبه (التلبيس)
تفعيل وزننده بر نسنه بى تخليط ايله مشتبه قلمق معناسنه در يقال لبس الامر اذا
خلطه وتدليس معناسنه دركه ذكر اولندى يقال لبسه اذا دلسه (اللباس) شداد
وزننده لباسى چوق يا خود لباس كيمسى چوق آدمه دينور يقال رجل لباس اى
كثير اللباس اوالمس ولاتقل ملبس كمحدث (التلبس) تفعل وزننده مختلط اولمق
معناسنه در يقال تلبس بالامر و بالثوب اذا اختلط وبر نسنه آخره يلاشوب
يا پشمق معناسنه مستعملدر يقال تلبس الطعام باليد اذا التزق (الملابسة) مخالطه
معناسنه در يقال لابسه اذا خالطه ويقال لابس فلانا اذا عرف باطنه يعنى فلانله
شويله اختلاط و امتزاج ايلديكه اسرار خفيه درونه مطلع اولدى بس معناى
لازميله تفسير اولنور (الالتباس) افتعال وزننده بر نسنه مختلط و مشتبه اولمق
معناسنه در ومنه الحديث [فى المولد والمبعث جاء الملك فشق عن قلبه قال] عليه
السلام [فخفت ان يكون قد التبس بى] اى خولطت فى عقلى ماخوذ من قولهم
فى رأيه لبس اى اختلاط (اللحس) نحس وزننده (والملحس) مقعد وزننده
(واللحسة) لحظه وزننده (واللحسة) لامك ضميله يلامق معناسنه در يقال لحس
القصعة لحسا وملحسا اى لحسة من الباب الرابع اذا لعقها باللسان ولحس كوه شال
مقوله سى اثواب يمك معناسنه مستعملدر يقال لحس الدود الصوف لحسا من الباب
الثالث اذا اكله كذلك چكركه نباتى يلايوب بتورمك معناسنه مستعملدر يقال
لحس الجراد الخضر اذا رعاه (الملاحس) ملحسك جميدركه اسم مكاندر يلايجق
يره دينور ومنه قولهم تركته بملاحس البقر اى بمواضع تلحس البقر يعنى بقر
الوحش فيها اولادها ويروى بملحس البقر اولادها اى بموضع ملحس البقر اولادها
اوله كوره بن آنى بيابان صغرلرينك كندى اولادلرنى يلادقلرى يرلرده براقوب كلدم
وايكنجى يه كوره ملحس مصدر اولوب وكلامده مضاف محذوف اولور على
الوجهين مراد اسسز بيابانده ترك ايلدم ديمكدر (اللاحوس) اوغورسز كمسنه يه
اطلاق اولنور شأمتدن قومنى يلايوب توكتديكنه مبنى يقال رجل لاحوس اى
مشئوم (الملحس) منبر وزننده حريص و طمعكاره اطلاق اولنور يقال رجل

ملحس ای حریص ومیدانه کلن نسنه‌یی فرط حرص وشرهندن کوبجی یتدیکی قدر اخذ ایدر اولان کمسیه اطلاق اولنور یقال هو ملحس ای یأخذ کل ماقدر علیه وبهادره اطلاق اولنورکه خصمنی لسان سیفله لحس ایدر یقال رجل ملحس ای شجاع (اللحاسة) علامه وزننده دیشی ارسلانه اطلاق اولنور (اللاحسة) بغایت قیتلق و قوراق سنه‌یه وصف اولورکه نبات و حیوانی محو ایدر یقال سنة لاحسة ای شدیدة (اللحوس) صبور وزننده سینك کبی دائما طتلو نسنه اراشدرر اولان کمسیه اطلاق اولنور یقال فلان لحوس اذا کان یتتبع الحلاوة کالذباب (اللحوس) جرول وزننده حریص کمسیه دینور (الالحاس) همزه‌نك کسریله یرکیجه نبات بتورمکه بشلق معناسنه‌در که طوار یلایجق قدر انبات ایلکدر علی قول یرك اوتنی طوار یلایوب توکتمك معناسنه‌در یقال الحست الارض اذا انبتت اول مانبتت البقل اولحست الدواب نبتها و مواشی یی آزجه اوتلاتمق معناسنه‌درکه یلادر کبی اوتلاتمقدر یقال الحس الماشیة اذا رعاها ادنی رعی (الالتحاس) افتعال وزننده بر کمسه‌دن بر آدم حقنی اخذ ایلك معناسنه مستعملدر یقال التحس منه حقه اذا اخذه (الملحوس) چلیمسز فرجه وصف اولور یقال حر ملحوس ای قلیل اللحم (اللدس) لامك فتحی و دالك سکونیله آتمق معناسنه‌در یقال لدسه بحجر لدسا من الباب الاول اذا رماه به ویلامق معناسنه‌در یقال لدسه اذا لحسه وال ایله اورمق معناسنه‌در یقال لدس فلانا اذا ضرب بالید (اللدس) لامك کسریله سست وتنبل واوشنکن آدمه دینور یقال هولدس ای خوار فاتر (الملدس) منبر وزننده شول ایری طاشه دینورکه آنکله چکردك اوفادرلر ویره پك پك بصه‌رق یورراولان کمسیه اطلاق اولنور یقال رجل ملدس ای شدید الوطء (اللدیس) شریف وزننده سموز آدمه دینور جمعی الداس کلور (الالداس) همزه‌نك کسریله یرك نباتی اوج کوستوروب بتمکه باشلق معناسنه‌در یقال الدست الارض اذا طلع فیها النبات (التلدیس) دوه‌نك بقنه‌غنی نعلملك معناسنه‌درکه نعل کبی بتون چارق چورررلر یقال لدس بعیره اذا انعل فرسنه ودوه‌نك طبانی طاشدن یرتلغله‌دری ایله یمامق معناسنه‌در یقال لدس خف البعیر اذا اصلحه برقاع (اللس) لامك فتحی وسینك تشدیدیله اکل ایلك معناسنه‌در یقال لس الطعام لسا من الباب الاول اذا اکله ویلامق معناسنه‌در یقال لس القصعة اذا لحسها وطوار آغزینك اوجیله قیصه چایرلری یولوب اوتلامق معناسنه‌در یقال لست الدابة الکلا اذا نتفته بمقدم فیها (اللساس) غراب وزننده هنوز چقان چایره دینورکه قصه وخرده اولوب لکن اولدیجه طوارك آغزینه کلیکه قابلیتی اوله یقال ترعی المواشی اللساس وهو ما استمکنت من البقل الراعیة وهو صغار (اللسان) تبان

وزننده على قول غراب وزننده بر نوع اوتك اسميدر كه خشونتلى اولور لسان الثور
لسانه شبيهدر لسان الثور دكلدر انسانك ودوه‌نك لسانلرينه عارض اولان اوجاعه
دواى نافع وخفقان وحرارت معده وقلاع وامراض فمه مفيددر (لسلبى) لاملرك
فتحيله بر موضعدر (لسيس) امير وزننده يمنده بر حصن آديدر (اللسلاس واللسلسة)
لاملرك كسريله كسيش اوزبكه دينور سنام مقطوع معناسنه (اللسس) ضمتيله اوزن
وحاذق حاذره دينور (الالسلاس) همزه‌نك كسريله الدلاس معناسنه‌دركه ذكر اولندى
يقال السلت الارض بمعنى الدست (الملسلس) مدحرج وزننده زنجير نقش مسلسل
معناسنه‌در شارح ديركه ظاهرا بو مقلوبدر و يول يول قالى الاجه قاشه دينور
يقال ثوب مسلسل اى موشى مخطط (اللطس) لامك فتحى و طانك سكونيله بر
نسنه‌يه بر بعض نسنه ايله اورمق معناسنه‌در دوه تپه ايله اورمق كبى يقال لطست
البعير لطسا من الباب الاول اذا ضربه بخفه وطاش وساير نسنه آتمق معناسنه‌در
يقال لطسه بالحجر وغيره اذا رماه وچهره‌يه شمار اورمق معناسنه‌در يقال لطسه
اذا لطمه وطاشى طاشه چالمق معناسنه‌در يقال لطس الحجر بالحجر اذا ضربه به
(الملطس) منبر وزننده طاشجيلرك طاش قيره‌جق بيوك كلنكنه دينوركه واريوز
تعبير اولنور وچكردك اوفاده‌جق بيوك طاشه دينور وشديد الوطئ اولان دوه
طبانته وآت طرنغنه اطلاق اولنور يقال خف وحافر ملطس اى وقاح (الملطاس)
محراب وزننده ملطس ايله ايكى معناى اولده مرادفدر (المتلاطس) برى برينه
چارپيلور اولان شديد طالغه‌لره وصف اولنور يقال موج متلاطس اى متلاطم
(اللعس) لامك فتحى وعينك سكونيله اصرمق معناسنه‌در يقال لعسه لعسا من الباب
الثالث اذا عضه (اللعس) فتحتينله بعض دوداقده اولان قرامتغه دينوركه اجزاى
حسن وملاحتدن معدوددر زيرا خالص قرمزى اولمقده اوقدر ملاحت اولمز
وبو معناده مصدر اولنور يقال لعس الغلام لعسا من الباب الرابع اذا كان فى شفتها
سواد وهو مستحسن فيها شارح ديركه لعسه دخى اسمدر وفعل دوداق وصفندن
دخى متصرف اولنور يقال فى شفته لعس ولعسة ولعست الشفة لعسا (الالعس)
معناى مزبوردن وصفدر لعساء مؤنثيدر يقال غلام العس وجارية لعساء ويقال شفة
لعساء جمعى لعس كلور لامك ضميله والعس كوز وصيق اولان نباته اطلاق اولنور
يقال نبات العس اى كثير كثيف هينتى قرامتق مرئى اولديغيچون اطلاق اولنور
(والعس) بر موضع آديدر (ولعساء) شول قيزه اطلاق اولنوركه رنك بشره‌سى قرمزى
مائل قره ياغز اوله يقال جارية لعساء اذا كان فى لونها ادنى سواد و مشربة من
الحمرة (اللعوس) صبور وزننده جزئيجه اصره‌جق و دوداغه طوقنه‌جق مقدار
يه‌جكه اطلاق اولنور تقول ماذقت لعوسا اى شيئا ومثله ماذقت لعوقا (لعس)

لامك فتحيله (لعسان) لامك كسريله برر موضع اسمليدر (المتلعس) متعبس وزننده طعامى يك يك اكل ايديجى آدمه دينور يقال رجل متلعس اى شديد الاكل (اللعوس) جرول وزننده سباعــدن قورده دينور وطعامى حرص و خفتله اكل ايدر اولان كمسيه دينور يقال هو لعوس اى خفيف فى الاكل حريص (اللغوس) غين معجمه ايله لعوس وزننده ومرادفيدر وبغايت عيار وخبيث ونشال وحيله كار اوغرى يه دينور يقال هو لغوس اى ختول خبيث واوتلامغه قابل اولان اوتلاغه دينور ويوفقه وخفيف نباته دينور وشول تروتازه نباته دينور كه ملايمتندن دترر اوله (الملغوس) مظربل وزننده هنوز نضج بولمامش چيك طعامه وخامجه ميوه يه دينور يقال لحم وثمر ملغوس اى نىء لم ينضج (اللغوســة) لامك و واوك فتحيله اثر وحقيقتى خوشجه متبين اولمامش خبره دينـور يقال هو لغوسة من خبر اذالم يتحقق شىء منه (الليفس) لامك كسرى ويانك فتحيله حيفس كلمهسـنه اتباعا ذكر اولنور يقال حيفس ليفس اى شجاع (اللقس) لامك فتحى و قافك سـكونيله بركمسه يى عيبلمك معناسـنهدر يقال لقسه لقسا من الباب الاول والثـانى اذا عابه ولقس اويوزلغه دينور يقال اصابه لقس اى جرب (اللقس) كتف وزننده دائما ناسه لقبلر وضع ايدوب هزل وسخريه ايدن كمسيه دينور يقال هو لقس اى يلقب الناس ويسخر منهم وبر طريق ووتيره اوزره مستمر ومستقيم اولميان اويناق ومتلون كمسيه دينور يقال رجل لقس اى لايستقيم على وجه و برنسـنه يى چابك فهم ايدن زيرك آدمه دينور يقال هو لقس اى فطن بالشىء (اللقس) فتحتينله برنسنه يه كوكل شدتله اوزليوب آرزو ايلمك معناسنهدر يقال لقست نفسه الى الشىء لقسا من الباب الرابع اذا ناز عته اليه وبرنسنهدن ايكرنوب كوكل دونمك ومعده بولانمق معناسنهدر يقال لقست نفسه منه اذا غثت وخبثت وانما كره صلى الله عليه وسلم لفظ خبثت لقبحه ولئلا ينسب المسلم الخبث الى نفسه يعنى فخر عالم عليه السلام حضرتلرى اشـبو [لايقولن احدكم خبثت نفسى و لكن ليقل لقست نفسى] حديثيله تعبير مذكوردن نهى بيوردقلرى ايكى سببه مبنى دربرى خبث وخباثت مادهسنى استقباح ايلديكيچون و برى مسلم اولان آدم نفسنه خباثت نسبتى لايق اولمديغنى ارشـاد ايچوندر (اللاقس) لقس كبى اويوزلغه دينور جرب معناسنه (اللقاس) لامك كسريله ملاقسهدن اسمدر (الملاقسة) مفاعله وزننده برى برينه وضع القاب ايلمك معناسـنهدر يقال هم يلاقسون اى يلقب بعضهم بعضا وتقول ماهذا اللقاس فهو عيب لايليق للمسلم (الملاقس) اسم فاعل بنيهسيله مصـابر و متثبت و متحمل آدمه دينور يقال رجل ملاقس اى مصابر (التلاقس) سوكشمك معناسـنهدر يقال تلاقسوا اذا تسابوا (اللكس) كتف وزننده بك سركش اولوب اصلا منقاد اولميان

آرمه دیور یقال فلان شغلی تلمس لی عسر فلبل الاعتباد شارح دیرکه تعلب
بونی انکار وابن سیده لفت محصوصه اولیوب واولمدیغنده اشتباهی ثبت ایلدی
(التمس) رمس وزننده بر ستهیه ال دکورمك وال سورمك و ال ایله یوقلق
واممك معناسنه‌درکه حواس ظاهره جمله‌سندندر یقال لمسه لمسا من الباب الاول
والثانی ادا مسه بیده شارح دیرکه راغبك بیانه کوره لمس اله مخصوص دکلدر
ظاهر بشره ایله‌ده اولنور و کاهی بر نسنه‌یی ال ایله یوقلیوب بولمادیغی صورتده
دخی استعمال اولنور ومس حاسهٔ لمس ایله مدرك اولان محلده استعمال اولنور انتهی
و قوله تعالی حکایة عن الجن [انا لمسنا السماء فوجدناها ملئت حرسا شدیدا]
الایه ای عالجنا غیبها فرمنا استراقه یعنی بزلر اخبار غیبیهٔ سماویه‌یی کلوب کاهنلره
اخبار ایچون ملائکه‌دن استراقه ایلکه چوق دورشدك لکن حراس شدیده‌دن
وشهب وصواعقدن تقربه بر وجهله یول بوله مدیق دیمك اولنور ولمس جماع ایلك
معناسنه مستعملدر یقال لمس الجاریة اذا جامعها (الملوس) لمس اولنمش نسنه‌یه
دینور ومنه یقال اکاف ملوس الاحناء اذا کان قد نحت ماکان فیه من اود وارتفاع
یعنی اول سمره و پالانه اطلاق اولنور که قلتاق برنده اولان اکریلکی و انجقلغی
ویوکسکلکی ال ایله دوزلنوب اویغون و هموار اولمش اوله (اللامس) لمس
ایدیجی دیمکدر بو معناندرکه عربلر فلان عورت روسبولق ایدر دیجك یرده هی
امرأة لاتمنع ید لامس دیرلر کذلك پك نرم ولین الجانب اولمغله حقنده ریب وظنه
اولنور دیجك یرده ایراد اولنور یقال هی امرأة لاتمنع ید لامس ای تزن بلین الجانب
وفلان پك بی ناموس و حیتـدر دیجك یرده هو لایرد ید لامس دیرلر (الملوس)
صبور وزننده سموزلکنده شك وشبهه اولنان ناقه‌یه اطلاق اولنورکه ال ایله
یوقلارلر جمی لمس کلور لامك ضمیله یقال ناقة لموس اذا صارت یشك فی سمنها
وبدرینك غیری به نسبت ادعاسنده اولان علی قول حسب ونسبنده عیب وفساد
اولان کمسه‌یه اطلاق اولنور ملوس معنوی اولدیغیچون یقال فلان لموس ای دعی
اوفی حسبه قصاة (الملوسة) هاله بوله اطلاق اولنور یولی غائب ایدنلر یوجیلرك
ایزلرنی اراشدیروب یوقلشدردقلری ملاحظه‌سیله‌در وبو فعوله بمعنی مفعوله در
(اللمیس) امیر وزننده یاپشوب یوقلیه‌جق و صقشدیره‌جق اعضاء و اندامی نرم
و نازك خاتونه اطلاق اولنور یقال امرأة لمیس ای اللینة الملمس و لمیس اعلام
نسواندندر (لمیس) زبیر وزننده اعلام رجالدندر (لماس) قطام وزننده (والمتلمسة)
اسم فاعل بنیه‌سیله‌که عربلرك کواه لماس و کواه المتلمسة قولنده واقعدر اصاب
موضع دائه معناسنه‌در مؤلف قصر ایتشدر متلمسه‌که تلمسدن اسم فاعلدر برنسنه‌ده
علامتده مستعملدر ولماس قطام وزننده اول معنایه اوب بعده اول علامتده علم

اولمشدر

اولمشدر بعده مجاز بمرتبتين طريقه سيله دوه نك داغلنه جق علتى محلنده استعمال اولندى پس كواه لماس و كواه المتلمسة قولى داغى تمام علت يرينه بصدى ديمكدر لماس والمتلمسة بدل بعض حكمنده اولمريله كوى الرجل البعير محل دائه سبكنده اولور (الالتماس) افتعال وزننده طلب ايلك معناسنه مستعملدر معناى لازميدر يقال التمس الشئ اذا طلبه (التلمس) تفعل وزننده برنسنه يى تكرار بتكرار طلب ايلك معناسنه در يقال تلمس الشئ اذا تطلبه مرة بعداخرى (المتلمس) اسم فاعل بنيه سيله جرير بن عبد المسيح نام شاعرك لقبيدر اشبو ★ وذاك اوان العرض طن ذبابه ★ زنابيره والازرق المتلمس ★ بيتى باعث تلقيب اولمشـدر بونده عرض لفظى يمامه ده بر وادى اسميدر (الملامسة) مفاعله وزننده برنسنه يه ال ايله يابشوب يوقلق معناسنه در يقال لامسه اى ماسه ومجامعه معناسنه در يقال لامسها اذا جامعها وملامسه فى البيع شول معامله يه اطلاق اولنور كه بايع ومشتريدن هر برى آخره چقن متاعكه ال اوروب يابشورسم يا خود متاعمه ال اوروب يابشورايسك بيغمزده شوبهايه بيع وشرا منعقد اولسون ديو مقاوله ايده لر على قول متاعك ايچنى آچميوب پوشـيده سى اوستنده ال ايله يوقلقله منعقد اولان معامله دن عبارتدر شارح ديركه بونلر تغرير اقسامندن اولمغله نهى شرعى صادر اولدى قال فى النهاية [انه عليه السلام نهى عن بيع الملامسة] وهوان يقول اذالمست ثوبك اولمست ثوبى فقدوجب البيع وقيل هوان يلمس المتاع من وراء الثوب ولاينظر اليه ثم يوقع البيع عليه نهى عنه لانه غرر ولانه تعليق اوعدول عن الصيغة الشرعية وقيل معناه ان يجعل اللمس باليد قاطعا للخيار ويرجع ذلك الى تعليق اللزوم وهو غير نافذ (اللوس) لامك فتحى وواوك سكونيله برآدم طتلو وخوشمزه نسنه لرى اكل ايچون اراشدرمق معناسنه در يقال لاس فلان الحلاوات وغيرها يلوس لوسا اذا تتبعها ليأكلها وطاتمق معناسـنه در يقال لاسه اذا ذاقه ولقمه يى آغزده دل ايله برى اوته چالوب دوندرمك معناسـنه در يقال لاس الشئ فى فه اذا اداره بلسانه (اللائس واللؤوس) صبور وزنـنـده (واللواس) شداد وزنـنـده معناى اولدن وصفلردر طتلو وخوشمزه نسنه لرى اكل ايچون اراشدرر اولان آدمه دينور مترجم ديركه عربسـتانده لواس طعامى سفره يه كتورمزدن اقدمجه هرقابدن بر ر ايكيشر لقمه تناول ايدن صوغوسز كمسيه اطلاق اولنديغى مسموعمز اولمشدر فارسيده اكا چلاس ديرلر (اللوس) لامك ضميله طعامه دينور (اللواسة) ثمامه وزننده لقمه يه دينور (اللؤوس) صبور وزنـنده (واللواس) سحاب وزننده داديملق نسنه يه دينوركه لقمه دن اقل اولور تقول ماذقت لؤوساولا لواسا اى ذواقا لكن بوتركيبه كوره لؤوس بمعنى مفعول اولوب لواسدن زياده جه اولمق منفهم اولور (ابولاس) محمد بن الاسود كنيه سيدركه اصحابندر (اللهس) لامك فتحى وهانك سكونيله يلامق

معناسنه‌در یقال لهس الثدی لهسا من الباب الثالث اذا لحسه وسوداء من چوجق انانك ممه‌سی صوروب چكمه‌یه‌رك دلیله یلامق معناسنه‌در یقال یلهس ثدی امه ای یلطعه بلامس وحرص وشره‌دن ناشی طعامه اوشوشق ایلك معناسنه‌در یقال لهس فلان الطعام اذا ازاحم علیه حرصا ویقال لهس القوم الطعام اذا ازاحموا علیه حرصا (الملاهسة) مفاعله وزننده بودخی حرصدن ناشی طعامه اوشوشمق ایلك معناسنه‌در یقال لاهس الطعام اذا ازاحم علیه حرصا وحرص وطمعدن ناشی برشیئی اول اخذ ایچون شتاب وتعجیل ایله ازدحام ایلك معناسنه‌در یقال لاهس فلان الیه اذا بادر الیه وازدحم علیه ویقال هو یلاهس بنی فلان اذا كان یغشی ویزدحم علی طعامهم (اللهسة) لقمه وزننده یلامق اولهجق شیئ یسیره دینور بعده ناچیز نسنه‌ده استعمال اولندی ومنه یقال مالك عندی لهسة ای شیئ (النواهس) ایاغی چابك خفیف الروح اولان كسه‌لره دینور كه یول وایشی كویا كه یلارلر مفردی لاهس‌در یقال هم نواهس ای خفاف سراع (اللهاس واللهاسة) لاملرك ضمیله جزئی طعامه دینور تقول اكلت لهاسا ولهاسة ای قلیلا من الطعام (لیس) لامك فتحیله نفی ایچون موضوع بر كلمه‌در اصلی لیس ایدی فرح وزننده بعده تخفیف ایچون یاء اسكان اولندی عندالبعض اصلی لا ایس ایدی همزه اسقاط ولام یایه وصل اولنوب لیس اولدی زیرا عربلر ایتنی من حیث ایس ولیس دیرلر من حیث هوولاهو معناسنه كه واردن یوقدن كتوردیمكدر یاخود من حیث وجد ولاوجد معناسنه‌دركه ایس ولیس ماضی مخفف اولورلر یاخود ایس موجود ولا ایس غیر موجود دیمكدر تخفیف ایدوب لیس دیدیلر وكاهجه لا تبرئه یعنی نفی جنس ایچون اولان لا معناسنه استعمال اولنور شارح وانما جاءت تخطئه‌لرنی تخطئه وربما جاءت اولمسنی تصویب ایتشدر ومؤلف ایس ماده‌سنده معنای مذكوردن سكوت ایتشدر شارح دیركه لایعرف ایس من لیس عنوانیله‌ده مثل واردركه موجودی ناموجوددن فرق ایلز دیمكدر كرچه كتب لغتده ایس كلمه‌سی تنها صراحة معنای مذكورده وارد اولمامشدر انجق مجموع لا ایس لاوجد معناسنه ذكر اولنمشدر ومفتی الثقلین ابن كمال مرحوم مخصوص ایس ولیس بیاننده كرچه بر رساله تحریر ایدوب لكن اولدخی مأخذندن سكوت ایتشدر وحكمای اسلام بیننده ایس ولیس مبحثی ممتد اولدر وجود وعدم معناسنی اراده ایدرلر قالدیكه بوخصوصده اقرب اولان اصلی اوس اوله كه عطا معناسنه‌دركه وجود معناسنده مستعمل اولمشدر ولیس كلمه‌سنه مشاكلة واوی یایه ابدال اولنمشدر یاخود لین وملایمت معناسنه اولان انس ماده‌سندن مأخوذ اوله (الالیس) فتحتینله بهادر اولمق معناسنه‌دركه امور هائله‌دن مبالات ایلز اولنور یقال لیس الرجل لیسا من الباب الرابع اذا شجع وغافل

اولمق

اولمق معناسنه‌درکه ادراکدن مسلوب اولور یقال لیس عنه اذا غفل (الالیس) احمر وزننده معنای اولدن وصفدر دلیر وبهادره دینور یقال رجل الیس ای شجاع وطیانقان توانا دوه‌یه اطلاق اولنورکه هرندکلو تحمیل اولنورسه تحمل ایلمیه یقال بعیر الیس ای یحمل ماحمل واصلاخانه‌سندن مفارقت ایلمز اولان آدمه دینور یقال رجل الیس اذا کان لایبرح منزله وارسلانه دینور وناموس وغیرتی اولمیوب دائما هزل وسخریه اولنان دیوث وقورمساغه دینور یقال هولیس ای دیوث لایغار ویتهزأبه وخوبی کوزل آدمه دینور یقال رجل الیس ای الحسن الخلق (التلایس) تفاعل وزننده کوزل خویلو اولمق معناسنه‌در یقال تلایس الرجل اذا حسن خلقه وبرنسنه‌دن اغماض ومسامحه ایلمك معناسنه‌در یقال تلایس عنه اذا اغمض (الملایس) اسم فاعل بنیه‌سیله آغردپرنشلو انسان وحیوانه دینور یقال رجل وفرس ملایس ای بطیء (اللیاس) کتاب وزننده اصلا خانه‌سندن آیرلمز اولان دیوث وبزونکه دینورکه عورتنه مسافر کوزه‌دوب طورر یقال هولیاس ای دیوث لایبرح منزله ﴿ فصل المیم ﴾ (المأس) میمك فتحی وهمزه‌نك سکونیله طارلمق معناسنه‌در یقال مأس علیه مأسا من الباب الثالث اذا غضب وناس ارالغنه فتنه وفسادالقا ایلمك معناسنه‌در یقال مأس بین القوم اذا افسد ودریی سورتوب اوغشدرمق معناسنه‌در یقال مأس الجلد اذا عرکه وناقه‌نك مه‌لرنده سودی چتلامق درجه‌سنده مجتمع اولمق معناسنه‌در یقال مأست الناقة اذا اشتد حفلها ویاره بولالمق معناسنه‌در یقال مأس الجرح اذا اتسع (المأس) فتحتینله بودخی یاره بولالمق معناسنه‌در یقال مئس الجرح مأسا من الباب الرابع اذا اتسع (الممئس) منبر وزننده جست وچالاك آدمه دینور وقوغجی‌یه دینور نمام معناسنه (المائس والمؤوس) صبور وزننده بونلرده قوغجی‌یه دینور (المتس) میمك فتحی وتانك سکونیله نجاست آتمق معناسنه‌در یقال متس فلانا متسا من الباب الاول اذا رماه بالجعس وبرنسنه‌یی اوغورلین چکوب المق ایچون تلکی کبی سیکه‌رك کتمك معناسنه‌در یقال متسه متسا من الباب الثانی اذاراغه لینترعه نبتاکان اوغیره (مجوس) صبور وزننده سلفده قولنی کوچك برکمسه اسمیدرکه آتش پرستلك آیینی وضع واختراع ایدوب ناسی اکادعوت ایلمشیدی منج کوش فارسی معربیدرکه کوچك قولقلو دیمکدر کیدرك اتباعنه اطلاق اولنمشدرکه قبیله مجراسنه جاری اولمشدر مفردنده مجوسی وجمع جنسنده مجوس دینور یهودی ویهود کبی (التمجیس) برکمسه‌یی مجوسی قلمق معناسنه‌در (التمجس) مجوسی اولمق معناسنه‌در یقال مجسه فتمجس ای صیره مجوسیا فصارهو (المجوسیة) یای مشدده ایله مجوس ملتنه دینور (المحس) نحس وزننده دریی دباغت ایدوب اوغمق معناسنه‌در یقال محس الجلد محسا من الباب الثالث اذا دلکه ودبغه

(الامعس) حاذق دباغه دینور (التمعس) سبی معجمه ایله تفعل وزننده چوق حرکت ایتمك معناسنه در یقال فلان یتمعس ای یتحرك کثیرا (المدس) مهمل فتحیله ودلك صقو ایله دری مقولهسنی اوولق معناسنه در یقال مدس الادیم ونحوه مدسا من الباب الاول اذا دلکه (المدفس) مسطر وزننده ایکه دینور ابریسم معناسنه (المرسة) فتحاتله ایپه دینور حبل معناسنه جمع جمعی مرس وجمع الجمع امراس کلور (المرس) فتحتینله مقارەنك ایپی مقاره ایله تکرلکلك ارانقه ایلشمسی اوولق معناسنه در یقال مرست البکرة مرسا من الباب الرابع اذا کانت ینشب حبلها بینها وبین قعوها (المرس) درس وزننده مقارەنك ایپی برجانبنه دوشمك معناسنه در یقال مرس حبل البکرة مرسا من الباب الاول اذا وقع فی احد جانبیها وچوجق پرمقنی امك معناسنه در یقال مرس الصبی اصبعه اذا مرثها وبالمندیل الی سیلمك معناسنه در یقال مرس یده بالمندیل اذا مسحها وخرمایی طراوت بولمق ایچون صویه اصلتمق معناسنه در یقال مرس التمر فی الماء اذا نقعه ومرثه بالید (المروس) مفعول وزننده ایپی دائما تکرلکله مختصی ارasنه ایلشور اولان مقارهیه دینور (المراس) کتاب وزننده شدت معناسنه در (المراس) شداد وزننده شدید نسنهیه دینور یقال حبل مراس ای ذومراس ای شدة ومنه یقال لیلة مراسة ای بعیدة دائبة السیر یعنی شدیدة و متعبة (المریس) امیر وزننده تریده دینور تقول اکلت المریس ای الثرید وصویه باصوده اصلنمش خرمایه دینور یقال تمر مریس ای ممروس فی الماء او اللبن (المرمریس) دردبیس وزننده آفت وداهیهیه دینور ودوز واملس نسنهیه دینور واوزون بیونه دینور یقال عنق هو مرمریس ای طویل وصلابتلو نسنهیه دینور یقال حجر مرمریس ای صلب واصلا اوت بتورمز اولان یورییه دینور یقال ارض مرمریس اذا کانت لاتنبت شیئا (مریسه) سکینه وزننده صعید ناحیهسنده برقریهدر متکلمیندن بشربن غیاث المریسی اورادندر (المرمیس) قندیل وزننده کرکدن دیدکلری جانوره دینور که هندستانده اولور (المارستان) رانك فتحیله دارالمرضی یعنی دارالشفا تعبیر اولنان یره دینور که آنده خستهلره تیمار اولنور وبو معربدر یعنی فارسیدن معربدر رای مکسور اولمغله فتحایله تعریب اولنمشدر فارسیده مار بیمار کبی خستهیه دینور وستان محل معناسنه در (الامراس) همزهنك کسریله بکرەنك ایپی برطرفه دوشمشیکن ینه مجراسنه کتورمك علی قول تکرلکله دموری ارasنه ایلشدرمك معناسنه در یقال امرس حبل البکرة اذا اعاده الی مجراه او انشبه بین البکرة والقعو (الممارسة) مفاعله وزننده بر ایشه دورشوب چالشمق معناسنه در یقال مارسه اذا عالجه وز اوله (بنو ممارس) عربدن بر بطندر (التمرس) تفعل وزننده (والامتراس) افتعال وزننده بر نسنه ایله قاشنمق وسورتنمك معناسنه در

يقال تمرس بالشئ وامترس اذا احتك به (المتمرس) متفرس وزننده ابن عبد الرحمن الصحارى و ابن تالخ العكلى نام شاعرلردر (التمارس) اورشمق معناسنه‌در يقال تمارسوا اذا تضاربوا (المراسة) سحابه وزننده قتيلق شدت معناسنه‌در يقال اصابتهم المراسة اى الشدة (مرسيه) ميمك ضمى ويانك تخفيفيله مغربده بربلدهٔ اسلاميه اسميدر مسيره وتفرجكاه كثيره‌يى مشتملدر (مرقس) جعفر وزننده عبد الرحمن الطائى نام شاعرك لقبيدر بونك وزنى فعلل‌در مفعل دكلدر زيرا كلام عربده رقس ماده‌سى يوقدر (المرقسى) ميمك كسريله بنو امرئ القيس ديدكلرى جماعته منسوب ديمكدركه مبحوث اولور (المس) ميمك فتحى وسينك تشديديله (والمسيس) ازيز وزننده (والمسيسى) خليفى وزننده برنسنه‌يه دكمك معناسنه‌در تقول مسسته بالكسر امسه بالفتح مسا و مسيسا ومسيسى من الباب الرابع و تقول مسسته من الباب الاول وربما تقول مسته بكسر الميم وحذف السين الاولى اذا لمسته شارح ديركه مؤلف كرچه بوراده لمس ايله تفسير ايدوب لكن لمس ماده‌سنده تقييد ايلديكنه بناء مس اعم اولمق مقتضيدر زيرا لمس ال ايله ومس ال ايله وسائر اعضا ايله دككده مستعملدر انتهى وقوله تعالى [ذو قوامس سقر] الاية اى اول ما ينالكم منها كفولك وجد فلان مس الحمى اى اول ما ناله منها ومس جنون معناسنه مستعملدر عند العرب جن طائفه‌سنك دكوب طوقنمسندن عارض اولديغيچون (الممسوس) مجنونه اطلاق اولنور يقال مس به على بناء المجهول فهو ممسوس اى جن فهو مجنون (الماسة) مس ايديجى نسنه‌يه دينور تأنيث موصوف اعتباريله‌در ومنه يقال بينهم رحم ماسة اى قرابة قريبة و يقال قد مست بك رحم فلان اى قربت ويقال حاجة ماسة اى مهمة و يقال قد مست اليه الحاجة (المسوس) صبور وزننده طعمى شور ايله طتلو بيننده اولان شور اچه صويه اطلاق اولنور ضرورتده حاجت مس ايدر اولديغنه مبنى‌در يقال شرب ماء مسوسا اى بين العذب والملح وال ايله آلنمسى قابل اولان صويه اطلاق اولنور پك يقين قويى صويى كبى يقال ماء مسوس اذا تنالته الايدى وصوسزلغه طوقنوب اولدقجه ازاله ايدن صويه اطلاق اولنور يقال ماء مسوس اذا كان يمس الغلة فيشفيها و مطلقا صوسزه شافى اولوب صوسزلغى دفع ايدن صويه وسائر نسنه‌يه دينور وپك طتلو وخوشكوار وصافى صويه ديمكله اضداددن اولور تقول شربت ماء مسوسا اى عذبا صافيا ومسوس قاد زهره يعنى پانزهره دينوركه معروفدر مارى وحجرى اولور پانزهر پاد زهر فارسى محرفيدر و مسوس مرو قضاسنده برقريه آديدر (المسماس) ثرثار وزننده خفيف وچابك آدمه دينور يقال رجل مسماس اى خفيف (مسيس) امير وزننده اساميدندر بشرى بن مسيس محدثيندندر (مسه)

ميمك ضميله عينك ضمّه ايله بر نوعدر و بولقلام سوداندر (مساس) قطام وزننده مس
مصدرندن معدول اسم فعل امردر دوقنمه ديمكدر و نزال كبي فيقال لامساس اي لا امس يس لامساس
نفي حاضر اولورسن دوكمه و يا دوقنمه معناسنه وبه قرئ قوله تعالى [ان لك في الحياة
ان تقول لامساس] وهو من الشواذ قراءة ابو حيوة وقد يقال مساس في الامر واما
في القراءة المشهورة قوله تعالى [لامساس] فبكسر الميم ونصب السين منصوبا على التبرية
معناه لا امس ولا امس يعني نه بنم بر كمسه يه ونه بدنه بر كمسه دكوب طوقنمسون يس
مساس مماسه دن اولور (التماس) تفاعل وزننده برينه دكمك معناسنه در ومنه
قوله تعالى [من قبل ان يتماسا] وهو كناية عن المباضعة (المسماس) زلزال وزننده
(والمسمسة) زلزله وزننده بر خصوص مختلط ومشتبه اولمق معناسنه در يقال
مسمس الامر مسماسا ومسمسة اذا اختلط والتبس (المطس) ميمك فتحي وطانك
سكونيله زور وقوتله مردار آتمق معناسنه در يقال مطس العذرة مطسا من الباب
الثاني اذا رماها بمرة وبوزه شمار اورمق معناسنه در يقال مطس وجهه اذا لطمه
(المعس) ميمك فتحي وعينك سكونيله بر نسنه يي پك اوغمق معناسنه در يقال معس
الشئ معسا من الباب الثالث اذا دلكه دلكا شديدا وجماع ايلك معناسنه در يقال
معس جاريته اذا جامعها واهانت ايلك معناسنه در يقال معس فلانا اذا اهانه ومزراق
سانجمق معناسنه در يقال معسه اذا طعنه بالرمح ومعس سودده دينور يقال ما في
الناقة معس اي لبن (المعاس) شداد وزننده شديد الاقدام آدمه دينور يقال رجل
معاس اي مقدام (الامتعاس) افتعال وزننده بر كمسه كوتني يره كركي كبي يرلشديروب
مختيان سورتر كبي يرى اوته سورتمك معناسنه در يقال امتعس استه اذا امكنها
من الارض وحركها عليها كما يمعس الاديم (المغس) ميمك فتحي وغينك معجمه نك سكونيله
دورتمك معناسنه در يقال مغسه بالرمح مغسا من الباب الثالث اذا طعنه به وبر شيئي
ال ايله يوقلمق معناسنه در يقال مغسه اذا جسه ومغس ومغس فتحتينله مغص ومغص
كلمه لرنده لغتدر سانجو غلتنه اوغرامق معناسنه در يقال مغس فلان على بناء المجهول
ومغس مغسا ومغسا من الباب الرابع اذا مغص (التمقعس) تدحرج وزننده كوكل
بولانوب معده دونمك معناسنه در تقول تمقعست نفسي اذا غثت ولقست (التمقس)
تفعل وزننده تمقعس معناسنه در تقول تمقست نفسي بمعنى تمقعست (مقس) ميمك
فتحي وقافك سكونيله نيل مصر اوزرنده بر موضع آديدر ومقس مصدر اولور صويه
طالدرمق معناسنه در يقال مقسه في الماء مقسا من الباب الاول اذا غطه وطولدرمق
معناسنه در يقال مقس القربة اذا ملأها وقيرمق معناسنه در يقال مقس الشئ اذا
كسره وآقمق معناسنه در يقال مقس الماء اذا جرى (مقاس) شداد وزننده خابورده
بر طاغك آديدر ومسهر بن النعمان العائذي نام شاعرك لقبيدر حقنده بر آدم هو

يمقس الشعر كيف شاء اى يقوله ديمكله ملقب اولدى بوراده مقس طالدرمق معناسندن مأخوذدر (المقس) فتحتيله كوكل بولانوب معده دونمك معناسنه‌در يقال مقست نفسه مقسا من الباب الرابع اذا غثت (التمقيس) صويى پك چوق دوكمك معناسنه‌در يقال مقس الماء اذا اكثر صبه (المماقسة) مفاعله وزننده صويه طالشمق معناسنه‌در يقال هو يماقس حوتا اى يقامسه ويغاطه (المكس) عكس وزننده بز آدمك صاتلق مالنه معامله‌ده غدر و خيانت ايلك يعنى دكرندن اكسك بها ايله آلمق معناسنه‌در يقال مكس فى البيع مكسا من الباب الثانى اذا جنى مالا واكسلتمك معناسنه‌در يقال مكس الشئ اذا انقصه وظلم و تعدى ايلك معناسنه‌در يقال مكس فلانا اذا اظلمه ومكس شول اقجه‌يه دينوركه جاهليتده بازارده بركمسه برنسنه صاتدقده آندن آلورلر ايدى‌كه متاعنه‌كوره معين ضريبه ايدى حالا باج تعبير ايلدكلريدركه ديار اسلاميه‌ده اول‌ظلم جاهلى جارى وشايعدر وابناء سبيلدن وتجاردن دخى آلورلر بعض ديار اتراكده اكا قرطل تعبير ايدرلر كپرى باشنده ودربندلرده اكلنوب مرور ايدنلردن دخى اخذ ايدرلر ياخود مكس مصدقلرك يعنى عشر اموال آلانلرك كه كمركجى تعبير اولنور حق اوزره عشرى آلوب استيفا ايلدكدنصكره زياده آلديغى اقچه‌يه دينور وبو تسميه بالمصدردر قال الشارح ومنه الحديث [لايدخل الجنة صاحب مكس] وهودراهم كانت تأخذ من بايعى السلع فى الاسواق فى‌الجاهلية اوهو درهم كان يأخذه المصدق بعد فراغه من الصدقة بومعنا اوزره ماكس باججى‌يه وظالم كمركجى اغايه دينور (التماكس) تفاعل وزننده بيع وشراده حرص وضنتله سردلك‌ايدشمك معناسنه‌در يقال تماكسا فى البيع اذا تشاحا (المماكسة) مفاعله وزننده برمالك بيع و شراسنده حرص وضنت ايلك معناسنه‌در بايع ايسه دكرندن زياده ايستمك و مشترى ايسه اكسك بها ويرمكدن عبارتدر يقال ماكسه فيه اذا شاحه (المكاس) ميمك كسريله عكاس لفظنه اتباعدر عكس ماده‌سنده ذكر اولندى (الملس) ميمك فتحى و لامك سكونيله دابه‌يى عنف و شدتله سورمك معناسنه‌در يقال ملس الابل ملسا من الباب الاول اذا ساقه شديدا و قراكولق قارشمق معناسنه‌در يقال ملس الظلام اذا اختلط وقوچى انيوب طمرلريله چقرمق معناسنه‌در يقال ملس الكبش اذا سل خصيتيه بعروقهما (الاملاس) همزه‌نك كسريله بو دخى قراكولق قارشمق معناسنه‌در يقال املس الظلام اذا اختلط وقيونك توكلرى دوكيلوب املس اولمق معناسنه‌در تقول املست شاتك اى سقط صوفها (الملوس) صبور وزننده شول دوه‌يه اطلاق اولنوركه بغايت اشكين ورونده اولمغله هر نره‌يه كتسه سائرلره سبق ايدر اوله يقال ابل ملوس اى معناق سابق فى كل مسير (الملسى) جزى وزننده نهايت درجه‌ده جست ورونده

عقدیه دینور یقال ناقة ملسى اى سريعة فى السير وملسى بر كلمه دركه بيع اثناسنده
تكلم اولنور ملاسه معناسنه مصدردر كه ابن كثير قطعى معناسنه مستعملدر تقول ابيعك
الملسى اى لاعهدة اى تتملس وتفلت ولا ترجع الى وقال فى الاساس ابيعك الملسى
اى البيعة التى لا يتعلق بها تبعة ولا عهدة (الملاسة) كرامه وزننده (والملوسة)
ميمك ضميله بروسه ال ايله كى دوز وصيرنجق وهموار اولمق معناسنه‌در يقال
ملس الشئ وملس ملاسة وملوسة من الباب الخامس والاول ضد خشن (الاملس)
معنى مزبوردن وصفدر دوز وهموار صيرنجق نسنه‌يه دينور يقال حجر املس
وصخرة ملساء وصرتى صاغ وصحيح اولان حيوانه اطلاق اولنور ومنه المثل
* هان على الاملس مالاقى الدبر * يضرب فى سوء اهتمام الرجل بشان صاحبه يعنى
آرقه‌سى باغر اولان دابه‌نك چكديكى درد ومحنت آرقه‌سى صاغ اولانه آسان كلور
والاملس زحمتلو ومحنتلو سخت وشديد ايشه اطلاق اولنور كويا كه دوبدوز شدت
اوزره‌در يقال خمس املس اى متعب شديد (الملساء) املسك مؤنثيدر شول باده‌يه
اطلاق اولنوركه ايچملو خوشكوار اولمغله بوغازه جريانى سهل وآسان اوله نته‌كه
اويله اولان صويه زلال وسلسل اطلاق اولنور يقال خمر ملساء اى سلسة فى الحلق
وخالص سود قاتلمش اكشى سوده اطلاق اولنوركه طعمى هموار اوله يقال لبن ملساء
اى حامض شيب بالمحض بوراده تأنيث شربت تأويلنه مبنيدر (المليساء) مصغر بنيه‌سيله
بودخى خالص سود قاتلمش اكشيجه سوده اطلاق اولنور طعمنده نوعا هموارلغه
مبنى ونصف نهار وقتنه اطلاق اولنور واخشام ايله يتسو ارااسنه اطلاق اولنوركه
وشهر صفره اطلاق اولنور وصفريه ايله يعنى اول خريف ايله قيش اراالغنده
اولان آيه اطلاق اولنوركه ذخيره‌نك انقطاعى سببيله هركسك وقتنك املس
اولمه‌سى ايمدر ومليساء بغداى ايچره ايشه يرامز بر نسنه‌يه دينوركه آيرتليوب
اتيرلر قرموق كبى وطائفنده بر حصن آديدر (الامليس والامليسة) همزه‌لرك
كسريله شول چول بيابانه اطلاق اولنوركه آنده اصلا نبات اثرى اولميه جمعى
امالیس كلور وشاذ اوله‌رق امالس كلور يقال فلاة امليس وامليسة وبيدا ماليس
وامالس اى ليس بها نبات (الامليسى) ياى نسبتله ذكر اولنان چوله منسوب ديمكدر
ورمان امليسى ديدكلرى برجنس نار كويا كه اول چوله منسوبدر مراد چكردكسز
برنوع نار اولنوركه اكا رمان امليسى ديرلر چكردكى اولمامق جهتيله كويا كه
اوزايه منسوبدر (الملاسة) جبانه وزننده اكنجيلرك سوركو تعبير ايلدكلرى
تخته‌يه دينوركه تارلانك ترابنى تسويه ايدرلر (الاملاس) ميمك تشديديله افتعال
وزننده‌كه اصلى امتلاس ايدى (والتملس) تفعل وزننده (والامليساس) احميرار
وزننده (والانملاس) انفعال وزننده صيوشوب و صيريلوب قورتلمق معناسنه‌در

صابونك الدن صيوشديكى كبى يقال املس من الامر وتملس واملاس وانملس اذا
افلت و امتلاس اصلى اوزره سرعتله قاپمق معناسنه‌در يقال امتلس بصره على
بناء المجهول اذا اختطف (المالموسة) فاغوسه وزننده الندن ايش كلمز شاشقين
ونادان خاتونه دينور يقال هى مالموسة اى حمقاء خرقاء و آتشه واوجاغه دينور
بوايكى معناده مالوس دخى دينور (المنس) فتحتينله جنبش ونشاط معناسنه‌در
يقال فيه منس اى نشاط (المنسة) تمره وزننده ياشلو و سالخورده اولان انسان
وحيوانه دينور (الموس) ميمك فتحى و واوك سكونيله تراش ايلمك معناسنه‌در
يقال ماس شعررأسه يموس موسا اذا حلقه ومسى لفظنده لغتدر كه ناقه‌نك رحمنى
اركك منيسندن پاك ايلمك معناسنه‌در يقال ماس رحم الناقة اذامسى يعنى نفى من ماء
الفحل واوستره معناسنه اولان موسى لفظنك اصلنى بيان ايلمك معناسنه‌در يقال
ماس ابو عبيدة اى اسس الموسى التى تحلق بها بعضلر موسى لفظنى منون يعنى
منصرف ايدرلر وعندالبعض موسى لفظندن فعلى يعنى حبلى وزننده درپس ميمى
اصليه اولوب آخرينه تنوين الحاق اولنمز وبونده مؤنث اولور ياخود اولمز
وعندالبعض وزنى مفعل‌در حلق معناسنه اولان ايساء ماده‌سندندر تقول اوسيت
رأسه اذا حلقته شارح ديدركه مؤلف كلامى مضطرب ايتمشدر زيراحق عباره
و هو فعلى من الموس فالميم اصلية فلاينون اومفعل من اوسيت فالياء اصلية وينون
عبارتيله ثبت اولنمقدر مصباحده بووجهله مرسومدركه موسى لفظى كه استره‌يه
دينور بعضلر ميمى زائده دروزنى اوسى ماده‌سندن مفعل درديدى پس منصرف
وحالت تنكيرده منون اولور و بعضلر ميمى اصليه دروزنى فعلى‌در حبلى كبى ديدى
پس الفى مقصوره اولمغله غيرمنصرف اولور و ابن انبارى بيانى اوزره وزنى مفعل
ايسه جمعى مواسى اولور و فعلى ايسه موسيات اولور حبليات كبى و ابن سكيت
مفعل اولمسنى ترجيح ايلدى پس مؤلفك و بعضهم ينون موسى و اشاغيده ويؤنث
اولا قوللرى كلمات ائمه‌يى بيان صددنده تخليط صرفدر انتهى وموسى بن عمران عليه
السلام لفظ عبرانيدر مو ايله شا لفظندن مركبدر مو صويه وشين معجمه ايله شا
اغاجه دينور حضرت موسانك والده‌سى طوغوردقدنصكره فرعونك خوفندن
برصندوقه ايچره وضع ايدوب نهرينه صاليوردى جريان ايده‌رك فرعونك قصر
حرمسرايى التنده واقع برآغاجك دبنه ايلشوب قالمشدى فرعونك زوجه‌سى آسيه
جنابلرى كوروب اخذ وقصه‌سى متعارف اولديغى اوزره تربيه‌سنه قيام ايدوب
بوسببله اسمنى موشا تسميه ايلديلر بعده تعريب ايدوب موسى ديديلر مؤلفك
بصائرده بيانى بوسياق اوزره‌در على قول توراتده مشيتيهو عنوانيله مثبت اولمغله
اسم اولدقدنصكره تعريبله موسى ديديلر و مشيتيهو ميمك فتحى و شين معجمة

منعدمك وثابى قوفيمك كسر ومدارى وهمك مض ومديله و جد ى املاء معناسنه‌در
(الملس) ملس وزننده شول كمسه‌يه ديرلركه بك يمار اولنمه كنديسنه اصلا نوم
وعتب مؤثر ومفيد اولميه على قول بغايت خفيف و بلى قوان اوله يقال رجل
ملس اذا كان لايسمع فيه العتاب اوهو خفيف طياش غريبدركه مؤلف بونى ملس
مادهسنده معنى اولهرق ثبت ايلمشدر پس اصلى ملسى اولمغله بورايه مناسبتى
يوقدر انتهى وماس معروف ذى قيمت حجر يعنى جوهر اسميدركه اعظمى نادر اجوز
قدرى اولنور جميع اجساد حجريه‌يى كسر ايدر آغزده طوتسه ديشلرى پاره ايدر
واما آتش ودمور امثالى آلات كاركر اولمز انجق اكا رصاص يعنى قورشون
تأثير ايدر قورشونله سحق ايدوب انجو مقوله‌سى نسنه دلملرمثقبلك اوجنه استوار
ايدرلر وبونده الف مقطوعه ولامه الماس ديمك لحن وخطادر بو جوهر حالا
الماس ايله معبر اولان جوهر معروف اوله‌جقدر شارح ديركه مؤلف ابن سينا
قولنه ذاهب اولمشدر و ماس الماس معربى اولمق دخى محتملدر انتهى (مواس)
شداد وزننده اساميدندر عباس بن مواس بركاتب متقن بغدادى ايدى و مويس
ابن عمران كه اويس وزننده در متكلميندندر (الميس) ليس وزننده (والميسان)
فتحاتله صالنمق معناسنه‌در يقال ماس الغلام يميس ميسا و ميسانا اذا تبختر و بى باك
ولاابالى اولمق معناسنه‌در يقال ماس الرجل اذا مجن وبركمسه‌نك دردومرضنى تكثير
ايلمك معناسنه‌در يقال ماس الله مرضه اى كثره وميس برنوع شجر عظيم اسميدر
بوشجر يونانيده لوطوس وتركيده يبان بيرى اغاجى ديدكلريدر وبرنوع قورى اوزم
اسميدر وبركونه آجمه‌يه ديرلر كه ساق واحد اوزره قائم اولانيدر (الماس
والميوس) صبور وزننده (والمياس) شداد وزننده تبختر معناسندن وصفلردر
صالنى بولانى يوزر اولان كمسه‌يه و مياس صالنه‌رق يوريين ارسلانه ديرلر
وسباعدن قورده ديرلر وشقيق بن جزء الثقفى نام كمسه‌نك فرسى اسميدر (التميس)
صالنمق معناسنه‌در يقال تميس الرجل اذا تبختر (الميسون) جيحون وزننده قد
وقامتى خوب ودلارا دلبر اوغلانه ديرلر و زباء ايله ملقبه اولان ملكه مشهوره‌نك
اسميدر وميسون بنت بحدل ام يزيد بن معاويه‌در (الميسان) عطشان وزننده دائما
صالنه‌رق يوريين كمسه‌يه ديرلر و جوزاء برجنده بركوكب اسميدر على قول
هر زاهر ومتلالى كوكبه اطلاق اولنور جمعى مياسين كلور وميسان بصره ايله كوفه
ميانده برقضا آديدر نسبتنده ميسانى وزيادهٔ نونله ميسنانى ديرلر وميسان ليلهٔ بدر
اسميدركه مهتاب كيجه‌سيدر وهنعه منزلنده واقع ايكى كوكب برينك اسميدر
(التمييس) تفعيل وزننده برنسنه‌يه آتك ايلك معناسنه‌در يقال ميسه اذا ذلله
﴿ فصل النون ﴾ (النبراس) قرطاس وزننده چراغه ديرلر مصباح معناسنه‌ واوق

ومزراق

ومزراق تمرنه دينور سنان معناسنه (مالنباريس) بنى كايب يوردنده برقاج قويلره اطلاق اولنور (النبس) حبس وزننده (والنبسة) نونك ضميله مجلسده سرعت ايدوب سوز سويلك معناسنه‌در وديرنمك معناسنه‌در بومعنالرده اكثرى نفى مقامنده استعمال اولنور يقال مانبس فلان بالمجلس نبسا ونبسة من الباب الثانى اى ماتكلم فاسرع ويقال مانبس اى ماتحرك (الانبس) احمر وزننده ترشروعبوس الوجه كسه‌يه دينور يقال هوانبس الوجه اى عابسه (النبس) ضمتيله انبس لفظندن جمعدر ناطقون ومسرعون معنالرينه‌در شارح ديركه مؤلف كرچه معناى اولده سرعتى تكلمه تقييد ايلدى لكن نبس يالكز تكلم و يالكز سرعت معناسنه اولديغى امهات سائره‌ده مثبتدر (النجس) نونك فتحى و كسرى (و النجس) فتحتيله (و النجس) كتف وزننده (و النجس) عضد وزننده مردار و پليده دينوركه اعم‌در يقال هونجس و نجس و نجس و نجس و نجس ضد طاهر و نجس نونك فتحيله ونجاسه مصدر اولور مردار اولمق معناسنه‌در يقال نجس الشئ و نجس نجسا و نجاسة من الباب الرابع والخامس ضد طهر (الانجاس) همزه‌نك كسريله (والتنجيس) مردار قلمق معناسنه‌در يقال انجسه ونجسه اذا جعله نجسا و تنجيس شول نسنه‌نك اسميدر كه عربلر نجس ياخود ميت كمكلرى وحائض خرقه‌سى كبى مردار نسنه‌دن حرز ايدوب جن طائفه‌سنك عشق و محبتى خوف اولنه‌جق شخصك بوينلرينه تعليق ايدرلر بورسمه تعويذ ايديجى كسه‌يه منجس اطلاق ايدرلر محدث وزننده و منه يقال اذا جاء القدر لم‌يغن المنجم والمنجس ولا الفيلسوف و المهندس فالتنجيس اسم شئ من القذر اوعظام الموتى اوخرقة الحايض كان يعلق على من يخاف عليه من ولوع الجن به زيرا جن طائفه‌سى مردار نسنه‌دن نفرت ايدرلر (التنجس) تفعل وزننده مردار اولمق معناسنه‌در يقال نجسه فتنجس و مردارلقدن خروج ايده‌جك بر ايش ايشلمك معناسنه‌دركه مراد مردارلغى ازاله ياخود آندن صقنمقدر يقال تنجس الرجل اذا فعل فعلا يخرج به عن النجاسة بونك بناسى سلب ايچوندر نته كه تأثم وتحنث دخى بوبابدندر (الناجس) (والنجيس) امير وزننده اصلا اوكولمز اولان علته اطلاق اولنور كويا كه مجنسلرى عاجزايدى يقال داء ناجس ونجيس اذاكان لايبرأ منه (النحس) نونك فتحى وحاى مهمله‌نك سكونيله مظلم يعنى مبهم اولان ايشه دينور يقال امرنحس اى مظلم وباطى‌يه تحول ايلمش ريح بارده‌يه دينور يقال ريح نحس اى باردة قدادبرت واقطاروااطراف هوايى طوتمش توزه وطمانه دينور ونحس اوغورسزلغه دينور واوغورسزوقوتسز نسنه‌يه دينوركه وصف بالمصدردر يقال فيه نحس وهونحس ويوم نحس بالوصف والاضافة اى ضد السعد وجفا ايلك معناسنه مصدر اولور يقال نحسه نحسا

من الباب الثالث اذا جهده و برآدمی یا بر حیوانی غایت زحمت و مشقته اوغراتق
معناسنه‌در یقال نحست الابل فلانا اذا جهده واشقته (النحس) فتحیله (والنحوسة)
نونك ضمیله قونسز واوغورسز نامبارك اولمق معناسنه‌در یقال نحس طالعه ونحس
نحسا و نحوسة من الباب الرابع والخامس ضد سعد فهو نحس وهی ایام نحسة و نحسة
ککرمة ونحسات ای مشؤمات (النحسان) تثنیه بنیه‌سیله فلکده زحل ایله مریخ یلدزینه
اطلاق اولنور نته‌که مشتری ایله زهره‌یه سعدان اطلاق اولنور یقال وقع قران
النحسین ای زحل والمریخ (الناحس والنحیس) امیر وزننده قیلمق یله وصف اولنور
یقال عام ناحس ونحیس ای مجدب (المناحس) میمك فتحیله اوغورسز نسنه‌لره دینور
تقول هی مناحس ای مشایم شارحك بیاننه کوره بو غیر قیاس اوزره نحس لفظنك
جمعیدر شوم ومشایم کبی (النحاس) نونك حركات ثلاثیله که ابو العباس الکواشی
روایتیدر معدنیاتدن باقره دینور قطر معناسنه وآتشه دینور نار معناسنه وتوج
ودمور دوکیلورکن دوشوب وصچرایان شرارەسنه دینور شارح دیرکه نحاس
تونسز خالص علوه دخی دینوب و بو معنا متعارف اولمغله غالبا نسخه‌لرده سقوط
واقع اولمشدر انتهی ونحاس طبیعت معناسنه‌در یقال هو کریم النحاس ای الطبیعة
وبر شیئك مبلغ اصلنه دینور یقال نحاس فلان من سمح ای مبلغ اصله (التنحس)
تفعل وزننده بر کلام وخبرك آردینه دوشوب کرکی کبی صورشدیره‌رق اراشدرمق
معناسنه‌در یقال تنحس الاخبار اذا تخبر عنها وتتبعها بالاستخبار وآجقمق معناسنه‌در
یقال تنحس الرجل اذا جاع وبرآدم دوا ایچمك ایچون یاخود ایچدیکی ایچون آج
طورمق معناسنه‌در یقال تنحس لشرب الدواء اذا تجوع له ونصاری طائفه‌سی
ایام معهوده‌لرنده لحم اکلندن پرهیز ایلك معناسنه‌در یقال تنحس النصاری اذا ترکوا
اکل اللحم (الاستنحاس) تنحس ایله معنای اولده مرادفدر یقال استنحس الاخبار
بمعنی تنحسها (النحس) صرد وزننده هر آیك اون اتنجی واون یدنجی واون سکزنجی
کیجه‌لرندنصکره کلان اوچ کیجه‌لره اطلاق اولنور کذلك هر آیك اواخرینه طوغری
مطیر کیجه‌لره اطلاق اولنور (النخس) نونك فتحی وخای معجمه‌نك سکونیله دابه‌یی
یورتمك ایچون اکسه‌سنه یاخود یانلرینه اوکندره مقوله‌سیله دورتمك معناسنه‌در
یقال نخس الدابة نخسا من الباب الاول والثالث اذا غرز مؤخرها اوجنبها بعود
ونحوه وبرکسه‌نك بندیکی دابه‌یه دورتشدره‌رك قوغوب کتمك معناسنه‌در یقال نخسوه
ای طردوه ناخسین به بعیره ودلیکی آشنمش بکره‌یه نخاس پچورمك معناسنه‌در
یقال نخس البکرة نخسا من الباب الثالث اذا جعل فیها النخاس کما سیذکر وبرکسه
مهزول اولوب وجودینك اتی آزالمق معناسنه‌در یقال نخس لحمه علی بناء المجهول
اذا قل (النخاس) شداد وزننده طوار صاتیجی‌یه دینورکه لسانمزده جانباز تعبیر

اولنور يقال هو نخاس اى بياع الدواب كذلك اسير صاتجى‌يه دينوركه اسيرجى
تعبير اولنور يقال فلان نخاس اى بياع الرقيق (النخاسة) نونك كسرى وفتحيله
اسمدر جانبازلق واسيرجيلك حرفتنه دينور (الناخس) دوه‌نك قولتغنده حادث اولان
چتلاغه دينوركه قولان اويپ كسمه‌سندن اولور ودوه‌نك قويروغى يانده اولان
اويوزلغه دينور وكنج طاغ چكيسنه دينور ودائرة الناخس شول دائره يعنى تويدن
اولان نشاندركه آتك يانجقلرى آلتنده اولور پوج كمكلرينه وارنجه قدركه بوكريه
عد اولنور (المنخوس) قويروغنك يانلرى اويوز اولان دوه‌يه دينور يقال بعير
منخوس اذا صار له ناخس اى جرب عندذنبه (النخوس) صبور وزننده بودخى
طاغ چكيسنك كنجنه دينور (النخيس) امير وزننده دوه‌نك بطان بغلنه‌جق يرينه
دينور وبطان كتاب وزننده دوه‌نك قارنى آلتنه بغلدقلرى آخر قولانه دينور
وشول بكره‌يه دينوركه دليكى آشنوب بولالمغله برآغاجى دلوب اول دليكه چروب
آرقورى طورن بكره اغاجنى اول دليكه چوورمشلر اوله يقال بكرة نخيس وهى
مايتسع ثقبها من اكل المحور فتثقب خشبية فى وسطها وتلقم الثقب المتسع (النخاس)
(والنخاسه) نونلرك كسريله شول كوچك آغاجه دينوركه ذكر اولنان وجه اوزره
بكره‌نك دليكنه استوار ايدرلر (النخيسة) سفينه وزننده قيون سوديله قارشمش
كچى سودينه دينور كذلك طتلو سود ايله قارشمش اكشى سوده دينور تقول شربت
نخيسة وهى لبن العنز والنعجة خلط بينها وكذا الحلو والحامض (ابن نخسه) نونك
كسريله ولدالزنايه اطلاق اولنور نخسه دورتمكه دينور يقال هوابن نخسة اى زنية
(التناخس) تفاعل وزننده صو كوللرى برى برينه صو دوكمك معناسنه مستعملدركه
مراد احدهمادن آخره صو كلور اولمقدر كوياكه احدهما آخره صو ايله نخس
ودفع ايدر اولور يقال الغدران تتناخس اى يصب بعضها فى بعض كان الواحد ينخس
الاخر ويدفعه (الندس) نونك فتحى ودالك سكونيله دورتمك معناسنه‌در وبعضا
اياقله دورتمكده دخى استعمال اولنور يقال ندسه بالرمح ندسا من الباب الاول اذا
طعنه به وقد يقال ندسه برجله وندس وصف اولور كيزلو سسى چابك استماع
ايدن آدمه دينور يقال هو ندس اى سريع الاستماع للصوت الخفى وزيرك وتيزفهم
وسريع الانتقال آدمه دينور يقال رجل ندس اى فهم وندس بركسمه‌يى اوروب يره يقمق
معناسنه‌در يقال ندس به الارض اذا ضربه وصرعه وبر آدمى يولدن الارغه قلمق معناسنه‌در
يقال ندسه عن الطريق اذا نحاه وبركسيه برآدم تحقيق وتيقن ايلمديكى حالتله ظن
وكمان ايلمك معناسنه‌در يقال ندس عليه الظن اذا ظن به ظنا لم يحققه (الندس) عضد
وزننده (والندس) كتف وزننده بونلرده فهم وفطانت صاحبى آدمه دينور يقال رجل
ندس كماذكر وندس وندس اى فهم (الندس) فتحتينله بركمسه زيرك وتيزفهم اولمق

معناسنه‌در یقال ندس الغلام ندسا من الباب الرابع اذا كان ندسا (المندوسة)
صورتغان بوجكنه اطلاق اولنور دائما جوقلر دورتندر دكلری ایچون (الندوس)
صبور وزننده آزسه اوتلاغه راضی وقانع اولان ناقه‌یه اطلاق اولنور كویا كه
برن آغزیله دورتندر یقال ناقة ندوس اذا كانت ترضى بادنى مرتع (التندس)
تفعل وزننده یره یاتمق معناسندن مطاوعدر یقال ندسه فتندس ای صرعه فوقع
دوضع یده علی یده شارح دیر كه مؤلف تشویش ایلمشدر زیرا وضع یده ضمیری
صارعه وقع ضمیری مصروعه راجعدر پس ندس بر آدم بركمسه‌یی یره یاتوب سبی
حقلمق ایچون انی اول كمسه‌نك اغزینه قیامق معناسنه اولور انتهى وتندس بر خبرك
آردینه دوشوب كرك كبی صورشدیروب اراشدرمق معناسنه‌در یقال تندس الاخبار
اذا تحسسها وقوینك صویو بك چوق اولمغله اطرافندن طاشمق معناسنه‌در یقال
تندس ماء البئر اذا فاض من جوانبها (المنداس) محراب وزننده شلفه وسلك مشرب
خاتونه اطلاق اولنور یقال امرأة منداس ای خفیفة (المنادسة) مفاعله وزننده
دورتمك علی قول بری برینه بدلقب وضع ایتمك معناسنه‌در یقال نادسه اذا طاعنه
اوانزه وسرعت سیرده زیاده وفضیلتلری ظاهر اولمق ایچون یوروشمك معناسنه‌در
یقال نادسه اذا سایره (التنادس) تفاعل وزننده بری برینه بدلقب وضع ایدشمك
معناسنه‌در یقال تنادسوا اذا تنابزوا بالالقاب (النرجس) رجس ماده‌سنده
ذكر اولندی (نرس) نونك فتحی ورانك سكونیله عراقده بر قریه آدیدر ثیاب
نرسیه اوراده ایشلنور (نارسه) اسماء اشخاصدندر (النرسیان) نونك كسریله
بر نوع خرمادر كه بغایت اجود واعلا اولنور مفردی نرسیانه‌در (النس) نونك
فتحی وسینك تشدیدیله حیوان سورمك معناسنه‌در یقال نس الناقة نسا من الباب
الاول والثانی اذا ساقها وطواری آرالمق معناسنه‌در یقال نس البعیر اذا زجرها
ونس ونسوس جلوس وزننده قورمق معناسنه‌در یقال نس الخبز نسا ونسوسا
اذا یبس وهر خصوصده دائما اوشنوب وتأخیر وتراخی ایتیوب ایشلك ونافذ اولمق
معناسنه‌در علی قول سرعتله كتمك معناسنه‌در یقال نس فلان اذا لزم المضاء فی كل
امر او ذهب سریعا ونس وتنساس كه تذكار وزننده مصدردر خاصة صویه كتمك
معناسنه‌در یقال نس القوم نسا وتنساسا اذا وردوا الماء خاصة وصاچ پریشان اولمق
معناسنه‌در یقال نست الجمة اذا تشعثت (النسنسة) زلزله وزننده نس ایله ایكی
معنیده اولنده مرادفدر لكن تكراری تأكیدی متضمندر یقال نسنس البعیر اذا ساقها
ونسنسه اذا زجره وضعیف وزبون اولمق معناسنه‌در یقال نسنس الرجل اذا ضعف
وقوش سرعتله اوچمق معناسنه‌در یقال نسنس الطائر اذا اسرع وبلی سربن استمك
معناسنه‌در یقال نسنست الریح اذا هبت هبوبا باردا (النسنة) قوریتق معناسندن

و صفدر قوری نسنه‌یه دینور یقال خبزة ناسة ای یابسة‌و ناسه مکهٔ مکرمه‌نك اسمیدر
نساسه دخی دینور سلفده صویی پك آز اولمغله کویا که اصلا رطوبتی یوق کبی
اولدیغی یاخود ایچنده بغی ایدنی طشره‌یه سوق واخراج ایدر اولدیغی باعث
تسمیه‌در (المنسة) میمك کسریله اسم آلتدر دکنکه دینور یقال نسه بالمنسة ای ساقه
بالعصا (النسیس) ازیز وزننده پك آجلغه دینور یقال اخذه النسیس ای الجوع
الشدید وانسانك نهایت وسع وطاقتنه دینور تقول بذلت فیه نسیسی ای غایة جهدی
وجبلت وطبیعته دینور یقال کریم النسیس ای الخلیقة وبدنده روح بقیه‌سنه دینور
یقال مابقی الانسیسه ای بقیة روحه و بدنده ایکی طمرك هر برینه دینورکه ایلیکی
آنلر سق ایدر (النسیسة) ازیزه وزننده ناس بینی افساد ایدوب بری برینه
دوشورمك معناسنه‌در یقال هو اهل النسیسة ای الایکال بین الناس ویانان اوطونك
اوجنده تکون ایدن رطوبته دینور و طبیعت معناسنه‌در یقال هو حدید النسیسة
ای الطبیعة ونسیس کبی رمق نفس و بقیهٔ روح معناسنه‌در ومنه یقال بلغ منه
نسیسة و نسیسته ای کاد یموت یعنی فلان اولجل اولوب همان اولمك اوزره‌در
(النسس) ضمتینله کوتی وفنا اصول وعروقه دینور ظاهرا خلیقه معناسنه اولان
نسیسك جمعیدر یقال لهم نسس ای اصول ردیة (النسناس) نونك فتحی وکسریله
بر جنس مخلوقدر که بر ایاقلری اولمغله سکرك یوررلر وفی الحدیث [ان حیا من عاد
عصوا رسولهم فمسخهم الله نسناسا لکل انسان منهم یدورجل من شق واحد
ینقزون کما ینقز الطائر و یرعون کما ترعی البهایم] یعنی عاد قومندن برجماعت کندیلره
مبعوث اولان پیغمبره عصیان ایلدکلریله حضرت حق جل و علی آنلری مسخ ایدوب
نسناس ایلدی هر برینك بر ال وبر ایاقلری اولمغله قوش کبی سکرك وصحرایه‌رق
یوریوب وبهایم کبی نباتات رعی ایدرلر وبعضیلر دیدیکه اول ممسوخ اولنلر منقرض
اولدیلر وحالا اول خلقتده موجود اولنلر صورت مزبوره‌ده علی حدة خلق اولندی
وعند البعض طائفهٔ مزبوره‌ده اوچ جنسدر برینه ناس وبرینه نسناس ودیکرینه
نسانس دیرلر علی قول نسانس دیشیلرینه دینور یاخود بونلرك قدر وحیثیتلری
نسناسدن ارفع واعلی اولور وبعضلر عندنده یأجوج ومأجوج قومی بونلردر
یاخود بنی آدمدن برقوم مخصوصدر یاخود انسان صورتنده بر نوع مخلوقدرکه
انساندن خارج واشیاء کثیره‌ده انسانه مخالفلردر لسانمزده بونلر بیان آدمیسی
دیدکلریدر نته که جهان نماده یمن اولکه‌سی فصلنده مذکوردر قال الشارح ومنه
حدیث ابی هریرة رضی الله عنه [ذهب الناس وبقی النسناس] ونسناس سیر شدیده
اطلاق اولنور نسنسه‌دن مأخوذدر یقال ناقة ذات نسناس ای سیرباق وسریع
ورونده معناسنه‌در یقال قرب نسناس ای سریع و یقال قطع الله نسناسه ای سیره

واره (التنسيس) تفعيل وزننده چوجغى اس اس ديه‌رك قضاى حاجته طوتمق معناسنه‌در يقال نسنس الصبي تنسيسا اذا قال له اس اس ليول اويتغوط وبهايى اس اس ديه‌رك سوروب يورتمك معناسنه‌در يقال نسس الابهة ازامشاها (التنسس) تفعل وزننده بر نسنه‌نك خبر واثرين اخذ واحساس ايلك معناسنه‌در يقال تنسس منه خبرا اذا تسمعه (نسطاس) قرطاس وزننده رومى لغتنده اعلامدندر عالم بالطب معناسنه‌در وعبيد بن نسطاس البكائى محدثيندندر (النطس) نونك فتحى وطانك سكونيله (والنطس) كتف وزننده (والنطس) عضد وزننده عالم ودانايه دينور فعل آتيدن وصفلردر (النطس) فتحتينله عالم ودانا اولمق معناسنه‌در يقال نطس الغلام نطسا من الباب الرابع اذا صار عالما وهو نطس و نطس و نطس اى عالم (النطاسى) نونك كسرى وفتحيله بودخى عالم ودانايه دينور شارح عالم بالطب ايله تقييد ايلشدر (النطيس) سكيت وزننده علم طبه بك دورشجى آدمه دينور يقال رجل نطيس اى متطبب شارح حاذق ومدقق طبيب ايله امهات سائره‌ده مفسر اولدېغنى نقل ايدر (الناطس) جاسوسه دينور (النطس) كتف وزننده عانه دينور كه ذكر اولندى و پسلكدن ومردارلقدن بغايت پرهيز وتنزه ايدن پاكيزه مشرب آدمه دينور يقال رجل نطس اى متقزز متقذر (النطس) ضمتينله حاذق طبيبلره دينور و ناپاكلكدن بغايت پرهيز ايدوب نظافت خصوصنده پك دقت واهتمام ايدن كسه‌لره دينور ظاهرا مفردى نطيس ياخود انطس در يقال هم نطس اى اطباء حذاق ويقال هم نطس اى متقززون (النطسة) نونك ضميله همزه وزننده كثير التنطس اولان آدمه دينور (التنطس) تفعل وزننده نظافت خصوصنده پك پرهيز و اهتمام ايلك معناسنه‌در كذلك كلام وطعام ولباس وسائر باالجمله امور و احوالده بغايت دقت و اهتمام اوزره اولمق معناسنه‌در يقال فلان يتنطس اى يتقذر ويتانق فى الطهارة كذلك يتانق فى الكلام والمطعم والملبس وفى جميع الامور (النعاس) نونك ضميله امزغنمه و ايوقلمه دينوركه اهل كيف شكرلمه ايله تعبير ايدرلر على قول اويقو كلوب بصمقله حواسه عارض اولان اويوشقلغه وفتوره دينور تقول اخذنى النعاس اى الوسن اوهوفترة من الحواس (النعس) نحس وزننده برآدمه نعاس عارض اولمق معناسنه‌در يقال نعس الرجل نعسا من الباب الثالث اذا ركبه النعاس (الناعس والنعسان) عطشان وزننده كه لغت قليله‌در وسنان ووسن بنيه‌سنه محمولدر نعاس عارض اولمش كشى يه دينور (النعوس) صبور وزننده بغايت ادرار لبن ايدر اولان ناقه‌يه اطلاق اولنور كويا كه صاغيلوركن امزغنور اولمغله صاغان آدم ديلديكى مقدار بيمحابا صاغوب آلور يقال ناقة نعوس اى سموح بالدر (النعس) نونك فتحى وعينك سكونيله امزغنمق معناسنه‌دركه

ذكر اولندی و برآدمك رأی و تدبيری ووجودی يوفقه وضعيف اولمق معناسنه مستعملدر يقال نعس رأيه ونعس جسمه اذا لان وضعف وبازار كاسد اولمق معناسنه مستعملدر يقال نعست السوق اذا كسدت (التناعس) تفاعل وزننده صورتا اويوبجيلغه اورمق معناسنه‌در يقال تناعس الرجل اذاتناوم (الانعاس) همزه‌نك كسريله برآدمك تنبل اوغللری اولمق معناسنه‌در يقال انعس الرجل اذاجاء ببنين كسالی (النفس) نونك فتحی وفانك سكونيله جانه دينور روح معناسنه يقال خرجت نفسه ای روحه وقانه اطلاق اولنور ومنه حديث النخعی [مالا نفس له سائلة لاينجس الماء اذا سقط فيه] ای لادم له يجری قان حامل روح وقوام حيات اولديغيچون اطلاق اولندی ونفس جسده اطلاق اولنور محل نفس اولديغيچون يقال عظيم النفس ای الجسد وياوز كوزه اطلاق اولنور كه درحال نظری اصابت ايدر نفس كبی مؤثر اولديغنه مبنی يقال اصابته نفس ای عين و كوزد كورمك معناسنه مصدر اولور تقول نفسة بنفس ای اصبته بعين وعند معناسنه مستعملدر مجاورت علاقه‌سيله ومنه قوله تعالی حكاية عن عيسی عليه السلام [تعلم مافی نفسی ولا اعلم مافی نفسك] ای ماعندی وماعندك اوحقيقتی وحقيقتك و برنسنه‌نك عين وجوهرينه اطلاق اولنور تقول جاءنی بنفسه ای بعينه وشخصه بونده تاكيدی متضمن اولور وبردری‌يی دباغت ايده‌جك مقدار پلاموود ومازی مقوله‌سی نسنه‌يه اطلاق اولنور دباغتله كوياكه پوستكينك حياتنه مدار اولور تقول اعطنی نفسا امعس به منيئتی ای‌قدر دبغة ممايدبغ به الاديم من‌قرظ ونحوه ونفس عظمت وعزت معنالرينه مستعملدر يقال هو ذوالنفس ای العظمة و العزة و الهمة وانفه وحميت معناسنه‌در يقال هواهل النفس ای الانفة وغيب معناسنه مستعملدر حقيقت روح نامعلوم اولديغنه مبنی قيل ومنه قوله تعالی [تعلم مافی نفسی] الايه ای غيبی واراده ومشيت معناسنه مستعملدر ملابست تصورينه مبنی‌در يقال هكذ انفسه ای ارادته واشكنجه وعقوبت معناسنه مستعملدر قيل ومنه قوله تعالی [ويحذركم الله نفسه] ای عقوبته شارح ديركه پس نفس اون بش معنايه مستعمل اولوب مجموعنك جمعی انفس ونفوس كلور نسيم هوا معناسندن مأخوذدر انتهی (النفس) فتحتينله انفاس لفظنك مفرديدر كه صولوغه دينور فی‌الاصل جوف حيوانه رد اولنان نسيم هوايه دينوب بعده حيوانك ايچری چكوب آلمسی حالتنه‌كه صولوق تعبير اولنور اطلاق اولندی يقال شرب الماء بنفس واحد و بنفسين وبثلاثة انفاس وبوللق وبرايشده ميدانلولق حالتنه اطلاق اولنوركه صولوقلی تعبير اولنور تقول اعمل وانت فی‌نفس من امرك ونفس من عمرك ای فی سعة وفسحة وجرعه‌يه اطلاق اولنوركه برصولقلق اولور تقول اكرع فی‌الاناء نفسا اونفسين ولاتزد عليه ای جرعة اوجرعتين

و دیمه اطلاق اولنور وسعت معناسنه یقال شراب ذونفس ای فیه سعة وری
ویقال شراب غیر ذی نفس ای کریه آجن اذا اداقه ذائق لم یتنفس فیه یعنی بردرجه‌ده
متغیر و متوحش و بدبو درکه صولوق آلمرق ایچمسی ممکن دکلدر بلکه بالضروره
ایچلدکده همان بر صولوقده ایچیله بیلور ونفس کلام طویله اطلاق اولنور یقال
کتبا نفسا ای طویلا وفی قوله علیه السلام [لا تسبوا الریح فانها من نفس الرحمن]
وکذا قوله علیه السلام [اجد نفس ربکم من قبل الیمن] اسم وضع موضع المصدر
الحقیق من نفس تنفیسا ونفسا ای فرج تفریجا والمعنی انها تفرج الکرب وتنشر
الغیث وتذهب الجدب وقوله من قبل الیمن المراد ماتیسر له علیه السلام من اهل
المدینة وهم یمانون من الانصار والابواء یعنی بو ایکی حدیثده واقع اولان نفس کلمه‌لری
نفس ینفس تنفیسا ونفسا صیغه‌سنده اولان مصدر حقیقی موضعنه موضوع اسمدرکه
بونده اسم مصدر مصدر موقعنده‌در اطاع یطیع اطاعة کبی پس فانها من نفس
الرحمن قولی من تنفیس الله بها عن المکروبین واجد نفس ربکم قولی تنفیس ربکم
سکنده‌درکه تفریج وکشف غموم معناسنه‌در حدیث اول منزل ایله سب ودشنام
ایلیه‌سز زیرا یل ارسال الهی ایله کربت وغمومی کشف ورحمت محض اولان امطاری
نشر وقحط و یبوستی دفع و ازاله ایدر دیمک اولور وحدیث ثانیدن مراد اهل
مدینه‌نك طرف نبویلرینه ابراز ایلدکلری نصرت ومظاهرت ومدینه‌یه جلب وایوا
کبی خدمت ومعاونتلریله وقوعیاب اوله‌جق تفریج احواله اشارت وتلمیحدر زیرا
انصار کرام یمنی الاصل اولان ازد قبیله‌سندن منشعبلردر خلاصه بو حدیثلرده نفس
تنفیس معناسنه‌در ونفس نفاسه کبی مصدر اولور کاسیذکر (النافس) کوزی
ذکر اولنان کسیه دینور یقال رجل نافس ای عائن وقمار اوقلرینك بشنجیسنه اطلاق
اولنور ظاهرا نصیبی عظیم اولدیغنه مبنی‌در (النفیس) امیر وزننده (والمنفوس)
(والمنفس) مخرج وزننده شول فاخر ومرغوب نسنه‌یه دینورکه تحصیل وتملکی
خصوصنده ناس بری بریله تنافس ایدر اوله‌لر یقال شیء نفیس ومنفوس ومنفس
اذا کان یتنافس فیه ویرغب ونفیس چوق ماله اطلاق اولنور یقال لفلان نفیس
ای مال کثیر ونفیس بن محمد موالیء انصاردندر قصر نفیس نامیله اولان قصری
مدینه‌یه ایکی میل مسافه بر موضعده‌در ومنفوس یکی طوغمش ولده اطلاق اولنور
قال الشارح وفی حدیث ابن المسیب [لایرث المنفوس حتی یستهل صارخا] ای حتی
یسمع له صوت (النفاسة) نونك فتحیله (والنفاس) کتاب وزننده (والنفس)
فتحتینله برنسنه حقنده منافسه اولنه‌جق رتبه‌ده فاخر ونفیس ومرغوب اولمق
معناسنه‌در یقال نفس الشیء نفاسة ونفاسا ونفسا من الباب الخامس اذا کان نفیسا
یتنافس فیه ونفس برنسنه‌یی برکسه‌دن ضنت ایدوب دریغ ایلمك معناسنه‌در بونده

بابله مستعملدر يقال نفس به نفسا من الباب الرابع اذاضن وبركمسه نك مالك اولديغى نسنه يه حسد ايلمك معناسنه‌در يقال نفس عليه بخير اذا حسد عليه‌و نفاسه بركمسه‌يى يدنده اولان نسنه‌يه لايق كورميوب آنى اكا چوق كورمك معناسنه‌در يقال نفس عليه نفاسة اذا لم يره اهلا له (النفاس) نونك كسريله خاتونك وضع وولادى حالتنه دينور لوغسه‌لق تعبير اولنوردم معناسنه اولان نفسدن مأخوذدر وبواسمدر يقال خرجت من نفاسها وهو ولادها اذا وضعت (النفساء) ثوباء وزننده (والنفساء) حسناء وزننده فانك فتحيله‌ده جائزدر لوغسه خاتونه دينور جمعلرى نفاس كلور جياد وزننده وشذوذ اوزره نفاس كلور رخال وزننده ونفس كلور كتب وزننده ونفس كلور فانك سكونيله كتب كبى ونوافس كلور ونفساوات كلور نونك ضمى وفانك فتحيله وكلام عربده فانك كسريله فعال اوزره جمعلنن فعلاء وزننده اشبو نفساء وعشراء كلمه‌لرندن غيرى وفانك ضميله فعال اوزره جمعلنن فعلاء يالكز نفساء كلمه‌سندن غيرى وارد اولمدى (النفس) حبس وزننده (والنفاسة) حماسه وزننده (والنفاس) كتاب وزننده خاتون لوغسه اولمق معناسنه‌در يقال نفست المرأة كسمع ونفست كعنى يعنى على بناء المجهول نفسا ونفاسة ونفاسا من الباب الرابع اذا صارت نفساء وحيض كورمك معناسنه‌در وبونده معلوم صيغه‌سى اكثردر يقال نفست المرأة وقد يقال نفست اذا حاضت وبونلر دم معناسنه اولان نفسدن متصرفلردر (النفسة) غرفه وزننده مهلت معناسنه مستعملدر تقول لك فى هذا الامر نفسة اى مهلة (نفوسه) نونك فتحيله مغربده نجه جباله اطلاق اولنور (الانفاس) همزه‌نك كسريله بربديع نسنه برآدمه عجب ويرمك معناسنه‌در يقال انفسه الشئ اذا اعجبه وبر ايشه تشويق وترغيب ايلمك معناسنه‌در يقال انفسه فى الامر اذا رغبه (المنفس) محسن وزننده (والمنفس) مكرم وزننده مال كثيره وصف اولورلر يقال مال منفس ومنفس اى كثير (التنفس) تفعل وزننده صولوق آلمق معناسنه‌در يقال تنفس الرجل اذا ادخل النفس الى باطنه واخرجه وصباح يرى آچلوب بياضى آفاقه طاغلمق معناسنه مستعملدر يقال تنفس الصبح اذا تبلج وياى چتلايوب يارلمق معناسنه مستعملدر يقال تنفست القوس اذا تصدعت ودكزك طالغه‌سى صويى طشره سرپمك معناسنه‌در كه دكز كويا كه صولور يقال تنفس الموج اذا نضح الماء ومشربه‌يى آغزدن آيرميوب صولوغنى ويره‌رك ايچمك معناسنه‌در يقال تنفس فى الاناء اذا شرب من غيران يبينه عن فيه وهر صولوغى طشره ويره‌رك اوج صولوقده ايچمك معناسنه اولمغله اضداددن اولور يقال تنفس فى الاناء اذا شرب بثلاثة انفاس فابان الاناء عن فيه فى كل نفس وجه اول مكروه وثانى مسنوندر كما فى الحديث [انه عليه السلام كان يتنفس فى الاناء ثلاثا

وهو على النفس فى الاثام] (المنافسة) معامله وزنـده بر نفيس نسنه يه مقدم
تقرباب اولمق حهتيله كسب كرم و انفراد ايلك ايچون بطريق المعارضه اكا
رغبت ايدنمك معناسنه‌در يقال نافس فيه فلانا اذا رغب على وجه المباراة فى
الكرم (التنافس) منافسه معناسنه‌در يقال تنافسوا فيه بمعنى نافسوا (النقرس)
قنفذ زبرج وزنـده بركونه ورم و وجع اسميدر كه طبوقلرك و اياق بر مقلرينك
مفاصللرنده يعنى اويناق يرلرنده حادث اولور يقال اخذه النقرس وهو ورم ووجع
فى مفاصل الكعبين واصابع الرجلين مترجم ديركه كتب اطبانك بيانلرينه كوره
يونانيده اياغك بر مقلرينه نقورس دينوب مرض مزبور اوراده حادث اولمغله اطلاق
الحال باسم المحل وجهيله مخففا نقرس اطلاق اولندى انتهى ونقرس هلاك معناسنه‌در
يقال وقع فى النقرس اى الهلاك و داهيهٔ عظيمه يه اطلاق اولنور يقال اصابه
النقرس اى الداهية العظيمة وحاذق وماهر قولاغوزه دينور وبغايت ماهر ومتقن
و مدقق طبيبه دينور يقال هو نقرس اى طبيب ماهر نظار مدقق و نسوان
حليه‌سندن بركونه حلى اسميدر ورد شكلنده آلتوندن وكومشدن دوزيلوب باشلرينه
بكوررلر حالا چچك تعبير ايلدكلرى زينت اوله‌جقدر يقال جاءت و على رأسها
نقرس وهو شئ يتخذ على صنعة الورد تغرزه المرأة فى رأسها (النقريس) ياء
زياده‌سيله بودخى اوز قولاغوزه وبغايت استاذ و ماهر طبيبه دينور (الناقوس)
نصارى طائفه‌سنك آيينلرى اوزره نمازلرى وقتلرنده اعلام ايچون موقت چالدقلرى
نسنه‌يه دينوركه چاك تعبير اولنور فى الاصل برى بيوك وبرى كوچك مصنع تخته‌دن
عبارت اولوب بيوكنه ناقوس و كوچكنه و بيـل ديرلر ايدى (النقس) رقص
وزنـده چاك چالمق معناسنه‌در يقال نقس الراهب بالوبيل الناقوس نقسا من الباب
الاول اذا ضربه به وبر آدمى عيبلك معناسـنه‌در يقال نقسه اذا عابه ومسخره‌لغه
آلمق معناسـنه‌در يقال نقسه اذا سخر به بوراده مؤلفك واللقس قولى زائد در
زيرا تكراردر و اويوزلق معناسنه‌در يقال اصابه النقس اى الجرب (النقس)
نونك كسريله يازى يازه‌جق مركبه دينـور جمعى انقاس وانقس كلور يقال كتبه
بنقس ثابت اى بمداد (التنقيس) دواته مركب قومق معناسنه‌در يقال نقس دواته
اذا جعل النقس فيها وبركمسيه لقب قومق معناسنه‌در يقال نقسه اذا لقبه (النقاسة)
كتابه وزنده معناى مزبورلردن اسمدر (الناقس) اكشى نسـنه‌يه دينور يقال
لبن ناقس اى حامض (الانقس) انحس وزنده والده‌سى جاريه اولان كمسيه دينور
يقال غلام انقس اى ابن الامة (النكس) عكس وزنـده بر نسنه‌يى باش اشاغى
چويرمك معناسنه‌در يقال نكسه نكسا من الباب الاول اذا قلبه على رأسه
وبركمسه‌نك علتنى نكس اندرمك معناسنه‌در يقال نكس الطعام وغيره داء المريض

اذا اعاده (التنكيس) تفعيل وزننده بودخی برشیئ سرنکون ایلك معناسنه‌در یقال نکسه بمعنی نکسه (المنکوس) سرنکون اولمش نسنه‌یه دینور ومنه یقال فلان یقرأ القرآن منکوسا ای یبتدئ من آخره ویختم بالفاتحة او من آخر السورة فیقرأها الی اولها مقلوبا وکلاهما مکروه لاالاول فی تعلیم الصبية و منکوس اشکال رملیه‌دن انکیس دیدکلری شکله اطلاق اولنورکه اوج زوج متوالی ایله برفرددن عبارتدرکه بوصورتده‌در ☷ وولاد منکوس چوجغك ابتدا ایاقلری بعده باش طرفی چقمقدن عبارتدر اول ولده منکوس دینورکه ترسی دونمش تعبیر اولنور یقال ولد منکوس اذا کان قد خرجت رجلاه قبل رأسه وعلتی نکس و عودت ایلمش خسته‌یه دینور یقال نکس فی مرضه علی بناء المجهول فهو منکوس اذا عاودته العلة (النکس) نونك ضمیله (والنکاس) غراب وزننده اسملردر صاغالمش خسته‌نك علتی کیرو دونمکه دینور ومنه یقال تعساله ونکسا وقد یفتح ازدواجا ای عادت علته عودا (الناکس) دائما باشنی اشاغی اکوب طورر اولان آدمه دینور جمعی نواکس کلور شذوذ اوزره زیرا قیاس ناکسه‌نك جمعی اولمقدر یقال فلان ناکس ای متطاطئ رأسه (النکس) ضمتینله شول پیر وسالخورده آدملره دینورکه پك یاشلولق سببیله بیونلرینك عروق واعصابندن قوت ماسکه قالمیوب باشلری اشاغی دوشمش اوله یقال هم نکس ای مدر همون هرمون بونك مفردی ناکس‌در (النکس) نونك کسریله شول اوقه اطلاق اولنورکه کزی اوفانمغله یوقریسی اشاغی چویرلمش اوله یقال سهم نکس اذا صار قد انکسر فوقه فجعل اعلاه اسفله وشول یایه اطلاق اولنورکه کریش چکوریلان برینك اشاغیسی یای دوزدکلری شاخك باشی قلنه یعنی شاخك اوجندن یایك ایاقلری دوزلمش اوله وبو یایده عیبدر واکامنکوسه دخی دینور یقال قوس نکس ومنکوسة اذا کانت قد جعل رجلها رأس الغصن وضعیف وزبون آدمه اطلاق اولنور یقال رجل نکس ای ضعیف وشول اوق تمرننه اطلاق اولنور که دیبی قیرلمغله اوجی دیب قلنمش اوله یقال نصل نکس اذا انکسر سنخه فجعل ظبته سنخا وترس طوغمش ولده اطلاق اولنور و غایت کرم ونجدتدن مقصر اولان کمسیه اطلاق اولنورکه مراد فرومایه‌در یقال رجل نکس ای مقصر عن غایت الکرم جمعلری انکاس کلور (المنکس) محدث وزننده شول آته اطلاق اولنورکه زبونلغندن ناشی سکردرکن باشنی وبیوننی یوقری قالدیرهمیوب یره یاتیق کیدر اوله علی قول بولده سائر آتلره یتشمیوب کیرو قالور اوله یقال فرس منکس اذا صار لایسمو برأسه ولا یهادیه اذا جری ضعفا اولم یلحق الخیل (الانتکاس) افتعال وزننده باش اشاغی تپه اوزره دوشمك ویقلق معناسنه‌در یقال انتکس الرجل اذا وقع

علی وزنده (الناموس) بر نسنه‌نك محرم اسراری اولوب امور واحوالنه اینجه‌ یوزیله واقف ومطلع اولان آدمه دینور علی قول اسرار خیریه‌نك صاحب وحامل و واقفی اولانه دینورکه جاسوس در یقال فلان ناموس الملك ای صاحب سره المطلع علی باطن امره او صاحب سره الخیر بو ماده سر معناسنه موضوعدر وناموس جبریل علیه السلام حضرتلرینه اطلاق اولنور سائر ملائکه‌دن مطلع اولمدقلری اسرار وحی وغیبه واقف ومحرم اولمق جهتیله واکا ناموس اکبر اطلاق اولنور وحاذق وماهر ادمه دینور وامور ومصالحه وجه‌لطافت وزاکتله کیریشور اولان آدمه اطلاق اولنور یقال هو ناموس اذا کان یلطف مدخله و اوجی کوملمه‌سنه دینور وآغه ودوزاغه دینور شرك معناسنه و قوغجی‌یه دینور یقال هو ناموس ان نمام وشول نسنه‌یه دینورکه برآدم آنکله حیله وصنعت وتدبیر جهتیله تستر ایدرکه آنی حیله‌سنه ستر ایدر یقال ذاك الشیء ناموس فلان وهو ماتمس به من الاحتیال قال فی الاساس فلان صاحب ناموس ای ذومکر و خدیعة وارسلان یتاغنه دینور عرینه معناسنه واکا ناموسه دخی دینور (المنامسة) مفاعله وزنده آوجی کوملمه‌سنه کیرمك معناسنه‌در یقال نامس انصائد اذا دخل الناموس ای القترة وبرآدمه بر سوز فسلده‌مك معناسنه‌در یقال نامسه اذا ساره (النماس) شداد وزنده بودخی قوغجی‌یه دینور (النمس) نونك کسریله برکوچك جانور آدیدرکه مصر دیارنده اولنور ازدهالری قتل ایدر شارح دیرکه پسدرمه شکلنده بر کوچجه جانوردر اکثری باغچه بکجیلری اژدهادن خوف ایلدکلرنده آنی باغچه‌لرینه جلب ایدرلر وتحفه مترجمی دیرکه هند ومرو اولکه‌لرنده دخی اولور ماوراء النهر ترکلری اکا لاکجنه تعبیر ایدرلر اصردیکی حینده کدی کبی فریاد ایدر (النمس) فتحتینله صافی یاغ بوزیلوب تباه اولمق معناسنه‌در یقال نمس السمن نمسا من الباب الرابع اذا فسد (الانمس) احمر وزنده لونی کدورتلی یعنی قرامتق بوز اولان شیئه دینور یقال شیء انمس ای اکدر (النمس) نونك ضمیله بغرتلق قوشنه دینور رنکی مکدر اولدیغیچون (التنمیس) تلبیس وزنده ومرادفیدر یقال نمس علیه الامر اذا لبسه (الانماس) همزه‌نك کسریله ناس بینی افساد ایدوب بری برینه دوشورمك معناسنه‌در یقال انمس بین القوم اذا ارش (الانماس) همزه‌نك ونون مشدده‌نك کسریله افتعال وزنده‌که تاء نونه قلب اولنمشدر کیزلنمك معناسنه‌در یقال انمس الرجل اذا استتر (النوس) نونك فتحی وواوك سکونیله (والنوسان) فتحاتله معلق اولان نسنه بری اوته اوینایوب صالنمق معناسنه‌در یقال ناس الشیء ینوس نوسا ونوسانا اذا تذبذب یعنی متدلیا ونوس دوه سورمك معناسنه‌در یقال ناس الابل اذا ساقها (ذونواس) غراب وزنده اذواء اطلاق

اولنان ملوك يمندن زرعة بن حسان لقبيدر دائما صرتنه طوغری صالنور صاچی اولمغله ملقب اولدی زیرا نواس صالنان شیئه دینور (ابو نواس) حسن بن هانئ نام شاعر مشهورك كنيه‌سيدر (النواسی) غرابی وزننده بر نوع بياض اوزم اسميدر كه سراة ارضنده اولور بغايت اعلا قور يسی اولور صالقملرينك اوزون اولمسی باعث تسميه‌در (النواس) شداد وزننده صالق واندامی مضطرب آدمه دينور يقال رجل نواس ای مضطرب مسترخ ونواس بن سمعان اصحابدندر (النـاس) انس وجنه شـاملدر اصلی اناس ايدی همزه‌نك ضميله انس لفظنك جمعی اولمغله عزيزدر اناسك همزه‌سی تخفيف اولنوب وبدل اولميه‌رق الف و لام ادخال اولنغله النـاس ديديلر شارح ديركه مؤلف بونی محلی اولان انس ماده‌سنده ثبت ايلمشيكن بوراده دخی ايرادی ظاهرينه نظردن بشـقه بعضلر نوس ماده‌سنده مأخوذدر ديمكله قول مزبوره‌ده تلميح ايلمشـدر انتهی وناس اسم قيس غيلان‌در وناس ناواندن آصلمش آويزه مقوله‌سنه دينوركه اصلی ناوس اولور يقال فی السقف ناس ينوس وهو مايعلق منه (الاناسة) همزه‌نك كسريله بر نسنه‌يی بری اوته اوينادوب ديرتمك معناسنه‌در يقال اناسه اذا حركه (التنويس) مقيم اولمق معناسنه‌در يقال نوس بالمكان اذا اقام (المنوس) محدث وزننده برطرفی سياهلنمش خرمايه دينور (النهس) نونك فتحی و هانك سكونيله برنسنه‌يی ديشلرك اوجلريله اصروب دتمك معناسـنه‌در يقال نهس اللحم و نهس نهسا من الباب الثالث والرابع اذا اخذه بمقدم اسنانه و نتفه (المنهوس) كوده‌سـنك اتی آز چلمسز آدمه اطلاق اولنور يقال رجل منهوس ای القليل اللحم واياقلرينك اتی آزجه وقوری اولان آدمه منهوس القـدمين اطلاق اولنـور يقال رجل منهوس القـدمين ای معرقهما (المنهس) مقعد وزننده شول مكانه دينوركه آندن نسنه اخذ و اكل اولنور اوله قصه چايرلو مرعی كبی يقـال ارض كثيرة المناهس ای الامكنة ينهس منه الشیٔ ای يؤكل (النهاس) شداد وزننده (والنهوس) صبور وزننده (والمنهس) منبر وزننده ارسلانه اطلاق اولنور ونهاس بن فهم محدثيندندر (نهس) صرد وزننده بر شكاری قوش اسميدركه سرچه صيد ايدر جمعی نهسان كلور نونك كسريله شارحك بيانته كوره كوچكن ديدكلری قوش نوعندندر (نهيس) زبير وزننده نعيم بن راشد نام محدثك جدی اسميدر (المنهمس) مندرس وزننده مستور شيئه دينور يقال امر منهمس ای مستور (نيسان) نونك فتحيله سابع اشهر روميه اسميدر تشرين اولدن محسوب اولور

﴿ فصل الواو ﴾ (الوجس) واوك فتحی وجيمك سكونيله (والوجسان) فتحاتله قلبه ياخود سمعه صـوت و سائر هائل نسنه وقوعی سـببيله درون بلمكليوب اوركمك

معناسنه‌در يقال وجس فلان وجسا من الباب الثانى اذا فزع مما وقع فى قلبه اوسمعه من صوت اولدیره مؤلف مسامحه وجهيله تفسير ايلمشدر ووجس كيزلوسنه ديتور تقول سمعت وجسا اى صوتا خفيا وبرآدم خاتونيله ياخود جاريه‌سيله جماع ايدركن برغيرى جاريه ياخاتون قريب اولوب وآندن بك مبالات ايلديكى حسيله خشلدلرنى ايشتمك معناسنه‌در قال الشارح ومنه الحديث [انه نهى عن الوجس] وهوان يجامع الرجل امرأته و جاريته والاخرى تسمع حسها (الاوجس) احمر وزننده وجيمك ضميله‌ده جائزدر دهر وزمان معناسنه‌در ومنه تقول لا افعله سجيس الاوجس اى ابدا واوجس جزئيجه طعام وشرابه دينور تقول ما ذقت عنده اوجس اى شيئا من الطعام والشراب شارحك بيانته كوره نفى مقامنه مخصوصدر (الواجس) قلبه خطور ايدن خاطره‌يه دينور تقول وقع فى قلبى واجس اى هاجس (ميجاس) محراب وزننده اعلام ناسدندر (الايجاس) همزه‌نك كسريله يوركده قورقو بولوب اضمار ايلمك معناسنه‌دركه مراد بر عارضه‌دن يوركده پيدا اولان قورقويى اضمار ايلمكدر ومنه قوله تعالى [فاوجس فى نفسه خيفة] اى احس واضمر (التوجس) تفعل وزننده صوت خفى‌يه قولق طتوب ديكلمك معناسنه‌در يقال توجس الرجل اذا تسمع الى الصوت الخفى وطعام و شرابى آزجه آزجه طاتمق معناسنه‌در يقال توجس الطعام والشراب اذا تذوقه قليلا قليلا (الودس) واوك فتحى ودالك سكونيله خفى اولمق معناسنه‌در يقال ودس الشئ ودسا من الباب الثانى اذا خفى وحرف جر واسطه‌سيله متعدى اولور كيزلمك معناسنه‌در يقال ودس به اذا خباه وكتمك معناسنه‌در يقال ودس الرجل اذا ذهب ويرك بر مقدارجه چايرى ظاهر اولمق معناسنه‌در يقال ودست الارض اذا ظهر نبتها ولم يكثر وبر كمسيه تمام و تكميل ايليه‌رك بر سوز طرح ايلمك معناسنه‌دركه يارم سويلك تعبير اولنور يقال ودس اليه بكلام اذا طرحه ولم يستكمله (التوديس) بودخى كيزلنمك معناسنه‌در يقال ودس الشئ اذاخفى ويرك نباتى هنوز بر خوشجه چوغالميه‌رق ظاهر اولمق معناسنه‌در يقال ودست الارض بمعنى و دست (الوادس) يكيجه ظهور ايدن آزجه نباته دينور (المودوسة) ذكر اولنديغى اوزره اوتلرى برمقدارجه بتمش اولان ارضه دينور (انودبس) امير وزننده كثرتدن ارضى بوريوب اورتمش نباته دينور نبات جاف معناسنه‌كه حاى مهمله ايله‌در شارح جيم نسخه‌سنى تخطئه ايلمشدر (الوداس) كتاب وزننده شول اوتلغه دينوركه يرك يوزنى قبلايوب وكرچه هنوز شعبه‌لرى اطرافه منتشر اولميوب لكن ذاتنده فراوان وبرى برينه صارمشق ظهور ايليه (التودس) تفعل وزننده طوار وداس مذكورى اوتلامق معناسنه‌در يقال تودس الحمار اذا رعى الوداس (ورتنيس) تاى فوقيه ونونله خندريس وزننده

افريقيه نواحيسنده بربلده‌در (الورس) واوك فتحى ورانك سكونيله سمسم طرزنده
برنبات آديدر يمن اولكه‌سنه مخصوصدر بردفعه زرع اولندقده يكرمى سنه‌يه دك
چيچك وثمر ويره‌رك قالور طلاسى كاف وشربى بهق علتلرينه نافع وآنكله بويانمش
لباس كيمك جماعى مقوى‌در وكاهجه طاغ سرويسى ورمث ديدكلرى نباتده وسائر
اشجارده دخى حاصل اولور خصوصا حبش اولكه‌سنده دخى اولور لكن مزروع
اولانده آنجقدر بونبات فارسيده اسپرك وتركيده آلاچهره ويمن زعفرانى ديدكلريدركه
آنكله صارى بويانور (التوريس) ثوبى ورس ايله بويامق معناسنه‌در يقال ورس
الثوب اذا صبغه بالورس (الوريسة) سفينه وزننده ورس ايله بويانمش نسنه‌يه
دينور تأنيثى موصوف اعتباريله‌در يقال ملحفة وريسة اى مورسة (ورس)
درس وزننده برمعروف سودلو چكى اسميدر واسحق بن ابى الورس محدثدر
(الورسى) ياى نسبتله برنوع كوكرجنه دينوركه لونى حمرت وصفرته مائل اولور
يعنى صارمتق قرمزى اولور ونضار ديدكلرى اغاجدن معمول اولان قدحك پك
ايوسنه دينور ونضار غراب وزننده ماده‌سنده بيان اولندى (الورس) فتحتينله
صو ايچره طاش دوبدوز يم يشل يوصون طوتمق معناسنه‌در يقال ورست
الصخرة ورسا من الباب الرابع اذا ركبها الطحلب حتى تخضار وتملاس (الايراس)
همزه‌نك كسريله رمث ديدكلرى نباتده ذكر اولنان ورس حاصل اولمق معناسنه‌دركه
آخر صيفده كاملى بولدقده يپراقلرى صارى چارشب كبى اولوب نيره‌يه طوقنسه
ورس صحيح كبى صاپصارى ايدر يقال اورس الرمث اذا اصفر ورقه فصار عليه
مثل الملاء الصفر واغاج يپراقلنمق معناسنه مستعملدر يقال اورس الشجر اذا اورق
(الوارس و المورس) محسن وزننده كنديده ورس حاصل اولان رمث ديدكلرى
نباته دينور ومورس كرچه ايراس ماده‌سندن اسم فاعل اولمغله قياس اوزره
استعمالى كثير اولمق لازمدر لكن پك قليل واقع اولمشدر وجوهرى كرچه
نوادردندر ديمشدر لكن نادر قياسه مخالف اولانه اطلاق اولنمغله بونده وهم
ايلمشدر لكن جوهرى استعمالى نادر ديمكله توهيمى مندفع اولور (الوس)
واوك فتحى وسينك تشديديله عوض وحسن جزا ايلمك معناسنه‌در يقال وسه
وسا من الباب الاول اذا عاضه (الوسواس) واوك فتحيله شيطانه دينور
و آوجينك و كو پكلرك آهسته‌جه سسلرينه دينور و آوادانلق سسنه دينوركه
جغشدى تعبير اولنور و بر طاغك اسميدر و وسوسه لفظندن اسم اولور زلزال
زلزله‌دن اسم اولديغى كبى (الوسوسة) زلزله وزننده .(والوسواس) زلزال
وزننده نفس و شيطان قلبه نفع و خيرى اولميان خاطره القاسيله دغدغه
ويرمك معناسنه‌در يقال وسوست له واليه نفسه والشيطان اذا حدثته وحدثه

بلا شجر فيه ولا حجر (وسوس) هدهد وزنده قلبه‌ده بر وادی اسمیدر (الوطس)
واوك فتحی وطانك سكونیله ایاغك حزمه‌سیله وسائر سم ایله بك اورمق معناسنه‌در
یقال وطسه وطسا من الباب الثانی اذا ضربه شدیدا بالخف ونحوه وقیرمق معناسنه‌در
یقال وطسه اذا كسره (الوطیس) امیر وزنده تنوره دینور یقال حمر الوطیس
ای التنور اومنه قوله علیه السلام [الآن حمی الوطیس] ای اشتدت الحرب پس
بوكنایه اولور (الوطیسة) سفینه وزنده شدت امر معناسنه‌در یقال اقلقته
وطیسة الامر ای شدته (اوطاس) همزه‌نك فتحیله هوازن یورتنده بر وادی اسمیدر
(الوطاس) شداد وزنده چوبانه اطلاق اولنور (التواطس) تفاعل وزنده
بركمسه اوزره شركیر اولمق معناسنه‌در تقول تواطسوا علی ای تواطئوا و طالفه
تلاطم ایتمك معناسنه‌در یقال تواطس الموج اذا تلاطم (الوعس) واوك فتحی
وعینك سكونیله بر نوع شجر اسمیدر كه آندن لاخونه و طنبور مقوله‌سی سازلر
دوزیلور واثر و نشانه دینور یقال ذهب وبقی له وعس ای اثر وایاقله بصوب
چكنمك معناسنه‌در یقال وعسه وعسا من الباب الثانی اذا وطئه ووعس شول
یومشق وخرده قوملغه دینور كه یوروركن ایاق كوموملكله یوریمسی دشوار اوله
یقال مشی فی الوعس ای الرمل السهل یصعب فیه المشی (الایعاس) همزه‌نك
كسریله ذكر اولنان قوملغه اوغرامق معناسنه‌در یقال اوعس القوم اذا ركبوا
الوعس من الابل (الوعساء) صحراء وزننده شول قوملق تپه‌یه دینوركه آنده
احرار البقول یعنی طبخ اونمقسزین مأكول اولان نبات اوله ووعساء ثعلبیه ایله
خزیمیه میانده برموضع معروف اسمیدر (الاوعس) احمر وزننده یومشق قوملی
مكانه دینوركه آنده یوریمك دشوار اوله جمعی وعس كلور واوك ضمیله واواعس
كلور شارحك بیانه كوره جمع الجمعیدر یقال مكان اوعس اذا كان ذا رمل سهل
یصعب فیه المشی ویقال امكنة وعس واواعس (المیعاس) محراب وزننده شول قوملغه
دینوركه غلظتندن مشی ایدكدن قچنور اوله‌كه ایاق ایلشوب طوتمز اوله وچكنمامش
یره دینور یقال ارض میعاس اذا كانت لم توطأ ویومشق قومه دینور ویوله دیمكله
كویا كه ضد اولور كه شیده بالضد اولنور (ذات المواعیس) برموضعدر (المواعسة)
مفاعله وزننده دوه قسمی بر كونده یوریمك معناسنه‌در كه مراد یوتنی اوزادوب
آدیملرینی سیرك سیرك آتارق یوریمك اوله‌جقدر یقال الابل واعست لیلتها مواعسة
وهی ضرب من سیرها ووعس دیدكاری مذكور قوملغی چكنمك معناسنه‌در یقال
واعست الابل اذا واطئت الوعس ویوریمكده معارضه ایتمك یعنی سبق وزیادتلری
عیان اولمق ایچون بری بریله یوروشمك معناسنه‌در علی قول بویوروشمك
كیجه‌یه مخصوصدر یقال واعس فلانا اذا باراه فی السیر اولایكون الالیلا (الوقس)

واوك فتحى وقافك سكونيله دريبى صويمق معناسنه‌در يقال وقس الجلد و قسا من الباب الثانى اذا قرفه وصوينتى‌يه دينوركه حاصل بالمصدردر يقال ان بالبعير لوقسا اذا قارفه شئ من الجرب ووقس فاحشه قسمنى فحشى ذكريله لسانه آلوب ديلملك معناسنه‌در يقال وقس الفاحشة اذا ذكرلها مؤلف والفاحشة والذكرلها عبارتيله بيان ايلكله اعجبنى زيد وكرمه قبيلندندر واويوزلق علتى هنوز يرلشمكسزين بدنه يايلق معناسنه‌در يقال وقس الجرب فى بدنه اذا انتشر قبل استحكامه (الموقوس) اويوزلقدن دريسى صويلمش دوه‌يه دينور يقال بعير موقوس اذا كان قد قرف من الجرب (الاوقاس) همزه‌نك فتحيله جماعت انسانى‌يه على قول سفله وفرومايه و قول جنسى اولنلرينه ياخود پراكنده اوله‌رق آزجه جماعته اطلاق اولنور كوياكه جنس انسانك صوينتيلرى منزله‌سنده‌درلر وبونك مفردى مسموع دكلدر تقول اتانا اوقاس من بنى فلان اى جماعة اوسقاط وعبيد اوقليلون متفرقون (التوقيس) اويوز علتنه اوغراتمق معناسنه‌در يقال وقس الابل اذا اجربها ويقال ابل موقسة اى مجربة (واقس) نجد اولكه‌سنده برموضعدر (الوكس) عكس وزننده اكسلمك معناسنه‌در يقال وكس الشئ وكسا من الباب الثانى اذا نقس واكسلتمك معناسنه متعدى اولور يقال وكسه اذا نقصه وفلكده آى نجم مكروهه داخل اولمق معناسنه‌دركه مراد برمنحوس كوكبه اتصال ياخود طريقهٔ محترقه‌يه دخول ايلكدر يقال هذه ليلة الوكس وهى ليلة دخول القمر فى نجم يكره و وكس آيك منخسف اوله‌جغى منزله اطلاق اولنو وصف بالمصدردر منزل مزبوره‌دخولنده ارض حيلولتيله منخسف اولور يقال حل القمر بالوكس اى المنزل الذى ينكسف فيه وام الرأس يعنى دماغى جمع ايدن يوفقه دريده ياره سببيله قان يابركك پاره‌سى قالمغه دينور يقال برئت شجة ام الرأس على وكس اى دم واقع فيها اوعظم ويقال برئت الشجة على وكس اى فيها بقية ويقال للطبيب انظران كان فيها وكس فاخرجه پس بوكه كوره وكس اول قلان نسنه‌يه دينور و وكس تاجر تجارتده زيان وخسرانه اوغرامق معناسنه‌در يقال وكس الرجل فى تجارته على بناء المجهول فوكس ماله على المعلوم اى خسر وذهب ماله (الايكاس) همزه‌نك كسريله بودخى تاجر زيان وخسرانه اوغرامق معناسنه‌در يقال وكس التاجركامروا وكس مجهولين فوكس ماله واوكس معلومين اى خسرفذهب ماله (التوكيس) لوم وتوبيخ ايلك معناسنه‌در يقال وكس اذا وبخه واكسلتمك معناسنه‌در يقال وكس ماله اذا نقصه (الاوكس) انحس وزننده خسيس ونا كسه اطلاق اولنور يقال رجل اوكس اى خسيس (الولوس) صبور وزننده بيوننى سونديره‌رك سرعت و وسعتله يورر اولان رونده ناقه‌يه دينور يقال ناقة ولوس اذاكانت تلس فى سيرها اى تعنق

(الولس) واوك فتحى ولامك سكونيله (و الولسان) فعلانله دوه قسمى يوريى
سوندروب يره دوشنه‌رك سرعت وشدت اوزره يوريمك معناسنه‌دركه قيرندقلرى
وقتده اول كونه يورورلر اول يوريشله قطع مسافه ايدرلر يقال ولست الابل
ولسا وولسانا من الباب الثانى اذا اعنقت فى سيرها و ولس خدعه و خيانت ايتمك
معناسنه‌در يقال ولسه اذا خانه وخدعه و تقول ماله فى هذا الامر ولس اى خيانة
وخديعة و برخبر و كلامى تصريح ايتميوب تعريض و كنايه و حيله سويلمك
معناسنه‌در يقال ولس الحديث به اذا عرض به ولم يصرح (الولاس) كتان وزننده
سباعدن قورده اطلاق اولنور (الايلاس) همزه‌نك كسريله بودخى برسوزى
تعريض وكنايه وحيله سويلمك معناسنه‌در يقال اولس الحديث به اذا عرض به
ولم يصرح (الموالسة) مفاعله وزننده ايلاس معناسنه‌در يقال والس الحديث به
اذا اولسه و الداتمق معناسنه‌در يقال والسه اذا خادعه ومداهنه معناسنه‌در يقال
والسه اذا داهنه (التوالس) تفاعل وزننده برمكر وخديعه بابنده ياردملشمق
معناسنه‌در يقال توالسوا اذا تناصروا فى خب وخديعة (الومس) رمس وزننده
برنسنه‌يى آخر برنسنه‌يه دريسى وقبوغى صويلنجه قدر سورشدرمك معناسنه‌در يقال
ومس الشئ به ومسا من الباب الثانى اذا احتكه به حتى يتجرد (المومسة) محسنه
وزننده زناكار عورته دينور ايماس آتيدن مأخوذدر جمعى مومسات و مواميس
كلور يقال امرأة مومسة اى فاجرة (الايماس) همزه‌نك كسريله خاتون زنايه
نفسنى تسليم وتمكين ايتمك معناسنه‌در يقال اومست المرأة اذا امكنت نفسها
من المومس اى الاحتكاك (الموس) معظم وزننده هنوز باش اوكردلمامش طوار
وعجمى دوه‌يه دينور يقال بعير مومس اذا كان لم يرض بعد (الوهس) واوك فتحى
وهانك سكونيله سرعتله پك پك يوريمك معناسنه‌در يقال وهس الرجل وهسا
من الباب الثانى اذا صار شديدا واسرع فيه وبر آدم قوم وعشيرتنه بالاپروازلقله
حواله وشركير اولمق معناسنه‌در يقال فلان يهس على عشيرته اى يتطاول عليهم
بالشر وحيله ايتمك معناسنه‌در يقال وهس فيه اذا احتال وقوغجيلق ايتمك معناسنه‌در
يقال افسد بينهم بالوهس اى النميمة و برنسنه‌يى دوكوب خرد ايتمك معناسنه‌در
يقال وهسه اذا دقه وقيرمق معناسنه‌در يقال وهسه اذا كسره وبصوب چكنمك
معناسنه‌در يقال وهسه اذا وطئه (التوهس) تفعل وزننده (والتواهس)
تفاعل وزننده (والمواهسة) مفاعله وزننده وهس ايله معناى اولده مرادفلردر
يقال توهس الرجل و تواهس و واهس اذا صار شديدا واسرع فيه وتوهس يرى
شدتله بصه‌رق يوريمك معناسنه‌در يقال مر فلان يتوهس الارض فى مشيته اى
يغمزها غمزا شديدا ودوه كوزل يوروبشله يورومكه بشلمق معناسنه‌در يقال توهست

الابل اذا جعلت تمشى احسن مشية واغريوكلى انسان وحيوان يوريسى كبى يوريمك معناسنه‌در يقال توهس الرجل اذا مشى مشى المثقل (الوهاس) شداد وزننده ارسلانه دينور وبررجل عليدر (الوهيسة) سفينه وزننده بدوى اطعمه‌سندن شول طعامه دينور كه چكركه‌يى بشرب وقورتدقدنصكره دوكوب ياغله قارشدروب اكل ايدرلر يقال اكل الوهيسة وهى جراد مطبوخ جفف و دق وخلط بدسم (ويس) واوك فتحى و يانك سكونيله بركلمه‌دركه چوجغى اسركيوب وسووب نوازش ايلدكلرنده تكلم ايدرلر وبوويح ماده‌سنده ذكراولندى (الويس) ليس وزننده فقروفاقه معناسنه‌در يقال اصابه الويس اى الفقر وانسانك مراد ايلديكى نسنه‌يه ديمكله ضد اولور يقال لق ويسا اى لق مايريد شارح ديركه وجه ضديت معلوم دكلدر

﴿ فصل الهاء ﴾ (التهبرس) تدحرج وزننده صالنمق معناسنه‌در يقال مر فلان يتهبرس اى يتبختر (الهبس) فتحتينله خيرى اسميدركه منثور ونمام دخى دينور تركيده شبوى ديدكلرى چچكدر (الهبلس) زبرج وزننده (والهبليس) زيادهٔ يايله كس وكسه معناسنه‌در يقال مابالدار هبلس وهبليس اى احد (الهيجبوس) حيزبون وزننده اوزون واحمق وبغايت تصلق بى‌اندام آدمه دينور يقال رجل هيجبوس اى اهوج جاف (الهجرس) زبرج وزننده ميمونه دينور قرد كبى وتلكى‌يه على قول انيكنه دينور ولئيم وفرومايه‌يه دينور وآيويه دينور دب كبى على قول كيجه‌ايله كزن جانورلره دينوركه تلكودن كوچك ويبان فاره‌سندن بيوك اوله پورسق وچقال وسكساركبى وفى‌المثل ★ هوازنى من هجرس ★ اى الدب اوالقرد ويقال ★ اغلم من‌هجرس ★ اى القرد وهجرس بررجل اسميدر (الهجارس) هجرسك جمعيدر وشدائد ايامه اطلاق اولنور يقال اصابتهم الهجارس اى شدائد الايام ودپى تعبيراولنان خرده يغموره دينوركه پك صوغوق هنكامده قراغوكبى يغار يقال تمطرا الهجارس اى القعقط الذى فى‌البرد مثل الصقيع (الهجس) هانك فتحى وجيمك سكونيله قلبه برخاطره خطور ايلك على قول واهمه قلبه وسوسه كبى براندیشه وخلجان تحديث ايلك معناسنه‌در يقال هجس الشئ فى صدره هجسا من‌الباب الثانى اذا خطرباله اوهوان يحدث نفسه فى‌صدره مثل الوسواس وهجس شول خبره دينوركه ايشيدياوب لكن حقيقتى فهم اولنميه وصف بالمصدردر تقول سمعت هجسا اى نبئة تسمع ولاتفهم و مطلقا قلبه عارض اولان خاطره‌يه اطلاق اولنور تقول وقع فى‌خلدى هجس اى شئ وبركسه‌يى برايشدن دوندرمك معناسنه‌در يقال هجسه اذا رده عن‌الامر (الهجيسى) مصغر بنيه‌سيله نميرى وزننده بنوتغلبه مخصوص برفرس آديدر (الهجاس) شداد وزننده دائما سس

دیشیسی ارسلانه دینور (الانهماس) انفعال وزننده مطاوعه‌در ایشندن دونمك معناسنه یقال همسه فانهمس اذا رده عن امره فارتده (المهموس) جبره شلك وقارشیق ومضولاشیق اینه دینور تقول وقعوا فی مهموس من الامر ای فی ارتباك واختلاط (الهمبسة) سعینه وزننده طلومده بوزلمش سوده دینور تقول شربت همبسة ای لبنا متغیرا فی السقاء (الانهمبس) اسم فاعل بنیه‌سیله مایه‌سنی آلمامش اتمکه دینور یقال خبز منهمس ای فطیر لم یختمر عجینه (الهمنس) هزبر وزننده ثقیل وکران جان کمسه‌یه دینور (الهدبس) عملس وزننده بر دیدکاری جانورك ارکککنه علی قول یاوریسنه دینور (الهداریس) هانك فتحیله دهاریس کبی دواهی وآفاته دینور (الهدس) فتحتینله جمیع اهل یمن لغتنده مرسین اغاجنه دینور آس معناسنه (الهرجاس) قرطاس وزننده جوهری وبعض لغویین بونی جسیم وتنومند ایله تفسیر ایتدیلر غلط ایتدیلر زیرا اول معناده جرهاس‌در جیمك تقدیمیله (الهرس) هانك فتحی ورانك سکونیله پك پك یمك معناسنه‌در یقال هرس الطعام هرسا من الباب الاول اذا اکله اکلا شدیدا وبرنسنه‌یی زور وقوتله دوکوب خرد ایتمك معناسنه‌در یقال هرس الشیء اذا دقه دقا عنیفا وهرس کدی‌یه دینور هرس کبی که ذکر اولنه‌جقدر (الهریس) امیر وزننده (والهریسة) هاءیله کشکك تعبیر اولنان طعامه دینور معنای ثانیدن مأخوذدر (الهراس) شداد وزننده دائما کشکك یپان آدمه دینور (المهراس) محراب وزننده دیبکه وهاونه دینور یقال هوس الحب فی المهراس ای دقه فی الهاوون وشول ایچی اویولمش یونك دیبك طرزنده طاشه اطلاق اولنور که ایچنده ابدست آلورلر ومهراس احد طاغنده برصو آدیدر ویمامه‌ده برموضع آدیدرکه اعشی نام شاعراورایه نازل اولمشدی ومهراس شدید الاکل اولان دوه‌یه اطلاق اولنور کذلك جسیم وثقیل دوه‌یه اطلاق اولنور وشول جری وقوی ودلیر آدمه اطلاق اولنور که نه کیجه ونه کیجه‌لرده یوله کیتمك بابنده اصلا خوف واندیشه ومبالات ایتمیه یقال رجل مهراس اذا کان لا یتهیبه لیل ولا سری (الهراس) غراب وزننده (والهرس) شداد وزننده (والهرس) کتف وزننده پنجه‌سنه کیرنی اوفادوب خرد ایتمکده ونسنه یمکده یاوز وشدید اولان ارسلانه دینور یقال اسد هراس وهراس وهرس ای الشدید الکسر والاکل وهرس کتف وزننده اسکی ویپرانمش ثوبه وصف اولنور یقال ثوب هرس ای خلق وهرس کدی‌یه دینور سنور معناسنه (الهراس) سحاب وزننده برجنس تیکنلی اغاجدر که نبق یعنی عربستان کرامی کبی یمشی اولور مفردی هراسه‌در بعض مفرداتده اکا ترکیده یمشن اغاجی دینور دیو مفسردر بو عربستانده وبزم دیارلرده اولور یمشی خوردن اکبر وقرمزی ومأکولدر چکردکلو اولور (الهرسة) فرحه وزننده

هراس نام شجر مذکوری انبات ایدن ارضه دینور یقال ارض هرسة اذا كانت تنبت الهراس (هراسه) سحابه وزننده هراسك مفردیدر بونكله ابراهیم بن هراسه مسمادر ومرقوم ابراهیم محدثیندن اولوب لكن متروك الحدیثدر (الهرس) فتحتینله پك پك اكل ایدر اولمق معناسنه‌در یقال هرس الرجل هرسا من الباب الرابع اذا اشتد اكله (الهرنكس) غضنفر وزننده مطلقا استیصال وجهیله برباد واهلاك ایدیجی نسنه‌یه وصف اولور (الهرماس) قرطاس وزننده (والهرمیس) ابلیس وزننده (والهرامس) علابط وزننده پك یاوز آدمجل صالدیریجی ارسلانه دینور تقول صادفنا هرماسا وهرمیسا وهرامسا وهو الاسـد الشدید العادی عن الناس وهرماس قبلان یاوریسنه دینور وهرماس بن زیاد اصحابدندر علی قول اسمی شریح اولمغله هرماس لقبیدر وهرمیس كركدن دیدكلری جانوره دخی دینور (الهرمسة) دحرجه وزننده ترشرو وبده چهر اولمق معناسنه‌در یقال هرمس وجهه اذا عبس وناسك غریو وغوغا وفریادینه دینـور یقال ماهذه الهرمسة ای ضجیج الناس وصخبهم (الهس) هانك فتحی وسینك تشدیدیله برنسنه‌یی دوكوب اوفاتمق معناسنه‌در یقال هس الشئ هسا من الباب الاول اذا دقه وكسره و برآدم كندی كندیسنه آهسته آهسته سویلمك معناسنه‌در یقال هس الرجل هسا من الباب الثانی اذا حدث نفسه (هس) هانك ضمی وسینك سكونیله قیون وكچی قسمنه مخصوص زجر وآزار حكایه‌سیدر بونك هاسی مكسور قلنمز مؤلف بونكله بعضلره تعریض ایلمشدر (الهسیس) ازیز وزننده خرد خشخاش اولمش نسنه‌یه دینور یقال شئ هسیس ای فتیت وكیزلو سوزه دینور تقول سمعت هسیسة ای كلامه الخفی (الهسهاس) هانك فتحیله شول چوبانه دینوركه بتون كیجه قیونی وكچی‌یی اوتلادر اوله علی قول شول آدمه دینوركه كیجه‌لر تابصباح ایش ایشلمكدن ناشی اصلا اویومز اوله یقال هو هسهاس ای راع یرعی الغنم لیله كله اوهوالذی لاینام لیله عملا وقصابه دینور وچابك وسریع دوه‌یه دینور یقال قرب عسهاس ای سریع (الهسهسة) زلزله وزننده صو جغل جغل آقق معناسنه‌در یقال یهسهس الماء ای یتسلسل وزره ونسوان آوادانلغی قغشدامق وحشردامق معناسنه‌در یقال هسهست الدرع والحلی ای صوت حركتهما ومطلقا كیجه‌لری ایاق سسی كبی كیزلوجه نسنه سسلنمك معناسنه تقول سمعت باللیل هسهسة ای صوت حركة الرجل وكل ماله صوت خفی یقال فیه الهسهسة (التهسهس) تزلزل وزننده هسهسه معنالرینه‌در (الهساهس) هزاهز وزننده جن طائفه‌سنك جولدیلرینه دینور تقول سمعت هساهس الجن ای غریفها وانسانك فهم اولنمیه‌رق آهسته آهسته جغلتیلرینه دینور وكیجه وقتی یابجه یابجه یورویشلره دینور عسس یورویشلری كبی یقال بینهم هساهس ای الكلام الخفی

الخصم و بغتة في ارضي هماهس الناس وهو مثيهم بالليل (التهطرس) تدحرج وزننده ايكي طرفه مولان ايله صالنه‌رق يوريمك معناسنه‌در يقال فلان يتهطرس اذا كان يتمايل في المشي ويتبختر فيه (الهطلس) جعفر وزننده (والهيطلس) علابس وزننده كسكين ونشان اوغري‌يه ديئور يقال هو هطلس وهيطلس اي لص قاطع وسباعدن قورده ديئور (التهطلس) تدحرج وزننده اوغري اوغورلجق نسنه طلبنده مكرو احتيال ايتمك معناسنه‌در يقال تهطلس اللص اذا احتال ومرضدن افاقت بولوب صاغالمق معناسنه‌در يقال تهطلس المريض من علته اذا افاق فابل (الهقلس) علبس وزننده بدخوي كيسه‌يه ديئور يقال رجل هقلس اي السيء الخلق وسباعدن قورده ديئور وتلكي‌يه ديئور جمعي هقالس كلور (الهكارس) هانك فتحيله قوربغه‌لره ديئور (الهكلس) علبس وزننده سخت وشديد آدمه ديئور (الهلبس) جعفر وزننده (والهلبسيس) خندريس وزننده احد وفرد معناسنه‌در وبومقام نفيه مخصوصدر يقال ماني الدار هلبس وهلبسيس اي احد يستأنس به وهلبسيس وهلبسيسه هابله كيه‌جك لباسه ديئور يقال ماعليه هلبسيس وهلبسيسة اي ثوب وناچيز و جزئي نسنه‌يه ديئور تقول مااصبت هلبسيسا اي شيئا يسيرا (الهلس) هانك فتحي ولامك سكونيله خير كثيره ديئور يقال اصاب هلسا اي خيرا كثيرا ووجود آرقلنوب انجلمكه ديئور دقت وضمور معناسنه وهلس وهلاس غراب وزننده سل مرضنه ديئوركه قوري خسته‌لكدر ناس بوكه ورم تعبير ايدرلر يقال اصابه هلس وهلاس اي مرض السل وهلس آرقلدوب مهزول ايتمك معناسنه‌در يقال هلسه المرض هلسا من الباب الثاني اذا هزله (المهلوس) سل مرضنه اوغرامش آدمه ديئور يقال هلس الرجل على بناء المجهول فهو مهلوس اي مسلول (الهوالس) هانك فتحيله وجودلري خفيف وزبون اولان كمسه‌لره ديئور يقال رجل هوالس اي الخفاف الاجسام (المهلوسة) شول خاتونه اطلاق اولنوركه زياده آرقلقدن فرجي كويا كه آتي صيريلوب بردزي وبركيك قالمش اوله يقال امراة مهلوسة اي ذات ركب مهلوس كانما جفل لحمه (الهلس) ضمتينله خسته لكدن هنوز افاقت بولوب قالقمش كمسه‌لره ديئور وضعيف وزبون كمسه‌لره ديئور هرنقدر خسته‌لك چكمامشلر ايسه‌ده‌كه مراد ذاتنده ضعيف اولنلردر يقال هم هلس اي ضعفى وان لم يكونوا فقهاء (الاهلاس) همزه‌نك كسريله كوشك كوشك كولمك معناسنه‌در يقال اهلس الرجل اذا ضحك في فتور وسوزي پك آهسته وسراني سويلمك معناسنه‌در يقال اهلس الحديث اذا اخفاه واسره (التهليس) آرقلنق معناسنه‌در يقال هلس الرجل اذا هزل (المهتلس) اسم فاعل بنيه‌سيله آرقلمش وضعف وهزال بولمش كمسه‌يه ديئور ومنه يقال فلان مهتلس العقل اي مسلوبه (المهالسة) مفاعله وزننده برآدمه سوز

فسلده‌مك

فسلدهمك معناسنه‌در يقال هالسه اذا سارة (الهلطوس) فردوس وزننده سسى
آهسته ويابجه اولان قورده دينور يقال ذئب هلطوس اى الخفى الصوت (الهلقس)
لامك تشديديله جردحل وزننده شديد آجلغه وسائر حالته دينور وكودهسى اتلوملحم
آدمه دينور (الهلكس) هلقس وزننده ومرادفيدر والچق وناكس و ردى الاخلاق
كمسيه دينور (الهلكس) زبرج بودخى دنى وجرى مشرب ناكسه دينور يقال
هو هلكس وهلكس اى دنى ردى الاخلاق (الهمس) لمس وزننده كيزلو سسه
دينور تقول سمعت من جانبه همسا اى صوتا خفيا ومطلقا كيزلو نسنه‌يه على قول
بغايت كيزلو ويابجه اياق طاوشنه دينور و صقمق معناسنه‌در مصدر اولور يقال
همس الغنب همسا من الباب الثانى اذا عصره وقيرمق معناسنه‌در يقال همسه اذا
كسره وآغزى اچيه‌رق لقمه چيڭنمك معناسنه‌دركه كيزلوجه اولور يقال همس
الطعام اذا مضغه وفه منضم وكلال وفتورسز كيجه كتمك على قول كيجه وكوندزده
قلب فتور ايله كتمك معناسنه‌در يقال همس فلان اذا سار بالليل بلا فتورا وهو قلت
الفتور بالليل والنهار وصدردن چقديغى بلاو اولميه‌رق وجهر واظهار ايلميه‌رك
آغزك ايچندن يك كيزلوجه صوت كبى سوز سويلمك معناسنه‌در يقال همس الكلام
اذا حس الصوت فى الفم ممالا اشراب له من صوت الصدر ولاجهارة فى المنطق
(المهموسة) اخفا اولنمش كلمات واشيايه دينور ومنه الحروف المهموسة وهى
حثه شخص فسكت وبونلر حروف مجهوره مقابليدر پس حروف مهموسه اون
حرفدركه كلام مزبور جمع ايلشدر بونلر تلفظ اولنوركن موضعلرينه برمرتبه
اعتمادلرى ضعيفدركه حين تلفظده نفس بونلر ايله بيله‌جه جارى اولور (الهموس)
صبور وزننده كيجه‌لر چوق كزن آدمه دينور يقال رجل هموس اى سيار بالليل
وشول ياوز ارسلانه دينوركه شكار وطمعه‌سنى قيروب خرد ايدر اوله (الهماس)
شداد وزننده بودخى اول كونه ارسلانه دينور (الهميس) امير وزننده دوه
قسمنك يورركن اياقلرى طاوشنه دينور تقول سمعت هميس الابل اى صوت نقل
اخفافها (المهامسة) مفاعله وزننده (والتهامس) تفاعل وزننده فسلدشمك
معناسنه‌در يقال هامسوا و تهامسوا اذا ساروا (الهملس) عملس وزننده انجكلرى
وبالديرلرى قورى اولمغله شدتله يورر اولان انسان وحيوانه دينور يقال هملس
اى القوى الساقين الشديد المشى (اهناس) اجناس وزننده مصرده صعيد ناحيه‌سندن
بهنسى قضاسنده ايكى بلده‌در برينه اهناس كبرى وبرينه اهناس صغرى ديرلر
(الهنبسة) دحرجه وزننده (والتهنبس) تدحرج وزننده تجسس اخبار ايلمك
معناسنه‌در يقال هنبس الاخبار وتهنبس اذا تجسس منه (الهندس) زبرج وزننده
ياوز ارسلانه دينور ومجرب وجيد النظر وصائب الفكر مدقق آدمه دينور يقال

هوهدس ای محرب جيد انسفر (المهدوس) مصمور وزنده عارف ودانا آدمه دينور يقال هوهدوس الامر ای العالم به جمی هندسه‌در (المهندس) اسم فاعل بيه‌سيله كتكلر ايله صو يوللرنك قازلمسی وقازلمحی يرلری تقدير وتعيين ايدنجی اسنانده دينوركه صويولجی تعبير اولنور يقال فلان مهندس ای مقدر مجاری القنا ویت نحفر (الهندسة) هانك ودالك فتحيله مهندسدن اسمدر صويولجلمه دينور وهندازدن مشتق ومأخوذدركه آب انداز فارسی معربيدر زای سينه ابدال اولندی زيرا كلام عربده مابعدی زای معجمه اولەرق دال مهمله واقع كلمه يوقدر شارح ديركه آب انداز معربی اولمق بعيد ومتكلفدر بلكه اندازه معربيدر حتی اوبجوبی مشتمل اولان علم هندسه دخی بومعنادندر (الهوس) هانك فتحی وواك سكونيله برنسنه‌يی دوكوب اوفاتمق معناسنه‌در يقال هاس الشیء يهوس هوسا اذا دقه وقيرمق معناسنه‌در يقال هاسه اذا كسره وكيجه وقتی كزوب طولاشمق معناسنه‌در يقال فلان يهوس بالليل ای يطوف واكل شديد معناسنه‌در يقال هاس الضمام اذا اكله شديدا وطواری آهسته‌جه سورمك معناسنه‌در يقال هاس الابل اذا ساقها لينا ويره زور ويروب محكم طبانرق يوريمك معناسنه‌در يقال فلان يهوس اذا كان يمشی معتمدا علی الارض وتباه وافساد ايلك معناسنه‌در يقال هاس الذئب فی الغنم اذا افسد فيها ودوران ايلك معناسنه‌در يقال هاس حوله اذا دار حوله (الهوس) فتحتينله جنوندن بركونه اثر وشائبه‌يه دينور چالق كبی يقال فی رأسه هوس ای طرف من الجنون (المهوس) معظم وزنده هوسناك اولان كسيه دينور يقال هو مهوس ای فيه هوس (الهواسة) هانك فتحی وواوك تشديديله (والهواس) هاسز بنجه‌سنه كيرنی خرد خشخاش ايدنجی ارسلانه دينور هاء مبالغه ايچوندر يقال اسد هواسة وهواس ای هصور وبهادر آدمه اطلاق اولنور يقال رجل هواسة ای شجاع وهواس اسرمش اركك دوه‌يه دينور هوس كبی كما سيذكر وهواسه كوسنيش وازككه قيزمش ناقه‌يه دينور يقال ناقة هواسة ای ضبعة (الهواس) كتاب وزنده ناقه‌نك كوسنيسنه دينوركه اسمدر (الاهوس) احمر وزنده اكل شديد معناسنه اولان هوسدن وصفدر مؤنثی هوسی در عطشی وزنده ومنه تقول العرب مثلا الناس هوسی والزمان اهوس ای يأكلون طيبات الزمان والزمان يأكلهم بالموت (الهويس) امير وزنده فكر واندیشه‌يه دينور تقول اری فيك هويسا ای فكرا و دروندە اضمار واخفا اولنسان ضميره دينور تقول له فی قلبی هويس ای شیء خفی (الهوس) كتف وزننده هواس كبی اسرمش اركك دوه‌يه دينور يقال فحل هواس و هوس ای مغتلم (الهيس) نيس وزنده برنسنه‌يی چوق اخذ ايلك معناسنه‌در يقال هاس الشیء يهيس هيسا

اذا اخذه بكثرة وهيس چفت اوكوزلرينه على قول چفتجيلرك آلات وادواتنه دينور يقال اعد الاكار الهيس اى الفدان و اداته كلها وسير ايلمك معناسنه‌در نه كونه اولورسه اولسون يقال هاس الرجل اذا سار اى ضرب كان وچكنيوب پايمال قلمق معناسنه‌در يقال حمل فلان على الجيش فهاسهم اى داسهم (هيس هيس) مكررا هالرك فتحى و سينلرك كسريله بركلمه‌در كه برماده‌نك فرصت امكانى ظهور ايلمكله برآدمى اكا اغراء وسوق وتجيل ايلمك موقعنده ايراد اولنور شارحك بيانه كوره بو چكنمك معناسنه اولان هيسدن مأخوذدر امر معناسنه مستعمل كلمهٔ اغراء در (الاهيس) اكيس وزننده بهادره اطلاق اولنور چكنمك معناسنه‌در يقال رجل اهيس اى شجاع وشول ياوز ودلير دوه‌يه دينوركه اصلا برنسنه‌دن ايركيلوب منقبض اولمز اوله يقال بعير اهيس اى جرى لا ينقبض عن شئ (هيسان) هانك فتحيله اصفهانده برقريه آديدر

﴿ فصل الياء التحية ﴾ (اليأس) يانك فتحى وهمزه‌نك سكونيله (واليأسة) نفاسه وزننده مأمولندن نوميد اولمق قنوط معناسنه‌دركه رجاء مقابليدر على قول برنسنه‌دن امل منقطع اولمق معناسنه‌دركه كندى قلبندن اول املى قطع وفراغت ايلمكدن عبارتدر يقال يئس منه و يأس ييئس كيمنع و ييأس كيضرب شاذا يأسا و يأسة من الباب الرابع والثانى اذا قنط منه اوقطع الامل مؤلفك كيمنع قيدى بابه اشارت اولميوب مجرد عينك مفتوح اولسنى تمثيلدر و فى حديث ام معبد فى صفة النبى صلى الله عليه وسلم [لايأس من طول] اى قامته لاتؤيس من طوله لانه كان الى الطول اقرب يعنى قامت سعادتلرى طوله اقرب اولمغله طولى جهتندن مأيوس اولنمز ايدى مراد قصير اولميوب ويك طويل دكلدر ديمكدركه بر مقدار اوزنجه ديمك اولور ويروى لايأس من طول اى لاميئوس منه من اجل طوله اى لاييأس مطاوله منه لافراط طوله پس بوكه كوره يائس‌كه اسم فاعلدر دافق كبى اسم مفعول معناسنه اولور ومعنا قامت سعادتلريله اوزونلق بحثيله يارش ايدنلر مأيوس اولمزلر زيرا بك اوزون دكل‌ايدى كه بنم بويم يتشمز ديو آنلر مأيوس اوله‌لر وقرأ ابن عباس قوله تعالى [لاييأس من روح الله] الاية على لغة من يكسر اول المستقبل الاما كان بالياء وانما كسروا فى ييأس وييجل لتقوى احدى اليائين بالاخرى يعنى ابن عباس حضرتلرى ياى اولانك كسريله قرأت ايلديلر قرأت مذكوره تميم وقيس وهذيل واسد قبيله‌لرى ياى تحتيه‌دن غيرى مضارعت حرفنى مكسور ايلمريله آنلرك لغتنه مبنى‌در لكن ييأس وييجل كلمه‌لرنده ياء اخرى ايله متقوى اولديغيچون مكسور ايلديلر ويأس بيلمك علم معناسنه كلور يقال يئس الرجل اذا علم ومنه قوله عز وجل [افلم ييأس الذين آمنوا] اى افلم يعلم مؤلف بصائرده بومعنا نخع

قيدسنت نفي اولنق اوزره تقييد ايتمشدر (الياس) الف ولامله اسم ابن مضر بن
نزاردر ذكرى آتى يأس يعنى سل مرضى عربده انك اول من بوره عارض اولمغله
اسم مزبور ايله تسميه ايلديلر (اليؤس) ندس وزننده (واليؤوس) صبور وزننده
وصفلردر نوميد اولان كمسه ديو ر يقال هو يؤس ويؤوس اى قنوط (الاستيئاس
والاتئاس) انجلاء وزننده حكه افتعال بابندندر و بونلرده مأيوس ونا اميد اولمق
معناسنه‌در يقال استيأس منه واتأس بمعنى يئس (اليأس) فتحيله ورم و قورى
نسنه‌نك علتنه ديو ر يقال اصابه اليأس اى السل (الايئاس) همزه‌نك كسريله
(والمؤايسة) مفاعله وزننده نوميد ايتمك معناسنه‌در تقول ايأسه ايئاسا وآيسته
مؤايسة اذا قنطته (اليبس) يانك فتحى و بانك سكونيله (واليبس) بانك ضميله
ياش نسنه قوريمق معناسنه‌در يقال يبس الشئ ييبس بالفتح اى كعلم يعلم و ياءس
بقلب الياء همزة و ييبس كيضرب وهو شاذ يبسا ويبسا من الباب الرابع والسادس
اذا كان رطبا فجف (اليابس واليبس) كتف وزننده (واليبيس) امير وزننده
(و اليبس) شكس وزننده وصفلردر ياش اولوب صكره قوريمش نسنه‌يه ديو ر
ويبيس الماء امير وزننده تره اطلاق اولنور يقال جاء وعليه يبيس الماء اى العرق
ويبيس البقول احرار بقولك يابس اولاننه على قول اعشاب وسبزوانك قوريدقدن
صكره طاغيلور اولاننك يابسنه ياخود مطلقا قوريمش نباته ديو ر يقال يبس
البقل فهو يبيس كسلم فهو سليم (اليبوسة) عمومه وزننده اسمدر قوريلغه ديو ر
(اليبس) فتحتينله اصلنده ياش اولوب بعده قوريمش اولميوب بلكه ذاتنده قورى
اولان شيئه ديو ر واما طريق موسى الذى جاء فى قوله تعالى [فاضرب لهم طريقا
فى البحر يبسا] فانه لم يعهد قط طريقا لا رطبا ولا يابسا انما اظهره الله تعالى حينئذ
مخلوقا على ذلك يعنى آيت مزبوره‌ده واقع طريق كه بحرده ظاهر اولمشيدى مقدما
طريق اولمغله رطوبت و يبوستدن برى اولوب همان جناب بارى تعالى آيات
باهره‌سنى اظهار ايتمك حكمتنه مبنى اول آنده خلق وايجاد ايلدى پس حلق طريق
يابس اولمش اولنور و حسن بصرى بانك سكونيله قرأت ايلدى كه مقدما طريق
اولميوب لكن موضع ماء اولمغله كويا كه بعد الرطوبة يابس اولديغى اعتبارينه مبنى
اولنور (ويبس) فتحتينله ايشه يرامز بى خير ومنفعت عورته اطلاق اولنور يقال
امرأة يبس اى لا خير فيها و سودسز قيونه اطلاق اولنور يقال شاة يبس اى
بلا لبن بونده بانك سكونيله‌ده زبانزده‌در (الايبس) انحس وزننده افعل تفضيلدر
يابس معناسنه‌ده مستعملدر يقال شئ ايبس اى يابس و اياغك انجيك تعبير
اولنان يرنده اولان كميكه ديو ر كه صقلدقده بغايت وجعناك اولور قورى انجيك
تعبير ايتدكلريدر جمعى ايابس كلور يقال ضرب فى ايبسه وهو ظنبوب فى الساق

اذا غمز يألم واياپس شول صلابتلو پك نسنه‌لره اطلاق اولنوركه آنده تيغبازلر سيوف امتحان ايدرلر (يباس) قطام وزننده عورت يرينه على قو دبرك دلكنه دينور (يبوس) يانك ضميله ارض شنوه‌ده برموضعدر (اليابس) حكيم بن جبلة العبدى نام كسه‌نك قلجى اسميدر وبحر رومده بر قورى اطه‌نك اسميدر كه طولا اوتوز ميل و ارضا يكرمى ميل يرى مشتملدر وآنده كوزل بلده واردر شارح ديركه اندلس جزايرندندر (الايباس) همزه‌نك كسريله قورتمق معناسنه‌در يقال ايبس الشئ اذا جففه و سكوت ايلمك معناسنه مستعملدر كه تخفيف لسان ايدر تقول ايبس يارجل كا كرم اى اسكت ويرك نباتى قوريمق معناسنه‌در يقال ايبست الارض اذا يبس بقلها وقورى يرده يوريمك معناسنه‌در يقال ايبس القوم اذاساروا فى الارض اليابسة (التيبيس) تفعيل وزننده بودخى برنسنه‌يى قورتمق معناسنه‌در يقال يبس الشئ اذا جففه (اليس) يانك فتحى وسينك تشديديله كزمك معناسنه‌در يقال يس الرجل يسا اذا سار

باب الشين المعجمة

﴿ فصل الهمزة ﴾ (الابش) همزه‌نك فتحى وبانك سكونيله بركدرمك معناسنه‌در يقال ابش الشئ ابشا من الباب الاول اذا جمعه (التأبيش) بودخى بركدرمك معناسنه‌در يقال ابشه بمعنى ابشه وقارشق وشوريده كلمات ايلمك معناسنه‌در يقال تقول ابشت كلاما اى اخذته اخلاطا (الاباشة) ثمامه وزننده جماعت انسانى‌يه دينور مرادا خلاط اجناس‌در يقال جائت اباشة من الناس اى جماعة (الابش) حابش وزننده شول آدمه دينوركه برآدمك حولوى بيتنى و قپوسى اوكنى انواع طعام وشرابيله تزيين ايدر اوله (اتش) همزه‌نك و تاى فوقيه‌نك فتحيله محدثيندن محمد وعلى ابنى الحسن الصغانى الانبارى جدلرينك اسميدر (الاتيشة) جهينه وزننده ضعفاى قومدن حرب و قتاله حاضر اولميان كسيه دينور يقال هو اتيشة اى حارض ضعيف من القوم (الارش) همزه‌نك فتحى ورانك سكونيله ديته دينوركه خونبهادر يقال وجب فيه الارش اى الدية شارح جراحت ديتنه تخصيص ايلمشدر وارش طرملامق معناسنه‌در يقال ارش وجهه ارشا من الباب الاول اذا خدشه وديت ايستمك معناسنه‌در يقال ارش الرجل على بناء المجهول اذا طلب بالارش و حق ابطال ايچون ويريلان رشوته دينور يقال اعطى فيه الارش اى الرشوة و نزاع و اختلاف و خصومت معناسنه‌در يقال بينهما ارش اى اختلاف وخصومة و صاتيلق اولان متاعدن عيب سببيله اشاغى واريلان

جنبه اطلاق اولنور كه ارش و خصومتی مصدردر يقال باع الثوب بالارش
و هو مانقص العيب منه و برمتاعك مشترى سلامتی شرطيله بعد الاشتراء عيبه
مطلع اولدقده ثمن مدفوعدن استرداد ايلديكی بر مقدار آقچه‌يه اطلاق
اولنور كه ديتی منزله‌سنده اولنور يقال رد ارش السلعة وهو مايدفع بين السلامة
والعيب فی السلعة و قشقرتمق معناسنه‌در يقال ارش عليهم ارشا اذا اغراه
وويرمك معناسنه مستعملدر يقال ارشه اذا اعطاه و حلق معناسنه‌در تقول مادرى
اى الارش هو اى اى الحلق (المأروش) محلوق معناسنه‌در (آرش) صاحب وزننده
برشخصك آديدر (التأريش) آتشی اوتجروب طوتوشدرمق معناسنه‌در يقال ارش
النار اذا ارثها (الايتراش) افتعال وزننده جراحت ضمننده ديت آلمق معناسنه‌در
تقول ائترش منه لخماشته يافلان اى خذار شها وبجروح ديت وقصاصه راضی
ومنقاد اولمق معناسنه‌در يقال ايترش لخماشة اى استسلم للارش كما يقال استسلم
للقصاص (الاش) همزه‌نك فتحى وشينك تشديديله قورى اتمكه ديمنور تقول اكلت
اشا اى خبزا يابسا وبر شر وكريهه ضمننده قيام وحركت ايلمك معناسنه‌در يقال
اش القوم اشا من الباب الاول اذا قاموا و تحركوا للشر وهش معناسنه‌دركه
دكنكله آغاجدن يبراق سلكمكدر يقال اش على غنمه بمعنى هش يعنى خبط الورقة
بالعصا (الاشاش والاشاشة) همزه‌لرك فتحيله هشاش وهشاشه معناسنه‌دركه شن
ونشاطمند اولمقدن عبارتدر (الاش) همزه‌نك كسريله اس معناسنه‌دركه سين
بابنده ذكر اولندى تقول الحق الحش بالاش اى الحس بالاس يعنى الشئ باشئ
(اقيش) زبير وزننده عكل قبيله‌سندن برجماعتك پدرى اسميدر وحارث بن اقيش
يأخود وقيش اصحابندندر وجمال بنى اقيش برجنس صويسز دوه‌لردركه هرنسنه‌دن
اوركر اولورلر (اوش) همزه‌نك ضمة غير مشبعه‌سيله فرغانه ايالتنده بربلده‌در
محدثيندن مسعود بن منصور ومحمد بن احمد بن على وعلى بن عثمان الشهيدى والقدوة
على بن محمد بن على الاوشيون اورادندر مترجم ديركه علم عقائدده ☆ يقول العبد فی
بدء الامالی ☆ بيتيله مصدر اولان منظومهٔ مشهوره‌نك ناظمى على بن عثمان بن محمد
ابن سليمان الاوسى شهيدى مذكوردر بتوفيقه تعالى جامع ومشبع شرحی خدمتنه
بوفقير موفق اولمشيدم بعد الاتمام مرح المعالى فی شرح الامالی ايله تسميه اولنوب
بحمده تعالى حاليا امت محمدادن مستفيد اولورلر

﴿ فصل الباء ﴾ (البأش) بانك فتحی وهمزه‌نك سكونيله برآدمى على الغفلة يره يقمق
معناسنه‌در يقال بأشه بأشا من الباب الرابع اذا صرعه غفلة وبرآدمى اوته قاقمق
معناسنه‌در تقول مابأشته بشئ اى ما دفعته وامتناع ايلمك معناسنه‌در يقال مابأش
منى اى ما امتنع (المباءشة) مفاعله وزننده برآدمى قاپوب يره يقوب اول آدم

اكا اصلا برنسنه یاپیوب اپسم اولمق معناسنه‌در یقال باهش فلانا اذا اخذه فصرعه ولم یصنع هو شیئا (بنشه) بانك کسریله همزه‌یی یایه قلبله بیشه دخی دیرلر یمنده بر ارسلان یتاغی یرك اسمیدر فارسیده بیشه اورمانه دینمکله ظاهرا معربدر (البحش) وحش وزننده لیث روایتی اوزره برکمك معناسنه‌در یقال بحش القوم بحشا من الباب الثالث اذا اجتمعوا وبونده لیثی سائرلری تخطئه ایلدی وبعضلر دیدیلرکه صواب اولان تحبش اولمقدر (البرخاش) بانك کسریله قرقشنلق وغریو وغوغا وهنکامه معناسنه‌در یقال وقعوا فی خدباش وبرخاش ای فی اختلاط وصخب مترجم دیرکه ظاهرا برخاش فارسی معربیدرکه جنك وغوغا معناسنه‌در (الباذش) ذال معجمه ایله صاحب وزننده اسمادندر ابو عبد الله محمد بن الباذش نحاة مغربدندر (البرش) فتحتینله (والبرشة) غرفه وزننده آت قسمنك تویلرنده اولان خرده خرده آلاجه بنکاره دینورکه سائر لونه مخالف اولور سیس تعبیر اولنور بعض قیر آتلرده بقله قیری وسیسلو قیر تعبیر ایدرلر یقال له فرس فی جلده برش وبرشة وهو نکت صغار فی شعره بخالف سائر لونه وطرنقده حادث اولان بیاضلغه دینور (الابرش) احمر وزننده (والبریش) امیر وزننده وصفلردر سیسلو آته دینور یقال فرس ابرش وبریش ای فیه برش وابرش ملوك عربدن جذیمه‌نك لقبیدر ابرص اولوب لکن ناس ابرص تعبیرندن احتراز ایلملریله ابرص بدلی ابرش ایله توصیف ایلدیلر و ابرش مختلف الالوان وکثیر النبات مکانه اطلاق اولنور یقال مکان ابرش ای مختلف الالوان کثیر النبات (البرشاء) ابرشك مؤنثیدر و یقال ارض برشاء ای مختلفة الالوان کثیرة النبات ونباتی فراوان اولان سنه‌یه وصف اولور یقال سنة برشاء ای کثیرة العشب وناس علی قول جماعت انسانی‌یه اطلاق اولنور تقول ما ادری من ای البرشاء هو ای من ای الناس اومن ای جماعتهم وبرشاء ذهل وشیبان وقیس بنی ثعلبه نام کسه‌لرك والده‌لرینك لقبلریدر وجودنده برش اولدیغندن یاخود اورتغی اولان خاتونله میانلرنده اختلاف وقوعندن تلقیب اولنمشیدی ومزبورلره بنو البرشاء اطلاق اولنور (المبرطش) اسم فاعل بنیه‌سیله دلاله علی قول بایع ایله مشتری بیننده اولان میانجی یه دینور وکان عمر رضی الله عنه فی الجاهلیة مبرطشا ای دلالا اوساعیا بین البایع والمشتری اوهو بالسین المهملة (البرغش) غین معجمه ایله جعفر وزننده سیوری سینکه دینور (الابرغشاش) اقشعرار وزننده خسته یاخود مجروح صاغالمغله قالقوب کزمکه بشلمق معناسنه‌در یقال ابرغش الرجل من مرضه اذا برأ و اندمل وقام ومشی (ابو براقش) بانك فتحیله کرپی‌یه شبیه برکوچك طائر بری‌یه اطلاق اولنورکه یلدکلرینك یوقریسی بغایت آق و اورته‌سی قرمزی و اشاغیسی سیاه اولور برنسنه‌دن قورقوب

بلکه کده تویلری قباروب طاوس کبی کونا کون الوانله متلون اولور دنمکری
آنی اختلاف الوان معناسنهدر نوجهله ملون طبیعی اولان آدمه ابو براقش اطلاق
ایدرلر (ابو قش) زبرج وزننده بر شقه قوش اسمیدرکه شرشور دخی دیرلر
ماده سنده ذکر اولندی ورقش نیم قبیلهسندن بر شاعر اسمیدر (الارقشه) دحرجه
وزننده پراکنده اولمق معناسنهدر یقال ارقش القوم اذا تفرقوا و خلط کلام
ایتمک معناسنهدر یقال ارقش الکلام اذا خلطه ونسنه یه توجه واقبال ایتمک
معناسنهدر یقال ارقش علی اکل الطعام اذا اقبل علیه و منقش نسنهنک لونی
مختلف اولمق معناسنهدر یقال ارقش لون الارقش اذا اختلف (براقش) بانک
فتحیله بر قنجق کلبك اسمیدر ٭ علی اهلها دلت براقش ٭ وعلی اهلها تجنی براقش ٭
مثلك منشأیدر کلب مزبورك صاحبی اوزرینه سوء قصد ایله بر کیجه دشمن ظهور
ایدوب لکن ظلمت لیلدن خانهسنی کورمیوب مباعدت اوزره ایکن مزبوره آت
ایاقلرینك ضبطابنه اورمکله دشمنلر دونوب کلب اوازی ایله صاحبنی شبخون وغارت
ایتکله کلام مزبور مثل اولمشدر برکسه ضرری کندی اوزرینه عائد اولان بر عمل
ضرب اولنور بعضلر دیدیکه براقش لقمان بن عادك زوجهسی اسمیدرکه وقتنك
ملکی ایدی برکون لقمان سفره کیدوب مزبورهیی جانشین وضع ایلدی ومقدما
لقمان برمخصوص مکان تعیین ایلمشیدی که علی الغفله بر طرفدن برحادثه ظهور ایلسه
همان اوراده تتون قالدروب بووجهله اطراف واکنافده عساکری فی الحال مجتمع
اولورلر ایدی لقمان سفره کتدکدنصکره جاریهلر برکیجه ذوق طریقیله بنه مکان
مرقومده تتون قالدرملریله اطرافده بولنان عسکرلر برعارضه ظهوری ملاحظهسیله
علی العاده مجتمع اولدیلر براقش کیفیته واقف اولدقده ارباب امور کندیسنه فعل
مرقوم جاریهلرك عبث و لهولرندن نشئت ایلدی دیو عسکرلر ارجاع اولنسه من
بعد جدی هزله حمل ایدهجکلری درکار اولمغله سر رشته ویرمیهرك بونلره بر
برایش بولمق لازمه حالندندر دیوارات مصلحت ایلدکلرنده مزبوره دخی تیرز الدن بر
بنا تصمیم و مجتمع اولان عسکری اول بنا بنیانته تعیین ایلیوب چند روز ظرفنده
ختامپذیر ایلدیلر و قتا که لقمان سفردن عودت ایدوب بنای مزبورك اصلندن
استفسار ایلدکده براقش دخی صورت حالی بیان ایلکه لقمان کلام مزبوری ایراد
ایلدی و بعضلر دیدیکه مزبوره براقش واقعا لقمان مرقومك زوجهسی ایدی
ولقمانك قومی قطعا دوه قسمنك اتنی اکل ایلمزلر ایدی ولقمانك براقشدن بر اوغلو
وار ایدی برکون لقمان ایله براقشك قرنداشلرنی کورمکه کیدوب وبراقش دخی
برابر ایدی مزبورلرك خانهلرینه واروب مسافر اولدقلرنده اکراما بردوه ذبح وطبخ
ایلدیلر غلام مزبور براتلوکیك آلوب لقمانه کتوردی لقمان اکل ایلدکده بغایت

خوشلنوب مدة العمر بويله لطيف ات يمدم بو ندر ديو سؤال ايلدكده اولدخی
كنديسيچون ذبح اولنان دوهنك اتی اولديغنی بيان ايلمكله براقش جمل فاجتمل يعنی
سن بزه بوندنصكره جمل اطعام ايدوب وسندخی آندن اكل ايله ديدی وبراقشك
دوهلری پك چوق ايدی من بعد لقمان مزبورهنك وبرادرلرينك وقوم قبيلهسنك
دوهلرنی ذبح و اكل ايلمكه مبادرت ايلمكله كلام مزبور ايراد اولندی (براقش
وهيلان) سيلان وزننده يمنده ايكی طاغك ياخود ايكی وادينك آديدر وايكی قديم
بلده اسميدركه حالا خرابهدر (التبرقش) تدحرج وزننده كونا كون رنكلر ايله
متزين اولمق معناسنهدر يقال تبرقش لنا فلان ای تزين بالوان مختلفة (البرنشاه)
فتحتينله ناس معناسنهدر تقول ما ادری ای البرنشاه هو ای ای الناس (البش)
بانك فتحی و شينك شدهسيله (والبشاشة) رشاشه وزننده كولر يوزلو اولمق
معناسنهدر تقول بششت بشا وبشاشة من الباب الرابع اذا كان طلق الوجه ولطافتله
نازكانه سؤال ايلك معناسنه مستعملدر يقال بش له فی المسئلة اذا لطف وبركسيه
كولهرك جنبش ونشاطله اقبال وتلقی ايلك معناسنه مستعملدر يقال بش له اذا قبل
عليه وضحك اليه وبر دوست بردوستنه ملاقی اولدقده فرح ومسرت اظهار ايلك
معناسنه مستعملدر تقول لقيته فبش بی ای فرح و سر (الابش) اعز وزننده
آبش معناسنهدركه ذكر اولندی (البشيش) امير وزننده يوزه اطلاق اولنور
يقال طلق البشيش ای الوجه (البشيشة) سفينه وزننده برآدمك مالك اطلاق
اولنان مالنده مستعملدر مستلزم بشاشت اولديغيچون تقول اخرجت له بشيشتی
ای ملك يدی (الابشاش) همزهنك كسريله يرك نباتی بری برينه صارمشق اولمق
علی قول يكيجه بتورمك معناسنهدر يقال ابشت الارض اذا التف نبتها اوانبتت
اول نباتها (التبشبش) تزلزل وزننده بركسيه كولر يوزلو كوستروب انس
والتفات و مواصلت ايلك معناسنهدر يقال تبشبش به اذا آنسه وواصله وحق
تعالی طرفندن تبشبش عبدندن خشنود اولمغله اكرام واحسان ايلك معناسنه اولور
مؤلف بونكله اشبو حديثه تلميح ايلشدر [لايوطن الرجل المساجد للصلاة الا تبشبش
الله به كما يتبشبش اهل البيت بغائبهم] (البطش) بانك فتحی و طانك سكونيله
بركسهيی ارسلان كبی عنف وسطوتله قاورايوب طوتمق معناسنهدر يقال بطش به
بطشا من الباب الثانی والاول اذا اخذه بالعنف والسطوة وبعضلر عندنده بطش
هرنسنهيی عنف وشدتله يايشوب طوتمق معناسنهدر وابطاش انسانی اخذ ايلمكه
خاص در و بطش بأس و قوت معناسنه مستعملدر يقال هوذو بطش ای بأس
وخسته لكدن كرچه افاقت بولوب لكن هنوز ضعيف اولمق معناسنهدر يقال
بطش من الحمی اذا افاق منها وهو ضعيف (الابطاش) همزهنك كسريله بو دخی

وآرمى ضعف وشدته قوپاروب طوتمق معناسنه‌در يقال ابطشه اذا اخذه بالعنف والسطوة اوالبطش الاخذ الشديد فى كل شئ (البطيش) امير وزننده شديد البطش اولانه ديور يقال هو بطيش اى الشديد البطش (بطاش) كتاب وزننده (ومباطش) مسافر وزننده ايكى رجل اسميدر واسمعيل بن هبة الله ابن باطيش كه بعدالفضلاء بيله‌در فقيه شافعى‌در (المباطشة) مفاعله وزننده برـــنه‌يه دورشمك معناسنه‌در يقال باطشه اذا عالجه وايكى كمسه كور شجيلر كبى برى برنى قاورمق ايچون الرنى اوزادوب اوغراشمق معناسنه‌در يقال باطشا اذا مد كل منهما يده الى صاحبه ليبطش به (التبطش) تفعل وزننده دوه‌نك يوكى پك آغر اولوب ويورلق سببيله آتنده قلدانمز درجه‌سنه وارمغله اياقلرنى سوريه‌رك يوريمك معناسنه‌در يقال ان الركاب تبطش باحمالها اى تزحف بها لانكاد تحرك بوكه اصلى تتبطش ايدى كه فعل مضارعدر (البغشة) بانك فتحى وغين معجمه‌نك سكونيله ضعيف ياغان يغموره ديتوركه چسنى تعبير اولنور تقول جاءنى وفى السماء بغشة اى مطرة ضعيفة (البغش) نقش وزننده بلود چسنى ياغدرمق معناسنه‌در يقال بغشت السماء بغشا من الباب الثالث اذا امطرت البغشة وچوجق آغلامسيه‌رق اناسنه ياخود باباسنه قوشمق معناسنه مستعملدر يقال الصبى يبغش الى امه اذا اجهش اليها وخانه‌نك باجه‌سندن ذره تعبير اولنان اينجه توز كيرمك معناسنه مستعملدر يقال بغش الهباء فى الكوة اذا دخل فيها (الباغش) باطش وزننده چسنى وجه اوزره ياغار اولان يغموره ديتور يقال مطر باغش اى ذوبغشة اشبو بغشه لفظنده تاء وحدت ايچوندر (البقش) نقش وزننده برشجر اسميدركه فارسيده اكاخوش ساى ديرلر شارح ديركه سين مهمله ايله بقس ديدكلرى اولمق ظاهردر (البكش) نقش وزننده دوه‌نك اياغى باغنى چوزمك معناسنه‌در يقال بكش عقال بعيره بكشا من الباب الاول اذا حل (بلاطنش) بانك فتحى وطاء ونونك ضميله شام اولكه‌سنده بربلدة صغيره اسميدر حصن واشجار وعيونى مشتملدر (البنش) بانك فتحى ونونك سكونيله برايشده سلپوكلك ايدوب كوشلك ديرنمك معناسنه‌در يقال بنش فى الامر بنشا من الباب الاول اذا استرخى فيه (التبنيش) تفعيل وزننده بنش معناسنه‌در لكن بوبابده استعمالى آندن اكثردر يقال بنش فى الامر بمعنى بنش (البنشى) سكرى وزننده متأخرين محدثيندن شامى الاصل عبدالمنعم البستى لقبيدر (البوش) بانك فتحى وواوك سكونيله قارشق جماعته على قول قبائل مختلفه‌دن مجتمع اولانه مخصوصدر ياخود مطلقا ناس كثيره ديتور بانك ضميله ده جائزدر يقال جاؤا فى بوش اى جماعة مختلطة اولا يكون الا من قبائل شتى اوالكثرة من الناس ومنه يقال بوش بائش وبرپانك اوغللرينه اطلاق اولنور برارايه كلوب بركدكلرى حالده يقال هذه الحضار

بوش ای بنواب وذلك اذا اجتمعوا وبوش مصر دیارینه مخصوص برنوع طعام اسمیدر
بغدای ایله مرجکی قارشدروب برزنبیلده غسل ایلدکدنصکره بردستی ایچره وضع
ایدوب فرونده طبخ ایدرلر وبوش اجناس مختلفه آدملرك غریو و غوغا وفریادلرینه
دینور تقول ماهذا البوش ای ضجیج الاخلاط من الناس وبومعناده مصدر اولور
یقال باش القوم اذا ضجوا وتقول ترکتهم هوشا بوشا ای مختلطین ویحیی بن اسعد
ابن بوش البوشی که جدینه منسوبدر محدثیندندر وبوش برکسیه ال ایله برنسنه
صونمق معناسنه در یقال باش فلانا اذا اهوی الیه بشئ (البوشی) یای مشدده ایله
فقیر و کثیر العیال آدمه دینور یقال رجل بوشی ای فقیر معیل وسفله وفرومایه
کمسیه دینور بونده بانك ضمیله ده لغتدر یقال هو بوشی ای من خمان الناس ودهمائهم
(التباوش) تناوش وزننده ومرادفیدرکه بری برینه دست درازلق ایلك معناسنه در
یقال تباوشا ای تناوشا (الانبیاش) انفعال وزننده برنسنه دن تحاشی ایلمکله
ایرکیلوب بورتلق معناسنه در یقال هو لاینباش من شئ ای لاینحاش ولاینقبض
(التبویش) تفعیل وزننده (والتبوش) تفعل وزننده ناس قارشـق اولمق
معناسنه در یقال بوش القوم وتبوشوا اذا اختلطوا (بوش) بانك ضمیله مصرده
برقریه درثیاب بوشیه اوراده نسج اولنور محدثیندن علی بن ابراهیم البوشی
اورادندر (البهش) بانك فتحیله مقل دیدکاری یشك تازه سنه دینورکه دوم اغاجنك
ثمریدر هند وحجازده اولور قوریسنه خشل دیرلر وبهش وصف اولور کولریوزلو
کشاده روبشاشتلو آدمه دینور یقال رجل بهش ای هش بش معنای آتیدندر وبلاد
البهش دیار حجازه اطلاق اولنور ذکر اولنان ثمر بهش اوراده نابت اولدیغیچون وبهش
مصدر اولور برنسنه یی صوروب آراشدرمق معناسنه یقال بهش عنه بهشا من الباب
الثالث اذا بحث عنه وآرزو کرده سی اولان نسنه یه فرح وشوقله شتاب واقبال
ایلك معناسنه در یقال بهش الیه اذا ارتاح له وخف بارتیاح و برنسنه یه ال
صونوب لکن آلمیوب محروم اولمق معناسنه در یقال بهش الیه اذا تناوله لیأخذه
و لم یأخذه و برکمسه یالکزجه اغلمغه یاخود کولمکه متهیئ اولمق معناسنه در یقال
بهش الرجل اذا تهیأ للبکاء وحده اوللضحك ایضا وآلمق ایچون برنسنه یه ال صونمق
معناسنه دریقال بهش بیده الیه لیتنا وله وبرکمك معناسنه دریقال بهش القوم اذا اجتمعوا
(التبهش) تفعل وزننده بودخی برکمك معناسنه در یقال تبهش القوم اذا اجتمعوا
(بهیش) زبیر وزننده ذوالرمه نام شاعرك جدی اسمیدر وعلی بن بهیش محدثیندندر
(بهوش) جرول وزننده بررجل اسمیدر (المبهش) معظم وزننده سیر سریع
معناسنه مستعملدر اجتماع معناسندندر یقال سیر مبهش ای سریع (التباهش) تفاعل
وزننده ایکی کمسه بری برینه اللریله برنسنه صونمق معناسنه در یقال تباهشا

بوجه الشیء اذا اهوى بكل وجهه الى الآخر بشی (بِش) بانك فتحی و یانك سكونیله
برموضع آدیدركه آمده بجه معدنی واردر (بِس) (وبِشه) بالرّانك كسریله طریق
یامه‌ده بروادی اسمیدركه ارسلان یتاغیدر وبیشه لفظی معرّب‌وزا اقندر شده كه
ذكر اولندی وبیش زنجبیله شبیه بر نبات اسمیدركه تازه‌سی وقوروسی اولور
واكثری آمده بزهر قتل حاصل اولور اكل ایدن حیوانانی هلاك ایدر وتریاق‌فارة
البیش دیدكلریدركه آنكله تغذی ایدر وبلدرجین قوشی دخی آنی تناول ایدر
واصلا ضرر ایلمز ودواء المسك دیدكلری معجون دخی اكا مقاوم اولور اشبو بیش
دیدكلری نبات بلاد چینده هلاهل نام طائفه‌ده بتر بركوكدر بوسببدن سم هلاهل
اطلاق ایدرلر زهر قاتلدر انواعی واردر تركیده بلدرجین اوتی دیرلر وفارة البیش كه
فارسیده بیش موش دیرلر فاره‌یه شبیه بر حیواندر عندالبعض جدوار دیدكلریدر
بیش جوارنده اولور و آنك تریاق دفعیسیدر (التبییش) تفعیل وزننده یوزی یاض
وخوب ودلارا قلمق معناسنه‌در یقال بیش الله وجهه ای بیضه وحسنه

﴿ فصل التاء الفوقیة ﴾ (الترش) تانك فتحی وفتحتینله خفیفلك وبی تمكینلك
ودكسزلك وشلعه‌لك علی قول بدخویلق وبخل وضنت معناسنه‌در تقول ماهذا
الترش والترش ای الخفة والنزق اوسوء الخلق والضنة وترش فتحتینله معنای
مزبورده مصدر اولور یقال ترش الرجل ترشا من الباب الرابع اذا كان ذاترش
(الترش) كتف وزننده (والتارش) معنای مزبوردن صفتدر (الترشاء)
تانك كسریله اپه دینور حبل معناسنه وبومعتل اولمغله موضع ذكری رشی
ماده‌سیدر (تاش) صاحب وزننده عجمده كیلان ولایتندن بر ایالت آدیدر (التمش)
تانك فتحی ومیمك سكونیله بركدرمك معناسنه‌در یقال تمش الشیء تمشا من الباب
الاول اذا جمعه

﴿ فصل الثاء المثلثة ﴾ (ثباش) غراب وزننده اعلام رجالندر كویا كه شباث
مقلوبیدر (الثش) ثانك فتحی وشینك تشدیدیله اوقورمش طلومدن یل چقرمق
معناسنه‌در یقال ثش السقاء وفشه اذا اخرج منه الریح

﴿ فصل الجیم ﴾ (الجأش) جیمك فتحی وهمزه‌نك سكونیله وبعضا همزه‌سز یعنی الفله
استعمال اولنور برنسنه‌دن خوفله مضطرب اولدقده انسانك یوركی اوینایوب
دپرنمكه دینور تقول اخذنی منه الجأش وهو رواع القلب اذا اضطرب عندالفزع
وانسانك نفس ناطقه‌سنه دینور یقال سكن جأشه ای نفسه وجأش لفظنك جمعی
جؤوش كلور وجأش برموضع آدیدر ومصدر اولور برنسنه‌یه توجه واقبال ایلمك
معناسنه یقال جأش الیه جأشا من الباب الثالث اذا اقبل وحزن یاخوف سببیله یورك
برندن اوینایوب قالقمق معناسنه‌در یقال جأشت نفسه اذا ارتفعت من حزن اوفزع

(الجوْشوش) عصفور وزننده كوكسه یاخود وسطنه دینورکه یورك اوزرینه
كلان یری اولور یقال ضرب جوْشوشه ای صدره اوحیزومه وغلیظ آدمه دینور
یقال رجل جوْشوش ای غلیظ وجوْشوش اللیل وجوْشوش الناس كیجه دن وانساندن
بر بلوكه دینور یقال مضی جوْشوش اللیل ای قطعة منه ومر جوْشوش من الناس
ای قطعة (الجبش) جیمك فتحی و بانك سكونیله تراش ایلك معناسنه در یقال
جبش الشعر جبشا من الباب الثانی اذا حلقه (الجبیش) امیر وزننده تراش اولمش
عورت یرینه دینور یقال ركب جبیش ای محلوق (الجباش) شداد وزننده
اسمادندر محمد بن علی بن طرخان بن جباش محدثیندندر كندیدن اوغلو حافظ عبدالله
روایت حدیث ایلدی (الجحرش) جعفر وزننده كودسی قالین اعضاسی دیرنكلی
صیقی آته دینور یقال فرس جحرش ای غلیظ مجتمع الخلق (الجحش) جیمك فتحی
و حای مهملهنك سكونیله دری یه اصابت ایدن نسنه یی صویوب صیرمق
معناسنه در علی قول بو طرملامقدن اشاغیجه كه قاشیمقدر یاخود طرملامقدن
زیاده كه قازیوب كیدرمكدر یقال جحش الجلد جحشا من الباب الثالث
اذا اسحجه وقشره من شیْ یصیبه اوهو كالخدش اودونه اوفوقه وجحش اشك
صویه سنه دینور جمعی جحاش كلور وجحشان كلور جیمك كسریله مؤنثی جحشه در وآتك
طاینده ده اطلاق اولنور مهر الفرس معناسنه وجثه و اندامك تصلق و قالین
و یاقشقسزلغنه دینور یقال فی هیكله جحش ای جفاء وغلظ وجهاد وغزا معناسنه در
وكیكه اطلاق اولنور ظبی معناسنه وجهینه قبیلهسندن بر صحابی اسمیدر وام المؤمنین
زینب وبرادرلری عبدالله وعبد بنو جحش بن رئاب صحابیلردر رضی الله عنهم وجحش
خابور قضاسنده برقریه در (الجحشة) تمره وزننده شول یوك پارهسنه دینور كه
چوبان آنی حلقه حلقه قولنه صاروب اوجندن اكیرمكه بشلر (الجحوش) جرول
وزننده شول صبی یه دینور كه هنوز اعضاسی تام اولوب قوتلنمامش اوله یقال
هو جحوش وذلك یقال للصبی قبل ان یشتد (الجحیش) امیر وزننده بریانه و برناحیه یه
دینور بو معنادندر كه دائما قومنه قارشمیوب آنلردن بشقه الارغه یه نزول ایدر اولان
آدمه جحیش المحل اطلاق اولنور یقال رجل جحیش المحل اذا كان ینزل ناحیة
عن الناس ولم یختلط بهم (المجحوش) بریانه برعارضه اصابت ایلش آدمه دینور
یقال رجل مجحوش اذا اصیب شقه (جحاش) كتاب وزننده اسامیدندر جحاش
ابن ثعلبه غطفان قبیلهسندن برجماعتك پدریدر (الجحیش) زبیر وزننده جحشك
مصغریدر صویه جق دیمكدر ومنه یقال هو جحیش وحده ای مستبد برأیه لایشاور
الناس ولایخالطهم كوچك صویه قسمی ناسدن اوركوب دائما قاچنور اولدیغنه
مبنی خودرای وخود پسند اولوب اصلا بركمسه ایله اختلاط واستشاره ایلز اولان

تسمیه اطلاق اولندی بنده که عیش وحده دخی بو مقامده مصحفدر (الجحاشة) مجاحشه
وزننده مدافعه معناسنه در یقال جاحشه اذا دافعه (الاجحنشاش) اقعنساس وزننده
چوجغك قارنی بیوملك معناسنه در یقال اجحنشش بطن الصبی اذا عظم
(الجحمرش) جیمك ومیمك فتحی ورانك کسریله بر یاشلو قوجه قاری یه دینور
وچرکین ونسلق عورته دینور وامزکلی طوشانه دینور ارنب مرضع معناسنه
وبك ایری وخشن افکرتی یلانه دینور جمعی جحامر کلور ومصغرنده جحیمر دینور
شارح دیرکه هر خماسینك جمع وتصغیرلرنده بورسمه اخیری اسقاط اولنور واکر
حرف زائد اولورسه زائدی حذف اولادر (الجحمش) جعفر وزننده (والجحموش)
عصفور وزننده بك یاشلو قوجه قاری یه دینور (الجحنش) جعفر وزننده قالین
وغلیظ نسنه یه دینور یقال شیء جحنش ای غلیظ و بر رجل آدیدر (الجحنشة)
دحرجه وزننده (والاجحنشاش) اقعنساس وزننده چوجغك قارنی بیوملك معناسنه در
ثانیده مبالغه واردر یقال جحنش بطن الصبی واجحنشش اذا عظم (الجدش) جیمك
فتحی ودالك سکونیله بر نسنه یی آلمق ایچون کندیسنه طوغری چویرمك معناسنه در
یقال جدش الشیء جدشا من الباب الثانی اذا اداره لیأخذه (الجدش) فتحتینله
ضیراغی قلین یره دینور جمعی اجداش کلور ولغت مزبوره ابن القطاع روایتیدر
(جردش) جعفر وزننده ابن حزام درکه عربدن بر بطن پدریدر (الجرش)
جیمك فتحی ورانك سکونیله بر نسنه یی قشیوب قازیمق معناسنه در یقال جرش
الشیء جرشا من الباب الاول والثانی اذا حکه و بر نسنه نك قبوغنی صویوب
کیدرمك معناسنه در یقال جرش الشیء اذا قشره و دری یی دوزتمك ایچون
سوزوب اوغوشدرمق معناسنه در یقال جرش الجلد اذا دلکه نیملاس و بر نسنه یی
ایریجه دوکمك معناسنه در یقال جرش الشیء اذا لم ینعم دقه و طراقله قوناق
دوکلنجه قدر باشی طرایوب قازیمق معناسنه در یقال جرش رأسه اذا حکه
بالمشط حتی اثار هبریته و آغر آغر سکرتمك معناسنه در یقال جرش الرجل اذا
عدا عدوا بطیئا وجرش الافعی افکرتی یلانی دریسنی سورتدکده ظهور ایدن
خشیردیسنه دینور یقال مر الافعی وله جرش ای صوت خروجها من الجلد
اذا حکت بعضها ببعض وکیجه نك اولیله ثلثی بیننده اولان مقدار زمانه دینور
بونده جیمك ضمیله وکسریله وفتحتینله وصرد وزننده دخی لغتدر تقول اتیته
بعد جرش من اللیل وجرش وجرش وجرش ای مابین اوله الی ثلثه وجرش
فتح جیمله آخر لیله ده اطلاق اولنور یقال اتاه بجرش من اللیل ای باخر منه
وجرش بر موضع آدیدر (الجریش) امیر وزننده ایری دوکلمش نسنه یه دینور یقال
شیء جریش ای لم ینعم دقه وقلج کبی کسکین ونافذ کار کزار آدمه دینور یقال

رجل جريش اى صارم نافذ و ايرى و طاشلو طوزه دينور يقال ملح جريش اذا كان لم يطيب و بر ديشى چكينك اسميدر وعبد قيس بن خفاف بن عبد جريش بر شاعردر (جرش) فتحتينله اردن ناحيه سندن بر بلده در (جرش) صرد وزننده يمنده براولكه آديدر آندن اعلا سختيان ودوه ظهور ايدر و محدثيندن برجماعت اورادندر ربيعة بن عمرو بن عوف الجرشى كبى (جرشى) فتحتينله وياى مشدده ايله (وحرشى) حاى مهمله ايله عبدالله بن عليم بن جناب نام كمسه نك اوغلاريدر (الجرشى) زمكى وزننده نفس وذات معناسنه در يقال كريم الجرشى اى النفس (جريش) زبير وزننده جاهليتده بربتك اسميدر (جراشه) ثمامه وزننده اساميدندر تميم بن جراشه اصحابندندر واسد بن جراشه محدثيندندر (الجراش) رمان وزننده جارش لفظندن جمعدر كه جانى معناسنه در جنايت ايديجى كمسيه دينور يقال هم جراش اى جناة (الاجريشاش) اشميزاز وزننده بركمسه مهزول اولدقدنصكره اتى جانى برينه كلوب ايريلشمك معناسنه در يقال اجرأش الرجل اذا ثاب جسمه بعد هزال ويقال اجروش بالواو ودوه قارن قاسيق صالوب كركى كبى طاولنمق معناسنه در يقال اجرأشت الابل اذا امتلأت بطونها وسمنت (المجرأشة) اسم مفعول بنيه سيله كه شاذدر قياس اولان اسم فاعل اولمقدر قارن قاسيق صالوب طاولنمش دوه لره دينور يقال ابل مجرأشة اى السمينة الممتلئة البطون وبو احصن فعلندن اسم مفعول بنيه سيله محصن كلديكى كبى بويلجه شاذ اوله رق كلمشدر (المجرئش) اسم فاعل بنيه سيله يانلرى قالين انسان وحيوانه دينور يقال رجل وفرس مجرئش اى الغليظ الجنب (الاجتراش) افتعال وزننده كسب وكار ايلك معناسنه در يقال اجترش لعياله اذا كسب وبر شيئ اغورلين قاپمق معناسنه در يقال اجترش الشئ اذا اختلسه (المجروش) ميمك ضمى وراء وواو مشدده نك فتحيله وجودك يانك اورته سنه دينور يقال ضرب فى مجروشه اى اوسط جنبه (الجرائش) علابط وزننده پك ايرى نسنه يه دينور يقال شئ جرائش اى ضخم (الجرنفش) فايله سمندل وزننده (والجرافش) علابط وزننده جثه سى بيوك تنومند آدمه دينور على قول يانلرى قبا آدمه دينور يقال رجل جرنفش وجرافش اى العظيم اوالعظيم الجنبين وقباصقاللو آدمه جرنفش اللحية اطلاق اولنور يقال انه لجرنفش اللحية اى ضخمها (الجش) جيمك فتحى وشينك تشديديله برنسنه يى بلغور كبى ريزه ريزه دوكوب اوفاتمق معناسنه در يقال جش الشئ جشا من الباب الاول اذا دقه وكسره ودكنكله اورمق معناسنه در يقال جش فلانا بالعصا اذا ضربه بها وسپورمك معناسنه در يقال جش المكان اذا كنسه وقويى آرتلمق معناسنه در يقال جش البئر اذا نقاها وبرآدم كوزنى صيقوب ياش چقرمق معناسنه در يقال جش الباكى دمعه

ارا امتزاه واستخرجه وقوبلمك انجى كركى كبى صيلوب صيوروب تميز ايلمك معناسنه‌در يقال جش البئر اذا كنسها ونقاها وجش دوشت وجشن طاشلق يره دينور يقال موضع جش اى الخشن الحجارة وجش الدابة طوارنه بلمه دينور يقال ضرب جش الحمار اى وسطه وجش الفقراو كورنفه كمكلريك وسطنه دينور نته‌كه بوايكى معناده جشان دخى دينور جيمك ضميله (الاجشاش) همزه‌نك كسريله بو دخى بر نسنه‌يى دوكوب اوفاتمق معناسنه‌در يقال اجش الشئ اذا دقه وكسره وبرك نباتنى برى برينه صارمشمق معناسنه‌در يقـال اجشت الارض اذا التف نبتها (الجشجشة) زلزله وزننده بو دخى قيويى كركى كبى صيلوب پاك ايلمك معناسنه‌در يقال جشجش البئر اذا كنسها ونقاها (الجشاش) شداد وزننده بلغور دوكيجى‌يه دينور وهاشم بن عبدالواحد الجشاش الكوفى وابراهيم بن الوليد الجشاش محدثلردر (الجشيشة) سفينه وزننده بلغور ويارمه مقوله‌سنه دينور وبلغور پلاونه دينوركه ايچنه ات ياخرما قيوب طبخ اولنمش اوله يقال اطعمنا الجشيشة وهى حنطة تطحن جليلا فتجعل فى قدر ويلقى فيها لحم اوتمر فتطبخ (الجش والجشـة) ميملرك كسريله ال دكرمننه دينـور (الجشيش) امير وزننـده قاووده دينور سويق معناسـنه وبر رجل اسميدر (جشيش) زبير وزنـده اسحاقدن ابن الديلمى اسميدركه امراء يمنـدن ايدى دعواى نبوتله اوططرفى افساد ايدن اسـود العنسى نام كذابك قتلى خصوصنده اعانت ايدنلردن ايدى وجشيش بن مالك تميم قبيله‌سـندندر وجشيش بن مرمذحج قبيله‌سندن وابن عوف كنانه رجالندندر (الجش) جيمك ضميله طاغده دينور جمعى جشاش كلور جيمك كسريله وجش الليل كيجه‌دن بر سـاعته اطلاق اولنور يقال مضى جش من الليل اى ساعة منه ودواق كبى اوبربلوب قانقمش قتيجه تپه طرزنده يره اطلاق اولنـور وصور ايله ضبريا بينده بر شهر اسميدر وحجازده جشم قبيله‌سى يوردنده بركوچك طاغك آديدر واجأنام طـاغك يانده برطاغك اسميدركه تپه‌سنده عادقومنك صخره‌دن اويولمش مسكنلرى وآثار عجيبه‌لرى واردر (جش اعياد) شربه اطرافنده برموضع ياخود برشوراق صوينك آديدر (الجشة) جيمك فتحيله وضميله برسمته بردن توجـه و عزيمت ايدن جماعته اطلاق اولنـور وبرقومك برمحلدن قيام وحركتلرينه دينور تقول شهدت جشـة القوم اى نهضتهم وجشة بنت عبدالجبار محدثه‌در (الجشة) جيمك ضميله شدت صوت معناسنه‌در يقال لصوته جشة اى شدة وككرزدن ظهور ايدن قالين وبوغوق سسه دينور (الاجش) فتحتينله قالين سسلو انسانه وآته ورعد وسائر نسنه‌يه دينور يقال رجل وفرس ورعدا جش الصوت اى غليظه وموسقيده اصول والحان سبك اولنه‌جق آوازدن برآوازه‌يه دينوركه بوغوقسى و غليظجه اوله‌رق ككرزدن خروج ايدر (الجشاء)

اجشك مؤنثيدر وجشاء چكرەمسى يوغون يايه اطلاق اولنور يقـال قوس جشاء اى الغليظة الارنان وشول دوز ويومشق يره دينوركه كرچه مولوزلى اولوب لكن خرما ديكمكه صلاحيتى اوله يقال ارض جشاء اى سهلة ذات الحصباء صالحة للنخل (الجعشوش) جيمك ضميله اوزون آدمه دينور و بودوره دينمكله ضد اولور يقال رجل جعشوش اى طويل و يقال جعشوش اى قصير و ياقشقسز بد اندام كسـيه دينور دميم معناسـنه وانجه وآرق چلسز آدمه دينور يقال رجل جعشوش اى دقيق نحيف ضامر (الجفش) جيمك فتحى و فانك سكونيله بر نسنه‌يى آهسـته‌جه صقمق على قول برمقلرك اوجلريله مه‌يى صغمق معناسنه‌در يقال جفشه جفشا من الباب الثانى اذا عصره يسـيرا اوهو الحلب باطراف الاصابع (الجفشيش) قنديل وزننده ابو الخير معدان بن الاسود بن معدى كرب الصحابى لقبيدر (الجمش) جيمك فتحى وميمك سكونيله باش تراش ايلمك معناسـنه‌در يقال جمش رأسه جمشا من الباب الاول اذا حلقه وكيزلو آهسته سسه دينور تقول سمعت من جانبها جمشا اى صوتا خفيا ومنه تقول العرب لايسمع فلان اذنا جمشا اى ادنى صوت اى لايقبل نصحا اومعناه متصام عنك و عمالا يلزمه يعنى فلان دين و دنياسـنه يرار پند ونصيحت قبول ايلز ياخود سنك سوزكه وايشنه يراميان سوزلره قولق آصيوب كنديسنى صاغرلغه اورروجش برمقلرك اوجلريله آهسته‌جه سود صاغمق معناسنه‌در يقال جمش اللبن اذا حلبه باطراف الاصابع و محبوب ايله لاغ و ملاعـبه ايدوب اوته‌سنى بروسنى صقشدرمق معناسنه‌در يقال ظل يجمش الغلام اى يغازلها ويلاعبها وبو حلب مذكور معناسـندر و قويينك اوركوسيله ديوارى بينه جماش ايلمك معناسـنه‌در يقال جمش البئر اذا جعلها جماشا كما سيذكر (الجميش) امير وزننده تراش اولمش عورت يرينه دينور يقال ركب جميش اى محلوق ونبات اثرى اولميان چپلاق يره اطلاق اولنور يقال مكان جميش اى لانبت فيه وجميش مكه ناحيه‌سنده برصحرا آديدر وبغايت كسكين خرزمه‌يه دينور (الجموش) صبور وزننده بودخى پك كسكين حمام اوتنه دينور تقول استعملت فى الحمام جميشا وجموشا اى نورة حالقة وصويى اطراف ونواحيسندن چقر اولان قويى‌يه دينور ونباتاتى احراق ايدن اسى وقوراق سنه‌يه اطلاق اولنور يقال بئر جموش اذا كانت يخرج ماؤها من نواحيها و يقال سـنة جموش اى محرقة للنبات (التجميش) تفعيل وزننده بودخى محبوبله ملاطفه ايدوب اوراسنى بوراسنى صقشديره‌رق اويناشمق معناسنه‌در يقال جمشه اذا غازله ولاعبه (الجماش) شداد وزننده شول زندوسته دينوركه هر كورديكى خاتونه حرف اندازلق ايدوب تعرض ايدر اوله كويا كه ابلق فرج اراشـديرر اوله يقـال رجل جماش اى متعرض للنساء كانه يطلب الركب الجمـيش و جماش

ويرجل ضعيف (الجنشاء) حمراء وزننده قوجه بوده خاتونه دينور يقال امرأة
جنشاء اى العظيمة الركب (الجنش) صكتاب وزننده قويلك ايچ يعنى طاشله
اورتكى قويلك ديوارلرى اوركو بسه وصبح و استوار ايلدكلرى مسنده دينور
(الجنش) جيمك فتحى ونونك سكونيله قويلك مجموع صوينى چكمك معناسنه‌در
يقال جنش البئر جنشا من الباب الاول اذا نزح ماءها وبر قوم بر آخر قوم طرفنه
توجه ايتمك معناسنه‌در يقال جنش القوم الى القوم اذا اقبلوا اليهم وبرنسنه قالا
ويوغون اولمق معناسنه‌در يقال جنش الشئ اذا غلظ و شهوته كلمك معناسنه‌در
يقال جنش الرجل اذا تاق و برنسنه‌دن بلمكيوب خوف ايلمك معناسنه‌در يقال
جنش منه اذا فزع وجنش مسافه‌سى قريب مكانه دينور جانش دخى دينور يقال
جنش و جانش اى قريب و صباح وقتنه على قول سحر وقتنك آخرينه دينور
تقول اتانى جنشا اى قبل الصبح وآخر السحر و برمحل قيتلق اولمق معناسنه‌در
يقال جنش المكان جنشا من الباب الثانى اذا اجدب و قورقودن يورك يرندن
قلقوب اوينامق معناسنه‌در يقال جنشت نفسه للموت اى جاشت (الجنشة)
تمره وزننده مولوزلى قويويه دينور يقال بئر جنشة اذا كانت فيها حصباء (الجوش)
جيمك فتحى وواوك سكونيله كوكسه دينور يقال ضرب جوشه اى صدره وكيجه‌دن
برقطعهٔ عظيمه‌يه على قول آخرينه دينور يقال مضى جوش الليل اى القطعة
العظيمة منه او آخره وانسانك بلنه دينور تقول ضرب جوشى اى وسطى كذلك
كيجه‌نك وسطنه دينور مصدر اولور بتون كيجه كيتمك معناسنه يقال جاش الرجل
يجوش جوشا اذا سار الليل كله وجوش بلقين بن جسر بلادنده بر طاغك آديدر
منصرفدر وقليلا غير منصرف اولور وبر موضع آديدر (الجوش) جيمك ضميله
وفتحيله انسانك كوكسنه دينور وبر قبيله ياخود بر موضع آديدر وطوس قضاسنده
برقريه آديدر (جوش) زفر وزننده اسفرائن قضاسنده برقريه آديدر (التجوش)
تفعل وزننده كيجه‌نك بر بلوكى كچمك معناسنه‌در يقال تجوش الليل اذا مضى
منه قطعة وبر ارضه دخول ايتمك معناسنه‌در يقال تجوش فى الارض اذا دخل
(المتجوش) اسم فاعل بنيه‌سيله پك آرق اولميان مهزوله دينور يقال هو متجوش
اى مهزول لا شديدا (الجهش) جيمك فتحى وهانك سكونيله (والجهوش) قعود
وزننده (والجهشان) فتحاتله اغلامسيه‌رق قورقو ايله بركسيه طوغرى قوشوب
صغنمق معناسنه‌در اناسنه اغلامسيه‌رق قوشوب صغنان صبى كبى يقال جهش
اليه وجهش جهشا وجهوشا وجهشانا من الباب الرابع والثالث اذا فزع اليه وهو
يريد البكاء كالصبى يفزع الى امه وجهشان برنسنه‌دن قورقمق ياخود قورقو ايله
قاچمق معناسنه‌در يقال جهش من الشئ جهشانا من الباب الثالث اذا خاف

اوهرب (الاجهاش) همزه‌نك كسريله بودخی اغلامسیه‌رق بركمسیه قوشوب صغنمق معناسنه‌در يقال اجهش اليه بمعنى جهش و ایودرمك معناسنه‌در يقال اجهش فلانا اذا اعجله واغلامغه یاتمق معناسنه‌در يقال اجهش بالبكاء اذا تهيأله (الجهشة) ثمره وزننده آقان كوز یاشنه دینور يقال ماكانت بهشة الا وبعدها جهشة وجماعت انسانی‌یه دینور (الجاهشة) بودخی جماعت انسانی‌یه دینور يقال جأت جهشة وجاهشة ای جماعت من الناس (الجهوش) صبور وزننده شول جست و چالاك آدمه دینورکه همان برارضدن ارض اخرایه قوپوب كذران ایدر اوله يقال رجل جهوش ای يجهش من ارض الى ارض ای يتقلع ويسرع بوراده جهش مجازا سرعت سیر معناسنه‌در (الجيش) جيمك فتحی ویانك سكونيله (والجيوش) قعود وزننده (والجيشان) فتحاتله قینامق معناسنه‌در يقال جاش البحر اوالقدر وغيرهما يجيش جيشا وجيوشا وجيشانا اذا غلا وكوزك یاشی طاشوب دوكلك معناسنه‌در يقال جاشت العين اذا فاضت ودره وچای طلوب طاشمق معناسنه‌در يقال جاش الوادی اذا زخر وكوكل بولانمق على قول غثيان كلمكله كوكل دونمك معناسنه‌در يقال جاشت النفس اذا غثت اودارت الغثيان وحزن واندوه یاخود خوف سببیله یورك یرندن اوینامق معناسنه‌در يقال جاشت نفسه اذا ارتفعت من حزن اوفزع (التجيش) تفعل وزننده بودخی كوكل بولانمق یاخود دونمك معناسنه‌در يقال تجيشت نفسه بمعنى جاشت (الجائشة) نفس انسانی‌یه اطلاق اولنور يقال جاشت جائشته ای نفسه (الجيش) جيمك فتحی ویانك سكونيله عسكره دینور جند معناسنه على قول حرب وقتاله یاخود سائر یره كیدن عسكره مخصوصدر وبو غليان معناسندن تسميه بالمصدردر يقال جيش عظيم ای جند اوهوللساير ين لحرب اوغيرها وجيش اسمادندر ابو الجيش ماجد بن علی ومحمد بن جيش محدثلردر وعبد الصمد بن ابی الجيش مقرئ العراق ایدی وجيش بن محمد مقرئ تابعیدر بعض نسخه‌ده نافعی مرسوم اولمغله امام نافع قرأتنده مقری دیمك اولور (ذات الجيش) یاخود اولات الجيش مدينه قربنده برموضعدركه صديقه رضی الله عنهانك قلاده‌لری اوراده منقطع وغائب اولمشیدی (الجيش) جيمك كسريله برنوع نبات اسمیدركه طويل ودانه‌لر ایله مملو واوزون سنبله كبی قبجوقلری اولور فارسیده اكا شلمز دیرلر بعض مفردات فارسیه‌ده انكيز وزننده شلمز عنواننده برنبات مرسوم وحلبه ایله مفسردركه تركیده بوی وتخمنه بوی تخمی دیرلر (جيشان) ميدان وزننده اسكی مصرده برخطه آدیدر ويمنده براولكه آدیدر وامراء يمندن عبدان بن حجر بن ذی رعين نام كمسه‌نك لقبیدر جيشانيون دیدكلری جماعت اكا منسوبلردر وابو تميم الجيشانی يمنی الاصل تابعیدر (الجياش) كتان وزننده شول آته دینوركه راكبی

هپن اوچمزیله تحریك ایلمسه دیمکدر حوش وحروش ایلمه یقال فرس حباش وهو الذی اذا حرکته یعقلك حاش وحباش حطافندن یکندی الاصل محمد بن علی ابن طرخان نام کمسه‌نك جدی اسمیدر

﴿ فصل الخاء المعجمة ﴾ (الخرش) زوج وزننده بغایت کیندار ومعطن کمسه دیمکدر یقال هو خرش ای حقود (الخرفش) سفرجل وزننده خرده پاپلو ارکك دوه‌یه دیمکدر (الخبش) فتحتیله (والخبشة) هاله (والاحبش) همزه‌نك وبانك ضمیله قره‌لر طائفه‌سندن برجنس ناسك اسمیدر اولکیلرك جمعی حبشان کلور حانك ضمیله وثالثك جمعی احابش کلور وحبش اسمادندر محمد بن حبش وپدرلری و حسین بن محمد بن حبش محدثلردندر وحبشه ذکر اولنان حبش طائفه‌سنك اولکه‌لرینه دیمکدر یقال جاء حبشی من الحبشة ای من بلاد الحبشان وحبشان برکونه چکرکه‌یه دیمکدرکه سیاه نوعی اوله‌جقدر (الحباشة) ثمامه وزننده (والاحبوشة) اضحوکه وزننده قبیلهٔ واحده‌دن اولمیان یعنی قبائل متعدده‌دن مجتمع اولان جماعته دیمکدر یقال عنده حباشة واحبوشة ای جماعة لیسوا من قبیلة وحباشه سافده تهامه‌نك برپازارکاهی یعنی پناپری اسمیدر وبنو قینقاع یوردنده بشقه برپنایر آدیدر و حارثة بن کلثوم انجعنی جدینك اسمیدر (حبیش) زبیر وزننده اسامیدندر حبیش بن خالدکه صاحب خبرام معبددر وعبد الله بن حبیش و فاطمه بنت ابی حبیش صحابیلردر و حبیش‌که بزنسنه‌یه نسبتی یوقدر و حبیش الحبشی وحبیش بن مرخ وابن دینار تابعیلردر وحبیش بن سلیمان و حبیش بن سعید وابن مبشر وابن عبد الله وابن موسی وابن دلجه وابن محمد بن حبیش وابو حبیش یاخود معاویة بن ابی حبیش وراشذوزرابنا حبیش وربیعة بن حبیش وقاسم بن حبیش ومحمد بن جامع بن حبیش ومحمد بن ابراهیم بن حبیش وابن ابراهیم بن حبیش و محمد بن علی بن حبیش و حارث بن حبیش وسایب بن حبیش وحسین بن عمر بن حبیش وعبد الرحمن بن یحیی بن حبیش ومبارك بن کامل بن حبیش و خطیب دمشق اولان موفق بن حبیش رواة حدیثندندر و معاذة بنت حبیش‌که رواتدندر بعضلر بنت حنش عنوانده‌که نونله و فتحتیله در ضبط ایلدیلر (حبیش) امیر وزننده احبش نام کمسه‌نك برادریدرکه حارث بن اسد بن عمرو بن ربیعة بن الحضرمی الاصغر اوغللریدر وابن حبیش التونسی شاعر محسندر (حبشی) کردی وزننده اسفل مکه‌ده برطاغك اسمیدر احابیش قریش تعبیر اولنان جماعت بوندن مأخوذدر اصلی بودرکه قریش وکنانه وخزیمه و خزاعه قبیله‌لری ذکر اولنان طاغده عقد جمعیت ایدوب مادام‌که کیجه مظلم وکوندوز آشکار واشبو جبل حبشی ثابت وپایدار اولدقجه جمله‌سی یکدل ویکجهت اولوب برعارضه ظهورنده بری برینه مدد ونصرت ایلك بابنده عهد

ويمين ايلديلر بناء عليه آنلره احابيش اطلاق اولنمشـيدى وقريش مجموعنك ساداتى اولمغله اكا اضافتله احابيش قريش ديديلر و حبشى اسـاميدندر حبشى ابن جنـاده اصحابدندر وحبشى بن عمر وبن الربيع بن طارق محدثينـدندر عند البعض فتحتيله‌در حبشى بن اسمعيل كبى كه بودخى رواتدندر واما حبشى بن محمد وعلى بن محمد بن حبشى ومحمد بن محمدبن محمد بن عطاف بن حبشى كه رواتدندرلر حانك فتحى وبانك سكونيله‌درلر و حبشـة بن سـلول كه اصحابدن عمران بن حصـينك جديدر حانك ضمى و بانك سكونيله‌در (الحبشى) فتحتيله حبشه منسوب ديمكدر وحبشى سميراء شرقيسنده بر طاغك آديدر و بنواسـد بلادنده بر طاغك دخى آديدر (درب الحبش) فتحتيله بصره حصـارنده بر دروازه‌در قصر الحبش تكريتـده‌در بركة الحبش مصرده‌در (الحبشية) فتحتيله وحانك ضميله پك سياه اولان دوه‌لره اطلاق اولنور يقال ابل حبشية اى الشديدة السواد وكدى اوتينك چوق وصارمشق اولانسه اطلاق اولنور (الحبشية) كرديه وزنـنده قرنجه‌نك ايرى وسياه نوعنه اطلاق اولنور يقال نمل حبشية اى سود عظام (الحباشة) ثمامه وزننده طوشنجيل قوشنه اطلاق اولنوركه قره قوش دخى ديرلر (حبوش) تنور وزننده ابن رزق الله المصرى دركه محدثدر (حباش) غراب وزننده اساميدندر حباش الصورى وحسن بن حباش محدثلردر (حبشـان) رمضـان وزنـنده محمد بن على بن جعفر الواسطى نام فقيه ومحدثك جديدر (الحبش) حبس وزننده (والحباشة) حانك ضميله (والتحبيش) تفعيل وزننده نسنه بركدرمك معناسنه‌در تقول حبشت له حبشا وحباشة من الباب الاول وحبشت تحبيشا اذا جمعت له شيئا (حبشان) سحبان وزننده حفاظدن محمد بن على بن طرخان البيكندى جديدر (احبش) احمد وزننده ابن قلم دركه شاعردر (حبشون) حمدون وزننده اساميدندر حبشون البصلانى وحبشون بن يوسف النصيبى وحيشون بن موسى الخلال و على بن حبشون محدثلردر و يحيي بن منصور الحيشى كه زبيرى وزننده‌در فن حديثده امام ايدى رحمة الله تعالى عليه وعلى جميع الامة (الحتروش) عصفور وزنده (والحترش) زبرج وزننده كوچك يا پيلو آدمه دينور يقال رجل حتروش وحترش اى الصغير الجسم وبودوره دينور يقال رجل حتروش وحترش اى قصير وحتروش جست وسبكبار وتيزكار اوغلانه دينور يقال غلام حتروش اى خفيف نشيط وخفيف الطبع بى تمكين آدمه دينور على قول صلب وشـديد آدمه دينور ياخود كوده‌سنك اتى آز چلمسز آدمه دينور يقال رجل حتروش اى زق اوصلب شديد والقليل اللحم (الحتارش) حانك فتحيله كويا كه حترشه‌دن جمعدركه جدوسعى معناسنه‌در بعده چوجغك چباليه‌رق حركتنده استعمال اولندى ومنه يقال ما احسن حتارش الصبى اى حركاته (الحترشة) دحرجه وزننده چكركه نبات اكل ايدركن

آغزی چغرداموق معناسنه در یقال تخزش الجراد ای بصوت عند اکل النبات
(التخزش) تدحرج وزننده و کمک معناسنه در یقال تخرش القوم اذا اجتمعوا
و برکمسه یی طوتمق ایچون اوشوبی ایله جد و سعی ایلمک معناسنه در یقال تخرشوا
علیه فو یعدر کوا ای سعوا علیه وجدوا ولیأخذوه (بنو حترش) زبرج وزننده بنو
عقیل قبیله سندن بر بطندر (الحنارشة) عباطله وزننده بطن مزبور افخاذندن
دیرلر (الحنش) حاء فتحی و نونک سکونیله برکمک معناسنه در یقال حنش القوم
حنشا من الباب الاول اذا احتشد واو برنسنه یه کوز دیکوب طورمق معناسنه در
یقال حنش النظر الیه اذا ادامه و برآدم شوقه کتوریلوب نشاط و شطارتله تهییج
و تحریك اولنمق معناسنه در یقال حنش الرجل على بناء المجهول اذا هیج بالنشاط
(حنش) کتف وزننده سمرقند قرابنده بر موضعدر محدثیندن احمد بن محمد عبد الجلیل
الحنشی اورادندر (التحنیش) قشقرتمق معناسنه در (الاحتناش) افتعال وزننده
مطاوع اولمغله قشقرلدیغی نسنه اوزره حواله اولنمق معناسنه در یقال حنش فلان
علیه تحنیشا على بناء المجهول فاحتنش هو ای حرش علیه فاحترش (حدرس)
جعفر وزننده بر رجل اسمیدر (الحربش) زبرج وزننده (والحربشة) هابله و بعضا
رازی مکسور و بازی مشدد اولنور انکرت یلانه على قول بوت اولانه یخود
پوروینك خشردیسی ایری وخشن اولانه دینور وحربش بن بنی اسد بن حزیمه
نسبنده برکمسه درکه حربش بن عمیر دیرلر و بنقبه برآدم آدیدرکه بنوالعنبر دندر وحربش
درشت و خشونتلو قوجه قاری یه اطلاق اولنور یقال عجوز حربش ای خشنة
(الحربیش) قندیل وزننده مطلقا درشت و خشن شیئه دینور یقال شیء حربیش
ای خشن (الخرش) فرش وزننده (والتخراش) تذکار وزننده خاصة کلب صید
ایلمک معناسنه در یقال خرش الكلب خرشا وتخراشا من الباب الثانی اذا صاده
وکلب صیدینك طریقی بودرکه صیاد کلبك دلیکی آغزینه کلوب الینی بری اوته
اوینادر ایچرودن کلب اول حرکتی یلان قیاسیله اورمق ایچون قویرغنی طشره
چقاردقده صیاد همان چنك قویرغندن طتوب استخراج ایدر ★ هذا اجل من
الخرش ★ مثلی بوندندر و بو اکاذیب عربدندر کلب لساندن اولهرق نقل ایدرلر
کویاکه کلبك طوغمش ولدینه خرش مرقومدن احتراز اوزره اولمغی توصیه
ایدرلر یعنی صقنوب دلیك آغزنده حرکت ایدنی یلان ظنیله قویرغکزی طشره
اخراج ایلیه سز دیو تنبیه و تحذیر ایدرلر برکون صیاد قازمه کورکله دلیکی آغزینه
کلوب قازمغه مباشرت ایلدکده ولد مزبور باباسنه ای پدر تحذیر ایلدیکك خرش
بومیدر دیو سؤال ایلدکده پدری کلام مرقومی ایراد ایلدی یعنی بو خرشدن اعظمدر
بر نسنه دن احتراز ایدرکن اندن اعظمی ظهور ایلدکده ضرب اولنور وخرش

طرملامق معناسنه‌در يقال حرش فلانا اذا خدشه وخاتونی آرقه‌سی اوزره یاتروب جماع ایلمك معناسنه‌در يقال حرش جاريته اذا جامعها مستلقية وحرش اثر ونشانه اطلاق اولنور که مراد یاره اثری وره اوله‌جقدر يقال اندمل جرحه وبقی منه حرش ای اثر وجماعت انسانی‌یه اطلاق اولنور جمعی حراش کلور حانك کسریله (الاحتراش) افتعال وزننده حرش ایله معنای اولده مرادفدر يقال احترش الضب بمعنی حرشه وچالشوب کسب وکار ایلمك معناسنه مستعملدر يقال احترش لعياله اذا اكتسب (حراش) کتاب وزننده اسمادندر ربعی وربیع ومسعود که بنو حراشدر تابعیلردر وحراش بن مالك شعبه‌نك معاصریدر (الحريش) امیر وزننده برمق مقدارنده ایاقلری چوق بر بوجك آدیدرعلی قول قولغه چقان دیدکلری بوجکدر وحریش اسامیدندر حريش بن هلال القريعی شاعردر وحريش ابن کعب قيس قبيله‌سی نسبنك رجالندندر وحريش بن جذيمه ازد قبيله‌سی وحريش بن عبدالله کلب قبيله‌سی رجالندندر وحريش بن حجحبی بن کلفه انصار کرام نسبنده‌در انصارده بوندن غیری معجمه ایله یوقدر سائری مهمله ایله‌در وبو انس بن مالك واحيحة بن الحلاج جدیدر ذهبی بونی مهمله ایله تقیید ایلمکله وهم ایلمشدر وحريش اکول اولان ارکك دوه‌یه دینور يقال جمل حريش ای اکول وشول دوه‌یه دینورکه دلنی تیکنلر یرتوب صیرمغله دلنی طشره چقروب صالندیرر اوله جمعی حرش کلور ضمتینله وکرکدن دیدکلری جانور هندی‌یه دینور وبرجانور بحری اسمیدر (الحريشة) سفینه وزننده مامالك تعبیر اولنان ماله اطلاق اولنور که ال قزانجی اوله‌جقدر تقول اخرجت وله حريشتی ای ملك یدی (الحرشة) غرفه وزننده خشونت معناسنه‌در يقال فيه حرشة ای خشونة (الاحرش) درشت وخشن شیئه دینور يقال دينار احرش ای خشن لجدته یعنی ضربخانه‌دن یکی چقمغله سرد وخشندر وکذا يقال ضب احرش ای الخشن الجلد (الحرش) فتحتینله برنسنه سرد ودرشت اولمق معناسنه‌در يقال حرش الشیء حرشا من الباب الرابع اذا خشن (الحرشاء) حمراء وزننده دریسی سرد اولان یلانه وصف اولور يقال حية حرشاء ای بينة الحرش یعنی خشنة الجلد وخرشاء برنوع نباته علی قول یبان خردلنه دینورکه برنوعنه چقی وبرنوعنه ککیج تعبیر اولنور وایوز ناقه‌یه دینور يقال ناقة حرشاء ای جرباء (الحراش) شداد وزننده اسود سالخ یعنی سنه‌ده بردفعه قابندن قاولیوب چقان سیاه یلانه دینورکه برنوع شدید یلاندرکه قسمنی دلکلرندن حرش واخراج ایلدیکیچون اطلاق اولندی وحراش بن مالك يحيى بن عبيد نام محدثدن استماع حدیث ایلمشدر (الحرشون) حلزون وزننده برکونه تیکنلك اسمیدرکه قیونك تویلرینه ایلشوب قالور ترکیده پوتراق تیکنی تعبیر اولنور (الحرش) کتف وزننده اویوز اولان

عن قول آخذندن منع اولوب آدمه دینور یقال بات حرشا وهو من لا ینام
وقیل سوءا (التحریش) تفعیل وزننده ناسی یاخود کوپکلری بر بر ینه قیشقیردوب
اوغراشدرمق وطلاشدرمق معناسنه‌در یقال حرش بین القوم اوالکلاب اذا اغری
بعضهم ببعض (الاحتراش) همزه‌نك کسریله یاغلمش دوه‌نك کوده‌سنی قطران حرده
حرده سوخه‌لدروب قابارتمق معناسنه‌در یقال احترش الهناء البعیر اذا بثره ومحمد
ابن موسی الحرشی که فتحتینله‌در محدثدر (الحرنفش) غضنفر وزننده جثه‌سی غلیظ
تصلق ونازیبا علی قول عظیم الهیکل قیل صمت آدمه دینور یقال رجل حرنفش
ای جاف غلیظ وعظیم (المحرنفش) اسم فاعل بنیه‌سیله وجودی شیشمان آدمه
دینور یقال رجل محرنفش ای منتفخ وهم سینه‌دن طارغنلق پیدا ایدن بالطبع
طارغین آدمه دینور یقال هو محرنفش ای متغضب غضبان وشر وشوره متهیئ
کیسه دینورکه دائما شر وکربه آرقه‌سنده کزر یقال رجل محرنفش ای متهیئ
للشر (الخرفش) زبرج وزننده (والخرافش) علابط وزننده انکرك یلانیه
دینور (الحش) حانك فتحی و شینك تشدیدیله آتشی اونجروب علوندرمك
معناسنه در ذکر اتی حش الدابة معناسندن مأخوذدر کویا که آتشی
حطب ایله طعام ایدر یقال حش النار حشا من الباب الاول اذا اوقدها ورحمده
ولد اولمکله قوریوب قالمق معناسنه‌در یقال حش الولد فی البطن اذا یبس وال
چولاق اولمق معناسنه‌درکه یبوست پیدا ایدر یقال حشت الید اذا شلت وخرما
فدانی قوریمق معناسنه‌در یقال حش الوادی من النخل اذا یبس وسرعتله اشوب
یوریمك معناسنه‌در یقال حش الفرس اذا اسرع وقوزی اوت بیچمك معناسنه‌در
یقال حش الحشیش اذا قطعه وبرکسنه‌نك حالنی اصلاح ایلمك معناسنه‌در یقال حش
فلانا اذا اصلح من حاله ومالی چوغالتمق معناسنه‌در یقال حش المال اذا کثره وبرکسیه
دوه ویرمك معناسنه‌در یقال حش زید ابعیرا وبعیر اذا اعطاه ایاه و شکاری ایکی
طرفندن قوغیوب سورمه‌نك برارایه طوپلمق معناسنه‌در یقال حش الصید اذا ضمه
من جانبیه وطواره اوت دوکمك معناسنه‌در یقال حش الفرس اذا القی له حشیشا
ومندامثل ٭ احشك وتروثنی ٭ یعنی بن سکا اوت دوکیورم سن بکا ترسلیورسن
احسان مقابلنده اسائت ایدن کمسه حقنده ضرب اولنور (الاحشاش) همزه‌نك
کسریله بودخی ال قوریوب چولق اولمق معناسنه‌در یقال احشت الید اذا شلت
وبرآدمی برایشدن نانشی ایودرمك معناسنه‌در تقول احششته عن حاجته اذا
اعجلته عنها بوراده اعجالك عن ایله تعدیه‌سی انقطاع و انفصال معناسنی متضمن
اولدیغنه مبنی دربس ایشندن چابك قورتیلوب مصلحت اخرایه متشبث اولمق ایچون
ایودرمش اولنور یاخود عن نانشنه اولنور نته که اولجه ترجمه اولندی واشبو

[ماعجلك عن قومك ياموسى] آيت كريمه‌سنده بعض مفسرين ماالذى اعجلك متباعدا متجاوزا عن قومك عبارتيله و بعضلر ماالحامل على انفصالك عن قومك مستعجلا عنوانيله تفسير ايلديلر واحشاش بركسه ايله بيله‌جه اوت بچمك معناسنه‌در تقول احششت فلانا اى حششت معه واوت بچمكه قابل اولمق معناسنه‌در يقال احش الكلاء اذا امكن لان يحش و خاتونك قارننده ولد اولمكله قوربوب قالمق معناسنه‌در يقال احشت المرأة اذايبس الولد فى بطنها وهى محش (الاستحشاش) بودخى ال چولق اولمق معناسنه‌در يقال استحشت اليد اذا شلت و ناقه پك سموروب بالدرلرى قباتمغله بلكلرينك كمكلرنى انجه‌رك كوسترمك معناسنه‌در يقال استحش الناقة الشحم اذا دقت اوطفتها من عظمها و كثرة شحمها كما سيذكر و صوصه‌مق معناسنه‌در يقال استحش الرجل اذا عطش و اغاجك داللرى اوزامق معناسنه‌در يقال استحش الغصن اذا طال و بلكلر سموروب قباتمغله اشاغيسندن اكا نسبت ال كوچكجه قالمق معناسنه‌در يقال استحش ساعد المرأة كفها اذا عظم حتى صغرت الكف عنده بونلرده كويا كه كور اوتلق كبى اول عضولرى استيعابله حواله اولور (المحش) ميمك كسرى وحانك فتحيله (والمحشة) هايله آتش اولچره‌جك كورك مقوله‌سى آلته دينور ومحش بهادر و جنكاور كمسيه اطلاق اولنور يقال حش النار بالمحش والمحشة اى بما تحش به النار و يقال رجل محش اى شجاع ومحش ومحشه ايچنه بچيلن اوتلغى قويجق طوربه مقوله‌سى ظرفه دينور بونده ميمك فتحيله افصحدركه اسم مكاندر واوت بچه‌جك اوراق مقوله‌سى آلته دينور بونده ميمك كسرى افصحدر ومحش وجه مذكور اوزره آتش اولچره‌جك كوسكويه دينمكله فن حربى عارف وجنك پيدا ايلسنك طريقنه آشنا اولوب آتش اشعال ايدر كبى جنكى قزشدرر اولان دليره محش حرب اطلاق اولنور يقال هو محش حرب اى موقدها طبن بها (المحش والمحشة) ميمك و حانك فتحيله اسم مكاندر اوتلغى فراوان اولان يره دينور يقال ارض محش و محشة اى الكثيرة الحشيش وكوبرلكه اطلاق اولنور بونده ميمك كسريله‌ده زبانزده‌در ومحشة دبره دينور جمعى محاش كلور وقال الشارح ومنه الحديث [نهى ان تؤتى النساء فى محاشهن اى ادبارهن] (الحش) حانك حركات ثلاثيله ادبخانه‌يه دينور مخرج و ممشى معناسنه فى الاصل حش بستانه دينور بدوى قسمى مخرج مخصوص اولميوب بستانلره چيقوب قضاى حاجت ايدرلر ايدى كيده‌رك مطلقا مخرجده استعمال اولندى مؤلف بستان معناسنى ضمنا بيان ايدوب لكن جمع امهاتده مرسومدر وبونك جمعى حشوش كلور حانك ضميله وحشون كلور شيخى نونه ابدالله (الحش) حانك فتحيله شول خرما اغاجنه دينوركه مسقى و معمور اولمامغله بويسز و بدنسز اويلجه قصيلوب

بودور فتنى اوله حتى حشان تالی حانك كسريله ضب وضبان كبی (الخش) حانك ضميله اسمی قبیله‌ده هلاك اولمش والده دور حش ابوكب وحش طلحه مدینه‌ده بر موضعدر ودار حشة الحمی تابعیده در ومحمد بن عبدالله (الخشاش) كتان وزننده محدثدر وزيبة بن مغفل وعبدالله وحنان حانك كسريله وحرمان بونلر دور دیده‌که مالك بن عمرو بن تميم اولادیدر وكعب بن عمرو بن تميم بونلره مجموعی بر قبیله اولنوب جمعسنه حشان اطلاق اولنور حانك كسريله (حشان) حانك ضميله مدینه خارجنده بلانقعه كبی بر قلعه آیدر (الحشاشة) میمك فتحیله قارنده معده‌دن فضله طعام واره‌جق موضعك اك اشاغیسنه دینورکه آندن مخرجه مؤدی اولور ومحشاة الدواب طوارك مبعر ومخرجنه دینور شارح دیرکه كثة مربوره معتل اولنقده محلی معتل ایدی واقعا مؤتمف اوراده دخی ثبت ایلشدر انتهی (الحشیش) امیر وزننده قوری اولنقده دینور يقال حش الحشیش ای الكلاء الیابس وحشیش اسامیدندر حشیش الزاهد الموصلی الكبیر عابد مشهوردر وهبةالله بن حشیش كه طرابلس شامده ناظرالجیوش ایدی تحدیث ایلشدر (حشیش) زبیر وزننده اسامیدندر حشیش ابن عمران تميم نسبنده‌در وحشیش بن هلال بجیله قبیله‌سی وابن عدی كنانه وابن حرفوص بنی تمیم قبیله‌سنك نسبی رجالندر (الحشاش و الحشاشه) حالرك ضميله خسته‌نك ومجروحك وجودنده قلان روح بقیه‌سنه دینورکه رمق یسیر تعبیر اولنور اصل بونلر بریجم اوته دینور يقال مابقى فیه الاحشاش وحشاشة ای بقیةالروح (حشاش) قصارا وزننده ومرادفیدرکه نهایت جهد وطاقت معناسنده‌در حشاشه‌دن مأخوذدر تقول حشاشاك ان تفعل كذا ای قصاراك (یوم حشاش) بين العرب بریوم معروفدر (الحشاش) حانك كسريله ایچنده حشیش اولان چواله دینور وجانب معناسنه‌در يقال حشاشاه ای جانباه (الحشة) حانك ضميله قبة عظيمه‌یه دینور جمعی حشش كلور ضمتینله (المحش) احشاشدن اسم فاعلدر چوجغی قارنده هلاك اولنغله قوریوب قالمش اولان خاتونه دینور (الاحتشاش) افتعال وزننده قوری اوتلق اراشدروب بركدرمك معناسنه‌در يقال احتش الحشیش اذا طلبه وجمعه (التحشحش) تزلزل وزننده ناس پرا كنده اولمق معناسنه‌در يقال تحشحش القوم اذا تفرقوا وبرسمته عزیمت ایچون حركت ایلك معناسنه‌در يقال تحشحشوا اذا تحركوا (الحشحشة) زلزله وزننده بودخی برمحله عزیمت ایچون دیره‌نوب حركت ایلك معناسنه‌در يقال حشحش القوم اذا تحركوا ای للنهوض (المستحشة) اسم فاعل بنیه‌سیله شول ناقه‌یه دینورکه سموروب قبانمغله آنی وداغی بلكیجه‌لری اوزره حواله اولدیغندن كمكلری اكا نسبتله انجه‌رك قلمش اوله يقال استحش الناقة اشحم فهی مستحشة وهی التی دقت اوظفتها

من عظمها وكثرة شحمها كما ذكر (الحش) حانك كسريله حس لفظنده لغتدر تقول الحق الحش بالاش كما ذكر فى المهملة (الحفش) حانك فتحى وفانك سكونيله برشيئك قبوغنى كيدرمك معناسنه‌در يقال حفش الشئ حفشا من الباب الثانى اذا قشره واستخراج معناسنه‌در يقال حفش الماء اذا استخرجه وجد وسعى ايلك معناسنه‌در يقال حفش فنه اذا حد وبركدرمك معناسنه‌در يقال حفش المال اذا جمعه وسيل صولرى هر طرفدن بر كولجكه آقوب كلك معناسنه‌در يقال حفش السيل اذا جرى الى مستنقع واحد وآت مرة بعد اخرى سكرتمك معناسنه‌در يقال حفش الفرس اذا جرى جريا بعد جرى وناس بركمك معناسنه‌در يقال حفش القوم اذا اجتمعوا وطرد ايلك معناسنه‌در يقال حفشه اذا طرده (الحفش) حانك كسريله خاتونلرك ايك وايبلك قويجق قتولرينه دينور وسپته دينور يقال وضعه فى الحفش اى السقط وپك كوچك اوه واوطه‌يه على قول قيل چادردن اولانه دينوركه بدويلر اويدر ودوه‌نك اورجنه اطلاق اولنور يقال قطع حفش البعير اى سنامه وخاتونلرك فرجنه اطلاق اولنوركه مغزل لحمى قتوسيدر ودرج معناسنه‌دركه خردوات قتوسيدر واسكى وچورك نسنه‌يه دينور وايشه يراميان وقريق صريق صرچه وسائر مقوله‌سى قابلره دينوركه بعض ياغ وزيت مثللو نسنه قورلر وبيوك اسكى چواله دينور جمعى احفاش كلور وبعضلر عندنده احفاش البيت خرت مرت تعبير اولنان خانه اسبابنه اطلاق اولنور يقال ارتحلوا وبقيت احفاش البيت اى قاشه ورذال متاعه واحفاش الارض كلر وكرتنكله وكربى مقوله‌سى جانورلره اطلاق اولنور يقال ارض كثيرة الاحفاش اى ضبابها وقنافذها (الحفش) فتحتينله دوه‌نك اورجنك اوك طرفنده ياغرلق ظهور ايدوب دبندن تپه‌سنه‌دك پيه‌رك يوريوب همان كيروسى صاغ ودرست قالمق معناسنه‌در يقال حفش السنام حفشا من الباب الرابع اذا اخذته الدبرة فى مقدمه فاكلته من اسفله الى اعلاه وبقى مؤخره صحيحا وخاتون كنديسنه زوجى محبت ايلك خصوصنه چالشمق معناسنه‌در يقال حفشت المرأة لزوجها الود اذا اجتهدت فيه وسحاب برساعتك ايچنده صاغانقلى شديد يغمور ياغدرمق معناسنه‌در يقال حفشت السماء اذا جاءت بمطر شديد ساعة (الحفش) كتف وزننده معناى اولدن وصفدر (الاحفش والحفشاء والحفشة) فرحه وزننده كذلك وصفلردر اورجنده حفش مذكور ظهور ايدن دوه‌يه دينور يقال بعير حفش السنام وجمل احفش وناقة حفشاء وحفشة اذا كان فيه الحفش (الاحفاش) همزه‌نك كسريله اويودرمك معناسنه‌در يقال احفشه اذا اعجله (التحفيش والتحفش) تفعل وزننده دائما حفش ديدكلرى بيت صغيرده اوتورمق معناسنه‌در يقال حفش الرجل وتحفش اذا لزم

النبت الصغير (الحكش) عملس وزننده بركدرمك معناسنه در يقال حكش الشيء حكشا من الباب الثاني اذا جمعه و دير شوب درطوب اولمق معناسنه در يقال حكش الرجل اذا انقبض (الحكش) كتف وزننده خصمى اولانه ضجر ايوب صارلمق ايچون دير شوب درطوب اولان آدمه دينور يقال رجل حكش اى ملتو على خصمه يعنى منقبض للالتواء (حوكش) جوهر وزننده مهره قبيله سندن بر آدمدر ابل حوكشيه اكا منسوبدر (حنكش) جعفر وزننده بر رجل اسميدر نونى زائده در (الحمش) حانك فتحى وميمك سكونيله بركدرمك معناسنه در يقال حمش الشيء حمشا من الباب الاول اذا جمعه وطارلتمق معناسنه در يقال حمش فلانا اذا اغضبه والحمى طارغنلقله سوروب كوتورمك معناسنه در يقال حمش القوم اذا ساقهم بغضب وبركسه انجه بجاقلو اولمق معناسنه در كاسيذكر وصفت اولوركه انجه بجاقلو آدمه دينور وانجه كريشه دينور كاسيذكر (التحميش) تفعيل وزننده بو دخى بركدرمك معناسنه در يقال حمش الشيء اذا جمعه (الاحماش) همزه نك كسريله بو دخى طارلتمق معناسنه در يقال احمش فلانا اذا اغضبه وتجربى چلك قيلنمق ايچون آلنده هارل هارل طوترق صوقشدرمق معناسنه در يقال احمش القدر وبالقدر اذا اشبع وقودها وآتشى چوغجه اوطونلر قومقله قوتلدرمك معناسنه در يقال احمش النار اذا قواها بالحطب و برنسنه يه قندرمق معناسنه در يقال احمش القوم اذا حرضهم (الحمش) فتحتينله (والحمشة) حانك فتحى وميمك سكونيله طارلمق معناسنه در يقال حمش الرجل حمشا وحمشة من الباب الرابع اذا غضب وبرشر وكريهه شدتلنمك معناسنه در يقال حمش الشر اذا اشتد وحمش حانك فتحى وميمك سكونيله وحمش فتحتينله برآدم انجه بجاقلى اولمق معناسنه در يقال حمش الرجل حمشا وحمشا من الباب المزبور اذا صار دقيق الساقين (الاحمش والحمش) شكس وزننده وصفلردر انجه بجاقلو كشى يه دينور يقال رجل احمش الساقين و حمشهما اى دقيقهما جمعى حماش كلور حانك كسريله يقال رجال حماش السوق وسوق حماش (الحموشة) حانك ضميله بجاق انجه اولمق معناسنه در يقال حمشت الساق وحمشت حموشة من الباب الثانى والخامس اذا دقت (التحمش) تفعل وزننده (والاستحماش) بونلرده طارلمق معناسنه در يقال تحمش الرجل واستحمش اذا غضب (حماش) كتاب وزننده اساميدندر حماش بن الابرش الكلابى المقعدشعرا ندندر (الحمشة) زنجه وزننده انى آزجه اولان ديش اتنه وصف اولور يقال لثة حمشة اى قليلة اللحم (الحمش) كتف وزننده (والحمش) شمس وزننده كاذكر (والمستحمش) اسم فاعل بنيه سيله انجه كريشه وصف اولور يقال وتر حمش وحمش ومستحمش اى دقيق و يقال اوتار حمشة وحمشة ومستحمشة اى دقيقة (الحبش) امير وزننده انجه ياغنه دينور شحم معناسنه (الاحتماش)

افتعال وزننده خروسلر بری بریله دوکشمك معناسـنه‌در یقال احتمش الدیکان اذا اقتتلا (الحنبشة) دحرجه وزننده رقص ایلك معناسنه‌در یقال حنبش المطرب اذا رقص وصچرامق معناسنه‌در یقال حنبش الرجل اذا وثب وال چالمق معناسنه‌در یقال حنبش الرجل اذا صفق ودیشی یه آشمق معناسنه‌در یقال حنبش علیها اذا فذا علیها ویوریمك معناسنه‌در یقال حنبش الرجل اذامشی ولعب ایلك معناسنه‌در یقال حنبش الصبی اذا لعب ویقال الجواری حنبشن ای لعبن وکولمك معناسنه‌در یقال حنبش الرجل اذا ضحك وبرکسه‌یی سوز ایله اکلندرمك معناسنه‌در یقال حنبش فلانا اذا آنسه بالحدیث (حنبش) جعفر وزننده بر رجل اسمیدر (الحنش) فتحتینله سینکه دینور ذباب معناسنه ویلانه دینور حیه معناسـنه ومطلقا صید اولان حیوانه دینور کرك قوش وکرك هوام وکرك حشرات ارض اولسون علی قول باشی یلان باشنه شبیه اولان جانوره دینور سـام ابرص کبی جمعی احناشـدر ومعشر بن منصور وعطاء بن عبس الحنشیان شـاعرلردر (المحنوش) کندیسنی ذکر اولنـان حنش صوقمش آدمه دینور یقال هومحنوش ای ملدوغ الحنش وبریره جبر واکراهله سوق اولنمش دینور تقول انامحنوش فیه ای مسوق کرها وعرق واصل وحسبی مجهول ومستور کمسیه دینور یقال هومحنوش ای مغمور الحسب وبرنسـنه‌یه اغرا وتشویق اولنمش آدمه دینور یقال رجل محنوش ای مغری (التحنیش) تفعیل وزنـنده طرد ایلك معناسنه‌در یقال حنشه اذا طرده وبرنسنه‌دن طرف آخره میل ایتدرمك معناسنه‌در یقال حنشه عن الشیٔ اذا عطفه وآوآولامق معناسـنه‌در یقال حنش الصـید اذا صاده (الاحناش) همزه‌نك کسریله بودخی برنسـنه‌دن میل ایتدرمك معناسنه‌در یقال احنشه عن الشیٔ اذا عطفه وایودرمك معناسـنه‌در یقال احنشه اذا اعجله (المحنش) منبر وزننده دائما چالشوب کسب وکار اوزره اولان آدمه دینور یقال رجل محنش ای معتمل کسوب (الحنفش) زبرج وزننده (والحنفیش) قندیل وزنـنـد انکرك یلانـنه دینـور علی قول برنوع یلانه دینـورکه باشی بغایت ایری وکوده‌سی الاجه وبوز اولور اوزرینـه واریلوب یاخود قیزدرلدقده بیونـنك طمرلری اوقلغو کبی شیشوب قبارر وعندالبعض بعینه حفاث دیدکلری یلاندرکه ماده‌سنده ذکر اولندی (الحوش) حانك فتحی وواوك سکونیله شکاری آغ ودوزاق طرفنه صرف ایچون اطرافندن قوللیه‌رق سورمك معناسـنه‌در یقال حاش الصید یحوش حوشا اذا جاء من حوالیه لیصرفه الی الحبالة ودوه‌لری برکدروب سورمك معناسنه‌در یقال حاش الابل اذا جمعها وساقها وحوش عراق لغتنده خطیره یعنی آغیل طرزنده چویرلمش یره دینور شارح دیرکه مصرده حوش خانه‌نك حولوسنه دینـور وحوش اسفرائن قضاسـنده برقریه آدیدر وحوش طعامی بتورنجه قدر

جوانب واطرافندن اكل ايتمك معناسنه‌در يقال حاش الطعام حوشا اذا اكله من جوانبه حتى نهكه (الاحاشة) همزه‌نك كسريله (والاحواش) اصلى اوزره بونلرده شكارى آغه دوشورمك ايچون اطرافندن قوغايه‌رق سوروب كتورمك معناسنه‌در يقال احاش الصيد واحوش بمعنى حاش (الحواشة) ثمامه وزننده شرم وحيا اونه‌جق نسنه‌يه ديمور يقال صدرمنه حواشة اى مايستحيى منه ورحم وقرابت معناسنه‌در يقال بينهما حواشة اى قرابة ورحم وحاجت معناسنه‌در تقول لى منه حواشة اى حاجة وشول ايشه ديمور كه آنده كناه وقطع رحم اوله يقال فى هذا الامر حواشة اى اثم و قطيعة (الحائش) بربلوك خرما اغاجلرينه ديمور مفردى مسموع دكلدر (الحيشة) حانك كسريله اصلى حوشه ايدى حرمت وحشمت معناسنه‌در يقال هواهل الحيشة اى الحرمة والحشمة (حاش لله) كلمه تنزيهدر تقول حاش لله اى تنزيها لله ولاتقل حاش لك بل حاشاك وحاشالك مؤلف بونى معتل بابنده دخى ثبت ايتمشدر كه حاشيه‌دن مأخوذ اولديغنه مبنى‌در وبوراده ذكرى حوش آتى البيانندن مأخوذ اولمق قولنه مبنى‌در ابن حاجبك بياننه كوره بونك اصلى حاشا ايدى كه مستثنى منه جمله‌سندن تنزيهى متضمن استثناء كلمه‌سيدر تخفيفا الف اخيره حذف اولندى بعده تنزيه موضعنه وضع اولندى ولام بيانيه‌در سفيانك عبارتنده اولديغى كبى واقوال سائره مفصلات نحويه‌ده مبسوطدر پس حاش لله حضرت حق صفات عجزدن منزهدر ديمك اولور (الحوشى) حانك ضميله معناسنه انتقال مشكل اولان غامض كلامه ديمور يقال كلام حوشى اى غامض ومظلم كيجه‌يه ديمور يقال ليل حوشى اى مظلم ووحشى اولان دوه‌يه وسائر حيوانه ديمور كه حوشه نسبت اولنور وحوش بلادجنه ديمور على قول جن طائفه‌سنك دوه‌لرندن برقاچ اركك دوه‌دركه مهره قبيله‌سنك برقاچ ناقه‌سيله امتزاج ايتمكله آنلردن حاصل اولانه حوشى اطلاق اولنور (حوش الفؤاد) حانك ضميله زيرك وحديد الذهن آدمه اطلاق اولنور يقال رجل حوش الفؤاد اى حديده لكن اساسده حوشى الفؤاد عنوانده مرسومدر (المحاش) ميمك فتحيله اوانوابنه ديمور اثاث البيت معناسنه واجناس مختلفه‌دن مجتمع جماعته ديمور على قول بونده ميمك كسريله دركه محشة النار ماده‌سندن مأخوذدر (التحويش) چوق بركدرمك معناسنه‌در يقال حوشه اذا جمعه (الاحتواش) افتعال وزننده ناس شكارى برى برينك اوزرينه اوركيدوب سورمك معناسنه‌در يقال احتوش القوم الصيد اذا انفره بعضهم على بعض وبرآدمك اطرافنى قوشادوب اورته‌يه آلمق معناسنه‌در يقال احتوشوا على فلان اذا جعلوه وسطهم (التحاوش) تفاعل وزننده احتواش ايله معناى ثانيده مرادفدر يقال تحاوشوه بينهم بمعنى احتوشوا (التحوش) تفعل

وزنــده برنسنه‌دن الارغه اولمق معناسنه‌در يقال تحوش عنه اذا تنحى واوتانمق معناسنه‌در يقال تحوش منه اذا استحيي وخاتون قوجه سندن آيريلوب طول اولمق معناسنه‌در يقال تحوشت المرأة من زوجها اذاتأيمت (الانحياش) انفعال وزننده برنسنه‌دن اوركوب تحاشى ايلمكله بوزيلوب بورتلمك معناسنه‌در يقال انحاش عنه اذا نفرعنه وتقبض (المحاوشة) مفاعله وزننده قندرمق معناسنه‌در تقول حاوشته عليه اى حرضته وشمشكك يغمورى موقعندن آلارغه صاوشمق معناسنه‌دركه شمشك نيره‌يه دونرسه كندى آخرطرفه انحياز ايده تقول حاوشت البرق اذا انحرفت عن موقع مطره حيثمادار (الحاشا) بركونه نبات اسميدركه بال آروسى اوتليوب آندن بال اولور تركيده ككلك تعبير ايتدكلريدركه زعتر برى اوله‌جقــدر (الحيش) حانك فتحى ويانك سكونيله برنسنه‌دن بلكليوب قورقمق معناسنه‌در يقال حاش منه يحيش حيشــا اذا فزع وبومعناده متعدى اولور يقال حاش فلانا اذا فزعه وبرنســنه‌يه چره‌نوب سرعت وشتاب ايلمك معناسنه‌در يقال حاش له اذا انكمش واسرع ودره اوزون اوزادى چكلوب كتمك معناسنه‌در يقال حاش الوادى اذا امتد (التحيش) تفعل وزننده برنسنه‌دن اوركوب اندیشه ايلمك معناسنه‌در يقال تحيشت نفسه اذا نفرت وفزعت (الحيشان) سلمان وزنـنده كثير الفزع اولان كمســيه على قول برتهمت ايله خوف القا اولنمش كمســيه دينور مؤنثى حيشانه‌در يقال رجل حيشان وامرأة حيشانة اى الكثير الفزع اوالمذعور (حياش) شداد وزننده اساميدندر حياش ابن وهب جاهليه‌دن بركمســه‌دركه بنو اسامة بن لؤى بن غالب جماعتندندر وابور قادشــويش بن حياش غتبة بن غزوان رضى الله عنــه حضرتلرينك خطبهٔ مشهوره‌سنى روايت ايلمشدر (حيوش) تنور وزننده ابن رزق الله دركه طبرانى مرحومك شيخيدر

﴿ فصل الخاء المعجمة ﴾ (الخبش) حبس وزننده اورادن بورادن نسنه‌لرى بركدروب آلمق معناسنه‌در يقال خبش الاشياء من‌ههنا وههنا من‌الباب الاول اذاجمعها وتناولها (التخبش) تفعل وزننده خبش معناسنه‌در يقال تخبش الاشياء بمعنى خبشها (خبش) فتحتينله بربطن آديدر رواة حديثدن عبدالله بن شهر وخالد بن نعيم الخبشيان آندندر (خباش) سحاب وزننده يمامه بنى يشــكر جماعتنه مخصوص برخرمالق آديدر (خبوشان) حانك فتحيله نيسابور ايالتنده بربلده‌در (الخباشات) خانك ضميله خباشه‌نك جميدركه ديرنتى نسنه‌يه دينور خباشات العيش بومعناندركه شورادن بورادن جمع و تناول اولنمش بغداى وسائر نسنه مقوله‌سى ديرنتى وبركنتى شيئه دينور يقال معاشه من‌خباشات العيش وهى مايتناول من طعام ونحوه وخباشات الناس قبائل متفرقه‌دن مجتمع جماعته دينور يقال فى‌الدار خباشات الناس اى الجماعة

من فضائل نبى (قاع الاحدش) همزه‌نك فتحيله بنده وموضعدر (حباشه) ثمامه وزننده زربن حبيش الاسدى حديثك اسميدر وشريان نام محدثك پدرى اسميدر يعلى قول بو معمه الجدر وحبش زبير وزننده‌در (الخزشة) دحرجه وزننده چكركه نيث اكل ايدركن آغزى چتر چتر اوتمك معناسنه‌در تقول العرب حزشة الجراداى صوت اكله (الخنارش) سنك فتحيله جوجقلرك حركاتنه دينور وبو ماى مهمله ايله ده نقلدر شدكه ذكر وتهنيل اولندى (خنش) سكر وزننده محدثيندن رستم بن عبدالله الاشروسنى جديث اسميدر وابو نصر احمد بن على خناش البخارى كه شداد وزننده‌در محدثيندندر (الخدش) خانك فتحى ودالك سكونيله طرملامق معناسنه‌در يقال خدشه خدشا من الباب الثانى اذا خمشه ودريى طرمق طرمق يرتق معناسنه‌در كرك آز وكرك چوق اولسون على قول دريت يوزنى اغاجله يابو غيرى نسنه ايله صيروب صويمق معناسنه‌در ومنه الخادشة يقال خدش الجلد اذا مزقه قل اوكثر اوقشره بعود ونحوه وخدش اسم اولنور طرنق پاره‌سى وره ويرتق كبى اثرونشانه دينور جمعى خدوش كلور يقال فى جلده خدش اى اثر الخمش (الخادشة) سنبله قبحوغنك اوجلرينه اطلاق اولنوركه قلجقلو اولور (الخدوش) صبور وزننده سينكه اطلاق اولنور ذباب معناسنه ويره‌يه اطلاق اولنور برغوث معناسنه (خداش) كتاب وزننده اساميدندر خداش بن سلامه ياخود ابن ابى سلامه اصحابدندر وخداش بن زهير وخداش بن حميد وخداش بن بشر شعرادندر (المخدش) منبر وزننده (والمخدش) محدث وزننده دوه‌نك كورگنه دينوركه يوبى كوركى اوله‌جقدر تقول شد الرجل على مخدش بعيرك ومخدشه اى كاهله ومخدش محدث وزننده كدى‌يه اطلاق اولنور هره معناسنه (الخادش) بودخى كدى‌يه دينور ومخادش اسماء رجالندر (الخربشة) دحرجه وزننده برنسنه‌يى افساد وتباه ايلمك معناسنه‌در يقال خربش الكتاب اذا افسده (الخرباش) خانك كسريله برخش ماده‌سنده ذكر اولندى‌كه غربو وغوغايه دينور ويوك نسنه‌يه دينور يقال فقعة خرباش اى عظيمة (الخربنباش) ضمتينله مرماحوز اسميدركه قوجه يارپوزى ديدكلرى نباتدر مرو اقسامنك اجود واعلاسيدر فساد مزاجى مزيل وقطعى رياحى دافع وصداع بارده نافع ومعده‌يى مصلح وسدهٔ بارده‌يى مفتح عظيم المنافع خوشبو برنباتدر (الخرش) خانك فتحى وراتك سكونيله طرملامق معناسنه‌در يقال خرشه خرشا من الباب الثانى اذا خدشه وكار وكسب ايدوب معاش طلبنده اولمق معناسنه مستعملدر يقال خرش لعياله اذا كسب لهم وطلب الرزق ودوه‌يى مخراش ايله برآدم كنديسنه طوغرى چكمك معناسنه‌در يقال خرش البعير اذا اجتذبه بالمخراش وخرش اويومش اولان آدمه دينور كاسيذكر (الاختراش) افتعال وزننده خرش ايله ايكى معناى

اولده مرادفدر يقال اخترشه واخترش لعياله بمعنى خرش (الخراش) محراب
وزننده چوكانه دينور محجن معناسنه (ومخرش) منبر وزننده پابوشجى آلاتندن
برآلات اسميدركه مخط ومحرفله مقط تعبير ايتدكاريدر آنكله جزكى جيرزلر
(الخراش) كتاب وزننده دوه تمغالرندن بركونه تمغا اسميدركه جزكى طرزنده
اوزون اولور وخراش اساميدندر ابو خراش خويلد بن قرة الهذلى شاعردر وخراش
اهل حديثدندركه انس حضرتلرندن روايت ايلمشدر كذابدر وعبدالرحمن بن محمد
بن خراش حفاظدندر واحمد ابن حسن بن خراش امام مسلم حضرتلرينك شيخيدر
(كلب خراش) اضافتله اوغراشيجى كوپكه دينور كلب هراش كبى (المخروش)
خراش ديدكلرى تمغاى مذكور ايله تمغالنمش دوه‌يه دينور يقال بعير مخروش اذا
وسم سمة الخراش وهى مستطيلة (الخراشة) ثمامه وزننده طرمنتى‌يه دينور بومناسبتله
بركسه‌نك ذمتنده اولان مطلوب يسيره اطلاق اولنور تقول لى عنده خراشة اى
حق صغير ودمور آلت مقوله‌سيله يازيلوب كسيلان نسنه‌دن دوكيلان تلاشه
و دوكنديى‌يه دينور و ابو خراشه فارس مشهور خفاف بن عمير السلمى كنيه‌سنه
(الخرش) فتحتينله خرت مرت مقوله‌سى او اسبابنه دينور جمعى خروش كلور
يقال نقل خرش بيته اى سقط متاع بيته (الخرشة) فتحاتله سينكه دينور تاء
وحدت ايچوندر ذبابه معناسنه وسماك بن خرشة بن لوذان صحابيدر (الخرشاء)
خانك كسريله يلان قاوينه دينور تقول رأيت عليها قميصا مثل خرشاء الحية اى
جلدها يعنى سلخها و يمورطه‌نك اوست قبوغنه دينور تقول اقشر خرشاء البيضة
وهى قشرها العليا لكن اساسده قشرها الداخلة عنوانده مرسومدر وشول يوفقه‌جه
درى كبى نسنه‌يه دينوركه سودك يوزنده انجه زار طرزنده پيدا اولور سود يوزى
تعبير اولنور يقال اكل خرشاء اللبن وهى الجلدة الرقيقة تركب اللبن وبلغمه دينور
يقال التى من صدره الخرشاء اى البلغم وهوا يوزنده اولان سيسلكه وتوزلغه دينور
يقال طلعت الشمس فى خرشاء اى فى غبرة (الخراشى) زرابى وزننده بلغم كبى قويو توكركه
دينور يقال التى من صدره خراشى اى بصاقا خاثرا (الخرش) كتف وزننده خرش
كبى بودخى اويومز اولان آدمه دينوركه اويويمديغندن طرم طرم طرملنور يقال
رجل خرش وخرش اذا كان لاينام (النخورش) نونك وخانك فتحيله تفوعل
وزننده‌كه سيبويهك غفلت ايلديكى ابنيه‌دندر دائما ناسى طلايوب وقاوره‌يوب
طرملار ويارەلر اولان شخصه دينور يقال كلب نخورش اى كثير الخرش پس
بومبالغه ابنيه‌سندن اولور (مخارش ومخترش) اساميدندر خويلد بن صخر بن
عبد العزى بن معاوية بن المخترش اصحابدندر وبنو السفاح سلمة بن خالد بن عبيد
بن عبيدالله بن يعمر بن المخترش برخاندانلر ايدى كه بين العرب نجدت وشرف

ورفعت وكثرت مداحلرنى ايدى (التخارش) تفاعل وزننده كوپكلر حرلداشوب طلاشمق معناسنه‌در يقال تخارشت الكلاب اذا تهارشت (المخرفش) اسم مفعول بنيه‌سيله قارشق مورش اولمش شوريده نسنه‌يه دينور يقال شئ مخرفش اى مخلط (الخرمشة) دحرجه وزننده بوزوب افساد وتباه ايلمك معناسنه‌در يقال خرمش الكتاب اذا افسده (الخشاش) خانك كسريله دوه‌نك بورنى كيكنه كچوردكارى اغاجدن بروسمه‌يه دينوركه بواشمق ايچون كچوررلر تقول شدت فى انف بعيرك الخشاش وهو مايدخل فى عظم انف البعير من خشب وجواله دينور تقول انقه فى اخشاش اى الجوالق وطارمنلغه دينور يقال حرك خشاشه اى غضبه وطرف وجانب معناسنه‌در وايشلك وماضى ونافذ آدمه دينور بونده خانك حركات ثلاثيله لغتدر وخاصة طاغ يلانه دينور يقال لدغته الخشاش اى حية الجبل ننه‌كه صحرا يلانه افعى دينوركه انكرك اوله‌حقدر ايكيسيده صوقديغنى صاغ قومز وخشاش بيوسى اولميان دواب ارضه وقوشه دينور دوه قوشى وطوى قوشى كبى وبدينه قربنده ايكى طاغت آديدر خشاشان اطلاق اولنور وخشاش خانك حركات ثلاثيله حشرات ارضه دينور وسرچه‌لره وسرچه مقوله‌سى كوچك قوشلره دينور مفردى خشاشه‌در (الخشاش) خانك ضميله الحق وزردى شيئه دينور يقال لم يبق الاخشاشه اى رديئه وديشى به قيرغين دوه‌يه دينور يقال بعير خشاش اى مغتلم (الخش) خانك فتحى وشينك تشديديله كيرلوجه برآدمه بغض ولوم ايلمك معناسنه‌در تقول خششت فلانا خشا من الباب الاول اى شتمته ولمته فى حفا شارح ديركه تكمله‌ده وعبابده خششت فلانا شيئا تاولته فى خفا عبارتيله مرسوم اولمغله مؤلف خششت فلانا شتمته ولمته عبارتنه تصحيف ايلمشدر پس خش برآدمه كيرلوجه برنسنه صونوب ويرمك معناسنه اولنور وخش كيرمك معناسنه‌در تقول خششت فيه اى دخلت ودوه‌يه برونسه‌لق كچورمك معناسنه‌در تقول خششت البعير اذا جعلت فى انفه الخشاش وخش وصف اولنور بغايت سردوخشن نسنه‌يه دينور يقال شئ خش اى اخشن وسياه نسنه‌يه دينور وپياده‌لره دينور رجاله معناسنه خاش مفرديدر وبرنه برونسه‌لق كچورلمش دوه‌يه دينور وبر نسنه‌ده اولان يارىغه وچتلاغه دينور وآزجه يغموره دينور وآزجه يغمور ياغدرمق معناسنه مصدر اولور يقال خش السحاب خشا من الباب الاول اذا جاء بالخش اى المطر القليل (الاخشاش) همزه‌نك كسريله بودخى دوه‌يه برونسه‌لق كچورمك معناسنه‌در تقول اخششت البعير بمعنى خششت (الخشاء) خانك فتحى وشينك شده‌سيله بانچقلو وچقل طاشلو يره دينور يقال ارض خشاء اى فيهاطين وحصى وآريلو يره وآرى قوانلرى قونيلن يره دينور يقال ارض خشاء اذا كانت موضع النحل والدبر (الخشاء)

خانك كسريله قورقمغه دينور تخويف معناسنه (الخشاء) خانك ضميله قولقلرك آردلرنده اولان يومريجه تومسك كمكه دينور بونك اصلى خششاء ايدى كبراء وزننده ادغام اولنوب خشاء اولدى تثنيه‌سنده خششاوان دينور يقال ضرب على خششاويه وهما العظما الناتئتان خلف الاذنين (المخش) ميمك كسرى وخانك فتحيله آلت تناسله دينورو كيجه ايله ايشده دلير ومقدام آدمه دينور يقال رجل مخش اى جرئ على العمل فى الليل وجسور وزهره‌دار آته دينور يقال فرس مخش اى جسور (الخش) خانك ضميله او يوكه دينور طپراقدن تپه‌در تل معناسنه (خشان) حسان وزننده اساميدندر خشان بن لأى بن عصم فزاره دندر وخشان اصحابدن عبد العزيز بن بدر بن زيد بن معاويه‌نك جدينك جدى اسميدر قبل الاسلام اسمى عبدالعزى اولوب بعد الاسلام فخر انام عليه السلام حضرتلرى تغيير ايدوب عبد العزيز تسميه ايلديلر (الخشيش) زبير وزننده كوچك جيرانه دينور غزال صغير معناسنه ومحمد بن خشيش بن خشد كه خانك ضميله‌در وخشة بنت مرزوق رواة حديثدندرلر وابو خشة الغفارى تابعيندندر ومحمد بن اسد الخشى كه خانك ضميله‌در وبونده خوشى دخى ديدلر محدثدر (الخشش) فتحتينله بودخى كوچك آهويه دينور (الخشخاش) خانك فتحيله بواسمله معروف نباتدر برقاچ نوع اولور بريسى خشخاش بستانيدركه آق خشخاش ديدكاريدر چچكى آق اولور وبرى خشخاش منثوردركه قمر خشخاش ديرلر وبريسى خشخاش مقرندركه چچكى صارى وثمرى صغر بوينوزنه شبيه اولمغله مقرن ديديلر وبرى خشخاش زبدى‌دركه بغايت بياض اولمغله دكز خشخاشى دخى ديرلر جمله‌سى منوم ومخدر ومبرددر يارم درهم قشرنى صباح وآقشنده واويقويه وارمزدن اقدمجه صوغوق صو ايله شرب دمورى و صفراوى اولوب حرارت والتهابله عارض اولان اسهالى درحال قطع ايلكده عجيب الاثردر وخشخاش خشخشه‌دن مأخوذ وصف اولور زره وسلاحله آراسته جماعت وعسكره دينور يقال قد جائت خشخاش كثير اى جماعة فى سلاح ودروع وخشخاش بن مالك بن الحارث ياخود ابن جناب بن الحارث اصحابدندر وابو الخشخاش شعرادندر (خشاخش) علابط وزننده دهناده واقع طاغلرك اعظمى اولان برطاغك آديدر (التخشخش) تزلزل وزننده قغشده‌مق وخشرده‌مق معناسنه‌در تخشخش السلاح والحلى اذا صوت واغاجلق وقوريلق مقوله‌سى يره كيروب نابديد اولمق معناسنه‌دركه خشرده يرق كيريلور يقال تخشخش فى الشجر اذا دخل وغاب (الخشخشة) زلزله وزننده سلاح قغشده‌مسنه دينور تقول سمعت خشخشة السلاح اى صوته ويقال خشخش السلاح اذاصات ومطلقا يابس نسنه‌نك بعضى بعضنه سورتلمكه ظاهر اولان آوازنه دينور حلى قغشده‌مسى كبى وخشخشه

واسه ایچره گیرمك معناسنه در كه خشردهسی اوله یقال خشخش فی الشجراء
وفی القوم اذا دخل (الانخشاش) انفعال وزنده خشخشه ایله معنای اخیرده
مرادفدر یقال انخش فیه اذا دخل فیه (الخشاش) رمان وزنده یراسه قوشنه
دیرلر وخفافش گبی كوزلری كوچك وبصری ضعیف اولدیغندن تسمیه اولندی
ومعنی تحت قدمه مثلا حساحی عرانه وعروقنی اكتحال یاش عینی دافع ودمنی
مراهق عانهسنه مثلا انبات شعری مانع ومرارهسنی عسر ولادتی اولان خاتونك
فرجنه مثلا فی اخلال اخراج جنین خصوصنده مفیددر جمعی خفافیشدر (الخفش)
فتحتینله حلقی بر آدمك كوزی كوچك و بصری ضعیف اولمق علی قول آغریسز
اولهرق كوز قپاقلری فاسد اولمق معناسنهدر یقال خفش الرجل خفشا من الباب
الرابع اذا صغر عینه وضعف بصره خلقة اوهو فساد فی الجفون بلا وجع وكیجه
كوروب كوندز كورهمز كمسنهنك بلوتلی كونده كوروب آچیقده كورهمز اولمق معناسنهدر كه
كمال ضعف بصردن ناشی اولور یقال فی عینه خفش ای یبصر باللیل دون النهار
وفی یوم غیم دون صحو و دوهنك اوركجنك اوك طرفی اوزون وصوكی اولهرق
كوچك وطوباق اولمق معناسنهدر یقال خفش سنام البعیر اذا صغر مقدمه وانضم
بلاطول وضعیف اولمق معناسنه مستعملدر یقال خفش الرجل اذا ضعف (الاخفش)
وصفدر كوزنده خفش اولان كشییه واوركجنده خفش اولان اركك دوهیه دینور
مؤنثنده خفشا دینور (الخفش) خانك فتحی وفانك سكونیله بر نسنهیی بركسیه آتمق
معناسنهدر یقال خفشه به خفشا من الباب الاول اذا رمی به (التخفیش) بنایی
یقمق معناسنهدر یقال خفش البناء اذا هدمه وبركسهیی یره چالوب اوزرینی چكنمك
معناسنهدر یقال خفش فلانا اذا صرعه ووطئه وبدن ضعیف اولمق معناسنهدر یقال
خفش البدن اذا ضعف ویری طپراغی صققوب بكشمك ایچون كركی كبی اصلتمق
معناسنهدر یقال خفش بالارض اذا لبد (الخفوش) صبور وزنده مصر بغدایندن
یاپیلان بر نوع اتمكه دینور (الاخفش) اخفش لفظندن جمعدر ائمهٔ نحاتدن اوچ
ذاتك لقبیدر بری اخفش اكبردر كه ابو الخطاب عبدالحمید بن عبدالمجیددر سیبویهك
استاذلرینك بریدر ودیگری اخفش اوسطدر كه ابو الحسن سعید بن مسعدهدر ولاء
علاقهسیله مجاشع قبیلهسنه منسوبدر علم نحوی سیبویهدن اخذ ایلدی وسیبویهدن واسن
واكبر ایدی واوچنجیسی اخفش اصغردر كه علی بن سلیماندر مبرد وثعلبدن اخذ ایلدی
(الخمش) خانك فتحی ومیمك سكونیله یوزی طرملامق معناسنهدر یقال خمش وجهه
خمشا من الباب الثانی والاول اذا خدشه شارح اساسدن وجهه مخصوص اولدیغنی
تنصیص ایلمشدر وچهرهیه شمار اورمق معناسنهدر یقال خمش وجهه اذا لطمه
واورمق معناسنه مستعملدر یقال خمشه اذا ضربه واعضادن بر عضو كسمك معناسنهدر

يقال خمش فلانا اذا قطع عضوا منه (الخامشة) كوچك صو آقندسنه اطلاق اولنور مسيل صغير معناسنه جمعی خوامشدر (ابو الخاموش) بنی العنبر قبيلهسندن بركسهدر (الخموش) صبور وزننده سيوری سينكه اطلاق اولنور تقول اسهرنی الخموش ای البعوض (الخماشة) ثمامه وزننده شول يارهيه دينوركه ارش معلومی يعنی ديت معينی اولميه بو صورتده حكومت عدله يعنی حاكم عدلك تقديرنه محتاج اولور علی قول ارشی ديت كاملدن دون اولانه دينور قطع يد وقطع اذن ايله اولان كبی جمعی خماشات كلور يقال بينهم خماشات وهی الجراحات التی ليس لها ارش معلوم اوهی مادون الدية كقطع يد واذن ونحوه (ابو خناش) غراب وزننده اصحابدن خالد بن عبد العزی كنيهسيدر (الخنبش) جعفر وزننده خانك وبانك كسريلهده جائزدر كثير الحركه اولان كمسيه دينور بو علاقه ايله بعض كسهلر تسميه اولندی وهب بن خنبش الطائی وعبد الرحمن بن خنبش اصحابدندر وخنبش بن يزيد الحمصی ومحمد بن احمد بن ابی خنبش البعلی وعبد الصمد بن خنبش وعبد الله بن احمد خنبش الخنبشی محدثلردر (الخشنوش) عصفور وزننده مال بقيهسنه دينور ودوه سوريسنه دينور (المخنشة) معظمه وزننده (والمتخنشة) بودخی اسم مفعول بنيهسيله شول خاتونه دينوركه كرچه ياشلوجه اولوب لكن هنوز كنجلك بقيهسی اوله يقال امرأة مخنشة ومتخنشة اذا كانت فيها بقية من شبابها و يقال نساء مخنشات ومتخنشات (الخوش) خانك فتحی وواوك سكونيله بوكور تعبير اولنان عضوه دينور انسانك ايكی بوكورينه خوشان دينور يقال ضرب خوشه ای خاصرته ومصدر اولور دورتمك وسانجمق معناسنه يقال خاش فلانا بالرمح يخوش خوشا اذا طعنه به وجماع ايلك معناسنه مستعملدر يقال خاش جاريته اذا جامعها و اخذ ايلك معناسنه در يقال خاش الشیء اذا اخذه وچوال مقولهسی قابه اون وصمان مقولهسنی ال ايله آتوب طولدرمق معناسنهدر يقال خاش الشیء فی الوعاء اذا حشاه (الخوشان) سلمان وزننده سرمق يعنی اسفاناخ رومی ديدكلری نباته شبيه بر نبات آديدر لكن بونك ييراغی آندن الطف اولوب وطعمنده حموضت اولور ومأكولدر (خاش ماش) شيئلرك فتحی وكسريله خرت مرت مقولهسی او اسبابنه دينور چناق چوملك مثللو نسنهلردر يقال بقی فی البيت خاش ماش ای قماشه وسقط متاعه (خوش) خانك ضميله اسفرائن قضاسنده برقريهدر (خواش) غراب وزننده سيستان اولكهسنده بربلدهدر (خش) خانك ضميله كه اعشی نام شاعرك بيتنده واقعدر خوش فارسی معربيدركه طيب ديمكدر (التخويش) اكسلتمك معناسنهدر يقال خوش الشیء اذا نقصه (التخوش) تفعل وزننده بودخی اكسلتمك معناسنهدر يقال تخوش الشیء اذا نقصه كرچه نسخهلرده بورسمه مرسومدر لكن مقتضای

ماده انسنك معناسنه لازم اولنقدر وتخوش بدن آرقلوب مهزول اولمق معناسنه‌در
يقال تخوش فلان اذا هزل (المخافشة) مفاعله وزننده دوشكده ياتاركن يان
ويوكورى القرغه ايتمك معناسنه‌در يقال خافش حبيبه من الفراش اذا جفاه
(الخيش) خانك فتحى وبانك سكونيله بر كونه بزه ديوركه كتان قرانتيلرندن تللرى
بوغون اولوب ونسجنده رقت اولور عامى قول نصب ديدكلرى بزه بك قالين
وعنه ديور اصل عربستانده خيش ديدكلرى قالين كتان بزيدركه چادرلر اوستنى
تعبير ايدرلر جمعى اخياش وخيوش كلور كلوردن احمد بن محمد بن دلان ومحمد بن
محمد بن عيسى الصوفى الخيشيان آنك صنعته منسوبلردر وخيش دنى وناكس شخصه
ديور وبر طائفك آديدر وابتداده خست ونيز دخت آدمه ديور يقال رجل خيش
النفس اى مريبه (خيشان) سلمان وزننده خراسان قضاسنده بر قريه‌در محدثيندن
ابو الحسن الخيشانى اكا ياخود خيشان نام جدنه منسوبدر (ذو الخيشيه) سلفده
بر عابد وزاهد ايدى اوزرنده همان ستر عورت ايده‌جك بر قوطه‌سى وار ايدى
وفات ايدنجه قدر مكه‌ده جبون نام محلده ساكن اولور ايدى رياضت جهتيله
دائما غبار آلود وبشره‌سى خيش ديدكلرى بز كبى خشونت پيدا ايتمكله آنكله
ملقب اولمشيدى واحمد بن محمد بن سلمة الخياش كه شداد وزننده‌در محدثدر جزؤ
مؤلف صاحبيدر بزم سندلرمز رجالندن اولمغله آندن روايت ايدرز (الخيوشة)
خانك ضميله انجه‌لك معناسنه‌در يقال فيه خيوشة اى دقة

﴿ فصل الدال ﴾ (الدبش) دالك فتحى وبانك سكونيله بر شيئك قبوغنى كيدرمك
معناسنه‌در يقال دبش الشيء دبشا من الباب الاول اذا قشره ويمك معناسنه‌در
يقال دبش الطعام اذا اكله (الدبش) فتحتينله خرت مرت مقوله‌سى اواسبابه ديور
(المدبوشة) شول يره ديوركه نباتنى چكركه يمش اوله يقال ارض مدبوشة اذا كانت
قد اكل الجراد نبتها (دحرش) حاى مهمله ايله جعفر وزننده جن طائفه‌سندن بر قبيله
پدرينك آديدر (الدخبش) خاى معجمه ايله جعفر وزننده (والدخابش) علابط
وزننده بيوك قارنلو آدمه ديور يقال رجل دخبش ودخابش اى عظيم البطن
(دخرش) جعفر وزننده بر رجل اسميدر ظاهرا دحرش مذكور مصحفيدر
(الدخش) فتحتينله بدن ات ايله طولمق معناسنه‌دركه كركى كبى اتلو جانلو تنومند
اولمقدر يقال دخش الرجل دخشا من الباب الرابع اذا امتلأت لحما (الدخشم)
جعفر وزننده (والدخشم) عصفر وزننده (والدخشن) جعفر وزننده يوغون
وغليظ نسنه‌يه ديور ميم ونونلرى زائددر كويا كه دخش مذكوردن مأخوذلردر
(الدرشة) دالك ضميله اوكنولك ويتازلق معناسنه‌در يقال فى طبعه درشة اى
لجاجة (الدارش) معروف سياه درى‌يه ديور تركيده قارقين تعبير اولنان درى

اوله‌جقدرکه صـغربنك سـیاه و ایشـه یرامز اولانیدر فارسی الاصـل اولمق مظنوندر (الادرعشاش) اقشعرار وزننده خسته ومجروح صاغالمق معناسـنه‌در یقال ادرعش المریض من مرضه اذا اندمل وبرأ (درعش) جعفر وزننده سیستان ایالتندن دوار نام ایالتده بر بلده آدیدر (الدش) دالك فتحی و شـینك تشدیدیله کزمك معناسـنه‌در یقال دش فی الارض دشا من الباب الاول اذا سـار فیها ودشیشه دیدکلری طعام یاپمق معناسـنه‌در یقال دش فلان اذا اتخذ الدشیشة (الدشیشة) سفینه وزننده بغدای یارمه‌سـندن یاپدقلری شوربایه دینورکه دوکه شورباسی ویارمه شورباسی تعبیر اولنور تقول اطعمنا الدشیشة وهی حسـو یتخذ من بر مرضوض (الدغش) دالك فتحی و غین معجمه‌نك سـکونیله هجوم ایلمك معناسـنه‌در یقال دغش علیه دغشا من الباب الثالث اذا هجم علیه وقرا کولغه کیرمك معناسنه‌در یقال دغش فی الظلام اذا دخل (الادغاش) بودخی قراکولغه کیرمك معناسنه‌در یقال ادغش فی الظلام اذا دخل (الدغش) فتحتینله قراکولغه دینور یقال لیلة فیها دغش ای ظلمة (الدغوشة) دحرجه وزننده (والتداغش) تفاعل وزنـنـده جنکده یاخود عربده وغوغاده عسکر بری برلرینه قارش مورش اولمق معناسـنه‌در یقال دغوش القوم وتداغشوا اذا اختلطوا فی حرب اوصخب (المداغشة) مزاحمه وزننده و مرادفیدر یقال داغشه اذا زاحمه و صوسزلقـدن ناشی صو ایچمك ایچون صویك چوره‌سنی طولشمق معناسـنه‌در یقال داغش حول الماء اذا حام عطشا وبونسنه‌یه حرص وهجومله سائره ویرمیوب وآلدرمامق خصوصنده احتیالله چبالمق معناسنه‌در یقال داغش فیه اذا ازاغ حرصاله ومنعا وایوه‌رك ایچمك معناسنه‌در یقال داغش الماء اذا شربه علی عجلة وآزجه ایچمك معناسـنه‌در یقال داغش الماء اذا شربه قلیلا (دغفش) جعفر وزنـنـده بررجل اسمیدر (الدغمشة) دحرجه وزننده چاپك یوریمك معناسنه‌در یقال دغمش فی المشی اذا اسرع (الدقشـة) قافله تمره وزننده صرتی بنك بنك الاجه برکوچك جانور اسمیدر بغرتلق قوشندن کوچك اولور علی قول برمنقش قوش اسمیدر (الدقش) نقش وزننده و مرادفیـدر یونس نحویدن منقولدرکه ابو الدقیش نام اعرابی‌یه دقیش لفظنك معناسندن سؤال ایلش جوابنده معلومم دکلدر لکن بو مقوله‌لر براز اسملردرکه اویلجه مسموعمز اولوب بزدخی تسمی ایدرز (الدمش) فتحتینله حرارتدن یاخود برمؤثر دوا ایچمکدن ناشی یورك دونوب قالقیمق معناسـنه‌در یقال دمش الرجل دمشـا من الباب الرابع اذا هاج وثار قلبـه من حرارة اوشرب دواء (المدمش) معظم وزننده برنسنه ایچره درج اولنوب صمصق محکم اولمش نسنه‌یه دینور یقال شیٔ مدمش ای مدمج (الدنفشة) دحرجه وزننده کوزلری قییه‌رق

امق معناسنه‌در يقال دنقش الرجل اذا اطرق وكسر عينيه (الدنقشه) دنقشه
دنقشه معناسنه‌در يقال دنقش الرجل بمعنى دنقش ودنقش بينهم افساد ايدوب برى
برينه دوشورمك معناسنه‌در يقال دنقش بين القوم اذا افسد (دنقش) جعفر
وزننده بر رجل اسميدر (الدوش) فتحتينله كوز ظلمانى اولمسنه دينور يقال فى عينه
دوش اى ظلمة البصر وكوز على قول كوزك چوره‌سنك ظلام اولمسنه دينور يقال
فى عينه دوش اى صغر فيها اوحول لها وبرآدمك كوزى بر مرض سببيله فاسد وتباه
اولمق معناسنه‌در يقال دوشت عينه دوشا من الباب الرابع اذا فسدت من داء
اصابها (الادوش) معناى مذكوردن وصفدر مؤنثى دوشاءدر (دهرش) جعفر
وزننده جن طائفه‌سندن بر قبيله پدريك اسميدر (الدهش) فتحتينله سركشته
وحيران اولمق على قول خجلتدن ومتأثرلقدن ياخود وله وحيرتدن عقل كيدوب
اوينجه دنك وبيهوش اولمق معناسنه‌در يقال دهش الرجل دهشا من الباب الرابع
فهو دهش ككتف اذا تحير او ذهب عقله من ذهل او وله ويقال دهش الرجل
على بناء المجهول فهو مدهوش (التدهيش والادهاش) برآدمى مدهوش ايتمك
معناسنه‌در يقال دهشه غيره وادهشه اذا جعله مدهوشا (الدهفشة) قافله
دحرجه وزننده الداتمق معناسنه‌در يقال دهفش فلانا اذا خدعه وخاتونله اربشوب
اويشمق معناسنه‌در يقال دهفش الرجل المرأة اذا عانقها (دهمش) جعفر وزننده
بر رجل علميدر (الديش) ديك وزننده ومرادفيدركه خروسه دينور و ديش بن
الهون بن خزيمه بركسه‌در وبعضا دالك مفتوح اولور (دانش) نصارى طائفه‌سنك
اسمارندندر

﴿ فصل الذال المعجمة ﴾ (الذش) دش وزننده ومرادفيدركه كزمك معناسنه‌در
يقال ذش الرجل لغة فى دش

﴿ فصل الراء المهملة ﴾ (الربش) رانك و بانك فتحيله كنج آدمك طرنغنده حادث
اولان بياضه دينور (الربشاء) حمراء وزننده چايرلق يره دينور يقال ارض ربشاء
اى كثيرة العشب (الاربش) احمر وزننده لونى مختلف اولان شيئه دينور مثلا
بعض يرى بياض وبعض يرى سياه اوله نته‌كه ارمش دخى بو معنايه‌در ومنه يقال
رجل اربش وارمش اى مختلف اللون (الارباش) همزه‌نك كسريله اغاج ياروب
يپراقلنمق معناسنه‌در يقال اربش الشجر اذا اورق وتفطر (رخش) رانك فتحى
وخاى معجمه‌نك سكونيله اسمادندر اسمعيل بن رخش محدثندر (الترخش) تفعل
وزننده دپرنمك معناسنه‌در يقال ترخش الرجل اذا تحرك (الرخشة) تمره وزننده
آندن اسمدر دپرنمكه دينور يقال له رخشة اى حركة (الارتخاش) افتعال وزننده
مضطرب اولمق معناسنه‌در يقال ارتخش الرجل اذا اضطرب (الرش) رانك فتحى

وشينك تشديديله (والترشاش) تذكار وزننده صو سرپمك معناسنه‌در يقال رش الماء والدم والدمع رشا وترشاشا من الباب الاول اذا انفضه ورش چسنتى وسرپندى يغموره دينور تسميه بالمصدردر تقول اصابنا رش اى مطر قليل جمعى رشاش كلور رانك كسريله وضرب موجع معناسنه مستعملدر يقال آلمه برش اى ضرب موجع وچسنتى ياغدرمق معناسنه‌در يقال رشت السماء اذا جاءت بالرش (الرشاش) سحاب وزننده سرپنديه دينور يقال اصابه رشاش وهو ماترشش من الدم والدمع ونحوه (الرشراش) ثرثار وزننده كوشك و سلپوك كميكه دينور يقال عظم رشراش اى رخو وسموز كبابه وبريانه دينور يقال شواء رشراش اى سمين يعنى يقطرودكه و كوشك پشمش قورى اتمكه دينور (الرشرش) عرعر وزننده بودخى كوشك پشمش قورى اتمكه دينور يقال خبز رشراش و رشرش اى يابس رخو و يقال خبزة رشراشة ورشرشة اى رخوة يابسة (الارشاش) همزه‌نك كسريله بودخى چسنتى ياغدرمق معناسنه‌در يقال ارشت السماء بمعنى رشت ومزراق طعنه‌سى يرندن قان فشقردوب صاچمق معناسنه مستعملدر يقال ارشت الطعنة اذا اتسعت فتفرق دمها و آتى اوينادوب قوشدرمقله ترلتمك معناسنه مستعملدر يقال ارش الفرس اذا عرقه بالركض وناقه قسمى ياوريسى كندى ممه‌سنى ايچون قوبرغنى قاشيمق معناسنه‌در كاسيذكر (الاسترشاش) ناقه‌نك ياوريسى امك ايچون اناسنك پاچه‌سى ارالغنه بيوننى اوزاتمق معناسنه‌در يقال ارشت الناقة الفصيل اذا حكت ذنبه ليرتضع فاسترش هو للرضاع اى مدعنقه بين فخذى امه (الرشرشة) زلزله وزننده كوشك وسلپوك اولمق معناسنه‌در يقاع رشرش الشئ اذا استرخى و يقال فيه رشرشة اى رخاوة و برآدم خوف ايلديكى كمسيه كوجى يتمك معناسنه‌در يقال رشرش فلان اذا اطاق بمن يخافه (الرعش) فتحتينله (والرعش) رانك فتحى و عينك سكونيله دترمك معناسنه‌در يقال رعش الرجل ورعش رعشا ورعشا من الباب الرابع والثالث اذا اخذته الرعدة (الارعاش) همزه‌نك كسريله دترتمك معناسنه‌در يقال ارعشه الله اى ارعده (الرعوش) صبور وزننده شول ناقه‌يه وصف اولوركه قوجه‌لقدن باشى دترر اوله يقال ناقة رعوش اذا كانت ترجف رأسها كبرا (الرعش) كتف وزننده (والرعشيش) رانك كسريله قورقق آدمه اطلاق اولنور يقال رجل رعش ورعشيش اى جبان وحرب وقتاله جست وسريع اولان آدمه اطلاق اولنور وكذلك انعام واحسان ايلمكه سريع اولانه اطلاق اولنمغله ضد اولور يقال انه لرعش و رعشيش الى القتال اى سريع ويقال هو رعش ورعشيش الى المعروف اى سريع ورعش كتف وزننده جعفى قبيله‌سنه مخصوص برفرسك اسميدر (الرعشاء) حمراء وزننده چابك

وسكيلا دوه قوشنه دينور يقال نعامة رعشاء اى مرتعشة و شول ناقه يه دينور كه
يعنى يوريشده واشكين اولمغله سرعتندن ايكى طرفه يوسه اوله رق يورر اوله يقال ناقة
رعشاء اذا كان لها اهتزاز فى السير سرعة ورعشاء ايله نام شاعرك جدى اولان
مالك بن حمير نام قريبى اسميدر وشامده بر بلده آديدر (مرعش) مقعد وزننده
شامده انطاكيه قربنده بر بلده آديدر و مرعش بر جنس كوكرجين قوشنه دينور
كما سيذكر (ذو مرعش) اذواء حميردن بر ملك لقبيدر بيت مقدسه واروب جدارينه
باسمك اللهم اله حمير انا ذومرعش الملك بلغت هذا الموضع ولم يبلغه احد قبلى
ولا يبلغه احد بعدى عبارەسنى كتب ايلمشدر (المرعش) مكرم وزننده (والمرعش)
مقعد وزننده بر جنس كوكرجينه دينور كه هوادە اوچركن تقلەبازلق ايدر قوشجيلر
دونك تعبير ايدرلر (الارتعاش) افتعال وزننده دترەمك معناسنەدر يقال ارتعش
الرجل اذا ارتعد (الرعشن) نونله ضيغن وزننده اعضاسى دترر اولان آدمه دينور
لغت مزبورەنك هرنقدر نونى زائده ايسەده لفظنه مراعاةً نون مادەسنده ذكر
ايلدم ونونك زائده اولديغنه تنبيهاً بو مقامده دخى ذكر ايلدم (المرغش) محدث
وزننده دائما كندى نفسنى نعمتله طويوروب پرورش نفسيله اوغراشور اولان آدمه
دينور يقال هو مرغش اى ينعم نفسه وبو مهمله ايله مرعش كلمەسنده لغتدر
(الزغش) زانك فتحى وغينك سكونيله فتنه قوپرمق معناسنەدر و منه تقول
لاتزغش علينا زغشا من الباب الثالث اى لاتشغب (الزفش) زانك فتحى و ضمى
وفانك سكونيله (والمزفشة) مكنسه وزننده چپا تعبير اولنان آلته دينور كه
چفتجيلر و باغبانلر قوللنورلر و منه قولهم من الزفش الى العرش يعنى مجرفه
ايله طپراق صيروب رنجبرلك ايدركن سرير سلطنته نائل اولدى اولمقوله
كمسه كردش دور ايله سركاره گجدكده ضرب اولنور و رفش مصدر اولور
بر نسنەيى دوكوب اوفاتمق معناسنه يقال رفش الشئ رفشا من الباب الاول
انادقه وهرسه ورفاه ونعمت صاحبى اولمغله نفيس ييوب ايچمك معناسنەدر يقال
هو يرفش اى يأكل و يشرب جيدا فى النعمة (الرفاش) شداد وزننده
بغدايى چپا ايله بغداى اولچن كمسەنك انله طوغرى صيروب كوترجى آدمه
دينور (الرفوش) قعود وزننده بر نسنەده بول قوللنمق معناسنەدر يقال رفش
فى الشئ رفوشا من الباب الاول اذا اتسع (الرفش) فتحتينله بيوك قولقلى اولمق
معناسنەدر يقال رفش الرجل رفشا من الباب الرابع اذا عظمت اذنه وكبرت
(الارفش) احمر وزننده وصفدر بيوك قولقلى آدمه دينور ومنه الحديث [كان
سيئن ارفش الاذنين] (الارفاش) همزەنك كسريله برآدمه دائما فوقانى وتحتانى
غانهسيله اوغراشمق معناسنەدر يقال ارفش الرجل اذا وقع فى الاهيفين اى الرفش

والقفش

والقفش وهما اكل والجماع وبركسه بربلده‌ده قالوب آندن بردورلو ايرلميوب مقيم
وبرقرار اولمق معناسنه‌در يقال ارفش الرجل بالبلد اذا الح فلا يبرح ولا يريمه
(الترفيش) صقالى طرايوب چپا شكلنده يصيلتمق معناسنه‌در يقال رفش لحيته
اذا سرحها حتى تصير كانها رفش (الرقش) نقش وزننده ومرافيدر يقال رقشه
رقشا من الباب الاول اذا نقشه (الرقاش) سحاب وزننده يلانه دينور حيه معناسنه
شارحك بيانه كوره الاجه يلانه مخصوصدر (رقاش) قطام وزننده اعلام
نسواندندر وبعضا منصرف اولور (بنورقاش) بكربن وائل قبيله‌سنده وكلب
وكنده قبيله‌لرنده برربطن دركه رقاش نام والده‌لرينه منتسبلردر (الرقاشان) رانك
فتحيله شريف اوزره مشرف ايكى طاغه اطلاق اولنور (الرقشاء) رقطاء وزننده
اق وقاره بنكلى الاجه يلانه دينور يقال حية رقشاء اى منقش بسود وبياض
واسرمش دوه‌نك بوغزندن چقان قزل دغارجغه دينور شقشقه معناسنه وحطوطه
شبيه برالاجه بوجك آديدر اوتلقلرارالغنده اولور قرمزى وصارى نقطه‌لرى اولور
(الارقش) احمر وزننده الاجه ومنقش نسنه‌يه دينور (الرقيش) زبير وزننده
(والاريقش) احيمر وزننده ارقش لفظنك مصغريدر (الترقيش) كلامه حسن
قيافت وزيب وزينت ويرمكله دوزوب قوشمق معناسنه‌در يقال رقش كلامه اذا
زوره وزخرفه (المرقش) محدث وزننده ترقيش مذكوردن اسم فاعل اولوب
آنكله بعض شعراملقب اولديلر ازجمله مرقش اكبر عمرو بن سعد ومرقش اصغر
ربيعة بن حرمله نام شاعرلردر (الترقش) تفعل وزننده زينتلنمك معناسنه‌در يقال
ترقش الرجل اذا تزين (الارتقاش) افتعال وزننده جنكده عسكرلر برى برينه
قارش مورش اولمق معناسنه‌در كويا كه منتقش اولور يقال ارتقش الجيش اذا
اختلطوا فى القتال (الرمش) رانك فتحى وميمك سكونيله برطوتام چچك مقوله‌سنه
دينور تقول جاء نى وفى يده رمش وهو طاقة من الريحان ونحوه شارح ديركه رامشنه
دخى بومعنايه درورمش مصدر اولور آتمق معناسنه يقال رمشه بالحجر رمشا
من الباب الثانى والاول اذا رماه به وقيونه وكچى‌يه برمقدارجه اوت اوتلاتمق
معناسنه‌در يقال رمش الغنم اذا رعاه شيئا يسيرا وبرنسنه‌يه ال ايله الليوب يوقلامق
معناسنه‌در يقال رمش الشئ اذالمسه بيده وبرنسنه‌يى پرمقلرك اوجلريله آلمق معناسنه‌در
يقال رمش الشئ اذا تناوله باطراف الاصابع (الرمش) فتحتينله تازه‌لرك
طرنقلرنده حادث اولان بياضه دينور ربش معناسنه وقيللرده اولان بوكله
وقيورجغه دينور يقال فى شعره رمش اى تفتل وكوزقپاقلرى قزل قزل اولوب دائما
ياشى سيلان اوزره اولمغه دينوركه كوز علتلرندندر (الارمش) احمر وزننده
وصفدر كوزينك قپاقلرى قزل قزل اولوب دائما ياشى سيلان ايدن كشى‌يه دينور

مؤنثی رمثاء در [illegible] کتب الوان اولان
کسنه دیرلر و برمثه شول .... اولمغی دیرلر قراول اوله احمر موی برق
اوله ..... بغتة ..... و ..... (الارمش) اعرابی
و برمثه کوزلری ..... قول کوزلری چوق تحریک ایدوب نظر ایدن آدمه
اطلاق اولنور یقال رجل مرمش ای ارمش اوهو من یحرک عینیه عند النظر کثیرا
(الارمش) معظم ورمثه شول کسنه دیرلر که کوزلری فاسد اولوب اصلاحه امکان
صالح اولمیه یقال رجل مرمش ان الفاسد العینین لایبرأ حسنه (الارماش)
همزهنک کسریله الحاح وابرام معناسنهدر یقال ارمش الشجر اذا اورق
و بونده و کسهلک کوزلری فاسد اولمغه اکثری ضعف و کلالده علت اولان
معناسنهدر یقال ارمش الرجل اذا طرف کثیرا ضعف کذلک و آدمک کوزلری عزل
اولنمغه آرچه اولان آفتیدر اولمق معناسنهدر یقال ارمش و قدمع اذا ارش
(الرویش) زانک فتحی وواوک سکونیله چوق اکل ایلمک معناسنهدر یقال
رائش الرجل یروش روشا اذا اکل کثیرا و آز اکل ایلمک معناسنه اولمغله ضد
اولور یقال رائش الرجل اذا اکل قلیلا و برآدمی برمرض و علت یاک ..... ایلمک
معناسنهدر یقال راشه المرض اذا ضعفه (الرائش) وابش مقلوبیدر که رائش
اولور فاعل کبی شول ارکک دوهیه دیرلر که قولقلرینک تویلری چوق علی قول
بلی ضعیف اوله یقال جمل رائش بالرفع ای کثیر شعر الاذن اوضعیف الصلب
مؤنثنده رائشه دیرلر یقال ناقة رائشة و ضعیف مزاجنه وصف اولنور یقال رجل
رائش ای ضعیف (الرفوش) صبور وزننده بودخی جمل مذکوره دیرلر یقال
جمل رفوش بمعنی رائش (الرهیش) رانک فتحیله دابه قسمی ضعفندن دائم
یورکن قولاری یاکا ..... جانوب سونکله طرناقی و سکیرلری ..... وجه
اوزره ضعیف جاغنه دیرلر (الراهشان) ..... قولده الایچ یوزلرنده اولان
ایکی طمره دیرلر علی قول ..... ایکی ..... یوزلرنده اولان طمرلره
دیرلر (الرهشوشة والرهشة) رانک ضمیله برآدم جوانمرد و عاجزاب وزد
ومدافعهدن حیا ایدر اولمق معناسنهدر (الرهشوش) رانک ضمیله کریم وجوانمرد
و عاجز اولوب زد و مدافعهدن حیا ایدن آدمه دیرلر یقال رجل رهشوش ای
بین الرهشوشة والرهشة سخی حیی ای کریم رقیق الوجه لایقدر دفع اسلک
وسودی چوق ناقهیه دیرلر (الرهیش) امیر وزننده (والرهیشة) سفینه وزننده
بودخی سودی چوق ناقهیه دیرلر یقال ناقة رهشوش ورهیش ورهیشة ای
غزیرة عند البعض آرقهسنک ای آزجه اولان ناقهیه دیرلر و کوشلک اولمغله الشاغریه
صبیلوب دوکیلور اولان طبراغه دیرلر ورهیش ضعیف وزبون آدمه دیرلر

وبنیه‌سی انجه واتی آزچلن آدمه دینور یقال رجل رهیش ای ضعیف وکذا دقیق قلیل اللحم ویوفقد نا‌ملوید وتمرنه دینور وشول اوقه دینورکه یره سورنمکله صویلوب انجه وخفیف قالمش اوله وشول انجه یایه دینورکه قوریلوب چکلدکده کریشی یایک خاندسنه طوقنوراوله (الارتهاش) افتعال وزننده یای رهیش اولمق معناسنه‌در یقال ارتهشت القوس اذا صارت رهیشا وتردمك معناسنه‌در یقال ارتهش الرجل اذا ارتعش وبرنسنه‌یی کوکندن کسمك معناسنه‌در یقال ارتهش الشیء اذا اصطلمه ومزراغی آرقوری صانجمق معناسنه‌در یقال ارتهش الرمح اذا طعنه فی عرض وناس بیننده جنك وقتال واقع اولمق معناسنه‌در یقال ارتهش القوم اذا وقعت بینهم الحرب (الریش) رانك کسریله قوش یلکنه دینور جمعی ارياش وریش کلور ولباس فاخره اطلاق اولنور یقال اعطاه مائة بریشها ای بلباسها واحلاسها یعنی فلان کسه‌یه یوزمهار دوه ویردی جمیع لباسی وپوشش وسائر ادواتیله بعضلر دیدیلرکه بونك اصلی بودرکه ملوك عرب برآدمه مثلا برمقدار دوه احسان ایلسه‌لرملك عطیه‌سی اولدیغی اعلام ایچون اورکلرینه دوه قوشی یلکلری صوقرلرایدی وریش خصب ورفاه ومعاشه اطلاق اولنور یقال فی بلدهم ریش عظیم ای خصب و معاش (ذوالریش) سمح بن هندالولانی نام کسه‌نك فرسی اسمیدر (ذات الریش) ابوه طنه دیدکلری نباته شبیه بر نبات آدیدر (الراش) ریش کبی قوش یلکنه دینور جمعی ارش کلور ناب وانیاب کبی وراش قولقلرده اولان تویلره وقیللره اطلاق اولنور یقال جمل ذوراش ای الکثیر شعر الاذنین وپك ضعیف وانجه مزراغه اطلاق اولنور ضعف وخفتدن ناشی کویاکه یلك کبی اوله یقال رمح راش ای خوارشبه بالریش ضعفا اساسك بیانه کوره بونك اصلی رایش اولوب مقلوبدر رشائك وشائك کبی (الریاش) کتاب وزننده بودخی لباس فاخره اطلاق اولنور لبس ولباس برمعنایه اولدیغی کبی یقال له ریش ای لباس فاخر کویاکه قوش تویی کبی نازکدر (ریشه) رانك کسریله برقبیله پدرینك اسمیدر تلی قول بنت معاویة بن بکر بن مالك الوحید بن عبدالله بن هبل اسمیدر (الریش) رانك فتحی ویانك سکونیله اوقه یلك یچورمك معناسنه‌در یقال راش السهم یریشه ریشا اذا الزق علیه الریش ومال وسپاهیلق جمع ایلك معناسنه مستعملدر یقال راش الرجل اذا جمع المال و الاثاث و برآدمی یدیروب ایچروب کسوتلندرمك معناسنه‌در یقال راش الصدیق اذا اطعمه وسقاه و کساه و برکسیه خیر و منفعت ایرائیله نظام حال صاحبی قلق معناسنه‌در یقال راش فلانا اذا اصلح حاله ونفعه (الترییش) تفعیل وزننده بودخی اوقه یلك یچورمك معناسنه‌در یقال ریش السهم اذا راشه (المریش) مقیل وزننده ریشدن اسم مفعولدر یلکلنمش اوقه

دیدر (الترییش) معظم وزننده تو پیلمدن اسم مفعولدر مریش معناسنه‌در یقال سهم مریش ومریش اذا جعل له الریش وقوش یك تویلو اولان دوه‌یه اطلاق اولنور یقال بعیر مریش ای ازب وجانمز دوه‌یه اطلاق اولنور یقال بعیر مریش ای القلیل اللحم والاسنمه ومنقش قماشه اطلاق اولنور یقال برد مریش ای موشی وبنی وصرتی انجه وقادین آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مریش ای الضعیف الصلب وقریش وصریم ایله تنظیم واصلاح اولنمش محمدیه اطلاق اولنور (الرایش) رائح وزننده راشی ایله مرتشی بیننده میانجی اولان کمسه‌یه اطلاق اولنور یقال هورایش ای سفیر بین الراشی والمرتشی ویلکلی اوقه دینور یقال سهم رایش ای ذوریش (الریش) هین وزننده (والریش) یانك تخفیفیله هین وزننده چوق یپراقلو نباته وصف اولنور یقال کلاء ریش وریش ای کثیر الورق (ریشان) سفان وزننده یمنده ابین اعمالندن برحصن آدیدر وینه یمنده مهجم نام محل اوزره مشرف برطاغك آدیدر (الریش) فتحتینله قولقلك ویوزك قیللری و تویلرینك چوقلغنه دینور (الرباش) سحاب وزننده قولقلر ینك و یوزلرینك تویلری چوق اولان ناقه‌یه دینور (الاریش) احمر وزننده یوزلری وقولقلری قیللو آدمه دینور یقال ناقة ریاش وجمل ذوراش کامر ورجل اریش ای الکثیر الشعر فی اذنیه ووجهه (الاراشة) اقامه وزننده (وانترویش) یانی واوه قلبله قولق ویوز یك قیللو اولمق معناسنه‌در یقال اراش الرجل وروش اذا کان اریش (المریشة) معظمه وزننده کوده‌سی چلمز ناقه‌یه وصف اولنور یقال ناقة مریشة اللحم ای قلیلة

﴿ فصل الزای المعجمة ﴾ (الزوش) زانك فتحی وواوك سکونیله عبد لئیمه دینور نامه زانك ضمیله تلفظ ایدرلر (الازوش) احمر وزننده خودبین ومتکبر آدمه دینور یقال رجل ازوش ای متکبر

﴿ فصل الشین المعجمة ﴾ (الشخش) شخص وزننده دکز طاشلری کبی یلدرایجی پرلاق چقل طاشلرینك خرده اوفاقلرینه دینور و بو لغت ابن قتاعدن مرویدر (الشربش) بایله جعفر وزننده بز صچاغنه دینور و بو لغت مولده‌در (شعش) نعش وزننده اسامیدندر شعش اللات اضافتله ابن رفیدة بن سود بن کلاب تیم اللات نام کمسه‌نك برادریدر (الشغوش) غین معجمه ایله صبور وزننده (والشغوشی) بای نسبتله دلوجه‌سی چوق کثر وآلچق بغدایه دینور وبعضا شینی مضموم ایدرلر (شاش) ماوراء النهرده بر بلده آدیدر وبو منصرفدر بعضا ممنوع اولنور (الشوشاه) حمراء وزننده (والشوشاة) هایله ایاغی چابك ناقه‌یه دینور یقال ناقة شوشاه و شوشاة ای خفیفة (شوش) شینك ضمیله جزیرة ابن عمر قربنده بر موضعدر وجرجان شهرنده بر محله‌در و دجلهٔ موصل

شرقیسنده بر قلعه‌در که آنده اعلاجب رمان و لطیف قرپوزلر حاصل اولور وبلدهٔ بغداد بهشت آباده ابوالعلا ادریس بن محمد بن عثمان عفیف‌الدین العامری الشوشی محدثدر مؤلف نسبتی تعیینده سکوت ایلشدر ظاهر اشوش اخیردر وشوش خوزستانده سوس دیدکلری قصبانك اسمیدر که تعریب ایدوب شوش دیدیلر وشوش اشوش لفظندن جمع اولور که غیظ وخشم وغضبدن کوزینك قویرغیله بقان آدمه دینور یقال ابطال شوش ای شوش (شوشه) شینك ضمیله ارض بابلده بر موضعدر ذوالکفل علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینك مرقدی آنك قربنده واقعدر (الشواش) سحاب وزننده نزاع واختلاف معناسنه‌در یقال بینهم شواش ای اختلاف (التشویش) تفعیل وزننده که بر نسنه‌یی شوریده ومختلط ایلمك معناسنه‌در (والمشوش) تشویشدن اسم مفعولدر (والتشوش) تفعل وزننده بو نلرك مجموعی لحن وخطادر جوهری وهمندن ناشی ثبت ایلشدر صواب اولان معنای مزبورده هایله تهویش ومهوش وتهوش اولمقدر شارح دیرکه اکثر ائمهٔ لغت ثبت ایلشدر شواش مذکوردن مأخوذدر (التشاوش) قارش مورش اولمق تهاوش معناسنه‌در یقال تشاوش الامرای تهاوش غریبدر که مؤلف بو عنوانی انکار ایلدکدنصکره تشاوش لفظنی رسم ایلدی (المشاوش) مجاور وزننده بعد وقلتدن کورنمز اولان صویه دینور یقال ماء مشاوش اذا کان لایری بعد اوقلة (الشیش والشیشاء) شینلرك کسریله چکردك بغلمز اولان خرمایه دینور واکر چکردك بغلر ایسه چکردکی پکشمز اولور وقوریدقده لذتسز بیزه وفنا اولور (الاشاشه) همزه‌نك کسریله خرما آغاجنك میوه‌سی ذکر اولنان شیش اولمق معناسنه‌در یقال اشاشت النخلة اذا صار حملها شیشا (شیشویه) شیرویه وزننده اسامیدندر نفیس بن عبدالجبار بن شیشویه محدثیندندر

﴿ فصل الطاء ﴾ (الطبش) طانك فتحی وبانك سکونیله طمش کبی ناس معناسنه‌در یقال مافی الطبش مثله ای فی الناس (الطخش) طانك فتحی وخانك سکونیله (والطخش) فتحتینله بر کمسه‌نك کوزی طمانلمق معناسنه‌در یقال طخشت عینه طخشا وطخشا من الباب الرابع اذا اظلمت (الطرش) فتحتینله خفیف واهون اوله‌رق صاغر اولمق معناسنه‌در یقال طرش الرجل طرشا من الباب الرابع وهو اهون الصمم اوهو مولد (الطرشة) غرفه وزننده اسمدر آزجه صاغرلغه دینور (الطرش) طانك ضمیله اطرش لفظندن جمعدر یقال قوم طرش ای لهم طرشة (الاطروش) همزه‌نك ضمیله صاغره دینور اصم معناسنه یقال هو اطروش ای اصم (التطارش) تفاعل وزننده بر کمسه کندیسنی صاغرلغه اورمق معناسنه‌در یقال تطارش الرجل اذا تصام (التطرش) تفعل وزننده خسته ومجروح صاغالمق معناسنه‌در یقال تطرش المریض

اذا اوتغى وصوتى جيه الاه دائخل معناسنهدر يقال الرل اللعج الجم اذا
الملتف يا اغرغرقسيه اطاقه صحى وصحبا تخفيفه الملهى دباغه و بلدهه
(الطرطوشل) طاقه المحفه الملسده الده الطالب و لمصدرا الاطرطاش)
ل يغاشل وعنده لسه تحفه دوغرب لطالت وتعد اياده طاقوب و بكه شي
معناسنهدر يقال الاطرش الرجل الا لالد من مرضه ونحوه وهم وحش و شي
لقد ولده اوطر فقسيه كبى ومن العيوب الكبار تقتله حسب وحايد قال اوتق
معناسنهدر يقال الطرطش القوم اذا اعتوا واسدوا بعدالجهد وقوش باولبعض
بوده طلوب اوطلحه خلق معناسنهدر يقال الطرطش الجرح اذا غمر فى الوكز
(الطرطة) جيه وزننده الطرطشى ايله معنى اولنه مرادفدر يقال طرطش
الرجل بعد الطعش وطرشه بامعناه بولاغر حرنده و بمرادفدر (الطرطشة)
طايه طرطسه ونده ومرادفدر يقال طرطش المريض بمعنى طرطش و بر آدمك
كوزلى ضعيف اولوب طرطش معناسنهدر يقال طرطشت عينه اذا اظلمت وضعفت
وكوزلرى قيبدارق بقمق معناسنهدر يقال طرطش الرجل اذا نظر وكسر عينيه
(الطرطش) علابط وزننده بر حيوان آدمه ديور يقال رجل طرطش اى السيئ
الخلق (الطرمشة) دحرجه وزننده كيجه بك قرانكو اولنق معناسنهدر يقال طرمش
الليل اذا اظلم (الطش) طانك فتحى وشينك تشديديله (والطشيش) هريز وزننده
مطر ضعيفه ديور كه رذاذدن يعنى جسنبدن زياده اولور يقال ماوقع الاطش
وطشيش اى مطر ضعيف وهو فوق الرذاذ وطش مصدر اولور ذكر اولنان يغمور
يالماق معناسنهدر يقال طشت السماء طشا من الباب الاول والثانى اذا جائت
بالطشيش وبر آدم طشاش ديدكلرى علته اوغرامق معناسنهدر يقال طش الرجل
على المجهول اذا اصابه الطشاش (الاطشاش) همزه نك كسريله بو دخى ذكر
اولنان يغمور يالمق معناسنهدر يقال اطشت السماء بمعنى طشت (الطشاش) رشاش
وزننده (والطشاش والطشة) طانك ضميله زكام كبى بر علت آديدر بو علت زله
اولماتدن زكامك دخى خفيفى اولمقدر كه دماغدن ماده مندفع اولوب آغزدن
وبورندن و كوزلردن بلاذا سيلان اوزره اولور (الطشة) طانك كسريله كوجك
جوجغه ديور صبى صغير معناسنه (الطغمشة) دحرجه وزننده بصر ضعيف اولمق
معناسنهدر يقال فى بصره طغمشة اى ضعف (المطغمش) اسم فاعل بنيه سيله شول
كيسه ديور كه كوزلرى فاسد وعليل اولغله كوزلرنى قيبدارق خفى وخفيف نظر
ايدر اوله يقال رجل مطغمش اذا كان ينظر نظرا خفيا لفساد عينيه (المطغرش)
فيله مطغمش وزننده ومرادفيدر (الطفش) طانك فتحى وفانك سكونيله جماع
ايتمك معناسنهدر يقال طفش جاريته طفشا من الباب الثانى اذا جامعها ومنه يقال

مازال

مازال فزن فى طفش ورفش اى جماع واكل وبرنسنه‌يى مردارلمق معناسنه‌در يقال طفشه اذا قذره (التطفش) تفعل وزننده طفش معناسنه‌در (الطفاشاء) طانك فتحيله آرق ومهزول اولان خاتونه دينور يقال هى طفاشاء اى مهزولة (الطفنشاء) فتحتينله باب همزه‌ده ذكر اولندى كه ضعيف وقورقق آدمه دينور مؤلف بونى تكرار ايلدى (الطفنش) جعفر وزننده طبانلرينك كوكسلرى ميدانلو و كنكيش آدمه دينور يقال رجل طفنش اى الواسع صدور القدمين (الطفنشاء) فتحتينله ضعيف آدمه وقورقق آدمه دينور (الطلمش) طانك فتحى و لامك سكونيله بچاغه دينور سكين معناسنه وبو شلط مقلوبيدر شارح دير كه مؤلف طبش ماده‌سنده طمش لغتنه‌ده اشارت ايلمكله بوراده ذكرى لازم ايدى غالبا نساخ اسقاطيدر (الطنفش) جعفر وزننده (والطنفشى) ياى نسبتله ضعيف وزبون آدمه دينور (الطنفشة) دحرجه وزننده بر نسنه‌يه كوز ديكوب دقتله بقمق معناسنه‌در يقال طنفش اليه اذا جمع النظر اليه وكوزى قيصوب كوچلدەرك بقمق معناسنه‌در يقال طنفش عينه اذا صغرها يعنى عندالنظر (الطوش) طانك فتحى وواوك سكونيله خفت عقل معناسنه‌در يقال فى عقله طوش اى خفة (التطويش) تفعيل وزننده مديون دينى اداده بجكدرمك معناسنه‌در يقال طوش الرجل اذا مطل غريمه (الطهش) طانك فتحى وهانك سكونيله بر ايشى فساده ويرمك معناسنه‌در يقال طهش العمل طهشا من الباب الثالث اذا افسده و بر آدم مباشرت ايلديكى ايشى كندى اليله بوزوب فاسد وشوريده قلمق معناسنه‌در يقال طهش الرجل فيما اخذ فيه من عمل اذا اختلط فيه وافسده بيده (طهوش) جرول وزننده بر رجل آديدر (الطيش) طانك فتحى ويانك سكونيله خفيف وبى تمكين وسبكمشرب اولمق معناسنه‌در يقال طاش الرجل يطيش طيشا اذانزق وخف وبركسه‌نك عقلى كتمك معناسنه‌در يقال طاش الرجل اذا ذهب عقله واوق نشانه دكيوب چاووب كتمك معناسنه‌در يقال طاش السهم عن الهدف اذا جاز عنه ولم يصبه (الطايش والطياش) خفيف وبى تمكين وسبكمشرب آدمه دينور كه شلقه تعبير اولنور وطياش شول كسيه دينور كه خفت عقلندن وتلاعب طبعندن بر دوزه‌يه طورميوب هر لحظه بر طرفه وهر آن بر عمله شروع ايدر اوله يقال رجل طايش وطياش اى نزق وخفيف و كذلك لايقصد وجها واحدا (الاطاشة) همزه‌نك كسريله اوقى نشانه اورميوب بر طرفه صاپتمق معناسنه‌در يقال اطاش السهم اذا اماله عن الهدف (الاطيش) احمر وزننده بر قوش آديدر

﴿ فصل الظاء المعجمة ﴾ (الظش) ظانك فتحى وشينك تشديديله سرد وخشن موضعه دينور شظف كبى

﴿ فصل العين ﴾ (العبش) عينك فتحى وبانك سكونيله صلاح معناسنه‌در كه بر نسنه‌نك ايو وخوش اولمسنه ديرلر يقال انخلان عبش نفسى اى صلاح نه‌كه عبش دخى بو معنايه‌در ويقال انخلان صلاح نفسى فاعبشوه واحبوه وعبش عداوته ديرلر بو مصدر فتحيله‌ده لغتدر يقال فيه عبش اى عداوة (العبشة) تمره وزننده (والعبشة) فرصله غدلك وزنى معناسنه‌در يقال به عبشة وعبشة اى غفلة (العنش) عينك فتحى ونونك فوقيه‌نك سكونيله بر نسنه‌يى بر جانبه اكمك معناسنه‌در يقال عنش الشئ عنشاه من الباب الثانى اذا عطفه (العيدشون) حيزبون وزننده بر بوجك آديدر وبو لغت مصنوعه‌در (العرش) فرش وزننده هو عرش الله تعالى ولا يحد او ياقوت احمر يتلألأ من نور الجبار تعالى يعنى عرش الهيدركه تحديد وتقديرى عقول بشريه‌دن خارجدر حقيقتى ومقدارى علم الهى‌يه منوطدر ياخود حقيقتى بر ياقوت احمردركه نور حضرت جباردن متلألى وتابان‌در فارسيده كرزمان ديرلر شارح ديركه حكما عندنده عرش فلك اعظمدركه محدد الجهاتدر وكرسى فلك ثوابتدركه فلك ثامندر اصل عرش سقف معناسنه موضوعدر وعرش جمله فلكك خصوصا جنتك سقفى منزله‌سنده‌در وسائر معانى آندن متفرعدر انتهى وعرش پادشاهلك تختنه اطلاق اولنور علو ورفعت مناسبتيله يقال قعد الملك على عرشه اى سريره وعز وسلطان ومجد وشان معناسنه مستعملدر يقال له عرش عظيم اى عز ومجد وسلطان وبر ايشك مدار قيامى اولان شيئه ديرلر ومنه يقال ثل عرشه اى هدم ماهو عليه من قوام امره وبر نسنه‌نك ركننه ديرلر يقال هو عرشه اى ركنه وعرش البيت خانه‌نك سقفنه ديرلر وچادره ديرلر خيمه معناسنه وكولكه‌لك ايچون ياپلمش چارطاق مقوله‌سى اوه ديرلر جمعى عروش وعرش كلور خشبيله واعراش وعرشه كلور قرده وزننده وعرش القوم بر جماعتك مدبر امورلرى اولان رئيسلرينه اطلاق اولنور يقال هو عرشهم اى رئيسهم المدبر لامورهم وكوشكه ديرلر تقول قعدنا فى العرش اى القصر وعرش شول درت خرده كوكبه اطلاق اولنوركه عوا ديدكلرى صورت سماكيه‌نك آلتنى ياننده‌درلر وآنلره عرش السماك وعجز الاسد دخى ديرلر وعرش تابوته اطلاق اولنور قيل ومنه الحديث [اهتز العرش لموت سعد بن معاذ] وتابوتك جنبش واهتزازى سعد حضرتلرينى حامل اولمق شرفنه مظهر اولمغله اول شوقله فرح ونشاطندن كنايه‌در وعرش ملك وسلطنته اطلاق اولنور وعرش البئر قويينك دبندن آدم بويى قدر طاشله ديوار ياپدقدنصكره آغزينه قدر يوقريسنى ياپدقلرى تخته وكراسته‌لره اطلاق اولنور وعرش القدم اياغك پرمق طرفنه طوغرى يوزنده اولان يومريجه تومسكه اطلاق اولنور تقول وقع على عرش قدمى وهو مانتأ من ظهره وكولكه‌لكه وسايبانه

دینورکه اکثری سازلق مقوله‌سندن پارلر صلاج وقولبه کبی وقوبی کنارنده
اولان شول تخته‌یه دینورکه صوچکن کسه آنك اوزرنده قائم اولور وعرش الطائر
قوشك یواسندن عبارتدر یقال دخل الطائر فی عرشه ای عشه وعرش مصدر
اولور آتش طوترغنی متصل طوتشدروب یاندرمق معناسنه‌در یقال عرش الوقود
علی بناء المجهول عرشا اذا اوقدوادیم وکروید وچارطاق یاپمق معناسنه‌در یقال
عرش للکرم عرشا من الباب الاول والثانی اذا بنی له عریشا وصیده اغرا اولنان
تازی عجزندن یاخود صویسزلغندن یاخود عجمی اولدیغندن صیده هجوم ایلیوب
اویلجه طورمق معناسنه‌در یقال عرش الکلب اذا خرق ولم یدن للصید و برکسه
افراط نشاطندن دماغی آشفته اولمغله حیران ومبهوت قالمق معناسنه‌در یقال
عرش الرجل عرشا وعرشا بفتحتین من الباب الرابع کماسیذکر واو یاپمق معناسنه‌در
یقال عرش البیت اذا بناه وعرش وعروش قعود وزننده آصمه‌نك چبوقلرنی هرك
اوزره وکروید اوزره قالدرمق معناسنه‌در یقال عرش الکرم عرشا وعرشا
وعروشا اذا رفع دوالیه علی الخشب وقویینك دبنی آدم بویی قدر طاشله
یاپدقدنصکره یوقریسنی تخته ایله یاپمق معناسنه‌در یقال عرش البئر اذا طواها
بالحجارة قدر قامة من اسفلها وسائرها بالخشب و برکسه‌نك بیونك عرش دیدکلری
یرینه اورمق معناسنه‌در یقال عرش فلانا اذا ضرب عرش رقبته کماسیذکر
وبریرده اقامت ایلك معناسنه‌در یقال عرش بالمکان اذا اقام وبورجلویه تقاضا ایلك
معناسنه‌در یقال عرش بغریمه عرشا من الباب الرابع اذالزمه وبرنسنه‌دن عدول
وانصراف ایلك معناسنه‌در تقول عرش عنی اذاعدل وبرکسه‌نك ویره‌جکی نسنه‌یه
حائل اولوب امتناع ایلك معناسنه‌در تقول عرش علی ماعند فلان اذا امتنع
(العریش) امیر وزننده بودخی کولکه‌لك ایچون یاپیلان اوجکزه وچارطاق
ومهتابیه مقوله‌سنه دینور ومکهٔ مکرمه‌یه اطلاق اولنور وهودج ومحفه طرزنده
برمرکوبه دینورکه نسوان رکوب ایدرلر شبریه کبی چاتمه برمرکوبدر وآصمه کرویدنه
وچارطاغنه دینور وآلاچق تعبیر اولنان خیمه‌یه دینورکه اغاجدن وتمام دیدکلری
اوتلقدن چاتوب قولبه وصلاج کبی ایدوب ایچنده استظلال ایدرلر جمعی عرش
کلور عینك ضمیله وعریش مصر اعمالندن بربلده آدیدر که حالا خرابه‌در لکن
مؤلف زماندنصکره ینه معمول اولمشدر وعریش درت یاخود بش چتال فدان
بتوب کالنه ایرمش خرما اغاجنك کوکنه دینور مؤلف بوراده مسامحه ایلمشدر
زیرا اوان یکون فی الاصل الواحد اربع نخلات اوخمس عبارتیله تفسیر ایلدی
بوراده ان مصدریه اولمغله الاصل الواحد الکائن فیه اربع نخلات تأویلنده‌در
(العرش) عینك ضمیله بیونك برطرفنده اولان اوزونجه اتجکزه دینور ایکی طرفنده

اولان عرشلری دیرلر که [illegible] اوالتی [illegible] علی قول [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
مكتوبه وضعه بولنه دیرلر که عروش [illegible] دیرلر [illegible] ومنه قول سعد وفلان
كافر بالعرش یعنی معاویة مقیم بمكة [illegible] معاویة [illegible]
[illegible] سعد حضرتلرینه [illegible] رسول الله علیه السلام وفلان یعنی
معاویة كافر بالعرش دیدکلری کلامده عرش عریشك جمعیدر که مراد [illegible] مذکور
اولان بیوت مكه‌در [illegible] الاجی کبی [illegible]
عرش اطلاق ایدرلر [illegible] قبل الاسلامده [illegible]
اولور وعرش [illegible] بوزنده اولان [illegible] ایله [illegible] اولان
یره دیرلر یقال وقع الحمار فی عرشه ای مابین العیر والاصابع من ظهر قدمه وبوکده
قطعنده جائزدر جمعی عرشه کلور [illegible] وزننده واعراش کلور (العروش) عرش
هیئنده [illegible] دیرلر [illegible] ایله [illegible]
معروش الجنبین الخلاق اولور یقال [illegible] معروش الجنبین ای عظیمها یعنی [illegible]
(التعریش) تفعیل وزننده [illegible]
معناسنه‌در یقال عرش الوقود علی [illegible]
معناسنه‌در یقال عرش الرجل [illegible] عریشا [illegible]
معناسنه‌در یقال عرش الكرم اذا رفع دوالیه علی الخشب [illegible]
[illegible] معناسنه‌در یقال عرش
الحمار بعانته اذا حمل علیها فرفع رأسه [illegible] شارح عرش الحمار برأسه نسخه‌سی
غلط و وجه مذکور اوزره اولمق [illegible] مترجم [illegible] که عبارة عرش الحمار
برأسه اذا حمل علی عانته [illegible] اولمق اغلب احتمالدر وتعریش [illegible]
معناسنه‌در یقال عرش البیت اذا [illegible] معناسنه‌در یقال
عرش الامر اذا ابطأ به (الاعراش) همزه‌نك كسریله بودخی عرش [illegible] معناسنه‌در
یقال اعرش الرجل اذا بنی عریشا (المعرش) [illegible] مبهوت
اولمق معناسنه‌در یقال عرش الرجل عرشا [illegible]
[illegible] (التعرش) تفعل وزننده [illegible] ثابت وبرقرار اولمق معناسنه‌در یقال

تعرش بالمكان اذا ثبت و برايشه ايلشمك معناسـنه‌در يقال تعرش بالامر اذا تعلق
(التعروش) ترهوك وزننده بودخى برايشه ايلشمك معناسنه‌در يقال تعروش بالامر
اذا تعلق وطواره بنمك معناسـنه‌در يقال تعروش الدابة اذا ركبها (الاعتراش)
افتعال وزننده آصمه داللرى كرويد اوزره آشمق معناسـنه‌در يقال اعترش العنب
اذا غلا على العريش وبرآدم عريش ايدنمك معناسنه‌در يقال اعترش فلان اذا اتخذ
عريشـا وطواره بنمك معناسـنه‌در يقال اعترش الدابة اذا ركبها (الاعرواش)
اجلواز وزنـنـده بودخى طواره بنمك معناسـنه‌در يقال اعروش الدابة اذا ركبها
(المعروش) اسم فاعل بنيه‌سيله اغاج مقوله‌سى كولكه‌لكله دائما كولكه‌لنور اولان
آدمه دينور (عرنش) نوله زبرج وزنـنـده ابن سعد بن خولان الخولانى اسميدر
(العشة) عينك وشين معجمه‌نك فتحيله شـول خرما اغاجنه دينوركه داللرى
آزواسفلى يعنى اوزدكى انجه اوله يقال نخلة عشـة اذا كانت قليلة السعف دقيقة
الاسفل ومنبتى صويسز ولئيم اولوب شاخلرى انجه وقوتسز اولان اغاجه دينور
يقال شجرة عشة اى اللئيمة المنبت الدقيقة القضبان وشول خاتونه دينوركه قامتى
اوزون وكوده‌سى چلمسز اوله على قول اللرينك واياقلرينك كمكلرى انجه اوله يقال
امرأة عشـة اى طويلة قليلة اللحم اوالدقيقة عظام اليد والرجل وارض غليظه‌يه
دينور يقال ارض عشة اى غليظة (العش) عينك فتحيله خرما اغاجى عشه اولمق
معناسـنه‌در يقال عشت النخلة عشا من الباب الاول اذا كانت عشة وعش صفت
اولور بويى اوزون وكوده‌سى چلمسز على قول اللرينـك واياقلرينك كمكلرى انجه
اولان كشى‌يه دينور يقال امرأة عشة ورجل عش وشول بغوره دينوركه ناقه‌نك
كوسـنك اولديغنى ادراك ايلشيكن آشمقدن استنكاف ايدر اوله يقال فحل عش اذا
كان يبصر ضبعة الناقة ولايظلمها وعش طلب معناسنه‌در يقال عش الشئ عشا اذا
طلبه وبركدرمك معناسنه‌در يقال عشه اذا جمعه وكسب ايلك معناسـنه‌در يقال
عشه اذا كسبه واورمق معناسنه‌در يقال عشه اذا ضربه وكوملك يمامق معناسنه‌در
يقال عش القميص اذا رقعه وآزوبركى ويرمك معناسنه‌در يقال عش المعروف اذا
قلله اى اعطاه قليلا وعش آزجه ويركى‌يه دينور يقال عطاء عش اى قليل وقوش
كندى يووه‌سنه ملازمت ايلك معناسنه‌در يقال عشه الطائر اذا لزم عشه وقولهم
جابه من عشه وبشه لغة فى السين كما ذكر فى محله وبرقوم برجماعت اوزره قونوب آنلرى
بحضور ايلكله يرلرنى دكشدرمكه مجبور ايلك معناسنه‌در يقال عشهم القوم اذا نزل
منزلا قد نزلوه فاذاهم حتى تحولوا (التعشيش) تفعيل وزننده بودخى خرما آغاجى
ذكر اولنان عشه اولمق معناسنه‌در يقال عششت النخلة اذا صارت عشة وقوش قسمى
آغاج اوزره يوه ايدنمك معناسنه‌در يقال عشش الطائر اذا اتخذ عشا ومنه الحديث

انتهى اخرجه الترمذى فى قصة ام زرع [ولا تملأ بيتنا تعشيشا] اى لا تخون فى طعامنا فتخبأ فى كل زاوية شيئا فتصير كعشش الطيور يعنى ويرمأ كول اولهسنى ذخيره مهره مبالات ايدوب هر كوشه يه مطلوب كبى قلاه سنه نك زاويه لرى قوش يوه لرينه دوندرمز وتعشيش چايرو ير قورييق معناسنه در يقال عشش الكلأ والارض اذا يبسا وانمك كوفلوب چكلمك معناسنه در يقال عشش الخبز اذا تكرج (العشاشة) سحابه وزننده (والعشوشة) عوسجه وزننده (والعشش) فتحتيله عسس وزننده بدن انجه وآريق اولمق معناسنه در يقال عش بدنه عشاشة وعشوشة وعششا من الباب الرابع اذا نحل وضمر (العش) عينك ضميله شول قوش يوه سنه ديرلركه آغاجك داللرى ارالغنده خار وخسدن اتخاذ ايليه عينك فتحيله ده جائزدر جمعى اعشاش كلور ومنه المثل * ليس هذا بعشك فادرجى * اى ليس لك فيه حق فامضى يوه بى ديشى قوش يا عنه خطاب مؤنثدر يعنى بو سنك آشيانه ك دكلدر يونكه صاوشوب كيت بومثل سنك بونده حقك يوقدر فراغت قيل ياخود بو سنك ايشك دكلدر ديمكده يرده ضرب اولنور وتقول العرب تلمس اعشاشك اى تلمس العلل والعيوب باهلك يعنى سن كندى يوه لرك قيد وغائله سنه نظر وتقيد ايله غيرك يوه لرنده نه ايشك وار بومثل كندى حاملنده علل ونوائب ونقايص دركار ايكن آخرن يخبر ياخود بى مبالات سائرك احوال خارجنى قيد وغائله سنه دوشن فضول حقنده ايراد اولنور وعش اسم ابن لبيد بن عداءدركه شعرادندر (ذوالعش) بلاد مرده بر موضع آديدر (اعشاش) همزه نك فتحيله ضميه قربنده بنى سعد بلادنده بر موضعدر (العشعش) عينلرك فتحى وضميله آغاج داللرى ارالغنده برى برى اوزرنده ياپلمش برى برينه ملتصق قوش يوه لرينه ديرلر (المعش) ميمك وعينك فتحيله مطلب معناسنه در طلب معناسنه اولان عش مذكوردندر تقول هو معشى اى مطلبى (العشة) هايله ارض غليظه يه ديرلر (الاعشاش) همزه نك كسريله ارض غليظه يه اوغرامق معناسنه در يقال اعش الرجل اذا وقع فى ارض عشة اى غليظة وبركمسه يى ايشندن صرف ومنع ايلمك معناسنه در يقال اعش فلانا عن حاجته اذا صده وآهويى يتغندن قندروب قاچرمق معناسنه در يقال اعش الظبى اذا ازعجه اى من كناسه وبرجماعت اوزره قونوب آنلرى بيحضور ايلمكله ناچار يرلرنى دكشدرمك معناسنه در يقال اعش القوم اذا نزل منزلا قدنزلوه فقذاهم حتى تحولوا وبركمسه نك بدننى زبون ونحيف ايلمك معناسنه در يقال اعش الله بدنه اى انحله (الاعتشاش) افتعال وزننده قوش قسمى يوه ايدنمك معناسنه در يقال اعتش الطائر اذا اتخذ عشا وبر مقدارجه ذخيره يوكى كوترمك معناسنه در يقال اعتش القوم اذا امتار واميرة قليلة (الانعشاش) انفعال وزننده مطاوعدر كوملك يانمق معناسنه در يقال انعش

القميص اذا ترقع (العطش) فتحتينله صوسزلغه دينور تقول اخذنى العطش ومصدر اولور صوصه‌مق معناسنه يقال عطش الرجل عطشا من الباب الرابع ومشتاق وآرزومند اولمق معناسنه مستعملدر يقال عطش اليه اذا اشتاق (العطش) كتف وزننده (والعطش والعطشان) سكران وزننده (والعاطش) صفتلردر صوسز اركك دينور لكن عطشان حالده وعاطش استقبالده مستعملدر وعطشان لفظنك جمعى عطشى كلور سكرى وزننده وعطاشى كلور عينك فتحى والفك قصريله وعطاش كلور عينك كسريله مؤنثنده عطشه دينور فرحه وزننده وعطشه دينور طانك ضميله وعطشى دينور كذلك سكرى وزننده وعطشانه دينور سكرانه وزننده وجمع مؤنثندن عطشات دينور فرحات وزننده وعطشات دينور طانك ضميله وعطاش دينور عينك كسريله وعطشانات دينور يقال هوعطش وعطش وعطشان الآن وعاطش غداوهم عطشى وعطاشى وعطاش وهى عطشة وعطشة وعطشى وعطشانة وهن عطشات وعطشات وعطاش وعطشانات وعطشان مشتاق و آرزومند معناسنه مستعملدر تقول انى اليك لعطشان اى مشتاق وعطشان عبد المطلب بن هاشمك قلجى اسميدر (العطاش) غراب وزننده صوصه‌لق تعبير اولنان علتدر دينوركه هرنقدر صو ايچسه قانمز اولور يقال اصابه عطاش وهو داء لايروى صاحبه (المعطاش) محراب وزننده صوسز دوه‌لرى اولان كمسيه دينور ار اولسون عورت اولسون يقال رجل وامرأة معطاش اى ذوابل عطاش (المعاطش) ميمك فتحيله دوه قسمنك صوسز قالدقلرى اوقاته دينور مفردى معطش‌در مقعدوزننده يقال تطاولت على الابل المعاطش اى مواقيت اظماء وصويى اولميان دشتى ارضه دينور بونك مفردى معطشه‌در هاله تقول زرعنا بارض معطشة واراضى معاطش اى التى لاماء بها (المعطوش) كنديسنه آرزوا واشتياق اولنمش كمسيه دينور وعربلر بونكله بعض كمسه‌لرى تسميه ايلديلر اصل ماده‌سى لازم اولمغله كويا كه ادات تعديه اولان الى حرفى منوى‌دركه معطوش اليه سبكنده‌در مشتاق اليه ديديكى كبى ياخود باب مغالبه‌دن اعتبار اولنمشدركه عاطشته فعطشه فهو معطوش تقديرنده‌در يعنى بن آنكله اشتياق جهتنده معارضه ومباحثه ايلدم عاقبت بن اكا غالب اولدم پس بوكونه اعتبار مصحح اولمشدر (الاعطاش) همزه‌نك كسريله بر كمسه‌نك طوارلرى صوسز اولمق معناسنه‌در يقال اعطش الرجل اذا عطشت مواشيه وبر آدمى صوسز قومق معناسنه‌در يقال اعطش فلانا اذا اظمأه ودوه قسمنى صويه كتورمكدن منعله صوسزلق مدتنى آرترمق معناسنه‌در يقال اعطش الابل اذا زاد فى اظمائها وحبسها عن الورود (التعطيش) تفعيل وزننده دوه‌نك صوسز قومق مدتنى چوقجه آرترمق معناسنه‌در تشديد مبالغه ايچوندر يقال عطش الابل

[illegible] (العشق) [illegible] صوت [illegible]
يقال [illegible] (العطش) [illegible]
[illegible] يقال [illegible] اذا [illegible]
([illegible]) [illegible] (العقل)
[illegible] يقال [illegible]
[illegible]
[illegible] هؤلاء [illegible] من الناس [illegible] (الاعقش)
[illegible] (العشق) [illegible]
[illegible] يقال [illegible]
[illegible] (العمشا) [illegible]
[illegible] اذا [illegible] (العقش)
[illegible] يقال [illegible] من الباب
الاول اذا [illegible] يقال [illegible] اذا [illegible]
[illegible]
[illegible]
(العكلش) [illegible]
[illegible] (العكشة) [illegible]
[illegible] يقال [illegible] (التعكش) [illegible]
[illegible] يقال [illegible]
اذا [illegible] (العكش) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] اوتمش
[illegible] اولمشدر
[illegible] جمع [illegible]
[illegible] (العكرشة) [illegible]
[illegible]
[illegible] يقال تزوج فلان
عكرشة اي عجوزا منشجة وعكرشة بنت عدوان [illegible] الفضرين [illegible]

والده‌سیدر وابو الصهباء عكراش كه قرطاس وزننده‌در ابن ذؤیب اصحابندندر عصرینك بغایت تیراندازی ایدی (العكش) فتحتینله قیل وصاچ بر برینه صرمشوب چكلنمك معناسنه‌در یقال عكش الشعر عكشا من الباب الرابع اذا التوی وتلبد ونبات فراوان اولوب بری برینه صارمشمق معناسنه‌در یقال عكش النبت اذا كثر والتف (التعكش) تفعل وزننده بوده‌خی قیل وصاچ بری برینه صاریلوب چكلنمك معناسنه‌در یقال تعكش الشعر یعنی عكش وبر ایش كوجلنوب چپارزلنمق معناسنه مستعملدر یقال تعكش الامر اذا تعسر واورمجك اكندیسنه او یپارکن ایاقلرینی دیوشورمك معناسنه‌در كه نسج ایدرکن ایاقرنی دیوشورر یقال تعكشت العنكبوت اذا قبضت قوائمها تنسج وبر نسنه بورتـوب اجزاسی بری برینه كیرشمك معناسنه‌در یقال تعكش الشیء اذا تقبض وتداخل ای بعضه فی بعض (العكش) كتف وزننده قیورجق صاچه دینور یقال شعر عكش ای جعد وشول كسیه اطلاق اولنور كه كندی نفسندن بركسیه‌یه خیر اخراج ایلز اوله یعنی فرد واحده خیر ومنفعتی طوقنمز اوله یقال رجل عكش اذا كان لایخرج من نفسه خیرا ور نسنه‌یی بركدریجی آدمه دینور (العكشة) فرحه وزننده شول آغاجه دینوركه داللری چوق وفراوان اولمغله بری برینه صرمشمش اوله یقال شجرة عكشة ای كثیرة الفروع ملتفة (العكش) نقش وزننده بركسه اوزرینه اورلمق یاخود حمله وهجوم ایلمك معناسنه‌در یقال عكش علیهم عكشا من الباب الثانی اذا عطف اوحمل علیهم و اورمجك اویمق معناسنه‌در یقال عكشت العنكبوت اذا نسجت وبركدرمك معناسنه‌در یقال عكش الشیء اذا جمعه والجامع عكش ككتف و ذاك معكوش پس اسم فاعـل عكش اولنق خلاف قیاس اولور وعكش كوبكلر انسان وحیوانلرك اطرافنه اوشوشوب ایدوب چویرمك معناسنه‌در یقال عكشت الكلاب بالثور اذا احاطت به و برآدمی محكم بغلمق معناسنه‌در یقال عكش فلانا اذا شد وثاقه (العكاش) رمان وزننده (و العكاشة) رمانه وزننده اورمجكه علی قول اركككنه یاخود اورمجكك اوینه دینور و عكاش رمان وزننده بادیه‌ده طیه نام جبله مقابل برجبل آدیدر ومن خرافاتهم عكاش زوج طیة وعكاش شول صرمشغه دینوركه آغاجلره صارمشوب چقدقدنصكره اطرافنه طاغیلمور وعكاشه رمانه وزننده وتخفیفیله جائزدر اسامیدندر عكاشة الغنوی وعكاشة بن ثور وعكاشة ابن محسن كه سابقیندن در صحابه‌لردر (التعكیش) تفعیل وزننده اتك چچكلنمك معناسنه‌در یقال عكش الخبز اذا تكرج (العوكشة) عینك وكافك فتحیله چقجی آلاتندن خرمن صاوردقلری یبایه دینور (عكاش) شداد وزننده (عكیش) زبیر وزننده اسماء رجالندندر (العلوش) سنور وزننده چقاله دینور ابن آوی

معناسنه وقوروده دينور ذنب معناسنه وبوحلت آدبدر وبرنخى ماوور آدبدر وضعيف وحريص اولان كمسنه دينور وبو عمليق لفظندن منتقدركه حرص وحدت معناسنهدر وكلام عربده تمّة مربوعهدن ونش والنلشه والنلاش تحتلرندن غيرى مابعدى شين لامى متضمن كلمه يوقدر (العمش) فتحتينله كوزك اكثر اوقاتده ياشى آقوب ورؤيتى ضعيف اولمق معناسنهدركه اول كوزه شبرقنلو تعبير اولونور يقال عمشت عينه عمشا من الباب الرابع اذا سال دمعها فى اكثر الاوقات مع ضعف البصر وبركمسنه سوز تأثير ايلك معناسنهدر يقال عمش فيه الكلام اذا نجع وخستهيه افاقت بولوب جسم وجانى يرينه كلمك معناسنهدر يقال عمش المريض اذا ثاب اليه (العمش) نقش وزننده عبثى معناسنهدركه ذكر اولندى ومن غير قصد بركمسنهيه اورمق معناسنهدر يقال عمشه عمشا من الباب الاول اذا ضربه بلا تعمد وبرنسنهيه اويغون اولان شيئه دينور يقال طعام عمش لك اى موافق (التعميش) تفعيل وزننده خستهيى كالاول صاغ وسالم ايلك معناسنهدر يقال عمش الله المريض اذا اثاب اليه جسمه (العمشوش) عصفور وزننده شول اوزوم صالقمنه دينوركه اوزمنك كيمى اكل اولنوب كيمى اوزرنده قالمش اوله تقول رأيته وفى يده عمشوش اى عنقود قد اكل بعض ماعليه (التعمش) تفعل وزننده برنسنهدن تغافل ايلك معناسنهدر يقال تعمش عنه اذا تغافل وكوزدن عمش علتنى ازاله قيلق معناسنهدركه باسى سلب ايچوندر يقال تعمشه الله تعالى اى ازال عمش عينه (التعامش) تفاعل وزننده تعمش ايله معناى اولده مرادفدر يقال تعامش عنه اذا تغافل (الاستعماش) بركمسنهيى احمق عد ايلك معناسنهدر يقال استعمشه اى استحمقه (العنجش) قنفذ وزننده بيرقانى على قول دريلرى بوريشوب بورشمش قوجه آدمه دينور يقال صار زيد عنجشا وهو الشيخ الفانى اوالمنقبض الجلد (العنش) عينك فتحى ونونك سكونيله برنسنهيى اكمك معناسنهدر يقال عنش العود عنشا من الباب الاول اذا عطفه وبركمسنهيى زور ايله يرندن قاچروب ازعاج ايلك معناسنهدر يقال عنش فلانا اذا ازعجه واستفزه وانسانى يا حيوانى اوزون اوزادى سوروب طرد ايلك معناسنهدر يقال عنش الدابة اذا ساقها وطردها (العنشوش) عصفور وزننده مال بقيهسنه دينور يقال ماله عنشوش اى بقية مال ونسنه معناسنهدر يقال ماله عنشوش اى شئ (الاعنش) اعمش وزننده آلتى پرمقلى آدمه دينور يقال رجل اعنش اى له ست اصابع (العنشنش) سفرجل وزننده بك اوزون آدمه دينور وجست وچالاك وسبكپا آدمه وآته دينور مؤنثى عنشنشهدر (المعنوشة) اوزون كردنه وصف اولور يقال عنق معنوشة اى طويلة (العنواش) عينك كسريله يوكسك وبالا بلند ناقهيه دينور يقال ناقة عنواش اى

طويلة فى السماء (العناش) كتاب وزننده دشمنله مقاتل و محارب اولان دليره
دینور یقال هوعناش وهو من یقاتل خصمه (المعانشة) معانقه‌وزننده‌ومرادفیدرکه
برى برينك بيونته صرمشمق معناسنه‌در يقال عانشه اذا عانقه (الاعتناش)
افتعال وزننده جنك هنكامنده خصمك بيونته صارلمق معناسنه‌در يقال اعتنشه
اذا اعتنقه فى القتال و برآدمه ظلم ايلمك معناسنه‌در يقال اعتنش فلانا اذا ظلمه
(العنفش) جعفر وزننده (والعنافش) علابط وزننده (والعنفشيش) زنجبيل
وزننده صقالى اوزون وصيق وقبا آدمه دينور يقال رجل عنفش اللحية وعنافشها
وعنفشيشها اى طويلها كثها (العنقاش) قافله قرطاس وزننده صويسز لئيم
وفر ومايه كسيه دينور يقال رجل عنقاش اى لئيم و غد و كويلرى طولاشوب
اشياء بيع ايدن آدمه دينور چرچى كبى يقال هو عنقاش و هو الذى يطوف
فى القرى يبيع الاشياء (العنقشة) دحرجه وزننده برنسنه‌يه ايلشمك معناسنه‌در
يقال عنقش الشئ اذا تعلق به (العنقش) جعفر وزننده ارقلق هزال معناسنه‌در
يقال به عنقش اى هزال (التعنقش) تدحرج وزننده بر نسنه‌يه محكم صاريلوب
ياپشمق معناسنه‌در يقال تعنقش به اذا تلوى اليه وتشدد (عنقش) عنبر وزننده
بر رجل اسميدر (العنكش) جعفر وزننده شول كسيه دينور كه ياغ سورنمك
وبعض زينتلر ايله زينتلنمك حالتنه اصلا ميل و مبالات ايلمز اوله يقال هو عنكش
اذا كان لايبالى ان لايدهن ولايتزين وعنكش بررجل اسميدر (العنكشة) دحرجه
وزننده يردن اوتلر قيناپوب چقمق معناسنه‌در يقال عنكش العشب اذا هاج
(التعنكش) تدحرج وزننده صاج برى برينه صاريلوب چكه‌لنمك معناسنه‌در
يقال تعنكش الشعر بمعنى تعكش (المعوشة) ميمك فتحيله ازد قبيله‌سى لغتنده معيشه
لفظنده لغتدركه واوى اولور (العيش) عينك فتحى و يانك سكونيله ديرلكه
دينور حيات و زندكانى معناسنه شارحك بيانته كوره حيوانه مخصوص حياته
دينوركه حياتدن اخص اولور يقال له عيش اى حياة وطعامه اطلاق اولنور مدار
حيات اولديغيچون وكندوسيله چنلوب تعيش اولنه‌جق نسنه‌يه دينوركه معيشه
ايله مرادف اولور يقال انه لفى عيش رغد وهو مايعاش به واتمكه اطلاق اولنور
تقول اكلت عيشا اى خبزا وعيش ومعاش ومعيش ومعيشه ميملرك فتحيله وعيشه
عينك كسريله و عيشوشه شيخوخه وزننده مصدرلردر ديرلمك و چنمك معناسنه
يقال عاش يعيش عيشا ومعاشا و معيشا ومعيشة و عيشة و عيشوشة اذا صارذا
حيوة (الاعاشة) همزه‌نك كسريله (والتعييش) تفعيل وزننده ديرلتمك وچندرمك
معناسنه‌در يقال اعاشه الله تعالى وعيشه اذا جعله ذاحياة (المعيشة) ميمك فتحيله
مصدردرنته‌كه ذكر اولندى واسم اولور كندوسيله ديريلوب كچنلجك شيئه دينور

معلومات ومشروبلردنکه مبه الحياة اولهجق نسنه‌دن عبارتدر دیرلك تعبیر اولنور کندنك مدار تعیش اولان شیئه دینورکه رورمره واردات اوله‌جقدر وجود کندیده تعیش اولنور ارض و نهارکبی جمعی معایش کلور یقال له معیشة واسعة وهی التی تعاش بها من المطعم والمشرب و مایکون به الحیاة ومایعاش به اوفیه شارح دیرکه قول جمهور اوزره جمعی معایش‌درکه میمی زائده اولمغله مفاعل وزننده در همزه ادراج اولنمز و بو وجه اوزره سبعه قرائت ایلدی و بعضلر معاش ماده‌سندن مأخوذ اولمغله میمی اصلیه‌در دیدیلر پس وزنی فعیله اولمغله جمعی اولان معایش فعائل اولمغله همزه ادراج اولنور ابو جعفر المدنی اعرج و بو وجهله قرائت ایلدیلر انتهی والمعیشة الضنك فی قوله تعالى [ان له معیشة ضنكا] عذاب القبر (العایش) عیش مذکورن اسم فاعلدر ومعاش جهتنده حسن حال وسار و سامان صاحبی آدمه اطلاق اولنور یقال رجل عایش ای له حالة حسنة و عایش اسمادندر عبد الرحمن بن عایش الحضرمی و زید بن عایش المزنی که قریبا ذکر اولنور عند البعض بو عبوسدن مأخوذدرکه مهمله ایله عابس‌در صحابه‌لردر وعایش بن انس عطادن روایت حدیث ایلمشدر وبنو عایش بن مالك بن تیم الله بر جماعتدرکه صعق ابن حزن العایشی وسائر عایشیون اطلاق اولنان جماعت محدثین آنلره منسوبلردر (عیاش) شداد وزننده اسمادندر ابو عیاش زید بن الصامت یاخود ابن النعمان وعیاش بن ابی ربیعه وعیاش بن ابی ثور صحابه‌لردر وعیاش بن ابی مسلم و عیاش ابن عبدالله وعیاش بن یونس و عیاش بن ابی سنان و عیاش بن عبد الله الیشکری وعیاش بن عبد الله بن ابی معلی وعیاش بن عقبه وعیاش بن عیاش القتبانی وعیاش ابن الولید وعیاش بن الفضل و عیاش بن عمرو وابو بکر و حسن وعمر ابناء عیاش و محمد بن علی ابن عیاش الدباس و محمد بن علی بن شمام و ابراهیم بن مسعود بن عیاش محدثلردر (عیش) عینك کسریله اسمادندر عیش بن حرام و عیش بن اسید قضاعه قبیله‌سنك نسبی رجالندندر وعیش بن ثعلبه بنی الحارث بن سعد و عیش بن عبد بن ثور مزینه وعیش بن خلاوه غطفان قبیله‌لری نسبلرندندر (عائشه) رجال ونسوانه علم اولنور از جمله رجالدن عائشة بن نمیر بن واقف برکسه‌درکه مدینه قربنده واقع بئر عائشه اکا مضافدر وعائشة بن عثم کذلك بر آدمدر اضبط من عائشة مثلنك متشابیدر ضبط ماده‌سنده کلور (عیشان) سلمان وزننده بخاری قضاسنده بر قریه‌در (المتعیش) اسم فاعل بنیه‌سیله کندیسنه کفایت ایده‌جك قدر یچنه‌جکی اولان کمسه‌یه دینور یقال انه لمتعیش اذا کانت له بلغة من العیش

﴿ فصل الغین المعجمة ﴾ (الغبش) فتحتینله (والغبشة) غرفه وزننده کیجه‌نك آخرنده قرا کولغه دینورکه بوقته اولنور جمعی اغباش کلور سبب و اسباب کبی تقول

خرجنا فى الغبش والغبشة اى بقية الليل وظلمة آخره وغبش مصدر اولور كيجه‌دن بقيه قالمق ياخود آخرينك يوفقه‌جه قراكولغى قالمق معناسنه‌در يقال غبش الليل غبشا من الباب الرابع اذا بقيت بقية منه اواظلم ظلمة يخالطها بياض فى آخره قال الشارح ومنه الحديث [انه عليه السلام صلى الفجر بغبش] (الاغباش) همزه‌نك كسريله غبش معناسنه‌در يقال اغبش الليل بمعنى غبش (الغابش) دائما ناسه دوباره ودنك وخدعه ايدر اولان عيار و مكاره اطلاق اولنور يقال رجل غابش اى غاش خادع و ظالم وستمكاره اطلاق اولنور يقال هو غابش اى غاشم بوراده غامش نسخه‌لرى غلطدر (التغبش) تفعل وزننده ظلم ايلمك على قول بركسه‌دن باطل وناحق دعوى ادعا ايلمك معناسنه‌در يقال تغبش فلانا اذا ظلمه اوادعى قبله دعوى باطلة (الاغبش) احمر وزننده (والغبش) كتف وزننده پك قراكو كيجه‌يه دينور يقال ليل اغبش وغبش اى مظلم (غبشان) عثمان وزننده بر رجل اسميدر (ابو غبشان) غينك فتحى وضميله خزاعه قبيله‌سندن بركسه‌دركه ★ احمق من ابى غبشان ★ واخسر من ابى غبشان ★ مثلك منشأيدر اصلى بودركه مزبور قريشدن مقدم بيت معظمك خدمتنه متولى اولمغله مفتاحى كندى ضبطنده ايدى بركون جد قريش اولان قصى ابن كلاب ايله طائفده همبزم شراب اولوب قصى طلمولر ويره‌رك مرقومى كركى كبى سرخوش ايلمكله آشفته‌لكى خلالده مفتاحى كنديسندن برطلوم شرابه اشترا وعقد مرقومه نيجه كسه‌لرى اشهاد ايله رشتۀ معامله‌يى توثيق ايلدكدنصكره مفتاحى كندى اوغلى عبد الداره تسليم وعلى جناح الاستعجال مكه‌يه ارسال ايليوب اولوجهله خدمت كعبه‌نك توليتنه نائل اولدى بعده ابو غبشان هوشيار اولوب كيفيت مزبوره‌يه واقف اولدقده ندامتله ضرب المثل اولان كسعى نام كسه‌دن ازيد ندامته كرفتار اولمغله حقنده مثل مزبور زبانزد اولدى (الغرش) عرش وزننده بر نوع اغاجك يمشنه دينور (الغش) غينك فتحى وشينك تشديديله بركسيه منافقانه نصيحتله خيانت ايلمك ياخود ضميرنده اولانك خلافنى اظهار ايله خيانت ايلمك معناسنه‌دركه ايكيسنكده مرجعى خيانتدر يقال غشه غشا من الباب الاول اذا لم يمحضه النصح او اظهرله خلاف ما اضمر وغش صفت اولور شره وحرصى عظيم اولان كمسيه دينور شارح عظيم السره وعظيم الشره نسخه‌لرنى تخطئه ايلشدر يقال رجل غش اى عظيم الشره (التغشيش) تفعيل وزننده غش معناسنه‌در يقال غششه بمعنى غشه (الغش) غينك كسريله اسمدر وجه مذكور اوزره خيانته دينور يقال لاتسمعه فى نصحه ودلالته غش اى عدم محض وقلبده مضمر اولان حقد وكينه‌يه اطلاق اولنور يقال له فى قلبه غش اى غل وحقد (الغش) غينك ضميله دائما منافقانه نصح ودلالتله ناسه خيانت ايدوب الداديجى مكاره دينور جمعى غشون كلور يقال رجل غش

اى غاش وغش رومونبع معروف اسميدر (المغشوش) خاص اولميان شيئه دينور يقال لبن مغشوش اى غير خالص (الغشش) فتحتيله آخر نسنه قارشمغله كدر نا اولان شيئه دينور يقال شئ غشش اى كدر مشوب (الغشاش) غينك كسرى وفتحيله عجله وشتاب على قول كونش باتديغى وقته ياخود كيجه يه اطلاق اولنور تقول لقيته غشاشا اى على عجلة او عند مغيربان الشمس اوليلا (والغشاش) غينك كسريله كيجه نك اوائله وآخرينه اطلاق اولنور ياخود مغشوش اولديغيچون يقال جاء على حد غشاش اى اول الظلمة او آخرها وآزجه على قول عجله ايله ياخود طيب ومرئ اولميان ايچمه دينور يقال شرب غشاش اى قليل او عجل او غير مرئ (الاغشاش) همزه نك كسريله ايودرمك معناسنه در تقول اغششته عن حاجته اذا اعجلته (المغاش) ميمك ضميله مغاشه دن كه معاجله وزنيدر اسم فاعلدر كيجه نك آخر نده صباحلغه مبادرت اوزره اولان كمسه دينور يقال جاء القوم مغاشين للصبح اى مبادرين له (الاغتشاش) افتعال وزنده بركمسه نك خيانت آميز اولان نصيحتى قبول ايتمك معناسنه در يقال اغتشه ضد انتصحه (الاستغشاش) نصح ايدن كمسه يي خيانت آميز عد ايتمك ياخود آنده خيانت گمان ايلمك معناسنه در يقال استغشه ضد استنصحه اوظن به الغش (الغطرشة) دحرجه وزننده مظلم ايلمك ومظلم اولمق معناسنه متعدى ولازم اولنور يقال غطرش الليل بصره اذا اظلم عليه تغطرش هو اى اظلم (التغطرش) تدحرج وزننده بر نسنه يى كورمزدن كلمك معناسنه در يقال تغطرش عنه اذا تعامى (الغطش) غينك فتحى وطانك سكونيله كيجه قراكو اولمق معناسنه در يقال غطش الليل غطشا من الباب الثانى اذا اظلم وغطش و غطشان فتحتيله خسته لكدن ياخود بيرلكدن ناشى آهسته آهسته يوريمك معناسنه در يقال غطش فلان غطشا وغطشانا اذا مشى رويدا من مرض اوكبر (الاغطاش) همزه نك كسريله بودخى كيجه قراكو اولمق معناسنه در يقال اغطش الليل اذا اظلم ومظلم قلمق معناسنه در يقال اغطش الله الليل اى اظلمه (الغطش) فتحتيله كوز شيرلغانلو اولمق معناسنه در يقال فى عينه غطش اى عمش (الغطشاء) حمراء وزننده شول يابانه اطلاق اولنوركه سلوك ايليه جك يولى وسمت بوله جق علامتلرى اوليه يقال فلاة غطشاء اذا كانت لايهتدى لها (التغطيش) باشى اورتولى نسنه دن انتهار وبيان ايليه جك بر وجه وطريق آچمق معناسنه در تفعيل ازاله ايچوندر كه غطشى يعنى ظلمتى ازاله ايدر تقول غطش لى شيئا اى افتح لى شيئا ووجها وبرايشك ياخود برزأى وكلامك وجه وطريقنى تهيه ايلمك معناسنه مستعملدر تقول غطش لى اى هيئ لى وجه العمل والرأى والكلام (التغاطش) تفاعل وزننده تغافل ايلمك معناسنه در يقال تغاطش عنه اذا تغافل (التغطش) تفعل وزننده برآدمك كوزى

طمانلنمق

طمانلنمق معناسـنه در يقال تغطشت عينه اذا اظلمت (انغطمش) عملس وزنـنده باصره‌سى ضعيف اولان آدمه دينور يقال رجل غطمش اى الكليل البصر وپك ظالم وستمكاره دينور يقال هوغطمش اى ظلوم جاف وارسـلانه اطلاق اولنور دسـترس اولديغنى ظلم وجور ايله كسر و قهر ايلديكيچون (ابوالغمش) اسـد قبيله‌سندن برشاعردر (الغطمشه) دحرجه وزننده بر نسنه‌يى جبر وقهر ايله اخذ ايلمك معناسـنه‌در يقال غطمشه اذا اخذه قهرا (الغفش) فتحتينله كوزدن اقان چرك وچپاغه دينور غمص معناسنه (الغمش) فتحتينله برآدمك پك آجلقدن ياخود صوسزلقدن كوزلرى طومانلنوب كورمكدن قالمق معناسـنه‌در يقـال غمش الرجل غمشا من البـاب الرابع اذا اظلم بصره من جوع اوعطش بعضلر ديديكه عين مهمله ايله عمش اصلى وخلقى اولان ومعجمه ايله‌عارض وزائل اولان‌سوء بصره مخصوصدر (ابو غنيش) زبير وزنـنده بر شـاعردر كه بنو مبـذول بن لؤى جماعتندندر (الغنشوش) عصفور وزنـنده بقيه معناسـنه‌در يقال ما بقى من ابله غنشوش اى بقية ونسنه معناسنه‌در يقال ماله غنشوش اى شئ عند البعض صواب اولان مهمله ايله اولمقدر نته‌كه ذكر اولندى

﴿ فصل الفاء ﴾ (الفتش) فانك فتحى وتانك سكونيله برنسنه‌يى صوروب آراشدرمق معناسنه‌در يقال فتشه فتشا من الباب الثانى اذا طلبه فى بحث (التفتيش) كركى كبى صوروب آراشدرمق معناسنه‌در يقال فتشه تفتيشا و التشديد للمبالغة (الفجش) فانك فتحى وجيمك سكونيله ايچى بوش نسنه‌يى قيروب اوفاتمق معناسـنه‌در يقال فجشه فجشا من الباب الاول اذا شدخه وبرنسنه‌يى بوللتمق معناسـنه‌در يقال فجش الشئ اذا وسعه (الفاحشة) حاى مهمله‌نك كسريله زنايه دينور يقال رمى فلانة بالفاحشة اى بالزنا وبغايت قبيح ومنكر اولان‌كناهه دينور يقال اتى بالفاحشة وهى ما اشتد قبحه من الذنوب ومطلقا حق جل وعلا حضرتلرينك نهى ايلديكى شيئه دينور شارحك بيـانى اوزره اصل فحش ماده‌سى حدى متجاوز غظيم القبح اولان قول وفعله موضوعدر (الفحشاء) صحراء وزنـنده اداء زكات بابنده اولان بخل خصلتنه اطلاق اولنور بوندن مراد قرآن مبينده مذكور اولان فحشادر (الفاحش) بغايت بخيل وناكسـه اطـلاق اولنور يقال رجل فاحش اى بخيل جدا وكثير وغالب اولان شـيئه اطلاق اولنور قال الشارح ومنه حديث بعضهم وقد سـئل عن دم البراغيث فقال [ان لم يكن فاحشا فلا بأس] اى كثيرا غالبا (الفحش) فانك ضميله مصدردر برنسنه حدى متجاوز قبيح اولمق معناسنه‌در يقال فحش الامر فحشا من البـاب الخامس اذا كان قبيحا متجاوز الحد وحدى متجاوز قول وجواب ايلمك معناسنه مستعملدر كه قبيح وناسزايه مؤدى اولور ومنه الحديث [لاتكونى فاحشة]

دنه عليه السلام لعايشة اراد بالفحش التعدى فى القول والجواب (الفحاش) شداد وزنده متفحشه‌در كثير الفحش كسه‌يه دينور يقال رجل فاحش وفحاش فى القول والفعل (الافحاش) همزه‌نك كسريله فحش سويلك معناسنه‌در يقال افحش الرجل اذا قال الفحش (التفاحش) تفاعل وزننده آچيقدن فحش سويلك و ايشلك معناسنه‌در يقال تفاحش الرجل اذا اتى بالفحش واظهره (الفخش) فانك فتحى وخاى معجمه‌نك سكونيله برنسنه‌يى تلف وضايع قلق معناسنه‌در يقال فخش الشئ فخشا من الباب الثالث اذا ضيعه (الفدش) فانك فتحى ودالك سكونيله باش يارمق معناسنه‌در يقال فدش رأسه فدشا من الباب الاول اذا شدخه وفدش بك احمق ونادان كسه‌يه دينور يقال رجل فدش مدش اى اخرق (الفرش) عرش وزننده (والفراش) كتاب وزننده برنسنه‌يى يايمق ودوشه‌مك معناسنه‌در يقال فرش الشئ فرشا وفراشا من الباب الاول اذا بسطه وبركسه‌يه برايشى تضييق ايليوب ميدانلو قيلق معناسنه مستعملدر يقال فرشه امرا اذا اوسعه اياه وفرش متاع بيتدن دوشمه تعبير اولنان شيئه دينور كليم وكچه وقاليچه كبى مفروش معناسنه‌در يقال له فرش كثير اى مفروش من متاع البيت وييراقلرى ير يوزينه طوقنوب دوشنمش اكينه اطلاق اولنور وككيش عرصه وميدانه اطلاق اولنور يقال فضاء فرش اى واسع ونباتى چوق محله اطلاق اولنور يقال موضع فرش وخرده دوه‌لره اطلاق اولنور ومنه قوله تعالى [ومن الانعام حمولة وفرشا] ويقال ماعنده الافرش من الابل اى الصغار واغاج واوطون مقوله‌سنك خرده‌لرينه وكوچكلرينه اطلاق اولنور يقال ما بالارض الافرش من الشجر والحطب اى دق صغار بونلرك مجموعنده مفردى مسموع دكلدر وفرش برنسنه‌يى يره يايوب طاغتمق معناسنه‌در يقال فرش الشئ اذا بثه وفرش ذبحدن غيرى استعماله صالح اولميان صغر وقيون وكچيلره اطلاق اولنور حين ذبحده يره مفروش اولدقلريچون يقال له فرش من البقر والغنم اى التى لاتصلح الا للذبح ودوه قسمنك ايقلرى فى الجمله وسعتلو وميدانلو اولمق حالته دينوركه بوصفات ممدوحه‌دندر زيرا ايك واسع اولنجه اوچه‌لرى بربرينه چارپلوب طوقنور يقال فى رجل البعير فرش اى اتساع قليل ويلان سوزه دينور ويلان سويلمك معناسنه مستعملدر يقال ماقوله الافرش اى كذب ويقال فرش الرجل اذا كذب وفرش عميس الحمايم نام موضعله صخيرات ثمامه بيننده بروادى اسميدركه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى بدرغزاسنه عزيمتلرنده اورايه نازل اولديلر وفرش الجبى جيمك فتحى والفك قصريله برموضعدر وفرش بركسه‌يه دوشك يايمق معناسنه‌در يقال فرش فلانا فرشا اذا بسطه له (الفراش) فانك كسريله مصدردر نته‌كه ذكراولندى ودوشكه دينور جمعى فرش كلور ضمتينله وبرآدمك

زوجه‌سنه اطلاق اولنور قيل ومنه قوله تعالى [وفرش مرفوعة] ارادبها نساء
اهل الجنة رفعن بالجمال عن نساء اهل الدنيا وقوش يوسـنه اطلاق اولنور يقال
دخل الطائر فراشـه اى عشه و آغزك نهايتنده لسان يابشديغى يره اطلاق اولنور
يقال اشتكى فراش لسـانه اى موقعه فى قعر الفم (المفارش) ميمك فتحيله مفروشك
جمعيدر ازواجدن كنايه اولنور ومنه يقال هو كريم المفارش اى يتزوج الكرائم
(الفراشـة) سحابه وزننده كلبك تعبير اولنان پرنده‌يه دينوركه كيجه‌لر كنديسنى
شعلهٔ شمعه ايقاع ايدر فارسيده پروانه دينور بعد الايقاع قنادلرنى يايوب مفترش
اولديغيچون اطلاق اولندى جمع جنسى فراشدر وفراشـة القفل كليدپرينه اطلاق
اولنور طماق تعبير اولنور يقال انكسرت فراشـة القفل و هى ماينشب فيه يعنى
اسنانه وهر يوفقه‌جه كميكه فراشه اطلاق اولنور و آزجه صويه اطلاق اولنوركه
پرنده مفروش هيئتنده اولور يقال مابقى فى الحوض الا فراشـة اى القليل من الماء
وخفيف وسبكمشرب آدمه اطلاق اولنور كلبك ديدكلرى جانور مذكوره تشبيها
يقال ماهو الا فراشـة اى خفيف وفراشـه بغداد ايله حله مياننده برقريه آديدر
وباديه‌ده برموضع آديدر وبررجلك عَلَميدر (درب فراشه) بغدادده برمحله آديدر
(فرشاه) برموضع آديدر (الفراش) سحاب وزننده شول بالچغه اطلاق اولنوركه
صوچكلدكدنصكره پراوزره قوريوب قالمش اوله و فراش النبيذ اوزرنده قلان
قبارجقلره اطلاق اولنور يقال ماالطف فراش النبيذ وهو الحبب الذى يبقى عليه
وفراشان تثنيه بنيه‌سيله لسـانك آلتنده ايكى سياه طمره اطلاق اولنوركه دل آلتى
اولنلرآنلردن فصد ايدرلر وآت اويانده واقع ايكى دموره اطلاق اولنوركه اويانك
ايكى طرفلو عذارلرى آنلره بند اولنور (الفريش) امير وزننده طوغوره‌لى يدى
كون اولمش قصراغه دينـوركه قصراغك چكلمسى اوقاتنك افضليدر يقال فرش
فريش اذا مضى عليها بعدنتاجها سـبع ليال اول كونده چكلديكى اعتباريله اطلاق
اولنور ويكى طوغورمش قصراغه اطلاق اولنوركه نسـوانده نفساء منزلنده‌در
ومنه حديث [لكم العارض والفريش] اى الفرس التى وضعت حديثا جمعى فرايش
كلور واوطه‌لق اتخاذ اولنـان جاريه‌يه اطـلاق اولنور يقـال جارية فريش اى
افترشـها الرجل وفريش اسمادندر وردان بن مجـالد بن علقمة بن الفريش كه
خوارجدندر امير المؤمنين على بن ابى طـالب كرم الله وجهه حضرتلرينك قاتلى
اولان ابن ملجم ديدكلرى لعينك مادهٔ مزبوره ده شريك و همدستى اولان ملعوندر
(فريش) سكيت وزننده قرطبه قربنده بربلده‌در (فراش) شداد وزننده طائف قربنده
برقريه‌در (المفرش) منبر وزننده فارسيده شاذ كـونه ديدكلرى دوشمه‌يه شبيه
بردوشمه آديدر (المفرشة) مكنسـه وزننده مفرش مذكوردن كوچك برمندر

مستعملدر یالاڭ اوزره ایلوب اوستنده یاتور (الفرشة) فانڭ کسریله بناء نوع وحالدر که آدمڭ دوشه‌یش ایله تعبیر اولنور یقال هو حسن الفرشة ای هیئة الفرش (الافراش) همزه‌نڭ کسریله دوشنڭ یایق معناسنه‌در بومناسبتله برآدمی ضرب ایلدکده‌کره آنی تجبیس ایلیوب درحال قتل ایلمکده استعمال اولنور یقال ضربه فافرش عنه حتی قتله ای ما اقلع عنه و برکسه حقنده بد و ناسزا سوزلر سویلیوب فحش وغیبت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال افرش فلانا اذا اساء القول فیه و اغتابه و برآدمه جرده دوملر ویرمك معناسنه‌در یقال افرش فلانا اذا اعطاه فرشامن الابل وقلج باملوسنی یوفقلدوب کسکین ایلمك معناسنه‌در یقال افرش السیف اذا رققه وارهفه وندوشك دوشه‌مك معناسنه‌در یقال افرش فلانا بساطا اذا بسطه له وبرپرك فراشی چوق اولمق معناسنه‌در یقال افرش المکان اذا کثر فراشه (التفریش) بودخی برآدمه دوشك دوشه‌مك معناسنه‌در یقال فرش فلانا بساطا اذا بسطه له وزمینه قلدرم دوشه‌مك معناسنه‌در یقال فرش الدار اذا بلطها و قوش برنسنه اوزرینه ایترکن قنادلرنی یایق معناسنه مستعملدر یقال فرش الطائر اذا رفرف علی الشیء (المفرشة) محدثه وزنده شول باش یاریغنه دینورکه کیکی یارمش اولوب لکن یاره لمش اوله یقال شجة مفرشة اذا کانت قد صدعت العظم وماهشمت (المفرش) محدث وزنده وجه ارضده منبسط اولان اکینه دینور یقال زرع مفرش ای منبسط الی الارض (المفرش) معظم وزنده اورکجی یوق ارکك دوه‌یه دینور یقال جمل مفرش ای لاسنام له (التفرش) تفعل وزنده بودخی قوش برنسنه اوزره ایترکن قنادلرنی اول نسنه‌یه طوغری یایق معناسنه‌در یقال تفرش الطائر اذا رفرف علی الشیء (الافتراش) افتعال وزنده برنسنه‌یی ایاقله چکنمك معناسنه‌در یقال افترش الشیء اذا وطئه وافتراش الذراعین ساجد سجده‌ده قوللرنی یره دوشمکدن عبارتدر یقال افترش ذراعیه اذا بسطهما علی الارض وبرکسه‌یه غالب اولوب یره یقمق معناسنه مستعملدر یقال افترش فلانا اذا غلبه وصرعه وبرکسه‌نڭ ناموسنه خلل ویرمجك کریهه ایله دکلمك معناسنه مستعملدر یقال افترش عرضه اذا استباحه بالوقیعة فیه و برنسنه یایلوب دوشنمك معناسنه‌در یقال افترش الشیء اذا انبسط وبرکسه‌نڭ ایزینه اویمق معناسنه مستعملدر یقال افترش اثره اذا قفاه وبسط لسان ایدوب دلنه‌نه‌کلورسه سویلمك معناسنه مستعملدر یقال افترش لسانه اذا تکلم کیف شاء وبرآدمڭ مالنی غصب ایلمك معناسنه مستعملدر یقال افترش المال اذا اغتصبه (الفش) فانڭ فتحی وشینڭ تشدیدیله طلومی صیقوب ایچندن یل چقرمق معناسنه‌در یقال فش الوطب فشا من الباب الاول اذا اخرج مافیه من الریح وککرمك معناسنه‌در یقال فش الرجل اذا تجشأ وچابك چابك سود

صاغمق معناسنەدر يقال فش الناقة اذا حلبها بسرعة وفش ينبوت يعنى يبانى كچى بوینوزی اغاجنك يمشنه دينور وقوغجيلق ايلك معناسنه مستعملدر يقال هويفش بين الناس اى ينم و سارق اوغورلمق ايچون كمتر وبى قيمت نسنەلر آراشدرمق معناسنەدر يقال هوينفش السرقة الدون اى يتتبعها وفش احمق آدمه دينور يقال رجل فش اى احمق وكچى بوينوزى ديدكلرى يمشه دينور خروب معناسنه وصو ايركيلوب طورديغى يرلره دينور مفردى فشەدر يقال ركد الماء فى الفش اى منقعه و قرارته وايپى انجه وطوقونمسى صيق اولان قالين و محكم كليمه و عبايه دينور فشاش جعيدر يقال جاء و عليه فش اى كساء غليظ رقيق الغزل (الفشوش) صبور وزننده بودخى كچى بوينوزى ديدكلرى يمشه دينور خروب معناسنه وايپى انجه وطوقومسى صيق ومحكم عبايه وكليمه دينور وشول ناقەيه دينوركه ممەلرينك دليكلرى بول اولمغله سودى صاغيلوركن فاشر فاشر سپلوب ساچيلور اوله يقال ناقة فشوش اى المنتشرة الشخب وشول طلومه دينوركه ايچندەكى نسنه طشره صزوب آقار اوله يقال سقاء فشوش اذا كان يتحلب و شماتەجى قارىيه دينور يقال امرأة فشوش اى حلابة وجماع ايدركن فرجى اوتوب سسلنور اولان ياخود يل چقر اولان قارىيه دينور يقال امرأة فشوش اذا كانت يسمع خفيق فرجها عندالجماع اويخرج الريح منها عنده وباطل و بيهوده ايله افتخار ايدن كمسيه دينور يقال رجل فشوش اذا كانت يفتخر بالباطل (الفشفاش) فانك فتحيله بودخى ايپى انجه وطوقنمسى صيق وقالين ايپه دينوه (فشاش) قطام وزننده شول عورته دينوركه جماع هنكامنده كنديدن ريح چيقر اوله ومنه المثل ★ فشاش فشيه من استه الى فيه ★ اى افعلى به ماشئت فابه انتصار مثل مزبور بركمسه خشمه كلور لكن اجراسنه قادر اولمدقده ضرب اولنوركه اكا ديلديككى ايشله الندن نسنه كلمز معرضندەدر فش طلومدن يل چقرمق معناسنەدركه ذكراولندى (الفشفشة) زلزله وزننده بركمسه ضعيف الرأى اولمق معناسنەدر يقال فشفش الرجل اذا ضعف رأيه و افراط اوزره يلان سويلك معناسنەدر يقال فشفش فلان اذا افرط فى الكذب وبول ايدزكن فاشر فاشر صاچوب سرپمك معناسنەدر يقال فشفش ببوله اذا انضحه (فش) فانك ضميله اسمادندر يوسف بن فش بخارى الاصل محدثدر وابن الفش برزاهد بغدادىدر (الانفطاش)انفعال وزننده ياش اغاج آريلوب قيرلمق معناسنەدر يقال انفطش العود اذا انفضخ ولايكون الارطبا (الفقش) نقش وزننده يومرطەيى ال ايله قيروب اوفاتمق معناسنەدر يقال فقش البيضة فقشا من الباب الاول اذا فضخها وكسرها بيده (الفنجش) جندل وزننده واسع نسنەيه دينور يقال شئ فنجش اى واسع (الفندشة) دحرجه وزننده غالب اولمق معناسنەدر

يقال قدش فلانه اذا لقنه (القدش) جدل وزنده ضبط وتصرف صاحبي اولمغه دينور يقال غلام قدش اى ضابط وقدش بن حيان الهمداني وكسه دركه اعني همدان نام شاعر اكا منسوبدر عظم ايتمشدر (التقديش) تفعيل وزنده رايده كوشكلك ايدوب صاتيق اولمق معناسنه‌در يقال فدش في الامر اذا استرخى (القيش) فانك فتحى وياتك سكونيله اركك ديشي‌يه آشمق معناسنه‌در يقال فاش الحمار الاتان يفيش فيشا اذا علاها بو ماده كويا كه فيشه آيدن مأخوذدر ويركسه مالك اولديغى نسنه ايله تكبر وافتخار ايدوب لاف وكزاف ايلك معناسنه‌در يقال فاش الرجل اذا افتخر وتكبر ورأى ماليس عنده (الفياش) شداد وزنده شول آورد ولافزن كمسه دينوركه بيهوده فخر ومباهات ايدوب دائما عرض دارات وتجملات وكاهچه انجازى معدوم وعده‌لر ايدراوله فارسيده ياوه‌ش ديرلر يقال رجل فياش اى نفاخ بالباطل وليس عنده طائل وفياش كثير الفضل والاحسان اولان سيده وذيشانه ديتمكله ضد اولور يقال رجل فياش اى سيد مفضال (فايش) يمنده بر وادى اسميدركه ملوك يمدن ذوفايش سلام بن يزيد اليحصبي اورايى حمايه ايدر ايدى ملك مزبور سنه‌ده بر دفعه نقاب پوش اوله‌رق چقوب ناسه عرض وجود ايدرايدى (فاشان) مرو شهرنده بر قريه آديدر (فيشان) سلمان وزننده يمامه‌ده بر قريه‌در (فاشون) بخاراده بر موضعدر (فيشون) بر نهر اسميدر (الفيش والفيشة) فانك فتحى وياتك سكونيله ذكرك باشنه دينور (الفيوشة) ديمومه وزننده ضعف ورخاوت معناسنه‌در يقال فيه فيشوشه اى ضعف ورخاوة (المفايشة) مفاعله وزننده (والفياش) قتال وزننده مفاخره معناسنه‌در يقال فايشه مفايشة وفياشا اذا فاخره وجنك و قتال خصوصنده خصم طرفندن چوق تهديد وتخويف ايدوب صكره يلان چقمق معناسنه‌در كه عهده سندن كلمكه بى قدرت اولمقدن عبارتدر يقال فايش فلان اذا اكثر الوعيد في القتال ثم كذب (التفيش) تفعل وزننده بيهوده وباطل نسنه ادعا ايلك يعنى يجى لاف وكزاف ايتمك معناسنه‌در يقال تفيش الشئ اذا ادعاه باطلا و بر نسنه‌دن ضعف وعجز سببيله دونمك معناسنه‌در يقال تفيش عنه اذا انقلب عنه

﴿ فصل القاف ﴾ (القاش) قافك فتحى وهمزه‌نك سكونيله لغت عراقيه‌ده قلش معناسنه‌در مؤلف قلش لفظنى ماده‌سنده بيان ايتيوب بلكه قلاشه عنوانده رسم ايتمشدر (القبلش) جعفر وزننده ذكرك باشنه دينور كره معناسنه (القربشوش) قافك وبائك فتحيله اومتاعنه دينوركه خرت مرت اسبابى اوله‌جقدر قماش البيت معناسنه (الاقحاش) حاى مهمله ايله تفتيش ايلك معناسنه‌در تقول لاقحشنه فلانظرن هواخى املا اى لافتشنه بو ماده افتعال بابندن متعدى اوله‌رق وارداولان

مواددن بر يدركه نوادردندر (القرش) قافك فتحى ورانك سكونيله كسمك معناسنه در
يقال قرش الشئ قرشا من الباب الثانى والاول اذا قطعه وشورادن بورادن نسنه
بركدروب برى برينه ضم والحاق ايلمك معناسنه در يقال قرش الشئ اذا جمعه من
ههنا وههنا وضم بعضه الى بعض وجنكده برى برينه قارشوب مزراقلرى برى برينه
قارش مورش طوقشدرمق معناسنه در يقال قرش الجيش بالرماح اذا تداخلوا او
اوقعوا ببعضها على بعض (القريش) مصغر بنيه سيله معروف قبيله نك اسميدركه پدرلرى
نضر بن كنانه ابن خزيمة بن مدركة بن الياس بن مضر در باعث تسميه سنده اختلاف
اولنمشدر بعضلر عندنده تجارت ايچون اطراف بلاده پراكنده اولدقدنصكره حرم
شريفه كلوب متقرش يعنى مجتمع اولدقلريچون تسميه اولندى وعند البعض كسب
ايچون صاتلق متاع اشترا ايدوب موسمنده حاجه بيع ايدراولدقلرى سبب تسميه در
اخذ الشئ اولا فاولا ياخود اكتساب معناسندن مأخوذدر على قول بر كون نضر
ابن كنانه جامه سنه بورنوب در طوب اوتورر ايكن ناس كوروب تقرش النضر
يعنى تجمع ديملريله لفظ مزبوره دن لقب مذكور اخذ اولندى ياخود مرقوم نضر
بغايت ياوز و شديد اولمغله بركون شدتله قومنه كلدكده كانه جمل قريش اى شديد
ديملريله لقب مزبور آندن اخذ اولندى ياخود قصى بن كلابه قرشى اطلاق اولنور
ايدى خلقى جمع ايلديكيچون بعده نسلنه ده قريش اطلاق اولندى ياخود قبيلهٔ
مزبوره خلقى دائما ناسك حوايجنى تفتيش ايدوب قضاى آمال ايدر اولدقلرندن لقب
مرقومله ملقب اولديلر بوكه كوره مدانس اموردن تنزه معناسنه اولان تقرشدن
مأخوذدركه مروتسزلك ايليوب خلقك احتياجنى دفع ايلمكدن عبارتدر ياخود
قرش ديدكلرى در يا جانورينك مصغرى اولان قريش ايله تسميه اولنديلر ياخود قريش
ابن يخلد بن غالب بن فهر اسميله تسميه اولنديلر مزبور بارخانه صاحبى بركسه
اولمغله تجارتدن بارخانه سى كلوب كتدكده قدمت عير قريش وخرجت عير قريش
ديرلر ايدى وقريشك نسبتنده قرشى دينور قافك ضمى ورانك فتحيله وقريشى دينور
ياى تصغيرك تصريحيله (القريش) امير وزننده شديد معناسنه در يقال جمل
قريش اى شديد (القرش) قافك كسريله برجنس دريا جانورينه دينوركه آندن
درياده اولان جميع جانورلر خوف ايدرلر (القروش) خردل وزننده شورادن
بورادن جمع اولنمش نسنه يه دينور (القرواش) قافك كسريله طال قاوق كمسيه
دينور طفيلى معناسنه وبيوك باشلى آدمه دينور يقال رجل قرواش اى العظيم الرأس
و قرواش بن حوط الضبى و شريح بن قرواش العبسى شاعرلردر (القارشة)
شول باش ياريغنه دينوركه باضعه يه شبيه اوله و باضعه شول باش ياريغيدر كه
درى يى و اتى شق ايدوب قانى ظهور ايدوب لكن سيلان ايتميه (القريشية)

مصر جهتنده بر جزیره ادی قریه و قریه‌در آنده اهلا الما حاصل اولنور (ابو قریش) واسطه زنده وزنده‌در (ابو قریش) بیله واسط قصاسنده بر قریه‌در (الاقراش) همزه‌نك كسریله وارمی سا كن یانمود دشمن یانده قو وسعایت ایدوب مساویسنی ذكر ایتك معناسنه‌در یقال اقرش به اراسمی به ووقع فیه ومالیارمسی كبكل قیروب اوفاتمق وچوبه یارمق معناسنه‌در یقال اقرشت الشجة ازا صدعت العظم ولم تهشمه (التقریش) دس بننه فتله التفعیله بری بر بیه قیشدرمق معناسنه‌در یقال قرش بین القوم اذا حرش واغری و اکتساب معناسنه‌در یقال هو یقرش لعیاله ای یکتسب (المقرشة) محدثه وزنده قحط سنه‌یه دینور زیرا تعاون واستعانت ایچون اول ایامده حوالئ ناس برآرایه مجتمع اولورلر یقال سنة مقرشة ای محل (التقرش) تفعل وزنده تجمع معناسنه‌در یقال تقرش القوم اذا تجمعوا ومكروه ومردار ونا سزا ایشلردن صقنمق معناسنه‌در یقال تقرش زید اذا تنزه عن مدانس الامور وبر نسنه‌یی اول باول آلمق معناسنه‌در یقال تقرش الشیء اذا اخذه اولا فاولا (التقارش) تفاعل وزنده قارشق جنك اثناسنده مزراقلر بری برینه كیریشوب قوبمق معناسنه‌در یقال تقارشت الرماح اذا تداخلت فی الحرب (تقوارش) جنكده بری برینه كیریشن مزراقلره وصف اولنور یقال رماح قوارش ای متداخل بعضها علی بعض (الاقتراش) افتعال وزنده بو دخی جنك خلالنده مزراقلر بری برینه كیریشوب طوقشمق معناسنه‌در یقال اقترشت الرماح اذا وقع بعضها علی بعض (مقارش) میمك ضمیله بر رجل آدیدر (اقریطش) همزه‌نك فتحی ورانك وطانك كسریله روم دیارنده بر جزیرهٔ مشهوره اسمیدر دوره‌سی اوچیوز التی میل یاخود اون بش قوناق مسیره‌یی مشتملدر حالا آق دكزده كریت آطه‌سی اوله‌جقدر كه خانیه وقندیه نام بلده‌لری مشتملدر وجزیرهٔ مزبوره‌ده بر بلده واردر كه مصر دیارنه آندن بال وپنیر جلب اولنور (القرعوش) زنبور وزنده (والقرعوش) فردوس وزنده ایكی اورکجلی ارككك دوه‌یه دینور وارسلان یاوریسنه دینور (القرنفش) سمندل وزنده ایری ودیزمن شینه دینور (القرمشة) دحرجه وزنده بر نسنه‌یی فساده ویرمك معناسنه‌در یقال قرمش الشیء اذا افسده وبركدرمك معناسنه‌در یقال قرمش الشیء اذا جمعه (القرمش) جعفر وزنده (والقرمش) زبرج وزنده (والقرمیش) قندیل وزنده قارشق اجناس مختلفه ناسه دینور یقال فی الدار قرمش من الناس وقرمش وقرمیش ای اخلاط (القرمش) عملس وزنده شول اكول كمسه‌یه دینور كه هر شیئی اكل ایدر اوله وانیه بر امیوب خیر ومنفعت مأمول اولمیان كمسه‌لره دینور (القشوش) قعود وزنده قحط ومحنت سببیله ضعیف ونحیف اولدقدنصكره وجودلری برینه كلوب خوشحال اولمق معناسنه‌در یقال قش القوم قشوشا

من البـاب الاول اذا صلحوا بعد الهزال وسفره ده شواردن بوردن آلوب اكل ايلمك معناسـنه‌در يقـال قش الرجل اذا اكل من ههنا وههنا وكذا چشم كسنه سفره‌دن كوجى يتديكى طعامى اتمكه دوروب قالدرمق معناسنه‌در يقال قش الرجل اذا لف ماقدر عليه مما على الخوان وبركدرمك معناسنه‌در يقال قش الشئ اذاجمعه وطوارى تبن تبن صاغمق معناسـنه‌در يقـال قش الناقة اذا اسرع حلبها وكبر وبلاشق مقوله‌سى نسنه‌يى ال ايله قازيوب كيدرمك معناسنه‌در يقـال قش الشئ اذا حكه بيده حتى يتحات وزبون ومهزول آدمك يورويشى كبى يوريمك معناسنه‌در يقال قش الرجل اذا مشى مشى المهزول و خلقك سپورنديلمكه آندقلرى نسـنه‌يى ياخود سؤال وصدقه‌دن بركش اتمك قرقلرنى اكل ايلمك معناسـنه‌در يقال قش الرجل اذا اكل مما يلقيه النـاس على المزابل او اكل كسر الصدقة واوت قوريمق معناسنه‌در يقال قش النبات اذا يبس وخلق سرعتله چكوب كتمك معناسنه‌در يقال قش القوم اذا انطلقوا مجفلوا (القش) قافك فتحيـله ابشـه برامز وكمتر خرما آغاجنه دينور دقل كبى وايرى و بيوك قوغه‌يه دينور (التقشيش) بو دخى شواردن بوردن آلوب اكل ايلمك معناسـنه‌در يقـال قشش الرجل اذا اكل من ههنا وههنا (الانقشـاش) انفعال وزننده بو دخى خلق سرعتله كوچوب كتمك معناسـنه‌در يقـال انقش القـوم اذا انطلقوا مجفلوا (القشـة) قافك كسريله ميمونه على قول ديشى اولان ياوريسـنه ديـنور وجثه‌سى كوچك جوجه قيزه دينوركه بويلنميوب قالور يقال صبية قشة اى الصغيرة الجثة وخنفسايه شبيه بربوجك آديدر و قطرانله ياغلنمش طوار صرتنه چكلدكدنصكره ايشه يرامز اولمغله آتيلان پوستكى‌يه دينور شارح صوفة كالهنا نسخه‌لرنى تخطئه و صوفة الهنا اولمغى تصويب ايلمشدر (القشيش) امير وزننده (والقشاش) غراب وزننده يردن قالديريلان بولونتى ودوشورنتى مقوله‌سـنه دينور لقاطه معناسنه و قشيش يلان قسمنك يورركن دريسى برى برينه سورنمكله ظاهر اولان فشردى‌يه دينوركه قوجه انكرك يلانلرندن ظهور ايدر تقول سمعت قشيش الحية وهو صوت جلدها بحك بعضها ببعض وقشيش اعلامدن على بن محمد بن على المالكى جدينك اسميـدر (الاقشاش) همزه‌نك كسريله چبان وچچك مقوله‌سى عارضه‌دن صاغالمق معناسنه‌در يقال اقش الرجل من الجدرى اذا برأمنه وبريرك قوراقلغى چوق اولمق معناسنه‌در يقال اقشت البلاد اذا كثر يبسها (التقشقش) تزلزل وزننده بودخى چچك وايوز وچبان مقوله‌سى خسته‌لكدن ايو اولمق معناسـنه‌در يقال تقشقش من الجدرى اذا برأمنه (القشـقشه) زلزله وزننده اويوز وچچك مقوله‌سى عارضه‌دن صاغالتمق معناسـنه‌در يقال قشقش الهناء الجرب اذا برأه تبرئة (المقشقشتان) اسم فاعل

بونلره سور قرآنیه‌دن سوره کافرون ایله سوره اخلاصه اطلاق اولنور قطران
یوز مرضنی ازاله ایلدیکی کبی بو سوره‌لر قلوبدن نفاق وشرک شائبه‌لرینی ازاله
ایلدکلری ایچون اطلاق اولنمشدر تقول قرأت المقشقشتین ای سورتی الکافرین والاخلاص
ای المبرئتین من النفاق والشرک تبرئة کما یقشقش الهناء الجرب (القمش) رمش
وزننده برنکرمک معناسنه‌در یقال قمش الشیء قمشا من الباب الثالث اذا جمعه
وبرکسه آغاجک وچوبک باشی کندیسنه طوغری اکمک معناسنه‌در یقال قمش
رأس الخشبة اذا عطفه الیه وقمش هودجه شبیه بر مرکب اسمیدرکه سوان
رکوب ایدرلر جمعی قموشدر وقمش بنا مقوله‌سنی یقمق معناسنه‌در یقال قمش
البناء وغیره اذا هدمه (القموش) جرول وزننده خفیف آدمه دینور وکوده‌سی
بوغون دومبه دینور (القمشاء) حمراء وزننده بوزرکن باشی یوقری قالدیراولان
ناقه‌یه دینور یقال ناقة قمشاء اذا کانت رافعة رأسها (القموشة) دحرجة وزننده یوالوب
یقمق معناسنه‌در یقال قموش فلانا اذا صرعه (التقموش) تدحرج وزننده یناچکوب یقمق
معناسنه‌در یقال تقموش البیت اذا تهدم وبرکسه بغایت پیر فانی اولمق معناسنه‌در
یقال تقموش الشیخ اذا کبر (الانقماش) ناس یرلرندن کوچوب کتمک معناسنه‌در
یقال انقمش القوم اذا انقلعوا فذهبوا وبنا یقمق معناسنه‌در یقال انقمش الحائط
اذا انهدم (القفش) قفک فتحی وفانک سکونیله طعامی بر کونه اکل شدید ایله
یمک معناسنه‌در یقال قفش الطعام قفشا من الباب الاول وهو ضرب من الاکل
شدید وچوق جماع ایتمک معناسنه‌در یقال قفش المرأة اذا نکحها کثیرا وقفش
کونجی قصه خفه دینورکه کفش فارسی معربیدر پشمق وپاپوش اوله‌جقدر
وسرعتله سود صاغمق معناسنه‌در یقال قفش الناقة اذا اسرع حلبها ونمه‌ده فلان
سودی سرعتله سلکوب صیرمق معناسنه‌در یقال قفش مافی الضرع اذا نفضه
سریعه وبر نسنه‌یی اخذ وجمع ایتمک معناسنه‌در یقال قفش الشیء اذا اخذه وجمعه
وجنبش ونشاط معناسنه‌در یقال له قفش ای نشاط ودکنکله وقلجله اورمق
معناسنه‌در یقال قفشه بالعصا وبالسیف اذا ضربه (القفش) قفعتیله پک خبیث
وعیار اولان حرسزلره دینور (الانقفاش) اورمجک وسائر جانور دلیکنه کیروب
ایاقلرنی دوشوروب بوزلمک معناسنه‌در یقال انقفش العنکبوت وغیره اذا انجحر
وضم جرامیزه وقوائمه (القلاش) سحاب وزننده کوچک اولوب تسبیح بوجکی
کبی بوزشق ومنقبض اولان شیئه دینور (القلاشة) سحابه وزننده کوچکلکه
وقصه‌لغه دینور یقال فیه قلاشة ای صغر وقصر (اقلش) همزه‌نک ضمیله اندلس
دیارنده بر بلده‌در مشاهیردن احمد بن معد بن عیسی الاقلشی اورادندر (اقلوش)
اسلوب وزننده غرناطه اعمالندن بر بلده‌در (قلیوشه) قافک فتحیله اندلسده بر

بلده‌در (قلشانه) قافك فتحيله افريقيه‌ده بر بلده‌در (الاقلش) احمر وزننده (والقلاش) شداد وزننده اسم اعجميلردر شارح دير كه بونلر ايله بغايت دوباره‌جى محيل ومتلاعب كسه‌لردن كنايه اولور (القماش) غراب وزننده ير يوزنده دوكلمش وآتلمش اولان اشياء واثواب قرنتيلرينه دينور كه خرت مرت مقوله‌سيدر سفله ورذاله ناسـه قماش اطلاق بو معنايه مبنيدر تقول ما اعطانى الا قماشا اى اردأ ماوجده وجاء قماش الناس اى رذالتهم (القمش) قافك فتحى وميمك سكونيله شورادن بورادن ذكر اولنان قماش اشياء جمع ايلك معناسنه‌در يقال قمش الرجل قمشا من الباب الاول اذا جمع القماش (قامشه) ابن وائله‌در كه جدب نام نسابه‌نك جديدر (القميشة) سفينه وزننده اعرابه مخصوص بر درلو طعامدر كه سود ايله وابو جهل قربوزينك تحمى مقوله‌سيله ترتيب ايدرلر (التقمش) تفعل وزننده بر كمسه بولديغى والنه كيرديكى نسنه‌يى هر نقدر كمتر ونا مأكول قبيلندن ايسه‌ده اكل ايلك معناسنه‌در يقال تقمش الرجل اذا اكل ماوجد وان كان دونا (التقنيش) نونله تفعيل وزننده تقصير وتنقيص معناسنه‌در يقال لم يقنش فيه على بناء المجهول اى لم يقترولم ينقص (القنفرش) جحمرش وزننده دريسى بورشمش زياده‌سيله قوجه قارى‌يه دينور وايرى ذكر باشـنه دينور (القنفشة) قافك وفانك كسريله احناش ارضدن بر كوجك بوجك آديدر فارسـيده ثرك وتركيده تسبيح بوجكى ديدكلريدر ودريسى بورشمش قوجه قارى‌يه دينور (المنقفشـة) اسم فاعل بنيه‌سـيله بودخى دريسى بورشمش قوجه قارى‌يه دينور (القنفشـة) دحرجه وزننـده بوزيلوب بورشمق معناسنه‌در يقال قنفش الرجل اذا تقبض وبر نسنه‌يى تيز تيز بركدرمك معناسنه‌در يقال قنفش الشىء اذا جمعه سريعا (القنافش) علابط وزننده شول كمسيه دينوركه برونى قاولمش قزل ات كبى قبقزل وصقالى قبا وتصلق اوله يقال رجل قنافش اى المتقشر الانف الجا فى اللحية (المقنفش) اسم فاعل بنيه‌سـيله فاخر اولسه‌ده اصلا لباس ياقشمز اولان پريشان اندامه دينور ذيب جامه اولمياندر يقال رجل مقنفش فى اللباس اى قبيح الهيئة واللبسة (القوش) قافك ضميله خرده جثه‌لو جوجه آدمه دينور يقال رجل قوش اى صغير الجثة (قوشـه) هابله بنت الازيم الكلبيه اسميدركه زيدالخيل رضى الله عنه حضرتلرينك والده‌سيدر (قوش قوش) مكررا كوپك قسمنه مخصوص زجر وآزار حكايه‌سـيدر تركـيده اوش اوش يرنده‌در (القواشـة) سحابه وزنـنده اوزم كسلدكدنصكره اصمه‌ده وتكاكده قلان بقيه‌يه دينوركه بشاق تعبير اولنور وشان عجمده بر بلده‌دركه قم نام شهر ايله ذكر اولنور يعنى قم قربنـده‌در (قاش ماش) خرت مرت واوفق تفك او اسـبابنك اسميدر كويا كه صوتيله مسمادر

﴿ فصل الكاف ﴾ (الكبش) كافك فتحى و الفك سكونيله اكل ايلمك معناسنه‌در يقال
كبش الطعام كبشا من الباب الثالث اذا اكله (الكبش) كافك فتحى و بانك سكونيله
شيشك اركك قوزيه ديرلر كه ايكى يشنى طولدرمش اوچنه كيرمش على قول
اوك ديشلرندن صكره اولان رباعيه ديشلرى چقرمش يعنى دردينه كيرمش اوله تركجه
قوچ تعبير اولنور جمعى اكبش وكباش واكباش كلور و كبش القوم بر جماعتك
باشبوغنه وسيد و سركرده‌سنه اطلاق اولنور يقال هو كبش القوم اى سيدهم
وقائدهم و كبش بر موضع آديدر محدثيندن احمد بن محمد الصباح واحمد بن على بن
نصر الكبشيان اوراديدر (كبشه) تمره وزننده حمل وزننده بر قبله اسميدر يوم كبشه
ايام عربدن بر يوم معروفدر ومشركين طائفه‌سى فخر عالم عليه الصلوة والسلام
حضرتلرينه ابن ابى كبشه اطلاق ايدرلر ايدى اصنامه عبادت ايلمك خصوصنده
قريشه مخالفت ايدن خزاعى ابو كبشه نام كمسه‌يه تشبيه ايدرلر ايدى زيرا مرسوم ابو
كبشه اصنامه عبوديتى ايليوب شعرا نام كوكبه پرستش ايدر ايدى عند البعض ابو
كبشه حضرت رسول اللهك والده‌لرى طرفندن جدلرى اولان وهب بن عبد منافك
كنيه‌سى ايدى حضرت رسول كزين حليه واندام جهتيله مرقومه شبيه ايدى على
قول ابو كبشه حضرت رسولك مرضعه‌لرى اولان حليمهٔ سعديه‌نك زوجى كنيه‌سى
ايدى ياخود مزبوره‌نك اوغلنك قوجه‌سى كنيه‌سى ايدى وابو كبشه اصحابدن سليم
ياخود اوس الدوسى وعمرو بن سعد الانمارى كنيه‌لريدر وابو كبشة السلولى محدث
معروفدر (ام كبشة) القضاعية صحابيه‌در (ابو كباش) كتاب وزننده ايكى كمسه‌در
برى عيسى‌در كه محدث تابعيدر وبرى كندى‌در كه محدث آخردر (كبشات) كافك
فتحيله بنو ذوبيه ديارنده بر نيجه طاغلردر اوراده بر صو واردر (كبيش) زبير
وزننده بر موضعدر (كباش) غراب وزننده اسمادندر احمد بن محمد بن كباش
القصاب محدثدر وجعفر بن الياس الكباش وابو الحسين بن الكباش كه شداد
وزننده‌در محدثلردر (الكدش) خدش وزننده و مرادفيدر كه طرملامق
معناسنه‌در يقال كدشه كدشا من الباب الثانى اذا خدشه وقلجله ياخود مزراغله
اورمق معناسنه‌در يقال كدشه اذا ضربه بسيف اورمح وعنف وشدتله قاقيورمق
معناسنه‌در يقال كدشه اذا دفعه دفعا عنيفا وكسمك معناسنه‌در يقال كدشه اذا
قطعه واوزون اوزادى سوروب قوغمق معناسنه‌در يقال كدشه اذا ساقه وطرده
وامك چكوب كسب ايلمك معناسنه مستعملدر كه معناى اولدن مأخوذدر يقال كدش
لعياله اذا كدح وكسب وبر كمسه‌دن بر تقريبله عطيه وبخشش قوپرمق معناسنه
مستعملدر تقول كدشت منه عطاء اى اصبت (الكداش) شداد وزننده مبرم
وحزاز سائله ديمنور يقال هو كداش اى مكد (كداش) غراب وزننده بر رجل

اسمیدر (الا کداش) همزه‌نك کسریله برکسنه‌دن بر خبری طرنقلیه‌رق اوجندن بوجاغندن خبردار اولمق معناسنه‌در یقال اکدش بخبرای اخبر بطرف منه بوراده اخبر مجهول صیغه‌سیله‌در لکن شارحك بیاننه کوره اکدش امر صیغه‌سیله اولمغین بر خبرك اوجنی آچوب بیان ایلمك معناسنه اولور ترجمهٔ اول ماده‌یه موافقدر واکداش برکمسه‌دن بر تقریبله عطیه وبخشش قوپرمق معناسنه‌در تقول اکدشت منه عطاء وکدشت کما ذکرای اصبت (الکربشة) بای موحده ایله دحرجه وزننده بر نسنه‌یی طتوب بغلمق معناسنه‌در یقال کربشه اذا اخذه وربطه وبوقاغیلو آدمك یورویشی کبی یوریمك معناسنه‌در یقال هو یکربش ای یمشی مشی المقید وصچرامق یاخود غیری بر حالت ایچون اپاقلری دیوشوروب برلشدرمك معناسنه‌در یقال یکربش فلان ای یجمع بین قوائمه للوثوب ونحوه (التکربش) تدحرج وزننده بوزبلوب بورش یارش اولمق معناسنه‌در یقال تکربش الجلد اذا تشنج (الکرش) کافك کسریله (والکرش) کتف وزننده اشکنبه‌یه دینور که هر کویش کتورن حیوانده اولور انسانده معده منزلنده‌در وبو مؤنثدر معده اعتباریله یقال انتزع الجرة من کرشه وهی لکل مجتر بمنزلة المعدة للانسان ومنه المثل ★ لو وجدت الیه فاکرش ★ ای سبیلا بونده جملهٔ جزائیه مقدردر لفعلته سبکنده‌در وفاء لفظی فم لفظنك حالت نصبی و کرش مضاف الیهیدر بو مثلك اصلی بودر که برکمسه بر قیونی ذبح ایدوب جمیع اعضاسنی پاره‌لیوب اشکنبه‌سی ایجره پشورمك ایچون صممصق طولدردی بعض عضوی کیرو قالمغله آنلری دخی وضع ایله دیدکلرنده اشکنبه‌نك آغزنده قویجق یری قالمامغله کلام مزبوری ایراد ایلدی برامر مشکل تکلیف اولندقده امکان واقتداردن خارج اولدیغنی بیان معرضنده ضرب اولنور و کرش انسانك عیالنه واولاد صغارنه اطلاق اولنور یقال هم کرشه ای عیاله وصغار ولده وجماعت انسانی‌یه اطلاق اولنور تقول هم کرشی ای جماعتی و کرش بنو ابی بکرین کلاب دیارنده بر طاغك آدیدر وبو کسکدن چاری بر صو آقندیسنه دینور شارحك بیاننه کوره معجم قرینه‌در و بر اوتلق آدیدر که دوه اوتلاغنك کزیده‌سیدر الکرشیون عراقده شهر واسط اهالیسنه اطلاق اولنور شهر مزبورك بانیسی اولان حجاج ظالم بعدالبناء حکمداران امویه‌دن عبدالملك طرفنه حالا بر جبل ایله مصرین یعنی بصره و کوفه میاننده واقع ارضك کرشنده یعنی اشکنبه مثابه‌سنده اولان وسطنده برشهر بنا وواسط ایله مسما ایلدم دیو تحریر ایلمکله سکاننه کرشیون اطلاق اولندی (الکرش) فتحتینله دری بورشوب بورتشمق معناسنه‌در یقال کرش الجلد کرشا من الباب الرابع اذا تقبض وبرکمسه یالکز باشنه ایکن عسکر صاحبی اولمق معناسنه‌در یقال کرش الرجل اذا صارله جیش بعد انفراده (الکرشاء) حمراء

واسنده بولنان قورشق حاوصله دینور یقال امرأة كرشاء اى العظيمة البطن وكرشت اللحم ویدور
طاغلو اولمه اطلاق اولنور یقال قدم كرشاء اذا كثر لحمها واستوى اخمصها والقرن
ودخی اوزرينده قبارتی اولان قاچوق الشکه دینور یقال اتان كرشاء اى محصنة الخاصرتين
والبراق ولائن لحم وقراطه وصمه اولور یقال رحم كرشاء اى بعيدة وكرشاء سطام
ارقسنه قومی اصيدر (كرش) عرش وزننده قریم ولايتنده كفا ايله اراق بينده
ونبور اصيدر (كرشان) عثمان وزننده برقبيلهنك پدری اسميدر (كراش) كتاب
وزننده برماقلك اسمیدر (كراكر) [illegible] وزننده بر موضعك آديدر شارحك بیاننه
كوره منظور بده گاری بوشخص كه دولاب دینور (الكرشة) ثمان قصبه الشكيدل
ایله طبخ اولنمش الضعيفه دینور (المكرشة) معظمه وزننده بردرلو طعام
اسميدر كه دوه اشکمبهسی دگری مکوب ایچنده ات واغ قورب طبخ ایدرلر
(المكرشة) محسنه وزننده بر نوع قوشه دیرلركه چکردکی اکری اولور (التكرش)
تفعيل وزننده یوزی اکشيدوب بورشمق معناسنهدر یقال كرش وجهه اذا قطبه
ومكرشه دیدکاری طعام مذکوری پشرمك معناسنهدر یقال كرش الرجل اذا عمل
المكرشة (التكرش) تفعل وزننده ناس برکمك معناسنهدر یقال تكرش القوم اذا
تجمعوا ویرکسه‌نك یوزی اکشیوب بورشمق معناسنهدر یقال تكرش وجهه اذا
تقبض (الاستكراش) قوزینك واوغلاغك بيرماغی اشکنبه اولمق معناسنهدركه
اوت اوتلامغه باشلادقده اولور یقال استكرشت الانفحة اذا صارت كرشا (الكشيش)
امیر وزننده اركك يلانك بوزدکی دریسی خشير خشير اوتمك معناسنهدر یقال
كشت الافعى كشيشا من الباب الثانى اذا صاتت من جلدها لامن فيها ويقال هو كشيش
كشيش الافعى اى صوت جلدها ودوه قسمى ابتداء آهسته‌جه كوكرمك معناسنهدر
یقال كش الجمل اذا هدر اولا وهو دون الكت وكشيش الشراب كوپده قينارکن ظهور
ايدن ففزديسنه وفشرديسنه دینور یقال سمع كشيش الشراب اى صوت غليانها وكشيش
الزند چقمقدن آتش چقاركن حاصل اولان چتردیسنه دینور بونلرده اسم اولهرق
مستعملدر وصغر قسمى بوکورمك معناسنهدر یقال كشت البقرة اذا صاحت (الكشة)
كافك ضميله جبهه‌ده اولان کاکله یاخود بر طوتم صاچه دینور (الكش) كافك
ضميله خرما اغاجنی آشلمق آلتیه دینور تقول القح النخلة بالكش وهو الذى يلقح به
(كس) كافك فتحيله جرجان قضاسنده بر قریه‌در (الكشكشة) زلزله وزننده
قورقوب قاچمق معناسنه‌در یقال كشكش الرجل اذا هرب واركك يلانك بوزدکن
دريسى قاشر قاشر اوتمك معناسنه‌در یقال كشكشت الافعى اذا صاتت من جلدها
وكشكشه بنواسد یاخود ربيعه قبيله‌سنه مخصوص بر لغت قبيحه‌در كه كاف خطاب
مؤنثدن شينى بدل ايدوب مثلا عليك مقامنده عليش دیرلر وبعضلر عندنده كاف

مجروره دنصکره شين زياده ايلمکدن عبارتدرکه عليك يرنده عليکش ديرلر وکافك نصبيله عليکش ديمزلر زيرا مؤنثه مخصوصدر لکن بعضلر کذاکش ديدکلرني حکايه ايلمديلر وباديه ده برزن اعرابيه برجاريه يه خطابله تعالى الى مولاش يناديش عبارتيله ندا ايلديکي مسموع اولمشدر الى مولاك يناديك مقامندهدر شارح ديرکه مؤلف تردد ايله ذکر ايلدي لکن قبيله مذکورهنك بعضلري قول اول وبعضلر ثاني اوزره تکلم ايدرلر وکشکشه قويي وسائر کول مقولهسنك صويني چکوب بتورمك معناسنهدر يقال بحر لا يکشکش اي لا ينزح ماؤه بالاستقاء (الکشمش) زبرج وزننده برنوع کوچك وچکردکسز اوزم اسميدرکه معروف اوزمدن الين وقبضي اقل وخروجي اسهل اولور فارسيده قشمش وترکيده کشنش اوزمي وقوش اوزمي ديدکلريدر (الکعبشة) کريشه وزننده وجميع معانيسنده مرادفيدرکه ذکر اولندي (التکعنش) نونله تدحرج وزننده قوش آغه ودوزاغه ايلشمك معناسنهدر يقال تکعنش الطائر اذا نشب في الشبکة وباتق معناسنهدر يقال تکعنش في الشيء اذا غرق (الکمش) کافك فتحي وميمك سکونيله (والکميش) امير وزننده جست وچالاك آدمه دينور يقال رجل کمش وکميش اي سريع ويقال رجل کميش الازار اي مشمر الازار وکمش وکميش کوچك ذکرلي آته دينور وقصراغه وصف اولدقده ممهسي کوچك اولان مراد اولور يقال حصان کمش وکميش اي الصغير الجردان وفرس کمش وکميش اي الصغيرة الضرع وکمش ناقهنك ممهسني صارقي ايله برنوع باغلق معناسنهدر وبرنسنهنك اوجلرني کسمك معناسنهدر يقال کمشه بالسيف کمشا من الباب الاول اذا قطع اطرافه وزادوذخيره توکنمك معناسنهدر يقال کمش الزاد اذا فني (الکماشة) حماسه وزننده جست وچالاك اولمق معناسنهدر يقال کمش الرجل کماشة من الباب الخامس اذا کان کميشا (الکموش) صبور وزننده (والکمشة) فرحه وزننده ممهسنك امجکلري قصه ياخود ممهسي کوچك قيونه دينور يقال شاة کموش وکمشة اي قصيرة الخلف اوصغيرة الضرع (الاکمش) افضل وزننده شول کمسيه دينورکه قوت باصرهسي ضعيف اولمغله برنسنهيي ايوجه کورمز اوله يقال رجل اکمش اذا کان لايکاد يبصر واياقلري قصه آدمه دينور يقال رجل اکمش اي القصير القدمين (الاکماش) همزهنك کسريله ناقهنك ممهسنك مجموع امجکلرني صاروب بغلمق معناسنهدر يقال اکمش بالناقة اذاصر اخلافها جمع (التکميش) تفعيل وزننده ايودرمك معناسنهدر يقال کمش فلانا اذا اعجله ودوهيي جد وجهد ايله سورمك معناسنهدر يقال کمش الحادي اذا جد في السوق (التکمش) تفعل وزننده سرعت ايلمك معناسنهدر يقال تکمش الرجل اذا اسرع ودري بوزيلوب بورش يارش اولمق معناسنهدر يقال تکمش الجلد اذا تقبض واجتمع (الانکماش) انفعال وزننده

بوده‌جق سرعت ایتمك معناسنه‌در یقال انکمش الرجل اذا اسرع (الانکماش)
تفرج وزننده کمش قارش موارش اولمق معناسنه‌در یقال تکمش القوم اذا اختلطوا
(الکندش) قنفذ وزننده صقصغان قوشنه دینور قندز دیدکلری آقچه‌رنجی
داروی مشهوره‌نك بعضی سین مهمله ایله کندس دیرلر یاخود شین معجمه ایله لغت
مرذوله‌در (الکنش) کافك فتحی ونونك سکونیله کلیم وکچه مقوله‌سنك اوجلرینی
بوکمك معناسنه‌در یقال کنش الکساء کنشا من الباب الاول اذا فتله ای اطرافه
وصقونلو مسواکك باشنی یومشتمق معناسنه‌در یقال کنش المسواك اذا لین رأسه
(الکناشه) کافك کسریله شول کیسه دینورکه صاچلری بلك قیورجق وبدچهره
وزشت منظر اوله (الکناشات) زنارات وزننده شول کوکلره دینورکه آنلردن
فلیزلر وفدانلر منشعب اوله مفردی کناشه‌در یقال اصول کناشات ای تتشعب
منها الفروع شارح دیرکه اصطلاح مغاربه‌ده قواعد وفوائد قید اولنان مجموعه‌یه
کناشه اطلاق اولنور (الاکناش) همزه‌نك کسریله برایشی چابك طوتمق ایچون
ابودرمك معناسنه‌در یقال اکنشه عن الامر اذا اعجله (الکوش) کافك فتحی
وواوك سکونیله (والکواشة) ثمامه وزننده ذکر باشنك اوجنه دینور رأس
الکوشه معناسنه وکوش برنسنه‌دن بلکلیوب قورقق معناسنه‌در یقال کاش عنه
یکوش کوشا اذا فزع وجماع ایلمك معناسنه‌در یقال کاش جاریته اذا جامعها
(الکوشان) سلمان وزننده بلدهٔ عمان اهالیسنه مخصوص بردرلو طعام اسمیدرکه
برنج ایله بالقدن ترتیب ایدرلر (الاکیاش) همزه‌نك فتحیله شول ثوبه دینورکه
ماده‌سی حریر وصوف کبی تکرار اکیرلمش اوله بك انجه اولمغیچون علی قول ردی
وکمتری ثوبه دینور یقال ثوب اکیاش وهو الذی اعید غزله مثل الخز والصوف
اوهوالردی شارح دیرکه لفظ مزبوری مؤلف الذی کلمه‌سیله موصول ایلدیکی
مفرد اولدیغنه مبنیدر بعضلرعندنده ثوب اخلاق قبیلندندر وبونده صواب اولان
بای موحده ایله اولمقدرکه یمن قماشلرندن برنوع قماش اسمیدر
﴿ فصل اللام ﴾ (اللش) لامك فتحی وشینك تشدیدیله طرد ایلمك معناسنه‌در یقال
لشه لشا من الباب الاول اذا طرده ولش سماق دیدکلری معروف اکشی دانه‌یه
دینور وماش تعبیر اولنان غله‌یه دینور (اللشلشة) زلزله وزننده درون برنسنه‌دن
خوف واضطراب ایلمك سببیله بریرده آرام ایده‌میوب بری اوته چوق تردد ایلمك
معناسنه‌در یقال یلشلش فلان ای یکثر التردد لفزعه ویضطرب احشاؤه (اللشلاش)
جلاج وزننده هرنسنه‌دن ایچریسی دتره‌یوب مضطرب اولور اولان قورقق آدمه
دینور یقال هوجبان لشلاش ای مضطرب الاحشاء (اللقش) قافله کتف وزننده
بغایت کهنه قوری قربه‌یه وطلومه دینور یقال شن لقش ای یابس بال (اللمش)

لامك فتحى وميمك سكونيله بيهوده نسنه‌يه دينور يقال يشتغل باللمش اى العبث
(لامش) صاحب وزننده فرغانه قضاسنده برقريه آديدر
﴿ فصل الميم ﴾ (المأش) ميمك فتحى وهمزه‌نك سكونيله دفع ايدوب صاومق معناسنه‌در يقال مأشه عنه بكذا مأشا من الباب الثالث اذا دفعه ويغمور يريوزندن طپراغى وچامورى صيروب كوترمك معناسنه‌در يقال مأش المطر الارض اذا سحاها
(المتش) ميمك فتحى وتاى فوقيه‌نك سكونيله برنسنه‌يى برنسنه‌دن پرمقلر ايله آيرمق معناسنه‌در يقال متش الشئ متشا من الباب الثانى اذا فرقه باصابعه وناقه‌نك ممه‌سنى صغارق يابجه يابجه صاغمق معناسنه‌در يقال متش اخلاف الناقة اذا احتلبها احتلابا ضعيفا ومتش وبش معناسنه‌دركه كنج آدملرك طرنقلرنده حادث اولان بياضه دينور وبصرده اولان ضعف وعلته دينور يقال فى بصره متش اى سوء (الامتش) احمر وزننده باقفده زحمت چكن كمسيه دينوركه باصره‌سنده ضعف وعلت اولمقدن نشئت ايدر يقال رجل امتش اذا كان يشق عليه النظر (الماجشون) جيمك ضميله كمى‌يه دينور سفينه معناسنه وبرنوع ثياب مصبغه‌يه دينور وبرآدمك لقبيدركه ماه‌كون فارسى معربيدر آى رنكلى يعنى آى جهره‌لى ديمكدر مترجم ديركه آيه ماه كبى ماج دخى ديمكله تعريبى وجه واحد ايله اولور (المجشانية) ميمك فتحيله بصره‌يه آلتى ميل مسافه‌ده برموضع آديدر قيس بن مسعودك كوله‌سى اولان مجش نام كمسيه منسوبدر الف ونون تغييرات نسب قبيلندندر (المحش) وحش وزننده شدتله جماع ايلك معناسنه‌در يقال محش جاريته محشا من الباب الثالث اذا جامعها شديدا ويك بك طعام يمك معناسنه‌در يقال محش الطعام اذا اكله شديدا واتك دريسنى صويمق معناسنه‌در يقال محش جلده اذا قشره من اللحم وسيل صوبى اوغراديغى نسنه‌يى قوپروب كوترمك معناسنه‌در يقال محش السيل لمامر عليه اذا اقتلعه (الماحش) قارنى طلوم كبى اولنجه قدر اكل طعام ايدن اكوله دينور يقال رجل ماحش اى الكثير الاكل حتى يعظم بطنه ويانجى نسنه‌يه دينور شارحك بيانى اوزره يانق معناسنه اولان محش لفظندن مأخوذدر يقال شئ ماحش اى محرق (الممحش) محسن وزننده بودخى يانجى نسنه‌يه دينور امحاش احراق معناسنه‌در يقال شئ ممحش اى محرق (المحاش) غراب وزننده يانق نسنه‌يه دينور يقال هو محاش اى محترق (المحاش) سحاب وزننده واسبابنه وسپاهيلغه دينور ومتاع واثاث معناسنه (المحاش) كتاب وزننده شول قبائل متفرقه‌دن مجتمع جماعته دينوركه عادت اعراب اوزره آتش ياننده عهد وپيمان ايدر اولهلر (الامتحاش) افتعال وزننده محترق اولمق معناسنه‌در يقال امتحش الخبز اذا احترق (التمخش) خاى معجمه ايله تفعل وزننده چوق حركت ايلك معناسنه‌در يقال تمخش الرجل اذا تحرك كثيرا (المدش)

قضیه یه آستعمل باخود هوا تحریکه استلکدن کوزقرارمق معناسنه در تقول مدشت عینی مدشا من الباب الرابع اذا اظلمت من جوع اوحر والفرزمسکه اولی کوزنك وانی آرسه واسنده اولمق معناسنه در عن قول دوه قیدان مشورك وقنب یورنجه القربندن آکلی ودولنی چیك اولمه دقسوده بورتمه آنك کبی دیلاکصر دومک بالکعل یعنی اینه بوناری بوده کی یوك وبه چارکی حدیثه وانك خزوق جمه دیورکه الکعلدن چاریلی اولمسدن نعت ایدر وحمره اوب عرث ومشوشه دیور یقال فی وجهه مدش ای حمرة وخشونة (الامدش) احمر وزننده الرجك مکبوزی کوزنك وانی آز وایجی اولان کمسه دیور یقال رجل امدش اذا کان فی عصب یده رخوة و قلة لحم و دقة و زرلي و مهزول آدمه دیور یقال رجل امدش ای مهزول و عقلی و ادراکی آز آدمه دیور یقال رجل امدش ای القلیل العقل (المدشاء) حمراء وزننده شول خصیه دیورکه چوقیجی اطیب ودرنه اولدرق القربندن آنی ودوشنی چالك اولمه یقال ناقة مدشاء اذا کانت فی اوبها مرقفة فی حسن سه (المداش) کتب وزننده چیره دسن آدمه دیور و منه یقال رجل مداش الید ای سارقها (المدشة) میمك فتحیله کوزمك انی آزسه اولمه دیور یقال فی یده مدشة ای حمة (المدش) میمك فتحی ودالك سکونیله آزجه اکل ایتك معناسنه در یقال مدش الرجل مدشا من الباب الاول اذا اکل قلیلا وآزسنه ویرمك معناسنه در یقال مدشه اذا اعطی قلیلا (ومدش ومدوش) صبور وزننده آزسنه ویریله دیور تقول مامدشت مدشا ومدوشا ای شیئا شرح مامدشت منه حضرلی تقلیظ للسد ر وتقول مامدشنی ای مااعطانی (الامداش) هرمك تمرسله (والتمدیش) التفعیل وزننده وتقرده آیجه سنه ویرمك معناسنه در تقول مامدشنی ومامدشنی ای مااعطانی شیئا (الامتداش) الفتعال وزننده وسنه ویر کیمدن آنق عن قول اصوله قرین معناسنه در تقول امتدشته منه اذا اعتقه او اختلسته (المرد قوش) میمك و دالك فتحیله مرزنجوش اعیدرکه ترجمه مرجانکوش تعبیراولنان نبات معروفدر ولفظ مرده مرده کوش فارسی معربیدرکه اولوقولقلی دیمکدر مراد یومشـق قولقلو دیمکدر معربیده بعنی مفتوح وکافی قاف ابدال ایلمیلر ومرد قوش زعفرانه دیور وبر نوع طیب اعیدرکه لونی حرت وسوادده مائلدر نسوان صاچلرنی خلاقلده خلط ایدرلر ومرد قوش یومشق قولقلو کمسه دیور نته که ذکراولندی (المرزنجوش) میمك وزانك معجمه نك فتحیله ودخی ذکر اولنان مرد قوش نام نبته دیور وترمرزنکوش فارسی معربیدر مرزن فارهیه وکوش قولقه دیمکله فاره قولقلی دیمکدر نبات مذکوره عربیده متسق دیور زمزم وزنده عسرول وساتجو تعبیر

و عقرب صوقديغنه و صوغوقدن عارض اولان و جعلره و مانيخوليا و نفخ و لقوه
علتلرينه و آغزدن سالیار آقق عارضه سنه نافع وبولی بغایت مدر ورطوبات معده
وامعايي مجفف در (المرش) فرش وزنـده طرملامق معناسـنه در يقال مرش
وجهه مرشا من الباب الثانی اذا خدشـه و پرمقلرك اوجلريله قاشيمق معناسـنه در
يقال مرش عضوه اذا حكه باطراف اصابعه ومرش شـول ارضه دينوركه يوزنى
يغمور قازيوب صيرمش اوله تقول انتهينا الى مرش اى الارض التى مرش المطر
وجهها وطپراغى كوشك اولديغندن همان يغمور ياغدقده صيريلو كيدن ارضه دينور
تقول لاتزرع فى المرش اى الارض التى اذا مطرت سـالت سريعا ومرش بر آدمى
سوزايله آزرده قلمق معناسنه در يقال مرشه مرشا اذا اذاه بالكلام (المرشاء) حمراء
وزنـده هر حيوانك عقور اولانه دينـور تأنيثى دابه اعتباريله در وچايرى چوق
ارضه دينور يقال ارض مرشاء اى الكثيرة العشب (المراشه) ثمامه وزنده مطلوب
قليل وحق صغير معناسنه در تقول لى عنده مراشـة اى حق صغير (الامرش)
ابرش وزنـده پك شرير آدمه دينـور يقال رجل امرش اى شرير (التمريش)
تفعيل وزنده مطر قليله دينور تفعيل وزنده كلان اسمادندر (الامتراش) بر نسنه يى
چكوب قوپارمق معناسـنه در يقال امترش الشئ اذا انتزعه و سـهولتله قاپمق
معناسنه در يقال امترش الشئ من يده اذا اختلسه وچالشوب كسب ايلمك معناسنه در
يقال امترش لعياله اذا اكتسب (مرشـانه) ميمك فتحيله اندلس ديارنده بر بلده در
(المش) ميمك فتحى وشينك تشديديله دارومقوله سى نسنه يى صو مثللو نسنه ايچره
طوزكبى اريجه قدر قارشدرمق معناسـنه در يقال مش الشئ مشا من الباب الاول
اذا خلطه حتى يذوب والى زفيردن وبيلاشقدن پاك ايلمك ايچون بر نسنه ايله سيلمك
معناسنه در يقال مش يده اذا مسحها بشئ لتنظيفها وقطع دسمها و خصومت ايلمك
معناسـنه در يقـال مش فلانا اذا عاداه وكمكك اوجلرنى آغزه آلوب صورمق
معناسنه در يقال مش العظم اذا مص اطرافه وبركسه نك مالنى جسته جسته صاغوب
آلمق معناسـنه در يقال مش مال فلان اذا اخذه شيئا بعد شئ وناقه نك سودينك
برمقدارنى صاغوب برمقدارنى ممه ده آليقومق معناسـنه در يقال مش الناقة اذا
حلب بعض لبنها و ترك بعضه فى الضرع ومش هش لفظنه اتبـاع اولور كه طيب
ولطيف ديمكدر يقال اطعمه هشا مشـا اى طيبا (التمشش) تفعل وزنده بودخى
كمكك اوجلرنى آغزده آلوب صورمق معناسـنه در يقال تمشش العظم اذا مص
اطرافه (المشوش) صبور وزنده ال سيلجك مقرمه يه و ياغلغه دينور يقال مش
يده بالمشوش وهوماتمسح به اليد (المشش) فتحتينله مهره تعبير ايتدكلرى نسنه دركه
طوارك قوللرنده سـيوريلوب چقركرچه كميك كبى حجمى اولوب لكن كميك قدر

ر ... اولمر ومشش مصدر اولور طوارك قوائمنده ذكر اولنان مهره چقمق معناسنه يقال مششت الدابة مششا من اتاب الرابع اذا شخص فى وظيفها المشش و بو ماده اصل اوزره وارد اولدى بولك خمت ماده سندن تعبيرى تغييرى بو قدر شارح ديركه ضبط قاموسى دخى بو قبيلدندر ومشش دوه قسمنك كوزلرينه عارض اولان اقمه ديرلر (الامش) همزه نك وميمك فتحيله سكوزينه آق عارض اولان اركك دوه يه ديرلر مؤنثنده مشاء ديرلر يقال جمل امش وناقة مشاء اذا اعترى فى عينه بياض (المشاشة) ثمامه وزننده چيقمى ممكن اولان ملايم كيك باشنه ديرلر كه قطرديق تعبير اولنور جمع جنسى مشاشدر وشول طپراغى يك ارضه ديرلر كه انده اشجار وكيمه قويولر اتخاذ اولنوب و اول ارضك وراسنده صويك اوته نشف ايتمسه طاش وقيا كبى حاجز اولمغله اول اشجار وقويولر بقور صويله طولدقلرنده ارض مربوره صويى كنديسنه صوروب امساك ايلكله اشجاردن و قويولردن برقوغه صوچكلسه ارض مذكوره آنك يرينه صورديغى صودن برقوغه افراغ ايدر اوله ومشاشه ارضك جوفنه ديرلر يقال طريقة مشاشة اى فيها حجارة حوارة وطاشى طپراغى كوشك بوله ديرلر واشجه نك وكيمه نك قويينك طپراغى يك يرينه ياخود قيا سنه ديرلركه صويك كوزى آنده اولمغله قويى يه صوآندن ترشح ايليه (المشاش) غراب وزننده مشاشه نك جمع جنسيدركه ذكر اولندى ومشاش طپراغى يومشق يره ديرلر ارض لينه معناسنه ونفس وذات معناسنه دركه يقال كريم المشاش اى النفس وطبيعت وجبلت معناسنه در يقال طيب المشاش اى الطبيعة واصل ومبنا معناسنه در وشول آدمه ديرلركه جست وسبكروح و ظريف اولوب سفر وحضرده ناسك خدمتنده سعى وسرعت ايدر اوله يقال رجل مشاش اى خفيف ظريف خدام فى الحضر والسفر (الامتشاش) همزه نك كسريله كيك ايليك طوتيق معناسنه در يقال امش العظم اذا امخ و سنم ديدكلرى تيكنلو اغاجك اوجلرندن چيقان نسنه لرى تازه وملايم اوله رق چيقمق معناسنه در يقال امش السلم اذا اخرج مايخرج من اطرافه ثمار رخصا (التمشيش) تفعيل وزننده كيكدن ايليك چيقرمق معناسنه در يقال مشش العظم اذا استخرج منه المخ (الامتشاش) افتعال وزننده طاش وكسك مقوله سيله استنجا ايتمك معناسنه در يقال امتش المتغوط اذا استنجى بحجر اومدر ومعده اولان سودك مجموعنى صاغمق معناسنه در يقال امتش مافى الضرع اذا اخذ جميعه وخاتون كوكسندن زينتنى كسمك معناسنه در يقال امتشت المرأة حليها اذا قطعتها عن لبتها (الممتش) منبر وزننده يك خبيث وعيار اوغرى يه ديرلر شارح ديركه امهات سائره نك بيانته كوره بو ممتش اولمقدر كه امتشاشدن اسم فاعلدر زيرا منبر وزننده ممش حسب الماده مش لفظندن اسم

آلتدر واول امتشاش ضرع معناسندن مأخوذدر انتهى (الانمشاش) انفعال وزننده حاصل اولمق معناسنه‌در تقول هل انمش لك شئ اى حصل (المشمشه) زلزله وزننده صويه دوا اصلتمق معناسنه‌در يقال مشمش الدوآء اذا نقعه فى الماء وخفت وسرعت ايلك معناسنه‌در يقال مشمش الرجل اذا خف واسرع (المشمش) ميملرك كسرى وفتحيله ميوهٔ معروف اسميدركه قيسى وزرد الوتعبير اولنان ميوه‌در معده‌يى تبريد ايدوب وسرعت تعفنله تلطيخ وضعيف ايلكده آندن اشد برنسنه بولنمق نادردر عندالبعض قليلى معده‌يه مضر و ملطخ و كثيرى نافع و مصلح در وبعضلر اجاصه‌يعنى اريكه مشمش اطلاق ايدرلر (مشاش) ميمك كسريله بررجل آديدر (المعش) رعش وزننده رفق وسهولتله اوغمق معناسنه‌در يقال معش يده معشا من‌الباب الثالث اذا دلكه رفيقا (مقدشو) ميمك فتحى وقافك سكونى ودالك كسرى و شينك ضميله زنكبار ايله حبشه بيننده بربلدهٔ كبير آديدر عامه دالنى مفتوح ايدرلر (الملش) ميمك فتحى و لامك سكونيله برنسنه‌يى كنديسنده برشئ آراشدرركبى ال ايله يوقليوب اراشدرمق معناسنه‌در يقال ملش‌الشئ ملشا من الباب الاول اذا فتشه بيده كانه يطلب فيه شيئا (الموش) ميمك فتحى وواوك سكونيله آصمه‌دن وتكاكدن اوزمى كسدكدنصكره كيرو قلان بشاقلرى اراشدرمق معناسنه‌در يقال ماش كرمه يموش موشا اذا طلب باقى قطوفه (الماش) بواسمله معروف غله‌در تركيده مردمك ديرلر طبيعتى معتدل وتوليد ايلديكى خلط محمود وصالح در محموم ومزكومه نافع وملين وسركه ايله مطبوخنى طلاجرب متقرحه مفيد وضمادى اعضاى واهيه‌يه ايراث تقويتده بيعديلدر وماش خرت ومرت اواسبابنه وچناق چوملك مقوله‌سى خردواته دينور ومنه المثل ★ الماش خير من‌لاش ★ يعنى خانه‌ده موجود بى قيمت خردوات مقوله‌سى اشياء خانه‌نك خالى اولمسندن خيرلودر لاش قولى لاشئ لفظندن مخففدر (المهش) ميمك فتحى وهانك سكونيله ياقمق معناسنه‌در يقال مهشه مهشا من‌الباب الثالث اذا احرقه وطرملامق معناسنه‌در يقال مهشه اذا خدشه (الامتهاش) افتعال وزننده ياتمق معناسنه‌در يقال امتهش الشئ اذا احترق وعورت قسمى يوزينك قيللرنى استره ايله تراش ايلك معناسنه‌در يقال امتهشت المرأة اذا حلقت وجهها بالموسى (المهشاء) حمراء وزننده تيز مهزول اولان ناقه‌يه دينور يقال ناقة مهشاء اذا اسرع هزالها (الميش) ميمك فتحى وياءنك سكونيله يوكى قيله قارشدرمق معناسنه‌در يقال ماش الصوف بالشعر يميش ميشا اذا خلطه به وقيون سودنى كچى سودينه قاتمق معناسنه‌در يقال ماش لبن الضأن بلبن الماعز اذا خلطه به وبركلام وخبرك برمقدارنى كتم ايدوب برمقدارنى سويلك معناسنه‌در يقال ماش الخبر اذا كتم بعضه واخبر بعضه

وزننده لوثان دوشك و اكثر مصدودمر بولرك ايكيسي معناسنه در يقال ماش الامة
الا حلب بعض ماش ضرعها وبعضا . و بعد يى آخر سبب كذوب ماشك دوق
معناسنه در يقال ماش الشئ اذا احتلطه به (الماشة) ميمك فتحيله و زننده
اوغرامق معناسنه در يقال ماشوا الارض ميشة اذا مروا بها (ماشان) و ر
اسمدر (ماوشان) همدانده بر ناحيه اسمدر

فصل النون (النأش) نونك فتحي وهمزه نك سكونيله بو تسوب الى مو نوب
آلمق معناسنه در يقال نأش الشئ نأشا من الباب الثالث اذا تناوله و بو معنوق
واحوف اولور ونطش و نشطه ضوغني معناسنه در يقال نأشه اذا اخذه وبطش
وتأخير ايتمك معناسنه در يقال نأشه اذا اخره و تيز و تب قيام ايتمك معناسنه در
يقال نأش مو بكذا اذا نهض (التناوش) تفاعل وزننده و مثني بو سبب الصوتوب
آلمق معناسنه در يقال تناوش الشئ اذا تناوله (النؤوش) صبور وزننده قوى
و صاحب آدمه دينور يقال رجل نؤوش اى قوى غالب (النئيش) امير وزننده
الجبر معناسنه در يقال فعله نئيشا اى اخيرا و تقول جئت نئيشا من النهار اى بعد
متول يعنى نهارك حكمى كالوب همان مقدار بيهوده فالمقدمسكره يتمدك و بونلر
نأشدن معناسندن مأخوذلردر قال الشارح ويقال فعل كذا نئيشا اى بعد ماضى
(النؤوشة) السن اولقش سبيه دينور فائل موصوف اعتباريله در ومنه يقال
ناقة منؤوشة اللحم اى قليلة كوركه اك ملحودلر (الانتئاش) افتعال وزننده
ايوزمت معناسنه در تقول انتأشني اى اخلني ومواليني بولرندن قالديروب
كوچورمك معناسنه در يقال انتأش بقعه اذا شعن بها (النبش) نونك فتحي
و بانك سكونيله مستور نسنه يى آچمق معناسنه در يقال نبش المستور نبشا من
الباب الاول اذا ابرزه و بو سيدن آخر سببدن كشف و عيان ايتمك معناسنه در
يقال نبش الكنز عن الارض اذا كشفه عنها ومنه النباش واستخراج حديث
ايتمك معناسنه مستعملدر يقال نبش الحديث اذا استخرجه واملك جلوب كسب
ايتمك معناسنه مستعملدر يقال نبش لعياله اذا اكتسب واوق آتمق شيئه اوزمسوب
صاپلنق معناسنه در يقال نبله بسهم اذا رماه فرصه ظاهرا بودخى مجاز اولوب
لكن عدم اصابت مفهوم مادهدن خارج اولمق غالبدر (النباش) شداد وزننده قبرى
قازوب كفن چيقارنجى كيسه دينوركه كفن صويجى تعبير اولنور كشف معناسندن
مأخوذدر ومنه المثل رحم الله النباش الاول ★ و نباش اسامیدر نباش بن زرارة بن
النباش ياخود ابو هالة ابن النباش بن زرارة ياخود زرارة النباش ياخود مالك بن
النباش بن زرارة خديجة الكبرى رضى الله عنها جنابلرينك زوج اولى واصحابدن
زيب حضرت نبوى اولان هند بن ابى هالهنك بدريدر ابو هالة كنيه سيدر

(النبش) نونك كسريله چام آغاجنه شبيه برنوع شجر اسميدر آغاجندن قوندومتين
اولور (النبش) فتحتينله شول اركك دوه‌يه دينوركه طبانڭ آلتنده برنشانه‌سی
اولمغله بصديغی يرده معلوم ونمايان اولور يقال جمل نبش اذا كان فی خفه اثر يتبين
فی الارض (نبيشه) جهينه وزننده اساميدندر نبيشة الخير وهو ذة بن نبيشه
اصحابدندر ونبيشة ابن الحبيب شول كمسه‌دركه امرئ القيس استمداد ايچون قيصره
كتدكده رفيق اولمشيدی (نباشه) ثمامه وزننده ونابش اسامئ رجالدندر
(الانبوش) اسلوب وزننده يردن قازيلوب اخراج اولنان سبزه ونباتك كوكنه
علی قول كوكيله وطمرلريله بالتمام يردن قلع واخراج اولنان آغاجه دينور
انابيش جمعيدر (النتش) نونك فتحی وتانك سكونيله كوده‌يه باتمش تيكن مقوله‌سنی
جنبستره ايله چقرمق معناسنه‌در يقال نتش الشوكة ونحوها نتشا من الباب الثانی
اذا استخرجها بالمنتاش وبرنسنه‌يی چمدكله ياخود ماشه مقوله‌سی نسنه‌يه قصدرمقله
چكمك معناسنه‌در يقال نتش اللحم ونحوه اذا جذبه قرصا وقيل وتوی يولمق
معناسنه‌در يقال نتش الشعر اذا انتفه وامك چكوب كسب ايلك معناسنه مستعملدر
يقال نتش لعياله اذا اكتسب لهم واورمق معناسنه‌در يقال نتشه اذا ضربه وبرشيئ
اياغله اوته قاقيورمك معناسنه‌در يقال نتش الحجر اذا دفعه برجله ونتش وتنتاش
تذكار وزننده برآدمه نهانی عتاب وسرزنش ايلك معناسنه‌در يقال نتش فلانا نتشا
وتنتاشا اذا عتبه سرا وقويينك مجموع صوينی چكوب بتورمك معناسنه‌در يقال
بئر لاتنتش ولا تنكش علی بناء المجهول ای لاتنزح (المنتاش) منقاش وزننده
ومرادفيدركه قيل يوله‌جق جنبستره‌يه دينور فارسيده موی چين دينور (النتاش)
زنار وزننده سفله نهاد وعيار كمسه‌لره دينور ناتش جمعيدر يقال هم نتاش ای
سفل عيارون (النتش) فتحتينله نباتك اشاغيسندن ويوقريسندن ابتدا سوروب
چيقان يرينه دينور (الانتاش) همزه‌نك كسريله مزروع اولان تخم ودانه‌نك
زيرترابده اوزی رطوبتلنمكله اطرافنه زيل آتوب فلبزن سورمك معناسنه‌در يقال
انتش الحب اذا ابتل فضرب نتشه فی الارض ونبات يرآلتنده هنوز اطرافه فلبزن
سورمكسزين طشره‌يه اوج ويرمك معناسنه‌در يقال انتش النبات اذا اخرج
رأسه من الارض قبل ان يعرق (النجش) نونك فتحی وجيمك سكونيله متاع
صاحبی مشتری‌يه متاعنی مدح ووصف ايدركن ترويج ايچون بركمسه دخی صاحبنه
موافقت ايلك يعنی برابرجه مدح ووصف ايلك علی قول اشتراسی مطلوبی دكل ايكن
زياده بها ايله صاتلمق ايچون مصنع اولمق اوزره متاعه زياده بها ايله مشتری اولمق
معناسنه‌در تاكه متاع مزبوره ناظر اولان اول بهايه كرفتار اوله وعلی رأی ناسی
برمتاعدن ذم وقدح ايله تنفير ايدوب متاع آخره صرف وامالهٔ ايلك معناسنه‌در

یقال نجش الرجل فی البیع نجشا من الباب الاول اذا واطأ رجلا یرید بیعا ان یمدحه
اوهو ان یرید الانسان ان یبیع بیاعة فیساومه فیها بثمن کثیر لینظر الیه ناظر
فیقع فیها اوان ینفر الناس عن الشیء الی غیره قال الشارح وفی الحدیث [انه نهی
عن النجش فی البیع] ونجش صید اولمق جانوری اورکدوب برندن قالدرمق
معناسنه در وبو معنی موضوعیدر یقال نجش الصید اذا اثاره وصندن ارالشدروب
برندن دپرتمك معناسنه در یقال نجش الشیء اذا بحث عنه واستثاره و برکدرمك
معناسنه در یقال نجشه اذا جمعه واستخراج معناسنه مستعملدر یقال نجش الشیء
اذا استخرجه وآتش یاقمق معناسنه در یقال نجش النار اذا اوقدها وسرعت ایلك
معناسنه در یقال مر فلان ینجش ای یسرع (النجاشة) کتابه وزننده بودخی سرعت
ایلك معناسنه در یقال نجش نجشا ونجاشة اذا اسرع (النجاشی) نونك فتحی
وکسریله علی قول کسری افصحدر وآخرنده یانك تشدیدی وتخفیفیله علی قول
تخفیفی افصحدر ملك حبشه اولان اصحمه‌نك لقبیدر شارح دیرکه مطلقا حبشه
ملوکنك علم خاصلریدر قیصر روم کبی واصحمه زمان سعادتده اولان ملکك
اسمیدرکه مهاجرین اول اکا هجرت ایلدیلر واصحمه نبط لغتنده عطیه معناسنه در
انتهی ونجاشی حارثی راجز معروفدر ونجاشی شول کسیه دینورکه آولری اورکیدوب
صیاد سمتنه سوق ایدرلر اوله (الناجش والمنجاش) میمك کسریله بونلرده آولری
اورکیدوب صیاد سمتنه سوق ایدن کسیه دینورکه مخصوص اولورلر یقال هو
نجاشی وناجش ومنجاش ای یثیر الصید لیمر علی الصائد (المنجشانیة) میمك فتحیله
بر صو اسمیدر بصره قربنده منجشان یاخود منجش نام کسیه منسوبدر نتدکه منجش
ماده‌سنده ذکر اولندی (ذومنجان) ابن کلده‌درکه معروف کسه‌در (المنجش)
منبر وزننده شول بدزبان کسیه دینورکه دائما ناسك عیوب ومساویسنی کشف
واظهار ایدوب عرض وناموسلرینه حرف انداز اوله یقال رجل منجش ای وقاع
فی الناس کشاف عن عیوبهم وتعمه طرزنده شول ترشه‌یه و قایشه دینورکه ایکی
مخته‌لك ارالغنه صوقوب اوزرنده دیکرلر (النجاش) نونك کسریله بودخی
ذکر اولنان ترشه‌یه دینور (انجشه) همزه‌نك وجیمك فتحیله چاکران حضرت
رسالتپناهیدندر نغمالو دوه سوررایدی (النجیش) امیر وزننده (والنجاش)
شداد وزننده آوجی‌یه دینور صائد معناسنه (التناجش) تفاعل وزننده بیع
ومهر نکاح مثللو معامله‌لرده زاید ایتمك معناسنه درکه نجش مذکوردن تفاعلدر
حدیث شریفله نهی اولنمشدر یقال تناجشوا فی البیع وغیره اذا تزایدوا (الهجاشة)
حای مهمله ایله کتابه وزننده یتق اتمکه دینور خبز محترق معناسنه (النخورش)
خای معجمه ایله جحرش وزننده ناسه صاندروب قوروغه بشلامش کوپك انیکنه

دینور علی قول پك یرنجی و خبیث ومقاتل كوپكه دینـور یقال جر ونخورش اذا كان قد تحرك وخدش اوهو الخبیث المقـاتل (النخش) نونك فتحی و خانك سكونیله قندرمق معناسـنه‌در یقال نخش فلانا له نخشا من الباب الاول اذا حثه وطواری پك سورمك معناسنه‌در یقال نخش الدابة اذا ساقها شدیدا وتحریك ایلك معناسنه‌در یقال نخشه اذا حركه ورنجیده ایلك معناسـنه‌در یقال نخشه اذا آذاه وبرشیئك قبوغنی كیدرمك معناسنه‌در یقال نخش العود اذا قشره و برنسـنه‌نك نخبه و نقاوه‌سنی اخذ ایلك معناسـنه‌در یقال نخش الشیٔ اذا اخـذ نقاوته و طرملامق معناسـنه‌در یقال نخشه اذا خدشه و نخش بربلوك ماله دینور تقول اعطانی نخشا من المال ای طائفة وآرقلیوب مهزول اولمق معناسنه‌در یقال نخش الرجل نخشا من الباب الثالث ونخش علی بناء المجهول فهو منخوش و هی منخوشة اذا هزل (النخش) فتحتینله برنسنه‌نك آشاغی طرفی اسكیوب چوریمك معناسنه‌در یقال نخش الشیٔ نخشا من الباب الرابع اذا بلی اسفله (التنخش) تفعل وزنـنده برنسنه‌یه طوغری دبرنمك معناسـنه‌در یقال هو یتنخش الی كذا ای یتحرك الیه (الندش) نونك فتحی ودالك سـكونیله وفتحتینله برنسنه‌یی صوروب آراشدرمق معناسنه‌در یقال ندش عن الشیٔ ندشا من الباب الثانی اذا بحث عنه وپموق آتمق معناسنه‌در یقال ندش القطن اذا ندفه (النرش) فرش وزنـنده بر نسنه‌یه ال صونوب آلمق معناسـنه‌در یقال نرش الشیٔ نرشا اذا تناوله بالید وبو ابن درید نقلیدر لكن بنم عندمده بو تصحیفدر یعنی نوش مصحفیدر زیرا كلام عربده ماقبلی نون اوله‌رق رایی مشتمل كلمه یوقدر (النش) نونك فتحی و شینك تشـدیدیله طواری رفق وسهولتله سورمك معناسنه‌در یقال نش البعیر نشا من الباب الاول اذا ساقه وقارشدرمق معناسنه‌در یقال نش الشیٔ اذا خلطه ونش یارم اوقه‌یه دینوركه یكرمی درهم مقدارندن عبارتدر زیرا عند العرب اوقیه قرق درهمدر یقال ماعنده الانش منه ای نصف اوقیة عشرون درهما (المنشوش) طیبله مرتب اولان سورینه‌جك یاغه دینور خلط معناسـندن مأخوذدر یقال دهن منشوش ای مرتب بالطیب (النشیش) هزیز وزننده حوضـك و كولك صویی چكیلوب قوریمغه بشلمق معناسنه‌در یقال نش الغدیر نشیشا من الباب الثانی اذا اخذ ماؤه فی النصوب وصو وسائر نسنه قینارکن سسلنمك معناسنه‌در یقال نش الماء وغیره اذا صات عند الغلیان (النشاشة) حساسه وزننده شـول چوراق یره دینوركه اصلا ایچنك نمناك اولان طپراغی قوریموب وچایری بتمز اوله یقال سبخة نشاشة اذا كانت لایجف ثراها ولاینبت مرعاها (النشاش) كتان وزننده بنو نمیر یوردنده بر وادی اسمیدركه شـوراوتلری فراوان اولور و آنده بنی عامر ایله اهل یمامه

ينده بر وقعه حادث اولمغه (النتاش) تزكار وزننده (والنتاتيش) و يوق
وزننده هر اينده حيث و چوره بسك و ابركلر اولان آدمه دينور يقال رجل
نتاش ونتش في الزراع اى خفيف في عمله ومراسه (او التواش) او شائع بنده
(النبشة) نبشه وزننده (والنبشلة) نوعى قصيده اصلا بات نوده اولان
چوپاننه دينور يقال الاول عرجة ومقشة اى دخلة الاخت (النشنشة) اوزرك
كسرايله نشمنت وبالات معناسنده در كه تحكم دخى م معتاديدر يقال كريم
الشنشنة اى الشنشنة وطائفه دينور ومنه قول عمر لابن عباس رضي الله عنهم حين
سأله في امر شاور فيه فاعجبه كلامه شنشنة من اخشن اى حجر من جبل حضرت
عباس شبيهدر وجلادتده مانند وابن عباس مقامده اول مقالات حجريه بحدوه
ابن عباس حالة وكلامي قوت ومقامده حجره شبيه ايلديلر (السنسنة) ازالة وزننده
دكرين تيز تيز صورتق معناسنده در يقال نشنش الخاد اذا خضد في سرعة وتخبر
قباد اكن مفرقي صلصلت معناسنده در يقال نشنشت القدر اذا صوتت عند الغليان
وبراسدي شدله تحريك ودفع ايلك معناسنده در يقال نشنش الشئ اذا دفعه
وحركه شديدا و اوزون اوزادي سوروب قوغق معناسنده در يقال نشنشه اذا
ساقه وطرده وجماع ايلك معناسنده در يقال نشنش الجارية اذا جامعها وصراويل
چوزمك معناسنده در يقال نشنش صراويله اذا حله و اوراق صويوب چيقرمق
معناسنده در يقال نشنش ثوبه اذا خلعه وقلده اولان نسنه يى بوشندوب سلكمك
معناسنده در يقال نشنش الوعاء اذا نفض مافيه و قوشك قصي قنلودكن بروبيله
آهسته جه بعض تويلرى و يلمكلرى يولوب اوچورمق معناسنده در يقال نشنش
الطائر ريشه بمنقاره اذا اهوى له اهواء خفيفا فنتف منه وطيره وتيز تيز سرعتله
نسه يمك معناسنده در يقال نشنش اللحم اذا اكله بعجلة و سرعة و آرقه ده زده
قفغ سومق معناسنده در يقال نشنش الدرع اذا صوت وابن عباد محيط نام
كتابنده انتشت الشجرة اذا طالت قولى يعنى افتعال بابنده اولدرق انتشاش لفظى
آغاج اوزامسيله تفسيرى مصحفدر صواب اولان انتست اولمقدركه اكرمت
وزننده در يعنى افعال بابندن اولمقدر نتكه نتس مادهسنده ذكر اولندى (النطش)
نولك فتحى وطانك سكونيله بنيه وخلقتك قوى وشديد اولمسنه دينور ومنه يقال
رجل نطيش اى شديد الخلقة وموسى الخلقة ونطيش حركت معناسنده در يقال
ماله نطيش اى حركة (النطشان) عطشان لفظنه مزاوجة ذكر اولنور يقال
عطشان نطشان (النعش) رعش وزننده يوقرى قالدرمق معناسنده در يقال نعشه
الله نعشا من الباب الثالث اذا رفعه و فقره مبتلا اولان كمسنه يى خوشحال ايلك
معناسنده مستعملدر يقال نعش فلانا اى اجبره بعد فقر ودخى ذكر باخير ايله ياد

ایلمك معناسنه مستعملدر یقال نعش المیت اذا ذکره ذکرا حسنا و برنسنه‌یه باقق ایچون کوزنی یوقری قالدرمق معناسنه مستعملدر یقال نعش طرفه اذا رفعه یعنی لینظر وبقاء ودوام معناسنه‌در یقال ماله نعش ای بقاء ونعش محفه طرزنده برنسنه‌یه دینور که خلاف راهده سلاطین وامراء خسته اولنجه اکا وضع وارکاب ایدرلر تخت روان دیدیکمز اوله‌جقدر وایچنده میت کوتردکلری تابوته دینور شارحك بیاننه کوره ایچنده میت بولنمغه مخصوصدر والاسریردینور ونعش برنوع دوزاغه دینور که برآغاجك اوجنه برمقدار بجاوره‌یی بعض صنعتله بکروب آنکله دوه قوشی یاوریلرنی صید ایدرلر (الانعاش) همزه‌نك کسریله بودخی یوقری قالدرمق معناسنه‌در یقال انعشه الله ای رفعه (التنعیش) بودخی یوقری قالدرمق معناسنه‌در یقال نعشه الله بمعنی انعشه واباغی سورچوب یقیلان کمسیه انعشك الله دیو دعا ایلمك معناسنه‌در یقال نعشه تنعیشا اذا قال له انعشك الله من عثرتك. (بنات نعش) فلکده ایکی صورتدر بری بنات نعش الکبری درکه قطب شمالی سمتنده دب اکبر صورتنده مرکوزیدی کوکبدن عبارتدر ترکیده یدیکر تعبیراولنور دوردینه نعش دیرلر مربع الشکل اولدیغیچون واوچنه بنات اطلاق ایدرلر وبریسی بنات نعش الصغری درکه دب اصغر صورتنده کذلك یدی کوکبدر بونلرك مفردنده ابن نعش دینور آنکچون بعض اشعارده بنو نعش عنوانیله وارداولمشدر وبونده نعش کلمه‌سی نکره اوله‌رق منصرف اولور معرفه اولدیغی حالده اولمز شارح دیرکه سیبویه ایله فراء بونك معرفه وتأنیث علتلریله عدم انصرافنه ذاهب اولدیلر (الانتعاش) افتعال وزننده اباغی سورچوب یقلان کمسه طوغریلوب قالقمق معناسنه‌در یقال انتعش العاثر اذا انتهض من عثرته (الغش) غین معجمه ایله نعش وزننده (والغشان) فتحاتله اضطراب کونه بری اوته حرکت ایلمك یعنی چالقنمق معناسنه‌در یقال نغش الشیء نغشا و نغشانا من الباب الثالث اذا تحرك شبه الاضطراب و برنسنه برنده اولدیغی حالده بری اوته قلدانوب دپرنمك معناسنه‌در کوچك چوجغك بنقلده دیدیغی کبی یقال نغش الشیء اذا تحرك فی مکانه ومیل ایلمك معناسنه‌در یقال هو ینغش الیه ای یمیل (الانتغاش) افتعال وزننده (والتنغش) تفعل وزننده بونلرده نغش معناسنه‌در یقال انتغش الشیء و تنغش یعنی نغش وتنغش مطلقا قوش وبوجك مقوله‌سی برنده اوینایوب قلدانمق معناسنه‌در یقال تنغش الطائر اوالهامة اذا تحرك فی مکانه (النغاشی والنغاش) نونلرك ضمیله بغایت بودور آدمه دینورکه جوجه تعبیر ایتدکلریدر فارسیده زاد خواست دینور یقال رجل نغاشی ونغاش ای قصیر جدا اقصر مایکون من الرجال (النغاشة) ثمامه وزننده برقوش آدیدر (النفش) نونك فتحی و فانك سکونیله

يوق ويوك مقولەسى نسنەيى برمقدار ايلە برى برندن آيروب دينلك معناسنەدر يقال نفش القطن والصوف نفشا من الباب الاول اذا شعثه بالاصابع حتى ينتشر
ومواشى كيجە وقتى چوبانسز كيدى باشنەدە اوتلامق معناسنەدر يقال نفشت الغنم اوالابل ونفشت نفشا من الباب الثانى والاول والرابع اذا رعت ليلا بلاراع
(التنفيش) تفعيل وزننده بودخى نفش معناسنەدر يقال نفش القطن بمعنى نفشه
(الانفاش) همزەنك كسريلە مواشى يى كيجە وقتى اوتلاقدە سبب صالبورمك معناسنەدر يقال انفش الراعى الغنم او الابل اذا ارسلها ليلا ترعى و تركها
(النفش) فتحتينله (والنفاش) رمان وزننده (والنوافش) كيجە اوتلاقدە چوبانسز سبب ترك اولنمش مواشى يە دينور يقال ابل نفش و نفاش و نوافش اذا تركت ليلا بلاراع و نفش فتحتينله يوكە دينور صوف معناسنە و اجوزلغه و بوللوغه دينور يقال بلد ذونفش اى خصب (النفوش) قعود وزننده اجوزلغه و بوللغه ايرشمك معناسنەدر تقول نفشنا نفوشا من الباب الاول اى اخصبنا و برنسنەدن خوشنقله اكل ايجون اكا اقبال ايلمك معناسنەدر يقال نفش على الشئ اذا اقبل عليه يأكله (النفيش) امير وزننده برظرف ايچره طاغنق متاع و اسبابه دينور يقال فى الوعاء نفيش اى متاع متفرق (المنتفش) انتفاشدن اسم فاعل اولەرق (والمتنفش) تنفشدن اسم فاعل اولەرق ايچى كوشك و ملايم اولان قبارمش يومرى نسنەيە دينور يموق و يوك ايلە طولو چوال كبى (المنتفشة) انتفاشدن اسم فاعل اولەرق صاچى طاغنق خاتونه اطلاق اولنور يقال امة منتفشة الشعر اى شعثاء وشول برون اوجنه وصف اولوركه زنجى برونى كبى قنادلى اولوب يوزە طوغرى يايوان اوله يقال ارنبة منتفشة اى منبسطة على الوجه
(التنفش) تفعل وزننده كدى قسمى تويلرنى قباردوب قالدرمق معناسنەدركه برنسنەدن قورقوب ياخود برى بريلە دوكشدكلرى وقتده اولور يقال تنفشت الهرة اذا ازبأرت وقوش قسمى برنسنەدن قورقوب ياخود دزركبى يلكلرنى اورپردوب سلكمك معناسنەدر يقال تنفش الطائر اذا انفض ريشه كانه يخاف اويرعد
(النقش) نونك فتحى و قافك سكونيلە برنسنەيى ايكى ياخود برقاچ رنكلر ايلە الاجه ايلمك معناسنەدر يقال نقش الشئ نقشا من الباب الاول اذا لونه بلونين اوالوان وجماع ايلمك معناسنەدر يقال نقش الجارية اذا جامعها وخرماسالقمى نضج بولوب رطب اولمق ايچون تيكنلك ايلە ضرب ايلمك معناسنەدركه تيز يومشيوب رطب اولسون ديو تيكنلكلر ايلە دورتشدروب ضرب ايدرلر يقال نقش العذق اذا ضربه بشوك حتى يرطب وبدنه باتمش تيكنى چقرمق معناسنەدر يقال نقش الشوكة من رجلها اذا استخرجها و برنسنەيى كركى كبى عيان اولمق ايچون اوتەسنى اراشدرمق

معناسنه مستعملدر استخراج شوك معناسندن مأخوذدر يقال نقش عن الشئ اذا استقصى كشفه ونقش صعر وردن اصغر اولان صمغه دينور وصويه اصلنمش خرمايه دينور وقيون وكچى يتاغنى تيكن و طاش مقولهسى نسنهلردن پاك ايلمك معناسنهدر يقال نقش مربض الغنم اذا انقاه من الشوك و نحوه (المنقاش) محراب وزننده (والمنقش) منبر وزننده جنبسترهيه دينوركه بدنه باتمش تيكن چيقاريلور (التنقيش) تفعيل وزننده نقش ايله معناى اولده مرادفدر يقال نقش الشئ اذا لونه بلونين اوالوان (النقيش) نفيش وزننده ومرادفيدركه ايچنده متفرق متاع و اسباب اولان چوال مقولهسى قابه دينور و مثل ونظير معناسنهدر يقال ماله نقيش اى مثل (النقاشة) كتابه وزننده نقاشلق حرفتنه دينور (المنقوشة) شول باش باريغنه دينوركه آندن جنبستره ايله كمكلر استخراج اولنه يقال شجة منقوشة اذا كانت ينقش منها العظام اى يستخرج (الانقاش) همزهنك كسريله بركمسه بورجلوسنه استقصا ايلمك يعنى بورجنى ويرهجك نسنهسى وارميدر ديو كركى كبى صوروب تدقيق ايلكدن عبارتدر يقال انقش الرجل على غريمه اذا استقصى عليه وهربار صويه اصلنمش خرما يمك معناسنهدر يقال انقش الرجل اذا دام على اكل النقش وچوق جماع ايدر اولمق معناسنهدر يقال انقش الرجل اذا دام على الجماع (المنقشة) محدثه وزننده شول باش باريغنه دينوركه جنبستره ايله كمكلرى اوزرندن قشورلرى نقل و اخراج اولنور اوله يقال شجة منقشة اى منقلة (الانتقاش) افتعال وزننده اياقدن تيكن چقرمق معناسنهدر يقال انتقش الرجل اذا اخرج الشوك من رجله وحكاكه مهر قازدرمق معناسنهدر يقال انتقش الرجل اذا امر النقاش ينقش فصه ودوه قسمى بقنهغنه تيكن وطاش مقولهسى كيرمكله چقرمق ايچون طبانني يره اورمق معناسنهدر يقال انتقش البعير اذا ضرب بخفه الارض لشئ يدخل فيه و منه قولهم لطمه لطمة المنتقش وبرنسنهيى طشره چكوب چقرمق معناسنهدر يقال انتقش الشئ اذا استخرجه وبرنسنهيى سائرلرى بيننده اورندوليوب اختيار ايلمك معناسنهدر يقال انتقش الشئ اذا اختاره (المناقشة) مفاعله وزننده بركمسهنك محاسبهسنده كركى كبى تدقيق و استقصا ايلمك معناسنهدر يقال ناقشه فى الحساب اذا استقصاه قال الشارح ومنه الحديث [من نوقش الحساب عذبه] (النكش) نونك فتحى وكافك سكونيله قويينك ايچنده اولان صويى وچامورى بتون چكوب چقرمق معناسنهدر يقال نكش الركية نكشا من الباب الاول والثانى اذا اخرج مافيها من الحمأة والطين ومنه قول رجل فى على رضى الله عنه بحر لاينكش اى لاينزف ولايغيض يعنى امام على بر دريادركه نه صويى چكلمكله توكنور ونه غور ويبوست طريان ايدر و نكش برنسنهيى توكتمك معناسنهدر يقال نكش الشئ اذا افناه ومنه

نفسه قانمقش يعنى اوت و كونه قراولت جابرلى قلمقدر كه اوتلاغله و نحلمكله
توكنمز و بر ايشدن فارغ اولمق معناسنهدر يقال نكش منه اذا فرغ (المنكش)
ميم ومنده امور ومصالحده مدقق و دوراندیش و عرایا شناس آدمه دینور يقال
رجل منكش اى منقب فى الامور (الانتكاش) انفعال وزننده بودخى قويدن اتيمده
اولان صو وبالچق مقولهسنى بالجمله چكوب چقارمق معناسنهدر يقال انتكش الركية
يعنى نكشها (النمش) فتحتينله سیاه و بياض نقطهلره دينوركه بر نسنهنك اصل رنكنه مخالف
اولور على قول بشرهده الاجه قدر دینورکه اصل رنکنه مخالف اولور اهل لسانك
نمش تعبير ايتدكلرى عارضه بومعنا اعتبار يلهدر واول يوزه عارض اولور مرجمك كبى
سياه نقطهلردركه دمك ويا صمرالمك احترافدن حادث اولور اكثرى يكنرده
وعثونلرده تحدث ايدركه چقيت تعبير اولنور خصوصا ياز كونلرنده چوق اولور
وبول بول بياض وسواد نقطهلرى اولان آتهكه نمله قيرى تعبير اولنور انمش
ديدكلرى بوجهتندر ونمش بومعناده مصدر اولنور يقال نمش الرجل نمشا من الباب
الرابع اذا صار فيه نمش اى نقط بيض وسود او بقع تقع فى الجلد تخالف لونه
ونمش الاجه مقولهسنك خطوط منقشلرينه دينور (النمس) كتف وزننده شول
دوهيه دينوركه طبانده مخصوص داغ و نشانهسى اولمغله آنك نقشنله ايزى متبين
اولنور يقال بعير نمش اذا كان فى خفه اثر يتبين فى الارض من غير اثره وقاملوسى
بول بول جوهرلى اولان قلجه دينور يقال سيف نمش اذا كان فيه شطب (النمش)
نونك فتحى و ميمك سكونيله قوغجيلق ايلمك معناسنهدر يقال نمش الرجل نمشا
من الباب الاول اذا نم وفسلدهمك معناسنهدر يقال نمش فى اذنه اذا سار ويردن
برنسنهيى عبث وبيهوده صورتنى ارائت ايدهرك قندرمق معناسنهدركه قندرديغى
آخره بيلدرمك جهتيله اولهجقدر يقال نمش من الارض اذا انتقط كالعابث وبلان
سويلمك معناسنهدر يقال نمش الرجل اذا كذب وچكركه بردهاولان اكين واوتلق
مقولهسنى اكل ايتمك معناسنهدر يقال نمش الجراد الارض اذا اكل ماعليها (الانماش)
همزهنك كسريله بودخى قوغجيلق ايلمك معناسنهدر يقال انمش الرجل اذا اتى بالنميمة
(التنميش) تفعيل وزننده قولغه نسنه فسلدهمك معناسنهدر يقال نمش فى اذنه
اذا اسر (نامش) صاحب وزننده بيمق قضاسنده برقريه آديدر (النوش) نونك
فتحى وواوك سكونيله برنسنهيه ال صونوب آلمق معناسنهدر يقال ناش الشئ
ينوشه نوشا اذا تناوله وطلب ايلمك معناسنهدر يقال ناشه اذا طلبه ويوريمك
معناسنهدر يقال ناش الرجل اذا مشى وسرعتله ديرنوب قالقمق معناسنهدر يقال
ناش البعير اذا اسرع فى النهوض (النووش) صبور وزننده قوى وتوانا آدمه
دينور يقال رجل نووش اى قوى (التناوش) تفاعل وزننده برنسنهيه ال

صونوب آلمق معناسنه‌در يقال تناوشه اذا تناوله ورجوع ايتمك معناسنه‌در يقال تناوش الرجل اذا رجع (الانتياش) افتعال وزننده بودخی تناول معناسنه‌در يقال انتاشه اذا تناوله و اخراج ايتمك معناسنه‌در يقال انتاش الشئ اذا اخرجه (المناوشة) مفاعله وزننده جنكده ايكی عسكر بری برينه كيروب دست وكريبان اولمق معناسنه‌در يقال ناوشوهم بالقتال اذا ناولوهم (التنوش) تفعل وزننده ياغلغه ال سيلك معناسنه‌در يقال تنوش يده بالمنديل اذا مشها من الغمر (نهرش) زبرج وزننده زيد بن ضباث نام كمسه‌نك جدی اسميدركه رقاع اطلاق اولنان اوچ كمسه‌نك بريسيدر ماده‌سنده مرسومدر (النهش) نونك فتحی وهانك سكونيله برنسنه‌يی اوك ديشلرك اوجيله اصرر كبی طوتمق معناسنه‌در يقال نهشه نهشا من الباب الثالث اذا نهسه ويلان وعقرب صوقمق معناسنه‌در يقال نهشته الحية اوالعقرب اذالسعته واصرمق معناسنه‌در علی قول آزی ديشلر ايله قاوره‌يوب طوتمق معناسنه‌در يقال نهشه اذا عضه اواخذه باضراسه وبالسين معناه اخذه باطراف الاسنان كاذكر وزمان برآدمی محنته اوغراتمق معناسنه مستعملدر يقال نهشه الدهر فاحتاج وبازولر انجه‌رك اولمق معناسنه‌در يقال نهشت عضداه علی بناء المجهول اذا دقتا ويقال نهش اليدين والقوائم ای خفيفهما (المنهوش) رنج ومحنته اوغرامش آدمه دينور يقال رجل منهوش ای مجهود ومنهوش القدمين اياقلرينك اتی آزجه اولان كمسه‌يه اطلاق اولنور يقال رجل منهوش القدمين ای معرقهما (النهاوش) نونك فتحی وواوك كسريله مظالم ومحايف ومصادراته اطلاق اولنور يقال يجمع مالا من نهاوش ای المظالم والاجحافات بالناس قال الشارح هو من قولهم نهشه اذا جهده فهو منهوش كما ذكر (المتهشة) انتهاشدن اسم فاعلدر ماتم ومصيبت هنكامنده صاچلرنی يولوب يوزنی يرتان عورته دينور يقال امرأة متهشة ای خامشة وجهها فی المصيبة (النهش) كتف وزننده نمش معناسنه‌دركه ذكر اولندی يقال بعير نهش ای نمش

﴿ فصل الواو ﴾ (الوبش) واوك فتحی و بانك سكونی وفتحتينله طرنقده حادث اولان بياض بنكه دينور يقال بظفره وبش هوالنمنم الابيض ودوه‌نك دريسنده اويوزلقدن جابجا منتشر اولمش پول پول الاجه‌لغه دينور يقال بالبعير وبش من جرب ای رقط يتفشی فی جلده منه (الوبش) فتحتينله طرنقده بياض بنك پيدا اولمق ودوه‌نك دريسی ايوزلقدن پول پول الاجه‌لنمق معنالرينه‌دريقال وبش الظفر ووبش جلد البعير وبشا من الباب الرابع اذا صار فيه وبش ووبش اوباش لفظنك مفرديدركه اجناس مختلفه رذال وسفله ناسه دينور يقال هومن الاوباش ای الاخلاط والسفلة (وابش) اساميدندر بنو وابش بن زيد بن عدوان عربدن بربطندر ووابش بن دهمه همدان قبيله‌سی نسبندندر (الايباش) همزه‌نك كسريله سرعت ايتمك

مصدرندر یعنی واطی الرجل لها اصبح و باتت خوجملك عالی فوق هم ضمندن
قارشی یعنی اولمق معناسنه در یقال اوحشت الارض اذا اخذ او اخذها
المتوحش القحول و تسميه آقنی قور قور ... اوزانه امثلو معناسنه در یقال
وحش العا الثامر کنابه الزیع دشم منصبه و بشامه بعد کیدر اولنقلری یردن
باطوب تمییز قبدینه دوشمك معناسنه در یقال وحش القوم اذا امر و اذا تعلموا به
من کل مکان المتوحش اوازه قضبی و ثانی فوقیدنه سکونیله آلدی سندیه دینور
یقال فیه وحش من الناس ای قلیل و تعلمت سننه وفی و مابه کریه دینور یقال هم وحش
القوم ای ببالیهم (الوحش) فتحیله و بو حال اصلیدر (الوحشة) فتحاتله یان نرون
و ضعیف و ناتوانه دینور (الوحش) واو فتحی و حای مهمله نك سكونیله
(الوحیش) امیر وزننده یاقی حیوانه دینورکه اهلی و انسی مقابلیدر جمعی
وحوش و وحشان کلور واو نك ضمیله و وحش اسم جنس اولمغله مفردنده وحشی
دینور زنج و زنجی کبی یقال ارض کثیرة الوحش ای حیوان البر و یقال حمار
وحش بالاضافة و حمار وحشی على النعت یعنی یابان اشکی و وحش اصلا
و نامسکون یره اطلاق اولنور یقال بلد وحش ای قفر و تقول لقیته بوحش
اصمت ای ببلد قفر شارح دیرکه بونك اصلی بوحش یقال فیه اصمت یعنی بغایت
تنها و مخوف و خطرناك اولمغله رفیقلر یری برینه مدد سسلنمه سکوت ایله
دیرلر اصمت صموتدن امردر کثرت استعماله محل مزبوره اطلاق اولندی و وحش
آچ آدمه دینور بونك جمعی اوحاش کلور یقال بات وحشا ای جایعا و یقال هم اوحاش
ای جیاع و وحش مصدر اولور دشمندن فرار ایدن کمسه کندیسنی تخفیف ایچون
اکننده اولان لباسنی و سلاحنی چقروب آتمق معناسنه در یقال وحش ثوبه
وحشا من الباب الثانی اذا رمی به مخافة ان یلحق (الموحوشة) وحشی جانورلری
چوق اولان ارضه دینور یقال ارض موحوشة ای کثیرة الوحوش (الوحشی)
یای مشدده ایله وحش لفظنك مفردیدرکه ذکر اولندی و هر شیئك صاغ جانبنه
علی قول صول جانبنه اطلاق اولنور شارح دیر که ازهری دیدیکه وحشی انساندن
ماعدا جمیع حیوانك صاغ جانبنه دینور که اورادن راکب رکوب ایلر و حالب
سودنی حلب ایلر وانسی صول جانبنه دینور وابو عبید نقلنه کوره وحشی راکبك
رکوب و حالبك حلب ایلدیکی جهته دینور زیرا دابه اول جهتدن تنفر ایله صاغ
جانبه فرار ایدر ازهری بو کلامی تخطئه ایلدی و ابن انباری دیدیکه دابه یه رکوب
و حلب ایچون صول جهتدن وارلمغله آندن تنفر ایله موضع امن اولان ایمن
طرفنه فرار ایدر آنکیچون جانب ایمنه وحشی اطلاق اولنور کذلك وحشی الید
والقدم صاحبنه مقبل اولمیان جهتیدر و انسی مقبل اولان جهتیدر پس مؤلفك

اختلاف اوزره ذکری قولین مذکورینه مبنیدر انتهی و وحشی القوس یایك آرقه طرفیدر نته که انسی القوس اوق اتان کمسیه توجه ایدن طرفنه اطلاق اولنور ووحشی بن حرب اصحابدندر حبشی الاصل اولوب جبیر بن مطعمك کوله‌سی ایدی شرفیاب اسلام اولمزدن مقدم حضرت حمزه‌یی شهید ایدوب بعد الاسلام ادعای نبوت ایدن مسیلمة الکذاب نام لعینی قتل ایلدی (الوحشیة) هایله شول یله اطلاق اولنورکه قوتندن ناشی اثوابك ایچنه دخول ایدوب یوریمکدن آلیقویه تقول تمنعنی عن المشی ریح وحشیة وهی تدخل تحت الثیاب لقوتها (الوحشة) رعشه وزننده هم وغصه معناسنه مستعملدر تقول اخذتنی وحشة ای هم وتنهالغه دینور تقول ترکته فی وحشة ای خلوة وخوف وخشیت معناسنه‌در یقال ماهذه الوحشة ای الخوف وخالی ومخوف یره دینور یقال ارض وحشة ای مستوحشة (التوحیش) تفعیل وزننده بودخی فرار ایدن کمسه خفتلنمك ایچون لباسنی صویوب آتمق معناسنه‌در یقال وحش بثوبه اذا رمی به مخافة ان یلحق (الوحشان) عطشان وزننده مغموم وغصه‌ناك آدمه دینورکه صفتدر جمعی وحاشی کلور حیران وحیاری کبی یقال رجل وحشان ای مغتم وقوم وحاشی (الایحاش) همزه‌نك کسریله بریری خالی و مخوف بولمق معناسنه‌در یقال اوحش الارض اذا وجدها وحشة وقوناق یرندن ناس کوچوب کتمکله تنها قالمق معناسنه‌در یقال اوحش المنزل اذا صار وحشا وذهب الناس عنه وآجقمق معناسنه‌در یقال اوحش الرجل اذا جاع وبرکمسه‌نك آزغی توکنمك معناسنه‌در یقال اوحش زید اذا نفد زاده (التوحش) تفعل وزننده بودخی قوناغك خلقی کوچوب کتمکله خالی وتنها قالمق معناسنه‌در یقال توحش المنزل اذا صار وحشا وذهب عنه الناس وقارن آجلقدن بوش طلوم کبی خالی قالمق معناسنه مستعملدر یقال توحش الرجل اذا خلا بطنه من الجوع ومنه تقول توحش یا فلان ای اخل معدتك من الطعام والشراب لشرب الدواء یعنی دوا ایچمك ایچون معده‌کی طعام وشرابدن خالی ایله که علی الریق اول دیمکدر (الاستیحاش) وحشتلنمك معناسنه‌در یقال استوحش الرجل اذا وجد الوحشة (الوخش) واوك فتحی وخای معجمه‌نك سکونیله ماوراء النهرده بر بلده آدیدر ووخش هر نسنه‌نك کوتوسنه وکمترینه دینور وناسك فرومایه وسفله ورذالنه دینور مفرد وجمعی ومذکر ومؤنثی مساویدر وبعضا جمعنده اوخاش وتثنیه‌سنده وخشین دینور وجمعنده وخاش دخی دینور واوك کسریله یقال هو من الاوباش والاوخاش ای رذالهم وسقاطهم (الوخاشة) واوك فتحیله (والوخوشة) واوك ضمیله برنسنه آلچق وکمتر اولمق وبرکمسه فرومایه ورذیل اولمق معناسنه‌در یقال وخش الشیء وخاشة و وخوشة من الباب الخامس اذا صار ردیئا ویقال وخش

الرجل اذا كان رذلا (الايحاش) همزه‌نك كسريله آز عطيه ويرمك معناسنه‌در
يقال اوحش له بعطية اى قللها و وحشيدن عرضى و قموسنه مقلوب كيرو تقبيحه
ويرمك معناسنه‌در يقال اوحش فى عرضه اذا ازرى به وتنقصه و وحشه فرش
موروشى ايتمك معناسنه‌در يقال اوحش الشيء اذا خالطه وقار اوقلرنى نصيبه راضى
اولمقده مرة بعد اخرى قوروبه كيرو صمق معناسنه‌دركه بردائى مستوحشدر
يقال اوحش القوم اذا رد والسهام فى الرباية مرة اخرى (التوحيش) تفعيل
وزننده يوزنى آزجه عطيه ويرمك معناسنه‌در يقال وحش العطية اذا اقلها
و وكسه اثنده اولان آلات واسلحه‌يى اقوب قرشوسنده اولان آدمه انقياد ايلمك
معناسنه‌در يقال وحش الرجل اذا انقى بسده واطاعه (التودش) واوك فتحى
وذالك سكونيله فساد معناسنه‌در يقال فيه ودش اى فساد (الوروش) قعود
وزننده طعامه ال صوقوب آنق معناسنه‌در يقال ورش الطعام ورشا من الباب
الثانى اذا اكله وحرصه بك بك يمك معناسنه‌در يقال ورش الرجل اذا اكل
شديدا حريصا وطمع ايتمك معناسنه‌در يقال ورش اليه اذا طمع و دقايق امور
و مصالحه دقت و امعانله حرده بنالى ايلمك معناسنه‌در يقال ورش الرجل اذا
اسف لمداق الامور و قشقرتمق معناسنه‌در يقال ورش فلان بفلان اذا اغراه
وركسه طعام اكل ايدرلرايكن دعوتسز صوقيلوب كيرمك معناسنه‌در يقال
ورش عليهم اذا دخل عليهم وهم يأكلون ولم يدع اول كمسه وارش دينور نته‌كه
شراب طفيلى قوغنه واغل دينور (ورش) عرش وزننده مقرى زمره‌سندن
عثمان بن سعيدك لقبيدر شارح ديركه ورشين مخففيدركه اسم طائردر وورش
برنسنه اسميدركه سوددن ياپيلور بونى برنوع پنير ايله بيان ايدرلر (الورش)
فتحتيله بركونه اغرى يه دينوركه انسانك جوفنه عارض اولوركه يورك اغريسى
اولمجقدر ودوه وسائر حيوان جنبشلو ونشاطلو جست و چالاك اولمق معناسنه‌در
يقال ورش البعير وغيره ورشا من الباب الرابع اذا كان نشيطا خفيفا (الورش)
كتف وزننده جنبشلو نشاطلو جست وچالاك اركك حيوانه دينور مؤنثنده ورشه
دينور يقال بعير ورش و ناقة ورشة اى نشيط وخفيف (التوريش) تحريش
وزننده ومرادفيدركه خلقى برى برينه دوشورمك معناسنه‌در يقال ورش القوم
اذا حرش (الورشان) واوك وراءك فتحيله ساق حر ديدكلرى قوشدركه مؤنثنده
كوره اركك قرى قونى اولمجقدر لحمى كوكرجين لحمندن خفيفدر و مؤنثنده
ورشانه دينور جمعى ورشاندر واوك كسريله ووراشيندر بوقوشك حقيقتى خر
ماده‌سنده شرح اولندى ومنه المثل * بعلة الورشان يأكل رطب المشان * يعنى
ورشان بهانه‌سيله تازه خرمايى اغاجندن كنديسى اكل ايدر شارحك بيانه كوره

برکسه خرمالغنه کندی کوله‌سنی بکجی نصب ایلسکله کوله قوشه‌واوغری یه‌حاجت قومیوب کندی اکل ایتمکه بشـلدی اغاسی کلوب عتاب کونه سؤال ایلدکجه ورشان اکل ایده‌یور دیو جواب ایدر ایدی عاقبت اغاسی قضیه‌یه مطلع اولمغله کلام مزبوری ایراد ایلدی مثل مزبور مراد اولان نسنه‌نك خلاف برشیء اظهـار ایدن کمسه حقنده ضرب اولنور ومشان غراب وزننده برنوع تازه خرما اسمیدر (الوشوشة) وسوسه وزننده خفت معناسنه‌در که وقار و تمکین مقابلیدر یقال فی طبعه وشوشة ای خفة وفهمی کوج مختل ومشوش سوزه دینور یقال ماهذه الوشوشة ای الکلام المختلط لایکاد یفهم وبرکمسیه آزجه نسـنه صونوب ویرمك معناسـنه‌در تقول وشوشته اذا ناولته ایاه بقلة (الوشواش) وسواس وزننده خفیف وبی تمکین کمسیه دینور یقال رجل وشواش ای خفیف وجسـت وچالاك دوه قوشنه دینور ورونده ناقه‌یه دینـور (وشوشی الذراع) نشنشی الذراع وزننده ومرادفیدر که تیز دست وتیز کار آدمه دینور یقال هو و شـوشی الذراع ای نشنشیه (التوشوش) تزلزل وزنـنـده جماعـت بری بریله کیزلوجه برسوز سویلشه‌رك یرلرندن حرکت ایلمك معناسـنه‌در یقال توشوش القوم اذا تحرکوا وهمس بعضهم الی بعض (الوطش) بطش‌وزننده برسوزك وخبرك اوجنی آچوب بیان ایلمك معناسنه‌در یقال وطش الخبر و طشـا من الباب الثانی اذا بین طرفامنه ودفع ایلمك معناسنه‌در یقال وطشه عنه اذا دفعه و اورمق معناسـنه‌در یقال وطشـه اذا ضربه ووجه کلامی کرکی کبی بیان ایلیوب مجمل و مبهم قومق معناسنه‌در یقال وطش الکلام اذا لم یبنه و آز نسنه ویرمك معناسنه مستعملدر تقول ما وطش لنا ای لم یعطنا شیئا (التوطیش) تفعیل وزنـنـده بودخی برکلام وخبرك اوجنی آچوب فی الجمله بیان ایلمك معناسنه‌در یقال وطش الحدیث اذا بین طرفامنه و منه تقـول وطش لی شیئا من الحدیث وعطش حتی اذکره ای افتح لی شیئا وبرکمسیه برکلامك یاپر رأی وتدبیرك یاخود برعملك وجه وطریقنی تهیئه‌وترتیب ایلمك معناسنه‌در یقال وطش‌له اذا هیأله وجه الکلام والرأی والعمل و برنسنه‌یه تأثیر ایلمك معناسنه‌در یقال‌وطش فیه اذا اثر وآزجه ویرمك معناسنه‌در یقال وطش‌له اذا اعطاه قلیلا ودفع ایلمك معناسـنه‌در یقال ضربوه فما وطش الیهم ای لم یدفع عن نفسـه یعنی مامدیده الیهم ولادفعهم (وقش) نقش وزنـنـده یمنده شهر صنعاء قربنده بربلده‌در و وقش بن رغبه که اوس قبیله‌سندندر کندیسی و اوغلو رفاعه وحفیدلری سلمة بن ثابت وسله وسلکان و سعد واوس که بنو سلامه‌در و عباد بن بشر اصحابدندرلر ووقش ووقشه وفتحتینله لغتلردر حس وحرکت معناسنه‌در تقول سمعت وقشه و وقشه ای حسه و حرکته و یقال و جد فی بطنه وقشا ای حرکه

من ريح اولمبرهما و اوشوشه [illegible] ديمكدر يقال سمع الوقش والوقشة اى صوت الحطب و وقش مصدر اولور [illegible] شيئك [illegible] و اوزن [illegible] و مشتمل اولوب معناسنه در يقال [illegible] وقشا من الباب الثالث اذا [illegible] (الاوقاش) وقش وزنده [illegible] و مراد اولور كه [illegible] و اوزنده مقولاتى [illegible] در [illegible] هم اوقش اى اوقش (والمفرد) وقش لفظندن مصدردر كه [illegible] اصل [illegible] ايدى هر واو مضمومه كه صدر كلمه ده واقع اوله همزه يه ابدالى [illegible] وقشو كلمه ده واقع اولان ابدال ايدرلر (التوقش) تفعل وزنده [illegible] معناسنه در يقال توقش الشئ اذا تحرك (التوقيد) [illegible] وزنده [illegible] اولان آق [illegible] يقال [illegible] ومنه اى [illegible] ابيض [illegible] آق [illegible] اولور (التوهش) توحش وزنده [illegible] يوريمك معناسنه در يقال توهش الرجل اذا مشى حافيا [illegible] آغر كيمسنه [illegible] يوريشى كبى يوريمك معناسنه در يقال يتوهش فلان اى يمشى مشية المثقل

﴿ فصل الهاء ﴾ (الهبش) نبش وزنده بركدرمك معناسنه در يقال هبش الشئ هبشا من الباب الاول اذا جمعه وكسب ايتمك معناسنه در يقال هبش لعياله اذا كسب وآجيدوب آغريدجى اوروشله اورمق معناسنه در يقال هبشه اذا ضربه موجعا ور قدوه يه ذليل اولمق معناسنه در تقول هبشته اى اصبته (الهباشة) جماعت جديده يه ديرلر يقال رأيت بها هابشة اى جماعة جديدة (الهباشة) ثمامه وزنده شورادن بورادن بركش بركنتى يه ديرلر يقال معه هباشة اى حباشة (الهباش) شداد وزنده كسب وجمع خصوصنده ماهر ومقدام آدمه ديرلر يقال هو هباش اى كسوب جموع (التهبيش) تفعيل وزنده چوق بركدرمك معناسنه در يقال هبش المال اذا جمعه (التهبش) تفعل وزنده تجمع معناسنه در يقال تهبش القوم اذا تجمعوا (الاهتباش) افتعال وزنده اجتماع معناسنه در يقال اهتبش المال اذا اجتمع وبركيمسنه عطاسنه نائل اولمق معناسنه در يقال اهتبش منه عطاءه اذا اصابه (الهتش) فتش وزنده كوپكلرى ياخود يرتجى جانورلرى بربرينه قشقردوب طلاشدرمق معناسنه در (الاهتناش) افتعال وزنده كوپكلرى ياخود يرتجى جانورلر برى برينه دوشوب طلاشمق معناسنه در يقال هتش الكلب اوالسبع على بناء المجهول هتشا فاهتتش اى حرش فاحترش وبو كلاب ياخود سبع قسمنه مخصوصدر (الهجشة) عطشه وزنده نهضت وقيام معناسنه در يقال جاءت منه هجشة الى موضع كذا اى نهضة (الهاجشة) هابشه وزنده ومرادفيدر كه جماعت جديده يه ديرلر (الهجش) عجز وزنده ضوارى آهسته جه سورمك معناسنه در يقال هجش الدابة هجشا من الباب الاول اذا ساقها لينا واشارت ايتمك معناسنه در يقال

هجش اليه اذا اشار شارح دیرکه صواب اولان ثای مثلثه ایله اثار اولمقدر وهجش ناسی بری برینه دوشورمك معناسنه‌در يقال هجش بين القوم اذا حرش وشهوت و توقان معناسنه‌در تقول هجشت له نفسی ای تاقت (الهدش) خدش وزننده کوپکلری بری برینه دوشوروب طلاشدرمق معناسنه‌در (الانهداش) انفعال وزننده کوپکلر بری برینه دوشوب طلاشمق معناسنه‌در يقال هدش الكلب هدشا على بناء المجهول فانهدش ای حرش فاحترش (الهرجشة) هانك وجيمك كسريله قوجه ناقه‌یه دینور (الهردشة) هانك ودالك كسريله پك قوجه ناقه‌یه دینور كذلك پك قوجه قاری‌يه وديشی قیونه دینور (الهرش) فرش وزننده زمان محنتلو وشدتلو اولمق معناسنه‌در يقال هرش الدهر هرشا من الباب الاول والثانی اذا اشتد (الهرش) فتحتينله بدخوی اولمق معناسنه‌در يقال هرش الرجل هرشا من الباب الرابع اذاساء خلقه (التهريش) تفعيل وزننده کوپکلری قشقردوب بری برینه دوشورمك كذلك ناس بينی افسادايدوب بری برینه دوشورمك معناسنه‌در يقال هرش بين الكلاب والناس اذا حرش (الهارشة) مفاعله وزننده کوپکی و ناسی بری برینه دوشورمك معناسنه‌در يقال هارش بعض الكلاب على بعض اذا حرش (المهارش) مهارشه‌دن اسم فاعلدر قشقردیجی معناسنه بومناسبتله یبونی یومشق ودیزکنی الده اولان آته مهارش العنان اطلاق اولنور کویاکه دائما دلخواهی اولان یوریمکه وسکرتمکه وصچرامغه تهريش ایدر يقال فرس مهارش العنان ای خفیفه (الهرش) كتف وزننده وجودی تصلق وناز يبا احمق و نادانه دینور يقال رجل هرش ای مائق جاف (هرشی) سکری وزننده طريق مكه‌ده جحفه‌یه قریب برصرپ یوقشلو یلاق آدیدر (التهارش) تفاعل وزننده کوپکلر بری برینه دوشوب طلاشمق وخرلداشمق معناسنه‌در يقال تهارشت الكلاب ای اهترشت (التهرش) تفعل وزننده بولود آچلوب هوا ايازلنمق معناسنه‌در يقال تهرش الغيم اذا تقشع (الهش) هانك فتحی و شینك تشديديله دكنكله آغاجدن يبراق سلكمك معناسنه‌در یپراق دوكمك ايچون يقال هش الورق هشا من الباب الاول والثانی اذا خبطه بعصا ليتحات و هش هشاشة أتيدن وصف اولور شاد وفرحناك آدمه دینور تقول انابه هش بش ای فرح مسرور وسرد اولميوب كوشك وملايم اولان شيئه اطلاق اولنور يقال خبز هش ای رخولين وچوق ترلين آته اطلاق اولنور كه صلود مقابليدر يقال فرس هش ای الكثير العرق ضد الصلود وتقول العرب رجل هش المكسر ای سهل الشان فيما يطلب منه يعنی كنديسندن مطلوب اولنان نسنه خصوصنده اصلا قوة رد ومدافعه‌سی اولميوب سهل المأخذدن قدرتنده یوغیسه‌ده وطتلو دل کولر یوز ايله جواب ايدر هشاشه لفظندن مأخوذدر

ومكسر معروف واسمدر (الهشاشة) و الهشاش هزاره فضيله شاد ومسرور
اولوب جنبش ونشاطه گلمك معناسنه‌در تقول هششت بفلان وهششت به هشاشة
وهشاشا من الباب الثالث والرابع اذا ارتحت له وخففت اليه و هشاش يك ملايم
نسنه‌يه دينور يقال خبز هشاش اى هش (الهشيش) امير وزننده شول كريم آدمه
دينوركه كندوسندن برنسنه طلب اولندقده بغايت فرحناك ومنبسط اولور اوله يقال
رجل هشيش اى يفرح اذا سئل وهرد اولوب كوكلك وملايم اولان شيئه دينور
يقال شيء هشيش اى رخو لين (الهشوشة) هانك ضميله برنسنه ملايم اولمق معناسنه‌در
يقال هش الخبز هشوشة من الباب الثانى اذا صار هشا (الهشوش) صبور وزننده
سودى چوق ويرن قيونه دينور يقال شاة هشوش اى دارة باللبن (الهشاشة)
سحابه وزننده شول قربه‌يه دينوركه دريسى يك يوفقه اولوب صويى سيزره سيزوب
آقار اوله يقال قربة هشاشة اذا كانت يسيل ماؤها لرقتها (الهشهاش) زلزال وزننده
خويى كوزل كريم وجوانمرد اولان آدمه دينور يقال رجل هشهاش اى حسن
الخلق السخى (التهشيش) تفعيل وزننده برنسنه‌يى ضعيف كورمك معناسنه‌در يقال
هششه اذا استضعفه وركسه‌يى جنبش ونشاطه كتوروب فرحناك ايلمك معناسنه‌در
يقال هشش فلانا اذا نشطه وفرحه (الاستهشاش) استخفاف معناسنه‌دركه جنبش وخفت
كتورمكدر يقال استهشه اذا استخفه ويقال فلان لايستهشه الطمع اى لايستخفه
(الهشهشة) زلزله وزننده ارغلامق معناسنه‌در يقال هشهش الشيء اذا حركه
(المتهشهشة) شول خاتونه دينوركه زوجنه بغايت مهر ومحبتى اولمغله دائما مقاربتيله
فرحناك اوله يقال امرأة متهشهشة اى محبة الى زوجها فرحة (الهلمش) جعفر
وزننده (والهلابش) علابط وزننده اسامى رجالندر (الهمرش) جحمرش
وزننده يك قوجه قارى‌يه دينور ويك سودلو ناقه‌يه دينور وبر ديشى كلبك اسميدر
(التهمرش) تدحرج وزننده دپرنمك معناسنه‌در يقال تهمرش القوم اذا تحركوا
(الهمرشة) دحرجه وزننده معناى مزبوردن اسمدر دپرنمكه ودپرنشه دينور
(الهمش) هانك فتحى وميمك سكونيله بركدرمك معناسنه‌در يقال همش الشيء همشا
من الباب الاول اذا جمعه وبركونه سود صاغمق معناسنه‌در يقال همش الناقة همشا
وهو ضرب من الحلب واصرمق معناسنه‌در يقال همشه اذا عضه وسوزى چوغالتمق
معناسنه‌در يقال همش الرجل وهمش همشا من الباب الثانى والرابع اذا اكثر
الكلام (الهمشى) جمزى وزننده چاغرغان شماتەجى عورته دينور يقال امرأة
همشى اى كثيرة الجلبة (الهامش) ميمك كسريله كتاب كنارينه دينور وبو مولددر
جمع ياخود اكثار كلام معناسندن مأخوذدر تقول كتبته بهامش الكتاب اى
حاشيته (الاهتماش) افتعال وزننده نمل برى برينه قارشوب قرنجه كبى قيناراق

بری اوته کیدوب کلمك معناسنه‌در یقال اهتمش القوم اذا اختلطوا واقبلوا وادبروا ولهم همشة ویقال اهتمشت الدابة والجراد اذا دبت دبیبا یعنی بری بریله قیناشوب بری اوته کیدوب کلدلر (التهمش) تفعل وزننده قویننك کوزندن صو صزمق معناسنه‌در یقال تهمش منبط الرکیة اذا تحلب (المهامشة) مفاعله وزننده برکسه‌یی بر ایشه ایو درمك معناسنه‌در یقال هامشه اذا عاجله (الهمشة) تمره وزننده اسمدر جمعیتك قیناشوب قارشقلغنه دینور یقال وقعت فی الاناء جراد اونمل ولها همشة ای خلطة وحرکة وغلیان (التهامش) تفاعل وزننده ناس بری برینه کیریشوب بری اوته دریا کبی چالقنمق معناسنه‌در یقال تهامش القوم اذا دخل بعضهم فی بعض وتحرکوا (الهنشنش) سفرجل وزننده خفیف و بی تمکین آدمه دینور یقال هو هنشنش ای خفیف (الهوش) هانك فتحی وواوك سکونیله عدد کثیره دینور یقال عنده هوش منه ای عدد کثیر وهوش مصدر اولور مضطرب اولمق علی قول کوچك قارنلو اولمق معناسنه یقال هوش الرجل هوشا من الباب الرابع اذا اضطرب اوصغر بطنه (ذوهاش) برموضع آدیدر (هاشه) براوغری آدیدرکه قومنك کشی زاده‌سی ایدی جعد بن قنان بن هاشه نام کسه آنك ذریتندندر (الهوشة) عطشه وزننده قارشقنلق فتنه واضطراب واختلال معناسنه‌در یقال بینهم هوشة ای فتنة وهیج واضطراب واختلاط (الهویشة) سفینه وزننده قارشق جماعت انسانی‌یه دینور یقال اجتمعت الهویشة ای الجماعة المختلطة (الهایش) هوش لفظنی تأکید ایچون ایراد اولنور یقال جاء بالهوش الهائش ای بالکثرة یعنی بالعدد الاکثر (الهواشات) هانك ضمیله قارشق جماعات انسانی‌یه کذلك اجناس مختلفه دوه‌لره دینور وحلال وحرامدن مجتمع قارشق امواله دینور (المهاوش) میمك فتحیله غصب وسرقت کبی جهت نامشروعه‌دن مجتمع امواله دینور (التهاوش) تای فوقیه ایله مهاوش وزننده‌که حدیثده یعنی اشبو [من اصاب مالا من تهاوش اذهبه الله فی نهابر] حدیثندن وارد اولمشدر تهواش لفظنك جمعیدرکه اصلی تهاویش اولمغله قصر اولنمشدر هوش لفظندن تفاعل‌در حلال وحرامدن جمع مال ایلمکه دینور پس معنا برکسه‌که جهات نامشروعه‌دن کسب مال ایلیه حق تعالی اول مالی مهالکه صرف واضاعت ایدر شارح دیرکه میمله مهاوش ونونله نهاوش عنوانلریله‌ده مرویدر میمله کویاکه مهوش لفظندن جمعدرکه هوشدن مفعل‌در ونونله مظالم ومحایف معناسنه‌درکه ماده‌سنده ذکر اولندی ونهابر مهالك معناسنه‌در (التهویش) تفعیل وزننده برنسنه‌یی قارش مورش ایتمك معناسنه‌در یقال هوشه اذا خلطه وروزکار طپراغی کونا کون رنکلر ایله صاوروب کتورمك معناسنه‌درکه اوغرادیغی طپراقلری بری برینه قارشدرمقدن نشئت ایدر یقال هوشت الریح بالتراب

اذا ... في الوادي (الهويش) فعلل وزننده (والتهويش) التفاعل وزننده قارشق
موروشق اولمق معناسنه در يقال تهوش القوم وتهاوشوا اذا اختلطوا و تهوش
قورولمق ويرلمك معناسنه در يقال تهوشوا عليه اذا اجتمعوا (الهواوشة)
مخالطه وزننده و مرادفيدر يقال هاوشه اذا خالطه (الهيش) هانك فتحي و يانك
سكونيله ... معناسنه در يقال هاش الشئ يهيش هيشا اذا افسده و ...
وحروشه ... حركت واضطراب ... معناسنه در يقال هاش القوم اذا هاجوا
وتحركوا و ... معناسنه در يقال هاشت الناقة اذا حلبت ...
و ... معناسنه در يقال هاش الشئ اذا جمعه و ... جمع ... معناسنه در
يقال هاش الرجل اذا اكثر الكلام (الهيشة) هوشه وزننده و مرادفيدر فتنه
وشورشه ديرلر يقال وقعت في السوق هيشة اي هوشة ومنه الحديث (ليس
في الهيشات قود) اي في القتل في الفتنة لا يدرى قاتله وهيشه قارشق جماعته ديرلر
تقول رأيت عنده هيشة اي جماعة مختلطة وام حبين ... كه ... ديدكلري
جانور در تمجز بعونه تعالى

﴿ فصل الياء التحتية ﴾ (اليش) يانك فتحي و شينك تشديديله فرحناك اولمق
معناسنه در يقال يش الرجل يشا ... من الباب الرابع اذا فرح ...

﴿ باب الصاد المهمله * فصل الهمزة ﴾

(الابص) همزه نك فتحي و بانك سكونيله حبيش و شاطرلو اولمق معناسنه در يقال
ابص الرجل ابصا من الباب الرابع اذا ارن ونشط (الابوص) صبور وزننده صاري
آتمزدن بوكرك اولان شاطرلو آته ديرلر يقال فرس ابوص اي شيط سباق
(الاجاص) همزه نك كسري و جيمك تشديديله بر معروف اميشدر كه تركيده ارك
تعبير اولنان ميوه در مفردي اجاصه در ولفظ معرب دخيلدر يعني عربي محض دكلدر
زيرا كلام عربده جيم وصاد بر كلمه ده جمع اولمز و بوده نوله انجاص ديمك جائز دكلدر
ياخود لغت رديئه در و اجاصك ... صفراي مسهل و ... و بدننك
حرارتي مسكن در اعلاسي ابيض وحلاوتلو نوعيدر واهل شام لغتنده زرد اريك و
امروده اجاص اطلاق اولنور (الاص) همزه نك فتحي و صادك تشديديله قيرمق
معناسنه در يقال اص الشئ اصا من الباب الاول اذا كسره و ... ديكره
تخته سي كبي دوكمك ... ايتمك معناسنه در يقال اص الشئ اذا ملسه ويلدرايوب
پارلدامق معناسنه در يقال اص الشئ اصا من الباب الثاني اذا برق وحيوانك اعضاسي
... كبي ... كيركين قوندرلوه ... اتي پك و صيقي و محكم

اولمق معناسنه‌در يقال اصت الناقة اصا من الباب الاول والثانى اذا اشتد لحمها وتلا حكت الواحها قيل ومنه اصبهان اصله اصت بهان اى سمنت المليحة سميت لحسن هوائها وعذوبة مائها وكثرة فواكهها فخففت والصواب انها اعجمية يعنى بعضلر عندنده اصبهان لفظى كه عجمده شهر مشهور اسميدر بوندن مأخوذدر يعنى اصلى اصت بهان ايدى كه عربى وفارسيدن مركبدر سمنت المليحة معناسنه‌در زيرا اص لفظى وجه مذكور اوزره اعضا واندام ديرنكلو وسموز اولمق معناسنه‌در وبهان كلمه‌سى فارسى اوله‌رق به كلمه‌سنك خوب وايو معناسنه‌در جمعيدر شهر مزبورك هواسى كوزل وصووى طتلو وفواكهى فراوان اولمغله حكايه طريقيله مدح اولنوب كيده‌رك اسم اولمغين تخفيف اولنوب اصبهان ديديلر لكن صواب اولان لفظ مزبور كلمهٔ اعجميه‌در اصلى اسپاهان ايدى كه اسپاهك جمعيدر عساكر ديمكدر زيرا لغت دريده اسپاه عسكر معناسنه‌در زيرا سلفده شهر مرقوم عسكرى طائفه‌سنه مخصوص اولمغله بالجمله آنده ساكن اولورلر ايدى وبعضلر ديديكه نمرود لعين كه عراق وعجمك شاهى ايدى فرط عتو وطغيان وحماقتندن سكان آسمانله محاربه ايلمكه نيت ايلمكين شهر مرقومك سكاننى دخى معيتنه طلب ودعوت ايلدكده جوابنده اسپاهان آن نه كه باخدا جنك كنند يعنى عسكرك نه حدى واردركه خدا ايله جنك ايده‌لرديو تحرير ايلمريله من بعد اول شهره شهر اسپاهان اطلاق ايلديلر وكاهجه همزه‌يى مكسور وبعضا تعريب جهتيله سينى صاده وباى فارسيه‌يى فايه ابدال ايدرلر وبعضلر عندنده اصب هان ايدى كه اسب هان معربيدر اسب آته دينور وهان كويا كه دليل جمعدر پس شهر اسبان ديمك اولور آنده اعلا آتلر ظهور ايلديكيچون واص ناقه پك سودلو اولمق معناسنه‌در اصت الناقة اذا غزرت ومجلسده مزاحه ايلمك معناسنه‌در يقال اص بعضهم بعضا اذا زحم (الاصوص) صبور وزننده قسير اولوب سموز وطاولى اولان ناقه‌يه دينور يقال ناقة اصوص اى حابل سمينة واوغرى‌يه دينور لص كبى جمعى اصص كلور ضمتينله (الاص) همزه‌نك حركات ثلاثيله اصل ومبنا معناسنه‌در وبو ابن مالكدن منقولدر جمعى آصاص كلور همزه‌نك مديله (الاصيص) امير وزننده دتره‌مكه دينور يقال اخذه الاصيص اى الرعدة وبرنسنه‌دن قورقوب قوجنمغه دينور يقال فى قلبه منه اصيص اى ذعر وقاب قاجاق قرنتيسنه على قول يارم دستى‌يه وكوپه دينوركه ايچنه چچك اكيلور سقسى اوله‌جقدر وشول لكنه ياخود باطيه‌يه دينور كه كيجه‌لر ياخود اختيار آدملر مخصوص تبول ايچون اتخاذ ايدرلر تركيده اوردك تعبير ايلدكلريدر ومتين ومحكم ياپويه دينور يقال بناء اصيص اى محكم وبيوك دستى طرزنده برنسنه‌يه دينور كه ايكى طرفلو قولبلرى اولمغله انكله چامور طاشنور تسكره كبى برنسنه

اولنجقدر (الاصبعة) سفينه وزننده برى برينه متقارب اولان دبوب يقال بيوت اصيصة اى متقاربة ومنه يقال هم اصيصة واحد اى مجتمعون (التأصيص) تفعيل وزننده مفولمشى بسمكى اجراواركانى برى برينه بيتوب وصوفشدروب بنايت متين و استواركيلمق معناسنه در يقال اصص البناء ارا اوثقه وشده والزق بعضه ببعض (التأصص) تفعل وزننده (والايتصاص) افتعال وزننده اجتماع معناسنه در يقال تأصص القوم واتصوا اذا اجتمعوا (الاصص) صاحب وزننده (والاصيص) يلو زيادهسيله بركونه طعام اسميدركه بوداپيك انى بارمقلوب دريسنده صاروب طبخ ايدرلر على قول اكشى آشى تعبير اولنان طعامدن تعبيد اولنوب يعنى صوارلمش صافى صويه ديور و بوسمير فارسى معربيدر

﴿ فصل الباء الموحدة ﴾ (البخص) بانك وحانى معجمه نك فتحيله ايامك اتنه ديوركه مراد طبانى اتيدر ودوملك بقنفلونده ديور فرسن البعير معناسنه والده يومق دينلونده اولان اتوه ديوركه آيه طرفنده واقعدر وشول اته ديوركه فاسد ونباه اولمغله بعض يرنده بياضلق عارض اولمش اوله و كوزلرى اوستنده وآلت قباقلرنده اولان يومرى اته ديوركه شيش طرزنده اولور بعض كسهده يك زياده اولور وبخص مصدر اولور كوز قباقلرى يك اتلو اولمق معناسنه يقال بخص الرجل بخصا من الباب الرابع اذا كان ابخص قال الشارح ويقال فى عينه بخص وبخصت عينه (الابخص) احمر وزننده كوزينك قباقلرى اتلو ويومرى كشى يه ديور يقال رجل ابخص اذا كان فوق عينيه او تحتهما لحم ناتئ كهيئة النفخة (البخص) بانك فتحى وحانك سكونيله كوزى اويوب باغيله چقرمق معناسنهدر يقال بخص عينه بخصا من الباب الثالث اذا قلعها بشحمها ومنه مبخوص القدمين اى قليل لحمهما لانه قديل منه فعرى مكانه يعنى طبانلرينك اتى آزدر كوياكه اتلرندن آنخقله يرلرى خالى قالمشدر قال الشارح قد جاء فى صفته عليه السلام [انه كان مبخوص العقبين] اى قليل لحمهما (البخص) كتف وزننده شول حيوان ممهسنه ديوركه اتلرى وطمارلرى چوق اوله يقال ضرع بخص اى الكثير اللحم والعرق وسودى زور وشدتله چقدن ممهيه ديور يقال ضرع بخص اذا كان لايخرج لبنه الا بشدة (التبخص) تفعل وزننده برنسنه يه كوز ديكيلوب قباقلرى دوريله رك دلك ومحير باقه قالمق معناسنهدركه افراط حيرتدن نشئت ايدر قال الشارح وفى حديث القرظى فى قوله تعالى [قل هو الله احد الله الصمد] لوسكت عنها لتبخص عنها رجال فقولوا ما صمد قال فى النهاية البخص بالتحريك لحم تحت الجفن الاسفل يظهر عند تحديق الناظر اذا انكر شيئا اوتعجب منه يعنى لولا البيان اقترن فى السورة بهذا الاسم تحيروا فيه حتى تنقلب ابصارهم (المبخوصة) شول ناقهيه ديوركه طبانى آتنه برمرض اصابت

ایلکه آقسیوب یکه‌رك یورراوله یقال بخصت الناقة علی بناء المجهول فهی مبخوصة اذا اصابها داء فی بخصها فظلعت منه (التبخلص) تدحرج وزننده کوده‌نك اتی کثیر وغلیظ اولمق معناسنه‌در یقال تبخلص لحمه اذا غلظ وکثر (البربصة) دحرجه وزننده ترلا قوتلنمق ایچون صوصالیورمك یاخود جابجا آرق کبی یاروب کرکی کبی صویه قاندرمق معناسنه‌در یقال بربص الارض اذا ارسل فیها الماء لتجود اوبقرها وسقاها سقیاروبا (بربعیص) زنجبیل وزننده حمص قضاسنده برقریه‌در (البرص) فتحتینله برعلت آدیدر که انسانك فساد مزاجندن ناشی ظاهر بدننده جابجا بیاضلق حادث اولور عضوه غدا اولان نسنه‌لرده لزوجتلو بلغم اولسه وداٸما عضوآنی غدالنوب دفع ایلسه علت مز بوره تحدث ایدر ترکیده ابرشلق علتی تعبیر اولنور یقال اصابه برص وهو بیاض یظهر فی ظاهر البدن لفساد مزاج وبرص مصدر اولور برکسه ابرش اولمق معناسنه‌در یقال برص الرجل برصا من الباب الرابع اذا کان ابرص وبرص طوارك کوده‌سنده برآخر طوارك اصرمسندن تحدث ایدن بیاضلغه دینورکه اوکولدقدنصکره یری اویلجه قالور یقال فی ظهر الحمار برص ای بیاض من اثر العض (الابرص) احمر وزننده صفتدر برص علتنه اوغرامش کشی‌یه دینورکه ابرش تعبیر اولنور یقال رجل ابرص اذا اصابه البرص وآیه اطلاق اولنور یقال طلع الابرص ای القمر (سام ابرص) میمك تشدیدیله وزغه‌نك یعنی کلر دیدکلری جانورك بیوك نوعنه دینورکه کرتنکلدیه شبیه وسیاه بنکلری اولوب بغایت خبیث وموذی ودمندن بدنه اصابت ایلسی علت برصی موجب یر آلاجه کلر دردم وبولنی وسودکی طوتلمش چوجغك احلیلنه تقطیر فی الحال محلل وباشنی دوکوب ضماد ایلسی تیکن مقوله‌سی نسنه‌یی بدندن جاذبدر وبونك تثنیه‌سنده هذا ساما ابرص وهؤلاء سوام ابرص یاخود هؤلاء السوام دینور ابرصی ترك ایله یاخود هؤلاء البرصة والابارص دینور برصة قرده وزننده‌در شارح دیرکه بو ایکی کلمه اسم واحد قلندی اولدء اعراب اجراسیله ثانی‌یه اضافه و اولی فتح اوزره بنا ایله ثانیده اعراب اجراسی جائزدر و ایکی صورتده دخی علمیت جنسیت ووزن فعل سببلریله غیرمنصرف اولور (بنو الابرص) بنو یربوع بن حنظله‌یه اطلاق اولنورکه بربطن‌در وعبید بن الابرص برشاعردر (البرصاء) حمراء وزننده شبیب نام شاعرك والده‌سی لقبیدر اسمی امامه‌در علی قول قرصافه‌در و برصاء شول یره اطلاق اولنورکه نباتی رعی اولنمش اوله یقال ارض برصاء اذا صارت رعی نباتها و پول پول بیاض الاجه یلانه اطلاق اولنور یقال حیة برصاء اذا کانت فیها لمع بیاض (البریص) امیر وزننده طوپلاق دیدکلری نباته شبیه برنبات آدیدر ودمشق ترابنده برموضعدر وپرلدایوب یلدرامق معناسنه‌در یقال له

ورص اى بصبص وبرق (الايراص) همزه‌نك كسريله ورص معناسنه اولور اولق
معناسنه‌در يقال اورصه الله لغة فى بصصه اى ... و آدمك اورص و لقب اولمق
معناسنه‌در يقال اورص الرجل اذا ... بولنه اورص (التوراص) تفعيل وزننده حس
نفسنك ... بودر وقومسك ... اولان دوا اوه كى ... ديمه‌كه
نبات ابتدا ... اولدقلرى ... (التورص) بالك قسمى
ورانك ... وكوچك بوچك ... كه قويرده اولور (التوريص) تفعيل
وزننده باش تراش ايدن معناسنه ... يقال ورص رأسه اذا حلقه وترلايه
جفت سورلمدن اول ياغمور ياغمق معناسنه‌در يقال ورص المطر الارض اذا امطرها
قبل الحرث (التورص) تفعل وزننده اوتلاقده اصلا اوت بولنوب چالشق
اوتلامق معناسنه‌در يقال تورص الارض اذا لم يبق فيها رعى الا رثاء (التورعض)
تدحرج وزننده يكيه‌نك يتوب آتنه آنديقى آدم تتوب چالنق معناسنه‌در يقال
تورعص فلان تحته اذا اضطرب (البصيص) هرير وزننده يلدرامق معناسنه‌در
يقال بص الشئ بصيصا من اباب الثانى اذا برق ولمع و برآدمه ارجه سنه ويرمك
معناسنه‌در تقول بص لى ببصير اى اعطانى و صوصيزمق معناسنه‌در يقال بص الماء
اذا رشح و بصبص ديتره‌مكه دينور يقال اخذ بصبص اى رعدة وصاغيه دينور
يقال حصيصهم وبصيصهم كذا اى عددهم (الابصاص) همزه‌نك كسريله بودخى
صوصيزمق معناسنه‌در يقال ابص الماء اذا رشح ويردن نبات هنوز حقيقه بشلاق
معناسنه‌در يقال ابصت الارض اذا ظهر منها اول مايظهر (البصاصة) حماسه
وزننده كوزه اطلاق اولنور عين معناسنه يلدرايوب پارلديغيچون (البصباص)
ثرثار وزننده يورييكده بغايت چاليوب جد وجهد ايدن دوه‌يه دينور ومنه يقال
قرب بصباص اى جاد ويراق دوه‌يه دينور يقال بعير بصباص اى ضامر وسوده
دينور وآزجه صويه دينور تقول سقانى بصباصا اى ثنيا وكذاماء قليلا وصاقيده
فلان شول اوت بقيه‌سنه دينوركه بيان فاره‌سنك قويروغى كبى قانش اوله وانكه
دينور خبز معناسنه (البصابص) علابط وزننده طونه اشقرلق غالب اولان
طورى آته دينوركه خرمايى طورى اوله‌جقدر يقال كميت بصابص قدعلته شقرة
(البصبصة) زلزله وزننده يرك نباتى هنوز ظهور ايدر اولمق معناسنه‌در يقال
بصبصت الارض اذا ظهر منها اول مايظهر وصويه كيدن دوه سرعتله يورمك
معناسنه‌در يقال بصبصت الابل قربها اذا سارت فاسرعت وكوپك برى اوته قويروغنى
صالوب يلتا قلمق معناسنه‌در يقال بصبص الكلب اذا حرك ذنبه وكوچك كوپك
ايكى كوزلرنى آچمق معناسنه‌در يقال بصبص الجرو اذا فتح عينيه (التبصيص)
تفعيل وزننده بودخى يرك نباتى هنوز ظهور ايدر اولمق معناسنه‌در يقال بصصت

الارض اذا ظهر منها اول مايظهر وكوپك انيكى كوزلرنى آچمق معناسنه‌در يقال بصص الجرو اذا فتح عينيه (التبصبص) تفعل وزننده برنسنه پارل پارل يلدرامق معناسنه‌در يقال تبصص الشئ اذا تبلق (التبعرص) تدحرج وزننده تبرعص معناسنه‌دركه يقوب آلتنه آلديغى آدم تبنوب اضطراب ايلكدر على قول بوعضو مقطوعك اضطراب ايلسنه مخصوصدر (البعص) بانك فتحى وعينك سكونيله بدن آريق ونحيف اولمق معناسنه‌در يقال بعص بدنه بعصا من الباب الثالث اذا نحف ومضطرب وبيقرار اولمق معناسنه‌در يقال بعص الرجل اذا اضطرب (البعصوص) عصفور وزننده (والبعصوص) جلون وزننده پك چلمسز انجه آرق آدمه دينور واوجه كميكنه دينور يقال رجل بعصوص وبعصوص اى ضئيل ويقال اشتكى بعصوصه اى عظم وركه (البعصوصة) بانك ضميله برخرده بوجكدركه بياضلغندن پارلدار (التبعصص) تزلزل وزننده (والتبعص) تفعل وزننده مضطرب وبيقرار اولمق معناسنه‌در يقال تبعصص الرجل وتبعص اذا اضطرب وتبعصص قتل اولنمش يلان قيورلمق معناسنه‌در يقال تبعصصت الحية اذا قتلت فتلوت (البلخص) خاى معجمه ايله جعفر وزننده بوغون شيئه دينور يقال شئ بلخص اى غليظ (التبلخص) تدحرج وزننده برنسنه كثرت بولمغله غلظتلنمق معناسنه‌در يقال تبلخص الشئ اذا غلظ وكثر (البلاص) شداد وزننده صعيد مصر ديارنده برقريه‌در دير بلاص اكا مضافدر (البلصوص) حلزون وزننده برقوش آديدر جمعنده شاذ اوله‌رق بلنصى دينور حبنطى وزننده على قول بلنصى مفرديدر جمعى بلصوص‌در ياخود بلنصى مؤنثى وبلصوص مذكريدر ياخود على العكس‌در (البلص) بانك ولام مشدده‌نك كسريله (والبلوص) سنوروزننده (والبلصة) فتحاتله ابوبريص اسميدركه برقوشدر وابوبليص كرتنكله‌نك كنيه‌سيدر لكن شارحك بيانه كوره بوراده مراد قوشدر (البلنصاة) حبنطاة وزننده برنوع مأكول نباتدر بلنصى جعيدر وبرقوش اسميدركه يمورطه‌سى يشل اولور باديه‌ده مغيلان اغاجلرنده يمورطلر جمى بلاصى كلور (ابن بلصى) جمزى وزننده بودخى برقوشدر قويرغى اوزون وقنادلرى قصه اولور (البلصى) زمكى وزننده كوچكن قوشنه شبيه برقوش آديدر بلص مفرديدر على قول بلصودر فتحتيله وصادك ضمى وواوك شده‌سيله مؤنثى بلصوه‌در (التبليص) تفعيل وزننده بركمسه‌دن مطلوبك مجموعنى آلوب ذمتنى تخليص ايلك معناسنه‌در تقول بلصة من مالى اى لم ادع عنده شيئا اى اخذته وخلصته ومواشينك سودى آزالمق معناسنه‌در يقال بلصت الغنم اذا قلت البانها (التبلص) تبرص وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى يقال تبلص الارض اذا تبرص وبرنسنه‌يى كيزلوجه ايستمك معناسنه‌در يقال تبلص الشئ اذا طلبه فى خفا وبرشيئى

اولور يعنى تيمقو كبى كوزمز طرفدن صيوشدرمق معناسنه‌در يقال تبلص له اذا
اراده وارده ويرده اولان لوطنى مقولاتدن اوزلامق معناسنه‌در يقال تلمصت
الغنم الارض اذا رعت نبتها اجمع (الابلاص) افعال وزننده كلمك معناسنه‌در
يقال ابلصنى الرجل اذا ذهب وبركمسه لباسندن صويوب چيقمق معناسنه‌در يقال
ابلصنى من ثيابه اذا خرج (المبالصة) مفاعله وزننده بركمسه اوزره صبر ايدوب
آتلمق معناسنه‌در يقال بالصه اداوانه يونه بالصى مشاركت ايچون دخى اولور
(البلاصة) همزه ايله دحرجه وزننده قوزقوب قاچمق معناسنه‌در يقال بلاص
الرجل اذا هرب (البلصى) بانك وعينك ضمى على قول قصدايله عورت فرجنك
كنارنده بلحود هيئه فرجه ديتور (البلهصة) دحرجه وزننده برنسنه‌دن قورقمله
سرعتله سكردوب قاچمق معناسنه‌در يقال بلهص الرجل اذا عدا من الفزع واسرع
(التبلهص) تدحرج وزننده بركمسه لباسندن صويوب چيقمق معناسنه‌در يقال
تبلهص الرجل اذا خرج من ثيابه (البوص) بانك فتحى وواوك سكونيله سبقت
سبق وتقدم ايتمك معناسنه‌در يقال باصه فلان يبوص بوصا اذا سبقه وتقدمه
واستعجال معناسنه‌در يقال باصه اذا استعجله وبركمسه‌دن قاچوب كيزلنمك معناسنه‌در
يقال باص منه اذا هرب واستتر والحاح وابرام ايلمك معناسنه‌در يقال باص فى الامر
اذا الح ورنك ولون معناسنه‌در يقال تغير بوصه اى لونه وحيوانك صغريسنه ديتور
عجيزه معناسنه بو ايكى معناده بانك ضميله ده لغتدر ويك يورمك معناسنه‌در يقال
باص الرجل اذا سار شديدا ويورلمق معناسنه‌در يقال باص منه اذا تعب (البوص)
بانك ضميله بركونه نبات بشيدر وصغرى يانغنك يومشقلغنه ديتور بونده فتحله ده
جائزدر تقول اعجبنى بوصها وبوصها اى لين شحمة عجزها وبوص ابواص لفظنك
مفرديدركه مواشى ودوابك انواعى ديمكدر يقال بوص من الغنم والدواب اى نوع
منها (التبويص) تفعيل وزننده بوص ديدكلرى نبات مذكورنشو وبرمك معناسنه‌در
يقال بوص البوص اذا اثمر وعورتك قيچى بيوك اولمق معناسنه‌در يقال بوصت
المرأة اذا عظمت عجيزتها ويارشده سائرلرى صاوشوب كچمك معناسنه‌در يقال
بوص فلان اذا سبق فى الحلبة ورنكى صافى اولمق معناسنه‌در يقال بوص الشئ اذا
صفا لونه (البوصاء) بيوك قيچلى خاتونه ديتور يقال امرأة بوصاء اى العظيمة
العجز وعرب صبيانه مخصوص برلعب اسميدركه براغاجك اوجنه آتش قصدروب
باشلرى اوزره فرل فرل چويررلر (الابواص) همزه‌نك فتحيله برموضع آديدر
(البوصى) بانك ضميله بركونه كمى اسميدر بوزى فارسى معربيدر (بوصان) بانك
ضميله اسد قبيله‌سندن بربطن اسميدر (البهص) فتحتينله صوصه‌مق عطش معناسنه‌در
يقال بهص الرجل بهصا من الباب الثالث اذا عطش (البهصوص) عصفور وزننده

آزنسنه‌یه دینور تقول ماأصبت منه بهصوصا ای شیئا (الابهاص) همزه‌نك كسریله منع ایلمك معناسنه‌در تقول ماابهصنی ای مامنعنی (التبهلص) تدحرج وزننده برآدم لباسندن صویونوب چقمق معناسنه‌در تبلهص كبی یقال تبهلص الرجل اذا خرج من ثیابه (البیص) بانك فتحی ویانك سكونیله شدت وضیق ومحنت معناسنه‌در بانك كسریله‌ده جائزدر ومنه یقال وقع فی حیص بیص بفتح الحاء والباء والصادو فی حیص بیص بكسر الحاء والیاء وفتح الصاد وحیص بیص بفتح الحاء والباء وكسر الصاد وحیص بیص بكسر الصاد الاولی وجر الثانیه وحیص بیص بجرهما وفی حاص باص بكسرهما ای وقع فی اختلاط لامحیص عنه ویقال جعلتم الارض علیه حیص بیص وحیصا بیصا ای ضیقتم علیه حتی لایتصرف فیها یعنی روی زمینی اكاشول درجه‌ده تضییق ایلدیكزكه برجانبه دونجك قدرتی قالمدی تمجز بعونه تعالی

﴿ فصل التاء الفوقیة ﴾ (التخریص) تانك كسریله وخای معجمه‌نك سكونیله (والتخریصة) هایله لباسك تیریزنه دینور بنیقة‌الثوب معناسنه وبو تیریز فارسی معربیدر (التراصة) سماحه وزننده برنسنه قوی ومحكم اولمق معناسنه‌در یقال ترص الشیٔ تراصة من الباب الخامس اذا قوی واحكم (التریص) امیر وزننده صفتدر قوی ومحكم نسنه‌یه دینور یقال شیٔ تریص ای قوی محكم وتریص ایكی كفه‌سی پس برابر طوغری ومحكم ترازویه دینور كما سیذكر (الاتراص) همزه‌نك كسریله بر نسنه‌یی قوند وقوی ومحكم قلمق معناسنه‌در تقول اترصته اذا قویته واحكمته وترازویی تسویه وتعدیل ایلمك معناسنه‌در یقال اترص المیزان اذاسواه وعدله (التارص) بنیه وتركیبی قوی ومحكم آته دینور یقال فرس تارص ای محكم الخلق (المترص) مكرم وزننده تریص كبی ایكی كفه‌سی پس برابر اولان راست ومحكم ترازویه دینور یقال میزان مترص ای مستو عدل محكم لایحیف (التتریص) تفعیل وزننده بو دخی ترازویی تسویه وتعدیل ایلمك معناسنه‌در یقال ترص المیزان اذا سواه وعدله (التعصوصة) بعصوصه وزننده ومرادفیدر كه ذكر اولندی (التعص) فتحتینله چوق یوریمكدن ایاغك سكیرلری اغریمق معناسنه‌در یقال تعص الرجل تعصا من الباب الرابع اذا اشتكی عصبه من كثرة المشی وتعص معص كبیدر لكن ثابت دكلدر ومعص پك یورلمقدن ایاغك سكیرلری بوریلوب قصیلق معناسنه‌در (التتلیص) تفعیل وزننده بر نسنه‌یی یومشدوب دوبدز مهره تخته‌سی كبی قلمق معناسنه‌در یقال تلص الشیٔ تتلیصا اذا ملسه ولینه

﴿ فصل الجیم ﴾ (الجأص) جیمك فتحی وهمزه‌نك سكونیله ایچمك معناسنه‌در یقال جأص الماء جأصا من الباب الثالث اذا شربه (الجراصیة) علابطه وزننده فیل كبی ایری جثه‌لی آدمه دینور ویاوز شدید اركك دوه‌یه دینور یقال رجل جراصیة

اى منضم و كذا جص مراصيد اى شيد (الجابلص) الفك ولامك فتحى ياخود سكونيله
فسقيه معربيدر بر بلده دركه آنك اوتده اتسى يوقدر يعنى قيش و صيف كونى دكلدر
مترجم ايدركه وهال دقتنده يعنى اولديغى اوزره جابلص كه جابلسا معربيدر جابلت
معربيدر و بلده در بيك دروازه سى وهر دروازه ده بيك پاسبان اولور بونك
مقابلنده مشرقده دخى آنك كبى بر شهر واردر و بونلر اهل تحقيق عندلرنده
عالم مثالده واقعدر كه مجموع صور و اشكال عالم انده موجوددر وصوفيون عندنده
جابلسا اشكال تعلق وتقيد عالمندن انطلاقه ومركز محيطه وصول ايچون قطع
ايله جكى منازل آخر مرتبه اشارتدر وجابلقا سعى وسلوكله قطع ايده جكى
منازلدن اول مرتبه اشارتدر (الجص) جيمك فتحى و كسرى وصادك تشديديله
معلومدر كه كرجه ديور انكله ديوار صوانور كچ فارسى معربيدر وجص مصدر
اولور بالطلو طوتمقدن باغى صيق ومحكم اولديغندن ايكيلوب ثانه وزارى قلمق
معناسنه يقال بات يجص فى الرباط جصا من الباب الثالث اى يثأو مضيقا عليه مشدودا
ربطه كويا كه آه ونانه ايله رباطك ديوارلرينى صوار (الجصاص) شداد وزننده
كرج ايشلين آدمه ديور كه كرجى تعبير اولنور (الجصاصات) جصاصات وزننده
جصاصه نك جمعيدر كه كرجخانه يه ديور تباشه وخمارة كبيدر (الجصاجص) علابط
وزننده كرج ايله صوانمش كبى بغايت آق و دوزيره ديور يقال مكان جصاجص
اى ابيض مستو (الجصيصة) سفينه وزننده خانه لرى واوه لرى برى برينه پك يقين
اولمغله برشنه كبى اولان جماعته ديور يقال هذه جصيصة من ناس واصيصة اذا
تقاربت حلتهم شارح بصيصه عبارتنى تخطئه ايتشدر (الاجتصاص) افتعال وزننده
اولرى واوه لرى برى برينه متقارب اولمغله برشنه كبى بر اراده اولمق معناسنه در
يقال اجتص القوم اذا تقاربت حلتهم فاجتمعوا (الجصيص) امير وزننده مربوط
ومقيد كمسه نك ثانه وزاريسنه ديور يقال بات يجص فى الرباط كما ذكر وله جصيص
اى ثؤوه (التجصيص) تفعيل وزننده قابى طولدرمق معناسنه در يقال جصص الاناء
اذا ملأه وثانى كرجله صوامق معناسنه در يقال جصص البناء اذا طلاه بالجص
و كوبك ايكى كوزلرنى آچمق معناسنه در يقال جصص الجرو اذا فتح عينيه واغاجك
يپراقلرى ويمشلرى يكجه ظهور ايتمكه بشلامق معناسنه در يقال جصص الشجر اذا
بدا اول مايخرج ودشمنه حمله ايتمك معناسنه در يقال جصص على العدو اذا حمل عليه
(الجلبصة) دحرجه وزننده قاچمق فرار معناسنه در ياخود بونده صواب اولان
خاى معجمه ايله اولمقدر (الجمص) جيمك فتحى وميمك سكونيله بركونه نبات آديدر
(الاجنيص) نونله اقليد وزننده تنبل آدمه ديوركه اوتورديغندن يرندن ايرلمز
يقال رجل اجنيص اى لايبرح موضعه كسلا ونفعه وضره وخيره وشره برابر

عاجز وچولپه کسیه دینور یقال هو اجنیس ای قدم لایضر ولاینفع ورعب
واحترازندن ناشی اموره کیریشمه‌میوب اویانوب کیرولنور اولان مرعوب
واندیشه‌ناك کسیه دینور یقال هو اجنیص ای مرعوب متباطئ عن الامور (الجنیص)
امیر وزننده میته دینور (التجنیص) تفعیل وزننده اولمك معناسنه‌در یقال جنص
فلان اذا مات وبر نسنه‌دن قورقوب قاچمق معناسنه‌در یقال جنص الرجل اذا
هرب فزعا وبر نسنه‌یه دیکه دیکه باقمق علی قول قورقودن کوزلرنی بلرتمك
معناسنه‌در یقال جنص البصر اذا حدده اوفتحه فزعا ویورك سورمك وچقرمق
معناسنه‌در یقال جنص بسلحه اذا رمی به (ابن جوصا) سکری وزننده محدث
مشهوردر

﴿ فصل الحاء المهملة ﴾ (الحبرقص) قافله غضنفر وزننده جثه‌سی کوچك خرده
ارکك دوه‌یه دینور وکوزه خوار کمتر بودوره دینور مؤنثلری حبر قصه‌در
وطقناز آدمه دینور وحرقوص دیدکلری بوجك یاوریسنه دینور کما سیذکر
(الحربصیصة) حانك وبانك فتحلریله نسوان آوادانلغنه دینور یقال ما علیها
حربصیصة ای شئ من الحلی (الحربصة) بربصه وزننده ومرادفیدر که ذکر
اولندی یقال حربص الارض بمعنی بربصها (الحرص) حانك کسریله جشع
معناسنه‌درکه بر نسنه‌یی رغبت مذمومه وجهی اوزره ولزومندن زیاده شدتله طلب
وآرزو قلمقدن معناسنه‌در وبو اسمدر یقال الحرص شوم ومصدر اولور یقال
حرص علی الشئ وحرص حرصا من الباب الثانی والرابع اذا جشع (الحریص)
امیر وزننده وصفدر جمعی حراص‌در حانك کسریله وحرصاء در کرماء وزننده
وحریص یرتق ثوبه دینور یقال ثوب حریص ای مشقوق (الحرصة) فتحاتله هر
شیئك وسطنك قرارکاهنه دینور یقال هو حرصة ذاك الشئ ای مستقر وسطه
(الحارصة) یغمور ایله یرك یوزنی صویدب صیرر اولان بلوده دینور یقال سحابة
حارصة اذا کانت تقشر وجه الارض بمطرها وشول باش یاریغنه دینور که باشك
دریسنی جزئیجه یارمش اوله یقال شجة حارصة اذا کانت قد شقت الجلد قلیلا
(الحریصة) سفینه وزننده حارصه ایله معنای اولده مرادفدر (الحرصة) عرصه
وزننده حارصه ایله معنای ثانیده مرادفدر وحرصه ناقه‌نك ممه‌سی صیقی صارلمغله
دلکلرینك آغزلری یاره اولمقدن ناشی بولالدیغی حسبیله صاغیلورکن سودی قابه
دوز وطوغری انمیوب اطرافه طاغلمسنه دینور (الحرص) قرص وزننده یارمق
معناسنه‌در یقال حرص الشئ حرصا من الباب الاول اذا شقه واوتلاغك اوتلرندن
اصلا بر نسنه ترك اولنمامق اوزره مجموعی اوتلانمق معناسنه‌در یقال حرص المرعی
علی بناء المجهول اذا لم یترك منه شئ وبرنسنه‌نك قبوغنی صویمق معناسنه‌در یقال

حرص الشیء اذا قشره (الحرصیان) حانك کسریله بطنك دریسنك ایچ یوزینه
دینور وقیل دیدکلری حاوی دریسنك ایچ یوزینه دینور وشول یوقفه قزل
دریه‌در که دیورکه مثلا قیوملك دریسی صویلدقده‌صکره قصاب ایدیجی چکوب
صویه. مرادات ایله یوخسه ارا سنده اولان انجه دری اوله‌جقدر جمعی حرصیانات
کلور ویو حرصیان کلمه‌سی فعلیان وزننده‌در قیوق صویمق معناسنه اولان حرصدن
مأخوذدر (التحرص) تفعل وزننده طعامی کنارلرندن اکل ایله اکسلتمك معناسنه‌در
یقال انه لیتحرص غداءهم وعشاءهم ای یتحیفهما (الاحتراص) افتعال وزننده
برنسنه‌یه افراط اوزره حرص ایدوب تحصیلنه چالشمق معناسنه‌در یقال احترص الرجل
اذا حرص وجهد (التحرفص) فایله تدحرج وزننده یوزیلوب بورشمق معناسنه‌در
یقال تحرفص الشیء اذا تقبض (الحرقوص) قافیه عصفور وزننده پیره کبی بر کوچك
بوجکدر آری ایکنه‌سی کبی ایکنه‌سی اولور علی قول کنه دیدکلری بوجکه شبیه
اولور اسنمك کوده‌سنه یاپشور عندالبعض بوق بوجکندن کوچك بر بوجکدر که
قلوملری وقربه‌لری دلوب وباکره قزلرك فرجلرینه صوقیلور حراقیص جمعیدر
عربلرك عاشق الابکار دیدکلری بوجك اوله‌جقدر وحرقوص خرمانك پشال قورنغنك
چکردکنه دینور وحرقوص بن مازن تمیم قبیله‌سندن برکسه‌در وحرقوص بن زهیر مقدما
اصحابدن اولوب بعده زمان خلافت حضرت کرارده خارجی اولدی (الحرقصی)
فتحتیله حبرکی وزننده بر بوجك آدیدر حرقصة مفردیدر هایله (الحرقصة)
دحرجه وزننده آدیملری صیق صیق آتارق یوریمك معناسنه‌در یقال حرقص
فی المشی اذا قارب خطاه ونیز تیز سویلمك معناسنه‌در یقال حرقص الکلام اذا
قاربه (المحرقص) مدحرج وزننده صیق ونسج اولنمش نسنه‌یه دینور یقال نسج
محرقص ای متقارب (الحص) حانك فتحی وصادك تشدیدیله تراش ایتمك معناسنه‌در
یقال حص الشعر حصا من الباب الاول اذا حلقه وبرنسنه‌دن برکسیه حصه دوشمك
معناسنه‌در تقول حصنی منه کذا ای صارت حصتی منه کذا وبرکسه‌یی اجاره وحمایه
ایلیوب نامردلك ایتمك معناسنه مستعملدر کویاکه مجموع ناسی صفحهٔ التزامدن
تراش ایدر یقال هو یحص ای لایجیر احدا یعنی یمنع الجوار (الحاصة) خاصه
وزننده برعلتدر که داءالثعلب کبی مبتلا اولان کسه‌نك قیللری دوکیلور یقال القی الله
فی رأسه الحاصة وهی داء یتناثر منه الشعر وحاصه که عربلرك بینهم رحم حاصة
قولنده واقعدر مخصوصه معناسنه‌درکه حلقدن مستعار مقطوعه دیمکدر یاخود
نسب اوزره اولنغله ذات حص دیمکدرکه بینلرنده قرابت منقطعه وار دیمك اولور
(الحصص) فتحتینله باشك قیللری آز اولمق معناسنه‌در (الاحص) وصفدر
باشنك قیللری آز اولان کشی‌یه دینور یقال رجل احص ای بین الحصص یعنی

قليل شعر الرأس وكذا يقال طائر احص الجناح اى القليل الريش واحص كونشلو بغايت آيازلق كونه وصف اولور يقال يوم احص اذا كانت قد طلعت شمسه وصفت سماؤه وناملوسنده اصلا اثر ورخنه وكدورت اولميان مجلا قلجه وصف اولور يقال سيف احص اى لا اثر فيه واوغورسز كمسيه دينور يقال رجل احص اى مشئوم (الاحصان) تثنيه بنيه سيله عبد ايله حماره اطلاق اولنور شارحك بيانى اوزره بونلر بهالرنى كويا كه اوزرلرنده طاشيوب پير اولدقدقلرنده تنقيص ايلمريله خيرسز اولدقلرينه مبنى‌در پس شامتلرى مآل اعتباريله اولور واحص وشبيث زبير وزننده تهامه‌ده ايكى موضعلردر وحلب توابنده دخى ايكى موضعلردر (الحصاء) خير ومحصولدن عارى قوراق سنه‌يه وصف اولور يقال سنة حصاء اى جرداء لاخير فيها وحصاء سراقة بن مرداس ياخود حزن بن مرداسك قسراغى اسميدر واوغورسز عورته دينور يقال امرأة حصاء اى مشئومة وتوزسز طپراقسز يله دينور يقال ريح حصاء اى صافية بلاغبار (الحصاصة) حساسه وزننده سواد عراقده قصر ابن هبيره‌يه قريب برقريه‌در (الحصة) حانك كسريله بهره ونصيب معناسنه‌در جمعى حصص‌در قرذ وزننده وبوحلق معناسندن مستعار قطعه معناسنه اولوب بعده نصيب معناسنده استعمال اولندى يقال اخذ حصته اى نصيبه (الحص) حانك ضميله ورس اسميدركه يمن زعفرانى والا جهره ديدكلريدر على قول زعفرانه دينور جمعى حصوص‌در وانجويه دينور لؤلؤ معناسنه‌در (الحصاص) غراب وزننده اشك قسمى قولغنى قصوب قويروغنى برى اوته صالله‌يه‌رق سكرتمسنه دينور واوصورغه دينور پك سكرتمكه دينور قال الشارح اذا سمع الشيطان الاذان تولى وله حصاص اى شدة العدو وقيل هو ان يصر الحمار باذنيه ويمصع بذنبه ويعدو وقيل هوالضراط وحصاص ايوزلغه دينور جرب معناسنه (الحصاصة) ثمامه وزننده باغده وآصمه‌ده اوزوم كسلدكدنصكره قلان بشاغه دينور تقول اقتطفت الحصاصة اى مابقى فى الكرم بعد قطافه (الحصيص) امير وزننده صايى‌يه اطلاق اولنور يقال حصيصهم كذا اى عددهم وبوقاغيلغى آز تويلو آته دينور يقال فرس حصيص اى قليل شعر الثنة وقازنمش قيله دينور يقال شعر حصيص اى محصوص وحصيص عبد القيس قبيله‌سندن بربطن‌در (حصيصه) سفينه وزننده ابن اسعددركه شعرادندر وحصيصه آتك طرنقلرى اطرافنك يوقريلرنده بتن تويلره دينور (الحصحص) زبرج وزننده طپراغه وطاشه دينور (الحصحاص) ثرثار وزننده طپراغه دينور وفتورسز رونده دوه‌يه دينور يقال قرب حصحاص اى جاد سريع بلا فتور (ذوالحصحاص) ذى طوى نام محل اوزره مشرف برطاغك اسميدر (الحصاصاء) حانك فتحيله طپراغه دينور (الاحصاص) همزه‌نك كسريله

ركنه حصه ويرمك معناسنه در تقول احصصته اذا اعطيته حصته وجعل انسانك
معناسنه در تقول احصصته حق امره اذا عرفته (التحصيص) تفعيل وزننده
وبسه اچق وعيان اولمق معناسنه در يقال حصحص الشئ اذا بان وظهر (الحصحصة)
زلزله وزننده بودخى وبسه اشهر وعيان اولمق معناسنه در يقال حصحص الحق
اذا بان وظهر وبسه بلى وبسه ايمره كرك كى رتمك ايچون يرى اوته بريه
ايتك معناسنه در قال الشارح ومنه قول عمر شمرة حين اشترى له جارية من
بين النال واشطها عليه ابنة ثم سأله ميعلت فقال دخلت حتى حصحصت فيها صبال
الشقيه فادرت فقال حل سبيلها بالحصحص ونيز نبز يورمك معناسنه در يقال
حصحص فى المشى اذا اسرع واجهدن سه اذا شمرده كى هنجاغى برى اوته الشوب
دويرمك معناسنه در يقال حصحص التراب اذا خصه يمنا وشمالا يوغا سورمك
معناسنه در يقال حصحص بعلمه ادارماه مؤلف بونى تكرار ايلمده ويرادم بركسه
مرم دنجى كى ياپشوب ارام والحاح ايمك معناسنه در يقال حصحص فلانا اذا لزق
به والح عليه ودوه فالقركن ديزلرينى زور ايله يره ويروب طيامق معناسنه در يقال
حصحص البعير ركبتيه اذا اثبتهما للنهوض والباغى بوقايلو كسه نك يوروشى كبى
يوريمك معناسنه در يقال هو يتحصحص اى يمشى مشى المقيد (التحاص) تفاعل
وزننده (والمحاصة) مفاعله وزننده حصه لشمق وپايلشمق معناسنه در يقال تحاصوا
وحاصوا اذا اقتسموا حصصا (التحصحص) تزلزل وزننده يره ياپشوب دوندوز
اولمق معناسنه در يقال تحصحص الشئ اذا لزق بالارض واستوى (الانحصاص)
انفعال وزننده قيل وتوى دوكيلوب زائل اولمق معناسنه در يقال انحص الشعر
اذا ذهب وحيوانك قويروغى كسلمك معناسنه دركه كودلمك تعبير اولنور يقال
انحص ذنبه اذا انقطع ومنه المثل * افلت وانحص الذنب يعنى صيورلوب قورتلدى
اما قويرقده كيدى ديمكدر هلاكه مشرف اولمشكن برتقريبله تخليص كريبان
ايدن كسه حقنده ضرب اولنور شارح ديركه معاويه دمشقده كندى نفسيچون
برقصر عالى بنا ايدوب لكن جوارنده بركليسا اولمغله دائما اول جهتدن بحضور
اولنور ايدى هدم وازالهسنه وسيله جوى اولوب عاقبت قرارداده تصورى اوزره
قيصر رومه برايلچى ترتيب وبعدالوصول قيصر حضورنده تحقير وازدراسنه
داز حركت ايلمسنى امر وتنبيه ايتكله اولدخى امر موجبجه عمل ايلدكده اركان
قيصر ايلچينك قتلنى اراده ايلديلر قيصر ايلچينك بوكونه حركتى معاويه نك
دسيسه سى اولمغله بزلر بونى قتل ايلديكمزده نقض صلح بزم طرفدن واقع اولمغله
كنديسى دخى قيز و حكومتنده اولان نصارانى بالجمله استيصال ايلمك قصدنده در
ديو قتلنه رضا ويرميوب سنهمذ ارجاع ايلدى ايلچى معاويه يه كلوب وقعه يى

حكايت

حکایت ایلدکده معاویه کلام مزبوری ایراد ایلدی ایلچی دخی کلا انه لبهلبله دیدی یعنی قویرغی کسلمك دکل بلکه قویرغنك صچاقلریله بیله کلدیکه برقیلنه زیان کلمدی انتهی (الحنص) حالك فتحی وفانك سکونیله میشین زنبیله دینورکه آنکله آیرتلنان قوینك چامورنی چکوب باك ایدرلر جمعی احفاص وحفوص کلور وحفص ارسلان یاوریسنه دینور بومعنایه مبنی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری عمر بن الخطاب رضی الله عنه جنابلرنی ابوحفص ایله تکنیه ایلدیلر وحفص بن ابی جبله وحفص بن السائب وحفص بن المغیره اصحابدندر وحفص مصدر اولور برکدرمك معناسنه یقال حفص الشیٔ حفصا من الباب الثانی اذا جمعه ونسنه‌یی الدن براقق معناسنه‌در یقال حفص الشیٔ من یده اذا القاه (حفصه) طلحه وزننده ام المؤمنین بنت عمر بن الخطاب رضی الله عنهما اسمیدر وحفصه دیشی صرتلانه دینور (ام‌حفصه) طاوغك کنیه‌سیدر (الحفاصة) ثمامه وزننده جمع معناسندن اسمدر برکنتی‌یه‌دینور (الحفص) فتحتینله نبق وآخ مثللو یمشلرك چکردکنه دینور (الحنفص) زبرج وزننده چلمسز نحیف آدمه دینور یقال رجل حنفص ای ضئیل (الحقص) رقص وزننده شدت وسرعتله سکرتمکه دینور تقول سبقنی حقصا وقبصا وشدا بمعنی واحد (الحکیص) امیر وزننده تهمت وسوءکانه اوغرامش کمسه‌یه دینور یقال صار فلان حکیصا ای مرمیا بالریبة (الحمص) حالك فتحی ومیمك سکونیله (والحموص) قعود وزننده یاره‌نك شیشی انوب ساکن اولمق معناسنه‌در یقال حمص الجرح حمصا وحموصا من الباب الاول اذا سکن ورمه وصالنجغك شدتله صالنمسی کیدوب یواشیمق معناسنه‌در یقال حمصت الارجوحة اذا سکنت فورتها وکوزه دوشن خار وخاشاکی سهولتله چقرمق معناسنه‌در یقال حمص القذاة اذا اخرجها من عینه برفق وچوجق صالنجقده کندی کندیسنه صالنمق معناسنه‌در ودابه‌دن صوکتمك یعنی کرکی کبی تربوشانوب آقغه دینور شارحك بیاننه کوره قوشی‌یه کتمزدن مقدمجه مثلا برآتك اوزرینه چوللری اورتوب کرکی کبی ترلمسندن عبارتدر تاکه یرانوب صولقلو سکردر اوله (الحیصة) سفینه وزننده (والحموصة) اوغورلنمش قیویه دینور جمعی حمایص‌در وحیصة بن جندل شعرادندر (الاحمص) قیون خرسزنه دینور یقال هو احمص ای لص یسرق الحمایص وهی الشیاه المسروقة بوراده تجرید اعتباریله‌در (المحماصة) اوزو حاذقه اولان خرسز عورته دینور یقال هی محماصة ای لصة حاذقة (الحمصیص) فتحتینله وکافجه میمك شده‌سیله برنوع نبات مأکول اسمیدرکه طعمی حامض وقومساللرده نابت اولور کش تعبیر اولنان یوغرد قوریسنه قاتوب اکل ایدرلر مفردی حمصیصه‌در (حمص) حالك کسریله شام دیارنده برولایت آدیدر سکانی فی الاصل یمنیلر ایدی وبو مؤنثدر بعضا مذکر اولور

(حمص) حمّر وزننده وقنب وزننده حب معروف اسمیدرکه نخود تعبیر اولنان
حبه‌در باهی ومدر وبول مدر ومنی ودم شهوتی محرکدر وبدن وآلت تناسلی مقوّیدر
لکن اکل وشربی طعامدن مقدم ومؤخر اولیوب طعام اراسنده اولنمه مشروطدر
وحمص اراضیسنده بر بلده آدیدر اعلامدن محمد بن احمد بن خلف الحمصی اورادندر
وابراهیم بن الحجاج الحمصی وابو حمص عبدالله الحمصی که روات‌دندر مصرده دارالحمص
نام محلده ساکن اولدقلری ایچون نسبت اولندیلر (حمصه) حانك کسری ومیم
مشدده‌نك فتحیله راوی' علی البطاقه اولان ابو الحسن علی بن عمر نام تقدمان جدی
اسمیدر مؤلف علی بطاقه‌یی بو راده وماده‌سنده بیاندن سکوت ایلمشدر لکن قرافی
علیه الرحمه‌نك بیاننه کوره عمر بن عبد العزیز رحمة الله تعالی دفن اولنور ایکن
علی ملاء الناس آسماندن بر بطاقه‌یه منقوف بر ورقه نازل اولوب بعد الفتح درونده
براءة من الله لعمر بن عبد العزیز من النار عبارتی مسطور ایدی علی بطاقه
بواونه حفیددر (الحمصی) حانك ضمی ومیم مشدده‌نك فتحیله محمود بن علی نام متکلمك
نسبتیدر مرقومدن امام فخر الدین الرازی اخذ علوم ایلدی علی قول بوضاد معجمه
ایله‌در (التحمیص) تفعیل وزننده نصف نهار وقتنده آهو صید ایلمك معناسنه‌در
یقال حمص الرجل اذا صاد الظباء نصف النهار (المحمص) معظم وزننده قاورلمش
دانه‌یه دینور حب محمص ای مقلو لسانمزده تحمیص قهوه تحمیص کبی بو معنادندر
(الانحماص) انفعال وزننده بوزیلوب کوچلمك شیشك معناسنه‌در یقال انحمص
منه اذا انقبض وتضاءل وچکرکه قسمی قرنلادیکلری میده آغاجنی اوتلامغله
کوده‌سی بتون قزاروب وغلظتی کیتمك معناسنه‌در یقال انحمصت الجرادة اذا اکلت
القرظ فاحمرت وذهب غلظها ویارمق و برعضوده شیشی اینمك معناسنه‌در یقال
انحمص الورم اذا سکن ودابه سموز ایکن آرقلنمق معناسنه‌در یقال انحمصت الناقة
ای کانت بدنه فنحفت (التحمص) تفعل وزننده بوزیلوب بورشمق معناسنه‌در
یقال تحمص الرجل اذا انقبض وات قوریمغله چکیلوب بورشمق معناسنه‌در یقال
تحمص اللحم اذا جف وانقبض (حنبص) جعفر وزننده بر رجل آدیدر (الحنبصة) دحرجه
وزننده جنکدن اورغون اورغون تلکی کبی حرکت ایلمك معناسنه‌در یقال حنبص
فلان الحرب اذا راغ (ابو الحنبص) زبرج وزننده تلکونك کنیه‌سیدر (الحنص)
حانك فتحی ونونك سکونیله اولمك معناسنه‌در یقال حنص الرجل حنصا من الباب
الاول اذا مات (الحنصأو) جردحل وزننده ضعیف وزبون آدمه دینور (الحنفص)
قایله زبرج وزننده جثه‌سی کوچك آدمه دینور (الحوص) حانك فتحی وواوك
سکونیله (والحیاصة) کتابه وزننده دیکش دیکمك معناسنه‌در یقال حاص الثوب
یحوص حوصا وحیاصة اذا خاطه ومنه المثل * ان دواء الشق ان تحوصه * یعنی

تفلك

يرتغك علاجى ديكمكدر خلل بولمش امرك اصلاحنه سعى ايلك معرضنده ضرب اولنور وتقول العرب لاطعنن فى حوصك اى لا كيدنك ولاجهدن فى هلاكك يعنى سكا كيد ومكردن البته خالى اولميوب بهر حال هلاككك خصوصنه جد وجهد ايدرم زمخشرى بونى ديكديككى سوكرم يعنى اصلاح ايلديككى افساد ايدرم موقعيله بيان ايلدى وكذا فى المثل ★ طعن فى حوص امر ليس منه فى شئ ★ بونده حائك ضميله وحوصى امر عبارتيله‌ده وارد اولمشدركه طوپى وزننده‌در بروجهله الندن كليوب ياقشدره‌ميه‌جغى ايشه عبث و بيهوده زحمت چكوب سعى و ورزش ايدن كمسه حقنده ضرب اولنور وحوص وحياصه ايكى نسنه‌نك ارالغنى قاوشدرر كبى طارالتمق معناسنه مستعملدر يقال حاص بينهما اذا ضيق و حوص سانجو علتنه دينور يقال اخذ الحوص اى المغص و برنسنه‌نك چوره‌سنى طوتشمق معناسنه‌در يقال حاص حوله اذا حام (الحائص) فرجى بتشك اولان ناقه‌يه دينور نسوانده رتقاء منزلنده‌دركه آصلق تعبير اولنور يقال ناقة حائص و هى كالرتقاء فى النساء (الحواص) كتاب وزننده قالين ديكجك نسنه‌لرده جوالدوز يرينه قوللندقلرى آغاج پاره‌سنه دينوركه آغاجدن چوالدوز اوله‌جقدر (حاص باص) بيص ماده‌سنده سبق ايلدى (الحياصة) كتابه وزننده مصدردركه ذكر اولندى و حياصه ايرك قولانى اوجنه چكريلان انجه قايشه دينوركه قياصه تعبير اولنور حياصه محرفيدر و بونك اصلى حواصه در كسره مجاورتيله واو يايه ابدال اولندى (الحوص) فتحتينله كوزلرك قويرقلرى طار اولمق على قول بر كوز آخره نسبت طار اولمق معناسنه‌در كويا كه ديكلمش كبى اولور يقال حوص الرجل حوصا من الباب الرابع اذا ضاق مؤخر عينيه اواحدهما (الاحوص) صفتدر كوزلرينك قويرقلرى ياخود بركوزى طار كشى‌يه دينور يقال رجل احوص وامرأة حوصاء و عين حوصاء (الاحوصان) تثنيه بنيه‌سيله ايكى احوصدن عبارتدر برى احوص بن جعفر دركه اسمى ربيعه‌در وديكرى عمرو بن الاحوص‌دركه قومنه رئيس اولمشيدى (الاحاوص) جمع بنيه‌سيله احوص بن جعفر مزبورك اوغللرى عوف و عمرو وشريح نام كسه‌لره اطلاق اولنور (الاحتياص) افتعال وزننده لاابالى اولميوب حزم واحتياط واحتراز اوزره حركت ايلك معناسنه‌در يقال هو يحتاص فى امره اى يحزم ويتحفظ (المحتاصة) محتاجه وزننده شول ناقه‌يه دينوركه رحمى بتشك مرتبه‌ده طار اولمغله اركك عملى نافذ اولميه يقال ناقة محتاصة اذا كانت قداحتاصت اى ضاقت رحمها لايقدر عليها الفحل (حويصه و محيصه) تصغير ايله و صادلرك تشديديله مسعود بن كعب الاوسى اوغللريدر كه صحابه‌لردر (الحيص والحيصة) حالرك فتحيله (والحيوص) قعود وزننده (والمحيص والمحاص) ميملرك فتحيله

(والحیصان) اشغاله وزننده قاچمق وصچرایوب اوزره صچرایوب دونمك معناسنه‌در یقال حاص عنه یحیص حیصا وحیصة وحیوصا ومحیصا ومحاصا وحیصانا اذا عدل وحاد ویقال ملا ولی بیه ... مصا ... ولا محاص ... (الانحیاص) انفعال وزننده ... معناسنه‌در یقال النیص ... [illegible] (النیص) مصدردرکه [illegible] والدی والیه مکان اولور صاوشوب ات وروحشت واقیمسی یرلره دیرلر یقال ماله من محیص ای محید ومعدل ومیل ومهرب (الحیوص) صبور وزننده او کلن طولره دیرلر یقال دابة حیوص ای حرون (الحیصة) جراه وزننده (والحیص) محراب وزننده قرحه‌نك اتی یعنی عقاره‌جق حیوانه دیرلر یقال فرس ودفه حیصاه ومحیاص ای الضیقة الحیاه (حیص بیص) ابدن مقدمه‌سنده بیان اولندی (المحایصة) مداعله وزننده برکسه‌یی بر شیئه طوتمق احود الذن برطرفه قورتلوب قاچمق ایچون ایکو کبی برر اوته قوبوق صنوب اوینامق معناسنه‌در یقال حایصه اذا راوغه

♦ فصل الخاء المعجمة ♦ (الخبص) حانك فتحی وبانك سكونیله بر نسنه‌یی قاتوب قارشدرمق معناسنه‌در یقال خبص الشیء خبصا من الباب الثانی اذا خلطه وخبیص دیدكلری حلوا پشورمك معناسنه‌در یقال خبص الرجل اذا عمل الخبیص (الخبیص) امیر وزننده خرما وصاف یغدن معمول بر درلو حلوا اسمیدر خلط معناسندن مأخوذدر حالا و دیارلرده اون وعسل ایله یاپدقلریدرکه فارسیده افروشه وتركیده اون حلواسی دیرلر وخبیص كرمان ایالتنده بر قریه آدیدر (الخبیصة) مکنسه وزننده ذکر اولنان حلوایی قارشدیروب دوندرمجك قاشیقه وکیجه‌یه دیرلر تقول اقبب الخبیص بالخبیصة وهی ملعقة یقلب الخبیص بها فی الطنجیر (التخبیص) تفعیل وزننده (والتخبص) تفعل وزننده (والاختباص) افتعال وزننده بونلرده خبیص دیدكلری حلوا یاپمق معناسنه‌در یقال خبص وتخبص واختبص اذا عمل الخبیص (الخربصة) دحرجه وزننده مواشی اوتلاقده بر نسنه قومیوب جمله‌سنی سوری اوتلامق معناسنه‌در یقال خربص المال کل النبات اذا وقع فی الرعی واخ فی الاصل وشیئك مجموعنی آلوب ایلتمك معناسنه‌در یقال خربص المال اذا اخذه فذهب به وخربصه اننه طلو تازه خاتونه دینور یقال امرأة خربصة ای شابة تارة واشیایی بری برندن آیروب تمییز ایلمك معناسنه‌در یقال خربص الاشیاء اذا میز بعضها من بعض (الخربصیصة) خالك وبانك فتحیله یك آز جه نسنه‌یه دینور معنی آیدن مأخوذدر ومنه ماعلیها خربصیصة ای شیء من الحلی ویقال ما فی انوعاء او السقاء خربصیصة ای شیء وبرنوع بونجق آدیدر (الخربصیص) هانمن بك کوچك بر نسنه‌درکه قوملق آرالغنده اولوب چکرکه کوزی کبی ایشیلر

خربصیصه بوندن مأخوذ در علی قول بر نبات آدیدرکه دانه‌سی اولوب آندن
اعراب طائفه‌سی طعام اتخاذ ایدرلر پك کوچك و آزجه بولنور بر نباتدر قال
الشارح و منه الحدیث [ان نعیم الدنیا اقل واصغر عندالله من خربصیصة]
قال فی النهایة الخربصیص هنة فی الرمل لها بصیص کأنها عین الجراد و خربصیص
قطعه‌سی کوچك ارکك دوه‌یه دینور و نحیف ومهزول انسان و حیوانه دینور
وکوپه‌یه دینور قرط معناسنه و نسوانك آوادانلق حبه‌سنه دینور (المخربص)
اسم فاعل بنیه‌سیله بغایت حسابی و متصرف آدمه دینور که ادنی شیئ حساب
ایدر علی قول شول کدا چشم کسیه دینورکه پك مرتکب ومتنزل اولمغله تحصیل
اشیاء خصوصنده ذلت وخاکسارلق ارتکاب ایدر اوله یقال رجل مخربص ای
حسابة اومسف للاشیاء مدقع فیها (الخرص) خانك فتحی و رانك سکونیله
بر نسنه‌یی تقدیر و تخمین ایلمك معناسنه در یقال خرص العدد خرصا من الباب
الثانی اذا خرره وقدره ویلان سویلمك معناسنه‌در یقال خرص الرجل اذا کذب
ومطلقا ظن وتخمینله سوز سویلمك معناسنه‌در یقال خرص فیه اذا قال فیه بالظن
و نهرك آغزنی بند ایلمك معناسنه در یقال خرص النهر اذا سده (الخرص)
خانك کسریله معنای اولدن اسمدر قدر وقیاس معناسنه‌در تقول کم خرص ارضك
ای قدرها وماخمن فیها وخرص یانلری و ایکولری قوند وقوی اولان تند و شدید
ارکك دوه‌یه دینور یقال جمل خرص ای شدید ضلیع ولطیف ونازك مزراغه
دینور وآیویه دینور دب کبی غالبا بونده خرص فارسی معربیدر ومطرزی روایتی
اوزره زنبیلده دینور وطغارجغه دینور جراب معناسنه (الخرص) خانك ضمیله
آغاجك دالنه دینور یقال قطع خرص الشجر ای غصنه ومزراق قارغیسنه دینور
قناة معناسنه وتمرنه دینور بونده خانك کسریله‌ده جائز در یقال رکب الخرص فی رمحه
ای السنان والتون وکومش حلقه‌یه دینور علی قول کوپه‌نك حلقه‌سنه یاخود
نسوان آوادانلغنده اولان بعض کوچك حلقه‌یه دینور جمعی خرصان کلور خانك
ضمی وکسریله و خرما آغاجنك دالنه دینور جرید النخل معناسنه و شول اوجی
سیورلمش آغاج پاره‌سنه دینورکه صو طلومنك آغزنده اولان باغه صوقشدریلور
تقول رکب الخرص فی السقاء و هو عوید محدد الرأس یغرز فی عقده بو معنا
مناسبتیله پك آز وحقیر نسنه‌ده استعمال اولنور یقال مایملك خرصا ای شیئا بونده
خانك کسریله‌ده مستعملدر وخرص خانك حرکات ثلاثیه‌سیله مزراق تمرنك قوانی
اوزره اولان دمورینه دینورکه یلمان طرفی اوله‌جقدر علی قول تمرنك اشاغیسنی
چویرن حلقه‌یه دینور و مزراغك کندیسنه دینور رمح معناسنه و طغارجغه
دینور (الخراصة) کتابه وزننده اصلاح ایلمك معناسنه‌در یقال خرص المال

خراصة من الباب الاول اذا اصلحه (الخرس) فتحیله صوغوقدن اوشویه‌رك
آجقمق معناسنه‌در يقال خرس الرجل خرساً من الباب الرابع اذا جاع و قر
(الخرس) كتف وزننده معانی مربوره‌دن صفتدر (الخرمس) منبر وزننده بودخی
مرادفیدر دینور يقـال مذهبه بالخرمس ای الرغم (الاخراس) همزه‌نك فتحیله قول
آغاجی یاره‌لربه دینورکه بال صفالی كمسه آنلر ایله قوانلدن بال چقررلر مفردی
خرصدر صرد وزننده و خرصدر طنب وزننده و خرصدر خانك ضمیله برد وزننده
(الخرصة) غرفه وزننده رخصت معناسنه‌در يقال ماوجدله خرصة ای رخصة
و صو حصه‌سنه دینور تقول اعطنی خرصتی من الماء ای شربی منه و بوقسه
ماتوتك طعام مخصوصنه دینور (الخرصان) خانك كسریله بحرین قضاسنده
برقریه‌در اوراده مزراقلر یپم وشرا اولنور اولنقله تسمیه اولندی (ذوالخرصين)
خانك كسریله قیس بن الخطیم الانصاری نام شاعرك قلجی اسمیدر (الخرصان)
خرصان وزننده و مرادفیدرکه ذکر اولندی (الخارص) میمك فتحیله تمر نقره
دینور اسنه معناسنه مخرص مفرديدر (الخريص) امير وزننده صوغوق صويه
دینور تقول شربت خريصا ای ماء باردا و خرما وسائر آغاجلرك دیبلرنده حوضه
دینور وظلو قبه دینور يقال اناء خريص ای ممتلئ و شول بيوك حوض کبی یره
دینورکه اكا نهرك صویی صنبوب اركیلور ونهرك برجانبنه دینور ودریاده اولان
آطه‌یه دینور تقول رأيته يمشی فی خريص النهر ای فی جانبه و تقول خرجنا الی
الخريص ای جزيرة البحر (التخرص) تفعل وزننده برکمسه‌یه افك وافترا ایلمك معناسنه‌در
يقال تخرص عليه اذا افترى (الاخترص) افتعال وزننده يلان دوزمك معناسنه‌در
يقال اخترص الرجل اذا اختلق و طغارجغه نسنه قومق معناسنه‌در يقال اخترص
الرجل اذا جعل فی الخرص ای الجراب ما اراد (المخارصة) مفاعله وزننده دكشیلك
ایتمك معناسنه‌در يقال خارصه اذا عاوضه وبادله (الاخرمصاص) اسبطرار وزننده
خاموش اولمق معناسنه‌در يقال اخرمص الرجل اذا سكت (الخرنوص) جردحل
وزننده خنزير ابكنه دینور (الخص) خانك فتحی و صادك تشديديله
(والخصوص) قعود وزننده (والخصوصية) خانك ضمی و فتحیله (والخصيصی)
خليفی وزننده و مدايله (والخصية) خانك كسریله (والتخصة) تحلة وزننده
برکمسه‌یی برنسنه ایله تفضیل ایتمك معناسنه‌درکه اول کمسه‌یی اول نسنه ایله
مشارکلرندن منفرد و ممتاز ایتمکدن عبارتدر يقال خص فلانا بالشیء خصا
و خصوصا وخصوصية وخصيصی وخصية وتخصة من الباب الاول اذا فضله
به وكذا يقال خصه بالود اذا فضله به دون غيره شارح دیرکه خصوصیه
لفظنده مؤلف کرچه ضمه‌یی ترجیح ایلدی لکن عند الجمهور فتحی افصحدر و یانك

تشدید وتخفیفی جائزدر وحروف جر اولان باء کلمه‌سی مثال مزبورده مقصوره داخلدر
انتهی (الخاص والخاصة) صادلرك تشدیدلریله عام وعامه مقابلیدرکه بر نسنه‌ده
بولنوب سائرده بولنمیان شیئه دینور وخاص ممتاز ومتعین آدمه اطلاق اولنور جمعی
خواص کلور شارحك بیانه کوره خاصه‌ده‌کی هاء مبالغه وتأکید ایچوندر (الخصان)
خانك کسریله وضمیله ممتاز ومتعین آدملره دینور خواص معناسنه ظاهرا خاصك
جمعیدر یقال انما یفعل هذا خصان الناس ای خواصهم (الخویصة) خانك ضمی
وصادك تشدیدیله خاصه لفظنك مصغریدر یایی ساکنه‌در زیرا یای تصغیر متحرك
اولمز شارح دیرکه اصلی خویصصه اولمغله ادغام اولندی واجتماع ساکنینی مصحح
اولان اولك حرف لین و ثانینك مدغم اولمسیدر انتهی ومنه یقال علیك بخویصة
نفسك ای بحالتك (الخصاص والخصاصة) خالرك فتحیله فقر واحتیاج معناسنه‌در
یقال اصابته خصاص وخصاصة ای فقر وتقول خصصت یا رجل خصاصا
وخصاصة من الباب الرابع ای افتقرت ومطلقا رخنه وخلل علی قول قاپو وقلبور
والك ونقاب مقوله‌سنده اولان کدکه ورخنه‌یه دینور یاخود کوچك دلیکه دینور
یقال سد خصاصه ای خلله اوهو کل خلل وخرق فی باب ومنخل و برقع ونحوه
او الثقب الصغیر وساج ایاقلرینك فرجه‌لرینه دینور (الخصاصاه) خانك فتحیله
بودخی فقر واحتیاج معناسنه‌در (الخصاصة) خانك ضمیله آصمه وباغ کسلدکدنصکره
باقی قلان اوزوم بشاغنه دینور تقول اقتطفت الخصاصة ای ما یبقی فی الکرم بعد
قطافه و آزجه نسنه‌یه دینور نبذیسیر معناسنه جمع جنسی خصاصدر (الخص)
خانك ضمیله سازلقدن وقامشدن اولان اوه دینورکه ترکمانلر وکوردلر هوغ تعبیر
ایدرلر علی قول یالکز تاوانی تخته‌لر ایله اورتلمش اوه دینور ارج دیدکلری اوکبی
جمعی خصاصدر خانك کسریله وخصوص‌در قول ثانی‌یه کوره دیوارلری سازلق
اولوب یالکز سقفی تخته اولاندرکه چاتمه اولور وخص میخانه‌یه دینور هرنقدر
سازلقدن بنا اولنمش دکل ایسه‌ده وایو بادیه دینور خرجید معناسنه (الخص)
خانك کسریله مطلقا کسك شیئه دینور یقال شهر خص ای ناقص (الاخصاص)
همزه‌نك کسریله بر نسنه‌ده تقصیر ایلمك معناسنه‌در یقال اخص به اذا ازرأ (خصی)
خانك ضمیله ربا وزننده بغداد قضاسنده دجیل طرفنده بر بیوك قریه آدیدر فضلادن
محمد بن علی بن محمد الخصی اورادندر وموصل شرقیسنده بشقه برقریه آدیدر سکانی
بالجمله دوه‌جیلردر (الخصوص) خانك ضمیله کوفه‌ده برموضعدر آنده اعلا کوپلر
ایشلنور دنان خصیه اورایه منسوبدر غیر قیاس اوزره ومصرك شرقیه‌سندن عین
الشمس ترابنده بر قریه آدیدر وینه مصر بلادندن اسیوط قضاسنده برقریه‌در وینه
شرقیهٔ مصریه‌ده بر قریه‌درکه حالا خصوص السعاده دیمکله متعارفدر وبادیه‌ده

و موضع الحبشه (الخصیص) قنطیل وزننده بر شیئی خاص ایتمك معناسنه در كه
سازنده منفرد اولمغی تمیز ایله منفرد و منفرد ایتمك معناسنه یقال خصصه خصه
به و تخصیص چوجق قسمده مخصوص بر امده بیوركه بر قسمنك بعضه آنی وضع
ایتوب اوت قسمی اوچده دق انتهی كوستور مكدن عبارتدر و بو اسمدر (الاختصاص)
افتعال وزننده و تسعیل بركبه باخود بكسه بر نسبه خاص و مخصوص قلق
معناسنه و مخصوص اولمق معناسنه متعدی ولازم اولور یقال اختصه بالشیء ای
خصه به فاختص (التخصص) تفعل وزننده خاص و مخصوص اولمق معناسنه در
یقال تخصص به یعنی اختص (الخلصة) دحرجه وزننده قاچمق معناسنه در یقال
خلص الرجل اذا هرب (الخلبوص) حلزون وزننده سرچه دن كوچك و سرچه
رنكنده بر قوش آدیدر (الخلوص) حلوس وزننده (والخلاصة) سحابه وزننده
وزننده بر اسمده صاف وخالص اولمق معناسنه دركه مغشوش و منكدر اولمقدن
عبارتدر یقال خلص الشیء خلوصا وخلاصة من الباب الاول اذا صار خالصا ومؤلفك
بصائرده بیاننه كوره خالص وصافی بر معنایه در نهایت خالص مقدم مشوب ایكن
شائبه سی زائل اولانه دینور صافی آندن اعمدر وخلوص یتشمك و وصول معناسنه در
یقال خلص الیه اذا وصل (الخلص) قنبیله الده وایاقده اولان كمكلر انجه
قلیونلر كبی چتال قیمقلو شاخ شاخ اولمق معناسنه در بوالرده واپاقلرده اولان
انجه انجه اوزون كمكلرده اولوركه آرالرنده جزئیجه اتلر صوقشدرلمش اولور
وهند طاوقلرینك باندرلری كمكلری دخی بو رسمه اولور یقال خلص العظم خلصا
من الباب الرابع اذا تشظی فی اللحم وذلك فی قصب عظام الید والرجل شاخ نشط
نسخه لرینی تخطئه و تشظی اولمغی امضا ایتمشدر وخلص بر نوع صرمشق اوته دینور كه
آصمه كبی آغاجلره صرمشوب چقر بغایت خوشبو و دانه لری عقیق كبی اولوب
پارلدار مفردی خلصه در (الخالص) صفوتلو نسنه یه دینور یقال شیء خالص
ای صاف و بك بیاض نسنه یه اطلاق اولنور یقال شیء خالص ای ابیض و خالص
بغدادك شرقیسنده بر نهرك اسمیدركه اوزرنده خالص اطلاق اولنور بر كوره
كبیره واردر ظاهرا اول قضا نهرك اسمیله مسمادر (الخالصة) مصدردركه
ذكر اولندی و اسم فاعل اولنور صافیه معناسنه و منه قوله تعالی [انا
اخلصناهم بخالصة ذكری الدار] ای بخلة خلصنا لهم یعنی خالصة كلمه سی مقدر خلة
لفظنك صفتیدركه خصلت معناسنه در و ذكری الدار قولی هی ذكری الدار
تقدیرنده خود بدلدر وامام نافع وهشام اضافتله قرأت ایلدیلر وداردن مراد دار
آخرتدر وخالصه صقلیه جزیره سنده یعنی آق دكزده ایتالیا سمتنده چچلیا دیدكلری
اطه ده بر بلده اسمیدر و اجفر ایله خریبه نام محل بیننده بر بركه آدیدر (الخلصاء)

صحراء وزننده دهناده برموضع آدیدر (خلص) خانك فتحیله دیار مزینه‌دن آره نام محلده برموضع آدیدر (خلیص) زبیر وزننده عسفان ایله قدید میاننده بر حصن اسمیدر وهر ابیض شیئه خلیص اطلاق اولنور (الخلص) خانك فتحی ولامك سکونیله برنسنه‌دن خلاص بولان شیئه دینور بومناسبتله اسکی قربه‌نك ایکی طرفنده اولان قایشلرك ارالغندن سوزیلوب اقان صویه اطلاق اولنور و منه یرشح خلصا الشنة ای عرقاها یعنی ما خلص من الماء من خلل سیورها (الخلص) خانك کسریله خالص وصمیم دوسته اطلاق اولنور جمعی خلصاء کلور کرماء وزننده یقال هوخلصك ای خدنك (الخلاصة) خانك ضمی وکسریله برنسنه‌نك صاف وکزیده‌سنه اطلاق اولنور خلاصة السمن قولندن مأخوذ درکه کره یاغنی ارتدکده ایچنه بعض نسنه قاتارلر تمام اریوب میانه‌سنی بولدقده صزدروب چوکندیسندن تمیز ایدرلر ایشته اول طورتا کوزی کبی طوری وخالص اولان صزندی‌یه اطلاق اولنور یقال هذه خلاصة السمن ای ماخلص منه (الخلاص) خانك کسریله اثر معناسنه‌درکه همزه‌نك کسریله‌در بودخی ذکر اولنان یاغك خلاصه‌سنه دینور و آتشله خلاصه اولنمش التونه وکومشه وکره یاغنه دینور یقال هذا خلاص الذهب والفضة والزبد ای ما اخلصته النار منها مؤلفك والزبد قولی اطرادیدر (الخلاص) رمان وزننده اوده واوطه‌ده اولان خلل و رخنه‌یه دینور تقول سد خلاص البیت ای خلله (الخلوص) صبور وزننده خلاصه اولنان یاغك دبنده قلان چوککه وطورطویه دینور بوراده بالضم نسخه‌سی غلطدر (ذو الخلصة) فتحاتله و ضمتینله یمنده خثعم قبیله‌سنه مخصوص سلفده بر بیت اسمیدرکه کعبه‌یه نظیر اولمق اوزره بنا ایلمشلر ایدی کعبة الیمانیه اطلاق ایدرلر ایدی درونده خلصه نام برصنملری اولوب یاخود زمینی ذکر اولنان نبات خلصه‌نك منبتی اولمغله ذو الخلصه تسمیه ایلمشلر ایدی (الاخلاص) همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی خالص قلمق معناسنه‌در یقال اخلص الشیء اذا جعله خالصا واخلاص فی العبادة ریا وسمعه شائبه‌سنی ترك ایله لله عبادت ایلمکدن عبارتدر یقال اخلص لله اذا ترك الریاء وبرشیئك خلاصه‌سنی آلمق معناسنه‌در یقال اخلص السمن اذا اخذ خلاصته ودوه ایلمکلی وسموز اولمق معناسنه‌در یقال اخلص البعیر اذا صارمخه قصیدا سمینا (التخلیص) تفعیل وزننده برکسیه خلاص ویرمك معناسنه‌در یقال اخلصه اذا اعطاه الخلاص کما ذکر بعض نسخه‌ده سحاب وزننده مضبوط اولمغله شارحك بیانی اوزره اجرت معناسنه مستعملدر و تخلیص برشیئك خلاصه‌سنی آلمق معناسنه در یقال خلص الرجل اذا اخذ الخلاصة و قورترمق معناسنه‌در یقال خلص فلانا اذا نجاه شارحك بیانه کوره خلاص بوندن اسمدر (التخلص) تفعل وزننده

قورتنی معناسنه‌در یقال خلصه تخلیصاً (المخالصة) مفاعله وزننده برکسه ایله
کدورتدن مصفوت اوزره بکشمك معناسنه‌در یقال خالصه اذا صافاه (الاخلاص)
ر باعیدر برکسه اوردولیوب کندی نفسنه مخصوص ایدنمك معناسنه‌در یقال
استخلصه لنفسه اذا استخصه (الخمص) خانك فتحی و میمك سکونیله (والخموص)
قعود وزننده یارەنك شیشی اینمك معناسنه‌در یقال خمص الجرح خمصاً وخموصاً
من الباب الاول اذا سکن ورمه و خمص آجلق برکسه‌یی زبون ایدوب قارننی
ایچرو بکورمك معناسنه‌در کما سیذکر (المخمصة) مفعله وزننده اسمدر
آجلغه دیور مجاعه معناسنه و مخمصه مصدر اولور خمص وخموص کبی آجلق
بر آدمی زبون ایدوب قارننی ایچرو بکورمك معناسنه یقال خمصه الجوع
خمصاً وخموصاً ومخمصة من الباب الاول اذا جعله خمیص الحشا وآجلق معناسنه‌در
یقال خمص البطن خمصاً وخموصاً ومخمصة من الباب الاول والرابع والخامس اذا
خلا ای جاع (الانخماص) انفعال وزننده بودخی یارەنك شیشی اینمك معناسنه‌در
یقال انخمص الجرح بمعنی خمص (الخُمصة) خانك فتحیله بناء مره‌در جوعه معناسنه
وتپه‌لر وطاغلر اراقلرنده اولان بعض دوزجه کوچك یره دینورکه طپراغی ملایم
و یوریمسی آسان اولور (المخمص) منزل وزننده بادیه‌ده برطریق اسمیدر
(الخُمصان) خانك ضمیله وفتحیله (والخمیص) امیر وزننده آج کشی‌یه دینور
وقارنی آزجه واورته‌لغی انجه‌جه اولان کشی‌یه اطلاق اولنور یقال رجل خمصان
وخمصان وخمیص الحشا ای ضامر البطن و یقال امرأة خمصانة وخمیصة من نساء
خمائص وهم قوم خماص ای جیاع (الخمیصة) سفینه وزننده برکونه سیاه آبایه
دینورکه درت کوشه‌لو و ایکی طرفی زنجفلو اولور سلفده تلبس ایدرلر ابوخمیصه
عبدالله بن قیس و احمد بن خمیصه محدثلردر وابو خمیصه معبد بن عباد صحابیدر
یاخود بوضاد معجمه وحای مهمله ایله‌در (التخامص) تفاعل وزننده برنسنه‌دن
کنار کسوب برطرف اولق معناسنه‌در یقال تخامص عنه اذا تجافی و سحره قریب
کیجه‌نك ظلمتی رقتلنمك معناسنه مستعملدر یقال تخامص اللیل اذا رقت ظلمته عند
السحر وبرکسه‌نك حقنی ویرمك معناسنه مستعملدرکه آندن متباعد اولور تقول
تخامص عن حقه الی اعطه یعنی فتجاف له عن حقه (الاخمص) همزەنك ومیمك فتحیله
انسانك طبانی اورته‌سنده اولان چقورجه آچقلغه دینورکه یره باصدقده اوراسی
یره طوقنمز ومنه [کان صلی الله علیه وسلم خمصان الاخمصین] ای باطن قدمیه الذی
لایصیب الارض شدید التجافی عن الارض والخُمصان بضم الخاء المبالغ منه وبوصفت
میمنتدن صایلور مقابلنه دوزطبان تعبیر اولنورکه دوزطبانلردر (الخنبوص) عصفور
وزننده چقماقدن چاقیلور ایکن صچرایوب دوشن شراره‌یه دینور (الخنوص)

جردحل وزننده خنزیر اینکنه دینور وهر شیئك کوچکنه دینور جمعی خنائیص در
(الخنوصة) هایله ال یتشور اولان خرما آغاجنه دینور وبیر دیدکلری جانورك
یاوریسنه دینور (الخنصیص) خانك کسریله بودخی بیر یاوریسنه دینور (الاخنیص)
ازمیل وزننده تنبل واوشنکن آدمه دینور یاخود صواب اولان اجنیص اولمقدر
جیمله (الخوص) فتحتینله انسانك کوزلری ایچری باتق اولمق معناسنه در یقال
خوص الرجل خوصا من الباب الرابع اذا غارت عینیه (الاخوص] صفتدر
کوزلری ایچری باتقن کشی یه دینور بوجهتله زید بن عمرو نام شاعر وفارسه
تلقیب اولندی (الخوصاء) حمراء وزننده شول اسی یله دینور که یك اسیلکندن
ناشی کوز آچلیوب فرسز و قیبق باقیلور اوله یقال ریح خوصاء اذا کانت
تکسر العین حرا ودرین قویی یه وصف اولور یقال بئر خوصاء ای قعیرة ویوکسك
سیاه قیایه دینور یقال قارة خوصاء ای مرتفعة و کوزینك بری سیاه وبری
اغارمش اولان دیشی قیونه دینور یقال نعجة خوصاء اذا صارت قداسودت
احدی عینیها وابیضت الاخری وخوصاء سبرة بن عمرو الاسدی وثوبة بن الحمیر
الخفاجی فرسلرینك اسمیدر ویك اسی اولان اویله زمانه دینور یقال ظهیرة خوصاء
اذا کانت اشد حرا وقاسم بن ابی الخوصاء حمصی الاصل محدثدر (الخوص) خانك
ضمیله خرما یپراغنه دینور مفردی خوصه در (الخواص) کتان وزننده خرما یپراغی
صتان آدمه دینور (الاخواص) همزه نك کسریله خرما اغاجی یپراقلنمق معناسنه در
یقال اخوصت النخل اذا اخرجت الخوص کذلك سائر آغاجلر یپراق یاروب چقرمق
معناسنه در یقال اخوص العرفج اذا تفطر بورق (التخویص) تفعیل وزننده
برکسه دن آزجه نسنه آلمق معناسنه در کویا که یپراق قدر آلمقدر تقول خوص
ماعطاك ای خذه وان قل وتخویص التاج خرما یپراقلری طرزنده تاجی التون
تنکه وقباره‌لرایله زینت ایلکدن عبارتدر یقال خوص التاج اذازینه بصفائح الذهب
و برکسه ابتدا کرام وخیار اولان آدملره بعده فرومایه ولئام اولنلره اکرام ایلك
معناسنه در یقال خوص فلان اذا ابتدأ باکرام الکرام ثم اللئام وبرکسه ده پیرلك
علامتلری ظهور ایلك یعنی صاچ وصقالنه یپراق یپراق قرسپك معناسنه در یقال
خوص الشیب فلانا اذا بدافیه (التخوص) تفعل وزننده بودخی برکسه دن آزجه
نسنه آلمق معناسنه در تقول خوص ماعطاك وتخوص ای خذه وان قل (المخوصة)
محدثه وزننده شول یره دینور که آنده الاء و ارطی وعرفج وسبط نام آغاجلرك
یپراقلری فراوان اوله یقال ارض مخوصة اذا کانت بها خوص الالاء و الارطی
والعرفج والسبط (المخاوصة) مفاعله وزننده متاعی متاعه دکشمك وجهیله بازار
ایلك معناسنه در تقول خاوصته البیع اذا عارضته ومخاوصه کوزك برازنی قیپه رق

ورسمیه دقتله نظر ایتمك معناسنه‌در اوقی مذوغرادر کی مذوغریلقنه یا اوده کوشلك
حرمه نظرایدرکی (التخاوص) تفاعل وزننده تخاوصه ایله معنای ثانیده مرادفدر
یقال هو یتخاوص ویتخاوص اذا غض من بصره شیئا وهو فی ذلك یحدق النظر کانه
یقوم فصغا وکذا اذا نظر الی عین الشمس (الخبص) خانك فتحی ویانك سکونیله
(والخانص) آزجه احسان و عطیه‌یه دینور تقول نلت منه خبصا و خانصا ای
قلیلا من النوال و تقول نلت منه خبصا ای شیئا یسیرا وخبص آز اولمق معناسنه
مصدر اولنور یقال خاص الشیء یخبص خبصا اذا قل (الخبصاء) حمراء وزننده
خبص وکمترعطیه‌یه دینور عطیة خبصاء ای تافهة وشول دیشی کچی‌یه دینور که
بوینوزینك بری دیك وبریسی باشنه یاتق ویاپشق اوله یقال معز خبصاء اذا کان
احد قرنیها منتصبا والاخر ملتصقا رأسها (الاخبص) احمر وزننده بوینوزینك
بریسی قریق اولان قوچه‌دینور یقال کبش اخبص ای المنکسر احدالقرنین ویقال
عنز خبصاء و کوزینك بری کوچك وبریسی بیوك انسان وحیوانه دینور یقال
کبش اخبص اذا کانت احدی عینیه صغیرة والاخری کبیرة ویقال نعجة خبصاء
(الخبص) فتحتینله انسان و حیوانك کوزلرینك بری کوچك وبری بیوك اولمق
معناسنه‌در یقال خبص خبصا من الباب الرابع اذا صغرت احدی عینیه و کبرت
الاخری (الخیصی) خانك فتحی وانفك قصریله هر نسنه‌دن بذه‌لره دینور یقال
خیصی من عشب ای نبذ منه و طاغنق و پراکنده نسنه اطلاق اولنور ومنه یقال
اجتمعت خیصاهم ای متفرقوهم وانضم بعضهم الی بعض (الخیصان) خانك فتحیله
هر نسنه‌دن برمقدار آزجه شیئه دینور یقال خیصان من مال ای قلیل منه
﴿ فصل الدال المهملة ﴾ (الدأص) دالك وهمزه‌نك فتحیله حدی متجاوز طاشقین
مسرور وشادان اولمق معناسنه‌در که کره طای کبی بوطورلق اینکدن عبارتدر
یقال دئص الرجل دأصا من الباب الرابع اذا اشروبطر ومواشی کرکی کبی سمورروب
لحم وشحمله طوبطلو اولمق معناسنه‌در یقال دئص المال اذا امتلاء سمنا (الدحص)
نحص وزننده ذبح اولنان حیوان ایاقلریله تپنوب اشمك معناسنه‌در یقال دحص
المذبوح برجله دحصا من الباب الثالث اذا ارتکض و فحص (المدحص) مقعد
وزننده اسم مکاندر مذبوحك تپنوب اشدیکی یره دینور مفحص معناسنه (الدخرصة)
خای معجه ایله دحرجه وزننده برمبهم ایشی اظهار و بیان ایلمك معناسنه‌در یقال
دخرص الامر اذا بینه (الدخرص) زبرج وزننده امور ایچره اولوب امورك
حقایق ودقایقنه آکاه اولان مصلحت شناس و کارکذار آدمه دینور یقال
هو دخرص فی الامور ای الداخل فیها و العالم (الدخریص) تخریص وزننده
ومرادفیدر که اثواب نیرزینه دینور (الدخوص) جلوس وزننده قبرقسمی اتنه

طلوب باق كبی سموروب یاغ باغلق معناسنه‌در یقال دخصت الجاریة دخوصا من الباب الثالث اذا امتلأت شحما (الدخوص) صبور وزننده کرکی کبی اتنه طلو قیزه دینور یقال جاریة دخوص ای ممتلئة شحما (المدخصة) مکرمه وزننده بودخی سموز قیزه دینور یقال صبیة مدخصة ای سمنة (الدربصة) دحرجه وزننده قورقودن ناشی خوش اولمق معناسنه‌در یقال دربص الرجل اذا سکت فرقا (الدرص) دالك فتحی و کسریله کرپی وطوشان وترلا صیچانی وصیچان وکدی مقوله‌سی حیوانلرك یاوریسنه دینور دریص مصغریدر ومنه المثل ★ ضل دریص نفقه ★ یعنی یاوریجق اینجکزنی غائب ایلدی برخصوصده خصمنی الزام ایچون حاضرلدیغی دلیلی اقتضا وقتنده اونوتمغله عاجز و فرومانده قلان کمسه حقنده ضرب اولنور ودرص دالك کسریله قانجق مرکبك قارننده اولان یاوریسنه دینور بونلرك جمعلری درصه کلور عنبه وزننده وادراص کلور ودرصان کلور دالك کسریله ودروص کلور ضمتینله وادرص کلور افلس وزننده (ام ادراص) همزه‌نك فتحیله داهیه وآفته اطلاق اولنور یقال اصابته ام ادراص ای داهیة (الدروص) صبور وزننده رونده ناقه‌یه دینور یقال ناقة دروص ای سریعة (الدرصاء) حمراء وزننده قوجه‌لقدن دیشلری شکست اولمش ناقه‌یه دینور یقال ناقة درصاء اذا تکسرت اسنانها کبرا (الدص) فتحتینله ناقه‌درصاء اولمق معناسنه‌در یقال درصت الناقة درصا من الباب الرابع اذا صارت درصاء (الدرافص) فایله علابط وزننده ایری وبیوك جثه‌لو شیئه دینور (الدرداقص) دالك ضمی وقافك کسریله بیونك اوست طرفنه دینورکه باشدن طرفی اوله‌جقدر علی قول قفاده اولان کوچك کمیکه دینورکه باش ایله بیونك بیننی فاصلدر جمعی درد اقصات کلور یقال هوغلیظ الدرداقص ای طرف العنق الاعلی اوعظم صغیر (الدصدصة) زلزله وزننده ایکی ال ایله قلبور والك مقوله‌سنی چالقمق معناسنه‌در یقال دصدص المنخل اذا ضربه بیدیه (الدص) دالك فتحی و صادك تشدیدیله برنسنه‌یه تیمار ایده‌رك خدمت ایلمك معناسنه‌در یقال دصه دصا من الباب الاول اذا خدمه سایسا (الدعص) دالك کسریله (والدعصة) هایله دکرمیجه قوملق قطعه‌سنه علی قول اویك کبی برکش قوم یغننه یاخود کوچك اولان یغننه دینور جمعی دعص کلور عنب وزننده وادعاص کلور ودعصه کلور عنبه وزننده (الدعص) دالك فتحیله قتل ایلمك معناسنه‌در یقال دعصه دعصا من الباب الاول اذا قتله ومذبوح کبی ایاقله تپمك معناسنه‌دریقال دعص برجله اذ ارتکض (الادعاص) همزه‌نك کسریله بودخی قتل ایلمك معناسنه‌دریقال ادعصه اذاقتله و برآدمی هوانك اسیلکی بوکالدوب هلاك ایلمك معناسنه‌در یقال ادعصه الحر اذا قتله (الدعصاء) حمراء وزننده شول دوز یره

دیورکه طماغی یومشق اولوب اکا کونش بغایت تأثیر ایدر اولمغله ایلیغی سازر
بولردن شدید اوله یقال ارض دعصاء ای سهلة تحمی علیها الشمس فتکون
رمضاؤها اشد حرا من غیرها (المدعص) مخرج وزننده هوانك ایسیلکی تأثیرندن
بوغنوب هلاك اولمش آدمه دیور علی قول ایسیلکدن طبانلرینك اتلری پیریلوب
طلغمش اولانه دیور یقال رجل مدعص اذا اشتد علیه حر الرمضاء فهلك اوتمعط
قدماه منه (المداعصة) مفاعله وزننده برکسه یی ناکهانی سرعتله طوتمق معناسنه در
تقول اخذته مداعصة ای مفارة (المدعص) اسم فاعل بنیه سیله اجزاسی طاغلمش
میته دیور (اندعص) تفعل وزننده ات بوزلمغله پیریلوب طاغلمق معناسنه در
یقال تدعص اللحم اذا تهرأ فسدا (الدعمصة) دالك وفالك کسریله بیاسز ایجه
وغیبه خاتونه دینور یقال جاءت امرأة دعمصة ای ضئیلة (الدعموص) عصفور
وزننده برکونه سیاه قورتجغزه دینورکه صو کوللرینك و آرقلرك صویی چکلدکه
بتلدقده دیبلرنده وکنارلرنده پیدا اولور فارسیده اکا کفجلیز دیرلر باشی و بدنی
مدور و غایت سیاه وکوچك قویرغی اولور چوجقلر اکا ایت باشی و قوربغه
یوریسی تعبیر ایدرلر جمعی دعامیص در و دعموص شول کاره کذلك آدمه دینورکه
امور ومصالحه اختلاط ودخول ایدوب ملوك و کبار مجلسلرینه تردد ایدر اوله
ومنه الحدیث [الاطفال دعامیص الجنة ای سیاحون فی الجنة لا یمنعون من بیت]
یعنی اطفال عالم دنیاده حرملره دخول ایدوب منع اولنمدقلری کبی جنتده دخی هر
محلی کروب وهر سرایه بی پروا وبلا مزاحم دخول ایدرلر ودعموص برکسه ایدیکه
بغایت فاجر و زناکار اولمغله حق جل وعلا مسخ ایدوب انی دعموص ایلدی
(الدعمصة) دحرجه وزننده صویك دعموصی چوق اولمق معناسنه در یقال دعمص
الماء اذا کثرت دعامیصه (دعیمیص الرمل) مصغر بنیه سیله سلفده دهاتدن برعبد
اسود نقیبدر رهبرلك خصوصنده بغایت حاذق وماهر ایدی یمنده وبار دیدکلری
آرامکاه طائفه جن اولان یره آندن غیری برکسه وضع قدم ایده مز ایدی موسم
حجده برنده علی رؤس الانام قیام واشبو * فمن یعطنی تسعا وتسعین بکرة * هجانا
وادما اهده لوبار * بیتنی انشاد ایلدکده مهره قبیله سندن برکسه ناس اراسندن
قالقوب مطلوبی اولان طقسان طقوز کنج وکریم دوه لره واده لری اعطا ایلکله
اولدخی مزبوری اهل وعیال واشیاء واموالیله یوکلدوب کوترمکه مبادرت ایلدی
کیدرك قوملغك وسطنه طوغری واصل اولدقده ناکهان جن طائفه سی مرقوم
دعیمیصك کوزلرنی چاربوب کور ایلکله متحیر قالوب عاقبت کندیسی و یانده
اولنلر اول قوملقلرده هلاك اولدیلر بو مناسبتله عربلر بر مصلحته بغایت عارف
وآشنا اولان کمسه حقنده هو دعیمیص هذا الامر دیرلر (الداغصة) غین معجمه نك

كسريله دیز قپاغنده اولان دکرمی اویناق کمیکه دینورکه دیز آغرشغی تعبیر اولنور تقول اصاب داغصتی وهی العظم المدور المتحرك فی رأس الركبة ورقتلو صاقی صویه دینور جمعی دواغص‌در (الدغص) فتحتینله دوه اشـك کنکری دیدکاری اوتلغی پك چوق یمکله ایچریسنده بوریلوب ضیق نفس اولمق معناسنه‌در که کویش کتوره مز اولور یقال دغصت الابل دغصـا من الباب الرابع اذا استکثرت من الصلیان فالتوی فی حیاز یمها و غصت به و طعامدن یا غضبدن شیشـوب طولمق معناسـنه‌در یقال دغص الرجـل اذا امتلا من الاکل والغضب (الدغاصی) حیاری وزننده دغص علتنه اوغرامش دوه‌لره دینور یقال ابل دغاصی اذا اصابها الدغص (الادغاص) همزه‌نك کسریله برآدمی غیظ وغضبله طولدرمق معناسنه‌در یقال ادغصه اذا املاه غیظا وقتل ایلك معناسـنه‌در یقال اضغصه اذا ناجزه (الدغصان) غضبان وزنـنـده ومرادفیدر (المداغصة) مفاعله وزننده استعجال معناسـنه‌در یقال داغص فی الامر اذا استعجل (الدغفصة) دحرجه وزنـنـده کوده سموروب لحم وشحمی چوق اولمق معناسنه‌در یقال دغفص الرجل اذا سمن وکثر لحمه (الدفص) دالك فتحی وفانك سکونیله برنسنه مهره تخته‌سی وطوپ کبی دوبدوز املس اولمق ملوسه معناسنه‌در وبونك فعلی ممات ومهجوردرکه آندن صیغه مستعمل دکلدر (الدوقص) جوهر وزننده صوغانه دینور ملاستی ایچون (دکنکص) سفرجل وزننده هندستانده بر نهرك اسمیدر و بو ابن عباد روایتیدر وابن عزیز دیوان الادب ومیدان العرب نام کتابنده دکنکوص عنـوانیله ثبت ایلمشـدر ایکیسی دخی روایتلرنده و هم ایللریله غالبدر زیرا عربك غیری لساننده صاد حرفی یوقدر و اهل فرسـك یوز عدده صد تعبیری اصطلاحیدر صـد ودو صد وسه صد دیرلر طقوز یوزه وارنجه مترجم دیرکه برهانك بیانی اوزره صدسد معربیدر (الدلیص) امیر وزننده سرت اولمیوب ملایم وبراق اولان نسنه‌یه دینور یقال شیء دلیص ای لین براق ویلدرامق معناسـنه‌در یقال دلص الشیء دلیصا من الباب الاول اذا برق وآلتون صوینه دینور یقال زینه بالدلیص ای بماء الذهب (الدلاص) دالك کسریله بودخی سرت اولمیوب ملایم و براق نسـنه‌یه دینور خصـوصا ملایم وپروزسز دوبدوز مصیقل زرهه دینور جمعی دلاص در مفردی کبی بو مقوله‌لرك مفردلری بر موهوم وزن مناسب اعتبار اولنـدقدنصکره جمعلنورلر یقال درع دلاص ودروع دلاص ای ملساء لینة (الدلاصة) کرامـه وزننده زره پروزسز ملایم ومصیقل اولمق معناسنه‌در یقال دلصت الدرع دلاصة من الباب الرابع اذا صارت دلاصا ویك قوجه‌لقدن دوه‌نك دیشلری دوکلمش اولمق معناسـنه‌در یقال دلصت الناب اذا صارت دلصاء (الدلاص) شداد وزنـنـده

ملاسنلو نسنه‌یه دینور یقال ارض ودفة دلاص ان ملساء (الدلاصة) زخمه وزننده شول ناقه‌یه دینورکه تویلری بتون دوکلمکله کوده‌سی دوز وصیرنجق قالمش اوله یقال ناقة دلاصة اذا طار وبرها وبصیت دوز وهموار یره دینور یقال ارض دلاصة ای مستویة (الادلص) احمر وزننده (والادلصی) مبالغة بنسبته نسبتله شول هواره دینورکه مقدما تویی دوکلوب صکره‌دن یرینه یکی تویلر بتمش اوله یقال حمار ادلص وادلصی اذا کان قد نبت له شعر جدید وادلص ودلص کتف وزننده تویسز یلابق کوده‌لو کشی‌یه دینور دلصاء مؤنثیدر یقال رجل ادلص و دلص وامرأة دلصاء ای ازلق و دلص دوز وهموار یره دینور جمعی دلاص‌در دالک کسریله (الدلوص) صبور وزننده دائما جیوه کبی قل قل اوینار اولان نسنه‌یه اطلاق اولنورکه انده طوز میوب صیریلور (التدلیص) تفعیل وزننده برنسنه‌یی ملایم وصیرنجق ایلمک معناسنه‌در یقال دلصه اذا لینه وملسه و فرجک خارجنه سورشدرمرک جماع ایلمک معناسنه‌در یقال دلص الرجل اذا جامع خارج الفرج (الاندلاص) انفعال وزننده برنسنه الدن صیریلوب دوشمک معناسنه‌در یقال اندلص من یده اذا سقط (الدلمص) علبط وزننده (والدلامص) علابط وزننده پارلدایجی نسنه‌یه دینور یقال شیء دلمص ودلامص ای براق و یقال ذهب دلامص ای لماع ودلمص علبط وزننده تویسز طاز باشه دینورکه طاس کوتی تعبیر اولنور صرچه کبی پارلدار یقـال رأس دلمص ای اصلع (التدلمص) تدحرج وزننده برکمسه‌نک باشی طاز اولمق معناسنه‌در یقال تدلمص رأسه اذا صلع (الدمص) ظمس وزننده هر ایشده سرعت ایلمک معناسنه‌در یقال دمص فی المشی وغیره دمصا من الباب الاول اذا اسرع وقانجق کوپک قبل الوقت اینکی دوشورمک معناسنه‌در یقال دمصت الکلبة ولدها اذا اسقطت وطاوق یمورطلق معناسنه‌در یقال دمصت الدجاجة بیضها اذا اسقطت (الدمص) فتحتینله قاشک قویرغی انجه وایلریسی کور اولمق معناسنه‌در یقال دمص الرجل دمصا من الباب الرابع اذا رق مؤخر حاجبه وکثف مقدمه وباشک قیللری آز اولمق معناسنه‌در یقال دمص الرجل اذا قل شعر رأسه (الادمص) احمر وزننده معنای مزبورلردن صفتدر دمصاء مؤنثلریدر (الدمص) دالک کسریله دیوار بناسنک صره‌سنه دینورکه قور تعبیر اولنور لکن انک اشاغی تملده اولان قوره اطلاق اولنمز ا کا رهص دینور (الدومص) جوهر وزننده جنک لباسلرندن باشه کیلان دمور توغلغه‌یه دینور (الدمقص) سجل وزننده (والدمقاص) قرطاس وزننـده خام ایپکه دینور قز معناسنه (الدملص) علبط وزننده (والدمالص) علابط وزننده براق نسنه‌یه دینور (الدنفصة) دالک وفانک کسریله بربوجک آدیدر وجثه‌سی انجه و آریق

چلمز خاتونه دینور یقال امرأة دنفصة ای ضئیلة (التدویص) تفعیل وزننده حسی و معنوی درجهٔ علیادن سفلایه اتمك معناسنه‌در یقال دوص الرجل اذا نزل من علیا الی سفلی (الدهماص) قرطاس وزننده محکم و متین صنعته دینور یقال صنعة دهماص ای محکمة (الدیصان) فتحاتله برطرفه میل و عدول ایدوب صاپمق معناسنه‌در یقال داص الرجل یدیص دیصانا اذا زاغ وحاد وبدنده اولان بز و یومری مقوله‌سی نسنه‌یه ال اوردقده بری اوته اوینامق معناسنه‌در یقال داصت الغدة اذا جاءت وذهبت تحت ید محرکها وکذا کل ماتحرك تحت یدك (الدیاص) شداد وزننده شول کمسیه دینورکه اکا کوج یتشمز اوله علی قول پك سموز آدمه دینور یقال رجل دیاص ای لایقدر علیه اوسمین (الدائص) اوغری یه دینور لص معناسنه جمعی داصه‌در بایع وباعه کبی و والیلر آرقه‌لرنده یورر اولان آدمه دینور وبر نسنه‌نك چوره‌سنده دوران ایدر اولان آدمه دینور (المداص) میمك فتحیله صوده طاله‌جق موضعه دینور مغاص معناسنه (الدیاصة) سیاره وزننده ششمان بودور عورته دینور یقال امرأة دیاصة ای لحیمة قصیرة (الدیص) دالك فتحی و یانك سکونیله جنبش و نشاطه کلمك معناسنه‌در یقال داص الرجل یدیص دیصا اذا نشط وبرکمسه رفیع الشان ایکن ذلت وحقارته دوشمك معناسنه‌در یقال داص فلان اذا خس بعد رفعته وجنکدن قاچمق معناسنه‌در یقال داص فلان اذا فر من الحرب (الاندیاص) انفعال وزننده برنسنه صیریجق اولمغله صابون کبی الده طورمیوب صیریلوب سیوشمك معناسنه‌در یقال انداص الشیء اذا انسل من الید و برآدمی ناکهانی شر وکریهه‌یه صتاشدرمق معناسنه‌در یقال انداص فلانا بالشر اذا فاجأه (المنداص) میمك ضمیله دائما ناسی ناکهانی شر وکریهه‌یه اوغرادر اولان کمسیه دینور یقال انه لمنداص بالشر ای مفاجیء به وقاع فیه

﴿ فصل الراء المهملة ﴾ (الربص) رانك فتحی وبانك سکونیله برآدمه نازل وحادث اوله‌جق حالت وقعه‌یه منتظر اولمق معناسنه‌در کرك خیر وکرك شر اولسون یقال ربص بفلان ربصا من الباب الاول اذا انتظر به خیرا اوشرا یحل به وبر آدمی انتظارده قومق معناسنه‌در تقول ربصنی امر وانامر بوص (التربص) تفعل وزننده ربص ایله معنای اولده مرادفدر یقال تربص به بمعنی ربص (الربصة) غرفه وزننده اسمدر اختلاف لون معناسنه‌در ریشه معناسنه وانتظار معناسنه‌در تقول لی فیه ربصة ای تربص ونسوانك زوجی جماعه مقتدر اولمامغله انحلال واقتداری انتظارینه مکث ایلمسی ضمننده تعیین اولنان وقته دینورکه اول مدته قدر جماع ایده بیلورسه فبها و الامیانه‌لری تفریق اولنور یقال اقامت المرأة ربصتها فی بیت زوجها وهی الوقت الذی جعل لزوجها اذا اعنن عنها فان اتاها والافرق بینهما

(الرخص) رانك ضمى وخانك سكونيله اوجوزلق دينور يقال فيه رخص اى ضد
الغلاء ورخص مصدر اولور اوجوز اولمق معناسنه‌در يقال رخص السعر رخصا
من الباب الخامس ضد غلا ورخصة غرفه حق جل وعلا طرفندن عباده تكليف
اولنن احكامده شدت وتضييق اولنميوب تخفيف وتسهيل وجهله وسعت ومساعده‌دن
عبارتدر بومعناده ضمتيله‌ده جائزدر جمعى رخص كلور صرد وزننده مثلا صائمك
سفرده اكل وصلاتى قصر ايلدى كبى قال الشارح ومنه الحديث [ان الله يحب ان
تؤتى رخصه كما يحب ان تؤتى عزائمه] وهى ضمة وبضمتين ترخيص الله العبد فيما
يخففه عليه والتسهيل ورخصت صو حصه‌سنده اولان نوبته دينور تقول هذه رخصتى
من الماء اى نوبتى من شربه (الرخاصة) سماحه وزننده (والرخوصة) خصومه
وزننده برنسنه تر وملايم ونازك اولمق معناسنه‌در يقال رخص الشىء رخاصة
ورخوصة من الباب الخامس اذا نعم ولان (الرخص) شخص وزننده صفتدر تر
وملايم ونازك نسنه‌يه دينور يقال رخص اى ناعم ومنه يقال اصابع رخصة اى غير
كزة ورخصه لفظنك جمعى غير قياس اوزره رخايص كلور (الرخيص) امير وزننده
اجوز نسنه‌يه دينور يقال متاع رخيص ضد غال وملايم ونازك ثوبه دينور يقال
ثوب رخيص اى ناعم وبغتة موته اطلاق اولنور كه زحمتسز اولور يقال موت
رخيص اى ذريع (الارخاص) همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى اجوز قلمق معناسنه‌در
يقال ارخصه اذا جعله رخيصا وبرنسنه‌يى اجوز بولمق معناسنه‌در يقال ارخصه
اذا وجده رخيصا واجوز آلمق معناسنه‌در يقال ارخصه اذا اشتراه رخيصا
(الاسترخاص) برنسنه‌يى اجوز كورمك معناسنه دركه اجوز صنمق تعبير اولنور
يقال استرخصه اذا رآه رخيصا (الارتخاص) افتعال وزننده اوجوز عد ايلمك
معناسنه‌در يقال ارتخصه اذا عده رخيصا (الترخيص) تفعيل وزننده برخصوصده
شدت واستقصا ايليوب رخصت ويرمك وخفت ومساعده ايلمك معناسنه‌در
(الترخص) تفعل وزننده شدت واستقصا اولنميوب مساعده ورخصت بولمق
معناسنه‌در يقال رخص له فى كذا فترخص هو اى لم يستقص (رخاص) غراب
وزننده اسماء نسواندندر (الرص) رانك فتحى وصادك تشديديله نسنه‌لرى برى برينه
يناشدروب ياپشدرمق معناسنه‌در يقال رص الشىء رصا من الباب الاول اذا لزق
بعضه ببعض وضم ومنه قوله تعالى [كانهم بنيان مرصوص] وقوجه طاوق
اوزرلرينه ياتمق ايچون يومورطه‌لرنى بورنيله برى برينه يناشدروب دوزلتمك معناسنه
مستعملدر يقال رصت الدجاجة بيضها اذا سوتها بمنقارها (الترصيص) تفعيل
وزننده رص ايله معناى اولده مرادفدر يقال رصص الشىء بمعنى رصه وخاتون
نقابنى همان كوزلرى كورينور وجهله طار وصيق بغلمق معناسنه‌در يقال رصصت

المرأة نقابها اذا ادنته من عينها (الرصاص) سحاب وزننده معلومدركه معادن سبعه‌نك بريسيدر ايكى نوع اولور بريسى سياه نوعيدركه اسرب و ابار دخى ديرلر تركيده قورشون تعبير اولنور وديكرى بياض اولوركه قلعى وقصدير وتركيده قلاى تعبير اولنوركه قاب بجاق قلايلنـور آندن برمقدارى تجره ايچره وضع اولنسه ايچنده اولان اتك پشمسنه مانع اولور وآندن‌مصنوع حلقه ايله برشجر مثمرى تطويق ميوه‌يى مكثر اولوب ودوكلكدن محفوظ ايدر (المرصص) معظم وزننده قلاى سورلمش نسنه‌يه دينور يقال شئ مرصص اى مطلى بالرصاص (المرصوصة) ديوارى قورشون ياخود قلاى ايله اورلمش قويى‌يه دينوركه مراد طپراغى اوستى تنكه قپلانمش اولاندركه يقلامق ايچون ايدرلر يقال بئر مرصوصة اذا طويت بالرصاص (الرصيص) امير وزننده برى برينك اوزرينه استف اولمش يمورطه‌لره دينور يقال بيض رصيص اذا كان بعضها فوق بعض وخاتونك كوزلرينه صيق طوتمش نقابه وصف اولوركه همان كوزلرى كورينور اوله يقال نقاب رصيص اذا ادنت المرأة من‌عينها (الارص) اعز وزننده ديشلرى برى برينه پك يقين صيق اولان كشى‌يه دينور يقال رجل ارص اى المتقارب الاسنان (الرصاء) حمراء وزننده ارالغى پك طار اولوب بتشك مشابه‌سـنده اولان اويلغه وصف اولور يقال فخذ رصاء اذا التصقت باختها (الارصوصة) ارجوحه وزننده برنوع قلنسوه‌يه دينوركه قاون شكلنده اولورحالا‌بجوزه تعبير ايلدكلريدر يقال‌جاء وفى‌رأسه ارصوصة وهى‌قلنسوة كالبطيخة (الرصاصة) علامه وزننده بخيل و ناكسه اطلاق اولنور يقال رجل رصاصة اى بخيل وچشمه‌نك چوره‌سنه نصب واستوار ايلدكلرى طاشلره دينور (الرصراصة) رانك فتحيله بودخى چشمه حواليسنه نصب اولنان طاشلره دينور وطپراغى پك اولان يور يره دينور يقال ارض رصراصة اى صلبة (الرصرصة) زلزله وزننده بنايى بغايت محكم و متين يابمق معناسـنه‌در يقال رصرص البناء اذا احكمه وشدده وبريرده ثابت و پايدار اولمق معناسنه‌در يقال رصرص فى المكان اذا ثبت (التراص) تفاعل وزنـنـده ناس طابورده ياخود نماز صفنده يكپـاره كبى برى برينه پك يناشى صيق طورمق معناسـنه‌در يقال تراص القوم فى الصف اذا تلاصقوا وانضموا (الرعص) رانك فتحى وعينك سكونيله سلكمك معناسنه‌در يقـال رعص الشئ رعصا من‌الباب الثالث اذا نفضه وبر نسنه‌يى برى اوته چكوب صرصوب ارغلامق معناسنه‌در يقال رعصه اذا هزه وجذبه وحركه (الارعاص) همزه‌نك كسريله رعص ايله معنـاى ثانيـده مرادفدر يقال ارعصه بمعنى رعصه (الارتعاص) افتعال وزنـنـده (والترعص) تفعل وزننده قيوريلوب بورلمق معناسنه‌در يقال ارتعص الحبل والحية وترعص اذا التوى وسلكمك معناسـنه‌در

يقال ارتهصت الشجرة وترهصت اذا انتفضت والارتهاص ويشبت رخى بهانو اوتلق معناسنه‌در يقال ارتهص السعر اذا غلا وقيمتك چاقق معناسنه‌در يقال ارتهص الفرق بمعنى اعترض بالصاد المهملة واويلاق جنبش ونشاطندن برى اوته صچرايوب يرده آتق معناسنه‌در يقال ارتهص الجدى اذا قفز نشاطا ويبراق يك دترمك معناسنه‌در يقال ارتهص الزرع اذا اشتد اهتزازه (الرهصة) غرفه وزننده صو خصوصنده اولان نوبته ديور تقول هذه رهصتى من الشرب اى نوبتى (الرهيص) امير وزننده صو خصوصنده اولان نوبته اشه ديور تقول هو رهيصك اى شريكك (الارتفاص) افتعال وزننده نرخ بهايه چقمق معناسنه‌در يقال ارتفص السعر اذا غلا (الترافص) تفاعل وزننده صوده نوبتلشمك معناسنه‌در يقال ترافصوا الماء اذا تناوبوه (الرقص) نقص وزننده قالقيوب اوينامق معناسنه‌در يقال رقص الرقاص رقصا من الباب الاول اذا لعب و سراب يلابيوب اوينامق معناسنه مستعملدر يقال رقص الآل اذا اضطرب وكوبده شراب قينامق معناسنه مستعملدر يقال رقصت الخمر اذا غلت و رقص و رقص فتحتيله و رقصان فتحاتله يلدرك يوريمك معناسنه مستعملدر يقال رقص البعير رقصا ورقصا ورقصانا اذا خب ولايكون الرقص الااللاعب و الابل ولما سواه القفز و النقز يعنى اشبو رقص ماده‌سى كه قالقيوب اوينامق معناسنه‌در همان رقاص ايله دوه‌يه مخصوصدر ماعدا حيوانده اولنور ايسه قفز و نقز اطلاق اولنور (الرقاصة) سياره وزننده عربلره مخصوص بركونه لعب اسميدر وشول يره دينوركه هرنقدر يغمور ياغسه اصلا نسنه انبات ايلز اوله يقال ارض رقاصة اذا كانت لاتنبت وان مطرت (الارقاص) همزه‌نك كسريله دوه‌يى يلدرمك معناسنه‌در يقال ارقص البعير اذا حمله على الخبب (الترقص) تفعل وزننده هارل هارل يوقرى قالقيوب انمك معناسنه‌در سراب يلدرامسى كبى يقال ترقص الشئ اذا ارتفع وانخفض (الرمص) رانك فتحى وميمك سكونيله اصابت ايدن مصيبته عوض ومكافاتله جبر ايتمك معناسنه‌در يقال رمص الله مصيبته رمصا من الباب الاول اذا جبرها واصلاح ايتمك معناسنه‌در يقال رمص بينهم اذا اصلحه وطاوق ترسلمك معناسنه‌در يقال رمصت الدجاجة اذا ذرقت ويرتجى جانور طوغورمق معناسنه‌در يقال رمصت السباع اذا ولدت وكسب ايتمك معناسنه‌در يقال رمص فلان اذا كسب (الرموص) صبور وزننده دائما اورايه يورايه ترسلر اولان طاوغه دينور يقال دجاجة رموص اى ذروق (الرمص) فتحتيله كوزك بيكارنده مجتمع بياض چپاغه دينور ومصدر اولور كوز چپاقلنمق معناسنه يقال بعينه رمص ويقال رمصت عينه رمصا من الباب الرابع اذا جمد الوسخ الابيض فى مؤوقها (الارمص والرمصاء) وصفلردر يقال رجل ارمص و امرأة رمصاء ويقال عين

رمصاء

رمصاء (رميص) امير وزننده بر موضعدر (رميصاء) مصغر بنيه سيله بنت ملحان دركه صحابيه در واول ام سلمه دركه انس حضرتلرينك والده سى وابو طلحه نك حليله سيدر (الروص) رانك فتحى وواوك سكونيله احمق وكند ذهن ايكن عقل ورشد صاحبى اولمق معناسنه در يقال راص فلان يروص روصا اذا عقل بعد رعونة (الرهص) رانك كسريله ديوارك اك اشاغى صره سنه دينوركه تمل قورى تعبير اولنور نته كه رمص ماده سنده ذكر اولندى تقول اذا بنيت جدارا فاحكم رهصه وهو العرق الاسفل من الحائط وشول چاموره دينوركه برى برى اوزره وضع اولنوب طاش قورى كبى آنك اوزرينه ديوار بنا اولنور بس كرپج اوله جقدر (الرهاص) كتان وزننده رهص وجهيله ياپو يپان بنايه دينور كرك طاش وكرك كرپج وكرك كرميد ايله اولسون واشبو رهص حالا جوامع ورباط بنالرى اوله جقدركه مهره ديوار تعبير اولنور فارسىده اكاپا خيره ديرلر (الرهص) رقص وزننده بر نسنه يى پك صقمق معناسنه در يقال رهص الشئ رهصا من الباب الثالث اذا عصره شديدا ولوم وتوبيخ ايلمك معناسنه در يقال رهصه اذا لامه واستعجال معناسنه در يقال رهصه اذا استعجله وبورجلويه شدت وتقاضا ايلمك معناسنه مستعملدركه معناى اولدن مأخوذدر تقول رهصنى بحقه اى اخذنى اخذا شديدا (الارهاص) همزه نك كسريله مهره ديوار ياپمق معناسنه در يقال ارهص الحائط اذا رهصه وخداى متعال بر آدمى معدن خير وحسنات قلمق معناسنه در يقال ارهص الله فلانا اذا جعله معدنا للخير وحيوانى مرهوص قلمق معناسنه در كما سيذكر يقال ارهصه الله اى جعله مرهوصا واصرار واستحكام معناسنه مستعملدر ومنه يقال لم يكن ذنبه عن ارهاص اى اصرار وارصاد وانما كان عارضا شارح ديركه ارهاص النبوة تمل قورى اولان رهصدن مأخوذدركه تأسيس بناى نبوت ديمكدر قبل البعثه ظهور ايدن خوارقدن عبارتدر (الرهصة) رعشه وزننده طاش طوقنمقدن ناشى طوارك طرنغى ايچره حادث اولان وقره ويارهيه دينوركه طرنغنك ايچى اويولور (الرهيص) امير وزننده (والمرهوص) طاش طوقنمغله طرنغنك ايچى اويولوب مجروح اولمش حيوانه دينور يقال رهص الفرس على بناء المجهول ويقال رهص رهصا من الباب الرابع فهو مرهوص ورهيص اذا اصابته الرهصة ورهيص طاش طوقنمغله ايولوب مجروح اولان طرنغه دينور يقال خف رهيص اذا اصابه الحجر (الاسد الرهيص) هبار بن عمرو بن عميره نك لقبيدر بونى عنترة بن شدادك قاتلى اولمق زعم ايدرلر (الرهص) فتحتينله طوارك طرنغى ايچى طاش طوقنمغله اويولوب مجروح اولمق معناسنه در يقال رهص الفرس رهصا من الباب الرابع فهو رهيص كما ذكر (الرواهص) شول طاشلره دينوركه طوارك طرنقلرينه طوقنمغله توكزيدر اوله

تحـول لانـق دانك فيها هانه رواهص كثيرة اى الحجارة التى تنكب الدواب
ويرلمش هيئنده يرلو قياره ديـنور يقـال صخور رواهص اى متراصـفة ثابتة
(المراهصة) مراصده وزنـده ومرادفيدر كه بو رجلو به تقاضا ايلك معناسنه‌در يقال
راهص غريمه اذا راصده (المراهص) ميمك فتحيله مراتب ودرجات معناسـنه‌در
مفردى مسموع دكلـدر بوراده مصنفك المراهص لم يسمع بواحدها عبارتيله مبهم
واقع اولمشدر شارحك بيانه كوره المراتب قولى قلم ساهيدن ساقط اولمشدر وامهات
سائره‌ده كيف مرهصة فلان عندالملك اى مرتبته وفضل فلان على فلان بمراهص
عنوانيله مفردا وجمعا مرسومدر نجز بعونه تعالى

﴿ فصل الشين المعجمة ﴾ (الشربص) سفرجل وزنـده قطعه‌سى كوچك اركك
دوه‌يه دينور (الشبص) فتحتينله برنسنه سرت ودرشت اولمق خشونت معناسنه‌در
يقـال فيه شبص اى خشونة واغاجك بكـنلرينك برى برينه كير كيلكلرينه دينور
(التشبص) تفعل وزنده اغاجلر برى برينه كيريشوب صوقشمق معناسنه‌در يقال
تشبص الشجر اذا تشبك (الشحص) شينك فتحى وحاى مهمله‌نك سكونى وفتحتينله
(والشحصاء) حمراء وزنده (والشحاصة) سحابه وزنـده (والشحصة) قصاله
ســودينك بجموعى صوغلمش قيونه دينور وسموز ديشى قيونه دينور وقسر قيونه
دينور واصلا كنديسنه قوچ بوكورمش قيونه دينـور جمعلرى اشحاص كلور
وشحاص كلور شينك كسريله وشحص كلور مفردينك لفظى اوزره وشحصات كلور
حركات وزنده وشحص كلور فتحتينله (الشحوص) صبور وزنده يورغونلقدن
زبون ومهزول اولمش ديشى قيونه دينـور (الاشحاص) همزه‌نك كسريله يورمق
معناسنه‌در يقال اشحصه اذا اتعبه وبر كمسه‌يى يرندن آيرمق معناسنه‌در يقال اشحصه
عن المكان اذا اجلاه (الشخص) شـينك فتحى وخاى معجمه‌نك سـكونيله انسانك
وسائرك قرارتيسنه دينور كه ايراقدن كورينور جمعى اشخص وشخوص واشخاص
كلور تقول رايت شخصا وهو سواد الانسان وغيره يرى من بعد (الشخوص)
قعود وزنده مرتفع اولمق معناسنه‌در يقال شخص الشئ شخوصا من الباب الثالث
اذا ارتفع وكوزلرى آچوب كرپكلرى اوينامیه‌رق وباقيه‌رق ديكوب طورمق
معناسـنه‌دركه بلرى قالمق تعبير اولنور افراط حيرتدن ودهشتدن نشئت ايدر
محتضر باقشى كبى يقال شخص بصره اذا فتح عينيه وجعل لايطرف وكوزى سمايه
ديكمك معناسنه‌در يقال شخص الميت بصره اذا رفعه وبر محلدن محل آخره عزم
وسـفر ايلك معناسـنه‌در يقال شخص من بلد الى بلد اذا ذهب ويوكسلك يره
طوغرى كتمك معناسـنه‌در يقال شخص الرجل اذا سار فى ارتفاع وياره شيشوب
قابرمق معناسـنه‌در يقال شخص الجرح اذا انتبر وورم واوق نشانه طوقنيوب

اوزرندن

اوزرندن چاوب كتمك معناسنه‌در يقال شخص السهم اذا ارتفع عن الهدف ويلدز
طوغمق معناسنه‌در يقال شخص النجم اذا طلع وحين تكلمده سوز اوست طماغه
طوغرى آغمق معناسنه‌دركه كلمه‌يى اوست طماغه اورمغله تكلم ايده‌مز بعض
كمسه‌ده بو حالت خلقى اولور يقال شخص الكلمة اذا ارتفعت نحو الحنك الاعلى
وبر حادثه ظهوريله مضطرب وبيقرار اولمق معناسنه‌در يقال شخص به على بناء
المجهول اذا اتاه امر اقلقه وازعجه (الشخاصة) كرامه وزننده ايرى وتنومند اولمق
معناسنه‌در يقال شخص الرجل شخاصة من الباب الخامس اذابدن وضخم (الشخيص)
وصفدر تنومند كشى‌يه دينور مؤنثى شخيصة‌در يقال رجل شخيص وامرأة شخيصة
اى جسيم وسيد وذيشانه اطلاق اولنور يقال رجل شخيص اى سيد واوطون كبى
غليظ ودرشت سوزه دينور يقال منطق شخيص اى فيه تجهم (الاشخاص) همزه‌نك
كسريله بر كمسه‌يى يرندن ازعاج ايلمك معناسنه‌در يقال اشخصه اذا ازعجه وبر آدمك
بر سمته سير وسفر زمانى كلوب چاتمق معناسنه‌در يقال اشخص فلان اذا حان سيره
وذهابه وبر كمسه‌يى فصل وغيبت ايلمك معناسنه‌در يقال اشخص به اذا اغتابه واوق
اتان كمسه اوقى نشان اوزرندن چاودرمق معناسنه‌در يقال اشخص الرامى اذا جاز
سهمه الهدف (المتشاخص) اسم فاعل بنيه‌سيله مختلف ومتفاوت قول وفعله دينور
يقال قول وفعل متشاخص اى مختلف ومتفاوت (الشرص) شينك كسريله انسانك
جبهه‌سيله قولغى ارالغنده طولون تعبير اولنان آچق يرينه دينوركه اوراده قيل
بتمز جمعى شرصه كلور عنبه وزننده وشراص كلور شينك كسريله يقال اشتكى
شرصه وهو النزعة عند الصدغ (الشرصتان) تثنيه بنيه‌سيله ناصيه‌نك ايكى يانلرينه
دينوركه طولون اورالردن آچلغه بشلر يقال ضرب شرصتيه اى ناحيتى ناصيته
ومنهما تبدا النزعتان پس شرصه شرصدن بشقه اولور (الشرص) فتحتينله دوه
قسمنك برونى اوزرينه كرتدكلرى كرتكه دينوركه اورايه بر كريش چكوروب
بولارى اول كريشه محكم بند ايلدكدنصكره آتك اويانى كبى قوللنورلر تاكه رام
اولوب زياده اشمكه بشليه وشرص كورش طوتمقده خصمنى بوجى اوستنه وضعله
يقمغه دينور يقال غلبه بالشرص وهو ان يضعه على وركه فيصرعه ويرك قاليلغنه
وغلظتنه دينور (الشرص) شينك فتحيله سودامن دوه كوشكى هنوز يوريكه
بشلمق معناسنه‌در يقال شرص الحوار شرصا من الباب الاول اذا مشى اول المشى
وچكمك معناسنه‌در يقال شرصه اذا جذبه وشدت وغلظت معناسنه‌در يقال ماهذا
الشرص اى الشدة والغلظة وبر آدمى ناموسنه خلل ويرر بد وناسزا كلامله
آزرده ايلمك معناسنه‌در يقال شرصه بكلامه اذا سبعه به (المشروص) مقروص
وزننده ومرادفيدركه چدكله صقلش كمسه‌در (المشراص) مقراص وزننده دموردن

بو اکرنجه سنه‌در که آنکله اشت قیمت تورلری ارانغی راکی آهسته آهسته
دورنراشوب یوریمک ایچون ترکیده‌بیر انکچ تعبیر ایدرلر (الشربصة) سفینه
وزننده بکامه دیپور وجنه معناسنه جمعی شرانص‌در (الشرواص) شینک کسریله
ایری ویومری اوله‌رق کوشلك وسلبوك اولان شیئه دیپور یقال هو شرواص ای
ضخم رخو (الشص) شینک کسری وصادک تشدیدیله اولطه‌یه دیپور که آنکله
بالق صید ایدرلر شینک فتحیله‌ده جائزدر یقال صاد السمك بالشص وهو حدیدة عقفاء
یصادبها السمك واوزوعیا راوغری‌یه اطلاق اولنور جمعی شصوص‌در یقال هو
شص من الشصوص ای لص من اللصوص (الشص) شینک فتحیله منع ایلك
معناسنه‌در تقول شصصته شصا من الباب الاول اذا منعته (الشصوص) صبور
وزننده قیتلق وقوراق سنه‌یه دیپور یقال سنة شصوص ای جدبة وقویو سودلو
ناقه‌یه دیپور یقال ناقة شصوص ای الغلیظة اللبن جمعی شصایص وشصص کلور
ضمتینه وشصاص کلور وشصوص سودی آز ناقه‌یه دیپور که شاذ اوله‌رق اشصاص
لفظندن مأخوذدر کما سیذکر (الشصوص) قعود وزننده (والشصاص) کتاب
وزننده ناقه قویو سودلو اولمق معناسنه‌در یقال شصت الناقة شصوصا وشصاصا
من الباب الثانی اذا کانت غلیظة اللبن و برکسه شدانده دیش قیسوب صبر وتحمل
ایلك معناسنه‌در یقال شص فلان اذا عض نواجذه صبرا ودیرلکی تلك وشدید
اولمق معناسنه‌در یقال شصت المعیشة اذا اشتدت ومنع ایلك معناسنه‌در یقال
شص عنه اذا منعه وکتمك معناسنه‌در تقول مادری این شص هو ای این ذهب
(الاشصاص) همزه‌نك کسریله منع معناسنه‌در یقال اشصه اذا منعه و ابعاد
معناسنه‌در یقال اشصه اذا بعده وناقه‌نك سودی قلیل اولمق معناسنه‌درکه مراد
معدوم اولمیدر یقال اشصت الناقة اذا قل لبنها (المشص) اسم فاعل بنیه‌سیله
سودی صوغشمش ناقه‌یه دیپور نته‌که غیر قیاس اوزره اشصاصدن شصوص دخی
دیپور (الشصأصا) سفرجل وزننده قوراق وقیتلق سنه‌یه دیپور وکند پاوبی راحت
بنکه دیپور مرکب سوء معناسنه و عجله معناسنه یاخود حاجت مهمه معناسنه
استعمال اولنور و منه تقول لقیته علی شصأصا ای علی عجلة اوحاجة لایستطیع
ترکها (الشصص) ضمتینله سودلری صوغشمش قیونلره دیپور مفرد وجمعی
برابردر یقال شاة وشیاة شصص اذا ذهب لبنها (الشقص) شینک کسریله حصه
ونصیب معناسنه‌در فی هذا المال شقصی ای سهمی و نصیبی و اورتاقلق معناسنه‌در
یقال له فیه شقص ای شرك (الشقیص) امیر وزننده بودخی اورتاقلق معناسنه‌در
یقال فیه شقیص ای شرکة و اورتاغه دیپور یقال هو شقیصه ای شریکه
ویوکرك صوی آته دیپور یقال فرس شقیص ای جواد وچوق نسنه‌دن آزجه

بلوركه دينور تقول اعطانی شقصا منه ای قلیلا من کثـیر (المشقص) منبر وزنـنده یصی تمرنه علی قول یصی تمرنلو اوقه دینـور یقال اصابه بالمشقص ای النصل العریض اوالسهم فیه ذلك واوزون تمرنه دینور یاخود اوزون تمرنلواوقه دینورکه وحوش قسمنه رمی اولنور (التشقیص) تفعیل وزننده قربانی شرکاء بیننده وجه عدالت اوزره بولوب توزیع ایلك معناسنه‌در یقال شقص الذبیحة اذا فصل اعضاءها اسهاما معتدلة بین الشرکاء (المشقص) محدث وزننده قصابه اطلاق اولنور (الشکص) کتف وزنـنده (والشکیص) امیر وزننده سرکش وبدخوی انسان وحیوانه دینور سینله شکس لفظنده لغتدر یقال رجل وفرس شکص وشکیص ای السیء الخلق (الشکاص) شینك کسریله دیشلری منتظم اولمیوب مختلف بتمش اولان کسه‌یه دینور یقال رجل شکاص ای المختلفة نبتة اسنانه (الشمص) طمس وزننده طواری جنبش ونشاطه کتوره‌رك علی قول عنف وشدتله اوزون اوزادی سوروب کتمك معناسـنه‌در یقال شمص الدواب اذا طردها طردا نشیطا اوعنیفا واورمق معناسنه‌در یقال شمص فلانا اذا ضربه (التشمیص) تفعیل وزننده شمص ایله معنای اولده مرادفدر یقـال شمص الدواب بمعنی شمصها وطواری چاموش کبی چالقلتمق ایچون بری اوته دورتشدرمك معناسنه‌در یقـال شمص الدابة اذا نخسها حتی تفعل فعل الشموص (الشموص) شموس وزنـنده ومرادفیدرکه چاموش دابه‌یه دینـور (الشماص) شینك ضمیله عجله معناسنه‌در یقال اخذه بالشماص ای العجلة (الشمص) فتحتینله سـوزی تیز تیز سویلك معناسـنه‌در یقال شمص الرجل شمصا من الباب الرابع اذا تسرع بالکلام (الانشماص) انفعال وزننده قورقی‌یه دوشمك معناسنه‌در یقال انشمص فلان اذا ذعر (المتشمص) متقبض وزنـنده ومرادفیدر یقـال شیء متشمص ای متقبض ویونجـه‌یی جوق یمکدن تخمه اولمش آته دینـور یقال فرس متشمص اذا سنق من الرطبة (الشماص) کتاب وزنـنده برنسـنه الده وبریرده طورمیوب سیوشك اولمغه دینور ومنه یقال جاریة ذات شماص وملاص ای ذات تفلت وانملاس (شنبص) جعفر وزننده بررجل اسمیدر (الشنوص) جلوس وزننده برنسنه‌یه ایلشمك علی قول برنسنه‌یه ملازمت ایلك معناسنه‌در یقال شنص به وشنص شنوصا من الباب الاول والرابع اذا تعلق به اوسـدك به ولزمه (شناص) غراب وزنـنده برموضع آدیدر (الشناص) رباع وزننده (والشناصی) یای مشدده ایله وشینك ضمیله لغتدر اوزون وکـریملو یاوز یوکرك آته دینور یقال فرس شناص وشناصی ای طویل شـدید جواد (الشنقصة) قافله دحرجه وزنـنده برنسنه‌نك اوته‌سنی اراشدرمق استقصاء معناسـنه‌در وبومولددر یقال شنقصه اذا استقصاه (الشناقصة) برنوع عسکره دینور مفردی شنقاصی درشینك کسریله (الشوص)

شينك فتحى وواوك سكونيله براسنه بل ايله بره ديكوب برى اوته ارغلامق
معناسنه‌در يقال شاص الشئ يشوص شوصا اذا غسله بيده وزعزعه عن مكانه وال
ايله اوغشدرمق معناسنه‌در يقال شاصه اذا دلكه بيده ومسواكى آغزده برى اوته
سوروب مسواكلمك على قول اشاغيدن يوقرييه مسواكلمك معناسنه‌در يقال
شاص السواك اذا مضغه واستن به اواستاك من سفل الى علو وشوص ديش اغريغى
ياخود قارن آغريغى معناسنه‌در يقال شاص الرجل يشاص ويشوص من الباب الرابع
والاول اذا وجع ضرسه اوبطنه وچوجق آناسنك قارنده برى اوته قلداتمق
معناسنه‌در يقال شاص الولد يشاص ويشوص اذا ارتكض فى بطن امه وبرنسنه‌يى
ياقيوب يانه ايتمك معناسنه‌در يقال شاص الشئ اذا غسله ونقاه (الاشاصة)
همزه‌نك كسريله (والتشويص) تفعيل وزننده مسواكى اشاغيدن يوقرييه سورمك
مسواكلمك معناسنه‌در يقال اشاص الرجل اشاصة وشوص تشويصا اذا استاك من
سفل الى علو (الشوص) فتحتيله شوص معناسنه‌در كه ذكر اولندى (الشوصة)
تمره وزننده قارن اغريسنه دينور على قول ماده‌سى بر ريحدر كه ايكولرك التنه
صوقيلوب دردناك ايدر ياخود بر شيشدر كه ايكولرك ايچ يوزنده اولان پرده‌سنده
حادث اولنور ذات الجنب كبى يقال اخذته شوصة اى وجع فى البطن اوريح تنعقب
فى الاضلاع اوورم فى حجابها من داخل وطمرسكريكه دينور يقال فى عرق شوصة
اى اختلاج (الشوصاء) حمراء وزننده شول كوزه دينوركه قوروغى يوقرى
اولمغله كوياكه يوقريسندن نظر ايدر كبى اوله يقال عين شوصاء اذا كانت كانها
ينظر من فوقها (الشباص) كتاب وزننده چتين خويلولق شراست معناسنه‌در
بونك اصلى شواص ايدى واو يايه قلب اولندى يقال به شباص اى شراسة الخلق
(الشيص) شينك كسريله چكردكى بكشمز اولان خرمايه دينوركه برجنسدر على
قول يك فنا وكمتر اولانه دينور مفردى شيصه‌در تقول اطعمنى شيصا وهو تمر
لايشتد نواه اوهو ارداء التمر وديش اغريسنه على قول قارن آغريسنه دينور يقال
اخذه الشيص اى وجع الضرس اوالبطن وبرنوع بالغه دينور وابو الشيص الخزاعى
شعرادندر (الشيصاء) شينك كسريله بودخى چكردكى بكشمز اولان خرمايه دينور
شيص كبى (الاشاصة) همزه‌نك كسريله خرما آغاجى آشى طوتمامق معناسنه‌دركه
اول صورتده خرماسى شيص اولور يقال اشاصت النخلة اذا لم تتلقح (الشياص)
شينك كسريله چتين خويلولق شراسه معناسنه‌در وبو واويدر نته كه ذكر اولندى
(التشييص) اشكنجه ايله تعذيب ايتمك معناسنه‌در يقال شيصهم اذا عذبهم بالاذى
(المشايصة) مفاعله وزننده منافرت معناسنه‌در يقال بينهم مشايصة اى منافرة
﴿ فصل الصاد ﴾ (الصعصص) فتحتينله چوجق قققه لغه دينور يقال صعصص الصبى

وقققه

وققه ای حدثه اشبو صصص وققه كلمه‌لرندن غیر كلام عربده فاء وعین ولامی جنس واحددن اوله‌رق بولنمامشدر شارح دیركه ببب بمعنی صوت وززز بمعنی صفع وفی‌لسانه‌ههه ای‌حبسة ودددللعب بونلرده وارد اولمشدر (الصعفصة) صادك وفانك فتحیله یامه لغتنده اكثی آش دیدكلری طعامه دینور سكباجه معناسنه (الصوص) صادك ضمیله شول لئیم وناكسه دینوركه بریره كتدكده رفیقلرندن بشقه‌جه قونوب ویالكزجه اكل وشرب ایدوب وكندیسنی مهمان كورمك ایچون آی قراكوسنده اكلنور اوله نته‌كه اناطولیده دبوركی قصبه‌سنك عامهٔ اهالیسی بوجبلتده‌در برقافله‌ده طعام ایتدكلرنده طعامه طاشی كبی بشقه بشقه اوتوروب هركس باشنی یره دیكه‌رك اطرافنه باقیه‌رق زهرلنورلر حتی پدر وپسر وبرادرلر دخی اولسه بواسلوب اوزره‌در بردنی ولئیم طائفه‌سی‌در ومنه المثل ★ اصوص علیها صوص ★ یعنی ناقة سمینة علیها لئیم ینزل وحده ویأكل وحده وفی‌ظل القمر لئلا یراه الضیف مثل مزبور برنفیس نسنه‌یه بردنی ولئیم مالك اولدقده ضرب اولنور (المصوصی) میمك ضمی وصاد ثانیه‌نك كسریله ایام عجوزدن بریومك اسمیدر (الصیص) شیص وزننده (والصیصاء) شیصاء وزننده ومرادفلریدركه ذكر اولندی وصیصاء ابوجهل قرپوزینك اوزی اولمیان چكردكنه دینور (الصیص) صادك فتحیله (والاصاصة) همزه‌نك كسریله (والتصییص) تفعیل وزننده خرما صیص اولمق معناسنه‌در یقال صاصت النخلة واصاصت وصیصت اذا كان ماعلیها صیصا (الصیصة) صادك كسریله شول تیكنه دینوركه جلاهلر آنكله بزك ارش و ارغاجنی دوزلدرلر وخروسك ایاغنده اولان ماهمیزه دینور وصغر وكیك قسمنك بوینوزلرینه دینور وحصن وحصاره دینور ومطلقا حصار وقلعه وپلانقه كبی صرپ وممتنع یره دینور جمعی صیاصی كلور یقال تحصنوا بالصیصة ای الحصن وكل ماامتنع به ومواشی‌یه كوزل تیمار وتقید واهتمام ایدن چوبانه دینور وبوینوز طرزنده اكریجه شول قازیغه دینوركه آنكله آغاجدن خرما قوپاریلور تجز بعونه تعالی

﴿ فصل العین المهملة ﴾ (العبقص) جعفر وزننده (والعبقوص) عصفور وزننده بربوجك آدیدر (العتص) عینك فتحی وتای فوقیه‌نك سكونیله مهجور الفعل اولان كلماتدندر بعضلرك زعمنجه اعتیاص‌در یعنی اعتیاص بونده افتعالدركه مشكل اولمق معناسنه‌در شارح دیركه اعتیاص عوصدن مأخوذدر (العرص) عینك فتحیله عرس معناسنه‌دركه خانه‌نك بركوشه‌سنه ارقوری چكیلان دیواره دینور نته‌كه ماده‌سنده تفصیل اولندی محدثلر لحن ایدوب بونی ضادمعجمه ایله ضبط ایدرلر مؤلفك مرادی اشبو حدیثه تلمیحدر [قالت عائشة رضی الله عنها نصبت علی باب حجرتی عبادة مقدمه من‌غزاة خیبر اوتبوك فهتك العرص حتی وقع بالارض] وعرص

وصف اولور يعنى چاقوب يلابان شمشكه ديرلر كاسيذكر ومصدر اولور شمشك
چاقمق معناسنه مصدر اولور يقال عرص البرق عرصا من الباب الثانى اذا دام
برقه ودوه مضطرب وبيقرار اولمق معناسنه در يقال عرص البعير اذا اضطرب
(العرصة) غرفه وزننده اولو ايوانده اولان بنادن خالى حولى كبى فسحت واسعه يه
ديرلر جمعى عراص كلور عيننك كسريله وعرصات كلور واعراص كلور (العرصتان)
تثنيه بنيه سيله عقيق مدينه ده ايكى عرصه در برينه عرصه كبرى وبرينه صغرى ديرلر
(العراص) شداد وزننده رعد وبرقلو بلوده ديرلر يقال سحاب عراص اى ذوالرعد
والبرق وكثير اللمعان وسحاب وبرقه ديرلر يقال سحاب وبرق عراص اى كثير اللمعان
وچوق چاقوب يلابان شمشكه ديرلر يقال برق عراص اى المضطرب ويومشق ودبرك
مزراقه ديرلر وبراق وتابان قلجه ديرلر يقال سيف عراص اى لامع (العرص) تحريكله
شمشك چوق چاقوب يلابمق معناسنه در يقال عرص البرق عرصا من الباب الرابع اذا
اضطرب شديدا وجنبش ونشاط معناسنه در يقال عرص اى نشاط ويقال عرص عرصا
اذا نشط ونما كلكدن خانه نك وبيتك رايحه سى بوزلمغه ديرلر يقال عرصت رائحة
البيت والنبت من الندى اذا تغيرت (العرص) كتف وزننده (والعرص) شكس
وزننده وصفلردر شدتله چقان شمشكه ديرلر يقال برق عرص وعرص اى كثير
الاضطراب (الاعراص) همزه نك كسريله مضطرب وبيقرار اولمق معناسنه در
يقال اعرص الشئ اذا اضطرب (العروص) صبور وزننده شول ناقه يه ديرلركه
ترنده كه ترى بغايت خوش قوقلو اوله يقال ناقة عروص اى الطيبة الرائحة اذا
عرقت (المعراص) يكى آيه اطلاق اولنور هلال معناسنه (المعرص) معظم وزننده
قورمق ايچون اوك عرصه سنه سرلمش اته ديرلر على قول پاره پاره كسلمش يا خود
كون بعضى اييك ايچون آتش قورى اوزره قونوب كوله قارشمغله ايوجه پشمامش
اولان اته ديرلر يقال لحم معرص اذا كان ملقى فى العرصة ليجف او مقطع او ملقى
على الجمر فيختلط بالرماد ولا يجود نضجه وشول دوه يه ديرلركه صرتى رام وذلول
اولوب باشى اولميه يعنى بوزنسه قمز ويولارسز يمنز ايله اولجه آلشوب آرقه سنه
بندرمكه تعسر اولميوب لكن باشى سرت اولمغله الده اولميه يقال بعير معرص اذا ذل
ظهره الا رأسه (الاعتراص) افتعال وزننده اويناوب جنبش ونشاط ايلك
معناسنه در يقال اعترص الغلام اذا لعب ومرح وسكريمك معناسنه در يقال اعترص
جلده اذا اختلج (التعرص) تفعل وزننده مقيم اولمق معناسنه در يقال تعرص بالمكان
اذا اقام (العرفاص) فاء ايله قرطاس وزننده والى وحاكمك مجرملرى دوكدكلرى
قرباج تعبير اولنان قمچى يه ديرلر يقال يضرب فلانا بالعرفاص ولا يتأدب اى بالسوط
الذى يعاقب به السلطان وكريش دوزه جك برطوتام اوزون سكيره ديرلر ومحفه

آغاجلرينك باشلرنى صاروب بغليه جق كذلك برطوتام سكيره دينور عرافيص جعيدر (العرقصاء) عينك وقافك ضميله (والعريقصاء) مصغر بنيه سيله (والعريقصانة والعرنقصان) رادنصكره نون زياده سيله (والعرقصان) عينك ورانك فتحيله حند قوقى اسميدر على قول يربطو اسميدر حند قوقى يبانى ترفيل ديدكلرى نباتدر ويربطو يانك وبانك فتحيله برنباتدركه ساقى رازيانه ساقنه شبيه ويپراقلرى كوكنك حواليسنده مجتمع اولور وبانك انواعنه عظيم النفع وسنونى قورد اكل ايلمش اسنانه وثقلت سامعه يه ووجع طحاله وصداع مزمنه ونزله يه وغيرى امراضه مفيددر مفردات صاحبلرى بونى بخور الاكراد ديدكلرى نباتله بيان ايلديلر (العرقصة) دحرجه وزننده رقص ايلمك معناسنه در يقال عرقص الغلام اذا رقص ويلان قسمنك يوريمسنه دينور يقال تعرقص الحية اذا مشت (العص) عينك فتحى وصادك تشديديله اصل ومبنا معناسنه در يقال كريم العص اى الاصل وعص وعصص فتحتينله مصدر اولورلر برنسنه پك وقاتى اولمق معناسنه در يقال عص الشئ عصا وعصصا من الباب الرابع اذا صلب واشتد (العصعص) قنفذ وزننده (والعصعص) علبط وزننده (والعصعص) جحجب وزننده (والعصص) ادد وزننده (والعصص) زبر وزننده (والعصعوص) عصفور وزننده قويرق صوقنه دينوركه اوتراق يرنده اولان پوج كمكيدر اول براديلان واك صكره چوريان كميكدر (العصعصة) زلزله وزننده قويرق صوقى آغريمق معناسنه در يقال عصعص عصعصه اذا وجع (العصعص) قنفذ وزننده بى خير وبى منفعت ناكسه دينوركه كمسه يوزندن خير كورمز يقال رجل عصعص اى نكد قليل الخير يعنى عديمه وطقناز آدمه دينور يقال رجل عصعص اى الملز الخلق (العصنصى) حبنطى وزننده ضعيف وزبون آدمه دينور يقال رجل عصنصى اى ضعيف (التعصيص) تفعيل وزننده بورجلويه تقاضا وابرام ايلمك معناسنه در يقال عصص على غريمه اذا الح عليه (العفص) عينك فتحى وفانك سكونيله معلومدر مازويه دينور مركبچيلر ودباغلر حوايجندندر على قول بلوط جنسندن برشجردركه برسنه بلوط وبرسنه عفص ويرر اشبو عفص كلمه سى مولددر على قول عربى صحيحدر وذكر اولنان ماز وادويه دندر طبيعتى قابض ومجفف وباشدن منصب اولان ماده لرى رد ايدوب ضعف ورخاوت طارى اولان اعضايى شد وتقويتده نافع وسركه ايچره منقوعى شعرى مسوددر وعفص مصدر اولور برنسنه يى يرندن قوپرمق معناسنه در يقال عفص الشئ عفصا من الباب الثانى اذا قلعه وكورشجى خصمنى زبون ايلمك معناسنه در يقال عفص فلانا اذا اثخنه فى الصراع وبركسه نك النى بوروب چويرمك معناسنه در يقال عفص يده اذا لواها وجماع ايلمك معناسنه در يقال عفص جاريته

اذا جمعها وشيشه‌نك آغزينه درى بچوروب صارمق معناسنه‌در يقال عفص القارورة اذا شد عليها العفاص وروسنده‌يى ايكى قات اكمك معناسنه‌در يقال عفص الشيء اذا ثناه وعطفه (العفص) معظم وزننده مازو ويه‌سيله بوياش نسنه‌يه ديور يقال ثوب معفص اى مصبوغ بالعفص (العفاص) همزه‌نك كسريله بودخى شيشه‌يه غلاف بچورمك كذلك آغزينه دريدن باغ صارمق معنالرينه‌در يقال اعفص القارورة اذا شد عليها العفاص (العفص) فتحتيله انسانك بروى قيورق اولمق معناسنه‌در يقال فى انفه عفص اى التواء (العفاص) كتاب وزننده ايچنه يه‌جك مقوله‌سى قودقلرى قابه ديور كرك دريدن وكرك بز واسطار مقوله‌سندن اولسون وشيشه غلافنه ديور وشيشه‌نك آغزينه بچوردكلرى درى‌يه ديورركه قپاغى اوله‌جقدر نته‌كه طفاجنه صمام ديور (العفوصة) عينك ضميله مرارت وقبضدن مركب برطعم دركه ككره‌مك تعبير اولنور لسانى بورشدروب سطحنده احداث ايلديكى خشونت قبضنه غالب اولنور آنى تبريد وتكثيف وتصليب وردع وخشونتدر (العفص) كتف وزننده طعمى ككره اولان شيئه ديور يقال شيء عفص اى به عفوصة اى المرارة والقبض (المعفاص) نهايت درجه‌ده بدخوى اولان قيزه ديور معفاص كه قاف ايله‌در بوندن اشر واشددركه بجسم سوء خلق اولنور يقال جارية معفاص اى انتهاية فى سوء الخلق (الاعتفاص) افتعال وزننده بركسه‌دن برآدم حقنى آلمق معناسنه‌در يقال اعتفص منه حقه اذا اخذه (العقص) نقص وزننده صاچى اوروب بوكمك معناسنه‌در يقال عقص شعره عقصا من الباب الثانى اذا ضفره وفتله (العقصة) عينك كسريله (والعقيصة) سفينه وزننده باش اوزره ديو شوريلوب بوكلش واورلمش اولان صاچه ديور عقصه‌نك جمعى عقص در عينك كسرى وقافك فتحيله وعقاص كلور عينك كسريله وعقيصه‌نك جمعى عقايص كلور (ذوالعقيصتين) اصحابدن ضمام بن ثعلبه‌نك لقبيدر ايكى بلوك صاچلرنى دائما اوروب اموزى باشلرينه اسدال ايدر ايدى (العقاص) كتاب وزننده صاچ باغنه ديور (العقصة) عقده وزننده بوينوزلرده اولان عقده‌يه ديوركه مراد بوزومى اوله‌جقدر جمعى عقص در غرف وزننده يقال فى قرن الشاة عقص اى عقد يعنى التواء (المعقص) منبر وزننده اكرى اوقه على قول شول اوقه ديوركه تمرنى قيريلوب دبى اوقك اوجنده قالمغله يكيدن چكج ايله دوكيلوب اوزادلدقدنصكره برينه بچوزلمش اوله (المعقاص) معفاص معناسندن اسوء وابلغدر نته‌كه ذكر اولندى واكرى بوينوزلو قيونه ديور يقال شاة معقاص اى المعوجة القرن (عقيصى) عينك فتحى وقافك قصريله تابعيندن ابو سعيد التيمى لقبيدر (الاعقص) احمر وزننده بوينوزلرى قولقلرى اوزندن اكسه‌سنه قيورق

اولان تكه‌يه دينور يقال تيس اعقص اى الملتوى قرناه على اذنيه من خلفه
پرمقلرى برى برى اوزره بنكشمش اولان آدمه دينور يقال رجل اعقص اذا تلوت
اصابعه بعضها على بعض واوك ديشلرى آغزينك ايچنه طوغرى قيورق اولان
آدمه دينور يقال رجل اعقص اذا دخلت ثناياه فى فيه (العقص) فتحتينله عروضيون
اصطلاحنده بحر وافرك جزؤى اولان مفاعلتن لفظنده عصب علتنى اجرا
ايلدكدنصكره خرم ايلمكدن عبارتدركه اشبو ★ لولا ملك رؤف رحيم ★ تداركنى
برحمته هلكت ★ بيتنده واقع اولمشدر مؤلف بونده ايجاز وقصر ايلمشدر اولا عصب
ايله لامى ساكن اولوب خرم ايله ميمى ساقط اولمغله فاعلتن قالور بوندن بشقه
كف علتى دخى اجرا اولنوركه فاعلت قالوب يرينه مفعول وضع اولنور و بيت
مزبورك يالكز جزؤ اولى اعقص‌در وبعضلر عقص خرم ايله نقص وكفك اجتماعندن
عبارت اولمق اوزره بيان ايلديلر اول ووسط وآخرك تغيرنى اعوجاج قرنه
تشبيه ايلديلر (العقص) كتف وزننده شول منعقد قوملغه دينوركه آنده بردرلو
سلوك ايده‌جك يول اولميه (العقص) عنق وزننده اشكنبه‌يه دينور كرش معناسنه
و بخيل وناكسه اطلاق اولنور يقال رجل عقص اى بخيل (العيقص) حيدر
وزننده (والعقيص) سكيت وزننده بونلرده ناكس وبخيله دينور (العقيصاء)
تصغير ايله بيوك اشكنبه‌نك يانده اولان كوچك اشكنبه‌يه دينور (العقنقصة)
عكنكعه وزننده (والعقنقصة) قاف ثانيه‌نك كسريله خبفثقه وزننده بركوچك
بوجك آديدر (المعاقصة) مفاعله وزننده تغلب واستعلا ايلك معناسنه‌در يقال
اخذه معاقصه اى معازة (العكص) عكس وزننده رد ايلك معناسنه‌در يقال عكصه
عكصا من الباب الثانى اذا رده (العكص) فتحتينله بدخوى اولمق معناسنه‌در يقال
عكص الرجل عكصا من الباب الرابع اذا ساء خلقه وطوار حرون اولمق معناسنه‌در
يقال عكصت الدابة اذا حرنت ودابه‌نك اعضاء واندامى يك ديرنكلو وبرى برى
اوزره بنكشمش آيرق اولمق حالتنه دينور يقال فيها عكص اى تدان وتراكب
فى خلقها (العكص) كتف وزننده وصفدر بدخوى كمسيه دينه‌ر (العكصة) فرحه
وزننده سلوكى بغايت رنج ومشقتلو اولان قوملغه دينور يقال رملة عكصة اى
شاقة المسلك (التعكص) تفعل وزننده برنسنه‌يى ويرمكده ضنت ايلك معناسنه‌در
تقول تعكص به على اى ضن (العكمص) علبط وزننده آفت وداهيه‌يه دينور
يقال رماه الله بالعكمص اى الداهية ومطلقا طقناز وقوند شيئه دينور يقال شئ
عكمص اى حادر (ابو العكمص) تميم قبيله‌سندن برشخص معروفدر (العلوص)
سنور وزننده تخمه و امتلاء عارضه‌سنه دينور يقال اخذ العلوص اى التخمة
وقارن آغريسنه دينور (التعليص) تفعيل وزننده تخمه عارضه‌سى معده‌يى آزرده قلق

معناسنه‌در يقال علصت الشمع وعمده لنا اوجعها (علبص) جبير وزننده
بنشرلره آتلن بوبلر دابتي انحلال البدوب وجوارا خونلر وجنبص بضمم
حازنه وحمله يه بشطرلر بدرلردر (العلمصة) هرقه وزننده بك آز نسنه‌يه ديور
(الاعتلاص) افتعال وزننده بك آز نسنه آلمق معناسنه‌در يقال اعتلص منه شيئا اذا
اخذه علصة وهي البلغة ماهي مثله لمعي وزننده تقلبل قلب ايچوندر (العلاص)
قتال وزننده اورشمق معناسنه‌در يقال عالصه علاصا اذا ضاربه (العلمصة) دحرجه
وزننده عنف وشدتله راى وامر ايتمك معناسنه‌در يقال علمص في الرأى والامر اذا عنف
وايشي زوراكي طوتمق معناسنه‌در يقال علمصه فيه اذا قسره ومقاومتدن عاجز
وزبون اولورق كورشن طوتدبغي خصمه صارمق معناسنه‌در يقال علمص مصارعه
اذا تلواه وهو عاجز عنه (العلبص) علابط وزننده تعجب اولنه‌جق شيئه ديور
يقال شيء علبص اذا كان يتعجب منه (العلبص والعلمابص) عينلرك كسريله شديد
ومتعب اولان سيره ونهايه ديور يقال قرب علابص وعلمابص اي شديد متعب
(العلهاص) قرطاس وزننده شيشه طقاجنه ديور يقال شد القارورة بالعلهاص
اي الصمام (العلهصة) دحرجه وزننده شيشه آغزنده اولان طقاج تشمكله
چقرمغه چبالمق معناسنه‌در يقال علهص القارورة اذا عالجها ليستخرج منها صمامها
وكوزي يرندن چقرمق معناسنه‌در يقال علهص العين اذا استخرجها من الرأس
وبركسه ايله كركي كبي اوغراشمق معناسنه‌در يقال علهص فلانا اذا عالجه علاجا
شديدا وبركسه‌دن برنسنه چكه نائل اولمق معناسنه‌در يقال علهص منه اذا نال
شيئا وبرخصوصده بركسه‌يه زوراكي عنف وجبر ايتمك معناسنه‌در يقال علهص بالقوم
اذا عنف بهم وقسرهم (المعلهص) مدحرج وزننده تازه پشمش اته ديور
يقال لحم معلهص اي لم ينضج (العمص) كتف وزننده اكشي نسنه‌يه دوشكن
آدمه ديور يقال رجل عمص اي مولع باكل الحامض (العماص) عماس وزننده
ومرادفيدركه ذكر اولندي يقال يوم عماص اي عماس شديد (العمص) عينك فتحي
وميمك سكونيله بر دوزلو طعام اسميدر (العامص) آمص وزننده ومرادفيدركه
ذكر اولندي (عاموص) قدس شريف قضاسنده بيت لحم قربنده بر قريه‌در
(العمليص) عليص وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندي (العنصية) عينك وصادك
كسري ويانك تخفيفيله (والعنصة) عينك كسريله (والعناصى) اراضى وزننده
(والعنصوة) عينك حركات ثلاثي وصادك ضميله مطلقا آز وطاغنق نسنه‌يه ديور
نبات وسائري اولسون ومالك نصفدن ثلث مقدار بقيه‌سنه ديور وبربلوك دوه‌يه
ياخود قيونه وكچي‌يه ديور عنصيه وعنصوه‌نك جمعي عناصى كلور ومنه يقال ما بقي
من ماله الاعناصى اي ذهب معظمه (الاعناص) همزه‌نك كسريله بر آدمك باشنده

سیرك سیرك آزجه قیللر قالمق معناسنه‌در یقال اعنص الرجل اذا بقی فی راسه عناص ای شعر متفرق و عندالبعض عناص شعر مخصوص اولمیوب هرشیئك بقیه‌سنه دینور مفردی عنصوه‌در (العنصنص) سفرجل وزننده شدتلو سیره دینور یقال قرب عنصنص ای شدید (العنفص) زبرج وزننده بدزبان وبی حیا عرضسز عورته دینور یقال هی عنفص ای بذیئة قلیلة الحیاء و چلمسز خرده بدنلو سیر وحرکتی چوق خاتونه دینور یقال هی عنفص ای القلیلة الجسم الکثیرة الحرکه وبغایت یرامز وخبیثه وفاسقه عورته دینور و عجب وپندارلو حیله‌کار بودور عورته دینور یقال امرأة عنفص ای داعرة خبیثة و کذا قصیرة محتالة معجبة و دیشی تلکی ایکنه دینور وبدخوی کشی‌یه دینور یقال هوعنفص ای سیئ الخلق (العنفصة) هایله چوق سوزلو یکشاق عورته دینور و کوده‌سی بدرایحه اولان عورته دینور یقال امرأة عنفصة ای الکثیرة الکلام و کذا المننة الریح (التعنفص) تدحرج وزننده بیهوده لاف و کزاف وتمدح معناسنه‌در یقال یتعنفص فلان ای یتصلف وخفت وطیش معناسنه‌در تقول ماهذا التعنفص ای الخفة و کبر ونخوت وفخر وبالا پروازی معناسنه‌در یقال به تعنفص ای الخیلاء والزهو (العیاص) کتاب وزننده (والعوص) فتحتینله برکلام فهم معناسی کوچ و چبره‌شك اولمق معناسنه‌در یقال عوص الکلام یعوص کفرح یفرح و عاص یعاص کخاف یخاف عیاصا وعوصا اذا صعب وبرنسنه مشتد ودشوار اولمق معناسنه‌در یقال عوص الشیئ اذا اشتد وعیاص و عوص افعال بابنده مصدر موقعنده استعمال اولنور برکسه‌یه ایشنی پیچاپیچ ایدوب محنته اوغراتمق معناسنه یقال عوص بالخصم عیاصا وعوصا اذا لوی علیه امره بونده قیاس اولان اعواص اولمقدر لکن غربلر ثلاثینك مصدرنی اسم مصدر اعتباریله بورسمه استعمال ایلدیلر نته‌که صلی صلوة وآذی اذاة دخی بوکونه‌در واعواص که افعال بابندندر برکسیه خلاصی کوچ دلیل و حجت ایراد ایلمك معناسنه‌در یقال اعوص علیه اذا ادخل علیه من الحجج ماعسر مخرجه منه (العایص) نیجه یللر دركبه اولمامش قیونه دینور جمعی عوص‌در عینك ضمیله یقال شاة عایص اذا کانت لم تحمل اعواما (العویص) امیر وزننده شول شعره دینورکه معنا ومضمونی فهم و استخراج ایلمك مشکل اوله یقال شعر عویص اذاصعب استخراج معناه ومأنوسه اولمیان غریب ووحشی سوزه دینور یقال کلمة عویص ای غریبة و شدید اولان آفت وداهیه‌یه دینور یقال داهیة عویص ای شدیدة وصعب ودشوار ایشه دینور یقال امر عویص ای صعب ومحنت معناسنه‌در یقال رکب العویص ای الشدة وپك وصلب اولان طپراغه دینور وسرت وصرپ ودرشت مکانه دینور یقال مکان عویص ای شئز ونفس وروح

حیوان معناسنه‌در یقال هوشدید العویص ای اللمس ولوز وقوت وحرکت معنالرینه‌در یقال به عویص ای قوة ویقال له عویص ای حرکة وتلکو بولنیه دیورلر اکری بوکری اشکیلی بوقریلی اولور حیله‌کار حیوان اولنمله انده ساتر جانورلر سلوکی یک کوج اولور (الاعوص) احمر وزننده یودخی معنا ومفهومی فهم واستخراج ایلمک دشوار اولان شعره دینور ومدینه قربنده برموضع اسمیدر ودیار باهلهده برواذی آدیدر اکا اعوصین دخی دیرلر تثنیه بنیه‌سیله (العوصاء) حصاه وزننده بودخی غریب وغیر مانوسه سوزه دینور یقال کلمة عوصاء ای غریبة وشدید اولان آفت وداهیه‌یه دینور (العواص) سحاب وزننده بودخی تلکو بولنیه دینور عویص کبی (عاص وعویص) زبیر وزننده بین‌الحرمین ایکی وادی اسملریدر (العووص) صبور وزننده شول قیونه دینورکه هر نقدر جهد اولنسه اصلا سودنی ویرمز اوله یقال شاة عووص اذا کانت لاتدروان جهدت (التعویص) تفعیل وزننده معناسی چیره‌شک دشوار فهم بیت انشاد ایلمک معناسنه‌در یقال عوص فلان اذا اتی بیتا عویصا (المعاوصة) مفاعله وزننده کورش طوتمق معناسنه‌در یقال عاوصه اذا صارعه (الاعتیاص) افتعال وزننده برماده بغایت شدتلنوب پک چیره‌شک چپارز وطولاشق اولمق معناسنه‌در یقال اعتاص الامر علیه اذا اشتد والتاث علیه فلم یهتد للصواب وناقه‌یه ارکک چکلمش ایکن طوتمیوب قسیر قالمق معناسنه‌در یقال اعتاصت الناقة اذا ضربت فلم تلقح (عوص) قوس وزننده بر رجلک علمیدر (العیص) عینک کسریله چتلق یری برینه صارمشق اغاج قورولغنه دینور جمعی اعیاص واعیصان کلور عینک کسریله یقال نزلوا فی عیص وهو الشجر الکثیر الملتف واصل ومنشأ معناسنه مستعملدر یقال هو من عیص صدق ای اصل صدق وبیکنلو میشه آغاجلرینک یاخود قالین کوهی اغاجلرک قورولغنه دینور وکزیده اشجار منبتنه دینور وعیص بنوسلیم دیارنده برصو آدیدر ومدینه ناحیه‌لرندن برناحیه اسمیدر (الاعیاص) همزه‌نک فتحیله قریش قبیله‌سندن امیة بن عبدشمس الاکبر بن عبدمناف اولادی اولان عاص وابوالعاص وعیص وابوالعیص نام کسه‌لردن عبارتدر (العیصان) عینک کسریله عربستان معدنلرندن برمعدنک آدیدر (اعیصو) عینک کسری وصادک ضم ومدیله ابن اسحق بن ابراهیم علی نبینا وعلیه السلام اسمیدرکه حضرت یعقوبک برادریدر (المعیص) میمک فتحیله منبت معناسنه‌در یقال نبت من معیص سوء ای منبت سوء (المعیاص) شول کسه‌یه دینورکه کندیسندن برنسنه طلب واراده اولندقده صریه چکوب بخل وتشدد ایدر اوله یقال رجل معیاص ای مشدد فیما یراد منه علی المرید نجز بعونه تعالی

﴿ فصل الغین المعجمة ﴾ (الغبص) فتحتینله کوزدن اقان چرک وچپاغه دینور یقال

فى عينه غبص اى غمص وغبص مصدر اولور كوز چوق چپاقلنمق معناسنه يقال غبصت عينه غبصا من الباب الرابع اذا كثر رمصها (المغابصة) مغافصه وزننده ومرادفيدركه بركسه‌يى غافل ايكن يقاليوب طوتمق معناسنه‌در يقال اخذه مغابصة اى مغافصة (الغصة) غينك ضمى وصادك تشديديله قلبه عارض اولان صقندى‌يه وتاسه واندوهه دينور جمعى غصص كلور صرد وزننده يقال ركبته الغصة اى الشجى وبوغازه طيقانوب طوران طعام وشرابه دينور يقال اخذته الغصة وهى ماعترض فى الحلق فاشرق (ذوالغصه) اصحابدن حصين بن يزيدك لقبيدر بوغازنده يومرى كبى غصه‌سى اولمغله كلامى برخوشجه بيان ايليه‌مز ايدى وفرسان عربدن عامر بن مالك ابن الاصلع نام كمسه‌نك لقبيدر كذلك بونكده بوغازنده يومريسى وارايدى (الغصص) فتحتينله بركمسه‌نك بوغازينه برنسنه طيقانوب طورمق معناسنه‌در تقول غصصت بالكسر والفتح غصصا من الباب الرابع والاول اى صرت ذاغصة (الغاص والغصان) وصفلردر بوغازينه نسنه طورمش آدمه دينور وغص ناس ايله طبطلو اولمش مكانه اطلاق اولنور يقال منزل غاص اى بالقوم ممتلى (الغصفص) جعفر وزننده برنبات آديدر (الاغصاص) همزه‌نك كسريله بريرى تضييقله اهلنه مضايقه ويرمك معناسنه‌در تقول اغص علينا الارض اى ضيقها (المغافصة) مفاعله وزننده بركسه‌يى غافل ايكن ناكهانى بصوب طوتمق معناسنه‌در يقال غافصه اذا فاجأه واخذه على غرة (الغافصة) ناكهانى حادث اولان وقعهٔ روزكاره دينور جمعى غوافص در تقول وقانا الله تعالى من الغوافص اى اوزام الدهر (الغلص) غينك فتحى ولامك سكونيله بوغاز دليكنك باشنى يعنى خرتلاغك اوجنى كسمك معناسنه‌در يقال غلصه غلصا من الباب الاول اذا قطعه غلصمته (الغمص) رمس وزننده (والغمص) فتحتينله بركسه‌يى يابرنسنه‌يى خوار وحقير كورمك معناسنه‌در يقال غمصه كضرب وغمصه كسمع وفرح غمصا وغمصا من الباب الثانى والرابع اذا احتقره وبركسه‌يى عيبليوب شاننى تحقير ايلمك معناسنه‌در يقال غمصه اذا عابه وتهاون بحقه وكفران نعمت ايلمك معناسنه‌در يقال غمص النعمة اذا لم يشكرها وغمص فتحتينله كوزدن اقان چرك وچپاغه دينور واكر آقيوب كوشه‌سنده قالورسه رمص دينور يقال فى عينه غمص وهو ماساله من الرمص وكوزك چپاغى آقق معناسنه مصدر اولور يقال غمصت عينه غمصا من الباب الرابع اذا سال رمصه وغمص ميمك سكونيله بركمسه حقنده كذب وافترا ايلمك معناسنه در تقول لاتغمص على غمصا من الباب الثانى اى لاتكذب (الاغتماص) افتعال وزننده بودخى احتقار ايلمك معناسنه‌در يقال اغتمصه اذا احتقره (المغموص) عيبلمك معناسنه اولان غمصدن اسم مفعولدر ومنه يقال هو مغموص عليه اى مطعون فى دينه متهم

بفتحتين (الغموص) صبور وزننده كذب معناسندن وصفدر ومنه يقال هو غموص
الخبر اى كذاب وبنى غموص بنى غوص معناسنه دركه ماده سنده ذكر اولندى
(الاغمص) احمر وزننده ذاله گوزلندن چپاق آقان كشى يه دينور غمصاء مؤنثيدر
(الغميصاء) مصغر بنيه سيله شعرى ديدكلرى ايكى كوكبك بريسنه اطلاق اولنور
وديگرينه عبور دينور معلوم اوله كه فلكده جوزا صورتنده ايكى روشن كوكب طلوع
ايدر كهكشانك ايكى جانبنده اولورلر برى جنوبه و برى شماله مائلدر جنوبه مائل اولان
بيوك وروشن وشماله مائل اولان كوچك وصرح رنكليدر و جنوبه مائل اولانه
شعراى يمانى وعبور ديرلر كه كلب اكبر صورتنك آغزنده در وشماله مائل اولانه
شعراى شامى وغميصاء ديرلر كه كلب اصغر صورتنك كوكسنده در عربلرك افسانه لرندندر كه
بو ايكى كوكب سهيل نام كوكبك قز قرنداشلرى ايدى سهيل بونلرى ترك ايدوب
يمن جانبنه هجرت ايلدى بعده شعراى يمانى دخى شامى يى ترك ايدوب سهيلك ارقه سندن
عزم وكهكشانى عبور ايدوب اوته يه كچدى آنكچون اكا عبور اطلاق اولندى آنك
درد فراقندن شعراى شامى بكا ايدرك قنوب گوزلرى چپاق طوتمغله اكا غميصاء
اطلاق ايلديلر واكا غموص دخى ديرلر وغميصاء بر موضع آديدر كه آنده خالد بن
وليد رضى الله عنه بنو جذيمه يى هزيم ايلدى وغميصاء انس بن مالكك والده سى
اسميدر لكن مؤلف رميصاء اولمق اوزره ده ثبت ايلشيدى (الغمص) فتحتينله صقندى
سببيله كوكل طار اولمق معناسنه در يقال غمص صدره غمصا من الباب الرابع
اذا ضاق (الغوص) غينك فتحى و واوك سكونيله (والمغاص) ميمك فتحيله
(والغياصة) كتابه وزننده (والغياص) غياث وزننده صويه طالمق معناسنه در
يقال غاص فى الماء يغوص غوصا ومغاصا وغياصة وغياصا اذا نزل تحته
وبرنسنه نك غورو حقيقتنه مطلع اولوب بيلمك معناسنه مستعملدر يقال غاص على
الامر اذا علمه (المغاص) ميمك فتحيله مصدردر كه ذكر اولندى واسم مكان اولور
طالمق موضعنه دينور يقال هذا مغاص اللؤلؤ اى موضع غوصه واياقده انجكك
يوقريسنه دينور اعلى الساق معناسنه (الغواص) شداد وزننده طالغيجه دينور
انجو چيقرمق ايچون دريايه طالار (الغائصة) شول عورته دينور كه حائض ايكن
حيضنى زوجنه بيلدرمز اوله تا كه زوجى اجتناب ايليوب قربان ايليه (المغوصة)
محدثه وزننده شول عورته دينور كه حائض دكل ايكن حيضم وار ديو زوجنه
خلاف سويليه ومنه الحديث [لعنت الغائصة والمغوصة] فالغائصة التى لاتعلم
زوجها انها حائض ليجتنبها فيجامعها وهى حائض والمغوصة التى لاتكون حائضا
فتكذب زوجها وتقول انى حائض بوراده نسخه لرده سقط اولمغله شارحك بيانى
اوزره اصل عباره بورسمه در

فصل

﴿ فصل الفاء ﴾ (الفترصة) دحرجه وزننده كسمك معناسنه‌در يقال فترصه اذا قطعه (الفحص) فانك فتحى وحاى مهمله‌نك سكونيله برشيئك ايچ يوزنى اشه‌ليوب كركى كبى تفتيش ايلمك معناسنه‌در يقال فحص عنه فحصا من الباب الثالث اذا بحث عنه ويغمور يرك يوزنى صيروب طپراغنى دويرمك معناسنه مستعملدر يقال فحص المطر التراب اذا قلبه و سرعت ايلمك معناسنه‌در يقال فحص فلان اذا اسرع وچوجغك اوك ديشلرى اوينامق معناسنه‌در يقال فحص الصبى اذا تحرك ثناياه وبغرتلق قوشى طپراغى اشنوب يوه ايدنمك معناسنه‌در يقال فحص القطا التراب اذا اتخذ فيه الفحوصا وفحص مطلقا ساكن اوله‌جق موضعه دينور وفحص مغربده بر قاج موضعه دينوركه اضافتله متعين اولورلر فحص طليطله و فحص اكشونيه وفحص اشبيليه وفحص البلوط وفحص الاجم وفحص سورنجين ديدكلرى مواضعدر (التفحص) تفعل وزننده (والافتحاص) افتعال وزننده برنسنه‌نك ايچ يوزنى جد ومبالغه ايله اراشدرمق معناسنه‌در يقال تفحص عنه وافتحص اذا استقصى فى البحث عنه (الافحوص) اسلوب وزننده (والمفحص) مقعد وزننده خاصة بغرتلق قوشنك يوه‌سنه دينوركه برده اشنوب ايوا ايده (الفحصة) تمره وزننده انسانك اككى اورته‌سنده اولان چقورجه يوه دينور تقول ما املح فحصة هذا الصبى اى نقرة ذقنه (الفحيص) امير وزننده (والمفاحص) مجاور وزننده دائما برى برينك عيب وسرنى تجسس ايدر اولان ايكى همدمك هر برينه دينور تقول هو فحيصى ومفاحصى اذا كان كل منهما يفحص عن عيب صاحبه وسره (المفاحصة) مفاعله وزننده دائما احدهما آخرك ايچ يوزنى تفتيش ايلمك معناسنه‌در يقال فاحصا اذا كان كل منهما يفحص عن عيب صاحبه وسره (الفرص) فانك فتحى ورانك سكونيله كسمك معناسنه‌در يقال فرصه فرصا من الباب الاول اذاقطعه ويرتمق معناسنه‌در يقال فرصه اذاخرقه وشق ايلمك معناسنه‌در يقال فرصه اذا شقه و بركسه‌نك فريصه‌سنه اورمق يا طوقنمق معناسنه‌در يقال فرص فلانا اذا اصاب فريصته وفرص مقل ديدكلرى يمشك چكردكنه دينور مفردى فرصه‌در وفرصه شول يله دينوركه آرقه‌يه عارض اولوب قنبورلق احداث ايدر ومنه يقال فلان انفاته الفرصة اخذته الفرصة وهى الريح التى يكون منها الحدب (الفرصة) غرفه وزننده نوبت معناسنه‌در قطع معناسندن مأخوذدر تقول جأت فرصتى منه اى نوبتى وصودن اولان حصه‌يه دينور يقال جأت فرصة اى شربه من الماء (المفرص) منبر وزننده (والمفراص) محراب وزننده دموردن برآلته دينوركه آنكله دمور ياخود كومش قطع ايدرلر شارحك بيانه كوره پاپوشچى بچقيسى طرزنده اولور يقال فرصه بالمفرص والمفراص وهو الحديد يقطع به الحديد اوالفضة (الفريص)

ایبر واننده صو حصه‌سنده اولان نوبتداشه دینور تقول هو فریصی ای یفارصنی
فی الشرب و بوین طرفیله دینورکه قفصده هلال اولور مهردی فریصه‌در و منه
یقال تجری ضخم الفریصة وهی ودج العنق وفریصه انسان وحیوانده یان ایله
یعنی بوش بوکور ایله کورکك میاننده اولور دائما وخاصة خوف وقتنده ترل ترل
دترر یقال ارتعدت فریصته وهی لحمة بین الجنب والکتف لاتزال ترعد و فریصه
درت اسمیدر ام سوید معناسنه (الفرصاء) حمراء وزننده شول ناقه‌یه دینورکه
حوض باشنه کلدکده دوه‌لر ایچره صوقلیوب الارغه‌ده طوره‌جق حوضك باشی
خالی قلدقده واروب یالکزجه ایچر اوله یقال ناقة فرصاء اذا کانت تقوم ناحیة
فاذا خلا الحوض شربت (الفراص) شداد وزننده باهله قبیله‌سندن بر بطنك
پدریدر (الفرصة) فانك کسریله حایض خاتونك سیلنوب پاك اوله‌جقلری بز و بوك
وبوق مقوله‌سنه دینور جمعی فراص کلور (الافراص) همزه‌نك کسریله برکسه‌یه
فرصت ال ویرمك معناسنه‌در یقال افرصته الفرصة اذا امکنته (الافتراص)
افتعال وزننده فرصت بولمق و فرصتی غنیمت بیلمك معناسنه‌در یقال افترص
الفرصة اذا انتهزها (الفراص) کتاب وزننده یاوز انسان وحیوانه دینور یقال
رجل وجمل فراص ای شدید وغلیظ واحمر شیئه دینور و عمرو بن احمر نام شاعرك
جدی اسمیدر وفراص توبه اطلاق اولنور قطع معناسنه‌در یقال ماعلیه فراص
ای ثوب (التفریص) تفعیل وزننده اباق قابنك اسفلنی دمور اوجیله نقش ایتمك
معناسنه‌در یقال فرص النعل اذا نقشه بطرف الحدید (المفارصة) مفاعله وزننده
نوبتلشمك معناسنه‌در یقال فارصه فیه اذا ناوبه (التفارص) تفاعل وزننده
صو حصه‌سنده نوبتلشمك معناسنه‌در یقال تفارصوا بئرهم اذا تناوبوها (الفرافص)
علابط وزننده (والفرافصة) هاپله کوده‌سی یومری غلیظ و شدید اولان ارسلانه
دینور ومطلقا قابین کوده‌لو یرنجی جانوره دینور و شدید البطش آدمه دینور
(فرافص) فانك فتحیله بر رجل آدیدر (الفص) فانك حرکات ثلاثی و صادك
تشدیدیله یوزك قاشنه دینور فارسیده نکین دینور جوهرینك فانك کسریله لحن
دیمسی وهمدر جمعی فصوص در شارح دیرکه جوهرینك کلامنده لحن عبارتی
اولمیوب نهایت لغت عامه‌در دیدیکندن بشقه لیث وابن السکیت وابو نصر الفارابی
جوهری ایله متفقلردر وفص کوده‌ده هر ایکی کمیکك قاوشدیغی یره اطلاق اولنورکه
اك یری واوینانق یری تعبیر اولنور ومنه یقال للفرس ان فصوصه لظماء ای لیست
برهلة کثیرة اللحم و هی ملتقی کلا عظمین و فص الامر برماده‌نك فصل و بیان
اولنه‌جق کرته‌سنه اطلاق اولنور یقال هو یأتیك بالامر من فصه ای مفصله
وکوزك سیاهنه اطلاق اولنور یقال رماه بفص عینه ای حدقتها وصرمساق دیشنه

اطلاق اولور سن الثوم معناسنه (الفصيص) ازيز وزننده ياره رطوبتلنوب آقق معناسنه در يقال فص الجرح فصيصا من الباب الثانى اذا ندى وسال وبرنسنه يى برنسنه دن چكوب آيرمق معناسنه در يقال فص كذا من كذا اذا فصله وانتزعه واوجاق چكركه سى اوتمك معناسنه در يقال فص الجندب اذا صوت و چوجق آهسته جه اغلمق معناسنه در يقال فص الصبى اذا بكى بكاء ضعيفا وفصيص شول چكرده كه دينور كه ياغلنمش كبى لكه سز پاكيزه اوله و فصيص برپيكار اسميدر وبرنسنه دن بر مقدارجه اثر حاصل اولمق معناسنه مستعملدر معناى اولدن مأخوذدر ومنه يقال مافص فى يدى شئ منه اى مابرد يعنى ما حصل (الفصفصة) زلزله وزننده تيز تيز سويلك معناسنه در يقال فصفص الكلام اذا عجل فيه وبرخبرى كنه وحقيقتيله وقوعى اوزره ادا ايلك معناسنه در يقال فصفص الخبر اذا اتى به حقا (الفصفصة) فالك كسريله يونجه تعبير اولنان نباته دينور فارسيده اسبست دينور فصافص جمعيدر (الفصافص) علابط وزننده جلادتلو ياوز آدمه دينور يقال رجل فصافص اى جلد شديد (الفصافصة) هايله ارسلانه دينور (الافصاص) همزه نك كسريله برنسنه دن برنسنه يى فصل واخراج ايلك معناسنه در تقول افصصت اليه شيئا من حقه اذا اخرجته (التفصيص) تفعيل وزننده كوزى آچوب برنسنه يه ديكه ديكه بقمق معناسنه در يقال فصصه بعينه اذا حملق بها (الانفصاص) انفصال معناسنه در يقال انفص منه اذا انفصل (الافتصاص) افتعال وزننده برنسنه دن برشيئ آيرمق معناسنه در يقال افتص الشئ منه اذا فصله (الاستفصاص) استخراج معناسنه در يقال ما استفص منه شيئا اى ما استخرج (التفصفص) تدحرج وزننده ناس برنسنه دن نفرت ايدوب طاغيلى ويرمك معناسنه در يقال تفصفصوا عنه اذا تنادوا (الفصاص) شداد وزننده يوزك يبان و صتان كمسيه دينور اول جمله دن محمد بن احمد الفصاص محدثيندندر (الفقص) نقص وزننده يمورطه يى ياروب قيرمق معناسنه در يقال فقص البيضة فقصا من الباب الثانى اذا كسرها و فضخها (الفقيصة) سفينه وزننده (والمفقوصة) ياريلوب قيرلمش يمورطه يه دينور (الفقيص) امير وزننده اكنجيلر ادواتندن حلقه كبى بردمر طوقدركه بعض ادواتى بر ارايه كتوروب چكوررلر (الفقوص) تنور وزننده لغت مصريه ده خام قاونه دينور (المفقاص) كرز تعبير اولنان چوماغك اوجنده نار شكلنده طوپه دينور كه آنكله هر نيه اورسه لر يمورطه كبى تار مار ايدر بو چوماغك يوالق تپه سى اوله جقدر يقال فضخه بالمفقاص و هو شبه رمانة تكون فى طرف جرز تفقص كل شئ ادركته (التفليص) تفعيل وزننده قورترمق معناسنه در يقال فلصه اذا خلصه (الافلاص) همزه نك كسريله (والانفلاص)

الفاف وزننده (والتغلس) تفعل وزننده صبر يلوب دوزلق معناسنه در يقال فلسه تغلس والتغلس وتغلس اى حاسه فتغلس (الانقلاس) انفعال وزننده وكسه دن الندن وخرسه برنسه نى آلوب ممنك معناسنه در تقول افلسته من يده اذا أخذته (المفاوصة) مفاعله وزننده برسوالي كشف وبيان ايتمك معناسنه در يقال فاوص الحديث اذا بينه (التفاوص) تفاعل وزننده ايكى معناسنه دركه بعض لغتلردن مأخوذدر بعضندن دكلدر ابس برى ويحدث ابرنق معناسنه در يقال تفاوصا اذا تباينا (القبص) قافك فتحى وبانك سكونيله صاحت ايتمك معناسنه در يقال قبص فى الارض يقبص قبصا اذا ذهب وزائل اولمق معناسنه در تقول مافبصت اى مازحت وسؤالى آجوب بيان وافصح ايتمك معناسنه در يقال مايقبص به لسانه اى مايفصحه (المقبص) ميمك فتحيله صاپه جق يره دينور يقال مالنه مقبص اى محيد (الافاصة) همزه نك كسريله سوزى فقهله وبيان ايلمك معناسنه در يقال افاص الكلام اذا بينه وقبول ايدركن سودكى چوكمزمك معناسنه در يقال افاص بجوله اذا رمى به وو رسنه يى آوجليوب آلوركن برمقلرى آچلق معناسنه در يقال افاصت يده اذا تفرجت اصابعها عن قبض الشئ

﴿ فصل القاف ﴾ (القبص) قافك فتحى وبانك سكونيله برنسنه يى برمقلرك اوجلريله يابشوب آلمق معناسنه در يقال قبص الشئ قبصا من الباب الثانى اذا تناوله باطراف اصابعه وبرآدم يار حيوان صو ايجركن هنوز قنقمزين ايجمكدن آليقومق معناسنه در يقال قبص فلانا اذا قطع عليه شربه قبل ان يروى وارككك حيوان دیشی یه آشمق معناسنه در يقال قبص الفحل اذا نزا وطونه اوجقور بكروب چكمك معناسنه در يقال قبص التكت اذا ادخلها فى السراويل فجذبها وآت قسمى خنش ونشاطه كلوب شطارت ايتمك معناسنه در يقال قبص الفرس اذا خف ونشط (التقبيص) تفعيل وزننده بودخى برنسنه يى برمقلرى اوجلريله آلمق معناسنه در يقال قبص الشئ بمعنى قبصه (القبصة) قافك فتحى وضميله برمق اوجلريله آلنان بر بچه شيئه دينور تقول اخذت قبصة منه وهى المتناول باطراف الاصابع وقبصه قافك فتحيله چكركه يه دينور وايكى آوجك كوترديكى بغداى وخرما مقوله سى طعامه دينور قافك ضميله ده لغتدر يقال اخذ منه قبصة اى ماحملت كفاه (القبيصة) سفينه وزننده طراق وچقل طاشى وموللوز كومه سنه دينور وموصل شرقيسنده برقريه آديدر وسر من رأى قصبه سى قربنده برقريه در وقبيصة بن الاسود وقبيصة ابن البراء وقبيصة بن جابر وقبيصة بن ذويب وقبيصة بن شبرمه ياخود ابن برمه وقبيصة بن الدمون وقبيصة بن المخارق وقبيصة بن قاص اصحابدردر (القبوص) صبور وزننده بنيه سى قوند وقوى واعضاسى دير نكلى آته دينور يقال فرس

قبوص اى الوثيق الخلق وشول آته دینورکه طرنقلرينك اوك اوجلريله نقللر اوله يقال فرس قبوص اذا ركض لم يصب الارض الا اطراف سنابكه (القبص) قافك كسريله ناسدن عدد كثيره دينور يقال جاء قبص من بنى فلان اى عدد كثير واصل ومنشأ معناسنه‌در ويك فراوان‌قوملق مجمعنه‌دينور بونده قافك فتحيله‌ده جائزدر (المقبص) منبروزننده شول ايپه دینورکه تسويه وتنظيم ايچون قوشى آتلرينك‌اوكلرينه چكيلور يقال سوى الخيل بالمقبص وهوالحبل الذى‌يمد بين يدى‌الخيل فى‌الحلبة ومنه قولهم اخذته على المقبص اى على قالب الاستواء (القبص) فتحتينله بركونه وجعه دینورکه آج قارنه چوق خرما يمكدن جكره عارض اولور يقال اصابه القبص وهو وجع الكبد من اكل التمر على الريق وقبص انسانك باشى ايرى وقبا اولمق معناسنه‌در يقال قبص الرجل قبصا من الباب الرابع اذا ضخم هامته و جنبش ونشاطه كلمك معناسنه‌در يقال قبص الرجل على بناء المجهول اذا خف ونشط وناقه‌نك رحمنك آغزى قاوشوب يومولمق معناسنه‌در يقال قبصت رحم الناقه قبصا من الباب المزبور اذا انضمت و آغاجلره ياخود اكينلره چكركه اوشمق معناسنه‌در يقال قبص الجراد على الشجر اذا تقبص (الاقبص) احمر وزننده باشنك تپه‌سى ايرى وقبا ومدور اولان آدمه دينور يقال رجل اقبص الرأس اى ضخم مدور وشول آته دینورکه اياقلرينك ايلروسيله كيروسنده اوجه يرلرينه طپراق صچارق يورر اوله يقال فرس اقبص اى الذى يمشى فيحثى التراب بصدره قدمه على موضع العقب (القبصاء) حمراء وزننده ايرى ويوارلق باش تپه‌سنه دينور يقال هامة بيضاء اى ضخمة مدورة (القبص) كتف وزننده جنبشلو نشاطلو آدمه دينور وسونوب اوزانميان ايپه دینورکه قيورق اولمغله چكيلوب اوزانمز (المتقبص) متعبس وزننده بودخى ممتد اولميان ايپه دينور يقال حبل قبص ومتقبص اى غير ممتد (القبصى) زمكى وزننده يك سكرتمكه دينور عدو شديد معناسنه (الانقباص) انقباض وزننده ومرادفيدركه بورشوب چكلمك معناسنه‌در يقال انقبص غرمول الفرس اذا انقبض (القحص) قافك فتحى وحاى مهمله‌نك سكونيله سرعت و شتابله مرور ايلمك معناسنه‌در يقال قحص الرجل قحصا من الباب الثالث اذا مرمرا سريعا وسپورمك معناسنه‌در يقال قحص البيت اذا كنسه و اياقله تپمك معناسنه‌در يقال قحص برجله اذا ركض و سكرتمك معناسنه‌در تقول سبقنى قحصا اى عدوا (الاقحاص) همزه‌نك كسريله (والتقحيص) تفعيل وزننده بعيد ايلمك معناسنه‌در يقال اقحصه وقحصه اذا بعده عن الشئ (القرص) فرض وزننده ايكى برمقله بركسه‌نك اتنى صيقوب آجتمق معناسنه‌در كه چمدكلمك تعبير اولنور يقال قرص لحمه قرصا من الباب الاول اذا اخذه باصبعيه فالمه

ويره اصرمق معناسنه مستعملدر يقال قرصه البرغوث اذا لسعه وبر نسنه يى آوجلايوب آلمق معناسنه‌در يقال قرص الشئ اذا قبضه وكسمك معناسنه‌در يقال قرصه اذا قطعه و اتمك ايچون خمير آچمق معناسنه‌در يقال قرص العجين اذا بسطه (القوارص) قارصه‌نك جمعيدر خاطره آزرده دل ايدن كلماته اطلاق اولنور يقال لا تزال يقرص الناس بالقوارص اى الكلمات المنغصة المؤلمة (القارص) ديوزي سيكه شبيه بر بوجكه ديور تاتارجق اوله‌جقدر و لساني يوروب اصيران اكشي سوده ديور على قول شول اكشي سوده ديوركه اوزرينه چوق سود صاغيلوب اكشيلكي كتمش اوله يقال لبن قارص اذا كان يحذى اللسان اوهو حامض حلب عليه حليب كثير فذهبت حموضته (المقراص) مقصه ديوركه مقندن دخي ديرلر كاغد وبز كسيلور يقال قرصه بالمقراص وهو السكين المعقرب الرأس (قرص) قافك ضميله ارض غسانده بر ابوك آديدر و قرص بن اخت الحارث بن ابي شمر الغساني اسميدر وقرص بر دانه اتمك كلچه‌سنه ديور و قرص الشمس كرة آفتابدن عبارتدركه مراد كونشك جرميدر يقال طلع قرص الشمس اى عينها (القرصة) غرفه وزننده بو دخي اتمك كلچه‌سنه ديور قرصك جمعي قرصه كلور قافك كسري وراءنك فتحيله غصن وغصنه كبي واقراص كلور و قرصه‌نك جمعي قرص كلور غرفه و غرف كبي (القريص) امير وزننده بردرلو قاتيق آديدر كه مراد پختي ديدكاري طعامدر بالقدن وپاچه‌دن اولور (القراص) رمان وزننده پاپاديه ديدكاري نباته ديور بوخ معناسنه وبر نوع ربيعي نبات آديدر يمن زعفرانته ديور واحمر لفظني تأكيد اولور كويا كه فرط حمرتندن بعضري قرص ايدر يقال احمر قراص اى قانئ (القرص) فتحتينله بركسه دائما ناس ايله منافرت و فصل وغيبت ايدر اولمق معناسنه‌در يقال قرص الرجل قرصا من الباب الرابع اذا دام على المنافرة الغيبة (القراص) كتاب وزننده بني عمرو بن كلاب جماعتي يوردنده بر صو آديدر (القرصنة) قافك و صادك ضمي و نونك تشديديله قرص لفظندن صفت مؤنثدر سمعنه سمعدن ونظرنه نظردن صفت اولديغي كبي پس قرصنه برسى كنديسني چدكلمه آندن ظن وكانه دوشن عورته ديور وبونلر صيغة مخصوصه‌در كرچه شارح بوكونه تفسير ايلدى لكن چدبجى عورت اولمق اغلبدر (التقريص) اتمك يبق ايچون يومق يومق خميري كسمك معناسنه‌در يقال قرص العجين اذا قطعه (المقرص) معظم وزننده قرص كبي دكرمى اولان آرايش نسوانه ديور يقال حلي مقرص اى مستدير كالقرص (القرفصى) قافك وفانك حركات ثلاثي والفك قصريله (والقرفصاء) قافك وفانك ضمي والفك مديله (والقرفصاء) قافك وبالاتباع رانك ضميله چهيد كيرن صوفيلرك اوتورمسي كبي قيناقلرني يره قيوب و اويلقلرني

قارنته قصوب و دیزلرنی دیکوب واللرنی کمرکبی انجکلرندن قوجه‌رق اوتورمغه
دینور علی قول دیزلری اوزره کرکی کبی منکب اوله‌رق قارننی اویلقلرینه یاپشدروب
واللرنی قولتقلرینه قصدیغی حالده اوتورمقدر که اعراب اوتوروشیدر یقال قعد
القرفصی والقرفصاء والقرفصاء وهو ان یجلس علی الیتیه ویلصق فخذیه ببطنه ویحتبی بیدیه
یضعهما علی ساقیه اویجلس علی رکبتیه منکبا ویلصق بطنه بفخذیه ویتأبط کتفیه
(القرافص) علابط وزننده وجودی ایری جلد وچالاك آدمه دینور یقال رجل
قرافص ای جلد ضخم (القرفاص) قرطاس وزننده شول بوغوره دینور که
بر آشمقله کبه ایدر اوله لخل مجزیٔ معناسنه (القرافصة) قرامطه وزننده
اوغریلره دینور لصوص معناسنه (القرفصة) دحرجه وزننده برکسه‌نك اللرنی
واياقلرنی آلتندن کتوروب درطوب چکوب بغلمق معناسنه‌در طموز طوپی بغلمق
تعبیر اولنور یقال قرفصه اذا شدیده تحت رجلیه وعورتك ایکی طرفنی بر آراید
صمصقی دیرنشدروب درطوب ایده‌رك جماع ایلك معناسنه‌در یقال جامعها مقرفصا
وهوان یجمع بین طرفیها یقرفصها (التقرفص) تدحرج وزننده خاتون ثیابنه بورنوب
بوزله‌رك اوتورمق معناسنه‌در یقال تقرفصت العجوز اذا تزملت فی ثیابها (القرفصة)
دحرجه وزننده کوپك انیکنی چاغرمق معناسنه‌در یقال قرفص بالجر واذادعاه (القرفوص)
زنبور وزننده کوپك انیکنه دینور (القرمص) زبرج وزننده (والقرماص) قرطاس
وزننده بدویلره مخصوص شول چقوره دینورکه ایچریسی بول وآغزی طار اولور
اوشومش آدم اصنمق ایچون ایچنه کیروب اوتوررلر وکوللمه اتمك پشوره‌جك
چقوراوجاغه دینور وکوکرجین یمورطلیه‌جق یوه‌یه دینورکه اولدخی بادیه‌ده چقور
یرلرده اولور جمعی قرامیص‌در و قرماص یناقلرك قصه‌لغنه دینور یقال فی وجهه
قرماص ای قصر الخدین (القرمصة) دحرجه وزننده اوشومش کمسه ذکر اولنان
چقوره کیرمك معناسنه‌در یقال قرمص الصرد اذا دخل فی القرماص (القرامص)
علابط وزننده دل یوران اکشی سوده دینور تقول اتانی بالقرامص ای اللبن
القارص (القرنصة) دحرجه وزننده خروس تویلرنی قبارده‌رق خصمندن قاچمق
معناسنه‌در یقال قرنص الدیك اذا فر وقنزع علی قول بونده صواب اولان سینله
اولمقدر وقرنصه طغانی آولتمق ایچون تولتمك معناسنه‌در وبومعناده لازم اولور یقال
قرنصه البازی اذا اقتناه للاصطیاد فقرنص البازی نفسه (القرانیص) جزمه‌نك
قونجنده اولان نکندلره دینور علی قول جزمه‌نك برونی طرفنه دینور قرنوص
مفردیدر قافك ضمیله (القص) قافك فتحی وصادك تشدیدیله (والقصص) فتحتینله
برکمسه‌نك ایزنی سوروب آردنجه کتمك معناسنه‌در یقال قص اثره قصا وقصصا من
الباب الاول اذا تتبعه ومنه قوله تعالی [فارتدا علی اثارهما قصصا] ای رجعا من

انطربق ايدى سلنكه يقصان الاثر شارح ديركه اصل قصص اسمدر مصدر موضعنده دخى استعمال اولنور وقص وقصص يرآدمه برخبر وكلامى بيان ايدوب بيلديرمك معناسنه‌در يقال قص الخبر اذا اعلمه وقوله تعالى [نحن نقص عليك احسن القصص] اى نبين لك احسن البيان بوراده قصص اسمدر وقص برنسنه‌يى مقراضله كسوب قرقمق معناسنه‌در يقال قص الشعر والظفر قصا اذا قطع منهما بالمقص وقص وقصص كوكسه ديتور صدر معناسنه [على قول كوكسك باشنه ديتوركه دوش تعبير اولنور ياخود كوكسك اورته سنه ياخود كوكس كميكنه ديتور جمعى قصاص در قافك كسريله وقيونلرده قيرقلمش يوكه ديتور وقص قيون ياخود آتك كبه‌لكى بللو اولمق معناسنه‌در على قول كوسنككى صاوشوب كبه اولمق معناسنه‌در يقال قصت الشاة او الفرس قصا اذا استبان حملها او ذهب ودافها وحملت واولو عجل اولمق معناسنه مستعملدر كويا كه اولوم آنى تتبع ايدر يقال قصه الموت اذا دنا منه واولو عجل ايلمك معناسنه‌در يقال ضربه حتى قصه من الموت اى ادناه منه (القاص) قصه وداستان سويلر اولان آدمه ديتور يقال واعظ قاص اى يأتى بالقصة (القصة) قافك فتحيله وكسريله كرجه ديتور جصه معناسنه كه جمع جنبلرى قص وجص در ومنه الحديث عن عائشة رضى الله عنها [انها قالت للنساء لاتغتسلن من الحيض حتى ترين القصة البيضاء] اى ترين الخرقة بيضا كالقصة يعنى سزلر حيضدن پاك اولدق ظنيله اغتساله مبادرت ايليه‌سز تا كه طوتنديغكز حيض بزنى كرج كبى ليكه‌سز كورمدكجه وقصه‌نك جمعى قصاص كلور قافك كسريله (ذوالقصه) قافك فتحيله زباله وشقوق نام محللر بيننده بر موضعدر واجأ نام جبلده بنو طريف يوردنده بر صودر (المقص) ميمك كسريله صندى‌يه ديتور يقال قطعه بالمقص اى المقراض تثنيه‌سنده مقصان ديتور شارح ديركه جمعى مقاص كلور وبعضلر تثنيه بنيه‌سيله مقصان ديتور افرادى جائز دكلدر و اهل لغت بوبابده متفقلر در پس اكا كوره مقص برقنادى اولنور وسيبويه كتابنك باب مايحتمل به ديديكى محلده مفرد اوله‌رق مقص اطلاق اولنديغنى ثبت ايلمكله مؤلف دخى اكا اقتدا ايلدى پس مؤلفك وهما مقصان قولى تثنيه‌يه اشارت اولور انتهى (القصاص) قافك حركات ثلاثيله باشده قيل بتمكه باشلديغى يره ديتوركه آندن اشاغيده قيل بتمز كرك آردندن وكرك اوكندن اولسون يقال شجه قصاص الشعر بالحركات الثلاث وهو حيث ينتهى نبته من مقدمه او مؤخره و مقعدده ايكى قيناغك قاوشديغى يره ديتوركه اويلق ديبلرى اولور (القصاص) سحاب وزننده بر شجر آديدركه بال آريسى اوتليوب آندن بال ييار عسل قصاص ديدكلرى بودر مفردانده بونى آرى اوتى ديدكلرى نباتله بيان ايلديلركه بياض وصارى و قرمزى اولور مخصوص آرى قوانلرى وضع اتدكلرى سمتلرده

زرع ایدرلر (قصاص) غراب وزننده بر طاغك اسمیدر وقصاص باشك اورته سندن
ابتدا مقراضله قرقلمغه بشلنه جق یره دینور علی قول قفانك نهایت بولدیغی یره دینور
یاخود قیل بتدیکی یرلرك دائرا مادار جوره سنك نهایتنه دینور (القصاصة)
ثمامه وزننده برموضعدر (الاقصاص) همزه نك کسریله بودخی قیونك یاخود
قسراغك کبه لکی بللو اولمق علی قول کوسنکلکی کیدوب کبه اولمق معناسنه در
یقال اقصت الشاة اوالفرس اذا استبان حملها او ذهب وداقها وحملت وهی مقص
من مقاص و دوه قسمی پك زبونلغندن یرندن قلدایه مز اولمق معناسنه در یقال
اقص البعیر هز الا اذاصار لایستطیع ان ینبعث وقاتلی یاخود جارحی قصاص ایتلك
معناسنه در یقال اقص الامیر فلانا من فلان اذا اقتص له منه فجرحه مثل جرحه
اوقتله قودا ویر قصیص دیدکلری نبات بتورمك معناسنه در یقال اقصت الارض
اذا انبتت القصیص مؤلف قصیص نه کونه نبات اولدیغنی بیان ایلامشدر شارح
دیرکه قصیص برکونه نباتدرکه منتار یانلرنده بتر آنکله منتاره دلالت اولنورلکن
تحفه مترجمی تودری ایله که قوش اتمکی دیدکلری نباتدر بیان ایلشدر وقصاص بر
کمسه کندی نفسنی قصاص اولنمغه تسلیم وتقریر ایتلك معناسنه در یقال اقص الرجل
من نفسه اذا مکن من الاقتصاص منه وبرکسه اولومجل اولمق معناسنه در یقال
اقصه الموت اذا دنامنه و اولومجل ایتلك معناسنه در یقال ضربه حتی اقصه
من الموت ای ادناه منه (المقص) میمك ضمی وقافك کسریله حملی ظاهر اولان
قیونه وقسراغه دینور مقاص جمعیدر یقال شاة اوفرس مقص اذا استبان حملها
(القصقص) عرعر وزننده (والقصیص) امیر وزننده کوکسده قیل بتن یره دینور
و قصیص اجأ نام جبلده بر صو آدیدر و قصقص و قصیص سسه دینور صوت
معناسنه (القصیصة) سفینه وزننده شول دوه یه دینورکه بنك دوه لرینك
ایزلرینه دوشوب کیدر اوله ونقل وحکایه اولنه جق قصد و داستانه دینور یقال
فلان یقص قصیصة ای قصة وکوچك تنبلیت دوه سنه دینور وبریرده برکمش طائفه یه
دینور تقول رأیت قصیصه من النـاس وهی طائفة مجتمعة فی مکان (القصقص)
هدهد وزننده (والقصقصة) هایله (والقصاقص) علابط وزننده (والقصقاص)
ترثار وزننده یوغون کوده لو علی قول بودور آدمه دینور یقـال رجل قصقص
و قصقصة و قصاقص وقصقاص ای غلیظ أوقصیر وقصاقص وقصقصة وقصقاص
ارسلانه صفت اولورکه ایری وقیل هیئت دیمك اولور وقصاقص لفظنك جمع
مکسری قصاقص در قافك فتحیله وجمع سالمی قصاقصات در وقصاقص پك یرامزموذی
ومردم ازار اولان یلانه دینور یقال حیة قصاقص ای خبیثة وقوی وتوانا ارکك
دوه یه وصف اولور یقال جمل قصاقص ای قوی (قصاصه) هایله برموضع آدیدر

(القصة) قافك كسريله امر وحال وشان معناسنه دركه ايركى تمع اولنمق شانندندر يقال له قصة عجيبة اى امر وشان وقصه آلتون افسانه وداستانه ديور شهنامه كبى قصص جمعيدر عنب وزننده تقول قصص تنا ايلنا القصص اى الحكايات التى تكتب (القصة) قافك ضميله جبهده اولان كاكله ديور جمعى قصص در صرد وزننده وقصاص در رجال وزننده و قصه اسماندندر شجاع بن مدرج بن قصه محدثيندندر (القصاص) كتاب وزننده (والقصاصاء) قافك كسريله (والقصاصاء) قافك ضميله جنايتده اودشمكه ديور قود معناسنه در كرك قتل وكرك جراحتده اولسون شارحك بيانه كوره اقتصاص اثر معناسندن مأخوذدر دين مقابلهسنده اولان ديده استعمال اولنوب بعده قتل قاتل وجرح جارح وقطع قاطعده غالب اولدى وبونك معنى ومصدرنده ادغام واجبدر يقال قاصه مقاصة انتهى يقال وجب عليه القصاص والقصاصاء والقصاصاء اى القود (التقصيص) تفعيل وزننده بنايه كرج سورمك معناسنه در يقال قصص الدار اذا جصصها (الاقتصاص) افتعال وزننده بركسهنك ايزينه دوشمك وايزنى سورمك معناسنه در يقال اقتص اثره اذا قصه وبرآدمدن بركسهيى قصاص ايتمكى طلب ايتمك معناسنه در يقال اقتص فلانا اذا سأله ان يقصه بونده افتعال استفعال معناسنه در وبركسهدن قصاص آلمق معناسنه دركه قصاصنى اودشمكدن عبارتدر يقال اقتص منه اذا اخذ منه القصاص وبرخبر وكلامى وقوعى اوزره كنه وحقيقتيله راست ودرست نقل وروايت ايلمك معناسنه در يقال اقتص الحديث اذا رواه على وجهه (التقصص) تفعل وزننده بودخى بركسهنك ايزنى سورمك وايزينه دوشمك معناسنه در يقال تقصص اثره اذا قصه وبر سوزى ازبره آلمق معناسنه در يقال تقصص الكلام اذا حفظه (الاستقصاص) بودخى بر كسهيى قصاص ايتمسنى طلب قيلمق معناسنه در يقال استقصه اذا سأله ان يقصه منه (التقاص) تفاعل وزننده بركسه ايله اودشمك معناسنه در كرك حساب وكرك سائر خصوص اولسون يقال تقاص القوم اذا قص كل واحد منهم صاحبه فى حساب وغيره بركسه آلاجغنى ويرهجكنه حواله مقامنده فلانه تقاص ايتدى تعبيرى بوندن مأخوذدر (القصقصة) زلزله وزننده كوپك اينكنى چاغرمق معناسنه در يقال قصقص بالجرو واذا دعاه (القعص) قافك فتحى وعينك سكونيله على الفور اولمك معناسنه در يقال مات فلان قعصا اى موتا وحيا ويقال مات فلانا قعصا اى اصابته ضربة اورمية فمات مكانه وچابك اولدرمق معناسنه در يقال قعصه قعصا من الباب الثالث اذا قتله مكانه (القعاص) غراب وزننده قيون قسمنه مخصوص برمرضدركه اصابت ايلديكى ساعت هلاك اولور يقال اصاب الغنم قعاص اى داء لايلبثها ان تموت وبشقه برمرض آديدركه صدره عارض اولور بيون بوريلوب

کویا که شکست اولور (المقعوصة) قعاص علتنه اوغرامش قیونه دینور یقال قعصت الشاة علی بناء المجهول فهی مقعوصة اذا اصابها القعاص (المقعاص) محراب وزننده (والمقعص) منبر وزننده (والقعاص) شداد وزننده چاپك قتل واهلاك ایدن ارسلانه دینور یقال اسد مقعص ومقعاص وقعاص اذا کان یقتل سریعا (القعوص) صبور وزننده شول قیونه دینور که حالبنی اوروب صاغدرمز اوله یقال شاة قعوص اذا کانت تضرب حالبها وتمنع الدرة (القعص) فتحتینله قیون صکره‌دن قعوص اولمق معناسنه‌در یقال قعصت الشاة قعصا من الباب الرابع ای ماکانت قعوصا فصارت (الاقعاص) همزه‌نك کسریله درساعت اولدرمك معناسنه‌در یقال اقعصه اذا قتله مکانه (الانقعاص) انفعال وزننده فی الحال اولمك معناسنه‌در یقال انقعص الرجل اذا مات مکانه وبر نسنه اکیلوب ایکی قات اولمق معناسنه‌در یقال انقعص الشیٔ اذا انثنی (القعموص) قافك ضمیله منتاره دینور کاه معناسنه وفضلهٔ طبیعته دینور که غائطدر ذوالبطن معناسنه (القعمصة) دحرجه وزننده فضلهٔ طبیعتی بر دفعه‌ده دفع ایلمك معناسنه‌در یقال قعمص الرجل اذا وضع قعموصه بمرة (القفص) قافك فتحی وفانك سکونیله آهو مقوله‌سی حیوانك ایاقلرنی بر ارایه کتوروب چکوب بغلمق معناسنه‌در یقال قفص الظبی قفصا من الباب الاول اذا شد قوایمه وجمعها وشیٔ بری برینه قریب ایلمك معناسنه‌در یقال قفص الشیٔ اذا قرب بعضه من بعض وبال آریسنك بك تعبیر اولنان سرکرده‌لرنی طشره چقمامق ایچون قوان ایچره ایپلکله بغلمق معناسنه‌در یقال قفص الیعسوب اذا شده فی الخلیة بخیط لئلا یخرج وبر درد ووجعه اوغراتمق معناسنه‌در یقال قفصه اذا اوجعه ویوکسکه چقمق معناسنه‌در یقال قفص الرجل اذا صعد وارتفع (القوافص) یوکسك اولان صو آقندیلرینه دینور صعود وارتفاع معناسنه‌ندر یقال تلال قوافص ای رفیعة (قفصه) تمره وزننده افریقیه طرفنده بر بلده آدیدر محدثیندن مالك بن عیسی وابراهیم بن محمد القفصی اورادندر وعربستانده بر موضع آدیدر قافك ضمیله‌ده جائزدر (القفاص) غراب وزننده طاغ کچیسنه دینور وعل معناسنه وطوار قسمنه مخصوص بر مرض آدیدر که ایاقلرنی دکنك کبی قوریدر (القفیص) امیر وزننده چقیجی آلاتندن صبان اوقنه کچوردکلری طوقه دینور (قفوص) صبور وزننده بر بلده‌در قافك ضمیله‌ده زبانزددر آنده بغایت خوشبو لبنی یعنی عسلبند بخوری چقرلبن قفوص مشهوردر (القفص) قافك ضمیله کرمان ترابنده بر طاغك آدیدر وبغداد ایله عکبرا بیننده بر قریه‌در محدثین وصلحادن احمد بن حسن ابن احمد ونیجه محدثلر اورادندر وقفص قوش قفصی وبالق آغی وبر مقلق کبی بری برینه صوقشدرلمش مشتبك نسنه‌یه دینور ومنه الحدیث [فی قفص من الملائکه او قفص

من البرد) بونده قفصه ده جائزدر (القفص) قفصيله قوش محبسنه ديرلر كه تركيده
قفس تعبير اولنور يقال مثار المطلب من القفص وهو محبس الطير واكليلرك
حرمن برينه دمت طاشيدقلرى نسكره كبى قير اقفيسنه ديرلر وقفص مصدر اولور
حبس وشاقلقده ثبت معناسنه‌در يقال قفص الرجل قفصا من الباب الرابع اذا حبس
وشفه وصوغوقدن بوزيلوب بوزشمق معناسنه‌در يقال قفص الرجل اذا تقبض
من البرد وحرما اوزره صو ايچمكله معده اكشيوب بوغاز يانمق معناسنه‌در يقال
قفص الرجل اذا اصابت حرارة فى حلقه وحموضة فى معدته من شرب الماء على التمر
(القفص) كتف وزننده شول آته ديرلر كه نشاطسز اولوب منقبض اولمغله
عهده‌سنده اولان سكردكى كبى اوزره اخراج واجرا ائليه يقال فرس قفص اى
منقبض لايخرج ما عنده كله وشول چكركه‌يه ديرلر كه صوغوقلك شدتندن قناتلرى
سرتمكله تحريك ايده‌مز اوله يقال جراد قفص اذا كان يحسو جناحاه من البرد
(الاقفاص) همزه‌نك كسريله بر قفص قوش صاحبى اولمق معناسنه‌در يقال اقفص
الرجل اذا صار ذاقفص من الطير (المقفص) معظم وزننده قفص شكلنده مخطط
ومنقش اولان ثوبه ديرلر يقال ثوب مقفص اى مخطط كهيئة القفص (التقافص)
بر بسنه قفص كبى صوقشدرلمق معناسنه‌در يقال تقافص الشئ اذا اشتبك (التقفص)
تفعل وزننده دير شمك معناسنه‌در يقال تقفص الرجل اذا تجمع (القلوص) جلوس
وزننده صيچرامق معناسنه‌در يقال قلص الرجل قلوصا من الباب الثانى اذا وثب
وكوكل بولانوب معده دونمك معناسنه‌در يقال قلصت نفسه اذا غثت وصو كثرت
بولمغله يوقرى يوكسلمك معناسنه‌در يقال قلص الماء اذا ارتفع وناس بار
خانه‌لرنى يوكلنوب كوچوب كتمك معناسنه‌در يقال قلص القوم اذا احتملوا فساروا
و دوداق يوقرى چكيلوب بورشمق معناسنه‌در كه بسرمك تعبير اولنور اكثرى
صوسزلغك وحرارتك شدتندن اولور يقال قلصت شفته اذا انزوت وشمرت
وكولكه چكيلوب ديوشورلمك معناسنه‌در يقال قلص الظل عنى اذا انقبض وثوب
يايقادقدنصكره چكيلوب بوزلمك معناسنه‌در يقال قلص الثوب بعدالغسل اذا
انكمش (القلص) فتحتينله بودخى غثيان كلمك معناسنه‌در يقال قلصت نفسه قلصا
من الباب الرابع اذا غثت نفسه (القالص والمقليص) امير وزننده (والقلاص)
شداد وزننده كثرتندن يوكسلوب قاتقان صويه ديرلر (القلصة) فتحاتله قيو ايچره
يغيلوب كثرت بولمغله يوكسلمش صويه ديرلر جمعى قلصات كلور (القلوص) زبور
وزننده كنج ديشى دوه‌يه ديرلر كه انسانده قيز مشابه‌سنده‌در على قول سير اوزره
باقيه اولانسه يعنى طقوز ياشنه وارنجه اطلاق اولنور ياخود ابتدا ركوب اولنان
ديشى دوه‌يه ديرلر كه بش ياشنه قدر اولور بعده ناقه اطلاق اولنور واياقلرى

اوزون اولان ناقه‌یه‌ده دینور هر حالده قلوص دیشی دوه‌یه مخصوصدر جمعی
قلائص در وقلص درضمتینله جمع‌الجمعی قلاص در قافك کسریله وقلوص دوه قوشنك
وياوريسنك ديشيسنه دينور كذلك طوی قوشنك ديشی ياوريسنه دينور وعربلر
قلوص ایله تازه قیزدن کنایه ایدرلر وآخر البز القلوص مثلی ختع ماده‌سنده
مرسومدر (الاقلاص) همزه‌نك کسریله دوه‌نك اورکجی بر مقدارجه بلورمك
معناسنه‌در یقال اقلص البعیر اذا ظهر سنامه شیئا وناقه یاز ایامنده سمورمك على
قول پك سمورمكله سودی چکلمك معناسنه‌در یقال اقلصت الناقة اذا سمنت فی
الصيف اوغارت وارتفع لبنها (التقليص) تفعيل وزننده ناقه بر برده اركليوب
بر دوزه‌یه صو کبی یوریوب کتمك معناسنه‌در یقال قلصت الناقة اذا استمرت فی
مضيها ولباسی صیغیوب چرمه‌مك معناسنه‌در یقال قاص قیصه اذا شمره وبو معناده
لازم اولور یقال قلص الثوب فقلص هو تقلیصا ای تشمر (المقلص) معظم وزننده
اياقلری چرك واوزون اولوب کندیسی اوسلنکلی ویوکسك اولان آته دینور
یقـال فرس مقلص ای مشمر مشرف طویل القوائم (التقلص) تفعل وزننده بر
نسنه‌نك اجزاسی دیرنشوب چکیلوب دیوشورنمك معناسنه‌در یقال تقلص الشیٔ
اذا انضم وانزوی (مقلاص) مفتاح وزننده احمه‌دن عبدالعزیز بن عمران بن ایوبك
پدرینك جدی اسمیدر مرقوم عبدالعزیز امام شافعی اصحابندندر مقدما اکا بر
مالکیه‌دن اولوب امام شافعی‌یه ملاقی اولدقده تشفع ایلدی (القرصة) دحرجه
وزننده بادم یمك معناسنه‌در یقال قرص الرجل اذا اکل اللوز (القمارص) علابط
وزننده لسانی یوروب اصرر اولان اکشی سوده دینور یقال لبن قارص ای قارص
(القمص) قافك فتحی ومیمك سکونیله (والقماص) قافك ضمی وکسریله آت
وسائر دابه ایکی اللرنی معارفع ومعاوضع ایده‌رك اياقلرنی خبیر یوغورر کبی کوه‌لیه‌رك
یوریمك معناسنه‌در یقال قص الفرس وغیره قصا وقاصا وقاصا من الباب الاول
والثانی اذا رفع یدیه ویطرحهما معا ویعجن بر جلیه بعضلر عنده حالت مذکوره
عادتی اولور ایسه قافك ضمیله قاص والا کسریله معبردر ودکزك طالغه‌سی کمی‌یی
بری اوته اوینادوب چالقمق معناسنه‌در یقال قص البحر بالسفینة اذا حرکها وقاص
قافك کسریله قلق واضطراب معناسنه‌در یقال اخذه القماص ای القلق وصچرامق
معناسنه‌در قافك ضمیله‌ده جائزدر یقال قص قصا وقصا اذا وثب ومنه المثل ★ ما
بالعیر من قاص ★ مثل مزبور حرکته مجالی اولمیان ضعیف ونا توان حقنده ودولت
دوشکونی فلکزده حقنده دخی ضرب اولنور (القموص) صبور وزننده شول
دابه‌یه دینور که صچراغان اولمغله صاحبنی اوستندن سلکوب صچردار اوله یقال
فرس ودابة قوص ای یقمص صاحبه وارسلانه دینور وبی سکون وآرام اولان

مضطرب وبی آرام دیمکدر یقال رجل قوس ای قلق لایستقر وقوس جبل زابده
بر موضعک آدیدر که اوراده ابو الخشخاش ایم یوم معروفی واقع اولدی (القمیص)
امیر وزننده قوس ایله معنای اولده مرادفدر وکوملکه دیور پیراهن معناسنه
وبو مذکردر مؤنث دخی اولور عند البعض قمیص یوق ایلمکدن منسوج اولانه
مخصوصدر یوکدن وساوردن اولورسه اطلاق اولنمز جمعی قمص کلور ضمیله
واقمصه وقمصاندر قافک ضمیله وقمیص مشیمه یه اطلاق اولنور که رحمده چوجق
بشاغی اولان انجه دریدن عبارتدر ویورکک غلافنه اطلاق اولنور که یاغ کبی انجه
زاردن عبارتدر یقال هتک الخوف قمیص قلبه ای غلافه (القمص) زمخ وزننده
قمصی معناسنه درکه بک سکرتمکه دیور (القمص) فتحتیله بر نوع خرده سیکه
دیورکه صو یوزلرنده اولنور علی قول ماه را کدا اوزره اولان خرده سیوری
سیکه دیور وبورطه‌دن هنوز یاروب چیقمش اولان جکرکه‌یه دیور (التقمیص)
تفعیل وزننده بر آدمه کوملک کیدرمک معناسنه‌در یقال قمصه اذا ألبسه قمیصا ومنه
الحدیث قال علیه الصلوة والسلام لعثمان رضی الله عنه [ان الله سیقمصک قمیصا وانک
تلاص علی خلعه فایاک وخلعه] ای ان الله سیلبسک لباس الخلافة وانک لتراد
وتدار علی خلعه فلا تخلع حضرت عثمانک وقعهٔ مزبوره‌ده خلعدن امتناع ونفسنی
فدا ایلملری اشبو تنبیه عالی‌یه مبنیدر یعنی یا عثمان حضرت حق تعالی سکا عن
قریب خلافت خلعتنی الباس ایدر وخلعی خصمنده سکا تضییق وتقاضا ایدرلر
احذر خلع ایلیه‌سن پس عموم حکم مقتضاسنجه متخلع اولان خلفاء آنم اولنق
اقتضا ایدر (التقمص) تفعل وزننده کوملک کیمک معناسنه‌در یقال قمصه
فتقمص (القنص) قافک کسریله اصل ومبدا معناسنه‌در یقال کریم القنص ای
کریم الاصل (القنص) قافک فتحی ونونک سکونیله اولمق معناسنه‌در یقال
قنص انظبی قنصا من الباب الثانی اذا صاده (القانص والقنیص) امیر وزننده
(والقناص) شداد وزننده آوجی‌یه دیور وقنیص وقنص فتحتینله شکار اولان
صیده دیور یقال جاء بقنیص وقنص کثیر ای مصید وقنص سلفده معد بن
عدنانک اوغلی اسمیدر دیکر برادرینک اسمی قناصه‌در ثمامه وزننده (القوانص)
قانصه‌نک جمعیدر که قوش قسمنک جوفنده شول نسنه‌در که اکل ایلدیکی نسنه اکا
وارر سائر حیوانده مصارین بغرسقلری مشابه‌سنده‌در لکن مشهوری قوشک
قورسغنه دیورکه انسانده معده منزلنده‌در طاشلق تعبیر اولنور یقال یؤکل الطیر
ومانقانصه الافضلات قوانصه وهی للطیر کالمصارین للغیر وقانصه بلک صیاد اولان
برنجی قوشه دیور ومنه الحدیث [فتخرج النار علیهم قوانص] ای تخطفهم قطعا
خطفة الجارحة الصید یعنی روزمحشرده آتش جهنم آنلرک اوزرلرینه بلوک بلوک

هجوم

هجوم ایدوب یرتجی قوش شکاری خطف ایدر کبی خطف ایدر وقانصه شول یره دیکلمش عموده دینورکه تاوان مقولهسی اورتو آنك اوزرینه عقد اولنور (القوینصة) تصغیر بنیهسیله دمشق قضاسنده برقریهدر (الاقتناص) افتعال وزننده (والتقنص) تفعل وزننده آوآولهمق معناسنهدر یقال اقتنصه وتقنصه اذا اصطاده (قوص) قافك ضمیله صعید اولکهسنك دار الملکی اولان شهرك آدیدر دیار مصریهده فسطاط شهرندنصکره آندن معمور وآبادان بلده بوقدر وینه دیار مصریهده اشمونین قضاسنده برقریه آدیدرکه قوص قام دیمکله متعارفدر کاهجه صادی زایه قلبله قوز قام دخی دیرلر تفرقه وتمییز ایچون (القیص) قافك فتحی ویانك سکونیله دیش کوکندن چقوب دوشمك معناسنهدر یقال قاصت السن تقیص قیصا اذا سقطت من اصلها وقیص البطن قارنده ریحك اوینامسنه دینور تقول اجد فی بطنی قیصا ای حرکة الریح وقیص کوکرهین دوهیه دینور جمعی اقیاص وقیوص کلور یقال جمل قیص اذا کان یتقیص ای یهدر (مقیص) منبر وزننده ابن صبابهدرکه یوم فتح مکهده طرف اشرف نبویدن قتل اولندی لکن صواب اولان سینله اولمقدر جوهری وهمنه مبنی صاد ایله ثبت ایلشدر شارح دیرکه هروی وسائر محدثین صاد ایله رسم ایلدیلر (القیصانة) قافك فتحیله برکونه صاری بالق اسمیدرکه پسی بالغی کبی دکرمی اولور (التقیص) تفعل وزننده دوه کوکرهمك معناسنهدر یقال یتقیص الجمل ای یهدر وقویی چوکوب یقلمق معناسنهدر یقال تقیصت البئر اذا انهارت (القیاصة) سیاره وزننده دیوارلری یقلمش قیویه دینور یقال بئر قیاصة الجول ای متهدمته (الانقیاص) انفعال وزننده قوم وطپراق هارل هارل انوب چوکمك معناسنهدر یقال انقاص الرمل والتراب اذا انهال وقوینك صویی چوغالمق معناسنهدر یقال انقاص الماء فی البئر اذا کثر وآغزدن دیش دوکلمك معناسنهدر یقال انقاصت السن اذا سقطت وقویی چوکوب یقلمق معناسنهدر یقال انقاصت البئر اذا انهارت (المنقاص) میمك ضمیله کوکندن اویلوب دوشمش دیشه دینور یقال سن منقاص ای منقعر من اصله

﴿ فصل الکاف ﴾ (الکأص) کافك فتحی وهمزهنك سکونیله قهر وتذلیل ایلمك معناسنهدر سرکش دابهیی یواشتمق کبی یقال کأصه کأصا من الباب الثالث اذا ذلله وقهره ونسنه یمك علی قول چوق یمك یاخود چوق ایچمك معناسنهدر یقال کأص الشیٔ اذا اکله او اکثر من اکله اوشربه وکأص صفت اولور اکل وشربه یاخود شرابه صبور ومتحمل اولان آدمه دینورکه مراد اکول وشروب اولاندر (الکؤصة) غرفه وزننده بودخی کأص معناسنهدر یقال هو کأص وکؤصة ای صبور علی الاکل والشرب اوالشراب (الکباص والکباصة) کافلرك

ضربها بشدتمت خصوصنده قوش ونواما اولان دوه ومركب مقولەسى طواره ديور
(التخمص) تخمص وزننده ونوع بانديركه جكركه كوزبه شبهه داغلرى اولور وتخمص
مصدر اولور ايفه طبراغى زوب اشمك معناسنه يقال كحص برجله كحصا من
الباب الثالث اذا كحص وعحو ومضمحل اولمق معناسنەدر يقال كحص التراب اذا
درس (الكحص) ايفه يرى اوروب اشن انسان وحيوانه ديور (الكحوص)
جلوس وزننده خراب ومضمحل اولمق معناسنەدر يقال كحص الاثر كحوصا اذا دثر
ودوه قوشى كورنميەرك كورليوب بچوب كتمك معناسنەدر يقال كحص الظليم اذا
مر فى الارض لايرى (التكحيص) تفعيل وزننده محو ومضمحل ايلمك معناسنەدر
يقال كحصه البلى اذا دثره ويقال كحص الكتاب فتكحص هواى درسه فدرس
(التكواحص) بشلوب محو ومضمحل اولمش نسنەلره ديور يقال اطلال كواحص
اى دوارس (الكريص) امير وزننده شول كش ديدكلرى يوغرد قوريسنه دينوركه
طرانيت ياخود حسيص ديدكلرى اوتلر قاتقله كثرت بولمش اوله يوخسه هركشه
اطلاق اولنمز جوهرى بونده وهم ايلدى وجوهرى بومادەيى نبت ايلمشيكن بنم
حمرت نشانيله رسم ايلديكم جوهرينك همان لفظ مزبوره قصرندن نشئه وجه
مذكور اوزره مختل المعنى اولەرق ايرادنه بناء عدم مشابەسنه تنزيل اولنمق نكتەسنه
مبنى در شارح ديركه جوهرى امام فراء قولنى اخذ ايلمشدر وكريص ذخيرەيه دينور
يقال جاء بالكريص اى الذخيرة وبردلو مطبوخه دينوركه قوزى قولنى ياتنى
سود ايله طبخ ايلدكدنصكره قوريدوب يازكونلرى يك اسى وقتلرده تبرد ايچون
تناول ايدرلر على قول خرما قاتلمش كش اولەجقدر مؤلفك اوان يكرص قولى عادتى
اوزره مسامحەدر وكريص كنز، دوزدكارى موضعه دينور (الكرص) كافك فتحى
ورانك سكونيله خرمايى كشه قاتمق معناسنەدر يقال كرص التمر بالاقط اذا خلطه به
وكشى دوكوب اوفاتمق معناسنەدر يقال كرص الاقط كرصا من الباب الثانى اذا
دقه (المكرص) منبر وزننده ايجنه سود صاغيجق قابه ياخود طلمومه دينور آلت
مزلنه منزلندر (التكريص) تفعيل وزننده كريص يمك معناسنەدر يقال كرص
الرجل اذا اكل الكريص (الاكتراص) افتعال وزننده بركدرمك معناسنەدر يقال
اكترص الشئ اذا جمعه (الكص) كافك فتحى وصادك تشديديله بركمك معناسنەدر
يقال كص الشئ كصا من الباب الثانى اذا اجتمع وكص وكصيص ازيز وزننده انجه
وايجه سسلنمك معناسنەدر يقال كص الرجل كصا وكصيصا اذا صات صوتا دقيقا
وكصيص دترمكه دينور يقال اخذه الكصيص اى الرعدة ودبرنمكه دينور تحرك
معناسنه وزحمت ومحنتدن بوريلوب بوريشوب قيورلمغه دينور يقال اخذه
الكصيص من الجهد اى الانتواء والانقباض وبلكايوب قوزقمغه دينور يقال عرض

له من الكصيص اى الذعر وچكركه‌سنه دينور صوت الجراد معناسنه وقلق واضطراب معناسنه‌در تقول ماهذا الكصيص اى الاضطراب وصو اوزره ناس چوغالوب يغلمق معناسنه‌در يقال الماء يكص بالناس كصيصا اذا كثروا عليه وبو اجتماع معناسندندر (الكصيصة) سفينه وزننده جماعت معناسنه‌در يقال جاءت كصيصة من الناس اى جماعة وآهو دوزاغنه دينور (الاكصاص) همزه‌نك كسريله دشمندن منهزم اولوب قاچمق معناسنه‌در تقول اكصصت يارجل اى هربت وانهزمت (التكاص) تفاعل وزننده ناس بركوب متزاحم اولمق معناسنه‌در يقال تكاص القوم اذا تزاحموا واجتمعوا (الاكتصاص) افتعال وزننده بودخى اجتماع وازدحام معناسنه‌در (الكعص) كافك فتحى وعينك سكونيله كأص لفظنده لغتدركه اختلاف مذكور اوزره اكل ايلمك معناسنه‌در يقال كعص الشئ كعصا من الباب الثالث اذا اكله اواكثر من اكله اوشربه (الكعيص) كافك فتحيله خاصة فاره ايله قوش ياوريسنك جولديسنه دينور (الكناس) غراب وزننده كباص معناسنه‌دركه ذكر اولندى ياخود صواب اولان نونله اولمقدر باايله مصحفدر (التكنيص) تفعيل وزننده هزل واستهزا جهتيله برون اوينايمق معناسنه‌در يقال كنص الرجل اذا حرك انفه استهزاء (الكيص) حيص وزننده (والكيصان) فتحاتله (والكيوص) جلوس وزننده برنسنه‌دن خوف سببيله عاجز وناتوان اولمق معناسنه‌در يقال كاص الرجل يكيص كيصا وكيصانا وكيوصا اذا كع عن الشئ وبركمسه طعامى يالكزجه يمك معناسنه‌در يقال كاص طعامه اذا اكله وحده وطعامى چوغه كيتمك معناسنه‌در يقال كاص من الطعام اذا اكثر منه وتقول كصناعنده ماشئنا اى اكلنا وكيص افراط مرتبه بخل وامساكه دينور يقال فيه كيص اى بخل تام وچابك يوريمك معناسنه‌در يقال هويكيص اى يمشى سريعا ويقال مرفلان يكيص اى يعجل (الكيص) كافك كسريله بغايت تنك مشرب آدمه دينور يقال رجل كيص اى الضيق الخلق جدا ونهايت درجه‌ده بخيل وناكسه دينور يقال فلان كيص اى بخيل جدا وطقناز بودوره دينور يقال رجل كيص اى قصير تار (الكيص) سيد وزننده كيص ايله ايكى معناى اخيرده مرادفدر (الكيص) عنب وزننده (والكيص) هجف وزننده بالق اتلرى قوندوقوى وشديد آدمه دينور يقال رجل كيص وكيص اى الشديد العضل (الكيصى) عيسى وزننده وتنوينله جائزدر (والكيصى) سكرى وزننده شول كمسيه دينوركه يالكزجه ييوب وبربره يالكزجه قونوب ونفسندن غيرى‌يى مهم ايلمز اوله همان همتى لذمتى قولنجه كندى نفسنك قيدنده اوله يقال فلان كيصى وكيصى وكيصى اذا كان يأكل وحده وينزل وحده ولايهمه غير نفسه (الكياص) شداد وزننده پك چابك وچالاك آدمه دينور يقال انه لكياص المشى اى رخوالباد

يعنى صربعه (المكابصة) مفاعله وزننده برنسنه‌يه دائمى دورشوب اوغراشمق
معناسنه‌در يقال مازال يكابصه اى يمارسه
﴿ فصل اللام ﴾ (اللحص) لحص وزننده برنسنه برشيئه ايلشوب طولاشق معناسنه‌در
يقال لحص الرجل فى الامر لحصا من الباب الثالث اذا نشب فيه و برحيوان كركى كبى
استقصا ايدوب جسته جسته بيان ايلك معناسنه‌در يقال لحص خبره اذا استقصاه
وبه شيئا (التلحيص) لحص ايله معناى ثانيده مرادفدر يقال لحص خبره
يعنى لحصه وبرآدمى برخصوصده تشديد وتضييق ايلك معناسنه‌در يقال لحصه فى
كذا اذا شدده وضيقه (لحاص) قطام وزننده شدت واختلاط اسميدر على
قول شول خطبه يعنى حادث اولان امر عظيمه ديورلركه آدمى برايشه
يارا‌سنه‌يه مضطر وملتجى ايلر (اللحوص) فتحيله كوزك اوست قپاغنده
چوقجه قيقلق اولمقه ديورلركه طرلرينك منبعندن بر چوقجه طوغرلدوب
بقمز اونور آنكچون دائما قيپدرق باقه بيلور يقال فى عينه لحص وهو تغضن
كثير فى اعلا الجفن (اللحصان) فتحاتله يلك معناسنه‌در يقال سريع
اللحصان اى العدو وسرعت ايلك معناسنه‌در يقال ماهذا اللحصان اى السرعة
(الملحص) مقعد وزننده صغنه‌جق برملجأ وملاذ معناسنه‌در يقال هو ملحصه اى
ملجؤه (الالتحاص) افتعال وزننده بركيمه‌يى برنسنه‌يه مضطر وناچار قلمق معناسنه‌در
يقال التحصه الى ذلك الامر اذا الجأه واضطره اليه و بركيمسه‌يى ايشندن
آليقويوب كيجكدرمك معناسنه‌در يقال التحصه عن كذا اذا حبسه وثبطه ويورطه
مقوله‌سى نسنه‌نك ايچنده اولانى ايچمك معناسنه‌در يقال التحص مافى البيضة ونحوها
اذا تحساها وبرنسنه برنسنه‌يه ايلشوب طوتلمق معناسنه‌در قلچ ناملوسى قينه ايلشوب
طوتلدىغى كبى يقال التحصه الشئ اذا نشب فيه مؤلف بوراده الجاء واضطرار
معناسنى تكرار ايلشدر والتحاص ايكنه‌نك يورديسى قپانمق معناسنه‌در يقال
التحصت الابرة اذا انسد سمها وقورد قيونك كوزنى برندن قوپروب يوتمق معناسنه‌در
يقال التحص الذئب عين الشاة اذا اقتلعها وابتلعها (اللخصة) لامك وخاى معجمه‌نك
سكونيله كوزك ايچنده اولان اتچكزه ديورلركه كوزك ماده‌سيدر لخصة العين دخى
ديرلر جمعى لخص‌در لامك كسريله (اللخص) فتحتينله كوزك چوره‌سى شيشكن
وقبا اولمق معناسنه‌دركه اتلو اولمقدن نشئت ايدر يقال لخصت عينه لخصا من
الباب الرابع اذا ورم ماحولها وكوزك اوست قپاغى اتلو اولمق معناسنه‌در يقال
لخص الرجل اذا كان جفن عينه الاعلى لحيما (اللخصاء) حمراء وزننده چوره‌سى
شيشكن اولان كوزه ديور (الالخص) احمر وزننده كوزلرينك چوره‌سى شيشكن
اولان آدمه ديور (اللخص) كتف وزننده اتلو ممه‌يه ديوركه سودى پك

صقمغله چقر اوله یقال ضرع لخص ای کثیر اللحم یخرج لبنه بشدة (اللخص) لامك فتحی وخانك سكونیله دوهنك كوزینه یاغ انمشمی یوخسه انمامشمی دیو كوزنی آیروب ایچنه باقق معناسنه در یقال لخص البعیر لخصا من الباب الثالث اذا انظر الی عینه منحورا هل فیها شحم املا (الالخاص) همزهنك كسریله دوهنك كوزنده روٴیتنه مانع یاغ وارمی اوله دیو باقیلوب یاغ اولدیغی ظاهر اوله یقال الخص البعیر علی بناء المجهول اذا فعل به اللخص فظهر نقیه قال اعرابی فی مجرة ماالخص فی ابلی فانحروه ومالم یلخص فارکبوه یعنی براعرابی برسنهٔ مجدبهده دوهلرنی پازاره سوروب ناسه دیدیكه بنم دوهلریمك كوزلرینه نظر ایدك كوزلرنده بصره مانع یاغی اولانی ذبح ایدوب اولمیاننی اشترا ایدوب سوار اولهسز (التلخیص) تفعیل وزننده مجمل كلامی شرح وبیان ایلمك معناسنهدر یقال لخص الكلام اذا بینه وشرحه وبر نسنهیی خلاصه ایلمك وبر نسنهنك خلاصهسنی آلمق معناسنهدر یقال لخصه اذا خلصه (اللص) لامك فتحی وصادك تشدیدیله برایشی كیزلوجه ایشلمك معناسنهدر یقال لص الشیٴ لصامن الباب الاول اذافعله سترا وقاپویی قپایوب بغلمق معناسنهدر یقال لص الباب اذا غلقه واطبقه ولص لامك حركات ثلاثیله اوغری‌یه دینور ذكر اولنان معنالردندر جمعی لصوص كلور والصاص‌در موٴنثی لصه‌در جمعنده لصات ولصائص دینور یقال هو لص وهی لصة ای سارق (اللصص) فتحتینله (واللصاص) لامك فتحیله (واللصوصیة) لامك فتحیله (واللصوصیة) لامك ضمیله مصدرلردر اوغریلق ایلمك معناسنهدر یقال لص فلان لصصا ولصاصا ولصوصیة ولصوصیة من الباب الثالث اذا كان سارقا ولص بركسهنك اموزلری بری برینه قریب اولمق معناسنهدر یقال فی منكبیه لصص ای تقارب وآغزده دیشلر صیق اولمق معناسنهدر یقال به لص ای تقارب الاضراس وآت قسمی دیرسكلری كوكسنه طوغری صقیجه اولمق معناسنهدركه صفت مدیحهدر یقال بالفرس لصص ای تضام مرفقیه الی زوره (الملصة) میمك ولامك فتحیله اوغریسی چوق خرسز یتاغی یره دینور یقال ارض ملصة ای كثیرة اللص (الالص) اعز وزننده اموز بری برینه یقین اولان آدمه دینور كذلك دیشلری صیق آدمه دینور یقال رجل الص ای قریب المنكبین وكذا قریبة الاضراس (اللصاء) حمراء وزننده طار جبهه‌یه وصف اولور یقال جبهة لصاء ای ضیقة وبوینوزلرینك بری ایلرو وبری كیرو اولان قیونه‌دینور یقال شاة لصاء اذا اقبل احد قرنیها وادبر الاخر واویلقلری بتشك عورته دینور انكچون زنكی طائفه‌سنه الص الالیتین دیرلر یقال امرأة لصاء ای الملترقة الفخذین لافرجة بینهما (التلصیص) تفعیل وزننده بنایی قوی وصمصق محكم یاپمق معناسنهدر یقال لصص البنیان اذا رصصه (الالتصاص) افتعال وزننده برنسنه یاپشق وبتشك

اوتمق معناسنه‌در يقال لحص الشئ به اذا التزق به (الملاحصة) ازله وزننده
ازلاقمق معناسنه‌در يقال لعلص الشئ اذا حركه (اللعص) فعيله جثين اولمق
معناسنه‌در يقال لعص الامر لعصا من الباب الرابع اذا عسر واكل وشرب
خصوصنده اصلا طويمرلق ايدوب حرص وشره ايلمك معناسنه‌در يقال لعص
الرجل في الاكل والشرب اذا نهم جميعا (التلعص) تفعل وزننده چتاللق ايلمك
معناسنه‌در تقول تلعص علينا اذا تعسر (اللغص) لامك وغينك فتحيله طارلق
معناسنه‌در يقال لغص الشئ لغصا من الباب الرابع اذا ضاق وكوكل بولانوب
معده دونمك معناسنه‌در يقال لغصت نفسه اذا غثت وخبثت (اللغص) كتف
وزننده طار نسنه‌يه دينور يقال شئ لغص اى ضيق ويكشاق اولوب شرو شورده
چابك اولان آدمه يقال رجل لغص اى الكثير الكلام سريع الشر (اللقص)
بقص وزننده دري‌يي آتشده كويدرمك معناسنه‌در يقال لقص جلده لقصا من
الباب الثالث اذا احرقه ظاهرا بوبلا شرط وارد اولان باب ثالثدندر (الالتقاص)
افتعال وزننده آلمق معناسنه‌در يقال التقص الشئ اذا اخذه (الملتقص) اسم فاعل
بنيه‌سيله دائما دقايق امور واحوالي تتبع ايدن آدمه دينور يقال رجل ملتقص
اى متتبع لدقاق الامور (اللمص) لمس وزننده پالوده‌يه دينور فالوذ معناسنه على
قول پالوده طرزنده بر درلو يه‌جكدر كه يكمز قاتوب چوجقلره يدررلر طاتسزجه
بولماج اوله‌جقدر يقال اطعمه لمصا اى فالوذا او شئ يشبهه لاحلاوة له يا كله الصبي
بالدبس ولمص مصدر اولور ذكر اولنان يه‌جكي يمك معناسنه‌در يقال لمص الصبي
لمصا من الباب الاول اذا اكل اللمص وبال ويكمز كبي بر نسنه‌يي پرمغك اوجيله
آلوب يلمك معناسنه‌در يقال لمص الشئ اذا اخذه بطرف اصبعه فلطعه كالعسل
وشبهه وچمدكلمك معناسنه‌در يقال لمص فلانا اذا قرصه (اللموص) صبور
وزننده كذاب وحيله‌كار ونمام ومكار شخصه دينور يقال رجل لموص اى كذاب
خداع هماز (الالماص) همزه‌نك كسريله آغاج قيمي چدك چدك قوپاريلوب
اوتلانمغه قابل اولمق معناسنه‌در يقال المص الشجر اذا امكن ان يلمص (اللوص)
لامك فتحي و واوك سكونيله قپو ياريغي كبي يارقدن و دليكدن ايچرويه باقمق معناسنه‌در
يقال لاص الرجل يلوص لوصا اذا لمح من خلل باب ونحوه وقولاق آغريسنه
على قول بوغاز آغريسنه دينور قال الشارح ومنه الحديث [من سبق العاطس
بالحمد امن الشوص واللوص] وهو وجع الاذن او النحر ولوص صاپمق معناسنه‌در
يقال لاص عنه اذا حاد (الملاوصة) مفاعله وزننده بودخي قپو ياريغي كبي يردن
باقمق معناسنه‌در يقال يلاوص فلان اى يلمح من خلل باب ونحوه وبركسه اخذني مراد
ايلديكي نسنه‌يه ظاهرا بقمبوب كويا كه بر آدمي اغفال ايچون بقار كبي بري اونه

بقشدرمق معناسنه‌در يقال لاوص اليه اذا نظر كانه يختل ليروم امرا وقطعى مراد اولان بر آغاجه نه محلدن كسمك سهل ومناسبدر ديوصاغنه‌صولنه نظر ايلك معناسنه‌در يقال لاوص الشجرة اذا اراد ان يقطعها بالفاس فلاوص فى نظر يمنة ويسرة كيف يأتيها وكيف يضربها (اللواص) سحاب وزننده (والملوص) معظم وزننده پالوذه يه دينور فالوذ معناسنه ولو اص رواق باله دينور عسل صافى معناسنه (التلويص) تفعيل وزننده پالوذه يمك معناسنه‌در يقال لوص الرجل اذ اكل اللواص (اللوصة) تمره وزننده ارقه آغريسنه دينور تقول اعوذ بالله من اللوصة اى وجع الظهر (الالاصة) اقامه وزننده برنسنه يى بر كمسه‌دن مراد ايلكله تكرار بتكرار اكا اداره ايلك معناسنه در يقال الاص فلانا على الشى اذ ادار عليه واراد منه ودترتمك معناسنه‌در يقال اليص الرجل على بناء المجهول اذا ارعش (التلوص) تفعل وزننده برنسنه‌چوريلوب بورلمق معناسنه‌در يقال تلوص الشئ اذا تلوى وتقلب (الليص) حيص وزننده بر طرفه‌ميل وعدول ايلك معناسنه‌در يقال لاص يليص ليصا اذا حاد وبرنسنه‌يى برطرفه اكوب قاكيرمق على قول برندن چكوب چيقارمق ايچون برى اوته ارغلامق معناسنه‌در تقول لصت الشئ اذا ازغته اوحركته لتنتزعه (الالاصة) همزه‌نك كسريله ليص ايله معناى اخيرده مرادفدر تقول الصته بمعنى لصته وبرنسنه‌يى بركمسه‌دن صميمى ايستيوب ديلك معناسنه‌در تقول الصته عن كذا وكذا اذا راودته عنه

﴿ فصل الميم ﴾ (الماص) ميمك وهمزه‌نك فتحيله آق وكزيده مايه دوه‌يه دينور معص ومغص كلملرنده لغتدر (المحص) لحص وزننده آهو سكرتمك معناسنه‌در يقال محص الظبى مصا من الباب الثالث اذا عدا ومذبوح اياقلريله تپمك معناسنه‌در يقال محص المذبوح برجله اذا ركص وآلتونى آتشده قال ايدوب غل وغشدن پاكيزه ايلك معناسنه‌در يقال محص الذهب بالنار اذا خلصه مما يشوبه واياقله يرى اورمق معناسنه‌در يقال محص بالرجل الارض اذا ضرب به ويورك سوروب چقرمق معناسنه‌در يقال محص بسلحه اذا رمى به وسراب ياخود شمشك يلابيمق معناسنه‌در يقال محص السراب او البرق اذا لمع وقاچمق معناسنه‌در تقول محص منى اذا هرب وتمرنه جلا ويرمك معناسنه‌در يقال محص السنان اذا جلاه ومحص وصف اولور قوى البنيه اولان ياوز آته دينور كما سيذكر (المحاص) شداد وزننده لمعان ايدیجى سرابه ياخود شمشكه دينور يقال سراب اوبرق محاص اى لماع (الممحوص والمحيص) امير وزننده پاسى آچلوب جلا ويرلمش تمرنه دينور واعضاء واندامى ديرنكلى قوند وصمصق انسان وحيوانه دينور يقال رجل وفرس ممحوص ومحيص اى الشديد الخلق المدمج واياقلرنده ساپوكلك وكوشكلك اولميوب

دوشه و قوی اولان آته ممحوص القوائم اطلاق اولنور یقال فرس ممحوص القوائم
اذا املس و من الرجل بوراده رجل ممحوص القوائم مضطرلری ملاطدر (المحص)
کتف وزننده برواری کدوب دوز وملایم اولمش ایه دینور یقال حبل
محص اذا ذهب زئبره (المحص) معظم وزننده بودخی بو وترکیبی قوی
توانا آته دینور یقال فرس محص کامر و ممحص ای شدید الخلق (الدویة المحاص)
سفینه انماس وزننده شول یابانه دینورکه آنده سلوك ایدنلر جد و سرعتله
وسکرتمکله کیدهلر ذکر اولنان عدو ورکض بالرجل معنالرندندر دویه یابانه دینور
یقال سلکوا دویة محاصا ای الفلاة التی یمحص الناس فیها السیر ای یجدون
(الامحص) شول آدمه دینورکه صادق اولنفه صادق وکاذبك اعتذارنی قبول ایدر
اوله یقال رجل امحص ای یقبل اعتذار الصادق و الکاذب (الامحاص) همزه نك
کسریله خسته وعلیل صاغلق معناسنهدر یقال امحص المریض اذا برأ ومنکسف
اولان کونش کسوفدن آچلق معناسنهدر یقال امحصت الشمس اذا ظهرت
من الکسوف و انجلت (الامتحاص) بو دخی منکسف کونش کسوفدن آچلق
معناسنهدر یقال امتحصت الشمس یعنی امحصت و صیرپلوب قورتلق معناسنهدر
یقال امتحص من یده اذا افلت واعضانك شیشی ساکن اولمق معناسنهدر یقال
امتحص الورم اذا سکن (التمحیص) تفعیل وزننده برآدمی بر نسنه ایله دنه یوب
امتحان واختبار ایلمك معناسنهدر یقال محص فلانا اذا ابتلاه واختبره و اکسلتمك
معناسنهدر تقول محص الله عنك ذنوبك ای نقصك و انی سکیردن پاك ایلمك
معناسنهدر یقال محص الحب اذا نقاه من العقب (المرص) میمك فتحی و رانك سکونیله
ممه و بیاق کبی اعضایی برمقله صقمق معناسنهدر یقال مرص الثدی ونحوه مرصا
من الباب الاول اذا غمزه بالاصابع (المروص) صبور وزننده چیکك نقعیه دینور
(المرص) فتحتینله سبق وتقدم ایلمك معناسنهدر یقال مرص الرجل مرصا من
الباب الرابع اذا تقدم (التمرص) تفعل وزننده آرپه وبغدای مقولهسنك قاووقی
صاوریلوب اوچمق معناسنهدر یقال تمرص قشر النبات اذا طار (المص) میمك
فتحی و صادك تشدیدیله بر نسنهیی آهسته جه سوروه سوروه ایچمك معناسنهدر تقول
مصصت الشئ بکسر العین امصه بالفتح یعنی من الباب الرابع ومصصته بالفتح امصه
بالضم یعنی من الباب الاول کمصصته امتصه اذا شربته شربا رفیقا شارح دیرکه
حتی مص ده جذب نفس ایله تقیید ایتمشلردر که ترکیده آنلمق وصورمق تعبیر اولنور
شربه ده مکیدن مرادفیدر (الامتصاص) مص معناسنهدر یقال امتصه یعنی مصه
(الامصاص) همزهنك کسریله امزرمك و صوردرمق معناسنهدر تقول امصصت
فلانا فمصه (المصان) میمك فتحیله مصاندر مؤنثی مصانهدر و عربده بو لفظ شتم

ودشنام موقعنده ايراد ايدرلر يقولون يامصان و للمرأة يامصانة اى ياماص بظرامه
اوراضع الغنم لؤ بى اناسنك فرجنك اورته‌سنده ديلاق ديدكلرى ات پارەسنى
اموب صوريجى يادكار ياخود مسافر ايشمسون ديو قيونى وكچى‌يى صاغميوب
ممه‌سنى آغزنه آلوب اموب صورر اولان بركزار ديمكدر و لئيم وناكسه عربلر
ماصان اطلاق ايدرلر يقولون ويلى على ماصان ابن ماصان وللمرأة على ماصانة
اى بنت ماصانة اى لئيم بن لئيم وماصان لفظنده‌كى الف مبالغه ايچوندر اصلى
مصان در (الماصة) بركونه مرض اسميدركه چوجقلره عارض اولور اوكورغه
كمكلرينك اوجلرنده قيللر بتمكله چوجق قسمى ايچنه سينه‌رك خوشجه اكل وشرب
ايدەمز اولور تاكه اول قيللرى يولوب كيدرميجه يقال بالصبى ماصة وهى داء
يأخذ الصبى من شعرات على سناسن الفقار فلا ينجع فيه اكل وشرب حتى تنتف تلك
الشعرات (المصاص) ميمك ضميله بر نبات اسميدر على قول دوه تيكننك ديبلرنده
بتن ثداء ديدكلرى اوتك قوريمشنه دينور ياخود اول بر نباتدركه كاظمه ترابنده نابت
اولورسه قيصوم ودهناء خاكنده نابت اولورسه مصاص ديرلر و مصاص ديديكى
نبات مزبور سرت اوالمغله قنب كبى آنكله بعض نسنه‌لر ديكرلر ودوه مرعاسندن
معدوددر و مصاص هر شيئك خالصنه دينور يقال حسب مصاص اى خالص
(ذومصص) برموضعدر (المصامص) علابط وزننده بودخى هرنسنه‌نك خالصنه
ومصاص ومصمص علبط وزننده مفاصل وعظامنك بنيه وتركيبى قوى وشديد
اولان آته دينور يقال فرس مصامص ومصمص اى شديد تركيب المفاصل ومصامص
قومى ايچره حسيب واصيل وعريق آدمه اطلاق اولنور خالص معناسندندر يقال
انه لمصامص اى حسيب زاك (المصيصة) سفينه وزننده قواطه‌يه دينور يقال
وضعه بالمصيصة اى قصعة ومصيصه شام ديارنده بربلده آديدر صادك تشديدى
جائز دكلدر حالا مسيس ديدكلرى قصبه‌در (المصيص) امير وزننده نمناك اولان
طپراغه وقومه اطلاق اولنوركه يرك جوفنده اولان طپراق وقوم اوله‌جقدر
يقال بالارض مصيص الثرى اى الندى من التراب و الرمل (المصة) ميمك ضميله
بودخى خالص معناسنه‌در يقال مصة المال اى مصاصه (الممصوص) اشجه‌رك
بانلره وانجكه اطلاق اولنور كويا كه اتى صورلمش اولور يقال وفنيت ممصوص اى
دقيق (المصوص) صبور وزننده بردرلو طعام اسميدركه اتى طبخ ايدوب سركه
ايچره وضع ايلمكله ترتيب ايدرلركه سركه‌لو يخنى اولنور على قول خاصة قوش
اتندن مرتب اولور مفرداتده پنبه وكنجه طاووق وسبزوات تازه و بزده و ادويه
خوشبو ايله وبرقسمى اكشى ميوه‌لر صويله مرتب اولنور ديو مرسومدر ومصوص
جماع هنكامنده اركك اوزره حرص وشره ايدن عورته دينور يقال امرأة

مصوص اذا كانت تعرض على الرجل عند الجماع و شول فرجه دینورکه آلتده
اولان رطوبتی ایچه امیوب صورر اوله جمعی مصایص کلور یقال فرج مصوص
ای متمصص ما هیر الذکر من البلة (المصوصة والمصوصة) بلك زبون وآرق هوبزنه
اطلاق اولنور یقال امرأة مصوصة وممصوصة ای مهزولة (المصمصة) مضمضه
وزننده صولی دل او جیله آغزده چالقمق معناسنه‌در شدکه مضمضه اکاله چون
آغز ایله چالقمقدن عبارتدر یقال مصمص اناه اذا مصمصه بطرف لسانه وتغیه
وتطهیر معناسنه مستعملدر ومنه ممصمصة الذنوب ای ممحصتها مؤلف اشو [القتل
فی سبیل الله ممصمصة الذنوب] حدیثنه اشارت ایلدی و بونده تاء تأنیث شهادت
ارادەسیله یاخود خصلة تقدیرینه مبنیدر (التمصص) تفعل وزننده بر نسنه‌یی آزجه
آزجه تدریجله امیوب صورمق معناسنه‌در یقال تمصص الشیء اذا مصه فی مهلة
(المعص) فتحتینله ایاغك سکیری بوریلوب بوزلمك معناسنه‌درکه قصه اولور کبی
اولمغله ایاق طوغری بصه‌میوب بر طرفه اکریلور بعده ال ایله یاپجه یچه صغیه‌رق
طوغریلور بعضلر عندنده بورجله مخصوصدر یقال معص الرجل معصا من الباب
الرابع اذا التوی عصب رجله کانه یقصر عصبه فیعوج قدمه ثم یسویه بیده
او خاص بالرجل مؤلفك فی عصب الرجل قولی رائك فتحی و جیمك ضمیله اولمق غالبدر
والا تردید ملایم اولمز ومعص چوق یوریمکدن سکیرلر آغریمق معناسنه‌در یقال
معص عصبه اذا وجع من کثرة المشی ومأص معناسنه‌درکه آق وکریده مایه دوه‌یه
دینور وشول قیرقلق وفتور حالتنه دینورکه چوق آت سکرتمك وسائر کونه یورلق
کبی احوالدن وجودك بر طرفنه عارض اولور تقول لی معص وهو تکسر فی طرف
الجسد لکثرة الرکض اوغیره ومعص بر آدمك الی واویناق یری بورقلق معناسنه‌در
معص الرجل معصا من الباب المزبور اذا التوی مفصله و بر کسه‌نك الندن یا ایاغندن
دردی اولمق معناسنه‌در یقال معصت یده اورجله اذا اشتکاها و بر کسه‌نك ایاغی
آغرقلی اولمغله ایاغی بغلو آدمك یوریشی کبی یورر اولمق معناسنه‌در یقال معص
الرجل اذا صار فی مشیته حل و بر عارضه سببیله پرمق اکیلوب و کلمك معناسنه‌در
یقال معصت الاصبع اذا نکبت (بنومعیص) قریش قبیله‌سندن بر بطندر بنوماعص
بر بطن صغیردر (التمعص) تفعل وزننده بر کسه‌نك قارنی آغریمغله دردناك اولمق
معناسنه‌در یقال تمعص بطنه اذا اوجعه (المغص) میمك فتحی وغینك معجمه‌نك
سکونی و فتحتینله صانجو علتنه دینور جوهری بونده یعنی فتحتینله ورودنی انکارده
وهم ایلدی لکن جوهری عامه‌یه عزو ایلمشدر وعربلر مغص ایله ثقیل و کرانجان
کسه‌دن کنایه ایدرلر یقولون فلان مغص من المغص اذا کان ثقیلا ومغص مأص
لفظنده لغتدرکه آق مایه دوه‌یه دینور جمعی امغاص کلور علی قول بو لفظندن

مفردی اولمیان جوعددر (الممغوص) سانجیلنمش آدمه دینور یقال منص فلان علی بناء المجهول فهو ممغوص (الملاص) کتاب وزننده آق یالچین قیایه دینور وملاص آق دکزده چیچلیه اطه سنك سواحلنده برقریه آدیدر وملاص بالق کبی الده طورمیوب قایوب کیدن شیئه دینور ومنه یقال جاریه ذات شماص و ملاص ای ذات تفلت (الملص) میمك فتحی ولامك سکونیله یورك سورمك معناسنه‌در یقال ملص بسلحه ملصا من الباب الاول اذا رمی به (الملص) فتحتینله برکسه یاخود برنسنه قایوب دوشمك معناسنه‌در یقال ملص الرجل وغیره ملصا من الباب الرابع اذا سقط متزلجا (الملص) کتف وزننده شول ایپه واورغانه دینورکه پك صیرنجق اولمغله آندن ال قایوب کیدر اوله یقال حبل ملص اذا کان تزلق عنه الکف (الملاص) شداد وزننده ومرادفیدرکه دوز وصیرنجق اولمغله الده طورمیوب سیویشور اولان شیئه دینور ومنه قولهم یا ابن ملاص شتم (الاملص) املس وزننده ومرادفیدرکه دوز وصیرنجق نسنه‌یه دینور بومناسبتله باشی طاز اولوب طاس کوتی کبی صیرنجق اولان کسه‌یه املص الرأس اطلاق اولنور یقال املص الرأس ای انلطه (الاملیص) انجیل وزننده پك سرعتلو یوریمکه وصف اولور یقال سیر املیص ای سریع (الملصة) زنخه وزننده الدن قایوب سیویشور اولان بالغه دینور (الاملاص) همزه‌نك کسریله خاتون قارننده اولان چوجغی میت اوله‌رق دوشورمك معناسنه‌در یقال املصت المرأة اذا القت ولدها میتا وبرشی قایدرمق معناسنه‌در یقال املص الشیٔ اذا ازلقه (المملص) محسن وزننده چوجغی میت اوله‌رق دوشورن خاتونه‌دینور اکر بوعادتی ایسه اکا مملاص دینور یقال امرأة مملص اذا اسقطت ولدها میتا فان اعتادته فمملاص (الملیص) میمك فتحیله‌افعال بابندن فعیل وزننده کلان اوزاندندر یاخود مملوص معناسنه‌در یقال القت ولدها ملیصا ملیطا (التملص) تفعل وزننده برتقریبله سویشوب قورتلق معناسنه‌در یقال تملص منه اذا تخلص (الانملاص) انفعال وزننده سیوشمك معناسنه‌در یقال انماص من یده اذا افلت (الموص) میمك فتحی و واوك سکونیله برشیئی آهسته‌جه یایقامق معناسنه‌در یقال ماص الثوب یموص موصا اذا غسله لینا وال اوغمق معناسنه‌در یقال ماص الشیٔ اذا دلکه بالثوب وابو جهل قاونی یایقامغه دورشمك معناسنه‌در یقال هم یموصون الهبید ثلاث موصات ای یعالجونه بغسله ثلاث مرات وموص صمانه دینور تبن معناسنه (التمویص) تفعیل وزننده برکسه تجارت ایچون صمان آلوب صاتمق معناسنه‌در یقال موص الرجل اذا جعل تجارته فی الموص ای التبن واثوابی غسل وتطهیر ایلك معناسنه‌در یقال موص ثیابه اذا غسلها و نقاها (المواصة) تمامه

وزننده بیغمشی به دینور یقال هذه مواصفة الثیاب ای مسائلها (التمهیص) تفعیل
وزننده اوتی قصّ وتشذیب ایدوب ارالامق معناسنه‌در یقال مهّص ثوبه اذا
قصّه وبینه (التمهص) تفعّل وزننده صویه طالمق معناسنه‌در یقال تمهّص فی الماء
اذا انغمس (الامهیصاص) اشهیباب وزننده یرك اوتلری وییراقلری تمامًا کیدوب
قیر قالمق معناسنه‌در یقال امهاصت الارض اذا ذهب نبتها و ورقها (المهصاء)
حمراء وزننده چپلاق قالمش ارضه دینور یقال ارض مهصاء ای ذاهبة النبت والورق
❊ فصل النون ❊ (النبص) حبس وزننده هنوز بتمکه شمش آزجه اوته دینور
یقال طفق النبص یری وهو القلیل من البقل اذا طلع ونبص تکلم ایتمك معناسنه
مصدر اولور یقال ماینبص نبصا من الباب الثانی ای ماینکلم (النبصة) ثمره وزننده
کلمه معناسنه‌در تقول ماسمعت له نبصة ای کلمة (النبیص) نونك فتحیله چوجق
قسمی قوشلری چغلقدقلری امکن دوداقلرینی اصلق کبی یاپجه اوتدرمك معناسنه‌در
یقال نبص الغلام نبیصا من الباب الثانی اذا صوّت شفتیه عند تزویج الطائر بانناه
وسرچه وسائر قوش یاپجه اوتمك معناسنه‌در یقال نبص العصفور اذا صوّت
صوتًا ضعیفا (النبصاء) حمراء وزننده سسلو چکرینجی یایه دینور معنای اولدن
مأخوذدر یقال قوس نبصاء ای مصوّتة (النحص) نحس وزننده (والناحص)
قسیر اولان حمار وحشیه دینور ونحص مصدر اولور بر کمسه‌نك بورجلوسنه
بورجنی ادا ایتمك معناسنه‌در تقول نحصت له بحقه نحصا من الباب الثالث اذا
ادیته عنه (النحص) نونك ضمیله طاغك دیبنه دینور اصل الجبل معناسنه
(النحوص) صبور وزننده یاورسز و سودسز قسرق اشکه دینور یقال اتان
نحوص ای لاولدلها ولا لبن وبك سموز ناقه‌یه علی قول بك سموزلك سببیله کبه
قلنیان ناقه‌یه دینور یقال ناقة نحوص ای الشدیدة السمن اوهی التی منعها السمن
من الحمل (النحیص) امیر وزننده نحوص معناسنه‌در (النحوص) جلوس وزننده
ناقه بك سموزلمك معناسنه‌در یقال نحصت الناقة نحوصا من الباب الثالث اذا
سمنت مبالغة (النخاص) محراب وزننده اوزون بویلو کوده‌سی چلمسز خاتونه
دینور یقال امرأة منخاص ای طویلة دقیقة (النخص) نونك فتحی وخای معجمه‌نك
سکونیله بك آرقلقدن کوده‌نك دریسی بوریو بورش یارش اولمق معناسنه‌در یقال
نخص الرجل نخصا من الباب الثالث والاول اذا تخدد جلده وهزل (الناخص)
شول قوجه قاری یه دینورکه پیرلك دریسنی بوریو بورش یارش ایتمش اوله یقال
عجوز ناخص اذا نخصها الکبر (الانخاص) همزه‌نك کسریله پیرلك یاخود علت
کوده‌یی آرقلدوب دریسنی بورش یارش ایتمك معناسنه‌در یقال انخص الکبر العجوز
اذا جعلها ناخصا (النخص) فتحتینله کوده‌نك اتی کیدوب آرقلق معناسنه‌در یقال

نخص لحمه نخصا من الباب الرابع اذا ذهب (الانتخاص) افتعال وزننده بودخی
نخص معناسنه‌در يقال انتخص لحمه اذا ذهب (الندوص) جلوس وزننده برآدمك
كوزی بوغلمش كمسه‌نك كوزی كبی خانه‌سندن بتون چقمغه قريب طشره طوملمق
معناسنه‌در يقال ضرب فلانا حتى ندصت عينه ندوصا من الباب الاول ای جحظت
وكادت تخرج من قلتها كما تندص عينا الخنيق وندوص ندص معناسنه‌در كما سيذكر
(المنداص) محراب وزننده قيناقلری چلسز اولان خاتونه دينور يقال امرأة
منداص ای رسحاء وشاشقين اوغوزخاتونه دينور يقال امرأة منداص ای حمقاء ودلی
زفير بد زبان عورته دينور وبغايت طيش وخفتی اولان شلفه عورته دينور يقال
امرأة منداص ای بذئة وكذا طياشة خفيفة وشول كمسيه دينوركه دائما ناسه شر
ومكروه وناسزا ايشلر ايدر اوله يقال رجل منداص اذا كان لايزال يطرأ على قوم
بما يكرهون ويظهر بشر (الندص) فتحتيله سيوجله و چبان مقوله‌سی ال ايله
صقلوب چرك وجراحتی چقمق معناسنه‌در يقال ندصت البثرة ندصا من الباب
الرابع اذا غمزت تخرج مافيها (الندص) نونك فتحی ودالك سكونيله (والندوص)
جلوس وزننده طشره چقمق معناسنه‌در يقال ندص الرجل ندصا و ندوصا
من الباب الاول اذا خرج و برنسنه طشره او غرايوب چاوی ويرمك
معناسنه‌در اوقك يايدن طشره چاومسی كبی يقال ندص الشیء من الشیء اذا امترق
(الانداص) همزه‌نك كسريله (والاستنداص) چكوب چقرمق معناسنه‌در يقال
اندص حقه منه و استندصه اذا استخرج (النشوص) جلوس وزننده يوقری
آغمق معناسنه‌در يقال نشص السحاب نشوصا من الباب الاول اذا ارتفع وخاتون
زوجنه بغض وعصيان ايلك معناسنه‌در يقال نشصت المرأة اذا نشزت و ابغضت
زوجها ودورتوب سانجمق معناسنه‌در يقال نشص فلانا اذا طعنه و غثيان كلمك
معناسنه‌در يقال نشصت نفسه اذا جاشت وآغزده ديش اوزامق معناسنه‌در يقال
نشصت سنه اذا طالت وبرنسنه‌يی طشره چقرمق معناسنه‌در يقال نشص الشیء
اذا استخرج (النشاص) كتاب وزننده (والنشاص) سحاب وزننده يوكسك
بلوده على قول بری بری اوزره قات قات اولان يوكسك بلوده دينور يقال لمع
البرق فی قطر النشاص والنشاص ای السحاب المرتفع اوالمرتفع بعضه فوق بعض
جمعی نشص‌در ضمتينله (المنشاص) ميمك كسريله زوجنی فراشندن منع ايدر اولان
عورته دينور يقال امرأة منشاص اذا كانت تمنع زوجها فی فراشها (النشيص)
امير وزننده (والنشوص) صبور وزننده ديكيلوب طوران مزراغه دينور
ونشيص شول تكنبه‌يه دينوركه يوغورلمش خمير برخوشجه مايه‌لنمدن مايه‌لنمق ايچون
اكا وضع اولنور (النشاصی) نونك فتحيله يانلری و هر طرفی يوكسك آته دينور

يقال فرس نقاصى اى مشرف الاقطار (الانتقاص) افتعال وزنده اغاجى يردن
چكوب قوپارمق معناسنه‌در يقال انتقص الشجرة اذا اقتلعها (النقاص) سحاب
وزننده بر نبته بار ومستوى اولان شيئه اطلاق اولنور كويا كه آلمك كبى بورخى
مرتفعدر ومنه يقال رأيت نقاص حوار اذا كن امرا ورأيت نقاص جبل وابل
اذا كانت مستوية (النص) نونك فتحى و صادك تشديديله بر سوزى اسناد ايله
قتنده‌كى رفع ايتمك معناسنه‌در يقال نص الحديث اليه نصا من الباب الاول اذا
رفعه اليه وطوارك بورسمت طاقتنى استخراج ايچون شدتله سورمك معناسنه‌در
يقال نص ناقته اذا استخرج اقصى ما عندها من السير وتحريك ايلمك معناسنه‌در
يقال نص الشيء اذا حركه ومنه يقال فلان ينص انفه غضبا اى يحركه و متاعى
برى برى اوزره ديزوب اصف ايلمك معناسنه‌در يقال نص المتاع اذا جعل بعضه
فوق بعض و بركمسه‌دن بر شيئك نهايتنى صورشدروب اوته‌سنى اراشدرمق معناسنه‌در
يقال نص فلان اذا استقصى مسألته عن الشيء و كلينى دوكون كوننده صندلى
اوزره اوتورتمق معناسنه‌در كه عربستانده متعارفدر كلوب كيدنلر تماشا ايدرلر
يقال نص العروس اذا اقعدها على المنصة وبرنسنه‌يى اظهار وبيان قلمق معناسنه‌در
يقال نص الشيء اذا اظهر وبر قول وفعلى رئيس اكبره اسناد ايدوب آنده توقيف
ايلمك معناسنه‌در يقال نصه الى الرئيس الاكبر اذا اسنده و وقفه فيه و برنسنه‌يى
اشيادن بر شيء اوزره تعيين ايلمك معناسنه‌در يقال نصه اذا عينه على شيء ما
شارح ديركه نص القرآن ونص الحديث كه غير محتمل اولديغى معنايه دلالت ايدن
لفظدن عبارتدر بو معنادن مأخوذدر ودليل معناسنه اولان نص الفقهاء بوندن
مأخوذدر وعند البعض استخراج واظهار معنالرندن مأخوذدر و نص و نصيص
معناسنه‌در كما سيذكر وبر شيئك مبلغ ونهايتنه دينور ومنه حديث على رضى الله
عنه [اذا بلغ النساء نص الحقاق اوالحقايق فالعصبة اولى] اى اذا بلغن
الغاية التى عقلن فيها اوقدرن فيها على الحقاق وهو الخصام اوحوق فيهن فقال
كل من الاولياء انا احق اواستعارة من حقاق الابل اى انتهى صغرهن اشبو
حديثده محدثين ايكى كونه روايت ايلديلر برى الحقاق وبرى الحقايق عنوانيله‌در
ايكيسيده بر معنايه‌در اوچ كونه توجيه ايلديلر اولا نص الحقاق وياخود نص
الحقايق نسوان طائفه‌سنك حقايق امور و احوالى بيلوب بنفسها مصالحنه قيام
ايده‌جك مرتبه ديمكدر پس قيز قسمى مبلغ رشد وادراكه بلوغ وامورنده تصرفه
اقتدار مركزنه وصولنده تزويجى خصوصنده برادرلر واعمام كبى عصباتك ولايتلرى
والده‌سندن احق واولادر ثانيا حقاق مفاعله بابندن مخاصمه معناسنه اولمغله قيزك
سنى بنفسها مخاصمه‌يه قيام ايلكه صلاحيتى اوله‌جق مبلغه وارنجه دينك اولور

ثالثا

ثالثا ينه حقاق مفاعلهدن مصدر مجهول اولمغله قيزك حقنده اولياء و عصباتى بن سندن احق واولايم ديو منازعه ايلك كرتهسنه وارنجك ديمك اولور رابعا حقاق لفظى حقهنك جمعيدركه درت ياشنه كيرمش دوهيه ديمكله آندن استعاره اولور حقه ركوب وحمله صلاحيتى هنكامنه كلديكى كبى قيزلرده حال صغردن خلاص اولوب تصرفه قدرتياب اولدقلرى زمانده تزويجلرى خصوصنده محرم اولان عصباتك ولايتلرى والدهلرندن احق و اولادر ديمك اولور بو حديث ايله نكاح كبيره خصوصنده ولىيى شرط ايدنلر احتجاج ايدرلركه امام مالك وشافعى قوللريدر امام اعظمدن دخى مرويدر (النصاص) شداد وزننده تحريك معناسنهدر ومنه نصاص الانف اى محركه (المنصة) ميمك كسريله ارتفاع معناسندن اسم آلتدر تازه كلينى زيب و زينتله اوتورتدقلرى صندلى يه و سريره دينور و زفافخانهده كلين ايچون تخت كبى برى برى اوزره ياپيلان فراش مرتفعه دينور كه آنك اوزرنده زفاف اولور يقال اقعدن على المنصة و هى مارفع عليه (الانتصاص) افتعال وزننده كلين منصه اوزره اوتورمق معناسنهدر يقال انتصت العروس اذا قعدت على المنصة ومنقبض اولمق معناسنهدر يقال انتص الشئ اذا انقبض وبرنسنه ديكيلوب طورمق معناسنهدر يقال انتص الرمح اذا انتصب و يوكسلمك معناسنهدر يقال انتص الشئ اذا ارتفع (النصيص) نونك فتحيله كباب وبريان آتش اوزره جز بز ايدهرك جزردامق معناسنهدر يقال نص الشواء نصيصا من الباب الثانى اذا صوت على النار وتجره فرت فرت قيامق معناسنهدر يقال نصت القدر اذا غلت ونصيص كتدكجه ترفع وتزايد اولان يوريمكه وصف اولور نص كبى يقال سير نص ونصيص اى جد رفيع وعدد معناسنه مستعملدر يقال نصيص القوم اى عددهم (المنصة) ميمك فتحيله اسم مكاندر كردك اوينه دينور حجله معناسنه دارالزفاف اولهجقدر آنده كلينك جهازى ومتاعى ديزلمكله تسميه اولندى تقول رأيتها تقعد فى المنصة اى الحجلة (النصة) نونك فتحيله ديشى سرچهيه دينور (النصة) نونك ضميله برطوتام صاچه دينور على قول نسوانك باشنك اوك طرفندن يوزينه طوغرى صارقان كاكله دينور يقال قطع نصتها وهى خصلة من الشعر اوالشعر الذى يقع على وجهها (النصناص) ثرثار وزننده كثير الحركه اولان يلانه دينور يقال حية نصناص اى كثيرة الحركة (التنصيص) تفعيل وزننده سئوال وحساب مقولهسى برمادهيى كركى كبى استقصا ومناقشه وتدقيق ايلمك معناسنهدر يقال نصص غريمه اذا استقصى عليه وناقشه (المناصة) مفاعله وزننده تنصيص معناسنهدر يقال ناص غريمه بمعنى نصصه (النصنصة) زلزله وزننده برنسنهيى ارغلامق معناسنهدر يقال نصنص الشئ اذا حركه وقلقه ودوه قسمى

دیزلرن یره چوکوب دغدغه دیمکدن معناسنه‌در یقال نعص البعیر اذا انبث وکثبه فی الارض وتحرك فحوص (النعص) نونك فتحی وعینك سكونیله چالرکه پیورنده اولان تالی ایله یلنك معناسنه‌در یقال نعص الجراد الارض نعصا من الباب الثالث اذا اكل نبتها (النعص) فتحتینله تمایل معناسنه‌در یقال نعص الرجل نعصا من الباب الرابع اذا تمایل (الناعصة) الهوان واسارت دیمکدر تقول هو من ناعصتی ای ناصرتی وبو تمایل معناسندن مأخوذدر واسد بن ناعصه قدمادن بر شاعر مصراعیدر (التواعص) برموضعدر (الانتعاص) افتعال وزننده خشم وغضب کلمك معناسنه‌در یقال انتعص الرجل اذا غضب وحرد وصور چوب یقلدقدنصکره کندیلکندن قالقمق معناسنه‌در یقال انتعص الرجل اذا انتعش بعد سقوط جوهری بو ماده‌ده نعص هذمز اولەرق بر رجلك اسمیدر دیو ثبت ایلمیش وهمدر بو جهتله گویاکه سائر نسخه رسم ایلامش اولنغله ماده‌یی حمرته رسم ایلدی شارح دیرکه لیث وازهری نعص بر رجلك اسمیدر دیو ثبت ایلدکلرندن بو ماده‌نك ثبوت عربیتی عندهمده منصوص دکلدر دیمکله جوهری ماده سائره‌یه تعرض ایلیوب التزام صحاح قاعده سجده اکا قصر ایلدی (النغص) نونك وغین معجمه‌نك فتحه‌سیله دوه‌لری صویه کتوروب ایچوردکدنصکره آنلری صرف ایدوب غیریسنی کتورمکه دینور یقال فلان یورد الابل نغصا وهوان یوردها الحوض فاذا شربت صرفها واورد غیرها وبرآدمك مقصودی تمام اولمیوب ناقص قالمق معناسنه‌در یقال نغص الرجل نغصا من الباب الرابع اذا لم یتم مرادها کذلك دوه مرادی اوزره صو ایچمیوب ناقص قالسه نغص البعیر دیرلر واچه‌جك نسنه ناتمام اولسه نغص الشراب دیرلر (الانغاص) همزه‌نك کسریله (والتنغیص) برکسه‌نك عیش وزندکانیسنی مکدر ایلمك معناسنه‌در یقال انغص الله علیه العیش اذا کدره (التنغص) تفعل وزننده برآدمك عیش وزندکانیسی مکدر اولمق معناسنه‌در یقال تنغصت معیشته اذا تکدرت (التناغص) تفاعل وزننده مزدحم اولمق معناسنه‌در یقال تناغصت الابل اذا ازدحمت (المنفاص) قالبه محراب وزننده چوق کولن آدمه دینورکه کولکن تعبیر اولنور یقال رجل منفاص ای کثیرة الضحك ودوشکه بول ایدر اولان کمسه‌یه دینور یقال فلان منفاص ای بوالة فی الفراش (النفیص) نفیس وزننده طتلو وخوشگوار صویه دینور ماء عذب معناسنه‌در (النفص) حفص وزننده هارل هارل بول ایتمك معناسنه‌در یقال نفص ببوله اذا دفعه وسوزی تیز تیز سویلمك معناسنه‌در یقال نفص بالكلمة اذا اتاها سریعا (النفاص) غراب وزننده برعلتدرکه قیون قسمنه عارض اولوب هارل هارل بول ایده‌رك هلاك اولور یقال اصاب الشاة نفاص وهو داء لها تنفص بابوالها (النفصة) غرفه وزننده برقشقرق قانه دینور

دفعه‌دم معناسنه (الانفاص) همزه‌نك كسريله بودخی تیز تیز سویلك معناسنه‌در
يقال انفص بالكلمة اذا اتاها سريعا وچوق كولمك معناسنه‌در يقال انفص بالضحك
اذا اكثر منه وقيون قسمی دك دك ايشه‌مك معناسنه‌در يقال انفصت الشاة ببولها
اذا اخرجته دفعة دفعة وبرآدمه رموز سويلر كبی دوداقله رمز واشارت ايتك
معناسنه‌در يقال انفص الرجل بشفته اذا اشاركالمترمز (المنافصة) مفاعله وزننده
سدك يارشمق معناسنه‌در يقال نافصه اذا قال له بل وابول فنظر اينا ابعد بولا يعنی
بركمسيه سن ايشه بنده ايشه‌يم بقه‌لم قنقمز سدكی ايراق اولور ديسه (الانتفاص)
همزه‌نك كسريله پرمق اراالقلرندن آلت تناسله صوسرپمك معناسنه‌دركه استبراء تام
ايچون ايدرلر زيرا آلتك باشنه صوسرپوب وصوطملاتمق بقيهٔ بولك خروجنه
مداردر يقال انتفص الرجل اذا رش الماء من خلل الاصابع على الذكر (النقص)
رقص وزننده (والتنقاص) تذكار وزننده (والنقصان) نونك ضميله برآدمك
نصيبنی اكسلتمك معناسنه‌در يقال نقص حظه نقصا وتنقاصا ونقصانا من الباب
الاول اذا اخسر منه واكسلك معناسنه لازم اولور يقال نقص بنفسه اذا خسر
ونقصان اسم اولوب منقوصدن اكسيلان مقداره دينوركه اكسك تعبير اولنور
يقال نقصانه كذا وكذا وهوقدر الذاهب منه ونقصان لفظی دين وعقلده استعمال
اولنمز بلكه آنلرده نقص استعمال اولنور فيقال دخل عليه نقص فی دينه وعقله ولا
يقال نقصان شارحك بياننه كوره نقص ضعف وهوان معناسنی متضمن اولوب
ونقصان برنسنه‌نك بعدالتمام ذهابنه اطلاق اولنور وفی الحديث [شهرا عيد لاينقصان]
ای فی الحكم وان نقصا عددا يعنی عيدفطر ايله عيداضحی آيلری هرنقدر عدد
جهتلريله ناقص كلسه‌لر احكاملری جهتيله ناقص اولمزلر يعنی رمضانی يكرمی طقوز
كون طوتديغكز حينده قلبكزه شك وتردد عارض اولمسون ويوم حجده خطا واقع
اولور ايسه مناسك لازمه‌يی ناقص ادا ايتديه‌سز (النقيصة) سفينه وزننده ناموس
ناسی نقص ايده‌جك غيبت ومذمته اطلاق اولنور تقول ماهذه النقيصة ای الوقيعة
فی الناس وعيب وعاری مستلزم خصلت دنيه‌يه ياخود خصلت ضعيفه‌يه اطلاق
اولنور يقال نقيصة ای خصلة دنية اوضعيفة (النقاصة) كرامه وزننده صوطتلو
وخوشكوار اولمق معناسنه‌در يقال نقص الماء نقاصة من الباب الخامس اذا عذب
(النقيص) امير وزننده وصفدر طتلو خوشكوار صويه دينور تقول شربت ماء
نقيصا ای عذبا ومطلقا رايحه‌سی خوش اولان طيبه دينور يقال طيب نقيص ای
طيبة الرائحة (الانقاص) همزه‌نك كسريله (والانتقاص) افتعال وزننده (والتنقيص)
اكسلتمك معناسنه‌در يقال انقصه وانتقصه ونقصه بمعنی نقصه وانتقاص اكسلك
معناسنه لازم اولور يقال نقصه فانتقص وانتفاص معناسنه‌دركه استبرا ايچون آلته

سو سرپمك يقال انقمس الرجل بمعنى انغمس (التنقّص) تفعّل وزننده بر نسنه‌يى
قصل وقصد ايتمك معناسنه‌دركه قصودن تنقيص ايدر يقال هو يتنقّصه اى يقع
فيه ويذمّه (الاستنقاص) واسنه‌نك ناقص اولمسنى تعربل اتفكى استمك معناسنه‌در يقال
استنقص الثمن اذا استحطه (النكص) نكس وزننده (والنكوص) جلوس وزننده
(والنكيص) مطلب وزننده مصدرلردر اقدام ايتميوب كيرو ثنمك وكيرو طورمق
معناسنه‌دركه بخلمق تعبير اولنور يقال نكص عن الامر نكصا ونكوصا ومنكصا
من الباب الاول اذا تكأكأ عنه واحجم وزجير ايتمده ابكن ايز اوزره كيرو دونمك
معناسنه‌در يقال نكص على عقبيه اذا رجع عما كان عليه من خير ووجير خصوصا
جوهرى اطلاقنده وهم ايلدى بو خصوصده استعمالى نادردر شارح ديركه زمخشرى
وابن قطاع وصاغانى دخى تعميم ايلديلر (المنكص) مقعد وزننده مصدردر كه
ذكر اولندى واسم مكان اولنور الارغه اوله‌جق يره دينور يقال اخذ منكصا اى
منحى (النمص) لمس وزننده قيل يولمق معناسنه‌در يقال نمص الشعر نمصا من الباب
الاول اذا نتفه (النامصة) شول ماشطه‌يه دينوركه نسوانك چهره‌لرنده اولان
قيللرى يولوب كيدرمكله تزيين ايدر اوله (المتنمصة) اسم فاعل بنيه‌سيله چهره‌سنى
يولدران عورته دينور قال الشارح ومنه الحديث انه عليه السلام [لعن النامصة
والمتنمصة] (النمص) فتحتينله بدنده بك انجه وخرده اولان قيللره دينور شويله‌كه صارى
توى كبى كوزينور اوله يقال فى جبهتها نمص اى شعر رقيق دقيق حتى تراه كالزغب
مؤلف عادتى اوزره مسامحه ايله تفسير ايلمشدر زيرا رقة الشعر ودقته حتى تراه
كالزغب عبارتيله تفسير ايتمشدركه شعر رقيق ودقيق تأويلنده‌در ونمص بك قيصه
اولان قوش يلكنه دينور وجصير اوتى نوعندن بر نباته دينوركه آندن سبت كبى
بعض ظرفلر قپاق وطبقلر دوزيلور جوهرى وهمدن ناشى بونى نونك كسريله
تقييد ايلمشدر (النميص) امير وزننده يولنمش قيللره دينور يقال شعر نميص اى
منتوف وشول اوتلره دينوركه مواشى آنلرى آغزلريله يولوب قوپارمش اولمغله ينه
تازه بتمش اوله جوهرى اكل اولنمش اوله ديو تقييد ايلمكله وهم ايلمشدر (النماص)
كتاب وزننده ايكنه چكورلمش ايپلك تلنه دينور (النماص) غراب وزننده شهر
معناسنه‌دركه اوتوز كوندن عبارتدر جمعى نمص كلور ضمتينله وانمصه كلور تقول لم
يأتنى نماصا اى شهرا (نماصين) نونك ضمى وصادك فتحيله بر موضعدر (الانماص)
همزه‌نك كسريله نبات اوج كوستورمك معناسنه‌در يقال انمص النبت اذا طلع
(التنميص) تفعيل وزننده (والتنماص) تذكار وزننده قيللرى چوق يولمق معناسنه‌در
يقال نمص الشعر تنميصا وتنماصا اذا نمصه (النوص) حوص وزننده كيرو ثنمك
معناسنه‌در يقال ناص عنه ينوص نوصا اذا تأخر ونوص حمار وحشى‌يه دينوردائما

نائص يعنى اورکش کبی باشنی یوقری قالدرر اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر نهوص آتی معناسندن مأخوذدر ونوص دپرنمك تحرك معناسنه‌در کاسیذکر وآریلوب آلارغه اولمق معناسنه‌در یقال ناص عنه اذا تنحى وفارقه وقیامه طاورانمق معناسنه‌در یقال ناص الیه اذا نهض (المناص) میمك فتحیله ملجأ وملاذ معناسنه‌در یقال مالك من مناص ای ملجأ ومناص مصدر اولور دپرنمك معناسنه‌در (النویص) نونك فتحیله (والنیاصة) کتابه وزننده (والنوصان) فتحاتله بونلرده دپرتمك معناسنه‌در یقال ناص الرجل مناصا ونویصا ونیاصة ونوصا ونوصانا اذا تحرك (النوصة) تمره وزننده برنسنه‌یی صو ایله یاخود غیری نسنه ایله یایقماغه دینور یقال طهره بالنوصة ای القلة بالماء وغیره بونك اصلی موصه ایدی میم نونه تبدیل اولندی (الاناصة) همزه‌نك کسریله مراد ایتمك معناسنه‌در یقال اناصه اذا اراده (المناوصة) مفاعله وزننده مناوشه معناسنه‌درکه ذکر اولنبدی یقال ناوصه اذا ناوشه وبر نسنه‌یه دورشوب چالشمق معناسنه‌در یقال ناوصه اذا مارسه (الاستناصة) دپرتمك معناسنه‌در یقال استناصه اذا حرکه وبر آدمی تحریك ایدوب ایشنه برابر کوترمك معناسنه‌در یقال استناصه اذا استخفه فذهب به فی حاجته وآت سکرتمکه دپرنمك معناسنه‌در یقال استناص الفرس اذا تحرك للجری (النیص) حیص وزننده حرکت ضعیفه معناسنه‌در یقال ناص ینیص نیصا اذا تحرك ضعیفة ونیص کرپی دیدکاری جانورك اسمیدر قنفذ کبی

﴿ فصل الواو ﴾ (الوأص) وعد وزننده یره اورمق معناسنه‌در یقال وأص به الارض یئص وأصا اذا ضرب به الارض (الوئیصة) سفینه وزننده جماعت معناسنه‌در وناس معناسنه‌در ومنه تقول مادری ای الوئیصة هوای ای الناس (التواءص) تفاعل وزننده صو اوزره ناس یغیلوب مزدحم اولمق معناسنه‌در یقال تواءص القوم اذا تجمعوا وتزاحموا علی الماء (الوبص) حبس وزننده (والوبیص) واوك فتحیله یلدرامق معناسنه‌در یقال وبص البرق یبص وبصا ووبیصا اذا لمع وبرق وکوپك اینکی کوزلرنی آچمق معناسنه‌در یقال وبص الجرو اذا فتح عینیه ویرك نباتی فراوان اولمق معناسنه‌در یقال وبصت الارض اذا اکثر نبتها (الایباص) همزه‌نك کسریله یرپك اوتلو اولمق معناسنه‌در یقال اوبصت الارض اذا صارت ذات نبت کثیر وآتشك یالکی پارلدایوب ظهوره چقمق معناسنه‌در تقول اوبصت ناری اذا ظهر لهبها (الوباص) شداد وزننده لونی براق نسنه‌یه دینور وآیه اطلاق اولنور قمر معناسنه یقال شیء وباص کالوباص ای براق اللون کالقمر (وابص) بر رجلك علمیدر (الوابصة والوبیصة) سفینه وزننده آتشه اطلاق اولنور ووابصه بر موضع اسمیدر ووابصة بن سعید اصحابدندر ووابصه

هر ايكيسنده اعتماد ايدن صنعه نوح آدمه ديور يقال انه لوابصة سمع اذا كان
يثق بكل ما يسمع (وبصان) واوك فتحى و ضميله ربيع الآخر آيك اسم قديمدر
(الوبيص) قضيبه جيش و نشاطه ثك معناسنه در يقال وبص الرجل وبصا
من الباب الرابع اذا نشط (الوابص) كتف وزننده اوياق نشاطلو آته ديور
يقال فرس وبص اى نشيط (التوبيص) تفعيل وزننده برآدمه جزئيجه نسنه ويرمك
معناسنه در تقول وبص لى يسيرا اى اعطانيه (الوحص) فحص وزننده شول
كوچك صيوغجقلره ديورلركه كوزل قيزلرك يوزلرنده ظهور ايدر و وحص مصدر
اولور برنسنه‌يى چكوب صومك معناسنه در يقال وحصه وحصا من الباب الثانى
اذا مصه (الوحصة) ثمره وزننده صوغوقه ديور تقول اصبحت وليس بالبلاد
وحصة اى برد (الوحوص) حاى مهمله ايله جلوس وزننده حركت معناسنه در
يقال وحص الشئ وحوصا من الباب الثالث اذا تحرك (الايخاص) همزه‌نك
كسريله باپاده كيدن صوارى حركت سببيله قرشودن كورينن سراب يوقرى اشاغى
اوينامق معناسنه دركه تخييلاتندر يقال اوحص الراكب فى السراب اى جعل
يرفعه مرة ويخفضه اخرى وآزجه ويركى ويرمك معناسنه در تقول اوحص لى
بعطية اذا اقل منها (الودص) واوك فتحى ودالك سكونيله بركسيه ناتمام سوز
سويلمك معناسنه در يقال ودص اليه بكلام يدص ودصا اذا القى اليه كلاما لم يستتمه
و لغات عاليه‌دن دكلدر (الورص) قرص وزننده طاوق يومورطه‌يى بردن وضع ايتمك
معناسنه در يقال ورصت الدجاجة ترص ورصا اذا وضعت البيض بمرة (الايراص)
همزه‌نك كسريله (والتوريص) تفعيل وزننده ورص معناسنه در يقال اورصت
الدجاجة وورصت بمعنى و ورصت وتوريص قضاى حاجت ايدركن مقعدى ابرافق
ك آجوب فضله‌سنى يوقارى يردن اتمك معناسنه در يقال ورص الشيخ توريصا
اذا استرخى حتار حوزته واحدى (الميراص) شول عورته ديورلركه جماع
اثناسنده حدثى اوله يقال امرأة ميراص اذا كانت تحدث اذا وطئت جوهرى بو
ماده‌يى وعص معناسنى بالجيم ضاد معجمه ايله ثبت ايلمدى (الوص) واوك فتحى
و صادك تشديديله برابين متين ومحكم ايلمك معناسنه در يقال وص العمل وصا
من الباب الاول اذا احكمه (الوصوص) عرعر وزننده (والوصواص) وسواس
وزننده برده‌ده اولان كوز اوينجه ديركه آندن نظر اولنور يقال ينظر
من الوصوص والوصواص اى من خرق فى الستر بقدر عين ينظر فيها (الوصوصة)
صوصوه وزننده وصواص ... كوزلرى اينجكتوب باقمق معناسنه در يقال وصوص الرجل
اذا صغر من الوصواص و كوزك ايكى كيرپكى آچمق معناسنه در يقال وصوص
الجرو اذا فتح عينيه ويقال بوزى ايت يوزى همان كوزلرى كورديور

ایلمك معناسنه‌در یقال و صوصت المرأة اذا ضیقت نقابها (التوصیص) بودخی خاتون نقابنی تضییق ایلمك معناسنه‌در یقال وصصت المرأة بمعنی وصوصت (الوصاوص)شول کوچك نقابلره دینورکه قیزلر یوزلرینه طوتنورلر مفردی وصواص‌در وصرب ویك یرلرده اولان یرلو طاشلره دینور (الوقص) نقص وزننده بیونی قیرمق معناسنه‌در یقال وقص عنقه وقصا من الباب الثانی اذا کسرها وبیون قیرلمق معناسنه لازم‌اولور یقال وقصت العنق اذا انکسرت ویقال وقصت به راحلته اذا کسرت عنقه وهو کقولك خذ الخطام وخذ بالخطام ووقص ات قسمی زور وقوتله کیدرکن وسکردرکن طاشلری و طپراقلری خرد ایلمك معناسنه مستعملدر یقال وقص الفرس الاکام اذا دقها و عیب معناسنه مستعملدر یقال مابه وقص ای عیب و اکسلتمك معناسنه مستعملدر یقال وقصه اذا انقصه وعرِ وضیون اصطلاحنده اضمار ایله خبن علتنی جمع ایلکدن عبارتدر بونده فتحتینله‌ده جائزدر (الموقوص) بیونی قیرلمش آدمه دینور یقال وقص الرجل علی بناء المجهول فهو موقوص (واقصه) بادیه‌ده فرعا ایله عقبة الشیطان بیننده بر موضع آدیدر وبنو کعب جماعته مخصوص برصو آدیدرکه کوفه طریقنده واقع ذومرخ نام موضع آدیدر (وقاص) شداد وزننده اسامیدندر ابو اسحق سعد بن ابی وقاص مالك بن وهب عشرهٔ مبشره‌دندر (الوقاصیة) سواد عراقده بر قریه‌در وقاص بن عبدة بن وقاص نام کسیه منسوبدر (الوقص) فتحتینله بر آدمك بیونی قصه اولمق معناسنه‌در یقال وقص الرجل وقصا من الباب الرابع اذا قصر عنقه ووقص خرده اغاج قیرقلرینه دینورکه آتشه براقوب طوترق ایدرلر تقول الق فی النار الوقص ای کسار العیدان واوقاص لفظندن مفرد اولورکه ایکی فریضه‌نك ماییننه دینور یعنی صدقه‌ده عفو اولان عددلردر مثلا بش دوه‌نك زکوتی برقیوندر اونه وارنجه زکات یوقدر واونده ایکی قیوندر پس بش ایله اونك ماییننه وقص دینور قال الشارح ومنه حدیث معاذ [انه اتی بوقص فی الصدقة فقال لم یأمرنی فیه رسول‌الله بشیٔ الوقص مابین الفریضتین] کالزیادة علی الخمس من الابل الی التسع وعلی العشر الی اربع عشرة (الاوقص) احمروزننده قصه بیونلو کشی‌یه دینور یقال رجل اوقص ای قصیر العنق واقرب معناسنه مستعملدر تقول خذ اوقص الطریقین ای اخصرهما (بنو الاوقص) بر بطندر (الایقاص) همزه‌نك کسریله خدای متعال برکسه‌یی اوقص قلق معناسنه‌در یقال اوقصه الله اذا صیره اوقص (الوقیص) بیون کوکنك کمکلرینك اوجلرینه دینور مفردی وقیصه‌در (الاوقاص) همزه‌نك فتحیله پراکنده ومتفرق جماعته دینور یقال صار القوم اوقاصا ای شلالا متبددین وتقول اتانا اوقاص من بنی فلان ای زعانف اوطوایف (التواقص)

تفعل وزننده برکسنه بوینی ایکوب و چکوب قصه بویلو آدمه بکزلمك معناسنه‌در یقال توقص الرجل اذا شبه بالاوقص (التوقص) تفعل وزننده دوه قیصه بوینی ایله مقلق یعنی بوریمك معناسنده درکه آدیملری قصه قصه آتوب قتاری یورمق اوله مختصر علی قول الازهری آتنده اولان شیلری دق ایدر کبی شدتله بصه‌رق یوریمك معناسنه‌در یقال توقص البعیر اذا ساره بین العنق والخبب اوهو شدة توطئ فی المشی کانه یقص ما تحته ای یکسر (الوهس) وهس وزننده برکوشك شیئی قیروب صیمق معناسنه‌در یقال وهس الشیء الرخو وهسا من الباب الثانی اذا کسر وشدتله بصوب چکنمك معناسنه‌در یقال وهسه اذا وطئه شدیدا وهمز وزور ایله برنسنه‌یی آتمق معناسنه‌در ومنه الحدیث [ان آدم علی نبینا وعلیه السلام حین اهبط من الجنة وهسه الله تعالی الی الارض] ای کانما رمی به رمیا عنیفا وباش وقوین وقربوز مقوله‌سی مجوف نسنه‌لری یارمق وقیرمق معناسنه‌در یقال وهسه اذا شدخه وطوارلری اکمك وانسانی طوتاشی قاقی معناسنه‌در یقال وهسه اذا دخه وخصاه (الوهسة) تمره وزننده ارانئ مرتفعه اراضیده اولان دوز واوتوراقلو دکرمیجه ارضه دینور (الوهاس) شداد وزننده ویرکیسی چوق آدمه دینور یقال رجل وهاس ای معطاء (الموهوس والموهس) معظم وزننده کمکلری دیزنکلو وصوقشدرلمش کبی صیق وقوند اولان آدمه دینور یقال رجل موهوس الخلق وموهسة اذا کانت قد تداخلت عظامه (بنو موهس) میمك وهانك فتحیله خوزای دینور قوم جنسنه اطلاق اونور عبید معناسنه خدم معناسندن منشعبدر

❊ فصل الهاء ❊ (الهبص) فتحتینله جنبش ونشاطه کلمك معناسنه‌در یقال هبص الرجل هبصا من الباب الرابع اذا نشط وعجله وشتاب ایتمك معناسنه‌در یقال هبص فی العمل اذا عجله وصید وشکاره دوشکون اولمق معناسنه‌در یقال هبص فلان اذا حرص علی الصید وبنه‌جك نسنه اوزره کمال حرصندن ناشی مضطرب وبیقرار اولمق معناسنه‌در یقال هبص علی الشیء یأکله اذا حرص علیه فقلق لذلك (الاهتباص) افتعال وزننده بودخی عجله ایتمك معناسنه‌در یقال اهتبص فیه اذا عجل واوراضه کولمك معناسنه‌در یقال اهتبص الرجل اذا بالغ فی الضحك (الهبص) کتف وزننده جنبشلو نشاطمند آدمه دینور یقال رجل هبص ای نشیط (الهبصی) جمزی وزننده سرعتله یوریمکه دینور یقال یمشی الهبصی ای المشیة السریعة (الانهباص) انفعال وزننده بودخی افراطله کولمك معناسنه‌در یقال انهبص للضحك اذا بالغ فیه (الهرص) فتحتینله خرده قورنجغزه دینور دود معناسنه وبرکسه قوری بجیك علتنه اوغرامق معناسنه‌در یقال هرص الرجل

هرصا من الباب الرابع اذا حصف جلده (التهريص) برآدمك كوده‌سنده قوری بجیك
پیدا اولمغله یانوب طوتشمق معناسنه‌در یقال هرص الرجل اذا اشتعل بدنه حصفا
علی قول ماده مزبوره ضاد معجمه ایله‌در (الهریصة) سفینه وزننده صو ایرکیلوب
طوردیغی یره دینور (الهرنصانة) هانك ورانك کسریله آغاج قوردینه دینور
سرفه معناسنه (الهرنصة) دحرجه وزننده آغاج قوردی یوریمك معناسنه‌در
یقال هرنصت الهرنصانة فی الشجر اذا مشت (الهص) هانك فتحی وصادك
تشدیدیله برمجوف نسنه‌یی ایاقله بصوب اوفاتمق معناسنه‌در یقال هص الشیء حصا
من الباب الاول اذا وطئه فشدخه (الهصیص والمهصوص) ایاقله بصیلوب قیرلمش
واوفادلمش مجوف نسنه‌یه دینور وهصیص یلدرامق معناسنه‌در یقال هصیص النار ای
بصیصها (هصیص) زبیر وزننده ابن کعب بن لؤی درکه مره بن کعبك قرنداشیدر
والده‌سی مخشیة بنت شیبان در (الهصهاص) هانك فتحیله کوزلری آتش کبی
پارلدایوب لمعان ایدن آدمه دینور یقال رجل هصهاص ای البراق العینین
(الهصهص) هدهد وزننده (والهصاهص) حلاحل وزننده قوی وزورمند
اولان انسانه وارسلانه دینور (هصان) غسان وزننده ابن کاهل درکه محدثیندندر
محدثین هانك کسریله تقیید ایدرلرکه لحن‌در وبربطن پدری اولان عامر بن کعبك
لقبیدر (التهصیص) برآدم یاحیوان کوزلرنی پارلداتمق معناسنه‌در یقال هصص
الرجل اذا برق عینیه (الهاصة) خاصه وزننده فیل دیدکلری حیوانك کوزنه
اطلاق اولنور ومنه یقال ان قیل لك ماالهاصة فقل عین الفیل خاصه (المهصهصة)
اسم فاعل بنیه‌سیله خاصه خرسزلرك کیجه وقتنده کوزلرینه اطلاق اولنور ومنه
اذا قیل لك ماالمهصهصة فقل باللیل عیون المتلصصة (الهصهصة) زلزله وزننده
برنسنه‌یی ال ایله صقمق معناسنه‌در یقال هصهصه اذا غمزه (الهلنقص) غضنفر
وزننده بودور آدمه دینور (الهمص) لمس وزننده ات یمك معناسنه‌در یقال
همص لحمه همصا من الباب الاول اذا اکله وبرآدمی یقوب اوستنه چوکوب قتل
ایلمك معناسنه‌در یقال همص فلانا اذا صرعه وعلاه وقتله (الاهتماص) همص
ایله معنای ثانیده مرادفدر یقال اهتمص فلانا بمعنی همصه (المهموص) معنای
ثانیدن مفعولدر بومناسبتله کوکلی بغایت صقندیلی اولان آدمه مهموص الفؤاد
اطلاق اولنور یقال رجل مهموص الفؤاد ای مضغوثه (الهنبص) زبرج وزننده
ضعیف وحقیر وکمتر کمسیه دینور یقال رجل هنبص ای ضعیف حقیر ردیء
(الهنبص) قنفذ وزننده بیوك قارنلو آدمه دینور یقال رجل هنبص ای العظم
البطن (الهنبصة) دحرجه وزندن پك یاپجه کولمك معناسنه‌در یقال هنبص الرجل
اذا ضحك خفیا (الهیص) حیص وزننده برنسنه‌یه زور ایلمك معناسنه‌در یقال

هاص الشیٔ یهیصه هیصا اذا دقه و بر آدمی بوینی بوکمك معناسنه در یقال
هاص عنقه اذا دقها وقوش قسمی جماع ایتمك وسفاد ایتمك معناسنه در یقال هاص
الطائر انثاه سفدها وهیص قوشك نجسنه اطلاق اولنور (المهایص) میمك فتحیله
مهیصك جمعیدر که مقعد و دبر معناسنه در قوش جاعرسنی برله دیرلر مناخ الطیر
معناسنه

* فصل الباء * (التبصیص) تفعیل وزننده کوبك ایکی کوزلرنی اچمق معناسنه در
یقال بصص الجرو اذا فتح عینیه وبر شیئی اظهار ایلمك معناسنه در یقال بصصت
الارض اذا اخرجت بالنبات ونبات واشجار چیچکلرنی اچمق معناسنه در یقال بصصت
الشجر اذا اخرج النور ودشمن اوزرینه حمله وهجوم ایلمك معناسنه در یقال
بصص علی القوم اذا حمل علیهم (البنص) بانك فتحی ونونك سکونیله کربه
دیرلر بعض نسخه لردن مقلوبدر یاخود بوبسی مصحفدر (البوصی) بانك وواوك
فتحی وصادك تشدیدی کسری ویانك تشدیدیله عراق دیارینه مخصوص جوارح
دن برقوش اسمیدر که قنادلری آنجه دن اوزون وصید جهتیله پك حبیث اولور
علی قول حر دیدکلری قوشدر که چقرطغان نوعندندر نجز الصاد بعون رب الامجاد

باب الضاد المعجمة * فصل الهمزة

(الابض) همزه نك فتحی وبانك سکونیله دوه نك اوك النی یوقری قالقمق ایچون
بیلکجه سنی بوکوب قرجه سنه چکوب بغلمق معناسنه در یقال ابض البعیر ابضا
من الباب الثانی اذا شد رسغ یده الی عضده حتی ترتفع یده عن الارض وبرکسه نك
یاخود حیوانك ایاغنده اباض دیدیکی طمره اورمق معناسنه در یقال ابضه اذا اصاب
عرق ابضه شارح دیرکه عرق الابض یوم الاحد قیلندندر انتهی وابض قلچه ده
بیلک دیدکلری طمر بوزلمق معناسنه در یقال ابض نساه اذا تقبض ومواشی ودوابی
بغیوب مسیب قیلمق معناسنه در یقال ابض الماشیه اذا خلاها وساکن اولمق معناسنه در
یقال ابض الشیٔ اذا سکن وحرکت ایلمك معناسنه در یقال ابض الشیٔ اذا تحرك
(الاباض) کتاب وزننده دوه نك بیلکجه سنی قولنه بند ایده جك ایپه دیرلر جمعی
ابض کلور ضمتینله ومنه یقال کانه فی الاباض من فرط الانقباض وهو حبل یشدبه
رسغ البعیر الی عضده واباض ایاقده برطمرك اسمیدرکه دیزك ایچ یوزنده اولان
بوك طمر اوله جقدر واباض اسمیدندر عبدالله بن اباض التمیمی خارجیدرکه اباضیه
دیدکلری خوارج طائفه سی اکامنتسبلردر (اباض) غراب وزننده یمامه ده برقریه
آدیدر آندن زیاده خرما آغاجلری اوزون برمحل کورلمامشدر (المأبض) مجلس

وزننده دیزك ایچ یوزینه دینور یقال طعنه فی مأبضه ای باطن رکبته ومأبض البعیر دوه‌نك دیرسکنك ایچ یوزینه دینورکه قولتغی ایچی اوله‌جقدر (الابض) همزه‌نك ضمیله مأبض معناسنه‌در ودهر وزمانه دینور جمعی آباض کلور (الابایض) همزه‌نك فتحیله تثنیه ثنیة هرشی‌نام عقبه‌یه مقابلی برنبجه کوچك طاغلره اطلاق اولنور (الابض) فتحتینله بودخی اویلقده نسأ دیدکلری طمر بوزلمك معناسنه‌در یقال ابض النسأ ایضا من الباب الرابع اذا تقبض (ابضه) همزه‌نك حرکات ثلاثیله مدینه قرنده باعتبر یاخود طی قبیله‌سی یوردنده برصو آدیدر (الابوض) صبور وزننده پك جست وچابك آته دینور یقال فرس ابوض ای شدید السرعة (مؤتبض النسأ) اسم فاعل بنیه‌سیله قرغه‌یه اطلاق اولنور کویا که نسأ طمری بوزلمش اولمغله دوز یوریموب سکه‌رك یوریدیکیچون اطلاق اولندی (المتأبض) اسم فاعل بنیه‌سیله اباض دیدکلری مذکور ایپ ایله بیلکجرسی قولنه بغلنمش دوه‌یه دینور یقال بعیر متأبض ای معقول بالاباض (التأبض) تفعل وزننده دوه‌یی اباض ایله بغلمق معناسنه‌در وبغلنمق معناسنه لازم اولور تقول تأبضت البعیر اذا شددته بالاباض فتأبض هو (الارض) همزه‌نك فتحی ورانك سکونیله یره دینور زمین معناسنه مؤنث واسم جنس‌در علی قول جمعدر مفردی مسموع دکلدر کرچه حق ارضه دیمکدر لکن غیر مسموعدر جمعی ارضات کلور همزه‌نك فتحی ورانك سکونیله واروض کلور همزه‌نك ضمیله وارضون کلور فتحتینله وآراض کلور اهل وآهال کبی واراضی کلور غیر قیاس اوزر کویا که آراض جمعیدر وارض طوار قسمنك ایاقلری اشاغیسنه اطلاق اولنور وهر آلچق واشاغی نسنه‌یه اطلاق اولنور وزکام علتنه دینور یقال اخذه الارض ای الزکام وسلکنمکه وصرصلمغه دینور نفضه معناسنه ودتره‌مکه دینور قال الشارح ومنه قول ابن عباس رضی الله عنهما [ازلزلت الارض ام بی ارض] ای نفضة ورعدة وعربلر قدح وذم ودشنام موقعنده لاارض لك دیرلر لاام لك دیدکلری کبی (ارض نوح) بحرین قضاسنده برقریه‌در (ابن ارض) غریب الدیار دیمکدن کنایه‌در یقال هو ابن ارض ای غریب ابن الارض معرف باللام اوله‌رق برنوع نباتدرکه صاچ طرزنده اولور ومأکولدر وارض لفظی مصدر اولور یرك چایری فراوان اولمق معناسنه‌در یقال ارضت الارض ارضا من الباب الاول اذا کثر فیها الکلأ ویری چایرلو بولمق معناسنه‌در تقول ارضت الارض اذا وجدتها کثیرة الکلأ (المأروض) زکام علتنه اوغرامش آدمه دینور یقال ارض الرجل علی بناء المجهول فهو مأروض ای مزکوم وشول آدمه دینورکه اهل ارضدن یاخود جن طائفه‌سندن مصاب اولمغله بلاقصد باشنی وکوده‌سنی اوینادوب حرکت ایتدرر اوله یقال رجل مأروض اذا صاربه خبل من اهل

الارض والخشب بحرك فاسه وجسده بلاطه شرحنت باسه كوره وراده والعرث
يتعدى منقطعدر و آروض آغاج قورتدى يعنى آغاجه و تعديه ديور يقال خشب
مأروض اذا اكلته الارضة ويقال خشبة مأروضة (الارضة) ثمره وزننده آغاج
قورديه ديور يقال هو افسد من الارضة وهى دويبة تأكل الاخشاب (الارض)
فتحيله يره آزوب صمرلق معناسنه‌در يقال ارضت القرحة ارضا من الباب
الرابع اذا تحلت وفسدت (الاستيراض) ارض معناسنه‌در يقال استأرضت
القرحة يعنى ارضت (الاراضة) كرامه وزننده يرمنبت وخوشخط وپاكيزه
جوهر اولمق معناسنه‌در يقال ارضت الارض اراضة من الباب الخامس اذا
كانت اريضة (الارض الاريضة) شول يره ديوركه خاص وخوشنظر وخيرلو
ومنبت اوله يقال ارض اريضة اى زكية معجبة للعين خليقة للخير (الارضة)
همزه‌نك كسرى وضميله (والارضة) عنبه وزننده چوق چايره ديونر تقول نزلنا
ارضة وارضة اى كلأ كثير (الآرض) همزه‌نك مدى وراءنك فتحيله انق واسب
معناسنه مستعملدركه بك يرنده ايله تعبير اولنور يقال هو آرضهم به اى اجدرهم
(الاريض) عريض لفظنه اتباع اولنور يقال شئ عريض اريض وعندالبعض اريض
سموز ديمكدر يقال جدى اريض اى سمين واريض على قول بريض بر بلده ياخود
بروادى اسميدر (الاراض) كتاب وزننده بك عريض وواسع نسنه‌يه اطلاق اولنور
يقال شئ اراض اى عريض وساع وقيون يوكندن ياخود دوه تويندن معمول ايرى
وقبا دوشمه‌يه ديونر (الارض) همزه‌نك كسريله زكام علتنه اوغرامق معناسنه‌در
يقال ارضه الله اى ازكمه (التأريض) يرك مجموع اوتلرنى طوپلادوب سائر
اوتلو ير طلب ايتمك معناسنه‌در يقال ارض فلان اذا رعى كلأ الارض
قارنده وكيجه‌دن صومه نيت ايدوب حاضرلنمق معناسنه‌در يقال ارض فلان الصوم
اذا نواه وهيأ وسوزى پروزنى تنقيح ايدوب پاكيزه ومهذب قلمق معناسنه‌در يقال
ارض الكلام اذا شذبه وهذبه وبر نسنه‌يى آغر ايلك وآغرلندرمق معناسنه‌در يقال
ارضه اذا ثقله واوكازمق معناسنه‌در يقال ارضه اذا اصلحه واكلندرمك وقتلندرمق
معناسنه‌در يقال ارضه اذا ثبته وطلومى اصلاح ايتمك ايچون ايچنه صو ياخود
سود ياخود ياغ ورب مقوله‌سى قومق معناسنه‌در يقال ارض السقاء اذا جعل فيه
لبنا وماء وسمنا وربا لاصلاحه (التأرض) تفعل وزننده يره طوغرى آغرلشوب
آورلمق معناسنه‌در يقال تأرض الشئ اذا تثاقل الى الارض وبر نسنه‌يه تصدى وتعرض
ايتمك معناسنه‌در يقال تأرض عليه اذا تعرض وتصدى له واوت يتشوب بچمكه قابل
اولمق معناسنه‌در يقال تأرض النبت اذا تمكن من ان يجز (المتأرض) اسم فاعل بنيه‌سيله
شول خرما فدانه ديونر كه يرده كوكى اوله اگر آغاجك اوزد كندن چقمش

اولورسه اکا راکب اطلاق اولنور یقال فسیل مستأرض اذا کان له عرق ویقال ودبة مستأرضة ای فسیلة (الاض) همزه‌نك کسریله اصل ومبنا معناسنه‌در یقال کریم الاض ای الاصل (الاضاض) کتاب وزننده ملجأ وملاذ معناسنه‌در یقال هو اضاضهم ای ملجاهم وناقـه طوغرمق بوریسی حالتنده ناله وفریاد ایلکه دینور (الاض) همزه‌نك فتحی وضادك شـده‌سیله افراط محنت ومشقته کرفتار ایلك معناسـنه‌در تقول اضنی الامر اضا من الباب الاول ای بلغ منی المشقة وبر کمسه‌یه بابر نسنه‌یه مضطر ومحتاج وملتجی قلمق معناسـنه‌در تقول اضنی الفقر الیك ای احوجنی والجأنی وقیرمق معناسنه‌در یقال اض الشیء اذا کسره ودوه قوشی یومسنه قصد ایلك معناسنه‌در یقال اضت النعامة الی ادحیها اذا ارادته (المواضة) مفاعله وزنـنده اض ایله معنای اخیرده مرادفدر یقال آضت النعامة مواضة الی ادحیها بمعنی اضت (الایتضاض) افتعال وزننده طلب ایلك معناسـنه‌در یقال ایتضه اذا طلبه واورمق معناسنه‌در یقال ائتضه اذا ضربه وبر نسنه‌یه مضطر وناچار اولمق معناسـنه‌در یقـال ائتض الیه اذا اضطر (المواض) میمك ضمیله مؤاضه‌دن اسم فاعلدر بر شیئه مبادرت ایلش آدمه دینور یقال مؤاض الیه ای مبادر وبوریسی طوتمغله ناله وفریاد واضطراب ایدن ناقه‌یه دینور یقال ناقة مؤاض ای ماخض (الامض) فتحتینله برکسه بر ایشه عزم وربط قلب ایلکله ناسك لوم وعتابندن مبالات ایلیوب ینه اول عزیمتی درونـنده نافذ وبر قرار اولمق معناسـنه‌در یقال امض الرجل امضا من الباب الرابع اذا لم یبال من المعاتبة وعزیمته ماضیة فی قلبه ودرونـنده مضمر اولان مقصودنی کتم ایله صاپیذوب غیریسنی سویلك معناسنه‌در یقـال امض الرجل اذا ابدی لسانه غیر ما یریده (الانیض) امیر وزننده نضج بولمامش تاتاری اته دینور یقال لحم انیض ای نیء وبر نسنه‌دن بلکلیوب قورقق سببیله ایچروده بغرسقلرك دترەیوب اوینامسـنه دینور تقول اخذنی انیض الامعاء وهو خفقانه فزعا وانیض ات بوزلمق معناسنه‌در یقال انض اللحم انیضا من الباب الثانی اذا تغیر (الاناضة) کرامـه وزنـنـده ات ایوجه پشمیوب تاتاری اولمق معناسنه‌در یقال انض اللحم اناضة من الباب الخامس اذا صار انیضا (الایناض) همزه‌نك کسریله اتی ایوجه پشورمیوب چیك قومق معناسـنه‌در یقال آنض اللحم ایناضا اذا لم ینضجه (الایض) همزه‌نك فتحی ویانك سـکونیله ایشلنمش نسنه‌یی کیرو دونوب تکرار ایشلمك معناسـنه‌در یقال آض الیه یئیض ایضا اذا عاد وبر نسنه اولکی حالندن دیکر حاله دونمکله غیر نسنه اولمق معناسنه‌در یقال آض الفقیر غنیا ای صار ورجوع ایلك معناسنه‌در یقال آض الی اهله اذا رجع الیهم اشـبو ایض ماده‌سی فی الاصل وجه مذکور اوزره عودت معناسنه‌در نته که فعل ذلك ایضا

دیرلر عوده معاوده معناسنه که ایشلدیکی ایشی عودتله تکرار ایشلمک دیمکدر بعده
معانی اخطارده مقاربت علاقه‌سیله صیرورت معناسنه مستعار اولوب فعل ناقص
اولان صار معناسنه استعمال اولندی یقال آض کذا اذا صار کذا ذکر

﴿ فصل الباء الموحده ﴾ (البرض) فرض وزننده آزجه نسنه‌یه دینور جمعی براض
طهور وزننده کسریله وبروض وابراض ظهور یقال ما بقی فی الحوض الا برض ای قلیل
من الماء وبرض مصدر اولور صو چشمه‌دن آزجه چیقمق معناسنه‌در یقال برض
الماء من العین برضا من الباب الاول اذا خرج وهو قلیل و آزجه نسنه ویرمك
معناسنه‌در تقول برض لی من ماله برضا من الباب الاول واشفی ای اعطانی منه
قلیلا (البراض) غراب وزننده بو دخی آزجه شیئه دینور یقال بقی من ماله براض
ای قلیل (الابتراض) افتعال وزننده بو دخی صو یکلردن آزجه چیقمق معناسنه‌در
یقال ابترض الماء بمعنی برض (المبروض) شول کسه‌یه دینور که افراط بذل وعطادن
کندیسی محتاج ویا نواقلمش اوله یقال رجل مبروض ای مفتقر لکثرة عطائه
(البراض) شداد وزننده (والمبرض) محسن وزننده هپ مالی بیهوده اکل وافساد
واتلاف ایدیجی کسه‌یه دینور یقال رجل براض ومبرض اذا کان یأکل کل ماله
ویفسده وبراض ابن قیس الکنانی در که فتاك عربك بریسیدر (البرضة) غرفه
وزننده شول موضعه دینور که آنده اصلا شجر بتمز اوله وشول صویه دینور که
چشمه‌دن آزجه آزجه قینایوب چقر اوله (البریض) امیر وزننده بر وادی اسمیدر
یاخود صواب اولان یریض اولمقدر یای تحتیه ایله (البارض) یردن هنوز نباتاتك
اجناسی ظهور ایتمکسزین ابتدا ظهور ایدن نباته اطلاق اولنور که نوع واحد
حکمنده اولمغله معنای قلتی متضمندر یقال اطلعت الارض بارضها وهو اول ماتخرجه
من نبت قبل ان تتبین اجناسه (البروض) قعود وزننده یردن سائر اجناسدن
مقدم نبات ظهور ایتمك معناسنه‌در یقال برض النبات بروضا من الباب الاول اذا
خرج اولا قبل تبین الاجناس (الابراض) همزه‌نك کسریله یرك ابتدا چقان اوتی
فراوان اولمق معناسنه‌در یقال ابرضت الارض اذا کثر بارضها (التبریض) ابراض
معناسنه‌در یقال برضت الارض بمعنی ابرضت (التبرض) تفعل وزننده آزجه نسنه
ایله قناعت ایدوب چکنمك معناسنه‌در یقال تبرض الرجل اذا تبلغ بالقلیل وبر
نسنه‌یی آزجه آزجه آلمق معناسنه‌در یقال تبرض الشیء اذا اخذه قلیلا وبر کمسه
بر آدم طرفندن جسته جسته بر وظیفه واحسانه نائل اولوب آنکله تعیش ایتمك
معناسنه‌در یقال تبرض فلان فلانا اذا اصاب منه الشیء بعد الشیء وتبلغ (البض)
بانك فتحی وضادك شده‌سیله کوده‌سی پالوده کبی تروترم اولوب دریسی انجه ونازك
اوله‌رق اتنه طلو کشی‌یه دینور مؤنثی بضه‌در یقال غلام بض وجاریة بضة ای

الرخص الجسد الرقيق الجلد الممتلیٔ وبض وبضه اکثی سوده دینور تقول شربت
بضا وبضة ای لبنا حامضا وبض مصدر اولور بضوض وبضیض کبی کما سیذکر
(البضیضة) سفینه وزننده (والباضة والبضاضة) سحابه وزننده بونلرده
نرم تن ونازکبدن نازنین خاتونه دینور یقال امرأة بضیضة وباضة وبضاضة ای
بضة وبضیضة آزجه صویه دینور یقال ما فی السقاء بضیضة ای یسیر ماء و آزجه
یغموره دینور یقال ما وقع العام الا بضیضة ای مطر قلیل وبر کمسه‌نك ملکیت
وجهیله مالنه دینور یقال هو له بضیضة ای ملك یده (البضوض) صبور وزننده
صوبی آزجه آزجه چقان قیویه دینور جمعی بضاض کلور بانك کسریله یقال بئر
بضوض اذا کانت یخرج ماؤها قلیلا (الباضوض) یاشارتی‌یله واصلاغه دینور
یقال ما فی البئر باضوض ای بلة (البضاضة) ثمامه وزننده بو دخی آزجه صویه
دینور یقال ما فی السقاء بضاضة وبضیضة ای یسیر ماء (البض) بانك فتحیله
(والبضوض) قعوو وزننده (والبضیض) ازیز وزننده صو آزجه آزجه اقق
معناسنه‌در یقال بض الماء بضا وبضوضا وبضیضا من الباب الثانی اذا سال قلیلا
قلیلا ومنه المثل * ما یبض حجره * یعنی بر مرتبه‌ده بخیلدر که حجر مثابه‌سنده اولان
یدی رشحه ریز فیض واحسان اولمز و آز نسنه ویرمك معناسنه‌در یقال بض له
اذا اعطاه قلیلا وسازه دوزن ویرمك معناسنه‌در یقال بض اوتار العود اذا
حرکها لیهیئها للضرب (الابضاض) همزه‌نك کسریله بو دخی آزجه نسنه ویرمك
معناسنه‌در یقال ابض له اذا اعطاه قلیلا (البضض) فتحتینله آزجه صویه
دینور یقال فی الحوض بضض ای ماء قلیل (البض) بانك کسریله کندیدن نسنه
طلب اولنان کمسه صراحة لا دیمیوب لا اشارتیله دوداغنی بری برینه یاخود دلنی
طماغنه اورمق معناسنه‌در که جیق دیو اوتدرر آنکچون طالبه رد قطعی اولمامغله
یأس کلی حاصل اولمز نته که مض وبیض ومیض دخی بو معنایه‌در اولارك کسریله
یقال ما علك اهلك الا مضا وبضا وبیضا ومیضا وهوان یسأل عن الحاجه فیتمطق
بشفته (البضاض) سحاب وزننده متاره دینور تقول اکلت بضاضا ای کمأة
(البضابض) علابط وزننده قوی وزورمند آدمه دینور یقال رجل بضابض ای
قوی (التبضیض) تفعیل وزننده بر نسنه ترو ملایم ونازك اولمق معناسنه‌در یقال
بضض الشیٔ اذا تنعم (الابتضاض) بر کمسه بر آدمه احتیاج واضطرار سببیله
کندی نفسنی تحقیر ایدوب تذلل وانتیام ایلمك معناسنه‌در تقول ابتضضت نفسی
له ای استرذ تهاله وبر عسکری استیصال ایلمك معناسنه‌در تقول ابتضضت القوم
ای استأصلتهم (التبضض) تفعل وزننده بر آدمك جمیع شیئنی آلمق معناسنه‌در
تقول تبضضته اذا اخذت کل شیٔ له وبر کمسه‌ده اولان مطلوبنی جسته جسته

بعضه اصابه ايلمك معناسنه‌در تقول بعضت حق منه اذا استوفيته قليلا قليلا
(البعض) بانك فتحى وعينك سكونيله هر نسنه‌دن بر طائفه‌يه يعنى بر جزؤه
ويا پاره‌يه ديرلر جمعى ابعاض كلور تقول اعطانى بعضه اى طائفة منه واشبو
بعض كلمه‌سنه لام تعريف داخل اولماز اضافت تقديريه احتماليله لكن نحاتدن ابن
درستويه دخولنه قائلدر وابو حاتم ديديكه سيبويه واخفش كندى كتابلرنده
بعض كلمه‌سنى معرفا استعمال ايلديلر اشبو عز نحوه قلت عز واطلاعلرندن ناشيدر
وبعض مصدر اولور سيورى سينك اصروب آزرده ايلمك معناسنه يقال بعض القوم
على بناء المجهول منه اذا اذاهم البعوض (البعوضة) بانك فتحيله سيورى سينكه
ديرلر جثه‌سى خرده اولديغيچون جمع جنسى بعوضدر يقال ارض كثيرة البعوض اى
البق ومنه تقول العرب كلفنى مخ البعوض اى مالا يكون يعنى يكالا يمكن الحصول اولميان
نسنه تكليف ايلدى وبعوضه بنى اسد يوردنده بر صو آديدر (البعضة) فرحه وزننده
(والمبعوضة) سيورى سينكى چوق كيجه‌يه وصف اولور يقال ليلة بعضة ومبعوضة
اى كثيرة البعوض وبعضه سيورى سينكى چوق يره وصف اولور يقال ارض
بعضة اى كثيرة البعوض (الابعاض) همزه‌نك كسريله بر سيورى سينكلى اولمق
معناسنه‌در يقال ابعض القوم اذا صار فى ارضهم البعوض (البعضوضة) بانك
ضميله اوصورقان بوجكنه شبيه بر بوجك آديدر (التبعضض) تدحرج وزننده
برى برينه اوشمق معناسنه‌در يقال الغربان تبعضض اى يتناول بعضها بعضا (التبعيض)
بر نسنه‌يى بولك بولك وپاره پاره قلمق معناسنه‌در (التبعض) تفعل وزننده
مطاوعيدر تقول بعضته فتبعض اى جزأته فتجزأ (البغض) بانك ضمى وغين
معجمه‌نك سكونيله بر نسنه‌يى سومكه ديرلر كه محبتك ضديدر يقال هو من اهل
البغض وهو ضد الحب مؤلفك بصائرده بياننه كوره بغض مرغوب عنه اولان
نسنه‌دن نفسك نفرتندن عبارتدر نته‌كه محبت مرغوب فيه اولان نسنه‌يه نفسك
انجذابندن عبارتدر (البغضة) بانك كسريله (والبغضاء) صحراء وزننده شدت
بغض معناسنه‌در يقال بينهم بغضة وبغضاء اى شدة البغض (البغاضة) كرامه
وزننده بغض ايدراولمق معناسنه‌در يقال بغض الرجل وبغض وبغض بغاضة من الباب
الخامس والاول والرابع اذا صار بغيضا وعربلر بركمسه‌يه بددعا مقامنده بغض جدك
ديرلر تعس جدك ديدكلرى كبى يعنى بختك سكايور ومساعد اولمسون ودعا موقعنده
نعم الله بك عينا وبغض بعدوك عينا ديرلر يعنى خداى متعال محبوبك اولان كمسه‌نك
ديداريله كوزكى روشن ايلسون ودشمنكك كوزنى دائما مبغوضنى اولان كمسه‌يى
كورمكله تيره ومظلم ايلسون ومادهٔ مذكوره باب اولدن ابغضه ويبغضنى عنوانده
متعدى اوله‌رق ورودى لغت رديه‌در (مابغضه) فعل تعجبدر افعال بابندن اولنغله

قیاسه مخالفدر تقول ما ابغضه‌لی یعنی اول بکا نه عجب مبغوضدر شارح دیرکه
لغت مزبوره‌دن وارد اولمغله قیاس اولور وما ابغضه الی دیرسن اکر آنك سنك
عندکده مبغوض اولدیغنی خبر ویرمك مراد ایدرسن وما ابغضنی دیرسن اکر سن
اکا مبغض اولدیغنی اخبار مراد ایدرسن (الابغاض) همزه‌نك کسریله بغض ایلك
معناسنه‌در یقال ابغضوه اذا مقتوه (البغیض) امیر وزننده بغاضه‌دن صفتدر
ناسه بغض ایدر اولان کمسیه دینور وبغیض ابن ریث بن غطفاندرکه بر جماعتك
پدریدر وبغیض التمیمی اصحابدندرکه فخر عالم علیه السلام حضرتلری اسمنی تغییر
ایدوب حبیب تسمیه ایلدیلر (التبغیض) برکمسیه بغض ایتدرمك معناسنه‌در یقال
بغضه ضد حببه (التباغض) تفاعل وزننده بری برینه بغض ایدشمك معناسنه‌در
یقال تباغضوا ضد تحابوا (التبغض) تفعل وزننده بغض کوستورمك معناسنه‌در
یقال تبغض الیه ضد تحبب (البوض) بانك فتحی وواوك سکونیله بر محلده دائمی
اقامت ایلك معناسنه‌در یقال باض بالمکان یبوض بوضا اذا اقام به ولزم وبرکمسه‌نك
چهره‌سندن کلف یعنی چغید تعبیر اولنان لکه کیدوب حسن و جمال پیدا ایلك
معناسنه‌در یقال باض الرجل اذا حسن وجهه بعد کلف (البهض) بانك فتحی
و هانك سکونیله ثقلت ویرمك معناسنه‌در تقول بهضنی الامر بهضا من الباب
الثالث ای فدحنی (الابهاض) همزه‌نك کسریله بهض معناسنه‌در تقول ابهضنی بمعنی
بهضنی وبو ماده ظای معجمه ایله اکثردر (الابیض) همزه‌نك فتحیله آق نسنه‌یه
دینور یقال شیٔ ابیض ای ضد الاسود یعنی ذوبیاض جمعی بیض کلور بانك
کسریله اصلی بیض ایدی بانك ضمیله یاء صحیح اولمق ایچون یعنی یایی صیانت ایچون
ضمه‌یی کسره‌یه تبدیل ایلدیلر وابیض قلجه اطلاق اولنور وکومشه اطلاق اولنور
و بر کوکب اسمیدرکه کهکشانك حاشیه‌سنده واقعدر وابیض عرض وناموسی
لکه‌سز پاك وپاکیزه آدمه اطلاق اولنور یقال رجل ابیض ای النقی العرض وابیض
حرمین بیننده عرج نام محلده برجبل آدیدر ومکه‌ده بر جبل آدیدر و مداینده اکا
سرهٔ عجم بنا کرده‌سی برقصرك اسمیدر عجایب دنیادن معدود ایدی خلفای عباسیه‌دن
مکتفی باللهٔ یقدروب انقاضیله بغدادده تاج نام سرایی بنا ایلدی غرایب انقلاباتدندرکه
شرفه‌لرینك انقاضیله سرای مزبورك اساسی واساسنك انقاضیله سرای مرقومك
شرفه‌لری بنا اولنمغله خلیفه بوکونه تقلبدن استعجاب ایلدی (الابیضان) تثنیه بنیه‌سیله
صوایله سوده علی قول شحم ایله سوده یاخود شحم ایله شبابه یاخود اتمك ایله صویه
یاخود بغدای ایله صویه اطلاق اولنور قال الشارح فی الاساس لایشرب الا الابیضین
الماء واللبن و اجتمع للمرأة الابیضان الشحم والشباب وابیضان ایکی آی یاخود ایکی
کون دیمکدر تقول مارأیته مذابیضان ای شهران اویومان (الموت الابیض) موت

داهیه یه اطلاق اولنور نته كه موت احمر قتل ایله اولانه اطلاق اولنور (الابایض)
ابیض ماده‌سنده ذكر اولندی (البیضاء) آفت و داهیه یه اطلاق اولنور تقال
طریقه یقال اصابته البیضاء ای الداهیة وبغدایه اطلاق اولنور وبغبیرا بوسنك
زمره‌سنه دینور وارض خرابه یه اطلاق اولنور وتجربه یه اطلاق اولنور نته كه ام
بیضاء دخی دینور صندیله تسمیه‌در وصیاد آدمه دینور وقعنب بن عتاب نام كیمسه‌نك
فرسی اسمیدر وبصره‌ده عبید الله بن زیادك سرایی اسمیدركه مجبس دخی دیرلر ایدی
ومصر دیارنده درت قریه آدیدر وفارس اولكه‌سنده بر بلده آدیدر ومغربده
بر ایالت آدیدر وحمی الربذه قربنده بر موضعدر وبحرین قربنده بر موضعدر وجبل
ماقده بر عقبه‌در ونجد دیارنده بنو معاویه یوردنده بر صو آدیدر وباب الابواب
وراسنده بر بلده آدیدركه بلاد خزردندر وبیضاء حلب الشهبا نام بلده‌نك اسمیدر
وقطیفده بر موضع آدیدر ومكه‌ده عقبة التنعیم اسمیدر وبنو سلول یوردنده بر صو
آدیدر (البیاض) بانك فتحیله سوده اطلاق اولنور و بیاض و بیاضه ابیض اولان
شیئك لونه دینوركه آقلق تعبیر اولنور یقال فیه بیاض وبیاضة ای ضد سواد
وبونك افعل تفضیلنده هذا اشد بیاضا دینور ابیض منه دیمك شاذ اولدرق كوفیون
مذهبیدر شارحك بیانه كوره ابیض اسم فاعلدر ذوبیاض معناسنه وبیاض یمامه‌ده
بر موضع ویمنده بر حصار آدیدر ونجد اولكه‌سنده بنی عامر یوردنده بر ارضك
اسمیدر (بنو بیاضه) انصاردن بر قبیله‌در (البیضة) تمره وزننده اسم جنس اولان
بیضك مفردیدركه قوش یمورطه‌سنه دینور بیاض اولدیغیچون جمعی بیوض وبیضات
كلور بانك فتحیله وبیضه توغلغه‌یه دینوركه جنكده باشه كیررلر وخصیه‌یه اطلاق
اولنور وهر شیئك حوزه وحوالیسنه اطلاق اولنوركه بیضه كبی حمایتی لازمه‌دن
اولنور یقال فلان یحوط بیضة الاسلام ای حوزته وبر قوم وجماعتك ساحه‌لرینه
وحونولرینه اطلاق اولنور یقال حمی بیضة القوم ای حوزتهم وبیضه صمان نام
محلده بر موضع آدیدر كسر ایله‌ده زبانزددر (بیضة النهار) كوندزك روشنلغنه
اطلاق اولنور تقول عاخنی من بیضة النهار الی سواد اللیل ای بیاضه (بیضة البلد)
دوه قوشنك یمورطه‌سنه اطلاق اولنور بلد دوه قوشنك یاوری چقر دیغی یره
دینور ومنه یقال هو اذل من بیضة البلد ای من بیضة النعام التی تتركها یعنی دوه
قوشنك میدانده ترك ایدوب كتدیكی یمورطه‌دن ازید ذلیل و حقیردر ویقولون
هو بیضة البلد ای واحده الذی یجتمع الیه ویقبل قوله بونده دوه قوشنك یاوری
اخراجی ایچون دائما كوز دیكوب طوردیغی یمورطه مراددر و شول منفرد
وممتاز آدمه اطلاق اولنوركه ناس اكا توجه واقبالله باشنه جمع اولوب جمیع
اقوالی قرین سمع قبول وانقیاد اوله وبیضة البلد منتار نوعندن بر الماسی دیدكلرینه

اطلاق اولنور (بيضه العقر) خروس قسمنك مدة العمر بر دفعه يورطـلديغى يورطه يه دينـور (بيضة الخدر) جار و پوشيده آلتنده اولان محبوبه يه اطلاق اولنور يقال هى بيضة الخدر اى جاريته (البيضتان) تثنيه بنيه سيله و كسر ايله زبانزد در زباله نام محل قربنده بر موضعدر (البيضة) بانك كسريله طپراغى بغايت بياض وزمينى دوز واملس اولان يره دينور وخرما الواندن بركونه لوناسميدركه آنجق اولمسيدر جمعى بيض در (ابن بيض) بعضا بايى مفتوح اولور ياخود فتحى جوهرى وهميدر سلفده عاد قومندن بر تاجر توانكر ايدى كه بر عقبه ده ناقه سنى سكيرليوب يولى طوتمغله خلقك عورينه مانع اولمشيدى سد ابن البيض الطريق كلامندن مراد بودر (بيضان الزروب) بانك كسريله بر بلده آديدر و بيضان بنى سليم يوردنده برطاغك آديدر وانساندن بياض چهره لو اولنلره دينوركه سودان مقابليدر ابيضك جمعيدر (البيض) بانك فتحيله بركونه شيشه اطلاق اولنوركه آت قسمنك قوللرنده حادث اولور يورطه شكلنده اولور وبو معناده مصدر اولور يقال باضت يدالفرس تبيض بيضا اذا اورمت يعنى ورما على هيئة البيضـة و قوش يورطلق معناسنه در يقـال باضت الدجاجة اذا القت بيضها وهوانك اسيلكى مشتد اولمق معناسنه مستعملدر يقال باض الحر اذا اشـتد و كدى اوتنك قلپچق كبى اوزون اوزون فليزلرى دوكلك معناسنه در يقال باضت البهمى اذا سقطت نصالهاوبركسه يه آقلقده غالب اولمق معناسـنه در يقال باض فلانا اذا غلبه فى البياض و آغاجك وكراسته نك رطوبتى چكيلوب سنمك معناسنه در يقال باض العود اذا ذهبت بلته ور يرده مقيم اولمق معناسـنه در يقال باض بالمكان اذا اقام به و بلوت و يغمور ياغدرمق معناسنه مستعملدر يقال باض السحاب اذا امطر (البايض والبيوض) يورطليجى طاوغه دينور بيوضك جمعى بيض وبيض كلور كتب و ميل وزنلرنده (الاباضة) همزه نك كسريله (والتبييض) بونلرده كدى اوتنك فليزلرى دوكلك معناسنه در يقال اباضت البهمى و بيضت اذا سـقطت نصالها و تبييض اغارتمق معناسـنه در يقال بيض الشئ ضد سوده و طولدرمق معناسـنه در يقال بيض السقاء اذا ملاه و بوشالتمق معناسـنه اولمغله ضد اولور يقال بيض القربة اذا فرغها (المبيضة) مضيئه وزننده شول خاتونه دينـور كه بياض چهره لو اولاد طوغورر اوله يقال امرأة مبيضة اذا ولدت البيضان نته كه مسوده بونك ضديدر و مبيضه اطفال عرب بيننده بر لعبك اسميدركه برى برينه ابيضى حبالا واسيدى حبالا ديه رك اوينارلر (المبيضة) محدثه وزننده ثنويه دن بر فرقه دركه خلفاى عباسيه دن مسوده لره يعنى سياه جامه كيتلره مخالفت ايچون بياض لباس كيرلر ايدى (الابتياض) افتعال وزننده باشه توغلغه كيمك معناسنه در يقال ابتاض الرجل اذا

قبی ابیضه وبر عسکری استیصال ایتمك معناسنه‌در یقال ابیض القوم اذا استأصلهم ویقال ابیض القوم علی المجهول ای استؤصلوا (الابیضاض) احمرار وزننده (والابیضاض) احیرار وزننده وبسه کرکی آغارمق معناسنه‌در یقال ابیض الشیء وابیاض ضد اسود واسواد (ایام البیض) بانك کسریله ایام اللیالی البیض تقدیرنده‌درکه روشن اولان کیجه‌لرك کونلری دیمکدر هر آیك اون اوچ واون درت واون بش کونلریدر علی قول اون ایکی واون اوچ و اون درت کونلرندن عبارتدر پس کلام مذکور تقدیر مزبور اوزره اولمغله اضافتسز الایام البیض دیمك جائز دکلدر قال الشارح ومنه الحدیث [کان علیه السلام یأمرنا ان نصوم ایام البیض] وهی الثالث عشر الی الخامس عشر او الثانی عشر الی الرابع عشر بونلرك کیجه مهتاب اولدیغیچون اطلاق اولندی

✦ فصل التاء الفوقیة ✦ (توبض) حریان وزننده نسوان عرب اسملرندندر

✦ فصل الجیم ✦ (الجرض) فتحتینله توکرك وآغز یاریه دینور دیق معناسنه وجرض مصدر اولنور برکسنه غم وغصه‌دن ناشی توکرکنی یوداميوب یوتقنوب قالمق معناسنه‌در یقال جرض الرجل بریقه جرضا من الباب الرابع اذا ابتلعه بالجهد علی هم وتوکرك یوتمیوب بوغازه طیقانمق معناسنه‌درکه افراط غم وغصه‌دن اولنور یقال جرض بریقه اذا غص (الاجراض) همزه‌نك کسریله برکسه‌نك توکرکنی بوغازینه طورد‌رمق معناسنه‌درکه مغموم واندوهناك ایلمکدن کنایه‌در یقال اجرضه بریقه اذا غصه (الجریض) امیر وزننده بوغازه طورمش توکرکه دینور وغم وغصه‌دن کنایه اولنور ومنه المثل ✦ حال الجریض دون القریض ✦ یعنی غصه واندوه شعره اوکنه سپر اولدی قریض شعر معناسنه‌در کلام مزبوری جوشن بن قنفذ تکلم ایلدی پدری قنفذ قومی بیننده شاعریتله ممتاز ایدی وقتا که جوشن برقاچ یاشنه بالغ اولدقده نجحه‌سنده امارهٔ بلاغت حس ایلمکله کندیسنه غالب اولمق خوفندن قتله تعلیق ایله مزبوری شعر سویلمکدن منع ایلدی وقتا که مبلغ رجاله بلوغ اولدقده درونده اشعار کثیره جولان ایلمکه بشلیوب لکن قتلدن خوفله اظهار ایلیه‌مز ایدی انجام کار بو غصه ایله بیمار ومشرف موت اولدقده قنفذ سر بالینه کلوب کیفیتنه مطلع اولنجه بعد الیوم شعر سویلمکه سکا اذن ویردم قتل وهمنی درونکدن اخراج ایله دیدکده جوشن کلام مزبوری ایراد ایلدی بر خصوص اوکنه بر عائق ومانع حلول ایلدکده ضرب اولنور وجریض مغموم وتاسه‌ناك آدمه دینور یقال رجل جریض ای مغموم جمعی جرضی کلور مرضی کبی (الجرئاض والجرواض) همزه ایله قرطاس وزنلرنده بونلرده مغموم وغصه‌ناك آدمه دینور وجریاض قالین کوده‌لو یاوز آدمه دینور وارسلانه دینور

(الجرواض) جرياض وزننده وايكی معنای اخيرده مرادفدر (الجراض) كتاب وزننده (والجرئض) علبط وزننده (والجرائض) علابط وزننده بونلرده جرواض معناسنه‌در وجرأض علبط وزننده اسمادندر عبد الله بن الجرئض محدثيندندر وجرائض علابط وزننده شول ياوز اكول دوه‌يه دينوركه ديشلريله آغاجلری كوتركوتر كمروب بچر اوله يقال جمل جرائض ای اكول شديد الفصل بانيابه للشجر (الجراض) غراب وزننده ياوريسنه پك لطف وحنين ايدن ناقه‌يه دينور يقال ناقة جراض ای لطيفة بولدها (الجرض) قرض وزننده بوغمق وبوكالتمق معناسنه‌در يقال جرضه جرضا من الباب الاول اذا خنقه (الجرافض) علابط وزننده ثقيل وناكوار وبی نمك شخصه دينور يقال رجل جرافض ای ثقيل وخم (الجرامض) جرافض وزننده ومرادفيدر (الجض) عض وزننده صالنی بولانی ادا ايله يوريمك معناسنه‌در يقال جض فلان جضا من الباب الاول اذا مشی الجيضی وبركمسه اوزرينه قلجله حمله ايلك معناسنه‌در يقال جض عليه بالسيف اذا حمل (التجضيض) جض ايله معنای اخيرده مرادفدر يقال جضض عليه بالسيف اذا حمل عليه وپك سكرتمك معناسنه‌در يقال جضض البعير وغيره اذا عدا عدوا شديدا (الجلاهض) جرافض وزننده ومرادفيدركه ذكراولندی (الجهوضة) جيمك ضميله (والجهاضة) كرامه وزننده حدت نفس معناسنه‌در (الجاهض) جریء و حديد النفس اولان آدمه دينور يقال رجل جاهض ای فيه جهوضة وجهاضة وپك ديك ويوكسك اولان دوه اوركچينه و سائر نسنه‌يه دينور يقال سنام وشیء جاهض ای شاخص مرتفع (الجاهضة) برياشنده ديشی اشك صوپه‌سنه دينور جمعی جواهض در (الجهاضة) علامه وزننده پك قوجه اولان ديشی حيوانه دينور يقال ناقة واتان جهاضة ای هرمة (الجهيض) امير وزننده (والجهض) كتف وزننده ناتمام دوشمش اولان چوجغه وياوری‌يه دينور علی قول خلقتی تمام اولوب بدننه جان كلمش دوشوكه دينور ياشاميه يقال جأت بالجهيض والجهض ای بالولد السقط اوماتم خلقه ونفخ فيه روحه من غير ان يعيش (جهاض) سحاب وزننده مسواك اغاجنك يمشنه دينور علی‌قول تازه ومطرا اولديغی حالده اطلاق اولنور (الجهض) نهض وزننده بركمسه‌يه غلبه ايدوب مشغول ومقيد اولديغی ايشدن برطرف ايلك معناسنه‌در يقال جهض فلانا عن الامر جهضا من الباب الثالث اذا غلبه و نحاه عنه (الاجهاض) همزه‌نك كسريله جهض معناسنه‌در يقال اجهضه بمعنی جهضه وايودرمك معناسنه‌در يقال اجهضه اذا اعجله وناقه تويلنمش ياوری دوشورمك معناسنه‌در يقال اجهضت الناقة اذا القت ولدها وقد نبت وبره (المجهض) محسن وزننده تويلنمش ياوری دوشورن ناقه‌يه دينور جمعی مجاهيض در (المجاهضة)

مغاضبه وزننده مبغضت ايلك معناسنه در يقال جابضه اذا غاضبه وايغدرمك معناسنه در يقال جابضه اذا غاضبه (الجبض) جبض وزننده ... دن ميل والدول ايلك معناسنه در يقال جاض عنه يجيض جيضا اذا حاد وعدل (التجبيض) جبض معناسنه در يقال جبض ماله ... جابض (الجبض) ... و ... (والجبض) ... وزننده ... اذا ابله ... ديمور يقال ... الجبض والجبض بالتغتر والاحتيال (المجابضة) مفاعله وزننده مفاخره معناسنه در يقال جابضه اذا فاخره

﴿ فصل الحاء المهملة ﴾ (الحبض) فتحتينله تحرك معناسنه در يقال ماله حبض ولا نبض اى حراك وصوت معناسنه در تقول سمعت حبضه اى صوته وقور ياك آتوب اويناقده دينوركه تيندن ايلمه زور وقوت معناسنه در يقال ماله حبض اى قوة ورمق حيات معناسنه در يقال فيه حبض اى بقية الحياة وحبض السهم معناسنه دركه سيذكر (الحبض) قبض وزننده اولمك معناسنه در يقال حبض الرجل حبضا من الباب الثانى اذا مات وبلك كريشنى طنقردتمق ايچون چكوب صاليورمك معناسنه در يقال حبض بالوتر وحبض به حبضا من الباب الثانى والرابع اذا جبذ وحبض وحبض فتحتينله اوق طوغرى نشانه كتميوب آتان كسه نك اوكنه دوشمك معناسنه در يقال حبض السهم وحبض حبضا وحبضا من البابين المزبورين اذا وقع بين يدى الرامى ولم يستقم وحبض صوت ضعيف معناسنه در ويورك برمقدار اويناد قدنصكره ساكن اولمق معناسنه در يقال حبض القلب حبضا من الباب الثانى اذا ضرب ضربا ثم سكن (الحبوض) قعود وزننده قيونك صويى اكسلمك معناسنه در يقال حبض ماء الركية حبوضا من الباب الاول اذا نقص وبر آدمك حقى هدر اولمق معناسنه در يقال حبض حقه اذا بطل واوغلان كوچك ايكن كنديسندن خير وفلاح مأمول اولنوب صكره خلاف مأمول ظهور ايلمك معناسنه در يقال حبض الغلام اذا ظن به خير فاخلف واكسلمك معناسنه در يقال حبض القوم اذا نقصوا (الحباض) غراب وزننده ضعف معناسنه در يقال فيه حباض اى ضعف (الاحباض) همزه نك كسريله بر آدمك حقنى هدر ايلك معناسنه در تقول احبضت حقه اى ابطلته وسعى وكوشش قلمق معناسنه در يقال احبض الرجل اذا سعى واوقى نشانه يتشدرميوب برواره دوشورمك معناسنه در يقال احبض السهم ضدا صرده وقيونك صوينى صرف ايدوب دوكتمك معناسنه در يقال احبض الركية اذا كدها فلم يترك فيها ماء (المحبض) منبر وزننده بال صاغان كسه نك بال صاغاجق آغاجنه دينور على قول صاغاركن آريلرى دفع ايليه جك آلته دينور وحلاج يايه دينور مندف معناسنه (حبوضه) سبوحه وزننده شام قربنده برقريه آديدر (حبيض) امير وزننده

معد بنی سلیم قربنده برطاغك آدیدر (التحبیض) تخفیف معناسنه در یقال حبض الله عنه ای خفف (الحرض) فتحتینله برآدمك بدنی یاخود دین ومذهبی یاخود عقل وشعوری فاسد وتباه اولمق معناسنه در یقال حرض الرجل حرضا من الباب الرابع اذا فسد بدنه اومذهبه اوعقله و یقال فیه حرض ای فساد وحرض مزاجی پك فاسد وتباه اولان خسته وناتوان کمسیه دینورکه تسمیه بالمصدردر یقال رجل حرض ای فاسد مریض وبغایت درمانده وعاجز وفرومانده یه دینور یقال اصبح حرضا ای کالا معییا واولومجل خسته یه دینور یقال هوحرض مشرف علی الهلاك وبی خیر ومنفعت کمسیه علی قول نه خیری مأمول ونه شرندن احتراز اولنان جماد کبی هیچ کمسیه دینور یقال رجل حرض ای لاخیر عنده اولا یرجی خیره ولا یخاف شره بونلرك مفردی وجمعی ومذکر ومؤنثی برابردر زیرا فی الاصل مصدرلردر وبعضا احراض اوزره وحرضان اوزره که حائط حیطان‌ده در وحرضه اوزره که عنبه وزننده در جمعلنورلر وصفیت ملاحظه سیله وحرض عشق یاخود حزن وکدر آتشی وجودنی اریدوب خیال ایلمش کمسیه دینور یقال رجل حرض اذا صار قد اصابه العشق والحزن وارباب جنك اولمیان ملامحمد طاقنه دینور یقال هوحرض ای لایتخذ سلاحا ولا یقاتل وحرکت وقیامه مجالی اولمیان افتاده وناتوانه دینور یقال صار حرضا ای ساقطا لایقدر علی النهوض وبومعناده مصدر اولور یقال حرض الرجل حرضا من الباب الرابع اذاصار ساقطا لایقدرعلی النهوض وحرض ناسك وکلامك کوتوسنه وکمترینه دینور یقال رجل وکلام حرض ای ردیٔ ووجودی مرض وعلتدن زبون اولوب خلال کبی اریوب قالمش آدمه دینور ومنه قوله تعالی [حتی تکون حرضا] الآیه ای مضنی مرضا وسقما وبرکمسه‌نك درد ومحنت ومرضی اوزایوب کتمك معناسنه‌در یقال حرض الرجل حرضا اذا طال همه وسقمه ورذیل وفاسد اولمق معناسنه‌در یقال حرض الرجل اذا رذل وفسد وحرض پك آریق ناتوان ناقه‌یه دینور یقال ناقة حرض ای ضاویة وعنده بربلده آدیدر وحرض الثوب کنارنده اولان پروازینه وصچاغنه ونجفنه وسائر بومقوله نسنه‌سنه دینور وحرض اصپور تخمنی دیوشرمك معناسنه‌در یقال حرض الرجل حرضا اذا لقط الاحریض ومعده فسادینه اوغرامق معناسنه‌در یقال حرض فلان اذا فسدت معدته (الحارضة والحارض والحرض) کتف وزننده حرض کبی مزاجی پك فاسد وتباه اولان خسته وناتوان کمسیه دینور وحارض اولومجل خسته‌یه دینور یقال هو حارض ای مشرف علی الهلاك ورذیل وفاسد ومتروك وبی اعتبار کمسیه دینور یقال رجل حارض ای رذیل فاسد متروك بین الحراضة والحروضة والحروض (وحرض) کتف وزننده قیامه قدرتی قالمیان دوشکون وناتوان کمسیه دینور یقال رجل حرض اذا کان

لايقدر على النهوض (الحرمض) معظم وزننده بودخی عشق یاحزن وغصه کندیسنی زاروزبون ایتش آدمه دینور یقال رجل محرض ای اذابه العشق اوالحزن وحرکت وقیامه تحمل اولان سقط وزبون ادمه دینور (الحریض) امیر وزننده بودخی حرکت وقیامه مقتدر اولمیان ناتوانه دینور (الاحریض) همزه‌نك کسریله حریض معناسنه‌در یقال رجل حریض واحریض ای ساقط لایقدر على النهوض واحریض اصبور چیچکنه دینور یقال صبغ ثوبه بالاحریض ای العصفر (الحروض) قعود وزننده برکسنه دردوعلتدن ضعیف وناتوان اولمق معناسنه‌در یقال حرض الرجل حروضا من الباب الاول والثانی اذاکان حرضا ای مضنی مرضا وسقما (الحرض) عرض وزننده برکسنه کندی نفسنی برحالتله فاسد وتباه قلق معناسنه‌در یقال حرض الرجل نفسه حرضا من الباب الثانی اذا افسدها (الحراضة) کرامه وزننده برکسنه‌نك دردوعلتی اوزایوب کتمك معناسنه‌در یقال حرض الرجل حراضة من الباب الخامس اذا طال همه وسقمه ورذیل وفاسد اولمق معناسنه‌در یقال حرض الرجل اذا رذل وفسد وحراضة وحروضة حالرنك ضمیله اسملردر رذالت وفسادوبین الناس سقوط ومتروکیت معناسنه‌در یقال هوحارض فاسد بین الحراضة والحروضة والحروض (الحرضة) حانك کسریله رذیل وفاسد وفرومایه شخصه دینور جمعی حرض کلور عنب وزننده یقال رجل حرضة ای رذیل فاسد متروك (الحروض) مرذون ومحقر کسیه دینور (الحرض) حانك ضمیله (والحرض) ضمتینله اشنان اسمیدرکه چوغان دیدکلری کوکدر وقرئ به قوله تعالى [حتى تكون حرضا] ای حتى تكون كالاشنان نحولا ويبسا ومحدثیندن منصور بن محمد وعبدالباقی بن عبدالجبار الحرضیان آنك بیعنه منسوبلردر (المحرضة) میمك کسریله ایچنده چوغان اصلاندقلری قبه دینور (الحراض) شداد وزننده قلیه طاشنی دوزمك ایچون چوغان احراق ایدر اولان کسیه دینور وقیلر اوزره نوره وکرج یاقجی کسیه دینور بادیه‌ده اوجاق اولمامغله قیلر اوزره یقارلر (الحراضة) چوغان صاتیلان چارشویه دینور یقال بالکوفة حراضة ای سوق الحرض (حراض) غراب وزننده ذات عرق نام محلدن یوقری مشاش ایله غمیر میاننده برموضع آدیدرکه مکه قربنده‌در (ذوحرض) عنق وزننده معدن نقره یاننده برموضع یاخود بروادی اسمیدر وجبل احد یاننده برموضعدر (حراضان) خراسان وزننده قبلیه‌ده بروادی اسمیدر (حراضة) ثمامه وزننده مدینه‌یه قریب بنو جشم یوردنده برصو آدیدر (الاحرض) احمر وزننده کوزلرینك کنارلری تباه اولمغله دیدك دیدك اولمش کشی‌یه دینور یقال رجل احرض ای المنقت اشفارعینه (احرض) رانك ضمیله هذیل بلادنده برطاغك آدیدر آنده برصو اونغله آندن ایچن معده فسادینه اوغرامغله تسمیه اولندی

(الحرضة) غرفه وزننده قمارجیلرك امینی اولان كمسیه دینور یقال هو حرضة المقامرین ای امینهم (الاحراض) همزه‌نك كسریله بركمسه‌یی برعارضه فاسد ومتغیر قلمق معناسنه‌در یقال احرضه الحب اذا افسده وبركمسه‌نك یرامز اولادی ظهور ایلمك معناسنه‌در یقال احرض فلان اذاولدله ولدسوء (التحریض) تفعیل وزننده بركمسه‌یی برایشه قندرمق معناسنه‌در یقال حرضه اذا حثه وبركمسه تجارتنی چوغان معامله‌سنه حصر ایلمك معناسنه‌در یقال حرض زید اذا جعل شغل بضاعته فی‌الحرض واسپور چیچكیله اثواب بویامق معناسنه‌در یقال حرض ثوبه اذا صبغه بالاحریض وبزك صچاقلری پیریوب چوریمك معناسنه‌در یقال حرض الثوب اذا بلی طرته (المحارضة) مفاعله وزننده برایشه مداومت ایلمك معناسنه‌در یقال حارض علی عمل كذا اذا داوم وقمار اوقلریله قمار اوینامق معناسنه‌در یقال حارضه اذا ضاربه بالقداح (الحرفضة) حانك وفانك كسریله صوی وپاكیزه جنس اولان ناقه‌یه دینور (الحرافض) حانك فتحیله چلسز مهزول اوله‌رق یواش دوه‌لره دینور مفردی مسموع دكلدر یقال ابل حرافض ای مهازیل ضوامرذلل (الحض) حانك فتحی وضادك تشدیدیله (والحض) حانك ضمیله (والحضیضی) حثیثی وزننده (والحضیضی) حانك ضمیله بركمسه‌یی برایشه تشویقله قیزدروب قندرمق معناسنه‌در یقال حضه علیه حضاوحضاحضیضی وحضیضی من‌الباب الاول‌اذا حثه واحماه علیه وعندالبعض حانك ضمیله حض كلمه‌سی اسمدر قندرمه وقندرش دیمكدر (التحضیض) یك قندرمق معناسنه‌در یقال حضضه علیه والتشدید للمبالغة (الحضیض) امیر وزننده اوتوراقلو متمكن یره دینوركه مرادطاغ وبایر مقوله‌سی یوكسك محلارك منقطع اولدقلری الچق ودوزواوتوراقلو یر اوله‌جقدر اوج مقابلیدر جمعی احضه وحضض كلور ضمتیله (الحضض) زفر وزننده (والحضض) عنق وزننده ادویه‌دن بردارو اسمیدركه ایكی نوع اولور برینه حضض عربی وبرینه حضض هندی دیرلر حضض عربی خولان‌نام نباتك عصاره‌سیدر وحضض هندی فیلزهرج دیدكلری نباتك عصاره‌سیدر ایكی نوعیده اورام رخوه وخوارهیه واسكی یاره‌لره ونفاخات ورمد وجذام وباسور علتلرینه وحشرات صوقدیغی یرلره وغرغره‌سی خناقك انواعنه نافع وطلاسی وكل یوم نصف مثقال صو ایله شربی كلب دیوانه اصرمسنه مفید وصاچ وصقالی مكثردر وحضض بشقه برنبات آدیدر وبردوا آدیدركه دوه بولندن ترتیب ایدرلر (حضوض) صبور وزننده قادسیه ایله حیره بیننده برنهرك اسمیدر (الحضحض) قنفذ وزننده برنبات آدیدر (حضوضی) شروری وزننده وصبور وزننده زبانزددر دریاایچره برجبل آدیدركه سلفده عربلر خلعایی یعنی تبری ایتدكلری اولادلرنی اورایه نفی ایدرلر ایدی وحضوضی ایراقلق معناسنه‌در یقال بینهما

حضوض اى بعيد واشه ديورلر معناسنه (الحضوضة) ضمله قاشيلك عربده
وه يرينه ديورلر تقول هذه الحضوضة اى الحضوضة (الحضض) فتحتيله ايسه
معناسنه‌در يقال عنده حضيض ولا بضيض اى شئ وهو على مقامه محضوضدر
(الحضيضا) بصيصا وزننده ومرادفدركه ملك يه معناسنه‌در تقول احر حث
ايه حضيضاى وبصيصاى اى ملك يدى (المحاضة) مفاعله تشديديله مقاتله وايكيده
ايكى كمسنه برى برينى برشيه قيزدرمق معناسنه‌در يقال حاضه اذا حض كل منهما
صاحبه (التحاض) تفاعل وزننده برنجه كمسنه‌لر برى برلرينى قيزدرمق معناسنه‌در
يقال تحاضوا اذا تحاثوا (الاحتضاض) افتعال وزننده ومرادفدركه بركمسنه
قرشو برلوم كندى نفسنى احتثاث ايلمك معناسنه‌در تقول احتضضت نفسى اى
احتثثت (حضر نفسى) فاعله مقرحل وزننده مراة ترانده تمامه حسنده وحل
لبيدر (الحفض) ارفض وزننده برنسنه‌يى الدن براقيورمك معناسنه‌در يقال حفض
الشئ حفضا من الباب الاول اذا القاه وطرحه من يده والقاحى وچوغى اكوب
بوكمك معناسنه‌در يقال حفض العود اذا حناه وعطفه (التحفيض) حفض ايله
معناى اولده مرادفدر يقال حفض الشئ يعنى حفضه وبرآدمى براقوب كيروده
ترك ايلمك معناسنه‌در تقول حفضت القوم اى طرحتهم خلفى وخلفتهم وتخفيف
معناسنه‌در يقال حفض الله عنه اى خفف وبرى قورلتق معناسنه‌در يقال حفض
الارض اذا يبسها ويقال حفضت ارضنا على البناء للمجهول وهى محفوضة (الحفض)
فتحتينه كوچ وقتنده ضولره تحميل ايچون تهيئه قلنان اواسبابنه ديورلر ومنه المثل ★
يوم بيوم الحفض المجور ★ يومش جوزماده‌سنده بيان اولندى واواسبابى يوكلنه‌جك
دوه‌يه ديورلر وطناب وستونيه بالجمله قيل چادره ديورلر وحامل دايعنى حاله آدمه
ديورلر وضعيف اركك دوه‌يه ديورلر وآلاچق قورلقلرى ديركه ديورلر جمعى احفاض
كلور حاءك كسريله واحفاض كلور (المحفض) معظم وزننده پك قورى يره ديورلر
يقال حفضت ارضنا فهى محفض اى يابسة متقعقعة (الحمض) حاءك فتحى وميمك
سكونيله ضوزلجه وآچيرق اولان اوته ديوركه شوراوت تعبير اولنور نته‌كه خله
طاتلو اولان اوته ديورلر عرب عندنده حمض دوه قسمنك فاكهه‌سى وخله اتمكى
شبهه‌سنده‌در جمعى حموض كلور حاءك ضميله يقال رعت الابل الحمض وهو ما ملح
وامر من النبات وحمض وحموض قعود وزننده دوه شوراوت اوتلامق معناسنه‌در
يقال حمضت الابل حمضا وحموضا من الباب الاول اذا اكلت الحمض وبرنسنه‌دن
خوشلنوب ايكرنمك معناسنه‌در تقول حمضت عنه اذا كرهته وبرنسنه‌يه اشتها
ايتمك معناسنه‌در تقول حمضت به اذا اشتهيته وحمض ياميله قريب تيم قبيله‌سى
يورننده برصو آديدر (الاحماض) همزه‌نك كسريله دوه شوراوت اوتلاتمق

معناسنه‌در يقال احمضت الابل اذا اكلت الحمض ودوه‌يه شوراوت اوتلاتمق معناسنه‌در تقول احمضت الابل اذا رعيتها الحمض وبر نسنه‌يى اكشى قلمق معناسنه‌در يقال احمضه اذا جعله حامضا (الحامضة) شوراوت اوتلايجى دوه‌لره دينور جمعى حوامض‌در (الحمضيه) حديه وزننده دائما شوراوت اوتلار اولان دوه‌لره دينور يقال ابل حمضية اى مقيمة فى اكل الحمض (المحمض) ميم اولانك فتحى وضمى وثانيه‌نك فتحيله دوه‌نك شوراوت اوتلادقلرى موضعه دينور (الحمضة) سفينه وزننده شوراوتى فراوان يره دينور يقال ارض حميضة اى كثيرة الحمض جمعى حمض كلور حانك ضميله (الحمضة) حانك فتحيله شهوت واشتها معناسنه‌در تقول مالى حمضة اليه شهوة (بنوحمضه) بربطن در وعبد الله بن حمضه تابعيندندر ومعاذبن حمضه وريحان بن حمضه محدثلردر (الحمضيون) محدثيندن برجماعتدر (حمض) فتحتينله بصره ايله بحرين بيننده برطاغك آديدر (الحمض) حمد وزننده (والحمض) فتحتينله (والحموضة) عمومه وزننده برنسنه اكشى اولمق معناسنه‌در يقال حمض الشئ وحمض وحمض حمضا وحمضا وحموضة من الباب الاول والرابع والخامس اذا كان حامضا عند البعض باب رابع سودك اكشى اولمسنه مخصوصدر فيقال حمض اللبن حمضا من الباب الرابع وحموضه اسم اوله‌رق استعمال اولنور يقال فى طعمه حموضة (الحامض) اكشى نسنه‌يه دينور ويقال رجل حامض الفؤاد اى متغيره فاسده (الحوامض) بنو عمير جماعتنه مخصوص برنيجه شوراق صولره اطلاق اولنور (حمضه) فرحه وزننده ساحل بحر يمنده عثر قضاسنده برقريه آديدر (يوم حمضى) جمزى وزننده ايام عربدن بريوم معروفدر (حميضه) سفينه وزننده (وحميضه) جهينه وزننده ابن رقيم‌در كه اصحابدندر وحميضة بنت ياسر وحميضة بنت الشمردل رواة حديثدندر (الحماض) رمان وزننده برنباتدر كه ييراغى هندبا ييراغنه شبيه وطعمى مخوش اولور برنوعى واردركه آجترق اولور ايكى نوعيده صوسزلغه وصفرا وغثيان وخفقان حاره وديش اغريلرينه ويرقان علتنه نافع وتخمى بز پارچه‌سنه بغليوب نسوانك صول بازولرينه بند ايتلك آنده طوردقجه حملى مانعدر بو نبات قوزى قولغى ديدكلرى نباتدركه برى وبستانى ومائى اولور وحماض الاترج آغاج قاونك جوفنده اولان اكشيسنه اطلاق اولنور يقال كانه حماض الاترج وهو مافى جوفه (التحميض) آز ويرمك وآز ايتك معناسنه‌در يقال حمض لنا فلان فى القرى اذا اقل (المستحمض) اسم فاعل بنيه‌سيله شول سوده اطلاق اولنوركه اويوب يوغرد اولمسى كج اوله يقال لبن مستحمض اى البطئ الروب ومحمود بن على الحمضى حانك وميم مشدده‌نك ضميله متكلم مشهوردر كه امام فخر رازينك شيخيدر (الحوض) حانك فتحى وواوك

سکونیله معلوم مدرکه لسانلرده دخی حوض تعبیر اولنور جمعی حیاض کلور که اصلی
حواض ایدی حانك مکسوریتی واوی یایه ابدال ایلدی واحواض کلور مادهٔ مزبوره
حاضت المرأة باسود حاض الماء ای جمعه مادهسندن مأخوذدر و حوض مصدر
اولنور صویی برکدرمك معناسنهدر یقال حاض الماء یحوض حوضا اذا جمعه
وحوض یاپمق معناسنهدر یقال حاض الرجل اذا اتخذ حوضا (حوض الحمار)
بین العرب سب ودشنام تعبیر اتدکلری مهزوم الصدر دیمکدر که کوکسنه اورلمغله
کوکسی ایچرو چکمش معناسنهدر مغلوب ومقهوردن کنایهدر یقولون یا حوض
الحمار ای مهزوم الصدر اشك قسمنك حوضی بری بریله اوغراشمقدن خراب
اولدیغی ملاحظه سیله در (ذوالحوضین) جد نبی اکرم علیه السلام اولان
عبدالمطلب جنابنك لقبیدر اسمی شیبه ایدی علی قول عامر بن هاشم بن عبدمناف
لقبیدر وحجاس بن غسانك دخی لقبیدر وابو عمرو الحوضی نقالندر محدث مشهوردر
(حوضی) سکری وزننده بر موضع آدیدر (التحویض) معظم وزننده شول حوض
طرزنده خرما آغاجلرینك دیبلرینه چویردکلری چوقوریه دینورکه اندن کوکلری
تشرب ایدر (الاستحواض) برکسه حوض ایدنمك معناسنهدر یقال استحوض الماء اذا
اتخذ لنفسه حوضا (التحویض) برنسنهنك چورهسنی چزکنوب طولشمق معناسنه
مستعملدر تقول انا احوض لك هذا الامر ای ادور حوله (الحیض) فیض وزننده
(والمحیض والمحاض) میملرك فتحیله خاتونك عادت وقتنده قانی آقمق معناسنهدرکه
نمازسز اولمق تعبیر اولنور یقال حاضت المرأة تحیض حیضا ومحیضا ومحاضا اذا
سال دمها بعضیلر وجه مذکور اوزره حوض مادهسی بوندن مأخوذدر دیدیلر
اکا صو سیلان ایلدیکی مناسبتیله ومحیض مصدر اولدیغی کبی اسم دخی اولور
نمازسزلغه دینور یقال بلغت سن المحیض شارحك بیانینه کوره محیض مصدر واسم
زمان ومکان ودم حیض اسمی اولنور (الحائض والحائضة) نمازسز اولان خاتونه
دینور حائض وصف خاص اولدیغنه مبنیدر وحائضه حاضت المرأة ترکیبندن اعتبار
ایلهدر حائضهنك جمعی حوائض وحائضات حیض کلور رکع وزننده مؤلف ترتیبنده
تشویش ایلشدر (الحیضة) حانك فتحیله بناء مرهدر یقال حاضت حیضة ای واحدة
(الحیضة) حانك کسریله اسمدر نمازسزلغه دینور قال الشارح ومنه حدیث عایشة
قال لها [ان حیضتك لیست فی یدك] وهی الاسم من الحیض و حیضه حیض
بجاورهسنه دینورکه طوتنورلر یقال اقذر من الحیضة وهی الخرقة التی تستثفر بها
(التحییض) تفعیل وزننده آقتمق معناسنهدر یقال حیض الماء اذا سیله وخاتونه
نمازسز ایکن جماع ایتمك معناسنهدر یقال حیض جاریته اذا جامعها فی الحیض
(المستحاضة) شول خاتونه دینورکه قانی حیض قانی اولمیوب یعنی رحمدن کلمیوب

عاذل دیدکلری طمردن کلە وبو مبنی للمفعول اولان استحیضت صیغەسندندر یقال
استحیضت المرأة فهی مستحاضة ای یسیل دمها لا من الحیض بل من عرق العاذل
(حیض) حائك فتحیله طائفه . بر طاغك آدیدر (التحیض) تفعل وزننده خاتون
حیضی ایامنده نمازدن عزلت ایلمك معناسنەدرکە اطلاق شرعیدر یقال تحیضت
المرأة اذا قعدت ایام حیضها عن الصلاة مؤلف صومدن اکتفا ایلشدر
﴿ فصل الخاء المعجمه ﴾ (الخریضة) سفینه وزننده تازه وکوزل وسیمتن اولەرق
اننه طلو ومحبوبه قیزه دینور وبو امام لیث روایتیدر صواب اولان صاد مهمله
ایله اولمق ملحوظدر (الخضاض) سحاب وزننده آزجه نسوان زینتنه دینور
یقال ماعلیها الاخضاض ای یسیر من الحلی وبون و احمق آدمه دینور خضاضه
دخی دینور ویاز و یازەجق مرکبه دینور کسر ایلەده جائزدر یقال ما فی الدواة
خضاض ای مداد وکدی یاخود اهلی آهونك بیونلرینه طاقدقلری بوغمق تعبیر اولنان
قلادەیه دینور مخنقه معناسنه وطوتساق بیوننه کچردکلری دمور طوقه ودمور
لالەیه دینور غل الاسیر معناسنه (الخضض) فتحتینله درلو درلو طعاملره دینور
یقال اطعمنا فی القری خضضا ای الوان الطعام وکوچك قیزلرك طاقندقلری اوفق
آق بونجقلره دینور یقال ماعلیها خضض وهو الخرز البیض الصغار تلبسها الصغار
(التخضیض) ذکر اولنان بونجقلر ایله قیزجغزلری بزەمك معناسنەدر یقال
خضض الاماء اذا زینها بالخضض (الخضیض) امیر وزننده شول طپراقلو یره
دینورکه آنی یغمورلرچابك اصلدوب چامور ایدر اوله (الخضخاض) ثرثار وزننده
اویوز دوەیه طلا ایلدکلری سیاه و صیویق نفت یاغنه دینور یقال هنأ البعیر
بالخضخاض وهو نفط اسود رقیق تهنأ به الابل الجرب (الخضاخض) علابط وزننده
صولو و آغاجلو یره دینور یقال مکان خضاخض ای الکثیر الماء والاشجار
وبیوك قارنلو سموز آدمه ودوەیه دینور یقال رجل و جمل خضاخض ای سمین
بطین و صبا ایله دبور یعنی لدوس بیننده اسن یله دینورکه کشمشله اولەجقدر
علی قول مشرق طرفندن اسن یله دینورکه کون طوغیسی دیدکلریدر یقال تهب
الخضاخض وهی ریح بین الصبا والدبور اوریح تهب من المشرق (الخضاخضة)
هاءیله (والخضخض) هدهد وزننده (والخنخض) علبط وزننده بونلرده قارنی
بیوك سموز آدمه ودوەیه دینور (الخضخضة) زلزله وزننده صو وصویق مقولەسی
نسنەیی بری اوته چالقمق معناسنەدر یقال خضخض الماء والسویق و نحوه اذا
حرکه وتجلق ایلمك معناسنەدر یقال خضخض الرجل اذا استمنی بیده (التخضخض)
تزلزل وزننده چالقنق معناسنه در یقال خضخض الماء فتخضخض ای تحرك
(المخاضة) مفاعله وزننده برنسنەیی دکش طریقیله صاتمق معناسنەدر تقول

خفضه اذا ابعده معروضه (الخفض) خانك فتحى وفانك سكونيله حضور وراحته
ديورلركه رفاه وسعت معاشدن عبارتدر معناى آخردن مأخوذدر يقال هو فى خفض
من العيش اى فى دعة وسهولة ورعد آهسته آهسته ملايم يوريمك معناسنه در
يقال خفضت الابل خفضا من الباب الثانى اذا سارت لينا واندفاقمق معناسنه در
يقال خفضه ضد رفعه ومنه قوله تعالى [واخفض لهما جناح الذل من الرحمة]
اى تواضع لهما اوهو من المقلوب اى اخفض لهما جناح الرحمة من الذل وفى الحديث
[ان الله يخفض القسط ويرفعه] اى يبسط الرزق لمن يشاء ويقدره على من يشاء
وخفض نحويون اصطلاحنده اعرابدن جر معناسنه در كه رفع و نصب مقابليدر
يقال خفض الكلمة بالياء اذا جعلها مكسورا وآوازى پست ايلمك معناسنه در يقال
خفض صوته اذا غضه وبريره اقامت ايلمك معناسنه در يقال خفض بالمكان
اذا اقام وخاصة نسوان قسمنى سنت ايلمك معناسنه در يقال خفضت الجارية على
المجهول كختن الغلام خاص بهن (الخافض) رفاه وراحت وحضور اوزره اولان
وسعتلو دير لكه دينور يقال عيش خافض اى ذوخفض و خافض زمرۀ جبارين
وفراعنه يى پست وقهر و ترذيل ايدیجى حق سبحانه و تعالى حضرتلرينك اسم
شريفيدر وفى الاسماء الحسنى الخافض وهو يخفض الجبارين والفراعنة و يضعهم
خافض الطير ووقور وساكن ومتمكن ديمكدن كنايه در نته كه واقع الطير وساكن
الطير دخى ديرلر هوا و خفتى يوقدر ديمكدر يقال هو خافض الطير اى وقور
(الخافضة) يوكسك اولميوب دوز واوتوراقلى اولان صو اقنديسنه دينور يقال
تلعة خافضة اى مطمئنة وعورت سنجيجى اولان خاتونه دينور يقال فلانة
خافضة اى تخفض النساء و اشاغى اندريجى و انچاقلديجى نسنه يه دينور تأنيثى
موصوف اعتباريله در ومنه قوله تعالى فى صفة القيامة [خافضة رافعة] اى ترفع
قوما الى الجنة وتخفض قوما الى النار (خافضة السقيا) صوارمسى آسان اولان
ارضه وصف اولنور سيرلين معناسندن مأخوذ در نته كه رافعة السقيا بونك
مقابليدر يقال ارض خافضة السقيا اى سهلة السقى و يقال رافعة السقيا اى صعبه
(التخفيض) سوزى آهسته وملايم سويلمك معناسنه مستعملدر تقول خفض القول
يافلان اى لينه وبر ايشى سهولتله طوتمق معناسنه مستعملدر تقول خفض الامر
اى هونه و يتمك ايچون دوه نك باشنى اشاغى چكوب اكمك معناسنه در تقول
خفض رأس البعير اى مده الى الارض لتركبه (الاختفاض) اشاغيلق معناسنه در
يقال اختفض السعر اذا انحط وقيزسنتلمك معناسنه در يقال اختفضت الجارية اذا
اختتنت (الحروف المنخفضة) حروف مستعليه اطلاق اولنان قظ خص ضغط حروفندن
ماعدا حروفه اطلاق اولنور (الخوض) خانك فتحى و واوك سكونيله (والخياض) كتاب

وزنده

وزننده صويه كيرمك معناسنه‌در يقال خاض الماء يخوضه خوضا وخياضا اذا دخله
وباء حرفيله متعدى اولور طوارى صويه صوقمق معناسنه‌در يقال خاض بالفرس
اذا اورده بالماء وقوله تعالى [وكنا نخوض مع الخائضين] اى فى الباطل وتتبع الغاوين
وقوله تعالى [وخضتم كالذى خاضوا] اى كخوضهم والعرب تجعل ماوالذى وان مع
صلاتها بمنزلة المصادر وشرابى قارشدرمق معناسنه‌در يقال خاض الشراب اذا خلطه
و شدائد و مخاوفه اقدام ايدوب صوقلمق معناسنه مستعملدر يقال خاض الغمرات
اذا اقتحمها و قلجى اورديغى نسنه‌ده تحريك ايلمك معناسنه‌در يقال خاض بالسيف
اذا حركه وخوضه عمان يانده بر وادى آديدر وخوض الثعلب هجر وراسنده بر
موضع آديدر (التخويض والاختياض) بونلرده صويه كيرمك معناسنه‌در يقال
خوض الماء واختاضه اذا دخله (الاخاضة) همزه‌نك كسريله (والمخاوضة) مفاعله
وزننده طوارى صويه صوقمق معناسنه‌در يقال اخاض الفرس وخاوضه اذا اورده
(المخاضة) ميمك فتحيله صوده سوارى وپياده عبور ايده‌جكلرى يره دينوركه كچيت
يرى تعبير اولنور جمع جنسى مخاض وجمع صيغى مخاوض‌در يقال اقتحم المخاضة
وهى ماجاز الناس فيه مشاة وركبانا (المخوض) منبر وزننده مشروبات قسمنى
قارشديره‌جق آلته دينور نته‌كه سويقى قارشديره‌جق آلته مجدح دينور يقال خاض
الشراب بالمخوض وهو كالمجدح للسويق (الخوضة) تمره وزننده انجو دانه‌سنه
دينور (الخيض) كيس وزننده شول قلجه اطلاق اولنوركه ناملوسى دمورك اركككندن
وديشيسندن قارشق چكلمش اوله يقال سيف خيض اذا صبغ من حديد انيث
وحديد ذكر (التخوض) تفعل وزننده كوجله صويه كيرمك معناسنه‌در يقال
تخوض الرجل اذا تكلف الخوض (التخاوض) تفاعل وزننده لاقرديه كيرشمك
معناسنه‌دركه سوزه طالمق تعبير اولنور يقال تخاوضوا فى الحديث اذا تفاوضوا
﴿ فصل الدال ﴾ (الدأض) فتحتينله كوده‌نك دريسنده اصلا نقصان و رخاوت
اولميه‌رق اتند طولغون سموزلكه دينور يقال فيه دأض اى سمن وامتلاء بحيث
لانقصان فى جلده (الدحض) دالك فتحى وحانك سكونيله مذبوح كبى اياقله يرى
تپنوب اشمك معناسنه‌در يقال دحض برجله دحضا من الباب الثالث اذا فحص بها
وبرنسنه‌يى تفتيش ايلمك معناسنه مستعملدر يقال دحض عن الامر اذا بحث و اياق
سورچوب قايمق معناسنه‌در يقال دحضت رجله اذا زلقت وكونش زواله وارمق
معناسنه مستعملدر يقال دحضت الشمس اذا زالت (الدحوض) قعود وزننده دليل
وحجت باطل اولمق معناسنه‌در زلق الرجل معناسندن منشعبدر يقال دحضت الحجة
دحوضا اذا بطلت (الادحاض) همزه‌نك كسريله دليل وحجتى ابطال ايلمك معناسنه‌در
يقال ادحض الحجة اذا ابطلها (دحيضه) جهينه وزننده بنو تميم يوردنده بر صو

آريدر (الدحص) شكس وزننده وفتحتيله جائزدر حرف حلق ايچون (والدحوص) صبور وزننده صيرتمق يره ديمكدر يقال مكان دحض ودحوص اى زلق دحضك جمعى دحاض در دالك كسريله (المدحضة) مصطبه وزننده مزلة اقدام اولان يره ديمكدر يقال هذه مدحضة القوم اى مزلتهم (دحوض) صبور وزننده جائزده برموضع آديدر (دحرض) قنفذ وزننده ووسيع امير وزننده ايكى صو آدلريدر عنترة بن شداد اشبو ✱ شربت بماء الدحرضين فاصبحت ✱ زوراء تنفر عن حياض الديلم ✱ بيتنده تغليبا تثنيه قلنمشدر (الدحضع) خاى معجمه ايله دحض وزننده برنجى جانور كنك چوچق قسمى حدلك معناسنه‌در يقال دحض السبع والصبى دحضا من الباب الثالث اذا سلح (الدض) دالك فتحى وضادك شده سيله هر وجهله تقيد ورعايت ايدرك خدمت ايتمك معناسنه‌در يقال دضه دضا من الباب الاول اذا خدمه سابقا (الدفض) رفض وزننده مجوف نسنه‌يى قيروب اوفاتمق معناسنه‌در يقال دفضه دفضا من الباب الثانى اذا شدخه وكسره (الادهاض) اجهاض وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى يقال ادهضت الناقة بمعنى اجهضت (الديض) جيض وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى يقال مشية ديضى اى جيضى

﴿ فصل الراء المهملة ﴾ (الربض) فتحتينله بغرسقلره دينور على قول قارنده بوركدن ماعدا جمله احشاء واجزايه دينور يقال رمى الجزار ربض المذبوح اى الامعاء اوما فى البطن سوى القلب وشهرك سورو باروسنه وشرانبويه دينور اساسك يانده كوره واروشه اطلاق اولنور وقيون وكچى ماندره‌سنه وآغلنه دينور يقال ساق الغنم الى ربضها اى ماواها وپالان وسمر ايبنه على قول يردن طرفه اشانيسنده اولان ايپلره مخصوصدر يوقريسنده اولانه اطلاق اولنمز وبرآدمه قوت وغداى كافى اولان سوده دينور ومنه المثل ✱ منك ربضك وان كان سمارا ✱ اى منك اهلك وخدمك وان كانوا مقصرين يعنى اقارب واتباع ومتعلقاتك سندندر هرنقدر دقت ايدوب رعايت وخدمتده مقصر اولورلر ايسه‌ده مثل مزبور بر آدمك اهل واتباعى هرنقدر خلاف مشرب حركت ايدرلر ايسه‌ده ناچار تحمل ايله مسامحه قيلنه‌جك موقعده ايراد اولنور بومثل انفك منك ولوكان اجدع مثلنه اقربدر وربض برنسنه‌نك ناحيه وجانبنه دينور وشول قولانه دينوركه قوشاق كبى دوه‌نك ايكى يانلرندن چكوب قبا اويلقلرندن آشورورلر وربض هركسك ماوى ومرجع ومستراح اتخاذ ايلدكلرى محله دينور خانه واهل واقربا ومال كبى ماوى غنمدن ماخوذدر يقال لفلان ربض وهو كل ما يأوى اليه ويستراح لديه من اهل وقريب ومال وبيت ونحوه ربض لفظنك جمعى ارباض كلور (الربض) رانك كسريله صغر سوريسنه دينور يتاقده مجموعى طوروب اكلندكلرى حالده وبو ماده همان كتاب المزدوج

صاحبندن منقولدر (الربض) رانك ضمیله بر شیئك اورته‌سنه دینور یقال هذا ربض ذاك ای وسطه وبنانك تملنه دینور یقال متین الربض ای الاساس ومطلقا یره دکن شیئه دینور وکشینك زوجه‌سنه اطلاق اولنور بومعناده ضمتینله ورانك فتحی وفتحتینله جائزدر زوجنی ایو اواراحه ایلدیکیچون اطلاق اولندی علی قول ربض والدهیه یاخود قز قرنداشه‌دینور زیرا بنوت و اخوت سببیله جماع ایلیه‌مزلر ربض الکبش معناسندن مأخوذدر و ربض بیکاره دینور عین معناسنه وطلح وسمر دیدکلری تیکنلو بادیه اشجارینك جماعتنه دینور (الربضة) غرفه وزننده بیوك تریدقطعه‌سنه دینور وایشه یرامیوب بریرده عجزندن مقیم ومتقاعد اولان کمسیه دینور (الربضة) همزه وزننده بودخی عجزندن یرندن مقیم و متقاعدکمسیه دینور یقال رجل ربضة وربضة ای متربض (الربضة) رانك کسریله بربقعه‌ده مقتول اولان قومك مقتلنه دینور قال الشارح ومنه حدیث القراء [یوم الجماجم کانوا ربضة] وهی مقتل قوم قتلوا فی بقعة واحدة وربضة جثه‌یه دینور ومنه ترید کانه ربضة ارنب یعنی اول ترید قطعه‌سیدرکه بیوکلکندن کویا یتاغنده یتان طوشان جثه‌سیدر وربضة الناس جماعت انسانی‌یه اطلاق اولنور (الربض) قبض وزننده (والربضة) هایله (والربوض) قعود وزننده قیون وکچی وآهو مقوله‌سی دیز چکوب اوتورمق معناسنه‌در یقال ربضت الشاة ربضا وربضة وربوضا من الباب الثانی مثل برکت الابل ومنه قوله علیه السلام للضحاك وقدبعثه الی قومه بنی عامر [اذا اتیتهم فاربض فی دارهم ظبیا] ای اقم آمنا کالظبی فی کناسه اولا تأمنه بل کن یقظا متوحشا فانك بین اظهر الکفرة یعنی حدیث مزبوری ایکی وجه مقابل ایله تفسیر ایلدیلر وجه اول یاضحاك سن قومکه واردقده آهو کندی یتاغنده نه کونه امین و فارغ البال ومستریح اولورسه سن دخی درونکه اصلا اندیشه وخدشه کتورمیوب اویلجه مستریح البال اوله‌سن وجه ثانی یاضحاك سن قومکه واردقده آهو قسمی نه کونه متوحش ومتبصر واطرافه چشم وکوش اولورلر ایسه سندخی اویلجه متبصر ومتیقظ اولوب غافل اولمیه‌سن زیرا اطرافك بالجمله کفار اولمغله سن کفره ایچره قالورسن وربض وربوض سکون و استراحت ایچون برکمسیه یاریره ایوا و التجا ایلك معناسنه‌در یقال ربضه ربضا وربوضا من الباب الاول والثانی اذا آوی الیه وقوچ قسمی قیونلره آشمقدن اوصانوب من بعد ترك وعدول ایلك علی قول آشمقدن بیتاب اولوب عاجز اولمق معناسنه‌در یقال ربض الکبش علی الغنم ربضا من الباب الثانی اذا ترك سفادها وعدل اوعجز عنه وارسلان شکاری اوزره وخصم خصمی اوزره آوره‌لوب چوکمك معناسنه‌در یقال ربض الاسد علی فریسته والقرن علی قرنه اذا برك وکیجه قراکوسی بردن بصمق معناسنه مستعملدر یقال ربض اللیل اذا

اذا اوى بعضه (الربضة) رانك كسريله بعده جوهلده قيون واهو قسمى بركوله
بيوكلك معناسنه‌در يقال ربضت الشاة ربضة حسنة اى وكذا (المرابض) مربضك
جمعيدركه معرف ومواضعدر قيـون وكچى ياتغنه ومأواسنه ديـنور وقارنده
بغرسقلرك جمعيتكاهنه ديـنور (الاربض) همزه‌نك كسريله قيون وكچى قسمى ياتاغنه
ياتورمق معناسنه‌در يقال اربض الغنم اذا اواها فى المربض وبرنسنه اهلنى وصاحبنى
طعامسى روزيت وادارده قائم اولمق معناسنه‌در يقال اربض اهله اذا قام بنفقته
وكونش اسيسى شديد اولمق معناسنه‌در كه وحوشى يرندن قالداتمز اولور يقال
اربضت الشمس اذا اشتد حرها وقاب ظلوفى سـود ياشراب جماعتى قاندروب
آغرلندروب سركى كبى يره سروب ياتورمق معناسنه مستعملدر يقال اربض الاناء القوم
اذا رواهم حتى ثقلوا وناموا ممتدين على الارض (الرويضة) رابضه‌نك مصغريدر
حقير وسافل ودنى حيثيت واعتبار كمسنه اطلاق اولنوركه معالى اموردن عاجز
وظلمدن قعد اولنور تاه مبالغه ايچوندر ومنه الحديث ان النبى عليه السلام ذكر
من اشراط الساعة [ان ينطق الرويضة فى امر العامة] قيل وما الرويضة
يارسول الله قال [الرجل التافه] اى الحقير يعنى اشراط ساعتدن بريسيدر اسافل
ناسدن اولنلر حل وعقد امور ناسه اختلاط واولبابده رأى وتدبير ايدر اولهلر
وبو وجه مذكور اوزره تفسير تبويدر (الربض) ضمتيله شول هيچ كمسنه
دينوركه بر ايشـه قالقمز اوله يقال رجل ربض عن الحاجات اذا كان لا ينهض
فيها (الرابضة) شول ملائكه كرامدر كه آدم عليه السلام ايله زمينه براو
نازل اولنديلر وحملهٔ حجت اولان ملكلرك بقيه‌سنه دينوركه وجه ارض آنلردن خالى
قالمز شارح ديركه اشبو رابضه كلمسى زمخشرينك بيانه كوره اشبو حديثده وارد
اولندى [قال فانبعث له واحد من الرابضة وهم ملائكة اهبطوا مع آدم يهدون
الضلال سمى لاقامتهم فى الارض] وقالوا الرابضة بقية حملة الحجة لايخلو منهم الارض
لكن ايكنجى معناده تهذيبده وغريبين شرحلرنده ظفرياب اولنمدى بس وبقية حملة
الحجة قولى عطف تفسيرى اولمق غالبدر (الربوض) صبور وزننده ايرى ودالارى
كيكيش آغاجه دينور جمعى ربض كلور ضمتيله واهاليسى چوق قريه‌يه دينور يقال
قرية ربوض اى الكثيرة الاهل وايرى وبوغون زنجيره ديـنور وبول زرهه
دينور درع واسعه معناسنه (الرابضان) ترك ايله حبشه طائفه‌سنه اطلاق اولنور
قال الشارح ومنه حديث معاوية [لاتبعثوا الرابضين] اى الترك والحبشة يريد
لاتهيجوهم عليكم ماداموا لايقصدونكم (الربيض) امير وزننده چوبانلريله بيله‌جه
ياتاقلرنده ومأوالرنده مجتمع قيون وكچى سوريسنه دينور يقال هذا ربيض فلان
اى غنمه برعاتها مجتمعة فى مربضها وقارنده بغرسقلرك جمعيتكاهنه دينور مربض كبى كه

مجلس ومقعد وزنلرنده‌در (الرباض) شداد وزننده ارسلانه دینور (التراباض) تانك كسريله اصپور چچكنه دینور عصفر كبی (التربیض) طلومك دبنی طولدروب اورته‌جك قدر صومقوله‌سی قومق معناسنه‌در یقال ربض السقاء اذا جعل فیه مایغمر قعره (الرحض) محض وزننده یایقمق معناسنه‌در یقال رحض الثوب رحضا من الباب الثانی اذا غسله ورحض اسكی قربه‌یه واسكی صو طلومنه دینور (الارحاض) همزه‌نك كسريله بودخی یایقمق معناسنه‌در یقال ارحضه بمعنی رحضه (الرحیض) امیر وزننده (والمرحوض) یایقانمش نسنه‌یه دینور یقال ثوب رحیض ومرحوض ای مغسول (المرحاض) چربچی ولباس یایقایجنك طوقاغنه وطوقاجنه دینور یقال رحض ثوبه بالمرحاض وهی خشبة تضرب بها الثوب وایچنده نسنه یایقیه‌جق شیئه دینور طشت وتكنه كبی وغسلخانه‌یه اطلاق اولنور وبعضا ممشادن كنایه اولنور جمعی مراحیض‌در (المرحضة) مكنسه وزننده ایچنده توضی ایده‌جك نسنه‌یه دینور كنیف دیدكلری كبی یقال جاء بالمرحضة وهی شیٔ یتوضأ فیه (الرحضیة) رانك كسريله انصار كرامه وبنی سلیمه مخصوص برقریه‌در (الرحضاء) حشثاء وزننده حمی عقبنده ظهور ایدن تره دینور علی قول شول چوق تره دینوركه چوقلغندن كوده‌نك دریسنی غسل ایدر اوله یقال اخذته الرحضاء وهی العرق اثر الحمی اوعرق یغسل الجلد كثرة ویقال رحض المحموم علی بناء المجهول فهو مرحوض (الرحاض) غراب وزننده اسمدر حمی عقبنده ترلمكه دینور (رحاض) شداد وزننده اسامیٔ رجالدندر (الارتحاض) رسوای اولمق معناسنه‌در یقال ارتحض الرجل اذا افتضح (رحضه) تمره وزننده اسمادندر خفاف بن ایماء ابن رحضه اصحابدر (الرض) رانك فتحی وضادك تشدیدیله برنسنه‌یی بلغور كبی دوكوب اوفاتمق معناسنه‌در یقال رض الشیٔ رضا من الباب الاول اذا دقه وجرشه ورض چكردكی چقاریلوب سوده اصلنمش اولان خرمایه دینوركه قهوه آلتی ایدرلر مرضه دخی دینور (الرضیض) امیر وزننده (والمرضوض) دوكیلوب خرد خشخاش اولمش نسنه‌یه دینور یقال شیٔ رضیض ومرضوض ای مدقوق (المرضة) میمك ضمی ورانك كسريله (والمرضة) میمك كسری ورانك فتحیله بونلرده چكردكی چقاریلوب سوده اصدلمش خرمایه دینور ومرضه میمك ضمیله مأكولات ومشروباتدن شول نسنه‌یه دینوركه اكل وشرب اولندقده حرارتندن درحال بدندن تر آقیدر اوله یقال هی مرضة ای اكلة اوشربة اذا اكلتها اوشربتها ارضت عرقك فاسالته (الرضاض) رانك ضمیله اوفانتی‌یه دینور (الرضراض) رانك فتحیله (والرضرض) عرعر وزننده چقل طاشنه علی قول خرده‌لرینه دینوركه چای طاشی تعبیر اولنور یقال الماء یجری علی الرضراض والرضرض ای

العمى او مصها ورضراض جفن مضنربله دوشمش پره دينور وشيشمان كيشى‌يه
دينور موافق رضراضه‌در يقال رجل رضراض وامرأة رضراضة اى لحيم وخرده
يغمور قطره‌لرينه دينور و ممزوللكدن دتر اولان صغرى‌يه دينور يقال كهل
رضراض اى مرتخ (الارض) همزه‌نك ورانك فتحيله يردن ايرلميان ثقيله دينور
يقال رجل ارض اى قاعد لايبرح (الارضاض) همزه‌نك كسريله يردن آغر وكيج
دبور اولمق معناسنه‌در يقال ارض الرجل اذا ابطأ وثقل ورئينه يعنى اكشى
سود قيلان تزه سود يوغرد كبى قويولمق معناسنه‌در يقال ارضت الرثيئة اذا
خثرت وبك سكرتمك معناسنه اولنقله معنى اول ايله ضد اولور يقال ارض الرجل
اذا عدا عدوا شديدا (الرضرضة) زلزله وزننده قيرمق معناسنه‌در يقال رضرضه
اذا كسره (الترضرض) تزلزل وزننده قيرلمق معناسنه‌در يقال الحجارة تترضرض
اى تتكسر (الرفض) خفض وزننده (والرفض) فتحيله ترك ايلمك معناسنه‌در
يقال رفضه رفضا ورفضا من الباب الثانى والاول اذا تركه ودوه‌لرى اوتلاقده
مسيب صالبورمق معناسنه‌در يقال رفض الابل اذا تركها تتبدد فى مرعاها ورفض
اوتلاقده مسيب صالبورلمش دوه‌لره دينور فتحيله‌ده جائزدر جمعى ارفاض كلور
ورفض خرمانك صالقمى طاغلوب قبوقلرى دوكلمك معناسنه‌در يقال رفض النخل
اذا انتشر عذقه وسقط قيقاؤه ودره آچلوب بولانمق معناسنه‌در يقال رفض
الوادى اذا اتسع وآتمق معناسنه‌در يقال رفضه اذا رماه (الارفاض) همزه‌نك
كسريله بودخى دوه‌لرى اوتلاقده صالمه ايلمك معناسنه‌در يقال ارفض الابل بمعنى
رفضها ودره كنديكه بولانمق معناسنه‌در يقال ارفض الوادى اذا اتسع (الرفوض)
قعود وزننده دوه سوريسى چوبان كيرودن كوزتديكى حالده كندى باشلرينه مسيب
اوتلامق معناسنه‌در يقال رفضت الابل رفوضا من الباب الاول اذا رعت وحدها
والراعى ينظر اليها ورفوض الناس انسان بلوكلرينه دينوركه رفضك جمعيدر
تقول رايت رفضا من الناس ورفوضا اى فرقة وفرقا ورفوض الارض تحت تملكه
داخل اولميه‌رق ارضلره دينور وپراكنده پارچه پارچه چايرلره دينور يقال
فى المرعى رفوض من الكلأ اى متفرقة (الرافضة) چوبان كيرودن كوزه‌درك
كندى باشلرينه مسيب اوتلايجى دوه‌لره دينور ربض دخى دينور يقال ابل رافضة
ورفض اى راعية وحدها والراعى ينظر اليها وباشبوغلرنى وسرعسكرلرنى ترك
ايدن عسكره دينور روافض جمعيدر يقال لاخير فى الروافض وهى كل جند تركوا
قائدهم ورافضه شيعه طائفه‌سندن برفرقه‌يه اطلاق اولنوركه مقدما زيد بن على
ابن الحسين بن على المرتضى رضى الله عنهم حضرتلرينه بيعت ايدوب بعده زيدك
حضرت ابوبكر وعمردن تبرى ايتمسنى استدعا ايتدكلريله انلر جدم مجدم عليه الصلوة

والسلام حضرتلرينك وزيرلرى ايدى نه‌كونه تبرى ايده‌يم ديو ابا ايلديكندن زيدى ترك ايدوب يانندن طاغلمريله رافضه اطلاق اولندى نسبتنده رافضى دينور (الاسترفاض) بودخى دره بولالمق معناسنه‌در يقال استرفض الوادى اذا اتسع (الرفيض) امير وزننده ترك اولنمش نسنه‌يه دينور يقال شئ رفيض اى مرفوض وتره دينور عرق معناسنه وپاره پاره قيريلمش مزراغه دينور يقال رمح رفيض اى متكسر (الرفاض) غراب وزننده برنسنه‌نك اوفانمش طاغنتيسنه دينور يقال رفاض الشئ اى ماتحطم منه فتفرق (الرفاضة) جبانه وزننده دائما پارچه پارچه چاپرلقلرى اوتلادر اولان چوبانلره دينور (الرفض) فتحيله وفانك سكونيله آزجه صويه دينور يقال فى القربة رفض من الماء اى قليل (المرافض) ميمك فتحيله درەنك سيل صولرى منصب اولان موضعلرينه دينور يقال جاء سيل تحز منه مرافض الوادى اى حيث يرفض اليه السيل (الرفضة) همزه وزننده برنسنه‌يى تيز ترك ايدر اولان كسيه دينوركه قبضه برنسنه‌يى چابك اخذ وتمسك ايدن آدمه دينور يقال رجل قبضة رفضة اذا كان يتمسك بالشئ ثم يدعه (الترفيض) قربه‌ده جزئيجه صو آليقومق معناسنه‌در يقال رفض فى القربة اذا ابقى فيها قليلا من الماء وآيغر آت آلتنى صالقيجه صاليورمك معناسنه‌در يقال رفض الفرس اذا ادلى ولم يستحكم انعاظه (الارفضاض) كوز ياشى چهره‌يه صاچلمق معناسنه‌در يقال ارفض الدمع اذا ترشش وبرنسنه طاغيلوب كيتمك معناسنه‌در يقال ارفض الشئ اذا تفرق وذهب (الترفض) تفعل وزننده ارفضاض معناسنه‌در وپاره پاره قيرلمق معناسنه‌در يقال ترفض الشئ اذا تكسر (الرافض) تارك ورامى معنالرينه‌در وعمرو بن احمر الباهلى نام شاعرك اشبو * اذا ما الحجازيات اعلقن طنبت * بميثاء لايألوك رافضها صخرا * بيتنده واقع اولان رافض رامى معناسنه‌در مفهوم بيت بودركه حجاز اولكه‌سى ذات اشجار اولمغله محبوبه‌لرى امتعه واسبابلرنى اغاجلر اوزره آتوب استظلال ايلدكلرنده ممدوحه اولان محبوبه‌لر سهله ولينه اولان ارضلرنده كه كمال لين وسهولتندن رامى برطاش بولمامغله سكا آتمغه قدر ثياب اولمازلر اول محبوبه‌لرده آنده چادرلرنى قوروب طنابلرنى چكرلر (الركض) رانك فتحى وكافك سكونيله اياقله هارل هارل تپمك معناسنه‌در ومنه قوله تعالى [اركض برجلك هذ مغتسل بارد وشراب] وقاقيورمك معناسنه‌در يقال ركضه اذا دفعه وآت سكرتسون ديو راكب اياقلريله اوروب هارل هارل تپمك معناسنه‌در يقال ركض الفرس برجليه اذا استحثه للعدو وقوش اوچاركن ياخود اوچمق ايچون قنادلرنى دپرتمك معناسنه مستعملدر يقال هو يركض جناحية او يحرك وقاچمق معناسنه‌در ومنه قوله تعالى [اذا هم يركضون اى] يهربون وسكرتمك معناسنه‌در يقال ركض الفرض على بناء المجهول فركض هواى

مدد (الركضة) فتحه ورائله دفعه وحركه معناسنهدر قال الشارح ومنه الحديث
ونسخه منه (هي ركضة من الشيطان) اى دفعة وحركة منه وتقول العرب هو لا يركض
الفحي اى لا يدفع عن نفسه (الراكض) سكر بنجى آنه ديرلر (المركوض) ركض
حل ايله سكرتيلمش آنه ديرلركه مفعولدر (مراكض الحوض) ميمك فتحيله
حوضك كنارلرينه اطلاق اولنوركه دمده اوزرى صو ضرب ايدر تقول قعدنا
على مراكض الحوض اى جوانبه التي يضربها الماء (المركض) ميم وكافك فتحيله آتك
ونحوك مهمز كوكسيله ديلور مهمز اسنك موضعه (المركضة) مكنسه وزننده رايك
رجانبه ديرلركه بر جانبي اوله حضر ايكيسنه مركضتان ديرلر ودائما اياقيله
يرى تپوب اوران آته ديرلر كه مبالغه ايچوندر يقال فرس مركضة اذا كان يركض
الارض بقوائمها (الارتكاض) هر نسنه يريله حاتونك قارننده چوجق يك پوملق
معناسنهدر يقال اركضت المرأة اذا عظم ولدها في بطنها (الارتكاض) مضطرب
وپريشان اولمق معناسنهدر يقال ارتكض الرجل في امره اذا اضطرب (المرتكض)
اسم مكاندر قيوده صويك ركوب چوقالمق يرينه ديرلر يقال هذا مرتكض الماء
اى مجمه (المراكضة) مفاعله وزننده آت سكردشمك معناسنهدر يقال راكضه
اذا اعدى كل منهما فرسه (الترّكضاء) ثالثك فتحي ولامك ضميله (والتركضاء)
تامك وكافك كسريله ايكيلمدركه غرورن الر ايله تيلي ايدوب لكن معالى تفسير
اولنميوب صفنده ركض معناسنهدر شارح ديركه ابو حيان شرح تسهيلنده
حسلدرق بو زنيك ايله تفسير ايلمدركه به ركضدن مأخوذ اولور قالوا هو يمشي
التركضاء والتركضاء وهي مشية فيها تبختر (الرمض) فتحتيله كونشك اسيسى
قومه وطاشه بغايت تأثير ايلمك معناسنهدر يقال رمضت الشمس رمضا من الباب
الرابع اذا وقعت على الرمل وغيره وقعا شديدا وصحدون ايتديسيله اسى اولمق
معناسنهدر تقول رمض يومنا رمضا اذا اشتد حره وقيزغين يرده ياپين يوريمكله
اياق يانمق معناسنهدر يقال رمضت قدمه اذا احترقت من الرمضاء ومواشى بك
اسى وقنده اوتلامغله جكرلرى يارهلنمق معناسنهدر يقال رمضت الغنم اذا رعت
في شدة الحر فقرحت اكبادها (الرمضاء) حمراء وزننده كونشك شدت حرارتندن
بك قيزغين يره ديرلر يقال مشى على الرمضاء اى الارض الشديدة الحر (الرمض)
رانك فتحي وميمك سكونيله قيونى بوغازلمق وقيزدرق يروب قيزغين طاش
اوزره وضع ايلدكدنصكره اوستنه اسى كول اورتمك جهتيله پشرتمك
معناسنهدركه اوزمان كباب بو دزلوسيدر يقال رمض الشاة رمضا من الباب
الثانى اذا شقها وعمد جلدها وطرحها على الرضفة وجعل فوقها الملة
لتنضج وقيونى قيزغين يرده اوتلاتمق معناسنهدر يقال رمض الغنم اذا رعاها

في الرمضاء

فی الرمضاء وتمرنی یوفقلدوب کسکینلنمك ایچون ایکی یالچین طاش اراسنه قیوب دوکمك معناسنه‌در یقال رمض النصل رمضا من الباب الاول والثانی اذا جعله بین حجرین املسین ثم دقه لیرق (الارماض) همزه‌نك کسریله بودخی مواشی‌یی قزغین یرده اوتلامق معناسنه‌در یقال ارمض الغنم اذا رعاها فی الرمضاء وبرکسه‌نك بری‌نی آجیدوب آغرتمق معناسنه مستعملدر یقال ارمضه اذا اوجعه ویاقق معناسنه‌در یقال ارمضه اذا احرقه واسی پك شدید اولمغله ناسی آزرده قلمق معناسنه‌در یقال ارمض الحر القوم اذا اشتد علیهم فاذاهم (الترمیض) بودخی مواشی‌یی قزغین یرده اوتلاتمق معناسنه‌در یقال رمض الغنم بمعنی ارمضها وبرکسیه بر مقدارجه منتظر اولوب صاوشوب کتمك معناسنه‌در تقول رمضته ای انتظرته شیئا قلیلا ثم مضیت واورج طوتمغه نیت ایلك معناسنه‌در تقول رمضت الصوم ای نویته (الرماضة) رانك فتحیله برنسنه‌نك زیاده‌سیله کسکینلکنه دینور یقال فیه رماضة ای حدة و وقع (الرمیض) امیر وزننده پك کسکین و مؤثر پچاغه دینور یقال شفرة رمیض ای بین الرماضة وقیع حدید (الرمضة) فرحه وزننده شول خاتونه دینورکه یوررکن اویلقلرنی بری برینه سورر اوله یقال امرأة رمضة اذا کانت تحك فخذها فخذها الاخری (رمیض) زبیر وزننده اسامیدندر رشید بن رمیض شعرادندر رشید دخی مصغردر (شهر رمضان) مؤمنلرك معلومیدرکه ماه روزه‌در جمعی رمضانات ورمضانون کلور وارمضه کلور وارمض کلور شاذ اوله‌رق افلس وزننده ورمضان تسمیه‌سنك وجهی بودرکه وقتا که عربلر شهوری اسماء قدیمه‌سندن تحویل ایلدکلرنده اول سنه هر آی نه موسمده واقع اولدیسه آنکله تسمیه ایلدیلر ماه مزبورك لغت قدیمه‌ده اسمی ناتق اولوب اول سنه موسم شدت حر تصادف ایلمکله رمضان ایله تسمیه ایلدیلر عند البعض رمض الصائم اذا اشتد حر جوفه ماده‌سندن یاخود حرق معناسنه اولان رمضدن مأخوذدر صائمك کناهلرنی یاقوب محو ایلدیکیچون اطلاق اولندی ورمضان لفظی بعضلر عندنده اسماء حسنادن اولمغله بوقول اکر صحیح ایسه مشتق دکلدر یاخود غافر معناسنه راجعدرکه ذنوبی محو وازاله ایدیجی دیمك اولور شارح دیرکه مصباحك بیانه کوره جمعی ارمضاء ویونس روایتی اوزره رماضین دخی مسموعدر شعابین کبی و بعض علماء یالکزجه جاء رمضان دیمکی منع ایلدیلر بلکه جاء شهر رمضان دیمك لازمدر زیرا [لاتقولوا رمضان فان رمضان اسم من اسماء الله تعالی ولکن قولوا شهر رمضان] عنواننده حدیث وارد اولمشدر لکن بیهقی بوحدیثی تضعیف ایلدی وحتی احادیث صحیحه‌ده ثابتدرکه [اذا جاء رمضان فتحت ابواب الجنة وغلقت ابواب النار و صفدت الشیاطین] عنوانیله حدیث شریف وارد اولمشدر پس مجردا ایرادی

ساولدر (الرمضى) رانك و ميمك فتحيله يار موسمك آخرى و كوز فصلنك اولنده
ياغان اولان سحابه و يغموره اطلاق اولنور يقال سحاب ومطر رمضى وهو ما كان
فى آخر الصيف واول الخريف (الترمض) تفعل وزننده اويله اسلمكده آهو
صيد ايتمك معناسنه‌در يقال ترمض الظبى اذا صاده فى الهاجرة و معده بولانوب
قالقان غثمق معناسنه‌در تقول ترمضت نفسى اذا غثت (الارتماض) يرندن قالقيدوب
صيچرامق معناسنه‌در يقال ارتمضت الفرس براكبها اذا وثبت به تأنيث قسراق
اوينق اعتباريله‌در و بركسه‌يه بر عارضه‌دن پك كوچ و شدتلو كلكله مضطرب و بيقرار
اولمق معناسنه‌در يقال ارتمض زيد من كذا اذا اشتد عليه واقلقه و بركسه‌يه
آجيوب امركنمك معناسنه‌در يقال ارتمض فلان اذا حدب له و آدمك جكرى
فاسد و تباه اولمق معناسنه‌در يقال ارتمض كبده اذا فسدت (الروضة) رانك
فتحيله (والريضة) رانك كسريله قوملقدن و بايرلق و چمنلكدن صو يتاغى اولان
يعنى جابجا صولو اولان يره دينور كه مرغزار تعبير اولنور اشتقاق كبير وجهيله
استراضة ماء ماده‌سندن مأخوذدر يقال فى ارضه روضة وريضة وهى من الرمل
والعشب مستنقع الماء و روضه قربه‌نك يارسى مقدارى صويه دينور يقال فى القربة
روضة اى نحو النصف و مطلقا كولجك و حوض و بند مقوله‌سى يرلرده مجتمع صويه
دينور جمع صيغى رياض و ريضان كلور رانك كسريله (الرياض) روضه‌نك
جمعيدر و مهره ايله حضرموت بيننده بر موضع اسميدر (رياض الروضة) مهره‌ده
بر موضعدر (رياض القطا) بر موضع آخردر (الرياض) كتاب وزننده (والرياضة)
كتابه وزننده طور طايه باش اوكرتمك معناسنه‌در يقال راض المهر رياضا
ورياضة من الباب الاول اذا ذلله (الرائض) طور طايه باش اوكردنجى
جنديه دينور جمعى راضه كلور قاد و قادة كبى و رواض كلور حساد وزننده
(المروض) مقول وزننده باش اوكردلمش طايه دينور (الارتياض) افتعال
وزننده فنى تعليم اولنغله باش اوكرنمك معناسنه‌در يقال ارتاض المهر اذا صار
مروضا (الريض) سيد وزننده شول طور و عجمى دابه‌يه دينور كه ابتدا باش
اوكردنكه بشلنوب لكن هنوز اوكرنميوب طورلاق اوله يقال ناقة ريض اذا
كانت اول ما ريضت وهى صعبة بعد (المراض) ميمك فتحيله اسم مكاندر شول
يومشق ارضك اشاغيسنده اولان پك وقتى ارضه دينور كه صو اورايه وارد قده
صاليويرميوب طوتر اوله جمعى مرائض و مراضات كلور و مراض و مرضات
و مرائض بر موضع آدلريدر (الاراضة) همزه‌نك كسريله سود اوزره سود
قومق معناسنه‌در يقال اراض الرجل اذا صب اللبن على اللبن و قاتمش ايكن بند ايچوب
معده‌سنى سود حوضنه دوندرمك معناسنه‌در يقال اراض الرجل اذا روى فنقع

بالری و برکره ایچدکدنصکره تکرار ایچمك معناسـنه‌در یقال اراض الرجل اذا شرب عللا بعد نهل و قاندرمق معناسنه‌در یقال اراض القوم اذا ارواهم و منه حـدیث ام معبد [فدعاناباناء یربض الرهط] فی روایة بعض والاکثرون یربض بالموحدة واراضه دره‌ده صو ایرکیلوب چوغالمق معناسنه‌در یقال اراض الوادی اذا استنقع فیه الماء (الاستراضة) بودخی دره‌ده صو ایرکیلوب چوغالمق معناسنه‌در یقال استراض الوادی بمعنی اراض وبر محل آچلوب بولالمق معناسـنه‌در یقال استراض المکان اذا اتسع ودبنی اورتجك قدر حوضه صو دوکمك معناسـنه‌در یقـال استراض الحوض اذا صب فیه من الماء مایواری ارضه وکوکل وطبیعت خوش اولمق معناسنه مستعملدر یقال استراضت النفس اذا طابت (الترویض) مرغزارلره ملازمت ایلك معناسنه‌در یقال روض الرجل اذا لزم الریاض و قبر یری چمنزار قلمق معناسنه‌در یقال روض القراح اذا جعله روضة (المراوضة) مفاعله وزننده برایشه ادخال ایچون برکسیه مدارا ایلك معناسنه‌در یقال راوضه اذا داراه یعنی حتی یدخله فی الامر وشول مراوضة مکروهه که اثرده وارداولمشدر بایع صاتلق متاعنی حضورده یوغیکن مشتری یه وصف ومدح ایده‌رك بیع ایلمکدن عبارتدر اکا بیع مواصفه دخی دیرلر مؤلف اشبو اثره تلمیح ایلمشدر قال فی النهایة وفی الحدیث ابن المسیب انه کره المراوضة وهوان یواصف الرجل بالسلعة لیست عنده ویسمی بیع المواصفة وبعض الفقهاء یجیزه اذا وافقت السلعة الصفة یعنی وصف مبیعك ذاتنه موافق اولورسه جائز دیدیلر

﴿ فصل الشین المعجمة ﴾ (الشرواض) شینك کسریله جثه‌سی ایری اوله‌رق سلپوك وکوشك اولان ارکك دوه‌یه دینور یقال جمل شرواض ای رخو ضخم (الشرناض) شینك کسریله ایری اولوب اوزون بیونلو اولان ارکك دوه‌یه دینور یقال جمل شرناض ای ضخم طویل العنق (الشمرضاض) شینك ومیمك کسریله جزیره‌ده برشجر آدیدر

﴿ فصل الضاد المعجمة ﴾ (الضوضی) ضادك فتحی والفك قصریله ناسك شماطه‌سنه وغریو وفریادنه دینور مهموزده لغتدر (المضوضی) اسم فاعل بنیه‌سیله شماطه‌جی شلتاق کسیه دینور یقال رجل مضوض ای مصوت

﴿ فصل العین المهملة ﴾ (العجمضی) حبرکی وزننده برنوع خرمایه دینورکه خرده اولور (العرباض) قرطاس وزننده قالین کوده‌لو آدمه و دوه‌یه دینـور و ثقیل وعظیم الهیکل ارسلانه دینور وقابو طوقاجنه دینور که یوغون اولور و عرباض اسمادندر ابو نجیح عرباض بن ساریه و عرباض الکندی صحابیلردر (العربض) قطر وزننده عرباض ایله ایکی معنای اولده مرادفدر و عربض نسـنه‌یه دینور

(العرابض) علابط وزنــده ايرى وعليظ آدمه ديــنور (العروض) صبور وزنــده مكهٔ مكرمه يه و مدينهٔ منــوره يه و نواحى و چوره لرينه ديــنور يقال استعمل فلان على العروض اى على مكة والمدينــة وما حولهما ويش اوكردلماش عجمى ناقه يه ديــنور كه كيدركن صاغه و صوله صپار يقال ناقة عروض اذا كانت لم ترض و ميزان شعره اطلاق اولنور كه افاعيل و تفاعيلدن عبارتدر شعر آنكله معارضه ومقابله اولنوب صحيحله موزونى ناموزوندن متميز اولديغيچون ياخود جزء عروض علوم كليه‌دن بر ناحيه اولديغيچون تسميه اولندى زيرا عروض ناحيه معناســنه‌ده كلور ياخود باش اوكرنمامش عجمى ناقــه كبى صعب اولوب سهولتله طالبه رام وذلول اولديغيچون ياخود شعر كنديسنه عرض وتطبيق اولنغله موافق اولانى صحيح ومخالف كلنى فاســد اولديغيچون ياخود مخترعى اولان امام خليل فن مزبوره مكه‌ده ملهم اولديغيچون تسميه اولندى وعروض شــعردن هر بيتك مصراع اولنك جزؤ اخيرنه دينور كرك علل وزحافاتدن سالم وكرك مغير اولــون نته كه مصراع ثانينك جزؤ اخيرنه ضرب ديــنور وبو مؤنثدر جمعى اعاريضدر كوياكه اعريضك جمعيدر وعروض ناحيه معناســنه‌در تقول خذفى عروض سوى هذه اى ناحية وطاغك يوره‌سنده اولان طار‌ه‌جق يوله دينور تقول سلكنا فى عروض الجبل اى فى طريق فى عرضه فى مضيق وعروض الكلام بر كلامك فحوى ومفهومنه دينور تقول عرفت ذلك من عروض كلامه اى فحواه وشول مكانه دينوركه سلوك ايدنك اوكنه آرقورى كله ومطلقا چوق نسنه‌يه دينور يقال حى عروض اى كثير وبلوده اطلاق اولنور آرقورى ظهور ايلديكيچون وطعامه دينور تقول اكلت عروضا اى طعاما وعروض قرة الاسدى نام كمســه‌نك فرسى آديدر وچالى وتيكنلك اوتليان قيونه وكچى‌يه دينور يقال شاة ومعز عروض اذا كان يعترض الشوك فيرعاه وبركمسيه عارض اولان ايشــه وحاجتنه اطلاق اولنور ومنه يقال هو ربوض بلا عروض اى بلاحاجة عرضت له (العرض) فرض وزننده مكه‌يه ياخود مدينه‌يه وارمق معناسنه‌در يقال عرض الرجل عرضا من الباب الاول اذا اتى العروض اى مكة اوالمدينة وبركمســه‌نك اوكنه آرقورى بر ايش ظهور ايلك معناسنه‌در يقال عرض له كذا وعرض عرضا من الباب الثانى والرابع اذا ظهر عليه وبدا وبركمسيه بر نسنه‌يى اظهار ايلك معناســنه‌در يقال عرض الشئ له اذا اظهره له وبر نسنه‌يى بركمسيه كوستورمك معناسنه‌در يقال عرض الشئ عليه اذا اراه اياه وبر نسنه‌يى بر نسنه اوزره ارقورى قومق معناسنه‌در يقال عرض العود على الاناء والسيف على فخذه عرضا من الباب الاول والثانى اذا وضعه عليه عرضا وبر نسنه‌يى كوزدن كچروب حالنه نظر ايلك معناسنه‌در يقال عرض الجند عرض

عين اذا امرهم عليه ونظر حالهم يعنى امرهم على بصره ليعرف من غاب منهم ومن
حضر وبر كسه‌نك حقنه بدل بر نسنه ويرمك معناسنه‌در يقال عرض له من حقه
ثوبا اذا اعطاه اياه مكان حقه وبركسه‌يه برى وغول وجادو مقوله‌سى كورنمك
معناسنه‌در يقال عرضت له الغول وعرضت عرضا من الباب الثانى والرابع اذا
ظهرت تأنيثى سعلاة اعتباريله‌در ودوه‌يه يورغنلقدن كسر وفتور عارض اولوب
فرومانده قالمق معناسنه‌در يقال عرضت الناقة وعرضت من البابين المزبورين اذا
اصابها كسر وآت قسمى تك ديزكين بر يانى اوزره آرقورى آرقورى كتمك
معناسنه‌در يقال عرض الفرس اذا مر عارضا على جنب واحد وبر نسنه‌نك بر
جانبنه اورمق يا طوقنمق معناسنه‌در يقال عرض الشئ اذا اصاب عرضه وبر متاعه
دكر بهاسنده بر شئ آخر ويروب مبادله قلمق معناسنه‌در يقال عرض بسلعته اذا
عارض بها يعنى بادل بها فاعطى سلعة واخذ اخرى وعرض على السيف عسكرى
بتون قلجدن كچورمك معناسنه‌در يقال عرض القوم على السيف اذا قتلهم
وعرض على السوط عسكرى بتون قامچيدن كچورمك معناسنه‌در يقال عرضهم على
السوط اذا ضربهم وبر نسنه ناكهان ظهوره كلمك معناسنه‌در يقال عرض الشئ
اذا بدا معناى اول ايله بونك فرقى واردر وطولدرمق معناسنه‌در يقال عرض
الحوض والقربة اذا ملأ هما وقيون بر علت سببيله هلاك اولمق معناسنه‌در يقال
عرضت الشاة اذا ماتت بمرض ودوه آغاجك يوقرى داللرندن اوتلامق معناسنه‌در
يقال عرض البعير اذا اكل من اعراض الشجر اى اعاليه وجانب معناسنه‌در يقال
سار من عرضه اى من جانبه وبر كسه‌نك جانبنه قصد ايلمك معناسنه‌در يقال عرض
عرضه اذا نحاه نحوه وعرض ثانيده عينك ضميله‌ده جائزدر وعرض متاعه دينور
فتحتينله‌ده ورودى جامع صاحبى قرازدن مرويدر وآلتوندن واقچه‌دن ماعدا ماله
عرض دينور آلتونه واقچه‌يه عين دينور وعرض طاغه دينور على قول طاغك
بورسنه ياخود ناحيه وجانبنه دينور ياخود طاغك يردن توموب يوكسلن موضعه
دينور وچوق چكركه‌يه دينور وقاس اولكه‌سنده بر طاغك آديدر وبوللغه دينور
يقال فيه عرض اى سعة وطول مقابليدر كه بر نسنه‌نك انى وارقورى جهتيدر
ومنه دعاء عريض مؤلف بونكله اشبو آيت كريمه‌يه تلميح ايلمشدر [واذا مسه
الشرفذو دعاء عريض] تعبير مذكور استعارهٔ تخييليه‌دركه دعاء امتداد ايله موصوف
بر نسنه‌يه تشبيه اولنوب بعده اكا عارض اثبات اولندى پس دعاء عريض كثيرة
الاجزاء ديمكدر مبالغه‌يى متضمن‌در زيرا بر نسنه‌نك عرضى كثير ومتسع اولنجه طولى
اكثر واوسع اولمق اولى بالطريق‌در وعرض درمه‌يه دينور وادى معناسنه وعرض
آت قسمى بيوننى وباشنى كيروسنه طوغرى ارقوريجه اكرك سكرتمك معناسنه‌دركه

مدینه‌دن بوحسه ویاده امنه‌دن مراد یره وار جانبه طوغری آلمقدر كلدر
يقال يعرض الفرس عرضا اى يذهب فى عدوه وقد امال رأسه وعنقه ومعاملده
اندازمق معناسنه‌در تقول عارضته فرضته من المبالغة كما تبارى وعرض عسكره
اطلاق اولنور معروض اولدیغیچون كسر الجلده لغتدر ودلولمك جنون معناسنه‌در
يقال عرض الرجل على بناء المجهول اذا جن واسنان قسمى علتسز صحيح وسالم
ايكن همان اولمك معناسنه‌در يقال عرض فلان اذا مات من غير علة وكيجه‌دن
بر ساعته دينور يقال مضى عرض من الليل اى ساعة منه وسحابه على قول افق
سمايى سد واحاطه ايدن سحابه دينور يقال فى السماء عرض اى سحاب او هو ما
سد الافق ودوه‌نك اويلغنه عراض ديدكلرى نقشا اورمق معناسنه‌در يقال عرض
البعير اذا وسمه بالعراض (العارض) شول ناقه‌يه دينوركه خسته ياخود فرسوده
اوله يقال ناقة عارض اى مريض او كبير وانسانك بر يناغنك صفحه‌سنه دينوركه
يوزينك بر جانبى اوله‌جقدر يقال ضرب عارضه اى صفحة خده مؤلفك بصائرده
بيانـه كوره اصل عارض عرضى يعنى بر جانبى ظهوره كلان نسنه‌يه دينور پس
بعضا سحابه اطلاق اولنور وبعضا آدمه حادث اولان بر مقدارجه سقم والم مقوله‌سنه
اطلاق اولنور وبعضا يوزك بر جانبنه اطلاق اولنور وبعضا عندالضحك ظاهر اولان
اوك ديشلره اطلاق اولنور انتهى ويقال فلان خفيف العارضين يراد به خفة شعر
الخدين وعارض افقده آرقورى ظهور ايدن سحابه دينور ومنه فى الافق عارض
وهو السحاب المعترض فى الافق وطاغه دينور ومنه عارض اليمامه وعوض وبدل
جهتيله ويريلان عطيه‌يه دينور وبيونك ايكى صفحه‌سنه ويوزك ايكى جانبنه عارضان
دينور هر برينه عارض دينور ومطلقا كيدركن بر آدمه قرشو ويماج كلان شيئه
دينور وآدم كولديكى وقتده يوزندن ظاهر اولان يره دينور (العارضة) بودخى
كسر وآفت ياخود بر علت اصابت ايلمش ناقه‌يه دينور ويكاغك صفحه‌سنه دينور
وآغزك عرضنده يعنى ناحيه‌سنده اولان ديشه دينوركه مراد آزو ديشلرى ايله اوك
ديشلرك ارالغنده اولان ديشلردر جمعى عوارض در قال الشارح ومنه فى قصيدة كعب
رضى الله عنـه * تجلوا عوارض ذى ظلم اذا ابتسمت * وهى السن التى فى عرض
الفم * وعارضه قپونك اوست چرچوه‌سنه دينوركه قپونك سوكدسى اكا چكيلوب
آنده دوران ايدر وكاركير بنالرده كريشله تعبير اولنان قائين ديركه دينوركه
ارقورى قونوب دانه وحاطل ديدكلرى ديركلر آنك اوزرندن ترتيب اولنور جمعى
عوارض در وناحيه معناسنه‌در وفصاحت وبيان وبلاغت معناسنه‌در يقال فلان
ذو عارضة اى بيان ولسن وجلادت وصرامت معناسنه‌در يقال فلان شديد العارضة
اى ذو جلد وصرامة قال فى الاساس فلان ذو عارضة وهى البديهة وقيل الصرامة

(العرض) فتحتيله قيون افراطله اوتلامقدن چتلامق معناسنه‌در يقال عرض الشاة عرضا من الباب الرابع اذا انشق من كثرة العشب اى رعيه و عرض متاع معناسنه‌در والتوندن واقچه‌دن غيرى ماله دينور نته كه رانك سكونيله عرض دخى دينور انلرده ثبات اولمديغيچون يقال نال عرضا كثيرا وهو المتاع و كذا كل شئ سوى النقدين وانسانه حادث وعارض اولان مرض و كدر ومشغله مقوله‌سى حالته دينور وحطام دنيايه دينور ومطلقا ماله دينور آز اولسون چوق اولسون قال الشارح ومنه الحديث [ليس الغنى عن كثرة العرض انما الغنى عن النفس] وعرض غنيمته دينور وحرص وطمع معناسنه‌در يقال ما هذا العرض اى الطمع ودوام وثباتى اولميان شيئك اسميدر شارح دير كه بعضلر [الدنيا عرض حاضر يأكل منه البر والفاجر] حديثنى بونكله تفسير ايلديلر ومتكلمون بنفسه قيام وثباتى اولميوب انجق جوهر ايله قائم اولان شيئ بوندن استعاره ايلديلر الوان وطعوم كبى وعرض بر نسنه‌يه على غفلة ناكهانى اصابت ايلكه دينور ومنه قولهم اصابه سهم عرض بالاضافة اذا تعمد به غيره يعنى بر نسنه قصديله آتيلان اوق فلانه طوقندى وكذا يقال علقتها عرضا على بناء المجهول اى اعترضت لى فهو يتها يعنى فلان محبوبه من غير قصدنا كهانى يوله چقمغله كوروب اكا عاشق ومفتون اولدم (العرض) عنب وزننده (والعراضة) كرامه وزننده بر نسنه انلو اولمق معناسنه‌در يقال عرض الشئ عرضا وعراضة من الباب الخامس اذا صار عريضا (العرض) عينك كسريله جسده دينور وبدندن ترترشح ايده‌جك يرلره دينور كه مسامات اوله‌جقدر قال الشارح ومنه حديث صفة اهل الجنة [انما هو عرق يجرى من اعراضهم مثل المسك] اى مواضعهم التى تعرق من الجسد وبدنك رايحه‌سنه دينور كرك خوش وكرك ناخوش اولسون يقال فلان طيب العرض اى الطيب الرايحة وعرض انسانك نفس وذاتنه دينور تقول اكرمت عنه عرضى اى صنت عنه نفسى قال الشارح ومنه شعر حسان ★ فان ابى ووالده وعرضى ★ لعرض محمد منكم وقاء ★ فهذا خاص للنفس وعرض انسانك ناموس وحرمتنه دينور كه نقيصه وعارلحوقندن صيانت وحمايتنده اولديغى سمت وطرفيدر نفسى وحسب وشرفى جهتلرندن على قول كرك نفسى وكرك آباء واجدادى جهتلرندن اولسون ياخود آدمك غرضى شول كمسه‌دركه آنك امور واحوالنى رؤيت ومحافظه كنديسنه لازم وواجب اوله اهل وعيال ومحرملرى كبى ياخود آدمك مدح اولنه‌جق وذم اولنه‌جق موضعندن عبارتدركه ذكر اولنانلردن اعم اولور ياخود آدمك عرضى حسب وشرفدن مدار افتخارى اوله‌جق نسنه‌دن عبارتدر وكاهجه عرضله آباء واجداد مراد اولور يقال فلان نقى العرض وهو جانب الرجل الذى يصونه من نفسه وحسبه ان ينتقص ويثلب

او سواء كان فى نفسه او سلفه او من يلزمه امره اوموضع المدح والذم منه اومايفتخر به من حسب وشرف و قدبراد به الاباء و الاجداد وعرض خليقة محموده ومليحه وسلك حسديه اطلاق اولنور وكوده نك دريسنه دينور جلد معناسنه وعسكره دينور جيش معناسنه بونده فعلهده لغتدر و ايچنده جابجا كويلر وصولر باغود جريانلر اولان وادىيه دينور وبمامه ده روادى آديدر وايچون آغاجى كبى حمض اولان شجره وصوان آغاجنه دينور ودره نك و ارض و بلدك بر جانبلرينه وبرناحيهلرينه دينور وسحاب عظيمه دينور وچوق چكركهلره دينوركه هوايى احاطه ايدرلر وآدمه دائما باطل و بيهوده ايله معترض اولان فضول كمسه يه دينور مؤنثى عرضهدر يقال هو عرض اى يعترض الناس بالباطل وعرض اعرضك معربدر كه مخصوص حجازك رساتيق وقضا وناحيهلرينه اطلاق اولنور يمن ناحيه سنه خلاف اطلاق اولنديغى كبى يقال هو من اعراض الحجاز اى من رساتيقه (العرض) عينك ضميله شام ديارنده بر بلده آديدر وعرض طاغك يوزه سنه دينور وهرشيئك جانب وناحيه سنه دينور ومنه حديث محمد بن الحنفية [كل الجبن عرضا] اى اعترضه واشتراه ممن وجدته ولاتسأل عن عمله يعنى سن پنيرى بولديغك آدمدن اشترا ايدوب اكل ايله واول پنير كيمك ايشى اولديغنى سؤال و تفتيش ايله يعنى بو پنيرى مجب مى يوخسه سائر طائفهمى يابدى ديو تفتيش ايله و بو جانب وناحيه معناسندن مستعاردر كه صورمقسزين بر طرفندن همان اشترا و اكل ايله ديمكدر وكذا منه يقال نظر اليه من عرض ومن عرض بضمتين اى من جانب يعنى اكا بر جانبدن باقدى كه آچقدن بقدى ديمكدر وكذا يقال يضربون الناس عن عرض اى لايبالون من ضربوا يعنى عسكرك بر طرفندن كيروب كيمهيه باقيوب اوكلرينه هر كيم كلدى ايسه ضرب ايلديلر وعرض النهر وعرض البحر نهر وبحرك وسطنه دينوركه انكبن يرلريدر وعرض الحديث كلام وخبرك معظم محلنه اطلاق اولنور وعرض الناس كذلك خلقك معظم ومزدحمكاهنه اطلاق اولنور بونده فتحهلهده جائزدر وعرض السيف قلجك يوزينه دينور يقال ضربه بعرض السيف او بصفحته وعرض العنق بيونك بر جانبنه دينور عرضان ايكى جانبيدر وعرض بر كونه يورويشه دينوركه آت قسمنده محمود ودوه قسمنده مذمومدر كه بر جانبه زور وبره رك يوريمك اولهجقدر يقال يمشى عرضا وهو سير محمود فى الخيل ومذموم فى الابل وعرض الناس عوام ناسه اطلاق اولنور كويا كه نوع انساندن بشقه بر ناحيهلردر يقال هومن عرض الناس اى من العامة وعرض الاسفار همان سير وسفر ايچون ناحية مخصوصه اولان ناقهيه اطلاق اولنور كوياكه سفر ايچون معروض ومنصوبدر يقال ناقة عرض اسفار اى قوية عليها ويقال عرض هذا البعير السفر والحجر اى قوية عليه (العراض) عينك كسريله

بودخی حدیث وکلامك معظم محلنه دینور یقال عراض الحدیث ای معظمه وشول تمغـایه یاخود داغ ایله بصـدقلری جزکی یه دینـورکه دوه‌نك اویلغنه آرقوری بصارلر یقال عرض بعیره عراضا وهو سمة اوخط فی فخذ البعیر عرضـا وشـول دمورداغلغی‌یه دینورکه آنکله دوه‌نك طبانلرینه داغ و تمغا بصارلر تاکه طپراقده ایزی بیلنمك ایچون وعراض ناحیه معناسـنه‌در یقال تعرض الی عراض ای ناحیة وبر نسـنه‌نك بر یانبه دینور شق الشیٔ معناسـنه جمعی عرض کلور عینك ضمیله وعراض مفاعله بابنـدن مصدر اولور معارضه معناسـنه بومناسبتله بغور دوه ناقه‌یه عرض ایچون یدیلوب کتورلمکده استعمـال اولنـدی تاکه ناقه‌یه اشتهاسی اولور ایسه آشـه یقـال ضرب الفحل الناقة ضرابا وذلك ان یقاد الیها وعرض علیها لیضربها ان اشتهاها و یقال بعیر ذوعراض اذا کان یعارض الشجرذا الشوك بفیه یعنی اغزیله تیکنلو آغاجلره ارقوریدن صوقیلور اولدقده و یقال جأت فلانة بولد عن عراض ومعارضة وهی ان یعارض الرجل المرأة فیأتیها حراما (العرضی) عینك فتحیله بر جنس ثوبك اسمیدر وعراق لغتنده خانه‌نك بعض مرافق ولوا حقنه دینور بئر ومطبخ وکنیف کبی (العرضی) زمکی وزننده جنبش ونشاط معناسنه‌در یقال یمشی بالعرضی ای بالنشاط (العرضنة) سبحله وزنـنـده شول ناقه‌یه دینورکه نشاطندن واویناقلغندن یشـکیح کبی یانن یانن یورر اوله یقـال ناقة عرضنة اذا کانت تمشی معارضة یعنی لنشاطها وعرضنه وعرضنی الف مقصوره ایله جنبش ونشاطدن طوغری اولمیوب یانلیه‌رق اولان یوریمکه دینـور یقـال تمشی النـاقة العرضنة والعرضنی ای فی مشیة بغی من نشاطه یعنی اذا مشی مشیته فی شق فیها بغی من نشاطه وکوز قویرغیله ارقوری باقغه دینـور یقـال نظر الیه عرضنة ای بمؤخر عینیه (العرضی) کردی وزنـنـده کوتی ایر اوزره طورمیان آدمه دینور یقـال رجل عرضی اذاکان لایثبت علی السرج وشول دوه‌یه‌دینورکه برخوشجه باش اوکردیلوب رام اولمـامغله کاه بری وکاه اوته‌یه یانلیه‌رق یورر اوله یقال بعیر عرضی اذا کان یعترض فی سیره لانه لم یتم ریاضنه (العرضیة) کردیه وزنـنده تمام تعلیمه کیرمیوب هنوز کندیسنده سرکشلك وصعوبت اولان ناقه‌یه‌دینوریقال ناقة عرضیة اذا کانت فیها صعوبة وعرضیه مصدر اولور عجرفیه معناسنه‌که حدت وصعوبت وبی پروا حرکت و نخوتدن عبارتدرکه چپارزلق تعبیر اولنور یقال فیك عرضیة ای عجرفیة ونخوة وصعوبة (العرضة) غرفه وزنـنـده همت معناسـنه‌در یقال هم جبوش عرضتهم اللقاء ای همتهم وکورش منصوبه‌لرندن برمنصوبه‌یه دینوروبرنسنه‌نك اوکنه آرقوری نصب اولنمش نسنه‌یه دینور بومناسبتله برشیئك ضبط وتحملنه قوی وقادر دیمك موقعنده استعمال اولنور کویاکه اول‌شیئك اوکنده طوروب تجاوز ایتدرمز

ومنه يقال هو عرضة اى مقرن له قوى عليه بوراده عرضه معروض ياخود معترض معناسنه‌در و يقال ناقة عرضة للحجارة اى قوية عليها و يقال فلانة عرضة لزوج اى قوية عليه وتمسك دائما طعن وتشنيعلرينه موقع ومضرب اولان كسيه اطلاق اولنور يقال فلان عرضة للناس اذا كانوا لا يزالون يقعون فيه وبر نسنه‌نك اوكنه نشانة تير كبي نصب اولنمش نسنه‌يه دينور تقول جعلته عرضة لكذا اذا نصبته له وآرايه كيروب معترض وحائل وحاجز اولان شيئه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالى [ولا تجعلوا الله عرضة لايمانكم] اى مانعا معترضا اى بينكم وبين ما يقربكم الى الله تعالى ان تبروا وتتقوا اوالمعرضة الاعتراض فى الخير والشر اى اى لاتعترضوا باليمين فى كل ساعة ان لاتبروا ولاتتقوا خلاصه آيت مرقومه‌ده واقع عرضه بر نسنه‌نك اوكنه آرقورى كلوب حاجز و حائل اولان نسنه ياخود بر نسنه ايچون نصب وتعيين اولنمش نسنه معناسندن مأخوذدر اوله كوره ايمان لفظنده ايكى وجه واردر برى يمين محلوف عليه معناسنه اولمقدر يمينك كنديسنه تعلق اعتباريله ياخود فى الاصل حلف معناسنه مصدر اولمغله مفعوله اطلاق اولنمشدر صيد مصيده اطلاق اولنديغى كبى بس وجه اوله كوره مفهوم شريفى بودركه سبب نزولى اولان بعض كسه صلهٔ رحم وتصدق كبى بعض خيراتك تركى ضمننده حلف بالله ايدوب بعده حانث اولمامق ايچون تركنده مقيم اولمغله بوكونه بر وتقوى واصلاح ذات البين مقوله‌سى اولان محلوف عليهه حق تعالىيى حاجز ومانع طوتمقدن نهى متضمن اولوب ولايمانكم لفظنده واقع لام لاتجعلوا كلمه‌سنك صله‌سى اولمغله تجعلوا اوچ مفعوله تعديه ايلمش اولوركه بريسى لام واسطه‌سيله‌در ياخود عرضه كلمه‌سنك صله‌سى اولور اعتراض معناسنى متضمن اولديغيچون وجه ثانى‌يه كوره‌كه يمين حقيقتى اوزره اولمقدر لام تعليليه اولوب وعرضه مفعول ثانى وان تبروا لام محذوفه واسطه‌سيله مفعول ثالث اولمغله معناى شريف لاتجعلوا الله حاجزا عن الخير لاجل حلفكم ديمك اولور و معناى ثانى‌يه كوره حق تعالىيى كثرت يمينله هر افعال خير وشرده ايمانه معترض ايلمكله ادب وحرمته عدم رعايتدن نهى اولمش اولنور نته‌كه [ولاتطع كل حلاف مهين] كريمه‌سنده نكتهٔ مزبوره مندرجدر وان تبروا قولى وجه اوله كوره ايماندن عطف بيان اولور و لامك تعليليتنه كوره نهيه علت اولمق جائزدر مخافة ياخود ارادة ان تبروا سبكنده اولور و كوفيون لئلا تبروا ايله تأويل ايلديلر وبعضلر ان تبروا مبتدا اولوب خبرينه خير لفظنى تقدير ايلديلر وبعضلر فى حرفنى تقدير ايلديلر (الاعتراض) افتعال وزننده منع معناسنه‌در فى الاصل طريق مسلوكده سالكك اوكنه بناء وسائر نسنه كرلمك معناسنده اولمغله بومناسبتله منع مطلق معناسنده استعمال اولندى يقال اعترض

له اذا منعه و عرض لفظندن مطاوع اولور يقال عرضه فاعترض وسر عسكر
عرض لشكر ايلدكده نفرسوار اولوب طورمق معناسنه‌در يقال اعترض فلان
اذا صار وقت العرض راكبا وبرنسنه نهرده معترض اولان خشبه كبى آرقورى
كليورمك معناسنه‌در يقال اعترض الشئ اذا صار كالخشبة المعترضة فى النهر و بر
آدمه مرض ياخود جن طوقنمه كبى حادثه عارض اولمغله سست اندام اولوب
زوجه‌سنه قرباندن عاجز اولمق معناسنه‌در يقال اعترض الرجل عن امرأته اذا
اصابه من عارض من الجن اومن مرض يمنعه عن اتيانها شارح ديركه بونده صواب
اولان مجهول بنيه‌سيله اولمقدر واعتراض برنسنه برنسنه‌نك اوكنه كريلوب سپرلنمك
معناسنه‌در يقال اعترض الشئ دون الشئ اذا حال وسركش دابه يدك چكنه رام
اولمامغله يولارينه كريلوب برى اوته صاپمق معناسنه مستعملدر يقال اعترض الفرس
فى رسنه اذالم يستقم لقائده وهنوزطور وسركش اولان حيوانه بنمك معناسنه‌در يقال
اعترض زيدالبعير اذاركبه وهو صعب بعد وبركسه بركسيه طوغرى اوق طوغرلدوب
آتوب اولدرمك معناسنه‌در يقال اعترض له بسهم اذا اقبل به قبله فرماه فقتله وبرايشه
آيك اولندن بشلبوب ارالغندن بشلمق معناسنه مستعملدر يقال اعترض الشهر اذا
ابتدأه من غير اوله وبركسه‌نك عرض وناموسنه طوقنمق معناسنه‌در يقال اعترض
فلانا اذا وقع فيه وباشبوغ اولان كمسه نفرات عسكرى بر بر كوزدن چكورمك
معناسنه‌در يقال اعترض القائد الجند اذا عرضهم واحدا بعد واحد وفى الحديث
[لاجلب ولاجنب ولا اعتراض] وهوان يعترض الرجل بفرسه فى بعض الغاية
بومعناى اولدن مأخوذدر مراد قوشى ميداننده قوشوب كيدركن سوارك برى
برطرفدن چقوب انلره قارشمغله برابر قوشمقدر شخص مزبورك آتى دنج اولوب
ميدان باشندن قوشنلرك آتلرى يورغون اولمغله مساوات اولمديغنه مبنى نهى وارد
اولمشدر (العراض) غراب وزننده انلونسنه‌يه دينور عريض معناسنه كبار وكبير
كبى يقال شئ عراض اى عريض لكن مقتضاسى بك انلو اولمقدر (العراضة)
هاىله عراضك مؤنثيدر يقال قوس عراضة اى عريضة ويول ارمغاننه دينور يقال
جاء بعراضة اى هدية وذخيره كتورن كمسه‌لرك رفيقلرينه اطعام ايلدكلرى طعامه
دينور (عوارض) علابط وزننده طى قبيله‌سى بلادنده برطاغك اسميدركه حاتمك
قبرى آنده‌در (الاعراض) همزه‌نك كسريله عرضا وطولا كتمك معناسنه‌دركه
توسيع وتعميم ايلمكدن كنايه‌در يقال اعرض الرجل فى المكارم اذا ذهب عرضا
وطولا شارح ديركه ★ اعرضت القرفة ★ مثلى بوندندر قرفه قافك كسريله تهمت
وسوء ظن معناسنه‌در يعنى سن تهمتى توسيع وتعميم ايلدك ديمكدر مثلا بركمان صاحبى
كمسه كمانك كيمه‌در ديو سؤال ايلدكده بتون محله خلقنه درديسه كلام مزبورى

ابراز ایدرلر واعراض ونسنه‌دن یوز دوندرمك معناسنه‌در که وجودیك برناحیه‌سنی

اظهار معناسنه‌در یقال اعرض عنه اذا صد ونسنه‌یی اتلوفلق معناسنه‌در یقال

اعرض الشیء اذا جعله عریضا وخاتون ینی واملو کوده‌لو جوجقلر طوغورمق

معناسنه‌در یقال اعرضت المرأة بولدها اذا ولدتهم عراضا جمع عریض ونسنه

ظاهر وعیان اولمق معناسنه‌در یقال اعرض الشیء اذا ظهر وتقول عرضته اناعرض

هو مثل کبته فاکب وهو من النوادر ونسنه برکسه‌نك قولابنه کلمك معناسنه‌در

یقال اعرض لك الخبر ای امکنك کذلك صید صیادك تولکنه کلمك معناسنه‌درکه

برطرفی قولایلق کسب ایلمکدن عبارتدر تقول اعرض لك الظبی فارمه ای امکنك

من عرضه (المعرضة) اسم مفعول بنیه‌سیله شول ارضه دیورکه اوتلغی فراوان

اولمغله هرطرفدن کلوب کیدن دواب ومواشی اکا صوقیلوب رعی ایدرلر اوله یقال

ارض معرضة اذا کانت یستعرضها المال ویعترضها ای هی ارض فیها نبات یرعاه

المال اذا مرفیها (المعرض) محسن وزننده ونسنه‌دن اعراض ایدن کمسه واعتراض

ایدن کمسه دینور ومنه قوله عمر رضی الله عنه [فی الاسیفع فادان معرضا] وتمام

الحدیث فی مادة سفع شراح بونی درت وجهله توجیه ایلدیلر اولا اعتراض معناسنه

اولان اعراضدن اسم فاعلدر یقال اعرض وتعرض واعترض بمعنی پس مراد همان

اقراض وادانه ایدن کمسه‌دن استقراض واستدانه‌یه معترض ومتعرض دیمکدر ثانیا

استدانه‌دن نهی ایدن کمسه‌لردن صدود واعراض ایدیجی دیمکدر ثالثا دینی ادا ایلمکدن

اعراض ایدیجی دیمکدر رابعا اصلا مبالات ایلیه‌رك قنغی عرضدن یعنی قنغی طرفدن

اولورسه استدانه ایدیجی دیمکدر وبوقولابنه کلمك معناسندندر (التعریض) تفعیل

وزننده کلامی کنایه وتوریه ایله سویلمك معناسنه‌در یقال عرض له بکذا ضد صرح

ومنه قول سمرة بن جندب رضی الله عنه [من عرض عرضناله ومن مشی علی الکلاء

قذفناه فی النهر] ای من لم یصرح بالقذف عرضناله بضرب خفیف ومن صرح

حددناه بوراده کلاء شداد وزننده اسکله‌یه دینکله اسکله‌ده یوریمکی تصریح قذفده

ونهره آتوب غرق ایلمکی حدشرعیده استعاره ایلمشدر پس مراد برکمسه بزی

السباحه اولان برآدمی کنایه وتعریض جهتیله قذف ایدرسه بزدخی تعریضنه مقابل

حدشرعی مبلغنه بالغ اولمیه‌جق حد خفیفله تأدیب ایدرز واکر تصریح جهتیله

قذف ایدرسه بزدخی حقنده حد شرعی‌یی اجرا ایله تعزیر ایدرز شارح دیرکه

تعریض ایکی قسمدر بری متکلمك صریح کلامنده معنی مراد اولمیوب انجق سامعه

انکله معنای مرادی افهام ایلیه نته‌که مسلمنه ابذا ایدن کمسیه بالنفس خطابله

[المسلم من سلم المسلمون من یده ولسانه] دیو تعریض ایلیه زیرا مراد موذیدن سلب

صفت اسلام ایتمکدن کنایه‌در والتعریض ابلغ من التصریح قولنجه بووضع مثر

اولور زیرا بونده ایقاظ عن الغفله امرینه تلویح اوندیغندن بشقه کلام مع البرهان
وخطاب مع العام دروقسم آخری ظاهرده برکمسه یه خطابله تصریح معنای مراد
ایده سن بوقسمدن اقول لك یاجارتی فاسمعی انت یابنیتی مفهومیله تعبیر اولنور انتهی
وتعریض برنسنه یی انلولتمق معناسنه در یقال عرضه اذاجعله عریضا ومتاعی مبادله
وجهیله صاتمق معناسنه در یقال عرض متاعه اذا باعه بالعرض وذخیره جی رفیقلرینه
عراضه دیدیکی طعام یدرمك معناسنه در یقال عرضه اذا اطعمه العراضة ودائما عرضان
اکل ایلك معناسنه در یقال عرض الرجل اذا دام علی اکل العرضان کماسیذکر وبر
آدم طلاقت لسان وحسن بیان وناطقه صاحبی اولمق معناسنه در یقال عرض الرجل
اذا صار ذا عارضة وکلام وکاتب یازویی اوقنمز درجه ده پیچیده ومختل ومشوش
یازمق معناسنه در یقال عرض الکاتب اذالم یبین ولم یبین وبرنسنه یی برنسنه یه قرشو
طوتمق معناسنه در یقال عرض الشیٔ اذا جعله عرضاله قال الشارح ومنه الحدیث
[ماعظمت نعمة الله علی عبدالا عظمت مؤنة النـاس علیه فمن لم یحتمل تلك المؤنة
فقد عرض تلك النعمة للزوال] (المعرض) محدث وزننده صبیانی سنت ایدن سنتجی یه
دینور یقال هو معرض ای خاتن الصبی ومعرض اسامیدندر معرض بن علاط ومعرض
بن معیقیب اصحابدندر علی قول صواب اولان معیقیب بن معرض اولمقدر (المعرض)
معظم وزننده شول دوه وصغر مقوله سنه دینورکه اویاغنه عراض دیدکلری تمغای
مذکور بصلمش اوله یقال نعم معرض اذا وسم بالعراس وتاتاری پشمش اته دینـور
یقال لحم معرض اذا لم یبالغ فی انضاجه (المعرض) منبر وزننده شول لباسه دینورکه
جاریه آنکله مشتری یه عرض اولنه (المعراض) محراب وزننده شول اوقه دینورکه
یلکسز وایکی طرفی انجه واورته سی قالین اولمغله آتیلان شیئه اوجیله طوقنمیوب
عرضیله آرقوری طوقنور اوله ومعراض الکلام سوزك خواومفهومندن عبارتدر
تقول عرفت ذلك من معراض کلامه ای لحواه شارح دیرکه معاریض کلام
بوندندرکه توریه جهتیله سویلنن کلام اوله جقدر ومنه ان فی المعاریض لمندوحة
عن الکذب (العریض) انلو نسنه یه دینور یقال شیٔ عریض ضدطویل وریاشنده
اوغلاغه دینـورکه اوتی آوردینك برطرفیله اوتلار اوله یعنی بتون آغزیله هنوز
اوتلایمیوب همان برطرفیله اوتلار اوله علی قول تکه لکه کلمکه صالح وطالب
اولان چبشـه دینور جمعی عرضان کلور عینك کسری وضمیله (عریض البطان)
قولانی انلو دیمکدرکه صاحب یسار وثروتدر دیمکدن کنایه در یقال فلان عریض
البطان ای مثر (التعرض) تفعل وزننده برنسنه یه تصدی ایلمك معناسنه در یقال
تعرض له اذا تصدی ومنه الحدیث [اطلبوا الخیر دهرکم وتعرضوا لنفحات رحمة الله
فان لله نفحات من رحمته یصیب بها من یشاء من عباده] ای تصدوالها وبرنسـنه

اكرمك معناسنه‌در يقال تعرّض الشیء اذا تعوّج ويوله صعوبت طريقدن ناشی طوغری
كیده‌میوب صاغه صوله صاپارق كیتمك معناسنه‌در يقال تعرّض الجمل فی الجبل اذا
اخذ فی سیره يمينا وشمالا لصعوبة الطريق (المعارضة) مفاعله وزنده بر نسنه‌دن
یان ويروب عدول وانصراف ايلمك معناسنه‌در يقال عارضه اذا جانبه وعدل عنه
وبركیمسه يوز ويرشی كبی يوريه‌رك برابرنده كیتمك وبارشمق معناسنه‌در يقال عارضه
اذا سار فی حياله وكتاب مقابله ايلمك معناسنه‌در يقال عارض الكتاب اذا قابله
ويولك بر طرفدن كیتمك معناسنه‌در كه يولداشی اوبر طرفده اولور يقال عارض
الرجل اذا اخذ فی عروض من الطريق ای ناحية وجنازه‌يه خانه‌سندن اويميوب
اثناء راهدن آرقوری چقوب اويمق معناسنه مستعملدر يقال عارض الجنازة اذا
اتاها معترضا فی بعض الطريق ولم يتبعها من منزله وبركیمسه‌نك بعينه ايشلديكی ايش
كبی ايشلمك معناسنه‌در يقال عارض فلانا بمثل صنيعه اذا اتی اليه مثل ما اتی وعلم
آنلدن وقيقة معارضه بوندن مأخوذدر يقال عارضه كان عرض فعله كعرض فعله
ومعارضه وعراض بركیمسه عورته بر محلده صاتاشوب زنا ايلمك معناسنه‌در يقال جاءت
بولد عن عراض ومعارضة اذا لم يعرف ابوه (الاستعراض) برنسنه‌نك عرضی
جهتندن اولمرق ناحيه‌سندن كلمك معناسنه‌در بومناسبتله استعرضت الناقة باللحم
ديرلر مجهول بنيه‌سيله قذفت باللحم معناسنه كويا كه لحم ناقه‌يه عرضی جهتندن رمی
اولنمش اولور كه پك سمورمك معناسی لازم كلور واستعراض اوكنه هركیم كلورسه
مبالات ايتميه‌رك واحوالرینی صورمیه‌رق بر طرفدن اوروب قتل ايلمك معناسنه‌در
يقال استعرضهم اذا قتلهم ولم يسأل عن حال احد (عريض) زبير وزنده مدينه
قربنده بر وادی آديدر كه سلفده اهل مدينه‌نك مواشيلری آنده اولور ايدی (العرّيض)
سكّيت وزنده دائما ناسه شركير اولان كمسه‌يه دينور يقال رجل عرّيض اذا كان
يتعرض للناس بالشر (المعارض) اسم فاعل بنيه‌سيله شول ناقه‌يه دينور كه ياوريسندن
غيری‌يه يقنش اولوب لكن ايوجه رام وانيس اولمامغله يانه كلدكده استشمام ايدوب
سود ويرمز اوله يقال ناقة معارض ای علوق ترأم بانفها وتمنع درّها (ابن المعارضة)
مفاعله وزنده ولد زنايه اطلاق اولنور يقال هو ابن المعارضة ای السفاح (المعترض)
اسم فاعل بنيه‌سيله اسماددر مزال بن المعترض شعرادندر (العرمض) جعفر وزنده
(والعرمض) زبرج وزنده مغيلان كبی ايری ميشه اغاجلرندن بر جنس اغاجه دينور
علی قول جعفر وزنده سدر اغاجنك ومسواك اغاجنك خرده نوعنه دينور
واصلا بيوميوب ايرباشمز اولان اغاجه دينور ويوصونه دينور طحلب معناسنه مفردی
عرمضه‌در (العرماض) عينك كسريله بودخی يوصونه دينور وعرمضه وعرماض
مصدر اولورلر صو يوصون طوتمق معناسنه يقال عرمض الماء عرمضة وعرماضا

اولدقده

اذا طحلب (العض) عينك فتحى وضادك تشديديله (والعضيض) ازيز وزنده برنسنه‌يى ديش ايله اصرمق معناسنه‌در تقول عضضته وعضضت عليه و عضضته وعليه عضا وعضيضا من الباب الرابع واثالث اى مسكته باسنانى شارح ديركه باب ثالثدن ورودى شاذدر و باب اولدن دخى ورودى ابن قطاعدن منقولدر وبوراده مؤلف مجازى حقيقته خلط ايلمشدر زيرا لساناله اصرمقدن مراد بركسه‌يى لساناله آزرده ورنجيده ايلمكدر يقال عضه بلسانه اذا تناوله انتهى وعض الزمان دهرك شدت ومحنتنه اطلاق اولنور يقال عض الزن لم يدع له دعة اى شدته ويقال عضه الزمان اذا اشتد عليه وعض الحرب جنكك شدتندن عبارتدر على قول بونلر ظاى معجمه ايله‌در وعض الاسنان ضاد ايله‌در وعض يايك كريشى بغرينه ياپشمق معناسنه مستعملدر يقال عضت القوس اذا لصق وترها بكيدها وعضيض بركسيه على الدوام ملازمت ايلمك معناسنه مستعملدر تقول عضضت بصاحبى عضيضا اذا لزمته وعضيض خاصه پك اصرمق معناسنه‌در يقال عضه عضيضا وهو العض الشديد وجنكده آدمك قرين وهمتاسنه اطلاق اولنوركه برى برنى قاورايوب اوغراشورلر يقال هو عضيضه اى قرينه (العضوض) صبور وزننده اصرمق جهتيله اكل اولنه‌جق نسنه‌يه دينور تقول ماذقت عضوضا اى مايعض عليه و يؤكل و كريشى بغرينه ياپشمش يايه اطلاق اولنور يقال قوس عضوض اذا لزق وترها بكبدها وفرجى پك طاره‌جق عورته دينور يقال امرأة عضوض اى ضيقة وآفت وداهيه‌يه اطلاق اولنور يقال اصابه عضوض اى داهية وناسى دلازار ايدن شدتلو ومحنتلو زمانه اطلاق اولنور يقال زمن غضوض اى شديد كلب وجور وظلم وستمى اولان شاه واميره اطلاق اولنور يقال ملك عضوض اى فيه عسف وظلم قال الشارح و منه حديث ابى بكر رضى الله عنه [ستروں بعدى ملكا عضوضا] وديبى درين قيويه على قول صويى چوق اولانه اطلاق اولنور اوله كوره كويا كه مشقتندن صو چكن آدمى عض ايدر ثانى‌يه كوره كوياكه قوغه‌يى بتون ديشلريله عض ايدر يقال بئر عضوض اى البعيدة القعر او الكثيرة الماء جمعى عضض كلور ضمتينله وعضاض كلور عينك كسريله (العضاض) سحاب وزننده بودخى اصرمق وجهيله اكل اولنه‌جق مأكوله دينور وقالين شجره دينور (التعضوضة) تانك فتحيله بودخى فرجى طاره‌جق خاتونه دينور (التعضوض) هاسر بر نوع خرمادركه سياه و طتلو اولور مفردى تعضوضه‌در (العضاض) كتاب وزننده آت قسمى اصرغان اولمغه دينور يقال فرس ذات عضاض اى عض شارح ديركه عيوب فعال وزننده دخى كلور بونك كبى و عضاض مفاعله دن مصدر اولور دابه‌لر برى برنى قاوره‌يوب اصرشمق معناسنه يقال عاضت الدواب

عضاضاً ومعاضة اذا عضت بعضها بعضاً وعضض شدت ومحنه دیمکدر وقصوب
صبر وتحمل ایدن آدمه اطلاق اولنور یقال هو عضاض عیش ای صبور على
الشدة (العض) عینك ضمیله دوه یه یوندر دقلری خبر یومقنه دینور و یونجه یه
دینور قت معناسنه ویالکزجه آرپه ایله قارشق یغدایه دینورکه دوه یه علف
ایدرلر یاخود دوکولمش خرما چکردکیله یونجه یه دینورکه کذلك دوه یه علف
ایدرلر یاخود دوکولمش چکردك ایله خبره وآرپه یه دینورکه بری برینه قاتوب دوه یه
یدررلر ویرده قلان بوغون اغاجه دینورکه مراد اوتججه یدر وبر یره رکداش
ذلیق ضومرقدره دینور وقوری اوتلغه دینور (العض) عینك کسریله فعل یعنی
ذعلد. بدخوی کسه یه اطلاق اولنور یقال انه لعض ای السیء الخلق و نهایت
درجه ده فطانت وفراست وبلاغت صاحبی فهیم وزیرك آدمه اطلاق اولنور یقال
انه لعض ای بلیغ منکر یعنی فهیم عالم و حنکده رکمه لك همتاسنه دینور یقال
هو عضه ای قرنه ورنسنه یه قوی وضابط و مقتدر اولان کسه یه اطلاق اولنور
کویاکه اول نسنه یی عض و ضبط ایدر یقال انه لعض سفر ای قوی علیه و ماله
کرکی کبی تقید وتیمار واهتمام ایدن آدمه اطلاق اولنور یقال فلان عض مال ای قیم
علیه و بخیل وناکسه اطلاق اولنور کویاکه مالنی اصروب صالیورمز و باوز
وشدید آدمه اطلاق اولنور یقال رجل عض ای بخیل وکذا شدید وآفت وداهیه یه
اطلاق اولنور جمعی عضوض در عینك ضمیله و منه الروایة الاخری فی الحدیث
[الخلافة بعدی ثلثون سنة ثم یکون ملك عضوض] کامر وفی روایة ثم تکون
ملوك عضوض بالضم وعض مطلقا تیکنلو چالی آغاجلك کوچکلرینه دینوربونده
عینك ضمیله ده جائزدر علی قول طلح وعوسج وسلم وسیال وسرح وعرفط وسمر
وشبهان وکنهبل دیدکلری تیکنلو بادیه اغاجلرینه اطلاق اولنور بونلرك هر بری
ماده لرنده مرسومدر وعض آچیسی یك دشوار اولان کلیده اطلاق اولنور یقال
غلق عض ای لایکاد ینفتح (العضان) تثنیه بنیه سیله زید بن حارث النمری ایله
دعفل بن حنظلة الذهلی یه اطلاق اولنورکه هر بری عربك حکم وایام وتواریخنه
عارف ودانا ایدی (العضاض) غراب وزننده (والعضاض) زمان وزننده برونك
دبنه اطلاق اولنورکه ایکی قاشك قاوشدیغی یرك آلتنده در قوه شامه اورادنده
عض رایحه ایلدیکیچون اطلاق اولندی یقال ضرب عضاض انفه و عضاضه ای
عرنینه (العضاضی) غرابی وزننده کوده سی تر وملایم ونازك آدمه دینورکه کورن
کسه نك همان اوپوب اصره جغی کلور یقال رجل عضاضی ای ناعم لین ویك طاولی
دوه یه دینور (الاعضاض) همزه نك کسریله برنسنه یی برکسه یه اصرتق معناسنه در
تقول اعضضته الشیء اذا جعلته یعضه و منه الحدیث [من تعزی بعزاء الجاهلیة

فاعضوه بهن ابيه ولا تكنوا] اى قولواله اعضض ايرابيك ولاتكنوا عنه بالهن
يعنى شول كمسه كه نسبت جاهليه ايله انتساب ادعا ايدوب آنكله تفاخر ايليه
سزلر اكا پدرينك آلتنى اصردهسز يعنى پدركك آلتنى اصرديهسز وكال تنكيل
واهانت ايچون آلتى هن تعبيريله كنايه ايليوب صراحة ذكر ايليهسز هن هانك
فتحيله ذكردن كنايهدر و اعضاض قلجله اورمق معناسنه مستعملدركه كويا قلجه
اصردر تقول اعضضت به سيفى اذا ضربته به وبر آدمك دوهلرى عض يمك
معناسنهدركه عينك ضميلهدر يقال اعض القوم اذا اكلت ابلهم العض و قيو
عضوض اولمق معناسنهدر يقال اعضت البئر اذا صارت عضوضا و يرك عض
ديدكلرى نبات و اشجارى فراوان اولمق معناسنهدر يقال اعضت الارض اذا
كثر عضها (التعضيض) تفعيل وزننده دوهيه خير يومغى يوتدرمق معناسنهدر
يقال عضض الرجل اذا علف ابله العض و عضوض اولان قويدن صو چكمك
معناسنهدر يقال عضض الرجل اذا استقى من البئر العضوض و بركسه جاريهسيله
ملاطفه قلمق معناسنهدر يقال عضض الرجل اذا مازح جاريته (المعضض) معظم
وزننده شول مركبه دينوركه سائر مركبلر اصروب قاپمغله كودهسى جابجا برهلنمش
اوله يقال حماره معضض اذا صارقد عضته الحمر وكدمته (العلض) عينك فتحى
ولامك سكونيله قازق مقولهسى نسنهيى يردن قوپروب چقرمق ايچون برى اوته
ارغلامق معناسنهدر يقال علضه علضا من الباب الثانى اذا حركه لينتزعه
(العلوض) جلوز وزننده چقال دينور ابن آوى معناسنه (العلامض) علابط
وزننده ثقيل وترك و نادان كمسيه دينور يقال رجل علامض اى ثقيل وخم
(العلهضة) دحرجه وزننده شيشهنك طقاجنى چقرمغه چالشمق معناسنهدر يقال
علهض رأس القارورة اذا عالج صمامها ليستخرجه و كوزى باشدن يعنى يرندن
اويوب چقرمق معناسنهدركه مثلهٔ عجمهدر يقال علهض العين اذا استخرجها من
الرأس وبركسه ايله برنسنه ضمننده كركى كبى اوغراشمق معناسنهدر يقال علهض
الرجل اذا عالجه علاجا شديدا وبركسهدن برنسنهيه نائل اولمق معناسنهدر يقال
علهض منه شيئا اذا ناله (عوض) عينك فتحى و واوك سكونى و ضادك مبنى
اولهرق حركات ثلاثيله بركلمهدركه يالكزجه زمان مستقبلك استغراقنه ظرفدر آيد
معناسنهدر تقول لاافارقك عوض و بعضلر عندنده زمان ماضيده دخى استعمال
اولنور تقول مارايت مثله عوض يعنى اكا بكزر اصلا برنسنه كورمدم وعندالبعض
دهر وزمان معناسنهدر خلف معناسنه اولان عوضدن مأخوذدر زيرا زماندن
بر جزؤ صاوشوب كتدكده زمان آنك بدلنه جزؤ آخر تعويض ايدر استعمال
اولنره كورهده ينه بو معنادندر و عوض كلمهسى نفى مقامنه مخصوصدر و مضاف

وسعده معرب اولور تقول لا افعله عوض العائضين كما تقول دهر الداهرين واند الابدين وبعضلر عندنده عوض قسم اداتيدر على قول بر صنم اسميدر كه بر صنفش ايدن مشركلركه بكر بن وائل قبيله سيدر انا قسم ايدرلر ايدى و يقال افعل ذاك من ذى عوض كما تقول من ذى انف اى فيما يستأنف يعنى كلمات زمان ديمكدر (العوض) عنب وزننده (والعوض) عوض وزننده (والعياض) كتاب وزننده ونسنه يرينه بدل وخلف ويرمك معناسنه‌در تقول عاضنى الله منه يعوض عوضا وعوضا وعياضا اى اعطانى خلفا وبدلا عياضك اصلى عواض ايدى ماقبلنك كسره‌سى واوى يايه ابدال ايلدى وعوض عنب وزننده ومعوضه معونه وزننده اسملردر بدل وخلفه دينور يقال هو عوض منه ومعوضة اى خلف وبدل (التعويض) تفعيل وزننده بودخى عوض ويرمك معناسنه‌در تقول عوضنى منه بمعنى عاضنى (التعوض) عوض آلمق معناسنه‌در يقال تعوض الرجل اذا اخذ العوض (الاستعاضة) عوض ايستمك معناسنه‌در يقال استعاضه اذا سأله العوض (المعاوضة) مفاعله وزننده بركسيه برنسنه‌يى عوض ويرمك معناسنه‌در يقال عاوضه الشئ اذا اعطاه اياه (الاعتياض) افتعال وزننده بركسيه عوض طلبيله كلمك معناسنه‌در يقال اعتاضه اذا جاءه طالبا للعوض (العائض) فائض وزننده‌كه ابو محمد الفقعسى نام شاعرك قولنده واقعدر معوض معناسنه‌در كه فاعل بمعنى مفعولدر عيشة راضية قبيلندندر كه مرضيه معناسنه‌در مؤلفك قول مزبوردن مرادى اشبو ★ هل لك والعارض منك عائض فى هجمة يغدر منها القابض ★ بيتى اولەجقدر كه معوض معناسنه‌در تجز بحمده تعالى

﴿ فصل الغين المعجمة ﴾ (التغبيض) تفعيل وزننده اغلامق مراد ايدن كمسه كمال انقباضندن اغلايميوب كوزندن ياش چقميوب طوتلمق معناسنه‌در يقال غبض الرجل اذا اراد البكاء فلم تجبه عينه (الغرض) فتحتينله نشانه دينوركه اكا اوق وقورشون آتارلر جمعى اغراض‌در يقال اصاب الغرض اى الهدف شارح ديركه تشبيه طريقيله مقصد معناسنه‌ده مستعملدر ومنه يقال لغرض صحيح اى لمرمى يقصده و غرض قلب صقيلوب ملالت پيدا ايلمك معناسنه‌در يقال غرض منه غرضا من الباب الرابع اذا ضجر منه ومل و برنسنه‌يه مشتاق وآرزومند اولمق معناسنه‌در يقال غرض اليه اذا اشتاق وقورقمق معناسنه‌در يقال غرض منه اذا خاف (الغرض) صغر وزننده برنسنه تازه وتاب وطراوتلو اولمق معناسنه‌در يقال غرض الشئ غرضا كصغر صغرا من الباب الخامس اذا كان طريا (الغريض) اميروزننده صفتدر تازه وطراوتلو نسنه‌يه دينور يقال شئ غريض اى طرى و موسيقى شناس خوش آهنك و نازك ادا خواننده‌يه دينوركه نغمه‌سنده شوق وحنين اولنور يقال هو

غریض ای مغن مجید و یغمور صوینه دینور وهر بیاض اولوب تاب وطراوتلو
اولان شیئه دینور وخرما چچکنه دینور (المغروض) بودخی یغمور صوینه دینور
(الاغریض) ابریق وزننده بودخی آق اولوب تازه و طری اولان شیئه دینور
وخرما چچکنه دینور تقول کان ثغرها اغریض ای طلع (الغرض) فرض وزننده
طولدرمق معناسنه‌در یقال غرض الاناء غرضا من الباب الثانی اذا ملأه و قابی
طلودن اکسك ایلك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال غرض الاناء اذا نقصه
عن الملء وسود ثمیره اولنجه قدر طلومی چالقیوب یایدقدنصکره برقابه قیوب ناسه
ایچورمك معناسنه‌در یقال غرض السقاء اذا مخضه فاذا ثمر صبه فسقاه القوم
بوراده ثمر کلمه‌سی ثمیردندرکه سود ثمیره اولمق معناسنه‌در وثمیره تلی مثلثه ایله
شول سوده دینورکه چالقنوب یایلمش اولوب لکن هنوز کرکی کبی یاغی چقمیوب
دانه دانه اوله وغرض قوزی‌یی واوغلاغی وقتندن اول سوددن کسمك معناسنه‌در
یقال غرض السخل اذا فطمه قبل اناه ومیوه وسبزه مقوله‌سنی تر و تازه ایکن
دیوشورمك علی قول تازه ایکن آلمق معناسنه‌در یقال غرض الشیء اذا اجتناه
طریئا او اخذه کذلك وغرض دوه‌نك پالانسه چکیلان قولانه دینور ایره چکیلانه
حزام دینديکی کبی جمعی غروض و اغراض کلور و منه یقال طوی الثوب علی
غروضه ای علی غروره یعنی ثوبی بوکلری اوزره قیوردیکه ایشی اولدیغی منوال
اوزره ترك ایلدی دیمکدر بوکم یری مذکور قولانه تشبیه اولنمشدر وغرض دره‌ده
اولان کوچك چقورجه شعبه‌جکه دینورکه تام وکامل اولمیو یاخود هجیج دیدکلری
درین دره‌دن بیوك اوله جمعی غرضان کلور غینك ضمی و کسریله و شول صو
موضعنه دینورکه آنی ترك وفراغت ایدوب صو قومزلر وغرض اکیلوب ایکی
بوکلك معناسنه‌در و سموز کسه آرقلیوب کوده‌سنده جابجا قولان یرلری کبی
بوکلری قالمق معناسنه‌در وکف وفراغت ایلك معناسنه‌در یقال غرضه غرضا
اذا کف منه وبر نسنه‌یی وقتندن اول عجله قلمق معناسنه‌در یقال غرضه اذا
اعجله عن وقته و دوه‌یه قولان چکمك معناسنه‌در یقال غرض الناقة اذا شدها
بالغرض (الاغراض) همزه‌نك کسریله بودخی طولدرمق معناسنه‌در یقال اغرض
الاناء اذا ملأه ومسافره تازه خبردن اتمك یاپوب یدرمك معناسنه‌در یقال اغرض
لهم اذا عجن عجینا ابتکر ولم یطعمهم بائتا و دوه‌یه قولان چکمك معناسنه‌در یقال
اغرض الناقة اذا شدها بالغرضة (التغریض) میوه مقوله‌سنی تازه‌ایکن دیوشورمك
یاخود تازه‌سنی آلمق معناسنه‌در یقال غرض الشیء اذا اجتناه طریا او اخذه کذلك
وتازه وطراوتلو ات یمك معناسنه‌در یقال غرض الرجل اذا اکل اللحم الغریض
وفاکهه یمك معناسنه‌در یقال غرض الرجل اذا تفکه شارح دیرکه لسان العرب

صاحبی نفقهی وکاهه‌دن اخذ ایلکله ملاطفه معناسنه اولنور (الغرضة) غرفه وزننده بودنی دوه‌نك پالان قولانه دینور غرض کبی جمعی غرض وغرض کلور ضمه‌یله و رانك سکونیله کتب وکتب کبی (المغرض) منزل وزننده دوه‌نك کوده‌سنده قولان چکلجك یره دینور ومنه یقال ابل منفخة المغارض وهی کالمحازم تحول (الغرضان) غینك ضمی و تثنیه بنیه‌سیله انسانك برونی قصبه‌سندن ایکی طرفلو اشاغی طوغری چکیلوب اینی یرلرینه دینور هر طرفنه غرض دینور (انفارض) اوزون برونه دینور یقال انف عارض ای طویل و صویه ارکن مجری ورود ایدن کسیه دینور یقال هو غارض اذا کان یرد الماء باکرا (التغرض) تفعل وزننده اغاجك دالی وچبوغی بتون آیرلمامق وجهیله قیرلمق معناسنه‌در یقال تغرض الغصن اذا انکسر ولم ینحطم (المغارضة) مفاعله وزننده دوه‌یی صویه ارکن کتورمك معناسنه‌در یقال غارض ابله اذا اوردها بکرة (الغضاض) غینك کسریله (والغض والغضاض والغضاضة) غینلرك فتحیله کوزی یومری کبی اشاغی یقمق معناسنه‌در که کبار مواجهه‌سنده اهل ادب شیوه‌سیدر یقال غض طرفه غضاضا وغضا وغضاضا وغضاضة من الباب الاول اذاخفضه وغض الطرف برمکروه ونامعقوله احتمال وتحمل ایلمکدن کنایه اولنور یقال غض طرفه اذا احتمل المکروه وغض وغضاضه برنسنه‌یی مقدارندن اکسلدوب اشاغیلتمق معناسنه مستعملدر یقال غض منه اذا نقص و وضع من قدره وچبوغی بتون قیرمیوب بر مقدارجه قیرمق معناسنه مستعملدر یقال غض الغصن اذا کسره فلم یتم کسره وغض تاب وطراوتلو تازه نسنه‌یه دینور یقال شباب غض ای طری وخرمانك چچك یرنده چقان ابتدا طمورجغنه دینورکه یومشق اولور ویکی طوغمش بوزاغی‌یه دینور جمعی غضاض کلور وحسن وزونق ونضارت صاحبی آدمه اطلاق اولنور یقال رجل غض ای ناضر (الغضیض) امیر وزننده تاب وطراوتلو شیئه دینور یقال شیٔ غضیض ای طری وخرمانك تر و ملایم ابتدا طمورجغنه دینور غض کبی وخسته وفاتر کوزه اطلاق اولنورکه ممدوحدر یقال طرف غضیض ای فاتر وناقص وذلیل وحقیره دینور جمعی اغضه در یقال هو غضیض ای ناقص ذلیل (الغضاضة) غینك فتحیله (والغضوضة) غینك ضمیله طراوتلو وررونق ونضارتلو اولمق معناسنه‌در تقول غضضت یافلان وغضضت غضاضة وغضوضة من الباب الثالث والرابع فانت غض ای ناضر وغضاضه ذلت و منقصه معناسنه‌در تقول لیس علیك فی هذا الامر غضاضة ای ذلة و منقصة (الغضاض) سحاب و غراب وزننده برونك قوة شامه موقعی اولان یوقریسی ایله یوزدن طرفه چوره‌سنه دینور علی قول موقع مزبور ایله باشك اوکنده قیل بتدیکی یرك آرالغنه دینور

ياخود باشك اوك طرفيله يوزه طوغرى سمته دينور ياخود بورنك اوجنه دينور روثه معناسنه ياخود بورنك اوجنك اشاغيسيله يوقريسى بيننه دينور وغضاض سحاب وزننده اخاديد نام محله بر مرحله يرده برصو آديدر (الغضة) غينك ضميله (والغضيضة) سفينه وزننده (والمغضة) معره وزننده بونلرده ذلت و عار ومنقصه معناسنه‌در (التغضيض) طورفنده يعك على قول تر وتازه و نازك اولمق معناسنه‌در ياخود ذلت وحقارت اصابت ايلمك معناسنه‌در يقال غضض فلان اذا اكل الغض اوصار غضا متنعما او اصابته غضاضة (الغضغضة) زلزله وزننده برنسنه‌يى اكسلتمك معناسنه‌در (التغضغض) اكسلمك معناسنه‌در يقال غضغض الشئ فتغضغض اى نقصه فتنقص وصو يره باتمق معناسنه‌در يقال غضغض الماء اذا غاض (غضا) غينك ضمى وضادك تشديديله بنو البكاء جماعتندن ماعدا بنو عامر بن ربيعه‌يه مخصوص برصو آديدر (الغامض) يوكسك يرلر آرالغنده واقع الچق وچقور يره دينور جمعى غوامض در يقال مكان غامض اى مطمئن وخصمى اوزره حمله وهجومدن فاتر و بيتاب اولان كمسيه دينور يقال هو غامض اى فاتر عن الحملة وفهمى متعسر اولان مغلق ومبهم كلامه اطلاق اولنور يقال كلام غامض اى غير واضح وعند الناس وقع وحيثيتى اولميان خامل وكمتر كمسيه اطلاق اولنور يقال رجل غامض اى خامل ذليل ومعروف ومتبين اولميان حسب وشرفه وصف اولور يقال حسب غامض اى غير معروف وبالدره و طپوغه طلو كلوب صقان خلخاله وصف اولور يقال خلخال غامض اى غاص و سموز و طولغون طپوغه وبالدره وصف اولور يقال كعب وساق غامض اى سمين (الغمض) غينك فتحى وميمك سكونيله غامض ايله معناى اولده مرادفدر يقال مكان غامض و غمض اى مطمئن جمعى غموض واغماض كلور وغمض مصدر اولور برخصوصده مسامحه ومساهله ايلمك معناسنه يقال غمض عنه فى البيع غمضا من الباب الثانى اذا تساهل وبرسمته طوغرى سير وسياحت ايلمك معناسنه‌در يقال غمض فى الارض غمضا من الباب الاول والثانى اذا ذهب وسار و قلج مضروبك اتنه كوملمك معناسنه‌در يقال غمض السيف فى اللحم اذا غاب (الغموض) قعود وزننده (والغموضة) عمومه وزننده (والغماضة) كرامه وزننده برغامض اولمق معناسنه‌در يقال غمض المكان وغمض غموضة وغماضة من الباب الرابع والخامس اذا كان غامضا وغموضه وغموض كلام مبهم ومغلق اولمق معناسنه‌در يقال غمض الكلام وغمض غموضة وغموضا من الباب الخامس والاول اذا كان غامضا (الاغماض) همزه‌نك كسريله برخصوصده مسامحه ومساهله ايلمك معناسنه‌در اصل اغماض كوز يومق معناسنه اولمغله معناى مزبور مجازدر يقال اغمض عنه فى البيع اذا تساهل ومنه تقول اغمض لى فيما بعتنى وغمض

[illegible] زيد الزيادة [illegible] و الخط [illegible] يعنى مبهمك [illegible] على [illegible]
بر مقدار بالسعدن تخليص بالخود مبهى بر مقدار دخى زياده ايله مساهله قبل ديمكدر
بونده كلام مردود ايراد اولنور وقوله تعالى [ولا تيمموا الخبيث منه تنفقون ولستم
بآخذيه الا ان تغمضوا فيه] اى لا تنفقوا وتقرضوا مالاً حيث اذا اردت اخراجه
تركنده حتى تحط من ثمنه بعض كسنه مر مالك فنا ونكتر لرينى صدقه وحوپله
ادا ايتمكله تحت يسارده اولان مالك ردى ونكترنى وجه صدقه به ايراد ايتمكدن
نهى ضمنده آيت مرقومه نازل اولدى يعنى سزلر انفاق وتصدق ايلديككز مالده ما لكز
ردى ونكترينى قصد ايله اول كونه مالى وجه مقروضده ايراد وانفاق ايلمه سز حالا كه
حقوق ضمنده اولان مقوله مالى كنز سزلره عرض اولنسه اغماض ومسامحه ايلدكدر
بو حسده مسمى قبول وميل ايله اخذ ايدرسز والغمض اوبقويه اطلاق اولنور كلمه ير
و قبلك آغزنى كسكينلكت ايچـون بوقشمق معناسنده در يقال اغمض حد السيف اذا
رققه واغماض العين برنسنه يه حقارتله نظر ايتمكدن عبارتدر يقال اغمضت العين فلانا
اذا ازدرته وبر آدم بارش خصوصنده بركمسه بى سبق ايلمشيكن تكرار قوشدقرنده
اول كمسه اول آدمى سبق ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اغمض فلان فلانا اذا حاضره
فسبقه بعد ما سبقه ذاك (الغامضة) جاده اوزره وجاده يه قريب اولميان آلارنده
داره وصف اولنور يقال دار غامضـة اى غير شـارعة (الغماض) غينك فتحى
وكسريله (والغمض) غينك ضميله (والتغماض والتغميض) تالرك فتحيله (والاغماض)
همزه نك كسريله كه بونلر اسم اولهرق مستعملدر اويقـو يه اطلاق اولنـور كه كوز
يومه نك لازميدر تقول ما اكتحلت عينى غماضا وغمضا وتغماضا وتغميضـا واغماضا
اى ما نمت (الغميضة) سفينه وزننده عيب ونقيصه معناسـنه در يقال ما فى الامر
غميضة اى عيب (التغميض) اغماض كبى مشترى بايعه مشتراسك ردايتمكدن بحثله
بهاسنى تنقيص ياخود زياده ايتدرمك معناسـنه در تقول اغمض لى فيما بعتنى وغمض
يعنى كاذكر وذوه صويه كلمشيكن بركمسه منع ايتمكله اول كمسه نك اوزرينه كوز
يوموب سور صالهرق ينه صويه كلمك معناسنه در يقال غمضت الناقة اذا ردت عن
الحوض فحملت على الذائد مغمضة عينيها فوردت و بركمسـه بر ماده ده نه اولديغنى
بيلهرك اقدام ايلك معناسـنه در كه مهول نسنه يه مخصوصدر يقـال غمض فلان على
هذ الامر اذا مضى وهو يعلم مافيه وبر سوزى مبهم ومغلق سويلك معناسنه در يقال
غمض الكلام اذا ابهمه (المغمضات) محدثات وزنـنده بركمسـه نك بيلهرك مرتكب
اولديغى ذنوب ومعاصى يه اطلاق اولنور قال الشارح ومنه حديث معاذ [اياكم
ومغمضات الذنوب] وهى التى يركبها الرجل وهو يعرفها (الاغتمـاض) اويومق
معناسنه در تقول ما اغتمضت عيناى اى ما نمنا وبر نسنه تكلف وزحمتسز مسامحه

ومساهله

ومساهله وجهيله صورت بولمق معناسنه‌در ومنه تقول اتانى ذاك على اغماض اى عفوا بلا تكلف ومشقة (الانغماض) كوز يومولمق معناسنه‌در يقال انغمض طرفه اذا انغض (الغيض) فيض وزننده (والمغاض) ميمك فتحيله صو اكسيلوب آزالمق معناسنه‌در يقال غاض الماء يغيض غيضا ومغاضا اذا قل ونقص وبرمتاعك بهاسى اكسلمك معناسنه‌در يقال غاض ثمن السلعة اذا نقص وبو معناده متعدى اولور يقال غاض الماء والثمن اذا نقصهما ومنه قوله تعالى [وما تغيض الارحام] اى ماتنقص من تسعة الاشهر وغيض خلقتى ناتمام دوشوكه اطلاق اولنور مغيض معناسنه يقال وضعت غيضا اى سقطا لم يتم خلقه وآز نسنه‌يه اطلاق اولنور يقال اعطاه غيضا من فيض اى قليلا من كثير (الانغياض) انفعال وزننده بودخى صو اكسيلوب آزالمق معناسنه‌در يقال انغاض الماء اذا قل ونقص (الاغاضة) افاضه وزننده صويى وبرمتاعك بهاسنى اكسلتمك معناسنه‌در يقال اغاض الماء والثمن اذا نقصهما (الغيض) غينك كسريله خرمانك ابتدا طمورجغنه على قول ليفندن هنوز چقان خرده چكردكنه دينوركه مأكول اولور (الغيضة) تمره وزننده صو يتاغى يرده اولان بوك تعبير ايتدكلرى ميشه‌يه وقورولغه دينور على قول آق قوراق آغاجنه مخصوص ميشه‌يه دينور جمعى غياض واغياض‌در تقول نزلنا عند الغيضة وهى الاجمة ومجتمع الشجر وغيضه موصل قربنده برناحيه آديدر (التغييض) صويى اكسلتمك معناسنه‌در يقال غيض دمعه اذا نقصه وارسلان بوكه دادانمق معناسنه‌در يقال غيض الاسد اذا الف الغيضة

﴿ فصل الفاء ﴾ (الفخض) فانك فتحى وخاى معجمه‌نك سكونيله برنسنه‌يى ياروب قيرمق معناسنه‌در وبو اكثرى خيار وقاوون وقربوز كبى رطب نسنه‌لرده مستعملدر يقال فخضه فخضا من الباب الثالث اذا شدخه (الفرض) قرض وزننده توقيت معناسنه‌در يقال فرض له فرضا من الباب الثانى اذا وقت له ومنه قوله تعالى [فمن فرض فيهن الحج] اى وقت مؤلفك بصائرده بياننه كوره فرض بربك شيئ قطع وتأثير معناسنه موضوعدر قطع حديد وحز زند كبى سائر معانى برد مناسبتله آندن متفرعدر انتهى وفرض كرتمك معناسنه‌در يقال فرض المسواك اذا حزه وفرض القوس يايك ايكى باشنده كريش كچوره‌جك كرتكه دينور مفروض معناسنه‌در جمعى فراض‌در فانك كسريله تقول اوقع الوتر فى فرض قوسك وهو الحز الذى هو موقع الوتر وفرض الهى حق تعالىنك عبادينه واجب قلديغى حكم لازمدن عبارتدر صوم وصلوة كبى وقرآن اوقومغه اطلاق اولنور وفرض نبوى حضرت رسول اللهك سنت شريفه‌سندن عبارتدر وبو معناده مصدر اولور يقال فرضه رسول الله عليه الصلوة والسلام اى سنه وفرض بركونه خرما اسميدر وعلوفه‌لو

عسكره اطلاق اولنور يقال عنده مائة من الفرض اى من الجند الذين يفترضون وقلنقه ديونر واعواد يعنى اوديو كلرندن زردلو دبر كه ديونر مراكز نكارى اوخفه اوزره سائر اغاجلرى وتختهلرى ايلندررلر ولباسه اطلاق اولنور يقال ماعليه فرض اى ثوب ومرسوم وموظف اولان عطيه وعلوفهيه ديونر يوميه وشهريه كبى يقال يطلب فرضه اى عطيته المرسومة وشول نسنهيه ديونر كه بر كمسه آنى كندى نفسنه معين قلديغى غيره هبه ايليه على قول عوض وثواب نيتى اولميهرق سائره جود واعطا ايلديكى شيئه ديونر كه قرض مقابليدر قافله يقال اعطاه الفرض وهو مافرضه على نفسه فوهبه اوجاده بغير ثواب وفرض الزنده چقمانك چاقلهجق يرينه ياخود كرتكنه ديونر كه كدك اولنور زيرا عربلر چقماغى مرخ وعفار اغاجلرندن اتخاذ ايدوب آتش چقهجق يرلرنى كرترلر يقال مكن الزند فى فرض الزندة اى حيث مايقدح منه اوالحز الذى فيها وقوله تعالى [سورة انزلناها وفرضناها] اى جعلنا فيها فرايض الاحكام وبالتشديد اى جعلنا فيها فريضة بعد فريضة اوفصلناها وبيناها يعنى ثلاثى قرائتنه كوره مجاز فى المفرددر حلول علاقهسيله ياخود مجاز فى النسبهدر كه جرى النهر تركيبنه قريبدر وتفعيلدن قرائتنه كوره تكثيرى متضمندر زيرا سورهٔ مزبورهده جلد و ابلاء كبى متتابعا فرايض واحكام ايجاب اولنمشدر ياخود حز وقطع معناسنه اولان فرضدن بالاستعاره تفصيل وبيان معناسنهدر مؤلف بصائرده اوجبنا العمل بها عبارتيلهده تفسير ايلشدر وفرض بركمسهيه وظيفه وعلوفه تعيين ايتمك معناسنهدر يقال فرض له اذا جعل له فريضة (التفريض) بر نسنهيى زيادهجه كرتمك معناسنهدر يقال فرضه اذا حززه ور آدمك دوهلرنده فريضه اولمق معناسنهدر يقال فرض الرجل اذا صارت فى ابله الفريضة (المفروض) بودخى حق تعالىنك عباد اوزره واجب ايلديكى حكم شرعىيه ديونر (الفراض) كتاب وزننده لباسه ديونر يقال ماعليه شئ من الفراض اى اللباس وايرمغك آغزينه ديونركه ايچنه كيرهجك وصو آلهجق كدك اولهجقدر يقال سقينا الدابة بالفراض وهوفوهة النهر وفراض بصره ايله عماد اراسنده برموضع آديدر وبولاره ديونر طرق معناسنه مفردى فرضهدر غرفه وزننده يقال مافى البيداء من فرض اى طرق (الفروض) قعود وزننده (والفراضة) كرامه وزننده صغر ياشلولنغه يشلمق معناسنهدر يقال فرضت البقرة وفرضت فروضا وفراضة من الباب الثانى و الخامس اذا طعنت فى السن وفراضه بركمسه فن فرائضده دانا اولمق معناسنهدر يقال فرض الرجل فراضة من الباب الخامس اذاصار فرضيا (الفارض) ايرى وتنومند كشىيه ديونر كويا كه ياشديغى وچوكديكى نسنهيى قوتيله رخنهدار ايدر يقال رجل فارض اى ضخم ومطلقا ايرى وقبا نسنهيه اطلاق اولنور ومنه يقال لحية فارض وشقشقة

فارض ولهاة فارض اى ضخمة جمعى فرض كلور ركع وزننده وفارض قديم نسنه‌یه دینور یاشلو صغره تشبیهله یقال شیٔ فارض اى قديم وفن فرائضه عالم اولان آدمه دینور (الفريض) اميروزننده (والفرضى) حركاتله ويای نسبتله بونلرده فن فرايضه عالم ودانا اولان آدمه دینور یقال رجل فارض وفريض وفرضى اى عارف بالفرائض ويقال هو افرض الناس اى اعلمهم بعلم الفرائض وفريض كزى كرتلمش اوقه دینورکه قورولنجه اورایه كريش كلور یقال سهم فريض اى مفروض فوقه (الفريضة) سفينه وزننده سائمه اولان دابه‌ده زكات مفروضه‌یه دینورکه سائمه نصابه بالغ اولدقده زكات ايچون بريسى اخراج واخذ اولنور مثلا دوه قسمنك نصابى بش عدده بالغ اولمقدر يكرمى بشه قدر هر بشده فريضه‌سى برقيوندر ويكرمى بشده بربنت مخاض ويريلوركه ايكى ياشنه بالغ اولان دوه‌در واوتوز التيده بربنت لبون‌دركه اوچ ياشنه بالغ دوه‌در وقرق التيده برحقه ويريلوركه درت ياشنه بالغ دوه‌در والتمش برده برجذعه ويريلوركه بش ياشنه بالغ اوله وثور وجاموسك نصابى اوتوزدر آنده برفريضه اخراج اولنور و قيونك نصابى قرق عدددر آنده بر فريضه اخراج اولنور مال صاحبنه اداسى فرض و ايجاد اولديغيچون ياخود عدد معلوم سائمه ده واجب قلنديغيچون فريضه تسميه اولندى وفريضه يك قوجه دابه‌یه دینور وحصهٔ مفروضه‌یه دینورکه مقدار معلوم تعيين اولنان حصه‌در یقال استوفى فريضته اى حصته المفروضة (الفريضتان) قيوندن ايكى ياشنه كيرمش اوكچ ايله دوه‌دن درت ياشنه كيرمش دوه‌یه اطلاق اولنور یقال ماماله الا الفريضتان اى الجذعة من الغنم والحقة من الابل (الفرض) فانك كسريله دوم اغاجنك قزل اولديغى حالده يمشنه دینور (الفرياض) جريال وزننده بول نسنه‌یه دینور یقال شیٔ فرياض اى واسع وبر موضع آديدر (المفرض) منبر وزننده نسنه كرنجك دمور آلته دینور (الفرضة) غرفه وزننده نهرك قييسنده شول اسكله كبى كدكه دینورکه آندن صو آلنور یقال استقوا من فرضة النهر وهى ثلمة يستقى منها وحيوان صواريلور وفرضة البحر دكزده كمى ياتديغى يره دینورکه ليمان تعبير اولنور یقال استقوت السفينة فى فرضة البحر وهى محط السفن وفرضة الدواة يازويازه‌جق ديويتك ليقه ومركب قونديغى محله دینورکه حقه‌سنك اجروسيدر یقال فرضة الدواة ضيقة اى محل نقسه وفرضة الباب قپونك زيوانده‌سى كيره‌جك دليكدن عبارتدر تقول وسع فرضة الباب اى نجرانه وفرضه بحرين ترابنده بنوعامره مخصوص برقريه آديدر وفرات كنارنده برموضعدر (الفوارض) صاغ وصحيح وعظيم الجثه اولان حيوانلره دینور یقال بقرة فارض وبقر فوارض اى صحاح عظام وخسته وعليل اولانلرينه دخى كلمكله اضدادن اولور يقال بقر فوراض اى مراض (الافراض) همزه‌نك كسريله ويرمك معناسنه مستعملدر

يقال افرض فلانا اذا اعطاه ويرآرمه وخارجه وعلوفه ويرمك ايلمك معناسنه‌در يقال
افرض له اذا جعل له فريضة وموافق [illegible] اوللق معناسنه‌در يقال افرضت
الفريضة اذا بينتها ايجاب (الافتراض) حق تعالی قولينه احكام واجب قلمق
معناسنه‌در يقال افترض الله اى اوجب وبرخانه‌ده معرض اولمق معناسنه‌در يقال
افترض القوم اى افترضوا وموقف عسكر علوفه‌لرن المق معناسنه‌در يقال افترض
الجند اذا اخذوا عطاياهم (الفض) فانك فتحی وضادك تشديديله بر سنه‌يی قيروب
طاغتمق معناسنه‌در يقال فض الشئ فضا من الباب الاول اذا كسره وفرقه ومكتوب
مهرين بوزوب قوپارمق معناسنه مستعملدر يقال فض ختم الكتاب اذا فكه وفض
پراكنده قطرات اسديه اطلاق اولنور يقال بها فض من الناس اى نفر متفرقون
(الفضة والمفضاض) ميمك كسريله كرنج وكسك مقوله‌سنی قيروب طاغيده‌جق
طوقماغه ديرلر (الفضاض) غراب وزننده بر نسنه قيرلدقده طاغيلان قيريقلرينه
ديرلر فانك كسريله‌ده جائزدر ومنه قولهم صاروا رضاضا فطاروا فضاضا وفضاض
بر موضع آديدر (فضاض) شداد وزننده موله بن عامر بن مالكك لقبيدر (الفضض)
فتحتينله كنديسيله تطهير اولنان صويك صاحبنسنه ديرلر يقال اصابه فضض من الماء
وهو ماانتشر منه اذا تطهر به ومطلقا پراكنده ومنتشر اولان شيئه ديرلر ومنه
قول عائشة لمروان [ولكن الله لعن اباك وانت فی صلبه فانت فضض من لعنة الله]
ويروی فضض كعنق وفضاض كغراب اى قطعة منها (الفضيض) امير وزننده
بودخی كنديسيله تطهير اولنان صو صاحبنسنه ديرلر وطاتلو صويه ديرلر علی
قول اقل صويه ديرلر يقال ماء فضيض اى عذب اوسائل وبرمانك ابتدا چقان
طمورجغنه ديرلر ومطلقا طاغنق وپراكنده نسنه‌يه ديرلر يقال شئ فضيض اى
متفرق (الفضة) فانك كسريله معلومدركه كومشه ديرلر بين الناس جواهر
سائره‌دن زياده ازيد متداول اولديغيچون اطلاق اولندی وقوله تعالی (قوارير
من فضة) اى تكون مع صفاء قواريرها آمنة من التكسر قابلة للجبر يعنی جنتك
شيشه‌لری كومش بللورنك طبيعت وخاصه‌لری برزخ جامعدركه ايكيسندن مركب
بر معدن مخصوصدر زيرا انلرده بللور شيشه‌نك صفوت وشفافيت خاصی دوشدكده
قيريلوب وبربری كدملك فرض اولنسه جبر وكناد اولنمق صفتی جامعدر وفضه پك
يوكسك قره طاشلغه ديرلر حرة شاهقه معناسنه فانك فتحيله‌ده جائزدر جمعی فضض
كلور عنب وزننده وفضاض كلور وفضاض الجبال طاغلرده بری بری اوزره طاغنق
قيازدن عبارتدر (الفاضة) آفت وداهيه‌يه اطلاق اولنور يقال اصابته فاضة اى
داهية جمعی فواض كلور (الفضفاض) ثرثار وزننده بول نسنه‌يه ديرلر يقال درع
فضفاض وفضفاضة اى واسع وفضفاضه آنه طلوتومند اولدرق اوزون بويلا

قيز

قیزه دینور یقال جاریة وفضفاضة ای لحیمة جسیمة طویلة (الافتضاض)
قیزك بكرنی ازاله ایلك معناسنه در یقال افتض الجاریة اذا افترعها وصوبی جسته
جسته دوكمك معناسنه در علی قول یردن قیناپوب چقدیغی آنده صنتاشمق معناسنه در
یقال افتض الماء اذا صبه شیئا بعد شئ اواصابه ساعة یخرج وعدت ایچره اولان
عورت طیب سورنمك و كوزینه سرمه چكمك مقوله سی افعالله عدتنی بوزمق
معناسنه در زیرا متوفی عنها الزوج اولان ومبتوته اولان خاتونلر حداد ایله ترك
طیب وحناء وخضاب ایلك مستحب در علی قول افتضاض عادت جاهلیه اوزره
بدننه دابه وقیون یاخود قوش مقوله سی حیوان سورتمكله یاخود خاصة فرجنه
برقوش سورتمكله عدتندن چقمق معناسنه در زوجی فوت اولان عورت ایام جاهلیه ده
اسكی لباسلر كیوب قوله طرزنده برماوی ایچره برسنه مدت عزلت ایلدكدنصكره
اكا برقوش كتوررلر اول قوشی كركی كبی فرجنه سورتنوب بعده آثار چوق
چكمدین قوش هلاك اولور بعده اكه دوه قیغی ویررلر وآنی اندن آتار بوجهتله
عدتندن چقمش اولور یقال افتضت المرأة اذا كسرت عدتها بمس الطیب اوبغیره
اودلكت جسدها بدابة اوطیر لیكون ذلك خروجا عن العدة اوكانت من عادتهم
ان تمسح قبلها بطائر وتنبذه فلا یكاد یعیش (الفضفضة) زلزله وزننده واسع اولمق
معناسنه در یقال فضفض الثوب والدرع والعیش اذا كان واسعا (التفویض)
تفعیل وزننده برایشی بركمسیه احاله وسپارش ایلك معناسنه در ذكری آتی فوضی
ماده سندندر یقال فوض الیه الامر اذا رده الیه وخاتونی مهرسز تزویج ایلك معناسنه
مستعملدر فقهانك نكاح تفویض دیدكلری بودر یقال فوض المرأة اذا زوجها بلا
مهر (الفوضی) سكری وزننده شول جماعته وعسكره دینور كه باشبوغلری وسركرده لری
اولمیوب جمله سی مساوی ویكسان اولهلر علی قول پراكنده وعلی رأی بری برینه
مختلط وشوریده اولهلر یقال قوم فوضی ای متساوون لارئیس لهم اومتفرقون
اومختلط بعضهم ببعض وفوضی وفوضوضاء فانك فتحی وضادك ضمی والفك مدی
وقصریله اختلاط معناسنه در یقال امرهم فوضی بینهم وفوضوضاء ویقصر اذا كانوا
مختلطین یتصرف كل منهم فی مال الآخر (المفاوضة) مفاعله وزننده ایكی كمسه جمیع
ماللرنده مشترك اولمق معناسنه در فی الاصل مساوات معناسنه در ومنه شركه المفاوضة
مثلا ایكی كمسه اموالده وتصرفده مساوات اوزره واحدهما آخره وكیل وكفیل
اوله رق شریك اولمغه شركت مفاوضه دینور وشركت مفاوضهٔ صنایع ومفاوضهٔ
وجوه دخی واردر نته كه شركت عنان یالكز وكالتی متضمن اولوب وبعض مالله
واحدهمانك فضل مالیله صحیح اولور ومفاوضه بركمسیه هر خصوصده مجاری ویكسان
اولمق معناسنه در یقال فاوضه اذا ساواه وجاراه فی الامر (التفاوض) تفاعل وزننده

مه وضه معناسنه در يقال تفاوض الشريكان فى المال اذا اشتركا فيه اجمع وبر خصوصده
برى برينه مشترك اولمرله بارداشمق معناسنه در يقال تفاوضوا فى الامر اذا فاوض
فيه بعضهم بعضا (الفهض) نهض وزننده ايچى بوش نسنه يى باروب قيرمق
معناسنه در يقال فهض الشئ فهضا من الباب الثالث اذا كسره وشدخه (الفيض)
حيض وزننده (والفيوض) قعود وزننده وياء مجاورنيه‌ون فانك كسريله (والفيضوضة)
شيخوخه وزننده (والفيضان) فقحاتله صو كثرتندن چاى كبى طاشوب آقق
معناسنه در يقال فاض الماء يفيض فيضا وفيوضا وفيضوضة وفيضانا اذا كثر حتى
سال كالوادى وباء حرفيله متعدى اولور بركسه درونده رازى كتم ايده‌ميوب
اظهار ايتمك معناسنه استعمال اولنور يقال فاض صدره بالسر اذا باح به يعنى اذا
امتلأ به ولم يطق كتمه فباح به وفيض وفيوض اولمك معناسنه در يقال فاض الرجل
فيضا وفيوضا اذا مات وفيض النفس بدندن جان چقمق معناسنه در يقال فاضت
نفسه اذا خرجت روحه وبرخبر فاش وشايع اولمق معناسنه مستعملدر يقال فاض
الخبر اذا شاع وبرنسنه چوغالمق معناسنه مستعملدر يقال فاض الشئ اذا كثر
وفيض اولومه دينوركه اسمدر موت معناسنه ونيل مصرك اسميدر ونهر بصره‌نك
اسميدر وصو نوقلى وميدانلى يوكرك آتمه اطلاق اولنور وبنو ضبعة بن زاره
مخصوص برفرسك وعتبة بن ابى سفيانك فرسى اسميدر واقار چوق صويه دينور
جمعى فيوضدر يقال ارض ذات فيوض اى فيها مياه تفيض (فياض) شداد وزننده
بنو جعد جماعته مخصوص برفرس آديدر وشاذ بن فياض محدثيندندر واصحابدن
طلحة بن عبيدالله التيمى لقبيدر ذى قرد غزوه‌سنده عسكر اسلام صوسز وذخيره‌سز
قالمغله برقويى اشترا وصوينى تصدق ايدوب وذبح جزور ايله عسكرى اطعام ايتمكله
رسول اكرم عليه السلام حضرتلرى فياض ايله تلقيب بيورديلر (الفيضيضى) فانك
فتحى والفك قصرى ومديله (والفيضوضى) كذلك قصر ومد ايله (والفيوضى)
فوضى معناسنه دركه ناس برى بريله بى تكليف اولوب مثلا احدهما آخرك بى
محابا لباس وطعاملرنى تلبس وتناول ايدر اولمقدن عبارتدر يقال امرهم فيضيضى
بينهم وفيضوضى وبعدان وفيوضى اى فوضى (الافاضة) همزه‌نك كسريله بركسه
صودوكمك معناسنه در يقال افاض الماء على نفسه اذا افرغ وناس بندن بوشانمش
سيل كبى عرفاتدن بر اوغوردن بوشانمق ياخود منابه طوغرى پراكنده دونمك
ياخود عرفاتدن مكان آخره يعنى منابه طوغرى سرعت وشتابله قوشمق معناسنه در
يقال افاض الناس من عرفات اذا اندفعوا اورجعوا وتفرقوا اواسرعوا منها الى
مكان آخر ومنه طواف الافاضة وكل دفعة افاضة ولاقردى يه طالمق معناسنه
مستعملدر يقال افاضوا فى الحديث اذا اندفعوا وقابى طاشجه قدر طولدرمق معناسنه در

يقال افاض الاناء اذاملأه حتى فاض و قمار اوقلرنى قارده ضرب والقا ايلك معناسنه در يقال فاض القداح وبها اذا ضرب بها ودوه كوشنى اشكنبه سندن بوغزينه طوغرى دفع ايلك معناسنه مستعملدر يقال افاض البعير اذا دفع جرته من كرشه (المفاض فيه) ميمك ضميله ناسك كير يشوب طالدقلرى لاقردى يه دينور يقال حديث مفاض فيه اى افاضوا فيه (المفاضة) ميمك ضميله بول زرهه اطلاق اولنوركه بدندن طاشقن اولور يقال درع مفاضة اى واسعة وبيوك قارنلو خاتونه اطلاق اولنور يقال امرأة مفاضة اى الضخمة البطن و مفاض البطن قارنيله كوكسى دوبدز بس برابر اولان آدمه اطلاق اولنوركه قارننده معتدل وسعت اولمقدن ناشى اولور ومنه الحديث فى صفة النبى عليه السلام [كان مفاض البطن] اى مستوى البطن مع الصدر (الاستفاضة) بركسه دن صو افاضه ايلكى ايستمك معناسنه در يقال استفاض فلانا اذا سأله افاضة الماء ودره وسعتلو اولوب اشجارى فراوان اولمق معناسنه در يقال استفاض الوادى اذا اتسع وكثر شجره وخبر فاش وشايع اولمق معناسنه در يقال استفاض الخبر اذا انتشر (المستفيض) شايع ومشهور اولمش خبره ولاقردى يه دينور يقال خبر مستفيض اى منتشر ويقال مستفاض فيه ولاتقل مستفاض اولغية يعنى ردية ومحمد بن جعفر بن المستفاض محدثدر

﴿ فصل القاف ﴾ (القبض) قافك فتحى وبانك سكونيله برنسنه يى پنچه ايله آلمق معناسنه درنته كه مهمله ايله قبص پرمقلرك اوجلريله آلمقدر يقال قبض الشئ بيده قبضا من الباب الثانى اذا تناوله بيده وپنچه ايله برنسنه طتوب ضبط ايلك معناسنه در بونده على ايله صله لنور يقال قبض عليه بيده اذا امسكه وآوجنى آچوب برشيئ طوتمقدن امتناع ايلك معناسنه در بونده عن ايله صله لنور يقال قبض يده عنه اذا امتنع عن امساكه وبرنسنه يى دوروب ديوشورمك معناسنه دركه يايوب آچمق مقابليدر يقال قبض الشئ ضد بسطه وقوش وساير حيوان سرعتله اوچمق ويوريمك معناسنه مستعملدر كويا كه هواوارضى قبض ايدرلر يقال قبض الطاير وغيره اذا اسرع فى الطيران اوالمشى ومنه قوله تعالى [اولم يروا الى الطير فوقهم صافات ويقبضن] الاية وقبض اولمك معناسنه دركه قبض الهيدر يقال قبض فلان على البناء للمفعول اى مات يعنى قبض الى رحمة الله تعالى (القابض والقباض) شداد وزننده (والقباضة) هاء مبالغه ايله صفتلردر وقابض قبيض معناسنه دركه آسيذكر (القباضة) كرامه وزننده چابكلكه دينور (القبيض) امير وزننده جست وچابك انسان وحيوانه دينور يقال رجل قابض وقبيض اى بين القباضة والقبض يعنى منكمش سريع ويقال فرس قبيض الشد اى سريع نقل القوائم وقبيض شول لبب

وصاحب تدبير اهل سنه اطلاق اولنور كه دائما رعيتنه مكب ومداوم
اولوب غيرى سنه بنقه ايلر اوله يقال هو قبض اى انه مكب على سنه
(القبض) فتحه ايله قبض اولنان شئه ديرلر فعل بمعنى مفعولدر تقول اطرح هذا
فى القبض اى المقبوض (القبض) صبر وزننده (والقبض) مقعد وزننده (والقبض)
منبر وزننده وبجوهرنده ها ايله فتح وتحريك ويابى مقولهسنك ال طوتجق يرينه ديرلر كه
صاپ وقبضه تعبير اولنور يقال هو مقبض السيف والسوط ومقبضه ومقبضه
ومقبضته ومقبضه ومقبضته اى مايقبض عليه (القبض) زكم وزننده قبلو بغديه
شبيه برجاودار ايدر (القبضة) قافك فتحيه وضميله اكثر استعمالدر آوج وبرآوجه
سغه جق نسنه يه ديرلر يقال اعطاه قبضة من السويق اى كفا منه (القبضة) قافك ضميله
همزه وزننده شول كمسنه يه ديرلر كه بر اموال كبى نسنه‌يى الده طوتوب اوصانوب
ترك ايتمك عادتى اوله و بو رقضة ايله استعمال اولنور يقال هو قبضة رفضة اذا كان
يتمسك بالشئ ثم لايلبث ان يدعه وجوبالقده حسن تدبير وتقيد صاحبى چوبانه
اطلاق اولنور كه دائما مواشيى طوپلايوب گوزل مرعى بولدقده نشر ورعى ايدر
اوله يقال راع قبضة اى الحسن التدبير فى غنمه (القبضى) زمكى وزننده بركونه
سگرتمكه ديرلر كه گويا يرى قبض ايدر كبى سرعتله سگرتمك اوله جقدر (الاقباض)
همزه‌نك كسريله قبض وتحريك مقولهسنه قبضه ياپمق معناسنه‌در يقال اقبض السيف
اذا جعل له مقبضا (التقبيض) مالى قبضه سنده اولانه يعنى قبضنى اولان كمسه‌يه
تسليم واعطا ايتمك معناسنه‌دركه محلنه تحويلمدن عبارتدر يقال قبض المال اذا اعطاه
فى قبضته يعنى حوله الى حيزه و برنسنه‌يى دوروب ديوشورمك معناسنه‌دركه بسط
مقابليدر يقال قبض الشئ اذا جمعه وزواه (الانقباض) برنسنه‌نك اجزاسى
بوزيلوب طوپلانوب اولمق معناسنه‌در يقال انقبض الشئ اذا انضم و سرعتله يورمك
معناسنه‌در يقال انقبض الرجل اذا سار واسرع ودوريلوب ديوشورمك معناسنه‌در
يقال انقبض الشئ ضد انبسط (المتقبض) صچرايوب آتلمغه حاضرلنمش ارسلانه
وصف اولنور يقال اسد متقبض اى مستعد للوثوب (التقبض) تفعل وزننده
بركمسه برنسنه‌دن محظوظ اولمامغله ايركيلوب بورتلمق معناسنه‌در يقال تقبض عنه
اذا اشمأز و برنسنه‌يه ديوشوريلوب صچرامق معناسنه‌در يقال تقبض اليه اذا وثب
ودرى چكيلوب بورش بورش اولمق معناسنه‌در يقال تقبض الجلد اذا تشنج
(القرنبضة) قافك وراءنك وبانك ضميله بودور عورته ديرلر (القرض) فرض
وزننده كسمك معناسنه‌در يقال قرضه قرضا من الباب الثانى اذا قطعه ومجازات
ايتمك معناسنه مستعملدر يقال قرضه اذاجازاه وشعر سويلمك معناسنه‌در يقال

قرض الشعر اذا قاله وقرض الرباط اولمك ياخود اولومجل اولمق معناسنه‌در يقال
قرض رباطه اذا مات اواشرف على الموت رباطدن مراد رباط قلبدر وصاغه صوله
صپارق يوريوب كتمك معناسنه‌در يقال قرض فى سيره اذا عدل يمنة ويسرة وبريردن
آلارغه‌يه صاپمق معناسنه‌در يقال قطع المكان اذا عدل عنه وتنكبه وقوله تعالى
فى قصـة اصحاب الكهف [واذا غربت تقرضهم ذات الشمال] اى تخلفهم شمالا
وتجاوزهم وتقطعهم وتتركهم على شمالها بوراده قرض قطع معناسندن ياخود عدول
وتنكب معناسندن مأخوذدر يعنى كهف مزبوره طلوع وغروب وقتلرنده كونش
داخل اولور ايكن حق تعالى آنلرى صيانت ايچون اوزرلرينـه اوغرامزلر ايدى
ياخود قپوسى بنات نعشه مقابل اولمغله اوزرلرينه اوغرامزلر ايدى وقرض اولمك
معناسـنه مستعملدركه قطع حيات ايدر يقال قرض الرجل اذا مات ويقال قرض
قرضا كسمع سمعا وقرض برآدمه سابقا بركسه‌دنك ايصال ايلديكى اسأت واحسـانه
اطلاق اولنور كسر ايله‌ده لغتدر يقال عليه قرض منه وهوما اسـلفه من اسـأة
واحسان وبركسيه اودنج ويريلان نسـنه‌يه دينور يقال اعطاه قرضا وهو مايعطيه
ليقضاه وبرنسنه‌دن آخر نسنه‌يه وبرحالندن آخر حالته تحول وانتقال ايلك معناسنه‌در
يقال قرض الرجل قرضا من الباب الرابع اذا زال من شئ الى شئ (المقارضة)
مفاعله وزنـنـده بودخى مجازات ايلك معناسنه‌در يقال قارضه اذا جازاه ومضاربه
وجهيله اولان معامله‌يه اطلاق اولنوركه بركسيه تجارت ايلك ايچون برمقدار
سرمايه ويروب بينلرنده اشتراط ايلدكلرى وجه اوزره وضرر وخسران سرمايه‌يه
عائد اولمق اوزره فائده‌سـنه شريك اولمقدن عبارتدر مضاربه سيروسعى فى الارض
معناسـندن مأخوذ اولديغى كبى مقارضـه دخى كوياكه قطع مسافه معناسـندن
مأخوذدر ويقال قارضه مقارضة وبينهما مقارضة اى مضاربة وهوان يدفع مالااليه
ليتجرفيه والربح بينهما على مايشترطان والوضيعة على المال (القريض) امير وزننده
دوه‌نك اشكنبه‌دن دفع ايله آغزنده چينديكى كويشه دينور كوياكه اشكنبه‌سـنده
اولان طعمه‌دن قطع ايدر وقريض شـعره اطلاق اولنور ذوقا طبع اولديغيچون
ومنه حال الجريض دون القريض (انقراضـة) ثمامه وزنـنـده كسنتى‌يه دينـور
(المقراض) محراب وزننده مقص وصندى تعبير اولنان آلته دينور جمعى مقاريض‌در
تثنيه‌سنده يعنى ايكى قناددينه مقراضان دينور نته‌كه مقص ماده‌سنده بيان اولندى‌كه
مؤلف سيبويه قولنه تابع اولدى سائرلر مفرد اوله‌رق استعمال ايلديلر پس مؤلفه
كوره قطعه بالمقراضين دينور قال فى المصباح ولايقال اذا جمع بينهما مقراض كما تقول
العامة وانما يقال عند اجتماعهما قرضته بالمقراضين وفى الواحد بالمقراض وزمخشرى

قرص اثوب بانقراض عنوانيله معرب اوله‌رق ثبت ايلشدر قانديلكه آلت مذكورەنك
وضع معهودی اوزره آلت قطع اولمسی ايكی قناديننك اجتماعندن حاصل اولمغله
سزلرلر فوقی اوقفدر زيرا عادةً هر برقناديله كسمك يوقدر (المقارض) ميمك فتحيله
آرحه اكيلره ديبور زرع قليل معناسنه وشول نهر وجدول وحوض مقوله‌سی
مواضعه ديورکه ايچنده صوقليل اولمغله صوچكلر ايچنه اتوب قوغه‌يی طولدرمغه
محتاج اوله‌لر يقال سق ارضه من المقارض ای المواضع التی يحتاج المستق الی ان
ينزح اناءه منها وخرقوبه حق قابلره ديبور وبيوك دستيلره ديبور (الاقراض) همزەنك
كسريله بركسيه اودنج اقچه ويرمك معناسنه‌در يقال اقرض فلانا اذا اعطاه قرضا
وبركسيه مقابلنده عوض وجزا اولەجق برقطعه مال قطع وافراز ايلك معناسنه‌در
يقال اقرضه اذا قطع له قطعة يجازی عليها (التقريض) بركسەيی مدح ايلك
معناسنه‌در يقال قرضه اذا مدحه وذم ايلك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال قرضه
اذا ذمه مدح معناسنده كوياكه ممدوحی مدح ايله سائر ناسدن قطع وافراز ايدوب
وذم معناسنده فصل ومذمتله ناموسنی قطع ايتمش اولور (الانقراض) برطائفه‌دن
فرد واحد قالمامق وجمله توكنوب چكمك معناسنه‌دركه انقطاع دابردن عبارتدر
يقال انقرض القوم اذا درجوا كلهم (الاقتراض) افتعال وزننده بركسه‌دن اودنج
آلمق معناسنه‌در يقال اقترض منه اذا اخذ القرض وبركسه‌يی فصل وغيبت ايلكله
ناموسنی قطع ايتك معناسنه مستعملدر يقال اقترض عرضه اذا اغتابه (القراض)
قتال وزننده مفاعله‌دن مصدردر مقارضه يعنی مضاربه معناسنه‌دركه آنفا ذكر
اولندی يقال قارضه مقارضة وقراضا اذا ضاربه (التقارض) تفاعل وزننده
اودنجلشمك معناسنه‌در كرك خير وكرك شر اولسون يقال هما يتقارضان ای يقرض
كل واحد منهما الآخر خيرا وشرا وايكی خصم بری برينه آزغين باقمق معناسنه
مستعملدر قرض معناسندندر يقال القرنان يتقارضان النظر ای ينظر كل منهما الی
صاحبه شزرا وشعر سويلشمك معناسنه‌در ومنه حديث الحسن البصری قيل له
اكان اصحاب رسول الله عليه السلام يمزحون قال * نعم ويتقارضون * ای يقولون
القريض ای الشعر ويتنا شدونه (القض) قافك فتحی وضادك تشديديله انجويی دلمك
معناسنه‌در يقال قض اللؤلؤة قضا من الباب الاول اذا ثقبها وبرنسنه‌يی دوكوب خرد
ايتمك معناسنه‌در يقال قض الشیء اذا دقه وقازيغی يرندن چكوب قوپرمق معناسنه‌در
يقال قض الوتد اذا قلعه وسويقه قندوشكر كبی قوری نسنه قاتمق معناسنه‌در
يقال قض السويق اذا القی فيه يابسا كقند اوسكر وقض وصف اولور طپراقلو
وموتوزلو يره ديبور قضض كبی كه كتف وزننده‌در كاسيذكر وقض طعام مقوله‌سی

نسنه‌یه طپراق و مولوز اصابت ایلك معناسنه‌در یقال قضت البضعة قضا من الباب الرابع اذا اصابها من القضض شیٔ وقِض قافك کسریله جمیع معناسنه‌در کما سیذکر (القضیض) ازیز وزننده آتك کوکسلکی و یایك کریشی مقوله‌سی نسنه کسلمش کبی قض دیو سسلنمك معناسنه‌در یقال قض النسع قضیضا اذا سمع له صوت کانه قطع و کذلك الوتر و قضیض ذکر اولنان نسنه‌لرك سسنه دینور تقول قطع النسع فسمعت قضیضه ای صوته وقضیض جمیع معناسنه مستعملدر یقال جاء القوم قضهم بفتح الضاد وبضمها وفتح القاف وکسرها وقضیضهم ای جمیعهم و یقال جاؤا بقضیضهم ضادك فتحنه کوره حال مجراسنه جاری اولان مصدردن اولور وضمنه کوره بدل اولور بعضلر دیدیکه قض چقل طاشنك اوفغنه وقضیض ایریجه‌سنه دینمکله بوراده کوچکی بیوکی یعنی جمله‌سی کلدیلر دیمك اولور وبعضلر عندنده قض قاض معناسنه‌درکه اسم فاعلدر وقضیض مقضوض معناسنه‌در یعنی قض بر طائفه اوزره عسکر صالمق معناسنه اولوب بوراده زور زائر وصوم صائم معناسنه اولدیغی کبی قاض معناسنه وقضیض مقضوض معناسنه اولمغله هاجم ومهجوم یعنی علی العموم کلدیلر دیمك اولور ذکری آتی انتشار خیل معناسنه اولان انقضاض قض مزبورك مطاوعیدر (الاقضاض) همزه‌نك کسریله بودخی سویق دیدکلری یه‌جکه قند وشکر مقوله‌سی یابس نسنه قاتمق معناسنه‌در یقال اقض السویق اذا التی فیه یابسا ویر چقل طاشلو ومولوزلو اولمق معناسنه‌در یقال اقض المکان اذا صار فیه القضض و طعام مقوله‌سنه اوفق طاش و مولوز بولنوب یاپشمق معناسنه‌در یقال اقضت البضعة بمعنی قضت وامور و آمالك خردوات وناچیز مقوله‌سنك آردینه دوشوب اول مثلاویه مرتکب ومتنزل و طلبکار اولمق معناسنه مستعملدر یقال اقض الرجل اذا تتبع مداق الامور واسف الی خساسها وبرکسه‌نك یتاغی طاشلو طپراقلو سرت ودرشت اولمق معناسنه‌در یقال اقض المضجع اذا خشن وتترب بو معناده متعدی اولور یقال اقض الله مکانه ای جعله خشنا متتربا وبر نسنه‌یی خرده چقل ومولوز اوله‌رق بوشلامق معناسنه‌درکه مراد بر بنایی یقوب انقاضنی خرده خرده طاش اوله‌رق ترك ایلکدر یقال اقض الشیٔ اذا ترکه قضضا (القضض) فتحتینله طعام وغلال تمیز وپاك کبرنه اولمیوب خرده خرده طاشلو اولمق معناسنه‌در یقال قضض الطعام یقض بالفتح قضضا من الباب الرابع اذا صار فیه قضض وقضض اسم اوله‌رق استعمال اولنور طاشلو طپراقلو طعام وغله‌یه دینور ومصدر اولور طاشلو طپراقلو طعام یمك معناسنه تقول قضضت یافلان قضضا من الباب المزبور ای اکلت طعاما قضضا ووقع بین اضراسك حصی اوتراب

بوجهله ثقة معنادر وبر مكان چقللو ومولوزلو اولمق معناسنه‌در يقال قض المكان قضضا اذا صار فيه القضض و قضض خرده چقل طاشلرينه ومولوزه دينور وبتاق اوزره چوكن توزه طپراغه دينور (القضض) كتف وزننده چقل طاشلو ومولوزلو يره دينور قض كبى يقال مكان قض كما ذكر وقضض اذا صار فيه القضض (الاستقضاض) بودخى بر چقل طاشلو ومولوزلو اولمق معناسنه‌در يقال استقض المكان بمعنى اقض وطعامده چقل طاشلرى بولنمق معناسنه‌در يقال استقضت البضعة بمعنى اقضت وبركسه يتاغنى درشت و خشن بولمق معناسنه‌در يقال استقض مضجعه اذا وجده خشنا (القضة) قضه وزننده قيزك بكارتنه دينور يقال ذهب بقضة الجارية اى عذرتها وشول يره دينور كه خرده چقل طاشلو اوله على قول آلچق وطپراغى قومسال اولوب بر طرفنه طوغرى يوكسلك يورو صرت باير اوله تقول عرسنا فى قضة اى ارض ذات حصى او مخففضة ترابها رمل والى جانبها متن مرتفع وجنس معناسنه‌دركه بابت و كونه تعبير اولنور يقال من قضة واحدة اى جنس وخرده خرده چقل طاشلرينه ومولوزه دينور بونلرك جمله‌سنده قافك فتحيله‌ده لغتدر وقضه بر موضع آديدركه آنده بكر ايله تغلب قبيله‌لرى بينلرنده بر وقعه اولمشدر وبعضا ضاد ساكن اولوركه هاسز قض اولور وقضه اقتضاض جاريه معناسندن اسم اولوركه قيزك بكرى بوزلمغه دينور يقال وكان ذلك عند اقتضاضها اى ليلة عرسها (القضة) قافك فتحيله قضض كبى خرده چقل طاشلرينه دينور وبر نسنه‌نك بقيه‌سنه دينور و كوچك ايپلك يومغنه دينور و كوچك پاره دينور (القضة) قافك ضميله عيب ونقيصه معناسنه‌در ضادك تخفيفيله‌ده جائزدر يقال مافيه قضة وقضة اى عيب (الاقتضاض) افتعال وزننده قيزك بكرنى بوزمق معناسنه‌در يقال اقتض الجارية اذا افترعها (الانقضاض) ديوار كركى كبى چتلايوب لكن يقلامغله هنوز يرنده قالمق معناسنه‌در يقال انقض الجدار اذا تصدع ولم يقع بعد وبر طائفه اوزره هر طرفدن عسكر اوشمق معناسنه‌در يقال انقضت الخيل عليهم اذا انتشرت وقوش هوادن يره قونمق ايچون سوزيلوب اينمك معناسنه‌در يقال انقض الطائر اذا هوى ليقع (الانقيضاض) احميرار وزننده كه نقضدن اولور انقضاض ايله معناى اولده مرادفدر يقال انقضا الجدار بمعنى انقض مؤلف بونى استطرادا رسم ايلمشدر (التقضض) تفعل وزننده (والتقضى) ضاد اخيره‌يى يايه ابدال الله بونلرده قوش هوادن سوزيلوب اينمك معناسنه‌در يقال تقضض الطائر وتقضى بمعنى انقض وتقضى كلمه‌سنك اصلى تقضض ايدى تظنى وتظنن كبى (القضاض) كتاب وزننده يرى برينك اوزرينه بنكشمش قياره دينور مفردى

قضه‌در قافك فتحیله (القضقاض) ثرثار وزننده اشنان الشام اسمیدر كه شام چوغانی
دیدكلری كوكدر علی قول حمض نوعندن بر شجر آدیدر و ارسلانه دینور
قافك ضمیله‌ده لغتدر وكلام عربده مضاعف اوله‌رق فائك ضمیله فعلال
وزننده بوندن غیری كلمه یوقدر (وقضقاض) دوز هموار ارضه دینور قافك
كسریله‌ده لغتدر (القضاقض) علابط وزننده بودخی ارسلانه دینور (التقضقض)
تزلزل وزننده طاغلمق معناسنه‌در یقال تقضقض الشیء اذا تفرق (القضاء)
قافك فتحیله بر چیللنمش زرهه دینور یقال درع قضاء ای مسمورة و اوتوزدن قرق
نفره وارنجه دوه سوریسنه دینور وكوده‌سی ودیشلری ایری اولان آدملره دینور
یقال جماعة قضاء ای جلة فی الابدان و الاسنان (قض) قافك كسری وضادك
سكونیله دیزك چیت دیو ظهور ایدن صوتندن حكایه‌در پرمق چیتلامق كبی دیزی
اكدكده ظهور ایدن چیتردی اوله‌جقدر (القنبض) قنفذ وزننده یلانه دینور حیه
معناسنه (القنفضة) قنفذه وزننده چركین وتصلق عورته دینور یقال امرأة
قنفضة ای دمیمة او قصیرة (القوض) حوض وزننده بنایی یقمق معناسنه‌در یقال
قاض البناء یقوض قوضا اذا هدمه وقوض بدل معناسنه‌در یقال هذا بذا
قوضا بقوض ای بدل ببدل (التقویض) بنایی یقمق علی قول هدم ایلمكسزین یقمق
معناسنه‌دركه سوكمك تعبیر اولنور اجزاسنی برر برر چقرمق طریقیله اولور
یاخود خانه‌نك دركلرنی واغاجلرنی وچادرك طنابلرنی چكمك معناسنه‌در یقال
قوض البناء اذا هدمه او التقویض نقض من غیر هدم اوهو نزع الاعواد والاطناب
(التقوض) تفعل وزننده بنا یقلق معناسنه‌در یقال تقوض البناء اذا انهدم وبركمسه
بری اوته كلوب كیتمك معناسنه‌دركه اوطه چالمق تعبیر اولنور یقال تقوض الرجل
اذا جاء وذهب (الانقیاض) انفعال وزننده بو دخی بنا یقلق معناسنه‌در یقال
انقاض البناء اذا انهدم (القیض) فیض وزننده یمورطه‌نك اك اوستنده اولان
قوری قبوغه دینور علی قول ایچنده اولان یاوریسی یاخود جلق اولمغله صویی
چقمش یمورطه‌یه دینوركه ینه قبوق اولور ومنه یقال فخ البیض خیر من القیض
وهی القشرة العلیا الیابسة علی البیضة اوهی التی خرج فیها من فرخ اوماء وقیض
مصدر اولور یارمق معناسنه یقال قاض الفرخ البیضة یقیض قیضا اذا شقه ویارلمق
معناسنه‌در یقال قاضت البیضة اذا انشقت وعوض ویرمك معناسنه‌در یقال قاضه
اذا عاضه وبكزتمك معناسنه‌در یقال قاضه به اذا مثله به وقیالق یردن قویی كسوب قازمق
معناسنه‌در یقال قاض البئر اذا جلبها فی الصخرة ویقال قیضت البئر علی المجهول
وقیض برشیئه برابر اولان نسنه‌یه دینور قیاض كبی كما سیذكر (المقیض) میمك فتحیله

معناى اولدن اسم مكاندر بورطه ده ياورى چقوب قلان قيوق ايچنه دينور (المقيضة) مدينه وزننده صويى چوق اولان قيويه دينور يقال بئر مقيضة اى كثيرة الماء وقد قيضت اى كثرت ماؤها (القياض) كتاب وزننده بودخى برشيئه بس برابر اولان نسنه يه دينور يقال هذا قيض له و قياض له اى مساوله (التقيض) تفعل وزننده بنا چوكوب يقلق معناسنه در يقال تقيض الجدار اذا تهدم وانهال وبر نسنه بركيمسه يه سببلنوب مقدر وميسر اولمق معناسنه در يقال تقيض له الشئ اذا تقدر وتسبب له وبر نسنه يه بكزنمك معناسنه در يقال تقيض اباه اذا نزع اليه فى الشبه (الانقياض) انفعال وزننده بودخى بنا چوكوب يقلق معناسنه در يقال انقاض الجدار اذا تهدم وانهال (الاقتياض) افتعال وزننده بر نسنه يى استيصال ايلمك معناسنه در يقال اقتاضه اذا استأصله (القيضة) قافك كسريله كوچك كوچك پارهسنه دينور جمع جنسى قيض در (القيض) كيس وزننده (والقيضة) كيسه وزننده شول كوچك طاشه دينور كه آنكله نقره مرضنه اوغرامش قيونك علت يرى داغلنور ونقره محلنده مذكور درومنه قولهم لسان فلان قيضة وقيض على التشبيه (التقييض) تفعيل وزننده دوه يى ذكر اولنان طاشله داغلمق معناسنه در يقال قيض ابله اذا وسمها بالقيض وتقدير و تيسير ايلمك معناسنه در يقال قيض الله فلانا لفلان اى جاءه به واتاحه له يعنى حق تعالى فلانى فلانه قاوشدرمسنى تيسير ايلدى وبر نسنه يه بر شيئى سبب ايلمك معناسنه در ومنه قوله تعالى [وقيضنا لهم قرناء] اى سببنا لهم من حيث لا يحتسبون (المقايضة) مفاعله وزننده معاوضه ومبادله معناسنه در يقال قايضه اذا عاوضه وبادله ومنه بيع المقايضة

﴿ فصل الكاف ﴾ (الكراض) كتاب وزننده اكسك طوغورمغه واكسك ياورى يه دينور خداج معناسنه در يقال وضعه كراضا اى خداجا ويغور دوه يه دينور على قول اركك دوه نك منيسنه دينوركه ناقه نك رحمى انى قبول ايلدكدنصكره طشره دفع ايلمش اوله ورحمده اولان حلقه حلقه بوغملره وبوكلره دينور مفردى كرض در كافك كسريله ياخود كرضه در كافك ضميله ويالك بوقريسنده اولان شول كرتكه دينوركه اكا كريشك كنارده دوكوم برلرى آتيلور و كراض كريض يابمق معناسنه در يقال كرض الرجل كراضا من الباب الاول اذا عمل المريض (الكريض) امير وزننده كش تعبير اولنان يوغورد قوريسندن بر درلودر على قول صاد مهمله ايله در (الكرض) فرض وزننده ناقه نك رحمندن كراض اخراج ايلمك معناسنه در يقال كرض الرجل كرضا من الباب الاول اذا اخرج الكراض من رحم الناقة

(الكضكضة) زلزله وزننده تيز تيز يوريمك معناسنه‌در يقال كضكض الرجل اذا مشى سريعا

﴿ فصل اللام ﴾ (اللض) لامك فتحيله هر يردن طرد وتبعيد اولنمش كمسيه دينور يقال رجل لض اى مطرد (اللضلاض) ثرثار وزننده اوز قولاغوزه دينور يقال دليل لضلاض اى حاذق فى الضلالة (اللضلضة) زلزله وزننده قولاغوز كيدركن متبصرانه صاغه صوله نظر والتفات ايلمك معناسنه‌در يقال يلضلض اللضلاض اى يلتفت يمينا وشمالا (اللعض) بعض وزننده بر نسنه‌يى لسانله چيروب آلمق معناسنه‌در يقال لعضه بلسانه لعضا من الباب الثالث اذا تناوله به (اللعوض) جرول وزننده چقاله دينور ابن آوى معناسنه (اللكض) ركض وزننده يومرقله اورمق معناسنه در يقال لكضه لكضا من الباب الاول اذا ضربه بجمع كفه نجز بعونه تعالى

تم الجلد الثانى و يليه الجلد الثالث